İslâmın İlk Emri Oku

Hacıveyiszade Öğrenci Yurdu

Islâmın İlk Emri Oku

7 - 8

73 - 96

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

Yıl : 7

Sayı : 73

Şevval : 1387
Ocak : 1968

İÇİNDEKİLER

- Hâdiseler — Düşünceler
- OKU — **Tahir BÜYÜKKÖRÜKÇÜ**
- Allah Korkusu — **Ömer SAKALLI**
- İnsan ve Tefekkür — **Zekâi KUNDAK**
- Cemiyetimizin Dertleri Karşısında Mehmed Âkif — **Mehmet ŞEKER**
- Hızır ile Derviş
- Biz, Bize Dönsek — **İsmail BAYRAM**
- Şiir — **Kazım BAYAR**
- Ahlâk Sosyolojisi — **Av. Sehbal GÖKÇEK**
- Mâbedim — **Hasan Basri OKAN**
- İnsanlar ve Hak — Yazan: **Yûsuf'ül KARZAVÎ** Ter.: **Ahmed GÜRTAŞ**
- İslâmbol — **Süleyman ÖZKAFA**
- Nasihat — **Ali R. NALÇACI**
- Türklüğün Muhterem Yarınlarına Hasret — **Yaşar GÖKÇEK**
- Kurtuluş Hazırlığı — **KİVERLİOĞLU**
- Kahramanlık Hikâyeleri — **Tahsin ÜNAL**
- Tarihten Güzel Fıkralar
- Osmanlı Devletinde (Abdullah) adlı gelen Şeyhülislâmlar — **Veli ERTAN**
- Güzel Sözler Der.: **Hasan TEKELİOĞLU**
- Şer'i Anlamıyle «Küfür» ve Niyyet — **H. KÜÇÜKKALAY**
- Müslüman Çocuklarının Din Bilgisi
- İnsanların NeNcat Rehberi Ancak Kur'ân-ı Kerimdir — **Kadir SEVENCAN**
- Acı Haber — **Talât SAYIN**
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Muztarib ve münkesir Türk Milleti, gök kubbenin altında, büyük vatan ma'bedinin kubbesinde yıldız-yıldız avizeleşen bir gençlik kadrosunun hasretini çekmektedir. Bu genç kadro önce öz ruhunda bu çerağı yakacak, sonra da kendisine ümit bağlayan milletin fert-fert ruhunu tutuşturacaktır. Bu gençlik, milleti yolunda, milletinin büyük fikir davası uğrunda çektiği ıztırab kadar gönül yıkamakta müessir hiçbir iksirin mevcut olmadığını bilecektir.

Ne büyük talihsizliktir ki, benliğimizi eritircesine vatan kubbesinde avizeleşmesini beklediğimiz gençlik, bugün güneş kadar aydın, kutupları belli bir nokta etrafında kendini merkezileştirecek bir baştan, bir liderden mahrumdur. Belki muhtelif istikâmetlere müteveccih gençlik teşekküllerinin en büyük nasibsizliği budur. Değişik fikir kutupları arasında mekik dokuyan gençliğin bu türlü nasibsizliği belli başlı bir mahrumiyettir. Çünkü gençliği etrafında toplayan KUTUB-İNSAN merkez demektir. Bu kutub-insan merkezden muhite doğru lif lif dağılan bağlarla etrafında kümelenenleri kendi fikir mihrakına çekebilmelidir. Gençlik bu kutub-insanı bulduğu gün, bütün bayağı duyguları, milli ve tarihî oluşuna zıt fikirleri, kendi ruh mimarisini bozmak isteyenlerin suratına kusarcasına atacaktır. Bunun içindir ki biz: gençlik, ruh mayasını yoğuracak, onu şekillendirecek bir lidere muhtaçtır, diyoruz. Böylece süfli emellerden yıkanan Türk gençliğinin engin ruhu, köklü ve ulvî hisleri işlemeğe elverişli münbit bir arazi olacaktır.

Milletimin sefaletini ancak kâğıttan okuyan, karikatürden öğrenen solaklar, bu millet gençliğinin liderliğini temsil edemezler. Gençliğin muhayyilesini serablara kapılacak kadar realiteden uzaklaştıran bed-hâhlar, marazî bir ruh haleti içinde olanlardır. Müslüman-Türk gençliğini karanlık istikâmetlere sürüklemek istiyenlerin histeri derecesine varan sabkınlıkları karşısında hâlâ onları bu gençliğin lideri ve fikir babası görmek budalalığın sunturlusudur. Her fırsatta ruh mizaçlarını, nefsanî mel'anetlerini ortaya dökenlerin bu milletin evlâdına yapacakları bir hizmet artık kalmamıştır.

Son yıllarda, ecdat ruhları ile bugünkü nesiller arasına kalın duvarlar örmek istiyen bir zümre türedi. Bu zümre, gençliğin milli ve tarihi davalarda söz sahibi olmasını, bu soylu meselelerde ruh hassasiyetine malik bulunmasını istemedikleri gibi, bu söz davaların nesilden nesile intikalinde ifade vasıtası olan dili de soysuzlaştırma çabası içindedirler. Kitablar, gazeteler, dergiler, radyolar ve diğer telkin vasıtalarıyla hep bu mel'unluğun tervici için çalışmaktadırlar. Bu zümre, soysuzluğu, köksüzlüğü meşrulaştırmak için ileri sürülen basit fikir kırıntılarıyla gençliğin kafasını büyük dünya meselelerinden tecrit etmek isterler. Nefsaniyete dayanan kaba zevklerle gençliğin dünyasını daraltırken bir yandan da türlü kombinezonlara girerek mevcut nizamları berhava etmek isterler. Gençliği, yüzde yüz anarşizme sürüklemek gayesini istihdaf eden bu cereyanlara biz, KÖKSÜZLÜĞÜN İCTİMAİLEŞMESİ demek istiyoruz.

Bu millet, yetiştirdiği gençlik kadrosunda aklın, fikrin, ilmin ve mukaddesatın vakûr edâsını görmek ister. O, Anadolu davasının canlı sefalet tablosunun içinden fışkıran bu gençliğin ruhuna, ihtiras çılgınlıklarının en az Merih kadar yabancı kalmasını ister. Bu millet, meyhane kadehlerinin dudak izlerinde kendini arayan gençlik yerine, tarih şuuru içinde kendini bulan bir gençlik ordusu ister. Bu gençliğin büyük velveleler koparırak ufuktan sökün etmesini bu muztarib millete göster, ya Rabbi!..

İslâmın İlk Emri — OKU

TEBRİK

Bütün müslüman kardeşlerimizin mübarek RAMAZAN Bayramlarını en ulvî duygularımızla tebrik eder. Cenab-ı Hak'dan her gelen günümüzün geçen günümüzden hayırlı olmasını niyaz ederiz.

İslâm'ın İlk Emri
O K U

Yaradan Rabbinin Adıyla "OKU,,

Tahir BÜYÜKKÖRÜKÇÜ
Konya Müftüsü

Bir devir düşününüz... Bu devrin tek mühim vasfı: karanlık... Ruhlar karanlık, kalbler karanlık, fikirler karanlık, emeller karanlık, ameler karanlık, mazî ve hattâ o gün için âti de karanlıktı. Îman güneşini küfür ve şirk bulutu karartmış, irfan ay'ını, cehalet dumanları bürümüş, fazîlet yıldızları, o günün insanlık samasında, kömür olup ayaklar altına dökülmüştü.

Beşeriyet yolunu temamen kaybetmiş, eliyle yaptığı, taştan ve tunçtan putları, kendine ilâh yapmış, Kâinatın En Yüce Yaratanını unutarak, faniler için adaklar adamağa ve onlardan meded beklemeğe koyulmuşlardı. Haya yok, ahde vefa hiç, emanet lafzı mânasız, samimiyet, sadâkat, merhamet gibi şeyler, sanki lüğat kitaplarından kalkmış. Kadın, alım satım metaı haline düşmüş, erkek başıboş ve zalim. Kız çocukları, diri diri topraklara gömülür. Hülâsa, yer yüzü her yönüyle çok acıklı bir şekavet karanlığında, gelmesi mutlak olan bir kurtarıcıyı beklemektedir.

O devrin Mekkesi... Nereye baksanız, manzara cidden ürpertici.

Kesif bir gaflet bulutu bütün gönülleri kaplamış. Herkes, nefsânî zevklerin, vahî emellerin ve dipsiz hayallerin peşinde...

Bir zâtı görüyoruz; Nur yüzlü, hoş tabiatlı, yüksek ahlâklı, iffetli, vekarlı, dürüst, hakşinas ve asaletiyle tanınmış. Her halinde ve her yerde düşünüyor: Bu hak ve hakikattan uzak insanların hali ne olacak. Beşeriyet, içinde bulunduğu bu dalâlet ve şaşkınlıktan nasıl kurtarılır. Bir mürşid lâzım; bir nizam lâzım; yepyeni bir ilâhî düzene mutlak ihtiyaç var!..

Bu düşünen insan; son nebî, ufuk peyğamber, Hazreti Muhammed Sallâllahü Aleyhi ve Sellem'dir. Uzun yıllar; kafası, kalbi ve ruhu; insanlığı kurtarmanın derdiyle dolup taşmış, varlığını bu uğurda harcamağa azmetmiştir. Kırk yaşına yaklaşınca, daha çok, tenhaları seçerek, Rabbısıyla yalnızlığı ihtiyar ile, hakikat âleminin sonsuz ve engin zevk ve tecellilerine dalmağa başlamıştır. Nihayet beklenen vakit gelmiş, ruhlardaki, kalblerdeki, fikirlerdeki, emeller ve amellerdeki zifirî ve dipsiz karanlık, İslâmın ilk emri «OKU» Emr-i İlâhisiyle kökünden kazınmış, yerine nur'u terketmiştir.

NE ZAMAN Kİ, BU EMR-İ İLÂHİYİ, MÂNÂSINDAKİ SONSUZLUK İFADESİYLE DUYABİLDİK, KURTULUŞA DOĞRU GİDEN YOLLARIN YOLCUSU OLMA ŞEREFİNE NAİL OLDUK DEMEKTİR.

Allah Korkusu

Ömer SAKALLI

Ne irfandır veren ahlâka yükseklik ne vicdandır,
Fazilet hissi insanlarda Allahkorkusundandır.

Yüreklerden çekilmiş farzedilsin havf-i yezdanın,
Ne irfanın kalır tesiri kat'iyyen, ne vicdanın.

En son, en mütekâmil ve cihanşumül bir ulviyyete sahip olan dinimiz daima her hususta müntesiplerinin menfeatlerini istihdaf eden eşsiz nizam ve kanunlar sistemi... Bunlardan Allah korkusu zarardan ve felâketten kaçış değil Allah'a ve rızasına mazhar olabilme duygusu... Tam ve şuurlu bir şekilde Allah'ı kalbde buluş, her günahdan kaçış, derece derece Allah'a kurbiyyet ve aslına dönüş hükmünün gerçekleşmesi... Netice: sonsuz seâdet, gerçek hayat ve ebedi ikamet.

Rasûller Rasûlü, iki cihan serveri (رأس الحكمة مخافة الله) Yani, «Hikmetin başı Allah korkusudur.» buyurmuşlar ve Allah korkusunu bu kısa lâtif sözlerinde hülâsa etmişler, Allah'dan en çok korkanını da kendilerinin olduğunu bildirmişler.

Acaba buradaki hikmet nedir? Allah'ın Rasûlü niçin Allah korkusunu yalnız hikmetle hülâsa etmişler?

Hikmet: Kalbde bir nurdur ki, hakla batıl onunla tefrik olunur.

Hikmet: Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanmaktır. Allah'ı ve emirlerinde tefekkür ve ona uymaktır.

Hikmet: Anlamak demektir ki, hakikatler onunla zahir olur.

Kısaca hikmet: Kur'ân-ı Kerimin ihtiva ettiği mânâların tamamı, Sünneti Seniyyenin hepsi ve insan için faydalı olan her şeydir.

Allahtan korkan hikmete ermiştir, Allah'ı sevmiştir ve her emrine boyun eğmiştir. Korkmakla korkusuzluğa kavuşmuştur. Nitekim Cenabı Mevlâna ilhamı Kur'ân olan bir beytinde:

«Kur'ândaki (Lâ tehâfû) yani korkmayınız müjdesi, dünyada Allahtan korkanların ziyafet menzilidir» der, korkmakla korkusuzluğa kavuşmak hikmetini güzel beytiyle tefsir eder. Bu Allahtan korkanların hakkıdır. Artık onlar için hiçbir korku yoktur. «Rabbinden korkanlar ise i'zaz ve ikram ile fevc fevc cennete sevkedildi. Nihayet oraya varıp kapıları açılınca cennetin bekçileri şöyle dediler: Selâm ve selâmet size; tertemiz geldiniz, artık ebedi kalmak üzere girin buraya. (Ez-Zümer: 73)» Âyeti Celilesinin hükmüyle ebedî seâdetin ve nurlu bahçenin sahipleri olabilmek ne büyük lütuf... Fakat ümidi kesmemek şartıyla dünyada, Allahtan korkmak da şart.

Cennetle müjdelenen en büyük sahabî Hz. Ebu Bekir, âdil halife Hz. Ömer cennetlik oldukları Hz. Peygamber tarafından kat'iyyetle bildirildiği halde hiç bir kulun duyamadığı Allah korkusuyla Allah'a vasıl olmuşlardı. Hz. Ebu Bekir hazretlerinin kalbi Allah korkusuyla âdeta yanar, Hz. Ömer'in gözlerinden akan haşyetullah yaşı yerleri sulardı. Böylece Allah'ı sevdi ve onun tarafından sevildi. Hattâ Hz. Peygamber; kâinatın efendisi, bütün insanların şefaatcısı iken «Allahtan en korkanınız benim» buyurmuştu. Çünkü Kur'ân-ı Kerimde: «Allah'tan, kulları içinde lâyıkıyla korkan âlimlerdir» buyurulmuş; ilmin şehri olan Hz. Peygamber de bu hikmete mebni Allahtan en çok korkan bizzat kendisi olduğunu duyurmuştu. Hal böyle iken cennete, lutf-i İlâhiye nail olacağımızın hiçbir teminatı ve garantisi olmıyan bizlerin acaba nasıl bir korkuyla Allahtan korkması gerekir? Bilhassa adalet, müsavat, kardeşlik, tesanüt ve doğruluk gibi daha birçok idame-i hayat için elzem olan mefhumların unutulduğu

(Devamı 26. sayfada)

İnsan ve Tefekkür

Zekâi KUNDAK

İnsan, düşünebildiği ve tefekküre dalabildiği zaman insan... Basit gibi görünen, fakat mânasında ummanlar kaynaşan, zahirde küçük, batında sonsuz olan hâdiseler karşısında lâkayd kalamayan, tefekkür ettiği şey tek O. Düşündüğü ise madde plânında ne varsa hepsi olan...

İşte insanoğlu, en ufak bir kıpırdanışın sebeb ve hikmetini keşfettiği an: Eşref-i Mahlûkat olmanın sırrına eriyor...

İlâhi Hikmedler karşısında acz; İnsanın en büyük silâhı... Aklını bu hikmedlere karşı silâh ve kurtuluş vesikası olarak ileri sürmesi, çılgınlığın ta kendisi... Akıl; İâlhi Hikmedler karşısında edebini muhafaza etmesini bilebildiği zaman akıl...

Aşağıya ayrı ayrı yerlerden aldığımız iki resim. Biri; akıllara sonsuz şaşkınlık verip, insanı İlâhi hikmedlerin eşiğine kadar götüren, tefekkür edebilen her insan için sonsuz ve ibred dolu mânalar hazinesi... Zahirde cüssesi çok küçük olan bir kuşcağızın, batınında neler fıkırdadığı, ancak; Süleyman Aleyhisselâm ve ona verilen sırları çözenlerce mâlum...

Diğer resmin görünüşü ise; ilk bakışta insanı tiksindirecek kalıp ve şekilden ibaret. İnsanoğlu; aczinin resmini kendi eliyle, yine kendisi çizmiş... O münkir; kendi eliyle yaptığı, insanla kıyası gayr-ı kabil olan robod adamdaki yemek yemeyi, yürümeyi, başını çevirmeyi, v.s. büyük meziyetlerden sayar ve bunların mücidi kendisi olduğu için, kendisine büyük bir şeref ve gurur payı ayırmaktan zevk duyar da, niçin bir kuşun o ince ve hassas, İlâhi hikmet olan hareketleri karşısında ürperip, kendi aczini görüp, bu kainatı yaradan O Yüce ALLAH'ın huzurunda aczini itiraf ile dize gelmez... İşte en büyük aczi de onun bu ya.

Kuşun ve buna benzer hayvanların hareketleri, gözü maddeden başka hiç bir şeyi göremiyen basiretsizler için iç güdüdür. Böyle deyip geçivermek en kolay şeydir onlarca. Yine onlarca; arzdan semaya fışkıran su, semadan arza inen rahmet, buram buram kokan çiçekler, ve rengârenk bu âlem, oluşlar ve ölüşler, tabiat olayıdır.

Onun, incir çekirdeğinin içi dahi ummanlar kadar büyük geleceği minik aklı, bu koca hâdiseleri düşünebilecek kemalden henüz mahrumdur... Bir robdo adamın adım atması, yürümesi, yemesi, içmesi yine onun için çok hayret vericidir de, kendi iç ve dış âleminde nelerin ve hangi sırların gizli bulunduğundan bihaberdir...

Robod adamı meydana getiren; kendi ruh dünyasının şekil ve suretini yapmaktan öte gidememiş... Zaten insanın madde plânında yapabileceği tek şeyi, aczinin şekil ve resmini kendi eliyle yine kendisi önüne koymaktan başka bir şey değildir...

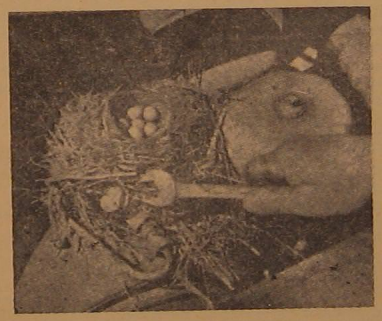

Almanya'nın Hamburg şehrinde bulunan inşaat makinası üzerinde bir kuş yuva yapmış ve kuluçkaya yatmıştır. Fakat makina sahibi makineyi başka inşaatlara götürmüş kuş da içgüdüyle makinayı bularak gece kuluçkaya yatmıştır.

Fakat son zamanlarda makina bir kamyonun arkasına takılıp başka şehre götürülünce kuşun gelmesinden ümit kesilmiş, kuş iki gün sonra makinayı tekrar bularak kuluçkaya yatmıştır.

YİYEN, İÇEN,
DANS EDEN VE
KONUŞAN MAKİNELİ

ADAM — Hamburg şehrinde beş aydanberi devam eden ve 1,2 milyon ziyaretci çeken «Electric 2000» adlı serginin en son atraksiyonu «Sabor V» olmuştur. Sabor V, 2.37 m. boyunda ve 267 kg. ağırlığında, dünyanın en büyük makineli adamıdır. Bu muazzam robotun iç âlemi karmakarışıktır. 2,5 kilogram uzunluğunda teller insan vücudundaki sinirlerin vazifesini görüyor. Sabor V sigara içiyor, iskambil oynuyor, mızıka çalıyor, dans ediyor ve ateş ediyor. Robot ileri geri yürümeyi, dönmeyi, kolunu kaldırmayı, başını çevirmeyi ve hatta göz kırpmayı da biliyor. Bu kadarla da bitmiyor: Sabor V çok iyi işitiyor ve kendisine sorulan sorulara bir çok dillerde cevap veriyor. Robot, enformasyonunu kısa dalga vasıtasıyla telefon veya tevcihli ışınlarla alıyor.

Cemiyetimizin Dertleri Karşısında Mehmed Âkif

MEHMED ŞEKER

Koskoca bir imparatorluğun çökmüş, yıkık; fakat yok olmıyan harabeleri ve harabeler üzerine yeniden inşa edilen Türkiyemizin bir çok dertleri var.. Cemiyetimiz tarihin yıkıntılarına boyun eğmeden varlığını diriltirken bir çok badireler gördü ve geçirdi. Bu badire denen depremler çok zaman ruh kökümüzün sarsılmasına, hatta koparılmasına kadar götürüldü. Bir şeyler yapılmak istendi. Fakat bir çok engeller çıktı, çıkarıldı. Bu kasıtlı engeller gafleti doğurdu. Vurdum duymazlıklar aldı yürüdü. Tabii, bu yıkık ve çökük harabe esaslı bir hamle yapamadan varlığını devam ettirmek için çabaladı durdu.

Yıllar birbirini kovalarken, beklenmedik yeni yeni olaylar oldu. İhtilâller, başkaldırmalar, anarşiler, sefaletler, felâketler birbirini takibetti. Ve cemiyetimiz bir huzursuzlar ülkesi haline geldi. Herkes tedirgin, kulaklar daima kirişlerde... Harblerden çıkmış, yorgun ve bitik huzur istiyen insanlar kendilerini hâdiselerin akışına terk ettiler. Başlarındakiler sükûn ve huzurdan uzak o insanları bir yöne sürüklediler. Buna kimse ne itiraz ediyor, ne de evet diyordu. Çünkü Türkiye insanı biraz olsun huzura kavuşmak üzere uykuya yatmıştı. Fakat, gün geçtikçe durumda hiç bir değişiklik görülmüyordu. Sanki sonbaharın yarı güneşli, yarı bulutlu havası gibi hiç değişmiyen bir mevsim hüküm sürecekti. Halk ıstırap içinde. Açlık, hastalık almış yürümüş. Ahlâksızlık ve şahlanmış ihtiraslar memleketi bir uçuruma doğru sürüklüyor. Ve kısaca Türkiye gittikçe gerileme paraleline giriyor. Geri ülkeler arasında yer alıyor. Bu duruma kimse «dur!» diyemiyor. **Bunların sebebleri nelerdir? Cemiyetimiz neden gerilemiştir? Dertleri neden bu kadar artmıştır? Istıraları niçin çoğalmıştır? Toplumumuzda kaybolan nedir? Toplumumuza yeni gelen ve getirilen sistemlerdeki eksiklik nereden başlamaktadır? Bunlara eğilen olmadı. Sebepler, sistemler, tatbikat ve neticeler üzerinde durulmadı. Yapılan tek şey batıyı taklitti. Garba yönelmek parola ve politikası idi. Bu gidiş entellektüelleri arkasına almış sürüklüyordu.**

İşte bu devrin sürüklenişine kendimizi kaptırırken kurtuluşumuza varacak nizamı cemiyetimizin bugünkü hissedilen dertlerini kendi devrinde, kendi yaşayışında gören ve bilen bir insan çiziyordu. Gerçek bir doktor hüviyetindeki büyük sosyolog teşhisini koymuştu. Hastalığı ve sebeblerini gösteriyordu. Bu Mehmed Âkif'ti. Cemiyetimizin dertleri ile dertlenen Mehmed Âkif...

«Ne yapsam, neyle kurtarsam şu yatmış inliyen halkı, Deyip, ezberde olsun, gezdiğin vaki midir şarkı?»

Âkif böyle hasta ruhlara, gafillere, taklitçi ve kaşarlanmış beyinlere seslenirken; ruhunun sızısı mısralarda acı acı inliyordu :

«Dili yok kalbimin, ondan ne kadar bizarım!»

M. Âkif, yılların cemiyetimizde açtığı yaraları teker, teker görmüştür. Zaten ona şiir kudretini veren kaynağın bizzat cemiyetimiz ve cemiyetimizde yaşayan düşünce olduğunu herkes kabul etmelidir. Bir yazar bunu şöyle anlatıyor : **«Âkif'in ilk iki Safahatı onun çıraklık devrinin eserleridir. Bunlar Âkif'in araştırmalarıdır; dış dünyanın tesirlerini alma denemeleridir. Bu kitaplarda Âkif yok; bizim hayatımız, cemiyetimiz görülür. Bu devre onun lâboratuvar çalışmaları devresidir diyebiliriz. Yalnız dikkati çeken nokta şu: Âkif çalışmalarına nasıl başlıyor? Kırlardaki çiçekle, kuşlarla, rıntlerin sofrası ile, denizin dalgası veya güneşin ışıkları ile başlamıyor.**

İçtimaî hayatımızın sefaletlerini içine alan Küfe ile, Hasta ile, Kör Neyzen ile, Köse İmam'la, Mahalle Kahvesi ve Meyhane ile, Seyfi Baba ile, Selma ile velhasıl Bayramdan Mezarlık'a kadar bütün varlığımızla, bir kelime ile İnsan'la başlıyor.»

İşte büyük düşünür ve şairimiz cemiyeti kendinde, kendini de cemiyette birleştirerek, sözleri ile yaptıkları arasında ayrılıklar görülmeden, fikirleri ile yaşayışı arasında zıdlıklar olmadan yaşadı. Bu yaşayış onu nesillere kabul ettirdi. Savunduğu, müdafaa ettiği, hatta yıprandığı, uğrunda her fedakârlığa katlandığı ideali; cemiyetimizin kurtuluşu idi. Bunun da hal çaresi İslâmca, İslâm'ın emrettiği şekilde yaşamaktı. Bu nasıl olacaktı? Sonrasını Âkif'ten dinleyelim: **«Gayet fıtrî bir din olan, daha doğrusu fıtratın kendisinden başka bir şey olmıyan İslâmı kabul etmiyenler, ya o dini ilâhînin ruhundaki sırrı mübîni ve sırrındaki ruhu güzini görmüyorlar; yahut gördükleri halde nefsâni, bir yığın sebeblerin tesiri altında kalarak görmek istemiyorlardı.**

(Devamı karşı sayfada)

Hızır ile Derviş

«Geceleyin biri (Rabbını zikrederek) «ALLAH» diyordu. Tâ ki: Zikr-i İlâhî ile ağzı tatlanmıştı.

Şeytan ona dedi ki: Ey pek yüzlü! Bu kadar Allah dediğine karşı, Allah tarafından bir «Lebbeyk» cevabı nerde?

«Taht-ı İlâhî ve Makâm-ı Rabbâniden sana bir cevab gelmediği halde, sıkılmadan nice bir Allah diyeceksin.

Onun gönlü kırıldı ve yatıp uyudu. Rüyasında Hz. Hızır'ı yeşillikler içerisinde gördü.

Hızır Aleyhisselâm ona dedi ki: «Niçin zikirden geri kaldın, okuduğun evrad ve ezkârdan neden peşiman oldun?»

Derviş dedi ki: «Bana lebbeyk cevabı gelmiyor. Allah kapısında merdûd olmaktan korkuyorum.»

Hızır Aleyhisselâm taraf-ı İlâhiden buyurdu ki: «Senin Allah demen, bizim lebbeykimizdir. Senin yalvarman ve derdile yanıp tutuşman, bizim peykimizdir.»

«Cahilin canı bu duadan uzaktır. Çünkü ona, «Ya Rabbi» demeğe izin yoktur.

Bir zarara uğradığı zaman Allah'a yalvarıp inlemesin diye, onun ağzına ve kalbine kilit takılmış ve mühür basılmıştır. Vay o kimselerin haline ki, Allah'ı anmaktan imtina eder kaçarlar. Allaha yalvarmayı bile kendileri için bir düşkün ve zillet kabûl ederler. Onlar elbette ve elbette ayılacaklardır.»

Biz, Bize Dönsek...

İsmail BAYRAM

Sinsî bakışlar altında kızıl ideolojinin hasreti ile parlayan gözleri, elinin iki parmağı ile çıkaracak Milletin sembolleştireceği bir KAHRAMAN olsa.

Mahzun gözlere bakıp da kanayan kâlpler teşhis edilse.

Milletin çoğunluğuna «gerici, yobaz, mürteci...» diye, kendilerine «ilerici» lik süsü verenler; ilim, fen, ahlâk ve millî şuura sahip olduklarını eser ve fiilleriyle isbat edebilseler.

Bar, balo, meyhane gibi içtimaî hayatı felce uğratan yerlere sarfedilen zaman ve parayı okul, fabrika ve emsali gibi hayırlı müesseselere harcayacak plân ve program tatbik edilse.

Memur, dairede dalga yerine, vazife; hükûmet vaad yerine iş ve eser... Çocuk; «Kinova, Tom Miks, 1001 Roman...» gibi paçavralara verdiği önem ve alâkayı derslere, ders kitaplarına verse...

Avrupaya «göbek» ihracı yerine, sanai ve zirai malları ihraç edilse.

Bir kısım sinema, basın, mecmua ve dergiler... sadece şehvet, intikam, örf ve an'aneleri tahrib, tahkir ve tezyif yerine; ahlâka, san'ata ve ilme değer verse.

Spora (Futbol) gösterilen muazzam alâka... ilim, irfan yoluna da gösterilebilse.

Dans, caz ve saz salonları yerine okuma ve ilmî konferans salonları açılsa.

Hiyanet yerine sadakat, korkaklık yerine cesaret, ihtiras yerine kanaat, cehalet yerine ilme heves; komünizme karşı milliyet ve din şuuru uyansa...

ALLAH'ı inkâr edip kâlplere mühür değil; ALLAH, ALLAH diye, diye kâlplere cilâ vurulsa...

Hasılı biz, bize dönsek TÜRKİYE, TÜRKİYE olurdu!..

(Baştarafı karşı sayfada)

İşte Âkif bir islâmcı, islâm davasının meşrutiyet ve inkılâp temsilcisi idi. Dertleri hem teşhis, hem de tedavinin yol ve çarelerini gösterdi. İslâmdan uzaklaşan cemiyetimizin, geriliğindeki sebepleri — ileride belirteceğimiz gibi — İslâmda bulanlara, dinimizi kurtuluşumuz ve kalkınmamızda arka plâna atanlara gerekli cevabı yine Âkif verdi.

«Son zamanlarda müslümanlığı ya büsbütün ortadan kaldırmak, yahut ötesini beri ederek din namına bir şey yapmak istiyenler türedi. Biz bu adamların söylediklerini işittik; yazdıklarını okuduk. Dini kaldırmalı! diyenlerin dünyadan; dinde teceddüt husule getirmeli fikrini besliyenlerin de dinden alabildiğine gafil olduklarına iman ettik.

«Evet bu adamlar milyonlarca halkın hissiyatına, harekatına hâkim olan Ruh-u Ezeliyi göremiyecek kadar gaflet göstermeselerdi; dini kaldırmanın ne lüzumunu, ne de imkânını tasavvur edemezlerdi. Kezalik dinin hüviyeti hakikasına dair azıcık malûmat edinmiş olsalardı; Dinde yenilik şöyle dursun, onun en eski, yani en sahih şekline dönmek ihtiyacı mübrimini gözleri ile görürlerdi.

Âkif'e göre ahlâksız hiç bir toplum yaşayamaz. Yaşamasına da imkân yoktur. Çünkü ahlâken sükut etmiş bir cemiyet herkes tarafından seyredilen ağaç gibidir. Ağaç, tabiatın bütün nimetlerinden istifade ettiği halde meyve vermiyor, yeşermiyor, dal budak salmıyor, sadece kuru gövde halinde kalıyorsa o ağaca hakîr gözle bakılır. Ahlâksız toplumlarda böyledir. Ne ileri gider, ne de yerinde sayar. O toplum daima geriler. Ahlâk, kaynağını dinden alır. Dine bağlı olan toplumlarda ahlâkî prensiplere uyulduğu açıkça göze çarpar. Fakat; bizde nasıl olmuş? Âkif söylesin :

«O imân hüsn-ü hulkun en büyük hamisi olmuşken Nemiz vardır fezâilden, nemiz eksik rezâilden?
Demek: İslâmın ancak nâmı kalmış Müslümanlarda.»

Toplumumuzdaki ahlâkî bozukluklara Âkif'in dilinden örnekler verelim: Utanmak hissinin noksanlığı: **«Göster, Allahım, bu millet kurtulur, tek mucize: Bir «utanmak hissi» ver, gaib hazinenden bize!»**

KELEBEK

Dünkü zümrüt ovalar yeşil kürklü şu dağlar,
Şimdi hep diken diken biçare gönlüm dağlar.
Hani nerde baharım bahçeler ve bağlarım?
Bir hazan rüzgâriyle koptu ümit bağlarım.
Rengarenk kırlarında benden mutlu yok derdim,
Avare geçti ömrüm yazık azıttı derdim.
İçin için eritir benliğimi bu acı,
Beni de gör ALLAH'IM bari bana SEN acı..
Affına sığınarak işte geldim yarına,
Beni de al ALLAH'IM O bahar diyarına..
Yemyeşil yamaçlarım şimdi olmuş hep ak ak,
Ey tendeki tatlı can, akacaksan çabuk ak...

Kâzım BAYAR

Hiç şüphesiz Sen büyük bir ahlâk üzerindesin.

El-Kalem: 4

Ahlâk Sosyolojisi

Av. Şehbal GÖKÇEK

İnsan, bitki ve hayvanlar gibi, iki temel sevki tabii (içgüdü) taşımakla beraber, âhsen-i takvim (maddi ve manevî en mükemmel ahenkte yaratılmış olmak) üzere yaratılmış olması sebebiyle, Kur'an-ı Kerîm ahlâkı ile ahlâklandığı takdirde eşref-i mahlûkat olan varlıktır.

Canlıların temel içgüdüleri olan **Neslin devamlılığı** ve **Nefsin devamlılığı** dediğimiz iki içgüdü insana hakim olduğu, diğer bir deyimle, insan içgüdülerinin esiri bulunduğu müddetçe, onun bitki ve hayvan türünden daha yüksek bir yaratılışda olduğunu iddiâ etmek dahi yersizdir.

İnsan için, içgüdülerinin esaretinden kurtulmak, diğer bir deyimle, içgüdülerini zapt-u rapt altına alıp onlara hakim olmak gayreti içinde bulunmak, insanlık şerefinin icaplarındandır.

İnsanlara, sevki tabii (içgüdü) lerin esaretinden kurtulmak ve onları zapt-u rapt altına almak yolunu en mükemmel şekilde öğreten ve bunu bir yaşayış, duyuş ve düşünüş sistemi haline getiren de yalnız Kur'an-ı Kerim ahlâkı (Ahlâk-ı Muhammediye) dir.

A — T A R İ F : Sosyoloğlar, Ahlâkı (Bir cemiyette bulunan iyiliğe ait yaygın ve teşkilâtsız kuralların tümü) olarak târif ederler. Şu tarife göre de Ahlâkın her cemiyette mevcut olduğunu peşinen kabul ederler.

Bu tarifde evvelemirde üzerinde durulması gereken husus İYİLİK mefhumudur. Bütün insan cemiyetleri nazarı itibara alınacak olursa, İyilik mefhumunun kıt'adan kıt'aya, memleketten memlekete, cemiyetten cemiyete, aileden aileye ve hatta fertten ferde değişmekte olan tezahürlerine şahit oluruz. Umumî Ahlâk sosyolojisinin temellerinden biri olması ve İslâmî anlayışla aralarında bariz fark bulunması sebebiyle bu mefhum üzerinde işlemek icab etmektedir.

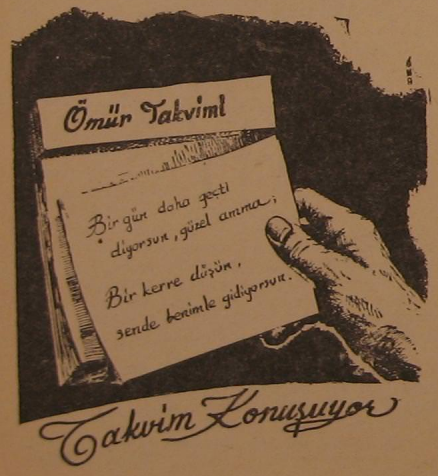

İYİLİK mefhumu sübjektif bir hükümdür ve temelli, bütün fertlere şamil prensipler muvacehesinde kıymetlendirilmediği için de garp memleketlerinde fertten ferde değişen hüviyetler arzeder. Fakirin iyi kabul ettiği bir hareketi zengin iyi kabul etmez; cahilin iyi dediğine okumuş iyi demez; normal kültürlünün iyi dediğine entellektüel iyi hükmünü vermez. Bu fertlerde böyle olduğu gibi cemiyetlerde de böyledir. Kısaca özetlemek icabederse, garp filozoflarına ve düşünüşüne göre İYİLİK : Ferdin kendi vicdânında tezahür edecek asil bir hareketten doğar. Yani, bir hareketin iyilik olup olmadığı hususunda karar verecek olan hakem ferdin vicdanıdır.

Halbuki, İslâm inanışında ise bu görüşün zıddına, iyilik ve şer mefhumu temamen tayin edilmiş sınırlıdır, âmmeye şâmildir. Ve 600 Milyon müslüman için kat'iyyen değişmeyen tezahürlere sahiptir. Kısaca ifade edilmek icab ederse, Kur'an-ı Kerimde emredileni yapmak İYİLİKtir, Kur'an-ı eKrimde nehyedileni yapmak ise ŞER'dir.

Yukardaki tarifde de bahsettiğimiz gibi Garp inanışına göre Ahlâkın gayesi İYİLİK'dir. Ve bu iyilik mefhumu yukarda izah edildiği üzere bütün cemiyete şamil olmadığı gibi sınırlı da değildir.

İslâm felsefesine göre AHLÂK: Ahsen-i Takvim üzere yaratılmış insanın benliğinin heyeti mecmuasiyle Hazreti Peygamberin hayatını ve yaşayışını idealleştirmektir. Gayesi ise temamen hasbî (hertürlü maddî menfeatten uzak) yani ALLAH'ın RIZASINI KAZANMAKTIR.

Garp ahlâkının koruyucu faktörü cemiyetin sevgisini kazanmak ve onu muhafaza etmektir. Yani islâmî tâbirle TEVECCÜH-Ü NAS'dır. İslâm ahlâkının koruyucu faktörü, ALLAH rızasına giden yoldan ayrılmak endişesi, yani islâmî tâbirle: TEVECCÜH-Ü HAK'dır.

Her cemiyette sosyal kurumların ve bilhassa AHLÂK müessesesinin temelini DİN duygusu teşkil etmektedir. Bu sebeble de Dünyaya şamil bir Ahlâk sistemi düşünülmemekte ve bilhassa sosyoloğlar tarafından Ahlâk müessesesini, dinden ayrı, temamen lâik bir kurum haline getirme gayreti göze çarpmaktadır.

Bu cümleden olmak üzere DURKHEİM'a göre

(Devamı 25. sayfada)

O, şimdi ruhuna bir istinad noktası arıyordu. Ah! O noktayı bir yakalayabilse!.. Fakat neydi o?..

.....

Yüzünü ebede çevirmiş, ellerini ebedi olana kaldırmış, yanaklarından sıcak, temiz, berrak gözyaşları süzülürken hıçkırıklarını tutamıyarak :

«— Senelerdir ayrı kaldığım evim, yuvam, **MABEDİM**; ve üzerinde diz çöküp el açarak ağlıyamadığım, içerimi dökemediğim seccadem...» diye haykırdı...

MÂBEDİM...

İşte geldim sana, Rabbimden özür dilemek için.
Yoldaşım ol, mevlâ affeylesin cürmünü bu fakirin..

Geldim, Hâk-i pâkine yüz sürmeye n'olur beni reddetme.
Yalvarayım ilhakımı O şefaât-ı şâhî rusüle...

Mabedim! Bırak beni, yalvarayım meleklerle beraber,
Boğulan kalbimi nurlandırsın, o ilâhi meşaleler..

Yıldızlarla müzeyyen şu kubben, mavi semâyı andırır.
Seyri, bana lâhûtî âlemin ezvâkini kazandırır...

Kevâkip gibi yanan kandillerin, nurdan bir meşaledir;
O nur ki ruhumu, âlemi süfliden ülyâya yükseltir...

Hani eski neş'en, eski azametin, hani o gururun.
Kabrinde ıstırap çekiyor bu halinle ehli mağfurun.

Kûşe-i Harâbınla mahzun olma, ey mabedi mukaddes.!!
Kelâmı ilâhisinde seni medhetmiş, O zât-ı akdes..

Benim dînimin, milletimin emsalsiz tek sembolüsün sen.
Acaba kî, kim ayırabilir, seni benden beni senden.

İkrarım: Ben müslümanım Türküm tâ ezelden beri.!
Kazandırdın, kahraman ecdadıma, bunca şanlı zaferleri.

Her vakit okunur Ezan-ı Muhammedî ALLAHÜEKBER.
Tehlil-ü tahmide dalmış harîminde elsine-î beşer...

Uzanıyor arşa kadar, ezân-ı muhammedinin sesi.
Ya rab! Sönmesin, bitmesin bu diyarda, envar meş'alesi.!

Cennet yurdumun her köşesinde vardır bir îman kal'ası.
Mahvoluyor, çarparak bu kal'aya, ağyarın kin ve ihtirası...

Seyreylerken seni, ruhum uçar şerefle dolu maziye..
Selâm sana, ey şanıl, mukaddes melce-i insaniye...

Hasan Basri OKAN

İNSANLAR ve HAK

Yazan : **Yûsuf'ül-KARZÂVÎ**

Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**

(Geçen sayıdan devam)

Burada Kur'an-ı Kerim, Cenab-ı Hakkın yaratmasında hiçbir hikmet bulunmadığını ve bu hayatın ötesinde hiçbir gayenin olmadığını zannedenlere, gayesiz ve hikmetsiz olarak yaratmanın fiil-i ilâhîye yakışmayan bir abes iş ve Cenab-ı Hakkın uzak bulunduğu bir batıl hareket olduğunu söylemekle cevap veriyor :

«Ya sizi ancak boş yere yarattığımızı ve hakikaten bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız? (Kayıtsız şartsız) mülk (ve tasarruf) ancak kendi hakkı olan Allah (böyle abes ve zatına yakışmayacak şeylerden) çok yücedir. O'ndan başka hiçbir Tanrı yoktur. Arş-ı kerimin Rabbıdır O.» (el-Mü'minûn Sûresi, Âyet: 115-116.)

«Biz gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunan şeyleri oyuncular olarak yaratmadık. Biz bunları hakkın ikamesine sebep olmaktan başka (bir hikmetle) yaratmadık. Fakat onların çoğu (bunu) bilmezler.» (ed-Duhân Sûresi, Âyet: 38-39.)

«O göğü, o yeri ve bunların arasında olan şeyleri biz boşuna yaratmadık. Bu o küfredenlerin zannıdır. Bu yüzden küfredenlere ateşden bir helâk vardır.» (Sâd Sûresi, Âyet: 27.)

Cenab-ı Hakkın, elçilerinin dili ile kitaplarında haber vermiş olduğu şeylerin hepsi «Hak»tır. Yine peygamberlerinin dili ile kitaplarında vaz' etmiş olduğu hükümlerin hepsi «Hak»tır:

«Rabbının sözü doğruluk ve adalet bakımından tam kemalindedir. Onun kelimelerini değiştirici (hiçbir şey ve hiçbir kuvvet) yoktur.» (el-En'âm Sûresi, Âyet: 115.)

Allah'ın, gayb âlemlerine, hayatın nihayetine ve âhiret gerçeklerine dair verdiği bütün haberler «Hak»tır. Bunları tasdik ve doğruluklarını teslim etmek vaciptir. Bunların vukuunda asla şüphe yoktur.

Yine Allah'ın va'di «Hak»tır, ölüm «Hak»tır, kıyametin vukuu «Hak»tır, tekrar dirilme «Hak»tır, hesap «Hak»tır, Cennet «Hak»tır, Cehennem «Hak»tır. Kur'an-ı Kerîm şöyle buyurmaktadır:

«Bu, dedi, Rabbimden bir merhamettir. Fakat Rabbimin va'di gelince O, bunu dümdüz yapar. Rabbimin va'di bir «Hak»tır.» (el-Kehf Sûresi, Âyet: 98.)

«... Şüphe yok ki, Allah'ın va'di «Hak»tır...» Lukmân Sûresi, Âyet: 33.)

«(Bir gün bakarsın ki,) ölüm baygınlığı gerçek olarak gelmiş, «İşte bu senin kaçıp durduğun şey» denilmiştir.» (Kaf Sûresi, Âyet: 19.)

«O (azab) bir gerçek mi? diye senden haber isterler. De ki, «Evet, Rabbime andederim ki, o, elbet ve elbet bir hakikattır. Siz (bundan Allah')ı âciz bırakıcılar değilsiniz.» (Yûnüs Sûresi, Âyet: 53.)

«Allah, hakkın ikamesine sebep olmak üzere kitab(lar)ı ve mîzânı indirendir. Ne bilirsin belki de o sâat yakındır. Buna inanmaz olanlar onun çabuk (gelmesini) ister(ler). İnananlar ise ondan korku içindedirler. Bilirler ki, o şüphesiz «Hak»tır. Gözünüzü açın ki, o saat hakkında (şüphelenip) mücadele edenler herhalde (hakdan) uzak bir sapıklık (çukurun) dadırlar.» (eş-Şûrâ Sûresi, Âyet: 17-18.)

«O küfredenler ateşin karşısına getirileceği gün (kendilerine denilecek ki:) «Bu (azâb) gerçek değil mi imiş?» Onlar «Evet Rabbimize yemin ederiz (ki gerçekdir)» dediler (diyecekler). (Allah'da) «Küfredegeldiğinize mukabil tadın azabı» dedi (diyecek)». (el-Ahkaf Sûresi, Âyet: 34.)

«Ve sen (Habibim) her ümmeti diz çökmüş bir halde göreceksin. Her ümmet kitabı(nın başı)na çağırılacak (ve onlara şöyle denilecektir:) «Bu gün (dünyada) yapmış olduklarınızın karşılığı verilecek. Karşınızda «Hak»kı söyleyip duran bu (kitab) bizim kitabımızdır. Şüphe yok ki, neler yapıyor idiyseniz biz (hepsini meleklere) yazdırıyorduk.» (el-Câsiye Sûresi, Âyet: 28-29.)

Yine Cenab-ı Hakkın, kulları için vaz' etmiş olduğu, Allah ile kendileri arasındaki münasebetleri veya mahlukat ve hayat ile aralarındaki münasebetleri, yahut gerek ferd, gerek aile ve gerekse cemiyet olarak birbirleri arasındaki münasebetleri tanzim eden hükümlerin hepsi «Hak»tır. Bu hükümlerin hakemliğine başvurmak, bunları kabullenmek ve bu hükümlerin adaletine teslim olmak vaciptir:

«Hakikat, biz sana kitabı — Allah'ın sana gösterdiği vechile insanlar arasında hükmetmen için — «Hak» olarak indirdik. Hainlere bir müdafaacı olma.» (en-Nisâ Sûresi, Âyet: 105.)

«(Habibim) sana da «Hak» olarak kitabı (Kur'an'ı) — Kendinden evvelki kitab(lar)ı tasdik edici (ve doğrultucu) ve ona karşı bir şahid olmak üzere — gönderdik. O halde (bütün ehl-i kitab) aralarında Allah'ın (sana) indirdiği ile hükmet, sana gelen hakikatten (dönüp de) onların hevâ (ve heves) lerine uyma...» (el-Mâide Sûresi, Âyet: 48.)

TALEBE — Madem ki, «Hak» söylediğiniz derecede basit ve vazıhtır, o halde ne oluyor da insanlar «Hak»ka giden yolu tarif etmekte ve bir takım batıl işler içinden «Hak»kı tarttıkları miyarı tayin etmekte bir çok ihtilâflara düşüyorlar?

HOCA — Yavrucuğum, muhakkak ki, Cenab-ı Hak akla kendi marifetinin tohumlarını verdiği gibi beşer fıtratına da «Hak»kı sevmeyi, onu aramayı ve ona yönelmeyi vermiştir. Sonra bütün bunları ilâhî kitaplarla ve semavî risaletle kemale erdirmiştir. Ta ki, aldanmaması ve sapıtmaması için aklın elinden tutalım, kararmaması ve bozulmaması için temiz fıtratı eziyet ve zarardan koruyalım. Böylece bütün insanlık müşterek bir söz üzerinde toplanacaktır, aydınlık caddeye kavuşacaktır.

Kur'an-ı Kerim'in şu sözünü benimle beraber oku :

«İnsanlar bir tek ümmetti. (Kimi iman etmek, kimi küfre sapmak suretiyle ihtilâfa düştüler). Binaenaleyh Allah (rahmetinin) müjdeciler (i, azabının) haberciler(i) olmak

(Devamı karşı sayfada)

(Baştarafı karşı sayfada)

üzere (onlara) peygamberler gönderdi ve beraberlerinde — insanların ihtilâfa düştükleri şeyler hakkında aralarında hüküm vermek için — «Hak» (ve gerçek) Kitaplar da indirdi...» (el-Bakara Sûresi, Âyet: 213.)

Yavrucuğum, zannederim ki, bir müellifin fikirlerini veya bir mütefekkirin prensiplerini yahut da bir ıslahatçının talimatını öğrenmek isteyen bir insanın, bunları o kimsenin yazdığı kitaplarda veya yaydığı sözlerde araması gerektiğini benimle beraber sen de teslim edersin.

Biz de buraya aynı şeyi söylüyoruz :

«... En yüce mesel (vasıflar) ise Allah'ındır...» (en-Nahl Sûresi, Âyet: 60.) Kim Hakkı beşerin ölçüsüzlüklerinden sıyrılmış olarak doğru şekli ile tanımak istiyorsa onu Allahın Kitaplarından ve Peygamberlerinden öğrensin. Ben hakkı bilme ve ona ulaşma konusunda beşerin temiz fıtratının ve sağlam aklının rolünü inkâr etmiyorum; Asla... Şüphesiz ki, bunlar Cenab-ı Hakkın insanlara, ihmal için değil, istifade için verdiği iki nimettir. Madde ve cisimleri kantarla tarttığımız gibi, temiz fıtrat ve doğru akıl da kendileri ile fikir ve manaları tarttığımız manevî terazi den başka bir şey midir? Nasıl ki Cenab-ı Hak insan toplulukları için hatadan salim bir kitap vermiştir, bu terazi de her ferde Allah tarafından verilmiştir :

«Allah, «Hak»kın ikamesine sebep olma üzere kitapları ve mizanı indirendir. Ne bilirsin, belki de o sâat yakındır.» (Şûrâ Sûresi, Âyet: 17.)

«Andolsun ki, biz elçilerimizi açık açık bürhanlarla gönderdik ve insanların adaleti ayakta tutmaları için beraberlerinde de kitabı ve mizanı indirdik...» (el-Hadîd Sûresi, Âyet: 25.)

Yalnız bu terazinin kitapla beraber olması şarttır. Çünki insan kitabın hak oluşunu, nübüvvetin sıhhatını ve peygamberin doğruluğunu ancak bu terazi ile bilir. Hatta insan her şeye varlık bahşedip, sonra onu doğru yola götüren Rabbını ancak bu terazi ile yani fıtrat ve akıl terazisi ile tanır.

Bu teraziye muhtaç olmamak diye bir şey yoktur. Fakat «Kitab»ın nuru ile doğru yolu aramaksızın bu terazinin de hiçbir kıymeti yoktur, bu teraziden müstağni kalınamaz, ancak mahluk hâlıktan müstağni kalırsa... ki bu da olmayacak bir şeydir.

TALEBE — Hocam, söylediklerinize inandım. Ancak, gerek kalbimin mutmain olması, gerekse daha fazla izahat talep etmek için size bir başka sual daha tevcih edeceğim:

Madem ki, biz yer yüzünde hayatını geçiren yaratıklarız; o halde niçin «Hak»kı semadan talep ediyoruz? Bu bizim aleyhimize bir tahdit ve cebir sayılmaz mı? «Hak»kın ölçülerini kendimize göre niçin kendimiz koymuyoruz?

HOCA — Ey kıymetli talebe, «Hak»kı bilmeyi Cenab-ı Haktan taleb etmek garib ve uzak bir şey değildir. Bilâkis mantıkî ve tabiî olan da budur.

«Hak», eşyanın hakikatını, varlığın sırlarını ve hayatın gayesini bilmekten ibaret olunca mantıkî olan bunu eşyanın yaratıcısından, mevcudatın idarecisinden ve hayatın bahşedicisinden istemektir.

«Hak» insanlar arasında haklı ve haksızı ayırdeden, en sağlam ölçü ile hak ve vazifeyi tevzi eden, her ferdin veya her ailenin yahut da her toplumun lehinde olanı verip, üzerine düşeni isteyen adalet düsturundan ibaret olunca, bu hakkın kaynağı insanların Rabbından başkası olamaz. O Rab ki, her şeyi yarattı ve düzene koydu, her şeyi takdir edip, doğru yolu gösterdi. O Rab ki, gerek kullarının muhtaç olduğu şeyleri, gerekse onları ıslah veya ifsad eden şeyleri bilmektedir. İnsanların hepsi O'nun yanında müsavidir, Allah insanların Rabbı, insanlar da O'nun kullarıdır, O hiçbir ferde, hiçbir aileye, hiçbir zümreye, hiçbir millete, hiçbir cinse, iklimlerin veya asırların herhangi birine mahsus değildir.

«Hak», tabiat ve huyları olgunlaştıran, gidişatı zabtu rabt altına alan, ruhu yükselten, fıtratı terbiye eden, fert ve cemiyetin ahlâkını terakkî ettiren fazilet kanununun ibaret olunca, bu konudaki «Hak», ancak, nefsi ve fıtratı yaratıp, onun değerini artıran ve eksilten şeyleri en iyi bilen Cenab-ı Haktan öğrenilebilir :

«... Allah, (yetimlerin) salahını çalışanlarla (onların mal ve halinde) fesâd (ve fenalık) yapanları bilir...» (el-Bakara Sûresi, Âyet: 220.)

«Yaratıp duran (Allah) mı bilmeyecekmiş? O, latîfdir, her şeyden haberdardır...» (el-Mülk Sûresi, Âyet: 14.)

(Devamı 26. sayfada)

KÂLBDE VEHMİN YERLEŞMESİ...

«Bir sofradaki insanlar yek diğerini — buyrun, buyrun — diye nasıl davet ediyorsa, sizin üzerinize her taraftan hücûm ve sizi memleketinizden çıkarmak için de bütün milletler, devletler birbirlerini öylece davet etmeleri yakındır. Biz (ashab) sorduk:

— Yâ Resûlallâh! O zaman biz pek mi az olacağız?..

Buyurdular ki :

— Hayır, hayır! O zaman siz pek çok olacaksınız; fakat — maalesef — sellerin üzerinde gelen köşede bucakda kalan çör çöp gibi pek dağınık bir halde olacaksınız. Bunun için düşmanlarınızın kalbinden korku gidecek, sizin kalbinize vehim yerleşecektir.

— Vehim nedir? sorduk...

— Hayatı, yaşamayı sevmek, ölümden korkmakdır, buyurdular.

(Müsned-i Ahmed b. Hanbel'den)

İSLÂMBOL (1)

Süleyman ÖZKAFA

Engin bir çöl yolculuğu... Medine-i Münevvere sokaklarında deve üstünde bir misafir... Nura kucak açan belde, vahşetten kurtuluşunun bayramını yapıyor. Damlar, yollar neşe fışkırıyor. Devenin yularından asılan genç mü'minler... Fakat, karar vermeğe taşınan değil taşıyan me'mur... İki katlı bir ev... Burada Kumandan ve Bayraktar bir arada. Bu nasıl Kumandan ki kendisi alt katta... Bayraktar üst katta nasıl uzanır yatar? Ve birgün bir emir çıkar: **«Kostantiniyye fethedilecektir. Onu fetheden emir, ne güzel emirdir! O ordu ise tebcile değer!»** Bayraktar bayrağı açar, çölleri aşar... Yediler, kırklar, veliler, erler O'nu kendilerine Sultan seçerler. O artık İslâmbolun Eyyub Sultanı olur. O günden bu güne; asırlar, nesiller onun etrafında ordu kurarlar...

Bir belde ki orada taşlar Allaha uzanan kollar olur. O kollar **«Ya Rahîm»** şualarını, yıldızlar misali, fezaya aksettirir.

Günler içinde bir gün, geceler içinde bir gece, sanki bir bilmece? Bir de, bin de!.. Rahmetin tazyikini o gecede görenler bilir! Sultan Ahmed bir mahşer. İslâmbol canlısıyla, cansızıyla onun önünde secdede. O dört kolunu Rahmana açmış **«Ya Gafûr»** diyor, kardeşi Ayasofya'nın zindandan kurtulmasına göz yaşı döküyor. Bunlar damla damla mü'minlerin üzerine iniyor. O, göz yaşları lisan-ı hâl ile: «Ey Fatihin evlâdı bu üzerine düşeni yağmur damlası sanma!» diyor. Yıldızlar manzûmesinde eksik var!

Derinden derine bir ses geliyor :

«İslâmın bahtiyar bir zamanında,
Ab-ı hayat varmış şadırvanında.»

Mâzi hal olmuş gibi. Zaman, insanı ümitvâr eden halleri yaşıyor. Vakit gece yarıları mü'minler her yerde saf saf. Hırka-i Şerif ziyareti... Halkalar, halkalar göz yaşları... Sümbül Efendi, Merkez Efendi... Veliler, erler binlerce mü'minler huşu ile duada. Su seviyesinde bir çilehâne... Başında mü'minler, menkıbeler: Sümbül efendi kızına 40 deve yükü altın istiyor. Merkez Efendinin çilehanesinden 40 deve yükü toprak yükleniyor ve yolda...

Eyyub Sultanda bir mahya: **«Elveda!»** Küfrün izmihlâline, Ayasofya'nın dolan çilesine mi? Yoksa şanlı mâziye mi? Elveda... Meçhul ve müphem.

Zaman kaydından uzak çınarlar, üzerlerinde sayı hesabına sığmaz kuşlar. Kitab-ı Kerîmlerin tasvîrlerinden bir köşe...

Zamanlar içinde ulvî zamanlar ,mekânlar içinde ulvî mekânlar vardır derler. Öyle bir zaman içerisinde yaşıyoruz ki bu zaman bin aydan daha hayırlıdır. Bulunduğumuz mekân, öyle bir mekân ki zaman ulviyetine denk. O topraklara basan ayaklar buna nasıl cüret eder! Burada madde söner, akıl fikre, fikir zikre tebdîl eder.

Fatih'te doğan nur Ayasofya'da parlıyacaktır. Fatih'te nur doğmuştur bu gece. Ahenk gecesi bu gece... Genç vâiz Bilâl'i anlatıyor: **«Sırtında soğan büyüklüğünde şişler, güneşin kavurduğu kum çölü ve onun üzerinde sürüklenen Bilâl!.. Dilinden birşeyler dökülüyor: "Cismim mühim değil, akıbet toprak olacak. İllâ Allah, illâ Muhammed!"** diyor.» Aşkı, vecdi yaşıyor, yaşatıyor. Kasideler, gazeller ruhlarda ürpertiler yaratıyor. İnsan burada ye'si unutuyor! Bu ruh, yeni bir fetih doğursun artık diyor!..

(1) Bu yazı geçen yıl, İstanbul'da Kadir Gecesi'nde kaleme alınmıştır.

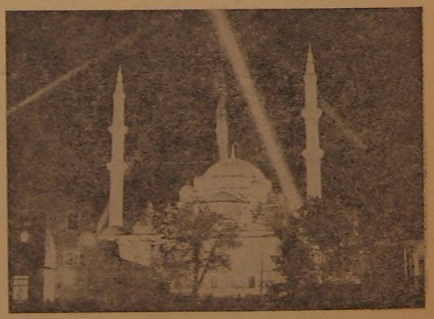

Fatihten parlıyacak nur, Ayasofya'da doğacaktır.

Din nasîhattır
Hadîs-i Şerîf

Nasîhat

Ali R. NALÇACI

Nasihat, kendisi için maddî bir menfeat beklemiyerek Allah rızası için dinliyenlerin iyiliğini, salâhını, ahlâklarının güzelleşmesini, kâmil bir insan ve müslüman olmalarını söyleyen sözlerdir. İslâmiyette nasihatın yeri ve değeri pek büyüktür. Bir hadis-i şerifte peygamberimiz **«Din, nasihattir»** sözünü üç kere tekrar etmiştir. Yine bir hadis-i kudsîde Cenab-ı Hak: **«Kulumun bana en sevgili amel ve işlerinden biri de benim rızamı kasd ederek kullarıma nasihat etmesidir»** buyuruyor ki, bu da Rabbımızın biz kullarına ne derece rahmet ve inayet sahibi olduğunu gösterir. Filhakika Cenab-ı Hakkın rahmeti, kullarının kusurlarını bağışlaması zâtinin muktezası, azabı ise kullarının kötü amel ve işlerinin cezasıdır. Akıl ve idrâk ile müşerref, sayısız nimetlerle ikram ettiği kulları dünya ve âhiret saadetiyle mes'ud kılmak için bir lutuf olarak peygamberler göndermiş, kitablar indirmiş emir ve yasaklarını bildirmiştir.

Nasihatin insanlar üzerinde büyük faydaları vardır. Zira nebatlar, bitkiler gelişmeleri için gereken gıda ve besini kökleriyle aldıkları gibi insanlar da hatâ ve eksik bilgilerinin bir kısmını bilenlerin sözlerini dinlemekle kulakları ile alır. Okullarımızda dinî bilgilerin kifayetsizliği, günah, sevab, helâl, haram duygularının kâlblerde yetersizliği sebebiyle her gün ne acı ve üzüntülü olaylara şahid oluyoruz.

Bir kimse sâde ve serbest bir hayatı külfetli saltanat hayatına değişerek tac ve tahtı terk ve dervişâne bir hayat yaşıyan ve İslâm büyüklerinden olan Şehzâde İbrahim Edhem'den nasihat istemiş, O da şunları söylemiş:

1 — Başkalarının zararına, Hakkın rızasına aykırı iş yapmak suretiyle Allah'a âsî olup günah işlemekten sakın. Eğer, şayed Allah'ın razı olmadığı günah bir iş yapmaya kalkarsan Allah'ın mülkünden çık. Hem mülkünde otur, hem razı olmadığı işi yap, yakışmaz...

2 — Mülkünde oturduğun halde günah bir iş yapmaya dalarsan onun rızkını yeme.

3 — Rızkını yediğin, mülkünde oturduğun halde şayed günah işliyecek olursan bârî O'na gösterme. O'nun görmediği bir yerde yap. Mülkünde otur, gez dolaş, ihsan ettiği rızkını ye, O'nun gördüğünü bildiğin halde günah iş yapmak edebe yakışmaz.

4 — Günah ve çirkin hallerde ısrar edersen Azrail ruhunu alacağı zaman tevbe ve nedametle Allah'tan af istemek için müsaade iste.

5 — Buna muvaffak olamazsan kıyamet günü zebaniler asileri, günah kirile gidenleri cehennem ateşine sürüklerken sen, ben oraya gitmem diye dayat. Hem gideceğini bil, hem de yolunu değiştirme, bu da ahmakça bir gaflet ve faydasız duyulacak bir nedamettir. Demiştir.

Muhterem okuyucu!

Büyük zâtın kıymetli öğütlerini dikkatle oku! Peygamberimiz bir mübarek sözünde : **«Allah'a ihtiyacın ne nisbette ise o nisbette ibadet ve kulluk et, ateşe tehammülün ne nisbette ise, seni cehenneme götürecek kötü iş ve günahlardan o nisbette sakın»** buyuruyor. Gafletle şeytanın yoludan gidiyorsan tevbe suyu ile günah kirinden temizlen, yönünü Rahmana çevir, böylece hem dünya, hem âhiret bahtiyarlarından ol! Âile efradının dini terbiyesini de ihmal etme!

ALLAH İNDİNDE HAKİR ÜÇ KİŞİ

Ebû Hüreyre Hazretleri anlatıyor: Resûl'ullah salla'llahu aleyhi ve sellem buyurdu ki :

«Üç kişi vardır ki, Allahu Tealâ kıyâmet gününde onlara (iyilikle) hitap etmez (iltifat buyurmaz). Onlara (merhamet nazarı ile) bakmaz, onları tezkiye buyurmaz. Onlar için acıklı azab vardır.

Birisi: Çölde ihtiyâcından fazla suyu olup da onu yolculardan esirger.

İkincisi: Metâını ikindiden sonra pazara çıkarır da, «Daha evvel bu mala şu kadar, bu kadar para verdim (veya fazla fiyat verdiler de vermedim.» diye yalan yere yemîn eder, müşteri de inanarak o fiyatla malını alır. Halbuki hakikat dediği gibi değildir.

Üçüncüsü: O kimsedir ki, dünyevî bir maksat için devlet reisine bîat ve itâat eder. Devlet Reisi ona istediğini verirse sadık kalır, vermezse buğzeder, ahdini ifâ etmez.

BUHÂRÎ

KIYÂMET ALÂMETİ

Ebû Said radiya'llahu anh'den rivâyete göre, Nebiyy-i Muhterem şöyle buyurmuştur:

«Dünyanın son günlerinde (servet o kadar çoğalır ki,) halîfelerinizden bir halîfe, parayı iki el ile avuçlar da verirken saymaz bile.»

MÜSLİM

Türklüğün muhteşem Yarınlarına hasret

Yaşar GÖKÇEK

Asırların, uyuşukluk ve kâbusla dolu uzun yılların, ferahlı şafağındayız. Gönüllerimizde birbirine girift iki hasret var: Türklüğün Muhteşem yarınlarının hasreti ve Türklüğün Anavatanı Anadolumuzun yarınının hasreti...

Türklüğün son kalesi — Anavatanı — Anadolu'muzun yarınının hasreti; ciğerlerimiz O'nun tertemiz havasiyle dolu olarak, o muazzez toprağa gömülünce ancak maddî benliğimizde dinecek; fakat savaş saflarında hiçbir zaman düşmemiş, ayyıldızlı bayrağım gibi, daha genç ve daha azimli yeni nesillere intikal edecek olan hasrettir.

Yarının Anadolu'su; bugünün eseri olarak âbideleşmeği bekliyor. Her şeyile... Örf, âdet ve an'ânesiyle... Köyde Yol, Köyde Su, Köyde Elektrik, Köyde Cami, Köyde Okul, Köyde Münevver, Köyde Doktor, Köyde Dispanser, Köyde Fabrikasiyle... İşletilmek için bekliyen çeşitli madenleri; sulanmak için bekleyen kurak ovaları; Fışkırmak için bekliyen yeraltı kaynakları; Kurutulmak isteyen bataklıkları; Barajlar bekliyen taşkın ırmakları; Hastahane, sanatoryom, provantoryumlar bekliyen cennet köşeleri; âşık ve er yürekler bekliyen misilsiz tarih ve âta yadigârları ve tâbii güzellikleriyle...

Bin yıldanberi şehid ve gazi Atalarımızın, Dünya Tapu sicilline, Kan ve Can bahası, Anavatan olarak tescil ettirip bize emanet ettikleri bu nâzenin ülke bizden çok şey bekliyor. Her fert, en az ondan aldığı kadar; her üniversiteli genç, ondan aldığından çok daha fazlasını O'na borçludur. Artık, Anadolu davası, Türklüğün ebedî bekası dâvası olarak, herşeyin üstünde ve herşeyin ilki olarak ele alınmak zaruretindedir.

Ve artık beklemek zamanı gelmiştir :

Anadolu toprağında burcu burcu tüten İlâhî sevgiyi ruhlarda tutuşturacak meş'ale yakıcısını;

Mefkûreci Muallimi;

İslâm mefkûresine köyden başlıyacak idealist din mürebbi'sini;

Ömrünü köye bağlıyacak fedakâr doktor ve hemşireyi;

Köy yollarında ömür tüketecek Mühendisi;

Köylerde Kooperatifleşmeyi temin edecek İktisat uzmanını;

Köyü merkez edinecek Ziraat teknisyenini;

Anadolunun Su ve Elektrik davasını beraberce halledecek Baraj Fatihlerini;

Anadolu'yu Anavatan olarak Dünya Tapu Sicilline tescil eden Bin Yıllık Türk tarihini, Müslüman Türkün örf-âdet ve an'anesini; Anadolu toprağının kokusunu ve havasını terennüm edecek şairi ve müzisyeni;

Ruhlarımızı kan, barut ve şehvet kokan romanların ve terceme külliyatının istibdâdından kurtaracak müellifi...

.....

Beklemekte haklıyız. Zira çok ve çabuk ihtiyacımız var. Ruhlarımızın kavuştuğu şafağa, memleketimizin de kavuşmasına gönül bağlamak; Türklüğün muhteşem yarınlarına duyduğumuz hasretin bize yüklediği en şerefli vazifemiz olacaktır.

Ve hakiki mücadelemiz, artık ruhlarda ve gönüllerde cereyan edecektir.

RUBÂÎ

Hâlâ anasızlar, analar ağlar mı?
Kuşlar mı göğünde çırpınan, ruhlar mı?
«Bayram» yazıyor takvimimiz... sen söyle:
Ey gökyüzü, Kıbrıs'ta da bayram var mı?

Ârif Nihad ASYA

YOLLAR ve YOLCU

Yol göründü yollar, karanlık gece
Acı bir çığlık var, duyan yok, duyan.
Diyordu ki bu ses yüceden yüce:
«Göç davulu vurdu ey yolcu uyan!..»
Kimine bu yollar kurarken pusu,
Kimine nur verir sönmemek üzre;
Bu yolların halsiz, yorgun yolcusu,
Bu yollardan geçer dönmemek üzre.

İsmail BAYRAM

Kurtuluş Hazırlığı

KİVERLİOĞLU

Bizi madde planında kurtardıkları zannedilen mâna yıkıcılarının tanzimattan bugüne en büyük gayretleri, Müslümanı yıldırma hedefi üzerinde toplanmıştır. Bunun neticesidir ki Hak Dinin bağlısı olarak yaşadığı zaman ve mekanda gerçek aksiyon sahibi olması icabeden Müslüman, küfrün zinciriyle elleri kolları bağlı müdafaa hattında pörsümüş halde, ruh batırıcılarının onun varlığında açtığı yaranın acısiyle inlemektedir.

Kılıç yarası değil vecd, iman ve ihlas yarasıdır bu... Çürütmekle kalmayan aynı zamanda dışa vuran cerahatiyle Müslümanın dış dünyasını da kirleten mâna yarası...

Onun kanı bu yara ile emilmiş ve bugünkü hale düşürülmüştür. Avrupanın onüç asırda her sahada bütün kuvvetini harcadığı halde yapamadığını son bir buçuk asırlık Müslümanın ruh imhası devresinde yaptırmıştır. Vecdin ve aşkın kaybolduğu bu devirde Avrupa içimizden yetiştirdiği iç ajanların zembereğini kurmak gibi basit ve rahat bir işle mşegul... Karşılığında ise, din, haysiyet ve namustan fedakârlık ölçüsünde — sahte kahramanlık — payeleri. Şimdiye kadar kuvvet, idare ve selâhiyet tanzimatın filizlendiği bu sahte kahramanlarda.

Müslümanı yıldırma faaliyetinin öncüleri onlar. Gerçek mânada batmak olan batılılaşmak için yapılan her hamlede Müslümana hayatı boyunca unutamıyacağı gözdağını veren... Avrupa mukallitliğini kurtuluş sayan, ve bunu mâna batırıcılığı ile gerçekleştirmeye çalışan... Ve menfi herşeyde topyekûn onlar. Bunun yanında Müslüman kendi vatanıda hayat hakkı ellerinden alınmış büzüldüğü köşeden mâna emperyalizmasının taarruzuna seyirci. Yılgı ve ölgün.. Tarihinden bihaber, mukaddesatından uzak, gerçek iyileri ve kötüleri tanımak bilgisinden mahrum, GAYE'sinin ufkunda gerçek kurtarıcının doğacağı günü bekliyor. Kurtuluş bekliyor Müslüman...

İslâmın yanlız yaftada serbest, tahakkuk ve icraatta yasak ve batı emperyalizmasının manevi prangasına mahkûm, komünizmanın sadece isimde yasak fiiliyatta serbest bir zaman ve mekân içinde Müslüman bekliyor... Kendi ruh davasına sahip olacağı günü bekliyor.

Bugünün gerçek mânada Müslümanı bu kurtuluşun hazırlığı içindedir.

KUR SAATİ

Bak saate, bir dakika fevt eylemeyib,
İşletmede rakkas dersinin her göh.
Müftahı inâbedle kur, işlet sende,
Dil saatini besavtı ALLAH ALLAH.

(İsmail Müfid)

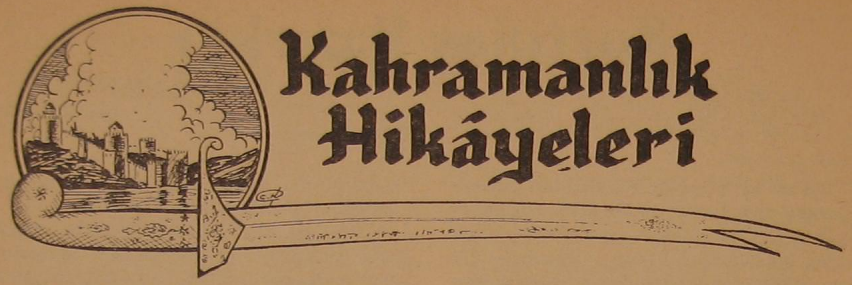

Kahramanlık Hikâyeleri

Biz Anadoluya hendekler arkasına sınarak gelmedik.

Tahsin ÜNAL

1389 tarihinde idi. Murad Hüdavendigâr 40 000 kişilik ordusuyla öğleden sonra Kosova sahrasına gelmişti. Daha önce 100 000 kişilik bir kuvvetle savaş meydanına gelen düşmanlar, Türk'leri bekliyorlardı. Türk ordusu, emniyet tertibatı alarak savaş meydanına geldiği zaman, düşmanın karşı sırtlarda savaş düzeni alarak kendisini beklediğini gördü.

Murad Hüdavendigâr bir taraftan orduya savaş düzeni alması için emir verirken, bir taraftan da yanında Sadrazam Çandarlızade Ali Paşa ve bazı Kumandanlar olduğu halde Kosova sahrasına hâkim, yüksekçe bir tepeye çıktı. Tepeden ovayı ve karşı sırtlardaki düşmanı görüyordu. Düşman kuvvetlerinin kendi kuvvetlerine nazaran pek çok, hatta birkaç misli olduğunu gördü. Üstelik düşman tarafından kendi kuvvetlerine doğru oldukça sert bir rüzgâr da esiyordu. Rüzgâr, düşman kuvvetlerinin kaldıracağı toz bulutlarını Türk kuvvetlerinin üstüne getirecek şekilde esiyordu. Bir müddet sonra başlaması muhtemel olan savaş esnasında, tozlar Türk kuvvetlerinin yüzüne gözüne dolacak, düşmanı görmesine ve isabetli atış yapmasına veya kılınç kullanmasına mani olacaktı.

Murad Hüdavendigâr'ın, düşmanın çokluğunu ve rüzgârın kendi aleyhine estiğini düşündükce kalbine bir şüphe girdi. Zaferden ümidini keser gibi oldu ve tereddüde düştü. Lâkin düşünce ve tereddütlerini yanındakilere belli etmeden ve kimseye birşey söylemeden tepeden inerek çadırına geldi.

Akşam namazından sonra padişahın emrile, Otağı Hümayunda bir savaş divanı toplandı. Divanda padişahdan başka, Sasrazam Candarlızade Ali paşa, Timurtaş paşa, Evranos bey, Ece bey, Şehzade Bayazit, akıncı kumandanları varlardı. Divana başkanlık eden Padişah, genel askerî durumu, düşman kuvvetlerinin çok ve kendi kuvvetlerimizin az olduğunu, hava şartlarının da bizim aleyhimize cereyan etmekte olduğunu izah ettikten sonra :

— Savaş meydanına bizden önce gelmiş olan düşmanın askerleri dinlenmiş vaziyettedir. Bizim ise, askerlerimiz günlerce yaptıkları yürüyüşten dolayı yorgundur. Üstelik ters bir rüzgâr da esmektedir. Lâkin bütün bu namüsait şartlara rağmen Din-ü Devlet ve millet düşmanlarile mutlâka savaşacağız. Fakat savaşı nasıl yapmamız ve savaş için ne gibi tedbirler almamız ehem ve elzemdir? Bu hususda neler düşünürsüz? diye vezirlerin fikirlerini sordu. Bunun üzerine bazı vezirler :

— Ordumuz günlerce yürüyüş yaparak buraya kadar gelmiştir ve yorgundur. Zafer, yorgun ve mecalsiz askerle değil, dinlenmiş ve dinç askerle kazanılır. Bu itibarla orduya birkaç gün istirahat verelim. O zamana kadar rüzgâr da durur. Badehu savaşa başlayalım, dediler. Aralarında Evrenos Beyin de bulunduğu bir kısım vezirler de :

— Düşman suvarisi zırhlı olduktan başka aynı zamanda çoktur. Kuvvetlerimizin önüne derin hendekler açalım. Kağnıları birbirine bağlayıp hendek kenarına koyalım. Düşmana bir mania kuralım. Mekkâre develerini öne sürüp, düşman suvarilerini ürkütelim. Böylece, önce müdafaa savaşı yapalım. Sonra savaşın alacağı şekle göre hareket edelim, teklifinde bulundular. Söz sırası Şehzade Bayezide gelmişti. Ayağa kalkıb babasını hürmetle selâmladıktan sonra :

— Şah Baba!.. İslâm'ın azlığından, kâfirin çokluğundan endişe edilmesin. Bir arslan bir sürüye bedeldir. İslâm'ın azlığından, kâfirin çokluğundan endişe etmek, Allah'ın İslâm'a yapacağı yardım vadinden, şübhe etmek demektir. Bedirle, Uhutta iki arslan, yani; Hazreti Ali ile Hazreti Hamza ve Allah'ın yardımcıları, kalabalık düşmanı mağlûb etmeğe kâfi geldiği gibi 50 000 kişi ve Allah'ın yardımiyle Alparslan, 150 000 kişilik Bizans ordusunu mağlûb ve İmparatoru esir etti.

Biz, ülkelerden ülkelere kartallar gibi uçan, atlarının tırnaklarile kaleler fetheden bir milletin çocuklarıyız. Orta Asya'dan Anadolu'ya, Anadolu'dan Rumeli'ye geçer ve nihayet Kosova ovalarına kadar gelirken, ne hendeklerin gerisine sığınarak ve ne de develerden medet umarak geldik. Biz buralara kadar, gaza meydanlarında merdane savaşlar yaparak ve zaferler kazanarak geldik. Bu itibarla, hemen yarın kâfir ile savaşmayı teklif ederim, dedi. Padişah :

— Doğru olan rey, bu reydir. Kuvvetlerimizi daima toplu tutup, düşmanın savaş tarzına göre hareket etmeyi, düşmanın ağır bastığı tarafa mukabil taarruza geçilmesini ve hazırlıkların buna göre yapılmasını vezirlerimin himmetinden beklerim. Yarın sabahın erken saatlerinde savaşa hazır olunsun, dedi.

Divan dağılmış, sabahın erken saatlarında başlayacak olan savaş için hazırlıklarını tamamlamak üzere herkes, birliklerinin başına dönmüştü .Sultan Murad da yatsı namazını kılmak için abdest almış, fakat daha namaza durmamıştı. Şehzade Bayezit, müsaade aldıktan sonra babasının huzuruna girdi. El öptükten sonra :

(Devamı karşı sayfada)

(Baştarafı karşı sayfada)

— Şah baba!.. Fermanı Hümayununuz gereğince sabahın erken saatlarında savaş başlayacaktır. Bilindiği gibi ben sağ cenaha kumanda edeceğim. Lâkin, sizden bir dileğim vardır. Bir taraftan savaş hazırlıklarını tamamlarken, bir taraftan da ordu içinde dolaşıb gözü pek ve cengaver yiğitleri bulayım. Bunlardan bir alay teşkil edeyim. Bu alayı kendi emrimin altına alayım. Sabah savaş başladıkta, düşmanın hareket tarzına göre ve bu cengaver alay benim yanımda olduğu halde, kumandam altındaki bütün birliklerle gâzâ meydanına atılıb canım bahasına da olsa, savaşayım ve zaferi temin etmeye çalışayım. Şehit olursam bu, bana Allahın bir lütfudur. Bunu kendime, dini ve vatanî bir borç bilerek izninizi almağa geldim. Ne olur bu lütfu benden esirgemeyin Şah baba, dedi.

Sevincinden gözleri dolu dolu olan Murad ı Hüdavendigâr :

— Şehzadem, Allah seni dîne ve vatana bağışlasın. Siz daha pek gençsiniz. Şehit olmak sırası, sizden önce, bizimdir. Bununla beraber memnun oldum. Berhudar olasız. İstediğiniz müsaadeyi verdim. Allah, yardımcın olsun. gel seni alnından öpeyim, dedi. Bayazit sevinçle babasının elini öperek ayrıldı.

Dışarda, gece zifiri karanlıktı. Gece simsiyah örtüsünü kâinatın üstüne çekmiş, göz gözü görmüyordu. Sert bir rüzgâr esiyor, düşman tarafından uğultulu sesler getiriyor, sinirler üzerinde ürpertici tesirler yapıyordu.

Sultan Murad da yatsı namazına durdu. Namazdan sonra seccadesinin üzerinden kalkmadı. Riyasız ve tam bir bağlılıkla hem ağlıyor, hem de Allah'a şöyle dua ediyordu :

Peygamberin yüzü suyu hürmeti için,
Kerbelâda akan kan için,
Aşkıyın yolunda sürünen yüz için
Yarabbi beni lütfunla yoldaş et.

Ehl i İslâma yardımcı ol.
Düşman elini bizden uzak eyle.
Bakma yarab bizim günâhımıza.
Nazar et gönülden gelen ahımıza.
Etme yarab mücahitleri telef.
Etme yarab bizi düşman kılıcına hedef.

Bunca yıl sıtkile çalışmamızı,
Gaziler için de yahşi olan adımızı,
Kahrınla heba etme yarab.
Din yolunda ben feda olayım,
Askere siper ben olayım.
Din yolunda beni şehit eyle.
Âhirette beni said eyle.

Mülk-ü islâmı, payimal etme,
Menzil-i islâmı, müzmahil etme,
Keremin çoktur Ehl-i İslâm'a,
Dilerim ki erişe itmama...

Sultan Murad'ın, göz yaşları dökerek yaptığı dua gece yarısından çok sonralara kadar devam etmiş, istiğrak içerisinde ve seccade üzerinde uyuyakalmıştı. Öbür taraftan Şehzade Bayezit, gece uyumamış, durub dinlenmemiş, kumandanlarına hazırlık için lâzım gelen emirleri verdikten sonra, Anadolu ve Rumeli askerleri arasında dolaşarak cesur, silâhşör ve cengâver askerleri toplamış, 1000 kişilik bir suvari alayı myedana getirmişti. Alayı savaş için hazırladıktan sonra, askerlerle bir konuşma yapmış ve :

(Devamı 26. sayfada)

EĞER BİLSEYDİ!..

Fatih Sultan Mehmet bir harbe giderken asıl maksadını gizlemeye çok ehemmiyet verirdi. Ordu ile Karadeniz tarafına doğru yollanırken de Cenevizlilerin elinde bulunan Amasra üzerine mi, İsfendiyaroğullarının devletine son vermek için mi, yoksa Trabzon Rum İmparatorluğunun ortadan kaldırılması için mi gittiği bilinmiyordu. O sırada ordu kadılarından biri öğrenmek istedi ve sordu. Padişah hiddetle şu cevabı verdi :

— Eğer sakalımın tellerinden biri, ne yapmak istediğimi bilseydi onu hemen koparır, yakardım.

İBRED SOFRASI

Ömer'ül-Faruk Radıyallahü Anh Hazretleri, İslâm Âleminin muhteşem halifesi iken, Suriye, Mısır, Hicaz, Yemen ve İran ülkeleri idaresi altına girmişken kendisi yamalı gömlek giyer, bir parça tuz ile biraz sirkeyi ekmeğine katık ederdi. Bir gün Emîr-i Ümmet Ebû Ubeyde Bin Cerrah Radıyallâhü Anhe :

— Bende bir kusur görüyor musun? **diye sordu. Ebû Ubeyde :**

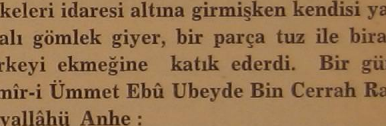

— İşittiğime göre sofranda hem tuz, hem sirke olarak iki türlü katık bulunduruyormuşsun. Bundan başka bir kusurunu bilmiyorum, **diye cevab verdi.**

Hazret-i Ömer de teşekkür ederek : icabına bakarım, **dedi.**

YA RABBİ NE BÜYÜK İNSANLAR...

TEFEKKÜR AYNASI

Gözlerimi kapayıp derin düşünüyorum;
Hayâlimde Ruhumda, bir delil görüyorum.
Kâlbleri temizleyen bakışlar önündeyim;
Fakat bu rüya değil bilmiyorum nerdeyim.
Bir teveccühle gâflet perdelerini gideren,
Bir tebessümle Sonsuz Saadetleri veren.
İlim, irfan, keramet, harikalar menba'ı,
Bu dünya nazarımda, Sanki örümcek ağı.
Âşıkları ma'şuka, bu delil kavuşturmuş;
Onun ardından giden ebedi Sultan olmuş...
Her sözünde ruhlara, ab-ı hayat damlıyor,
Her kelâmı, kâlblerden, pasları kaldırıyor.
Sohbeti, ehl-i Soffa huzuru andırıyor;
Dertlere deva olan tiryaki dağıtıyor.
İnsanların üstünü, doğru yolun rehberi,
Hayat Sırrını Çözen, Ariflerin Serveri.
Yani (RASÛLÜLLAH) ı gösteren aynadır bu!
Hadisde bildirilen sıla sahibidir bu!
İki bin müceddidi, o varisi enbiya
Hürmeti için, ya Rab, bizi ondan ayırma!!!

Cemile UĞURLUCAN

ÇOCUKLARA EŞİT MUAMELE

Nu'mân b. Beşir radiya'llahu anh'den rivâyete göre, şöyle demiştir: Babam Beşir, beni Resûl-i Ekrem'in huzuruna götürdü ve:

— Yâ Resûlâ'llah, bu oğluma, mâlik olduğum köleyi verdim, dedi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem:

— «(Buna verdiğin gibi) diğer çocuklarının hepsine de verdin mi?» diye sordu. Babam:

— Hayır vermedim, dedi. Bunun üzerine Peygamber aleyhi'sselâm:

— «Öyle ise bu bahşişten rücû et» buyurdu.

Müslim'in rivâyetinde, Resûl-i Ekrem:

— «Çocukların hepsine de bu atıyyeyi yaptın mı?» diye sordu.

— Yapmadım, deyince, Resûl-i Ekrem salla'llahu aleyhi ve sellem:

— «Allah'dan korkunuz! İn'am ve ihsân hususunda çocuklarınız arasında adâlet ve müsâvâta riâyet ediniz!» buyurdu. Babam da (Peygamberin emrine uyarak) hibesinden rucû' edip sadakayı (mülküne) reddetti.

Hadis-i Şerif

Osmanlı Devletinde (Abdullah) adlı gelen Şeyhülislâmlar

Veli ERTAN

1425 tarihinden 1920 tarihine kadar 129 Şeyhülislâm gelmiştir.

İlk Şeyhülislâm İknici Murad Han (1420-1451) devrinde Mehmet Şemseddin Ferazi, son şeyhülislâm da Mehmed Vahdeddin (1918-1922) zamanında Medeni Nuri Efendidir.

Meşihat Makamını ihraz eden Abdullah adıyle gelen şeyhülislâmlar şunlardır:

1 — Abdullah Efendi (Dürri Zade)
2 — Abdullah Efendi (Dürri Zade Esseyyid)
3 — Abdullah Efendi (Ebe Zade)
4 — Abdullah Efendi (Paşmakçı Zade)
5 — Abdullah Efendi (Vassaf)
6 — Abdullah Efendi (Yenişehirli)

ABDULLAH EFENDİ (DÜRRİ ZADE)
1867 (1284) — 1923 (1339)

Abdullah Efendi M. Vahdeddin (1918-1922) devrinin şeyhülislâmlarındandır.

Babası Rumeli Kazaskeri Dürri zade Mehmet Dürri, Büyük babası da şeyhülislâm Dürri zade Abdullah Efendidir. İstanbul'un tanınmış ve eski bir ailesine mensuptur.

Kur'an-ı Kerim ve bebadi'i ulumu babasından tahsil etmiştir, sonra Fatih ve Sultan Selim Rüştiyelerine devamla fenne dair bilgileri okumuş ve pekiyi dereceyle mezun olmuştur.

Arap ve Fars dilleri edebiyatını hususi hocalardan görmüş, arabi ve şer'i ilimleri de Fatih camii şerifi dersiamlarından Eğinli İbrahim Hakkı Efendiden tahsil etmiş ve icazetname almıştır.

Henüz genç olmasına rağmen 1882 (1300) tarihinde uhdesine ibtida-i Hariç İstanbul müderrisliği verilmiş ve iki yıl sonra da Babu fetva mektebi Kalemi kitabetine tayini yapılmıştır. Zekâ ve dirayetine binaen kısa zamanda memuriyeti ve maaşı yükselmiş ibtida-i dahil, musula-i sahan ve 1902 (1320 H) tarihinde de Anadolu payesini kazanmıştır. Babasının vefatı üzerine babu meşihattan uzaklaştırılmış ve Ankara kadılığına gönderilmişse de Saraya olan tesiri münasebetiyle yeni vazifesinin başına gitmeden memuriyeti 1899 (1317 H) tarihinde Meclis-i Tetkikat-ı şer'iye azalığına tahvil olunmuştur. 1907 (1325) tarihinde de Anadolu Kazaskeri olmak şerefini kazanmıştır.

Babu fetva tetkiki mücellefat heyeti reisliğinde iki yıl kaldıktan sonra vazifesinden infisal etmiş, kendisine mazuliyet maaşı bağlanmıştır.

Daha bir çok memuriyetlerde bulunduktan sonra meşihat makamı müşteşarlığında vazifelendirilmiştir.

1920 (1338 H) tarihinde Damat Ferid'in dördüncü kabinesinde meşihat makamını ihraz etmiştir.

Üç ay ve yirmibeş gün bu ulvi makamda fetva vazifesini görmüş ve Heyet-i Vükelânın istifası üzerine infisal etmiş ve yerine Mustafa Sabri Efendi şeyhülislâm olmuştur.

Damat Ferid'in Kuvayı Milliye aleyhine çıkarmış olduğu fetvaları imzalamasından dolayı Anadolu harekâtını kökünden sarsmak yolunu takip etmiştir. Bu menfi hareketi üzerine cezaya çarpılacağını anlayan Dürri zade 1922 (1338 H.) tarihinde memleketten kaçmıştır. Bir müddet İtalya'da ikamet ettikten sonra Mekke-i Mükerreme'ye gitmiş ve orada 1923 tarihinde vefat etmiştir.

Güzel Sözler

Derliyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN :

Allâha karşı yalan düzen kişiden, yahut kendisine hak gelince onu yalan sayandan daha zaalim kimdir? Kâfirlere cehennemde barınacak yer mi yok?
Kur'an-ı Kerim

«Muhakkak siz, kendinizden önce gelen milletlerin yoluna karış-karış, arşın-arşın (adım-adım) uyacaksınız. O kadar ki onlar bir keler yuvasına girmiş olsalar siz de gireceksiniz.» Dedik ki Yâ Resülallah, bunlar Yahudiler ve Hıristiyanlar mıdır? Buyurdular ki: «Kim olacak başka!»
Hz. Muhammed

Faziletli bir kadın erkeğinin başında bir taçdır. Onu takdir edemiyen erkek ahmaktır.
Hz. Süleyman

Her şey için bir zekât vardır. Cesedin zekâtı da Oruçtur. Oruç sabrın yarısıdır.
Hz. Muhammed

Eğer ömür geçip gittiyse, dalı budağı kuruduysa; kökü bu demdir. Onu tevbe suyu ile tazelendir.
Mevlânâ

Dine lâkayd kalmayı son asırlarda bir çok memleketlerden tecrübe edenler olmuştur. Fakat bunun hüsranla neticeleneceği çabuk anlaşılarak eski an'aneye dönülmüştür.
Prof. Mazhar Osman

Dedem koynunda yattıkça benimsin ey güzel toprak
Neler yapmış bu millet en yakın tarihe bir sor bak.
Süleyman Nazif

BATIDAN :

Hakikaten hür olan bir adamı esaret altına almak, bir balığı karaya çıkarmaya benzer.
Diyojen

İnsan iyi bir zevceye düşmüşse, Allahın en büyük lutfuna mazhar olmuş demektir. Zira zevcenin fenası, en büyük musibettir.
Simonide

Allah din göndermemiş olsaydı insaniyet karanlıklar içinde kalırdı.
Pierre Leroux

İstihza, ekseriya fikir yoksulluğundan gelir.
La Bruyere

İnsanın zekâsını alınız, geriye kıymetli bir şey kalmaz.
Sir W. Hamilton

Egoist insan can sıkıntısı azabından kurtulamaz.
Goethe

Zaferden evvel mükâfat, çalışmadan önce ücret istememelidir.
J. J. Rousseau

Karşısındakinin kusurlarına göz yumabilen ve tahammül edebilen iyi insandır.
Epiktetos

Muntazam aile hayatına bağlı olan milletler kolay mahvedilemezler.
J. G. Holland

Hiç bir şeye teşebbüs etmeyenin, bir şey ümit etmeye hakkı yoktur.
Schiller

Hayatı seviyor musunuz? Öyle ise zamanı israf etmeyiniz. Çünkü: hayat ondan yapılmıştır.
Franklin

GÖNÜL

Hakka tapmasın bil,
Hisse kapmasın bil.
Gitmedinse Kâbe'ye,
Gönül yapmasın bil.

(Rûhi-i Bağdâdî)

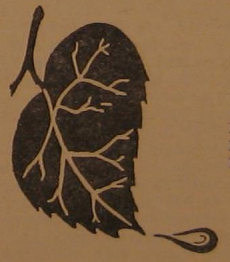

KÂLB

«Ararsan Mevlâyı kalbinde ara,
Kudüs'te, Mekke'de, hacda değildir.
Eğer bir mü'minin kalbini kırarsan,
Hakka eylediğin secde değildir.»

(Yunus Emre)

Şer'î anlamıyle 'Küfür, ve niyyet

İslâm hukukunca makbul sayılan bir «ikrâh» sebebiyle, kalbi imanla mutmein olduğu halde yalnız diliyle Cenabı Hakka lâyık olmayan bir şeyi telâffuz eden kimse İslâmiyetten ayrılmış sayılmaz. Bu hususun en bariz delili Cenabı Hakkın (1) : **Kalbi iman üzere (sabit ve bununla) mutmein (ve müsterih) olduğu halde (cebrü) ikraha uğratılanlar müstesnâ olmak üzere kim imanından sonra Allahı tanımaz, fakat küfre sine (i kabul) açarsa Allahın gazabı onların başındadır. Onlar için en büyük bir azap vardır»** kavli kerimidir.

Hz. Ammar b. Yasir böyle bir durumla mübtelâ olmuşlardı. Rasülü Ekrem efendimiz kendilerine: «Kalbinizi nasıl buldunuz?» buyurdular. Hz. Ammar «İmanla mutmein olarak» cevabını irad buyurunca Rasülü Ekrem «Eğer müşrikler yine ikraha dönerlerse sen de itmi'nani kalbe dön» yani kalbin yine imanla mutmein ve müsterih olsun buyurdular. Büyük fakih İbnü Nüceym, küfürde dahi niyetin lüzumunu واما اكفر فيشترطه النية sözleriyle ifade etmektedirler (2).

Ancak bir kimse küfür icabeden bir kelimeyi veya cümleyi niyyet etmeksizin şaka ve alay yoluyla söylemiş olsa o insanın islâmiyetle ilişiği kesilmiş olur, diyorlar. Bunun sebebi küfür icabeden kelime veya cümlenin ifade ettiği manaya inanmış olması değil, bizzat alay ve şaka yoluyla söylemiş olmasıdır. Bu duruma göre ifade ettiği manaya inanmaksızın küfür icabeden bir kelime veya cümleyi alayla söyleyen insanın İslâm hukukuna göre durumu elem vericidir. Zira alay ve şaka bir nevi hak dini küçük görmek anlamını taşıdığından o kimse vel-ıyazü billah mürted oluyor. Bu hususla ilgili olarak Pezdevi merhum özetle «Hezl» bahsinde şöyle diyorlar: «Küfür icabeden şeyleri alay ve şaka yoluyla söylemek dahi küfrü muciptir. Zira alay yoluyla küfür icabeden bir şeyi söyleyen kimse böyle bir harekette bulunup bulunmamada hürdür. Küfür icabeden bir kelimeyi telâffuz İslâmiyeti istihfaf demektir. Bu sebeple alay yoluyla söylediği şey sebebiyle değil bizzat yaptığı alay ve şaka sebebiyle mürted olmuştur. Mükrah bunun hilâfınadır. Zira o ikrah edildiği şeye inanmış değildir.»

Yani, alay yoluyla küfür kelimesini telâffuz eden onu söyleyip söylememe hususunda serbesttir. Bu bakımdan muahaze edilir. Söylediği şeyin manasına inanıp inanmaması bir önem taşımamaktadır.

Hülasa olarak, alay ve şaka yapacağım diye küfür icabeden bir cümle veya kelimeyi telâffuz eden kimse bu işi arzu ve isteğiyle yaptığı için büyük bir günah işlemiş sayılır. Artık temas ettiğimiz gibi söylemiş olduğu o cümle veya kelimenin manasına inanıp inanmaması hiçbir şey teşkil etmez. Cenabı Hakkın (3) :

= Şayet onlara (seninle birlikte «Tebük»e giderlerken niçin alay ettiklerini) sorsan, andolsun ki, biz ancak (yol zahmetini hissetmemek için lâfa) dalmış bulunuyor, şakalaşıyorduk, derler. De ki «Allah ile, onun âyetleriyle, onun rasülü ile mi eğleniyordunuz» kavli kerimininden de bu sarahaten anlaşılmaktadır.

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

Mecmeul-enhur adlı eserin «Mürted» bahsinde şöyle denilir; «Hasılı, her kim küfür icabeden bir kelimeyi şakayla yahut eğlenerek söylerse ittifakla o kimse İslâmdan ayrılmış olur. İnancı da nazarı itibara alınmaz. Ve her kim ki onu hata ile ikrah sonucu söylemiş olsa ittifakla o kimsenin imanına bir zarar gelmez».

Merhum büyük Ali Haydar efendi bu hususta diyor ki: «İtikadiyatda hezl riddet yoluyla olursa küfürdür. Şöyle ki, hezl kendisiyle hezl edilen şeyle değil mücerred hezl ile mucibi küfürdür. Çünkü haazil, kendisiyle hezl ettiği şeye mu'tekıt olmasa bile şu hezli ile hak dini müstehif olmuştur. Lâkin mükrahda hüküm böyle değildir. Zira haazil tekellümü muhtar, binaen aleyh sebebe razı iken mükrahta ne sebep ve ne de hüküm için rıza yoktur. Belki kelimeyi küfür onun lisanından bilittırar cereyan eder.»

Bugün, bilerek veya bilmeyerek çok kimseler hata ediyor ve dinimizin menetmiş olduğu birtakım kötü sözleri ağızlarına almak suretiyle fena bir duruma düşüyorlar. Bu bakımdan söylenilen her söz tartılı ve idrâke mukarin olarak söylenmelidir. Aksi halde insan için hem dünya ve hem de âhiretde bir felâket amili olabilir. Ehemmiyetsiz gibi görülen birtakım söz ve inanışlar yüzünden insanların türlü belâlarla karşılaştıkları görülen olaylardandır. Büyük ilim adamlarımız insanı İslâm dininden uzak kılan bazı sözler üzerinde durmuşlardır. Bunlardan bir kısmı ilâhiyatla, bir kısmı peygamberler ve bir kısmı da muhtelif hususlarla ilgilidir. Misâl olarak birkaç örnek zikredelim. Bir kimse Cenabı Hakkı onun zatına yakışmayan bir sıfatla tevsif etse, isimlerinden biriyle alay etmek suretiyle istihfafta bulunsa, emirlerinden birini inkâr etse, başka bir ilâhın olduğunu kabul etse, onun oğlu, kızı veya ailesi olduğuna inansa, bazı şeyleri bilmediğini benimsese, bütün bunlar o şahsın İslâm dininden çıkmasını icabeder. Ve bu hallerden birini kendisinde bulunduran kimse müslüman sayılmaz. Tekrar iman tecdidi ile İslâmiyete girdiğini diliyle ikrar ve kalbiyle tasdik edip bu hatasından dolayı tevbe etmesi lâzımdır. Kezâ Allah bana şu işi yap dese de yapmazdım, Allah falan yerdedir, Allah falancaya şunu yapmayı unuttu gibi lâfızlarla da insan İslâmiyetten uzaklaşır. İnsanı şirke sürükleyen bazı şeylerde peygamberlere ait birtakım mana ve cümlelerdir. Meselâ, birkısım peygamberleri kabul edip diğer bir kısmını kabul etmemek, Âdem peygamber midir, değil midir bilmiyorum, demek, falan peygamber olsaydı iman etmezdim, ben peygamberim, kezâ, rasülü Ekremin hâdislerinden biri için «böyle sözleri çok duyduk» diye alay yoluyla konuşmada bulunsa, peygamberlerin bize hiçbir faydası olmadı, dese, Ebu Bekir efendimizin ashabı kiramdan olduğunu inkâr etse dahi

(Devamı karşı sayfada)

(1) **En-nahl sûresi, âyet: 106.**

(2) **Bak.: El-eşbah ven-nazair şerhi Hamevi, s. 27 Metin ve şerh kısmı.**

(3) **Et-tevbe sûresi, âyet: 65.**

Müslüman Çocuklarının Din Bilgisi

İYİ HUY

İyi huylu olmak çok güzel şeydir, iyi huylu çocukları herkes sever. Hocaları sever, arkadaşları sever, anası, babası sever, Allah sever, Peygamber sever.

İyi huylu çocuklar herkesle iyi geçinirler, kimseyle kavga etmezler, bütün arkadaşlarına iyilik ederler, kimseye zarar vermezler, uslu otururlar, babalarının, annelerinin, hocalarının sözlerini dinlerler.

(Baştarafı karşı sayfada)

o kimse İslâmdan uzaklaşmış sayılır.

Aynı şekilde Kur'anı Kerimden bir âyet veya bir kelimeyi inkâr etmek, bazı âyetlerin manalarını ayıplamak, «namaz farz değildir ben kılmam», şeklinde söz etmek, bilerek kıbleden başka bir semte namaz kılarak yönelmek, «Allah sene-de bir aydan fazla oruç tutun deseydi tutmazdım», ramazanı kasdederek «yine sıkıntılı günler geldi», demek, «Allah şu ibadetleri farz kılmasaydı daha iyi olurdu» şeklinde sözler etmek dahi aynı sonuçları tevlit etmekte ve insanı imandan uzak kılmaktadır.

Bunlardan başka fıkıh kitaplarımızda küfrü icabettiren müteaddit şeyler tafsilâtlı olarak zikredilmiştir. Bunları bilmek ve öğrenmek gerekir. Aksi halde insanın bir hatası büyük felâketler yaratabilir. Şirkten korunabilmek için Rasülü Ekrem efendimizin çok okudukları şu duayı her an hatırlamak çok iyi olacaktır :

اللهم انى اعوذبك من أن أشرك بك شيأ
وأنا اعلم واستغفرك لما لا أعلم انك انت
علام الغيوب

İyi huylu çocuklar daima rahat yaşarlar, saygı görürler, hiçbir zarara uğramazlar. Herkes onları beğenir. Herkesten ileri olurlar.

İyi huylu insanları Peygamberimiz sever. Peygamberimizin sevgisini kazanmak için mutlaka iyi huylu olmalıdır. Müslümanlık güzel huylu olmak demektir.

⁂

ALTI İMAN ŞARTI (AMENTÜ)

1 — Amentü billahi
2 — Ve melâiketihi
3 — Ve kütübihi
4 — Ve rüsulihi
5 — Ve'l-yevmi'l-ahiri
6 — Ve bi'l-kaderi hayrihi ve şerrihi minellahi Tealâ ve'l-ba'sü badel mevti hakkun.

Eşhedü en lâilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve resûlüh.

⁂

NAMAZDA OKUNACAK DUALAR

Namaza başlarken elleri kulak yumuşağına kadar kaldırarak alınan tekbir :

Allahü Ekber.

⁂

Eller göbek altına bağlandıktan sonra ilk okunan dua:

SÜBHANEKE

Sübhanekellahümme ve bihamdike ve tebarekesmüke ve Teaelâ ceddüke (ve celle senaüke) ve lâ ilâhe ğayrük.

«ve celle senaüke» cenaze namazlarında okunur.

⁂

Rükû'da üç kere okunan tesbihler :

Sübhane rabbiye'l-azim.

⁂

Secdede üç kere okunan tesbihler :

Sübhane Rabbiyel-alâ.

⁂

Tehiyyatta okunan salâvatlar :

1 — Ettehiyyatü lillâhî vessalâvatü ve'ttayyibatü esselâmü aleyke eyyühe'n-Nebiyyu ve rahmetullahi ve berekâtühu. Esselâmu aleyna ve alâ ibadillahi's-salihîn.

Eşhedü en lâ ilahe illallâh ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve resûlüh.

2 — Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ ali Muhammed. Kema salleyte alâ İbrahime ve alâ ali İbrahime, inneke hamîdün Mecîd.

3 — Allahümme barik. Alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed.

Kema barekte alâ İbrahime ve alâ ali İbrahime, inneke hamîdün Mecîd.

NOT: 2 ve 3. salâvatlar yalnız son oturuşlarda ilâve edilir.

İnsanların Necat Rehberi Ancak Kur'an-ı Kerîmdir

Kadir SEVENCAN

Kur'an-ı Kerim 20 seneyi aşan Peygamberlik esnasında Hz. Muhammed'e muhtelif vesilelerle ve vahiy yoluyla zaman zaman Allah tarafından nâzil olan ilâhi sözlerin mecmuasıdır.

Bu ilâhi kitabın ilk nazil olan âyetleri insanlara okumayı emretmekle ilk temelini ilim üzerine kurmaktadır. Son nâzil olan âyet ise, Kıyâmetin vukûundan bahsederek oradaki şahsî mes'uliyet esasını te'sis etmiştir. Kur'an-ı Kerim her bakımdan eşsiz bir mûcizedir.

Kur'an-ı Kerimin ihtiva ettiği hakikatler:

1 — Kur'an-ı Kerim insanlara tek bir Allahın varlığını ve birliğini, kudret ve azametini gösterir.

2 — Kur'an-ı Hakim yalnız kendisine îman etmeyi değil, kendisinden önceki semâvî kitaplara da îman etmeyi emreder.

3 — Kur'an-ı Azim her millete bir Peygamberin gönderildiğini söyler.

4 — Kur'an-ı Mübîn kendisinden önceki kitaplarla meşgul olur. Onlara sonradan sokulan hurâfelerin bâtıl olduğunu anlatarak onlara karşı daima muhafızlık vazifesini görür.

5 — Kur'an-ı Kerîm diğer kitapların mücmel bıraktıkları şeyleri daha çok aydınlatır.

6 — Kur'an-ı Azîm peygamberlerin bir kısmına ait ma'lûmat verir.

7 — Kur'an-ı Hakim içtimaî hey'etin maddî-manevî her türlü medenî tekâmülünü istihdaf eden umumî düstûrlardan bahseder.

8 — Kur'an-ı Kerîm geçmiş hâdiseleri görürcesine anlatarak insanlara büyük bir ders-i ibret göstermiştir.

9 — Kur'an-ı Mübîn insanlar arasında musâvat, kardeşlik, merhamet, adalet, edep, tevâzu ve ihtiram gibi yüksek duyguları tavsiye eder.

10 — Kur'an-ı Hakîm insanlara yalnız Allahına karşı olan vazifelerini değil; şahsî, âilevî, içtimaî ve medenî bir takım vazifelerini de göstermiştir.

11 — Kur'an-ı Azîm, muhtelif ırklara mensup olan müslümanların üzerlerine aynı tesiri yaparak, müslümanları tevhid dairesinde toplamıştır.

12 — Kur'an-ı Kerîm nazım ve uslûp bakımından fesâhat ve belâğat'ın en yüksek derecesine çıkarılmış ve mislini getirmekten bütün beşeriyeti âciz bırakmıştır.

Daha nice hikmet ve hakikatleri ihtiva eden bu mukaddes Kitab'a saygı ve hürmet gösteren milletler, tarihte devirler kapayarak, devirler açmışlardır. Binaenaleyh, müslümanlık bütün hızını ve feyzini bu ilâhi kitapdan almıştır. Kur'an-ı Kerîmin ezberlenmesinde müslümanlar o kadar fazla itina göstermişlerdir ki, bir âyetin bir kelimesi okunduğu zaman akıllarına bütün âyetin tamamı gelirdi... Bu cümleden olarak, Gazneli Sultan Mahmud Bağdat'daki Halifeye şu emri gönderiyor: **«Hutbeden ismimi okutarak, altun, gümüş paralar üzerine ismimi nakşettireceksin. Bunu yapmadığın takdirde o kadar fillerim var ki Bağdat'ın toprağını Gazne'ye nakletmek istesem buna muktedirim.»** Halife bir mektup yazıyor. Mektupda Besmeleden sonra bir elif, ortada bir lâm, sonunda bir mim harfi koyuyor. Badema Allah'a hamd, Peygambere Salât-ü Selâm ettikten sonra kapalı bir mektubu Sultan Mahmud'a gönderiyor.

Sultan Mahmud maiyetiyle beraber düşündü. Mektupdan birşey anlıyamadı. O devrin büyük ülemasından Ebu Bekri Kuhistaniyi çağırarak mektubu ona verdi. Ne demek istenildiğini bize anlat, ne istersen verelim söyledi. Ebu Bekri Kuhistani mektubu okuyunca maksadı anladı. Sultan Mahmud'a, «Siz Halifeyi fillerle korkuttunuz, o da size Rabbın fil sahiplerine ne belâ verdiğini görmüyor musun», meâlindeki (Elemterekeyfe feale rebbuke bieshabil fil) âyete, Elif, Lâm, Mim harfleri işaret etmektedir. Sultan Mahmud bu cevabtan örkünerek kalbine büyük bir korku arız olmuş, bundan sonra halife ile iyi geçinmeye başladı.

Bu kabilden olan hikâyeler pek çoktur. Diğerlerinden bahsetmeye lüzûm görmüyoruz. İşte mukaddes kitabımız Kur'an-ı Azîmüşşan bu kadar yücedir ve kudsidir. Her bakımdan ilâhi hikmetlerle dolu eşsiz bir ahlâk mecellesidir.

Millî şairimiz Mehmed Âkif şöyle demektedir :

Ya açar Nazmı celilin bakarız yaprağına,
Yahut üfler geçeriz bir ölünün toprağına.
İnmemiştir hele Kur'an bunu hakkıyle bilin,
Ne mezarlıkta okumak, ne de fal bakmak için.

Kur'an

Ya açar Nazmı Celilin bakarız yaprağına,
Yahut üfler geçeriz bir ölünün toprağına.
İnmemiştir hele Kur'an bunu hakkıyle bilin,
Ne mezarlıkta okumak, ne de fal bakmak için.

Mehmed Âkif ERSOY

(Baştarafı karşı sayfada)

Garpluya Göre..

Müslümanlarda yardım ve doğruluk

— «Dostlarımızdan biri, içinde 1000 kuruş bulunan bir torba ile İstanbul'dan Beyoğlu'na dönüyordu.

Tophane iskelesine çıkarken torba yırtılır paralar dökülüp rıhtımın üstüne dağılır ve hattâ bazıları denize yuvarlanır. Hemen halk üşüşür, herkes bulabildiği kadar toplar.

Torbanın sahibi onların bütün bu hareketlerini büyük bir endişe ile takip ederler. Fakat her taraftan gelip paraları deniz kenarında kalan torbaya koyduklarını görünce, içi biraz ferahlar. Hattâ kayıkçılar suya dalıp denizin dibine gitmiş olan kuruşları çıkarmağa başlarlar.

Avrupalı dostumuz bütün bunlara karşı cömertlik göstermek isterse de vazifelerini yapmış olduklarından bahsederek her biri bir tarafa çekilir. Zaten o kadar kalabalıktır ki, hepsine nasıl bahşiş yetişir?

İşte bunun üzerine hamalın biri torbayı yüklenip dostumuzun evine götürür. Zavallı adamın büyük bir merak içinde parasını hemen saymış olduğunu tabii tahmin edersiniz.

Bir çok kaybı olduğunu zannederken bin kuruşunun tam olarak torbada olduğunu görünce, hayretler içinde kalır. Gözlerine inanamaz, bir daha sayar. Tek bir kuruşun bile eksik olmadığını anlar.

Halkın en fakir tabakasında incelik ve zerafetin bu derecesi acaba yalnız Türklere mi münhasırdır?

Her halde şurası muhakkaktır ki, bu durum, hiç değilse büyük bir hakkaniyetle hüsnüniyet şuurunun Türk milletine şeref veren bir ifadesi demektir.

A. L. CASTELLAN

(Devamı karşı sayfada)

liğ bir şekilde ifade etmiştir: **«İleride muzlim gece kıt'aları gibi fitneler olacak.»** Ondan necat ne, denildi. Buyurdu ki; Allah'u tealânın kitabı, onda sizden evvelkilerinin nebe,i sizden sonrakilerin haberi ve kendi aranızdakilerin hükmü vardır. O hezl değil bir fasl'dır. Onu cebbarlıkla terkedenin Allah belini kırar. Doğru yolu ondan başkasında arayanı Allah delâlete düşürür. O Allahın metin bir ipi, açık bir nuru, hikmet dolu bir zikri ve sırat-ı müstekimidir. Keyiflerin sapıtmamasına, reylerin dağılmamasına yegâne sebep O'dur. Âlimler ona doymaz. Müttekiler ondan usanmaz, onun ilmini bilen ileri gider. Onunla amel eden mecur olur. Onunla hükmeden adalet eder, ona sıkı sarılan doğru yolu bulur. Müslümanlar bu sözlere hayat nizamı olarak bakmalı ve bütün mesaisini bu sözlerin tatbik mevkiine koymalıdır. Allah cümlemizi hidayetinden eksik etmesin.

Hadislerden bir demet :

Abdullâh b. Amr b. El Âs (R.A.) dan rivâyet edildiğine göre, Peygamber (S.A.V.) bana :

«Filânca kimse gibi olma; geceleri ibâdet ederken, sonra gece ibâdetini bıraktı.» buyurdu.

(Buhârî ve Müslim)

⁂

Resûlullâh (S.A.V.) in kâtiblerinden birisi olan Kâtib Ebû Rib'iyy Hanzala b. Errebî el-Üseyyidi (R.A.) den rivayet edildiğine göre, şöyle demiştir:

Günün birinde Ebû Bekr (R.A.) bana rastladı ve :

— Ey Hanzala, nasılsın? dedi.

— Hanzala münafık oldu, dedim.

— Subhânallâh, ne diyorsun? dedi.

— Peygamber (S.A.V.) huzûrunda bulunuyoruz; bizi Cennet ve Cehennem'le öğütlüyor ve gözlerimizle görür gibi oluyoruz. Peygamber (S.A.V.) ın huzûrundan çıkıb da, çoluk çocuğumuza kavuşub işimizin başına gidince (bu öğütlerin) çoğunu unutuyoruz, dedi. Ebû Bekr (R.A.).

— Biz de ayni haldeyiz, dedi. Sonra Ebû Bekir'le beraber yürüdük; Peygamber (S.A.V.) ın huzûruna girdik.

— Ya Resûla'llah! Hanzala münafık oldu, dedim. Peygamber (S.A.V.) :

— O nasıl şey! dedi.

— Yâ Resûla'llâh! Sizin katınızda bulunuyoruz, bizi Cennet ve Cehennem'le öğüdlüyorsunuz ki, gözümüzle görür, gibi oluyoruz. Sizin yanınızdan çıkıb da çoluk çocukla ve işimiz gücümüzle uğraşmaya başlayınca çoğunu unutuyoruz, dedim. Bunun üzerine Peygamber (S.A.V.) şöyle dedi :

— Nefsim elinde olan ALLAH'a yemin ederim ki, huzûrumda bulunduğunuz hal üzere ve zikirde devâm edebilseydiniz. Yanaklarınızda da ve yollarınızda da melekler sizinle musâfaha ederlerdi. Lâkin yâ Hanzala, bir saat ibâdetle bir saat dünyâ işleriyle uğraşınız kâfi, diye üç defa tekrarladı.

(Müslim)

⁂

Hazret-i Ebû Hüreyre anlatıyor :

Resûlullah (S.A.V.) «O günde yeryüzü, haberlerini anlattığı vakit» meâlindeki âyeti okudu, sonra da :

— Arzın haberleri nedir bilir misiniz? buyurdu.

— Allah ve Resûlü bilir, dediler. Rasûl-i Ekrem:

— Onun havâdisleri, her kulun veyâ câriyenin yeryüzünde neler yaptığına şehadet edip «Sen, filân günü şöyle şöyle yapmıştın» demesidir. İşte arzın haberleri budur, buyurdular.

(Tirmizi)

«Kim, İslâm'ı ihyâ etmek için ilim tahsil eder iken ölürse, onunla nebiler arasında bir derece fark vardır.»

Hadis-i Şerîf

ACI HABER

Talât SAYIN

Konya İmam-Hatip Okulu
Son Sınıf Öğrencisi

10.12.1967 de ömrüne doyamadan hayata gözlerini yuman Konya İmam-Hatip Okulu son sınıf öğrencisi arkadaşım Kadir SANTAŞ'ın aziz rûhuna :

Sen ki yüce bir ideal olan İslâm için çalışın ve gerçekleştirmek için pek de uzun olmayan ömrünün 7 yılını verdin.

Seneler geçtikçe senin imanın artıyor, idealin büyüyor ve milletine vazife yapacağın günlerin yaklaşmasıyla bahtiyarlığın sonsuzlaşıyordu. Bu heyecan içinde yine derslerine başladığın bir zamanda zalim hastalık sana pençesini atmış, sen ise aldırmıyor yine derslerini takibedebilmek için kan-ter içinde sınıfa geliyor, hocan durumunu görüp müsaade verdiği halde sınıfı terketmiyordun. Nihayet zalim düşman daha da vicdansızlaştı ve seni hastaneye yatmaya mecbur etti. Yapılan bütün tıbbi müdahaleler zalim kalp romatizması karşısında aciz kalıyordu. Düşmana karşı koyamayacağını anlamıştın!.. Gelip gidenlere: «Hakkınızı helâl edin; artık bana yol göründü. Arkadaşların hepsine selâm söyleyin. Hepsine hakkım helâl olsun, onlar da helâl etsinler. Kitaplarımı arkadaşlarıma dağıtın son hatıram olsun. Anneme gelince selâmımı söyleyin, üzülmesin. Ne yapalım Allah'ın emri böyle imiş.» diyor ve bunları söylerken Allah'ın : İlim yolunda ölenlere verdiği şehitlik mertebesine erişmenin sevinci ile yüzün gülüyordu. O anda bütün hastalığın yok olmuş, bir melek saffetiyle hafiflemiştin. Güle güle, tekrar kelime-i şahadet ve kelime-i tevhid getiriyordun. Nihayet Azrail (A.S.) incitmeden ruhunuzu kabzetti ve siz ebedi dünyaya irtihal eylediniz. Ruhun şadolsun...

İRFAN YAYINEVİ

İlmî eserler serisine dev adımlarla devam etmektedir :

I — SAHÎH-İ MUSLİM ve TERCEMESİ

Cilt : 2

Mütercim : Mehmet SOFUOĞLU

II — İSLÂM PEYGAMBERİ

Cilt : 2

Mütercim : M. Said MUTLU (Merhûm)

İRFAN YAYINEVİ uzun bir emekle hazırlanmış ve 1. ciltleri tükenmek üzere olan her iki eserin 2. ciltlerini pek yakında muhterem okuyucularına takdim edecektir.

İRFAN YAYINEVİ

Merkez : P.K.: 65 Bâyezid-İst.
Ege Şubesi: Anafartalar Cad. Öktem Pasajı İZMİR

AHLÂK SOSYOLOJİSİ

(Baştarafı 8. sayfada)

Ahlâk, cemiyet hayatının eseridir ve ancak bir cemiyetin içinde ahlâktan bahsedilebilir. Ahlâklılık ise, ferdin cemiyetten gelen emirlere uymasıdır.

Durkheim, ALLAH'da, şeklini değiştirmiş ve sembolik olarak düşünülmüş cemiyeti görmektedir. Ona göre Allah, cemiyete ait realitenin bizdeki vehminden başka bir şey değildir.

Bizim cemiyetimiz, kısm-ı küllisiyle (yüzde 97) müslüman olan bir cemiyettir. Bu cemiyette mevzuubahs olabilecek ahlâk ise, Kur'an-ı Kerim ahlâkı (İslâm Ahlâkı) ndan başka bir sistem olamaz.

B. — AHLÂKÎ OLAYIN KARAKTERLERİ :

Bir ahlâkî olayda başlıca iki karakter vardır :

1 — Mecburilik : İslâm ahlâkında Kur'anı Kerim hükümlerinin koymuş odluğu emirler, bu ahlâk olaylarının mecburilik karakterini teşkil ederler. (SÜBJEKTİF Kısım)

2 — Arzu edilir Olmak : Yine islâm ahlâkında, Kur'an-ı Kerim hükümlerine göre yapılan her hareketten HAYR hasıl olacağına inanmak bu hareketleri arzu edilir hale getirir ve bu hal de ahlâk olayının arzu edilir olmak karakterini teşkil eder. (SÜBJEKTİF Kısım)

Bir ahlâkî harekette bulunduğumuz zaman kendimizden geçtiğimizi, tâbiî varlığımızın üstüne çıktığımızı hissederiz. Ruhumuzda bir gerginlik meydana geldiğini ve onun kendi kendisini tazyik ettiğini duyarız. Böyle hallerde heyecan ve şiddetli arzu ile içimizdeki tazyik ayni zamanda duyulmaktadır ki, kendisinde bu karakterlerin ikisinin birlikte gözükmediği ahlâk olayı yoktur.

C. — AHLÂK ve HUKUK :

İlkel cemiyetlerde Ahlâk kuralları ile hukuk kuralları birbiriyle karışık halde bulunurlar. Her ne kadar zamanla cemiyetlerin gelişmesi ile ahlâk ve hukuk kuralları birbirlerinden ayrılmış iseler de bu iki sınıf olaylar birbirlerine çok yakındırlar. Her ikisi de cemiyetin normal hayatını ve düzenini korumak ve onu bozan hareketlere ket vurmak isterler.

Cemiyetlerdeki Ahlâk ve Hukuk müesseseleri arasında aşağıda tesbit ettiğimiz farklar mevcuttur :

1 — Ahlâk olayları arzu edilir karakterdedirler ve gayesi cemiyetin ve dolayisiyle ferdin hayr-ı ve saadetidir. Bu karakteri dolayisiyle de nodaki Mecburilik vasfı gölgede kalır. Herkes iyilik yapmaktan, faziletli olmaktan ve böylece tanınmaktan hoşlanır. Hukuk ise zorlayıcı kurallardan ibarettir ve gayesi cemiyette Adaletin teessüs etmesidir.

2 — Ahlâkın sahası geniştir. Hukuk ise daraltılmış bir ahlâk sistemidir. Bir çok hareketler olur ki hukuk bakımından cezası veya müeyyidesi olmadığı halde ahlâka aykırı sayılır. Yalancılık, merhametsizlik, herhangi bir şahsa veya cemiyete zarar vermiyecek derecede oldukça hukukun çevresine girmez, bunları yapanlara ceza verilmez; fakat bu gibi kimseler cemiyet içinde ahlâksız sayılırlar ve hoş karşılanmazlar.

3 — Hukuk olaylarının müeyyidesi, emirler, cezalar ve yasaklar ile maddi şekilde sınırlanmış ve tayin edilmiştir. Bunlar teşkilâtlanmış, ve belirli kurallar, adetler, yazılı kanunlar halini almışlardır. Ahlâkî kurallar ise teşkilâtsız ve yaygın haldedir. Müeyyidesi, üzüntü, pişmanlık, vicdân azabı, günah korkusu gibi şahsî ve yaygındır.

4 — Hukuk, cemiyetin ve hükûmetin garantisi altındadır. Birisine tecavüz eden veya hırsızlık yapan kimseyi devlet kuvvetleri yakalar ve mahkemeler cezalandırır. Fakat, yalan söyliyen, tembellik yapan, ihtiyarlara saygısızlık gösteren kimseyi kanun cezalandırmaz. Yalnız halk efkârı ve insanlar ayıplar.

D. — VİCDAN ve VAZİFE DUYGUSU :

Bir ahlâk olayında bulunan iki karakteristik vasıfdan birincisinin MECBURİLİK olduğunu yukarda izah etmiştik. Filozoflar, ahlâk olayının ARZU EDİLİR OLMAK karakteristiğini teşkil eden ve Mcburilik karakteristiğini de kısmen ihtiva eden sübjektif tarafını VİCDAN'ın doğurduğunu kabul eder ve vicdanı şöyle târif ederler: Bir ahlâkî olayı, arzu edilir halde insana kabul ettiren içindeki sese VİCDAN denir. Bazıları ise Vicdan: Allah'ın insandaki sesidir derler.

İslâmi görüşe göre bir târif yapmak icab ederse Vicdân: Allah korkusu ve Allah sevgisinin insandaki tezahürüdür demek yanlış olmaz.

Genel olarak vicdanın emirlerini yerine getirmek bizim için ahlâkî bir vazife olur. Vicdanın emirlerini yerine getirmek irade ile ve isteyereh yapılır. Ahlâkî vazife zorla yapılan bir iyilik değildir. Başka türlü yapmak elimizde olduğu halde, irademizle seçtiğimiz bir fiildir. Bir cezavinde yatan kmise hiç suç işlemiyorsa, bu, onun ahlâklı bir kimse olduğuna delâlet etmez. Ahlâkî vazife, vicdanın emri ile, hürriyet ve irade ile yapılan hareketlere denir.

Fertte teşekkül eden VAZİFE DUYGUSU, Ahlâk kurallarının fert vicdanındaki tezahürüdür. Normal bir insan, hiçbir müeyyidenin baskısı altında olmaksızın, sırf bu vazife duygusu ile şahsına ait, ailesine ati, cemiyetine, devletine ait bir takım vazifeleri yapmak mecburiyetini kendi vicdanında hisseden ve bu vazifeleri hürriyet içinde iradesiyle istiyerek yapan insandır.

İBRET

Hazret-i Ebû Hüreyre'den naklolunduğuna göre, Resûl-i Ekrem Salla'llahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur :

«(Sizden evvelki devirlerde) bir kişi, diğer kimsenin bir akarını satın almış. Akarı satın alan kimse arsada içi altun dolu bir testi bulmuş, satın alan kişi satan kimseye: Haydi altunlarını al (bu altun senindir); ben senden yalnız arsayı satın aldım. Altunları satın almdaım, demiş. Satan da müşteriye:

«Ben sana toprağı içindeki müştemilâtı ile sattım», deyince; O iki zât bir hâkime mürâcaat ile keyfiyyeti arzetmiş, hâkim de onlara: «Sizin oğlunuz, kızınız var mı?» diye sorar. Bunlardan birisi: «Benim bir oğlum var», öbürüsü: «Benim de bir kızım var», diye cevap verir. Bunun üzerine hâkim: «Öyle ise, bu oğlana bu kızı nikâh ediniz ve bu altundan (bir kısmını) onlara veriniz, bir parçasını da kendiniz (müştereken) sarf ve tasadduk ediniz», diye hükmeder.»

(Riyâzü's-Sâlihîn)

ALLAH KORKUSU

(Baştarafı 4. sayfada)

ve hiçlik boşluğunda hızla uçtuğu bu devirde...

İslâm ümmetinin bu günkü acınacak hale gelmesinin yegâne sebebi Allah korkusundan yoksun oluşu ve İslâmî nizamlardan inhiraf edişi değil mi? Pek tabiidir ki, Allah korkusundan mahrum bir bakkal ölçüde ve tartıda, kasap etinde, esnaf malında hile yapacak, Allah'ı unutan gafil adam, mü'min kardeşini öldürmekten, hakkına ve ırzına tecavüzden kendisini kurtaramıyacaktır. Devlet adamı, siyasetçisi, hâkimi ve avukatı vazifelerini İslâm hududu içinde yapmıyacak milleti ve memleketi felâketlerin kucağına atacak, hak namına nice haksızlıkları alkışla destekliyecekler. Böyle bir durumda kurtulmak istiyen kurtuluşu inhiraf ettiği dinine dönmekle bulacaktır. Fazilet, irfan ve her türlü hikmet Allah korkusunun kalblere sindirilmesiyle mümkün, ahlâk-ı Muhammedî ve hüsnü nizam onunla daim ve hakim olur. Bu hakikatı İslâm mücahidi, hak ve hakikat âşığı Âkif ne güzel terennüm etmiş:

Ne irfandır veren ahlâka yükseklik ne vicdandır,
Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.
Yüreklerden çekilmiş farzedilsin havfi Yezdanın,
Ne irfanın kalır tesiri kat'iyyen ne vicdanın.

Netice olarak şunu söyliyebiliriz ki, Allah korkusu, nefsi her türlü şerden ve günahtan koruyan en kuvvetli bir muhafızdır. Allah korkusu olan kalbe küfür girmez, Allah korkusuyla yaş döken gözü cehennem ateşi yakmaz, dünyada korkan âhirette hiç korkmaz, daima Allahın izaz ve ikramına mazhar olur. Âhirette cennet kapılarına koşacaklar, dünyada iken Allahtan korkup, şerlerden kaçıp, amel-i salih işlemekle meşgul olanlar, ma'rifet deryasından hisse kapanlar olacaktır. Kalblerinde Allah korkusu kökleşmiş milletlerin âsâyişleri düzgün, imanları tam, her şeyleri tam olur. Gözlerimizi kamaştıran, bizleri, bu günkü haliyle utandıracak olan maziye geçen ecdadımız gibi...

İNSANLAR ve HAK

(Baştarafı 11. sayfada)

İnsan keşfettiği bir cihazın ıslah ve tamirini bilirse, insanın yaratıcısı da ancak Allah olduğu halde, insanın hayrına olan şeyler niçin onun Rabbi olan Allah'dan başkasından talep edilsin?

«**Demek (bütün) hamd hem göklerin Rabbı, hem yerin Rabbı, hem âlemlerin Rabbı Allah'ındır.**» (el-Casiye Sûresi, Âyet: 36.)

Allah, yarattıklarını bilmesinden fazla olarak, aynı zamanda kullarını baba ve analarından daha çok esirgeyicidir, hatta onlara kendilerinden daha çok ihsan edicidir:

«**Gerçek biz bundan evvel (muvahhid olarak) O'na ibadet ediyorduk. Şüphesiz ki O, (evet) O, (va'dinde sadık) ihsanı bol, çok esirgeyicidir.**» (et-Tûr Sûresi, Âyet: 28.)

«... **Çünki Allah, insanları çok esirgeyendir, (onlara) rahmet (ve inayet) ini karşılıksız verendir.**» (el-Bakara Sûresi, Âyet: 143, el-Hacc Sûresi, Âyet: 65.)

BİZ ANADOLU'YA HENDEKLER ARKASINA SIĞINARAK GELMEDİK

(Baştarafı 17. sayfada)

Alay hep bir ağızdan:

— Ölünceye kadar beraberiz, diye gürledi... Bu tok ve erkek ses, sabahın alaca karanlığı içinde, etrafda akisler yaparak yayıldı.

Seccadesi üzerinde uyuyakalmış olan Murad Hüdavendigâr, çadırına kadar gelip çarpan bu sesle uyandı. Rüzgâr durmuş, hafif bir yağmur yağarak tozları bastırmış ve yağmur bulutları dağılıb gitmişti. Sabah ezanı okunuyordu. Savaş düzeni almış olan Türk ordusu silâhlarile sabah namazını kıldı. Namazdan sonra (İnna fetahnaleke fethan Mübîna) sûresi okundu ve zafer için dua edildi. Güneş, Kosova ovasına ilk ışıklarını gönderiyordu.

Derken düşman, bütün kuvvetlerile taarruza geçti. Bir kara bulut gibi gelib sol cenaha yüklendi. Yakub Çelebi tarafından idare edilen sol cenah, bu taarruza mukavemet edemiyerek çöktü. Merkezdeki kuvvetler mukabil taarruza geçtilerse de karşılarındaki düşmanı geri atamadılar. Bu sırada düşman sağ cenah üzerine de taarruza geçmişti. Padişah:

— Şehzademden şecaat ve kahramanlık beklerim. Din-ü Devlete ve millete hizmet edilecek dem, bu demdir, diye ulak gönderdi. Zaten savaşın genel ceryan tarzının iyi gitmediğini gören Beyazıd, yerinde duramıyor, babasından gelecek emri bekliyordu. Beklediği emir gelir gelmez, birliklerinin başına geçti. Yerinde duramıyan ve şaha kalkan atının mahmuzları üstünde ayağa kalkarak, yüksek sesle:

— «Gaziler!.. Düşman bir kara bulut gibi geliyor.» Kılıcını kınından çeker ve ileri uzatırken, «İşte gaza meydanı!.. Koman şahbazlarım!..» diyerek bir ok gibi ileri atıldı. Karşısındaki düşmanı mağlûb ederek geri attı. Düşmanın taarruz halindeki merkezini ortadan ikiye bölerek, düşman sağ cenahının gerisine düştü. Düşmanın ric'at hattını kesti. Bu hareketi ile Beyazıd, koyun sürüsüne dalan kurtlar gibi düşmanın solundan vurup sağına geçmiş, onu parça parça etmiş ve düşman saflarında karışıklıklar yaratmıştı. Bundan istifade edildi. Ali paşa, Timurtaş paşa, Evrenos ve Ece bey, kendi birlikleri ile mukabil taarruza geçtiler. Düşmana göz açtırmadılar. Beş saat kadar devam eden sert, çetin ve kanlı bir savaştan sonra düşmanın 20 000 kadarı imha, 10 000 kadarı esir edildi. Gerisi de selâmeti firarda bularak, zaferi Türklere bırakıp kaçtı.

Şehzade Beyazıd'ın himmetile büyük bir savaş kazanılmış, fakat savaş meydanını gezerken Sultan Murad Hüdavendigâr yaralı bir sırp subayı, Miloş Obronoviç tarafından şehit edilmişti. Beyazıd'ın arzusu tahakkuk ederken, Murad'ın duası da kabul edilmiş oluyordu.

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Zeki Çalışkan - MARDİN* — Samimi düşüncelerinizi bize aktaran ve sizi yakından tanımamıza fırsat veren mektubunuzu zevkle okuduk. OKU Mecmuası çıkaranların hiçbir menfaatin peşinde olmadıklarının sizin tarafınızdan da belirtilmesi bizi memnun etti. Mektubunuza ilâveten, bildirdiğiniz kardeşlerimiz de abone kaydedildiler. Selâmlar...

★ *S. Nureddin Pek - DEUTSCHLAND* — Mecmuamıza abone kaydedildiniz. Adresinize 71. sayı gönderilmiştir. Uzak diyarlarda, gönül ve işbirliği yaptığınız kimselere de mecmuamızı tanıtmanızı isteriz. Sizin gibi diğer işçilerimizin de mecmuamızın abonesi olmasını arzu ederiz. Sizin de bu vazifeyi seve seve yapacağınızı ümit eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *Sayın Hasan Ünlüler - MANAVGAT* — Mecmuamız hakkında açıkça fikirlerinizi bildirmeniz bizi sevindirdi. Son sayılarımızda arzu ettiğiniz değişikliğin yapıldığı, kapağa daha cazip bir şekil verilmeğe çalışıldığı ve bunda kısmen de osal, muvaffak olunduğu gözünüzden kaçmamış. Daha güzel bir mecmua çıkarmak bizim de emelimizdir. Sizlerin gayreti ve Allahın yardımıyla inşallah muvaffak olacağız. Abone kaydınız yapılmıştır, selâmlar.

★ *S. Yamaç Gazetesi - BEYŞEHİR* — Bizi karıncakararınca tanıtma gayretinize candan teşekkür eder, neşir hayatınızda başarılar temenni ederiz.

NOT: İsteklerinizin kolayca yerine getirilebilmesi için bütün muhaberelerinizde abone numaralarınızı bildiriniz.

★ *S. Bayram Şengül - ELÂZIĞ* — İyi dileklerinize biz de candan katılır, yakın alâkanıza candan teşekkür ederiz. Abone kayıtlarının yapılmasını istemiş olduğunuz genç kardeşlerimizin abone kayıtları yapılmış, sizin de adresiniz değiştirilmişti.. Alâkanızın devamını bekler, selâmlarımızı iletiriz.

★ *S. H. Ömer Dirikgil - ŞEREFLİKOÇHİSAR* — Göstermiş olduğunuz faaliyet bizi hayli memnun etti. Bütün okuyucularımızdan bu gayret ve faaliyeti beklemekteyiz. Bizim gayemiz de bütün din kardeşlerimizi duygulandırmak ve şuurlandırmaktır. İstekleriniz yerine getirilmiştir. Yalnız, Şereflikoçhisar'da bulunan bazı okuyucularımızın mecmuaları postacı tarafından «adres kâfi değildir» gerekçesi ile iade olunmuştur. Mecmualarını alamıyan abonelerimiz, adresleri değişmiş ise lütfen yeni adreslerini bildirsinler. Diğer taraftan okuyucularımızın alamadıkları sayıları abone numaraları ile birlikte bildirsin hemen postalayalım. Yakın alâkanıza teşekkür eder, başarılar temenni eder, iyi günler dileriz. Allaha emanet olunuz...

★ *S. Kenan Civek - KAYSERİ* — Bu okuyucumuzun mektubunu ehemmiyetine binaen bir kısmını aynen naklet-meyi faydalı bulduğumuz için alıyoruz. Okuyucumuz mektubunda şöyle diyor:

«Efendim, benim marangoz atelyem vardır. Dükkânıma üç müşteri masa yaptırmak için geldiler. Daha evvel abonesi bulunduğum OKU Mecmuasının vermiş olduğu ilâvelerden iki tanesini atelyemin münasip yerine astım. Gelen müşterilerim, bunların yerine Türkçe birşeyler asmış olsaydım daha iyi olacağını bildirmeleri üzerine ben onların manalarının ne olduğunu anladığımı söyledim. Türkçe ile bunların tam manası ile ifade edilemiyeceğini söyledim. Başta OKU olmak üzere, Sabah, Bugün gazetelerini okuduğumu, aksi takdirde zararımın büyük olacağını bildirdim. Onlar bana tarafsızlığını iddia ettikleri Milliyet ve Akşam gazetelerini tavsiye ettiler. Atelyem başıma dar geldi. Kendi dükkânım olduğu için kovalamak da pek işime gelmedi. Sabrettim. Tarafsızda Çetin Altan gibi tam taraflı olan adamın yazılarını bir gün eksik etmiyorlar dedim. Onun hakikati söylediğini söylediler. Hakikati söylemek dine, imana satışmak ve çatmak mı? dedim. Ve daha evvel bayramlarda ve diğer günlerde yazmış olduğu yazılardan misal verdim. Bu anda OKU'nun 72. sayısını postacı elime tutuşturdu. Açtığım zaman ilk gözüme çarpan yazı «Marabacı Çetin'in Gelirleri» oldu. Beraberce okuduk. Bundan sonra birşey diyemeden ayrıldılar, bir tanesi memnun olduğunu söyledi ve teşekkür ederek ayrıldılar.» Bu ve diğer okuyucularımızın mektuplarından anlaşılıyor ki gün-begün hakikat tamamen gün ışığı gibi ortaya çıkmakta, hakikat anlaşılmaktadır.

Sayın okuyucumuz, abone kayıtları yapılmalarını istediğiniz, Davut Çankaya ve Ahmet Uçkan'ın abone kayıtları yapılmış ve 72. sayı adreslerine postalanmıştır. Selâmlar.

★ *S. Nazif Güçlü - İSTANBUL* — Çalışmalarımıza ışık tutan ve hız veren çok kıymetli ve nazik mektubunuzu şükranla okuduk. Kendimize bir iftihar vesilesi ittihaz ederek keydedelim ki, mecmuamız hakkındaki düşüncelerinizin ve geleceğimize dair tahminlerinizin isabet derecesi OKUyu yakından takip ettiğinizi isbat etti. Neşir sahasındaki çalışmalarımız karşılıklı samimiyet ve itikada dayandığı nisbtete mecmuamız, tekamül edecek, güzel Türkiyemizin meselelerini menfaat ve tavizden uzak ölçüyle dile getirecektir. Mektubunuzda işaret ettiğiniz hususlar derhal yerine getirilmiştir. İsimlerini bildirmiş olduğunuz sayın okuyucularımızın kayıtları yapılmıştır. Gönüller dolusu selâm ve bağlılıklar.

★ *S. İbrahim Koç - LÜLEBURGAZ* — Abone yapılan kardeşlerimizin abone numaralarını soruyorsunuz. Bu kardeşlerimiz abnoe kaydedilerek kendilerine mecmuaları gönderilmiştir. Abone numaraları ise mecmua zarflarının üzerinde yazılıdır. Havale gönderirken bu numaraları da bildirirseniz, memnuniyetimiz sonsuz olacaktır. Selâmlar.

★ *S. Ahmet AĞILGAT* — İşlerinizde Allahtan kolaylıklar temenni ederiz. Alâkanıza teşekkür ederiz. Göndermiş olduğunuz 50 liralık havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Selâmlar.

O K U

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi:
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına:
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdürü:
Zekâi KUNDAK

İdarehane:
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi: P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları: Yıllık: 12 T.L. Altı Aylık: 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık: 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih: 29.12.1967

İslâmın İlk Emri
Oku

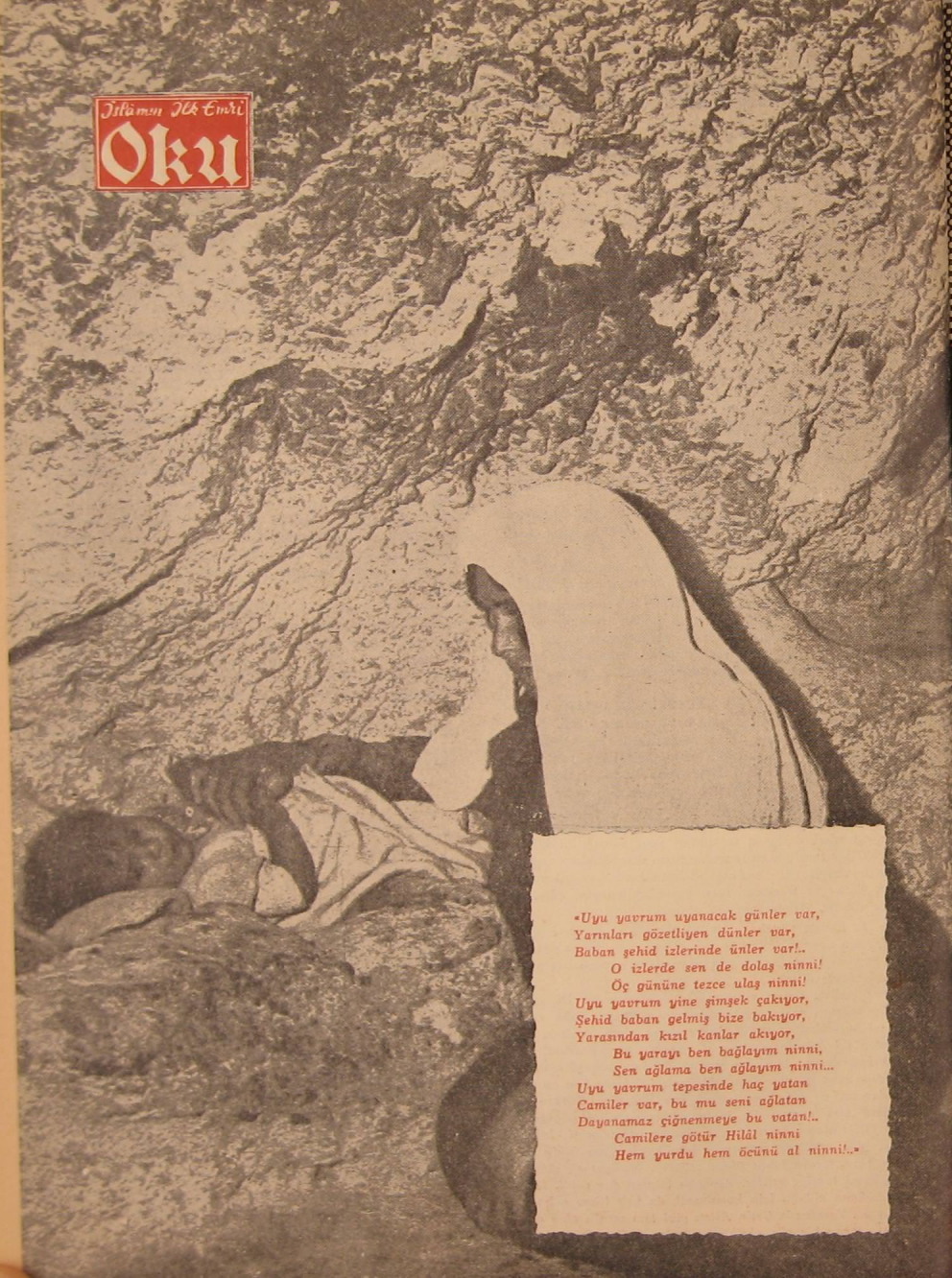

«Uyu yavrum uyanacak günler var,
Yarınları gözetliyen dünler var,
Baban şehid izlerinde ünler var!..
O izlerde sen de dolaş ninni!
Öç gününe tezce ulaş ninni!
Uyu yavrum yine şimşek çakıyor,
Şehid baban gelmiş bize bakıyor,
Yarasından kızıl kanlar akıyor,
Bu yarayı ben bağlayım ninni,
Sen ağlama ben ağlayım ninni...
Uyu yavrum tepesinde haç yatan
Camiler var, bu mu seni ağlatan
Dayanamaz çiğnenmeye bu vatan!..
Camilere götür Hilâl ninni
Hem yurdu hem öcünü al ninni!..»

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

BİN KUBBELİ HARİKA SARAY...

Yıl : 7 Sayı : 74 Şubat : 1968 Zilkade : 1387

İÇİNDEKİLER

- Hâdiseler — Düşünceler
- Bin kubbeli harika saray **OKU**
- Mağaradaki üç nefer **Buhârî ve Muslim**
- Gıybet **Riyâzu's-Salihin**
- Geçmiş Peygamberlerle Hz. Muhammed (A.S.) ın Pergamberliğinin Farkları **Ebul-A'lâ El-Mevdûdî** Ter.: **Mehmet AYDIN**
- Hz. Osman'ın sahaveti
- Köse Mihal ve Gazi Mihal **Yaşar GÖKÇEK**
- Yedi başlı ejder **Süleyman ÖZKAFA**
- Mü'minin niyeti amelinden daha hayırlıdır. **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Tek Kitap **Salih SOYER**
- Hurma kütüğünün iniltisi **Tahir-ül Mevlevi**
- Hocanın zaferi **Tahsin ÜNAL**
- Günaydın Öğretmenim **Halil EREZ**
- Güzel Sözler Der.: **Hasan TEKELİOĞLU**
- Bir yazara azar **Rıza ÖZSU**
- Müslüman Çocuklarının Din Bilgisi
- Göç var! **Gültekin ENGİN**
- Bunları biliyor musunuz?
- Haberler ve Kritiği
- Şiirler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Bazı neşir vasıtaları vardır ki, Batı âleminde bunlar, devamlı olarak, dinî propaganda aracı gibi kullanılır. Bilhassa radyo, televizyon, sinema, tiyatro gibi kurumlar, halkın kutsal tanıdığı mefhumlara karşı son derece saygılıdırlar. Filimde sansür vardır, halkın dini hislerini rencide edici eserlere mani olur. Tiyatro eserlerini inceleme kurulu vardır, haklın dini duygu ve düşüncelerini zedeleyici eserlerin sahneye çıkmasını önler. Batıda, bütün yayın organları bir organizasyon dahilinde hep birbirinin eksiğini tamamlar ve hepsi de halkla beraber, halk müesseselerinin imar inşasına yardım eder.

Bizde ise, durum tamamen bunun aksinedir. Resmî ve hususi ne kadar neşir vasıtalarımız varsa hepsi de halkın mükaddes tanıdığı kavramlara karşı menfur bir mütecaviz durumundadır. Menfi yönden daha sağlam bir organizasyon dahilinde müslüman olan halkın müslümanlığı, inanışı, müslümanlık karşısındaki davranışı daima istihza edilir ve edilmektedir. Sansür heyeti var, açıksaçık, ahlâk ve an'aneyi yıkmayı istihdaf eden filmler, muhayyel günahları genç kuşakların gözleri önünde işlemekte en küçük haya ürpertisi duymayan artistler yığın yığın. Tiyatro eserlerini inceleme kurullarımız var, vatandaşın din duygularını tezyif eden, onları vicdanlardan söküp atarak insanları robotlaştırmayı gaye edinen, böylece bağlı olduğu fikir kutbunu seyircilerine haykıran tiyatro eserleri, yüzlerce. Görülüyor ki bizde bu neşir vasıtaları her türlü murakebenin üstünde, milletin bütün değer hükümlerini aşındırmak istemektedir. Bir radyo düşünün, haftada sadece birkaç dakikaya inhisar eden Kur'ân tilâveti hariç, mesaisini, saat ve günlerini ahlâk ve an'aneye karşı işlediği cinayetlerle ve laübaliliklerle doludur. Eniştesiyle sevişen baldızların, baldızı ile sevişen eniştelerin, komşunun genç hanımı ile eğlenen beylerin, macera dolu iğrenç hayatları hep bu radyonun yayınları arasında sık sık yer alır. Ticari bir müessese oluşun kamufle ettiği banka reklâmcılığı insanların birbirlerine karşı olan muamele ve münasebetlerini hep paraya, menfeata dayandırmakta ve ruhi kemalin bir tezahürü olan değirgâmlık duygularını dumura uğratmaktadır. Böyleyken bu radyo halâ memlekette dinleyici bulmakta; çarşıdaki yaygıcıdan, dağdaki çobana kadar kendisini duyurabilmektedir. Ne hazin tecellidir ki, Türk vatanında bu türlü faaliyetlere sahne olan bu müessese tek bir hoşnutsuzlukla karşılaşmamaktadır. Halbuki bu son günlerde devletin bile istikamet veremediği bu kurumu, halk istese ve bu isteğin şuuruna erse onu kısa zamanda düzeltebilir ve müsbet bir istikâmete yöneltebilir.

⁂

Filimciliğimiz için de verilecek hüküm bugün için «Beyaz perdenin kırmızı lekeleri» olmaktan öteye geçemez. Bu müessese de bugüne kadar kültürümüze birşey katmamış, bilâkis mevcudu imha yoluna gitmiştir. Artık çocuklarımıza yüzümüz kızarmadan gösterebileceğimiz terbiyevî ve ahlâkî tek yerli film yoktur. Seyircinin arzusu bu merkezde olduğu iddiasıyla Türk sinemasını bu meçhul semte sürükliyenlerden tek vak'a da olsa san'at endişesi, toplum ahlâkı, milli mefkûre gibi kavramlarda küçük kırıntılar halinde de olsa birşey beklenemez. Beyaz perdemizin ünlü sanatkârının (!) tek san'at endişesi, tamamen kapalı bir yerde iki kişi arasında geçmesi bile bir takım şartları ve haya hissini gerektiren olayları seyircinin gözleri önüne sermekten ibarettir. San'at ve toplum telâkkisi bu olan bu sanatkârdan elbette terbiyevî ve ahlâkî eserler beklemek beyhudedir. Türkiyede bu boşluğu sezen yabancılar millî ruha aykırı, tamamen Hıristiyanlığın tesiri altında hazırlanan filmleri «öğretici filmler, adı altında okullarımıza sokmaya muvaffak olmuşlardır. Böylece sahip olamadığımız diğer kıymetler listesine bir yenisi daha ilâve edilmiş, öz yavrularımızın yabancı ruhla yetişmesine göz yumulmuştur. Meçhûl suçlu ayağa kalk!...

İslâmın İlk Emri
Oku

BİN KUBBELİ HARİKA SARAY

Ey muannid münkir! Senin enâniyetin seni o kadar ahmaklaştırmış ki, yüz muhâli birden kabul ediyorsun da tek hakikata yanaşmıyorsun!.. Sen mevcudsun.. Basit bir madde, câmid ve tağayyürsüz değilsin. Belki, daima teceddüdde olarak, gayet muntazam bir makine; ve harika ve daima tahavvülde bir saray gibisin. Senin vücudunda her vakit zerreler çalışıyorlar. Senin vücudun kâinatla, hususan rızık münasebetiyle, hususan beka-i nev'i itibariyle alâkadar ve alış-verişi vardır. Senin vücudunda çalışan zerreler, o münasebatı bozmamak ve o alâkadarlığı kırmamak için dikkat ediyorlar. Öylece ihtiyatla ayaklarını atıyorlar.. Senin münasebatını Kâinatta görüp öyle vaziyet alıyorlar...

Senin vücudun BİN KUBBELİ HARİKA BİR SARAYA benzer ki; her kubbesinde taşlar, direksiz birbirine, başbaşa verip, muallâkta durdurulmuştur. Belki senin vücudun, bin defa bu saraydan daha acibdir. Çünki : O saray-ı vücudun, daima kemal-i intizamla tazelenmektedir. Gayet harika olan ruh, kalb, yalnız cesedindeki her bir âzâ bir kubbeli menzil hükmündedir. Zerreler, o kubbedeki taşlar gibi birbirleriyle kemal-i müvazene ve intizam ile başbaşa verip, harika bir bina, fevkalâde bir san'at, göz ve dil gibi acib birer mu'cize-i kudret gösteriyorlar...

⁂

Bütün medeniyet eserleriyle tekmil ve tezyin edilmiş, hâli bir sahrada kurulmuş, yapılmış bir saraya; gayet vahşî bir adam girmiş, içine bakmış... Binlerle muntazam san'atlı eşyayı görmüş... Vahşetinden, ahmaklığından, «Hariçten kimse müdahele etmeyip, o saray içinde, o eşyadan birisi, o sarayı müştemilâtiyle beraber yapmıştır.» diye taharriye başlıyor. Hangi şeye bakıyor... O vahşetli aklı dahi kabil görmüyor ki, o şey bunları yapsın. Sonra o sarayın teşkilât programını ve mevcudat fihristesini ve idare kanunları içinde yazılı olan bir defteri görür. Elsiz, gözsüz olan o defter dahi, sair içindeki şeyler gibi, hiçbir kabiliyeti yoktur ki o sarayı teşkil ve tezyin etsin. Fakat muzdar kalarak, bilmecburiye, o sarayın mecmuuna, bu defteri münasebetdar gördüğünden, «İşte bu defterdir ki, o sarayı teşkil, tanzim ve tezyin edip bu eşyayı yapmış, takmış, yerleştirmiş.» diyerek... vahşetini; ahmakların, sarhoşların hezeyanına çeviriyor...

EY AHMAKLAR AHMAKINDAN AHMAKLAŞMIŞ SARHOŞ AHMAK! BAŞINI TABİAT BATAKLIĞINDAN ÇIKAR, ARKANA BAK: ZERRELERDEN, SEYYARELERE KADAR BÜTÜN MEVCUDAT, AYRI AYRI LİSANLARLA ŞEHADET ETTİKLERİ VE PARMAKLARİYLE İŞARET ETTİKLERİ BİR SÂNİ-İ ZÜLCELÂLİ GÖR... VE O SARAYI YAPAN VE O DEFTERDE SARAYIN PROGRAMINI

(Devamı arka sayfada)

YAZAN NAKKÂŞ-I EZELİNİN CİLVESİNİ GÖR... FERMANINA BAK, KUR'ANINI DİNLE... O HEZEYANLARDAN KURTUL!..

⁂

Gayet vahşî bir adam, muhteşem bir kışla dairesine girer. Gayet muntazam bir ordunun umumî beraber tâlimlerini, muntazam hareketlerini görür. Bir neferin hareketiyle; bir tabur, bir alay, bir fırka kalkar, oturur gider; bir ateş emriyle ateş ettiklerini müşahede eder. Onun kaba, vahşî aklı bir kumandanın, devletin nizamatiyle ve kanun-u padişahî ile kumandasını anlamayıp, inkâr ettiğinden, o askerlerin iplerle birbirleriyle bağlı olduklarını tahayyül eder. O hayalî ip, ne kadar harikalı bir ip olduğunu düşünür; hayrette kalır. Sonra gider Süleymaniye gibi gayet muazzam bir câmie, Cuma gününde dahil olur. O cemaat-i müslimînin, bir adamın sesiyle kalkar, eğilir, secde ederek oturduklarını müşahede eder. Mânevî ve semavî kanunların mecmuundan ibaret olan şeriatı ve şeriat sahibinin emirlerinden gelen mânevî düsturlarını anlamadığından, o cemaati maddî iplerle bağlandığını ve o acib ipler onları esir edip oynattığını tehayyül ederek, en vahşî insan suretindeki canavar hayvanları dahi güldürecek derecede maskaralı bir fikirle çıkar, gider...

⁂

TABİİYYUNLARIN, MEVHUM VE HAKİKATSIZ TABİAT DEDİKLERİ ŞEY, OLSA OLSA ANCAK BİR SAN'AT OLABİLİR, SÂNİ (SANATKÂR) OLAMAZ. BİR NAKIŞDIR, NAKKAŞ OLAMAZ. AHKÂMDIR, HÂKİM OLAMAZ... KANUNDUR, KUDRET DEĞİLDİR; KÂDİR OLAMAZ. MİSTARDIR, MASTAR OLAMAZ...

O K U

GÖRGÜÇLÜLER

Ebû Hüreyre'den rivâyete göre, Resûl-i Ekrem Sall'llahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur:

«Ehl-i Cehennem'den iki zümre var ki, bunları (dünyâda henüz) görmedim: Birisi, sığır kuyrukları gibi kırbaçlar tutarak onlarla insanları döğer (ta'zîr ve ta'zîb eder) ler. Diğer bir takımı, kadınlardır ki; gerçi giyinmişlerdir, fakat çıplak görünürler. (Ziynet yerlerini açarlar, vücut hatlarını belirtecek şekilde ince ve dar elbiseye bürünürler.) Başka kadınları kendileri gibi yapmağa teşvik ederler. Bunların başları, içine doldurdukları bezler ve saçlarla deve hörgüçlerine benzer. İşte bunlar ne Cennet'e girerler, ne de pek uzak mesâfeden intişâr eden râyihasını koklarlar.»

Hz. Muhammed (S.A.S.)

Çok Önemlidir

OKU Mecmuası muhterem abonelerinin ve bayilerinin destek ve samimiyeti ile neşriyatına devam etmekte; davaya, hizmet yolunda şeklen ve fikren hızla ilerlemektedir.

Bu tekamülde okuyucularımızın da hizmeti büyük olmaktadır.

Bazı okuyucularımız ve bayilerimiz borçlu oldukları halde borçlarını ödemeyi ihmal etmektedir. Bu durum bizim çalışmalarımızı aksatmaktadır.

Bütün abonesi biten okuyucularımızın abonelerini yenilemelerini ve bayilerimizin de biriken borçlarını ödemelerini ehemmiyetle rica ederiz.

Selâm ve hürmetler...

İslâmın İlk Emri

O K U

Mağaradaki Üç Nefer

Ebu Abdurrahman, Abdullah bin Ömer İbn-il-Hattab (R.A.) umadan rivayete göre Nebi (A.S.) ın şöyle dediğini işittim, demiştir:

«— Sizden evvel geçenlerden üç nefer yola çıktılar, geceyi geçirmek için bir mağaraya girdiler. Derken dağdan bir taş düştü ve mağaranın ağzını kapattı. Bunun üzerine şöyle dediler: «İyi amellerinizle dua etmekten başka sizi buradan hiç bir şey kurtaramaz.» İçlerinden birisi:

— Ey Allahım! Benim çok ihtiyar annem ve babam vardı. Onlardan ne çocuklarımı ne de hayvanları sulamazdım. Günün birinde odun toplamak için uzaklara gitmiştim. Onlar uyuyuncaya kadar dönemedim. Akşam kahvaltılarını hazırladım; Fakat onları uyumuş buldum, onları uyandırmayı ve onlardan evvel ailece kahvaltı yapmayı hoş görmedim. Çanak elimde olduğu halde onların uyanmalarını bekledim. Nihayet sabah ışıdı. Çocuklar ayağımın altında açlıktan ağlıyorlardı; derken annem, babam uyandılar ve akşam kahvaltılarını yaptılar. Ey Tanrım! Eğer bu işi senin rızan için yapmışsam bu taştan çektiğimiz belâyı bizden uzaklaştır, dedi. Taş bir parça açıldı, lâkin çıkılacak değildi.

İkincisi şöyle dedi :

— İlâhi! Amcamın bir kızı vardı ki, onu herkesden ziyade seviyordum. (Bir rivayete göre bir erkek kadını nekadar sevebilirse, ben de o kadar severdim.) Onunla birleşmek istedim lâkin teklifimi kabul etmedi. Günün birinde kıtlık bir yıla rasladığından bana başvurdu, kendisini bana teslim etmek şartıyla 20 altın verdim. Kabul etti. Bu suretle fırsat el verince — diğer bir rivayete göre cinsi bir muameleye başlamak üzereyken — Allah'dan kork da haksız olarak mührümü bozma, dedi. Ben de (Allah'dan korkarak) bu çok sevdiğim kadından uzaklaştım, verdiğim altınları da ona bıraktım. Allah'ım eğer bunu sırf senin rızan için yapmışsam içinde bulunduğumuz belâyı üzerimizden gider, diye yalvardı; mağaranın kapısı bir parça daha açıldı; yine çıkabilecek değildi.

Üçüncü şahıs da şöyle dedi :

— Ey Allah'ım! Ücretle amele tuttum ve ücretlerini verdim; lâkin yalnız biri ücretini alamadan bıraktı gitti. Onun ücretini ürettim, onun nam ve hesabına mal çoğaldı. Bir müddet sonra o adam yanıma gelerek: «Ücretimi ver!» dedi. Ben de şu gördüğün deve, öküz, koyun senin ücretinden üremiştir, al götür, dedim. O da: Ey Allahın kulu! Benimle alay etme, dedi. Seninle alay etmiyorum, hakikatı söylüyorum, dedim. Bunun üzerine malları aldı ve hepsini sürüp götürdü, hiç bir şey bırakmadı. İlâhi! Eğer bunu senin rızan için yapmışsam, içinde bulunduğumuz belâyı üzerimizden def'et dedi.

Taş mağaranın ağzından kaydı, onlar da çıkıp yürüdüler.»

(Buhari ve Muslim)

GIYBET

Ebû Hüreyre radiya'llahu anh'den rivayete göre, Resûl-i Ekrem Salla'llahu Aleyhi ve Sellem :

Gıybet nedir bilir misiniz? diye sordu. Ashab :

— Allah ve Resûlü daha iyi bilir, dediler :

«— Kardeşini, onun hoşlanmadığı bir vasıf ile zikir ve tavsif etmendir.» diye ta'rif etti.

— Kardeşimde dediğim vasıf varsa ne buyurursunuz? denilmesi üzerine :

«— Eğer dediğin sıfat kardeşinde varsa işte o zaman gıybet olur. Yoksa, ona bühtan ve iftira etmiş olursun.» buyurdu.

⁂

Enes radiya'llahu anh'den Resûl-i Ekrem Salla'llahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir :

«Ben Mi'râc'a çıkarıldığımda bir kavmin yanından geçtim. Bunlar bakırdan tırnaklariyle yüzlerini ve göğüslerini tırmalıyorlardı. Bunun üzerine :

— Yâ Cibrîl, bunlar kimlerdir? dedim.

«— Bunlar insanların etini yiyen (gıybet eden) ler, onların şeref ve nâmuslarına dokunanlardır.» cevâbını verdi.»

— Riyâzü's-Sâlihîn —

Geçmiş Peygamberlerle Hz. Muhammed (A.S.)in Peygamberliğinin Farkları(1)

Ebul-A'la El-MEVDÛDİ
Terc.: **Mehmet AYDIN**

Bu mühim mevzunun havranabilmesi için; gelecek noktaların iyi bilinmesi gerekir :

1 — Önce, Hz. Muhammed (S.A.V) Kur'an'ın işaretlerinden, sayıları binleri aşan peygamberlerin sağlam rivayetlerinden, kıyaslardan, akli delillerden tamamen istifade ederek yüce davasını tebliğ etmiştir. Kur'an-ı Kerimde «Her ümmetten bir korkutucu muhakkak gelmiştir. El-Fatır 24» buyrulmaktadır. Şurası bir gerçektir ki, beşer nevi kat'iyen peygambersiz kalmamış ve her ümmet, peygamber sesinin ilâhî iksirinin ihatası içinde mutlaka kalmıştır. Peygamberler zinciri, öyle beşeriyeti çerçevelemiştir ki tarih ilminin bile onu kuşatmıya gücü yetmez. Her ümmete gönderilen peygamberler adetçe binleri bulur. Böylece, Allah'ın Rasûlü (S.A.V.) in 124 bin peygamber gelmiştir sözünün doğrulandığını görüyoruz. Kur'an-ı Kerim, onların bazılarının kıssalarını ve isimlerini bizlere açıklamaktadır. Hatta onların kavimlerinin bazılarını bile Kur'an-ı Kerimden sayabiliriz. Ayrıca, Kur'an-ı Kerimin isimlerini ve peygamberliklerini açıklamadığı hidayetçileri de Kur'anın zikrettiği rasullere ilâve edersek, Rasullerin sayıları herhalde büyük bir yekûn teşkil edecektir. Muhakkak, sayıları nisbetinde de eserleri mevcut olacaktır. Fakat, bütün bu hidayet rehberlerinin herbirini, ancak muayyen bir zamanla, mekanla, muayyen bir hacimle kayıtlanmışlardır. Bununla beraber, birçoğunun tam olarak ne isimleri ne de eserleri kalabilmiştir.

2 — Sonra, isimlerini bildiğimiz nebilere, hidayetçilere gelince, onların ta'limlerine hurafeler karışmış, tahrifler ön plâna geçmiştir. Onlar hakkında fazla malûmatımız bile yoktur. Bu kimseleri gerçek tarihin ölçüsünde değerlendirdiğimizde; bugün bunların hiçbirinin eserlerini, tebliğlerini bulmamız mümkün değildir. Ne de onların, gerçek zamanlarını, isimlerini ta'yin etmemiz mümkündür. Hatta, büyük şöhret sahibi BUDHA, ZERDÜŞT gibilerinin bile, tarihçiler yaşayıp yaşamadıkları hususunda şüphe etmişlerdir. Bunlar gerçekten tarihi şahsiyetler midir? Yoksa isimleri duyulan mücerred şahıslar mıdır? Onlar hakkında malûmatımız müphemiyetten kurtulamamaktadır. Bugün, onların diyebileceğimiz gerçek eserleri bile yoktur. Bu noktada, dahili ve harici birçok deliller mevcuttur. Bu şahsiyetlerin eserleri, tebdilden, tahriften kendilerini kurtaramamışlardır.

3 — Diğer peygamberlere nisbetle Hz. Muhammed (S.A.V.) arasında çok büyük bir fark da, diğer peygamberlerin, muayyen bir zamanla, mekânla, kavimle kayıtlı olmalarıdır. Hz. İbrahim, Hz. Musa, ve Konfiçyüs, Zerdüşt, Krişna'nın ta'limleri ancak kendi vatanlarında kalmış ve kendi milleti içine sıkışmıştır. Meselâ: Yalnız aryalara, samyalara gönderilmişlerdir. Budha ve Hz. İsa'nın tebliğlerine gelince, onlarınki diğer milletlere de sirayet etmiştir. Fakat, ikisi de hayatlarında hiçbir zaman «Bizim risaletimiz bütün âlem içindir.» dememişlerdir. İncil, Hz. İsa için gelmiştir. Ve İncil'in gelmesinin ifade ettiği mana: Hz. İsa, İsrail oğullarını hidayete getirmek için gönderilmiştir.

4 — Bütün bunlardan anlaşıldığına göre; Hz. Muhammed (S.A.V.) diğer peygamberler arasında her yönden tek kalıyor. Onun hayatı hakkında hiçbir şüpheye mahal kalmıyacak, hayatı hakkındaki malûmata sahib oluyoruz. Hz. Muhammed gibi, dünyada attığı her adımı tesbit edilen, tebliğleri bir bir yazılan hiçbir peygamber ve şahıs yoktur. Bugün onun hakkında birçok tarihi malûmatlar vardır. Bu tarihi malûmatların birçoğu sağlam olduğu gibi, bazıları da iftiradan ve yalandan azâde değildir.

5 — Böylece, Hz. Muhammedin (S.A.V.) bütün peygamberler ve hidayetçiler arasında; hayatının bütün yönlerinin en ince teferruatına varıncaya kadar bilinmiş olması, yalnız kendine has bir durumdur. Onun mevkii, hiçbir peygamber ve hiçbir tarihî şahsiyete nasib olmıyacak şekildedir. Onun hayatı gerçek tarihçilerin eserlerinde en ince noktalarıyle birlikte mevcuttur. Bu hususta, öyle bir ni'mete sahibiz ki o yüce peygamber sanki zamanımızda yaşıyor gibidir. Sanki o cesediyle asrımızda yaşıyor... Onun hayatı, dünya durdukça baki kalacaktır. Biz bugün islâm tarihi kitaplarından, hadislerden onu sanki zamanında yaşıyoruz gibi temâşa ediyoruz. Bunun içindir ki, peygamberlerden ve hidayetçilerden birine bağlanacak bir kimse için, Hz. Rasûlden başkası yoktur.

6 — Hz. Muhammed (A.S.) ın tebliğlerine gelince, yukarıda belirttiğimiz gibi; hiçbir peygamberin ve hidayetçinin kazanamadığı bir dereceyi kazanmıştır. Diğerlerinin kitapları aslî şekillerini hemen kaybetmiş ve bugüne kadar çoğunun nüshaları gelmemiştir. Ama, Allah'ın büyük inayetiyle, Hz. Rasûle gelen büyük kitap, KUR'AN ise, Hz. Peygamberin zamanında insanlara tebliğ ettiği kelimelerle, zamanımıza gelmiştir. Hiçbir noksanlık olmadan böylece bugünedek geldiği gibi; inşaallah kıyamete kadar da gidecektir. Yine geçmiş peygamberlerden birine tabi' olmak gerektiği zaman Allah'ın rasûlü (S.A.V.) e tabi' olmak en doğrusudur.

7 — Bugün, yeryüzünde mevcut olan ve mevcut olmıyan dinlerin peygamberlerine ve tebliğlerine baktığımız zaman; muhakkak ki, herbirinde; temiz örnekler, yüksek misaller, hak, sıdk, hayır, doğruluk, emanet, ihlas, fazilet ,ahlâk ve temiz ameller yoktur. Ancak bunlar. Hz. Muhammedin tebliğlerinde mevcuttur. Biz, Hz. Peygamberden sonra, arzın muhtelif bölgelerinde meydana gelen ıslahatçıların ta'limlerinde hak, doğruluk, hayır namına her ne buldu isek, onu muhakkak Hz. Rasulun tebliğlerinde bulmuşuzdur.

Bununla beraber, Hz. Muhammedin tebliğlerinde, Hak, ameli salih, hayır yollarına mahsus daha birçok şeyleri çok geniş olarak buluruz.

Halbuki, hiçbir ahlâkçının, ıslahatçının, devlet adamının ta'limlerinde bunları bulmak mümkün değildir. Bütün bunlardan sonra şurası bir gerçektir ki, insan, ilmi ilâhiyi, ahlâkî faziletleri, kendi başına kat'iyen tasavvur edemez. Bazı dünyevî işler ise islâmın dairesinin dışındadır. Hz. Peygamberin tebliğleri ve hayatı; mekarimi ahlâkı, iyilikleri ve hayırları kuşatır. Hz. Muhammed (A.S.) sözlerinde ve fiillerinde doğru yoldan başka birşey yoktur. Allah'ın rasûlü, peygamberi zişan bu mevzuları öylesine ikmal etmiştir

(1) İslâm Medeniyeti Esasları ve Menşe'i.

(Devamı karşı sayfada)

(Baştarafı karşı sayfada)

ki, bir ziyadeliğe, ne de bir noksanlığa ihtiyacı yoktur.

8 — Hz. Muhammedin (S.A.V.) peygamberliği diğer peygamberler gibi, muayyen bir kavme değil; topyekûn beşeriyete hitap eder. Diğer peygamberler, yeryüzünün muayyen bir yerine gönderilmişler ve o yerde tebliğleri son bulmuştur. Bu noktada, Hz. Peygambere ortak olan bir diğer peygamber yoktur. Onun temsil ettiği dava, **ALEMİ**'lik arzeder. Ve kendisi de onun tahakkuku için herşeyini bu yolda feda etmiştir. O halde Hz. Muhammed (A.S.) bütün insanlığa hitap eden davasında yegânelik kazanır.

9 — Dünyaya peygamberler ancak şu üç nokta için gönderilirler:

1 — Bir kavmi doğruluğa, hidayete sevketmeleri için peygamber gönderilir. Kur'anı Kerimde bu hususta: **«Her kavim için bir hidayetçi vardır.»** (er-Ra'd: 7) buyrulur.

2 — Daha önce gönderilen peygamberin, risaleti, tebliğleri tahrif ve tebdil yüzünden kaybolursa; Allahu Tealâ, yeniden o peygamberin ta'limlerinin yerleşmesi için bir peygamber gönderir.

3 — Önce gönderilen peygamberlerin, tebliğlerinde bir noksanlık bulunur da, tamamlanmaya ihtiyacı olursa, yine Allahu Tealâ (C.C.) bir peygamber göndererek noksanlığı onunla giderir. Bu üç sebebin dışında peygamberin gelmesini sağlıyan bir dördüncü sebep yoktur (2).

Önceki peygamberin, tebliğleri olanca açıklığı ile ortada dururken ve hiç bir de noksanlık ve ziyadeliğe lüzum göstermezken, bir diğer peygamberin gönderilmesi muhaldir. Peygamberlik mertebesi, mucerred fazilet, veya muhafat olarak verilen bir mertebe değildir. Aynı zamanda, bu mertebe ehemmiyeti olmıyan veya az olan bir mertebe de değildir.

Bütün müceddıtler ve âlimler ve bu vazifenin önemini idrak edenler; peygamberlerin gelmesini bu üç sebep dışında kat'iyen görmezler. İşte yukarda izah ettiğimiz üç sebepten dolayıdır ki, Allah'ın rasûlü, topyekûn zamanın ve mekânın peygamberi olarak RİSALET-İ MUHAMMEDİYYE ile olanca açıklığı ile karşımızda durmaktadır.

Onun davası topyekûn beşeri kucaklar. Ona inen kitap bütün canlılığiyle taptaze durmaktadır. Dünyanın bugün yeni bir kitaba ihtiyacı yoktur. Hz. Rasûlün ve Kur'anın ideolojisi, yeryüzünde «HAK» namına hiçbir şey kalmayıncaya kadar devam edecektir. Hz. Peygamberin tebliğinde, hiçbir eksiklilik yoktur.

Bugün, dünyamızda, peygamberliğin zuhurunu gerektiren üç halden hiç biri mevcut değildir. Muhammedi risalet tek başına saltanatını sürmektedir. Zaten Hz. Rasûlün vefatiyle nübüvvet kapısı kapanmıştır. Eğer bugünedek bu kapı açık bırakılsaydı — ki Allah için bu abesdir — kâfirlerin ve zalimlerin dedikleri olurdu.

İşte Kur'anı Azimin ifade ettiği bu mühim hususiyetler, ancak Hz. Muhammed (S.A.V.) in risaletine has özelliklerdir.

(2) Bu üç sebebe belki bir dördüncüyü ilâve edebiliriz. O da önce gönderilen peygamberle beraberce gönderilen peygamber ki öncekinin davasını ve risaletini teyid için gönderilmiştir. Buna dair de Kur'an-ı Kerim'de bazı misaller vardır. Bu durumda, musaddık ve mu'eyyid durumunda olan ikinci rasul, birincinin veziridir.

Hz. Osmanın Sahaveti

Hz. Osman (R.A.) hilâfetinden evvel, müslümanlar arasında açlık ve kıtlığın hüküm sürdüğü bir sene idi. Şam'dan Hz. Osman (R.A.) a ait ticaret malı olarak zeytin yağı, üzüm ve buğday yüklü bin deveden ibaret bir kafile Medine'ye gelir. Bütün Medine tüccarları kendisine müracaat ederek: «Sana gelen ticaret mallarını bize sat, zira şu anda insanların ne kadar muhtaç olduklarını çok iyi bilirsin.»

Bunun üzerine Hz. Osman (R.A.) :

— Hay hay, memnuniyetle. Yalnız bana ne kadar kâr vereceksiniz?

Tüccar cevaben :

— Bir dirheme iki dirhem kâr veririz.

Hz. Osman (R.A.) :

— Ben daha fazla kâr verene vereceğim.

— Ya Eba Amr (Hz. Osman'ın künyesi) Medine'de bizden başka tüccar kalmadı. Bizden önce de sana kimse müracaat etmedi. Sana bizden fazla kâr verecek kimdir?

— Allah (C.C.) bana her dirhem başına on dirhem kâr veriyor. Siz bundan fazla verebilecek misiniz?

Tüccarlar :

— Hayır, veremeyiz, dediler.

Hz. Osman (R.A.) :

— Allah (C.C.) şahidim olsun ki bu bin deveyi bütün yükleri ile beraber fakir ve yoksul kimselere Allah (C.C.) yolunda tasadduk ettim. Develer kesildi, yükler de dağıtıldı.

Hz. Ali (R.A.) : Ev halkı aç, ancak onlara yetecek üç ekmeği var. Bu üç ekmeği dışardaki fakir, öksüz ve esirlere dağıtır. Ev halkı yine açtır. Evet, fakir, öksüz ve esirler tok oldukları halde...

TARİH Köşesi

Akınlardan bir nefes

Köse Mihal ve Gazi Mihal

Yaşar GÖKÇEK

Osmanlı devletinin kuruluşunda, büyük hizmeti bulunan beylerden biri olan Köse Mihal Bey'in, Türk akıncılık tarihinde büyük bir yeri olan Gazi Mihal Oğullarının ceddi oluşu dolayısiyle de hususi bir değeri vardır.

Köse Mihal Bey'in tarihi hüviyeti, henüz kendisini ve devrini saran sislerden kurtulamamış ve çoğu kere Köse Mihal Bey, kendisinin torunu olan Gazi Mihal Bey'le karıştırılmıştır.

Günümüze kadar gelen inanış, Köse Mihal Bey'in, Bizans'a tâbi Harmankaya (Bugünkü Bilecik vilâyetinin, Gazi Mihal nahiyesinin Harman köyü) tekfuru iken, Osman Gazi'nin sadık ve candan bir dostu bulunmuş, onunla beraber akınlara ve muharebelere iştirâk etmiş, bir çok hususlarda Osman Gazi'ye kılavuzluk yapmış, Rum tekfurlarının Osman Gazi aleyhindeki plânlarını ona haber vermiş, Bursa'nın fethinde bulunmuş ve Orhan Gazi zamanında vefat etmiş olduğu hususudur. Kendisine nisbet edilen iki mezar veya makam varsa da, mezarı kat'iyetle tesbit edilmiş değildir.

Şairin, kendisinden :

«Demir çıkmaya altun mâdeninden,
Diken bitmeye cennet gülşeninden»

diye bahsettiği Köse Mihal Bey'in, ırki asliyeti hususunda bugün için kat'i bir fikir beyan edilemezse de, kendisinin hristiyan Türklerden olduğunu düşündürecek sebebler mevcuttur. Türklüğe karşı duyduğu yakın alâkanın neticesidir ki, Bizans hizmetinde ve bir kale kumandanı iken Osman Gazi ile işbirliği yapmış ve devletin kuruluşunda büyük hizmetleri olmuştur. Yine Osman Gazi zamanında ve kendi arzusu ile İslâmiyeti de kabul ederek, müslüman olarak ölmüş, torunları yıllarca akıncı beyliği yaparak tarihimize şeref dolu sahifeler hediye etmişlerdir.

Gazi Mihal oğulları ailesinin, İmparatorluğun diğer büyük ailelerine tefevvukunun bir sebebi olarak, bu ailenin muhtelif mıntıkalarda, büyük kollar halinde yerleşerek,, devlete büyük hizmetler ifa eden beyler yetiştirmiş olmasıdır. Plevne, Tırnova, İhtiman, Edirne, Harmankaya ve Amasya, Gazi Mihaloğullarının merkezleri olmuş, çoğu kere birbirlerinden bile haberi olmıyan büyük Mihaloğlu kolları meydana gelmiştir.

Köse Mihal beyin nesli, oğulları Gazi Âli bey ve Aziz beyle devam etmiştir ki, Aziz beyin mezarı Edirne'de, Gazi Mihal bey camii civarındaki aile kabristanındadır. Mezar kitabesi hicri 805 tarihlidir.

Ayni kabristanda ve Aziz beyin mezarının sırasında, Aziz beyin oğlu ve Köse Mihal beyin torunu olan Gazi Mihal Paşaya ait mezar da bulunmakta olup kitabeleri çok iyi muhafaza edilmiştir ve Hicri 839 tarihlidir.

Köse Mihal beyin, Osman Gazi ile muasır olduğu ve Gazi Mihal beyin mezar kitabesi de H. 839 bulunduğuna göre, bu iki zatın ayrı ayrı şahıslar olup, Aziz bey vasıtasiyle de dede-torun durumunda oldukları anlaşılmış olur.

Mezar kitabesinden de (Paşa) olduğunu öğrendiğimiz Gazi Mihal'in Harmankaya-Gölyazarı ve Edirne'de bir çok asarı vardır. Edirne'de Bilâhare tamir edilmiş olan Tunca köprüsü (Gazi Mihal köprüsü), Gazi Mihal camii, bugün tamamen harabe halde bulunan imaret ve hamamı, bugün yalnız arsası kalan medresesi bu eserlerdendir.

Plevne, Niğbolu ve Tırnova'da yerleşerek akıncı kumandanlığını meslek edinen ve destani kahramanlıklar yaratan bütün Mihaloğulları Köse Mihal'in torunu olan bu Gazi Mihal Paşa'dan inmişlerdir.

⁂

Mihaloğullarının yetiştirdiği büyük akıncı kumandanlarından biri olan Gazi Alaettin Âli beyin maiyetinde senelerce bulunmuş ve kendisi de bir akıncı olan Suzi Çelebi, Âli beyin vefatından sonra (Tarih-i Mihal Zade Ali Bey) ismiyle manzum bir destan yazmışdır. Türkiye'deki orijinal nushası 1700 beyt olan bu eser, hamasî tarihimiz için nadide bir kıymettir. Eserinin telif sebebini :

«Ki hüsniyyat ile aşkiyyat çoktur
Veli dilkeş gazavetname yoktur.»

beytiyle izah eden Suzi Çelebi, bunda tamamen muvaffak olmuş, bizzat yaşadığı akınların heyecan ve hayatiyetini, bize kadar getirebilmiştir.

Tahminen 1520 senesinde yazılmış olan bu destana göre, Köse Mihal bey Harmankaya tekfuru iken, Osman Gazi İznik şehrini kuşattı :

«Sorarsan ceddini ol şehriyarın
Diyeyin menbâın ol cuybârın,
Mıhal idi adı dillerde meşhur
Nasara beylerinden ümmi tekfur,
Saadet eylenürdi cünbüşünden
Eyi gün belli olur doğuşundan,
İki haslette bulmuştu meharet
Sehavette, şecaette begayet.
Huruc ettikte Osman Han Gazi
Cihan serverlerinin serefrazı,
Zafer hemrah ve devlet yârı oldu
Neşat ve şadi hizmetkârı oldu.
.....
Semend-i himmeti çün buldu meydan,
Çağırdı Kayzere kim «İşte Meydan»
Çeri çekti, revan İznik'e geldi,
Kuşadup kal'ayı ortaya aldı.
Şehinşah cünbüş etti devletile
Hisar üzre yürüdü şevketile,
Dizildi burc-u barû üzere küffar
Yaraklandı savaşa çar naçar.
Atıldı kal'adan toplar tüfenkler,
Sıyrıldı yaydan oklar zenberekler.»

Osman Gazi'nin İznik'i muhasarası günlerce devam etti ve muharebe gittikçe kızıştı. İznik tekfuru bunalınca da Köse Mihal'den yardım istedi :

(Devamı karşı sayfada)

Harika Adam!...

(Baştarafı karşı sayfada)

«Ki ey ehl-i salibin dest giri
Bu kavmin dil peziri ve emiri,
Tapundan buldu izzet lat-ı uzza
Deminden zindedir erkân-ı İsa
Zamir-i pâkinle malûm ola hal
Ki geldi üstüme Osman-i kattal.
Bu Türk azdır deyu etme behane
Odun bir şulesi besdir cihane,
Çoğalmadan dağılmazsa bu leşker
Bulara durmiya fağfur-u Kayzer.
Bu leşker her biri bir ejderhadır
Bu iklime Hudadan bir kazadır,
Nideyim sen dahi Âli cenabe
Yetişmezsen cihan vardı harabe.»

Köse Mihal, İznik tekfurunun bu mektubunu alınca derhal harekete geçti:

«Yetişti nâme ol saat Mıhale
Okundu, vakıf oldu vasf-i hale
Yarağın görüben bağladı mehmil
Kadem basdı yola kat etti menzil.»

Köse Mihal bey İznik'e gelince beğendiği bir yerde karargâh kurdu ve geceyi orada geçirmeğe karar verdi. Gece rüyasında, gönül ferahlatıcı bir gülşende Hazreti- Muhammedi gördü:

«İmam-ı enbiya, yani Muhammed
Habib-ul-lah-ı Sultan-ı müeyyed
İşaret kıldı ol sultan-ı Âl-i
Huzuruna getürdiler Mıhali,
dedi «Ey nik baht-ı hub ferham
beşarettir sana kim boldun islâm»
Yetiş imana gel Osman önünde
Feda eyle dilerse can önünde
Ayağı toprağın tac-ı ser eyle
Cemalin can gözüne manzur eyle.»

Köse Mihal bey uyandığı zaman kendisini temamen bu rüyanın tesiri altında buldu ve atına binip Osman Gazi önüne giderek islâmiyeti kabul etti. Osman Gazi de onu kendine dost ve askerine serdar eyledi :

Şeytanın Dostluğu

Aklından çıkarma, bu sözüm haktır,
Şeytanı dost bilen düşman kazanır.
Bu dostluk insanı öldüren faktır:
Şeytanı dost bilen düşman kazanır.

Şehvet bineğidir, içki silâhı.
Bir anda yok eder, aşkı, salâhı.
İnkârdır gayesi, büyük Allahı:
Şeytanı dost bilen düşman kazanır.

Benlik davâsiyle huzura geldi,
Münkirlik yolunu doğru yol bildi.
İlmine kanarak isyankâr oldu:

Şeytanı dost bilen düşman kazanır.
Mantığı yok eden, gönülü çelen
En büyük silâhı hileyle-yalan.
Doğrunun hasmıdır, zehirli yılan:

Şeytanı dost bilen düşman kazanır.
Bulut dua et de, kurtul şerrinden,
Fazilet yoksulu, vicdan köründen.

Cımbızla pac alır, bir gün derinden:
Şeytanı dost bilen düşman kazanır.

Şevket BULUT

«Şah ol günden Mihal'i yâr edindi
Çeriye baş diküp serdar edindi.
Mıhal ol şaha oldu bende ferman
Cemal-i aydına yazıldı kurban
O demden bu deme ki nesli anın
Olupdur çakeri ol hanedanın.
Alar şah-ü bular ferzanelerdir,
Olar şem-ü bular pervanelerdir.»

YEDİ BAŞLI EJDER

Süleyman ÖZKAFA

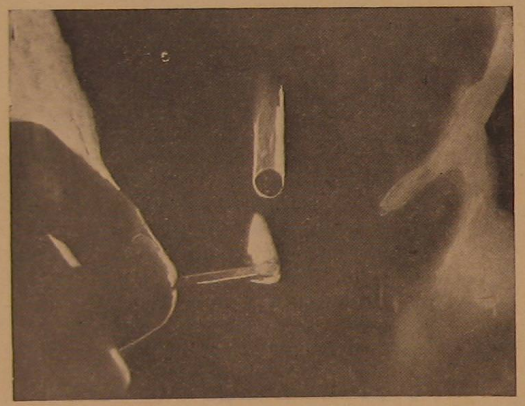

Biz masallardaki ejderlerden bahsedecek değiliz. Fertleri yedisinden yetmişine kadar pençeleri arasına almış, maddeten ve mânen hayat damarlarını emen SİGARA denen bir ejderin sayısız kollarından sadece yedi tanesinden bahsedeceğiz :

1 — Resûl-ü Ekrem ve Nebiyyi Muhterem (S.A.S.) Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde : **«Soğan, sarımsak yiyen kimseler (ağızlarından koku gidinceye kadar) bizim mescidlerimize yaklaşmasın...»** buyuruyorlar. Bu nehyin sebeb-i hikmetlerinden biri de, ağız kokusunun cemaatı rahatsız edeceği içindir. Bu hadis-i şerif karşısında, acaba sigara içenler o kerih ağız kokularıyla nasıl ibadethanelere yaklaşabilirler!.. Kaldı ki soğan, sarımsakta vücud için faydalı gıdalar vardır. Sigara ise, vücud için tehlikeli nikotin zehirini ihtiva etmektedir!..

2 — Gene Fahr-i Kâinat Efendimiz bir sözlerinde : **«Dişlerinizi temizleyiniz. Temizlik îmanı celbeder. İman ise sahibi ile birlikte cennettedir.»** buyuruyorlar. Sigara tiryakileri ağız gibi en mühim bir uzvu kerih kokular yuvası haline getirmiyorlar mı?

3 — Bazı melâikeyi kiram var ki okuyan, ibadet eden kimselerin ağızlarına ağızlarını koyuyorlar. Acaba ağızları buhari bacasından farksız kimselerin ağızlarına o melekler gelip ağızlarını korlar mı dersiniz?..

4 — Cenab-ı Hak Kur'an-ı Azimüşşanında : **«Ey îman edenler! Mescide giderken en güzel şekilde ziynetleniniz. Yeyiniz, içiniz, lâkin israf etmeyiniz. Zira Allah müsrîfleri sevmez.»** buyuruyor. Acaba, günde sigaraya bir-iki lira verenler bu parayı yerinde sarfettiklerini söyliyebilirler mi? Evet, sigara içenler tam mânasıyla Cenab-ı Hâlik'ın sevmediği müsrifler grubuna da girmektedirler!..

5 — Vücudumuz da Cenab-ı Hâlikın bize tevdi ettiği emanetler arasındadır. Bu emaneti lâyıkı veçhile kullanmıyanlar bundan sorumludurlar. Sigaranın ciğerleri, teneffüs cihazlarını muazzam şekilde tahrip ettiği gün gibi âşikârdır. Sigara içen pek çok kimselerin 40-50 yaşından sonra nefes darlığına tutulup ve bunun neticesinde ebedi hayata, emaneti güzel muhafaza ettiklerine dair şehadetnâmeleriyle (!) birlikte göç etmekte olduklarını her zaman müşahede etmekteyiz.

6 — Mü'min, kâfir her insanın kalbinde aslî harflerle الله Lâfzayı Celâli yazılıdır. Allah'ın has kullarında bu nokta devamlı zikir halindedir. Münkir, münafıkta ise bu noktanın üzerini siyah bir madde kaplamıştır. Her günah mü'minin kalbi üzerinde te'sir göstermektedir. Yüz mumluk bir ampul farzetsek, bunun üzerine günde 20-30 defa bir sinek gelse pislese, aradan az bir zaman geçince lâmba ışık veremez hale gelir. Sigaranın, acaba bundan ne farkı var?

(Devamı karşı sayfada)

«TATLILIK, YÂNİ REFAH İÇİNDE YAŞAYAN KİMSENİN ÖLÜMÜ ACI OLUR. ÇÜNKÜ ALIŞILMIŞ ŞEYDEN AYRILMASI GÜÇ OLUR. BEDENİNE TAPAN, YÂNİ NEFSİNİN HER ARZUSUNU YERİNE GETİREN CANINI KURTARAMAZ.»

⁂

«KIRDA OTLAYAN KOYUNLARI ÇEKERLER, HANGİSİ DAHA SEMİZSE ONU KESERLER.»

— Hz. Mevlânâ —

SİGARA İÇMEK ERKEKLİKSE!..

7 — Zararları böylece sâbit olan böylesi bir mikrobu aklı, iradesi olan bir kimse, gerçektne bir er iradesine sahip olduğunu gösterir ve onu defeder! Zayıf iradeliler ise onu, her türlü kötülüklerini bildikleri halde, içmekte devam ederler!..

GENÇ KALEMLER

İBADETSİZ

İbadetsiz olana, denir mi insan?
Dünyada böyle, komşuyu bulsun!
Çöğürler içinde, kalmış gibidir:
Farketmez hiç bir şey, yapsan yapmasan!

İNSAN

Önce insan olmak, sonra müslüman,
Başka türlü olmaz, boş yere güman.
Dökmektense lâfları, susmak iyidir:
Bu işler böyledir, böyledir inan!

OLMAK

Olmaktansa basit, yararsız insan,
İslâmdan habersiz, kabuk müslüman;
Kaçırır böylesi, yaban olanı:
Yoksun olanlar, incelik ruhtan...

MÜMKÜN

Herkes korkar ölümden, bilmem ki neden?
Çekinir tabut içinde, yalnız gitmeden,
Bu kadar kötü değil, acı değildir ölüm;
Yalnız kurtulmak mümkün değil meleklerden.

DEĞİL

Bilir herkes ölümü, inkârı mümkün değil,
Bir tabut her gün, hiç eksik değil...
Azıksız-tozuksuz, gitmek kötüdür;
Söylenenler kürsüde, boşuna değil.
NOT : Dörtlüklerin başlıklarını birleştirin.

Mustafa ÖZDAMAR

Mü'minin niyeti amelinden daha mı hayırlıdır

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

Rasûlü Ekrem Efendimizden varid olan zayıf bir Hadis-i Şerif var. Bu hadis : نيةالمؤمن خير من عمله dir. Bu hadis üzerinde uzun tartışmalarla ilim adamlarımız konuşmuşlar ve fikirlerini beyan etmişlerdir. Hadisin zahiri anlamına göre mü'min olan kimsenin niyyeti amelinden daha hayırlıdır. Hadisi bu şekilde tefsir ve izah edenlerden bazıları bu mânayı çeşitli delillerle isbata çalışıyorlar ve diyorlar ki :

1 — Niyyet ancak Allah tarafından bilinebilen bir şeydir. Bu bakımdan mü'minin niyyeti her zaman yaptığı amelden daha hayırlıdır. Amele gelince, onu herkes görüp müşahede edebilir ve ayrıca amele riya da karışır. Fakat halis ve temiz bir niyyet ancak Hak tarafından bilindiği için riyalı olamaz.

2 — Niyyet ebedi olarak devam eder. Halbuki amel hiç de öyle değildir. Meselâ bazı kimseler vardır ki bunlar daima hakiki ve temiz bir niyyetle devamlı olarak iyi şeyler yapmıya, Cenab-ı Hakka ibadet ve taatta bulunmaya niyyet ederler. Bu durum karşısında Onlar bu niyyetlerinin iktiza ettiği şeyleri tahakkuk ettirmeseler bile Cenab-ı Hak onlara yine bu iyi niyyetlerinden dolayı ecir ve mükâfat ihsan buyururlar. Halbuki amel hiç bir zaman niyyet gibi devamlı değildir. Büyüklerin beyanına göre Cennet ve Cehennemin kazanılması da niyyete taalluk eder. Şöyle ki, bir mü'min Cenab-ı Hakka ebedi olarak ibadet ve taatta bulunmak ister, Cenab-ı Hak kendisine sonsuz bir ömür vermiş olsa ona karşı ibadet ve taattan geri kalmaz. Fakat ölüm bu temiz niyyetine son verip kendisini uzun bir ahiret yolculuğuna çıkarır. Fakat Cenab-ı Hak onun bu ebedi itaat etmek arzusu ile taşıdığı niyyetine nazaran onu Cennet ve Cemaliyle ebedi olarak mükâfatlandırır. Zira ebedi itaat ve kulluk niyyetine Vacibül Vücud hazretleri tarafından ebedi devam eden bir ihsan verilir. Cehenneme giriş dahi böyledir. İslâmla müşerref olmamış bir kimse ebedi olarak Cenab-ı Hakkı tanımamaya niyyet eder, ona kulluk yapmamaya kararlı olursa onun bu niyyetini de ebedi devam eden bir ceza karşılayabilir. İşte o ceza da Cenab-ı Hakkın Cennet ve Cemalinden uzak kalmaktır.

3 — Amel etmeksizin halis ve temiz bir niyyet çoğu zaman insan için bir mükâfatı gerektirir. Halbuki niyyetsiz amel asla böyle değildir. Bu bakımdan amel bir cisim ve niyyet de bu cismin ruhu gibidir.

4 — Niyyet kalbin işidir. Amel ise azaların meydana getirdiği bir şeydir. En şerefli bir aza olan kalbe nisbet edilen niyyetin amelden daha üstün olacağı tabiidir.

Hadis-i Şerifi bu şekilde izah edenler oradaki خير kelimesini ismi tafdil olarak almışlardır. Ancak mezkûr kelimeyi ismi tafdil olarak almıyanlar dahi mevcuttur. Bizce de uygun olan mâna budur. Çünkü mü'minin niyyeti amelinden daha hayırlıdır derken muhtelif itirazlarla karşı karşıya kalıyoruz. Hatta daha ileri gidilerek asrımızda olduğu gibi her şeyi kalb temizliğine bağlıyanlar ve bu suretle yalnız kalb temizliğini ileri sürerek Cenab-ı Hakkın farz kıldığı ibadet ve taattan geri kalanlar oluyor. Bilindiği gibi bir kimsenin durumu ne olursa olsun Cenab-ı Hakkın emirlerini yerine getirmek nehiylerinden de içtinap etmek lâzımdır.

Mezkûr hadis-i şerifteki خير kelimesini ismi tafdil olarak almadığımız takdirde bu cümle terkip ve mâna istimbatı bakımından

النار فى الشتاء خير من الله ورسوله

gibi olur. Akla ve şer'i metinlere daha yakın olan mâna, kanaatimize göre budur. Zira genel ve mutlak olarak niyyetin amelden daha hayırlı olduğu ileri sürülemez sanırım. O zaman meselâ, sadaka vermek için kalbe doğan bir niyyetin bizzat sadaka vermekten daha hayırlı olması icabeder ki şer'i metinler karşısında bunu bu şekilde kabullenmek mümkün olamaz. Keza, bir kimsenin zekât vermek için bulunduracağı niyyetin bilfiil zekât vermekten daha hayırlı olması icabeder. Bu durum ise mahzı hatadır. Belki bu hadiste niyyetin niyyetsiz yapılan bir amelden daha hayırlı olduğu hatıra gelebilir. Ancak hadisten böyle bir mânanın anlaşılabilmesi de haddi zatında uzak sayılır. Bu ihtimaller karşısında hadisin mânası ne olabilir.

Öyle zannediliyor ki, niyyetin kalbde bulunmasından dolayı, taat cümlesinden olan bir amel bu niyyet sebebiyle daha makbul bir hale gelecek ve bir istikamet kazanacaktır. Zira daima kalbinde iyi niyyetler taşıyan bir kimsenin bu durumu dış âlemine dahi hayırlı bir yön verecektir. İşte bu bakımdandır ki bir hadis-i şerifte kalbin salah bulmasiyle bütün cesedin salaha kavuşacağına işaret buyurulmaktadır. Şu halde kalbin salah ve felahı her şeyden önce iyi ve halis bir niyyetle olabilecektir. Aynı zamanda tefekkür, zikrullah, ihlas ve benzeri taatlar da niyyetle hemen hemen aynı safta yer alacaklardır. Bu durum karşısında her biri ayrı birer varlık olarak mütalâa edilmek suretiyle niyyet ve ameli bir tertibe koymak gerekirse niyyete bir dereceye kadar öncelik tanımak lâzımdır. Zira bütün azaları Allah yoluna yönelten niyyettir. Fakat amelde böyle bir hususiyet düşünülemez. Şurası da kat'i olarak bilinmelidir ki niyyetin tahakkuku ve kendisine tanınan bir öncelik sebebiyle hiç bir zaman amelin terkedilmesi icab etmez. Bu sebeple niyyet ve amelden her birini ayrı ayrı değerlendirmek icab eder. Bu demek oluyor ki niyyet amelle karşılaştırıldığı zaman birinci mertebede bir yer işgal edecektir. Yoksa mücerred bir şeye niyyet etmek o niyyetin muktazası olan ameli işlemekten elbetteki daha hayırlı olamaz. Niyyet amelden daha hayırlıdır denilirken maksat gaye itibariyledir. Meselâ, ekmek meyvadan daha hayırlıdır denildiği zaman bu, bir nevi gayenin tahakkuku içindir ki o da beslenmedir. Niyyet ve amel de gaye itibariyle böyledir. İnsanın her

(Devamı karşı sayfada)

(Baştarafı karşı sayfada)

ikisine de son derece ihtiyacı vardır. Ancak niyyetin amele karşı olan üstünlüğü de böylece anlaşılmış olur.

İşlenilen günahları niyyet asla değiştiremez. Şöyle ki yalan söyliyen bir kimse bu yalanıyla iyi bir vecih dahi kastetmiş olsa bu niyyeti onu yalan söylemiş olmaktan çıkarmaz. Keza bir kötülüğe iyidir diye niyyet etmek, o işin kötülük vasfını uzak kılamaz. Bu itibarla Rasulü Ekrem Efendimizin «Ameller ancak niyyete göre değerlendirilir» anlamındaki sahih hadis-i şerifleri taat ve mubah olan şeylere şamildir zannederiz. Aksi halde yapılan her kötülüğün niyyetle derhal iyiye inkilâp etmesi lâzım gelir ki böyle bir mânayı düşünmek asla tasavvur edilemez. Bunda şüphe yoktur.

Hülasa olarak insan niyyetiyle mükâfatlandırılacağı gibi yine niyyeti sebebiyle de ceza görebilir. Meselâ, Ma'n bin Yezid'den rivayet edilen bir hadiste meâlen şöyle buyurulmaktadır: «Ma'n b. Yezid dedi ki: Babam Yezid sadaka olarak dağıtılması için bir miktar para ayırıp camide bulunan bir kimsenin yanına bırakmıştı. Gidip onları aldım ve babama döndüm. Beni görünce size vermek istemezdim dediler. Ben de bunun üzerine onu Rasulü Ekrem'e şikâyet ettim. Efendimiz sen niyyetinle me'cursun ya Yezid, aldığında senindir, Ma'n buyurdular.» Fakir oğluyla babası arasında geçen bir hâdiseyi bildiren bu hadis-i şeriften anlaşıldığına göre bir şeyi yapmak için halis bir niyyet ve azim sahibi olan kimseye Cenab-ı Hak mükâfatını verecektir (1).

Nasıl ki hüsnü niyyetle yapılması istenen bir şey yapılamadığı takdirde Cenab-ı Hak tarafından bir mükâfat vesilesi oluyorsa, riya ile yapılan bir işte de ecir olabileceği düşünülemez. Ancak yaptığı ibadet belki kendisini borçlu kalmaktan kurtarır. Riya ile yapılan işlerin tam bir semere veremiyeceği aşağıda zikredeceğimiz hadis meâlinden açıkça anlaşılacaktır: «Kıyamet gününde hakkında ilk hüküm verilen cihat ederken ölen bir kimse olacaktır. Cenab-ı Hak ona verdiği nimetleri hatırlatacak, kul da hatırlayıp o nimetleri ikrar edince Cenab-ı Hak, o nimetlerimle ne yaptın buyuracak. Bunun üzerine kul, (Yarabbi) senin uğruna savaşıp şehid düştüm deyince Cenab-ı Hak, yalan söyledin, sen, o cüretkârdır denilsin diye savaştın, o da denildi, buyurarak yüz üstü azaba sevkedilmesini emredecekler. (İkinci olarak) ilim öğrenmiş, öğretmiş, Kur'an okumuş biri getirilip Cenab-ı Hak ona da verdiği nimetleri hatırlatacak, kulun o nimetleri ikrar ve kabulünden sonra Cenab-ı Hak o nimetlerimle ne amel ettin, deyince kul, (Yarabbi) ilim öğrendim, öğrettim, senin yolunda Kur'an okudum diyecek, Cenab-ı Hak yalan söylüyorsun, ilmi âlim denilsin diye, Kur'an'ı da kari denilsin diye okudun, o da denildi, deyip onun dahi azaba yüzü koyun sevkedilmesini emredecekler. (Üçüncü olarak) Cenab-ı Hakkın kendisine bol ihsanda bulunduğu, çeşitli mallar verdiği bir kimse getirilip; Cenab-ı Hak ona da öncekiler gibi nimetlerini hatırlattıktan sonra, kul o nimetleri ikrar edecek. Bunun üzerine Cenab-ı Hak nimetlerimle ne yaptın buyuracaklar. Kul, nafaka verilmesini sevip dilediğin hiç bir yol bırakmayıp hepsine de senin için infakda bulundum deyince. Cenab-ı Hak ona da yalan söyledin, sen o işi cömerttir denilmesi için yaptın ve o da denildi, buyurarak onun da yukardakiler gibi cezaya çarptırılmasını emredecekler (2).

Görülüyor ki ihlas ve hüsnü niyyete dayanmaksızın yapılan pek çok işlerin Cenab-ı Hak nezdinde hiçbir kıymeti yoktur. Bu sebeple bütün ibadetlerin hayır ve hasenatın yalnız ve yalnız Allah rızası gözetilerek yapılması gerekir ki âhirette bir sevap vesilesi olabilsin. Burada şunu da hatırlamak yerinde olur ki niyyet lisan ve kalble niyyet ettim demekten ibaret değildir. Pek çok kimseler niyyet ettik zannederler, halbuki niyyet zannettikleri o şeyin hakiki niyyetle hiçbir alâkası yoktur. Hasan-ı Basri Hazretleri vefat edince İbnü Sirin cenaze namazına gelmiyor. Sebebi sorulunca da, niyyetim yok, cevabını veriyor. Şu halde niyyet insanın içinden doğan tam bir arzu ve istekle kalbin arzulanan şeyi işlemeye yönelmesidir. Yoksa dille kalbte istek ve meyil husule gelmeden niyyet ettim demek niyyet değildir. Tavüs hazretlerine biri bize dua et, demişti, o da, dua niyyetini bulursam ederim, mukabelesinde bulundu. Benzeri örnekler çoktur. Cenab-ı Haktan hüsnü niyyet ve ihlasla hepimizi şereflendirmesini niyaz ederiz.

(1) Buhari.
(2) Müslim, Tirmizi, Nesai.

TEENNİ

Câbir radiya'llahu anh'den rivâyete göre, Resûl-i Muhterem Salla'llahu Aleyhi ve Sellem :

— «(Besmele ile) kablarınızı kapayın, tulum ve kırbanın ağzını bağlayın, kapılarınızı pekitin, kandili söndürün. Çünkü şeytan (Besmele ile) bağlanmış tulumu çözmez, sürgülenmiş kapıyı açmaz, örtülmüş bir kabın kapağını kaldırmaz. Şâyed sizden biriniz, kabların ağzını kapatacak bir şey bulamazsa, elde edeceği bir ağaç parçasını (veya bir bıçak ve sâire ile olsun) besmele ile kabın üzerine uzatmayı ihmal etmesin. (Yatarken de lâmbayı söndürsün) Çünkü fâre mumun, zeyt lâmbalarının fitilini çekmekle evi yakabilir» buyurmuştur.

Hadis-i Şerif

Tek Kitap

Salih SOYER

Yapılan istatistiklere göre, her sene basılan ve okutulmayan okul kitaplarından 70 milyon lira zarar ediliyormuş...

Her sene ilk, orta ve liselerde her sınıfta, her ders için 5-15 adet arasında kitap basılıyor ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinde bu kitaplar okulların öğretmenlerince seçilerek okutulmaktadır. İşte bu yüzden okutulmayan ders kitapları için her yıl milyonlar hebâ olup gidiyor.

Milli Eğitim Bakanlığı maarifçilerden yetkili bir komisyon kurarak, Türkiye'deki orta dereceli okulların her sınıfında, her ders için yazılmış veya müsabaka ile yazdırılacak kitaplardan en faydalısını seçerek, isimlerini Bakanlığa bildirmeli ve Bakanlık da bütün okullarda yanlız komisyonca kabul edilen kitapların okunmasını talep etmelidir.

Bu suretle hem bütün okullarda tep tip seçilen kitaplar okunur, hem de milyonlarca fuzuli zarar önlendiği gibi, bir ailenin bir veya iki sene ara ile okula devam eden çocuklarından ikinci senede bir üst sınıfa devam edecek olan küçük çocuğu büyük kardeşinin ayni kitaplarını okuyarak, maddi bakımdan da aile bütçesini sarsmaz.

Bu teklifin Bakanlıkça uygun mütalâa edileceğini ve tatbikine geçileceğini ümit edyoruz.

Sevgiden acılıklar tatlılaşır.
Sevgiden bakırlar altın kesilir.
Sevgiden tortulu, bulanık sular arı, duru bir hale gelir.
Sevgiden dertler şifa bulur.
Sevgiden ölü dirilir.
Sevgiden padişah kul olur.
Bu sevgi de bilgi neticesidir.
Saçma sapan şeylere kapılan kişi,
Nasıl olur da böyle bir tahta oturur?

— Hz. Mevlâna —

CİHADIN HAYIRLISI

«Cihadın en hayırlısı zalim devlet adamlarına söylenen hak sözdür.»

Hz. Muhammed (S.A.S.)

⁂

Hicri üçüncü asır ulemâsından (İbn-i Sıkkît) diye meşhur bir zât vardı ki, Abbâsîlerden I. Mütevekkilin oğullları (Mu'tez) ve (Müeyyed)'in hocası idi. Hazret-i Ali'ye ve hânedânına fevkal'âde düşman olan Cenâb-ı Hüseynin Kerbelâdaki kabrini tahrip ettirip üstüne ekin ektiren Mütevekkil, bir gün hocaya :

— Benim oğullarımı mı seversin, yoksa Hasan ile Hüseyni mi? diye sormuş. Süâlin dehşeti karşısında temkîn ve irâdesini kaybeden İbn-i Sıkkît:

— «Seni de, oğullarını da, Hasan ve Hüseyne değil, Kanberin papuçlarına bile değişmem.» cevabını vermiş. Bunun üzerine gazaba gelen Mütevekkil, İbn-i Sıkkîtin dilini ensesinden çıkartmak sûretiyle o fedâkâr İslâm âlimini Hicri 243 senesinde şehid ettirmiştir. (Rahmetullâhi Aleyh.)

Seçilmiş Eserlerden PARÇALAR

Hurma Kütüğünün iniltisi

Tahir-ül MEVLEVÎ

Hicretin sekizinci senesi sonlarına doğru idi ki müslümanlar çoğalmış, Mescid-i Nebevî cemâati artmış, Sallâllâhü Aleyhi Vesellem Efendimiz, mihrâbın yanındaki bir hurma direğine dayanarak hutbe îrâd ederken arkada kalanlar tarafından vech-i saâdet temâmen görülemez olmuştu. Halbuki bir hatibin sözü kadar yüzü de dinleyenler üzerinde te'sir yapar. Yüzü görülmeyen bir hatibin, hatta bir vâ'ızın yalnız sözlerini dinlemek, radyo makinasından çıkan sesi dinlemek gibi olur. Bundan dolayı zamanımızda olduğu gibi eskiden de Arablarda ve hitâbeleriyle iştihâr etmiş eski Yunanlılarla Romalılarda hatibler, yüksek yerlerde ve ayak üstünde nutuk îrâd ederler, va'z tavırlariyle sözlerinin te'sirini arttırırlardı. Arablarda nikâh hutbesinden maadâsının ayakta, yâhut deve üstünde îrâd olunması âdetti. Buna binâen Aleyhisselâtü Vesselâm Efendimiz de hazarda ve mescid dâhilinde îrâd edeceği hutbeleri mihrab yanındaki bir hurma direğine dayanarak iblâğ buyururdu. Seferde ise yine ayakta durur, ya kılıca, yâhud yay'a dayanırdı.

Sahih-i Buhârinin kitâb'ül-Cum'asında (Sehl Bin Sa'dissâidi) radıyallâhü anh'den naklen deniliyor ki: «Resûlullâh Sallallâhü Aleyhi Vesellem Hazretleri fülân kadına haber gönderdi. Dülger bulunan kölene emret de bana ağaçtan bir minber yapsın. Halka söz söylediğim vakit onun üstüne oturayım buyurdu. Kadın emir verdi, köle de minberi yaptı.»

Bu minber üç basamaklı, bir meclisli ve dayanmak için aralıklı idi. Sallallâhü Aleyhi Vesellem Efendimiz, üçüncü basamakta durur, icâbında üst tarafına otururdu. Sonra Sıddik-ı Ekber Radıyallâhü Anh, teeddüben bir basamak aşağı oturdu. Hazret-i Ömer Radiyallâhü Anh de bir basamak aşağı indi. Hazret-i Osman Radiyallâhü Anh ise Zât-i risâletin durduğu basamağa kadar çıktı. Çünkü o da bir basamak inseydi minbere çıkmamış olacaktı. Sonra ma'zereti anlattı.

Abbâsi halifelerinden biri şu hareketinden dolayı Hz. Osman'ı tenkid ediyormuş. Nedimi demiş ki: Eğer her halifenin bir basamak aşağı hitâbeti lâzım gelseydi, efendimizin kuyu dibinden hitâbe îrâdı îcâb ederdi.

Minber kapısına ilk def'a perde astıran Hz. Osman imiş. Bunun için İran câmi'lerindeki minberlerin kapılarında perde yoktur.

Sonra Muâviye bin Ebu Süfyân, saltanatını maddi vasıtalarla takviye için minber-i Nebeviyi Şam'a naklet mek istedi. Bunun için Medine vâlisi Mervân Binilhakeme emir verdi. Mervan minberi söktüreceği sırada güneş tutuldu, ahâli bundan teşe'üm etti. Binâenaleyh Mervan:

«— Maksadım, minberi kaldırtmak değil, yükseltmek idi,» diyerek aşağı taraftan altı basamak ilâve ettirdi. Bir de Resûlullah Efendimizin oturduğu yerin üstüne bir kubbe yaptırdı. İran câmi'lerinde bu kubbe de yoktur. Keşke bizde Minber'i Nebevinin şekli muhafaza edilmiş olsaydı.

Emevilerden Melik Bin Abdilmelik, Medine Mescidini tevsi' ettirdiği sırada, Medine valisi bulunan Ömer Bin Abdül'azize hücerât-ı seniyyenin yıktırılmasını emretmiş, ezvâc-ı tâhirat'ın ikâmed ettikleri hücreler yıktırılıp, arsaları Mescid-i Nebevî sâhasına ilâve olunmuştu. Sonra Ömer Bin Abdül'aziz, bu işe vasıta olduğuna nâdim olmuş, «Keşke hücreler muhafaza edilmiş olsaydı da Hz. Peygamberin ne kadar mütevâzi' ve kanaatkâr olduğunu görüb de ümmeti anlasaydı» demişti.

Bu minber Hicretin 578. senesine kadar dayandı ise de çürüyüp o sene yıkıldı. Muhtelif tarihlerde yedi def'a yenilendi. Enkazından teberrüken sakal tarakları yapıldı. Şimdiki mermer minber Osmanlı padişahlarından Üçüncü Sultan Murad'ın eseridir.

İşte minber yapılıp da Aleyhisselât Efendimiz onun üstüne çıkınca evvelce dayanmakta olduğu hurma direğinden bir inilti duyuldu. Sallallâhü Aleyhi Vesellem Hazretleri minberden inip direği kucakladı ve susturdu. Bu Mu'cize-i Celile Buhâri'de, Nesei'de, Ebû Davûd'da Câbir radiyallâhü anhden şu sûretle rivâyet olunur:

«Sallallâhü Aleyhi Vesellem Hazretleri Hutbe îrâd ettiği vakit mescidin direklerinden bir hurma sütununa dayanırdı. Zât-ı Akdes-i Nebevî için minber yapılıp da oraya çıkınca yanında hutbe okuduğu direk çatlayıp, yarılacak derecede inledi. Aleyhisselât Efendimiz minberden indi, direği kucakladı. O esnâda direk kucakta susturulan bir çocuk gibi inliyordu. Nebiyy-i Ekrem Sallallâhü Aleyhi Vesellem Efendimiz şu hâli izah için: «Bu direk işitmekte olduğu zikr ve hutbeden uzak düştüğü için ağladı» buyurdu.

Zât-i Risâletin direği kucaklayıp susturduktan sonra cennette ebedi bir ağaç olması için minberin altına gömdürdüğü siyer kitablarında yazılıdır

(Şerh-i Mesnevi)

DERVİŞİN GÜNAHI

Mi'denizi tıka basa, minder ve yastık doldurur gibi doldurmayınız; lüzûmundan fazla yemek, sûretâ mi'deyi imtilâya, sâhibini de ıstıraba uğrattığı gibi, ma'nen de lâyihât-ı kalbiyyenin zuhuruna sed çeker. Menâkıb-ı Mevlânâ'da yazılıdır ki Cenâb-ı Pîre :

— Derviş günah eder mi? diye sormuşlar.

— Acıkmadan yerse! cevabını vermiş.

NOT : Davet sofralarından kalkmıyan derviş taslaklarının derecelerini varın siz tahmin edin.

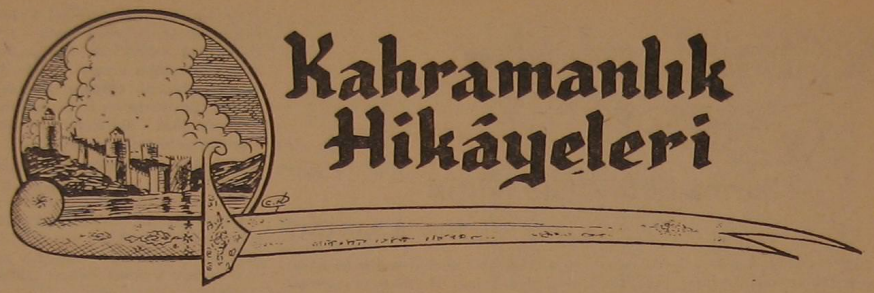

Kahramanlık Hikâyeleri

Hocanın Zaferi

Tahsin ÜNAL

Osmanlı tarihinde bir hoca Saadeddin efendi vardır. Hoca Saadeddin efendi, Yavuz Sultan Selim'in Tebriz'den getirdiği, kendisine sırdaş edindiği ve sonunda kucağında vefat ettiği Hasan Can'ın oğludur. İyi bir tahsil görmüş, tok sözlü, bildiğini ve düşündüğünü çekinmeden söyleyen, medeni cesaret sahibi bilginlerimizdendir. Yalnız ilmi sahada değil, devlet idaresinde, siyasette ve savaş hakkında da bilgisi ve hüneri vardı. Devrin padişahı III. Mehmet (1595-1603), bu meziyetleri sebebile Hoca Saadeddin efendiyi çok sever, çoğu zaman onun fikirlerile hareket ederdi.

1566 tarihindenberi Avusturya ile barış halinde olduğumuz halde, hudutlarda karşılıklı akınlar eksik olmuyor, fakat akınlarda Osmanlı akıncıları ağır basıyordu. Avusturya, Türk akınlarından o kadar bizar olmuş, o kadar korkuya düşmüştü ki, hem akınlara topluca mukavemet ve mukabele edebilmek, hem de Türk akınlarında kendilerine yardım etmesi için Hazreti Meryem'e dua etmek maksadile hudut şehirlerindeki kiliselere büyük çanlar koydurmuştu. Tarihlerimizde «Türk Çanı» olarak geçen çanlar, sabah, öğle ve akşam olmak üzere günde üç kerre çalınır, halk muhtemel bir akına karşı ikaz edilirdi. O zaman Avusturya çanları Türkler için çalardı.

Bu akınlardan birinde Bosna serhad kumandanlarından Hasan Paşa 1592 de Avusturya'ya akın etmiş, fakat Avusturyalılar tarafından pusuya düşürülmüştü. Hasan paşa, Sultanzade Mustafa paşa ve Koca Mehmed paşa başta olduğu halde 8000 türk akıncısı şehit edilmişti. Bunun üzerine Avusturyaya karşı savaş açılması için bir Divan toplandı. Divana, Doğu'da İran'a karşı açılmış olan ve Kıbrıs fatihi Lâlâ Mustafa paşa tarafından zaferlerle devam ettirilen hava hakim oldu. Sadrazam koca Sinan paşa da Avusturya'ya savaşa çıkmak, Lâlâ Mustafa paşanın zaferlerini gölgede bırakacak zaferler kazanmak istiyordu. Divanda Hoca Saadeddin efendinin :

— Kolay zaferler kazanmak devri artık geçmiştir. Akıncılarımızın şehit edilmesi her zaman olan hallerdendir. Bu bir savaş sebebi teşkil etmese gerektir. Osmanlı İmparatorluğu genişleyebileceği kadar genişlemiş, tabii sınırlara kadar varıb dayanmıştır. Bu sınırların arka tarafına geçilib ülkeler feth edilse bile buraları uzun zaman elde tutmak mümkün olmıyacaktır. Yeni feth edilen ülkeleri elde tutmak için kalelere kalabalık kuvvetler yerleştirmek, bu kuvvetlerin eslihasını, iaşe ve ibatesini temin etmek devlet hazinesine ağır masraflar yükleyecektir. Yeni fethedilen ülkelerden elde edilecek mali menfaatler, buraları korumak için sarfedilen masrafı karşılamayacaktır» demesine, sadrazam koca Sinan paşa şiddetle itiraz etmiş, sair vezirler de Sinan paşayı destekleyince, hoca efendinin fikri azınlıkta kalmış ve Avusturya ile savaşa karar verilmiştir. Bunun üzerine hoca Saadeddin efendi :

— Karşımızdaki düşman yalnız Avusturya değildir. Avusturya kralı Maksimilyen, Erdel prensi Ziğismunt, Eflâk beyi Mişel, Buğdan Voyvodası Aron ile birleşmiş, Papa İspanya ve Lehistan'dan yardım almıştır. Müttefik devletlere karşı siyasi davranmak icabeder» dedikten sonra :

«Kaçan kim etrafta düşman belüre
Budur tetbir-i ahsen, ehl-i cenge.
Düze bir kaçı ile saz-ı sulhî
Birisi kalıçak, azm ede cenge.»

demiştir. Yani; hudutlarda müttefik düşmanlar belirince, savaşacak olan için en kolay, en iyi tedbir, müttefiklerin arasını açmak, bir kaçı ile barış yapmak ve yalnız kalan düşmanla savaşmaktır, diye bir temennide de bulunmuş, fakat hocanın bu temennisi üzerinde de durulmamıştır.

1593 den 1596 ya kadar devam eden Osmanlı-Avusturya savaşlarında, hem Avusturya, hem de Romanya (Erdel, Eflâk ve Buğdan) cephesinde Osmanlı kuvvetleri feci mağlûbiyetlere uğradı. Namus-u Saltanat lekelendi. Yüzera ve yükelâdan bazıları ile Yeniçeriler III. Mehmet'in bizzat sefere çıkmasını istemiye başladılar. Bu sırada Sadrazam koca Sinan paşa ölmüş, İbrahim paşa Sadrazam olmuştu. Toplanan Divanda padişahın bizzat sefere çıkmasına karar verildi. Yanında hoca Saadeddin efendi de olduğu halde 100.000 kişilik bir ordu ile İstanbul'dan hareket eden III. Mehmet; Edirne, Sofya, Belgrad üzerinden Ösek kalesine geldi. Rumeli Beylerbeyi Sokulluzade Hasan paşa ile Kırım kuvvetleri de gelib Ösek'de padişahla birleştiler. Ösek'de toplanan Divanda bir kısım vezirler, Tuna vadisinden ilerleyip, gidib Viyana'yı muhasara edelim, teklifinde bulundular. Hoca Saadeddin efendi :

— Bu rey doğru bir rey değüldür. Viyana, merhum Kanuni zamanında da kuşatıldı. Fakat düşman Almanya içerlerine çekilib gitti. Bizimle karşılaşmadı. Viyana'yı almak da mümkün olmadı. İmdi Viyana'ya gittiğimizde düşman yine memleketinin içine çekilecek, bizimle karşılaşmıyacaktır. Biz Viyana'yı kuşatırken, onun müttefikleri, bizi arkamızdan vuracak veya çekilme yolumuzu kapatacaklardır. Müşkül durumlara düşmemiz pek muhtemel ve mümkündür. Bu itibarla ben, Viyana'ya değil, Tisa nehri vadisin-

(Baştarafı karşı sayfada)

(Baştarafı karşı sayfada)

den Eğri kalesine gidilmesini ve buranın zaptını teklif ederim. Eğri kalesi zaptedilirse Avusturya ile Romanya'nın yardım yolları elimize geçecek, birbirinden ayrılan, yardım alamıyan düşmanları teker teker dize getirmek mümkün olacaktır» demiştir.

Hocanın fikirlerine sarsılmaz bir inanla bağlanan padişah bu fikri kabul etmiş, Orduyu Humayun Ösek'den Doğu'ya dönerek Tisa nehri vadisine geçmiştir. Tisa vadisinde Segedin kalesinden geçilerek Eğri kalesine gelindi. 20 gün devam eden bir muhasaradan sonra Eğri kalesi zapt edildi. Eğri kalesinin zaptından iki gün sonra Avusturya kralı Maksimilyen'in 100.000 kişilik bir ordu ve 150 kadar top ile Eğri kalesinin imdadına geldiği ve kaleye çok yaklaştığı haberi alındı. Bunun üzerine Sadrazam İbrahim paşa, 15.000 kişilik bir kuvvet ve 30 kadar topla Cafer paşayı önden, sonra da Kırım kuvvetlerini arkadan düşmana karşı gönderdi. Bunlar almış oldukları emir gereğince icabında Eğri kalesine yardım edecekler, düşmanı oyalayacaklardı. Mümkün olursa düşmanı Hacova'ya çekeceklerdi.

Bu sırada düşmana karşı nasıl hareket edileceğini görüşmek maksadile bir divan toplandı. Osmanlı padişahları otuz senedenberi bizzat savaşa gitme âdetini terketmişlerdi. III. Mehmet zorla sefere çıkmış, fakat araba sarsıntısından, at sırtında yürüyüşlerden, savaşın tabii neticesi olan mahrumiyet ve meşakkatlerden fazlaca rahatsız olmuştu. Birkaç defa Sadrazamı ordunun başında bırakarak İstanbul'a dönmek istemiş, fakat bazan Sadrazam tarafından, bazan Hoca Saadeddin efendi tarafından mani olunmuştu. Şimdi padişah divanda resmen:

— Eğri kalesinin fethinden sonra artık bizim ordunun başında bulunmamıza lüzum kalmamıştır. Muradımız, Sadrazamı Serasker olarak ordu başında bırakmak, bir an önce İstanbul'a dönüb rahat etmektir, dedikte bazı vezirler de:

— Beli Sultanım doğru söylersiz. Sadrazam ile sair vezir karındaşlarımız düşmanın hakkından gelmiye kâfidirler, dediler. Fakat hoca Saadeddin efendi buna şiddetle itiraz etti:

— Şevketlü Hünkârımızın savaş mezahiminden rahatsız olduklarını biliriz. Unutmamalı ki savaş mezahiminden hepimiz, bütün ordu rahatsızdır. Savaşın mezahimine katlanmadan zafer kazanmak nerde görülmüştür. Bu iş vezirlerin işi değildir. Bir kale fethetmekle davaya halledilmiş nazarı ile bakmak, kalenin imdadına gelen din düşmanının başını ezmeden geri dönmek, yılanın kuyruğuna basıp sonra önünden kaçmak demektir. Kur'anda düşmanlarınız âmân dileyib silâhlarını terk edinceye kadar onlarla savaşınız. Düşmana sırtınızı çevirmeyiniz, buyrulur. Düşman âmân dilememiş, silâhını terk etmemiştir. Düşmanla karşılaşmadan ona sırtımızı çevirirsek, yarın ruz-ı mahşerde Cenab-ı Hakkın huzuruna ne yüzle çıkarız. Bir Osmanlı padişahının bir sebeb olmadan ve düşmanı imha etmeden savaş meydanını terk etmesi şimdiyedek görülmüş hallerden değildir. Ecdadımızın ruhları bizi ayıblar. Din düşmanları ile savaşmak mutlâka lâzımdır. Din-ü devleti müdafaa etmek, onun şan-ü şerefini göklerden ayaklar altına düşürmemek için savaşmak üzerimize farzdır. Cümlemizin, bu uğurda can verinciye kadar savaşması, padişahın değil, Allahın emridir. Zaten biz onların üzerine varıb onları imha etmezsek, onlar bizim üzerimize gelib bizi imha edeceklerdir, dedi. Padişahın geri dönmesine mani oldu.

Orduyu Humayun Hacovaya geldi. 1596 da kanlı bir meydan muharebesi başladı. Savaşın ikinci günü idi. Düşman tarafından atılan bir top mermisi otağı Humayunun üstünden geçerek gerilere düştü. Düşmanın, otağı Humayunu hedef olarak seçtiği, padişahın çadırını bombarduman edeceği, belki de bir müddet sonra merkeze bir taarruz yapacağı, ihtimal dahiline girmişti. Savaş bütün şiddetli ile devam ederken, padişah kimseye haber vermeden, sırf bir ihtiyat tedbiri olarak, Müteferrika ağası Yunus ağanın daha gerilerde bulunan çadırına çekilmişti. Tam bu sırada düşman da merkeze şiddetli bir taarruz yapmış, otağı Humayuna kadar ilerliyerek, otağı Humayunu ve cıvarındaki çadırları yağma etmiye, mukavemet edenleri kılıçdan geçirmiye başlamıştı. Düşman taarruzu başladığı anlarda, bir tesadüf eseri olarak padişahın Yunus ağanın çadırına doğru gittiğini görenler, padişahın kaçtığını zannettiler. Bu zan askerler arasında «padişah kaçtı» şeklinde şayi oldu. Bu haber savaşan askerlerin moralini sarstı. Duraklamalar, hatta savaşı terk ederek firar edenler oldu.

İşte bu sırada durumdan haberdar olan hoca Saadeddin efendi, padişahın yanına koştu. Padişahı bir ata bindirdi. Geminden tutub otağı Humayuna doğru çekerken, bir taraftan münadilerle padişahın kaçmadığını askere ilân etti. Bir taraftan da, padişah yedeğinde olduğu halde ve «inna fetahnaleke fethan mübina» âyetini okuyarak otağı Humayuna doğru yürüdü. O zamana kadar otağı Humayunun yağma edilmesine seyirci kalan atoğlanları, seyisler, deveciler, ahcılar ve baltacılar, padişahın kaçmadığını, otağı Humayuna doğru gelmekte olduğunu görünce:

— Vay, biz hünkârımızın yüzüne nasıl bakarız. Otağı Humayun yağma edilirken biz ne guna durururuz. Bre vurun kâfirlere!.. diye bağrışarak, ellerine geçirdikleri kazma, kürek, balta, bıçak ve sopalarla düşmana hücum ettiler. Yağma ile uğraşan, disiblin ve düzeni bozulan düşmanlar, bu ani ve ümit etmedikleri baskın karşısında durakladılar, hatta gerilere doğru kaçmıya başladılar. Bundan Sokulluzade Hasan paşa ile Cağlazade Sinan paşa istifade ettiler. Emirlerindeki suvari birliklerile, önce düşmanın merkezine taarruz edib onu yüz geri ettiler. Sonra geniş bir çevirme hareketi yaparak, kaçmıya başlamış olan düşmanın karşısına çıktılar ve düşmanı Hacova bataklıklarına sıkıştırarak imha etmiye muvaffak oldular. Hacova'da, Muhaç meydan muharebesi tekrar edilmiş, büyük bir imha savaşı daha kazanılmıştı.

Hacova zaferinin kazanılmasında en büyük hisse hoca Saadeddin efendinindir. O kadar ki Hacova zaferine, hoca Saadeddin efendinin zaferi nazarile bakılabilir. Hacova savaşından bahseden Peçevi: «Avusturyalılar, mağlûbiyetten sonra hoca Saadeddin efendinin büyük eb'ab bir resmini yapmışlardır. Resimde, uzaklarda kanlı bir savaş ceryan etmekte, ön plânda at üzerinde padişah ve atın dizginlerini koluna takmış olan hoca görünmektedir. Hoca Saadeddin efendi başında kallavi sarığı, üstünde geniş yenli uzun cübbesi olduğu halde, ellerini havaya kaldırmış okumakta ve dua etmektedir. Hoca hem okuyor, hem de bazan savaş sahasına, bazan padişahın yüzüne avurtlarını şişire şişire üflemektedir. Resmin altında «İşte bu hoca, isabetli tedbirlerile, bizim bilmediğimiz dualarile bizi Hacovada yenen hoca Saadeddin efendidir, diye yazılıdır» demektedir.

Zafer, silâhlardan önce, o silâhları kullanan orduların ideâl ve moral üstünlüklerinin, geçer dualarının meyvasıdır.

Günaydın Öğretmenim

Halil EREZ

Türkiye'nin türlü dertlerini, acılarını dost yüreğinde duyabilen, bu acılardan kurtuluş çaresini kendi düşüncesine göre değerlendirmeye çalışan aydın bir öğretmeni, bütün okuyucularıma tanıtmak istiyorum. Ersen Tolunay bu öğretmenin adı. Cehalet savaşına katıldığı ilk günde, ne yapacağını şöyle anlatıyordu satırlarında:

«Otuz beş bin köyün alın yazısını, ilmin aydınlığı ile yıkamağa geliyorum...»

Yukarıdaki ifadeyi okuduktan sonra insan, «hoş geldin öğretmenim» demekten kendini alamıyor. Sizi bilmem ama, ben, aynı şeyi ta içten, ta yürekten söyledim. Zira alın yazımızı değiştirecek, bizi ilmin aydınlığına kavuşturacaktı. Fakat olmadı. Biz hala ışığa, suya hasret insanlar olarak yaşamaktayız. Bütün bunları ben nerden mi biliyorum? Çünkü otuz beş bin köyden birine, yani bizim köye geldi. Ersen öğretmen. Bizim köy yıllardır aydınlığa, suya ve yola hasret kalmış bir köydü. Yıllardır şu karşı dağın gölgelediği ufuktan mutlu bir güneş doğmamıştı üstümüze. Biz unutulmuş, daha doğrusu kendi kaderimizle başbaşa bırakılmıştık. Bu alın yazımızdı bizim, kaderimizdi. Ama artık kara yazımız silinecek, ilmin aydınlığına bürünecektik. Zira Ersen öğretmenimiz geliyordu. İlmin en yeni bilgilerini bize aşılıyacaktı o. Kanımıza alev katacak, karanlığı yırtıp atacak, bizi umutlu yarınlara hazırlayacaktı. Sevincimiz sonsuzdu. Dört gözle bekliyorduk onu. Öğretmenimizi bağrımıza basacak, onunla birlikte her güçlüğü yenecektik. Artık Adronos çayının pis sularını şerbet diye içmeyecek, hastalarımızı kendi yataklarında ölüme terk etmiyecektik. Çifte kurnalı çeşmeler akıtacak, kasabaya inecek bir kağnı yolu yapacaktık. Üzüntülerimiz bitecek, gözyaşlarımız dinecekti. Kara yazımız parlayacak, cehaletimiz sona erecekti. Ama olmadı. Yapamadık bunu. Kurtuluş ümidimiz, aydın öğretmenimiz en acılı yerimizden vurdu bizi. İlmin aydınlık ışığı ile yıkayıp aydınlatması için umutlu ellerine teslim ettiğimiz körpe dimağları daha ilk günde yaptığı şu konuşma ile karıştırdı, bulandırdı.

«Işıksız cami odalarında 'Elif-Be'lerin karman çormanlığı ile lekelenen körpe dimağlarımızı çember sakallı hocaların tükrüklü söyleyişlerinden arıttığım gün, mutlu sayacağım kendimi...» Karman çorman Elif Be'ler, çember sakallı hocalar, tükrüklü söyleyişler... İnanılacak şey değildi bunlar. Kur'anımız Elif Be'lerle doluydu. Ama karman çorman bir kitap değildi o. O, yüzyıllardan beri doğru yolu gösteren, tertip ve nizamı bozulmayan bir ilâhi, bir mucize-i kitaptır. Karanlık ve delâlet içinde olanlar bu kutsal kitabın yasaklarından sakınıp, emirlerini yapmakla kalplerini huzur, evlerini bereket doldurmuşlardı. Bu mübarek kitaba ilk günden inananlar, bundan ayrılmayanlar hak ve hukuk tanımış, onun nurlu satırlarında ilmin en yüksek zirvesine ulaşmışlardı. Yıllarca Avrupa veya bütün dünyaya örnek olan islâm âlimleri ilmin bütün faziletini bu mübarek kitaptan almışlardı. Öyleyse Elif Be'ler karman çorman değil, onu öyle görenler, öyle söyleyenler karman çormandı.

UZUN EMEK MAHSULÜNDEN SONRA BEYİNSİZ İNSAN İCADINA MUVAFFAK OLAN MOSKOVA, ŞİMDİ BU MADDEYİ BOL BOL İHRAÇ EDEBİLMEKTEDİR. TÜRKİYE DE BU MADDEDEN BİR HAYLİ İTHAL ETMİŞ VE KISMI KÜLLİSİNİ BABI ÂLİ'DE, BİRAZINI DA MAARİF'TE STOKLAMIŞTIR!..

.....

Ersen öğretmenin beyinleri kurcalayan satırları elden ele, dilden dile yayıldı köy içinde. Artık o davayı kaybetmişti. Kendini hiç bir zaman mutlu sayamıyacaktı. Halbuki ne ümitlerle gelmişti bize. Yüzümüzden karanlık perdesini kaldıracak, uyğarlığın temel ilkeleri ile dolu kişiler yapacaktı bizleri. O denli güçlü, o denli kuvvetliydi başlangıçta. Otuz beş bin köyün kaderini yeneceğine inanıyordu. Ama değil otuz beş bin köyü, sade bizim köyü bile kurtaramadı karanlıktan. Daha acısı, kendi aydınlığı bu karanlığın içinde kaybolup gitti. Fakat o, bunun farkında olmadı hiç. Daha doğrusu biz farkettirmemeye gayret ettik. Ve bunu başardık da. Fakat öğretmenimiz basına verdiği şu satırlarla bizi bu cevaba zorlamıştır:

«...Evren sarsıntısını öküz boynuzlarında aramak çabasından kurtulacaksınız artık.» Bizim köy yola, suya ve ışığa hasret bir köydü. Karanlık ve cehalet iliklerimize işlemişti. Otuz beş bin köyün acı kaderine benziyordu kaderimiz. Çaresizdik. Daha acısı, cahildik. Ama biz, bu korkunç cahilliğimizle bile evren sarsıntısını öküz boynuzlarında aramak zahmet ve gafletine düşmedik. Biz, bizi yeni bir gerçeğe davet ettiğini sanan genç öğretmenimize hep birden günaydın dedik:

GÜNAYDIN ÖĞRETMENİM!..

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Mü'minler, muhakkak ki, kardeşlerdir. Artık kardeşlerinizin arasını islâh ediniz ve Allah'tan korkunuz, tâ ki, siz rahmete nâil olasınız.

Kur'an-ı Kerim

Bir kavim ki, zaifi kuvvetlisinden hakkını alamaz; yâni bir memlekette adalet ve hukukta musavat olmaz; artık o ümmetten hiç bir hayır umulmaz.

Hazret-i Muhammed

İnsan iyiliği ve fenalığı birbirinden ayırmayı iyice öğrenmelidir. Bir çok kimseler fenalığa cehaletleri yüzünden düşerler. Bilgi insanı her kötülükten koruyucudur.

Hazret-i Ömer

Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez, Toplu vurdukça gönüller, onu top sindiremez.

Mehmed Akif Ersoy

Fenaları islâh etmek fikrinde isen, onlara iyilik etmekten geri durma.

Hazret-i Ali

Vatanı yaşatmak için ölünüz. Ve öldürtmemek için yaşayınız.

Süleyman Nazif

Allaha dayan, gayene tevfikını versin,
Kur'ana sarılmazsan eğer; ye'se düşersin.

Ali Ulvî Kurucu

Kötü yılan insanın yalnız canını alır. Kötü arkadaş ise insanı cehenneme sürer, orasını o adama durak eder.

Mevlânâ Celâleddini Rumî

Uygunsuz kadının elinden timsahın eline kaç.

Şeyd Sadî Şirazî

BATIDAN

Hayatın tadı ne parada, ne de mevkidedir. Ebedî iz bırakan güzel hizmettedir.

Röne

İtikad gayet basittir. Bir Allah'tan başka Allah yoktur. İslâm dininin hülâsası bu kelimeden ibarettir ki, bir kalbe bulaşınca o kalbden çıkmaz.

Kont Kastro

Çalışmak hayatın en mühim bir şartıdır. İnsanlık refaha ancak bununla ulaşabilecektir.

L. Tolstoy

Bir erkeği terbiye, bir insanı yetiştirmektir. Bir kadını terbiye ise nesilleri yetiştirmek demektir.

Laboulaye

Cumhuriyet, hükümet şekillerinin en iyisi, fakat fazilete en çok ihtiyaç gösterendir.

Montesquieu

Geç kalan teselli idamdan sonraki affa benzer.

Shakespeare

Kaybedecek bir şeyi olmayan insandan korkulur.

Gothe

Herkes, bir şahıs olmak haysiyyeti ile hürmete lâyıktır. Fakat hiç kimseye bir ilâh muamelesi yapılmamalıdır.

Albert Einstein

Faziletsiz zenginlik kadar nefret edilecek bir şey yoktur.

Rivarol

İlim, felsefe bütün bunlar boş şeylermiş. Dinden başka uğraşmaya değerli hiç bir şey yokmuş, şimdi anladım.

Paskal

Bir Yazara Azar

Rıza ÖZSU

Zaman zaman çeşitli neşriyat organlarının muhtelif köşelerinde bazı kendilerini bilmezler, sözde ilim ve irfan, ahlâk ve fazilet üstatlığı kürsüsüne oturmuş; haysiyetli bir ithalâtçı ve ihracatçı pozisyonunda işportacılık yapmaktadırlar.

Bu aziz milletin ve mübarek memleketin nan ve nimetiyle karınlarını ve kasalarını şişiren nankörler, her fırsatta milli değerlerimize saldırmakta, en çok hürmete mecbur olduğumuz mukaddes mefhumlarımıza, hatta MA'BUD'umuza dahî hakaretler yağdırmaktadırlar.

En hassas mira aletleriyle incelenseler bile, seviye kademelerinin en edna derekesinde yer alamıyacak olan bu tipler, ulvî hakikatler ve imanî mevzulara burunlarını sokmakta, arslan yatağında pençeciklerindeki farelerle çalım satmaktadırlar. Eğer bunlara kulak assak, her çirkin ses ve iğrenç nefes çıkardıklarında «sesini kes!» diye mukabelede bulunacak olsak, devamlı surette meşguliyetimiz haşlamak ve taşlamak olacaktır. Halbuki bu millet, her şeyini seve seve veren, müdafaa kanatlarını üzerlerine geren evlâtlarından hizmet beklemektedir.

Bu millet, bu hamur ve bu çamurdan olmayı kimseye vermek istemiyen beyler (!) kendi öz varlıklarını inkâr edercesine sanki hakikatları perdeliyebileceklermiş gibi pislik tutmaz ummanlarımıza, hayat bulmak ve yaşamak ümidiyle yuttukları çirkefleri kusmaktadırlar. Bir Karakurt olayı büyük bir hâdiseymiş gibi bütün eyyamcı gurûhu alâkalandırır. Beri taraftan Merkez-i Hükümette âlenen alçakça ve kancıkça, milletin ruh köküne bağlı bir civan merdi, arkasından delik deşik edilir, ruh gibi sevilmiye lâyık bir Ruhi'miz 17 gün can çekiştirir ruhunu teslim eder de bizim menfeatperest cerîdelerin rotatiflerinin entertipleri kıpırdamaz.. Kime, neye, niçin hizmet etmektedirler: Mâlûm...

Bunlara hiyanetlerinin cezasını mevcut kanunlar vermiyorsa ,efkâr-ı umûmiye, müttefikan kararîyle kat'i ve kesin dersi vermesi gerekmektedir. İltifat ve itibar etmemek. Eğer, değer vermiyecek, ekonomik krizlerle sarsacak maddi ve ma'nevî protestolarla çökertecek olursak, Ramazanlarda yaptıkları gibi bizim istek ve arzularımıza uymağa mecbur kalacaklardır. Yeter ki ma'şeri şuurumuz Hak'tan ve hakikattan yana olsun; kalpler O'nun lûtfiyle, nuriyle dolsun; gönüller O'na îman ve itaatle, O'na aşk ve teslimiyetle huzur bulsun!. O zaman "Mü'minin firasetinden sakınınız! Çünki o, Allah'ın nuruyla bakar." hadis-i şerifinin tecellîsine mazhar olunacak, en usta, en kurnaz, en cambaz ve madrabazca hileler, desiseler müslümanın «basiret basariyle» teşhis ve tesbit edilecek ve lâyık oldukları ders, bir daha tekrara lüzum kalmaksızın verilecektir. Fakat maalesef cemiyet olarak bu şuurua varamadık, samimiyetle Allahu Teâlânın dergahına, Rasul-i Kibriyanın izine giremedik; onun içindir ki ma'rifete ve huzura eremedik.

Aziz okuyucu! Kendilerini ictimaiyatçı olarak gören bazı yazarların, çeyrek ve nakıs münevverlerin çoğu, maddeten ve manen geri kalışımızı pek basit ve gülünç sebeblere bağlamaktadırlar. Halbuki yavaşlayış ve geri kalışımızın asıl ve esas illeti: İmansızlık, ahlâksızlık, ideâlsizlik, kaygısızlık, başbuğusuzluk, uyuşukluk, tufeyli yaşamaya tenezzül etmek kendimizi ve benliğimizi kaybedişimizdir. Yoksa, bir yazar taslağının dediği gibi gerileyişimiz, ne takke ve bere giyişimiz, ne namaz kılıp, tesbih çekişimiz, ne eskiden beri geveledikleri domuz eti yemeyişimiz ve ne de kendilerinden başka hiç bir mahlûkun beğenmediği şarabı içmeyişimizdedir. İnhitatımız, yukarıda sıralamıya çalıştığımız hatalarımızdan başka, fâsıkları,

(Devamı 26. sayfada)

BATI VE KUZEY; KAPİTALİZM VE KOMÜNİZM; HAÇ VE ORAK-ÇEKİÇ TARİH BOYUNCA DAİMA ELELE VEREREK İSLÂM DİYARINI KAN VE ATEŞE BULAMIŞLARDIR. ZAMANIMIZ KIBRIS, ORTA-DOĞU... HÂDİSELERİ HEP BU KIZIL VE KARA KUVVETİN ESERLERİNDEN BAŞKA BİRŞEY DEĞİLLERDİR.

DÜŞMANLARIMIZI BİLELİM; İSLÂMA SARILALIM O KADAR!..

Müslüman Çocuklarının Din Bilgisi

Vitir namazının üçüncü rekâtında ayakta tekbir aldıktan sonra okunacak dualar :

Allahümme inna nastaînüke ve nestağfiruke ve nestehdike. Ve nü'minu bike ve netûbu ileyke ve netevekkelü aleyke ve nüsnî aleyke'l-hayre küllehu. Neşküruke ve lâ nekfuruke. Ve nahleu ve netrükü men yefcurük.

Allahümme iyyake na'budü ve leke nusalli ve nescudü ve ileyke nes'a ve nahfidu. Nercu rahmeteke ve nahşa azabeke. İnne azabeke bilküffari mülhık.

*
**

Sağ ve sola selâm verirken :

Esselâmü aleyküm ve rahmetüllah, esselâmu aleyküm ve rahmetüllah.

*
**

Selâmdan sonra :

Allahümme ente's-selâmu ve minkesselâm. Tebarekte ya zelcelâli ve'l-ikram.

*
**

HENDEK SAVAŞINDA Hz. ALİ'NİN AMR İLE ÇARPIŞMASI

Peygamberimiz, müslümanlara karşı gelen Yahudileri Medîne şehrinden kovduktan sonra bunların ileri gelenleri Mekke'ye gittiler. Orada peygamberimizin düşmanları olan Kureyş soyu ile anlaştılar. Diğer bazı kabileleri de aralarına aldılar. Müslümanlarla cenge karar verdiler. Dört bin kişilik bir ordu ile Medîne'ye doğru yürüdüler. Bu ordunun başında Ebu Süfyan bulunuyordu.

Daha önce bunların hazırlık ve niyetlerini öğrenen müslümanlar, düşmandan korunmak ve savunmak için Medîne şehrinin etrafını, at ve insan geçemiyecek şekilde geniş ve derin hendekler kazarak çevrelediler. Onun için bu savaşa «HENDEK» savaşı denildi. Peygamberimiz de bu hendek kazma işinde çalışmıştı.

Eski savaşlarda birbiri ile karşılaşan iki ordu, henüz cenge başlamazdan önce içlerinden en kuvvetli yiğitleri er meydanına çıkarırlar ve döğüştürürlerdi. Bu yiğitler başlangıçta birbirlerine karşı şiirler söyler ve övünürlerdi. Sonra da savaşı kızıştırmak için çarpışırlardı.

İşte Hendek savaşında düşman ordusu içinde cesaret ve yiğitliği ile tanınmış AMIR adında bir asker vardı. Arkadaşlarından ayrılıp ileriye at sürdü ve kazılmış hendek kenarına yaklaşarak müslümanlardan er diledi. Bana karşı çıkacak yok mu? dedi. Gerçekten bu adam çok olaylar görmüş geçirmiş ve daima düşmanlarına üstün gelmişti. Tek başına birçok toplulukları vurmuş dağıtmıştı. At binmekte silâh kullanmakta çok usta bir kimse idi.

Bütün Arab soyları onu koca bir birliğe karşılık tutarlardı. Onunla döğüşmek aslanla pençeleşmek gibiydi. Bunun için ona karşı çıkmağa kmise cesaret edemedi.

Hazreti Peygamberin Aslanı olan Hazreti Ali ise: «Ona karşı ben çıkarım, ey Allah'ın Resûlü!» dedi. Hazreti Peygamber :

— «Sen otur, ey Ali! Gelen Amr'dır, diye buyurdu. Amır, tekrar müslümanlara karşı meydan okudu ve: «İçinizde döğüş meydanına çıkacak er yok mudur? Hani sizin ölülerinize vadettiğiniz cennet nerede?» dedi.

Hazreti Ali tekrar çıkmak istedi. Peygamber efendimiz yine müsaade etmedi.

Amır ise büsbütün şımardı ve: «Er meydanına çıkacak kimse yok mu?» diyerek bütün kuvveti ile bağırdı. Bunun üzerine Hazreti Ali:

«— Amr dahi olsa çıkarım, ey Allah'ın Resûlü! diyerek yerinden kalktı. Bu defa Peygamberimiz kendi zırhını ona giydirdi. «ZÜLFİKAR» adındaki kılıcını onun beline kuşattı. Sonra kendisine dua etti.

Hazreti Ali yaya olarak Amr'a doğru yürüdü. İki ordu karşılıklı seyre durdu. Hazreti Ali, önce Amr'ı İslâm dinine davet etti, imana gelmedi.

(Bu sayfa, **YAVRULARIN DİN KİTABI**ndan alınmıştır.)

KIBRISLI KARDEŞLERE İTHAF

Göç Var!..

Gültekin ENGİN

Önce ashabın, bilâhare Allah Resulünün (S.A.V.) henüz filiz halindeki İslâm fidesini küfür rüzgârlarından korumak için yapmış oldukları göç. İslâm fidesinin gövdesi mesabesindeki ashabın, küfür yobazlarının tazyiklerine maruz kalarak beni güçlerini muhafaza, fikri inançları olan manevi gıdalarının geliş istikametlerinin tıkanmaması için yapılan göç. Ashab ağır işkencelere maruz kalıyor, direniyorlar, islâma talip olanların bu tip işkencelere göğüs gerebilecek kadar kuvvetli olmaları zarureti, iman manzumelerini en ufak bir toz tasallutundan korunma titizliği ve göç. Ellerindeki taze fideyi dikebilecekleri müsait bir arazi arama zarureti ve ardından göç. İşte Allah Resulüne tabi ümmetlerin gayreti ve çaresi... Acaba bizim bundan başka herhangi bir çaremiz var mı? Önce göç etmemize sebeb olabilecek elimizde fidemiz var mı? Küfrün, üzerine tek zerre konduramıyacağı her türlü batıl ve sapık inançlardan temizlenmiş tıpkı ashabın inancı gibi bir inanç. Âlemlerin rabbını yaratmış olduğu âlemlerde tek müessir tanıyan, işlerinde ortaklar ve yardımcılar karıştırmadan emirlere uyulmadan başka kurtuluşun olmayacağı inancında bir itikad. Üzerine mataryalizmin, sosyalizmin veya daha başka herhangi bir izm'in gölgesi düşmemiş bir inanç. Allahın emirlerini tatbik edebilmek ve Allah'a inananları her türlü tecavüzden koruyabilmek için maddeye hakim olma gayreti çeken, emrine alamadığı, eline geçiremediği her maddenin varlığından üzüntü duyan bir inanç. Böyle bir inancın görünen timsalleri olan müslümanlar, zararlarına olabilecek her türlü koruma gayreti çeken müslüman var mı? Varsa niçin göç yok? Allah'ın arzı geniş değil mi?

İlk önce yapılacak iş, sağlam bir itikad sahibi olabilmek, ikincisi de bu inanç'taki müslümanları küfrün tasallutundan korumak için göç etmek.

Allah'a; peygamberin, ashabın inandığı gibi, daha doğrusu Kur'an'ın tarif ettiği şekilde inanmak. Bu inançtaki müslümanların adedini çoğaltmak ve bilâhare göç etmek. Gayri müslimlerin ellerinde mevcud olan maddenin hepsine sahip olabilmek hattâ onlardan daha güçlü olabilmek için çalışmak ve çok çalışmak.

Körpe dimağların mataryalist felsefe ile ifsad edildiği, roket dumanlarının genzimizi yaktığı şu ortamda, islâm hikmetlerini tedris edememenin, seyyareler arası seyahat edememenin sıkıntısını taşımak. Küfrü, tedris için üniversitelerimize talebe gönderebilmek ricası ve mihneti ile yalvartıncaya kadar çalışmak. Değil istirahata hattâ uykuya yer vermeyecek kadar çalışmak. Şayet varsa bu tip müslümanların yaşayabilmesi için müsait bir iklim aramak ve göç etmek. Elimizde tuttuğumuz imana sahip olmayanların gıpta damarlarını tahrik edecek kadar parlak olmasına dikkat etmek.

Ne yazık ki, bizim imanımız gıpta edilecek kadar çekici değil. Evet, elimizdeki en nadide elmas, ama pis paçavralara sarılı bir elmas. Elimizdeki inci ama, yosunlaşmış midye kabuklarının sakladığı bir inci. İnanmayanlara gösterebildiklerimiz bunlar maalesef. Kimse de inanmıyor ki, üstü başı yırtık dilenci kılıklı şu adamın koltuğundaki paçavraların arasında elmas var. Yalınayak, delik pantolonlu ve yırtık mintanlı şu balıkçının sepetindeki midyede inci var. Aslında biz bile bilmiyoruz ne kadar zengin olduğumuzu. Ben şuna inanıyorum ki, fakir balıkçı bir gün midyenin içindeki inciyi ipe dizecek, dimdik gövdesi ile bütün kâinata haykıracak:

«— En zengin benim!..»

Öyle bir nara atacak ki, etrafına toplananların gözleri faltaşı gibi açılacak. İşte o zaman bölük bölük insanlar midye toplamak için denize atılacaklar. Fakirler zenginleştikce, zenginler çoğalacak. İslâmın tekrar dirilişindeki bu ilk'ler, ikinci ilk'ler olacaklar ve mutlkaa göç edeceklerdir.

İnanmayanlara değil, inananlara sesleniyorum; sepetinizde inci var. Ve siz bu inciyi muhafaza edebilmek için her türlü kötülüklerden, uyuşukluktan, ataletten göç etmek istemez misiniz? İsteyen varsa, haydi kalkın göç var!..

YOLUN HAKKI

Ebû Said el-Hudrî'den (Allah ondan razı olsun) rivâyet olunduğuna göre, Nebiyy-i Muhterem Salla'llahu Aleyhi ve Sellem :

«— Yollar üzerine oturmaktan sakınınız.» buyurmuştu. Ashab :

— Yol üzerinde oturmak bizim için zarûrîdir. (Lüzumlu olan şeyleri) orada konuşuyoruz, dediler. Bunun üzerine Resûl-i Muhterem :

«— Yol üzerinde oturmaktan vazgeçmiyorsanız, bu yolun hakkını veriniz.» buyurdu. Ashab :

— Yâ Resûlâ'llah, yolun hakkı nedir? dediler.

«— Harâm olan şeylere bakmamak, gelip geçeni rahatsız etmemek, selâm almak, iyi olan şeyi emr, kötü olan şeyden nehyetmektir.» buyurdu.

Hadis-i Şerif

Bunları

★ Materyalistlerin her şeyi kendisine bağlamaya kalktıkları paranın, Amerika'da bir iştirak metâı olmaktan öte; Allah'a imân ve güven için bir sembol haline getirilerek, üzerine: **«İn God we Truste: Allah'a Güveniyoruz.»** ibâresinin yazdırıldığını...

★ Nihat Erim'in, Hariciye Memuru olan Işık isimli oğlunun, İsveç'li bir kızla evlenerek nikâhını kilisede kıydırdığını...

★ İran tahtının bir zamanlar kadın temsilcisi olan Süreyya'nın bunca fuhuş, rezalet ve kepazelikten sonra, işi Hristiyan-Katolik olmakla bitirdiğini...

★ Çin'lilerin millî iktisat için demirden ayakkabı giymeye zorlandıklarını...

★ Osmanlı Donanmasının tarihte yaptığı dört büyük muharebeden üçünü Rus'lara karşı yaptığını...

★ Tevfik Fikret'in «kirli, geri ve çirkin» saydığı Müslüman-Türk muhitinden Batı'nın bir sitesi farzettiği Amerikan kolejine sığındığını...

...Tefrik Fikret'in Hüseyin Cahid'e yazdığı bir mektubunda: **«Bugün gayret ve irfanım tâbiiyet değiştiriyor.»** dediğini...

...Tevfik Fikret'in Cenâb-ı Hakk'a: **«Senin sıfatın lâ şerîke leh'tir. Ama bak şu bataklıkta kaç tane ortağın var.»** diyecek kadar âdîleştiğini...

...Tefrik Fikret'in, II. Abdulhamid Han'a Polonya'dan gelme bir Taşnak terörcüsünün bomba atması neticesinde, Sultan'ın ölmemesinden doğan üzüntü ile :

«Ey şanlı avcı, dâmını beyhûde kurmadın,
Attın fakat yazık ki, yazıklar ki vurmadın.»

diyerek cânîyi alkışladığını...

...Tevfik Fikret'in :

«Yırtılır ey Kitab-ı Köhne yarın...
Maktel-i fikr olan sahifaların.»

diyerek Kur'an-ı Kerîm ile alay ettiğini...

...Bir solcunun, Tevfik Fikret'in «Köhne Kitap» dediği Kur'an-ı Kerîm'in ancak kendileri yani sosyalistler tarafından yırtılacağını söyledikten sonra: **«Nazım Hikmet, Fikret'in daha şuurlu ve modern bir devamıdır.»** dediğini...

Ve...

...Yukarıda bazı bâriz sıfatlarını izah ettiğimiz Tevfik Fikret için bir program hazırlama nezaketini gösteren T.R.T.'nin, Mehmed Akif'i görmemezlikten gelerek, bizden olmayışını böylece isbat ettiğini...

TESETTÜR

S. A.

Kadınlarda, ecnebî erkeklere karşı, fıtraten korkaklık var. Tahavvüf ise fıtraten tesettürü iktiza ediyor. Çünki: sekiz-dokuz dakika bir zevki cidden acılaştıracak sekiz-dokuz ay ağır bir veled yükünü zahmet ile çekmekle beraber hâmîsiz bir veledin terbiyesiyle, sekiz-dokuz sene, o sekiz-dokuz dakika gayr-ı meşru zevkin belâsını çekmek ihtimali var. Ve kesretle vâki olduğundan, cidden şiddetle nâmahremlerden fıtratı korkar ve cibilliyeti sakınmak ister. Ve tesettür ile nâmahremin iştihasını açmamayı ve tecavüzüne meydan vermemeyi, zaif hilkati emreder ve kuvvetli ihtar eder. Ve bir siperi ve kal'ası, çarşafı olduğunu gösteriyor. Mesmuatıma göre: merkez ve payitaht-ı hükümette, çarşı içinde, gündüz de, ahalinin gözleri önünde, gayet adi bir kundura boyacısı, dünyaca rütbeten büyük bir adamın açık bacaklı karısına bilfiil sarkıntılık etmesi, tesettür aleyhinde olanların hayasız yüzlerine bir şamar (gibi) vuruyor!..

Biliyor musunuz?

HABERLER ve KRİTİĞİ

BİR ŞEHİT

Ankara İlâhiyat Fakültesinde okumakta olan Adana'lı Ruhi isimli bir dindar talebe solcular tarafından kahbece yapılan tertip neticesi tabanca ile vurularak şehit edilmiştir. Olay şöyle cereyan ediyor. Bir akşam şair olduğu söylenen bir şahıs, Kıbrıs destanı satmak üzere yurda gelir. Destan satma yerine K. Kerim'e, Hz. Peygamber'e, İmam-Hatip Okullarına, İlâhiyat Fakültesine atıp tutmaya başlıyor. Milliyetçi, mukaddesatçı gençler hemen harekete geçerek adamı susturmak ve yurttan çıkarmak istiyorlar. Bu sene cemiyet seçimlerini kaybeden Şahin isimli solcu olarak bilinen çocuk, adamı müdafaa ediyor. Münakaşa esnasında solcular tarafından tabancalar çekiliyor ve neticede Ruhî şehit ediliyor. Suçu Şahin'in aynı yurtta garson olarak çalışan kardeşi üzerine alıyor.

Bu hâdise memleketimizde bulunan solcu gurubunun içinde bulunduğu halet-i ruhiye ve aczini göstermektedir. Fikre karşı yumruk, terbiyesizliklerini önlemeye çalışan kimselere kurşun. Gözü dönmüş kanlı katillerin cezasını elbet adalet verecek, ama biz şunu bilhassa hatırlatmak istiyoruz; Adana'lı Ruhi bir ruhu, uyanışı temsil ediyor. O ölümün en güzelini, şehadet şerbetini taddı. O mukaddesatına dil uzatanların dilini tıkamak üzere harekete geçmiş, fakat şehit düşmüştür. O vazifesini yapmıştır. Onun ideâli devam ettirilecek ve muvaffak olacaktır. Bu memlekette Ruhiler çoğaldığı zaman onun intikamı fazlasiyle alınacaktır. Gözü dönmüş, şirret, mukaddesat katilleri unutmayın ki, Ruhi'nin ardında 30 milyon Müslüman-Türk var. Her zaman sizin hesabınızı görmeye hazır. Çarpık fikrinize, gerçek fikir, yumruğunuza yumrukla mukabele edilecektir. Bu dünyada sizin hakkınız mukabele-i bilmisil, öbür dünyada ise ebedi hüsran olacaktır.

DOMUZ KALBİ

Kalb nakli ameliyatiyle son günlerde günün aktüalitesi haline gelen Prof. Dr. Christian Barnard «20 yıl içinde domuz kalbinin insana takılabileceğini, ancak bu iş için insan büyüklüğünde özel domuz sürüleri yetiştirilmesinin gerektiğini» söylemiş. Doktorun iddiasına göre domuzların birçok organlarıyle insanların organları birbirine benzemektedir.

Eh fena bir buluş değil, maymun dedelilere yeni bir dede daha, domuz dedeliler. Artık ikinci bir Darvin çıkıp rahatça: «Benim dedem Hz. Âdem değil, kıllı maymun da değil, domuz!» diyebilir. Her neyse başkası neye dede derse desin, bizim dedemiz Hz. Âdem'dir. Bu iş için insan büyüklüğünde özel domuz yetiştirilmesine gelince sayın profesör zahmet etmesinler, domuz kalbi lâzım olunca dünyaya duyuruversinler. Memleketimizde ve dünyada insan kalıplı domuz kalbi ne garibanlar var.

FUTBOL — ORMAN

Bir gazetenin haberine göre, memleketimizde spor sahaları ile ormanlarımız ters orantılı imiş. Yani futbol sahaları çoğaldıkça ormanlarımız azalıyormuş.

Mühim bir haber. Gördünüz mü vatan müdafaası için zaruri olan futbolun yaptıklarını. Memleketimizin can damarı, hayat kaynağı olan ormanlarımıza kıyıyor. Ormancılara ihbar ediyoruz. Ormanların tahribini önlemek için yalnız kıl keçilerle mücadele kâfi değil. Onlara yeni bir cidal sahası daha açıldı. Ormanlarımızın korunması ve geliştirilmesi için futbol ve futbolcularla mücadele... Hâ gayret!

İMAM-HATİP OKULU AÇMAK

Tösleyip de param parça olasıca T.Ö.S. malûm ve mahut başkanı «Teknolojik geleceğimizi hesaba katmadan habire İmam-Hatip Okulu açıyor, Tekniker Okullarını kapamağa kalkıyor» demiş.

İftira ve tezvir ancak bu kadar olur. Hangi Tekniker Okulu kapandı da İmam-Hatip Okulu açıldı. Temenni ederiz ki yurdun her tarafında İmam-Hatip Okulları açılsın. Mezkûr kişinin beyanı evvelden doldurulmuş plâk misalini arzetmektedir. Sanki bu memlekette dinî ve müsbet ilimleri bir arada öğrenen İmam-Hatipliler, kendileri harıl harıl teknoloji ve fen sahasında çalışıyorlar da mani oluyorlar. Kaldı ki, İmam-Hatip Okulları açılmadan evvelki halkın dinî durumuyla, açıldıktan sonraki dinî durumu çok başkadır. Bugün memleketimizde hükûmete en aza mal olan okul İmam-Hatip Okuludur. Zira vatandaş bu okulları benimsemiştir. Bu okullar için varını yokunu vermeye hazırdır. Türkiye'nin mes'ul mevkiinde bulunan kimseler de bu okulların zaruretine inanmışlardır. Çünkü bu okullar umumî asayişin tesis ve temini ile müsbet medeniyet yolunda ilerleyişimizin garantisidir. Fakat biz hazretin bu okullara karşı allerjisinin asıl nedenini biliyoruz. 'Devrimler, teknik, fen medeniyet bunların hepsi kelini gizleyen paravanalar. Nasıl düşman olmasın, efendilerine hizmet yolunda kendisine mani oluyorlar, maskesini yırtıyorlar. Küfür ve imansızlık edebiyatına iman ve ilimle karşı çıkıyorlar.

İSLÂMİYETE GİRENLER

1967 yılında sadece İstanbul'da İslâmiyeti kabul eden gayri müslimlerin sayısı 2172 dir. Bu rakam geçtiğimiz senelere nisbetle rekor seviyedir. Mühtedilerin İslâmiyeti kabulü hemen hemen ayni sebebe dayanmaktadır. Müslüman olan erkek veya kadın dost ve sevgilileriyle evlenebilmek...

Cidden bu rakam ve haber sevindirici. Türkiye'nin bir şehrinde bir yılda 2172 yeni müslüman, dünyada onbinlercesi. Bu haberler Allahın «Onu biz indirdik biz muhafaza edeceğiz» vadinin bir tecellisi. Fakat burada dikkatimizi çeken ve temas etmeden geçemeyeceğimiz bir nokta var. Bizler müslümanız, onlar müslüman oluyorlar. Bizim müslümanlığımız maalesef nüfus kayıtlarının dinî: ..... sütunlarını doldurur, onlarınki ise evlenebilmek menfeatına dayanmaktadır. Hani her ikisi de dünyevî bir menfeata dayanmakta ve bazan sırf maddî formaliteleri tamamlamaktan ibaret kalmaktadır. İşittiğimize göre bu âşık mühtedi ve muhtediyelerin birçokları Ayşe, Fatma... ismini almasına rağmen hala Marya ruhlu kalmaktadır. Allah bu milleti İslâm etiketli fakat Marya veya Mari ruhluların şerrinden emin eğlesin. Çocuklarımızın ve torunlarımızın nüfus kâğıtlarından İslâm kaydını da kaldırtabilirler. Bunlara karşı çok dikkatli olup maddesiyle, manasiyle, bütünüyle müslüman yapıp ondan sonra evlenmek gerek, yoksa neslimizden papaz dahi çıkarabilirler.

VATANSIZ ADAM

Aslen Yugoslavyalı Rifat Raçiça adındaki bir sabıkalı 17 yaşından beri gayri meşru işlerle uğraştığı için vardığı bütün memleketlerden kovularak sınır dışı edilmiştir. Halen bugün vatansız vaziyettedir.

Türkiye Cumhuriyeti uyruklu olduğu halde bizde de birçok vatansızlar mevcuttur. Rifat Raçiça halka maddî bakımdan zarar yapmaktadır. Bizim vatanlı vatansızlar ise velinimeti olan bu cefakâr millete durmadan manevî zarar yapmaktadırlar. Bu milletin dinine, imanına, namusuna, şerefine, haysiyyet ve bütün mukaddesatına lapak lapak pislik atmaktadır. Maddî zararın tamiri belki mümkün ama manevî zararın telâfisi biraz zor. Bizce sınır dışı edilecek asıl vatansızlar işte bunlardır.

MİLLETİN MALINI BARLARDA YEMİŞ

Hakkari'de bir mütegallibe geniş hazine arazisini kiraya verip aldığı paraları barlarda, pavyonlarda yiyormuş...

Müslüman, hazine malı, barlarda, fuhuş yuvalarında yemiş... Hayret; müslüman, beytül mal... Değil efendim değil, bu adamların, müslümanlığın isiyle bile alâkası yok. Müslüman nasıl olur da tüyü bitmedik yetimin, açlıktan nefesi kokan dulun, kimsesiz biçarelerin hakkı olan milletin arazisini kiraya verir ve uygunsuz yerlerde yer. Değil yemek, içinden geçmekten bile ürperir. Kolay mı kul hakkı, nasıl verilecek bunun hesabı. Yoksa bütün yapılanlar yanımıza kâr mı kalacak? Aslâ... Bugün için zaruret islâmı ruhlara yerleştirmek, islâmın ahlâkını yaşatmak. Kısaca Hz. Ömer'in hassasiyetle hasssasiyetlenmek, devlet işinde devlet mumu, şahsî sohbette kendi mumunu yakmak gerek.

REZALET

Danimarka'dan Pakistan'a giden iki K. Kerim'in içi oyularak uyuşturucu madde kaçırılmak istenirken gümrük memurları tarafından yakalanmış.

Rezaletin ve adiliğin bu kadarına pes. Bu adamları zem için kullanacak kelime ve tâbir bulamıyoruz. Uğruna can verip, kan döktüğümüz mukaddes kitabımızın böyle kirli ve mülevves işlere alet edilmesi samimi müslümanlar için ne kadar feci ve acıklıdır. Ayrıca mühim olan bir husus da yeni yeni ruhuna kavuşan, uyanan müslümanların nelerle ve hangi yollarla uyuşturulmak istenişidir. Ama bu ümmeti merhume uyanmaktadır. Elbet bir gün çelik yumruğu bilcümle mukaddesat düşmanı eroincilerin kafasına inecek ve yapılanların hesabı sorulacaktır. Bunda kimsenin şüphesi olmasın.

SÜNNET ÇOCUKLARINA ŞARAP DAĞITTIRAN VATANDAŞA

Manisa'da bir vatandaş sünnet olacak çocuklarını develere bindirerek, şehrin sokaklarında gezdirmiş ve çocuklar her önüne gelene bardak, bardak şarap dağıtmışlar.

Çeşitli şekillerde sünnet düğünü görmüş ve duymuştuk, ama bu türlüsünü yeni duyduk. Malûm, her müslüman çocuğunun sünnet olması dinimizin emirlerindendir. Ama her zerresi ecdadımızın şehit kanları ile sulanmış bu cennet gibi vatan topraklarında Allah'ın menetmiş ve haram kılmış olduğu bir nesneyi, böyle dinî bir sünnet merasiminde dağıtmak yüce dinimizle alay etmek değil midir?

Bu şekilde sünnet merasimi yapan vatandaşa sormak istiyoruz: Babasını, dedesini ve diğer ecdadını araştırsın, sünnet merasiminde içlerinden tek bir tane şarap dağıttıran var mı?

Ama boşuna zahmet edip araştırmasın, kendisi gibi bir sâpık ecdadını bulamıyacaktır.

NAMAZ

Akıl, ayağından bukağılı at
Koşar fakat göğe açamaz kanat
İbâdette vahye eyle kanâat
Haktan bize yüce fermandır namaz.

Rabbın rızâsını kazanmak için
O'nu, bütününle tam anmak için
Hem tutuşup yanmak hem kanmak için
Râsûlün sunduğu dermandır namaz.

Seherde uyuyan ruhlar ölüdür
Uyan, dal, seherler rahmet gölüdür
Secde görmeyen ev ölüm çölüdür
Ölülere hayat ve candır namaz.

Nefis dizginini şeytan elinden
Gönül huzurunu keder selinden
İman fenerini küfrün yelinden
Kurtarmaya kâfi idmandır namaz.

«Allâhu Ekber» kalkıyor eller
Hakla söyleşiyor okuyan diller
Secdede Allah'a varan gönüller
Rûha eşsiz gıdâ, irfandır namaz.

Tek huzurda zengin fakir yanyana
El bağlıyor huşû, ile bir anda
Rukû' ve sücûd bir, ayni kumanda
San ki Yaratan'a kurbandır namaz.

Cismimiz abdestle, rûh da namazla
Arınmıştır, eller kalkar niyazla
Yalvarır, yakarır ve ister nazla
Tevbe et Rabbına, gufrandır namaz,
Şükret ki kulusun, şükrandır namaz.

Fâtih: 13.9.1964

H. KARAMAN

BİR YAZARA AZAR

(Baştarafı 20. sayfada)

fâsitleri, muhtekir ve müstebitleri imzaya ve hizaya getirmeyişimizden, her türlü muzir meşrubat içip içip başımıza belâ kesilenlerin kafalarını boşalttıkları şişeleriyle birlikte hukuken kırmayışımızdan; iyiliği emir ve tavsiye, kötülüğü red ve yasak, hakkı tasdik ve takdir, batılı takbih ve tard etmeyişimizden ileri gelmişdir.

Geri kalışımız, her çeşit kazanç benim kazanıma aksın diyerek ve bütün işlerimizde gayr-ı müşterek «karzı hasen»i tamamen terkederek iktisadî hayatımızı felce uğratmamızdandır. Senelerdenberi çığırtkanlığını yaptıkları gibi ne din, ne din adamı ve ne de dindar müslümanlar ilmin ve terakkinin karşısında değil daima yanında olmuşlardır. Oysa ki hakikat Orta Çağ skolastik zihniyetinin ilim ve fen düşmanı, hıristiyan din adamlarının marifetlerini, biraz da şişirerek, islâm âlimlerini genç nesle, saf ve masum dimağlara kötü tanıtabilmek değildir. Artık aklı selim sahibi araştırıcı zihniyetle yeni nesil, iyiyi bulmağa, doğruyu almağa azmetmiştir. Gizli kalmış sır küplerini fikir pazarlarında teşhire namzettir. Bu memlekette ilmen sathî kalanlara, her yönden sahte olanlara itibar edilmiyecektir; şimdiye kadar böyle olması icab ederdi, fakat bu da yeter.

TEDBİR

Ebû Mûsâ el-Eş'arî'den (Allah ondan razı olsun) şöyle dediği rivâyet olunmuştur: Medîne-i Münevvere'de geceleyin bir ev yanmıştı. Resûl-i Ekrem Efendimiz keyfiyyetten haberdâr olunca: «Muhakkak ki bu ateş, sizin düşmanınızdır. Siz gece yatarken onu söndürünüz.» buyurmuştur.

— Hz. Muhammed (S.A.S.) —

27 MAYIS İHTİLÂLİ ve SEBEPLERİ

Yazan:

Ord. Prof. Dr. Ali Fuad BAŞGİL

Eser: 288 sahife olup, fiatı: 15 TL.'dır.
Ödemeli gönderilir.

İsteme Adresi: P.K. 105 - KONYA

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. İsmail Kirazoğlu - İZMİR* — Göndermek lûtfunda bulunduğunuz 14 adet İzmir 136. Sok. esnaflarından bir grubun abone kayıt işleri yapılmıştır. Bu yakın ilgi ve alâkanız bizi cidden sevindirmiştir. Teşekkürlerimizi bildirir, bu alâkanızın devamını bekler, bütün işlerinizde başarılar temenni ederiz.

★ *S. Seyfi Çağlar - Unkapanı/İSTANBUL* — Eskiden beri bize destek olduğunuz için size ne kadar teşekkür etsek azdır. Göndermiş olduğunuz bütün aboneler kaydedilmiştir. Abonelerin uzatılmasını istemiş olduğunuz bütün okuyucularımızın aboneleri de birer yıl daha uzatılmıştır.

Mecmuamızın bu zamana çıkmış bulunan sayılarını istiyorsunuz. Elimizde mevcut bulunan bütün sayılar adresinize postalanmıştır.

★ *S. Ali Tekeli - ALTINEKİN* — Sizin isteğinize bizde candan katılmaktayız. Fakat mali durumumuz buna el vermemektedir. İsteğiniz ileride inşallah tahakkuk edebilir. Aboneniz; 64. sayıda bitmiştir. Bu duruma göre; eski borcunuzla birlikte bir yıllık daha abone bedeli göndermeniz gerekmektedir. Havalenize abone numaranızı yazmayı lûtfen unutmayınız. Alâkanıza teşekkür eder, bütün işlerinizde Allah'tan başarılar temenni ederiz...

★ *S. Mevlüt Aksak - ANTALYA* — Yüksek İslâm Enstitüsü Mezunları diğer Yüksek okulları bitirenler gibi, askere gittikleri zaman, askerliklerini yedek subay olarak yaparlar. Bu cümleden olarak bugün ordumuzda birçok Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu vazife yapmaktadır. Bu okullardan mezun olanlara yedek subaylık hakkı yok diyenlerin iddiaları belki kasıtlı, belki de bilmediklerindendir.

Bugün Türkiyemizde, İstanbul, Konya, Kayseri, İzmir olmak üzere dört Yüksek İslâm Enstitüsü vardır. Selâmlar...

★ *S. Rahmi Erdoğan - ALMANYA* — Abone kaydınız yapılmıştır. Memleketimizin manevî kalkınmasında milli bütünlüğümüzü sarsmak istiyen Komünizm, Siyonizm gibi yabancı akınlarla mücadele etmek istiyen bir vatandaş olarak sizi tebrik ederiz. Abone şartımız: Yurt harici 16.00 TL. dir. Bu havaleyi abone numaranız olan 12177 yi yazmayı unutmayınız. Gönüller dolusu selâmlarımızı bildirir, başarılar dileriz.

★ *S. Ali EROL* — Abone kaydınız yapılmıştır. Göndermiş olduğunuz 12 liralık havaleniz alınmıştır. Samimi ve içten gelen hareketinize teşekkür ederiz. Şayet bahsetmiş olduğunuz mecmuamızda çıkan «Peygamberimizin Rüyası» nı istiyen olursa mecmuamızı tavsiye edersiniz, hem daha başka kardeşlerimizi okumaya sevk etmiş olursunuz, hem de mecmuamıza abone çoğaltmış olursunuz. Bildirmiş olduğunuz sayıdan istediğiniz kadar gönderebilirsiniz. Selâmlar...

★ *S. Mustafa Erbülbül - URFA* — Arkadaşınız ile birlikte abone kayıt işiniz yapılmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, bilmukabele selâmlarımızı bildirir, bu alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar.

★ *S. Bilâl Küçükkaya - ELAZIĞ* — Mektubunuzda işaret ettiğiniz aksaklıklar giderilmiştir. Bundan sonra inşallah bu gibi yanlışlıklar zuhur etmez. Adreslerini lûtfettiğiniz arkadaşlar abone kaydedilmiştir. Mecmua zarflarının üzerinde abonesi biten okuyucularımıza yapmış olduğumuz ikaza postahane tarafından itiraz edilmiştir. Alâkanızın devamlı olmasını diler, desteğinizi ve yeni abonelerinizi bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Selâmi Sezgi - ÇORUM* — Hakkımızda gösterdiğiniz iyi niyete ve başarı dileklerinize teşekkür ederiz. Mecmuamızın son sayılarından adresinize postalanmıştır. Muhterem okuyucularımızı memnun etmek için çalıştığımız sizin de dikkatinizden kaçmamış, el birliği, fikir birliği yaparak O K U yu tanıtmamız, yaşatmamız, bugünün şartları altında bir mecburiyettir. Alâkanızın devamlı olmasını diler, selâmlarımızı sunarız...

★ *S. Hüseyin Demirel - Saruhanlı/MANİSA* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Bildirmiş olduğunuz Şakir Aktaş, Hasan Basri Ertark, Ali Karapehlivan kardeşlerimizin abonelerinin kaydedildiğini bildirir, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. İbrahim Uçtu - ALMANYA* — Adresiniz değiştirilmiştir. Mecmuamızdan faydalandığınızı ifade ediyorsunuz. Bu bizi çok sevindirdi. Uzak diyarlarda size faydalı olabiliyorsak, çeşitli mahrumiyetlerin baskısı altında ezilen ruh dünyanızı şenlendirebiliyor, sizlere bir şeyler söyleyebiliyorsak ne mutlu bizlere, selâmlar...

★ *S. Memduh Açık - ADAPAZARI* — Mecmuamızın siz genç kardeşlerimizin ve okuyucularımızın alâkasıyla daha da inkişaf edeceği muhakkaktır. Sizin de işaret ettiğiniz gibi son sayılarımız çok beğenilmekte, abone miktarının da arttığı görülmektedir. İstemiş olduğunuz 68. sayı adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Ahmet Akyazı - İSTANBUL* — Hakkımızda gösterdiğiniz iyi niyete teşekkür ederiz. Abone bedeliniz alındı ve hesabınıza işlendi. Mektubunuzdaki başarı dileklerinize aynen mukabele eder, saygılarımızı sunarız.

★ *S. Sabiha Mert - İZMİR* — İsteğiniz memnuniyetle yerine getirilmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

★ *S. Hamdi Poçan - BALIKESİR* — Mektubunuzda alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar postacı tarafından «Verilen adreste bulunamadı» gerekcesi ile tarafımıza iade edilmiştir Bundan böyle mecmualarınız yeni bildirmiş olduğunuuz adrese gönderilecektir .Selâmlar...

★ Aşağıda isimleri bulunan sayın okurlarımızın istekleri yerine getirilmiştir. Hepsine ayrı ayrı selâmlarımızı bildirir, alâkalarından dolayı teşekkür ederiz...

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi:
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına:
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdürü:
Zekâi KUNDAK

İdarehane:
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi: P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları: Yıllık: 12 T.L. Altı Aylık: 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık: 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih: 5 Şubat 1968

FİATI: 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

İki Cihan Saadetinin Anahtarı Allahı Bilmektir.

Yıl: 8 Sayı: 75 Zilhicce : 1387
Mart : 1968

İÇİNDEKİLER

- Hâdiseler — Düşünceler
- İki cihan seadetinin Anahtarı Allahı bulmaktır.
- Hz. Osman'ın Bir Kerameti Ter.: **A. G.**
- Müslüman İçin Prensipler Yazan : **es-Seyyid SÂBIK**

Terceme : **Ahmet GÜRTAŞ**

- Çatal Yürekli Gazi **Yaşar GÖKÇEK**
- Nefes Almaktaki Zevk **O. S. EYMİRLİOĞLU**
- Meselelerimiz **Ömer BAL**
- Ona dönünceye kadar **Prof. Seyyid KUTUB**
- Abdeste Niyet **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Kurban **Veli ERTAN**
- Hac **İmam-ı GAZÂLİ**
- Koman Arslanlarım **Tahsin ÜNAL**
- Kurtuluş Yolu **İrfan CEYLÂN**
- Güzel Sözler Der.: **Hasan TEKELİOĞLU**
- İmam-ı Azam Ebu Hanife'den menkibeler
- Garp ilminde Kur'ân-ı Kerîm
- İslâma dâvet **Osman CİLÂCI**
- Bunları Biliyor musunuz? Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**
- Haberler ve Kritiği
- Hadisler
- Müslüman Çocuklarının Din Bilgisi
- Okuyucularla Başbaşa

FİATI 1 LİRA

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Bugün Milletimiz çeşit çeşit buhranlar, fikrî istikrarsızlıklar içinde çalkanmaktadır. Milletimizin istikbal için ümit bağladığı genç kadro, bir takım hiçten meselelerle uğraşmakta ve gençlik gibi bir nimeti hayvanî ihtiraslar, basit zevkler uğrunda harcayıp gitmektedirler. Kafası büyük memleket meseleleriyle zonklamayan, şakakları büyük millet davalarıyla burçak burçak terlemiyen bir gençlik, istikbalde millet çapındaki sefaletimizin baş saiki olacak demektir. Bize öyle geliyor ki, hıristiyanlık âlemini tarihte birkaç defa dize getiren bu milletin kafasına, düşman hizipler tarafından, bir makanizma kurulmuş ve bu makanzima sayesinde milletimiz milli ve dinî davalardaki ruh hassasiyetini kaybetmiştir. Şimdi bütün dava, gençliğin kafasından, istifham helezonlarıyle beyin faaliyetlerini alabora eden bu şeytanî makanizmayı söküp atmaktır. Fakat gel-gör ki ona bu çileli yolda rehberlik edecek, fikir seyyaliyetine istikâmet verecek liderler yoktur. Vatan gençliğinin bir hiçlik curcunası içinde kendini bulamaması bir millet için ne büyük talihsizlik!..

Bugün, medenî bir millet olduğumuzu dünyaya iddiasız kabul ettirebiliriz, fakat sınaî bakımdan büyük millet olma vasfımıza rağmen geriyizdir. Ve bu gerilik bir iki asırlık bir zamanı eritecek kadar uzun mesafeleri kapsar. Esefle söyleyelim ki bu astronomik mesafeyi dine, diyanete ve onun mümessillerine yükleme çabasında olanlar, bu üç unsurun saffet zamanlarında eriştiği itilâyı göremiyecek kadar basiretsiz olanlardır. Kabul edelim ki bu mesafe açığı, onların iddia ettiği gibi bu üç unsurun üç koldan zaman denilen sihirli akışı durdurucasına geriye doğru sabit bir noktaya bizi bağlamış olmalarından meydana gelsin... Fakat biz bu sabit noktayı söküp rüzgârlara binerek sür'at alalı yarım asrı aştığı halde hâlâ memlekete ilmî ve sınaî keşifler iki asır zarfında bile girmemekte «mini etek» ise iki gün içinde gelmektedir. Bunun nedenlerini sadece ruh-i diyanette değil, biraz da ilim yapacağı yerde politika yapan kurumlarda; ulûm ve fünûn tahsil edeceği yerde politik ihtiraslara kapılarak köşe kapmaca oynıyan gençlik teşekküllerinde aramak gerek...

Bugün birbirini yiyecek kadar kıyasıya didişen bir nesil, memleket realitelerinden habersiz, kendi kendisiyle tezat halinde, kendi öz ruhunun münkiri durumundadır. Bu neslin içinde bulunduğu buhran, artık iyice anlaşılmıştır ki mefkûresizlikten, bir gayeye gönül veremmemekten ileri geliyor. Gençliği bir iman gibi saran ulvî mefhumlar, bugünkü gençliğin lûgatında maalesef mevcut değildir. Aşkı, mefkûresi, hedefi ilim, ahlâk ve iman olması icabeden genç nesil, fuhuştan başka aşk, eğlenceden başka mefkûre, zenginlikten başka bir hedef tanımamaktadır. Bunun içindir ki düşünme melekesi olan herkes, başını ellerinin içine alarak Türkiye'nin geleceği için fikir teri dökmeli; vecd ve mâna dolu bir gençlik kadrosuna vücût vermenin imkânlarını aramalıdır. Aksi halde gençlerimiz, Anadolunun en saf, en dindar muhitinden gelmiş olsa bile Üniversite muhitinin dağdağalı hayatı, büyük şehirlerin gittikçe mebzûlleşen eğlencesi, fuhşu, partisi insanımızı kutsal mefhumlardan tecrit etmekte devam edecektir.

Vecd ve mâna dolu bir gençlik kadrosu diyoruz. Bu kadro belli ki bize Merihten gelmiyecek; kadın külotu gibi dışardan da ithal edilmiyecektir. Bu kadro bizim içimizden çıkacak. Bu kadro, memleket evlâdının beynini çürüten sefalet bataklığının kurutulmasıyle doğacak. Bu kadro telkin kürsülerinin islâhıyle vücut bulacak. Bu kadro, fikir cereyanlarının, millî hislerin ve dinî duyguların menşurundan süzülerek genç kafalara intikal ettirilmesiyle meydana gelecektir. Bu kadro irfan ocaklarında tarih şuuru uyandığı, ilim ateşi yandırıldığı zaman doğacaktır. Bekliyelim o günleri... Gün doğmadan neler doğar!.. Fakat mahzun ve münkesir kalbler, uzun intizar dakikalarına mütehammil değiller ki...

İslâmın İlk Emri
Oku

İki Cihan Seadetinin Anahtarı Allahı Bilmektir

Yaratılışın en yüksek gâyesi ve fıtratın en yüce neticesi «Allaha inanmak»tır. Ve insaniyetin en yüce mertebesi ve beşeriyetin en büyük makamı «Allahı bilmek»tir. Cin ve insin en parlak saadeti ve en tatlı nimeti «Allah sevgisi»dir. Ve beşer ruhu için en hâlis sürur ve insan kalbi için en sâfi sevinç «Lezzet-i ruhaniyyedir». Evet, bütün hakiki saadet, hâlis sürur ve sâfi lezzet elbette Allahı tanımak ve O'nu sevmektedir. Onlar, onsuz olamaz. Cenab-ı Hakkı tanıyan ve seven; nihayetsiz saadete, nimete, esrara ya bilkuvve veya bilfiil mazhardır. Onu hakiki tanımıyan, sevmeyen sonsuz şekavete, elemlere ve vehimlere ma'nen ve maddeten mübtelâ oulr. Evet, şu perişan dünyada, âvâre nev-i beşer içinde, semeresiz bir hayatta; sahipsiz, hamisiz bir surette, âciz, miskin bir insanın bütün dünyanın sultanı da olsa kaç para eder. Bu perişan fânî dünyada; insan, sâhibini tanımazsa, mâlikini bulamazsa, ne kadar bîçare olduğunu herkes anlar. Eğer sahibini bulsa, mâlikini tanısa, o vakit rahmetine iltica eder, kudretine istinad eder. O vahşetgâh dünya, bir gezinti mahalline döner ve bir ticarethane olur.

***

BİR BAHÇEDE BİR SARI ÇİÇEK, O BAHÇE NAKKAŞININ BİR MÜHRÜ HÜKMÜNDEDİR. O ÇİÇEK MÜHRÜ KİMİN İSE BÜTÜN ZEMİN YÜZÜNDEKİ O NEVİ ÇİÇEKLER, O ZÂTIN KELİMELERİ HÜKMÜNDE OLDUĞUNA VE O BAHÇE DAHİ ONUN YAZISI OLDUĞUNA, AÇIK BİR SURETTE DELÂLET EDİYOR. DEMEK OLUYOR Kİ: HERBİR ŞEY, UMUM EŞYAYI HÂLİKINA İSNAD EDİP, ÂZAMÎ BİR TEVHÎDE İŞARET EDİYOR.

O K U

EY MÜNKİR!

Sen, ateşböceğinden daha sönük kafa fenerinle nasıl şu güneşlere karşı gelebilirsin? Onlardan istiğna edebilirsin? Üflemekle onları söndürmeye çalışırsın? Tuuuh! Senin o münkir aklına... Nasıl, o iki lisan-ı gayb ve şehadet ve bütün âlemlerin Rabbi ve şu kâinatın sahibi namına ve onun hesabına söyledikleri sözleri ve dâvâları inkâr edebilirsin? Ey biçare ve sinekten daha âciz, daha hakîr! Sen necisin ki, şu kâinatın Sâhib-i Zülcelâlini tekzibe yelteniyorsun?

S. A.

Hazreti Osman'ın Bir Kerameti (1)

Terceme eden : A. G.

Sübki Tabakât adlı eserinde diyor ki : Bir gün Hz. Osman (R.A.) efendimizin huzuruna, yolda bir kadınla karşılaşıp zihnini onunla fazlaca meşgul eden bir adam girdi.

Hz. Osman efendimiz o adama :

— İçinizden biri iki gözünde zina eseri olduğu halde içeri giriyor, buyurdu.

Adam :

— Hz. Peygamber (A.S.) (vefat ettik)den sonra da mı vahiy (devam ediyor?) dedi.

Hz. Osman :

— Hayır; Fakat mü'minin firaseti (2)... diye cevap verdi.

Hz. Osman efendimiz bu kerametini o adamı terbiye etmek ve yaptığından vazgeçirmek için ızhar etmişti.

Sübki devam ediyor :

İyi bil ki, bir kimse kalbi temiz ve saf olduğu zaman Allah'ın nuru ile bakar. Gözü bulanık veya saf herhangi bir şeye değer değmez hemen onun mahiyet ve aslını kavrar.

Bu konuda dereceler muhteliftir. Evliyaullahtan bir kısmı vardır ki, bulanıklık ve bozukluğun varlığını bilir, fakat aslını ve sebebini kavrayamaz. Diğer bir kısım evliyaullahın derecesi bu makamın üstündedir. Bu kimseler bir şeyin aslını ve sebebini de bilirler. Nitekim Hz. Osman efendimizin kerameti bu cinstendir. Şüphesiz ki, o adamın zihnini kadınla meşgul etmesi kalbinde bir bozukluk ve bulanıklık meydana getirmiş, Hz. Osman efendimiz de bunu hem görmüş, hem de sebebini anlamıştır.

Burada bir incelik daha vardır :

Her günahın bir kiri vardır ve kendine göre kalbde siyah bir leke bırakır. Cenab-ı Hakkın et-Tatfif sûresi, 14. âyetinde «Hayır, (hakikat öyle değil), bil'akis, onların irtikâb edegeldikleri (masiyetler) kalblerini yenmiş (paslandırmış)dır.» buyurduğu gibi bu lekeler bir pas halini alır (3), Allah korusun, bu pas tabakası nihayet kalınlaşır, kalb kararır, nur kapıları kapanır, kalb mühürlenir ve yine Cenab-ı Hakkın «Onların kalbleri mühürlenmiştir, onlar (hak ve hakikatı) anlamayacaklardır.» buyurduğu gibi kendilerine tevbe kapıları da kapatılır.

---

(1) Yusuf b. İsmail en-Nebehâni (v. 1350 H.), Câmiu kerâmâti'l-evliya', Mısır 1962, Cilt: 1, Sh. 150-151.

(2) Hz. Peygamber Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde «Mü'minin firasetinden sakınınız, çünkü o Allah'ın nuru ile bakar» buyurmuşlardır. Hz. Osman efendimizin cevabında bu hadis-i şerife işaret vardır. Firaset, anlayışlı olma ve işin aslını kavrayabilme mahareti demektir.

(3) Bir hadis-i şerifte «Kul bir günah yapdı mı kalbine siyah bir nokta konulur. O, bunu tevbe ve istiğfar ile attığı zaman kalbi cilâlandırılır. Fakat tekrar günaha dönerse o noktalar artırılır. Nihayet kalbini kaplar. İşte bu, Cenab-ı Hakkın bu âyette beyan buyurduğu pasdır.» buyurulmuştur.

ALLAH-Ü TEÂLÂ, HER SENE (ASGARÎ) ALTIYÜZ BİN İKŞİNİN KÂBE'Yİ ZİYARET EDECEĞİNİ VADETTİ. ŞÂYET DAHA AZ OLURSALAR, MELEKLER İLE ONLARI TAMAMLAR. KÂBE, ZİFAFA HAZIRLANAN DUVAKLI GELİN GİBİ SÜSLÜ OLDUĞU HALDE HAŞROLACAKTIR. ONU TAVAF EDEN HERKES ETEKLERİNDEN SARILACAK, CENNETE GİRİNCEYE KADAR ETRAFINDA DÖNECEK VE ONUNLA BERABER CENNETE GİRERCEKLERDİR.

— Hadis-i Şerif —

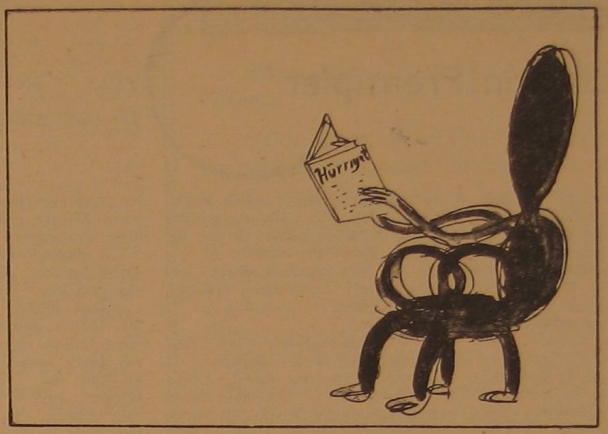

ASRIMIZIN BEYİNSİZ İNSANI İÇERİSİNDE FİKİR NAMINA TEK KIRINTI BULUNMIYAN GAZETESİYLE;

«FİKİR BEYNE MUHTAÇTIR, DİĞER İFADESİYLE BEYNİ OLAN FİKRİ ARAR.» HÜKMÜ KATİYETLİLİK ARZETMEKLE BERABER, ŞU HUSUS MÜPHEMLİKTEN SÂLİM DEĞİLDİR : FİKİRSİZLİK Mİ BEYİNSİZLİĞİ; YOKSA BEYİNSİZLİK Mİ FİKİRSİZLİĞİ DOĞURUR?!..

Küçük günahlar kalbde kendine göre, istiğfar ve diğer keffaretlerle yok edilebilecek lekeler bırakır. Bunu ancak Hz. Osman gibi çok keskin görüş sahibi kimseler idrak edebilir. Nitekim yukarda mevzuubahs olan küçük lekeyi idrak etmişti. Kadını zihninden geçirip ondan bir şeyler ummak küçük günahlardandır. Hz. Osman bunu görmüştü. Bu, bir çok makamların üstünde yüksek bir makamdır.

Bir küçük günaha diğer küçük günahlar eklenince leke çoğalır. Allah korusun, yukarda vasfettiğimiz gibi kalbi karartacak derecede günahlar arttığında kalbin kararması herkesin görebileceği bir şekle gelir. İnsan, boylu boyunca günaha boyanıp kalbini karartan bir kimseyi görüp de bu durumunu kavrayamazsa bilsin ki, kendisi de aynen onun gibi kalbini günahlara kör ettiği için onun halini anlayamamaktadır.. Yoksa, basiret sahibi olsaydı bu koyu karanlığı mutlaka görürdü.

Kişi gözünün kuvveti derecesinde görebilir, basireti nisbetinde kavrayışlı olabilir.

HAŞYET

Süfyan İbn-i Uyeyne anlatıyor : Ali bin Hüseyin, biniti üzerinde hac için ihrama hazırlandığı vakit benzi sarardı, vücudu titremeye başladı, bir türlü «Lebbeyk» deyip telbiye edemiyordu. Sebebi kendisinden soruldukta : «Rabbimin, kabul etmiyorum diyerek red etmesinden korkuyorum» diye cevap verdi. Ve nihayet «Lebbeyk» deyince bayıldı ve düştü. Bu hal, hac işlerinin nihayetine kadar kendisinde devam etti.

Müslüman için Prensipler[1]

Yazan : es-Seyyid Sâbık
Terceme : Ahmet GÜRTAŞ

Ebû Zer'den (R.A.) Hz. Peygamber Efendimizin (A.S.) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir :

«Kim (sadece) dünya arzusu ile sabahlarsa (ona) Allah'dan hiçbir şey (yardım) yoktur Müslümanları benimsemiyen kimse onlardan değildir. Kim ki, zorlanmadan, kendiliğinden zillete razı olursa o kimse bizden değildir.»

Hz. Rasül (A.S.) bu hadis-i şerifleri ile, müslümanın hayatının dayanağı ve zihnine nakşedip gölgesinde yaşaması icabettiği üç esasa irşad buyuruyorlar.

1 — Birinci esas :

Birinci esas sadece dünya ile meşgul olmamak, iman, ibadet, tefekkür, zikir, üstün ahlâk ve yüksek terbiye gibi ruhî kıymetlerden yüz çevirtecek şekilde dünyaya vermemek.

Muhakkak ki, hayattan gaye Allah'ı bilmek, O'na ibadet etmekle nefsi temizlemek ve insanlar arasında sevgi, adalet ve kardeşlikle iyi münasebetleri takviye etmektir.

Şurada hiç şüphe yok ki, şehvetlere önem vermek, gayr-ı meşru arzulara cevap vermek, bedenin lezzetlerini fazlalaştırmak ve bunlara kendini kaptırmak mutlaka nefsi, hastalıklarının en öldürücüsüne maruz bırakır, onu hayırlı şeylerden aşağılık sıfatlara ve kötü huylara saptırır.

Gerek fertler ve gerekse cemiyet ve milletler arasındaki didişme ve kavgaya baktığımız zaman ilk anda bunun sebebinin bencillik ile vurgun ve ganimet mallarından en büyük hisseye konma hırsına racî olduğunu anlarız. İşte bunun için İslâm, dünyaya haddinden fazla hırs beslemekten medeniyor da Hz. Rasül (A.S.) şöyle buyuruyor :

«Muhakkak ki, Dünya tatlı ve gönül alıcıdır. Şüphesiz ki, Cenab-ı Hak da sizi dünyada halife kılmış olup nasıl amel yapacağınızı gözetmektedir. O halde dünyadan ve kadınlardan sakınınız. Zira İsrail oğullarının ilk fitnesi kadınlarda olmuştur.»

Çok defa Hz. Rasül (A.S.) ashabına dünyanın hakikatını açıklamak için fırsatları iyi değerlendirir ve bir nazar atfetmeden, geçip gitmek üzere dünyayı kendi haline bırakmazdı. Bir gün Hz. Peygamber (A.S.) efendimiz ashabı ile ölü bir koyuna rasladı da onlara :

— Bu ölü koyunun sahibi için hiçbir değeri olmadığına inanıyor musunuz? dedi.

Onlar da :

— Kıymetsizliğinden dolayı onu atmışlar, diye cevap verdiler.

Bunun üzerine Hz. Rasül (A.S.) :

— Şüphesiz ki, Dünyanın Allah yanında kıymetsizliği bu ölü koyunun sahipleri yanında değersizliğinden daha beterdir, buyurdu.

Kur'an-ı Kerim ziyadesiyle açıklamak için misaller vererek ve hakikatını beyan ederek dünya hakkında hayli söz söylemiştir: «Ta ki helâk olan apaçık bir delil(i gözüyle gördük)den sonra helâk olsun, diri kalan da apaçık bir delil(i gözü ile gördük)den sonra hayatta kalsın...» (2)

Kur'an-ı Kerim şöyle buyuruyor:

«Bilin ki, (ahiret kazancına yer vermeyen) dünya hayatı ancak bir oyundur, bir eğlencedir, bir süsdür, aranızda bir öğünüşdür. Mallarda ve evâltlarda bir çoğalıştır. (Bunun) misali, bitirdiği nebat ekicilerin hoşuna giden bir yağmur gibidir. (Fakat) sonra o (nebat) kurur da sen (onu) sapsarı bir hale getirilmiş görürsün. Sonra da o bir çörçöp olur...» (3)

İslâmın, bu manayı açıkladığında, tabilerini şer ve fesattan himaye ve muhafaza etmekten, kalblerinin, iman halavetini ve irfan nurunu giderecek şeylerle ihtilâtını önlemekten başka hiçbir maksadı olmaması tabiidir. Zaten Hz. Peygamber (A.S.) efendimiz de bu manaya işaret etmiş ve şöyle buyurmuştur:

«Allah'a yemin olsun ki, sizin için en korkunç şey fakirlik değildir. Fakat ben dünyanın, sizden öncekilere olduğu gibi size de musallat olmasından, sizin de sizden öncekiler gibi dünya(lıklar hususun)da birbirinizle rekabete kalkışmanızdan ve dünyanın sizden öncekileri helâke sürüklediği gibi sizi de helâke sürüklemesinden korkuyorum.» (4)

İslâm, tabilerinin dünyayı terketmelerini, hayattan el-etek çekmelerini ve rahiplerin yaşadığı gibi hayat sürmelerini de kasdetmemektedir. Nitekim, İslâmın yüce Kitabı şöyle buyuruyor :

«O, göklerde ne var, yerde ne varsa hepsini kendi (canibi)nden size râm etti..» (5)

«Allah, gökleri ve yeri yaratandır. Üstten (buıutlardan) su (yağmur) indirip onunla size rızık olarak türlü mahsuller, meyveler çıkarandır, emr (ve izn-i ilâhîs)i ile gemileri denizde yürümek için size râm edendir, akar suları da yine size, sizin (faidenize) müsahhar kılandır.

Güneşi, ayı âdetlerinde daim (ve hizmetlerinde kâim) olarak size teshir eden O, geceyi, gündüzü, sizin (faidenize) tahsis eyleyen O'dur.

O, size istediğiniz şeylerin hepsinden verdi. Eğer Allah'ın (bunca) nimetini birer birer saymak isterseniz (ne mümkin?) siz (onları) icmal suretiyle bile sayamazsınız.» (6)

Bütün bu nimetlerin teshir ve tahsis edilmesi, yaşamayı dumura uğratan, hayatın seyrini durduran ruhbanca yaşamağa ve bir kenara çekilmeye aykırı olarak en hayırlı bir şekilde bu nimetlerin değerlendirilmesini ve onlardan istifade edilmesini icabettirmektedir. Hz. Peygamber efendimiz helâl yaşama yolunda gayret göstermeğe, güçlüklere göğüs germeye davet etmekte, bunu da bir nevi makbul cihad saymakta ve şöyle buyurmaktadır :

«Ailesi için çalışarak akşamlayan kimse mağfirete nail olarak akşamlamış olur.»

Hz. Rasülüllah'ın ashabından bir grup yiğit bir gün gördüler ve :

— Keşke bunun yiğitliği Allah yolunda olsaydı, dediler. Bunun üzerine Hz. Rasülüllah efendimiz şöyle buyurdu :

«Eğer küçük çocukları(nın nafakası) için çalışmak üzere çıkmışsa o, Allah yolundadır. Ebeveyni için çalışmak üzere çıkmışsa o, yine Allah yolundadır. İffet ve terbiyesini muhafaza ederek kendi nefsi için çalışmak üzere çıkmışsa o, yine Allah yolundadır. Fakat riyakârlık ve övünmek için çalışmak üzere çıkmışsa o, şeytanın yolundadır.» (7)

Hz. Peygamber efendimizin bir fakire, dağa gidip odun kesmesini ve topladığı odun demetlerini satmasını emretmesinden, böyle yapmasının insanlardan dilenip onlara yük olarak yaşamasından daha hayırlı olacağını hatırlatmasından daha beliğ ve açık hiçbir şey yoktur (8). Yine Hz. Rasülüllahın :

«Hiçbir kimse elinin emeği olarak yediğinden daha hayırlı hiçbir yemek asla yememiştir. Allah'ın peygamberi Hz. Davud (A.S.) da elinin emeğini yerdi.» (9) sözünden daha beliğ hiçbir şey yoktur.

Şu hususu belirtmek lâzım ki, âlimlerden bir kısmı* bu dinî esasları yanlış anlamışlar, halkı zahidliğe ve Allah'ın helâl kılmış olduğu rızıkları tahrime davet etmişlerdir. Tembel ve din adına ticaret yapanlardan birçok kimseler de bunlara uymuşlar, çalışmayı terkedip helâl kazanç yolunda güçlüklere göğüs germeyi göze almamışlar, nihayet fakirlik ve meskenet yakalarına yapışmış ve: «Din hayatla bağdaşmaya elverişli değildir, din medeniyet ve ilerleme yolunda çelme taşıdır.» gibi bir takım yersiz sözlerin yükselmesine sebep olmak suretiyle İslâm'ın yüz karası olmuşlardır.

Biz tekrar ediyoruz ki, müslümanların din ile dünya, ruh ile madde arasını birleştirmeleri icabeder. Ta ki, bütün yönleriyle hayrı elde etsinler, bu hayatta mes'udane yaşasınlar, âhiret hayatında da fevz ve felâha nail olsunlar.

Zaten sa'y ve gayret İslâm'ın vacip kıldığı şeylerdendir. Deylemî Firdevs'in müsnedinde Hz. Peygamberin (A.S.) şöyle dediğini rivayet etmiştir :

«Helâl (rızk)ı talep etmek her müslümana farzdır.»

Zahidliğin en büyük tarifi de Hz. Rasülüllah efendimizin buyurmuş olduğu şu sözdür :

«Dünyada zahidlik helâli haram kılmak ve malı boşa götürmek değildir. Fakat dünyada zahidlik, kendi elinde olana Allah'ın yanında olandan daha çok güvenmemen ve sana bir musibet geldiğinde, başında devamlı kalacak olsa bile o musibetin sevabına son derece arzulu olmandır.»

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vet'ül-İslâm, Mısır, 1960, Sh. 133-138.
(2) el-Enfal Sûresi, Âyet: 42.
(3) el-Hadid Sûresi, Âyet: 20.
(4) Buhârî rivayet etmiştir.
(5) el-Casiye Sûresi, Âyet: 13.
(6) İbrahîm Sûresi, Âyet: 32-34.
(7) Taberî rivayet etmiştir.
(8) Buhârî rivayet etmiştir.
(9) Buhârî rivayet etmiştir.

ÖYLE BİR TAŞ Kİ!

Hazret-i Ömer (R.A.) de Hacerü'l-esved'i, öptü ve sonra :

(«Ben, senin, ne kârı ne de zararı dokunan bir taş olduğunu biliyorum, Resulü Ekrem (S.A.) in seni öptüğünü görmeyeydim, ben de seni öpmezdim.» dedi ve ağladı hattâ inilti ve hıçkırığı duyuldu. Sonra ardına baktı ve Hazret-i Ali (R.A.) yi gördü ve Ya Ebel Hasan! (Ey Hasan'ın babası) İşte burada gözyaşları dökülür ve burada dualar kabul olur, dedi. Bunun üzerine Hazret-i Ali (R.A.) Hazret-i Ömer (R.A.) e hitaben Ya Emîrelmü'minîn! (Ey mü'minlerin emîri) [Bu taşın] hem zararı ve hem de kârı olur, dedi. Hazret-i Ömer nasıl olur? deyince, Hazret-i Ali : «Allah-ü Teâlâ Âdemin zürriyyetinden ahdi misak aldığı vakit onu yazdı ve bu taşın içine koydu. İşte bu taş, mü'minlerin, vefa edip sözlerinde durduklarından lehlerine, kâfirlerin de inkâr ettikleri için aleyhlerine şehâdet edecektir.) dedi.

İşte, Haceri Esvedi istilâm sırasında :

«Allahım! Sana îman eder, kitabını tasdik ve muahedemizde dururuz.» diye dua edilir.

— İhyâ'dan —

Fikret, nasıl kurulmuş, içiçe bu iklimler?
Nasıl kaynaştırılmış, sesler, renkler, hacimler?

N. F. K.

TARİH Köşesi

Akınlardan bir Nefes

Çatal Yürekli Gazi

Yaşar GÖKÇEK

Fatih Sultan Mehmed'in gözlerini Avrupa ufuklarına çevirdiği yıllarda idi. Macar tahtında Matyas Korven bulunuyordu. Genç ve tecrübesiz olan bu kıral, memleketinin cenup hududlarında gelişmeğe başlıyan dinamik ve kudretli devletin ehemmiyetini idrâk edememişti. Memleketinde dahili mes'elelerle daha fazla alâkadardı. Dayısı Prens Mişel Silaci ile araları açılmış ve onu tevkif ettirmişti. Gerek memleketin cenup bölgelerinde, gerekse Prensler ve ordu kumandanları arasında büyük nüfuz sahibi olan dayısından kurtulmak çarelerini araştırmaktaydı.

Bu sıralarda Fatih Sultan Mehmet, Semendire'yi zaptetti. Semendire'nin zaptıyla beraber bir taraftan Gazi Evrenos Oğulları, diğer taraftan Gazi Mihal oğulları idaresindeki akıncılar Avrupa'ya velvele verdiler. Fatih devriyle, hristiyan ülkelere, cihad-ı mukaddes ilân edilmişçesine, büyük akınlar devri başladı. Bu devirde, akıncı teşkilâtı mükemmelleşmiş; akıncılık, din ve devlet için can bağışlıyanların, «iki cihanda bir cânan ümidi» besliyenlerin seve seve iltihak ettikleri güzide bir meslek haline gelmişti.

Semendire'yi zapteden ve Avrupa'da alev kanatlı süvarilerle cevelânlara başlıyan Türkler ,bütün Avrupa milletleri için endişe kaynağı olmuştu. Papanın tavassutu ve Macar prensleriyle ileri gelenlerinin ricası üzerine, Matyas Korven, dayısı Mişel Silaci'yi affetti. Onu, eskiden olduğu gibi, Macaristan'ın Türklerle hemhudud bölgelerine geniş selâhiyetlerle «Umumi Vali» tayin etti.

Mişel Silaci, Türklere karşı açılacak sefere kıralın da iştirâk etmesini arzuluyor ve çok ısrar ediyordu. Genç kıralın o tarakta bezi yoktu. Türlü vesilelerle sefer tarihini geciktiriyordu. Silaci, daha fazla sabredemedi, kendi kuvvetleriyle, Türklerle boy ölçüşmeğe karar verdi. Umumi valisi bulunduğu bölgeden ve bilhassa Karpat Ruslarından 20.000 kişilik bir ordu topladı. Ordusunun talim ve terbiyesine hususî bir itina gösteriyor, ayrıca toplar da döktürüyordu. Hazırladığı ordusu ile Semendire'yi geri alacağına kanaat getirdikten sonra, 1460 yılı Aralık ayında, hareket etti. Geçtiği yerlerde, hristiyanlığın kurtarıcısı olarak karşılanıyor, maiyetindeki Macar asılzade ve kumandanlarının şatafatı da gözleri kamaştırıyordu.

Evliya Çelebi'nin «Çatal Yürekli» diye vasıflandırdığı Mihalzade Gazi Âli Bey o sırada Plevne Sancakbeyi bulunuyordu. Âli bey, Silaci asker toplamağa başladığı sırada onun niyetini haber almış, plânını tasarlamıştı.

Macar ordusu hududa yaklaşırken, Gazi Âli beyin küçük akıncı ordusu, kısa zamanda toplandı. Âli Bey, maddecilere parmak ısırtacak bir şey yapıyordu. Gelen düşman kuvvetinin miktarını bildiği halde, yalnız üç bin dilâverle onları karşılamağa çıkmıştı. Biner kişilik üç birlik halinde olan akıncı ordusuna Gazi Âli Bey, kardeşi İskender bey ve gaza arkadaşlarından Kara Halil bey kumanda ediyorlardı.

Akına çıkışı, bir göz ve gönül şiiri haline getiren Gazi Âli beyi teşyi' için bütün Plevne'liler yollara dökülmüştü :

«Getürdi ashab altunlı sancak
Şafak çekti ufukdan âl bayrak,
Âlem çekdi revan ol şah-ı gazi
Yanınca kaf-ı kudret şehbazı,
Kadem basdı yola serbazlarla
Bu yolda can veren şehbazlarla,
Kızıl bayrakların aksinden ol yol
Pür oldu erguvan-u lâle ve gül...»

Bütün gaza sahasını çok iyi bilen Âli bey, Tuna kıyısında Bezazis mıntıkasına yürüdü. Kendisi, maiyetindeki bin serdengeçti ile yol geçidi olan dar bir boğazın iki tarafını tuttu. Kardeşi İskender Beyle Gazi Kara Halil kumandasındaki iki bin kişilik mücahit ordusunu da, Macar ordusunu karşılamağa gönderdi.

Mişel Silaci, Mihal Oğullarını, bir avuç mücahitle yakalamış olmanın sevinci içerisinde, fazla düşünmeden «hücum» emrini verdi. Gaziler, harb ede ede, Macar ordusunu, Gazi Âli beyin beklemekte olduğu dar boğaza çektiler. Silaci, bütün ordusu ile boğaza girdiği zaman, Âli Beyin serdengeçtileri «tekbir» getirerek, yalınkılıç Macarların içine düştüler. Muharebe kısa sürdü. Mişel Silaci ile beraber bütün prensler ve zabitan esir edilerek Macar ordusu kılıçtan geçirildi. Tanrı, yoluna can bağışlıyan gazilere zafer bağışlamış, hilâl yine muzaffer olmuştu...

Mişel Silaci ve esirler İstanbul'a gönderilirken, Âli Bey Macar asılzade ve prensiplerinin karargâhını bastı. Ordu ile beraber gelmiş olan bir çok prenses ve asılzade hanımlar kiliseye sığınmışlar, Macar ordusunun muzafferiyeti için duâ ediyorlardı.

Kiliseye giren Âli Bey, oradakileri tetkik ederken kalbini ateşe veren bir çift göze rastgeldi. Ona doğru yürüdü, prensesin yüzünden nikabını açtı, karşısındaki güzelliğe hayran kaldı. Prensesden adını öğrendi ve oradakilere «Hepinizi Prenses Marya'ya bağışladım. Kılıcımın hakkı olarak yalnız onu alıyorum» dedi. Gazi Âli bey gibi devrinin en nâmdar kumandanı tarafından beğenilerek seçilmiş olmak bahtiyarlığına eren bu asılzade hanım, islâmiyeti kabul ederek Mahitap Hatun ismini aldı ve Gazi Âli beye, hepsi de akınlarda şehid olan, kahraman oğullar yetiştirdi.

NOT : 74. sayıda şiirde geçen «y ile başlıyan» kelime silâh mânasına gelmekte olup, gayri edebî bir kelimeyle alâkası yoktur.

Bir Sevgi Arıyorum...

Gayet temiz ve berrak,
Bir mümin kalbi kadar
Allah'a yaklaşacak
Bir sevgi arıyorum...

Feryatları dindiren
Unutulmuş kalpleri
Bir lâhza sevindiren
Bir sevgi arıyorum...

Hasretime yol bulan
Ruhumdan daha yakın
Bana arkadaş olan
Bir sevgi arıyorum...

Gönlüme hayat veren
Sonsuz bir saadetle
Allah'a niyaz eden
Bir sevgi arıyorum...

İbrahim Ulvi YAVUZ

Nefes Almaktaki Zevk

Osman S. EYMİRLİOĞLU

Bir zamanlar devletin ta kendisi olan bir adam : «Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.» demiş. Halbuki insan oğlu devletin peşinde nefes nefesedir de yine eline kırılmış hayalinden başka bir şey geçmemektedir. Zevki, huzuru yakalamak için milyonlar mı kazanmıya çalışmıyor? Modern konfor, lüks hayat ondan neyini esirgemiştir? O milyoner iken yetişemediği saadeti, milyarlara kavuşunca tutabileceğini sanmaktadır. Geri kalan beş on senelik ömrünü içinde geçirmek için beş on asır dayanacak apartmanlar kurmak sevdasındadır. Saadetle ancak böyle bir kâşane içinde sarmaş dolaş olabileceğini hayat etmektedir. Para kazanmak, daha da kazanmak, çok kazanmak, çabuk kazanmak için çevirmediği dalavere, atılmadığı tehlike kalmamaktadır. Sonunda, bitkin, hergün biraz daha perişan ve bedbaht, kendi yarattığı bu sun'i ve cehennemî hayatın hummaları içinde kavrulup gitmektedir. Neden böyle? İnsan, dünyanın en büyük zevkinin yaşamakta, ama sadece yaşamakta, parasız, isimsiz, hatta ekmeksiz yaşamakta olduğunu hergün biraz daha unutmaktadır da ondan...

Bir an nefes alamasak ne müthiş bir ıstırap içinde kıvranırız. Neye yararız? Geriye neyimiz kalır? Demek ki tek bir nefesten başka birşey değiliz. Güneş parlaksa, çiçeklerin kokusu varsa, kâinat güzel ve manalı ise nefes aldığımız içindir. Öyle ise mes'ut olmak için başka ne bekliyoruz?

Gıpta ettiğimiz filânlar, feşmekânlar hava alıyorlar sevgili okuyucular, biz nefes almıya bakalım.

Meselelerimiz

Ömer BAL

Kameri ay hesabiyle Şevval, Zilkade ve Zilhicce'nin ilk on günü hacc aylarıdır. Bu ayların girmesiyle hac mevsimi fi'ilen başlamış olur. Hacc İslâm'ın beş esasından biri olup, şartlarını haiz olan kimsenin, hemen bu farzı edâ etmesi gerekir. Yapmadığı takdirde günaha girmiş olup, mutlaka ilk fırsatta yapması icap eder. Hacc müslümanlara, K. Kerim'in Âl-i İmran sûresinin 97. âyetiyle farz kılınmıştır. Meâlen buyuruluyor ki: «...Mekke'ye gitmeğe iktidarı olan kimse üzerine (ömründe bir defa) Allah rızası için haccetmek farzdır...» Ayrıca Hz. Peygamber, İslâmın dayandığı temel esasları beyan eden; «İslâmın şartı beştir: Allah'tan başka Allah olmadığına ve Hz. Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna şehadet etmek, Namaz kılmak, Zekât vermek, Hacca gitmek, Ramazanda oruç tutmak... sözleriyle haccın farzı ve İslâmın esasından olduğunu tahkik etmiştir.

Gerçekten asırlardır müslümanlar Allah'ın bu emrine uyarak, hacc mevsiminde her türlü hava şartlarına rağmen, akın akın bir sel gibi Mekke'ye koşmuşlardır. Öyle bir sel ki, dil, ırk ve renklerin ayrı olmasına rağmen, aynı gayeye matuf, kafalar ve gönüller tek heyecanla çarpıyor, aynı zamanda, aynı mekânda beyazlara bürünmüş binlerce insan, bir anda lebbeyk sadalarıyla arşı titretiyorlar. Sanki kıyamet kopmuştu, insanlar mezarlarından bembeyaz kefenleriyle mahşer yerine fırlamışlar... İslâmın vaz'ettiği âhiret inancının dünyada tipik bir isbatı. Öldükten sonra tekrar dirilip, bütün insanların, mahşer düzlüğünde toplanacağına akıl erdiremiyenler, Allahın yedi kıta, üç iklimden inan insanları, Arafat meydanında nasıl topladığını görüp ibret almalıdırlar.

Bilhassa bu yıllarda hacc mevsiminin kışa, soğuklara rastlamasına rağmen, müslümanların her türlü kötü şartlar, mahrumiyetler tahtında dahi, mukaddes beldelere akınları, bizler için ayrı bir heyecan kaynağı olmaktadır. Düşünün modern kervanlar diyebileceğimiz, yüzlerce otobüs konvoylarını... Bir şehre uğramışlar, o kendilerine has, sanki gittikleri beldenin büyüklüğünü, taşıdıkları insanların fedakârlıklarını müdrik, ağırbaşlılık içinde, aynı anda düdük sesleri... İslâmın ikbalini müpdeleyen sevinç çığlıkları. Bütün hal ve hareketleriyle İslâmın büyüklüğünü ve istiklâlini haykırıyorlar.

Biz hacc yolculuklarının uğurlanış, karşılanış gibi insanı heyecandan heyecana garkeden, taraflarının tasvirini bir tarafa bırakarak, hacc münasebetiyle doğan daha doğrusu şu'ursuzca problem haline getirilen bazı meselelere temas etmek istiyoruz. Bazı kimselerin İslâmın hacc emrini istismar ederek, kaçakcılık yaptığını, daha fenası, İslâmın şiddetle men ettiği eroin, afyon sakızı, kokain gibi uyuşturucu maddeler kaçırdığı duyulmaktadır. Ma'alesef memleketimizdeki, din düşmanları da bunu istismar ederek İslâma çatmakta, dil uzatmaktadırlar. Böyleler müslüman kılığına girmiş, neiduğü belirsiz soysuzlardır. Bu nevi insanlara millet olarak fırsat vermemek en büyük dinî ve millî gayemiz olmalı.

> Hacerü'l-esved, Cennetin yakutlarından, kıymetli taşlarından, bir taştır. Kıyamet gününde iki gözü ve söyleyen dili olduğu halde haşrolacak, kendisini hakkıyle ve sadakatle istilâm edenlerin lehine şehadet edecektir.
>
> **Hz. Muhammed (S.A.S.)**

Bu devirde en mühim olan şey, davranış ve hareketlerimizle İslâma dil uzattırmamaktır. Müslüman olduğumuz halde, müslümanlığın yasak ettiği şeyleri yaparak, 32 milyon insanın, 32 milyonun şahsında 600 milyon müslümanın dinî duyguları, şeref ve haysiyetleriyle alay ettirmeye hakkımız yoktur. Müslüman; içi, dışı bir, her yerde, her zaman aynı kalan, yani tam manasiyle İslâm damgasını taşıyan kimsedir. Üç günlük dünya refahı için, ebedî ızdırap kapısını kendimize açmıyalım. Belki kaçakçılık yapanlar hükûmet kuvvetlerini aldatıp büyük bir kazanç temin edebilirler ama, o da her zaman mümkün değil, Allah'ı ise aldatamazlar. Allah ise dinini istihfaf ettirici işler yapan ve emrini istismar eden kimseleri affetmez ve sevmez. O halde hacca yalnız hacc için gitmeli, gayemiz Allah'ın rızasını talep etmek olmalıdır.

İkinci mühim mesele müslümanların hacca gitmede birbirleriyle yarış edercesine her sene hacca gitmeleridir. Cenab-ı Hak müslümanların üzerine şartlara sahip oldukları takdirde hayatlarında bir defa hacc etmelerini farz kılmıştır. Birden fazla yapılan hacc ise bir nafile olmuş olur. Farzı edâ etmeyenler arasında tehalükle hacca gitme yarışının olmasını arzu ederiz. Nafile hacca gitmenin sevabını da biliyor ve kabul ediyoruz ama, bugünkü memleket zaruretleri altında farz olan haccı yerine getirdikten sonra gösteriş için tekrar tekrar gidilmesini tasvip etmiyoruz.

Memleketimizde yapılması zaruri olan birçok işler var. Bütün bu işler çok parayı gerektirmektedir. Bu paranın temini bu işleri yapmak isteyen kimseler için mümkün değil. Bir çok hacılar var ki, Allah için diyen fakire 25 Kr. veremez, hayır müesseseleri için teberru' isteyen kimseleri kapısından çevirir. Ama falan ağa veya hacemmi şu kadar hacca gitti geldi diyecekler diye mütemadiyen gider. Riya için yapılan bu gidip gelmeler kabul mu değil mi? Allah bilir.

Nafile hacca gitmek istiyen kimse, nafile hacca gideceğini, umumun menfeatına olan bir hayır müessesesine yardım etse veya kursa hem cemiyet hesabına, hem de kendi hesabına daha iyi olur.

> KİM Kİ HAC EDER, KÖTÜ SÖZ KONUŞMAZ VE İSTİKAMETTEN AYRILMAZSA, ANNESİNDEN YENİ DOĞMUŞ GİBİ, BÜTÜN GÜNAHLARINDAN SIYRILIR.
>
> **Hz. Muhammed (S.A.S.)**

> **ŞEYTAN AREFE GÜNÜNDEN DAHA ZELİL, REZİL, HAKİR VE KİNLİ OLARAK BAŞKA HİÇ BİR GÜNDE GÖRÜLMEZ.**
>
> — Hadis-i Şerif —

Meselâ: Bugün için Türk cemiyetinin bir kimsesiz çocuklar derdi var. Çocuk çaresiz sokakta kalıyor, kimse sahip çıkmıyor. Masonluk gibi zararlı cemiyetler çocuğu himaye altına alarak kendi isteklerine göre yetiştirip ahlâk katili, mukaddesat düşmanları yapıyorlar. Yine fakir talebelerin ve ilim adamlarının korunması meselesi. Ne talebeler var ki, ilgisizlik ve parasızlıktan İslâm düşmanları tarafından avlanmış, tertemiz safiyetleri bozularak cemiyetin zararına çalıştırılan birer fert haline getirilmişlerdir. Maddî imkânsızlık yüzünden ne değerler heder olmuştur ve olmaktadır. Yine bugün islâmî bir matbuata olan ihtiyaç bütün şiddetiyle kendini hissettirmektedir. Daha bu misaller çoğaltılabilir.

Nafile hacca gitmek isteyen bir hacı namzedinin, İslâmiyete hizmet edecek bir sahaya parasını yatırması kendisi için daha hayırlıdır, zira Hz. Peygamber bir sözünde «İnsan ölünce ameli kesilir, ancak müslümanların menfeatına olan hayır işler (sadakayı cariye) yapan, ilminden istifade edilen âlimin ve arkasında kendisini hayır dua ile anan evlât yetiştiren kimselerin amel defteri kapanmaz» buyuruyor.

Dikkat edilecek olursa Hz. Peygamber 2, 3, 4, 5, 6, 7 ilâh... hacca giden kimselerin ölünce amel defteri kapanmaz demiyor da; Umumun menfeatına olan hayır işleri yapan, kimselerin amel defteri kapanmaz buyuruyor.

Bu durum gençliğinde para kazanarak devamlı gelir getirecek mala veren ve çalışamadığı zaman o malın geliri ile geçinen kimsenin durumuna benzemektedir. Bir kimse ki, ölüyor, hiç bir şeye sözü geçmiyor ama hayatta iken yaptığı hayırlı bir iş ona devamlı şekilde manevi para diyebileceğimiz sevap getiriyor.

Dinî gerçekler ortada. Bize düşen faydamıza olan tarafı seçmektir.

> **GÜNAHLAR ARASINDA ÖYLELERİ VAR Kİ ONLARI ANCAK ARAFATTA VAKFEDE BULUNMAK MAHVEDER.**
>
> Hz. Muhammed (S.A.S.)

Ona dönünceye kadar

Prof. Seyyid KUTUB

İslâm, her devirde hayatın önderi olmağa muktedir ruhunu, umumi prensiplerini muhafaza etmek suretiyle her devre uyabilen seyyal bir nizamdır.

O, en üstün, en doğru, daima gelişen kuvvetli bir hayatın ve mükemmel insanlık prensipleri üzerine kaim, müsmir ferdî teşebbüslere asla engel olmadan, zararlı görülen gayretleri de kendi haline terk etmeksizin hak sahiplerinin hakkını vermeyi hedef tutan çok şumüllü bir sosyal adaletin teminatıdır.

İslâmın hayat mefkûresi (İdea), cihanın tanıdığı mefkûrelerin en mükemmelidir. Zira, maddî ve ruhî unsurların hepsini bir araya toplamakta ve ondan en yüksek ufka mütevecciih bir birlik meydana getirmektir.

İslâmın ardından muazzam hamleler yapan beşeriyyet, uzun tecrübelerden sonra bu gün, İslâm nizamından, İslâm mefkûresinden faydalanmağa her zamandan ziyade kabiliyetlidir. Sonuna kadar beşeriyyetin önderi olarak gelen bu nizam onun terakkisinde daima lüzumlu olmuştur. Beşeriyyet yükseldikçe, yeni tecrübeler kazandıkça, asırlar sonrası geliştikçe onun kadrini daha iyi bilecek ondan istifade edecektir.

Bugün beşeriyyet, geçen bütün günlerden daha ziyade buna yakındır.

Gelecek günlerden, bugünden daha yakın olacaktır.

Öğrendikleri, yükseldikleri ve İslâmdan gayri nizamların gölgesinde perişan oldukları nisbette...

EVET, İSLÂMA YAKLAŞACAKLARDIR.

Izdırap ve korku içinde bunalan hür dünya kâmil İslâm nizamına dönünceye kadar selâmet, huzur, emniyet ve adalete asla ulaşamayacaktır.

ABDESTE NİYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

Abdest alırken, yani yüzün yıkanılmasına başlandığı anda abdeste niyyet etmek sahih kavillere göre sünnettir. Kuduri'nin abdeste niyyeti hukuki tâbiriyle «Müstehab» kabul etmesi hoş karşılanmamıştır. Hatta Fethu'l-Kadir sahibi Kuduri için «Kuduri'nin niyyeti müstehab kılmasında rivayet ve dirayette hiç delili yoktur.» demektedir. İmam-ı Şafii abdeste niyyetin farz olduğunu kabul etmektedir. Zira : انما الاعمال بالنيات hadisindeki الاعمال kelimesini ibadet anlamına alarak hadis-i şerifin : انما صحة العبادات بالنيات şeklinde olduğunu izah eder. Abdes de bir ibadet olduğuna göre niyyetsiz olamıyacağını ve böylece niyyetin farz olduğunu ileri sürer. Hanefi mezhebine gelince hadis-i şerifteki انما edatı malûm olduğu gibi «hasr» ifade eder. Bunu — yukarıda temas edildiği gibi — umuma hamletmek mümkün değildir. Çünkü bir çok ameller vardır ki niyyetsiz yapılabilir. Bu bakımdan işlenen işin hükmünden mecaz olur ki takdir انما حكم الاعمال بالنيات şeklinde tebaruz eder. Ve sıhhate değil işin hükmüne gidilir. Hülasa olarak hanefi mezhebine müntesip fıkıh bilginlerinin kahir bir ekseriyeti abdeste niyyetin sünnet olduğuna kail olmuşlardır. Bu husus bir çok fıkıh kitaplarında âyet ve hadislerden başka akli delillerle de izah edilmiş bulunmaktadır.

Abdeste niyyetin farz olduğunu kabullenen ilim adamlarının ileri sürdükleri delillerden birkaçı şöyle hülasa edilebilir :

1 — Yukarıda da temas edildiği gibi : انما الاعمال بالنيات hadisi umum ifade eder bir tarzda varid olmuştur. Şüphe yok ki abdest de bir ameldir. Bu bakımdan da niyyet şarttır. Bu durum karşısında abdestte niyyetin şart olmadığını ileri sürmek delilsiz bir hüküm vermek olacağından hadis-i şerifle bunu isbata çalışmak mümkün değildir.

2 — Abdest kendine göre bazı rükünleri ihtiva eden bir ibadettir. Bu sebeple namazda niyyet nasıl şartsa abdestde de şarttır ve şart olması icabeder. Aynı zamanda namazın kılınabilmesi için abdestin şart oluşu da kendisinde niyyetin bulundurulmasını iktiza etmektedir. Teyemmümün niyyetsiz caiz olamıyacağı gibi.

3 — Abdest âyetinde yıkanması, meshedilmesi gereken azalar açık bir şekilde zikredilmektedir. Bunları namaz kılmak maksadiyle yıkamak veya meshetmek niyyetin kendiliğinden ortaya çıkması demek olur.

4 — Cenab-ı Hak muhtelif âyetlerle bizleri her amelimizde ihlâslı olmaya çağırmaktadır. Abdest de bir amel olduğuna göre ihlâsın mukaddimesi olan niyyete muhtaçtır. Bunlarla beraber daha başka müteaddit delillerle birçok bilgiler abdeste niyyetin farz olduğunu beyan etmektedirler.

Hanefi fıkıh bilginlerine gelince onların da bu hususta ileri sürdükleri müteaddit kuvvetli delilleri vardır. Meselâ diyorlar ki :

1 — Abdest âyeti üç azanın yıkanmasını ve başın da meshedilmesini emretmektedir. Buna binaen bunlardan başka herhangi bir şeyi farz olarak onlara ilhak etmek Kur'an-ı Kerimin metnine yapılacak bir ilâveden başka bir şey değildir. Böyle bir ziyade ise mümkün olamıyacağından abdest de niyyetin farz olarak mütalaa edilmesi mümkün değildir.

2 — Abdest su ile yapılan bir temizliktir. Herhangi bir necaseti izale etmek için nasıl niyyet şart değilse abdestde de şart olmaması icabeder. Zira biri maddi diğeri de manevi bir temizliktir.

Her iki tarafın delilleri de uzun uzadıya münakaşa edilebilir. Meselâ hanefi fıkıh bilginleri diyorlar ki انما الاعمال بالنيات hadisiyle niyyetin abdestde farz olduğunu isbata çalışmak yersizdir. Zira hadis-i şerif yapılan işlerin kabul olup olmamasını izah gayesiyle varid olmuştur. Bu sebepten hadisi, yapılan işlerin sıhhati ve ademi sıhhatiyle ilgili görmek doğru olmaz. Buna karşılık abdestde niyyetin farziyetini kabul edenler özetle derler ki: Pek çok hükümler vardır ki Kur'an-ı Kerimle sabit olmamasına rağmen hadis-i şeriflerle subût etmiş bulunmaktadır. Böylece niyyetin bu hadisle farz olamıyacağını düşünmek yersizdir.

El-Cassas Ahkâmü'l-Kur'an adlı eserinde abdest âyetini izah ederken bu konuya özetle şu şekilde temas ederler. Biraz tasarrufla burada zikredelim. «Cenab-ı Hakkın abdest âyeti niyyetsiz olunsa bile zikredilen azaların yıkanmasiyle namazın caiz olabileceğini iktiza eder. Zira «Yıkanmak» lügatte manası açıkça belirtilen şer'i bir isimdir. Mucibi, yıkanması gereken azalar üzerine suyu uğratmak yani su ile uzuvları birbirine temas ettirmektir. Bu iş asla bir niyyet değildir. Kim bu durumda niyyetin şart olduğunu söylerse nas üzerine bir fazlalık getirmiş olur. Bu hâl iki bakımdan fasittir:

1 — Âyetin neshi gerekir. Zira âyet niyyeti asla farz kılmamaktadır. Bu âyetin neshi ise onun gibi bir âyetle olabilir.

2 — Âyetin ifade ettiği muayyen bir hüküm vardır. Kendisinde olmıyan bir başka hükmü ona ilhak etmek tabiidir ki caiz olmaz.» Daha sonra Cassas fıkıh bilginlerinin niyyetin farziyeti hususundaki ihtilâflarına temas eder ve özetle şöyle der: «Ebu Hanife, Ebu Yusuf ve Muhammed su ile yapılabilen her temizliğin niyyetsiz caiz olabileceğine kail oldular. Teyemmüme gelince niyyetsiz caiz değildir, dediler. El-Evzai de abdestin niyyetsiz caiz olabileceğini ileri sürdü. Malik, Leys ve Şafii ise abdestin ve guslün ancak niyyetle caiz olabileceğini ileri sürdüler. Ancak, Cenab-ı Hakkın (1) : وأنزلنا من السماء ماءً طهوراً «Biz gökten tertemiz su indirdik» âyeti kerimesi mucibince su temizleyicidir. Eğer burada niyyet şart kılınmış olsa Cenab-ı Hakkın suya vermiş olduğu bariz bir hususiyeti selbetmiş oluruz ki o da temizleyici oluşudur. Zira niyyetin şart kılınmasiyle suyun bizatihi temizleyici olmaması gerekir. Halbuki Cenab-ı Hak hiç bir şart muhacehesinde olmaksızın suyu temizleyici olarak yaratmıştır. Keza Cenab-ı Hakkın (2) وينزل عليكم من السماء ماءً ليطهركم به «Sizi tertemiz yapmak için de gökten üstünüze bir su indiriyorduk» ayet-i kerimesi temizliğin hiç bir şarta bağlı kalmaksızın su ile olabileceğini beyan buyurmaktadır. Ayrıca Ebu Hureyre'den rivayet edilen bir hadiste Resul-ü Ekrem bir bedeviye namaz kılmayı öğretirken niyyet hususuna asla temas buyurmamışlardır. Zira bedevi namaz ve taharet hususlarını bilmiyorlardı. Eğer niyyet farz olsaydı Peygamberimiz onu bedeviye öğretirlerdi.»

Cassas bunlardan başka müteaddit delillerle hanefilerin görüş ve fikirlerini destekliyerek abdestte niyyetin farz olamıyacağını açıkça izah ve beyan ederler.

Her ne kadar hanefi fukahası abdest alırken niyyet etmenin farz olamıyacağını beyan etmiş bulunuyorlarsa da, niyyeti farz kabullenenlerin fikir ve görüşlerine de hürmet ve saygı göstermek gerekir. Bu sebeple hanefi mezhebine tabi olan bir kimse bile, kendi mezhebinin sünnet kabul ettiği bu hususu diğer görüşe hürmet olması bakımından ihmal etmemeli. Böylece, sünnete ittiba etmek suretiyle büyük bir ihtilâftan kaçınılmış olur ki abdest daha mütekamil bir tarzda tezahür eder.

(1) Furkan 48.
(2) Enfaal 11.

İslâmda Ticaret Ahlâkı

Yunus İbn-i Ubeyd bir tacirdir. Dükkânında değişik fiatlarla muhtelif kumaşlar satmaktadır. Bir kısmı ikiyüz, bir kısmı dörtyüze satılmaktadır. Bir gün kardeşinin oğlunu dükkâna bırakarak camiye namaza gider. Biraz sonra dükkâna bir köylü gelir, ikiyüze satılan bir kuma—ı kendi rızası ile beğenip dört yüze alır. Dükkândan çıkıp giderken, yolda Yunus İbn-i Ubeyd ile karşılaşır. Ubeyd kumaşı görünce tanır ve sorar :

— Kaça aldın?

— Dört yüze.

— Hayır nasıl olur, bunun fiatı ikiyüzdür. Dön üzerini geri verelim.

— Bu bizim memleketimizde beşyüz eder. Ben gönlümün rızası ile dörtyüze aldım.

— Dinde nasihat, dünyaya ve dünyadakilere bedeldir, diyerek geri çevirir. Ve ikiyüz dirhemi geri verir.

Dükkâna gelince yeğenine çıkışarak :

«— Utanmaz mısın, Allahtan korkmaz mısın, Müslümanlara doğruyu gösteren yolu bırakıp satış fiatının bir misli kâr etmeye kalktın?»

Yeğeni cevaben :

«— Allaha yemin ederim ki, müşteri kendi rızası ile aldı.»

Bunun üzerine Yunus :

— Kendine yapılmasına razı olmadığın şeyi başkası için nasıl razı olursun?

*
**

Ebu Hanife İmamı Azam efendimiz, ticaret ortağı Hafz İbn-i Abdurrahmana bir kital mal gönderir. Gönderdiği malda kusurlu bir elbisenin bulunduğunu sonradan anlar. Derhal bu kusurlu malı müşteriye göstererek satması hususunu bir mektupla ortağına bildirir. Ortağı mektup kendisine gelmeden evvel kusurunu göstermeden evvel malı satar ve parasını da alır.

Ebu Hanife otuzbin veya otuzbeş bin olan parayı almaktan imtina ederek geri gönderir. Müşterinin aranmasına ve parasının verilmesinde ısrar eder. Fakat müşterinin bulunmasıtan imtina ederek geri gönderir. Müşterinin aranmasını ve parasının tümünü kendi parasına katmadan (Sevabı müşteriye ait olmak üzere) sadaka olarak dağıtır ve ortağından ayrılır.

ÂHİR ZAMANDA İNSANLAR DÖRT SINIF OLARAK HACCA GİDER :
1 — SULTANLAR GEZMEK İÇİN,
2 — ZENGİNLER TİCARET İÇİN,
3 — FAKİRLER DİLENMEK İÇİN,
4 — OKUYUCULAR DA GÖSTERİŞ İÇİN GİDERLER

Hz. Muhammed (S.A.S.)

KURBAN

Kurban, Arapça bir sözdür. Lügatta manası Hak yolunda kesilen hayvan anlamına gelir. İstilahta ise Cenab-ı Hakka yaklaşmak gayesiyle, Kurban niyetiyle kesilen hayvana verilen bir isimdir.

Kesilen hayvana din dilinde uhdiye denir.

Zekât verebilecek miktarda nisaba mâlik olan (Şer'i yönden 80.18, örfi yönden 96 gram altına veya 561 gram gümüşe veyahud gümüş ve altının değerinde bir mala sahip olan) kadın ve erkeğe kurban kesmek vaciptir. İmam Yusuf ve İmam Muhammed ile maliki veya şafiye göre tekidli sünnettir. Vacip olan kan akıtmaktır.

Kurban kesmenin dini, ahlâki ve içtimaî bakımdan bir çok hikmet ve faziletleri vardır. Herşeyden önce Allah'ın bize ihsan ettiği sayısız nimetlere karşı şükran borcumuzu yerine getirmektir. Bu suretle Dünya'da üzerimize vacip olan vazifemizi yapmış ve âhirette de sevabını kazanmış oluruz.

Tenha köşelerde kimsesiz kalmış et yüzü görmiyen nice fakir aileler vardır. Bu sebeple onlar da yılda bir defa olsun et yüzü görmüş olurlar.

Kurban kesecek bir kimsenin müslüman, hür ve mükim olması lâzımdır.

Kurban vaktinde kesilir, vakti de nahr günleridir. Zilhicce ayının onuncu, onbirinci ve onikinci günleri yani bayramın yapıldığı birinci, ikinci ve üçüncü günleri kesilebilir.

Afdalı olan birinci günü kesmektir. Gece kesmek mekruhtur.

KURBANA SALİH OLAN HAYVANLAR :

Deve, sığır (İnek, Öküz, Manda) koyun ve keçidir .Devenin beş seneliği, koyun ve keçinin de bir seneliği makbuldür. Koyunun gösterişli olanından altı aylığı da olabilir.

Koyun ve keçi bir kişi için, deve veya sığır ise yedi kişi müştereken kurban edebilir. Bu çeşit hayvanların hem erkeğinden ve hem de dişisinden kurban kesilir.

Eti yenen hayvanlardan geyik, karaca, tavuk ve horozdan kurban kesilmez.

Kurban kesen bir kimse kurbanın etinden yer, yedirir, bir kısmını saklar bir kısmını da kurban kesmiyen konu komşuya ve fakir ailelere dağıtır.

KURBAN EDİLMESİ CAİZ OLMIYAN HAYVANLAR ŞUNLARDIR :

1 — Kör veya bir gözü kör, dişsiz, kulaksız olanlar, kesilme yerine gidemiyecek kadar topal bulunan zayıf ve hasta hayvanlar.

2 — Boynuzlarından biri veyahut ikisi dibinden kesilmiş olanlar.

3 — Kuyruğunun yarısından fazlası olmıyan ve meme uçları kopmuş olan hayvanlar.

4 — Kulakları ve kuyruğu yaradılışında mevcut olmıyan hayvanlar.

Bir kimse almış olduğu kurbanı kesmeye vakit kalmadan ölürse yerine başka bir hayvan kurban etmesi lâzımdır.

Kurbanı bizzat kesmek müstehaptır. Eğer kesmesini bilmiyorsa o zaman yanında bulunan başka bir kimseye kestirmesi caizdir. Yalnız kurban kesenin başında bulunması gerekir.

Kurban edilecek hayvan eziyet edilmeden kesilecek mahalle getirilir ve kıbleye karşı yatırılır. Bismillah-Allah-u Ekber lâfzını hem kesen ve hem de başında bulunna kurban sahibi söyler, sonra kesilir. Bu suretle Allah'ın rızasını kazanmış olur.

Veli ERTAN

ALLAH-Ü TEÂLÂ BİR HAC İLE ÜÇ KİŞİYİ CENNETE KOR :

1 — VASİYET EDENİ,
2 — VASİYETİ İNFAZ EDENİ,
3 — VEKİL OLARAK HACCA GİDENİ. (Ticarî maksat gütmeksizin.)

Hz. Muhammed (S.A.S.)

Seçilmiş Eserlerden PARÇALAR

HAC

İmam-ı GAZÂLÎ

Ali Bin Muvaffak anlatıyor : «Arefe gecesi Minede Mescidi Hayfta uyuyordum. Rüyamda yeşil elbiseli iki meleğin gökten indiklerini gördüm. Birisi arkadaşına :

— Ya abdellah! Diye seslendi. Arkadaşı :

— Buyur ey Allahın kulu diye mukabelede bulundu. Öteki:

— Bu sene Kâbe'yi ziyaret edenlerin kaç kişi olduğunu biliyor musun? dedi. Arkadaşı:

— Hayır bilmiyorum diye cecap verdi. Öteki melek :

— Tam altı yüz bin ziyaretçi var, dedi ve devamla, bunlardan kaç kişinin haccı kabul olunduğunu biliyor musun? diye sordu. Arkadaşı :

— Hayır bilmiyorum, diye cevap verdi. Öteki melek :

— Tam altı yüz bin ziyaretçi var, dedi ve devamla, bunlardan kaç kişinin haccı kabul olunduğunu biliyor musun? diye sordu. Arkadaşı :

— Hayır bilmiyorum, diye cevap verince, yine ötekisi :

— Yalnız altı kişinin haccı kabul edilmiştir, dedi.

Ali Bin Muvaffak devam ederek, sonra onların yükselip gözden kaybolduklarını gördüm ve korku içinde uyandım. Haccımın kabul olup olmayacağından son derece endişe ediyordum. Çünkü altı yüz bin kişi arasından seçilen altı kişi arasına girmek benim için çok uzaktı. Bu düşünce ile Arafatta Meş'ari Huram'da bulunurken uyuya kaldım. Tam bu sıra yine aynı kıyafette aynı melekleri gördüm. Aynı şekilde biri diğerine seslenip öbürü de cevap verdikten sonra: Aziz ve Celîl olan Rabbimizin bu geceki hükmünü biliyor musun? dedi.

— Bilmiyorum deyince, diğeri :

— Altı kişinin her birine yüz bin kişi bahşetti, dedi. Yani altı yüz bin kişinin hepsini affetti. Tam bu sırada büyük bir neşe ve sevinç içinde uyandım, dedi.

⁂

Rivayet olundu ki Ali Bin Muvaffak Resul-ü Ekrem için birkaç defa hac etmiştir. Kendisi şöyle anlatıyor :

Rüyamda Resul-ü Ekrem'i gördüm, buyurdular ki :

— Ey Muvaffak'ın oğlu benim için hac ettin değil mi? Ben :

— Evet ya Resul Allah, dedim. Resül-i Ekrem :

— Benim için telbiye ettin değil mi? buyurdu, ben de :

— Evet ya Resul Allah, dedim. Resul-ü Ekrem :

— Ben de kıyamet günü, insanlar hesabın şiddeti içinde kıvranıp dururken elinden tutup seni Cennete götürmek suretiyle bu iyiliğine mukabelede bulunurum buyurmuştur.

— İHYA —

ÂDEM OĞLUNUN KURBAN BAYRAMI GÜNÜ YAPMIŞ OLDUĞU AMELLERDE, AZÎZ VE CELİL OLAN ALLAH KATINDA KAN AKITMASINDAN (KURBAN KESMESİNDEN) DAHA SEVİMLİSİ YOKTUR. O KURBAN BOYNUZLARI VE TIRNAKLARİYLE MAHŞER YERİNE GELİR. KANI TOPRAĞA DÜŞMEDEN ALLAHÜ TEÂLÂ'NIN DİLEDİĞİ YERDE MUHAFAZA EDİLİR. ONUNLA NEFSİNİZİ TEZKİYE EDİN, ONU GÜZEL KESİN.

⁂

KURBANIN DERİSİNDEKİ HER TÜY SAYISINCA SİZE SEVAP VAR, KANININ HER DAMLASI KADAR MÜKÂFAT VAR VE O SİZİN MİZANINIZA KONUR, MÜJDE OLSUN.

Hz. Muhammed (S.A.S.)

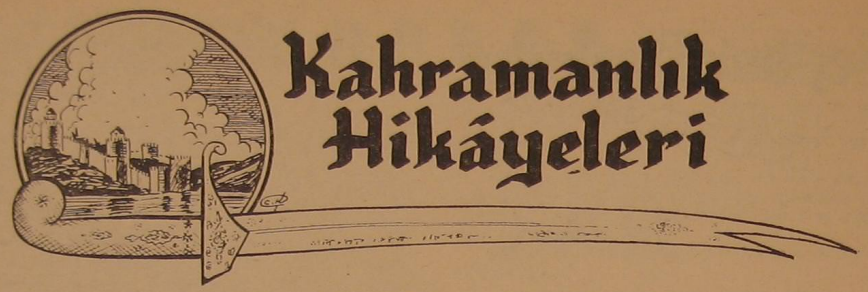

Kahramanlık Hikâyeleri

Koman Arslanlarım

Tahsin ÜNAL

1592 de başlıyan Osmanlı-Avusturya savaşları on dört sene kadar devam ettikten sonra 1606 Zitvatorok barışı ile bitmişti. Bu arada Hacova zaferi ile Kanije zaferi kazanılmıştı.

Kanije müdafaası ve zaferi «Elharb-ü hüd'atün savaş hiledir» sözünün tipik bir örneğidir. Kanije zaferi, kurnazlığın, aklın, hilenin, şecaat ve kahramanlığın orijinal bir kompozisyonu ve sonucudur.

Avusturya kralı Maksimilyen, bir müddet önce kaybettiği Kanije'yi geri almak için 50.000 den fazla bir kuvvetle gelerek Kanije kalesini muhasara etmişti. Kaleyi 10.000 kişilik bir kuvvetle Tiryaki Hasan Paşa müdafaa ediyordu. Düşman kale civarına gelir gelmez, hemen mevzi kazmıya, kalenin etrafını çeviren hendeği doldurmıya, kalenin etrafında akan nehrin üzerinde köprü kurmıya, taarruz gemileri ve kuleleri inşa etmiye başladı. Düşmanın bu hazırlıkları günlerce devam etti. Bütün bu hazırlıkları, müdafiler heyecanla, Hasan Paşa soğukkanlılıkla seyrettiler. Tiryaki Paşa bir gün topçubaşıyı çağırarak :

— Baka oğlum, heyecana kapılarak, gayrete gelerek, benim emrim ve haberim olmadan düşmana topla ateş edersez, Allaha and olsun ki sizi kale burcuna asarım» diye kat'i emir verdi. Topçular, bu emri işitince kendi aralarında :

— Ne demek, düşman kaleyi zapt etmek için hazırlık yapacak, biz de karşısında eli bağlı seyir mi edeceğiz» diye söylendiler. Hatta topluca gidib itirazlarını Paşaya söylediler. Paşa itirazları dinledikten sonra :

— Oğullarım, top atılmasın deyişimin elbette bir sebebi vardır. Buradaki topların hepsini Bosna'dan buraya ben getirdim. Hepsi karıncalı ve çatlaktır. İnanmazsanız, içinizde kimin cesareti varsa toplardan birini ateşlesin. Fakat patladığı zaman, kendisi de paralanır. Top onu paralamazsa, ben onu öldürürüm. Çünkü düşman, kendisine top atılmamasını bir oyun sanıyor. Toplarımızın paralandığını görürse gelib kaleyi zapteder» diyerek topçuları oyaladı.

Hazırlıklarını ikmal eden düşman, önce kaleyi şiddetli bir top ateşine tuttu. Bir günde kaleye 2000-2500 gülle yağdırdı. Sonra 15.000 kişilik bir kuvvetle taarruza geçti. Düşman taarruzu başlayınca paşa, topçubaşını çağırdı:

— Baka oğlum, ben şimdi 4000 askerle düşmana karşı çıkacağım. Top atma zamanı gelmiştir. Fakat benden işaret almadan top atarsanız, yahut biz düşmana karıştıktan sonra top ateşini keserseniz, gelir sizi kale burcuna asarım» dedi ve bizzat savaşa çıktı.

Paşa, kaleden çıkarken köprü kuranlar, hendek dolduranlar gerilere kaçışmışlardı. Paşa kaçanları kovalayarak belli bir yere kadar gelib durdu. Düşman, kalede top olmadığını sandığı için, hücum ile gelib top menziline girdi. İşaret verilince, düşman şiddetli bir top ateşine tutuldu. Düşmanın bir kısmı daha bizimle karşılaşmadan topla imha edilmişti. Derken top ateşi altında, iki taraf kılıç kılıca savaşa başladı. Top atışlarından bizimkilerden de şehit olmakta idi. Paşaya:

— Devletlü vezir, top ateşinin kesilmesi için işaret veriniz. Zira bizden de şehit olanlar var» denildikte,

— İki kişi ölmesin diye 4000 kişiyi imha ettiremem, diyerek ateşin kesilmesi için emir vermedi. Akşama kadar devam eden bu savaşta düşmandan 8000 kişi imha edilmiş, sairleri de çekilmiye mecbur olmuştu.

Bundan sonra iki ay kadar düşman devamlı bir şekilde kaleyi bombarduman etmiş, hergün kaleye 2000-2500 den fazla gülle atmış, nehir üzerine köprüler kurarak, nehirde gemiler, taarruz kuleleri inşa ederek, 15-20.000 kişilik kuvvetlerle kaleye taarruzlar yapmışsa da, her defasında ağır zayiatlar vererek geri çekilmiye mecbur olmuştur. Bu arada Tiryaki Paşa düşmanın içine saldığı casuslarla ve düşmandan aldığı esirlere verdiği yanlış bilgilerle, kasıtlı bir şekilde esirleri serbest bırakmak suretiyle, Macarlarla Avusturyalıların arasını açmıya, Sadrazamı imdada geliyormuş gibi göstererek, düşman arasında şüphe, tereddüt ve korku yaratmıya muvaffak olmuştur.

Keza bu sırada bir kısım Avusturya kuvvetleri ile Osmanlı kuvvetleri Stonibelgrad'da savaşa tutuşmuşlar, fakat Osmanlı kuvvetleri mağlûb olmuş, savaşta Budin valisi Mehmet Paşa ile serhatlerin kahramanı kethüda Mehmet ağa şehit olmuşlardı. Düşman, Kanije müdafilerini korkutmak, kalenin zaptını kolaylaştırmak için Mehmet paşa ile Mehmet kethüdanın başını getirmiş, bir mızrağın ucuna takarak karşıdan:

— İşte, size yardıma gelen güvendiğiniz kuvvetler mağlûb oldu. Kaleyi şartla teslim ediniz. Sonra âmân tanımayız. Paşanız, inatçı bir adamdır. Ona uymayınız. Canınızı, malınızı kurtarınız. Stnoibelgraddaki askerlerimiz de buraya gelecek. Nasıl karşı koyacaksınız?.. İşte paşalarınızın başı. Mehmet paşa ile Mehmet ağayı tanıyanlar varsa gelsin, muayene etsin» diye bağırdılar. Haber müdafileri telâşlandırdı. Kumandanlar gidib paşaya ne yapacağız, diye sorduklarında, paşa:

— Düşman bu sözleri, size acıdığı için söylemez, inanmayınız. Gelen başların kime ait olduğunu bilmiyoruz. Farzedelim ki başlar, Mehmet paşa ile Mehmet kethüdanındır. Biz burayı Mehmet paşa ile Mehmet kethüda için değil, din ve devletin yükselmesi için müdafaa ediyoruz. Ne olursa olsun Kanije düşman eline geçmiyecektir. Bunun için delillerim vardır. Biri budurkim, ben Bosna'dan buraya gelirken Kanije'ye girmek isteyen yüzlerce kargayı, 8-10 şahinin önlerine katıb kovalarlarken gördüm. Ümittir ki, sizler şahinler gibi kaleye girmek isteyen kargaları kovalayasız. İkinci delilim budurkim, biz her ikindi Allah!.. Allah!.. diye gülbank çekerken, düşman yükselen Allah sesini boğmak için bütün toplarını ateşler. Ümittir ki, bu Allahın gayretine dokunur da bize yardım eder. Siz düşmanın konuşmalarına cevap vermeyiniz. Sadece kılıç gösteriniz» dedi. Kalkıb kale burcuna gitti. Görür görmez Mehmet paşanın başını tanıdı. Lâkin tanımamış gibi davrandı :

— Mehmet paşa kırk yıllık dostumdur. Ne kadar uzaktan görsem tanırım. Bunların arasında Mehmet paşanın başı yoktur. Bu yalan olunca, ordunun mağlûbiyeti de yalandır. Bunlar, bizi aldatmak için düşmanın uydurmalarıdır. Başları gülle ile kim düşürebilir» dedi. Bir topcu gülle atıb başları parça parça etti. Fakat bu sırada Hasan paşa, gizli gizli ağlıyor ve Mehmet paşa kahraman bir dostumdu. Kaleyi kurtarmak için başına yaptığım hürmetsizliği bağışlar her halde, diye mırıldanıyordu.

Stonibelgrad zaferinden sonra düşman, Kanije'yi zaptetmek için yeniden büyük bir taarruz hazırlığına başladı. Bu hazırlığı gören paşa, büyük bir Divan topladı. Divanda :

— Gazi karındaşlarım. Düşmanın hazırlığına bakılırsa, yakında büyük bir taarruz yapacağı anlaşılıyor. Düşmanla, ölünciye kadar savaşmak dinimizin icabı, boynumuzun borcudur. Üç aydır, aç kaldık. Yastık yerine kılıca yaslandık. Gözlerimizin önünde kardeşlerimiz şehit oldu. İçimizde yaralanmadık kimse kalmadı. Bu kadar gayretimizin, himmetimizin semeresini bu taarruzun sonunda, inşaallah göreceğiz. Ben Alman keferesinin nasıl savaştığını pek iyi bilirim. Bir kerre yüzünü çevirirsek mağlûb oldu demektir. Mukavemet edib ilk taarruzu kırabilirsek, sonra Âllahın yardımile zafer bizimdir» dedi. Divan dağıldı. Kumandanlarla muhtemel bir taarruza karşı hazır olmak için müdafaa bölgelerine gittiler.

İki gün sonra idi. Sabahın erken saatlerinde düşman kaleye şiddetli top ateşi açtı. İki saat kadar devam eden top ateşinden sonra düşman elindeki bütün imkânları kullanarak 25-30.000 kişi ile taarruz etti. Bu taarruz karşısında Hasan paşa emir verib önce nehir üzerindeki köprüleri, gemileri, kuleleri topla yıktırdı, sonra da yaktırdı. Bu, düşman için ağır bir darbe oldu. Sair yönlerde düşman safları, birbiri arkasından gelib kale bedenlerine sarılıyor, merdivenler dayayarak burçlara tırmanıyordu. Sabahdan akşama kadar devam eden savaşda, düşman tam beş kerre kale bedenlerine sarıldı ve burçlara çıkmak istedi. Lâkin her defasında ağır zayiat vererek geri çekilmiye mecbur oldu. Savaş esnasında başta Tiryaki Hasan paşa, topçu kumandanı Ömer ağa, Yeniçeri subayı Sefer ağa, Kale dizdarı Mehmet ağa olduğu halde, bütün müdafiler Rüstem'i imrendiren bir kahramanlıkta savaştılar. İkindi üzeri idi. Kral Maksmiliyen Kanije kalesini zaptetmekten ümidini keserek geri, ordugâha ve mevzilere çekilme emrini verdi. Düşmanın geri çekilmesini fırsat bilen paşa, 4000 kişi ile bizzat kaleden çıkarak geri çekilenleri takip etti. Kılıç üşürüp taarruzda ölenlerden başka 7000 kişi imha ederek kaleye döndü. Müdafiler «Düşmanın yüzü döndü. Taarruz edelim» derken Paşa :

— Bir gün o da olacak. Ama daha vakti var» diyerek izin vermedi. Aradan birkaç gün geçmişti. Üç aydanberi gökyüzünde bir parça bulut görülmezken birdenbire havalar bozdu. Önce bardaktan boşanırcasına bir yağmur yağdı. Yağmur kara çevirdi. İki gün iki gece kar yağdı. Kar diz boyu yükseldi. Düşman kar altında kaldı. Artan soğuktan el ayak tutmaz oldu. Hasan paşa, casusları vasıtasile, düşman kumandanları arasına «çekilelim, çekilmiyelim» konusunda ihtilâf girdiğini, hergün düşman ordusundan grub grub firarlar olduğunu öğrendi. Bunun üzerine birgün paşa, önce Sefer ağayı 500 kişi ile düşman mevzilerini basmıya memur etti. Sefer ağa bir şahin gibi kaleden çıkıb mevzilere yaklaşırken bunun arkasından kale dizdarı Mehmet ağayı 500 kişi ile imdada gönderdi. Onlar mevzilere yaklaşırken kaleden atılan top gülleleri ile düşman mevzileri allak bullak edildi. Gidenler kısa bir zamanda düşmanı mevzilerinden çıkarıb imha ettiler. 24 top, cebhane, külliyetli miktarda yiyecek zaptettiler. Kar içinde kalan düşman şaşkına döndü. Ovada şuraya buraya kaçışmıya başladı. Bunun üzerine Hasan paşa kalede 600 asker bırakarak, 7000 kişi ile bizzat dışarı çıktı. Düşmana taarruz etti. Bunu gören Maksimilyen, yaralı bir kurt gibi 20.000 kişi ile mukabil taarruza geçti. Düşman kar üstünde bir karabulut gibi gelirken, Hasan paşa :

— Ey!.. Benim aslan südü emmiş gazilerim!.. İşte düşman bir kara bulut gibi geliyor... Yüzünü döndürecek dem, bu demdir... Koman aslanlarım!..» diyerek, tepeden yuvarlanan kocaman bir kaya parçası gibi düşmana çarptı. Vurduğu yerden düşmanı ikiye böldü. Fazla dayanamıyan düşman dönüb kaçmıya başladı. Kısa bir zamanda düşmanın nizamı, intizamı bozulmuş, kumanda zinciri koparılmıştı. O koca ordu yolunu kaybetmiş hınzır sürüsü gibi öbek öbek kar üzerinde öteye beriye kaçmıya başladı. İmparator Maksimilyen, Türkler geçidi kaparsa halimiz fena olur, diyerek, tahtını, tacını, ordu hazinesini bırakarak kaçtı. O gün ve ertesi gün 50.000 den fazla olan düşman ordusunun yarısı başlarında Maksimilyen olduğu halde kaçmış, kaçamıyanlar imha edilmiş, kralın hazinesi, tahtı Tiryaki Hasan paşanın eline geçmişti. 10.000 kişi ile 50.000 den fazla bir kuvveti mağlûb eden kumandanlar tarihde nadir görülür.

Kanije zaferi İstanbul'da duyulunca, Padişah pek memnun olmuş ve Tiryaki Hasan paşaya bir teşekkür mektubu yazmıştı. Padişah mektubunda :

— Sen ki Kanije kumandanı, tedbirli ve kahraman Hasan paşasın. Allahın yardımı ile gösterdiğiniz yararlık katımda pek makbul olmuştur. Berhudar olasız. Seninle birlikte savaşan asker oğullarımın da yüzleri pak ola. Mektubumu cümlesi önünde okuyasız. Mükâfatıma, teşekkürlerime hak kazanmışsızdır.» diyordu.

Paşanın, Padişahın gönderdiği bu mektuba memnun olub sevinmesi beklenirken, aksine ağlamıya başlamış, sebebi sorulunca da :

— Daha ne olacak?.. Kanije'de ettiğimiz şu küçük hizmete mukabil bize ferman yazılıb teşekkür edilmektedir. Koca Kanuni zamanında, Osmanlı devletine Akdeniz hakimiyetini temin eden Piyale paşaya böyle bir ferman yazılmasına lüzum görülmemişti. O zaman

(Devamı 26. sayfada)

KURTULUŞ YOLU

İSLÂM'ın ilk emri olan (OKU!) hitabını ve bu hitabı sertac edinen (OKU MECMUASI)nı rehber bilen aziz okuyucu!

Her şeyden evvel şunu mutlaka bilmelisin ki: Gerek tek başına bir ferdin, gerek yuvası içinde bir ailenin, gerek millî hudutları dahilinde bir milletin; gerekse, topyekûn insanlığın kurtulması, refahı, terakkisi, ancak İSLÂM PRENSİPLERİNE TAM TESLİMİYETİ ile mümkündür.

İSLÂM, bırakalım XX. asrın müterakki cemiyetini, istikbalde, hafızaların idrak edemiyeceği seviyelere yükselecek en mütefennin, en modern cemiyetlerinin dahi her türlü ihtiyaçlarına cevap verebilecek ÜSTÜN HAK VE HAYAT NİZAMIDIR.

Bu İlâhî Nizamın, her harfi kâinat nizamının çivisi olan İKİ ANA KAYNAĞI vardır :

1 — KİTAB : ALLAH'ın, mahlûkata baş, zatına halife, olarak yarattığı insana, mahlûkatı kendi adına idare etmesi için indirdiği bir KANUN-U ESÂSÎ olan KUR'AN-I HAKİM...

2 — SÜNNET KANUN-U ESÂSİ'nin, Vazı-ı Kanun tarafından kendi zatı için seçilen ve her türlü kemâlâtın zirvesine yükseltilen GAYE İNSAN, UFUK PEYGAMBER marifetiyle, yine O'ndan alınan işaretlerle ve O'nun adına yapılan izahı...

Her şey, bu iki ana kaynağa uyabildiği nisbette yaratılış gâyesinin mihrakına oturur...

Şimdi, başını iki avucunun içine al ve benliğini îman potasında eriterek, mefkûreni bir limon gibi sıkarcasına düşün... Nesin, ne için yaratıldın, kime döneceksin? Karar ver: Hayatını yaratılış gayene uydurmak mecburiyetindesin. Cemiyetin temel taşları fertler olduğuna göre, senin fert fert kurtuluşun insanlığın kurtuluşu olacaktır. Ve sen, ancak, ÜSTÜN HAK VE HAYAT NİZAMINA UYMAK MÜKELLEFİYETİYLE YARATILDIN.

Öyle ise :

1 — Vazifeni bil; nefsini (kendini), aile efradını, bilhassa yarının annesi ve idarecisi olacak evlâdını KUR'AN ve SÜNNET ÖLÇÜLERİ'ne uygun olarak ıslah et!

2 — Her şeyini ve her türlü davranışlarını İSLÂM PRENSİPLERİ'ne göre ayarla!

3 — Maddî gücünü ve bütün imkânlarını bu yolda seferber et. Hakkı, bütün gücünle, kuvvetinle, varlığınla tut!

Unutma ki, madde zebunu her türlü nizam — ne kadar kuvvetli de olsa — çökmeğe, yok olmağa mahkûmdur. İSTİKBAL, mutlaka İSLÂM'ın ve İSLÂM'A GÖNÜL VERENLERİNDİR.

Sen, ebedî olanı fanî olana tercih et ki, KURTULUŞ YOLU'nu bulasın...

İrfan CEYLAN

ATA BİNMEYİ, HARB ETMEYİ HİÇ BİR ZAMAN FİLİMLERDEN ÖTEYE GÖTÜREMİYEN AMERKALI KOVBOY, ŞİMDİ, 6. FİLO TEHDİTLERİNİN, YAHUDİYE KUCAK AÇMANIN... CEZALARINI VİETNAM'DA FAZLASIYLA ÖDEMEKTEDİR!

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Asr'a yemin ederim ki, bütün insanlar hüsrandadır; yalnız îmân edip iyi işler yapan ve yek diğerlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesnâ.

Kur'ân-ı Kerîm

⁂

Başına gelen musibetten dolayı hiçbir kimse ölüm istemesin. Behemehal bunun mecbûriyetinde ise, Allahım! Benim için yaşamak hayırlı ise beni yaşat, ölüm hayırlı ise beni öldür desin.

Hazret-i Muhammed

⁂

Akıl gibi mal, iyi huy gibi dost, edep gibi miras, ilim gibi şeref bulunmaz.

Hazret-i Ali

⁂

Mademki insan yüzlü birçok şeytan vardır. O halde her ele el vermek, yânî intisap ve biat etmek caiz değildir.

Hz. Mevlânâ

⁂

Hayatın değeri uzun olmasında değil, kısa da olsa verimli geçmesindedir.

İbn-i Sinâ

⁂

İnsanın en büyüğü en yüksek mevkide iken af eden ve kuvvetli olduğu zaman adaletli davranandır.

İbn-i Mervan

⁂

Bir adam görünüşte ne kadar ahlâklı olursa olsun, alçaklarla arkadaşlık ettiği müddetçe ahlâksızlıkta müşterekdir.

İmam-ı Şafii

⁂

İnsanın kusurlarını sayan düşmanlarından edeceği istifade, kendisini öven dostlarından gelecek faydadan büyüktür.

İmam-ı Gazâli

BATIDAN

Bir şeyi yapmak istiyen insan asla ümitsiz olmamalıdır. İdeal ve hedefine iman ve şeceatle sarılmalıdır. İman, hakiki kültür devrinin vazgeçilmez bir unsurudur. İman bizzat kültür yaratır.

Goethe

⁂

Başkalarını sık sık affedin, fakat kendinizi asla!

Syrus

⁂

Allahım sen ki, bize hayatta o kadar çok şey verdin, merhamet et de bir şey daha ver; bize bütün bu nimetlere karşı nimet ve şükran duygusu taşıyan bir kalp de ihsan et.

George Herbert

⁂

Ben her zaman mukadderata tabiyem. Çünkü takdir-i İlâhi her zaman, her halde benim isteyeceğimden daha iyisini yapar.

Epiktetos

⁂

En kötü nefret akrabaların nefretidir.

Tadtus

⁂

Arkadaşlık öyle sağlam bir bağdır ki, paraya ihtiyaç hâsıl olduğu zamanlar kendisine başvurulmasa, bütün bir ömür devam eder.

Mark Twain

⁂

İnsanlar bilgi ve icat hazinesini çoğalttıkça hayatın tehlikeleri de çoğalmaktadır.

Paul Sartre

⁂

Memleketler münbit oldukları nisbette değil, hür oldukları nisbette inkişaf eder.

Montesquieu

İmâm-ı A'zam Ebû Hânife'den Menkıbeler

Birgün Ebû Hanife mescidde oturuyordu, yanında birkaç talebesi de vardı. Haricîlerden bir grup yalın kılıç içeri girerek dediler ki :

— Ya Ebâ Hanîfe! Şimdi biz sizden bir mesele soracağız, doğru cevap verdiğiniz takdirde kurtulursunuz, veremediğiniz takdirde ölüme hazırlanın!

İmam-ı Âzam hiç istifini bozmadan tam soğukkanlılıkla cevap verdi :

— «Önce kılıçlarınızı kınlarına koyun. Çünkü ben onları çıplak bir vaziyette gördükçe kalbimi meşguliyetten kurtaramam.»

Haricîler :

— «Biz nasıl kılıçlarımızı kınlarına sokarız. Zira biz o kılıçları boynunuza vurmakla büyük bir sevap umuyoruz!..»

Ebû Hanîfe :

— «O halde soracağınız ne ise sorun» demek mecburiyetinde kaldı.

Haricîler :

— Kapıda iki cenaze vardır; biri fazla alkol aldığından sarhoş bir halde tevbe etmeden öldü, diğeri de zinâdan hâmile kalmış idi, tevbe etmeden doğum esnasında öldü. Bu iki ölü hakkında ne dersiniz, mü'min midirler, yoksa kâfir midirler?

Ebû Hanîfe, bu gelenlerin bir tek günahtan ötürü tekfire itikad eden mezhepten olduklarını bildiği için onların anlayış ve kabiliyetlerini gözönüne alarak şu şekilde sordu :

— Bu iki ölü yahûdîlerden midir?

— Hayır.

— Hıristiyanlardan mıdır?

— Hayır.

İmam devamla :

— Peki mecusîlerden midir?

— Hayır.

— Puta mı tapıyorlardı?

— Hayır.

— O halde hangi dine mensuptular?

— İslâm dinine...

İmam'ın beklediği de bu cevaptı.

— Dâvâ haloldu, kendi sorunuza kendiniz cevap verdiniz!

— Nasıl olur?..

— Nasıl oluru yok. Siz onların İslâm dinine mensup olduklarını itiraf ettiniz. Müslüman olan bir kimseye kâfir denilebilir mi?

Haricîler mâtolup kaldılar.

***

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe medresede arkadaşlar ve talebesi arasında oturduğu bir sırada kadının biri içeri girdi, bir şeyler sormak istiyordu. Fakat hiç konuşmadı, bir tarafı kırmızı, diğer tarafı sarı bir elma çıkarıp Ebû Hanîfenin önüne koydu. Herkes merakla bakıyordu; İmam da hiç sesini çıkarmadan elmayı aldı ve ikiye böldü. Kadın da kalkıp gitti. Hazır olanlar kadının maksadını anlıyamamışlardı, keyfiyeti İmamdan sordular. İmam tebessüm ederek dedi ki : **«Gelen kadın âdet halindedir. Önce kırmızı sonra da sarı kan gördüğünü elmayla işaret etti ve hayızdan kurtulup kurtulmadığını zımnen sordu. Ben de elmayı ikiye bölerek iç kısmını gösterdim, bununla (beyazlaşmadıkça temizlenmiş sayılmazsın) demek istedim. Kadın anladı ve kalkıp gitti.»**

Âlimin Üstünlüğü

Kıyâmet günü, Allahu Teâlâ âbid ve mücahidlere :

— Girin cennete, der.

Âlimler :

— Bizim öğretmemiz sayesinde ibâdet ve mücahede ettiler, deyince Hak Teâlâ :

— Siz benim nezdimde ba'zı meleklerim gibisiniz. Şefâat edin; şefâatınız makbûldür, buyurur. Onlar da şefâat edince Cennete girerler.

Hz. Muhammed (S.A.S.)

Garp İlminde Kur'ân-ı-Kerîm

Fransız hukukşinaslarından ve Akademi âzâsından (Victor İmberdis) nin "Mahomet et l'İslam" ismindeki eserinin 1876 Paris tab'ının 89 uncu sahifesinde de şu mülâhazalara tesâdüf edilir :

"Acabâ neden dolayı Arap kavmi Hazret-i Muhammed devrinde bütün dünyâya hâkim dinler vaziyetinde bulunan Hıristiyanlıkla Yahudiliği kat'iyyen kabul etmek istememiştir? Bu vaziyet karşısında varabileceğimiz yegâne netice şudur : Kur'andan çıkan medeniyyet âmili, çöl müşrikliğinin uzun zaman hâkim olduğu şu yeryüzünü medenileştirebilecek yegâne âmildi".

Ayni eserin 126 cı sahifesinde de Kur'ân-ı Kerîm'in hârikulâde üslûbu şöyle târif edilir :

"Kur'ân, bütü hukuk esaslarına menba olan mukaddes bir kanun oldu : Şekli ne kadar muhteşemse, ifâde i'tibâriyle de o kadar güzel ve mükemmeldir ki muhayyileleri teshîr eder ve şecâatle cesâreti son derece yükseltir".

Fransız müsteşrıklerinden (René Basset) nin "La poésie arabe anté-islamique" ismindeki eserinin 1880 Paris tab'ının 43 üncü sahifesinde de hârikulâde üslûp meselesi şöyle izâh edilmektedir :

"Kur'ân edebî güzelliğin ezelî ve ebedî timsâlidir, hem öyle bir timsâlidir ki müfessirlerin dedikleri gibi melekler de, insanlar da o mukaddes kitâbın her hangi bir âyeti ayarında tek bir cümle bile yazmaktan âcizdirler".

Kur'ân-ı Kerîm'in yer-yüzüne yayılmasında başlıca âmil, onun fevkalbeşer bir hârıka olmasıdır; (Gustave Le Bon) bu hakikati de ayni eserinin 107-108 inci sahifelerinde şöyle izâh etmektedir :

"İnsanlara zorla kabul ettirilmiş olmaktan tamâmiyle münezzeh olan Kur'ân, ancak inanç ve kanâatle yer-yüzüne yayılmıştır. Meselâ Türklerle Mongollar gibi sonradan Arapları mağlûb etmiş olan milletlerin Kur'âna imân etmiş olmalarının ancak inanç ve kanâat neticesi olduğu gün gibi zâhirdir. Arapların hakikatte şöyle bir geçivermiş olmaktan başka bir şey yapmamış oldukları Hindistan'da Kur'ân öyle yayılmıştır ki bugün oradaki mü'minlerin sayısı elli milyonu bile geçmiştir... Kur'ânın Çin'de intişârı da ondan daha az değildir".

Ayni hakikat, Budapeşte üniversitesi profesörlerinden ve meşhur müsteşrıklerden (İ. Goldziher) in Almancadan Fransızcaya terceme edilmiş olan "Le dogme et la loi de l'İslam" ismindeki eserinin 1920 Paris tab'ının 6 ncı sahifesinde de şöyle izâh edilmektedir :

"... Kur'ân ismiyle mârûf olup Allah tarafından vahyedilmiş olan bu kitap ayni zamanda bütün cihan edebiyâtının bir âbidesidir.»

Fransız âlimlerinden (Raymond Lerouge) un "Vie de Mahomet" ismindeki eserinin 1939 Paris tab'ının 21 inci sahifesinde insanlığı bugün geçirmekte olduğu buhralardan ancak Kur'â-ı Kerîm'i kurtarabileceği de işte böyle anlatılır :

"İslâmiyyetin bugün bizim ortaya atmakta olduğumuz ictimâî meseleleri hemen halledivererecek bir takım düsturlara mâlik olduğunu unutacak olursak, bizim ferdî hukuk sâhasında yaptığımız inkılâpla Sovyetler Rusyasının bütün dünyâya yaymak istediği komünist inkılâbına karşı İslâm âleminin göstermekte olduğu aks-ül-amellerin mahiyyet ve ehemmiyyeti nasıl takdir edilebilir? Zamâne adamlarının te'sîri altında ürpertiler geçiren İslâm âleminin Kur'ân ahkâmını bugünkü cem'iyyetin ihtiyaçlarına tatbik hazırlıklarına artık girişmiş olduğunu anlamak herhalde pek güç bir şey olmasa gerektir : Bu ahkâm diger iki inkılâp sisteminin daha fazla yayılmasına mâni olacak ve belki de günün birinde her ikisinin de iflâsını telâfi edecek yeni bir terkip hâlini alacaktır. Aradan on dört asır geçmiş olmasına rağmen, Hazret-i Muhammed zamânımızda da günün adamıdır".

GARP İLMİNİN KUR'ÂN-I KERİM HAYRANLIĞI adlı kitabdan

HUTBE

İSLÂMA DAVET

Osman CİLÂCI

Muhterem Müslümanlar,

Resulullah (S.A.) in amcası Ebu Talib'in ölümünden kısa bir müddet sonra muhterem refikaları Hz. Hatice (R.A.) de âhirete intikal etmişti. Henüz müslüman olmamakla beraber, Ebu Talib'in Peygamberimizi Kureyş nezdinde himaye ettiği bir vakıadır. İslâm'ın ilk intişar yıllarında ise böyle nüfuzlu bir şahsın korumasına ihtiyaç vardı.

Peygamberimiz (S.A.) in sevgili iki dayanağının birbiri ardınca göçüşü yılına Senet-ül Hüzün (Hüzün Yılı) denir.

Ebu Talib'in vefatı üzerine Mekke'de Peygamberimiz (S.A.) i himaye edecek kimse kalmamıştı. Müşriklerin de zulmü bir hayli artmıştı. Resulullah (S.A.) Tâif'e gitmeğe karar verdi. Böylece hem bir yer değiştirmiş olacak, hem de oradaki Sakif kabilesini İslâm'a davet edecekti. Sakif kabilesi putlara tapıyordu. Onları İslâm'a davet şüphesiz zor bir işti.

Tâif'liler İslâm'a daveti kabul etmediler. Üstelik Peygamberimiz'i Tâif'ten çıkmağa mecbur ettiler. Şehrin çıkış yerinde taşa tuttular. Mübarek ayakları kan içinde kaldı. Kendisini korumak isteyen evlâdlığı Zeyd de birkaç yerinden yaralandı. Resulullah (S.A.) son derece müteessirdi. Bununla beraber onların hidayeti için dua etmekten geri durmadı.

Peygamberimiz (S.A.) böylece Tâif'i terk ettikten sonra yolu üstünd ebulunan küçük bağa kadar geldiğinde biraz dinlenmek istedi. Kendisine üzüm getiren Hristiyan köleye oracıkta Müslüman'lığı anlattı. Onun İslâm'la müşerref olmasını temin etti. Hayatının en sıkıntılı zamanlarında bile tebliğ vazifesini ihmal etmiyordu.

Aziz Cemaat.

Bu küçük mukaddimeden sonra mevzuumuza yani (İslâm'a Dâvet)e girebiliriz. İlk anda, "böyle şey mi olur? İslâm'ın diyarında İslâm'a davet ne demek?" diyenler bulunacaktır. Fakat insafla düşünürseniz bu çok mühim vazifenin maalesef bugün Türkiye'mizde ihmal edildiğini göreceksinizi. Daha açık bir ifade ile şöyle söyleyebiliriz: "acaba kaçımız çocuklarımıza dinimizi öğretiyoruz?", "acaba kaçımız onlara İlâhî Kitab'ımızın okunmasını öğretiyor, namaz kılmasını gösteriyoruz?". Gençlerimizi tenkid babında ise, onların İslâm'dan nakıs oldukları dedikodusu ile kendimizi uyutup duruyoruz. Halbuki her an bu güzel dini en mülâyim şekilde onlara tanıtmakla mükellefiz. Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Kerîm'inde "Rabbinin yoluna hikmet ve güzel sözlerle çağır" buyurur.

Şunu hiç bir zaman hatırdan çıkarmamalıyız ki Hz. Âdem (S.A.) den Hz. Muhammed (S.A.)e kadar gelip geçen bütün Peygamberler insanları hak din olan İslâm'a davet etmişlerdir. Peygamberimiz (S.A.)in İslâm'a davet babında uğradığı eziyetler cümlemizce malûmdur.

Müslümanlar!

Bugün elimizdeki imkânlar düne nazaran fazladır. Çeşitli neşir vasıtalarına sahibiz. Üstelik biz, bu davetimizde taşlanacak da değiliz. Herşeyden evvel davanın etrafında hâlelenmek, inanmak ondan sonra da inandırmaya çalışmak mecburiyetindeyiz.

Hülâsa olarak diyebiliriz ki Müslümanlar, Cemiyetin hangi kademesinde bulunursak bulunalım bu mühim vazifeyi ihmal etmemek mecburiyetindeyiz. Bunun için de en yakınlarımızdan başlamalıyız. Ve dalga dalga cemiyetin içine girerek davayı yürütmeliyiz. Sokakta rastladığımız talebeden otobüsteki yolcuya, mahallemizdeki bakkaldan bürodaki memura kadar her kademede bu vazife devam etmelidir. Sonra bu mühim vazife ifa olunurken gurur ve kibir gibi İslâm'ın hoş görmediği huylardan da son derece çekinmeliyiz.

Davet vazifesinde bilgili olan bilgisiyle, parası olan parasıyle gayret göstermelidir. Bir gence telkinatta bulunacak kadar bilgimiz olmayabilir. Fakat onun eline üç-beş liralık dini kitap alabilecek kudrette iseniz, o cephenizle faydalı olun.

Cenab-ı Hak'tan, bize intibah vermesini niyaz edelim.

.....

HAC VEYA UMRE NİYETİYLE EVİNDEN ÇIKIP YOLDA ÖLEN KİMSENİN DEFTERİNE KIYAMETE KADAR HAC VE ÜMRE SEVABI YAZILIR, MEKKE VEYA MEDİNE'DE ÖLEN İSE, MAHKEMEYE ARZEDİLMEZ, HESABA ÇEKİLMEZ, KENDİSİNE (BUYUR) CENNETE GİR DENİLİR.

Hz. Muhammed (S.A.S.)

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

● Elektriğin mûcidi Edison'un buluşlarını İslâm'ın bir dâhîsi olan büyük Ârif-i Billâh Şeyh-i Ekber Muhyiddin Arabi'nin eserlerini okumak sûretiyle bulduğunu söyleyerek hakikatı itiraf ettiğini...

● Büyük Velî İbrahim Edhem Hazretlerinin: Hak yolunda, halkın verdiği tâcı tahtı terkettiğini...

● Anasının yalvarıp-yakarmasına acıyıp Alman'ların elinden Fransuva'larını kurtardığımız sözde hürriyet-perver Fransızların; o iyiliği, 1830'da Cezâyir'imizi işgâl ederek ödediklerini...

● Beş asra yakın bir zaman Müslüman-Türk'ü mânen Müslümanların reisi gösteren Hilâfet'in, 340 sayılı T.B.M.M.nin kanunu ile ilgâ edildiğini...

● Amerika PTT idâresinin son çıkardığı bir kararla zarflara vurulan damgaları: **«Pray For Peace! : Sulh İçin Dua Et!»** şeklinde değiştirdiğini...

● 80 yıllık ömründe: Câmi'den mason locasına, mason locasından Bektâşî tekkesine, oradan nâzırlık sandalyesine, oradan da sürgüne giderek kurtuluş yolu arayan meşhur filozof Rıza Tevfik'in, nihayet Kâ'be'de gönlünü yıkadıktan sonra tekrar İSLÂM'a dönüp O'nda karar kıldığını...

● Okullarımızda okutulan tarih kitaplarının iftiharla takdim ettiği mel'un Aksak Timur'un, 1400'de: Kur'ân-ı Kerîm'in sahifelerine ve küçük çocukların üzerine basarak Sıvas'a girdiğini...

● Medeniyetin zirvesine çıktıklarını iddia ettikleri bir çok Garp memleketlerinde bile en korkunç banka soygunlarına bir senede birkaç defa şâhid olunmasına rağmen, İslâm Hukûkunu tatbik eden Suudî Arabistan'da bir senede bir defa olsun böyle bir vak'aya rastlanmadığını...

● Suudî Arabistan'da tahsilini tamamladıktan sonra «Çin İslâm Akademisi»nde öğretmenlik yapan Çin asıllı bir Din adamının yedi sene sonra kaçıp kurtulduktan sonra 1958'de yazdığı bir kitabında: **«Çin'de komünizm geldikten sonra din hürriyeti gitti, mahdut birkaç Mescid'in dışındaki Mescid'leri kapattılar, yahut da depo, ardiye olarak kiraya verdiler. Müslümanlar dinlerini serbestçe açıklamak hürriyetinden tamamen mahrumdurlar...»** dediğini...

● Doğu Avrupa memleketlerinin elden çıkmasından yıllar sonra, Antiller'de bir ada olan Küba'yı Demirperde gerisi memleketlerden biri haline getiren Fidel Castro'nun, ilk zamanlar bütün hür dünyanın desteklediği ve milletini zulüm idaresinden kurtarmak için diktatör Batista'ya karşı mücâdele eden bir kahraman olarak göründüğünü...

● Sultan İkinci Mahmud devrinde, Yunan isyan hareketine, Devlete ihânet ederek her türlü gizli ve açık yardım yapma suçundan Patrikhâne kapısında idam edilen Patrik Grigoryus'un, Rus Çarı Birinci Aleksandr'a ettiği tavsiyesinde:

«Türkleri, maddeten ezmek ve yıkmak gayr-i mümkündür. Çünkü Türk'ler çok sâbırlı ve mukâvemetli insanlardır. Gayet mağrurdurlar ve izzet-i nefis sahibidirler. Bu hasletleri de, dinlerine bağlılıklarından, kadere rıza göstermelerinden, an'anelerinin kuvvetinden, Padişahlarına, kumandanlarına, büyüklerine olan itâat duygularından gelmektedir.

Türk'ler zekidirler ve kendilerini müsbet yolda sevk-ü idare edecek reislere sahib oldukları müddetçe de çalışkandırlar. Gayet kanaatkârdırlar. Onların bütün meziyetleri, hatta kahramanlık ve şecaat duyguları da, an'anelerine olan merbûtiyetlerinden, ahlâklarının selâbetinden gelmektedir. Türklerde evvelâ itâat duygusunu kırmak ve manevi rabıtalarını kesretmek, dini metânetlerini zaafa uğratmak icab eder. Bunun da en kısa yolu, an'anat-i milliyye ve maneviyelerine uymayan harici fikirler ve hareketlere onları alıştırmaktır. Türk'ler, harici muâveneti reddederler. Haysiyet hisleri buna mânidir. Velevki, muvakkat bir zaman için zahiri kuvvet ve kudret verse de, Türk'leri harici muâvenete alıştırmalıdır. Mâneviyatları sarsıldığı gün, Türk'leri kendilerinden şeklen çok kudretli, kalabalık ve zâhiren hâkim kuvvetler önünde zafere götüren asıl kudretleri sarsılacak ve maddi vasıtaların üstünlüğü ile yıkmak mümkün olabilecektir. Bu sebeple Osmanlı devletini tasfiye için mücerred olarak harb meydanındaki zaferler kâfi değildir ve hattâ sadece bu yolda yürümek, Türk'lerin haysiyet ve vekârını tahrik edeceğinden hakikatlere nüfuz edebilmelerine sebep olabilir. Yapılacak olan, Türk'lere bir şey hissettirmeden bünyedeki bu tahribi tamamlamaktır.» dediğini...

● Son yıllarda Fransa'da neşredilen aylık bir bülten olan **«Est-Ouest»** ile, Amerika'da neşredilen **«Communist Propoganda Activitie in 1956»** isimli 410 sayfalık bir kitaptan öğrenildiğine göre: Türkiye'de üçbin faal komünistin bulunduğunu...

● Macar Başvekili Nagy'nin Macar meclisinde: **«Elimdeki bütün esaslı malûmata dayanarak sizleri te'min ederim ki Macaristan için bir komünist tehlikesi aslâ yoktur.»** şeklinde yaptığı konuşmadan bir ay sonra İsviçre'ye yaptığı gezi ânında memleketinin komünistlerin eline düşüverdiğini...

● Rusya'da binlerce insan isminin **«Rus Düşmanı»** mânâsına gelen **«Virispi»** olduğunu...

● Rus'ların Macaristan'ın başşehri Budapeşte'ye hücum ettikleri gün; isimsiz bir teleks memurunun, bu hakikatı yanmakta olan şehrin bilinmeyen bir yerinden: **«Rus'lar harbi kazandılar, fakat dâvayı kaybettiler!»** şeklinde bütün dünyaya ilân ettiğini...

● 1967 yılında sadece İstanbul'da İslâmiyeti kabul eden gayr-i müslimlerin sayısının 2172 olduğunu...

● Suudî Arabistan Maârif Vekili Şeyh Hasan bin Abdullah'ın, bütün resmî daireler ile mekteb müdürlüklerine yaptığı bir ta'mimde, bundan sonra resmî yazışmalarda **(Ba'de et-Tahiyye)** yerine: **«Esselâmü Aleyküm ve Rahmetullâhi ve Barekâtüh»** ibaresinin yazılmasını istediğini...

Biliyor musunuz ?

HABERLER ve KRİTİĞİ

YAZARIN DERDİ

Malûm bir gazetenin malûm bir yazarı, seri halinde lâiklik, devrimcilik perdesi altında müslüman çevrelere sistemli bir şekilde çatmaktadır.

Sormayın efendim yazarımız pek dertli. Hiç lâik bir devletin parlemento üyeleri dinî bir kuruluş olan Râbitatül-Âlemil-İslâm (İslâm Âlemi Birliği)'ne temsilci olarak gidebilir mi? Yazarın asıl derdi başka; son zamanlarda devletin kilit noktalarına gizli eller tarafından sağın sağında olan kimseler yerleştiriliyormuş. Üstelik bu sağın sağındaki mühim zevat Yüksek Mühendis gibi teknik elemanlarmış. Yazarın korktuğu bu şahıslar ne yapıyormuş biliyor musunuz? Vardıkları yerlerde müslüman memurların dinî vecibelerini yerine getirebilmeleri için mescit açıyorlar ve bizzat cuma namazı kıldırıyorlarmış.

Yazar ve benzerlerinin neden İslâmiyet ve Müslümanlardan bu kadar çekindiklerini biliyoruz. Onlar İslâmiyetin fertlere verdiği dinamizmi gayet iyi bilirler. Malûm çevreler acaba niçin İslâm devletlerinin birbirine yaklaşmasını bu kadar endişe ile takip ediyorlar? Eğer Türkiye Cumhuriyeti İslâm devletleriyle veya dünya çapındaki İslâmî teşekküllerle değil de, Demirperde gerisi ülkelerle veya komintern'le temasa geçseydi, bunlar Türk milleti hesabına zerre kadar endişe duymayacak methiyeler düzecek, bu işi yapanları kahramanlık payesine çıkaracaklardı.

Bu memlekette senelerce lâiklik perdesi altında din, vicdan ve ibadet hürriyeti kısıtlanmıştır. Bir bölge müdürünün ibadet hürriyetini temin etmesi yadırganıyordu talebesine zorla oruç yediren öğretmenin, memuruna namaz kılmayı yasak eden âmirin hareketi kıllarını bile kıpırdatmıyor. Bugün lâiklik elden gidiyor diye nara atanlar, acaba o zaman niçin ferdin, din ve vicdan hürriyeti çiğneniyor, lâiklik dinsizlik şeklinde anlaşılıyor diye harekete geçmiyorlar. Meslek ve meşreplerini biliyoruz. İslâmın tarihleri istiab eden ölmez kökü fidelerini vermeye başlamıştır. Yeni neşvünema bulmaya başlayan İslâm filizlerini kimse durduramıyacak ve zafer istikbalde İslâmın olacaktır.

KONGRE

T.İ.H.O.M. Cemiyetleri Federasyonu 6. Genel Kurulu toplantısını 28.1.1968 tarihinde kendi binası olan Kızılay'daki, Uz apartmanında yapılmıştır. Milletvekillerinin, Diyanet İşleri Başkan Vekilinin ve birçok seçkin zevatın takip ettiği kongre, sabah saat 9 da başlamış gece geç vakitlere kadar devam etmiştir. Kongre temsil ettiği topluluğun haysiyetine yaraşır şekilde, tam bir tesanüd havası içinde geçmiş olup, yapılan seçimler neticesinde aşağıdaki arkadaşlarımız İdare Heyetine getirilmişlerdir: Mehmet Karaman, Faruk Kaya, Mehmet Ali Uz, Yakup Gülsaran, Mehmet Kelleci, Veli Erdinç, Bünyamin Akçay, İsmail Tekin, İbrahim Akay.

Kendilerini tebrik eder, milletimize hayırlı yolda hizmet etmelerini Allah'tan niyaz ederek muvaffakiyetler dilerz.i

VA'AZ VERECEK

Bir zamanlar imanlı yumruğu önünde bütün dünyayı dize getiren Dünya Ağır Sıklet Boks Şampiyonu Muhammed Ali Clay haksız olarak bu ünvanı alındıktan sonra «Bundan sonra kasaba kasaba dolaşıp vaaz vereceğim. Milletimin (Zenci müslümanların) giriştiği büyük savaş uğrunda çalışacağım» demiştir.

İmanı uğruna bütün dünya, ünvan ve mansıbını bir tarafa iten Muhammed Ali'nin vaazlarında da muvaffak olacağına, bir zamanlar yumruğuyle Ehl-i salibin beynine indirdiği gibi, sözleriyle de ineceğine kanaatımız tamdır. Müsülmanlık davasında kendinin ve milletinin muvaffak olmasını ve Cenab-ı Hakkın bir avuç siyahî müslümanı korumasını dileriz.

MİNİ ETEK BELÂSI

Mini etekli bir kız yüzünden sabıkalı Veli Doğan isimli bir şahıs, Deniz assubayı Levent Şimşek adlı bir üstçavuşu alnından tabanca ile vurarak öldürmüş.

Eh bunlar medeniyet davasının, asrî bayanlığın cilveleri. Artık kadınlarımız hürriyetine kavuştu. Orta çağ düzeyinin kadını esir eden, erkeğin tahakkümü altına sokan ibtidaî geleneklerinden (!) kurtardık da, kadını hayvanlara taş çıkaran bir çıplaklıkla kucaktan kucağa dolaştırılan şehvet metaî haline getirdik. Günaydın ahlâk katilleri ilericiler. Artık meyvelerinizi devşirmeğe başladınız. Sizlerin Orta çağ düzeyi diye küçümsemek küstahlığında bulunduğunuz İslâm-Türk geleneklerinin hakim olduğu bir devirde böyle şeyler olur muydu hiç? Hele tarihi bir karıştırın.

ACIKINCA

Gelibolu'da aralıksız yağan kar yüzünden aç kalan bir domuz güpegündüz şehre inerek üç kişiyi yaralamış.

Bu haberi okuyunca aklımıza Prof. Dr. Christian Barnard'ın beyanı geldi. Domuz kalbinin 20 yıl içinde insana takılabileceği. Ya takılırsa, domuz gibi hareket eden bir sürü insan, ayrı bir âlem. Bir de bunlar acıkırsa. Acaba azınlıkta kalan insanların hali ne olur?

MANEVİYATSIZ ZENGİN

Salihli'den İzmir'e özel otomobilleriyle gelen üç iş adamı evli kadınlarla çırılçıplak âlem yaparken yakalanmışlar. Allah vereceği şeyin hayırlısını versin. İnsan zengin olur, Allah korkusu da olmazsa o insanın yapmıyacağı rezalet yoktur. Başkasının karısını da, kızını da yoldan çıkarır. Malın hayırlısı Allah yolunda Allah için harcanandır. K. Kerim'deki «mallarınız ve evlâtlarınız sizin için fitnedir» buyrulan mal işte böyle zenginlerin mallarıdır. Eğer zenginin zenginliği onu Allah yolundan alıkoyuyor, fakir ve muhtaca karşı bir nevi tahakküm vasıtası oluyorsa o mal fitnedir. İslâmda zengin, herkese karşı iyi davranan, yediği tek lokmadan dahi muhtaçlara hisse ayıran kimsedir. Yoksa zenginlik manasız madde gibi önüne gelen her şeyi ezer yok eder. Sahibine en âdi işleri dahi yaptırır. Böyleleri açlıktan nefesi kokan fakire 25 kuruş veremezken, 5 dakikalık hayvanî zevki için binler harcar. Unutulmamalı ki, yapılan her hareketin mutlak hesabı sorulacaktır.

ACI BİR KAYIP

Çorum İmam-Hatip Okulu 6. sınıfında okumakta olan Yunus Özel ani olarak tutulduğu bir hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Gerçekten Yunus Özel ölmemiştir. O sadece Hz. Peygamberin «İslâmiyeti yaşatmak için okurken ölen öğrenci ile peygamberler arasında bir derecelik ayrılık vardır» tebşirinin vadettiği makama ulaşmıştır. Ancak arkasında kalan ülkü-daşları için büyük bir kayıp olmuştur. O belki de bu milletin büyük ümitler bağladığı kimselerden biri olacaktı. Ve şüphesiz o bir İslâm mücahidiydi. Merhuma Allah'tan rahmet diler, arkasında kalan dostlarına ve arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

ÖRNEK HAREKET

Söke'nin Ortaklar Öğretmen Okulunun değerli müdürü Selâhaddin Kaynar, bir taraftan kendini çevresinin ve talebelerinin maddi, manevî sahada yetişmeleri için vakfederken, bir taraftan da namaz gibi dinî ibadetlerini mükemmelen yerine getirerek etrafına müsbet bir tesirde bulunmakta imiş. Bu cümleden olarak okulun bütün öğretmenleri namaz kılmağa başlamışlar.

Eskilerin nümune-i imtisal dedikleri budur. Bizler müslümanlığı hareketlerimizle, davranışlarımızla yaşatmalıyız. Müslüman eğer müslümanca yaşamaya azmederse Cenab-ı Hak o kimsenin vasıtasiyle birçok kimselere hidayet ve yardım elini uzatır. Artık gerçek müslümanların, bir zamanların yanlış bir inanışı olan «hocanın yap dediğini yap da, gittiği yola gitme» düsturunu bırakmaları şarttır. Yap dediğimizi bizzat kendimiz yapmalı, gittiğimiz yol tertemiz İslâm yolu olmalıdır. Bir kötünün yedi evden yetmiş eve zararı olduğu gibi, bir örnek hareketin de yedi kişiden yetmiş kişiye kadar iyiliği dokunur. Muhterem okul müdürünü müslümanca davranarak etrafına iyi örnek olduğu için tebrik eder, bütün dindar münevverlerin her türlü engel ve şartlara rağmen aynı şekilde davranmalarını Allah'tan temenni ederiz.

MİLLETLERARASI İSLÂM TEŞKİLÂTI

Şubat ayı içinde Pakistan'da Kur'ân-ı Kerîm'in 1400 cü yıldönümü dolayısiyle Elezhir Üniversitesi rektörü Şeyh Bahuri'nin başkanlık ettiği dört günlük konferansta konuşan Kuveytli Bakan Yusuf El-Hasan Rifai: Müslüman memleketlerinin problemlerini halledecek milletlerarası bir «İslâm teşkilâtı» kurulmasını istemiştir.

Esasen bugün Müslüman memleketlerin birçok müşterek dertleri vardır. Türkiye'nin Kıbrıs, Pakistan'ın Keşmir, Arapların İsrail ve şimdi Kudüs'ün kurtarılması gibi. Müslüman devletler halledilmesi icap eden bu meselelerin karşısında daima «küfür millet-i vahidedir» hadisi şerifinin tecellisine şahit olmaktadırlar. Dünya realiteleri göstermektedir ki, müslümana müslümandan başkasının desteği olmamaktadır. Bazı politika kurdu devletler destekler gibi görünürken bir taraftan da, kuyusunu kazmaktadırlar. İnancımız şudur ki, İslâm Devletleri geçmişte olan dargınlıkları bir tarafa bırakarak hatta unutarak İslâm'ın «Hepiniz Allah'ın ipine sımsıkı sarılınız ki, tefrikaya düşmeyesiniz» emrinde birleşmelidirler.

Pakistan'ın ileri gelen «MORNING NEWS» gazetesinde 28 Kasım tarihinde ünlü karikatürist Aziz tarafından çizilen bu karikatür Kıbrıs'ta meydana gelen son Rum vahşetini bütün çıplaklığı ile ortaya koymaktadır.

Karikatürde Kıbrıslı Rumların insan haklarını, komşuluğu, barış, ahlâk ve vicdanı kazdığı mezara gömdüğü belirtilmektedir.

Koman Arslanlarım

(Baştarafı 17. sayfada)

küçük işler için Padişah fermanı yazılmazdı. Padişah fermanı pek büyük işler için yazılırdı. Şimdi, koca Osmanlı Padişahının fermanı Kanije müdafaası gibi küçük hizmetlere mükâfat olarak yazılmıya başlandı. Ne idük, neye kaldık da ona ağlarım» demiştir.

«— Maksimilyen bindi haşmetle, atına,
Nemce askerini düşürüb arkasına,
Sel gibi geldi Kanije kal'asına.
Günlerce kuş uçurtmadı o diyarlardan,
Maksadı Kanijeyi almaktı, Osmanlılardan
Yığdı askerini fevç fevç
Çekinmiyordu, Tiryakiden hiç
Fakat Tiryaki bunlardan korkmadı.
Kendisine güvendi kuvvetlere bakmadı.
Sonunda gösterdi Türk kahramanlığını
Tarihe hediye etti muhterem adını.»

TEBRİK

Muhterem okuyucularımızın mübarek **KURBAN BAYRAMLARINI** tebrik eder, bu mânâ yüklü günün âlem-i **İSLÂMA** ve **TÜRKİYE** için madde ve ruh plânında kurtuluş vesilesi olmasını Cenab-ı Allahtan niyaz ederiz.

İslâmın İlk Emri
O K U

Müslüman Çocuklarının Din Bilgisi

Amr: — Bu yaşta bir kimsenin karşıma çıkacağını aklımdan geçirmezdim. Sen kimsin? diye sordu.

O da: «Ben Ebu Talib'in oğlu Ali'yim» dedi.

Amr: — Senin amcalarından benim karşıma çıkacak yok mu? Senin henüz ağzın süt kokuyor. Hem de baban benim dostum idi. Senin kanına girmek bana ağır geliyor, dedi. Hazreti Ali:

— Fakat ben senin kanını dökmekte haz duyarım. Ancak atından inip benim gibi yaya almalısın, dedi. Bu söz damarına dokundu. Çok öfkelendi ve hemen atından indi. Yıldırım gibi Hazreti Ali'nin üzerine atıldı. O da kalkanını karşı tuttu.

Amr, öyle bir kılıç vurdu ki, Hazreti Ali'nin kalkanını ikiye bıçti ve başından hafifçe yaralandı.

Sıra Hazreti Ali'ye gelince ortalık toz dumana karıştı. Toz ortadan kalkınca Amr'ın kellesinin uçurulduğu görüldü.

Allah, Hazreti Ali'den razı olsun.

— S O N —

BÜYÜK KAPI
(EK)

Peygamberimizden başlıyarak zamanımıza kadar gelen Altın Halkanın kol başlarından 32 Velinin ruh hayatı bu eserde dile getirilmiştir. Okuyunuz ve okutunuz.

Yazan :
N. Fazıl KISAKÜREK

Tevzi Yeri : OKU Mecmuası, P.K. 105 - KONYA
(Ödemeli ve Tenzilâtlı gönderilir.)

27 Mayıs İhtilâli ve Sebepleri

Yazan :
Ord. Prof. Ali Fuad BAŞGİL
Eser : 288 Sahife olup, Fiatı 15 Liradır.
Ödemeli olarak gönderilir.
İsteme Adresi : OKU Mecmuası, P.K. 105 - KONYA

İSLÂM DÂVASI

Yazan :
M. BENNABİ

Terceme :
Ergun GÖZE

Eser : İslâm Medeniyeti Tarihinin başarılı bir etüdünü ihtiva eder. İslâm Medeniyetinin inhitatından sonraki cereyanlar; reform hareketi ve modernizm dikkatli bir tarzda anlaşılmıştır. Bu hareketlerin tenkidi sağlam temellere oturtulmuştur. Bugün İslâm için çıkış yolu olarak İslâmî Rönesanstan başka bir çare olmadığı gösterilmiştir.

Fiatı : 5 Lira

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Abdullah Eşmeli - ANTALYA* — Abone bedeli olarak göndermiş olduğunuz 12 liralık posta pulunuz alınmış ve memnuniyetle abone kayıt işleminiz yapılmıştır. Bundan sonraki mektuplarınızda bir değil de bir liste abone beklemekteyiz. Oku'nun muhitinizde yayılması sizin ve sizin gibi şuurlu okuyucularımızın vasıtası ile olacaktır. Yeni hizmetinizde başarı olmanızı diler, iyi dileklerimizi sunarız.

★ *S. Mehmet Uçkan - AKHİSAR* — Yakın alâkanıza candan teşekkür ederiz. Göndermiş olduğunuz havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Ayrıca ismini bildirmiş olduğunuz kardeşimiz abone kaydedilerek 74. sayıları adreslerine postalanmıştır. Bu alâkanızın devamını bekler selâmlarımızı bildiririz.

★ *S. Mehmet Canseven - İSTANBUL* — İstemiş olduğunuz sayıdan itibaren abone kaydedilerek mecmualarınız adreslerinize postalanacaktır. Düzgün bir liste ile göndermiş olduğunuz 15 kişilik gruba ayrı ayrı teşekkürü bir borç biliriz.

★ *S. Halis ÜNLÜLER* — Mecmuamıza aşağıdaki mektubunu göndermiştir. Ehemmiyetine binaen aynen burada naklediyoruz.

OKU Mecmuası Yazı İşleri Müdürlüğüne - KONYA

Cemiyetinizin neşir organı olan «İslâmın İlk Emri OKU» dergisini epey zamandır, takip ediyoruz. Dinimizin nezih ve saf itikatlarının neşri ve İslâmın yüce emirlerinin ruhuna uygun olarak anlatılması yolundaki gayretleriniz bizleri ziyadesi ile mütehassis etmiştir.

Derginin hiçbir siyasî fırkanın tesirine kapılmadan ilerliyeceği ve hangi partiden olursa olsun bütün Müslümanların kardeş olduğu prensibinin tatbik edileceği, bu sayede kıymetli derginizin bütün Türkiye cephesine hitap edebilen yegâne dergi, muhterem yazarlarının da bütün halkımız tarafından sevilip ve tasvip edilecek hakiki milliyetçiler olacağını yazılarınızın temiz tutumunda görmekteyiz.

Hangi fırka ve kuruluştan olursa olsun iyi ahlâklı, Din, Vatan ve Millet; çalışan insanları takdir, Dinsiz, Milliyetsiz, Ahlâksız ve Komünist fikirli kimseleri teşhir etmek yolundaki gayretlerinizde ve emellerinizde muvaffak olmanızı Allah (C.C.) den niyaz ederim.

Bu vesile ile aşağıda isimleri ve açık adresleri bulunan 19 arkadaşımı abone kaydederek 1968 Ocak ayından itibaren adreslerimize göndermenizi arz ederim.

★ *S. Osman Piyale - SOMA* — Mecmuamızı bir komşunuzun evinde görerek beğendiğinizi ve Mecmuamıza abone olmak istediğinizi ve abone bedelinin bu ay sonunda gönderileceğini bildiriyorsunuz. Abone kaydınız yapılmıştır. Abone bedelinizi gönderirken Mecmua zarfınızın üzerinde yazılı bulunan abone numarasını yazmayı unutmayınız. Siz de mecmuamızı evinize gelen misafirlerinize, eş ve dostunuza tavsiye ederek mecmuamıza abone temin etmenizi rica eder, selâm ve hürmetlerimizi bildiririz...

★ *S. Ali Atıcı - MERSİN* — İmam-Hatip Okulu talebesi bir kardeşiniz tarafından OKU'ya kavuştuğunuzu bildiriyorsunuz. Ayrıca çok beğendiğinizi zikretmektesiniz. Bu mesut neticeden biz de sevinç duymaktayız. Bulunduğunuz muhitte sizin gibi OKU Mecmuasının varlığından ve yaşayacağından haberi olmayan kardeşlerimizin bulunduğu muhakkaktır. Bu gibi, böyle habersiz olanlara mecmuamızın gayesini ve varlığını duyurmak hizmetinin size düşmüş olduğunu bilmem hatırlatmamıza lüzum var mı? Alâkanıza teşekkür eder, devamını bekler, selâmlarımızı sunarız...

★ *S. Vehbi Atilâoğlu - KARS* — OKU'ya karşı olan alâkanız bizleri memnun etmiştir. Bu memnuniyetimiz, şahsımıza göstermiş olduğunuz yakın ilgi ve alâkadan çok mecmuamıza ve dinî neşriyatın memleketimizin ahlâken yükselmesinde oynayacağı rolün ehemmiyetini kavramış ve idrak etmiş olmanızdan ileri gelmektedir. Dinî hizmette üzerinize düşen görevi ifa etmenin huzuru içinde olduğunuzdan şüphe etmeyiniz.

Mektubunuzda işaret ettiğiniz gibi mecmuamız Türkiye'nin birçok Kaza ve Kasabasına ulaşmaktadır. İsteğiniz yerine yerine getirilmiştir. Selâmlarımızı sunar, yeni vazifenizin hayırlı olmasını Allah'tan dileriz.

★ *S. Kâmil Koç - TOKAT* — Gayretiniz takdire şayandır. Siz ve sizin gibi muhterem okuyucularımıza inanıyor ve güveniyoruz. Sağ olun, var olun. İstemiş olduğunuz sayılardan elimizde bulunanlar adresinize postalanmıştır. Selâmlarımızı bildirir kalbi başarılar dileriz.

★ *S. Hasan Uyur - KAYSERİ* — Göndermiş olduğunuz havaleniz tarafımızdan alınmıştır. İstemiş olduğunuz 27 adet mecmua adresinize postalanmıştır. Bilmukabele saygı ve selâmlarımızı sunar, alâkanızın devamını bekleriz.

★ *S. Halil Sürücü - BURDUR* — Örnek nusha istemektesiniz adresinize mecmuamızın son çıkan iki sayısı size örnek sayı olarak postalanmıştır. Selâmlar...

Aşağıda isimleri bulunan sayın okuyucularımızın istekleri yerine getirilmiştir. Hepsine ayrı ayrı selâmlarımızı bildirir, alâkalarından dolayı teşekkür ederiz.

Mustafa Uğurlu, Emin Kaya, Hasan Yeşil, Bekir Öncel, Bekir Aykaç, Mehmet Bübük, Ramazan Çeran, Hüseyin Koçakuşak, Abdullah Parmaksız.

NOT : Bütün okuyucularımızın mektup ve havalelerinde abone numaralarını yazmalarını rica ederiz. — OKU.

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdürü :
Zekâi KUNDAK

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı Tarih : 4.3.1968

İslâmın İlk Emri
Oku

Bu çiçekler, bu meyveler kimin turrası ise, kimin sikkesi ise ve kimin mührü ise ve kimin nakşı ise, elbette bütün zemin yüzündeki o nevi çiçekler, Onun mühürleridir, sikkeleridir..

İslâmın İlk Emri

Oku

Dini İçtimai Edebi Aylık mecmua

Fezanın sahibi kimdir ?

Yıl : 8 Sayı : 76 Muharrem : 1388
NİSAN : 1968

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Fezanın Sahibi kimdir? **Mevlut KARAASLAN**
- Mücerret Mânâda Milli Eğitim **KİVERLİOĞLU**
- Müslüman için Prensipler Yazan: **es-Seyyid SÂBIK** Ter: **Ahmed GÜRTAŞ**
- Kurbanlar **M. Said ÇEKMEGİL**
- Sosyalizm Modası **Prof. Dr. Osman TURAN**
- Sağlık ve İslâm **Bakteriyolog Dr. F. SARILAR**
- İnsan Olmak İlim İledir **İmam-ı GAZÂLİ**
- Namazda Niyet **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Hz. Sa'd'in Duası Yazan: **Yusuf en-Nebehâni** Ter: **A. G.**
- Zararlı Cereyanlar: Solculuk ve Masonluk **Süleyman UÇANOK**
- Dinin Hakiki Gayesi **Ebul A'lâ El-Mevdûdi**
- Griviça Önlerindeki Mezbaha
- Dürri Zade Es-seyyid Abdullah Efendi **Veli ERTAN**
- Çirkef Edebiyat **Peyami SAFA**
- İçimizdeki Şeytanlar **Hüsnü DİKEÇLİGİL**
- Güzel Sözler Der. **Hasan TEKELİOĞLU**
- İlim, Devlet Adamını Dize Getirir
- Bozuluşun Sırrı **Hasip BÜYÜKÇAM**
- Bunları Biliyor musunuz? Hazırlayan: **Hasan BAĞCI**
- Haberler ve Kritiği
- Şiirler
- Hadisler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

İkbal günleri sönen mazlûm ve mağdûr milletin talisizliği, mes'uller kadronun aksiyoncu olmaması ve millet realitesini tanımaması yüzünden bir kat daha artmış, vahdetin remzi olan temiz nasiyesi âdetâ kirli eller tarafından nokta nokta karartılmıştır. Gömlek değiştirir gibi şahsiyetinden tecrid edilen millet, şimdi garbın çorbasına el açmakta, ondan sade para değil, şahsiyet de dilenmektedir.

Beş asırdanberi Türk, İstanbul'un bağrında kangren gibi işliyen ve birçok entrikalara adı karışan Fener Patrikhanesinin Türklük ve Müslümanlık aleyhine işlettiği kampanya sanki yetmiyormuş gibi, geçen yıl «Lâbis-i Libâsı katranî» PAPA CENAPLARI da resmen da'vet edilmiş, kanla sulanan ve hayatiyyetini bu ölümsüz usâreden alan bu topraklar takdis edilmişti. Ne garibtir ki ecdat ruhuna karşı işlenen bu cinayet, bu yıl zakkum ağacı gibi çarçabuk meyve vermiş, Vatikan'ın gönderdiği Hıristiyan hacılar İslâmın harîm-i ismetini çiğnemeğe başlamıştır.

Milletlerarası medenî münasebetler şübhesiz ki çok insanî hareketlerdir. Fakat bu insanîlik vasfının arkasında gizlenen bir takım emperyalist düşünceler olmasa!..

Eğer hicabından ötürü mezarında kan terliyen kemiklerin verdiği sıklet olmasa, üzerinde binlerce şehidin tüten kanı bulunmasa, Anadolunun yağız toprağı, bu münasebetsizliği sineye çekmez, bir ders-i ibret olarak onları üzerinden silker atardı. Ne yazık ki bazı çoraklaşan vicdanlar bu topraklar kadar bile bir ruh hassasiyetine malik değildir. Papanın takdisinden ve mor arımış dudakların zümrüt yeşili toprakları telvisinden ilgililerin ne kazandığını ve millet hesabına ne gibi faydalar umduğunu bilmiyoruz. Bildiğimiz birşey varsa o da Türkün ruh kökünün müstevli emellere kemirtilmesi ve milletimizin kültürsüz ve şahsiyetsiz bir sürü haline getirilmesidir.

Efendiler, yarım asırdır uğrunda şehid vermediğimiz bu topraklara bir mirasyedi gözüyle bakmıyalım. Giden yurtlar, dökülen kanlar elversin artık, bu yurda, bu son vatan parçasına acıyalım.

Şimdi karanlık mahzenlerin kara ruhlu aksakallı papazı, Katolik âlemden gelen rahip ve rahibelere bin yıllık mezhep ayrılığının Hıristiyanlığa vermiş olduğu zararı anlatmakta, onları birlik ve beraberliğe davet etmektedir. Kime karşı birlik?!.. Herhalde Vietnam'daki çete harbini kazanmak için değil, sûri de olsa İslâm dünyası arasındaki yakınlığı imha içindir bu davet. Bunu anlamamazlıktan gelmek, patrikhanenin küf kokan izbelerinde bizi idam sehpasında sallandıracak ipin örüldüğünü farketmemek demektir.

Turist gelecek ve para getirecek diye Bizans ruhunu ihyaya çalışmak, en hafif tâbiriyle Anadolu davasını ve müslümanlık ruhunu imha demektir. Çil çil kubbelerin serpildiği, mermer ve kurun saltanatının ahenkleştiği bu topraklarda, Bizans medeniyyetinin bakiyye-i izamı demek olan taş yığınlarını teşhir etmek, Hıristiyanlığın içimize sonradan ektiği küçüklük ukdesini beslemek demektir. Sanki biz on asırdanberi bizim olan bu topraklara, ruhumuzdan ruh, şahsiyetimizden şahsiyet vermemişiz, ruh ve ma'nâdan doğan yeni terkiple Süleymaniyeleri ve Selimiyyeleri inşa etmemişiz gibi histerik Bizans rü'yası görmek niye? Efsanelere değil, som hakikatlara dayanan İslâma sarıl ki nesiller taklitten kurtulsun!.. Kurtuluşu, nesillerin ruhunu emperyalistlere peşkeş çekmede arama ki millet gaybettiği şahsiyyetini istirdât eylesin!.. Beş asır evvel fethedilen Ayasofya'yı Müslümanlığa aç ki Fatihlerin ruhu şâd olsun! Mermerini Papanın öpmesine müsaade ettiğiniz Fatih'in büyük mirası Ayasofyanın zeminini Müslümanların secdesine çok görme ki münkesir kalbler inkısardan kurtulsun... Anadolu'da yer yer Aziz ve Azizeler hortlatma ki Yunuslar, Mevlânâlar Şarkı da Garbı da fethetsin.

Papas Athenagoras, Patrikhanede kabul ettiği Vatikanlı misafirlerine: «Gelecek senelerde sizleri daha iyi imkânlarla karşılayacağım...» demiş. Tabii karşılar ya... Patrikhanenin entrikalarının altından kalkamazken kim dedi sana, bir de Vatikanın nazarlarını üstüne çek diye? İlle milleti gavurlaştıralım isteniyorsa, bu, gavurların buraya gelmesiyle değil, gavurluğa özenenlerin oraya gitmesiyle olacak bir şeydir. Ve doğrusu da budur. Hiç değilse Türkiye, yabancı ideolojiler idhal eden bir memleket değil, aynı zamanda yaban kafalı büyük baş hayvan ihrac eden bir memleket olurdu.

Tarih boyunca ruhun ve mâ'nânın beşiği olan ASYA, bugün kendini arama ve şahsiyetini bulma yolundadır. Henüz bir aksiyon ve dava kıvamına erdiremediği bu cehdi mihrakına oturtmak için mukadderatına el koyacak hamleci bir kitleye muhtaçtır. O kitle, İslâmın fikir manzumesine girdiği günden beri O'nun bütün meddü cezrini idare eden Büyük Millettir. Bu buhranlı hengâmeler, o büyük Milletin Tarihî dönüm noktasıdır. Bu dönüm noktasında Tarihi vazifesini kusursuz yapabilmesi için mes'ullerin muteyakkız olması gerektir.

Fezanın sahibi kimdir?

Mevlut KARAASLAN

Asrımız Allaha inananlarla, inanmayanların, Allahsızlarla Allahlıların mücadele sahası haline gelen bir asırdır. Bu asırda teknik ilerlemeler karşısında hayretlerini saklayamayarak herşeyi insanların yapacağına inanıp, Allahı inkâr eden zavallılar olduğu gibi, bütün bu teknik ilerlemeleri Allahın varlığını isbat etmeye en güzel delil olarak gören tefekkür sahibi insanlarda vardır. Bir küfrü içerisinde daima alçalıp huzursuz olurken, diğeri İMANI sayesinde günden güne yükselip mesut ve bahtiyar olmanın neşesi içindedir. Fakat şunu hemen iftiharla ifade etmek lâzımdır ki; Bu gün Allahı inkâr etmek istiyen bedbahtlar bile her nereye baktılarsa gördükleri bütün hâdiseler onlara Allahın varlığını haykırdığı için, artık Allahı inkâr etmenin lüzumsuzluğuna inanarak lâik olmayı tercih etmişlerdir.

Victor Hugo: Allah meselesinin karanlık bir mevzu olduğunu, aklın isbat edemiyeceğini söylemesine rağmen ölürken: «Baş ucumda hiçbir rahip ayin yapmasın. Çünkü ben artık Allaha inanıyorum.» demişti.

Aristo der ki: Hareket eden bir âlem ve o âlemi hareket ettiren bir varlık vardır ki o Allahtır.

Bacon: Az ilim bizi Allahtan uzaklaştırır, çok ilim ise Allaha yaklaştırır. Felsefeci olarak Allaha inanmakla iktifa etmeliyiz. İnsan, hayvanlıktan uzaklaşmak için manevi bir istinatgaha muhtaçtır. Köpek nasıl insanla tanışır ve münasebet kurarak yükselirse, insan da ulûhiyyete inanır ve münasebet kurarsa yükselir ve asalet kazanır.

Bu isimlerini ve görüşlerini zikrettiğimiz filozoflar ve daha yüzlercesi hep Allahı aramış ve bulmuş insanlardır.

Bugün biz yazımızda Hz. İbrahimin Allahını bulmasına sebep olan semayı ve bugünkü tâbiri ile fezayı inceleyelim. O zaman göreceğiz ki, ilmin bize hakikatını öğrettiği bu feza boşluğunda Allahı isbat eden binlerce delil var.

Feza (Astronomi) ilminin bize öğrettiğine göre: Üzerinme yaşamakta olduğumuz dünya ve güneşin diğer sekiz peykinin teşkil ettiği sisteme güneş sistemi denilmektedir. Bu sistem kainatın küçük bir parçasını teşkil etmektedir. Ortasında güneş ve etrafında dönen dokuz peyk: Merkür, Venüs, Dünya, Merih, Jüpiter, Satürn, Uranus, Nepton ve Plütondan ibaret olan güneş sistemi, samanyolu veya Galaski denen milyarlarca yıldızın teşkil ettiği oval bir sistemin içindedir.

Işık, saniyede 300.000 Km. mesafe kat eder. Bizden yüzelli milyon kilometre uzakta olan güneşin ışığı bize sekiz buçuk dakikada gelmektedir. Güneş sisteminden biraz uzakta bulunan Alfa Centur yıldızının ışığı bize 4.5 senede gelmektedir, yani bizim gökyüzüne baktığımız anda doğuyor olarak gördüğümüz bir yıldız gördüğümüz andan tam 4,5 sene evvel doğmuştur.

Fezanın derinliklerinde bulunan Procyo ve Riğel yıldızlarına gelince bunların ışığı ancak dünyamıza 540 senede gelmektedir. Son zamanlardaki uzay araştırmaları bize fezanın nihayetsiz denebilecek kadar geniş olduğunu göstermiştir. Zira feza âleminde ışık-

(Devamı 26. sayfada)

O, BİRBİRLERİ İLE TEMAS ETMİYEREK ÜST ÜSTE YEDİ GÖK YARATMIŞ OLANDIR. O ÇOK ESİRGEYİCİ ((ALLAH) IN YARATIŞINDA (GEREK SEMALAR ÂLEMİNDE, GEREK KAİNATIN BÜTÜN KISIMLARINDA) HİÇBİR NİZAMSIZLIK GÖREMEZSİN. İŞTE GÖZÜNÜ (BİR DEFA DAHA GÖĞE) ÇEVİR. (BAK, ORADA) HİÇBİR ÇATLAK GÖRECEK MİSİN?

SONRA GÖZÜNÜ İKİ KERRE DAHA ÇEVİR. (NİHAYET) O GÖZ, HOR VE HAKİR (BİR BOZUKLUK İDRAKİNE MUVAFFAK OLAMAYARAK), ARADIĞINI BULAMAYARAK) YİNE SANA DÖNECEKTİR, VE O, (ARTIK BİR KUSUR BULABİLMEKTEN) YORULMUŞTUR.

Kur'ân-ı Kerîm
(Mülk Sûresi: 3-4)

Mücerret mânâda Millî Eğitim

KİVERLİOĞLU

Türkün ruh davasına sahip olmasını yürekten arzuladığımız, yazık ki bu milletin hayat hakkı olan davaya yabancı bulunan Milli Eğitim, iki çehreli cellâdın Türkü idama mahkûm etmek için hazırladığı ölüm sehpasıdır. Otuz milyonun hayatına kasıtlı sehpanın ayakları :

1 — Kadro «bozan»,
2 — Kitap «bozduran»,
3 — Gençlik «bozulan»...

Bu üç ayağın meydana getirdiği sehpa, Türkün iman zaafiyeti ile sessiz bir can çekişme içinde ölüme mahkûmiyetinin müşahhas örneğini arzetmektedir. Bir suratı ile iğrenç batı, öbür suratı ile korkunç kuzey iştihalarını kabartan cellâdın, Müslüman Türkü sandalyasına oturtmaya çalıştığı sehpanın birinci ayağını Kadro, bozan unsur teşkil etmektedir... İlericilik şıringası ile damarlarına, «mânâda, her şeyden şüphe yoluyla inkâr. Küfürde, herşeye şuursuz ve peşin bir kabul nazarı ile, olabilir...» formüllü batı kusmuğu enjekte edilenler. İkinci ayak, Kitap, bozduran : tanzimattan bu yana siyonizma ve komünizma zihniyetini mataryalleştiren müessir unsur... Üçüncü ayak, gençlik, bozulan : bu iki unsurun Anadolunun ruh kökünden koparırarak, topyekûn inkârcı, gayesiz ve davasız, mânâ körü ve madde esiri haline getirmeye çalıştığı genç nesil...

Tanzimatın ilk mason sahtesi Reşit Paşadan bu yana, her devrin en büyük tahribatı ilim yoluyla ve eğitim-öğretim müessesesinin öğretici kadrosu üzerinde meydana gelmiştir. Gerçek öğreticiler, yerini, bu tarihten sonra bozula bozula fikirsizlik putu halinde bugüne gelen ilim yobazlarına bıraktı. Son yarım asır içinde modaya bağlı çeşitli şekiller alan ve isim inkılâbı ile kendisine — öğretmen — adı verilen öğreticiler kadrosu en büyük bozulmayı, kuzeye yaklaşma devresi dediğimiz 1940 tan sonra göstermiştir. Sonuna kadar dinsizliğin ve moskof aşkının işlendiği tezgah durumunu muhafaza eden, halkın dilinde — üst üste — tâbirini yaftalaştıran Köy Enstitüleri zamanında, Milli Eğitim müessesesi iman yıkıcılığı ve küfür yapıcılığının kaynağı olmuştur... İşte bu günkü haliyle Milli Eğitim, Köy Enstitüleri tezgahından çıkmış veya buna paralel olarak, esarete davetiye kabilinden hürriyeti dava edenlerin tesiri, bir nevi inhisarı altındadır.

Bir buçuk asırdan beri bozulagelen öğretmen tipine paralel olarak ilim de her yönden derinliğini kaybederek satıh ve kabuk kültüründen ibaret kalmıştır. Yedi yaşındaki çocuğa verilen kupkuru şekilci alfabeden, hacimsiz edebiyata, sahte tarihe kadar herşey kof... Resmî ders kitabı olarak okutulan ve otuz küsur sahifelik rönesans reforma karşılık, yükselme devrimizi en büyük fetihleri iki buçuk sahifelerle geçiştiren, ehlisalibi göklere yükselten, Müslüman Türkü barbar olarak niteleyen, sahte kahramanları putlaştıran, vatanseverlere hain lâkabını perçinleyen, yalancı ve sahte tarih... Kitap için, komünizma ve siyonizma zihniyetlerini mataryalleştirdiği unsur demiştik...

Öğretmenin ve Kitabın beynini gagaladığı genç Türk nesli ise, mayasındaki asli kuvvetin tesiriyle bu-

(Devamı 26. sayfada)

ÂHİR ZAMAN ÂLİMİ

Hz. Kâ'b şöyle buyuruyor :

«Âhir zamanda öyle âlimler olacak ki insanları zühd'e davet edecek, fakat kendilerinde zühd nâmına bir şey olmayacaktır; insanları korkutacak fakat kendilerinde korkudan eser olmayacaktır; insanları büyüklere gönül vermekten men'edecek, fakat kendileri büyüklerden ayrılmıyacaklardır; dilleriyle Dünyayı yerecek, fakat zenginlere yaklaşıp, fukaradan yüz çevireceklerdir; kadınların erkeklerine muhalefeti gibi, ilimlerine muhalefet edecekler, dostlarını başkaları ile görseler, onlara kızacaklardır. İşte bunlar, zâlimler ve Allahu Teâlâ'nın düşmanlarıdır.

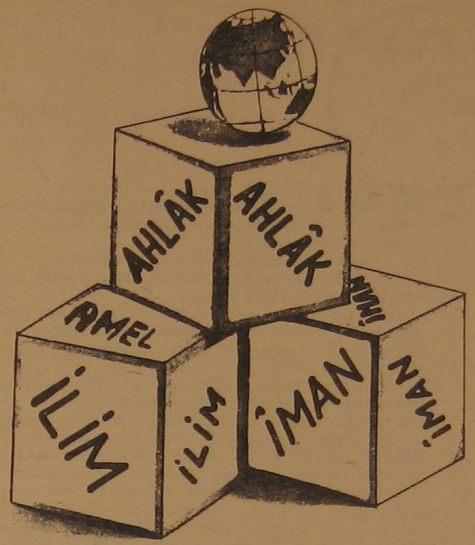

Mü'min bilgili olacak; mü'min hareketli olacak ve mü'min daima ileriye gidecektir. Bilgisi ona yol gösterecek, ışık tutacak; hareketliliği cevvâlliği onun yol almasını sağlayacaktır. Bu yol ki, Hak yoludur, Hidâyet yoludur, mü'min orada dâimâ yeni şeyler bulacak, bulduklarını öğrenecek, öğrendiklerini tatbik ederek, insanlığa faydalı olacak; dünyanın nizamı iman, ilim ve amel üzerine bina edildiği zaman beşeriyetin ıztırabı son bulacaktır.

MÜNKİR'İN ÂKIBETİ

انا جعلنا فی اعناقهم اغلالاً فهی الی الاذقان فهم مقمحون

Yânî : «Biz, o münkir ve kâfirlerin boyunlarında halkalar, boyunduruklar kıldık ki, o boyunduruklar çenelere kadar dayanır. O münkir ve kâfirler başları havada olarak haşrolunacaklardır.»

Bu Âyetin nüzûlüne sebep olarak deniliyor ki : «Ebû Cehl habîsi : Muhammedi namaz kılarken görürsem kafasını kırayım! diye yemin etmişti. Bir gün Sallallâhü Aleyhi Vesellem Hazretleri Ka'be hariminde namaz kılıyordu. Ebû Cehl görünce bir taş yakaladı ve atmak için kolunu kaldırdı. Fakat kolu tutuldu, âdetâ boynuna yapıştı, kaldı. Ne kadar zorladıysa kaldıramadı. Nihâyet uğuştura uğuştura kolunu boynundan ayırabildiler. O münasebetle bu Âyet nâzil oldu ve kâfirlerin âhiretteki halleri beyan buyuruldu.»

Kent Camiinde

Yine sâlâ başladı Kent Camiinde
Bir ölen var bir ölen mahallede
Cuma olsa da bu gün henüz vakit erken
Bu hep böyle oldu yıllarca boğaziçinde.

Sâlâ verildi sal yanaştı kıyıya
Kürekler çekildi hep sıya sıya
Yanaştı ukbaya giden gemi
Ve alıp götürdü ölüyü suya

İnsanlar baktılar ardından baktılar
Ağaç dallarına yeşil mendil taktılar
Irak olana kadar gözlerden
Oturup bir kenara hıçkırdılar.

Ne kurtarmıya giden usta bir yüzgeç
Ne de ona yaklaşan hasta bir yengeç
Olmadı olmadı inanın dostlar
Dünyaya dönmek... Artık çok geç.

Mustafa ÖZDAMAR

Müslüman için Prensipler (1)

— II —

Ter. : **Ahmed GÜRTAŞ**

Yazan : **es-Seyyid SÂBIK**

II. İkinci esas :

İkinci esas müslümanların işine önem vermek, hal ve durumlarına dikkat etmek, onları müdafaa etmek, şeref ve namuslarını korumak, hali hazırdaki durumdan kurtulup yükselmeleri için daima çalışmak ve onları daha şerefli, daha kıymetli bir gelecek için hazırlamaktır.

Bunlar îmanın gerektirdiği ve din kardeşliğinin vacip kıldığı şeylerdir.

Hz. Rasûlüllah (A.S.) şöyle buyuruyor :

«Mü'minler, birbirlerini sevmek, birbirlerine şefkat ve merhamet göstermek hususunda, bir uzvu rahatsız olduğunda diğer kısımları da uykusuzluk ve humma ile o uzvun acısına iştirak eden bir cesed gibidir.»

Müslim'deki bir hadis-i şerifde de Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyuruyor :

«Bütün mü'minler, gözü muztarip olduğunda her tarafı ıztırab duyan, başı ağrıdığında bütün vücudu ağrıyan tek bir adam gibidir.»

Yine Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyuruyor :

«Müslüman, diğer müslüman için, biri ötekini yıkayan iki el gibidir.»

Yine Hz. Rasûlüllah (A.S.) Efendimiz :

«Mü'min, diğer mü'min için, bir kısmı diğer bir kısmını tutan bina gibidir. (Hz. Peygamber efendimiz bu hadis-i şerifi, parmaklarını birbirine kenetleyerek söylemişlerdir.)» Bu hadis-i şerifi Buhârî ve Müslim Ebû Mûsâ el-Eş'ari'den rivayet etmişlerdir.

Yine Hz. Rasûlü Ekrem (A.S.) Efendimiz şöyle buyuruyor :

«Müslüman müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, ona kötülük yapmaz. Kim kardeşinin ihtiyacını karşılarsa, Allah da onun ihtiyacını görür. Kim bir müslümandan bir sıkıntıyı giderirse Cenab-ı Hak da bu vesile ile ondan Kıyamet günün sıkıntılarından birini giderir. Kim bir müslümanı (n ayıplarını) **örterse Cenab-ı Hak da kıyamet gününde onu** (n ayıplarını) **örter.»** Bu hadis-i şerifi Sünen sahipleri Abdullah b. Ömer (R.A.) den rivayet etmişlerdir.

Müslim'deki bir hadis-i şerifde de Hz. Ebû Hüreyre (R.A.) den Hz. Peygamber Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir :

«Kim bir mü'minden Dünya meşakkatlerinden birini giderirse Allah da ondan Kıyamet günü meşakkatlerinden birini giderir. Kim bir muhtaç kimseye kolaylık gösterirse, Allah da ona Dünya ve Âhirette kolaylık ihsan eder. Kim bir müslümanı (n ayıplarını) **örterse, Allah da Dünya ve Âhirette onu** (n ayıplarını) **örter. Kul, kardeşinin yardımcısı oldukça Allah da o kulun yardımcısıdır. Kim ilim talep edilen bir yola girerse, bu vesile ile Allah da ona Cennete giden yolu kolaylaştırır. Allah'ın Kitabını okuyan ve aralarında müzakere eden bir cemaat Allah'ın evlerinden birinde toplanır toplanmaz onların üzerine huzur ve rahatlık iner, onları rahmet kaplar, Melekler kuşatır ve Cenab-ı Hak, huzuru ilâhisinde olanların yanında onları zikreder. Ameli kendisini ağırlaştıran bir kimseyi soy ve sopu çabuklaştıramaz.»**

Yine Hz. Rasûlüllah (A.S.) şöyle buyuruyor :

«Mü'min, komşusu aç olduğu halde kendisi tok olarak geceleyen kimse değildir.»

Müslümanlar bu hisleri duydukları, bu şuuru yaşadıkları ve bu esasları tatbik ettikleri devirlerde çözülmeyecek derecede birbirlerine bağlı ve düşman ulaşamayacak şekilde birlik içinde idiler.

Bu ruhdan gaflet ettiklerinde de safları arasında za'fiyet baş göstermeye ve tefrikacılık aklına geleni icra etmeye başladı. O kadar ki, İslâm memleketleri sömürgecilerin yağma hedefi, hiçbir söz ve ahid gözetmeyen kimselerin nüfuz mıntakası oldu, İslâm toprakları tevzi ve taksim edilmiş parçalar haline geldi.

İslâm birliği ve din kardeşliği, adetleri çok, toprakları geniş ve Allah'ın bahşettiği servetlerle zengin bulunan İslâm milletleri arasında çok kuvvetli bir bağ olmasına rağmen «Müstakil ve ayrı bir vatan» bid'atı onlar arasında da meydana gelmiştir. Halbuki bu fikir Hz. Rasûlüllah'ın savaşmış olduğu cahiliyyet inadından, bölgecilik ve kavmiyyet davasından başka bir şey değildir.

Hz. Rasûlüllah (A.S.) şöyle buyurmuştur :

«Asabiyyet (yani bölgecilik ve kavmiyyetçilik) **davası güden kimse bizden değildir, asabiyyet uğruna savaşan kimse bizden değildir, asabiyyet uğruna ölen kimse bizden değildir.»**

Bu türlü ahmaklıklardan başka ayrılıklarını bir araya getirecek terbiyevî bir bağları bulunmayan kâfir milletler arasında bu cahiliyyet âdetlerinin bulunması her ne kadar caiz ise de, kendilerini Kelime-i Tevhîd'in gölgelendirdiği İslâm milletleri arasında bunlar asla caiz olamaz.

Hz. Peygamber (A.S.) şöyle buyuruyor :

«... Ey Alalh'ın kulları! Kardeş olunuz...» Ve yine şöyle buyuruyor :

«... Müslümanların işlerini benimsemeyen kimse onlardan değildir...»

III. Üçüncü esas :

Üçüncü esas, müslümanın zilleti kabul etmemesi, zulüm altında yaşamaması, aşağılıklığa sabretmemesi, başına gelmek üzere olan bir kötülüğe teslim olmaması, bilâkis Allah'a sarılması, Hak ile kuvvet kazanması, kendine din olarak seçtiği en yüksek prensiplerle izzet ve üstünlük elde etmesidir.

İzzet ve üstünlük ancak îmanın meyvelerinden bir meyve ve eserlerinden bir eserdir. Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor :

«... Halbuki şeref, kuvvet ve galibiyyet Allah'ındır, Peygamberinindir, mü'minlerindir. Fakat münafıklar (bunu) **bilmezler.»** (2)

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vet'ül-İslâm, Mısır, 1960, sh: 138-142.

(2) el-Münâfıkûn Sûresi, Âyet: 8.

KİM Kİ BİR MÜSLÜMANA BİR ELBİSE GİYDİRİRSE, O ELBİSEDEN O FAKİR ÜZERİNDE BİR YAMA KALDIĞI MÜDDETÇE ELBİSEYİ GİYDİREN, AZİZ VE CELİL OLAN ALLAH-Ü TEÂLÂNIN HİMAYESİNDEDİR.

(Hadis-i Şerif)

KURBANLAR

M. Said ÇEKMEGİL

Binlerce müslüman, yüzbinlerce Türk, milyonlarca insan Orta Asyada boğazlandı, boğazlanıyor. Kimin adına?

— Komünizm, yani devlet kapitalizmi, adına.

Binlerce insan doğrandı Kore'de, binlercesi doğranıyor Vietnam'da.. Kimin adına?

Mü'min, güç ve kuvvet sahibi Allah'a bağlı iken gevşek davranmak ve za'f göstermek için olmamıştır. Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır :

«(Ey mü'minler) **gevşemeyin, mahzun olmayın. Siz eğer** (gerçekten) **mü'min iseniz** (düşmanlarınıza galib ve onlardan) **çok üstünsünüzdür.»** (3)

«Allah size yardım ederse artık sizi yenecek yoktur. Sizi yardımsız bırakırsa ondan sonra size yardım edebilecek kimdir? Mü'minler ancak Allah'a güvenip, dayanmalıdır.» (4)

İman, nefse hayatın köşe ve bucaklarını aydınlatır, ona bütün işlerin Allah'ın elinde olduğunu, Allah'ın dilediğinin olup, dilemediğinin olmadığını, her şeyin Allah'ın indinde muayyen ve mukadder olduğunu açıkca gösterir.

Rütbe, makam ve mal gibi insanların birbirleriyle yarışıp hırs ve arzu beslediklerî şeylerin hepsi, mülk elinde olan ve her şeye gücü yeten Allah'tandır. Böyle olunca nefis hile yapmaz, iki yüzlü olmaz, zillete düşmez, doğru ve meşru yoldan başkasına gitmez, işleri de ancak izzet ve şerefle taleb eder.

Hz. Peygamber (A.S.) de buna işaret ediyor ve şöyle buyuruyor :

«Ruhulkudüs (Cebrail) (A.S.) **kalbime üfürdü ki, bir nefis rızkını tamamlayıncaya kadar ölmeyecektir. O halde Allah'dan korkunuz ve** (rızkı) **talebde güzel davranınız.»**

İman nefse ışık tutmadığında ve bu bilgileri ona bahşetmediğinde o iman sakattır, sahibi, Rasûlüllah'a (A.S.) nisbet edilmeğe hak kazanamaz, mü'minler zümresinden sayılmaz. Hz. Peygamber (A.S.) Efendimizin şu sözünü görmüyor musun? **«Kim zorlanmadan, kendiliğinden zillete razı olursa, o kimse bizden değildir.»**

İşte bunlar üç ana prensiptir ki, İslâm bunları, her müslüman için hayatını üzerine bina edeceği, Dünya ve Âhiretin hayrına vasıl olabilmek için gölgesinde yaşayacağı birer kaide kılmıştır.

(3) Âl-i İmrân Sûresi, Âyet: 139.

(4) Âl-i İmrân Sûresi, Âyet : 160.

— Sosyalizm ve Liberalizm adına.

Bu gün dünyamızda, kadın-erkek milyonlarca genç iffetini, ismetini, izzetini kaybediyor.. Bunlar kimin kurbanı?

— Kötü ahlâk neşreden gazete, dergi, sinema, tiyatro, radyo, televizyonun.

Hapishaneler suçlularla, suçluların evleri matemle dolu. Ya bunlar?

— Büyük bir çoğunlukla, materyalist cemiyetlerin kurbanı.

Ya materyalizm girdabına düşen cemiyet ve bu düşkün cemiyetle inleyen insaniyet kimin kurbanı?

— Allaha değil de, Allahın en büyük nimeti olan akla kulluğu prensip haline getiren, ahmak, bencil; üstelik aczini göremeyen kibirli, muhteris, müstebitlerin, özetle modern putperestlerin kurbanı.

Hergün mezbahalarda milyonlarla et haline getirilen hayvanlar?

— Onlar mı; onlar da midelerin kurbanı...

En merhametli ellerle, en az acıyla ALLAH adına boynunu uzatan mubarek hayvan! Ya sen kimin kurbanısın?

— El-İslâmın.

Evet, Allah ismiyle kanı akıtılan hayvansa adına, KURBAN; İnsansa ŞEHİD diyoruz.

Ey şehid, ne mutlu sana; sen ölmedin! Ey Kurban ne mutlu sana, bir münkirin eliyle kesilmedin!

Allahtan başkası için dökülen kanlar hederdir; Allah içinse bu kanlar cevherdir.

Bu cevher bizi Mekke'de bir araya topladı. Bu cevherin mânâsını idrak eden insanı Cenab-ı Hak bağışladı. O cevher ki, Hz. İbrahim onu en zor imtihanında kazandı..

(Devamı 22. sayfada)

SOSYALİZM MODASI

Prof. Dr.
Osman TURAN

Yanlış ve sathî inkılâp anlayışı ve hususiyle solcu taktik ve gayretlerle Türkiyede ağır bir mânevî bir buhran yaratılmış, siyasî sarsıntılarda bunun yüze çıkan bir belirtisi olarak memleketin huzur ve istikrarını bozmuştur. Bugün de bu durumdan faydalanan bir sosyalizm modası ile memleket daha köklü değişikliklere, hatta tehlikelere kurban edilmek istenmektedir. Bir zamanlar inkılâplar sayesinde ileri ve avrupalı olacağımızı heyecanla umanlar neticeden tatmin edilmeyince nihayet demokrasinin her şeyi halledeceği saflığını göstermişlerdir. Eğer ilim, ahlâk ve mefkûre sahalarında ciddi bir inkılâp yapılabilmiş, Üniversite, maarif ve diyanet milli ihtiyaçlara göre kurularak bir milletin en büyük serveti olan sağlam bir nesil yetiştirmek kabiliyeti gösterilmiş olsaydı, ileri bir Türkiyenin temeli atılır, inkılâplar kaba bir taklitciliğe saplanmaz, halkımızın büyük bir kısmı muvaffakiyetle benimsediği demokraside, yarı münevverlerin fikir ve ahlâk zaafları ile sarsıntılara uğramazdı.

Milli tarihin mes'ut bir neticesi olarak, içtimai bünyemizin hiçbir millete nasip olmayan sağlamlığı yalnız demokrasinin selâmeti için kuvvetli bir teminat sayılmaz; aynı zamanda, başka milletlerde mevcut olan içtimai hastalıklara meydan vermemekle de sosyalizme karşı da bir muafiyet teşkil eder.

Türkiye'de işaret ettiğimiz derin mânevî buhran, münevverlerin fikir ve mefkûre kifayetsizliği yüzünden bu neticeleri doğururken, kökünden kopmuş ve manen çökmüş bir solcu zümre tarafından çıkarılan sosyalizm modası saf dil unsurları avlamak gayretindedir. Türkiye'de sosyalizmin, ciddi bir ihtiyaca cevap vermediği için, kitleler arasında bir alâka uyandırmaması ve sadece ruhen düşük münevverler arasında rağbet görmesi her moda gibi bunun da sür'atle sönmeye mahkûm olduğunu meydana koymaya kâfidir. Bununla beraber bilhassa geri memleketlerde milletlerin saadet ve felâketi münevverlerin şuur ve kabiliyetine bağlı bulunduğundan ve sosyalizm de dünyayı tehdit eden milletlerarası komünist kuvvet ve teşkilâta dayandığından ciddi münevverlerle, fikir adamlarının uyanık bulunmaları zaruridir. Nitekim vaktiyle Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasî ve etkin şartları kavrayamıyan Jön Türkleri devrin hürriyet ve meşrutiyyet cereyanlarına kapılarak, yalnız Osmanlı İmparatorluğunu değil, bizzat Türk milletini de uçuruma sürükledikleri göz önüne getirilirse, sosyalizm modasının da, münevverlerin kafasını istilâ eylediği takdirde, ne gibi tehlikelere sebebiyet vereceği daha kolay anlaşılır. Hele bugün sosyalist ve komünist diktatörlüklerin geri memleketlerde bir avuç münevverin hiyaneti ile kurulduğunu, hiçbir milletin kendi rızası ile «Komünist cennetine» talip olarak dünyalarını cehennem haline getirmek istemediklerini de unutmamak lâzımdır.

Türkiyede sosyalizm modasının dış komünist tesirlerden kuvvet alarak mevcut mânevî sükut ve siyasî sarsıntılarla gıdalandığını meydana koyan en güzel bir delil de bunun zengin, müreffeh münevverler arasında revac bulması ve hatta patronlar tarafından himaye görmesi, buna mukabil namlarına hareket edilen işçilerimizin asla bu modaya itibar etmemesidir. Esasen bu sosyalizmin komünizmden başka birşey olmadığı günlük propagandalarla bazı parti ve cemiyetleri tüzükleri ile de açıkca meydana çıkmış ve solcu diktatörlük ve işçi sınıfının tahakkümü methiyyeleri yapılmıştır.

Avrupada, bugünkü mânâsıyle, sosyalizm tarihi bir asra çıkmamakla ve bütün yeni fikir ve metodlar oradan gelmekle beraber, cemiyet nizamını alt üst etmeyi hedef tutan bir sosyalist modasının Demir perde ile alâkası meydandadır. Zira 19. asırda ağır sanayii ve kapitalizm son merhalesini idrak ederken, onun doğurduğu büyük ve sefil işçi kitleleri (Proletariat) da aynı maddi endişelerle teşkilâtlanıyor, sosyalizm ictimai bir cereyan olarak bu sınıf menfaatlarını korumağa çalışıyordu. Fakat sosyalizmin inkişafı ve işçi sınıfının hayat şartarlını islâh edecek bir kuvvet haline gelmesi 20. asırda ve hususiyle İkinci Cihan Harbi devresinde mümkün olmuştur. Bununla beraber kapitalizm ile Proletarya arasında devam eden mücadeleler, bizim salon sosyalistlerinin sandığı gibi bir sosyalist idareye müncer olmamış, devlet hakem vazifesini görerek iki sınıfın menfaatlerini ahengleştiren ve cemiyet hayatına muvazene ve adalet getiren bir anlaşma husule gelmiş; müflit sosyalizm ve komünizm de tamamiyle duraklamış ve ancak geri memleketlerde bir takım sözde münevver çetelerin hiyanet ve marifeti ile bir zulüm makinesi halinde kurulmuştur.

Bu durum Türkiye'de sosyalizmin inkişafı için bir vasat olmadığını göstermeye kâfidir. Gerçekten Türkiye'de avrupada olduğu gibi ağır sanayi ve kapitalizm henüz teşekkül etmediği için buna karşı da tabiatı ile büyük bir işçi sınıfı vücuda gelmemiştir. Bundan başka millî tarihimizin bize miras bıraktığı sağlam bir içtimai bünye dolayısı ile şark ve garp memleketlerinde ve bilhassa çarlık Rusyasında mevcut bulunan böyle büyük bir toprak aristokrasisi ile topraksız büyük köylü kitlelerine Türkiye'de hiçbir zaman rastlanmamıştır. Filhakika Türkiyede tarihin eski devirlerinden beri daima ferdî teşebbüsü yıkmayan bir devletcilik hüküm sürmüş ve hatta hiçbir millete nasip olmayan demokratik bir toprak idaresi (Mirî sistemi) de bizde doğmuştur. Bugün Türkiyenin yarı veya mutedil sosyalist memleketlere nazaran bile sosyal bakımdan daha sıhhatli ve ahenkli bir bünyeye sahip olmasının sebebi budur. Öyle ki, oralarda sosyalizm icabı devletin ancak şimdi ele geçirdiği birçok iktisadî teşebbüsler Türkiye'de zaten devletin idaresinde mevcut olagelmiştir. Türkiye'de sosyalizmin henüz iktisadî ve içtimai bir ihtiyaç olarak mevcut bulunmadığına ve sadece münevverler arasındaki manevî sükûtun bir eseri olduğuna bir delil de bunun bilhassa mânevî nizam düşmanlığı ve hususiyle din ve mukaddesat tahrikciliği ile tekayüz etmesidir. Nitekim Komünist olamayan ve mutedil sosyalist partilerin iktidarında bulunan Avrupa, Asya ve Afrikanın birçok ülkelerinde din ve milliyet düşmanlığının asla mevcut olmaması bu sosyalizmin kızıl rengini ifşa etmektedir. İşçi sınıfının bayrağı olması gereken sosyalizmin bu sınıf tarafından reddedilmesi ve hatta merdud sayılması bunun maddî - mânevî bir tahrip vasıtası olarak kullanılması ile alâkalıdır.

Garbî Avrupada olduğu gibi ağır sanayi ve büyük bir kapitalizm teşekkül etmedikçe ve bunun tabii bir neticesi olarak geniş amele kitleleri mevcut bulmadıkça Türkiyede sosyalizm kifayetsiz ve ruhen düşük münevverlerin bir hastalığı veya modası olmaktan ileri gidemez. Halbuki böyle bir iktisadî yükselme bile mutlaka sosyalist bir idarenin kurulması manasına da gelmez. Nitekim Avrupada sosyalist fikir ve hareketler neticesinde sadece sosyal adalet gelişmiş ve mutedil bir sosyalizm kurulmuş olmakla beraber cemiyetler tamamiyle ferdî teşebbüs ve mülkiyet haklarını muhafaza ederek, sıhhatli bünyeler haline gelmişlerdir. Bundan dolayı, birgün mes'ud bir ilerleme neticesinde Türkiye'de ağır sanayi kurulsa, büyük bir kapitalizm ve işçi sınıfı teşekkül etse bile, gerek içtimaî bünyemizin tarihten gelen sıhhati ve gerekse bu tecrübeler bize sosyalist buhran ve huzursuzluklara uğramamak imkânını bahşetmektedir. Yani sosyalist hareketler nasıl bu iktisadî ve içtimaî tekâmülün tabii bir neticesi ise, devletin müdahalesi sayesinde adil ve ahenkli bir cemiyet nizamının kurulması da yalnız sosyalizmi değil, sosyalist hareketleri önlemeğe kâfidir.

Henüz bu tekamül merhalesine erişmemiş olan Türkiye'de terakküm etmeyen servetlerin taksimine, istihsalin tazmine matuf bir sosyal teşebbüs ise daima hayal ve modadan ibaret kalmağa mahkûmdur. Halbuki bu maddî durum yanında sosyalizmin reddine ve hatta merdud sayılmasına ondan daha mühim mânevî sebepler de mevcuttur. Gerçekten, yaratılışı icabı, insanoğlu hürriyete ve mülkiyete o derece bağlıdır ki, günlük hayatı daima bir emir altına alan çalışmak, yemek ve dinlenmek hürriyetlerini yok eden bir sistem asla kitleleri cezbedemiyecektir. İnsanlar, bu gaye uğrunda hayvan terbiye eder gibi bu hayata alıştırmakla cennet yaratacağını iddia eden bir avuç münevver çetelerin dünyayı ve beşeriyyetin büyük bir kısmını cehennem haline getirmeleri de insanların gözünü açmış, ilk fırsatta bu esaret zincirlerinin kırılacağını meydana koymuştur. Bundan başka bu esaretin yabancı veya düşman bir milletin boyunduruğu şeklinde inkişafı da kitleleri daha hassas bir hale getirmiştir.

Yabancı, maddi cazibeler yanında mânevî âmillerin daima Komünizm veya Sosyalizme karşı bulunması, bizim sosyalistleri millî ve dinî bütün mukaddesata karşı tahribkâr bir mücadeleye sevketmiştir. Esasen kendilerini bu yola sürükleyen yegâne sebep de bu manevî sükût değil midir?

Bizim salon sosyalistleri, sosyalist idarenin kurulması, yani bütün iktisadî ve içtimaî müessese ve teşebbüslerin devlet tarafından işletilmesi için ne kadar büyük bir ilim ve ihtisas ordusuna ihtiyaç bulunduğunu da kavrayamazlar. Esasen Türkiye'nin bütün meseleleri, ilim, kültür, ahlâk ve mefkûre bakımından ileri bir münevver kadroya bağlı kalmakta, bunların yetişmemiş olması bugünkü ızdırapların kaynağını teşkil etmektedir.

Devletin elinde bulunan iktisadî müesseselerin çok defa zarar etmesi, hususî teşebbüsle rekabet edememesi, müfrit devletçilik veya sosyalizm ile hürriyet nizamı arasındaki farkı göstermeğe kâfidir. Eğer Türkiye Üniversite, Maarif ve Diyanet müesseselerini ıslâh ederek, en mühim sermaye olarak seçkin bir münevver zümre yetiştirebilse idi bu günkü şikâyetlerimizin hiç birisi kalmaz; sür'atle ileri bir memleket seviyesine yükselirdi. Zaten yakın mazimiz de, devlet veya hususî teşebbüslerin daha fazla hâkim olduğu zamanlarda, terakkinin hangi istikamette bulunduğuna dair bazı tecrübelerimizin maddî delillerine de sahip bulunuyoruz.

Bu küçük yazı ile sadece sosyalizm modasına kapılmakta olan safdil münevverlerin dikkati çekilmek istenmiştir. Yoksa aslında bu teşebbüsle Türkiye'yi maddî-mânevî felâkete sürükleyerek komünist istilâsına sokmak isteyen yıkıcı unsurların her türlü millî ve insanî his ve tesirlerin dışında kaldıkları malûm olduğundan, onlar aslâ bahis mevzuu olmamıştır.

Bir Çift Söz

Bir kuvvetle savaşa girişmeden önce onun mahiyetini bilmek, zaferi yarı yarıya kazanmak demektir.

***

Zaferden evvel mükâfat, çalışmadan önce ücret istenmemelidir.

«Komünist partisi bir çok memleketlerde başka isimler altında faaliyet gösterir. Kendisine «İşçi Partisi», «Halk Sosyalist Partisi» veya daha başka şekilde söylenen bir parti adı verdiği görünen ve bilinen hakikatler meyanındadır. Başka bir parti adı kullanmaktan murat, muhtemelen: 1) «Komünist» adı altında kazanılmasından daha fazla taraftar ve kuvvet kazanmak. 2) Parti «genel cephe» tetkiklerine başvurduğu zaman sempatizan toplamak. 3) Komünist partisinin yıkıcı unsur addolunmak suretiyle kanun dışı ilân edildiği memleketlerde, diğer medenî haklardan da mahrum edilmekten sakınmaktır.»

George W. Croyn

Sağlık ve İslâm

Bakteriyoloğ Dr. Fehmi SARILAR

Sağlık bilgisi; vücut sağlığını bozan sebebleri öğrenerek hasta olmamağa çalışmak bilgisidir. Hasta olup da iyi olmağa çalışmaktansa, hasta olmamağa gayret etmek elbette daha iyidir. İşte modern hekimliğin esas temellerinden olan «Koruyucu Hekimlik» de bu demektir. Günlük hayatımızda hastalıksız ve sıhhatli yaşamak vücudumuzun fizik ve moral yapısının düzgün işliyebilmesi, sağlık bilgisini öğrenmek ve bunları tatbik etmekle kabildir. Bunların da başında «Temizlik» konusu gelmektedir.

Temizlik; dinimizin çok önem verdiği ve İslâmın esas prensiplerinden birisi olup ibadetlerin arasında hatta başında bile gelmektedir. Bugün Allah'ın huzuruna yönelmek, namaz kılmak ve diğer ibadetler için birinci esas abdestli olmaktır.

Günün beş vaktinde abdest almak ve gerektiğinde gusül etmek tam manasıyla temizlikten başka nedir?

Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de «**Şüphesiz Allah tevbe edenleri ve çok temizlenenleri sever.**» (Bakara: 222) buyurmaktadır.

Temizlik, yaratıklar içinde yalnız insanlara mı mahsustur? Kuşların göl kenarlarında kanatlarını çırpa çırpa yıkandıkları, bazı hayvanların nehir ve çay kıyılarında suların içine kadar dalarak temizlendiği, hatta yaralarını yıkaya yıkaya tedavi ettikleri, kurtların, kuşların, kelebeklerin su başlarına üşüşmeleri, kedilerin elleriyle kendi vücutlarını ve yavrularını yalaya yalaya temizledikleri bir gerçektir.

İşte hayvanların içgüdüleriyle duydukları bu ihtiyaçları insanlar akıl ve şuurlarıyla idrak ederek temizliğe önem vermişler ve hayatın ancak su ile olabileceğini bildikleri için suyun bulunduğu yerlere koşmuşlar, kışlaklarını nehir ve göl kenarlarına kurmuşlardır. Tıp ilmi de suyun insan vücudu üzerine olan etkilerini birçok tecrübelerle ispat ederek suya ve temizliğe gereken değeri vermiştir. Gerçekten SU :

a — Cildi temizliyerek üzerinde bulunan mikropları giderdiği için vücutta çıbanların çıkmasına engel olur.

b — Vücuttaki, yani derinin üzerindeki görünmeyen delikleri açarak, vücudun teneffüs etmesine yardım eder.

c — Cildi tenbih ederek yani gıcıklıyarak kanın dolaşımını kolaylaştırır, dolayısıyla idrarı artırır, iştihayı açar.

d — Sinir sistemini rahata kavuşturur ve zekâyı kamçılar.

e — Yeni doğan bebekler, hergün yapılan banyo sayesinde gelişir, toplanır, uykusu intizama girer.

Günlük hayatımızda sıcakta ve soğukta, yorgun ve bitkin bir halde çalışıp yuvamıza döndüğümüzde aldığımız bir duş veya sıcak bir banyodan duyduğumuz rahatlığı nereden bulabiliriz.

İşte Sevgili Peygamberimiz de birçok hadis irad etmişlerdir. Bunlardan birkaç tanesini zikredelim :

1 — Rızkının bol olmasını istersen temizliğe devam et (1).

2 — Yemekten evvel ellerini yıkamak fakirliği, yemekten sonra yıkamak ise deliliği def'eder (2).

3 — Evinizin önünden bir nehir geçse de hergün bu su ile beş defa yıkansanız, abdest alsanız vücudunuzda pislik kalır mı?

4 — Uyandığınız zaman ellerinizi üç defa yıkamadan bir kaba daldırmayın (Yani bir şeye dokunmayın). Çünkü ellerin nerelerde gecelediği bilinmez (3).

5 — Temizlik imanın yarısıdır.

6 — Allah naziftir, nezafeti sever.

ABDEST ve TIP

Günde beş defa yıkamakla ödevli olduğumuz organlarımızın temizliğine ve bunun tıbbî, sıhhî faydalarını şöylece sıralıyabiliriz :

I — Ellerin dirseklere kadar yıkanması :

Ellerimiz hariçte her zaman temas eden en mühim organlarımızdandır. Eller ve bilhassa tırnaklar mikropların barınmasına çok uygun bir yer olduğundan sık sık yıkanmalı ve temizlenmelidir. Gerçekte ise bu temizlik, basit bir temizlik olup fennî ve ilmî değildir. Nitekim operatörler ameliyata girerken ve ameliyathanede mikroptan o kadar korkarlar ki, kendileri tertemiz ve otoklavdan çıkmış gömlek, takke ve yüzlerine maske koydukları gibi, ameliyathanede çalışan asistan, doktor ve hemşireler de kendileri üzerinden ve ellerinden mikrop girerek yeni bir enfeksyona meydan vermemektir. Gerçekte hakları da vardır. Çünkü ameliyattan önce ellerini bir çeğrek saat devam etmek üzere sıcak su, sabun ve fırçalarla yıkadıkları halde bununla da yetinmeyerek ellerini tekrar alkol ve süblüme gibi diğer antiseptik mahlüllere batırırlar, üzerine de siteril bir eldiven giyerek ameliyatın sıhhatını temin ederler.

Bu hususta şöyle bir tecrübe yapılmıştır. Böyle titizlikle temizlenmiş bir parmak ucuna siteril, yani mikroptan temizlenmiş bir iplik parçası temas ettirilir ve iplik de mikropların ürüyebileceği bir et suyu tüpünün içine bırakılırsa, etüve bırakılan bu et suyunun 24 saat sonra bulandığı yani mikropların ürediği görülmüş ve mikroskop altında da mikropların mevcudiyeti ilmî bir tez olarak tesbit edilmiştir.

(Devamı 26. sayfada)

(1) دم على الطهارة يوسع فى الرزق

(2) غسل اليد قبل الطعام يدفع الفقر وبعد الطعام يدفع الجنون

(3) اذا استيقظ احدكم من منامه فلا يغمس يده فى الاناء حتى يغسلها ثلاثا فانه لايدرى اين باتت يده

الطهارة نصف الايمان

الله نظيف يحب النظافة

ZİKİR

Rabbin varlığını ikrardır Zikir,
Allahın ismini tekrardır Zikir.
Ferahlık, zindelik, sağlılık Zikir,
Yüce Halikına bağlılık Zikir...
Bir nevi manevi arınma Zikir,
Rabbın kelâmında barınma Zikir.
Masivadan kaçıp paklaşma Zikir,
Cenab-ı Allaha yaklaşma Zikir...
Allahın yolunda azimdir Zikir,
Allahı yüceltmek, tâ'zimdir Zikir...
Allaha gönlünü vermektir Zikir,
Allahın aşkına ermektir Zikir...
Bir necat, kurtuluş, selâhtır Zikir,
Gamlı olan ruha felâhtır Zikir...
Hakiki muhabbet, sevgidir Zikir,
Hazreti Allahı övgüdür Zikir.
En sevimli dua, yalvarış Zikir,
O yüce huzura bir varış Zikir,
Mü'minlere nurdan bir tâçtır Zikir,
Dil ile, kalb ile Mi'raçtır Zikir...

Enver TUNCALP

İnsan olmak İlim iledir

İBN-İ Mübârek'e sordular :

«— Olgun insan kimdir?

İbn-i Mübârek :

— Âlimlerdir, dedi. Yine sordular :

— Melikler kimlerdir? İbn-i Mübârek:

— Zâhidler (Dünyayı terkedip Allah için çalışanlar) dır, dedi.

— Düşük seviyeli insanlar kimlerdir? diye sorunca İbn-i Mübârek :

— Din kisvesi altında dünya menfaati sağlıyanlardır, diye cevap vermiş ve âlimden başkasını olgun insan saymamıştır.» Çünkü insanın diğer canlı mahlûkatdan ayrılığı ilmi sâyesindedir. Kişi hangi özel hususiyetle diğerlerinden ayrılırsa kemâli de o sâyededir. Şüphesiz ki insanın diğer mahlûkatdan imtiyazlı olması, güç ve kuvvetiyle değildir; çünkü deve kendisinden kuvvetlidir. Vücud iriliğiyle de değil; çünkü fil hepsinden büyüktür. Yiğitlikle de değil; zira arslan hepsinden yüreklidir. Çok yemesiyle de değil; çünkü öküzün karnı daha büyüktür. Bunun gibi cinsî münasebet bakımından da değil; çünkü bu hususda en küçük mahlûkatdan olan serçe kuşu insandan kuvvetlidir. Şu halde insan ancak ilim için yaratılmıştır.

İmam-ı Gazâlî

NAMAZDA NİYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

Namazın şartlarından biri de niyetdir. Bu konuda ilk delil olarak Resulü Ekrem'in : انما الاعمال بالنيات hadisi şerifini zikretmemiz lâzımdır. Zira namaza ayakta durarak başlanır. Ayakta durmak ise bir ibadet maksadiyle olabileceği gibi bir âdet ve alışkanlık sebebiyle de olabilir. Böylece niyyet bu iki şey arasında bir nevi tercih vasıtası olarak ayakta duruşun ibadet gayesiyle olduğunu belirtmektedir.

Namazda yapılan niyyetin bir hududu yoktur. Namaz kılmak istiyen bir kimseye hangi namazı kılacağı sorulduğu zaman tereddüt etmeden tayin ediverirse bu bir nevi niyyettir. Fakat şüpheye düşer ve kılacağı namazı bedaheten tayin edemezse bu kimse namaz kılmak için niyyet etmiş sayılmaz. Kılınacak namaz farz, bayram namazları, vitir namazı ve nafile olarak başlayıp sonra bozduğu namazlarla bir nezir sebebiyle kılması gereken namazlar nevinden ise tayin etmek şarttır. Meselâ «bu günkü sabah namazının farzına, akşam namazının farzına» gibi. Bu durum gösteriyor ki, mutlak olarak bir farz namazını kılmaya niyyet etmek (tayin etmeden) kâfi değildir. Ancak vakti içinde olduğu takdirde meselâ «bu vaktin farzını kılmaya niyyet ettim» dese kâfi gelir. Şurasını da burada hatırlatmamız gerekir ki Cuma namazını bu durumdan istisna etmek gerekir. Zira vakit, Cuma namazının değil öğle namazınındır. Şayet kılınacak namaz nafile ise bu gibi namazlarda «şu vaktin son sünnetini veyahut ilk sünnetini kılmaya niyyet ettim» deyivermesi kâfi gelmektedir. Bununla beraber bu namazlar mutlak bir niyyetle dahi sahih olabilirler. Fıkıh kitaplarımızda bu hususla ilgili sarih ifadeler vardır. Meselâ Hidaye sahibi bunu :

ثم ان كانت نفلا يكفيه مطلق النية وكذا

ان كانت سنة على الصحيح

ibaresiyle anlatır. Kenz şerhinde ise bu husus :

و يكفيه مطلق النية للنفل والسنة والتراويح

ibaresiyle ifade olunmaktadır.

Şayet bir imama iktidâ ediliyorsa namaza niyyet etmesiyle beraber bir de imama mütabaata niyyet etmesi lüzumludur. Bu hususta yalnız imamın kıldığı namaza niyyet kâfi gelmez. Böylece bir kimse cemaate yetişerek imamın farz mı, yoksa teravih mi kıldığını bilmeden farza niyyet ederek imama iktida eder. İmam farz kıldırmakta ise bu kimsenin kılacağı farz dahi sahih olur. Eğer imam teravih kıldırıyorsa o kimsenin namazı nafile yerine geçer. Eğer bu kimse, «İmam yatsı namazı kıldırıyorsa iktida ettim, teravih ise iktida etmiyorum» gibi bir niyyet etmiş olsa sahih değildir.

Geçirmiş olduğu öğle namazı ile vaktin ikindi namazına ikindi vaktinde niyyet eden bir kimse iki vakit namazından hiçbirine başlamış sayılmaz. Keza bir kimse hem farz ve hem de nafile namazına niyyet etmiş olsa Ebu Yusuf'a göre farza başlamış olur, Muhammed'e göre ise böyle bir niyyet muteber değildir. Namaza geldiği zaman imamı oturmuş bulan bir kimse «Eğer bu birinci ka'de ise imama uyuyorum, şayet son ka'de ise uymuyorum» diyerek niyyet etmiş olsa bu niyyeti sahih değildir.

Evinde abdest alıp öğle namazını kılmak maksadıyla niyyet ederek camiye, alış-veriş yapmadan, konuşmadan hatta hiç birşey yiyip içmeden gelerek niyyet etmeksizin imama iktida eden bir kimsenin bu niyyeti Muhammed'e göre sahihtir. Yine İmamı Muhammed'e göre abdest alırken öğle veya ikindi namazını imamla kılmaya niyyet etse niyyetten sonra da namazla ilgisi olmıyan hiçbir şeyle meşgul olmasa, daha sonra namaz kılacağı yere gelince niyyeti hatırlamadan namaza başlasa, bu niyyet sahih addedilmektedir. Ebu Hanife ve Ebu Yusuf'tan da aynı şekilde rivayetler vardır. Fakat en güzeli niyyetin namaza muttasıl olmasıdır.

Bir kimsenin cemaatle namaz kılarken iktida ettiği imamı tayin etmesi lüzumlu değildir. Meselâ bir ikindi namazında «bugünkü ikindi namazını kılmaya niyyet ettim, uydum şu imama» denilebilir. Hatta Ahmed olduğu zannedilen imamın Mehmed olması bu iktidayı bozmaz. Şayet, imam bizzat tayin edilerek meselâ Ahmed denilse, fakat daha sonra imamın Ahmed değil de Mehmed olduğu anlaşılsa, bu iktida sahih değildir.

Bir kimse bir farz namazını kılmaya niyet ederek, bu farz namazına başlasa ve daha sonra nafile kılıyormuş gibi bir zanna kapılarak ikmal etse, bu namaz farz yerini tutar. Zira niyyetin namaz sonuna kadar hatırlanması şart değildir. Bunun aksi olarak bir nafile namazına, nafile niyetiyle başlasa ve unutarak farz niyetiyle bitirmiş olsa, bu namaz nafile kabul edilir. Sahih kavillere göre kıbleye teveccüh için bir niyyete ihtiyaç yoktur. İster mihrapda isterse sahrada olsun.

Niyyetle iftitah tekbiri arasında yemek, içmek, alış veriş yapmak gibi şeylerin bulunmaması icabeder. Çünkü bunun gibi şeyler namazla yakın veya uzaktan ilgili değildir. Ancak fıkıh bilginlerimiz yürümeyi bu hususta istisna etmektedirler. Evinde niyyet edip de camiye giderek namazın edâ edilebileceğine istinaden bazıları namaz vakti girmeden o namaz için niyyetin yapılabileceğini ileri sürmüşlerse de bu kavle bir çok fıkıhçılar itimat göstermemişlerdir. Aynı şekilde niyyeti unutarak namaza giren ve سبحانك deki ولا اله غيرك cümlesinin telâffuzu anına kadar niyyet eden bir kimsenin bu niyyetinin sahih olabileceğini ifade eden kavil dahi zayıftır, asla söz konusu olamaz. Buradaki niyetten maksat, kılmakta olduğu namazı hatırlamaktan ibarettir.

Bir farz ve bir de cenaze namazına aynı anda niyyet eden bir kimse farz namazına niyyet etmiş sayılır. Eğer nafile ve cenaze namazına niyyet etmiş olsa nafileye niyyet etmiş addedilir. Öğle vakti içinde öğle namazı ile ikindi namazına niyyette bulunsa bu niyyeti vakti girmiş olan namaz hakkında muteberdir. Vakti girmiyen namaz buna mani değildir. İmameyn'in kavline göre cemaatin imama uymaya niyyeti, imamın «Allahu Ekber» diye namaza başlamasından sonra olmalıdır ki bir namaz kılana iktida edilmiş olsun ve imamdan evvel tekbir alınmış olmak ihtimali de ortadan kalksın. Ebu Hanife'ye göre cemaatin tekbirleri imamın tekbirine mukarin olmalıdır.

Büyük ve mufassal fıkıh kitaplarımızda namaza ait niyyetle ilgili pek çok mesele vardır. Bunların hepsini burada zikretmemiz mümkün olmadığından birkaç örnek vermiş bulunuyoruz.

YEDİ KAT GÖK VE YER VE GÖKLERLE YERDE OLAN MAHLÛKÂT CENAB-I HAKKI TAKDİS VE TESBİH EDERLER VE HİÇ BİR ŞEY YOKTUR Kİ, ALLAHI TESBİH VE ONA HAMDETMESİN; LÂKİN EY İNSANLARIN AVAM TAKIMI; SİZ ONLARIN TESBİHİNİ ANLAMAZSINIZ.

Kur'an-ı Kerîm
(Esra Sûresi: 44)

Hz. Sa'd'in Düası

Hz. Sa'd ibn-i Ebî Vakkâs düasının makbul olması ile de meşhur bir zât idi. Çünki Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz O'nun için Allah'a şöyle düa etmişti :

«— Yâ Rabbî! Sa'd düa ettiğinde düasını kabul buyur.»

Bu sebeple yaptığı düalar daima makbul olmuştur.

Hâkim, Kays'ın şöyle dediğini kaydetmiştir :

Bir adam Hz. Ali'ye sövmüştü. Bunun üzerine Sa'd ibn-i Ebî Vakkas :

— Yâ Rabbî! Bu adam senin velilerinden birine sövüyor. Kudretini göstermeden şu topluluğu dağıtma, diye düa etti.

Vallahi, biz daha ayrılmadan adamın hayvanının ayakları yere gömüldü. Adamı taşların içine beyin üstü fırlattı, kafası parçalandı ve hemen öldü.

⁂

Taberânî, Âmir ibn-i Sa'd'ın şöyle dediğini kaydetmiştir :

Hz. Sa'd ibn-i Ebî Vakkâs bir gün yolda yürüdüğü esnada Hz. Ali, Hz. Talha ve Hz. Zübeyr'e söven bir adama tesadüf etti ve ona dedi ki :

— Şüphesiz ki, sen, Allah'dan gelen şeyler kendilerine gelmiş olan kimselere sövüyorsun. Vallahi, ya onlara sövmekten vazgeçersin veya aleyhine Allah'a düa ederim.

Adam da cevaben :

— Sanki peygambermişsin gibi beni korkutuyorsun, dedi.

Bunun üzerine Hz. Sa'd Allah'a düa ederek şöyle dedi :

— Yâ Rabbî! Eğer bu adam, senden gelenler kendilerine gelmiş olan kimselere sövüyorsa onun bugün cezasını ver.

Düayı takiben bir deve geldi. Halk kaçıştı ve deve o adamı çiğneyip öldürdü. Bunun üzerine halkı arka arkaya Hz. Sa'd'a varıp :

— Ey Ebâ İshak! (Hz. Sa'd'ın künyesidir) Allah düanı kabul etti, derken gördük.

⁂

Yine Hâkim, İbnü'l-Müseyyeb'den şunu rivayet etmiştir :

Mervan :

(Devamı 21. sayfada)

Zararlı cereyanlar: Solculuk ve Masonluk

Süleyman UÇANOK

Son zamanlarda sık sık beyanatlara giren tâbirlerden biri de : Aşırı sağ, aşırı sol sözleridir. Sâbık mason bir başbakanın her beyanatında aşırı sağ ve sol tâbirini sık sık kullanması, ekserisi localara bağlı kimselerin bu ifadeyi bir münasebetle kullanışlarına bakılırsa bu söz localar tarafından ihdâs edilmişe benzemektedir. Biri Islâmiyeti, diğeri Komünizmi istihdaf eden birbirine yüzseksen derece zıt, aralarında hayatla memat kadar fark olan İslâm ve komünizme, mason birader birer aşırı kelimesi ilâvesiyle aynı paralelde mütalaa etmektedir.

Kur'ân-ı Kerîm insanları umumi olarak iki kısımda mütalaa eder : Kitabı sağından verilecek olan sağcılar ve kitabı solundan verilecek olan solcular (1). Bunlardan da solcuları başlıca iki kısma ayırır : Münkir, münafık. Münkir : Açıkca Allahı inkâr eden zamanımız sosyalist tipidir. Münafık ise zahirde müslüman görünen, müslüman isimleri taşıyan, fakat kalblerinde îman bulunmıyan zamanımız mason, siyonist, lionscu ve rotarcı tipleridir. Şu hale göre İslâmın düşmanları münkir ve münafık, şimdiki tâbirle sosyalist ve siyonisttir. Fakat gel gör ki Yahudi kendi patenti münfaıklığı tahta oturtunca kendine zarar verecek yapıcı ve yıkıcı iki kuvvetin başlarına birer aşırı kelimesi takarak, kendisine zararlı cereyanlar olarak ilân etmesini bilmiştir. Dikkatleri bu noktalara çeken münafık, bu sayededir ki bünyeyi kemirmeye fırsat bulabilmektedir.

Sağ; İslâmın, iyiliğin remzidir. Bu yolda ne kadar ileriye giderseniz gidin, iyilik ve İslâm sonsuz olduğuna göre bunun aşırısı olamaz. Bu şu demektir, Mason münafık şuurlu, firasetli öze inmiş Müslümanı aşırılıkla itham etmekte ve onun kabuktan öteye geçmesini arzu etmemektedir.

Münkir ve Münafık, her ikisi de tahrpiçilik noktasında birleşmekle beraber, tahrip şekilleri değişiktir. İslâm çınarı için sosyalist bu ağacı her an devirmeye hazır bir balta, mason ise öze yerleşmiş kurt mesabesindedir; sosyalist mabedi mü'minlerin başına yıkmanın çarelerini ararken, mason o mabede kadar girip ruh mimarını kundaklamanın plânlarını çizmekle meşguldur. Bu tiplerden milletin reyine muhtaç olanlar Cenab-ı Hakkı bayram tebrikleri, reklâmlı bayram namazları kılarken, diğer taraftan hayâti noktalara yerleşmiş binlercesi ellerinde bulundurdukları basın, Üniversite, Maarif... sayesinde her türlü ahlâksızlığı tesis, teşvik etmekten bir an geri durmamaktadırlar. Dün, köy Enstitülerini kötü görüp şahlanan zihniyet, bugün sayıca, melanetçe onları kat kat geride bırakan, sözüm ona, l'ekollara karşı bir uyuşukluk ve kabul atmosferindedir. Öğretmen dizlerinin üzerini döğen mini etekli talebesine hangi dersi vermekte olduğu müphem içinde müphemdir. Orta okulda çatlamaya başlayan haya damarı, üniversitede ücretli fahişeyi utandıracak bir seviyeye erişmektedir.

Cemiyeti et ve kemik yığını haline getiren münafıkın gözü hala doymuyor. Benim ak saçlı ninemin üzerindeki çarşafı da paralamak için dişlerini gösteriyor.

Hayasız ahlâksızlığı, cemiyette piç olmayan tek fert bırakmayıncaya kadar götürmek ve ondan sonra da kainat sarayını gazabı ilâhî ile başına yıktırmak sevdasındadır.

İşittiğimize göre 5-6 senedir Gaziantep'te vazifeli bulunan bir Fransıza, memleketindeki ailesinden gelen mektupta bir çocuğu olduğu bildirilir. Mösyö sevinir. Türkün biri Mösyö der, siz senelerdir karınızla görüşmediniz, bu çocuğun babası?.. diye sorar. Mösyö hayret eder ve şöyle der : «Fakat ailem benim üzerimde kayıtlıdır. Bana ve Fransaya bir çocuk kazandırmıştır!..» Bu gün bu Mösyö zihniyeti bu topraklara da yerleştirilmek istenmektedir.

Mü'minler Allahın nuru ile nazar edip balta ile kurdun aynı şeyler olduğunu bildikleri an nur topunun şûleleri kirpiklerinde parlayacaktır.

(1) Bak: Vakıa Sûresi, Âyet: 8-9.

ÜMMETİMDEN İKİ SINIF DÜZELİRSE BÜTÜN İNSANLAR DÜZELMİŞ OLUR; BOZULDUKLARI VAKİT, BÜTÜN İNSANLAR DA BOZULUR. BUNLAR DA ÂMİRLER İLE ÂLİMLERDİR.

(Hadis-i Şerif)

Seçilmiş Eserlerden PARÇALAR

Dinin Hakiki Gayesi

Ebul A'lâ El-Mevdûdî

DEVLET ADAMLARINIZ HAYIRLI, ZENGİNLERİNİZ SAHAVETLİ, İŞLERİNİZDE İSTİŞARE İLE OLURSA SİZİN İÇİN YERİN ÜZERİ ALTINDAN HAYIRLIDIR.

BÖYLE OLMAZ DA SİZİ İDARE EDENLER EN KÖTÜLERİNİZ, ZENGİNLERİNİZ PİNTİ, İŞLERİNİZ DE KADINLARIN ELİNE KALMIŞSA, O ZAMAN DA SİZİN İÇİN YERİN ALTI (ÖLÜM) ÜZERİNDEN HAYIRLIDIR.

Hz. Muhammed (S.A.S.)

Allahın dini, abidlerinden, her şeyden evvel HAK'kın ubudiyyetine girmesini ve ihlâsla ona ibadet etmesini ister. O kadar ki, boyunlarında Allahın gerdanlarından başkası kalmasın. Bundan sonra onlardan gene şunu ister ki; hayatlarını idare eden kanunlar Rasûlüllahın Allah'tan getirdiği emirlere istihad etsin.

İslâm dini insanlardan Allahın gazabını celp eden münkeratı tamamen kaldırmasını ve bütün fesatları yer yüzünden yok etmesini istiyor. İNSAN OĞLUNUN LİDERLİĞİ KÜFÜR VE DALALET EHLİNİN ELİNDE KALDIĞI TAKDİRDE, BU YÜCE GAYELERDEN HİÇ BİRİ TAHAKKUK ETMEDİĞİ GİBİ, HAK DİNİNİN ETBA'INA BU GÜRUHUN HAKİMİYETİ ALTINA GİRMEK VE TEKKE SAKİNLERİ DURUMUNA BENZER BİR ŞEKİLDE, BUNLARIN SADAKA KABİLİNDEN BAHŞETTİKLERİYLE KANAAT ETMEK GİBİ BİR ZİLLET DÜŞER. BÜTÜN BU HAKİKATLERDEN SONRA, HAK NİZAMA BAĞLI DÜRÜST LİDERLERİN İNSANLARI İDARE ETMESİNİN, NEDEN DİNİN GAYELERİNDEN VE ESASLARINDAN OLDUĞUNUN HİKMETİ GÜNEŞ GİBİ BELLİ OLUR. HAKİKAT ŞUDUR Kİ : İNSAN OĞLU BİR AMELİ İLE ALLAHIN RIZASINA NAİL OLMA İMKÂNI YOKTUR.

Kur'ân-ı Kerîm'de ve Sünneti şerifte cemaat meselesinin sık sık tekrarlanması ve Müslüman cemaatın «Emri» dinlemesinin lüzumunu söylemesine dikkat etmez misiniz? Hatta cemaatten birazcık da olsa ayrılan kişinin — Namaz kılsa, oruç tutsa ve kendi kendine Müslümanım dese dahi — öldürülmesinin farz oluşuna bakmaz mısınız?

Hakiki dinin buradaki tek gayesi ve hedefi, hak nizamı ve dürüst liderlik sistemini yerleştirmek ve kuvvetlendirmektir. Bunun tahakkuku ancak bir ümmet birliği ve beraberliği oldukca mümkündür. Birliği bozmaya çalışan kimse İslâm ehline karşı öyle bir cinayet işlemiş olur ki, candamarları kesilmiş olan cemiyet yapısı kurtarmak için, namaz kılmak ve sık sık kelime-i tevhid getirmek hiçbir fayda temin etmez.

Cihadın dinde eriştirdiği yüce makama bakınız; cihattan kaçınan ve Allah uğrunda uyuşukluk gösterenleri, Kur'ân-ı Kerîm münafık olarak ilân ediyor. **Çünkü cihat hakiki nizamı kurmak için durmadan, dinlenmeden çalışmak ve bu uğurda can verme gayretinden ibarettir. Kişinin ihlasını Allaha bağlılığını tayin eden ölçü sadece cihattır. Kur'ân, sadece bununla müslümanın ihlasını tartar. Diğer bir tâbirle; Allaha ve onun Resûlüne iman etmiş bir kimse yoktur ki; batıl bir nizamın tasallutuna razı olsun veya hak nizamın ikamesi için malını ve nefsini feda etmekten çekinsin.**

Bu meselede çalışmasında gevşeklik görünen bir kimsenin imanında ve ihlâsında eksiklik olduğunu bil!. İş bu kadar nazik olursa, cihat gevşekliği görünen bir kimseyi her hangi bir amelin kurtarması ve Allahın rızasına kavuşturması nasıl düşünülür?

Bu meseleyi enine boyuna tartışmaya makamımız müsait değildir. Ancak şimdi beyan ettiğim hakikatlar, bu çok mühim hakkı izah eylediğimi zannediyorum. Allahın mülkünde, dürüst bir liderlik müessesesinin kurulması meselesi, İslâm nizamında ehemmiyetli ve son derece lüzumlu bir yer işgal eder. Halbuki Allaha ve Resûlüne iman eden kimselerin var kuvvetiyle hayatlarını İslâm kalıbına dökmeye çalışmalarıyle iş bitmez ve bu çalışma onları mesuliyetten kurtaramaz. Onların îman teşvikiyle bütün mesaiyisini, zalim, facir ve Allah düşmanlarının elinde bulunan liderlik dizginini ellerinden alıp, Allahtan korkan ve Onun Resûlünden utanan, iyi hal sahibi kimselere teslim etmeye sarfetmelidir ki, Allahın makbul nizamını dünyaya nakşedebilsin. Allahın rızasını tahsil edebilsin. Allahın rızası ancak böyle bir çalışma yapabilenlerdedir. Eğer bu yüce maksadın tahakkuku ancak birlik içinde çalışma ile mümkünse, hakkın esaslarına iman etmiş her an onu savunan, dünyadaki tek gayesi Allahın nizamını ayakta tutmak olan ve bu en küçük noktasına varıncaya kadar hayatına nakşetmiş bulunan ve bütün gücü ile hak nizamı yürütmek isteyen bir cemaatın yer yüzünde olması muhakkak lâzımdır.

HAK VE HAKİKATLE YEMİN EDERİM Kİ; BÜTÜN YER YÜZÜNDE BİR TEK MÜ'MİN KALSA VE BU MÜ'MİN BATIL NİZAMIN İÇİNDE TEK BAŞINA KALDIĞINI AYAN BEYAN GÖRSE; BÖYLE BİR DURUMDA YANİ, MÜCADELE İMKÂNLARINDAN MAHKÛMDUR DİYE, ŞERİ HİLELERİN ARKASINA GİZLENSE VE EHVENİ ŞERRİ İHTİYAR EYLESE; VEYA İMANINA HAKİM OLAN KÜFÜR NİZAMI İLE SULH YAPARAK KÜFÜRLE ALLAHIN NİZAMININ ORTALIK YERİNDE YANİ YARI KÜFÜR, YARI İMAN İÇİNDE YA-

(Devamı 26. sayfada)

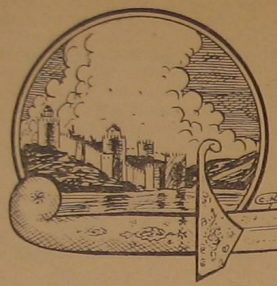

Kahramanlık Hikâyeleri

GRİVİÇA ÖNLERİNDEKİ MEZBAHA...

«Plevne'yi işgale memur Rus ordularının kumandanı General Krodner diyor ki:

«— Kumandanımız, Griviça tabyalarını Osman Paşanın elinden almadan Plevne savaşının biteceğine asla kani değildi. Gerçekten bu tabya, müdafaa hattının anahtarı idi. O, bizi isabetli mermileri ile kana boyadığı halde biz ona birşey yapamıyorduk. Baron Krodner, bana şu emri tebliğ etti:

«— Bütün topcumuz, Osmanlının bu menhus istihkâmlarına ateşi teksif edecektir. Hücumu bizzat idare edeceğim. Onaltıncı Riga ve Ondokuzuncu Don Kazak alaylarını ileri safa sürebilmek için gerekli tedbirleri alınız.

Bir gün evvelki savaşta, ağır kayıplara uğramış ve ilerliyememiştik. Sabahın çok erken saatleri idi. Bütün gece, top ateşi fasılalarla devam etmişti. Kumandanımızla beraber siperlerin arasından geçerek ön safa ilerledik. Generalin, mutadı hilâfına bu saatte ileri hatlara gidişini görenler, endişeli gözlerle birbirlerine bakıyorlar ve hiç şüphesiz kendi kendilerine şu hükmü veriyorlardı: «Bu gün de kanlı bir gün olacak...» Kumandan, ön siperlerden tarassuda ayrılmış olanında, kazak alaylarının kumandanları ile bir harp meclisi kurdu. Kısa müzakerelerden sonra şu kat'i karar alındı. «Griviça tabyaları Türklerden alınmalıdır. Bunun için de en makûl çare piyade taarruzudur.»

General, bu taarruzu yapacak alayların zabitlerini topladı. Eliyle, karşıda siyah bir karaltı halinde gözüken Griviça tabyalarını işaret etti.

«— Çocuklar... Şu tabyayı bir hamlede zaptedeniz. Akşam yemeğini beraberce Plevnede yiyelim.»

Avcılar, Hurra sesleri ile ayağa kalktılar. Şevk ve nefis itimadı tamdı. Hücum boruları tiz sesleri ile etrafa akisler yaparken general Krodner, ellerini göğsünde toplamış, ruhûl kudüs'e zafer için dua ediyordu.

İlk taarruza kalkanlar, önümüzdeki buğday tarlalarının zengin başaklarını siper ederek bir müddet rahat ilerliyebildiler. Fakat düzlüğe çıkar çıkmaz, hedefini şaşmaz isabetle bulan Türk mermileri, onlara, ölümü acı bir gerçek olarak taddırmaya başladı. Şimdi, büyük bir şeffaf cisme benziyen tabya, üç kat piyade ateşinin alevleri içinde çatırdıyor, aydınlanıyordu. Askerlerimiz dört defa tekrar tekrar hücum ettikleri halde bu meş'um plâtoyu, bu ölüm meydanını geçemediler. Bu meydan üzerinde bir lâhza durup dinlenecek melce yoktu. Birbirlerini imhaya çalışan iki milletin tarih marekesindeki boğuşmasını, hâkim bir tepeden seyreden bizler, neler hissediyorduk, Osman paşanın da aynı duygularla ellerini Allaha kaldırdığına inanıyorduk. Şu anda, bir mukadderatın karşı karşıya getirdiği iki milletten birisine değil de, tamamen başka bir âlemin mensubu imiş gibi kayıtsız ve münhasıran gördüklerimi bizden sonrakilere iletmek vazifesi ile meş'bu idim.

Aşağıya indiğim zaman gözlerimin önünde hazin bir tablo uzanıyordu. General Baron Krodner önümde idi. Gür sakalları dikilmiş, saçlarına karışmıştı. Kalın kaşlarının içi tozla dolmuştu. Elindeki dürbünle çevreyi tarassut ederken yürümeğe devam ediyor, binlerce mecruh zabit ve neferin emirlerini duymaz gibi hareket ediyordu. Bunlardan bazıları «Bizi boğazlanmaya mı gönderdiniz? Bize niçin kasdettiniz?» diye bağırdılar. Kumandan bunları duymamışcasına davrandı.

Hayır, hayır... Homer'in efsâne kahramanları gibi, Türklerin önünde dayanamazdı. Sağ cenahın ric'atı başlamıştı. Miralay Totlobin'in kumanda ettiği 16. Riga Kazak alayı erimiş, gitmişti. Hayatta kalan 150 yi bulabilecek bâkiyeye, alayın en kıdemli zabiti olarak genç bir yüzbaşı kumanda ediyordu. Onlar çevrelerinde kimsenin kalmadığını görünce, deli gibi, önlerindeki redotlara atıldılar. Bu redotların arkasında bir nehir parçası ve iki zarif minâre gözüküyordu. İşte burası PLEVNE idi.

Taarruza kalkan ihtiyat fırkasının öncüleri, ölü kardeşlerinin cesetleri üzerinden atlıyarak, Graviça sırtlarına tırmanmıya çalıştıkları sırada kanlı bir güneş batıyordu. Bu gidenler de aynı aşılmaz kalenin eteklerine çarparak durakladılar ve eridiler. General beni, sola, Şahofski'ye doğru gönderdi. Art siperlerden aşarak Opaniçe sırtlarındaki tümenin karargâhına vardığım zaman güneşin son lem'aları altında iri vücudu daha heybetleşmiş gözüken general Şahofski yüzüme haykırdı: «Görmüyor musun? Mahvoluyoruz!..»

Evet... Onlar da bizden iyi değillerdi. Üstelik bir de süngü taarruzuna uğramışlardı. O dayanılmaz Silistre Kasabları (1), bir ölüm rüzgârı halinde burada esmişlerdi. Karargâha dönüp kumandana bu kara haberi yetiştirmeden evvel, Ric'at borusu, onun da acı hakikatı öğrendiğini anlatıyordu. Orada, bir taş parçasının üzerine çöktüm ve başım göğsüme düştü. Ufukta, Rusya için kara bir gün, 30 Temmuz 1877 yerini gece karanlığına bırakıyordu.»

BİZ, YÂNİ PLEVNE MÜCİZESİNİN SAHİPLERİ, PLEVNE'Yİ RUSLAR KADAR GERÇEKCİ VE DERİNLEMESİNE ANLATAMAMIŞIZDIR.

(1) Ruslar, Osman Paşanın emrindeki Silistre Fedaî alayına süngü hücumundaki maharetinden dolayı «KASABLAR» diyorlardı. Bu kahraman alayın içinde, muhterem şehit ALEMDAR MUSTAFA PAŞA'NIN dört yeğeni de vardı ki, hepsi Plevne'de şehit düştüler.

Dürri Zade Es-seyyid Abdullah Efendi (ölümü 1822)

Veli ERTAN

Abdullah Efendi İkinci Mahmut (1808-1839) devrinin Şeyhülislâmlarındandır. Servet ve samana sahip, vakûr, merasimi çok seven bir zattır.

Üçüncü Selim devrinin Şeyhülislâmlarından olan Dürri Zade Es-Seyyid Muhammed Arif Efendinin oğludur.

İlk defa babasının rahlei tedrisine devam etmiş ve sonra alel usul medreseleri devredip tahsilini ikmal ettikten sonra müderrislik ruusuna nail olmuş ve sonra İzmir kadılığına tayin olunmuştur. 1793 (1208) tarihinde Mekke-i Mükerreme payesini kazanmış ve İstanbul kadısı olmuştur. 1805 (1220) tarihinde de Anadolu Kazaskerliğine yükselmiş ve iki sene sonra nakibüleşrâf unvanını almıştır. Bu sırada Sadaret mevkiinde Alemdar Mustafa Paşa bulunuyordu. Henüz sadareti beş ay bile olmamıştı. 1807 tarihinde yeniçeriler ansızın isyan etmişlerdi. Alemdar bu durum karşısında şaşırmıştı. Çünkü İstanbul'un yabancısı bulunuyordu. Buna rağmen ilk anda şiddetli tedbirleri sayesinde yeniçeriler susturulmuştu. Fakat onlar gene müsaid bir zemin aramaktan geri kalmamışlardı. Bazı softalar da Alemdar'ın taraftarlarını lekelemeğe ve bu suretle sadrazamı gözden düşürmeğe çalışmışlardır. Ramazan ayı da girmişti. Ramazan-ı Şerif münasebetiyle sadrazama bir cemile olmak üzere askerlerini iftara davet edenler olmuş ve bu suretle askerleri dağınık bir halde bulunuyordu. Alemdar'dan kurtulmak istiyenler bir kadir gecesinde Bab-ı Âliyi ateşe vermişlerdi. Bu suretle devlet erkânı gafil avlanmış olduklarından Alemdar'a yardım yapılamamıştı. Binanın çatı katına çıkan yeniçerilerden kurtulmak imkânını göremiyen Alemdar yanındakilerle birlikte barut mahzenine inerek dokuz saat kadar müdafaada bulunmuşsa da bir netice elde edememişti. Bunun üzerine mahzeni ateşlemiş ve infilak neticesinde hepsi ölmüşlerdi.

Sadrazamın ölümünden sonra artık yeniçerilerin galip gelmesi üzerine Nizam-ı Cedid taraftarı olarak tanınmış olan Şeyhülislâm Salih Zade Ahmed Es'ad Efendi azledilmişti.

Es'ad Efendiden sonra 1808 (1223) tarihinde Dürri Zade Abdullah Efendi Şeyhülislâm olmuştu. İki seneye yakın bu makamda fetva vazifesini ifa ettikten sonra 1810 tarihinde azledilmiş ve yerine Ömer Hulusi Efendi meşihat makamını ihraz etmiştir.

Münzevi bir hayat geçirmekte olan Dürri Zade halefi Ömer Hulusi Efendinin iki sene sonra istifası üzerine ikinci defa olarak 1812 (1227) tarihinde tekrar Şeyhülislâm olmuş ve bu makamda üç sene kadar kalmıştır. 1815 tarihinde de Sadrazam Hurşit Ahmed Paşa ile birlikte azlolunmuş ve bu suretle bir müddet Üsküdar'da ikamete mecbur edilmiştir. Düşmanlarının iftiraları karşısında Manisa'ya sürgün edilmiş ve orada iki sene kalmıştır. 1822 tarihinde Sultan Abdülmecid'in doğumu münasebetiyle affolunarak İstanbul'a dönmüş ve birkaç gün sonra da aynı tarihte vefat etmiştir.

Kabri, Karacaahmet mezarlığındadır.

EDEBİYAT

ÇİRKEF EDEBİYATI

Peyami SAFA

Eskiden, terbiyeli insanlar arasında, iç çamaşırlarından birinin — bilhassa bir tanesinin — adını söylemek ayıptı. Hele hiçbir gazete yazısında ve kitapta onun adı geçmezdi. Bu, lüzumsuz bir burjuva çıtkırıldığımlığı değildi. Adını tahmininize bıraktığım ve tekrarlamaktan utandığım mâhud çamaşır, insanların edeb yerlerini örttüğünü ve çirkin tabiat vazifelerini de hatıra getirdiği için, uluorta sözü geçmezdi. O çamaşırla hiç kimsenin karşısına çıkılmadığı için de adının önünde ağza alınmaması tabiiydi.

Bugün, milli terbiyemiz nerelere yuvarlanmış ki, mâhud çamaşır, ajanslarda, oralardan da tabiatiyle günlük yazılarda ve resimlerde en kaba adı ve şekliyle tekrarlanıyor, şiir kitaplarının kapağında isimleniyor, resimleniyor, gençlerin manzumelerinde iğrenç hayâl unsurları hâline geliyor.

Ne zamandanberi, sahte halk edebiyatı dolandırıcıları, terbiyesizliğin adını halkçılık koymuşlardır. Gerçek halk şiirinde ve hâlis folklor örneklerinde buna benzer kelime ve hayâllere hiç rastlanmaz.. Argoya da rastlanmaz. Halk da, köylü de it değildir, külhanbeyi değildir. Tulumbacı ağzını halka maletmeğe çalışan hayâsızların, eski olan her şeyler beraber eski terbiyeyi yıkmak gibi gizli bir maksatları yoksa, şiire yakışan bir incelikle elde edemedikleri tesiri kabalıkla elde etmeğe çalışmaktan başka gayeleri olamaz.

Dikkati çekmek için nefret celbetmeyi göze alacak kadar alçalmağa râzı oluyorlar demektir.

İÇİMİZDEKİ ŞEYTANLAR

Hüsnü DİKEÇLİGİL
Kayseri Senatörü

BİZLERİN, yani bizim cephenin insanlarının bir noksan tarafı var, o da karşımızdakileri bilmek, öğrenmek, tanımak istememekliğimizdir. Halbuki karşımızdakilerin bütün hususiyetlerini bilmekliğimiz gerekmektedir. Onları tanıyıp, içyüzlerini öğrenmediğimiz müddetçe, alacağımız tedbirler ve dolayısiyle bu şer kuvvetleriyle mücadelemiz zorlaşacaktır.

Bizlerin bu gediğine karşı, bu içimizdeki şeytanlar Müslüman Türk'ün vasıflarını olanca hususiyetlerini öğrenmeye çalışır ve öğrenirler. Ona göre hareketlerini tanzim ederler. Meselâ saflığımızı bilirler. Buna göre sâfiyetimizi istismâr ederek, kurnazca hareket ederler. Bizden gözükmek suretiyle ağzımızdan lokmamızı alırcasına çaba sarf ederler. Aynı zamanda alırlar. Müsamahamızdan temamiyle yararlanırlar. Böylelikle iç bünyemizi sinsice tahrip ederler. Nitekim etmektedirler.

Bunun içindir ki, mücadele adamının içimizdeki şeytanları iyice bilmesi lâzımdır. Bütün hususiyetleriyle bunları öğrenmekliğimiz icabetmektedir. Bunun yolu ise, bunlara dair eserleri okumakla mümkündür. Dış düşmanlarımızın bu şeytanlardan faydalandığı muhakkaktır. Aman sende deyip, dudak bükerek iç bünyemizi tahrip eden, gizli kuvvetlere dair neşriyatı okumaz, onların taktiklerini bilmez isek, korunabilmemiz için gereken tedbirleri almaklığımıza imkân ve ihtimal yoktur. Bu şeytanları umursamadığımız içindir ki, onlar harimi ismetimize kadar girmeye, köşe başlarında çöreklenmeye fırsat buldular. Propaganda kuvvetlerini ellerine geçirmek suretiyle de, saldırganlığa başladılar. Müslüman Türk milletini, daha doğrusu Müslüman Türk evlâtlarını töhmet altında bulundurmağı düstur edindiler. Düşünen milletimizin istikametini başka yönlere çevirmek için olanca güçleri ile çalıştılar. Güzellik müsabakaları tertip etmek, şehvani hisleri kamçılamak, bunlara mümasil neşriyatı hızlandırmak yoluyla toplumu bir his yığını haline getirmeğe ulaştılar. Ve bunda muvaffakiyet de sağlamış oldular. Bunlardan istifade ederek dümenlerini çevirdiler ve yürüttüler.. Bunun içindir ki, kurtuluş yolu içimizdeki fesat ocaklarını tanımaklığımızla mümkün olacaktır.

Dikkat ediniz, bakınız; menfaatleri icabı siyonizmin icadı ve onun bir âleti, vasıtası olan masonlar hakkında yazılan yazılara nasıl tehditler savrulmakta olduğunu da görüyor ve biliyoruz. Çünkü masum müslüman Türk halkı bu şeytanların içyüzünü olanca çıplaklığıyla bilmiyordu. Yahudice vaitlerine, kurnazca sözlerine kanarak arkasından gidebiliyorlardı. Gerçek kabiliyet olan memleket münevverlerini kötülemekte, küçültmekte mahir olan masonik matbuatın tesirinde kalabiliyordu. «TÜRKİYE'Yİ YÜKSELTME DERNEĞİ» gibi mübalâğalı isim alıp da, kendilerini yükseltmekten başka maksatları olmıyan, bu tatlısu frenklerinin maskeleri düşmeye başlayınca, sırıtan simalarını, halk teşhise başlar oldu. Kendilerinden emin olabilen insanlar feryat ederler mi? Elbette ki etmezler. Bakınız nasıl feryada başladılar bu maskeliler.

Süleyman mabedinin ustası Hiram efsanesinden kökünü alan, Tevrat'a göre düzenlenip şekillenen, böylelikle yahudi kurnazlıklarını bütünüyle cemiyetlerinde dile getiren bu dul kadının çocukları; dul kadın gibi doymak bilmeyen bir hırsa sahiptirler. Hiram'ı kâinatın mimarı olarak kabul ederler Kendilerinin dışındakilere «HARİCİLER» ismini verip ve bu nazarla bakarlar. Mabetleri yahudi havrasını andırır. Herşeyleri gizlidir. Mason olan biraderlerinin dışındakilere aslâ acımazlar. Her cemiyetleri, büyük makam ve mevkileri ilim yuvalarını ele geçirmeye çalışırlar ve geçirirler. Nitekim bu Yeni İstanbul Gazetesinde neşredilen isimlerden anlaşılmıştır. Türkiyenin doymak nedir bilmiyen, vurgunculukla zengin olanların çoğu bunlardandır. Türkiyemizin kaderiyle oynayan, diğer bir deyimle nabzını elinde tutan «Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları» bunların elindedir. İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerimizin yine Ticaret ve Sanayi Odalarının üyelerin yüzde doksan dokuzunun mason oldukları anlaşılmıştır. Bu ruh soyguncuları efendiler gerek localarında ve gerekse Ticaret ve Sanayi Odalarında Ermeni, Rum ve bilhassa Yahudi kardeşleriyle kader ve menfaat birliği yapmışlardır. İlim yuvalarına çöreklenmekle de, gerçek kabiliyetli Müslüman Türk evlâtlarının inkişafını önlemişlerdir. Kendilerine göre olan hümanizm safsatası içinde — ki bu yersiz ve yurtsuz kalan bir yahudi oyunudur — gençlerimizin milli oluş ve gelişimlerini oldukça baltalamışlardır. Bütün dünya devletleri milliyetçi bir gençlik yetiştirirken bunlar ve Komünistler milletçi ve maneviyatçıları yobazlıkla, gericilikle, kafatasçılıkla ve faşistlikle damgalamışlardır. Umarız ki, artık ilim adamlarımız bu yahudi tuzağından veya boyunduruğundan kendilerini kurtaracaklardır.

Masonlar devlet içinde bir devlettir. Biraderleriyle bütün köşebaşlarını tutarlar. Localarında yılmadan, usanmadan menfaatleri icabı, talim etmiş oldukları işaretlerle çabucak anlaşmak suretiyle, menfaatlerini yürütürler. Kendi çıkarlarından ve kendilerinden başkasını düşünmeyen bu maskeliler, cidden komünizmin anasıdırlar. Çünkü İslâmın dışında olan servet terakümünü yaparlar. Onlar ne kadar insan severlikten, hürriyetten, musavattan ve kardeşlikten bahsederse etsinler, bunlar hep kendi oyunlarını gizlemek için birer maskedir. Ve yine istedikleri kadar ahlâktan, adaletten, faziletten söz açıp ve yazsınlar, Masonların ahlâkı yahudi ahlâkından başka bir şey değildir? Bu temel ahlâk felsefeleri ve diğer felsefeleri Hz. Musa'nın ölümünden sonra idareyi eline almış olan Musa'nın hizmetkârı Yaşua'nın kavmine vermiş olduğu şu nasihatına dayanır :

(Devamı 21. sayfada)

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Eğer siz Allahtan korkar, kötülüklerden korunursanız, O, size iyiyi kötüden ayırt edecek kabiliyet verir, günahınızı siler, kötülüklerinizi afveder. Hiç şüphe yok, Allah sonsuz fazilet sahibidir.

Kur'ân-ı Kerîm

Başkalarını doğruluğa çağıran kimseye kendisine uyanların sevabı gibi sevap verilir. Bununla beraber onların sevabından da hiç bir şey eksilmez. Sapıklığa çağıran kimseye de ona uyanların günahı gibi günah verilir. Bununla beraber ona uyanların günahlarından hiç birşey eksilmez.

Hz. Muhammed

Bir kalbe ki, doğmazsa hidayet denilen nur,
Afakı bir engin gece, korkunç bir uçurumdur.

Ali Ulvî Kurucu

Biz doğan kuşu da olsak zümrüd-ü anka kuşu da olsak, her vakit yeni bir tuzağa tutuluyoruz.

İlâhi! Dünyâda yüzbinlerce tuzak ve dane vardır, biz ise aç ve haris kuşlar gibiyiz.

Hz. Mevlânâ

Bilmem neden gündelik işlerle telâştaşın,
Kızım sen de Fatihler doğuracak yaştasın.

A. Nihat Asya

Büyüklük lâzım ise herkese hürmet et. Kimseyi kendinden daha fena görme, büyükler böyle yaparlar.

Büyük bir kimse, bir gün kendisinin de başkasına muhtaç olacağını düşünerek, muhtaç olanlara iyilik eder.

Şeyh Sadi Şirazî

BATIDAN

Fazileti; ne olduğunu anlamak için değil; onu elde etmek için aranmalıdır.

Aristo

Bomboş durup kalmak; bu bir nevi ölümdür. Taklit; bu uşaklığın bir nevidir. Bizzat yetişme ve gelişme bu hayat ve hürriyettir.

L. Y. Ranke

Bence bütün dünyanın idaresi Hz. Muhammed gibi bir insanın eline verilmiş olsa çok muvaffak olur, onu özlenen cihan şûmul sulh ve saadete kavuştururdu.

Bernard Show

Hiç birşeye tevessül etmeyen, hiç birşey ümit etmesin.

Schiller

İlk arzuyu bastırmak, onu takip edenleri tatmin etmekten çok daha kolaydır.

Franklin

En iyi ahlâk kitabımız olan ve en fazla müracaat etmemiz gereken kitap vicdandır.

Pascal

İnsanın yalnız ekmeğe değil şerefe de ihtiyacı vardır.

Ballanche

Nankörlük zaif adamların işidir. Kudretli insanlar içinde asla nankör olana rastlamadım.

Göethe

Ah! hürriyet senin adına ne cinayetler işleniyor.

Mme Allen Wite

Başa gelen felâketten başkasını sorumlu tutmak, cahillik alâmetidir.

Epiktetos

Kötü istek sahibine mutlaka kötülük getirir.

Hesiod

İlim devlet adamını dize getirir

Halife Hârun Reşid, Ravza-i Mutahhara'yı ziyâret kasdiyle Medine'ye geldi. Bu arada kendisine İmam Mâlik'in bir hadis kitabı te'lif ettiği haberi ulaşmıştı. Kitabı görmek istiyordu; Bermege'yi çağırıp şu emri verdi :

«— Şimdi İmam Mâlik'e gideceksin, benden selâm söyledikten sonra Muvatta' adlı kitabını alıp bize kadar zahmet etmesini münasip bir lisanla anlatacaksın.»

Bermegi aldığı emir üzerine İmam Mâlik'e gidiyor ve durumu kendisine tebliğ ediyor. İmam biraz düşündükten sonra şu cevabı veriyor :

«— Halife Hazretlerine saygılarımı bildir ve de ki : İlim, ziyaret edilir, o, başkalarını ziyâret etmez! İlme gelinir, o, başkasına gitmez!»

Bermegi aldığı cevabı kelime değiştirmeden Hârun Reşid'e nakletti. Devrin kadısı Ebû Yûsuf da bu sırada Halifenin yanında oturuyordu, duruma muttali olunca :

«— Ey mü'minlerin emiri! Irak ehline, Mâlik bin Enes'i çağırdığınız halde emrinize muhalefet edip gelmediği haberi ulaşacaktır! Sizin, onun ziyaretine gitmeniz çok iyi olur kanaatindeyim.» dedi.

Ebû Yûsuf'un sözü henüz bitmişti ki İmam Mâlik çıkageldi ve selâm verip oturdu.

Hârun Reşid iltifattan sonra dedi ki :

«— Üstad, size adam gönderdim, muhalefet edip gelmediniz değil mi?»

İmam Mâlik cevap verdi :

«— Beni bir dakika dinleyin! İmam Zührî, Hâric bin Zeyd bin Sâbid'den, o da babasından rivâyet etmiş ki : "Ben Resûlullahın huzurunda vahi kâtibliği yapıyordum. (لايستوى القاعدون من المؤمنين والمجاهدون = Mü'minlerden evlerinde oturanlarla Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla savaşanlar bir olmaz." âyeti kerîmesini yazdım. İbnü Ümmi Mektum da Cenab-ı Peygamberin yanında bulunuyordu, bu âyeti duyunca :

«— Ey Allahın Resûlü! Ben gözleri kapanmış bir kimseyim. Halbuki Allah Teâlâ cihâdın fazileti hakkında âyet indirdi, ben bu faziletten mahrum mu kalacağım?» dedi.

Resûlullah (A.S.) : «Bilmiyorum» diye cevap verdi.

Kalemimin mürekkebi henüz kurumamıştı ki Resûlullahın dizi üzerimde ağırlaştı, rengi değişti, sonra da doğrularak : «Ya Zeyd (غير اولى الضرر) yaz buyurdu ki meâli : (Özür sahibi olmaksızın...)

Ey mü'minlerin emîri, dikkat buyurun, bir tek cümle için Cebrâil ve beraberinde birçok melek beşyüz bin senelik yoldan gönderiliyor. Bana gerekmez mi ki, bu ilmi aziz tutup, saygıyla yükselteyim? Allah Teâlâ sizi yükselterek hilâfet makamına oturtmuştur. İlmin şerefini ilk alçaltan siz olmayın! Sonra Allah sizi alçaltır ve izzetinizi düşürür.»

Bunun üzerine Hârun Reşid, Muvatta'ı dinlemek üzere kalkıp İmam Mâlik'in evine gitti. İmam, Halifeyi yüksekçe bir sedir üzerine buyur ettikten sonra Muvatta'ı takdim etti. Halife okumak istemedi, İmam Mâlik'e :

«— Buyurun siz okuyun!» dedi.

İmam Mâlik vakur bir eda ile :

«— Ya Emîrel mü'minîn! Bugüne kadar Muvatta'ı hiç kimseye okumadım!» diyerek itizar etti.

Hârun Reşid :

«— O halde burada bulunanlar dışarı çıksın öyle okuyayım.» dedi.

Halifenin bu teklifine canı sıkılan İmam Mâlik şu cevabı verdi :

«— İlim, has kişilerin hatırı için avamdan gizlenirse, Allah o ilimle has olanlara da fayda verdirmez.»

Halife :

«— O halde Muîn bin İsâ okusun.» dedi.

Muîn okumaya başladığında İmam Mâlik :

«— Ey mü'minlerin Emîri! Şehrimizde âlimlerle görüşmek kadirşinaslığını gösterdiniz. Âlimler ise ilim babında tevazuu çok severler.»

İmamın bu mânidar konuşması üzerine Halife derhal sedirden inerek diz üstü oturdu.

İÇİMİZDEKİ ŞEYTANLAR

(Baştarafı 18. sayfada)

«Evvelâ düşmanının inancını kıracaksın, kendine güvenini yıkacaksın. Ona ahlâksızlığı sokacaksın. Aile bağını çözeceksin. Toprağının gelirini elinden alacaksın, onu sen kendi emeğinin uşağı yapacak, alıp sattıklarının aracısı olacaksın. Kuvvetinle elde edemediğini, hilenin yolundan ele alacaksın. Gaye için her şey mubahtır. Zamanın acele etmesini bekleme.. Sen zamanın ardından git. Sen bıkma... Onlar nasıl olsa bıkarlar ve meydan sana kalır...»

(Bak: Tarih konuşuyor Mecmuası, Sayı: 14, Sahife: 1116.)

Şimdi dikkat buyurunuz, Türkiyemizdeki olup bitenleri Müslüman Türklük şuuriyle izleyiniz. Göreceksiniz ki, Mason olan rotatiflerin sahipleri ahlâkımızı yıkmak için olanca gücü ile çalıştılar ve çalışıyorlar. Bütün müstehcen neşriyat bunların başı altından çıkmaktadır. Hükümet kuvvetlerinin elinde imkânlar çok araştırabilir. Müslüman Türk milletinin inancını olanca gücü ile yıkmaya çalışan bunlar ve matbuatları.. Şimdi sizlere canlı örnek vereceğim. Bu örnek İstanbul Kitabevinin Arapçadan dilimize çevirmiş olduğu Mısır Esbak Başkâtibi Mehmet Arif beyin (Binbir Hadis) kitabından olacaktır. Bu kitabın fihristindeki 430 ncu sahifesine bakınız. Kitabın içindeki Mason ve Masonluk hakkındaki numaralarına göre hadisi şerifleri birer birer göz atınız. Cenab-ı Peygamberin ilim hakkındaki hadislerinin Mason ve Masonluk olarak gösterilmiş olduğuna ve caniyane bir tahrifin yapılmış olduğuna şahit olacaksınız. Masonluk nerede ve İslâmiyet kim. Hele ahlâkı tamamlamak üzere gönderilmiş olduğu buyurulan Yüce Peygamberimizin hadisi şerifleri Masonlukla bağdaştırılabilinir mi?

Masonlar kendimize güven duygumuzu yıkmak için olanca hızlarıyla çalışmışlar, birer mukallit olmaktan ileriye geçememişlerdir. Kuvay-ı Milliye ruhumuzu sinsice ve birâderleriyle elele vererek yıkmak için çaba sarfetmişler, komünistlerle birlikte, milliyetçi ve mukatdesatçılara olanca iftiraları savurmaktan kaçınmamışlar ve kaçınmıyorlar da!..

Bugün için Türk ailesinin ne hale getirildiği malûmunuzdur. Bir de buna nüfus plânlamasını sokmuş oldular. İnşallah ve Allah kısmet ederse buna dair yazımızı ve Garp bilginlerinin fikirleriyle ilerde izaha çalışacağız. Aile hayatını felce uğratan, her türlü kulüp modacılığını Masonlar ve benzeri teşekküller geliştirmişlerdir. Rotari ve Lions kulüpçülerinin aile anlayışı ve hayatları tetkike cidden değer...

Halihazırda en büyük servet Masonların elindedir. Elbette ki buna Yahudi, Rum ve Ermeni biraderlerini de katacaksınız. Komünistler aracılığı tefeciliği hep Müslüman Türk milletinin umumuna atfederler. Ana ve baba bir olan Yahudi menşeli Masoncukların yaptığını söylemezler. Cidden Masonlar Müslüman Türk halkını kendi emeğinin uşağı yapmışlardır.

Müslüman Türk milletinin bileğini kuvvet zoruyle bükemiyen düşmanları, hile yoluyla bükmeye muvaffak olmuşlardır. Masonlar kim ne derse desin, gizli bir Yahudi devleti oyunu olmaktan başka bir şey değildir. Zira gizli olup da âleniyete dökülmüş olan Yahudi protokolunda aynen şöyle denilmektedir :

«İktidara gelişimize intizaren, dünyanın her tarafında mason locaları açacağız. Bu localara mümtaz ajanları veya bu duruma yükselmeye müsait olanları cezb ve celbedeceğiz. Bu localar, başlıca haber alma bürolarımızı ve faaliyetlerimizin en müessir vasıtalarını teşkil edeceklerdir. Bütün bu locaları, yalnız bir idare haline getireceğiz. Locaların bir temsilcisi bulunacak, yukarıda bahsettiğimiz idare ise, bunların arasında gizli kalacak, parolayı ve programı da temsilci verecektir. Liberal ve ihtilâlci unsurların nüvelerini yine bu localarda teşkil edeceğiz.» **(Bak: Tevrata göre Siyonizm'in ana prensipleri ve protokoller. Yazan Ziya Uygur, 217. Sahife)**

Artık bunun inkâr kabul edecek hiç bir tarafı yoktur. Bütünüyle Masonluk bir yahudi oyunundan başka bir şey değildir. Gizli bir cemiyet olup, bu gizliliğini siyonizmden alır. Tevrat masonluğun ana kaynağıdır. Geçen yıl İçişleri Bakanlığı Bütçesi, Karma Bütçe ve Plân Komisyonunda görüşülürken bundan bazı cümleler okuyup, masonluğun gizli bir cemiyet olduğuna; İçişleri Bakanının dikkatini çekmiştim. Lâkin «Kim okur, kim dinler mihri vefayı» deyip geçelim; biz de şairin dediği gibi... Bununla beraber bundan böyle Müslüman Türk milleti dinleyecek ve hükmünü verecektir. Vermediği takdirde vebal bizden kalkacaktır. Çünkü biz siyaseti Allah için yapmakta ve Allahtan başka kimseden korkmadan ve çekinmeden meseleleri ortaya koymaktayız. Bu arada kimseye düşmanlığımız da yok. Çünkü inancımız buna müsait değildir. Düşmanlığımız Müslüman Türk Milletinin düşmanı olanlar ve onun ruhunu sinsice kemiren ve kemirmekte olan şeytanlara karşıdır. Allaha dayanıyor ve milletimize güvenerek mücadelemizi veriyoruz. Eğer Müslüman Türk halkı, bizleri kendi bakamız için olan bu cidalimizde yalnız bırakacaksa, Allah göstermesin yokluğu haketmiş demektir. Allah indinde mes'uliyet bize değil, gaflet uykusundan uyandırılmaya çalışıldığı halde, gözünü silip de uyanmıyanlara, daha doğrusu toplumumuza ait olacaktır.

(Devamı var)

Hz. Sa'd'in düası

(Baştarafı 13. sayfada)

— Şu mal bizim malımızdır, dilediğimize veririz, demişti.

Bunun üzerine Hz. Sa'd ibn-i Ebî Vakkâs iki elini kaldırarak :

— Aleyhine Allah'a düa edeyim mi? dedi.

Mervan hemen yerinden sıçrayıp, Hz. Sa'd'ın boynuna sarıldı ve :

— Allah aşkına, aleyhime düa etme, bunlar ancak Allah'ındır dedi

(1) Yusuf en-Nebehânî, Câmiu kerâmâti'l-evliyâ, Mısır, 1962. s. 138-139.

Yazan : **Yusuf en-Nebehânî**
Ter. : **A. G.**

(1) Yusuf en-Nebehânî, Câmiu kerâmâti'l-evliyâ, Mısır, 1962. s. 138-139.

GENÇ KALEMLER

BOZULUŞUN SIRRI

Hasip BÜYÜKÇAM

İnsanlığın doğuşu ile birlikte insanlara mürşitler gönderilmiştir ki; Onlar vazifelerinin muktezası, kavimlerini hidayete çağırmışlardır.

İnsanoğlu önderlerini kaybettikleri zaman, daima yollarını şaşırmışlardır. Cenab-ı Hak her kavme bir peygamber gönderdiğini, Kur'ân-ı Kerim'de şöyle beyan etmektedir. **«Biz Peygamber göndermediğimiz kavme azap etmeyiz.»** Bunun yanında kavimler aşılarak, bütün insanlığa hükmedecek kanunların vaaz edildiği kitapların sahibi Rasüller gönderilmiştir. MUSA ve İSA (A.S.) v.s.

Gönderilen peygamberler tebliğ vazifelerini bitirip, fani âlemden göçüp gittikleri zaman kitapları kendilerinden sonra unutulup senelerce sonra bir hayatın hikâyesi şeklinde ilâhî hitap omlaktan çıkıp bir takım esatire bürünmüştür. Meselâ MUSA (A.S.) gönderilen Tevrat ancak üç asır sonra yazılabilmiştir.

İncil ise tamamıyle aslını kaybedip birtakım papaz uydurmalarından öteye gidememiştir. Hz. İsa (A.S.) dan 3 asır sonra İznikte toplanan papazlar kongresinde 128 çeşit İncil ortaya çıkmıştır. Bunun dördü esas kabul edilip diğerleri imha cihetine gidilmiştir. Kaldı ki bunların da biri diğerini tutmamaktadır.

İnsanlık küfür bataklıklarında debelenirken, insanlığın güneşi Rasuli Ekrem (S.A.V.) in nuru insanlığı bir şimşek hızı ile hidayete kavuşturmuştur.

O Rasul ki kendisine vahyedilen vahyi ilâhîyi 40 kâtibe yazdırıyor ve bütün ashap tarafından ezberleniyordu. Kur'anı mübin dünya durdukca duracak, hükümleri her asrın ihtiyacına cevap verecektir. Cenab-ı Hak «Kur'anı biz indirdik onun muhafızı biziz» buyurmakla onun ebediyen kalacağını vadetmektedir.

Yukarıda bahsettiğimiz gibi Ahdi Atik ve Ahdi Ceditin bu şekilde esatire bürünmesinin sebebi hikmeti her asrın ihtiyacına cevap verememeyeceği için asıllarını kaybetmişlerdir.

Kur'ân-ı Kerîm ise noktasında dahi tahrifatın bulunmayışı onun ebediyen insanlığa ışık olacağındandır. Tabii ki o ışığı görebilenlere.

OKUYUCULARIMIZIN DİKKAT NAZARINA...

Bu mecmua okuyucularımızın abone bedelleri ile yaşamaktadır. Bunun devamını istiyorsanız en kısa zamanda abone bedellerinizi göndermenizi rica ederiz.

NOT: Havale kâğıtlarının arka kısmına abone numaralarınızı yazmayı unutmayınız.

İslâmın İlk Emri
O K U

KURBANLAR

(Baştarafı 7. sayfada)

Ey boynunu bıçağa teslim ederken bize peygamberimiz Hz. İSMAİL'i hatırlatan sevimli kurban! Eğer yaradanımız emretmeseydi seni keserken duyduğumuz zaafa merhamet diyebilirdik.. Ey hayatına müminlerin eliyle son verilen kurban! Eğer Allah müsaade etseydi seni yememek için seninle beraber ot yiyebilirdik.

Demek ki, Mevlâmız bize, sizin etinizi helâl, bizim de HAK yolunda akıtılan kanımızı mes'ut bir istikbal yaptı.

Onun için mutluyuz.

Onun için Rabbimize şükürler borçluyuz.

Onun için BAYRAM ederiz.

Onun için bayram yapanlarla tebrikleşiriz.

Kurban bayramımız müminlere mubarek olsun, Selâm onlara.

NOT: Yazı elimize geç geçtiği için zamanında neşredemediğimizden okuyucularımızdan özür dileriz. — OKU

Bunları

Hazırlıyan : **Hasan BAĞCI**

● Demir perde gerisi memleketleri gibi Mısır halkının da İslâm âlemine seyahatini imkânsız hale getiren Nâsır'ın, Müslümanlara din ve vicdan hürriyeti diye bir şey tanımadığı söylentilerini, son günlerde dinî makamlara dinsizleri getirmekle te'yid ettiğini...

● İsrâil'in maksadını tam tahakkuk ettirebilmesi için dünyanın her tarafındaki Yahudilerin Filistin'e yerleşmesinin şart olduğunu ifâde eden Levi Eşkol'un, Amerikan ve Türk Yahudilerine, son harbte yaptıkları yardımlarından dolayı teşekkür ettiğini...

● Fâtih tarafından Câmi olarak vakfedilen ve bugün «T.C. Vakıflar Genel Müdürlüğü» nün resmi sicilinde mazbut vakıf olan Ayasofya'da, namaz kılmanın kanuna, intizam-ı âmmeye aykırı olmadığını...

● Kat'i bir hüküm va'zeden 6570 sayılı «Kira Kanunu» nun 1 inci maddesinin : **«Mâbedler kiraya verilemez ve İbâdethâne hâricinde hiç bir iş için kullanılamaz.»** şeklinde olduğunu...

● Fâtih Sultan Mehmed Han'ın «Kinese-i Nefise» diye andığı ve mücerred mâbed ölçüsü ile hayranlığını belirttiği Ayasofya hakkında «İstanbul - Topkapı Sarayı Hazine Kütübhânesi» 1835 numarada kayıtlı, 400 sayfaya yakın olan Arabca vakfıyesinin bir yerinde : **«Allah'ın, Meleklerin ve bütün insanların la'neti, işbu vakfın şartlarını bozanlar ve değiştirenler üzerine olsun!..»** dediğini...

● Büyük tarihçi ve ilim adamımız merhûm İsmail Hamî Danişmend'in 25.XI.1952 tarihinde «Teknik Üniversite Salonu»nda «Fâtih'in Ölümü» ile ilgili olarak verdiği konferansında :

«Büyük Padişahın kudretli eli Otranto'ya uzanmış ve Türk bayrağı İtalyan çizmesinin topuğunda dalgalanmıştı. Bu hâdise bütün Avrupa'yı titretmiş ve İtalyan yarımadasını dehşetlere boğmuştu. Hun Hakânı Atillâ'nın yarıda bıraktığını Türk Hükümdarı tamamlamak üzere idi. Cenevizler dehşet içinde, kendilerine yaklaşmakta olan feci âkibeti önlemek için tek bir çâre bulabildiler : Büyük Hükümdarı zehirleyerek kahbece öldürmek... Yahudi dönmesi Maestro Jakobi, Padişahın hususi doktoru idi ve Yakup Paşa adı arkasına çıfıtlığını gizlemişti. Ceneviz'lerin bu Yahudi dönmesine verdikleri yüz bin doka altını her şeyi hâl etmeğe kâfi geldi.

Son menzilde ayaklarından hafif bir surette rahatsız bulunan Padişah, hekimbaşı Yakup Paşanın yani Yahudi dönmesi Maestro Jakobi'nin ilâç diye kendisine sunduğu zehiri içer-içmez gözlerini kapadı. [Bu zehirin «Akuva Tufana» isimli su renginde bir zehir olduğu söylenir...]

Yahudi dönmesi, Türk tarihine, Türk Milletine en büyük fenalığı yapmış, hançerini milletimizin kâlbine saplamış, fütuhatımızın en ileri devrinde ayağımıza çelme takmıştır.

Türk'e ve O'nun mukadderatına en büyük sûikast katiyen Yahudiler tarafından yapılmıştır.» dediğini...

● Fransa'da son yapılan bir istatistiğe göre: Her yıl doğan 900.000 çocuktan 51.042'sinin evlilik dışı münâsebetlerden olduğunu...

● **«Moskova'ya dönmekle hakiki vatanıma gelmiş bulunmaktayım. Beni Stalin yarattı.»** diyerek karaya vurmuş bir leş gibi şişmek ve hareketsiz kalmaktan başka bir şey yapamayan Nâzım Hikmet nam-ı diğer Verzanski için T.B.M.M. kürsüsünden siyasî bir meddahın : **«Nâzım Hikmet, en büyük vatan şâiridir (!).»** dediğini...

● 1859 senesinde Büyük Kafkasya hürriyet mücâdelesinin meşhur mücâhidi Şeyh Şâmil'in «Dağlı-Çıfıt» adı ile tanınan bazı Yahudilerin kendisine ihânet etmeleri ile Rus generali Prens Baryatinski'ye esir düşünce, generale: **«Çarınıza söyleyin muvaffakiyetine muazzam ordusu ile değil, fakat içimize kadar sokulan çıfıt casusları tarafından ulaşmıştır, ama onlara itimat etmesin; bir gün bu çıfıtlar O'nun da başını yerler.»** dedikten 22 sene sonra 1881'de Çar Aleksandır II nin reisleri Yahudi olan bir ihtilâlci teşkilât tarafından öldürüldüğünü...

● Aşkları dillere destan olan Patrik Vekili Antranik Emirzeoğlu ile sevgilisi Anahit Ertaşkıran'ın Üsküdar'daki bir gazinoda, gazetecilere: kendilerinin Ermeni Kilisesi tarafından afaroz edildiklerini söyledikten sonra, Antranik Emirzeoğlu'nun: **«İşte nişanlımın şerefine içiyorum. Ben aşk uğrunda şanımı-şöhretini terkeden ilk din adamı değilim. İnanın sonuncu da olmayacağım. Ta ki bu düzen değişene kadar...»** dediğini...

● Büyük mürşid Molla Gürânî'nin her zaman derse girerken geleceğin Fâtih'i, talebesi Sultan Mehmed Han II'ye : **«Haram yemekten hazer et!»** dediğini...

● Müteveffâ A.B.D. Başkanı Kennedy'nin, 26 Haziran 1963 tarihinde Federal Almanya'ya yaptığı bir ziyaretinde görmüş olduğu Berlin'in ortasını bölen «Utanç Duvarı» hakkında :

«— İstikbâle âit rejimin, Komünizm olduğunu söyleyenler vardır. Onlar, Berlin'e gelsinler.

— Avrupa'da veyâ dünyânın başka bir yerinde Komünistlerle çalışabileceğimizi söyleyenler vardır. Onlar, Berlin'e gelsinler.

— Ve hattâ Komünizmin kötü bir sistem olduğunun doğru olduğunu fakat, ekonomik gelişmeyi sağlamamıza yardım ettiğini söyleyenler vardır. Onlar da Berlin'e gelsinler.

— Hürriyetin birçok zorlukları vardır ve demokrasi mükemmel değildir, fakat biz halkımızı içerde hapsetmek ve dışarı çıkarmamak için «Duvar» çekmek zorunda kalmadık...» dediğini...

● 1711 Rus muharebesinde büyük kumandan Baltacı Mehmed Paşa'nın şahsında Türk'ün merhamet ve şefkatini devşirebilen bitkin Rusya'nın o günden sonra Türk'ün can hasmı kesildiğini...

Biliyor musunuz?

HABERLER ve KRİTİĞİ

İSLÂM BÖYLE DİYOR!

Sayın Devlet Reisi Cevdet Sunay Kurban bayramı mesajının bir yerinde şöyle diyor : «Bu hususlarla ilgili olarak ifade etmek isterim ki, kadınların başlarının açıklığı veya elbiselerinin kısalığı, yahut uzunluğu ile din arasında bir bağlantı kurulamaz. Kadının iffetini ve namusunu kıyafetinde değil, onun şeref ve haysiyet duygularında aramak lâzımdır. Bu sebeple, bazı yerlerde kız ve kadınlarımızın başlarını örtmeleri ve uzun elbise giymeleri için yapılan münasebetsiz teşebbüsleri yersiz ve mesnetsiz buluyorum.»

Sayın Cevdet Sunay kadınların açıklığı veya kapalılığının dinle alâkası olmadığını beyan ederken aynı mevzuda kendisinin de mukaddes ve aziz tanıdığı K. Kerimde Allah, Nur Sûresi 31. âyette: «Ve mü'min kadınlara da söyle: Gözlerini sakınsınlar, ırzlarını muhafaza etsinler ve ziynetlerini açmasınlar, onlardan görünen kısmı müstesnâ ve baş örtülerini yakalarının üstünü (kapayacak şekilde) alsınlar...» Aynı şekilde Ahzâb sûresi, 59. âyette de şöyle buyurulur : «Ey Peygamber!.. Zevcelerine ve kızlarına ve müslümanların kadınlarına, dış elbiselerinden üstlerine giymelerini söyle. Bu onların tanınmalarına ve eza edilmemelerine en iyi bir sebeptir. Ve Allah gafurdur-rahimdir.» buyuruyor.

Sayın Reisicumhurumuz sizin fikriniz kapalılığın ve açıklığın dinle alâkası olmadığı hususunda iken Allah'ın müslüman kadınlara emri açıklıktan sakınmak ve kapanmaktır. Bu mevzu'uyu burada keserek mukayese ve takdiri okuyucuya bırakırken sizin son günlerdeki, bazı münevver Müslüman-Türk hanımlarının Allahın yukardaki emrine uymaktan başka bir şey olmayan tesettür hâdisesini başka açıdan değerlendirerek, mesnetsiz ve münasebetsiz diye nitelendirmenize dokunmak istiyoruz. Hattı zatında son günlerdeki bazı aydın çevrelerdeki kadınların örtünmek isteyişi, onların uyanışının, İslâmî şuura ve Allahın emrini yerine getirmenin bir aksiyonudur. Son günlerdeki örtünme arzusu, 20. asrın Müslüman-Türk kızının aslına dönüşünün, bu millete Muhammedcikler yetiştirmiş olan ninelerinin yolunu tutuşlarının bir işareti... Yine son günlerdeki tesettür, Müslüman-Türk kadınının asrî bayanlığı reddederek İslâm hanımı, hatun olmayı isteyişinin delili, bütünüyle anne olmanın, benliğine erişmenin ifadesidir.

SAĞ — SOL

Sağ-Sol, bu iki kelimecik son zamanlara kadar muayyen çevreler tarafından bilinir ve anlaşılırdı. Fakat bu iki kelimecik millete mal olmuş, dağdaki çobandan şehirdeki süpürgeciye kadar bütün vatandaşlar öğrenmişler ve anlamışlardır. Sağ deyimi bütün müslümanları, sol deyimi ise İslâmiyetin ve müslümanların karşısında olan mutlu bir azınlığın ifadesidir. Bu memlekette sağcı olan müslümanların çoğunlukta olmasına rağmen, senelerdir solcular tarafından istismar edilmekte ve adi bir şekilde sömürülmektedirler.

ON YILDA ONBEŞ MİLYON GENÇ YARATTIK HER YAŞTA...

H. A. YÜCEL

Ancak son senelerde müslümanların uyanmaları ve asıllarını bulma çabaları karşısında, solun bütün kanatları harekete geçmiş, plânlı ve tempolu bir şekilde milletle ordunun ve devletin arasını açmak ve milleti millete kırdırmak, düşman yapmak için durmadan çalışmaktadırlar. Meselâ: Müslümanlar Türkiye'nin herhangi bir yerinde ölülerinin ruhu için bir mevlût okutsa, biraz da fazla rağbet görse, malûm solcu çevreler hemen ortaya çıkarlar, gazeteleriyle «irtica hortluyor, şerîat devleti kurmak istiyorlar, devrimler elden gidiyor, başları muradumuzdur!» diye bağırırlar. Tıpkı Osmanlıların son zamanlarındaki, Yeniçerilerin ve kaba, ham, kafasız softaların «din elden gidiyor, yeni usulle talim istiyenlerin başları muradımuzdur!» diye isyan bayrağını açışlarına benziyor. Veya herhangi bir vaaz camide Allahın emirlerine uyun, uyanın sizin din ve mukaddesatınıza kastedmek ve sizi komünist yapmak için çalışan şarlatanlar var dese, aynı sol kanat daha şiddetli bir şekilde din adamını derhal gazeteleriyle aforoz ederler ve din siyasete âlet ediliyor, din adamları camilerde siyaset yapıyorlar diye bağırırlar. Bu memlekette din adamları millete, milletin düşmanlarını tanıtmasın mı? Elbette din adamı din ve devlete kasteden düşmanları millete tanıtacak. Millet bunları tanıyacaktır. Yine son günlerde İslâm düşmanı sol çevreler 31 Mart faciasından, Kubilây hâdisesinden ve bunların tekerrüründen bahsederek, Müslümanları sokağa dökebilmek için devamlı tahrik etmektedirler. Bütün bu tahrikler karşısında müslümanlar olarak son derece soğukkanlı davranmalıyız. Birisi veya bir gazete mukaddesatımıza saldırdı mı, yapacağımız ilk şey o kimseyi veya gazeteyi telgraf, telefon, mektup veya kanunî şekilde yürüyüşle protesto etmek sonra ilgili makamlara şikâyet ve ihbar etmek, daha sonra da bütün müslümanlar o gazeteyi almamak ve ilân vermemek gibi iktisadî yönden cezalandırmak cihetine gitmelidirler. İslâm kervanı yürümeye başlamıştır. Kervanı haramilerden koruyacak muhafızlar da yetişmeye başlamıştır. Yeni yeni yetişen bu genç muhafızları küfrün savletinden kurtarmak ve korumak için çok dikkatli ve şuurlu hareket etmeliyiz. Dertlerimizi sokakta, din elden gidiyor naralariyle değil, masa başında, meclis kürsülerinde ilmî bir şekilde halletmeliyiz.

TAHDİT DEĞİL, YASAK EDİLMELİ

Kırklareli Milletvekili A. Hikmet Güner, Adana Milletvekili Hasan Akçay, Maraş Senatörü A. Tevfik Paksü tarafından Meclis Başkanlığına verilen bir kanun teklifinde içki imalâtının tahdit edilmesini, içki reklâmının yasaklanmasını, devletin içki fabrikası kurmamasını ve mevcutlarını genişletmemesini istemişlerdir. Ayrıca kanunun gerekçesinde; içkinin zararları sayıldıktan sonra deniyor ki, «Her devletin çöküşünde, her casusluk hâdisesi, siyasî ve gayrî siyasî her türlü cinayette, trafik kazalarında ve intiharların ekseriyetinde, bütün gayri ahlâkî işlerde içki başta gitmektedir» diyorlar.

Bundan 14 asır evvel içkiyi İslâmiyet Maide sûresi 90. âyetiyle «Ey iman edenler! Şarap, kumar, tapılmak için dikilmiş taşlar, fal okları ancak şeytan işinden bir pisliktir. Bu pis işten kaçının ki, felâh bulasınız» emriyle yasak etmiştir. İslâmın bütün yasaklarının hikmeti asırlar geçtikçe daha iyi anlaşılıyor. Bugün zararları tesbit edilen içkinin daha bir çok zararları vardır. İslâm bunların hepsini biliyordu. Onun için içkinin kullanılmasını, alımını, satımını ve imâlini yasak etmiştir. Gönül isterdi ki, Milletvekilleri içki imâlinin tahdidini değil, doğrudan doğruya kullanılmasının, alımının, satımının ve imâlinin yasaklanmasını istesinler ve kanun teklif etsinler.

DİN GÖREVLİLERİ, İSLÂM ALEYHTARLARININ CENAZE NAMAZLARINI KILMAYACAK

«Allah, Resulullâh ve Kitabullah'a inanmış, gönül vermiş, bütün Müslümanlara muhabbet ve hüsnü zannımız tam olup kendilerine bağrımız açık ve hizmetlerindeyiz. Ancak vaki olan her hangi bir cemiyet veya merasime, din adamı dâvet edilerek iştirak ettiği anda o cemiyet ve merasimde dini inanç ve islâmi törelerle bağdaşmıyan, tezat teşkil eden ve din adamının ruhunu izaç ile şahsiyetini zedelemeye matuf ve dini fonksiyonunu düşürücü yerlere din adamı iştirâk etmiyecektir.

İslâm dininde zorlama olmadığına ve kimseyi zorlamadığımıza göre, İslâmın görüşüne uymayan yerlere bizleri de zorlamaya kimsenin hakkı olmadığını, İçkili düğün, Cemiyet ve Mevlütlere, söz, fiil ve yazı ile kendisinde İslâm aleyhtarlığı vaki ve sabit görülen kişilerin cenazelerine gidilmiyeceği, genel kurul toplantısında zapta geçirilerek karar altına alındığı ve tatbikata konulduğu, sayın halkımıza duyurulur.

Balıkesir Din Görevlileri Derneği İdare Hey'eti»

Mezkûr din görevlileri cemiyetini uyanıklıkları ve örnek hareketlerinden dolayı tebrik eder, Türkiye çapında bütün din adamlarının aynı şu'ura ermesini temenni ederiz. Adam bir ömür boyu müslümanlığı ve müslümanların aleyhinde uğraşsın, dine söğsün geberince de bilmem ne camiinde namazı kılınsın olur mu bu? Herkese lâyık olduğu muameleyi yapmak lâzım. Bütün din adamları bundan sonra dinî inançlarımıza aykırı olan toplantılara gitmediğimiz gibi, din düşmanlarının ölüsünü de kaldırmamalıyız. Dünyada iken kime hizmet ve ahbaplık ettiyse onlar kendi kitablarınca ölüsünü defnetsinler. Kişi sevdiğiyle beraberdir. Ölüsüne ve dirisine İslâm muamelesi yaptırmak isteyenler dinin ve din adamlarının aleyhinde bulunmaktan sakının ve din düşmanlarına yardımcı olmayın. Din adamları artık neyin neye ve kime yapılacağı şuuruna erişiyor. Ölünüz sonra orta yerde kalır.

MİNİ ETEĞİN FAYDALARI

1 — Fazla kumaş sarfiyatına engel olarak memleket iktisadiyatına tasarruf yönünden tesir eder.

2 — Hayatında hiç banyo yapmamış insanlara, hiç olmazsa göz banyosu yapma imkânını sağlar.

3 — Kadın hastalıklarını arttırarak, kısırlık yaratıp doğum kontrolünde yardımcı olur.

4 — Dolayısiyle hasta olanlar için doktor ve eczacılara, zatürrie olup ölenler için cenaze levazımatçısı ve mezarcılara geniş iş sahası açar.

5 — Suç nispetini arttırarak İçişleri Bakanlığı polis ve görevlilerine ek ödenek, adliye ve avukatlara bol müşteri sağlar.

6 — Zatürrie olup ölenler yüzünden, memleketten mikropların eksilmesi bâbında tıbba yardımcı olur.

7 — Kadın çorabı imâl eden fabrikaların canlı reklâmını yaparak, en küçük çorap kaçığının dahi görülebileceği sebebiyle, çorap satışlarını arttırır.

8 — Bir mini etekliyi takip ederken ihtiyarların hiç yorulmadan yokuşu tırmanmalarına da yardım eder.

9 — Röntgen sahasını genişleterek memleketimizde röntgencilerin çoğalmasını sağlar.

10 — Gazetecilere, bestekârlara, yazarlara, sinemacı, tiyatrocu vesairelere ilham vererek mini etek sanayi ve endüstrisinin gelişmesini temin eder.

Daha yazacak çok şey var, kitaplar almaz, ama biz burada susuyoruz.

Ayşen ve Gülşen
İki Mini Etekli

Yukarıdaki «İki Mini Etekli» imzasiyle neşredilen yazı bir gazeteden aynen alınmıştır. Kendi ifadelerinden de anlaşıldığı gibi yazacak çok şey var fakat susmuşlar, birkaçını da biz sıralayalım :

11 — Kadınlık haysiyet ve şerefini ayaklar altına aldırır.

12 — İnsanlarda haya hissinin kalkışıyle ne adilikler yapabileceğini isbat eder.

13 — Memlekette ahlâk mefhumunu tamamen ortadan kaldırarak şehvet metâının ve pazarlarının çoğalmasını temin eder.

14 — Memlekette zinanın çoğalarak veled-i zinaların artmasını sağlar v.s.

YİNE MİNİ ETEKLİ

Çattık bu mini etekli belâsına, devamlı şekilde mecmuamızı işgal ediyorlar. Nasıl yazmazsınız ve bahsetmezsiniz. Gördünüz mü? Mini etekli çıplak şeytanların yaptıklarını. Kaliforniya'nın Corona şehrinde 20 kadar mini etekli genç kız bir karakolu basmışlar. Ön kapıyı ve camları kırmışlar, altı polis memurunu yerlere yuvarlıyarak tırmalamışlar.

Avrupada yapılan bir şey memleketimizde aynen tekrarlanır. İçişleri Bakanı ve asayiş kuvvetleri dikkatli olun şehvet pazarı mini eteklilerin tırnak yarasından sizi kimse kurtaramaz. Sayınızı mı artıracaksınız, yoksa etekleri mi uzatacaksınız bilmiyoruz. Tehlike var. Belki bugün, belki yarın mini eteklilerin istilâsına uğrayabilirsiniz! Bizden demesi, tedbirli olun.

TEBRİK

Ahlâk dışı olan mini eteğin okullarda giyilmesini yasak eden Konya Maarif Müdürü Reşat Ağaoğlunu örnek davranışından dolayı tebrik eder, diğer daire âmirlerimize örnek olmasını temenni ederiz.

MÜCERRET MÂNÂDA MİLLÎ EĞİTİM

(Baştarafı 4. sayfada)

gün, çaplı bir uyanma ve kendini bulma hamlesi içinde bulunmaktadır, fakat gerçek kurtuluş tecelli etmedikçe malûm sehpanın üç ayağından biri olma durumunu muhafaza edecektir...

Türk öğretmenine öz şahsiyetini kazandırmak... İlmi yahudi sultasından ve işporta tezgahından uzaklaştırmak... Bugünün imanını arayan Türk Gençliğini aksiyoncu fertlerin meydana getirdiği cihat ordusu olarak görmek. Bu mânâ ameliyatı neticesinde, üç ayaklı idam sehpası yerine, ruh davasına bağlı köklü ve kuvvetli bir Millî Eğitime kavuşmak...

Bu teşhisin gerektirdiği büyük ameliyatta muvaffak olmadan Millî Eğitimin Türke fayda getireceğini tahmin etmek bile felâkettir... Kurtuluş Millî Eğitimde Millî şuurun filizlenmesiyle mümkün olacaktır...

Kur'ân'ın vereceği şuur... İslâmın şuuru...

SAĞLIK VE İSLÂM

(Baştarafı 11. sayfada)

Demek ki, ellerimizi fennen mikroplardan temizlemenin imkânı yoktur. Fakat buna rağmen bizim için sık sık yıkamak kifayet eder. Ellerle beraber tırnak temizliğine de çok önem vermek lâzımdır. Tırnak dipleri; mikroplara güzel bir sığınak olduğundan solucan, şerit yumurtaları, mikroplar ve sair pisliklere depo vazifesini görür. Pis ellerimizle gözlerimizde göz nezlesi ve iltihapları, kulaklarımızda dış kulak çıbanları ile orta kulak iltihapları meydana gelmesi mümkündür. Ellerimizle ağızdan geçecek birçok bulaşık hastalıkları kendi vücudumuza bulaştırmamız bir gerçektir.

II — Ağzı üç defa yıkamak :

Ağzımız; dişler, dil ve bademcikler gibi önemli organlarımızı kapsaması bakımından sindirim ve solunum sistemlerinin başlangıç noktasını teşkil eder. Belumda bulunan (Ostaki nefir) kanalıyla orta kulakla da ilişiktir. Bu itibarla ağzımızda kalan yemek artıkları ve dişlerin arasına sıkışan gıda bakıyeleri tefessüh ederek dişllerin çürümesine ve bu suretle diş etlerinin iltihaplanmasına sebebiyet verir.

Aynı zamanda ağızda ağır ve fena bir koku yapan bu cerahetlerin bir kısmı kana geçerek (Sepsis) dediğimiz mikroplardan ileri gelme bir kan zehirlenmesi husule getirerek hayatı tehlikeye sokar. Bir kısmı da yutulmak suretiyle mideye ine rve mide asidine direnen bakteriler barsaklara geçerek oradan da batın organlarına yayılır. Böylece apandisit, safra kesesi iltihapları, romatizma, göz siniri iltihabı ve sair birçok öldürücü hastalıklara yol açar.

İşte bunları önlemek için yemekten evvel ve sonra ellerin yıkanması şart olduğu gibi ayrıca günde beş defa abdest almak suretiyle ağıza bol bol su vererek yıkamak çok yerinde bir sağlık tedbiridir. Her abdestte misvak kullanmak, farz derecesinde bir sünnet-i müekkede olarak dinimizde yer almıştır. Bugün için misvak kullanmak çok müşkül olmakla beraber, bugünkü fennin ve diş ijiyeninin icabı olarak her aydın kişinin bir diş fırçası ile bu ihtiyacı karşıladıkları bir gerçektir. Bugün diş çürükleri birer fokal enfeksyon olarak kabul edildiği ve bu mihrakların başta romatizma, diğer iltihabî vetirelere sebeb olduğu fennen kabul edilmiştir. Bunun için Sevgili Peygamberimiz «Misvak bulamazsanız diş etlerinizi parmaklarınızla iyice masaj yapınız» diye tenbih buyurmuşlardır ki, bunların hikmeti bugün âşikâr olarak görülmektedir.

(Devamı var)

FEZANIN SAHİBİ KİMDİR?

(Baştarafı 3. sayfada)

ları dünyamıza altı milyon senede gelen yıldızların olduğu tesbit edildiği gibi dünyamızdan 2-10 milyar ışık yılı uzakta duran yıldızların varlığı da hesaplanmıştır.

Görülüyor ki akıl ve muhayyilemizin bile kavramakta güçlük çektiği bir feza âlemi mevcuttur. O halde bu uçsuz bucaksız feza âlemini meydana getiren kimdir?

Yine feza araştırmaları bize göstermiştir ki dünya mihveri etrafında saatte bin mil yapmaktadır. Eğer böyle olmayıp da yüz mil yapacak kadar dönse idi, gündüz ve gece daha uzun olacak, öyle olunca da gündüz nebat namına ne varsa kavrulacak, geri kalanı da uzun gecelerde donup mahvolacaktı.

Aynı şekilde hayatımızın menbaı olan güneşin dış tabakasında hararet 12.000 fahreneittir. Dünyamızın güneşten uzaklığı o şekildedir ki, sönmek bilmiyen bu ateş bizi tam karar ısıtıyor. Eğer güneşin bu harareti yarı yarıya azalacak olsa, soğuktan donardık. Yarısı kadar fazla olsa hepimiz kavrulurduk.

Bütün bunlardan ve daha bir sürü misallerden anlıyoruz ki, dünya üzerindeki hayat ve fezada bulunan binlerce âlemin ahengi tesadüfî değildir.

O halde bütün ilim ve ilmin koymuş olduğu kanunlar, külli ilim sahibi olan yüce Allahın eserinden başka birşey midir?

Seçilmiş eserlerden parçalar

(Baştarafı 15. sayfada)

ŞASA; BATIL NİZAMA RIZA GÖSTERMİŞ OLUR Kİ, BU DA HİÇBİR ZAMAN İSLÂMİYETİN İZZETİNE SIĞMAZ VE CAİZ OLAMAZ. HAK ŞUDUR Kİ, LİDERLİK VE İMAMET, ANCAK ALLAHIN HOŞUNA GİDEN YAŞAYIŞ NİZAMINA HALKI DAVET YOLUNDA OLURSA HAKİKİ LİDERLİK OLUR.

Eğer böyle bir davet yapan kimsenin bu davetine hiç kimse kulak asmasa da, doğru yolda yürümüş olmak için ölünceye kadar halkı hakka davet etmek boynuna borçtur. Bu hareketi yapmak, yoldan yarılıp dalalet çölünde yükselen batıl seslere kulak vermesinden, veya caiz yollarda küfrün önderliği altında yürümesinden elbette ki binlerce defa hayırlıdır.

Böyle bir insan, Allahın kullarını kendini dinliyen gördüğü takdirde derhal onlardan bir cemaat getirecek ve bu cemaatın bütün gayesi, bahsimizin mevzuunu teşkil eden hedefe varmak ve vardırmak olacaktır.

Ben Kur'ân-ı Kerîm ve Resûlüllahın sünnetinin verdiği bilgi, ilhamla konuşuyorum. Bütün bu konuşmalarım Allahın dini üzerinedir. Kur'ân da bunu ister. Bütün Peygamberlerin yolu da budur. Allahın kitabı beni teyid ettikçe Resûlüllahın sünneti beni takviye ettikçe fikrim budur. Ve bu fikirden dönmeme hiç bir surette imkânım yoktur. Zira ben bunlara yakin gözü ile bakıyorum.

(İslâmî Hareketin Ahlâki Temelleri adlı eserden)

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Mehmet Kayalar - ADAPAZARI* — İçli bir kalbin coşkun ifadesi ile dolu mektubunu iştiyakla okuduk. Memnuniyetimiz sonsuzdur. Bildirmiş olduğunuz abonelerin kayıt işleri yapılmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Aynur Akcalar - İSTANBUL* — Biz mecmuaları muntazam göndermekteyiz. Şurada burada takıntıların olması mümkündür. Maamafih, alamadığınızı bildirmiş olduğunuz sayıları yeni adresinize postaladık. OKU'yu mesai arkadaşlarınıza da tanıtırsanız memnun kalırız. Selâmlar...

★ *S. Fevzi Kaplander - ANAMUR* — Yakın alâkanıza candan teşekkür ederiz. Göndermiş olduğunuz 48 lira sizin ve arkadaşlarınızın hesabına işlenmiştir. Diğer taraftan sizin yaptığınız abonelere biz abonesi bitenlere para ödemeleri için bir ikaz mektubu gönderdik. İnşallah kendileri bu mektubu alınca abonelerini yenilerler de sizi bu müşkil durumdan kurtarırlar. Sizin bu yapmış olduğunuz abonelerin isim ve abone numaralarını bilemediğimiz için maalesef kesin durumu size bildiremiyoruz. Alâkanızın devamını bekler, bütün işlerinizde Allahtan başarılar temenni ederiz. Selâmlar.

★ *S. Hasan Sadıç - KARAMAN* — Göndermiş olduğunuz 5 kişinin abone kayıtları yapılarak Mart sayıları adreslerine postalanmıştır. Ayrıca göndermiş olduğunuz 60 liralık havale isimlerini bildirdiğiniz şahısların hesabına işlenmiştir. Selâmlarımızı bildirir, başarılar temenni ederiz.

★ *S. Mustafa Kalaycıoğlu - TOKAT* — Göndermiş olduğunuz 72 liralık havale sizin ve arkadaşlarınızın hesabına işlenmiştir. Alâkanıza teşekkür ederiz. Yayınlanmasını istediğiniz şiirinizden bir kısmını buraya alıyoruz. Yeni şiirlerinizi bekler, başarılar dileriz.

Bir müjde mi aldın ne kadar neş'eli zatın
Azadın için yoksa verilmiş mi beratın.

Yok zerre kadar nefsine tapmakta kusurun
Hüsrana gider sahibi böyle bir safanın.

★ *S. Aslan Arısoy - GEDİZ* — Mecmuamıza abone kaydınız yapılarak adresinize devamlı olarak gönderilecektir. Abone numaranız: 12361 dir. Bütün mektup ve havalenizde bu numarayı yazmayı lütfen unutmayınız. Selâmlar.

★ *S. Ali Rıza Ordu - ÇİTGÖL* — Yakın alâkanıza teşekkür ederiz. Toplıyarak göndermiş olduğunuz 6 arkadaşınızın aboneleri yenilenmiştir. Alâkanıza candan teşekkür eder, bu alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Enver Koç - SAMSUN* — Abone kaydınız yapılmıştır. Abone şartımızı sormaktasınız. Yıllık abone bedeli 12 liradır. Bu meblâğı en yakın zamanda 12363 olan abone numaranızı havale kâğıdınıza yazarak gönderirseniz bizim işlerimizi kolaylaştırmış olursunuz. Selâmlar...

★ *S. Şemseddin Tanrıkulu - MERCAN* — İsminiz ve soyadınız istediğiniz şekilde tashih edilmiştir. Ayrıca göndermiş olduğunuz 15 liralık havaleniz işleme konmuştur. Alâkanıza teşekkür ederiz. Selâmlar...

★ *S. İbrahim Doğru - İZNİK* — Durumunuzu inceledik. Göndermiş olduğunuz bütün havaleler hesabınıza işlenmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, devamını bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Hakkı Aygün - HOLLANDA* — Göndermiş olduğunuz üç arkadaşınız da abone kaydedildiler. Ayrıca bildirmiş olduğunuz yeni adresiniz de kayıtlarımıza geçirilmiştir. Yeni iş yerinizde de başarılar diler, yeni yeni aboneler bekler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Ahmet Akbulut - KAYSERİ* — İsteğiniz üzerine 8558 numaralı abonemizin mecmuası yurt dışındaki adresine gönderilecektir. Ayrıca göndermiş olduğunuz 16 lira hesabınıza işlenmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Adnan Biricik - ADANA* — Başarı temennisi dolu mektubunuz ve abone bedelinizi aldık. Bundan böyle mecmualarınız bildirmiş olduğunuz yeni adresinize gönnderilecektir. Yeni vazifenizde başarılar diler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Avni Akkayalar - MARDİN* — Göstermiş olduğunuz yakın alâkaya candan teşekkürü bir borç biliriz. Göndermiş olduğunuz üç yıllık abone bedeli hesabınıza işlenmiştir. Selâmlarımızı sunar, Allahtan iyi günler temenni ederiz.

★ S. Mustafa Müjde, Muzaffer Işık, Abdurrahman Çiğdem, Bedri Kösemen, Şevket Amdemir ve Şerafeddin Birsayı.

Yukarıda isimleri geçen muhterem okuyucularımızın istekleri yerine getirilmiştir. Ayrı ayrı selâmlar.

Bütün okuyucularımızın aşağıdaki hususlara dikkat etmeleri rica olunur :

1 — Abone numaranızı unutmayınız. Bütün mektup ve havalelerinizde abone numaranızı mutlaka bildiriniz.

2 — Mektup ve havalelerinizi; OKU Mecmuası, P.K. 105 - KONYA adresine gönderiniz.

3 — Yeni abone oluyorsanız, havale ve mektuplarınızda bu hususu belirtmeyi unutmayınız.

4 — Mektuplarınızı okunaklı ve kısa yazınız.

5 — Adres değiştirme halinde eski ve yeni adreslerinizi okunaklı olarak yazınız.

6 — Eski abonelerinizde her yıl hesabınızı ihmal etmeden havale kâğıdınızın arkasına abone numaranızı yazarak gönderiniz.

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdürü :
Zekâi KUNDAK

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 8.4.1968

İslâmın İlk Emri

Oku

Dini İçtimai Edebi Aylık mecmua

Safer : 1388

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Her şey onun için — **Mevlûd KARAASLAN**
- Allah'a iman — Yazan: **Ali et-TÂNTAVÎ** — Terceme: **Nevzat ÂŞIK**
- İstikbal İslâmındır — Yazan: **Muhammed KUTUB** — Terceme: **A. HERELİOĞLU**
- Hz. Enes'in namazı — **Yusuf en-NEBEHANİ** — Terceme: **A. G.**
- Şeref getiren Kosova'lar — **Yaşar GÖKÇEK**
- Sağlık ve İslâm — **Bakteriyoloğ Dr. F. SARILAR**
- Oruca niyyet — **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Hikâye — **Şeyh Sadi-i ŞİRÂZİ**
- Örtünmeye lüzum var mıdır? — **Bekir TOPALOĞLU**
- İstenen mucize — **Tahsin ÜNAL**
- İçimizdeki şeytanlar — **Hüsnü DİKEÇLİGİL**
- Güzel Sözler — Hazırlayan: **H. TEKELİOĞLU**
- Hutbe — **Osman CİLÂCI**
- Bunları Biliyor musunuz? — **Hasan BAĞCI**
- Haberler ve Kritiği
- Şiirler
- Hadisler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Yüzde doksan sekizi müslüman olan bu memleket halkının siyasî görüş ve düşüncesini kanalize eden partilerden bir kısmının sol meddahlığı yaptığı, yapmıyanların da açıkça sağı tutmaktan çekindiği bu hengamede çile ve ıstırabla yoğurulmuş hamurumuza damla damla hayat usaresi vermeğe çalışan mukaddesatçı neşriyatın bir muhasebesini yapalım.

Trajları yüzbinleri aştığı halde memleketin gerçeklerine eğilmiyen ve bütün kadrosuyla değer hükümlerini yıkmağa çalışan karşı taraf, şerrin ve zararın tarafları olmakla devam etmektedir. Çok kere temas ettiğimiz gibi bizi asıl üzen şey, % 98 müslüman olan halkımızın bu başı boş, bu mes'uliyyetsiz, bu yıkıcı matbuatı beslemesidir. Onları, vicdanlarımıza tasallutu bahasına, soframızın vazgeçilmez misafiri gibi beslememiz iman gibi, İslâm gibi ulvî mefhumlar karşısında ne katılaşmış kalblere sahip olduğumuzun delili, düşmanları tanımıyacak kadar şuursuzlaştığımızın en bariz misali olarak gösterebiliriz. Kısaca düşman kutbun ve onun zararlarına kasasıyla, kesesiyle yardım edenlerin durumu budur, Türkiyede.

Yağız toprakların şahrem şahrem yarılan sinesinde alınteri ile kazanılmış bir dilim etmeğini bile imanı ve mukaddesatı uğrunda fedaya hazır olan Müslüman Anadolu çocuğu, Anadolunun taşına-toprağına, dağına-ovasına, ekmeğine-suyuna, iklimine-havasına imbikten süzülmüşcesine sinen ilâhî tevekkülü yudumlarken sökecek şafakların gerisinde billûrlaşacak aydınlık günlerin hasreti içindedir. Ancak unutmamak lâzımdır ki bu tevekkülü, en az tarihimizin muhteşem günlerindeki kadar şuurlaştırmamız gerek. Yoksa biz bu saflık içinde uyudukça «Karanlıkta Uyananlar» eksik olmayacaktır.

Bu şuur ya ferdin kendi iç mücadele dünyasında doğar, gelişir veya dışardan türlü saiklerle ona tesir edilerek çilesi çekile çekile doğurtulur. İster öyle, ister böyle, bizim cemiyetimiz bu iki cereyana da kulağını tıkamış, sadece şerre vasıta olan antenleri çalışmıştır. Bunun için de alın yazımızı bir türlü değiştiremiyor, zorbalara dayatamıyor, politika canbazlarına diretemiyoruz.

Dev rotatiflerin yıkıcı faaliyetine karşı, biz müslümanların elinde her türlü maddî imkândan mahrum küçük neşir organlarıyla bu şuuru verme çabası ne kadar cılızdır!.. Fakat yine de bu küçük vasıtalar, ferdin vicdanında duymaya başladığı esrarengiz hisleri kamçılama, onu destekleme bakımından faydalıdır. Günler eğer bizim idealimizin tahakkukuna imkân verirse, bu naçiz hizmetlerin manevî mükâfatı büyük olacaktır. Fakat, Allah korusun, eğer günler, sosyalistlerin her gün sütun sütun levsleriyle kanunların himayesinde davet ettiği rejimi başımıza belâ ederse, zaten bu küçük neşriyat uhdesinden geleni — milletin saflığına, gafletine, zenginin servet hırsına rağmen — yapıyor demektir. Şunu da söylemek yerinde olur ki bugünkü haliyle bu neşriyatı kâfi görmüyor, onun inkişafına zemin hazırlamak için büyük gayretlere muhtaç olduğumuzu söylemek istiyoruz.

Bundan ötesi, ya mevcut neşriyatı tatil edip herkes gibi «uydum kalabalığa» kabilinden gününü gün edip gitmek veya mevcut kadroyu daha verimli hale getirmek için daha başarılı metodlara başvurmak kalıyor. Biz ne pahasına olursa olsun ikinciyi tercihe azimliyiz ve bunun isabetine kaniyiz. Ve her teşebbüsün ve büyük hamlenin böyle küçük kıpırdanışlar sonunda meydana geldiğine inanıyoruz. Ancak neticenin husulüne tesir yönünden sağcılarla solcular arasındaki kuvvet muvazenesinin denk olmadığına da işaret etmek yerinde olur. Böyle bir zamanda kuvvetin sağcı cepheye geçeceğini gören sol cenahın neler yapması melhuz ise bugün bize onu yapmak düşer. Fakat bu da çok engin bir şuur işidir. «Düşmanın silâhıyla silâhlanmak» sözünü dilimize pelesenk ettiğimiz halde bir türlü bu işi icraat safhasına çıkaramamışızdır. Çünkü bu iş, para ister, uzman ister, yetişmiş kadro ister, hele hele bu kadroyu kucaklayan şuurlu bireylerden teşekkül etmiş bir cemiyet ister. İşte Türkiye'de mukaddesatcı neşriyatın bütün talihsizliği buradan başlar. Bunların hepsini bir arada bulamama bahtsızlığı. Dâvanın şumûlü ve ehemmiyeti nisbetinde büyük hüsran!.. Dünyada hiçbir dâva bu kadar korkunç sahipsizliğe terkedilmiş olamaz. Ama biz yine ümitsiz değiliz. Gün gelir, hasis topraklar üzerinde en gür ormanlar fışkırır... Temennimiz bu günlerin yakın olmasıdır.

İman dâvasının kaderi bakımından tek bir ihtimal daha var: Bu mütevazı neşriyatın hulûl edemediği yerlerde bir din dâisi gibi çalışarak kapı kapı dolaşıp halkı Emr-i bilma'rufa ve Nehy-i anilmünkere davet etmek. Böylece dâvanın fert fert taraftarlarını bulmak, teşhis etmek ve kazanmak. Bunların içinde dâva ve meseleleri her safhasında kucaklayacak, onu düşündüğümüz bâdirelerden merhale merhale kaldıracak kadroyu ibda' etmek. Zor... Fakat netice, dâvanın zaferi bakımından hiçbir nisbet ölçüsüne sığmayacak kadar katî ve kesin... Bütün sığ düşünceleri bir tarafa bırakıp hiç bir teşkilâta lüzum bırakmıyan bu işe buradan başlamak... Tek çıkar yol...

İslâmın İlk Emri — OKU

Mevlût KARAASLAN

Bin dörtyüz küsur sene önce inen nuru ilâhî, bir taraftan yeryüzünü aydınlatırken, diğer taraftan güneşin ışınlarına dayanamıyan yarasa misali, İlâhî hakikatlere düşman olan zulmet ehli ile mücadele yapmak mecburiyetinde kalmıştı.

Bu mücadele insanları, zulmetten nura, cehaletten ilme, kölelikten hürriyete kavuşturma mücadelesi idi. Çünkü: İslâm (لا إله إلا الله) düsturunu imanın temeli saymıştı. Bu; insanlar üzerinde asırlardan beri devam edip gelmiş olan bütün beşeri sultaların kaldırılması demekti. Yine bu; Allahın hakimiyetinden başka hakimiyyet yoktur, hüküm ancak Allahın hükmüdür, kimsenin kimse üzerinde Allahın iradesi dışında sultası olamaz, idare ve hakimiyet ancak yüce Allaha aittir demekti. Bir gün olduğu gibi, o gün de insanları kayıtsız şartsız köleleştirip, her türlü nefsi arzularını onların sırtında gerçekleştirmek istiyen egoist grup, hemen bu ilâhi nurun karşısına çıkıyor ve onunla kıyasına mücadele ediyordu.

Fakat bu mücadelelerde müslümanlar yılmıyor, Allahın kendilerine vad ettiği şehitlik ve gazilik gibi yüce şereflere kavuşabilmek uğrunda canlarını ve mallarını feda etmekten çekinmiyorlardı. Bu mücadele insanlığı nefsi arzularının tatmin edilmesi uğrunda köleleştiren şerli kimselerin elinden kurtarıp, insanlar arasında en güzel adaleti tanzim eden Allaha teslim etmek uğrunda yapılıyordu. İşte İ'lâyı kelimetullah uğrunda yapılan bu ulvi mücadelenin bayraktarlığını senelerce çeşitli kavim ve kabileler yaptıktan sonra artık tarihin ilâhi bir cilvesi olarak, bu mukaddes İslâm bayrağını taşımak şerefi kahraman Türk milletine nasip olmuştu.

Senelerden beri at sırtında dünyalık şeref ve haysiyetleri uğrunda mücadele eden Türk milletinin şerefli erleri, artık bundan sonra (لا إله إلا الله) kelimesinin sırlarına vâkıf birer mücahit olarak kılıçlarını İslâm uğruna çekiyorlar, atlarına İ'layı kelimetullah için biniyorlardı. Bundan sonra onların gayesi meyveleri dünyada iken tükenen, onlara ebedi selâmet yolları açmayan kuru bir şeref değil, İ'layı kelimetullah uğrunda mücadele etmekten doğan en ulvi şerefti.

Artık onları cihat meydanlarına götüren ganimet hırsı, kahramanlık gururu yıkılmış, yerine (لا إله إلا الله) kelimesi uğrunda mücadele edip, ya şehit, ya da gazi olma aşkı gelmişti. Bundan sonra onlar sadece kendilerini kurtarmak için mücadele etmiyorlar. Çünkü Türk milletinin bu değerli erleri dünya üzerinde bulunan bütün insanlığın kendileri gibi zulmet ve karanlık içinde olduğunu anlıyorlar artık. O halde bütün insanlığı kurtarmak lâzımdı. Bunun için de ilâhi mücadeleye katılmak, Allah yolunda, islâm uğrunda ya şehit, ya da gazi olmak gerekiyordu. İşte bu ulvi iman onları senelerce islâmın kalesi yapmıştır. Cenabı Zül Celâl İlâhi kelâmını onlar sayesi ile Atlas okyanusundan Hint okyanusuna, Hazar denizinden Viyana kapılarına kadar hakim kılmıştı.

Artık bundan sonra İslâm Türkün ruhu, Türk İslâmın bayraktarı oluyordu. Çünkü Türk hakiki benliğine İslâm sayesinde kavuşmuş, İslâmın kendine verdiği iman sayesinde kendisinden yüzlerce defa kuvvetli olan düşman ordularına galip gelmişti.

Malazgirt'te kumandayı Allah'a teslim ederek bir nefer gibi çarpışan Alparslan, İstanbulda kolları kesilme pahasına burçlara tırmanan ve İslâm bayrağını diken Ulubatlı Hasan, Bağdatta İslâm için can veren Genç Osman ve İstiklâl harbinde kazma ve sopası ile dini ve namusu için düşman siperlerine dalan mehmetcik, o yüce kuvvetini İslâmın bu ulvi iman anlayışında bulmuştur. Görülüyor ki, tarih boyunca İslâm Türkü doğurmuş, Türk ise İslâmı korumuştur.

ALLAHA ÎMAN

Yazan : **Ali et-TANTÂVÎ**
Terceme : **Nevzat ÂŞIK**

BİR gün bana, kendisini gâyet dindar olarak tanıdığım bir adam gelerek şöyle dedi: «Dün şiddetli bir bağırsak ağrısına tutuldum. Acısından kıvranmağa başladım ve bu yüzden bağırsaklarımın parçalandığını zannettim de hemen hemen Allaha rücu' edip günahlarımdan tevbe ettim ve bir daha dönmemeğe söz verdim.»

Bu gibi haller talebelerden bir çoğunda imtihan günlerinde, ekseri hastalarda şiddetli elem ânında, doktorlarda ise acz içerisinde kaldıkları zaman vâkî olur. Bir de bakarsın bunların hepsi Rablarına dönmüşler ve ibâdetlerine koyulmuşlar... Bu ve buna benzer hallerdeki sebeplerin neler olduğunu hiç kendi kendinize sordunuz mu? Ne için biz sıkıntı ânında olan her kişiyi Allaha rucû' ederken buluyoruz?

⁂

Gerek ikinci Cihan Savaşı'nda, gerekse daha önceki harb günlerinde insanların dinlerine nasıl bağlandıklarını ve Allaha nasıl iltica ettiklerini hepimiz hatırlarız.

Reisler ve kumandanlar ma'bedlerde lider oluyorlar ve bütün askerleri ibâdete da'vet ediyorlardı.

Daha henüz paraşütlerin ve paraşüt inişlerinin yeni olduğu bir zamanda, paraşüt askerlerinden bir gencin aşağıdaki hâtırasını naklettiğini, Amerika'da münteşir **DAYCİST** mecmuasından terceme edilerek, harb günlerinde **el-MUHTAR** mecmuasında neşredilen bir makaleden okudum:

Bu genç kendisinin, içerisinde Allahı zikreden ve namaz kılan kimsenin olmadığı bir evde yetiştiğini, dinî derslerin ve mütedeyyin hocaların mevcûd bulunmadığı okullarda ders gördüğünü, maddî ilimlerle bezendiğini, tıpkı yemek, içmek ve cimâdan başka bir şey bilmeyen hayvanlar gibi geliştiğini; fakat daha ilk atlayışında, paraşüt açılmadan önce vucûdunu hava boşluğunda düşerken gördüğünü, derhal ya ALLAH!.. Ya RABB! demeğe başladığını söylüyordu.

Hem de tâ kalbinin derinliklerinden çağırıyor... ve bu îmanın nereden geldiğine kendisi de hayret ediyor.

STALİN'in kızı da günlük hâtırâtını neşrederken, son derece şiddetli bir dinsizlik içerisinde yetiştiği halde, dine nasıl sığındığını yazıyor ve bu dönüşden dolayı kendi kendine hayret ediyordu.

⁂

Halbuki bunda şaşılacak bir şey yoktur. Allahın varlığına îman her nefiste mevcûd ve gizlidir. Şüphesiz ki o tabiî ve beşerî bir fıtrattır. İnsan dîn sahibi bir hayvandır.

Fakat bu fıtratı şehevî arzular, önü alınamayan ihtiras ve kaprisler, maddeye dayanan behîmî istekler kaplıyor. Ama kendisini çeşitli korku, tehlike ve sıkıntılar sarstığında derhal üzerindeki perdeyi atıyor ve zuhur ediyor.

Bunun içindir ki inanmayan «kâfir» diye isimlenir. Arap dilinde kâfirin mânâsı «sâtir» yani var olan hakikati gizleyen demektir.

Ben bu fikrin kuvvetliliğini zaman, mekân ve maksad cihetinden birbirinden uzak, fakat mânâ bakımından yakın iki kelimede buldum. Biri gâyet mütteki ve dindarlığı ile tanınan **RABİAT-ÜL ADEVİ**ye, diğeri ise dinsizliği ile meşhur olan Fransız yazarı **ANATOL FRANS**'tır.

Anatol France küfrü ve dinsizliği meyanında diyor ki: «Daha henüz ensülin bilinmediği günlerde insanın idrar tahlili neticesinde şeker hastalığına tutulduğu açığa çıktığı zaman, derhal îman eder.»

Rabîa'ya, «filân kimse Allahın varlığına bin delîl getiriyor.» denildiğinde güldü ve şu cevabı verdi: «Bir delîl kâfi gelmiyor mu?» «Peki nedir o?» denildi. Cevaben: «Sen ucu bucağı olmayan bir sahrada yalnız başına yürüsen, o anda ayağın kaysa da çıkmağa imkân bulamadığın bir çukura düşsen ne yaparsın?» dedi. Öteki: «Ya Allah! diye haykırırım.» Rabîa: «İşte o delîl budur.»

Allaha îman her insanın nefsinin derinliklerinde mevcuttur. Bu biz müslümanların bildiği bir hakikattir. Çünkü Allahü Teâlâ bunun insan fıtratına âit bir duygu olduğunu bize haber verdi. Bu duyguyu Garplı, meşhur Fransız sosyoloji profesörü **DÜRKAİM** bile yeniden tanıdı ve «Allah'ın varlığına îman bedihîdir» diye bir kitap bile kaleme aldı.

Bedîhînin ne olduğunu tanıyor musunuz? O, delîle ihtiyaç göstermeyen kazıyedir. Çünkü akıllar zaman ve mekân ihtilâfı içerisinde bulunur. Sen onun «külden daha küçük bir cüz» diye bilirsin. İşte bu bedihîdir. Bütün ekmeğin küçük ekmekten daha büyük olduğu hususunda kim şüphe edebilir? Çocuğun elindeki tatlısından bir parça alsan ve yarısını tekrar ona versen derhal ağlıyacaktır. Çünkü o bile parçanın bütünden daha küçük olduğunu bilir. İşte bu da bedîhîdir. Yani uzun uzun düşünmeyi gerektirmez.

Allahın mevcudiyeti de böyledir. Şu kâinatın hâliki hususunda tefekkür etmeksizin yaşamak ve ölmek bir insan için kat'iyyen mümkün olamaz. Aklını kullanamayan öyle kimseler vardır ki, ma'bûd-ı bi hakkı bulamazlar da durmadan O'ndan başka şeylere taparlar. Halbuki onlar Allah'tan gayrıya onların Allah olduğu vehmine kapılarak veya kendilerini Allah'a yaklaştıracağına inanarak ibâdet ederler.

Sonra bir de bakarsın ciddiyyet baş gösterdiğinde, tehlike saatleri çaldığında Allah'a rücu' ederler. Kureyş müşrikleri Hubel, Lât, Uzza gibi putlara ve taşlara tapıyorlardı. Hubel, akîk denilen kıymetli madenden yapılan bir puttur. Onu Amr b. Luhay Şam'dan içerisinde kıymetli mâden menbâlarının bulunduğu HİMME isimli bir sayfiye köyünden getirmişti. Onun için her şey kadar, pek büyük bir ilâh dediler ve deveye yükleyip getirdiler. Bu ilâh ansızın yere düştü ve eli kırıldı. Derhal ona altından bir el yaptılar.

İlâh... Eli kırılıyor! Bununla beraber yine de ona tapıyorlar.

Emniyet saatlerinde ona tapıyorlar. Gemiye bindikleri, dalgaların kükrediği ve boğulma hayallerine gömüldükleri zaman ise Yâ Hubel! demiyorlar da, bilâkis Yâ ALLAH! diyorlar.

Şu, bu güne kadar müşâhede edilen bir hakîkattir ki: Gemiler battığı, yangın alevi bacayı sardığı, tehlike çanları çaldığı veya hastalık şiddetlendiği anlarda bütün dinsizlerin dîne döndüklerini görürsünüz.

Neden...? Niçin...? Çünkü îman tabîidir. «İnsan inanan hayvandır.» tâ'rifi ne kadar da doğrudur. O dinsiz, materyalistlere kendilerine ölüm geldiği zaman şöyle bir bakınız. Siz **MARK** ve **LENİN** gibi mülhidlerin öleceklerine kânî oldukları zaman Allahı bırakıp da kurtuluş çârelerine mi yönelduklerini zannediyorsunuz?

Emîn olunuz ki; onların her ikisi de ancak Allaha haykırarak öldüler. Fakat duânın fayda vermediği bir zamanda.

Firavn'da kibri-i şiâr edinmiş, azmış ve «Ben sizin en ulu rabbınızım» demişti. Boğulacağını anlayınca da «Benî İsrâil'in inandığı Allah'a îman ettim» demişti. Fakat içerisinde îmânın hiç bir şey ifâde etmediği saatte îman ediyordu.

Diyorlar ki: Tabîat... tabîat... insanı tabîat yarattı. O icad etti. İnsana aslî hüviyetini de o verdi. Biz de diyoruz ki: pekî tabîat nedir? — Tabîatın lûgat mânâsı matbu demektir. Peki onu şekil üzere yapan kim? Diyorlar ki: «Tabîat bir sürü tesâdüfler yığını ve ihtimaller kanunudur. — Bu söze bir misal verebilir misiniz? — Elbette. İki arkadaş çölde kayboldular da, içerisinde, nakış ve süslerle donatılmış duvarların, pahalı halıların, kıymetli saat ve âvizelerin bulunduğu ma'mur, büyük bir saraya uğradılar.

Birincisi bu sarayın bir adam tarafından yapılıp döşendiğini söyledi. İkincisi buna itiraz ederek dedi ki: — Sen gericisin. Bunların hepsi tabîatın mahsûlüdür.

Birinci — Tabîatın işi!... Nasıl olur?

İkinci — Nasıl olmasın burası bir taş kümesi idi. Üzerine sel, rüzgâr ve hava tesirleri gelerek taşları üst üste yığdı. Asırların geçmesi ve tesâdüflerin neticesi ise duvarlar meydana geldi.

Birinci — Ya halılar?

İkinci — Koyunların yünleri havada uçuştu. Birbirine meczedildi. Üzerlerine çeşitli renklerdeki madenler geldi, birbirine girip, kendi kendilerine dokundular ve halılar vücûd buldu.

Birinci — Saatler hakkında ne diyeceksiniz?

İkinci — Demir havanın şiddetli tesirleri ile aşındı. Parçalara ayrıldı, bir takım edevât meydana geldi. Onlar da birbirine girdi, derken uzun zamanların geçmesi ile şu gördüğün saatler meydana geldi.

Şimdi siz bu adamın mecnun olduğunu söylemez misiniz?

Efendiler! Allaha îman her nefsin derinliklerinde mevcuddur. Fakat Allahın varlığına ve O'nun her şeyin hâliki olduğuna inanman acaba mü'min olmamız için kâfi midir? Birisi sana gelerek, kendisinin Allahın âlemlerin Rabbı olduğuna, her şeyi yarattığına ve bütün kâinatı kudret elinde tuttuğuna inandığını söylese, sen onu mü'minlerden sayar mısın?

Mekke'de bulunan, Allah Resûlü'nün kendileri ve inançlarının boşluğu ile mücâdele ettiği ve Kur'an-ı Kerîmin «müşrikler» diye isimlendirdiği Arab topluluğu da böyle inanıyordu. Yerleri ve gökleri yaratanın Allah olduğunu onlar da itirâf ediyordu.

Şâyet bu itirâf O'nun birliğine kâfi geliyorsa, onların müşrik değil, mü'min olmaları lâzım gelirdi.

Yine sana biri gelerek yukarıda olduğu gibi hayat ve ölüme sâhip olanın, bu kâinatı idâre edenin, verenin, alanın, zarar verenin, fayda te'min edenin Allah olduğuna inandığını söylese, sen onun mü'minlerden olduğunu iddia eder misin?

Hayır... Bilâkis bunun için üçüncü bir şart daha lâzımdır. O da bu îmana muvâfık gelecek yola sülûk etmektir ki ibâdet ancak bir olan Allah için olsun. Bu hususda O'na hiç bir şeyi şerîk koşmasın ve kendisini Allaha yaklaştırması için O'nunla berâber kendisine ibâdet ettiği bir ortak kılmasın.

Allahü Teâlâ «Ya Muhammed! As. de ki: İnsanların Rabbine, insanların yegâne mâlikine, insanların ilâhına sığınırım.» buyurmuştur.

Muhakkak ki Allah bana Tefsir kitaplarından hiç birinde bulamadığım mânâları bu sûrenin tefsîrinde lûtfetti.

O da Allahın, «insanların Rabbı, insanların meliki ve insanların ilâhı» olduğunu buyurmasıdır. Üç hakikate de işâret olsun diye, insanların Rabbı, onların meliki ve onların ilâhı» dememiştir. Her hakikat, kendi zâtı ile kâim ve diğerlerinden müstekildir. Onların hepsi de hak ve gerçektir. Siz ey Kureyş halkı! Allahın insanların Rabbı, insanların meliki olduğuna îman ediyorsunuz da, insanların ilâhı olduğuna inanmanızı ise kabaca terk ediyorsunuz.

O üç hakîkat de sıhhat ve subût hususunda müsâvîdir. Siz ne için onlardan ikisini tasdik ediyorsunuz da üçüncüsünü etmiyorsunuz?

Kim, Allahın insanların Rabbı ve meliki olduğuna îman ederse aklî olarak bile Allahın insanların ilâhı olduğuna da inanması şarttır ki, O'ndan başkasını ma'bûd tanımasın, az veya çok O'ndan başkasına teveccüh etmesin.

ALLAH HELÂL VE TEMİZİ KABUL EDER, HELÂL KAZANCINDAN KİM Kİ BİR SADAKA VERİRSE, ALLAH ONU KABZAİ KUDRETİYLE ALIR VE SİZDEN BİRİNİZ DEVE YAVRUSUNU BÜYÜTTÜĞÜ GİBİ, BİR HURMAYI UHUD DAĞI KADAR BÜYÜTÜR VE (KIYAMET GÜNÜ SAHİBİNE TESLİM EDER.)

Hz. Muhammed (S.A.S.)

İstikbâl İslâm'ındır[1]

Yazan : **Muhammed KUTUB**

Terceme eden : **A. HERELİOĞLU**

I

İstikbal İslâm'ın mıdır?

İslâmı parçalamak için sarfedilen bunca mahvedici çalışmalardan ve onu öldürmek uğrunda mahallî ve beynelmilel bütün imkân ve cereyanların seferber edilmesinden sonra bu sözü hiç kimse tasdik eder mi?

Evet... Haçlı emperyalizm İslâmı yok etmek için elinden gelen her şeyi yapmıştır.

İslâm âlemini ufak ufak devletlere bölüp bu küçük devletleri diğer kardeşlerinden ayırmış ve aralarına kin ve ihtilâf sokmak suretiyle hepsini ele geçirmiştir.

Bu küçük devletlerin hepsinde dini ve dini hükümleri cemiyet hayatından uzaklaştırmışlardır.

Buralarda, dini ihya etmek ve dini yaşanan hayata tekrar döndürmek için yapılan hareketlere savaş açmıştır.

Yeni yetişen gençleri dininin kaynaklarından uzaklaştıran ve ruhunda şüphelerden başka bir şey bırakmayan bir öğretim sistemi tatbik etmiştir.

Bütün İslâm memleketlerinde dinden nefret eden, ondan sıyrılan, dini bir irtica, bir gerileme, bir çökme sebebi olarak gören kültürlü (!) ve aydın (!) bir nesil yetiştirmeğe son derece gayret sarfetmiştir.

Müttefikler arasında, hassaten İslâma dönmek için yapılan her hareketi adi bir şekilde parçalamak için elinden geleni yapmıştır. Çünkü böyle bir ittifak ve hareketin manası, asırlardır haçlı emperyalizmin sarfetmiş olduğu bütün gayretlerin boşa gitmesi demektir.

Bunların hepsinde de muvaffak oldu.

Müsülmanları dinlerinden uzaklaştırmayı başardı.

Nesiller boyunca Müslüman şarkta herhangi bir İslâmi hareketi önlemeyi başardı.

Sonra, İslâmla savaşmak için milyonlarca doları misyonerlik faaliyetlerine harcayan Amerika'nın göbeğinde, zenciler arasında, mensupları üç sene içinde yarım milyona yaklaşan İslâmî bir hareket gelişmeye başladı.

Amerika, zencileri tevkif ediyor, onlara şiddet ve sertlikle muamele yapıyordu. - Time mecmuasının, sayılarından birinde dediği gibi - Şimdi de İslâmî davet hapishanelerde yapılıyor.- Yine aynı mecmuanın dediği gibi - Bu müslümanlar hedeflerine ulaşma yolunda hiçbir şeyden yılmıyorlar, şiddet ve terör havası onlara engel olamıyor ve onları korkutamıyor. Çünkü onlar artık **«Müslüman»** olmuşlardır.

Sonra?..

Sonra, Afrika'da İslâmın yayılışını durdurmak için varını yoğunu harcayan Amerika'nın ta kendisi, bizzat Afrika'da İslâmiyetle barışmağa muhtaç olduğunu anlıyor. Aksi takdirde komünizm siyah kıt'ayı silip süpürecektir.

Yeryüzünde «Allah'ın Nuru» nu söndürmek istemeyen bu ilâhî irade karşısında insan ne yapacaktır?

«Ağızları ile (Allah'ın Nuru» nu söndürmeyi istiyorlar. Kâfirler istemese bile Allah nurunu tamamlayacaktır.» (2).

İslâm âlemini ve oradaki müslümanları bırakalım da gözümüzü, bütün bu cereyanları başa belâ eden garba çevirelim:

Garbın yardım ettiği o müthiş rûhî iflâsın sürüp gitmesine imkân yoktur. Ancak bu nesilde beşeriyetin sona ereceği mukadder ise bir diyeceğimiz yok. Fakat beşeriyetin bir müddet daha devam etmesi Allah'ın takdirinde varsa o takdirde beşeriyetin behemehal uykusundan uyanması ve derinliklerine yuvarlandığı cehennemden mutlaka sıyrılması lâzımdır.

Bilfiil uyanıp, ayılmağa başlamıştır da...

(Devamı var)

(1) Muhammed Kutub, «*Hel nahnü müslimûn*», sk. 211-215.

(2) es-Saff sûresi, âyet: 8.

Hz Enes'in Namazı

Yusuf en-NEBEHÂNÎ

HZ. Peygamberimiz (A.S.) Efendimizin hizmetçisi Hz. Enes'in (R.A.) bir miktar arazisi vardı. Bekçi toprağın susuz kaldığından şikâyet etti. Bunun üzerine Enes Hazretleri (Allah için nafile) namaz kılıp, bekçiye sordu :

— (Havada) birşeyler görüyor musun?

Bekçi :

— Hayır, cevabını verdi.

Sonra Hz. Enes (bir miktar nafile) namaz daha kıldı ve bekçiye tekrar :

— (Havada) birşeyler görüyor musun, diye sordu.

O da :

— Kuş kanadı kadar bir bulut görüyorum, dedi.

Hz. Enes tekrar (nafile) namaz kılmaya ve dua etmeye başladı. Nihayet yağmur boşandı ve toprak iyice suya kandı.

Hz. Enes bekçiye :

— Yağmur nereye kadar yağmış bir bak, dedi.

Bekçi (etrafı dolaşıp) baktı ve :

— Senin araziyi geçmemiş (sadece senin araziye yağmış), dedi (1)..

Hz. HAMZA'NIN HİMMETİ

Hamevi'nin «Netâic'ül-irtihal...» adlı eserinde kaydedildiğine göre, Medine-i Münevvere'de Hicrî (1116) senesinin Muharreminde vefat etmiş olan Dimyatlı Ahmed b. Muhammed diyor ki :

«Bir sene annemle beraber hacca gitmiştim. O sene kurak bir sene idi. Yanımda, Mısır'dan satın alıp, üzerinde hacca gittiğimiz iki deve vardı. Haccı ifa edip Medine'ye gittiğimizde devenin ikisi de öldü. Yanımda başka deve satın alacak veya bir başkasını kiralayacak mal da yoktu. Bu duruma bir çare bulamadım. Şeyhimiz Safiyyüddin'e gidip halimi anlattım ve :

— Yola gitme imkânı bulamadığımdan, Allah bir kolaylık ihsan edinceye kadar Medine-i Münevvere'de mücavir olmağa azmettim, dedim.

Şeyh bir müddet sustuktan sonra bana :

— Hemen, Hz. Rasûlüllah (A.S.) Efendimizin amcası, Abdülmuttalib'in oğlu Hz. Hamza (R.A.) Efendimizin kabrine git, kabr-i şerifin yanında ayakta durarak (ruhu için) okuyabildiğin kadar Kur'an-ı Keim oku ve bana anlattığın gibi halini O'na da anlat, dedi.

Şeyhimizin emrine uyup hemen kuşluk vakti Hz. Hamza (R.A.) Efendimizin kabr-i şeriflerine vardım. Okuyabildiğim kadar Kur'an-ı Kerim okuyup, Şeyhimizin emrettiği şekilde halimi arzettim ve derhal öğleden önce Medine'ye döndüm. Rahmet Kapısı'ndan Ravza-i Mutahhara'ya varıp, abdest aldım ve Mescide girdim. O anda annem bana :

— Şurada bana seni soran bir adam var, ona bir git, dedi.

— Nerede? diye sordum.

— Harem'in sonuna bak, cevabını verdi.

O tarafa doğru yönelip gidince heybetli ve beyaz sakallı bir adam gördüm.

Bana :

(Devamı 22. sayfada)

(1) Yusuf b. İsmail en-Nebehânî (v. 1350 H.), Câmiu kerâmâti'l-evliyâ', Mısır 1962, Cilt: 1, Sh. 130.

BU SABAH

Bu sabah yalnızım hastahane bahçesinde,
Ruhum nokta nokta kalbim çizgili.
Bir ses geldi yukardan hıçkırık var içinde,
Biri ölmüş dediler, epey bilgili...

Bu sabah koridordayım gözlerim mahmur,
Bir çığlık işittim karşı koğuştan.
Baktım, kandan yağıyor yağmur,
Ciğerleri tükenmiş hep kanamaktan.

Bu sabah koridordayım biraz duygulu,
Birisi bağırdı : Filân kes ölmüş.
Çekildi hücresine gözler buğulu,
Dedim ki artık, hayatım cümbüş...

Bu sabah, bu gece, hep koğuşumda,
Yattım, oturdum, düşündüm.
Geçemedim öteye, kader karşımda,
Gene düşündüm, gene düşündüm.

Bu sabah yalnızım, zamanın seherinde,
Kaldırdım kolumu, açtım elimi.
Dedim ki Allahım ümidim SENde,
Ve uyudum gayrı tuttum dilimi.

Mustafa ÖZDAMAR

– İşin olmıyanı yoktur –

Timurlenkten sordular: Erlikten başbuğluğa nasıl eriştin?

Cevap verdi : Asla ümitsizliğe düşmedim ve hiçbir güçlükten yılmadım ve maksadıma erişmek için bir karıncayı kendime örnek edindim; bir gün düşmanlarımdan kaçmış, bir harabeye iltica etmiş ve akıbetimden endişe etmekte idim. Ansızın gözüm bir karıncaya tesadüf etti. Kendinden daha büyük bir

daneyi ağzına almış duvardan yukarı çıkıyordu. Yolun yarısına varınca dane ağır olduğu için yere düşüyordu. Karınca tekrar gelip daneyi alıyordu. Saydım, 60-70 defa dane düştü. Karınca daneden vazgeçmedi ve en sonunda dıvardan yukarıya çıkarıp maksadına erişti. Bu vaziyeti görünce bende ümit peyda oldu ve kendi kendime: Ben bu karıncadan daha aşağı değilim, dedim. Ve maksadıma erişinceye kadar hiçbir güçlükten yılmadım.

TARİH Köşesi

Şeref Getiren Kosova'lar

Yaşar GÖKÇEK

Türklüğün İslâmiyeti Balkan yarımadasına intikâl ettirdiği, demir kuşaklı cihan pehlivanlarının taraf taraf yeryüzüne salındığı, binlerce puthanenin mescide tahvil edildiği; nakus yerlerinde Ezan-ı Nebilerin okutulmağa başlandığı; tarihimizin serapa İlâhî aşk ve vecd dolu olarak kaydedildiği günlerin şafağında, Kosova sahrasında, I inci Kosova meydan muharebesine gebe olan geceydi. 19 Haziran 1389. Sultan Murad Hüdavendigâr (I. Murad) otağ-ı hümayûnda yalnızdı. Bir Subaşı, çadırın perdesini araladı :

— Şevketlü Sultanım, Gazi Mihalbeyoğlu Ali Bey kulunuz ayağınıza yüz sürmek ister, dedi. Arkasında, heybetli vücudu ile görünen, ak sakallı, o sıralarda tahminen 60-65 yaşlarında olan Gazi Âli Beye yol verdi. Ömrünü akınlarda geçirmiş, Trakya ve Rumelinin dört köşesinde fetihlerde bulunmuş, **sahraların koca kurdu** Gazi Ali Bey, Sultan Murad Hüdavendigâr'ın elini öptü, saygı ile durdu. Karşı karşıya duran iki koca Gazi'nin şahıslarında Asrı Saadet kahramanları tecessüm etmiş gibiydi. Gazi Ali Bey :

— Beni emretmişsiniz Sultanım, dedi.

Sultan Hüdavendigâr :

— Hazırlıkların ne âlemdedir Lala? diye sordu.

— Sultanım, karavulumuz üç konak yol aldılar. Düşmanın ihtiyat ve üssülharekesiyle irtibatı kesilmek üzeredir. Dalkılıç ve serdengeçti kullarınız şafakla ilk baskını yapacak, onları yarar ve yiğit akıncılarla kulunuz takip edeceğim. Hak Celle ve Alâ, bu sefer de şehadet nasib eylemezse, üç gün sonra ayağınıza yüz sürerim İnşaallah!

— Şehadet, bizim de en büyük arzumuzdur Lala! Cenab-ı Hak, İnşaallah müyesser eyler. Tevfik ve Hidayet O'ndandır. Gazanız Din'i Mübin ve Devlet-i Âliye için mübarek olsun Lala!

Gazi Ali Bey, geldiğinde olduğu gibi, çıkarken de Gazi Hünkâr'ın elini öptü, muhteşem sakallarından damlıyan gözyaşlarını göstermemek için de acele ile otağ-ı hümayûndan çıktı.

⁂

Sultan Hüdavendigâr, çadırında bir müddet düşünerek dolaştı. Bir ara çadırının önüne çıktı, ordugâhın sesini dinledi. Muhtelif yerlerden alevler yükselmekte ve çeşitli Anadolu Halk Türkülerinin nağmeleri aksetmekte idi :

Hazır ol vaktine Nemçe kıralı
Yer götürmez asker ile geliyor;
Patriklerin inmiş tahttan diyorlar,
Bir Halife kalmış, o da geliyor;
70 bin var siyah postal giyecek,
80 bin var Allah Allah diyecek
90 bin var tatlı cana kıyacak
Yüz bini de Tatar Han'dan geliyor...

O sırada Davûdî bir ses yatsı ezanını okumağa başladı :

A l l a h - u E k b e r
A l l a h - u E k b e r

diye başlıyan... ve :

Lâ İlâhe İllâllah...

diye biten bu ses başka bir ses, bu ezân, başka bir ezândı. Bu gaza aşkiyle, **Şehadet** ve **gazi**lik emeliyle kılıç kuşanmış; can endişesi taşımıyan bahadırları Allah huzurunda saf bağlamağa dâvet eden ilâhî bir nağme idi.

Bütün ordugâhta bir kaynaşma oldu. Grup grup bütün ordu yatsı namazı için toplanmağa başladı. Sultan Murad, çadırına girdi, seccadesini kendi eliyle serdi, yatsı namazını kıldı. Namazın sonunda, ellerini açtı, duâ etti :

— «Ya Rabbi!.. Din-i mübin uğruna, kılıçlarımızı kuşandık, gaza aşkiyle Kosova sahrasına geldik. Zaferi ve düşmen-i dinin hezimetini görmeği bize müyesser eyle. Kılıçlarımız İsm-i Celil'in uğruna çalınsın; rayetimizin dalgalandığı her ülkede din-i İslâm muammer olsun Ya Rabbi! İlâhî yardımını bize bezleyle; leşker-i İslâm'ın kılıcını keskin, bileklerini pek, yüreklerini metîn; düşmen-i dini zebun eyle ya Rabbi! Ahir ömrümüzde ben kuluna şehadet rütbesini lütfeyle ya Rabbi! Kemâl'in, Cemâl'in, Celâl'in; Sevgilin Habîb-i Kibriya Fahri Kâinat efendimizin yüzü suyu hürmetine duâmızı kabul eyle ya Rabbi!»

⁂

Namazdan sonra bütün ordugâh tam bir sessizliğe bürünmüştü. Yer yer dolaşan nöbetçilerin, yanan ateşlerin ışığında heyulâlaşan gölgeleri görülüyordu.

Ertesi sabah seher vaktinde Mihal oğlu Gazi Ali Bey akıncılarından ayrılan 1000 dalkılıç hazırlanmışlardı. Akının heyecanını atlar dahi duymakta, bu hisli hayvanlar mütemadiyen kişnemekte ve oynamakta idiler. Dalkılıçlarla serdengeçtiler kumandanlarını bekliyorlardı. Gazi Ali Bey, Dalkılıçlara Kumandan tayin ettiği oğlu Gazi Mehmet Beyle birlikte çadırından çıktı, akıncılara doğru ilerlediler. Gaziler onları selâmladılar. Mehmet Bey babasının elini, Ali Bey de oğlunun alnını öptü. Bütün gazilere de **«Allah muininiz olsun» dedi.** Atına binen Mehmet Bey, bozdoğanını kaldırdı; hafiften ve hep bir ağızdan tekbir getirildi:

Allah-u Ekber
Allah-u Ekber
Lâ ilâhe İllallah...

Bir anda koyu bir toz bulutu yükseldi. Pek az sonra da gaziler, bir tayfun bulutu halinde gözden kayboldular :

«Yöneldi fi sebilullah gazaya
Tevekkül kıldı câniyle Hüda'ya;
Ne can endişesi, ne cân ümidi
İki cihanda bir Cânan ümidi;
Zehi aşık, zehi gazi-i sadık
Bu gazidir olan didâr'da lâyık.
Gel ey Gazi! Bu fâniden güzer kıl,
Hemen ol kademde terk-i ser kıl.»

⁂

Aradan az bir zaman geçmiş ve sabah namazı kılınmıştı. Gazi Âli Bey çadırının önünde durmuş, gözlerini, içtimâ yerinde kendi sancağını tutan sancaktarına dikmiş, **Gülbânk-i** dinliyordu :

Allah - Allah, Allah - Allah
Allah - Allah, Eyvallah;
Baş üryan, sine püryan, kılıç al kan
Kahrımız, kılıcımız düşmana ziyân,
Kulluğumuz padişaha âyan;
Allah - Allah, İllâllah!
Üçler, yediler, kırklar,
Gülbank-ı Muhammedi-Nuru Nebi, Kerem-i Ali
Pirimiz sultanımız, Hacı Bektaş-ı Veli,
Demine devranına Hû! diyelim Hûû!...

3.000 kişilik küçük akıncı ordusu kısa zamanda hazırlandı. Biner kişilik üç birlik halinde toplandılar. Her birliğe, saçını sakalını akınlarda ağartmış, damarlarındaki kan, Allah yolunda sebil nezredilmiş, sahra kurtları birer **Binbaşı** kumanda ediyordu. Ali Bey, akıncı birliğinin yanına geldi; binbaşılarla selâmlaştı, atına bindi. Yüzünü akıncılara döndü :

— Baka Gazi yoldaşlarım, oğullarım, kardaşlarım, babalarım!.. Din ve devlet uğruna kan dökmek, cân feda etmek zamanıdır. Rayetimiz, tek akıncı kalıncaya dek mevç vuracaktır. Düşmen-i dine haddini bildirmek günüdür. Koca kurtlarım, Gazi yoldaşlarım, Din-i mübin uğruna, Allah için, Hacı Bektaş aşkına... Yürüyün gazilerim, koman aslanlarım...

At kişnemeleri, kılıç şakırtıları ve uğuldayan «Allah-u Ekber» nâraları birbirine karıştı. Akıncı ordusu, bir çığ gibi yürümeğe başladı.

⁂

Düşman ordugâhı, sabah uykusunun derin mahmurluğunda iken; dalkılıçlarla serdengeçtilerin baskınına uğramış; binlerce telefat verdiği gibi büyük bir panik ve şaşkınlık içinde kalmıştı. Daha kendilerini toparlıyamamışlardı ki, nöbetçiler tekrar koşuşmağa başladılar. Bir taraftan da mütemadiyen «Akıncılar geliyor» diye bağrışıyorlardı.

Düşman ordusu tam bir mânevi perişanlık içinde intizamını kaybetmiş, herkes can kaygısına düşmüştü. Akıncılar, yıldırım gibi, düşman ordusu içine düştüler. «Allah-Allah» sesleri tekbirlerle karışıyor, her akıncının kalkan kolu bir kâfir kafasını düşürüyordu.

Gazi Âli Bey, yanındaki serdengeçti gazilerle Kumandanlara mahsus çadırları basıyor, can havliyle dışarı fırlıyan subaylara ağız bile açtırmıyordu. İki saat süren baskın, çok mükemmel tertiplenmiş ve muvaffak olmuştu. Üç kol halinde düşman ordugâhına giren gaziler, yine üç kol halinde ordugâhı yarıp çıkmışlar ve binlerce düşman subay ve askerini katleylemişlerdi. Akıncıların verdikleri şehit sayısı, kıyaslanamıyacak kadar azdı. Düşman karargâhının menzilinden çıkılınca kısa bir mola verildi ve yaralar tımar edildi.

Küçük akıncı ordusu, yemek için bile mola vermeden sahrada at sürmeğe başladılar. Düşmanın geri ile irtibatı tamamen kesilecek; düşman ordusu, yardımsız, yiyeceksiz, içeceksiz bırakılacak ve en mühimmi de ümidi mahvedilecekti :

«Yayıldı leşker ol mülk-i diyara,
Sanasın uçdu şahinler şikâra;
Yahut kudret yeli esti şitaban
Ki at salan kıla hâk ile yeksan;
Veya tayren ebabil açtı minkar
Ki fil ashabının kıla kârın zar;
Dikildi göklere tozdan direkler
Gören ejder çeker sanur melekler;
Belürdi toz içinde her dilâver,
Meğer ki meğiden hurşid-i haver;
Âdû kaçmağa yüz tuttu veli zağ
Kaçup şehbazdan kurtulmayı sağ;
Kamunun zühresin çâk eylediler,
Yolu haşandan pâk eylediler.
Ganimet bağına girdi erenler
Dikensiz güllerin derdi erenler;
Hezaran ağzı gonca zülfü sümbül,
Boynu ar'ar, gözü nergiz, yüzü gül;
Birinin handesi bin can değerdi
Visali çeşme-i hayvan değerdi.»

⁂

Tarihimizin **I inci Kosova Meydan Muharebesi** (20 Haziran 1389) diye kaydettiği savaş düşmanın kat'i hezimetiyle neticelenmiş, Cenab-ı Hak, Türk gücünü yine muzaffer kılmıştı. Sultan Murad Hüdavendigâr, muharebe meydanını gezerken bir yaralı düşman askerine su vermek istediği sırada, sırp prenslerinden Miloş Kabiloviç (Obrenoviç) tarafından hançerle yaralanmış ve çok arzuladığı şehadet rütbesine kavuşmuştu. Gazi Sultan'ın şehadetiyle de, tarihimizin bilâhere «YILDIRIM» unvaniyle kaydedeceği Bayezid I, Osmanlı tahtına oturmuştu.

Kosova Meydan Muhabeseninin üçüncü günü, öğleye doğru Gazi Alî Bey akıncılarının öncüleri geldiler; akınlar muvaffak olmuş, mübalâğalı doyumluk elde edilmişti. Sultan Murad'ın şehadetini de yolda haber almışlardı.

Akşama doğru da, Gazi Ali bey ve oğlu Mehmet bey kumandasındaki akıncılar döndüler, beraberlerinde sayısız esir ve ganimet getirmişlerdi.

Ordugâha giren Gazi Ali Bey, atından indi, doğruca Otağ-ı Humayun'a yürüdü. Yıldırım Bayezid, çadırın kapısında ayakta duruyor, akıncıların gelişini seyrediyordu. Gazi Âli Beyi memnun bir çehre ile karşıladı. Âli Bey Bayezid'i selâmladı ve eline eğildi:

— Başınız sağolsun sultanım, dedi. Göz yaşları beyaz sakalına süzülüyor ve akınların bu koca kurdunun heybetli vücudu sarsılıyordu. Bütün akıncı ordusu ağlaşıyor, şehid sultanın ruhuna fatihalar okuyorlardı. Bayezid'in gözleri buğulandı. O meşhur davûdî sesiyle :

— Sen de sağ ol Lala. Gazanız mübarek olsun. Yararlığınız ve külli erliğiniz zuhura gelmedin memnun ve hoşnuduz» cevabını verdi.

Ordu'nun Edirne'ye dönüşünde, bütün ülkelere zafernameler yazılırken Yıldırım Bayezid, Gâzi Âli Beyi de unutmadı. O'na, erkek evlâdı devam ettikçe, mâzul olmamak kayt ve şartiyle soyuna ebedî SANCAK BEYLİĞİ pâyesi ve rütbesini verdi.

⁂

Ne İlâhî tecellidir ki; Balkanların en az 500 yıl Türk hakimiyetinde kalmasını temin eden Birinci Kosova Meydan Muharebesinin üzerinden daha 60 yıl geçmemişti ki; Türk-İslâm Tarihinin ve Dünya tarihinin büyük hükümdarı Fatih Sultan Mehmed'in ilk cülusunda, haçlılara karşı «Sen hükümdarsan gel ordunun başına geç; ben hükümdarsam, emrediyorum, gel ordunun başına geç» diye tahta davet ettiği babası II. Murad da, 19 Ekim 1448 tarihinde yine Kosova sahrasında; Türk ve İslâm gücünü bütün hristiyan dünyasına kılıç kuvvetiyle kabul ettirmiş ve İKİNCİ KOSOVA MUHAREBESİNİ kazanmıştı. Artık bu zaferden sonra bütün Balkanlarda Türk hakimiyeti kat'ileşmiş ve 500 yıl devam etmiştir.

Allah'ın rahmeti, Müslüman Türkün şeref sancağını üç kıt'ada şerefle dalgalandıran gazi ve şehidlerin muazzez ruhlarını ihyâ buyursun.

Sağlık ve İslâm

II

Bakteriyoloğ Dr. Fehmi SARILAR

III — Buruna su vermek

Burun delikleri solunum cihazının iki büyük giriş kapısıdır. Bu iki burun çukuru içinde iki tane sinir vardır ki, ikisi de hisseder. Biri üçüzler siniri, diğeri de koku alma siniridir. Bu sinir, beynin kaidesinde bulunan kalbur kemiğinin delikleri arasından geçerek beynin cephe fussuna ve oradan da beynin kabuğuna kadar uzanır. Şu halde buruna çekilen su ile bir taraftan burunda birikmiş pislikler temizlenerek koku alma sinirlerinin uyarılması kolaylaşır. Bunun için burnun bol su ile yıkanması, bir taraftan koku almayı tenbih eden sinirlerin üzerindeki ifrazatı temizliyerek normal çalışmasını sağlarken, diğer taraftan soğuk suyun, bu sinirleri uyarmasıyla doğrudan doğruya beyin kabuğu uyarılmış oluyor ki, beyin kabuğunun insan vücudunda bu yoldan başka bir yolla uyarılması (doğrudan doğruya) mümkün değildir. Bu da beynin fizyolojik fonksiyonunu ve hayatiyetini uyarma demektir. Bayılanların burnuna eter ve kolanya koklatıldığı zaman hemen ayılmaları bu beyin uyarmasının bir sonucudur.

IV — Yüzü yıkamak

Yüzümüz; başımızda bulunması itibarıyla vücudumuzun en muhterem ve kişiliğimizi, görme, koklama, işitme, tatma hislerimizi temin etmesi bakımından da çok önemli bir yer işgal eden mühim bir bölgesidir. Bu itibarla temizliğine daha fazla ve hususi bir dikkat ister.

Beynimizin normal fizyolojik çalışması kendisine açılan bu beş duygu penceresiyle sıkı sıkıya ilgilidir. Bu hislerimizden herhangi birine vaki olan bir arıza dolayısıyla diğerlerine de tesir ederek çalışma gücümüzü aksatır, yaşamak zevkimizi ve neş'emizi kırarak ağzımızın tadını bozar. Onun için yüzümüzde bulunan bu beş duygumuzun sağlıklarıyla çok yakından ilgilenmeli ve buraları sık sık yıkamak suretiyle temizliğine ihtimam ederek mikropların faaliyetine meydan vermemeliyiz.

V — Baş ve boyuna mesih ederek ayakları yıkamak

Baş ve boyuna soğuk su ile temas ederek ıslatmak, keza kulak içlerini de ıslak parmaklarla oğuşturmak, uzviyetimizin soğuk ve sıcağa intibak kabiliyetini kamçılamak demektir.

Ayakları yıkamağa gelince; vücudumuzun ağırlığı bu iki uzvumuz üzerine alındığından, en fazla sıkıntıya maruz kalan da bunlardır. Ayaklar, çorap ve ayakkabılarla daima kapalı kaldığından bu havasızlık sebebiyle parmak aralarındaki akıntılar kerih ve pis bir koku hasıl ederler. Bu koku da yine mikropları faaliyeti sonucu olduğundan bu organlar sık sık yıkanırsa burada üremesi imkânsız bir hale gelir. Bunun için ayaklarımızı (tırnakları da ihmal etmeyerek) sık sık yıkamak ve çorap değiştirmek suretiyle, hem vücudumuzun sağlığını temin etmiş, hem de muhitimizi rahatsız etmekten kurtulmuş oluruz.

Guslün yani boy abdestinin faydaları:

Yukarıda biraz banyonun faydalarından bahsetmiştik. Şimdi de cinsi münasebetten sonra farz olan boy abdestinin lüzum ve zaruretinden ve bunun vücudumuza sağladığı faydalardan birkaç kelime ile bahsetmek yerinde olur.

Cinsi münasebet; sempatik ve parasempatik bütün sinir sistemini seferber eden ve boşalma esnasında en yüksek bir uyarma ile bütün organizmayı sarsan fizyolojik bir hadisedir. İşte bu olay esnasında vücutta muazzam bir hücre yıkımı husule gelir. Bu esnada gerek solunum cihazı gerek dolaşım cihazı bu olaya bütün varlıklarıyla katıldıklarından solunum adedi hızlanır, yürek atışları şiddetli bir halde fazlalaşır. Bu sarfedilen kuvvet birden 1500 metre koşmağa bedeldir. Yahut başka bir deyimle 7 katlı bir apartmanın üst katına koşarak çıkmak kadar yorucudur. Bu hadise vuku bulduktan sonra uzviyyet, müthiş bir yorgunluk ve ezici bir bitkinlik ve âdeta bir harpten çıkmış kadar büyük bir şok tesiri altında kalır. İşte milyarlarca hücre kaybıyla beraber, büyük bir sarsıntıya maruz kalan ve zemberek gibi gerilen sinir sistemi bir gusül abdesti bir banyo sayesinde derhal bir rehavet ve gevşeme ile sükunete kavuşur, ve eski deprasyon hali giderek, vücuda yeni bir zindelik, bir canlılık gelir.

İşte banyonun ve boy abdestinin sıhhî faydalarını, İslâm dini 1400 senedenberi kabul etmiş olduğu halde kendilerini taklide yeltendiğimiz batı âlemi daha 100 sene evveline kadar, vücutlarındaki vaftiz şarabına dokunmamak için yıkanmayı lüzumlu değil, hatta günah telâkki etmişlerdi. Onun için Resulüllah Efendimiz (S.A.S.) gerektiği zaman ve Cuma günleri gusül abdestini ısrarla tavsiye buyurmuşlar ve şöyle ifade etmişlerdir: **«Gusül abdesti alan kimseye üzerindeki kıl adedince sevap verilir ve o kadar günahı affedilir.»**

Oturduğumuz ve çalıştığımız yerlerin temizliği:

Oturduğumuz evlerimiz derli toplu, temiz, oturma ve misafir odalarımızla yatak odamız, yataklarımız temiz, mutbak, banyo ve helâlarımız da tertemiz, her türlü pislik ve pis kokulardan âri olmalı, evdeki çöpleri, içlerine sineklerin konmasına ve mikropların üremesine engel olacak bir şekilde ağzı kapalı kaplarda toplayarak belediyenin çöp arabasına vermeli, asla kapı önlerine ve sokaklara atmamalıdır. Evlerimizin balkonundan halı, kilim, yatak, yorgan ve çarşaf gibi ev eşyalarının tozlarını silkmek hem sağlığa hem de terbiye ve edebe aykırıdır.

Kendi yuvalarımızı böyle temiz tuttuğumuz gibi çalıştığımız müessese, daire, atölye, dükkân veya mescid gibi kutsal binalarımızı da temiz tutmak vazifemizdir.

Mabetlerimizin sık sık ve imkân varsa toz kaldırmadan elektrikli süpürge ve ıslak bezlerle tozları alınmalı, hiç olmazsa haftada bir avizelerin, ampullerin ve levhaların tozları ve kıyı köşenin örümcek ağları temizlenmelidir. Bu suretle hariçten camie gelen cemaat veya yabancı turistler bu temizlik karşısında derin bir hayranlık duymalıdırlar. Böyle temiz bir mabede ibadet için gelen müslümanlar da kıyafet ve elbiselerine çok dikkat ederek kirli, çamurlu ve pis kokulu iş elbiseleriyle kirli ve müteaffin çoraplarıyla herkesin huzurunu kaçırmamalı, herkesin secde edeceği yerlere basarak cemaatın nefret ve tiksintisini üzerlerine çekmemelidirler. Cenab-ı Allah Kur'an-ı Kerim (Âraf-31) de **«Ey Âdem oğulları mescidlerde ziynetinizi takınınız, yeyiniz, içiniz israf etmeyiniz, muhakkak ki Allah müsrifleri sevmez.»** buyurmuştur. Keza Sevgili Peygamberimiz de **«Soğan ve sarmısak yiyenler bizim mescidlerimize gelmesinler.»** demek suretiyle, cami ve mescidlere cemaatı rahatsız edecek soğan ve sarmısak yiyenlerin, muvakkaten gelmemelerine işaret buyurmuşlardır.

Evlerimizi, iş yerlerimizi, mabetlerimizi temiz tuttuktan sonra hergün gelip geçmekte olduğumuz sokaklarımızın temizliğine de önem vermeliyiz. Evlerimizdeki çöpleri ve diğer pislikleri, bulaşık ve çamaşır sularını sokaklara atmaktan son derece çekinmemiz lâzım geldiği gibi, buralarda yürürken, tükürük ve balgam gibi, hatta burnumuzu temizleme hareketlerini sokaklarda yapmak çok iptidaî ve âdâb-ı muaşerete aykırı ve insanlıkla bağdaşamayan çirkin hareketlerdir. Sokaklar; müşterek malımız olduğundan burada gelişi-güzel ve serbest hareket etmemize edeb ve terbiye kuralları ve geleneklerimiz müsaade etmez.

Verem hastalığına tutulmuş vatandaşlar, bronşite müptelâ olanlar devamlı balgam çıkarmak zorunda iseler, bunlar ancak yanlarında taşıdıkları (Kraşuvar-tükrük hokkası) dediğimiz ağzı lâstik rondelli ve içerisine rizol gibi antiseptik maddeler konabilen kaplara tükürmelidir. Yahut böyle bir itiyadı olmayıp da arasıra tükürmek ihtiyacını hissedenler ise yine sokağa tükürmeyip, yanlarında taşıdıkları mendil, bez veya paçavralara, herkesden çekinerek ve herkesin midesini bulandırmadan bu ihtiyaçlarını gidermelidirler.

Sokaklar umumi mahaller olduğundan buralara, yediğimiz bir çikolata kâğıdını, hatta taşıt biletlerini ve ufak tefek kâğıt parçalarını atmak da sokak âdâbına hem de belediye nizamlarına aykırıdır.

Yiyeceğimiz gıdalara gelince; bunlar, her bakımdan güzel ve temiz olmalıdır. Bir çok zehirlenmeler et ve yumurta gibi protein maddelerinin bayat ve mikroplu olmalarından ileri gelir. Kokmuş bayat et ne kadar pişirilirse pişirilsin içindeki mikroplar ateş tesiriyle harap olsa da toksinler (zehirler) hararetten müteessir olmadıkları için sindirim cihazına girer girmez kusmalar, ishaller ve yüksek ateş gibi zehirlenme alâmetleriyle insanı hasta eder. Keza bayat ve kokmuş yumurta, bozuk ve mikroplu sütler de böyle tehlikelidir. Yumurtadan yapılmış pasta, börek vesaireler ve sütten yapılmış yağ, yoğurt ve dondurmalar da aynı derecede tehlikeli ve mahsurludur. Birçok yatılı okullarda, askeri birliklerde, yemeklerden sonra görülen umumi zehirlenme vak'alarını gazetelerde sık sık okumaktayız. Onun için böyle kokmuş ve şüpheli gıda maddelerini evimize asla sokmamalıyız.

Çiğ yenen sebzeler, meselâ domates, marul, salatalık, turp, maydanoz, tere ve diğer yeşil otlar da bahçelerde lâğım sularıyla sulandıklarından, tifo, dizanteri ve kolera gibi hastalık amillerini ve solucan şerit gibi bağırsak kurtlarının yumurtalarını ihtiva ettiğinden aynı derecede tehlikelidir. Keza çiğ yenen çilek, elma, erik, armut, şeftali, üzüm, incir, kiraz ve vişne gibi meyvelerde gerek ağaçlara konan toz ve topraklarla gerek bahçıvanlar, manavlar gibi birçok satıcıların elinden geçmesiyle birçok mikropları üzerinde taşıyabilir.

İşte bunun için çiğ yenen sebze ve meyvalar bol su ile çok yıkamak, bilhassa marul gibi yapraklı olan yeşilliklerin yapraklarını, bol su ile teker teker yıkamak icabettiği gibi, şayet memlekette bir kolera salgını mevcut ise bu çiğ yenen sebze ve yeşillikleri yıkadıktan sonra ayrıca bir müddet ilâçlı suların içerisinde bırakmak gerekmektedir.

İçeceklerimize gelince; içecek sularımız temiz ve mikropsuz olmalı ve su kaynakları başında yapılacak fennî tesisat ile, sular el değmeden şişelere ve damacanalara doldurulmalıdır. Böyle sularda şüphe edersek evlerimizde içme sularımızı muhakkak kaynatarak içmeliyiz. İçtiğimiz sütler de temiz ve mikropsuz olmalıdır. Bu da ancak memlekette pastörize süt fabrikalarının kurulmasıyla mümkün olabilir.

Netice itibariyle sokaklarda gayr-i sıhhî bir durumda, açıkta satılan su, şerbet ve limonata gibi meşrubatı içmeme, gıda maddelerinin ucuzluğuna aldanarak almak ve eve sokmak doğru değildir.

Şu halde iç âlemimizin huzurunu bozan kötü huylardan ve ihtiraslardan temizlendiğimiz gibi, dış âlemimizi ve çevremizi kapsayan, bütün vücudumuzu, elbisemizi ve çamaşırlarımızı, yatıp kalktığımız, oturup durduğumuz, yuvamızı, çalıştığımız iş yerlerimizi ve huzurunda Allah'a yöneldiğimiz mabetlerimizi, yiyip içtiğimiz bütün gıda maddelerini, pişirdiğimiz kap ve kacağımızı, gezip tozduğumuz sokaklarımızı, bahçe ve parklarımızı ve havasını teneffüs ettiğimiz güzel vatanımızı; tertemiz ve pir ü pâk ederek Allah'ın ve Peygamberinin sevdiği, çağdaş milletlerin gıpta ettiği olgun ve medenî bir varlık, bir Türk ve Müslüman topluluğu haline getireceğiz. Çünkü İslâm dininin temizlik gibi, diğer esas ve prensipleri de dinamizm ve ileriliğin öncüleridir ve dün olduğu gibi bugün de yarın da insan hayatını nizamlıyacaktır.

ORUÇDA NİYYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

BİRÇOK ibadetlerde olduğu gibi oruçta dahi niyyet, orucun sıhhatinin şartıdır. Edâ suretiyle yerine getirilmek istenilen Ramazan-ı Şerif orucu ile muayyen nezir oruçları ve mutlak nafile oruçları için niyyetin vakti gecenin başlamasından itibaren yani güneşin batmasından hemen sonra ertesi günün kaba kuşluk denilen zamanına kadardır. Bu duruma göre güneşin batmasından önce ve tam istiva zamanında veya ondan sonra akşama kadar artık hiçbir oruca niyyet edilemez. (البحرالرائق) da ifade edildiğine göre bir kimsenin, kalbi ile yarın oruç olduğunu bilmesi hatta gece sahur yemeğine kalması bile bir nevi niyyettir. Burada şunu da hatırlatmak yerinde olur ki istiva zamanına kadar niyyetin yapılabilmesinin caiz oluşu ikinci fecirden itibaren orucu bozacak hiçbir şeyin yapılmamasına mebnidir. Aksi halde oruç tutulmuş olamıyacağı aşikârdır.

Geceden oruca niyyet etmenin şart olduğuna delâlet eder gibi görünen (لاصيام لمن لم ينو الصيام من الليل) Hadis-i Şerifini ilmi tâbiriyle nefyi kemale hamletmek lâzımdır. Şöyle ki, Ramazan orucunda esas tutulan aşure orucudur. Rasul-ü Ekrem Efendimiz aşure günü «Herhangi bir şey yiyenler günün geri kalanında artık bir şey yemesinler, yemiyenler de oruç tutsunlar.» manasında bir hadis-i şerif irad buyurmuşlardır. O zaman aşure orucu farz idi. Ancak ramazan orucunun farziyetinden sonra sünnet olarak kaldı. Aşure orucunda niyetin gündüzden yapılabilmesinin caiz oluşuna Ramazan orucu kıyas edilmiştir. Bu (الطحاوى) nin istidlâlidir. Keza Hz. Aişe buyururlar ki «Rasulullah yanıma gelir ve yiyecek bir şeyiniz var mı derlerdi. Biz bazan hayır derdik. Bunun üzerine Rasulullah öyleyse ben orucum» buyururlardı. Bu hadis-i şeriften de anlaşılıyor ki nafile oruçlarda geceden niyyet etmek şart değildir. Yukarda umumi olarak varid olan ve niyyetin geceden yapılmasına delâlet eden hadis-i şerifin nefyi kemale itlak edilmesine bu hadis açıkca delâlet etmektedir.

Kaza oruçları keffaret ve mutlak nezir oruçları mutlak bir niyyetle sahih olmazlar. Bunlarda tayin şarttır. Ayrıca bu oruçlar için geceden yahut ikinci fecrin ilk cüzüne raslayan zamanda niyyet etmek lâzımdır. Böylece bu oruçlardan biri için fecirden sonra niyyet edilecek olursa veya tayin edilmezse sahih olmaz. Zira — البحرالرائق da beyan edildiği gibi — bu oruçlar için muayyen bir vakit yoktur. Bununla beraber muayyen bir nezir orucu, nafile ve Ramazan oruçları için mutlak bir niyyet kâfi gelir. Ancak daha efdal olabilmesi için tayin etmek suretiyle ifa daha uygundur. Muayyen bir nezir orucu diğer bir vacip orucu niyyetiyle sahih olmaz. Böyle bir niyyetle niyyet ettiği vacip oruç yerine gelmiş olur. Bu oruçların mutlak bir niyyetle sahih olabilmelerinin türlü sebepleri vardır. Meselâ Ramazan orucunun vakti bilindiği gibi mi'yar (معيار) dır. Bu demketir ki Ramazan ayı Ramazan orucundan başkasını içine alamaz. Çünkü herhangi bir ibadetin vakti o ibadet için ya zarftır, yani o vakitte hem o ibadet ve hem de başkası yapılabilir, öğle namazının vakti gibi, veya bir ibadetin vakti o ibadet için mi'yardır. Şu halde eğer bir ibadetin vakti o ibadet için zarf olacak olursa o ibadetin o vakitte tayin edilerek yerine getirilmesi icabeder. Şayet mi'yar olursa tayine lüzum yoktur. Ramazan orucunda olduğu gibi. Zira bu ay yalnız Ramazan orucu için tahsis edildiğinden her ne şekilde olursa olsun bu vakitte başka bir oruç ifa edilemez. Bu sebeple de Ramazan orucu Ramazan orucundan başka bir oruca niyyetle bile — meselâ nafile niyyetiyle — caiz olabilir. Zira bu ayı Cenab-ı Hak Ramazan için tahsis buyurmuşlardır. Bu bakımdan kulun başka bir oruca niyyeti onun hüviyetini değiştirmez. الزيلعى da belirtildiğine göre Şafii vacip oruçlarda geceden niyyet etmenin zaruri olduğuna kail bulunmaktadır. Ancak yukarda geçen Hz. Aişe'nin hadisine dayanarak nafile oruçları istisna etmiştir. İmamı Malik ise bütün oruçlarda gündüz yapılan niyyetin muteber olamıyacağını beyan etmektedir.

İmamı Azamın tanınmış talebesinden Züfer'e göre Ramazan orucunda sahih ve mukim olan kimse için niyyet asla şart değildir. Zira vakit yani Ramazan ayı bu farz orucun tutulması için taayyün etmiş vaziyettedir. Bu sebeble de onda başka bir oruç tutmak caiz olmaz. Ancak Züfer'in bu kavlinin zayıf olduğu değerli fıkıh bilginlerimiz tarafından ifade olunmaktadır.

Oruçlu olan bir kimse orucunu bozmıya niyyet etmiş olsa orucu bozulmuş sayılmaz. Ta ki orucunu orucu bozan bir şeyle ifsat etmiş olmasın. Tıpkı namaz kılarken namazda konuşayım diye niyyet eden fakat konuşmıyan bir insanın durumu gibi. Namazda konuşmaya niyyet edip de konuşmamak nasıl ki namazı bozmuyorsa, oruçlu iken orucu bozmaya niyyet edip de bozmamak da öyledir.

Bir insan inşaallah yarın oruç tutayım diyerek niyyet etse, meşiete taalluk eden bu oruç حلوانى ye göre istihsan yönünden caizdir. Zira meşiet ancak elfaz üzerinde tesirini gösterebilir. Niyyet ise kalbin işidir. Müteaddit fetva kitaplarında bu fikir sahih görmüştür.

Bize göre Ramazan ayının her günü için niyyet etmek lâzım gelmektedir. Zira nisan Ramazanda herhangi bir gün iftarı yaptıktan sonra o günkü tutmuş olduğu oruçtan ayrılmış oluyor. Bu durum ise tutulan Ramazan orucunun her bir gününün başlı başına bir ibadet olduğunu ifade etmektedir. Bu sebebledir ki bir gün, orucun mekruha mukterin olması bir başka günün orucuna tesir etmez. Ramazanda gece veya gündüz bayılan veya deliren bir insan zevalden önce kendine gelip oruca niyyet etmiş olsa oruçlu sayılır.

Bir oruç ile hem keffaret orucuna ve hem de nafile orucuna niyyet edilmiş olsa bu oruç kefferetin yerine geçer. Fakat hem kaza ve hem de yemin keffaretine niyyet edecek olsa bu niyyeti hiçbiri için dahi sahih değildir. Bu cebeble tuttuğu oruç nafile olur. Müteaddit Ramazanlarda kazaya oruç bırakan herhangi bir kimse üzerime kazası vacip olan ilk oruca niyyet ettim demelidir. Evlâ olan budur.

Bir kimse nafile orucu tuttuğu esnada neuzubillah murtet olsa, zeval vaktinden önce de müslümanlığa dönerek oruca niyyet etse Züfer'e göre bu kimse oruçlu sayılmaz. İftar edecek olsa kazası da lâzım değildir. Ebu Yusuf bu kimsenin oruçlu olduğunu beyan ederek iftar ettiği takdirde kazasının lâzım geldiğini ileri sürer. Keza bir hıristiyan Ramazan dışında ve aynı zamanda zeval vaktinden önce müslüman olarak nafile oruca niyyet etmiş olsa Ebu Yusuf'a göre orucunun sahih olduğu belirtilmektedir. Züfer Ebu Yusuf'a muhalefet etmektedir.

Hülâsa olarak herhangi bir orucun daha mütekamil, daha çok bir sevapla amel defterlerimize yazılabilmesi için evlâ olan o oruç için geceden niyyet etmektir.

Bir Çift Söz

Yer yüzünde yürüyenlerin en şeriri taakkûl hassasından beri olup hakkı işitmiyen ve söylemiyendir.

Kur'an-ı Kerim

Başına gelen musibetten dolayı hiçbir kimse ölüm istemesin. Behemahal bunun mecburiyetinde ise, Allahım! Benim için yaşamak hayırlı ise beni yaşat, ölüm hayırlı ise beni öldür, desin.

Hadisi Şerif

Hikâye

Bir bezirgânı gördüm ki yüz elli deve yükü ticaret malı, elli tane köle ve uşağı vardı. Bir gece (Kiş) ceziresinde beni odasına götürdü :

Bütün gece filân ambarım Türkistan'dadır, filân ticaret malım Hindistan'dadır. Bu kâğıt filân arazinin tapusudur. Filân şeye filân kefildir, gibi saçma sözlerle beni işgal etti, durdu.

Bazan : Havası güzeldir diye İskenderiye'ye gitmek arzu ediyor. Sonra dönüp : Hayır gitmiyeceğim, çünkü Mağrip denizi karışıktır, diyor.

Nihayet, Sadi! Şimdi bir seferim daha var. Eğer onu da yaparsam, artık bir köşeye çekileceğim ve ticareti bırakacağım, dedi.

O hangi seferdir, dedim.

İran kükürdünü Çin'e götürmek istiyorum, işittim ki orada çok kıymetli imiş. Oradan da Çin kâseleri alıp Rûm diyarına getireceğim. Rûmun ipekli kumaşlarını Hinde, Hindin çeliğini Halebe, Halebin cam mamûlâtını Yemene, Yemen kumaşını da Fars'a götüreceğim, ondan sonra ticaret için memleket memleket gezmeyi bırakarak, bir dükkânda oturacağım, dedi.

Bezirgân daha bunlar gibi o kadar malihulyada bulundu ki artık söylemeğe takati kalmadı.

Sonra bana dedi ki : «Sadi! Sen de gördüklerin, işittiklerin şeylerden bir söz söyle.»

Bunun üzerine şöyle dedim : Belki işitmişsindir :

[(Gur) çölünde bir kârvanbaşı katırdan düşünce demiş ki dünyayı seven, dünya malı için koşan kimsenin gözünü ya kanaat, ya kara toprak doyurur.]

Şeyh Sâdi-i Şirazî

YEDİ KAT GÖK VE YER VE GÖKLERLE YERDE OLAN MAHLÛKÂT CENAB-I HAKKI TAKDİS VE TESBİH EDER VE HİÇ BİR ŞEY YOKTUR Kİ, ALLAHI TESBİH VE ONA HAMDETMESİN; LÂKİN EY İNSANLARIN AVAM TAKIMI; SİZ ONLARIN TESBİHİNİ ANLAMAZSINIZ.

Kur'ân-ı Kerîm, Esra Sûresi : 44

TESBİH

«Nasıl olur da leylek kuşu, candan ve gönülden lek lek diye ötebilirdi? Lek ne demektir? Ey kendisinden avn ü inâyet istenilen Allah; bütün mülk ve melekût senindir ma'nasınadır.»

Hz. Mevlâna

Hazret-i Mevlâna bu mazmûnu bir beytinde de îrâd eylemiş ve demiştir ki: «Leylek, kuşların şeyhidir. Onun lek lek demesi nedir bilir misin? Ey İlâh-ı müstean hamd de senindir, emir de senindir, mülk ü hükümet de senindir ma'nâsınadır.»

NOT : Arapçada (لك = lek) kelimesinde kâf zamirdir, (lâm) mülkiyet ve tahsis ifade eder ve (lek) kelimesi mezkûr mânaları ifade edecek niteliktedir.

⁂

Birgün Kedilere Baktım

Bir gün kedilere baktım. Yalnız yemeklerini yediler, oynadılar yattılar. Hatırıma geldi: «Nasıl bu vazifesiz canavarcıklara mübarek denilir?» Sonra gece yatmak için uzandım, baktım. O kedilerden birisi geldi. Yastığıma dayandı, ağzını, kulağıma getirdi. Sarih bir surette: «Ya Rahîm, Ya Rahîm, Ya Rahîm Ya Rahîm» diyerek gûya hatırıma gelen itirazı ve tahkiri, taifesi namına reddedip yüzüme çarptı. Aklıma geldi: «Acaba şu zikir bu ferde mi mahsustur? Yoksa taifesine mi âmdır? Ve işitmek yalnız benim gibi haksız bir mûterize mi münhasırdır? Yoksa herkes dikkat etse bir derece işitebilir mi?» Sonra sabahleyin başka kedileri dinledim. Candan, onun gibi sarih değil, fakat mütefâvit derecede aynı zikri tekrar ediyorlar. Bidayette hırhırları arkasında «Ya Rahîm» farkedilir. Git gide hırhırları mırmırları aynı «Ya Rahîm» olur. Mahreçsiz, fasîh bir zikr-i hazin olur. Ağzını kapar, güzel «Ya Rahîm» çeker. Yanıma gelen ihvanlara hikâye ettim. Onlar dahi dikkat ettiler, «bir derece işitiyoruz» dediler. Sonra kalbime geldi: «Acaba şu ismin vech-i tahsisi nedir? Ve ne için insan şivesiyle zikrederler? Hayvan lisanıyla etmiyorlar.» Kalbime geldi: «Şu hayvanlar çocuk gibi çok nazdar ve nazik ve insana karışık bir arkadaş olduğundan çok şefkat ve merhamete muhtaçtırlar. Okşandığı vakit hoşlarına gider, taltifleri gördükleri zaman, o nimete bir hamd olarak kelbin hilâfına olarak, esbabı bırakıp yalnız kendi Halik-ı Rahîminin rahmetini kendi âleminde îlân ile nevm-i gaflette olan insanları ikaz ve «Ya Rahîm» nidasıyla: «Kimden medet gelir ve kimden rahmet beklenir» esbabperestlere ihtar ediyorlar.

S. A.

Seçilmiş Eserlerden PARÇALAR

Örtünmiye lüzum var mıdır?

Bekir TOPALOĞLU

İslâm anlayışına göre kadın kötülük için yaratılmış «Şeytanî» bir varlık değildir. Bilâkis kadın İslâma ilk inanan, İslâm uğrunda ilk şehit olan muhterem insandır. «Cennet Annelerin ayakları altındadır.» **Ancak kadın: Vücudunun güzelliği, hislerinin nezaketi, gönlünün safiyet ve samimiyeti yüzünden istismar edilmeye, aldatılmaya ve böylece kıymet ve asaletini kaybetmeye müsaittir.**

Mü'min kadınlara da söyle: Gözlerini (harama bakmaktan) sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Ziynetlerini açmasınlar. Bunlardan görünen kısmı (Yüzler ve eller) müstesna. Baş örtülerini, yakalarının üstünü (kapayacak surette) koysunlar. Ziynet (mahal) lerini kendi kocalarından, yahut kendi babalarından, yahut kocalarının babalarından, yahut kendi oğullarından, yahut kocalarının oğullarından, yahut kendi biraderlerinden, yahut kendi kadınlarından, yahut kendi ellerindeki memlukelerinden, yahut erkeklerden yana ihtiyacı olmayan (yani erkeklikten kalmış bulunan) hizmetcilerden, yahut henüz kadınların gizli yerlerine muttali olmayan çocuklardan başkasına göstermesinler. Gizleyecekleri ziynetleri bilinsin diye ayaklarını da vurmasınlar. Hepiniz Allaha tevbe edin ey Mü'minler. Ta ki korktuğunuzdan emin, umduğunuza nail olasınız.

en-Nur, 31

Kur'an-ı Kerimde mahrem olmayan erkek ve kadınların birbirlerine bakmamaları ve örtülmesi gereken yerleri birbirlerinden sakındırmalarına dair olan âyetlerde ifadeler çok nazik ve hürmetkârdır. Hiç bir zaman insan korkunç bir mahlûk, ırz ve namus düşmanı olarak gösterilmemiş ve ahlâksızlık kaynağı kabul edilmemiştir. Örtünmeye dair emir ve yasaklardan öyle anlaşılıyor ki, bu hususta daima ihtiyatlı hareket edilmiş ve kalbinde «Fuhuş hastalığı» bulunması muhtemel olan kişilerin hırsını kesmek prensibi göz önünde bulundurulmuştur. Mü'minlerin gözlerini namahreme kapamalarını emreden âyette «Bu, kendileri için daha temiz ve nezih bir harekettir.» buyurulur. Yine bu konuda Mü'minlere verilen bir talimatta: «Bu hem sizin kalpleriniz, hem onların kalpleri için daha nezih bir harekettir.» denilmektedir. Mü'min kadınların, sokağa çıkarken baş örtülerini üzerlerine almalarını emreden âyette ise: «Bu, onların tanılıp eziyet edilmemelerine (kendilerine sarkıntılık yapılmamasına) daha uygundur?» denir.

O halde, «Müslümanlık örtünmeyi emretmekle kadını değersiz bir varlık kabul etmiş, onun hak ve hürriyetlerini elinden almıştır.» sözü doğru olamaz. Aksine, İslâm dini, örtünmeyi emretmekle: kadını muhafaza etmek, onun kıymetini artırmak ve hürmete laik bir insan olduğunu isbat etmek istemiştir.

Bazıları örtünmenin daha çok şehvet çekici olduğunu iddia ederler. Bu fikir yanlıştır. Örtünmeden maksat, vücudun çirkin yerlerini örtüp güzel kısımlarını teşhir etmek değil de, gerçekten örtünmek olunca şehvet çekici olmaz. Tesettür, olsa olsa erkekte umumi bir «kadın vücudu tecessüsü» meydana getirir. Bu da insanı matlup olan izdivaca sevkeder. Fakat açıklık erkeğin tecessüsünü bizzat temasa, seri ve mesuliyetsiz temasa götürür ki bunun adına «Fuhuş» derler. «Bir kadında iffet yoksa onu örtünmeye ve erkekler arasına karışmamaya zorlamakla elde edilecek iffet fazilet sayılmaz. Kadının ruhunda olmalı, yoksa tesettür ve saire ile olmaz...» tarzında bir itiraz da yersizdir. Çünkü «Fazilet biraz da cebirden teşekkül eder» sözünde büyük bir hakikat payı vardır. Müeyyide olmadan ve imkân hazırlanmadan iyilik itiyadı elde edilemez. Müeyyide sebep olur, bizi korur. Böylece itiyat kazanılır, fazilet teşekkül eder. Tesettür ve erkeklerle ihtilât etmemek kötü sebepleri ortadan kaldırır, muhiti hazırlar. Bunun aksini düşünmek insan yaratılış ve kabiliyetlerine aykırıdır. Hem erkeklerin nazarlarını üzerlerine çekmek, beraber yaaşmak, hem de şehvetlenmemek. Buna inanılır mı?

«Erkek kadının ruhuna malik olmalı, yoksa tesettür ve saire ne fayda verir.»

Cevap: Bir defa her kadının erkeği yoktur. Sonra, «ruha malik olmak» kolay birşey değildir. «Kadın, heyecanları ile yaşar.» Kalpler değişkendir, aynı noktada durmaz. Kadının ruhu bendsiz bir nehirdir, o nehre malik olabilmek için onu bendlemek lâzımdır. İşte örtü budur.

(İslâmda Kadın)

Kahramanlık Hikâyeleri

İstenen Mucize

Tahsin ÜNAL

Oğlu IV. Mehmet'e (1648-1687) niyabet eden Valide Turhan Sultan, 1656 da Köprülü Mehmet paşayı saraya davet etmişti. Saraya gitmek için hazırlanan Mehmet paşanın kıyafetini beğenmiyenler :

— Bu kıyafetle saraya gidilmez. Padişahın huzuruna çıkılmaz. Hürmetsizlik olur. Kıyafetini düzelt, ondan sonra git, dediler. Paşa :

— Devlet düşkünü olmadığım gibi gösteriş düşkünü de değilim. Düğüne de gitmiyorum. Şimdi bizden kılık kıyafet değil, vazife isteniyor. Önce vazifemizi yapar, sonra kıyafetimizi düzeltiriz, diyerek, kendisini saraya götürmiye gelen Baltacı ile beraber yola çıktı.

Kendisini, bir tül perdenin arkasında olduğu halde Valide Sultan huzuruna kabul etti. Aralarında şöyle bir konuşma oldu.

— Hoş geldiniz paşa!..

— Hoş bulduk Sultanım.

— Paşa, sizi buraya davet etmemizin sebebi, size Mühr-ü Humayunu vermek, sizi Sadrazam etmektir. Bilirsiz ki, şu anda din-ü devlet, gerek celâli isyanları, gerek ordu isyanları sebebile dahilen, gerekse senelerdir devam eden Girit savaşları ve Nemçelinin Tuna kuzeyindeki Memalik-i Osmaniyeye devamlı akın ve tecavüzleri sebebile haricen, bir tehlike-i âzime ile karşı karşıyadır. Huzursuzluk her tarafa sirayet etmiş, hatta taht-ı padişahiyi tehdit etmektedir. Sadrazam olduğunuz zaman bütün bunları bertaraf idüb hayırlı hizmetler ifa edebilir misiniz? dedi.

Bunları el-pençe divan durarak dinleyen ihtiyar paşa :

— Devletlü Sultanım, dedi. Saltanat tarafından birkaç şarta razı olunur ve bu şartlara riayet edilirse, benden beklenenleri yapabileceğimi ve işleri yoluna koyacağımı ümit ederim.

— Bu şartlar nedür paşa?

— Müsaade edersez arzedeyim. Sultanım...

— Her ne dilersez müsaade olunur. Buyurun sizi dinliyorum paşa!..

Bu müsaade üzerine, paşa uzun, meşakkatli ve maceralı bir ömrün acıları ve ağırlıkları altında kısmen bükülmüş olan belini doğrultarak :

— Bu şartlarım şunlardır, Sultanım: Birincisi, ben huzuru padişahiye her ne teklif edersem, tenkit edilmeyib kabul edile. Hilâfı buyurulmıya. Zira tenkit kıyafetinde fesatlar da vardır. Hangisi tenkittir, hangisi fesattır insanoğlu kolayca tefrik edemez. İkincisi, Devletin en büyük memuriyetinden en küçüğüne kadar yapılacak tayinlerde, bana hiç bir taraftan rica ve iltimas yapılmıya ki devlet işlerinde tanıdığım ve itimad ettiğim ehliyet ve kıymetleri kullanmak kabil ola. Üçüncüsü, vüzera ve vükelâdan birinin ya malına, yahut hüsn-ü itikadına rağbet edilib devletime ortak edilerek istiklâlime halel getirilmiye... Dördüncüsü benim hakkımda garaz besleyen münafıklara konuşmak fırsatı verilmiye. Zira kim, herkes devletten hissement olmak ister. Herkesi memnun etmek mümkün değildir. Onun için bu makam sahibinin düşmanı çok olur. Fesada son vermek için zem ve tenkit kapılarını kapamakdan başka çare yoktur. İşte Devletlü Sultanım bu dört şartımız kabul buyurulursa vezaret hizmetini yapmak, dini ve devleti tehdit eden ejderhaların başın koparıb yok etmek kolay ve mümkün olur» dedi.

Köprülü Mehmet Paşa, Osmanlı tarihinde şartla Sadrazam olan ilk Sadrazam değildi. Daha önce Tarhoncu Ahmet Paşa da şartla Sadrazam olmuştu. Fakat Köprülü paşa çok daha ileri gidiyor, Sadrazamlık makamında ve icraatında tam bir istiklâl istiyor, kimseyi işine karıştırmak istemiyordu.

Valide Sultan ister istemez bu ağır şartları kabul etti ve o zaman 75 yaşında bulunan Mehmet Paşa (1656 - 1661) Sadrazam oldu. İmparatorluk bünyesindeki bazı ekonomik, sosyal, askerî ve hatta dinî (1) hastalıkları kısmen tedavi etti. Sonra kara ve deniz kuvvetleri ile beraber Çanakkale boğazına geldi. 1645 de başlıyan Girit savaşları hala devam ediyordu. Mukabul taarruza geçen Venedikliler boğazdaki Limni ve Bozcaada'yı, hatta boğazın Anadolu yakasını ellerine geçirip boğazı kapamışlardı. Koca Osmanlı İmparatorluğunun değil ticaret gemileri, donanması bile Ege denizine çıkamıyordu.

(1) Burada bahsedilen dinî islâhat, dinin islâhından ziyade iki guruba ayrılmış, işi silâhlı bir çatışmaya götürecek kadar ileri götürmüş olanların uzlaştırılmasıdır: O sırada kadızade şeyhleri «çay, kahve ve sigara içmenin, teğanni ile ezan ve Kur'an okumanın, medreselerde hendese ve riyaziye tahsil etmenin, günah olduğunu, bunları yapanların kâfir olacağını söylüyorlardı. Bunu kabul etmiyen Mevlevî, Halveti,. Nakşi ve Şemsi dervişlerini yok edeceklerini, tekkelerini yakıp başlarına yıkacaklarını ilâve ediyorlardı. Bu maksatla bir gün taraftarlarını ve medresede Riyaziye ve Hendese okumak istemiyen öğrencileri silâhlı olarak selâtin camilerinde toplantıya davet ettiler. Bunu haber alan Köprülü Mehmet Paşa, Kadızade taraftarlarının toplandığı camileri askerle basıp elebaşıları yakaladı ve nefyetti. Toplantıları da yasak etti. Avrupa, Beykın (Bacon), Toriçelli, Paskal, Newton, Galile, Kepler, devrini yaşarken bizim «ezanı teganni lie okumak, riyaziye ve hendese tahsil etmek günahtır» dememiz ve bunlarla asırları boş yere israf etmemiz cidden acıdır. T.Ü.

Mehmet Paşa, Venedikliler boğaz sahillerinden attıktan ve boğazın iki sahilini topla tahkim ettikten sonra otağını, Anadolu sahilinde Küçük Kepezde kurdu.

Bir Razaman bayramının beşinci günü idi. Donanmanın, boğazın açıklarında bulunan Venedik donanmasına taarruz etmesini emretti. Kendisi de karadan taarruzu seyre başladı.

İlk defa düşmana taarruz eden Osman, Halil ve Süleyman kaptanlar cidden kahramanca savaştılar. Düşman donanmasını mağlup ederek geri attılar. Hatta üç tane düşman gemisini, içindekileri imha ederek esir ettiler ve gemileri yedeğe aldılar. Fakat mukabil taarruza geçen düşman donanması, donanmamızı mağlup ederek geri attıktan başka üç kaptanımızın gemilerini aralarına aldılar. Derken Osman kaptanın, düşman arasından sıyrılıb boğaza doğru geldiği, Halil kaptanın da gemisine ateş verib kendisine rampa eden düşman gemisile beraber yanmıya başladığı, Süleyman kaptanın esir olduğu ve yedeğe alınıb gerilere doğru götürüldüğü görüldü.

Bu sırada ümit edilmedik bir hadise oldu: İçinde yirmişerden altmış kadar askerin bulunduğu sanılan üç mavnanın sür'atle sahilden ayrıldığı ve Süleyman kaptanın gemisini yedeğinde götüren düşman gemisine doğru ilerlediği görüldü. Gerek bizimkiler, gerek düşman ilerleyen mavnaları seyrediyor, fakat kimse buna bir mana veremiyordu. Düşman, gelenlerin bir haberci veya elçi olarak geldiğini sanıyör, top atmıyordu. Düşmanın ateş etmemesinden istifade eden mavnadakiler hızla Süleyman kaptanın gemisini yedeğinde götüren gemiye yaklaştılar. Mavnalarını gemiye rampa ettiler ve bir anda altmış kişi düşman gemisine atladılar.

İşte o anda gelenlerle, gemidekiler arasında boğaz boğaza, kılıç kılıca bir savaş başladı. Altmış kişinin, gemideki 120-130 kişiyi imha ederek yere sermeleri, gemiyi zapt etmeleri, düşmanın ölüm yağdıran top gülleleri arasında Süleyman kaptanın gemisi de yedeklerinde olduğu halde, sağ ve salim sahile dönüp gelmeleri, çok kısa bir zaman içinde olup bitti.

Bunlar, başlarında Alâiye sancak beyi, küçük Mehmet bey olduğu halde, Alâiye kahramanlarıydı. Mehmet beyin ataklığına, kahramanlığına, vatanperverliğine düşman amirali Maçiniko da hayran kalmış, «Böyle bir kahramana bir gemi değil, bin gemi feda olsun» demişti. Mavna ile gemi zapteden, ateşli ve gözü pek pars yavrusunun kim olduğunu öğrenen Sadrazam Mehmet Paşa, Mehmet beyi huzura çağırmıştı. O daha çadırın kapısından girerken ihtiyar Köprülü, heyecanla sedirinden kalkıb Mehmet beye doğru yürümüş, kollarını açıb kucaklarken:

— Gel seni gözlerinden öpeyim, aslan Mehmedim. Siz namus-u saltanatı, ayaklar altına düşmüş olan Türkün şerefini temizlediniz. Mukaddes dinimizi yücelttiniz. Allah senden razı olsun. Kelimetullahı ilâ ancak bu kadar olur. Seninle ne kadar öğünsem azdır. İki cihanda yüzün ak ola. Hz. Muhammed yoldaşın ola, Mehmedim» demiş ve alnından öpmüştür. Yiğit olan mahçup olur. Mehmet bey de mahcup bir tavırla Sadrazamın elini öpmüştür.

Bundan sonra Sadrazam:

— Sana sancak beyliği azdır Mehmed'im. Sana Beylerbeyliği yaraşır, diyerek başına iki tuğ takmıştır. Ayrıca Mehmet beye 200, kahraman arkadaşlarına vermesi için de herbirine 40 ar kese altın hediye etmiştir.

Bundan üç gün sonra idi. Savaş devam ediyordu. Bir müddet önce Sarı Kenan paşa ile yaptığı bir deniz savaşında, gözlerinden birini kaybettiği için Türkler tarafından kör kaptan denilen Venedik amirali Lazaro Moçiniko, o cıvarda bulunan bütün savaş gemilerile boğaza taarruz etti. Lazaro boğazdan Marmara'ya geçmek, İstanbulu zapt etmek emelinde idi. Kendisi amiral gemisile en önde ve ortada, sağ ve solunda cenah kaptanları, arkalarında sair savaş gemilerile, savaş düzeni halinde ilerliyordu. Bu düzenle gelip top menziline girdi. Sağ ve soldaki gemiler salvo ateşlerile sahillerdeki top mevzilerimizi susturarak ilerliyorlardı. Düşman, toplarımızı susturarak dört mil kadar ilerledi. Karşı çıkacak donanmamız yoktu. Karadaki toplarımız tesirsiz kalıyordu. Düşmanın ilerlemesi, karadaki askeri heyecanlandırıyor, asker «Allah!.. Allah!...» diye bağrışıyor, denizdeki olaylara kılıcile müdahale edememenin imkânsızlığı içinde, yerinde duramıyordu. Müdahalesi imkânsız olan bu ilerleme karşısında ihtiyar Sadrazam Mehmet Paşa da, çadırının önünde toprağa diz çöküp oturmuş, hem gözlerinden dolu gibi yaşlar döküyor, hem de:

— Yarab!.. Sen bize yardım eyle. Din-i islâmı ve onu koruyan mücahitleri rezil etme. Günahlarımız çoktur, biliyoruz Yarab!.. Kendimizi affettirmek için; kara yüzlerimizi kapar, yine senin kapına geliriz... İslâmın kal'asını yıkmak isteyen kâfirlere karşı, sen bize yardım eyle Yarab!.. Karada ve denizde bizi mansur ve muzaffer eyle Yarab!.. Göster mücizeni ulu Allah!..» diye dua ediyordu. Temiz kalblerin, içten gelen duaların kabul edildiği bir zaman vardır. Sadrazamın yaptığı dua da kabul edilmiş olacak ki, beklediği mucize o anda vaki oldu.

Düşmanın ilerlemesini gören, heyecanından yerinde duramıyan, konuşmadan bazan sipere giren, bazan siperden çıkıb düşmana bakan, dişlerini sıkarak tekrar topun başına dönen birisi daha vardı. Bu, topçu Kara Mehmetti.

Topçu Kara Mehmet tekrar sipere indi Topunu okşadı. Topun arkasına geçerek bir kerre daha nişan aldı, baktı. Kör kaptan Lazaro'nun gemisi topunun menziline girmek üzere idi. Doğruldu, fakat yerinden ayrılmadı. Bir müddet bekledi... Sonra yeniden nişan aldı. Kör kaptanın gemisile beraber topunun menziline girdiğini gördü. Düşman gemisinin tam bacasının ağzına nişan aldı. Sonra «Bismillâh, ya Allah!...» diyerek topunu ateşledi. Topun ağzından çıkan mermi, havada bir kavis çizerek geldi, bacadan içeri girmedi ama, geminin cephaneliğine düştü. Bir anda büyük bir infilâk oldu. Ne kör kaptandan, ne etrafındakilerden, ne de gemisinden eser kaldı. Önce parça parça havaya uçtular. Sonra sağnak halinde sulara, topraklara düştüler. Gökten denize ve arkadan gelen gemilerin üzerine düşen parçalardan, gemilerin bir kısmında da yangın çıktı. Ümit etmedikleri bir felâketle karşılaşınca sağ ve sağlam kalan kaptanlar ilerlemekten vaz geçerek dümen kırdılar. Geri dönüb Bozcaadaya çekildiler. Sadrazamın Allahtan istediği mücize olmuş, bir top güllesile dinin namusu, saltanatın ırzı ve imparatorluğun şerefi kurtulmuştu.

Sadrazam, adam gönderib topçular arasından Kara Mehmet'i buldurarak huzuruna getirtti. Kucaklayıb alnından öptükten sonra sırtını sıvazladı ve:

— Berhudar olasız Mehmet'im. Allah senden razı olsun. Bu sana azdır, ama kabul et. Seni Sipahi nasbeyledim. Al bu da ilk harçlığın olsun» diyerek 1000 altın verdi.

Kahramanlık, vazifenin tam olarak yapılmasından doğar. Millet, uğrunda ölmeyi göze alan evlâtlarının sayesinde yaşar, kahraman evlâtlarının omuzlarında yükselir.

İÇİMİZDEKİ ŞEYTANLAR

-II-

Hüsnü DİKEÇLİGİL
Kayseri Senatörü

Yine bu gizli teşekkül kardeşlikten bahsederler. Eğer kardeşlik istiyorlarsa; gerçek kardeşlik Yüce İslâm dininin kardeşliğidir. Zirâ Kur'anımız «Mü'min mü'minin kardeşidir» diye buyurmaktadır. Bu kardeşlik ise gizli değildir. Hâlisane ve dostanedir. Ahlâk, fazilet, doğruluk, yardımlaşma — ve öyle bir yardımlaşma ki, yoksun kardeşinle bir ekmeğin varsa birlikte paylaşmayı emreden bir yardımlaşma —, mü'minlerin derdini dert edinme kardeşliği, her dine müsamaha gösterme, Allahın bütün yaratıklarını sevme hepsi ve hepsi dinimizin emridir. İslâm dini ile aydınlanamayıp, ışıklanmıyanlar ve karanlıktan kurtulmak isteyip de kurtulamıyanlar, mason localarında mı aydınlanıp, ışığa kavuşmuş olacaklar? Müslümanım deyip de, yahudiliğe bağlı mason localarında aydınlanmak istiyenlerin bu söz ve fikrine değil aklı başında olan Müslüman Türk halkı, leylekler bile güler ve gülmelidirler...

Şimdi sizlere bir dostumun bir masonun ağzından kaçırmış olup da, kendisine naklettiği bir sözünü, bana anlattığı şekilde açıklıyayım. Bu müslüman Türk evlâdı kuyumcudur. Soyadı Altındövendir. Soyadı ile müsemma olan bu kardeşimiz altını döverken, nefsini de dövmesini bilmiş, altın gibi pas tutmayan bir insandır. Adı Yaşar'dır. Ve kendisi adı gereğince bir Müslüman Türk gibi yaşamaktadır. Kendisiyle geçenlerde konuşuyorduk. Söz Masonlara intikal etti. Abi dedi: «Benim Mason müşterilerim var. Ben onları gönye ve pergelli yüzüklerinden tanırım. Birisi var ki hâkim oruç tutar. Cumaları namaza da gider. Bu halini bildiğim için nasıl sen Mason oluyorsun ağabey dedim kendisine. Bana; «Mason olunca dinsiz mi olmamız gerekir» dedi ve dindar olduğunu söyledi.» Hemen ben karşımdaki komşuma sonradan gidip sordum. O komşum ki, yaşlıdır. Dinî malûmatı çok kuvvetli ve olgundur. Meseleyi kendisine anlattım. Bana: «Oğlum, sen onlara inanma, Masonluk yahudi icadıdır. Kökünde teslis vardır. Onların namazı da oruçları da şekli ve karşılarındakileri aldatmak içindir» dedi. Ve âyetlerle açıkladı. Gün geçti. Yine bir gün bu mason müşterim bana uğradı. Konuşuyorduk; Biz öyle birbirimize bağlıyız ki, iki insan ölüm vaziyetinde olsa, bunun birisi Mason, diğeri Müslüman olsa da ilk su vereceğimiz ölümden kurtulacaksa; bizler, Mason olarak suyu, Mason olan biraderimize veririz.» dedi. İşte ben o zaman Masonların ne olmuş olduğunu anladım» diyerek içini çekti ve sözünü böylece tamamlamış oldu.

Buna göre Masonlar hakkındaki hükmünüzü siz ler veriniz. Bunların milliyetçiyim, ben de dindarım, vatanperverim gibi sözlerini değerlendiriniz. Elbette ki Türk olan bir Msaon her nerede olursa olsun, locası mensubu bir Yahudiyi, Rumu ve benzerlerini; her hususta bir müslüman Türke tercih edecektir. Bunlar, bu menfaat şebekesi; dolmak bilmeyen dul kadın keselerini doldurma yollarını ararlar ve doldurmak için de her vasıtayı mübah sayarlar.. İşte Türkiyemizdeki bütün adam kayırmaları, borsa oyunları, döviz dalaveraları, aracılıkla aşırı kazanç sağlama, mürabaha, banka oyunlariyle bol krediler sağlama keyfiyeti, biraderlerine tahsisler, mühim mevkileri işgal etme çabası ve ediş, Müslüman Türk evlâtlarını kötüleme ve her türlü gayri meşru işler bunların ellerinin altlarından çıkmaktadır. Böylelikle de komünizme zemin hazırlamaktadırlar.

Şimdilik bu konuyu burada bırakalım. İlerde güvenilir bir Yayın evi bulup da neşrine fırsat bulacağım (İçtimai Hastalıklarımız) isimli kitabımız bir çok nedenleri de ortaya atmış olacaktır.

KOMÜNİZM BELÂSI

Karl Marks da bir Yahudidir. Tarihte ilk komünizm Yahudi kavmi arasında gözükür. Her şeyi inkâr eder. Bütün milli değerleri yıkar. Maddecidir. Sözde emeği savunur. İşçileri istismarla kendi sultasını kurmak prensibini güder. Yer altı faaliyetlerine yer verir. Gizli ve sinsice çalışır. İhtilâlcidir. Devlet kapitalizmini savunur. Ferdi hürriyeti boğar. İnsanı bir makina ve robot kabullenir. Bu suretle ruhu yıkar. Din ve milliyet düşmanıdır. Her türlü ayırımları yapmayı sanat edinmiştir. İstismarcı olduğundan çeşitli meseleleri ,halkın ıstıraplarını istismar eder. Böylelikle gelişmeye çalışır.

Örf ve âdet diye bir şey tanımaz. Ahlâka değer ve yer vermez. Hâyâ ve fazilet duygularını yokeder. Ayırımcıdır. Ve ayrımları körükler. Kardeşi kardeşe düşman kılar. Nitekim kendi soyumuzdan olan Doğulu kardeşlerimizi bizden ayrı imiş gibi göstermek gayreti içindedirler, bizim içimizdeki komünist şeytanları.. Yine mezhep tefrikasını da hortlatan bunlardır. Herşeyi istismar edip, meşru servet düşmanlığı yapan da bunlardır.

Bizdeki aşırı solcular bugün için vatan hainini kahraman olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Dünyanın hiç bir yerinde vatınını terk ederek, vatan ve milletinin aleyhinde çalışan Nazım Hikmet gibi bir şair, böylesine bir vatanperver olarak gösterilmek istenilmemiştir. Bu adam ki Atatürk zamanında mahkûm olmuştu. Komünist düşmanı Atatürk'ü kendilerine maske yapan hâyâ nedir bilmiyen bu maskeli aşırı sosyalistler, şimdi de vaktiyle yapılan mahkemenin yetersizliğini iddia etmekten çekinmemektedirler. Ve buna dair kitap da neşretmişlerdir. İşin garibi de şudur ki, buna ses çıkaran yok. Türk adliyesini suçlayan bu kitap toplatılmıyor bile!..

Yine bakınız kitapçı vitrinlerinde, aşırı sola dair eserlerle dolup taşıyor. Stalin'e dair çıkan kitabın reklâmı yapılıyor. Lenin'e, Kral Marks'a ait kitaplar ve diğer komünistlere ve komünizme dair eserler kitabevlerinin önlerini süslüyor. Aşırı sol kanada ait haftalık dergiler pervasızca yazıyor. Bunların hiç üzerinde duran yok!.. Hele bunların yanında günbegün ah-

(Devamı 26. sayfada)

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Sonra kötülük eden o ümmetlerin âkibeti ateş oldu. Çünkü onlar Allah'ın ayetlerini tekzib etmişlerdi. Onları eğlenceye alıyorlardı.

Kur'an-ı Kerim

⁂

Dünya tatlıdır, yeşildir, yânî caziptir; Allah onu başkalarından alıp size verecek ve nasıl amel edeceğinize bakacaktır. Binaenaleyh dünyadan ve kadınlardan sakınınız. Zîra benî İsrâilde ilk fitne kadın yüzünden çıkmıştır.

Hz. Muhammed

⁂

Kazancın hepsini harcama, birazını son gün için biriktir. İhtiyarlıkta yoksulluk felâkettir.

Firdevsi

⁂

Ab-ı hayatı yüz suyu karşılığında verirlerse alma. Çünkü: illetle ölmek, zilletle yaşamaktan daha hayırlıdır.

Sadî Şirazî

⁂

Lâzım değil inayeti, ehli tekebbürün;
Bahşeyledim atâsını veçhi abusuna.

Nâhîfi

⁂

Hoşlanmadığınıza sabır etmedikçe hoşlandığınızı ele geçiremezsiniz.

Hz. İsa

⁂

Babana riayet et ki, oğlun da sana riayet etsin.

Hz. Ali

⁂

Bana hatalarımı gösteren adamdan Allah razı olsun.

Hz. Ömer

BATIDAN

Kitaplarım, en iyi dostlarım ve en sadık sevgililerimdir. İyi bir kitap hakiki bir hazinedir.

Cytton

⁂

Birisine iyilik etmek mevzuu bahis olunca hayatın pek kısa olduğunu, kaybedecek zamanın bulunmadığını düşünmelidir.

Voltaire

⁂

En büyük kabahat hiç bir kabahatın farkında olmamaktır.

Carlu

⁂

Fenalıkların, ahlâksızlıkların en büyüğü bilmediği bir şeyi ve sanatı etrafa biliyor gibi göstererek, yapmaya kalkmaktır.

Napolyon

⁂

Fırtınalı havada nasıl yelken açılmazsa, hiddetli iken de bir şey yapmak doğru değildir.

Eûripide

⁂

Küçük üzüntüleri önüne gelene anlatmazsan, hepsini unutur, bir daha da aklına getiremezsin.

Alain

⁂

Hayatta en güç şeylerden üçü şunlardır: Bir sırrı saklamak, bir yarayı unutmak ve boş zamanı iyi değerlendirmek.

Chilo

⁂

Her şeyi iyi bulan, her şeyi fena bulan fakat, bilhassa her şeye lâkayd kalan insanlardan sakınalım.

Lavetor

HUTBE

YETİM HAKKI

Osman CİLÂCI

MUHTEREM Müslümanlar,

Bir gün Resulullah (s.a.v.) efendimiz şahadet parmağı ile orta parmağını göstererek: (Ben ve yetime bakan kimse cennette şu iki parmak gibi yanyana olacağız) (1) buyurdular.

Cemiyetin her meselesine parmak basan Resulullah (s.a.v.) bu hususta da müslümanların neler yapması gerektiğini en beliğ şekilde ifade ediyordu.

Yetim, babası, veya hem babası hem anası olmayan çocuk demektir. Onun babası ve anası cemiyettir, biziz. Böylelerini cemiyyet olarak bizler himayemize alacak, ızdıraplarının dinmesine, ihtiyaçlarının giderilmesine bizler çalışacağız. Hele uhtemize tevdi edilmiş bir yetim malı varsa onu azami titizlikle koruyacağız. Bu hususta Cenab-ı Hak: (Yetimlere (rüştüne gelince) mallarını verin. Temizi murdara değişmeyin. Onların mallarını kendi mallarınıza (katarak) yemeyin. Çünki bu muhakkak büyük bir günahtır) (2). (Yetimin erginlik çağına kadar malına yaklaşmayın. Meğer ki bu en iyi bir suretle ola. Bir de ahdi yerine getirin. Çünki ahid (den cayanlar) sorumludur) (3). Peygamber efendimiz de: (Her kim malı olan bir yetime veli olursa onun için ticaret yapsın. O malı sadakanın yemesine meydan vermesin) (4) buyurmuşlardır.

Rivayete göre (ebu Cehil bir yetimin vasisi idi. Yetim çırılçıplak gelerek kendi malından istemişti. Ebu Cehil de onu itip kaktı, koğdu) (5). Hiç bir müslüman buna mümasil bir harekette bulunmamalıdır.

Aziz Cemaat,

Allah ve Resulünün bu kesin emirleri karşısında, maalesef Allah korkusu yüreklerine yerleşmemiş olan bir çok gâfiller haksız yere yetim malı yemekten çekinmiyorlar. Bilâkis, nasıl olsa kimsesi yok diye, zayıf ve aciz diye yetim malı yemeği tercih ediyorlar. Halbuki (Yetimlerin mallarını haksız olarak yiyenler muhakkak karınlarını ateşle doldurmuş olurlar. Onlar, yakın bir istikbalde şiddetli bir ateşe (cehenneme) gireceklerdir.) (6) hitab-ı ilâhisine kulak verseler, hesap gününde elim bir azâba dûçar olacaklarını bilseler böyle hareket ederler mi?

Eğer yetim gönlü almanın, onlara merhamet duygulariyle muamele etmenin dünyamız ve âhiretimiz için ne derece mühim olduğunu bilseniz, işini görmek için yetimleri paylaşamazdınız. Yine bir hadis-i şeriflerinde Peygamberimiz: (Allah'ın en sevdiği ev, içinde öksüze ikram olunan, öksüze yardım ve muavenette bulunulan evdir. Kablinizin yumuşamasını, hacetinizin yerine gelmesini isterseniz, öksüze merhamet ediniz. Öksüzü okşayınız. Kendi yemeğinizden onlara yediriniz. Böyle yaparsanız, kalbiniz yumuşar, hacetiniz husule gelir) buyurmuşlardır.

Müslümanlar,

Yetim hukuku bahsinde âyet ve hadislerdeki bu şiddetli emirler gözler önünde dururken fazla söze lüzum kalmıyor. Yalnız son okuduğum hadis-i şerifteki (kendi yemeğinizden onlara yediriniz) cümlesi üzerinde bir kaç kelime söylemek istiyorum:

Bugün memleketimizin birçok yerlerinde hâli vakti yerinde olan âilelerin hizmetçileri vardır. Bu hizmetçilerin ekserisi küçük yaşta alınan kız çocuklarıdır. Umumiyetle vazifeleri ortalığı süpürmek, bulaşık ve çamaşır yıkamaktır. Çozu zaman âilenin kendi kızları da vardır. Fakat ilk bakışta hizmetçi ile ev sahibinin çocuğunu birbirinden ayırdetmek kolaydır. Çünki hizmetçi, ev sahibinin çocuğundan artan, kullanılmış elbiseleri, ayakkabıları giyer. Yemekte sofrada ona yer yoktur. Yemekler yenecek, hizmetçi mutfakta bekliyecek artıklarla da o karnını doyurabilecektir. Bu mesele de hassaten üzerinde durulması gereken bir mevzudur. Allah bu gibi taş yürekli insanların kalbine merhamet ihsan eylesin. Yalnız şu kadarını ilâve edelim ki, elhamdülillâh hizmetçi hakkını tam manasıyle gözeten müslüman âileleri de yok değildir.

Aziz Din Kardeşlerim,

Biliyorsunuz ki Resulullah (s.a.v.) efendimiz de bir yetim idi. Doğmadan evvel babasını, doğduktan bir müddet sonra da annesini kaybetmişti. Önce dedesi, sonra da amcası himayesinde büyümüşlerdi. Câfer-i Sâdık (r.a.) ye sormuşlar:

— Resulullah niçin yetim kaldı? Demiş ki:

— Onun üzerinde hiç bir mahlûkun hakkı kalmasın diye. (7).

İşte Aziz Cemaat,

Bu son derece mühim olan mevzuya kısaca da olsa temas etmiş bulunuyoruz. Sözlerimi Resulullahın (s.a.v.) in şu iki hadis-i şerifi ile bitiriyorum: (Yetim ve kadın, bu iki zayıf hakkında Allah'tan korkunuz) (8), (Yetimin ağlamasından arş titrer) (9).

(1) H. B. Çantay, Kur'an-ı Hakîm ve Meâl-i Kerim, c. 3, s. 1192. Dipnot, 16, İst. 1959.
(2) en-Nisa, 2.
(3) el-İsra, 34.
(4) Ahmed Davudoğlu, Selâmet Yolları, c. 2, s. 357, İst. 1967.
(5) H. B. Çantay, Kur'an-ı Hakîm ve Meâl-i Kerim, c. 3, s. 122, Dipnot, 4, İst. 1959.
(6) en-Nisa, 10.
(7) H. B. Çantay, Kur'an-ı Hakîm ve Meâl-i Kerim, c. 3, s. 1191. Dipnot, 11, İst. 1959.
(8) M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'ân Dili, c. 2, s. 1280, İst. 1935.
(9) M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'ân Dili, c. 1, s. 769. İst. 1935.

İHLÂS

Ehlullahtan Ebû Ya'kubüssûsî buyurmuştur ki:

«Amelde öyle ihlâs bulunmalı ve o kadar gizli tutmalı ki onu yazmak için melek bilmemeli ve bozmak için düşman, yâni şeytan farkına varmamalı.»

KUR'ÂN

Ey feyzi, erilmez ebediyetlere manzur,
Ey maşrıkı, âfâk-ı ülûhiyet olan nur.
Günden güne sönmekte semalardaki ecram,
Lâkin edecek nurunu günler senin itmâm.
Bir öyle semasın ki hududun ebediyyet,
Bir mihr-i ezelsin ki muhitin ehadiyyet.
Dağlar değil, ancak, eğlenler sana karşı,
Ulviyet-i vecdin getirir secdeye arşı,
Âyetlerinin her biri pür nur-i Hudâ bir,
Manzume-i şemsiyye ki meşhun-i
Her bir kelimen bir ebedî şems-i hakayik,
Her nokta, bir kevkeb-i Hak denmeğe lâyık.
Bir parladı şu'len beşeriyyet uyuyordu,
Şimşek gibi vicdanların a'makına vurdu.
Bir başka seher başladı, insanlık uyandı.
Ya Rab o, ne ulvî o ne kudsî lemeandı.
Bir vech-i ilâhî gibi ettin de sen işrak,
Zulmetleri birden bire hep eyledin ihrak.
Biçare beşer kök gibi mechule koşardı,
Vahşetlere düşmüştü, karanlıkta yaşardı.
Bir mevc-i furugunla alevlendi gönüller.
İyman ile çalkandı zuhur ettiği yer.
Mülhidlere bir anda eriştirdi hidayet,
Vahşilere bahş etti hayat-ı melekiyyet.
Ey vech-i tecellâdan inen tabeş-i iyman
Ey dine esasatı kuran hazreti Kur'ân,
Bir meş'alesin senki yakan nurunu Haktır;
Kaldıkça o Hak lem'a-i feyzin yanacaktır.

Naim HAZIM

GERÇEKTEN, ALLAHU TEÂLÂ, MELEKLERİ, YER-GÖK EHLİ, HATTÂ YUVASINDA KARINCALAR, SUDA BALIKLAR İNSANLARA İYİLİĞİ ÖĞRETENLERE DUA EDERLER.

Hz. Muhammed (S.A.S.)

Hz. Enes'in Namazı

(Baştarafı 7. sayfada)

— Merhaba Şeyh Ahmed, dedi.
Elini öptüm, devamla bana:
— Mısır'a git, dedi.
Ben :
— Ey Sultanım, kiminle gideyim, diye sordum.
Cevaben :
— Kalk, benimle (gel) sana bir adamın yanında kiralık (bir yer) bulalım, dedi.

O zâtla beraber gittim. Nihayet Mısırlıların istasyonu olan bir mahalle geldik. İhtiyar zât bir Mısırlının çadırına girdi, onunla beraber ben de girdim. Selâm verince çadır sahibi ayağa kalkıp, o zâtın elini öptü ve son derece ta'zim gösterdi. Heybetli ve ak sakallı zât çadır sahibine :
— Maksadım Şeyh Ahmed'i ve annesini Mısır'a kadar götürmendir. Fazlaca öldükleri için develer bu sene çok pahalı ve kiralamak da hayli güç, dedi.
Çadır sahibi :
— Hay hay, dedi.
İhtiyar :
— Ne kadar istiyorsunuz, diye sordu.
Çadır sahibi :
— Siz nasıl isterseniz Efendim, cevabını verdi.
İhtiyar :
— Şu kadar olsun, deyince o da :
— Pekiyi, dedi.
İhtiyar zât kiranın büyük bir kısmını da cebinden verdi ve bana :
— Git, anneni ve eşyalarını getir, dedi.
Onlar oturuyorken, kalkıp annemi ve eşyalarımı getirdim. Kiranın geri kalanını da Mısır'a vardıktan sonra almasını şart koştu, o da kabul etti.
İhtiyar zât bir Fatiha okudu, benim için o adama hayır tavsiye etti ve yanından kalktı. Ben de onunla beraber yürüdüm. Mescide geldiğimizde bana :
— Haydi, sen benden önce gir, dedi.
Girdim ve namaz vakti oluncaya kadar onu bekledim. Fakat göremedim. Tekrar aradım, yine bulamadım. Anlaştığımız adamın yanına dönüp o ihtiyar zâtın kim olduğunu ve yerinin nerede bulunduğunu sordum. Cevaben :
— Ben onu hiç tanımam, bugünden önce de hiç görmemiştim. Fakat yanıma gelince, bende ömrümde şimdiye kadar hiç olmayan bir korku ve heybet meydana geldi, dedi.

Tekrar döndüm, o ihtiyar zâtı tekrar aradım, gözüme yine ilişmedi. Bunun üzerine Şeyhimiz Safiyyüddin Ahmed'e varıp o zâttan bahsettim. Şeyhimiz dedi ki :
— O, Abdülmuttalib oğlu Hz. Hamda (R.A.) Efendimizin rûhâniyetidir. Senin için bir cesede bürünüp geldi.

Artık kiraladığımız adamın yanına döndüm ve Mısır'a doğru yola çıktık. Yolda o adamdan şimdiye kadar hiçbir hazer ve seferde görmediğim sevgi, ikram ve iyi ahlâk örneği gördüm. Bunların hepsi Hz. Hamza (R.A.) Efendimizin yüzü suyu hürmetine idi. Bütün bunlardan dolayı Allah'a hamdolsun.» (2).

Terceme eden : **A. G.**

---

(2) Aynı eser, Sh. 133-134.

selâm

Mü'minin mü'mine bakışı Selâm,
İman ile kalbin akışı Selâm.
Her sözden daha hoş, öncedir Selâm,
İslâmın bağında goncadır Selâm.
Sözün en tatlısı, ferahı Selâm,
Cennet lisanının miftahı Selâm.
Mü'min kardeşlerin borcudur Selâm,
Rayihası burcu burcudur Selâm...
Allahın yolunda tanışma Selâm,
Hayırlı işlerde danışma Selâm.
En güzel temenni ve niyyet Selâm,
İslâm ümmetine emniyet Selâm.
Alçak gönüllülük, tevazu Selâm,
Hak aşkından doğma bir arzu Selâm.
Samimiyet, dostluk, itimat Selâm,
Ayni ulvî sözde ittihat Selâm... ,
Mutluluk, esenlik, saadet Selâm,
En kolay, en kârlı ibadet Selâm.
İnsanî, islâmî bir hüküm Selâm,
Selâmün aleyküm; aleyküm selâm...

Enver TUNCALP

Rabbin bal arısına: «Dağlardan, ağaçlardan ve (insanların senin için yapacakları) çardaklardan evler (kovanlar) edin, sonra meyve (ve çiçek) lerin her birinden ye de Rabbinin (bal imâlinde öğretdiği ve) kolaylıklar gösterdiği yaylım yollarına git» diye ilhâm etti. Onların karınlarından (ağızlarından) renkler çeşidli şerbet (bal) çıkar ki onda insanlar için şifâ vardır. İşte bunda da tefekkür edecek bir zümre için elbette bir âyet var.

(Kur'an-ı Kerîm
(En-Nahl sûresi, 68-69)

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

YİRMİNCİ asıra ait en ileri bir filozofun, komünizmi: **«çâresiz kalmış Batı aydınının intiharı»** diye târif ettiğini...

● Rus emperyalizminin acı çilesi içindeki yüz milyonlarca mâ'sum esir kitlenin elli milyonunun bizim, özbeöz Müslüman-Türk kardeşlerimizden olduğunu...

● Gürcü Yahudisi olan Stalin'in asıl isminin, Gürcü dilinde «Yahudioğlu» manasına gelen **«Çugaşvili»** olduğunu...

● Peygamberimizin ümmeti içinde, bir rek'at namazda bütün Kur'ân-ı Kerîm'i hatm etmenin, yalnız: Osmân ibn-i Affân, Temîm-i Dârî, Sa'd bin Cübeyr ve İmam-ı A'zam Ebû Hanîfe Hazretlerine nasib olduğunu...

● Yalnız rûhu kabzolunduğu yerde yedi bin kerre Hatm-i Kur'ân okuyan İmam-ı Â'zam Ebû Hanîfe Hazretlerinin: **«Ömrümde bir kerre güldüm; Ona da pişmanım.»** dediğini...

● Osmanlı Meclis-i Mebusanında mebusluk yapmış olan Emanoel Karasso'nun İtalyan tabiiyetinde Türk vatandaşı Yahudi olduğunu... Ve 8 Haziran 1908'de Roma'ya giderek, Roma Belediye Reisi E. Natan ile görüştükten sonra İtalyan Genel Kurmayına: **«Osmanlı Ordusunun can damarını koparacak sırlar»** diye bir tomar vesika vererek, İtalyan'ların Trablus'a asker çıkarmalarına yardımcı olan bir casus olduğunu...

● 1895'de Osmanlı Demiryollarının işletmesinden milyarlar kazanan Yahudi Hırtch'ın, Türkiye'de kazandığı bu paralardan 12,5 milyon altını dışardaki Yahudilere verilmek üzere vasiyet ettiğini...

● Meşhur Martin Luther'in, **«Fischer'den»** isimli kitabının 70'inci sahifesinde: **«Yılanlar nasıl sokmayı bırakmazsa Yahudiler de kendilerinden olmayanları fırsat buldukça zehirlemekten geri durmazlar.»** dediğini.

● 1914'de Amerika'daki 246 silâh fabrikasından 243'üne sahib olduğunu söyleyen Mernard Baruh'un, **«İtalya Rizorta»** adındaki farmason teşekkülünün üstadı ve İtalyan casusu Emanoel Karasso vasıtası ile Adriyatik yolundan Arnavut ihtilâlcilerine 14 milyon dolarlık silâh ve mühimmât yardımı yaptığını...

● Sadr-ı Â'zam pâyesine kadar yükselen ve farmasonlukta meşrik-i â'zam derecesine ulaşan Talât Paşanın, Türk Ordularının hezimeti kahkahariyenin eşiğine ayak bastıkları zaman hâin Yahudi Karasso'nun yakasına yapışarak kemâl-i hiddet ve tehevvürle: **«Be herif, hani mason kardeşlerimizin yardımı?!..»** diye feryat etmesi, tarihlerde misline tesâdüf edilmemiş cehâlet ve budalalığın bir şaheseri olduğunu...

● İttihad ve Terakki'ci Enver Paşanın Basra'dan Bosna-Hersek'e kadar bir İmparatorluğu yıkıp da İstanbul'dan kaçarken söylediği acı itirafında: **«Biz, Sultan Abdülhamid'i anlamadık; siyonistlere âlet olduk. Bizi, beynelmilel farmasonluk istismar etti. Elimdir, fakat... siyonizm için çalışmışız... Maâlesef»** dediğini...

● Aslen Macar mûsevisi olan Midhat Paşanın, Osmanlı hanedanını ilgâ ederek, yerine Âl-i Midhat'ı ikâme etmek sevdasında olduğunu...

● Müddet-i hayatında alnı secdeye değmeyen Midhat Paşa Tâif zindanlarında can verdiği zamanlar, Yahudi dönmeleri ile farmasonların, kasden O'nun namaz kılar iken öldürüldüğünü yaydıklarını...

● Vaktiyle Selânik, İstanbul ve Mısır'da hahambaşılık yapmış olan Hayım Naum'un, Türk İstiklâl Savaşlarının kumandanı Mustafa Kemâl ile Avrupa ve Amerika'nın büyük siyasî şahsiyetleri ve ezcümle o zamanki İngiliz Hariciye Nâzırı Lord Gürzon arasında mutavassıtlık vazifesini yaptıktan sonra 1922'de Lozan'da «Türk Sulh Murahhas Heyeti» ne aşağıdaki:

«1 — İslâm Hilâfetinin lâğvı.

2 — Osmanlı Hanedanının vatandan kovulması, mal ve mülkerinin müsâdere edilmesi. [Bütün bunun sebebi, Sultan Abdülhamid'in Filistin'de kendilerine yurt vermemesinin intikamıdır.]

3 — Türkiye ile diğer bütün Müslüman memleketler arasındaki münâsebâtın suret-i kat'iyede kesilmesi...

4 — Şer'i ve adlî bütün kânunların lâiklik esaslarına göre tebdili.» şeklinde dört maddelik bir teklif yaptığını...

Ve...

● İki ay önce Vatikan tarafından İstanbul'a gönderilen 40 kadar papazın, Ayasofya'da: Hıristiyan dininin icab ettirdiği şekilde istavroz çıkardıklarını...

Biliyor musunuz?

HABERLER ve KRİTİĞİ

KENDİ BİNDİĞİ DALI KESEN BİR MÜESSESE

Yıllardır zu memleketin irfan hayatında bir boşluğu doldurma iddiasında olan İlâhiyat Fakültesi var. Bu Fakülte memlekette hissedilen manevî sahadaki eleman kıtlığını gidermek, İslâmın ruhlara canlılık bahşeden hükümlerini öğretmek ve öğrettirmek için açılmıştır. Gel gör ki kasıtlı olarak müessesenin içine sokulan İslâm dışı, İslâm düşmanı bazı müfsitler sık sık bu ulvî müessesenin manevî havasını ihlâl ederek, müslüman mahallesinde salyangoz satmaya yeltenen kıptî gibi ,kendi öz müessesemiz olan İlâhiyat Fakültemizde İslâm ve müslüman düşmanlığı yaparlar, hatta bu tecavüzü kavlî sahadan fiilî sahaya bile intikâl ettirirler. Bu nevi kanunsuz tecavüzün en tipik örneğini son günlerde, İslâmın tesettür emrini cesaretle yerine getirmeye çalışan bir kız talebeyi ve derste hocasına soru soran iki erkek talebeyi atarak vermişlerdir. Ne kadar garip ki, kanunlar açıkça ahlâk dışı olan mini eteği yasak ederken mini etekli çıplak üniversiteli kızlar el üstü tutulurken, başını bir müslimeye yakışır şekilde örten kız Fakülteden atılır ve hocaya soru soran öğrenci okuldan tard edilir. Garip bir zihniyet ve tutum. İlâhiyat Fakültesi demek, İslâmın bütün meziyetlerinin tatbik edildiği yer demektir. Hem İlâhiyat tedrisi yapıb hem de dinin emri olan tesettüre riayet etmiyeceğiz, edenleri de okuldan kovacağız. Bu kendi bindiği dalı kesen kimsenin haline benziyor. Efendiler siz maişetinizi İslâmın yüzü suyu hürmetine temin ediyorsunuz. İslâmiyetin emir ve yasaklarını kesmeye kalkışmanız kendi helâkınız olacaktır. Dinî bir müessesede dinsiz, gayrî samimî insanlar. İlim anlayışıyle bağdaşmıyacak bir durum.

Hani siz mesûller, kürsüye geçtiğiniz zaman ilmî müsamahadan, fikire hürmetten bahsedersiniz de başkalarının fikirlerine ve inançlarına hürmet etmezsiniz. Demek siz yalancı insanlarsınız. Neden fikre ve soruya karşı dehşet, telâş ve tecziye... Bu hâdise göstermiştir ki, İlâhiyat Fakültesinde gayri samimî inançsız kimseler vardır. Bu ne biçim ilim anlayışıdır. İnanca hürmet etmesini dahî bilmeyen bu prof.'ların burada işi ne, hiç olmazsa imanı ne olursa olsun, herkesin imanına hürmet eden, karşısındaki insanların mukaddes değerlerine saygı gösteren kimseler getirilmelidir. İslâm uğrunda mücadele veren İlâhiyatlı kardeşlerimizi tebrik ve desteklerken bu, eşi görülmemiş zulüm hareketinin elbette hesabının sorulacağını mezkûr Fakültenin idarecilerine duyurmak isteriz. Onlar yaptıkları şenatın muhasebesini millete vermek mecburiyetindedirler. Onlar bugün 32 milyonun kahr-u gazabını üzerine çekmiş durumdadırlar. Bu millet acele etmez ama mutlak hesap alır. Bunu böylece bilmelisiniz.

900 BİNDE 51 BİN

Fransa'da yapılan bir istatistiğe göre doğan her 900 bin çocuktan 51 bini gayri meşru, veled-i zina imiş. Ayrıca gayri meşru çocuk doğuran günahkâr anneler de çocuk yaşta denebilecek 14-15 ve 18 yaş arasındaki kızlarmış. Sosyoloğların ifadesine göre genç kızları kötü yola sürükleyen sebepler: ailenin kontrolsüzlüğü, serbesti taraftarlığı ve bizimkilerin tabiriyle «cinsel eğitim»miş.

Cinsî bakımdan çocukları eğiteceğiz derken ancak olgunların bilmesi gereken bir çok şeyler çocuklara anlatılınca, çocuklar merak saikasıyle bu duruma düşüyormuşlar.

Garip, bir zamanlar memleketimizde de böyle bir terane tutturmuşlardı «Gençliğin cinsel sorunları ve cinsel eğitimi». Meğer adamlar cinsel, sorun, mırın, kırın derken memleketin başına büyük felâketler getirmek istiyorlarmış. Bu haber bize şöyle bir hesabı düşündürdü. Fransa'da her 900 binde 51 bin zina çocuğu olduğuna göre dünyanın bir çok memleketlerinde durum bundan aşağı değildir. Bu duruma nazaran senelik artışı 30-35 milyon olan dünyaya her sene 500.000'e yakın piç geliyor. Buna eski piçleri de ilâve edecek olursanız büyük bir yekûn tutar. Demek ki, dünyanın hızla piçleşmesinin bir sebebi varmış.

İKİ HABER

Günlük gazetelerin koleksiyonları arasına gömülüp giden yüzlerce haberlerden ikisinde şöyle deniyordu: «Gayri meşru çocuğunu diri diri toprağa gömdü», «Yeni doğan çocuğunu otomobil altına attı.»

Evet, yukardaki olaylar 20. asrın Türkiye Cumhuriyetinin en kalabalık şehirlerinden olan İstanbul ve İzmir'de oluyor. Bu yüz kızartıcı, utanç verici, gayri insanî olayın failleri ne Amerikanın kızılderilileri, ne de Afrikada yaşayan yamyamlar, ne de Avusturalya yerlileri. Bu insanlar yüz yıldan beri uvrupalılaşma, medenîleşme yaftası altında imanı çalınmış, haya duygusu yok olmuş, acıma ve merhamet hissi dumura uğramış zavallı, bedbaht Türk kadını veya erkeğidir. İhtiyar dünyanın bir parçasını işgal eden, her türlü manevî hasletlerini kaybetmiş veya kaybetmekte olan bu, başka dünyanın insanlarının böyle hareketleri insana gayri ihtiyarî olarak tarihi hatırlatmaktadır. Tam bundan 14 asır evvel cahiliyet devrindeki insanlar da aynı şeyi yapıyorlardı. Ama hiç olmazsa onların yaptığı batıl da olsa bir inancın neticesiydi. Bugünün insanının yaptığı bu fecaat ise sadece bir dakikalık gayrî meşru hayvanî zevkin, kendinden geçişin yüz karasını örtmek içindir. Hayvanların dahî yapmaktan haya duyduğu yavrusunu öldürme olayından insanları tarihte İslâmiyet kurtarmıştı. Bugünkü adiliklerden de insanları ancak İslâmiyet kurtaracaktır. Kurtarıcı kudret İslâmda mevcuttur.

ŞEKER YERİNE KİTAP

Babasının ruhuna ithafen mevlid okutan Adana Yeni Camii İmam-Hatibi Kazım Yapıcı şimdiye kadarki alışılagelmiş usulü kaldırarak cemaata şeker yerine birer kitab hediye etmiştir Gerçekten sayın meslekdaşımız çok yerinde bir jest yapmışlar. Bugün için müslümanların ihtiyacı şekerden ziyade ilme ve kitabadır. Sayın Kazım Yapıcıyı örnek hareketinden dolayı tebrik eder, diğer müslümanlara numune-i imtisal olmasını Allah'tan niyaz ederiz.

ACI BİR HABER

Adana İmam-Hatip okulu üçüncü sınıfında okumakta olan Necati TANIN tutulduğu bir hastalık sebebiyle kaldırıldığı Ceyhan Devlet Hastahanesinde vefat etmiştir. Ömrünün baharında rahmet-i rahmana kavuşan genç kardeşimizin kederli aile ve ideal arkadaşlarına başsağlığı ve kendine Allah'tan rahmet temenni ederiz.

L Â T İ F E

Son günlerde bir politikacının bir müftüye kâfir dediği şayiası dolaşıyor ağızlarda. Dünya ters mi dönmeğe başladı bilmiyoruz? Eskiden müftüler tekfir ederdi, şimdi müftüler tekfir ediliyor. Her neyse bu haber bize bir şeyi hatırlattı. Vaka şu : XVII. asır Divan şairlerinden meşhur NEFÎ'ye zamanın şair olan Şeyhülislâmı Yahya Efendi şöyle der :

Şimdi hayl-i suhanverân içre
Nef'i mânendi var mı bir şair?
Sözleri Seb'a-i muallâkadır,
İmreülkays kendidir kâfir!

Bunu duyan şâir Nef'i de şöyle cevap verir :

Bize kâfir demiş Müfti Efendi,
Tutalım ben ana diyem müselmân;
Varılınca yarın rûz-i cezaya
İkimiz de çıkarız anda yalan!

Politikacı ve müftünün yalan çıkmayacaklarını bilmiyoruz ama, sonuncunun yalan çıkmıyacağına inanıyor, fakat diğerini pek garanti edemiyoruz?

DİN ADAMLARINI VE MÜSLÜMANLARI KOVMUŞLAR

Din daamlarının yanısıra solcular da uyanmağa ve ölülerine sahip çıkmağa başladılar. Artık onlar da ölülerini kendi kitablarına göre defnetmek istiyorlar.

Olay T.İ.P. «Bir Sosyalist Gitti» çelengini de taşıyan ve intihar ederek ölen O.D.T.Ü. Öğretim üyesi Ömer İnanç'ın cenazesinde oluyor. Habere göre Ömer İnanç'ın babası ve yakınları hocaların ellerinden tabutu zorla alarak «Sizi de gömeriz, kafanızı kırarız, defolun buradan, sosyalistimize kimse elini süremez» diye kovmuşlardır.

Eh, bu ihtar İslâm düşmanlarına, İslâm muamelesi yapan din adamlarına ve müslümanlara bir ders olsun da bir daha böyle şeyler yapmasınlar. Herkesin hakkını herkese vermek gerek. Horoza buğday, sarrafa inci, hocaya kitab, cahile para...

İLTİCA

Doğu Türkistanda Komünist Çin mezalimine dayanamayan bir çok Müslüman-Türk kardeşlerimiz Cenevre'deki Mülteciler Yüksek Komiserliğine müracaat ederek Türkiye'ye göçlerinin teminini istemişler. Türkiyenin de teşebbüsüyle ilk postada 164 vatandaşımız Kızıl Çinden Türkiye'ye gelmişlerdir. Son zamanlarda Komünist ülkelerden hür ülkelere göç ne kadar arttı. Türkistanlıların başına gelenleri ibret ve dehşetle öğrenip komünizme ışık tutan yerli kızıl ajanlarla komünizmle mücadele etmeyen gafil vatandaşlarımız intibaha gelmeli ve bir an evvel aklını başına almalıdır. Komünizmin girdiği yerde hayat hakkı yoktur. Bugünkü idareyi ve düzeni beğenmeyenler komünist belâsı gelip çatınca bugünleri çok ararlar ama ne çare bulamazlar, çünkü iş işten geçmiştir. Komünizme ve komünistlere karşı uyanık olmalıyız.

«EKMEĞİ MUHTEREM TUTUNUZ»

Başlıktaki söz Hz. Peygamberindir. Bu söz İslâmın ekmeğe ve nimete verdiği değerin ölçüsüdür. Eski müslümanlar ve atalarımız bu hadisi şerife ittibaen ekmeğe çok hürmet gösterirler ve onun telef olmasına asla göz yummazlardı. Ne yazık ki diğer manevî hasletlerimiz gibi ekmeğe hürmet duygumuzu da kaybettik. Artık en ücra köyümüzden tutun da en büyük şehrimize varıncaya kadar ekmek taş, toprak yerinde tutulmaya başlandı. Köylerde ekmek ayaklar altında çiğnenirken şehirlerde evlerin çöp tenekelerini dolduran biricik madde haline geldi. Diğer taraftan ekmek bazı modern beylerin en tabiî (!) ağız temizleme vasıtası haline gelmiştir. Artık büyük şehirlerde at arabalarıyle küllüğe ekmek atmak günlük hâdiseler arasındadır.

Ekmeğe hürmet, Allah'a hürmettir. Allah'ın nimetini hiçe sayan, insafsızca israf eden Allah'a hürmet etmiyor demektir. Türkiye çapında sadece atılan ekmekten yapılan iktisadî zarar milyarları aşar. Meselâ sırf İstanbul şehrinde senede küllüğe atılan ekmeğin tutarı 180 milyonu bulmaktadır.

Millet ve müslümanlar olarak ekmek üzerine çok titremeliyiz. Ekmeğin tek parçasının dahi telefine göz yummamalıyız. Ailede ekmek işi öyle ayarlanmalı ki, anne ve baba başta olmak üzere ancak yenecek kadar alınmalı ve alınan mutlaka yenilmeli. Eğer bugün millet olarak bir bereketsizlik hissediyorsak bu ekmeğe karşı hürmetimizin olmayışındandır. Ekmeği telef etmez, hürmet edersek en kısa zamanda anbarımız dolacak ve kesemiz bereketlenecektir.

Allah'ın insanlara verdiği en büyük nimet olan ekmeğe, saygı göstermek mecburiyetindeyiz. Ama lokantaların müşterilerinden geri kalan parça ekmekler, sanki taş, toprak gibi, at arabalarına yükleniyor ve halkın gözü önünde ana caddelerden rahatlıkla geçirilebiliyor. İşte, yukarıdaki resim, nimete saygı göstermesini bilmiyenlerin saygısızlığını tesbit etmektedir.

Foto: Gündüz SERDENGEÇTİ

BÜYÜK KAPI (EK)

Peygamberimizden başlıyarak zamanımıza kadar gelen Altın Halkanın kol başlarından 32 Velinin ruh hayatı bu eserde dile getirilmiştir. Okuyunuz ve okutunuz.

Yazan :
N. Fazıl KISAKÜREK

Tevzi Yeri : OKU Mecmuası, P.K. 105 KONYA

(Ödemeli ve Tenzilâtlı gönderilir.)

27 Mayıs İhtilâli ve Sebepleri

Yazan :
Ord. Prof. Ali Fuad BAŞGİL

Eser : 288 Sahife olup, Fiatı 15 Liradır. Ödemeli olarak gönderilir.

İsteme Adresi : OKU Mecmuası P. K. 105 KONYA

İLMİN FAZİLETİ

Peygamber Efendimiz :

— İlim meclisinde bulunmak, bin rek'at namaz, bin hastayı ziyaret ve bin cenazeyi teşyiden değerlidir, buyurduklarında, dinleyenler :

— Ey Allah'ın elçisi, Kur'ân okumaktan da hayırlı mıdır? diye sorunca Peygamber Efendimiz cevaben :

— Kur'an ilim ile fayda verir. Mânâsı anlaşılmadan bir fayda sağlamaz, buyurmuşlardır.

İÇİMİZDEKİ ŞEYTANLAR

(Baştarafı 18. sayfada)

lâkı yıkan müstehcen dergiler meydan okuyor. Dikkat buyurunuz. Herşey yerli yerinde. Bu şeytanlar sistemli çalışmaktalar. Hepsi de Müslüman Türk milletinin varlığına kasdetmekteler. Şeytanca oyunlarını oynamaktadırlar. Bu şeytanlar bilinmedikçe elbette ki mücadele edilmesi zorlaşacaktır. Onun için mutlaka bu içimizdeki şeytanları, bütün yönleriyle tanımaklığımız, aynı silâhlarla mücadele etmekliğimiz gerekmektedir.

Yolsuzluklar devam ettikçe, gerçek adalet tahakkuk ettirilmedikçe, bu başıboşluk sürdükçe, fakrü zaruretler giderilmedikçe, yaşamada gözle görülen dengesizlik hoş görüldükce, başıboş gençlik önlenmedikçe ve ruhen boşalan gençliğe gerçek bir ideal verilmedikçe, böylesine avâre olan matbuat dizginlenmedikce, noldum delisi ve türedi zadegânların gece kulüplerindeki gözlere batan çılgınca eğlenceleri önlenmedikçe, iman dolu bir sevgiyle halka doğru yönenilmedikçe; bu içimizdeki şeytanlar durmadan zehirlerini akıtacaklardır. İyisi mi uyanalım. Memleketin gerçek evlâtları olarak milli olan meselelerimize sahip çıkalım. Olanca yolsuzluk ve kötülüklerle mücadele edelim.

DİKKAT

1 — Bütün mektup ve havalelerinizde abone numaranızı mutlaka bildiriniz. Abone numaranızı unutmayınız.

2 — Mektup ve havalelerinizi **OKU MECMUASI, P.K. 105 - KONYA** adresine gönderiniz.

3 — Yeni abone oluyorsanız, havale kâğıdınızda veya mektupta bu hususu mutlaka belirtiniz.

4 — Mektuplarınızı mümkün mertebe okunaklı ve kısa yazınız.

5 — Adresinizin değişmesi halinde abone numaranız ile birlikte yeni adresinizi mutlaka bildiriniz.

6 — Eski abonelerinizde her yıl hesabınızı ihmal etmeden, havale kâğıdınızın arkasına abone numaranızı yazarak gönderiniz.

İslâmın İlk Emri
O K U

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Mehmet Soğancı - ANTALYA* — Mektubunuzda bildirmiş olduğunuz iki arkadaşınız abone kayıt işleri yapılarak adreslerine mecmuaları gönderilmiştir. Yakın alâkanıza candan teşekkür ederiz. Alamadığınız sayıları bildirin gönderelim. Sizin gibi bütün okuyucularımız da adres değişikliğinde bize durumu bildirmek mecburiyetindedirler, aksi taktirde bizim kabahatimiz yoktur. Selâmlam...

★ *S. M. Mustafa Kahveci - İSTANBUL* — Abone kaydınız yapılarak, 12 liralık posta pulunuz hesabınıza işlenmiştir. Alâkanıza candan teşekkür eder, başarılar temenni ederiz.

★ *S. Hayreddin Doğan - ALMANYA* — Bildirmiş olduğunuz isimlerin abone kayıt işleri yapılarak abone bedelleri Zeki Sakallı'dan tahsil edilmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, bu alâkanızın devamını bekler, selâm ve sevgilerimizi bildirir, Allahtan iyi günler temenni ederiz.

★ *S. Sabri DUYAR* — Göndermiş olduğunuz 30 liralık havaleniz hesabınıza işlendikten sonra aboneniz; 99. sayıda bitecektir. İsminiz bildirmiş olduğunuz şekilde düzeltilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Sami Ayhan - BALIKESİR* — Göndermiş olduğunuz 60 liralık havaleniz Mehmet Ertana, Mustafa Sünbül, Ahmet Ertkolu'nun hesabına işlenmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarınızı sunarız.

★ *S. Sezâi Bahar - MANİSA* — Bildirmiş olduğunuz yanlışlık giderilerek daresinize yalnız bir mecmua postalanacaktır. Hesabınız sizin bildirmiş olduğunuz numarada toplanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Halil Ulubaş - NİĞDE* — Mecmuamızı bir kardeşinizin de görerek beğendiğini bildiriyorsunuz, sizin de daha başka kimselere tanıtacağınızdan eminiz. Abone kaydınız yapılarak adresinize «Büyük Kapı - Ek» kitabı gönderilmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Niyazi Ayan - Mustafa Dinler - TURHAL* — 24 liralık havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Selâmlar...

★ *S. Ahmet Barun - AKHİSAR* — Adresiniz değiştirilerek 12 liralık havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Alâkanıza teşekkürler...

★ *S. İbrahim Eroğlu - TOKAT* — Dua ve temennilerinize candan katılır, göndermiş olduğunuz 12 liralık havalenizin hesabınıza işlendiğini bildirir, Allahtan muvaffakiyetler temenni ederiz. Selâmlar...

★ *S. Musa Mert - ADANA* — Sizin de takdir edeceğiniz gibi bir mecmua bir veya birkaç kişinin gayreti ile çıkmasına imkân yoktur. Sizler bizi maddeten desteklediğiniz taktirde bizim yükümüz daha hafifliyerek meselenin daha da derinine inmek fırsatını vermiş olacaksınız. Bütün istekleriniz yerine getirilmiştir, yeni yeni aboneler yapmanızı bekler, Allahtan başarılar temenni ederiz.

★ *S. Mehmet Emregil - ERZURUM* — Mektuplara hususi olarak cevap vermeye imkânımız olmamakla beraber, mektubunuzun ehemmiyetine binaen size hususi olarak cevap verilmiştir. İstekleriniz yerine getirilerek isimlerini bildirmiş olduğunuz 11 arkadaşınızın abone işleri yapılarak havaleleri işlenmiştir, alâkanıza candan teşekkür eder, Allahtan bütün işlerinizde başarılar temenni ederiz.

★ Sayın Necati Can, Namık Alıcıoğlu, İzzet Candan, Ali Bozuyük, Halil Öztürk, Sabri İrlan, Mustafa Koç, (Bilecek) Mehmet Cankaya, Rahim Oğuz, İbrahim Erenal, Sabri Şengüler, Davut Gül, M. Adil Önesil, Ahmet Erbap, Ethem Kurtuluş, Yaşar Taşer, Ömer Ayyıldız.

Yukarıda isimlerini verdiğimiz muhterem okuyucularımızın göndermiş oldukları havaleler alınmıştır. Ne yazık ki; havale kâğıtlarının arkasında abone numaraları veya yeni abone olacaklarını bildirir bir kayda rastlayamadığımız için işleme koyamadık. Bu okuyucularımızdan ricamız en yakın zamanda abone numaralarını veya yeni abone olacaklarını bildirir bir mektuplarını bekler bütün işlerinde Allahtan başarılar temenni ederiz.

★ *S. Ahmet Erenmemmiş - GAZİANTEP* — Duanıza biz de içten katılmaktayız. İsteğinize uyarak abone kaydettirmek istemiş olduğunuz şahısların abone kayıtları yapılmıştır. Mecmuamızın yıllık abone tarifesi şöyledir: Yıllık: 12, Altı aylık: 6 liradır, yıllık abone bedeli peşin alınır. Bu meblâğı gönderirken havale kâğıdınızın arkasına abone numaranız olan 12552 yi yazmayı lütfen unutmayınız.

Gönül dolusu selâm ve sevgiler...

Aşağıda isimleri bulunan sayın okuyucularımızın istekleri yerine getirilmiştir. Hepsine ayrı ayrı selâm ve sevgilerimizi bildirir, alâkalarından dolayı teşekkürü bir borç biliriz.

Sayın Kazım Ala, Sait Gündüz, İshak Yeşilırmak, Raşit Bozgeyik, Zekâr Bakkal, Selim Öğütgen, Necati Boşgelmez, İlhami Eroğlu, Halil Dönmez, M. Salih Soylu, H. Güngör Gürkan, Mustafa Sönmez, Hüseyin Eryılmaz, Ahmet Birinci, Selim Kaptan, Necati Yüksel, M. Ali Yağcı, Mehmet Canpolat, Enver Durukan, Ahmet Gökgül, Cemil Yurtöz ve Ali Erenler.

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdürü :
Muammer HOŞGÖR

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı Tarih : 6.5.1968

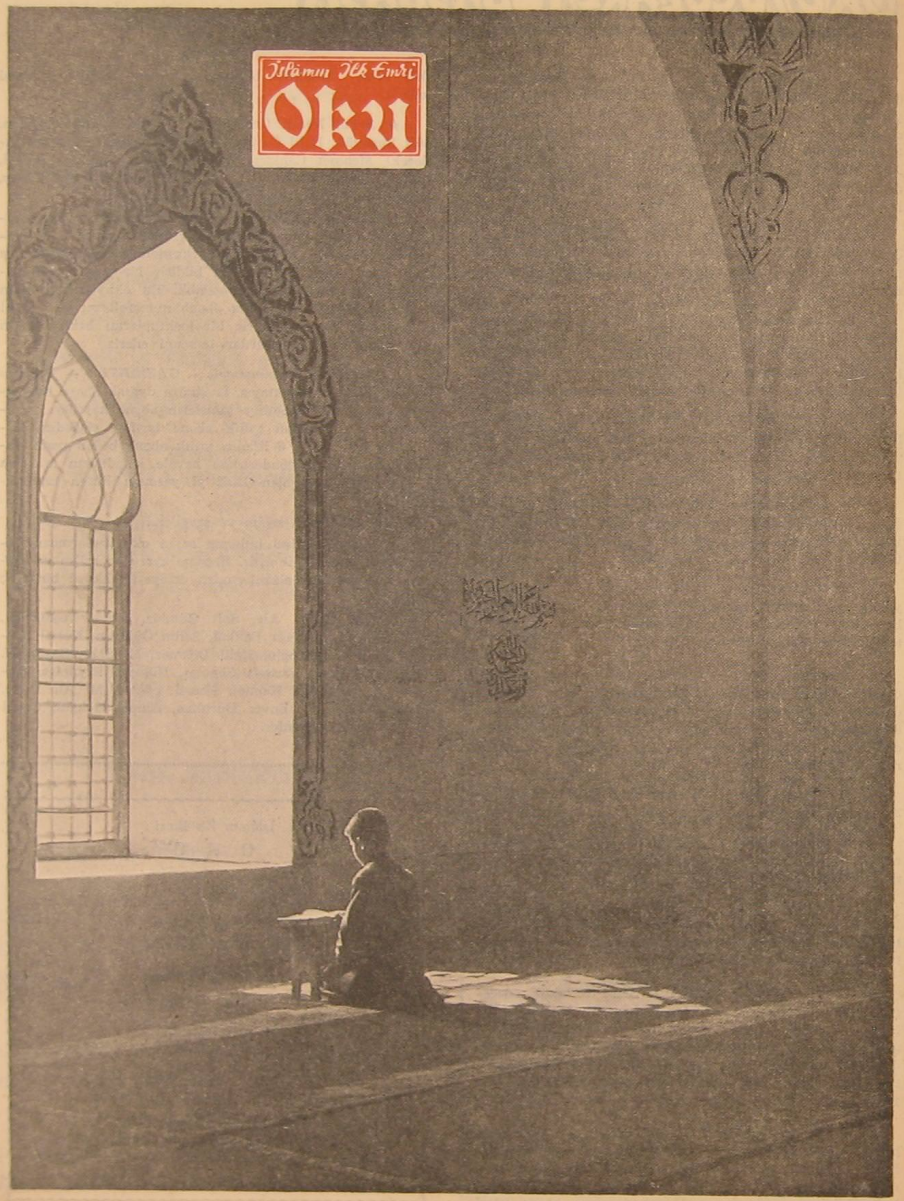

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

Maddecilerin iflâsı

Yıl : 8 Sayı : 78

Rabiulevvel : 1388
HAZİRAN : 1968

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Maddecilerin İflâsı — **Dr. A. Arslan AYDIN**
- Ahlâk — **Fehmi CUMALIOĞLU**
- İstikbâl İslâm'ındır — Yazan: **Muhammed KUTUB** — Terc.: **A. HERELİOĞLU**
- Durum Bu! — **Muammer HOŞGÖR**
- Türk kızları çok güzel Monşer! — **Yaşar GÖKÇEK**
- İslâm, Yeni Medeniyetin Zararlarından Yegâne Koruyucudur — Yazan: **es-Seyyid SÂBIK** — Terc.: **Ahmed GÜRTAŞ**
- Hikâye — **Şeyh Sâd-i ŞİRAZÎ**
- Zekâtta Niyyet — **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Yemeğin Edeblerine Dair Peygamberimizin (S.A.S.) Sözleri
- Yahudilerin Cibril-i Sevmemeleri — **Süleyman ATEŞ**
- Şahadete Hazırım — **Tahsin ÜNAL**
- Güzel Sözler — Der.: **Hasan TEKELİOĞLU**
- Büyük Kısas-ı Embiya'ya Dair — **Gültekin ENGİN**
- Uydu — **Mehmed ŞİMŞEK**
- Ne idin ne oldun kardeşim — **Deniz GÖKÇEK**
- Osmanlı Şeyhülislâmları — **Veli ERTAN**
- Haberler ve Kritiği
- Hadisler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Tevarüs ettiği kıymet hükümlerini şuurunda irfan seviyyesine yükseltemiyen bön kemiyyetlerin kaderi, elbette başlarda gezmek değil, ayaklar altında ezilmektir. Bugün üçbuçuk soysuzun arşa hırlarcasına kopardığı yaygaranın tesiriyle kuşkuya düşerek ricata başlıyanlar, sinenler, etrafa sinme tavsiyesinde bulunanlar, mücadele şartlarının henüz tahakkuk etmemiş olduğunu söyleyenler dünü bilmiyen, dünün mücadele şartlarını tanımıyan eyyam güderlerdir. Ve bunların yeri elbet ileri saflar değil, geri hizmetlerdir. Halbuki her cenk davulu dövende serhadlerde yıldırımlar yığdıran, tufanlar koparan, bir değil bin defa şehit olan milletin çocukları, böyle cihadı terkeder, zaman zemin kollamaya kalkarsa bilinmelidir ki o beklenen zaman hiçbir devirde gelmiyecektir. Çünkü günümüzde en vahşi metotlarla nesillerin beyni yıkanıyor, zemin-zaman kollayanların kolları boynunda kalıyor. Cemiyetin değer hükümlerini ruhunda heykelleştirmeğe memur som gençlik, ilgisizlik ve bilgisizlik yüzünden bugün nâmert ellere, kızıl yuvalara düşüyor. Artık işin fırsat kollama hattâ müdafaaya çekilme zamanı bile geçmiş; kuvvetler muvazenesi olmasa bile içinde bulunduğumuz şartlar, bizi, düşman hiziplerle karşı karşıya getirmiş bulunuyor.

Coğrafya plânında sahip olduğumuz bu topraklara manâda da sahip olabilmek için en az anarşistlerin gösterdiği cesareti bizim de göstermemiz, kendi meselelerimize sahip çıkmamız lâzımdır. Bir zamanlar, solcu bir lise talebesinin Moskof maslahatgüzarıyla yaptığı temasla tesbit edilmiş ve öğrenci nezarete alınmıştı. Kırk yıldan beri davaların ırzına geçmek suretiyle neseb-i gayr-i sahih fikir (!) veletlerine babalık yapan bir büyük (!) adam, bu vak'ayı mesele yapmış, satılmış ruhlu piçlerin havarisi kesilmişti. Şimdi ise iliklerine kadar bu vatanın maddesine ve manâsına bağlı, ruhuna sadık genç evlâdı, sırf başını örttüğü, fıtratı tercih ettiği için Fakülteden kovuluyor. Mini eteğin altından, bugünün mübtezel kadınının kıymet vermediği fakat aslında «kefen bezine bile mahrem» olan yerlerden sefil iştihalara hisse dağıtmadığı için İlâhiyat Fakültesinden kovuluyor. Fakat ne millette, ne de bu milletin sandıktan çıkardıklarında hiçbir reaksiyon yok. Muhtariyetin zırhına bürünmüş bazı müesseselerin bu türlü davranışlarının hesabı sorulmalı, zırhları delinmeli, o zırhın içinden morarmış dudakların kızıl çehreleri, millet huzurunda teşhir edilmelidir.

Bu, adî bir vak.a değildir. Hem fakültede okuyup, hem de muz gibi soyunarak Yahudi parmağının, Amerikan dolarının idare ettiği dünya avrat pazarına sermaye olmağa gönüllü kızların (!) bulunduğu bir memlekette basit bir olay olmaktan çıkmış, tesettür ve teberrüc meselesi olmuş, küfür ve iman mücadelesi haline gelmiştir.

Şimdi murdar eller, kirli emellerle Müslüman-Türk bacısının yaşmağını açmak istiyenlere deriz ki:

Unutmayınız, Medine'de İslâmın ilk şehidi, misk kokulu bu yaşmak uğruna verilmişti. Yahudilerin tehari, onların, İslâm kadınlarına dil uzatmalarının neticesi olmuştu. Güney Anadolu'nun kurtuluş harekâtı, müstevli askerinin Müslüman kadınlarının örtüsünü çektikleri için başlamıştı. Fuhşun ve zinanın maşerileştiği bir zeminde, iffet ve hayanın sembolü, İslâm kadınlığının remzi olan tesettüre riayet edenler de hürmet görmelidir. Esasen bu vatan daha çok onların yetiştirdiği Mehmetciğin eseridir. Mehmetcik ise sadece ırz, namus, din, diyanet gibi mukaddes mefhumlar uğrunda can vermiştir on asır. Şimdi eğer biz, onun can verdiği değerleri kendi elimizle ber-taraf etmeğe kalkarsak, Mehmetciğin asırlarca akan kanı bir tûfan olur boğar bizi. Dermeçatma kurulan televizyonun deneme yayınlarında bile asil milletin iffet ve hicap perdelerini yırtmak ve gençlerin başarısızlığını «cinsî jimnastik» yapmadıklarına hamletmek gibi bir bayağılığı tervic eden kurumlara «Hööt!» diyemiyenler, iffet ve hayanın mücessem heykeli müstakbel anaların namus örtülerinin yırtılışına da elbette ses çıkaramıyacaklardır. Bu sessizliği yine millet bozacaktır.

İslâmın İlk Emri
Oku

Maddecilerin İflâsı

Dr. A. Arslan AYDIN

GÖZLERİ madde sınırını aşmayan, gönülleri hidâyet ışığına ulaşamayan bir zümre, az da olsa her asırda bulunmakta, Hak Teâlânın varlığına yeni deliller teşkil eden ilmî keşiflere rağmen inad ve inkârlarında devam etmektedirler.

Bu zümre, maddeyi, bütün mevcudat âleminin Halıkı, aslı sayarlar.

Maddecilere göre; bütün bu tabiat âlemi, görmekte olduğumuz yer, gök ve her ikisindeki mevcudât, henüz mahiyeti kesin olarak bilinemiyen ve (esîr) denilen, dâimâ hareket halindeki sonsuz ve şuursuz zerrelerin rastgele hareketi ve tesadüfî olarak birleşmesi ile meydana gelmiştir. Bunlara göre, şu nizam ve güzellik mecmuası olan âlem, ezelî ve ebedî, şuur, ilim, irade ve kudret sahibi, hakîm bir yaratıcının eseri olmayıp, kör bir kuvvetin sevkettiği donuk (cansız) ve şuursuz maddelerin tesadüfi hareket ve birleşmelerinin eseridir!..

Maddecilere göre; «kuvvetsiz madde, maddesiz kuvvet olamaz.» bu sebeple âletle dahi görülemiyecek derecede küçük ve lâtif, kasıt ve şuurdan mahrum olan esîrin boşluktaki hareketi esnâsında bir kısmının tesâdüfî olarak birleşmesi ve bilâhare diğerlerini cezbetmesi ile büyük bir kütle meydana gelmiş, daha sonra bu muazzam kütleden parçalar ayrılarak, bir kısmı; üzerinde yaşadığımız bu dünyayı, diğer bir kısmı; güneş, ay, yıldız ve diğer seyyareleri meydana getirmiştir. O halde bu âlemin aslı; esîr ve atomlardan meydana gelen «Madde» ile, hareketini sağlayan «Kuvvet» den meydana gelmiştir. «Madde de harekette ezelî ve kadîm olduğundan; bunlar dışında bir yaratıcıya lüzum yoktur.» fikrini ileriye sürüyorlar.

Sonra aradan uzun zaman geçince, «Tabiattaki tekamül» kaidesince yeni gelişmeler olmuş, maddenin kazandığı yeni istidatlarla yeni unsurlar vücut bulmuş, madenler, bilâhare hayat sahibi eşya teşekkül etmiş. Canlı varlıklardan önce, en basiti olan nebat, sonra, ihsas ve hareke sahibi olan hayvanlar, daha sonra da mütekamil varlık olan ve şuur, idrak ve tefekkür sahibi bulunan insan meydana gelmiştir. (!)

«İnsan, hayvanların en mütekamili olan ve insana çok benziyen maymun cinsinden gelmiştir» fikri, ingiliz filozoflarından «DARWİN» tarafından «Tekamül nazariyesi» adı ile ortaya konmuştur. Böylece insandaki, şuur, idrak ve tefekkür gibi akli ve nefsî hâdiseler dimağdaki «efâil» ile, yani hep madde ve maddî hâdiselerle izaha çalışılmıştır. Bu nazariyeye göre insan, maddî bir varlıktır. Onda maddî olmayan hiçbir şey yoktur. Nasıl ki, midenin vazifesi hazımdır; dimağın vazifesi de irade ve tefekkürdür. Maddî olan dimağ teşekkül bakımından bu işe kabiliyetlidir, deniliyor.

Bu iddiaya göre, ne ruh, ne akıl, ne de «haşa» Allah vardır. Çünkü; herşeyin aslı maddedir. Bütün eşya ve maddenin zamanla değişmesinden meydana gelmiştir.

Görüldüğü gibi, maddeciler ve tekamülcülerin iddiâları, hiçbir ilmî esasa dayanmayan, delil ve burhandan mahrum ve tamamen hayal mahsûlü olan indi ve mesnedsiz bir faraziyeden ibarettir. Çünkü;

a) Bu faraziye bizzat, kendilerinin koydukları esaslarla tenâkuz halindedir. Zira mad-

(Devamı arka sahifede)

deciler; görülmiyen, his ve tecrübe ile sabit olmayan hiçbir şeye inanmaz, bu gibi şeylerin varlığını kabul etmezler. Öyle olduğu halde nasıl oluyor da, bu âlemin, hiçbir şeyle görülmesi kabil olmayan «Esir» denen zerrelerin şuursuz ve tesâdüfî hareketleri ile meydana geldiğini iddia ediyorlar? Esîr'i görmek, vasıflarını tecrübe ile anlamak kabil olmadığına göre, nasıl oluyor da kendi kaide ve metodlarına aykırı bir faraziyeyi ileri sürüyorlar? Bu bir tenakuz değil midir?

b) Esir, madde ve kuvvet, daima hareket ve değişiklik halinde olduğuna göre, bunlar mümkünattan olup, bizatihi mevcut olan bir müessire muhtaçtır. Bu sebeple, esir'in, her şeyin aslı ve illeti olduğu iddiası, hiçbir ilmi kıymet ifade etmeyen bir hayal ve faraziyeden ibarettir.

c) Sonra maddeciler, hiçbir şeyin sebepsiz olarak vücuda gelmiyeceğini, müreccihsiz tereccühün mümkün olmadığını bildikleri halde, şuur, idrak ve her nevi kemâlden mahrum olan bu zerrelerin muayyen bir nisbet dahilinde birleşerek mahiyet ve evsafı muhtelif olan varlıkları meydana getirmelerinde niçin bir sebep, bir müessir aramazlar? Zerrelerin hepsi aynı evsafta olduğu halde, bazılarının diğerlerinden farklı olarak hareketlerinde bir müreccihin lâzım olacağını nasıl kabul etmezler de, bütün bunları sebepsiz ve müreccihsiz olarak kör bir tesadüfe bırakırlar?

d) Hayat, idrak, irade ve tefekkür gibi şeylerin, bütün bu vasıflardan mahrum olan şuursuz, hareketsiz (cansız) bir maddeden hasıl olmasını nasıl izah edebilirler?

e) Mevcudattaki bu müteaddit ve çeşitli evsaf, küçük bir zerrede nasıl toplanabilir?

Bu gün atomun parçalanması ile, maddecilerin bir düsturu olan «maddesiz kuvvet, kuvvetsiz madde olamaz» nazariyesi iflâs etmiştir.

f) Şu husus da, bu gün ilmen sabittir ki; bu kâinatta vaki olan her şey sabit ve devamlı bir kanuna, bir hikmet ve gayeye uygun olarak vücuda gelmektedir. O halde kâinattaki bu nizam ve güzellik mecmuasının kör bir tesadüfün eseri olduğu nasıl iddia edilebilir?

Evet, kâinatta böyle bir tekamül kanunun cari olduğu aklen muhal değildir. Fakat böyle bir tekamül bir tesâdüfün eseri değil, ancak irade ve kuvvet sahibi bir varlığın, yani Hak Tealânın muktezayı hikmeti olabilir.

Evet, Hak Tealâ, hikmet'i İlâhisi icabi olarak önce bu maddi âlemi, sonra bir takım nebat ve hayvanları, daha sonrada en mütekâmil varlık olarak insanı vücuda getirmiştir. İnsana verdiği akıl ve irade ile, keşiflerde bulunarak terakki ve yükselmesini sağlamıştır. Ancak, bütün bunlar, bizi Allah'ı inkâra değil, bilâkis O'na iymana ve O'nu tasdike ve taktise sevketmelidir. Bugün akl'ı selîm ve iz'an sahibi her insan, madde ve tekâmülcülerin faraziyelerini reddetmektedir.

KÖTÜ HUYLARINDAN HER BİRİNİ BİR ÇALI FARZET Kİ ONUN DİKENLERİ KAÇ KERRE SENİN AYAĞINA BATTI.

— Hz. Mevlâna —

TERBİYESİZCE HUZÛRDA BULUNMAK, GAİB OLMAKTAN VE O HUZÛRDA BULUNMAMAKTAN EVLÂDIR. HALKA İĞRİ OLMAKLA BERÂBER KAPININ ÜSTÜNDE DEĞİL MİDİR?

⁂

EY VÜCÛDU KİRLİ OLAN; HAVZIN ETRAFINI DOLAŞ. LÂKİN ONA KANÂAT ETME DE İÇİNDEKİ SUYA ULAŞ. BİR KİMSE HAVUZUN DIŞARISINDA DOLAŞMAKLA NASIL TEMİZLENEBİLİR?

— Hz. Mevlâna —

AHLÂK

Fehmi CUMALIOĞLU
Kayseri Milletvekili

Ahlâk kelimesinin kökü yaradılış, huy, karakter manasına gelen (hulk) un cemidir. (Çoğuludur).

Lügat manası: temiz, iyi ve faideli huylu olmaktır.

İçtimai manası: İnsanların birbirine karşı manevi davranışlarını düzenleyen, insanları mesut ve huzurlu bir hayat nizamına yönelten, iyiyi kötüden ayıracak ölçü ve kaideler koyan manevi kıymetler manzumesidir.

Felsevi görüşlere göre ahlâkın çeşitli tarifleri yapılmış ise de hepsinde müşterek umde, insan ruhuna fazilet duygusunun hakim olmasıdır. Mücerred anlamlı fazilet kelimesinin, muhtelif devirlerde çeşitli kılık ve manalar gösteren bir mefhum olduğunu vicdan bahsimizde izah etmiştik.

Modern klâsik felsefeye göre ahlâk: Bir aksiyon, fiil ve hareket problemidir. Sorumluluk duygusu, vazife fikri, diğerkânlık hissi gibi özel nitelikler, üstün ahlâkın vasıfları kabul edilmektedir.

İnsanın ahlâklaşması ve medenileşmesi, tavır ve hareketini, niyetini içgüdülerinin tesirinden kurtarıp aklın, kanunların, dini inançların ve içtimai törelerin kontroluna bağlı tutması ile mümkündür. Bir cemiyette insanlar, yasaklar, buyruklar ve bunları gerektiren, hayatı çerçeveleyen bir disiplin içinde yaşarlar. Cemiyet bir canlı organizma gibidir. Dinamiktir. Fakat tam bir organizmaya benzemez. Organizmalar zaruri kanunlara tabidir. Seyirleri değişmez. Cemiyet ise hür iradelerin topluluğudur. Hareket ve tutumunda devamlı ve muayyen bir istikamet yoktur. Buna rağmen cemiyet hayatı kökleşmiş, yerleşmiş alışkanlıklar sistemi halinde görülür.

Ahlâkın: (İnsanın kimseye bir zararı dokunmaması ve sonra da elden geldiği kadar insanlara yararlı olmasıdır) şeklinde pratik bir tarifi de vardır. Bu tarif ahlâk mefhumunun belli başlı temel unsurlarından bir çoğunu ihtiva etmektedir. Bir başka insana zararı dokunmayan bir insan, cemiyetin ahlâk anlayışını çiğneyen bir ahlâksız olabilir. Kendine de zararı dokunmaması lâzımdır. Meselâ bir ahlâk sefili, dejenere bir cinsî sapık gizli olarak bir hayvanla, bir erkekle çiftleştiği zaman ahlâk ölçülerinin dışına taşmıştır. Cinsî sapıklıkta maddî bir zarar düşünülemez. Fakat manevî zarar pek büyüktür.

Şu halde ahlâkın tesisinde içgüdülerin taşkınlık ve sapıklığını önlemek başlıca gaye bilinmedikçe güzel bir ahlâk teşekkül edemez.

İnsanın gayesi kâinattaki hilkat ve tekâmül kanununu göz önünde tutmak olmalıdır. Allahın yaratıcılık kudretinden ilham alarak, yaradılış kanunlarındaki maksat ve hedefi anlıyarak insanın irade ve hürriyeti ile ilâhî meşriyete uymasıdır.

İnsan, biyolojik yapısı bakımından tamamıyla bir hayvandır. İnsan bedenindeki organlar, hayvan uzviyetinde bulunanlarla birbirine tamamiyle benzemekte ve aynı fizyolojik makanizma ile çalışmaktadır. Bunun içindir ki tedavide kullanılacak ilâçlar evvelâ hayvanlar üzerinde tecrübe edilmektedir.

Vicdan bahsinde kısaca temas ettiğimiz gibi içgüdüler maksat ve gayede hayvanlarla müşterekitirler. Hayvanlıktan uzaklaşmak, diğer bir deyimle ahlâklaşmak için egoizm ve cinsel arzuların fazlasını biyolojik gayesinden döndürüp ilâ etmek, yüceltmek lâzımdır.

Viyanalı meşhur Yahudi hekim Freud ve muakiplerinin psikanalist metoduna göre içimizdeki hamlık, egoist ve cinsel insiyak kuvvetleri, içgüdüler cemiyetten gelen ahlâki ve dini baskı ile şuur altının karanlıklarına itilirler. Bu süfli arzular ve ihtiraslar şuur sathına çıkmak için ahlâki ve içtimai duygularımızla devamlı bir savaş halindedirler. Muhitten yani cemiyetten şuura yapılan ahlâki ve dini baskı hafiflediği zaman, ruhun derinlerinde yatan bu şer kuvvetleri şuur sathına çıkar. Melek tabiyatında olan insan bir şeytan karekterini kazanır. Şehvet ve menfaatı peşinde koşan egoist vahşi bir hayvan olur.

Şuur ile şuuratlı arasında bir ahenk varsa insan ahlâk tarafına yönelir. Şuurdan manevi baskı kalkarsa insan daima ahlâkı ve içtimai mefküreleri çiğnemeye yönelir.

İnsanlara bu ruhî muvazeneyi temin edecek, insan aklını içtimai bir ahlâk anlayışı ile zenginleştirecek kuvvet ve aşk nedir?

Bu aşkı cemiyete getirecek olan sistemler nelerdir?

Medeniyet tarihi bu aşkın faktörlerini: Dinler, felsefeler, ilim ve san'at kuvvetleri olarak sıralamaktadır.

Bu görüşe göre de: Dini ahlâk, akli ahlâk, hümanist ahlâk, ilmi ahlâk, lâyik ahlâk modelleri belirmektedir.

Dini ahlâk, insan ve kainatı yaratan yüce bir kudretin (Allahın) varlığına ve bu hayattan öte ebedi bir âlemin varolduğu imanına dayanır. İnsan fiil ve hareketlerini O YÜCE YARATICININ Muradına ve o ebedi âleme göre ayarlar. Bu iman yıkılınca bunun üstüne kurulmuş olan ahlâk da çöker ve dağılır. Böylece temelsiz ve mihversiz kalmış olan hal ve hareketlerin meydana getireceği içtimai keşmekeş ve nizamsızlık insanla birlikte cemiyeti de mahv ve inkıraz uçurumuna sürükler.

Akli ahâlk: Bu ahlâkın temeli tabiatı yenmektir. Tabiatta aklın tasarladığı hayatı yaşamaktır. Tabiattaki nizam ve armoniye uymaktır. Bu ahlâkın öncüsü Sokrat'tır. Sokrat'a göre ahlâkın temeli kendini bilmek ve düşünmektir. İnsan hususi vasıflarını bularak özüne göre hareket ederse akıl ve zekâsının mahsulü bir ahlâk nizamı kurar. Bu nizam tabiattaki armoniye uyar. Bu ahlâkın dış çatısı siyasi hayat ve site kurmaktır.

Fakat Sokrat, aklın kılavuzluğu altında insanın özünü değil, içgüdüleri ahlâka mihver yapmıştır. Aşağıda az sonra delilleri ile açıklıyacağımız üzere tabiattaki nizam ve hilkat Kanunları ile ahenk kuracağı

(Devamı 23. sayfada)

İstikbâl İslâm'ındır[1]

- II -

Yazan : **Muhammed KUTUB**

Terceme eden : **A. HERELİOĞLU**

İnsanlık, ortada hiçbir şeyin, ne iktisadî ve idarî sistemlerin, ne sosyal reformların ve ne de insan için hazırlanmış yeryüzü nimetlerinin hiçbirinin doyuramadığı bir açlığın varlığını duyup hissetmeğe başlamıştır. Nitekim, cins cins dünya metaı ve insanın refah ve istirahatı için hazırlanmış imkânlar bu açlığı asla azaltamamıştır

Ruh açlığı ve iman açlığı...

Yeni sanayinin hazırladığı bütün kolaylıklara, menfaat sağlamak ve neşelenmek için hazırlanmış bütün fırsat ve imkânlara rağmen, bu açlık ruhlara hâkim devamlı bir huzursuzluk, ruhî ve asabî bir rahatsızlık, kalb sektesi, intihar etmek ve cinnet getirmek halinde tezahür edegelmektedir.

Hatta insanlar kirli zevk ve menfaatlara ne kadar dalarlarsa cinnet derecesi de o nisbette artmakta ve kalbin derinliklerinde gizli olan bu açlığın hissedilmesi daha da çoğalmaktadır.

Çok yakın bir gelecekte bu açlığın, yerini istediği inanca, **«Allah inancı»** na bırakması lâzımdır. Bu inanç, yerini hiçbir şeyin dolduramayacağı tek unsurdur.

Matlup olan bu inanç, bir takım gösterişli süsler ve hareketler olmayacaktır. İnsanın ruhundan başka kısmının aleyhine olarak ruh alemine dalıp gitmek de olmayacaktır.

Beşeriyetin şu uzun tecrübesinden sonra bu akide, insanı bütünü ile, akıl, cisim ve ruh yönü ile içine alan bir inanç olacaktır.

Yeryüzünde İslâm'dan başka bütün bunlara şamil olan hiçbir akide ve inanç mevcut değildir.

Bugün zarurî olan insanların isimlerinin Muhammed, Ahmed, Ali, olması değildir. Fakat fıtratlarının ve uzun süren acı tecrübelerinin yardımı ile, matlub olan ve insanı bütünü ile içine alıp bir hedefe yönelten akidenin ancak **«İslâm Akidesi»** olduğunun bilinmesidir. Böylece insanın her bir cephesi başka başka hedeflere yönelerek parçalanmamış olur.

Akîdenin, dine dönmenin bugün önüne dikilen büyük engellerin ortadan kalkması elbette çok sürmeyecektir. Bu, beşer tarihinde ilk inkılâb değildir. Bir takım fikir ve hislerin, imkânsız gibi görüldükten sonra değişivermesi ne kadar kolaydır.

Beşeriyet, kendisini ihata etmiş bulunan ruh iflâsı tehlikesinden uyandığı zaman inanç esasını ayakta tutan her reformu rıza ile karşılayacaktır. Bu reform beşeriyete bugün içinde yaşadığı başıboşluk için bir takım kayıtlarla dolu olarak görünse bile... Çünki bu başıboşluk bugünkü huzursuzluğu doğuran sebebin ta kendisidir.

Gönüller yakında kirli menfaatlerden makul ve meşru menfaatlere dönecekler, tabiî ve fıtrî rahat ve huzurlarını bu makul menfaatlerde bulacaklardır.

İçinde kendi zatını bulmasiyle kadına tatlı gelen, bu derece içine daldıktan sonra da terketmesi güç olan, kadının bugün yaptığı tahrik edici hareketler... Amerikalı ve Avrupalı kadınlar bizzat bu baştan çıkarıcı hareketlerden silkinmeye başladılar.

Evet, bu hareketler kadına geniş çapta haklar vermektedir. Amma bunun yanında diğerlerine de bir takım haklar vermektedir. O anda biri diğerinin kocasına, nişanlısına ve sevip arzu ettiği herhangi bir kimseye el uzatmaktadır. Böylece aile sarsılmakta, bağlar çözülmekte ve gönüller yaralarla dolmaktadır.

(Devamı 25. sayfada)

(1) **Muhammed Kutub, «Hel nahnü müslimûn», sh: 215-217.**

Durum Bu!

Muammer HOŞGÖR

Bİr millet düşünün: fertleri birbirinden ayrılmış, darma dağın olmuş herkes kendi derdine, kendi ırzına, kendi namusuna, kendi varlığına, kendi servetine acımaz hale gelmiş.

İdareci şaşkın, halk şaşkın, eğitim perişan, genç nesil şımarık, dedesinin dininden haberi yok. Milletin içinden türeyerek, millete ve millî varlıklara düşman olanlarla elbirliği yapıyor, kendi düşmanına ses çıkarmıyor.

Bir cemiyet düşünün: kadını, kızı rezil ve perişan. Moda canavarının pençesine düşmüş. Hissiz, duygusuz, haya ve namusun kendisi için bir hazine olduğunu bilmez. Yarasa gibi soyundukça ışıkta bir dost gözü göremiyeceğinden habersiz. Allah lâfzını duyduğu zaman, hayalet görmüş çocuk gibi feryadı basan, (lâyiklik elden gidiyor) diye günlerce çırpınan zavallılar, kendince fetva vererek, kadın için örtünmenin lüzumsuz olduğunu ileri sürmek suretiyle lâikliğe leke sürerler.

Yine bir toplum düşünün: «Beni Stalin yarattı, benim vatanım Rusya'dır» diyerek Rusya'ya kaçan vatan hainine vatan şairi diyecek kadar küstahlaşan üç buçuk soysuz Moskof uşağını bağrında beslerken, diğer taraftan vatan ve dinine bağlı, hakiki vatan severlere cephe alınır, komünizmin meddahlığını sosyalizmin perdesi altında serbestçe yapanlara ses çıkarılmazken, İslâm propagandası yaptı diye din adamına kelepçe vuruulr.

Şurası iyi bilinmeli ki, din adamı siyasetin üstündedir. Vazifesi hakikatı söylemektir. Çünki onun peygamberi «haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır» demiştir. Her müslümanın şeytan olmaktan kurtulmak, Allah'ın lânetine uğramamak için hakikatı söylemesi şarttır.

Bugün bunalmış ve şaşırmış insanlığa yol gösterecek, onları ebedi saadete davet edecek, hakiki kurtuluşa götürecek ilâhi kanunun tek kaynak olduğunu kabul edip, meseleleri O'nun ışığı altında halletmeli. Şairin diliyle :

Doğrudan doğruya Kur'an'dan alarak ilhamı,
Asrın idrakine söyletmeliyiz İslâmı.

Evet: küflenmiş beyinleri, örümceklenmiş zihinleri, İslâm şuurundan uzak dimağları İslâmın nuruyla nurlanmadıktan sonra, İslâm ve Müslüman kelimelerini duyduğu zaman ifritleşen, iblisleşen insan şeklindeki şeytanlara hulûsi kalble bir besmele çekerek, lâyık oldukları cezayı vermedikten sonra bu memlekette huzur aramak yersiz olur. Bu melunları lânetlemedikten sonra, bu millet refah ve saadetin hayaliyle helâk olup gider.

ANA HAKKI

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) in huzurunda bulunduğumuz sırada Resûl-i Ekrem'e birisi gelerek :
— Ya Resûlallah, ölüm döşeğinde yatan bir genç var, kendisine «Lâ ilâhe illa'llâh» de, dendiği halde (Bir türlü) bunu söylemiyor, dedi. Resûlü Ekrem (S.A.S.) :
— Namaz kılar mı idi? diye sordu. Adam:
— Evet (kılardı) dedi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem (S.A.S.) kalktı. Biz de onunla kalktık. Resûl-i Ekrem gencin yanına girdi ve ona:
— «Lâ ilâhe illa'allâh» de, buyurdu. (Genç):
— (Bunu) söyleyemiyorum, dedi. Resûl-i Ekrem:
— Niçin (söyliyemiyorsun)? diye sorunca, gelen adam:
— Annesine âsî idi, dedi. Resûl-i Ekrem:
— Annesi sağ mı? diye sordu. Oradakiler:
— Evet, sağdır, dediler. Resûl-i Ekrem:
— Çağırın (Buraya kadar) gelsin, buyurdu. Onlar da kadını çağırdılar, kadın da geldi. Resûl-i Ekrem kadına:
— Bu (hasta) senin oğlun mudur? diye sordu. Kadın:
— Evet, (oğlumdur) dedi. Resûl-i Ekrem kadına:
— Bak, şurada büyük bir ateş hazırlansa, ve: «Oğluna şefâat edersen, onu bu ateşte yakmayız; fakat şefâat etmezsen, bu ateşte yakarız.» deseler ne yapardın? Şefâat eder miydin? diye sordu. Kadın:
— Onun şefaatçisi ben olurdum, dedi. Resûl-i Ekrem:
— O halde (sana âsî olan bu oğlunu cehennem ateşinden kurtarmak için hakkını ona helâl edip) ondan râzı olduğuna, Allahu Teâlâyı ve beni şahit göster, buyurdu. Kadın:
— Allah'ım! Seni ve Resûl-i Ekrem'ini şâhit tutuyorum. Oğlumdan râzı oldum (hakkımı ona helâl ettim) dedi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem (S.A.S.) hasta gence:
— «La ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerike leh ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve Resûluh» de, diye buyurdu. Hasta hemen şehâdet getirdi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem (S.A.S.):
— ALLAH'a hamd olsun ki, benim vasıtam ile bu (genci) cehennem ateşinden kurtardı, buyurdu.

Hz. Muhammed (S.A.S.)

TARİH Köşesi

" Türk kızları çok güzel monşer!.. "

Yaşar GÖKÇEK

BÜTÜN dünyanın, mirasından hissemend olmak yollarını, SEVR muahedesiyle buldukları Şark'ın HASTA ADAM'ının, yedisinden yetmişine kadar her ferdinin, Din için, Devlet için, Can çekişen Millet için, Ve Allah Rızası için... seferber olduğu, Millî Mücadele yıllarında idi.

İstanbul, Fatih Sultan Mehmed'in Türk tarihine en büyük hediye ve hatırası, iki cihanın bu en güzel beldesi, tarihinin en kara ve yeis dolu günlerini yaşıyordu. İtilâf devletlerinin Paris'deki yüksek meclisinin kararıyle İstanbul işgal edilmiş (16 Mart 1920); İstanbul hükûmeti, İşgal Kuvvetleri elinde acz içinde kalmış; memleketin ve nazlı bayrağın şerefine gönül bağlıyanlar gözlerini ve yüreklerini Ankara'ya ve daha şarka çevirmişlerdi.

İstanbul'da tam mânasiyle bir terör ve vahşet siyaseti güden İşgal Kuvvetleri Kumandanı Fransız generali, kararlarında hiç bir hudud tanımıyor; insanlığa hürriyet ve müsavat fikirlerini aşıladıklarını iddiâ eden cüce bir milletin, şerefden ve haysiyetten mahrum cüce bir generali olarak hareket etmekte hiçbir beis de görmüyordu.

İstanbul'un, Milletlerarası Hukuk anlayışına da sırt çeviren kahbece işgalini; Fatih'in İstanbul'u fetheden ŞAHÎ topunun savletiyle protesto eden «KARA BİR GÜN» makalesi, bu general üzerinde Milliyetperver bir mücahidin attığı İLK TOKAT te'sirini göstermiş; O cüce milletin, o âciz generali de, ancak cücelere yaraşır bir davranışla yazının muharriri Süleyman Nazif bey'e zından hayatını münasip görmüştü.

Türklüğün, Son Müstakil İslâm Devletini temsil eden Türklüğün, kara günlerine ümid ışığı halinde hakiki münevverler fazilet yarışına girişiyorlardı.

Piyer Loti için hazırlanan bir anma törenini vesile eden Süleyman Nazif Bey, ateşli hitabesiyle bütün münevverlerin idrâklerinde şuurlu uyanışı şahsında temsil etmişti.

Maraş ve Gaziantebi işgal etmiş bulunan kahbe Fransız'ın, kahpe davranışlı askerlerine; ilk kurşunu, Maraş'da, çeşme başında Türk kızlarına satışırlarken, Maraş Millî Mücadelesinin unutulmaz kahramanı Sütçü İmam sıkmış, adetâ bu kurşunlar, Millî İffet ve namusu düşünen bütün münevverlerin idrâklerinde patlamıştı.

Yine İstanbul'da, işgal kuvvetlerinin aşırı hareketlerine tahammül güç oluyor; gerek İstanbul'daki sımarık **Yahudi**, **Rum** ve **Ermeni** veletleri, gerekse İstanbul'u muvakkaten işgal etmiş olan, şeref ve haysiyetten mahrum muhtelif ordu mensupları yer yer bazı hâdiseler çıkarıyorlardı. Hâdiseler arasında bir irtibat kurabilen her akl-ı selîm sahibi, 5 asırdanberi Türk bayrağına ve o bayrağın sevgisiyle çarpan yüreklerin sahiplerine gönül vermiş olan bu şirin yurt parçasının taşının ve toprağının bile Türkleri mücadeleye sevketmekte olduğunu anlamakta gecikmezdi.

Bir gün, Sultanahmet'de, bir İtalyan subayını selâmlamadığı için onun hakaretine uğrıyan bir Türk teğmeni, tabancasının bütün şarjurunu İtalyan'ın beynine sıkmakta tereddüd etmemiş; halkın büyük gayreti ile İşgal Kuvvetlerinin elinden kaçırılarak Sirkeci'deki Cemal Beyin (Eski Konya Milletvekili Lokantacı Cemal Beyin — Konya Lezzet Lokantası) lokantasına sığınmış, oradan da yine Cemal beyin yardımı ile Anadolu'ya geçmişti.

Bir başka gün, Üsküdar vapurunda, bir Türk kızına satışan RUM palikaryasını orada hemen SAİNT PAVLOS'A kavuşturan genç Türk öğretmeni (Eski Konya Maarif Emini Celîl Güçlü Bey) yine Türklerin büyük yardımı ile Üsküdar'a geçebilmiş ve Milli Mücadeleye en büyük maddî yardımları temin eden ve işgal süresince Rum-Yahudi ve Ermenilere kan kusturan bir çete kurmuştu.

Başka bir gün, tramvayda yine bir Türk gelinine satışan iki şerefsiz işgal ordusu askerini tramvayda geberten Türk teğmeni de yine Lokantacı Cemal beyin yardımı ile İnebolu'ya geçmişti.

Bu kara günlerde Anadolu'ya cephane kaçırılması günün en aktüel meselesini teşkil ediyordu. Silâh ve cephane kaçırılması işi ile methaldar olarak yakalanan Üsküdar tüccarlarından Hamdi Bey (Adalet Mahzen Memuru merhum Hamdi bey), müstevliler tarafından, 40 gün bir lâğım çukurunda boğazına kadar pislik içerisinde tutulmuş; ticarethanesi yağma edilmiş, buna rağmen kendisinden hiçbir sır alınamamıştı.

⁂

Bu sırada Anadolu'ya geçmiş için fırsat ve imkân arıyan birçok Türk subayları Sirkeci otellerine yerleşmişlerdi. Cemal beyin lokantasına yakın olması; Ve Cemal beyin, Anadolu'ya geçenlere her türlü maddi ve mânevî yardımını esirgememesi dolayısiyle Sirkeci havalisi en müsait zemini teşkil ediyordu. İşgal kuvvetlerine mensup birçok subaylar da bu otellerde kalmakta idiler. Türk subaylarının, rütbe farkı düşünülmeden, İşgal Kuvvetleri subaylarını selâmlamağa mecbur tutulmaları sebebiyle, otellerde kalan Türk subayları sivil giyiniyorlar, birbirleriyle irtibatlarını kaybetmiyorlar ve aldıkları haberleri yekdiğerine ulaştırıyorlardı.

Bir Cuma günü idi. Sultanahmet'te Cuma namazından çıkan genç bir teğmen (Kayseri ve Havalisi Kuvayi Milliye Kumandanı Ali Mürteza Gökçek) Sirkeci'de kalmakta olduğu Meserret Oteli'ne gitmek üzere Divanyolundan ara sokaklara girmişti. Üzerinde üniforması buulnduğu için ara sokaklardan gitmeği tercih etmişti. Dar bir sokakta sarhoş bir Fransız yüzbaşısının önünde gitmekte olan feraceli iki Türk kızına satışmakta olduğunu, kızların da ağlıyarak kaçıştıklarını gördü. Fransızın önüne geçti. Fransız ne olduğunu anlamadan genç Türk teğmeninin demir pençeleri Fransız yüzbaşısının gırtlağına yapıştı. Millî nefret ve kin'in sıktığı pençeler açıldığı zaman Fransız yüzbaşısının ağzından kan gelmekte ve kendisinde hiç bir hayat eseri kalmamış bulunmakta idi. Genç teğmen Fransızın ölüsüne başını bile çevirip bakmadan ilerledi, sokağı geçince koşar adımlarla otele geldi, odasına çıktı ve üniformasını çıkarıp sivil giyindi, dışarı çıktı.

O akşam, genç teğmen, yine sivil kıyafetli iki subay arkadaşı ile otelin holünde oturmuş, hem kahvelerini içiyor, hem de günlük haberler üzerinde konuşuyorlardı. Bu sırada, ayni otelde kalan bir Fransız yüzbaşısı yalpa vura vura hole girdi. Türk subayı olduklarını bildiği üç arkadaşın masasına yanaştı. Bozuk şivesiyle ve Ali beyin yüzüne bakarak:

«Türk Kızları Çok Güzel Monşer!» dedi. Bu cümlenin her üç subay üzerindeki te'siri derhal kendinî göstermiş, bilhassa Ali beyin benzi kül gibi olup, çeneleri kilitlenmişti. Fransız subayını oracıkta parçalamak işden bile değildi. Araya, bir harb malûlü girdi; birkaç sözle onları teskin etti. Otel personeli de Fransız yüzbaşısını odasına çıkararak hâdisenin büyümesini önlediler.

Türk subaylarının ikisi yerlerine oturmadan odalarına çıktılar. Üçüncüsü, Teğmen Ali Bey, bir müddet daha oturdu. Çok sinirlenmiş bir hali vardı. Arada sırada gür ve pala bıyıklarını ısırıyor, bazan alnını ovalıyor, gördüğü hakareti hazmedeceğe hiç benzemiyordu. Biraz sonra dışarı çıktı. Avdetinde elinde ufak bir paket vardı. Kimseyle konuşmadan otel kâtibine gitti, hesabını kesti. Deftere, 3 gün evvel otelden ayrılmış olduğunu kaydettirdi ve odasına çıktı.

Gecenin ilerlemiş bir saatinde Ali beyin odasının kapısı aralandı. Başında kalpağı ve üniformasiyle Ali bey göründü. Koridorları tetkik etti. Bavulunu merdiven başına bıraktı. Ağır ağır Fransız yüzbaşısının odasına doğru yürüdü. Yüzbaşı sarhoş olarak uyuduğu için odasının kapısını kilitlememişti. Kapıyı açtı ve içeri girdi. Her ihtimale karşı tabancasını doldurmuş, emniyetini açmış ve çıplak olarak pantalonunun cebine koymuştu. Fransız, elbisesiyle ve sırt üstü yatıyor, sağ eli tabancasının üstünde duruyordu. Arada horlamasından, derin bir uykuda olduğu anlaşılıyordu. Ali bey, karyolanın baş ucuna geldi. Gece çarşıdan alıp getirdiği ve odasında sabunlıyarak hazırladığı kalın sicimin bir ucunu karyolanın demirine bağladı. Sicimin diğer ucunu, yüzbaşının boğazına sararak kuvvetle çekmesi ve sıkı sıkıya karyolanın demirine bağlaması birkaç saniye içinde oldu. Yüzbaşı, ânide morarmış ve gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Ali bey cebinden not defterini çıkardı, acele ile:

«Türk Kızları Çok Güzel Monşer!»

ibaresini yazarak o yaprağı kopardı, yüzbaşının sarkan dilinin üzerine yapıştırdı. Vazifesini tamamlamış insanların sükûnetiyle odadan çıktı; oda kapısını kilitleyerek, anahtarı helâya attı. Bavulunu alarak, gecenin ilerlemiş o saatinde oteli terketti. Henüz açılmış bir sabahçı kahvesinde üstüste içtiği kahvelerle asabını bir nebze teskin etti. Sabahın ilk saatlerinde de lokantacı Cemal beyi buldu. Bu gibi birçok hâdiselere artık alışmış bulunan Cemal bey, bu eski arkadaşını çok iyi karşıladı. Onu ilk vasıta ile Anadolu'ya geçireceğine söz verdi.

O gün öğleden sonra, İstanbul'un her köşe ve bocağında, işgal kuvvetleri Ali beyi ararlarken; o, boğazdan henüz çıkmağa başlıyan ve hamulesinin büyük kısmını İnebolu'da bırakacak olan bir şilepte ateşçi gömleğini giymiş, arkadaşının temposuna uymağa çalışarak ocağa kömür atıyordu.

Allah'ın rahmeti; Esir olmamış Tek Müslüman Türk Devletinin bekasına kan vergisi vermiş gazi ve şehidlerin muazzez ruhları üzerine olsun!

Üzerimizdeki Haklar

BİR cemâat Resûl-i Ekrem (S.A.S.) in zevcelerinin evlerine giderek Peygamber (S.A.S.) in ibâdetinden sordular, vakta ki Resûl-i Ekrem'in ibâdeti onlara haber verildi, bunu (kendileri için) azımsadılar ve: «Biz, Resûl-i Ekrem (S.A.S.) gibi nerde olabiliriz? Allâhu Teâlâ onun geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlamıştır.» Bunun üzerine birisi: «Ben devamlı olarak geceleri sabaha kadar namaz kılacağım.» dedi. Diğeri: «Ben hiç fâsıla vermemek üzere bütün sene oruç tutacağım.» Bir diğeri: Ben de aslâ evlenmiyecek ve kadınlar ile münasebette bulunmıyacağım.» dedi.

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) onların yanına gelince: «Şöyle şöyle diyen siz misiniz? Dikkat edin, vallahi ben sizden ziyade ALLAH'tan korkar ve (fenalıktan) korunurum! Fakat buna rağmen hem oruç tutarım, hem yerim; hem namaz kılarım, hem yatarım ve hem de kadınlarla evlenirim. Binaenaleyh sünnetimden yüz çeviren benden değildir.» buyurdu.

İslâm, yeni medeniyetin zararlarından yegâne koruyucudur(1)

Yazan : es-Seyyid SÂBIK
Terceme : Ahmed GÜRTAŞ

1. Ahlâkın çökmesine ve fazilet kaynaklarının kurumasına sebep olacak derecede manevi değerleri hükümsüz kılmak;

2. Hak ve adalete riayet etmeden sırf kuvvete itibar edip, onu ibadet derecesinde kutsallaştırmak;

3. İnsanları, kargaşalık ve huzursuzluğun hakim olduğu bir havada yaşamağa mahkûm edecek derecede harp tehdidi altında bulundurmak, tahrib edici ve yok edici silâhlar icad etmek;

Herkes bunların yeni medeniyetin noksanlıklarından olduğunda müttefiktir. Hey'et-i umumiyyesi ile bunlar cahiliyyet devri noksanlıkları olup, beşeri topluluklarda birer fesad harmanıdırlar. O kadar ki, Allah'ın rasül ve nebilerinin geniş çapta cehd ve gayret sarfetmeleri icabetmiştir.

İşte İslâm, bu zarar ve fesatçılığı ortadan kaldırmak, insanın fikri tekamülüne ve akli olgunluğuna uygun düşecek yüksek bir medeniyet kurmak için gelmiş, insanları ıslâha davet edip, yeryüzünde fesad çıkarmaktan menetmiştir. Aynı zamanda düzgün yaşadığı ve ıslâha çalıştığı, Hakka inanıp, hayır işlediği halde bir milletin helâk olmayacağını kat'iyetle beyan etmiştir.

«Senin Rabbın — ahâlisi (hem nefislerini, hem yekdiğerini) ıslâh edip dururken de — o memleketleri zulmederek helâk edecek değildi ya.» (2)

Allah'ın kullarından hak ve hukuku edâ eden, vazifelerini yapan ve mes'uliyetini idrak eden salih kimseler yeryüzüne varis olmaya, arzın iyiliklerinden faydalanıp, bu iyilikleri müstehak olanlara tevzi etmeye en lâyık kimselerdir:

«Andolsun, Tevrat'dan sonra Zebur'da da yazmışızdır ki, arza (ancak) sâlih kullarım mirasçı olur.» (3)

Temiz bir hayat, kalbin, aklın, derûnun hayatı ancak sahih bir iman ve salih bir amelin meyvesidir:

«Erkekden, kadından kim, o mü'min olarak, iyi amel (ve hareket) de bulunursa hiç şüphesiz onu (dünyada) çok güzel bir hayat ile yaşatırız ve (o gibilere) her halde yapageldiklerinin en güzeli ile ecir veririz.» (4)

Islâh için çalışan bir kimseye, ıslâha ait gayretinin boşa gittiği ve tıpkı su zerrelerinin havada buharlaştığı gibi uçup gittiği zannı uyanabilir. Halbuki Cenab-ı Hak (C.C.) bu gayretin biriktiğini, ondan hiçbir şeyin boşa gitmeyeceğini haber vermiştir:

«Bir de (âhiret yurdu) kitaba sımsıkı sarılanlar ve namazı dosdoğru kılanlar (için mahz-ı hayırdır). Şüphesiz ki biz, iyiliğe çalışanların mükâfatını zayi' etmeyiz.» (5)

Hayatı canlandıran ve onu insanın yaşamasına, güç ve kabiliyetlerini ortaya koymasına, geniş keşif ve icad ufukları açmasına elverişli bir ortam haline getiren bu salâh ve ıslâha davet etmeye paralel olarak İslâm, fesad ve bozgunculuktan da menediyor. Ta ki, ıslâhçıların işi aksamasın ve salih amel sahibi kimselerin yürüyüşü yavaşlamasın. Allah Taâlâ şöyle buyuruyor:

«...Yeryüzünde fesad arama. Çünkü Allah fesadcıları sevmez.» (6)

Yine buyuruyor ki :

«Yer (yüzün) de — o iyi bir hale getirildikten sonra da — fesadcılık etmeyin. O'na (Cenab-ı Hakka) korkarak ve umarak dua edin. Şüphe yok ki, iyi hareket edenlere Allah'ın rahmeti çok yakındır.» (7)

Fesad; nifaktan doğan bir karakterdir ve kalb için bir hastalıktır. Bu sebeple Kur'an-ı Kerim şöyle buyurmaktadır:

«Kendilerine "Yer (yüzün) de fesâd yapmayın" denildiği zaman "Biz ancak ıslâh edicileriz" derler. Gözünü aç, onlar muhakkak ki, fesadcıların ta kendileridir. Fakat şuurlarını işletmezler.» (8)

Müfsid ve bozguncu kimseler Allah'la ve Allah'ın rahmeti ile kendi aralarına perde gerilmekten başka hiçbir şeye hak kazanamazlar. Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

«Allah'a verdikleri sözü kuvvetli teminat ile destekledikten sonra bozanlar, Allah'ın, bitiştirilmesini (idamesini) emrettiği şeyi (rabıtayı) kıranlar, yer yüzünü fesada verenler (yok mu?), işte onlar, lânet onlara, yurdun kötüsü (olan cehennem) de onlara.» (9)

Nesillerini tüketmek ve köklerini kazımak suretiyle de olsa, imkân dahilindeki bütün vesilelerle bu müfsitlerin harektlerini takip etmek ve cemiyeti bunların şerlerinden korumak ıslâhı arzu eden kimselerin üzerine düşen bir vazifedir. Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır:

«Allah'a ve Rasülünü (mü'minlere) harp açanların, yer yüzünde (yol kesmek suretiyle) fesadcılığa koşanların cezası ancak öldürülmeleri, ya asılmaları, yahut (sağ) elleriyle (sol) ayaklarının çaprazvârî kesilmesi, yahut da (bulundukları) yerden sürülmeleridir. Bu, onların dünyadaki rüsvaylığıdır. Âhirette ise onlara (başkaca) pek büyük bir azab da vardır.» (10)

Fesad ve bozgunculuk Fir'avn'ın ilk işidir ve Fir'avn bundan dolayı sıkı bir hesaba tabi tutulmuştur:

«Hakikat, Fir'avn o yerde serkeşliğe kalktı, ora ahalisini fırkalar haline getirdi. Onlardan bir zümreyi za'fa uğratıyor, bunların oğullarını boğazlıyor, (yalnız) kızlarını diri bırakıyordu. Çünkü o fesadcılardandı.» (11)

Sömürgeciler, kendilerine hakim olan istibdad ruhu ile kendilerinden başkasını köle addedip, zayıfların başına belâ kesiliyorlar. Yeterli olmayan kimselere imkân ve fırsat vermek ve asil kimselerin de kıymetini düşürmek suretiyle müfsidlik ve bozgunculuk yapıyorlar. Cenab-ı Hak da şöyle buyuruyor:

«...Şüphesiz ki, hükümdarlar bir memlekete girdikleri zaman orasını perişan ederler. Halkından şerefli olanları hor ve hakir kılarlar. Bunlar da böyle yapacaklardır.» (12)

Bu meyanda bir grup insan vardır ki, güzel söz söylerler, fakat kötü amel yaparlar. İçlerinde kötü niyet, kalb bozukluğu ve su-i kasttan başka bir şey bulunmaz. Bununla beraber böyle kimseler yumuşak ve tatlı söz gösterileri ile kötü amellerini gizlemekte ve hakkı batıl ile karıştırmakta son derece ustadırlar. Bunlar hakkında Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

«İnsanlardan öyle kimse vardır ki, onun (bu) dünya hayatına ait sözü hoşunuza gider ve o, kalbinde olana Allah'ı şahid getirir. Halbuki o, düşmanların en yamanıdır. O, yer yüzünde iş başına geçti mi orada fesad çıkarmaya, ekini ve zürriyyeti kökünden kurutmaya koşar. Allah fesadı sevmez.» (13)

Kur'an-ı Kerim, müslümanları, hakimiyet ellerinde olduğu takdirde fesadcılıktan sakındırmış ve fesadcılık yaptıkları takdirde en kötü netice ile tehdid etmiştir:

«Demek, idareyi ve hakimiyeti ele alırsanız hemen yer yüzünde fesad çıkaracak, akrabalık münasebetlerinizi bile parçalayıp keseceksiniz, öyle mi? Onlar öyle kimselerdir ki, Allah kendilerini rahmetinden tardetmiş de (kulaklarını) sağır, gözlerini kör yapmıştır.» (14)

İşte bunlar, hayat işlerinin nizama girmesi ve herkesin canı, malı, namus ve şerefi hakkında huzur ve güven içinde olması için İslâm'ın «İslâh»a çağırması ve «İfsad» dan menetmesidir.

Ama şu asırdaki medeniyet çığırtkanlarının tatbik ettikleri orman kanununa gelince, bunlar, insanların meydana getirdikleri maddi terakkilerle, ilmi keşiflerle ve hayatın çeşitli sahalarındaki başarılarla beraber yürüyemeyecek bir barbarlıktan ibarettir.

Biz müslümanlar da insanlara, müstağni kalamayacakları şu İslâm nurunu, onsuz yaşamalarının asla mümkin olamıyacağı şu İslâm ruhunu ve insanlığı iç huzuru, temiz yaşayış ve kalb temizliği ile haşır-neşir hale getirecek şu İslâmi kıymetleri takdim etmek için «İslâm Davası» nı neşretmek istiyoruz.

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vet'ül-İslâm, Mısır, 1960, Sh: 233-238.
(2) Hûd sûresi, Âyet: 117.
(3) el-Enbiyâ' sûresi, Âyet: 105.
(4) en-Nahl sûresi, Âyet: 97.
(5) el-A'râf sûresi, Âyet 170.
(6) el-Kasas sûresi, Âyet: 77.
(7) el-A'râf sûresi, Âyet: 56.
(8) el-Bakara sûresi, Âyet: 11-12.
(9) er-Ra'd sûresi, Âyet: 25.
(10) el-Mâide sûresi, Âyet: 33.
(11) el-Kasas sûresi, Âyet: 4.
(12) en-Neml sûresi, Âyet: 34.
(13) el-Bakara sûresi, Âyet: 204-5.
(14) Muhammed sûresi, Âyet: 22-23.

Hikâye

Bir zengin oğlunu gördüm. Babasının mezarı ucuna oturmuş. Bir fakir oğlu ile mübaheseye tutuşmuş: «Babamın türbesinin sandukası kıymetlidir. Üzerindeki kitabe güzeldir. Türbe mermer ile döşenmiş, kâşi çinilerle süslenmiştir. Bir araya getirilmiş birkaç kerpiç ile yapılmış, üzerne bir iki avuç toprak saçılmış olan babanın kabrine benzemez.» diyordu.

Fakir çocuğu bu sözleri dinledi, şöyle cevap verdi: «Sus! Senin baban bu taşların altında kımıldanıncaya kadar, benim babam Cennet'e erişmiş olur.»

Hadis-i Şerifte deniliyor ki: Fakirlerin ölümü rahata erişmektir. Zenginlerin ölümü hasrete düşmektir. Fakirler bir şeye malik değildirler ki ondan ayrıldıkları için azap çeksinler.

[Eşeğin sırtındaki yük hafif olursa yolda daha rahat yürür.

Fakirlik mihnetinin yükünü çeken fakir kimse bana kalırsa ölüm kapısına, yükü daha hafif olarak gelir.

Nimet, rahat, âsayiş içinde yaşayan kimsenin ölmesi bunlardan dolayı güç gelir.

Herhalde bukağıdan kurtulan bir esiri, hapse atılan bir emîrden daha bahtiyar bil.]

Şeyh Sâd-i Şirazî

ZEKÂTTA NİYYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

Kendi arzu ve isteğiyle hiçbir icbar ve ikrah karşısında kalmaksızın zekâtını edâ etmek istiyen bir mü'min bu kutsi görevi yerine getirmek için niyet etmelidir. Ancak üzerine farz olan zekât borcunu kendi arzu ve isteğiyle ödemek istemiyen bir kimseden zekâtı cebren ve kahren alınacak olursa o zaman böyle bir niyet şart değildir, aynı zamanda bu duruma düşen bir kimse hiçbir sevaba da nail olamaz. Çünkü birinci durumdaki kimse Cenab-ı Haktan sevap dileyerek ona yakın olmak ümidiyle bu mukaddes vazifeyi ifa etmiş oluyor. İkinci durumda bulunan kimsenin hali ise tamamen aksinedir.

Zekâtda dahi niyetin lüzumlu olduğunu söyliyen büyük ilim adamları müteaddit defalar tekrar ettiğimiz: انما الاعمال بالنيات hadisi şerifini ilk delil olarak ileri sürmektedirler. Zira, diyorlar, bir fakire para zekât niyetiyle verilebileceği gibi sırf teberru maksadıyla dahi verilebilir. İşte bu iki iş arasında bir temyiz yapılabilmesi için niyyet şarttır. Çünkü zekât dahi bir ibadettir, ibadetler ise niyetsiz sevap iktiza etmezler.

Bir kimse bütün malını niyet etmeksizin tamamen sadaka olarak fakirlere dağıtmış olsa, dağıtmış olduğu bu malların zekâtı kendisinden sakıt olur. Bu gibi hallerde niyetin hiçbir rolü yoktur. Şayet bu malını bir nezir mukabilinde dağıtmış olsa o zaman sarfetmiş olduğu bu malın zekâtını vermekle mükelleftir.

Bir müddet fakirlere sadaka dağıtan bir sahıs, şu müddet içinde dağıtmış olduğu malın zekâtımdan olmasına niyet ettim demiş olsa bu niyeti muteber değildir.

Zekât vermek niyetinde olan bir kimse bu zekât için bir mal ayırmaksızın fakirlere vakit vakit bir şeyler verse ve hatırına da niyte gelmese, vermiş olduğu bu mallar zekât yerine geçmez. Bununla beraber bu malları verirken kendisine neden veriyorsun sorusuna, derhal, zekât olarak, diyecek bir durumda bulunursa bu durumu niyet yerine geçebilir.

Zekâtta muteber olan vekil olan kimsenin değil, vekil tayin eden şahsın niyetidir. Bu bakımdan zekâtını kendisi vermek istemiyen bir kimse vekil tayin ettiği şahsa zekât malını verirken veya o malı vekil, fakire teslim ederken niyet etmesi lâzımdır. Bu hususta vekilin yapacağı niyet kâfi değildir.

Hiçbir niyete mukarin olmaksızın fakire verilen mal, fakirin elinde olduğu müddet zekâta niyyet edilecek olursa zekâttan sayılabiilr. Fakat fakir bu malı elinden çıkarmış ise o zaman bu malın zekâta sayılması için yapılan niyetin hükmü yoktur. Zekât niyetinde mutlak surette dille telâffuz şart değildir. Zekât fakire verilirken veya zekât olarak dağıtılması istenilen mal ayrılırken bunun zekât malı olduğuna kalben niyet etmek kâfidir.

Bir kimse başkasının zekâtını ona danışıp emir, izin ve müsaadesini almadan edâ etmiş olsa, daha sonra bu durum kendi namına zekât verilen şahsa bildirilse o da, peki, benim için verilen zekâtı kabul ediyorum dese, bu verilen para o şahıs hakkında zekât yerine geçmez. Çünkü bu durumda parayı veren kimse, namına zekât verilenin vekili değildir.

Bir kimse herhangi bir şahsa bir miktar para vererek bunu fakirlere sadaka olarak dağıtmasını söylese, parayı alan zat, almış olduğu bu parayı dağıtmazdan önce bizzat parayı veren kimse, verdiği bu paranın zekât olması için niyet etse, daha sonra bu para vekil tarafından fakirlere dağıtılsa, zekât yerine geçer.

Zekât vermekten imtina eden bir insanın zekâtı, zekât memuru tarafından elinden zorla alınamaz. Şu kadar var ki, bu kimse zekâtını kendi arzu ve irdaesiyle vermesi için hapisle tecziye edilir.

Bir fakire hibe veya karz olarak verilen ve zekâta niyet edilen şeyler zekât hükmündedir.

Bir fakire, falan şahısta şu kadar alacağım var, git onu al, diyerek o parayı yanında bulunan malın zekâtına saymış olsa caizdir.

Hülâsa olarak zekât'ın sahih olabilmesi için niyyete müttasıl olması lâzımdır. Bu münâsebetle meselâ el-Kenz'de : وشرط ادائها نية مقارنة للاداء denilmek suretiyle bu hususa işaret edilmektedir. Aynı şekilde Bidâyetü'l-Mübtedi'de dahi bu husus şu şekilde anlatılmaktadır. Deniliyor ki: ولا يجوز أداء الزكاة الا بنية مقارنة للاداء Şu halde bir ibadet olan zekâtda dahi niyyet şarttır.

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) şöyle buyurmuştur :

«Bir kimse bir çocuğa, gel sana şunu vereceğim der ve sonra da vermezse bu bir yalandır.»

Cisim ve ruhun, yer ve gökün, toprak ve suyun engin mimarisi, sonsuzluk fikrini lisan-ı hal ile ikrar etmektedir!

ÜÇ ŞEY

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) şöyle buyurdu :

«Üç şey (vardır ki) saâdet vesilesidir :

1 — Gördüğün zaman hoşuna giden ve bulunmadığın zaman kendisinin iffetine ve (yanında bırkatığın) malını emniyet ettiğin KADIN.

2 — Uysal ve seni dostlarına ulaştıran binek.

3 — Geniş ve müştemilâtı çok olan evdir.

Üç şey de (vardır ki) bahtsızlık vesilecidir:

1 — Gördüğün vakit hoşlanmadığın ve sana karşı dil uzatan, bulunmadığın zaman İFFETine ve malını emniyet etmediğin KADIN.

2 — Dürttüğün zaman seni yoran, kendi haline bırakırsan arkadaşlarına ulaştıramıyan huysuz hayvan.

3 — Odaları az ve dar olan evdir.

Yemeğin Edeblerine dair Peygamberimizin (S.A.S.) sözleri

Resûl-i Ekrem sall'allahu aleyhi ve sellem:

«Bir adam evine giderken, evine girdiğinde ve yemek yerken Allah'ı yâdederse, şeytan avenelerine: "Burada sizin için barınacak yer, yiyecek yemek yoktur" der. Eğer o kimse evine girdiğinde Allah'ı zikretmiyecek olursa, şeytan avanesine: "Barınacak yer buldunuz"; eğer yemek yerken Allah'ı zikretmezse, "Yiyecek yemek buldunuz" der.» buyurdu.

Müslim

Sahâbî Ümeyye b. Mahşî radiya'llahu anh'den :

Resûlullah salla'llahu aleyhi ve sellem: Birgün otururken yanında birisi yemek yiyordu; Besmele çekmemişti. Yemeği bitirdi; ancak bir lokması kalmıştı. Onu ağzına atarken;

« بسم الله اوله وآخره » Evvelinde de, âhirinde de Bismi'llâh olsun.» dedi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem Efendimiz güldü ve sonra:

«Şeytan durmadan bununla beraber yiyordu. Yemek yiyen adam Allah'ın adını zikredince şeytan yediğini kustu.» buyurdu.

Ebû Dâvud

Hazret-i Âişe (R.A.) dan: Resûl-i Ekrem (S.A.S.) Ashabından altı kişi ile berâber yemek yerken bir bedevî gelip iki lokmada yemeği bitirdi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem:

«Eğer Besmele çekmiş olsaydı hepinize yeterdi.» buyurdu. **Tirmizî**

Ebû Hüreyre (R.A.) den :

Resûlullah (S.A.S.) Efendimiz hiç bir yemeği ayıplamamıştır. İsteği var ise yer, yok ise bırakırdı. **Buhârî**

Câbir (R.A.) den :

Nebî (A.S.) âilesinden katık istemişti.

«Sirkeden başka bir şey yok» dediler. Resûl-i Ekrem :

«Getir!» dedi ve «Sirke ne iyi katıktır, ne iyi katıktır.» diyerek yemeğe başladı.

Müslim

Bir gün Peygamber (S.A.S.) Efendimiz'in Ashâbı :

— «Yâ Resûla'llah! Yiyoruz da karnımız doymuyor.» dediler.

— «İhtimal ki ayrı ayrı yiyorsunuz.» deyince;

— «Evet.» dediler. Peygamber (A.S.) da:

— «Bir arada yiyiniz; Besmele çekiniz, taâmınız bereketli olur.» buyurdular.

Ebû Dâvud

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) :

«Bereket yemeğin ortasına iner, binâenaleyh kabın kenarından yiyin, ortasından, yemeyin.» buyurmuştur. **Tirmizî**

Resûl-i Ekrem (S.A.S.), parmakları yalamağı ve yemek kabında hiç bir zerre bırakmamağı emir buyurmuş ve :

«Yemeğin hangi cüz'ünde bereket bulunacağını siz bilemezsiniz.» buyurmuştur.

Müslim

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) :

«İki kişi için hazırlanan yemek üç kişiye, üç kişi için hazırlanan da dört kişiye yeter.» buyurmuştur. **Buhârî**

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) :

«Yemeğin en hayırlısı, üzerinde en fazla el toplanan yemektir.» buyurmuştur.

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) :

«Bir kimse yemek yer de, "Beni doyuran, kuvvet ve kudretim olmadığı halde, bana rızık veren Allah'a hamdolsun." derse, geçmiş günahları, bağışlanır.» buyurmuştur.

Tirmizî

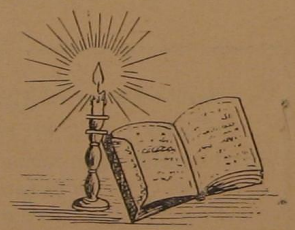

KUR'ÂN-I KERÎM OKUMANIN FAZÎLETİ

Resûlullah (S.A.S.) :

«Kur'ân okuyan mü'min ağaç kavunu gibidir. Kokusu da, taâmı da hoştur. Kur'an okumayan mü'min, hurma gibidir. Râyihası yok fakat tadı hoştur. Kur'an okuyan münâfık reyhâna benzer. Kokusu hoş, tadı acıdır. Kur'an okumayan münâfık, Ebû Cehil karpuzuna benzer. Kokusu olmadığı gibi tadı da acıdır.» buyurmuşlardır.

Riyâzü's-sâlihîn

Seçilmiş Eserlerden PARÇALAR

Yahudilerin Cibril-i sevmemeleri

Süleyman ATEŞ

Yahudiler Cibril-i sevmezler. Çünkü o, başlarına Tur Dağını kaldırmış, kendilerine azap indirmiştir, düşmanlık etmiştir, diye inanırlar. Aslında ona olan düşmanlıkları onun, Hz. Muhammet (A.S.) e vahiy getirmesinden ileri gelmektedir:

«De: "Her kim Cibril'e düşmansa, bilsin ki o, Kur'an'ı senin kalbine Allah'ın izniyle indirdi; önündekileri tasdik edici ve mü'minlere bir hidayet ve müjde olmak için. Her kim Allah'a ve Allah'ın meleklerine, peygamberlerine, Cibril'e ve Mikâil'e düşman olursa bilsin ki Allah kâfirlerin düşmanıdır." (Bakara: 97-98)».

Çeşitli yollardan gelen rivayetlerin özetine göre Resûlullah Efendimiz Medine'ye geldikleri zaman Yahudi hibirlerinden Abdullah bn. Surya münazara maksadiyle birkaç kişi ile beraber gelmiş. «Ya Muhammet, uykun nasıldır? Zira ahir zamanda gelecek peygamberin uykusu bize haber verilmiştir.» demiş. Efendimiz: «Gözlerim uyur, kalbim uyumaz.» buyurunca «Doğru, demiş, İsrailin nefsine haram kıldığı yemek ne idi? Haber ver. Tevrat'a göre ümmi peygamber bunu haber verecektir.» Resulullah Efendimiz: «Musa'ya Tevrat'ı indiren Allah adına söylüyorum, bilir misiniz, İsrail, şiddetli bir hastalığa tutulmuştu, hastalığı üzadı. O zaman ALLAH kendisini bu hastalıktan kurtarırsa en sevdiği yemeği ve içkiyi kendisine haram olsun diye adadı ki deve eti ve deve sütü idi.» Abdullah buna da «evet» dedikten sonra: «Bir şey kaldı, onu da söylersen sana iman ettim. Sana hangi melek geliyor da Allah tarafından söylediklerini getiriyor?» Resulullah: «CİBRİL» buyurunca Abdullah: «O, bizim düşmanımızdır. O, savaş, şiddet getirir. Bizim elçimiz Mikâil'dir ki müjde, ucuzluk, bolluk getirir. Sana gelen melek o olsaydı, iman ederdik.» demiş. Derhal Hz. Ömer sormuş: «Bu düşmanlık ne zaman başladı?» İbn-i Surya: «Bunun başlangıcı, demiş, Buhtunnasır denilen adam tarafından Beytülmakdis'in tahrib olunacağını Allah Tealâ peygamberimize vahiy ile bildirmiş ve o adamı tarif etmiş idi. Biz de aradık, bulduk. Onu öldürmek için adamlar gönderdik. O, o zaman Babil'de henüz fakir bir çocuktu. Fakat Cibril: «Eğer Allah sizi bunu öldürmeğe musallat kılarsa haber verdiği adam bu değilmiş demek olur. Binaenaleyh bu çocuğu öldürmek faydasızdır.» diye o çocuğu savundu. Sonra o çocuk büyüdü, kuvvetlendi, hükümdar oldu. Harb açtı, Beytülmakdis'i tahrib etti ve bizi katliâmdan geçirdi. Bunun için biz Cibril'i düşman tanırız.» Bu olay üzerine yukarıdaki âyetler nazil olmuştur.

Yahudiler Hz. Peygambere kimlere inandığını sordular: «De: Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e İshak'a, Yakub'a, esbata (torunlara) indirilene, Musa'ya ve İsa'ya ve Rabları tarafından gönderilen peygamberlere verilene inandık. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırmayız. Biz O'na boyun eğer müslimleriz.» (Âl-i İmran: 84) âyetini okudu. İsa Aleyhisselâmın adını duyunca: «Sizin dininizden şerli bir din yoktur.» dediler. Bunun üzerine Cenab-ı Hak şöyle hitabeyledi :

«De ki: ey kitap ehli, sırf Allah'a, bize indirilene ve bizden önce indirilene inandığımız için mi bizden hoşlanmıyorsun? Oysa sizin çoğunuz fâsıksınız. De ki: Size Allah katında cezaca ondan daha şerlisini söyliyeyim mi? O kimseler ki Allah kendilerine lânet etmiş, gazabına uğratmış, onlardan maymunlar, domuzlar ve tağuta tapanlar yapmış; işte onlar mevkice daha fena ve düz yoldan daha sapkındırlar.» (El-Maide: 59-60).

İslâm'a İ'tirazlar
ve
Kur'an-ı Kerim'den Cevaplar'dan

UYSALLIK

Enes (R.A.) den: Dedi ki: Resûlullah (S.A.S.) ile beraber yürüyordum. Üzerinde Necran kumaşından sert yakalı ve kaba bir cübbe vardı. Bir A'râbî O'na yaklaşarak cübbesinden kuvvetlice çekti.

Resûlullah (S.A.S.) in ensesine baktım ki, kuvvetli çekişinden cübbenin sertliği oraya iz bıraktı. Sonra A'râbî :

— Ya Muhammed (S.A.S.), Sendeki Allah malından bana verilmesi için emret, dedi. Resûlullah (S.A.S.) ona döndü ve güldü, sonra da ona bir şey verilmesini emretti.

— Buhârî —

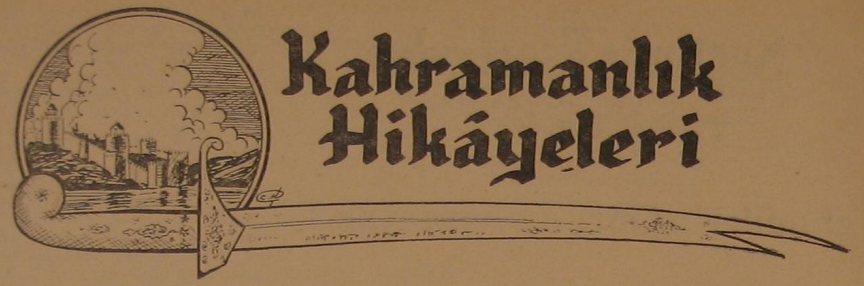

Kahramanlık Hikâyeleri

ŞAHADETE HAZIRIM

Tahsin ÜNAL

Devirler mi insanları, insanlar mı devirleri yaratır? Kesin birşey söylenemez. Fakat bu sözün her ikisi de doğrudur. Lâkin birincisi ikincisinden daha fazla hakikat payına sahibtir.

XVII nci asır, Osmanlı İmparatorluğunun en karışık, iç ve dış savaşların en çok yapıldığı asırdır. Çeşitli olaylar, çeşitli sınıflardan padişahlardan, vezirlerden, kumandanlardan, askerlerden, celâlilerden ve hatta halkdan çeşitli tibte insanlar yetiştirmiştir. Kendisinden bahsedeceğimiz Küçük Ahmet Paşa bu tiblerden bir tanesidir. Kabına sığmaz, atak bir gençti. Gönüllü olarak Serdengeçti yazılmıştı. Serdengeçti, adı üstünde davası uğruna icabında başını vermekten çekinmiyen, ölüme her an hazır, ölümü arayan demektir. Fakat ne yaparsınız ki ecel gelmeyince insan ölmüyor. Ecel gelince de demir kule içinde dahi olsanız, arayıb buluyor mübarek... 1622 de Hotin seferine, Serdengeçtiler bayrakdarı olarak iştirak etmiş, savaş esnasında hüner ve marifetlerini gören Genç Osman (1618-1622), onu Serdengeçtiler ağası, sonra da Mardin beyi tayin etmişti. Burada iken Musul'a taarruz eden İranlıların karşısına çıkmış, bugünkü ifadesile Gerilla savaşları yaparak İranlılara kan kusturmuştu.

IV. Murad (1623-1640) Küçük Ahmet beyin şecaat ve kahramanlığını duyunca :

— Böyle bir kahramana Mardin beyliği azdır. Bu âlişan beyden istifade etmek lâzımdır, diyerek onu Şam valisi tayin etti. IV. Murad Küçük Ahmed beye gönderdiği Hatt-ı Humayununda :

— Baka, Küçük Ahmet. Sizi vezir idüb Şam Beylerbeyi tayin eyledim. Hem Maan oğlu Fahreddini, Kayseriden ol canibe gelen Hacı Ahmet oğlu Ömeri, İlyas Paşa gailesini sana havale ettim. Kimsenin ele geçiremediği, nice haneyi harab, tarlaları tahrib eden bu haşaratın hakkından gelmeyi sen vezir-i âlişanımdan beklerim» diyordu.

Küçük Ahmet Paşa, senelerdenberi etrafa dehşet salan bu ve bunlar gibi daha birçok celâli ve zorbaları kısa bir zaman içinde birer bir mağlûb ve esir ederek defterlerini dürdü. IV. Muradla beraber 1635 de Revan seferine iştirak etti. 5-6 gündür savaş yapılıyor, kale zaptedilemiyordu. IV. Murad aktettiği bir Divana kumandanları da çağırdı. Gelib ayakda durdular. Uzun bir konuşma yapan IV. Murad, Paşalardan kahramanlık beklediğini söyledi ve:

— Baka!.. Küçük Ahmet Paşa. Maan oğlu Fahreddini, Hacı Ahmet oğlu Ömer'i, İlyas Paşayı ortadan kaldırmak erlük değ,ildür. Erlük bünda belli olur. Din-i mübin uğruna nasıl merdane iş görür ve ceng-ü cidal idersiz? Sizi bunda görmek isterim» dedikte Küçük Ahmet Paşa, Padişahın eteğini öptükten sonra geri çekilerek:

— Şevketlü Hünkârım, Ahmet kulunuz gençligindenberi bu yola baş komuştur. Cümle askerimle uğrunuzda can ve baş feda etmekten kaçmazız. Birkaç gün sonra Revanın anahtarlarını elimizle getirib teslim etmek muradımızdır. Secaat bizden tevfik Allah'tandır» dedi.

Hakikaten birkaç gün sonra Revan kalesi teslim oldu.

Revan seferinden sonra Küçük Ahmet Paşa yine Şam valisi olmakla beraber uhdesine Musul muhafızlığı da verildi. İran taarruzlarına karşı Musul'u o muhafaza ve müdafaa edecekti.

Bu sırada, İran'a tabi olan Erdelan hakimi Ahmet han Sün'i olduğu halde Şii Şah Abbas'ın kız kardeşi ile evlenmişti. Maksadı, Şiilerden gelmesi muhtemel bir tehlikeyi önlemekti. Fakat hâdiseler Ahmet hanın düşündüğü gibi ceryan etmedi. Şah Abbas öldü. Onun yerine geçen Şah Safi, Şah Abbas taraftarlarını birer ikişer idam etmiye başladı. Sıra Ahmet hana da geliyordu. 1636 da Ahmet han sıranın kendisine gelmekte olduğunu anlayınca, adamlarından birini, eskidenberi dostu olan Küçük Ahmet Paşaya gönderdi. Eğer Şah Safi, kendisini idam etmiye kalkarsa Osmanlı idaresine geçeceğini, bu takdirde Ahmet Paşanın kendisini himaye edib etmiyeceğini, sordu. Küçük Ahmet Paşa durumu Padişaha bildirdi. IV. Murad da himaye ve yardım edilmesini emretti.

İlkbaharda Şah Safi, emirahuru Zeynel han kumandasında kalabalık bir orduyu Şehrizor taraflarına gönderdi. Bunu Ahmet handan öğrenen Küçük Ahmet Paşa kendi yetiştirmelerinden Deli Dünya ile Serhoş Hasan-ı cüz'i bir kuvvetle ve keşif maksadile Şehrizor taraflarına gönderdi. 1000 kadar suvari ile at tepip düşmanın ümit etmediği bir zamanda Şehrizora gelen bizimkiler, Zeynel Hanı gafil yakalayıb mağlûb ve Zeynel Han ordusunda bulunan fillerden on kadarını zapt ettiler. Küçük Ahmet Paşaya getirdiler. Paşa da bu filleri İstanbul'a gönderdi.

Bunu haber alan Şah Safi, Rüstem Hanın kumandasında Hüseyin, Mukaddem ve Siyavuş Hanları 25.000 kişilik bir kuvvetle, Musul'a taarruz etmelerini, Küçük Ahmet Paşa'dan, Zeynel Hanın intikamını almalarını emretti. Paşa, düşmanın içinde gözü ve kulağı demek olan Ahmet Handan bu haberi alınca, bir taraftan o zaman Diyarbakır'da bulunan Sadrazam Mehmet Paşaya durumu bildirib yardım istedi. Bir taraftan da gelecek yardımı beklemeden, hem düşmanı uzakta karşılamak, hem de düşmanın sınırda toplanması için zaman kazandırmamak maksadile, emrindeki 6000 kişilik birlikle Şehrizora doğru yola çıktı. Yolda Ahmet Hanla birleşti. Ahmet Han Osmanlı idaresine geçmişti. Ailesini, çocuklarını ve cümle malını Musul'a gönderdi. Kendisi 300 adamı ile Küçük Ahmet Paşanın yanında kaldı. Beraberce Şehrizor'a geldiler. Burada Rüstem Hanın 25.000 kişilik bir kuvvetle Mihribanda olduğunu öğrendiler. Şehrizor'dan kalkıb akşam üzeri Mihribana geldiler.

Gece taraflar savaş düzeni almışlardı. Sabahın erken saatlerinde savaş başladı. Savaş akşama kadar pek sert ve kanlı bir şekilde devam etti. Küçük Ahmet Paşa ve kumandası altındakiler döne döne savaşıyorlar, her tararuzlarında düşmandan bir çoğunu imha ediyorlardı. Gece de zaman zaman baskın şeklinde karşılıklı savaşlar oldu. İkinci günün sabahı yeniden savaşa başlandığı zaman sol koldan, dağ tarafından da düşmanın taarruzu ile karşılaşıldı. Düşmanın gece, kuvvetlerinden bir kısmını dağ tarafına kaydırdığı ve şimdi bu kuvvetlerle Türk kuvvetlerini çevirmek, ortaya almak istediği anlaşılıyordu. Buna rağmen o gün de öğleden sonraya kadar Küçük Ahmet Paşa, mitoloji kahramanlarını imrendirecek şekilde büyük bir şecaat ve kahramanlıkla savaştı. Öğleden sonra soldan, dağ tarafından düşman ağır basmıya başlayınca bu cenahtaki askerler gerilere doğru çekilmeye başladı. Sol cenahın çökmesi merkez ve sağ cenahdaki askerlerin moralini bozdu. Onlar da çekilmiye başladı. Bunu gören Ahmet Paşa çekilmiye mani olmak için atını çekilen askerlerin arasına sürdü. Askerlere:

— Ey!.. Müslüman Gaziler!.. Gafilce nereye kaçıyorsunuz. Selâmet kaçmakta değil, bunda kalıb sebat etmekte ve kahramanca savaşmaktadır. Kaçanlar arkalarından hançerlenib murdar öleceklerdir. Savaşırken göksünden vurulanlar şehit olacaklardır. Şehit olmak... Ah!.. O ne büyük mertebedir. Durun, beni dinleyin!... diye bar bar bağırdı ise de Paşayı dinleyen olmadı. Herkes gerilere doğru kaçıyordu. Paşayı dinleyen ve adetleri 150 kadar olan kendi muhafız askerleri idi.

Yanında atbaşı beraber duran hazinedarına:

— Baka!.. Hazinedar ağa. Ben ömrümde bunca savaşlara girdim. Can kaygusuna düşen, kılıcı görünce hınzır sürüsü gibi ürken böyle korkak asker görmedim. Ne olacak bu hınzırlar, aslı nesli belli Türk çocukları değil ki, korkak arab uşağından bu kadar asker olur, dedi. Bundan sonra Paşa sesini yükselterek konuşmıya başladı.

İmdi yapılacak bir şey kaldı. O da sarayım halkı olan sizlerle beraber şehit olmak. Ben şehadete hazırım, dönmezem. Siz de hazır mısız?.. diye sordu. 150 kişi birden:

— Hazırız. Dönmeziz, diye bağrıştılar.

Paşa devamla:

— Cihan, beni Küçük Ahmet Paşa olarak bilir. Can kaygusuna düşüb adımı kirletemem, diye ilâve ettikten sonra Alemdardan sancağı istedi. Sancağı açıb gem tutan sol eline aldı, sol omuzuna dayadı. Sağ elinde, kınından sıyrılmış, ucundan kanlar akan kılıcı vardı.

— Benden ayrılmayasız. Canımızı düşmana ucuza satmıyalım, dedi... Mırıldanarak bir dua okuduktan sonra:

— Haydin hep beraber Allah!.. Allah!.. diyerek düşmana doğru at sürdü. 150 kişi, 25.000 kişinin içine kurtların sürüye saldırdıkları gibi saldırdılar. Topluca, demirden bir gürz gibi karşılarına gelenleri imha etmiye başladılar. Düşmanın içine bazan sağa, bazan sola, fakat durmadan iki saat kadar savaştılar. Lâkin her geçen dakikada adetleri azalıyordu. En sonunda Küçük Mehmet Paşanın atı yaralanıb yere yuvarlandı. Paşa da sancakla beraber yere düştü. Fakat hemen kalkıb bir elinde sancak, bir elinde kılıç olduğu halde savaşa devam etti. Bu sırada Hazinedarı, Çuhadarı da esir edildiler. Derken bir düşman suvarisi, bir kılıç darbesile Paşanın başını uçurmak istedi. Fakat tutturamadı. Kılıç sancağın üst kısmını kesib geçti. Arkasından gelen ikinci düşman suvarisi, kılıcı ile Paşanın başını uçurdu. Lâkin başsız beden bir müddet daha sancağı elinde tuttu. Sonra Paşanın vücudu yere yuvarlandı. Sancak da üstüne düştü. Vücuttan ayrılan baş, bir metre kadar ileride bu hazin manzarayı seyrediyordu.

ÂCİZE ŞEFKAT

Abdullah (R.A.) şöyle anlatıyor:

Resûl-i Ekrem (S.A.S.) ile bir seferde bulunuyorduk. Bir ihtiyacım için ayrılmıştım. (Orada) iki yavrusu olan bir serçe kuşu gördüm ve yavrularını aldım. Serçe, gelerek, yana yakıla yavruları için çırpınmaya (bağırmaya) başladı. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem (S.A.S.) gelerek :

— Bu kuşu yavru acısıyle sızlandıran kimdir? Yavrusunu kendisine iade edin, buyurdu.

Yine (Resûl-i Ekrem), yaktığımız bir karınca yuvasını görünce :

— Bunu kim yaptı? diye sordu.

Biz :

— Biz yaptık, dedik.

Resûl-i Ekrem:

— Ateş ile azap, ancak ateşin Rabbi olan ALLAH'a mahsustur (böyle yapmayın buyurdu.

İBN-İ ÖMER VE ARSLAN

Hz. Ömer'in oğlu Abdullah (R.A.) Hazretleri bir sefere çıkmıştı. Yolda giderken ansızın, insanların yoldan geçmesine engel olan bir arslanla karşılaştı.

Devesini yavaşlatıp yere indi, arslanı kulağından tutup yoldan uzaklaştırdı ve dedi ki:

— Hz. Rasulüllah'ı (A.S.) şöyle derken işittim: «İnsanoğlu Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmazsa, ona Allah'dan başka hiçbir şeyin hükmü geçmez» (1).

SELMAN VE MÜSAFİR

Selman-ı Fârisî (R.A.) Hazretleri yanında bir müsafirle Medain şehrinden dışarı çıkmıştı. O anda sahradan bir sürü ceylân geçiyor ve havada da kuşlar uçuşuyordu.

Selman Hazretleri ceylânlara ve kuşlara:

— İçinizden birer taneniz yanıma gelsin, bana ikram etmek istediğim bir müsafir geldi, diye bağırdı.

Bunun üzerine bir ceylân ve bir kuş hemen Selman Hazretlerinin yanına geldi. Müsafir (gördüğü şeyden hayrete düşerek) :

— Sübhanallah! dedi.

O zaman Hz. Selman müsafire :

— Neye hayret ediyorsun? Sen, Allah'a itaat eden bir kimseye, mahlûkattan herhangi birinin isyan ettiğini hiç gördün mü? cevabını verdi (2).

SÜFEYNE VE ARSLAN

Hz. Rasulüllah'ın (A.S.) kölesi Süfeyne (R.A.) Hazretleri anlatıyor:

«Bir gemiye binmiştim. Gemi battı. Ben de gemiden kopan bir tahta parçasına yapıştım ve o parça beni sahile kadar götürdü. Sahilde karşıma bir arslan çıktı.

Ona :

— Ey arslan! Ben Hz. Rasulüllah'ın kölesi Süfeyne'yim, dedim.»

Hz. Süfeyne devamla diyor ki :

«Ben böyle söyleyince arslan başını öne eğdi, beni sırtına aldı ve yola kadar getirip bıraktı. Beni yola bırakınca hüzünle ve yavaş bir sesle kükredi. Anladım ki, ayrılmak üzere bana veda ediyor.» (3)

Terceme: **A. G.**

---

(1) Yusuf b. İsmail en-Nebehânî (v. 1350 H.), Câmiu kerâmât'il-evliyâ', Mısır 1962, Cilt: 1, Sh. 149.
(2) Aynı eser, sh. 143.
(3) Aynı eser, sh. 143.

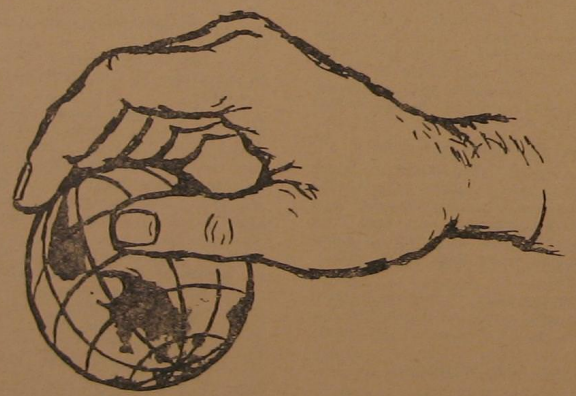

MÜ'MİNLER FERT FERT İSLÂMIN EMRİNE RAM OLDUĞU AN, KURREYİ ARZ MÜSLÜMANLARIN EMRİNE MÜSAHHAR OLACAKTIR.

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Mü'minler, ancak o kimselerdir ki, Allah zikredilirse kalpleri ürperir, onlara Allah'ın âyetleri okunursa, o âyetler onların imanlarının artırır da Rab'lerine tevekkül ederler.

Kur'ân-ı Kerîm

⁂

Eğer Allah'a hakkıyle tevekkül etseydiniz Allah size kuşlara rızık verdiği gibi rızık verirdi; kuşlar açlıktan karınları çekilmiş olduğu halde sabahleyin çıkarlar, karınları dolmuş olduğu halde akşamları dönerler.

Hz. Muhammed

⁂

Cenâb-ı Hak halkı hak üzere halketti; sen de hakdan başka bir şeyi söyleme.

Hz. Ali

⁂

Ey kardeş, sen fikirden ibaretsin, yani senin insanlığın ancak tefekkür iledir. Üst tarafın kemik ve sinirdir ki, onlar hayvanlarda da vardır.

Hz. Mevlâna

⁂

Varlığım Halıkımın varlığına şahittir,
Gayri Bürhan-ı kavi var ise de zaittir.

Şinasi

⁂

Seni mazûr görmek istemiyene karşı özür dileme. Sözünden istifade beklemiyene bir şey söyleme.

Ahmet Rufaî

⁂

Gidişini ilmine uyduramıyan âlim, elinde meş'ale tutan bir köre benzer. Başkalarının yolunu aydınlatır, fakat kendisi yolunu göremez.

Şeyh Sadi Şirazî

BATIDAN

İman büyük şeydir. Her şeye can veren odur. Bir millet bir kerre inanmaya başladı mı çabucak büyür. Yükselir, yükseltir, yenilmez bir kuvvet olur.

Carlyle

⁂

Kitaplarım, en iyi dostlarım ve en sadık sevgililerimdir. İyi bir kitap hakiki bir hazinedir.

Cytton

⁂

İnsanları iktidarlı zamanlarında denemelidir. Çünkü; kötünün kötülüğü ile iyinin iyiliği o zaman meydana çıkar.

Eflâtun

⁂

Muzaffer olduğu zaman kendisini de yenen iki kere galip olmuş demektir.

Publus Syrus

⁂

Hiçbir şeyden ötürü sızlanma; dertlerimiz tashih edilebilir cinstense, nankörlük olur, dertlerimizin çaresi yoksa beyhude olur.

Shakespeare

⁂

Galip asker, hiçbir zaman mağlûp askerin üzerine eğildiği vakitki kadar yüksek değildir.

Sokrat

⁂

Fazilet bahis konusu edildiği zaman onu bilmek yetmez, ona malik olmak, onu yapmak da lâzımdır.

Aristo

⁂

Eğer düşmanlarınızı gülünç gösterip mahvetmek isterseniz, etrafını dalkavuklarla doldurun.

Edmond Jalux

Büyük Kısası Embiya'ya dair

Gültekin ENGİN

GÜNÜMÜZE kadar bir çok tarihi olaylar, ehliyetli ve ehliyetsiz kalemşörler tarafından roman uslûbüyle yazılıyor ve yazılmakta.

Kitapçı vitrinlerinde tarihe İslâm kahramanlığıyla ün yapmış İslâm-Türk büyüklerini anlatan herhangi bir romanı görür, merakla alır, tetkik ederseniz, oturun, kalb krizinden oracığa yığılmadığınıza Allah'a şükredin. Bu tip kitaplar akla gelmedik iftiralarla doludur. Mamaafih gayri islâmî kütüphanelerde bulunduğundan biz müslümanlar bu tip kitaplar üzerinde ehemmiyetle durmayız.

Birkaç ay evvel islâmî eserler satan bir kütüphanede alabileceğim eserleri gözden geçiriyordum. Ahmet Cemil Akıncı imzalı Sahabilerden Hz. Hatice, Hz. Ebubekr ve Hz. Ömer isimli temiz baskılı ve ciltli üç eser görünce, satın almadan edemezdim. Tetkik ettiğimde itiraf ederim ki çok büyük şaşkınlığa düştüm.

Bu ne şeni iftiradır yarabbi.. İslâm, Türk kahramanlarını tahrif etmek istiyen o mahut yazarlara rahmet okuttu.

Bu günlerde İslâmî eserler satan kütüphane vitrinlerinde arzı endam eden, aynı imzalı birçok kitaplar görünce kan beynime hücum etti adeta. İsmi bile insanı çileden çıkarmaya kâfi. Büyük Kıssaı Embiya. Bakınız bu mezkûr yazarın yukarıda adı geçen kitaplarından bazı pasajlar.

Kitabın ismi: Hz. Ebubekr, sahife: 375, satır: 3 den 7 ye kadar.

«...Artık dünya ve âhiret işleri ayrılmıştır.»

Fesübhanallah! Âhirette iş mi varmış? Bu tâbir dini anlamayan ucuzundan aydınların lâfıdır ancak.

«Hz. Ebubekr (R.A.) Âhiret işlerini Kur'an hükümlerine ve ebedi son Peygamber'e bırakacak. Yalnız Devlet Başkanlığı hüviyeti ile, insanların dünya işiyle uğraşacak. Vicdan hürriyetine, yani inanca dokunmaya hakkı yoktur ve bu kudrette değildi...»

Başka bir kitap; Kitabın ismi: Hz. Ömer, sahife: 152, satır: 3-4.

«...Din ve devlet işleri ayrılmadıkça, vicdanlar Allahları ile başbaşa kalmadıkça bu örnek imparatorluk yaşayamazdı...»

Bir de Hz. Hatice (R.A.) ağzından yazdıklarına bakın.

Kitabın ismi: Hz. Hatice, sahife: 231, satır: 28-31.

«...Dünya işleri ile Allahı birbirine karıştırma. Ey Meysere...»

Daha neler yok ki. Fakat itiraf etmem gerek ki; şimdiye kadar birçok insan İslâm adına cinayetler işlemiştir. Ben bundan adisine raslamadığımı rahatlıkla söyliyebilirim. Çünkü, İslâma inanmayan materyalist garplı insanının bizdeki kopyalarından Cemil Sena Olgun gibiler yazsa bunları neyse deyip geçebilirdik. Fakat mukaddesatçı yayınları bile atlatarak hıristiyanî anlayışı; yani dini dünyadan ayırma safsatasını sinsice işlemek, üstelik bunun farkına varmamak gerçekten esef verici bir hâldir. Yazık.

İslâm nizamı, insanların hayatlarına istikâmet veren ve uyulması gereken bütün müeyyideleri tamamen dinden alır. Bu husus bütün müslümanlar, hatta birazcık kültürü olan gayri müslimler tarafından bile apaçık bilinmektedir. Hâl böyle iken, daha Peygamber (S.A.V.) efendimizin vefatlarını müteakip dünya nizamını hem de en büyük tatbikçisi olan Ebubekr (R.A.) tarafından tadil edilerek tamamen dini esaslardan uzak bir sistemle kurulduğunu söylemek en azından manevi bir cinayettir. En büyük bir hakarettir. Böyle bir hakareti fark eden, gören, duyan her müslümanın o mübarek sahabileri müdafaa etmesi boynunun borcudur. İşte biz de bunun için kalemi elimize almış bulunuyoruz.

Bundan sonra çok meşhur yazarın, o çok meşhur kitaplarını artık tetkik etmeyi lüzumlu görmedim.

Kararı siz iz'an sahiplerine bırakıyorum.

«İçimizdeki beyinsizler yüzünden bizi helâk eder misin Allahım?» (Kur'an).

Selâm, hakikatleri anlayacak çapta bir kafaya sahip olanlara olsun.

UYDU

Güzelsin, temizsin, sâfsın,
Gizli hazinelerinle sen
En şûh varlıksın.
Gizli güzelliğini sergilemene,
Bozuk-düzen modanın
Uydusu olmana,
Sebep ne?
Seni benliğinden,
Seni özünden,
Alçakça uzaklaştıran,
Yaprak misali peşinden
Çeken ne?
ALDANMA!..
Uzatıp tırnaklarını,
Masal cadılarının
Uydusu olma!...
Maske takıp her boyadan,
Öyle kadınların (!)
Uydusu olma!
Ahlâk en güzel süsün,
Edep, hayâ, iffet senin;
Boyaya lüzum var mı?
Ruhsuzlar ayırmasın seni
Manâdan,
Beğenmesinler, rahatsız olsunlar
Güzel huyundan,
Ne çıkar?
Seni övmesin
İçkiyle paslanmış diller,
Serhoşlar bahsetmesin
Saçlarının dökülüşünden,
Ruhsuzlar yalanmasın
Hayvanlar gibi,
Koltuk altının görünüşünden
Ne kaybedersin?

***

Senin hakkın değil, bir ömür boyu
Kemgözlerin tarassutunda erimek,
Senin vazifen değil,
İçki masalarına meze vermek.
Hissiz cemiyet...
İradesizleri sürükler peşinde,
Bir gün hayâsızca dikilir tepene,
Namusunu ister,
Alay edercesine.
Sen Türk hanımısın;
İdeallerin olmalı,
Sıradağlar gibi.
Müslüman anne olacaksın çocuklarına,
Tertemiz, pür-nûr olmalısın,
Melek gibi.
Küflü cemiyetten takdir bekleme,
Yanlış tartar paslı kantar;
Gel uydu ol Kur'ân'a,
Alkışlasın gerçek insanlar.
Sen iffet, hayâ perdesi,
Sen ahlâkın tükenmez hazinesi,
Sen yuvanın en güzel süsü,
Sen cemiyetin ahlâk ölçüsü.

Mehmed ŞİMŞEK

Ehli Sabır

Resûlullah (S.A.S.) şöyle buyurdu :

— Allah'u Tealâ kıyamet günü yaratıkları topladığı vakit bir münadi, «fazilet sahipleri nerede?» diye seslenir. Buyurdular ki :

— Pek az kimseler kalkar ve bunlar süratle cennet'e giderler, onları melekler karşılarlar ve derler ki:

— Sizin süratle Cennet'e gittiğinizi görüyoruz. Sizler kimlersiniz? Onlar da derler ki:

— Bizler fazilet sahibi kimseleriz. (Melekler) sorarlar:

— Faziletiniz nedir? Onlar da :

— Zulme uğradığımız vakit sabrederdik, bize kötülük edilince de yumuşak davranırdık. Bunun üzerine onlara :

— Cennet'e giriniz. İyi iş işliyenlerin ecrleri ne güzeldir, denilir.

Hz. Muhammed (S.A.S.)

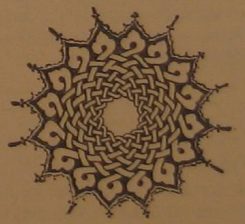

GENÇ KALEMLER

Ne idin, Ne oldun Kardeşim

Deniz GÖKÇEK

Kardeşim;

Şairler :

«Bilmem neden gündelik işlerle telâştasın

Kızım, sen de Fatihler doğuracak yaştasın.» diyerek hitap ettiler sana. Nice yazılar, senin feci durumundan bahsetti kardeşim. Ama sen, kulaklarını kâfirlere has pamuklarla tıkamış olan sen, güldün geçtin bunlara. Duvarlara yapıştırılan afişlerde bir meta misali boy gösterirken de aynı gülümsemeyi gördüm dudaklarında. Sen, Yaradan'ın sana verdiği hazineleri ardına kadar açıp, kaldırımlarda sürünürken, yanından geçen «İslâm Hanimefendisi»ne de güldün, hattâ alay ettin. Ama ben senin bu gülüşünde, onun yüzündeki nurlu güzelliği kıskandığını okudum.

Zavallı kardeşim; sen ne idin, ne oldun? Başındaki mukaddes hayâ örtünü yırtarak; seni, mesut yuvandan dışarı çekerek yavrularına, eşine hasret bıraktılar. Evinde, dışarıdaki işlerden çok vazifeler seni beklerken sen, erkekler gibi çalışmayı hürriyet sayar oldun. Evet sen, dünyanın en korkunç esaretini hürriyet saydın kardeşim. Allah'ın (C.C.) başına koyduğu tacı atarak, tarihte hiçbir saltanat sahibinin yapmadığını yaptın ve evinde kuracağın mutlak saltanatın sultalığını da bir tarafa ittin.

Hz. Allah (C.C.) sana Cennet'i vadediyordu. Ama sen yavrularına; leş yemiş, kartalların kana bulanmış uzun tırnaklarına benzeyen manikürlü ellerinden, tabii güzellikten yoksun, cazibe maskesi takmış «korkunç» yüzünden başka ne verdin?

Daha kaç santim kısaltılması gerektiğini ölçtüğün mini eteğin, senin güzelliklerini, aç gözlü hayvanların önüne sererken, elinden çıkan zavallı kızın da bir diskotekte gönül eğlendirmekte... İnsanî kılıktan çıkmış bir yaratık olan oğlun, ileride, belki benzemek istediği Avrupa'lı gençler gibi L.S.D. partilerinde çıldıracak.

Sen L.S.D. partilerinde boğulmaya lâyık, gayri insanî mahlûklardan ibaret bir nesil değil, asırlar boyu İslâmiyet'in bayraktarlığını yapmış Türkiye'nin şanına lâyık, ruhları her 5 vakit imanla yıkanan bir nesil yetiştirmekle mükelleftin...

Daha ne diyebilirim sana; Allah (C.C.) kurtarsın seni ZAVALLI KARDEŞİM!

Osmanlı Şeyhülislamları

Veli ERTAN

Ebezade Abdullah Efendi, Ahmet III. (1703-1730) devrinin Şeyhülislâmlarındandır. Âlim ve fâzıl bir zattır. İki defa Şeyhülislâm makamını ihraz etmiştir.

Balcık'ta doğmuştur. Kadı Mustafa Efendi isminde bir zatın oğludur. Annesi şehzade IV. Mehmed'in ebesi olmasından dolayı meşihat-ı islâmiye tarihinde Ebezade lâkabıyla tanınmıştır.

İlk tahsilini bitirdikten sonra birçok medreselerin derecelerini geçmiş ve 1679 tarihinde Haremeyn Evkaf Müfettişi, 1684 te de IV. Mehmet zamanında Halep mevleviyetini kazanmıştır. Sıra ile 1688 de Mısır, 1691 de Edirne ve 1694 te de İstanbul pâyesiyle Mekke kadılığına tâyin edilmiştir.

Mustafa II. (1695-1703) zamanında Anadolu Kazaskeri ve iki sene sonra yani 1697 de Rumeli Kazaskeri olmuştur.

Ebezade bir aralık azledilmiş olduğundan vaktini yalısında geçirmeye başlamıştı. Kendisini seven Enderun halkının Padişah nezdinde tavassutu üzerine tekrar Rumeli Kazaskerliğine getirilmiş, fakat zamanın Şeyhülislâmı olan Feyzullah Efendi ile geçinemiyerek Kıbrıs'a sürgün edilmişti.

Şeyhülislâm Feyzullah Efendi, babasının meşihatı sırasında nüfuzundan faydalanmış ve henüz onbeş yaşında bulunmasına rağmen Mihrimah Medresesi müderrisi olmuştu. Şehzade Mustafa'nın hocalığını yapmıştı. Bu bakımdan saray nezdinde nüfuzlu şahsiyetlerden biri olmuştur. Hatta 1702 tarihinde Sadrazam olan Amca Zade Hüseyin Paşa, Şeyhülislâmın müdahalesine tahammül edememiş ve bundan dolayı istifaya mecbur olmuştur. Daltaban Mustafa Paşanın da katli üzerine Şeyhülislâmın tavsiyesiyle sadaret mevkiine Kâni Mehmet Paşa getirilmişti. Fakat bu zat da Şeyhülislâmın yersiz müdahaleleri karşısında Edirne vak'asının çıkmasına sebep olmuştur.

(Devamı 26. sayfada)

AHLÂK

(Baştarafı 5. sayfada)

yerde yaradılış kanunlarının gayesi dışına sapmıştır.

Hümanist ahlâk: Dinî inançları kenara iterek insanlık duygusu üzerine oturtulmak istenen bir ahlâk anlayışıdır. Bu fikrin temsilcisi Ogüst Kont'tur. İnsanlık sevgisi üzerine bir din kurmağa teşebbüs etmiştir ki bu bir tatbikatı olmayan hayal olmuştur. Ütopiden öte bir değer taşıyamamıştır.

İlmî ahlâk: Müsbet ilimler üzerine ahlâk kurma teşebbüsleridir. Bu ahlâkın hedefi tabiattaki hâdiselerde olduğu gibi insanın fiil ve hareketlerini müsbet ilimle kontrol altına almaktır.

Böyle ahlâka muhtelif ilimlerin metodları tatbik edilmeğe çalışıldı. Kant matematik usûlünü ahlâka tatbik etmek istedi. Kant'a göre ahlâk ile matematik mütearifeler arasında sıkı bir benzerlik vardır. Akıl riyazi mütearifeleri zaruri olarak kabul eder. Ahlâkta böyle matematik mütearifeler mahiyetinde olan vazife fikri üzerine dayanır. Akıl vazife fikrini tıpkı riyazi bir mütearife gibi kabul eder. Bu vazifeler: Hulus, izzeti nefis, başkalarının sevinç ve saadetini sağlayacak harekette bulunmak.

Hayfaki büyük filozof düşüncesinde hülûsunun kurbanı olarak yanılmıştır. Evet 2 defa iki dört eder. Matematik mütearifeyi bütün akıllar kabul eder ama, (başkası için her gün iki saat çalışmak vazifendir) düsturuna milyonlarca akıl itiraz eder. Bazı filozoflarla fizik metodunu ahlâka tatbik ederek insanı, hal ve hareketleri idare eden kanunları aradılar. Hayatın fonksiyonu fizik kanunlarına göre cereyan etmektedir. Bu düşünceye saplanan Adam Smith: (hayatın gayesi başkalarına faydalı olmak ve sempatidir.) diyor. Fakat bu söz havli mücerrette kalıyor. İnsanlarda bu sempatiyi meydana getirecek fizik kanunlarının metodunu gösteremiyor.

Stuart Mil'le göre sempati ve ahlâk kanununun en son dayanağı şahsi menfaattır. Bazı insanlar umumi menfaatı gaye edinerek çalışmakta iseler de bu nevi didinmelerin sonradan katmerli olarak şahsi menfaat sağlayacağına inanıyorlar. Tavuk gelecek yerden yumurtayı esirgemiyorlar.

Roşhoko ise: halâk egoizm ve şahsi menfaattır, diyor.

Bu düşünürler Biyoloji Metodunu ahlâka tatbik ettiler. Hayatı idare eden Umumi Kanunları dikkata alarak insan için bir fiil ve hareket programı çıkarmak istediler. Bu fikrin alemdarı (İnsanların Ceddi maymundur) diyen Darvin ile Spencer'dir. Bunlara göre ahlâk, hayatın seyrine uymaktır.

Bütün bu çabalamalardan bir ahlâk sistemi kurulamamıştır. Çünki ilme dayanarak ahlâk ve hayat gayesi çizilemez. İlim birçok hakikatlara ışık tutarsa da, sahası duyulurlar ve görünürler âlemi, mevzuu madde olmakla, manevi sahaya karşı kördür.

Lâik ahlâk: Dine değil, akla dayanan ahlâktır. Ahlâk kaidelerini dini inançlardan sıyırarak aklın kurallarına göre kurmaktır. İnsanın ve cemiyetin fiilleri ile hareketlerinden Dinin geleneklerini ve tesirini kaldırmaktır. Akla göre bir din görünüşüne sahip olmak ve bu görüşün ışığı altında bir içtimai nizam kurmaktır.

Klâsik ahlâk felsefesi, ahlâk için bir (ahlâk hürriyetini) temel prensip kabul eder. Yani insanın fiil ve hareketlerini tam bir serbestlik içinde kendi iradesi ile yarattığını iddia eder. Bu fikir İslâmiyetin kaza ve kadere iman akidesine aykırıdır. İslâm inancına göre hayır ve şer (İyilik ve Kötülük) Allah'ın yaratması ve takdiri iledir. Yani yaratan Allah Tealâdır. Çünki kâinatta yaratıcı, ancak Allah'tır. İnsan o fiili işlemeye kendi ihtiyar ve iradesi ile teşebbüs edince Allah o fiili halkeder. O iş kulun kisbi (kazancı) olmuş olur. Zira Cenab-ı Hak insana akıl ile birlikte irade ve ihtiyar vermiştir. İyi ve kötü hareketi seçmekte kişiyi serbest bırakmıştır. Bu bakımdan insan iradi fiil ve hareketlerinden mes'uldür.

İyilikte, Cenab-ı Hakkın rızası, hoşnutluğu vardır. Şer'de rıza ve emri yoktur. Allah ezeli bilgisi ile kulun ne şekilde hareket edeceğini önceden bildiği için o fiili takdir etmiştir. Zamanı gelince de kaza ile hükmünü icra etmiştir.

İslâmın kaza ve kader akidesi Garplılarca iyi bilinmediği için Müslümanlıkta kadere iman (Fatalizm) vardır diye tariz ederler. Bid'ad ve dalâlet fırkalarından olan cebriyeciliği ehli sünnetin temel akidesi zannederler.

Cebriye mesuplarına göre: İnsanın, kudreti, iradesi, ihtiyarı yoktur. Allah insanın fiillerini nebat ve cisimlerin fiilleri gibi yaratır. İnsanın her hareket ve fiili bir cebir altındadır. Yani insan her fiilini Allah'ın takdirine, alın yazısına göre mecburi olarak yapar, elinde değildir. Bu bakımdan nisan mes'ul de değildir.

Cebriyecilerin bu sapık görüşünü sünni İslâm itikadı sanmak, en azından bir cehalettir.

Mutezile mensupları ise bu klâsik ahlâk felsefecileri gibi (insan irade ve ihtiyarı tam ile bir hürriyet içindedir. Bu serbestlik ile kendi fiillerini kendisi icat ve halk etmektedir) demektedirler. Bu suretle ilâhi kaza ve takdiri inkâr ederler. Bu iki görüş de İslâma göre sapık düşünüştür. Bazılarınca tevekküle de yanlış mana verilmiştir. Tevekkül, elden gelen bütün gayret gösterildikten, her türlü tedbire tevessül ettikten sonra neticeyi Allah'ın takdirinden beklemek, Allah'a teslim olmaktır.

Tarihi realiteler ve içtimaî hâdiseler isbat ediyor ki ahlâkın teşekkülünde iman başlıca âmildir. İlme ve akla dayanan ahlâk, insanlığa ideal, örnek bir ahlâk getirememiştir. Felsefe aklın mahsulü bir düşünüştür. Bütün felsefi kitapların birer ahlâk filozofu olarak tanıttıkları Sokrat ve Eflâtun bile maalesef insanlık için imrenilecek bir ahlâkın mümessili değildirler. Aklın ve üstün zekânın temsilcisi olan bu zatlar fikren idealist iseler de ahlâken anarşist ve komünisttirler. Sözlerimi bir iftira mahiyetinde kavli mücerredde bırakmamak için Eflâtun'un SYMPOZİUM isimli kitabından bazı paragrfalar vererek delillerimi göstereceğim: Bu eser dilimize Şaziye Berrin Kurt tarafından (ZİYAFET yahut AŞK) ve Sabahattin Eyüboğlu, Azra Erhad tarafından da (ŞÖLEN) adıyle dilimize tercüme edilmiştir. Homoseksüaliteyi (cinsi sapıklığı) ve dipsomaniyi (içkiye düşkünlüğü) öven bu diyalektika Sokrat ve Eflâtun'un ahlâk ve faziletten ne anladıklarını ve akla dayanan bir ahlâkın yine insan aklı selimine nasıl kundak soktuğunu gösteren ilmî bir vesika ve realitedir. Paragrafları ŞÖLEN isimli kitaptan naklediyorum: Şölen 30 uncu sahife b, paragrafı: «Orta malı Afrodite bağlanan insanın kendisi de orta malıdır. Her işini rast gele yapar. Bu sevgi aşağılık kişilerin sevgisidir. Bu türlüleri kadınları da delikanlılar kadar sever... üstelik de sevdiklerini abdallar arasından seçerler... Göksel Afroditin yolunda gidense hiç dişilik karışmamış, sadece erkekliği olan bir Tanrıya bağlanmış olur. Onun için yalnız delikanlıları sever... gençleri yalnız akıllarını işlemeye başladığı anda yani sakalları biterken severler. Böyle yaparlar çünki niyetleri saf çocukları tuzağa düşürmek, sonra da hiçe sayıp başka sevgililere koşmak değil, onlarla ömür boyu beraber yaşamak, bir hayat ortaklığı kurmaktır.»

(Devamı var)

HABERLER ve KRİTİĞİ

HALKA RAĞMEN

Bugün memleketimiz demokrasi ile idare edilmektedir. Demokrasi halkın kendi kendini idare etmesi, yani milletin siyasî, idarî ve mülkî bütün işlerinin kendisi tarafından yapılması, milletin kendi mukadderatına kendinin hakim olması, kısaca milletin arzusunun olması ve yerine getirilmesi demektir. Gel gör ki memleketimiz de bugün değil halkın arzularının yerine getirilmesi, milletin inanç, iman adet ve geleneklerinin tamamen zıttı işler yapılmakta ve adeta halka zorla kabulü cihetine gidilmektedir. İşte bu mevzudan olmak üzere halka rağmen zorla kabul ettirilmek istenen bir, 1 Mayıs Bahar Bayramı var. Bir Mayısta resmen bütün resmî daireler kapalı tatil. Bu bayram neyin nesi neden bayram bilmiyoruz Esasen bayram geçmişte yaşanan mukaddes bir günün, o günü hatırlamak için her sene aynı zamanda yapılan bir tesid'den ibarettir. Mutlaka her bayramın altında ya bir zafer veya fevkalâde sevindirici bir olay yatmaktadır. Ama 1 Mayıs neyi ifade ediyor ve bizim milletimizle ne alâkası var. Belki şu veya bu milletin veya bir ekolün zafer günü olabilir. Bundan bize ne... Neden bünyemize yabancı olan, bizimle hiç bir alâkası olmayan bir bayramı, biz kutlamak mecburiyetinde kalıyoruz veya zorlanıyoruz.

Halbuki ondan beşgün sonra 6 Mayıs'ta buram buram mana ifade eden ve asırlardır milletimiz tarafından kutlanagelen bir Bahar Bayramı var: Hıdırellez... İşin garibi bizden olan bir bayram itilirken bizden olmayan bir gün kanunlarla bize zorlan kabul ettiriliyor. Memleketimizde kanun yapma veya kaldırma selâhiyeti Büyük Millet Meclisi'ne ait olduğuna, Büyük Millet Meclisi de halkın temsilcileri, halk namına iş gören kimseler olduğuna göre milletin arzusu hilâfına bu nedir? Milletin temsilcileri, Milletin arzusu hilâfına olan bir şeyi düzeltemiyor veya düzeltmiyor. Bütün bu haller garip şeyler... Bu işlerin içinden insan zor çıkar. Bir taraftan okullarda ve her vesile ile demokrasinin halka hizmet ve hürmet olduğu telkin edilir, diğer taraftan bazı uydurma şeylere halk icbar edilir. Acaba resmi tatil 6 Mayıs'a alınsa ve milletin arzusu yerine getirilse ne kaybedilir. Bize öyle geliyor ki, demokrasi, Cumhuriyet falan fırt, bunların hepsi bugün için Avrupalıların diğer milletleri tahakkümü altına almak için kullandığı birer paravanadır. Aslında milleti, milletin seçtiği kimselerin idaresi iyi şeydir ve yegâne tercih edilecek idare şeklidir ama samimi olunsa ve milletin temsilcileri milletin içinden çıkmış gerçek temsilciler olsa. Bizim milletimizin ve kaderi bizim milletimiz gibi olan milletlerin kurtuluşu, bir takım yabancı kaynaklar tarafından beslenen dolma temsilcilerden bir an evvel kurtulup, kendi öz kökünden gelen gerçek temsilcilerine kavuşmasiyle mümkün olacaktır.

BİR SAPIK

Cumhuriyet Gazetesinde Dr. İhsan Ünlüer adında bir mukaddesat katili «İLK CANLININ YARADILIŞI» isimli tefrikasında özel mülkiyet düşmanlığı yapıp, yoldaşları gibi din duygusuyle ve dinle alay ettikten sonra K. Kerim'le ve müslümanlarla şöyle alay ediyor:

«Çoğu din kitapları hemen mitolojide yazılanları aşırmaktan ileri gitmemiş. Allah «Ol!..» der demez yeryüzü oluvermiş. Bu oluşu, bugünlerde (hediyesi) 200 tekliğe satılan bizim kutsal kitap «kün feyekün» sözü ile deyimliyor. İncil'de ise Tanrının, evreni altı günde yarattığı yazılı. Amma bu altı gün öyle biz memurların bildiğimiz pazartesi, salı gibi 8'er saatlik günlerden olmasa gerek. İnsanoğlunun yaradılışı ise pazara raslamış olmalı ki, Tanrı onu kendine benzer mükemmellikte yaratacak vakti bulabilmiş.»

Evet sapık aklınca «bugünlerde hediyesi 200 tekliğe satılan bizim kutsal kitab «kün feyekün» sözüyle deyimliyor» demekle güyâ K. Kerimimizle alay ediyor. Haddızatında o alay etmiyor, edemiyor. Kendi cehalet, küf ve maddenin ziyfesi kokan kafasını ve midesini teşhir ediyor. Bizim mukaddes kitab dediği K. Kerim, onun ve onun gibi düşünenlerin değil, müslümanların mukaddes kitabı yani bizim Kitabımızdır. Onun mukaddes kitabının ise ne olduğunu biz gayet iyi biliyoruz. Kendisi de, devekuşu gibi kendi kendini aldatmaktan vazgeçip daha insanî bir yol olan ne olduğunu ve Kitabının hangi Kitab olduğunu samimi olarak açıklasa daha iyi eder. Ayrıca K. Kerimi ticaret metaı haline getirerek «200 tekliğe satılan» diye böyle bir sapığa alay mevzuu yaptıran zihniyete de lânet olsun...

HAYRET, DEHŞET, İBRET!

Gazete haberlerine göre 63 yaşındaki bir şahsın kulakları duymamaya başlayınca, kafasında da boynuzlar çıkmış. Verilen bilgiye göre ismi Şükrü Yalçın olan yaşlı adamın on yıl önce kulakları ağır duymaya ve iki yıldanberi hiç duymamaya başlamıştır. Duyma hassasının kaybıyle beraber kafasının sol tarafında dört santim ara ile iki tane boynuz çıkmış ve bu boynuzların uzunluğu bir ara on santimi bulmuş. Adam kendisi hikâyesini şöyle anlatıyormuş: «Eğer kesmemiş olsaydım bu gün boynuzlarımın uzunluğu 30 cm.'yi bulacaktı. Boynuzları zaman zaman kerpetenle kestiriyorum, bıçak filân kâr etmiyor. Bu koparma sırasında tabii çok canım acıyor. Ama ne yaparsınız, başka çare yok.»

Adamı tanımadığımız için hiç bir yorumda bulunamayacağız ama sadece kelimelerin bütün anlamlariyle diyeceğimiz tek şey: HAYRET! DEHŞET! VE İBRET! Ne mutlu ibret alanlara.

NE OLACAK

27 yaşında İhsan Demirci isimli bir şahıs gece yarısı inekle sevişirken yakalanmış.

Al bir ahlâksızlık örneği daha. Allah bütün mahlûkatın hem erkeğini hem de dişisini yaratmış. Erkeğin dişisi olan kadın dururken hayvanla münasebet kurmak veya evlenme, nikâh müessesesi gibi meşru yollar dururken gayrî meşru yollara sapmak. Acaba bunun durumu dinen ne olacak? Hz. Peygamber cevap veriyor: «İbn-i Abbas (R.A.) dan rivayet olunduğuna göre Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: Her kimi Lût kavminin yaptığı işi yaparken bulursanız hem yapanı, hem de yapılanı öldürün; ve her kimi hayvana yakınlık ederken bulursanız derhal öldürün; hayvanı da öldürün.»

PROTESTO

Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti mukaddes Kitabımız K. Kerimle alay ettiren Cumhuriyet Gazetesi sahibi ile dinî ve islâmî davranışlarından dolayı iki talebeyi tard ve bir talebeyi 15 gün okuldan uzaklaştıran İlâhiyat Fakültesi dekanını telgrafla protesto ve haklı arkadaşlarını destekleyen İlâhiyat Fakültesi talebelerine destek ve başarı telgrafları çekmiştir. Telgrafların metnini aşağıda aynen veriyoruz:

CUMHURİYET GAZETESİ SAHİBİNE
İSTANBUL

Senelerdir Türk Milletinin Din ve Mukaddesat Mefhumlarına karşı giriştiğiniz düşmanlığa ve maneviyat katliamına son günlerde gazetenizde neşredilen «İLK CANLININ YARATILIŞI» yazısıyla yeni bir misal daha vermiş oldunuz.

Gazeteniz vasıtasıyla din düşmanlığı yaptığınız ve velinimetiniz olan milletin inançlarıyla alay ettiğiniz için sizi bütün varlığımızla protesto eder, milletin vicdanında sorumlu olduğunuzu ve bir gün hesaba çekileceğinizi bildiririz.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA
ANKARA

İdarecisi bulunduğunuz müessesenin ruhuna uygun olarak giyinen ve İslâmı müdafaa eden talebelere karşı yaptığınız gayri insani muameleden dolayı sizi protesto eder, bir an evvel hatalı yoldan dönerek hakkı teslim etmenizi temenni ederiz.

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
BOYKOT KOMİTESİ BAŞKANLIĞINA
ANKARA

İçinde bulunduğunuz irfan yuvasının ruhuna uygun olarak hareket eden üç muhterem kardeşimize karşı yapılan gayri insani muamele karşısındaki infialinize bütün gönlümüzle katılır, sonuna kadar davanızı desteklediğimizi bildirir, İslâm davasında muvaffak olmanızı Cenab-ı Allah'tan niyaz ederiz.

T. İmam Hatip Okulları Mezunları
Cemiyeti İdare Heyeti

İstikbâl İslâm'ındır

(Baştarafı 6. sayfada)

Çok yakın bir gelecekte kadın, öyle bir ayartmaya istekli olmadığını, ortaya bir takım bedbahtlıklar getiren fitneyi değil, beşer fıtratına hak tanıyıp ona «Pekiyi» diyen temiz bir şekilde beğenilmeyi elde etmenin böyle bir serbestlikten daha hayırlı olduğunu anlayacaktır.

İşte böyle bir günde insanlar dine dönecekler, İslâm'a avdet edeceklerdir. Bu dönüş insan iradesinden daha büyük bir kuvvettir. Çünki bu kuvvet Allah'ın insan fıtratına tevdi edip, gönüllerde hükmünü yürütmek üzere serbest bıraktığı bir âdete dayanmaktadır.

Bu gün geldiği zaman, akâid nâm ve hesabına, beşerin bir veya birkaç neslinin ömrünün ne kıymeti var?

Mühim olan bu günün ne zaman geleceği değildir. Fakat mühim olan bu günün mutlaka geleceğidir. Allah beşeriyetin yok olmasını takdir etmedikçe; inşaallah bu gün mutlaka gelecektir.

Bu gün geldiği zaman — ki inşaallah gelecektir — küfür ve ilhad ile İslâm arasında açılmış olan boşluğu bir köprü ile bağlamak için müslüman nesillerin katlanmış oldukları fedakârlıklara ve ıztırablara eşit olacak nedir?

Hiçbir şey...

Semalarla arz arasını doldurmuş büyük fedakârlıklar...

«(Dinine) yardım edenlere elbet Allah da yardım eder. Şüphesiz ki, Allah kavîdir, yegâne gâlibdir.» (2)

---

(2) el-Hacc sûresi, âyet: 40.

Osmanlı Şeyhülislâmları

(Baştarafı 22. sayfada)

II. Mustafa da babası Avcı Mehmet gibi Edirne'de av peşindeydi. Orada kızları için saraylar yaptırıyordu. Şeyhülislâmda yakınlarını mühim mevkilere getirmek suretiyle ilmiye sınıfını gücendirmişti. Padişahtan ve Şeyhülislâmdan memnun olmıyan halk saray üzerine yürümüşlerdi. İhtilâl büyümüş Padişah ve Şeyhülislâm telâşa düşmüştü. Tarihte Edirne vak'ası adını alan bu tarihî olayda Padişah hal'edilmiş, Şeyhülislâm da parçalanarak nâşı Tuna'ya atılmıştı.

İşte bu hâdiseden faydalanan Ebezadenin sürgün yeri Bursa'ya tahvil olunmuştu. Bursa'ya gitmek üzere Eskişehr'e geldiği vakit III. Ahmet'in tahta çıktığını ve Şeyhülislâm Feyzullah Efendinin ölümü üzerine yerine Paşmakçızade Ali Efendinin de Şeyhülislâm olduğunu öğrenmiş ve bunun üzerine izin almaya lüzum görmeden İstanbul'a dönmüştür. Bu gelişi hiç de hoş karşılanmamış Bursa'ya gitmek mecburiyetinde kalmıştı.

Ebezade affolunduktan sonra İstanbul'a gelmiş ve 1705 tarihinde tekrar Rumeli Kazaskeri olmuştu. Şeyhülislâm da yaşlı bir zat olan Sadık Efendiydi. Fetva işlerinde uğraşacak bir durumda olmadığından ve esasen zihnen de yorulmuş bulunduğundan yerine 1708 tarihinde Ebe Zade Şeyhülislâm olmuştu. Henüz aradan iki sene geçmeden 1710 tarihinde azledilmişti.

1712 tarihinde ise Şeyhülislâm Paşmakçızade Ali Efendinin vefatı münasebetiyle meşihat makamına ikinci defa olarak Ebe Zade getirilmişti.

1711 tarihinde Sadrazam Baltacı Mehmet Paşanın Prut zaferi dolayısiyle Deli Petro Osmanlı Devletiyle barış yapmıştı. Prut adı verilen bu antlaşmaya göre Osmanlı Devletine sığınan ve İstanbul'da yerleşmiş bulunan İsveç Kralı Demirbaş Şarl'ın memleketine dönmesi icap ediyordu. Bu meselenin halli için akdolunan Divanda Şeyhülislâm Abdullah Efendi Demirbaş Şarl'ın zorla gönderilmesi lâzımgeleceği fikrini müdafaa etmiş ve İsveç Kralının Dimetoka'ya gönderilmesine vesile olmuştu.

Ebezadenin bu icraatından dolayı rakipleri kendisine düşman olmuştu. Bundan dolayı da azledilmişti Yerine İbrahim Efendizade Mehmet Ataullah Efendi Şeyhülislâm olmuştu.

Ataullah Efendi de azlolunduktan sonra her ikisi de devlet adamlarının aleyhinde bulunmaya başlamıştı. İşte bu yüzden 1714 tarihinde kış mevsiminin fırtınalı bir gününde Ebezade Trabzon'a Ataullah Efendi de Sinop'a sürgün edilmişlerdi. Her ikisi de aynı gemiye bindirilmişti. Gemi fırtınanın şiddetinde batmış, Ebezade suda boğulmuş, Ataullah Efendi de kurtulmuştu.

MÜ'MİN

İlâhi Esma'dan, isimdir Mü'min,
Muazzam, heybetli, cesimdir Mü'min.
Muhterem, mutemet, güvendir Mü'min,
İslâmî toplumda nüvendir Mü'min.
Sabırlı, elsever, uludur Mü'min,
Allahın en mutlu kuludur Mü'min.
Çalışkan, fedakâr, cesurdur Mü'min.
Yurdu korumada bir sûr'dur Mü'min.
Geçimli ve uysal, insandır Mü'min,
Allahtan beşere ihsandır Mü'min.
İmanda, ahlâkta örnektir Mü'min,
Kahraman, cengâver, erkektir Mü'min.
Fenalığa, şerre siperdir Mü'min,
Hak yolda kullara rehberdir Mü'min.
Düşküne, fakire bir yârdır Mü'min,
İlâhi hukuka mi'yardır Mü'min...
Allaha kul olmuş nefistir Mü'min,
İslâmi bir kıstas, bir histir Mü'min.
En yüce insandır, büyüktür Mü'min,
İymanlı, müslüman bir Türktür Mü'min...

Enver TUNCALP

BÜYÜK KAPI
(EK)

Peygamberimizden başlıyarak zamanımıza kadar gelen Altın Halkanın kol başlarından 32 Velinin ruh hayatı bu eserde dile getirilmiştir. Okuyunuz ve okutunuz.

Yazan :
N. Fazıl KISAKÜREK
Tevzi Yeri : OKU Mecmuası, P.K. 105 KONYA
(Ödemeli ve Tenzilâtlı gönderilir.)

27 Mayıs İhtilâli ve Sebepleri
Yazan :
Ord. Prof. Ali Fuad BAŞGİL
Eser : 288 Sahife olup, Fiatı 15 Liradır.
Ödemeli olarak gönderilir.
İsteme Adresi : OKU Mecmuası,
P.K. 105 - KONYA

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Rasim Altay - MALKARA* — Göndermiş olduğunuz 30 liralık havaleniz alınarak hesabınıza işlenmiştir. Bütün okuyucularımızın hesap durumunu bildirmek isteriz. Fakat, bu zor bir iş olmakla beraber mümkün de değildir. Bundan bir buçuk veya iki sene evveline kadar bütün okuyucularımızın zarfının üzerine hesap durumlarını çıkarıyorduk, bu durum postahanece bir haberleşme telâkki edildiği için bunu bizden menetti. Buna karşılık bizim yapacak bir işimiz kalmadı. Şimdi biz bütün okuyucularımızdan mecmuamızı nasıl takip ediyorlarsa, hesap durumlarını da öyle takip etmelerini rica edeceğiz. Böylelikle borç ve alacaklı durumlarımızı ayarlamış olalım. Alâkanıza teşekkür eder, Allah'tan başarılar dileriz.

★ *S. Ahmet Yıldız - İZMİR* — İsimlerini bildirmiş olduğunuz arkadaşlarınızın abone işleri yapılarak adreslerine mecmuaları gönderilmiştir. İçten yapmış olduğunuz duanıza candan katılır, biz de size bütün işlerinizde Allah'tan başarılar diler, bu alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Sezai Özkalp - Şişli/İSTANBUL* — Yeniden göndermiş olduğunuz iki abone kaydedilmiştir. Ayrıca istemiş olduğunuz 15 adet mecmua adresinize postalanmıştır. Bize destek ve ümit kaynağımız sizin gibi davayı kavrayarak samimi olarak çalışanlardır. Bu alâkanızın devamını bekler, başarılar dileriz. Selâmlar...

★ *S. Seyfi Çağlar - Unkapanı/İSTANBUL* — Mükemmel bir liste ile beraber göndermiş olduğunuz mektubunuzu aldık. Mektubunuzu dikkatle okuduk. Alâkanıza candan teşekkürü bir borç biliriz. Adreslerinden ayrılarak gidenlerin adresleri değiştirilmiştir. Ayrıca isimlerini bildirmiş olduğunuz şahısların da mecmuaları adreslerine gönderilmiştir. Elinizde mevcut olmayan ve bulamadığınız 4, 5, 6, 7 ve 21. sayılar maalesef elimizde kalmamıştır. Bunun için göndermek mümkün olamamaktadır. Özür dileriz. Selâmlar...

★ *S. Refik Özkan - ESKİŞEHİR* — Aboneniz kardeşinizden silinerek sizin üzerinize kaydedilmiştir. Alâkanıza teşekkür ederiz, göndermiş olduğunuz iki senelik abone ücretiniz işleme konmuştur. Selâmlar...

★ *S. Hasan Hüseyin Altınlar - MARDİN* — İyi dileklerinize aynı sıcaklık ve samimiyet ile mukabele ederiz. Mektubunuzda gelmediğini bildirmiş olduğunuz Ocak, Şubat, Mart sayıları adresinize gönderilmiştir. Sorunuza gelince; elinizdeki mecmuaların sayılarına bakacak olursanız hiçbir sayının atlanmamış olduğunu göreceksiniz. Hiçbir zaman çıkmayan ayların sayıları atlanmış değildir. Başarı dileklerinize teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Ulvi Sade - İZMİR* — Mecmuamıza yeni aboneler kazandıran mektubunuzu ve neşredilmesi istenen şiirlerinizi aldık. (Onlara Karşıyız) ve (Böyle mi Olmalı?) başlıklı şiirleriniz konunun seçilişi yönünden çok güzeldir. Şiir yazma tekniğine vukufiyetiniz gözden kaçmıyor. Bu konuda yapacağınız deneme çalışmaları sizi şiir yazma konusunda başarıya ulaştıracaktır, başarı dileklerimizle beraber yeni şiirlerinizi bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Ahmet Temiz, Mehmet Vuruldu, Memiş Aydoğdu ve Ali Üzülmez - KARS* — Evet, Allah, kalpleri sevgi ile, iman neşesi ile çarpanları ayırmaz inşallah. Bizim bildiğimiz bir şey vardır, (Herkes sevdikleri ile beraber düşturudur.) zaman ve mekânların araya çekmiş olduğu perde nedir ki?.. İslâmın gönülleri tutuşturan sevgisi içimizde yaşadıkça hepimiz bir ve beraberiz (görünüşte ayrı da olsak). Bu birlik ve beraberlik ta ezelde Allah'a vermiş olduğumuz sözle başladığını siz de bilirsiniz. Selâmlar, sevgiler ve bağlılıklar...

★ *S. Abdülkadir Özen - URFA* — Göndermiş olduğunuz 48 liralık havaleniz alınmıştır. Bildirmiş olduğunuz diğer iki arkadaşınızın da abone işleri de yapılmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, başarılar dileriz. Selâmlar..

Muhterem Okuyucularımız!

Havale gönderdiğiniz zaman mutlaka abone numaranızı «Gönderenin havale alıcısına yazacağı notlar» kısmına yazmayı ihmal etmeyiniz. Zira, bu durum çalışmalarımızı güçleştirmektedir. Bazı okuyucularımız da yanlışlık yapıldı gerekçesi ile bizi ikaz etmektedir.

Aşağıya isimlerini aldığımız okuyucularımızın havaleleri alındığı halde, abone numaraları veya yeni abone olacaklarını bildirmedikleri için işleme konamamıştır. Bu okuyucularımızın en yakın zamanda abone numaralarını veya yeni abone olacaklarını bildirerek, açık adreslerini bildirmelerini rica eder, alâkalarından dolayı teşekkür ederiz.

Mehmet GÜL, Mehmet HOLOĞLU, Mevlüt KARALAR, Hasan EMİRDER, Ali BOZKURT, Abdullah KURUL, Mustafa KECİCİOĞLU, Hasan ALDAY, Sabit ŞİMŞEK, Mehmet İSTEKLİ, Mehmet APA, M. Adil ÖNEN, İbrahim ESENAL, Ömer AYYILDIZ, Halil ÖZTÜRK, Rahim OĞUZ, Sabri İSLÂM, İzzet CANDAN, Necati CAN, Ahmet ERBAR, Davut GÜL, Mehmet ÇANKAYA, Yaşar TAŞER, Hasan EMİRDAĞ, Mustafa TETİKLİ.

Aşağıda isimlerini verdiğimiz muhterem okuyucularımızın istekleri yerine getirilmiştir. Kendilerine yarı ayrı selâm ve sevgilerimizi bildirir, Allah'tan başarılar dileriz...

Mahmut SÖNMEZ, Necati YÜCE, Mehmet GÜLSEVER, Mahmut ÖZTAŞ, Süleyman MALKOÇ, Kamil TEK, Ali YILMAZ, Mehmet KÖSTEKLİ, Mehmet GÜÇBİLMEZ, Hüseyin EOYDAK, M. Ali ENDEM, Mevlüt KARATAŞ, Hamdi AYDOĞAN, Kadir ORUK ve Sabri ŞİŞMANOĞLU.

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdürü :
Muammer HOŞGÖR

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 12.6.1968

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

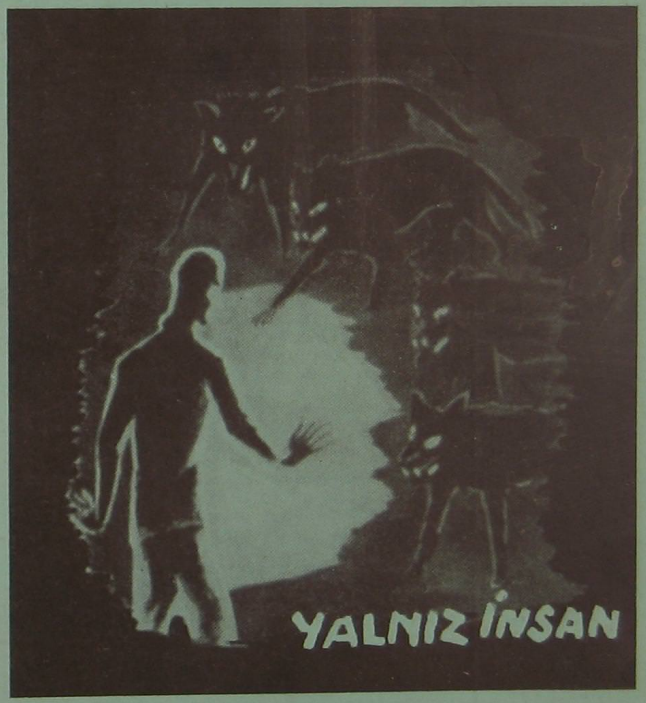

Yıl : 8 Sayı : 79 C. Evvel 1388 Ağustos 1968

İçindekiler..

- Hadiseler — Düşünceler
- Yalnız insan
  OKU
- Komünizm Yardımcıları
  Dr. Fred SCHARZ
- Ahlâk
  Fehmi CUMALIOĞLU
- İlk Müslümanların Kur'an-ı Kerim sayesinde yetişmeleri
  Yazan: **es-Seyyid SÂBIK**
  Terceme: **Ahmed GÜRTAŞ**
- Hz. Muhammed niçin çok Kadınla evlendi?
  Yazan: **M. HAMİDULLAH**
  Terceme: **İbrahim CANAN**
- Bizim Davamız Nedir?
  Hüsnü DİKEÇLİGİL
- Hac ve Niyyet
  Hüseyin KÜÇÜKKALAY
- İslâm Düşmanı Cumhuriyet
  Mehmed S. SELÇUK
- Komşuluk Hakkı
- Hakikatla suret arası
  En-NEDVİ
- İslâm âdâbı ve Garp Muaşereti
  Yazan: **Meryem CEMİLE**
  Terceme: **Kemal KUŞCU**
- Hz. Ebubekir
  Mehmet ŞEKER
- Pahalı Düğünler
  M. Hulûsi İŞLER
- Güzel Sözler
  Derleyen: **H. TEKELİOĞLU**
- Hutbe
  Riza ÖZSU
- Haberler ve Kritiği
- Hadisler
- Şiirler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Adam ham maddesini insan, coğrafya sahasını vatan yapmak ne engin ve muhtevalı bir aksiyondur. İnsanlığı bu manâ atmosferine çekebilmek ancak Peygamberlerin san'atı, bir de gönül kaplarını O'nların feyz yağmurundan dolduran mutlu kimselerin işidir. Nesillerin ruhu bu kaplarda arınmadıkça, bu feyz rahmetinden nasibini almadıkça çağımızın hiçbir büyük problemi halledilmiyecektir. Esasen günümüzün en büyük problemi olma keyfiyetini muhafaza eden bu nasibsizlik, mefhumlar keşmekeşi içinde boğulan dünyamızda daima arka plâna atılmaktadır. Buhranlar içinde hedef ve istikâmetini kaybeden gençlik, estirilen doktrin fırtınalarının arasında çıkış yolunu üniversite işgalinde bulmuştur. O'nun bu davranışını, kız arkadaşlarını yatak odalarına alma hakkı isteyecek kadar küstahlaşan ve Sorbon'u asri manâda bir fuhuş yuvası haline getirmek istiyen çılgın Fransız gençliğinin hareketine bağlamak istiyenler var.

Solcu gençlik, sağcı gençlik... gibi bölücü kavramlar arasına son günlerde bir de BOYKOTCU GENÇLİK mefhumu girmiştir. Vatana midesinden bağlı birkaç vatansızın senelerden beri işlettiği hizibleştirici kampanya, gençliğe hep bu temayı işlemiştir. Gençlik buhranının nedenlerini, kendilerine has bir vahşet ve behîmiyyetle daima kız ve erkek ilişkilerinde aramışlar, ilim yuvalarını bir HARA haline getirmek istemişlerdir. Son gençlik hareketinin imtihan zamanına tesadüfü birçok çevrelerde onun ma'sumiyyetini gölgelemektedir. Belki de buna sebeb, hak istiyen bir sesin zamanının iyi seçilmemiş olmasıdır. Fakat bunda bile bir tahrik aramak gerek. Bu kadar meselesi ve problemi olan gençlik, neden bu mesele ve davalarını tedris yılı başında ortaya koymaz da imtihan arefesinde boykota geçer ve fakülte işgal eder?!..

Kanaatimiz odur ki gençlik, şimdiye kadar sürdüregeldiği hiçbir davada bugünkü kadar haklı olmamıştır. Üniversitenin kutsal çatısı altında ilmin muhtariyyetini zedeleyici hareketlerin mürevvici olanlar, bu zinde kuvvetleri daima şerre alet olarak kullanmak istemiş, Anadolu'nun temiz nasiyeli evlâdını hayatın çirkef dalâveralarına bulaştırmışlardır. Mataryalist hekimin ihtirasla açılan gözü, nasıl hastanın ruhundan çok kesesine bakıyorsa, ilim kalpazanlığının şeni örneklerini veren kimselerin de gözü ilim ve irfan ta'liminden çok mazlum ve mağdur Anadolu insanının toprakla didişerek artırdığı ve fakat yiyemiyerek çocuğuna gönderdiği paralardadır. Bir buluşun, bir teorinin sahibi olmadıkları halde aktarma bilgilerle ilim ka'besinin harim-i ismetinde çöreklenenler, elbette gençliğin bu soylu hareketini ilmin muhtariyyetine indirilmiş darbe olarak niteliyeceklerdir. Fakat bize öyle geliyor ki hak talep eden bu ses, tahriklere kapılmaz, soyluluğunu muhafaza ederse gençlik, hem kendi hakkını alacak, hem de ilmin izzetini kurtaracaktır. Ve bu milletin gençlik ordusundan da bu beklenir.

Üniversiteyi bir menfaat tezgâhı, bir küfür mihrakı haline getirenler; gençliği ilmin hür ufuklarından kementliyerek sokak denilen hasîs menfaat zeminine itenler, şimdi gençliğin meselelerine solak Donkişot'ların direktifleriyle eğilmiş görünmektedirler. Zor karşısında onun meselelerine eğilmiş olmak hiçbir şey halletmez. Üniversite artık kökten ıslâh edilmeli veya yeniden kurulmalıdır. Ve ilmin muhtariyyetini gölgeleyen eşhas, bütün kutuplarıyla Üniversiteyi teşrih masasına yatırıp kendi elleriyle onu lif lif ayırmalı ve bünyeye arız olan bütün muzahrafatı temizlemelidirler. Ve böyle bir hareket, yıllardan beri bir eğitim felsefesine oturamıyan Türk Maarif Davasının da başlangıcı olmalıdır. Artık bütün müesseselerde, Türk ruhuna yabancı olan kişilerin ilim adına sürdürdükleri tasallut sona ermelidir.

Şimdi bu soylu gençliğe sesleniyoruz: Emperyalizme peşkeş çekilen Ayasofya, Fetihler ordusunun Ulu Hakan'ı Fatih'in bütün istikbali kuşatıcı, nass kadar kuvvetli vakfiyyesine rağmen halâ ibadet hürriyetine kavuşturulmamıştır. Milletimizi tarih boyunca ayakta tutan ordu, mektep ve ma'bet üçlüsünden ikincisini kurtarmak için mektepleri işgal ediyorsunuz. İşgal kuvvetlerinizi Ayasofyaya kadar uzatın da bitsin bu kanlı dram!..

İslâmın İlk Emri
Oku

Neden dünya ehli, gaflet ehli hatta dalâlet ve nifak ehli rekabetsiz birbirleri ile anlaştıkları halde hak ehli olan dindar Müslümanlar ve İslâm âlimleri birbirleri ile ihtilâf ederek rekabet ediyorlar. İttifak etmek dindar Müslümanların ve İslâm ilim adamlarının hakkı olduğu halde, ihtilâf ediyorlar da bunların aksi olan kötü insanlar ittifak ediyorlar. Esasen ittifak birincilerin, ihtilâf etmek ise ikincilerin hakkıdır. Bu neden böyledir?

Bu insanı hakikaten düşündürücü elim, feci ve düşünen kimseleri ağlatacak hâdisenin pek çok sebepleri vardır. Şöyle ki :

Doğru yolda olan hak ehlinin ihtilâfı namertliklerinden, himmetsizliklerinden, hamiyetsizliklerinden olmadığı gibi gaflet içinde olan ehl-i dünya'nın ve dalâlet ehlinin, dünya hayatına ait işlerde samimi bir şekilde ittifakları onların mertlikten hamiyyeten himmetten değildir. Hak ehlinin ihtilâfı ekseriya âhirette olacak olan faide ve mükâfatları düşünmekle o mühim ve çok meselelere hamiyeti, himmeti, mertliği inkisam eder. Hakiki sermaye olan vaktini bir mevzuya sarfetmediği için, meslekdaşları ile ittifakı mümkün olmuyor. Çünkü; hakiki yolda olanların mes'eleleri çok, içinde bulundukları daire geniştir.

Gaflet içinde olan dünya ehli ise yalnız dünyevî menfaat ve hayatlarını düşündüklerinden bütün varlıkları ile şiddetli bir şekilde dünya hayatının devamına hadim olan mes'elelere sarılırlar. Ve o mes'elede kendine yardım edene kuvvetle bağlanır ve yapışır. Hakikatte hak ehli tarafından kıymet verilmiyen, mes'elelere nifak ehli divâne olmuş elmascı bir Yahudinin beş paralık cam parçasına beş lira fiat verdiği gibi, binlerce lira kıymetindeki vaktini o mes'eleye harcar. Elbette bu kadar kıymet verip ve sıkı bir şekilde sarılmak — batıl yolunda dahi olsa — samimi bir ihlâs olduğundan, o mes'elede muvaffak olur ve hak ehline galebe eder. Bu galebe neticesinde hakikati tutanlar zillete ve mahkûmiyete, yapmacığa ve riyaya düşüp ihlâsı kaybeder. O korkak himmetsiz, hamiyetsiz bir kısım dünyaperestlere dalkavukluk etmeye mecbur olur.

Gerçek mü'min ve İslâma gönül vermiş olanlar, şu dalâlet ehlinin haline bakıp ibret almamız ve bu ihtilâf hastalığından kurtularak birbirimizle kaynaşmamız, anlaşmamız icap etmektedir. Bu uğurda birbirimizin ufak tefek kusurlarını görmiyerek af etmeliyiz. Dünya ve âhirette bize şeref bahşeden İslâmiyyet Müslümanların birbirlerine iyilik ve afla muamele etmelerini, bir arada kardeşce yaşamalarını emretmektedir. Yüzlerce Ayeti Kerime ve Hadisi şerifler bunu âmirdir. Bugün için Müslümanların birleşerek beraberce hareket etmelerinde mutlak bir zaruret vardır. Zira yalnız insan zayıf ve güçsüzdür. Güçsüz ve zayıf insanların birleşmeleri büyük kuvvetleri meydana getirir. Hele bir de büyük kuvvetlerin ilham ve imân kaynağı İslâmiyyet olursa daha da kuvvetli olur. Unutmayalım ki, Müslümanların birleşmesini ve toptan İslâma sarılmalarını emreden Cenab-ı Hak'tır. Zira bir Âyeti Kerimede: «Müslümanlar hep beraber Allahın emir ve nehiylerini bildiren ve doğru yolu bulmak ancak kendisi ile mümkün olan Kur'an-ı Kerim'e sımsıkı sarılınız. Ve tefrikaya düşmeyiniz.» buyrulmaktadır.

İslâmın İlk Emri

O K U

Komünizm Yardımcıları

Dr. Fred SCHWARZ

Komünizmin ehemmiyeti, Komünistlerin adediyle asla ölçülmemelidir. Lenin : «Az olsun da iyi olsun» görüşünde idi. Öteden beri yerleşmiş bulunan düstur ise: «Parti, kendi içindekileri temizlemek suretiyle kuvvetlenir», olmuştur.

Komünizm nazariyyesi az ve fakat iyi teşkilâtlandırılmış, terbiye edilmiş, kendisini bu gayeye vakfetmiş ve tarih kanunlarını iyi kavramış, üstün zekâya sahip bir avuç insan üzerine dayanmaktadır. Bilhassa seçilmiş olan bu birkaç insan sayesinde de dünya fethedilecek ve beşeriyyet yeni bir varlık kazanacaktır. Esasen hakiki Komünistlerin adedi hiçbir zaman pek fazla olmamıştır.

*
**

Lenin, 1903 senesinde «Bolşevizm» denen idare sistemini kurduğu zaman, 17 taraftarı vardı. 1917 senesinde Lenin, takriben kırk bin üyesi bulunan bir parti ile Rusya'yı fethetti. 1959 senesine kadar, Lenin'in partisi 1 milyar insanı idaresi altına almış bulunuyordu. Allah tanımıyan Komünistlerin, bir neslin yetişeceği kadar bir zaman zarfında nufuzları altına aldıklarının sayısı, İkinci Dünya Savaşı'nın ilk günlerinde Hitler'in idaresi altında bulunmuş olan insanların oniki misli; Japonya'nın hakimiyeti altına girmiş olanların on iki misli ve Birleşik Amerika'nın nufusunun altı misli olmuştur. Komünistlerin, yarım asırdan az bir zaman içinde hakimiyetleri altına soktukları insanların sayısı, Hz. İsa'dan bu yana geçen iki bin sene içerisinde şu veya bu kaynaktan Hiristiyanlık bilgisi edinmiş bulunan bütün dünya nüfusundan çok daha fazladır. Hz. İsa hakkındaki, bilgisini şu veya bu kaynaktan edinmiş olanlar (Yani Protestan, Katolik v.s.) aşağı yukarı yediyüz elli milyondur. Bir nesil bayunca Komünistlerin ele geçirdikleri topraklarda yaşayan insanların sayısı ise 1 milyardır. Bugün dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir mektepte Hz. İsa'nın hayatına dair ders gören her çocuğa mukabil beş öğrenci, Komünizmin Allah tanımıyan düsturlarını öğrenmektedir. Bunlar korkunç, fakat kaçınılmaz gerçeklerdir.

Bu rakamları şayet samimi bir iş adamı kafası ile tetkik edecek olursak daha da korkunç olduklarını görürüz. Amerika Birleşik Devletleri Missouri Eyaleti St. Louis şehrinde küçük fakat çok başarılı bir şirketin idarecileri önünde bir konuşma yapmıştım. Şirket müdürü bana, başarılarının neden ileri geldiğini göstermek arzusunda bulunduğunu söyleyerek, beni bir odaya çekti. Orada bulunan bir elektronik beyni gösterdi ve şunları söyledi: «Biz sadece geçmişi ve bu günü bilmekle yetinmiyoruz. Bizim geleceği de bilmeye ihtiyacımız var. Ve nihayet, geleceği nasıl öğreneceğimizi keşfetmiş bulunuyoruz. Şu gördüğünüz makina sayesinde! Biz bu makinaya geçmişe ait rakamları veriyoruz ve ondan, geleceğe ait hesaplar alıyoruz. Verdiği tahminler o kadar isabetli ki, istihsal ve piyasa hakkındaki plânlarımızı ona göre ayarlıyoruz.» Makinanın değeri o derece yüksekti ki, ancak üçyüz memur ve işçi istihdam eden bu ufak şirket, bunun için ayda ikibin dolar ödemekte idi.

Dedim ki; «Bakın, işte makinaya verecek bazı rakamlar: Lenin 1903 senesinde Bolşevizmi 17 taraftarı olduğu halde kurdu. 1917 de Rusya'yı kırk bin taraftar ile fethetti. Bugün ise Lenin Partisi bir milyar insnaı nüfuzu altına almış bulunuyor. Dünya nüfusu iki milyar küsurdur. Bu rakama acaba hangi senede erişebilecekler?»

Cevabı şu oldu: «Bu denemeye girişmekten korkuyorum!»

Evet, korkmakta çok haklı idi. Zira makinanın vereceği cevap muhakkak ki çok korkunç olacaktı.

AHLÂK

— II —

Fehmi CUMALIOĞLU

GÖRÜLÜYOR ki bu satırlarda oğlancılığın methi yapılıyor, Eflatun bu sapıklığın Tanrısel bir aşk olduğu hezeyanını savunuyor. Kendisi de bu iğrenç hastalıkla âlude olduğu anlaşılan Eflatun erkeklerin bribiriyle çiftleşmesini övüyor.

Şölen sahife 34, c, paragrafı: «... değerli bir insana kendini güzel bir şekilde vermek o kadar iyidir...»

Şölen 45 inci sahife, a, paragrafı: «Bir erkekten kesilme erkeklere gelince, onlar da erkek karılarını ararlar ve çocuk iken asıllarının parçaları olarak erkekleri severler, onlarla düşüp kalkmak, kucaklaşmaktan hoşlanırlar. Çocuklar ve delikanlılar arasında en iyileri bunlardır. Çünki yaradılışlarından erkeklik en çok onlardadır. Oysa ki çokları bunları edepsiz diye ayıplarlar, yanlış. Çünki bu işi edepsizlikten yapmazlar. İçlerinde atılganlık, mertlik erkeklik olduğu için kendilerine benzeyene bağlanırlar. Bunu ortaya koyan bir olay da şudur: yalnız onlar yetiştikleri zaman tam adam olur ve devlet işlerine girerler, olgun çağlarında onlar da erkek çocukları severler ve yaradılışları gereği evlenmeye, çocuk yapmaya heves etmezler, bu işi sırf âdet yerini bulsun deye yaparlar.»

Cinsi sapık filozof Eflatun, bu iğrenç felsefesiyle erkek çocukları lûtiliğe teşvik ediyor. Şimdi de üstadı cinsi sapık Sokrata ait paragraflar verelim:

Şölen, sahife 79, c, d, paragrafları: «İmdat Herakles! Başıma gelen. Sokrates, ta kendisi! Yine pusu kurdun bana değil mi? Her zamanki gibi yine hiç beklemediğim yerde karşıma çıktın? Aristophanes'in gülünç veya güldürücü birisinin yanına oturacak yerde, bir yolunu bulup meclisdeki en güzel adamın yanına oturmuşsun. Sokrates de: — Agaton, beni korumaya bak! demiş. Bu adamın sevgisi başıma dert. Onu sevdim seveli başka bir delikanlıya bakamaz oldum, hemen kıskanır, köpürür. Olmayacak şeyleri yapar... Ödüm patlıyor delice sevgisinden, azgınlığından. Sahife 80, a, paragrafı: «bunları söylerken Alkibides şeritleri Sokrates'in başına takmış ve sedire uzanmış: — Hey dostlar pek ayık duruyorsunuz, için bakalım... Bir kocaman kâse getir bana, Agaton... Getir ulan şu buz çanağını... Uşak çanağı doldurmuş, Sokrates de içmiş...

— Beni sevmeye lâyık tek adam sensin Sokrates. Ama içini dökemiyorsun bana, biliyorum senin gönlünü yapmazsam... aptal sayarım kendimi... Senin gibi bir insandan kaçıp, akıllıların gözünde küçük düşmektense varsın kafasız bir sürü insan kendimi verdim deye beni ayıplasın.»

Şölen sahife 88, c, paragrafı: «Kalkıp kendi örtümü üstüne attım, mevsim kıştı çünki, bu adamın eski püskü abası altına girdim. Bu insanüstü varlığa sarılıp bütün gece yanında yattım. Bunlara yalan deyemezsin Sokrates...»

Müteakip sahifelerde bu içkili erkek oturak âlemnide Sokrates'in de dahil olduğu iğrenç oğlancılık sahneleri devam ediyor. Atina halkı oğlanları baştan çıkaran bu sapık herifi idama mahkûm ettirmekle bu filozofun ahlâkî redaetini tarihe tescil ettirmiştir. Fakat bizim lise kitaplarımızda çocuklarımıza Sokrat ve Eflatun büyük ahlâk filozofları deye tanıtılmaktadır.

Pozitivist bilimciler lâik ahlâkı tavsiye ederek överler. Lâik ahlâk önderi akıl olan, dini inanç tanımayan, kişiyi aklı ve içgüdüleriyle başbaşa bırakan bir sistemdir. Üstün aklın mümessilleri Sokrat ve Eflatun'un ne çeşit bir ahlâka örnek olduklarını gördük.

Vazife ve mesuliyet duygusunu şuura yerleştirmek iddiasında olan lâik ahlâk vicdanlara bunu tanzim edecek mânevi bir müeyyede koyamadığı için insanı egoistlikten, içgüdülerinin kölesi olmaktan kurtaramaz. Kanun ve devlet zoru ile de bu iş başarılamaz. Akıl daima kendi çıkarını, zevkini arar. Minareyi çalan kılıfını hazırlar.

Lâik ahlâkın temeli materyalist felsefedir. Yani Allahı, ruhu, âhireti inkâr eden bir görüştür. Bu bakımdan lâik ahlâk prensipleri vicdanlara dinin mukaddes, dönülmez, vaz geçilmez inançları gibi taht kuramaz. Kişinin hareketlerinin kılavuzu akıl olunca, eninde sonunda hesap verme duygusu şuurlardan kalkınca ferdin fonksiyonu daima kendi menfaatine, şehvet, zevk ve hazlarına doğru yönelecek, feragat ve digerkâmlığa hiç bir zaman iltifat etmeyecektir. Lâik ahlâkı savunan, sosyal adalet sloganını ağızlarına sakız yapan devrimbazların tutumlarına bakın. Bunlar müthiş bir yaygara ile cemiyete bol bol sosyal adalet fetvaları dağıtırken her akşam bar ve kulüplerde ültra lüks bir hayat yaşamakta, viski, şampanya şişelerini dansözlerin göbeklerine boşaltmakta, işçi ve fakirlere de akıl keselerinden tümen tümen intikam, devlet nizamına karşı kıyam tohumları saçmaktadırlar.

Ahlâk, digerkâmlık, feragat, maddi, mânevi fedakârlıkla kaimdir. Her birinin senelik gelirleri yüzbinlerin üstünde olan bu devrimci aydınlar, haklarını müdafaa ettiklerini iddia ettikleri kimselere servetlerinden ve ceplerinden zırnık koklatmazlar.

Ahlâk, Allaha ve ebedî hayata iman ile ayakta durur. Yüreklerden Allah korkusu silinirse ruhun ka-

(Devamı 22. sayfada)

İlk Müslümanların KUR'AN-I KERÎM Sayesinde Yetişmeleri (1)

Yazan : es-Seyyid SÂBIK
Terceme : Ahmed GÜRTAŞ

Ashab-ı Kiram bu mübarek Kur'an-ı Kerim'i, Allah'ın kendilerine bahşetmiş olduğu sonsuz şerefi idrak ederek hüsnü kabul ile karşıladılar, gece ve gündüz âyetlerini güzel bir şekilde okuyarak bu mukaddes kitaba yöneldiler. O kadar ki, geceleri ashab-ı kirama raslayan bir kimse, onların Kur'an-ı Kerim'i okumalarından dolayı arı iniltisi gibi seslerini duyardı.

Ashab-ı kiram Kur'an-ı Kerim'i ruhlarının gıdası, kalblerinin azığı ve gözlerinin aydınlığı kılmışlardı. O'nun ahkâmını yerine getirmişler, cezasını icra etmişler, hukukla ilgili hükümlerini tatbik etmişlerdi. Bu sayede nefisleri temizlenmiş, iç ve batınları düzelmiş, sayesinde yeryüzünün şeklini değiştirdikleri ve yeniden sağlam bir hayatı geri getirdikleri en büyük inkılâbı başarabilmişlerdi.

Kalblerinde iman sağlam bir şekilde yer etmiş, gönüllerinin derinliklerinde ilm-i yakin yerleşmiş, düşmanlarına karşı koymuşlar, sabrı elden bırakmamışlar, vazifelerine sımsıkı sarılmışlar, nihayet onlar için zafer tamam olmuştu. Arap yarımadasını putperestlerden ve yahudilerden temizleyebilmişler, sonra da — nur ve hidayeti yüklenerek — yeryüzünün diğer kısımlarına doğru yola çıkmışlardı. Üzerlerinden bir asrın dörtte üçünden fazla bir zaman geçmemişti ki, yeryüzünün dörtte üçünün fethi tamamlanmıştı. O yerleri küfür, zulüm ve istibdattan temizleyip, sosyologların hayret ve dehşetini mucip olacak derecede imanla, hak ve adaletle doldurmuşlardı.

Bu ilk müslümanlar, zamanın akışı içinde hesaba katılamayacak kadar kısa bir devre içersinde adalet ve fazilete dayanan bir medeniyet kurmuşlardı ki, o medeniyet sayesinde zenginlerden fakir için, kuvvetliden zayıf için icabeden alınıyor, zalimde mazlumun hakkı bırakılmıyor, hukuk tam ve yeterli şekilde yerine getiriliyor, ilim her tarafta yayılıyor, ahlâk, emniyet ve selâmet baş tacı oluyordu.

Bir zamanlar ümmî araplar hayvan ve sürü çobanı idiler. Katı kalbli, taş yürekli, ilim tahsil etmemiş, medeniyetin kıymetlerini tanımamış, medeniyet namına komşuları İranlılardan ve Bizanslılardan duyduklarından başka hiçbir şey öğrenmemiş kimseydiler.

Bu araplar ilerleme ve yükselme sahasında kendilerinden ilerde olanları birdenbire geçmişler, insanî kemalde onları geride bırakmışlar, hayatı hakka, adalete, hayra ve olgunluğa doğru yöneltmişlerdir.

Onlar ulaştıkları bu dereceye Allah'ın Rasûlünün tebliğ ettiği Kur'an-ı Kerimin nefislerini ıslah etmesi ile erişmişlerdir. — Nefis kendisi düzelecek olursa her şeyi düzeltir ve kemalinin zirvesine ulaştırır. — Sonra Allah'ın ve insanların rızasına kavuşarak geçip gittiler.

Sonraki nesillerin Kur'an-ı Kerim'den yüz çevirmeleri :

Bu ilk müslümanlardan sonra bir takım nesiller geldi ki, bunlar nahoş bir şekilde Kur'an-ı Kerim'i terkettiler, çeşitli te'villerle Kur'an-ı Kerim'in hidayetinden yüz çevirdiler, Kur'an-ı Kerim'i müracaat edilecek bir temel, dayanılacak bir merci kılmadılar. Bilâkis kendi mezheplerini ve kendi fikirlerini merci yaptılar. Bundan dolayı da bir takım parti ve gruplara, çok çeşitli mezheplere ayrıldılar. Aralarında söz düellosu meydana geldi. Fıkıh ve kelâm mezheplerindeki taassub bidatı büyüdü. Kur'an-ı Kerim'i terk kuvvetlendi ve şiddetlendi, ondan yüz çevirmek günbegün büyüdü. İş o dereceye vardı ki, insanların bir çoğunun Kur'an-ı Kerim'den nasibi, O'nu musiki ve güzel nağme dinler gibi dinlemek, kabirlerde ve matemlerde ölülerin ruhuna okumak, mescid kapılarında ve sokaklarda onunla dilenmek, nazarlık ve muska olarak asmaktan ibaret oldu. Bu gibilerden hali en iyi olanlar da, içindekilerden birini bile yapmayı nefsine yüklemeden sadece bereket hususlu ve hasenatının çoğaltılması için Kur'an-ı Kerim'i okuyan kimselerdi.

İşte bu terkediş ile kalbler çoraklaştı, gözler kör oldu, nefisler bozuldu, sapıklık dal budak saldı, yollar birbirine karıştı ve insanlar bir takım taife ve gruplara ayrıldılar. «... (Bunlardan) her zümre, nezdlerinde olanla böbürlenicidirler.» (2)

Kur'an-ı Kerim'e dönmenin zarureti :

Artık Kur'an-ı Kerim'in davetine dönmek elbette bir zarurettir. Kur'an-ı Kerim'den başka hiçbir şeyle kurtuluş yoktur. Çünkü Kur'an-ı Kerim varlığı hayat, yokluğu ölüm olan ruhtur. Rivayet edildiğine göre Hz. Ali (R.A.) şöyle buyurmuştur :

«Hz. Rasülüllahı (S.A.V.) şöyle derken duydum:
— Yakında kopkoyu karanlık gece parçaları gibi fitneler olacaktır.
Dedim ki :
— Ya Rasülallah, o fitnelerden çıkı(p kurtulu)ş yolu nedir?
Rasülüllah şöyle buyurdu :
— Mukaddes ve yüce olan Allah'ın Kitabıdır. O'nda sizden evvelkilerin ve sizden sonrakilerin haberi, kendi aranızdakilerin hükmü vardır. O kesin ve gerçek bir sözdür, şaka değildir. Kim kibrinden dolayı o kitabı terkederse Allah onun belini kırar. Kim doğru yolu ondan başkasında ararsa Allah o kimseyi dalâlete düşürür. O, Allah'ın sapasağlam bir ipi, apaçık bir nuru, hikmet dolu bir bildirisi ve dosdoğru bir yoludur.. Keyflerin sapıtmamasına, reylerin dağılmamasına ve dillerin karışmamasına yegâne sebep O'dur. Âlimler O'na doymaz, müttekiler O'ndan usanmaz. Çok okunmasına rağmen eskimez, güzellikleri asla bitmez. O, cinler dinlediklerinde «... Biz hakikî hayranlık veren bir Kur'an dinledik.» (3) demekten kendilerini alamadıkları bir kitabdır. O'nu öğrenenin ilmi ileri gider. O'nu söyleyen doğru söylemiş olur. O'nunla hükmeden adalet eder. O'nunla amel eden ecir kazanır. O'na sıkı sarılan doğru yola hidayet bulur.» Bu hadis-i şerifi Tirmizî el-Hâris'den, o da Hz. Ali (R.A.) den rivayet etmiştir.

Kişi ancak Kur'an-ı Kerim'i okumayı ve üzerinde düşünmeyi adet haline getirdiğinde, nefsi onun tesiri altında kaldığında, kalbi ona tabi olduğunda, Onun havasında yaşayıp, koyu gölgesinde gölgelendiğinde Kur'an-ı Kerim'den faydalanma tamam olur. Burada Cenab-ı Hak nazarları, hikmeti ve güzel nasihatı cemetmiş olan kitabını indirmesi ile (vermiş olduğu) nimetini düşünmeye çeviriyor :

«... Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve size öğüt vermek için indirdiği kitab (Kur'an'ı) ve (ondaki) hikmeti düşünün...» (4)

Hz. Rasülüllah (A.S.), ehl-i Kur'an'ın insanların Allah'a en lâyığı olduğunu beyan ediyor ve Ahmed b. Hanbel, İbn-i Mâce ve Nesâî'nin rivayet ettiği (şu hadis-i şerifi)nde şöyle buyuruyor :

«Kur'an ehli kimseler Allah'ın ehli ve has kullarıdır.»

Hiçbir kimse Allah'ın ipine sarılıp tutundukça asla sapıtmayacaktır.

İbnü Ebî Şeybe, Huzâalı Ebû Şureyh hadisinden rivayet etti ve dedi ki :

«Hz. Rasülüllah (A.S.) bize çıktı ve dedi ki :
— Müjdeler olsun, müjdeler olsun. Siz, Allah'dan başka hiçbir ilâhın olmadığına ve benim de Allah'ın Rasülü Hz. Muhammed olduğuma şehadet etmiyor musunuz?
Ashab cevaben :
— Evet (Ya Rasülallah) dediler.
Hz. Peygamber (A.S.) (tekrar şöyle) buyurdu:
— Muhakkak ki, şu Kur'an-ı Kerim bir ucu Allah'ın elinde, bir ucu da sizin elinizde olan bir ipdir. O halde o ipe sımsıkı sarılınız. Zira siz ondan sonra asla sapıtmaz ve asla helâk olmazsınız.»

İbnü Ebî Şeybe, Muhammed b. Nasr, «Müstedrek»de Hâkim ve Beyhakî merfuan Abdullah b. Mes'ud'dan (şöyle) rivayet etmişlerdir :

«Muhakkak ki, şu Kur'an-ı Kerim Allah'ın sofrasıdır. Allah'ın sofrasından gücünüz yettiği kadar istifade ediniz. Şüphesiz ki, bu Kur'an-ı Kerim Allah'ın ipidir. Apaçık bir nurdur, faydalı şifadır, sarılan kimse için bir koruyucudur. Tabi olan kimse için kurtuluş vesilesidir. Haktan sapmaz ki, hakka dönmesi istenilsin, eğilmez ki, doğrultulsun. Çok okunmasına rağmen eskiyip, yıpranmaz. Öyleyse Kur'an-ı Kerim'i güzelce okuyunuz. Çünkü Cenab-ı Hak onu okumanızdan dolayı bir harf karşılığında size on iyilik ile ecir verir. Dikkat edin, ben, «elif-lâm-mim» bir harfdir demiyorum. Fakat diyorum ki, «elif» bir harfdir, «lâm» bir harfdir, «mim» bir harfdir.»

Hz. Rasülüllah (A.S.) öğrenmek ve öğretmek suretiyle Kur'an-ı Kerim'le meşgul olmanın amellerin en hayırlısı olduğunu açıklıyor.

Buhârî, Hz. Osman'dan (R.A.) Hz. Rasülüllah'ın (A.S.) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

«Sizin en hayırlınız, Kur'an-ı Kerim'i öğrenen ve öğreteninizdir.»

---

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vetü'l-İslâm, Mısır, 1960, sh. 37-42.
(2) er-Rûm sûresi, âyet: 32.
(3) el-Cin sûresi, âyet: 1.
(4) el-Bakara sûresi, âyet: 231.

**Yüzyıllar ötesinden peygamberimden gelen,
Gönüllerden gönüle tâ göklere yükselen,
O mukaddes mananın coşkun ruhunda ölen,
Olabilirsen eğer, İmam-Hatiplim!
Yurduma bir güneş gibi doğacaksın.
Her maskeli soysuzu sen boğacaksın.**

**Seninle mutlu vatan, millet seninle güler,
Sana binlerce selâm, sana sonsuz övgüler,
Kalbe sağlam bir iman, başa köklü bilgiler,
Sokabilirsen eğer, İmam-Hatiplim!
Yurduma bir güneş gibi doğacaksın.
Her maskeli soysuzu sen boğacaksın.**

**İnsanlığa kardeşlik sevgi duygularını,
Kur'an'dan hadislerden övgü duygularını,
Her Türk'e adalet, saygı duygularını,
Verebilirsen eğer, İmam-Hatiplim!
Yurduma bir güneş gibi doğacaksın.
Her maskeli soysuzu sen boğacaksın.**

**Ey aziz milletim, ey mukaddes yurdum,
Sinende imanlı kaleler kurdum,
Beyinler besledim, ruhlar doyurdum,
Diyebilirsen eğer, İmam-Hatiplim!
Yurduma bir güneş gibi doğacaksın.
Her maskeli soysuzu sen boğacaksın.**

**Açtı, yıllardır baharında açmayan güller,
Coştu, yıllardır diyarında susan bülbüller,
Seninle şanslı vatan sende mutlu gönüller,
Bulabilirsen eğer, İmam-Hatiplim!
Yurduma bir güneş gibi doğacaksın.
Her maskeli soysuzu sen boğacaksın.**

**Cesaret, doğruluk, olursa yolun,
Bilginin kılıncını çalarsa kolun,
Kültürle karşısında olursan sol'un,
O zaman, İmam-Hatiplim!
Yurduma bir güneş gibi doğacaksın.
Her maskeli soysuzu sen boğacaksın.**

Mehmet HELETELİ

Hz. Muhammed Niçin Çok Kadınla Evlendi?

Peygamberimizin (A.S.) bir çok kadınla evlenmiş olması memleketimizde hergün münakaşa ve müzakeresi yapılan aktüel (günlük) bir konudur. Böyle canlı bir konunun ilim açısından derli toplu olarak bir an önce fikir hayatımıza intikali için pek veciz olan bu makale Prof. Muhammed HAMİDULLAH'dan tercüme edilmiştir.

Mayıs, 1968 — Paris
İbrahim CANAN

Yazan : **Prof. M. HAMİDULLAH**
Terceme : **İbrahim CANAN**

Hz. Muhammed'in hayatı her cephesiyle müslümanlarca büyük bir önem taşır. Bilhassa dikkati üzerine çekmemiz gereken en önemli bir cihet âilevî hayatıdır.

Şu söz Hz. Muhammed'e isnad edilir: «Sizin dünyanızdan üç şey bana sevdirildi: Kadınlar, güzel koku ve ibadet.» Bu cümle İslâm peygamberinin (A.S.) şahsî, mümeyyiz vasfını ortaya koyar. Şu cümle, bir taraftan manâ ve maddeyi birlikte ihata ederek, imanın istifade etmekte olduğu bütün nimetleri bir ahenk içerisinde topladığı gibi diğer taraftan da bize Hz. Muhammed'in «vasat insanın» pratik bir örneğini vermek gayreti içerisinde olduğunu gösterir. O, asla bir peygamberin, vasat insan için pratik bir örnek olamıyacak, insanüstü bir züht hayatı yaşaması fikrinde değildi. Bu sebeple hiç bir zaman «Düşmanınızı sevin» demiyeceği gibi onu yasak da etmiyecektir. Fakat şöyle diyecektir: «Size yaptığı haksızlık derecesinde siz de onu cezalandırınız (fakat fazla değil) ve eğer affederseniz Allah sizi mükâfatlandıracaktır.» (Kur'an'da birçok defalar tekrar edilen emir). Diğer bir ifade ile âdil ve vasat bir insan için en az derecedeki zarureti — bu ister sosyal, ister manevî sahada olsun — teşrî etti ve iyilik cihetinde olan bu zarurî basamağı aşarak fazlasını yapmayı ferde bıraktı, — eğer ferd onu diler ve yapabilirse —. Kur'an-ı Kerim insanî davranışı şu birinci vasıfta ideâlleştirir :

«Ey Rabbımız bize bu dünyada da, âhirette de hayır ver ve bizi Cehennem ateşinden koru (2:201)» Hz. Muhammed (A.S.) bizzat kendisi bu hakikatin ideali ve başkalarına öğretip ve onlardan istemekte olduğuna pratik bir örnek olmak istiyordu. Şahsen istese bile daha fazlasını yapmıya kendini zorlayamıyacaktır. Çünkü peygamberin her bir hareketi ve her bir sözü İslâm cemaati için bir kanun oluyordu. Kur'an-ı Kerim şu gelecek hükümde çok kesindir: «Allah'ın elçisinde sizin için takip edilecek mükemmel bir örnek vardır (33:21). Bu ilâhî emir istisnasız bütün müslümanlara hitap eder. Eğer Hz. Muhammed (A.S.) beşerî hayatta hoş olan şeyleri istihkâr ederek bir melek gibi yaşamayı tercih etmiş olsaydı bu ilâhî emir ölü (tatbikatsız) bir söz olacaktı.

Hz. Muhammed'in hususî hayatında en hassas nokta herhalde poligami (çok kadınla evlenme) meselesidir. Bu mesele bir çok manzaralar altında kendisini göstermektedir.

Müslümanlar için takip edilecek örneğin bir bekâr olması şayan-ı kabul değildir. Çünkü bu, insan ırkının sonu olacaktı ve insan tabiatına tamamen aykırı bulunacaktı. İslâm poliyandriyi (bir kadının bir çok erkekle evlenmesi) yasak etti. Bu alışkanlığın Peygamber devrinde Arabistan'da mevcut olmadığını biliyoruz. Hz. Muhammed bizzat kendisi bir kısım kadınlarla evlendi ve aşağıda göreceğimiz gibi bazı şartlar altında, bu çeşit çok evlenmeye müsaade etti. Bekârlık yasak değildir. Zina, fuhuş, cinsî sapıklık bütün şekilleriyle yasaktır. Monagamiye (tek evlilik) gelince Kur'an-ı Kerim zevcî adalete daha uygun olduğunu beyan ederek onu teşvik eder. Poligami sadece bir «müsaade» dir. Niçin İslâmda bu böyle olmuştur? Bunu daha yakından göstermeyi deniyeceğiz.

BİYOLOJİ VE POLİGAMİ

Biyolojik manzara bu meseleyi çözeceğe benzemiyor. İnsanlardan çok uzak olan bitkiler bir tarafa, hayvanlar bile bize birbirine benziyen uygun kaideler vermez: Bütün hayvan cinslerinde pek büyük pratik farklar vardır. Onlarda bile sadece serbest aşka değil, aynı zamanda poligami ve monogamiye raslanmaktadır. Kuşlarda da değişmez muayyen pratik kanunlar yoktur. İnsana daha yakın olan maymunların bütün cinslerinde, bu konuda hayret verici farklılıklara raslanmaktadır.

Canlı varlıkların davranışına belki tabiat yardım eder. Eğer, Hz. Âdem ve Havva — ki Havva söylendiğine göre her doğumda bir kız bir oğlan olmak üzere bir ikiz dünyaya getiriyordu — ikiz kız ve erkek kardeşler arasında evlenmeye müsaade etmiş olsalardı insan cinsi bir kız ve bir erkeği havi ikiz doğumlara mutad vechile devam etmiş olacaktı. Yine mümkün ki bu durum ilk insan çiftinin evlâtlarında her çeşit aklî inkişafı engelliyecekti. Hülâsa biyolojik araştırma bize bu mevzuda aklî bir çözüm vereceğe benzemiyor.

TARİHİ AÇIDAN POLİGAMİ

Tarihe gelince, insanoğlu daima, hiç olmazsa cemiyetin bazı sınıflarında taaddüd-ü zevcatı tatbik etmiş görünüyor. Burada kitabî dinlerle iktifa ederek sadece onlardan misal vereceğim. Bütün peygamberler ve nebiler meyanında meselâ, Hz. Musa, Hz. Davud, Hz. Süleyman birden fazla kadınla evlenmişlerdi. (Matta İncil'inde zikredilen 25:1-2) bir kocanın on karısı hakkındaki temsil meşhurdur. Aralarında Martin Luther'in de bulunduğu bir grup hıristiyan âlimi bu temsilden Hz. İsa'nın taaddüd-ü zevcatı yasak etmediği hükmünü çıkardılar. (cf. Dict de la Bible, s.v. Polygamic)

POLİGAMİNİN İÇTİMAİ SEBEPLERİ

İçtimaî cephe bu meselenin belki en vazıh cihetidir. Eskiden harpler her zaman ve her yerde erkekden çok kadınları korumuştur. Üstelik ganimet sadece malları değil aynı zamanda büyük ekseriyetini kadınların teşkil ettiği insanları da ihtiva ediyordu. Bu durum tabii olarak taaddüd-ü zevcata müncer oluyordu. Sebepler izale olunca, neticeler de kendiliğinden ortadan kalkacaktır. Umumi ve millî esaretler, temerküz kampları ve mecburi çalışmalar şekli altında henüz mevcuttur. Fakat şahsî esaretler yani taaddüd-ü zevcat ve cariyeliğin bir sebebi Allaha şükür fiilen ortadan kalkmıştır. Harpler henüz mevcutsa da asrî silâhlar kadın ve erkek arasında ayırma yapmamakta ve kadınların normal askerler olarak harplere iştiraki, gitgide yayılmaktadır. Böylece kadın ve erkek arasındaki sayı nisbetsizliğinin ikinci sebebi de ortadan kalkmak üzeredir. Taaddüd-ü zevcatın devam etmesinin en büyük sebebi olan «servetin cemiyette fena taksimi» de kanunlar sayesinde kapitalist memleketlerde bile gerilemektedir. Başka bir deyimle haksızlık ve suistimallerin kaynakları hiç olmazsa dünyanın en büyük kısmında artık ilerlememektedir.

Fakat taaddüd-ü zevcatın zarureti bazı hallerde ideal gerçekleşinceye kadar var olmakta devam edecektir. Biz normal olmıyan hallerden bahsediyoruz: Tahmini önceden mümkün olabilen ve olamıyan birçok hallerden biri olarak zevce müzmin bir hastalığa yakalandığı zaman onu boşamak ikinci bir kadının varlığına tahammüle mahkûm etmekten daha kötü olacaktır.

KADIN İSTERSE POLİGAMİ ORTADAN KALKAR

Hz. Muhammed'in (A.S.) şeriatında nikâhla birleşmeye muvafakat hususunda kadın erkeğinkine eşit bir hürriyet ve ferdî istiklâle sahiptir. Şu halde çok kadınlı bir âile hayatına razı olup olmamak mutlak surette kadının kendisine bağlıdır. Hz. Muhammet (A.S.) evliliği içerisinde her çeşit şartların mümkün olabileceği «tarafların rızasına bağlı kolay bir akid» haline getirdi: **Kadın, henüz başka bir karısı bulunan herhangi bir erkeğin ikinci karısı olmayı reddetme hakkından başka, aynı zamanda bidayette nişanlısından evlilik hayatları müddetince başka bir kadınla evlenmemesini, boşama hakkının kendi elinde kalmasını veya bir hakeme verilmesini yahut diğer şartları isteyebilir.** O aynı zamanda bu imtiyazlardan hiçbirini talep etmemek hakkına da sahiptir. Böylece görülüyor ki **Müslüman kadın, monogamiden başka hiçbir intihaba sahip olmıyan garplı kız kardeşlerinden daha çok hakka sahiptir.** Unutmamak gerekir ki ferdî tabiatlar çeşitlidir: hayatta birbirlerinin tamamlayıcıları olan erkek ve kadını aşkın ideâli olarak birleştiren evlilik, ekseriyete nazaran sayıları pek mütevazi kalan, pek az kişiler tarafından gerçekleştirilen bir ideâl olarak kalmıya her zaman devam edecekler. İslâm «vasat insana» göre evliliği kanunlaştırdı ve gerçekci ve realist bir elâstikiyet bıraktı.

Şu tavsiye Hz. Muhammed'e izâfe edilir: «Evleniniz ve çoğalınız. Sizin diğer ümmetlere karşı çok olmanızla iftihar edeceğim» (Buhari, Sünen-i Kubra, VII-78) Bununla Hz. Peygamberin yer yüzünde İslâmiyeti sulhçu bir yolla yaymayı tasarladığını birçok defalar hissettim. Hükûmetin demokratik şekillerinde sayı, diğer şeylerden çok daha önemlidir. Bilhassa ekseriyeti gayr-i müslimlerin teşkil ettiği ve böyle bir poligamiden içtinab eden cemiyetlerde bu önem bir kat daha artar.

Resûl-i Ekrem (S.A.V.) şöyle buyurmuştur :

«Cennet kapusunu açacakların ilki benim. Fakat beni geçmeğe çalışan bir kadın göreceğim ve ona: "Sana ne oluyor? Sen kimsin?" diyeceğim. O da :

Babasız kalmış yetimlerimin başında oturup bekliyen bir kadınım, der.»

Hz. PEYGAMBERİN ÇOK EVLENMİŞ OLMASININ SEBEPLERİ

Kendi esas konumuz olan Hz. Muhammed'in hayatına dönüyoruz. Hz. Peygamber'in şahsen birçok kadınla evlenmiş olmasında diğer sebepler de tesbit etmek münasib olur. Bilindiği gibi İslâm Hz. Peygamberin (A.S.) hayatı boyunca tedrici olarak bütünlüğe kavuştu: O yenilikleri yavaş yavaş kanunlaştırdı. Sadece putperestlik değil birçok kadınla evlenmek de Arabistanda normal şeylerdendi. O tebliğ vazifesine iman esaslarının öğretimi ile başladı. Taaddüd-ü zevcatla ilgili tahdidler hayatının son senelerinde vukua gelmiştir. Kur'an-ı Kerim müslüman cemiyetinin bu cephesiyle ilgilenmiye başladığı zaman Hz. Muhammed de henüz az sonra izah edeceğimiz sebeplerden ötürü çok karılı idi. Şu halde umumi ve kesin bir tek evliliği kanunlaştırmayı söz konusu etmek güç olurdu. Kur'an diğer taraftan «Peygamberin aileleri müslümanların anneleridir... Bunlar peygamberden sonra asla evlenmeyi düşünemezler» (33:6-53) diye açıkladı. Şu halde onları boşamak, (hâşâ) Hz. Peygamber (A.S.) tarafından işlenen gaddarane bir hareket olacaktı.

Bununla birden fazlasını boşamakla) çok kadınla evli olması sebebiyle İslâmiyet hesabına elde edilmekte olan menfaatlerden vazgeçmesine O'nu zorlamak olacaktı. Çünkü yukarda temas ettiğimiz gibi, Hz. Muhammed devrinde, Arabistanda çok evlilik çok yaygın ve normal bir şeydi ve birçok kadınla da olsa evlilik bağı farklı gruplar arasında kurulacak dostluk ve ittifaklar için en tesirli vasıtalardan biri idi. Kur'an bu hususta bize şehadet eder ve bütün tarihi bilgiler bu hususta müttefiktir. İslâmiyet doğduğu vakit mümkün olan her çeşit desteğe muhtaçtı ve böyle umumi bir menfaat için Hz. Muhammed'in şahsî fedakârlıklar yapması gerekiyordu.

(Devamı var)

BİZİM DAVAMIZ NEDİR?

Hüsnü DİKEÇLİGİL

Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi

İslâm dini kuru bir ifade değildir. İslâm dini, her şeyden önce bir yaşama dinidir. Müslüman olan bir kimse, bütün tutumu ile örnek olmalıdır. Gerçek bir mü'mine bakanlar ona imrenebilmelidir. Bu örnekliği yaptığımız gün, yüce İslâma hiç bir kimse dil uzatamıyacaktır.

Bugün karşımızdakiler bizlere kem gözle bakıyorlarsa, elbette ki, bunun bir sebebi vardır. Çünkü söylenenler çok güzel, her aklı başındaki insanı etkiler. Lâkin söyleyenlerin hayat-ı hususiyeleri, konuşmuş olduğunun tam zıddı ise, karşısındakileri rencide eder. Resulullâh tam ve mütekâmil mânasiyle bir örnekti. Ben, «Kur'an ahlâkiyle ahlâklandım» diyordu. Etrafına nur ve ziya saçıyordu. Bütün sahabiler bu nurla nurlanıyor, bu ziya yani ışıkla ışıklanıyorlardı. Değil bir santim, bir milim bile inhiraf ettikleri yoktu. Dâvalarına sadıktılar. Dâvaları ise yüce İslâmın dâvasıydı. İnsanlara insanlığını duyurmaktı. Bütün dünya nimetlerinden yararlanırken, kulluklarını hatırdan çıkarmamak, Haliklerine lâyık olmağa çalışmaktı.

Sözleri gibi, özleri de doğruydu. Hile yoktu işlerinde, güçlerinde!.. Ne aldanıyorlar ve ne de aldatıyorlardı. Sırâtı müstekim üzerine yaşıyorlardı. Beden, ruh, kalb temizliği alınlarına, yüzlerine vurmuştu. Yoktu haramda gözleri.. Helâlinden kazanıyorlar ve helâlinden yeyip içiyorlardı.

Çekiştirmiyorlardı şunu ve bunu.. Herkes kazanılmak isteniliyordu. İslâmın halkasından koparılmak değil, fertler İslâmın halkasına ilâve edilmek için uğraşılınıyordu. Ürkütülmüyordu, korkutulmuyordu, halkının dışında olanlar. Bilâkis, müleyemetle, adil olan davranılışla, şefkat gösterileriyle, tenvir ve irşatlarla en katı kalbler yumuşatılıyor, cezbediliyor genişledikce genişleniliyordu.

Elbette bilmiyenlere değil, bilenlere Yüce İslâm dini, Peygamberimizin yolu en büyük metodtur. Bilenlerimiz bile bu metodun dışındadırlar veya dışında gibi gözükmektedirler. Söylenir ve hem de bol-bol söylenir. Misaller üzerine de misaller getirilir. Söyleyenlerin davranışları, söyledikleriyle kabil-i telif olmadığı için hiç bir tesir icra etmez ve edemiyor. Söylemek değil, onunla beraber yaşamak lâzım. Misalle birlikte tatbikat gerekir. İnsanı olgunlaştıran, kemâle götüren tek bir hassası değil, diğer hassalarıdır da!.. Göz söylenenin tatbikatını görmedikçe, kulak işittiklerini, duyduklarını hissetmedikçe, diğer bir deyimle hareketlere inkilâbını idrak etmedikçe; burun tertemiz İslâmi havayı koklamadıkça, hisler bunlarla duygulanıp yücelmedikçe, ağız Allah'ın nimetlerini tadıp, onun ilâhi sırrına vasıl olmadıkça söylenenler ve getirilen misaller buz üzerine yazı yazmağa benzer. Nitekim böyle de oluyor...

Dâva adamı, bütün söylediklerini yaşıyan, nefsinde tatbik eden ve ettirmeye çalışan kimsedir. Mürşidi ne ise, ona benzemeye çalışan kişidir. İslâmın ise, bir dâvası vardır. O, kuru bir ifâde değildir. Bütünüyle kâinatı kaplar. Nitekim âlemlere rahmet olan Allahın Resûlü, bütün kâinatı kaplamış; Fahri Kâinat olmuştu. Ümmeti ise, bu sırra erdiğinde yücelmiş, karanlık dünyaya aydınlık tutmuştu. Yükselme devirlerinde tıpkı ecdadımız gibi.. O, ecdat adil olmuş, adil bir nizam kurmuş, söylediğini nefsinde, devlet icraatında tatbik etmiş ve gerçek bir tatbikatçı olmuştu. Müslüman Türk gibi konuşmuş, konuştuklarına hayatında yaşamış, gözlere, gözler yoluyla da gönüllere hitap etmiş, aynı zamanda etmesini bilmişti. Devlet adamı sözündeki, özündeki doğruluğuyla, icraatıyla, idealinin tatbikatçısı oluşuyla örneklik edebilmişti. Tüccarı, tüccardı, hakkına razı idi. Fahiş fiatla ne almayı ve ne de satmayı düşünüyordu. Esnafı da esnaftı. Malının kalitesini düşürmüyordu. San'atkârı san'atkârdı. Tertemiz ruhu aksediyordu eserine.. Bütün kitle birbirinin yardımcısıydı. Birbirlerinin sevincini sevinç, kederlerini keder edinmesini biliyorlardı. Devlet malını kendi malından, canından üstün görmesini, biliyorlar ve tutuyorlardı.

Bugün ise böyle değil, öz söze, söz de öze uymuyor. Söylenenler başka, yapılanlar da!.. İş böyle olunca dâvası kalmıyor cemiyetin. His ve söz yığını manzarası gösteriyor bizim cephe!. Genel olarak herkes kendi çıkarını düşünüyor. Karşısındaki ne olursa olsun düşünenler pek yok. Dillerde tatlı tekelümler var, şakrıyor adetâ... Fiiliyata gelince, ortada bir şey yok. Olan bir varmış bir yokmuştan başka birşeycik değil...

Halbuki, yolsuzluklar oluyorsa bununla mücadele sağ kanadın vazifesi. Adam kayırmalar revaçta, işe göre adam değil, adamına göre iş aranıyor ve yerleştiriliniyorsa bu gidişata dur demek bizlere düşer, solculara değil.. Müslüman Türk milleti herhangi yabancı bir devlet tarafından istismâr ediliyor, sinsice harim-i ismetine giriliyorsa böyle bir gidişata mâni olmak Müslüman Türk halkının ve bilhassa onun münevverinin vazifesi. Başkalarının hiç değil.. Rüşvet, iltimas almış yürümüş, haksızlıklar gözle görülür bir hal almışsa; yine bununla mücadele dosdoğru yolda olanların asli vazifesi. İstismarcı solcuların aslâ değil!.. Gayrı meşru yollarla kazanç sağlanılıyor, ortada bir vurgunculuk varsa, göze batıyorsa bunu önlemek, meşru kazancı hakim kılmak hak ve hakikat yolcularının işi, mânadan yoksunların işi değil. Milli servet hebâ ediliyor, değerlendirilmiyorsa, onu korumak, amme menfaatına yarayışlı hale getirmek üzere seferber olmak elbette ki sağcıların başta gelen vazifesi, yönü Şimale dönük olanların değil.. Sanayileşmemize engel olan yönler varsa, böyle bir hal gözle görülür bir hale gelmiş ise, bunu frenlemek yine bizlerin vazifesi, ruh soygunculanının aslâ değil. Milli değerler ifsed edilip, zedeleniyorsa, bir ahlâkî çöküntü görülüyorsa, bununla esaslı bir mücadeleye girişip, ahlâkiliği hakim kılmak şunun-bunun değil Hak yolunda seferber olanların asli görevi..

Hele ortalıkta bozuk-düzen bir sistem varsa, devlet çarkları boşa dönüp işlemiyorsa, bu çarkları döndürtüp, işler hale getirecek olanlar; diğer bir deyimle köklü islâhatı yapacak olanlar ve yapması gerekenler dâvaların dâvacısı olan bizim takımın en büyük vazifesi. Ortalıkta bir ideal, mefkûre buhranı varsa — ki vardır —; mefkûrenin yerine midecilik kaim olmuşsa — ki olmaktadır — yepyeni bir ideal ve mefkûre ile yola çıkmanın öncülüğünü, bayraktarlığını yapmak bizim cephede olanların en mühim olan vazifesi..

Cenab-ı Peygamber: «İki günü müsavi geçenler aldanmış demektir» diye buyurmuştur. O halde, medeni hamlecilikten uzaklık düşünülemez. Bu hale göre, madeni hamlecilik her mü'minin başta gelen vazifesi, meskenet asla vazifesi değil. Buna göre her gün biraz daha medeniyete doğruluk, nimetlerine şükür edebilmek isteyenlerin vazifesi değil de ya nedir?

Fahri Kâinat: «İlim Müslümanın kaybolmuş malıdır. Onu nerede bulursa alır» diye buyurmuşlardır. Bu hale nazaran ilmi, metodu nerede bulursa almak suretiyle ilme ilim, metoda metod katarak daha ileriye gitmek kimlerin vazifesi? Elbette ki bizim ve bizlerin vazifesi.

Yine yüce halikimiz; Kur'an-ı Kerîminde: «BİLENLERLE, BİLMİYENLER BİR OLUR MU HİÇ!» diye, kullarına seslenmektedir. Bilmek, bildiği, edindiği ilmi senayiye tatbik ederek bilen, tatbik ederek de hılkatın sırlarına ermek elbette ki müslümanlara düşer. Ve düşmektedir de. O halde medenileşmenin, olgunlaşmanın, ilim-irfanda yarışmanın öncülüğü şüphesiz ki mü'minlere düşmektedir. Sapıklara asla değil...

Şu halde, dâvalarımızı münafıklara kaptırmaya hiç birimizin hakkı yoktur. Aslında gerçek her Müslüman Türk dâva adamıdır ve dâva adamı olmak mecburiyetindedir. Kıyamete kadar tazeliğini muhafaza edecek olan dâvasına dört elle de sarılmak zorunluğundadır. Dâvası olmıyan hiç bir fert ve cemiyet hamle yapamaz. Bundan mahrum fertlerin, dolayısiyle meydana getirmiş oldukları toplulukların hayat damarları kurumuş demektir. Dâvasız insan ve cemiyet köledir ve köleleşir. Yüce İslâm dini ise, hiç bir zaman köleliği kabul etmze. O halde, ey Müslüman Türk! Dâvana sarıl, dâva adamı ol...

Hikâye

MUSA Aleyhisselâm bir fakiri gördü, giyeceği olmadığı için kumun içine girmişti. Musa Aleyhisselâmı görünce: «Ya Musa bana dua et. Cenabı Hak bana yetişecek kadar dünyalık versin, çünkü zaruretten bittim» dedi.

Musa Aleyhisselâm ona dua etti. Hak Tealâ ona dünyalık verdi. Bir kaç gün sonra Musa Aleyhisselâm münacaattan dönerken gördü ki, o fakir yakalanmış, kalabalık halk onun başına toplanmış. Musa Aleyhisselâm sordu: «Bu ne haldir, ne var?»

Dediler ki: «Bu adam şarap içmiş, kavga etmiş, birisini öldürmüş. Şimdi onu kısas yerine götürüyorlar.»

(Dünyanın yedi iklimini yaratan Allah herkese, lâyık olduğu şeyi vermiştir.

Miskin kedinin eğer kanadı olsaydı, dünyadan serçenin tohumunu kaldırırdı.

Öküzdeki iki boynuz eğer eşekte olsaydı kimseyi yanına sokmazdı.

Bazı âcizler olur ki kuvvet kazanır kazanmaz kalkar âcizlerin elini büker.)

Musa Aleyhisselâm Hallak-ı âlemin adaletine bir kere daha iman ve bu cüretinden dolayı istiğfar etti ve şu âyeti okudu. «Eğer Cenabı Hak kullarına rızkı lüzumundan fazla verseydi, yeryüzünde ne azgınlıklar yaparlardı».

(Ey kendini ulu gören kimse, seni tehlikeye ne soktu ki helâk olduru. Keşke karınca uçmasaydı.

Alçak kimse mansıp bulur, altın gümüş sahibi olursa çare yok onun ensesi tokat ister.

Eflâtun'un sözünü hiç işitmedin mi? Karıncanın kanatlı olmaması hayırlıdır, demiştir.)

Babanın balı çoktur, fakat çocuğun harareti var.

(Seni zengin etmiyen kimse, sana münasip olanı senden daha iyi bilir.)

Şeyh Sadî Şirâzî

HAC VE NİYYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

MALÛM olduğu üzere İslâm Dininin esaslarından biri de Hac'dır. Hac için dahi niyet etmek lâzımdır. Ancak bir kimsenin bu niyeti dili ile telâffuz etmesi şart değildir. Fakat kalbi ile bu niyeti istihdar etmesi mümkün olamıyorsa dili ile de söylemesi daha uygun olur. Bilindiği gibi herhangi bir ibadet maksadiyle yapılan niyetin dil ile telâffuz edilmesi asrı saadette alışılmış ve tatbik edilmiş bir şey değildir. Bu bakımdan gerek Hac ve gerekse diğer ibadetlerde niyeti dil ile telâffuz etmek Rasulü Ekrem'in bir sünneti olarak ileri sürülemez.

Hac maksadiyle ihrama giren bir kimse yapmak istediği bu Haccın farz veya nafile olduğuna niyet etmemiş olsa bu Haccı, üzerine ifa etmesi gereken Hac yerine geçer. Bazı zayıf rivayetlerde bu şekilde ifa edilen bir Haccın nafile olacağı ifade olunmakta ise de sahih olan aksidir. Fakat bir başkası için, yahut nezretmiş olduğundan veya nafile olarak Hac etmeye niyet ederse ettiği H a c c ı edâ etmiş olur. Üzerine farz olan Haccı ifa etmemiş oluşu bu hususa aykırı değildir. Ebu Hanife'den rivayet edilen itimat edilir kavil buna delâlet etmektedir. Ebu Yusuf ve Şafii'ye göre nafile veya nezir niyetiyle edâ edilen Hac farz yerine geçer. Bir kimse hem nezir ve hem de nafile Hac ca niyet etmiş olsa İmamı Muhammed'e göre bu Haccın nafile yerine geçtiği beyan edilmektedir. Ebu Yusuf ise bu Haccın nezir etmiş olduğu Hac yerine geçeceğini ifade etmiştir.

Şafii'ye göre hiç Haccetmemiş bir kimse nafile olarak Hacca niyet etmiş olsa bu Haccı nafile değil üzerine farz olan Hac yerine geçer.

Her ibadette olduğu gibi Hacda dahi niyetin önemi çok büyüktür. Hac farizasını ifa etmek istiyen bir mü'min niyet ederek telbiye getirir. Yani :

لبيك اللهم لبيك لبيك لاشريك لك

لبيك ان الحمد والنعمة لك والملك لاشريك لك

diyerek ihrama girmiş olur. Ancak bu başlamanın niyetle mi yoksa telbiye ile mi olabileceği hususu ihtilâflıdır. Bazılarına göre telbiyeye mukarin olan bir niyetle başlanmış olur. Ebu Yusuf'a göre tek başına niyet bu hususta kâfidir. Şafii'nin fikri dahi bu merkezdedir.

Müteaddit defalar temas edildiği gibi niyyet, bazı ibâdetlerin sahih olabilmesi için lüzumludur. Bazılarında ise o ibâdetin mütekâmil bir şekilde edâ edilmiş olabilmesi için yapılır.

> Müslüman kardeşinin ihtiyacını gidermek maksadı ile giden bir kimse için, Allahu Teâlâ, onun ayrıldığı yere dönünceye kadar, her adımına yetmiş sevab yazar ve yetmiş günahını yok eder. Onun vâsıtasıyla iş görülürse, anasından doğduğu gün gibi günâhından çıkmış olur. Şâyet o esnada ölecek olursa, hesab görmeden Cennet'e girer.
>
> **Hz. Muhammed (S.A.V.)**

İslâm Düşmanı Cumhuriyet

Mehmed S. SELÇUK

Her fırsatta milletimizin dayandığı temel köke düşmanca izhar eden Cumhuriyet isimli ceride bu kerre de basit bir haberi birinci sahifesinde vererek diyor ki: «... 4 Eylül Kongresini aktettiği Sivas Lisesi'nde 10'a yakın öğretmen, 6 aydan beri... Kur'an dersi almaktadır... Yeni kuşaktan 10 öğretmenin Kur'an dersi almaları çevrede hayretle karşılanmıştır» (1).

Zavallı Cumhuriyet'cik öğretmenlerinin Kur'an-ı Kerim'lerini öğrenmesi kadar tabii ne olabilir? Bu iş hayretle değil, olsa olsa takdirle karşılanır. Buna ancak ahmaklar hayret eder, değilse din düşmanları gazapla karşılar da müslümanlığın gölgesinden bile korkanların zavallığı içerisinde; ancak «hayretle karşılanmıştır» diye yalan söyler.

Hem, bu dini gelişmeden yalnız Cumhuriyet rahatsız olmaz, senelerdir yetiştirdiği çömezler de tedirğin olmaya başlamışlardır. Solcu sosyalistlerin şarlatanlığını yapan Akşam ceridesi de, Cumhuriyet'ten tam bir gün sonra şu başlıkta bir yazı okuyoruz: «Bu din özgürlüğü devam ederse...» (2) Eee devam ederse ne olurmuş? Hiç! Ne olacak, kötü ahlâka doymayan yazarcığın tahammül edemeyeceği durum arzedermiş. Meselâ 19 Mayıs bayramında şortlu kızlar yuhalanmak tehlikesine girer,

KAFASINI MİDE YAPAN ASRIN SOSYALİST TİPİ

üniversiteye başörtülü kızlar dolarmış, okulların yanına birer mescit yapımına girişilirmiş.. Daha neler neler zırvalıyor.

Ey din düşmanları! Mescitten, din hürriyetinden neden bu kadar korkarsınız? Asıl korkulacak şey ebedî azaptır... Ondan korkmazsanız bazan bu dünyada da başımıza kötü akıbetler gelebilir. Bakınız, Samet Ağaoğlu da Diyanet İşleri riyasetindeki mescitten bile korkarak kapattığını utanmadan itiraf ediyor (3). Ama n'oldu? Azapları işte böyle bazan bu dünyada da başlar.

Suç sizde değil, Müslümanım dedikleri halde hergün sizleri 25'er kuruşla destekleyenlerdedir...

(1) 3.5.1968 Cumhuriyet.
(2) 4.5.1968 Akşam.
(3) 29.4.1968 Tercüman, K. Kaflı sütunu.

> Ebu Musa Hazretlerinin rivayeti vechile, Rasülullah mü'min Mü'mine binanın duvarları gibi, bazısı bazısını bağlar. Dedikten sonra Rasulullah parmaklarını birbirine raptetti ki, mü'minlerin birbirlerine merbutiyetlerinin keyfiyetini beyan buyurdu. Ve Ebu Musa demiştir ki; Rasülullah oturduğu halde bir racul (Adam) geldi, bir şey istedi. Rasülullah yüzünü bize döndürdü ve dedi ki :
>
> — Şefaat edin, ecir kazanın. Ve Allah Taala dilediği şeyi Nebisinin lisanı üzerine kaza eder. (Nebi, o adamın istediğini ister versin, ister vermesin, bu ciheti Cenab-ı Hak'ın takdirine menuttur.)
>
> — Amma, siz şefaatınız ile me'cur kılınırsınız...
>
> Demekle, mü'minler arasında şefaatı hasenenin lüzumunu ve şefaat kabul olunsa da, olunmasa da ecir olduğunu beyan ile, şefaatı haseneye terkıb etmiştir.
>
> (Buhari'den)

Komşuluk Hakkı

Ebu Hanife'nin semerci bir komşusu vardı, gündüzleri çalışır, akşam evine döndüğünde yemeğini yer ve içmeye başladı. Alkol onda tamamen tesirini gösterince çalgıyı eline alır, türkü söyleyemey başladı :

«Yitirdiler beni; yitirdiler; ne iyi genci yitirdiler;
Kötü bir günde ve açılan gediği kapatma zamanında!..»

Semerci hiç durmadan dinlenmeden içip bu mısraları tekrâr ederdi. Onu durduran tek şey, uyku olurdu. Ebu Hanife her gece onun nâralarını duyar, fakat hiç sesini çıkarmazdı. Zaten onun âdeti idi hiç uyumaz, bütün geceyi namaz ve Kur'an okumakla geçirirdi. Nihayet birgün semercinin sesi duyulmaz oldu. Ebu Hanife merak etti ve durumu onun yakınlarından sorduğunda rezalet çıkarıp, ortalığı karıştırdığı için bir kaç gece önce bekçiler tarafından yakalandığını söylediler. İmam-ı Azam sabah namazını kıldıktan sonra katırına binip, hükümdarın evine gitti. İçeri girmeye izin istediğini gören hükümdar derhal «O'na müsaade edin ve bineğinden inmeden kendisini karşılayın» diye emir verdi. Hizmetçiler aldıkları tâlimat gereğince hareket ettiler. Hükümdar, İmam için mecliste yer ayırdı, kemâl-i nezaketle hal hatır sorduktan sonra :

— Hacetiniz nedir yâ İmam? diyerek iltifatta bulundu.

Ebu Hanife :

— Komşuma şefaat etmeye geldim! dedi.

Bunun üzerine hükümdar «Onu ve onunla beraber o gece yakalananları bırakın» diye emir verdi. Semerci ve arkadaşlarını salıverdiler; herkes sevinerek evine doğru yol alırken Ebu Hanife de müsaade istiyerek katırına bindi, yavaş yavaş yoluna devam etti. Onu bekliyen semerci, mahcup bir vaziyette arkasından yürümeye başladı. Ebu Hanife onu görünce :

— Merhaba genç komşu, biz seni yitirmedik değil mi? diyerek iltifat etti. Semerci utanarak:

— Aman efendim, bilâkis korudunuz. Bu güne kadar komşuluk hakkına ve sizin gibi âlicenap bir din adamına saygı gösteremediğimin bütün acısını bu ânda hissetmekteyim. Yerler yarılsa da içine girsem!.. Allah size hayırlar, mükâfatlar ihsan buyursun, ne iyi bir insansınız!..

Evet, semerci bu büyüklük ve âlicenaplık karşısında eridi, tıpkı tuz gibi. Yaptıklarına yüz bin kerre pişman oldu. Tevbe edip İmam-ı Azam'ın eteklerine yapıştı. «Bir tecrübe, bin nasihattan yeğdir» demişler, ya işte semerci de böyle oldu. O günden itibaren eski huylarını terk etti ve İmam-ı Azam'a lâyık bir komşu olmaya çalıştı.

Resûl-i Ekrem (S.A.V.) ile mescide giderken insanları alışveriş yaparken gördü ve şöyle buyurdu :

«Ey tüccar zümresi» (onlar da) başlarını kaldırdı ve gözlerini Resûl-i Ekrem'e çevirerek, onu dinlediler. Resûl-i Ekrem (S.A.V.) :

Tacirler, kıyamet gününde günahkâr olarak dirilecekler. Bundan ancak Allah'dan korkanlar, iyilik yapanlar ve doğru olanlar müstesnâdır, buyurmuştur.

— Tirmizî —

Seçilmiş Eserlerden PARÇALAR

Hakikatla Suret Arası

Yazan : **En-NEDVÎ**

HER şeyin bir sureti bir de hakikatı vardır, büyük benzerliğe rağmen aralarında farklar vardır, hayatta karşılaştığınızda ikisini birbirinden kolayca ayırt edebilirsiniz ve hakikata yaptığınız muameleyi surete yapmazsınız. İşte iki misal :

Naylon veya başka maddelerden yapılmış meyveler... Bakan bir kimse, için elma, armut, portakal, üzüm, muz renk ve şeklinde görülür, fakat suret nerede... Hakikat nerde... Nerde o meyvelerin tad ve kokuları? Bunlar ancak süs için yapılmış suretlerdir.

Siz müzede hayvan çeşitlerinden birçoğunu görürsünüz: Yırtıcı hayvanlar... Güzel kuşlar... Küçük serçeler... Orada; arslanlar, kurtlar, filler, ayılar, yırtıcı kuşlar... Korkunç hayvanlar... Vardır. Fakat, bunlar hareketsiz cisimlerdir. İçleri lif ve pamuklarla doldurulmuş cesedlerdir. Onlarda hayat namına bir şey yok, hücum edecek güç mevcud değil, hiç birşey hissetmezler... Sende onlardan herhangi bir fısıltı duyamazsın

Şüphesiz süret hakikatın yerini tutamaz, onun yerini dolduramaz... Hayatta suretin hakikat rolünü alması ve onun yaptığı iş ve hareketleri yapması mümkün değildir...

Suretin hakikata mukavemet etmesi ve onunla mücadele etmesi de düşünülemez. Aralarında çarpışma olsa suret derhal yere serilir... Suretin hakikatın yükünü taşıması mümkün değildir. Biri, surete hakikatın vazifesini yüklese veya önemli bir işte ona güvense, en fazla ihtiyacı olduğu bir anda ona ihanet eder ve onu yüz üstü bırakır.

Suret heybetli, korkunç olsa bile hakikat mutlaka ondan üstündür, isterse zayıf ve mütevazi olsun... Çünkü... Küçük hakikat, heybetli muazzam suretten daha kaadir ve daha kuvvetlidir. Şüphe yok ki bir çocuk, ince, zayıf eliyle, içi lif, pamuk dolu bir arslanı yıkar... Çünkü çocuk, küçük de olsa bir hakikat taşımakta... Arslan, heybetli de olsa nihayet surettir.

İçinde yaşadığımız dünya hakikat dünyasıdır... Allah her şeyi hakikat üzere yaratmıştır... Mal hakikattır... Onun sevgisi fıtridir, tabiidir... Bunun içindir ki mal hakkında hükümler varid oldu, Allah onda te'sir ve cazibe yarattı...

Çocuklar hakikattır. Onları sevmek ve onlara şefkat etmek fıtridir, bunun için dinde, onların öğretim ve terbiyesi ile ilgili hükümler vardır... Aynı şekilde tabii ihtiyaçlar, fıtri temayüller inkâr edilemiyen birer hakikatlardır... Bu hakikatları ancak daha kuvvetli bir hakikat ve daha şiddetli bir istek yenebilir.

Dünyada yaygın olan diğer hakikatlara karşı zafer kazanmak için îman ve İslâm hakikatine sarılmamız gerekir. İslâm'ın sureti bu hakikatları ezmek ve onlara karşı zafer kazanmak için kâfi değildir. Her nekadar bu hakikatler batılla karışıkta olsa. Çünkü yanlız suret, hakikatın hiç bir nevine galib gelemez.

Bunun içindir ki bugün gözümüzle, İslâm'ın, basit hakikatları yenemediğini görüyoruz. Çünkü suret, dışı itibariyle parlak da olsa kuvvet ve te'sir kaabiliyeti yönünden yoksundur... Bizim İslâm'ımız ve «Kelime» mizin sureti, bugünkü namazımız, bayağı alışkanlıklarımızı yenmeğe, hasis şehvetlerimizi ezmeğe kadir olamadığı gibi, belâ ve imtihanlarda hakikat caddesinde sabit sabit-kadem olmamızı sağlayamamaktadır.

Daha evvel söylenen sözler, kalpler ve ruhlar üzerinde şaşılacak te'sir gücüne sahipti, öyle ki insanlara öteden beri alışageldiklerini terketmek, şehvetlerini ezmemek, Allah yolunda şehit olmak, Allah için kendilerini, canlarını feda etmek ve Allah yolunda her türlü acı ve sıkıntılara katlanmak kolay geliyordu. Fakat bu gün bizim söylediklerimiz insanları daldıkları tatlı uykudan uyanıp döşeklerini terk etmeye sabah namazına kalkmaya sevketmekten bile âcizdir! Evet, rakı şehvetine galip gelen söz, insanla kadehi arasına girer de insan elindeki kadehten içmekten çekinir, çünkü din onu içmekten menetmiştir, çünkü söylenen söz, haram bir şeyi içmesini kabul etmemektedir. Fakat şimdi söylenen söz, emir-nehiy yönünden te'sirini kaybetmiş durumundadır.

Gözünü İslâm tarihine çevir, onun bölümleri ve yaprakları arasında dolaş, göreceksin ki, sahabe ve ilk Müslümanların söyledikleri «İslâm» Kelimesi köklü ve hakiki idi; kökü sabit dalları semada, Rabbısının izni ile her zaman meyve veren, bir ağaç gibi idi. Bizim söylediğimiz ise sırf lâfız ve boş konuşmadır... Bunun içindir ki, millet hayatında te'sirsiz kaldığını görürsün... Bununla beraber kalkar, hayatımızı sahabenin hayatı ile kıyaslamaya teşebbüs

(Devamı 26. sayfada)

Allahu Teâlâ bâzı kimselere yarattığındanberi onlara olan buğzundan dolayı rahmetle bakmadığı halde, bâzı amelleri sebebiyle, onların evlerini ma'mûr eder ve mallarını çoğaltır. Resûl-i Ekrem (S.A.V.) e : «Bu nasıl olur ya Resûla'llah?» diye soruldukta Resûl-i Ekrem :

«Yakınlariyle ilgilenmeleri sebebiyledir», diye buyurdular.

Hadîs-i Şerif

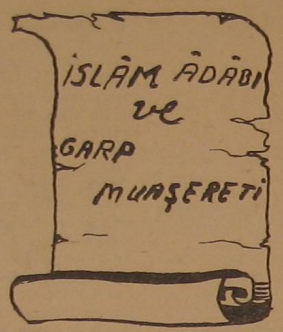

Yazan : **Meryem CEMİLE**
Terceme : **Kemal KUŞCU**

MODERN yaşayış tarzı, insana daha yüksek bir derecede konfor sağlamakta, lâtif ve geniş bir şekilde yaşamasına yardım etmekte ve bu da dünyanın her istikâmette terâkkisine sebep olmaktadır. Bizler de Pâkistan'da İngiliz idaresinin tesiri ile babalarımız ve dedelerimiz zamanından beri bu hususta bazı ilerlemeler kaydetmiş bulunuyoruz... Fakat bizler şarkta, Türklerin hatta Arapların ve İranlıların orta şarkta gittikleri kadar ileri gidemedik. Halkımızdan bazıları garp yaşayış tarzını bilmediklerinden onların halkı ile içtimai bakımdan daha şimdiden tezada düşmektedirler... Pakistan'dan resmi vazife ile dış memleketlere giden bazı insanların davranışlarında, onların garplılarla karşılaşmaya, içtimai bakımdan intibak edemedikleri yolunda matbuatta bazı tenkitler oldu... Herkes tarafından bilinmekle beraber doğru söylenmiş bir söz vardır; Roma'da olduğumuz zaman Roma'da yaşayanlar gibi yaşamamız lâzımdır... Bir garp memleketine gittiğimiz zaman oradaki insanlar gibi giyinmeliyiz. Zira öyle yapmazsak gülünç hale düşeriz ve o milleti kendimize güldürürüz... Pakistan adabı ve ingiliz muaşereti binbaşı Mühsin Ali, Pakistan matbuat sendikası, Dakka, 1958.

Avrupa emperyalizminden tevarus ettiklerini muhafaza edenlerin ruh haletleri budur; onlar garp muaşeretinin bizatihi üstünlüğüne o kadar inanmışlardır ki, kendi kültürümüzün kıymetinin, ötekine intibak derecesi ile ölçülmesi lâzımdır. Bunun içindir ki, Avrupalılar ve Amerikalılar bir Müslüman memleketini ziyaret ettikleri zaman «Roma'da yaşayanlar gibi» yaşamıyorlar; misafir oldukları memleketin sahiplerine uymak için giyim ve kuşamlalarını örf ve adetlerini değiştirmiyorlar. Daha ziyade herkesin — tabii bir şeymiş gibi — kendilerine yerden temenna etmesini bekliyorlar. Biz Müslümanlar aşağılık duygusuna bu kadar düşmüş olmasaydık, biz de tıpkı onların yaptığını yapardık.

Garp muaşereti, İslâmın talimlerinden yalnız temamı ile farklı olmakla kalmaz. Belki hemen hemen her bakımdan onlara aykırıdır. Modern Garbın yaşayışına göre yaşayan (yahut yaşamak istiyen) Müslümanlar, batıya karşı olan aklî ve hissî köleliklerini âleme ilân etmekle kalmazlar, belki Peygamber (S.A.V.) Efendimizin sünnetini açıktan açığa ihlâl etmiş olurlar. Çünkü İslâm yaşayışı ilâhî ahkâm ile müeyyet tamamiyle ayrı bir yaşama tarzıdır. Başka ülkelerden alınanların üstüne intibak ettirilemez.

Garp modasını benimseyen Müslümanlar; İslâm, cihanşümul bir din olduğu için hususi bir kıyafet tesbit etmemiştir, binaenaleyh içinde yaşadığımız cemiyete intibak için hoşumuza giden bir tarzda giyinmede serbestiz; diyorlar. Bu yanlış bir tahmindir. Çünkü Kur'an ve sünnet, Müslümanların nasıl giyinecekleri hakkında hiçbir iltibasa mahal bırakmayacak surette birçok açık malûmat vermiş bulunuyor. Kur'an-ı Kerim şöyle der:

«Allah» hararetten sizi koruyacak libasları harpte sizi vikaye edecek (Demirden libaslar) zırhlar verdi. (Kur'an-ı Kerim, 16:81)

Ey Âdem oğulları, size avret yerlerinizi örtecek bir libas, bir de giyip süsleneceğiniz bir libas indirdik. Takva libası ise o daha hayırlıdır. (7:26)

Bunun manası şudur ki, İslâm'da giyinmenin sebep ve gayesi :

1) Tevazu, haya, iffet,

2) Coğrafi şartlara göre iklimin şiddetinden korunma,

3) Giyinen kimsenin görünüşünü tezyid etmek. Garp giyiminden giyinmenin ilk gayesi, yarı çıplaklık, şeffaf kumaş ve çok dar elbiselerle giyinen kimsenin bütün mahrem taraflarını azamî derecede teşhir etmektir.

Ayşe (R.A. rivayet eder ki, Ebu Bekir'in kızı Esma üzerinde ince bir libas (elbise) olduğu halde Resûlüllaha geldi? Efendimiz, yüzünü başka tarafa çevirdi ve ya Esma dedi. Bir kız bülûğa erince yüzü ve elleri hariç başka taraflarını belli edecek tarzda giyinmesi caiz değildir. (Ebu Davut, 31:30)

Mü'min kadınlara söyle gözlerini (haramdan) sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Ziynetlerini açmasınlar, bunlardan görünen kısmı müstesna. Baş örtülerini yakalarının üstünü (kapayacak bir surette) koysunlar. Ziynetlerini kendi kocalarından... ve mahremlerinden başkalarına göstermesinler... Kur'an, 24:31.

İslâm libası sade, güzel, zarif ve zevklidir. Biçiminde sadelik, ağırbaşlılık ve vekâr vardır. Halbuki Garplı biçiminde giyinenler herşeyden evvel bunu şık ve modaya uygun görünmek için yaparlar. Garp modası ilhâmını tamamiyle israf ve gösterişten alır (1).

İbn-i Ömer, Resûlullah (S.A.V.) in şöyle dediğini rivayet eder: Kim bu dünyada gösteriş için libas giyerse Allah ona kıyamet günü rüsvalık libasını giydirir. — Ebu Davud

Amr İbn-i Şuayb babasından, büyük babasından Resûlullah (S.A.V.) in söyle dediğini rivayet eder: Yiyiniz, içiniz, sadaka veriniz, gösteriş ve gurur karışmayacak şekilde giyininiz. — Nesa-i ve İbn-i Mace

İbn-i Ömer, Resûlullahın (S.A.V.) in şöyle dediğini rivayet eder: Kim gösteriş olsun diye ridasını (libasını) dalgalandırırsa Allah ona kıyamet günü bakmaz. — Buhari

Peygamberimizin hangi çeşit libası tercih ettiğini hadisler tarif eder :

Ümmü Seleme rivayet eder ki; Resûlullah (S.A.V.) in en sevdiği libas uzun olanı idi. — Tirmizî, Ebu Davud

Ubade, Resulullah (S.A.V.) in şöyle dediğini rivayet eder: Sarık sarınız, çünkü onlar (sarıklar) meleklerin nişanesidir ve sizin arkanızdan gelmelerine sebep olur. — Beyhaki

Ebu Derda Resulullah (S.A.V.) in şöyle dediğini rivayet eder: Muhakkak ki kabirlerinizde ve camilerinizde huzûru ilâhîye çıkmak için en iyi olan elbise beyaz renkte olandır. — İbn Mace

Peygamber (S.A.V.) efendimizin yemek hususundaki âdeti; mü'mine modern Garpte bu gün cari olanla çatıştığını gösteren bilgiler verir:

Yemek yemeden evvel herkes yiyeceği yemeğin İslâma göre helâl olup olmadığını düşünmelidir. Eğer haram ise onu katiyen yememelidir. Çünkü haram yiyen insanın ibadeti kabul edilmez.

(EL-HADİS. Mevlânâel-Hac Fazlül Kerim Kalküta, 1938-1940 s. 118)

Garp yemekleri birçok alkollü içkileri ve domuz etini ihtiva eder ve yalnız böyle yenmekle kalmaz diğer yemeklerin de içine bunlardan (Domuz etinden, Şaraptan) karıştırılır. Orada hayvanlar Allahın adı ile kesilmediğinden, dindar Yahudiler tarafından kesilenler hariç diğerleri haramdır. Bazı dindar Yahudiler hariç Garplılar haram ile helâl arasında tefrik yapmazlar, hoşlarına gidenleri yerler. Tabakta yemek artığı bırakmamak, yemekten evvel ve

(Devamı 26. sayfada)

(1) İslâm medeniyetinin ihtişamı, Endülüs medreselerinden (Üniversitelerinde) okuyan Avrupalıların gözlerini kamaştırmadı ve onları aşağılık duygusuna düşürmedi, kıyafetleri değiştirmediler. Ve Müslümanlardan öğrendikleri ile kendilerine has bir kültürü geliştirdiler.

Müslüman memleketlerinde modern tahsil gören gençlerin, garbın kıyafetini benimsemeleri, onun karşısında duyulan aşağılık hissini tebarüz ettirmektedir. Garbın kıyafetinden başka bir kıyafet nerede ise gayri medeni ilân edilecektir. Halbuki Nehru'yu göz önüne getirelim; nereye gitti ise milli takyesi ve milli cübbesi ile gitti. Halefleri de aynı kıyafeti devam ettiriyorlar, adetâ o kıyafetle iftihar ediyorlar ve aşağılık duygusuna düşmüş milletlere örnek olmaya lâyık oluyorlar. Müslümanlar arasında Suud hükümdarının ve devlet adamlarının kıyafetleri bu bakımdan her türlü takdir ve tebcile lâyıktır.

Mütercimin Notu

HZ. EBUBEKİR

Hazreti Peygamberin kıvılcımını alevlendiren ve müslümanların ilklerinden olma şerefine erişen büyük insan Hz. Ebubekir...

İslâma bağlılığı SIDDIK lakâbına hak kazanmasıyla taltif ediliyor. İmanın kapısı, islâmın açısı olarak Rasulullâh tarafından övülen ve ölmeden cennetle müjdelenen büyük kul... Cennette Rasulullah ile yanyana...

Efendimizin en sevgili arkadaşı... İslâm için malının hepsini vererek çırılçıplak kalacak kadar iman elbisesiyle örtülebilen büyük sima Hz. Ebubekir'dir. On müjdelinin ilki... On faziletliden biri..

Hicretin meşhur mağarasının iki misafirinden Allahın Rasulü ile beraber ikincisi..

İslâma hizmetin aşkıyla gecesi gündüzü, malı canı, varı yoğu ile birbiri içine kenetlenmiş bal mumundan farksız arı gibi mücadele ediyor...

Hz. Bilâ'lin «ALLAH BİR» diyerek ağır ve yakıcı sıcaklar altında inleyişini, ateş gibi kumlara gömüldüğü halde inandığından dönmeyişini gören mübarek zatın kalbi dayanamaz ve Hz. Bilâl'i satın alarak azat eder.

Bunlar hep, Hz. Ebubekir'in beşeriyete örnek olabilecek vasıfları.. Asıl daha büyük, daha yüce.. Onu anlatmak veya anlamak ancak onun idraki ile yaşamak ve İslâma öylece bağlanmakla mümkündür. Hz. Ebubekir hicretten sonra Rasulullah'ın kayınpeder'leri olmak şerefine erişiyorlar.

Ve iki cihan güneşi ilâhi nuruna kavuşmak için kalbin atışı nihai cevabını veriyor. Allahın Rasulü hastalanıyorlar. Namaz kılmaya çıkamıyorlar. Buyuruyorlar :

«Namazı Ebubekir kıldırsın!»

Peygamber, kendilerinden sonra imamı böylece işaret ediyorlar.

Gerçek nurun isteğiyle — «Mescidin bütün kapıları kapansın! Yalnız Ebubekir'in kapısı açık kalsın.» — Peygamberin ilk halifesi oluyor Hz. Ebubekir...

Hilâfeti dört sene sürüyor. Hilâfeti sırasında İslâmdan katiyyen ayrılmıyor. Gerçek bir devlet başkanlığı vazifesini, en ufak meselelerin giriftlerini çözerek hallediyor. Ortaya çıkan meseleler meşveretin ipi ile çözülüyor. Meşveret halkasının düğümleri Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali ve diğer sahabelerdir.

«Eğer hak yoldan ayrılırsam beni ikaz ediniz! Doğru yola gelmezsem terkediniz. İslâmda olduğuma kanaat getirirseniz bana uyun.»

İslâmın ilk halifesi idaresindeki halka böyle sesleniyor.

İslâmın kitabı KUR'AN'ı toplatmak ve onu muhafaza etmek Ebubekir (r.a.) nasib oluyor..

«Sahabelerin ilki ve sıddık'ı O.. Allahın rasulü ilmin şehri, Hz. Ali kapısı. Ebubekir sıddık da şehrin has odası. İlimden nasibini alan yine O..»

Hür fikrin islâmda Allahın nurundan sonra ilk örneği..

Hiç kimseyi incitmiyen mizacı..

İşte Ebubekir (r.a.) bu...

Baştan başa iman. Doğrudan doğruya İslâm...

Mehmed ŞEKER

PAHALI DÜĞÜNLER

M. Hulûsi İŞLER

Kıymetli ecdadımızın her şeyde olduğu gibi, düğünlerdeki güzel, neşeli ve faydalı âdetleri oyunları da günden güne unutulmakta; bir takım günahlı, zararlı âdetler ihdâs edilmektedir. Oynar, düğünlerde, derneklerde, süt, ayran ve şerbet içerler; güreşler tertip ederler, nişan atarlar ve cirit oyunları oynarlardı. Bunlar neticede hep faydalı, askerlikte lâzım olan şeylerdi. Demek oluyor ki, o mübareklerin oyunları bile ibadetti. Adeta sivil talimi yaparlar, askere gideceklere başlangıç olarak gösterirler, askerden dönenlerin talim ve terbiyeyi unutmamalarını sağlarlardı.

Şimdi ise, ekseri düğünlerde, toplantılarda, vaziyet bambaşkadır. Ecdadımızın süt, ayran ve şerbet gibi, — insana faydalı olan — içkileri yerine, rakı, şarap v.s. içilmekte; onların, güreşleri ve koşuları yerine; sarhoşca kavgalar, döğüşler, bağırıp çağırarak koşuşmalar, itişmeler yapılmakta; cirit oyunlarının yerini ise kumar oyunları, şamar oyunları almaktadır. Çünkü, evvelâ içilen şeyler, insanı sarhoş edici, birbirine düşürücü akılları giderip (kısa zamanda da olsa) adeta deli edici şeylerdir. Hele bunun acemisi olan kimseler biraz da fazla içince...

Bütün içki, çalgı v.s. paralarının düğün sahibine yüklenmesinden dolayı düğünleri en büyük bir fırsat bilen cahil, gafil kimseler, ne olduk delileri içtikleri zehirin tesiri ile kör kütük olup, bağırmalar, çağırmalar, hoplamalar, zıplamalar başlıyor... Vur patlasın çal oynasın. «Yeşilay Cemiyeti» cılız sesi ile içkinin zararlarını anlata dursun...

İçkinin, kumarın ve ahlâksızlığın girmediği bazı yerler vardı. Bu tehlikeli âfat oralara da uzandı. Olanca hızı ile seyretmekte, her tarafı tahrip etmeye çalışmaktadır. Zira, köylerde, mahallelerde içkili miçkili, çalgılı, kalgılı düğünlerin olması zaruret halini almıştır. En fakir kimseler bile, çok yerde borca derde girerek kendisinin zaruri ihtiyacı olan mallarını satarak, bu günahlı ve zararlı adetleri yapmaya can atıyor. Elinde avucunda olan parasını, malını öyle lüzumsuz yerlere sarf edip, kısa zaman sonra amele olarak pazara çıkan nice kimseler vardır. Yazık değil mi? Herkes yorganına göre ayağını uzatsa, lüzumlu olmayan yerlere parasını harcamasa, sonunda perişan olmasa olmaz mı?

Dans ve balo salonlarında yapılan düğünler. İslâm adabına uygun olmadığı gibi, ecdadımızın güzel adet ve ananelerine de aykırıdır. İçkili, çalgılı, şarkılı düğünler doğru değildir. Düğünlerde toplantılarda, içkisiz, çalgısız yemek vermek sünnete uygundur.

Muhterem okuyucu!..

Farzedelim ki: İki gencin düğünleri bir yığın para sarf edilerek, çifte davullarla, dümbeleklerle, içkili, çalgılı v.s.'li yapıldı. Böyle bir düğün onların ilerideki ızdıraplarını dindirebilir mi? Bütün hayatları maddi ve manevi sıkıntılarla geçerse, büyük endişeler çekerlerse, düğünlerindeki manzara; çalgı, davul ve zurna sesleri onları teselli edebilir mi? Nihayet o bir iki günün günahlı hatıraları, onları bütün ömürleri boyunca mes'ud edebilir mi?.. Heyhat!..

YETİME ŞEFKAT

Resûl-i Ekrem (S.A.V.) e kalbinin katılığından şikâyet eden bir adam geldi. Resûl-i Ekrem :

«— Kalbinin yumuşamasını ve muhtâç olduğun şeye kavuşmanı arzu eder misin? Öyle ise yetime merhamet et, başını okşa ve yemeğinden ona yedir. Böyle yaparsan kalbin yumuşar ve muhtâç olduğun şeye de kavuşursun.» buyurdular.

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Biz emaneti göklere, yere ve dağlara arz ve teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, bunlardan endişeye düştüler, insana gelince;; O tuttu bunu sırtına yükledi, çünkü o çok zulümkâr, çok cahildir.

İyilik ve takva hususunda birbirinizle yardımlaşınız. Kur'an-ı Kerim

⁂

Sizden bir kimse kötü bir iş görürse onu eliyle değiştirsin; eğer buna gücü yetmezse diliyle tağyir etsin; buna da gücü yetmezse kalben nefret etsin. Bu ise îmanın en zayıf derecesidir. Hz. Muhammed

⁂

Kötülük düşünen insanlar, ufacık bir fırsat bulunca büyüklerin kalplerini ateşe verirler. Sadiî Şirazî

⁂

Ana, baba o kadar mühimdir ki, onların kalbini kırmak, Allahın bile af etmiyeceği bir kabahattir. Hz. Ali

⁂

Mert ve yüksek adam beyaz elbise gibidir; üstünde azıcık bir kir bulunsa görülür. Münafık ve dalkavuk ise kirli elbiseye benzer üzerinde ne kadar pislik ve kir olsa asla fark edilmez. İbn-i Abbas

⁂

Şudur cihanda benim en beğendiğim meslek; Sözün odun gibi olsun hakikat olsun tek. M. Âkif Ersoy

⁂

Elde sensin, dilde sen, gönüldesin, baştasın, Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın. A. Nihat Asya

BATIDAN

Kadının saklıyabileceği sırlar bilmedikleridir. La Bruyere

⁂

Halkın sevgisini kazanmak için en iyi vasıta, ona iyilik etmektir. O'na dalkavukluk etmekten daha tehlikeli bir şey yoktur. Napoleon

⁂

Hayatta muvaffak olmak için, akılsız görünmeli fakat akıllı olmalıyız. Montesquieu

⁂

Bize en büyük fenalığı yapanların, en kötü niyetli düşmanlarımız mı, yoksa en iyi niyetli dostlarımız mı olduğunu tâyin etmek zordur. Bulver Lytton

⁂

Olana razı olmak, herhangi bir felâketin neticelerini önlemeye doğru ilk adımdır. William Dames

⁂

Hayat yaşla değil, yaşamakla anlaşılır. Andre Gide

⁂

Kanunlar, adalet, aile ve sevgi olmasaydı, insan hayvanların en bayağısı olurdu. Aristo

⁂

İman, Allahın bir lutfudur. Onun bir muhakeme ve istidlâl neticesi elde edildiğini söyleyenler olursa inanmayınız. Pascal

⁂

Arkasında muhabbet bırakmıyan kimse mezarda huzur bulamaz. Ugo Foscola

⁂

Muntazam aile hayatına dayanan milletler kolay kolay mahvolunmazlar. J. G. Molland

HUTBE

CİHADA DAVET

Riza ÖZSU

Aziz Müslümanlar!

Dünya kuruldu kurulalı üzerinde yaşıyan insan grupları birbirlerine inançlarını, fikirlerini kabul ettirmek için çeşitli şekillerde yekdiğerlerine taarruz etmişler ve nefislerini müdafaa, gayelerini tahakkuk ettirmek maksadiyle çok kan dökmüşlerdir. Zamanımıza kadar da değişik usûl ve harb vasıtalariyle hak ve hukuklarını müdafaa ve muhafaza etmişler ve etmektedirler.

İçinde bulunduğumuz şu devirde artık silâhlar çarpışmıyor, kalemler vuruşuyor, kullanılan kelimelerin manaları boy ölçüşüyor. Hangisinin fikri daha kuvvetli ise, diğerini yerin dibine batırıyor.

Asrımızın soğuk harbinde silâh fabrikası yerini tutan matbaalar ve kitabevleri, hangi grubun elinde daha çoksa, savaşta o taraf galip geliyor. Şimdinin sol cenahında bulunanlar, materyalist ve bir Yahûdi olan Karl Marx'ın âşıkı yazarlar, gençliğe atalarının âdet ve ananelerini takip ve taklit etmek fırsatı vermemektedirler. Millî değerlerimizi devirecek, dinî yaşayışı öldürecek kötü itiyatları icat ve ithal etmektedirler.

Her gün genç neslin ahlâkını bozup, müslümanların vahdet duygularının temellerinde tahrip bombaları patlatıyorlar. İman âşkının alevini ve ihlâs şuurunun hararetini söndürecek itfaiye ekipleri seferber ediyorlar. Asırlarca bütün bir beşeriyete nur saçan, kucak açan ecdadımızla ma'nevî bağlarımızı koparmak istiyenlerin, neyin nesi, çıkardıkları parazitler kimin sesi olduğunu pek âlâ biliyoruz.

Muhterem müslümanlar!. Bize kastetmek istiyenler, matbaayı ve onun getirdiği imkânları, gayelerinin tahakkukunda en müessir bir silâh olarak kullanmaktadırlar. Mizaçlarına uygun objektiflerini terbiyeli insanların bakamıyacağı dereke alçaklıktaki alçaklıklara çeviriyor, matbaaları baş döndürücü bir sür'atle mü'minlerin imanına, ahlâkına, şeref ve haysiyetine onbir ay söğerek dönüyor. Bu kötülüğü eliyle diliyle düzeltemiyen zayıf müslümanlar da içlerine gömüyorlar.

Onlar, taarruz edecekleri zaman daima sisli ve bulanık havaları seçmekte, hâdiseleri kendi lehlerine şişirip değiştirmektedirler. Bu saldırıları yalnız müslümanlara değil, bütün hür dünya milletlerine karşı demirperde gerisinden Komünizmin tahrikidir. Bu tecavüzleri köstekliyecek ve ön safta gidecek olanlarımızı Allah Allah nidalariyle takip etmezsek, öncü kuvvetlerimizin de eriyip akması mukadderdir.

Solcular eserleri ilmî bir kıymet ifade etmese dahi bastırıyor, gençliğin süflî duygularını kamçılar mahiyetteki paçavraları, maalesef revaç buluyor, baskı adetleri onbinlerin yüzbinlerin üstünde duruyor. Beri taraftan bizim idealimize hizmet edecek eleman yetiştirmeyi bırakınız, kendi kendilerine ortaya atılmış, hizmet aşkıyla çırpınan fedaileri yalnız başına hasmının kucağına terk ediyoruz. Her türlü imkânlardan mahrum ve sadece îmanlarının vermiş olduğu hızla hareket edenlerin çalışmaları da haliyle istenilen hedefe ulaşamıyor. Çünkü biz arkalarında şuurlu bir müslüman topluluğu olarak direnemiyoruz. Biz, Allahu Tealâ'nın tavsif ettiği «mü'minler, Allah'a, Rasulüne îman ettikten sonra şüpheye düşmeyip, Allah yolunda mallariyle, canlariyle savaşan kimselerdir. İşte onlar, îmanlarında sadık olanların ta kendileridir.» buyurduğu gibi müslüman olamıyoruz. Allah için, Allahın dininin bekâsı için canımızla, malımızla, âlimiz ve evlâdımızla çalışamıyoruz. Zira âlemlere rahmet için gönderilen efendimizin, Allah için, din için biz ümmetleri için neler yaptığını bilmiyoruz. Çünkü çoğumuz sahabe-i kiramın bu yola kafalarını adadıklarını duymuyoruz. Allah için onlara uymuyoruz.

İslâmiyetin yükselmesi için bütün malını veren Hz. Ebu Bekirleri, İslâmın adaletini tatbik edebilmek için kendi oğlunu sopa altında ezdiren Hz. Ömerleri, İslâmın zafere ulaşması için onbin kişiyi baştan aşağı techiz eden Hz. Osmanları, Allahın rasulünü kurtarabilmek için onun yatağında ölüm döşeğine yatan Hz. Alileri tanımıyoruz.

Eğer biz Peygamber efendimizi yakinen tanımış olsaydık, eğer biz Hulafâ-i Raşidîn'in hal ve hareketlerini takip ve taklid etseydik, eğer biz İslâmiyetin emrine uysak, onun manevi hazzını duysak, atalarımızın hakiki torunları olsaydık; bizi hiç bir kuvvet yenemiyecekti. Şayet Allahü Tealâ'nın çizdiği, Rasulüllah'ın gösterdiği düz ve doğru yolda «sırat-ı müstakim»de yürürsek, Allah'a inayet ve izniyle hiç bir kuvvet bizi yolumuzdan çeviremiyecektir.

Merhum M. Âkif'in :

«Hangi kuvvet bizi -haşa- edecek kahrına râm,
Alımır kal'a mıdır göğsündeki kat kat îman!»

dediği gibi bu îman bizde oldukça asrımızın en müessir bombalarını dahi kullansalar, îman kalemizin burçlarını değil, harçlarını bile dökemiyeceklerdir.

ŞÜKRÜN KARŞILIĞI

Güneşin doğduğu her günde, her insan üzerine, her mafsalı için bir sadaka vermesi borçtur. İnsanın, iki kişi arasındaki adâleti sadakadır. Kişiyi hayvanına bindirmekte veya hayvanını yüklemekte ona yardım etmesi sadakadır. Güzel söz sadakadır. Namaza giderken yürüdüğü her adım sadakadır. Eziyet verecek her şeyi yoldan kaldırmak sadakadır.

Hz. Muhammed (S.A.V.)

Sabahla yeşil biter her şey

Güldü deli yeşil dağlardan önce aydınlık,
Aydınlık düştü inci döşenmiş taze yapraklara.
Kollarını daha geniş açtı bir koca çınar,
Gerindi alabildiğine aydınlığa.

Kağnılar düştü yollara,
Eksenleri meşeden kağnılar.
Bir güzel yeldi silen bacalardan günün ilk dumanını.

Bir güzel uyanmıştı cümle canlı
Deli yeşil dağlardan gülen ilk aydınlıkta...

Balaban çayı pırıl pırıl,
Pırıl pırıl bütün yürekler.
Güçlü eller eşeler toprağı altın gibi devrilmez.
Bizimdir bu güneş, bu sema, bu tabiat,
Kışın dahi yemyeşildir yüreklerde çarpıntı,
Rengi değişmez..

Sami BOZ

AHLÂK

(Baştarafı 5. sayfada)

ranlıklarında yatan vahşi ihtiraslar kudurur. Akıl kişinin kendi menfaat ve çıkarlarını korur. İmandan mahrum çok akıllı insanlardan nice ahlâksızlar, zalim, gaasıp ve hırsızlar, sadist, dejenere ve soysuzlar çıkmıştır. Lâik ahlâk, dünya medeniyetine hizmeti geçmiş büyük devletleri bile inkırazdan kurtaramamıştır. Roma İmparatorluğunu bir misal verebiliriz. Lâik Roma kanunlarının hükümran olduğu, sanat ve iktisatta en yüksek bir seviyede bulunduğu bir devrede ahlâk sefaleti içinde yıkılıp göçmüştür. Halkı, ahlâk bataklığı içinde çürüyen bu devleti, Üniversitelerimizin hayranı olduğu lâik Roma hukuku da kurtaramamıştır. Pompei harabelerinde fosilleşmiş insan cesetleri bu devletteki ahlâk sefaletinin iğrenç manzaralarıdır. Seyyahların tiksinerek seyrettiği tablolar şöyledir: Köpeklerle cinsi münasebette bulunan kadınlar, birbiriyle çiftleşen erkekler, şarap tasları elinde halka olup lûtilik yapan asilzadeler... Halk bu sefalet ve sefahet içinde serhoş bulunduğu bir gecede Vezüv yanardağı ani olarak infilâk ederek lavlar şehri kaplamış, köpekler ve bu soysuzlaşmış insanlar kıpırdamağa imkân bulamadan lavlar içinde gebererek tahaccür etmiştir. Roma'da o devirde rüşvet, ahlâksızlık, cinsi sapıklık son haddine varmıştı.

Lâik ahlâk tarihin en medeni bilinen bir milletini içgüdülerinin kölesi haline getirmiş, refah ve konforda en yüksek bir seviyeye ulaşmasına rağmen ahlâkın dejenere olmasına mani olamamıştır. Ahlâksızlaşan ve soysuzlaşan bu halk Allahın lânet ve gadabına uğrayarak mahv ve inkiraz bulmuştur.

Ahlâk, din duygusuna, âlemlerin Rabbi olan Allah mefhumuna bağlanmadıkça insanlığa huzur ve saadet getiremez. Çünki vazife ve ahlâki mükellefiyet şuurunu vaz geçilmez bir prensip olarak vicdanlara oturtan bu imandır. Batı mütefekkirlerinden bir çoğu da bu gerçeği kavramışlardır. Bruntiére: «Ahlâki mükellefiyet dini temelsiz izah edilemez» demektedir. Yalnız din, beynelmilel insanlık dini olduğu takdirde bu husus gerçekleşebilir. Egoist ve maddi menfaatlara dayanan kavmi dinler bu niteliği haiz değildirler. Kabile dinleri yalnız kendi ırkının ve hitap ettiği topluluğun mutluluğunu sağlar. Diğer milletler ve yabancı zümreler için zararlı ve tahripkâr bir unsur olur. Misal olarak Yahudi dinini zikredebiliriz. Bu günkü Musevi dini ırkı bir dindir. Kabile ilâhları olan YAHOVA sadece yahudi milletinin Rabbidir. Muharref Tevrat yahudi kavmi ile Yahova arasında adı üstünde bir ahitnamedir. Bu kitaba iman eden yahudi ve onların mütefekkirleri yalnız kendi milletinin refah ve bakası uğruna gayret sarf etmektedirler ve bütün milletlerin ahlâk ve sükununu ifsat ederek dünya yüzünde hakim bir millet olmak emelindedirler. Çünki bu tutumları onlar için dini bir emirdir. Şimdi sizlere beynelmilel Siyonizm teşkilâtının 22 maddelik düsturlarını açıklıyorum. Okuduktan sonra izahına çalıştığım bu gerçeği sizler de kabul edeceksiniz:

«Ben Teşkilâtı Mahsusada çalışırken dünyaya hakim olmak isteyen bu milletler arası Siyonist teşkilâtının elimize geçen 22 maddelik düsturları vardır ki ne kadar manalıdır. Burada şöyle yazılıdır:

1 — Genç nesilleri mugayiri ahlâk telkinlerle ifsat etmeli.

2 — Aile hayatını yıkmalı.

3 — İnsanlara aşağı sınıflarla tahakküm etmeli.

4 — Sanatı zayıflatarak edebiyatı müstehcen ve şehevi bir hale sokmalı.

5 — Mukaddesata hürmeti yıkmalı, hürmetle anılan kimseler hakkında rezilâne vakalar uydurmalı.

6 — Hudutsuz bir lüks, baş döndürücü modalar icad etmeli, çılgınca sarfiyatı teşvik etmeli.

7 — Kalabalıkların vakitleri, eğlenceler, oyunlarla oyalanmalı, herkes düşünmekten alıkonmalı.

8 — Müfrit nazariyelerle fikirler zehirlenmeli, gürültü ve kargaşalıklar yaratılmalı, içtimai sınıflar arasına kin ve itimatsızlıklar sokulmalı.

9 — Aristokratlara müthiş vergiler koyarak onları bunaltmalı, aralarına kin ve itimatsızlıklar saçmalı.

10 — Mal sahipleriyle işçilerin arasını bozmalı, grevler, sabotajlar tertip etmeli.

11 — Yüksek tabakanın manevi kuvvetini her çareye baş vurarak kırmalı.

12 — Sanayiin zıraatı ezmesine imkân vermeli, böylece köylü sınıfını ortadan kaldırmalı.

13 — Saçma nazariyeleri ortaya atarak halkı gayri kabili tatbik fikirlerle dolambaçlı yollara sevk etmeli.

14 — Hayat pahalılığını körüklemeli, ücretleri artırmalı.

15 —Beynelmilel meseleler ihdas ederek milletler arasına kin ve nefret tohumları serpmeli.

16 Milletlerin mukadderatını tahsil ve terbiyeden mahrum kimselerin ellerine tevdi ettirmeli.

17 — Bütün hükümet şekillerini değiştirmeli.

18 — Meşru hükümet tarzlarından mutlak bir istibdada gitmeli.

19 — Siyasi, iktisadi buhranlar yaratmalı, servetleri mahv etmeli.

20 — Mali istikrarı bozmalı, iktisadi krizleri çoğaltmalı, spekülâsyonlara, enflâsyonlara yol açmalı, altını mahdud ellerde toplamalı, muazzam sermayeleri felç etmeli.

21 — Hükümetlerin ölümlerini hazırlamalı, insaniyeti elem, ıztırap ve yoksulluk içine atmalı.

Teşkilâtı Mahsusanın dikkatli tetkikleri neticesinde vardığımız hakikat şudur ki, 1892 den beri dünyamız bu zihniyetteki yahudilerle mücadele halindedir. Bunlar bir (Cihan ihtilâli) hazırlamaktadırlar.» (Bak: Emekli Süvari Albayı Hüsamettin Ertürk — İKİ DEVRİN PERDE ARKASI, NURGÖK Mat. 1957, s. 45)

Yahudi karakterinin, ahlâk telâkkisinin temeli mukaddes saydıkları muharref Tevrat'dan ve kabile İlâhları Yahovanın emirlerine sadakattan fışkırmaktadır. Ahdi Atik adını taşıyan uydurma Tevrat ve ekleri yahudi olmayan milletler için çok korkunç hükümler ihtiva etmektedir. Yahudilerin bütün milletleri soymasını, dinlerini, mabetlerini yıkmasını, başkalarını her türlü hile ile aldatmalarını Kutsal kitapları ve ilâhları emretmektedir. Bir kaç örnek verelim:

«Ve Allahın Rabbin sana teslim edeceği bütün kavimleri bitireceksin. Gözün onlara acımayacak ve onların ilâhlarına kulluk etmeyeceksin.» (Ahdi Atik, Tesniye, Bab 7, cümle 16)

«Ve milletlerin sütünü emeceksin. Ve kıralların memelerini emeceksin.» (Ahdi Atik, İŞAYA, Bab 60, cümle 16)

«... Milletlerin servetini yiyeceksiniz ve onların izzeti size gelecek.» (Ahdi Atik, İŞAYA, Bab 61, cümle 6)

«Hiç bir leş yemeyeceksin.. Yabancıya satabilirsin. Çünki sen Allahın Rabbe mukaddes bir kavimsin.» (Ahdi Atik, Tesniye, Bab 14, cümle 21)

«Rab Yahova şöyle diyor: kavimler arasından sizi toplayacağım ve dağılmış olduğunuz memleketlerden sizi bir araya getireceğim ve İsrail diyarını size vereceğim.» (Ahdi Atik, İşaya, Bab 11, cümle 17)

«Ve Allahın Rabbin sana verdiği düşmanlarının malını yiyeceksin... Ancak Allahın Rabbin miras olarak sana vermekte olduğu bu kavimlerin şehirlerinden nefes alan kimseyi sağ bırakmayacaksın.» (Ahdi Atik, Tesniye, Bab 19, cümle 14-16).

Uydurma Tevrat kolleksiyonu bu çeşit, insan hak ve hürriyetlerini hiçe sayan, yahudinin İlâhî imtiyazlara sahip olduğunu bildiren binlerce emirle doludur. İşte yahudi ahlâkının, hilekâr ve desisekâr tabiatının kaynağı iman ettikleri bu kutsal kitaplardır. Muharref Tevratta âhirete, hesap gününe ait dini bir hüküm ve haber de yoktur. Yahudi hahamlarının dünyadan intikam almak için Babil sürgününde yazdıkları bu kitaplar her şeyi dünyada hal etmiştir. Fakat iki bin yıl yurtsuz barksız kalan yahudiler dinlerine kayıtsız şartsız bağlı kalarak bu günkü İsrail devletini kurmuşlardır.

Hıristiyanlık da tahrif edilmiş kavmi bir dindir. Fakat batıl inanışlara bağlı milyarlık cemaatı vardır.

Görülüyor ki insan vicdanında yer eden inançlar ahlâkın teşekkülünde belli başlı birer âmil oluyor.

İnsan ruhunun derinliklerinde kâinatı ve insanı yaratan âdil bir Allah korkusu eninde sonunda hesaba çekilme şuuru, bir mesuliyet duygusu yer etmedikçe insanlığın hayrına matuf bir ahlâk nizamı kurulamaz.

Dini inançlar vicdanlardan silindiği nisbette bir ahlâk buhranı ve faziletlerin katliamı başlar. Bu gün cemiyetimizde görülen ahlâk keşmekeşinin sebebi yetişen nesillerin vicdanında mukaddes dinimizin emirleri yer tutamamasıdır. Milli Eğitim sistemimiz, materyalist felsefeye dayanmakta, gençler manevi kıymetlerden yoksun birer ot gibi yetişmektedir. Dinini bilmemektedir.

Bizim bin yıllık ahlâk telâkkimiz İslâm imanına dayanıyordu. O İslâm dini ki insanlığa en güzel ahlâkı ve gerçek fazileti getirmiştir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'inde: «Ey Habibim! Sen şüphe yok ki ahlâkça en yüksek mertebedesin..» buyurmaktadır. İslâmın yüce Peygamberi Hz. Muhammed (S.A.) efendimiz de: «Ben mekârımi ahlâkı (yani en güzel en kâmil ahlâkı) tamamlamak üzere gönderildim.» buyurmuştur. Yaradılmışların en büyüğü olan Peygamber efendimiz namaza durdukları zaman: «Yâ Rabbi! Ahlâkın en güzeline erişmek için bana yol göster. Zira en güzel ahlâkı bildirecek ancak Sensin. Ya Rabbi fena ahlâkı benden uzak tut. Zira ahlâkın fenasını benden uzak tutacak ancak Sensin» buyururdu.

Resulullah (S.A.) efendimizin İslâm ahlâkının temelini teşkil eden yüz binlerce Hadis-i şerifleri vardır.

Kur'an-ı Azimüşşan yer yüzüne en güzel ahlâkı getirmiştir.

Biz Kur'an ahlâkının, İslâm imanının sahipleri ve en güzel ahlâkın temsilcileri olan nesillerin torunlarıyız. Fakat hayfaki o tertemiz müslüman ecdadımızın bu tarihi mirasına sahip olamadık. Bu mukaddes imanı madde ile değiştirdik. Bu aziz vatan topraklarımı bizlere armağan bırakan cedlerimizin hatırasına bile saygı gösteremedik. O şeref, şan, fazilet saçan maziyi kötüledik. Haya, namus kavramını Garbın işporta malı ile trampa ederek kaldırımlara döktük.

Dünyayı saran, imansız, dinsiz âsi gençlik cereyanları gençlerimizin ruhlarını da istilâ etmiştir.

Nesillerimizi ahlâk sefaletinden kurtarmak için milli İslâm ahlâkımıza dönmek Eğitim sistemimizi materyalist felsefenin tahakkümünden kurtarmak gerektir.

HAYÂ

Kurre b. İyâs (R.A.) den: Dedi ki:

— Resûlullah (S.A.V.) ile beraberdik. Yanında hayâdan bahsedildi. Dediler ki:

— Yâ Resûlallah, hayâ dinden midir? Resûlullah (S.A.V.) buyurdular ki:

— Evet, hatta o dinin tamamıdır. Sonra devamla buyurdular ki:

— Hayâ, haramdan sakınmak, sükût etmektir ve iffet îmandandır. Bunlar âhirette sevabı arttırır, dünyalığı ise azaltır. Ama âhiretten arttırdıkları, dünyadan azalttıklarından daha fazladır. Cimrilik, beceriksizlik ve yaramaz söz ise nifaktandır. Bunlar da dünyadan olan şeyleri arttırır ve âhiretten olan şeyleri azaltırlar. Âhiretten azalttığı şeyler ise dünyadan arttırdığından daha çoktur.

Hadis-i Şerif

HABERLER ve KRİTİĞİ

NE ALÂKASI VAR?

Akşam gazetesi yazarlarından İlhami Soysal isimli ne olduğu meşrep ve mesleği herkesin malûmu olan biri var. Mezkûr yazar kendi karanlık içinin ve ruhunun görünüşü olan «GÖRÜNÜŞ» sütununda sık sık İslâma ve din adamlarına dil uzatır. Böyle yapmakla şüphesiz onun maddi menfeatı vardır. Hani Türkçemizde bir söz vardır. «Yavuz at yemini kendi artırır.» Yazarımız bir şeyler yapabilmek, yapmak, daha doğrusu yaptım diyebilmek için son günlerde «Din görevlilerinin» sağlığında İslâma ve din adamlarına düşmanlık yapan kimselerin cenaze namazlarını kıldırmama, İslâm ahlâk ve ananesine uymayan toplantılara katılmama kararını diline dolamış. Alınan kararlarla hiç alâkası ve ilgisi olmayan Tarihçi Cevdet Paşa'nın İslâmiyet ve Hıristiyanlıkta ruhban sınıfının varlığı ve mukayesesi yazısını alarak öküzün altında buzağı arayan kimsenin gayretkeşliği içinde veryansın ediyor. Sosyalist, ilerici «görünüş» müftüsü fetvasını da veriyor. Cümle din adamları küfür erbabı kendi mümin. Doğru söylemişsiniz sayın yazar. Siz mümin, biz küfür erbabı; siz neyin mümini, kimin kulusunuz, bunu biz biliyoruz, siz de biliyorsunuz, âlem de biliyor. Fakat şunu iyi bilin ki siz başka diyarların ve fikirlerin çömezi biz ise İslâmın, hâlıkın ve halkın hadimleriyiz. Sağ olduğumuz müddetçe sen ve senin gibilerin inancının kâfiri ve reddedicisi olacağız. Bizim davamız halde ve istikbalde İslâmın ve Türklüğün şeref ve izzetidir.

Merhum Cevdet Paşa'nın fikirleri onun izah tarzı aynen muhafaza edilmek şartiyle doğrudur. İslâmiyette Hıristiyanlıktaki manada ruhban sınıfı yoktur. Fakat dinî ilimlere halktan daha çok vakıf din âlimi sınıfı vardır.

Yazarımız fikir beyan ederek diyor ki :

«Evet, yüz yıl öncesinin büyük din bilgini Cevdet Paşa'nın «İnkılâp Müzesinde» saklanan yazdıkları ve günümüzde kendilerine «Din adamı» sıfatını yakıştırarak, Tanrısı ile kulu arasına giren küfür erbabı da genel kurullar toplayıp, kararlar alıyor. Kur'an'ın Türkçeye çevrilmesine bunlar karşı. Bir insanın Müslüman sayılıp sayılmayacağına, namazının kılınıp kılınmayacağına bunlar karar verecekler. Halk karanlıklarda kalacak ki, din, iman, Allah, Peygamber diye halkı soyacaklar, sömürecekler ve bir koyun sürüsü gibi güdecekler. İnsan oğlunun gönlüne, mümin ise Tanrı sevgisi yerine cehennem korkusu sokacaklar ve fırıldaklarını istedikleri gibi çevirecekler. Gerçek bir din bilgini çıktı mı da, onun yazılarını, sözlerini ya müzelik hâle getirecekler, ya da inkâr edecekler. Nerelerden nerelere gelmiş şu millet? Şaşmamak mümkün değil...»

Tarihî hakikatleri ve realiteyi tahrif ederek mugalâtaya sapıyorsunuz. Bugün hiç bir din görevlisi Allah'la (tanrı değil, Allah) kul arasına girmiş değil ve girme iddiasında da değil. Din adamlarının tek gayesi cemiyetin nizam ve intizamı halkı dinî yönden irşattır.

Siz sayın yazar din görevlilerinin teşkilâtlanmasını da hazmedemiyorsunuz. Çatlasanız da patlasanız da din adamı uyanmış ve ne yapacağını, ne yapması lâzım geldiğini idrak etmiştir. Ayrıca din görevlileri K. Kerim'in türkçeye tercümesine karşı değildir. K. Kerim'in Arapça metnini bir tarafa bırakarak solakların hesaplarına geldiği şekilde yapacakları ve K. Kerim yerine ikame etmeğe çalışacakları Türkçe K. Kerim'e karşıdır. Din adamları K. Kerim'in türkçeye tercümesine karşı olsalar yüzlerce K. Kerim türkçe meâlleri, tercümeleri ve tefsirlerini yaparlar mı?

Bir kimsenin müslümanlığının tayinine gelince; elbette Allah her şeyi daha iyi bilir ama insanlar bir kimsenin görünüşüne göre hükmederler.

Bütün ömrü boyunca İslâma küfreden ve İslâm dışı hayat yaşayan kimseye de müslüman denemez ya! Böyle kimselere de İslâm muamelesi yapılamaz.

Din görevlileri hiçbir vazifeyi kendi inhisarları altına almıyorlar ve almazlar da. Siz anlıyamamışsınız. Diyorlar ki, bundan sonra biz sadece müslümanların toplantısına gideceğiz ve müslüman ölülerinin techiz-ü tekfiniyle meşgul olacağız. Madem ki, İslâmda ruhban sınıfı yok o halde siz de din adamlarının gitmediği ölüleri kaldırın. Kendi kitabınızca ölülerinizin techiz-ü tekfinini yapar ve gömersiniz. Sizi bundan kimse men edemez. Meydan sizin. Sizin ölüleriniz sizin, bizim ölülerimiz bizim.

Halkı soyma meselesine gelince, bu memlekette kimin kimi soyduğu herkesce bilinmektedir. Halkı soyanlar, halk soyuluyor diyenlerin tâ kendisidir.

Bu milletin nereden nereye geldiği çok mühim bir dava. Bu millet sizin ve sizin gibi düşünenler sayesinde parlak ve şanlı bir maziden karışık ve bulanık bir hâle geldi ve meçhul bir istikbâle gidiyor. Bu millet imanın şahikasından küfrün ve inkârın cifesine geldi ve Allahsızlık bataklığına gidiyor. Bu millet medeniyetin zirvesine ulaştı, vahşet diyarına geldi, barbarlık ve yamyamlığa doğru gidiyor. Bu millet mazbut ahlâk-ı hamideye erişti faka ahlâksızlığa sevkedildi. Günden güne bünyesinde açılan ve büyütülen manevî yaralarla karanlıklara doğru yol alıyor.

HAYRET!

Bir gazete haberine göre Hayrabolu'lu bir kısım şoförler «Din görevlilerinin» içkili ve sazlı toplantılara katılmama kararı alması üzerine din adamlarını vasıtalarına bindirmemek için boykot ilân etmişler.

Densizliğin böylesine ne demeli bilmiyoruz? Bugün ilmen dahi zararı belli olan içki içmede ısrar neden, içilmeyiverse ne lâzım gelir, içilirse faydası ne olur? Halbuki içkinin verdiği geçici azıcık bir neşesine karşılık sonsuz elemleri var. Kaldı ki içki Allahımız tarafından yasak ve haram kılınmıştır. Allahın ve Hz. Peygamberin emirlerini halka tebliğden başka vazifesi olmayan din adamı üçbuçuk ahlâksız işretçinin keyfi için kendinin müdafaa ettiği prensipleri çiğneyip sizlere sakilik mi etsin sayın sarhoşlar? Din adamlarının kararı çok yerinde ve Allahın emrine uygun. Yukarıdaki, yazara dediğimiz gibi siz de kendi işinizi kendiniz yaparsınız bay şoförler. Sizlerin de neler olduğunuz ve kimlere hizmet ettiğiniz anlaşılmış oldu. Halk adamı olan şoförler arasından pek din düşmanı çıkmazdı ama demek ki, boykotçu şoförler sizin yapınızda mutlak bir illet var. Dindarlığa yakalanmama, dünya ve âhirette kurtuluşa erişmemek için aşı mı yapıldınız nedir? Çünkü son günlerde piyasada Allahsızlık ve dinsizlik aşısı pek çoğaldı.

İSRAİL'İN SINIR DIŞI ETTİKLERİNİ TÜRİKYE KABUL EDİYOR

İsrail hükümeti ahlâksızlıkları ile dünya çapında ün yapmış olan Hippy ve Beatnikleri, İsrail'de pislik ve tembelliği yaydıkları, esrar ticaretini teşvik ettikleri gerekçesiyle sınır dışı etmiştir. İsrail'den kovulan 200'e yakın Beatnik İzmi're gelerek şu beyanatta bulunmuşlar: «Dünyanın en rahat ülkesi Türkiye, her gittiğimiz yerden kovulmamıza karşılık, burada bedavadan karnımızı bile doyuruyorlar.»

Beatnikler doğru söylemişler, bugün Türkiye her türlü ahlâksızlığın ve kötülüğün serbestçe yapıldığı bir memleket haline geldi. Köpeksiz köyde çomaksız dolaşılır. Hiç bir ülkenin ilgilileri ve mesulleri bizdeki gibi ilgisiz ve mesuliyetsiz değildir. Koskoca bir milletin manevî hayatı, ahlâkı iç ve dış Beatnikler tarafından dinamitleniyor da kimsenin kılı bile kıpırdamıyor. Dünün ve bugünün mesul şahısları kendinize ve millete yazık ediyorsunuz. Eğer bu gemi batarsa siz de beraber batacaksınız. Bir an evvel düştüğünüz gaflet ve hiyanetten uyanarak ahlâk bozguncuları ve maneviyat yağmacılarına lâzım gelen dersi verip hepsini toptan sınır dışı edip özledikleri ülke ve kimselere kavuşturmalısınız.

HAK DİNİ SEÇENLER

Son günlerde bilhassa Avrupalılar arasında İslâma karşı meyil var. Gün geçmez ki gazetelerde birkaç ihtida haberi çıkmasın. Bizlerin gittikçe İslâmdan uzaklaşmasına karşılık Allahın dinine yeni yeni salikler koşuyor. Allah K. Kerim'i biz indirdik, biz muhafaza edeceğiz buyuruyor. Yine müslüman bir millet dininde ve imanında gevşeme ve lâkaydilik gösterirse Cenabı Hak dinine daha kavi yeni müslümanlar göndereceğini beyan ediyor. İslâmın parlak geleceğinin ümidi ve neşesiyle Cenabı Haktan niyazımız bu dine yeni yeni salikler kazandırarak, bizlere de hakiki müslümanlar olmayı nasip etmesi ve İslâmın şeref ve izzetinin muhafazasında yardımcı olmasıdır.

BİR MÜSLÜMANIN FERYADI

Gayri müslimlerin oturduğu bir apartımanda kapıcılık yapmak mecburiyetinde olan bir müslüman kendisine namaz kıldırtılmayıp ibadet hürriyetinin kısıtlandığını yazıyor.

Herkesin din, ibadet ve fikir hürriyetinin Anayasa tarafından temin edilmesine rağmen, bir müslümana bir azınlık mensuplarının baskı yapması nasıl izah edilebilir bilmiyoruz. Memleketimizde lâiklik olduğunu söyleyen malûm çevreler ne duruyorsunuz, kişinin ibadet hürriyetine kastediliyor, vicdanlara baskı yapılıyor. Şayet aynı hareket müslüman çevreler tarafından bir gayri müslime yapılsaydı şimdiye kadar hırlamalar ayyuka çıkardı. Kanunların tek taraflı tatbik edildiği bir memlekette işler böyle olur. Kimi kime şikâyet edeceksin.

HIRLAMALAR

Son günlerde dinsiz çevreler iyiden iyiye işi azıttı. Kimisi başını örtüyor diye kız talebeleri okuldan atar, kimisi müslümanlara namaz kıldırtmamaya kalkar, kimisi de bir ilk okul öğretmeni okulda namaz kılıyor, okula kapalı geliyor diye gazetelere «burası okul mu yoksa cami mi?» diye yazı yazar. Yazısından öğretmen olduğu anlaşılan kimse şöyle diyor:

İlimizin adı Cumhuriyet olan bir ilkokulu vardır. Bu ilkokulda gene Atatürk çocuğu ve Cumhuriyet kadını olması gerekli bir öğretmen bulunmaktadır. Ama ne var ki, Cumhuriyette gözlerini dünyaya açan ve Cumhuriyet İlkokulunda öğretmenlik yapan bu hanım derslere sadece gözleri ile çenesinin arası açık olarak girmekte, topuklarına kadar uzanan cübbeye bürünerek çocuklara ders vermektedir. Öğretmenin bu durumu dolayısiyle Milli Eğitim Müdürlüğüne çeşitli şikâyetler yapıldı. Müdürlüğün öğretmen hakkında açtığı soruşturma ise gerici çevrelerde şiddetli bir tepki yarattı. Öğretmenin üç yıldır başı örtülü olarak camiye gider gibi derse girmesine ses çıkarılmaması biz Atatürk ve Atatürk ilkelerine candan bağlı olan öğretmenleri büyük üzüntüye sevketmektedir. Milli Eğitim Bakanlığının bu oyuna bir son vermesini Cumhuriyete inanmış insanlar olarak istemekteyiz.

Adı Adresi Mahfuz - Isparta

Zırvanın ve terbiyesizliğin bu kadarına pes doğrusu. Bu cahillikle bu adamlar nasıl öğretmen oldular. Cumhuriyetle kapalılığın veya açıklığın ne alâkası var. Cumhuriyet idaresi bir devlet şekli, kapalılık ise bir iman, terbiye ve nezaket meselesidir. Yabancılara ayıp yerlerini açmayacak kadar insanî şu'ura erişmiş bir kadın elbette en iyi idare şekli olan Cumhuriyeti benimsemiş ve gönül vermiştir. Nazik, terbiyeli, müslüman hanım öğretmeni bütün benliğimizle tebrik eder, desteklerken size açıkça diyoruz ki: Hakiki bir müslüman kızı hiç bir zaman sizlerin gözüne ve şehvetine yem olmayacaktır. Siz bırakın müslüman hatunlarla uğraşmayı da kendiniz gibi terbiyesizlik diyarının mahlûku olan şehvet pazarı dişilerle gününüzü gün etmeye bakın. Şehvet ve hayvanî hislerle sarhoş olanların Cumhuriyete, devlet idaresine aklı ermez.

DOĞUM KONTROLÜ

Türk ve müslüman neslinin kökünü kurutmak maksadiyle düşmanlar tarafından maksatlı olarak sokulan doğum kontrolü hapları «Türkiye Hekimler ve Eczacılar Sendikası» Genel Başkanı Prof. Dr. Kâzım Aras'ın açıklamasına göre kullananlarda «şişmanlık yapıp, kanı pıhtılaştırarak ölüme sebep olmaktadır.»

ACI BİR HABER

Adapazarı İmam-Hatip Okulu dördüncü sınıfında okuyan Selim Acar yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak vefat etmiştir. Ailesine ve arkadaşlarına geçmiş olsun der, merhuma Allah'tan rahmet niyaz ederiz.

TEŞVİK

Adana İmam-Hatip Okulu «Mesleki Çalışmalar kolu Başkanı» Öğretmen İsmail Ateş'in gayret ve çalışmalariyle okulda «K. Kerim tilâvet müsabakası» yapılmış. Talebelerin mesleki derslere eğilmeleri ve halkın İmam-Hatip Okulu çalışmalarını görmeleri bakımından çok faydalı olmuştur.

GENÇ ÖĞRETMENLER

Konya Y. İslâm Enstitüsü 1967-1968 ders yılı mezunlarını vermiştir. Mevcudu 93 olan son sınıfın 47'si doğrudan doğruya okulu bitirmiş ve yatılı arkadaşların tayinleri yapılmıştır. Aşağıdaki liste ar-

kadaşlarımızın isimlerini ve tayin oldukları yerleri göstermektedir.

Adı Soyadı	Tayin Olduğu Yer
İhsan Kılıç	Konya İmam Hatip Okulu
Mustafa Yanartaş	Konya » »
Ali Arabacı	Konya » »
Nuri Karababa	Çorum » »
Ahmet Tunç	Kütahya » »
Nuri Erdem	Tokat » »
Halis Sünbül	Merzifon » »
Ali Ramazanoğlu	Giresun » »
Ahmet Koçaman	Giresun » »
Murat Eşmen	Manica-Demirci »
Zekeriyya Yılmaz	İzmit » »
Ramazan Özen	Aydın » »
Hasan Kekil	Niğde » »
Mehmet Erdoğan	Kütahya » »
Süleyman Tülücü	Denizli » »
Habip Bademi	Bursa » »
Ali Soyçekiç	Samsun » »
Veysel Sanaç	Uşak » »
Süleyman Çayırcı	Kırıkkale İmam Hatip Okulu
Sadık Özkaya	Manisa » »
Şükrü Teoman	Balıkesir » »
H. Hüseyin Baylan	Bolu-Gerede » »
Yavuz Korkut	Ordu » »
Fahri Özaltın	Kayseri-Develi »
Abbas Eker	Erzincan » »
Osman Yüksel	Kastamonu » »
Abdullah Sevinç	Kastamonu » »
Alâaddin Akdağ	Kayseri » »
Ali Turgut	Eskişehir » »
Salahattin Özgül	Uşak » »
Sadi Gülyıdırım	Samsun » »
Hüsnü Diri	Antalya » »
Abdullah Şensöz	Afyon » »
İdris İn	Hatay » »

Mezunlar ve idarecilerin yaptıkları samimi toplantıda Okul Müdürü Veli Ertan veciz bir konuşma yapmış ve genç öğretmenler vedalaşarak vazifeleri başına gitmişlerdir. Kendilerini tebrik eder, muvaffakiyetler dileriz.

Hakikatla Suret Arası

(Baştarafı 15. sayfada)

eder, onlarınkinin tıpkısı olmasını isteriz. Bu «Kelime» nin her zaman meyve vermesini, eskiden meydana getirdiğini şimdi de bize hazır vaziyette sunmasını bekleriz... Hatta bu hal kendiliğinden olmazsa kendi kendimize sorar ve deriz ki: Biz Müslüman değil miyiz? Biz oruç tutup namaz kılmıyor muyuz? «İslâm» kelimesini sabah akşam tekrar tekrar söylemiyor muyuz? Öyle ise zamanımızla Hulefa-i Raşidin devri arasındaki bu korkunç fark nedendir? Bizim nasibimizle onlarınki arasında nedendir bu muazzam fark? İman ağacının meyveleri nerede? Nerde namaz ve orucun neticeleri? Allahın va'dettiği parlak zafer halife yapma (Allah vekili), kuvvetli kılma vaadleri nerde?

Kendi kendimizi aldatmayalım... Bilmiş olalım ki, onlar, ciddiyet sahibi ve dinin hakikatına inanmış kimselerdi... Onların «kelimeleri» hakikatti... Namazları hakikatti... Biz ise bu hakikatlerden uzağız. Suretten, hareketin verdiği neticeleri beklemek ve onun yaptıklarını ummak vehim ve hayaldir, bir nevi imkânsızdır.

Tarihte okumadınız mı? Müşrikler Hz. Hubeybi (Allah ondan razı olsun) sehpaya diktiler, cismi parçalanıncıya kadar süngülediler.. O hâlâ inlemeden, şikâyet etmeden ayakta durmakta idi... O'na: «Senin yerine Muhammedin olmasını ister misin?» dediler. Derhal irkildi ve haykırdı: «Yemin ederim ki, benim kurtulmam için Muhammed'in ayağına bir dikenin dahi batmasını istemem!»

Ey İslâm evlâtları! Hubeybin idam sehbasında bile celâdet göstermesini sağlıyan ve ona, Resulüllahın sevgisi babında şaheser olan bu sözü söyleten nedir? İslâmın sureti mi? Hayır, önüne Cenneti seren, İslâmın hakikatıdır. Süngüler Hubeybin cismi ile oynaşırken: Ona fısıldayan, «sabret ya Hubeyb! Birkaç saniyelik zamanın kaldı, işte Cennet seni beklemektedir... Allahın rahmeti seni gözetmektedir, bu fani cesedin ve gelip-geçici hayatın sıkıntılarına tahammül edersen ebedi saadete, sonu olmayan hayata kavuşacaksın» diyen yine İslâmın hakikatıdır.

(Yeniden İSLÂM'A)
adlı eserden

İslâm Âdâbı ve Garp Muaşereti

(Devamı 16. sahifede)

sonra elleri yıkamak v.s. hakkında birçok hadisler vardır. Garp usulüne göre yemeğe alışmış olanlar için bunlar garip ve hatta çirkin dahi görünebilir. Hele modern büfede (ayakta) yemek yemek İslâm adabına hiç uymaz. İslâmiyet gıdanın her zerresinden istifade edilmesini emreder. En küçük bir parçasının dahi israfını, atılmasını bir günah telâkki eder. Garbın muaşereti bunun aksini iltizam eder ve kendi usullerini, kültürün en yüksek derecesi imiş gibi kabul eder.

Bütün yemek hizmeti (Servis) hizmetci kadına verilen işaretle başlar. Çorba kaşığını elinizden bırakırsanız, bu çorba tabağının — siz onu bitirmemiş olsanız dahi — kaldırılması işaretidir. Hizmetci onu önünüzden kaldırır... Masanın etrafında nerelere oturulacağını herkese ev sahibi veya sahibesi (evin hanımı) gösterir. Bir kadının iki erkeğin arasına oturtulmasına, bilhassa karı ile kocanın yan yana oturtulmamasına dikkat edilir. Eğer bu büyük bir akşam yemeği ise evin hanımının sofradan kalkması ile misafir hanımlar da sofradan kalkarlar... Beyler hanımların sandalyalarını çekip sofradan uzaklaşmaları için yer açarlar, hanımlar gittikten sonra tekrar oturup cigaralarını yakar ve sohbete başlarlar. Bu sırada hanımlar salonda kendi aralarında sohbet ederler yahut başka bir odaya çekilip makyajlarını tazelerler. Bir müddet sonra evin beyinin sofradan kalkması ile müsafirler de kalkarlar, salona geçip hanımların yanına gelirler... Görülüyor ki öğle ve akşam yemeklerinin, mide ihtiyaçlarını tatminden ziyade içtimai bir vazifesi (sosyal fonksiyonu) vardır. Bu itibarla siz ziyafetten ayrılırken ev sahiplerine, çok iyi bir vakit geçirdik diye teşekkür edeceksiniz, çok iyi yemek yedik demeyeceksiniz...

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Hüseyin Karakaya - KEŞAN* — Mektubunuzda bildirmiş olduğunuz hususlar yerine getirilmiştir. Alamadığınızı bildirmiş olduğunuz 68-69. sayılar da adresinize postalanmıştır. Kazanızda bayinin bulunmadığından yakınıyorsunuz, bu alakânıza teşekkür ederiz. Şayet faaliyete geçen bir bayi ile anlaşarak mecmuamızı sattırırsanız bu hizmete siz de katılmış olursunuz. Bayilere mecmuamızı 80 kuruştan göndermekteyiz. Mecmua paralarını bütün bayilerimiz sattıktan sonra göndermektedirler. Alâkanıza teşekkür eder selâmlarımızı bildiririz.

★ *S. Ahmet Özdemir - ADANA* — Adresiniz değiştirilerek bütün isteğiniz yerine getirilmiştir. Gönderilmiş olan havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Selâmlarımızı sunar, başarılar dileriz.

★ *S. İhsan Akdağ - DEUTSCLAND* — Her iki mektubunuzda da istemiş olduğunuz kitaplar bildirmiş olduğunuz miktarda adresinize postalanmıştır. Mecmualar da ayrıca postaya verilmiştir. Kitap ve abone bedellerini gönderirken abone numaranızı ve göndermiş olduğumuz kitapların bedeli olduğunu havale kâğıdınızın arkasına yazarsanız memnun kalırız, selâmlarımızı bildirir, Allah'tan başarılar temenni ederiz.

★ *S. Mahmut Atik - AFYON* — Göndermiş olduğunuz 18 adet kardeşimizin abone kayıt işleri yapılmıştır. Yakın alâkanıza teşekkür eder bu alâkanızın devamını bekleriz. Havale gönderirken toptan da göndermiş olsanız havale kâğıdınızın arkasına göndermiş olduğunuz şahısların abone numaralarını mutlaka yazın ki, bir karışıklığa meydan verilmemiş olsun. Selâmlarımızı bildirir, Allah'tan başarılar temenni ederiz.

★ *H. Davut Bozkurt - MALKARA* — Mecmuamızı zevkle okuduğunuzu, fakat mecmuanın her ayın 10'unda filân elinize geçtiğini bildiriyorsunuz. Okuyucularımızda hemen her ayın başında mecmuamızı takdim etmek bizim de arzumuz fakat bazı engeller oluyor, birkaç gün gecikme ile çıkmak mecburiyetinde kalıyoruz. İsimlerini bildirmiş olduğunuz altı arkadaşınızın abone kayıtları yapılmıştır. İlginize teşekkür eder, devamını bekleriz. Selâmlar.

★ *S. Mehmte Akcalar* — Mecmuamızın satışında sağladığınız kolaylık bizleri mütehassis etti. Takdir edersiniz ki, maddiyat olmadan bir neşir organının yaşamasına imkân yoktur. Bu sebeple satılan mecmuaların bedellerini hemen gönderirseniz bizi daha çok memnun etmiş olursunuz.

Bu hususta bütün okuyucu ve bayilerimize sesleniyor, bütün abonesi biten okuyucularımızın ve bayilerimizin borçlarını göndermelerini rica ediyoruz. Selâmlar...

★ *S. Mehmet Yaylalı - ALMANYA* — Almanya'dan Türkiye'ye maddi döviz kazandıran, bunun karşılığında Almanya'ya iman ve İslâm dövizi götüren aziz ve muhterem kardeşimiz. Görünüşte çalışmak, para kazanmak ve nafakanızı temin etmek için Avrupada bulunuyorsunuz. Gerçekte ise İslâmın sarsılmaz asaletini ve ideâl bir Müslümanın yaşayışını göstermek için ilâhi emirle görevlendirildiğinizi unutmamanız lâzımdır. Bildirmiş olduğunuz adreslerin mecmuaları hemen gönderilmiştir. Selâmlarımızı bildirir, Allah'tan başarılar dileriz.

★ *Mahmut Şahin - ERZURUM* — Bildirmiş olduğunuz isimin adresi değiştirilmiştir. Göndermiş olduğunuz 14 liralık havale de gene aynı şahsın hesabına işlenmiştir. Selâmlar...

★ *S. Niyazi Koçak - İSTANBUL* — Arkadaşınız Haldun Tuncer'in abone kayıt işlemi yapılarak adresine mecmuası gönderilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Cemil Durak - ALMANYA* — Bildirmiş olduğunuz hususlar göz önüne alınarak bütün isteklerinize yerine getirilmiş ve isimlerini bildirmiş olduğunuz kardeşlerimizin abone kayıt işlemleri yapılmıştır. Ana vatandan gönüller dolusu selâmlar. Başarılar dileriz.

Aşağıda isimlerini bildirmiş olduğumuz okuyucularımızın havaleleri geldiği halde, abone numaraları veya yeni abone olacaklarını bildirmediklerinden işleme konamamıştır. Bu okuyucularımızın en yakın zamanda eski abone iseler abone numaralarını (mecmua zarfının üzerinde yazılıdır) yeni abone olacaklarsa, yeni abone olacaklarını bildirmelerini ve açık adreslerini vermelerini rica eder, selâmlarımızı sunarız...

Havalesi geldiği halde işleme koyamadığımız okuyucularımız :

S. Ömer Ayyıldız, Zekeriya Önler, İbrahim Erenal, Hüseyin Cingöz, Ahmet Altın, İlyas Çetinyürek, Mehmet Şakar, Mehmet Çankaya, Evirgen Diş Deposu, Davut Gür, Hasan Emridar, Mehmet İstekli, Necati Çağırıcı, M. Adil Önesil (Gaziantep'li), Hüseyin Toprak, Mehmet Güçbilmez, Nihat Özer, Tahsin Arıcılar, İbrahim Çil.

İ'TİZAR

Mecmuamızı çıkaran arkadaşların imtihanları olduğu için mecmuamızın bu sayısı bir ay gecikme ile çıkmıştır.

Keyfiyeti arz eder, okuyucularımızdan özür dileriz.

İslâmın İlk Emri
O K U

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdürü :
Muammer HOŞGÖR

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 19.8.1968

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

Yıl : 8 Sayı : 80 C.Âhir 1388 Eylûl 1968

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler — **İslâmın İlk Emri - OKU**
- Eceli Gelmiş Köpek!.. — **İslâmın İlk Emri - OKU**
- Hz. Muhammed (S.A.V.) Niçin Çok Kadınla Evlendi? — **Prof. M. HAMİDULLAH**
- Hakikatı Arayanlara Öğütler — **el-Hâris el-Muhâsibî**
- Bomba Fâciası — **Ebû ALİ**
- İran Medenî Kânunu ve Din — **Dr. Yusuf Ziya KAVAKÇI**
- Dinsizlik Dîni — **Eb'ul Hasan Ali NEDVÎ**
- İslâm'da Siyâsî Liderliğin Ehemmiyeti — **el-MEVDÛDÎ**
- İslâm Hukuk Tarihinde Talâk ve Niyyet — **H. KÜÇÜKKALAY**
- Fâtiha Sûresi, Mânidarlığı ve Hayattaki Rolü — **en-NEDVÎ**
- Anadolu'da Hıristiyanlık Propagandası — **Mehmed ŞEKER**
- Yeşil Sarıklılar — **Şûle Yüksel ŞENLER**
- «Bütün İhtiyat Tedbirlerini Alın» — **M. Said ÇEKMEGİL**
- Ecdat ve Sen — **Muammer HOŞGÖR**
- Abdullah Efendi (Paşmaklızâde) — **Veli ERTAN**
- Güzel Sözler — Der.: **Hasan TEKELİOĞLU**
- İslâmî Şuur — **Mevlûd KARAASLAN**
- Haberler ve Kritiği
- Genç Kalemler
- Şiirler ve Hikâyeler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Bu günler memleketimizdeki çeşitli kademede bilgi veren tahsil yuvalarının yeni bir ders yılına başladıkları veya bir kısmının başlamak üzere bulunduğu günlerdir. Allah'ın yarattığı varlıklar arasında tekâmül merhalelerini en zor ve meşakkatli bir tarzda aşan insanoğlu, çocukluk yıllarının birkaç senesi dışında kalan zamandan başlayarak uzun bir süre tahsil ve terbiye yolculuğuna çıkmakta. Ömrünün mühim bir kısmını burada harcamaktadır.

İlk okul, anne kucağından yeni ayrılan yavrunun, etrafını yeni yeni tanımaya başlayan çocuğun terbiyesinde ilk emeklerin verildiği bir ocaktır.

Fıtratı icabı, Müslüman olmaya meyyâl bir ruhun sahibi olan çocuğa İlkokul muhiti, — Aile terbiyesine yardımcı olacak veya bazı yavrular için terbiye denilen şeyin ilk defa verildiği bir yer olması hasebiyle — İslâm îmanı ve din sevgisinin; ana, baba, kardeş, aile, vatan ve millet sevgi ve bağlılıklarının tohum halinde onun ruhuna itina ile yerleştirilmesi gereken en kudsi bir çatıdır. Beş yıllık ilk öğretimde, en az haftada 3 saat yavru böyle bir atmosferden feyz almalıdır. Bu hal ne lâikliğe, ne medeniliğe, ne de pedagoji kanunlarına aykırıdır! Ne en azından, uzun zamandan beri üzerinde tartışılan liselere din dersi konulması meselesi kadar önemli bir mevzudur. Şimdiki proğramda bulunan ve sadece (4). (5). sınıflarda tek saatten ibaret olan din dersi, çoğu kere diğer derslerin okutulduğu bir tampon saat durumundadır.

Devlet liseleri ve dengi okullardan, her çeşit meslek mekteplerini içine alan yani «Orta öğretim müesseseleri» vasfını taşıyan terbiye ve tedris muhitlerinde de durum aşağı yukarı aynıdır. Her türlü azınlık okullarının doyasıya dini bilgiler ve eğitim gördükleri memleketimizde, İslâm diyarında, Müslümanların; «Liselere din dersi koyalım mı, koymayalım mı?», «Faydalı mı, zararlı mı?», «Koyarsak muasır medeniyet seviyesinden düşer miyiz, düşmez miyiz?», «Lâiklik elden gider mi, gitmez mi?» diye oyuncak oynaması, gönül eğlemesi hem gülünç, hem acıdır.

Basitçe temas ettiğimiz bu hakikatler karşısına, mukabil bir fikir olarak, Türkiyemizde dinimizi öğreten orta ve yüksek kademede müesseseler, okullar bulunduğunu ileri sürmek baştanbaşa hatalı bir hareket olur. Madem ki Müslümanız, Müslüman bir millet olarak hayatımızı idame mecburiyetindeyiz o halde; her nesli, bir diğerinden emanetleri devralmağa, mes'uliyetleri yüklenmeğe liyâkatli olarak yetiştirme zarureti ile karşı karşıyayız. Hal böyle olunca, yetişen her nesildeki çöpçüden en yüksek vazife ve mevki sahibi şahsa kadar dinini öğrenme ve bizzat onun icablarını yaşama durumu, milletinin ondan beklediği en tabiî bir hak olur. Diğer bir tâbirle, vazifeler taksim edilmiş; Hukukçuya Adalet işleri, Mühendise maddî kalkınma için gerekli çaba, Öğretmene öğrencisini yetiştirme, Doktora sağlık meseleleri, İmam-Hatip Okulu, Yüksek İslâm Enstitüsü, İlâhiyat Fakültesi talebesine de, dini öğrenme ve onu yaşama görevi verilmiş değildir. Tam bu durumun aksine adı geçen din müesseseleri başta olmak üzere her sınıf vatandaşa, önce tam bir Müslüman, sonra işinin ehli olma mükellefiyeti yükletilmiştir.

Müslüman Türkiye'nin Üniversite ve Yüksek okullarında tahsil gören gençleri, az önce açıkladığımız vasıfta din bilgileriyle mücehhez olarak yüksek tahsile merdiven dayadığı zaman elbette dinine, millet ve geçmişine sımsıkı bağlı yetişecektir. Madde ve mânâ dengesi içinde gelişen bir nesil elbette en sağlam ve en mükemmel millet bünyesini meydana getirecektir. Dünya ve Âhiret işleri ile seviye birliği de bu yollarla temin edilecektir.

Yetişmekte olan genç neslin dini terbiye ve ta'limi meselesi diye sınıflayabileceğimiz bir fikrin ifadesi için çaba gösteren bu yazı, sadece onların mânevi tekâmüllerini hedef olarak almaktadır.

Bunun yanında ikinci bir husus daha vardır ki bu, din bilgisi vermek üzere açılan okullar dışında kalan müesseselerde kendi kuruluş gayelerine, mesleki ve kültürel faaliyetlerine gereken itinayı göstermek keyfiyetidir. Her teşekkül vazifesini hakkıyla ifâ etmeli ve yetiştirdiği unsurlarda gerekli tekâmülü sağlamağa yönelmelidir. Bu temin edilmediği takdirde, öğrenci kendi vasıflarını kaybeden ve millet için bir tehlike halini alır. Böyle bir nesil gerekli hizmetleri ifâya muktedir olamadığı gibi tarihi irtibat zincirinin bir halkası olma durumunu da kaybeder, millet silsilesinde gedik açar.

Son (20) yıl içinde Türkiye'de İslâmı öğrenme ve öğretme vazifesini yüklenenler; İmam-Hatip okullarına talebe yetiştirmekten başka bir gayeleri olmaması icabeden Kur'ân Kurslarından, dini tahsil veren Yüksek Okullara kadar her müessesenin müntesiplerine düşen vazifeler ise kat kat daha ağır, daha mse'ûliyetlidir.

«OKU» Yeni tedrisat yılı için Allah'tan hayırlar diler.

İslâmın İlk Emri
O K U

Eceli Gelmiş Köpek!

GEÇTİĞİMİZ aylar milletimiz, vatanımız namı hesabına hayli kritik ve endişeli geçmiş olup, üzücü olaylar birbirini takip etmiştir. Bir tarafta Rusya'nın beslediği ve kışkırttığı mutlu, anarşist, efendilerine sadık küfür azmanları solcular... Diğer tarafta milletin, dinin ve vatanın bekâ ve selâmetini arzu eden çoğunluk, müslümanlar, millet, sağcılar!..

Geçtiğimiz aylarda, solcular tarafından plânlı bir şekilde sahneye konan hâdiseler vatanın ve milletin devamını isteyen herkesi ciddî ciddî düşündürmüştür.

Hâdiseler Fransa'da bir gurup solcu ve komünist talebenin hükûmet ve devlet kuvvetlerine karşı hareketinden mülhem olarak «Üniversite meseleleri» ismi altında başlatılmıştır. Solcular tarafından usta bir şekilde idare edilen hareket Üniversiteyi işgal, profesörleri tartaklama şeklinde gelişerek bıçaklı, tabancalı kol gezmelere kadar ilerletilmiş ve bu meselede masum üniversite gençliği âlet edilmiştir. Görünüşte yüksek tahsil gençliğinin okul ve okul dışı dertlerini halletmek için yapılan boykotlar bazı fakültelerde antikomünist yayınların imha ve tahribiyle neticelenerek iş fakülte duvarlarına orak-çekiç resimleri yapmaya kadar azıtılmış hatta komünist ihtilâlcilere karşı methiyeler yazılmıştır. İşgal ve boykot hâdiseleri ilgililerin ve mesullerin basiretli ve yerinde davranışiyle tam bir fiyasko ile neticelenince solaklar bu sefer İstanbul'a hükûmetin müsaadesiyle ziyarete gelen Amerikan 6. filosuna ait gemileri protesto bahanesiyle samimi olmayan sloganlarla sokağa dökülmüşler elleriyle öldürdükleri bir T.İ.P.'linin boş tabutu etrafında hükûmet kuvvetleriyle kıyasıya mücadeleye girişmişlerdir. Fakat tam bu sırada ırkına ve imanına yakışan bir ağırbaşlılık içinde karşılarında tek cephe haline gelmiş olan milliyetçi gençlikle milleti elele bulunca kapana düşmüş fare misali sağa sola çarparak çaresizlik içinde sokak gösterilerine son vermişlerdir.

Müslüman-Türk'ün azimli ve kararlı tutumu karşısında gövde gösterisinin kendilerine pahalıya mal olacağını anlıyan kızıllar ellerindeki bütün fırsatları kullanarak millete tam taarruza geçmişler hatta ellerindeki kızıl varakparelerle «ulân enayiler...» diyebilme küstah ve namussuzluğunda bulunabilmişlerdir. Görünüşte bu uğurda her şeyini fedaya hazır olan millet gayet sessiz ve tam bir alarm vaziyetinde hâdiseleri dikkatle takip etmektedir. Kendisine yapılan hakaret ve tecavüzleri kaydetmekte ve hesap soracağı günü beklemektedir. Solcuların bütün bölme ve kardeş kavgalarına tutuşturma gayretlerine rağmen milletin tek cephe halinde saf tutması ve hiçbir komünist tahrike kapılmadan meşru kuvvetlerinin yanında yer alması, bu arada tam bir birlik ve beraberlik olduğunun isbatı olan Türkiye çapında büyük camilerde yüzbinlerin sessizce ihtar namazları kılmaları kızılları çileden çıkarmaktadır. O kadar kuduruyorlar ve kudurdukça aptallaşıyorlar ki, eceli gelmiş köpek misali camilere bomba koymak suretiyle sü'ikastlara girişiyorlar fakat uyanık Türk polisi hemen kafalarına balyoz gibi inince bütün niyet ve maksatlarını açıklayıveriyorlar. Millet kudret ve gücünü imanından, dininden alıyor. Allah'ına güveniyor, onlar ise Rus dayılarına eşirgeniyorlar. Kızıllar bir İslâm diyarının komünist olamayacağını akıl etmedikleri gibi geçmişten de ibret almıyorlar. Daha dün müslüman Endonezya kızıl uşakların hepsine mezar oldu. Komünistler kendi batıl inançlariyle cehenneme zümera olurken İslâm imanının fışkırttığı filizler Endonezya'da vatan müdafaasında saf tuttu. Eğer böyle giderlerse Türkiye de onlara mezar olacaktır. Bu böyle biline...

İslâmın İlk Emri - OKU

HZ. Muhammed (S.A.V.) Niçin çok kadınla evlendi?

Yazan : Prof. Muhammed HAMİDULLAH
Terceme eden : İbrahim CÂNÂN

— II —

İSLÂM ŞERİATININ BÜYÜK KISMINI PEYGAMBERİN (S.A.V.) ZEVCELERİ RİVAYET ETMİŞTİR

Yine hatırlayalım ki Hz. Muhammed kadınlarla ilgili kanunlar koymak için de şiddetle yardıma muhtaçtı. Günlük hayatla ilgili öyle meseleler var ki onlar hakkında kadınlar hicap etmeden erkeklere soramazlar. Hz. Muhammed'in aileleri memleketin müslüman kadınları için fıkhî soruları cevaplandıran fakihlerin vazifelerini görüyorlardı. Hz. Muhammed eğer birçok dul kadın bırakacak olursa bu mü'minler cemiyetinde en büyük otoriteden olan bu müfessirler gurubunun daha fazla hayatta kalma şansları olacaktı. Şüphesiz yalnız bir kadın bırakmış olsaydı böyle bir şans mevzubahs olamazdı. İşte Kur'an'ın onlara vazife olarak tahsis ettiği şey:

«Ey peygamber! Zevcelerine de ki: «Eğer siz dünya hayatını ve onun zinet (ve ihtişam) ını arzu ediyorsanız gelin size boşanma bedellerini vereyim de hepinizi güzellikle salıvereyim. Eğer Allah'ı, Peygamberini ve âhiret yurdunu diliyorsanız şüphe yok ki Allah, içinizden güzel hareket edenler için büyük bir mükâfat hazırlamıştır.»

Ey Peygamber zevceleri! İçinizden kim açık bir terbiyesizlik ederse onun azabı iki kat artırılır. Bu, Allaha göre kolaydır. Sizden kim de Allaha ve Peygamberine itaat eder, iyi amel (ve hareket) de bulunursa ona da mükâfatını iki kerre veririz. Hem biz ona çok şerefli bir rızık ta hazırlamışızdır. Ey Peygamber kadınları, siz (diğer) kadınlardan (herhangi) biri gibi değilsiniz. Eğer (Allahtan) korkuyorsanız (Size yabancı olan erkeklere) yumuşak söylemeyin. Sonra kalbinde bir maraz bulunanlar tamaa düşer (ler) sözü ma'ruf veç ile (ve ağırbaşlı) söyleyin. Vakar ile evlerinizde oturun. Evvelki câhiliyyet (devri kadınları gibi kırıla döküle, süslerini göstere göstere) yürüyüşü gibi yürümeyin. Namazı dosdoğru kılın. Zekâtı verin. Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin. Ey ehl-i beyt, Allah sizden ancak kiri gidermek ve sizi tertemiz yapmak ister.

Allah'ın evlerinizde okunup duran âyetlerini ve hikmeti hatırlayın Şüphesiz ki Allah her şeyin iç yüzünü bilendir. (Her şeyden) hakkıyle haberdardır. (33:28-34)

HZ. PEYGAMBERİN (S.A.V.) ÇOK EVLENMESİNDE BAŞKA BİR SEBEP

İnsani cepheyi asla ihmal etmemek gerek: İslâm davası için değerli hizmetleri geçen bazı müslümanları zaman zaman mükâfatlandırmak gerekiyordu. Hangi müslüman kadın, bir Allah elçisi olan peygamberinin zevcesi olmaktan memnun olmıyacaktı, O'nun başka zevceleri olsa bile!. Yukarda mezkûr sürenin müteakip bir âyetinde bu konu ile ilgili bir yankı bulmaktayız:

«Ey peygamber, mehirlerini verdiğin zevcelerini ve Allah'ın sana ganimet (olarak nasib) ettiklerinden sağ elinin malik olduğu kadınları, seninle beraber (Medine'ye) hicret eden amcanın kızlarını, teyzenin kızlarını, bir de eğer mü'min bir kadın kendisini peygambere bağışlayıp da eğer peygamber de nikâhla almak isterse onu — (Fakat bu sonuncusunu) diğer mü'minlere değil, yalnız sana has olmak üzere — senin için halâl kıldık (33-50).

Nihayet çok eski, akıllıca ve övülmeye lâyık bir geleneğe göre; bilhassa büyük bir mukavemetten sonra binbir zorlukla feth ve işgal edilen bir memlekette gâlip kumandan, askerlerinin öfkesini yatıştırmak için mağlûplar arasından bir prenses veya diğer ileri gelen kadınlardan biriyle evlenerek birbirine düşman iki gurup arasında bir köprü kurardı. Bu usûl, mağlûplar için en yüksek seviyede te'siri haz tavassut ve şefaatleri kolaylaştırmanın yegâne çaresi idi. Binaenaleyh bu çeşit evlenmelerin köklü sebeplere dayanmadığını düşünüp geçmemeliyiz.

ÇOK EVLİLİĞİ ZARURİ KILAN FITRÎ BİR SEBEP

İnsan cemiyeti içerisinde, her tarafta bazı fertlerin erkeklik bakımından daha kuvvetli olduğunu tebarüz ettirmemi hoş karşılayın. Şimdi bu çeşit fertlerin mutlak olarak tek kadınla kalmaya icbar edildiğini düşünelim. Müteakip aylarda kadın hâmile olduğu vakit ve çocuk pek küçükken böyle bir koca için iffetli bir hayat, çok evliliğin meşruiyeti içinde, mutlak bir tek evliliğe nazaran daha çok mümkün olacaktır.

Belki bana cevap olarak: «böyle durumlarda nefse hakim olmak hüsn-ü ahlâktandır, bu meselede avam-ı nasa mevcut ruhsattan istifadeye müsaade verirken, bir Allah elçisinin kendisinden ideal örnek olmasını beklemeye hakkımız vardır.» denilecek. Bence bu itiraz, Hz. Muhammed'e olduğu kadar, diğer eski peygamberlere ve ilâhi elçilerin hepsine şâmildir. Ben, mükemmel bir insanla mükemmel olmıyan bir insan arasında açık bir tefrikte bulunuyorum, benim düşünceme göre sadece ruhunun kemalini düşünerek dünyadan el ve eteğini çekip, vücuduna tatbik ettiği ağır riyazatlarla Allah'ın insana vermiş olduğu birçok istî'dad ve meziyetleri kaybedenler artık insan değildir, böyle varlıklar melektir. Meleklerin fena şeylere istidadları yoktur, şeytanların da iyiliğe kabiliyetleri yoktur. İnsanları her ikisiyle donatıp aynı zamanda akıl ve irade ile mücehhez olarak yaratmakta Allah'ın hususî bir maksadı olmalıdır. Eğer insan bir melek veya şeytana tahavvül ederse, «şeytanlardan olduğu kadar meleklerden de büsbütün başka bir şey yaratmak» olan İlâhî gaye tahakkuk etmiyecektir. İnsanoğlu daima bir insan olarak kalmalıdır. Yani Allah'ın kendisine vermiş olduğu bütün maddî kabiliyyet ve ruhî kuvvetlerinden istifade etmelidir. Kendini manevî kemalâta veren zâhidlere karşı hürmetim vardır, fakat onlar benim idealim değildir. Allah elçileri vasat insanın takip edeceği en mükemmel örneği vermekle mükelleftirler. Diğer bütün insanlardan ziyade Hz. Muhammed maddî ve manevî iktidarı beraberce şahsında birleştiriyordu. O, bir nebi olduğu kadar da bir hükümdardı. Her ikisinde de aşırı gitmekten kendini korudu: Dünyadan vazgeçmediği gibi dünyanın zevk ve sefasına da kapılmadı. O, daima diğer herhangi bir müslümandan daha çok oruç tutar, geceleri uzun müddet ibadet ederdi. Fakat aynı zamanda kendine mahsus sebeplerle çok evli olarak kaldı.

«BENİM KADINLARA İHTİYACIM YOKTUR...»

Bu mütalâalardan sonra Hz. Muhammed'in bir hadisini zikredeceğim. Bu hadis bigane kimseler için belki fazla bir önem taşımıyacaktır fakat aslında, ahlâkın en yüksek mertebesini temsil eden faziletli bir kişinin ağzından çıkması sebebiyle gerekli alâkayı çekecek değerdedir. O şöyle demişti: «Benim kadınlara ihtiyacım yoktur!» O, demek istiyordu ki «kendisini kadınlarla, evlenmeye sevk eden şey hissiyat ve şehevî arzular olmayıp daha başka sebeplerdir.» İlâhî tebliğle görevlenmiş olduktan çok sonra, birinci defa poligamiyi tatbik etmeyi düşündüğü vakit 53 yaşında idi. Bu da Hz. Ebu Bekir'in kızı Hz. Aişe ile olan evlilikti.

ÇOK EVLİLİĞİ TARİHTE İLK DEFA HZ. MUHAMMED TAHDİD ETMİŞTİR

Hülâsa Hz. Muhammed (S.A.V.) taaddüd-ü zevcatı ne icad ne de ithal etmişti. O, bunu kendisinden önceki peygamberler (aleyhimüsselâm) gibi sadece tatbik etmekle de kalmamış, tarihte ilk defa olarak, hiçbir sınırı olmıyan çok evliliğe bir tahdid koymuştu. Kur'an-ı Kerim'in bu konudaki beyanatı şöyledir:

«Eğer yetim kızlar hakkında (adaleti yerine getiremiyeceğinizden) korkuyorsanız sizin için helâl olan (diğer) kadınlardan ikişer, üçer, dörder olmak üzere nikâh edin. Şâyed (bu suretle de) adalet yapamayacağınızdan endişe ederseniz o zaman bir (tane ile), yahud mâlik olduğunuz câriye (ile iktifa edin). Bu (tek zevce veya cariye) sizin (Hâkdan) eğrilip sapmamanıza daha yakındır... Kadınlar arasında adâlet (ve müsavatı tatbik) etmenize ne kadar hırs gösterseniz, asla güç yetiremezsiniz. Bâri (birine) büsbütün meyledip de ötekini (ne dul, ne kocalı bir durumda) askılı gibi bırakmayın. Eğer (nefsinizi) ıslâh eder, (haksızlıktan) sakınırsanız şüphe yok ki Allah çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir (4:3, 129).

Taaddüd-ü zevcatın meşru kılınmasına bâis olan «Yetimlere karşı adaletsizlikten sakınmak için...» delili biraz açıklanmaya muhtaçtır. Görünüşe göre âyet şunu demek istiyor: «Bakımına mecbur olduğunuz yetimler varsa ve eğer siz bekârsanız veya malik bulunduğunuz tek karınız dahili işleri yürütmeye muktedir olamıyorsa sizin için ikinci, üçüncü hattâ dördüncü kadın helâldir. Fakat eğer bu taaddüd-ü zevcat kadınlara karşı adaletsizliğe sebep oluyorsa bir tek kadınla iktifa etmek gerekir. Çok evli bir erkeğin ailevî yüklerini azaltmak için köleler müsaade edilmiştir.

(Devamı var)

(1) Darimî, K. M. Süleyman tarafından zikredilmiş II. 153.

Hazreti Ömer'in Adaleti

Yemen harbinde bir çok kumaş ganimet olarak ele geçti. Her müslümana bir miktar isabet ettiği gibi Hz. Ömer'in oğluna da bir parça düştü. Fakat Hz. Ömer (R.A.) bir elbiseye muhtaç olduğu için oğlu Hz. Abdullah kendine düşen parçayı babası Hz. Ömer'e verdi. Hz. Ömer de iki parçayı bir araya getirterek kendine elbise yaptırdı. Bu elbise ile ertesi günü hutbeye çıktı.

— «Ey Nâs! Dinleyin ve itaat edin!» Birdenbire dinleyen Halk'dan biri ayağa kalkarak:

— Ne dinleriz, ne de itaat ederiz.

Hz. Ömer :

— Niçin?

O kimse cevaben :

— Bu elbiseyi nereden buldun? Sana da bir parça düşmüştü, bir parçadan bu elbise olamaz, dedi.

Hz. Ömer :

— Acele etme, der ve oğluna hitaben :

— Ey Abdullah! Kalk cevap ver, der. Hiç bir kimse cevap vermeyince :

— Ey Ömer'in oğlu Abdullah kalk cevap ver.

Abdullah :

— «Buyurunuz, ey Allah'ın Rasûlünün Halifesi.»

Hz. Ömer :

— Söyle, Allah aşkına söyle oğlum! Üzerimdeki elbisenin kumaşının yarısı senin midir? Yoksa benim midir?

Abdullah :

— Allah'a yemin ederim ki benimdir.

Bunun üzerine o kimse :

— «Emret ya Ömer, şimdi dinliyoruz. İtaat da edeceğiz...»

HAKİKATI ARAYANLARA ÖĞÜTLER (1)

Yazan : **el-Hâris el-Muhâsibî**

Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**

— I —

HAMD Evvel ve Kadim, Tek ve Ulu olan, asla benzeri ve dengi olmayan Allah'a mahsustur. O'na, nimetlerinin hakkını ödeyecek ve iyiliklerinin hududuna ulaşacak bir şekilde hamdederim.

Allah'ın Rab olduğunu bilen ve O'nun tek ve yegâne olduğunu tanıyan bir kimsenin şehadet ettiği gibi şehadet ederim ki, Tek olan ve hiçbir ortağı olmayan Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Yine şehadet ederim ki, Hz. Muhammed (A.S.) Allah'ın kulu ve elçisidir. Allah, vahyi için O'nu seçmiştir, Peygamberlerini O'nunla sona erdirmiştir ve :

«... Tâ ki, helâk olan apaçık bir delil(i gözü ile gördük)den sonra helâk olsun, diri kalan da apaçık bir delil(i gözü ile gördük)den sonra hayatta kalsın...» (2) diye bütün mahlûkatına karşı O'nu hüccet kılmıştır.

Yine ben şehadet ederim ki, Allah mü'min kullarından, akıl sahibi olup, kendisini ve emrini bilen kimseleri seçip ayırmış, onları vefa ile, yüksek ahlâkla, korku ve haşyetle tavsif etmiş ve şöyle buyurmuştur :

«Ancak selim akılların sahipleridir ki, iyice düşünürler. Onlar ki, Allah'ın ahdini yerine getirirler, misakı bozmazlar. Onlar ki, Allah'ın, ulaştırılmasını (devam ettirilip, gözetilmesini) emrettiği şeyi ulaştırırlar, Rablarından korkarlar, kötü hesaptan endişe ederler.» (3)

Allah kimin göğsünü açarsa, kimin kalbine tasdik ulaşırsa ve kim Allah'a götürecek vesilelere rağbet ederse o kimse, Allah Teâlâ'nın Kitab'ından, Peygamberinin sünnetinden ve hidayete ulaşmış imamların, üzerinde birleştikleri esaslardan ibaret olan şeriatın hududunu gözetmek suretiyle selim akıl sahibi kimselerin yolunu benimser. İşte Cenab-ı Hakkın, kullarını davet edip (hakkında) şöyle buyurduğu dosdoğru yol budur :

«Şüphesiz ki, (emrettiğim) bu (yol) benim dosdoğru yolumdur. O halde ona uyun. (Başka aykırı) yollara tabi olmayın. Sonra sizi O'nun (Allah'ın) yolundan ayırır. İşte (Allah) size bunları emretti ki, (kötülüklerden) sakınasınız.» (4)

Rasûlullâh (S.A.V.) de şöyle buyurmuştur:

«Benim sünnetimi ve benden sonraki doğru yolu bulmuş halifelerin sünnetini benimseyiniz ve onu azı dişlerinizle ısırınız. (Yani dört elle sarılınız.») (5)

İyi bil ki, Kur'an-ı Kerim'in emir ile, nehiy ile, korku ile, va'd ve tehdidini ummakla ilgili muhkem (âyetleri)i ile amel etmek, müteşâbih (âyetler)ine iman etmek, kıssalarından ve darb-ı mesellerinden ibret almak Allah'ın Kitabı'nın farz kıldığı şeylerdir. Bunu yaptığın zaman cehaletin karanlıklarından ilmin aydınlığına, şüphenin azabından yakini (yani kesin ve doğru bilginin) rahatlığına çıktın demektir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

«Allah iman edenlerin yardımcısıdır. Onları karanlıklardan (kurtarıp) nura çıkarır...» (6)

Bu gerçeği, ancak zâhir (âyetler) in hükmünü yerine getirme hususunda çalışan, şüpheli şeylerden uzaklaşan ve Allah'tan ilham yolu ile ledünnî ilme mazhar olan kimseler farkeder ve buna rağbet eder. Rasülüllâh (A.S.) şöyle buyurmuştur:

«Helâl açıkça bellidir, haram da açıkça bellidir. Bu ikisinin arasında şüpheli bir çok şeyler vardır...» Terkedilmesi alın(ıp yapıl)masından daha hayırlıdır.

Öyle ise :

1. Niyeti iyi incele, iradeyi tanı. Çünkü karşılık niyetlere göredir (7). Rasülüllâh şöyle buyurmuştur:

«Ameller(in kıymeti) niyetlere göredir. Herkesin niyeti ne ise eline geçecek odur.»

2. Allah korkusunu benimse. Zira «Müslüman, insanların, elinden ve dilinden selâmette olduğu, mü'min de insanların, musibet ve şerrinden emin bulunduğu kimsedir.»

(Devamı 21. sayfada)

---

(1) Ebû Abdullah el-Hâris b. Esed el-Muhâsibî, Risâletü'l-müsterşidin, Halep, 1964. s. 29-38.

(2) el-Enfâl sûresi, Âyet: 42.

(3) er-Ra'd sûresi, Âyet: 19-20-21.

(4) el-En'âm sûresi, Âyet: 153.

(5) Bu hadis-i şerîf İmam Ahmed b. Hanbel, Ebû Dâvûd, Tirmizî ve İbn-i Mâce'nin 'Irbâd b. Sâriye es-Sülemî (R.A.) den rivayet ettikleri hadisin bir kısmıdır. Hadisteki «nevâciz» azı dişlerinin sonuncuları (yirmilik dişler)dir. Sünneti azı dişleri ile ısırmayı emretmek, bir şeyi azı dişleri ile tutup, kaçırmamak için ısıran kimsenin yaptığı gibi sünnete şiddetle sarılmaktan ve onu benimsemekteki ciddiyyetten kinayedir.

(6) el-Bakara sûresi, Âyet: 257.

(7) Ben derim ki, bu, amellerin niyete göre değerlendirilmesi, müslüman kula Allah'ın verdiği nimetlerin en büyüklerindendir. Zira müslümana kul, niyeti ile karşılık göreceğine göre, Allah'ı râzı edecek hayırlı şeylere çokca niyet edebilecek böylece yapmadığı iyi işlerden dolayı da güzel karşılık ve sevabı biriktirmiş olacaktır. Zaten bu kul, o hayırlı işe niyet etmiş ve imkân bulduğu takdirde yapmağa karar vermişti.

Kötü niyet de aynıdır. Kötü niyet sahibi bir kimse bu niyetinden hesaba çekilecek ve yapmağa karar verdiği kötülüğü acizliğinden veya insanlardan utanıp korktuğundan yahut da imkân bulamadığından dolayı yani Allah (korkusun)dan başka bir sebepten dolayı terketmişse bu niyetinden dolayı cezalandırılacaktır.»

BOMBA FACİASI

Bu ezanlar_bi şehadetleri dinin temeli.
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

İzmir camilerinden birine sicilli Komünistlerden bazıları bomba yerleştirmişler. Çok uyanık emniyetimiz sayesinde — hamdolsun — bu hâdise de bir kaza olmamış. Peki ama bizdeki sicilli Komünistler yaptıkları ve yapacakları her işte kimden emir alıyorlar? Elbette Rusya'dan. Şu halde camiye bomba konulmasını, cami duvarlarına orak-çekiç resimlerinin yapılmasını Rusya'daki din ve insanlık düşmanları buradaki vatan haini uşaklarına emretmişlerdir.

Öyle ise Komünizm ve Komünistler her şeyden önce din ve ahlâk düşmanıdırlar, namus ve şeref düşmanıdırlar. Her ferdin kendileri gibi bu cennet vatanın nimetlerini yiyerek onu Rusya'ya kayıtsız şartsız satma fikrini benimsemesini isterler. Onlar için iki şey vardır hayatta. Birincisi uşaklık edip namus ve şereflerini, vatanlarını, velhasıl insan için değer olan ne varsa hepsini de satarak Rusya'ya uşaklık etmek, ikincisi de bu uğurda köpekler gibi ölmektir.

Vaktiyle Bağdatta, şu meşhur 14 Temmuz ihtilâlinden sonra, bu kızıl gurup İmam-ı Azam camisini basmışlardı. İçerde yüzlerce müslüman toplanmış Mevlid-i şerif, Kur'an-ı Kerim okumakla meşguldüler. Evet, camiyi bastılar ve müslümanların okuduğu Kur'an'ı yarıda bıraktırmak istediler. Ama bu, imanlı kalpleri asla korkutmadı. Çünkü bir mü'minin ilk korkması gereken varlık Allah'dır. Yine aynı yerde bazı kızıllar tarafından iki defa Kur'an-ı Kerim parçalandı. Bunun çöl kanunu olduğu, artık yok olması gerektiği aynı kızıllar tarafından bağırıla bağırıla ilân edildi. Daha başka neler olmadı neler. Koca bir kitap olur bu hâdiselerin nakli. Hiç unutmam o din düşmanlarının mukaddes yerlere yaptıkları saldırıları.

Bütün bunlardan sonra Komünistlerin İslâm dinine düşman olmadıklarını kim iddia edebilir. Evet kim iddia edebilir. Hiç kimse. İnanılacak ve yapılacak tek şey, çeşitli maskeler takınarak cemiyete karışan bu buz denizi hayvanlarının din düşmanı olduğunu bilerek tek bir kuvvet halinde onları ezmektir. Lağım çukurlarının bile cesetlerini kabul etmiyeceği bu namus fukarasının aldıkları ilk emirde İslâm dinini ve müslümanları ezmek vardır. Fakat yanılıyorlar. Her biri malûm Ebu Cehil'den daha da beter olsalar hiç kıymeti yok. Çünkü Ebu Cehl'i öldüren Abdullah b. Mes'ud hazretleri idi. Öyle bir Abdullahtı ki o, zayıf bünyeli idi. Boyu çok kısa idi. Ayakları o kadar ince idi ki bir gün Rasûlü Ekrem efendimizin emri üzerine bir ağaca tırmanmıştı. Ashabı kirâm gülmeye başladılar. Rasûlü Ekrem efendimiz neden güldüklerini sorunca:

— Ya Rasûlallah incikleri çok ince olduğu için, dediler. Rasûlü Ekrem onların bu sözlerine ne cevap verdi bilir misiniz? Nefsim kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki Abdullah'ın bir ayağı mizânda Uhud dağından daha ağırdır, buyurdu. İşte bu büyük insan, ayakta dururken boyu, oturan uzun boylu birinin boyu kadar olan Abdullah küfür cephesinin kumandanı Ebu Cehl mel'un'un boğazına mübarek ayaklarını basarak, ey Allah düşmanı. Allah nasıl rezil etti seni, diyerek canını cehenneme yollamıştı. İşte Komünistlerin akıbeti de Ebu Cehl'in sonundan başka bir şey olmayacaktır. Müslümanlardan bünye itibariyle en zayıfı bile onların zahirde en kuvvetlisinin boğazına ayakkabısiyle basarak öldürecek kuvvettedir.

EBÛ ALİ

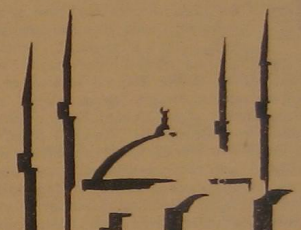

İslâm ümmetinin ma'bedi Cami,
Yıkılmaz bir mihrap, ebedi Cami.
Sinesinde halkı cem eder Cami,
Beş vakit namazda dem eder Cami.
Mi'raca basamak, imandır Cami,
Lâmekâna uğrak, mekândır Cami...
Edep ve terbiye, ihsastır Cami,
İlâhi muhabbet, ihlâstır Cami...
Ruhlara ebedi huzurdur Cami,
Yürekte sönmeyen bir nurdur Cami.
İmanla örülmüş yapıdır Cami,
Göklere açılan kapıdır Cami...
Hak ile tutuşan meşale Cami,
Evrende İslâma bir kale Cami.
Yıkılmaz ve çökmez binadır Cami,
Rabbül-âlemin-i sena'dır Cami...
Mübarek ümmete sabahtır Cami,
İslâma mahşerdir, dergâhtır Cami.
İlâhi muhabbet, sevi'dir Cami,
Dünyada Allahın evidir Cami...

Enver TUNCALP

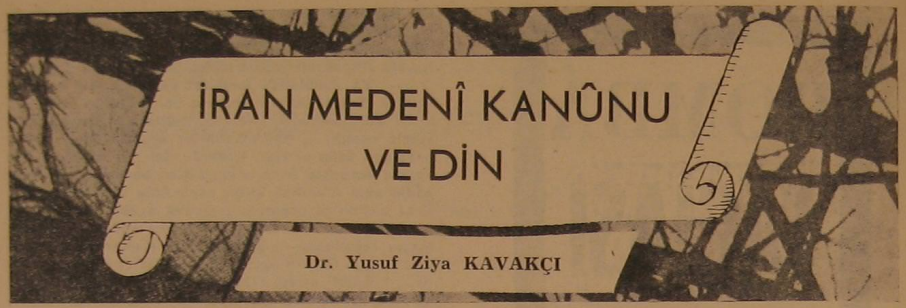

İRAN MEDENÎ KANÛNU VE DİN

Dr. Yusuf Ziya KAVAKÇI

İRAN Medeni Kanunu tamamı 1335 madde olan bir kanundur ve muhteva itibariyle Türk Medeni Kanunu, Türk Borçlar Kanunu ve Türk Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu bahislerinin bir kısmını içine alır. Kanun numarası yoktur. Ancak ciltlerin sırasıyla 1307, 1313, 1314 hicri-şemsî (milâdî 1928, 1934 ve 1935 yıllarına tekabül eder) tarihli oldukları kaydı mevcuttur. Enver Hamîdî tarafından yapılan yirmi altıncı tab'ının başına konan takdim yazısında şöyle denmektedir: «İran Medeni Kanun kodu, İslâm Hukukunun ve Mütemmim-i Kanun-i Esasî'nin ilk maddesi mucibince İran'ın resmî mezhebi olan on iki imamcı Caferi mezhebinin esaslarına uygun olarak vaz edilmiş ve Avrupa medenî kanunlarından iktibas edilen kısımlar da İslâm Hukukunun esaslarına ve kaidelerine intibak ettirilmiştir.» İran Hukukuna lâiklik prensibi girmediği için bugünkü medenî kanunları modern kanunlara benzer ve İslâm Hukukuna uygun olma vasıflarını — genel olarak — ihtiva eder. Ayrıca kanun «Be-nâm-ı Hudâ» yani «Bismillâh» ın farsca-sıyla başlamaktadır.

SİSTEMİ :

Kanun umumi olarak :

1 — Kanunların umumi neticeleri ve icrası hakkında bir mukaddime (1-10 maddeler),

2 — Mamelek hakkında birinci cilt (11-955 maddeler),

3 — Şahıslar hakkında ikinci cilt (956-1256 maddeler),

4 — Davanın isbat delilleri hakkında üçüncü cilt (1257-1335 maddeler) olmak üzere dört kısma ayrılır.

Birinci cilt : Mamelek hakkında.

Birinci kitap genel olarak mamelek ve mülkiyet: Mâmelek çeşitleri ve mâmelek hakları.

İkinci kitap : Mülkiyet sebepleri : Sahipsiz arazi ve eşya, madenler, bulunmuş eşya, define ve av. Akit muamele ve borçlar (akitler, muameleler, aktin sıhhat şartları, şartlar, haksız fiil, alım-satım, trampa, kiralama, muzara'a (1), müsâkât (2), mudârebe (3), cuale (4), şirket, vedia, ariyet, karz, kumar ve bahis, vekâlet, havale, kefalet, sulh, rehin, hibe),.şuf'a, vasiyet ve miras.

Üçüncü kitap : Çeşitli hükümler.

İkinci cilt : Şahıslar hakkında.

Birinci kitap : Umumi kaideler.

İkinci kitap : Tabiiyyet.

Üçüncü kitap : Ahvali şahsiye sicili.

Dördüncü kitap : İkametgâh.

Beşinci kitap : Gaib.

Altıncı kitap : Hısımlık.

Yedinci kitap : Evlenme ve boşanma.

Sekizinci kitap : Çocuklar.

Dokuzuncu kitap : Aile.

Onuncu kitap : Hacir ve kayyimlik.

Üçüncü cilt : Davanın isbat delilleri.

Birinci kitap : İkrar.

İkinci kitap : Senet.

Üçüncü kitap : Şahadet.

Dördüncü kitap : Karineler.

Beşinci kitap : Yemin.

Bu umumî muhteva tetkik edildiğinde görüldüğü gibi İran Medeni Kanunu İslâm Hukuku bahislerini ihtiva etmekte ve onların sistemli bir tarzda takdimini yapmış bulunmaktadır.

Bundan başka 1276 tarihli ve muaddel (1897 milâdi yılına tekabül ediyor) «**Mütemmim-i Kanun-i Esasi**», «**Bismillâhirrahmanirrahim**» ile başlamaktadır. Bu kanunun dinle ilgili maddelerini veriyoruz.

Birinci asıl : «İran'ın resmî mezhebi İslâm ve tarikatı On iki imamcı Caferiliktir. İran şahının bu mezhebe sahip olması ve onu teşvik eder bulunması icap eder.»

İkinci asıl : «... hiç bir asırda İran kanun maddeleri İslâmın mukaddes kaidelerine ve Hayrul-Enâm'ın buyurduklarına aykırı olamaz ve mevzu kanunların İslâm kaidelerine aykırı olup olmadığını tesbit... âlimlerin vazifesidir... (Kanunların İslâma uygunluğunu Meclis tarafından seçilmiş altı müctehid fakih kontrol ve temin edecek, onların görüşleri son söz olacaktır.)»

Yirminci asıl : «... Dalâlet kitapları ve dini mübine zararlı maddeler hariç bütün matbuat serbesttir.

Otuzdokuzuncu asıl : «Aşağıdaki yemini yapmadan hiç bir şah tahta culus edemez...

Ben Allahu Taalâ'ya ve onun nezdinde mukaddes olan her şeye kasem ederim ki ..... Caferî On iki imamcı mezhebi teşvik etmeğe çalışacağım...

1304 (1925 milâdî) tarihli **Umumî Ceza Kanunu:**

Madde 1 : «... İslâm ölçülerine uygun cürümler, şeriatta kararlaşmış hûdûd ve tazire göre takpi ve muhakeme edilip cezalandırılacaktır.

İslâm ülkelerinin bugünkü hukuklarını tetkik etmek bizce lüzumlu bir sahadır. Devletler Hususi Hukukunun mevzuu olan bu çalışmayı fiilen İslâm memleketlerine teşmil işi memleketimiz bakımından ayrıca bir zarurettir.

---

(1) Bizdeki «Ortakcılık» demektir.

(2) Bahçe ve bağ sahibi ile ona bakacak bir diğer şahıs arasında yapılan bir anlaşmadır.

(3) Şeriklerden bir kısmının sermaye, diğerlerinin emek vazettikleri bir ortaklıktır.

(4) Bir iş mukabili ücret ödemeyi taahhüt eden bir muamele çeşididir.

Seçilmiş Eserlerden PARÇALAR

Dinsizlik Dini

Yazan : **Eb'ul-Hasan Ali NEDVİ**

Terceme : **Hasan BEŞER**

HER ne kadar inananları adına «din» demiyorlarsa da bu «din»in mahiyeti nedir?

Bu dinin mahiyeti: Takdir edip yaratan, doğru yola kavuşturan, bilgisi her şeyi kuşatan ve her şeyden haberdar olan kâinatın yaratıcısı ALLAH TAÂLÂyı, âhireti, cesetlerin tekrar diriltileceğini, Cennet ve Cehennemi, sevap ve cezanın varlığını inkârdır. Yine buna bağlı olarak nübüvvet ve risâletleri, semavî dinleri, şer'i cezaları kabul etmemek, Allah'ın kendisine itaatı bütün yaratıklarına farz kıldığı, hidayet ve saadeti ancak onun yolunda gitmeğe bağladığı şahsın en büyük elçi Hz. Muhammed (A.S.) olduğunu, en üstün, örnek bir nizam bulunduğunu inkâr etmek Allah Teâlâ'nın ondan başka hiç bir dini kabul etmiyeceği, onsuz dünyanın mes'ud olamıyacağı bir din olduğunu inkâr etmek... Veya şu dünyanın insan için, insanın da Allah (a kulluk) için yaratıldığını inkâr etmektir.

İşte bu ,islâm memleketlerinin çoğunda halkın mukadderatını elinde bulunduran kültürlü, seçkin ve aydın zümrenin dinidir, hepsi, buna inanmakta ve gayret göstermekte aynı seviyede değilse de...

Gerçi İslâm memleketlerinde Allah'a inanan, İslâma bağlı bulunan insanlar yok değildir. Fakat iş başındaki zümrenin, ekseri halkının ve reislerinin belirgin dini — maalesef — bu maddi din (!) ile Avrupanın küfre dayanan felsefesidir.

Bu bir irtidat hareketidir. Evet, tekrar ediyor ve ediyorum: Bu, baştanbaşa İslâm dünyasını kaplamış ailelerine, evlerine, üniversite ve fakültelerine, liselerine ve bütün müesseselerine saldırmıştır. Allah'ın muhafaza ettikleri bir yana, hiç bir kültürlü aile yoktur ki orada bu maddi dine inanmayan veya sevmeyen, yahut onu takdir ve tazîm etmeyen bir fert bulunmasın. Bunlardan herhangi biriyle konuşmak veya başbaşa kalmak, ya da hislerini kamçılamak fırsatını buldunuz mu, onun, Allah'a, yahut âhirete, veya Hz. Muhammed (S.A.) e, veyahut Kur'an-ı Kerim'in ebedî, eşsiz bir kitap, bir hayat anayasası olduğuna inanmadığını görürsün. En olgunları böyle meselelerle kafasını yormadığını ve pek fazla ehemmiyet vermediğini söyler.

Bu bir irtidattır, fakat müslümanların nazarı dikkatini çekmemiş ve fikirlerini meşgul etmemiştir. Çünkü böylesi kiliseye veya havraya girmiyor. Küfrünü ilân ederek başka bir dine geçtiğini açıklamıyor. Mensub olduğu aile farkına varıp onunla münasebetlerini kesmiyor ve onu kendinden uzaklaştırmıyor. Aksine o, aynı aile içerisinde yaşıyor, onun bütün haklarından istifade ediyor, belki de aileye hâkim oluyor. Cemiyet de tamamen ondan habersizdir. Onu hesaba çekmiyor, cezalandırmıyor ve muhitinden uzaklaştırmıyor. Bilâkis o, aynı cemiyette yaşamakta devam ediyor, her çeşit menfaatlerine nail oluyor, belki de cemiyetin hâkimiyeti onun eline geçiyor.

Bu dava İslâm dünyasının en büyük davası ve İslâm milletlerinin en müşkül meselesidir. Küfür yayılsın, İslâm cemiyetini bütün kuvvetiyle kaplasın da, kimsenin bundan haberi olmasın... Âlimler ve din mümessilleri bunun için basıp bağıramasın...

Eskiden «Ebu Hasan'ı olmayan dava» derlerdi. Ben de bugün «Ebu Bekri olmayan dava» diyorum.

Bu, öyle bir davadır ki: harp istemez, efkârı umumiyeyi heyecanlandırmak istemez, ihtilâl istemez, şiddet kullanmak istemez... Hayır hayır, şiddet ona zarar verir. Onu itidalinden çıkarır. İslâmda engizisyon mahkemeleri, istibdat ve zulüm yoktur. Bu dava azim ve sebat ister. Hikmet ister, sabır ve tahammül ister, öğrenmek ve öğretmek ister.

Dinsizlik Dini'nden

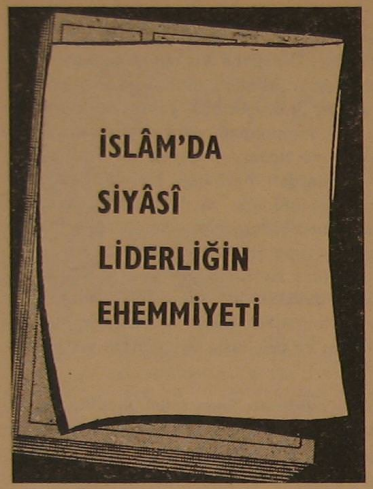

Yazan : **El-MEVDÛDÎ**

Terceme : **Ali ARSLAN**

BUNCA zamandan beri yazdığımız yazılarda ve yapmış olduğumuz konuşmalarda maksadımızın ne olduğu anlaşılmıştır. Hedefimizin ne olduğu, artık, sizlere ayan beyan malûm olmuştur.

Bu hedef, bütün insanlığa hâkim olan liderlik sistemini değiştirmektir. Bu sözdeki maksat şudur: Biz bütün yer yüzünü şeytanın tesirinden ve küfrün temsilcilerinin elinden kurtarmak istiyoruz. Gayemiz, onların liderliği yerine; doğruya götürücü İslâmî kaidelere uygun, nizamla dolu bir kumanda ve bir liderlik getirmektir.

Âhirette Allahın gül cemalini görmenin ve bu dünyada Onun rızasına kavuşmanın en büyük vesilesini bu çalışma olduğuna inanıyor ve kurtuluşu böyle bir mücadeleye vermekte görüyorum.

Esefle kaydetmek isterim ki: gerek Müslümanlar gerekse gayri Müslimler bizim bu ulvî gayemizin son hedefinden habersizdirler.

Müslümanlar, bizim bütün faaliyetlerimizi siyasî olarak görür ve böyle gördükleri için de ehemmiyet vermezler. Çünkü; siyasetin dindeki ehemmiyetinden habersizdirler. Müslüman olmayanlara gelince: İslâmı az bildikleri veya hiç bilmedikleri için; ayrıca da İslâma düşman muhitlerde yetişmiş oldukları için bilmezler ki, insan oğlunun bugün çektiği ızdıraplar ve belâların kaynağı, menşei başlarında bulunan liderlerin facirliği ve fasıklığıdır. Saadet ve ilerlemeleri ise, dünya idaresinin salih ve adil kimselerin elinde bulunmasına bağlıdır. Yani, Müslüman kimselerin elinde... Anlaşılıyor ki, bugün yer yüzünde gördüğümüz fesat, zulüm, tecavüz beşerin beynelmilel ahlâkındaki başıbozukluk, medeniyet, terakki ve beşer hayatının kan damarlarına işlemiş olan öldürücü zehir kötü insanların liderliğinden neş'et eder. Yani Müslüman olmayanların lider oluşundan... (Zira halk, liderlerinin dinindedir.) Bu insanlar gene bilmezler ki; yeryüzünde bütün vasıtalar, beşer ilminin çıkardığı bütün aletler insanın saadetini derpiş etmek ve zaferini temin etmek yerine; bunun tam aksine, yani insanı yok edilmesi ve bedbaht olması için kullanılıyor.

Her nekadar dünya, salih, namuslu ve emin insanlardan mahrum değilse de, yeryüzünün idaresini elinde bulunduranlar Allahtan uzaklaşmış ve bütünü ile maddeye bağlanmış insanlardan teşekkül etmiştir. Dünya işlerinin tedviri, alçak şehvetlerine mağlûp olmuş insanların omuzlarına terk edilmiştir.

Eğer bir fert, bütün yeryüzünü tertemiz yapmayı arzularsa; yani, fesadı birliğe, ızdırabı neşeye, haramı helâle, ahlâksızlığı tertemiz ahlâka, günahları sevaba inkılâp ettirmeyi isterse; halkı hayra, takvaya, Allah'tan korkmaya ve iyi ahlâka çağırmak ve onları bu yolda teşvik etmek hiçbir zaman kâfi gelmez. Böyle bir gaye taşıyan kimsenin en baş vazifesi, dünyayı idare eden fasıkların elinden medeniyet kervanını kurtarmak ve idare yetkilerini ellerinden almak ve dünyanın liderliğini kendi eline almak gayesi ile çalışmalar yapmak, bunun için plânlar kurmaktır.

İnsanoğlunun hayat problemlerinden birazcık olsun haberdar olanlar açıkca görür ki, beşerin salâh veya fesadına sebep olan ve bunların temelleri teşkil eden faktör, insanlığın emri kumandasını elinde tutan siyasî otoritedir.

Beşer hayatının hali aynen bir trene benzer, tren makinistin götürdüğü istikamete gider ve içindeki yolcular da ister istemez trenin gittiği yere giderler. Böyle olunca insanların medeniyet treninin makine dairesine hakim olanların istediği istikamete gitmeleri ve onların isteklerine razı olmaları bir mecburiyettir.

Dünyanın bütün hayat vasıtalarını ve o vasıtaların kaynaklarını ellerinde bulunduranların arzusu hilâfına bir yol tutabilmek insan için hemen hemen mümkün değildir. Siyasî kudreti ellerinde tutanların çizdiği ve gösterdiği yolda yürümemek insanoğlunun elinden gelmez. Bu kuvveti ellerinde bulunduranların eteklerine insanoğlunun nefsî istekleri ve dünya bağlılığı sarılır ve onlar da bunu fırsat bilerek insanı istedikleri fikir ve nazariyyelerin kalıbını dökebilirler. Çünkü, ahlâkî kıymetlerin tahdidinde, cemiyet nizamının tesisinde, ferdin bünyesinin gelişdirilmesinde ancak onlar söz sahibidirler.

Eğer bu liderler Allah'a ve hesaba inananlardan iseler; hayat nizamının salâh, hayır ve doğrulur yolunda yürüyeceğini; hatta o kadar ki, din düşmanlarının bile dine sığınacakları ve kendi kendilerine çeki düzen verecekleri muhakkaktır. Öyle liderlerin idaresinde hayırlar çoğalır ve şer tohumları yok denecek kadar azalır. Cemaatın kötü halleri büsbütün silinmezse de hiç olmazsa çoğalmaz ve yerinde saymaya mahkûm olur.

Eğer bu sulta, yani liderlik, Allah'tan ve onun Resulünden inhiraf etmiş, şehvetlere dalmış ve dalâlete düşmüşlerin ellerine geçerse, hayat treni müptezellik ve her türlü kötülüklerin rayı üzerinde seyreder. Her türlü adalet, muamelât, ahlâk, tekamül, medeniyet, siyaset, adap, ilim, düşünce ve fikirlere alabildiğine başıboşluk ve fesat hakim olur. Cürümler çoğalır, kötülükler teşvik görür ve artık bütün yeryüzü iyilik nedir görmez, su ve hava bile yeryüzüne bir kuvvet vermeyi istemez bütün yeryüzü zulüm ve adaletsizlikle dolup taşar. Böyle bir vasatta insanın şerden kurtulup hayra ulaşması ve orda sabit kalabilmesi gayet güçtür. Böyle liderlerin idare ettiği cemiyetlerde ferdin iyilik yolunda yürümesi hiçbir türlü mümkün olmaz. Böyle bir vasatta olan insanın durumu mahşeri bir kalabalığın içinde tek başına kalmış ve ayak altında kaybolmuş bir insanın durumuna benzer. O cemaatın yürüttüğü istikamete gitmek için fazla bir gayret sarfetmeye hiç de lüzum yoktur. Olduğu yerde hiçbir hareket yapmasa bile, kalabalığın çığı önünde sürüklenip gider ve fasıkların içinde kaybolur.

Fakat kalabalığın gittiği istikâmetin aksine ve onların yolunda başka bir yola gitmek isterse, korkunç cemaat dalgası onu daima geri götürür ve bütün gücü ile direnmeye çalışsa ayaklar altında ezilip yok olur.

İşte cemaatın nizamı da böyledir. Asî insanların liderliğinde küfür ve isyan yollarında yürüdükçe iş gayet rahattır. Fertler ve cemiyetler hiçbir gayret sarf etmeksizin şer yollarında kolaylıkla yürürler. Fakat o bozuk adamların ve onların nizamlarının arkasında gitmek istemezler de düzgün yolda yürümek isterlerse bir adım dahi atabilmelerine imkân yoktur. Zira, kendilerinin muarızı olanlar bu yürüyüşe mani olabilmek için her türlü çareye baş vurarak insafsızca saldırırlar ve hak yolunda yürümek istiyenleri fersah fersah geri götürerek kötülüğün gayyasına atarlar.

Bu sözlerim nazariye veyahutta delile muhtaç hakikatlerden değildir. Günümüzde cereyan eden hâdiseler bu iddiaları elle tutulacak hakikatler haline getirmiştir. Azıcık ilim ve irfan sahibi olan kimseler için inkârı kabil olmayan hakikatlerdendir. Geçmiş asırda Hindistan'da vuku bulmuş olan büyük değişiklik ve korkunç inkılâp (!) bunun en açık bir delilidir.

Durumların değişmesini; düşünce ve nazariyyelerin bozulmasını devam edegelen ahlâk ve tabiatların tam tersine bir istikamette gelişmesini düşünce yollarının ters çalışmasını, ahlâk, medeniyet, şeref ve iftihar mikyaz ve mizanlarında peydah olan değişiklikleri görmez misiniz? Hindistan yarımadasında bozgunculuk ve inkılâp (!) esintilerinden dolayı hiçbir şey acaba selâmette kalabildi mi?

Acaba sabahla akşam arasında bu memlekette vukua gelen sayısız kötülüklerin sebebi sizce nedir? Siz!... Bu memleketi idare edenlerin milletin ahlâkını, akıllarını, tabiatlarını, muamelelerini ve medeniyet nizamlarını hususi mühürleri ile damgalayıp, istedikleri bozuk kalıplara dökmelerinden başka bir sebeb mi arıyorsunuz? Derinden düşün!... Bu bozuk inkılâbı durdurmak istiyenlerin akibeti ne oldu? Acaba muvaffak mı oldular yoksa hüsrana mı uğradılar?

Acaba elem verici hakikatlardan değil midir ki, dün kötülükle mücadele edenlerin çocukları, bugünkü mevcut nizamın yok edici dalgalarına kendilerini kaptırmışlar ve babalarının davasına ihanet eder olmuşlardır. Daha düne kadar evlerimizin dışında bulunan medenî (!) ahlâksızlık, bugün evlerimizin içerisindedir.

Acaba dünün ahlâk ve takva bakımından numunelik olan ilim yuvaları, bugün, dalâlet ve inhiraf sebebiyle zındıklık ve ahlâksızlığa saplanmış; ve bu ilim müesseseleri ALLAH'ı, peygamberi ve Âhiret gününü inkâr eden bir nesil yetiştirmemiş midir?

Zincirleme gelen bu hâdiselerin ışığı altında, artık hiç kimsenin şüphesi var mıdır ki; liderlik meselesi, insan hayatında bütün meselelerin temeli ve hatta temellerin temelidir?

Liderlik meselesinin ehemmiyet ve azameti yeni bir şey değildir. Belki de insanlık tarihi kadar eski bir zamandan beri, ehemmiyet ve azameti vardır. Evet o kadar eski.

MENKÎBE

Sultan Mehmet Tuğluk, Kutbutdin isimli âlimi yanından geçtiği halde kendisini selâmlamamasından dolayı, azarlamak ve cezalandırmak üzere Delhi'ye çağırdı. Hoca saraya gelip huzura çıkınca, bütün emir ve vezirleri saf tutmuş, kalpleri yerinden fırlayacakmış gibi büyük bir korku içinde buldu. Hocanın beraberinde oğlu Nuriddin'de vardı, henüz küçük yaştaydı. Hayatında saray nedir görmemişti. Gördüğü garip manzaradan korktu ve kendisini bir dehşet sardı. Hoca oğluna yüksek sesle «Evlâdım azamet ve ululuk Allah'a mahsustur» diye bağırdı. Oğlu diyor ki «Bu seslenişten sonra içimde garip bir kuvvet peyda oldu, içimdeki korku ve heybet birden eridi. Önümdekiler sanki koyun sürüsü oluverdiler.

Halk arasında dolaşan «Halk padişahlarının dini üzeredirler» dardı-meseli, bu mevzuda delil olarak kâfidir. «Bu ümmet, âmir ve emirlerinin durumundan — yani islâh ve fesattan — mesuldür» Hadisi şerifi bu ruh için söylenmiştir. Çünkü ümmet liderliği kötüden alıp iyiye verebilir.

İslâm Hukuk Tarihinde Talak ve niyyet

İSLÂM hukuk tarihine nazar edecek olursak talak «boşama»nın çeşitli itibarlarla muhtelif kısımlara ayrıldığını göreceğiz. Bu kısımlardan biri de Sarih ve Kinâye'dir. Şu halde boşamada kullanılan lâfızlar sarih ve kinâye olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. Sarih ismini verdiğimiz lâfızlar ancak nikâh bağını izale etmek maksadiyle kullanılan ve başkasında isti'mâl edilmeyen lâfızlardır. Meselâ Arapçadaki الطلاق ve التطليق lâfızları gibi. Bu nevi talak'a sarih ismi verilmiştir. صريح in lüğat anlamı, manası açık ve vazıh olan, dinleyen tarafından derhal anlaşılan demektir. Hatta Araplar her hangi bir işi açığa çıkarıp izah eden kimse için صرح فلان بالأمر derler ki كشفه manasınadır. Bu kök manaya istinâden diğerlerinden daha yüksek olan bir binâya صرح (Sarh) denilmiştir. Dilimizde dahi, ben seni boşadım, sen benden boş ol, ve benzeri lâfızlar bu kabildendir. Şu halde sarih ismini verdiğimiz ve boşamaya delâlet eden lâfızlardan kasdedilen mana gayet vazıh ve açıktır. İşte bu bakımdan bir kimse sarih ismini verdiğimiz lâfızları kullandığı zaman niyyete lüzum kalmaksızın talak vaki olmuş olur. Yani niyyet etmese bile söylemiş olduğu sarih lâfzın hükmü tecelli eder. Zira Cenabı Hak :

فان طلقها فلا تحل له من بعد حتى تنكح زوجاً غيره

kavli kerimiyle üçüncü talakta nikâh kaydının zail olacağını beyan buyurmuşlardır. Görüldüğü gibi yukardaki nasda niyyetin lüzumlu olduğuna delâlet eden en küçük bir işaret bile yoktur. Burada niyyetin şart koşulması nas üzerine mütehammil bulunamıyacağı bir ziyadelik getirmek olacağından bu yola gidilemez. Ayrıca Hz. Ömer efendimizin oğlu Abdullah, bir adet gününde hanımını boşamıştı. Kendisine şer'i tabiriyle «müracaat»ı emreden Rasülü Ekrem sallallâhü aleyhi vesellem ona niyyet edip etmediğini asla sormamıştı. Şayet böyle sarih

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

lâfızlarda niyyet şart olmuş olsaydı herhalde Rasülü Ekrem kendilerine sorarlardı. Bu durum dahi sarih lâfızlarla vuku bulan talak'ın hiçbir niyyet kaydına bağlı kalmaksızın vaki olacağının delilidir.

Bu durumda, bir kimse sarih olarak boşamaya delâlet eden lâfızlardan birini bir başka manâ ile te'vil etme yoluna gidemez. Meselâ «sen benden boş ol,» tâbirini evire çevire, «ben bu cümle ile, sen bana karşı yaptığın işlerden boşsun, demek istedim» gibi bir manâ vadisine aktaramaz. Çünkü bu lâfız nikâh kaydını izale etme hususunda sarih ve vazıhtır. Artık bir başka beyana ihtiyacı yoktur. Böylece sarih lâfızların tekrariyle niyyete ihtiyaç olmaksızın talak da tekerrür edecektir. Meselâ, sen benden boş ol, sen benden boş ol gibi.

Kinâye lâfızlarına gelince bunlar hem talakta ve hem de başkasında kulanılabilen elfazdır. Meselâ, anne ve babanın evine git, örtün, gözüme görünme, çık git, sen hürsün v.s. Bu ve benzeri terkiplere kinâye denilmesinin sebebi bunu duyan bir kimsenin manâya, yani talak olup olmadığına derhal intikal edemeyişinden ileri gelmektedir. Bu bakımdan boş ol tâbiriyle annenin evine git arasında büyük fark vardır. Birinci cümleyi duyan bir kimse ondan kasdedilen manâya derhal intikal edebileceği halde ikinciyi duyan bir kimse kasdedilen manâya derhal intikal edemez. Şu halde kinâye ismi verilen lâfızlar hem talakta ve hem de bir başka manâda kullanılabilecek durumdadırlar. Bunun için bu lâfızların talaka ait olduğunu ancak niyyet tayin edecektir.

Bir kâğıt veya bir başka yere «boş ol» diye yazan bir kimseden bunu niçin yazdığına dair niyyeti soruldukta, evet boşama niyyetiyle yazdım, diyecek olursa bu hareketiyle talak vaki olur. Fakat bir su üzerine veya havaya yazacak olursa niyyet etmiş bile bulunsa buna bir hüküm binâ edilemez. Zira harfleri asla belli olmayan bir yazıya yazı adı verilemez. İnsan mektup yazmak suretiyle de bu işi yapabilir.

Talakta niyyet mevzuu İslâm hukuk tarihinin en mufassal ve uzun meselelerinden biridir. Biz burada çok kısa olarak konuya bir ışık tutmak istedik.

Bir Çift Söz

«Onlara "insanların (müslümanların) inandığı gibi inanın" denilince "Biz de o beyinsizlerin inandığı gibi mi inanacağız?" derler. Dikkat et ki (asıl) beyinsizler kendileridir. Fakat bilmezler.»

El-Bakara : 13

«Ey yolcu, kendine gel kendine... vakit geçti. Ömür güneşi ölüm kuyusuna doğruldu...

«Sakın yarın yaparım deme... Nice yarınlar geçti. Ekim zamanı tamamen geçmeden uyan, kulluk ve hizmete koyul!»

Hz. Mevlânâ

Fatiha sûresi, Mânîdarlığı ve Hayattaki rolü

Yazan : **En-Nedvî** Terceme : **İ. E.**

Semavî mucizeler içinde eşsiz bir inci olan, apaçık Kur'an bölümleri arasında pamparlak bir bölüm olan Fatiha Sûresini düşün. Dünyanın akıllıları birleşse, bütün milletlerdeki edebiyatçılar, psikologlar, ıslâhatçılar, ruhanî liderler bir araya gelseler de Rablarının huzuruna onunla çıkabilecekleri, namazlarında ibadet kastiyle okuyabilecekleri, aynı zamanda duygu ve düşüncelerini dile getiren, ihtiyaç ve maksatlarını ifade eden, bütün bunlarla beraber; düşüncelerinin dağınık, ihtiyaçlarının çeşitli, tabakalarının muhtelif olmasına rağmen tüm beşer fertlerinin üzerinde ittifak edebilecekleri bir ibare koymıya kalksalar, Fatihadan daha güzelini katiyyen koyamaz ve yapamazlar: «De ki: «Andolsun, ins-ü-cin şu Kur'an'ın benzerini «meydana» getirmeleri için bir araya toplansa, yekdiğerine yardımcı da olsalar, yine O'nun benzerini getiremezler.» (El-İsra: 88). Cenab-ı Hak diğer bir âyetinde şöyle buyurur: «Andolsun ki, biz sana «namazın her rekâtında tekrarlanan yedi «âyeti kerime»yi ve şu büyük Kur'an'ı verdik.» (El-Hicr: 87).

Fatiha'ya (hamd) kelimesiyle başlanılmıştır. Bu kelime ise şükür ile öğmeyi cemeden, başka bir dile aynen çevrilmesi mümkün olmayan edebî aynı zamanda mucize olan kelimelerden biridir. Hamd kelimesi, Allah'ın sayılamıyacak kadar çok olan nimetlerini bilen ve takdir eden bir kul için en güzel bir başlangıçtır. Bu şerefli durumda ve Makamı Mahmut'ta söze başlanılabilecek en münasip kelimedir.

Bundan sonra namaz kılan kimse, hamdettiği, yardım istemek ve ibadet etmek için huzurunda dur-

«Andolsun ki, biz sana Namazın her rekâtında tekrarlanan yedi «Âyet-i Kerîme» yi ve şu büyük Kur'ân-ı verdik.»

El-Hicr : 87

duğu Allah'ın, bir kaabile veya milletin, bir aşiret veya fratrinin Rabbısı olmayıp bütün âlemin Rabbısı olduğunu ortaya koyar ve ilân eder. Garip, aynı zamanda insanlık için en büyük cinayet olan yapmacık parçalamalara karşı isyan eden bir akidedir bu. Böylece müslüman iki birlikten bahseder ki bunlar güvenlik ve barışın temelleri olduğu gibi islâmın da her yer ve zamanda üzerine oturduğu esaslardır. Bu birliklerin birisi, Rablarının birliği; diğeri de, hangi ülkeden, hangi renk ve ırktan olursa olsun bütün beşerin Âdem neslinden oluşudur. Öyleyse insanın iki yönden ve iki defa kardeşidir. Birincisi ki «bu esastır» — Rabları birdir. İkincisi de ataları birdir : «Ey insanlar, sizi bir tek candan yaratan, ondan da yine onun zevcesini vücuda getiren ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar türeten Rabbiniz (e karşı gelmek) den çekinin. Kendisi (nin adına öne sürmek sureti) yle birbirinize dileklerde bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık (bağlarını kırmak) dan sakının. Çünkü Allah sizin üzerinizde bir gözeticidir.» (En-Nisa: 1). «Ey insanlar hakikat biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Sizi (sırf) birbirinizle tanışmanız için büyük büyük cemiyetlere, küçük küçük kabilelere ayırdık. Şüphesiz ki sizin Allah nezdinde en şereflîniz takvaca en ilerde olanınızdır. Hakikaten Allah her şeyi bilen, her şeyden haberdar olandır.» (El-Hucurat: 13). Bu hususun şerh ve tatbikatı hakkında Hz. Peygambre Veda Haccı'nda şöyle buyurur:

«Allah sizden câhiliyyet devrinin akraba kayırıcılığını, ırkçılığını ve atalarıyle öğünülücüğünü giderdi. İnsan ya muttaki mü'mindir veya şaki fâsıktır. İnsanlar Âdemin evlâtlarıdır. Âdem de topraktan yaratılmıştır. Binaenaleyh arabın aceme üstünlüğü yoktur; ancak takva ile olabilir.» (Tirmizi ve başkaları rivayet etmiştir.)

Daha sonra musalli, bildiği ve inandığı Allah'ın birçok sıfatlarından Rahmet sıfatını zikreder. Hepsi yakışmakla beraber, ibadet ve huşû halinde dua ve yalvarma halinde, muhtaç ve fakir durumda, tevbe ve rucu içinde bulunan müslümanların bu duruma en yakışan sıfat da rahmet sıfatıdır. Çünkü Allah'ın huzuru ümitsizlik değil, umut yeridir; karamsarlık değil iyimserlik makamıdır. Namaz kılan, daha sonra ceza ve ikâb gününü hatırlar veya hatırlatır. (Fatiha sûresinin sırası böyledir) Ogün ki, o günde Allah'ın mülk ve melekütü en parlak şekilde tecelli edecek; hiçbir yalancı mülk, veya arızi hüküm ona rekabet edemiyecektir: «(Allah buyurur.) Bugün mülk kimindir?» (yine kendisi cevap verir:) «Bir olan, (herşeye hakim ve) kahhar olan Allah'ındır.»

(Devamı 21. sayfada)

HIRİSTİYAN MİSYONERLERİ NASIL ÇALIŞIYOR

Anadolu'da Hıristiyanlık Propağandası

Mehmed ŞEKER

Türkiyemizde, Müslüman-Türk'ün varlığına kastetmek isteyen ideoloji ve çarpık fikirler yıllardır çalışmaktadırlar. Bunlar; komünizm, siyonizm, yahudilik, masonluk ve hıristiyanlık gibi benzeri yıkıcı ve yıpratıcı, bozguncu ve kışkırtıcı ideoloji ve cereyanlardır. Biz, bu yazımızda hıristiyanlık üzerinde durmak istiyoruz.

Müslüman-Türk milletinin inancı şudur ki; Allah'ın Resulü Hz. İsa'ya nazil olan İncil haktır. İlâhî kitaplardandır. Aslı, Allah'ın ilâhî emir ve yasaklarını ihtiva etmektedir. Fakat aradan geçen muayyen bir zamandan sonra, aslı kaybolan İncil'in yerine değiştirilmiş, bozulmuş bir sürü İncil'ler peydah oldu. Bugün Hıristiyanlar'ın elindeki İncil, Hz. İsa'ya inen İncil değildir.

Resimde Memleketimizin muhtelif yerlerine Hıristiyan misyonerleri tarafından atılan broşürlerden bazıları görülmektedir.

Fakat, Hz. İsa'dan yıllar sonra mensupları ve müntesipleri gelişen Hıristiyanlığın, gerek haçlı seferleri ve gerekse papaz, papa ve keşişlerin şahsî gayretleri ile propagandası yapılmıştır. Geniş bir alana yayılma istidadı gösteren Hıristiyanlık, yıllardır İslâm'ın hâkim olduğu ülkelerde faaliyet göstermiştir. Hele Selçuklular ve Osmanlılar'ın Haçlı Seferlerine karşı giriştikleri müdafaa ve mücadelede muvaffak olmasaydı bugün bu topraklarda belki çan sesleri yükselecek, haç'lar dikilecekti.

Bu propaganda ve faaliyetlerin kökleşmesi ve sistemleşmesi hareketi Osmanlıların son zamanlarındaki milliyetçilik ayaklanmaları ve ihtilâlleri devrine rastlamaktadır. 1787'de Rus çariçesi II. Katerina ile Avusturya İmparatoru II' Joseph'in «Grek Projesi» adı verilen, önceleri Bizans-Rum ideali şeklinde, daha sonra da Bizanscılık halinde teşkilâtlanan Hıristiyanlık propagandasını sistemleştirmiştir. Etniki Eterya ve Pontus Rum cemaatı şeklinde Anadolu'da faaliyet ve propaganda Bizans'ı ihya projesi yer yer memleketimiz için tehlikeli olmuştur. Yunan'ın Megalo-İdeası da bundan başka birşey değildir.

Bugün de, Bizanscılık oyununa devam edilmektedir. Anadolu'nun muhtelif bölgelerinde Hıristiyan harabeleri ihya edilmek gayreti gösterilmektedir. İdarecilerimizin basiretsizliği yüzünden memleketimizin birçok bölgelerinde eski kilise yıkıntıları restore edilme çabasına düşülmüştür. Böylece restore edilen kilise ve mabetlerin bulunduğu bölgelere sahip çıkma niyetiyle bu hıristiyanlığa ait eserleri bulmayı, korumayı ve kazılarla ortaya çıkarmayı körüklemektedirler. Ürgüb'teki eserler, Trabzon'da camiye tahvil edilen kilisenin tekrar eski haline döndürülmesi, Antalya'daki eski hıristiyan mabetleri, Selçuk'ta Meryem Ana kilisesi, Sen Jan kilisesi ve Efes ile Bergama'daki Bizans kalıntısı eserleri turist çekme gayesiyle koruma gayretlerini hep Bizanscılık-Hıristiyanlık idealine matuf faaliyet ve hareketler olarak vasıflandırmak icabeder.

Bu Anadolu'ya sahip çıkma politikasının dışında, Hıristiyanlık hakkındaki kanaatleri kafalardan silme ve tek kurtuluş yolunun Mesih İsa'nın yolu olduğunu yerleştirme gayretleri kesif bir hal almış bulunmaktadır. Bu münasebetle Anadolu'nun muhtelif bölgelerinde ta köylere kadar giden misyoner hıristiyan turistler broşür, gazete ve mecmuaları bedava dağıtarak propaganda yaptıkları tesbit edilmiştir. Dağıtılan propaganda neşriyatından elimize geçen nüshalarından birinde «Mutluluğa giden yolu mu arıyorsunuz? İsa sorumuza cevap veriyor: «Yol ben'im; Hakikat ben'im; Hayat ben'im; Hiçbir kimse Göklerdeki Babamıza Benim vasıtam olmadan gidemez.» diyerek hayali Peygamberleri Mesih İsa'ya Allah'ın yeryüzündeki kurtuluş meleği olarak gördüklerini ilân etmektedirler.

Bir diğerinde de İncil'in değiştirilmediğini ispata çalışmaktadırlar. [«İncil değiştirilmiştir» fikri batı dünyasında dinsizler ve Hıristiyanlığın tenkitçileri tarafından az çok kabul edilmiş bulunmaktadır. Fakat bugün, batı dünyasında tahsil görmüş bir kimsenin bu çürük fikre baş vurduğu çok az rastlanan bir şeydir.] demek suretiyle de kendi kafalarınca müdafaaya geçtiklerini zannetmektedirler.

Yine bu broşürlerin bir diğerinde de «İncil de hakikaten İsa'ya Allah'ın oğlu demektedir. İsa, kendisi de birçok defalar kendisine Allah'ın oğlu demiştir.» görüşüyle hem Hz. İsa adına ve hem de hak olan asıl İncil adına yalan söylemektedir. Ve Allah'ın peygamberine iftira etmektedirler. Sözde Hz. İsa'nın insanlık için öldüğünü onun ölümüyle de ona inananların günahının affedileceği ileri sürülmektedir.

Hz. İsa'nın dirildiği gün olarak kabul ettikleri Pazar gününün bütün dünyaca tatil gün olmasından duydukları memnuniyeti yine bu broşürlerin birinde sırıtarak ifşa etmektedirler.

Çocuklara hitap eden bir başka kitapçıkda da gerçek kurtuluş yolunun Kitab-ı Mukaddes ve Mesih İsa'nın yolu olduğu telkin edilmektedir.

Bu broşürlerden başka meşhur, ma'ruf ve mahut Türk düşmanı Yakovas'ı Fener Patriği

MİSYONER NEŞRİYATI — «American Board» ve «Kitab-ı Mukaddes Şirketi» nin neşrettiği ve gayet ucuz fiyatla sattığı veya bedava dağıttığı kitaplardan birkaçı.

yapma emrivakisi ile, Papa'nın geçen yılki memleketimizi hıristiyanlık adına ziyareti sırasında Selçuk'taki Meryem Ana'yı mukaddes yer ve hac merkezi olarak ilân etmesi, Hıristiyanlığın Anadolu'daki istikbâlini hazırlamak için gösterilen gayretlerden başka bir şey değildir.

Ayasofya'da kilit asılı dururken, Selçuk'un tarihî, sanat değeri ve manevî kıymeti çok önemli olan İsa Bey Camii yıkıma terkedilmişken Hıristiyanların rahatça ellerini kollarını sallaya sallaya faaliyet göstermeleri en azından İslâm'a, daha sonra da memleketimize ihanet olur.

Bütün bunları gözönüne alarak şairin dediği gibi :

«Sahipsiz bir memleketin batması haktır.
Sen sahip olursan bu vatan batmayacaktır.»

demek her Müslüman-Türk'ün öz vazifesi olmalıdır. Ve bunu hayat olarak yaşamakta yine Müslüman-Türk'ün tek gayesi, tek hedefi olmalıdır.

Duyuşlar

Şule Yüksel ŞENLER

Yeşil Sarıklılar

MUKADDESATÇI Türk halkının Konya'da solcu anarşistleri büyük bir hezimete uğratışının hemen arkasından, satılık kızıl kalemler, bozguna uğramanın psikolojik bir neticesi olarak hırs ve hiddetten köpüre köpüre olanca hınçlarını kızıl varakpârelerine döküştürmeye başladılar.

O günden bu güne neler yazmadılar ki...

En ziyade üzerinde durdukları ve etrafında en ziyade gürültü kopardıkları mesele ise, Konya'daki **«Yeşil sarıklılar»** dır...

Efendim, iddialarına göre Konya'daki milli şahlanış hareketinin başında bir takım yeşil sarıklılar varmış. Ve Konya hâdiselerinin cereyan ettiği anlarda bu yeşil sarıklılar, etrafa emirler dağıtıyor, talimatlar veriyorlarmış. Aynı yeşil sarıklılar, **«Din elden gidiyor!»** âvazeleriyle arkalarındaki gerici (!) zümreyi **«— Şu tarafa, bu tarafa!»** diyerek oradan oraya sürüklüyorlar ve solculara ait müesseselerle kulüpleri yaktırıp, yıktırıp, tahrip ettiriyorlarmış. Hâsılı, anlıyacağınız her şey, ama her şey, hep o yeşil sarığın altından çıkmış...

Bu iddialar, yeşil sarık ve yeşil sarıklılar hakkında bu güne kadar koparılan kıyametler, sütun sütun donatılan destanlar, bana Kore'de cereyan etmiş bir hâdiseyi hatırlattı. Hâdise şöyledir :

Soğuk, karlı bir gün...

Kahraman ordumuzun bir bölük askeri, geniş bir yaylâ üzerine kurdukları çadırlar içinde büzüşerek uyumaktalar... Çadırların etrafında nöbetçiler, kulakları tetikte, ellerini hohlaya hohlaya dolaşıp duruyorlar.

Gecenin sabaha yakın saatlerinde, çadırlardan birinin kapısı açılıyor. Ve dışarıya yağız benizli bir Türk eri çıkıyor. Bembeyaz karların üzerinde gıcırdıyan ayakları ile kollarını sıvıya sıvıya yaylânın hemen altındaki dereye doğru ilerliyor.

Nöbetçilerden hiç biri, ona **«kimsin, nereye gidiyorsun?»** diye seslenmemekte. Zira, bu yağız Türk erinin, her zaman için bölükte en erken sabah namazına kalkan kimse olduğunu biliyor ve onu samimâne takdir ediyorlar.

Soğuk ve ayaz o derece şiddetli ki bu gece Kore'de, yağız benizli yiğit er, derenin başına geldiği zaman hayretle derenin baştan başa kalın bir buz tabakasıyle kaplanmış olduğunu görüyor. Ama yağız benizlinin içindeki iman ateşi, o kalın buzları bir anda eritmeye kadir olacak kadar kuvvetli...

Nitekim, irice bir taş parçası, derenin buzlarını param parça ediyor. Ve imanlı Mehmetçiğin sıvanan kolları ile birlikte, üstünde gür bıyıkların titreştiği dudakları da aynı anda harekete geçiyor: **«Eşhedü enlâ ilâhe illallah, ve eşhedü enne Muhammeden Resûlullah.»**

Buzlu sular önce ellerini, sonra sırasıyle ağzını, burnunu, yüzünü, kollarını, saç, kulak ve boynunu ve nihayet ayaklarını yıkıyor, paklatıyor...

Büyük bir iç huzuru ile çadırına dönmek üzere ayağa kalktığı an, o ne?.. Karşısında baştan aşağı silâhlı büyük bir düşman ordusu durmuyor mu?.. Mehtabın aydınlığında silâhları pırıl pırıl parıldıyan bu ordu, nerden ve nasıl buraya kadar gelebilmiş, sessizce nasıl çadırlarının tâ yanıbaşına kadar sokulabilmişti? Lâkin bunları düşünecek zaman değildi.. Olan olmuştu bir kere.. Üstelik gördüğü de bir rüya değildi...

Fakat, asil ve imanlı Mehmetçik, son nefesinde dahi düşmana karşı izzetini muhafaza etmek şiarıyla aralarında on metre dahi bulunmayan düşman ordusunun karşısında, ayakta dimdik, bir kale gibi durdu. Bu haliyle âdeta koca orduya meydan okuyordu...

Ne var ki, bu vaziyet ancak bir-iki dakika kadar sürmüştü. Bu bir-iki dakikanın sonunda ancak inanılmayacak bir durum hâsıl oldu. Düşman ordusu, başlarında kumandanları olduğu halde bir anda bütün silâhlarını yere atmış ve hayretten iri iri açılmış gözleriyle olanları seyreden Mehmetçiğin karşısında ellerini havaya kaldırmış, teslim vaziyetine geçmişti. Evet, inanılacak bir şey değildi ama, bu da olmuştu işte...

Mehmetçik, bir müddet inanamıyan gözlerle, karşısında teslim vaziyetini alan ve kendisine dehşet ve korku ile bakan orduya baktı, baktı... Sonra etrafına, arkasına bakındı... Hiç kimse yoktu.. Hayret etmekten kendini alamıyordu bir türlü... Nihayet, toparlanarak, karların içinden bulduğu uzunca bir çubukla düşman ordusunun üzerine doğru yürüdü :

— Arşşş!... Bu tarafa... Bu tarafa... Sağdan... Yürü!...

Düşman ordusu, Mehmetçiğin söylediklerinden birşey anlamamakla beraber, büyük bir teslimiyet içinde arkasını dönmüş ve bu yağız benizli imanlı Türk erinin önüne katılarak, yola koyulmuştu.

Nöbetçiler, daha uzaktan, gecenin sessizliğinde onun **«Arşş!»** diye gürleyen sesini işitmişlerdi. Mehmetçiğin koskoca bir orduyu, tek başına elinde bir çubukla koyun sürüsü misali önüne katarak bölüğe yaklaştığını gören nöbetçiler, bir anda bölüğü ayağa kaldırdılar. Başta bölük komutanı, kimse bu insanın nutkunu tutacak manzaraya inanamıyordu.

Nihayet, ilk şaşkınlık ânından sonra derhal esirlerin silâhları toplandı, elleri bağlandı...

Bölük komutanı, yağız benizli eri çadırına çağırttı ve bu işin nasıl olduğunu sordu. Mehmetçik :

— Bilmiyorum Komutanım! Dareden abdest aldım.. Kalkınca, bu düşman birliğiyle karşılaştım.. Fakat onlar, beni görünce birden gözleri faltaşı gibi açıldı, silâhlarını atıp, önümde teslim oldular. Bütün bildiğim bu, sayın Komutanım!» cevabını verdi.

Bu işe bir türlü manâ veremiyen bölük komutanı, bu defa çadırına düşman ordusunun esir kumandanını çağırtır. Ve tercüman vasıtasıyle ona nasıl olup da koskoca ordunun bir tek Türk eri karşısında esir düştüğünü sorarak, izahat ister. Düşman kumandanı hayretle :

— Bir tek Türk eri mi dediniz? Hayır... Hayır imkânsız... Yanlışınız var... Bakın anlatayım.

Der ve ilâve eder :

— Kumandamdaki ordu ile birlikte, Türk bölüğünü muhasara etmek üzere sessizce bölüğünüze doğru ilerliyorduk. Buz tutmuş derenin yanına geldiğimizde, bir Türk erinin dereden elini yüzünü yıkadığını gördük. Tam ileri atılıp, bağırmasına fırsat vermeden yakalamak üzere iken, o doğruldu. Fakat doğrulmasıyle birlikte, arkasında yeşil yeşil sarıklı muazzam bir ordu belirdi. Her yanları son sistem silâhlarla kuşanmış ve silâhlarını üzerimize doğru çevirmişlerdi. Bizimkinden çok büyük olan bu yeşil sarıklı ordu karşısında mecburen silâhlarımızı attık ve teslim olduk...» Asil Türk komutanı başka bir şey sormak istemez... Gözleri yaşlı yaşlıdır... Sadece tekrar yağız benizli imanlı Mehmetçiği çağırtır ve ağlıyarak onu kucaklayıp, alnından öper...

⁂

Millî şahlanışın sembolik bir örneği olan Konya hâdiseleri sırasında, etrafta sağa sola emirler yağdıran **«Yeşil sarıklı»** kimseler dolaştığı iddiasındaki imansız solcuların kulakları çınlasın...

Bizlerde bu iman kuvveti oldukça, materyalist, dinsiz, maneviyatsız, ödlek kâfirler, bu gidişle ortalıkta gezinen daha pek çok mevhum yeşil sarıklı görecekler şüphesiz... Ve her seferinde de kırmızı görmüş boğa misali kudurup, saldırmak isteyecekler, fakat bu saldırılar ancak bu gün olduğu gibi, kendi kendilerini bombalamaktan başka bir işe yaramıyacaktır.

Maddî ve manevî silâhlarıyle kahir ekseriyeti teşkil eden imanlı müslümanlar kitlesi, anarşist solcuların cümlesini bir anda tahta kurusu gibi ezecek kudrettedir.

Esasen solcuları telâş ve dehşet içinde bırakan da, işte bu büyük manevî kuvvettir. Kore'deki hâdiseyi hatırlayınca hayatımda ilk defa, (başta **«taşlamacı sosyalist»**, yeşil sarıklılardan bahseden) bütün solculara hak verdim.

Evet... Evet... Konya hâdiselerinde ortada **«yeşil sarıklılar»** dolaşıyordu... Ve Türkiye'nin her tarafı **«yeşil sarıklılar»** la kaplıydı...

Yani solcular, ilk defa doğru söylüyorlardı. Hakikaten rüyalarını kaçıran bir **«Yeşil Ordu»** vardı Türkiyede...

Allah'sız **«Kızıl Ordu»** ya karşılık, maddî, manevi, silâhlarla mücehhez bir **«Yeşil Ordu!»**

«BUGÜN»den

Bütün İhtiyat Tedbirlerini Alın..

M. Said ÇEKMEGİL

BU yazımızın başlığı, açık açık hak Melik olan sahibimizin emridir. Biz müslümanlar asırlar var ki bu büyük emirden çoğunlukla gafil yaşarız. Bu gün de bu emrin ışığında hareket edebildiğimizi sanmıyorum.

Nice insanlar görürüz, nice tanıdıklarımız var ki Allah yolunda çırpınır durur. Fakat Nisa sûresinin 102, 103, 104. beyyinelerinden habersizmiş gibi yaşarlar. Büyük büyük işlere girişirken, büyük büyük etiketler edinmiş zatlar aklımıza gelir; Etiketleri vardır, mevkileri yüce bilinir, hatta bazan ona kuvvetli müslüman da denir..

Kuvvetli müslümansa bu adam niçin salâta devam etmez? diyecek olsanız, «O mu, o çok meşgul, çok çalışır..» gibi müdafaalarla bir çok meccani avukatla karşılaşırsınız.

Bir gün, seçilene kadar salâta devam eden bir milletvekiline, niçin namazı terkettiğini sormuştuk. Cevap olarak, çok çalıştığını, zaman bulamayan bir mebus olduğunu söylüyordu. Başka bir gün de falanca profesörün sağlam karakterli bir müslüman olduğu iddia edilmişti. Namaz kılıp kılmadığı sorulunca da «Namaz kılanlar sanki ne yapıyor?» diye klişe bir cevap verilmişti..

Sanki namaz insanı pasifleştiren, miskinleştiren bir amelmiş gibi.. Gerçekten de düşünemeyenler için, bugün bihakkın salâta devam edemeyen namaz tiryakilerinin manzarası bu.. Ancak aydın kişilerin hakikata değil de mukallide göre konuşmaları kendilerini de tenkit ettiklerinin seviyesine düşürmez mi?

İnsan bir işin doğruluğuna inanıyorsa, o işi iyi yapamayanlar gibi değil, güzel eda edenler gibi yerine getirmeye çalışır. Salat bir mümin için hangi şartlarda olursa olsun bırakılmayacak bir vazifedir. Meğer ki bütün imkânları kaybetmiş olsun.

Müslüman Resulullahın «... bir dengini bulamıyorum» (1) dediği en büyük ve en efdal ibadet olan CİHAD zamanlarında, yani Allah için ölüm kalım anında dahi namazın bırakılmayacağına ve bütün tedbirlerin başında olduğuna dair delillerimiz olarak aşağıdaki âyet meâlini kâfi görüyoruz: «Sen de içlerinde bulunup da kendilerine namaz kıldırdığın vakit onlardan bir kısmı seninle birlikte dursun, silâhlarını (yanlarına) alsınlar. Bu suretle secde ettikleri zaman da arka tarafınızda bulun(up düşmana karşı dur)sunlar. (Bundan sonra) henüz namazını kılmamış olan diğer kısmı gelip seninle beraber namazlarını kılsınlar ve onlar da ihtiyat tedbirlerini ve silâhlarını alsınlar. O, küfredenler arzu eder ki siz silâhlarınızdan ve eşyanızdan gafil olasınız da üstünüze derhal bir baskın yapsınlar. Eğer size yağmurdan bir eziyyet olursa, yahut hasta bulunursanız silâhlarınızı koymanızda üzerinize vebal yoktur. (Fakat yine) bütün ihtiyat **TEDBİRLERİNİ ALIN...»** (2)

O halde müminler için bütün tedbirlerin birinci şartı namazla eda edilen Cihaddır. Bu tedbirden sonradır ki diğer tedbirlerin Allah nazarında bir değeri olur. Muhterem okuyucularımıza bu düşüncelerimizle bir hakikatı hatırlatmak istedik. Selâm Hakkı kabül etmek isteyenlere olsun.

---

(1) *Buhâri'den nakleden Riyazussalihin, Cilt: 2, Sh: 404.*

(2) *Nisa sûresi: 102; H. B. Çantay, Cilt: I, Sh: 140 ve devamı meallere bak.*

Ecdat ve Sen

Muammer HOŞGÖR

Elleri böğründe, ölü görünüşlü, sözde insan olan şuursuz varlık: Bir eş bakalım altındaki toprağı ne göreceksin? Eş de bu toprağın altında binlerce kefensiz yatanı gör. Eş te sana beddua eden şühedayı gör, nasıl soysuzlaştığını kulağınla duy.

Dermansız diziyle Mehmed'ine cephane götürürken, KUR'AN'A, İMAN'A, VATAN'A hizmete koşarken şehit oğlunun yanına şehit olan dedenin beyaz sakalını gör!

Altındaki toprağı eş de aslan Mehmet'i düşmanla boğuşurken, küçük Mehmet'i sırtında, kucağında top mermisi cepheye yardıma koşarken düşman mermisiyle can veren anaların beyaz saçını gör!

Eş ki, namusu uğruna, şerefi uğruna düşman süngüsü altında can veren elleri kınalı gelinlerin, bacıların sırma saçını gör!

Evet: Eş de bir haftalık karısını bırakarak vatan için, DİN için, İMAN için, IRZ ve NAMUS için, KUR'AN için, ALLAH, PEYGAMBER için vatan imdadına koşan «Ölürsem şehit, kalırsam gazi» diyerek düşmana saldıran koç yiğitlerin sana dargınlığını, sana kırgınlığını, sana nasıl kahrettiğini gör!

Kulağını aç da «Ey oğul!. Bizim davamız İslâm davasıdır, bizim gayemiz Kur'an'a hizmettir, senin de budur, Kur'an'a, İslâm'a sarılmak, IRZ ve NAMUSUNA sahip olmaktır.» diyerek can veren atanın vasiyetini duy!

Evet: Paslanmış kulağını aç da «Zilletle yaşamaktansa, izzetle ölmek daha iyidir.» diyerek ölümü şerefsizliğe tercih eden ecdadının izzet ve şerefine nasıl bağlı olduğunu gör!

Şuursuz kardeşim! Senin atan, senin baban, senin bacın, senin ecdadın namus ve şerefi için yaşamış, şerefi için ölmüştü. Senin deden gülmüşse insanca gülmüş, senin bacın eğlenmişse İslâmca eğlenmişti.

Senin atan harbe giderken bayram yaparak, dönüşünde zaferin neş'esiyle vatanına hizmetin ırz ve namusuna bekçilik etmenin hazzı içinde dönerdi.

Senin ecdadın oğlunu ve kızını namuslu ellerde, namusluca, namusu için icabında severek ölüme gidecek şekilde yetiştirirdi.

Evet kardeşim: Senin atan böyleydi. Aslında sen de böylesin, o iman sende mevcut, damarlarındaki kan o kandır. Fakat seni başka eller böyle yaptı. Seni senden olmayan bir takım soysuzlar bu hale koydu. Seni medenileştiriyoruz diyerek alçaklaştırdılar. Bu namus kasapları senin namusunu boğazladılar. Bunu yapabilmek için de her imkânı elde ettiler. Bir ilim ve irfan, ahlâk ve fazilet yeri olan okullarına el attılar. Tazecik yavruları edep ve ahlâk yoksunu, çeşitli eğlence ve bayram adı altında şehvet panayırının esirleri haline getirdiler.

Abdullah Efendi

(Paşmakçı zade)

(1680-1732)

Veli ERTAN

Abdullah Efendi, I. Sultan Mahmut (1730-1745) devrinin Şeyhülislâmlarındandır. 1680 tarihinde doğmuştur. Şeyhülislâm Paşmakcı zade Ali Efendinin oğludur. Tahsilini babasından görmüştür. 1710 tarihinde Mora-Yenişehir kadısı, 1712 de Mısır ve 1715 te de İstanbul kadısı olmuştur. 1718 de Nakibu'l-Eşref ünvanını almış, 1720 de de Damat İbrahim Paşanın Veziriazamlığı zamanında Anadolu Kazaskerliği içinde de Rumeli kazaskeri olmuştur.

1730 da vukubulan Patrona Halil isyanında bir aralık vazifesinden af edilmişti. O tarihte Şeyhülislâm bulunan Yenişehirli Abdullah Efendinin meşihat makamından çekilmesi üzerine yerine Mırza zade Şeyh Mehmed Efendi Şeyhülislâm olmuştu. Fakat bir müddet sonra istifa etmesi üzerine I. Mahmud zamanında 17 Mayıs 1731 tarihinde meşihat makamını ikraz eden Paşmakcı zade vazifesini hakkıyle yapmıya başlamıştı. Yalnız kibir ve gururlu olmasından mütevellid bu huyundan dolayı Padişah'ın tevecchühüne mazhar olmadığı gibi Veziri Azam Topal Osman Paşa'nın da işlerine karışmaya başlamıştı. Bu halinden dolayı 9 Şubat 1732 tarihinde azledilmiş, isteği üzerine hacce gitmesine müsaade edilmişti.

Paşmakcı zade hacc farizasını eda ettikten sonra dönüşünde Şamda üç ay kadar kalmış, oradan Konya'ya gelmiş ve Konya'da ikamet için izin verilmişti.

1732 tarihinde Konya'da zehirlenerek vefat etmiştir. Cennet olsun seyyit Abdullah Efendi meskeni, vefatına tarih düşürülmüştür.

Kabri Mevlâna türbesine bitişik bahçededir. Mezar taşında yazılı kitabesi Hazret-i Mevlâna müzesinde mahfuzdur.

Fetva müddeti I. Mahmud zamanında on aydır.

.....

Ey duygusuz baba! Gündelik işler peşinde dolaşıp durdun. Başını çevirip etrafına bakmadın. Genç nesil iffet ve namus yoksunu yapıldı, sen hâlâ uyanmadın!

Kızını mektebe gönderirken: «Kızım! Namusunla git, gel. Namus senin en kıymetli hazinendir. Öğretmenin de olsa ondan kendini koru, ALLAH'ın emrettiğinden başkasını yapma. Namus senin başının tacıdır.» demedin. Kızın da vazifesini yaptı (!). Kaldırımlarda şehvet tahrikiyle gün geçirdi.

Oğluna: «Ey oğul! Vatan senden hizmet bekliyor, senin vazifen ecdadına lâyık olmaktır. Din ve imanından hiç bir şey kaybetmeden tahsil yap. Şerefsiz evlât babası olmak istemiyorum.» demedin. Oğlun da bunu ganimet bildi. Kahvehanelerde, sinemalarda, kaldırımlarda insana benzemiyen kılık ve kıyafetlerle kızların peşinde yamyamlaştı. Nihayet kendi servetine, kendi ırzına, kendi namusuna kastedecek bir cani yetiştirdin.

Duygusuz baba: Üzülerek, vicdanımız titreyerek, paslanmış kulağınıza haykırarak söylüyoruz: Evlâdına sahip ol! Kendi elinle felâketine göz yumarak helâk etme. Yarın senden davacı olacak. O zamanı düşün, nefsini evlât ve ıyalini yakıtı taşlar ve insanlar olan ateşten korumak mecburiyetinde olduğunu unutma.

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Ey iman edenler, Allah'tan korkun, O'na yaklaşmaya vesile arayın ve onun yolunda savaşın, tâ ki muradınıza eresiniz.

Ey iman edenler, mü'minleri bırakıp da kâfirleri dost edinmeyin.

Kur'ân-ı Kerîm

⁂

Mü'minden başkası ile düşüp kalkma, yemeğini de ancak mütteki olanlar yesin.

Hz. Muhammed

⁂

Nefsini günahlardan, fenalıklardan, kötü ahlâktan korumayan kimseye ilmi hiçbir fayda vermez.

İmam-ı Şafiî

⁂

Bilerek yapılan az iş, bilmiyerek yapılan çok işten daha çok iyidir.

Hz. Osman

⁂

Adil asla ölmez, daima yaşar. Parasını hayır işlerinde kullanmayan zengin ise son nefesini verdiği gün ölmüştür, onu hiç kimse düşünmez ve hatırlamaz.

Sadi Şirazî

⁂

Dinden almıştı deden, dağ deviren hamlesini,
Süzüyor şimdi de, Cennetlerin ufkunda seni.

Ali Ulvî Kurucu

⁂

İnsanlar babalarından ziyade kendi zamanlarına benzerler. İnsanoğlu zamanının adamıdır.

Hz. Ali

⁂

Bizim en büyük şöhretimiz Müslümanlığımızdır. Şahsımız içinse sadelik kâfidir.

Hz. Ömer

BATIDAN

Romalılardan sonra kendine ait bir kanun sistemini işleyebilen biricik insanlar Müslümanlardır.

Von Kremer

⁂

Pişmanlıklarımız, yaptığımız bir fenalığa karşı eseften ziyade, başımıza bir dert gelebileceğini düşünmek endişesindendir.

La Rouchefcauld

⁂

Bir eş bazan emniyetle dayanabilecek bir kaya gibidir. Çok kere de insanın ayakkabısının içine giren küçük bir çakıl taşına benzer.

Helen Rouland

⁂

Şayet siz, başkasına ait bir şeye göz koyuyor, haset ediyorsanız, unutmayınız ki elinizdeki olanları kaybediyorsunuz demektir.

Epiktetos

⁂

Zorluklardan korkup kaçan mutlaka eninde sonunda onun içine düşer.

Gasson

⁂

Adaletle idare hükümetin en emin desteğidir.

George Washington

⁂

İnsanlar bir kerre aldatılınca, hakikatten bile şüphelenirler.

Hitopadesa

⁂

İlk olarak Müslümanlar fikir ve hürriyetce dinde istikâmetin nasıl ittifak ettiğini âleme bildirmişlerdir.

Güstav Lebon

HUTBE

İSLÂMÎ ŞUUR

Mevlûd KARAASLAN

Müslümanlar!

Her karış toprağı, dinleri, ırz ve namusları uğrunda can veren atalarımızın mubarek şehit kanları ile sulanan şu aziz vatanımızın her köşesinde onbinlerce Müslümanın bir arada namaz kılması ve kopmıyan bir birlik, sarsılmıyan bir iman, fesada uğramayan bir kardeşlik ve birlik içerisinde rablarına iltica etmeleri seneler-den beri bu necip milletin şuurlu ve haşmetli İslâm cemaatlarına olan susuzluğunu gidermiştir. Aynı zamanda bu muhteşem cemaat din ve namusları için can veren şehit atalarımızın az da olsa ruhlarını şad etmiştir.

Yine rabbımıza binlerce şükürler olsun ki, şehitler diyarı olan memleketimizi Moskof uşaklarına satmak istiyen vatan hâini Allahsız komünistlerin ve solcuların azıttığı, milletimize, dinimize ve cemaatlarımıza karşı hayasızca küfretmeye başladıkları şu günlerde bizleri birlik ve beraberlik haline getirmiştir.

Eğer memleketimizin kâfir çizmeleri altında çiğnenmesini, Şahadetleri dinin temeli olan Ezanların susturulmasını, uğrunda can ve mallarımızı severek feda edebileceğimiz ırz ve namuslarımızın, evlât ve ıyalimizin perişan olmasını istemiyorsak: biz samimi müslümanlar olarak çok uyanık omlamız gerekmektedir.

Evet Aziz Müslümanlar,

Allah yolunda can verip, ona lâyık kul olmaya can atan müslümanların her zaman her yerde çok uyanık, birbirlerine çok bağlı ve böylece de çok güçlü olmaları lâzımdır. Bu uyanıklık İslâmın ruhuna uymayan her batıla karşı boykot etmek şeklinde olmalı, Hakka ittiba, batıldan ictinap esasına dayanmalıdır. Allah (C.C.) neyi yasak etmişse onu kayıtsız ve şartsız terk! Neyi emir buyurmuşsa onu da kat'i surette ifâ yolunda fedakâr, feragatli ve azimli olmalıyız.

Ne yazık ki bugün toplu olarak arada sırada namazların kılınmasına ve hiç olmazsa haftada bir defa Cuma günleri Camilerde toplanabilmemize rağmen müslümanların ekseriyyetinde yeteri kadar fedakârlıktan ve samimiyetten eser görülemiyor. Çünkü bizler nekadar ibadet edersek edelim hakiki İslâm şuuruna bir türlü eremiyoruz. Bunun sebebini de seher vaktinde sıcak yatağımızda ezanların seslerini duyduğumuz halde yorganlarımızı biraz daha kafamıza çekip üzerimize farz olan namaza karşı lâkayt davranmamızla! Bununla beraber Cuma namazlarında ve toptan kılınan sabah namazlarında Camileri doldurmamız hatta caddelere taşmamız arasındaki tezatta aramalıyız. Halbuki her müslüman beş vakitte okunan ezanların kendisini Camiye ve cemaate çağırdığını düşünerek cemaata koşması gerekmez miydi?

Şunu asla unutmamak lâzımdır ki, bizim bu şuursuzca toplanmalarımız bile düşmanlarımızı kahretmektedir. Yalnız biz bu ibadetlerimizi kemmiyetten keyfiyete yükseltmek yani toplu olarak yaptığımızı fert olarak da her an yapabilme imkânına sahip olmak mecburiyetindeyiz. Eğer bugün bizler herkes Cumaya, bayrama gittiği için uydum kalabalığa kabilinden Camiye gitmek gafletine düşmüşsek artık bugünlerden sonra her okunan ezanın mutlaka bizi cemaate davet ettiğini unutmamalıyız.

İşte biz bunu yapabilirsek o zaman İslâmın memleketimizdeki zaferini bizden sonraki nesillere en kutsal bir emanet şeklinde hediye edebiliriz. Bu vatanı ve hak dini bizlere emanet eden ecdadımızın bu kutsal emanetlerine bizler maalesef lâiki ile sahip çıkamadık. Analar ve babalar olarak bugüne kadar evlâtlarımızı en az kendimiz kadar Müslüman yapmaya muvaffak olamadık. Eğer muvaffak olabilseydik, Müslüman kitle olarak bugün içine düştüğümüz batıl bataklığına hiçbir kimse bizi düşüremeyecekti.

İçimizdeki gayri müslim azınlıklar evlerinin dört duvarı arasında, Hıristiyanlar Hıristiyanlığı, Yahudiler Yahudiliği, İlerici geçinen sapıklar sapıklığı evlâtlarına rahatça ve olduğu gibi öğretmeye muvaffak olabildiler de maalesef biz Müslümanlar çocuklarımıza ve şimdiki nesillere ne doğru dürüst Kur'ân'ını, ne abdestini, ne namazını ne de iyilik yapmanın ahlâklı

(Devamı 26. sayfada)

Hakikatı arayanlara öğütler

(Baştarafı 6. sayfada)

Hz. Ebû Bekir (R.A.) şöyle buyurmuştur:

«Allah'tan O'na itaat etmekle kork, Allah'a O'nun korkusu ile itaat et. Ellerin, müslümanların kanlarından, karnın mallarından, dilin de ırz (ve namus) larından çekinsin.»

3. Zihne her gelen şeyde nefsini hesaba çek, her nefeste Allah'ı gözet.

Hz. Ömer(R.A.) şöyle buyurmuştur:

«Siz (kıyamet gününde) hesaba çekilmezden evvel (dünyada) nefsinizi hesaba çekiniz. Kendi (amelleri)niz (kıyamette) tartılmazdan evvel nefsinizi (dünyada) tartınız. Siz(e ait şeyler)den hiçbir gizli şeyin saklı kalamıyacağı (kıyamet) gün(ün)deki en büyük hesap için hazırlanınız.» (8)

4. Dinin konusunda Allah'tan kork, bütün işlerinde Allah'ı ümit et ve başına gelenlere sabret.

Hz. Ali (R.A.) şöyle buyurmuştur:

«Günahından başka hiçbir şeyden çekinme, Rabbından başka hiç kimseden korkma. Bilmeyen kimse bilmediğini öğreninceye kadar sormaktan, bilmediği şeyden sorulan kimse de «Bilmiyorum.» demekten utanmasın.»

---

(8) Tirmizi «Sünen»inde (9/282) «Kıyametin sıfatı» babında Hz. Ömer'in bu sözünü şu lâfızla ta'lîkan rivayet etmiştir: «Kendiniz (kıyamette) hesaba çekilmezden evvel nefislerinizi (dünyada) hesaba çekiniz. En büyük hesab için hazırlanınız. Kıyamet günündeki hesap, nefsini bu dünyada hesaba çekene hafif olacaktır.»

Sonra Tirmizi diyor ki: «Meymûn b. Mihrân'dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: Kul, ortağını, yiyecek ve içeceğinin nereden geldiği konusunda hesaba çektiği gibi kendi nefsini de hesaba çekmedikçe takva sahibi olamaz.»

Menâvi, «Feydu'l-kadir»de şöyle demiştir: Şeyh İbn-i Arabî dedi ki; Şeyhlerimiz konuştukları ve yaptıkları şeylerden dolayı nefislerini muhasebe yaparlar ve bunları bir deftere kaydederlerdi. Yatsıdan sonra olunca nefislerini hesaba çekerler, defterlerini hazırlarlar, kendilerinden çıkan söz ve işlere bakarlar ve bunların hepsini neyi hak ettilerse onunla karşılarlardı. Eğer istiğfarı gerektirmişse istiğfar ederler, tevbeyi gerektirmişse tevbe ederler, şükrü gerektirmişse şükrederler, sonra uyurlardı. Biz bu konuda onların yaptıklarına zihne gelenleri de ilâve ettik. Biz kendi kendimize nefislerimize söylediğimizi ve arzu olarak içimizden geçirdiğimizi de kaydeder, bunlardan dolayı da nefsimizi hesaba çekerdik. (Haşiyeler, Risaleyi neşreden Abdülfettah Ebû Gudde tarafından konulmuştur.)

Fâtiha Sûresi, mânîdarlığı ve hayattaki rolü

(Baştarafı 13. sayfada)

(El-Mü'min: 16) Böylece namaz kılan mü'min kendi kendine âhirete imanını yeniler ve onu gözönüne getirir ki, bu ise Allah'tan korkma ve onu gözetmenin, nefis ve vicdan muhasebesi yapmanın kaynağıdır. Müslüman, azıtıcı ve ifsad edici şeylerle dolu hayatını karşılarken ve onun içine dalarken âhireti hatırlamaya ne kadar muhtaçtır!

Daha sonra namaz kılan müslüman; namazın beynelmilel resmi dili olarak seçilen ve Kur'an'ın dili olan arap dilinin bildiği en kuvvetli ve te'kitli bir lisanla; Apaçık olan Arapça ifade şekillerinin en veciz ve beliği ile Allah'tan başkasına tapmıyacağını ve ancak ondan yardım istediğini ilân eder. Hayat dediğimiz de ibadet ve yardım istemekten ibarettir. Bu ikisiyle; insan insanla, zayıf kuvvetliyle, fakir zenginle, mahkûm hâkimle, abîd mabutla ilişki ve münasebet kurar. Bu ikisi başkalarından ayıplanıp yalnız Allah için oldu mu, bağlar ve prangalar, putlar kırılır, şirk ortadan kalkar, fitne zail olur ve dinin bütünü Allah için olur. Müslümanın yapacağı en büyük ilân ve girişeceği en büyük taahhüt budur. Artık müslüman söylediğini düşünmeli ve nefsini daima hesaba çekip kontrol etmelidir. Çünkü namazın dışındaki hayatta karşılaşacağı her şey onu ya tezellül ve boyun eğmeğe ya da yardım istemeye davet eder. Halbuki müslüman zikri geçen (ikisiyle) bunları inkâr etmiş ve bu menem davet yapanlara karşı isyan ilân etmiştir.

Daha sonra namaz kılan, Allah'a, doğru yola hidayet etmesi için niyazda bulunur. O hidayet ki insanın en büyük ihtiyacı ve en aziz isteğidir. Peygamberler onun için gönderilmiş, kitaplar onun için indirilmiştir. Cennet pazarı onun üzerine kaimdir. O bulunmadı mı hiç bir şeyin değeri yoktur. Bulunduğunda da hayat ve mutluluğun noksanı yoktur. Beşer fıtratı onu sevmek, aramak ve uğrunda cihat etmek üzere yaratılmıştır. Fakat hidayet boşlukta durmaz; ancak ehliyle anlaşır ve ona sahip olanlardan başkasından tecelli etmez. Onlar da, peygamberlerden, sıddiklerden, şehitler ve salihlerden Allah'ın inam ve ihsana garkettiği kimselerdir. Kur'an ve daha evvelki kitaplar, onları sevmiye, onlara intisap etmeye, onların sancağının altına girmeye ve onlara uymaya teşvik etmişlerdir: «Onlar (o peygamberler) Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. O halde sen de onların gittiği doğru yolu tutup ona uy.» (El-Enam: 90) Yukarıdaki niyazı; hidayete yüz çevirenlerden, nimeti inkâr edenlerden, heva ve heveslerine uyup kötü yolu seçenlerden uzaklaşma takibeder. Bu durumdaki insanlar inatta ileri gitmiş, ifrata kaçmış insanlardır ki Allah'ın gazabına düçar olmuşlardır. Veya dinlerini tahrif edip sapıklığa düşmüşlerdir: «Bizi doğru yola, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ilet, gazaba uğrayanlarınkine, sapıklarınkine değil (El-Fatiha: 5-6-7).

GENÇ KALEMLER

Millî İnanç

Saadeddin AKCAN

Zamanın tahribatından kurtulabilen vesikaların da teyid ettiği gibi daha tarihin tesbit edilmeye başlandığı devirlerde milletimiz zamanına göre ileri bir medeniyet seviyesine ulaşmış, medeni bir hayat sürmüş ve ahlâkının güzelliği ve seciyesinin sağlamlığı, mertliği ve hele kahramanlığı, cengaverliği ile tanınmıştır. Türklerin İslâm Dinini kabulleri Allah'ın bu tek gerçek dininin gerek yayılması gerekse düşmanlarına karşı korunması yönlerinden çok kazançlı olmuştur. Selâhattin Eyyubileriyle, Alpaslanlarıyle, Kılıçaslanlarıyle ve daha nice bahadırlarıyle Haçlı Ordularının karşısına dikilen onları geri püskürten Türkler olmuştur.

Cenabı Hak bu şerefli vazifeyi biz Türklere müyesser kıldı bu bize Allahın büyük bir lutfudur. Anadoluya sıkışmış kalmış bulunan bu şerefli, bu kahraman milletin artık dinlenmek, bir nefes almak, kendine gelmek, ilerlemek, yükselmek, refaha kavuşmak hakkı değil miydi? Fakat gel gör ki bazı şer kuvvetler ona musallat olmaktadır. Gizliden gizliye yer altı faaliyetleri ile kimisi halkımızın cehaletinden, kimisi fakirliğimizden, kimisi de manevi sahanın biraz boşluğundan faydalanarak türlü maskeler altında milletimizi parçalamaya başlamışlardır. Bunlar arasında hepsinin belâsı var ki en korkuncu en tehlikelisidir.

İşte bu en tehlikeli afet kızıl belâ komünizmdir. Bu çeşit çeşit gizli fesat unsurlarının faaliyetlerinin neticesi uzun zamandan beri memleketimiz bir buhran içerisindedir. Üçbeş kendini bilmezin para hırsıyla gözleri dönmüştür. Çevirdikleri dolaplar yaptıkları ihtikâr ve piyasa oyunları ile büyük bir halk kitlesi geçim sıkıntısı çekiyor fakir halk iş bulamıyor. İşte bu durum Komünistlerin arayıp bulamadıkları bir ortamdır. Komünizm kurdunun bulanık sisli, kör dumanlı havasıdır.

Komünizmin ekmeğine yağ sürmektir. Bunlar fırsat bulup, meydan bulup çalışıyorlar. Bunlar bir kere halkı ilerici-gerici diye ikiye ayırmışlardır. Onlara göre Komünizmi benimsemiyen Müslümanlar gerici, din ve Allahı tanımayan her türlü ahlâki kayıtlardan sıyrılmış hayvanî hayat süren bizzat Komünizm ve sempatizanları da ilericidir.

Halbuki Müslümanlar gerici olamazlar Kur'an-ı Kerim'in pek çok âyetleri insanları ilme daima ilerlemeye, yükselmeye çağırır. Kur'an-ı Kerim'e göre insan yeryüzünde Allahın halifesidir. Allah adına yer yüzünü imar edeceklerdir..

Komünistler fakirliği istismar ederler. Sermaye düşmanıdırlar, mülkiyet düşmanıdırlâr. Fakir halk tabakası arasında geniş çapta propagandaya girişerek zenginlerin onları sömürdüğü yaygarasını koparıp onlara bir çok hayaller vadederler. Onları zenginleştirip muvazene sağlayacaklarını sosyal adalet getirecekleri-ni vadederler. Peki ama demirperdeye ne lüzum vardı?

Ortada Komünizmi tatbik eden memleketler var fakat buraları demirperde ile çevrilmiştir. Ne gidilir ne gelinir. Bu rejim iyidir de, güzeldir de, refaha, huzura kavuşturmuş da, oraları cennete çevirmiş de niçin demir perdeye lüzum görüldü? Sorarım size beyler! Herkesin malûmu ki kötü olan şey gizlenir, iyi olan şey neden gizlenip demirperde altına alınacaktı. Hülâsa Komünizm fertler içinde, cemiyetler içinde, milletler içinde korkunç bir felâkettir. Ne din tanır ne mülkiyet, ne de aile tanır. Halbuki dünya hayatına renk veren insanları ölüm karşısında ümitle yaşatan, hayata bağlıyan, mesut eden dindir.

Komünizmde bu yoktur. İnsanoğlunun kafasından Allah inancını din fikrini sildiniz mi, bu sıcak aile muhitinden sıyırıp elinden malını mülkünü aldınız mı onu mahvedip perişan edersiniz. Artık onun yaşayışı bir hayvanın yaşayışından farksızdır.

İşte Komünizmin gayesi budur. Böyle insanların teşkil ettiği bir cemiyette rahatlık ve huzur olur mu? Bu kızıl belâ karşısında uyanık, daima uyanık olalım, tetikte olalım. Bunların çanlarına ot tıkayalım. Bu tedbirlerin başında dine, millî inanç ve ananelerimize sımsıkı yapışmak gelir. Komünizm ile mücadelede en iyi yol birbirimizi sevip saymak, saflarımızı sıklaştırmak ve dinimizi iyi anlamak, yeniden islâma gelmektir.

Kur'an-ı Kerim'in her âyeti, her kelimesi hayat yüklüdür. Enerji yüklüdür, hareket yüklüdür. Yegâne hidayet rehberidir. Doğru yol İslâm yoludur. Bu yol insanoğlunu kurtuluşa, refaha, huzura, saadete ve nihayet Allah'a götürür. Allah'ın selâmı hepinize ve hepimize olsun.

İSLÂM GÜNEŞİ

Elbette bir diriliş var, İslâm halklarında
Çünkü gençlik arıyor kurtuluşu Kur'an'da.
Elbette her şeb-i zulmetin bir sabahı var
Çünkü batı yaramaz, güneş doğudan doğar.
İslâm güneşi bindörtyüz sene evvel doğdu
Boğuldu zulmet, putlar bütün tarumar oldu.
Elbette değişmez İslâmın temel ahkâmı
Çünkü, Kur'an'ı Kerim'dir Allah'ın kelâmı.
Artık beşer anladı kurtuluş yolu İslâm
Kur'an'a sarılmakla bütün şey olur tamam.
İşte sana Afrika, hep oluyor Müslüman
Ebedi saadeti çünkü bahşeder Kur'an.

Kuşkulanma ey yobaz, ey satılmış devrimbaz
Durduramazsın onu, nur yüzlü alnı beyaz.
Bu topraklar onundur, derya kadar kan verdi
Çiğnetir mi zalime? Peygambere söz verdi.

İsmail ARSLAN
(İst. Ün. Ed. Fakültesi)

HABERLER ve KRİTİĞİ

KONYA HÂDİSELERİ

Solcular «Amerika ve emperyalizmi» tel'in mitingi altında Konyamızda bir sol oyunu oynamak istemişlerdi. Konya Yüksek Tahsil gençliği adına yapılacak olan mitingi isteyen sadece altı kişi, bunların da yalnız ikisi talebe diğerleri halktan kandırılmış zavallılardı. Konyalının aklına şöyle bir soru geliyordu. Emperyalizm, sömürgeciler tel'in edilecekse neden yalnız Amerika tel'in ediliyor da, en az Amerika hatta Amerika'ya kat kat sömürmeden yana rahmet okutacak Rusya ve Kızıl Çin tel'in edilmiyor? Rus ve Çin ayılarının mezalimi altında inim inim inleyen 100 milyon esir Müslüman-Türkün hakkı aranmıyor, Rusya ve Çin tel'in edilmiyordu? Dünya komünistlerinin bayrak haline getirdikleri «Amerika ve emperyalizmi» tel'in paravanası altında Rusya'ya vatan satma provalarına girişiyorlardı. Eğer maksat Türkiye'nin düşmanlarını tel'in etmek, mazlum milletlerin kanını bir ahtapot gibi saran sömürgecileri kınama ve onlara karşı direnme ise Rusya'ya ve Kızıl Çin'e öncelik tanımak gerekirdi. Türk milleti Türkün toptan iç ve dış düşmanlarına karşı açılacak bir mücadelede hazırdır; ama birine düşmanlık yaparken öbürüne kucak açma iştihalarını kursakta koymaya niyetlidir.

MİLLETİN İHTARI

Yapılacak olan mezkûr mitingten bir gün önce millet toptan mitingin yapılmaması için mesul makama müracaat eder. Fakat ilgililerin nazik durumu kavrayamamaları ve ağır aldırışları bu arada galeyana gelen halkı bazı uzun favorili «duyuru» dağıtıcılarının tahrikiyle bilinen hâdiseler olur. Komünistlerin ve solcuların her türlü iftira ve yaygaralarına rağmen halk ilk ihtarını yapmıştır. Yapılan tahribat ve hareketler lisan-ı hal ile komünist ve komünistlere yataklık yapan kimselere şunu ihtar etmiştir: Eğer sahipsiz zannettiğiniz Türkiye'de bir komünist ihtilâli yapma hevesine kapılırsanız mutlaka önce komünistler, sonra da bilerek veya bilmeyerek komünistlere göz kırpanlar imha edilip millet tarafından cezalandırılacaklardır.

İBRET ALSALAR BARİ!..

23 Temmuz Konya halk hareketinde hedef alınan yerler açıktan açığa komünist yayınları satan kitab evleri ile komünizme zemin hazırlıyan içki ve fuhuş yuvalarıdır. Gerçekten imanı tam, dinine saygılı hiç bir millet komünist olmadığı gibi komünizme yem de olmaz. Konya'da tahrip edilen yerler ise imanı zayıflatıcı, dine karşı hürmeti yok edici dolayısiyle komünistlerin işlerini kolaylaştıran müesseselerdir. Meselâ: millet barları, pavyonları, genel evleri ve randevü evlerini tahrip etmiştir. Sarhoş kafalar, komünist yayınlarla beyni sulanmış olan bunaklar, gece onikilerde randevü evlerinde buluşan sapıklar vatan ve milletin geleceğini düşünmediği gibi menfeatından başka bir şey düşünebilir mi?

Millet kendi sırtından milyonlar kesen, fakat buna rağmen kendi bindiği dalı kesen kimsenin ahmaklığı içinde mukaddes müesseselerine saldıran şehvet tellâlı, mukaddesât katili, komünizme yataklık yapan kimselere bir ihtar yapmıştır. Temenni edilir ki akıllarını başlarına alıp bir an evvel milletle yan yana olsunlar ve milletin müesseselaerine sahip çıkıp milletin arzusu hilâfına kötü işlere girişmesinler. İbret alıp evvelce içinde bulundukları fena işleri bırakırlarsa bu onlar için çok iyi bir şey olur. Yine eski hallerinde ısrar ederlerse akibetlerini millet tayin eder.

HİDAYET MESELESİ

Son günlerde Avrupalılar arasında İslâmiyete girenlerin sayısı hayli artmıştır. Kadınlı-erkekli bu yeni müslümanlar arasında bazılarının sözleri bizlere dahi rehber olacak nitelikte ve evsaftadır. İslâmiyette on asırlık bir geçmişimiz olmasına rağmen garb medeniyetinin cife tarafına olan hayranlık ve şuursuzluğumuz yüzünden İslâmiyetten çıkmak üzereyiz.

Bugün biz müslümanlar tarafından birçok dinî emirler küçümsenip bir tarafa itilirken hatta bazı İslâmî hükümlerin batı medeniyeti icabı (!) tatbiki mümkün görülmezken bizzat batı medeniyetinden gelen yeni müslümanlar tarafından bizleri İslâmî emirlerin tatbikine çağıran ifadeleri cidden manidardır. Son zamanlarda müslüman olan bir Fransız kızının tesettür hakkındaki sözleri bize çok manidar geldi doğrusu Müslüme Fransız diyor ki :

● Müslüman olan Fransız kızının İslâmî kıyafeti. Halen Türkiye'de bir âile nezdinde misafir kalan genç hanım, ilk fırsatta Türk tâbiyetine geçmek ve İslâmiyete hizmet etmek istiyor.

Kadınlar... Ey, kalpleri, hepsinin sahip olduğu «İslâm Ateşi» nin ortaya çıkmasına imkân bırakmayan külle örtülü müslüman kadınlar! Siz, temiz sokaklarda, halılar üstünde yürüdüğünü sanan müslüman kadınlar!

İndiriniz gözlerinizi, yolunuzun çamurdan başka birşey olmadığını görürsünüz. Bütün vücudunuz, bu kendisinden kaçamadığınız, günbe gün sizi yozlaşmanın karanlığına gömen toplum tarafından kirletilmiştir.

Size en çok gerekli olan şey cesaretdir. Zaten Allah bu gerekli şeyi de bütün Müslümanlara ihsan etmiştir; o halde onu yeniden keşfediniz, küfür cephesine karşı kullanınız; göreceksiniz ki yaptığınız artık bir savaş olmaktan çıkmış sizin için bir kıvanç, haz olmuştur.

Öyleyse, ilk iş olarak herkesin gözünde o kadar çıplak vaziyete düşmüş vücudunuzu örtünüz, kadınsal hareketlerinizi ayarlayınız, yeniden saf ve temiz, Allah'ın emrettiği şekilde kadınlar olunuz.

Bugün, tamamen batılıları taklit ediyorsunuz; yaşama tarzlarında ve bilhassa kıyafetlerinde olduğu gibi. Sizin bu noktaya kadar gelmeniz bu uzaktaki hayâsız modaya karşı duyduğunuz hayranlıktan ötürü değil, eski tarzda yapılmış kıyafetin bugünkü zevk anlayışıyla, hayat şartlarıyla bağdaşmamasından ileri gelmektedir. Yapılması gereken şey basittir: Uzun, kapalı, zarif elbiseler giyinmek; zira çok iyi biliriz ki bir kadını en çok cezbeden şey zarif elbiseler ve güzelliktir.

Sokakta geçen, İslâmî örtüye bürünmüş ve fakat zarfiçe, temizce giyinmiş bir müslüman kadına bakınız, insanın içinde hemen saygı hisleri uyanıyor; gözler yaşarıyor ve onun gibi olabilmek arzusuyla çarpıyor yürekler. Bu anda «İslâm Ateşi» nizin uyandığını, küllerini silkip attığını ve bu ateşin bütün dünya tehlikelerine meydan okuyabilecek, bu sizi olmak istediğinizden gerçekleşmesine mâni olan, yâni her hâliyle tertemiz bir mü'mine kadın olma arzusunu köstekleyen toplumun bütün demir parmaklıklarını parçalayacak bir gücü size verdiğini hissedersiniz.

Batıda doğmuş, büyümüş ben size diyorum ki, orada çok mutlu olunur, ve de her tarafta yalnızca hürriyet var sanmayınız. Birkaç gün kalın orada, kadınların sahip olmadığı bir şeyi göreceksiniz, bir şey ki onlar da sahip olmayı pek çok isterlerdi: «Herkesin saygısı». Şuna inanıyorum ki yalnız müslüman kadın onu elde edecek. Zira bu İslâm vasıtasiyledir ki «kadın» güzelleşecek ve mutlu olacak.

Yukarıdaki müslüman Fransız kızının tesettür hakkındaki sözlerini açık saçık giyinmekle hür olunacağını, medenî olunacağını zanneden Türk kadın ve erkeklerine ithaf ederiz. İnsanlık, hürriyet ve insanca yaşama İslâmî emirlerin tatbikiyle ve İslâmla mümkündür? Bütün pürüzlü meselelerin halli için hakiki müslüman olmak kâfidir.

TÜRKİYE İSLÂMA GİDİYOR

ALMANYA'DAKİ BİR VATANDAŞIMIZIN MEKTUBU
TÜRKİYE NEREYE GİDİYOR?

İznimi geçirmek için Türkiye'ye gitmiştim. Yurdumun her yerinde gördüğüm insan manzaraları, şekil ve şemailler tüylerimi diken diken etti. «Çok gezen, çok yaşayandan daha çok bilir» diye bir darbımesel vardır. Hakikaten yurdumun bugünkü gidişatını gördüğüm yerlerle kıyas edecek olursam ve Türkiye hesabına yüreğimde hiçbir sızı duymazsam, vatandaşım ve insanım diyebilmem için yüzümün derisinin, kösele gibi olması lâzım gelir kanaatini taşımaktayım. Söylemek istediklerim sadece iktisadî çöküntü değildir. Lütfen okuyunuz! Ve elinizi vicdanınıza koyunuz.

Gericilik almış, yürümüş Türkiye'de. Türkiye, müthiş bir süratle gericiliğin kucağına itilmekte. İktidar, seçimlerde yatırım için gericilerin sırtını hababam okşamakta. Gördüklerim: Cami bahçelerinde eski yazılardan, ağaçlara asılan gerici gazetelerden geçilmiyor. İmam-Hatip fabrikaları kuruluyor. Birçok cami avlusunda ve bilhassa Aksaray Valide Camii avlusunda alenî muska yazılırken gördüm. Taksim'deki şahlanış (!) mitingine gittim. Bu, hakikaten gericiliğin şahlanışı idi. İstiklâl Marşımızı okumağa kalktılar, okuyamadılar, bilmiyorlar; yazıklar olsun! Sonra bu mitingte Atatürk'ün resmi de yoktu. Vardı derlerse vicdanlı vatandaşlarımız şahittir.

Lâiklik ayaklar altına alınıyor, din istismarcılığı yapılıyor. Etin kilosu 14 lira idi, 10 ve 12 lira yevmiye ile çalışanlar gördüm...

Buralarda yurda temelli dönenler mektup atıyorlar bizlere: «Aman, ne yapıp ne edip bizi yine oralara aldırın» diye. Neden? Ve milyonlarca işsiz var. Neden? 650.000 kişi yurt dışına gitmek için sıra bekliyor. Neden? Uyumuyoruz sultanım, uyumuyoruz.

Murat ERİKE, Kuttelgasse 28 - 394 Memmingen - ALMANYA

Yukarıdaki mektup bir gazetenin serbest kürsüsünde çıktı. Esasen bu yazı veya şikâyet cevap verilmeye ve Oku gibi İslâmî bir mecmuanın sayfalarını kirletmeye değmez. Fakat Almanya'ya giden Türk işçilerinin komünistler tarafından nasıl zehirlendiğini göstermesi ve bazı gafil işçilerin müslümanlığını, imanını paraya nasıl sattığını ve sırtlanlar gibi dine imana nasıl saldırtıldığını göstermesi bakımından alınmasına lüzum görülmüştür. Belki bu sayede ilgililer Türk işçilerinin zehirlenmesini önleyecek tedbirler alma cihetine giderler.

Esasen biz müslümanlar yukardaki ifadeleri duya duya iyice ünsiyet peyda ettik. Her millî ve islâmî uyanış ve aksiyon karşısında yerli kızılların ettikleri lâflardır bunlar. Türkiye'de gericilik almış yürümüş, İmam-Hatip fabrikaları kurulmuş. Doğru Türkiye'de geriye çekilerek bir ileri atılış ve ilerleyiş vardır. Yani maziden ve atalarından ilham alarak bir uyanış. Köksüz bir sosyalis uyanışı değil. Yeni mesafeler katedebilmek için geriye çekilerek kuvvet almak icap etmez mi? İmam-Hatip fabrikalarına gelince sayın işçiye ve kendi gibi olan satılmışlara haber veriyoruz: İmam-Hatip fabrikalarına iman potasında eritilmek ve yeniden islâmî bir şekil verilmek üzere ham madde aranıyor. Almanya'da çalışan küfür ham maddelerine öncelik tanınacak. Büyük bir manevî ücret vadediyoruz. Ham madde olarak ithal edilmek istiyorsanız, memurlarımızı gönderip aldıralım. Nasıl!..

Sayın işçinin memleketimizde gördükleri tüylerini ürpertmiş, neden? Çünkü dinî bir uyanış var. Ne yapalım o ürperti ile geldiğiniz yere kadar gidersiniz. Zira Türkiye inanan ve Allah'a gönül vermiş müslümanların memleketidir ve ebediyen Müslüman-Türkün olacaktır. Biz memleketimizi bütün fakirlik ve yoksulluğuna rağmen seviyor, bütün maddî ve manevî değerleriyle bağrımıza basıyoruz. Ve memleketimizin fakirlikten kurtulması için 10 lira 12 lira ile çalışmaya da razıyız. Ama memleketimizin maddî, manevî fakirlikten kurtarılması ve müreffeh ülkeler arasına sokulmasında kararlıyız. Siz ve sizin gibiler ürpermeyeceğiniz diyarlarda çalışır ve gününüzü gün ederseniz, bu vatan, bu vatanı her şeyiyle kabul edenlerindir. Siz sultanım, içinde doğduğunuz cemiyetin aleyhinde konuşmak ve doğduğunuz zaman kulağınıza okunan ezanın hikmetini ve dinini inkârla ayakta uyutulmuşsunuz. Türkiye nereye gidiyor diyorsunuz? Türkiye imansızlıktan imana, İslâma ve Türklüğe gidiyor sultanım.

KENDİ DİLİYLE

Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in diliyle kapak oğlanı Taşcı Çetin Altan kendi deli saçmalarına millet olarak itibar edilmeyip adam hesabına alınmayınca kudurmuş ayı misali millete şöyle saldırıyor:

Sınıf farkları yoktur. Bunu namussuz komünistler uyduruyor. Sizler hep aynı sınıftansınız. Yani helâ bekçisi ve banka sahibi kıvançta, tasada hep birsiniz. Şâyet o akşam helâya girenlerin ve helâ bekçisine bahşiş verenlerin sayısı azsa, banka sahibi tasada ve sevinçte milletle beraber olduğu için buna çok üzülür.

Ulan sahiden böyle düşünüyor musunuz?

Yâni bir banka sahibinin, bir helâ bekçisinin tasasını paylaşacağını mı sanıyorsunuz?

Fevkalâde akıllısınız ve Türkiye'nin bütün meselelerini gerçekten çok iyi anlamışsınız.

Vatanperverlik vardır Türkiye'de.

Bir helâ bekçisi az para kazanıyorsa, tasada onunla beraber olur bir banker de...

Şey... Söz aramızda bütün bu yalanları niye söylüyorsunuz halka?

Halkı kafasız bulduğunuz için değil mi? Yâni bizim halk inanır diye değil mi?

Bir banka sahibiyle bir helâ bekçisinin tasada ve kıvançta beraber olduğuna inanır değil mi halk?

Böyle bir halkı bulunca da insan niye onu uyandırsın? Lokum gibi halk. Ne okuma biliyor, ne yazma. Üstelik öteki dünyada yaşamayı daha geçerli addediyor. Bu dünyada istediği kadınla yatamadıysa, öteki dünyada sağlam bir Müslümansa, huri kızlarıyla yatacak, ne güzel...

Öldükten sonra bir güzel kadınla yatmak gerçekten güzel olmalıdır.

Biz meselenin bu tarafıyla ilgilenmiyoruz da Türkiye'nin petrollerini kim sömürüyor, diye tuttuturuyoruz.

Başbakana göre komünistçe bir ağız kullanıyoruz.

Oysa petrol hesabından bize ne, halk sömürülüyorsa bize ne, biz insanların öldükten sonra yatacağı huri kızlarını düşünmeliyiz. Rivayete göre çırılçıplak olacaklarmış ve insanın nikâhlı eyâline hiç benzemeyen şekilde bir teknik kullanacaklarmış.

Ne harikulâde.

Ölmek ne güzel şey...

Hele ölünce vatanı kolayca sattığımız için bizi cennete gönderirlerse. Olaki cennet de Amerikalıların kontrolü altındadır. Amerikalıları reddedersek, Ruslar gelir sonra... Rusların kontrol ettiği bir cennet de çekilmez yâni... Amerikalıların cenneti daha iyi.. Billûr huri kızları, sonra kevser şarabı, sonra aşk geceleri.. Tam Amerikan yardımını almışcasına bir yaşantı.

Siz Müslümanlar katiyen vatan, millet, petrol, bakır işleriyle uğraşmayın. Bu geçici dünyaya boş verin ve ahretinizi hazırlayın. Sizler ölünce kimbilir ne güzel yaşayacaksınız. Hele Amerikan protestanlarından yana çıktığınız için, hele Amerika'nın safında Rus ortodokslarına karşı çıktığınız için kimbilir ne kadar huri kızı ile beraber olacaksınız? Ne güzel şey bütün bunlar. Öldükten sonra yaşamak...

Öyle ya ulan enayiler ölsenize, sanki yaşayıp da ne oluyor?

Biz de ona kendi diliyle hitap edelim :

Ulan Enayi biz sahiden gerçek bir müslüman bankerin bir helâ bekçisiyle kıvanç ve tasada bir olacağına inanıyoruz.

Ulan sen İslâmiyetin «müslümanlar birbirinin kardeşidir. Sizin Allah yanında en şerefliniz Allah'tan en çok korkanınızdır» diyerek müslümanları hukuken eşit hale getirdiğini bilmiyor ve tarihteki tatbikatını işitmedin mi?

Ulan Rus ayıları, halk uyumuyor ve uyutulmuyor. Uyutulan, uyuyan senin gibi satılmışlardır. Halk kimin ne yaptığını, ne yapmak istediğini, kimin vatan satmaya kalktığını ve kimin Amerikan düşmanlığı altında Rusya'ya göz kırptığını gayet iyi bilmektedir.

Ulan sen İslâmiyeti yalnız âhiret dinî müslümanları, âhiret insanları mı zannediyorsun?

İslâmiyette prensip olarak «hiç ölmeyecek gibi dünya, yarın ölecek gibi âhiret için çalışmak» esastır. Eğer bugünkü müslümanlar tarafından İslâmın bazı emirleri yerine getirilmiyorsa kabahat İslâmiyette mi? Meselâ: Anayasa ve ceza kanunu komünizmi yasak etmenise rağmen açıkça komünizm propagandası yapan senin, yakandan yapışılıp hesap sorulmuyorsa suç kanunların mı, yoksa kanunları tatbik etmeyenlerin mi? Elbette yeni yeni uyanış halinde olan müslümanlar her türlü dünyevî davalarına el atıp halledeceklerdir.

Ulan Rus ayıları, senin ölüm sonrası hayata aklın ermez. Sen ki maddenin eseri olmuş hür bir kölesin. Şunu satılmış kafana iyi yerleştir ki, o âlemin ceza ve mükâfatları o âleme mahsustur. Dünya ile kıyas edilemez. Biz İslâmın bütün haberlerine inanıyor, tasdik ediyor ve kurtuluşun ancak dinle, imanla, İslâmla olacağına kaniyiz. Ve elbette ölüp Allahımızın vadettiği mükâfatlara kavuşacağız. Hem sen haysiyetli bir insan olsan dinle imanla uğraşmaz kirli çamaşırını pazara çıkaran Necip Fazıl'la hesaplaşırdın. Seni dut yemiş bülbül misüllü harp firarisi koca dinsiz seni... Eğer cesaretin varsa sağın kalem kumandanı Üstad Necip Fazıl er diledi, çık karşısına da boy ölçüş... Ölçüşemediğine göre kalemini kır, kuyruğunu apış arana kıstır ve meydanı terket...

Ulan eğer «Das kapital» deki nazariyelerle her türlü mesele hallolup sınıf farkları kalkacak, herkes eşit olacaksa, fakir fıkara kurtulacaksa, sosyalizmin cenneti olan Rusya'ya tâbi olmakla Moskof hürilerine kavuşulacaksa ne duruyorsun Rusya'ya git, demirperdeye sığın. Hem sen gerçekten fakir fıkarayı düşünüyorsan on bin lirayı bulan aylık gelirinin her ay en az yarısını fakir, fıkaraya dağıtsana... Para babası, Rus ağası...

Öyle ya ulan Rus ayıları, gitsenize cennetler vadeden Rusya'ya, gitsenize, sanki Türkiye'de yaşayıp ne yapacaksınız?

RESİMLER :

ÖN KAPAK : Nesip KOÇER

ARKA KAPAK : Celâleddin HİDÂYETOĞLU tarafından yapılmıştır.

HUTBE

(Baştarafı 20. sayfada)

ve feragatlı olmanın Allah'ın yüce emirleri arasında bulunduğunu öğretemedik.

Öğretebilse idik; Şehirlerde çoğalan mini etekli ve japone kollu hafifmeşrep kadınlar yerine İslâmî tesettürle gezen namus ve ar timsali hanımlara raslardık. Yine evlâtlarımıza hakiki dinlerini öğretebilseydik bugün meyhaneleri dolduran ve başıboş halde sokaklarda bağıran dine, imana küfreden terbiyesiz gençler aramızdan türemezdi.

Evet Aziz Müslümanlar;

Nüfusumuzun yüzde doksandokuzumuzun Müslüman olduğunu söylemek yerine bunu fiilen isbat edici bir samimiyyet gösterebilseydik elbette bundan daha hayırlı olurdu.

Fahri kâinat efendimizin şu mubarek beyanına dikkat ediniz : كلكم راع وكلكم مسؤل عن راعيته

«Hepiniz çobansınız ve hepiniz mâiyeti altında olanlardan sorumlusunuz.»

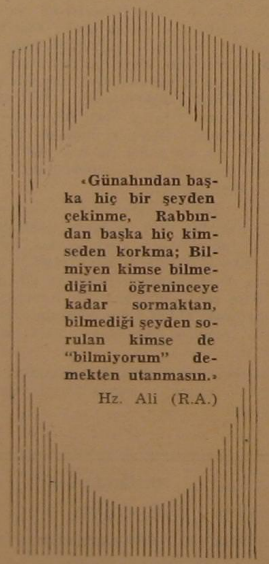

«Günahından başka hiç bir şeyden çekinme, Rabbından başka hiç kimseden korkma; Bilmiyen kimse bilmediğini öğreninceye kadar sormaktan, bilmediği şeyden sorulan kimse de "bilmiyorum" demekten utanmasın.»

Hz. Ali (R.A.)

İŞTE KOMÜNİZM BUDUR!

BİR MİLLET DAHA GİTTİ!

Mecmuamız baskıya verildiği sırada insanlık tarihinin en korkunç cinayetlerinden biri daha işleniyordu. Hürriyet, hürriyet diye bağıran, insan gibi yaşamak isteyen 14 milyonluk Çek milleti Komünist Rusya tarafından insafsızca çiğneniyor, eziliyor ve vahşi medeniyetin çocuğu olan tanklarla eziliyordu. 20 Ağustos 1968 gecesi bir millet daha Rusya tarafından yok ediliyor, Rus ayısına yem ediliyordu. Çaresizlik içinde kıvranan, imdat diye feryad eden 14 milyon kendi kaderine terkediliyordu.

Bu onların cezası mıydı neydi? Niçin Komünizmin tuzaklarına düşmüşlerdi? Neden Komünizm belâsı gelip çatmadan Komünistlere karşı mücadele etmemişlerdi? Türk Milleti ve bütün küçük milletler Çek milletine bakarak tedbirler almadığınız takdirde akıbetinizin daha fena olacağını ve Rus tankları altında ezileceğinizi unutmayın. Memleketimizde fakir, fıkara edebiyatı yapan satılmışlar Çek milletini yutan ayıyı siz de mi yemlemek istiyorsunuz? Ama merak etmeyin Türk milleti yem olacak cinsten bir millet değil...

Çek milletinin başına gelenler, bizlere Türkiye'yi NATO'dan ayırmak isteyenlerin, Amerikan düşmanlığı yapanların niyetlerini açıkça izah etmektedir. Millet olarak hür ve müstakil olarak yaşamak istiyorsak yerli Komünist, Rus hayranlarına karşı amansız bir mücadele açmalıyız.

OKU

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Nazif Karakaya - ESKİŞEHİR* — Birbirinden güzel olan mektuplarınızı zevkle okuduk. Bütün okuyucularımızın isteklerini yerine getirmek bizim vazifemizdir. İsteğiniz yerine getirilmiştir. Yalnız, birinci cildimizin tamamına dair olan isteğinizi, size gönderemediğimiz sayıların mevcudu kalmadığı için yerine getiremediğimizden müteessiriz. Sizin tenkitleriniz bizim çalışmalarımıza hız vermektedir. Hiçbir zararı olmaz. Alâkanızın devamlı olmasını arzu eder, selâmlarımızı sunarız.

Hanım bir okuyucumuz bize şu mektubu göndermişler ve bizim kendisine ne tavsiye edebileceğimizi soruyorlar. Bize gelen kısa mektubun ehemmiyetine binaen metnini aynen neşrediyoruz:

«Kocam, İslâmın emrettiği gibi örtünerek yaşamamı istiyen bir kimse. Annem ise yerine göre açık gezmemi, yerine göre ise kapanmamı istiyen bir insan, siz Müslüman kardeşlerim bana ne tavsiye edersiniz.»

S. N.A. Ne diyelim hemşire hanım. Siz her şeyden önce Müslümansınız, Müslüman bir ülkede yaşıyorsunuz. Fatihler ve Yavuzlar yetiştirmiş bir milletin evlâdısınız. Annenizin düşündüğünü kendisine söyleyecek ve kocanızın dediği gibi Müslümanca giyinecek, tam manası ile bir hanımefendi olacaksınız. İslâmda yerine göre içki içip, kumar oynamak, mini etek giymek yoktur. Annenizi kırmayınız, ikna etmeye çalışınız. Kabul etmezse; kusura bakma anne, bu fikrine uyamayacağım, dersiniz ve sizi Müslümanca yaşatmak istiyen kocanızın dediğinden ayrılmazsınız. Hürmetlerimizle.

★ *S. Hakkı Aygün- HOLLANDA* — Göndermiş olduğunuz iki abonenin kayıtları yapılmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, duanıza katılır, candan Âmin deriz. Selâmlar.

★ *S. Veli Doğru - ADAPAZARI* — Abone durumunuz ile ilgili yanlışlığı hatırlattığınız için çok teşekkür ederiz. Bütün dikkatimize ve titizliğimize rağmen bu gibi bazı yanlışlıklar olmaktadır. Yapmış olduğumuz hatadan dolayı özür diler, düzeltildiğini bildirir, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Harun Kayalar - MARDİN* — Mektubunuzdaki talepleriniz yerine getirilmiştir. Meselelerimize karşı olan alâkanızı ve hassasiyetinizi takdirle yad eder, sevgilerimizi sunarız.

★ *S. Halil Uğurcan - KAYSERİ* — Belirtmiş olduğunuz sayılar adresinize hemen postalanmıştır. Bildirmiş olduğunuz sayıdan itibaren abone kaydınız da yapılmıştır. Mektubunuzun son satırlarında mecmuamız için yapacağımız çalışma ve tahakkuku bekler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Muammer Uz - ADANA* — Sizin ve arkadaşınız Memduh Yaman beyin de aboneleri yenilenmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, devamını bekleriz.

★ *S. Hasan Çay - İZMİR* — Temmuz ayında mecmua ile ilgilenen arkadaşlarımızın imtihanı olduğu için bir ay gecikme ile çıktığını bildirir, yakın alâkanıza teşekkür ederiz. Selâmlar.

★ *S. Mehmet Mertler - İSTANBUL* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Sizin de bildirdiğiniz gibi daha evvel abonesi biten okuyucularımızın abone borç durumlarını mecmua zarfının üzerinde bildiriyor idik. Maalesef postahanece (Haberleşme telâkki edildiğinden) buna mani olunmuştur. Bunun için okuyucularımıza aboneleri biter bitmez ikaz yazmaktayız. Bu ikazı alır almaz eski durumlarını hesap ederek borçlarını göndermelerini rica ederiz.

★ *S. Avni Bekler - SARIKAMIŞ* — Mektubunuzdaki istekleriniz abone servisimiz tarafından yerine getirilmiştir. Değişmesini istediğiniz adreslerdeki değişiklikler yapıldı. İsmini bildirmiş olduğunuz, Ali Kaya da abone kaydedildi. 49, 63, 71 ve 77. sayılarımız adresinize postalandı. İyi dilek ve temennilerinize aynen mukabele eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *H. Ak - İZMİR* — Mutlaka bildirilmesini istemiş olduğunuz havaleniz alınarak hesabınıza işlenmiştir. Aboneniz 80. sayıda son bulacaktır. Abone numaranız mecmua zarfının üzerinde yazılı bulunan numaradır. Selâmlar...

★ *S. Bekir Koçak - ELÂZIĞ* — Göstermiş olduğunuz yakın alâkaya candan teşekkürü bir borç biliriz. Göndermiş olduğunuz üç yıllık abone bedeli hesabınıza işlenmiştir. Selâmlar, bağlılıklar...

★ *S. Yahya Akar - MANİSA* — İsminiz bildirmiş olduğunuz şekilde düzeltilmiştir. Diğer iki kardeşimizin abone kayıt işleri de yapılarak adreslerine mecmuaları gönderilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Habib Uğurcan - DİYARBAKIR* — İsteğiniz üzerine abone kayıt işleminiz yapılmış ve adresinize Büyük Kapı Ek kitabından üç adet gönderilmiştir. Havalenizi gönderirken havale kâğıdınızın arkasına abone numaranızı yazmayı lütfen unutmayınız. Başarılar dileriz, selâmlar...

Muhterem Okuyucularımız,

Mektup veya havale gönderdiğiniz zaman abone numaranızı lütfen bildirmeyi unutmayınız. Şöyle ki; Bazı okuyucularımız havale göndermişlerdir. Göndermiş oldukları havalede abone numaraları veya açık adresleri olmadığı için işleme konamamaktadır. Bu cümleden olarak aşağıda isimlerini bildirdiğimiz okuyucularımızın abone numaralarını bildirmelerini bir defa daha rica ediyoruz. Selâmlar...

Abone numaralarını rica ettiğimiz okuyucularımız şunlardır :

Ömer Karaca, Şeref Balık, İ. Mehmet Sobacı, Mehmet Dinçer, İbrahim Işıkovalı, Şükrü Yılmaz, Şerafeddin Şendur, Nuri (Nazilli), Nihat Özel, Hüseyin Cingöz, İbrahim Erenal, Necati Çağırıcıoğlu, Yaşar Taşel Emirgan Diş Deposu, Mehmet İstekli, Yalçın Havran, Ahmet Altın, İbrahim Çil, Mehmet Çankaya, Davut Gür, Mehmet Adilönesil, Sabri İslâm, Davut Gül, Ömer Ayyıldız, Mehmet Oğuz ve M. Ali Karatek'dir.

İslâmın İlk Emri

O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdür :
Muammer HOŞGÖR

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 12.9.1968

İslâmın İlk Emri
Oku

Geç Kaldık

Geç kaldık, Yarab, geç kaldık !...
Bu hayat işte, gök, dallar, gün,
Bizi sardı, Yarab, geç kaldık ...
Bırakıp fazlasını ömrün,
Koşup sükûna ermeğe,
Koşup sana hesab vermeğe
Geç kaldık, Yarab, geç kaldık.

Ziya Osman Saba

FİATI: 1 LİRA

İslâmın İlk Emri
Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

Bir elmayı yaratan,
Haşr'in îcadına muktedirdir.

Ekim : 1968

İçindekiler..

- Hadiseler — Düşünceler
- Bir elmayı yaratan, Hasr'ın i'cadına muktedirdir
- Hakikatı arayanlara Öğütler
  Yazan : **El-Haris el-Muhasibi**
  Terceme : **A. G.**
- Ferdin yetiştirilmesi
  Yazan : **es-Seyyid SÂBIK**
  Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**
- Anadolu'nun Türkleşmesi ve Müslümanlaşması
  Yaşar GÖKÇEK
- İslâm ve Hıristiyan Medeniyetleri
  Prof.: Osman TURAN
- İslâm Tasavvufu
  Mehmed AYDIN
- Hz. Ömer'in Adaleti
- Teyemmümde Niyyet
  Hüseyin KÜÇÜKKALAY
- İslâm ve Kadın
  Necib Fâzıl KISAKÜREK
- Bir Mesajın Düşündürdükleri
  M. Şükrü KAZAK
- Vahdet-i Vücûd
  Abdülmecid ÜNLÜKUL
- Taklidlerin Çarpışması
  Yazan : **Muhammed KUTUB**
  Terceme : **Erol AYYILDIZ**
- Güzel Sözler
  Derleyen : **H. TEKELİOĞLU**
- Ailenin Din Bilgisi
  Yazan : **İ. E.**
- Hacı Zihni
  Veli ERTAN
- Analar
  Deniz GÖKÇEK
- Bunları Biliyor musunuz?
  Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**
- Haberler ve Kritiği
- Şiirler
- Hadisler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Hz. Peygamberin «Kızıl Rüzgâr» diye haber verdiği komünizm, insanlığın başına musallat olalı, huzur, rahat diye bir şey kalmadı insanlıkta. Çünkü; o kızıl zehiri yutan insan kılıklı mahlûklar, kırmızı olan kanı dökmeyince, insanın doğuştan sahip olduğu «insan hakları» na saldırıp onları boğmayınca, sükûn ve huzurun hâkim olduğu yerlerde anarşi yaratıp herkesi tedirgin etmeyince ayrıldıkları insan camiasına karşı içlerinde çöreklenen kinlerini ve sadist olan ruhlarını tatmin edemezler.

Dünyanın birçok ülkelerinde, o ülke haklarının canlarını dişlerine takarak yaptıkları mücâdelelere rağmen, döktüğü kan ve kestiği baş üzerine saltanat kuran komünizm, yapışıp ayrılmayan bir sülük, kovulup gitmiyen bir yavuz hırsız misâli, «defol!» diye yüzüne gelen tükrüğü, o ülkeye yapıştıran bir zamk kabul edecek kadar âdi, hatta bu kelimenin hakaret davası açıp kazanacağı sözüm ona bir rejimdir. İşte böylesi bir rejime, asıl markasını gizleyip «sosyalizm» maskesini takarak özenen, hatta can atan kızılcıklar bizde de pek eksik değildir. Bunların, kendisini kaybetmiş bir sarhoş veya felce uğramış bir insan gibi, sırtlarında kırbaç bile şaklasa uyanacakları ve istikâmet doğrultusuna yönelecekleri yok.

Geçenlerde Amerikan 6. filosu bazı Akdeniz ülkelerine yaptığı ziyaret dizilerinden birini, bir NATO ülkesi olan Türkiye'ye de yaptı. Görme bizim sosyalistlerin halini. Adamcağızlar nasırlarına basılmışcasına bir kıyamettir kopardılar. Veledlerini bir zemberek gibi kurup sokaklara döktüler. Yırtınırcasına «NATO'ya Hayır!» diye bağırttılar. Türklüğün misâfirperverliğini kızıl lekeyle lekeleyip misafirleri denize dökmeye kalktılar. Ne istiyordu bu uşaklar? «Bağımsızlık mı?» «Bu ne demek?» 23 Nisanlar... 30 Ağustoslar... yoksa bir devletin mandaterliğine tapulanmamızı mı tes'id ediyorlardı? Onlar bilmiyorlar mıydı bu milli bayramların düşmanı denize döküp istiklâl ve hâkimiyetimizi ilân edişimizin mes'ud yıl dönümü oluşlarını? Pekâlâ biliyorlardı. Öyle ise ne diye bağımsızlık lâfını geveliyorlardı? Gayet basit: Türkiye NATO'dan ayrılacak, ağzını açmış Rus canavarı için hazır lokma haline gelecek, rubleyle şemiren uşakları Rus dayılarına «buyur» edecek... Örnek mi? Daha 24 Ağustosta hür ve insanca yaşama istikâmetinde adım atmaya hazırlanan Çek milleti, sabah Azrâil (A.S.) gibi karşılarına dikilen Rus tankları ile uyandılar. Minâreyi çalan kılıfını hazırlardı. Ruslar bu hususta mahâretlerini göstermede gecikmediler. »Biz dâvet üzerine geldik.» dediler. Kim davet etmişti onları? Çek Milliyetçileri mi? Hayır! Rus'un beslediği birkaç uşak ve «vatan hâini». Öğrendik mi şimdi bizim akşamcıların «bağımsızlık!» diye neden bas bas bağırdıklarını? Bütün dünyada bomba tesiri yaratan bu yüz kızartıcı şen'i olay, hürriyet kaatili kızıl rejime duyulan nefreti katmerlerken bizim sosyalistler (!) «Tertemiz sosyalizmin alnına kara leke konduğundan» dem vuruyorlardı. Yahu, tertemiz olan bu sosyalizm acaba hangi sosyalizm ola? 1956'da Macar Milliyetçilerinin kanına giren, yüz milyona yakın Türk'ü esâret pençesinde inleten şu bilinen sosyalizm (!) olmasın? Tâ kendisi... Sizi yalan söylemez (!) sosyalistler sizi Suçüstü yakalandınız. Zaten sizin «tipiniz»de olanlardan başkasının inanmadığı Rus patentli bu menem yalan ve sözün ona taktikler bilmiş oluna ki, bundan böyle geriye tepen silâh olacaktır.

Vietnam komünistlerine ağıt söyliyen bu tipler, neden Rus tankları altında ezilen Çek milliyetçileri için sarmısak sürmek suretiyle olsun ağlamadılar ve Kosigin'i muhakeme etmek üzere bilmem ne mahkemesine kadar gitmediler? Gidemezlerdi; çünkü: kendileri mahkûmdu onların. Prag'ın en büyük meydanında, Çek'lerin hissiyatını sembolize eden bir iri yaşın gözlerinden yuvarlandığı resim ve «hayatını Ruslarla işbirliği yapmaya vakfeden» hürriyet kahramanının göz pınarlarında, Rus gaddarlığının dilden göze intikal etmiş ifadesi olan iki göz yaşı, ipi Rusların elinde olmayan her insan üzerinde elbette beklenen tesiri yapmıştır ve yapması da lâzımdır. Nitekim daha geçende soğuk bir kuzey rüzgârı tesiri meydana getiren ve «Allah'ı yaratmaya» kalkan bir ses bugün hayretler arasında «Komünizmi, hepimizin nefret ettiği bir anarşi rejimi» olarak ilân etmiştir.

Şunu, iki kere ikinin dört ettiği matematik kesinlik ve emniyeti içinde cihana haykırıyoruz: «Artık Komünizma, can çekişmektedir. Hayranları bunu. Allah'a kalkan ellere ve «ALLAH» diye haykıran dillere tahammül edemiyerek mabede bulaşmalarıyle isbatlamışlardır. Bundan şüphemiz yoktur; çünkü tarih tekerrür etmektedir: Ka'be'de yükselen Allah seslerine tahammül edemiyen müşrikler, Baki'deki dolduracakları çukurları elleriyle kazmışlardı. Mü'minlerin (Hisârı) olan Camiye bomba koyup ber-hevâ etmek istiyen mürtedler de farklı bir iş yapmadılar her halde. Arayan Mevlâsını da belâsını da bulacaktır muhakkak.

(Devamı 27. sayfada)

Bir elmayı Yaratan, Haşr'ın î'cadına muktedirdir.

MANEVRA meydanında: «Silâh al, süngü tak» emriyle koca bir ordu, baştan başa dikenli bir meşeliğe benzediği gibi; her bir bayram gününde resm-i geçit için: «Formalarınızı takıp, nişanlarınızı asınız» emrine karşı, ordugâh, rengârenk çiçek açmış müzeyyen bir bahçeyi temsil ettiği gibi, yer yüzü meydanında, Sultân-ı Ezelînin nihayetsiz çeşitli taifelerinden melek, cin, ins ve hayvanlar gibi şuursuz nebâtlar taifesi dahi hayatın muhafazası cihadın da « كن فيكون » emri ile: Müdafaa için silâhlarınızı ve cihazlarınızı takınız «Emr-i İlâhiyi aldıkları vakit, zemin baştan aşağıya, bütün ondaki dikenli ağaçlar ve nebatlar süngücüklerini taktıkları zaman, aynen süngülerini takmış muhteşem bir ordugâha benziyor. Hem, baharın her bir günü, her bir haftası, nebatlardan her birinin birer bayramı hükmünde olduğu için, her bir taifesi dahi kendi sultanının o taifeye ihsan ettiği güzel hediyeleri teşhir için, ona taktığı murassa nişanları birer resm-i geçit tarşında O Sultan-ı Ezelînin nazar-ı şuhuduna arz ettiğinden ve öyle bir vaziyet gösterdiğinden, bütün nebatlar ve ağaçlar, gûya Sanat-ı Rabbaniyye murassaatını ve çiçek ve meyve denilen fıtrat-ı İlâhiyyenin nişanlarını takınız; çiçekler açınız; Emr-i Rabbaniyyeyi dinliyorlar ki, yer yüzü dahi gayet muhteşem bir bayram gününde, şâhâne resm-i geçitte, formaları ve murassa nişanları parlayan bir ordugâhı temsil ediyor. İşte şu derece hikmetli ve intizamlı teçhizat ve tezyinât elbette nihayetsiz kadîr bir sultânın, nihayet derecede hakîm bir hâkimin emriyle olduğunu kör olmayanlara gösterir.

***

Bir elmayı halkedenin; elbette dünyadaki bütün elmaları halketmeye ve koca baharı îcad etmeye muktedir olması gerekir. Baharı îcad etmeyen, bir elmayı îcad edemez. Zira o elma, o tezgâhta dokunuyor.. Bir elmayı îcad eden, bir baharı îcad edebilir. Bir elma; bir ağacın, belki bir bahçenin, belki bir kâinatın misâli musağğarıdır. Hem san'at itibariyle koca ağacın bütün tarih-i hayatını taşıyan elmanın çekirdeği itibariyle öyle bir hârika-i san'attır ki; Onu öylece îcad eden, hiçbir şeyden âciz kalmaz. Öyle de, bugünü halkeden, Kıyâmet gününü halkedebilir. Ve baharı îcad edecek, Haşrın icadına muktedir bir zat olabilir.

İslâmın İlk Emri

O K U

HAKİKATI ARAYANLARA ÖĞÜTLER (1)

— II —

Yazan : **el-Hâris el-Muhâsibî**

Terceme : **A. G.**

İYİ bil ki, imana nisbetle sabır, cesede nisbetle baş mesabesindedir. Baş kesildiği zaman ceset de gider. Şahsında ilgili seni öfkelendirecek bir söz duyduğun zaman başışla ve hoş karşıla. Çünkü böyle davranabilmek azim ve gayret isteyen büyük işlerdendir.

Hz. Ömer (R.A.) şöyle buyurmuştur :

«Kim Allah'tan korkarsa intikam almaya kalkmaz, kim Allah'tan çekinirse her arzu ettiğini yapmaz. Şayet kıyamet günü olmasaydı âlem, gördüğünüzden daha başka bir durumda olurdu.»

Himmet ve azmini daima kontrol altında tut. Başkasının ayıpları yerine kendi nefsini ıslâh etmekle meşgul ol. (Yani azim ve gayretini kendini ıslah için harca.) Zira denilmiştir ki, kendi nefsinde gizli olan bir kusuru başkalarında görmesi veya aynısını yaptığı bir şeyden dolayı başkalarına buğzetmesi yahut beraber oturup kalktığı kimseye eziyet etmesi yahut da kendisini ilgilendirmeyen konularda insanlar arasında söz söylemesi bir kimseye ayıp olarak kâfi gelir.

Tedbirini terketmek suretiyle aklını Allah için kullan (2). Kaderin cilvelerine karşı Allah'tan yardım iste. Hz. Ali (R.A.) şöyle buyurmuştur :

«Ey insan oğlu, zenginlikten dolayı sevinme, fakirlikten dolayı ümidini kesme, belâdan dolayı üzülme, bolluk sebebi ile taşkınlık yapma. Şüphesiz ki, altın ateşle, sâlih kul da belâ ile tecrübe edilir. Muhakkak ki, şehvet duyduğun şeyleri terketmedikçe muradına nail olamazsın, hoşlanmadığın şeylere sabretmedikçe de umduğuna kavuşamazsın. Üzerine düşen vazifeleri yerine getirmek için elinden geleni yap.»

Senin hakkında Allah'ın murad ettiği şeye razı ol. Hz. Abdullah b. Mes'ûd (R.A.) şöyle buyurmuştur :

«Allah'ın, senin hissene ayırdığına razı ol, insanların en zengini olursun. Allah'ın, sana haram kılmış olduğu şeylerden kaçın, insanların günahtan en çok sakınanı olursun. Allah'ın, sana yüklediği vazifeleri yerine getir, insanların en âbidi olursun. Sana en merhametli olan (Allah) ı, sana merhameti olmayan (insan) lara şikâyet etme. (Yani Allah'tan başkasına halinden şikâyet etme.) Allah'tan yardım iste, O'nun has kullarından olursun.»

Hz. Ubâde b. Sâmit (R.A.) de şöyle buyurmuştur :

«İnsanların ellerinde olan şeylerden ümidini kes (yüz çevir). Bu şekilde davranmak zenginliğin ta kendisidir. Tama'kârlıktan ve ihtiyaç peşinde koşmaktan sakın. Çünkü tama' ve ihtiyaç fakirliğin ta kendisidir. Namaz kıldığın zaman dünyaya veda edip, âhiret yoluna çıkan kimse gibi namaz kıl.»

İyi bil ki, kadere, hayrın ve şerrin Allah'tan olduğuna inanmadıkça imanın tadını asla bulamıyacaksın.

Hak ile iş yap, Allah nur ve basiretini artırır. Hakkı emredip, ondan uzaklaşan, böylece günahını yüklenip, Rabbının şiddetli buğzuna uğrayanlardan olma. Cenab-ı Hak öyle buyurmuştur :

«Yapmayacağınızı söylemeniz, en şiddetli bir buğz(u davet etmiş olmak) bakımından Allah katında büyüdü.» (3)

Hz. Rasûlüllah (A.S.) Efendimiz de şöyle buyurmuştur:

«Kim öğüt verir de kendisi öğüt kabul etmezse, (başkalarının kötülük yapmasına) mani olup da kendisi geri durmazsa ve (başkalarını) nehyedip de kendisi vazgeçmezse muhakkak ki o kimse Allah katında zarara uğrayacak, (ecirden) mahrum kalacaktır.»

Akıllı ve Allah'tan korkandan başkası ile düşüp kalkma, basîret sahibi âlimden başkası ile beraber oturma. Hz. Peygamber (A.S.) Efendimize şöyle soruldu :

«— Beraber oturduğumuz kimselerden hangisi daha hayırlıdır?

Hz. Rasûlüllah (A.S.) şöyle cevap verdi :

— Kendisini görmeniz size Allah'ı hatırlatan, konuşması ilminizi artıran ve işi size âhireti hatırlatan kimsedir.»

Hakka karşı alçak gönüllü ol ve ona boyun eğ. Allah'ı anmaya devam et, yakınlığına nail olursun. Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

«Kıyamet gününde Allah Taâlâ Hazretleri ile beraber bulunacak kimseler Allah'(ın buyruklarını)a boyun eğenler, alçak gönüllü olanlar, Allah'tan korkanlar ve Allah'ı çok zikredenlerdir.» (4)

---

(1) *Ebû Abdullah el-Hâris b. Esde el-Muhâsibî, Risalet'ül-müsterşidîn, Halep, 1964, s. 38-47.*

(2) *Yani tamamen aklının erdiği tedbirlere itimat etme. Aklın da bir hududu vardır ki, akıl ondan ötesini göremez. Sana düşen, Allah'ın emrettiği sebeplere sarılmakla beraber, aklınla aldığın tedbirler konusunda da Allah'a teslim olmak, sonra, ihsan veya mahrumiyet olarak senin için takdir ettiği şeylerin sonunda işi yine Allah'a havale etmektir. Çünkü O, sana senden daha merhametlidir. Sana fayda ve zarar veren şeyi senden daha iyi bilicidir.*

(4) *Müracaat ettiğim hadis kaynaklarında bu hadis-i şerifi bulamadım. Allah Taâlâ Hazretleri en iyi bilendir.*

Hâfız b. Receb Hanbelî «Şerhu hadisi'l-ilm» adlı eserinde (s. 17-21) şöyle demiştir :

«Hz. Rasûlüllah (A.S.) dan «Cennet bahçelerine uğradığınızda ondan istifade ediniz.» diye rivayet edilen meşhur hadis-i şerif hakkında (ashab) :

— Cennet bahçeleri nedir (Yâ Rasûlâllah)? diye sordular.

Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz :

— Zikir meclisleridir, diye cevap verdi.

Hz. Abdullah b. Mes'ûd (R.A.) bu hadis-i şerifi zikrettiği zaman :

«Muhakkak ki, ben (bu hadis-i şerifle) hikâye anlatanları(n meclislerini) değil, fıkıh meclislerini kastediyorum.» derdi.

Bu hadsi-i şerifin manası Hz. Enes (R.A.) den de aynı şekilde rivayet edilmiştir.

Atâ' el-Horasânî demiştir ki :

«Zikir meclisleri helâl ve haram meclisleridir. (Yani helâl ve haram olan şeylerin öğrenildiği meclislerdir.) Nasıl alış-veriş yapacaksın, nasıl namaz kılacaksın, nasıl oruç tutacaksın, nasıl nikâhlanıp, nasıl boşanacaksın, nasıl hac yapacaksın ve buna benzer konular gibi.»

Ebû Sevvâr el-Adevî ilim müzakere edilen bir meclisteydi. Yanlarında da bir genç vardı ve onlara şöyle dedi:

— Sübhânellâh, elhamdülillâh deyin (yani ilim müzakeresini bırakın da tesbih ve tahmid ile meşgul olun.)

Bu söz üzerine Ebû Sevvâr öfkelendi ve dedi ki :

— Yazıklar olsun sana! Sanki biz ne yapıyorduk ki?

Kur'an tefsirinin müzakere edildiği, Rasûlüllah (A.S.) Efendimizin sünnetinin rivayet edildiği ve din ilimlerinin öğretildiği meclisler de aynı şekilde zikir meclisleridir. Hatta bu meclisler tesbih, tahmid ve tekbirlerle Allah'ın anıldığı zikir meclislerinden daha faziletlidir. Çünkü bu meclislerdeki sözler farz-ı ayın veya farz-ı kifaye arasında dönüp dolaşmaktadır. Sırf zikir ise sadece nafile (bir ibadet) dir.

Bütün bunlardan demek istenilen şey, zikir meclislerinin, tesbih, tahmid, tekbir ve benzeri şeylerle Allah'ın isminin anıldığı meclislere tahsis edilemiyeceği, bilâkis Allah'ın emirlerinin, nehiylerinin, helâl ve haramının, sevdiği ve razı olduğu şeylerin öğrenildiği meclislere de şamil olacağıdır. Hatta bu çeşit zikir çoğu zaman ötekinden daha faydalıdır. Çünkü kendisini ilgilendirdiği nisbette helâl ve haram hakkında toplu bir bilgi sahibi olmak her müslümana vaciptir.

Dil ile yapılan zikre gelince bunun çoğu nafile (bir ibadet)dir. Farz namazlardaki zikirler gibi vacip olanları da vardır. Ama Allah'ın emrettiği, sevip razı olduğu ve hoşlanmadığı şeyleri bilmek, bunları öğrenmeye muhtaç olan herkes için vaciptir.

İşte bunun için, «İlim taleb etmek her müslümana farzdır.» hadis-i şerifi varid olmuştur.

(5) *Fâtır sûresi, âyet:* 28.

Allah için ve mü'minler için samimi ol, işin hususunda Allah'tan korkanlarla istişare yap. Cenab-ı Hak şöyle buyurmuştur :

«... Allah'tan, kulları içinde, ancak âlimler korkar..» (5)

Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz de şöyle buyurmuştur :

«Dîn nasihattan, samimiyyet ve ihlâstan ibarettir.»

İyi bil ki, sana kim nasihat ederse seni sevmiş olur, sana kim dalkavukluk yaparsa seni aldatmış olur. Senin nasihatını kim kabul etmezse o senin kardeşin ve dostun değildir. Hz. Ömer b. Hattâb (R.A.) şöyle buyurmuştur:

«Nasihat etmeyen toplulukta da, nasihat edenleri sevmeyen toplulukta da hayır yoktur.»

Her yerde doğruluğu tercih et, kazanırsın. Lüzumsuz şeylerden uzak dur, selâmete çıkarsın. Muhakkak ki, doğruluk hayra götürür, hayır da Allah'ın rızasına ulaştırır. Yalan ise günaha götürür, günah da Allah'ın gazabını celbeder. Hz. Abdullah b. Abbâs (R.A.) şöyle buyurmuştur:

«Seni ilgilendirmeyen konularda söz söyleme, ne cahil, ne de halîm kimse ile münakaşa ve mücadele etme, ne ile hatırlanmayı arzu ediyorsan dost ve kardeşini de onunla yâdet.»

İyilik yapması sebebiyle mükâfata kavuşacağını, suç işlemesi sebebiyle de cezalandırılacağını bilen bir kimsenin davranışı gibi hareket et. Şükrünü devamlı yap, emelini kısalt, kabirleri dikkat ve ibretle ziyaret et, kalb ve zihninle mahşerde dolaş. Hz. Ebû Zer (R.A.) şöyle buyurmuştur :

«(Allah'ı) görüyormuşsun gibi amel yap, kendini ölüler arasında say. İyi bil ki, (yaptığın) şer unutulmayacaktır (yani hesabı sorulacaktır). Yaptığın hayır da yok olup boşa gitmeyecektir. Yine iyi bil ki, sana faydası olan az bir amel, faydası olmayan çok amelden daha hayırlıdır. Bir de mazlumun bedduasını almaktan sakın.»

(Âhiret) cihazını düz, (âhiret) azığını tamamla. Kendi kendinin vasisi ol, başkalarının sana vasi olmasını bekleme. Durumunu düşün, gafletinden uyan. Çünkü sen ömründen sorulacaksın. Hz. Ebû Ümâme (R.A.) şöyle buyurmuştur:

«İnsan oğlu, Rabbı tarafından hakikatı anlamaya mazhar kılınsaydı, kendisi için, cihadından daha hayırlı olurdu.»

İyi bil ki, güç ve gayretini âhireti için sarfeden kimsenin dünyasına Allah kefildir. Nitekim, rivayet edilen şu hadis-i şerifte de zikredilmiştir :

«Dünya emel ve arzularından gücünüz yettiği kadar silkinin. Zira unutmayın ki, kimin en büyük arzusu dünya olursa Allah Taâlâ Hazretleri (âhirete ait işlerle meşgul etmemek için) o kimsenin malını çoğaltır ve fakirliğini gözlerinin önünden ayırmaz (yani daima fakir düşme korkusu içinde bulundurur). Kimin en büyük arzusu âhiret olursa Allah Taâlâ Hazretleri o kimsenin işini rasgetirir ve kalbinde zenginlik yaratır. Bir kul, kalben Allah'a yönelir yönelmez Allah da mü'minlerin kalblerini rahmet ve muhabbetle o kimsenin peşine takar.»

Ey dostum, Kur'an ve din konusunda münakaşa ve mücadeleden, tahdid konusunda söz söylemekten (yani Allah'a hudud ve sınır tayin etmekten) sakın. Haklarında Allah Taâlâ Hazretlerinin şöyle buyurduğu kimselerden ol :

«Kendilerine beyinsizler (hoşa gitmeyecek) lâflar attığı zaman «selâm(etle)» de(yip geçe)rler.» (6)

Edeb ve terbiyeyi benimse, heves ve gazabdan uzaklaş. Uyanışa vesile olacak hareketleri yap. Yumuşaklığı âdet, teenniyi arkadaş, selâmeti sığınak, boş vakti ganimet, dünyayı binek, âhireti de mesken edin. Hasan-ı Basrî Hazretleri şöyle buyurmuştur :

«Allah Taâlâ Hazretleri mü'mine Cennet'ten önce rahat nasip etmemiştir.»

---

(6) *Fürkân sûresi, âyet:* 63.

(Haşiyeler, risaleyi neşreden Abdülfettâh Ebû Ğudde tarafından konulmuştur.) — A. G.

EDEBİYATIMIZDA HİCİV ÖRNEKLERİ:

Çok mahalde oldu erbab-ı mürüvvet «mürteci!»
Para vermezse olur ehl-i hamiyyet «mürteci!»
Bir takım nâdan elinde ehl-i himmet «mürteci!»
Fıtraten eroğlu erken dendi Eşref «mürteci!»
Ortadan, bilmem ne oldu, kalktı mizânın adı.

Şâir EŞREF

Milki tahrîbe koyuldu bir alay binamus;
Neş'e yok ortada, her cana çökmüş kâbûs.
Edilen mel'anete söz bulamazken kâmus,
Bir de asâyiş ile sözde memâlik mahrus.
Hande, asâyişe, bu hıfzı belâda, efsus!

Yazık eflâkı tutan sıytımıza, şânımıza!
«Kâfir ağlar, bizim ahvali perişanımıza...»

Adana'lı ZİYA

FERDİN YETİŞTİRİLMESİ (1)

Yazan : **es-Seyyid SÂBIK** — Terceme eden : **Ahmed GÜRTAŞ**

İSLÂM, sağlam bir cemiyetin binasına ilk taşı koymakta, millet köşkünün sağlam bir temel üzerine kurulmasında zarurî olan ilk adımı atmakta ve beden, akıl ve ahlâk bakımından ferdin yetiştirilmesini gerekli kılmaktadır. Tâ ki, fert hem kendisi, hem ailesi ve hem de milleti için faydalı bir eleman olsun ve kendisine yükletilecek yükleri taşıyabilsin.

Ferdin bedenî bakımdan yetiştirilmesi :

Ferdi bedenî bakımdan yetiştirmekten maksat, çalışıp uğraşırken, rızık ve kazanç peşinde koşarken ferdin bünyesinin kuvvetli kalması, hastalık ve sakatlıklardan uzak olması ve önüne çıkacak güçlüklere göğüs gerebilmesi için cesedin sıhhat ve selâmetini muhafaza etmektir. Bu da ancak :

a. Bedenin, elbisenin ve (bulunduğumuz) yerin temizliğinin muhafazası konusunda İslâm'ın koymuş olduğu hükümlerle;

b. İslâm'ın helâl kıldığı temiz rızıklarla;

c. İslâm'ın mubah kıldığı sportif hareketlerle,

d. İslâm'ın tavsiye ettiği tedavi ve ilâçlarla yerine getirilebilir.

a. Temizliğin muhafazası konusunda Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor :

«... **Allah da çok temizlenenleri sever.**» (2)

«... **Herhalde Allah hem çok tevbe edenleri sever, hem de çok temizlenenleri sever.**» (3)

«**Elbiselerini (bundan sonra da) temizle(mekte devam et).**» (4)

Hz. Rasülüllah (A.S.) Efendimiz de şöyle buyuruyor :

«Temizlik imanın yarısıdır.»

İslâm, abdest ve guslü farz kılmış bulunmaktadır. Buhârî ve Müslim'in rivayet ettikleri bir hadis-i şerifde Rasülüllah (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır:

«Cuma günü gusletmek, misvak kullanmak ve gücünün yettiği güzel kokuyu sürünmek büluğa ermiş herkese vaciptir.»

Yine müttefekun aleyh olan bir hadis-i şerifte Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır :

«Haftada bir gün başını ve bütün vücudunu yıkamak suretiyle temizlenmek her müslümanın vazifesidir.»

İslâm dişleri temiz tutmağa, el ve ayak tırnaklarını kesmeğe ve yağlayıp, taramak suretiyle saç bakımına teşvik ve davet etmektedir. Atâ b. Yesâr (R.A.) dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir :

«**Saçı ve sakalı dağınık bir halde bir adam Rasülüllah (A.S.) Efendimizin huzuruna geldi. Peygamberimiz, saç ve sakalını düzeltmesini emreder gibi o adama işaret etti. O da düzeltti ve sonra tekrar geldi. O zaman Rasülüllah (A.S.) Efendimiz şöyle buyurdu: Herhangi birinizin, sanki şeytan gibi başı dağınık bir halde gelmesinden böyle (düzgün) olması daha hayırlı değil mi?**» (5)

Ebû Hüreyre (R.A.) dan, Hz. Peygamber (A.S.) Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir :

«**Ümmetimi meşakkate sokmayacağıma kani olsaydım her namaz (için abdest aldıkların)da misvak kullanmalarını emrederdim.**» (6)

Hz. Âişe (R.A.) (validemiz) den, Rasülüllah (A.S.) Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir :

«Misvak ağzı temizleyici ve Allah'ı râzı kılıcıdır.»

Yine Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmuştur :

«**Beş şey fıtrat ve yaratılış icabıdır : 1. Ustura kullanmak, 2. Sünnet olmak, 3. Bıyığı kısaltmak, 4. Koltuk altlarını yolmak, 5. Tırnakları kesmek.**»

Yine Peygamberimiz şöyle buyurmuştur :

«**Allah güzeldir, güzelliği sever.**» (7)

b. Temizlik esasını koymanın yanında İslâm, vazifesini yerine getirmesi ve en hayırlı ve en güzel şekilde çalışmasını yapması için bedeni gıdalandırıp, kuvvetlendirecek temiz rızık yemeği de şart koşmaktadır. Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyuruyor :

«**Ey iman edenler, size rızık olarak verdiğimiz şeylerin (maddeten ve manen) en temiz olanlarından yeyin, Allah'a şükredin, eğer (hakikaten) O'na kulluk ediyorsanız. O, size ölüyü (murdar hayvanı), kanı, domuz etini, bir de Allah'tan başkası için kesileni kat'iyyen haram kıldı...**» (8)

Nitekim Allah, yemek yerken israfı da menediyor. Çünkü israf hem cisme zarar verir hem de bedende bir çok hastalık ve aksaklıklar doğurur. Cenab-ı Hak şöyle buyurmuştur :

«... **Yeyin, için, israf etmeyin. Çünkü O (Allah) israf edenleri sevmez.**» (9)

Peygamber (A.S.) Efendimiz de şöyle buyurmaktadır :

«İnsan oğlu, karnından daha kötü bir kap doldurmamıştır.»

Yine Peygamberimiz şöyle buyuruyor :

«Biz, acıkıncaya kadar yemeyen bir topluluğuz. Yediğimizde de (karnımızı aşırı şekilde) doyurmayız.»

---

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vetü'l-İslâm, Mısır, 1960, sh. 89-94.

(2) et-Tevbe sûresi, âyet : 108.

(3) el-Bakara sûresi, âyet : 222.

(4) el-Müdessir sûresi, âyet : 4.

(5) Mâlik rivayet etmiştir.

(6) Mâlik, Şâfiî, Beyhakî ve Hâkim rivayet etmiştir.

(7) Müslim Abdullah b. Mes'ûd'dan, Hz. Peygamberin şöyle dediğini rivayet etmiştir :

«Kalbinde bir zerre ağırlığı kadar kibir bulunan kimse Cennete giremiyecektir. Bunun üzerine (ashabdan) bir adam :

— Ya Rasülâllah, insan elbisesinin ve ayakkabısının güzel olmasını arzu ediyorsa (bu da kibir midir?) diye sordu. Hz. Peygamber şöyle cevap verdi :

— Allah güzeldir, güzelliği sever. Kibir, hakkı kabul etmemek ve insanları küçümsemektir.»

(8) el-Bakara sûresi, âyet : 172-173.

(9) el-A'raf sûresi, âyet : 31.

İslâm, içkileri, uyuşturucu maddeleri ve çeşidi ne olursa olsun, vücuda zarar verecek bütün şeyleri kullanmayı yasak etmiştir. Allah Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«**Ey iman edenler, içki, kumar, (tapmaya mahsus) dikili taşlar, fal okları ancak şeytanın amelinden birer murdardır. Onun için bun(lar)dan kaçının ki, muradınıza eresiniz.**» (10)

Rasülüllah (A.S.) Efendimiz de sarhoşluk verici ve uyuşturucu her maddeyi yasak etmiştir.

c. Bizzat İslâmî ibadetlerin, yorucu ve bitkin hale getirici olmaksızın, muntazam bir şekilde sportif hareketleri ihtiva etmesine ilâveten, İslâm, güreş, atletizm, yüzme, atıcılık ve binicilik gibi sportif oyunlarla uğraşmayı meşru kılmıştır.

Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz, Eslem oğullarından atıcılık müsabakası yapan bir gruba raslamıştı. Rasülü Ekrem, Ey İsmail oğulları, atınız, zira babanız da atıcı idi. Atınız, ben de falan kimselerin tarafındanım, dedi ve iki grubdan birinin ellerini tuttu. Peygamber Efendimiz, (karşı tarafa), size ne oldu, niçin atmıyorsunuz, diye sordu, Onlar da, sen onlarla beraber olunca biz nasıl atarız, deyince Rasülüllah; Atın, ben sizin hepinizle beraberim, buyurdu.» (11)

Ukbe b. Âmir'den Hz. Peygamber (A.S.) Efendimizin şöyle dediği rivayet edilmiştir :

«Atınız ve bininiz. Atmanız binmenizden daha hayırlıdır.»

Yine Rasülüllah (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmuştur :

«**İnsan oğlunun oynayıp eğlendiği her şey faydasız ve boştur. Ancak üçü müstesna: (Bunlar da) yayından (ok) atması (yani silâh kullanması), atını terbiye etmesi (yani binicilikle uğraşması), bir de ailesi ile oynaşmasıdır. Zira bunlar meşrudur.**» (12)

Yine Peygamberimiz buyurmuştur ki, «Atıcılığı öğrenip de sonradan terkeden bizden değildir.»

Rasülüllah (A.S.) Efendimiz, «**Siz de onlara (düşmanlara) karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet hazırlayınız...**» (13) âyet-i Kerimesinin tefsirinde :

«**Haberiniz olsun ki, kuvvet atmaktır, haberiniz olsun ki, kuvvet atmaktır, haberiniz olsun ki, kuvvet atmaktır.**» **buyurmuştur** (14).

Hz. Âişe (validemiz)den rivayet edildiğine göre şöyle demiştir :

«**Hz. Peygamber benimle yarışmıştı da ben O'nu geçmiştim. Aradan zaman geçti. Ben şişmanlayınca benimle tekrar yarıştı ve (bu defa) O beni geçti. Bunun üzerine, bu onun yerinedir (yani ödeştik), dedi.**» (15)

Muhammed b. Ali b. Rükâne'den, şöyle dediği rivayet edilmiştir :

«**Rükâne Hz. Peygamber Efendimizle güreşmiş ve Peygamberimiz onu yenmişti.**» (16)

Ebû Hüreyre (R.A.) den rivayet edildiğine göre şöyle demiştir :

---

(10) el-Mâide sûresi, âyet : 90.

(11) Ahmed b. Hanbel ve Buhârî riveyat etmişlerdir.

(12) Ahmed b. Hanbel ve Sünen sahipleri rivayet etmişlerdir.

(13) el-Enfal sûresi, âyet : 60.

(14) Ahmed b. Hanbel rivayet etmiştir.

(15) Ahmed b. Hanbel ve Ebû Dâvûd rivayet etmişlerdir.

(16) Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

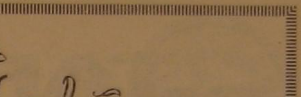

Emniyet, selâmet, saadet İslâm,
Rabbin varlığına şahadet İslâm.
Her doğan insanda hedeftir İslâm,
Fazilet, yücelik, şereftir İslâm...
Hakka tapanların koludur İslâm.
Allahın en doğru yoludur İslâm.
Kur'an'ın ışığı, âyettir İslâm,
Dalgalanan Bayrak, âyettir İslâm.
Allaha muhabbet, rızadır İslâm,
Mutluluk, kader ve kazadır İslâm...
Rabbe yaklaştıran bir tepe İslâm,
Beşerde en büyük mertebe İslâm...
Rab iradesine ram olmak İslâm,
Ebedi ölmez bir nam olmak İslâm...
İlâhi bir ilim, ma'rifet İslâm,
Cenab-ı Hak ile bir ülfet İslâm...
Allah'tan kuluna murattır İslâm,
Dünyevi, uhrevi berattır İslâm...
Değişmez ilâhi metindir İslâm,
Allah'ın indinde tek dindir İslâm...

Enver TUNCALP

«**Habeşliler Hz. Peygamberin huzurunda kargıları ile (harb oyunları) oynuyorlarken Hz. Ömer (R.A.) girdi ve (onları öyle görünce) eğilip çakıl taşlarını aldı ve Habeşlilere attı. Bunun üzerine Peygamberimiz, Ömer, onları (kendi hallerine) bırak, dedi. Bu olay mescidde cereyan etmişti. Peygamber Efendimiz Medine'ye geldiklerinde, habeşliler sevinç ve ferahlarından dolayı aynı şekilde kargıları ile (harb oyunları) oynamışlardı.**» (17)

Hz. Enes'nen, şöyle dediği rivayet edilmiştir :

«**Hz. Peygamberin «Adbâ'» adı verilen bir devesi vardı ve (yarışlarda hiçbir hayvan tarafından) geçilememişti. Nihayet bir bedevî, kendine ait bir binek hayvanı ile geldi ve (yarışta) Abdâ'yı geçti. Bu da müslümanların ağırına gitti ve «Adbâ' geçildi.» dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (A.S.) şöyle buyurdu :**

Dünyada, yükseltmiş olduğu bir şeyi mutlaka alçaltması Allah'ın âdetidir.» (18)

d. Tedavi konusunda da Hz. Rasülüllah (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır :

«**(Hastalıklarınızı) tedavi ediniz. Çünkü Allah, ihtiyarlık hastalığı müstesna, yarattığı her hastalığın mutlaka ilâcını da yaratmıştır.**» (19)

---

(17) Buhârî ve Müslim rivayet etmişlerdir.

(18) Ahmed b. Hanbel ve Buhârî rivayet etmişlerdir.

(19) Ahmed b. Hanbel ve Sünen sahipleri rivayet etmişler ve Tirmizî de sahih olduğunu söylemiştir.

TARİH Köşesi

Anadolu'nun Türkleşmesi ve Müslümanlaşması

Yaşar GÖKÇEK

Bugün öz Türkçemizdeki anlamiyle Anadolu dediğimiz ve Türklüğün İkinci Anavatanı olan bu ülkeye alem olan Anadolu tâbiri üzerinde evvelâ duralım. Bizans devrinde büyük eyaletlere isim verildiği zaman, (Bizans'ın şarkındaki eyaletler) anlamına rumca (TEMA ANATOLİCA) manasına bugün bizim Anadolu dediğimiz bölgeye, yâni Azerbaycana kadar olan bölgeye Tema Anatolica ismi verilmişti. Anattoli Temi, Anatoli vilâyeti ismi altında, zamanla bölgenin müslümanlaşmasında, vasati her evde birkaç şehit ve birkaç gazi bulunması dolayısiyle, hakikaten ismiyle müsemma, Ana'ların Dolu olduğu bir bölge anlamiyle biz bugünkü lehçemize, Anadolu olarak, maletmiş bulunuyoruz.

İslâmın Dünyada yayılışı, nefsiyle cihadda (yâni cihâd-ı ekberde) İhsana kavuşanların, Allah yolunda, son katresine kadar esirgemedikleri, Kan vergisinin - Can vergisinin eseridir.

Ama, İslâm'ın Anadolu'ya girişi ve yayılışı ve Anadolu'da Büyük ve asırlara hükmeden bir Türk Hakanlığı halinde tuğralaşması; Cihâd farizesini bayraklaştırmanın yanında, ayrıca Hazreti Peygamber (S.A.S.) sevgisini ve bağlılığını, sünnet-i seniyeyi ihyâ arzusunu sembolleştirmesi bakımından da hususiyet arzeder.

Bir Hâdis-i şeriflerinde Rasul-ul-lâh (S.A.S.) ın:

لتفتحن القسطنطينية فلنعم الامير امرها ولنعم الجيش ذلك الجيش

buyurmuş olmaları Anadolu'nun Türkleşmesinin ve Müslümanlaşmasının mefkûresini teşkil eder.

Her devirde Müslüman olan, her emir, her Sultan, her Kumandan, her Halife, her melik, her imparator ve her asker (her er oğlu er), bu Hâdis-i şerifle methedilmiş olmanın şeref ve kudsiyyetine ulaşmak istemiş, bu uğurda Gazi veya Şehid olmayı câna cinnet bilmiştir.

Böyle bir devrin umumi hayat felsefesi şu dörtlükte ifadesini bulmuştur :

«Ne cân endişesi, ne cân ümidi,
İki cihânda bir cânân ümidi;
Zehi âşık, zehi gazi-i sadık,
Bu gazidir ancak, didâr-a lâyık.»

Anadolu'muzun Türkleşmesi ve Müslümanlaşması mevzuu, bizim için başlıca iki cepheden tetkik ve araştırmalar yapmağa değer :

Evvelâ, Umumî İslâm Tarihi bakımından ve Cihad ve sünnet-i seniyenin ihyası cephesinden.. Sonra da İslâmiyeti kabul eden Oğuzların, (Türkmenlerin) yeni bir Yurt kurması ve bu yurdun 900 yıldanberi esir olmıyan tek Müslüman Türk Devleti olmak şerefini taşımasındaki hikmetler cephesinden...

Araştırmalarımızda bize hâkim olan ruh haletini ve zihniyetimizi böylece tesbit ettikten sonra konumuza geçiyoruz :

Anadolu'muzun Türkleşme ve İslâmlaşması nasıl ve ne gibi şartlarda gerçekleştirildi ki, 900 yıldanberi, Müslüman Oğuz Türklerinin, bu gerçek vatanı, asla esir olmadı ve İslâm dünyası içerisinde de Esir edilemiyen yegâne İslâm Devleti olarak kalmak şeref ve kudsiyyetini muhafaza etti...

Bu mevzu, İmânlı Türk gençliğine zevk ve heyecan verici; istikbâle ümitle baktırıcı bir târih âbidesidir.

Ve bu Tarih âbidesi, Müslüman Türklüğün, ebediyyete kadar, şeref ve haysiyyetiyle pâyidar kalabilmesini temin edecek sırrın da anahtarıdır.

Esasen, Tarih ilminin asıl kıymeti, cemiyetlerin içtimâi hayatında böyle, bir yol gösterici projektör vasıflı oluşundadır.

⁂

Söze şükürle başlamak gönlümüzün borcudur. Şükür Allah'a...

«Andolsun ki Rasul-ul-lah'da sizin için, Allah'ı ve âhiret gününü umar olanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir imtisal numunesi vardır» ilâhi emriyle bütün insanlığa örnek ve ideâl Peygamberi lütfeden Râhman ve Râhîm Allah'a şükür...

Hamd ve şükürle başlıyan, insanlığa insan olabilmesinin sırlarını açıklıyan, insanların bütün dertlerinin dermanı Kur'an-ı Kerim'i lütfeden Kerîm ve Kuddûs Allah'a şükür...

«Ben tövbeleri en çok kabul eden ve en çok esirgeyenim» buyuran, Âfüvv ve Tevvâb Allah'a şükür...

«Bana duâ ediniz, icâbet edeyim» buyuran Hayy ve Kayyum Allah'a şükür...

«Kim Allah'a ve Rasulüne tam bir teslimiyetle itâat ederse, muhakkak en büyük kurtuluşla kurtulmuştur» irşâd-ı İlâhisi ile insanlığa kurtuluş yolunu bağışlıyan Nâfi ve Hâdi Allah'a şükür...

«Ben insana şahdamarından daha yakınım» sırr-ı Rabbanisiyle insanlığın ezelden ebede kadar, sırat-ı müstakim üzre bulunması imkânını lütfeden Hakîm ve Şehid Allah'a şükür...

«Kulum bana bir karış yaklaşırsa ben ona bir arşın yaklaşırım; bana bir arşın yaklaşırsa ben ona bir kulaç yaklaşırım; yürüyerek bana gelirse koşarak ona gelirim» müjde-i Rahmanisini lütfeden Râûf ve Vedûd Allah'a şükür...

«Ben kulumun zannına göreyim, beni zikrettiği yerde onunlayım; Rahmetim, tevfik ve inâyetim onunla beraberdir» hitabiyle ümid kapılarını insanlığa bahşeden Vâhid ve Sâmed Allah'a şükür...

(Devamı 26. sayfada)

İSLÂM ve HRİSTİYAN Medeniyetleri

Prof. Osman TURAN

Müslümanlıkla, ondan altı asır önce gelen, Hıristiyanlık arasında bütün Orta ve Yeni çağlar boyunca devam eden mücadele, ilmi ve beşeri tekamüle ve yeni şartlara rağmen henüz sayılamaz. İki dine dayanan iki medeniyetin müşterek kaynaklarına ve yakınlıklarına rağmen Orta Çağ ve Yeni Çağlarda mücadele çok şiddetli olmuştur. İslâm, kendi cihan şumul hakimiyet ve nizamı için Cihadı emrederken, bazı hukukî ve siyasî tehditlere rağmen, Hıristiyanların hayat ve dinlerine dokunmuyordu. Buna mukabil Haçlı Hıristiyan zihniyeti, Müslümanlara hiçbir hak ve hatta hayat tanımıyordu. En çok ve ileri İslâm ülkelerinde Hıristiyanlar bu güne kadar yaşadığı ve hiçbir zaman bir İslâmlaştırma siyaseti ve baskısı vuku bulmadığı halde Hıristiyan ülkelerinde Müslümanlar ya imha veya cebrî din değiştirme yolu ile erimişlerdir. Hatta Hıristiyan taassubu, bazan kendi mezhepleri arasında o kadar şiddetli ve öldürücü olmuştur ki, Bizans Rumları ve orta Avrupa Protestanları Katoliklere karşı adil Türk idaresini istemiş ve tercih etmişlerdir. Bunun gibi Avrupada Yahudilere karşı, hemen her milletin yaptığı zulümlerin hiç biri Selçuklu ve Osmanlı devirlerinde olmamış, bilâkis bu kavim daima himaye edilmiştir. Balkan faciası medeni dünyanın gözleri önünde tam bir haçlı katliamı şeklini almış, Rusya'da ve Yunanistan'da geri metodlarla bu imha hareketi hala duraklamamıştır. Demir perde ile ayrılmış İslâm-Hıristiyan mücadelesinde, bazı fasılalar dışında, üstünlük ve zafer İslâm'a ait iken 16. asırdan sonra durum Hıristiyan dünyası lehinde değişmiştir.

İslâmın getirdiği büyük iman o derece mucizevî bir kudret doğurdu ki, Müslümanlar, birinci hamlede, bir avuç kahramanla devrin en büyük imparatorluklarını çökertmiş veya dize getirmiş; medenî dünyanın başlıca ülkelerine hakim olmuşlar; ikinci hamlede mucizevî hamle ile de muhteşem İslâm medeniyyetini kurmuşlardı. Öyle ki, eski çağ, yakın ve uzak şark medeniyyetleri, yeni bir (Sentez) ile, yeni çağ veya Avrupa medeniyyetine ulaştırma şerefi Hıristiyanlığa değil İslâmiyyete aittir. Selçuklu Türkleri idaresinde İslâmların Hıristiyanlara verdikleri bilgiler sayesinde, 16-17. asırlar zarfında Avrupa medeniyeti yerleşmeye başladı. Yeni çağ'da Avrupada başlayan ilmi ve teknik keşiflerin çoğunun menşei de İslâm'a aittir.

Fakat bu hakikat bugün çok az ilim adamının malûmudur.

Bir Çift Söz

Güzele kırk günde doyulur, iyi huya kırk yılda doyulmaz.

⁂

Bir fena kırk iyiyi bozar, kırk iyi bir kötüyü düzeltemez.

Eski Yunan ve Roma ülkelerinde yayılan Hıristiyanlık, din namına, Antik devir eserlerine karşı mücadele ederken, en büyük Bizans İmparatoru (Justinianus) Atina felsefe mektebini kapatıyor; Garbî Avrupa ise daha koyu bir karanlığa, medenî sukûta ve sefalete gömülüyordu. Halbuki İslâm ilk günden beri, her din ve millete ait kültür ve ilim meyvelerini topluyor ve göz kamaştırıcı bir medeniyet yaratıyordu. Bu medeniyetin pek çok sahalarda Yunan devrini aştığı devrin şartlarına nisbetle de, Avrupa medeniyetine de üstün bazı taraflarını halâ muhafaza ettiği ilmî bir vakıadır.

Bugün İslâm medeniyetinin yükseklik derecesini bilen âlim çok az olduğu gibi Türkiye'de son devirde gaflet ve kasıtla, İslâmiyetin medeniyete engel olduğuna dair iddia idraksiz bir hüküm yarı aydınların safsataları ile yayılmış; yeni neslin millî şuurunu bozmuş ve aşağılık duygusunu kökleştirmiştir. Mektep kitaplarımızda, hala Orta Çağ'ların karanlık bir devir olduğunu gösteren bahisler buna delâlet eder. Avrupa için doğru olan bu sakat görüş, tam bir düşüncesizlik ile aktarılmıştır. İslâmlar, yalnız eski Yunan medeniyetine varis olmamışlar; bunu devam ettiremiyen Bizanslılar ve hususiyle Avrupalılara onu nakil vazifesini de bizzat başarmışlardır. Bu münasebetle yeni çağa ait bulunan mühim bir hâdiseye dikkati çekmeğe mecburuz. Bizans İslâm medeniyetine komşu o'na hayran ve oldukça ileri seviyesine rağmen ondan faydalanmayı başaramamış, bu büyük kabiliyeti Garbî Avrupa göstermiştir.

Avrupalıların 11-15. asırlarda Türk İslâm dünyasına mukavemet edebilmek için İslâm medeniyyetinden yaptığı iktibasları biz 18-20. asırlarda Avrupadan yapmağa teşebbüs ettik. Fakat Avrupa ilmini ve medeniyetini anlayamadığımızdan sathî taklitlerin kurbanı olduk. Halbuki, Japonya'dan başka, din ve kültür yakınlığına rağmen, Rusya, medeniyetçe bizimle asla ölçülemiyecek kadar geri seviyesini yenerek Avrupa medeniyetini alırken ilimle işe başladı ve başardı. Maamafih bazı Avrupalı mütefekkirler Rusya'da patlak veren Komünizmi Avrupa medeniyetine karşı hazırsızlığın bir neticesi sayarlar. Biz ise hasımsızlıktan daha fazla, Bizanslar gibi, bir hazmolunma ve bir inhilâl yolu tuttuk.

İSLÂM Tasavvufu

Mehmed AYDIN

Bursa, İmam-Hatip Okulu
Meslek Dersleri Öğretmeni

Topyekûn zamanı ve mekânı kucaklıyan; ve onun en ince haflarına varıncaya kadar değer ölçüleri halinde kendine has damgasını basan dini mübînî İslâm. TASAVVUF gibi beşerin gerçek insan olma yolundaki merhalesini hazırlayacak olan hayat ve düşünceyi de ihmal etmeden ezel-ebed ölçüleri halinde damgalamıştır.

Buna göre tasavvuf : itikadların tashihini, ibadete muteallik ef'âl ve harekâtın mubarek kılınmasını, hayatın bütün faaliyetlerinde Peygamber efendimizin hayatının örnek tutulmasını, hal ve tavrın düzeltilmesini ve İslâmın ferde yüklediği vecibelerin hakkıyle yerine getirilmesini arzu eden bir yaşayış tarzıdır (1). Yani İslâmî nasların gerçek yaşantısıdır. Buna göre, tasavvufu reddederek İslâmın dışındaymış gibi gösterenler veya göstermiye çalışanlar bu mevzuda nasibi olmıyan bedbahtlardır.

Tasavvuf öyle bir yol ki, orada insan Allah muhabbetini gittikçe fazlasiyle arayarak, nefis murakebesini, ihlâsı, bütün fiil ve hareketinde düşüncelerinde Allah'ın daimî hurucunu elde eder...

İslâm talimlerinde namaz, oruç, sadaka, fenalıktan sakınmak ilah... gibi İslâmın dış plândaki emirleri yanında; iman, Allah'a şükür etmek, ihlâs, hodbinlikten kurtulmak, bütün İslâmî emirlerin ruhundaki ihlâs gibi bir takım «batınî» vazifeler de vardır.

İşte tasavvuf, hayatın bu ikinci cephesini sistemleştiren bir yaşayış tarzıdır. FIKIH, dış plândaki emirlerin nizamlayıcısı; Tasavvuf ise, iç plândaki düzenin «ihlâs'ın» sistemleştiricisidir.

Namazın bozulmasından, mekruhlarından bize haber veren Fıkıh'dır. Naamzdaki huzû, huşu ve namazı bir miraç yapma hali; ferde tasavvufun kazandırdığı ulvî hallerdendir.

Anlaşılıyor ki tasavvuf; İslâmî hükümlerin şahsiyetleşmesi hak oluyor. Yani, topyekûn mekânın ve zamanın peygamberinin bütün yaşayışı ve onun tebliğ ettiği Kur'an'ın bütün ruhu, ferdde «kişi» halinde cisimleniyor ve ferd bu sayede gerçek mü'minlik vasfını kazanıyor. Öyle oluyor ki ferd, bütün maddesine İslâmî manayı zerk ediyor, her haliyle örnek bir insan şeklini şahsında kalıplaştırıyor.

Bütün bunlardan anlıyoruz ki, Tasavvuf: Şeriatı İslâmiyeye sımsıkı sarılmakla ve ona tam bir teslimiyetle elde ettiğimiz iç temizliği ve ruh düzeninden başka bir şey değildir (2).

Bu mevzuda Kur'ân-ı Mübinin şu âyeti kerimeleri gösterilebilir: «Mü'minler muhakkak muvaffakiyete erişmişlerdir, ki onlar namazlarında samimi ve cidddirler (23:1-2). Ve «Hakikat munafıklar, namaza kalktıkları zaman onu üşenerek ve insanlar görsünler diye gösterişle kılarlar (4:142). «Namazlarında huşû duyan mü'minler felâha erdi (Mü'minûn: 1-2).

Bu âyetlerde belirtilen ibadetin iyisi ve fenası, İslâmın kendi müntesiplerinden hayatın bütün faaliyetlerinde ne beklediğini anlatmak için bize bir ipucu veriyor...

Tasavvufa sülükün birtakım merhaleleri vardır. Bu merhalelere tedricen varılır ve geçilir. Hz. Peygamberin hayatında bunu evvelâ «HIRA» mağarasına inzivaya çekilmekle görüyoruz. Sonra Mekke devri geldi. Bu devirde onun için ilâhi dava uğrunda katlanılacak fedakârlık ve ıstıraptan başka bir nasib yoktu. Ancak hicretten sonradır ki — daima ilâhi emre uyarak — haksızlığa kuvvetle mukabele etti... Derviş de, kendini Allah'a tam teslim ederek, Allah rasûlünün yolundan giderek tasavvufî merhalesini tamamlar. Bu yolun ilk adımı temiz bir itikaddır. Yanlış bir imanla bu yolda ilerleme kaydedilemez. Sonra bu imana dayalı derin bir tevazu gelir (3). Nefsini kırmak için herşeyden evvel bir tevazu duygusu hissedilmelidir.

(1) **İslâma Giriş, M. Hamidullah, İstanbul, s. 72.**
(2) **Tasavvuf ve Hayat, s. 36.**
(3) **İslâma Giriş, s. 74.**

DÖRT DİNÎ HASLET

Bir insan kendine şu dört dini hasleti yerleştirmedikçe dinini olgunluğa eriştirmiş olamaz.

1 — İnsanların elinde olan herhangi bir işden veya yanlarında bulunan herhangi bir şeyden umudunu kesmek.

2 — Kendisine kötü söylendiğini duyub da sabredip susmak.

3 — Kendisi için sevdiği başkaları için sevip istemek.

4 — Kendini yaratan Allah'ın vaadine inanmak.

(Cevahir, 2-120)

Bu duygu tekâmül ettirilir. Bu yolda kibir, Allah'a karşı büyük bir günah sayılır. İmamı Gazali (G.S.) in dediği gibi «gösteriş kendi kendine tapmaktır, bu bakımdan şirktir.»

İslâm Tasavvufun ulvî kahramanları daima şu dört şeyi tavsiye ederler: Az yemek. Az uyumak. Az söylemek ve insanlarla az ülfet etmek. Bu bazan hatta imkânsızdır. Buna rağmen itidalden ayrılmamalıdır. Bir kimse yaşamak için yemeli; yemek için yaşamamalıdır. Allah'ın iradesini ve emirlerini kazanmak maksadiyle yemek yemek bir ibadettir.

Az uyumalı demek geri kalan zamanı maddi ihtiyaçlar için geçirmek değil, zühd ve ibadete ait şeylerin yapılmasına kendini vakfetmek için daha çok zaman bulmak manasına gelir.

Az konuşmak, manasız, boş şeyleri konuşmayı azaltmalı ve bilhassa zarar verici sözlerden kaçınmaktır... Halkla az ülfet etmek, lüzumsuz sözlerden, temaslardan kaçarak zaman kazanmaktır.

İşte ulvî mânâ kahramanlarının geçtiği dar berzah çizgileri ve çile merhaleleri... Bütün Allah rasulüne bağlı büyük veliler topluluğu mutlaka bu noktalardan atlıyarak geçmişlerdir. Zühd ve takvaları malûm peygamber halkası ulvî sahabeler (R.A.) Tabiin ve tebeuttabiin topluluğu, hep aynı noktaların manâ kahramanlarıdır.

Rikkat ve zerafetiyle ulvileşen Ebu Bekri Sıddik, haya âbidesiyle harikalaşan Osman bin Affan, cesaret ve şecaat timsali Ömer bin Hattab, ilim ve hikmet deryası Ali bin Ebi Tâlib (R.A.) hep bu dört esasın büyük halkalarıdır...

Kırk sene yatsı abdestiyle sabah namazı kılan İmam-ı Azam da, bu mana'nın tatbiki sadetinde bunu yapmıştı...

Ayrıca, sonsuzluğa doğru kanat açan büyük veliler halkasının kahramanları da hep aynı inceliğin hassasiyeti içinde olgunlaşmışlardır. Hz. MEVLÂNA'DAN, YUNUS'A, CÜNEYD'E, ABDUL KADİRİ GEYLANİ'YE, İMAM RABBANİ'YE kadar; daha nice bu yolun altun halkaları kendilerini Tasavvuf sisteminin atmosferinde besleyerek yükseltmişlerdir...

Şeriat üç kısımdır: İlim, Amel, İhlâs... Bu esasların herhangi biri insanda yerine gelmedikçe, onda şeriat gerçekleşmez. İnsanda şeriat gerçekleşince de o insan üzerinde Allah'ın rızası karar kılar... İşte bütün dünya ve âhiret büyüklerine kefil olan sonsuz kıymet bu rızadadır. Tasavvuf ehlinin bağlı bulundukları tarikat ve hakikatten herbiri, üçüncü esas olan «İHLÂS'IN» tamamlanmasına dayanır. Böylece, Tasavvuf ehli, şeriatın en gerçek hizmetkârıdır. Hedefleri de tek kelime şeriatı garrayı üzerlerinde tekmil etmektir; yoksa bazılarının zannettikleri gibi ondan başka, ayrı ve mustakil bir yola girmek değil...

ŞERİATI, bütün ruhuyla kavramak ve bütün ruhuyla şeriate bağlanmak demek olan bu nokta, ona en sağlam bağlılığı gerektirir.

Sofilere, tarikat yolunda zuhur eden bazı haller, marifetler ve ilimler, âli maksat ve davâdan değildir. Belki, tarikatte çocuk derecesinde bulunanların terbiye ve oyalanmasına yarayan vehim ve hayal kabilinden şeylerdir.

Bizzât sofilikte en üstün gaye; herşeyden vazgeçib ve her mazhariyete yüz çevirib intisab ve cezbe yolunun menzillerinde saplanıb kalmamak gerektiğini belirtişimiz, sadece rıza makamının kaidesi olan ihlâsın elde edilebilmesi içindir (4).

(Devamı 15. sayfada)

(4) **Mektubat, İmam Rabbani, s. 3-4.**

Hazreti Ömer'in Adaleti

BİZİ KİMLER CİHAN HÂKİMİ YAPMIŞTI...

Bilindiği gibi Hazret-i Ömer (R.A.) ın oğullarından Abdullah ve Ubeydullah ticaretle meşgul olurlar idi. Bir gidişlerinde Basra'ya uğramışlardı. (Basra)da Sahabe-i Kiramdan Ebu-Musa-el'Eş'ari Vâli bulunuyordu.

Hz. Abdullah ve Ubeydullahı karşıladı onlara ikram etti. İstirahatlerini temin etti. Ve sonra onlara dedi :

— Ben çok sevdiğim ve ikinizin faydalanacağı bir işi size yaptırmak istiyorum ki; o da, şudur. Benim depomda Müslümanların ortak mallarından (Beyt-ül Malden) bir kısım mal var. Onun bedelini Emir-ül Mümine verilmek üzere malları size verip Medine'ye göndermek istiyorum. Malları orada sattıktan sonra sermayesini Halifeye verirsiniz, kârı da size kalır, dedi. Malları onlara teslim etti.

İki kardeş malları alıp Medine-i Münevvere'ye geldiler. Sattılar, kârını bölüştüler. Sermayesini Beyt-ül male (Devlet kasasına) teslim ettiler. Bu iş Halife Hz. Ömer-ül Faruka duyuruldu. Hz. Ömer (R.A.) oğullarını çağırdı ve dedi :

— Ebu Musa bütün nakliyecilere bu işi teklif etti. Onların cevaplarını aldıktan ve uygun görmedikten sonra mı size teklif etti. Yoksa!...

Abdullah ve Ubeydullah (R. Anhüm)

— Hayır öyle değil! Belki önce bize teklif etti ve aldık.

Halife Hz. Ömer (R.A.) :

— Belli... Belli... Bu işi O (Ebu Musa) siz Halifenin oğullarısınız diye yaptı. Ve ikiniz de bu günahı işlediniz. Şimdi kazandığınız kârı da Beytülmâle verin!..

TEYEMMÜMDE NİYYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

Teyemmümde niyyet farzdır. Zira abdestde kullanılan su hakiki manasiyle temiz ve temizleyicidir. Bu bakımdan abdest Hanefilerce niyetsiz dahi caiz olabilir. Fakat toprak, suyun taşıdığı temizleyicilik vasfına haiz değildir. Hakiki manasiyle temizleyici olmadığından niyyete muhtaçtır. Bu duruma göre toprak niyyete mukarın olduğu için temizleyicilik vasfını kazanmıştır. İmamı Azam, İmamı Ebu Yusuf ve Muhammed arasında niyyetin teyemmümde şartlığı ihtilâfsız kabul edilmiş bulunmaktadır. Ancak Züfer muhalif kalmış ve teyemmümde niyyetin şart olmadığını ileri sürmüştür. Zira diyor, Züfer, teyemmüm abdestin halefi sayılır. Halef ise şartlarda aslına muhalif olamaz. Ayrıca abdest niyetsiz sahih olabildiğinden teyemmüm dahi öyledir. Ebu Hanife, Ebu Yusuf ve Muhammed ise diyorlar ki: Teyemmüm hakiki manasiyle bir temizlik değildir. Teyemmümün temizlikten sayılışı ihtiyaç halindedir. İhtiyaç ise ancak niyyet vasıtasiyle bilinebilir. Abdest ise böyle değildir. Çünkü o hakiki anlamıyla bir temizliktir. Ayrıca (التيمم) kelimesi dahi bir dereceye kadar niyyetin şart olduğunu hissettirmektedir. Çünkü bu kelimenin lüğat manası «kasıt» dır.

Züfer ile diğer üç imam arasındaki uzun tartışmaların bir neticesi olarak denilebilir ki, teyemmümde niyyet şarttır. Artık Züfer'in kavli burada geçerli sayılmamaktadır.

Toprağın su olmıyan yerde sudan mı yoksa teyemmümün abdestten mi bedel olduğu uzun tartışmalara yol açmıştır. Ebu Hanife ve Ebu Yusuf'a göre toprak, su bulunmadığı yerde sudan bedeldir. Bedeliyet bu durumda su ile toprak arasında cereyan etmektedir. Muhammed'e göre burada teyemmüm abdestten bedeldir. Yani bedeliyet teyemmümle abdest arasındadır. Biz burada konumuzla pek de yakından ilgisi bulunmayan bu ve benzeri mevzular üzerinde uzun uzun durmak istemiyoruz. Ancak şurasını da belirtmek gerekir ki teyemmüm hadesi giderme, namaz kılabilme veya abdestsiz yapılamıyan bir ibadeti maksudede bulunmak niyetiyle icra edilmelidir. Hiçbir mülâhaza gözetmeksizin mücerred teyemmüme niyyetle namaz kılınamaz. Keza Kur'an-ı Kerim'i okumak, camiye girmek gibi gayelerle yapılan teyemmümle dahi namaz kılınamaz. Zira bunlar haddi zatında maksud ibadetler değildir. Bir gayri müslim müslümanlık dileğiyle teyemmüm edip sonra da müslüman olsa bu teyemmüm Ebu Hanife ve Muhammed nezdinde sahih değildir. Zira farz olan niyyetin sıhhati için müslüman olmak şarttır. Ebu Yusuf müslüman olmak için yapılan teyemmümün muteber olacağı fakat namaz için sahih olmayacağı fikrindedir. Şunu da burada belirtmek yerinde olacak ki niyyet bir nevi sonradan husule gelen irade olduğundan Cenab-ı Hakka izafe edilmesi caiz değildir.

Şafiilere göre teyemmüm hadesi kaldırmadığından teyemmüm de namazın mubah olabilmesi ve benzeri şeyler için niyet etmek lâzımdır.

Hambeliler de teyemmümün sıhhati için niyyetin şart olduğunu ileri sürmektedirler. Malikilere göre ise teyemmüm için, namaz kılabilmek, Mushafa dokunmak gibi temizliksiz caiz olmayan bir şeye niyyet etmek gerekiyor. Bir farz için teyemmüme niyyetle bu teyemmümle yalnız bir farz ve istediği kadar sünnet namazları kılıp Kur'an-ı Kerim'e dokunabilir, diyorlar.

Bütün bu ihtilâflara meydan vermeden teyemmüm için gereği gibi niyyet edivermek en eslem yoldur.

ÖĞÜT

Sekiz şey sahibini küçük düşürür :

1 — Davet olunmadığı sofraya oturmak,

2 — Kendini üstün görüp misafir olduğu yerde sağa sola ve ev sahibine emretmek,

3 — Düşmanın dağıttığı nimetlerden kendisine de pay ayırılmasını beklemek,

4 — Kişinin söze başlarken ne söyleyeceğini düşünüp taşınmadan konuşmağa başlaması ve birbirinden ilgisiz sözler söylemesi,

5 — Devlet kuvvet ve kudretini temsil eden Sultan, reis ve onun tayiniyle vazife görenleri küçük görerek haddini aşmak,

6 — Kendinden yaşça, makamca ve servetçe büyük olanlarla kendi akranı gibi düşüp kalkmak,

7 — Duymadığı ve bilmediği bir husus ve iş hakkında söz söylemek,

8 — İşinin ehli ve sözünün eri olmayan kimselerin işlerini ve sözlerini tasdik etmekdir.

İslâm ve Kadın

Necib Fâzıl KISAKÜREK

Her madde, her mana ve her şey gibi kadının da bütün vücut hikmeti, keyfiyeti ve mevkii İslâmdadır.

Kadın, İslâmda, kendisine şeriat yolundan ulaşmak şartiyle sevgili bir varlıktır. Yeryüzünün Efendisi ve Peygamberler Peygamberi buyurmuşlardır ki: «Bana dünyanızdan üç şey sevdirilmiştir: KADIN, namaz ve güzel kokular...»

Hemen anlamak gerektir ki, meşru şekiller ve hadler içinde kadına bağlılık, yeryüzünün Efendisi ve Peygamberler Peygamberinin mizacına uymak bakımından İslâmî ve makbul bir hâdisedir. İslâmın zahir ve batın çerçevelerinin bütün kahramanları, şu şekiller ve hadler içinde kadına bağlı kalmışlardır. Ruhbaniyeti kabul etmeyen islâm, bâtını büyük marifet yolunda nefs körletmenin usulü olarak kadından uzak kalmayı kabul etmez. Aksine, büyük marifet yolunda meşru şekiller ve hadler içinde kadın sevgisi şarttır.

Kadın, İslâmda, herşeyden evvel derin bir haya mevzuudur; ve bütün mahrem köşeleriyle çepçevre hisarlar ortasında yükselen bir saray gibi, edep, ismet ve gizlilik surlariyle halkalanmıştır.

Mukaddes İslâm şeriatı, kadını her noktasıyle kocasının nazarına helâl olarak teslim ettikten sonra, onun cemiyet hayatını, mahremi bulunduğu veya bulunmadığı insanlara karşı ayrı ayrı görünüş şekilleriyle ve son derece sarahadle tanzim etmiştir. İslâm cemiyet ve beldesinin büyük meydanında ve bütün nazarlara karşı kadın, yüzünden başka hiçbir noktasını çıplak olarak göstermiyecek derecede haya ve hicap ifade eder. Tek tel saçını bile dahil olduğu bu haya ve hicap şartları yerine geldikten sonra kadın, aynı İslâm cemiyet ve beldesinin aynı meyanında en faal ve en vazifedar bir unsur olabilir.

Kadını kafes arkalarına ve haremlere hapsetmek, hiç kimsenin karşısına çıkarmamak ve topuğundan saçına kadar simsiyah bir torba içine sokup öylece ve bir an için cemiyet koridorundan geçirivermek, islâmî ölçü ve gereklerin emrettiği bir iş değildir. Her bakımdan mükemmel olan dine bir şey eklemek veya ondan birşey eksiltmek, dini anlamamaya ve nihayet ya ham ve kaba softalığa veya gevşekliğe varacağına göre, dini vecd ve idraktan mahrum ham ve kaba softaların eseri diye mütalea ve bu halden İslâmiyeti tenzih etmek lâzımdır. Şer'i ölçülere bürülü olarak kadın, İslâm cemiyet ve beldesinin büyük meydanında ve her türlü iş ve faaliyet sahasında, bütün nazarlara açık bir edep ve ismet heykelidir.

Ayrıca kadın, mücerret kadın olarak, mücerret güzellik ölçüsüyle, ancak İslâm şeriatının gizlenme hadleri ve görünme şartları içindedir ki, tesir ve kıymetinin azamisine ulaştırılmıştır. Kasap dükkânlarında kuyruğuna kadar yüzülmüş çırçıplak etin vahşetini esîri bir tılsıma götüren örtü sırrı, münhasır nesinin ehliyetine malik değildir: Biri imamlık, öbürü hakim «estetik» gözüyle de yalnız İslâmdadır.

İslâmda kadın, içtimaî vazifeler arasında yalnız iki talik... Bunda da son derece ince bir hilkât sırrı güden İslâmiyet, her şeyden evvel hissilik ve ilcailikten uzak bir erkek seciyesi istiyen bu iki işten başka kadına hiçbir içtimaî vazifeyi yasak etmemiş, fakat kadının en yüksek ve ulvî mevkiini, onun ve erkeğinin yuvası olarak göstermiştir.

Kadın; anne, hemşire, zevce; güzellik bakımından kadın, içtimaî vazife noktasından kadın; hilkât sırrının maddî ve manevî bütün tecelli şekillerini İslâmda arasın ve yalnız onunla öğünsün!

BİR MESAJIN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

M. Şükrü KOZAK

CUMHURBAŞKANININ 30 Ağustos Zafer Bayramı münasebetiyle radyoda yayınlanan mesajını derin bir ibret ve teessürle dinledik.

Ordumuzun en yüksek kademelerinden geçerek Devlet Başkanlığını işgal eden bir zatın, 30 Ağustos zaferinin kazanılmasında en büyük âmilin, iman kuvveti ve bu imanı besliyen cami ve cemaat şu'uru olduğunu herkesden daha iyi bilmesi gerekirdi.

30 Ağustos zaferini kazananlar, yurdun kurtarılabilmesi için tutunulabilecek en kuvvetli dalın, milletin imanı ve cemaat şuuru olduğunu bildikleri içindir ki merhum Mehmed Âkif, Ahmed Hamdi Akseki, Hasan Basri Çantay vesaire gibi bir çok zevatı, halkı camilerde toplayarak vaaz ve hutbelerle İslâmın cihat emrini tebliğe ve yurdu istilâ etmiş olan düşmanlara karşı milleti canıyla ve malıyla mücadeleye davet etmeye memur etmişlerdi. Merhum Mehmed Âkif'in Nasrullah ve Zağanospaşa camilerinden kalabalık İslâm cemaatlerine irad ettikleri meşhur hutbeleri, o zaman Eşref Edip bey tarafından binbir mahrumiyetle Ankara'da çıkarılmakta olan Sebilürreşad mecmuasıyla neşredilerek Erkânı Harbiye'i Umumiye Riyasetinin emirleriyle bütün ordu birliklerine dağıtılmıştı.

Bizzat Atatürk'ün Milli Mücadele yıllarında Konya'yı ziyaretlerinde Kapu camii minberinden halka irad ettikleri: «Ey Millet: Allah birdir, şanı büyüktür. Peygamberimiz Muhammed Mustafa Sallâllahü aleyhi vesellem ilahi hakayıkı tebliğe memur en son resuldür... diye başlıyan hutbelerini yaşlı Konya'lılar henüz unutmamışlardır. Bu itibarla cami ve cemaat Türk Devletinin bekasının, Türk Milletinin hürriyet ve istiklâlinin en büyük teminatlarından biridir.

Ülülemre itaatı farz kılan, bu emriyle bütün mensuplarını Devlet Reisinden köy bekçisine kadar devlet idaresinde vazife alanlara itaate mecbur eden, «İki günü birbirine müsavi olan hüsrandadır» hadisi şerifiyle her sahada terakki ve tekâmülün en veciz formülünü vaz'eden, «Âlimin mürekkebi Allah indinde şehidin kanından daha kıymetlidir» diyerek ilme ve ilmî çalışmalara en yüksek mevkii veren, «Mü'minin en hayırlısı dünyası için âhiretini, âhireti için de dünyasını feda etmiyendir» düsturuyla insanı dünya ve âhirette saadete ulaştıracak yolu gösteren, «İç ve dış düşmanlarımıza karşı Allah yolunda malınızla, canınızla savaşınız» emri ilâhisiyle millî varlığımızı muhafaza ve müdafaa etmeyi dini bir fariza olarak emreden ve daha bunun gibi devletimizin varlığının iç ve dış düşmanlara karşı korunması, milletimizin manen ve maddeten yükselmesi, refah ve saadete ulaşması için burada sayılmakla bitmiyecek emir ve esaslar vazeden yüce İslâm dininin mensupları, dinlerine ne nisbette bağlanır ve camilerde nekadar çok toplanabilirlerse, yüzde doksan dokuzu Müslüman olan bu millette o nisbette huzura ve terakkiye kavuşacaktır.

Günün birinde Allah korusun Türk Milleti içten veya dıştan herhangi bir tecavüze uğrarsa ilk tutunacağı dal, bugün camileri dolduran ve yarın ölürsem şehid, kalırsam gazi diyerek yüce Allahımızın cihat emrine imtisalen mücadeleye atılacak olan Müslüman Türk Milleti olacaktır.

Bu sebeble Müslümanların camilerde toplanarak, her karışı şehid kanıyla sulanmış olan cennet vatanımızda komünizmi hakim kılabilmek için sosyalist maskesine bürünerek faaliyette bulundukları en yetkili ağızlarca açıklanan komünistlerin şerrinden vatan ve milletimizi koruması için, âlemlerin yaratıcısı, Kadiri mutlaka' karşı kulluk ve ubudiyyet vazifelerini ifa ederek vatan ve milletimizin selâmeti için dua etmelerinden, başta devlet reisi olmak üzere bu milletin idaresinde vazife ve mesuliyet yüklenmiş olan herkesin en büyük huzur ve emniyeti duymaları icabederdi.

Bugün memleketimizde rüşvet, iltimas ve irtikâp hâdiseleri alıp yürümüşse, gazeteler cinayet, ırza tecavüz, hırsızlık, evini ve ailesini terk etme, fuhuş, kumar vesaire gibi ictimaî ahlâkın kangren olmağa yüz tuttuğunu gösteren havadislerle dolup taşıyorsa, Aşırı sol şimdiye kadar gizli olarak yürütebildiği çalışmalarını su yüzüne çıkararak tecavüz ve şirretliğini günden güne artırabiliyorsa, Üniversitelerimizde derse çalışmak ineklik, tertip edilen gece, balo ve diskoteklerde kız arkadaşlarıyla yüz kızartıcı eğlencelerle gençliğini heder etmek ilericilik telâkki olunuyorsa, boykot namı altında üniversite binaları ve hatta şahsi meskenler cebren işgal edilerek türlü rezaletlerle sahne olur, boykotu tasvip etmiyen onbinlerce vatan evlâdı profesörleriyle birlikte ders yapmaktan ve hatta üniversite binasına girmekten fiilen men edilerek anayasa teminatı ayaklar altında çiğnenebiliyorsa, milletimizin can, mal, ırz ve namusunun bekçisi olan ve kanuni vazifesini yapmaktan başka hiç bir kusuru olmayan zabıta kuvvetleri, karılarını Amerikalılara teslim etmek gibi alçakca isnat ve iftiralara ve sanki bir düşman kuvvetiymiş gibi taş ve tuğla ile fiili tecavüzlere uğrıyabiliyor ve bu da hiçbir çevrede herhangi bir reaksiyon doğurmuyorsa, hak, hukuk ve adalet mefhumları mahkemelere mahsur kalarak başkalarını aldatabilmek açıkgözlük ve beceriklilik telâkki olunuyorsa bütün bu ve benzeri ahlâkî ve ictimaî hastalıkların ana sebebinin vicdanlardaki din duygusunun ve Allah korkusunun zaafa uğramış, cemaat, birlik ve kardeşlik şuurunun sarsılmış olmasında aramak lâzımdır.

Aşırı sol birkaç yıl öncesine kadar gizli olarak yürütebildiği propaganda çalışmalarını büyük bir pervasızlıkla aşikâre yapmakta ve hatta her türlü taarruzdan masum bulunması gereken mabedlere dahi tecavüze yeltenebilecek kadar cür'et ve cesaretini artırmış bulunmaktadır.

Çözüm bekleyen bütün bu memleket dertleri ve meseleleri ortada dururken, vatanını seven, milli varlığının, din ve mukaddesatının, ırz ve namusunun müdafaa ve muhafazası için seve seve canını ve malını fedâya hazır bulunan Müslüman Türk Milleti derin bir endişe, ıztırab ve huzursuzluk içerisinde 30 Ağustos zaferinin yıl dönümünde Devlet Reisinden bütün bu yaralara parmak basacak, millî hissiyata tercüman olacak, kalblere huzur, emniyet ve hiç değilse teselli bahşedecek bir konuşma beklerken, maalesef, camilerde toplanan ve milletimizin en az yüzde seksenini temsil eden her yaşa ve mesleğe mensup 15-20 bin kişilik vatandaş kitlelerinin aşırı sağ olarak vasıflandırılmak suretiyle aşırı solla birlikte mahkûm edilmesi karşısında büyük bir hayret ve teessüre kapılmış ve derin bir sukûtu hayale uğramıştır.

Kanaatimizce memleketimizin içerisinde bulunduğu ahâlkî ve ictimaî buhranlar karşısında geleceği için derin bir endişe ve huzursuzluk duyan samimi müslümanların, camilerde toplanarak milletin selâmet ve saadeti için ibadet ve duada bulunmalarından daha masum bir davranış olamaz. Her türlü siyasî düşünce ve ayrılıkları bir tarafa iterek millî birlik ve beraberliğin müşahhas bir örneğini veren bu topluluklar karşısında Devlet ve hangi partiye mensup olursa olsun hükûmet erkânının endişe değil, sonsuz bir huzur ve emniyet duyarak ve hatta bu cemaatlere bizzat iltihak ederek her halü kârda milletin kendisiyle bir ve beraber olduğunu yakînen bilmenin şuur ve itmi'nanı içerisinde hizmetlerine devam etmesi icab eder. Bunun yanında memleket huzur ve sükûnuna düşman olan, mel'un emellerini memleket havasını bulandırmak suretiyle gerçekleştirmek isteyen, kökleri çok derin ictimaî sebeblere dayanan, memleket gerçeklerini dillerine dolayarak, viski ile bulanmış beyinleri ve kararmış gözleri ile bunları halledebileceklerini, bütün emekçi ve yoksul zümrenin kendileriyle bir ve beraber olduğunu telkin etmiye çalışan Moskova sosyalistlerinin, yalanlarını bir şamar gibi suratlarına çarpan; zenginiyle, fakiriyle, işvereniyle, işçisiyle, memuruyla, âmiriyle kaynaşmış bir halde tek kalp gibi çarpan cemaat safları, millet ve iman topluluklarından, güneş ışığına maruz kalmış yarasalar gibi telâş ve endişeye kapılmaları elbette haklarıdır. Zira; «Rencîde olur dide'i huffaş Ziyadan.»

Ve çünkü onlar; mel'un ve meş'um emellerini gerçekleştirmek için yapacakları kanunları ihlâle ve devlet düzenini yıkmaya matuf fiilî bir hareketleri anında bu şuurlu iman topluluğunun kahredici yumruğunun, Türkiye Cumhuriyeti zabıta ve ordusuyla birlikte yıldırım gibi beyinlerine ineceğini de çok iyi bilmektedirler. Esasen bütün korku, telâş ve endişeleri de bundan ileri gelmektedir.

Hal böyle olunca sayın Devlet Reisi endişe buyurmasınlar, tamamiyle müsterih olsunlar. Türkiye Cumhuriyetinin temelleri Hacıbayram camisinde cemaati kübra ile kılınan cum'a namazından sonra Büyük Millet Meclisinin açılışı esnasında yapılan dualarla atılmıştır. Yapısında Allah Allah nidalarıyla ölüme atılan imanlı göğüsler, harcında şehid kanı vardır. Allahü ekber sadaları semalarından eksilmedikçe, imanlı göğüsler bünyanı mersus gibi camilerinde saf bağladıkça ilelebed payidar kalacaktır.

EZÂNIN FAZİLETİ

Resûlullah (S.A.S.) buyurdu ki: Namaza nidâ edildiği vakit şeytan ezânı işitmemek için yüz-geri edip, kemâl-i telâş ile, yellene yellene kaçar. Nidâ bitince yine vesvese etmek üzere döner gelir. Namaz için ikâmet edilince yine evvelki gibi yüz-geri edip kaçar. İkâmet de bitince yine vesvese için gelip insan ile nefsi arasına sokulur. Falan şeyi hatırla, falan şeyi hatırla diyerek namazdan evvel insanın hiç de aklında olmayan şeyleri hatırlatır. Tâ insan kaç rekât kıldığını bilmez oluncaya kadar kendisiyle uğraşır.

Buhârî

⁂

Ebû Said Hudri (R.A.) dan:

Şöyle demiştir: Resûlullah (S.A.S.) den işittim, buyuruyordu ki: Müezzin sesinin yetiştiği yere kadar ins, cin, hattâ hiçbir şey yoktur ki ezânı duymuş olsun da kıyâmet gününde müezzin için hüsn-i şahâdette bulunmasın.

Buhârî

İSLÂM TASAVVUFU

(Baştarafı 11. sayfada)

İşte çok kısa hatlariyle belirtmeye çalıştığımız İslâm Tasavvuf ana çizgileri, mü'mini olgunlaştırmanın, gerçek insan yapmanın esaslarını, ruha sindiren yaşayış tarzıdır. TASAVVUF: şekil ile gerçek arasındaki ahengi ve realiteyi ortaya koyan en ince hatlariyle bunu belirten bir sistemdir. İnsana, ruhundaki değerleri tanıtan ve ona bir oluş vererek mutlak İslâmî yaşayışı temin eden ulvî hatların mecmuudur.

Hz. Peygamberden (S.A.V.) den bu yana, kıvrıla kıvrıla akan bir su misali gelen İslâm Tasavvufu, her devirde büyük bendler mesabesinde olan ulvî veliler yetiştirmiş ve onları insanlığa büyük kurtarıcılar olarak takdim etmiştir. Bugün de bu yolun yolcuları vardır. Fakat, çoğu, meçhul kahramanlar misali, insanlığın bilgisinden belki uzaktır. Ama bu vardır... Onların ruh derinliklerinden nasiblenmek, teveccühlerine muhatap olmak, herbirimizin en büyük arzusu olmalıdır...

VAHDET-İ VÜCÛD

Abdülmecid ÜNLÜKUL

İSLÂMİYETİN esasını tahrip etmek üzere bu terkibe Materyalistlerin verdikleri yanlış mânayı iptal ile mes'elenin hakikatini izaha çalışacağım. Arkadaş,

İnsanlar gözlerini açar açmaz ilk gördükleri varlık şu kâinattır. Bu kâinat nereden geliyor? Nereye gidiyor? Niçin gelmiştir? Gönderen kimdir? İlk akla gelen bu sorulara cevap araştırıyorlar. Son sualin cevabı bahsimizle daha ilgili olduğundan en evvel bunun cevabını aramağa başlar.

Şöyle ki : Bu varlığı icad edip gönderen ya bizzat kâinatın kendisidir veya kâinatın içinde bir cüz'dür veya dışında başka bir şeydir. Bu ihtimallerden başka bir yol yoktur. Diye bir taksim yaptıktan sonra birinci ihtimali ele alır. Bakar ki, bu varlık kendi kendine HALIK olduğu takdirde hem kendinden evvel, hem kendinden sonra varolması lâzımgelir. Çünki, Yaradan olduğuna nazaran evvel, yaradılan olduğu cihetle de sonra olması zaruridir. Bu ise «Devr-i tekaddümi» dir. Devr-i tekaddümi ise bilittifak muhaldir.

Öyle ise, şu kâinat varlığı kendi kendine yaradan olamaz, diye kanaatı tamme hasıl olur.

Sonra, kâinatın içindeki uzuvlara - cüz'lere bakar. Bakar ki, meselâ Güneş gibi, kâinatın herhangi bir cüzü Halik addedildiği takdirde o cüz', başka cüz'-lere Halık olduğu gibi kendi nefsine de halik olacaktır. Bu ise muhaldir.

Öyle ise, kâinatın kendi kendine Halık olamadığı gibi, cüzüleri de kendisine Halık olamaz. Diye kat'i bir hüküm verdikten sonra,

Şöyle bir sual karşısında kalır :

— «Bu Kâinatın Halıka ihtiyacı var mıdır ki, ona Halik arıyorsun? İhtiyaç noktası nedir?»

Cevap :

Arkadaş,

Kâinatın gerek yüzünde, gerek içinde her anda, her dakikada vukua gelen tebeddül, tagayyür, değişiklikleri görüyorsun. İnkâr edemezsin. Bu değişiklikler gördüğün gibi öyle bir nizam, öyle bir intizam, öyle bir mizan, öyle bir tartı ile vukua gelirler ki

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

Yazan : **Muhammed KUTUB**

Terceme : **Erol AYYILDIZ**

Taklitlerin Çarpışması (1)

İNSAN şüphesiz büyük bir yaratıktır, ondaki eşsizliği gösteren en önemli yönü topraktan meydana gelen balçık ile Allah'ın ruhuna ilka ettiği maneviyatın enteresan bileşimidir: «Bir avuç çamurun içinde, topraktaki demir, bakır, kalsiyum, fosfor, oksijen, hidrojen gibi maddi unsurlarla, şehvet ve iç güdüler görünmekte; Allah'ın üfürdüğü bir nefeslik manevi cevherde ise gelişmeye ve yükselmeye muktedir şeffaf insan ruhu ile zaptedici irade ve seçme kuvveti şekillenmektedir.»

İnsan, bileşimlerinde yapıcı kudret mucizesinin belirdiği bu iki unsuru birbirinden ayırmak, sonra da her ikisine sahip olması elinde iken, sadece biri ile yetinip diğerinden ayrı durmakla ne türlü bir ahmaklık yaptığının farkında mıdır?

Şüphesiz ki o, kendine has güçleri bu şekilde tüketir ve bir çöküntüye doğru yıldırım hızıyla koşarken aynı zamanda dünyadaki yaratılış gayesinden uzaklaşıyor, hayatın dış görünüşüne ait bahisler peşinde şakır şakır ter dökü yordu.

Bütün canlılarda — bilhassa insandaki derin hayat fıtratı, bunların vücutlarını incelerken Darwin'in körü körüne saplandığı gibi — en yakın yoldan zaruretin ifa edilmesi ile yetinmez. Bilâkis bahis konusu fıtrat daima bu ifa edilişteki güzellik ve sağlamlığı da arar. Yani sadece zaruretle iktifa etmeyip güzellik ve ahengi hedef tutar.

«Etrafına saçtığı misk gibi kokusu ve renkleri arasındaki tenasüple şu çiçeği gördün mü?

Bunun zaruret olduğunu mu zannediyorsun?

Dediler ki: Bu ahenk, insanlara gıda ve şifa olan balı alması maksadıyle arıyı cezbetmek ve bitkilerdeki döllenmeyi sağlamak içindir.

Kabul ediyor musun bunu? Çiçekteki bütün bu güzellik arıya kıyasla bir zaruret midir?

Hayır, o mütevazi bir yaratıktır. Fevkalâde güzellikte ve misk kokulu çiçeklere konduğu gibi sıradan adi çiçeklere de konar. Öyle ise çiçekteki güzellik bir zaruret değildir. Bütün biyolojik hedeflerin en güzel bir çiçekte tamamlanması mümkün olduğu gibi, en basit bir çiçekte toplanması da mümkündür.

Şu tabiatı seyrettin mi hiç?

Yeni beliren şafaktaki şahâne kırmızılığın, karanlıktan aydınlığa açılan gecenin sabahındaki güzelliğin enfes zevkini yudumladın mı?

Yüksek dağlardaki insanları şaşırtıp, vicdanları titreten ıssız ürpertiyi hissettin mi?

Çılgın dalgalı engin denizlerin sakin gecelerdeki, sanki hayalet ve karaltıların tertibe soktuğu halini seyrettin mi?

Mehtaplı akşamlardaki zevki; doğarken ve etrafa sihirli gölgelerini sunarken seher vaktinin lezzetini, aydınlığa kavuşurkenki nefasetini ve fısıldayan sesinin hazzını tattın mı?

Bütün bunları zaruret mi zannediyorsun? Zaruret, bunların neresidir? Bu güzellikler olmaksızın hayat mümkün müdür?

Zevk denen psişik duyguyu, emrine köle yapan insan çehresindeki şu çarpıcı güzelliği görüyor musun?

İçinden derin çaplı bir âlem fışkıran şu bir çift gözü... Şu ahenkli dağılışı... Şu ince mânâyı ve bütün bu parçaların arkasından uzanan esrarengiz ruhu farkediyor musun?

Bunları zaruret mi zannediyorsun? Hangi zaruret?

Yemek, içmek, teneffüs etmek gibi bütün biyolojik işlemler eşit olarak en güzel ve en güzel bir tarzda meydana gelmez mi?

Hatta cinsi ihtiyaç bile... Erkekte ve kadında bu güzellik olmaksızın tahakkuk edemez mi?

Hayır, bunlar sadece zaruret değil, fakat aynı zamanda güzelliktir. Sadece ifa ediliş değil, fakat ifa edilişteki ahenktir.

İşte bu tıpkı Allah'ın yarattığı gibi hayatın... Tabiatın fıtratıdır.

İnsanın, eşyanın duyu organlarıyle ilgili dış görünüşünü incelerken unuttuğu fıtrattır bu. O bu fıtratla birlikte kendini de unuttu. Yükseliş ve terbiye manasını yaşıyan güzelliği nazarı dikkate almadan, işleri ifa etme konusunda sadece en yakın yoldan zarureti icra etmekle yetinerek, ihtiyaç âlemine şiddetle düştü.

Hiç hayret edilmesin ki insan Allah'a giden yoldan saptığında fıtratını da kaybedecek ve karanlıkların içinde — Allah korusun — bir çukura saplanacaktır.

(1) Taklitlerin Çarpışması'ndan.

Yahudi kimdir?

«*Yahudiler:* «Allahın eli bağlıdır - sıkıdır.» *dediler. Hay kendi elleri bağlanası ve söyledikleri* - bu sözden - *dolayı mel'un olası insanlar! Hayır* (Allahın) *iki eli de açıktır. Nasıl dilerse öyle infak eder. O Rabbinden sana indirilen* (âyetler) *onlardan bir çoğunun, andolsun ki, azgınlığını, gâvurluğunu artıracak.* (Bununla beraber) *biz onların arasında kıyamet gününe kadar* (sürecek) *düşmanlık ve kin bırakdık. Onlar ne zaman harp için ateş tutuşdurdularsa Allah onu söndürdü.* (Kendilerini daima yenilgiye uğrattı.) *Yer yüzünde hep fesadçılığa koşarlar onlar. Allah ise fesadçı olanları sevmez.* (Maide sûresi, âyet: 64)

Yukarıdaki âyet kim olduğunu anlayana çok güzel tarif ediyor. Bu kavim Hz. Musa (A.S.) zamanından beri hep böyledir. Bugün de böyle!.. Arap yarımadasından çıkarılmasının acısını İslâmlarla Hıristiyanları döğüştürerek ikisini birden yere vurarak almak istemektedirler. Hem şurası pek gariptir. Müslümanlar Kur'an-ı Kerim'de emrolunduğu veçhile Hz. İsa (A.S.)a (Kelimetullah) validesine kadınların en büyüklerinden biri nazarıyla bakar ve muamele ederlerken; Yahudi biri hakkında haşa!.. «Nesebsiz çocuk» ve validesi hakkında en ağır buhtanda bulunurlar!.. Heyhat Hıristiyanlar Müslümanlarla birleşip ona saldıracakken tutar İslâma Haçlı Seferleri yaparlar.

Bin yıldan beri açık-kapalı devam eden Haçlı Seferleri, Haçlılardan çok Yahudiler için yapılmaktadır. 800 sene önce Kudüs Haçlılar tarafından yine istilâ edilmiş, halkın hepsi kılıçtan geçirilmişti. Öyleyse ey Müslüman-Türk çocuğu hakiki düşmanını iyi öğren, kendine çeki düzen ver.

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Sizden öyle bir cemaat bulunmalıdır ki, onlar herkesi hayra çağırsınlar, iyiliği emretsinler. Kötülükten vaz geçirmeğe çalışsınlar, işte onlar muradına erenlerin tâ kendileridir.

Kur'an-ı Kerim

⁂

Allah amel sahibinin, iş adamının amel ve iş yapınca, iyi ve güzel yapmasını sever. Kişi sevdiği ile beraberdir.

Hz. Muhammed

⁂

Eğer yapılan kötülüklerin akibetinden şüpheye düşülecek olursa, ilâhi adaletten şüphe edilmiş olur ki, buna asla imkân yoktur. Çünkü, iyi veya kötü herkes yaptığının cezasını çeker.

Hz. Mevlânâ

⁂

Açlık sofuluğu bozar. Yokluk insanı çileden çıkarabilir. Onun için elden geldiği kadar meşru şekilde çalışıp kazanarak hem kendisine hem de etrafına faydalı olmak en akıllıca harekettir.

Şeyh Sadi

⁂

Akıllı kişi hata ve günah işleyip de «Eyvah!» çekmez. Günaha girmemek eldedir. Azim ve kuvvetli irade işidir. İnsana yakışan da budur. Gerçek ahlâklı ve iradeli olup da günah işlemek, insanlık şerefine yakışır mı hiç? Sonra tevbeye vakit kalacağını biliyor muyuz?

Hz. Ömer

⁂

Dilin; beygirin gibidir. Onu muhafaza etmesini bilirsen o da seni korur. Aksi halde ihanet eder.

Arap Atasözü

BATIDAN

Bir terbiyecinin öğrencileri karşısında iman sahibi olması, onlara itimad etmesi menfaat düşüncesinden ve kendini beğenmişlikten uzak bulunması, hatta mücadele ettiği hasımlarına bile sempati göstermesi lâzımdır.

Bergson

⁂

Mes'ud yaşamak istiyorsam, elimden gelen her iyiliği yapmalıyım, her nezaketi göstermeyi ihmal etmemeliyim. Çünkü bu hayat yolundan bir daha geçmiyeceğim.

Dr. Carneiğe

⁂

Fen ilerler, yeni keşifler yapılır, yeni makine ve malzemeler bulunabilir. Fakat bir milletin bekâsı için bunlar kâfi değildir. Asıl marifet iyi insan yetiştiren cemiyet haline gelmektir.

P. Janet

⁂

Cam, kırılmaya ne kadar mahkûm ise servet de elden çıkmaya o kadar müsaittir. Hele zulm ile elde olunanların kısa zaman sonra elden gittikleri görülür. Onun için dikkat etmek lâzımdır. Hele temel sağlam değilse.

P. Syrus

⁂

Cahiller fikir ve iddialarını reddedemedikleri kimselere sapık derler.

Volter

⁂

Sabır ve zaman, şiddet ve öfkenin yapabileceğinden çok daha fazla iş yapar.

La Fontaine

DÜNYAMIZI AYDINLATAN KİTAPLAR

« Âilenin Din Bilgisi »

— I —

Yazan : İ. E.

BEŞERİYET tarihinde imanla küfrün, hak ile batılın mücadelesi hiç eksik olmamış, zaman zaman hak batılın, din küfrün zulmü altında kalmış, bu zulüm içtimâi hayatın rengini küfre boyadığı halde ailenin din eğitiminde oynadığı rolün mahiyetini pek sarsamamıştır. Çünkü aile hayatının temeli sevgiye, emniyete, sadakate ve karşılıklı anlayışa dayanır.

Bir millet bir cemaat maddi bakımdan perişan olabilir. Fakat kökü kuvvetli olan bir milleti dünyanın hiç bir yabancı kuvveti yok edemez. İşte bu kök ve bu kuvvet kaynağı ailedir.

Bir milleti, din, ahlâk, kültür ve gelenek bakımından ayakta tutan ve ona ebedilik damgası vuran aile kuvveti bazı durumlarda devletten de üstün bir kuvvettir. Her türlü zulmün içinde de bulunulsa aile din eğitimi sağlam olursa dinin cemiyetten silinmesi, dindârların yok edilmesi imkânsızdır.

Öyleyse cemiyetin sigortası olan aile mutlaka dini bilgilerle teçhiz edilmeli ve gerekli bilgiler kendisine verilmelidir. Aksi takdirde aile bütün fertlerini ebedi mutluluğa kavuşturmak için çırpındığı halde bu amacına ulaşamaz ve yerinden kalkmıya gücü yetmiyen insanın başkasını kaldırmaya uğraşması gibi gülünç bir duruma düşer ki bu da: «Kendisi himmete muhtaç bir dede, gayriye nasıl himmet ede» deyimine uygun düşer.

İftiharla kaydedebiliriz ki son zamanlarda vitrinlerde kızıl leke halinde göze batan sol neşriyatın yanında, cemiyete ışık tutan, günbegün sukût etmekte olan ahlâkına ıslâh elini uzatan dini, içtimâi ve ahlâkî eserler, gurubtan sonraki karanlık ve kızıllığı yırtarak doğan yıldızlar gibi memleket ufkunda parıldamaktadır .

Bu neviden olan, fakat saymamıza imkân olmıyan eserlerin arasında Konya Yüksek İslâm Enstitüsü Müdürü Sayın Veli Ertan'ın «Ailenin Din Bilgisi Kitabı» okumaya ve okutmaya değer bir eserdir.

Eser İtikat, İbadet ve Ahlâk olmak üzere üç kitab halinde hazırlanmıştır. İtikat bölümünde «Din Hakkında Umumi Malûmat» verilmiş, «İmanın Esasları» belirtilmiş, ayrıca «Tevekkülün Manası»na, «Edille-i Şeriyye»ye ve «Mezhep İmamlarının Hal Tercemeleri»ne de temas edilmiştir. Yazar lüzumlu bilgileri kuru bir ifadeyle anlatmaktan ziyade konuyle ilgili âyet ve hadislerle, ayrıca hisse hitâbeden hamâsî ve dinî şiirlerle süslemeyi tercih etmiştir. Meselâ kitabın bir yerinde: «Din bir nasihattir, iyiliği âmirdir. Zorlama yoktur. Taklidi de değildir. Belki akıl ve hikmettir» denildikten sonra Âkif'in şu mısraları kaydedilmektedir:

«Allah'a dayan sa'ye sarıl hikmete râm ol,
Yol varsa budur bilmiyorum başka çıkar yol.»

İkinci Kitab «Amel ve İbadet» konularını ihtiva etmektedir ki, aşağı yukarı lüzumlu olan konulara bu kitabta temas edilmiştir. Meselâ: «İslâmın Temelleri»ne, «Yapmakla Mükellef Olduğumuz İşler»e, müslüman için zarûri olan «Tahâret»e, dinin direği olan «Namaz»a, İslâmın temellerinden olan «Oruç»a, «Hacca» ve «Zekât»a kısa da olsa dokunulmuştur.

Kayda değer bir husus şudur ki, müellif bu konuları yanlız fıkhî malûmat olarak işlemekle iktifa etmemiş, bunun yanında modern tıbbın ancak 20. yüzyılda keşfedebildiği bazı sıhhî faydalara da yer vermiştir: Morfild Hastanesinde çalışan Profesör Köln ile Albay Dr. Fâik Şâkir'in arasında geçen şu konuşmayı kitabın «Okuma» kısmında aşağıdaki şekilde naklet-miştir :

«Sizin Müslüman olduğunuzu biliyorum. Müslüman bir kimse, beş vakit namaz için günd beş defa akar suyla abdest alır ve yüzünü yıkar. Bu gibilerin trahoma yakalanmaları mümkün değildir. Şu hale göre siz ismen Müslümansınız. Çünkü abdest almıyor ve namaz kılmıyorsunuz. Yahud da abdest ve namaza devam ediyorsanız aranızda yayılan bu hastalığın trahom değil başka bir hastalık olması mümkündür.» dedi ve ben de hastalık hakikaten trahomdur, yalnız biz abdestsiz ve namazsız müslümanız demek zorunda kaldım.

Ayrıca namaz süreleri ve namazda okunacak dualar Kur'an harfleriyle yazıldığı gibi manaları da verilmiştir.

Kitabın en faydalı taraflarından biri de aslında Zeynel Özyaşar'a âit olan, kendisinden izin alınmak suretiyle yayınlanan «Nisap Usûlünü Beyan Eden Cedvel»dir :

Grat 0	11-20 G.mg.	1-20 G.mg.	21-30 G.mg.	31-40 G.mg.	41-50 G.mg.	51-60 G.mg.	61-70 G.mg.	71-80 G.mg.	81-90 G.mg.	91-100 G.mg.
0	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
1	0.200	2.204	4.210	6.214	8.219	10.223	12.228	14.433	16.237	18.242
2	0.401	2.406	4.410	6.415	8.419	10.424	12.429	14.433	16.438	18.442
3	0.601	2.606	4.611	6.615	8.620	10.624	12.629	14.634	16.638	18.643
4	0.802	2.806	4.811	6.816	8.820	10.825	12.829	14.834	16.639	18.843
5	1.002	3.007	5.012	7.016	9.021	11.025	13.030	15.035	17.039	19.044
6	1.203	3.207	5.212	7.217	9.221	11.226	13.230	15.235	17.240	19.244
7	1.403	3.408	5.412	7.417	9.422	11.426	13.431	15.435	17.440	19.445
8	1.604	3.608	5.613	7.617	9.622	11.627	13.631	15.636	17.640	19.645
9	1.804	3.809	5.813	7.818	9.823	11.828	13.832	15.836	17.841	19.845
10	2.005	4.009	6.014	8.018	10.023	12.028	14.032	16.038	18.041	20.046

Din Alimlerimizden Nimet-ül İslâm müellifi merhum Zihni efendi

(Hacı Zihni)

Veli ERTAN

(ÖLÜMÜ : 1913)

Zihni Efendi İslâm Dünyasında dini ve arapça eserleriyle tanınmış, ilmiyle âmil, fazliyle kâmil, memleketimizin yetiştirmiş olduğu emsalsiz şahsiyetlerden biridir.

Zihni Efendi İstanbul'da doğmuştur. Kaymakamlıklarda bulunmuş Mehmed Reşid Efendi isminde bir zatın oğludur.

Medreseleri usulen devir ve tahsil etmiş ve hususi hocalardan ders okumuştur. Galatasaray'da, Mülkiye Mektebinde uzun seneler öğretmenlik yapmıştır. Maarif Meclisi azalığında bulunmuş, mesleğine daima bağlı kalmıştır.

1913 senesinde İstanbul'da vefat etmiştir. Kabri Beylerbeyi'nde Küplüce mezarlığındadır.

ESERLERİ :

1 — Nimet-ül İslâm (Bu eser bir küçük ilmihal halinde iken sonradan genişletilmiştir.) Şu kısımları ihtiva etmektedir : Kitabuttehare, Kitabusselat, Kitabussavum, Kitabuzzekât, Kitabulhac, Kitabussayd, Kitabuzzebaih, Kitabuledhiye.

2 — Münakehat ve Müfarekat.

Bu da şu kısımları havidir : Kitabunnikâh, Kitabuttelak, Kitaburrida.

.....

Üçüncü Kitab ise «Ahlâk»a aittir ki iki kısımdan teşekkül etmekte ve «İslâm Ahlâkı» nın kapsamına giren konuları işlemektedir.

Kitabın son kısmında bir «Lugatçe» ile namaz süreleri toplu olarak verilmektedir.

Kitabın tenkid edilebilecek yönlerinden biri de bunca geniş konular işlendiği ve «Faydalanılan Eserler» toplu olarak verildiği, üstelik kitabın kısm-ı azamisi söz konusu eserlerden faydalanmak suretiyle hazırlandığı halde bu eserlerden alınan kısımların tırnak içinde belirtilmemesi ve dipnotunda eserin adı, cild ve sahifesi verilmemesidir. Evet bu kısmen yapılmıştır. Fakat devede kulak!

Kitap 1967 de Dizerkonca Matbaasında basılmış olup 200 sayfa ve 350 kuruştur.

Bir aile için zarûri ve lüzumlu bilgileri ihtiva etmesi bakımından kitap şâyân-ı tavsiyedir. Unutmamalı ki bu babta yazılmış daha geniş eserler mevcuttur. Vakti ve kesesi müsait olan o gibi eserleri de mütalâa etmelidir.

Yazarın, çıkmış olan eserlerine eserler katmasını temenni eder, kendisine Allah'tan başarılar dileriz.

3 — Elhakaik (İki cilt)

4 — Tuhfetürragıp

5 — Elmuktazeb minel müntehab (Sarf kısmı)

6 — Elmuktezeb (Nahv kısmı)

Bu eserin başında ennahvu filkelâm kelmilhi fittaam.

Kelâmda nahv taamda tuz gibidir. Tuzu olmıyan taamın tadı olmadığı gibi nahvi olmıyan kelâmın da lezzet ve manayı maksudu, sıhhat ve delâleti olmaz.

7 — Kitabutteracim (Bazı meşhur müelliflerin tercümei halleri)

8 — Elkavlülcedid

9 — Elmüşezzeb (Sarf kısmı)

10 — (Elmüşşezzeb (Nahv kısmı)

11 — Meşahir Ennisa (Müslüman kadınlarının tercümei halleri) İki cilt halindedir.

Bu eser Fars diline de tercüme olunmuştur.

KIZGINLIĞIN İLÂCI

İslâm hükümdarlarından bazıları üç yaprağa aşağıdaki yazıları yazıp verirlerdi ve diğerlerine derlerdi ki :

— Benim kızgın bir halimi görürsen bu yaprakları birbiri ardından bana ver!..

Onlardan birinci yaprakta:

«Sen ilâh değilsin!.. Hem şüphe yok ki yakında ölürsün. Toprağa gömülürsün. Etinle kemiğin birbirini orada yerler.»

İkincide :

«Yeryüzündekilere acı ki gökyüzündekiler de sana acısın.»

Üçüncüde :

«İnsanlar arasında Allah'ın hükmünü yerine getir ki onlar ancak onunla ıslâh olunurlar.

GENÇ KALEMLER

ANA'LAR...

Deniz GÖKÇEK

Anne, varlıkların en kutsalıdır. İslâmiyet de ona verdiği kıymeti «Cennet, anaların ayakları altındadır» hadis-i şerifi ile belirtmiş ve ona dünya varlıkları arasında ulaşılabilecek en mükemmel dereceyi vermiştir.

Bir çocuğun, «ağaç yaşken eğilir» vecizesine uygun olarak, anneciğinin elinde ilk şekli aldığı muhakkaktır. Onu cemiyete hazırlayan, yoluna hayatını adayan, uğrunda gecelerini uykusuz geçiren ve yavrusu için her türlü hakkından feragat eden ANNE'dir. Bir yavrunun, şefkat menbaı ANNE'dir. Ömründe unutamıyacağı ilâhi bir sevgiyi, yudum yudum elinden içtiği kişi yine ANNE'dir. O halde Allahü Teâlâ'nın (C.C.) yarattığı varlıkların en mükemmeli olan insanı bir şekle sokan, insan adlı ham elması, iman nuruyla işleyip cemiyet vitrinin baha biçilmez mücevheri haline getiren ANNE'dir. Bu yüzden hayatta anneden kıymetli varlık yoktur ve olamaz. Aradan seneler geçer, evlât, kocaman bir hayat adamı olur ama dudaklarından yine aynı heyecanla, aynı kelime dökülür : ANA'M!..

Annelerin cemiyet hayatındaki rolleri büyüktür. Şairin dediği gibi «cemiyeti yükselten de kadındır, alçaltan da.» Zira cemiyeti meydana getiren fertleri yetiştiren, ANNELERDİR!

Yavrusuna ilk dini bilgileri verecek, onu imanla, inançla mücehhez kılacak olan yine annedir. Büyük bir şefkatle sarıldığı yavrucuğuna, kucağında oturan bu minimini varlığa ALLAH (C.C.) sevgisini de o aşılar. Yavrusuna, «yavrum beni sana ALLAH (C.C.) verdi, «O herşeyin yaratıcısıdır. Seni de bana yollayan O'dur. O, Rahman'dır, Rahim'dir. Her yerde hazır ve nazırdır. Seni koruyan O'dur.» diyen bir anne, eserinde, sanatının en ince noktalarını işleyen bir mimara benzer. Çünkü bu yavrucuk hayatının en yakını olan anneciğini kendisine bağışlayan bir kudret olduğunu idrâk edebildiği an, bütün kalbiyle O, yüce kudret önünde iman edip huşu ile eğilecek ve Rabb'ına minnettar kalacaktır.

Ne mutlu kalbi imanla dolu yavruları yetiştiren analara! Cennet'e girmeye hak kazanan ANALARA! «Ana» vasfına lâyık analara!..

Yazımı kendi mısralarımla bağlamak ve Müslüman Türk analarına ve annelik makamına karşı duyduğum hislerimi belirtmek isterim :

A N N E

Anne; Dünyadaki varlıkların en kutsalı,
Anne: Evlât denen yapının mimarı,
Anne: Büyük bir sevginin kaynağı,
Anne: Yavrusunun en büyük dayanağı.
Anne: Müşfik bakışlar,
Anne: Sıcacık kollar,
Anne: Kıymetli nasihatlar.
Anne: Yavrusu için çarpan bir kalp,
Anne: Yavrusunun derdiyle kavrulan bir ruh,
Anne: Yavrusunun ağlamasıyla dolan bir göz,
Anne: Eşsiz bir sevginin sembolleşmiş ifadesi,
Ve Anne: Her evlâdın canı, hayatı, bir tanesi...

ASRIMIZIN ELİ SOPALI ŞAHÂNE (!) «ANNE» TİPİ VE MAHZUN YAVRUSU

İSLÂMDA KANUN VE NİZAM

Kur'an'da her Cuma günü hutbede hatiplerin okudukları şu âyet yani, (Allah adaleti, iyilik yapmayı, akrabaya iyi bakmayı ister. Ahlâksızlığı, inkârcılığı, kötülüğü istemez). Bu âyette, üç şey yapmayı, diğer üç şeyi yapmamayı da emrediyor.

1. Herkesin, her işte adalete uymasını,
2. Herkese müspet iyiliklerde bulunmayı,
3. Kan rabıtası halindeki akraba nasıl sevilirse başkalarının da öylece sevilmesini emrediyor.

Diğer sakınılmasını emreyledikleri de şunlardır :

1. İnsanın, ahlâksız çirkin hareketlerden uzaklaşması,
2. Başkalarının hukukuna dokunmamak,
3. Başkalarına fenalık yapmamak.

Bunlar, hukuka, şahsa, mala ve hayata aittirler. Şimdi mensuplarına böyle en mühim vazifeleri bir arada gösteren diğer bir kitap veya diğer bir din görebilir misiniz?

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

MACAR Sıhhiye Vekâletinde yerleşmiş olan komünistlerin, 23 Ekim 1956 Macar İhtilâlinden bu yana «Doğum Kontrolu» vasıtası ile Macar ana rahminde iki milyondan fazla çocuğu imhâ ettikleri halde, aynı memlekette oturan Slav kadınları bu mecbûriyetin dışında tutularak çok çocuklu Slav kadınlarına «Kahraman Ana» ünvanı verdiklerini...

● 1945'den beri komünist emperyalizminin 3 Baltık devleti ile 7 Balkan devletini **(Nazizmden kurtarmak bahânesiyle)** çiğneyip yuttuğunu...

● **İsveç Ulusal Spor Federasyonu'nun, Çekoslavakya'nın işgâline katılan ülkelerle karşılıklı sportif temaslarda bulunmama kararı aldığını...**

● 1917 Rus İhtilâllinden önce; Stalin'in: bir defa kâtillikten, bir defa yol kesmekten, bir defa banka soymaktan, bir defa da sahte para basmak gibi fiillerden mahkûm olduğunu...

● **Peyk ülkelerin her türlü idârî teşkilâtına girmiş bulunan Rus müşâvirlerinin, memleketin kalkınmasını, Sovyet Rusya'nın şahsî çıkarlarına göre ayarladıklarını...**

● 65 ülkeden gelen 3000 delegenin katıldığı **«Uluslararası 14'üncü Felsefe Kongresi»**nde: Çek, Rus ve Yugoslav filozoflarının Marx yüzünden biribirleriyle kavga ettiklerini...

● **Hâlen Rus hapishânelerinde 600 Rus yazarının mevkûf bulunduğunu...**

● Sosyalist olsun-olmasın, bütün Devletlerin Rusya ile kültür münâsebetlerini yeniden gözden geçirmeye karar vermiş bulunduklarını...

● **Savaş ve yük gemisi olmak üzere Boğazlarımızdan günde ortalama olarak : 7 Rus teknesinin geçtiğini...**

● Türkiye halkının Allah'ın yardımı ile kazandığı Kurtuluş Savaşından 46 yıl sonra, vicdanlarını Moskoflara kiralamış Vatan hâinlerinin **«2'nci Kurtuluş Savaşı»** bahânesiyle İslâm âleminin bu mübârek kalesini şimâlin vahşî bir milletine peşkeş çekmek hevesi içinde olduklarını...

● **Türkiye'de komünizmi yaymağa memur «Türkiye Gizli Komünist Partisi»nin kurucularından Zekeriya Sertel'in karısı, Vatan hâini Sabiha Sertel'in 2 Eylül günü yattığı Bakü hastahanesinde geberdiğini...**

● Çek Başbakanı Çernik'in: **«Memleketimizin aydınları başlarının çâresine baksın, vakit varken yabancı ülkelere gitsinler, bütün aydınların, hürriyet sever san'atçıların listesi yapıldı, Rus'lar bunları Sibirya'ya sürecek.»** diye feryad ettiğini...

● **İsrâil hükûmeti, ahlâksızlıkları ile dünya çapında ün yapmış olan hippy ve beatnikleri** (İsrâil'de pislik ve tembelliği yaydıkları, esrar ticâretini teşvik ettikleri) **gerekçesi ile sınır dışı ettiği halde, Türkiye'nin bu gürûhu hüsn-ü kabul ile kendilerine iltifat ettiğini...**

● Avrupa'nın bütün büyük şehirlerinde fahişeliği organize edenlerin ve bunları çalıştıran patronların çoğunun Yahudi olduğunu...

● **İsrâil'in, geçen Mayıs ayında, Kudüs'ün eski Arab kesiminde bir bağımsızlık günü askerî geçit töreni düzenlenmesi, Arab'lara karşı bir tahrik olduğu gerekçesiyle B. M. Güvenlik Konseyi tarafından şiddetle tenkid edilince, İsrâil makamlarının böyle merâsimlerden vaz geçmek zorunda kaldığını...**

● Komünistler : memleketin dört bir yanında ihtilâl denemelerine girişirken, demokratik nizâmı yıkmak için hükûmet kuvvetleriyle sokaklarda çarpışırken, çeşitli sabotaj ve anarşist tertiplere tevessül ederken, memleketin temel müesseselerini yıkmaya el atarken, hergün hâdiseler çıkarmak için bahâne ararken, milletin dînine, îmanına, vicdanına ve mukaddesâtına alçakça saldırırken, hergün komünizme dâvetiye çıkarırken, Türk Milleti bu kadar büyük bir tehlike ile karşı karşıya bulunurken, sırf Allah'ına duâ ve kulluk yapmaktan başka gâyesi olmayan îmanlı milleti **«protesto namazları»** kılıyor diye sindirmek, câmilerde toplanmalarına mâni olmak, dinsiz sol basının tesiri altında kalarak **«aşırı uçlar»** diye İslâmî gelişmeyi komünizm kadar tehlikeli göstermek, ne dereceye kadar adâlet ve hakkâniyet duyguları ile kâbil-i te'lif olabileceğini...

● «Sosyalist Türkiye» **diye bağrışan birkaç bolşevik baykuşuna karşılık 30 milyonluk bir mü'min kütlesinin tertip edilen** «Büyük Cemaatle Sabah Namazları»**nda lisân-ı hâl ile** «Müslüman Türkiye» **diye haykırdıklarını...**

● Bugün, en son ölen Papa'nın, öldürülen John Kennedy'in ve 1965'de Roma'da toplanan bütün Hıristiyan Rûhânî Reislerinin vermiş oldukları raporlarda: **«İslâmiyet hakkındaki müsbet görüşler»**in yeni bir uyanış ve anlayışın alâmetleri olduğunu...

● **Amerika'nın son siyah-beyaz kavgasında Kur'ân-ı Kerîm'in** «Irkçılığı men eden hükümler»**ini kanun halinde kabul ve cemiyyetine tatbik etmekle İslâm'a ne derece yakın olduğunu fiilen ortaya koyduğunu...**

● İstanbul'un Fethi ve O'nu tâ'kib eden günlerde Fetih Yârânının güzel halleri ve dürüst muâmelelerinin, Şarkî Roma İmparatorluğunun Hıristiyan papazlarına: **«Ayasofya'da Katolik kalpağı görmektense, MÜSLÜMAN KAVUĞU görmeyi tercih ederiz...»** şeklinde dedirttiğini...

● **İki yıl önceki depremden sonra mevcud iki câmii de yerle-bir olan Varto'da hâlen câmii bulunmadığını...**

Ve...

● **«Amerikan filosu kızlarımızın ırzına geçmek için geliyor»** diye kasıtlı olarak bağıran komünistlerin: **«1919'da Kief'da direnen 10 bin Çar subayının âilelerinizle istediğiniz yere gitmenize müsaade edeceğim diyerek kandırıp teslim aldıktan sonra; kendilerini derhal oğulları ile idam ettirdim. Karılariyle kızlarını da askerlerimizin istifade etmesi için umumhânelere gönderdim.»** diye iftiharla anlatan Yahudi asıllı eski Rus Reisicumhuru Mareşal Varoşolof'tan hiç bahsetmediklerini...

Biliyor musunuz ?

HABERLER ve KRİTİĞİ

ÇEKOSLAVAKYA İŞGAL EDİLDİ

Geçtiğimiz ayların en çok dikkati çeken olaylarından birisi de Çekoslavakyanın işgalidir. Çekoslavakya görünüşte Varşovalı müttefikler hakikatte ise Rusya'nın ihtiraslarına kurban gitmiştir. Müttefik yoldaşların iddiası Çek idarecilerinin komünizme karşı ihanetini bertaraf etmek için geldikleridir. Aynı zamanda bunlar dost bir ülkeye yine dostlarının davetiyle geldiklerini ve tekrar çıkıp gideceklerini söylemektedirler. Fakat işin garibi Çek milletinin ısrarlı kovmalarına, «İvan, evine dön!» çağrılarına rağmen Rusya'nın Çekoslavakya'dan çıkmayışı ve kendisini kimlerin davet ettiğini açıklamayışıdır. Bugün hakikatte komünist devletler maddeten ve manen Rusya'nın hakimiyeti altında birer küçük valilikten ibarettir. İddianın isbatı yine Ruslar tarafından yapılmaktadır. Bir komünist uydu devlet Rusya'nın tahakkümünden kurtulmak isterse Komünist Rusya hemen topuyle, tankiyle, tüfengiyle harekete geçerek tıpkı bir imparatorun valisini cezalandırdığı gibi cezalandırmakta ve kendisine karşı gelen milliyetçilere karşı en şeni cinayetleri işlemektedir. Görünüşte Çekoslavakya «Çekoslavak Sosyal Cumhuriyeti» dir, ama gerçekte Komünist Rus İmparatorluğunun yarı bağımsız bir parçasıdır. Son hareketiyle Kızıl İmparatorluk Çekoslavakya'nın yarı bağımsızlığını da kaldırarak İmparatorluğa ilhak etmiştir. Rusya ne derse desin, dünya milletleri ne gözle bakarsa baksın. Bu böyledir ve böyle olmuştur. Tarihten maddeten bir müddet olmasa bile manen Çekler silinmiştir. Tarihler 20 Ağustos 1968 tarihinde Kızıl İmparatorluk Çek topraklarını İmparatorluğa ilhak etmiştir diye yazacaktır. Bugün Kızıl İmparatorluk ruhsuz medeniyetin kendisine sağladığı kaba kuvvetle dünyaya tahakküm etmeye ve bir dünya İmparatorluğu kurmaya heveslenmektedir. Bu maksatla yetiştirdiği militanlarını dünyanın dört bir yanına salarak kendisini ve emellerini frenleyen tek tutucu kuvvet olan Amerikanın aleyhinde çalıştırmaktadır. Dünyada ve memleketimizde yalnız Amerikan düşmanlığı yapıp Rusya'ya kucak açan, gel gel diyenlere bu gözle bakılmalı ve onların Kızıl İmparatorluğun birer kızıl casusu oldukları hatırdan çıkarılmamalıdır.

Çekoslavakya hâdisesinde Türk milleti ve küçük devletler için alınması gerekli ibretler vardır. Bu hâdise isbat etmiştir ki dünya çapında şu veya bu teşkilâtlara rağmen halâ «Büyük balık, küçük balığı yutar» felsefesi hakimdir. Kızıl İmparatorluğun kızıl salyasını akıta akıta ihtirasla göz kırptığı Türkiyemizi kızıl afetten koruyabilmek için millet olarak çok dikkatli olmamız lâzımdır. İstilânın her türlüsünden emin olabilmemiz için önce millet olarak uyanmamız ve dostluğuna inandığımız kardeş milletlerle sıkı işbirliği ve müdafaa cepheleri kurmamız gerekmektedir.

Bütün dünya devletlerinin protesto ve takbihine rağmen bir devlet ve millet daha tarihe karıştı ve Kızıl İmparatorluk harita üzerinde topraklarını biraz daha genişletmiş oldu.

NE OLDUĞUNU BİR DAHA AÇIKLADI

Çekoslovakya'nın Kızıl İmparatorluk tarafından işgali üzerine mahut militan Çetin Altan «Marksist - Leninist teoriye bir bakış» adıyle yazdığı makaleyle kendinin ne olduğuna bakma ve rengini görmemize fırsat vermiştir. Zaten Çetin Altan'ın ne idiğü herkes tarafından bilinmekteydi. Fakat renginin yazılı bir vesikası olan bu yazısıyle mecmuamızı kirletmeye razı olduk. Çetin Altan yazısında diyor ki :

Dünya halklarının sosyalizme karşı gözlerini kırpıştıra kırpıştıra umutla bakmıya başladıkları bir sırada, Sovyet yöneticilerinin yeryüzü sosyalist hareketini bir anda torpillemelerinin eleştirisi yepyeni gerçekleri çıkaracaktır ortaya.

Yazısından aldığımız yukardaki pasaj ve yazının başlığı mezkûr sosyalist yazarın nasıl bir sosyalist olduğunu ve hangi sosyalizmi savunduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Sıkıştırıldıkları zaman komünizmin dışında bir sosyalizmi savunduklarını söyleyenlerin hakikatte sosyalizm adını verdikleri komünizmin müdafaasını yaptıklarını ve fakat cezalanma korkusuyle açıktan komünist propagandası yapamadıklarını isbatlamaktadır. Yazısından çıkan mantıkî sonuç şudur :

Bir sosyalizm ki dünya halkları gözlerini kırpıştıra kırpıştıra umutla bakmakta ve Rusya bu sosyalizmi torpillemekte... Rusya'nın da içinde bulunduğu bir sosyalizm komünizmdir. Rus sosyalizmine göz kırpmak onu davet etmek komünist olmayı intaç ettirir. Sosyalizme göz kırpan yazarımız da açıktan açığa yazısında komünizmi müdafaa etmektedir.

Onun komünist değil sosyalist olduğunu zanneden ve iddia eden safdillere ve bütün yazıları karşısında bir türlü harekete geçemeyen komünizmi yasak eden 141 ve 142. maddelere şaşmamak elden gelmiyor. Herif hergün fakir, fıkara, emekçi, patron edebiyatıyle komünizm propagandası yapar, kanunlar muvacehesinde kılı bile kıpırdatılmaz. Öbür taraftan 20 bin müslüman bir araya gelip «din ve vicdan hürriyetinin» teminatı olan namazını kılar, tehlikeli görülür, savcılara takipleri için emir verilir. Hem de millî bir bayramda 30 Ağustos Zafer Bayramında Türkiyenin bir numaralı adamı tarafından.

Kimi kimden şekvâ edelim biz de şaştık bu işe...

DEVRİMCİ EĞİTİM ŞURASI

Türkiye Öğretmenler Sendikası Başkanı Fakir Baykurt'un teşebbüsüyle toplanan «DEVRİMCİ EĞİTİM ŞURASI» kendi çapında sağolsunlar epey birşeyler yaptılar. Eğitimi devirici şura Kur'an Kurslarına, İmam-Hatip Okullarına çatmadan tutun da, o sıralarda 20 bin vatandaşının ölümüne sebep olan elim Kuzey İran depremi dolayısiyle İran Şahına memleketindeki aydınlara iyi davranmadığı için, geçmiş olsun telgrafı çekmeme kararı, Türkiye Cumhuriyeti Reisicumhurunu istifaya davete kadar neler konuştular neler...

Devirici şura açıktan açığa meşru kuvvetlere çatarak hükûmete karşı, düzene ve millete karşı öğretmeni isyana davet etmiştir. Kendi tâbirleriyle konuşmacının biri «öğretmenin düzene karşı çıkarak, sosyalist bir düzenin kurulması için savaş vermesi gerektiğini» söylemiştir. Başka bir konuşmacı ise «öğretmen gereğinde herşeye karşı çıkıp egemen sınıfların sistemini öğretmek yerine sosyalist düzeni de anlatmasının şart olduğunu» söylemiştir.

Türk milletinin öz menfaatını bir tarafa iterek maskeli mefhumlarla şimal menşeli ithal idare şeklini savunanların çağımızın yeniçeri ağası heveslilerinden başkaları olmadığını gayet iyi biliyoruz. Bunlar yalancıbaşı ağaları Çetin Altan gibi sosyalizm, sosyalizm, düzen, kıyım, kıyam teraneleriyle neleri ve neyi kasdettikleri açıktır. Ama rublelerle gözlerini açan hainlerin iştahları kursaklarında kalacaktır. En nihayet mahutlar topluluğundan birisi konuşmayı dine, imana, dini okullara getirerek şöyle diyor :

«Türkiye büyük ve kutsal milli iradenin eseri olmuştur. Kafası, düşüncesi yenidir. Türk'ün geçmişle ilgisi yoktur. Geçmişe özlem duymaz. Çağdaş uygarlığa çıkmanın ve orada kalabilmenin yolu devletin ileri ve akılcı olmasıdır. Lâik olmayan devletin vatandaşı hür olamaz. 1961 Anayasasında ilân edilmiş temel ilkelere uygun bir devlet hayatı gerçekleştirilememiştir. Göz önündeki sosyal kadrolarla yakın zamanda gerçekleşmesi de beklenemez.

Siyasî iktidar öğretmenin midesine olta atabiliyorsa, hayırlı sonuç alamazsınız. Bugün görülen Türk öğretmeninin korkudan kurtulma hürriyeti savaşı vermekte olduğudur. Devlet idarecisi okula rakip yaratamaz. Kur'an kursu adı altında faaliyetler memlekete hiçbir şey kazandırmaz. Sadece Türk kültürünün yıkılmasını çabuklaştırır ve Türk milliyetçiliğini körleştirir. Devlet idare edenler bunu iyice düşünmelidirler. Devlet hazinesine müspet bilim aleyhine yük teşkil etmekten başka işe yaramayan İmam-Hatip Okullarının çoğaltılması tasavvurunda isabet yoktur. Cumhuriyet Hükûmeti mabedin içini kontrol altına almak zorundadır. Yoksa değil devrimci eğitim, değil devrimci devlet ortada sadece devlet dahi kalmayacağından emin olunmalıdır.»

Görüldüğü gibi Türkiye'yi övmekle başlayan mahut Türk milletinin geçmişle alâkası olmadığını ve tamamen köksüz, soyruz olduğunu, mazisini inkârla en büyük hakareti yapmış oluyor. Halbuki milletlerin geçmişlerinin derinliği ve tarihiyle övündüğü ve milletler camiasındaki yerinin geçmişteki ve şimdiki asaletiyle tayin edildiği bir vakıadır. Yunan milleti dün ve bugün Avrupa milletleri tarafından niçin tutulur ve sevilir? Sevilmelerinin ve sayılmalarının tek sebebi geçmişleridir. Bir zamanlar Güneş-dil teorileriyle bütün ırkların ve dillerin esasının Türkler olduğu iddia edilirken bugün kalkıyor biri hiç sıkılmadan ve düşünmeden «Türkün geçmişle ilgisi yoktur» diyebiliyor. Maamafih bu söz kendisi ve kendisi gibi olanlar için doğrudur. Onların geçmişle ve maziyle alâkaları yoktur. Onlar soysuzdurlar. Soysuz, ipsiz olmasalar babalarını, geçmişlerini inkâr etmezler.

Nihayet konuşmacımız ipe sapa gelmez tarihî ve ilmî realitelere tamamen aykırı fikir kırıntılarından sonra şuranın da gaye ve hedefi olan dinî okullar düşmanlığına getiriyor. Ve haşmetlû ilericü devrimcü güçlerin güçlü sözcüsü (!) hikmet buyuruyor ki : İmam-Hatip okulları müsbet bilim aleyhine devlet hazinesine yüktür. Kur'an Kursları fuzulidir. Hükûmet mabedin içini kontrol etmelidir.

Bütün bu mesnedsiz iddialar karşısında gülünür. Sözcünün birinci ve ikinci iddiası soysuzluğunun, soy kesikliğinin isbatı ve temini için zaruridir. Çünkü İmam-Hatip okulları, Kur'an Kursları milletin mazisiyle, geçmişiyle irtibat kurmasını temin eder ve etmektedir. Bu okullar açılmasından bu yana millet dinini, imanını ve tek kelime ile geçmişini, tarihini daha iyi öğrenmeye ve bilmeye başlamıştır. Bu okulların çoğaltılışı devlet haznesine yük değil, geçmişini inkâr edenlerin bahşişlerinin aleyhine bir durumdur. Mabedin kontrolü meselesine gelince mabetlerin içi de dışı da devletin vazifeli sivil polisleri tarafından her zaman kontrol altında ama sizlerin kafa ve cepleriniz... Kontrol edilecek ve kontrolu ihmal edilmiş tek yerlerin sizin gibilerin kafalarının içidir.

Ah bir kontrol edilebilse bakalım ne ihanet şebekeleri ve projeleri çıkacak kafalarınızda...

SECCADE DÜŞMANI

Bir vatandaşımız gazeteye şöyle yazıyor :

Çakmar, Devlet Pamuk Üretme Çiftliğine geldiği bir sırada şoförler koğuşunda asılı bulunan seccadeyi derhal indirtmiştir. Sayın müdüre göre, resmi yerlerde seccade bulundurmak yasakmış! Oysa böyle bir yasak mevcut olmadığı halde gerçekten yasak olan şeylerin icrasına göz yumulur. Meselâ içki, kumar, hiç göze batmaz. Göze çarpan sadece duvardaki seccadedir. Memur ne yapacaktır bununla? Namaz vakti geldiğinde ibadetini yerine getirecek.. Bu hareketin yasak olduğunu ileri sürmek, seccade kaldırmak da ilericiliğin icaplarından (!).

Seccade, namaz düşmanlığı yapan Çakmar, Devlet Pamuk Üretme Çiftliği müdürü yani resmî bir şahsiyet. Bizim memleketimizde nedense kanunları çiğneyen, yine kanun adamlarıdır. Fakat zerrece ferdin din, ibadet ve inanç hürriyetine saygılı değil. Senet gibi anayasa ibadet hürriyetini temin ederken bu ve emsali müdürler ibadet hürriyetini kısıtlıyorlar. Anayasayı ihlâl eden mezkûr müdür ve benzerleri hakkında mes'ul makamları intibaha davet eder, bunlar hakkında kanunî işlem yapılmasını millet olarak şiddetle arzu ediyoruz.

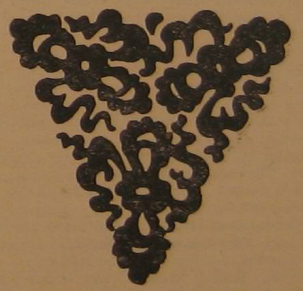

Tarih Köşesi

(Baştarafı 8. sayfada)

«Asr-a andolsun ki bütün insanlar husrandadır; ancak imân edenler, sâlih âmeller işliyenler, sabredip sabrı tavsiye edenlerle, hakka rıâyet edip hakkı tavsiye edenler müstesnâ...» Âyet-i kerimesiyle, eşref-i mahlûkat olarak ahsen-i takvim üzere yarattığı insanlığın yoluna ışık tutan Hakk ve Sâbûr Allah'a şükür...

(Ben şefkat ve merhametimin yüzde birini yeryüzüne indirdim. Bu şefkat ve merhamet sayesinde kara toprak insanlara ve bütün mahlûkata gıdalar yetiştirir; bu şefkat ve merhametle bütün canlılar rızıklanır; bu şefkat ve merhamet sayesindedir ki, ana yavrusuna, koyun kuzusuna, tavuk civcivine, çiçek tomurcuğuna, aşkla - merhametle ve sevgiyle titreşir. Bu şefkat ve merhamet sâyesindedir ki, gönüller rehberi, âlemlerin serveri, Nebi-yyi zişan, Hazreti Peygamber (Selât O'na, selâm O'na. Her türlü ihtirâm O'na...) son nefesinde dahi «Ümmeti! Ümmeti!.» der. Şefkat ve merhametimin yüzde 99 unu kıyamet gününe sakladım. O azametli günde, kullarımı onunla karşılayacağım) buyuran, afv ve merhameti sonsuz, Vehhâb ve Gaffâr, Lâtif ve Hâlim, Gâni ve Şefik, Malik-ül Mülk ve Kadir-i Mutlak Allah'a şükür...

«Gerçek bir dost olarak Allah elverir, hakikî yardımcı olarak da ALLAH yeter «İlâhî düsturu ile, insanlığa insanlık izzet-i nefsini korumak sırrını lütfeden Vekil ve Kadir Allah'a şükür...

Her türlü müşkilleri açan ve kolaylaştıran, yarattıklarına tam âdâletle bol rızıklar ihsân eden Fettâh ve Rezzâk Allah'a şükür...

Biz günahkâr kullarını Ahsen-i Takvim üzere, Eşref-i Mahlûkat olarak yaratıp gönüllerimizi İSLÂM la şereflendiren; Kur'ân-ı Kerim'i hak kitap, Hazreti Muhammed (S.A.S.) i Hak Peygamber tanımak saâdetine eriştiren Evvel ve Âhir, Zâhir ve Bâtin, Âhed ve Sâmed, Âziz ve Celil olan Allah-ü Zülcelâl'e şükür...

⁂

Allah (C.C.) rızası ve İlâ-i kelime-t-İllah için, Hazreti Peygamber (S.A.S.) in :

«Le tuftehennel Kostantıniyyete
Felenimel emirû emirûhâ — Velenimel ceyşu zâlikelçeyş.»

hâdis-i şeriflerinin ilhamiyle ve O'nun güzide sahabeleri (Allah Onlar'dan razı olsun) eliyle başlayıp; Yahya Kemal'in :

«Vur! Pençe-i Âli'deki şemşir aşkına
Gülbank-i âsümanı tutan Pir aşkına;
Ey leşker-i müfettih-ül-ebvâb vur! Bugün
Feth-i mübin-i zâmin o tebşir aşkına;
Vur! Deyr-i küfrün üstüne rekz-i hilâl için
Gelmiş, o şehsüvar-ı cihangîr aşkına;
Düşsün çelenği rûm-un, eğilsin ser-i frenk,
Vur! Türk'ü gönderen yed-i takdir aşkına;
Son savletinle Vur! ki açılsın bu surlar,
Fecr-i hücûm içindeki tekbîr aşkına...»

şiiriyle mânalaşan, Hazreti Fatih eliyle tamamlanan, Anadolu'nun Türkleşmesi ve müslümanlaşması bahsi, başlıca 4 devre halinde tetkik edilmelidir :

1. Devre : Hazreti Rasu-lü Zişan (S.A.S.) in; ebedi hayata intikallerinden vasati 30 yıl sonra, ilk seferi Hz. Muaviye (R.A.) devrinde, 665 yılında tertib edilen; İstanbul'un fethini gaye edinen ve Emeviler, Abbasiler, Fatımiler zamanında da devam eden, ya bizzat halifeler veya hilâfet hanedanına mensup prensler veyahut onların tayin ettikleri kumandanlar ve emirler tarafından sevk ve idare edilen Anadolu sefer ve gazaları devresi... (Bu devre vasati olarak 665 yılından 1015 yılına kadar devam eder.)

2. Devre : 1015 yılında Oğuzların Anadolu'ya büyük göçleriyle başlıyan, Sultan-ül muazzam, sahib-ül adl-ü ihsan, iz-zûd-devle ve din, Melik-ül mücahidin, kahir-ül kefere-t-i vel müşrikin, Es-said-üş şehid, El-sultan-ı cihan ibn-i Sultan, eb-ül feth ALPASLAN 'ın, büyük Malazgirt Meydan muharebesi muzafferiyetiyle tuğralaşan ve 1079 yılında Anadolu Selçuk devletinin kurulmasına kadar devam eden Anadolu'nun bilfiil fethi devresidir.

3. Devre : Milyonlarca haçlı sürülerine Anadolu'nun ve Suriye'nin mezar yapıldığı ve Anadolu'da Türk Birliğinin kurulup, Anadolu'nun Türk-İslâm medeniyetinin de beşiği haline getirildiği ANADOLU SELÇUKLU SULTANLIĞI devresidir. Bu devreyi Anadolu Selçuklu Devletinin tarih sahnesinde kuruluş ve hükümranlığını kaybediş tarihleri olan 1079-1308 yılları arasında mütalea etmek yerinde olur.

(Devamı var)

GAMSIZ KAFİLE

Ey gecenin siyah perdeleri ardında kalan insan
Issız semalara yükselen ezan sesleri diyor: «Uyan»
Kalk, sen de fecrin erken saatlerinde ALLAH'a dayan
Sıyrıl artık, bitip tükenmiyen gaflet uykularından
Bak, ne diyor şu müezzin: «Esselâtü hayrün minennevm»
Uyansana gaflet uykusundan, beklemez seni imam
Bu dünya zevkli, neşeli, güzel ama ne yazık yalan
Bir hayli ömürle, bu salonda oluyoruz imtihan
O gün; hazinelerin, malların faydası olmaz bize
Elimizi açıp, ALLAH'a yalvarıp gelelim dize
Yalvarırken gözlerimizden akan yaş, dönsün denize
Dilerim âf-ı mağfiret eyleye ALLAH cümlemize.

Yusuf ÇAKALOĞLU

KISSADAN HİSSE

Hazreti Ömer oynamakta olan birkaç çocuğa raslar. Bir başka çocuğun da oyuna iştirak etmediğini görür. Çocuğun yanına yaklaşır. Aralarında şöyle bir konuşma geçer.

Hz. Ömer :

— Oğlum sen neden oynamıyorsun?

Çocuk :

— Ya Emire'l-Mü'minûn! Cenâb-ı Hak «ben insi ve cinni ancak beni tanısınlar, bana ibadet etsinler diye yarattım» buyuruyor. Oynamak için mi halkolunduk?

Hz. Ömer çocuğun bu sözüne o kadar ağladı ki mübârek gözyaşları yerlere dökülür. Çocuğa :

— İyi ama evlâdım sen daha çok küçük yaştasın, deyince çocuk :

— Ya Emire'l-Mü'minûn, evde anneme dikkat ettim de büyük odunları küçükleriyle tutuşturuyordu, demiştir.

Bir müddet daha ağlayan Hz. Ömer çocuğa kimlerden olduğunu sorar. Çocuk Abdullah b. ez-Zübeyr âilesinden olduğunu söyler.

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *Sayın, Abdurrahman Er, Mehmet Ali Koçaoğlu, Mustafa Akdoğan, Ahmet Olur - BATI ALMANYA* — Sizlerin bu asil hareketi karşısında duygulanmamak mümkün değildir. Bu mecmua şunun veya bunun mecmuası değildir. İnanmış ve bu yola baş koymuş olan sizin ve hepimizin mecmuasıdır. İnşaallah gösterdiğiniz bu yakın ve sıcak alâka, diğer yurt dışında çalışan din kardeşlerimize örnek olur. Böylece kuvvet bulmuş oluruz.

Abone kayıtlarınız yapılmıştır. Selâm ve sevgilerimizi bildirir, Allahtan başarılar temenni ederiz.

★ *S. Mehmet Emin Ak - İZMİR* — Sizin gösterdiğiniz gayret ve fedakârlık her türlü takdirin üstünde ve bütün din adamlarımıza örnek olacak niteliktedir. Sa'yiniz müşkür ve Allah'ın rızası üzerinize olsun.

★ *S. Hüseyin Görmenoğlu - İZMİR* — Abone kayıt işleminiz yapılmıştır. Yakın alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Mahmut Atik - AFYON* — İsimlerini bildirdiğiniz, Ahmet Kesenoğlu, Nuri Kosku ve Yusuf Şahinkaya'nın abone kayıtları yapılmıştır. Bu asil hareketinizden dolayı sizi tebrik eder, selâm ve hürmetlerimizi bildirir, alâkanızın devamını bekleriz. (Yeni kaydetmiş olduğumuz abonelerin numaraları: 12998, 12999 ve 12300 dür.)

★ *S. Kâmil Keskin - MANİSA* — Mecmuamızın 12950 numaralı abonesi oldunuz. Adresinize mecmuanız postalanmıştır. Havalenizi gönderirken bildirmiş olduğumuz numarayı havale kâğıdınızın arkasına yazmayı unutmayınız, selâmlar...

★ *S. Fevzi Özseçer - ÇORUM* — Elinizde bulunduğunu bildirdiğiniz sayıların haricindeki sayılar bir senelik abone bedeli de dahil olmak üzere adresinize ödemeli olarak (kendi arzunuz üzerine) postalanmıştır. Selâmlarımızı bildirir, Allah'tan başarılar dileriz...

★ *S. Süleyman Şen - ANKARA* — İçten gelen dualarınıza biz de candan katılır ve hep birden amin deriz. Göndereceğinizi bildirdiğiniz havaleniz alınınca size bilgi verilir. Onun için müsterih olunuz. Hürmetlerimizle...

★ *S. H. Hüseyin Çetinalp - AFYON* — Göndermiş olduğunuz havaleniz alınmıştır. Kayıtlarımızı tetkik ettiğimiz zaman size 69. sayının gönderilmemiş olduğu anlaşılmıştır. Bütün bayilerimiz sizin gibi hareket etmiş olsalar bizim işimizi hayli kolaylaştırmış olacaklardır. Alâkanıza teşekkür eder, Allah'tan başarılar temenni ederiz.

★ *S. Arif Çakır - BALIKESİR* — Abone kaydınız yapılmıştır. Mecmuanız adresinize postalanmıştır. Havalenizi gönderirken abone numaranız olan 12930 havale kâğıdınıza yazmayı unutmayınız. Selâmlar...

★ *S. Hilmi Günal - TOKAT* — 1 Ocak 1968 sayısından sonrası adresinize postalanarak yeni abone kaydınız yapılmıştır. Havalenizi gönderirken alıcıya yazılacak notlar kısmına abone numaranızı ve aldığınız sayıların bedeli olduğunu bildirmenizi rica ederiz. Selâmlar...

★ *S. Hüseyin Sarıçimen - İNGİLTERE* — Göndermiş olduğunuz 103 Türk lirası alınarak aboneniz uzatılmıştır. Ayrıca değişiklik olduğunu bildirdiğiniz adresiniz düzeltilmiştir. İçten gelen duanıza biz de katılır, Allah'tan başarılar diler, selâmlarımızı sunarız...

★ *S. Musa Eryılmaz - ISPARTA* — Mektubunuzu dikkatle okuduk. Alâkanıza teşekkür ederiz. Gönderdiğiniz bildirdiğiniz 20 lira alınarak hesabınıza işlenmiş ve alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Yusuf Doğru - GEDİZ* — Mecmuamızın abone kayıt şartları şöyledir; yıllık abone bedeli 12, altı aylık 6 liradır. Bu meblâğı abone olunca peşin olarak ödersiniz. Biz sizi hemen abone kaydederek sizin de bildirdiğiniz gibi 80. sayıyı kaçırmadan ve zamanında almanız için abone kaydettik ve adresinize mecmuamızı postaladık. Mecmuayı alır almaz abone numaranızı havale kâğıdının arkasına yazarak göndermenizi rica ederiz. Selâmlar...

Hadiseler Düşünceler

(Baştarafı 2. sayfada)

Bizim, sarmısaktan gül yağı kokusu bekliyecek halimiz yok. Fıkaralık tüccarlığı ve Amerikan aleyhtarlığı yapıp da kesesine doldurulan rublelerle Amerikan içkisi zıkkımlanan sahtekâr kompradorlardan ve hempalarından camilere bomba yerine gül atmalarını — inanın — bekliyemezdik. Onların, tıynetlerinin icabını yapacaklarını ve habis ruhlarındaki zehirleri kusacaklarını biliyor ve tahmin ediyorduk. Fakat... oturduğu koltuğa «Besmele» çekmek suretiyle başlayan ve gönüllerimizi fetheden sayın Reisicumhurumuzun, kendisini o makama getiren B.M.M.'nin açılışında cemaatle kılınan Cum'a namazının feyzinden istifade edilerek açıldığını, İstanbul'un işgalinde, Sultanahmet meydanını dolduran meyûs halka minarelerde yükselen ezan seslerinin ümit ve cesaret saçtığını unutur gibi görünerek cemaatle kılınan namazların önlenmesini işaret buyurmaları, fethedilen gönülleri umulmayacak şekilde yaraladı. Çünkü; namaz mü'minin miracı, çünkü namaz, mü'minin silâhı, çünkü namaz darda kalan mü'minin sığınağı, çünkü namaz, mü'minin her şeyi...

Devrimci Eğitim Şurası adında malûm ve mahut kişilerin toplanıp esas konularını masaya kilitlemesi ve halkın dertlerini (eleştiriyoruz) diye halkın mukaddesatına dil uzatması ve kahvehane ağzı ile politika yapması suç olmaz, üstelik böyle bir zihniyetin başarısı için sandıktan çıkan zat-ı muhterem telgraf gönderirse, mü'minin sığınağı olan namazın cemaatle kılınması neden mahzurlu olur Sayın Reisicumhurumuz?!

Ey namazın sahibi olan ulu Allah! Senden niyaz ediyoruz :

Bu ezanlar ki, şehadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Süleyman ÖZKAFA

Yazı İşleri Müdür :
Muammer HOŞGÖR

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 30.9.1968

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

insan ve mânâ

Yıl: 8 Sayı: 82 Kasım : 1968 Saban : 1388

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- İnsan ve Mânâ
  Hidayet AKÖZ
- Hakikatı arayanlara öğütler
  Yazan : **el-Haris el-Muhâsibî**
- Modern Türk kızı
  Peyami SAFA
- Ferdin aklî yönden yetiştirilmesi
  Yazan : **Es-Seyyid SÂBIK**
- Es-Serahsi Şem'ul-Eimmeti Ebu Bekr Muhammed
  Dr. Yusuf Ziya KAVAKÇI
- Hz. Muhammed (S.A.V.) Niçin çok kadınla evlendi?
  Yazan : **M. HAMİDULLAH**
- İslâm ve Müsbet Bilgiler
  Necip Fazıl KISAKÜREK
- Baş ve Müslüman
  M. Said ÇEKMEGİL
- Şer'i Yolculuk ve Niyyet
  Hüseyin KÜÇÜKKALAY
- İmam-Hatip Okulları ve Solaklar
  Mustafa KOÇYİĞİT
- Bir Masonun Düşünce ve İnançları
  İffet AFİF
- Bir tenkide cevap
  Ahmed BÂYEZİD
- Zihinlerdeki İstifhamların Cevapları
  Yazan : **Abdülkadir eş-Şeybanî**
  Terc.: **Kemal KART**
- Din ve Vicdan Hürriyeti
  Ord. Prof. Ali Fuad BAŞGİL
- Güzel Sözler
  Derleyen: **H. TEKELİOĞLU**
- Hutbe
  Yusuf DERİN
- Ne idik? Ne hale geldik!
  Mehmed SÜSLÜ
- Bunları biliyor musunuz?
  Hazırlayan: **Hasan BAĞCI**
- Hurma, Süt ve Şarap
  Enver TUNCALP
- Haberler ve Kritiği
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

İMAN ve aksiyon düşmanı müstebitlerin mahkûm ettiği cemiyetlerde istibdâdın getirdiği boğucu hava, milletlerin istikbale müteveccih hamleci ruhunu sindirir ve söndürür. Hele istibdâdın maşası haline gelen nemrut eller, bizdeki gibi milletin iman ocağını kundaklıyacak kadar gaddarlaşırsa o zaman millet büsbütün yıkılır. İşte bu herc ü merc içinde yıkılan iman mihrabını yükseltmek, örselenen vicdan iklimini ihya etmek için ALLAH Celle Celalüh, cemiyetleri asli mihrakına oturtacak münciler, halaskârlar gönderir ve TEKBİR SADALARINI mahkûm edenleri mahkûm ettirir... Böylece ilâhî bir ceza olarak birikmiş «ah»ların intikamı alınmış olur.

Bir milletin maşerî vicdanında va'z ve telkin yoluyla te'sis edilen ruhanî vecd, nübüvvetin menşûrundan süzülerek geldiği için onun binbir renk arzeden şuaına engel olunamaz. O, daima makes bulacak kalb, sesini duyuracak samia bulacaktır. Bunun içindir ki Hakkın ve hak ehlinin zevali düşünülemez. Zail olan, muzmahil olan zulûmdur, haksızlıktır. Muannitlerin bütün anûtluklarını kullandıkları ve hakkın sesini boğduk zannettikleri zaman, hakikat ve islâm yatağında uğrun uğrun akan nehir gibi kader çizgisi üzerinde ilerler ve zalimlerin karşısına bir köşeye itilemiyecek çapta büyük meseleler çıkarır. İşte bu zalimlerin hesaba katamadıkları ilâhî bir sırdır. İç ve dış tesirlerin kahredici baskısıyla inkâr vadisinde birdenbire varlığını, hayatiyyetini, kudretini duyurur... Artık karşı hizip sıfırı tüketmiş, başlarını döğmekteler...

Bizim milletimiz tarih boyunca böyle esrarlı imtihanlara ma'ruz kalmış, iman ve aksiyon hayatı daima munhaniler göstermiş, fakat cebir ve tazyik altında meydana getirilmek istenen zikzakların irtibatı hiçbir zaman kesilmemiştir. Devirler boyunca yüreklerin aşk ve iman tapoğrafyasına uygun olarak kendini gösteren iniş ve çıkışlar, denizlerin medd ü cezri kadar tabii bir şeydir. Öyleyse İslâm, batarken de doğuş halindedir. Bu bakımdan İslâm Dünyası, her an bir doğum sancısı içindedir. Çünkü İslâm bugün, mazideki kuşatıcı bütünlüğünü henüz bulamamıştır. Batı'nın, batıl birleşme sonrası bıraktığı «kavmiyyet» isimli piçi, O'nun maddî ve manevî sahada ibda' ve inşa ettiği cemiyeti yıkmış, müslüman milletlerin İslâm ideali etrafında birleşmelerine manialar kurmuştur. Filhakika şarkın perakendeciliğini vahdetin potasında eriten İslâm, bugün o şanlı şevket ve nüfuzundan hiç birşey kaybetmemekle beraber müslüman Doğu'nun vaziyeti yürek sızlatıcıdır. Fakat bu hale sebep Müslümanlık Değil, müslümanlıktan kopan şark müslümanlarıdır. Demek ki emperyalist kültürün mümessilleri bunu önceden böyle tasarlamışlar ve bu tasarı bugün birçok müslüman milletlerin tarz-ı idaresi olmuştur. Ve müslümanlığa o memleketlerde fertlerin bir vicdan meselesi, şahsî bir yaşama şekli gözüyle bakılmakta, hatta onu bu sahadan dışarı taşırıcı küçük kıpırdanışlar bile enselenmektedir. Son Konya olaylarının neticesi, bu enseleme hareketinin millet vicdanına inen ağır bir yumruğudur.

Fakat milletin imana ve islâma teşneliği sindirici cezalarla giderilemez. Bu teşnelik tatmin bulmalıdır. Yoksa bir sarnıç gibi biriken hınçlar İzmir'de, İstanbul'da patlıyabilir, daha vahim neticeler doğurabilir... Taşları bağlayıp köpekleri garip yolcular üzerine salmak kadar iğrenç bir fiil yoktur dünyada. Çok hassas ölçülere bile inemiyen islâmî şuuru bugün bu memleket ufkunda gelecek için çok büyük tehlike görenler, bu görüş hatasını tashih etmezlerse gafletlerinin kurbanı olabilirler. Çünkü «bilinçli solaklar» memleketi böyle bir badirenin eşiğine kadar getirmiş bulunuyorlar.

Bugün Anadolu'nun manevî futuhatı mabetlerden başlamıştır. Anarşistlerin yanlış istikametlere sürüklediği halk yığınları, bu gidişe, cemiyet ve cemaat şuurunun mihrakı demek olan «CAMİ»lerde bir kemiyet ve keyfiyet dalgalanışı halinde kendini gösteren bir manevî direnişle karşı koymak istemektedir. Milletimizin iman ve aksiyon ruhunun tezahürü olan bu namazlar bugün «Protesto Namazı» olarak vasıflandırılmakta, ortada bulunması icab eden bazı makam ve kuruluşların sol kefeye gram attıkları esefle müşahede edilmektedir. İlâhî: «Ne gurbettir çöken İslâm'a, İslâmın diyarında!..»

İslâmın İlk Emri
Oku

İnsan ve Mânâ

Hidayet AKÖZ

Üzerinde bulunduğu noktadan, birbirine zıt iki istikametden birine yönelmeye namzet insan...

Mânâ değerleri yönünden zıtların kutuplaştığı istikametlerden birinden birine yönelip merhaleler katetmeye terkedilen insan...

Kendisi aşağılarda, fakat yukarlarda dolaşmak isteyen gönlü ile insan...

Süfliyyât da eğlenip kalan nefsine karşılık, ûlviyyata meyilli rûhu ile insan...

Sevdiğinden gelen mektubun mânâsını görmiyen, fakat inanan, adına cahil dediğimiz insan...

Yeni çözebildiği bir sırrı anlıyabilme zevkiyle mest olan, adına kâşif dediğimiz insan...

Yakaladığı noktanın bir ipucu olduğunu çalımından hissedemiyen, bununla beraber ilim babında üst basamaklardan bir paye verdiğimiz, gerçekte câhil insan...

Fezanın sonsuzluğunda dolaşabilme gücünün verdiği gururla, dolaştığı yolların haykırdığı mânâyı duymayıp, süfliyyât bataklığında emekliyen insan...

Deryâlarda dolaşırken içinde bulunduğu teknesinden başkasını görmemekle, mücâdele ettiği dalga hışırtısından başka bir şey duymamakla, ne kadar büyük bir cürüm işlediğinin farkına varmıyan insan...

Kâinatın sonsuzluğu hakkında hayalden öteye geçemiyen bilgisi ile bilgiçlik taslıyan, fakat kendisini kuşatmış olan mânâyı göremiyen insan...

Herşeyin varlığını kabul etmede kendi varlığını mihenk sayan, fakat kendi varlığının bir mânâ mihengi olduğunu unutan insan... Sanki dünya kendisine münhasırmış gibi davranan, halbuki bir eseri varsa, bir an hatırlanacak kadar yer işgal edebilen insan...

Sen bir mânâsın etrafın mânâ ile sarılı...

Madde lâmbasının ışığı ile yetinme...

Zira o, karanlıktan aydınlatabildiği kadarını sana gösterebilir. Sen bu kadarı ile yetinecek bir varlık değilsin.

Sen sonsuzdan sonsuza giden, çizgi üzerinde bir noktasın...

Sen bir mânâ esrarı ve bir esrar düğümüsün...

Sen başlangıcını bilmeyen bir son ve sonunu göremiyen bir başlangıçsın.

Sözü en büyük mânâ mualliminin getirdiği mektuba bırakırken mânâ körlerine ve maddeci ahmaklara sesleniyoruz :

Ey mânâ körü ve maddeci ahmaklar! Tabiat kanunlarına «DUR» emri verilse ne yapacaksınız?

«Onların misâli (karanlıkta) bir ateş yakan gibidir, o (ateş) etrafındakileri aydınlatınca Allah nurlarını gideriverdi. Ve onları karanlıklar içinde (hiç birşeyi) görmez olarak bıraktı. (Onlar) sağırlar, dilsizler, körlerdir. Artık (Hakka) dönmezler.

HAKİKATI ARAYANLARA ÖĞÜTLER (1)

— III —

Yazan : el-Hâris el-MUHÂSİBÎ

Terc.: A. HERELİOĞLU

GAFLET yerlerinden, düşmanın hilelerinden, nefsin zevk ve arzularından ve şehvete düşkünlükten sakın. Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

«Düşmanlarının en azılısı kendinde olan nefsindir.»

Nefis, ancak sen ona itaat ettiğin takdirde düşmanlarının en azılısı olur.

Sana ışığı hak yoldan görünen (doğru zannettiğin) her işi Allah'ın Kitabına, Peygamberin sünnetine ve doğru (dini) kaidelere havale et. Bir işin mahiyetini anlayamazsan, o konuda, aklına ve dinine güvendiğin kimsenin fikrini al.

İyi bil ki, hakkın ve doğrunun şahidi kalbin onu kabul etmesidir. Hz. Rasülüllâh (A.S.) ın şu sözünü düşünmüyor musun :

«Müftiler fetva verse bile sen kalbinden fetva iste.»

Azalarını sağlam bir ilim ile zabtü rabt altına al. Allah'ın, sana yakınlığını bilmek suretiyle güç ve gayretini (nereye harcadığını) gözden geçir. Allah'ın huzurunda, himaye edilmeyi isteyen bir kul gibi dur. O'nun çok şefkatli ve merhametli olduğunu anlarsın. Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

«Kulun Allah'a yaklaşması nisbetinde Allah da kulu kendisine yakın kılar.» Bu da kulun Allah'tan korkması, Allah'ı bilmesi ve O'nu tanıması nisbetinde olur.

İyi bil ki, kim Allah'ı tercih ederse Allah da o kimseyi tercih eder. Allah'a kim itaat ederse Allah da onu sever. Kim bir şeyi Allah için terkederse Allah da o şey sebebiyle o kimseye azab etmez. Nitekim Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

«Seni şüphelendiren şeyi(ne yerini) şüphelendirmeyen şeye bırak.» (Yani meşruluğunda şüphe ettiğin şeyi terket, meşruiyetini kat'i şekilde bildiğin şeyi yap.) Muhakkak ki sen, Allah için terkettiğin bir şeyin yokluğunu asla hissetmeyeceksin

Kalbi sû-i zandan hüsnü te'vil ile muhafaza et. Emeli kısaltmak suretiyle hasedi defet. Haysiyet sahibi olmak suretiyle kibri yoket. Seni özür dilemeye mecbur edecek olan her işi terket. Seni külfete sokacak olan bütün hallerden uzak dur. Dinini (Hz. Peygamber (A.S.) Efendimize) uymak surètiyle, (aşk ve iman) emanetini ilim talebetmek suretiyle ve aklını da hilim sahibi kimselerin edep ve terbiyesi ile koru. Her yerde sabırlı davranmaya hazır ol. Zikirle başbaşa kalmayı benimse. Şükretmeyi nimetlere arkadaş yap.

Her işde Allah'tan yardım iste. Her halü kârda Allah'tan hayır taleb et. Allah'ın senin hakkında dilemiş olduğu şeye karşı gelmeyi terket. Allah'a, kendisi ile kavuşmayı arzu ettiğin ameli nefsinden ayırma. Senden başkasında hoşlanmadığın bir işi kendi ahlâkından da uzaklaştır. Sayelerinde her gün hayrı artıramadığın arkadaşlarla sohbeti bırak. Af etmek ve göz yummaktan da nasibini al.

İyi bil ki, her türlü ahvalde mü'minin ihlâsı imtihan edilir ve nefsi, belâlarla denenir; mü'min kimse daima Allah'ın murakabesi altındadır. Öyle ise doğru yol üzerinde sabit ol. Zira sen, muhakkak yardım göreceksin. Talebde ihlâslı ol, basiret ilmine vâris olursun ve sana ma'rifet pınarları zahir olur. Halis bir tevfikle sana vârid olan şeyleri bilmek suretiyle bizzat temayüz et. Başarı amel edenlere, Allah korkusu bilgi sahibi olanlara ve yakin bilgiye erenlere, tevekkül Allah'a güvenenlere ve nimette ziyadelik de şükredenlere mahsustur.

İyi bil ki, kulun vasıl olduğu anlayış derecesi aklını kullanması ve Allah'tan korkup, O'na itaat etmek suretiyle elde ettiği bilgisi nisbetindedir. Allah kime akıl bahşeder ve imandan sonra ilim ile o kimseyi ihya edip, yakin bilgi ile nefsinin ayıplarını kendisine gösterirse muhakkak ki, o kimse için hayır ve iyilik hasletleri dizilip, örülmüştür. O halde hayrı takvada ara. Allah'tan korkan kimselerden ilim al. Tefekkür yerlerinde doğruluğu araştırmak suretiyle ihlâsı celbet. Allah Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmuştur:

«Biz İbrahim'e, kesin ilme erenlerden olması için göklerin ve yerin büyük mülkünü de öylece gösteriyorduk» (2)

Hz. Rasülüllâh (A.S.) Efendimiz de şöyle buyurmuştur:

«İlm-i yakini (kesin bilgiyi) öğreniniz. Ben de onu öğreniyorum.»

İyi bil ki, şu üç şey kendisi ile beraber bulunmayan her akıl hilekâr bir akıldır :

1. İtaatı isyana tercih etmek,
2. İlmi cahilliğe tercih etmek,
3. Dini dünyaya tercih etmek.

Şu üç şey kendisi ile beraber bulunmayan her ilim de aleyhte ziyadesiyle hüccetten başka bir şey değildir:

1. Boş hevesleri terketmek suretiyle eziyetten vazgeçmek,
2. Allah korkusu ile amel etmek,
3. Şefkat ve merhametle insaf dağıtmak.

İyi bil ki, hiçbir kimse akıl gibi başka bir zinetle asla süslenmemiştir, ilimden daha güzel bir başka elbise de giymemiştir. Sebebine gelince, Allah akıldan başka bir şeyle bilinmez ve Allah'a ilimden başka bir şeyle itaat edilmez.

---

(1) Ebû Abdullah el-Hâris b. Esed el-Muhâsibi, Risâletü'l-müsterşidîn, Halep, 1964, sh. 47-56.

(2) En'âm sûresi, âyet: 75.

Modern Türk Kızı

Peyami SAFA

MODERN Türk kızı denince gözönüne gelen tipler arasında bu zümreyi temsile en az hakkı olduğu halde kendini en çok ileri süren bir tanesi vardır ki, hakikatte ne moderndir, ne Türktür, ne de kızdır.

Erkeğe mahsus kaliteleri benimsemeğe özenen bu tip, modern olmayı klâsik olmanın tam zıddı sanmıştır: Eski Türk kızının omuzlarına düşen saçlarını ensesi hizasından kesiniz, kaşlarını cımbızla yolunuz; dudaklarına sert bir kırmızı boya çalınız; eski Türk kızının gevşek, yumuşak ve sarkık etine bir kerpiç sıkılığı ve dikliği katınız; beyaz, yumuk ve kansız tenini hoyrat sporlarla kaşarlandırınız, rengini karartınız. Eski türk kızının ince, titrek ve içinin mahremiyetine kaçan ürkek sesini kalınlaştırınız; vücudunun çizgilerini en hırslı ve dikkatli bakışlardan bile kaçıran uzun ve bol esvablarını bir kazak, bir eteklik bir de alçak ökçe, spor ayakkabısından ibaret bir kıyafetle darlaştırınız; eski Türk kızının temiz ve kibar çekingenliğini, sevimli ve afif sıkılganlığı yerine, hudutlarını kaybetmiş bir cesaretin doğurduğu patavatsızlığı ve eski Türk kızının iyi bir terbiye ile kötü bir cehaleti birleştiren mânâlı şüpheli susuşları yerine her lâkırdıya karışmak ihtiyacının doğurduğu çaçaronluğu koyunuz; tersine çeviriniz; gözlerinizin önüne şöyle bir zihniyet ve ahlâk tablosu getiriniz: Aileye klâsik cemiyete, dini haysiyete ve yüksek İlâhî prensiplere kafa tutma cüreti; erkekle âşık atmak gayreti; evin büyük manası ve cazibesi aleyhine, sürtüklük derecesinde bir sokak aşkı; ev kadınlığı ve analık aleyhine bir göçebe ve serseri ahlâkı, hiç biri hazmedilmemiş bir sürü eksik, çarpık ve güdük bilgilerle bir sürü yeni ideoloji iddiaları: Feminizm, Sosyalaizm, Komünizm ve daha bilmem ne...

Bu tipi herkes tanır. Kaldırımlarda ökçelerini takırdata takırdata, kollarını sallaya sallaya, pervasız ve yırtık bir eda ile yürüyen ona hepimiz tesadüf etmişizdir, vapurda, trende, tramvayda, otobüste, herkese duyurmak istediği yüksek bir sesle erkek kardeşine veya erkek arkadaşına bir maç anlatırken, münakaşa sandığı çirkin bir ağız kavgası ile dolaşırken onu hepimiz görmüşüzdür.

Binlerce insan dolu bir kalabalıkta «Modern Türk kızı kimdir?» diye bağırsanız, ilk önce «Benim!» diye parmağını kaldıracak tip odur. Halbuki o ne moderndir, ne Türktür, ne de kızdır. Kız veya kadın değildir. Çünkü erkekle bir olmak iddiasını, cinsinin güzel kalitelerini inkâr ettiren bir şuursuzluk derecesine taşırmıştır. Türk de değildir, çünkü bizim milli zevk, ahlâk ve hukuk müesseselerimizden hiç birini devam ve tahakkuk ettirmez. Yeni olmayı eski olmanın, modern olmayı klâsik olmanın zıddı sandığı için bilmez ki yeni, eskinin taze bir tekamül baharında çiçeklenerek boy atıştır ve öz bir klâsiğin yeni bir merhalesidir. Bunun için o, modern de değildir. Esasen o hiç bir şey değildir.

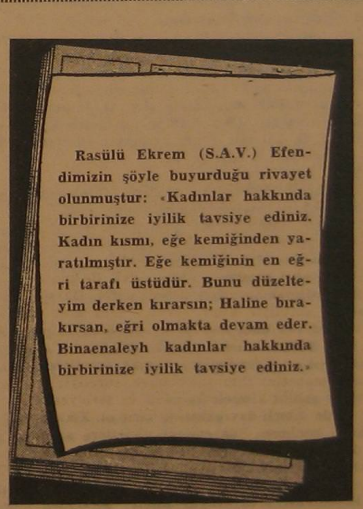

Rasülü Ekrem (S.A.V.) Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet olunmuştur: «Kadınlar hakkında birbirinize iyilik tavsiye ediniz. Kadın kısmı, eğe kemiğinden yaratılmıştır. Eğe kemiğinin en eğri tarafı üstüdür. Bunu düzelteyim derken kırarsın; Haline bırakırsan, eğri olmakta devam eder. Binaenaleyh kadınlar hakkında birbirinize iyilik tavsiye ediniz.»

Ferdin Aklî Yönden Yetiştirilmesi [1]

Yazan : **es-Seyyid SÂBIK**

Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**

FERDİN aklî yönden yetiştirilmesi demek kafası çalışır ve düşünüp taşınabilir olması demektir. Temeli doğruluk ve hakkâniyet olacak bir şekilde eşya hakkında hüküm vermeye muktedir olması, kendini kuşatan çevreyi anlama ve aynı şekilde, gerek kendi tecrübelerinden, gerekse başkalarının tecrübelerinden faydalanma imkânını elde etmesi demektir.

İnsan, her ne kadar öğrenmeyi ve bilmeyi mümkün kılan bir takım kabiliyet, kuvvet ve vasıtalarla mücehhez ise de, bu hayata geldiğinde bilgi ve görgüden mücerred olarak gelir. Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır :

«Allah sizi analarınızın karnından, kendiniz hiçbir şey bilmiyorken çıkardı. Size, şükredesiniz diye, kulaklar, gözler, gönüller verdi. Ta ki, şükredesiniz.» (2)

Kulak, göz ve akıl insanın, bilgilerini elde ettiği birer vasıta ve bu uçsuz, bucaksız kâinatı seyrettiği birer penceredir. Ta ki, insan bu kâinatın sırlarını tanısın, gerçeklerini kavrasın ve içinde meknuz olan Allah'ın bereketlerinden faydalansın.

Bu vasıtalardan istifade etmeyen kimseler insanlıklarından sıyrılmışlar ve şahsiyetlerini ayakta tutan ilimden mahrum kaldıkları için hayvanlar güruhu içinde yer almışlardır. Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

«Andolsun ki, Biz cin ve insanlardan bir çoğunu cehennem için yaratmışızdır. Onların kalbleri vardır, bunlarla idrak etmezler; Gözleri vardır, bunlarla görmezler; Kulakları vardır, bunlarla işitmezler; Onlar dört ayaklı hayvanlar gibidirler. Hatta daha da sapıktırlar. Onlar gaflete düşenlerin ta kendileridir.» (3)

İlim elde etmenin yolları şunlardır :

1. Okumak,
2. Allah'ın azameti hakkında inceden incede düşünmek,
3. Yeryüzünde dolaşmak.

İşte bunlar insana, faydalı ve doğru bilginin pek çoğunu sağlayan vasıtalardır. Çok defa İslâm, akıl ve fikirleri bu vasıtalara yöneltmektedir.

Okuma hakkında Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor:

«Yaratan Rabbının adıyle oku; O, insanı bir kan pıhtısından yarattı. Oku. Rabbın nihayetsiz kerem sahibidir ki, O, kalemle (yazı yazmayı) öğretendir. İnsana bilmediğini O öğretti.» (4)

Yine şöyle buyuruyor :

«Hokka ile kaleme ve (kalem sahiplerinin) yazmakta oldukları şeylere yemin olsun...» (5)

Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz, fidye veremeyen esirin serbest bırakılmasını müslüman çocuklarından on tanesine okuma ve yazma öğretmesine bağladı. Bu olay Bedir gazasında olmuştu.

Düşünüp taşınma hakkında da Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor:

«De ki: «Göklerde ve yerde neler var, bakı(p düşünü)n.» (Fakat) bunca âyetler (ibretler) ve korkutmalar iman etmeyecekler güruhuna fayda vermez.» (6)

Yine şöyle buyurmaktadır :

«Onlar (Allah'ın) göklerde ve yerdeki o muazzam mülk ve saltanat(ı) ve Allah'ın yarattığı herhangi bir şey üzerinde düşünmediler mi?» (7)

Yine Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır :

«(Habibim) de ki: «Ben size sırf Allah için iki-şer ikişer, teker teker (karşımda) durmanızı, sonra iyice düşün(üp bil)menizi va'z ederim.» (8)

Yine bu konuda şöyle buyurmaktadır :

Hakikaten, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ve gündüzün birbiri ardınca gelişinde (ve uzayıp kısalmasında) temiz akıl sahipleri için elbette ibret verici deliller vardır. Onlar (o sâlim akıl sahipleri öyle adamlardır ki:) ayakta iken, otururken, yanları üstünde (yatar) iken (hep) Allah'ı hatırlayıp anarlar ve göklerin ve yerin yaratılışı hakkında inceden inceye düşünürler (ve şöyle derler:) «Ey Rabbımız, Sen bunları boşuna yaratmadın. Sen (bundan) pâk ve münezzehsin. Bizi ateşin azabından koru.» (9)

Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz bu âyet-i kerimeyi okudu ve sonra «Bu âyet-i kerimeyi okuyup da düşünmeyenin vay haline, bu âyet-i kerimeyi okuyup da düşünmeyenin vay haline» buyurdu.

Seyahat ve yeryüzünde dolaşma hakkında da Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor:

«Hiç yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, (bari) bu sebeple düşünecek kalblere, bu suretle işidecek kulaklara malik olsun(lar). Fakat hakikat şudur ki, (yalnız maddî) gözler kör olmaz, fakat (asıl) sînelerin içindeki kalbler kör olur.» (10)

Yine şöyle buyurmaktadır:

«Allah yaratmaya nasıl başlıyor, sonra onu (nasıl) geri çeviriyor, görmediler mi? Şüphesiz bu(nlar) Allah'a göre kolaydır. De ki: «Yeryüzünde gezip dolaşın da (Allah'ın) yaratmağa nasıl başladığını görün. Allah yeni bir âhiret hayatını da tekrar yaratacaktır. Çünkü Allah her şeye hakkıyle kâdirdir.» (11)

İslâm sadece bilginin yollarını göstermekle ve gerçeklere ulaşmak için doğru bir metod koymakla yetinmiyor; Fakat bilhassa ilim tahsil edip, devamlı şekilde bilgiyi artırmaya sevkediyor. Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

«De ki: Rabbım, benim ilmimi artır.» (12)

Bu âyet-i kerime indikten sonra Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz Allah'a şöyle diyerek dua ederdi:

«Allah'ım, bana, faydalı olacak şeyi öğret. Bana, öğrettiğinle faydalanmayı nasib et ve ilmimi artır. Hamd her halü kârda Allah'a mahsustur.»

İnsan, dünya kıymetlerinden herhangi birinin değil, sadece ilmin artmasını talebeder. Çünkü kendisine ilim verilen kimse bütün cepheleriyle hayrı toplamıştır. Cenab-ı Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır:

«(Allah) hikmeti kime dilerse ona verir. Kime de hikmet verilirse muhakkak ki ona çok hayır verilmiştir. Salim akıl sahiplerinden başkası iyi düşünmez.» (13)

İlme kıyasla dünyanın hiçbir kıymeti yoktur. Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır:

«Allah'ın zikri, onu takibeden (diğer ibadet)ler, âlim ve ilim öğrenen kimse müstesna, dünya ve dünyada olan her şey değersizdir.» (14)

İşte sırf bu sebepten dolayı gıbta ve başkasında olan bir şeyin aynını temenni etmek manasında hased, İslâmın sadece bu konuda hoş gördüğü bir şey olmuştur. Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır:

«Hiçbir kimse hakkında hased etmek yoktur. Ancak iki kişi müstesna; Bunlardan biri Allah'ın, kendisine mal verip o malı hak uğrunda sarfetmeğe muktedir kıldığı kimse, diğeri de Allah'ın, kendisine ilim ve hikmet verip onun icabını yerine getiren ve onu öğreten kimsedir.» (15)

İslâm açıkca beyan ediyor ki, İslâmî risaletin gayesi, insanlara Allah'ın âyetlerini okumak, faziletlerle süslemek ve kötülüklerden kurtarmak suretiyle insanları temizlemek ve onlara Allah'ın Kitabını ve hikmeti öğretmektir. Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«O (Allah) ümmiler içinde, kendilerinden (kendilerine) bir peygamber gönderendir ki, (bu), onlara âyetlerini okur, onları temizler, onlara kitabı, hikmeti öğretir. Halbuki onlar daha evvel hakikaten apaçık bir sapıklık içinde idiler.» (16)

Âlim ile cahil ne Allah katındaki derecede, ne insanlar yanındaki değerde ve ne de hayatın kıymetini anlamakta asla müsavi olamazlar. Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor:

«De ki: Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?» (17)

Şüphesiz ki, âlimin kendine has bir kıymeti, derecesi ve yeri vardır. Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Ey iman edenler! Size «Meclislerde yer açın» denildiği zaman genişletin ki Allah da size genişlik versin. «Kalkın» denince de kalkıverin. Allah, içinizden iman etmiş olanlarla (bilhassa) kendilerine ilim verilmiş bulunanların derecelerini artırır. Allah, ne yaparsanız hakkıyle haberdârdır.» (18)

Fakat cahile gelince, onun gözü kapalı ve kıymeti düşüktür. Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

«İşte bilmezlerin kalbine Allah böyle mühür basar.» (19)

Âlim ile cahilin örneği gören ve görmeyen kimse gibidir. Bu ikisi hiç denk olur mu? Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır:

«Öyle ya, Rabbından sana indirilenin ancak hak (ve gerçek) olduğunu bilir kimse, o a'ma olan kişi midir? Ancak selim akılların sahipleridir ki, iyi düşünürler.» (20)

Âlimin kıymetini bilmeyen kimsenin, İslâm dinine mensup olma şerefinde asla hissesi yoktur. Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır:

«Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize hürmet göstermeyen ve âlimlerimizin hakkını tanımayan kimse bizden değildir.»

Allah Taâlâ Hazretleri, ilâhî hakikatlerin en büyüğü konusunda âlimlerin şehadetine önem veriyor ve bu şahitliği meleklerin şahitliğini takibeden bir dereceye yükseltiyor ve şöyle buyuruyor:

«Allah, melekler ve adaleti yerine getiren ilim sahipleri O'ndan başka tanrı olmadığına şahitlik etmişlerdir. O'ndan başka tanrı yoktur. O, güçlüdür, hakimdir.» (21)

Allah Taâlâ Hazretleri âlimlerin şehadetini kendi şahitliğine ilâve ediyor ve şöyle buyuruyor:

«... De ki: Benimle sizin aranızda şâhid olarak Allah ve Kitabı bilenler yeter.» (22)

İlim peygamberlik mirasıdır. Hz. Ebû'd-Derdâ' (R.A.) dan Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

«Kim ilim talebederek bir yola giderse Allah o kimseye Cennete giden yolu kolaylaştırır. Şüphesiz ki melekler, yaptığından razı oldukları için, ilim talebeden kimseye kanatlarını sererler. Muhakkak ki, âlimler peygamberlerin varisleridir. Hakikaten peygamberler miras olarak para pul bırakmazlar. Onlar sadece ilmi miras bırakmışlardır. Kim ilmi elde ederse bol bir kısmet ele geçirmiştir.» (23)

İlim tahsili için çalışan kimse Allah yolunda cihad eden bir kimsedir. Hz. Enes (R..A) den Hz. Peygamber (A.S.) Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

«Kim ilmin bir bölümünü tahsil için (yola) çıkarsa o kimse (evine) dönünceye kadar Allah yolundadır.» (24)

İnsanlar için hayır yüklenmiş olan âlim kimseler her türlü ta'zim ve hürmete müstehaktırlar ve beşer aklının hayal edemiyeceği nisbette Allah'ın inayet ve bereketine mazhar olacaklardır. Ebû Ümâme (R.A.) den Hz. Peygamber (A.S.) Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

«Muhakkak ki Cenab-ı Hak Taâlâ Hazretleri, Melekler, deliğindeki karıncaya ve (denizdeki) balığa varıncaya kadar bütün semavât ve arzdakiler insanlara hayır öğreten kimseye rahmet ve dua ederler.» (25)

Âlimler nübüvvetin, kendilerini rahmet kuşatan ve yüzlerini nur kaplayan halifeleridir. Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır:

«Allah, benim halifelerime rahmet eylesin. Bunun üzerine Ashâb:

— Yâ Rasûlâllâh! Biz senin halifelerin değil miyiz? dediler.

Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

— Siz benim ashabımsınız. Benim halifelerim ise benden sonra gelip sünnetimi öğrenen ve onu insanlara öğreten kimselerdir.»

Yine Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır:

«Sözümü duyup onu ezberleyen ve duyduğu gibi başkasına nakleden kimsenin yüzünü Allah ağartsın. Kendisine söz nakledilen nice kimseler vardır ki, o sözü işitenden daha anlayışlıdır.» (26)

Mü'minin tabiatı ilmi artırmaya hırslı olmak ve asla doymayacak şekilde ilme düşkün olmaktır. Ebû Said-i Hudrî (R.A.) den Hz. Peygamber (A.S.) Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

«Mü'min, sonu Cennet oluncaya kadar, duyduğu bir hayra asla doymayacaktır.» (27)

---

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vet'ül-İslâm, Mısır, 1960, sh. 95-104.
(2) Nahl sûresi, âyet: 78.
(3) A'raf sûresi, âyet: 179.
(4) Alak sûresi, âyet: 1-5.
(5) Kalem sûresi, âyet: 1.
(6) Yûnus sûresi, âyet: 101.
(7) A'raf sûresi, âyet: 185.
(8) Sebe' sûresi, âyet: 46.
(9) Âl-i Imrân sûresi, âyet: 190-191.
(10) Hacc sûresi, âyet: 46.
(11) Ankebût sûresi, âyet: 19-20.
(12) Tâhâ sûresi, âyet: 114.
13) Bakara sûresi, âyet: 269.
(14) Tirmizi rivayet etmiş ve «Hasen hadistir.» demiştir.
(15) Buhârî ve Müslim, Abdullah b. Mes'ûd'dan rivayet etmiştir.
(16) Cum'a sûresi, âyet: 2.
(17) Zümer sûresi, âyet: 9.
(18) Mücadele sûresi, âyet: 11.
(19) Rûm sûresi, âyet: 59.
(20) Ra'd sûresi, âyet: 19.
(21) Âl-i Imrân sûresi, âyet: 18.
(22) Ra'd sûresi, âyet: 43.
(23) Ebû Davud ve Tirmizi rivayet etmiştir.
(24) Tirmizi rivayet etmiş ve «Hasen hadistir.» demiştir.
(25) Tirmizi rivayet etmiş ve «Hasen hadistir.» demiştir.
(26) Tirmizi rivayet etmiş ve «Hasen hadistir.» demiştir.
(27) Tirmizi rivayet etmiş ve «Hasen hadistir.» demiştir.

es-SERAHSİ ŞEMS'ul-EİMMETİ EBÛ BEKR MUHAMMED

Dr. Yusuf Ziya KAVAKCI

HİÇ şüphe yok ki hanefî islâm hukukçularının en büyüklerinden biri **Şems'ul-Eimmeti Ebû Bekr Muhammed b. Ahmed Ebî Sehl'is-Serahsi**'dir (1). Ona **es-Serahsi** nisbesini veren **Serahs**, «**Meşhed** ile **Merv** arasında eski bir şehir olan ve bugün İran-Rus hududu üzerinde bulunan bir yerdir» (2).

Onun doğumu 400/1009 tarihine isabet etmektedir (3).

İslâm Hukukunun, gerek usûl ve gerekse furû' olsun, bütün sahalarında önemli eserler yazmış bulunan fakihimizin, «hayatı çok hararetli geçmiş ve devri bir taraftan haçlı seferlerinin, diğer taraftan bir çok küçük devletler halinde parçalanmış İslâm Âleminde günden güne artan gayr-ı âdil vergilerin huzursuzluğu» (4) içinde bulunmuştur. Onun türk soyundan olduğuna dair müsbet bir delil yok ise de, **Buhârâ**'da tahsil görmüş olmasına, sonra ders vermiş bulunmasına, eserlerini **Özkent** (**Üzcend**) hapishanesinde yazdığına ve hayatının son yıllarını **Ferğâne** ve **Merğînân**'da geçirmesine bakılırsa, kendisi **Karahanlılar** devri âlimleri arasında olmalıdır» (5).

es-Serahsi, **Şems'ul-Eimmeti 'Abd'ul-'Azîz el-Halvâ'i** (öl. 448/1056) (6), **Şeyh'ul-İslâmi Ebû'l-Hasen 'Ali es-Suğdi** (öl. 461/1068) ile **Ebû Hafs 'Umer b. Mansûr'il-Bezzâz** gibi zatlardan istifade etmiş ve onlara talebelik yapmıştır (7).

Serahsi'nin talebeleri **Ebû Bekr Muhammed b. İbrâhim'il-Hasîri**, **Ebû 'Amr 'Usmân b. 'Ali b. Muhammed'il-Bekkendi** ve **Ebû Hafs 'Umer b. Habîb**'dir (8).

Soğuk-sıcak demeden bir çok güçlüklere göğüs gererek ilmî faaliyetini yürütmüş bulunan bu ilim adamı, **Emir Hasan**'ın gazabına uğramış ve 15 sene süren bir hapis hayatına mahkûm edilmiştir (9). Bu hapis hayatının sebebi hakkında **Heffening**'ce zikredilen (10) husus, **Hamidullah** tarafından es-Serahsi'nin hayatını yazan en eski bir müellif olan **el-'Umeri**'den naklen daha değişik bir sebep ileri sürülerek reddedilmektedir (11). Bahis mevzu yazarımızın hapis hayatı çok verimli olmuş ve eserlerinin en mühim kısmını o sırada yazmıştır.

Muhterem ve örnek âlim M. Hamidullah hayranı bulunduğu es-Serahsi hakkında şöyle der: «Serahsi siyasi hapsedilmiştir. O halde kendisi tarihî hadiselerin arka plânında mevcut siyasî maksatlar hakkında nâfiz müşahedeler serdedince, buna şaşmamalıyız» (12). Muhterem âlim yine devam eder ve der ki «Hukuk eserleri bir halkın hayatını aksettirir. Serahsi'nin devrinin iktisadî, içtimaî v.s. meseleleri hakkındaki atıflar pek çoktur ve bunlar muntazam bir şekilde devşirilip incelenmeye değer.» (13).

es-Serahsi'nin ölümü hakkında sırasıyla 483/1090 (14), 490/1097 (15) ve 500/1106 (16) tarihleri verilmiş ise de Hamidullah tarafından 483/1090 yılının en doğru olduğu kanaati izhar edilmiştir (17).

Çok verimli geçen ilmî faaliyeti sırasında müellif hanefî fıkhını inceden inceye tetkik ve tedris etmiş, en zor şartlar altında İslâm Hukukunun şimdiye kadar neşredilen eserler arasında en geniş olanını yazmak şerefine nail olmuştur.

Eserlerini şöyle sıralıyabiliriz :

I — **Kitâbu Eşrât'ıs-Sâah** (18),
II — **Kitâb'ul-Mebsût** (19),
III — **Nüketü Ziyâdât'iz-Ziyâdât** (20),
IV — **Şerh'ul-Câmi'il-Kebîr** (21),
V — **Şerh'ul-Câmi'is-Sağîr** (22),
VI — **Şerh'ul-Muhtasari fi'l-Fıkh** (23),
VII — **Şerh'us-Siyer'il-Kebîr** (24),
VIII — **Kitâb'ul-Usûl** (25).

---

(1) **Hamidullah**, İA, es-Serahsî maddesi; **Kureşi, el-Cavâhir'ul-Mudi'ah**, II/28; **Brockelmann**, GAL, I/373; Suppl., I/638; **Hamidullah**, «**Usûl al-Fıqh'ın Tarihi**», **İslâm Tetkikleri Enstitüsü Dergisi**, sayı II, cüz 1, s. 10; '**Âyıntebî Münib**, **Kitâbu Şerh'is-Siyer'il-Kebîr Tercümesi**, 1241 h. I/9; es-Serahsî'nin gerek şahsı ve gerekse eserleri hakkında tafsilâtlı bilgi için bkz. «**900. ölüm yıl dönümü münasebetiyle büyük İslâm hukukçusu Şems'ul-Eimme ES-SERAHSİ Armağanı**, A. Ü. İLAHİYAT Fak., Ankara, 1965 ve İA, aynı madde.

(2) **Yâkûtiul-Hamevi**, **Mü'cem'ul-Buldân** (I-V, Beyrut, 1955-1957), III/208-209; **Le Strange, The Lands of the Eastern Caliphate**... Cambridge, 1930, s. 395, 396, 407, 431, 432; Hamidullah, İA, a.y.; Ruske, İA, a.y.

(3) Hamidullah, a.y. (Leknevi'den nakil).

(4) Hamidullah, İsl. Tetk. Enst. Derg., a.y.

(5) Hamidullah, İA, a.y.

(6) 'Âyıntâbî, a.y.; Hocalar silsilesi söyledir: **es-Serahsî**, **el-Halvâ'i**'den, o **Ebû 'Ali en-Nesefi**'den, o **Muhammed b. Fadl'il-Buhârî**'den, o **'Abdullah b. Ya'kûb es-Sebzmûni**'den, o **Küçük Ebû Hafs**'dan, o babası **Büyük Ebû Hafs**'dan, o da **İmam Muhammed**'den ilim tahsil etmiştir (bkz. 'Âyıntâbî, a.y.

(7) a.y.; **Şchacht**, Es-SERAHSİ Armağanı, s 1; Suppl., a.y.; Kureşî, a.y.

(8) Kureşî, a.y.; 'Âyıntâbî, a.y.

(9) Hamidullah, İsl. Tet. Enst. Derg., a.y.; Heffening, **Enzyklopedia Des Islam**, Leiden, 1913-1934, al-Sarakhsi maddesi.

(10) Aynı yerler.

(11) Hamidullah, İA, a.y.

(12) a.y.

(13) a.y.; Meselâ **el-Mebsût** X/21, 27, 70, 82, 114 de bu nevi kayıtlar mevcuttur.

14) Kureşî, a.y.

(15) a.y.

(16) **Flügel** (Suppl., a.y.).

(17) Hamidullah, İA-a.y.

(18) Suppl., a.y.

(19) a.y.

(20) a.y.

(21) Hamidullah, İA, a.y.

(22) **İstanbul Süleymaniye Umumi'de Bağdadlı Vehbi**, no. 565'te kayıtlı her sahifede 25 satır olmak üzere 18,5X10,5 cm. ebadında 948 h. tarihli unique bir nüsha mevcuttur.

(23) Suppl., a.y.

(24) Hamidullah, a.y.; Bu kitap UNESCO tarafından M. Hamidullah'a tercüme ettirilmiş (Fransızcaya) ve neşir programı arasına alınmıştır.

(25) Suppl., a.y.

Dikkat buyurulursa müellifimizin eserleri hemen hemen tamamen hepsi **İmamı A'zam**'ın pek mühim talebesi ve İslâm Hukukunun bir kurucusu **İmamı Muhammed b. el-Hasan eş-Şeybâni**'nin (132-189/709-805) eserlerine şerh teşkil etmektedir. Zaten es-Serahsi'nin yetiştiği devrin ve muhitin en bâriz hususiyeti, **eş-Şeybâni**'ye aşık olmak ve meydana getirilen hukukî eserlerin % 90'nından fazlasını **İmamı Muhammed**'in kitaplarını şerhe bağlamak suretiyle İslâm Hukukunu muhalled ve teferruatlı bir hale getirmiş bulunmaktır. Müellifimizde de aynı hususiyet mevcuttur.

Hatta bizim konumuzu teşkil eden yazar, bu hususiyeti en belli vasıflarıyla taşımaktadır. Serahsi'nin en mühim eseri ve İslâm Hukukunun en geniş kitabı olan **Kitâb'ul-Mebsût**'unun tamamına yakın kısmı 15 sene süren bu hapis hayatı esnadında imlâ ettirilmiştir. Filhakika bir kalenin içindeki derin bir kuyu içi kendisine hapishane olarak tahsis edilen **Şems'ul-Eimmeh**, kuyunun başında her gün muntazaman toplanan talebelerine kuyunun dibinden ders vermek ve izahlar yapmak suretiyle herhalde dünya tarihinde ender raslanan veya raslanmıyan müthiş bir ilmî faaliyet icra etmiştir ki bu eseri hapis hayatına dair iyi malûmat ihtiva eden bir kaynaktır (26). Ancak Mısır'da 30 cilt halinde ve büyük boyda 7.000 sahifeyi aşan eser, bazı baskı hatalarıyla doludur. Yeniden tenkidî bir neşrinin yapılması yerinde bir hareket olur. Bu hapis hayatı sırasında yazdırdığı eserlerinden biri de **Şerh'us-Siyer'il-Kebîr**'idir ki arapça metni 1916-1917 yılları arasında **Haydarabad**'da 4 cild halinde ilk olarak tabedilen bu eser İslâm Devletler Hukukuna dairdir. Eserin arapça metninin tab'ından bir asır kadar önce **Münib 'Âyıntâbî** tarafından 1796-1797'de yapılan türkçe tercümesinin **Sultan Mahmud**'un emriyle 1825'te İstanbul'da iki cilt halinde neşredilmiş olması biz türkler için bir iftihar vesilesidir (27). Herhalde Serahsî, bu eseriyle haklı olarak müslümanların **Hugo Grotius**'u olma vasfı almaya hak kazanmıştır (28). Eserin Fransızca'ya tercüme ettirilip neşrini **UNESCO**'nun üzerine alması bu bakımlardan takdirle karşılanır ve değerli âlim hocam **M. Hamidullah**'ın yorulmak bilmez himmet ve gayretinden neş'et eden bu tercümenin neşrini alâkalılar sabırsızlıkla beklemektedirler.

Mevzuumuzu teşkil eden İslâm Hukukçusunun 900. ölüm yıl dönümünü tes'id hususu **İstanbul Üniversitesi**'ne yaptığı teklifi reddedilen M. Hamidullah'ın teklifinin **Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi** tarafından kabul edilip 15 nisan 1964 tarihinde **Columbia Üniversitesi** İslâm Hukuku profesörü **J. Schacht**'ın da iştirak ettiği ve tebliğde bulunduğu, ayrıca kıymetli profesör **M. Tayyib Ökiç**'in, Dr. **Salih Tuğ**'un ve bizzat **Hamidullah**'ın birer tebliğ okudukları bir anma merasimini tertibedilmesi ve müteakiben Hamidullah tarafından bütün İstanbul kütüphanelerinin taranması suretiyle **İstanbul Süleymaniye Umumi Kitaplığında** sergilenen eserlerinin tam bir listesini de ihtiva eden bir armağanın neşredilmesi ilim âlemimiz için örnek bir hareket olmuştur.

---

(26) bkz. Tuğ, Salih, **Eserlerinde raslanan ifadelerine göre İmam Serahsî'nin hapis hayatı**, adı geçen **Serahsî Armağanı**, s. 43-60.

(27) Geniş bilgi için bkz. Okiç, M. T., aynı eser, 27-42.

(28) Geniş malûmat için bkz. Kruse, Dr. Hans, **İslâm Devletler Hukukunun Ortaya Çıkışı** (terc. Dr. Y. Z. Kavakcı), s. 1 vd. (henüz tabedilmemiştir).

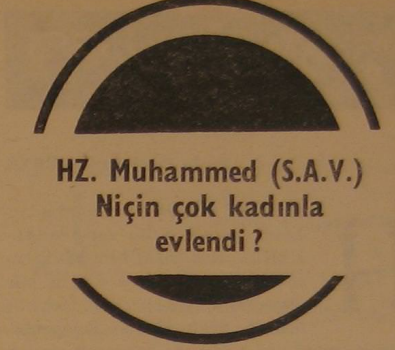

HZ. Muhammed (S.A.V.) Niçin çok kadınla evlendi?

Yazan : **Prof. Muhammed HAMİDULLAH**
Terc. : **İbrahim CANAN**

— III —

«ALLAH BİR KİŞİNİN GÖĞSÜNE İKİ KÂLP KOYMAMIŞTIR»

Burada mevzubahs olan adaletsizlikle muhtelif kadınlara karşı vaki olacak sevgi eşitsizliği kastedilmediği anlaşılıyor. Çünkü bizzat Kur'an-ı Kerim, bazı hallerde çok evliliğe müsaade ederken, «Allah bir kişinin göğsüne iki kâlp koymamıştır» diye hatırlatma yapıyor. Şüphesiz Kur'an-ı Kerim diğer bahislerde olduğu gibi (4:3) çok evliliğe müsaade ettirecek diğer hallerden bahsetmez, en çok geçerli olanı zikretmekle iktifa eder. Diğer durumlara gelince bunu anlamak için, maddi taksimatta eşitlikle muamele etmek ve zamanını yanlarında adaletle geçirmek şartiyle dörde kadar evlenmeyi ümmetine müsaade eden Hz. Peygamber'in tatbikatına müracaat etmek lâzımdır. Tek evlilik her zaman şayan-ı tavsiye olarak kaldığı halde çok evlilik devamlı, mahkemelerin nazar-ı dikkat ve himayesinde olan bir takım şartlar altında kabul edilmiştir. Ben ilâve ediyorum ki Kur'an-ı Kerim evliliğe muvafakat hususunda kadına erkekle eşit haklar tanımakla çok evliliği ilga etmiştir — en azından ilga imkânını verdi —. Eğer kadın başlangıçta veya bilâhare çok evli bir erkeğin karısı olmayı reddederse — ki bu, nikâh akdine şart olarak koşulabilir — çok evlilik kendiliğinden ortadan kalkar. İslâmiyet bazı hallerde çok evliliğe müsaade etmek istiyor fakat onu devam ettirmek veya yaymak istemiyor.

Bu açıklamalara bir husus daha ilâve edeyim. Yazdıklarımıza göre dört zevce meşrudur. Hz. Muhammed'in hayatı bize sarih bir şekilde gösteriyor ki: O bunu en son miktar ve sınır olarak anlıyordu. O derece ki daha fazla kadınla evli olan ashabına dörttten fazlasını boşamalarını emretti. Gaylan-us Sakafi İslâmiyete girdiği zaman on karısı vardı. Hz. Peygamber (S.A.V.) onlar arasından dört tanesini nikâhı altında koruması için seçerek, diğerlerinden ayrılmasını emretti.

(Devamı 26. sayfada)

İSLÂM VE MÜSBET BİLGİLER

Necip Fazıl KISAKÜREK

HAKİKAT mü'minin kaybolmuş malıdır, nerede bulsa alır» ve ALLAHIM, bize hakkı hak, bâtılı bâtıl olarak göster!» ve «Çin'de bile olsa ilim arayınız!» meâlindeki üç hadisle, Peygamberler Peygamberinin kalemini nur hokkasına batırarak yazdığı daha niceleri, İslâmın umumiyetle ilim ve bu arada müsbet bilgiler karşısındaki vaziyeti tam olarak tesbit eder.

Garblı, bu emirlerin kudsiyet menbaına bağlı bulunmaksızın farkında olmadan onlardaki hikmeti yerine getirdiği içindir ki, denizleri, karaları ve havaları fethetti. Halbuki bu oluş hakkı da, her hak gibi ezelden ve yalnız müslümanlarındı.

İnsan kafasının eşya ve hadiseler üzerindeki tecessüs ve hâkimiyet hakkını tatmin cehdiyle hareket eden garplıya karşılık, eğer atom bombasını bizim dünyamız icad edemediyse, kabahati, sadece iyi Müslüman olamayışımızda arayalım!

Ne yazık ki, garplının, sırf madde âlemini çepçevre ihata ve sımsıkı tasarruf etmekten gelen ham kuvveti ile bizi sarsmaya başladığı günlerde, hemen yapılması gereken nefs muhâsebesine bağlı olarak müsbet bilgiler şuuru bize dinin bir emri telâkki edileceğine, din âlimi geçinenlerimiz arasında, bisiklete şeytan arabası ve matbaaya küfür âleti diyenler bile oldu; ve o zaman bu gübre kafalılara «asıl siz dine iftira bakımından Şeytanın emrinden çalışıyor ve asıl siz bu hükmünüzle küfre yaklaşıyorsunuz!» diyebilenler çıkmadı.

Garplı, fâni madde âleminin ma'rifetlerini fâni müsbet bilgiler laboratuvarının icadları ile teshir eder. Fâni dünyanın sathını baştanbaşa tahakkümü altına alır. Ve böylece doğu çevresindeki üstün ve ebedî hayat mümessillerini de kulları ve köleleri haline getirirken, İslâm dünyasının içinden bir fert çıkıp da avaz avaz şunları haykıramadı: «Yahu; İslâmlığın zuhûrundan bir-iki asır sonra Şark ve Garp dünyalarının dış manzarası bugünkü Şark ve Garp dünyalarına ters tarafından tamâmıyle uygundur! O vakit, meşhur seyyah (Marko Polo) yu hayran bırakan, fildişi, baharat, kâğıt, billûr, ipek, anber ve binbir sanat eşyası yüklü kervanlarımız ve bunların indiği kervansaraylarımızla, hâlâ (Holivut) simsarlarına rüyâ filimleri çevirtici bir hayat yaşamaktayken, Garplı, sürdüğü domuzlarla beraber ağaç köklerini kemiriyordu. O vakit, hakkını verdiği ruhla beraber maddeyi de tasarruf eden Şark'lı bugün ruhun hakkını bomboş bıraktığı halde müsbet bilgiler sâyesinde eşyaya tahakküm eden Garp'lının önünde inhizama uğramış bulunuyorsa gitsin, temsil ettiği ruhun madde üzerindeki saltanatını elinden kaçırdığı için, haline ağlasın; kendisini kendi öz davasına ihanet etmiş bilsin ve Allahtan af dilesin!»

İslâm, müsbet bilgiler manzumesini, dünyaya değer verdiği nisbette kıymetlendirir. Nasıl dünyanın değeri hakikatte sıfır, fakat âhirete ekim sahası olmak bkaımından namütenahi ise, müsbet bilgiler de, ruh değerleri önünde âdil ve sefil oyuncaklar tezgâhı, fakat ebedî hayat işçilerinin hamle ve hareket vasıtası olarak hudutsuz kıymetlidir .

Bütün mücerret ilimlerin yanında müsbet bilgiler cehdi, İslâmda, aynı zamanda her müslümanın ilâhî hikmet ve nimeti her vecihten tefahhus, müşahede ve onunla faydalanmak borcu olarak da, aslî, gayeden kıl kadar inhiraf etmeksizin, ulvî vazifeler ve ameller arasında yer alır.

KIYAMET NE ZAMAN?

MECLİSİN birinde Resûlullah (S.A.S.) huzurundakilere söz söylerken ansızın bir ağrabî gelip:

«— Kıyamet ne zamandır?» diye sordu.

Resûlullah (S.A.S.) sözünü kesmeyip devam buyurdu. Oradakilerin kimi kendi kendine :

«Ağrabînin ne dediğini işitti, amma sualinden hoşlanmadı».

Kimi de :

«Belki işitmedi» diye hükmetti.

Nihayet Resûlullah (S.A.S.) sözünü bitirince :

«— O kıyameti soran nerede?» diye sual buyurdu.

Ağrabî :

«— İşte ben ya Resûlellah» dedi.

Bunun üzerine :

«— Emanet zayi' edildi mi kıyamete intizar et!» buyurdu.

Yine Ağrabî :

«— Emaneti zayi' etmek nasıl olur?» diye tekrar sorunca :

«— İŞ EHLİ OLMIYANA TEVCİH EDİLDİ Mİ KIYAMETE İNTİZAR ET!» buyurdu.

(Buhârî)

KUR'AN

Bizim dinimizin özüdür Kur'an,
Cenab-ı Allahın sözüdür Kur'an,
Sönmeyen ilâhi bir nurdur Kur'an,
Haşredek beşere huzurdur Kur'an...
Hakiki nasihat, hikmettir Kur'an,
Müslüman, mü'mine nimeyyir Kur'an.
Hüdanın bir lutfu, safadır Kur'an,
Her derde devadır, şifadır Kur'an.
En ulvi, hayırlı beyandır Kur'an,
İnançlı ruhlara mayadır Kur'an.
Rahmettir, kayyumdur, vuzuhtur Kur'an,
Doğan her yavruda bir ruhtur Kur'an,
Mecid'dir, Hakim'dir, mübarek Kur'an,
Hak ile işleyen bir yürek Kur'an...

Baş ve Müslüman

M. Said ÇEKMEGİL

İKİ omuzlar arasında yükselen baş, beden için ne ise, insanoğlu camiasında da müslüman odur.

Başsız beden, mekânı nasıl kokutursa; İslâmsız mahlûkat da öylesine zamanı kokutur.

İslâm, yaratıcısı tarafından esirgenmeğe nasıl lâyık görülürse, baş da insanoğlu tarafından öyle kıymetlenir.

Bu kıymetli başı taşıyan beden, ancak onu kendisine en büyük nimet olarak verenin önünde eğilir; rükû eder.

Kendi kıymetini bilen baş, ancak kendisine bu kıymeti bahşeden yaradıcısına karşı secde eder. Allahın sevgili kulu ve resulü kendisine secdeye direnen bir A'rabîye «Eğer Allahtan başkasına secde olsaydı kadınlar kocalarına secde ederdi» (1) meâlinde bir ihtarda bulunmadı mı?

İnsanoğlu müslümansa müslümanlığının kuvveti nisbetinde, bu başı daima dik tutar ve Rabbından başkasına eğmez.

Baş bedeni, İslâm beşeriyyeti idare etmek için yaratılmıştır.

Baş bedenin, müslüman muhitinin müdiri olamadıkça anormaldir.

(1) İhyaul-ülum, Cilt: II, Sayfa: 59, Ş. Duman hocadan.

Mükerrem, Mübin ve Mukaddes Kur'an,
İlâhi sevgiden bir nefes Kur'an...
Hakikat Muazzam, Mutahhar Kur'an,
Âleme bir Fasıl, bir bahar Kur'an,
Müslüman kulların Kitabı Kur'an,
Allahın beşere hitabı Kur'an...

Enver TUNCALP

ŞER'İ YOLCULUK VE NİYYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

MUFASSAL fıkıh kitaplarında da uzun uzun anlatıldığına göre Şer'i şerifin kabul ettiği sefer, yani yolculuk, mutedil bir yürüyüş ile üç günlük, yani onsekiz saatlik bir mesafeye gitmektir. Yolculuk esnasında da niyetle ilgili pek çok hususlara raslanır.

Şimdi, Şer'i şerifin kabul ettiği şekilde yolcu olan bir kimse gittiği yerde mücerred ikamet edivermek ve orada kalmakla misafir olmaktan çıkmaz. Misafir olmaktan çıkabilmesi için o yerde en az — Hanefilere göre — onbeş gün ikamet etmiye niyet etmesi gerekir. Şayet onbeş günden az bir zaman için niyyet etmiş olsa misafirlik vasfı zail olmaz, onbeş günden daha az bir müddet için ikamete niyet etmiş olması namazını tam kılmaya manidir. Ancak, İmam-ı Malik, Leys ve Şafii gibi otoriteler ise, eğer dört gün kalmaya niyet ederse namazını tamam kılacağını ileri sürüyorlar. Tanınmış âlim Evzai'ye gelince o, onüç günün muteber olabileceğini söylemiştir. Ancak İbnü Abbas ve daha başkalarından gelen rivayetlerde yapılacak ikamet niyetinin onbeş gün için olması gerektiği ifade olunuyor. Bu konuyu ele alan El-Cassas merhum Ahkamü'l-Kur'an adlı eserinde ihtilâflara temas ederek sonunda Hanefi fukahasının görüşünü tercih buyurmuştur. Şu halde Şer'i olarak misafir olan bir kimse gittiği yerde onbeş gün kalmaya niyet etmiş olmalı. Aksi halde, meselâ yarın gideceğim, bu gün gideceğim diye uzun zaman kalmış olsa misafir sayılır. Zira niyet onbeş günlük bir ikamete tealluk etmiş değildir. Ayrıca Abdullah b. Ömer Hazretleri Azerbeycanda altı ay kadar kalmışlar ve namazlarını kasrederek edâ etmişlerdir. Aynı şekilde Sa'd b. Ebi Vakkas Nişabur köylerinden birinde iki ay bulundukları halde bu müddet zarfında keza, namazlarını kasrederek kılmışlardır. Şu halde Sa'd ve Abdullah b. Ömer ikamet ettikleri bu yerlerde onbeş gün kalmak niyetinde değillerdi. Fakat iş icabı bugün yarın derken müddet uzadı. Hülâsa olarak ifade etmek gerekirse Şer'i yolculukta niyet ancak beş şart muvacehesinde tesirli olabilir.

1 — Yürüyüşü bırakmak: Bu duruma göre yoluna devam etmekte olan bir kimsenin ikamete niyet etmesi hiç bir mana ifâde etmez. Çünkü hem yola devam edip aynı zamanda ikamet niyeti birbirlerine zıtdırlar.

2 — İkamete niyet edilen yerin ikamete salih yani uygun olması lâzımdır. Bu durumda ikamete elverişli olmayan bir yerde kalmaya niyet edilecek olursa bu niyetin hiçbir önemi olmaz. Meselâ ıssız bir çölde onbeş gün kalmak için niyet etmek sahih değildir. Aynı şekilde harp yerinde dahi ikamete niyet sahih olmaz. Çünkü harp her an hareketi gerektirir. Nitekim Resulü Ekrem Efendimiz Tebük'de yirmi gün kalmış fakat böyle bir halde ikamete niyetin sahih olamıyacağını öğretmek için namazlarını kasrederek kılmışlardır. İbnü Abbas'a bir kimse gelmiş ve harp yerinde uzun müddet kalıyoruz demişti. Abdullah b. Abbas evine dönünceye kadar iki rekât kıl, buyurdular.

Çünkü ikamet için niyet ikamete elverişli bir yerde olmalıydı. Halbuki harpte böyle bir durum asla mevzu bahis olamaz. Zira her an düşmana karşı bir hareket yapılarak yer değiştirilebilir. Bu bakımdan niyyet yerini bulmamış oluyor ve lağvolmuş sayılıyor.

3 — Yolcu sayılan bir kimsenin kendi kendine karar verebilmesi yani başkasına tabi olmaması şarttır. Eğer Şer'i şerifin kabul ettiği mesafeye giden bir kimse başkasının emri ile hareket ediyorsa bu durumda kendisine tabi olunan, yani metbu olan kimsenin niyeti nazari itibara alınır. Şu halde bir askerin değil kumandanının niyeti muteberdir. Aynı şekilde ücretle tutulmuş bir kimsenin niyeti değil müstecirin niyetine bakılır. Bu hususda bülûğun da şart olmasından dolayı henüz baliğ olmamış bir kimsenin niyeti makbul sayılmaz. Bu asla binâen bir amayı istediği her yere götüren bir kimse eğer bu işinden bir ücret alıyorsa muteber olan amanın niyetidir. Aksi halde bu hayırlı işi yapan kimsenin niyetine bakılır.

4 — Onbeş gün ve daha fazla bir müddet için ikamete niyet edilmelidir. Daha az bir zaman için ikamete niyet etmek muteber olamaz. Şu kadarı varki misafir hükmünde bulunan bir kimsenin meselâ o şehirdeki işinin kat'i olarak onbeş günden fazla süreceği belli ise bu durumda ikamete niyet etmese bile mukim hükmüne girer. Zira orada onbeş gün kalacağı kat'i olarak anlaşıldığından sarahaten niyet etmemiş bile olsa onun bu durumu zımmen niyet etmiş gibi bir hal arzeder.

5 — İkamet niyetinin tek bir yerde olması lâzımdır. Buna binaen iki aynı yerde — mücmel olarak — ikamete niyet caiz olmaz. Burada fukahayı kiramın zikrettikleri bazı tafsilâta temas edemiyeceğiz.

Bir misafir namaz dışında, ikamet etmiye elverişli bir yerde onbeş gün ikamete niyet edince mukim olduğu gibi namaz içinde dahi böyle bir niyeti sahih olabilir ve namazı tegayyür eder. Artık vaktin müsait oluşuna göre namazın evvelinde, ortasında veya sonunda böyle bir niyetde bulunması mümkündür. Muktedi veya münferit olarak namaz kılıyor oluşu da bir önem taşımaz. Bu duruma göre misafir olan bir kimse bir rekat kıldıktan sonra o vakitte, ikamete niyet etmiş olsa farzı teğayyür ederek mukimler gibi dört olarak takarrur eder. Keza bir rek'at kıldıktan sonra ikamete niyet etse daha sonra vakit çıksa durum yine böyledir. Fakat namazda iken namazın vakti çıkmış olsa daha sonra bu kimse ikamete niyet etse farzı değişmez. Çünkü misafir olarak kılması gereken namaz vaktin çıkmasiyle boynuna borç oldu. Bununla beraber öğle namazını iki rek'at kılıp teşehhüt miktarı oturmuş olup selâm vermeyip sonra ikamete niyet etmiş olsa farzı değişir.

Dörtlü bir farzı tam olarak kılan bir misafir şayet ilk ka'deyi yerine getirmiş ise namaz kerahetle sahih olur ve diğer iki rek'at nafile sayılır. Aksi caiz değildir.

İmam Hatip Okulları ve solaklar

Mustafa KOÇYİĞİT

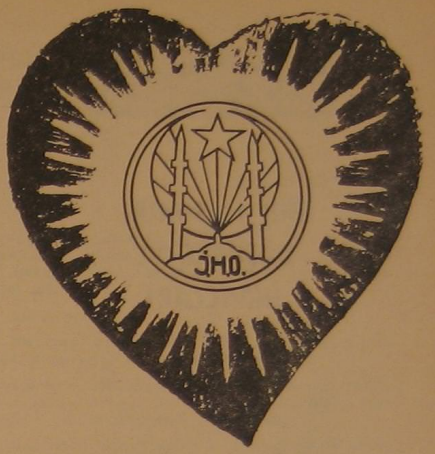

TÜRK milletinin sevgi ve sempatisine mazhar olan İmam-Hatip Okulları bu sene ondokuzuncu ders yılına başlamış bulunmaktadır. Vatan-Millet sevgisiyle çırpınan, dini ve kültürü bütün, mukaddesatcı gençlik yetiştiren ve gayesinden zerre kadar ferağat etmeyen bu okullara maalesef bazı art düşünceli kimseler tarafından dil uzatılmakta mantıksız ve beyinsiz gerekçe ve mütalealarla bu okulların lüzumsuz ve hatta zararlı olduğu iş'ar edilmek istenmektedir.

İmam-Hatip okulları ne gibi şartlar altında açılmakta ve kimler tarafından açılması istenmektedir? Bunların açılmasına tehammül edemiyenler kimlerdir? Hükümetin bu okullara karşı ilgi ve alâka derecesi nedir? Bu soruların cevabı verildiği zaman kimin kimden yana olduğunu, Türkiye'mizde milli irade ve arzunun tam olarak tahakkuk edip etmediğini görmüş oluruz.

Bugün Türk Milleti manevî susuzluğunu giderebilmek, içten ve dıştan varlığını tehdit eden düşmanlarına karşı gelebilmek ve kısaca ahlâkî ve içtimaî bakımdan yarınından emin olabilmek için yiyecek ve içeceğinden artırarak bulunduğu vilâyet ve kazada bir İmam-Hatip Okulu yaptırıp evlâtlarını buralarda yetiştirmek istiyor. Her türlü maddi ihtiyaç çilekeş milletin fedakârlığı ile temin edildikten sonra kadro isteniyor. Sözde milletin vekili olan, onun arzusunu yerine getirmekle mükellef bulunan bir yetkili çıkıyor da diyor ki, «Mevcut İmam-Hatip Okulları ihtiyaca kâfidir, artık yenisi açılamaz.» Halbuki millet burada yetişen gençlerin vazifelerinin sadece camilere inhisar edilmesini istemiyor. — Kaldı ki bu durumda dahi ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. — Türk Milleti bu gençleri üniversitenin bütün bölümlerinde görmek istiyor. Türk Milleti dini ve ahlâkı bütün doktor, mühendis, hâkim v.s. istiyor. Liselerde mevcut bütün dersler İmam-Hatip Okulu'nun programında da mevcut ve liselerden bir sene fazla tedrisat yapmaktadır. Şimdiye kadar yapılan bütün münazara, müsabaka ve diğer kültür faaliyetlerinde aynı derecedeki okullardan üstün gelmiştir. Ayrıca olgunluk imtihanı gibi bir imtihan da konulabilir. O halde bu gençleri yüksek tahsil hakkından mahrum bırakmak neden?

Şurası bir hakikattir ki, memleketimizde bulunan ve her an için vatan ve millete ihanet ve hıyaneti ispattan vâreste olan bir güruh tarafından milletin tek ümidi olan bu okullar tearruza hedef olmaktadır. Bunlar mukaddesatcı gençliği karanlık emellerine engel gördükleri için onları yetiştiren müesseseleri baltalamak gayreti içindedirler. Sayıları çok olmayan bu nasipsizler İslâmı terakkiye engel saydıkları gibi İmam-Hatip Okullarını da devletin bütçesine ve müsbet ilmin aleyhine yük saymaktadırlar.

İmam-Hatip Okulları bir zaruretin neticesi doğmuş ve rağbet görmüştür. Devlet bütçesinin veya müsbet ilmin aleyhine bir yük değil de masonların, siyonistlerin ve komünistlerin aleyhine bir yük ve kuvvettir. Hem Türk Milleti bozguncu ve inkârcılara rağmen kendi evlâtlarına üniversite tahsilini sağlayacak hükümetleri elbette seçecektir. Bunu böylece bilmiş olalar...

Onlar Allahın nurunu ağızları ile (püf deyip) söndürmek isterler. Halbuki, Allah kendi nurunu kendisi tamamlamaktan başkasına razı olmaz. Kâfirler hoş görmeseler de.

Kur'an-ı Kerim

BİR MASONUN DÜŞÜNCE VE İNANÇLARI

İFFET AFİF

BİR masonla konuştum.

Herkes bir masonla konuşabilir, masonlardan dost ve ahbapları olanlar az değildir.

Lâkin, dostum olan bir masonla ben pek alelâde olmayan bir konuşma yaptım. Masonluğun — eğer varsa — felsefesini ve gizli gayesini ihsas eden bu konuşmadan hatırımda kalan intibâları okuyuculara bildirmeğe çalışacağım.

Konuştuğum masonun mason olduğunu son yıllarda hariçten öğrenmiştim. Kendisi meclis ve sohbet arkadaşlarımızdandı. Beş vakit namazını az çok muntazam kılardı, hâlen de öyledir. İyi fransızca bilirdi, yüksek tahsil yapmış ve tıb mesleğinin bir koluna intisab etmişti. Varlıklı adamdı. Bütün dinî ve islâmî neşriyatı takib eder, Sahaflara giderek iyi eserler seçerdi. Ramazan orucunu muntazaman tutardı. Ancak, çok defa dikkat ederdim, namazını gizli kılar, yabancıların o esnada kendisini görmelerini kat'iyyen istemezdi. «Yobaz filân derler diye çekiniyorum. İbadet de gizli, kabahat de...» derdi. Nezaketle itiraz ederdim. Şahsen kendisi çok iyi bir insandır; lâkin islâm olmaktan ziyade bir hümanist olduğunu zaman geçtikçe daha iyi anladım. Benim, masonluğu sevmediğimi, kökü dışarıda bu gizli cemiyetten hoşlanmadığımı bilmezdi, daha doğrusu ben saklar ve bildirmezdim. Nitekim Türk Ocağı eski Umumî Kâtibi ve Türk Yurdu Mecmuası neşriyat müdürü 33 dereceli mason maşrıkı âzamı Dr. Fethi Erden de çok yakın kalem arkadaşlarımdan olduğu halde o beni iyi bilmezdi, ben onu bilirdim.

Yukarıda bahsettiğim tıb mensubu tanıdığımı bir gün tenha bir yerde, bir köşede yakaladım ve fırsatını bulup, bir sabah gazetesinin masonlara dair ifşaat dolu neşriyatından acemi bir ifadeyle söz açtım. Sualim şöyle idi :

«Şaşılacak şeydir ki Türk folklor musikisine mensup ve milliyetperver olmaları lâzımgelen bazı Türk san'atkârları bu listelerde mason olarak göründü, aralarında ordu erkânı da vardı... Halbuki bu cemiyetin din ve milliyet dışı, kökü yurt dışında beynelmilel hümanist bir teşekkül olduğu iddia ediliyor. Ne dersiniz? Sizin bu hususta beni aydınlatacak bir izahınız var mıdır?»

Birden, yaşından beklenmiyen bir heyecan ve canlılıkla âdeta kükredi: «Siz o neşriyata ne bakıyorsunuz? Siz beni yıllardanberi tanıyorsunuz, ben fena bir adam mıyım? Mason Cemiyetinde, listelerden de öğreniyorsunuz ki, memleketin başlıca münevver insanları, kalburüstü şahsiyetleri, kıymetli adamları kayıtlıdır. Bundandan ne çıkar? Ne zararı var? Aleyhte söylenenlerin hepsi tezvirdir, iftiradır. Bâzıları da bilemedikleri ve bu türlü neşriyatla aldatıldıkları için câhilâne bir şekilde aleyhte bulunuyorlar. Hakîkatte Masonluğun esası (kardeşlik) tir..».

Sözünü keserek: «Ne kardeşliği?» sualini sordum. Birden durdu, sonra kesik kesik devam etti: «insanî kardeşlik.. insanlık kardeşliği! Ama siz de, müsaadenizle, bunu anlamak istemiyorsunuz.. Sizde de bâzı tereddütler, menfî kanaatler seziyorum; aldanmıyorsam siz de Masonluğa muhalifsiniz..».

Ben: «Hayır, öyle bir rey ve kanaatte bulunmadım. Bilmediğim mevzuu sâdece öğrenmek istiyorum» dedim. O devam etti:

«Beni kötü bilmezsiniz herhalde.. İşte ben de masonum! Bana emniyetiniz, itimadınız yok mu? Evde çocuklarım, Masonluk aleyhindeki neşriyatı dikkatle takib ediyorlar da bana şunları söylüyorlar: Baba, siz çok iyi insan olmasanız, biz bu neşriyatı okuyup Masonluğun kötü bir şey olduğuna inanacağız. Lâkin sizin iyi, sıcak, hayırhah, müslüman şahsiyetiniz bizi bu türlü menfî hükümden kurtarıyor.. İşte çocuklarım da böyle söylüyor, çünki mesele şahsiyettedir. Masonluk ne milliyete mânidir, ne de dîne muhaliftir».

Yine araya girdim:

«Peki, yalnız zihnimi kurcalıyan bir husus daha var: bir takım resimler gözüme çarptı. Grup halinde insanlar ve bir çoğu musevî, ermeni, rum gibi başka ırklardan.. Bunlar hep Mason cemiyetinde aza! Sizin açıklamanıza göre bunlar sizin biraderleriniz, yani kardeşleriniz oluyor. Bu kardeşlik bağı nasıl kurulabiliyor? Bunun kaide ve umdeleri nelerdir? Biz müslümanlarda ise kardeşlik, dîn kardeşliğidir. Nitekim Kur'ân-ı Kerim'de, bilirsiniz, pek mâruf bir âyeti celile vardır ki «Mü'minler hakîkatte kardeştirler» meâlindedir. Buna ne diyeceksiniz?».

— O bahsettiğiniz grupların kendilerine mahsus mahfilleri bile var ki bu da Cemiyetimizin ne kadar toleranslı, ne kadar geniş düşünceli ve insanî duygulu olduğuna bir delildir. Sonra onlara kâfir diyebilir misiniz? Onlar da kitab ehli birer mü'mindir; yâni âyeti kerîme bu türlü bir tefsire tamamiyle müsâiddir... Onlarla da bizler dîn kardeşiyiz! Elbette işbirliği kuracağız, birlikte kardeşçe çalışacağız.».

Ben itirazla, mâruf âyeti celilenin sırf müslümanlar için inzâl buyurulduğunu, bu hususu takviye eden Hadisi şerifler bulunduğunu, İslâmî din kardeşliğinin de icmâ-ı ümmetle sâbit olduğunu anlattım. Lâkin o, bu izahatıma karşı susmuş, cevap vermemişti. Bu suretle de kendisinin bir hümanist olduğu gayet açık anlaşılmıştı.

Başka bir noktaya geçtim: «Siz mâdem ki dindarsınız, müslümansınız; dindar olanların bu cemiyetteki yüksek derece ve kademelere geçemiyeceğini hep işitip dururuz. Anlatıldığına göre, yükselmek için dinsiz ve Allahsız olmak lâzımgeliyormuş, bunu nasıl izah edersiniz?».

Yüksek sesle cevap verdi: «Böyle bir şey aslâ bahis mevzuu değil! Olsaydı ben derece alır mıydım? Ben müslümanım, ibadetimi yaparım, dinî neşriyatı takib ederim.. Benim Masonluktaki derecem ise en yüksek kademededir..».

Bununla beraber, onun, namazını gizli kılmasının, başkasına göstermekten çekinmesinin her halde «masonik» bir sebebi vardı. Bu nokta karanlıkta kalıyordu.

İşte, mason biraderliği, böylece itiraf da olunduğu veçhile, islâm îtikadının dışında kalan kozmopolit bir kardeşliktir.

Bir kere daha anlaşılmaktadır ki, İSLÂM'ı anlamak, onu zevkine varmak, islâmlaşmak, onu yaşamak, onu duymak o kadar kolay değildir. İslâmı tam mânasiyle anlıyabilmek için büyük ferasete ihtiyaç vardır. Bu feraset de ancak Peygamberimiz Hazreti MUHAMMED Aleyhisselâm'ı iyi, çok iyi anlamak ve sevmekle hâsıl olur.

Biz, İslâm kardeşliği üstünde başka bir kardeşlik bilmiyoruz ve tanımıyoruz.

BİR TENKİDE CEVAP

Ahmed BÂYEZİD

Eline kalem geçiren bir çok şahsın ulu-orta yazı yazması, yıkıcı tenkidlerde bulunması, mantıklı mantıksız her şeye çatması âdet haline geldi. Sık sık bir çok muharrirlere, bu arada bazı mukaddes mefhum ve müesseselere hücum edildiğini görüyor ve okuyoruz.

Elimize geçenlerde bir mecmua tutuşturdular ve içinde işaretlenmiş bir yazıyı göstererek bir cevap hazırlanmasını istediler. Okuyucular titizliklerinde çok haklıydı, şimdi anlatacağım:

Mecmuanın üzerinde 64 rakamı vardı, tarihi 12.7.1968 di ve mecmuanın aylık olduğu anlaşılıyordu. Güzel baskılı temiz bir musiki dergisiydi bu... Okuyucularımın gösterdiği yazı 14-16 ncı sahifeler arasında «rahmetli halkevleri» adını taşıyordu, yazarı Halûk Tarcan'dı. Makaleyi dikkatle okudum. Halkevleri bir hayli övülüyor, göklere çıkarılıyordu. Hani şu politikaya âlet edilen, solcuların beslendiği, komünistlerin yataklanıp yuvalandığı, dinsizliğin, Allahsızlığın ve putperestliğin temel olarak kabul edildiği mâhut müesseseler... Halkevleri denen yerler son yıllarda o derece tefessüh etmişti ki düzelmelerine imkân yoktu, gayet isabetli olarak kapatılmıştı. Gerçi arasıra bâzı san'at hareketlerine, neşriyata, tiyatroya ve musikiye önayak oluyordu. Fakat bunlar için ne paralar harcanıyordu.. Vatandaşın ve milletin kazandığı, bir takım açgözlülerin ceplerine iniyordu. Zâhiren istifadeli, semereli gibi ortaya çıkan halkevleri muayyen bir partinin hegemonya ve sulta'sının öncüleriydi.

Yukarıda bahsettiğim yazı sahibi, en son cümlesinde nihayet bütün zehirini bırakıyor:

«Bugün Anadolu'da bu ürgüt (?), yerini Kur'an Kurslarına bırakmış oluyor. Ne gariptir ki halkevleri kapatıldıktan sonra Atatürk heykellerini kırmak moda hâlini aldı...».

Bu ne demektir?

Bir san'at mecmuasında İslâmi bir kuruluşa çatmağa lüzum ve sebep nedir?

Cümlede kullanılan (örgüt) ün ne mânaya geldiğini bilemiyoruz ama, heykel kırmanın ne zaman moda halini aldığını görmedik ve işitmedik.

Halkevleri mâneviyattan ve mukaddesattan mahrum birer politika hücreleriydi. Milletin dini ve milli duygularıyla oynanmasında bunlar mühim âmil ve müessir olmuşlardı. Türk milleti din ve mukaddesâta susamıştı. Halkevlerinin kapatılmasını da menfi bir şekilde karşılamadı; hattâ alkışladı.

Kur'ân-ı Kerim Kurslarına gelince, bunlar bugün mütevâzı din ve ahlâk tahsili yaptıran ufak dershanelerdir. Küçük çocukların dinen yetişmelerinde ve haylazlıktan kurtulmalarında çok faydalı olmaktadır. Kur'ân Kurslarında, eskiden halkevlerinde yapıldığı tarzda, aslâ politika yapılmaz. Kurslarda sâdece din ve ahlâk dersleri verilir. Bizce, muharrir Halûk Tarcan, eğer çocuğu varsa onu bu kurslardan birine yazdırsa ve takib etse çok yerinde bir iş görmüş olur. Zira gelecek neslin milli ve dini duygularla mücehhez yetişmesi için titiz anne ve babalara pek ihtiyaç vardır. Anne ve baba dinen câhil ise bu durum evlât için bir felâket bile olabilir. Bugün kırk yaşına kadar olan nesiller, dini mekteplerde okuyanlar ve büyüklerden öğrenenler hariç, islâmi terbiye ve tahsilden hattâ bilgiden hemen tamamen mahrumdur. Onlardan doğan çocuklar da dinsiz yetişmektedir. Halkevlerinin sözde yerini Kur'ân Kurslarının aldığını hayıflanarak, esefle, üzüntüyle belirten Halûk Tarcan belki dinsiz ve Allahsız olabilir; fakat dini müesseseleri tenkid ve tezyife hakkı yoktur. Milletin büyük ekseriyeti bu kurslardan memnundur, aslâ şikâyetçi değildir. Sonra, muharririn «halkevleri büyük bir kinle lâğvedildi» iddiası yanlıştır. Halkevleri memlekette yarımyamalak vazifesini çoktan tamamlamıştı, onların tarihe intikal edeceği gün yakındı ve besbelliydi. Bugün gençlik okumuyor, öğrenmiyor, haylaz ve serkeş oluyor diye bunun sebebini halkevlerinin «kinle» (!) kapatılmasında aramak beyhude ve saçmadır. İkinci Dünya Harbi her yerde umumi ahlâk telâkkilerini değiştirmiş ve bozmuştur. Bizde de Avrupa ahlâkı olduğu gibi taklid edilmiştir. Milli ve dini an'aneler, mefhareller âile müessesesinden âdeta kovulmuş, yerlerini kozmopolit ve yıkıcı inançların artıkları almıştır.

Mecmuanın bu sayısındaki (rahmetli halkevleri) yazısıyla, hiç lüzumu yokken, siyasi bir partinin propagandası yapılmıştır. Bunu hiç doğru bulmuyor ve derginin mes'ullerini ayıplıyoruz.

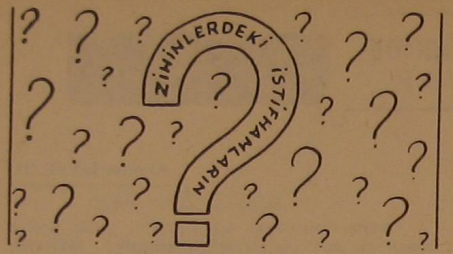

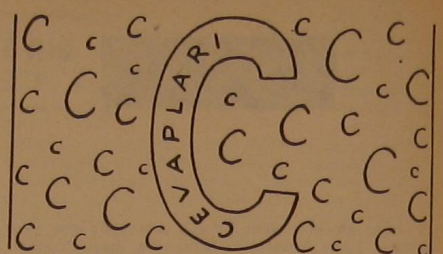

Yazan : **Abdülkadir eş-ŞEYBANÎ**

Terceme : **Kemal KART**

YERE DÜŞMÜŞ MEYVELERİ YEMEK :

Bir adam yazın, ağacın altına düşmüş meyvelerin yanından geçse ve alıp yemek istese, eğer bu durum şehirde vuku bulmuşsa, sahibinin açık veya delâlet yolu ile izni olmadan alıp yiyemez. Şehirde değil de şehrin dışındaki herhangi bir bahçede cereyan etmişse, meyva da ceviz, badem gibi çürümiyen cinstense sahibinin izni olmaksızın alıp yiyemez. Eğer meyve kayısı v.s. gibi çürüyen cinsten olursa, açık veya delâlet yolu ile yemeyi yasaklıyan bir belirti olmadığı takdirde yemesinde mahzur yoktur.

Söz konusu durum köyde meydana gelse, aynı şekilde çürümiyen meyvaları izinsiz yiyemez, meyva çürüyen cinsten olursa açıktan yasaklama olmadığı müddetçe yemesinde bir mahzur yoktur. Bu hükümler meyva ağaçtan yere düşmüş vaziyette olursa... Eğer meyva ağaçta ise efdal olan almamasıdır, ancak bulunduğu yerde meyva bol olup aldığı takdirde sahiplerine dokunmayacağını bilirse yiyebilir, ama cebine veya başka bir şeye doldurup götüremez.

Akan bir nehirden elma, armut gibi meyvaları almak ve yemek câizdir. Bir insan bir ceviz bulsa sonra bir daha... derken buldukları ona ulaşsa veya kıymet biçilir hale gelse, eğer bunları aynı yerden bulmuşsa «yitik» hükmüne tâbi olur, ayrı ayrı yerlerden bulmuşsa yemesi helâl olur, aynı, çeşitli yerlerden çekirdek toplayıp yiyen gibi... Ceviz silkilip toplandıktan, ekin biçildikten sonra yerde kalan ceviz ve başakları toplamada mahzur yoktur. Bir kimse arkadaşının bağına girse ve izni olmadan yese, eğer arkadaşının duyduğu takdirde kızmayacağını biliyorsa mahzur yoktur. (Hediyyetül-Alâiyye, 182-183)

BIYIĞI KISALTMAK :

Bıyığı, üst dudağın yukarı kenarına denk olacak şekilde düzlemek icma' ile sünnettir. Alt dudağın hemen altında bulunan kılları yolmak ise bidattir. Düşen akları ve sakalın etrafını almada mahzur yoktur, şu kadar var ki sakalda sünnet bir kabzadır, fazlası kesilir. Kaşlarını ve yüzündeki tüyleri almasında — kadınlaşmış erkeğe benzemediği takdirde — mahzur yoktur. Göğsünün ve sırtının kıllarını tıraş etmesi terk-i edebtir. Burnunun kılını yolmaz, çünkü kaşıntı meydana getirir. Kadın başının saçını, kocasının izniyle bile kesse günahkâr olur ve lâ'nete uğrar. Çünkü Halik'a günah işlenecek yerde mahlûka itaat olmaz. Günahkâr olmasındaki illet, erkeklere benzemesidir ki bu erkeğin kadınlara benzemesi gibi câiz değildir. (İbn-i Âbidîn Hâşiyesi, C: 5; s: 239-261.)

DOĞUM KONTROLÜ :

Cariyesinden izinsiz, hanımından da izin almak şartiyle azil (menisini dışarıya akıtma) edebilir. Kadın kocasından izin almak şartiyle gebe kalmaması için rahimini kapatabilir, kocasının izni olmazsa kapatamaz. Gebe kadının, hamile olduğu çocuğun uzuvları teşekkül etmeye başlamadan önce ve başladıktan sonra onu düşürmek için ilâç kullanması mekruhtur. Ancak, emzikli kadının gebe kalıp sütünün kesilmesi, babanın da emzirecek kadın tutmaya muktedir olmaması ve emen çocuğun helâk olma ihtimali gibi mazeretler varsa o zaman, gebe kadın çocuğun azaları teşekkül etmemek şartiyle ilâç kullanabilir. (Hediyyet'ül-Alâiyye, s: 194)

ÖPÜŞME ve MUSAFAHA :

Erkeğin, erkeğin ağzını veya elini veya başka bir azasını şehvetle öpmesi tahrimen mekruhtur. Karşılaşma veya vedalaşmada kadının, kadını aynı şekilde öpmesi yine tahrimen mekruhtur. Şehvetsiz olarak öpmesi ise câizdir. Küçük çocuğunu öpmesi, sevaptır. Çünkü bu, çocuğuna şefkat göstermektedir. Aynı şekilde başkalarının çocuklarını şefkat için öpmesi de sevaptır.

NAMAHREM BİR KADINLA HALVET ETMEK :

Hür ve nâmahrem (nikâh düşen) bir kadınla bir odada halvet (üçüncü bir şahıs bulunmadan ve izinsiz başkası giremiyecek vaziyette) etmek tahrimen mekruhtur. Ancak, halvet olunan kadın son derece ihtiyar olur veya borçlu olup takipten kurtulmak için kaçıp odaya girmiş olursa mekruh olmaz. Mahrem (nikâh düşmiyen) kadın ile halvet mübâhtır.

Süt kardeş, genç kaynana ve hanım tarafından akraba olan kadınlar, bu hükmün dışınaddırlar. (İbni Âbidin, C: 5, s: 233)

ERKEĞİN AVRET MAHALLİ :

Erkeğin avret mahalli göbeğinden diz kapağı altına kadardır. Dizindeki avret mahallilik hükmü, dizinin üstündekinden daha hafiftir (açıldığı takdirde günah nisbeti azdır.) Dizinin üstündeki, tenâsül uzuvlarının bulunduğu yerden daha hafiftir. Bunun içindir ki, dizini açana yumuşaklıkla kapaması söylenir. Dizinin üstünü açana biraz sert söylenir, tenasül uzuvlarının olduğu yeri açana ise — israr ederse — zor kullanılır.

Çok küçük çocuk için avret mahalli bahis mevzuu değildir. Şehvet uyandırmıyacak olduğu müddetçe yalnız ön ce arkasının kapanması kâfidir. On yaşına doğru kapanması gereken yerler fazlalaşır. On yaşından sonra bülûğa ermiş gibi yukarıda zikri geçen yerleri kapatır. On beş yaşına kadar kadınların yanına girebilir (İbni Âbidîn, C: 5, s: 233-234)

BAKMAK ve DOKUNMAK :

Bakma ile ilgili meseleler dörttür: erkeğin kadına, kadının erkeğe, erkeğin erkeğe ve kadının kadına bakmasıdır. Erkeğin kadına bakması da dört kısımdır: yabancı ve hür olan kadına bakması, hanımı ve cariyesi gibi bakması helâl olan kadına bakması, nikâh düşmiyen akrabası olan kadınlara bakması, bir de başkasının câriyesine bakması.

Bir erkek, zaruret icabı yabancı ve hür bir kadın (gayr-i müslime de olsa) ın yalnız yüzüne ve ellerine bakabilir. Şayet kadın ekmek yapmak ve yemek pişirmek için ücretle çalışıyorsa ayağına, bileğine ve dirseğine de bakabilir denmiştir. Çünkü bu uzuvlar gayr-i ihtiyarî olarak görülebilirler. Genç bir kadın yüzünü, avret mahalli olduğu için değil, fitne çıkması endişesinden dolayı açmaz. Bir kadının kölesi aynı yabancı bir erkek gibidir. Şu kadar var ki köle, efendisi olan hanımın yanına izinsiz girebilir. Söz konusu kadın kölesiyle sefere çıkamaz. Her iki hususta da icmâ' vardır. Erkeğin kadının yüzüne bakmasından şehvetin uyanma ihtimali varsa yüzüne bakması da doğru olmaz. Hâkim, şâhid zaruret olduğunda bu hükmün dışındadır. Bir erkeğin evlenmek istediği bir kadına — şehvet endişesi olsa bile — şehvetini tatmin için değil de sünnet niyetiyle bakması câizdir. Erkekliği olmıyan bir insanın yabancı kadına bakması, erkekliği olanın bakması gibidir. Doktorun bakması mübâhtır. Ebenin, sünnetçinin, kan alıcının aynı şekilde bakması mübâhtır, şayet kan alıcı kadın bulunamazsa. Bir erkek hanımının ve câriyesinin başından tırnağına kadar her yerine şehvetle de olsa bakabilir. Kadının kocasına karşı durumu da aynıdır. Evlâ olan birbirlerinin tenâsül uzuvlarına bakmamalarıdır. Çünkü bu, unutkanlık meydana getirdiği gibi gözü de zayıflatır. Nikâh düşmeyen kardeşi v.s. gibi mahrem kadınların başına, yüzüne, göğsüne ve pazusuna bakabilir. Tabii her iki tarafta şehvet mevzuu bahis olmazsa. Sırtına, karnına, kalçalarına, dizlerine ve avret mahallerine bakamaz. Bir kadın yabancı bir erkeğe, bir erkeğin bir erkeğe bakması gibi bakabilir (göbeğinden diz kapağının altına kadar olan kısım hariç), şâyet şehvet bahis mevzuu olmazsa. Eğer şehvetin uyanacağını bilir veya şüphe ederse — iki zannı eşit olursa — bakmaması müstehaptır. Bir erkek, bir erkeğin ve bülûğ çağına yaklaşmış bir çocuğun göbeği ile diz kapağının altına kadar olan kısım hariç her tarafına bakabilir.

AVRET MAHALLİNİ AÇMAK :

Kendi başına iken zaruretsiz avret mahallini açmak edebe aykırıdır. Tıraş olmak, yıkanmak, abdest bozmak, temizlenmek, tedâvî olmak gibi haller müstesnadır. Avret mahallini herhangi bir kimsenin yanında açmak caiz değildir, çünkü bu haramdır, hatta avret mahallini açmadan tâhâret yapması (abdest bozduktan sonra temizlenmesi) mümkün olmazsa tahâreti yapmama da ma'zûr sayılır. Aynı hal büyük abdest alması icabettiğinde vuku' bulsa başkaları görse bile yıkanır. Eğer bu durum erkekler içindeki kadının başına gelse guslü sonraya bırakır. Kadınlar arasında olursa tehir etmez.

ŞEHVETLE DOKUNMAK :

Bir erkek, dokuz yaşını doldurmuş ve geçmiş yani şehvet uyandırabilir durumdaki canlı bir kadına şehvetle dokunsa — şehvet ister yalnız erkekten veya her ikisinden olsun — bu erkeğe o kadının aslı (annesi, nenesi...) ve fer'i (kızı, kızının kızı...) haram olduğu gibi o kadına da söz konusu erkeğin aslı ve fer'i haram olur.

HAYIZLI ve NİFASLI KADINLARLA CİNSÎ MÜNASEBETTE BULUNMAK :

Kocanın hayızlı ve nifaslı hanımıyla cinsî münasebette bulunması ve şehvetsiz bile olsa göbekle diz arasındaki kısma örtüsüz olarak dokunması haramdır. Bunun dışındakiler şehvetli şehvetsiz, örtülü örtüsüz helâldır. Göbekle diz arasındaki kısma örtülü olarak helâldır. Hayızlı ve nifaslı kadınların yemek pişirmeleri ve dokundukları hamurun kulanılması veya dokundukları suların kullanılması mekrûh değildir. Ancak bu halde iken sevap kastı ile abdest alırsa — ki böyle yapması müstehaptır — o takdirde abdest aldıkları su müstamel olur (yeniden abdest alınmaz, gusledilmez.) Hayızlı ve nifaslı kadının kocasından ayrı bir döşekte yatması gerekmez, çünkü bu, yahudilerin âdetlerine benzer. Böyle bir kadına haram olduğunu bilerek kendi iradesiyle cinsî münasebette bulunmak büyük günahtır, yapanın tevbe ve istiğfar etmesi lâzımdır. Bununla beraber bir veya yarım dinar sadaka vermesi de müstehaptır. Bu hal hayzın başında vuku bulmuşsa bir dinar, sonunda vuku' bulmuşsa yarım dinar verilir, denmiştir. Verileceği yer zekâtta tayin edilen yerlerdir. (et-Tarikat'ül-Muhammediyye, C: 2, s: 488)

TÜRKÜ ve ŞARKI DİNLEMEK :

İbn-i Âbidin, «Dürrül-Muhtar»ın haşiyesinde şöyle der: «el-U'yûn»dan naklen «Tatarhaniyye»de şöyle denmiştir: «Kur'an ve va'z-u nasihat dinlemek câizdir. Türkü dinlemekse ulemanın icma'ı ile haramdır. Mutasavvıflardan bazılarının mubah saydıkları müzik ise hevâ ve hevesinden sıyrılıp takvâ libâsına bürünen ve ona bir hasta gibi ihtiyaç hisseden kimseler içindir. (İbn-i Âbidin, C: 5, s: 221)

ÇALGI ÂLETLERİNİ DİNLEMEK :

Allâme Abdurrahman İmadi'ye şöyle bir sorulmuş: «Neşelendirici çalgı âletlerini dinlemek helâl mı, haram mı, dinlenmesi için bir yol var mı, şeriat ve hakikate göre helâllık, haramlık nisbeti nedir?» O da bu soruya şöyle cevap vermiştir: «Sözlerinin doğruluğundan dolayı kendilerine itiraz edilmiyecek bazı zevat çalgı âletlerini dinlemeyi haram saymışlardır. Kuvvetli hallerinden dolayı inkâr edilmiyecek bazı zevat da mubah addetmişlerdir. Binâenaleyh kalbinde ma'rifet nurundan az da olsa mevcut olanlar dinlesinler yoksa, dinin nehyettiğinden uzak durmak daha sağlam ve daha selâmettir. Tarikat'ül-Muhammediyye sahibi de şöyle der: «Zaruretsiz olarak çalgı âletlerini dinlemek yasaklanmış bir iştir. Gayri ihtiyarî olarak, âniden kulağına gelmiş sesi dinlemesinde günah yoktur. Dinlememek için bütün gücünü sarfetmesi vâciptir. (Tarikat-ı Muhammediye, C: 2, s: 404, 634)

ÇALGI ÂLETLERİNİ EVDE BULUNDURMANIN YASAKLANMASI :

Çalgı âletlerini evde bulundurmak, kullanmasa bile, günahtır. Çünkü bunların evde bulundurulmaları umumiyetle çalmak içindir. (Tarikat-ı Muhammediyye, C: 2, s: 249)

Çocuğun babasını ve kadının kocasını ismiyle çağırmasından nehy :

Sirâciye'de şöyle denmiştir: «Çocuğun babasını, karının kocasını ismiyle çağırması mekrûktur. Çünkü bu, yapılması lâzım gelen hürmete aykırıdır.»

NOT : Yakında tercemesi çıkacak olan «İslâma Göre Neler Mubâh, Neler Haram?» adlı Nahlâvî lâkabiyle meşhur Abdülkadir eş-Şeybânî'nin kitabından alınmıştır.

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

DİN VE VİCDAN HÜRRİYETİ

Ord. Prof. Ali Fuad BAŞGİL

İZDE, din bahsinde, mümkinlik bir zamandan beri moda oldu. Fakat çoklarıma Din nedir? diye sorarsanız size sadece, bazı politika bezirganlarından alıp hep gibi yuttukları sözleri tekrar ederler. Bunlara göre, din, kültür bir mazinin nesilden nesile devrolup gelen bir mirasıdır ve neki mazidir, gerilikti r. İlerlilik de yiyip, içip eğlenmektir.

Din hürriyetine gelince, bu da Tanzimadan yani yüz küsür yıldan beri Devlet umdelerimizden biri olduğu halde, şimdiye kadar üzerinde hemen hemen hiç durulmamıştır. (Herkesin inanıp kabul ettiği din ve mezhebin ayrı ve ibadetlerini serbestce kabul edebilmesi ve bu hususta hiç bir müdahaleye, rahatsız ve işkenceye uğramaması manasına olarak din hürriyeti bizde ilk defa 1839 da «Gülhane hatt-ı Hümayunu» ile te'sis ve 1856 tarihli meşhur islâhat fermanı ile te'yid ve tavzin olunmuştur.

Bazılarına göre, herhangi bir memlekette camiler müslümanlara, kiliseler Hıristiyanlara, Havralar Musevilere açık bulunuyor ve kimse bir din tutmağa veya tutmamağa, mensup olduğu mabede gidip gitmemeğe zorlanmıyorsa, o memlekette din hürriyeti vardır. Çünki din hürriyeti denilen serbestlik bundan ibaretir. Fakat, bu gibi meseleleri mesleki bir vazife olarak dikkatle takip eden bahsait sever insanlara sorarsanız, şöyle bir memlekette din hürriyeti sırf sözde vardır ve sadece yabancı müşahileri aldatmak için bazı kanunları süslemektedir.

Şunu bilmelidir ki, din hürriyeti sadece mabede girip çıkma serbestliği değildir. İstiyen müzeye, bileti olan da sinemaya girip çıkıyor. Bu gün dünya memleketleri arasında diyanetin, rivayete göre, en çok baskı altında tutulduğu Moskova'da bile Kiliseler ziyaretcilere daima açık kalmıştır.

Din hürriyeti, dindar vatandaşların, din bahsinde hatâ oldukları hakkında her birini serbestce, korkusuz ve endişesize kullanmalarını ve her birinden serbestce faydalanmalarını gerektirir. Din müessesinin dayandığı hakların, bugün ehemmiyet itibarı ile hiç şüphe edilemez ki (öğretme, okutma-yazma ve telkin etme) hakkıdır. Bugün her hangi bir memlekette din hürriyeti olup olmadığını anlamak için, göz önünde tutulacak ölçü budur. Yani, eğer (öğretip okutma-neşir yani yayma ve telkin etme) hakkı serbestce ve dinin temel ahkamına uygun bir surette kullanılıyorsa o memlekette din hürriyeti vardır. Kullanılmıyor da bu hak, resmi ve yayrıresmi, Kanuni veya idari bir baskı ve tehdit altında kalıyorsa, din hürriyeti yoktur. Bugünkü şartlar altında din hürriyetinin gerek varlığı ve gerek yokluğunun işaret ve ölcüsü bu hak olduğu kendir ki: Dikkat edilirse, bugün diyanete düşman olan memleketlerde her şeyden evvel, dini

Bir Çift Söz

Ne mutlu âlimlere, ne mutlu ibadet edenlere; yazıklar olsun sokaklarda başı boş gezenlere.

Hz. Muhammed

Gönüllerden kibri (gururu) söküp çıkarmak dağları iğneyle kazıyıp silmekten daha zordur.

Ebu Haşim

öğretim ve yayma hakkı ve bunun icap ettirdiği serbestlik, dehşet verici bir sekilde tatbik edilen yıldırma ve sindirme politikası ile fiilen yok edilmiş ve bu suretle din fikri, terbiyesi ve ahlâkı yatı kökünden kurutulmak istenmiştir. Tekrar edelim ki bir memlekette din hürriyeti yalnız mabed kapılarının arkaya kadar açık kalmasından hatta ibadet ve ayinlerin serbestce icra edilebilmesinden ibaret değildir. Bu serbestlik, din hürriyetinin ilk basamağı ve en basit şeklidir. Din hürriyeti, bugün bilhassa dinin yüksek ilimlerini, ilâhiyat ve kelâmıyatını serbestce okutup öğretme ve dini neşriyatta bulunma hakkının serbestce kullanılmasıdır.

Bizde din hürriyetinin ne ağır bir baskı ve tahakküm altında bırakıldığını, restermek için resmi bir vesikayı aynen aşağıya alıyoruz:

Tarihi vesika

T.C.
Dahiliye Vekâleti
Matbuat U. M.
Sayı: 653

Hülâsa: «Hz. Muhammed'e dair» Ankara, 17 Mayıs 1943

Muhterem efendim

Mektubunuzu aldım. Biz her ne şekil ve surette olursa olsun memleket dahilinde dini neşriyat yapılarak dini bir atmosfer yaratılmasına ve gençlik için dini bir atmosfer yaratılmasına ve gençlik için dini bir ehniyet fideliği vücuda getirilmesine taraftar değiliz.

Zatı alilerinin herkesçede müselem olan ilim ve faziletimize hürmetkârız. Ancak günün bu kabil neşriyata tahammülü olmadığını siz de takdir edersiniz.

Matbuat Umum Müdürü
Vedat Nedim (Tör)

(Din ve Lâiklik)'ten

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DUĞUDAN

Hayır için ne harcarsanız Allah onun ardından daha iyisini verir.

Kur'an-ı Kerim

Kesenin ağzını bağlama, senin rızkın da bağlanır.

Ver, fakat sayma; sana da sayı ile verilir.

Hz. Muhammed

Cahilin hatası kendine, âlimin hatası herkese zarar verir.

İ. Hami Danişmend

Güzel sözler, paketten damla damla sızan bala benzer; insanın ruhuna tad verir.

Hz. Süleyman

Kadınlarda dış güzelliğinden ziyade huy güzelliği aranmalıdır. Her iki yönden güzel olan kadın tam bir kadındır.

Zamahşeri

Daima akıl başında malûmatlı kimselerle bağdaşmak, herkese iyi muamele etmek, hasislik ve müsafirlikten sakınmak insanın mükemmelliğini gösterir.

Abdullah İbn Cafer

Kitapları toplamak bir şey değil, onların içindekileri kafanda toplamağa ve saklamaya bak.

Hz. Ali

İyilik edenin vazifesi ettiğini unutmak; iyilik görenin borcu da iyilik edeni unutmamaktır.

Şeyh Sadi Şirazi

Hayvanlar söylemez, insanlar söyler. Fakat saçma söyliyen insanlar hayvanlardan daha aşağıdır.

Şeyh Sadi Şirazi

BATIDAN

İnsanlar, tabiaten haris ve itimatsız, kötü zan sahibidirler. Tarihe hükmetmesini bir türlü becceremezler.

Nicolas Machiavel

Bir Rodin veya bir Mikelanj'dan daha büyük bir heykeltraş (Düşüncedir.) Bir insan düşündüğünü yüzüyle ifade eder.

Thomas Dreier

Sevgi insanı birliğe, egoizm yalnızlığa götürür.

Schiller

Göklere haykıran şey günahınızın değil kanaatkârlığınız, günahlarınıza bile hakim olan tamahkârlığınızdır.

Nietsche

Her şeye inanmak ahmakların, hiç bir şeye inanmamak kendini beğenmişlerin şiarıdır.

Nerval

İzdıraplarının sebebini anlamak için derine bakan bir insan, bunların sebebini ecdadının susitimallerinden bulabilir.

Fenchtersleben

İnsanlar sizden bir şeylerini tenkit etmenizi istedikleri zaman bile iltifat istiyorlardır.

S. Maugham

Kendi kendini mes'ud edebilen ve sukuneti bulan insan, yaşın verdiği ağırlığı zor duyar. Fakat tabiatı tersolana, yalnız ihtiyarlık değil, gençlik de bir yüktür.

Eflâtun

HUTBE

KUR'ANI KERİM

Yusuf DERİN

يا ايها الناس انه جائكم برهان من وركم و انزلنا اليكم نورا مبينا

Müslümanlar; Her tarafı kum yığınlarıyle dolu bir çöl düşünelim: Suyun, yeşilliğin ve canlıların bulunmadığı ıssız bir çöl. Ve o çölün ortasında tabiatın kızgınlığına bakmadan büyüyen, gelişen ve tomurcuklarını veren bir gül....

Başlangıçta böyle bir çölde böyle bir gülün olması imkânsız gibidir, fakat gözle görüldüğü zaman inkâr edilemez.

İşte Hz. Peygamberin doğup büyüdüğü ve Peygamberliği zamanına kadar Arabistan'ın manevi durumu böyle bir çöl misalinden farksızdı. İçkinin su yerine içildiği, kız çocuklarının diri diri mezara gömüldüğü, fuhşiyatın çığırından çıktığı, caniliğin ve hırsızlığın kol gezdiği bir devir... Putlara o kadar inanmışlar ki Kâ'be'nin içindeki 360'tan ziyade put yetmiyormuş gibi herkesin evinde çamurdan yaptıkları putlar var.

Arabistan'ın böyle buhranlı bir zamanında Hz. Peygamber dünyaya geldi. O, doğumundan Peygamberliği zamanına kadar Arapların kötü adetlerinden hiç birini yapmadı: Gençliği Allaha ibadet etmekle geçti. Cenab-ı Hak kendisine Cibril-i Emin vasatasıyle ilk âyetini nâzil ettiği zaman Peygamberimiz 40 yaşında idi. O, Rabbından almış olduğu âyet ve süreleri halka bildiriyor. Onları imana davet ediyordu. O, bunun karşılığını bazan taşlanmak, bazan da çeşitli işkence ve eziyetlere uğramak suretiyle alıyordu. Buna rağmen O Allah yolundan asla ayrılmadı.

Kendi yapıkları, fakat faydasını görmedikleri putlara aşırı şekilde bağlanan müşriklerin Allah kelâmı olan Kur'an-ı Kerim'e uymaları kolay olmadı. O'na sihirbaz sözü dediler. Cahiliye şiirleriyle mukayese ettiler. Fakat beceremediler. Bunun üzerine Cenab-ı Hak :

(قل ان اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لايأتون بمثله)

«Habibim! Sana itiraz edenlere de ki: Bütün ins ve cin Kur'an'ın bir mislini getirmek üzere bir araya gelseler Kur'an'dan bir (sûrenin) benzerini getiremezler.» buyurmakta ve diğer bir âyetinde ise :

(فان لم تفعلوا ولن تفعلوا)

«Madem ki yapamadınız, ebediyyen de yapamıyacaksınız.» diyerek kâfirlere meydan okudu. Zira Cenab-ı Hak hutbemin başında okuduğum âyeti kerimede: «Ey insanlar! Size Rabbınız tarafından yol gösterici olan Resulüm geldi. Size apaçık bir NUR olan Kur'an'ı gönderdim.» buyurmakta ve Kur'an-ı Kerim'in ehemmiyeti belirtilmektedir.

Bedir, Uhut, Hendek muharebeleri derken nihayet Mekke de feth edildi. Huneyn'de müşrikler son darbeyi yediler, bir daha da söz sahibi olamadılar. Koskoca bir çölde ufacık bir gül tomurcuğu semeresini vermiş, bir gülistanlık olmuştu. Koskoca Arabistan O'nun zamanında İslâm meşalesiyle aydınlanmış, O'nun vefatını müteakip bu meşale sönmemiş, 3 kıt'aya birden yayılarak İslâm medeniyetini buralarda devam ettirmiştir. O'nun vefatından bu zamana kadar Kur'an'ın hiç bir harfi değişmemiş ve bundan sonra da değişmiyecektir. Bunu Allahımız :

(انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون)

«Kur'an'ı biz indirdik. O'nu (kıyamete kadar) muhafaza edecek de biziz.» âyeti kerimesiyle bizlere bildirmiştir.

Maalesef bugün kendini bilmez bazı kimseler bilgiçlik taslıyarak «Dinde reform» istemektedirler ki bunlar; Kur'an-ı Kerim'in lüzumsuz olduğunu, Orta çağ zihniyetiyle yazıldığını ve o zamana ait hükümleri ihtiva ettiğini, 20. asra hitap etmiyen bir Arap yazması olduğunu, başımıza ne kadar felâket geldiyse İslâm olmamızdan ileri geldiğini söylemekte, İslâmiyete galiz küfürler sarfederek iftira etmektedirler.

Bu sözleri söylemekten haya duymıyan İslâm düşmanlarına bir iki sual sormak yerinde olur :

1 — Siz Kur'an-ı Kerim'i okumasını biliyor musunuz?

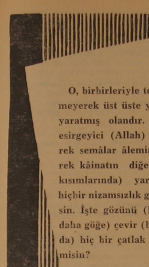

O, birbirleriyle temas etmeyerek üst üste yedi gök yaratmış olandır. O çok esirgeyici (Allah) ın (gerek semâlar âleminde, gerek kâinatın diğer bütün kısımlarında) yaratışında hiçbir nizamsızlık göremezsin. İşte gözünü (bir defa daha göğe) cevir (bak, orada) hiç bir çatlak görecek misin?

2 — Onun dili olan Arapçadan az da olsa anlar mısınız?

3 — Ömrünüzde hiç Kur'an-ı Kerim tefsiri okudunuz mu?

4 — İslâmiyet hakkında hiç tetkiklerde bulundunuz mu?

5 — Tecrübe ve deneyden geçmiyen bir icat düşünebilir misiniz?

Dinsizin bunlara vereceği cevap sadece «HAYIR» olacaktır.

O halde siz Kur'an-ı Kerim'i okumasını, dilini hatta tefsirini bile bilmiyorsunuz. Bir de haddiniz olmadan mesleğinizle alâkası olmıyan Kur'an-ı Kerim'in lüzumsuzluğundan bahsediyorsunuz.

İnkârcıların bütün çabalarına rağmen ırk ayırımı gözetmeksizin bütün insanların Allah katında eşit olduğunu, yapmış olduğu amellere göre mükâfat veya ceza göreceğini söyliyen Kur'an'ın sesi Afrikanın en hücra köşelerine kadar duyulmuya, Amerika'daki zenciler arasında hızla yayılmıya başlamıştır.

Bütün Dünya bilginleri tarafından tetkik edilerek takdir edilen Kur'an-ı Kerim ve İslâm meş'alesi Müslüman Türkiyemizde de hiçbir zaman sönmiyecek, O'nun ateşi inkârcıları bir kıvılcım halinde yakacaktır.

Mehmet Âkif'in bir şiiriyle hutbemize son veremim :

Ruhumun senden ilâhî şudur ancak emeli:
Değmesin mâbedimin göğsüne nâmahrem eli;
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

Anama Mektup

Hızlı yaşayanların hızlandı hızı anam,
Pembeler kızardıkça oldu kırmızı, anam...
Sizin yaşadığınız devir değildir, zaman
Kalmadı dünyamızın o eski hazı, anam...
Atom çağıdır bu çağ, mevsimi bile başka
Değişti her senenin baharı, yazı, anam...
Karıştı birbirine, moda adı altında
Ayırdedilmez oldu erkeği-kızı, anam...
Abla, kavalyesiyle sarmaş-dolaşken dansta
Enişteye pas verdi küçük baldızı, anam...
Zengin, zenginliğini unuttu da bu demler
Yükseldi fukaranın açlık avazı, anam...
Samimiyet arama, riya tuttu her yeri
İstisnâra uğradı namazı, oruçu, anam...
Alenen dine söğdü, kitaba, Hak'ka söğdü
Bize gerici dedi fikir yobazı, anam...
Meydanı boş bularak, bir çanak yal uğruna
İslâm avına çıktı bir sürü, tazı, anam...
Ne garip tecelli ki, aydın geçinir oldu
Devrin ayyaşı ile hem kumarbazı, anam...
Yine aynı teräne, devam edegelmekte
Bitmedi, bitmeyecek sağ-sol şirazı, anam...
Felek mi revâ gördü, yoksa kader mi nedir,
Bülbül kesilíverdi soyalist kazı, anam...
Komünisti, Masonu, Farmasonu, Dinsizi
Tedirgin etti bir bir, Milletimizi anam...
Bu hâli görenlerin, dağların, derelerin
Kanadı geecelerin yüreği bazı, anam...
Kapkara bir düşünce kök attı da kalblere
Kararttı o bembeyaz gençliğimizi, anam...
Bir tarafta bir toplum, öte yanda bir gurup
Çekiştirip duruyor Vatanımızı, anam...
Hızlı yaşayanların hızlandı hızı hepten
Gel gör ki âlim oldu, ilim hırsızı, anam...
Dert bir değil, bin değil, hangisini sayayım
Hep yazmaya kalkarsam uzar bu yazı, anam...
Seccadenin üstünde dua et ki, Allahım
Her türlü felâketten korusun bizi, anam...
Başını ağrıttımsa bağışla bu oğlunu
Ve izin ver burada keseyim sözü, anam...

Mehmet Emin BİLDİRİCİ

GENÇ KALEMLER

NE İDİK? NE HALE GELDİK!

Mehmed SÜSLÜ

İZ, imanı engin, azmi hudutsuz. Kur'an ahlâkıyle mücehhez bir millet idik.

Biz, sinesinden; beşeriyeti ilmînin eşiğinde dize getiren evliyalar, kıvılcımlandırdığı fikrin arkasında toplukları sürükleyecek müteffekkirler yetiştiren bir millet idik. Biz, kuşandığımız İslâm ahlâkıyle dünya milletlerinin göz-

zünde semboleşen bir millet idik.

Biz, kazandığımız yüksek seciye ve değerlerle altı asır üç kıt'ada saltanat sürerek batmaya yüz tutmuş milletlerin kurtuluş rüzgârı rüzgârı olan bir millet idik.

Oturttuğumuz muazzam kubbeler, diktiğimiz vakar timsali minareler, âbidelerştirdiğimiz medreseler ve yetiştirdiğimiz sahsiyetlerle beşeriyeti hayran bırakan bir millet idik biz.

Şahadet parmağını kaldırmakla İmparatorları hükzurunda zinnda dizen, zâlim kralları gümüş eşiğine yetmiş kere secde ile eğdiren Kur'an'dan, Gariblere özengi ömeyi dudağı için şeref, eteğine eğilmeyi alnı için en büyük vazife addettiren bir millet idik biz.

Avrupalının milli sarkılarına türkü adını Vistül'den su içtikleri gün Lehistan kurtulacaktır- mısralarını görek dillerde destanlaştıran, kalblerin derinliklerinde Müslüman-Türk olan hasretin şûlelerini alevlendiren millet biz idik. Sarayevo'da esir düşen Prenses kralının annesi Kânûni'ye yazdığı mektubunda: «Ey cihan hükümdarı oğlumu kurtar!» diye yalvarışına karşılık azametli baksılarımızı çevirmekle kralları kadar kısıkacından çeken saltanatın sahibi biz idik.

Avrupalı, Müslüman-Türk'ün yüksek seciye ve ahlâkı karşında hayranlığını ifade etmekten kendini alamamış, beşeriyet açıklamaz da en büyük vasfı- telâkki etmiştir. Bir Avrupalı mülteif:

«Asayis o kadar mükemmel ki, görmeyen ona inanamaz. Şehirleri muhafaza için geceleri elinde bir sopa ile fener bulunan tek bir bekçinin sokaklarda gezmesi kâfidir. Halbuki Paris'de bir kıt'a asker bu vazifeyi korku içinde yapar» diyerek hayranlığını ifade eder.

Bir Türk ve İslâm düşmanı olmasına rağmen Fransız Guer 747 yılında yazdığı eserinin ikinci cild, 388. sahifesinde (1) :

«Gerek İstanbul'da gerek Osmanlı İmparatorluğunun bütün şehirlerinde hükûm süren emniyet ve asayiş, hiç bir tereddüde imkân bırakmıyacak surette İslâm etmektedir ki, Türkler hiç bir zaman görülmemiş derecede medeniidirler.. der. Yine İngiliz müelliflerden Th. Thornton 1812 senesinde yazdığı iki cildlik eserinin 323-324. sahifelerinde (2) :

«Nâmusâkrâh Türk tüccarının vasfı mümeyyizidir; hilekârlıklarına karşı hiç bir tedbir kâfi gelmiyen Yahudiden, Rum'dan, Ermeni'den Türk'ü ayırdeden işte bu vasfıdır. Rumlarla karışık olmayan Türk köylerinde hayatın mu'asimiyetiyle örf ve âdetlerin sâdeliği pek sayan dikkatle, hükûmetlikle dolandırıcılık ordu tamamiyle meçhuldür.. der.

Yukarıda zikrettiğimiz gerçekleri fikir cenderemiende eritirken ürpermemek elde değil. Aynı milletin 20. asırda taşıdığı hüviyet cidden yürekler acısı!.

Cemiyetimizin hal ve harekâtına bakarken mâzisindeki seyrine, alıkalara durgunluk vererek derecede zıt bir yol takip ettiğini görerek müşahede etmekteyiz. Neden böyleyiz?!. Mâna kubbemize çöken, ufkumuzu kaartan korkunç kâbus neden?.

Viyana önlerinde kabaran, Niğbolu'da volkanlaşan RUH nerede? Kalbimizi zıtletişten, azmimizi kıran, aşkımızı söndüren kim?

Dört asırdır kanımızı emerek cerahat dolduran, madde ve mânâmıza çörekleşen, bileklerimize zincir vuran hangi, hangi sirus?

Kurduğumuz muazzam kubbelerin altında gündeş defa'vahdet suurunu helezonlaştırırken bugün imanın arkasında on beş biri fânîden gayri kimse görmeyişimiz neden?

Nerede ozuiz müjdeli müslüman? Müslümanlığımızı sadırlardan sökerek saltırara rapteyleyen kim?

Altı asır uzanan vahdet zincirimizin ehuvvet halkalarını kopararak bizi birbirimize düşüren kim?

Kubbelerin altından pavyonlara, içki ve kumar masalarına ve emsali şehvet beldelerine sürükleyen kim?

İlim ve terbiye yuvası medreselerden irfanımızın suâlarını şimdiki medeni (!) Avrupanın uzun bir karanlığın kûfüyle kapanan gözlerine aksettirirken bu gün son safhasına varan teredümüz nedir?!..

Dün ülkemizde en küçük bir hâdise dahi duyulmazken bu gün, yüzler kızartıcı cinayetler, tüyler ürpertici dalgalar yürekler acısı hâdiselere sık sık oluşumuz neden? Dün Fatihler doğurmaya namzet, iffet ve fazilet timsali kızları yetiştirerek haya ve namus kelimelerinin mânâ ve muhtevasını ruhumuzda dildeşiriirken, bugün, hicab perdelerini yırtarak eteğimizi kasığımıza kadar çekişimiz neden?

Korkunç çöküşümüzün tercümanı olan gazetelere bakamaz oldu. Duvarlarda, gazete köşelerinde, jiklel sakızlarında reklâm vasıtası haline geien Müslüman-Türk kadınını düştüğü bataklığın dehşetinden elimiz gazete alamaz oldu. Bu ne büyük sukut!..

Nerede Fatihleri ninnisiyle uyutan kadınlarımız? Nerede kumandanlara destek olmuş, sinesi iman, bünyesi haya yüklü fazilet timsali kızlarımız?

Oyle diyor Akif bey :

-His yok, hareket yok, acı yok.. Leş mi kesildin.

Hayret veriyorsun bana sen boyle değildin.-

Evet, biz böyle değildik. Bizi bu hale getirdiler. Kapularımızı bütya arkasına kadar açarak ör benliğimizi talân ettiler. Batının çöp sepetine kayık kepeklerini bize medeniyet diye yutturdular.

Ve... Ruh kökümüzü kemire-kemire bizi bu hale getirdiler.

Ne idik? Ne hale geldik!.

(1) İsmail Hâmi Dânişmend, Garb menbalarına göre eski Türk seciye ve ahlâkı. Sahife: 7.

(2) İsmail Hâmi Dânişmend, Garb menbalarına göre eski Türk seciye ve ahlâkı. Sahife: 21.

Bunları...

Hazırlayan : Hasan BAĞCI

AVRUPA ve Amerika'da yapılan birçok «Tıb Kongreleri»nde: Sünnetli erkeklerin memleketinde «krhim kanseri»ne rastlanmadığı; bu çeşit hastalıkların daha ziyade sünnetsiz erkeklerin memleketinde görüldüğünü, kendisi de sünnetsiz olan dünya çapındaki Profesörlerin söylemiş olduğunu...

Cin'de, telefonda «Alo!» demek, «kültür ihtilâline karşı koymak» ma'nâsına geldiğini...

İkinci Cihan Harbinin ağır mağlûbiyeti ile Almanya'da küllenen Yahudi aleyhtarlığının yavaş yavaş yine alevlendiğini...

Dünya çapında fizikçi Aynstayn, Nobel mükâfatını almcaya kadar ve ondan sonra hemen her sene bu mükâfatı Yahudilerin aldığını...

Hâlen Paris'te Ekseliior Otelinde şefgarsonluk yapan ihtiyar bir Çarlık Rusya generalinin: İçişleri Bakanımız uyumasaydı; Lenin gelir-gelmez sehbâda salınarak.. diye dert yandığını...

Filistin Fedâilerinin Akdeniz üzerinde el koyarak Cezâir'e indirdikleri Yahudi uçağının yolcuları arasında bulunan Yakub Luey isimli bir Yahudinin, Cezâir polisinin görecegi korkusu ile cebinde bulunan Mose Dayan'ın resmini yırtmış olduğunu...

Müslüman-Türk halkının Rus ve Çin kızıllarıyle mücâdelede tam 5 milyon şehid verdiğini...

Bir büyüğün; madde hırsının, mânâyı boğusuna en kesin örnek olarak «Kabil'u gösterdiğini...

İstanbul mezbahasında bilcümle büyük baş hayvanların — Koyun hariç — sâdece Yahudi hahamlarının eliyle kesildiğini...

Fransa'da filozof (Blondel) mektebine bağlı koyu katolikliyle meslek adları (Neo-Katolisism: Yeni Katoliklik ve Maritenizm: Yeni Ne Hericlik) olduğu halde, Bizdeyse İslâm'ı yepyeni ve noktası noktasına aslına mutâbık bir anlayışla ihya etmek dâvâsına «gericilik» deniliğini...

Bir İtalyan firması tarafından hazırlanan ve Bâbıâli'deki bir kâr-evi tarafından yarın-yamalak bir tarzda Türkçeye aktarılan Cumhuriyet Ansiklopedisi adlı seviyesiz eserde; İSLÂM PEYGAMBERİ (S.A.V.) hakkında «Şâir» tâbiri kullanıldığı ve Kur'ân-ı Kerîm O'nun eseriymiş gibi gösterildiğini...

Kominist Rusya'da, komünizm doktrinleri ile ihtilâl mektebinden geçirildiği, senelerce Rus ordusunda staj gören, general rütbesine sonra: Kominist bir Kürt Cumhuriyeti kurmak için vazifelendirilip Irak'a gönderilen Molla Mustafa Barzâni'nin Müslümanlıkla alâkası: Müslüman olarak doğmaktan ibâret olduğunu...

Yabancılar bile, herhangi bir Çin devlet dairesine bir iş veya bir randevu almak için telefon ederlerse: Muhakkak Çin'lilerin devrik mevkiiyetinde olduklara «Mao'yu oven tekerlemeleri»i söyleye durumunda kaldıklarını...

Suûdi Arabistan Meliki Faysal'ın, köylerde kız çocuğu ilk Mekteb'leri açılması için emir verdiğini...

Mısır'ın ses san'atkârı Ümmü Gülsüm ile Yunanlı Maria Callas konser ve temsillerinden kazandığının yarısını ülkelerine döviz olarak gönderdikleri, Belçika'lı Yahudi asılı Adamson'un: Senelerden beri her gittiği memlekette: «Mutlakâ Kudüs'ü alacağız» şarkısını söyleyerek İsrâil'in propagandasını yaptığı halde, bizdeki — Sözümüz O'na — bir kadın şarkıcının ise, hudut-dışı edilmiş cenebi dostunun arkasından: «Yazık, O adamdan bâhsiz kalmış olun» diyerek ne denlî bir anlayış içerisinde olduğunu...

Ocak 1968 başından, Eylül 1968 günü akşamına kadar: İstanbul'a Demirperde gemilerinden «sosyalizm»e arka çevirmiş 96 yolcunun geri dönmiyerek Türkiye'ye iltica ettiğini...

Meşhur Alman Başvekili Prens Bismark'in, Sultan Abdulhamid-i Sânî Han için: «Dünya devlet adamlarında 200 gram akıl vardır. Bunun 190 gramı Sultan Abdulhamid'e, 5 gramı bana, geri kalan 5 gram da diğer dünya devlet adamlarına taksim edilmiştir.» dediğini...

Dünya Ağır Sıklet Boks Şampiyonu Muhammed Ali Clay'ın, Federal Almanya Televizyonu' (ZDF) na verdiği bir demeçte: «Beni ringlerden uzaklaştıran şampiyonluğu elimden almak için her çâreye baş vurdular. Çünkü ben bir Müslümanım. Bu günlerde Washington'daki yüksek mahkemede hâkimdeki 5 senelik hapis kararı tasdik edilecektir. Avukatım şansının % 1 olduğunu söylemekte... Aslında Allah'tan başka kimseden korkum yok. Allah'a güvenerek hareket ediyorum. Yarına hakemlerin karşısına beni zaten yenik olarak çıkardılar. Bütün gayeleri beni hapise atıp formumdan düşürmek... Hapishanede dokuz ay kaldığımdaki hâdiseleri halde dokuz ay vereceklerinden eminim. Bu surette gıdasız kalmamı sağlayacaklar. Fakat müsterih olsunlar, bütün dünyaya söz ediyorum 3 sene de, 5 senede hapiste kalsam, yine Avrupa'nın, Amerika'nın, Afrika'nın en iyi boksörlerini devireceğim. Çünkü hakiki şampiyon benim.. Ben Müslümanım...» dediğini...

Amerikan Anayasasına tâ 1789 da: «MİLLET MECLİSİ DİN MEVZUUNDA KANUN ÇIKARAMAZ.» şeklinde bir «ek madde» ilâve edildiğini...

1948'de New-York'ta Adliyede çalışan ve kanun işleri ile uğraşan bir Yahudi: Henry Kleyn'un yazdığı (Zions rule the world: Dünyayı siyonizm idâre etmektedir) isimli eserinde: «Birleşmiş Milletler de bir Yahudi teşkilâtıdır. Bu ise, 1897-1905 arası hazırlanmış bulunan; (İleri gelen Yahudilerin ihtiyacı olan) ihtiyacı polisi'nde bahsedilen hükümettir.» dediğini...

Yahudi olan bir şahsın, Yahudi olmayan bir kimseye zarar veremediği için: rahat uyuyamadığını...

VE...

Yeni Yunan rejiminin, öğrencilerce her pazar kiliseye gitmek, mini-etek giymemek, sergi ve yıldönümlerinde Yunanistan tarihini iyi idrâk etmek gibi mecburiyetler koyarak -Ahlâksızlığa karşı savaş- ilân ettiğini...

HABERLER ve KRİTİĞİ

SOLCULAR TERTİP PEŞİNDE

SON aylarda hızla gelişen milliyetçilik ve şaha kalkan, şuurlu İslâmî akışın karşısında ne yapacaklarını şaşıran İslâm düşmanları, müslümanların ölçülü, kararlı ve nizamlı hareketi sayesinde tam bir bozguna uğramışlar. Cephede kaybedeceğini anlayan solcular taktik değiştirerek eyleme geçmişler. Fakat durumdaki imanı cephesini içten, dıştan avlamak istemektedir. Yeşil sarığın daha yeşilini görmeden yüreği dışına çıkacakmış gibi hop-hop eden gayr-i islâmî unsurlar, müthiş bir bozgun içindeler. İslâm düşmanları islâmî uyanış karşısında ne yapacaklarını bilememekte ummanda yolunu kaybetmiş gemi gibi sağa sola dönmen kırmakta, fakat ilerleme açısından derde dermân düştutundukları bütün dallar ellerinde kalmaktadır. Bunlar ordu ile milleti, milletle hükümetin arasını açmak istediler fakat ağızlarının yuklerini bulamadılar. Yapamazlar, çünkü onlar gayr-i meşrudurlar ve meşru olmayan şeylerin peşinde koşmaktadırlar. Türkiye Cumhuriyeti devlet ve hükümetini kimin vatan ve millet bütünlüğü için zararlı olduğunu gayet iyi bilmektedir. Devleşen ve hızla menzil-i maksuduna doğru ilerleyen İslâmî akışın önünü kesmaktadırlar. Bunları durdurmağa kalkan ve sosyalistiz diyen komünist bidıklar son zamanlarda çok gülünç ve adî tertipler peşinde koşmaktadırlar. Bir taraftan Türkiye'nin «Castro»su diye müjdeler ve diyor ki, Anayasa protestoları halka gayet vecîz olarak anlatan değerli genç vaiz Mehmet Çiçek'i, Başbakan'ın Cumhuriyet gazetesi Cumhur'a, Başbakan'a, Genel Kurmay Başkanı'na şikâyet ederken, diğer taraftan iddialarının varlığı olduğunu ispat etmek, Sayın milli müdafaa bakanımızın sözüne mutlaka islâma hırlamak için Sivas'ta çıkan «Hizmet» gazetesinde «Satılmış Kubalı» diye bir refikine yazı yazdırmakta, arkasından da gazetelere ve meclise mercî'lere aynı uslupta bir mektup göndermekte ve görüyor musunuz memlekette bir irtica ve hilâfet tehlikesi var demektedir. Hiçbir müslüman, hiçbir müslüman devlet değerli hilâfeti, şeriatı(!) yazarı «Satılmış Kubalı»ya· çatmakta her halinden tertip olduğu anlaşılan pitilidaf bir makale ile müdafaa etmeğe kalkışmakta, aşmaktadır. Fakat ilk anda kalleşce bir tertip olduğu cümle müslümanlar tarafından anlaşılan mahut yazının yazarı, Galip Yetmiş nüthiş ve azgın bir solcu olduğu ve her fırsatta yazısında savunduğu müesseseleri batırmaya çalışan biri olduğu aynı meslekten kıymetli şair, avukat Yavuz Bülent Bakiler tarafından açıklanmıştır. Bu tertipte biz müslümanlar için alınması icap eden birçok ibret ve dersler vardır. Gayemiz ve gayemiz gibi olmak için gidilecek yolumuzu iyi seçmek, akıllı, planlı hareket etmeli, tahrikten kaçınılmalıyız. Eğer bugün solcular tarafından insafsızca istismar edilen bir 31 Mart faciası, bir Kubilây hâdisesi varsa bu kabahat biz müslümanlardadır. Mezkûr hâdiseler de Kubalı-Terim gibi insanların teşvikiyle başlamış, müslümanlar mallarıyla islâma ve milliyetçiliğe en büyük kara çalınmak istenmiştir. Bugünün müslüman Türkleri olarak, düşünmeden hislerimizle hareket edersek bu hem davamız için hem de gelecek nesiller için bir baş kakıncası olabilir. Bu memlekette Kubalı-Terim oyunları her zaman oynanmış ve halen de oynanmak istenmektedir. Bu oyuna biri gerek biz, diğeri yaygara koparıyor ve hâdise memleketin ve islâmın selâmetinden başka bir şey düşünmeyen ve istemeyen müslümanlara mal edilmek isteniyor. Bizler sabırlı ve akıllı hareket edersek Kubalı-Terim oyunları tam fiyasko ile neticelenecek ve gelecekte zafer islâmın olacaktır.

NEYE PROTESTO ETMİYORSUNUZ?

Yukardaki resim gazete haberlerine göre son zamanlarda İstanbul Boğazının Akdeniz'den 60 mil Rus harb gemisinden sadece birisidir. Hükümetin izniyle Türkiye'ye ziyarete gelen Amerika'nın 6. filosuna bağlı gemileri bahane ederek görüş gösterisine kalkan ikinci bir yabancı savaşa gazileri nerede? Bu yabancı Rus gemileri tarafından güneyden abluka altına alınmak istenıiyor. Hem de Amerikan erlerini kahramanca (!) öldürdükleri boğazın ağzına kadar gelen protestoları tarafından kirletiliyor. Ruslar tarafından bağımsızlığımız ayaklar altına alınarak boğazlarımızdan harb gemileri geçirilmekte kara ulaşımımız ve ticaretimiz durdurulmuş durumdayız, niçin sustunuz? Yoksa bağımsızlık savaşı sona mı erdi, Çetin Altanlar, İlhamı Soysallar, Devrimci güçler dur mu yediniz, neye konuşmuyorsunuz? Yoksa karılarınızı mı Ruslara teslim ettiniz, neye protesto etmiyor, İstanbul sokaklarında bağırıp çağırmıyorsunuz? Bu gayri meşru hâdise sahnelerini de bilmiyorsunuz sizi... Şimdi çenenizi biçak bile açmıyor ve boğazın mavi sularında seyreden Rus ayılarına gülümsüyor ve gol-göl çekiyorsunuz. Siz susun biz konuşacağız ve protesto edeceğiz ve biz protestoya başladık mı hemen kızılların hem de uşaklarının sonu olacaktır.

NEDİR BU YAHUDİLERDEN ÇEKTİĞİMİZ

Mukaddes kitabımız K. Kerim'de Allah tarafından lânetlenmiş tek millet Yahudilerdir. Bunlar geçmişte Allaha hiç inanmamışlar, peygamberlerini öldürmeye kalktıkları gibi bugün de çil yavrusu gibi dağıldıkları dünya üzerinde her türlü kötülüğün, gayri-meşru hareketlerin başlarında bulunmaktadırlar. Fakat ilk anda kalleşce bir tertip olduğu cümle müslümanlar tarafından anlaşılan mahut yazının, Galip Yetmiş nüthiş ve azgın bir solcu olduğu ve her fırsatta yazısında savunduğu müesseseleri batırmaya çalışan biri olduğu aynı meslekten kıymetli şair, avukat Yavuz Bülent Bakiler tarafından açıklanmıştır. Bu tertipte biz müslümanlar için alınması icap eden birçok ibret ve dersler vardır. Gayemiz ve gayemiz gibi olmak için gidilecek yolumuzu iyi seçmeli, akıllı, planlı hareket etmeli, tahrikten kaçınılmalıyız. Eğer bugün solcular tarafından insafsızca istismar

olan zeytinyağı ihracatımız 70 bin liraya düşer. Netice bütün yaptıkları yanlarına kalır, yaptıklarının hesabı sorulaması söz konusu olunca. Gün gelecek o gafiller memleketimizi soyup soğana çeviren Yahudi sahtekârlığını yazmasın. Gazetelerimizde sık sık «Bir Yahudinin sahtekârlığı» veya «Bir Yahudi İzmir'i dolandırıp kaçtı» gibi haber okunur. Fakat buna rağmen bunların hakkından gelinmez. Millet olarak bunlara karşı tam bir mücadele açıp memleketimizin iç ve dış ticaretini ele geçirmenin ve Türk halkını veya tabiiyaz gayrî Türk ve müslim unsurları temizlemenin zamanı gelmiş ve geçmektedir. Bizce mücadele önce iç piyasalarda bunların mallarını almamak ve bunlara mal satmamakla olmalı ve onları sürümsüzlükten iflâs ettirip Türkiye'den gitmek mecburiyetinde bırakmalıyız. Hakkımız olan her türlü ticareti elimize geçirmeliyiz. Eğer millet olarak ayakta kalmak istiyorsak artık şu Yahudi, Rum, Ermeni ticaret soygunculuğuna bir çare bulmalıyız.

NERDEN NEREYE?

Bir söz vardır: «Geçmiş zaman olur, hayali cihan değer». Neye niyet netice nereye... Bugün Türk basınının bir numaralı siyasî kanunu ve felsefesi budur. Akşam gazetelerin ilk nüshasındaki başmakale bizi dünürdürdü. Yazarı Necmeddin Sadak, 20 Eylül 1918 de yazısının sonunda şöyle diyor: «Bu hususta refikleriniz vaktiyle her türlü fedakârlığı irtikâbdan kuvver alarak işe başlıyoruz. Tevfik Allahtandır.»

Başlangıçta Allah'tan tevfik ve yardım istenirken çıkan bir gazete daha sonra yox ellerde yoluşturularak bir numaralı müslüman ve Allah düşmanı haline getiriliyor. Hele son zamanlardaki akşamcılar daha da bitirim. Nerdeyse Nemrudvari Allahı okla vurmaya kalkacaklarına göre Cebrail-Nemrudun hakkından bir sivrisinek gelmişti. İnşaallah Allah bunların belâsını sivrisineklen de aciz bir yaratık vasıtasiyle verecek. Akşamcıların gidiş ve hareketleri bunu ihsas ettirecek gibi.

DARISI BİZLERİN BAŞINA

Türk takımı Göztepe ile İzmir'de bir maç yapan ve Marseille futbol takımının bel kemiği 24 yaşındaki asker Fransız Afrika sömürgesi Kamerun'lu oyuncu Yusuf Naya'nın futbolunu oynamakta hem de kimenin haberi olmadan beş vakit namazını kılmaktadır. Yusuf Naya'yı bir Hıristiyan gurup içinde bulunduğu halde müslümanlığını gizlemeyip namazını kılıp imanından ve islâmından vazgeçmediği için tebrik ederiz. Darısı bizim sporcuların başına. İnsan nereye gidersa gitsin ne ise o olmalı. Türkiye'de müslümanların yaşanuda müslüman başka yerlerde ne olduğu belli olmayan insanlardan bu memlekete hayır gelmez. İnsan Paris'e gitse de, londra'ya gitse de, New-York'a veya Moskova'ya gitse de inancının icabını yapmalı, ırkının ayrıcalığını taşımalıdır. Mekân ve muhit değişmeli fakat müslümanlık asla değişmemeli. Ya her yerde ve zaman tam müslüman olup icaplarını yapmalıyız veya bu davadan vazgeçmeliyiz.

DERT ÇOK, ÇARE ARAYAN YOK!

Bugünkü Türkiye'nin dertlerinden biri de Almanyadaki kadınlar meselesidir. Her türlü dinî ve ahlâkî telkinlerden uzak olarak yetişen Türk kadınları Almanya'ya çalışmaya gidip üzerlerinden cemiyet basısının kalktığını görünce açılıp-saçılmakta, her türlü rezaleti yaparak kendi namus ve ırzlarını da Türk milletinin haysiyetini de rencide edip kabuklularına satmaktadırlar. Aşağıdaki mektup Almanya'da çalışan bir işçinindir. Dikkatle okuyup millet olarak tedbir almalıyız.

SOKAĞA ÇIKAMIYORUM!..

Almanya'da çalışan Türk kadınları hakkında birkaç kelime yazarak, müslüman Türk kardeşlerimi aydınlatmak istiyorum.

Bu kadınlar neden gelmişlerdir buraya. Çalışıp birkaç kuruş yapabilmek ve ondan sonra memlekette dönmek için mi, yoksa kötülüğün her türlüsü için kurs görmek için mi?.

Elbette ki hepsi kötü değil, fakat iyilerini görebilmek o kadar güç ki. Sanki cezaları imişim gibi, Charlestonlu ve Hawaii dünleri sokaklarda çıplağa utanıyorum. Onların o çirkin, ahlâksız hallerini görmek, yerin dibine geçiriyor beni.

Şarap içenler, din, irk gözetmeden herkesle arkadaşlık yaparlar. Hem de ne arkadaşlık. Yanak yanağa, kucak kucağa...

Madem ki para kazanmak maksatları, biraz para biriktirdikten sonra neden geri dönmezler. Geride biraktıklarının nelerin için arayıp sormazlar.

Daha fazla yazmıyorum. Gün yarınsa, bu rezaletleri gördükçe yanıyorum. Yaşamak dahi istemiyorum.

Kocası senelerce çektiğe kaldığı halde, başını kaldırıp da bir erkeğin yüzüne dahi bakmayan kadınlar, nerede, bunlar ne âlemde. Yazık, çok yazık...

Yunus DEMİR, Münih-ALMANYA

Yara kangren oldu. Acil tedavi bekliyor. Bugünün insanları olarak tedbir alıp bir an evvel diyar-ı küfrede namus ve şerefimizi iki paralık eden bu fahişelere karşı tedbir almalıyız. Şimdilik en emin çare dört kuruşluk dünya meta'ı için kadınlarımızı göndirip orada yuna buna yataklık yaptırmamalıyız. Hiç bir müslüman kadının Almanya'ya göndermemeli. Erkekler çalışmalı kadın namus ve edebiyle evini beklemeli, çocuğunu terbiye etmelidir.

KONGRE

OKÜ Mecmuasını çıkarmakta olan Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti yıllık kongresi 5 Ekim 1968 de yapıldı. Mezunların şanına yakışır bir hava içinde geçen toplantının neticesinde yapılan seçimlerde idare heyetine şu arkadaşlar seçildiler: Hasan Tekelioğlu, Ömer Bal, Mustafa Koçyiğit, Hidayet Aköz, İ. Safi Atalay, Süleyman Özkafa, Hasip Büyükcan, Bekir Yiğit, Abdurrahman Çınar, Ali Mermer, Mustafa Özdemir.

Seçilen arkadaşları tebrik eder, davamıza fedaîli olmalarını Allah'tan niyaz ederiz.

Hazreti Muhammed (S.A.V.) Niçin çok kadınla evlendi?

(Başfarafı 9. sayfada)

İSLÂM DİNİ ZAMANA VE ŞARTLARA GÖRE TEKAMÜLE MÜSAİDDİR

Üzerinde israrla durulması gereken bir olay var: Hz. Muhammed tebliği esnasında ayrı katagori teşkil eden şeyler üzerinde ayrı ehemmiyetle durmamıştır. Müşriklik içki içmekle eşit değildir, içki, kumardan daha çok tehdir ve cezaya lâyıktır. Erkeklerin —elbise, tuvalet vs. de— kadınlara benzemiye çalışmaları kumar oyununla aynı derecede değildir. O, birçok şeyleri emretmekisin ve mutlak bir mecburiyet haline getirmekisin sadece tavsiye etmiştir. Böylece, muhtelif devre ait muhtelif akli ve ictimai seviyedeki ümmetine kendi içinde bulundukları şart ve ihtiyaçlara göre hareket etme selâhiyetini tanımış oluyor. Bu elâstikiyyet aile hukuku sahasında da yeteri kadar açık ve aşikârdır. Şurası muhakkak ki, eğer çeşitli sebeplerle çok evlilik müslümanlara yasak edilemiyorsa, — tıpkı içtimai ve dini hayatın diğer bir çok sahalarında olduğu gibi —çok evli bir aile içindeki karşılıklı münasebetlerle ilgili olarak da ümmetine kendine has örneği vermesi Hz. Muhammed'in vazifesi cümlesindedir. Hz. Muhammed daima «Aranızda en iyi olanlar kadınlarına karşı en iyi davranandır» derdi. Dünyanın muhtelif bölgelerindeki eski dini kurucularının öğretimlerine pek çoklar olan zayıf cinse (kadınlara) karşı olan istihkâr Hz. Muhammed'de asla yoktu: O kadınlara bas güzelliği takdir ediyordu, belki kadınlardan gelen nasihatlara karşı bile bir önem atfetmiyordu fakat hiçbir zaman onları içtimâi yönden aşağı bir vaziyette tutmamıştır. O, kadınların yaratılıştan gelen fiziki zayıflıklarını nazarı itibara alarak erkeklerle aralarındaki eşitliği kanunlaştırmıştır.

BÜYÜK KAPI

(EK)

Peygamberimizden başlıyarak zamanımıza kadar gelen Altın Halkanın kol başlarından 32 Velinin ruh hayatı bu eserde dile getirilmiştir. Okuyunuz ve okutunuz.

Yazan :
N. Fazıl KISAKÜREK

Tevzi Yeri : OKU Mecmuası, P.K. 105
KONYA

Hurma, Süt ve ŞARAP

Enver TUNCALP

Birgün Resulü Ekrem Efendimize bir mikdar hurma getirdiler. Bir tanesini alıp mübarek ağzına koymuş iken «Acaba nereden alınmıştır?» diye şüpheye düştüğünden dolayı ağzından çıkardı ve yemedi..

Yine bir gün Hazreti Ebû Bekir'e kölesi bir bardak SÜT getirip verdi. Sütü içtikten sonra kölesine; bu sütü nereden aldın? diye sordu. O da filân kimseye fal açtım. Muhabbinde bana bunu verdiler, dedi. Hazreti Ebû Bekir, onu işidince son derece müteessir oldu ve parmağını ağzına soktu. Sütü geri çıkardı. Ve «korkarım ki, midemde» kalmış bir şey kalacak olursa Allah-u Teala Hazretleri bana gazap ederek ma'rifet ve muhabbetini kalbimden çıderir» buyurdu.

Helâl lokma en tatlı şeydir. Müslüman içine nasıl sindirir. O insana kan olur, yahut ona ruh verir. O mübarek insanlar bir hurma ve bir bardak sütün ermesi mâlûm değil diye, yemiyorlar, içmiyorlar. Maddî ve manevî zararını düşünüyorlar. Bundan bizlere büyük ibretler çıkar.

Beri tarafta bir takım is'anssuzlar desitlerle, küplerle ŞARAP taşıyıp içiyorlar. Hem bu Haram Olan ŞARAP! Peki nasıl zarar vermez! Şüphesiz böyle düşünenlerde akıl, irade, muhakeme noksandır. İyman zayıftır. Böyle olmasa hakikatı görüp haram olan ŞARAP'tan uzaklaşırlar.

Bazı idraksizler kendilerini bir DERYA zan etmektedirler. Ve küplerle dolu şarap içmekle değişeceğini, bozulmayacak olduklarını iddia ederler. Küpler dolusu Şarapla bozulmayacak bir derya iseler, Deryaların deryası olan Resulü Ekrem Hazretleri tek bir hurma ile değişecek bir umman mıdır?

Menşei iyi olmayan bir bardak SÜT'le, Allahın gazabından, Allahın mârifet ve muhabbetini kaldıreden kaybedeceği endişesine düşen Hazreti Ebû Bekir ise. bir bardak SÜT ile bozulacak bir deniz midir?

Utanmazsan istediğini yap, Allahtan korkmaz isen dilediğin gibi ye, iç, eğlen. Ama bu akıllı ve iymanlı insanların işi değildir.

Ey gafil insanlar! Bilinki ki, bir damla ŞARAPLA Allahın gazabına uğrar, Ma'rifet nurunuz söner, yüzünüzün rengi bozulur, ilâhi muhabbet kalbinizden silinir. Sonra insanların ve Meleklerin sevgisini kaybedersiniz; dünyada derbeder, Âhirette Şeytanla beraber olursunuz.

Yeşilay'dan

Resimler :
CELÂLEDDİN HİDAYETOĞLU
NESİP KOÇER
tarafından yapılmaktadır.

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Behçet Kultuk* — Yakın alâkanıza candan teşekkürü bir borç bilirim. İsteğiniz yerine getirilmiştir. Abone numaranız 13136'dir. Havalenizi gönderirken bu numarayı yazmayı lütfen unutmayınız. Selâmlar...

★ *S. Nusret Erdem - BOGAZLIYAN* — Oku'nun gayesi hizmettir. Sizin de bu yolda olmanız büz güç vermektedir. Alâkanıza teşekkür ederiz. Abone durumu için adresinize mektup yazılmıştır. Selâmlar...

★ *S. Arif Cabbaroğlu - ODEMİŞ* — İsteğiniz üzerine abone kaydınız yapılmıştır. Havalenizi gönderirken havale kâğıdındaki «Alınıya yazılacak not» kısmına abone numaranızı yazarsanız işleminizi kolaylaştırmış olursunuz. Abone numaranız: 13119'dir. Selâmlar...

★ *S. Sezâi Özkalp - İSTANBUL* — Muntazam listeler halinde göndermiş olduğunuz abonelerin kayıt işlemi yapılmıştır. Yalnız son göndermiş olduğunuz 5 okuyucumuzun adresleri kâfi olmadığından (Nafiz Karatay, Selâhattin Alptuntuş, Tuncer Özdemir, İshak Gün, Ali Dorukara) mecmuaları gönderilmemiştir. En yakın zamanda açık adreslerini göndermenizi memnun kalırız. Alâkanıza teşekkür eder, bu alâkanızın devamını bekler, Allah'tan bütün işlerinizde başarılar temenni ederiz. Selâmlar.

★ *S. İhsan Kılıç - ANKARA* — İlimlerini bildirmiş olduğunuz Vahdi İpekci, Adem Genç, Musa Çekiç, İbrahim Kızılçakaya, Abdülkadir Akçay, Sezâi Tümer, Ali Bulut, Durmuş Kibar kardeşlerimizin abone kayıt işlemleri yapılarak 81 sayıları adreslerine gönderilmiştir. Tavsasutunuza teşekkür eder, bu alâkanızın devamını bekler, Allah'tan başarılar temenni ederiz. Selâmlar...

★ *S. M. Ali Yalçın - SAFRANBOLU* — İsteğiniz üzerine abone işleminiz yapılmıştır. Abone numaranız 13175'dir. Havalenizi gönderirken abone numaranızı bildirmeyi unutmayınız. Selâmlar...

★ *S. Hıfzı Emer - KUTAHYA* — Adreslerini bildirmiş olduğunuz kardeşlerimizin abone kayıt işlemleri yapılmıştır. Selâmlarımızı bildirir, Allah'tan başarılar dileriz. Selâmlar...

★ *S. Hüseyin Mumcu - ULA* — Göndermiş olduğunuz 6 liralık havaleniz alınarak hesabınıza işlenmiştir. Alâkanıza teşekkür ederiz. İsteğiniz yerine getirilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Ali Aydınlı - MUGLA* — Göndermiş olduğunuz havaleniz alınmış, isteğinizin gereği yapılmıştır. Selâmlar...

★ *S. Günat Altıntaş - İSTANBUL* — Abone kaydınız yapılmıştır. Selâmlar...

★ *S. Bekir Akyiğit - İSTANBUL* — İsimlerini bildirmiş olduğunuz arkadaşlarınız ile birlikte abone kayıt işlerini yaptırmıştır. Diğer kitap isteklerinize tarafımızdan temin edilerek, bütün arkadaşların adreslerine ayrı ayrı postalanmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı bildiririz.

★ *S. Ramazan Işık - DİYARBAKIR* — Duyuya candan iştirak eder. Âmin! deriz. Dirilişe ve gayelerimiz birdir, beraberdir. Bütün işlerimizde el ele verdiğimiz an kurtuluş ve ilerleme mümkün olacaktır. Acsi halde bu mümkün değildir. İsteklerinize yerine getirilmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, devamını bekleriz. Başarılar dileriz, selâmlarımızı bildiririz.

★ *S. Zeki Tüfe - SARAYYER* — İstediğiniz sayılar adresinize postalanarak abone kayıt işiniz yapılmıştır. Selâmlar...

★ *S. Mehmet Akcoler - İZMİR* — İstemiş olduğunuz «Büyük Kapı (EK)» kitabından adresinize 20 adet postalanmıştır. Diğer taraftan abone olacaklarımı bildirmiş olduğunuz kardeşlerimizin abone kayıt işleri yapılmıştır. Selâmlar.

★ *S. Sıfı Akpüv - MANİSA* — İsteğiniz üzerine elimizde bulunan sayıların hepsini adresinize postladık. Bundan sonraki sayılar adresinize beşer adet postalanacaktır. Selâmlar...

NOT : Bütün okuyucularımızın havale ve mektuplarını gönderirken abone numaralarını bildirmelerini hassaten rica ederiz.

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU

Yazı İşleri Müdür :
Mustafa KOÇYİĞİT

İdarehane :
Civilioğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Mu'hız gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilemez.
Ahmet Suit Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 8.11.1968

İstikbalimiz gece, kürre-i zeminimiz deniz, hayat-ı nefsimiz hut gibidir. Belki bizim hutumuz Hz. Yunus'unkinden bin derece daha muazzâdır. Çünki onun hutu yüz senelik bir hayatı mahveder. Bizimki ise yüz milyon seneler hayatın mahvına çalışıyor. O halde Hz. Yunus'a iktidaen gecenin, deniz in, balığın sahibine iltica edelim.

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dini İctimai Edebi Aylık mecmua

Aralık : 1968

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Kur'ân-ı Kerîm ve Kadir gecesi — **Tahir BÜYÜKKÖRÜKÇÜ**
- Ramazan ve Orucun Kutsiyeti — **Mustafa KOÇYİĞİT**
- Ferdin Akîl Yönden Yetiştirilmesi — Yazan : **Es-Seyyid SÂBIK** Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**
- Hz. Mevlâna Celâleddin Rumî — **Veli ERTAN**
- İslâm ve Kâinat — **Necip Fazıl KISAKÜREK**
- M. Feyzi Belviranlı'nın Arkasından — **Mustafa UZUNPOSTALCI**
- Ezandaki Hürriyet — **KİVERLİOĞLU**
- Oku — **Hidayet AKÖZ**
- De Gaulle'ün Ziyaretinin Düşündürdükleri — **Ömer BAL**
- Yemin ve Niyet — **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Bunları Biliyor musunuz? Hazırlayan : **H. A.**
- Güzel Sözler Derleyen : **H. TEKELİOĞLU**
- Bildiri
- Arkadaşım — **Abdulmuttalip YILDIRIM**
- Ey Kitab! — **Mehmed Ali KÖRPE**
- Haberler ve Kritiği
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

MÜMİNLERİN niyaz deryasına gönüllüğü, mucizevî bir ruhî kuvvetle yoğurduğu bu Ramazan ayında ve onun üstünü örtülü tesbîde değer mana yüklü bayramında birçok ibretli hâdiseler gerçeğe gerçeğe birbirine işlenmiştir.

Bilhassa geçen Ramazanın Kadir Gecesi... Asırlardan beri dinî bir dalâlet, vicdanı bir sapıklık içinde bulunan insanoğluna doğru yolu göstermek için Allah tarafından Kur'ân-ı Kerîm'in KUTUB İSSAN yüce Peygamberimize gönderilişinin 1409 üncü sene-i devriyyesiydi. O, Hıra mağarasında, kendi ruhî uzleti içinde tefekkür denilen derin manevî çilenin eritici kıvrımında Allah, kainat, ruh, ölüm ve ölüm ötesi gibi meseleler üzerinde düşünürken göklerin habercisi vahyin Ulu Melek'i Cebrâil Gerçeği, O'na «OKU» emrini getirdi. Ve bu emir, Arştan ferşe uzanan habl-i metîn'in ilk tutamağıydı. O günden bu yana tam 14 asır geçti. Kur'ân, ufaklı nura doğan meşaleleyle bizi kadar ulaştı. Ondört asır evvelki putperestlerin karanlık bâtıdayete zemininden önce yaşadığımız zamanın küfür yobazının hidayetten çıktıktan sonra bize reva gördüklerine şâhit oluyoruz. Böylekiyen Kur'ân-ı Kerîm'in 14 asır evvel ufuk ufuk yol verdiği Kevser-i İman, ve'dolunun istikâmet doğru avcuna kılınan dolu abdesti yol almaktadır. Düşünen kafaların beyin damarlarını çatlatacak bu büyük hâdise, bir talebe teşekkülü müstesnâ, bilmiyoruz dünyayı ama, Türkiye'de hem de Peygamberin mana mirası uğrunda hayatı istihkar eden ölüme göz kırpmadan giden bu milletin evlâdı arasında derin bir akis uyandırmadı. Halbuki bu millet-i merhûme, hâlâ Peygamberinin sakalının bir teline bile hürmetlerin en derininden beslemektedir. O hâlde nasıl olur da bu millet, peygamberin en büyük ve en aziz mirasını arkaya atar?!. Onu bu mutlu yoldan alakoymak için eteğinden çeken nâmerd eller kimin eli?!. Kimdir hizi bu hazin akıbete sürükleyen nemrutlar!.. Kevkeb-i İslâmın ufuktan belirdiği an kaçacak delik arayacak bu sefihler gürubuna irtikap ettikleri cürümlerin hesâbını soracak Kur'ân nesli geliyor. Müsterih olun ey yaşayanlar ve ey ganlı geçmişler!.. Bu Bayramlar onların, bu Ramazanlar onların habercisi. Biraz da bunun için bayramdır!..

Geleceğin büyük bayramlarının müjdecisi bu bayram, geçen sene yılbaşı ile aynı günde buluştu. Randevusunu geciktirmeyen bir fâcire sadakatiyle bayramlarını der-âğuş etmek için tehâlük gösteren yılbaşı bu yıl bayramdan bir hafta sonra gülmeğe hazırlanmakta ve koynundaki suç ortağı sevgilisine meşrû mü'meyye taşıyan ahlâksız bâkire gibi gizli günahlar ve cürüm âletleri germektedir. Müsyonlerin sahte bir insaniyyet hisiyle sinsice İslâmın harimine sokuldukları gibi, yılbaşı denen bu resulet cureumsuz da bize öyle yanaşmıştır. Bu defa kapıdan kovulduğuna bazadan girmek istiyen bir dilenci kılıklılığıyla bu haşmetli günlerimizde tepemize binmek isteyecek, bin sylik fazîletlere denk vecd ve istiğrak geceleriyle bin aylık rezaletleri içlemek için hazırlanan ahlâksızlar gecesini bayramlarımıza bir bayram gibi törenlerle mi sunduğumuz bu defa indem olmak istiyen fare beyinli mukallitleri kendi ruhsuz ve manasız eğlencelerine cezbedecektir. Hâlilerin duyduğu bayram neyvesine ve derûnî zevklere ve meşrû mutluluk hayatı dolduran bir bayram müsâbiki olan dinî zevkleri yürekterde hançerleşen ne korkunç bir tezattır. Bu bayram sabahında hiçbir eğlencenin veremeyeceği manevî hazlar, nefes nefes mü'minlerin nazlı yüreğini yalarken bir kısım bayramsız gönüllü, kumarın ve içkinin sefâhetleştirdiği cüsselerini yatıklarda kıvrana kıvrana dinlendirmiye çalışacaktır. İman gibi, İslâm gibi hayatın en büyük gerçeklerine sırt çevirmeği ilericilik, batılık ve medeniyet sayarak, onlarını dipsiliğin uçurumuna yuvarlayanlar güya eğlendiler Ne hazin tecelli.

Geçen seneki yılbaşı ve bayram, İslâmın şanlı fethinin, MEKKE'NİN FETHİnin de yıldönümüydü. Beşeriyyetin şuurunu şirkin muzahrafatından temizlemek için gelen Peygamberimiz, getirdiği nura yeni bir inkişaf zemini buldu:: MEDİNE. Fakat kalbler imanın nuruyla fethedilirken yeryüzünde ilk defa Tevhîd Dininin ma'bedi olarak inşa edilen KA'BE, putlara daha fazla yalaklık yapamazdı. Türklerin temsilendiği gibi Kutsal ma'bedin de şirkin putlaştırdığı taş ve maden parçalarından temizlenmesiydi. Ve bu fetih bunun için, Allah Evini anl maksad uğrunda kullanmak için yapıldı. Tam onüç yıl O'na ve etrafındaki bağlılara kan kusturmak için birbiriyle yarış eden cenîler, gündü onun avucunun içinde ve hayatları onun iki dudağ arasından dökülecek bir tek cümleye bağlı... Şirkin ber-hayat olan liderleri için müdhiş bir anl:. Var olmak veya ebediyyen yok olmak... O, şöyle seslendi onlara :

(Devamı 12. sayfada)

Kur'ân-ı Kerim ve Kadirgecesi

Eğer müslümanca yaşamak istersen: Kur'ân'a sarıl! Çünkü Kur'ân'sız İslâmî hayat mümkün değildir!

Muhammed İKBÂL

Konya Müftüsü
Tahir BÜYÜKKÖRÜKÇÜ

GÖZÜMÜZÜ yumarak, iç âlemimize yönelelim... Tefekkür kanatlarımızı çırparak, bundan ondört asır evvelinin Mekke semalarında ağır uçalım. Yer yüzünün kalbi olan bu mukaddes şehrin halkını, idrak ve anlayış, inanç ve ahlâk yönünden tedkik ve teftiş edelim. Müşahede edeceğimiz manzara cidden tüyler ürperticidir :

Hakka ve hakikate giden Sıratı Müstekîmi bırakarak, ham hayal ve fani emellerin peşine düşmüş, iman yerine küfrü seçmiş, cehl ve dalâletin karanlıklarına gömülmüş bir millet... Cemiyetin bütün insanî rabıtaları elpimiş, koparmış. Gönüller ruhanî hayat ve uhrevî zevkden temamen yoksun. İnsan oğlu; tek ve yüce ma'budunu bırakarak, kendi eliyle yonttuğu, taşlar ve tunçlardan mütepekkil putlara tapmağa koyulmuştur.

İnkâr ve ilhadın tabii neticesi : Kalbler kara, fikirler kara, ruhlar kara, idrâkler küt, duygular süflî, emeller hâr... İnsaf ve merhameti yitirmiş, ihtiras ve çıkarından başka şey düşünmeyen bir yığın insan; birbirinin başını yer, yuvasını yıkar ve bununla iftihar eder hale gelmiş.

O günün kadını alım satım metadır. Kız çocukları; diri diri toprağa gömülür. Hülâsa, hangi yönünden baksanız, tavsif ve tarifi güç, acıklı ve elem verici bir halet...

Allah'ın has tecellilerine ma'kes, varlıkların efendisi ve mahlûkların en şereflisi olarak yaratılan İNSAN; bu hal üzre kalamazdı. Mutlak kurtulmalı, hakikatı bulmalı, yaratanına yönelmeliydi. Belki de hidâyete eriş günleri yaklaşmıştı. Beşeriyyet, Arştan inecek işğa müntezir gibiydi.

Bu gafil, ne yaptığını ve nereye gittiğini bilmeyen cemaatin içerisinde, bir zâti görüyoruz : Nur yumağı bir kişidir bu. Her halinde bir vekar ve asalet var. Duruşu ve yürüyüşü, görenleri, düşünmeğe sevkedicidir. Dalgın olduğu kadar, ince ve engin fikirlerin içindedir. Sükûtu feryada benziyen, lekesiz, temiz, halis bir insan.

İçinde ma'nâlar mahşeri olan bu zât; Ka'be'de düşünüyor, evde düşünüyor, yolda düşünüyor, düşünüyor, düşünüyor... Esasen tefekkür, düşünce, doğum sancısı gibi bir şey. Ve bu düşünen adam; yaratanına niyazlarını yükseltiyor : Rabbim, insanlık bunun için mi yaratıldı? Böyle mi kalacak? Bu cemaat bir lider, bir intibah ister...

Halkın halinden hiç mi hiç memnun olmayan bu Büyük İnsan, nihayet tenharları sever oluyor; kenarlara çekiliyor. İç âlemine âit uçsuzbulumlar ve aradığı hâli bulmak için; azığını alarak, Mekke'nin birkaç kilometre uzağında, Nurdağının tepesinde, Hırâ mağarasına çekiliyor. Zevk ve ihlâsla, Ceddi Hazreti İbrahim'in izinde ve nur içinde ibadet, zikir, fikir... Ruhânî hayatında ve gönül ufkunda parıltılar, tecelliler, ilhamlar, mübarek işaretler...

Bütün bir beşeriyyetin derdini, kendine dert edinen bu mübarek insan; Allah Teâlâ'nın eşsiz sevgilisi, insanlığın ezeli ve ebedî lideri, insân-ı kâmil peygamberi; Cenab-ı Muhammed Mustafa'dır...

Böylece yıllar geçiyor; yaşı kırk. Belki de hiç beklemediği bir anda : Akıl ve idrâk üstü bir hidâyet zuhûr. Misilsiz bir tecelli... Kendisin-

(Devamı arkada)

den evvel gelen peygamberlere Vahy getiren melek; Cebrail görünüyor. Kudret kanatları, kâinatı dolduran bir celâdet ve azametle görünüyor.

Allah'ın Rasûlüne ilk sözü :

— Oku.

— Ben okumak bilmiyorum.

— Oku.

— Ben okumak bilmiyorum.

— Oku.

– İslâm Peygamberinin kesin cevabını müteakiben, Allah Kelâmından ilk nâzil olan âyetler şunlardır :

— Yaratan Rabbinin adıyla oku.

— O, insanı, bir kan pıhtısından yarattı.

— Oku. Rabbin, nihayetsiz kerem sahibidir.

— Ki, kalemle (yazı yazmayı) öğreten O'dur.

— İnsana, bilmediğini O öğretti.

Evet, Dünyaları kurtaracak yüce kitabın ve beşeriyeti yön verecek, taze hayat getirecek muhaddes dinin temelleri, zikri geçen âyetlerle atılmış oldu. Karanlıkları yok edip, zulmetleri parçalıyacak olan ilâhî güneş; Hırâ dağında, Hazreti Muhammed Sallâllahü Aleyhi Ve Sellem'in gönül ufkundan doğmuştu.

KUR'ÂN GÜNEŞİ..

Bin yılların ve Yüzbinler peygamberlerin hikmet ve ma'ifetini, gelişiyle birlikte getiren bu Rabbanî KİTÂB : küfrün yerine İslâmı, şirkin yerine imanı, zulmetin yerine nuru, cehlin yerine ilmi, huşûnet ve kabalığın yerine fazilet ve yüksek ahlâkı, zulmün yerine adâleti, muhasametin yerine kardeşlik ve sevgiyi, ihtirasın yerine feragât ve fedâkârlığı, habasetin yerine nezafet ve temizliği ikame ediyor. Işığının girdiği gönüllerde, şehvet ve dalâlet nâmına ne varsa yanıyor, yok oluyordu. Artık vicdanlarda aşk ve irfan hakimdi. Her canlı, kendini mes'ûd hissediyor; neşesinden adetâ uçuyordu. Denaet ve rezaetlerle Cehenneme çevrilen yer yüzü; iman ve fazîletle Cennete dönmüştü.

Hazreti Fahri Kâinatın gelişi ve Kur'ân'ın inişiyle, yolunu şaşıran insanlar, çok kısa zamanda, Allah'ına yönelmiş. Bedeviler, en ince medeniyetin zirvesine yükselivermiş. Dünya tarihinde görülmedik muazzam inkılâb, kolaylıkla vücuda gelmiş ve kendini büyük cemaatlere kabul ettirmişti. O yüce nur; tam ondört asırdır parlamakta ve Halkka gönül verenlerin ruhunu aydınlatmaktadır. Ona sarılanlar bahtiyardır. Onun hükmüyle amel edenler şaşmaz ve hak yoldan yanılmazlar. Onların yolu, Cennet yoludur.

Kur'ân-ı Kerîm'in ilk inişi, Ramazan ayında ve Kadir Gecesindedir. Bunun için, Kadir Gecesi; gecelerin en mübarekidir. Bin aydan hayırlıdır. O kudsî gecede yer yüzü meleklerle bezenir. Şafak vaktine kadar, Allahü Teâla, kullarına, sadece hayr ve bereket takdir ederek onları, afv ve gufranıyla taltîf buyurur.

O gece, Arşa açılan eller boş dönmez.

O gece, Allah deyen diller azâb görmez.

O gece, hacet ve dilekler kabul olunur.

O gece, günâhlar nice tecelllilere erenler.

Kadir Gecesinin kadrini bilmek, imân ve kemâlim neticesidir. Din uluları, bu kabil fırsatları, a'zamî derecede değerlendirir, Allah'a kulluk ederler.

Ne mutlu Kur'ân-ı Azîm'e sarılanlara. Ne büyük saadet, Kadir Gecesi'nin kadrini bilip Mevlâsına ruhen yükselenlere...

Munacat-ı Peygamberi (S.A.)

İLÂHÎ, KUVVETİMİN ZA'FA UĞRADIĞINI, ÇARESİZ KALDIĞIMI, HALK NAZARINDAKİ HAKİRLİĞİMİ ANCAK SANA ARZ EDERİM. YA ERHAM'ER-RÂHİMİN, ZAYIFLARIN RABBI SEN'SİN. İLÂHÎ, KÖTÜ HUYLU VE ASIK SURATLI YABANCI BİR DÜŞMAN ELİNE BENİ DÜŞÜRMİYECEK, HATTA EMRİMİ ELİNE VERDİĞİN AKRABADAN BİR DOSTA BİLE BENİ BIRAKMIYACAK KADAR BANA RAHİMSİN. İLÂHÎ EĞER BANA GAZABLI DEĞİL İSEN ÇEKTİĞİM BELÂLARA, MİHNETLERE HİÇ ALDIRMAM. ANCAK SU DA VAR Kİ, SÂHA-İ SİYÂNETİN BUNLARI DA GÖSTERMİYECEK KADAR GENİŞTİR. İLÂHÎ, GAZABINA GİRİFTAR, YAHUT RIZASIZLIĞINA DÜÇÂR OLMAKTAN SENİN O ZULMETLERİ PARLATAN DÜNYA VE ÂHİRET UMURUNUN MEDÂ-RI SALÂHI OLAN NÛR-I VECHİNE SIĞINIRIM. İLÂHÎ SEN RÂZI OLASIYA KADAR İŞTE AFFINI DİLİYORUM. İLÂHÎ HAVI VE KUVVET ANCAK SENİNLE KAİMDİR.

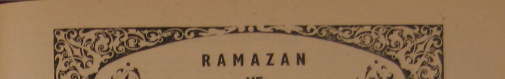

Mustafa KOÇYİĞİT

ESERİYETİN mefâhiri peygamberimiz (S.A.) tarafından .Evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu cehennem azabından kurtuluş- olarak vasıflandırılan Ramazan-ı Şerif, imanlı gönülleri bir nur hızmesi gibi aydınlatmış, ihlâslı kişileri derunî ve kalbî bir huzura ve zevke kavuşturmuştur. Merhameti sonsuz Rabbımız, kullarının necâta ermeleri, ziyanlarını telâfi edip Rıza-i İlâhiyi kazanmaları için sevap ve manevi kazanç bakımından bir ayrıcalık daha hayırlı olan gecesiyle birlikte Ramazan-ı Şerifi mü'minlere ihsan etmiştir.

Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Kerîm'inde, Bakara sûresinde şöyle buyurmaktadır :

«Ey iman edenler! Oruç evvelkilerin üzerine farz olduğu gibi sizin üzerinize de farz olmuştur. Ta ki korunabilesiniz. Sayılı günler, imdi sizden her kim hasta olur veya sefer üzere bulunursa tutamadığı günler adedince diğer günlerde tutar. Oruca pek zor dayanabilecek kimse üzerine de fidye, bir miskin taamı farzdır. İmdi her kim tatavvuien bir hayır yaparsa bu kendisi için daha hayırlıdır, eğer bilmenize eğer bilmenize sizin için daha hayırlıdır. Ramazan ayı, o, öyle bir aydır ki; o ayda insanlara doğru yolu gösteren ve açık âyetleri câmi olup hak ile batılın arasını ayıran Kur'ân-ı Kerîm nazil olmuştur. Bunun için sizden Ramazan ayında hazır bulunan o ayın orucunu tutsun. Her kim hasta veya sefer halinde bulunursa diğer günlerde o miktar oruç tutsun. Allah Teâlâ sizin için kolaylık ister, sizin için zorluk istemez. Gerekir ki oruç adedini ikmâl edersiniz, size hidayet buyurmuş olduğundan dolayı Allah'ı tekbirde bulunurusunuz ve şükredersiniz.»

Oruc tutmakla güç durumda kalacak olanların mazeretleri ortadan kalkıncaya kadar tekir etmelerine ruhsat verilmesi ve güç yetiremiyenlerin bir fidye mukabilinde muaf tutulmaları, bu ibadetti tekliflerki nurad-ı İlâhinin kulun ruhuna ve küfret ve çölük değil, bir selâmet, sealeti, kolaylık ve hayır olduğu meâlini verdiğimiz âyeti kerimelerde açık olarak belirtilmektedir.

İnsanlar için hidayet rehberi ve kurtuluş çaresi olan mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerim'in bu ayda, mü'minler için selâmet olan bir gecede inzâli, Kur'ân'da ismi zikredilen tek ay olan Ramazan-ı Şerifin fazilet ve ulviyyetini tebarüz ettirmeğe kâfidir.

Ramazan ve orucun sosyolojik sodan (ferdî, içtimaî, sıhhî, ahlâkî ve ruhi bakımdan) hikmet ve faydaları sayılamıyacak kadar çoktur. Bu ayda müslümanların sevinçleri, kaynaşmaları ve yardımlaşmaları diğer aylardan çok daha fazladır. Fakirler zenginlerden yardım görür, zenginler fakirlerin itimat ve sevgisini kazanır.

Peygamber Efendimiz (S.A.) mü'minleri bu ayda ibadet ve hayırları artırmaya teşvik etmişler ve buyurmuşlardır ki :

«Bu ay içinde herhangi bir hayrı işe Allah Teâlâ'ya yaklaşan kimse, diğer aylarda bir farz eda etmiş gibi sevap alır. Bu ayda bir farzı eda eden diğer aylardaki yetmiş farzın sevabını alır. Bu ay sabır ayıdır. Sabrın mükâfatı ise cennettir. Bu ay yardımlaşma ve iyilik yapma ayıdır. Bu ay mü'minin rızkının çoğaldığı bir ayıdır. Bu ayda bir oruçluyu iftarda doyuran kimsenin günahı bağışlanır, ateşten âzâd olur. Doyurduğu kimsenin sevabından bir şey eksilmeksizin, kendisine oruçlunun sevabı verilir.»

Sahabe-i Kiramın : bizim hepimizde iftar vererek yemek bulunmaz, demeleri üzerine Rasûl-i Ekrem : «Yemek veremeyen de Dr için su veya süt veya bir hurma ile oruçluyu iftar ettirdiğinde ayrı sevabı kazanır.» buyurdu.

Nefsani ve şehevi arzuların ortaç sayesinde teslimi, muvakkat bir zaman açığın kalbde meydana getirdiği rıhkat, merhamet dolayısıyle ihtiras ve benciliğin pençesinden kurtuluş, feragât ve zıddiyetini düşünüş insanı mahekkiyet safalına yaklaştırır. Bu yüzden Ramazan ayında zahıta vakaları, suçlu nisbeti azalır. Zira Peygamber Efendimiz (S.A.) nefsleri azgın olanlar hakkında : Oruç tutsun, çünkü orucun büyük bir hüsnü tesiri vardır.» buyurmuşlardır. Zaten oruç, sadece mideyi boş bırakmak değil, bedeni Allah için zahıta çalıştırmak, ruhu ve kalbi Allah ahlâk ve âdâpla yücelimektir. Rasûl-i Ekrem : «Kim yalan söylemeyi yalan ile iş yapmayı bırakmazsa, onun yemesini, içmesini bırakmasına Allah hiç bir değer vermez.» Ve «Oruç kötülüklere kalkandır. İçinizden oruçlu olan kimse sakın o gün kaba ve kötü lâflar konuşmasın, kızıp bağırmasın. Şayet birisi ona söver veya onunla kavga ederse; ona karşı ben oruçluyum desin.» buyurmuşlardır.

Mü'minlerin iradesini celiklestiren oruç, yirminci asır insânının teshit ve itirat ettiği sıhhi faydaları ile koruyucu hekimliğin en güzel örneğini teşkil etmektedir.

Ramazan ve oruçta — bütün bu maddi ve manevi faydaların yanında — kişiyi derin bir hazza, ilâhi bir vecd'e sevkeden bir ur mevcuttur. Kihnan terâvih namazları, okunan Kur'ân-ı Kerîm'ler, seher vaktinde, göklere ser çekmiş minarelerden yükselen ezan ve sahura seslenen mü'mini meçvelere zarkeder ve Allah'a daha çok yaklaştırır. Büyüklerin feyiz ve ruhaniyetine or-

(Devamı 25. sayfada)

Ferdin Aklî Yönden Yetiştirilmesi [1]

— II —

Yazan : es-Seyyid SÂBIK

Terceme eden : Ahmed GÜRTAŞ

SLÂM ilmi yükseltmekte, sanını yüceltmekte ve müslümanları ilme sevketmektedir. Çünkü insan hak ile batılın, hayır ile şerrin, doğru ile yanlışın, hidayetle dalâletin, güzel ile çirkinin ve faydalı ile zararlı olanın arasını ancak ilimle ayırdeder. Akıl için ilim, göz için nur gibidir, ondan hiçbir halde müstağni kalınamaz. İşte bundan dolayı insanın kıymeti ilim tahsil ettiği nisbette olmuştur.

Milletlerin medenî yönden kalkınmaları, sanat ilerlemeleri, ticarî sahada parlamaları, ziraî gelişmeleri ve bayındırlık yönünden zenginleşmeleri de ilim elde etmeleri nisbetinde olmaktadır.

Hayatı yükseltme, onu güçlesi geniş ve insanların nimetlenip, mes'ud olmalarına lâyık bir hale getirenin yine ilimdir.

Hz. Muâz (R.A.) dan Hz. Rasûlullâh (A.S.) Efendimizin şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir :

«İlim öğreniniz. Çünkü ilim öğrenmek Allah için korkudur, ilim talebi etmek ibadettir, onu müzakere etmek tesbihtir, ilim araştırmak cihattır, ilmi, bilmeyene öğretmek sadakadır, layık olana ilim vermek (Allah'a) yakınlıktır. Çünkü ilim, helâl ve haramı gösteren yol ve Cennet ehlinin yolunun işaretidir. İlim yalnızlıkta dost, gurbette arkadaş, halvette yâr, saadette ve sıkıntıda yol gösterici, düşmanlara karşı silâh ve dostların yanında da zinettir. Allah milletleri ilimle yükseltir ve hayır konusunda iyileri, iş adamları, iyileri taklid edilen, fikirlerine müracaat edilen önderler halüne getirir. Melekler bu ilim sahibi olanların dostluklarını arzu ederler ve onların ilim sevgileri ile sıvanırlar. Bütün yaş ve kuru (canlı ve cansız varlıklar), denizdeki balıklar ve diğer hayvanlar, karadaki kuşlar ve ötekî hayvanlar bunlara istiğfar eder. Çünkü ilim, cehle karşı kalblerin hayatı, karanlığa karşı gündüzün ışığıdır. Kul, hayırlı kimselerin mertebelerine, dünya ve âhirette en yüksek derecelerine ilimle kavuşur. İlim üzerinde fikir yormak oruç tutmağa, onu müzakere etmek gece bedelet etmeğe bedeldir. Sıla-i rahim ilimle olur, helâl ve haramdan ilim sayesinde bilinir, ameller ilimle tâbidir. İlim bahtiyar kimselerin kalbine doğar, bedbahtlar ise ondan mahrum bırakılır.» (2)

İslâmın istediği ilim şudur :

1. Kitap ve Sünnet, akîde ve şeriat (inanç ve amel) olarak VAHİY :

Bu konuda Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır :

«İlim üçtür : Muhkem âyet (yani Kur'ân-ı Kerim ilmi), sabit sünnet (yani hadis-i şerif ilmi) ve adîlane takdim edilmiş hisse (yani ferâiz ilmi) dir.

Akîde konusunda Cenab-ı Hak Tealâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Binaenaleyh (fırsat elde iken) şu : «Allah'tan başka hiçbir tanrı yoktur» hakikatini bil...» (3)

Şeriat konusunda da Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır :

«İlim talebi etmek erkek ve kadın her müslümana farzdır.»

Farz olan ilim kendisi ile amel edilmek matlub olan ilimdir. Şu halde namazın abdâmını bilmek farzdır, helâl ve haramı bilmek farzdır. Böylece yapılması farz olan şeyi bilmek de farzdır. İlme dayanmayan herhangi bir ibadet batıl bir ibadettir ve hiçbir halde asla kabul olunmaz. Allah'a, cahillik günahından daha şiddetli bir günahla asla isyan edilmemiştir. (Yani cahillikten daha şiddetli bir günah yoktur.)

Hz. Ali (R.A.) şöyle derdi :

«Bî şey bilmi bükmüştür : Cahil âbid ve rezil âlim.»

2. Bunun (yani din ilimlerinin) dışında kalan bütün tabiat ilimleri de İslâmın (insanları) davet ve teşvik ettiği ilimlerdir. Çünkü onlar tabiattaki kanunları, mahlûkattaki sırları ve varlıktaki hikmeti bu ilimlerle bilirler.

Aklî Tealâ Hazretlerinin buyurmuş olduğu şu âyet-i kerimeler üzerinde dikkatle duralım :

«Üstlerindeki semaya hiç de bakmadılar mı, onu nasıl bina ettik. Onu (yıldızlarla) nasıl donattık. Onun hiçbir gediği de yoktur. Yeryüzünü de yaydık (ve) onu (nasıl) döşedik. Ona (nasıl) sabit dağlar koyduk. Onda her sınıftan (ve ferah verici (ne) çiftler bitirdik. (Biz, bütün bunları) tâatunuza dönen her kulun kalb görünü açmak, (ona) ibret vermek için (yaptık.). Gökten de bereketli bir su indirdik de onunla bahçeler, biçilecek taneler bitirdik. Ve tomurcukları birbiri üstüne binmiş uzun boylu hurma ağaçları (yetiştirdi). Ki (bunlar) kullara rızık olmak için (yaratılmışlardır). Biz onunla ölü memlekete can verdik. İşte (kabirden) çıkış da böylelikle olacaktır.»

«O gökleri, o yeri yaratması, dillerinizin ve renk-

(1) es-Seyyid Sâbik, Da'vetü'l-İslâm, Mısır, 1960. sh. 104-110.

(2) Bu hadis-i şerifi, İbnü Abdi'l-Berr «İlim Kitabı»nda Hz. Muhammed (A.S.) Efendimize isnad ederek ve mevkûf olarak da Hz. Muâz (R.A.) dan rivayet etmiştir.

(3) Muhammed sûresi, âyet : 19.

(4) Kaf sûresi, âyet : 6-11.

lerinizin birbirine uymaması da O'nun âyetlerindendir. Hakikaten, bunlarda âlimler için elbette ibretler vardır.» (4)

«Allah'ın, gökten bir su indirdiğini ve işte onunla nevileri başka başka meyveler (bitirip) çıkardığımızı görmedin mi? Dağlardan da beyaz, kırmızı kırmızı renkleri çeşitli ve koyucu siyah yollar (yaptık). (Gerek) insanlardan, (gerek) yerde yürür hayvanlardan, (gerek) davarlardan da yine böyle renkleri (nevileri) muhtelif olanlar vardır. Allah'tan, kulları için de, ancak âlimler korkar. Şüphe yok ki Allah, mutlak galibtir, çok yarlıgıcıdır.» (5)

«Şimdi bak Allah'ın rahmet eserlerine : Arzı, ölümünün ardından nasıl diriliyor. Şüphe yok ki O, ölüleri de herhalde (tekrar) diriltecidir. O, her şeye hakkıyle kadir.» (6)

«Görmedin mi şu hakikatı ki, Allah bulutları (dilediği yere) sürüyor, sonra aralarında bir imtizaç hasıl ediyor, sonra bulutları üst üste bunu (bir yığın) haline getiriyor. İşte görüyorsun ki, yağmur bunların arasından çıkıyor. (Allah) içinde dolu bulunan gökten (yuları gibi) dağlar indiriyor da bunu kimi dilerse ona musibet veriyor, kimi de dilerse ondan bunu bertaraf ediyor. Onun şimşeğinin parıltısı nerdeyse gözleri kamaştıracak. Allah gece ile gündüzü evirip çeviriyor. (Bütün) bunlarda (görür) gözlere malik olanlar için elbette bir ibret vardır.» (8)

«Şimdi, insan hangi şeyden yaratıldı? (İbretle) baksın. O, sıçrak sudan yaratıldı. Bu sudan yaratılmıştır. Ki, (erkeğin) arka kemiği ile (kadının) göğüs kemikleri arasından çıkıyor.» (9)

«Arzda, kâinî hiçbir sahipleri için nice âyetler vardır. Kendi nefislerinizde dahi (nice âyetler var. Bunları hiç de görmüyor musunuz?» (10)

«Gökleri ve yeri hak (ve hikmetine sebep) olarak yarattı O. Geceyi gündüzün üstüne (bürüyüp) götürüyor, gündüzü de geceyin üstüne (getirip) sarıyor. Güneşi, ayı müsahhar kıldı. Her biri muayyen bir vakte için (seyr ve) cereyan etmektedir. Gözünü aç, O (emrinde) mutlak galibdir, (dostlarını) çok yarlığayıcıdır. Sizi bir kişiden yarattı, sonra ondan da eşini meydana getirdi. Sizin için davarlardan sekiz çift indirdi. Sizi analarınızın karınlarında, üç karanlık içinde, bir yaratılıştan sonra öbür yaratılışa (değiştirerek) halkediyor. Mülk O'nun. İşte rabbınız olan Allah (budur). Mülk O'nun. O'ndan başka hiçbir tanrı yok. Böyle iken siz nasıl olup da döndürülüyorsunuz?» (11)

«Gerçek şu ki, gökte ve nefislerinde âyetlerimizi yakında onlara göstereceğiz. Nihayet onun hak olduğu şüphesiz kendileri için de apaçık meydana çıkacaktır. Rabbının her şeye şahid olması sana kâfi değil mi? Gözünü aç, muhakkak onlar Rablerine kavuşmaktan bir şüphe içindedirler. Gözünü aç, O, hakikaten her şeyi çepeçevre kuşatandır.» (12)

«Onlar yer yüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden evvelkilerin akıbetinin nice olduğunu görsünler?...» (13)

Bu âyet-i kerimelerde tabiat bilgisi, biyoloji, botanik, sosyoloji, psikoloji ve tarih gibi müsbet ilimleri

(5) Rûm sûresi, âyet : 22.
(6) Fâtır sûresi, âyet : 27-28.
(7) Rûm sûresi, âyet : 50.
(8) Nûr sûresi, âyet : 43-44.
(9) Târık sûresi, âyet : 5-7.
(10) Zâriyât sûresi, âyet : 20-21.
(11) Zümer sûresi, âyet : 5-6.
(12) Fussilet sûresi, âyet : 53-54.
(13) Gâfir (Mü'min) sûresi, âyet : 21.

tahsil etmenin İslâmın özü ve ruhu olduğu hususunda kat'iyyet yok mudur?

Buna ilâveten Cenab-ı Hak Tealâ Hazretleri bir çok âyet-i kerimelerde semavât ve arzda olanların hepsini bizim emrimiz altına verdiğini haber vermektedir. Emir altına vermek demek onlardan faydalanmayı kolay ve hazır hale getirmek demektir. Semavât ve arzdaki şeylerden haberdâr olunmaz ve onlar bilinmezse hiç bunlardan faydalanılır mı? Bunlardan faydalanmak kendiliğinden olmaz. Bu, ancak istifade vesilelerini, yollarını ve sebeplerini doğru bir şekilde bildikten sonra mümkün olabilir.

Son olarak, muhakkak ki, İslâm âlimleri şu hususta ittifak etmişlerdir ki, her çeşit san'atı ayakta tutan ve insanların asla müstağni kalamıyacağı ilim ve fenleri ve bilhassa askerî fenleri öğrenmek farz-ı kifâyedir. İslâm ümmetinin bir kısmı bunu yerine getirirse diğerlerinden vebâli ve günah diğer. Eğer ihmal etmişse bütün ümmet günahkâr olur. Ve bundan dolayı zorlu bir hesaba çekilirler.

Bu konuda âlimler şu umumî kaideyi takip etmişlerdir :

«Farzı tamamlamaya vasıta olan şey de farzdır.»

KUR'AN

Bizim dinimizin özüdür Kur'an.
Cenab-ı Allahın sözüdür Kur'an.
Sönmeyen ilâhî bir nurdur Kur'an,
Hidâyete beşere huzurdur Kur'an...
Hakiki nasihat, hikmettir Kur'an.
Müslüman, mü'mine nimettir Kur'an.
Hüdanın bir lutfu, safadır Kur'an.
Her derde devadır, şifadır Kur'an.
En yüce, hayırlı beyandır Kur'an.
İmanlı ruhunda mayandır Kur'an.
Rahmettir, kayyumdur, vuzuhtur Kur'an,
Doğan her yavruya bir rehber Kur'an.
Mecid'dir, Hakim'dir, mübarek Kur'an,
Hak ile işleyen bir yürek Kur'an...
Mükerrem, Mühim ve Mukaddes Kur'an,
İlâhi sevgiden bir nefes Kur'an...
Hakikat Muazzam, Mutahhar Kur'an,
Âleme bir Fasıl, bir bahar Kur'an,
Müslüman kulların Kitabı Kur'an,
Allahın beşere hitabı Kur'an...

Enver TUNCALP

Hz Mevlâna CELALEDDİN RUMÎ

VELİ ERTAN

BÜYÜK mütefekkir, mutasavvıf ve insan velilerinin en büyüğü, aşk ve sevgi bahçesinin eşsiz gülü, doğuda ve batıda yazmış olduğu eserleriyle tanınmış Hazret-i Mevlâna Celâleddin Rumî hakkında bugüne kadar doğuda ve batıda onun çeşitli ve verimli çalışmaları üzerinde durulmuş, birçok eserler yazılmış ve bunun bir neticesi olarak onun hakkında birçok eserler ve menkıbeler yazılmıştır.

Büyük insan sofi Hazreti Mevlâna, hayatı boyunca dünya çapında eserler vermiş, derin felsefesini ile eserlerinin tesiriyle Dünya üzerinde büyük bir nam kazanmış ve şanı dillere destan olmuştur.

Tasavvuf âlemini büyük ve müntaz mütemessili Hazreti-i Mevlâna câlibenâlın şahsasına vasıf olmuş büyük sofilerden biridir.

Hazret-i Mevlâna 1207 (604 H.) tarihinde Maveraünnehir'de Belh'in Vahş kasabasında yaşadığı Belh şehrinde dünyaya gelmiştir. Babası Sultanül ulema namiyle maruf Hüseynül Hatibi oğlu Mehmed'dir. Sonradan Bahaeddin Veled ismiyle meşhur olmuş bir zattır. Annesi de nesebi bakımından Hazret-i Peygambere ulaştığı zannedilen Belh emiri Sultan Rükniddin'in kızı Mümine Hatundur.

Câminin nefahat ünsı ve diğer tezkere sahiplerine göre adı Muhammed ve lâkabı da Celâleddin'dir.

Hazret-i Mevlâna bu isimlerden başka bir de Hüdavendigâr adıyle de yad olunmaktadır. Nitekim tarikatı aliyei mevleviye bendiğânından Midhat Baharî Hüsaminin tercemei risalei şehsilian binenakib Hazret-i Hüdavendigâr adını taşıyan bir tercemesi de vardır.

Mevlâna lâkabı ise sofiye ile diğerleri arasında hakikat chli bulunan ustada mahsustur. Lûgatte manası Efendimiz anlamındadır.

Mevlevî şöhreti katî olarak Mevlâna'yı Rumi'ye mahsus bir ismidir. Âriflerin menkıbelerinde geçen Mevlâna sözü muhakkak Celâleddin Ruma ait olduğuna hiç şüphe yoktur.

Mevlevî Celâleddin Rumî'nin tarikatı aliyelerine mensubiyettir.

Elfâkinin «âriflerin menkıbesi» namını taşıyan eserinde Hazret-i Mevlâna'nın Denizli Hüseynulhâtibi'nin Hazret-i Ebubekir'in çocuklarından olduğu söylenmektedir.

Sene : 1211 (608 H.) Efelâki'nin rivayetine göre Sultanülulema Belh'te ilmiyle ve gerek faziletiyle tanınmıştır. Camilerde yapmış olduğu vaazlarında sıla ma hakikatı söylemekten asla geri durmamıştır. Harzem Şahı Sultan Kutbuddin müridlerindendir. Bu zat zamanın ulemâ Fahri Râzî ile birlikte bulunduğumuz mayı ziyarette kusur etmezlerdi. Fakat bir gün câmide kalabalık bir cemaat huzurunda vaaz ettiği bir sırada cemaat arasında Harzemşah ile Fahri Râzi de bulunuyordu.

Böyle kalabalık bir cemaatin bulunması Harzemşahını düşündürmüştü. Fahri Râzi bu kalabalığın izalesi mümkün olmazsa vaizin mürideler doğrudan doğruya Sultanat mensupları zarar görebilir demiş. Bunun üzerine Harzemşah tedbirin ne olabileceğini sormuş o da «Bir pusula ile yazılan bir meşelilde bâ arzın yaşamaz, eğer kendileri memlekette saltanat sürmek hevesinde iseler işte kalenin anahtarları değilse bu tuttukları yol müdhiş bir fitne ve fesadın yol açacağını» Bunun için başka bir diyarda neşri din buyursunlar.» (1)

Zaten Sultanülulema Moğol akınından da memnun olmadığından Belh'den hicret etmeyi çoktan aklına koymuştu.

Sultanülulema müntesipleriyle ve henüz beş yaşında bulunan Mevlâna Celâleddin ile birlikte Nişabur yolunu takiben yola çıkmıştı. Nişabur'a vasıl olduğunda orada bulunan Feridüddin Attar'la görüşmüştü. Hatta sohbet esnasında Feridüddin Attar Mevlâna Celâleddin'de bazı haller müşahade etmiş ve ona Esrarname adını taşıyan kitabını hediye etmişti. Babasına da «bu çocuğun bir harikai Kemâl olacağı» müjdesini vermişti. Buradan Bağdad'a gelen Sultanülulema Bahaeddin Veled, Bağdad'da geçirdiği 3ahabeddin tekriti tarafından iıtikbâl olunmuştur. Hatta Sühreverdi, Sultanülulema'nın esterinden inmesini müteakip dizlerine kapanmak suretiyle ona ihtiramda bulunmuştur. Abbasi Halifesi Nasuriddin Ebül Abbas Ahmed de kendisine hürmet göstermiştir.

Mamafih Sultanülulema tarafından inen Sultanülulemanın çizmesini bizzat Sühreverdi çıkarmıştı.

Sultanülulema Bahaeddin Veled Bağdad'da bulunduğu müddetçe halka vaaz etmiş ve Halife de vaazında bulunmuştu.

Halife vaazdan memnun kalmış ve mükâfat olmak üzere Bu surette Veli vaazının yedisini de rahmen ve rahim olan Allah'ın adıyle başlar Cenab-ı Hakka hamdüsenada bulunduktan sonra içten yapmış olduğu bir münacaat ile vaazının derinliklerine nüfuz ederdi. Bevüfüter okur, Kur'ân-ı Kerîm'den ve Hadis-i Şerîfler den misal getirmek suretiyle cemaatını nurlu ufuklara doğru götürürdü. Sonradan bu vaazlar «Mecalis-i Sebʻa»'s Mevlâna» namı ile toplanmış ve Sultan Veled'in nezaretinde Farsçaya çevrilmiştir. Çünkü Selçuklier devrinde Arapça ilim dili, Farsçada edebî dil olarak kabul edilmiştir.

Burhaneddin ile ve gerek Tirmizi ile karşılaşmış onlarla tasavvuf üzerinde konuşmalar yapmıştır. Bu konuşmalar Mevlâna Celâleddin'in üzerinde derin tesirler icra etmiş ve onda Batini ilimlere karşı bir temayül belirmiştir.

Bahaeddin Veled oğlu ve Seyyid Burhaneddin ile birlikte Şam'a gelerek burada bir müddet kalmışlardı. İşte bu surada Muhyiddin Arabi ile konuşuklarını ve hatta büyük şeyhin «Fesuhhanelah», bir derya bir gönlün arkasına düşmüş gidiyor- değiği söylenmektedir.

Seyyid Burhaneddin Şam'da vefat etmiştir. Bunun üzerine Bahaeddin Veled oğlu ile beraber Erzincan'a gelmiş burada dört sene kalmıştır.

SENE 1221-1228 :

Selçuk Sultanı Alâeddin Keykubat, sultanul ulemanın şöhreti hakkında bazı malûmata sahib bulunuyordu. Vakta ki, Selçuk Sultanı olunca Bahaeddin Veled'i Konya'ya davet etmişti. 1221 (618) senesinde Karaman'a gelmiş ve burada yedi yıl kadar kalmıştı. Bu'rada Mevlâna da yetişmiş ve evlenme çağına gelmiştir.

Belh'ten itibaren kendilerine arkadaşlık eden Şemseddin lala Senirkendinin kızı Gevher Hatunla evlenmişti.

Alâeddin Keykubat'ın ısrarı üzerine 1227 (625 H.) tarihinde oğlu ile birlikte Konya'ya gelmişti. 1230 vefat tarihine kadar aralıksız burada ikâmet etmiştir. Hayatı boyunca halka vaaz ve nasihatte bulunmuş ve cemaatının yüksek tevecciihlerine mazhar olmuştur. Hatta vaazının Sultan Alâeddin Keykubat bile dinlemiştir. Vaazının memnun olan Alâeddinin babası Emin Bahaeddin Gevher Taş da Sultanülulema için bir medrese inşa ettirmiştir.

Gerek Sultanı'nın hürmetini kazanan Sultanülulema, yalnız kendi âlemine çekilmiş ve depdeheden dama uzak kalmıştı.

Gerçi Mevlâna'nın ise ilmî irfan muhiti içinde yetişmekte idi. Çünkü zamanın büyük âlimleri bilhassa batıda Sadreddin Kunevi, Burhaneddin Tirmizi, Sirâcüddin Urmevi gibi şöhretleri daima temas halinde olup onların feyzinden faydalanmış, bu suretle Mevlâna büyük âlimler arasına karışmış ve müderris olmuştu.

SENE 1230 (630 H.) :

Sultanülulema Allah'ın rahmetine kavuşmuştu. Artık yerine geçmek üzere devamlı ısrarları üzerine hemüz 24 yaşlarında bulunan Mevlâna Celâleddin Rumî geçmiş, halka Kale camisinde (Alâeddin camisinde) yedi günler Cuma akşamı neşriyatere etmeye ve fetva vermeye başlamıştı. 500'e yakın talebesi de vardı. Nam ve şan kısa bir zaman içinde her tarafa yayılmıştı.

Vaazlarını halkın anlayabileceği bir tarzda tertip üzerine yapardı. Önce bir hikâye ile vaazına başlar, sonra ikinci ve üçüncü hikâyesine geçer, sonra boi mi-sâller vermek suretiyle ilk hikâyesine dönen bu hikâyeyi tamamlardı. Hatta meşhur Mesnevi'sini de bu tarzda yazmıştır.

rahim olan Allah'ın adıyle başlar Cenab-ı Hakka hamdüsenada bulunduktan sonra içten yapmış olduğu bir münacaat ile vaazının derinliklerine nüfuz ederdi. Bevüfüter okur, Kur'ân-ı Kerîm'den ve Hadis-i Şerîfler den misal getirmek suretiyle cemaatını nurlu ufuklara doğru götürürdü. Sonradan bu vaazlar «Mecalis-i Sebʻa»'s Mevlâna» namı ile toplanmış ve Sultan Veled'in nezaretinde Farsçaya çevrilmiştir. Çünkü Selçuklier devrinde Arapça ilim dili, Farsçada edebî dil olarak kabul edilmiştir.

SENE 1244 :

Hazret-i Mevlâna Şemsi Tebrizi ile mülâki olmadan önce vaktini ibadet ve taatla geçirip ve etrafındakileri daima irşad ederdi. Ârif bir şeyhdi. Ustûn bir şâirdi. Halk arasında çok sevilen bir şahsiyetti. Medresede talebe okutur, onların talim ve terbiyesiyle candan ve yakından alâkadar olurdu. İşte bu sırada, bu yıl içinde Şemsi Tebrizi adında bir dervîş Konya'ya gelmiş, Hazret-i mutefekkir Hazret-i Mevlâna ile buluşmuş ve onun fikir sahasında yeni bir çığrın açılmasına vesile olmuştur.

Şemsi Tebrizi ile buluşması :

Şemsi Tebrizi Konya'ya zemtı meçhulden gelmiş ve Konya'nın Şeker Furuş mahallesindeki şekerciler hanına inmiş orada bir oda kiralamış ve kendisini zengin zannedenlere de para almadan hizmetinde bir kilit asmış ve anahtarını da destarının ucunu bağlayıp omuzundan aşağı sarkıtmıştı. İşte böyle Şems bir sabah hanın önünde oturmuş, yanında ve kendisini Konya'ya getiren kuvveti tefekküre dalmıştı. Gönlünde yanan bu ateşle birini aramaya başlamıştı.

Şemsi Tebrizi'nin Hazret-i Mevlâna ile nasıl buluştuğu hakkında bir çok rivayetler vardır. Güya Şems tefekküre iken Hazret-i Mevlâna gelerek, Şems'in karşısına oturmuştu. Her ikisinin gözleri birbirine dikilmiş ve bakışları birbirinden ayrılmamıştı. Artık Mevlâna'nın hayatında bir değişiklik husule gelmişti.

Hazret-i Mevlâna, Şemsi Tebrizi ile buluştuktan sonra artık halka vaaz etmeyi bırakmış ve bütün vaktini vermekten vazgeçmişti. Yalnız gönlünü yeni tanıştığı dostuna vermişti.

Şemsi Tebrizi Halep ve Şam'da bulunmuş, bağdaddığı şeyhleri benimsiyememiş ve bunun için diyar diyar dolaşmış ve nihayet Konya'ya gelerek aradığını bulmuştu.

Şemsi Tebrizi Konya'ya geldiğinde oldukça yaşlı idi. Hazret-i Mevlâna da elli yaşına basmıştı.

Elfâkinin rivayetine göre Hazret-i Mevlâna Şemsi Tebrizi ile buluşmasını müteakip kırk gün kadar onunla halvete girmiş ve bundan sonra da semaa başlamıştı. Artık gecesini ve gündüzünü Şemsi Tebrizi'nin geçirmeye, onunla batıni ilimler üzerinde konuşmaya başlamıştı. Hatta ona evinde yer bile ayırmıştı. Şemsi Tebrizi Mevlâna'nın hizmetinde bulunan Kimya'ya adını taşıyan kızla evlenmek arzu etmişti. Bunun üzerine Mevlâna'nın Fakat halk ve Mevlâna'nın müridleri arasında bir takım dedikodular başlamıştı.

SENE 1246 :

Şemsi Tebrizi hakkında yapılan dedikodulardan son derece müteessir olmuş ve bir gün sessizce ortadan kaybolmuştu. Bundan dolayı Mevlâna çok üzülmüş, onun nereye gittiğini araştırmaya başlamıştı. Her tarafa adamlar salmış, Bir türlü bulunamamıştı. Halk arasında Mevlâna'nın tekrar eski haline avdet edeceğini zannetmişlerdi. Fakat o eski haline dönmek değil bilâkis tamamiyle halkın unutulmasını istiyordu. Bunun üzerine aleyhte olanlar Mevlâna'dan af talebinde bulunmuşlardı.

İşte bu sırada Şemsi Tebrizi'nin Şam'da olduğu duyulmuş ve Mevlâna oğlu Sultan Veled'i yakınlarıyle birlikte Şam'a göndermişti.

SENE 1247 :

Şemsi Tebrizi Sultan Veled ile tekrar Konya'ya gelmiş, aleyhte bulunanlar ve hemen herkes tekrarî nibetinde ikram ve izzada bulunmaya çalışmışlardı. Tekrar sema meclisleri başlamıştı.

İSLÂM VE KÂİNAT

Necip Fazıl KISAKÜREK

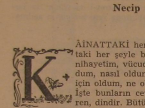

KÂİNATTAKİ her şey ve ben... Kâinattaki her şeyle beraber benim evvelim, nihayetim, vücud hikmetim... Niçin oldum, nasıl oldum, ne oldum, ne olmak için oldum, ne olmalıyım, ne olacağım? İşte bunların cevâbını ve hesâbını veren, dindir. Bütün bunların cevâbını ve hesâbını doğru veren de hak dîn...

Yeryüzünde hak veya bâtıl, topyekün veya parça parça, tasdik veya inkâr edici tek bir inanış sistemi yoktur ki, bu suallerin cevâbını ve hesâbını vermek iddiasında olmasın... İnsan, insanlarca, yalnız bu suallerin cevâbını ve hesâbını aramaya memur merkezî mahlûk; insanmayanlarca da yine aynı suallerin cevâbını ve hesâbını ters taraftan veren başboş varlık... Çare yok; her şeye yok demek mümkündür; fakat bu suallere, insan başını fare kafasından ayırd eden bu biricik tefahhus hummasına yok diyebilmek henüz mümkün olmadı.

İslâmda kâinat, peygamberler kolundan kendisine kadar gelen dinlerin son ve kâmil ifâdesi halinde, bütün dipsizliği ve sonsuzluğu, zerre zerre Yaradıcıyı haykıran muhteşem zaman ve mekân cümbüşü, müdrik ruh ve madde mîmarisiyle, ezarına memur olduğumuz bir hârikalar manzumesidir.

Ezelde kadar topyekün insan oğlunun başı, son kemâl haddi, uğrunda ölmelerin yaratıldığı en üstün İnsan ve Allah'ın Sevgilisi olarak vücut bulan Peygamberler Peygamberi, işte bütün edası ve mânâsıyle bu kâinatın ve bu Allah'tan aldı ve Ümmetine getirdi. Allah'ın insan ruhuna gömdüğü o anahtar ki, asîl sahibini buluncaya kadar ilk İnsan ve Peygamberden, en büyük insan ve Peygambere kadar mukaddes bir bayrak koşusu halinde elden ele teslim edilerek geldi... Ve o kâinat ki, bir atomu bir dünya faredebilecek, onun mevhûm merkezindeki atom kadar küçük küçük ve her atomda ayrı bir dünyaya rast gele gele nâmütenahi küçük ve bir atomdan bir arz, bir arzdan bir güneş ve bir güneşten sayısız yıldızlara, sonra içinde yıldızların atom kesesi halinde çınladığı dipsiz fezalara kadar büyüye büyüye ve her fezadan ayrı bir fezaya rastgele gele nâmütenahi büyük mîmarisiyle bütün esrarını, o en Büyük Mahlûkun başı üzerinde halkalandırdı.

Kısacası İslâmda kâinat, bütün esrarı ve kanunlarıyle, Yüce Yaratıcıdaki için âlemlerin yaratıldığı en Büyüğün bütününda çağlayan namütenahi ince ve girift mânalardan ve bu mânaların aksettiği büyük tecelli pîlânından ibaret.

Bu tecelli karşısında insanoğlu, ben, sen, o, biz, siz, onlar, topyekün beşeriyet, kundaktan kefene bütün ferdî oluşları ve köyden metropole bütün ictimaî tekevvünleri boyunca, okyanusları birbirine katıştıran kanalları açmaktan, bir tohumun nabzındaki çatlama ve açılma hummasını ihtenkleştirmeğe kadar her cehdinde, tek tek ve saf saf memuriyetini bulacak, maddî ve manevî varlık ve iş pîlânını göz göz petekleştireceklir.

Her şeyi içe bağlayan hudutsuz bir dış... İçin tecellisi nisbetinde derinleşen fena ve adem kuyusuna doğru topyekün yuvarlanış... Ve bu yuvarlanış karşısında ölümsüzlük ve gerçek hayat kapısını gösteren ve ondan başka her şeyi yıkan, çökerten ve eriten ezeli mimarî... İşte İslâm ve Kâinat!..

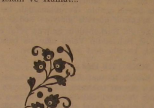

Muhterem okuyucularımızın mübarek KÂDİR GECESİ ve RAMAZAN BAYRAMLARINI tebrik eder, bu mânâ yüklü günün ÂLEM-İ İSLÂM ve TÜRKİYE için madde ve mânâ pîlânında kurtuluş vesilesi olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ederiz.

Mustafa Feyzi Belviranlı'nın Arkasından

Mustafa UZUNPOSTALCI

YAZI YAZMAK.. Güç. Hele bu yazı bir arkadaşın ardından yazılacak olursa daha da güçleşiyor. İnsan neyi, nasıl yazsın? Hatırasını mı anlatsın? Arkasından ağlasın mı? Kalbinin ağıtını gözlerinin yaşını kaleminin acımadan mı akıtsın? Yoksa bir teselli yönü bulup kendini müteselli bulup, hayatta yapacağı işlerde yükünün daha da ağırlaştığını hissetsin, o'nun idealini gerçekleştirmeye çalışıp, o'nun da ruhunu mu şâdetsin?

Evet, ağlamak neye yarar, giden çelmez ki. Bu yolculuk sondur. Bütün mesele son yolculuğa durak yerinde Allah'ın sevgili kullarıyla birleşmektir. İşte bütün mesele... İnsanı düşündüren de bu ya. Eminim şimdi onun ruhu da Allah'ın iyi olarak bildiği kulunun ruhuyle beraber oldu. Onlara kavuştu. Çünkü o vazifesi başında ruhunu teslim etti. Hem de en kudsî vazifede. Vatanı için çalışırken. Milleti için giderken. Yalnız görevini yaparken. En şerefli, askerlik vazifesini görürken gitti. Biz arkadaşlarını, ailesini, büyüklerini ve talebelerini mahzun bırakarak. Fek teselliyi kadercilere inmamakla beraber, bu şekilde vazifesi uğrunda çitmekle bize ikinci teselli ruhunun iyilerin ruhlarıyla kavuşmuş olması oldu.

O bir mücahiddi. Mücahid olarak gitti. Bu mücadeleye yıllarca hazırlanmıştı. Fakat gidişi çok ani oldu. Yetişmek ne kadar da zor, yok olmak ne kadar da ani bir ideal. Bir gaye için yetişmek, bir gaye adamı olarak hizmet etmek ve bir gaye ile ruhu dopdolu iken ebedi hayata intikal etmek... İşte Mustafa bu durumda idi. Ve o anlamak ki, o daha tam olarak hizmet etmek imkânı bulamamıştı. Memleket ve milleti, din kardeşleri ondan daha çok hizmet beklerken o ucup gitti. Daha iyi hizmet için ne kadar çok çalışmıştı. Hâlâ da çalışmakta idi. Çünkü o idealini küçükken almıştı. İlkokul tahsilini bitirirken bir taraftan da babası hoca İsmail Hakkı efendiden Kur'ân-ı Kerîm okumasını ve dinî bilgilerini alıyordu. Bu şekilde bir tahsile devam şûphesiz İmam-Hatip okulunda olacaktı. Öyle de oldu. 1952-1953 ders yılında da okuduğu yeni mezuna olmuş bir öğrenci olarak İmam-Hatip okuluna girdi. Seneler ilerledikce büyüyor, onunla beraber bilgisi genişliyor, ideali kuvvetleniyordu. 1959 da İmam-Hatip okulunu bitirdi. Artık sıra Istanbul Yüksek İslâm Enstitüsüne kaydoldu. Bir yüksek okul öğrencisi olarak çalışmasını bir kat daha artırdı. Durmuyordu. Bir taraftan kendisi cahup bilgisini artırmaya devam ederken diğer yandan dinî bilgilere susamış milletine dinî sahada bilgiler sunuyor, onları dinî konularda aydınlatmaya çalışıyordu. Bunun için de bir aylık sömestre tatilinde ailesinin yanına gitmekteyse irşad beklîyen yurdun çeşitli bölgelerine gitmeyi tercih ediyordu. Bir defasında İstanbul'dan kalkıp, Afyon'un Bolvadin, Emirdağı, Sultandağı... vs. gibi kazalarına kadar gitmiş, oralarda halka vaaslar vermişti.

Yaz tatillerini de boşa geçirmek istemiyordu. Kendi kendine çalışmayı yeterli bulmadığı için de Şam'a, Halep'e kadar gitmiş, orada yapılan tedrisatı görmüş, arapça öğrenmenin yollarını aramıştı. Aldığı çeşitli bilgileri birleştirmeğe çalışıyordu. Nihayet Yüksek İslâm Enstitüsünden mezun oldu. Mesrûr'in göstereceği çalışma sahasını beklerken Elazığ imam-Hatip okuluna meslek dersleri öğretmeni olarak tayin oldu. O, gayesi olan insandı. Gayesi olan insan için ise memleketin her tarafı hizmet sahasıydı. Seve seve bu hizmete koştu.

Merhum M. Feyzi Belviranlı

Talebeleri için gece gündüz çalıştı. Onların yetişmeleri için zemin hazırladı. Onlara idealini aşıladı. Onların hizmet aşkıyla dolmalarını temine gayret etti. Onlara Allah için çalışın, millet için çalışın, gayeniz İslâm'ın hizmet olsun, diyordu. İki sene Elazığ'da hizmet gördükten sonra Diyanet İşleri teşkilâtında görev aldı ve orada Raportörlük yapmaya başladı. Gaye aynı. Allah için çalışma. Hizmet aynı vatana, millete, dine hizmet. Yalnız çalıştığı teşkilât ayrıydı. İki sene de burada hizmette bulunduktan sonra, askerlik görevini ifaya başladı. Bir senesi geçmişti burdaki hizmetdi. Fakat, kefenlerin eliyeri üstünde adeta uçtu. Bıraz önce Rabbısına kavuşmak istiyordu sanki.

İnsan inanamıyor. Adeta hemen gelipte o şen hallyle aramızda konuşup gülecekmiş gibi geliyor. Amane yanık ki, ölüm hakîkat. Her insanın kaderi daha önceden çizilmiş. Onun ömrü de bu kadarmış. Kadere inanıyoruz. Teselliyi onda buluyoruz. Allah rahmet eylesin. Amin.

Allah kederli ailesine ve babasına baş sağlığı versin.

Allah ideal arkadaşlarına baş sağlığı versin ve hizmetlerinde yardımcı olsun.

EZANDAKİ HÜRRİYET

KİVERLİOĞLU

HÜRRİYET dedikleri silâhla, gerçek manâda hürriyetin katledildiği milli bozgun çığırının başından bugüne, Türk'ün ruh köküne indirilen darbelerin hepsi hürriyet markasını taşır ve hürriyet aşkınadır.

Avrupalının büyük bir imparatorluktan almayı tasarladığı asırların kinini taşıyan intikam taarruzuna açılan ilk resmî kredi — milyonlarca müslümanın maddi ve manevî hayat nizamını alt-üst ettiği halde — ilk hürriyet manevrasıdır ve koca bir imparatorluğun imha plânı, ecnebî sefarethanelerinin beslemeleri sahte kahramanlar vasıtasiyle tatbik demek olan Tanzimat ile adlandırılmıştır.

Otuz üç sene çileli milletin ızdırap yükünü omuzlarında taşıyan, devlet adamındaki idrâk ve mes'uliyetin sembolü olan II. Abdülhamid cennetmekânın yahudiye İslâm topraklarında hayat hakkı tanımaması, Türk'ün göğüs kafesinde patlıyan bombanın fitilini Selânik'te ateşlemiş, Rumeli'yi alışkın olduğu devlet idâresine karşı tecavüzün yeni ve maskeli hareketine sahne yapmış... Büyük Türk Hakanının — Bir yahudinin tebliği ile — tahttan indirilişini, Türk'e yabancı zihniyetlerin devlet idâresinde tahakküme başlamasını hürriyet adına 101 pare topla selâmlamıştır.

Hürriyet aşkına manâ hürriyeti sırtından hançerlenmiş, her çeşit inkâra müsamaha kapıları ardına kadar açılmış, buna karşılık dinde ufak bir inanç kırıntısı en azından yasakların amansız müeyyideleriyle karşı karşıya kalmıştır. İslâma kini olanlar, inanç esareti, inançsızlık hürriyeti kabul edilen lâikliğin paravanası arkasında Türk milletinin hayat kaynağı olan İslâm Pınarı'nı kurutmağa çalışmışlardır.

Vücudunda yabancı nazarlara yasak tanımayan ortanın malı mini-eteklilerin hayvanî başıboşluğu hürriyetin mahsulü... Tek davâları belden aşağı cinsî ve tenasül uzuvlarının faaliyeti olan beyni bulanmış şuursuz gençlerin sefih yaşayışı hürriyet aşkınadır. Tefessüh etmiş cemiyetin bugünkü tablosu olan sokak hareketleri, millete, tarihe, mukaddesata, kanunlara, orduya, dine, devlete ve hükümete yapılan bütün hakâretler, meydanlardaki kızıl ihtilâlin provaları akıtılan salyalar, emniyet kuvvetlerine karşı girişilen iğrenç tecavüzler, vatansız ellerin camilere bıraktığı bombalar hürriyet aşkınadır.

Kısacası, 150 yıldan bu yana saldırdılar, indirdiler, kan döktüler, öldürdüler hürriyet aşkına... Zihinlere kül serptiler, düşünceye kelepçe vurdular, kalplerden kazıdıklaır iman sırrı yerine küfür putunu yerleştirdiler, nikâhsız gecelerin sarhoş yataklarında sokakların bugünkü gözü dönmüş züppe yaygaracılarının tohumlarını ektiler hepsi hürriyet aşkına... Ve bugünkü yığınların başıboşluk ve şuursuzluk hürriyetine yaftasını yapıştırdılar: Medeniyet...

Yirminci asrın, Batı'nın manevî esaret emperyalizmasına mağlûbiyet ve ruh batırıcılığı madalyası halinde, yakasına mahut hürriyet rozetini yapıştırdığı Anadolu insanının yıllardır tabelâlı hürriyet bulvarlarında tek aradığı, hürriyet oldu... Hakikatin, doğrunun, iyinin, nurun hürriyeti... Sürünmeye karşı ayağa kalkmanın, ölmeğe karşı olmanın, esarete karşı hürriyetin hürriyeti.

O gerçek hürriyet nerede?... Cevher üstü asliyetini muhafaza ederek, davâ çilesi, fikir sancısı çeken inanmış soyluların içinde.

Her an biraz daha yaklaşan İslâm dolu Sabah'ın Ezanı'nda...

Hadiseler Düşünceler

(Baştarafı 2. sayfada)

«Size nasıl bir muamele edeceğimi biliyor musunuz?» Hep bir ağızdan cevap verdiler: «Sen alicenab bir kardeş ve alicenab bir kardeş çocuğusun!..» Küfrün nahveti içinde bile erimiyen ve eritilemiyen bir sadakat şimşeğiydi bu ikrar... Şöyle haykırdı onlara: «Siz, bugün muahaze edilecek değilsiniz اذهبوا فانتم طلقاء = gidiniz, hepiniz serbestsiniz!..»

Tarihin ehramlaştırdığı büyüklükleri cüceleştiren büyüklük ölçüsü!.. Çünkü «Hakk geldi, batıl yok oldu. Batıl zaten yokluğa mahkûmdu.» Bu bayram, batılın ebedi mahkûmiyetinin de yıl dönümüydü ve yine öyle olsun Ya Rabbi!..

İslâmın İlk Emri
Oku

OKU

Hidayet AKÖZ

Oku deyince hemen aklımıza gelen mecmuamızdır. Fakat ben mecmuamızdan bahsetmiyeceğim. «Oku» emri ve bu emre ittibaen okumak fertce ve milletce arzuladığımız haslettir.

İnsan denen varlığı diğer canlılardan ayırt eden büyük kabiliyetlerden biri de okuma kabiliyetidir. İnsandan başka canlıya nasip olmıyan bu kabiliyet üzerinde biraz düşünülecek olursa sahipleri için büyük bir nimet ve bunu veren içinde büyük bir kudret olduğunun farkına varılır. Çeşitli şekilde karalamadan başka bir şey olmıyan harflerden meydana gelen kelimeden zihne bir şey intikal ettirme keyfiyeti ve zihne gelen bu mânânın en kâmilini düşünme hasleti... Okumanın varlığına sebep yazmak da öyle...

Okumak ve yazmak insanlığı ve onun bütün eserlerini yükselten büyük meziyetlerdir. Beşeriyet bu meziyetlere diğer hayati unsurlar gibi muhtaç kılınmış ve bu ihtiyaca cevapta sonraları icatla değil İlâhi talim yoliyle kendisine verilmiştir. İlk insan ve ona verilen ilâhi suhuf...

İstisnasız bütün insanların lüzumuna ittifak ettikleri tek şey okumak. İyi-kötü, âlim-cahil, adil-zalim, mü'min-münkir her türlüsünün iyiliğine inandığı, okumak. Ey «Oku, emrinin sahibi! İyiliklerin daha iyi anlaşılmasına sebep olan kötülükler, yarattığın insandaki bütün iyi hasletleri yok edebilir ama, oku emrine uymak ferasetini asla yok edemez.

Bütün milletler var olmanın, varlığı devam ettirmenin ve her sahada ilerlemenin bu yolla olacağına inanmışlar, bu işin üzerinde ehemmiyetle durmuşlardır. Yer yüzünde en fazla teşkilât okumanın teşkilâtıdır. Her köyde bir sağlık teşkilâtı yoktur ama bir ilk okul mutlaka vardır.

Üzerinde bu kadar durulan okuma mücerret okuma-yazma mıdır? Buna kimse evet diyemez. Eğer maksat okumak-yazmak olsaydı Üniversiteler olmaz, sadece alfabe okutan ilkokul 1., 2., 3. sınıf kâfi gelirdi.

Dünyanın bütün kadrosuyla; Her milletin, her devletin, her teşkilâtın, her cemiyetin ve her ferdin durmadan koşar adımla aradıkları şey nedir acaba?

Bu soruya cevap verilse verilse ancak şöyle verilebilir. Herkesin aradığı tek şey saadet «Mutluluk, bahtiyarlık». Kişi ister ki bütün duygu ve düşünceleri, arzu ve istekleri tatmin olsun. Kendisini hiç bir şey rahatsız etmesin. Zaman kendisini zarara uğratmasın yani gittikce kâr kazansın ve gelecekte hiç bir zararla karşılaşmasın. Bu arzu ve isteklerle çırpınan herkes acaba ne dereceye kadar muvaffak olur bilinemez. Fakat gerçek olan daha çok lüzumlu olanlarını daha az lüzumlu ve faydalı olanlarına tercih etmekle mümkün olur. Bunun manası da oku emrini dinlemekle anlaşılacaktır.

Ömürler harcanarak elde edilen bilgiyi çileler doldurularak kazanılan tecrübeyi en kısa yoldan bize öğreten okumaktır. Okumayı bilmeyenin hayatının boşa gittiğini herkes tasdik eder de okumadan geçen zamanın, daha doğrusu hayatın öldüğünü okuyanlar da dahil pek az kimse takdir eder.

Bir gün gelecek herkes okur yazar olacak fakat büyük bir değişiklik olmıyacaktır. Biz şuna inanıyoruz ki oku emrinin verdiği heyecanla millet olarak okuma yoluna koyulduğumuz zaman milletce saadete ermenin şafağı sökmüş olacaktır.

TARİHTEN GÜZEL FIKRALAR

KUTUNUN ZARFI

1861 de Estergon kalesi müzakeresi için Osmanlı ve Nemçe «Avusturya» Murahhasları bir Macar generalinin mezarı yanında buluşmuşlardı. Avusturya murahhası Palfi teşbihlerle konuşmayı mutad edinmişti. Türk elçilerinden tarihci Beçevi İbrahim efendi de hazır cevap bir zattı. Palfi bir aralık dedi ki :

«— Biz, Müslümanları açmaya cesaret edemiyeceğimiz bir kutuya benzetirdik. "Bunun içinde ne vardır?" diyenlere "Bu öldürücü ve kahredici bir kuvvettir. Kutu açılırsa, içindeki kuvvet, dünyayı mahveder." derdik. Halbuki, işte şimdi bu kutunun üzerine bir kilit daha vurduk ve içindekini Estergon kalesinin burcundan gördük. Meğer içi bomboşmuş. Asırlarca selefleriniz vehme kurban olmuşlar.»

Beçevi İbrahim efendi güldü :

«— Sefir cenapları! Siz kutunun sadece zarfını açtınız. Kutunun kapağının altında yine sizi ürküten kuvvet var. Hele düa edin de çok yaşayın...» dedi.

Palfi, Eğri Türk zaferini gördü ve garip olan, kendisinin esirler arasında bulunması idi!..

De Gaulle'ün Ziyaretinin Düşündürdükleri

Ömer BAL

25 Ekim'le 30 Ekim arasında memleketimizi, sayın Reisicumhurumuz Cevdet Sunay'ın misafiri olarak, Fransa Reisicumhuru Charle De Gaulle ziyaret etmişlerdir. Büyük Charle De Gaulle (Şarl Dö Gol) diye maruf olan bu zatın, memleketimizi ziyareti, bazı istismar mevzuu olan hususların açıklığa kavuşması bakımından çok faydalı olmuştur. Herşeyden evvel bu zat gerek devlet erkânı ve gerekse halk tarafından büyük bir hüsn-i kabul görmüştür. İleride dokunacağımız asil hareketine binaen bu hüsn-i kabule lâyıktır ve hakketmiştir. Ancak biz burada Fransa Cumhurreisinin ziyareti ve yapılan ikili zirve görüşmelerinin iktisadî ve siyasi bakımdan Türkiyemiz için faydalı olmuş veya olmamıştır, münakaşasını bir tarafa bırakarak Chrale De Gaulle'ün ziyareti esnasında memleketimizde yaptığı asil bir jestinden bahis açmak istiyoruz.

Belki birçoklarımızın dikkatinden kaçmamıştır. Gazeteler De Gaulle'ün gelişinden birgün sonra şöyle yazıyordu: «27 Ekim 1968 tarihinde Fransa Reisicumhuru Charle De Gaulle St. Louis kilisesinde pazar ayinine katılacak.» Ve hakikaten De Gaulle İstanbul'a ziyaretini pazar gününe denk getirmek suretiyle eşiyle beraber St. Louis kilisesine gitmiş, orada Ruhanî Reisle tanışmış ve tam elli dakika eşiyle beraber inandığı tanrıya duasını yapıp, şükran vazifesini ifa etmiştir. Gerçekten memleketimiz gibi lâik olan bir ülkede, lâik Fransanın Cumhurreisinin dinine göre mukaddes bir gün olan pazar günü, pazar ayinine iştirak edip, pazar duasını yabancı bir memlekette olmasına rağmen ihmal etmeyerek yapması büyük bir hâdisedir. Ve biz, sayın De Gaulle'ün bu asil hareketinden dolayı bütün samimiyetimiz ve varlığımızla tebrik ederiz. De Gaulle'ü tebrikimiz ne onun muharref olan mukaddes dininin üstünlüğünden, ne de normal olarak pazar ayinine katılmasından dolayı değil, batıl da olsa imanındaki sadakati, imanının, vicdanının ve dininin emirlerini yerine getirmedeki hulusu, samimiyetindendir. De Gaulle'ü bütün varlığımızla tebrik ediyoruz, çünkü lâik bir devletin Reisicumhuru olmasına rağmen dininin emirlerini yerine getirmiştir. Hem de dili diline uymayan, örf ve adetine tamamen yabancı olduğu bir memlekette, Türkiye'de... De Gaulle'ü tebrik ediyoruz çünkü; hiçbir engel onu dînî ibadetini yapmaktan alakoyamamıştır. Ne gerici damgası yemek, ne de devrim aleyhtarlığı ithamı onu pazar düasından engelleyememiştir.

De Gaulle ve Fransız milletinin dinî Hıristiyanlıktır. Hıristiyanlık Allah tarafından K. Kerim gibi Cibril aracılığıyle, vahiy yoluyla Hz. İsa'ya gönderilen İncil'e dayandığı ve esas aldığı iddiasındadır. Hattızatında ilmen ve tarihen sabittir ki, bugünkü İncil Hz. İsa'ya inen İncil olmadığı gibi bugünkü Hıristiyanlık da Hz. İsa'nın tebliğ ettiği din değildir. Gerek Hıristiyanlık ve gerekse Hz. İsa'ya atfedilen eldeki İncil'ler muhtelif devirlerde toplanan Hıristiyan dini meclisi olan «konsillerin» veya münferit şahısların uydurma ve tesisinden ibarettir. Belki Hıristiyanlıktaki esasların bazıları Hz. İsa'nın dininden alınmış ve mülhem olmuş olabilir. Fakat mücerret birkaç esasın Hz. İsa'ya hakikaten dayanması onu ne batıl, ne de muharref bir din olmaktan kurtarabilir. Kaldı ki, Hz. İsa'nın tebliğ ettiği din ilâhi dinler zincirinin bir halkasıdır. Bu halkayı teşkil ettiren ise Cenab-ı Haktır. Cenab-ı Hak İslâmiyet ve Hz. Peygamberle evvelki ilâhi dinlerin hepsinin hükümlerini iptal ederek yalnız din olarak müslümanlığı bırakmış ve göstermiştir.

Netice olarak ma'alesef şu'urlu bir Hıristiyan mümini olan De Gaulle'ün dini (Hıristiyanlık) batıldır ve muharref bir dindir. Dolayısiyle De Gaulle, de ecdadı ve milleti gibi batıl bir dine inanmaktadır.

Fakat buna rağmen De Gaulle'ü tebrik ediyoruz. Çünkü batıl da olsa, muharref de olsa inancının şu'uruna erişmiş, inandığını zaman ve zemin farkı gözetmeksizin yapabilen samimi halis benzerleri içinde müstesnâ bir şahsiyettir.

De Gaulle dinine bağlı, samimi bir Hıristiyandır. Halkı da hıristiyandır. Fransa, Devlet Reisiyle halkının aynı şeylere samimi olarak inandıkları ve inançlarının icabını beraberce yaptıkları bahtiyar bir ülkedir. Fransa bu bahtiyarlığa Charle De Gaulle'ün yüksek şahsiyetinde ulaşmıştır. Aynı iman, inanç ve samimiyettir ki, bir zamanlar hasta olan ve hastahanede tedavi edilen De Gaulle'e hastahanedeki odasının bitişiğindeki odayı kilise haline getirtmiş ve orada muntazaman düalarını yaptırtmıştır. Charle De Gaulle bu samimi inancı sayesinde Fransa'ya büyük hizmetler yapmış ve Fransız milleti de ona Büyük Charle De Gaulle ünvanını münasip görmüştür. Fransa toprakları Almanlar tarafından İkinci Cihan Harbinde muazzam bir kuvvet ve hınçla çiğnenip harap edilirken ortaya çıkan De Gaulle kısa zamanda duruma hakim olmuş, mağlûp ve perişan Fransa'yı galip duruma çıkarırken az bir zamanda memleketini yeni baştan imar ederek halkına refah ve saadet getirmiş ve bugün de dünyanın sayılı dört büyük devletinden biri yapmıştır. Fransa bugün hiç bir devletin karşısına çıkmağa cesaret edemediği iki dev ülke, Amerika ve Rusya'ya kafa tutup onları hizaya getirebilmektedir. Artık bugün Fransa bu, büyük, samimi insanın yönetimi altında Dünyada muazzam bir üçüncü kuvvet olarak çıkmak üzeredir.

Ayrıca De Gaulle'ün bu ziyareti memleketimizde yanlış anlaşılan veya kasden o şekilde anlatılan lâiklik prensibini de gerçek rayına oturtmuş, lâiklik, lâiklik diye müslümanları bir kaşık suda boğmak isteyen şarlatanların, yüzüne bir büyük tokat hızıyle şırak diye inmiştir. Lâisizmin ilk çıktığı ve tatbki edildiği memleket Fransa'dır. Din ve dünya işlerinin ayrı ayrı ellerde toplanması ve siyasilerin din ve din adamlarına baskı yapmaması, dinin de idarî sahada yol göstermemesi esasına dayanan bu prensip, bütün dünyaya ve bu arada memleketimize Fransa'dan gelmiştir. Lâikliğin menşe-i olan Fransa'daki Lâiklik, her türlü dinî ibadet ve inanışı serbest ve her türlü dinî propagandayı hiçbir kısıtlamaya tabi tutmaksızın serbestçe yapılabilmesini, hatta 20. asırda bir devlet Reisi olan De Gaulle'ün kendi memleketinde ve gerekse misafir olarak gittiği memlekette serbestçe ve hiçbir baskı unsurundan çekinmeksizin ayinini, düasını yapmasını temin etmektedir. Orada lâiklik deyince tam bir dini serbesti akla gelmekte ve olmaktadır. Hiçbir Fransız vatandaşı veya entellektüeli Fransa Reisicumhuru De Gaulle'ü bu hareketinden dolayı kınamadığı, ona gerici demediği, şeriatçı veya İsa'cı gibi öcü haline getirilmiş mefhumlarla ona maddi ve manevi baskı cihetine gitmediği gibi, onu bu hareketiyle gönlünde ve kafasında bir kat daha yüceltmiş ve yükseltmiştir. Bizde ise lâiklik dinsizlik, Allahsızlık manasına anlaşılmakta ve getirilmekte aynı zamanda dinî vicdana bir baskı unsuru olarak kullanılmaktadır.

Lâiklik iyi veya iyi değil bunun münakaşasını yapacak değiliz. Nihayet bir prensiptir. Fakat aynı prensip Fransa'da ve Avrupada geniş bir dinî hürriyet temin ettiği hatta Reisicumhurlara bile çekinmeden ibadet hürriyeti tanıdığı halde, biz de siyasilere ve devlet adamlarına «lâik bir devletin Reisicumhuru veya Başbakanı veya mebusu veyahutta müdürü namaz kılamaz» dedirtmektedir. Samimi olmayan fertlerden meydana gelen bir cemiyete dünyanın en iyi ve muazzam nizam ve kanunlarını uygulasanız yine o cemiyet gerilikten ve cahillikten kurtulamaz. Aynı nizam bir yerde insanlara hürriyet, refah, seadet bahşederken, fertleri gayr-i samimi ve art düşünceli olan cemiyetlerde bir zulüm çarkı olarak işler.

Türkiye'mizde muayyen bir çevre, lâikliği dinsizlik ve memleketimizdeki münevver çevrenin, dinsiz olması ve dinsizleştirilmesi manasında kabul ettirme gayreti içindedir. Halbuki lâiklik dinsizlik değil, bilâkis din ve vicdan hürriyetinin teminatıdır. Eğer Türkiye Anayasasına lâiklik prensibini getirenler veya bugün Türkiye'nin mukadderatı üzerinde söz sahibi olanlar, hakikaten lâisizm anlayışında samimi iseler, Avrupada olduğu gibi dinî müesseseleri muhtar hale getirmelidirler. Artık bu memlekette Diyanet İşleri Reisleri devlet otoritelerinin birer oyuncağı olmaktan çıkarılmalı ve millete kendi ruhanî liderini yani Diyanet İşleri Reisini seçme hakkı verilmeli ve bu hak millete çok görülmemelidir. Türkiyemizde realite şudur ki; Türk Devletinin hiç bir devresinde din devleti âlet etmemiştir, fakat siyasî iktidarlar dini kendi çıkarlarına âlet etmişlerdir. Bugün Türkiye'de yapılacak bir şey varsa, o da, dini ve din müesseselerini iktidarların oyuncağı olmaktan kurtarmaktır. Bu nasıl lâiklik anlayışıdır ki, namaz kılanlar, dini kitablar okuyanlar amansız bir şekilde takip edildikleri halde Allah'ın her günü dinimizle, imanımızla, din adamlarımızla, diyanetimizle alay edenlerin kılı bile kıpırdatılmıyor.

Avrupa ve Fransa bugünkü durumuna batıl da olsa dinine bağlanmak ve inancına sahip çıkmakla gelmiştir. Bu hususta en güzel örnek dinine son derece bağlı De Gaulle'ün memleketi Fransa'dır. Tarih boyunca dinsiz millet olmamıştır. Bir milletin ilerlemesi batıl da olsa bir dine inanarak onun icaplarını yapmakla mümkündür. Ayrıca Avrupanın bugünkü teknik ilerlemesi karşısında kendi geriliğimizi görerek ümitsizliğe de kapılmamalıyız. Bugün Ankara'da kırallar gibi karşılanan De Gaulle'ün Büyük Babası I. FRANSUVA'ya bizim Büyük Babamız Kanunî Sultan Süleyman şöyle mektup yazıyordu. Dedemiz Büyük Sultan Allah'a hamd ve peygamberine salât-ü selâmdan sonra diyordu ki:

«Ben ki Sultan-ı Selâtin ve Burhan-ül Havakin, Tac bahş-ı Hüsrevan-ı rüy-u zemin, Zillullah-ı fil arzeyn, Akdeniz'in ve Karadeniz'in ve Rumeli'nin ve Anadolu'nun ve Karaman'ın ve Rum'un ve vilâyet-i Dulkadriye'nin ve Diyarbekirin ve Kürdistan'ın ve Azerbeycan'ın ve Acem'in ve Şam'ın ve Haleb'in ve Mısır'ın ve Mekke'nin ve Medine'nin ve Kudüs'ün ve Külliyen diyar-ı Arabın ve Yemen'in ve dahi nice memleketlerin - ki âbâ-i kiram ve ecdad-ı muazzam enerallahü berahinehüm - kuvvet-i kahireleri ile feth eyledikleri ve cenab-ı celâletmeabım dahi tiğ-i ateşbar ve şimşir-i zafernigârım ile fetheyledîğim nice diyarın sultanı ve Padişahı:

Sultan Bayezid Han oğlu Sultan Selim Han oğlu Sultan Süleyman Han'ım.

Sen ki Frınçe vilâyetinin Kıralı Françesko'sun:

Dergâh-ı selatin penahıma yarar adamın Frankipan ile mektup gönderüb ve bazı ağız haberi dahi ısmarlayıp memleketinize düşman müstevli olup, el'an hapista idüğünüzü ilâm edip, hâlâsınız hususunda bu canipten inayet ve meded istida eylemişsiniz; her neki demiş iseniz benim pâye-i serir-i âlemmeasirine arzolunup âla sebilit-tafsil ilmi şerifim muhit olup tamam malûm oldu. İmdi Padişahlar sınmak ve hapsolunmak acip değildir. Gönlünüzü hoş tutup azürde hatır olmayasınız. Öyle olsa bizim âbâ-i kiram ve ecdad-ı izamımız, nevverallahu merakidehüm, daima mef-i düşman ve feth-i memalik için seferden hal olmayıp biz dahi onların tarikine salik olup her zaman da memleketler ve sa'bü hasin kal'alar fetheyleyüp gece gündüz atımız eğerlenmiş ve kılıcımız kuşanılmıştır. Hak subhanehü ve Teâlâ hayırlar müyesser eyleyip meşiyyet ve iradatı neye müteallik olmuş ise vücuda gele. Baki ahval ve ahbar ne ise mezkür adamınızdan istintak olunup malûmunuz ola...»

Sahife 821
Resimli Haritalı
Mufassal Osmanlı Tarihi
Cilt: II 1958

Görülüyor ki, Avrupanın 500 sene sonra erişebildiği ileri seviyeyi biz Müslüman-Türkler bundan 500 sene evvel yaşamış ve dünyaya ilim ve medeniyet öğretmişiz. Yükselme ve ilerlemenin zirvesine geçmişte dinimize bağlı ve samimi olmakla erişmiştik. Bugün de ilerleyebilmemiz için dinimize samimi olarak inanıp icaplarını yapmamız şarttır.

Kanaatımız odur ki, müslümanlar ne zaman dinlerinde De Gaulle'ün dinine bağlılık şu'uruna erişirse, o zaman gerçek ilerleme ve kalkınma olacaktır. Ne zaman müslüman devlet reisleri bir sabah namazı veya cuma, bayram namazı kılmak için Avrupa veya gayr-i müslim beldede cami aramanın iştiyakına ulaşırsa, işte gerçek kalkınma ve muasır medeniyet seviyesine ulaşma ve geçme yarışı o zaman başlayacaktır.

YEMİN VE NİYYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

BÜYÜK fıkıh bilginlerimiz umumi olarak «Yemin»i üç kısımda mütalaa etmektedirler. الغموس ، المنعقدة ve اللغو dır. Bu üç kısımdan birincisi olan «*Gamus*» bilerek, geçmiş bir şey için yalan yere yemin etmektir ki, meselâ yaptığı bir şeyi yemin ederek yapmadığını söylemesi gibi. Bu nevi yeminler büyük günahlardandır. Bu bakımdan derhal istiğfar ve tevbe etmek gerekir. Mün'akide ise ilerde bir şeyi yapma veya yapmama hususunda edilen yemindir ki sözünde durursa (*Tabii olarak o işi yapmamasında şer'i şerifce bir mahzur yok ise*) hiçbir şey lâzım gelmez. Ancak bu yeminini bozarsa o zaman keffaret lâzımdır ki mahiyeti fıkıh kitaplarımızda mufassal olarak izah buyurulmuştur. Lağv denilen yeminin ise isminden de anlaşıldığı gibi hükmü yoktur. Fakat dili alıştırmamak lâzımdır. Esas mevzuumuz olan bu yeminlerdeki niyyet hususuna gelince fıkıh bilginlerimizden bazıları yemin meselelerini ele alırken niyyet için belli başlı bahisler ayırmışlardır. Birçokları ise niyyetin yeminle alâkasını müteferrik olarak meseleler halinde anlatıyorlar. Umumi mahiyeti itibariyle Allah'a yapılan yeminlerde niyyet lüzumlu kılınmamıştır. Bu hususu İbnü Nüceym merhum Eşbah'ında :

أما اليمين بالله فلا يتوقف عليها (اى على النية) فينعقد اذ
احلف عامدا أو ساهيا أو مخطئا أو مكرها

demektedir ki amden, sehven, hata ile ve bir başkasının ikrahı neticesinde yemin etse bu yemini mün'akit olur. Görüldüğü gibi burada niyyete yer verilmemiştir. Şu halde bir kimse unutarak (1) yâni hata ile yemin etse daha sonra da bu yeminini bozsa keffâret lâzım gelmektedir. Şu halde umum itibariyle yeminlerde niyyet gözetilmemektedir. Ancak yeminde zikredilmiş bulunan bir umum lâfzın tahsisinde niyyet diyâneten muteber ve makbul addedilmektedir. Kazaen değil. Ancak büyük bilgin El-Hassaf'a göre eğer yemin eden başkasına zulmediyorsa diyâneten ve kazaen muteberdir.

Yeminde niyyetle ilgili en önemli bahis bazı zulüm sahiplerinin zorla yaptırdıkları yeminler ve yemin eden kimse ile yemin ettirenin niyetleri meselesidir. İbrahim En-Nehaî'den gelen rivâyete göre eğer yemin eden zulme uğramış ise veya uğrayacaksa bu yemin onun niyyeti üzeredir. Eğer yemin eden zalim bulunuyorsa o zaman yemin ettirenin niyyeti üzerine olur. Meselâ bir kimse bir başkasının elindeki malı satması için icbar etse. Şer'i şerifin tabiriyle «mükrah» yanî icbar edilen de elindeki malını satmaya zorlanmaması için o malını — satıcısını kasdederek — falan kimseye verdim diye Allah'a yemin etmiş olsa bu yemin niyyeti üzerine vuku bulacağından ne hakikaten ve ne de hükmen yemini gâmus olmaz. Zira yemin eden kimse burada malını — belki de çok düşük olarak — satmaya zorlandığından zulme uğramış bir durumda bulunuyor. El-Fetave't-Hindiyye sahibi :

فصل في تحليف الظلمة وفيما ينوى حالف غير مايتوى لمستحلف

başlığı altında bu meseleyi geniş ve tafsilâtlı olarak anlatmış, ayrıca çeşitli ihtilâflara da temas etmiştir (2). Burada bu hususların hepsini zikretmek mümkün olmayacaktır.

Şimdi niyyetle ilgili bazı meseleler üzerinde duralım.

1 — Bir kimse «Bütün helâl olanlar bana haram olsun veya haramdır» demiş olsa bu sözü bir başka şeye niyet etmedikçe yenecek ve içilecek şeylere hamledilir. Başka bir şeye niyet etmesi hali müstesnadır. Fakat kıyasa bakılacak olursa bu sözünü bitirir bitirmez yeminini bozmuş olması lâzım gelir. Çünkü «Bütün» kelimesi umumilik ifade etmektedir. Bu bakımdan mubah olan teneffüs işini yapar yapmaz, yani nefes alır almaz yeminini bozmuş olması lâzımdır. Ancak burada istihsanen yeminini bozmuş olmaz. Zira umum nazarı itibara alınmak suretiyle yemini bozmamak kabil olmaz. Bazı rivâyetlere göre yukardaki sözü, niyet etmedikçe hanımı için muteber değildir. Eğer niyet edecek olursa o zaman şer'i tabiriyle «ilâ» olur. Bu sözün niyet etmeksizin hanımına teşmil edilmemesi umumluğun nazarî itibara alınmamasından ileri gelmektedir.

Niyet etmeksizin bir kimse «Et yemiyeceğim» diyerek yemin etmiş olsa balık yemekle yeminini bozmuş olmaz. Ancak İmamı Malik ve Şafiî'ye göre bozmuş olur. Kıyas da bunu gerektirmektedir. Zira Cenab-ı Hak : (3)

ومن كل تأكلون لحما طريا

— Bununla beraber siz herbirinden taptaze bir et yersiniz — kavli kerimindeki لحما kelimesi icmaa göre balık için kullanılmıştır. Ancak niyet etmeden bize göre «Et yemiyeceğim» sözüne balık dahil edilmez. Çünkü burada balığa et tesmiye edilmiş olması Hanefilere göre mecazi bir durumdadır. Kendisinde kan bulunmadığından et olabilme sıfatı eksiktir. Halbuki mutlak olarak «Et» lâfzı et olabilme vasfını tam olarak kazanmışına denir. Bu bakımdan lâfzın delâletiyle mutlak «Et» kaydına dahil olmamıştır. Bu sebeple niyetsiz olarak yukarıdaki söz balığa teşmil edilmemiştir. Hatta bir kimse başkasına «Bana et al» dese o kimse de balık alsa et ısmarlıyan kimse balığı kabul etmiyebilir. Ayrıca balık satan kimseye de «Kasap» denmez. Hülasa olarak niyet etmeksizin balık, et sınıfına dahil olmayacağından bu kimse yemini bozmuş olmaz. Bir kimse «Vallahi şu buğdaydan yemiyeceğim» dese, fakat o buğdaydan yapılan ekmeği yemiş olsa Ebu Hanife'ye göre yeminini bozmuş olmaz. Ebu Yusuf yeminini bozmuş olduğunu söylemektedir. İmamı Muhammed'e gelince o da Ebu Yusuf gibi düşünmektedir. Eğer buğdayı çiğniyecek olursa ittifakla yemini bozulmuş olur. Ancak bütün bu ihtilâflar niyyet etmediği zaman düşünülebilir. Şayet niyyet edecek olursa o takdirde, niyyeti muteber olacaktır. Çünkü söylemiş olduğu söz niyyetini tahammül edecek bir durumdadır ki bir nevi mecaz olur. Meselâ «Falan kimse buğday yer» denilir. Bundan maksat buğdayın kendisi değil ondan elde edilen ekmektir. Bir kimse «Eğer giyersem, eğer yersem, eğer içersem» der ve muayyen bir şeye niyyet ederse sözüne itibar edilmez. Bu bakımdan «Ben ekmeğe niyyet ettim» veya «Et yememeğe niyyet ettim» demek hükümsüzdür. Zira telâffuz edilmiyen bir şeyin niyyeti sahih olmaz. Ancak «Eğer çıkarsam» diyerek yemin etmiş olsa ve bu sözle yolculuğa çıkmaya niyyet etse sözü muteber olur. Her ne kadar bu misalde telâffuz edilmiyene niyyet edilmişse de Ez-Zeylai'nin beyanına göre burada kısa ve uzun seferler itibariyle tenevvu bulunduğundan isim ve hükümce muhteliftir. Tıpkı evlenmemeye yemin edip meselâ Alman veya İngilizlere niyyet etmiş olması hali gibi. Halbuki muayyen bir kadına niyyet ederek yemin etmiş olduğunu ileri sürse sözü muteber olmaz. Bunlar yanında «Eğer giyersem» değil de «Elbise giyersem» şeklinde yemin etse ve bir şeye niyyet etse diyaneten kabul edilip kadaen kabul olmaz deniliyor.

Hülasa olarak yemin eden bir kimse ya zikretmiş olduğu bir şeyin tahsisine veya zikretmemiş olduğu bir şeyin tahsisine niyyet eder. Eğer zikredilmiş bir şeyin tahsisine niyyet edecek olursa — *meselâ umumi bir lâfz zikredip bununla o lâfzın ihtiva edebildiği bir şeye niyyet etmek gibi* — o zaman kadaen tasdik edilmez. Çünkü bu, zahir lâfzın hilâfınadır. Şayet zikredilmemiş bir şeyin tahsisine niyyet ederse o zaman ne kadaen ve ne de Allah'la kendi arasında muteber olmaz. Çünki zikredilmiyen bir şey tahsis ve takyidi muhtemil değildir. Böyle bir tahsise veya takyide niyyetini söylediği söz muhtemil olmıyacağından niyyeti muteber değildir.

Bu duruma göre «Eğer yemek yersem kölem hür olsun» demiş olsa ve et ile ekmek kasdettiğini söylese ve başka bir şey yese kadaen sözü muteber değildir. Ancak Allah'la kendi arasında muteber olur. Bununla beraber «Eğer yersem», «Tadarsam», «İçersem», kölem hür olsun der ve bununla muayyen bir yemeğe veya içilecek bir şeye niyyet ederek onlardan başkalarını bile yemiş veya içmiş olsa kadaen ve diyaneten kölesi hür olmuş olur. Çünkü zikredilmiyen bir şeyin tahsisi — temas edildiği gibi — caiz olmaz. «Falan kimse ile konuştuğum gün» (şöyle şöyle diye yemin eden bu kimsenin «gün» sözüyle gece ve gündüze niyyet etmiş olsa bu niyyeti hem diyaneten ve hem de kadaen tasdik olunur. Bir kimse «Vallahi şu parayla etten başka bir şey satın almıyacağım» diye yemin etse, ancak yarısıyla et ve yarısıyla da ekmek satın almış olsa yeminini istihsanen bozmuş olur. Kıyas ise yeminin bozulmıyacağı yönündedir. Şayet o paranın hepsi ile etten başka bir şey satın almamaya niyyet etmiş olsa yeminini bozmuş olmaz.

«Vallahi Konya'dan Ankara'ya gitmek için çıkmıyacağım» dese daha sonra İstanbul'a gitmek için yola çıksa ve yolu Ankara üstü olsa, eğer Konya'dan çıkarken Ankara'ya uğramaya niyyet etmişse yeminini bozmuş oluyor. Şayet Konya'dan çıkarken Ankara'ya uğramamaya niyyet etmiş, ancak çıktıktan sonra namazın kasrını gerektirecek bir mesafeye gelmişken Ankara'ya da uğramayı münasip görüp ve uğramış ise yeminini bozmuş oluyor. Çünkü niyyet çıkarken muteberdir. Birinci meselede Ankara'ya uğramaya niyyet etmekle Ankara'ya müteveccihen yola çıkmak arzusu bulunmuş oluyor. İkinci misalde ise çıkarken Ankara'ya uğrama niyyeti bulunmuş olmadığından yeminini bozmuş olmuyor.

«Falan kimseyle artık konuşmıyacağım» diye yemin etmiş olsa her ne zaman o kimseyle konuşursa yeminini bozmuş olur. Bu durumda, ben muayyen bir günü, yahut falanca şeyi veya falan vakti kasdetmiş idim gibi bir beyanda bulunarak melfuz olmayan bir şeyin tahsisi cihetine gitmesine imkân yoktur.

Bir başkasına «Bir gün müstesna, seninle bir ay konuşmıyacağım» demiş olsa niyyeti muteberdir. Eğer niyyetsiz olarak söylemiş olsa o zaman istediği bir günü tahsis edebilir. Çünkü istisna belirsiz bir güne tealluk etmektedir. Ayın günlerinden her biri de istisna edilebilecek durumdadır.

«Vallahi baş yemiyeceğim» diyerek yemin eden bir kimse eğer bu sözüyle balık, koyun vesair hayvanların başlarına niyyet etmişse onlardan hangisini yese yeminini bozmuş olur. Çünkü «Baş» ismi hepsine teşmil edilebilir. Eğer bu yemini esnasında bir niyyeti bulunmamışsa, yani bütün başlara niyyet etmemişse «Baş» sözü o zaman yalnız koyun cinsine ve sığıra hamledilir. Ancak bu Ebu Hanife'nin görüşüdür. Malûm olduğu gibi bu hususta o şehrin «Baş» denildiği zaman muradettikleri baş nazarı itibara alınır. Meselâ Ebu Hanife kendi zamanında deve, sığır ve koyun başlarının halk arasında alınıp satıldığını görmüş ve daha sonra deve başının terkedildiğini görerek ictihadını bu ikisi üzerinde yapmıştır. İmamı Muhammed ve Ebu Yusuf ise kendi zamanlarında Bağdat'da halkın sığır başını da bıraktıklarını görmüşler ve baş denilince ancak koyun cinsinin başının muteber olacağını söylemişlerdir.

Bir kimse bir işi ebediyyen yapmıyacağına dair yemin etse daha sonra o meclisde veya başka bir meclisde tekrar o işi yapmıyacağına bir defa daha yemin etmiş olsa sonra da o işi işlese, üzerine iki yemin keffareti lâzım gelir. Ancak bu hal ikinci bir yemine niyyet etmiş olması halindedir. Niyyet etmez veya ikinci sözüyle birinciye niyyet ederse o zaman bir keffaret lâzım gelir. Eğer Allah'a yemin etmişse iki keffaret lâzımdır, deniliyor. Meselâ Konya'da ikâmet etmemeye niyyet eden bir yabancı yolculuğu sırasında Konya'ya uğrar ve onbeş gün kalmaya niyyet ederse yeminini bozmuş olur. Ondört gün kalmaya niyyet etse yemini bozulmuş olmaz.

«Vallahi falan şehre gitmiyeceğim» diyen bir kimse o şehre gitmek niyetiyle hareket eder ve bulunduğu şehrin dışına çıkar ve sonra dönerse yeminini bozmuş olur. Şehrin dışına çıkmasa yemini bozulmuş olmaz. Ne niyetiyle olursa olsun.

«Şu yoğurdu yemiyeceğim» diye yemin eden bir kimse o yoğurttan yapılan peyniri yemiş olsa yemin ederken o yoğurttan yapılanı da yemiyeceğim gibi bir niyete sahip bulunmadıkça yeminini bozmuş sayılmaz. «Vallahi seninle beraber namaz kılmıyacağım» diyen bir insan onunla beraber bir imamın arkasında namaz kılsa yeminini bozmuş olur. Ancak bu sözüyle yalnız ikimiz olduğumuz halde seninle namaz kılmıyacağım şeklinde bir niyyeti olması hali müstesnadır.

Bir kimse ile konuşmamaya yemin etse daha sonra o kimsenin de aralarında bulunduğu bir cemaate selâm verse yeminini bozmuş olur. Şayet diğerlerine niyet ederek onu istisna ederse diyaneten yemini bozulmuş olmaz, kadaen ise sözü muteber değildir. Zira selâm o topluluğa verilmiştir. Hakim ise onun bu niyyetini bilemez.

Yeminlerde niyyetle ilgili çok hem de pek çok meseleler zikredilmiştir. Burada bunları hep birden zikrine çalışmak elbette mümkün olmıyacaktır.

---

(1) *Bazı fıkıh metinlerindeki* ناسيا *kaydı üzerinde fukahanın tartışmaları göze çarpıyor. Ez-Zeylai merhum ve daha başka birçokları «Unutma» kaydının hata manâsında kullanıldığına işaret etmişlerdir. Meselâ diyor, bir kimsenin «Bana su ver» diyeceği yerde, «Vallahi suyu içmem» demiş olması gibi, El-Hamevi merhum ise böyle bir te'vile yemînde unutmanın tasavvur edilemiyeceğinden dolayı lüzum hasıl olduğunu anlatır. Ez-Zeylai merhum dahi aynı kanaati* ناسيا *kaydı altında izah eder.*

(2) *II, 66, El-Matbatü'l-Meymeniyye Mısır. Ayrıca El-Hamevi dahi Eşbah şerhinde bu meseleyi incelemiştir. (El-Âmira, s. 40) Ayrıca Bkz.* بدائع الصنائع *III/20, 1910, Mısır, ilk baskı.*

(3) *Faatır, 12.*

Bunları

Hazırlayan : **H. A.**

BÜYÜK Abbasi Halifesi Harun El Reşid'in **«Her gece Allah'a niyaz ediyorum beni ve İslâmı Yahudinin şerrinden koruması için.»** dediğini...

Merhum Sultan Abdülhamid'in **«Allahu tealanın (C.C.), Rasulullahın (S.A.V.) lânetlediği yahudiler dünyada insan şeklinde dolaşan birer iblistirler»** dediğini...

Timurlenk **«Ben Yahudiden daha ahlâksız bir milletin mevcut olacağını zannetmiyorum»** dediğini...

Müteveffa Hitler'in **«Yahudi demek ahlâksızlık demektir.»** dediğini...

Napolyon Bonapart'ın **«Ahlâksızlık, casusluk, ticaret yeryüzünden kalksa yeniden ancak yahudiler icat ederler»** dediğini...

Amerikalı milyoner Henri Fort'un **«Yahudiyi tanımayan en büyük cahildir, çünkü ondan daha müthiş bir mikrop dünyaya gelmemiştir.»** dediğini...

Fransız psikoloğu, ahlâkçısı Janpier'in **«Homoseksüelliğin menşei yahudilerdir.»** dediğini...

Alman tarihcisi Kassel'in **«Şarkta Homoseksüellik denen fena çirkin huyu; araplara, iranlılara, türklere, çinlilere aşılayanlar yahudilerdir. Uzun yıllar bu memleketler arasında ticaret yapan yahudiler, gittikleri her yabancı memlekete kadından çok yahudi olanları götürürlerdi»** dediğini...

Rusya'da 1917 de Komünist ihtilâli yapıldığı zaman bolşevik hükûmetinin yerleştiği ilk haftada Lenin'in **«Yahudileri düşman addetmek kendilerine hakaret etmek ve kendilerini incitmek cezayı müstelzimdir. Sovyet hükûmeti Filistin'i yahudi kavmine millî vatan olarak kabul eder ve bu işin tahakkuuk için çalışacaktır»** dediğini...

Bugün kızıl Rusya'nın yahudi davasında batılılara karşı olmasına sebep **«Hakikatte ortadoğu halkını (arapları) müdafaa etmek, korumak değil, batılıları ortadoğudan çıkarıp onların yerine kendisinin yerleşme fikrinde»** olduğunu...

Bir filozofun **«Politikada haya, diplomaside vefa olmaz»** dediğini...

Bir vatandaşın Almanya'daki karısını getirtmek için yaptığı müracaatda Almanya'da karısına : **«Burası Almanya, kocan sana karışamaz, istediğinizi yapabilirsiniz.»** dediklerini...

Üçbuçuk soysuzun üç-beş kuruşluk menfeat karşılığında **«Vatanımızdaki bir caddeye bir mecusi liderinin isminin verilmesi ve bir meydana dazlak kafalı biçimsiz heykelinin dikilmesi için memleket çapında kanpanya»** açtıklarını...

Bundan otuz-kırk sene önce **«Hırsızlık vakalarını haber veren gazeteler hakkında, umumi efkârı heyecana veriyor diye»** dava açıldığını...

Aşırı bir solcunun **«Bugün sağcı diye, gerici diye, adlandırılan insanlara aslında bozuk olan bu düzene bilinçsiz (bilmeden) olarak karşıdırlar.»** dediğini...

Üniversitelerimizde başlıyan boykot hareketlerini meşru haklar için yapılıyor, diye göstermek istiyen solcu teşekküllerin, Siyasal Bilgiler Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanının **«Gençlik, emekci sınıfın iktidara gelmesinde ona yardımcı olmak ve bu sureyi hızlandırmak gibi son derece önemli ve devrimci bir görevi** yüklenmiş bulunmaktadır.» Sözleriyle esas maksatlarının anlaşıldığını...

Bir siyasî liderin **«memleketi karıştırmanın adı bugün devrimcilik, Komünizmin adı ilericilik, Komünizme karşı direnişin adı gericilik oldu.»** dediğini...

İstanbul civarındaki büyük ve mühim bir resmi kuruluşa, Ankara'dan **«Komünizm propagandası yapan bozguncu neşriyat okunmıyacaktır»** diye bir tamim geldiği halde ertesi gün ilgili müessesenin personeline **«Ankara'dan aldığımız şu nolu emir mucibince Komünistlik neşriyatı yapan (!) Bugün, Sabah ve İttihat gazeteleri okunmıyacak ve içeriye sokulmıyacaktır»** dendiğini...

Yahudilerin Bugün gazetesini kapatmak için devlet ve Hükûmet Başkanlarına müracaat edip, **«Burası Türkiye'dir, demokrasi vardır.»** cevabını aldıklarını...

Büyük Eğitim Kurultayının kapanış tebliğinde **«T Ö S mensuplarının Türk düşmanı ve Rus'lara satılmış bir ekip olarak ilân edilmesine karar verildiğini...»**

Tanınmış İngiliz yazarlarından Robert Conguest yayınladığı **«Büyük Terör adlı kitabında Stalin'in giriştiği büyük temizleme cinayetinde**

(Devamı 26. sayfada)

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi şerik koşmayın. Anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, yabancı komşuya, yanımızdaki arkadaşa, yolcuya ve mâliki bulunduğunuz kimselere iyilik ediniz. **Kur'ân-ı Kerim**

***

Ben, haklı olduğu halde bile çekişmeyi bırakan kimse için cennetin avlusunda bir köşk, şaka da olsa, yalan söylemekten kaçınan kimse için cennetin ortasında bir köşk ve ahlâkı güzel olan kimse için de cennetin en yüksek yerinde bir köşk verileceğine kefilim.

Hz. Muhammed

***

Şerefli insanlar, başkalarının yardımlarına muhtaç kalmadan kazançlarını temin edenler ve «ben bu işi yapabilirim» diyenlerdir.

Hz. Ali

***

Herkes bilgi ve zekâsı ile öğünür, fakat çok az kimse zekâsına uygun hareket eder.

Hz. Osman

***

Elde edilecek bir menfaati olduğu halde, adaleti düşünen, tehlike karşısında hayatını hiçe sayan ve eski taahhütlerini unutmayan mükemmel bir insandır. **Konfüçyüs**

***

Anne maddi ve manevi varlıkların en kıymetlisidir. Dünya'ya çocuk getiren her kadın, anne olamaz. Ne mutlu buna lâyık olana.

Talât Erkey

***

Anlamış olduklarını sanan veya anlamış görünenlerin çoğu anlamamış olduklarından utananlardır. **Cemil Senâ**

BATIDAN

Karakter sahibi bir insan zorlukları güvenle karşılar, cazip bulur. Zira insan ancak zorluklarla mücadele etmek suretiyle imkân ve kabiliyyetini lâyıkıyle öğrenebilir. **General De Goulle**

***

Ölür ölmez unutulmak istemezseniz, ya okumaya değer eserler yazın, yahut da yazılmaya değer işler başarın. **Fraklin**

***

Hayatta yükselmek için iki yol vardır : Biri çalışkanlık ve kabiliyyete sahip olmak, ikincisi de başkalarının akılsızlığından örnek almaktır.

La Bruyer

***

Papazlar harbi, askerler sulhü getirirler.

Vilyon Bret

***

Bir insanın değerini öğrenmek istiyorsanız, kendisinden aşağı insanlara nasıl muamele ettiğine bakınız. **Perra Ult**

***

Olgunluk niteliği kendimizi yenmemizdir. Bu zafere ulaşan, asla yenilgiye uğramaz.

Cronin

***

Mes'ud olmak istiyorsak başkalarına da saadet vermeye mecburuz. Zira saadeti verirken biz de saadete kavuşuruz. **Villiam T. Moore**

***

Bir devletin değeri, nihayet onu teşkil eden fertlerin değeri ile müsavidir.

J. Stuart Mill

***

Yalnız vazifeyi yapmaya hazır olmak kâfi gelmez, onu anlamak ve bilmek de gerekir.

Guizot

BİLDİRİ

SON günlerde 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevlileri Kanununun 22. maddesinin (F) fıkrasının değiştirilmesi ve vekil İmam-Hatiplikle ilgili 36. maddesinin tadil edilerek İmam-Hatip Okulu, Yüksek İslâm Enstitüsü ve İlâhiyat Fakültesi mezunu olamayanlara İmam Hatiplik veya diyanet teşkilâtında vazife verilmesi istenmektedir. Gazetelerden 633 sayılı kanunun 36. maddesine bir fıkra eklenerek İmam-Hatip Okulu, Yüksek İslâm Enstitüsü ve İlâhiyat Fakültesi mezunu olmayanların asaleten İmam-Hatiplik vazifesine tayinini temin için bir gurup Güven Partili mebuslar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir kanun teklifi verildiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Mezkûr parti mebuslarının teklif ettikleri kanun kabul edildiği takdirde bazı mahzurlar doğacaktır. Bu hususdaki fikir ve görüşlerimizi efkârı umumiyeye açıklamayı milletimiz, dinimiz ve istikbalimiz için faydalı bulduk. Bu mevzuda ileri sürülen fikir ve iddialar şunlardır :

1 — 633 sayılı kanun gereğince köy ve kasabalara her sene çıkarılan 2000 kadronun mezkûr okullar mezunları tarafından doldurulamayıp vekil İmamların tayin edilmesi.

2 — Memurin kanunu hükümlerine göre asillin maaşının 2/3 sini alan vekil İmamların madur olmamaları.

Bu iddiaları kısaca cevaplandıralım.

1 — 633 sayılı kanun gereğince Diyanet İşleri Reisliğine personel yetiştiren okullar henüz daha yenidir. Belki birkaç yıl gibi kısa bir zaman daha Cami İmam Hatipliklerinin vekil İmamlarla idaresi zaruri olacak ama, bugün Türkiye'mizde 70 İmam-Hatip Okulu, 4 Yüksek İslâm Enstitüsü ve bir tane de İlâhiyat Fakültesi vardır. Bu okulların mezunları ile kısa zamanda cemiyetimiz ve bütün dini müesseselerimiz müsbet ilimlerle mücehhez, aydın, uyanık din adamlarına kavuşacaktır. Herşeyden evvel Diyanet İşlerinde çalışan vekillerin sayısı kabartıldığı kadar çok değildir. Her devlet dairesinde asil eleman bulunamadığı zaman vekil tayin edilmektedir. Bu normaldir. Kaldı ki, daha kuruluş halinde olan bu müesseselerde buna benzer ufak tefek aksaklıklar olabilir. Sosyolojik bir gerçektir ki, tarih boyunca dinsiz bir millet olmamıştır. Bugün de olamaz. Türk milleti ise dinlerin en mütekamili olan İslâmiyeti seçmiştir. Türk milletine İslâmın esasları tam anlatıldığı ve ehil din adamları yetiştirildiği devirde bu millet İslâmdan ve Türklüğünden aldığı ilhamla harikalar vücuda getirmiş, devir açıp devir kapamıştır. Ne zaman ki, din adamı yetiştiren müesseseler ihmal edilip tek yönlü çalıştırılmaya başlanmış, işte o zaman felâket gelip çatmıştır. Bir memleketin kalkınıp, ileri hamleler yapabilmesi için her şeyden evvel o memleketin din adamlarının gerek müsbet ilimler ve gerekse dini ilimlerle iyi techiz edilmesi şartdır. İşte İmam-Hatip Okulları bu gayelerle açılmış ve açılışından bu yana memleketimizdeki dini ve dünyevi sahada bir uyanma ve ilerleme başlamıştır. Bu ilerlemenin zirveye doğru gittiği bir sırada dini sahada çalışacak personele İmam-Hatip Okulunun dışında bir kaynak tanımak ve ihdas etmek İmam-Hatip Okulu mezunu olmıyanları asil olarak İmam-Hatip tayin etmek cehalete taviz vermek demektir.

İmam-Hatip Okullarında dini derslerden (Kur'ân-ı Kerîm ve Tilâveti, Arapca, Tefsir, Kelâm, Fıkıh, Dinler Tarihi, İslâm Tarihi, Hadis, Din Sosyolojisi, Din Psikolojisi, İslâm Felsefesi, Farsca) ile beraber kültür derslerinden (Tarih, Coğrafya, Fizik, Kimya, Biyoloji ve Sağlık bilgisi, Psikoloji, Sosyoloji, Felsefe ve Mantık, Sanat Tarihi, Kanun Bilgisi, Türk Dili ve Edebiyatı, Matematik-Cebir-Geometri, Kozmoğrafya, Beden Eğitimi, Yabancı Dil, Müzik ve Millî Savunma dersleri) okunmaktadır. Dinimize göre bir kmisenin İmam-Hatiplik yapabilmesi için Kur'ân-ı Kerim okumanın yanında dini ilimleri (Fıkıh, Tefsir, Hadis gibi) bilmesi lâzımdır. İmam-Hatip Okullarının dışında bu bilgileri tam olarak verecek ve kaliteli din adamı yetiştirecek bir müessese mevcut değildir. Ayrıca bugün bir meslek gurubunun tek müesseseden yetişmesi zarureti ortadadır. Politik amaçlarla memleketimizde ileride geniş ihtilâflarla yol açacak böyle bir teklif ve bu teklifin kabulü Türk milletinin ümitlerini kıracak ve buna sebep olanlar ebediyyen milletin vicdanında mahkûm olacaklardır. İmam-Hatip Okulunun dışında kendi başlarına bu memleketin dini işlerini yürütebilecek kalitede eleman yetiştiren resmî bir müessese yoktur. Ancak, Kur'ân-ı Kerîm kursları İmam-Hatip Okullarına hazırlık devresi olarak çalıştırılırsa daha fazla faydalı olacaktır.

Bugün nasıl ki ilkokul öğretmeni olabilmek için tahsil durumu ne olursa olsun öğretmen okulu diploması almak şart ise din adamı olabilmek için de mutlaka İmam-Hatip Okulu diploması almak şart koşulup İmam-Hatip Okulu mezunu olmayanlar diyanet teşkilâtında resmî vazife alamamalıdırlar. Eğer memlekette dini ilimleri gerçekten İmam Hatip Okulunun dışında öğrenerek kendi kendini yetiştirenler varsa bunlar kültür derslerine çalışmak suretiyle dışarıdan imtihanlara girerek İmam-Hatip Okulu diploması alabilirler. Çalışarak İmam-Hatip Okulu diploması alma zahmetinde bulunmayan kimselerin asaleten İmam-Hatip tayini bu müesseselerin ve memleketimizin geleceği bakımından zararlıdır.

2 — Hakikaten bugünkü hayat şartları karşısında 270 lira kâfidir demek çok insafsızlıktır. Bukadar az bir maaşla vekillerin çalıştırılışı en az onlar kadar bizleri de üzmektedir. Fakat bunun için mutlaka kanunun değiştirilmesi lâzım değildir. Memleketimizdeki bütün vekiller 270 liraya çalıştığına göre bunların maaşları yükseltilerek maddi durumları düzeltilebilir. Maddi durumlarını bu şekilde düzeltmek varken bazı politik maksatlar ve art düşüncelerle 633 sayılı kanunun 36. maddesine bir fıkra ilâve ederek hiç de haklı olmayan ve dini sahada bir nevi tek taraflı yetişmeye cevaz verir şekilde tadili cihetine gitmek çok yanlış bir harekettir. Netice olarak, 633 sayılı kanunun maddesine teklif edildiği şekilde bir fıkranın eklenişi doğru değildir. Durumu efkârı umumiyeye açıklar saygılarımızı sunarız.

Türkiye İmam-Hatip Okulları
Mezunları Cemiyeti
Yüksek İslâm Enstitüsü
Mezunları Cemiyeti
Yüksek İslâm Enstitüsü
Talebe Cemiyeti
KONYA

Yüksek İslâm Enstitüsü
Talebe Birliği
KONYA

Manevi Değerleri Koruma Ve
İlim Yayma Cemiyeti
KONYA

Din Adamları Ve
Yardımlaşma Cemiyeti
KONYA

İmam-Hatip Okulu ve Yüksek İslâm Ens.
Yaptırma Ve Yaşatma Cemiyeti
KONYA

Cemiyeti Hayriye
KONYA

Sekiz Şey Sahibini Küçük Düşürür

1 — DAVET OLUNMADIK SOFRAYA OTURMAK,

2 — KENDİNİ ÜSTÜN GÖRÜP MİSAFİR OLDUĞU YERDE SAĞA, SOLA VE EV SAHİBİNE EMRETMEK,

3 — DÜŞMANIN DAĞITTIĞI NİMETLERDEN KENDİSİNE DE PAY AYRILMASINI BEKLEMEK,

4 — KİŞİNİN SÖZE BAŞLARKEN NE SÖYLEYECEĞİNİ DÜŞÜNÜP TAŞINMADAN KONUŞMAĞA BAŞLAMASI VE BİRBİRİNDEN İLGİSİZ SÖZLER SÖYLEMESİ,

5 — DEVLET KUVVET VE KUDRETİNİ TEMSİL EDEN SULTAN, REİS VE ONUN TAYİNİYLE VAZİFE GÖRENLERİ KÜÇÜK GÖREREK HADDİNİ AŞMAK,

6 — KENDİNDEN YAŞCA, MAKAMCA VE SERVETCE BÜYÜK OLANLARLA KENDİ AKRANI GİBİ DÜŞÜP KALKMAK,

7 — DUYMADIĞI VE BİLMEDİĞİ BİR HUSUS VE İŞ HAKKINDA SÖZ SÖYLEMEK,

8 — İŞİNİN EHLİ VE SÖZÜNÜN ERİ OLMAYAN KİMSELERİN İŞLERİNİ VE SÖZLERİNİ TASDİK ETMEKTİR.

Hazreti Ömer'in Adaleti

BİR gün Hz. Ömer'le Ubey bin Kaab arasında bir münazaa vuku bulmuş, Ubey davasını zamanın kadısı Zeyd bin Sabit (R.A.) e takdim etmişti. Hz. Ömer (R.A). Mudeialeyh (davalı) sıfatiyle mahkemeye gelmiş, Zeyd Hz. Ömer'e karşı hürmetkârâne bir vaziyet almıştı. Hz. Ömer bu vaziyetten müteessir olarak şu sözleri söyledi : «Tarafgirliğin ilk alâmeti budur.»

Hz. Ömer, Ubey bin Kaab ile yan yana oturmuş, Übey davasını izah etmişti. Fakat Übey'in davasını isbat edecek bir delili yoktu. Ömer de aleyhindeki iddiayı kabul etmiyordu. Übey, Ömer'in yemin etmesini talep etti. Hakimlik eden Zeyd bin Sabit yine Hz. Ömer'in mevkiini nazarı dikkate alarak Übey'den bu talebini geri almasını rica etti. Zeyd'in bu tarafgirliğinden dolayı hiddetlenen Hz. Ömer şu sözleri söyledi :

— Senin huzurunda her hangi bir kimse ile Ömer müsavi olmazsa hiç bir vakit hakimliğe lâyık olamazsın.

GENÇ KALEMLER

ARKADAŞIM

Abdulmuttalip YILDIRIM

İmam-Hatip Okulu - KONYA

İNSAN faydalı olmak için yaşar. Arkadaşına, komşusuna, miletine, vatanına, dinine, dindaşına, mukaddesatına, iyi ve güzel olan her şeye faydalı olmak için... İslâmiyet, kuru bir din, ölü bir nizam olamaz. O, her an, her zerresiyle diridir, hareketlidir. O Hak ve hakikate götüren bir merdivendir. Ona tutunan, ona sarılan herkesi selâmete çıkarır.

Arkadaşım, hiç kimseye sızdıramadığım duyguları, en gizli sırları, kalbimin anahtarını kendisine hiç çekinmeden ve hiç şüphe etmeden verebildiğim kimsedir.

Arkadaş, insanın ruhuna şekil verecek kadar kudretli bir ele sahiptir. Sanatından haberi olmayan, fakat ihtisası üzerinde en müessir fırçaya sahip olan hakiki sanatkârdır. Fırçasındaki boyaya göre karşısındakine renk verir.

Benimle acı duyan, benimle feryat eden, benimle gülen, benimle yaşayıp, benimle ölen, kalbi benimle atan ve benim de aynı şeyleri, onun hakkında kalbimde duyabildiğim kimse benim hakiki arkadaşımdır.

Hayat mücadeledir ve insan faydalı olmak için yaşar. Arkadaşımla hayat şartlarımız, sosyal yaşayışımız farklı olabilir. Cemiyetteki yerimizin farklı olması mühim değil. Onda aradığım vasıf inanç birliği, mertlik ve anlayıştır. Ve bu arkadaşım, ideolojime karşı olanlara ve karşı akımlara vereceğim mücadelemde benimledir. Ve mücadelemin sırrı da buradadır. İşte benim faydalı olabilmem için «arkadaşım»ın bana faydalı olması lâzımdır.

Bana sokaklarda, park ve bahçelerde arkadaş olmak isteyen benim düşmanımdır. Bu kaldırım arkadaşlığına doymuşum. Bana cemiyetin dertleriyle dertlenen, bu derde devâ arayabilecek ruha sahip olan arkadaş lâzım.

Bu millet ruhunu kirleten elleri kıracak güçten, beynini kemiren kurtları öldürecek ilâçtan mahrum. En acısı — ruhunun karartılması, beyninin durdurulması neticesi — bu zarureti idrakten de aciz. Ona yeni nizam getirmek değil, Allah'ın (C.C.) koyduğu değişmez nizamı TANITMAK lâzım. Önce bu...

Sonra teknik imkânları tanıtmak, maddeyi istifadesine bırakmak, fakat onu asla maddenin esiri etmemek lâzım. Bugünün insanı o ilâhî çemberin dışına doğru yürümüş, fakat aksine, eliyle yaptığı madde bataklığına düşmüştür. Ve şu hakikattir ki, insan Allah'ına sarılmadıkça daima maddesinin esiridir. Onu bu esaretten ancak Allah'ın (C.C.) gösterdiği ve sunduğu ilâç kurtarabilir. Bu ilâç DİNdir. Dinsiz insanın yaşayamayacağı ispat edilmiştir. Yalnız asıl mesele dini, en yüksek mertebesiyle şahsında gösterebilmektir. Ben şu dindenim demek hiçbir şey ifade etmez. Bunun ispatı lâzımdır. Dinin ispatı İBADETTİR. Ve «Allah indinde en muteber olan din de İSLÂM»dır. İslâm KURTULUŞ demektir.

İşte bana, insanların kurtuluşunu engelleyenlerle mücadelemde, onlara bu kurtuluşun yollarını göstermem ve böylece vazifemi yapmamda yardım edecek ve benim bu derdimin ve vazifemin kendisinin de derdi ve vazifesi olduğunu idrak edebilecek arkadaş lâzım.

Bu arkadaşım, çırpınışlarımda etrafımdaki çukurlara düşmek tehlikesinden beni korur.

Ey anneler, babalar, veliler! Yeter artık bu uyuşukluk, nemelâzımcılık. Ruhunuzdaki sönüklük neden? Geçtiğiniz ve bıraktığınız yollardaki bozukluk ve engeller niçin var? Fidan dikiyorsunuz, güzel. Fakat neden onu yozlaşmaktan ve yabanileşmekten kurtarıp da tatlı ve bol meyva verebilecek duruma getiremiyorsunuz? Çocuğunuzun yolunu siz tayin edeceksiniz. Onun kaldırım arkadaşları, sinema ve kahve arkadaşları seçmesine göz yumar da, davâ ve gaye arkadaşı aramasını istemez, ona bu ruhu veremezseniz onların ruhu sizinkinden daha kara olacak ve bir nesil daha hebâ olup gidecektir.

Şunu demek istiyoruz ki, insana yön veren arkadaşıdır. İstenen hakiki arkadaş bulunamazsa çocuğumuzun yolu ve yönü değişecek. Bu bakımdan çocuğumuzun bizden ayrılmasını istemiyorsak arayacağımız çarelerden biri ve mühimi de onun arkadaşlarını kontrol etmektir.

Cenab-ı Hak bizi özlenen hakiki dost ve arkadaşlardan mahrum etmesin ve bizi «arkadaş şerrinden» mahfuz eylesin. Amin.

Allah'ın selâmı üzerinize olsun ey hakiki dostlarım, arkadaşlarım!

EY KİTAB!

Sen ey Kitab ey Kitab!
Bizi Nur'la saransın.
Hak'tan gelen ey hitab!
Mü'minlere yâransın.

*
**

Menbağısın ilimin,
İlhamısın âlimin,
Mazlum ezen zâlimin,
Karşısında duransın.

*
**

Karanlıkta kalanın,
Izdırapla dolanın,
Mânen hasta olanın,
Kapısını çalansın.

*
**

Zamanenin yeline,
Coşkun akan seline,
Sefihlerin beline,
«Dur!» sillesi vuransın!

*
**

Envar gizli özünde,
Yürüyoruz izinde,
Şu dünyanın yüzünde,
Adaleti kuransın.

*
**

Sen öğrettin bu dini,
Okuyoruz ilmini,
Herkes duysun ismini,
Sen Hazret-i Kur'ân'sın!..

Mehmet Ali KÖRPE

İmam-Hatip Okulu

HABERLER ve KRİTİĞİ

YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜSÜ YENİ DERS YILINA BAŞLADI

Konya Yüksek İslâm Enstitüsü 21.10.1968 tarihinde 7. ders yılına başlamıştır. Talebe cemiyetinin düzenlediği açılış merasimini idarî ve mülkî âmirlerle kalabalık bir halk ve talebe topluluğu takip etmiştir. Yüksek İslâm Enstitüsünün temsil ettiği mana ve şerefe lâyık olgunluk içinde geçen açılış merasimine «İstiklâl Marşı» ile başlanmış olup arkasından Okul Müdürü Veli Ertan açış konuşmasını yapmıştır. Okul Müdürü muhterem Veli Ertan konuşmasına merasime katılan misafirlere teşekkürle başlamış, Enstitünün talebe ve öğretim üyelerini şöyle takdim etmiştir :

«Geçen ders yıllarında olduğu gibi, bu ders yılında da Enstitümüzün talim heyetini Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesinin mümtaz öğretim üyeleri teşkil etmektedir. Muhtelif menşelerden gelen öğretim üyeleri de hesaba katıldığı takdirde bugünkü halde Enstitümüzün kadrosunda 5 idareci, 2 Profesör, 3 Doçent ve 1 Doktor, 13 öğretim üyesi ve 3 asistan bulunmaktadır. Öğrenci sayısı da 335 dir.»

Daha sonra bir milletin kalkınabilmesi için madde ile beraber manevi kalkınmaya da önem vermesinin şart olduğunu bildiren Okul Müdürü konuşmasına şöyle devam etmiştir :

«Milletimizin maddi yönden olduğu kadar manevi yönden de gelişmesi, olgunlaşması kaçınılmaz bir zarurettir. Bu zarureti ve bu ihtiyacı duyan Cumhuriyet Hükümetimiz memleketimizin muhtelif yerlerinde İmam-Hatip Okullarını ve bunların üstünde Yüksek Öğrenim yapan Yüksek İslâm Enstitülerini açmış ve bu suretle milletimizin manevi sahasındaki boşluğu doldurmuştur.

Böylece büyük milletimizin hizmetinde olan Yüksek İslâm Enstitülerinin gayesi İslâm Dininin esaslarına sadık kalmak suretiyle müsbet ilimlerin ışığı altında islâmî ilimleri ve bunlara yardımcı bilgileri öğretmek, orta dereceli okullara başta İmam-Hatip olmak üzere liselere, öğretmen okullarına, orta okullara ve muadili okullara müsbet ilimlerle mücehhez din dersleri öğretmeni yetiştirmektir.

Milli Eğitim Bakanlığının ihtiyacı dışında Diyanet İşleri teşkilâtına Müftü, Vaiz yetiştirmek gayesiyle de yükümlüdür.

İşte bu gayeyle milli eğitimimizin prensiplerine bağlı olarak şimdiye kadar Enstitümüz (353) mezun vermiş, asil ve necip milletimizin hizmetine tevdi etmiştir.»

Okul Müdürü alkışlarla karşılanan konuşmasının bundan sonrasında İslâm dininin cihanşümüllüğünden en son ve en mütekamil din olduğundan ve bugün için maddi-manevi sahada kalkınmak isteyenlerin İslâmiyete ve emirlerine dört elle sarılmalarının şart olduğunu ifade ederek, yeni ders yılının millet, vatan, öğretim üyeleri ve talebeler için hayırlı olması dileğiyle konuşmasına son vermiştir.

Bundan sonra talebe cemiyeti adına bir konuşma yapılarak özetle «din eğitiminin zarureti ve memleketimizdeki seyri üzerinde durulmuş, Avrupadaki, din tahsili gören üniversitelerle memleketimizdeki dinî okulların bir mukayesesi yapılarak, memleketimizde din eğitiminin kifayetsiz olduğu ve bu arada ortaokul ve liselerde din tedrisatının mecburi duruma getirilmesinin şart olduğu, bunun ise lâikliğe aykırı olmadığı, memleketimizde bazı malûm çevrelerin devrimcilik adı altında mukaddes dinimize ve din okullarına ve din adamlarına sürekli olarak saldırdıkları, bunların ise önlenmediği» beyan edilmiştir.

Daha sonra yılın ilk dersini Hadis mevzuunda Doç. Dr. Talât Koçyiğit vermiştir.

Yüksek İslâm Enstitüsünün daha böyle bir çok açılış merasimleri idrakini gönülden niyaz eder, bütün müslümanlar için hayırlı, uğurlu olmasını temenni ederek, idarecilerine, öğretim üyelerine ve öğrencilerine Allah'tan muvaffakiyetler dileriz.

KIZ İMAM-HATİP OKULU

Merkezi İsparta'da bulunan «Türkiye Yatılı Bölge Kız İmam-Hatip Okulları Yaptırma Cemiyeti» Kız İmam-Hatip Okulları açmak üzere harekete geçmiş. Kendilerini tebrik ederiz. Hakikaten bir memleketin geleceğinin aydınlık veya karanlık olması o memleketin kadınlarına bağlıdır. Eğer kadınlar namuslu, faziletli, dürüst, bilgili ve tam müslüman olurlarsa o memleketin kurtulması haktır. Aksi olursa memlekette ne idüğü bilinmez bir sürü haramzade türer ve memleketin geleceği karanlık olur.

İslâmiyet, ilmi erkekle beraber kadına da farz kılmıştır. Kız İmam-Hatip Okullarından bu memlekete Fatih'ler yetiştirecek analar çıkabilir. Şurası gerçektir ki, iyi organize edilmediği takdirde bir mesleğe kadının eleman olarak girmesi, o mesleğin dejenere olması demektir. Zira ateşle barut bir arada duramaz. Eğer gelişi güzel yan yana getirilirse barut ateşlenir ve zarar yapar. Ama eğer barut bir tüfeğe uygun şekilde konup ateşlenirse faydalı olur. Şahsen Kız İmam-Hatip Okulları hakkında bizim görüş ve düşüncelerimiz şunlardır :

1 — Kızlar mutlaka erkeklerden ayrı bir okulda okutulmalı ve erkeklerle kızlar birbirini görmemelidir.

2 — İmam-Hatip Okullarında kız-erkek karması öğretimine asla müsaade edilmemelidir.

3 — Kız İmam-Hatip Okulları açılmadan evvel önce yönetmelik ve kanunları çıkarılarak, bunların çalışma sahaları gösterilmelidir. Çalışma sahaları şuralar olabilir :

a) Evinin bekçisi, çocuğunun mürebbiyesi müslüman ev kadını.

b) Kız İmam-Hatip Okulları ve her türlü kız okullarında din dersi öğretmenliği.

c) Kadınlar va'izi.

Eğer uzun uzadıya düşünülmeden açılma cihetine gidilir ve yarın hasbel kader bir Kız İmam-Hatip okulunda okuyan sosyalist bir kız bugünkü kanunla muvacehesinde çıkar da Sultan Ahmed cami'inin imamlığını veya Fatih cami'inin müezzinliğini isterse kimse onu bu isteğinden menedemediği gibi o zaman halli müşkül problemlerle karşılaşılabilinir.

Kız İmam-Hatip Okulu açılmasın demiyoruz. Açılsın, bugün için şiddetle zaruret var. Fakat her şey düşünülerek, şimdiden tedbirleri alınarak açılsın.

St. Louis Kilisesinde dinî görevini yerine getiren ve İstanbul'daki Fransız Kolonisi ile tanışan De Gaulle, Ruhani Liderle.

DE GAULLE'ÜN DÜASI

25 Ekim'de memleketimize gelen lâik Fransa Reisicumhuru büyük Charle De Gaulle İstanbul'da St. Louis kilisesinde pazar düasını yapmıştır. Hayret ettik. Lâik bir memleketin Reisicumhuru nasıl olur da kiliseye gidip düa edebilir, lâiklik buna mani değil midir? İlgililerin dikkatini çekeriz. De Gaulle dinî siyasete alet ederek, din propagandası ile şahsi çıkar ve nüfuz temin etme cihetine gitmiştir. 163. maddenin şumulüne girmiştir. Koğuşturma (tahkikat) açılmalıdır (!).

T.R.T.'nin AZİZLİĞİ

İftihar edebiliriz. Memleketimizde T.R.T. kurumumuz vardır ki tarafsız mı tarafsız değme gitsin... Tarafsızlığından neredeyse önüne arkasına kulak asmaksızın bir tarafa çekip gidiyor. De Gaulle'ün ziyareti esnasında Türk Radyo Televizyon kurumunun yayınlarını dikkatle dinledik. Fakat nedense De Gaulle'ün pazar düasını bir türlü söylemiyordu. Hayret! Tarafsız olduğunu söyleyen T.R.T.'ye Türkiye lâisizm'i mi sinmişti, nedir? Bilmem ne stadında, bilmem ne takımının, bilmem ne futbolcusunun nasıl kıç salladığını dahi haber veren T.R.T. ne yaptı? Yoksa De Gaulle'ün pazar ayinine iştirakinden haberi mi yoktu? Belki haberi yokmuştur. Hüsn-i niyetli olalım. Fakat yine dikkatimizden kaçmadı. De Gaulle'ün düasından sonra gittiği Galata Saray lisesindeki ziyaretlerini en ince teferrüatına kadar verdi.

Ayıp değil mi beyler! Memleketimize konuk (misafir) olarak gelen bir Reisicumhurun gezi proğramının bir kısmını verip bir kısmını vermemek? Bu hareket onun şahsına ve dindarlığına hakaret değil midir? Yazık! De Gaulle bu yüzden Türkiye'ye gücenmiş. T.R.T. neyi hesap etti bilmiyoruz ama bizim aklımıza gelen ihtimal şu : «Eğer geniş halk kitlesinin dinlediği radyoda, De Gaulle'ün Türkiye'de olmasına rağmen dinî vecibelerini ihmal etmemesini söyleselerdi, gazete okuyamayan vatandaşlar da duyup öğrenecekler ve belki de bir mukayese yapacaklardı. İşte bu mukayeseden çıkan müthiş ifade T.R.T. nin ve birçoklarının uykusunu kaçıracaktı.» Neyse memlekette lâiklik var geç arkadaş.

ALTIN TABAKLAR

Yine De Gaulle üzerine. Malûm ziyaretten aylarca evvel bir gazete haberinde «De Gaulle için 1670 parça özel yemek takımı hazırlandı...» diyordu. Dikkatimizi çekti. De Gaulle geldi. Gazeteler şöyle yazıyordu: «Altın tabaklar içinde yemek yendi...» Ve gazete şöyle devam ediyordu :

«Sunay'ın Çankaya'da De Gaulle şerefine verdiği ziyafet bir ihtişam ve lüks gösterisi halinde geçti.

Fransız Cumhurbaşkanı De Gaulle ve eşi için Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay tarafından Çankaya köşkünde verilen resepsiyon ve kabul resmi Paris'in ünlü Elysee Sarayındakileri aratmayacak şekilde muhteşem olmuş, kırmızı ve beyaz karanfillerle süslü masada büyük gümüş şamdanlarda yanan mumların ışığı altında misfairlere altın tabaklarda servis yapılmıştır.»

Evet; De Gaulle'ü Türk Milletinin şan ve şerefine yakışır şekilde ağırlamak ve ziyafet çekmek her türkün göğsünü kabartır ve gurur duyarız. Fakat niçin olduğumuzdan başka görünmek sevdası içindeyiz. Bizim iktisadî durumumuzu biz biliyoruz, Avrupa da biliyor, bütün dünya devletleri de biliyor, Fransa ve De Gaulle de biliyor. Bir taraftan Fransa'dan yardım istiyoruz, bir taraftan da lüks ve zenginliğimizi iddia ediyoruz. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu...

Altın ve gümüş kaplarda yemek yemenin, su içmenin dinimizce durumu malûmdur, bu bir yana... Ayrıca böyle bir gösteriye Türkiye'nin iktisadî durumu elvermez bu da bir yana...

Zannederim De Gaulle ve maiyeti bizim bu halimize için için gülmüştür. Bu nevi ziyafetler ve gösteriler muvacehesinde Türkiye'nin durumu, dış elbisesi parlak, iç çamaşırı kırk yerinden kırk yamalı insanın haline benziyor. Giyecek iç çamaşırı yok, sırtı çıplak fakat metresi 850 liradan İngiliz kumaşından elbise kesinmek. Fransızlar muktesid insanlardır. Belki onlara iktisadî bünyemize uygun daha sade ve re'el bir ziyafet verilseydi daha makbule geçerdi de artan kısmıyle de benim yolsuz, susuz, camisiz ve okulsuz, aç, perişan köyüme bir yardım yapılırdı. Ne mutlu olduğu gibi hareket edip, görünebilen milletlere...

AMERİKALI RAHAT DUR!

Amerika'nın tanınmış harita kopyası yapan firmalarından biri, piyasaya sürdüğü yeni dünya haritalarında Türkiye'nin doğu kısmını Ermeni memleketi olarak göstermiştir.

New York'da merkezi bulunan bu firma, genellikle okullarda kullanılan haritalarda Doğu Anadolu'yu Ermeni memleketi olarak tanıtmıştır. Bu cins haritada (Türkiye) yazısı kırmızı olarak Ege ve İç Anadolu Bölgesi üzerine yazılmış, (Armenian) yazısı da siyah olarak Doğu Anadolu üzerine kondurulmuştur.

(Devamı arkada)

Mister John galiba sen tarih okumuyorsun. Birinci Dünya Harbinin akebinde de sen ve deden İngiltere topraklarımızda bazı merhum devletler var saydılar, hatta Yunanlı kardeşlerin Anadolu'nun varisleri olduğunu ileri sürerek veraset iddia ettiler de kendilerinin olmadığını kafalarına Türk dipçiği dank edince anlayabildiler. Anladılar, anladılar ama yakayı zor kurtardılar, hâlâ bazıları Akdenizin mavi sularının derinliklerine doğru cehenneme yol alıyorlar. Sana nasihatımız şudur ki: Yakın tarihi biraz fazla karıştır da Doğu Anadolu'nun kimlere ait olduğunu öğren... Hiç olmazsa Yunanlı biraderin cehenneme tuzlu su içerek gidiyor, sana o da nasip olmaz. Türk gücü Doğu Anadolunun sarp dağlarından seni fırlatırsa sen de kara toprak yiyerek cehennemi boylarsın. Aya gitmeye çalışıyorsun ama cahilsin, ferasetin yok. Biraz tarih oku derde devâdır.

OLMAZ BÖYLE ŞEY!

Geçen yıl İtalya'ya 530 ton zeytin yağına parafin (makine yağı) yağı katarak ihraç eden İzmirli İthalâtçı-İhracatçı Yahudi Gomel firmasının mensupları beraat etmişler, sadece iki Türk simsar 6-7'şer aylık hapis cezası almışlar. Geçen sene Türkiye'de ve Dünyada fırtına koparan ve zeytin yağı ihracatımızı 70 milyondan 70 bine düşüren süikasd de böylece kapatılmış oluyor.

Olmaz böyle kanun ve nizam. Türk devletinin ihracatını baltalayıp varlığına kasdeden bir Yahudi Türkiye'de serbestçe dolaşsın ve Türk mahkemelerinde beraat etsin. Bu kanunlar değişmeli, mutlaka bu hainleri cezalandıracak kanunlar vazedilmeli ve mes'ul şahıslar getirilmelidir. Müslüman-Türk düşmanı bu namussuzları sürmeli bu memleketten.

KOMÜNİSTLERE MÜJDE

Komünist Bulgaristan'dan canını zor kurtarmış bir vatandaşımız yazıyor. Orada akrabalarına ait evler varmış. Dört eve karşılık Türkiye'den yalnız dört oda istiyor. Vatandaş şöyle yazıyor :

Bulgaristan'daki bir akrabam, hürriyeti seçerek Türkiye'ye iltica etti. Kendisinden başka, Kırcaali köylerinde dört yakınım daha var. Herbiri orada birer ev sahibi. Onlar da yurda gelmek arzusundalar ama başlarını sokacak bir ev lâzım kendileri için. Bulgaristan'daki dört eve karşılık burada 4 odalı bir ev arıyoruz. Komünist rejimin hayranlarına duyuruyor ve becayiş yapmak isteyenler için adresimi bildiriyorum.

Ali ÖZÇAKIR
Çavuşoğlu Mahallesi
Çay Sok. No: 10 K. 3
KARTAL

Sosyalist-Komünistler için iyi bir fırsat. Hani yalan söylemez sosyalistlere göre sosyalist ülkeler cennet sosyalist olmayan ülkeler cehennem. Cehennemden dört odaya mukabil cennetten dört ev... Alâ memleket hemen gitsinler, hani cennetten dört köşk gel keyfim gel. Cehennemi cennet yapacağım diye uğraşmaktansa, cennete fırsat düşmüşken göçmek hepsinden iyi. Cennette dört köşk, fabrikalarda, tarlalarda çalışmaktan her tarafı yağır olmuş sosyalist huriler eeh gel keyfim gel... Her gün 250 gram ekmek, 100 gram da kuru fasulye değme gitsin...

YENİ TAYİNLER

Konya Yüksek İslâm Enstitüsünün güz dönemi imtihanları bitmiş, yatılı ve gündüzlü arkadaşlar aşağıdaki listede gösterildiği şekilde öğretmen tayin edilmişlerdir. Genç öğretmenleri tebrik eder hayırlı, uğurlu olmasını Allah'tan niyaz ederiz.

Hasan Bağcı - Osmaniye - İmam-Hatip Okulu
Mehmet Ay - Osmaniye - İmam-Hatip Okulu
Naci Arıcı - İzmit - İmam-Hatip Okulu
Mehmet Özcanak - Diyarbakır - İmam-Hatip Ok.
Hüseyin Özdemir - Diyarbakır İmam-Hatip Ok.
Sadri Ekinci - Doğanhisar - İmam-Hatip Ok.
Mahmut Kulu - Doğanhisar - İmam-Hatip Ok.
İsmail Uca - Konya - İmam-Hatip Okulu
Süleyman Korkmaz - Konya - İmam-Hatip Ok.
Süleyman Yıldırım - Konya - İmam-Hatip Ok.
Mustafa Ünal - Kayseri - İmam-Hatip Okulu
Yusuf Derin - Kütahya - Simav Lisesi
Abdülkadir Mermer - Konya Mevlanâ Orta Ok.
Kamil Yaylalı - İstanbul - İmam-Hatip Okulu
Ziya Öztürk - Karaman Lisesi
Ali Çetinkaya - İnegöl Lisesi
Mehmet Kaya - Diyarbakır Merkez Orta Okulu
Ahmet Kurt - Gümüşhane Lisesi
Mehmet Yıldız - Artvin Lisesi
Rüştü Sayı - Sivas Dört Eylül Orta Okulu
Sıtkı Balcı - Samsun Orta Okulu
Abdüllatif Kılıç - Niğde-Bor Lisesi
H. Basri Bilgin - Samsun-Çarşamba Lisesi
Emin Karanfil - Manisa Turgutlu Lisesi
Rami Kayadibi - Ordu - Ünye Lisesi
Ekrem Genç - İzmir - Bergama Lisesi
Mustafa Koyuncu - Anamur Lisesi
A. Turan Koyuncu - Burdur - Bucak Lisesi
İsmet Tercan - Bursa - Karacabey Lisesi

Ramazan ve Orucun Kutsiyeti

(Baştarafı 5. sayfada)

tak olmak isteyen, yaşlarından ve cüsselerinden umulmıyan bir tehammülle oruç tutmağa özenen küçükler Ramazan ve orucun mü'minlere verdiği hazzın büyüklüğüne en güzel bir delildir. Allah'a karşı vazifesini yapan insanın gönül huzuru, iftar vaktini bekleyişin zevki ve kuş yuvalarını andıran iftar sofrasında yavruların cıvıltıları arasında bulunuşun sevinci tarif ve tasvire sığmaz ancak yaşanır.

Bunun için Peygamber Efendimiz (S.A.) «Oruçlu için iki sevinç (iki manevî zevk) vardır, oruçlu bunlar ile ferahlanır; iftar edince sevinir. Rabbısına mülâki olunca orucu ile sevinir.» **buyurmuştur.**

Orucun uhrevî mükâfatının miktarını ise ancak Allah Teâlâ tayin edecektir. Zira bir hadisi kudside buyurmuştur ki : «Adem oğlunun her ameli kendisine aittir, oruç ise müstesnadır. Çünkü oruç benim içindir, onun mükâfatını verecek olan da ancak benim.»

Allah tarafından en güzel surette yaratılmış olan insanı aşağıların aşağısına düşerek, alçalmaktan koruyup, yücelten, kemâle erdiren Ramazan-ı Şerif orucunun Müslüman Türk milleti ve bütün İslâm âlemi için hayırlı ve mubarek olmasını Cenab-ı Hak'tan dilerim.

SENİ ZİKREDER ALLAHIM

Akan ırmaklar dereler,
Seni zikreder Allahım.
Bu kâinat bütün âlem,
Seni zikreder Allahım.

Güneş ufukta sönerken,
Her sabah yükselir erken,
Bu kürreyi arz dönerken,
Seni zikreder Allahım.

Hayattır gece gündüz var,
Mekânım olur dört duvar,
Gökteki bütün yıldızlar,
Seni zikreder Allahım.

Kalbe vurulmuyor yama,
Varsa merhametin amma,
Ağlıyorken mavi sema,
Seni zikreder Allahım.

Döker mevsim yaprakları,
Bulutlar sarar dağları,
Kar kapatırken yolları,
Seni zikreder Allahım.

Yalandır bu dünya yalan,
Yoktur ebediyyen kalan,
Avcının vurduğu ceylân,
Seni zikreder Allahım.

Yüksek dağlar susuz taşlar,
Önünde dik durmaz başlar,
Gökteki uçuşan kuşlar,
Seni zikreder Allahım.

Bağlarda açılır gonca,
Geceyi gören karınca,
Herşey kendi kararınca,
Seni zikreder Allahım.

Yazmaya yetmiyor kalem,
Bitmiyor söylenen kelâm,
Velhasıl bütün bir âlem,
Seni zikreder Allahım.

Mustafa ALYÜZ

(Baştarafı 18. sayfada)

yirmi milyon insanın öldürüldüğünü» yazdığını...

Lâikliğin beşiği Fransa Devlet Başkanı De Gaulle'ün memleketimizi ziyaretinde **«Kiliseye gidişini»** Fransa Komünistleri normal karşıladığı halde Türk Komünistlerinin **«lâik devletin başkanı da kiliseye gidermi imiş?»** dediklerini...

Solcuların aynı devlet başkanı için **«De Gaulle'ü çok seviyoruz çünki Nato'ya hayır diyor, hiç sevmiyoruz, çünki kiliseye gidiyor.»** dediklerini...

Biliyor musunuz?

BÜYÜK KAPI
(EK)

Peygamberimizden başlıyarak zamanımıza kadar gelen Altın Halkanın kol başlarından 32 Velinin ruh hayatı bu eserde dile getirilmiştir. Okuyunuz ve okutunuz.

Yazan :
N. Fazıl KISAKÜREK

Tevzi Yeri : OKU Mecmuası, P.K. 105
KONYA

ÇOK MÜHİM!..

OKU Mecmuası muhterem abonelerinin ve bayilerinin destek ve samimiyeti ile neşriyatına devam etmekte, davaya hizmet yolunda şeklen ve fikren hızla ilerlemektedir.

Bu tekâmülde okuyucularımızın da hizmeti büyük olmaktadır.

Bazı okuyucularımız ve bayilerimiz borçlu oldukları halde borçlarını ödemeyi ihmal etmekte, bu durum da çalışmalarımızı aksatmaktadır.

Muhterem okuyucularımızın abonelerini yenilemelerini ve yeni aboneler kaydetmelerini, bayilerimizin de borçlarını ödemelerini ehemmiyetle rica ederiz...

Selâm ve hürmetlerimizle...

İslâmın İlk Emri
O K U

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Ahmet Kolcu ve Süleyman Mutlu - SERİK* — Yakın alâkanıza ve ilginize candan teşekkür eder bu alâkalarınızın devamını bekleriz. Abone kayıtlarınız yapılarak Kasım sayıları adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Ahmet Oğuztimur - GÜMÜŞHACIKÖY* — Arzunuz üzerine son sayımız adresinize ödemeli olarak gönderilmiştir. Siz de diğer bayilerimiz gibi kayıtlandınız. Bundan sonraki sayılarımız normal olarak gönderilecektir. Zira ödemeli olarak hem bizi müşkil duruma düşürür hem de sizin için daha zahmetli olur kanaatındayız. Bu sayıyı ilerde daha da artıracağınızı ümit eder, Allah'tan başarılar temenni ve niyaz ederiz. Selâmlar...

★ *S. Ekrem Tozlu - GÜMÜŞHANE* — Arzunuz üzerine istemiş olduğunuz kitap «27 Mayıs İhtilâli ve Sebepleri» adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Osman Kömürlü - KAYSERİ* — İltifat ve alâkanıza teşekkür ederiz. İsteğiniz üzerine abone kaydınız yapılmıştır. Abone numaranız 13236 dır. Havale gönderirken bu numarayı yazmayı unutmayınız. Selâmlar...

★ *S. İ. Hakkı Altınkesen - BİNGÖL* — Göndermiş olduğunuz havaleniz alınarak hesabınıza işlenmiş, mecmualarınızda bildirmiş olduğunuz adrese postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Ömer Faruk Sağlam - YOZGAT* — İlginize teşekkür eder, bu vazifeyi üzerinize aldığınız için izhar etmek isteriz. Sizin gayretiniz ve alâkanız ile semtinizde ve bütün vilâyette mecmuamızın tanınması mümkün olacaktır. Allah'tan başarılar diler, selâmlarımızı bildiririz...

★ *S. Mehmet Çiftlikli, Sadettin Şen, Kamil Öztürk, Yaver Yaner, Ahmet Ağır ve Fettah Aslan - İZMİR* — Siz imanlı kardeşlerimizin abone kayıt işleri hemen yapılarak Ekim ve Kasım sayıları adreslerinize postalanmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, havalelerinizi gönderirken mcemua zarflarının üzerinde yazılı bulunan abone numaralarınızı havale kâğıtlarının arkasına yazmaya lütfen dikkat ediniz. Selâmlam...

★ *Niyazi Adıgüzel - ANKARA* — İsteğiniz üzerine aboneniz kesilmiştir. Yalnız bu zamana kadar birikmiş olan altı aylık borcunuz vardır, bu meblâğı abone numaranız ile birlikte göndermenizi rica ederiz. Selâmlar...

★ *S. İbrahim Yıldırım, İrfan Alnıaçık* — Alamadığınızı bildirmiş olduğunuz sayılar adresinize postalanmıştır. Alâkanıza teşekkür ederiz. Selâmlar...

★ *S. Ali Başaran - MALKARA* — Göndermiş olduğunuz altı aylık abone bedeli alınarak abone kaydınız yapılmış ve mecmuanız adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *Muhterem Saime Altınöz - ESKİŞEHİR* — İsimlerini bildirmiş olduğunuz; Sazak, Kayakent, Bazan, Çarşıcamii. Dutluca, Muratdere, Erikli, Gücenoluk, Ayvalı, Alpagut, Yapıldak, Karaoğlan, Gürleyik, Bahçecik ve Uludere köyleri abone kaydedilerek mecmuaları gönderilmiştir. Yakın alâkanıza teşekkür eder bu hareketinizin diğer müslüman kardeşlerimize örnek olmasını dileriz.

★ *S. Bekir Eşler - BALIKESİR* — Adresiniz değiştirilmiştir. Ayrıca göndermiş olduğunuz havale hesabınıza işlenerek alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Hidayet Beklemiş - BOLU* — Göndermek lütfunda bulunduğunuz şiir, kurulumuz tarafından incelenmiştir. Mecmuada çıkması mümkün olmamıştır. İleride çıkması mümkün olabilecek şiirler yazmanız mümkündür. Gayret ediniz. Allah'tan başarılar temenni ve niyaz ederiz.

★ *S. Mahmut Sayı - KAYSERİ* — Göndermiş olduğunuz abonelerin kayıt işlemleri yapılmıştır. Alâkanıza teşekkür ederiz. Mecmualarınızı alır almaz havalelerinizi abone numarlarınız ile birlikte en yakın zamanda göndereniz. Bu çalışmalarınızın devamını bekler başarılar dileriz. Selâmlar...

★ *S. Ramazan Uçak - BURSA* — İsimlerini bildirmiş olduğunuz okuyucularımızın aboneleri yenilenmiştir. Aboneleri bildirmiş olduğunuz gibi 98. sayıda bitecektir. Selâmlar...

★ *S. Halil Uzman - DİYARBAKİR* — İstemiş olduğunuz «27 Mayıs İhtilâli ve Sebepleri» ve «Büyük Kapı - Ek» kitabından adresinize beşer adet gönderilmiştir. Ayrıca abone olmasını istemiş olduğunuz şahısların abone işlemleri tamamlanmıştır. Bilginizi rica ederiz. Selâmlar...

★ *S. Bahri Şen - SULTANHİSAR* — İsteğiniz üzerine abone kayıt işiniz yapılmıştır. Havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Selâmlar...

★ *S. Mehmet Bilgin - KAYSERİ* — Duanıza candan katılır, alâkanıza teşekkür eder, ismini bildirmiş olduğunuz kardeşimizin abonesinin yapıldığını bildiririz. Selâmlar...

★ *S. Osmna Gümüş - ARTVİN* — Alâkanıza teşekkür ederiz. İsteğiniz üzerine adresiniz değişmiştir. Ayrıca abone kaydedilmesini istediğiniz kardeşlerimizin abone işlemleri yapılarak adreslerine 82. sayı postalanmıştır. Selâmlar...

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU

Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 3.12.1968

İslâmın İlk Emri

Oku

Dini
İçtimai
Edebi
Aylık mecmua

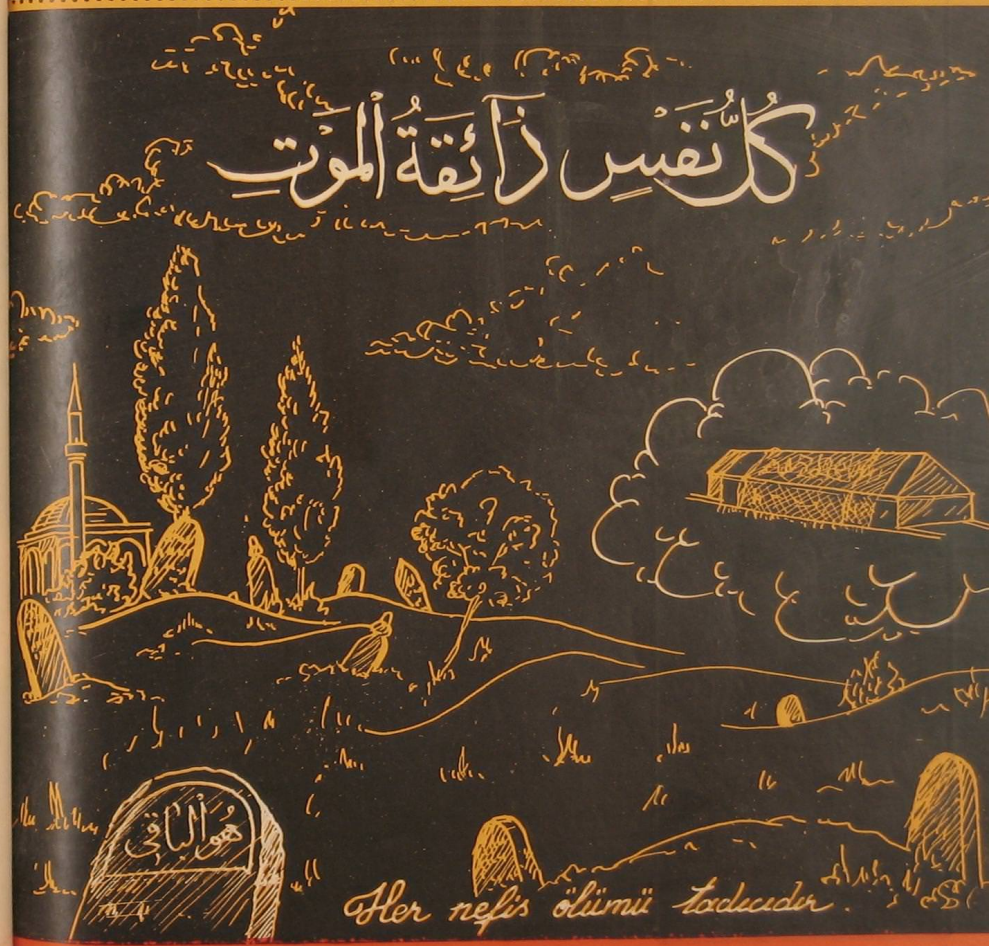

Ben, sağ olduğum müddetle Kur'ân'ın kölesi ve bendesiyim.
Ben, Muhammed Muhtar (S.A.V.) ın yolunun tozuyum.
Benim sözümden, bundan başkasını bir kimse naklederse,
Ben ondan da bizarım o sözlerden de bizarım.
Hz. Mevlâna

FİATI : 1 LİRA

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Her Nefis Ölümü Tadıcıdır — **Mustafa KOÇYİĞİT**
- İftar Vakti Hatırası — **Gültekin ENGİN**
- Hak ve Hakda Sebat — Yazan : **A. AZZAM** — Ter.: **H. KARAMAN**
- Ölümsüz Şair Mehmed Akif Ersoy — **M. Süleyman ÖZKAFA**
- İslâm'ın İktisat Anlayışı — **İbrahim URAL**
- Semavi Dinler — **Osman CİLÂCI**
- Hz. Mevlâna Celâleddin Rumî — **Veli ERTAN**
- Büyük Önder Muhammed Mustafa (S.A.) — **İsmail ARSLAN**
- Niyetten İhlâsa Doğru — **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Hayat Ağacından Düşen Yaprak — **İ. Semahaddin CEM**
- İslâmiyet ve Yılbaşı Eğlenceleri — **Ömer BAL**
- Sosyal Megalo-Manyak — **Mustafa YAZGAN**
- Bir İslâm Hukuku Eserinin Tanıtılması — **Dr. Y. Ziya KAVAKCI**
- İslâm Nazarında Moda — **Bekir TOPALOĞLU**
- Güzel Sözler — Derleyen : **H. TEKELİOĞLU**
- Söz ile Sükût — **Mehmet ŞEKER**
- Bunları Biliyor musunuz? — Hazırlayan : **H. B.**
- Haberler ve Kritiği
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Şehr-i Ramazan!.. Mü'minlerin gufran ayı... Mevsim mevsim açlık ve susuzluktan kavrulan yürekler, bu kavrukluklarıyla kalmıyor, aynı zamanda oruçlu olmanın tevlit ettiği hararetle günahlar da kar gibi yanar ve yakılır. Ramazan fecrinin rahmet yüklü bâd-i sabası, yanık gönüllere cavidânî bir serinlik verirken, İslâm şeairinin insan şahsiyyetini nasıl bütünleştirdiği de hissedilmiş olur. Çünkü mes'ut bir İslâm cemiyyetinde bütün fertler, ruhi muvazenesini ve akli inkişafını dinden ve dinin getirdiği kaynaktan alır. O Rabbânî kaynaktır ki ferde en geniş ufuklar açar. İhtilâçlar geçiren ve bütün manevî kıymetlerini istifrağ edercesine boşaltan cemiyetlerdeki fertler ise, her türlü mukaddes bağlardan sıyrılmış aklı ve aklın elde ettiği neticeyi gaye bilmiş bedbaht insanlardır. Bunlar, biyolojik dinamizmin gösterdiği devâsâ terakkiyi görerek ruhu ve ruhun moral kıymetini inkâr etmekte, dinin ve din adamının bu baş döndürücü ilerleyişi takip edebileceğini dünyaları kadar dar kafalarına sığdıramamakta ve kurtuluşu inkâra sapmakta bulmaktadırlar. İnsanı ruhsuz, fiziği metafiziksiz, kâinatı mübdisiz zanneden bu adamlar (!), millet evlâdının beynini bulandırmak ve kaynayan kanları sanki çok büyük bir problemmiş gibi sadece cinsiyet meselesine çevirmek için çıkardıkları gazete ve mecmualarda bu defa tam bir imansızlıkla çarşaf-çarşaf Ramazan sayfaları vermektedirler. Onbir ay sövdükleri mukaddesatı, sırf Ramazanda yükselen manevî atmosferi daha iyi sömürmek için ihdas ettikleri özel sayfalarda göklere çıkarmaktadırlar. Gerçi, Musa'yı Firavun'un kucağında büyüttüren Allah, onlara bu yolda kendi dininin mukaddes hükümlerini neşr ü ta'mim ettiriyor. Bunları görmek bizleri sonsuz meserrete garkediyor. Fakat bir de insan, bugünkü firavunların Allah ve din fikrinden nasibsizliğini düşündükçe bu hizmeti muhal üstü muhal sayıyor; hizmet şekline büründürülmek istenen şeyin gerisinde ne murdar emellerin gizli olduğunu idrak ediyor. 25 kuruşluk menfaat için Ramazan mühtedisi haline gelen kızıl vicdanların daha büyük menfaatlar mukabilinde ne korkunç tahribatta bulunacaklarını insan sezer gibi oluyor. 25 kuruşa ihtida etmiş görünen samimiyetsizlerin bu samimiyetsizliğini görmiyenler de sözde müslümanlardır. Bu küfür şirketinin hisse senetlerini hergün 25 kuruş mukabili satın alanlar, koltuğundaki gazete ile kalbindeki iman arasında bir bağ kurmanın şuuruna ne zaman erecekler, bilmiyoruz. Bildiğimiz birşey varsa o da bu dinsiz neşir organlarını müslümanların kendi paralarıyla beslediklerıdir. Bunun böyle olması paranın alın yazısı mı, yoksa o paraları tasarruf edenin haksızlığı mı? Neden saçının sayısı kadar dünyalık ihtirasa sahip olan bugünün müslümanının din için yüreğinde bir kaygı yok. Halbuki o, çobanının önündeki birkaç koyun için bile kaygılanır. Böyleyken nesillere ruh verecek olan mukaddes İslâm dini için bir endişesi yok. Bu davalar için kafası zonklıyanlara olsun bir yardım fikri de yok. İşte bütün bu yokluklar içinde bile, beyni kezzabla yanmışcasına kendisini İslâm davasına adayanlara ihtiyaç var. Fakat bu ihtiyacı duyan çilekeşler az... Gerçi her buhranlı devirde milletlerin halası büyük kadrolarla olmamıştır. Bazan tek insan milletlere istikâmet vermiş, cemiyetleri ve cemaatleri ruh dünyasının zengin muhtevasıyla teshir ederek kurtuluşa götürmüştür. İşte bizim cemiyyetimizin talihsizliği de bu. Henüz böyle bir halaskârın doğum sancısını duymamasıdır. Kurtuluşumuza değil, batmış olduğumuza bile inanan ne kadar az insan vardır bugün. Batmış ve çökmüş olduğunu kabul etmiyen bir cemiyyetin kurtuluş için elbette bir kaygısı olamaz. Batmak-çıkmak hep mevhûm şeylerdir onun nazarında. Dünyada bu kadar zıt kutuplar arzeden bir başka içtimaî bünye de yoktur kanaatindeyim. Dil gitmiş, tarih şuuru sönmüş, an'aneler yıkılmış, ortada cihet-i vahdet telâkki edilecek sadece «DİN» kalmıştır. Efendiler, gidenler elversin artık, acıyın eldeki DİNE!..

İslâmın İlk Emri
Oku

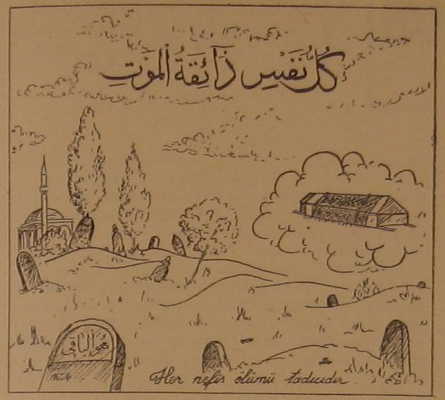

« Her Nefis Ölümü Tadıcıdır »(1)

Mustafa KOÇYİĞİT

MEYDANA getirmiş olduğu teknik medeniyyet sayesinde — bilhassa asrımızda — Maddeyi kendisine zebun eden insanoğlu ilâhî bir hadise karşısında dün ve bugün aciz kalmakta, muamma dolu bir akibet onun dimağını âdetâ uyuşturmaktadır.

Hatırlandığı zaman insanı derin derin düşündüren, neş'esini kaçıran, bununla beraber akıl sahipleri için hak ve hakikatı bulmaya vesile olan, kalpleri mühürlenmiş, gözleri hakikatı görmek kabiliyetinden mahrum, kulakları gerçeğe karşı sağır olan beyinsizleri de gününü gün etmeğe sevkeden bu muamma ölümdür.

Hayatın çeşitli macera ve meşkaleleri, nefsani ve şehevi arzular, mal, can tamaı, kısaca hayatî ihtiraslar çoğu defa insanın menşeini hatırlamasına engel olmakta, pek az idrak ve feraset sahibi ne idim, ne oldum, nasıl, niçin ve kim tarafından yaratıldım sorularına cevap bulmağa çalışmaktadır. Fakat ölüm böyle değildir.

Her geçen gün insana adım, adım, saat saat, dakika dakika yaklaşan, komşuları, akrabaları ve sevgilileri bir bir pençesine düşüren ölüm kişiyi dalmış olduğu gafletden bazan uyandırır ve şu müthiş soruyu aklına getirir: «Ne olacağım?..»

Fert ve cemiyetlerin her biri bu soruya ayrı ayrı cevaplar bulmağa çalışmışlardır. Maddi ihtirasların girdabına kapılmış, bu yüzden rûhi ve fıtrî kabiliyet ve kıymetlerini yitirmiş, Kur'an-ı Kerim lisanıyla **«Aşağıların aşağısına reddedilmiş olan»** (2) materyalist kimseler teselliyi öldükten sonra çürüyüp toprak olma, yok olma felsefesinde bulmuşlardır.

İzahına güç yetiremediği yığın yığın hadiseler karşısında aval aval bakarak aptallaşan insan şu kısacık ve minnacık aklıyla ölümü ve ölüm sonrasını izah etmek isterse ancak şu yoldan hareket etmelidir; Evveliyata inmekle...

Hayatı ve ölümü yaratan Allah, bu muammayı akıl yolu ile çözmek için şu ilâhi formülü vermiştir: **«Artık insan neden yaratılmış bir baksın. Bir atılgan sudan yaratılmıştır ki: arka gemiği ile göğüs kemiği arasından çıkar»** (3). İşte gözle görebildiğin bu hakikatden hareket ederek derin derin tefekkür edersen şu hükmü ilâhiyi şeksiz ve şüphesiz kabul edeceksin **«Şüphe yok ki: O (Allah) bunu döndürmeğe de elbette kadirdir.»** (4) Bu neticeye varamıyan ve bu hükmü kabule yanaşmıyanlar O gün **«Mülk kimindir?»** denileceği gün şimdiki tasarladıklarını o vakit de isteyecekler: **«Ah ne olurdu; keşke toprak olaydım.»** (5) diyecekler. Fakat heyhat!..

Hüküm kat'i ve mâneviyat körlerini kahredercesine açık ve mutlak: **«O'nun — Allah'ın — zatından başka her şey helâk olucudur. Hüküm O'nundur ve O'na döndürüleceksiniz»** (6).

Artık ebedî hayatını tanzim etmek âkil insanların yapacağı iştir. Zira **«Ecirleriniz (yaptıklarınızın karşılıkları) muhakkak kıyamet günü tastamam verilecektir. (O vakit) kim o ateşten uzaklaştırılıp cennete konulursa artık o, muhakkak muradına ermiş olur. (Bu) Dünya hayatı aldanma metaından başka bir şey değildir.»**

---

(1) Âl-i Imran : 185.
(2) Tin Sûresi : 5.
(3) Et-Tarık : 5, 6, 7.
(4) Et-Tarık : 8.
(5) en-Nebe' : 40.
(6) El-Kasas.

İFTAR VAKTİ HATIRASI

Gültekin ENGİN

İFTAR vaktine yarım saat kala, oturduğumuz semte gidecek dolmuşlarda yer bulabilmek telâşı içindeydim. Etrafımda kadınlı erkekli kalabalık bir gurup itişip kakışıyor ve yanaşan taksilerin kapılarına hücum ediyorlardı. İzdiham gittikçe artıyor ve binmek daha da güçleşiyordu. Kalabalık seyrelsin diye beklemeye karar verdim ve kendimi biraz geriye çektim. Hemen yanımda genç bir kadın dikiliyor o da benim gibi selâmeti beklemede bulmuş herhalde. Üç beş dakikalık bir zaman geçti geçmedi genç kadın canavar görmüş gibi çığlıklar atarak önümden geçti ve sol tarafımdan sağ tarafıma sığındı. Dönüp ardıma baktım. Otuz, otuzbeş yaşlarında, başında ege havalisi bahçıvanlarının sarındıkları kahverengi bir yazma, pala bıyıklı, kanlı kanlı gözler yarı kapanık, dudaklarının kenarlarında yer yer kan izleri ve pislikden esmerleşmiş bir yüz. Ökçelerine basılmış ayakkabıların üzerinde, takatsız bacakların yay gibi iğri tuttukları kahverengi bir pantolon ve sırtında yarım bir yağmurluk. Bir elinde sonradan pide olduklarını gördüğüm bir paket, sol avucunda da yemeye uğraştığı şam tatlısı vardı. Rüzgâra tutulmuş gibi sallanan adamın yüzüne iyice bakıyorum, donuk gözler, manâsız bir yüz. Yalnız çene geviş getiren kuzular gibi sağa-sola oynuyor. Biraz kenara çekildim, güçlükle birkaç adım atabildi. Etrafından sür'atle insanlar geçiyorlar ve çarpıyorlar kendisine. Kalabalığın içinde bir o yana bir bu yana dönerken elindeki paketi düşürdü. Görüyorum içinde pideler var, basılmasın diye hemen yerden pideleri aldım ve boş elinin üzerine tekrar yerleştirdim. Demek kendisini bekleyenler vardı. Yardım edebilir miyim kasdıyla «nereye gidiyorsun hemşehrim» dedim. Cevap yok. Söylediklerimi anlayamadığı gibi, cevap vermek veya vermemek lâzım mı değil mi bunu bile düşünemiyor. Sahibinin avucundaki şekeri veya üzümü yiyen kuzu gibi, kendi avucundaki tatlıları yemeye uğraşıyor. Bulunduğu yerden birkaç adım daha atabilse bir taksinin altında kalması hiçden bile değil. İki kolundan tutup geriye doğru ittirdim kendisini. Nihayet yanaşan taksilerden birinde yer bulabildim ve hareket ettik. Alkolün kurbanlarından birisi ile geçirdiğim birkaç dakika bana en az alkol kadar uyuşturucu ve zararlı diğer illetlerin kurbanlarını hatırlattı.

Allahın insanlara verdiği en büyük nimet olan aklı iyi çalıştıramayıp da onun kurbanı olan binlerce, milyonlarca insan var. Saplandıkları imansızlık bataklığında kendilerine yardım etmek isteyen peygamberlere veya onların varislerine alık alık bakan insanlar var. Kendilerini yokdan var eden Allahın var edişini hergün gözleri gördüğü halde, tekrar diriltmeye gücü yetmezmiş gibi, haşri bir türlü aklına yatıramayan tekrar var olmayı idrakine sığdıramayan idraksizler var. Atomun yapılışında, güneş sisteminin kuruluşunda, kâinatın içindeki kürrelerin seyrinde, kendilerinin de inandıkları, itibar ettikleri ilim adamlarının tesbit ettikleri şu hususu «Bu âlem muzazam bir zekâ tarafından kurulmuş ve idare edilmektedir» yargısını kör bir tabiata atfedip burada inandıklarını şurada inkâr eden aptallar var. Kur'an-ı Kerim'in Araf sûresi, âyet 198 de **«Onları doğru yola çağırsan da dinlemezler. Onları sana bakar** (gibi) **görürsün. Halbuki onlar baktıkları halde görmezler.»** diye tarif edilen insanlar var. Yine Kur'an-ı Kerim'in Araf sûresinin 179. âyetinde: **«And olsun ki, biz cinlerin ve insanların çoğunu cehennem için yarattık. Onların kalpleri vardır ama anlamazlar. Gözleri vardır, o gözlerle görmezler. Kulakları vardır, o kulaklarla duymazlar. Onlar hayvana benzerler. Hattâ onlar daha da sapıktır. İşte bunlar gafillerdir.»** diye tarif edilen mahlûklar var.

Hidayet edici Allah'tır. Lâkin, böyle bir imansızlık çukuruna yuvarlanmış kimselere yardım elini uzatacak müminlere Allahın mükâfatları vardır. Bir kimsenin sizin vasıtanızla hidayete erişmesinin hakkınızda ne büyük mükâfatlara vesile olduğunu hepiniz bilirsiniz. Hiç kimseden ümit kesmeyerek onları daima hayra çağırınız.

Onlar içkinin kurbanı, kumarın zebunu, şehvetin oyuncağı olsalar, kendi kadınlarının ziynetlerini kendileri teşhir etseler bile.

Hatta onlar «Allahın yok edeceği, yahut şiddetle azaplandıracağı bir millete niçin öğüt veriyorsunuz» deseler bile.

Tapdıkları putlara «Bunlar Allah katında bizim şefaatcılarımızdır.» deseler bile.

Hatta onlar «Allah kendisine çocuk edindi.» deseler bile.

Allah'ın âyetleri okunduğu zaman «Duyduk, duyduk! İstersek biz de buna benzer sözler söyleriz. Bu eskilerin masallarından başka bir şey değildir.» deseler bile.

Daha da ileri gidip «Ey Allah! Eğer bu kitap gerçekten senin katındansa başımıza gökten taş yağdır, yahut da bize elemli bir azap ver.» deseler bile.

TEBRİK

Mektup, Telgrafla ve bizzat idarehanemize gelerek bayramımızı tebrik eden Din kardeşlerimizin ve bütün Müslümanların Ramazanı Şerif Bayramlarını tebrik eder, Allah'tan nice bayramlara eriştirmesini temenni ederiz.

İslâmın İlk Emri
O K U

HAK VE HAKTA SEBAT

Yazan : **Abdurrahman AZZAM**

Terceme : **Hayreddin KARAMAN**

KAHRAMANLARI anmak ve onlardan bahsetmek, anmaların en güzeli ve sözlerin en tatlısıdır. Çünkü onlar, beşer tarihinde hedef ve hidayet sancakları, karanlık denizlerde kurtuluş fenerleridir Onlardan bazıları vardır ki, hüküm altına alma ve tesir etme dairelerinin genişliği ile diğerlerinden ayırılırlar. Ne milliyet yokuşları, ne de zaman engelleri onların önüne duramamıştır.

İnsanlık tarihinde şeref köşesini alan, getirdikleri islâh içtimai nizamda ebediyyet, tesirlerinde beka bulunan ancak onlardır. İşte bunların da en büyüğü, mütefekkirlerin ittifakı ile Muhammed (S.A.) dır.

Bu hususta Carlyle: «Onun doğuşu, nurun zulmetlerden sıyrılışıdır.» der. Sir Muir ise : «Hiçbir zaman beşerin islâhı Muhammed (S.A.) in geldiği zamandan daha zor ve ulaşılmaz değildi. Fakat vefatında geride bıraktığı islâh ve başarıdan daha kâmil bir islâh ve başarı da bilmiyoruz.» diyor.

Leonarde da der ki : «Eğer yer yüzünde bir insan Allah'ı bildi ise, eğer yer yüzünde bir insan muhlis (Gönülden inanan ve yapan) olduysa, Allah'a kulluk yolunda şerefli bir maksat ve büyük bir saikle fenâ bulduysa şüphesiz bu insan Arap peygamberi (İslâm Peygamberi) Hz. Muhammed'dir.»

Muhammed (S.A.) Müslümanlar nazarında kahramanlar kahramanı (Büyükler Büyüğü), diğer milletlerin mütefekkirleri nazarında bütün islâhcıların en yücesi olunca bize düşen, konuşmamızı, ondan başlıyarak şereflendirmektir.

Yedi sene önce Muhammed Bin Abdullah'ın (Efendimizi kasdediyor) kabri önünde dururken onun büyüklüğüne kendimi kaptırmış, kahramanlığının esiri olmuştum. Orada bana en büyük hatırayı ilham eden huzurun, ebediyyet kokusunu alıyor, en güzel durağın huzurunu buluyordum. Orada, mazinin derinliklerinde parlayıp duran bir ruh vardı. Orada büyük adam, orada kahramanlar kahramanı vardı. Kim kahramanların her birinde O'nun yüce örnekliğinden bir parça bulmaz? Ayrılmak istediğimde bütün ümidi ve her maksudu arkamda bırakıyordum. Ona yöneldiğimde kabre kadar büyüklük ve sevgiden doğan bir huşu' beni kaplıyordu. Onun hangi yönü, diğerlerinden fazla beni hükmü altına almıştı? İşte konuşmalarımda bunu açıklamaya çalışacağım.

Ondaki kâmil insanlık, duygularımı coşturuyordu. İnsan inanmasın, zaman boyunca bütün insanlığın duygularını aynı şey harekete geçirecektir. Eğer Muhammed (S.A.), bu büyük peygamber, ifa edeceği yüce risalet vazifesi için yaradılıştan hazırlanmamış olsaydı, Rasül olamazdı. Bu aydın rûh, ilâhi kuvvetlerle harikulâde bir şekilde temasa ehil olmayaydı O'na Allah kelâmının vahyi mümkün olmazdı. Kur'an-ı Kerim şu âyetle işte buna işaret ediyor: «Hak teâlâ, Peygamberliği kime vereceğini daha iyi bilir.» (En'am: 6/124).

Şu halde Muhammed (S.A.), kendine vahyolunmadan ve Peygamber olmadan önce büyük bir insan olarak yaratılmıştır.

Daha küçüklüğünden itibaren dedelerinin mabutları ve bütün Arap Yarımadasında şeref kaynağı olan putlara tapınmaktan nefret etmişti. Yine o yaşlarından beri kavmince sevilir ve sayılır, sadık ve vefâkârdı. O'na «El-Emin» lâkabını vermişlerdi.

Henüz gençliğinde fazileti o kadar açıktı ki, Kureyş kabilesi zenginlerinden ve daha üst tabakadan olarak tanıdıkları bir kadın Onu — fakirliğini bildiği halde — kendisiyle evlenmeye davet etmişti.

Kendi akrabasına, dinine davet için Safa tepesindeki ilk teşebbüsünde şöyle diyordu :

— Şu dağın ardında — size doğru ilerliyen — bir suvari kıtası var desem bana inanır mısınız?

— Senden bir yalan işitmedik.

— O halde önünüzde (ölümden sonra) korkunç bir azabın bulunduğunu size haber veriyorum.

— Peygamberliğinden önce de zulümden ve acizlerin hukukuna tecavüzden şiddetle kaçınırdı. Cahiliyye devrinde hiçbir işe, fazıllar andlaşmasına (Hılful-Fudul) verdiği önemi vermemişti. Bu aktin sebebi şu idi: Yemen halkından Zebidli bir adam, Sehm kabilesinden Vail oğlu As'a bir mal satmış, As, Zebitliye malın bedelini tam olarak vermemişti. Adam, maruz kaldığı haksızlığı şöyle başlıyan bir kaside ile anlattı : «Ey Fihroğulları! Vatanından ve vatandaşlarından uzak olarak Mekke ortasında maddeten haksızlığa uğramış birinin imdadına yetişin...»

Bunu duyan Haşimoğulları, adını Hılful-Fudul koydukları bir andlaşmaya kabilelerini davet ettiler. Antlaşmanın esası :

«Mekke'li olsun, oraya gelmiş yabancı olsun, Mekke'de haksızlığa uğramış bir kimse buldular mı, derhal onunla beraber zarar telâfi edilinceye kadar zulmedene karşı olmak.»

İşte bu antlaşma hakkında Rasülü Ekrem efendimiz Peygamberliğinden sonra şöyle buyurmuştur : «Cüd'an oğlu Abdullah'ın evinde bir antlaşmaya şahit olmuştum ki, onu arabın en kıymetli mallarına değişmem. İslâmdan sonra da o gibisine çağrılsam derhal icabet ederim.»

Onun en çok sevdiği şeylerden biri, işte böyle fakir ve acizlere yardımdı.

Hz. Muhammed (S.A.) eksiksiz mürüvvet ve kamil ahlâk ile doğdu. Yaşadığı müddetce hayat ve davranışının yegâne hakimi hak ve hakta sebattı. Bu O'nun güzel vasıflarının en parlağıdır.

ÖLÜMSÜZ ŞAİR

M. AKİF ERSOY

M. Süleyman ÖZKAFA

TÜRK Edebiyat saltanatının sultanı merhum Mehmet Akif'in 31. ölüm yıldönümünü 27 Aralık 1968 günü idrak etmiş bulunuyoruz.

Merhum Mehmet Akif'in dedesi Kosuva vilâyetinin (İpek) sancağı merkezine bağlı Şusisa köyü eşrafından Nurettin ağadır. Akif'in babası, Fatih dersiamlarından Mehmet Tahir efendidir.

Annesi Emine Şerife Hanım Tokat'da doğmuş, orada yetişmiştir. Aslen Buhara'lı bir aileye mensup tam manasıyla İslâm Türk kadını...

Tahir efendi ile Şerife hanımın evlenmelerinden sonra dünyaya gelen ilk çocukları Mehmet Akif'ti... Akif 1873 yılının şevval ayında İstanbul'da, Fatih'te doğdu.

Mehmet Akif babasının biricik oğlu idi. Onu canından ziyade severdi. Adını 1290 hicri doğum tarihini göstermek üzere Rağıf koymuştu. Ev ve mahalle bu ismi anlıyamamış ve onu Akif'e çevirmiş, nüfus cüzdanına da böylece geçmiştir. Merhum Akif dört yaşına geldiği sıralarda Emir Buhari mahalle mektebine gitmiş, daha sonra da Muvakkithane İbtidai mektebine giderek ilk tahsilini tamamlamıştır. Akif Rüştiyeyi Fatih'te Otlakcı yokuşunda bulunan Fatih Merkez Rüşdiyesinde okumuştur. Bundan sonra da Mülkiyenin İdari kısmına girip üç sene sonra orayı da birincilikle bitirmiştir. Mülkiyenin Âli kısmına devam ederken babası vefat etmiş; zaruret icabı buradan ayrılarak Mülkiye Baytar mektebine gitmiş. Bu okulu da birincilikle bitirdikten sonra 750 kuruşluk maaşla Ziraat Nazırlığı (Umuri Baytariyye şubesine memur tayin edildi.

Mehmet Akif tahsiline devam ederken babasından Arapca, Esat efendiden farsca, Lunlu Fransız (Kamil) den fransızca öğrenmiş, Baytar mektebinde okumak suretiyle de müsbet ilimleri öğrenmiş olması Akif'in fikir yapısına büyük ölçüde tesir etmiştir. Hıfzını altı ay kadar gibi kısa bir zamanda tamamlamış arapca, farsca, fransızca ve türkceyi fevkalâde bilmesi şiire hakimiyetini artırmıştır.

Mehmet Akif tahsilini tamamladıktan sonra vazife dolayısıyla 3-4 sene Rumeli'de, Anadolu'da, Arabistan'da dolaşmış, vatanı ve milleti yakından tanımış, 1908 e kadar yığın yığın yazmış, fakat bunları sonra imha etmiştir. 1913 de memuriyetten ayrılmış ise de yine resmi vazife onu bırakmıyordu. Medreselerde, mekteplerde muallimlik ediyordu. Akif Meşrutiyet ilân edildiği sırada SAFAHAT şairi idi. Devletin her geçen gün bir uçuruma doğru gitmesi karşısında memleket münevverleri devleti, milleti, vatanı kurtarma meselesi ile karşı karşıya geliyordu. İşte bu tarihi akış Mehmet Akif'i SAFAHAT şairi olmaktan çıkardı. Vatan şairi yaptı. Mehmet Akif'in birinci Safahat'ından sonraki bütün eserleri vatan şiirleridir.

Akif; Osmanlı İmparatorluğunun 1918 sonrası düşmüş olduğu feci durumu düzeltmek için adeta milletin bütün ızdırabını yüklenerek bağrıyor, yol gösteriyor, gecenin karanlığından, sabahın aydınlığına kavuşmak için çırpınıyordu.

Akif vatanperverdi: Vatanperverliği adeta bizlere bir numune teşkil eder. Balkan Harbinde I. Cihan Harbinde, İstiklâl Savaşında yazdığı vatanperverâne şiirleri hiç bir şaire nasip olmayan yüksek yurt sevgisinin çok coşkun ve İlâhi ilhamları idi.

Yunanlılar İzmir'e ve daha sonraları Bursa'ya girişlerinde bir edepsiz yunan subayının Osman Gazi'nin türbesi üzerine çıkarak küfürler savurmasını işiten Akif duyduğu teessür ve ızdırap ile bülbül şiirini yazdı... Bu şiirinde Türk dilinin — canlı varlıkmış gibi — ızdıraptan inleyen sesi duyuluyordu.

Ne zillettir ki nâkus inlesin beyninde Osmanın
Ezan sussun, fezalardan silinsin yâdı Mevlânın.
Çökük bir kubbe kalsın mabedinden Yıldırım Han'ın
Şenaatlerle çiğnensin muazzam kabri Orhan'ın
Dolaşsın, sonra İslâm'ın haremgahında nâ-mahrem
Benim hakkım, sus ey bülbül, senin hakkın değil mâtem!

gibi mısralarında yükselen sesleri duyanlar hemen farkederler ki; bu şiirde kelimeler ağlıyor... Bu ağlayış Bülbül şiirini meydana getiren kelimelerin hecelerinde israrla tekrarlanan ın, ın, ın, ın, en, en seslerinin ahengidir. İşte Akif, Türkçeyi her kaybımız için bu şekilde inleten büyük bir şairdir.

Mehmet Akif Milli Mücadelede, vatanın kurtulacağına herkesten çok daha fazla inanmıştı. O milletine şöyle diyordu:

Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

İstiklâl Marşı 1921 yılında yazıldığı zaman memleketin her tarafı düşman istilâsına uğramış, sözde medeni olan garblılar kendilerine has bir vahşetle güzel yurdumuzu kirletiyorlardı. Asırlarca dünyaya hükmeden bir milleti esir, vatanımızı kendilerine çiftlik yapmak istiyorlardı. Bu hengame içinde geleceğe ümitle bakan Akif, erkek ve gür sesi ile şöyle diyordu:

«Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? şaşarım!

Akfi'in yazmış olduğu İstiklâl marşı, gerek söz ve gerekse şiir olarak dünyada diğer milletlerin marşları ile ölçülemiyecek kadar güzellikte ve zenginliktedir. Yazdığı bütün eserlerini vatan ve millet için yazmış bir cemiyet şairidir.

Akif, zamanının en iyi âlim ve dindarlarından biri olarak dikkatimizi çeker. Gerçi bütün şiirlerini söylerken imanının verdiği kuvvet ve ilhamla coşmuştur. Batıl ve hurafeye adeta harp ilân eden, İslâm'ın kaynağı olan Kur'an-ı Kerim'i anlayıp, ona göre amel edenlerden biridir. Bu hususta:

«Doğrudan doğruya Kur'an'dan alıp ilhamı
Asrın idrakine söyletmeliyiz İslâm'ı»

der.

Akif'in iman ve imansızlık anlayışı şu beyitte tam ifadesini bulmuştur:

«İmandır o cevher ki İlâhî, ne büyüktür.
İmansız olan paslı yürek sinede yüktür.»

Mehmet Akif'in yenilikler hakkındaki anlayışı ise: (Bilhassa Avrupa medeniyetini anlayışı) Batının ilmini, fennini, sanayiini ve tekniğini almaktır. Avrupanın adetlerini, muaşeretini, eğlencesini almayı doğru bulmaz, «seyyiat gümrükte kalsın.» der. Yeniliği güzel ve faydalı olmasından dolayı almayı, eskiyi de eski olduğu için değil, fenalığı sabit olduğu için atmamızın gerektiğini söyler.

Kuvvetli dini duygu ve kültüre sahip olan Mehmet Akif İstiklâl mücadelesinde çok mühim rol oynamıştır. Milli Mücadele başlayınca Anadolu'ya geçmiş köy köy, şehir şehir dolaşmış ve milleti milli kıyama hazırlamıştır. O devirde birçok haksızlıklara ve mahrumiyetlere göğüs germiş, Hak bildiği yoldan asla dönmemiş ve taviz vermemiştir. Bunu kendisinden dinliyelim:

Zulmü alkışlıyamam, zalimi asla sevemem
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem
Biri ecdadıma saldırdı mı, hatta boğarım...
— Boğamazsın ki!
— Hiç olmazsa yanımdan kovarım.
Üç buçuk soysuzun ardında zağarlık yapamam;
Hele Hak namına haksızlığa ölsem tapamam,
Doğduğumdan beridir âşıkım istiklâle
Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lâle.
Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum?
Kesilir, belki, fakat çekmeye gelmez boynum
Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim,
Adam aldırma da geç git, diyemem aldırırım:
Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırım.
Zalimin hasmıyım amma severim mazlumu...
İrticaın şu sizin lehçede ma'nası bu mu?

Mehmet Akif İstiklâl zaferinden sonra I. B. M. Meclisine Balıkesir Milletvekili olarak girmiş, daha sonra da çok sevdiği vatanından ayrılarak Mısır'a gitmek zorunda kalmıştır. Mısır'da yedi yıl kalan Akif dört yılını Kur'an-ı Kerim'in terceme işine hasretmiş, fakat bu işi başardığına inanmadığından veya diğer önemli sebeplerle eseri bastırmamıştır.

Akif'in Safahat'ı baştan başa millî tarihtir. Millî mefkûremiz için bir ışık ve ilham kaynağıdır. Akif maddî varlığıyla belki bugün bir ölü!.. Fakat manevî varlığıyla elinde ebediyyetin meşalesini taşıyan ilâhi bir numune halinde, gözlerimizin önünde durmaktadır.

Mehmet Akif 1936 yılında Mısır'dan ana vatana dönmüş ve aynı yıl 27 Aralık'ta Allah'ın rahmeti rahmanına kavuşmuştur. Makamı Cennet olsun.

Türkten Bahsediyorum

DEVİREN, kırıp döken, silip süpüren, yaman bir kasırgayı, seher yeli gibi yumuşatabilmek mümkün müdür? Korkunç dalgalarını kabarta kabarta yürüyen bir denizi birden sakinleştirmek kaabil midir? Yıldırımı güle çevirmek imkânı var mıdır? İnsanlar ve hattâ tabiat bu sorulara «hayır, hayır, hayır...» demekte tereddüt etmez değil mi? Halbuki ben, kasırganın seher yeline, coşmuş bir denizin sevimli bir göle, yıldırımın güle inkilâp ettiğini gördüm.

Türkten bahsediyorum... Düşmana saldırırken âmansız bir kasırgaya, korkunç bir denize ve insafsız bir yıldırıma benziyen Türk, dost yanında ve silâhsız kalmış düşman karşısında bir seher yelidir, berrak bir göldür. Gönül açan bu yeli kasırgaya, göz kamaştıran bu gölü coşkun bir denize, ırrında asalet uçan bu gülü yıldırıma çevirmek, tabiatı da inciten bir gaflet olur...»

Tasse, İtalyan'ın en büyük şairlerindendir. Tasse, Haçlılar seferini terennüm etmiş, hakikatı seven bir sanatcı olarak, Türklerin kahramanlık ve merhamet hislerini, o zamanın Avrupa, Yunan ve Arap âlemiyle mukayese etmiştir. Bu sebeple kilise, kendisini tel'in etmiştir.

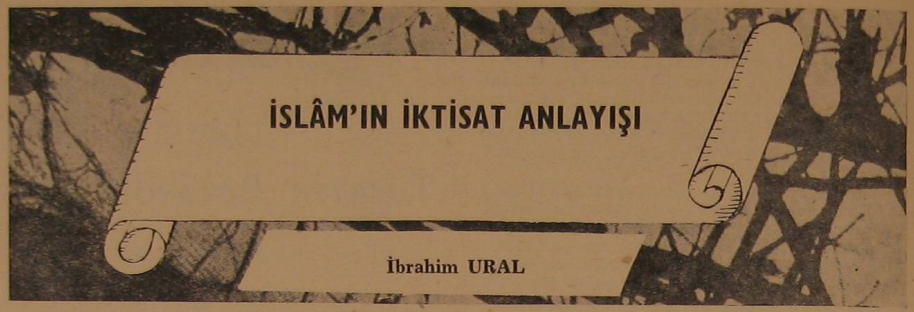

İSLÂM'IN İKTİSAT ANLAYIŞI

İbrahim URAL

İSLÂM'ın öteki dinlerden ayrıldığı önemli bir cephesi de, Onun içtimaî bir din olması, yani cemiyetin bütün meseleleriyle ilgilenip, bunlarla ilgili birer tez ve çözüm şekli getirmiş olmasıdır. Bunlar arasında iktisadi meseleler de İslâm'ın prensipleri arasında önemli bir yer tutar.

İslâm, herşeyden önce, bir fıtrat nizâmıdır. İslâm, insanı, tabiatında bulunan özellikleriyle, bir bütün olarak değerlendirir. İslâm nazarında insan, ne hayvanlar gibi sadece işgüdüleriyle hareket eden bir varlık ve ne de melekler gibi ruhî ve manevî bir varlıktır. Belki insan hem hayvanî ve hem de meleki vasıfları taşıyan, ayrıca akıl ve irade gibi sırf insana mahsus olan kabiliyetlere sahip bir varlıktır. İslâmiyet, insanı bu şekilde tarif etmekle, insanı yalnız maddî bir varlık olarak gören Komünistleri ve Materyalistleri ve Hıristiyanlık inancı ile Eflâtun Felsefesinin birleşimi olan Asetistleri reddetmiş, onların hatalarını belirtmiştir.

İslâm ekonomik ekonomik meselelerin hallolunmasında FITRÎLİK ve GERÇEKÇİLİK noktasından hareket eder. Bunun içindir ki, İslâm insan fıtratının en tabiî icabı ve hakkı olan mülkiyet, servet, kazanç ve miras gibi içtimaî müesseseleri meşru olarak kabul ve ilân eder. Bu müesseselere karşı girişilen saldırılara ve hücumlara engel olur ve bu hususta kesin hükümler ve cezalar vazeder.

İslâm'ın mülkiyet konusunda dayandığı temel; mal ve servetin Allah (C.C.) tarafından insana bir emanet olarak ve imtihan için verilmiş olmasıdır. Bir âyet-i kerimede «Çocuklarınız ve mallarınız sizin için bir imtihandır» buyrulmuştur.

Servet ve mülkün insanlara bir emanet ve imtihan için verilmesi, insanı, yaşayışında ve malını harcamasında şuurlu ve uyanık kılan bir âmildir. Bu şuuru kendinde hissedenler mal ile gururlanıp, maddeye haddinden fazla değer verme hastalığından kurtulurlar. Fakir ve mevkisiz kişilere karşı kötü muamelede bulunmazlar. Servetlerini istismar cihetine gitmezler. İslâm iktisadiyatının dayandığı ilke; doğruluk ve helâl kazanmaktır.

İslâm, ferde mülkiyet hakkını tanırken, onun bu yetkiyi kötüye kullanmasına engel olur. Şahsi menfaatı için, cemiyeti ve fertleri aldatmağa kalkışan düzenbazlarla ve sahtekârlarla mücadele eder. Para ve mülkün çılgınca kaybedilmesi demek olan israf, sefahat ve kumarı yasaklar. İslâm, aynı zamanda, paranın bir köşede yığılıp biriktirilmesini ve hiçbir işe yaramadan bekletilmesini de hoş görmez ve paranın yatırımlara harcanmasını emreder. Avrupada kapitalizmin ve Emperyalizmin anası olan faizciliği de, İslâm, menetmiştir.

İslâm içtimaî ve iktisadî hayatta yardımlaşmağa pek büyük bir önem göstermiştir. Yüce Peygamberimiz bir hadis-i şerifinde «Komşusu aç iken kendisi tok gegezen bizden değildir.» buyurmuştur. İslâm, müslümanların birbirlerine yardım etmelerini bir vecibe olarak emretmiş, yoksul ve kimsesizleri gözetmelerini bir ibadet saymıştır.

İslâmda en büyük içtimaî yardımlaşma müessesesi ZEKÂT'tır. Bu, zenginlerin mallarının kırkta birini fakirlere vermesiyle gerçekleşen bir ibadettir. Bu veriş keyfi bir lütuf ve ihsan değildir. Bilâkis, yoksulun hakkını almasıdır. Zekât müessesesi hakkıyla işlediği zamanlar İslâm ülkeleri birer refah, saadet ve medeniyet sembolü olmuşlar, toplum güvenliğinin en canlı misâllerini vermişlerdir. Emevî Halifesi Ömer İbn-i Abdülaziz devrinde, müslümanlar bütün bir saadetin zevkini duymuşlardır.

İslâm dışındaki nizâmlardan hiç biri, sağlam ve huzurlu bir hayat getirememiştir. Aşırı ferdiyetçi Kapitalizm, faizciliğe, istismara ve sefalete zemin hazırlamış, insanlığın baş belâsı olan Komünizm ise insan fıtratına zıt ve insafsız bir metot uygulayarak, kişileri hiç bir hakka ve serbestliğe sahip olmayan bir köle durumuna sokmuştur. İslâm, hem Kapitalizmin ve hem de Sosyalizmin ifratlarından ve sapıklıklarından uzak mutedil ve gerçekçi bir nizâmdır.

Ana hatlarını özet olarak sunduğumuz İslâm'ın iktisadî anlayışını daha derinliğine incelemek için Mevdudi'nin Seyyit Kutub'un, Muhammed Kutub'un, Mennâ El-Kattan'ın ve Sezai Karakoç'un eserlerini okumak faydalı olacaktır.

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

Semavi Dinler

Osman CİLÂCI

İlk bakışta «Semâvî Din» semâya ait gibi bir mana ifade ediyor. Halbuki bu tabir Dinler Tarihi'nde bir ıstılah olarak «Bir Allah'a iman (Tevhid)» esasına dayanan, ilâhî bir menbağdan neş'et eden din anlamına gelir. Ayni manaya müteradif olarak «Edyan-ı münzele, Vahye müstenid din, İlâhî din, Hak din» terimleri de kullanılır.

Bütün semâvî dinler, itikâdî, amelî, ahlâkî hükümler ifade etmeleri bakımından müşterek bir özelliğe sahiptir.

Biz her ne kadar «Semâvî Din» terimi ile Mûsevîlik, Hrıstiyanlık ve Müslümanlık'ı kasdediyorsak da, bunlardan ilk ikisinin aslî şeklini nazar-ı itibara aldığımız için böyle söylüyoruz. Yoksa bugünkü durumlarıyla, tahrife uğramış kitaplarından Mûsevîlik ve Hrıstiyanlık'ı tetkik edemeyiz. Haddi zatında tahrife uğramış bu iki dinin aslî şeklini İslâm'da görebiliriz. Hz. Muhammed (s.a.v.) in tebliğ eylediği din ise en mükemmel bir sondur ve Allah indinde makbul din de budur.

«Hak Din, Allah indinde İslâm'dır (müslümanlıktır). Kitap verilenler (başka suretle değil) ancak kendilerine ilim geldikten sonra, aralarındaki ihtirastan dolayı, ihtilâfa düştü. Kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse şüphesiz ki Allah hesabı pek çabuk görendir» (1) âyeti de bu durumu açıkça ifade etmektedir.

«Semâvî dinlerin hakiki vazıı, sahibi Allah Taala'dır. Peygamberler sadece Allah'ın ezeli iradesinin zuhuruna vesile olmuşlar, vahiy ile Allah'tan aldıklarını insanlara bildirmişlerdir. Bu bakımdan dini peygambere izafe etmek ve İsevîlik, Muhammedîlik diyerek onların isimleriyle isimlendirmek pek de doğru olmaz. Lâkin unutmamak gerektir ki din, ilk önce peygamberlerin ruhunda tecellî eder: küllî ruhun kutsî ruha hitabı ile başlar. Şu kadar ki bu, peygamberin irâdî olan faaliyeti ile ilgili değildir. Bu tecellîde peygamberin ruhu fail olmayıp sadece kabul edici durumdadır. Yani peygamberin söyledikleri kendi arzusu ile ve kendi tarafından tertibedilemez... Şu halde peygamberlere dinin kurucusu ve İslâm'a da «Muhammed Dini» veya «Muhammedîlik» demek yalnız bu bakımdan ve mecâzî olarak doğru olabilir. Hakikat bakımından İslâm'a «Muhammedilik» demek doğru değildir» (2).

Semâvî Dinin Özellikleri:

1) Semâvî Din, bir olan Allah'a iman esasına dayanır.

2) Semâvî Dinlerde ibadet yalnız Allah'ı ta'zim ve O'na inkıyad için yapılır.

3) Semâvî Din, mukaddes bir kitaba istinad eder,

4) Semâvî Din, bir peygamberin Allah'tan aldığı vahy ve ilham suretiyle tezahür eder.

5) Semâvî Din, ismet, emanet, sıdk, fetanet, tebliğ-i şeriat gibi sıfatlarla muttasıf, peygamberlere dolayısiyle nübüvvet müessesesine imanı emreder.

6) Semâvî Dinlerde melekelere iman esası vardır.

(Devamı 26. sayfada)

(1) **Âl-i Imran, 19.**

(2) **Ahmed Hamdi Akseki, İslâm, İstanbul, 1966, s. XIV.**

ÖĞRETİCİLİK

Nebi muhterem (S.A.S.) bir söz söylediği zaman iyice anlaşılması için üç kere tekrar ederdi. Bir kavmin yanına gelip selâm verdiği zaman da üç kere selâm verirdi.

Buhârî

Veli ERTAN

MEDRESEDE talebe okutanların talim ve terbiyesiyle candan ve yakından alâkadar olurdu. İşte bu sırada bu yıl içinde Şemsi Tebrizi adında bir derviş Konya'ya gelmiş, büyük mütefekkir Hazret-i Mevlâna ile buluşmuş ve onun fikir sahasında yeni bir çığrın açılmasına vesile olmuştur.

Şemsi Tebrizi ile buluşması.

Şemsi Tebrizi Konya'ya semti meçhulden gelmiş ve Konya'nın Şeker Fruş mahallesindeki şekerciler hanına inmiş, orada bir oda kiralamış ve kendisini zengin zannetsinler diye kapısına 2-3 dinar kıymetinde bir kilit asmıştı ve anahtarını da destarının ucuna bağlayıp omuzundan aşağı sarkıtmıştı. İşte böyle Şems bir sabah hanın önündeki sedire oturmuş ve kendisini Konya'ya getiren kuvveti tefekküre dalmış, gönlünde yanan bir ateşle birini aramaya başlamıştı.

Şemsi Tebrizi'nin Hazret-i Mevlâna ile nasıl buluştuğu hakkında birçok rivayetler vardır. Güya Şems tefekkürde iken Hazret-i Mevlâna gelerek şemsin karşısına oturmuştu. Her ikisinin gözleri birbirine dikilmiş ve ruhları birbirini sarmıştı. Artık Mevlâna'nın hayatında bir değişiklik husule gelmişti.

Hazret-i Mevlâna Şemsi Tebrizi ile buluştuktan sonra artık halka vaaz etmekten ve talebesine de ders vermekten vaz geçmişti. Yalnız gönlünü yeni tanıştığı dostuna vermişti.

Şemsi Tebrizi Halep ve Şam'da bulunmuş, bağlandığı şeyhleri benimsiyememiş ve bunun için diyar diyar dolaşmış ve nihayet Konya'ya gelerek aradığını bulmuştu.

Şemsi Tebrizi Konya'ya geldiğinde oldukça yaşlı idi. Hazret-i Mevlâna da elli yaşına basmıştı.

Eflâki'nin rivayetine göre Hazret-i Mevlâna Şemsi Tebrizi ile buluşmasını müteakip kırk gün kadar semaa devam etmişti. Artık gecesini ve gündüzünü Şemsi Tebrizi ile geçirmeye, onunla batını ilimler üzerinde konuşmaya başlamıştı. Hatta evinde ona yer bile ayırmıştı. Şemsi Tebrizi Mevlâna'nın hizmetinde bulunan Kimya adındaki kızla evlenmeyi arzu etmişti. Mevlâna o kızı ona tezvic etmişti. Fakat bu hal halk ve Mevlâna'nın müridleri arasında birtakım dedikodulara yol açmıştı.

Sene 1246 :

Şemsi Tebrizi, hakkında yapılan dedikodulardan son derece müteessir olmuş ve bir gün ansızın ortadan kaybolmuştu. Bundan dolayı Mevlâna çok üzülmüş, onun nereye gittiğini araştırmaya başlamıştı. Her tarafa adamlar göndermiş fakat bir türlü bulunamamıştı. Halk artık Mevlâna'nın tekrar eski haline avdet edeceğini zannetmişlerdi. Fakat o eski haline dönmek değil bilâkis tamamiyle halktan uzaklaşmıştı. Bunun üzerine aleyhte olanlar Mevlâna'dan af talebinde bulunmuşlardı.

İşte bu sırada Şemsi Tebrizi'nin Şam'da olduğu duyulmuş ve Mevlâna, oğlu Sultan Veledi yakınlarıyla birlikte Şam'a göndermişti.

Sene 1247 :

Şemsi Tebrizi, Sultan Veled ile tekrar Konya'ya gelmiş, aleyhte bulunanların hemen hepsi kudreti nisbetinde ikram ve izazda bulunmuşlardır. Tekrar Sema meclisleri başlamıştı.

Mevlâna'nın, Şemsi Tebrizi ile tekrar yalnız kalarak sohbete başlaması üzerine gene dedikodular ortalığa yayılmıştı.

Şemsi Tebrizi bu defa kesin olarak Konya'dan ayrılmayı aklına koymuş, böylece bir gün ortadan kaybolmuştu. Bir ara halk arasında öldürüldüğü de duyulmuştu. Fakat ölümü ne şekilde olduğu kesin olarak bilinememektedir. Mezarının nerede olduğu da mâlûm değildir. Yalnız Konya'da kendi adıyla söylenen caminin içinde bir makamı mevcuddur.

Hazret-i Mevlâna artık gece gündüz semaa giriyor, gazel okuyordu. Aşk ateşiyle tutuşmuş bir halde ney sesiyle vecde geliyordu.

Mevlâna kıyafet tarzını da değiştirmiş beyaz sarık yerine duman renginde bir sarık sarmaya başlamış Hind denilen bir kumaştan da hirka geymeye başlamıştı.

Sene 1248 - 1250

Hazret-i Mevlâna birkaç defa Şam'a sefer yapmıştı. Son seferinde epeyce kalmış olması hasebiyle Konya halkı onun dönmeyeceğinden endişe etmeye başlamışlardı. Bunun üzerine halk Selçuk Sultanına müraacatta bulunarak Hazret-i Mevlâna'nın Konya'ya dönmesini rica etmişlerdi. Böylece Mevlâna da geri dönmüş, bu defa çok sevdiği talebesi Hüsameddin Çelebi'yle sohbete başlamıştı. İşte bu musahabenin bir semeresi olarak meşhur Mesnevi'sini yazdırmıştır.

Mesnevi altı cilt ve 25632 beyittir. Farsça ve manzum olarak Mesnevi tarzında yazılmıştır.

Mesnevi, her iki mısrası bir kafiyede olan şiire denir.

Mesnevi, Hazret-i Mevlâna'nın en sevgili nedimi Tilmizi Hüsameddin Çelebi'nin ısrarı üzerine Mevlâna tarafından yazılıp Hüsameddin efendiye bizzat vermiştir. Mesnevi'ye giriş :

بشنو از نی چون حکایت میکند
از جدایی شکایت میکند

beytiyle başlamakta olan onsekiz beyittir.

Mesnevi'nin tamamlanmasından sonra Hazret-i Mevlâna artık bu âlemden ayrılma zamanının geldiğini gazelleriyle söylemeye başlamıştı. Yüzü solgunlaşmış ve bakışları da değişmişti.

Sene 1273 :

Mevlâna âni olarak hastalanmıştı. Hastalığı da 40 gün kadar sürmüştü. Selçuk Sarayının.iki meşhur doktoru, Tabib Mevlâna Ekmeliddin ve Kazanferi, tedavisiyle meşgul olmuşlardı. Fakat devamlı ihtimam ve bakıma rağmen hastalığında bir değişme olmamıştı. Etrafındakilerin telâşını gören Hazret-i pir :

«Kendinizi üzmeyiniz, hastalığımız bizi bu âlemden ayıracak bir sebebden başka bir şey değildir.» diye onları teselliye çalışmıştı.

Gecelerini elem ve ızdırap içinde geçiren büyük mutasavvuf ve mütefekkir Hazret-i Mevlâna asla şuurunu kaybetmemişti. Hafızası daima zindeliğini muhafaza etmişti. Başında talebesi Hüsameddin Çelebi, oğlu Sultan Veled ve kendisini seven dostları hiçbir surette yanından ayrılmamışlardı. Fakat bütün ihtimamlara rağmen bir türlü iyi olamamıştı.

Eflâkinin anlattığına göre: Hazret-i Mevlâna'nın zevcesi ona keşke 400 sene yaşasaydın, âlemi hakikatlerle doldursaydın demesi üzerine Hazret-i pir ona :

— Biz yer yüzüne çok ikâmet için gelmedik. Biz dünya zındanında habsedilmişiz, pek yakında sevgili peygamberimizin meclisine ulaşmamız mümkündür. Cevabında bulunmuştu.

«Ben sağ olduğum müddetce Kur'an-ı Kerim'in kölesiyim. Hazret-i Muhammed (S.A.V.) in yolunun tozuyum. Benim sözümden bundan başkasını nakledersе ben ondan da, o sözlerden de bizarım.»

Sözüyle büyük mütefekkir Hazret-i Mevlâna Peygamberimizin izinde bulunduğunu ne güzel ifade etmiştir.

Hazret-i Pir ölümünden bir gün önce 16 Aralık 1273 tarihinde biraz iyiliğe yüz tutmuş ,hatta o günden beri ziyarete gelenlerle sabahtan akşama kadar konuşmuştu. Her konuşması adeta birer vasiyet tarzında idi.

O akşam, Hüsameddin Çelebi, oğlu sultan Veled ve iki tabib yanından ayrılmamışlardı. Hatta oğlu birkaç gece uykusuz bile kalmıştı.

Mevlâna bir aralık oğluna :

— Bahaeddin! Bugün kendimi oldukça iyi hissetmekteyim. Sen git yat, demişti.

Sultan Veled göz yaşlarıyle kapıdan çıkarken sâdık dostu ve talebesi Hüsameddin Çelebi de Hazret-i Pir'in son gâzellerini ağlayarak yazmasına devam etmişti.

Büyük Önder
MUHAMMED MUSTAFA (S.A.V.)

En büyük mürşidimizdir MUHAMMED MUSTAFA
Gel ey kardeşim bu aşk ile bulalım safa.

Suçluyum amma anın bülbüli nâlaniyim
Meftunuyum ben hâk-i payinin kurbanıyım.

Gün doğmadan o doğarken âlem nurla doldu
Ölmüşken şu insanlık yeniden hayat buldu.

Hayatımız, aşkımız, can u cananımızdır
Şefâat kânımız, en büyük sultanımızdır.

Getirdiği en büyük İlâhi nizam, İSLÂM
Naşiri olduğu KUR'ÂN, son İlâhi kelâm

Bunlarla yaşa, bunlarla öl ey ehli iman
Tez davran ki, sonunda demeyesin of, aman!

İsmail ARSLAN
İ. Ü. Ed. Fakültesi

17 Aralık 1273 (672 h.) (Cemaziyelahirin beşinci günü) pazar günü mütefekkir mutasavvuf Hazret-i Mevlâna şiddetli ateşler içinde Allah'a ruhunu teslim etmişti.

Konya'da bir güneş gibi batan büyük insan, herkesi mateme garketmişti. Ağlamayan kalmamıştı. Çünkü ona herkes âşıktı.

Mevlâna namazının Şeyh Sadrettin tarafından kılınmasını vasiyet etmişti. Namazını kılmak üzere tabutun hizasına geldiği vakit oradâ bulunan Tabib Ekmelüddin hemen ona :

— Edebe riayet ediniz, hakiki şeyhlerin Sultanı Mevlâna Dünya'dan âhirete göçetti, demesi üzerine şeyh Sadrettin kendini tutamamış hıçkırıkla ağlamaya başlamıştı, kendisine hâkim olamıyacak bir hale gelmişti. Bu vaziyet karşısında Sadreddin'i geri çekerek Şeyhin yerine Kadı Sadreddin geçmiş ve cenaze namazını kıldırmıştı.

Hazret-i Pirin hayranları, âşıkları bu geceye Şeb-i Arus adını vermişlerdir.

Konya'da Mevlâna türbesi namiyle maruf olan Hazret-i Pirin sandukasında manzumelerinden seçilmiş beyitler yazılıdır.

Mevlâna'nın Mesnevi'den başka diğer eserleri şunlardır :

1 — Mecalis-i Seb'ai Mevlâna
2 — Divan-ı Kebir
3 — Mektubat
4 — Fih Mafih gibi mühim eserlerini bütün dünyanın önüne sermiştir.

Mehazlar :

1 — Klâsikler için yardımcı eserler. Mevlâna Celâleddin. Prof. Furüzan'dan terceme eden Prof. Nafiz Uzluk.
2 — Mevlâna Celâleddin Hayatı, Felsefesi. Abdülbaki Gölpınarlı
3 — Mevlâna'nın ölümü. Asaf Halit Çelebi.
4 — Mesnevi'nin özü. M. Muhlis Koner. Yeni Kitap Basımevi, Konya 1961.
5 — Abideleri ve kitabeleriyle Konya Tarihi. İbrahim Hakkı Konyalı. Yeni Kitap Basımevi, Konya 1964.

NİYETTEN İHLÂSA DOĞRU

HİÇ şübhe yok ki ihlâs bütün kemâliyet sıfatlarını kendisinde toplamış bir büyük haslettir. Bu büyük haslet, fertleri her yönden ihata etmiş bulunan bütün insanî hislerin yücelmesinden doğmaktadır. Niyetten ihlâsa doğru yaklaştıkça müteaddit kısımlarla karşılaşacağımızda asla şüphe yoktur. Fakat niyyetin bizi götüreceği ihlâsın iki önemli unsuru âhiret hayatının ana temelleri, amelde ihlâs ve akidede ihlâstır... İhlâs bütün iyiliklerin esası, dünya ve âhiret saadetlerinin kaynağıdır. Bu ihlasa varabilmek, insanın, bütün kâinatı eş ve şeriki olmayan vacibu'l-Vucud hazretlerinin yarattığına hiç şüphesiz ve şeksiz inanmasından sonra olur. Onun bir benzeri olmadığını kat'i olarak bilir. Bu güzel nizamı her şeyiyle insanı derin düşüncelere sevkeden bu kâinat kitabını Allah'ın yarattığını, en küçük bir zerresinde bile onun kudret ve kuvvetinin âleni bir şekilde tecelli etmekte olduğunu görür. Her şeyin onun iradesine bağlı bulunduğunda asla şüphe etmez. Her şeyde Allah'ın hikmetini ve mevcudiyetinin eserlerini müşahede eder. Ne güzel söylemiş :

— Her şeyde onun bir olduğuna delâlet eden nice deliller ve bariz alâmetler vardır.— diyen şair. Bütün bunların gerisinde temiz bir niyyetle beraber ihlâs tecelli eder. Bu duruma yükselen bir kimse gizli ve aşikâr her yerde Allah'ın kendisini her an gördüğünü bilir. Mevcudiyetinin onun kudret ve iradesine bağlı olduğu hususunda asla şüphesi bulunmaz. İmamı Şafii bu hususu aşağıda manasını zikredeceğimiz beyitlerle ne kadar güzel canlandırıyorlar. Diyorlar ki «Şayet ömründe bir defa bile olsa yalnız kaldığın zaman sakın yapayalnız kaldım deme fakat (Her zaman beni) gözetliyen (Bir yüce Allah) vardır de. Allah'ın bir an bile olsa gaflete düşeceğini ve ona karşı gizle(mek iste)diklerinin onca gizli kalacağını asla ve asla zannetme.» Evet, Şafii Hazretleri bu manadaki beyitleriyle ihlâsın temellerine temas etmiş oluyorlar.

İnsan Cenab-ı Hakka inanılması gerektiği şekilde innaır ve bu inancını bir cesede nisbetle tıpkı bir ruh mertebesine yükseltir, hayatından daha kıymetli addederek onun yolunda her türlü cefa ve eziyetlere tahammül edebilecek bir dereceye yükselirse o kimse Allah'ın rızasına nail olbailecek bir yola yönelmiş demektir. Bu hali onun ihlâs diyarına girdiğinin en büyük delilidir.

İslâm tarihinde temas ettiğimiz akide ihlâsının en güzel örneklerini veren sayısız müslümanlar göze çarpar. Onlar halis ve tertemiz bir niyyetle bize akide ihlâsının en muhteşem örneklerini vermişlerdir. Karşılaştıkları ızdırap ve işkenceler onları için asla bir mesele olmamıştır. İşte Bilâl, işte Ammar ve babası Yasir, işte Sümeyye ve işte Suhayb. Bunlar başta olmak üzere nice müslümanlar akide savaşına katılmışlar ve bu yolda hiç bir güçlükten yılmamışlardır. Netice şairin dediği gibi olacaktır. «Müslüman olarak öldürülürken asla aldırış edecek ve endişelenecek değilim. Çünkü ne suretle olursa olsun ölümüm Allah yolunda olacaktır.»

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

Allah-ü Teâla'nın çizdiği hududa riayet etmiyen kimse, gemideki şu kavme benzer ki, bunlar, gemideki yerlerini kur'a ile paylaştılar. Bir kısmı geminin üst katına, diğer kısmı da alt katına yerleştiler. Kur'a neticesi olarak aşağıya yerleşenler, su almak için çıktıkları vakit, üst kattakilerin yanından geçerlerdi. Bunun üzerine, «Hissemize düşen yerden bir delik açsak da yukardakileri rahatsız etmesek» dediler. Şimdi üst kattakiler bunları, istediklerini yapmakta serbest bırakırlarsa hepsi helâk olurlar. Eğer onları bu tehlikeli işten men' ederlerse, kendileri de kurtulur. Ve onları da kurtarmış olurlar.

Riyâzüs-Salihin

Akidedeki en önemli ve erişilmez ihlâs örneğini Uhud savaşında bize Sa'd b. er-Rabi vermişlerdir. Rasulü Ekrem Sa'd'in aranmasını emir buyurmuşlardı. Henüz son nefeslerini veren Sa'd bu anında bile Rasulullahın ne halde olduğunu soruyor ve Rasulullah nasıl diyordu. Kendisine, hamdolsun Allah'a ona hiç bir şey olmadı, selâmettedir denilince defalarca Allah'a Rasülullah'ın selâmette olmasından dolayı hamdü senalar etti. Daha sonra da «Medine'de bulunan Ensar'a söyleyin ve deyin ki eğer sizden Rasulü Ekrem'e hoş olmıyan bir şey dokunursa Sa'd sizden değildir.

Ameldeki ihlâsa gelince bu da insanı amel yönünden nifak felâketine karşı korur. Yapılan bir işte daima Hak ve Hakkın yolu gözetilir. Başkalarına gösteriş mahiyetinde yapılacak bütün işlerden sakınılır. Halkın görmesi değil daima Hakkın göreceği göz önünde bulundurularak hareket edilir. Fertleri bu vasıflarla mücehhez bir cemiyetin temelleri çok sağlam esaslara dayanıyor demektir.

Hayat Ağacından Düşen Yaprak

İ. Semahaddin CEM

BİR dost daha kaybettik..

Sohbet bahçesinin bir gülü daha soldu..

Sene 1955, Bakırköy tren istasyonundayım. Hâfızama birden, bir şâirimizin İstasyon manzumesinin iki mısrâı geliyor. Mırıldanıyorum: «Burdan bildik gidenler, yarın döner yabancı..».

Sene 1968, aynı istasyondayım. Yıllar sonra, her zamanki gibi, aynı ruhî hâlet içindeyim. İstasyondaki simâlara bakıyorum, hep yabancı! Âşinalar birer ikişer şu veya bu sebeple çekilmiş yerlerine, yeniler, yeni insanlar, yeni yolcular gelmiş, geliyor ve gelecek.. Cemiyetin çehresi ne kadar değişmiş!

Dostlar nerede? Fahreddin Zaim, Lutfi Arıtan, Münir Şeref Aral, Fahri Bilge, Nevzad Ayasbeyoğlu, Cemaleddin Server, Necib Celâl, Hasan Sabri, Lâmii Yener, Zekâi Sakarya, Hikmet Şinasi, Cevat Rifat, Mustafa Safvet neredeler?

Âhirete göçen bu kıymetli dostlar, arkadaşlar arasına 22.11.1968 Cuma günü bir kişi daha karıştı: KEMAL KUŞCU!

1388 Ramazanının birinci günü akşamında aziz rûhunu Allaha teslim eden Kemaleddin Kuşcu, cidden kolay kolay bulunmaz insanlardan biriydi.

Ertesi günü, 2 Ramazanda, cenaze namazını kılar ve «son dünya - ilk âhiret» durağına nâşımı yolcu ederken içime bir gariplik çökmüştü. Bir defa daha yalnız kalıyordum. Babam İbnürrahmi Ali Tayyar'ın, diğer bâzı sevgili dostların cenaze namazlarını aynı yerde, Lâleli'de Vâlide Sultan Câmiinde kılmıştım. Kemal Kuşcu, bana babamdan ve Fahreddin Zaim'den kalan son meclis dostu idi. İşte onu da, mübarek bir günde toprak anaya sırlıyorduk..

Yıllarca bir çok mecmualarda, bâzı günlük gazetelerde yanyana, karşıkarşıya kalem arkadaşlığı ettik. Yazılarımızın bâzılarını tatlı ve zevkli bir heyecanla biribirimize okur ve anlaşmaya varırdık. Dil bahislerinde o da çok titizdi. Bâzan kaleminden dökülüveren alışılmış bir uydurukçayı işaret edince hiç kızmaz, hemen değiştirirdi. Bir çok ana mevzularda «pasif mukavemet» tarafdarıydı ve kendisi de bu isim altında makaleler kaleme almıştı.

Kemal Kuşcu Bey, tercüme edebiyatımıza son yıllarda kıymetli ve ehemmiyetli eserler kazandırmış, iyi ve muktedir bir mütercimdi. İyi bildiği fransızcanın yardımıyla ingilizceyi de elde etmişti : ayrıca urduca da bilirdi. Muhammed Hamidullah gibi bir islâm mütefekkirini Türk okuyucusuna eserleriyle tanıtan merhum Kemal Kuşcu olmuştur. Hamidullah Beyin yakın dostu idi.

Son zamanlarda tatsız bir dâva mevzuu onu pek üzmüştü. Gerçi ömrü o kadarmış, lâkin memlekete hizmet için çırpınıp duran münevver milliyetçi müslüman bir muharririn bu ânî vefatında o tatsız üzüntünün yeri olsa gerektir.. Bir üzüntü ve takibat, kıymetli bir mütercimin hayatına mal olmuş, Türkiyemiz onun şahsında değerli ve mühim bir muharririni kaybetmiştir.

Dünya nimetlerini umursamayan sâde ve mütevazı bir tabiate mâlikti. General olmayı beklemeden, albay rütbesinde iken ordudan emekliye kendi isteğiyle ayrılmış, kendisini tamamen okuma ve yazma zevkine vermiş, güzel eserler terceme etmişti.

Çağrılan, bu zorlu dâvete ister istemez icabet ediyor. Bu icabet, mü'min için Âhiret hayatına aid bir saadet başlangıcı sayılır. Saadet ancak ebedî hayatta ebedî olur. Fani ve geçici şu gölge-hayat'ta ebedi saadet hiç mümkün müdür? Dünyada kalmağa direnmek de bir hodbinliğin ifadesidir. Hodbinlik ise bir dünya ihtirâsıdır. Mü'minin böyle yarım duygularla, küçük hesaplarla irtibat ve râbıtası yoktur. Yunus ne güzel der :

«Üstüne çün çöker dağlar, ecel gelir dilin bağlar,
Kalır bu bahçeler bağlar, anadur ölümün zinhar»

İnsan yeryüzünde bir müddet konaklayan, sonra başka diyara göç eden geçici bir yolcudur. Kemal Kuşcu, bu islâmi hikmet ve felsefenin kemâlini kalbine ve rûhuna nakşetmiş son derecede hilm ve tevâzu sahibi örnek bir müslümandı. Kibarlığı, zarifliği, efendiliği, dinî emirlere karşı titizliği, sağlam dünya görüşü, asil zevkleri, sâdeliği onun üstün vasıflarından bâzılarıydı. Son zamanlarda Yeşilyurt'taki evinde itikâfa çekilmiş bir hâli vardı. Makale yazmayı bırakmıştı, daha ziyade okuyor ve tercemeler yapıyordu. Bâzı cemiyetlerde âza idi. Fakat gayet mahviyetkâr bir tavırla «ben bir şey yapmıyorum, sâdece kalabalık ediyorum!» derdi..

Hep aziz dostların vefatını âdeta ıztırapla yazan kalemim titrerken, Yunus Emre'nin bir ilâhisini mırıldanıyorum :

«Bilirim seni, yalan dünyasın
Evliyâları alan dünyasın
Kaçan kurtulsa kuş kurtulaydı
Şâhin kanadın kıran dünyasın
Sevdiğim aldın beni ağlattın
Dönüp yüzüme gülen dünyasın!»

Merhum Kemal Kuşcu için Allah'dan gufran ve mağfiret niyaz eder, kederli ailesine baş sağlığı dileriz. Durağı Cennet olsun!

(2 Ramazan 1388)
23.XI.1968

İSLÂMİYET ve Yılbaşı Eğlenceleri

Ömer BAL

MİLLÎ ve dinî ananelerimiz arasına zorla sokulmuş ve ma'alesef biz müslümanlar tarafından da şu'ursuzca her sene tekrar edilen, geliştirilen ve kutlanan bir yılbaşı var. 31 Aralığı 1 Ocak'a bağlayan gece. Bu kötü hareket bilhassa okuma yazma bilen ve güya aydın (münevver) zümre tarafından bir maymun rahatlığıyle, her sene tekrar edilmektedir. Bu mezmum yortunun her seneki tekrarından Türk iktisadiyatı ve maneviyatı büyük zararlar görmektedir. Devrilen milyonlarca çam ağacı, kesilen hindiler, içilen içkiler ve yılbaşı eğlenceleri için harcanan paralar, o gecede oynanan mum söndüler Türk milletinin maddî ve manevî alanda aleyhine işleyen hareketlerdir. Bir hiç uğruna Türk cemiyeti her Yılbaşı maddî ve manevî bünyesinden bir şeyler feda etmekte, ahlâkî sukuta gitmektedir.

Her milletin millî ve dinî hayatında bazı mühim günleri vardır. Bayram ve kutlamalar geçmişte yaşanan bu fevkalâde kıymete haiz günlerin ve hareketlerin tahatturundan, tekrarından ibarettir. Herhangi bir günün, bir milletin hayatına bayram olarak girebilmesi için, o günün o millet için bir mana ve ehemmiyeti olmalıdır. Yani o günün bayram olması için ya dinlerinin emretmesi veya o günde tarihî bakımdan kazanılmış muazzam bir başarının olması şarttır. Yılbaşı neyin başarısı ve kimin emridir? Yılbaşının Türk maddî ve manevî hayatiyle ne alâkası vardır?

Yılbaşı Hıristiyan Avrupanın dinî bayramıdır. Hıristiyanlık inancına göre Hz. İsa 25 Aralık, 1 Ocak veya 6 Ocak'ta doğmuştur. Hıristiyanlığa göre insanlığın günahının keffaretini ödeyen, Allah'ın kuzusu İsa, bu tarihlerden birinde doğmuştur. Kendi münci'leri olan İsa'nın, doğumunu takvimlerinin senebaşı olarak kabul etmişler ve bu günü tes'id edegelmişlerdir. Hıristiyanlar ve bizdeki bazı safdiller zannediyorlar ki, Yılbaşında çam ağaçlarını devirmek, su gibi içki içmek ve fuhuş yapmakla Hz. İsa'nın ruhu şadoluyor. Hz. İsa biz müslümanların inancına göre büyük peygamberlerden biridir. Eğer maksat onun doğum gününü kutlamaksa, büyük bir peygamberin doğumu bu şekilde, tebliğ ettiği dinin esasına tamamen aykırı, bir tutumla kutlanamaz. Doğum günü gece yarılarına kadar kadınlı erkekli içki içip sarhoş nârâları atarak değil, onun hatırasını anarak, ruhuna Kur'an-ı Kerim okuyarak, bugünkü ümmetinin ıslâhı için düâ ederek anılmalıdır. Eminiz ki Hz. İsa'nın doğumu için yapılan bu hareketler onun ruhunu sıkmakta ve muazzep etmektedir. Bilhassa bugünkü sapık Hıristiyan Avrupayı takliden yaptığımız, Avrupavarî kutlamalar Hz. İsa'yı daha çok rahatsız etmektedir.

Biz Müslüman-Türklerce Yılbaşı bugünkü kullandığımız takvimin senebaşı olduğunu, 1 Ocakla' eski yılın bitip yeni bir yıla girdiğimizi bilmekten başka yapacak bir şey yoktur. Eğer mutlaka Yılbaşı kutlanmak isteniyorsa bu kutlayış devrilen çam ağaçlarının altında İslâmî telâkkilere tamamen aykırı olan içki içmek, fuhuş yapmak, kuru ekmek bulamayan fakir millete rağmen, pasta ve hindi yemekle değil, samimi olarak, geçen bir senelik ömrün muhasebesini yaparak, fakir fıkaranın halini düşünüp bu sene daha fazla yoksullara yardım etmeyi tasarlayarak sağlığımız ve kurtuluşumuz için düâ ederek yapılmalıdır.

Eğer kutlayacaksak, biz Yılbaşını bir Hıristiyan gibi değil müslüman gibi kutlamalıyız. Bir Hıristiyan veya başka milletler hiçbir zaman bizim Ramazan, Kurban veya millî bayramlarımızı kutlamazlar. Bir Hıristiyan millet çıkıp da bizim Ramazan bayramında şeker dağıtıp, Kurban bayramında kurban kesiyor veya millî bayramlarımızda geçit resmi yaptırıyor mu? O halde biz niçin onların bayramında şu'ursuzca onlar gibi hareket ediyoruz. Devrilen çam ağaçlarının altında içki içip, hindi yiyor, Yılbaşında çocuklarımıza hediye alıyor ve gece yarısından sonra mum söndü oynuyoruz? Bu hareketimiz millet olarak bizim için aşağılık ve adilik değil mi?

Şu tarihî bir gerçektir ki, bir millet, diğer bir milleti kuvvet yoluyle esir edemez, alt edemezse, o millete kendi bayramlarını, örf, adet ve geleneklerini aşılayarak manevî yoldan o milleti esir etmeye, yok etmeye çalışır. Bugün çirkin Avrupalının bize tatbik ettiği metod budur.

Kuvvet yoluyle esir edemediği Müslüman-Türke yılbaşlarını kendileri gibi yaptırmak suretiyle tarihi hınçlarını almak istiyorlar. Ama hain emellerine erişemeyecekler, çünkü Müslüman-Türk uyanmaya başlamıştır.

Yılbaşı eğlenceleri hem dinî örf ve adetlerimize hem de millî menfeatımıza aykırıdır. Mezkûr eğlencenin tam olarak yerine getirilmesi için: Çam ağacı, mumlarla süslenmiş pasta, içki ve hindi eti olması icabetmektedir. Bu memlekette Yılbaşı geceleri için kesilen çam ağaçları yüzbinleri bulmaktadır. Bu bizim için büyük bir millî kayıptır. Düşünün bir ağacın meydana gelişini ve bir gece için hiç uğruna bir darbede yok oluşunu.

Artık bugün orman bakımından fakir olan memleketlere hayat hakkı yoktur. Müslümanlıkta «yaş kesen baş keser.» Ormanlarımız da kesile kesile çam nesli tükenmek üzeredir. Çam katliâmı niçin ve kimin için yapılmaktadır? Ayrıca içki dinimizce yasak edilmiş ve içenler hakkında şiddetli cezalar tayin edilmiştir.

Hz. Peygamber (S.A.V.) bir hadisinde «Herhangi bir millete benzemeye özenen kimse o millettendir» buyuruyor. Bunun manası şudur: Herhangi bir müslüman Yılbaşını Hıristiyanlara benzemeğe özenerek onlar gibi kutlarsa Hıristiyanlardandır. Böyle bir duruma düşmek yani müslümanken dünya ve âhirette kurtuluşa ermişken sırf heva ve nefsini tatmin etmek ve cahilliği yüzünden Hıristiyanlardan olmak bir müslüman için çok ağırdır. Bu hareket aydınlıktan kaçıp zulmete dalmak, elektrik ışığı dururken mumun ışığı ile iktifa etmek gibi bir şeydir.

Hz. Peygamber hayatı boyunca giyinişiyle, hareketleriyle, sözleriyle, Hıristiyan, Yahudî ve Müşriklere benzemekten şiddetle kaçınmıştır. Bir misâl: Oruç farz olmadan evvel, Mekke'de iken Hz. Nuh'un gemisinin karaya çıkışının yıldönümü olan Muharrem'in 10'unda Hz. Peygamber oruç tutarlardı. Vakta ki Medine'ye hicret edince Yahudilerin aynı gün oruç tuttuklarını öğrendi. O günden itibaren kendisi ve ashabı Yahudilere benzememek için, Muharrem ayının 9-10-11. günleri oruç tutmaya başladılar ve bu şekilde yapılmasını emrettiler. İşte bizim peygamberimiz başka dinden olan kimselere her bakımdan benzememeğe çok dikkat ederlerdi. Çünkü müslümanlıkta taklit yok tahkik ve hakikat var.

Eğer müslüman olarak Hıristiyanlara benzememek istiyorsak:

1 — Çocuklarımıza Yılbaşında hediye almamalıyız. Bunun yerine Ramazan veya Kurban bayramında almalıyız.

2 — Hıristiyanlar gibi kadınlı-erkekli toplanarak, içki içerek, pasta yiyerek bu geceyi geçirmemeliyiz.

3 — Çam ağaçlarını keserek Yılbaşıcılara satmamalı, hele kendimiz asla çam ağacı alarak mezkûr şekilde eğlenmemeliyiz.

4 — Bu gecede hindi yememeliyiz. Bilhassa hindi ve pasta yeme adeti, bazı saf ve gafil müslümanlar tarafından yapılmakta, bu adetin malûm gecede yapılması neredeyse umumî bir hal almaktadır. Eğer senenin bir gününde mutlaka pasta ve hindi yenecekse bunu yılbaşı gecesinde değil başka bir gün yemelidir. Gerçek Türk ve müslüman olan bu gece için ne hindi satar, ne de bu gecede Hıristiyanlar gibi pasta ve hindi yer.

SOSYAL MEGALO-MANYAK

Mustafa YAZGAN

Muhterem okuyucum,

Ruh hastalıkları dalında (Megalomani = Büyüklük hastalığı) denen bir bahis vardır. Bu illete tutulmuş fertlerin durumu çok acıklı safhalar arzeder. Hasta kendini her zaman ve mekânın üstünde, her hâdisede müessir, her şeyden büyük, otoriter, kudretli, tarihin seyrini değiştirecek kadar muktedir sanar. Kibir ötesi bir zavallılık içindedir.

Ferdî psikolojinin, cemiyet hâdiselerinde tatbike çalışılması ve ferdî davranışların muhassalası (toplamı) olan bir de sosyal-psikolojinin olabileceği asrımızın ortaya koyduğu ilmî bir görüştür. Bu yolda çalışmalar yapılmaktadır.

Tıpkı megalomani hastalığına müptelâ olmuş fertler gibi cemiyet hayatında ruhî bozukluklar gösteren teşekküller vardır. Biz bunlara şimdilik (Sosyal Megalomanyaklar) diyoruz. Bazısı hiç de muvaffak ve şerefli olmıyan mâzisine rağmen (bu memlekette tek teşekkül ben'im) der. Meselâ bu bir parti olabilir. Bazısı mahalleyi istilâya çalışan çingene sürüleri gibi şirretçe ortaya atılır ve bütün mahalleyi idare değil, çingene reisine bir peyk sunmaktır. Bu tip sosyal megalo-manyaklar meselâ Türkiyemizde son zamanlarda ortaya çıkmışlardır. Bunlara (Nevzuhurlar) da denir. Bu nevzuhurlar tam bir ruhî keşmekeş içinde bulunuyorlar. Misal mi? Çok kolay... Son radyo konuşmalarında veya toplantılarında kıçları yırtılırcasına edepsizce bağırmaları normal bir ruh hâline delâlet etmez. Fikrinden, idealinden, ahlâk ve hayat sisteminden emin insanlar sâkin, yumuşak, ikna edici konuşurlar. Asîl bir heyecanın yükseltti̇ği ses tonu ise dinleyiciyi sıkmaz, heyecan verir. Nefret doğurmaz.

Muhterem okuyucum,

Nasılsa Anayasa siperine girebilmiş bu korkak, bu kasıtlı, bu fikirsiz, demagoji gurubu liderleriyle, sloganlarıyla, kadrosuyla cılız ötesi zayıf, fakat kibir ötesi büyüktür. Birçok haklı dâvâyı niyetlerine maske yapmağa ve hak kelimesini bu kadar mesuliyetsiz bir tarzda istismar etmeğe çalışan bu güruhu milletin başına belâ edenlere ne diyelim bilmem ki. Bunlar hamiyyetsiz zenginlerimiz, uyuşuk para babalarımız, millîyetçiliğe sırtlarını çeviren iş adamlarımız, mecliste Allah ve vicdanından başka dayanak tanımaması icap ettiği halde partiye kul köle olmuş ve millî dâvâların hallini geciktirmiş 5500 cülerimiz ve nihayet teşhis ettiğimiz halde şimdilik söyliyemeediğimiz kişiler bu lânetin muhataplarıdır.

Bütün bunlara rağmen bunların sonu hüsrandır. Çünkü gözlerini KARA TOPRAKLAR bürümüştür. Çünkü batan güneşin kızıllığından medet uman bir hayalperest gibidirler. Çünkü, (açık seçik söylüyoruz) dedikleri şey, tatbik edilmesi ancak zulme, hürriyetsizliğe, millîyetsizliğe, dinsizliğe dayanan ve Türk'e yakışmıyan bir elbise gibidir. Neticesi karanlıktır.

Dert biliniyor. Hem de çok açık ve herkesçe...

Devâ biliniyor. Hem de kesin, emin ve hakiki deva...

Gerçek doktora hürmet yok. Devâyı konuşmak, komünizmin bile açıkça konuşulduğu bir memlekette suç.

O halde,

İşte böyle falan teşekkül, yok bilmem ne kulübü gibi sapık mezhepler, anarşist, kavgacı, kinci gruplar gayet tabii çıkacaktır. Yepyeni bir ümit ufkuna yaklaşıyoruz. Bakalım.

DÜNYAMIZI AYDINLATAN KİTAPLAR

Bir İslâm Hukuku Eserinin Tanıtılması

LAW IN THE MIDDLE EAST
edited by
Majid Khadduri and
Herbert J. Liebesny
With a foreword by
Justice Robert H. Jackson

Vol. I
Origin and Development of
Islamic Law

The Middle East Institute
Washington, D. C.
1955

ORTA ŞARKTA HUKUK
Neşredenler :
Majid Khadduri
ve
Herbert J. Liebesny
Önsöz :
Hakim Robert H. Jackson
Cilt : I
İslâm Hukukunun Neş'eti
ve
Tekâmülü
(XX - 395 sayfa)
Orta Şark Enstitüsü
Washington, D. C.
1955

Dr. Yusuf Ziya KAVAKCI

YUKARDA kısa tavsifini yaptığımız eser, Amerika'da bir çok gayretleri muteakip meydana getirilmiş bir kitaptır. Aşağıda teferruatını vereceğim on beş kısımdan müteşekkil olan bu eser, dünya'nın muhtelif yerlerinde yaşayan — Şark, Garp ve Amerika — âlimleri tarafından müstakil olarak ele alınmış ciddî ve uzunca makaleler toplamıdır.

Hazırlanışı :

Kısaca arzedeceğimiz muhtevaya girmeden önce bu eserin hazırlanışı üzerinde malûmat vermeyi — **George Camp Keiser**'in kitabın başında kaydettiği hususlardan istifade ile — faydalı buluruz.

Sene 1949. Bir yaz gecesi Amerika'da New Hampshire, Dublin'de Loon Point nam mevkide **Joseph Lindon Smiths** adlı bir hanım âlimenin evinde **George C. Keiser**'in de dahil bulunduğu bir gurup toplanmıştı. Konuşma sırasında mevzu İslâm Dünyası ile Hıristiyan Âlemi arasındaki uçurumun nasıl kapatılacağı noktaya geldi. Çeşitli fikirler ileri sürüldü. Ev sahibesi hanım İslâm Hukukunun kaynaklarının ingilizceye çevrilmesi gerektiği görüşünü ileri sürmüştü. Zira kendisi Mısır'da ikamet ettiği uzun müddet içinde öğrendiği Arapça ile müslümanların hareketlerini iyi anlamak ve değerlendirmek için İslâm Hukukunu bilmenin ne kadar mühim olduğunu iyi biliyordu. Hâdiseyi anlatan **George C. Keiser** hulâsa olarak şöyle devam eder : «Washington'a döndüğümde ben bir çok âlimlere meseleyi açtım. Tercüme faaliyetine geçmeden önce giriş mahiyetinde geniş bir eser hazırlamanın lüzumu dermeyan edildi. Bir heyet kuruldu. Komite **Majid Khadduri, Herbert J. Liebesny** (daha sonra her ikisi bu eserin editörü oldular), Amerika Âlimleri Cemiyetleri İdare heyetinden **Mortimer Graves, John Hopkins Üniversitesi** Milletlerarası Münasebetler İleri Tetkikat Okulu müdürü **Philip W. Thayer, Kongre Kütüphanesi** Yakın Şark kısmı şefi **Robert F. Ogden** ve heyet başkanı olarak benden müteşekkildi.

«Baştan **George C. Keiser Vakfı** tarafından desteklenen bu çalışmayı daha sonra **Orta Şark Enstitüsü** ve **Rockefeller Vakfı** himayesine almıştır. Tek müellif yerine ihtisaslarına göre her birine bir bölüm ayrılan muhtelif yazarlar tercih edilmiştir. Bu hususta İstanbul **Robert Kolej** müdürü **Floyd Black**'in önemli yardımı dokunmuştur. Böyle bir eserin derlenip toplanması dört sene sürmüştür. Komite bu eserin Smiths hanımın istediği İslâm Hukukuna ait kaynak eserlerin şerhli ve haşiyeli olarak İngilizce'ye tercüme edilmesi işine yol açacağı kanaatındır.»

«**Khadduri**'nin hizmeti neşri hususunda gösterdiği büyük gayretlerle daha da fazla olmuştur. Orta Şark'ın modern hukuk sistemlerini mevzu edinecek olan ikinci cildin hazırlanması ümitle beklenmektedir».

Kitabın muhtevası ve yazarlar :

I. Bölüm — **Hamilton Gibb** (**Oxford Üniversitesi** Arapça profesörü ve «**Modern Trends of Islam**», Chicago, 1947 vs. eserlerin sahibi).

«**Anayasa Teşkilâtı**» (s. 3-27).

Alt başlıklar şunlardır: İslâm hilâfeti ve devlet, sünni hilâfet nazariyesi, halife ve teba'a, mutlak hakim halife, halife ve saltanat.

II. Bölüm — **Joseph Schacht** («**The Origins of Muhammadan Jurisprudence**» ve «**Introduction to Islamic Law**» adlı eserlerin sahibi **Columbia Üniversitesi** İslâm Hukuku profesörü).

«**Hukukun İslâm öncesinden gelen esasları ve ilk tekâmülü**» (28-56)

III. Bölüm — **Joseph Schacht.**

«**Mezhepler ve Hukukun daha sonraki tekâmülü**» (s. 57-84).

IV. Bölüm — **Vesey-Fitzgerald** (**Londra Şark ve Afrika Etütleri Okulu** emekli profesörü ve «**Muhammadan Law**» adlı eserin sahibi).

«**Şeri'atın mahiyeti ve kaynakları**» (s. 85-112).

Şu alt kısımları mevcuttur: Hukukun kaynakları, Kur'an, Sünnet, icmâ', nass ve kıyas, şi'î mezhepler, amellerin beşli değerlendirilmesi, hukukullah, hukuki nâs ve karışık haklar.

V. Bölüm — **Asaf A. A. Fyzee** (**Bombay Devlet Hukuk Kolejinin eski müdürü** ve Yeni Delhi Âmme Hizmetleri Heyeti eski başkanı, «**Outlines of Muhammadan Law**» eserinin sahibi).

«**Şi'i Hukuk nazariyeleri**» (113-131).

Alt kısımları şunlardır : İmamet, halife ve imam, kıyas, musbet hukuk olarak mut'a, vesayet ve miras, varislerin rizalarının rolü ve varislere vasiyet.

VI. Bölüm — **Muhammed Ebû Zehre** (**Kahire Üniversitesi** İslâm Hukuku profesörü ve bir çok eserlerin sahibi).

«**Aile Hukuku**» (132-178).

İhtiva ettiği alt serlevhalar şunlardır: Evlilik, evlilik manileri, kadının hürriyeti, evlilik akdiyle ilgili şartlar, mehir, nafaka, itaat, evlilik akdinin sona erdirilmesi, çocukların hakları, akrabalık, emzirme, çocuk bakımı, velâyet, çocukların yetiştirilmesi, ailenin mâlî kuruluşu, akrabalara yardım, miras taksimi, miras davaları, cebrî mirasçılık, miras şartları, akrabaların mirasları, mefruz miras hissesi sahipleri, asabalar, zevi'l-erahâm, gayr-i meşru ve mahdut vasiyetler, mirasçılar lehine vasiyet, vasiyetin tenfiz manileri, vasiyetler çatışması, cebrî vasiyet.

VII. Bölüm — **Subhi Mahmassani** (**Beyrut Amerikan Üniversitesi**nde hoca ve muhtelif eserler sahibi).

«**Şeri'atta muâmelât**» (s. 179-202).

Bu bahsin alt bölümleri şunlardır : Eşya ve mülkiyet, mâmelekin tasnifi, hakiki mâmelekin tasnifi ve vakıflar, mülkiyet, mülkiyetin iktisabı, ferdî ve müşterek mülkiyet, hukukî tasarruflar, hukukî tasarrufun manası, hakların kullanılması, salâhiyetsiz vekil ve vekâleti olmadan başkasının mâmelekinde tasarruf, haksız iktisap, yasak hareketler, haksız temellük, mâmelekin tahribi, meşru fiiller ve akitler, rıza, rızaya mani olan şeyler, akdin mevzuu, akitte maksat, ehliyet, akitte şekil, en mühim özel akitler, borçların sona erdirilmesi ve havalesi.

VIII. Bölüm — **Henry Cattan** (**Kudüs ve Şam Baroları** üyesi).

«**Vakıf Hukuku**» (s. 203-222).

Şu alt bölümleri sıralanabilir: Vakfın tarifi, vakfın menşei, meşruiyet şartları, vakfa ait hukuk kaideleri, vakıf mâmelekin icâra verilmesi, vakıf şartları, müstefidlerin tayini, vakfın bir ingiliz vakıf müessesesi olan trust ile mukayesesi, trust'ın menşei nazariyesi, vakıf hukukunun yeni tekâmülü.

IX. Bölüm — **Riyad Meydani** (**Suriye Adalet Dairesi Mensubu**).

«**Ceza Hukuku**» (s. 223-235).

Şu alt fasıllara ayrılır: Ceza çeşitleri, cezaî mesuliyet, cana ve cenine karşı suçlar, aile ve adab-ı umumiyyeye karşı işlenen suçlar, mâmeleke karşı işlenen suçlar ve adlî takibat.

X. Bölüm — **Emile Tyan** (**Beyrut Hukuk Fakültesi** profesörü ve «**Histoire de l'Organisation Judiciaire en Pays d'Islam**» vs. eserlerin sahibi).

«**Adlî Teşkilât**» (s. 236-278).

Alt kısımları şöyledir: Kaza fonksiyonunun umumi hususiyetleri, kâdı'nın hukuki statüsü, kaza salâhiyeti meselesi, kaza kuvvetinin dini cephesi, mahkeme teşkilâtı, fetva, fetvaya devlet mudâhelesi, Endülüs'te kâdının istişarî mutalaası, şahitler, mahkemede yardımcılar, dava vekilleri ve avukatlar, kâdının vazifeleri, mezâlim, karar salahiyeti, usûl, bazı hususi kaza salahiyeti, kazaskerlik, haciblik, cezâî kaza salahiyeti, şurta, şurtanın salahiyeti ve şurtada usul.

XI. Bölüm — **Ebül'ulâ Mardin** (**İstanbul Hukuk Fakültesi** Medeni Hukuk ve Türk Toprak Hukuku merhum profesörü).

«**Osmanlı İmparatorluğunda Şeri'atın tekâmülü**» (s. 279-291).

XII. Bölüm — **Sıddık Sami Onar** (**İstanbul Hukuk Fakültesi** İdare Hukuku profesörü).

«**Mecelle**» (s. 292-308).

Alt başlıkları şunlardır: Mecelle'nin hazırlanışı ve hukukî mahiyeti, muhtevası ve ana kaideleri, ana maddeleri, akitler, hakiki mâmelek, haksız iktisap ve haksız fiil, Mecelle'nin yeniden ele alınışı ve ilgası.

XIII. Bölüm — **Herbert J. Liebensy** (**The Middle East Journal**'ın istişarî heyet üyesi ve «**The Goverment of Franch North Africa**» adlı eserin sahibi).

«**Garp hukuk imtiyazlarının tekâmülü**» (s. 309-333).

Şu kısımları ihtiva eder: Osmanlı Devletinden önce müslüman ülkelerde kapitulasyonlar, Osmanlı Devletinin kuruluşundan sonra kapitulasyon haklarının gelişmesi, kapitulasyonların hukukî cephesi, Osmanlı hukuk Islahatı ve kapitulasyonların ilgası, Mısır'da kapitulasyon haklarının tadili ve ilgası, Yakın Doğu hukuk tekâmülünde kapitulasyonların önemi.

XIV. Bölüm — **Choucri Gardahi** (Eski Lübnan Adalet Bakanı, **Beyrut Hukuk Fakültesi** profesörü ve «**Droit et Morale**» adlı eserin sahibi).

«**Kanunlar İhtilâfı**» (s. 334-348).

Şu alt başlıkları ihtiva ediyor: Ehli kitabın hukukî durumu, zimmiler üzerinde kaza salâhiyeti, islâm ülkesinde müslüman ve gayr-i müslim cemaat hukukları arasında ihtilâf, farklı dinlere mensup zimmilerin kanunları arasında ihtilâf, müslüman mezhepleri arasında kanunlar ihtilâfı, din değiştirmeden mütevellit ihtilâflar, dâr'ul-harb'e dönen bir zimmiden doğan ihtilâflar, Garp kanun ve mecellelerinin kısmî kabulünden doğan ihtilâflar.

XV. Bölüm — **Majid Khadduri** (**Washington, D. C. Middle East Institute**'de araştırma ve eğitim müdürü, **John Hopkins Üniversitesi** Milletlerarası Münasebetler İleri Tetkikat Okulu profesörü ve «**War and Peace in the Law of Islam**» adlı kitabın müellifi).

«**Devletler Hukuku**» (s. 349-372).

Şu tâlî başlıkları mevcuttur : Nazariyeler, hukukun mahiyeti ve tabiatı, cihad nazariyatı, savaş hukuku, ganimetler, savaşın sona erdirilmesi, sulh hukuku, kaza salâhiyeti, İslâm devletlerinde gayr-i müslimler (müste'minler), İslâm devletlerinde gayr-i müslimler (zimmiler), anlaşmalar, tahkim, diplomatik temsil, netice.

Kısa bir lügatçe (s. 373-377).

Bölümlere göre bibliyografya (s. 378-381).

İndex (s. 383-395).

İslâm Hukukunun bir çok konularını canlı ve sistemli başlıklar altında tetkike mevzu edindiğini birlikte gördüğümüz bu eser hakkında teferruatlı bir kıymet hükmü beyan etmiyoruz. İnce bir tetkike tabi tutulduğunda tenkit mevzuu olacak noktaları bulmak erbabınca imkânsız değildir. Ancak İslâm Hukuku ilgililerinin sahalarıyla alâkalı lehte ve aleyhte her şeyi bizzat görmelerinin ve doğrudan doğruya yakından tetkik etmelerinin büyük bir zaruret olduğu, günümüzde bir manda intikaliyle takibettiğimiz ilim dünyası faaliyetlerinden birini on üç sene gecikme ile — zira kitabın tabedildiği tarihten bu yana on üç sene geçmiştir — meraklılarına tanıtmış ve kısa da olsa muhtevası hakkında bilgi vermiş olmayı faydadan hali görmedik.

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

(İSLÂM NAZARINDA)
MODA

Bekir TOPALOĞLU

İSLÂM dininde sıhhata son derece ehemmiyet verilir. Sıhhatı bozan şeyler (içki, kumar... gibi) müslümanlıkta yasak edilmiştir. Allah insanları erkekler ve kadınlar olmak üzere iki türlü yaratmıştır. Bunların vücud şekilleri birbirinden ayrıdır. Buna bağlı olarak giyimleri de ayrı ayrıdır. Gerek uzuvlarda değişiklik yapmak gerek giyim şeklini bozmak ve gerek konuşma ve yürümekte karşı cinsi taklit etmek suretiyle kadın ile erkeğin birbirine benzemesi, yani kadının erkekleşmesi, erkeğin de kadınlaşması İslâm'da menedilmiştir. Bu, şahsiyetsizliktir, ahlâk bakımından düşüklüktür ve bir ruh bozukluğudur. İbn-i Abbas (r.a.) şöyle der: Hz. Peygamber (s.a.) kadınlara benzemeye çalışan erkeklerle, erkeklere benzemeye çalışan kadınlara lânet etmiş ve: «Onları evlerinizden çıkarınız.» buyurmuştur. Kendisi bu yüzden falan adamı, Ömer de falanı (Medine'den) çıkarmıştı. Resûlullah (s.a.) in huzuruna elleri ve ayakları kınalı bir adam getirmişler. «Bu nedir?» deyince: kadınlara benzemeye çalışıyor, cevabını vermişler. Hz. Peygamber, onun Nakı'a sürülmesini emretmiştir. Ashap: Ya Resûlallah, onu öldürelim mi? deyince, Peygamber: «Ben namaz kılanları öldürmekten menedildim.» buyurmuş.

Dr. Mazhar Osman şöyle der: Minimini bir kızı bir bebek gibi süslemek, yüzlerini, gözlerini, dudaklarını boyamak, parmaklarına, kulaklarına elmaslar takmak ona vakitsiz isteri dersi vermektir. Keza kızları erkek elbisesi ile gezdirmek Narsisizme (insanın kendine vurulması, kendini beğenmesi ve şehvetlerini kendi üzerinde teskin etmesi) ve Saphisme (kadınların kendi aralarında tatmin bulmaları, sevicilik) nüvelerini büyütmeye çalışmaktır. Onun için çocukların gezinmelerini ve yaşamalarını büyük bir bilgi ile idare etmek icabeder.»

Resûlullah (s.a.) in beyanlarından öyle anlaşılıyor ki hastalık bulunmadığı takdirde insanın mevcut yaratılışını bozması, makyaj yapması memnudur. Bu bir nevi yalancılık ve sahtekârlıktır, hile ile başkalarını aldatmak veya nâmahreme câzip görünmektir.

Hastalıktan dolayı kızının saçları dökülen bir kadın Resûlullah'a gelmiş ve kızının başına takma saç ilâve etmek istediğini söylemiş. Hz. Peygamber: «Allah, saç takan ve saç taktıran kadınlara lânet etmiştir.» buyurmuşlar. Abdullah b. Mes'ud şöyle der: «Dövme yapan ve yaptıran, yüzün kıllarını alan ve aldıran, güzellik (ve genç görünmek) için dişlerini eğeleyip seyrekleştiren ve böylece Allah'ın yarattığını bozan kadınlara Allah lânet etmiştir.»

Nevevî'nin kaydettiğine göre insan saçı diğer insana takılamaz. Zira insan oğlunun cüzleri (kendinden kopan parçalar) muhteremdir, onlarla faydalanılamaz, ancak gömülür. Eğer hayvan saçının takılması isteniyorsa, bu saçların temiz olması ve zaruret bulunup koca tarafından arzu edilmesi şartıyle kadın tarafından takılabilir. Yine kocanın izniyle kadının, yüzüne allık-pudra sürmesi, ellerine kına yakması caizdir. Çünkü bu hallerde uzuvda bir değişiklik yapılmadığı gibi bu işler gayr-i meşru için değil, koca için yapılmaktadır.

Kadının, sadece kocası için olmak üzere kına kullanması ve güzel koku sürünmesinde bir mahzur yoktur. Hz. Âişe'den buna dair hadis rivayet edilmiştir. Fakat dışarıya, sokağa çıkacak kadınların koku sürünmesi memnûdur. Ko-

(Devamı 26. sayfada)

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Şüphesiz münâfıklar cehennemin en aşağı tabakasındadırlar. Kabil değil, onları kurtarmıya, bir yardım edici de bulamazsın. Ancak tevbe edenler ve hallerini düzeltenler, Allah'a sımsıkı sarılanlar, dinlerinde Allah için halis ve samimi bulunanlar başka.

Kur'an-ı Kerim

Kuvvetli kimse güreşte başkasını yenen değildir. Belki hiddet anında iradesine hakim olandır.

Hz. Muhammed

Eğer sabredersen, hakkındaki kader hükmü gelir geçer. Ve sen ecir alırsın. Sabretmezsen hakkındaki kader hükmü yine yerini bulur ve sen eza çektiğinle kalırsın.

Hz. Ömer

Şer üzerindeki insan hiçbir kimseye hayr gözüyle bakmaz. Zira onun görüşleri kendi içinin, dışarıya aksetmiş suretinden ibarettir.

Hz. Ali

Arkadaşının özürlerini kabul etmek, ayıplarını örtmek, kusurlarını affetmek sadakat alâmetidir.

İmam-ı Şafii

Ya râb! Bana bir minare gölgesinde bir mezar nasip eyle.

Dr. Muhammed İkbal

Dua makbul olur zira çıkar bir anda Allaha
Melekler imrenir, yandıkca ateşler saçan âh'a!

Ali Ulvi Kurucu

Akıllı kimse, hayır ile şerri tefrik edendir.

İmam-ı Şafii

BATIDAN

Düşünen insanın en güzel saadeti, anlayabileceğini araştırmak, akıl erdiremiyeceğini de olduğu gibi kabul etmektir.

Goethe

Hayatı mes'ud kılan üç şey vardır: Nefse saygı, nefse bilgi ve nefse hakimiyet.

Tennyson

Birçok kimseler başkalarını sefil ve betbaht etmek için epey zaman kayıp ve sarf ederler.

La Bruyer

Yalanlar hakikatlerle bağdaşamadıkları gibi umumiyetle kendi aralarında da çatışırlar.

Daniel Webster

Milyonlarca hemcinsimiz ölür de haberimiz olamaz. Fakat, küçük parmağımız sancılanınca tahammül edemiyecek ızdırap duyarız.

W. Hazlitt

Muzaffer olduğu zaman kendisini deneyen, iki kere galip gelmiş demektir.

Publus Syrus

Dünya zihnimizi fazla uğraştırıyor, erken veya geç, kâr veya zararla kuvvetlerimizi israf ediyoruz. Tabiatta bizim olan şeyleri kâfi derecede görmüyoruz.

Wordworth

Her rejimin temeli adalet olmalıdır. Bir halka; hürriyet, kültür fazilet, terbiye ve sanat miyarını veren adalettir.

E. A. Roth

SÖZ İLE SÜKÛT

Mehmet ŞEKER

HER ne kadar Ziyâ Paşa «Âyinesi iştir kişinin, lâfa bakılmaz» diyorsa da; lâf insanın yaşayışına yardım eden bir vasıtadır. Çünkü söz hayattır. Dilsiz bir kimsenin hayatı kapkaranlıktır. Sözsüz, lâfsız bir insan mermerle örülmüş saraydan, kupkuru bir duvardan farksızdır.

İnsanoğlu yaşamak için nasıl yemeye, içmeye, havaya muhtaçsa; konuşmaya, anlaşmaya da muhtaçtır. Anadolu'da «Hayvanlar koklaşa koklaşa, insanlar da konuşa konuşa anlaşır» tabiri yaygındır. Gerçekten böyledir. Beşer tarihi, cemiyetler içinde dilsiz fertlerin varlığını kaydeder de, dilsiz ve lisansız cemiyetlerden hiç bahsetmez.

Madem ki konuşmak bu kadar önemli ve cemiyetleri birbirine kaynaştıran bir vasıtadır. Öyle ise söz ve konuşma insan için bir yaşama ihtiyacıdır. Her ihtiyacın giderilmesinde olduğu gibi söz ve konuşmada da aşırılıktan, lüzumsuzluktan sakınmak lâzımdır. Faydası ve zararı düşünülerek söylenen söz, ağza alınan lokmayı çiğniyerek yutmak gibidir.

Çünkü faydasız söz her şeyden önce vakti öldürür. İnsanı meşgul eder. Lüzumsuz ve boş şeylerle uğraşılmış olur. Aynı zamanda boş vakit ve boş sözler ahlâksızlığa ve havâiliğe sebeb olur.

Hakikaten Peygamberimiz (S.A.V.) hem «Ya Rabbi! Faydası olmıyan ilimden sana sığınırım» diye dua etmişler, hem de bizlere «Ya hayır söyle, yahut sus» tavsiyesinde bulunmuşlardır. Zaten şair «Üslûbu beyan, ayniyle insandır» demek suretiyle sözün insan hakkındaki değerini belirtmiştir. Zira, bir şahsın olgun olup, olmayışı konuşmasıyla değerlendirilir. Sözünün edebi, ahlâkı ve hayası olmıyan kimse hakkında itimadsızlık hükmü hemen verilir. Cıvık ve lâübâli insanlara pek itibar edilmez. Fakat lâfında itimad telkin eden ve «sözünün eri» olan bir insan hayatta dâima itibar görür. Yaptıkları ile söyledikleri birbirine uyan kimse çabuk muvaffak olur. Karşısındakini daha rahat ikna eder.

«Dale Carnegie» güzel konuşan böylece muhatabını ikna etmesini bilen bir insanın hayatta başarıya ulaşmamasına imkân yoktur iddiasını ileri sürmektedir.

Ama, damdan taş atarmış gibi, ağzına geleni söylemek, o kimseyi başarıya değil; bilâkis başarısızlığa sürükler. Şair :

«Söz vardır keser savaşı, söz vardır keştirir başı.
Söz vardır; ağılı aşı bal ile yağ eder bir söz.»

diye boşuna söylememiş.

Atalarımız da «söz gümüş ise, sükût altındır» hikmetini gayet mânidar bir ifadeyle belirtmişlerdir.

Söz vardır ki, iki dudak arasından tatlı tatlı yağar. Herkes can kulağıyla dinler.

Söz vardır ki, yine dudak arasından bir şimşek gibi çakar, yıldırım gibi çarpar. Ama, ikisi de iki dudak arasından dökülmektedir.

Yine söz; ya iltifattır. Bahşişe kavuşur. Ya da gadaptır. İdama götürür.

Şeyh Sâdi Gülistan'da «Ne söyliyeyim diye düşünmek, niçin söyledim diye pişman olmaktan daha iyidir» demektedir.

İşte söz, işte sükût... Yeri geldiğinde takılacak iki kanat...

Her ne söylesen sözdür. Sükût ise sözün özüdür. Ama sükût; güzel olmıyanda, çirkinde güzeldir. Faydasızda, lüzumsuz olan sözde faydalıdır. Sözle sükûtu böylece ayırmak lâzımdır. Tabii, Hak için, Allah için, hayır olan için...

Yine Şeyh Sâdi ile yazımıza son verelim :

«Dili kesilmiş bir dilsiz yahut sağır olarak bir köşede oturan kimse, dili kendi hükmünde olmıyan (dilini idare edemiyen) kimseden daha iyidir.

«Ey akıllı zat, ağız içindeki dil nedir? Hüner sahibinin hanesinin anahtarıdır. Bir dükkânın kapısı kapalı olunca o dükkânın sahibi cevahirci midir, yoksa çerçi midir bilinemez.

«Ukalâ katında sükût edep ise de lüzumu takdirinde söylemek gerektir. İki şey akıl hafifliğine delâlet eder: Söyleyecek yerde susmak, susacak yerde söylemek.»

.....

RUH — ŞEKİL...

Doldu gönlüme bahar, derininden toprağın
İçimde açtı bir gül : mavi, yeşil ve çil-çil!..
Bir sedanın nakşı var gölgesinde toprağın,
Silinmiş heceleri seçil ha toprak seçil!..

Suya bak, su olacak kızıllığı ayıkla;
Aya bak, gün doğacak heceleri sayıkla;
Geçeceğiz sahili, Mukaddes bir kayıkla;
Yeter ki kendisini; kum saymasın yeşil KİL!..

Semaya yer yüzünden; Rahmet için çıkan: kar,
Parlak bir şûle olur nazlanaraktan akar...
Biz, biz olalım hele, gör, ne şimşekler çakar,
Uyan arkadaş uyan, nedir RUH nedir ŞEKİL?

Ahmed KÜÇÜKAĞA
İ. H. O. - ERZİNCAN

Dikkat!

İmam ve Hatip Okulları MezunlarıCemiyeti tarafından sekiz seneden beri binbir müşkilât içerisinde çıkarılmakta olan «İslâmın İlk Emri OKU» mecmuası son günlerde mali buhranın son haddine ulaşmış bulunuyor.

Bu gün 13 000 abonesi bulunan mecmua, abonelerin ve bayilerin borçlarını ödememeleri yüzünden çıkamayacak hale gelmiştir. Okuyucularımızdan bir çoğunun abone müddeti bittiği halde hüsnüniyetlerine güvenerek mecmuayı göndermeye devam ediyoruz. Her ay mecmuayı eline alan kardeşimiz, bunun neşir hayatına devam edebilmesi için maddî ve mânevî desteğe ihtiyacı olduğunu bilmelidir.

Talebeliğimize ve hususi işlerimize rağmen binbir güçlükle ve fedakârlıkla sırf hizmet için çıkardığımız mecmuaya bütün abonelerimiz, okuyucularımız ve bütün müslümanlar para bakımından yardımcı olamazlar da sadece parasızlıktan çıkamaz, kapanırsa bunun mesuliyeti siz okuyucuların ve müslümanların olacaktır.

Bazı okuyucularımız «mecmuaya olan borçlarımızı ayağımıza kadar gelerek toplamıyorsunuz» diye serzenişte bulunuyorlar ve bizi çalışmamakla suçluyorlar. El-insaf doğrusu!..

OKU Mecmuasını çıkaran arkadaşlarımız (yukarıda belirtildiği gibi) her şeyden önce talebedirler. Ayrıca bunların bir de vazifeleri vardır. Ferağat ve fedakârlıkla zamandan tasarruf edebildiklerini buraya harcıyorlar.

Her okuyucunun ayağına giderek mecmua bedelini toplamak ise imkânsızdır. O halde muhterem okurlarımız lutfetsinler de borçlarını zamanında göndersinler. Bu kadarcık hizmeti de Allah rızası için onlar yapsınlar.

Maddi bakımdan ölümle pençeleşen mecmuanın çıkarıcıları olarak size son bir defa daha sesleniyor ve feryat ediyoruz :

Kendisine borcunu ödemesi için ikaz gönderdiğimiz okuyucular hemen en kısa zamanda borçlarını bilmiyorlarsa bile bir senelik abone bedeli olan 12 lirayı en yakın zamanda göndersinler.

Bütün okuyucu ve OKU mecmuasını sevenlere sesleniyor ve rica ediyoruz ki, mecmuanın maddi durumunun kurtarılması için bize yardımcı olsunlar.

Mutlaka bütün okuyucular borçlarını ödesinler. Eğer desteklemezseniz ve alâkasız kalırsanız mecmuaya ve mecmuanın davasına yazık olacaktır. Borçlarını ödemiyen ve bize her hususta yardımcı olmayan kimseler Allah'ın indinde mes'uldürler.

İslâmın İlk Emri
O K U

GENÇ KALEMLER

Gençlik Proplemi

İmam-Hatip Okulu - BURDUR

Mehmed Süslü

MİLLETLERİN varlıklarını koruyabilmeleri ve tarihin sahifelerinde tutunup huzur içinde yaşayabilmeleri, gençliğinin mükemmel bir şekilde yetiştirilmiş olması ile mümkündür.

Yeni nesil bir milletin varlığıdır. Yeni filizler bir ulusun geleceğinin teminatıdır. Gençlik, bir milletin âtisinin ufuklarını saadet ve terakki güneşi ile nurlandıracak olan aksiyon kaynağıdır. Gençlik, bir milletin, istikbâlinin mukadderatında kalem oynatacak yarının mes'ul şahıslarıdır.

Bunun için gençlik başlıbaşına bir problemdir. Üzerinde titizlikle durulması gereken çok nazik ve oldukça mühim bir düğümdür. Bütün müşkillerin çözüm yolu buradan geçer. İhmali neticesinde koskoca bir milletin sabun köpüğü gibi bir anda yok olduğu, saman alevi gibi ânında yanıp dumana boğulduğu görülür.

Neslini başıboş bırakan milletin âkıbeti, ebedî bir zillet uçurumunda rezil ve rüsvay olmaktır.

Gençliği dejenere olmuş bir milletin hâli, ufku delercesine uzanan uçsuz-bucaksız okyanus sularının köpüren dalgaları arasında teknesi delinmiş bir geminin ölümle mücadelesi gibidir. Batmaya, «imdat!..» çığlıkları içinde hayata veda etmeye mahkûmdur.

Gençliği ahlâk buhranında kıvranan bir milletin hâli, kökleri kuruyarak hayatla ilgisi kesilmiş bir ağaç gibidir. Yıkılması mukadderdir. Zira, kalbi, îman ve aşktan nasibsiz bir nesil hiçleşir.. Gerçek hayatın yokluğuyla kokarak, bal dolu petekleri alınmış bir kovan haline gelir. Biz bu kovanın dışına ne kadar süsleyip-püslesek, bu gayretimiz cenazeye elbise giydirip duvara dayamaktan öteye geçemiyecektir. Zira, gençliği, insanlık rayından çıkan bir milletin akıbeti; karanlıktır, hüsrandır..

İşte, milletlerin, istiklâl ve istikballerinden emin olabilmeleri için, bu mes'elelerin mes'elesini bütün işlerin önüne koyup, üzerine bütün varlığı ile eğilmeleri gerekir.

Beşeriyetin yegâne nizâmı olan İSLÂM, bundan, 1400 sene önce bu hassas ve oldukça girift problemi feyziyle çerçeveleyip gereken önemi vermiştir. Sabahın haşrine kadar asırların sînesinde çınlayacak gür sedayı âlemlerin peygamberi Hz. Muhammed (S.A.V.) yüz yıllar ötesinden sesleniyor. «Sizlere, gençler için hayırlı örnek olmanızı ve hayır telkin etmenizi tavsiye ederim. Onlar daha müsteid ve ince kalbe maliktirler. Allah beni şâhid ve müjdeleyici ve korkutucu peygamber olarak gönderdiğinde gençler etrafıma sardılar da, yaşlılar dağılıverdiler.»

Demek oluyor ki, asırlardan beri, nebilerin, velilerin yegâne istinatgâhı ve tek ümidi zamanın gençleri olmuştur.

Şunu katiyyetle ifade edebiliriz ki; gençliği şuurlanan bir millet yıkılmaz.

Öz rûhuna bağlı gençliğe sahib milletler, başkalarına el-etek açarak varlığının kıymet derecesini «sıfıra» düşürmez.

Bütün mes'ele, îmanlı, şuurlu ve uyanık bir nesli vatan sathına doğru filizlendirmekte..

Anadolu gençliği, ümidimiz, varlığımız, her şeyimiz sensin. Haydi, İSLÂM'ı var kuvvetinle sînene çekerek fezayı çatlatacak bir hamle ile silkin ve davran.

Dâvâların çözüm noktası seni bekliyor.

MODERN OLMAK

Zeynep İSLÂM

Zamanımızda bir modern insan problemi var. Kızlardan, erkeklerden tutun da annelere, babalara kadar herkes modern bir insan olmak istiyor.

Sözlük anlamı (zamanın yeniliklerine uyan asri) olan bu kelime aydınlarımız (!) tarafından biraz daha değişik bir anlamda kullanılıyor.

Aydınlarımıza (!) göre modern insan demek en son modaya göre giyinen, insan demektir. Ve yine onlara göre modern olmak istiyen bir insanın, uzun bir tahsil devresi katetmiş olması şart değildir. Genç kız (yahut hanım) ellerini ojeler, saçlarını kabartır, (belki de) evinde hizmetçi kıyafeti ile gezmesine rağmen, dışarıya çıkarken nesi var, nesi yok takar takıştırırsa, hele mini eteğe rağbet ediyorsa modern bir insan olabilme seviyesine erişir (!). Erkeklerde ise bol paçaya (İspanyol paça), düşük kemere, favoriye ve yeni model acaip gözlüklere dadanmış olmak kâfi.

Bunların yanında pür-tesettür bir hanım kardeşimiz, (ne kadar bilgili olursa olsun) modern bir hanım veyahut genç kız olamıyor.

Hakiki anlamda modern insan : Bu dünyaya niçin geldiğini, nereye gideceğini, sayılı müsafirlik günleri içerisinde ne gibi işler yapması gerektiğini bilen ve bunları en iyi şekilde yapmaya çalışan insandır. Aydınlarımızın (!) anladıklarının tam tersine modern insan olmak demek makyajlı hanım, gitarlı bey olmak demek değildir.

Kalbi Allah (C.C.) aşkı ile yanmayan bir insan karun kadar malı olsa da, dünyadaki bütün ilimleri yutsa da (ki dinsiz ilim, ilim olamaz) modern insan olabilme seviyesine erişemediği gibi insan olma seviyesine bile erişemez. İlâhi hislerden yoksun enkaz bir ruha sahip olan bir mahlûka (şekli insana benzese bile) insan denilemez.

Kendilerine iyilik yapan bir insana teşekkür ve mukabele etmemenin insana yakışmadığını (ki dinimizde bize iyilik yapan kimselere hiçbir şekilde iyilikte bulunmasak bile, hayır dua ederek iyiliklerine mukabele etmemiz emredilmektedir) kabul eden aydınlarımız, sonsuz, sayısız bir sürü nimet ihsan buyurmuş olan Cenab-ı hakka neden teşekkür etmez. Neden O'na koşmazlar? Neden Allahü tealânın emirlerine bütün güçleri ile uymaya çalışmaz, neden bunu yapmaya çalışanlara âdeta düşman kesilirler.

Aydın olmak, modern olmak hatta insan olmak istiyorsak her şeyden önce asil gayemizin, gerçek idealimizin ne olduğunu iyice bilmeli ve kendimizi ona göre ayarlamalıyız. Gerçi; zevk ve ihtiraslara kanarak, 60-70 yıllık bir hayatı ebedi bir hayata tercih etmek dalâletine düşmemek için bütün gücümüzü kullanmalıyız.

Allah'ın (C.C.) selâm-ı gerçek anlamda modern olmak istiyenler üzerine olsun!

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

★ **Dünya efkârını aldatmak kasdiyle yalancı istatistikler neşreden İsrâil'in, işgâl mıntıkasından kaçan halkın zannedildiği kadar çok olmayıp, bunların 50 bin 600 kadar göçmenden ibaret olduğunu ileri sürmesi üzerine, Birleşmiş Milletlere bağlı «Ortadoğu Göçmenler Vekâleti»nin bir açıklama yaparak, Yahudi işgâli sebebiyle: yerinden-yurdundan olan göçmenlerin 1 milyon 640 bine çıktığını bildirdiğini...**

★ Hazreti Ebû Bekir' (R.A.) in, menşei iyi olmayan bir bardak sütü, Cenâb-ı Hakk'ın gazabından korktuğu için ve Allah'ın mârifet ve muhabbetini kâlbinden kaybedeceği endişesine düşerek içmediğini...

★ **Resûl-ü Ekrem Efendimizin medhine mazhar olan Şâire Hansa'nın, binlercę müşrikin karşısında dağlar gibi dikilen dört oğluna, çarpışma başlamadan evvel: «Benim kahraman evlâtlarım! Sizler mâ'zisinde lekesi olmayan bir ana-baba'nın çocuklarısınız. Din düşmanları ile çarpışmanızda bu asâletinize lâyık kahramanlıklar beklemekteyim. İslâm'ın izzetini her şeyden âli tutmalı, her zaman önde çarpışmalısınız! Şu imân ve küfür meydanında sizden ya Şehîd olduğunuz haberini, yahut da İslâm'ın zafer bayrağını bu meydana diktiğiniz müjdesini beklemekteyim. Üçüncü bir ihtimâl düşünmüyorum.» diyerek nasihat ettiğini...**

★ Dünya İslâm Birliği'nin toplantısında, Meclis âzasından Kafkas Türk'leri lideri ve Şeyh Şâmil'in torunu Said Şâmil'in mühim bir konuşma yaparak: «Son Ortadoğu harbini çıkarıp Arab'ları mağlûb eden Rusya'dır!» dediğini...

★ **Câmi ve Mescid kapılarından içeri bakmadan hızla geçiveren bînamazlara, husûsiyle yakınlarını musallaya kadar getirip ellerini bağlayarak uzaktan bakan tarik'us-salâtlara hitâben Beyrut'taki «İmam-ı Ali Meclisi Cemiyeti»nin bir tebliğ neşrettiğini...**

★ Filipin Hükûmeti'nin, Kudüs'ü halen Arab memleketi olarak mütalâa etmesi sebebiyle, sefâret binasını Kudüs'te faaliyete geçirmeyi kabul etmediğini...

★ **1546'da toplanan «Merano Ruhânî Meclisi»nin kutsal kitabın (Tevrat - İncil) tanrı kelâmı olduğundan şüphe edilmesini yasak ettiğini...**

★ Dünya memleketlerinde intihar edenlerin istatistikleri üzerinde durulduğu zaman, Hindistan'da bu işin yüzdelik nisbetinin diğer memleketlere nisbetle pek yüksek olduğunu...

★ **Sovyetler Birliği'nde, evvelce : 24.562 Câmi mevcud iken, bugün : 3.00; Dinî liderler 45.300 iken, bugün : 15.000; Medreseler 100 iken, bugün : 2 olduğunu...**

★ Sovyetler Birliği'nde, Rus Ortodoks Kilisesine bağlı;

Kilise sayısı : 1964'de 57.174 iken, bugün : 20.000;

Manastırlar 1964'de 1.025 iken, bugün : 70;

Dinî Okullar 1964'de 40.00 iken, bugün : Hiç bulunmadığını...

★ **Rusya'da Din aleyhtarı neşriyat olarak:**
1958'de: 264 çeşitli kitabın 6.771.000;
1960'da : 403 çeşitli kitabın 6.248.000;
1961'de : 355 çeşitli kitabın 5.422.000;
1962'de : 336 çeşitli kitabın 5.845.00 adet olmak üzere bedava dağıtıldığını...

★ Rus'lar Macaristan'ı istilâ etmeden evvel : Kendilerine gizli malûmat yetiştiren, cephane depolarını, silâh fabrikalarının plânlarını, hayatî endüstri merkezleri ve oralarda çalışan milliyetçi Macar'ların ev adreslerine kadar listelerini veren Öğretmenler Sendikasının 18 üyesini tezelden kurşuna dizip, 10 dakika içinde üzerlerinden buldozerler geçirdiklerini...

★ **Bir İslâm ülkesi olan Katar Hükûmetinin, İsrâil hâriç, bütün dünya ile ticarî münasebet te'sis eylediğini...**

★ Tahran'daki Yahudi sermâyeli gazetelerin, Memleketimiz aleyhine çirkin neşriyat yaptıklarını...

★ **Nâzım Hikmet'in şiirlerinden çoğunun, Rus şâirlerinden çalma olduğunu...**

★ Kahire mason locası reisi Cemâlüddin-i Efgânî ile anlaşan meşhur Muhammed Abduh'un, O'nun «Din adamı perdesi altında İslâm'ı içeriden yıkmak» propagandalarına aldanmış bir kimse olduğunu... **Ve...**

★ **Peygamber (S.A.V.) Efendimizin kurduğu «imparatorluk» başlangıçta Medine-Şehir Devletinin bazı dar sokaklarından ibaretken, günde takriben 274 milkarelik bir yayılma sür'atiyle 10 senelik faal bir siyâset sonucu, kendisi vefât ettiğinde İslâmiyet'in birbuçuk milyon Km.² den fazla bir sahaya yayılmış bulunduğunu...**

Biliyor musunuz?

HABERLER ve KRİTİĞİ

RAMAZAN VE GAZETELER

Memleketimizde noksan olan, öğretilmeyen tek şey samimi olmaktır. Nedense hiç samimi değiliz. En büyük samimiyetsizlik örneğini Ramazan ayı münasebetiyle gazeteler vermektedir. Ramazan ayı yılın onbir ayına nisbetle başka bir hususiyet arzetmektedir. Bu ayda camiler dolup taşmakta, dinî hisler ve duygular son haddine varmaktadır. Dinî heyecanın galeyanından istifade etmek, cebini doldurmak ve okuyucusunu aldatmak için gazeteler, harıl harıl ipe sapa gelmez Kur'an-ı Kerim'in türkçe izahlarını vermekte ve dini konularda çok zaman yanlış bilgi vermektedirler. Bilhassa yılın oniki ayında islâma ve din adamlarına küfreden bazı gazetelerin Ramazanda dinî yayın yapmaları; ne kadar gayri samimi ve ciddiyetsiz, inançsız olduklarını göstermektedir. İnsan bir şeye ya inanır veya inanmaz. İnanıyorsa onu her zaman müdafaa eder, inanmıyorsa istismar etmez. Bu bizim memleketteki bazı gazetelerin nekadar şıllık, hafifmeşrep, midesine bağlı, inançsız ve gayesiz kimseler olduğunu gösterir. İnsan aleyhinde olduğu bir nizamdan asla bahsetmez. Burada iş okuyucuya düşmekte, sırf Ramazanda müslümanların parasını kıvırmak için dinî yayın yapan, Kur'an-ı Kerim meâlleri veren bu gazetelere itibar etmemeli, almamalıdır.

Ayrıca Diyanet İşleri Reisliği bu işlere müdahele edip, önüne gelen, işin ehli olmayan herkesin Kur'an-ı Kerim'i tercüme etmesine veya dinî konularda kalem oynatmasına asla müsaade etmemelidir. Bugün dinî konularda söz sahibi olmak birinci plânda ciddî dinî tahsil görenlerindir. Yoksa bir gazeteci veya yazar bu mevzuda değil yazı yazmak ağzını bile açmaya hakkı yoktur. Aksi takdirde bugünkü ihtisaslaşma dünyasında yavan kalmış oluruz.

AKŞAMCILARA MUBAREK OLA!

Solcu, din ve din adamı düşmanı Akşam Gazetesi 28 Şubat 1967 senesinde Cem Şehsuvaroğlu imzasiyle yayınladığı «Rejim Sorunları» başlıklı yazıda Komünizm propagandası yaptığı için mezkûr gazetenin yazı işleri müdürü 1,5 yıl hapse ve altı ay Bakırköy'de sürgüne mahkûm edilmiştir.

Esasen Akşam gazetesinin her yazısında zımnen veya bazen âlenen komünizm propagandası yapılır. Bunu her sağcı gayet iyi bilir. Ama nihayet kanuna da yakalarını kaptırdılar. Akşam Gazetesinin ve yazarlarının sosyalist, toplumcu olduğunu söyleyenler bu karar ve mahkûmiyet karşısında halâ sözlerinde ısrar eder ve bu gazeteyi komünist olmadıkları halde okumaya devam ederlerse artık onların da komünist olduğuna hükmetmek lâzım. Komünist ve vatan haini bir gazeteyi ancak komünistler ve vatan hainleri destekler.

HİZMETİNİN KARŞILIĞI

Bilhassa son zamanlarda solcuların vatan şairi diye Türk milletine takdim etmek istedikleri ve kitablarını rengârenk basarak solcu kütübhanelerin vitrinlerini doldurdukları Nazım Hikmet'in adı bir Rus gemisine verilmiştir. Bilindiği gibi Türk adliye ve milletinin elinden yakasını zarzor kurtaran Nazım Hikmetof Rusya'ya kaçmış ve «Beni Stalin yarattı» diyerek kendisinin Türk değil Polonya'lı bir aileye mensup olduğunu isbat ederek «Verzansky» soyadını almıştı.

İşte öldürülmesinden yıllar sonra, kızıl efendilerinin aklına bendelerini mükâfatlandırmak gelmiş ve ismini bir gemiye vermişler. Hindistan'dan yüklediği Demiryollarına ait ray demirleriyle Nazım Hikmet Derince limanımıza ayak basmış.

Allah'ın hikmeti son zamanlarda hep solcular yalanlanıyor. Vatan şairi dedikleri, sosyalist, toplumcu dedikleri vatan haini, kıpkızıl komünist çıkıyor. Böylece vatan şairlerinin de gerçek içyüzü bir daha anlaşılmış ve memleketimizdeki kandırılmış safdillere iyi bir ders olmuştur. Eğer uyanırlarsa...

ÖVER YA!

İzmir Amerikan Kız Koleji'nde Hiristiyanlık övülüp, propagandası yapılıyormuş. Yapılır ve övülür. Elbette okullarda haftada bir saatlık din derslerini çok gören ve her fırsatta din tezyif edilen bir memlekette yabancılar kendi dinlerini kabul ettirmek için harekete geçerler. Lâik beylerin kulakları çınlasın... Lâiklik diye diye nesli dinsizleştirdiler ve şimdi misyonerler ortalığı boş buldular. Köpeksiz bir köy buldunuz. Çomaksızca dolaşabilirsiniz sayın Hiristiyan ve bolşevik baykuşlar.

HAYRET!

Amasya'lı bir kitabcı yazıyor :

LÂİKLİK SADECE ANAYASAMIZDA KALDI

Layık Türkiye'de ne yazık ki, layıklık sadece kitaplarda kalmakta ve uygulamada tamamen bunun zıddı yapılmaktadır. İşte Taşova olaylarına adı karışan Amasya Valisi Ramazan dolayısıyle memurların mesai saatlerini sabah sekize almış ve akşamları iftar vaktinde onların evlerinde olmalarını sağlamıştır. Resmî dairelerin çalışma saatlerini bir Vali böylesine kendisine göre ayarlayabilir mi acaba? Aynı gerekçe ile Amasya lisesinde de derslere yarım saat önce son verilmekte ve öğrenciler de iftarda eve gönderilmektedir. Millî Eğitim Bakanlığının lisesi ile Resmî Devlet Dairelerinin bu ramazan statüsünden acaba Bakanlıklarının haberleri var mıdır? Bu bir yana Antalya'daki İmam Hatip Okullarına da baskı yapılmakta, öğrenciler toplu halde cuma namazına gitmeye zorlanmaktadırlar. Oruca zorlamak, cuma namazına toplu gitmeye zorlamak, lisenin yarım saat önce tatili, resmî dairelerde bir saat önce çalışmaların sona ermesi yazık çok yazık ki Anayasada laiktir yazılı bir Türkiye'de cereyan etmektedir.

Kültür Kitap Evi Sahibi
Sabri HAZER
AMASYA»

Dinsizlik ve imansızlıktan kafası dönmüş böyle bir densize ne demeli bilmiyoruz. Daha herif doğru dürüst lâikliğin ne demek olduğunu bilmiyor, kalkmış memleketin her tarafında Ramazan münasebetiyle uygulanan resmî dairelerdeki çalışma proğramından dolayı muhterem Amasya valisini aklı sıra jurnal ediyor.

Sen daha lâikliğin ne olduğunu bilmiyorsun kalkmışsın millete lâiklik dersi veriyorsun. Lâiklik demek din ve vicdan hürriyetinin teminatı demektir. Eğer bir memleketteki lâiklik sistemi o memleketin memurlarına ibadet hürriyetini tanımıyorsa bu lâiklik değil, lâiklik perdesi altında dinsizlik ve vicdanlara baskı demektir. Muhterem Valinin hareketi tam lâikliğin icabı ve emridir. Seninki ise âdi jurnalcılıktır. Örnek ve cesurane hareketlerinden dolayı muhterem Amasya Valisini tebrik ederiz.

KİTABCININ İSTEDİĞİ LÂİKLİK

Sivas İlköğretmen Okulu'nda Müdür tarafından talebelerin oruç tutması, teravih namazı kılması ve namaz kılmaları yasak edilmiş.

Bu mu lâiklik sayın kitabcı? Görülmüş müdür lâikliğin tatbikatında bir okul müdürünün, talebelerin din ve vicdan hürriyetini ayakları altına alması... Samimi olalım, paravana kelimelerin arkasına sığınıp dinsizlik, densizlik yapmayalım. Biz size karışmıyoruz ne yaparsanız yapın, siz de bizim orucumuzla, namazımızla oynamaya kalkmayın.

ALLAH BÖYLELERİ EKSİK ETMESİN

Adana'nın Osmaniye kazası Lisesi Müdürü Salih Etike çocuk velilerini toplıyarak mini eteğin zararlarını anlatmış ve mini etek giyen kız talebelerin eteklerini uzatarak bu uygun olmayan kıyafetten vazgeçmelerini istemiştir. Gayretli ve hamiyetli müdürlerinin tavsiyesine uyan Osmaniyeliler kızlarının eteklerini uzatmışlar ve bu şekilde utanç verici durumdan kurtulmuşlardır.

Muhterem müdürü ve velileri tebrik eder diğer okullara örnek olmasını Allah'tan temenni ederiz.

KONGRE

7 Aralık 1968 tarihinde Konya Yüksek İslâm Enstitüsü Talebe Cemiyeti yıllık mutad toplantısı yapılmıştır.

Kongre olgun bir hava içinde başlamış ve tam bir islâm kardeşliği içinde cereyan etmiştir. Yeni idare heyetine aşağıdaki arkadaşlar seçilmişlerdir:

Harun Aytaç, Mehmet Kanlıtaş, Hasan Taş, Raşit Küçük, Mustafa Yılmaz, Muammer Muşta, İ. Hakkı Çil, Ahmet Güneş ve Muhiddin Güneş.

Kendilerini tebrik eder, çalışmalarının vatanımız, milletimiz ve İslâm âlemi için hayırlı olmasını Cenabı Haktan niyaz ederiz.

HİKAYE

YÜRÜ HAK YARDIMCIN OLSUN!

Osmanlı Türklerinin muhasarası karşısında aciz kalan Kanije kumandanı, Tiryaki Hasan Paşa'ya düşman elçi göndererek, kale teslim oluncaya kadar Gazi Koca Sinan Çavuş'u rehin istedi.

Serdar, düşmanın sözünü tutmaması ihtimalini düşünerek istenilen rehini vermekte tereddüt etti. Bunu haber alan Sinan Çavuş, kükremiş aslan kesilerek, serdarın huzuruna çıktı, eteğine sarılarak :

«— Paşa, dedi, yarın Allah'ın huzurunda senin böyle eteğine sarılacağım, senden dâvâ edeceğim. Sana bir kale veriyorlar da benim gibi bir ayağı çukurda ihtiyarı mı rehin etmiye kıskanıyorsun?

Kumandanın gözleri yaşarmıştı. İhtiyar Gazinin omuzunu sıvazladı :

— Hakkın var, babacığım... İktiza ederse ben de rehin olmak üzere giderim. Yürü... Hak yardımcın olsun..»

İLERİYE BAKMAK HAYIRLIDIR

Osman Gazi, İzmit'in fethine yürüdüğü sırada, yüz kadar kahramanla Gazi Ali Bey'i, Hereke'nin zaptına memur etti. Ali bey oraya varır varmaz, kalenin metanetine, düşmanın çokluğuna, kendi kuvvetinin azlığına bakmaksızın: «— Dinini, devletini seven ardımdan gelsin...» Diyerek yalın kılıç kaleye hucum etti. Bu azim ve hucumun karşısında tutunamıyan kale zaptedilmiş ise de, Ali Bey'in gözüne bir ok isabet etmişti. Gazi, eliyle oku çıkarırken yüzünden kan boşandı. Kumandanın uğradığı felâketten dolayı genç bir gazinin telâş ettiğini gören Ali Bey :

«— N'oldun, yiğit, dedi... Bir başa bir göz yeter. İki gözü olup ta arkasına bakmaktan ise, bir gözle bir yüreği olup ileriye bakmak hayırlıdır!»

Semavi Dinler

(Baştarafı 9. sayfada)

7) Semâvî Din'lerde, akla, müsbet ilme mugayir bir hüküm bulunamaz.

8) Semâvî Din, cemiyette eşitlik, adalet, kardeşlik gibi içtimâî müesseseleri tesis etmek gayesini güder (3).

Bu kısa girişimizle «Semâvî Din» mefhumunu ve müşterek özelliklerini kısaca açıkladık. Bundan sonraki yazılarımızda Semâvî Din'leri ayrı ayrı inceleyecek ve mühim gördüğümüz hususlara temas edeceğiz.

---

(3) **Ahmed Hamdi Akseki, İslâm, İstanbul, 1966, s. 245.**

(İslâm Nazarında) MODA

(Baştarafı 18. sayfada)

kunun cinsî teheyyüçler üzerindeki tesiri mâlûmdur. Hz. Peygamber buyurur: «Her göz zina eder. Kadın koku sürünüp de erkeklerin yanından geçerse o da öyledir. **(Yânî bir nevi zina etmiş demektir.)» Ruh doktorlarının uzun uzadıya üzerinde durdukları «cinsî sapıklıklar»ın menşeleri arasında âdet ve göreneğin, terbiye ve meşguliyetin veya tek kelime ile «moda»nın büyük bir yeri vardır.**

Bu konuya Resûlüllah (s.a.) in bir hadisiyle son verelim: «Cehennem halkından iki sınıf var ki ben onları görmedim **(fakat onlar bir gün türeyecektir):** Ellerinde sığır kuyrukları gibi kamçılar bulunup onlarla halkı döven insanlar, bir de giyinmiş fakat çıplak olan **(yânî vücudun çirkin yerlerini örtüp cazip kısımlarını açan veya tenin rengini gösterir ince elbise giyenler),** vücutlarını sağa sola eğip, çalımlı ve kırıtarak yürüyen ve başları Horasan develerinin hörgüçleri gibi **(saçları kabartılmış)** olan kadınlar... Bunlar cennete giremezler, kokusunu da bulamazlar. Halbuki cennetin kokusu şu kadarlık yoldan alınır.»

(İslâmda Kadın)dan

Şikâyetname

İslâmlığın kaldı adı
Modada çıkardık tadı
Sağ melek basar feryadı
Bizim hiç yok haberimiz.

⁂

Oruç, Namaz günah oldu
İçki, Kumar mübah oldu
Kadın kısmı çıplak oldu
Hak saklıya beterimiz.

⁂

Bozuldu kalmadı ahlâk
Biz islâmın halına bak
Alan satan çoğu nâhak
Geçti boşa günlerimiz.

⁂

Sorsalar deriz müslüman
Lâkin noksan bizde iman
Ne ümit kaldı ne de güman
Gitti mezhep, dinlerimiz.

⁂

Dille müslümanız derik
Haramı durmadan yerik
Çünkü şeytan bize şerik
Almış akıl dil'lerimiz.

⁂

Yahudiden yok farkımız
Bir dindir ismi bâkimiz
Sofrada hazır rakımız
Aksi yönde yollarımız.

⁂

Ahlâk gitti moda kaldı
İslâmlık bendin sel aldı
Mini etek fuhuş saldı
Lâkin hiç yok kaderimiz

⁂

Tamahkâr, hilekâr arttı
Moda şeriatı attı
Babalar kızları sattı
Budur bizim hünerimiz.

⁂

Kadın kapalı emirde
Kıymet kalmadı ömürde
Kaldık bir kötü devirde
Şaşırmışız yönlerimiz.

⁂

Hacısı hocası fena
Dönmüşler nefisten yana
Yakışmaz hiç müslümana
Kötü emel hallerimiz

⁂

İçki, kumar, yalan, haram
Hangimizde yok ki soram
Mümine gerici derem
Soldurmuşuz güllerimiz

⁂

Bana bakma bak KUR'AN'A
Hak verirsin sen Kurbana
Mülkin olacak virane
Pişmanlık, son günlerimiz.

Kurban YOLCU

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Selâhaddin Gümüştekin - İliç/KURUÇAY* — Göndermiş olduğunuz kıymetli mektubunuzu aldık. Vermiş olduğunuz adrese daha evvelce de 56. sayıdan itibaren muntazaman mecmuanız gönderilmekte idi. Alamadığınız sayıları bildirmenizi rica eder, yakın alâkanıza teşekkür ederiz. Selâmlar...

★ *S. Ahmet Ercan - NEVŞEHİR* — Göstermiş olduğunuz hüsnüteveccühe teşekkür ederiz. Abone kaydedildiniz. Abone numaranız 13300'dür. Selâmlarımızı sunar, vazifenizde başarılar dileriz.

★ *S. Şahabettin Özden - YALOVA* — Yakın alâkanıza teşekkür ederiz. Elimizde mevcut olan bütün sayılarımızdan birer adet adresinize gönderilmiştir. Abone numaranız 13308 dir. Selâmlar.

★ *S. Mehmet Almaz - ANAMUR* — Gönderdiğiniz kıymetli mektubunuzu aldık. Allah'ın rahmetine kavuşan Mehmet Çulha kardeşimizin yakın akraba, dost ve ailesine baş sağlığı diler, yakın ilginize teşekkür eder, en derin selâm ve sevgilerimizi sunarız...

★ *S. Bahri Kılıç - ELAZIĞ* — İnanmış bir kalbin cesaretle dolu olması gayet tabiîdir. Değerli mektunubunu zevkle okuduk. Sorularınıza hususen mektupla cevap verilmiştir. 1968 yılında mecmuamız ilâve vermemiştir. Eski ilâvelerimizden istiyorsanız, mecmua ile birlikte gönderebiliriz, selâmlar...

★ *S. Ö. Faruk Kurtuldu - İZMİT* — Önceki adresinizle, son olarak gönderdiğiniz adres aynıdır. Evvelce olduğu gibi şimdi de bu adrese mecmuanız gönderilmektedir. İlgilerinize teşekkür eder, başarı dileklerimizle selâmlarımızı sunarız...

★ *S. Ayşe Baştürk - Ereğli/KONYA* — İçli bir kalbin coşkun ifadesi ile dolu olan değerli mektubunuzu aldık. Acılarınız hakikaten büyük, Allah sizlere ve yakınlarınıza sabır versin. İstemiş olduğunuz sorulara cevap verilmiştir. Abone kaydınız 82. sayıdan itibaren yapılmıştır. Alâkanızın devamını bekler, vazifenizde başarılar dileriz, selâmlar...

★ *Akil Aydoğan Iğdır - KARS* ... Göstermiş olduğunuz yakın ilgiye teşekkür ederiz. İstekleriniz yerine getirilmiştir. İlginizin devamını bekler, selâmlarımızı sunarız...

★ *S. Yusuf Koçberber - Çal/DENİZLİ* — Gönderdiğiniz havaleyi ve mektubunuzu aldık. Çalışmalarınızın Allah katında makbul olmasını diler, yakın alâkanızın devamını bekleriz. Kardeşlerimiz Celâl Sözbilen, N. Kemal Yenel, Sadık Zeybek'in aboneleri yaıpldı. Yeni abonelerimize ve size ayrı ayrı selâm eder, başarılar dileriz.

★ *S. Vehbi Demirkan - Ağırnas - KAYSERİ* — Mektubunuzu aldık. Abone kaydınız yapıldı. Abone numaranız 13290'dır. Havale gönderirken bu numaranızı bildirmenizi önemle rica ederiz. Selâmlar...

★ *S. Mehmet Ali Uslu - ESKİŞEHİR* — İlgi ve iltifatlarınıza teşekkür ederiz. Abone kaydınız yapıldı. Abone numaranız 13294'dür. Abone şartlarımız senelik 12, altı aylık 6 liradır. Bu meblâğı ilk sayımızı alır almaz gönderirseniz memnun kalırız. Selâmlar...

★ *Yaşar Karakuş - AMASYA* — Adresiniz değiştirilerek, mecmualarınız yeni adresinize gönderilecektir. Ayrıca göndermiş olduğunuz havaleniz işleme konmuştur. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Duran Çavuşoğlu - KAYSERİ* — Adresiniz, değiştirilerek havaleniz işlenmiştir. Bundan böyle mecmualarımız yeni adresinize gönderilecektir. Selâmlar...

★ *S. Selim Köse - DİNAR* — İsteğiniz yerine getirilmiştir. Şahsınıza ayrıca bilgi verilmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Hazmi Şenol - KAYSERİ* — İlginize teşekkür ederiz. Göndereceğiniz eseri bekler, size ve arkadaşlarınıza muvaffakiyetler diler, selâmlarımızı sunarız...

★ *S. Nuri Küçük - SİNOP* — Göstermiş olduğunuz gayreti takdir eder, başarılar dileriz. İstemiş olduğunuz sorulara cevabımız hususen bildirilecektir. Selâmlar...

★ *S. Osman Durak - ADAPAZARI* — Göndermiş olduğunuz kıymet değer mektubunuzu aldık. Ve bir yıllık abone kaydınızı yaptık. İlginizin devamını bekler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Bekir Eşmeliler - KAYSERİ* — İstemiş olduğunuz «*Büyük Kapı - EK*» kitabından adresinize 10 adet gönderilmiştir. Alâkanıza teşekkür ederiz. Selâmlar...

★ *Eyyüp Karacaoğlan - Uzunköprü/BOĞAZLIYAN* — İlgi ve alâkanıza teşekkür ederiz. Göndermiş olduğunuz adreslere mecmuamızın gönderilmesi için gerekli işlem yapılmıştır. Selâmlar...

İslâmın İlk Emri
O K U
Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU
Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT
İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmedeıı yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 2.1.1969

Müncer olur Umur-i cihan bir nihâyete,
Sayfın şıtaya meyli baharın kazanedir.

★

Bir failin measiridir cümle hadisat,
Ne iktiza-yı çerh-ü ne hükm-i zamanedir.

Ziya Paşa

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Kâinatın Esrarı
- Rekâbet Halindeki İki Dava — **En-Nedvi**
- Beklenen Saatler — **İsmail BAYRAM**
- Tezatlar Diyarı — **Ahmed DEMİR**
- Neden Tepki? — **Mustafa KOÇYİĞİT**
- Şükrü Çelikalay — **Kadir MISIRLIOĞLU**
- Feza - Füze Çalışmaları — **Ömer BAL**
- Semâvî Dinler — **Osman CİLÂCI**
- Kâzım Karabekir Paşa — **Veli ERTAN**
- Bir Şûle Daha!..
- Bütün Mesele — **Mehmed SÜSLÜ**
- El-Esbicâbî — **Dr. Yusuf Ziya KAVAKÇI**
- İnanıyorum — **Mustafa VARLI**
- Niyyet ve Meşruiyyetindeki Hikmet — **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Güzel Sözler — Der.: **Hasan TEKELİOĞLU**
- Ailede Mânevi Buhran — **İsmail ARSLAN**
- Bunları Biliyor musunuz? — Haz.: **Hasan BAĞCI**
- Mekke'ye Giden Yol — Yazan : **Mahmud ESAT** — Çeviren : **İ. BABULLUOĞLU**
- Güle Güle — **Ayhan KOÇ**
- Haberler ve Kritiği
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

BİR takım kızıl kurnazlar «gericilik, ümmetçilik» gibi gürültüler arasında rahat çalışıp Sovyet kemendini istiklâl ve hürriyetimizin boynuna dolamak peşindedirler. Bu menhûs emellerini gerçekleştirmek için de yüz yılı aşan bir zamandanberi yeraltı ve yerüstü faaliyetlerine devam etmektedirler. Bilhassa son zamanlarda iyiden iyiye gemi azıya almışlardır.

Nitekim geçenlerde yapılmış olan bir siyasî teşekkülün kongresinde bir delegenin «Türk milletindenim, İslâm ümmetindenim, Avrupa medeniyetindenim» formülünü hatırlatması, namus katili bir paçavra tarafından mal bulmuş mağribî gibi sekiz sütunluk manşetle «Bir Deleğe Ümmetçiliğini İlân Etti» şeklinde verilerek vatanın temiz havası kirletilmek istenmiştir. Eğer bu yaratıklar Türk milletinin İslâm ümmetinden olduğuna üzülüyor ve kaygılanıyorlarsa haber verelim ki bu cennet vatanın üzerinde yaşayan otuz iki milyon insanın yüzde doksan dokuzu bu kutlu dâirenin içindedir.

Üzüntülerinden çatlamak istiyorlarsa rastgele bir vatandaşa hangi ümmetten olduğunu sorsunlar. Yüzlerine tokat gibi inecek cevap hiç şüphesiz «Ümmet-i Muhammeddenim elhamdü lil-lâh» olacaktır. Acaba bu bozguncular «deryâ içindeki mâhiler» gibi nüfus cüzdanlarındaki dinlerinin İslâm olduğunu bilmiyorlar mı? Bilmiyebilirler ama inanmazlar. Buna rağmen de kalkar ramazanda müslümanların dinî hislerini istismar etmek için din ticareti yaparlar. «Namusun üzerine yemin et» diyen hâkime «kabul ederseniz» diyen bir fâhişe kadar namus ölçüsünden yoksun olan bu kızılcıklara «tuu suratınıza» demekten gayri bir hitap tarzı bulamamanın aczi içindeyiz.

⁂

Birkaç yıldanberi gözümüzün önünde olup biten hâdiselere nazaran masum çocuk oyunlarına dönen «kazan kaldırmak, çığırından çıkmak, keçeye kurşun sıkmak, vezir kellesi istemek» gibi Yeniçeriliğin dehşet, anarşi, vandalizm çağlarına ait bu deyimler bugün en tatlı cinsinden gönül açıcı ve imrenme verici tarihî hatıralar olarak okunmaktadır.

Artık Patrona ve Kabakçı Mustafa zorbalığı günlük eğlenceler arasına girmiştir. Çünkü; favorisi çene kemiklerini sarmış, bıyığı omuzundan modern delikanlı ile, eteği kasığına fırlamış, göz kenarları kulak memeleri ile birleşmiş uygar kızlarımızın günlük proğramları: «Yine bunalım içindeyim ki... bugün ne yapsak; Fakülteyi mi işgal etsek; biraz sevişsek mi; B.M.M. ni mi, Adliyeyi mi bassak; Hükümeti mi devirsek; polisle mi vuruşsak; oturma grevi mi yapsak; and mı içsek» gibi çılgınlıklar olmuştur. Bunda mübalâğamız yoktur. Anfilerde ders verilen günler devede kulaktır. O da yuhalama, sabote, hayihuy içinde geçer. Sene sonunda sınıf geçme kolaylığı da keşfedilmiştir; eline bildiriyi alan sokağa fırlar: «Halka dönük eğitim, dipten doruğa reform, Amerikalılara ölüm!» diye yırtınırcasına bağırır. Prof. kılıklıların on yıldır kürsülerde yaptıkları nifak ve anarşi telkinleri kötü meyvelerini vermeye başlamıştır. Yarısı yer altındaki partiler gençliği hallâç pamuğu gibi atmaktadırlar.

Fakir milletimizin dişinden tırnağından artırıp, ilim, irfan yuvası diye milyonlarını akıttığı üniversite, böyle anarşistlerin tünediği yuva mı olacaktı Allahım?! Vah zavallı milletimin gülmeyen bahtına!!!...

İslâmın İlk Emri
Oku

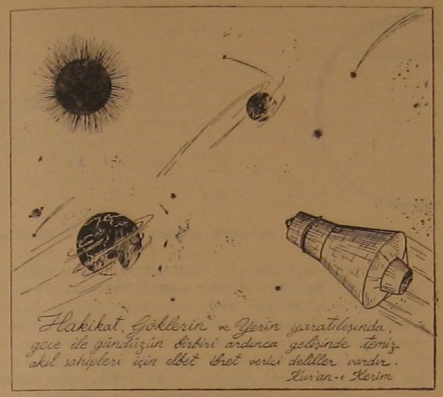

Kâinatın Esrarı

«Ne güneşin aya erişip çatması, ne de gecenin gündüzü geçmiş olması gerekmez, hepsi de birer felekde yüzerler.»

K. Kerim

İNSANLAR başlarının üstünde, içinde ışıl ışıl noktalar parlayan kubbenin esrarını çözme merakına yirminci yüzyılda değil, yüzlerce yıl evvel kapılmışlardır. Bunun içindir ki, semâvî âlemi inceleme sahası olarak seçen Astronomi ilmi, değişik ad ve çeşitli merhalelerle Milâd'dan önceye kadar uzanmaktadır.

Bu merhale silsilesinin son halkası, teknolojinin ulaştığı doruk; 21 Aralık'ta bütün insanlığın hayret ve hayran bakışları arasında Apollo-8 adıyle somut bir şekilde ayı incelemek üzere fezâya fırlatılmasıdır. Bütün dünyayı etkileyen bu hâdise, merak dolu gözler arasında 27 Aralık'ta üç astronotun fezâ vasıtalariyle birlikte Pasifiğe inmeleriyle son bulmuştur. Asrımıza adını verecek derecede ehemmiyet taşıyan bu olay, dünyanın çeşitli bölgelerinde çeşitli yankılar uyandırmış ve günlerce devam eden türlü yorumlara yol açmıştır.

Altında hayretler yatan yorumların temerküz ettiği nokta, şüphesiz bu yolculuğun başarıyle sonuçlanmasını temin eden kılı kırk ayırırcasına inceden inceye yapılmış olan teknik hesaplardır.

Garipsediğimiz nokta odur ki, bunca yükselen sesler arasında bir Allah'ın kulu çıkıp da «Bu hesapların başarıya ulaşmasında manivelâ olan nedir?» sorusunu sormamasıdır. Acaba ay'ın muayyen bir yörüngesi ve muayyen seviyede bir seyri, hülâsa semâvî âlemde saniyesi dahi şaşmayan bir nizam ve intizam olmasaydı bu hesaplar yapılabilir ve diğerleri gibi Apollo-8 ay'a gönderilebilir miydi? Elbette ki hayır...

En küçük bir eser sahibine delâlet ederse, insanın yanında bir noktadan bile küçük kaldığı söz konusu âlem, yaratılışından bu yana şaşmaz bir disiplin içinde işleyişiyle muhakkak ki bütün kemal sıfatları kendisinde toplayan Azîm Yaratıcısına delâlet etmez mi? Bu kahredici soru, kalbleri dalâlet mührüyle mühürlenenler hariç, bütün insanlık için yüzde yüz bir hakikatin ifadesi olduğu içindir ki Apollo-8'in üç astronotu İlâhî kitap olduğuna inandıkları İncil'den parçalar okumaktan kendilerini alamamışlardır.

Bizim şaştığımız hususlardan biri de, Amerika'nın, İncil'den parça okuyacak derecede gerici (!) olan bu üç astronotu fezâya gönderişine bizdeki ilerici (!) lerin nasıl olup da salyalarını akıta akıta havlamalarıdır. Her halde havaya ürmekle hava alacaklarını sezinlemiş olacaklar; yoksa din kokusu gelen her yöne onların olanca hızlariyle hücum etmeleri cibilliyetlerinin icabıdır. Nitekim dinî hava var diye bir devlet adamının Bayram Gazetesi'ndeki Başyazısına herbiri herbir taraftan parçalayacakmış gibi saldırmışlardı da, milletin vicdanında yer bulan o yazı azametiyle onları susturmuştu.

Her neyse... Gök âlemiyle ilgili araştırma ve yolculuklar gün be gün ortaya koymaktadırlar ki bu nizam bir munazzimsiz olamaz... Öyle ya bir roket bile fırlatıldığında güdülür ve o sayede gaye istikametinde hareket eder. Bir saat bile kurulmadan işlemez. Madem ki öyle gece ile gündüzün çeşitli mevsimlerde birbirlerini mevsime uygun şekilde takib etmeleri, her parçası sır yüklü olan yer ve göğün yaratılışı gören gözler, düşünen akıllar için ibret levhası değil de nedir?

REKÂBET HALİNDEKİ İKİ DAVA

Yazan : **En-NEDVİ**

DÜNYA var olalı, rekabet ve mücadele halinde, iki da'vâ vardır. Biri, nefse uymaya ve onu güçlendirmeye çağıran, mecbur olmadıkça kayıt ve sınır tanımayan bir hürriyetin da'vetçisidir ki bu, hürriyetin yanında yüzlerce binlerce kulluğun varlığını mühimsemez. Diğeri : «İnsan, Allahın kuludur, mükelleftir ve O'nun önünde mes'üldür» der, vahye ve peygamberlerin getirdikleri şeriatlere uymaya da'vet eder.

Birinci da'vâ, İslâm ıstılâhının geniş anlamında «Câhiliyyet»tir, ikincisi, bizzat İslâm da'vâsıdır. Bu iki da'vâ, dünya milletlerine taksim olunmuş, liderlikleri zaman zaman el değiştirip durmuştur. Dinler tarihi, akıl, ahlâk bu uzun mücâdelenin ve devamlı çatışmanın bir sonucu ve hikâyesidir. Dünyanın bu uzun ömründe gördüğü en büyük ve en geniş kavga budur.

Allah, onüç buçuk asırdır ikinci da'vânın (İslâmın) liderliği için Ümmet-i Muhammedi seçmiş ve kıyamete kadar da önderliği onlar için mukadder kılmıştır.

Aynı şekilde zamanında, câhiliyyet da'vâsına da çeşitli câhili milletler başkanlık etmiştir. Nihâyet Allah, iki asra yakın bir zamandanberi Avrupa milletlerinin bu da'vâya liderlik yapmalarını, sancağını taşımalarını mukadder kılmıştır. Allah'ın, adı geçen milletleri bu makama seçmesi ve onları câhiliyet da'vâsını yüklenmek için çalışır kılması, muharref Hıristiyanlığın, mutlak dini kötü şekilde göstermelerinden, ruhbanlığa önem vermesi ayrıca insanlığın mesele ve müşküllerini çözmekten âciz olmasından, bilgin ve râhiplerinin bizzat Hıristiyanlığı fena şekilde temsil edip milletlerinin ilerlemesine engel olmalarından, tarihin bize dinile medeniyetin, dinile akıl ve ilmin çatışması şeklinde aktardığı, Engizisyon mahkemelerinde hür düşünceli bilgin ve kâşiflere, akılları durduran işkenceleri yapmalarındandır. Bütün bunlara, eski düzene karşı ayaklananların ahmaklığını da ekleyince, kalkınmaya hırslı ve hazırlıklı olan Avrupa, mutlâk şekilde dine buğzetmiş, her eski nizamdan uzaklaşmaya çalışmış, her dini ve ahlâkı da'vâya düşmanlık etmiştir. Adı geçenleri, yoluna dikilen kaya görmüş, sahiplerini de insanlığın terakkisi için amansız düşman saymıştı.

Hülâsa, Avrupa milletleri câhili materyalizme dönmüşlerdir. Bu dönüş tarihte vukû' bulan olayların en kötüsü ve insanlığa muazzam şekilde bedbahtlıklar, ıstıraplar getirenidir. Çaresiz, bir çok tabiî ve akli sebeplerden dolayı bu olacaktı...

Genç ve heyecanlı Avrupa, dünyayı fethetmek ve savaşmak üzere her türlü hazırlığını yapmış ve ilerlemiştir. Tabiatiyle çarpışma, ikinci da'vânın mümessilleriyle olmuştur. Onlar ki, dünyanın meskûn ve ma'mûr yerlerinin en güzellerine mâlik, coğrafi, siyasi bakımdan en önemli ülkelere sahip ve en verimli toprakları ellerinde bulundurmakta idiler. Artık ilk çatışmanın bu iki zümre arasında olması bedihî idi, nitekim de öyle oldu!

Durum böyle olmuştu, fakat müslümanlar, yüklendikleri ilâhî da'vânın ruhunu çoktan kaybetmişlerdi. O da'vâ ki, müslümanlar onun sayesinde, otların, kayaların önünde duramadığı, mukavemet edemediği, yıldırım hızlı bir sel haline gelmişlerdi. Müslümanların sahip oldukları kuvvet, taşıdıkları ruh, dâima ilâhî elçilik ve da'vâdan ileri gelmişti. Fakat artık, onlar İslâm da'vâsını dünyaya taşımaz olmuşlar ve insanlara hamâset, canlılık üfleyen, uğruna hârika ve mu'cizeler yaratmalarını sağlayan bu da'vâya da'vet etmez hale gelmişlerdi. Bu da'vâdır ki onlara, kalpleri ve akılları fethetmiş, memleket ve devletleri musahhar kılmıştır. İşte böylesi bir da'vâyı ihmal edip diğer insanlardan farksız hale gelmişler, dünyada meydana gelen hayır ve şerre, hâkim olan hak ve bâtıla sessiz seyirci kalmışlar veya elinden bir şey gelmiyen âciz gibi durmuşlardır.

Müslümanlar, îman ve dinî hamâseti kaybettiler, hemen akabinde de düşmanlarını korkmadan karşılayan yüreklerini ve kendilerinden sayı ve teçhizatça kat kat üstün olan düşmanlarını yere seren silâhlarını yitirdiler, diğer insanlardan farksız bir hale geldiler, ne muazzam kuvvetleri ne de muhteşem «yakîn»leri kaldı, diğerleri gibi üzülür oldular ve eskiden Allah'dan beklediklerini bekliyemez hale geldiler.

Müslümanlar, kendileri için rûhî kuvvet olan, hayat mücadelesinde zâlimlere boyun eğdirip taş kalpleri yumuşatan keskin silâh halindeki ahlâk ve faziletlerini bıraktılar da onların yerine bir çok ahlâkî ve içtimaî hastalık ve düşüklükleri aldılar, hem de münasebet kurdukları alçalmış câhili milletlerden aldılar, onların israfları, ahlâkî ve içtimaî alçaklıkları bir mikrop gibi bulaştı onlara, bir kurt gibi asâlarını ve binalarının temelini kemirdi.

İlim pınarları kurudu, kariha ve akılları dondu, içtihad, düşünme, keşif ve icâdetme gücünden mahrum oldular. Âlimleri, akıl donukluğu ve ilmi durgunlukla imtihan geçirdiler, öyle ki ilmî servetin artışını sağlıyamadılar, akıla yeni yeni kapı ve pencereler açamadılar, riyazî ve tâbii ilimlere bakmadılar. Halbuki Avrupa, tabii kuvvetleri çıkarı için kullandı, bilginleri ise kâinatın sırrını keşfetmek için çaba harcadılar, çalışanları da yerde tünel, semada merdiven yaptılar.

Müslüman kıral ve liderlere gelince, onlar asırlarca evvel, Allah yolunda cihadı bıraktılar, onun yerine kin, rekabet, şehvet ve hırsa dayanan harplerle meşgul oldular. Nihayet İslâm'a karşı Haçlı seferleri belâsı gelip çattı. Onlara Salâhaddin-i Eyyûbi ve O'na tâbi olanlardan başkası karşı koyamadı. Endülüs (İspanya) fâciası vuku' buldu, sanki hiç bir şey olmamış gibi olup geçti. Bir yangın ve çekirgeden farksız olan Moğollar akın yaptılar, müslümanların kuvvetlerini paramparça ettiler, bu hal bile onların pısırıklıklarını artırdı, uyandıramadı.

Avrupalıların fetihlerine yardım eden ve cahiliyyetin İslâma karşı zafer kazanmasını sağlıyan faktörler işte bunlardır. Uzun zamandanberi câhiliyyetin İslâma karşı kazandığı en büyük galibiyyetti bu. Eğer cahiliyyet dile gelse derdi ki : «Düşmanımdan kendi intikamımı ve fethettiği devletlerin, mahvettiği milletlerin, körettiği medeniyetlerin öcünü aldım. Bu günden itibaren onun ülkesinde yeşereceğim, onun vadi ve tepelerinde verimli hale geleceğim, artık mecramda akacağım, hiç bir şey mecramı değiştiremez, akışımı durduramaz.»

Cahiliyyet böyle dese tasdik ederdim, çünkü müslümanlar (her şeye rağmen) peygamberlerin getirdiği ilâhî elçiliğin mutemedi, ilâhî nizamın meşaledârı, dünyada dinin muhafızı, her hal-ü kârda ahlâk ve faziletin savunucusu idiler. Onlar cahiliyyetin karşısında en büyük sed ve onun için her vâkit büyük tehlike teşkil ediyorlardı.

Müslümanların, uğradıkları bu hezimetteki belâları büyük oldu, durumları yürekler parçalayıcı hale geldi, çünkü, süt ve bal fışkıran ülkeleri ellerinden çıktı, aşağı yukarı bütün devletlerini kaybettiler. Siyasi ve aklî iki çeşit kölelikle imtihan geçirdiler, maddi kulluktan sıyrılabildilerse de ilmi ve ahlâkî kölelikten kurtulamadılar.

Peygamberlerin getirdiklerinden miras kalan ahlâkları ve semâvî dinlere tâbî olanlarla cahiliyyet ehlini ayıran, asırlarca korudukları doğruluk, cesaret, emanete riayet, vefâkârlık, iffet, temizlik, kerem ve tevazû, her hal-ükârda Allah'dan korkma ve Onun koyduğu hududu gözetme gibi meziyetleri zayıflamış eksilmişti. Müslümanlara, Batının tesiriyle ahlâksızlık ve Avrupanın put-perest Yunan ve Roma'dan vâris olduğu pes-payelikler, musallat olmuştu. Ayrıca, câhiliyyetinin îcabı olan, çıkarı ve maddi hırsı için ahde vefasızlık, riya, iki yüzlülük, yalnız kuvvete inanma, ancak mal ve servete saygı besleme, çıkarı, ahlâk ve fazilete üstün tutma gibi hastalıklar sirayet etmiştir.

Bu geçiş devresinde insanlığın uğradığı felâket pek hafif cinsten olmadı : Her ülke ve bölgede ahlâk ve fazilet binaları sarsıldı, her eski düzene — isterse güzel ve âdil olsun — karşı ayaklanma oldu, evlerde, ailede anarşi baş gösterdi, çocuk babasına karşı değişti ve ona karşı geldi, kadın kocasını bıraktı ona isyan etti, akrabalık bağları çözüldü, küçük büyüğe hürmet etmez, büyük de küçüğe şefkat etmez oldu, kalplerde ülfet ve sevginin yerini, uzaklaşma ve kin, buğz aldı, dünya yaşayışı ve maddî yükseliş için rekabet çoğaldı, şeref ve servet yolunda yarışlar başladı. Bunun neticesinde, saf hayatı bulandıran, kalp ve ruhu öldüren servet ve âfetler meydana geldi, bunlardan başka, şarklı müslim ve gayri müslimin ortak olduğu, her din ve kültürün şikâyet ettiği dahâ nice hususlar zuhur etti.

Sonra bu cahiliyyet milletleri insanların mallarına, canlarına ve rızıklarına tahakküm eder oldular, barış ve savaşı ellerinde tutmıya başladılar, dünya onların kucağında, elinden bir şey gelmiyen yetim bir çocuk veya beyinsiz bir delikanlı haline geldi, bazan onu savaş meydanına ittiler, bazan da ona barışı dikte ettiler, barış veya savaşta onun bir oyu ve dinlenen bir sözü yoktu...

Bu bozgunun ve bu umumi belânın, müslümanlar

(Devamı 26. sayfada)

Beklenen Saatler

— Muhterem Ağabeyim Nazif Aşkun Bey'e —

Gerçek bir huzurun sevinci nerde?
İnsanlık bulmuş mu deva bu derde?
Bir inkılâp mı olmuş cemiyetlerde :

Bir çöl gibi ıssız, gönüller susuz,
Kalpler taş kesilmiş, ruhlar duygusuz.

Feza feth edildi iyi, güzel hoş...
Hani kalbin fethi? İşte o bomboş.
Ey insanlık durma, birde ona koş!

Dinsin ruhundaki dinmez sancılar,
Yeter şu çektiğin sonsuz acılar!..

*
**

Bir yanda yükselen dev gök delenler,
Bir yanda sefahat, türlü şölenler...
Bir yanda aç, sefil, yetim ölenler

Ve arkada kalan öksüz yavrular :
Bir sıcak çorbayı özler, arzular.

Bir yanda komünizm maddeye tapmış,
Manayı kökünden süpürüp atmış,
İnsanları köle, bir robot yapmış...

Bütün hürriyete vurarak darbe,
Çekmiş bu vahşete bir «Demir perde»

Bir yanda kapitâl, gerçek emeli:
Fakirin hakkına uzanmak eli...
Bütün bu tezlerin çürük temeli,

İnsana, insanca hayat verecek
Sadece İSLÂM'dır taze ve gerçek...

İSLÂM'dır madde de keza mana da,
Teşvik eden sistem, bir din dünyada
Hürriyet, Adalet ve her sahada :

Fakirin hakkını fakire veren,
O'dur insanlığa bir yol gösteren.

*
**

Beklenen saatler belki asırlar,
Belki şimdi gelir... meçhûl bu sırlar;
İnsanlık çekerken büyük sancılar :

Ufuktan yeni bir doğuş bekliyor,
Ani bir mucize oluş bekliyor.

İsmail BAYRAM

Tezatlar Diyarı

Ahmed DEMİR
İ. H. O.

Sahne olamaz vatanım kokmuş çehrelere Çıkısınlar vatanımdan söyle keferelere. Daha ne zamana kadar devam edecek ALLAH'ım bu diyarda yalamalar, ulamalar, ulumalar. Hangi güne kadar seyredeceğiz al-yeşil projöktörlerin vurduğu sahneleri, sahnelerdeki hainleri.

Bir yanda ağlayan bir yanda ağlatan tablolar. Bir yanda ağlanacak halimize tertip edilen balolar.

Bir tarafta hür basın alabildiğine gidiyor başlı başına, bu yolla küfrediliyor bâzısının anasına, bacısına, şahsına.

Bir tarafta kan dökmeler, yan bakmalar, can yakmalar... Vatan ve mukaddesatı içten yıkmalar, itmeler, kakmalar...

Bir tarafta kavgalar, sanayileşme, enâyileşme, evimin önünden geçme, güzeller içinden beni seç onu seçmeler...

Bir köşede hürriyet nâraları, hürriyetten bahsedenler, hürriyetlere kastedenler, hürriyetsizliği hürriyet addedenler.

Bir yanda vatana, dîne, mukaddesata saldıranlar Moskova ve Pekin'le aradaki perdeyi kaldıranlar, bîçâre kendilerini kandıranlar.

Bir yanda mâbetlere saldırma, örtüleri kaldırma devrimlerin bekçileriyiz (!) diye yırtınmalar.

Bir yanda tükenmeyen hazîneler... sayısız pavyonlar, gazinolar, diskotekler, piskotekler. Buralarda kirletilen binlerce yıllık temiz mâziler.

Bir yanda alabildiğine haksızlık, tecâvüz, hürriyetim var deyip serbest bırakılan yüzlerce mütecâviz.

Bir tarafta fezâyı, yıldızları fethetme hayâli, bir tarafta dinsizliğe, donsuzluğa gitme hayâli.

Bir tarafta dizili duran sıralar siyahlar-sarılar, kızlar, karılar, evde karım diye bekleyen kocalar, anne diye bağıran masum yavrular.

Bir tarafta damlar dolusu zehirli şişeler, akın akın oraya giden kişiler. Bir yanda günlerce yanına uğranmıyan işler, iş yerinden kaçan piçler.

Bir tarafta kokmuş çehreler, bir tarafta sinsi sinsi dolaşan kefereler.

Bir tarafta kahpelik tacı giyenler, diğer taraftan kahrolsun bu millet diyenler, yolsuzluğa, soysuzluğa gidenler.

Bir tarafta fışkıran taptaze nesil, bir yanda önüne çıkıp diyenler kesil! Bu halimizle aman YÂRAB! ne kadar da sefiliz, sefil!

Bir tarafta dine düşmanlık, dini olmaktan duyulan pişmanlık, kanallarla mideye doldurmakla elde edilen pişmanlık.

Bir tarafta geçilmiyen bataklık sokaklar, sokaklarda ahlâka, ırza, namusa atılan kahpece tokatlar.

Bir yanda hakkı söylemek isteyenin kesilmek istenen sesi, bir yanda peyk hâline getirilmek istenen Türk ülkesi.

Bir tarafta aksıranlar, tıksıranlar, bağıranlar, çığıranlar, anıranlar...

Bir günde mi geçmiyecek yabânî bir ses duymadık.

Yârab daha çok mu devam edecek rahat bir uykuda uyuyamadık.

Heyhat! Hangi zamanda yaşıyoruz? Bu ülke neresi? Bunca olup bitenlerden daha ne zaman duyacağız pişmanlık.

Bir yanda milletin seçtikleri bir yanda milliyetsizlerin ece diye seçtikleri edebe ahlâka düz basıp geçtikleri.

Bir yanda sallanan dalkavuğun kavuğu bir yanda çeşitli akımların savurduğu kıvılcımlı kış soğuğu.

Bir yanda düşünenler, karşıda düşündürenler kaşınanlar, eşinenler...

Bir yanda aya gidenlerin füzesi, bir yanda başlarda meydana getirilen moda müzesi.

Akıtıyor Anadolum acı gözyaşlarını derinlere. Uyanan gençlik sormaya zaman bekliyor; bu vatanı harâbelere döndürenlere.

Yeter bize şanlı târihimizin şerefli gölgesi. Bunca rezaletlere katlanamaz Türkün ülkesi.

Bir yanda kaçırılan vergiler, bir yanda neşredilen ahlâka mugayir sergiler.

Bir yanda alıp yürüyen akborsa - karaborsa şu zamanda bari bu bir dursa.

Bir yanda rezil, sefil moda bir yanda kolgezer oğul - baba olmuş da hepsi hovarda.

Bir yanda dinim, imânım diyenler, bir yanda din esrardır (!) eminim diyenler.

Bir yanda eğilmeyen başlar, bir yanda eğilmesi için birbirine giren gözler, kaşlar.

Bir yanda kanun namına yapılan kanunsuzluklar, halk arasında meydana getirilen uygunsuzluklar.

Bir yanda taraf taraf kişi, bazan erkek bazan dişi. Memleket politikası yapmakmış güya bunların da işi.

Bir tarafta yurt dışına gidenler-gelenler. Gidip de gelmeyenler. Herşeyini kaybeden zavallılar.

Bir yanda al atım kır atım, bir yanda kadına kıza yöneltilen alım-satım.

Uğraşmasın artık kaderiyle memleketimin küflenmiş kafalar. Hürriyet vatan bizim değil mi niçin bağırır safsatalar.

Bir yanda soyanlar, soyulanlar, ölmeden mezara koyulanlar.

Bir yanda rezil tapılan, bir yanda sefil tapan, bir yanda dinsizi dinli yapan.

Allah'ım ne zamana kadar devam edecek bunca feryatlar yoksa müsebbiblerine denilecek mi yiyin olsun afiyetler.

Bir yanda el açıp (Allah'ım sana âsî olanlar yüzünden hepimizi helâk eder misin diyenler) Âlem-i İslâm için hayır duâ edenler. Bir yanda «hayatım beni kul, köle kabul eder misin» nanesini yiyenler.

Bir yanda ayrılmak istenen İslâmiyet-Türklük ben derim ki bunları ayırmak düpedüz nankörlük.

Tarihten öğrendik açılan her kucağa tahammülü yoktur bu milletin koşacak. Ey asil milletimin sefil düş-

(Devamı 26. sayfada)

NEDEN TEPKİ ?

Mustafa KOÇYİĞİT

MAZİ ile ilişiğini keserek ecdadının iyi hasletlerini alıp evlâtlarına ve torunlarına intikal ettirmiyen, üstelik sırf ecdadının vasfı ve dininin icabı olduğu için her fazilete karşı duran cemiyetler bizde olduğu gibi tefessühe adım adım yaklaşmanın örneğini verirler.

Peygamberimiz (S.A.) «Hikmet mü'minin yitiğidir onu nerede bulursa alır.» buyurmuştu. Bizdeki beyinsizler ise sadece kendi millî ve dinî bünyemizde mevcut olup, ithal malı olmadığı için hikmet ve fazilete karşıdırlar. İşin garibi, bu güruh yabancılardaki iyi davranışları taklide hiç yanaşmadıkları halde onlardaki sefahatleri benimsemek hususunda bir maymundan daha fazla ustalık ve maharete sahiptirler.

Bağrında nice veli kulların haşmetle yattığı mubarek Konya'mızda bir kız Ortaokulu'nun yıllık aile birliği kongresinde iffet ve haysiyetin değerini idrak etmiş bir öğretmenimiz şahsiyetin, iman ve ideâlin ehemmiyetine, bilhassa bunların yarının anneleri olacak, vatan ve milletimizi her türlü tehlikeye karşı koruyacak, vatan, millet, din, ırz ve namus uğruna gözünü kırpmadan ölüme gidecek olan nesilleri yetiştirecek olan kızlarımız için ne kadar lüzumlu olduğuna dikkati çekerek: «Daha çocuk denecek yaştaki kızlarımız dışardan bir takım yabancı erkeklerin nazarlarının tasallutuna uğramaktadır. Binaenaleyh okulun bahçe duvarlarını yükseltelim.» diyor. Dışarda başlarını örtmek istiyen talebelere müdahale edilmemesini istiyor.

Toplantıda bulunan bir takım ard düşünceli kimseler bulanık suda balık avlamak sevdasına kapılıyorlar ve zihinleri bulandırıyorlar. «İlkeler, ülküler» diye basıyorlar feryadı...

Ahlâk ve faziletten başka bir dileği olmıyan öğretmen, kongreye hakim olan sözde ilericilerin gayreti ile kürsüden indiriliyor. Mezkûr öğretmen vilâyet emrine alınarak vazifesine son veriliyor. En çok üzücü olan taraf da bu hareket talebe velileri tarafından tasvib veya sükûtla karşılanıyor.

Cemiyet olarak madde plânında geriliğimiz, ilim ve teknikte emekleme devresinde oluşumuz bir yana. Mânevi alanda derece derece alçalışımız, burada olduğu gibi, en tabii hak olan ahlâk ve fazilet istiyenlere karşı gösterilen allerji, hakikatı görme ve idrak etme kabiliyetine sahip vatansever kişileri derin derin düşündürmelidir.

Daha dün nüfus memuruna kızının, karısının isimlerini «namahremdir» diye söylemekten imtina eden ecdadın torunları bugün haya ve namus mefhumuna ve bunları istiyenlere adeta harb ilân etmektedir. Evlâdı ahlâkî yönden dejenere edilmek istenen baba buna göz yummakta ve bir nevi teşvik etmektedir.

En ufak bir hâdise, en masum bir istek karşısında koparılan gürültü, ayyuka çıkarılan yaygaranın sebebi nedir? Bir kadının iman ve ideal sahibi olması, her hususta olduğu gibi kıyafet mevzuunda da şahsiyet sahibi ve ağır başlı olması, kendini teşhir etmiyerek kem nazarlardan korunması dünyada hangi ilkelere aykırı ki; bizdeki ilkelere aykırı olsun? Lâiklik ilkeleri iffet ve faziletin karşısında mıdır?

Bu millet lâikliği paravana yaparak, ilke ve ülküyü her fırsatta istismar edip gerçek niyetlerini gizliyenleri teşhis şuuruna ne zaman erecek? Maneviyatını ve ahlâkını kundaklıyanların cezalarını ne zaman verecek?

Ey milleti merhume uyan! Uyan da hakikatın ters yüz edildiğini, namı hesabına ne cinayetler işlendiğini, ne dalaveralar çevrildiğini, soysuzların gerçek niyetlerinin seni soysuzlaştırmak olduğunu ibretle, dehşetle gör!

(SARIKLI MÜCAHİTLERDEN)

ŞÜKRÜ ÇELİKALAY

TÜRK Kurtuluş Savaşının en kahraman simalarından biridir. Bizzat teşkil eylediği Alaya kumandanlık etmiş ve Dumlupınar'da Yunan harekâtını 9 ay durdurarak ordunun hazırlanmasına imkân sağlamıştır. Gösterdiği fevkalâde yararlıklar sebebiyle alayına «**Çelikalay**» adı verilmiştir. Ayrıca kırmızı-yeşil kurdelâlı İstiklâl Madalyası ile de taltif edilmiştir. Malûm olduğu üzere Kurtuluş Savaşı'nda cephede yararlıklar gösterenlere kırmızı, cephe gerisinde yararlıklar gösterenlere de yeşil madalya verilirdi. Hem cephede hem de cephe gerisinde yararlık gösterenlere ise kırmızı-yeşil kurdelâlı madalya verilmiştir. Merhum **Şükrü Hoca** İstiklâl madalyasının bu en kıymetlisi ile taltif edilmiş nâdir kahramanlardan biridir.

Birinci B.M.M. de Afyonkarahisar Milletvekili olarak da vazife görmüş bulunan **Şükrü Çelikalay,** meclisin en faal üyesiydi. Belki halâ bile kırılamamış olan bir rekor tesis ederek Birinci Meclisin üç sene dört ay süren müddeti içinde 103 istizah takriri (Sual önergesi) vermiştir.

Gayet kudretli bir hatip ve gerçekten âlim bir insan olan **Şükrü Çelikalay** inandığı prensiplere hayatının sonuna kadar sadık kalarak aslâ bükülmemiş ve şeriattan başka otorite tanımamıştır.

Hilâfet ve Saltanatın birbirinden ayrılarak saltanatın ilgası dedikoduları devam ederken bu kararın gerçekleşmesinden 8 gün evvel «**Hilâfet-i İslâmiye ve Büyük Millet Meclisi**» adıyle bir broşür yayınladı. Bu broşürde «Saltanat; Hilâfettir» tezini savundu. Yani halifenin marufu emretmek, münkerden nehyetmek salâhiyet ve iktidarı ile mücehhez olması lâzım geldiğini, iktidarsız halife olamıyacağı fikrini savundu. Bir hafta sonra Hilâfet ve Saltanat ayrılarak millî hâkimiyet prensibi saltanat yerine ikâme olununca en ziyade, her yapılana kavuk sallayan sarıklı meslekdaşlarının hücumuna mâruz kaldı. **Siirt Mebusu Hoca Halil Hulki, Muş Mebusu Hoca Elhac İlyas Sâmi ve Antalya Mebusu Hoca Rasih** (Kaplan) müştereken **Şükrü Hoca** aleyhinde «Hakimiyet-i Milliye ve Hilâfet-i İslâmiye» adiyle bir cevabî broşür yayınladılar.

Bu broşürün üzerinde **Şükrü Efendi**'ye reddiye olduğu yazılıdır. Ayrıca inkılâbı benimseyen muhtelif muharrirlerin makalelerini ihtiva eden «Hilâfet ve millî hakimiyet» isimli kitapta da **Hoca Şükrü Efendi**'ye ve kendisi gibi düşünenlerden eski **Dersim Mebusu Lütfi Fikri Bey** ile **Çankırı Mebusu Tevfik Efendi**'ye hücum eden birkaç makale yer almaktadır.

Bu fikirleri yüzünden ikinci devre diğer muhafazakâr mebuslar gibi seçilmesine mâni oldular. Hayatının sonuna kadar fikirlerine sadık olarak yaşadı. Kurtuluş Savaşındaki yararlıkları hakkında Sebilürreşad muhabiri tarafından sorulan sualleri şu şekilde cevaplandırmıştır :

KADİR MISIRLIOĞLU

«— Her taraf ateş içinde, kan gövdeyi götürüyor. Yunanlılar ilerliyor. Girdikleri kasabaları, köyleri yakıyorlar. İdamlar, katliâmlar birbirini takip ediyor. Irz ve namus ayaklar altında. Zulüm ve şenaat kasırgası memleketi kasıp kavuruyor. Diğer taraftan İngiliz işgal kuvvetleri bütün müdafaa imkânlarını demir çember içine almış, milletin elini kolunu kıskıvrak bağlamışlar. Hiç bir ümit yıldızı yok. Memleketin bütün âfakını simsiyah izmihlâl bulutları kaplamış. Gönüller yeis ve fütura düşmüş. Hükûmet acz ve zillet içinde kıvranıyor. Halk perişan. Başsız, muhafazasız, iki ateş arasında kalmış, ne yapacağını bilmiyor. Düşman gazeteleri bağırıyor: «Türkiye ölmüştür. Mezar taşına ne yazılırsa yazılsın. Artık onun için ba'sülbâdelmevt yoktur...»

⁂

Bu zulüm ve şenaat kasırgalarını yararak Ankara'ya geldiğim zaman ilk işim **Mustafa Kemal**'le görüşmek oldu.

— Nerede kaldın hocam? dedi, dört gözle bekliyorduk.

— Paşam, teşkilâtımızı kuruyorduk. İngilizlerin muhafazası altında bulunan silâh depolarını, cephanelikleri boşaltık. Geceleri köylere naklettik. Hint askerlerini ikna ettik, İngilizlerin bizi takip emrine itaat etmediler. Dağlarda soba borularından bataryalar kurduk. Bunu gören İngilizler müsellâh imdat kuvvetleri geldiğine zâhip olarak Afyon'u tahliye ettiler. Eskişehir'e doğru çekilmeğe başladılar. Yunanlılara karşı da Binbir Tepeler mevkiinde mukavemet hattı tesis ettik.

— Varolunuz hocam. Sizin gibi din âlimlerinin bu hususta millete önayak olmanızı memleketin, din ve şeriatın muhafazası için elzemdir. Afyon'da sizin nasıl çalıştığınızı, evlerde, camilerde, köylerde halkı düşmana karşı mukavemete nasıl hazırladığınız işittim. Memleket ve din uğrundaki bu mücahedeniz şayanı takdirdir. Çok memnun oldum hocam... Yine sizin gibi bir din âlimi olan arkadaşınız **Nebil Dehşeti Efendi**'nin mesâisini de takdir ederim.

— İltifatınıza teşekkür ederim, Paşam. Biz vazifemizi yaptık. Dinimizin bize emrettiğini yerine getirmeğe çalıştık.

— Din ve vatan sizler gibi ulema ile iftihar eder.

— Paşam, şimdi ne yapacağız? Tamamiyle bir hükûmet teşkilâtı mı kuracağız? Yoksa bir müdafaa hazırlıkları mı yapacağız? Bu toplantıdan maksat nedir?

— Hocam, millî hükûmet teşkilâtı yapılmadıkça müdafaa tertibatı noksan kalır.

— Ben de öyle düşünüyorum paşam.

⁂

23 Nisanda toplandık, dualar, senâlarla meclisi açtık. Fakat Ankaralılar bize kongreci diyor, tamamiyle ısınamıyorlardı. **Mustafa Kemal** yanıma geldi :

— Haydi hocam, dedi, Afyon'da yaptığın gibi burada da halkı irşad et. Maksadımız memleketi, din ve şeriatı kurtarmak olduğunu onlara anlat. Davâmızın samimî ve kutsî olduğuna inansınlar, itimat etsinler.

— Mutmain olunuz paşam, Ankaralılar bizim memleket ve dinî müdafaa hususundaki samimiyetimize inanınca bize müzaheret edeceklerdir. Düşmanlar çok fena propaganda yapmışlar, bizi dine düşman göstermişler. Din müesseselerini yıkacağımızı, mekteplerden din dersini kaldıracağımızı, ulemânın sarıklarını başlarına dolayacağımızı söylemişler.

Şükrü Çelikalay, birinci devrede Karahisar-ı Sahip meb'usu iken

— Ne münasebet hocam? Biz buraya memleket ve dinin müdafaası için geldik.

— Öyledir, paşam, ama halkı inandırmak lâzım.

— Bunu sizden rica ederim hocam. Ev ev, dükkân dükkân, câmi, câmi dolaşarak halka bunu anlatmaya himmet ediniz.

Evvelâ Zincirli camiinde, sonra da Hacı Bayramda halkı toplayıp davamızı anlattım. Düşmanın istilâ ettiği yerlerdeki mezâlimini gözleri önüne koydum. Elbirliğiyle mukaddes davamızın müdafaasına ahdü peyman ettik. Birkaç gün sonra paşaya tebşir ettim :

— Paşam, müsterih olabilirsiniz, Ankara halkı bizimle beraberdir.

⁂

O sırada düşman kuvvetleri Binbir Tepelere taarruz ederek millî kuvvetleri mağlûp etmiş, Alaşehir'e girmişti. **Mustafa Kemal** ve **İsmet Paşa**'ların hazır bulunduğu hafî celsede uzun münakaşalar oldu. Sür'atle silâh ve para tedarikine karar verildi. **Erkânı Harbiye Reisi Fevzi Paşa** ile görüştüm.

— Hocam, vaziyet tehlikelidir, dedi.

— Evet tehlikelidir, ama son nefesimize kadar savaşmayı dinimiz bize emreder.

— Hocam, vaziyet tehlikelidir, dedi.

Düşmana karşı beş ay muhafaza edilmedikçe Ankara'da tutunmağa imkân yoktur. Askerî bir cephe kurabilmek için bize beş ay zaman lâzım.

— Paşam bana kırk atla kırk silâh verilirse ben Ankara'dan kırk gönüllü mücahit alır, bir çete teşkil ederim. Yollarda köylerden toplayacağım silâh ve mücahidlerle beş ay değil, dokuz ay düşmanı oyalarım.

Bu teminatımdan dolayı paşa çok memnun kaldılar. Ne kadar silâh ve cephane varsa derhal bana teslim edilmesi için Ankara silâh deposuna emir verdiler, depoya gittim. Ne göreyim: 14 adet martinden, muaddel tek ateşli bekçi silâhlarından başka tek silâh yok. Bunları aldım. Kırka iblâğını istedim. Ankara **Kolordu Kumandanı ve Vali Vekili Nuri Bey**'in bunu bulacağını ümid ediyordum. Maalesef buna imkân olmadığını söyledi.

Resmî makamlardan ümid kesilince Allaha dayanarak bir çare düşündüm. Hemen bir gün içinde bir asker elbisesi diktirdim. Başımdaki sarığı muhafaza ederek bu asker elbisesini giydim. Hacı Bayram camiinde cuma namazından sonra kürsüye çıktım.

— Ey cemaati müslümîn! dedim. Kapıları kapayınız. Hiçbiriniz camiden dışarı çıkmasın. Sizinle görüşecek mühim meseleler var.

Cami baştan başa dolu idi. Bütün müslümanlar kürsünün etrafını aldılar. Coştum, söyledim. Evde duvarlarda asılı duran harp silâhları boşuna asılı kalırsa ev sahibine lânet edeceğini anlattım. Memleket ve din tehlikede kalırsa yedisinden yetmişine kadar bütün müslümanların cihadla mükellef olduğunu anlattım. **Mustafa Kemal Paşa**'nın teminatını söyledim. Cemaat ağladı. Ben ağladım. Nihayet arkamdaki ilmiye cübbesini çıkararak asker elbisesiyle başımda sarık olarak kürsüde ayağa kalktım :

— Ey cemaati müslimîn! dedim, işte ben asker kıyafetine girdim, cepheye gidiyorum. Memleket ve din kurtuluncaya kadar cephelerde düşmanla çarpışacağım. Memleketi, dinini seven benimle beraber gelsin, dedim.

Halk hüngür hüngür ağlıyordu. Ben hıçkırıklar içinde kendimden geçmiştim. Göz yaşlarım sakallarımdan dökülüyordu. Bu cuşuhuruş içinde camiden çıktık. Halk müthiş heyecan içinde idi. Hiçbir fert cemaattan ayrılmıyordu. Sokakları dolduran halk kütleleriyle birlikte belediye binasına geldik. Herkes sağa sola koştu. O gün akşama kadar 700 silâh, 600 mücahid, 120 at toplanmıştı. Bir taraftan da mütemadiyen mücahid ve silâhlar geliyordu. Ben miktarı kâfi silâhşor mücahidlerle Ankraa'dan ayrıldım. Gelecek silâhların Ankara kolordusuna teslim edilmesini söyledim.

Bu sırada **İsparta Mebusu Ulemâdan Hafız İbrahim Bey** yanıma geldi, maiyetimde bir nefer olarak cihada iştirakini rica etti. Hayır, dedim, sen İsparta taraflarında teşkilât yaparak bir cephe kuracaksın. Ona ikiyüz elli müsellâh mücâhid verdim. Ben Afyon'a hareket ettim.

Afyon'a gelir gelmez düşman bir taarruz daha yapmış, Uşak'a girmişti. Acele cepheye koştum. Uşak cephesine **İzzettin Bey** kumanda ediyordu. Silâh ve mühimmatsızlık yüzünden düşman orada galebe etmişti. Ben hemen o tarafta bir müdafaa hattı tesis ettim. Az zaman sonra cephede silâhlı mücahidlerin adedi bini bulmuştu. Cepheyi daha esaslı bir mevkie naklettik. Diğer alaylar da sağda, solda tahaşşüt ediyordu. Ben alayımla düşmana çok yakın yerlere kadar sokuldum. **Çerkes Ethem**'le sağdan irtibat temin etmiştim.

Bir gün **Ethem** beni haberdar etmeksizin düşmanın taarruzuna dayanamıyarak Efendi köprüsüne kadar geri çekildiğini, mevkiinin tehlikeli olduğunu **Ali Fuad Paşa** Eskişehir'den bildiriyordu.

Bununla beraber yirmi dört saat mevziimde kaldığım takdirde **Ethem**'in bıraktığı topların düşman eline geçmekten kurtulabileceğini bildiriyordu. Kırk sekiz saat bile kalırım, diye cevap verdim. Düşmanın iki alay tahmin olunan bir takviye kuvveti **Ethem**'in üzerine gelmekte iken bu kuvveti pusuya düşürerek mağlûp ettim. Ordu beni takdir ve tebrik etti. Alayımın ismine «**Çelik Alay**» namı verildi. Ben de sonradan soyadımı **Çelikalay** olarak aldım.

Bu suretle beş ay ordumuza vakit kazandırmaklığım istendiği halde ben dokuz ay düşmanı Dumlupınar'da oyaladım. İstanbul'dan İnebolu'ya dağlar gibi silâh ve mühimmat yetişmesiyle ordumuz düşmanı tepelemeye kudret kazanmış oldu...

Bundan başka daha pek çok hocaların İstiklâl Harbinde mühim tesirleri vardır. Nazilli'den merhum **Hacı Süleyman Efendi**, ismini unuttuğum Denizli müftüsü, Uşak'tan **İbrahim Efendi** yani bugün Kütahya milletvekili bulunan **Ahmet Tahtakılıç**'ın pederi âlilerinin zikre değer pek meşhûr mesâileri vardır. Allah cümlesini gani rahmetlerine mazhar etsin.»

Şükrü Çelikalay son nefesine kadar islâm davası uğurundaki mücadelesine devam etmiştir. 25 Aralık 1950 de mübarek hac farizasını ifadan birkaç gün sonra bu fânî âleme veda ettiği zaman Büyük Doğu Cemiyeti Umumî İdare Heyeti azası buulnmaktaydı.

FEZA - FÜZE ÇALIŞMALARI

Ömer BAL

İNSAN düşünen bir varlıktır. İnsan düşünmesiyle ve akliyle diğer varlıklardan ayrılır ve mümtaziyet kazanır. Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Kerim'de (Bakara: 29) : «O öyle Allahtır ki yer yüzünde her ne var ise hepsini sizin için yarattı...» buyuruyor. Yeryüzündeki her şey kendisi için yaratılan insana düşünerek, aklını kullanarak onlardan faydalanmak düşüyor. İnsanlar yaratılışından bu yana Cenab-ı Hakkın kendilerine verdiği kudretle etrafındaki varlıkları emirleri altına almaya ve onlardan istifade etmeye çalışmışlardır. Merhale merhale bulunduğu seviyeyi aşan insanlık, bugünkü duruma gelmiştir. İnsanlığın bugünkü duruma gelişinin şerefini yalnızca şu veya bu millete vermek haksızlık olur. İnsanlığın bugünkü ulaştığı teknik seviyenin şerefi Hz. Adem'den bu yana bütün insanlarındır. Fakat kabul etmek lâzımdır ki, bu ilerleyişte, bazı milletlerin şeref hissesi daha fazladır.

Zamanımızda teknik ve fen o kadar ilerlemiştir ki, insanlık artık kabına sığamaz hale gelmiştir. Dünün insanının hayalinden bile geçiremediği bir çok şeyler, bugün normal olmuştur. Belki yarın bizim aklımıza sığdıramadığımız bir çok şeyler, mümkün olacak ve o günün insanın için gayet tabii kabul edilecektir. Bu cümleden olmak üzere düşünen insanın en harika buluş ve icadı olan füzelerle, fezanın sırrını keşfetme ve ayı fethetme hâdisesi asrımızın en büyük hâdisesi olacaktır.

Geçtiğimiz 1968 yılının Ocak ayında Amerika Birleşik Devletlerinin ay'a fırlattığı Apollo-8'in gidiş gelişi bütün dünya milletlerini düşündürmüş ve enterese etmiştir. Füze-Feza çalışmaları 1957 de başlamış ve onbir sene gibi kısa bir zamanda insanlığı ay'a 112 Km. yaklaştırmıştır. Ay'ın dünyamıza 384.000 Km. olduğunu hatırlar ve alınan yolun uzunluğunu, zamanın azlığını düşünecek olursak hâdiseyi daha iyi değerlendirmiş oluruz. A.B.D. ilgililerinin ifadesine göre Apollo-11'le ay'a insan ayak basabilecek ve bu da kısa zamanda olacaktır.

Bu enteresan hâdise karşısında düşünceler çeşitli olmuştur. Ay'a gidilir, gidilemez, bu Allah'a şirk koşmaktır münakaşaları... Sanki haşâ Allah ay'da imiş de Avrupalılar ay'a gitmekle Allah'a şirk koşuyorlar. Bizim inandığımız Allah, mekândan münezzehtir. Ay'ı, güneş'i, gece ve gündüzü ve bütün varlığı insanların emrine vermiştir. Her şeyin yaratıcısı Allah'tır ve her şeyi bir hikmete mebni yaratmıştır.

Ay'a gidilir veya gidilemez bunu istikbal gösterecektir. Tıpkı bundan yüz sene evvelinin insanının düşündüğü gibi. İnsanlar demirden yaptıkları aletlerle gökyüzünde uçarak uzun mesafeleri kısa zamanda alırlar alamazlar. Uçarlar, uçamazlar. Allah'a şirk koşmak değildir. Bugün tayyarelerle insanlar uçabiliyorlar ve pekalâ inanan kimse için tayyare Allah'a şirk koşmak için bir vasıta değil, Allah'ın kudret ve azametini gösteren bir belge olmaktadır.

Apolle-8 hâdisesinde bizim dikkatimizi çeken husus şu oldu. Ay'a insan iner veya inemez bu mühim değil, çünkü yürüyemeyen çocuk için koşmak mevzubahis değil... Fakat ilk bakışta muhal gibi olan, imkânı yok gibi görünen bir şeyin Hıristiyan Avrupalının mümkün yapabilmek için bitmeyen, tükenmeyen, bıkmayan bir azimle, sabırla çalışmasıdır. Dikkatimizi çeken birinci husus onun çalışması, mümkün olmaz gibi görünen şeyi mümkün yapmak için uğraşmasıdır. Bunda muvaffak olsun veya olmasın Avrupalının çalışması şayanı tebriktir. Bizim dinimiz «iki günü müsavi olan zarardadır» diyerek daima fazla çalışmayı, daima ilerlemeyi emretmiş, biz müslümanlar bunun tersini yapmışız, daima yatmışız, adima uyumuşuz, halâ da yerimizde sayıyoruz.

Dikkatimizi çeken ikinci husus : Üç Amerikalı astronotun ay çevresinde dolaşırken yeryüzüne mukaddes kitabları olan İncil'den pasajlar okumalarıdır. Gönül öyle arzu ederdi ki, Ay'a 112 Km. yaklaşan ve etrafında on defa dolaşan Frank Borman, James Lovell, William Anders değil de Ahmet, Mehmet ve Hasan olmalıydılar. Ay'ın çevresinde dolanırken muharref İncil'den parçalar değil de, Allahın ebedi, yeryüzünde değşitirilmemiş ve değiştirilemeyecek tek kitabı olan, Kur'ân-ı Kerim'den âyetler okunmalıydı. Ay'dan batılın sözü değil, hakkın sözü gelmeliydi. İnsanlığın kulağına «Gökte bir Noel Baba olduğunu bildirmekten sevinç duyarım» sözü değil «Allah birdir, hiçbir varlığa muhtaç değildir, doğmamıştır, doğurmamıştır, eşi, benzeri yoktur. Sizin Allahınız öyle bir Allahtır ki yeri ve gök'ü altı günde yarattı...» sözleri gelmeliydi.

Dikkatimizi çeken üçüncü husus : Yeryüzüne inen astronotların «Bir kat daha dindar ve Allah'a inanmış olarak yeryüzüne döndük demeleridir». Allahu Zülcelâl Kur'ân-ı Kerim'in Âl-i İmran sûresinin 190. âyetinde «Şüphe yok ki göklerin ve yerin yaratılışında ve gece ile gündüzün birbirini takibinde akıl sahipleri için Allah'ın varlık, birlik ve kudreti hususunda açık deliller vardır.» buyuruyor.

Bu Âyet-i Kerime hakkında Hz. Peygamber «Yazıklar olsun o kimseye ki bu âyeti okur da onda tefekküre dalmaz» buyuruyor.

Biz de Hz. Peygamberden ilham alarak diyoruz ki: Kur'ân-ı Kerim'in hakikatları apaçık dururken, harıl harıl çalışan Avrupalılar karşısından çalışmayan, miskin miskin duran, Allah'ın âyetlerini araştırmayan müslümanlara yazıklar olsun.

Mukayeseli Dinler Tarihi

— II —

SEMÂVÎ DİNLER

Osman CİLÂCI

MÛSEVİLİK

Hz. Mûsa'ya izafetle bu ismi almıştır. Hz. Mûsa (Mosis), Levi sülâlesinden Amram (İmran) ın oğludur. Takriben M.Ö. 1200 yıllarında Mısır'da yaşayan İsrâil kabileleri içinde doğmuştur. Firavun'un zulmünden korkulduğu için annesi, emr-i ilâhiye'ye uyarak bir sandık yapıp Musa'yı içine koymuş ve Nil nehrine bırakmıştır. İlâhî bir tecelli neticesi yine Firavun'un sarayında hem de annesinin sütü ile büyütülmüştür. Kur'ân-ı Kerim'de bu hususta şöyle buyurulur :

Mûsa'nın annesine : «Onu emzir, sana O'na ait bir tehlike gelince kendisini denize bırak, (boğulacağından) korkma, (firakından) kederlenme. Çünki biz onu yine sana söndüreceğiz. Hem Onu Peygamberlerden biri de yapacağız diye vahyettik» (1).

Musevilik, Yahûdilik, Benî İsrail (2) ayni manaya gelir.

İsrail milleti yaklaşık olarak M.Ö. 12. asırda bir çok Sâmi kabilelerin Filistin'de yerleşmesiyle meydana gelmiştir.

Başlangıçta Vahdâniyet-i İlâhiyye esasına müstenid olan bu din, daha sonraları aslî şeklini muhafaza edememiştir.

Mûsevilik'te Yahve ve Elohim adında iki tanrının mevcudiyetinden bahsedilmektedir. Bunlardan :

a) Yahve adını kullananlara (Yahvist),

b) Elohim adını kullananlara (Elohist), ekolü denmektedir.

«Yahvist, en eski kaynak olsa gerektir, eseri aşağı yukarı M.Ö. 1000 senesinde yazmış olmalıdır. Elohist ise daha fazla teolojik meseleler üzerine durur. Ayni mevzulardan bahseden eseri 8 inci asırda telif etmiş olsa gerektir. Bir asır sonra, bilinmemiş bir âlim bu iki (belki de daha fazla) kaynağı birleştirmiş, şimdiki haline getirmişlerdir (3).

Mûseviliğin mukaddes kitabı, Tur dağında Hz. Mûsa'ya nazil olan Tevrat'tır. (Thora).

Bugün, elde mevcut Tevrat şu kısımlardan meydana gelmiştir :

1) Tevrat :
a) Tekvin,
b) Huruç,
c) Levililer,
d) Sayılar,
e) Tesniye.
2) Kutubîm (tarih ve hikmete ait kitaplar)
a) Dâvud'un mezmurları,
b) Eyyûb'un kitabı,
c) Süleyman'ın meselleri,
d) Danyal'ın kitabı,
e) Beştomar (Megillot),
f) Vak'aname.
3) Nebiim (Peygamberlerin eseri) :
a) Amos,
b) Yoel,
c) Mika,
d) Nohum.

«Bugün Tevrat'ın meşhur 3 nüshası vardır :

1) Yahûdiler ve Protestan âlimlerince makbul olan, İbrânî dilinde yazılmış bulunan nüsha.

2) Roma ve şark kiliselerince muteber olan Yunanca nüsha,

3) Sâmirilerce muteber olan ve sâmirî dilinde yazılmış olan nüsha (4).

Ayrıca Tevrat'ın şerhi mahiyetinde olan, Yahudi'lerin kuvvetle bağlandıkları «Talmut» adında bir kitap daha vardır.

Yahudiler, göçler ve esaret neticesinde birçok milletlerle temas etmişler, bundan dolayı da çeşitli mezheplere ayrılmışlardır. Başlıca 3 mezhep görülmektedir :

1) Ortodoks,
2) Muhafazakâr,
3) Reformcu (5).

Bu mezhepler de kendi aralarında tâli derecede bir takım kollara ayrılmışlardır.

İbadet yerlerine Havra (Synagoge), din adamlarına da Haham (Rabbiner) denir.

HIRİSTİYANLIK

Milâdî XXX. yılında doğduğu kabul edilmektedir. Peygamberi, M.Ö. 6-7. veya milâdî 29-30. yıllarında Nâsıra'da doğan İsa (Mesih) tir.

İsa, Jesu, Christ, Mesih ayni manaya gelir.

Hz. İsa'nın hayatı hakkında en büyük kaynak İncil'lerdir.

Bugün Hıristiyanlık âleminde, milâdî 325 te İznik'te toplanan Konsül'ün kabul ettiği dört İncil daha çok revaçtadır.

Bu dört İncil :

1) Metta (St. Mathieu),
2) Luka (St. Luc),
3) Markos (St. Marc),
4) Yuhanna (St. Jean).

Ne gariptir ki bu İncil'lerde de birbirini tutma-

(Devamı 26. sayfada)

(1) el-Kasas, 7.

(2) İsrâil sözü savaşan tanrı yahut tanrıya karşı kuvvetli anlamına gelir. Felicen Challaye (Ter.: S. Tiryakioğlu), Dinler Tarihi, İst. 1960, s. 122.

(3) Prof. Dr. Annemarie Schimmel, Dinler Tarihine Giriş, Ank. 1955, s. 101.

(4) A. Hamdi Akseki, İslâm Dini, Ankara 1965, s. 78.

(5) Büyük Dinler ve Mezhepler Ansiklopedisi, Heyet, İst. 1964, s. 160.

VELİ ERTAN

KÂZIM Karabekir Paşa, istiklâl mücadelesinin şark cephesi kumandanlığını yapmış, ermeni akınlarını durdurmuş, hayal peşinde koşan düşmanları susturmuş ilk Türk zaferini kazanmış, Türk Milletine kurtuluşun yollarını göstermiş, yetimler babası, değerli devlet adamı, şarkın fatihi ve milli kahramanlarımızdan biridir.

1882 yılında İstanbul'da Kocamustafa Paşa semtinde doğmuştur. Ailesi Karaman'ın Kasaba (şimdi Kâzım Karabekir nahiyesi) köyünden İstanbul'a gelerek yerleşmiştir. Kırım harbine gönüllü iştirak eden ve gazilik ünvanını alan Mehmte Emin Paşanın oğludur.

TAHSİLİ :

İlk tahsilini Fatih Askeri Rüştiyesinde yapmış, Kuleli Askeri İdadisini bitirmiş ve Harbiye Mektebine girmiştir.

Harbiye Mektebini ikmal ettikten sonra subay olmuş ve Harp Akademisine ayrılmıştır.

1905 tarihinde henüz 23 yaşında olmasına rağmen Harp Akademisini birincilikle kurmay yüzbaşı olarak başarmış ve ikinci orduda vazife almıştır.

Kıta stajını Manastır'da yapmıştır.

HİZMETLERİ :

1907 tarihinde önyüzbaşı rütbesiyle Mektebi Harbiye-i Şahane Tab'ye Muallim Muavinliğine tayin edilmiştir. 1908 tarihinde ikinci meşrutiyetin ilânı üzerine Edirne onuncu tümen erkânı harbiyesine tayin olunmuştur. 1909 tarihinde vukubulan 31 Mart vak'asında vazife almış ve Arnavutluk'taki ayaklanmayı da bastırmıştır.

1912 tarihinde Balkan Harbinin başladığı sırada Edirne muharebelerinde bulunmuştur.

Alman Heyet-i ıslâhiyesi arasında genel kurmay istihbarat şube müdürlüğünde vazife görmüş ve bu sırada Avrupa seyahatına çıkmıştır. Bu tarihte rütbesi de binbaşılığa yükselmiştir.

1914 yılında Birinci Cihan Savaşı başlamıştı. Bu harbin ilk yıllarında yarbaylık rütbesiyle İran Kuvvei Seferiyesine tayin edilmiş Irak ve Kafkas Cephelerinde çarpışmıştır. Rütbesi de albaylığa yükselmiştir.

1918 yılında Kafkas Cephesi ikinci kolordu, biraz sonra da Birinci Kafkas Kolordusu Komutanlığına getirilmiştir.

Ordu Komutanı Vehip Paşa'ya tesir yapmak suretiyle şark harekâtını başarıyla idare etmiş Erzincan, Erzurum ve Kars illerimizi düşmanlardan kurtarmış ve Azerbeycan'a kadar gitmiştir. Göstermiş olduğu liyakatından dolayı livalık (Paşa) rütbesini ihraz etmiştir.

1918 tarihinde müttefiklerin mağlûbiyeti üzerine Osmanlı Devleti de mağlûp sayılmıştı. 1071 tarihinden bu yana idaremizde bulunan topraklar tehlikeli bir duruma girmişti.

Mondoros mütarekesinden sonra Harbiye Nazırı Müşir İzzet Paşa, Kâzım Karabekir Paşayı Erkânı Harbiye-i Umumiye (Genel Kurmay Başkanlığı) Reisliğine tayin etmek üzere İstanbul'a çağırmıştı. Fakat Kâzım Karabekir Paşa, memleketin kurtuluşunu ancak Anadolu'da vazife almakla mümkün olacağını bildiği için bu vazifeyi kabul etmemiştir.

1919 yılının Nisan ayının ortalarında kendisinin doğuda bulunan onbeşinci Kolordu Komutanlığına tayinini sağlamış ve Kolordunun merkezi bulunan Erzurum'a gelmişti.

İstanbul Hükümeti tarafından Kâzım Karabekir Paşa'ya merkezi İstanbul'da bulunan birinci Kolordu Komutanlığı ile Onbeşinci Kolordu Komutanlığı teklif edilmişti. Bu vaziyet karşısında onbeşinci Kolordu Komutanlığını tercih etmiştir.

Kâzım Karabekir Paşa 23 Temmuz 1919 tarihinde açılan Erzurum Kongresi üyelerine bir kır yemeği yedirmişti. Bu yemekte manevi evlâd edindiği yetim çocukları kendilerine has kıyafetleriyle hizmette bulunmuşlardı. Kendisine teşekkür eden üyelere cevap olarak bu yemek ilk ziyafettir, ikinci ziyafeti ancak hep beraber Yuşa tepesinde yiyeceğiz ve şükran namazımızı İstanbul'da Eyyub Sultan Camii Şerifinde kılacağız demişlerdi.

Onbeşinci Kolordu Komutanlığından sonra Şark Cephesi Komutanı olmuş ve Ermenilerle mücadeleye girişmişti.

ŞARK FATİHİ KÂZIM KARABEKİR PAŞA :

Kâzım Karabekir Paşa, bu dirayetli serdar, tek başına, Şark cephesinde düşmana karşı bir kale olmuştur. Bu vazifeyi kendisine veren Büyük Millet Meclisi Hükümeti o cepheden hiç endişe etmiyordu. Ona o milli kahramana güveni vardı.

Ermeni hükümetinin taarruzunu durdurmağa muvaffak olmuş, hatta İkinci İnönü savaşı münasebetiyle bir kısım kuvvetleri garp cephesine sevketmiştir.

Sevr Muahedesine göre bağımsız bir Ermenistan hükümeti teşekkül edecek ve ancak bu hükümetin hudutlarını o zamanki Amerika Reisicumhuru Vilson tesbit edecekti. Fakat bu gülünç bir şeydi. Çünkü Vilson henüz şarkı anlamaktan uzaktı. Avrupalılar da bu hududu tanımamışlardı. Bunun üzerine Ermenistan hükümeti, kendi başına maceraya kapılmış ve Türkiye hasta adamdır diye üzerimize saldırmıştı. Halbuki milli hudutlarımız içinde istiklâl gayesiyle teşekkül eden Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti doğudaki kuvvetleri takviye etmeyi düşünmüştü. Bu suretle Kâzım Karabekir Paşa bu vazifeyi üzerine almıştı.

Yunan tecavüzünden cesaret alan Ermeniler taarruza geçmişlerse de büyük kahraman Kâzım Karabekir tarafından püskürtülmüş, taarruz sırası Türklere gelmişti. O zaman Ermeniler kaçmak zorunda kalmıştı. 3 Şubat 1921 de Ardahan ve Artvin kasabaları alınmış Mart'ın 10'unda da Batum'a girilmişti. Bunun üzerine Ermeni hükümeti sulh teklif etmiş ve Kâzım Karabekir Paşa bir muahede imzalamış ve bu muahede sonra bir mukaddime ile yirmibir maddeyi ihtiva eden Kars ahidnamesiyle tamamlanmıştır (13 Ekim 1921).

Kâzım Karabekir Paşa'nın doğuda kazanmış olduğu muzafferiyetten sonra rütbesi Türkiye Büyük Millet Meclisince Ferikliğe (Tümgeneral) yükseltilmiştir.

Şarkın fatihi olan Kâzım Karabekir Paşa hem şair ve hem de muharrirdi. Hatta himayesine aldığı yetim çocuklar için yazmış olduğu «Türk Yılmaz» şiirini bizzat bestelemiştir. O zaman bütün okullarda bu milli şarkı okunurdu.

Çelik gibi kollu, tunçtan ayaklı
Türk hiç yılar mı? Türk hiç yılar mı?
Türk yılmaz, Türk yılmaz
Göksü imanlı, temiz vicdanlı
Cihan yıkılsa Türk yılmaz
Türk hiç yılar mı? Türk hiç yılar mı?
Düşmana salsa, tek bile kalsa
Türk hiç yılar mı? Türk hiç yılar mı?

Kâzım Karabekir Paşa, askeri hayattan çekilmiş ve İstanbul meb'usu olarak meclise girmiştir.

Ermenistan fatihi Kâzım Karabekir Paşa Darulfunun Hukuk Fakültesinde mezunlar şerefine verilen ziyafette bulunmuş ve güzel bir konuşma yapmıştır. Bu konuşmasında millet garplılaşmakla değil, dini mübin islâma sarılmakla mevcudiyetini kurtardı, demiştir.

Kâzım Karabekir Paşa demokrasiyi çok benimsemişti. Bu maksatla Cumhuriyet devrinde ilk defa Rauf Orbay, Ali Fuad Cebesoy, Refet Bele, Cafer Tayyar ve bazı arkadaşlariyle birlikte «Tarakki Perver Cumhuriyet Partisi»ni kurmuştur. Fakat bir müddet sonra İzmir suikasdiyle ilgili olduğu iddia edilmiş ve bu suretle kendisi ve diğer arkadaşları tevkif edilerek İstiklâl Mahkemesine verilmiştir. Halbuki Atatürk'e karşı girişilen bu tertip ile hiç alâkası olmadığı mahkeme sonunda anlaşılmıştır.

1927 yılında Ocak ayında henüz 45 yaşında olduğu halde emekliye sevkedilmiş ve bundan sonra inzivaya çekilmiştir. Pek çok maddi sıkıntı çekmiş ve hatta «İki damla yaş» adını taşıyan acıklı bir şiir bile yazmıştır.

1938 tarihinde yeniden Milletvekili seçilmiş 1946 tarihinde de Millet Meclisi Reisi olmuştur.

Şark Fatihi Kâzım Karabekir Paşa 26 Ocak 1948 tarihinde âni bir kalp krizi üzerine Allah'ın rahmetine kavuşmuştur.

28 Ocak 1948 yılında Çarşamba günü Hacı Bayram Camii Şerifinde öğle namazından sonra cenaze namazı kılınmış ve tabut bir top arabasına konularak muazzam bir cemaatle Ankara şehitlik mezarlığına defnedilmiştir.

(Allah rahmet eylesin.)

Kâzım Karabekir Paşa askeri başarısiyle beraber memleket irfanına da hizmet etmekten geri kalmamıştır. Kırkdördü bulan eserinin başlıcaları şunlardır :

1 — İstiklâl Harbimizin esasları (2 cilt)
2 — Sırp-Bulgar Sefiri
3 — Bulgar ordusunun terbiyesi
4 — İtalya-Habeş seferi
5 — Osmanlı ordusunda taarruz fikri

(Devamı 26. sayfada)

TARİHTEN GÜZEL FIKRALAR

TÜRK ÖLDÜRÜLEBİLİR, FAKAT...

«— İnsanları yükselten iki büyük meziyet vardır : Erkeğin cesur, kadının iffetli olması. Bu iki meziyetin yanı başında her iki cinsi, kadınla erkeği şereflendiren tek bir fazilet vardır : Vatana — icabında her şeyini tereddütsüz feda edecek kadar — bağlı olmak. Bu meziyetler ve bu fazilet en büyük kahramanlığı; hayatın elemine, kederine karşı fütursuz kalmayı ve ağır hâdiselerin acılıklarına göğüs germeyi doğurur. İşte Türkler bu çeşit kahramanlardandır. Ondan dolayı Türkler öldürülebilir, lâkin mağlûp edilemezler...»

Napoléon Bonaparte

⁂

TÜRK'LERİN ESİRİYİM

«Poltova'da esir oluyordum. Bu, benim için bir ölümdü, kurtuldum. Buğ nehri önünde tehlike daha kuvvetli olarak belirdi. Önümde su, ardımda düşman, tepemde cehennemler püsküren güneş... Su beni boğmak, düşman beni parçalamak, güneş beni eritmek istiyordu. Gene kurtuldum. Fakat bugün esirim. Türklerin esiriyim. Demirin, ateşin ve suyun yapamadığını onlar yaptılar, beni esir ettiler. Ayağımda zincir yok, zindanda da değilim. Hürüm, istediğimi yapıyorum. Lâkin gene esirim. Şefkatin, ulüvvü cenabın, asaletin, nezaketin esiriyim. Türkler beni işte bu elmas bağa sardılar. Bu kadar şefkatli, bu kadar âlicenap, bu kadar asil ve bu kadar nazik bir milletin arasında hür bir esir olarak yaşamak, bilsen ne kadar tatlı...»

Demirbaş Şarl

Ümit Işığı

Bir Şûle Daha!...

— Liseli bir Kıza Mektup —

Bu müthiş derde devâ, ne dağda denizdedir
Sizi bekler bu dâvâ, hep ümitler sizdedir!...
T S B.

Benim hanım kardeşim ve davada yoldaşım
Senin için inan ki sevinçten aktı yaşım
Evet, inan ağladım, için için sevinçten
«Ne hikmettir ya Rabbî, bu ne lûtuf!..» dedim ben
Değil içten ağlamak, isterim ki haykırsam
Şu gönlüme vurulan âh o zincîri kırsam
Ağlasam âh ağlasam dağı - taşı inletsem
Kulak verip sesime ins-ü cinni dinletsem
Bir müstesnâ tecellî zuhur etse günümde
Şu keşmekeş âlemi diz çöktürsem önümde
Emîn ol ki olmazdım bundan fazla mes'ut hiç
Bu bir başka saadet, bu sevinç başka sevinç
Çünkü, yıllar var ki ben hasretini çekerdim
«Yâ Râb ne an dinecek benim bu acım!..» derdim
Kimden medet umalım senden gayri, o nerde
Hangi kapı çalalım devâ için bu derde
Gün geçtikçe artıyor, ateş sardı bacaya
Dayanmaz oldu yürek bu onulmaz acıya
Neden dinmez bu sızı, nedir Rabbim bu yara
Neden sardı her yanı kahredici manzara
İffet nâmus duygusu nasıl kalktı özlerden
Çırıl-çıplak her taraf haya uçtu yüzlerden
Ahlâksızlık sanattır, iffetsizlik fazilet
Lügatler de yazamaz binbir türlü rezilet...
Manasızdır tesettür, açılmaksa marifet
Şehvet pazarı oldu, baştan-başa memleket
Yosun tutmuş simsiyah, nursuzluktan suratlar
Yıkayamaz bu kiri dicleler ve fıratlar
İnsanlar nefse esîr ve şeytanın kölesi
Tarihlerde belki de görülmedi böylesi
Nedir Rabbim bu gidiş nereyedek gidecek
Bir tufan mı olmalı?.. Yoksa nasıl bitecek
Derken... şükür Rabbıma hikmetini gösterdi
Kereminden, lutfundan ümit ışığı verdi
Bu ne mes'ut tecellî ve doyumsuz bunca haz
Evet şu an hiç kimse benden mes'ut olamaz
Nasıl ağlamam ki ben, taş mıdır benim sinem
Neden dolup taşmasın, benim ilham hazînem
Senin şahsında mâzî, dile geldi O devir
Âmineler, Ayşeler, Fatımalar bir-ü bir
Nâsiyende o mâna, şuleleşir parıldar
Bu hâleti târife, kalem aciz kâğıt dar
Kapılmadan yeline moda denen illetin
Mestûresin serâpâ timsâlisin iffetin
Misli ender yâkutsun bir mücessem âbide
Emînim ki annesin fâtihlere âtide
Bahtiyardır o anne senin ile övünsün
Böyle kızı olmayan bedbaht kadın dövünsün
Duâmızdır Mevlâ'dan sen gibiler çok olsun
Huzur bulsun kadınlık ve her çile yok olsun
Bizden ta'zim bin hürmet taşıdığın o rûha
Lânet... seni hor gören o nasipsiz gürûha
Hengâmesi zamanın vermesin sana keder
Hakka dayan teslîm ol, yardımcın Allah yeter
Hak bildiğin bu yolda, tek olsan da hiç yılma
Metîn ol kal'a gibi, sakın aslâ sarsılma
Sabahlar yakın artık, sökmek üzre şafak bak
Yarınlar bizimledir, biz gâlibiz muhakkak
Bu davâ ki mukaddes, Müslümanlık-Türklüktür
Evet işte bu yönden vazîfeniz büyüktür
Bu müthiş derde devâ, ne dağda denizdedir
Sizi bekler bu dâvâ hep ümitler sizdedir
Bir Şûle de mutlak sen, olacaksın inşallah
Gönüllerden gönüle dolacaksın inşallah
Hatam varsa bağışla, kabul et bunu benden :
«ESSELÂMÜ ALEYKÜM... DÂİMEN VE EBEDEN!..»

Hakkı VAR

BÜTÜN MESELE

Mehmed SÜSLÜ

MÜSLÜMAN... Hakka gönül vermiş, ebediyete uzanan fildişi caddenin amansız yolcusu. Kur'ân-ı Kerim'in ebedî hizmetkârı... İslâmın hudutlariyle çevrili, mânâsından tek zerre çıkarmayı cinnet addeden insan...

Müslüman... Davası uğrunda önüne çıkan bilcümle mâniaları azmiyle eriterek büründüğü ruhun nuruyle en parlak yıldızları mânâ plânında eriten örnek insan.. İşte bütün mes'ele; gerçek müslüman olabilmede.. Bunca zamandır çilesini çektiğimiz mânâ.. Var oluşumuz, asliyetimize dönüşümüz, yokluğumuz hep bu mânâya bağlı.. Ne acı bir gerçek ki, Anadolu'nun en ücra köşesindeki köylü kardeşimizden en büyük devlet memuruna kadar; «müslüman mısınız?» sualine karşılık, önce yüzümüze baktığını sonra da elini bağrına götürerek uzun bir, Elhamdülillah...» çektiğine şahit oluyoruz.

Şu bir hakikat ki, ekseriyetle bizim müslümanlığımız sâdece sözde kalıyor. Kalbimize indiremiyoruz. İSLÂM'ın ifade ettiği manayı bütünüyle kavramak onun deryaları andıran hayat iksirini hücrelerimize kadar yerleştirmek gerek. Hal ve hareketlerimizi İslâm'a uydurmak gerçek müslümanlığımızın en parlak ifadesidir. Yoksa, «müslümanım» diyerek İslâmın çerçevesi dışında gezmek samimiyetsizliğin en açık belirtisidir.

Bugün Anadolu'nun mânâ ufkuna çöken kâbus, iç buhranlar, yüz kızartıcı cinayetler hakiki müslüman olamayışımızın korkunç neticesidir. İslâmı ruhumuzun derinliklerine indirdiğimiz gün; senelerdir Anadolu'da işlenen hırsızlıklar, ırz ve namusa tecavüzler... evet bütün bunların ismi dahi duyulmayacak.. Gazeteler iç ferahlatıcı olaylardan bahsedecek... Hapishane odalarını örümcek ağları kaplıyacak... Mahkeme kapılarında toplanan mahşeri kalabalıklar bir anda dağılacak... Hâkimler derin bir «ohh!..» çekecekler... Caddelerde sarhoş naraları yerine sâkin bir hava hakim olacak. Kahveler tembellik yuvası olmaktan çıkacak. Herkes birbirinden emin olacak. Kin, adavet, zulüm, haset (v.s.) bütün bunlar imanın nuriyle eriyerek lügat kitablarından silinmeye mahkûm olacak... İşte, gerçek müslüman olmanın meyveleri. Müslümanlığımız sözde kaldığı müddetçe yaralarımız daha da kangrenleşecek, çözmek istediğimiz müşkiller daha da düğümlenecektir.

20. asır Anadolu müslümanının, İslâmın fezaya dar gelen mânâsını nüfus cüzdanının yaprakları arasında ebedî bir mahkûm olarak kafeslemesi; tereddimizin, her sahada geri kalışımızın gerçek sebebidir. İslâmın emirlerini nokta-nokta tatbik etseydik bugün fezaların sırrını çözen biz olacaktık. Sözümüz, özümüze uysaydı, bugün bütün maddi ve manevi imkânların tek sahibi yine biz olacaktık. Fakat hep «müslümanız» dedik durduk.

Huzur ve saadetin tek çıkar yolu, senelerdir nüfus cüzdanımızda mahkûm ettiğimiz İSLÂM'ı ceketimizin iç cebinden varlığımızın en iç köşesine nakletmemizdedir.

Müslümanlığımız satırlardan sadırlara geçmedikçe asırlar geçse bir arpa boyu ilerliyemediğimiz gibi, önümüze çıkan problemler daha da artacak, girdiğimiz çıkmaz sokaklar bizi arzuladığımız caddeye iletemiyecektir.

Tek çıkar yol, yıllardır ağzımızda gevelemekle yetinip iç âlemimize sokamadığımız İSLÂM'ı, bütün varlığımızla çekip ruhumuzun derinliklerine nakşetmektedir. Bunu yapabildiğimiz an, arzularımızın pırıltıları hayat ufkumuzun gediğinden sızmaya başlayacaktır. Yeter ki hakiki müslüman olabilelim. İşte bütün mes'ele...

EL-ESBÎCÂBÎ

Dr. Yusuf Ziya KAVAKÇI

ŞEYH'ÜL-İSLÂM **'Alâ'üd-Dîn 'Alî b. Muhammed b. İsmâil b. 'Alî b. Ahmed es-Semerkandî el-Esbîcâbî** Karahanlılar devri Mâverâ'ün-Nehr İslâm hukukçularından biridir (1). **Brockelmann**'ın meşhur **Arap Edebiyatı Tarihi** eserinde bu fakihten bahsetmemesi bir kusur teşkil etmektedir. Nisbesinden de anlaşıldığı gibi bu fakih, Seyhun nehrinin öbür tarafında kalan ve geniş bir bölgeyi içine alan Mâverâ'ün-Nehr'in en mühim bir şehri bulunan Esbîcâb (veya Esfîcâb (أسفيجاب) 'a mensupdur (2). Daha sonra kendisine verilmiş bulunan **es-Semerkandî** nisbesi sonradan Semerkand'a yerleşmesine istinadetmektedir.

el-Esbîcâbî 454/1062'de doğmuştur (3).

Yerleşme sahasının ve ilmî faaliyetini geçirdiği bölgenin Semerkand olduğunu görüyoruz (4).

Bahis konusu fakih kendi devrinde hanefî mezhebini muhafaza ve müdafaa hususunda cidden eşsiz idi. İlmî faaliyeti çok verimli oldu (5).

Meşhur hukukçu ve **el-Hidâyeh** sahibi **'Alî b. Ebî Bekr el-Merğînânî** onun talebesidir; ondan fıkıh tahsil etmiştir (6). el-Hidâyeh sahibi onun hakkında şöyle der: «Uzun müddet ona gidip geldim. Onun derslerinden... çok istifade ettim. Onun fetvalarını aldım... Beni mutlak olarak fetva verebilme kudretiyle şereflendirdi... Fakat kendisinden icazet almam nasib olmadı» (7). **es-Sem'ânî** bütün mesmuâtı için ondan icazet aldığını söyler (8).

Bu fakihimizin vefatı 535/1141 tarihinde Semerkand'da vuku bulmuştur.

Esbîcâbî'nin bazılarının bize kadar intikal etmiş nüshaları bulunan ve İslâm Hukukuna taalluk eden bir kaç eseri mevcuttur. Bir kısmının sadece isimlerini kaynaklardan öğrenmiş bulunuyoruz. Bu eserlerini şöyle sıralıyabiliriz :

I — **Fetâvâ'l-Esbîcâbî** (10),
II — **Kitâb'üz-Zâd** (11),
III — **el-Mebsût** (12),
IV — **Şerhu Muhtasar'it-Tâhâvî** (13).

Bu son eserin **İstanbul Süleymaniye Umumi Kitaplığında** bir çok yazmaları mevcuttur. Meselâ **Kadızade Mehmet** 152, 153; **Şehit Ali** 815, 816; **Yeni Cami** 457, 458; **Hasan Hüsnü** 433 numaralarında kayıtlı bulunan eserler bunlardandır. Müellifin ölümü tarihinden 31 sene evvel yazılmış kıymetli bir nüshanın kısa bir tavsifini verelim :

Süleymaniye Umumi Kitaplığı Damat İbrahim Paşa kısmı No: 562'de kayıtlı şemseli, zencirekli, mikleplı bir cilt içinde aharsız kalın kâğıt üzerinde 19,5X15,5 (15,5X12,5) cm. ebadında 31 satırlık arap yazısı ile yazılmış cetvelli 211 varak hacmında kırmızı 'mürekkeple yazılmış notlar ihtiva eden, kelimelerin üstleri bol miktarda kırmızı ile çizilmiş ve varakları tamir görmüş bulunan ve 504 istinsah tarihini taşıyan bir nüsha mevcuttur.

Başı : (1 b) «قال ابو جعفر احمد بن سلامة» «بسمله وبه نستعين»

Sonu : (213 b)
«بعد ما عرضها على كتب المذهب وفتوى الشائع هذا آخر كتاب»

Ferağ : (218 b) (٥٠٤) 504 «وقع الفراغ من كتبه في»

Furû'ül-Fıkh'a dair olan bu kitap, **Tahâvî**'nin **Muhtasar**'ının şerhidir. el-Esbîcâbî şerhinin sonunda şöyle der : «**Ebû'l Hasan 'Alî b. Ebî Bekr** bu meseleleri tasnif ve telif etmeksizin neşrediyordu. Ondan sonra **Ebû Nasr Ahmed b. Mansûr at-Taberî es-Semerkandî** bunları mufassal bir tarzda topladı. Ben de onu tehzib ettim. Daha önce bilhassa **el-Buyû'** bahsi başta olmak üzere ibadât kısmını son derece veciz bir tarzda tehzib etmiştim, hata ettim. İbadâta fetvaları ilâve etmeyi uygun buldum. Uymayanları attım. Muhtelif neviler halinde ayırdım ve Tahâvî'nin eseri gibi tertip ettim. Önce onun rivayetini, sonra da kendi topladıklarımı zikrettim (14).

---

(1) *Kehhâle, 'Umer Ridâ', Mu'cem'ul-Müellifîn, Terâcimu Musannif'il-Kütüb'il- 'Arebiyyeh,* (Dimeşk 1957-1961), VII/183-184; *Taşköprizade Ahmed b. Mustafâ, Tabakât'ul-Fukahâ',* Musul 1961, s. 96; Aynı müellif, *Miftâh'us-Sa'âdeti ve Misbâh'us-Siyâdeh,* (Haydarabad 1323-1336), II/144, II/183; *Leknevî, el-Hindî Muhammed 'Abd'ul-Hayy, el-Fevâid'ul-Behiyyetu fi Tabakât'il-Hanefiyyeh,* Kahire 1324 h., s. 123-124; *Kureşî, Ebû Muhammed 'Abd'ul-Kâdir b. Ebî'l-Vefâ' Muhammed b. Muhammed el-Mısrî, el-Cevâhir'ul-Mudî'eti fi Tabakât'il-Hanefiyyeh,* (Haydarabad 1332 h.), I/371; *İbnu Kutlûbuğa, el-Kâsim b. 'Abdillâh es-Sudûnî, Tâc'ut-Terâcimi fi Tabakât'il-Hanefiyyeh* (neşreden Flügel). Leipzig 1862, s. 33; *Hacı Halife, Keşf'uz-Zunûn 'an Esâmi'l-Kütübi ve'l-Funûn,* İstanbul, s. 1627; el-Bağdâdî, *İsmâ'il Bâşa b. Muhammed, Hediyyet'ul-'Ârifîn, Esmâ'ül-Müellifîne ve Âsâr'ul-Musannifîn,* c. I, İstanbul 1951, s. 697.

(2) Le Strange, G., *The Lands of the Eastern Caliphate, Mesopotamia, Persia and Central Asia from the Muslim Conquest to the time of Timur,* Cambridge 1930, s. 484; Kureşî, I/371; el-Hamevî, Şihâb'ud-Dîn Ebû 'Abdillâh Yâkût b. 'Abdillâh er-Rûmî el-Bağdâdî, *Mu'cem'ul-Buldân,* (Beyrut 1955-57), I/179. Ancak burada Esfîcâb (أسفيجاب) diye kaydedilmiştir. Leknevî, «Esbîcâb, Taşkent ile Seyram arasında bir şehirdir» notunu kaydeder. (bkz. el-Fevâid, 123-124).

(3) Taşköprizade, Tabakât, 96; Miftâh II/138; 144; Kureşî, I/371; Leknevî, a. yer; Kehhâle, a. yer. el-Bağdâdî, doğum tarihi olarak 452/1060'ı verir (bkz. Hediyyeh, I/697).

(4) Leknevî, a. yer.

(5) Taşköprizade, Miftâh, II/144; Aynı müell., Tabakât, a. yer; Kureşî, a. yer; Leknevî, a. yer.

(6) Taşköprizade, Miftâh, II/138, 144.

(7) Kureşî, a. yer (el-Hidâyeh sahibinden naklen).

(8) Kureşî, a. yer es-Sem'ânî'den naklen).

(9) Leknevî, a. yer; Taşköprizade, Miftâh, II/138, 144; Kureşî, I/371; Keşf'uz-Zunûn, a. yer; Kehhale, a. yer; Hediyyeh, a. yer.

(10) Kehhâle, a. yer.

(11) Hediyyeh, a. yer.

(12) Leknevî, a. yer.

(13) Kehhâle, a. yer; Hediyyeh, a. yer; Leknevî, a. yer; Keşf'uz-Zunun, a. yer; Taşköprizade, Tabakât, a. yer.

(14) Keşf'uz-Zunun, a. yer (müelliften naklen).

İNANIYORUM

Mustafa VARLI

İmam-Hatip Okulu
Meslek Dersleri Öğr.
Osmaniye

BEN **inanıyorum**» sözü, sadece gelişi güzel söylenen bir ifade değildir. Hatta yalnız kalbte bulunan bir inanç da değildir.

«**İnanıyorum**» sözü; hayatın her türlü refahını, yönelişini, hareket ve deprenişini içine alan tam ve sağlam bir düstûrdur. Ve bu düstûr, düşünce için, şuûr için, canlı ve cansızlar için, işler ve olaylar için ve topyekûn kâinât için bir tartıdır, bir ölçüdür...

«**İnanıyorum**» demek; ibadet, yöneliş, itimad ve her türlü teveccüh, yalnız O'nadır!.. Korku, yalnız O'ndandır!..

«**İnanıyorum**» : O'ndan başkasına hesap yoktur... O'ndan başkasını düşünme yoktur...

«**İnanıyorum**» : Her düşündüğüm ve her hükmüm yalnız O'na göre değer kazanır. Her hareketimde O'nun rızası aranır. O'nun rızasının olmadığı yerde başkası vardır... O'ndan başkasının bulunduğu yerde de hayır yoktur!..

«**İnanıyorum**» : Hüküm, yalnız O'nundur... Hâkimiyyet, yalnız O'nundur... Yol, yalnız O'nun yoludur... Düstûr, yalnız O'nun düstûrudur... Hidâyet, yalnız O'nun izniyledir...

«**İnanıyorum**» : Hayatta olan herkes ve her şey O'na bağlıdır ve O'na dayanır. O'nunla irtibatım nisbetinde dış âlemle irtibat kurabilirim... O'nunla irtibatım kesildiği an; her şeyden ve hatta kendi kendimden bile uzaklaşacağım... demektir...

Şu halde «**İnanıyorum**» sözü, sadece dudaklardan çıkan bir kelime veya hayat olaylarından uzak müstakil bir inanç değildir Aksine bu ifade; insan için tam bir düstûrdur!..

∴

«**İnanıyorum**» ifadesinden, yani Allah'a inanmak hükmünden sonra doğru olmak, Allah'ın emrettiği yoldan ayrılmamak, bu yolda sebat etmek gelir ki, inanan insan, ikinci merhalede mutlâk buraya ulaşacaktır. İnanmak bir düstûrdur ve bu, ondan hemen sonra gelen bir derece, bir makamdır...

İnanma sistemi... Ve bu sistemin prizmasında yansıyan renk renk ışıkların en parlağı; doğru olmak... Ruhta doğruluk... Kalbte doğruluk... İşte, gidişte doğruluk... Histe, düşünüşte doğruluk... Kıpırdanışta, deprenişte doğruluk... Ve bu doğruluk, inanış sistemine dayandığı, ondan fışkırdığı için, kuvvetli-kuvvetsiz hiç bir tesire kapılmadan düstûrda doğruluğu iktiza eder... «**İnanıyorum**» diyen insan, yol boyunca karşılaşacağı engellerden, müşküllerden yılmayacak ve kendi istikametinde doğruluk prensibinden şaşmadan devam edecektir.

Evet, «**İnanıyorum**», bir düstûrdur. Ve bu düstûra gerçekten tâbi olanlar, her iki âlemde ve kendi cinsleri arasında seçkinlerdir ve «**İnanıyorum**» diyenler, zaman ve mekân mefhumunun ucsuz ve dipsizliği içinde istedikleri an, sevdikleri ile beraberdir...

«**İnanıyorum**» varken «**İnanmıyorum**» demek mümkün mü hiç? «**İnanmıyorum**» diyene «**İNSAN**» denir mi hiç? «**İnanmıyorum**» sözünün içinde O'nun mutlâk varlığı sezilmiyor mu?

«**İnanmıyorum**» demek, yaratan ile yaratılan arasındaki ilgiyi kesmeye, aralarındaki mesafeyi uzatmaya yeltenmektir. Kendi varlığına inanıp Allah'ın varlığına «**İnanmıyorum**» diyen her insan, tenakuza düşmüyor mu?

Yirminci asrın sözde medenî insanı, asırlar önceki çökmüş felsefenin «Düşünüyorum o halde varım» efsanesine tâbi olacağına «**Varım çünkü Allah var**» demesi gerekmez mi? Ben, düşüncem, kâinât ve her şey O'ndan ve O'nun olduğuna göre insanoğlu, neden varlığın hareket istasyonundan değil de ara istasyonlardan hareket ediyor?

«**İnanmıyorum**» diyen insan, önce «**Ben yokum**» diyebilme cesaretini göstermeli... Zaten «**Ben Yokum**» diyen ve hakikatte yok olan, asılda varlık içinde yokluk ve yokluk içinde varlık mertebesine yükselen insandır. Ki bu mertebede varlık ve yokluk, birer mefhumdan başka bir şey değildir.

«**İnanmıyorum**» sözü, bence, mutlâk bir hakikatten korkanların ifadesidir. Disiplinli hayattan — ki müslümanın bütün hayatı disiplinlidir — mesûliyetten ve bunlardan sonra ikinci ve sonsuz bir âlemden ve o âlemdeki büyük mahkemeden korkarlar, «**İnanmıyorum**» deyivermekle sanki her şeyden kurtulacaklarını sanırlar. Ve böylece kendi varlıklarından, gölgelerinden korkarlar. «Kâfir korkaktır» pırlanta sözü, böylece bütün açıklığı ile tahakkuk etmiş oluyor.

«**İnanmıyorum**» diyen insan, çok basit hâdiselerde bile kendi kendini yalanlar. Trafik kazası, zelzele veya herhangi bir tehlike ânında, hattâ Allah'ına ve sevdiklerine kavuşacağı için çok sevinmesi gereken ölüm ânında bile her şeyi unutur, yalnız Allah'ı hatırlar... Her zaman ve her nefes alışta hatırlanması, hatta hatırdan çıkarılmaması gerekeni, yalnız musîbet ve ölüm anlarında hatırlamak ne kadar acıdır, basitliktir. Bence insan, bu basitliği kabullenip seçkinler seviyesinden süflî derekelere inemez, inmemelidir... İnanmamanın kâbuslu hayatından kurtulmalı ve inanma neşesiyle yaşamalıdır.

NİYYET VE MEŞRUİYYETİNDEKİ HİKMET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

SEVGİLİ insanları mükellef tuttuğu şeylerin hepsinin meşru kılınışında büyük hikmetler vardır. Biz burada ahkâmı şer'iyyenin muâllel olup olmadığı meselesindeki ihtilâfa girerek konuyu inceliyecek değiliz. Onu usulcüler gereğinden de geniş bir ölçüde ele alıp incelemişlerdir. Arzu edenler yerine müracaat edebilirler. Ahkâmı şer'iyye ister muâllel ve ister gayri muâllel olsun, bu ahkâmdan bir kısmı niyyet etmeksizin caiz olmamaktadır. Bunun mutlaka bazı hikmet ve sebepleri olması gerekir. Bir ibadetin, niyyete mukarin olarak yapılması ile niyyetsiz olarak yapılması arasında büyük farklar vardır. Niyyetin meşruiyyetindeki hikmet ve sebeplerden bazılarını şu şekilde sıralıyabiliriz :

1 — Kul ve Allah arasındaki rabıtanın takviyesi: Kul, her an Allah'ın lûtuf ve yardımına muhtaçtır. İnsan O'nun yardımı olmadan hiç bir harekette bulunamaz. Devamlı olarak Allah'ın lûtuf ve ihsanının gölgesi altında yaşıyan insan, bir kul olarak Allah ile arasındaki bağı devamlı olarak sağlam tutmak mecburiyetindedir. Bu bağın takviyesi ibadet ve taatle olur. Fakat kim için yapıldığı belli olmayan bir hareket ve ibadet şuursuzluk içinde kaybolup gider. İşte niyyet, Allah ile kul arasındaki bağı kuvvetlendiren ilk âmildir. Böylece kul, ibadetini kimin için yaptığını anlar ve Allah'a daha çok yönelir.

2 — Allah için yapılan işlerle diğerleri arasında bir ayırım yapmak: Cenâbı Hak'tan, yapılan bir iş için savaba nail olabilmek, o işin bilhassa Allah için yapılmış olmasına bağlıdır. Bu kısma misal olarak ilim adamlarının zikrettikleri pek çok örnekler vardır. Meselâ bir satıcı mallarını müşteriye göstererek, «sübhanallah şunlara bak, ne kadar güzel» demiş olsa bu kimse «sübhanallah» sözünden dolayı bir ecr alamaz. Zira bu cümle Allah'tan bir sevap talebiyle söylenmiş değildir. Bu şekilde yapılan bir hayır, verilen bir sadaka da aynı neticeye dayanır. Abdullah b. Mesud: «Bir kimse bir hakkın iadesi veya bir zulmün def'i için tevassut eder ve bu sebeple de kendisine bir hediye verilirse bu hediye haramdır.» buyuruyor. Şu halde yapılan bu hediye müslümanlığın kabul ettiği kardeşlik esasına göre değil de bazı dünyevi menfaatler muvacehesinde verilmiştir, Allah rızası için verilmiş değildir. Bu bakımdan islâm hukukunda (كل قرض جر منفعة فهو ربا) esası vazedilmiştir. Menfaat celbeden her karz bir nevi ribadır. Meselâ, bir kimseye Allah için 100 lira borç verildi. Parayı alan da bir müddet sonra borç verene bir hediye götürüp verdi. Şu hale göre bu menfaatın celbi, verilen borç sebebinden ileri gelmektedir. Eğer o kimse borç para almamış olsaydı parayı verene hediye vermek aklından bile geçmiyordu. Bu sebeple verilen hediye bir nevi menfaat celbinden dolayı verilmiştir. Görülüyor ki bu nevi işlerde Allah rızası ön plânda yer almıyor. Zaten almasına da imkân yoktur. Eğer bu gibi işlerde niyet etmek lâzım gelirse «falanca benim şu işimi gördü, ben de ona şunu hediye ismi altında rüşvet kabilinden veriyorum.» demek lâzım gelir. Ama Allah için yapılan işlerde yalnız Allah rızası gözetilir. Şu halde niyet, yapılan işlerin Allah için yapılanı ile başkası için yapılanını ayırdetmek sebebiyle meşru kılınmıştır.

3 — Bir büyüğün ifadesiyle kalbin tezkiyesi ve ruhun tasfiyesi : Niyyet bu ülvi gayeye varabilmek için insanın en büyük yardımcısıdır. İnsanın mükellef kılındığı pekçok ahkâmın hikmeti meşruiyyesi kalbin tezkiyesi ve ruhun tasfiyesidir. Bunun için namaz hakkında «eğer bir kimsenin namazı o kimseyi kötülüklerden menetmiyorsa o kimsenin kazancı ancak Allah'tan uzaklaşmak olur» denilmiştir.

Bunlardan başka niyyetin meşru kılınmasında birçok hikmetler vardır ki hepsini burada ele alamayacağız.

BÜYÜK KAPI
(Ek)

Peygamberimizden başlıyarak, zamanımıza kadar gelen altın halkanın kolbaşlarından 32 velinin ruh hayatı bu eserde en iyi şekilde dile getirilmiştir.

Okuyunuz ve Okutunuz.

Yazan : **N. Fazıl KISAKÜREK**

Tevzi Yeri :
OKU Mecmuası, P.K. 105 - KONYA
İrfan Yayınevi, M.T.T.B. karşısı
Cağaloğlu/İSTANBUL

27 Mayıs İhtilâli ve Sebepleri

Yazan :
Ord. Prof. Ali Fuad BAŞGİL

Eser, 288 sahife olup, Fiatı 15 liradır.
Ödemeli gönderilir.
İsteme Adresi :
OKU Mecmuası, P.K. 105 - KONYA

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Gözleri ehl-i cehennem tarafına çevrildiği zamanda: «Ey rabbimiz, bizi zalimler güruhu ile beraber bulundurma» derler.

Kur'ân-ı Kerîm

Siz iman etmedikçe cennete giremezsiniz, biribirinizi sevmedikçe iman etmiş olamazsınız. Yaptığınız zaman biribirinizi seveceğiniz bir şeye delâlet edeyim mi? Aranızda selâmı yayınız. Yani birbirinizi selâmlayınız.

Hz. Muhammed

Silkin artık! Sona ersin, şu asırlık uyku!
«Akif»in marşını, şimşek gibi, gür sesle oku!

Ali Ulvî Kurucu

Kâr ancak takvada, dinde ve güzel amellerdedir ki, iki âlemde de felâh bunlarla olacaktır.

Hz. Mevlâna

Ezeli esrarı ne sen bilirsin, ne de ben, bu muammalı harfleri ne sen okuyabilirsin ne de ben; perde arkasındaki dedikodumuz mücadelemiz devam ediyor. Fakat perde kalkınca ne sen kalırsın ne de ben.

Ömer Hayyam

Çalışanlar fenalık düşünmeye vakit bulamazlar. Çalışmayanlar ise, kendilerini fenalıktan kurtarazlar.

Hz. Ali

Hayatta birşey olmaya çalışmalıdır. Fakat başkalarının omuzlarına binerek değil, kendi gayretine güvenerek.

Naci Kasım

Konarsan güle kon, dikene konma
Eski düşmanların dost olur sanma.

İlim ve irfana sahip bir kişi ile bir an oturmak, cehaletle yapılan yüz senelik ibadetten daha hayırlıdır.

Molla Cami

BATIDAN

Allah'ım! Sen benim adımlarıma düzgünlük ver... Uzaklardaki manzarayı görmek istemiyorum. Bir adım, benim için kâfidir.

Newman

Başkalarına yardım etmekle bizzat kendimize yardım etmiş oluruz.

Eisenhower

Şimdiye kadar hiç kimse başkasını taklit suretiyle yükselememiştir.

Somuel Johson

Allahın varlığı, bir hakikati ifade eden geometrik teorilerden daha hakikidir.

Deskartes

Kurnaz adamlar, tahsilden nefret ederler, basit adamlar, onu takdir ederler; akıllı adamlar ise ondan istifade ederler.

Bacon

Kararsızlığı alışkanlık halini alan kimse için, bu dünyada bahtiyarlık yoktur.

Willon James

Bir insanın terbiye derecesini anlamak istiyorsan, bir parça onu kızdır.

Eflâtun

Hata yapmıyan insan umumiyetle hiçbir şey yapmıyordur.

J. Phelps

İş ve menfaate dayanmayan bir dostluğun güzelliğini anlatmaktan aciz kimse, bundan başkasının duyabileceği bahtiyarlığı hiç takdir edemez.

Young

Kendi kendini mes'ud edebilen ve sükûneti bulan insan, yaşın verdiği ağırlığı zor duyar. Fakat tabiatı ters olana, yalnız ihtiyarlık değil, gençlik de bir yüktür.

Eflâtun

GENÇ KALEMLER

Ailede Mânevi Buhran

İsmail ARSLAN
İ. Ü. Ed. Fakültesi

GENÇLİK dediğimiz zaman şüphesiz ki, akla ilk olarak, henüz olgunluk çağına yeni girmiş genç ve dinç dimağlar gelir. Gerçek mânada her genç, istikbâlin birer mümessilidir. Memleket mes'elelerini omuzlarında hisseden hakiki millet evlâdı... Yabancı ideolojilere asla meyil göstermiyerek an'anesine samimi bir şekilde bağlı kalan genç simâlar...

Evet, büyük bir aşk ve vecd ile dinini, milletini, vatanını severek ve bu uğurda baş vermiş ecdadlarının yüksek mevkiine erişmek için çabalamak elbette bugünkü gençliğin vazifesidir.. Acaba, gençlik kendisine düşen bu vazifeyi biliyor mu, bilmiyor mu? Bilenler elbette mevcuttur. Fakat bunu bilmemezlikten gelip, sırf memleketi karıştırmak için, aşırı fikirlerin esiri olmuş olanlar daha fazladır. İşte bu durum, bir millet için felâkettir, ölüme mahkûmiyettir.

— İyi ama, neden memleketi göz göre göre uçuruma sürüklemek istiyorlar. Buna sebeb olarak acaba neyi gösterebiliriz?

— Bana kalırsa, sebeb olarak din bilgisinin zayıflığını, dolayısiyle ailede ahlâkın çöküşünü gösterebiliriz. Çünkü, eğer her genç annesinden - babasından, yeteri derecede din ve ahlâk dersini almışsa, içkinin, kumarın, israfın hasılı kelâm, gayri meşru hareketlerde bulunmanın dine tamamen aykırı olduğunu, bu hal ve hareketlerin — kötü hareketlerin — maddi ve manevi zararlar doğurduğunu, bu zararların yalnız münferid olmayıp, bir mikrop gibi aileyi, cemiyeti ve dolayısiyle milleti sardığını, çıkmaz bir sefalete sürüklediğini öğrenmişse, ders olarak almışsa, böyle bir gençliğe sahib olan bir milletin daima zinde olarak yaşıyacağı da muhakkaktır.

Ama, gelgelelim bugünkü gençliğe! Bu gençlik ne istiyor, nereye doğru gidiyor? Kimler bu gençliği sürüyor? — Öyle ya, çobansız sürü olmaz — Bu gençlik bihaber mi yürüyor yoksa? Şunu da söylemek lâzım gelir ki, haklı dava uğruna direnenlere bir diyeceğimiz yoktur, fakat memleketin binbir derdi dururken, bu ne boykot, bu ne işgal, bu ne nümayişler! İşte bütün bunlar ahlâkın çöküşünü gösteriyor. Bir insanda, ahlâktan eser kalmayınca yapmadığı rezâlet kalmaz. Zira, yüzünün haya perdesi yırtılmış ve âdeta canavarlaşmıştır. İşte o insan artık herşeye canavarca saldırır. Çünkü merhamet denen şeyi bilmez. Onun nazarında merhamet zillettir. En süfli bir hareket ona zevk verir.

Böylece kalbi kara, gözü görmez, hayvani hislere mağlûb bir nâşahsiyet olarak kendini ve kendi mevkiini insanlığa en çirkef bir şekilde gösterir.

Ailedeki ahlâki çöküş, gençliğin bünyesindeki mânevi sarsıntının yegâne müsebbibidir. Çünkü her genç ilk ve sağlam terbiyeyi ancak ailesinden alabilir. Böyle bir terbiyeden mahrum olarak yetişen bir genç daha sonra cemiyet hayatına atıldığında çeşitli aşırı fikir cereyanlarının tesiri altına girer. Çünkü temel sağlam değil. Ve böylece manevi bir boşluk zuhur eder.

Maneviyatın olmadığı yerde, maddiyatın hiç bir kıymeti kalmaz. Çünkü insan ancak maneviyat ile kaimdir. Mânevi değerlere saygı göstermiyen ailelerin de, bir fesâd ocağından başka öteye gitmeleri elbette düşünülemez.

Netice olarak derim ki, ailede büyük bir ahlâki çöküşün mevcudiyeti gören gözler için, güneş gibi âşikârdır. Bunun izalesi için kullanılacak olan deva ise: «İslâmî şuur, islâmî ahlâk» tır.

Evet, sen ey Anadolu'nun, gerçek mânadaki müslüman anneleri, müslüman babaları sizlere sesleniyorum: Evlâdınızın mânevi boşluğunu ancak islâmî ruh, islâmî şuur ile doldurabilirsiniz. Bunun aksi milletimiz için felâkettir. Bundan başka bir kurtuluş yolu göremiyorum.

SENİN BAYRAĞIN

Ey bacım bir dinle beni!
Bayrağındır örtün senin.
Mâsum melek kılar seni,
Bayrağındır örtün senin.

Çok yücesin irfanlısın,
Çünkü bacım îmanlısın,
Örtüle sen çok şanlısın,
Bayrağındır örtün senin.

Canlar feda olmasın mı?
Küfre tırpan çalmasın mı?
Örtün bâki kalmasın mı?
Bayrağındır örtün senin.

Sen gülünü soldurmazsın,
Ne deseler aldırmazsın,
Onu asla kaldırmazsın,
Bayrağındır örtün senin.

Devirlere ışık salan,
Nâmusun hem gülün olan,
Gök kubbeden selâm alan,
Bayrağındır örtün senin.

Ninesinden örnek alan;
Her devirde bâki kalan,
Dalga dalga dalgalanan,
Bayrağındır örtün senin.

Salih ÖZCAN
İ.H.O. - Düzce

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

★ Moskofların «Çargrad» adını vererek yüzyıllarca hayâl ettikleri İstanbul (İslâmbol), 3 Avrupa'lı müstevlinin müşterek işgâllerinde iken, Bolşeviklerin, Millî Kurtuluş Mücâdelesi'ni yapan Müslüman-Türk'leri avlamak için: «Sükût eden Çarlık tarafından tanzim edilen İstanbul'un cebren işgâli muâhedesi yırtılmış ve mahvedilmiştir. Rus Cumhuriyeti, memleketimizin cebren işgâlini red ile ilân eder ki: İstanbul Müslümanlığın emrinde kalacaktır.» diye dil döktüklerini...

★ **Amerikan kanunlarının, dinî inançları askerliğe müsait olmayan kimseleri askere almadığını**...

★ Nâzım Hikmet kendi hayatını ve san'at anlayışını anlatırken «KOMÜNİST OLDUM OLALI» demek suretiyle, komünistliğini asla gizlememesine rağmen, Nâzım'ın hayranı sosyalist maskeli vatan hâinlerinin O'nun bir adlî hataya kurban gittiğini iddia ettiklerini...

★ **Komünist Ulbricht rejimi tarafından 1961'in 13 Ağustos'unda, Berlin'i boydan-boya kateder şekilde meydana getirilmiş dikenli tellerin arkasındaki Potsdam meydanından : Şimdiye kadar tam 1,5 milyon Doğu Berlin'linin Batı'ya kaçtığını**...

★ İkinci Cihan Harbi'nde Rusya tamamen mağlûb olmak üzere iken; Amerika'nın, Yahudilerin tesir ve teşviki ile Rusya'ya yardım ederek Alman'ların mağlûb olmasına sebep olduğunu...

★ **İsmâiliye fırkası imamı III. Seyyid Mehmed Şah Ağa Han hâtıratında «Yahudilerin kendisini nasıl Sultan Abdülhamid Han merhuma vasıta olarak göndermek istediklerini, Avrupa'daki Genç Türkler denilen zümrenin nasıl bilerek ve bilmeyerek Yahudi emellerine hizmet ettiklerini, hattâ kendisinin de nasıl bu işe girişmiş olduğunu» anlattığını**...

★ İngiliz siyâsetinin acem-kılıcı gibi iki tarafının da kestiğinin bir delili olarak : Birinci Cihan Harbi'nde bir taraftan Arab'lara «Büyük Arab Devleti» ni vaad ederken, diğer taraftan da Yahudilerle «Balfor Deklarasyonu» ile gizlice anlaşarak Filistin'i Yahudilere peşkeş çektiklerini...

★ **Meşhur Mûsevî bilgini Abdullah bin Selâm'ın, Rasûl-ü Ekrem'i gördüğü zaman, Tevrat'taki vasıflarını bildiği için çocuklarını tanıdığı gibi O'nu tanıdığını söyleyerek İslâm ile müşerref olduğunu**...

★ Stalin'in, insanlığın onda birini «mest etmek» fikri uğruna onda dokuzunu mahvedecek kadar müthiş bir doğmatizme yer verebilecek ender diktatörlerden biri olduğunu...

★ **İstanbul'daki müzelerden birinde bulunan 6 bin senelik bir papirüsün üzerinde : «Zamanlar çok değişti. Bugün herkes bir kitap yazmak istiyor. Çocuklar ise artık ebeveynlerine hiç itaat etmiyorlar» sözlerinin yazılı olduğunu**...

★ İnsan vücûdunda 2 bin kibritin yapılmasına yetecek kadar fosfor bulunduğunu...

★ **Polonya'daki hastahanelerde, uykusuzluktan muzdarip olan hastalara, kloroforma batırılan pijamaların giydirilmeğe başlandığını**...

★ Malezya'lı kavimlerden biri olan Bajau'lar, sulu denizin üzerindeki kayıkların üstünde doğup-yaşadıkları için, dalgaların hareketine alışkın olmaları sebebiyle, karaya çıkmak zorunda kaldıkları vakit, onları «Kara» nın tuttuğunu...

★ **Besmele-i Şerîfe'nin nüzûlü sırasında O'nun heybetine dayanamayan dağların sallanışlarının ve inleyişlerinin işitildiğini ve küffârın da: Muhammed (S.A.V.) sihir yapıyor (!)» dediklerini tarihlerin yazmış olduğunu**...

★ Dünyanın en muazzam rasadhânesi olan Amerika'daki Mon Wilson rasadhânesinin korkunç rasad âletleri ile gökyüzüne bakan büyük âlim Kamil Flamaryon'un: «Ya Rabb'el-Âlemîn! Sen ne büyük, ne muazzam bir meçhûlsün, biz âciz insanların bu muazzam bedâyiin meçhûllerini halletmeye kalkıştıkça, elde ettiğimiz bir ma'lûma mukâbil meçhûllerini bin misli arttırıyorsun!» diyerek hayretini ifâde ettiğini...

Ve...

★ **Küfür cebhesinin en azılılarından sayılan bir gazetenin, 1968 yılında Türkiye için mühim olan 10 hâdiseye : BÜYÜK CEMAATLE KILINAN TOPLU NAMAZLAR'ı da dahil ettiğini**...

Biliyor musunuz ?

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

Mekkeye Giden Yol

Yazan : **Muhammed ESAT**

Çeviren : İhsan BABULLUOĞLU

NAMAZDAN sonra Şeyh'in etrafını, görgü ve bilgisinden istifade etmek istiyen Necit'li bedeviler çevirdi. Uzak memleketlerdeki seyahat ve tecrübelerinden bahsedenleri dinlemeyi kendisi de çok isterdi. Necidliler arasında, uzun yolculuklar nâdirattan değildir. Birbirine «Semer Çocuğu» derler, hattâ içlerinden pek çoğu için deve semeri evindeki yataktan daha rahattı. Bilhassa Şeyh'e geçen sefer Irak'a yaptığı seyahatte ilk defa Frenkleri gördüğünü — Avrupalılar — ve başından neler geçtiğini hikâye eden şu genç bedevî için...

«Söyle bana Şeyh, neye bu frenkler daima gözlerini kapatan şapkalar giyerler? Bunlar semayı nasıl görürler?»

Şeyh bana göz kırparak «Görmek istemezler ki semayı» diye cevap verdi. «Semanın Allah'ı hatırlatmasından korkarlar, bunu arzu etmez onlar.»

Hepimiz güldük. Genç bedevî, sebebi öğrenmekte israr ediyordu. «Öyleyse Allah, bunlara karşı niçin bu kadar cömert davranıyor, onlara servet bahşediyor?»

«Gayet basit oğlum. Onlar paraya taparlar. Yani Allah'ını cebinde taşır onlar. Arkadaşım — elini dizime koydu — Frenkler hakkında benden daha çok bilir, onların arasından geldi: Allah onu zulmetten halâs ederek İslâmiyetin nuruna kavuşturdu.»

«Doğru mu birader?» diye sordu, bedevî delikanlı «Sen de bir zamanlar Frenk miydin?» Başını sallayınca mırıldanmaya başladı: «İstediğin hakikate ulaştıran Allah'ın kudretine payan yok. Söyle birader öyleyse, frenkler niçin bu kadar gafil olurlar. Hiç hatırlamazlar Allah'ı?»

«Bu uzun bir hikâyedir» diye cevap verdim. «Bir iki kelime ile ifade edilmez. Sana şu kadarını söyleyebilirim ki, frenklerin dünyası, Deccal'ın gösterişli ve iğfalkâr dünyası haline geldi. Büyük Peygamberimiz ahir zamanda pek çoklarının onu Allah zannederek Deccal'ın peşinden gideceklerine dair kehanetini işitmedin mi?» Merakla yüzüme bakıyordu. İhtiyar dostumun takdirleri arasında bu acâyip varlık hakkındaki kehaneti anlatmaya başladım. Bir gözü kör olan Deccal, Allahın bahşettiği esrarengiz kuvvetlerle mücehhez olacak. Yer yüzünün en uzak köşesinde söylenenleri duyacak, bir gözüyle gayri muayyen mesaferlerde cereyan eden şeyleri görecek, kürrei arzın etrafını bir iki günde dolaşacak. Yerin altından altın ve gümüş hazineler çıkaracak, yağmur yağdıracak, öldürecek, diriltecek: Öyle ki imanı zayıf olanlar onun Allah olduğunu zannedecek ve perestijle ayaklarına kapanacaklar. Fakat imanı kuvvetli olanlar, alnında ateşten harflerle yazılı olan: Münkir! kelimesini okuyacaklar, bunun beşerin imanını tecrübeden başka bir şey olmadığını bilecekler.

Bedevî arkadaşım gözlerini açmış bakıyor, bir yandan da «Sana sığındım Yarab» diye mırıldanıyordu. Şeyh'e dönerek:

«Bu modern teknik medeniyetin tasvirine uygun düşmüyor mu?» dedim. «O da tek gözlü değil mi?» Hayatın yalnız bir cephesini görüyor — maddî ilerleme — ruhî tarafından hiç haberi yok. Harika aletleriyle tabiî iktidarın çok ötesini görüp işitmeyi mümkün kılıyor. Hudutsuz mesafeleri akıllara durgunluk veren bir sür'atle aşıyor. Yağmur yağdırıyor, yerin altından hazineler çıkarıyor. Tıbbı, ölüme mahkûm olanlara hayat verirken harpler ve ilmin dehşeti hayatı telef ediyor. Bu maddî inkişaf o kadar kuvvetli ve yaldızlı ki imanı zayıf olanlar onun ilâh olduğuna inanıyorlar. Fakat yaratıcılarını tanıyanlar, Deccal'a tapmanın, Allah'ı inkâr demek olduğunu anlıyorlar...»

Şeyh «Hakkın var, Muhammed, hakkın var!» diye heyecanla dizimi okşuyordu. «Deccal hakkındaki kehaneti hiç bir cepheden müteala etmemiştim. İnsanlığın tekamül ve ilerlemesinin, Allah'ın bir lûtfu olduğunu takdir edecek yerde budala insanlar bu inkişafın kendi kendini tamamlıyan eksiksiz ve tapılmaya lâyık bir şey olduğunu düşünüyorlar.»

Kendi kendime, evet diyordum; batı insanı hakikaten Deccal'a tapmaya başlamıştır. Bu insan bütün masumiyetini ve tabiatla olan dahilî tamamlanışını kaybetmiştir. Hayat bir muamma haline gelmiştir onun için. Şüphecidir, bu yüzden kardeşinden de tecrit edilmiş, yalnızlığına kapanmıştır. Bu inzivada telef olmamak için haricî manasında hayata galebe etmeye çalışmak zorundadır. Yalnız canlı olmak hâdisesi kendi başına, ona uzun zaman dahilî emniyet veremez: O daima bunu elde etmek için mücadeleye mecburdur. Azapla, her an, her saniye. Çünkü bütün ruhî intibak ve istikâmetini kaybetmiş, bu olmadan ilerlemeye karar vermiştir. Kendine devamlı olarak mekanik yollar yapmak zorundadır. Bu yollarda yürüyecek kızgın ve ümitsiz arabalar, her gün yeni makineler keşfeder ve bunların varlığını idâme yolunda mücadele etmesi için kendi ruhundan bir parça verir onlara. Gerçi makineler bu iş için çalışır, fakat insanda aynı zamanda yeni ihtiyaçlar, korkular ve tehlikeler — daima yenilenen, sun'i yollar elde etmek için kanmak bilmez bir susuzluk yaratırlar. Onun ruhu, gittikçe komik, yaldızlı hâle gelen ve daimâ kuvvetlenen makinelerin çarklarında kendini kaybeder: Makineler de hakiki maksatlarını kaybederler. İnsan hayatını korumak ve zenginleştirmek hususunda — ve kendi yönünden bir mabut haline gelirler. Çeliğin doymak bilmez mabudu! Herşeyi yiyip yutan bu mabudun vaızları, modern teknik ilerlemedeki sür'atin sâdece ilmin müsbet yönde inkişâfının bir neticesi değil, aynı zamanda ruhî ümitsizlikten ileri geldiğinin farkında değildirler. Batı insanının tabiata hâkim olma denemesine karşılık, büyük maddî başarıların esasında, kendini müdafaadan başka manası olmadığını, bunların parlayan cepheleri arkasında meçhulün korkusunun gizlendiğini de bilmezler.

Batı medeniyeti insanın bedenî ve içtimaî ihtiyaçlarıyle ruhî istekleri arasında ahenkli bir muvazene kuramamıştır. Nazarî de olsa, kendini aklın emrine bırakmıştır. Ahlâkî bir sistem meydana getirmeye muktedir olmaksızın bir zamanki dinî ahlâkı terketti. Terbiye sahasındaki bütün inkişafa rağmen bu, batıdaki ahmak temayülün, akıllı demagogların uydurduğu saçma sistemlere yem olmasına engel teşkil etmedi. Bu medeniyet, «Organizasyon» tekniğini yüksek bir dereceye çıkardı. Fakat batı milletleri, ilmin meydana çıkardığı kuvvetleri kontrol hususundaki büyük acizlerini her gün izhar etmektedirler. Öyle bir basamağa ulaşmışlardır ki, orada başıboş ilmî imkânlar dünya çapında bir felâketle el ele yürüyor. Dinin hakiki istikâmetinden mahrum olan bu batılı, bu ilim ve bilgiden ahlâkî bir istifâde yoluna girememiştir. Kur'an'ın dediği gibi :

«Onların hikâyesi, boş yere ateş yakan bir halkın hikâyesidir: Ateşin parıltısı etrafa dağılmaya başlayınca, Allah, bu ışığı uzaklaştırıp ve onları zulmet içinde bırakır. — Dilsiz, sağır, kör ve şimdi artık geri dönemezler.»

Ve şimdi, körlüklerinin gururu içinde bu insanlar, medeniyetlerini dünyaya ışık ve saadet getireceğine inanıyorlar. 18 ve 19 uncu asırda hristiyanlığı cihana yaymayı düşündüler. Fakat şimdi bu dinî ateş de söndü. Öyle ki, artık dine, teskin eden tâli bir müzikten daha fazla kıymet vermiyorlar. O, sâdece medeniyete refâkat edebilir, fakat «Hakiki» hayata tesir edemez. Çünkü onlara göre bütün beşerî meseleler; fabrika, laboratuvar ve istatistik masalarında çözülebilir.

Böylece Deccal, vatanına gelmişti.

GÜLE GÜLE

Ayhan KOÇ

İSLÂM binasının beş temelinden birisi de Hac farizasıdır. İbâdet için bütün şerait kendisinde bulunan zenginlere hac vazifesini ifâ etmek farzdır. Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Kerim'inde: «Oraya gitmeğe gücü yeten kimsenin, o Beyti Muazzamayı haccetmesi insanlar üzerinde Allah'ın bir hakkıdır.» buyuruyor. Ezcümle Muhbir-ı Sadık efendimiz: «Ey insanlar! Allah (C.C.) Haccı sizin üzerinize farz kılmıştır. Haydi artık hacceliniz.» tebliğatına boyun eğen kardeşlerimiz, helâl para temin ederek ödenmesi gereken (varsa) borçlarını ödediler. Kazaya kalmış ibadetlerini kaza ettiler. Büyük günahlarına nasuhi tevbe ettiler. Yaranlarıyla vedalaşarak «Ya Rabbi ben hac etmek istiyorum, onu bana kolaylaştır ve haccımı kabul eyle» niyazıyle kara, deniz ve havadan yollarına revan oluyorlar.

Muhterem hacı namzetleri; mekânların en mukaddesi, Peygamber efendimizin doğup büyüdüğü, İlâhi vahye mazhar olduğu, Hak dini tebşire muvaffak olduğu, İslâmın nurunun parladığı, nübüvvet vazifesini bihakkın ifadan sonra, (maşukuna kavuşacağına işaret olan) insanlık haklarını ifade eden Vedâ hutbesini irad ettiği beldeye, Allah'ın evini ziyarete gidiyorsunuz.

Resûller Resûlü, tabib-i âlem, Allah'ın dostu, insanlığın medâr-ı iftiharı, tevhidin âlemdarı, imanın sönmez güneşi, Resûl-ü İslâm Hz. Muhammet Mustafa'nın (A.S.) kabri şeriflerini ziyaret edecek altın oluğun altında, bedenin ve ruhun gıdası zemzem içecek, Safa ile Merve arasında sa'y edecek, Minâ'da (temsili) şeytan taşlayacak, Müzdelife'ye koşacak, Arafat'ta vakfeye duracaksınız. Peygamberimizin Liva-ül-Hamd ismiyle müsemma olan sancağının altında bulunabilmek şerefine nail olanların sancağa doğru koşuşlarının dünyada benzerini Kâbe etrafında göreceksiniz. O mahşeri kalabalık içerisinde bulunabilmek şerefine nail olacaksınız. O öyle bir Cemaat-i Kübra ki; memleketi, dili, ırkı, milleti ayrı, fakat dini, imanı, Kâbesi, ideâli, ilâhi aşkla çarpan kalbleri, üzerlerindeki ihramları ve Allah'ı birdir.

İşte bu mahşeri kalabalık, islâmda birlik ve müsavatın önemini, (كانهم بنيان مرصوص = Sanki onlar kenetlenmiş binalar gibidirler) âyet-i kerimesinin bariz delilini teşkil ediyor. Bu camiada rütbe, makam, mevki ve mal farkı gözetilmiyor. Devlet reisinden mahalle bekçisine kadar bütün insanlar eşit orada. İşte islâmi müsavat.

Muhterem hacı namzetleri; O kutsi beldenin ab-ı hayatına susamış Müslüman Türk milleti olarak sizden istirham ediyor, ricada bulunuyoruz. Allah'ın evinde ecdadımıza yaraşır bir edâ, güzel kılık kıyafetiniz, maddi-mânevi nezâfetiniz, vakur ve centilmen hareketinizle diğer müslüman kardeşlerinize (geçen senelerde olduğu gibi) örnek olunuz.

Bizim halimizi Resûlüllah'ın ruhaniyetine bildirin, acizane selâmlarımızı ona tebliğ ediniz. Millet ve Vatanımızın düşmanlarının kahrı için niyazda bulununuz. Tebliyeyi biraz daha yüksek sesli okuyunuz ki İslâmın düşmanlarının ödü patlasın. Onlar gayızlarından çatlasalar da bu kervan yürüyor. Sabah-ı Haşre kadar da yürüyecektir İnşaallah.

Ve yine siz, İslâmın fildişi caddesinden (Sırat-ı müstakimden) gidenleri duadan unutmayınız. Allah (C.C.) hazretlerinden, sağlık, sıhhat ve emniyet içerisinde Resulünün haccı gibi hac farizasını edâ etmeniz temennisiyle, güle güle gidiniz, hayırlı yolculuklar...

Ne mutlu sıhhat ve servete malik olup bu kervana katılanlara Allah'ın rahmeti inananlar üzerine olsun.

HABERLER ve KRİTİĞİ

TARİH ÖNCESİ

Türkiye'de muhtar Üniversiteler var. Üniversiteler bugün için âdeta birer anarşist yuvası ve her türlü kötülük yapılarak kendisine sığınılan ve emniyet kuvvetleri tarafından nüfuz edilemeyen birer yuva haline gelmiştir. Polisi dög, emniyet âmirini esir al, yarala, jandarmaya karşı gel, hükûmete söv, Devletin temeline Mao ve Lenin adına kundak koy ve hemen kendini Üniversite bahçesine at, eğer bir de talebe kartın varsa, hele hele sosyalistsen hiç kimse kılına dokunamaz. Üniversite! Ağzınıza almayın çarpılırsınız. Çünkü tabu. Yasak! Üniversitelerimiz içten içe kaynamaktadır. Bir avuç soysuz sosyalist, bütün millete rağmen istediği gibi at oynatmakta ve ortalığı fesada vermektedir. 1968 Haziran'ında işgal ve boykotlarla başlatılan hareketler 1969 Ocağında kanlı sahneler arzetmektedir. Bir tarafta Orta Doğu Teknik Üniversitesinde Sosyalistlik adına Amerikan elçisi Comer'in arabası yakılırken, diğer tarafta memleketin bir numaralı mülki âmir, idareci yetiştiren Siyasal Bilgiler Fakültesinde milliyetçi bir genç profesörün gözü önünde hem de derste, sınıfta yüz tane sosyalist Aybarcı, Çetinci haşere tarafından hunharca döğülüyor. Yüz çapulcunun elinden tek genç zor kurtarılıyor. Güya bu neidüğü belirsizler sopalarla fikri öldürebileceklerini, yok edeceklerini zannediyorlar.

Güya buradan yarın için memleketin mukadderatına sahip olacak insanlar yetişecek.

Ama bütün bunlara rağmen yarından ümitliyiz. Çünkü Türk gençliği ve Türk halkı uyanmaya başlamıştır. Bu yüzdendir ki, eli sopalı, beyni sulanmış, satılık kafalı vampirler kuduruyorlar. Onlar bu milletten hak ettikleri köteği mutlaka yiyecekler. İnsan günlük vak'aları takip ediyor da diyor ki kendi kendine acaba tarih öncesi bir çağda mı yaşıyoruz?

DİYARBAKIR İMAM-HATİP OKULU'NDAKİ ÜZÜCÜ OLAYLAR

Mahallî «MÜCADELE» gazetesinin bir haberinde aynen şöyle deniyordu :

İmam Hatip Okulundaki bir müsamereden önceki gece evlerine dönerken yolda tecavüze uğrayan, Meslek Dersleri Öğretmenlerinden Zeynel Aytekin ile Kuddusi Yıldırım önceki gün Savcılıkta ifadelerini vermiş ve kendilerini dövenlerin başında Okul Müdür Muavini Zülfükâr Anık'ın kardeşi Nezir Anık'ın bulunduğunu iddia etmişlerdir.

Olay sırasında, mütecavizlerin elinden kendilerini güçlükle kurtararak Yenişehir Karakoluna durumu bildiren öğretmenleri iddiası üzerine Müdür Muavininin kardeşi yakalanarak nezaret altına alınmıştır.

İdare El Koydu

Öte yandan, şehirde üzüntü yaratan tecavüz olayına Vilâyet ve Milli Eğitim Müdürlüğü de kendi yönlerinden el koyarak tahkikatı genişletmişlerdir.

Alınan bilgiye göre, Okul Müdür Muavini Zülfükâr Anık'ın ifadesi Milli Eğitim Müdürü Suphi Ayduk tarafından alınmış, Müdür Muavini olayla ilgisinin bulunmadığını bildirmiştir. Bu arada Müdür Muavininin kardeşi Nezir Anık da tecavüz olayından haberinin olmadığını, öğretmenlerin kendisine iftira ettiğini ifadesinde söylemiştir. Durum ayrıca Millî Eğitim Bakanlığına bildirilmiştir.

Bu haber cidden üzücü ve yıkıcıdır. Döğülmek istenen öğretmenler de, Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu kardeşini bu işe teşvik ettiği söylenen Müdür Yardımcısı da Yüksek İslâm Enstitüsü mezunudur. Milletin binbir yoklukla okutup ümit bağladığı Yüksek İslâm Enstitüsü mezunları, birbirine düşer, birbirinin kuyusunu kazarsa bu memleketin geleceğinden ümidi kesmek lâzım. İslâmda mutlak birlik vardır. İslâm bölgeciliği ve her türlü bölücülüğü yasak etmiştir. Bir âyeti kerimede Cenab-ı Hak: «Allaha ve Rasulüne itaat ediniz. Bir de aranızda ihtilâf çıkarıp da gevşemeyiniz. Kalbinize korku düşmesin, üzerinizden yardım rüzgârı kesilmesin» buyurur. Hz. Peygamber ise «Irkçılık, bölgecilik davasına kalkışan, onu benimseyen bizden değildir. Bölgecilik üzerine döğüşe girişen de bizden değildir. Yine bölgecilik, ırkçılık davası üzerine ölen de bizden değildir.» buyurur.

Biz Enstitü camiası için en büyük gaye ve şeref Hz. Peygambere ümmet ve müslüman olmaktır. Üç kuruşluk dünya menfeat ve makamı için birbirimizin aleyhinde uğraşmamalı, müslümanlıktan, ümmetlikten çıkma gibi bir durumla karşılaşmamalıyız. Ve daima nerede ve ne zamanda olursak olalım birbirimize yardım etmeli, birbirimizi sayıp, sevmeliyiz. Eğer biz birbirimize hürmet etmez, bir kardeş gibi birbirimizin yarasını sarmazsak bize kim yardım eder. Bizim için en büyük nümune-i imtisal ensar ve muhacirindir. Neydi Allahım o, malının, mülkünün yarısını verişi, hatta birden fazla karısı olan ensarın birini boşayarak muhacir bir kardeşiyle evlendirmek isteyişi. İşte o insanlar bu birlik sayesinde dünyaya hükmedecek İslâm İmparatorluklarının nüvesini atmışlardı.

Şimdi yapılacak bir şey var. Şeytan ve nefislere uyularak yapılan bu bozuşmayı ve geçenleri, İslâm kardeşliği ve müşterek davamız namına bir tarafa bırakarak barışmak ve kardeşçe, müslümanca geçinmektir. Türkiye hepimizin vatanıdır. Şayet birimiz birimizin doğduğu memleketine gelecek olursa onları tıpkı ensar gibi kucağımıza basmalı ve onlara yardım etmeliyiz. Varan kardeşlerimiz de Muhacirinin Ensara gösterdiği hürmet ve hakşinaslığı göstermelidir. 34 milyon insan kurtuluş için bizi beklemektedir. Eğer bizler basit meseleler için birbirimize düşersek, bu milletin alın teriyle bizleri okuttuğu sermaye bizden kıyamette davacı olur.

Ümid ederiz ki, gazetede yazılanlar yalan olur ve iki kardeşimize karşı yapılmak istenen adî hareketin failleri, başta Müdür Yardımcısı olan kardeşimiz Zülfikâr Anık olmak üzere bütün Enstitüsü mezunları tarafından el ve gönül birliğiyle bulunur ve cezalandırılır.

NE DEMİŞ, NE OLMUŞ?

Konya'mızda garip, garip olduğu kadar da utanç verici bir hâdise olmuştur. Şehrimiz Kız Ortaokulu Okul Aile Birliği ve Koruma Derneklerinin 29.12.1968 tarihinde yaptığı yıllık mutad toplantısında, aynı okulun Matematik öğretmeni Aydın Karadeniz bir konuşma yapmış, konuşması bazı baylar ve bayanlar tarafından tepki ile karşılanmış, konuşturulmamıştır. Kongreden apar-topar dışarıya atılmak istenen öğretmen, daha sonra vilâyet emrine alınmış, hakkında idarî ve adlî tahkikat açılmıştır. Hâdise yaratılmak istenen bu konuşmada öğretmen ne dese iyi... Sakın dine, diyanete söğmüş, kızlara mini etek giydirelim demiş zannetmeyin. Şunları demiş :

«Ben aile birliği toplantısında yaptığım konuşmada, kız çocuklarımızın milletimize yakışır şekilde yetişmelerinin önemini belirttim, Lâiklik tek taraflı anlaşılıyor. İmanlı öğrencimiz olsa bundan zararlı çıkmayız. Okulumuzun cadde üzerinde olması sebebiyle duvarının yükseltilmesini yahut kapatılmasını istedim. Öğrenciler sınıfta teamüle göre başı açık oturmalarına bir diyeceğim yok, ancak okul dışında öğrencinin başını örtmesi lâikliğe aykırı bir şey değildir. Ben öğrencilerimizi Türk ahlâkının içinde yetişmesini istedim.»

Demiş, demiş ama kıyamet de kopmuş.

Ne diyor öğretmen? Kızlarımızı imanlı yetiştirelim. Onlara tarihimize yakışır vekârı verelim. Dışarda başkalarını örtmek isteyen kızlarımıza mani olmayalım. Okulumuzun duvarlarını yükselterek daha çoğu bülûğa ermeyen kızlarımızı kem gözlere yemiş yapmayalım.

Ne var bu sözlerde... Vatanını ve milletini seven, art düşünceli olmayan her münevver Türkün söyleyeceği şeyler. Gayet makûl ve yerinde bir istek. Tepki neye? Yoksa toplantıda yarası olan şıfrıntılar mı vardı?

YILBAŞI HEDİYESİ

Noelciler, yılbaşıcılar birbirlerine hediye verirler de, şişe patlatıp, mum söndü oynarlar da, bu arada hükümeti ve emniyeti unuturlar mı? Unutmazlar tabii, Noel Baba bakın uzun sakalı, elinde asasıyle polislerimize neler hediye etmiş, kapılarının önüne bırakmış!..

Gazetelerin yazdığına göre Noel amcanın yalnızca yılbaşı gecesinde Ankara emniyetine bıraktığı hediyeler şunlarmış: «Tabanca taşıdıkları, kumar oynadıkları, içki içip, hırsızlık yaptıkları için 44 kişiyi Birinci Şubeye, 9 kişiyi de Anafartalar Polis Karakoluna, öteki karakollara da bu gibi suçlardan dolayı pek çok suçluyu ve bu arada, Burdur Emniyet mensuplarına da 86 kişiyi hediye edivermiş». Hakikaten Noel amca bu yılbaşında çok cömert davranmış. Neredeyse her polis memuruna bir kişi... İstanbul, İzmir ve diğer vilâyetteki hediyeler üste caba.

TURİST DÖVİZ GETİRİR

Yukardaki resmi görüp de sakın bir hamiyetli vatandaş bir kötürümü sırtına yüklenmiş götürüyor zannetmeyin. Bu resim dilenci kıyafetine girerek dilenen Jean Pierre ve Petzoff Christian isimli iki Fransız turistini göstermektedir. Biz saf Türk Milleti turistten elde edeceğimiz gelirlerle fabrikalar kurmayı, yollar, barajlar yapmayı düşünür ve bunların hayaliyle milyonlar sarfederken, galiba turistlerin memleketimizden dilenerek götürdükleri servetlerle kendi memleketlerine yaptıkları, kurdukları fabrikaları göreceğiz. Eh her zaman turist kâr getirmez ya, bazan da götürür.

SERVET YAPMANIN KOLAYI

MİLANO, (İtalya) — (AP) — Bir süre önce Sicilya'dan buraya muhacir gelmiş Sebastiano Amara adlı bir İtalyan dün yayınlanan kitabında iyi para kazanmanın en kestirme yolunun dilencilik olduğunu ifade etmektedir.

Amara, kitabının yayınlanması dolayısiyle dün tertiplediği basın toplantısında gazetecilere; **«Bir dilenci dilenmek suretiyle senede 7 milyon liret (yaklaşık olarak 112 bin lira) kadar para kazanabilir.**

Amara, yazdığı kitabın hayal mahsulü olmadığını gazetecilere ifade için hemen dilenci kıyafetine bürünmüş ve eline bir eski maşraba alarak bir caddenin köşesinde 15 dakika durmuş ve bu zaman zarfında 8500 liret (yaklaşık olarak 160 lira) kazanmıştır.

Bu haber hakikaten çok ibretamiz bir haberdir. Bu da fakirliği istismarın başka bir cephesi. Bu durum karşısında ne yapmalı, hiç kimseye bir şey vermemeli mi, hakiki fakirle işin ticaretini yapanları nasıl ayırt etmeli? Bu günkü keşmekeş içinde hakikaten çok zor. Ama bunun çıkar yolu var. Türkiye çapında cemiyetler kurularak her mahalle, her köy kendi bölgesindeki fakirlerinin ihtiyacını karşılasa, onları dilendirmese... O zaman işin ticaretini yapan, merhamet avcıları meydana çıkar, kimse bir şey vermez. Kendiliklerinden bu işten vazgeçerler. Sokaklarımız, camilerimiz bu afetten kurtulmuş olurlar. Eğer her mahallenin zengini zekâtını ve fitrelerini tam olarak verse o mahallenin fakirlerinin rahat rahat ihtiyaçları görülür.

ALLAH KORUYUNCA

Kamyonuyle beraber tren altında kalan Ali Uzun adlı şoför yüz metre sürüklenmesine rağmen kazayı kamyonu dört parça olarak kendisi ise burnu kanamadan atlatmıştır. Allah koruyunca semadan atsalar yine birşey olamaz. Hey Allah sen nelere kadirsin.

SİMAV'DA MİLLİYETÇİLİK

Simav öğretmenleri elele, gönül gönüle vererek «Milliyetçi Öğretmenler Birliğini» kurmuşlardır. Milliyetçi öğretmenler ilk faaliyet olarak büyük şair Mehmet Akif'i 32. ölüm yıldönümünde anmışlar.

Simavlılar tarafından sevgi ve takdirle karşılanan Milliyetçi Öğretmenler Birliği mensupları halkın ümit kaynağı olmuş ve milletin kalbinde taht kurmuşlardır. Bu sevgi ve alâkanın neticesi olarak Simavlılar büyük bir kalabalık halinde merasime katılmışlar, bir kısmı salonda yer bulamayarak saatlerce ayakta coşkun bir tezahüratla Enver İbiş, İsmail Birdane, Yusuf Derin, İrfan Yıldırım, Şevki Baykal ve Yusuf Hocaoğlu'nu dinlemişler, yapılan konuşmalarla heyecandan heyecana gark olmuşlardır. Herbiri evlerine Mehmet Akif'in kişiliğinden ilham alarak yeniden imanını tazelemiş olarak ve büyük bir ümitle dönmüşlerdir. Kardeşlerimizi tebrik eder, Allah'tan muvaffakiyetler dileriz.

KOMÜNİZMİN GETİRDİĞİ NİMET (!)

Bir müddetten beri komünizmle idare edilen ve dünyanın en çok şeker istihsal eden memleketi Küba'da şeker vesikaya bağlanmış.

Komünizmin sayesinde şeker istihsali düşmüş ve Komünist lider Castro bir milyon komünizm hayranını toplayarak «Yoldaşlar» demiş, «bundan sonra şekeri vesikaya bağlayalım mı?» Hep birden bağlayalım demişler ve bağlanmış. Galiba bundan sonra Komünist cennette biraz şeker sıkıntısı çekilecek. Sabır yoldaşlar başımızdakiler rahat ya... Hepsi o kadar. Toplumun menfeatı sizin az şeker yemenizi icap ettirmiş ha gayret dayanın.

BU DURUM FENA!

Samsun'un Kirazlık köyünde particilik yüzünden Adalet Partililerle, Halk Partililer camilerini ayırmışlar.

Müslümanlığa yakışmaz böyle şey. İki müslüman camianın siyasiler için birbirine düşmesi çok fena. Halkımızın yapacağı şey oy sandığının dışında siyasetle uğraşmamalarıdır. Seçim zamanı bütün siyasileri dinlemek, bir de geçmişlerin icraatlarına bakarak hangisi memleketimize, dinimize daha fazla faydalı olmuşsa ona rey vermek. Eğer seçtiklerimiz iş yapmamışlar, vadettiklerini tutmamışlarsa derhal o partiden vazgeçip, başka bir partiye oy vermek lâzımdır. Yoksa kötüde ısrar, kötüye yardım. Bizzat kötülük yapmış gibidir.

SEMÂVÎ DİNLER

(Baştarafı 11. sayfada)

yan ifadeler mevcuttur ve bu İncil'ler aşağı yukarı Hz. İsa'dan yarım asır sonra kaleme alınmıştır.

İncil'lerin en eskisi olarak kabul edilen Markos İncil'i, tahminen miladi 60 ıncı yılında yazılmıştır.

Hz. İsa, Hıristiyanlığı neşretmek için üç yıl kadar Galiçya'da dolaşmıştır. Daha sonraları Havârî (Apostel) denilen 12 arkadaşı, yolculuk ve dini neşretme hususunda Hz. İsa'ya yardımcı olmuşlardır. Hz. İsa, Kudüs'te iken arkadaşlarından Cüda'nın ihbarı ile tevkif olunmuştur.

Hıristiyan inancına göre Hz. İsa çarmıha gerilmek suretiyle öldürülmüştür. Halbuki hakikatte Hz. İsa öldürülmemiştir. Hükmü kıyamete kadar baki olan Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurulur :

«Ve, «Biz Allah'ın peygamberi, Meryem oğlu Mesih İsa'yı öldürdük» demeleri sebebiyle (dir ki kendilerini rahmetimizden koğduk). Halbuki onlar onu öldürmediler, onu asmadılar da. Fakat (öldürülen ve asılan adam) kendilerine (İsa) gibi gösterildi. (Zaten ve) hakikaten (İsa ve onun katli) hakkında kendileri de ihtilâfa düştüler. (Bu babta) kat'i bir şek ve şüphe içindedirler. Onların buna (onun katline) aid hiç bir bilgileri yoktur. Ancak (kupkuru bir) zanna uymak (dadırlar) O'nu yakinen öldürmemişlerdir» (6).

Allah'a inanç mevzuunda ise Teslis (üçleme) (Ekânim-i selâse) denilen Baba, Oğul ve Ruhu'l-Kuds'den müteşekkil Allah inancı mevcuttur.

Hıristiyanlığa en fazla hakim olan müessese Vaftiz'dir. Her çocuk günahkâr olarak doğduğu için mutlaka doğumunun 8 inci gününde Kilise'de papaz huzurunda Vaftiz yapılmalıdır. Böylece çocuk Hıristiyan olmuş ve Cennet'e girmeğe hak kazanmıştır. Vaftiz'siz Cennet'e girilemeyeceği inancı, Hıristiyan'lıkta hakim bir görüştür. Zira Vaftiz, Baba, Oğul ve Ruhu'l-Kuds adına yapılmaktadır.

Hıristiyanlık da Musevilik gibi başlıca üç büyük mezhebe ayrılmıştır :

1) Ortodoks,
2) Katolik,
3) Protestan.

Bu mezhepler de kendi aralarında tâli derecede olmak üzere birçok kollara ayrılmıştır.

İbadet yerlerine Kilise(Kirche), din adamlarına da Papaz(christliche Priester) denir.

Gelecek yazımızda Müslümanlık hakkında kısa bir bilgi verdikten sonra üç Semâvî Din'in mukayesesini göreceğiz.

---

(6) en-Nisa, 157.

TEZATLAR DİYARI

(Baştarafı 6. sayfada)

manları bir imanlı nesil geliyor sizi târihten bile silecek.

Kaldı milli meselelerimiz adım adım geride. Çünkü milliler yol verdi münferide.

Bir yanda böylece kaybedilen maddi-mânevi değerler. Diğer tarafta değer yerine sipâriş edilen semerler, eğerler.

REKÂBET HALİNDEKİ İKİ DAVA

(Baştarafı 4. sayfada)

ve bütün insanlar üzerindeki tesiri ve neticesi ne olmuştur, ne olabilir?

Her insanın bu soruya cevap verme hakkı vardır ve kendi namına verecektir. Müslümanlara gelince aslında bu sorunun onlara yöneltilmesi gerekir, çünkü bu geniş mülk ve emredib nehyetme Avrupalılara müslümanlardan geçmiştir, çünkü onların dini her dinden üstün olmayı ve yalnız onların dünyaya örnek olmalarını icabeder. Kalbi ölmiyen her müslüman diyecektir ki : «Müslümanların kalplerinin cahiliyyete karşı kinle dolması ve onu temsil eden herkese her yerde gâsıp düşman veya borçlu râkip gözü ile bakmaları son derece tabiidir.» Müslümanların sahip oldukları ilâhi elçilik ve cihan-şümûl dâvânın karakteri, cahiliyyet milletlerinin dünyanın liderliğinden çekilmelerini ve insanların akıllarına etki etmekten, onların zihinlerini yöneltmekten vaz geçmelerini açık bir şekilde emreder, aynı şekilde dünyada cahiliyyetin temsil edilmesini menettiği gibi saltanatının kaldırılmasını da ister ki, cahiliyyet dâvasının fitnesine kapılan olmasın, Allaha davetin karşısına rakip bir davet çıkmasın ve dünyada insan ve zihinleri iki muhtelif yöne çekmeye çalışanlar kavga etmesin «ki fitne olmasın ve dinin hepsi Allah için olsun.»

KÂZIM KARABEKİR

(Baştarafı 13. sayfada)

6 — Öğütlerim
7 — İstihbarat
8 — Talim ve terbiye hakkında ana hatlar.
Basılmıyan eserleri :
9 — Osmanlı camiasında milli ayrılıklar
10 — Türklerde hürriyet cereyanları ve ittihadı terakki cemiyeti
11 — Edirne hatırası
12 — Elemli günlerim
13 — Har bi umumi hatırası
14 — Sarıkamış tarihi
15 — Kars'ın tarihi
16 — Ermeniler
17 — Türkiye'de Almanlar
18 — İstiklâl harbi hatırası
19 — Yavrularımın kitabı
20 — Haksızlığa karşı
21 — Hayatım.

Heyhat ben de bu tezatlar diyârında yaşıyorum. Yaşadığıma değil, dilsiz-ağızsız susduğuma şaşıyorum.

Meselemiz insanlık, dâva İslâmın, yol Mevlâ'ya. Çünkü rayımızdan çıkalı biz girdik türlü belâya.

Bu vatan ne zaman, ne zaman sadece bizim olacak? Milliyetsizler, Komünistler bu topraklardan ne zaman kovulacak. İlâhi rahmetine çoktan muhtacız dileğimiz ne zaman olacak... Yoksa gidiyor herşey; az kaldı sonsuzlukta boğulacak.

Ey ümitsizlik deryâsının genç nesli! Ümitvar olunuz. Mâziden örnek alan, âtiden ümidini kesmeyen bir nesil oldukça her toplum elbet zafer bayrağını ergeç dalgalandıracaklardır. Evet iman ve ümidin bileşimi sen ol. İşte senin sen oluşunun ulvi sırrı buradadır.

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Mustafa Yazıcı - Kandilli Kdz. Ereğli* — Göndermiş olduğunuz kıymetli mektubunuzu aldık. Yakın ilgi ve alâkanıza candan teşekkür ederim. Yeni abone kaydınız tamamlanmıştır. Abone numaranız 13393 dir. İlgilerinizin devamını bekler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Ömer Özel ve Hasan Oymak - DENİZLİ* — Gönderdiğiniz kıymetli mektubu sevinçle okuduk. Yakın ilgi ve gayretiniz bizleri memnun etti. Bütün Abonelerimiz gibi siz de İslâm'ın İlk Emri OKU'yu okutma ve abone kaydetme kampanyasına katıldığınızdan gayretinizin Cenab-ı Hak indinde kabul olmasını niyaz eder. Selâmlarımızı sunarız...

★ *S. Mehmet İyiduran -Ştemheim - DEUTSCHLAND* — Vatan, millet ve dini sevginizi göndermiş olduğunuz değerli mektubunuzdan anlamak mümkündür. Bizler için göstermiş olduğunuz hüsnü teveccühe ayrıca teşekkür ederiz. Bahsettiğiniz sapık ve çarpık ideoloji sahipleri Müslüman Türk'ün yumruğu altında ecelini beklemektedir. Siz hiç merak etmeyin zafer Allah'a inananların zaferi olacaktır. Elbette ki bu zafer sözle değil bilfiil çalışma ve fedakârlıkla mümkündür. Göndermiş olduğunuz : Şemseddin Işıldak, Remzi Mert, Nebi Başaran, Ahmet Akdamar, İbrahim Değirmenci abone kaydedildi. Mustafa Sınıksaran, Hasan Abacı kardeşlerimizin de havaleleri işlenmiştir. Cemal kardeşimize de ilgisinden dolayı teşekkür ederiz. Almanya'daki bütün gönüldaşlara ve sizlere selâmlar...

★ *S. Sadık Aksakal - AFŞİN* — Mektubunuzu aldık, ilginize teşekkür ederiz. Havaleniz abone hesabınıza işlenmiştir. İlgilerinize tekrar teşekkür eder, vazifelerinizde başarılar diler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Muhlis Erdoğan - ELAZIĞ* — İlgilerinize teşekkür eder, düanıza âmin deriz. Bundan böyle mecmuanız yeni adresinize gönderilecektir. Nurettin Sağman kardeşimizin abone kaydı yapılmıştır. OKU abone kampanyasına katıldığınız için teşekkürlerimizi sunar, Cenab-ı Allah'tan başarılı çalışmalar dileriz. Selâmlar...

★ *S. Ömer Ayhan - AYDIN* — Abone olma isteğiniz yerine getirildi. Senelik abone ücreti 12, altı aylık 6 liradır. İlginize teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Ahmet Güçsav - SÖKE* — Kıymet değer mektubunuzu adlık. Abone yapma kampanyamıza katıldığınız için müteşekkiriz. Abdullah Aksakoğlu, Hüseyin Malkoç kardeşlerimizin abone kayıtları yapıldı. Size ve yeni abone olan kardeşlerimize selâm eder, Cenab-ı Allah'tan başarılar dileriz.

★ *S. Ferdane Biricik - KAYSERİ* — Gönderdiğiniz mektubu ve havaleyi aldık. Çalışmalarınızın Allah katında makbul olmasını diler, yakın alâkanızın devamını bekleriz. Kardeşimiz Kadir Bakırtaş'ın abone kaydı yapıldı. Selâmlar.

★ *S. İbrahim Temel - AKHİSAR* — Mecmuamıza 84. sayıdan itibaren abone kaydedildiniz, alâkanızın devamını bekler en derin sevgi ve selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Turgut BOŞ - KONYA* — Abone kampanyamıza iştirak ederek bize 100 abone temin eden bu okuyucumuza teşekkür eder, bütün din kardeşlerimize bu yolda yardımcı olmalarını dileriz. Selâmlar.

Abonelerimizin nazarı dikkatine : Kıymetli abone kardeşlerimiz bildiğiniz gibi mecmuamızın sekiz yıldan beri çıkması önce Allahımızın sonra sizlerin yardımlarınızla bugüne kadar gelebilmiştir. Bazı Abonelerimizin Abonelerini göndermekte ihmalkâr davranmaları yüzünden mecmuamız kapanmakla yüz yüzedir.

Kendilerine ikaz gönderlien okuyucularımız, ihmal etmeden hemen en az 12 lira göndersinler. Mecmuamızın tirajı 13 binin üzerindedir, her okuyucuya ayrı ayrı mektup göndersek bile mali durumu bizim için büyük külfet teşkil eder. Bunun için buna şimdilik imkân görülmemektedir. Bazı okuyucu kardeşlerimiz kendilerine ihtar gönderildiği için şikâyetçi olduklarını bildirmektedirler. Maddi sıkıntımız devam ettiği müddetçe abone ücretini göndermiyen okurlarımıza ihtar mektubu göndermeğe devam edeceğiz. Okuyucularımızın ve Müslümanların vaki yardımlarına şimdiden teşekkür ederiz. Allah hepimizin yardımcısı olsun.

İslâm'ın İlk Emri — OKU

İslâmın İlk Emri
O K U
Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti
Yazı İşleri Müdürü :
Hasan TEKELİOĞLU
Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT
İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 3.2.1969

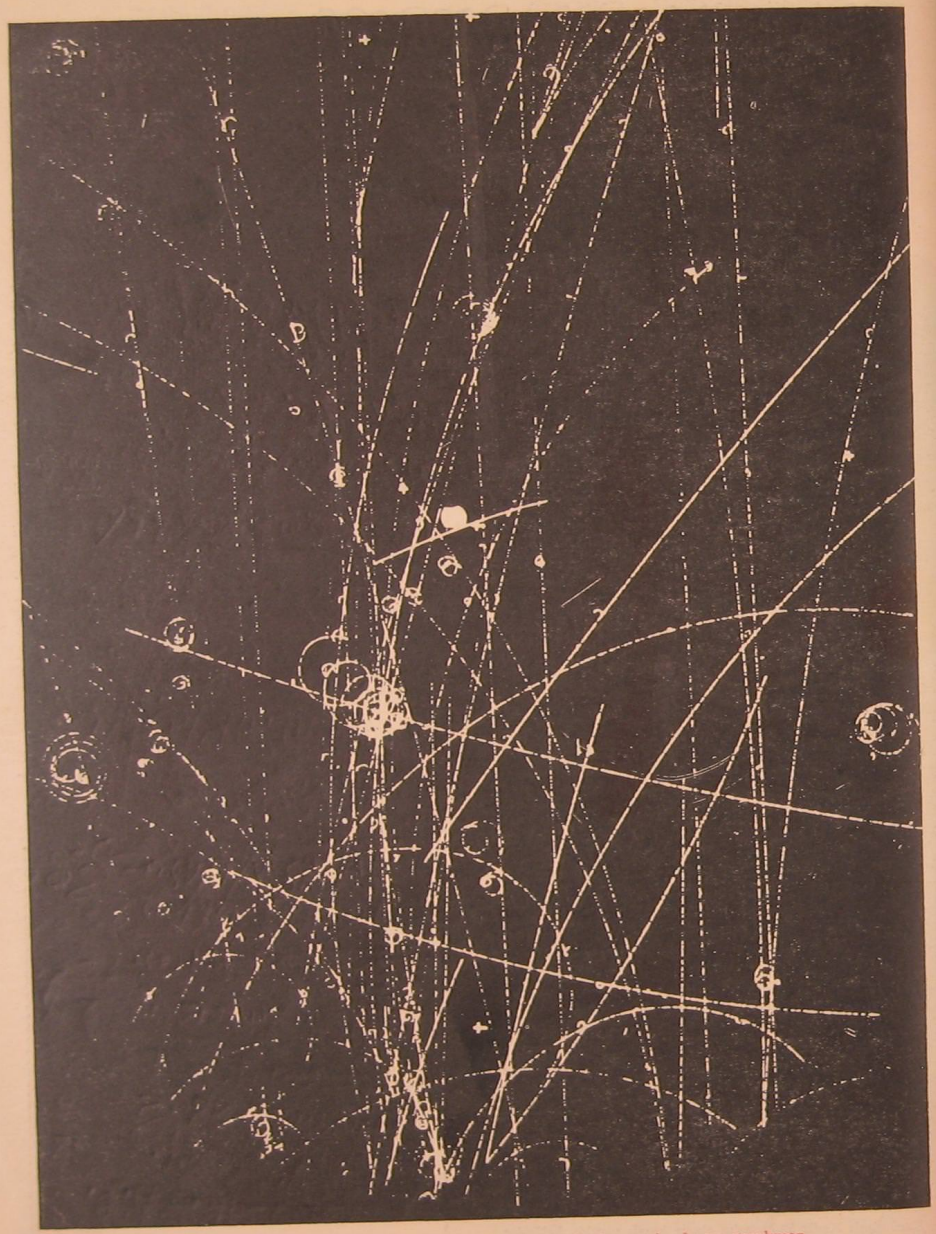

Ne güneşin aya erişip çatması, ne de gecenin gündüzü geçmiş olması gerekmez. Hepsi de birer felekde yüzerler. K. Kerim

İslâmın İlk Emri

Oku

Dini İçtimai Edebi Aylık mecmua

«Orada apaçık alâmetler, İbrahim'in Makamı vardır. Kim oraya girerse emin olur. Ona bir yol bulabilenlerin Beyt'i Hacc etmesi Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim küfrederse şüphesiz ki Allah âlemlerden müstağnîdir.»

Kur'an-ı Kerim

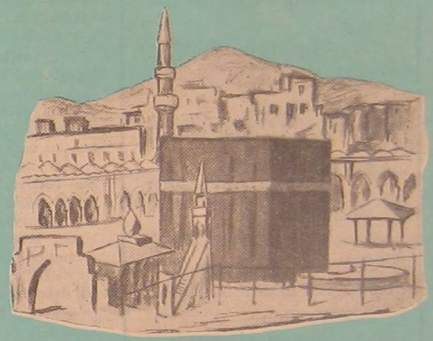

Yıl: 9 Sayı: 86 Zilhicce : 1388 MART : 1969

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Mukaddes Yolculuk — **Hidayet AKÖZ**
- Namaza Mani Olanların Feci Akıbeti — **Ömer BAL**
- Komünizm ve Vietnam — **Mustafa KOÇYİĞİT**
- Vahy Ne Demektir? — **Dr. Fehmi CUMALIOĞLU**
- İntizar — **M. DELİAHMEDOĞLU**
- Kur'an-ı Kerim ve Cem Olunması — **Veli ERTAN**
- Politika Nedir? — **M. Said ÇEKMEGİL**
- Müslümanlık — **Osman CİLÂCI**
- Ayasofya'da Bir Mevlid — **N. N. TEPEDELENLİOĞLU**
- Özlenen Ruh — **Hüsnü DİKEÇLİGİL**
- Osmaniye İmam-Hatip Okulu
- Tarihimizin Büyük Gafleti — **M. Süleyman ÖZKAFA**
- Nefs — Yazan : **İmam-ı GAZÂLÎ** — Terceme : **Yaman ARIKAN**
- Güzel Sözler — Der.: **Hasan TEKELİOĞLU**
- Gülmek Ağlamak — **Mustafa VARLI**
- Ahlâk Buhranı — **Mehmed SÜSLÜ**
- Genç Kalemler
- Avcı Diyor ki — **Ahmed DEMİR**
- Haberler ve Kritiği
- Hadisler
- Şiirler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

HÂDİSELERİN muhasebesini, bilhassa ipleri başkalarının elinde olan, Türkiye'nin maruz kaldığı korkunç dramların muhasebesini tablolaştırmak, sonra da onun kaderine el koyanların renk körlüğü karşısında kahrolmak yüreği olanlar için ne çetin bir imtihandır.

Bir yandan sol cereyanların yuvarlandığı fikir kulüplerinde en korkunç usullerle beyinleri yıkanan gençlik, irfan almağa me'mur bulunduğu ocakları işgal ederken, o bir yandan bütün mukaddes değerleri istifrağ edercesine boşaltmakta ve karşımıza tam bir Castro-Tip genç kuşak huruç etmektedir.

Hayatın derin meselelerini halletmeğe memur üniversite dediğimiz disiplin kuruluşu, muhtariyyetin sağladığı sermesti ile öz ruhunu boğazlamış ve kendi kendini inkâr etmiştir.

Salonlarda «Türkün ruh kökü» müreffeh Türkiye'yi inşa, gibi mana ve medlûlü lûgat kitaplarında unutulan birçok mefhumlar, ibtizale varan bir saygısızlıkla alkol kokan ağızlarda bil-iltizam çürütülmekte, adeta Türk'ün ruh köküne kezzab dökülmektedir.

Soğan başı, patates yığını gibi keyfiyetsiz bir kalabalık haline ifrağ edilen gençlik, haritada bile yerini bilmediği ülkelerin ve insanların müdafii haline getirilmiş, fakat öz vatanında ırzına geçilen davalardan habersiz, milli şuurdan yoksun, sözde insanî idealler uğruna verdiği mücadelenin kudsiyyetine inandırılmış ve aldatılmıştır. Türkistan halkı yıllardır hunharca doğranırken bu facia, yavrularımızın rüyalarına girip uykularını kaçıracağı yerde, bir moskof hayranlığına sokağa dökülmektedirler. Vietnam için ağlıyan gözler, esir Türkler için, muhacir Araplar için kanayan bir kalb, duyan bir yüreğin sahibi değillerdir. Bu da gösteriyor ki beyinler, belli bir maksat için yıkanmış, beşeriyyetin bütününün ıstırabını duyması icab eden hassas yürekler, bu hassasiyyetini mazlûm ve mağdûrlara değil de zalim ve gaddarlara gösterir olmuştur. Fıtratı ters-yüz edercesine girişilen bu hareket sadece bir ölçüsüzlük değil, aynı zamanda insan mantığını da tepe-takla etmeğe memur bilinçli bir davranışın ta kendisidir.

Evet değişen ve gittikçe topaç gibi küçülen dünya ile birlikte milletlerin meseleleri de küçülmüyor. Halecanlar içinde bunalan bugünün muvazenesiz insanı, kendini aşma, kendini bulma diyebileceğimiz idrak çilesini tatmaya vakit bulamadan atmosferi yarmış ve gezeğenler arası bir sefere atılmıştır. Bu, dünyayı kendisine dar bulmanın değil, macera dolu bir tecessüsün ifadesidir. Eşya ve hâdiselerin içini ve ötesini yoklamağa ve yakalamağa me'mur insan zekâsı, henüz kendi içinin ukdesini çözememiştir. Arap saçı gibi gittikçe dolaşan dünya meseleleri içinden kendisini sıyırıp miracını yapamamış, mimarına ulaşan yolları bulamamıştır. İşte bütün bunalımların, buhranların sebebi budur: Allah'a giden yolların tıkanmış olması. Gerçi bu yolu Allah tıkamamıştır. Beşeriyyetin günahkâr elleri bu yolları kapatmıştır. Şimdi bizim neslimize bu yolları açacak ve ona, gayesine giden yolu gösterecek ruh ve mana yönüyle pişmiş mürşitlere ihtiyaç vardır. Ruhla birlikte çürütülen ideallere fışkırma vasatı hazırlayacak ateşin ruhlu karekter adamlarına ihtiyaç vardır. Mücerredi muşahhasla kavrayan insanların önünde melek-haslet liderler oldukca ye'se yer yoktur. Ancak böyle bir liderden millet evlâdı mahrum kalırsa işte o zaman yeis, sineleri karartır, yüreklerdeki son ümit ışığını da söndürür. İşte bizim gençliğimizin en büyük talihsizliği budur. Bir başbuğdan mahrum oluşu.

Tarihi, kültür ve medeniyyeti olmayan milletler, halin küçük topluluklarıdır. Mazileri olmadığı için istikbal endişeleri yoktur. Kökleri olmadığı için dalları da yoktur. Fakat bizim derin bir mazimiz, köklü bir kültürümüz var. Buna dayalı olarak geleceğimiz ve geleceğe uzanan emellerimiz vardır. Bugünün genç adamı bu zengin mana mirasıyla kendi küçük dünyası arasında köprü kuramadığı için mustariptir. Bunun için inkârcıdır. Buhranının ve bunalımının sebebi de budur. Onu bu tarih şuurundan koparanlara bin lânet!..

İslâmın İlk Emri
Oku

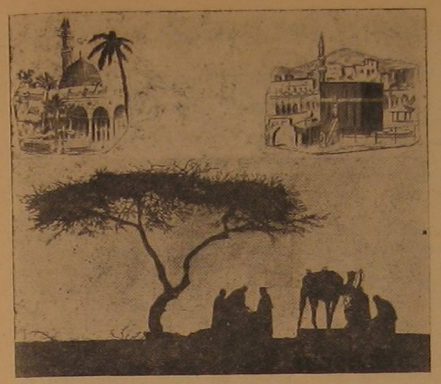

MUKADDES YOLCULUK

Hidâyet AKÖZ

BİR yaratıcı tarafından yaratılan mahlûkatın en mükemmeli ve en değerlisi olan beşer, daima Bir etrafında kadrolaşmaya ve bir hedefe yönelmeğe davet edilmiştir. Birçok meziyet ve kabiliyetleri uhdesinde taşıyan insan, fıtratı icabı bu kabiliyetleri geliştirmek ve bu meziyetleri hakiki mihrakına oturtmak için durmadan çırpınmıştır. İlmi, Kemal olan Yüce Yaratıcı, Rahmet ve merhametinin eseri, yaratılanların içinde en kıymetlisi olmaya namzet fakat terbiye edilmeğe muhtaç olan insanı başıboşluk girdabına terketmemiş, en buhranlı anlarında dahi ona bir kurtarıcı, bir önder, bir muallim, bir mürşit, kısaca bir rasul göndermiştir. Bu rasuller zincirinin son halkası tamamlanmış ve bu kadro kapanmış, fakat beşerin sevkedilmek istendiği istikamet; Hak yolu, hakikat yolu, mukaddes yol (Allah'a hamdolsun) kapanmamış, kapatılmamış, kapatılamamış ve kapatılamıyacaktır...

Madde ve manada her şeye bir yön veren, hakikat yolunun tarifesi olan İslâm nizamında, beşeri hedefine ulaştırmak için vasıtalar (ibadet Allah'a ulaşmada bir vasıtadır.) prensipler (dinin emir ve nehiyleri dinin prensipleridir.) metodlar mevcuttur.

Büyük bir sırrı bulup içinde saklıyan bir kimsenin bu sırrın hazzıyla sükût edip manalı manalı bakışını andıran şu tabiatın, bu manalı bakışlarını en kesiflendirdiği yerler vardır, mekânlar vardır. Hiç şüphesiz kainatın esrarını en güzel izah eden İslâm nizamı da manaların en kesiflendiği mekânlarda tecelli etmiştir. Bu mekânlar ki şairin (1) dediği gibi :

«Enbiya ülkesidir, geçtiğimiz ıssız çöller
Aşına yüz gibi, huccaca tebessüm eyler...
Nura garkolduğu iklimdir o çöl (Musâ)nın
Yüce mabuduna yükseldiği yer (İsa)nın...
Nelerin şahidi bilsen o mubarek dağlar
Ruha miraç olan en tatlı sedalar çağlar...
Manevi bir koku sardıkca çölün her yerini
Mesteder gönlüyün en gizli derinliklerini.
Başka bir şekle girer (Mekke)nin ufkunda, semâ
Sanki, cennetlerin ufkundan eser (Badı-Sâbâ...)
Dalgalandıkca denizler gibi (Ulvi Kâbe),
Heyecanlar verir en kaskatı hissiz kalbe...»

Bu mekânlar ki: Maddenin, yüzünde biraz tatlılığı, fakat geçici olan tatlılığının arkasından insanı yokluğa terkeden o aldatıcı sahtekârlığını yüzüne vurmakta.

Bu mekânlar ki maddenin yokluğa mahkûm olacağını madde sermayesinin iflâs edeceğini beşere haykırmakta ve bu ulvi mekânlarda mukaddes yolculuk etmekte olan insana istikbalde nelerle karşılaşacağını ihtar etmektedir.

Ne mutlu bu mekânlarda mukaddes yolculuk edenlere, ne mutlu bu iman, bu mana, bu aşk, bu heyecanı yaşayıp dönenlere, ne mutlu,

الهى أنت مقصودى و رضاك مطلوبى

(Allah'ım maksadım sensin arzum da rızandır.) diyenlere.

Ne mutlu maksudunu Allah'ın beytinden, Beytin Allah'ına ulaştıranlara...

Ey beşer!

«Mâsivalarla, aziz vaktini mahvetme sakın!.
Bilki, dergahı açıktır, gece, gündüz, Hakkın.
Ne dilersen dile; dergahı açıktır Hakkın
Müsivalarla aziz vaktini mahvetme sakın!»

---

(1) **Ali Ulvi Kurucu.**

Namaza Mani Olanların Feci Akibeti

ÖMER BAL

NAMAZ İslâmın dayandığı esaslardan biridir. Namaz, her müslümanın mutlaka yerine getirmesi icabeden bir farzdır. Gerçekte namaz, Allah'ın insanlara olan milyonlarca lütûf, ihsan ve iyiliğine karşılık, günde beş defa yapılan bir teşekkürdür. Esasen Cenab-ı Hakkın bizlere lûtfettiği bunca nimete karşılık günde kılınan beş vakit namaz, verilen nimetin şükrünü ifaya kâfi değildir. Namaz; müslüman, âkıl ve bâliğ olan herkese farzdır. İnsan, namazın farzıyeti için şart koşulan akıl nimetini düşünecek olursa, değil günde beş sefer, her gün yirmi dört saat namaz kılsa yine Allah'a karşı olan teşekkür borcunu ifa edemez. Bu hükmün doğruluğunu anlamak için delillerin hareket ve ahvaline bakmak kâfidir. İslâm dini namaz üzerinde hassasiyetle durur ve mutlak surette şartlarına haiz olan kimselerin kılmasını emreder.

Bir müslüman gerek sözle gerekse hareketle başkalarının namaz kılmasına mani olmaz, bilâkis başkalarını bu mühim dini emri yerine getirmeleri için teşvik ve terğib eder. İslâmiyette, başkalarının namaz kılmasına fi'ilen veya kavlen mani olmak veya olmaya çalışmak Ebu Cehl'in yoludur. Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de başkalarının namaz kılmasına mani olanların feci akibetini El-Alak süresinin 9-19 âyetlerinde şöyle beyan eder: «Bir kulu namaz kılmaktan alakoyanı gördün mü? Düşünsene! Ey namaz kılan bir kulu nehy eden, azgın insan. Eğer o kul hidayet, doğruluk, hak üzere gitse yahud onunla beraber daha yükselerek diğerlerine de takva ile Allah'dan korkup fenalıktan sakınmakla emr etse ne olur? Fena mı olur? Sen onu Allah'ın iyi, kötü her şeyi görüyor olduğunu bilmez de senin nehyini dinler mi sanıyorsun? Baksan a: yalanlar, aksine giderse iyi mi? Allah'ın görür olduğunu bilmiyor mu? Hayır hayır eğer namazdan menetmekten vazgeçmezse onu alnından tuttuğumuz gibi cehenneme sürükleyeceğiz. O alın ki yalancı ve canidir. Biz, dünyada iken geçici makam, mansıp ve kuvvetine güvenerek insanları namazdan menedenleri saçlarından tutup cehenneme sürüklerken, o da dünyadaki, arkadaşlarını, müşavere kurulunu, küfür yoldaşlarını çağırsın. Çağırsın da biz de zebanileri çağıracağız. Ya Muhammed ve ey müslümanlar! Sakın sizi namazdan menedenlere itaat edip namazdan vazgeçmeyin. Daha çok namaz kılın, Allah'a secde edin ve Allah'a yaklaşın...»

Bu âyeti kerimelerden anlaşıldığı gibi başkalarını namaz kılmaktan ne suretle olursa olsun alakoymak büyük bir günah ve gayri müslimlerin yoludur. Akıbetleri saçlarından sürüklenerek cehenneme atılmaktır. Bir müslüman bu fena ve feci akibetten kurtulmak için katiyyen başkalarını namaz kılmaktan alakoymamalıdır. Hem müslümanım demek, hem de namaz kılmamak, üste de başkalarına namaz kıldırmamak müslümanlıkla asla bağdaşmaz. Burada bilhassa âmirler, ustalar ve yanında işçi, çırak çalıştıran kimselerin çok dikkatli olması icap etmektedir. Bazı zanaatkârlar, bazı âmir ve patronlar maiyetinde çalışan kimselerin namaz kılmasına müsaade etmemekte veya kasden namaz vaktinde iş yaptırmaktadırlar. Esasen usta, âmir ve patron emri altında bulunan kimselerin, hareketlerinden mes'uldürler. Emirleri altında bulunan kimselere dini vazifelerini yerine getirmeleri için, lâzım olan müsaadeyi verecekleri gibi, yanında çalışan kimseleri dini ibadetlerini yerine getirmeye, ahlâklı, dürüst ve namuslu olmaları için teşvik etmeli. Artık bugün her türlü içtimai müesseseyi birer talim, terbiye ve ahlâk yuvası haline getirmeye mecburuz. Zanatkârın atelyesi, patronun iş yeri, âmirin masası hem bir zana'at öğrenilen yer, hem de ilim, irfan, Allah'a kulluk, insanlara hürmet aşılanan ve buram buram ilim, ahlâk, islâm tüten birer müessese haline getirilmelidirler.

Bugün için en büyük içtimai za'afımız, başkalarına örnek olma mevkiinde bulunanlarımızın, önce islâmı kendilerinin tatbik etmemesi ve sonra da yanındakilere telkin etmemesidir. Eğer bugünkü halimizde israr eder, kendimiz namaz kılmadığımız gibi, yanımızda çalışan kimselere de kıldırmazsak, onların namaz kılmasına mani olursak, âhiretteki akıbetimiz, saçlarımızdan sürüklenerek cehenneme atılmaktır. Ayrıca bir kimsenin namaz kılmasını önlemek için onu lâfa tutmak, konuşturmak da aynı hükümdedir.

Yukardaki, âyetlerin nüzul sebebi olarak şöyle bir vak'a rivayet edilir:

«Ebu Cehil Hz. Peygamberi eğer namaz kılarken görürsem secdeye varınca boynunu çiğneyip, yüzünü toprağa sürteceğim diye put, lât ve uzza'ya yemin etmiş. Hz. Peygamber namaz kılarken yeminini yerine getirmek için yaklaşmış, fakat birdenbire kendini müdafaa eder vaziyette geri geri kaçmaya başlamış. Ebu Cehl'in yanındakiler ne oldu sana korktun dedikleri zaman:

— Nasıl korkmayayım onunla benim aramda içi ateş dolu bir hendek ve bir takım kanadlar var, demiş.

Bu hâdise üzerine:

Hz. Peygamber eğer Ebu Cehil namaz kıldırmamak için bana yaklaşsaydı melâikeler onu parça parça ederlerdi, buyuruyor.

Namaz kılan kimse Allah'ın hıfzu-emaneti altındadır. Eğer kul Allah'a tam manasıyle sıdk ve ihlâs ile namaz kılarsa, ona hiç bir şey dokunamaz ve zarar edemez.

Netice olarak; bize düşen daima Allah'ın emirlerine uymak, yasak ettiği şeyleri yapmamak, namazımızı ve bütün ibadetlerimizi tam zamanında yapmak, başkalarını namaz kılmaya, dört başı mamur bir müslüman olmaya teşvik etmek, başkalarının namaz kılmasına halen, fi'ilen ve kavlen mani olmamaktır. Bu ince anlayışlır ki; Hz. Ali musallada bayram namazından evvel nafile namaz kılan kimseleri görmüş de onlara Bayram namazından evvel musallâda nafile namaz kılınmaz, kılmayın demiyor da, Rasulüllah'ı böyle yaparken görmedim diyor. Yanındakiler bunları namaz kılmaktan neye men etmiyorsun? dedikleri zaman: «Namaza mani olanların» durumuna düşmekten, Ebu Cehil'in yolunda olmaktan korkarım, lâkin Resulüllah'tan gördüğümü söylerim» demiştir.

Aynı hassasiyetle İmam-ı Azam da talebesi İmam-ı Yusuf «namaz kılan rükudan doğrulunca (Allâhümmağfirli) der mi?» diye sorduğu zaman «Rabbenâ lek-el hamd» der demiştir. «Allahümmağfirli» demez dememiştir.

Bizler de dinimiz ve onun emirleri hususunda aynı hassasiyeti ve inceliği göstermeye ve onun ilerlemesi, yayılması hususunda gayret etmeye akıbetimizin iyi olması için mecburuz.

KOMÜNİZM VE VİETNAM

Mustafa KOÇYİĞİT

MİLLETLERİ Moskova ve Pekin hesabına sömürmek için icad edilmiş bir tuzaktan ibaret olan Komünizm ve bugünkü siyasetinin insanlık huzurunu bozan sayısız vahşetlerinden bir tanesi de Vietman meselesidir.

Yerli ve yabancı solakların tamamen ters tarafından aksettirdikleri, Amerikan emperyalizminin eseri diye vasıflandırdıkları Vietnam buhranı, aslında Rusya'nın ve Çin'in Asya'yı, arkasından dünyayı pençelerine geçirip ihtiraslarını tatmin için merhale merhale gerçekleştirmek istedikleri gayri insanî siyasetin devamından başka bir şey değildir.

Bu gün dünyanın her yerinde Moskova'nın çömezleri, Mao'nun köleleri, efendileri tarafından ipleri çekildikleri anda — Komünist memleketlerde ağıza alınmasına dahi tahammül ve müsaade edilmiyen hürriyet mefhumunu istismar ederek — özgürlük teraneleriyle sokaklara dökülerek yakıp yıkmakta, böylece bulundukları cemiyetlerde, ni'metleri ile beslendikleri memleketlerde huzur ve istikrarı selbetmektedir. Komünist militanlar bilinçlendirdikleri solakları toplayıp zaman zaman harekete geçirerek; hükümetleri tökezletmek, ittifakları bozmak, liderleri küçük düşürmek, devletin dış siyaseti ve prestijini yıkarak Moskova'nın ağına kolayca düşürmek hususunda bütün gayretlerini sarfetmektedirler.

Cemiyetlerde siyasî, iktisadî ve her türlü huzursuzluk komünistlerin istedikleri bir ortamdır. Bilhassa Maoistlere göre, arkadaşça sevgi ile dolu ebediyyen sulh içinde bir dünya tasavvur etmek, iyi şeylerin yenilip içilmesi ve giyilmesi, iyi yerlerde yaşanılması, karı ile koca, anne ile baba arasında samimi münasebetlerin teessüsü gibi istekler burjuva hislerinin zebunu olmaktır. Bu şekilde arzu ve istekleri olan bir kimse rejime ihaneti hususunda derin bir şüpheyi üzerine çektiği için çalışma kamplarına gönderilerek akli reform yoluna gidilmesi icap eder.

Komünist blok, milletler üzerinde besledikleri mel'un ihtiraslara yegane maddî engel olarak A.B.D. ni gördükleri içindir ki; bütün çalışmalarının, körükledikleri sokak hareketlerinin zahiri hedefi Amerikan dış siyasetini yıkmaktır. Bu maddi engeli yıktıktan sonra, ifsat ettikleri cemiyetlerde kardeşi kardeşe vurdurarak amellerine nail olmak çok kolay olacaktır.

İşte asırlarca devamlı Çin saldırısına karşı milli birliğini muhafaza etmeği başaran Vietnam halkı, bünyelerine sokulan sapık bir ideoloji mikrobunun enfeksiyonuna maruz kalmış olup, dünyanın en barışsever milleti olan bu insanlar sırf Rusya'nın ve Çin'in çıkarına birbirlerini boğazlamaktadırlar.

Vietnam'daki jeopolitik durumu, siyasî gruplaşmaları gözden geçirdiğimiz zaman, Rusya'nın ve Çin'in kışkırtıp desteklediklerî Kuzey'in Güney'e karşı tatbik ettiği saldırgan siyaseti görmüş oluruz.

Vietnam, Güneydoğu Asya'nın ucunda, Batı taraftan Laos ve Kamboçya ile, Doğu taraftan da Çin denizi ile çevrili olan bir Uzak Doğu ülkesidir. İkinci Dünya Harbi'nden sonra, buraları elinde bulunduran Fransızlara karşı ayaklanarak yıllarca mücadele eden Vietnam halkı 20 Temmuz 1954 yılında Cenevre konferansı ile istiklâllerini kazanmışlar, fakat Komünizmin ifsadına karşı millî birliğini muhafaza edemiyen Vietnamlılar yine aynı tarihte 17. paralelden itibaren Kuzey ve Güney olmak üzere ikiye ayrılmışlardır. Kuzey Vietnam'da Hanoi (Hanoy) başkent olmak üzere Komünistler, Güney Vietnam'da ise Saygon başşehir olmak üzere Milliyetçiler birer devlet kurdular.

Güney Vietnam üzerinde istilâ emelleri besliyen Hanoi hükümeti mensup olduğu ideolojinin bir gereği olmak üzere güneyde bir takım asî fesat müesseseleri vücuda getirmiştir. Bu teşekküller şunlardır:

1 — Millî Kurtuluş Cephesi; Bu cephenin kuruluşu Hanoi tarafından 1960 senesinde ilân edilmiştir. Bu günkü başkanı bir vakit Saygon'da avukatlık yapmakta olan Nguyen Huu Tuu'dur. Halen faaliyette olan merkez komitesi üyeleri Kuzeyliler ve Kuzey'de eğitim görmüş olan Güney Komünistleridir.

2 — Halkçı İhtilâl Partisi; Hanoi'deki Komünist partinin bir kolu olan bu kuruluşun liderleri de mezkûr Komünist partinin üyeleridir. Başkanlıkta bulunan Pham Hung, Hanoi Komünist Partisi'nin politbüro üyesi ve Savunma Bakanı yardımcısıdır. Hanoi'nin politik ve askerî emirlerine uyarak Halk İhtilâl Ordusuna kumanda etmektedir.

3 — Vietkong, Millî Kurtuluş Cephesi dahil olmak üzere Güney Vietnam'daki Komünist teşekküllerin hepsine verilen isimdir.

Bütün bu teşekküller Kuzey'den almış oldukları talimata göre faaliyet göstererek ihanet ve hıyanetin en büyük örneğini vermektedirler. Meydana getirmiş oldukları terör ve çeşitli faaliyetler neticesinde Güney Vietnam'ın % 12,3 ünü kontrolları altına almağı başarmışlardır. Bu muvaffakiyetlerinde Kuzey Vietnam vasıtasıyle devamlı aldıkları Çin yardımının önemli rolü vardır.

Komünistlerin propagandalarına kanan veya zor neticesinde Komünistlerin safında silâhlı çatışmaya katılan halkın önemli bir kısmı hakikatleri görmüşler, Kuzey'de vadedilenleri bulamamışlar, Güney Vietnam hükümetinin yaptığı bir çağrı üzerine de münferiden veya kütle halinde geri dönüp Milliyetçi Kuvvetlere iltihak etmişlerdir. Bilhassa 1963 senesinde bu hususta hazırlanmış özel bir programın yayınlanmasından sonra 78 bin kişi geri dönmüştür. Bunlardan 48 bini askerî birlikler mensupları, 23 bini Komünist ajan ve memurları, 7 bini ise Güney Komünistleridir. 1967 senesinde de 17 bini silâhlı olmak üzere 27 bin gerillacı ve Güneydeki Komünist Ordusu mensubu Milliyetçi hükûmete iltica etmiştir.

Paris görüşmelerinin devam ettiği şu anda Milli

(Devamı 26. sayfada)

VAHY NE DEMEKTİR ?

Dr. Fehmi CUMALIOĞLU

GENEL olarak ilim dilinde ve şerî istilâhta Vahy: Allah Teâlâ'nın emirlerini, dilediği hükümlerle sırları ve hakikatları hususi bir yolla peygamberlere bildirmesidir.

Vahy, lügatte: işaret etmek, yazı yazmak, yazılmış name ve kitab, elçi göndermek, ilham, gizlice söz söylemek, ses, sada, avaz, bir şeyi gizlice ilam, teshir, sürat, bazı hususi maksatlarla tebliğ manalarına gelir (1).

Vahy kelimesinin etimolojisi: (iyha) vahy göndermektir.

Vahyin lügat manası, bir fikir veya emrin Allah tarafından peygamberlere duyurulmasıdır.

Zemahşerî, ESASÜLBELAG adlı eserinde «Evha ileyhi» aynı zamanda «evma ileyhi» ona bir işaret yaptı demek olduğunu, bir kimseye başkalarından gizlenen her hangi bir şeyi söylemeye de «vehayte ileyhi» ve «Evhayte İleyhi» manasına geldiğini de beyan eder.

«El Müfredat»ında Ragıp şöyle söyler :

«Vahy» aslında çabuk bir işaret yapmak manasına gelir. «Vahiyyun» çabuk ve ani bir olay demektir. «Mevtün vahiyyün» ani bir ölüm. Bu işaret bir remiz veya imale, bir ses, muayyen bir kol ve bacak veya diğer bir uzuv hareketi veya yazı veyahut Kur'an-ı Kerîm'de olduğu gibi «... derken O (Zekeriya) mescidden çıkarak kendi kavmine geldi ve onlara, sabah ve akşam tesbihte bulunun diye işaret etti» (Meryem sûresi, âyet: 11). Yani konuşmadan onlara imada bulunması şeklinde olabilir.

Etimolojik (iştikak ilmi) olarak «vahy» başkalarından gizli olarak birisine ulaştırılan ve süratle yapılan bir ima veya haberdir.

Bütün içgüdü ilhamı veya telkini arıya olan ilham gibi bu esas manaya gelir: «Rabbin arıya ilham etti» (Nahl sûresi, âyet: 68).

Buna benzer şekilde Hz. Musa'nın annesine vaki olan ilham gibi dürüst ve temiz kalbli kimsenin zihnine fikirlerin ilâhî olarak ilham edilmesi: «Musa'nın annesine: «Onu emzir, ona tehlike geleceğinden korkarsan onu denize bırak, korkma ve kederlenme. Çünkü biz onu yine sana geri göndereceğiz, hem onu Peygamberlerden biri yapağız» diye telkin ettik.» (Kasas sûresi, âyet: 7).

«Biz her peygambere de insan ve cin şeytanlarını böylece düşman yaptık. Onlardan kimi kimine, aldatmak için, bir takım yaldızlı sözler telkin ederler» (En'am sûresi, âyet: 112).

Veya bunun zıddı şeytanın aşağıdaki gibi teşvikleridir : «ve filhakika şeytanlar, sizinle mücadele etmeleri için kendi dostlarına mutlaka telkinlerde bulunurlar. (En'am sûresi, âyet: 121) (2)

Vahy kelimesinin lügattaki asli manası «gizlilik ve çabukluk ifade eder»: Ragıbın Müfredat'ında Firuz Âbadinin BESAİR'de tavzihlerine göre vahy, asli lügatte seri işaret demektir. Bu mana kâh remiz ve tariz tarikiyle kelâm ve kâh terkibden mücerret savt ve cevarihten biriyle işaret ve kâh kitabet ile olur. Nitekim « فاوحى اليهم ان سبحوا بكرة وعشيا » kavli ilâhisi bu manaya mahmüldur ki remiz veya itibar veya kitabet denilmiştir. « يوحي بعضهم الى بعض زخرف القول غرورا » Kezalik « وان الشياطين ليوحون الى اولياٴهم » âyetlerinde de vahiy bu vücuh üzerinedir ki « من شر الوسواس الخناس » nazmı mecidinde işaret olunan vesvese ile olur. Bir de Vahiy Allah teâlanın Enbiya ve evliyasına ilka olunan kelimei ilâhiyyeye itlâk olunur...

Zeccac vahyin lügaten manayı umumisini «gizli bir surette bildirmek» diye tarif etmiştir. Zira sürat bir gizliliği de iltizam eder. Şu halde kim olursa olsun o an diğerine gizli bir surette malûmat verir, bir ilim ilka ederse ona umumi manasiyle bir vahiy yapmış olur. İlâm ilimden me'huz olduğuna ve ilim ise muhtelif mertebelere mütehammil olmakla beraber hataya şamil olamayacağına nazaran vahyin tariki gizli olmakla beraber behemehal binnetice isabetli bir telkin ve işar olması iktiza eder. Ancak gayesinin hayr olması şart değildir. Bunun için bir müfsidin gizliden gizli bir fesat belletmesine ve şeytanların tesvilâtına da umumi manasiyle vahiy denilebilir. Binaenaleyh hakiki manasiyle vahiy denildiği zaman sür'at, gizlilik mefhumlariyle beraber bir ilmî kıymet dahi matluptur ki bu kıymeti ilmiye o ilâm işareti yapanın hal ve şanına ve alanın kabiliyeti irfanına göre muhtelif mertebelerde tasavvur olunabilir» (3).

Vahy mefhumundaki bu «gizlilik ve sür'at» Cenab-ı Hakkın peygamberlerce, meleklere vahy ve ilhamında da vardır: «Esasen vahy kelimesinin kökünde ifade ettiği gizlilik ve çabukluk manalarının her ikisi aynı zamanda Allahın peygamberlerine ilhamı olan (Vahy) de vardır. Bu kelimenin bir masdar olarak manasıdır. Vahy aynı zamanda bahy ile açığa vurulan şeylere geçmiş zaman hali manasına da tatbik edilir. Vahy Allahın peygamberlerine gönderdiklerinin hepsine ve onlara tebliğ ettiği görünmiyen vakalara, kanunlara, irfan ve hikmete de şamildir.

---

(1) Bak: Ömer Nasuhi Bilmen, Muvazzah İlmi Kelâm, Fethi Demir Mat. 1955, s. 249; Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, c. 3, s. 1525; A. Zapsu, İslâm Tarihi, c. 2.

(2) Muhammed Reşit Riza, Vahy-i Muhammedi, İSLÂM MECMUASI, No. 49, s. 9, Çeviren: Sami Tarhan.

(3) Bak: Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, 2 nci baskı, c. 3, s. 1525-1526.

İNTİZAR

M. DELİAHMEDOĞLU

Bir memleketteki halk kitleleri içine girildiği, onlarla haşru neşr olunduğu zaman o milletin açık bir şekilde âdet-ananesine, ferdi ve içtimai, hatta ailevî bir takım törelerine tesâdüf olunur ki, bunların topuna birden (Folk-lore) halkıyat denilir.

Bir milletin yaşayışını, bilhassa tarihini tetkik edip oradaki incelikleri bulup çıkarmak ve halen yaşamakta olan nesle arzetmek folk-lore noktai nazarından büyük bir ehemmiyeti haizdir. Bu hizmet, geçmişteki ecdadın fikrî mahiyetini, içtimaî seviyesini bugünün nesline gösterecek; Geçmişimiz hakkında vereceğimiz hükme kuvvetli bir delil ve istinatgâh olacaktır.

Aklı selim olanlar diğer milletlerin yaşayışıyla mukayese imkânını bulacak. Bununla beraber idealini yitirmiş, yolunu sapıtmış olup, aslını inkâr edenleri intibaha getirecektir. Bu itibarla milletlerin iç yüzlerini, halis özlerini tanımak ve geçirmiş oldukları istihâle ve tekâmülleri öğrenmek ve öğretmek için halkıyatlarını zaman zaman toplamak lüzûmu şüphe götürmez bir zarûrettir.

San'at ve Edebiyat Tarihleri, karıştırıldığında görülecektir ki bu zarureti küçüklü büyüklü avrupa milletleri 18. yüz yılda idrak etmişler âdet-anane ve itikadî hurafelerini destanlaştırıp ciltler dolusu eserler meydana getirmişlerdir.

Tarih kadar eski bir milletiz: Türk! Senin ismin anıldığında beşikteki ağlıyan çocukların dindiği, başın göründüğünde nice zâlimlerin, müstebitlerin kıyâm edip el bağladığı Türk! Senin âdet-ananelerin, senin halkıyat ve harsiyatin, senin iffet ve fazilet kaynağı aile hayatın; senin zalimlere gösterdiğin adaletin, şecaatin hülâsa topyekûn mehâbetin nakşedilmedik bir tablo mudur? Hakk edilmedik bir kitabe midir? Yoksa bestelenmedik bir güfte midir de şu nesli hazır mihrakinden fırtmış bir uydu gibi onun bunun yörüngesinde dönüyor, başka telden çalıyor, başka dilden konuşuyor? Hayır hayır bu asla olamaz.

Bizde de meşrûtiyetin ilâniyle milliyet duygusu, halkıyat kaygusu tebellür etmiye başlamış; her şeyde olduğu gibi bu yönden de biraz da olsa kendi öz benliğimiz içinde ferdî çalışmalar olmuştur. Fakat, yetersizdir. 1074 denberi bu mubârek milletin kanıyla suladığı, alın teriyle yeşerttiği Türk illerinde unutulmuya yüz tutmuş nice mabetlerimiz, kervansaraylarımız Türk'ün halkıyat ve harsiyatının kitabesi, nice eserleri boynu bükük dururken bizi program ve propagandalarla sinsice yıkmıya çalışan mutlu azınlığa rahmet okuturcasına hizmet (!) edenler maalesef görülmüşlerdir. Bu vaziyet karşısında muasır medeniyet seviyesinde bir millet olduğumuzu nasıl iddia edebiliriz?

Yeni Türkiyemizin cevval idarecilerinden bilhassa Millî Eğitim, Turizm-Tanıtma ve Köy İşleri Bakanlıklarından halisane temennimiz odur ki, yukardanberi eleştirdiğimiz ve kültürümüzdeki noksanlığına dokunduğumuz meseleleri derunî bir hizmet aşkıyla ele alsınlar hiç olmazsa şimdiki ve gelecekteki nesli aydınlatacak ilmî araştırma mahsûlü kitap, broşür, filim gibi Türk irfanına hizmet edebilecek yayın vasıtalarını izan çerçevesi içinde faaliyete geçirsinler ki yıkılmıya yüz tutmuş kültürümüz, halkıyat ve harsiyatımız kökünden alâkası kesilmiş, kalemi gibi odun ruhlu silâhşörlerin hedefi olmaktan kurtulsun.

.....

Yine Allah meleklerine de aşağıdaki âyet meâlinde odluğu gibi ne yapacaklarını ilham eder :

«Hani rabbin meleklere: şüphesiz ki ben sizinle beraberim. İman edenlere sebat ilham edin, diye vahy ediyor.»

Ve yine aynı tarzda Allah vahy meleğine aşağıdaki âyette olduğu gibi ne vahy etti ise Resulüne de melek onu vahyetti :

Meâlen: «ve O (Allah kuluna kendi vahyini ifşa etti.» Yani Cebrail Allahın kendisine açıkladığını aynen Hz. Muhammed (S.A.) e tebliğ etti (4).

(Devamı var)

---

(4) Muhammed Reşit Riza, Vahy-i Muhammedi, İslâm Mecmuası, sayı 49, s. 9.

Veli ERTAN

KUR'AN-I Kerîm beşeriyyete hakiki saadeti getiren her türlü hüküm ve meseleleri ihtiva eden tahrif, tebdil ve tağyirden masun olan semavi kitapların sonuncusudur.

Kur'an-ı Kerim vahdaniyet akidesinin unutulduğu bir devirde batılın hakka galebe çaldığı bir zamanda nazil olmuş, beşeriyeti hurafattan hakikate, dalâletten hidayete, sefahatten saadete, zulmetten nura kavuşmuştur.

Kur'an lügatte, kıraat, tilâvet toplama ve bir araya getirmek manalarına gelir.

İstilâhta ise Resûl'u Zişan Efendimize Cenab-ı Hak tarafından Cibrili Emin vasıtası ile 22 sene 2 ay ve 20 gün zarfında zaman zaman, ihtiyaca göre nazil olan buyruklarının heyeti mecmuasına verilen isimlerden biridir.

Kur'an-ı Kerim'e bu ismi veren Cenab-ı Haktır. Çünkü Bakara süresinin 186. âyet-i celilesinde meâlen «insanların hidayet rehberi olan doğru yola ileten ve hakkı batıldan ayıran en sarih parlak burhanları şamil Kur'an Ramazan ayında gönderildi.» (1) buyurmuştur.

Kur'an-ı Kerim âyet âyet nazil oldukça Cibril (A.S.) her âyetin yerini, hangi sürenin neresine yazılacağını bildirmiş ve bu suretle Peygamber Efendimiz de tebliğ edildiği tarzda vahiy kâtiplerine yazdırmış ve muhafazasına dikkat olunmuştur.

Kur'an-ı Kerim nazil olduğu zaman da Arap dili fesahat ve belâgat yönünden şahikasına ulaşmış ve Edebiyat sahasında müstesna, mümtaz yerini almış ve bu alanda bir çok şairler yetişmiştir.

(1) شهر رمضان الذى انزل فيه القرآن هدى للناس وبينات من الهدى والفرقان .

Kur'an-ı Kerim lâfız ve gerekse manası itibariyle muazzam bir mucizedir. Kur'an-ı Kerim'de insan gücünün yetişemiyeceği ilâhi bir belâgat mevcuttur. Lâfız ve manası itibarıyle bölünmez bir bütündür. Kur'an-ı Kerim tatlı ve güzel bir kelâmdır. Tilâveti, halâvetini arttırır. Ne kadar okunursa ve ne kadar tekrarlanırsa insana daima zevk veren bir mürşîddir, rehberdir.

Kur'an-ı Kerîm bir hidayet kaynağıdır. Bir nurdur. Hükümleri kıyamete kadar bâkidir. Az sözle çok manâ ifade edilmiştir.

Kur'an-ı Kerîm Allah'ın kelâmıdır. Hak ve Hakikat yoludur, Eşi ve Benzeri yoktur. Ümit kaynağıdır. Bütün mü'minlerin ilticağahıdır. Kuru taassubu yıkmış ölü dimağları ihya etmiştir. Yüksek ahlâki talim ve tehzibi hedef tutmuş akli selime ve mantıka hitap etmiştir.

KUR'AN-I KERÎM'İ KİM TOPLADI?

Yukarıda zikredildiği gibi Kur'an-ı Kerim, Resulü Zişan efendimize Allah Tealâ tarafından Cibril Emin vasıtasıyla âyet veya sûre olarak vahy olunmuş ve 23 senede tamamlanmıştır.

Peygamber Efendimiz her âyetin yerini hangi sûreye konulacağını bildirmiş ve o tertip üzerine yazılacağını vahiy katiplerine emretmişti.

Ashab-ı Kiram da bu tertip üzerine zapdedip yazmışlardır. Bazıları bir miktarını ve bazıları da hepsini ezber etmişlerdir. İbn-i Mes'ud, Ubey bin kâ-ab ve Zeyd bin Sabit gibi tanınmış vahiy kâtipleri Kur'an-ı Kerim'i Resûlu Zişan Efendimizin sağlığında yazıp toplamışlardır.

Tekmil Kur'an-ı Kerim'i toplayıp hıfzetmiş olan zatlara kurra adı verilmiştir. Asr'ı saadette tamamiyle hıfzedilmiş ve yazılmış olan Kur'an-ı Kerim bir araya getirilmemiş yalnız her sûre ayrı ayrı olarak muhafaza edilmişti.

Resul-u Zişan Efendimizin vefatından sonra Hz. Ebubekir Sıddık'ın hilâfeti zamanında vuku bulan Yemame savaşında 70 kadar kurra, hafız şehit düşmüştü. Hz. Ömer (R.A.) bu hususu göz önünde tutarak halifenin huzuruna gelmiş ve ona :

«Korkarım ki bundan sonra vukuu muhtemel harplerde de kurradan pek çokları şehit olabilir. Bu suretle Kur'an-ı Kerim'in âyetlerinin bazıları unutulabilir. Bunun için Kur'an-ı Kerim'in bir mushaf halinde toplanmasını emretmelisin» demiştir. Bunun üzerine Hz. Ebubekir (R.A.) Hazret-i Ömer'in teklifini muvafık bulmuş ve Kur'an-ı Kerim'in bir araya getirilmesi için vahiy katiplerinden Zeyd bin Sabit'i vazifelendirmiştir.

Zeyd bin Sabit Rasulü Ekrem Efendimiz zamanında vahiy katiplerinden olup, Kur'an-ı Kerim'i tamamiyle hıfzedenlerden biridir. Bunun için Zeyd bin Sabit'in başkanlığında bir heyet teşkil edilmiş ve bu heyet her kimde Kur'an-ı Kerim'den yazılmış bir şey varsa cümlesini toplamak suretiyle ve Kur'an'dan olanların tetkik ve tasdikinden sonra sayfa sayfa yazılıp bir araya toplanmıştı. Bu suretle cem edilen bu «suhufu mutahhara» Hz. Ebu Bekir'in ve ondan sonra Hz. Ömer (R.A.) in nezdinde mahfuz kalmış ve vefatından sonra kızı Ümmü Mü'minin Hz. Hafsa (R.A.) he teslim edilmiştir.

Arap Dilinde kabilelerin ayrı ayrı lehçeleri vardı. Resulü Zişan Efendimizin vefatından sonra her kabile Kur'an-ı Kerim'i kendi lehçelerine göre okumaya başlamışlardı. Kurra'dan Huzeyfe (R.A.) bu ihtilâftan korkarak Medine'ye gelmiş ve durumu Hz. Osman (R.A.) anlatmış ve bir kıraatın ihtiyarını ve diğer lehçelerin kaldırılmasını rica etmiştir. Hz. Osman'ın halife olduğu zamana kadar bu suhufu şerifede her sûrenin âyetleri tertip üzere yazılmış fakat süreler sırasına konulmamıştı. Bunun için her sûre yalnız başına bir kitap halinde kalmıştı.

Huzeyfe'nin teklifini muvafık gören Hz. Osman (R.A.) Hz. Ali (R.A.) yi ve ileri gelen sahabeyi toplıyarak onlarla müşaverede bulunmuştu. Hepsi de bu fikrini kabul etmişti. Bunun üzerine Halife, Ümmü Mü'minin Hafsa (R.A.) ın nezdinde muhafaza edilmekte olan suhufu mutahharayı almış ve süreleri sıra ile tertip edilmek üzere bir mushafı şerif vücuda getirilmesi işini Kur'an-ı Kerim'in toplanmasında olduğu gibi Zeyd bin Sabit El Ensari (R.A.) ı memur ve Kureyş lehçesi üzerine müteaddid mushaflar yazılmasını emretmişti. Abdullah bin Zubeyr, Said bin As, Enes bin Malik, Abdullah bin Abbas gibi zevatın da katıldığı oniki kişiden bir meclis teşkil edilmiştir. Bu suretle hicretin 30. yılında müteaddid mushaflar yazılmış her semte bir mushafı şerif gönderilmiş, bir nushası da Medine'de alıkonulmuştur. Asıl nushası da tekrar Hz Hafsa (R.A.) iade edilmişti.

Hz. Osman (R.A.) zamanında bu suhufu mutahharadaki süreler sırasıyla yazılmış ve hepsine birden Mushaf-ı şerif adı verilmiştir. Bugün elimizde mevcud Mushaf-ı Şerif o mushafın aynıdır.

Kur'an-ı Kerîm'i bir araya getiren Hazret-i Ebu Bekir (R.A.), çoğaltan da Hz. Osman (R.A.) dır. Zamanımıza kadar bir harfi bile tahrife uğramamıştır.

Kur'an-ı Kerim 114 sûre olup ekseriyete göre de 6216 âyettir.

İbni Abbas (R.A.) tan rivayet olunan kavle göre de 6666 âyet-i celiledir.

Kur'an-ı Kerim itikadiyat, ibadet, muamelât, ukubat, adap ve ahlâk nesayih ve vesaya hakayıkı kevniye, kısas ve vekayi gibi yüksek maksatları ihtiva etmektedir.

Mekke'de Hıra'da Rahman dağında ilk vahyolunan Alak süresinin başında beş Âyet-i Kerimedir. Burada birinci Âyet-i Kerimede Meâlen «Yaratan rabbıyın yüce adıyle oku (okurken besmele çek)» (2) son âyet de veda haccında nazil olmuş Kur'an-ı Kerim'in Mâide süresinin üçüncü âyetinde meâlen «sizin için bugün dininizi ikmal ettim. Size nimetimi tamamladım. Sizin için din olarak İslâmı ihtiyar ettim (3).

Kur'an-ı Kerîm'in en uzun süresi Bakara 286 âyet, en küçük süresi Kevser de 3 âyettir.

Kur'an-ı Kerim'in cem ve tertibi hiçbir tebdile ve tağyire maruz kalmadan zamanımıza kadar muhafaza olunmuştur. Nitekim Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de meâlen «Kur'an-ı biz indirdik, herhalde onu biz muhafaza edeceğiz.» (4) buyurmuştur.

Dersiamdan Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın «Hak Dini Kur'an Dili» yeni meâlli Türkçe tefsirinin mukaddimesindeki münacatiyle yazımızı bitirelim.

İlâhi! Hamdini sözüme sırtaç ettim, zikrini kalbime miraç ettim, kitabını kendime minhaç ettim. Ben

(2) Alâk sûresi, âyet: 1.
(2) Mâide sûresi, âyet: 3.
(4) Hıcır sûresi, âyet: 9.

CUM'ANIN FAZİLETİ

GEBRAİL Aleyhisselâm elinde beyaz bir ayna olduğu halde bana geldi ve işte bu, Cum'adır. Sana ve senden sonra ümmetine bayram olması için, Rabbin bunu sana takdim ediyor, dedi. Bunun bize kârı nedir? diye sordum, dedi ki: Bu günde hayırlı bir saat vardır, kim ki o saate tesadüf ettirir, Allah'dan hayırlı bir şey diler ve o şey taksimatında var ise Allah onu ona verir, yok ise ondan daha hayırlısını kıyamette verir, kim ki bir miktar belânın kaldırılması için o saatte dua ederse Allah duasını kabul eder ve daha büyüğünü üzerinden kaldırır. Bugün, bizce günlerin en ulusudur. Âhırette bugüne «Mezid günü» deriz. Âhirette «Mezid» günü denmesinin hikmetini sorduğumda : Cebrâil, Allahu Teâlâ cennette Misk'ten daha kokulu beyaz bir vâdi yaratmıştır. Cum'a günü olduğu vakit kullarını buraya davet eder, Hak Tealâ a'lâi illiyyinden kürsüsüne inerek cennet ehline tecelli eder. Onlar da zat-i cemalini müşahede ederler. (İnmek, kürsü, zat-i cemal gibi kelimeler mecaz ve müteşabihattandırlar.)

Hz. Muhammed (S.A.S.)

yoktum var ettin, varlığından haberdar ettin, aşkımla gönlümü bikarar ettim, inayetine sığındım, kapına geldim, hidayetine sığındım, lûtfuna geldim, kulluk edemedim afvına geldim. Şaşırtma beni, doğruyu söylet, neş'eni duyur, hakikatı öğret, sen duyurmazsan ben duyamam, sen söyletmezsen ben söyleyemem, sen sevdirmezsen ben sevdiremem. Sevdir bize hep sevdiklerini, yerdir bize hep yerdiklerini, yâr et bize erdirdiklerini, sevdin habibini kâinata sevdirdin sevdin de hil'ati risaleti geydirdin (5).

(5) Elmalılı Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, c. I, s. 7.

POLİTİKA NEDİR?

M. Said ÇEKMEGİL

BUGÜN, siyaset, içtimai ilimler denilen nazariyeler içerisinde inceleniyor. Onun için biz de bu konuyu, günün geçer akçesi olan sosyolojik kaynaklara inerek tanıyalım diye küçük bir araştırmaya girdik. Gördüklerimizi, bulduklarımızı, daha doğrusu bulamadıklarımızı, Siyasî Bilimler Araştırıcısı Dr. Necat Erder'in diliyle özetliyoruz :

«...Tarih boyunca toplum ve insan mes'elelerinin incelenmesine sarfedilen insan zekâsı ve dehası yekûnu, herhalde tabiat incelenmesine sarfedilmiş olan miktardan az değildir. Halbuki bu bilim dallarının gösterdiği gelişme arasındaki fark muazzamdır. Sosyal bilimlerin gelişmesindeki gecikmenin belli bazı sebepleri vardır. Konunun (İnsan) oluşu bu olayların, tabiat olaylarının incelenmesindeki rahatlıkla ele alınmasına engel olmuştur. (Arzu edilen) ile araştırma sonunda varılan sonuçlar devamlı olarak karıştırılmıştır. Bu, yani değerlerin objektif çalışmaya tesiri, meselenin sadece bir veçhesidir. Konunun insan oluşundan doğan diğer bir güçlük de her durumda mevcut olan değişikliklerin çokluğu ve bunların teörit edilmesinin zorluğudur. İnsan olaylarının objektif bir şekilde ele alınmasına ve bu konunun gerektirdiği gözlem ve inceleme tekniklerinin geliştirilmesine ancak yakın bir tarihte başlanabilmiştir. Fakat buna rağmen bu kısa devrede elde edilen sonuçlar ilerisi için çok ümit verici sayılmaz. Yakın bir tarihte yayınlanan klâsik bir sosyoloji eserinin yazarı (ki çalışmaları Newyork'ta olmuştur) bu dalda bir tek genel «Propositon» un bile mevcut olmayışından şikâyet etmektedir. Sosyal bilimlerin bugüne kadar yapabildikleri şey bazı olayların daha iyi tasvirini sağlayacak kavramlar bulmak, bazı durumlarda amil olan değişiklikleri ayırmak gibi olanı aydınlatıcı mahiyette bir gelişme sağlamak olmuştur... Müşahedeler sosyal bilimcileri çalışmalarında mütevazi olmaya sevketmektedir... Siyasî bilimlerde bu meselenin tartışılması çok daha güç oluyor. Bu sahada sistemli izah teşebbüslerinin sayısı çok azdır.»

Durum bu olunca, hem ana kaynaklara müracaat etmenin doğruluğu, hem de henüz bir ilim dalı sayılamayan sosyolojinin kifayetsizliği anlaşılmış olur.

Öyle ise arabça bir isim olan SİYASET'i kendi köklerine inerek tanımak mecburiyeti kendiliğinden ortaya çıkar. Madem ki böyledir, buyrun kamustan sadeleştirilen manâyı beraberce görelim :

«Siyase, Hirase vezninde, (Vali) ve (Hakim) olmak mânâsınadır. Aslında siyaset, (bir şeye bağlanmak ve kurtuluşu önemle sağlamak için görüp gözetmek) mânâsına olup, sonra himayesinde olanların işlerini korumak haysiyetiyle (Vali) ve (Hâkim) olmak mânâsında kullanıldı. Bu mânâ iledir ki, Vali ve Hâkime (Sayis = seyis) de denilir. At gibi hayvan kısmına bakanlara (sayis) denilmesi bu benzetmeye dayanır. Ve bir kimseye hâkim ve mahkûm, terbiyeci veya terbiyeli olmuş, zamanın olaylarını ve oluşlarının değişimlerinde tecrübe kazanmış bilgi ve görgü sahibi demek karşılığında; (Fulanün mücerribun kad sase ve sise alehy) derler».

Bakara sûresinin 104. beyyinesinin mânâsını açarken, Elmalılı Hamdi Yazır merhum şunları kaydeder:

«Muraat, müfaale babından Ra'y-ü riayette mubalağa ve musareket ifade eder. Ma'y-ü riayet, bir kimse başkasının umurunu tedbir ve mesalihini tesviye ve tebarük ederek muhafazasına i'tina etmektir ki hayvanat hakkında gütmek, insanlar hakkında SİYASET tâbir olunur. Nitekim ilmürriaye, ilmi siyaset ve idare demektir... Ve bir insanın haline muraat etmek, ne yapacağını ve hali nereye varacağını gözetmek, murakabe etmek, tazim ile nazarı dikkate almak mânâsını ifade eder».

Develioğlunun lügatında ise: «siyaset (سیاست)

(a.i.): 1. seyislik, at idare etme, at işleriyle uğraşma. 2. memleket idaresi. 3. huk. ceza; idam cezası. 4. politika. 5. diplomatlık. Erbab-ı siyaset: siyaset adamları, diplomatlar. Meydan-ı siyaset: idam cezasının tatbik edildiği meydan. Siyaset-i âmme: huk. bütün bir cemiyetin salâh ve intizamı için iltizam olunan bir kısım hükümler... Siyaset-i Şer'iyye: huk. (Eskiden) beşeriyetin salah ve intizamı için İslâmiyetin kabul ve iltizam ettiği hükümler.»

M. Nihat'ın sözlüğünde de: «siyaset, A.İ. 1. Ülke idaresi. 2. Ceza. Ceza olarak öldürme. 3. Politika. 4. Diplomatlık» der.

«Her biriniz çobansınız ve her biriniz sürüsünden mesuldür» mealindeki peygamber sözünden de anlaşılacağı gibi, siyaset, çoban mevkiinde olan müdür istidadındaki her insanın, her idarecinin, her aile ve devlet başkanının takip ettiği yol olarak gözükür.

Demek ki yaratılmışlar iki kutupta mütalâa edilebilirler: Çobanlar ve sürüler... Yaratıcının tebliğlerinde görülebileceği gibi, insanlar diğer yaratılmışlar üzerinde Allah adına tasarruf edebilecek karakterde yaratılmıştır; Yani yaratıcısının arzda halifesidir. İnsan henüz (akıl-baliğ) olmamışsa ya da fazla yaşamak vesilesiyle bunamışsa, yahut kendisine en büyük nimet olarak verilen aklı normal olarak işletmek külfetinden, zihin tembelliğiyle kaçarak kendisini nebati, hayvanî bir yaşantıya düşürmüşse... Yani, adamı diğer yaratılmışlardan ayırarak üstün kılan insanlık haysiyetini muhafaza edememişse, böylesine şerefli bir halifeliğin mükâfatını kaybetmiş olur.

(Devamı var)

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— III —

Semavî Dînler

Osman CİLÂCI

MÜSLÜMANLIK

İSLÂM, teslim olmak, Allah'a gönül vermek, sımsıkı bağlanmak, barış ve güven içinde yaşamak gibi manalara gelir.

Müslümanlık, Semâvî Din'lerin sonuncusu olarak, Hz. Muhammed (s.a.v.) tarafından tebliğ edilmiştir.

Müslümanlık, takriben M.S. VII. yüz yılda Arap yarımadasında doğmuştur. Önceleri Mekke ve Medine'de yayılmış, sonraları Arap yarımadasının diğer bölgelerinde şuyu bulmuştur. Dünyanın birçok yerlerinde yayılmasında Türk'lerin rolü büyük olmuştur.

Hz. Muhammed (s.a.v.) Mekke'de doğmuştur. Doğum tarihi hakkında 8 Haziran 570, 20 Ağustos 570, 20 Nisan 571 tarihleri rivayet edilmektedir.

Babası Abdullah, Kureyş kabilesinden ve Hâşimî oğullarındandır. Annesi Zühre oğullarından Vehb'in kızı Âmine'dir.

Babasını doğmadan iki ay evvel, annesini de 6 yaşlarında iken kaybetmiştir. Baba ve annesinin ölümü üzerine dedesi Abdulmuttalib'in, onun da vefatı üzerine amcası Ebû Talib'in himayesinde kalmıştır.

Hz. Muhammed (s.a.v.) in çocukluk, gençlik ve yaşlılığı büyük bir olgunluk içinde geçmiştir.

Gençliğinde, Mekke'de, kötülükleri izale için kurulan cemiyete üye olmuştur.

İlk hanımı Hz. Hatice (R. Anha) dir. Peygamberimiz (s.a.v.) in Hatice (R. Anha) den 6 çocuğu olmuştur. Çocuklarının beşi daha hayatta iken ölmüş, ölümünden sonra hayatta yalnız kızı Hz. Fatma (R. Anha) kalmıştır.

İslâm'ın ilk doğduğu sıralarda Mekke, putperestlerin hakim olduğu bir belde ve Kâbe de 360 putun merkezleştiği bir mahal idi. Dinî hayatta Allah adıyle bir çok ilâhlara tapılıyordu. Lât, Menat ve Uzzâ mabutların başlıcalarıydı.

Bununla beraber, bedevî medeniyeti içinde, Hanif (1) adıyle anılan, puta tapmayı reddeden, Yahûdî ve Hıristiyan da olmayan bir zümre vardı.

İslâm'ın kaynakları Kur'an-ı Kerîm ve Hadis-i Şerif'lerdir. Hadis'e Sünnet de denir. Bu iki kaynaktan İcma ve Kıyas doğmuştur.

Kur'an-ı Kerîm, muhtelif Vahiy yolları ile Hz. Peygamber (s.a.v.) e 22 sene 2 ay 22 günde nazil olmuştur. 114 sûre, 6666 âyetten müteşekkildir.

Kur'an-ı Kerîm'in başlıca mevzuları: İman ve amelin esasları, rükünleri, hükümleri, bunları geçmiş dinî hâdisatla açıklayan peygamberlik kıssaları ve tabiat tezahürleridir. Bu arada İslâm cemiyetinin ve peygamberin hayatı ile ilgili bir çok vak'a da bu mevzuların arasında yer almıştır.

İmanla alâkalı hükümler Allah'ın birliği inancına dayanır. Buna bağlı olarak meleklere, Muhammed (s.a.v.) e, diğer peygamberlere, onlara nazil olan kitaplara, âhiret gününe, kadere inanmak da şarttır.

Amelle ilgili hükümler, ibadetler ve muameleler olmak üzere başlıca iki bölümde toplanır.

İbadet hükümleri, Allah ile kul arasındaki irtibatı, muamele ile ilgili hükümler de insanların kendi aralarındaki irtibatı tanzim eder. Buna ayni zamanda Fıkıh da denir. Vicdanla ilgili olan ahlâk ve âdâb, bu iki çeşit ahkâmla kaynaşmış durumdadır.

İman ve İslâm'ın gayesi, Kelime-i şahadettir. Bu da :

«Allah'tan başka Allah bulunmadığına, Hz. Muhammed'in O'nun kulu ve Resûl'ü olduğuna şahadet ederim» den ibarettir.

İbadetler, Namaz, Oruç, Hacc ve Zekât olmak üzere dört türlüdür.

Bazı rivayetlere göre Hz. Muhammed (s.a.v.), Müddesir sûresinin nazil olmasından sonra abdest almış ve namaz kılmaya başlamıştır. Beş vakit namazın farz kılınması, Hicret'ten 1,5 yıl kadar önce Miraç gecesinde vâki olmuştur.

Kıble, II nci hicret yılında namazda Kudüs'ten Mekke'ye çevrilmiştir.

İslâm'da ilk mescid, Hicret yolculuğunda Resulullah (s.a.v.) tarafından Medine yakınındaki Küba'da kurulmuştur.

Oruç, Hicret'ten sonra Medine'de, Zekât da Oruç gibi Hicret'in II nci yılında fakat Oruç'tan evvel farz olmuştur.

Hacc'ın farz oluşunu bildiren âyet-i kerime 9. Hicret yılında nazil olmuştur.

Bu dört ibadetten (Namaz, Oruç, Hacc, Zekât) herbiri Kur'an-ı Kerîm âyetlerine istinad etmektedir.

Namaz, Oruç, Hacc ve Zekât'ı andıran bazı ibadetler eski Semâvât Dinler'den Mekke'deki müşriklere de geçmişti. Fakat onlar bu türlü ibadetleri başka şekil ve şartlar altında yaparlardı.

Hz. Muhammed (s.a.v.) e ilk inanan hanımı Hz. Hatice olmuştur. İman yolunda O'nu takibedenler, yakın arkadaşı Hz. Ebû Bekir, amcasının oğlu Hz. Ali, evlâtlığı Zeyd, (Radiyallahü Anhüm)dür.

(Devamı var)

---

(1) «Hanif, hanef masdarından bir sıfattır. Asl-ı lügatte hanef ise dalâlden istikamete, çarpıklıktan doğruluğa meyildir... Bu mefhum ile örfte İbrahim milletine ismolmuştur, ki başka dinlerden, batıl mabutlardan çekinip yalnız bir Allah'a eğilen muvahhid demektir.» M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, c. 5, s. 3821.

Ayasofya'da Bir Mevlît

N. Nazif TEPEDELENLİOĞLU

Milli Mücadelede Türk Ordusunun İzmir'i istirdadı üzerine Sultan Vahidüddin Ayasofya'da bir mevlid okutmuştu. Bu dini merasimi, o tarihte İtalyan Sefareti ikinci kâtibi olarak İstanbul'da bulunan ve sonra başka bir memlekette Büyük elçiliğe kadar yükselen Sinyor Piyetro Quaroni tarafından yazılmış ve bilâhare, (Croquis d'Ambassade) adıyle neşrettiği hatıratı meyanında neşretmiştir. Aşağıdaki satırlarda, Ayasofya'daki bu tarihi merasimi, o günün heyecanını duyarak okuyacaksınız.

TÜRK Ordusu, bir semt-i alevler içinde yanan İzmir'e girmişti. Yunanistan'da yapılan harb artık sona ermişti... Birden koca şehri umumî bir hayret sardı.

Sultanın Ayasofya'da Türk kuvvetlerinin zaferini tes'id için, teberrüken mevlûd okutulacağı duyulmuştu.

Bu, cidden düşündürücü bir haberdi. Zira Ankara Hükümeti Sultan hakkındaki fikrini, O'na karşı neler tasmim ettiğini artık gizlememekte idi. Ve Sultan, kendisini de devirecek olan kuvveti zafere ulaştırdığından ötürü Cenab-ı Hakka hamd edilmesini istiyordu.

Tabii bu dinî merasim, bu ibadet yalnız müslümanlara mahsustu. Fakat Ayasofya'yı dolduracak müminlerin saflarına karışmak için, öyle büyük bir arzu ve meraka tutulmuştum ki, büyük cami'e gitmekten kendimi alamadım.

O devirde İslâmın ibadet şekillerini oldukça iyi kavramıştım, bilirdim. Dış görünüş bakımında bu ibadet hiç de güç yapılır bir şey değildi. Önce başa giyilecek şeyi iyi seçmeliydim. Fes giymek tehlikeli olabilirdi. Biri Türkçe bir şey sorsa şivem bana ihanet edebilirdi. Ama Rusya Müslümanlarının giydikleri ve renkli işlemelerle süslü takkelerden birini başıma geçirirsem tehlike azalabilirdi. Kafkaslarda vazife görmüş olduğum için ora Türklerinin şivelerini iyi biliyordum.

O yıllarda, Rusya'da Çarlığın devrilişinden sonra kurulmuş müstakil Türk Devletlerini Kızıllar birer ikişer yok etmiş oldukları için, bütün o talihsiz memleketlerden İstanbul'a bir çok insan göç etmiş bulunuyordu. Nitekim o gece Ayasofya'yı dolduranlar arasında bulunanlardan bir çoğunu gördüm.

Büyük cami'e vardığım zaman hava kararmış, gece olmuştu. Ayasofya müminlerle dolup taşmaktaydı. Büyük içkapıdan girince hemen loş bir yer seçip bir halı üstüne bağdaş kurdum.

Bence Ayasofya'nın içi insan elinin yapabildiği şeylerin en güzellerinden biridir. Yılların cilâ vurduğu o kibar renkli sütunların birbirini kovalayışı ve mermerlerin her birinin bir başka türlü göz alışı hiç unutulabilir mi?

O ana kadar Ayasofya gecelerini bilmiyordum. Büyük cami'i geceleyin hiç ziyaret etmemiştim .

Binlerce kandilden ruha sükûn veren tatlı bir ışık dökülüyordu. Kur'an-ı Kerim âyetlerinin beyaz harfleri boşluklarda yazılarak, daha da büyüyerek alaca karanlık içinde gözü alıyordu. Şurada burada mozayiklerin altın pırıltıları esrarengiz kıvılcımlar saçıyordu. O dev kubbe, şimdi daha da yüksek ve azametli, adeta sonsuz bir hal alıyordu.

Taa dipten, çok uzaktan ahenkli ve iyi duyulan sesler geliyordu. Mollalar, hafızlar sıra ile Kur'an okuyorlardı.

Mihrabın yanında, bu müminler kalabalığının önünde O, tek başına duruyordu. Başında gri bir kalpak vardı. İçine kırmızı çuha kaplanmış mavimtrak paltosunun yakaları cömertçe açılmıştı.

O... Majeste VI. Mehmet... Osmanlılar İmparatoru, müminler emiri, Zilullah-ı Fil Arz, Kırallar kıralı, Sultanlar sultanı, âlemdeki hüsrevlere taçlar dağıtan ve daha nice ünvanların sahibi, Sultan...

Cemaat halinde edâ edilen bir İslâmî ibadet yani namaz kadar ihtişamlı bir manzara olamaz. Bütün müminler hep beraber secdeye varıp alınlarını yere değdirdikleri anda kumsala gelip parçalanan dalgaların gürültüsü gibi bir ses yükselir...

Bu gece loşluk ve dinî olduğu kadar da vatanperverâne olan heyecan, mevlûdun ruhanî, ululuğunu bir kat daha artırıyordu.

Ülemadan bir zat mihrabtan birkaç basamak yükseldi. Ben uzaktan onun ancak ak sakalını ve kocaman beyaz sarığını görebiliyordum. Arapçanın bazan peltek, bazan sert sedâ verişini, Türk dilinin kıvrak ahengi takip ediyordu.

Kulaklarım arasıra bir kelimeyi farkedebiliyordu... Ama etrafımı saran halkın ne derece kendinden geçmiş ve alevlenmiş olduğunu hissediyordum.

Ve hutbe biter bitmez bu halktan korkunç bir haykırış yükseldi :

«— Kahrolsun gâvurlar!»

Ve şu anda kendimi bilhassa yalnız ve daha da fazla gâvur bulan ben itiraf ederim, hiç utanmadan itiraf ederim ki ben de, tıpkı onlar gibi gırtlağım yırtıla yırtıla haykırdım :

«— Kahrolsun gâvurlar!»

Namaz, mevlût âyin ve düa bitince sert bir kumanda duyuldu. Birdenbire beliren iki dizi jandarma halkı güçlükle ayırdı, dar bir yol açtı. Majeste Sultan Ayasofya'dan ayrılıyordu.

Yanımdan geçerken dikkat ettim :

Başını biraz sağa eğmiş, gözlerini hafifçe yummuş düâ okur gibi bir hali vardı. Dirsekleri hâlâ bükülmüş, avuçları hâlâ kıbleye doğru açıktı.

Yüzü çok sararmıştı...

İstanbul hâlâ işgal altındaydı.

(ORDU ve POLİTİKA)

ÖZLENEN RUH

Kayseri Senatörü
Hüsnü DİKEÇLİGİL

BİR ruh arıyoruz tezvirattan uzak olacak; gayeyi fazilette, doğrulukta bilecek.

Bir ruh arıyoruz, yıkıcılıktan ırak kalacak; yapıcı olacak, buram buram ülkü kokacak...

Bir ruh arıyoruz, milletimizin mânevî bütünlüğüne ve çoğunluğuna saldırmıyacak; göğe yükselen minareler gibi Allaha yükselecek!

Bir ruh arıyoruz, bu toprağın çocuklarını birbirinden ayırmıyacak; hepsini bir soydan ve kardeş bilip, vatan olan toprak anânın bağrında bir potada eritip halita haline getirebilecek.

Bir ruh arıyoruz, mukaddesatçıya, yurdumuzun kuvay-ı milliye ruhlu torunlarına gerici, yobaz demiyecek; mâneviyatsız kişilerin perişanlığını görecek, maddî alanda olduğu kadar mânevi sahada da yükselişi hedef bilecek. Ve her ikisini müsavi olarak geliştirecek!..

Bir ruh arıyoruz ve özlüyoruz, kendisini milletimizin vasisi görmiyecek; en az bu aziz toprağın evlâtlarının da kendileri kadar, belki de daha fazla sevdiğini, hizmetkârı olduğunu bilebilecek!!..

Bir ruh arıyoruz, zaman ve mekâna göre gömlek değiştiren sözde aydın geçinen politikacılar değil; idealizmi, prensibi, fazilet mücadelesini biricik vazife bilecek ve edinecek...

Bir ruh arıyoruz ve özlemini çekiyoruz, bencil, muhteris, haris, kindâr, olmayıp; diğergam, mütevazi, şefkat dolu bir kalbe mâlik olacak!..

Bir ruh arıyor ve özlüyoruz, Makyavelist, kaypak siyaseti değil; dostu-dost, düşmanı-düşman bilip, doğruluğu, mertliği hedef edinip Doğuya sırtını çevirmeyecek.

Bir ruh arıyor ve özledikçe de özlüyoruz, lâfı, daleverayı, yalanı, düzenbazlığı değil; ilmi rehber kılıp, ilmin kılavuzluğunda buram buram, burcu-burcu hasretini çekip durduğumuz Türkiyemizi ve halkını yeniden kurup inşa edecek!..

Öyle bir ruh istiyoruz ki, yabancı ve batının hayranı olup aşağılık duygusuna sahip olmıyacak; kendi milletine ve yerli malına değer verecek, baştan-aşağıya ve tam manasiyle kuşakları sıkacak, dolayısiyle Türk dehâsını ve gücünü dünyaya duyurup, isbat edecek..

Bir ruh arıyoruz ve özlüyoruz, maziye küfrü değil; mazimizin ışığında atimizi hazırlayacak ve Hıra dağı kadar Müslümanlığı, Tanrı dağı kadar da Türklüğü şiar edinecek!!...

Bir ruh arıyor ve hem de çok özlüyoruz, öyle bekliyoruz ki, devlet dairelerinin kapılarında halkımız yığın-yığın beklemiyecek; işleri sür'atle neticelendirilebilinecek ve «Adalet mül-

(Devamı 26. sayfada)

DÜN, BUGÜN, YARIN

Hz. İsa :

— Dünya üç günden ibarettir.

— DÜN : Geçmiştir, elinde ondan bir şey yoktur.

YARIN : Gelecektir, fakat yetişip yetişemiyeceğini bilmiyorsun.

BUGÜN : İçinde bulunduğun an. Bunu ganimet bil, değerlendir.

Ebû Zer :

— Dünya hayatı üç saatten ibarettir.
İçinde bulunduğun saat, bir önce geçen saat ve gelecek saat.
Geçen zaman geçmiştir, bir daha geri gelmez. Geleceğe yetişip yetişmiyeceğin belli değil. Ölümün her an gelmesi muhtemel olduğuna göre gerçekte bir saatlik hayâta mâliksin.

Bir âlim :

— Dünya hayâtı üç nefesten ibarettir. Birinci nefes alınmış, onda yapılan yapılmıştır. İkinci nefes sarfedilmektedir. Üçüncü nefese yetişilip yetişilmiyeceği bilinmemektedir. Çünkü nice kişiler almakta olduğu bir nefesten ikinci bir nefese erişememekte, âniden ölmektedir.

Röportaj

OSMANİYE
İmam Hatip Okulu

6 Ocak 1969... Güzel Osmaniye (Cebel-i Bereket), kurtuluşunun 47. yılını kutlamak için kesif bir hazırlık içinde... Bu hazırlıklarda, yüzlerdeki zafer ifadelerini görünce insanın aklına şairin şu mısraları geliyor :

Maziye sor, ecdadımı söyler sana kimdi,
Bir bitmez ufuktum, küre vaktiyle benimdi.

.....

Cevval atımın kanlı, kıvılcımlı izinde!
Bir başka denizdim ebediyyet denizinde!

.....

En şanlı, şahametli hükümdarına arzın,
Tek bir bakışım sanki inayetti, keremdi;

.....

Asâbına nabzımdaki âhengi verirdim,
Kasdeylediğim şekli verir, rengi verirdim.

Osmaniye İmam-Hatip Okulu Müdürü
Sayın Mustafa POÇAN

Evet, o gün düşmanlarımız Müslüman-Türk'ün sarsılmaz imanı sayesinde geri püskürtülerek şühedâ kanıyla yoğrulmuş olan vatan toprağının bir parçası da hasretini çektiği ilâhî davet sesini yudum yudum içiyordu. **(ALLAHÜ EKBER - ALLAHÜ EKBER).**

Bugün yaşamak ve anmak için civar kasaba ve köylerden akın eden binlerce insan bu duygu ve sevincin içinde gaşyoluyordu. Asîl müslüman-Türk genci 7 Ocak gecesi saat 1 den itibaren atılacak olan top seslerinin arasında ecdadının **«ALLAH, ALLAH»** sadalarını duyacak ve 47 sene evvelki heyecanı bir daha yaşayacaktı.

7 Ocak 1969... Kurtuluş şenlikleri, saat 13.00 bulvarlardan kalblere terkedilirken bugünün iman ve irfan yuvalarından biri olan Osmaniye İmam-Hatip Okuluna yöneldik.

Okulun şehire uzak olup olmadığını söylemeden önce Osmaniye'nin iskân durumunu tebârüz ettirmek yerinde olur. Umumiyetle her ev bir bahçeyle çevrilmiştir. Bu bakımdan şehrin kapladığı saha oldukça geniştir. Okul Cebel-i Bereket'in (Osmaniye'nin eski ismini aldığı dağ) eteğinde Güneysu caddesi üzerinde şirin bir yerde kurulmuştur. İki katlı olan Okulun dış görünüşü insana sonsuz bir huzur ve mü'minlerin bu yolda sadece ve yalnız Rızâ-i Bâri'yi kazanmak için harcadıkları her türlü gayret ve yardım insana yarınından emîn olma ümidini veriyordu.

Bu huzur ve güvenle dolu olarak yarının ilim ve fikir adamları arasında Okula girdik ve Okul Müdürü Mustafa Poçan'ı makamında ziyaret ettik.

Müdür Bey, bizi büyük bir samimiyet içinde kabul etti. Kendisiyle Okul hakkında mülâkatta bulunmak istediğimizi söyledik ve kısa bir konuşmadan sonra sorularımızı sormaya başladık.

«Kısaca tercüme-i halinizi anlatır mısınız?»

— 1940 da Konya'nın Cihanbeyli Kazasına bağlı Zıvarık nahiyesinde doğmuşum. İlk tahsilimin bir kısmını köyde, devamını da Konya'da; keza orta tahsilimi de Konya İmam-Hatip Okulunda yaptıktan sonra 1963 Haziran döneminde İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünü de biiznihi bitirdik.

«İlk vazife aldığınız yer neresi idi ve şimdiye kadar nerelerde vazife yaptınız?»

— Mezun olduktan hemen sonra kur'a ile Adana İmam-Hatip Okulu'na tayin olundum. 1966/1967 Ders Yılında memleketim Konya'da ancak bir ay vazife gördükten sonra Osmaniye İmam-Hatip Okulunu mahallinde tetkik ile Bakanlıkça görevlendirildim. Bilahâre 1966/1967 Ders Yılında tedrisata başlamasına karar verilen adı geçen İmam-Hatip Okulu idareciliğine tayin olundum.

«Osmaniye'den memnun musunuz?»

— Memnunum.

«Öğretmen kadronuz yeterli midir?»

Osmaniye İmam-Hatip Okulu'nun
yan cebheden genel görünüşü

Osmaniye İmam-Hatip Okulu öğretmenleri toplu halde

— Bugün için yetersizdir. Meslek Dersleri ve İngilizce dersleri için öğretmene ihtiyacımız vardır.

«Yardımını gördüğünüz bir dernek var mıdır?»

— Okulumuzun bugünkü hale gelmesinde ve getirilmesinde en büyük görev Osmaniye İmam-Hatip Okulu Yaptırma ve Yaşatma Derneğince ifa edilmiştir. Kendilerine sonsuz müteşekkiriz. Bu arada Okul Aile Birliği ve Koruma Derneğimizin de fakir öğrencilerimizin giyim-kuşamlarında ve yaz tatillerinde öğrencilerin gelişmelerini temin maksadıyla açmış olduğu kurslarda gösterdiği gayreti anmak hakşinaslık olur.

«Okulunuzun mevcudu ne kadardır? »

— Okulumuzun mevcudu şu anda 702 dir. Mevcudun 338 i (yedi) şûbe birinci sınıf; 252 si (beş) şûbe ikinci sınıf; 112 si (üç) şûbe üçüncü sınıftır.

«Okulunuzun mevcudu hayli kabarık olduğuna göre bina durumu müsait midir?»

— Mevcut binamız okulumuzun birinci devresi için müsaittir.

«Okulunuzun Devlet yatılı yurdu var mıdır? Yoksa, talebeler nerelerde barınmaktadır?»

— Okulumuzun pansiyonu yoktur. Ancak Ders yılı başında dernek tarafından temeli atılan pansiyon binasının önümüzdeki ders yılına yetiştirilebileceğini; buraya da takriben 100 öğrenci alabileceğimizi ümid etmekteyim. Halihazırda öğrencilerimiz evlerde münferiden veya toplu halde çok güç şartlar altında tahsillerine devam etmektedirler ki, talim ve terbiye yönünden çok mahzurlu olan bu durumun ortadan kaldırılması birinci gayemizdir.

«Okul içi ve dışı ne gibi faaliyetleriniz vardır?»

— Bu yıl Mesleki Çalışmalar yönünden gerek şehrimizde, gerekse civarda Cuma günlerinde ve Ramazan boyunca İmamet ve Hitabet ile vaaz bakımından halkımıza faydalı olduğumuzu söyleyebilirim. Okul içi faaliyetleri olarak da halkımızın memnuniyetini mucib olduğu Mehmed Âkif merhumu anma gecemizle öğrenciler arası Kur'an-ı Kerim okuma yarışmasını zikredebiliriz.

«Müfredat proğramı kifayetli midir, değilse nasıl olmalıdır?»

— Kifayetsizdir. Kısa zamanda müfredat proğramının ıslâhı şarttır. Bunun için de ilgili ve mes'ûl kişilerin toplanarak Bakanlığımız ilgilileri ile yeni baştan gözden geçirilmesi gereklidir.

«Memleketimizin en kısa zamanda arzu edilen seviyeye ulaşabilmesi için sizce İmam-Hatip Okullarının önemi nedir?»

— Halkımızın ve bilhassa münevver sandığımız ve saydığımız kişilerin dini ve ahlâkî yönden irşadıdır.

«İmam-Hatip Okulları mezunlarının Üniversiteye girmesine taraftar mısınız?»

— Şimdilik taraftar değilim. Çünkü şahsen genç neslin yetiştirilmesi için bilgili, imanlı öğretmene, müslüman doktor, mühendis ve avukattan daha fazla ihtiyacı vardır. Bu bakımdan muayyen bir zamana kadar mezunlarımızın Orta dereceli okullarda her çeşit ders öğretmeni olmasını, daha mühimi İlkokul öğretmeni olmalarını can ü gönülden arzu ederim. Bu gaye tahakkuk ettikten sonra arzu eden, arzu ettiği Üniversitenin bir fakültesine gidebilmelidir.

«Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti'nin neşir organı olan **«İslâmın İlk Emri OKU»** mecmuası hakkındaki görüşlerinizi — tenkit ve temennî açısından inceleyerek — anlatır mısınız.»

— OKU mecmuası kanaatimce Türkiye'nin en oturaklı dinî, içtimaî ve edebî aylık mecmuasıdır. Bu bakımdan takdire şayan... Ancak hitab ettiği veya etmesi lâzım geldiği genç nesli dikkate alırsak lisanını biraz ağır buluyorum. Mümkünse bu durumun kaldırılmasını arzu ediyorum. Mecmua idare hey'eti ve muharrirlerine Allah'tan başarılar dilerim.

⁂

Görmüş olduğumuz bunca sıcak alâkalardan sonra Okul Müdürü Sayın Mustafa Poçan ve öğretmenlerle vedalaşarak okuldan ayrılıyoruz. Bu arada hemen şunu ifade etmek gerçeğin dile getirilmesi demek olur:

702 mevcudu olan okulun her ders yılı başındaki yeni kaydı ortalama 250 öğrenci civarındadır. Yukarda da ifade edildiği gibi binanın yakın bir zamanda ihtiyaca cevap veremiyeceği anlaşılmaktadır. Her yerde olduğu gibi Osmaniye'li müslümanların da bu mevzuda herşeylerini fedadan çekinmediklerini temaslarımızda müşahade ettik. Okul idaresine ve öğretmenlerine Cenâb-ı Hakdan başarılar niyâz ederiz.

Diğer İmam-Hatip Okullarımıza örnek olabilecek giyinişleri ile dikkati çeken öğrencilerin bir geçit merâsiminde çekilmiş resimleri görülmektedir.

TARİH Köşesi

Katerina Baltacının Çadırında

M. Süleyman ÖZKAFA

MOSKOF Çarı Deli Petro İsveç kralı Demirbaş Şarl'ı Poltova meydan muharebesinde mağlûp edince, Baltık denizine çıkmıştı. Dünya hakimiyetini hayal eden Deli Petro Karadeniz'e inmek için fırsat kollamakta idi. Mağlûp ettiği Demirbaş Şarl Osmanlı ülkesine sığınmıştı. Demirbaş Şarl'ı takip bahanesi ile Osmanlı topraklarına tecavüz etmiş ve Azak denizine de bir donanma indirmişti. İstanbul'da 1700 de yapılan sulh şartlarına muhalif olan bu hareketler 3 Nisan 1711 de Rusya'ya harp ilân edilmesine sebep oldu. Ayrıca 4 Nisan 1711 de, 360 harp ve nakliye gemisinden mürekkep büyük bir Osmanlı donanması, Azak denizindeki Moskof donanmasını imha ve Azak kalelerinin tekrar fethedilmesi emriyle Karadeniz'e açıldı.

Ordumuza, Veziriazam ve Serdar-ı Ekrem Baltacı Mehmet Paşa kumanda ediyordu. Osmanlı ordusu 9 Nisan 1711 de İstanbul'dan bizzat 3. Sultan Ahmet tarafından teşyi edildi. Osmanlı ordusu Pruth nehri üzerindeki Falçi geçidinin bulunduğu Kartal sahrasına eriştiği zaman, Rus ordusu da Pruth'un karşı kıyısında Çuçura mevkiinde mevzi almıştı. Öncü kuvvetlerimiz nehir üzerine köprü kurmağa başladıkları zaman Rus kuvvetleri buna mani olmak istediler. Kanlı bir savaştan sonra Ruslar bozularak harp sahasını terketmişlerdi. Akıncı kuvvetlerimiz karşıya geçmiş ve o gece iki köprü yapılarak Osmanlı Kuvvetlerinin tamamı karşı sahile geçmeye muvaffak olmuş, Baltacı Mehmet Paşa Orduya umumi taarruz emrini vermişti.

Osmanlı ordusu cepheden taarruz ederken Kırım Han'ı Devlet-Giray da Rusları arkadan çevirmiş, ovaya hakim tepeler tutulmuş ve bu suretle Deli Petro ordusu, Pruth nehri ile civarındaki bataklıklar arasında sıkı bir ateş çemberi içine alınıp ümitsiz bir vaziyete düşmüştü...

Rus kuvvetlerinin, daha evvel, İsveç kralı Demirbaş Şarl'dan esir aldıkları İsveçli zabitler, Deli Petro'nun içinde bulunduğu güç durumu Osmanlılara bildiriyorlardı. Devlet Giray Han'ın kumandasındaki yiğit tatarların gece baskınları ile, Moskof ordusu gittikçe eriyordu. Deli Petro ve kumandanları bir kurtuluş yolu düşünmekte idiler. Deli Petro'nun sinirleri fevkalâde bozulmuştu. Gerçi O, metin bir adam da değildi. Ne yapacağını şaşırmıştı. Bir gecede iki toplantı yapmıştı. Bir defasında Deli Petro 1000 kişi ile, Türklerin bataryalarının bulunduğu mevkie ani bir hücum yapıp Türklerin toplarını ele geçirmeyi tasarlamıştı. Kendisine bunun bir intihar olduğu kumandanları tarafından güç belâ anlatıldı.

Deli Petro her geçen günlerinin ya ölüm ya da esaret getirdiğini biliyordu. Bütün askerin aç ve yorgun olması, bir sürü kadının da ordugahta bulunması, hasta ve ölülerin her tarafı doldurması Rus ordugâhına feci bir manzara veriyordu.

Böylece Dünya tarihinin en heyecanlı günlerinden birisi başlıyordu. Türklük aleyhine, sür'atle genişlemekte olan, tarihi düşmanlık vasfı asla değişmiyecek olan Rus imparatorlugunun sonu gelmişti. Bu, tarihin Türklüğe bulunmaz bir lûtfu idi. Doğu ve batı Türklüğünü yoketmek, sıcak denizlere çıkmak ve dünyaya hakim olmak davasında olan Rus Çarı şimdi bu anda, bütün ordusu ile şu küçücük sahrada, her taraftan Türk kuvvetleri tarafından sıkıştırılmıştı. 20 Temmuz 1711 gecesi bütün Türk ve tatar askerleri o geceyi istirahatle geçirmişler, sabah namazını kıldıktan sonra Cenab-ı Allah'ın kendilerine lûtfettiği ziyafete hazırlanıyorlardı. Moskof Çarlığından bütün Türkler çekiyordu. Özü boyunda yapılan yeni kaleler, Kırım süvarilerinin Ukrayna içlerine akın yapmalarına mani oluyordu. Rus suvarileri Kırım'ın içine kadar sokuluyorlardı. Baltık denizine çıkan Moskof Karadeniz'e inerse, Türklüğün hali ne olurdu? Şimdi Türk kuvvetlerinin elinde olan Büyük Mel'unun ezilmesinden sonra rahat nefesler devri yine başlıyacaktı. Türk bataryalarının topları, sabah namazından öğleye kadar faaliyette bulundu. Öğle üzeri yeniçeriler arasında sabırsızlık başladı. Yeniçeri ağası Yusuf Paşa Sadrazama haber göndererek «Piyade askerinin zaptının güç olduğunu, kâfirin bütün toplarının iptal ve Osmanlı siperlerinin kâfirin siperlerine gayet yakın olduğunu askerin yürüyüş istediğini bildirdi.» Yeniçerinin hücumu başladığı bir sırada, bir Rus trampet takımının ellerinde beyaz bayraklarla ilerlediği görüldü. Bunlar Petro'nun sulh tekliflerini iletiyorlardı.

İşte tarih bu anda, Baltacı Mehmet paşayı şiddetle muaheze etmektedir. Ortada sulh şartı diye bir hâdise yoktu... Rus ordusunun ya topyekün imhası veya esir edilmesi vardı. Paşa, bugün hala halledilemiyen bir sebeple, avucunun içindeki zafer üzerine pazarlığa girişmeyi tercih etti... Sulh talebi kendisine iletilen Kırım Hanı Devlet Giray Han; Sadrazama hitaben:

— Paşa oğlum... Bu hususta acele buyurman... Her umurumuzu müşavere edip ger'a tatbik ederek eylen... Bu umur, büyük umurdur: Karşındaki allak bir kâfirdir. Sözüne güven olmaz. Ben bu kâfirin hilesini çok gördüm. Sulhu evvelede ihanet etmişti. Hak Teâlâ onun belâsını verdi. Bu belâyı onun üzerinden atmak azim vebaldir...» dedi. Görülüyor ki Kırım Han'ı hakikatleri görebilmişti. Baltacı kararsızlık içinde idi. Mektupcu Ömer Efendi ile Kahya Osman Ağa, Sadrazamı sulhe teşvik ediyorlardı. Çünkü Sulh, iki taraf ileri gelenleri için de zengin hediyeler demekti. İşte Osmanlı İmparatorluğunda mühim mevki işgal eden devlet adamlarının kendi ceplerine girecek olan altınları her şeyin üzerinde düşündükleri feci ve hazin sükût devri başlamıştı. Nitekim Baltacı sulh teklifini kabul ederek gelen elçileri huzuruna kabul etti. Baltacı Rus Murahhaslarına şu suali sordu:

— Zatı Şahanenin topraklarında işiniz ne?

Onlar bu suale cevap verecek halde değillerdi. Şavirof alttan alıyordu. Ona verilen emirde, Sadrazama 150.000, Çavuşbaşına 60.000, Mektupcuya 40.000 ve diğer erkâna bu minval üzere altun ruble vermek selâhiyeti de vardı. Azak kalesinin Osmanlı devletine iade edileceğini, Tağyan kalesi ile Özü boyundaki kalelerin de yıkılacağını, harp tazminatı verileceğini tekrarladı. Aslen halis bir yahudi olan bu adam, Türklerin alicenaplık hislerine iltica etmenin de ne kadar tesirli olduğunu biliyordu.

«— Devletlü efendim... İslâm şeriati ve Türk asaleti «aman diyene kılıç çekilmez...» der. Biz size sığındık. Biz şimdi mağlûbuz, siz galipsiniz. Emir sizin. Bizi reddetmeyin. Tezekkür edin. Mülâhaza buyurun.» diye yalvarıyordu. Yahudi beklediği «an»ı yakalamıştı: Serdarı Ekrem Baltacı Mehmet Paşa Divanın toplanmasını emretmişti. Sefirler divanın neticesine kadar misafir edileceklerdi. Şafirof, Sadrazamdan, kendilerinin divan neticesine kadar otağda misafir edileceklerinin Çar'a bildirilmesine müsaade istemişti. Bu deli Petro'ya çok şeyler anlatmağa yeterdi.

Nitekim haber Çar'a iletildiği zaman, bir ümid dalgası Rus ordugâhını dolaştı. Gelen habere en çok, Çar'ın metresi Livonyalı sarışın güzel Marthe Rabe sevinmişti.. Deli Petro'nun daha sonra resmi karısı olarak BİRİNCİ KATERİNA ismiyle tarihe geçecek olan bu kadın, gelen haber üzerine hemen Çar'la bir an başbaşa kaldı... Çar'ın yanından ayrılırken, bütün mücevherlerini takmıştı... Rus ordusunda bulunan asılzade kadınlarının da ziynetleriyle, vücudunu donatarak akşamın olmasını bekledi ve sadrazama haber gönderdi:

«— Nemçe Kralının kız kardeşi, huzura kabul olunmasını diler.»

Baltacı Mehmet Paşanın bu teklifi bidayette, hakikaten Nemçe Kralının kız kardeşini kabul arzusu olarak karşıladığı söylenebilir.

21 Temmuz 1711 Çarşamba akşamı, sadrazamın çadırı önüne kadar kapalı olarak gelen arabanın içinde üzerindeki mücevherlerden başka 200.000 rublelik sulh fidyesi taşıyan bu kadın, Moskof Çarlığının kaderini de değiştiriyordu. Bu tarihi hâdiseyi pek çok batılı tarihciler de teyid etmekte ve Rus imparatorluğunun kurtuluşunu Katerina'nın, Baltacının çadırında misafir olmasında bulmaktadırlar. Bizim tarihcilerden bazıları: «Baltacı Mehmet Paşa anlaşılmaz bir eşek olduğu için Pruth muahedesini yapmıştır.» derler. Muahade yapıldı fakat tatbik safhası başka oldu. Deli Petro sözünden birer birer döndü.

Bugüne kadar tarihlerimiz, Deli Petro'nun ve ordusunun imha edilmemesini, mazinin en büyük gafleti olarak kaydederler.

Türklük âlemi bu gafletin ağır cezasını hala çekiyor... Buna mukabil, Komünistler, 1918 kızıl ihtilâlinden sonra, Çar ailesine ait bütün heykel ve resimleri yokettikleri halde, Birinci Katerina'nın resmine ve heykeline dokunmamışlardır. Onlar da bu Livonyalı güzel kadının Rusluğa ne kazandırdığını biliyorlar...

Mermer Delinir

Bir dokunsan derdime
gök oynar,
Yer devrilir.
Bir döksem göz yaşımı diyorum,
Mermer delinir..
Temelsiz medeniyyetin olur mu hiç takatı,
Yok mudur gerçeği bunun ,bu mudur sahte batı.
İlmi yok. İrfanı çökmüş. Allaha yok der, haşa,
Ruhsuz nesil olacaksa çarpılsın kara taşa..
Sırtındaki mermisi ile toprağa düşen ana.
Kaldır silleni de patlat. Zamanın suratına.
Süngüyle attığın batı bir başka yüzle geldi,
Kendi çöplüğünü attı, bu medeniyyettir, dedi..
Batının kokmuş ciğeri kendi teninde kalsın,
Mecbursun, büyük kurtuluş gibi canlanacaksın.
Onların cılk kafasını kabul etmedi gövde,
Ruhun senelerdir yandı Avrupa denen közde..
Bu toprak hainini bulur, hem bulacaktır,
Bulunca da eminim kan kusturacaktır.
Bir dokunsan derdime
yer oynar,
Gök devrilir
Bir döksem göz yaşımı diyorum,
Mermer delinir.

Sami BOZ

İRFAN YAYINEVİ TAKDİM EDER

Hz. MUHAMMED (As.) ve İSLÂMİYET

Medîne Devri Cild : I

Yazan : M. Âsım KÖKSAL

Fiatı : 10 T.L., Lüks Ciltli : 20 T.L.

● Dr A.Arslan AYDIN ●

İSLÂM İNANÇLARI VE FELSEFESİ

İLÂVELİ İkinci baskı

Fiatı : 12,5 T.L., Lüks Ciltli : 20 T.L.

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

NEFS

Yazan : İmam-ı **GAZÂLÎ** Terceme : **Yaman ARIKAN**

Ey insan, eğer yaratılıştan bu yana işlenen suçlar, günahlar, cinâyetler, rezâletler üzerinde şöyle bir düşünürsen, bütün bunlara sebep, ya doğrudan doğruya veya bilvasıta nefsin olduğunu görürsün. Allah'a ilk isyan bayrağını çeken iblistir. İblisin, isyan etmeden önce seksen bin senelik ibadet hayatı vardı. O zaman ne dünya vardı, ne insan, ne de şeytan, Başlıbaşına idi. O halde onu kim sapıtmış olabilir? Cevap: Nefs'tir.

İkinci isyan Hazret-i Âdem ile Havva'dan geldi. — Allah'ın selâmı üzerlerine olsun — nefsleri ebedi hayat ve ölümsüzlük hırsına kapıldı. İblisin de yardımıyla Allahın yasak ettiği şey'e yaklaştılar. Nefsin ihtirası yüzünden Allah'a karşı gelmiş oldular. Böylece Rablarının yanından kovularak bu sefil dünyaya atıldılar.

İşlenen günahlar zincirini takip edersek, nefsin hasetliği yüzünden meydana gelen Hâbil-Kâbil kardeşler Hâdisesini, gene nefsin şehvetperestliği yüzünden vuku bulan Hârut-Mârut hikâyesini görürüz. Kısacası bugüne kadar olmuş ve bundan sonra olacak hiç bir mâsiyet, hiç bir sapıklık yoktur ki onda nefsin parmağı olmasın. Eğer bu nefse uymalar olmasaydı, mahlûkât mutluluk içinde olacaktı. Düşman bu kadar korkunç olunca, aklı olanın ona karşı olacağı tedbir de büyük olmalı. Hidâyet ve basîret Allah'tandır.

SORU : Bu korkunç düşmana karşı alacağımız tedbirler nelerdir. Açıklar mısınız?

CEVAP : Biraz önce de açıkladığımız gibi NEFS zorlu bir düşmandır. Tepelenmesi kolay değildir. Diğer düşmanlara benzemez. Çünkü aynı zamanda insanın bineğidir. Onsuz olmaz. Bir dağlı Arap, birisine hayır dua etmiş, (Allah nefsinden başka bütün düşmanlarını öldürsün,) demiş. Nefs de düşman olmakla beraber o ölünce insan da ölür. İşte onu tepelemenin güçlüğü buradan gelmektedir.

Nefsin açtığı zararlar çok büyük olduğundan bir defacık olsun ihmali doğru değildir. Hayırlı işler yapılmasına tahammül edebilmesi için terbiye etmek ve kuvvetlendirmek, azgınlık göstermemesi için de zayıflatmak ve hapsetmek gerekir. O halde güç bir hastalığın tedavisi ile karşı karşıyasın. Onu yola getirmenin çaresini daha önce söylemiştik.

— Mahlûkâta zarar veren her hareketten kaçınmak suretiyle nefs gemlenmiş olur.

SORU : Fakat nefs azgın ve zorlu bir hayvandır. Gem ile yola getirebilmek için ne gibi çarelere başvurmalıyız?

CEVAP : Haklısın; gerçekten NEFS azgın bir hayvandır. Gem ile itaat altına alabilmek için onu daima tahkir etmek gerekir. Ancak o zaman uslanır. Âlimlerimize göre bu azgın hayvan üç şeyle uslandırılabilir :

1 — Yemini azaltmak, meşru' olmıyan isteklerini reddetmek sûretiyle. Zira azgın hayvan, ancak yeminden kısıntı ypaılmak sûretiyle uysallaşır.

2 — Ağır yük yüklemek, yâni çok ibâdet yapmak sûretiyle. Zira azgın bir eşeğe az yem verilir. çok yük yüklenirse uysallaşır.

3 — Nefsi uslandırma yolunda Allah'tan yardım talep etmekle. Hazreti Yûsuf buyurur :

— Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü o olanca şiddetiyle kötülüğü emreder. Meğer ki Rabbım esirgemiş ola. (Yusuf sûresi, âyet: 53)

«ÂBİTLER YOLU»ndan

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Mü'minler arasında hayasızlığın yayılmasını istiyenler için muhakkak Dünyâ ve Âhirette acıklı bir azap vardır. **Kur'ân-ı Kerîm**

⁂

Mü'minler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve yek diğerini korúmakta bir vücud gibidir. Vücudun her hangi bir uzvu rahatsız olursa, diğer azaları bu yüzden humma ve uykusuzluğa tutulurlar. **Hz. Muhammed**

⁂

Olmamış şeyleri sual edeceğine, olmuşlardan ibret almaya çalış. **Hz. Ömer**

⁂

Şu kırık âbideyi yükseltecek yaştasın,
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.
A. Nihat Asya

⁂

Cahil insanlara şaka yapmak doğru değildir. Onların halleri ve dilleri, akrebin kuyruğu gibidir. Derhal kalbini zehirliyebilir. **Hz. Ali**

⁂

Bir adam zahirde ne kadar iyi ahlâk sahibi olsa da, alçak vicdanlı ve suiahlâk sahibi adamları bildiği halde arkadaş edinirse ahlâksızlıkta müşterek addolunurlar. **İmam-ı Şafii**

⁂

Hayatın arzuna uygun gitmiyorsa sabret. Sabır acıdır, fakat meyvesi tatlıdır. **Şeyh Sadi**

⁂

Alev alsın, bu «Büyük Gaye»nin aşkıyla için
Koca bir ülkeyi, derya gibi coşturmak için
Ali Ulvi Kurucu

BATIDAN

Önem vermediğiniz en basit bir adamdan bile öğreneceğimiz birçok şeyler vardır. **W. Wilson**

⁂

Küçük üzüntülerini önüne gelene anlatmazsan, hepsini unutur, bir daha da aklına getirmezsin. **Alain**

⁂

Kuvvete dayanmayan adalet âciz, adalete dayanmayan kuvvet zalimdir. **Pascal**

⁂

Nankörlük zayıf insanların işidir. Kudretli insanların içinde nankör olanına asla rastlamadım. **Goethe**

⁂

Size yapılmasını istemediğiniz şeyleri başkasına yapmak sanatı siyasettir. **Bergerat**

⁂

Bir insan için ahlâk terbiyesi, ekmekten, sudan daha lüzumludur. **Sokrat**

⁂

Hürriyet ancak halkın hükümeti kontrol ettiği yerde vardır. **Woodool Wilson**

⁂

Sabır ve zaman, şiddet ve öfkenin yapabileceğinden çok daha fazla iş yapar. **La Fontanie**

⁂

Bir cahili keder ve ızdıraptan kurtarabilecek, yalnız zamandır. Akıllı bir adam için ise sebep ve tefekkürdür. **Epiktetos**

GÜLMEK

AĞLAMAK

Mustafa VARLI

İNSAN neden ağlar ve neden güler?

Bazan korktuğu için ağlar, sevindiği için de güler...

İçi boş insan, yırtıcı, zehirli bir hayvanı gördüğü, onun hışmına uğradığı, yahut işlediği suçtan dolayı kendini azarlıyacak, belki maaşını kesecek bir kimse ile karşılaştığı zaman korkar ve bu korkunun şiddetinden kendini tutamaz; ağlar... Hele cephede düşmanla karşılaştığı zaman ölüm korkusu ile ağlar...

İçi dolu, mânevî hislerle yoğrulmuş insan da; bu gibi bütün güçlüklere ve musibetlere karşı sabırlıdır, celâdetlidir. Korkup ağlamak yerine, korkutmak için güler... Hele cephede düşmanla karşılaştığı zaman, düşmanı yok edip muzaffer olma veya bu uğurda Allah'ına kavuşma sevinci ile güler... Çünkü o, neden ve kimden korkması gerektiğini bilir...

Yalnız Allah'tan korkulması gerektiğini ve bu korkunun akabinde yalnız sevincin, sürûrun, gülmenin bulunduğunu idrak eden; başka kimden korksun ve neden ağlasın?!

⁂

«Her şeyi bir kadere göre yarattık» ilâhî pırlantaya göre; hiç bir şey, tesâdüfî ve gâyesiz değildir. Her şeyin mutlak bir sebebi ve gâyesi vardır.

Her şey!.. Küçük-büyük, konuşan-susan, hareketli-hareketsiz, geçmiş-gelecek, bilinen ve bilinmeyen her şey bir sebebe, bir gâyeye ve çevresi ile ilgisini temin edecek bir münasebete dayanır.

Gülmenin ve ağlamanın da mutlak bir sebebi ve gâyesi vardır. Gerçek mü'min, bu sebep ve neticeyi idrak edip az gülen ve çok ağlayandır. «Benim bildiğimi bilse idiniz; az güler, çok ağlardınız» hadisine içi ve dışı ile uyan insandır...

⁂

Mü'min, Allah'ın sonsuz nimetlerini ve kudretini görür; bunlara lâyık olamamanın endişesi içinde ağlar...

Kâfir, Allah'ın nâmütenâhî azametini kendi aklı ve idraki nisbetinde tesadüfen görür ve küfrün ezici, yok edici yükünün ağırlığı altında erir ve bütün vücudu, Paskal gibi nedamet gözyaşları halinde yere dökülür...

Mü'min, merhametle yoğrulmuş olduğu için kaza ile birisini incittiği ve hatta bir karıncayı bile ezdiği zaman; mesûliyetinden korkarak ağlar...

Kâfir, binlerce insanı, sırf kendi zevkini tatmin için en ağır işkenceler altında öldürür ve muzaffer olmuş bir kahraman edâsı ile kahkaha atarak güler...

Mü'min, sevinç feryatları arasında ağlıyarak dünyaya gelir ve çığlıklar ile gözyaşları arasında gülerek dünyaya vedâ eder... Ağlaya ağlaya gelir, güle güle gider...

Kâfir, ağlaya ağlaya gelir, ağlaya ağlaya yaşar ve ağlaya ağlaya gider...

⁂

Gülmek ve ağlamak, Allah tarafından yalnız insana bahşedilen bir hassadır. Uzvî ve rûhî, maddî ve mânevî yönden çok düzenli ve fakat görünüşte bir karmakarışıklık içinde olan insan cihazındaki bu iki hassanın tezahür ediş keyfiyeti, hiç kimse tarafından bilinemiyen bir sır halindedir. Maddî ve mânevî etken ve edilgen dediğimiz müessir ve müesser, nasıl olduğu henüz bilinemiyen bir işlem ile birbirine tesir etmekte ve gülmek veya ağlamak olayı meydana çıkmaktadır.

Evet, gülmek ve ağlamak, Allah tarafından insana verilen birer hassadır. Ve insan, şuna güler, buna ağlar... Fakat çok zaman, bugün ağladığı şey karşısında yarın güler... Dün güldüğü şeyden de bugün ağlar... Halbuki o, ne aklını kaybetmiştir. ne de yeni bir akıl sahibi olmuştur. Yalnız değişen; insan şuûrunda sabit kalmasına imkân olmayan tesirlerdir, hâdiseleri değerlendirme ölçüleridir.

Evet, çok zaman vardır ki; bir gün önce güldüğümüz şeye bugün ağlarız ve o şeyi yapmamış ve dolayısiyle gülmemiş olmayı temennî ederiz. Halbuki hemen hepimiz biliriz ki; bu türlü temenninin faydası yoktur... Ve yine çok insan vardır ki; dünyada bol bol güler ve ağlamanın hiç faydası olmıyacağı Âhiret gününde ağlar...

Mârifet; bence, bugün, yarın ve her iki dünyada gülebilmektedir. Bu mârifet, bir kalite ve mükemmeliyet işidir. Mükemmel olanlara bizden ihtiram ve binlerce selâm olsun!..

SAF DOLDURMAK

Resûlüllah (S.A.S.) şöyle buyurdular:

— «Kim bir saftaki aralığı doldurursa, Allah onun sebebiyle o kimsenin derecesini yükseltir ve ona Cennette bir ev bina eder».

AHLÂK BUHRANI

Mehmed SÜSLÜ

20. asır Türkiyesi... Büründüğü asrın havasiyle bütün varlığını kaybeden, çakan şimşeklerin ışığında şaşkına dönen, sahte perdelerin arkasından ebedî bir uçuruma itilen garib müslümanların diyarı.. İffet ve namusuna toz kondurmayı cinnet ve bu uğurda ölmeyi şeref addeden ak saçlı, yüzünden buram buram haya tüten anaların toprağı.. İşte, Anadolu'nun gerçek sahiblerinin şahikalaşan vasıfları.. Bu meziyetler yeni neslin baş tâcı olmalıdır.

Ecdadımız kazandığı yüksek İSLÂM ahlâkiyle beşeriyete insanlık nedir öğretmiştir. Müslüman-Türk'ün muvaffakiyet sırrını anlayan düşmanlarımız, can damarımıza sapladıkları hançerle bizi öz benliğimizden çatır-çatır sökerek yokluk mengenesinde varlığımızı erittiler. Ve, işte halimiz!. İşte 20. asır Türkiyesinin düşünce fezamızı çatlatacak yürekler acısı manzarası..

Nedir şu caddelerin hali?!. Aman Allahım! Dünyanın neresindeyiz!. Burası müslüman diyarı mıdır? Yoksa Paris mi?!. Neredeyiz? Eteği kasığına kadar çekilmiş genç kızlar!. Geleceğin annelerini bu halde mi görmek isterdik! 20. asır Türkiye'sinde modern (!) kızların şehid ninelerinin kemikleri üzerinde haya perdelerini sıkılmadan çiğnemesi bu millet için yüz karası değil midir? Dün ecdadımız iffet ve namusu, mukaddesatı, vatanı için ölmeyi bir vazife telâkki ederken bu gün yüzseksen derece zıt bir yön takib edişimiz, benliğimizden sıyrılışımız değil de nedir? Yarının Türkiye'sinin kaderini, şu elleri gitarlı, köşe başlarında, Müslüman-Türk seciyesiyle bağdaşmayan hareketleriyle dolaşan top enseli, acaib favorili, maneviyat yoksunu yeni nesil mi taşıyacak!. Acaba bu mes'uliyeti yüklenebilecek midir? Ne günlere kaldık!

Yarının devlet kadrosunu kuracak elemanları, yatak kıyafetiyle caddelerde fino köpeği gibi dolaşan kızlardan beklemek, havasız yerde hayat olduğunu iddia etmek kadar korkunçtur. Nereye gidiyoruz? Son haddine varan ahlâk buhranı hangi, hangi noktada karar kılacak? Bu atmosfer yarının Türkiye'sine refah ve saadet getirebilir mi?

Roma ve Yunan medeniyetini bir enkaz yığınına döndüren... Majuna hattını temellerinden sökerek Fransa'yı, Almanya karşısında dize getiren... İmparatorlukları saman alevine döndüren... Bu gün de Türkiye'nin hayat ufkuna bir kara bulut gibi çöken bu korkunç afete bir «DUR!» demenin zamanı geldi artık. Son haddine varan bu tufanın önüne geçmek her ferdin milli bir görevidir.

Ağrı dağından, şu manayı, kararmış kalblerin gaflet perdesini yırtacak bir sesle haykırmak gerek: — Anadolu'nun kurtuluşu, tek kelimeyle İSLÂM ahlâkındadır. İslâm ahlâkı başlıbaşına bir hayat nizamıdır. İslâm ahlâkından gayri felsefî ahlâk müsvetteleri bu yarayı daha da derinleştirecek Anadolu'yu daha derin bir girdaba itmekten öteye geçemiyecektir.

Tarihleri okuyup geçiyoruz. Fikir cenderemizde hâdiseleri değerlendiremiyoruz. Şayet değerlendirebilseydik bu gün bu hale gelmez, mazinin çizgileriyle kurtuluş rotamızı bir anda çizerdik. İman ve aşk şairi M. Âkif öyle diyor:

«Tarihi tekerrür diye târif ediyorlar
İbret alınsaydı hiç tekerrür mü ederdi.»

Ahlâk buhranının bir millet için yok olma yolu olduğunu tarihler misalleriyle gösterirken, bu gün benliğimizi ve herşeyimizi kemiren bu faciaya kulak tıkamamız basiretsizliğimizin açık ifadesi değil midir? Nefsinin elinde dejenere olmuş, maddeden başka bir şey düşünmeyen, sırf tenasül cihazlarının tatmini için çırpınan bir neslin omuzlarına Türkiye'nin cevap bekliyen mes'elelerini yüklemek, kum tepesinin üzerine apartman dikmek kadar korkunç değil midir?

Tefekkür menbalarımıza tıkaç vuran kim?! Düşünce sahamızı sahte perdelerle gölgelemek istiyen hangi soysuz? İbret gözümüzün sinirlerini keserek bizi hâdiseler ve vakıalar karşısında hareketsiz bir ceset kalıbına sokan kim? Bu vaziyette Lût kavmini toprağıyle birlikte deniz seviyesinden üçyüz doksan dört metre yere batıran ilâhî tokadın, Allah'a isyan eden bir millete tekrar inmiyeceğini kim iddia edebilir?

Memleketimizdeki eski tuğyan eden kavimlerin iç âlemlerini, kadınlı-erkekli toplantılarını, daha hâlâ yapılarının sağlamlığıyle terennüm eden tiyatro sahneleri, bize bir nebze olsun akıbetimizin onlara benziyeceğini hatırlatmıyor mu? Bunların her asırda sağlamlıklarını muhafaza etmeleri, Rabbimizin beşeriyete sunduğu birer ibret aynaları olmalarıdır. Ne mutlu ibret alanlara.

Anadolum!

Sen, şerefli bir tarihe, beşeriyetin gıbta ile baktığı bir maziye, dünyanın sinesinde dalgalanan bir bayrağa sahibsin. Sen, üç kıt'ada imparatorluk kuran, madde ve manasiyle insanlığın gözünde sembolleşen, Çin settinden Viyana önlerine yıldırım hızıyle akan imanlı bir ceddin evlâdısın! Böyle bir asliyete sahibken, bu gün, mazinden tamamen sıyrılarak Avrupanın «mini etek», «tiwist» (v.s.) kepazeliklerini medeniyet yaftası altında benimsemeyi sana yakıştıramıyorum milletim!

Anadolum!

Çürümüş fırçaların çizdiği sahte manzaraları parçalayarak öz benliğine dön! Gerçek hayatı orada bulacaksın!

Muhterem Okuyucularımızın mübarek KURBAN BAYRAMLARINI tebrik eder, bu mana yüklü günün ÂLEM-İ İSLÂM ve TÜRKİYE için madde ve mana plânında kurtuluş vesilesi olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ederiz.

İslâmın İlk Emri
O K U

GENÇ KALEMLER

GÜR NESİL

Mehmed COŞAR

Şu benim dede yadigarı, veliler diyarı, şehitler yatağı nazlı Türkiyemde, asırlardan beri kökü kurutulmaya uğraşılan bir ağaç var. Büyük ağaç, ulu ağaç, gölgesine sığınanı saadete götüren, her dalından, her yaprağından hayat fışkıran muhteşem ağaç, güzel ağaç.

Bir zamanlar bu ağaca balta vurmak istediler, yıkmakta ittifak ettiler. Gövdesinde birtakım yaralar açtılar. Kanayan yarasını görünce sevindiler. Sevindiler fakat ağaç yıkılmadı, kurumadı. Zira balta köküne isabet etmedi, edemezdi. Çünkü ağacın kökü çok yükseklerde, çünkü ağacın kökü çok derinlerde, çünkü ağacın kökü her yerde, her diyarda, çünkü ağacın kökü Allah'ın himayesinde. Balta ile kesilemiyeceği anlaşılınca başka türlü metoda baş vurmak istediler, zehirleri ancak kendilerine zarar verebilecek yılanlar yetiştirdiler. Bu yılanlar ağacın etrafını sardılar. Zehirlerini kusmağa başladılar. Gayeleri ağacı tamamiyle kurutabilmekti. Kurur mu hiç kökü ALLAH'a dayanan, yapraklarında peygamber nuru olan uzun ağaç, narin ağaç. Kurumadı, çünkü ağacın gölgesinde yeni yeni FİLİZler belirmeğe başlamıştı.

Bu filizleri görünce yılanlar kaçacak delik aradılar, bir kısmının zehiri kendisini öldürdü. Bir kısmı ağacın ulviyetine boyun bükerek gölgesine sığındı. Bir kısım yılanlar hâlâ uğraşmaktalar bu ağacı kurutabilmek için... Ağacın gölgesinde yeni yeni belirmeğe başlayan filizleri zehir aşılamak suretiyle yok etmek için yarış etmektedirler birbirleriyle... Ağacın fedaisi, her biri iki yüz yılana bedel kahraman filizler. Gün geçtikçe çoğalmakta, nurları etrafa yayılmaktadır. • Bu kahramanlar yetiştikçe yıkılmayacak o ağaç yıkılamaz...

Bir zaman ağladık, ağlatıldık. Gözlerimizden akan her damla karanlık günlerin kötü habercisi idi sanki... Bağrımız yanık olarak eli bağlı mahkumlar gibi yıllarca gezdik. Her gittiğimiz yerde bağrı yanık insanlarla karşılaştık...

Filizler yeşerdi, büyüdü meyve vermeğe başladı. Meyvaları bütün insanlığa saadet müjdecisi oldu. Bu meyvalar insanlığa karanlık ve aydınlık yolu gösterdiler... Yılanların hücumuna uğradılar. Fakat yılanlardan korkmadılar. Çünkü yalnız değiller. Beraberlerinde binler, milyonlar, aklı başında olan bütün insanlık var...

Çığ gibi etrafa yayılan, kahraman dedesinin yolundan yürüyen, ulvi ağaca her an fedailik eden, hak ile batılı kolayca ayırdeden İMAM-HATİP neslinin olgun meyvaları bunlar... Çok şükür korkmuyoruz artık. Bütün insanlığın felâhının onda olduğu bar bar bağrılmakta İMAM-HATİPLİ fedailer tarafından. Korkmuyoruz, toptan, tüfekten, mermiden. AĞACIMIZ, hayat kaynağımız yıkılmayacak artık... Her müslüman fedaisidir o ağacın. Gür nesil olgun nesil, büyük nesil bu...

Kocaman, çok dehşetli bir sel bu. Kaynağı ALLAH'ta olan, büyük çeşmeden akan tatlı su bu. Ağlamıyacağız, artık güleceğiz. Yıllarca yaş boşalttığımız gözlerimizi artık sileceğiz. Kanayan yaramız kapanacak artık. Çorak gönüller gül bahçesi olacak. Böylece bütün insanlık İSLÂM reçetesiyle derman bulacak.

İslâmın İlk Emri

Oku

OKU; İslâm'ın ilk büyük emri oldu.
Okuyan her mü'min hakikatı buldu.
Bu bir gerçek, inkârı var mı acaba?
Okut şu evlâdını ey gafil baba!..
Okut ki bilsin İslâm'ın adâbını
Öğrensin bu milletin ızdırabını
Okut ki olmasın yabancıya hayran
Bilsin artık bu fani âlem imtihan.
Okusun İslâm'ın ilk büyük emrini
Yeter artık, bilsin öz peygamberini.
Bu ne keşmekeş, bu ne enâniyet
Sabah oldu, uyan ey evlâd-ı millet.
Okumadın mı tarihi? Pür yazıklar!
Yazıklar ki, aldattı seni sapıklar.
Çalışmak zamanıyken, neden kaçarsın?
Akibet bir gün zalime el açarsın!
O zaman başını taşlara vurursun
Hakikâtı ancak o an görürsün.
Gel kardeşim, dâvâmıza yönelelim
Dostumuzu, düşmanımızı bilelim.
Kaldıralım yere düşen müslümanı
Dinleyelim o ender cihan KUR'AN'I
Neleri emrediyor bir bilsek eğer
Hiç verir miyiz asla maddeye değer
Dâvâmıza hizmet edeni kalkındır
Zalime peşkeş çekme, kuvvet HAKKındır.
Seni bir katre sudan yaratan O'dur
Gündüzünü aniden karartan O'dur.
Başka şeyin kaldı mı, fani âlemde
Madem böyledir, neden gözün maddede.
Maddeye değil, onu yaratana bak
Baş gözü ile değil, kalb gözüyle bak...

DÂVÂMIZA HİZMET EDENİ KALKINDIR
ZALİME PEŞKEŞ ÇEKME, KUVVET
HAKKIN'DIR.

İsmail ARSLAN
İ. Ü. Ed. Fak.

AVCI DİYOR Kİ

Ahmet DEMİR

ANADOLU'nun bir çok köy ve kasabalarında kış aylarının, avcılar için kaçınılmaz bir nimet olduğunu hepiniz bilirsiniz. Ah! Kış gelip karlar yağmağa başlasa da biz de şöyle bir avlanmağa çıksak diyen, o kavurucu kışın özlemini çeken avcılarımız az değildir zannederim.

Yalnız bunu anlıyabilmek için yüksekce bir damın üstüne veya köyün koruluğuna çıkmak gerekir. Vuu... diye esen rüzgârın ve ince ince tozan karın verdiği hazla o alaca karanlıkta ayağı çarıklı, başı sarıklı avcıların yanlarında dilini yarım metre sarkıtmış zağarıyle kıvrım kıvrım dağ yollarını aşıp gittiklerini veya ovada bıçıktan bıçığa (yar) dalıp çıktıklarını ve nihayet bir silûvet gibi gözden kaybolup gittiklerini görürsün... Aradan çok geçmeden silâh sesleri ta uzaklardan kulağına kadar ulaşır, belki sen bu macerayı takibe soğukta tahammül edemez evine dönersin.

Belki her tarafta öyledir, ama bizim o tarafın avcıları ekseriya sansar avcılığı yaparlar. Onların erkenden ava çıkmalarına sebep belki de yeni yağan karların üzerinden geçen sansar izlerini bozulmadan takip edebilmektir.

Sansar, susamurugillerden, tilkiden küçük ve gelincikten büyük bir hayvandır. Eti yenmez ama postu kıymetlidir. Zaten onu avcılarımız postu için avlarlar. Zağarlarıyla beraber iz kova kova kayaların aralarında, yarlarda, ya da çok kez olduğu gibi kayaların içinde oyulmuş derin inlerde bulurlar onu. İninden çıkarıp yakalayabilmek için çeşitli yollara baş vururlar avcılarımız. Mümkünse inin üzeri delinir, orada ateş yakılarak tütsü gönderilir, dayak sokulur, bazı kerre inin ağzından tütsü gönderilerek dışarı çıkması beklenir, çok kez de avcılar nöbetleşe inin ağzında bekler sansarın dışarı çıkmasını. Hepsi onun başında bekliyemez, kim bilir o anda kaç inde sansar bulmuşlardır. Sansarı yakalıyan avcılarımız hemen oracıkta derisini yüzüp sadece postunu getirir ev'e. Çünkü onun eti zağara yem olmaktan başka bir işe yaramaz.

Senede iki üç tane sansar avlıyan avcılarımız bahtiyar sayılır. Çünkü kış günü evde ocağın başında pineklemeden başka bir işi yoktur. Çok kez postu tuzlamağa ve kurutmaya lüzum görmeden satarlar avcılarımız. Sansar postu satan avcılara belki siz de rastlamışsınızdır, dericiler hemen üşüşüverirler adamcağızın başına.

Bir gün çarşıda bu durumu ilk gördüğüm zaman dikkatimi çeken ve hayretimi uyandıran taraf şu oldu; demek ki etleri değil de sadece postları için avlanan ve postları makbul olan hayvanlar da varmış... O an bir kenara çekildim ve derin derin düşündüm o hayvanın kıymeti postu ile imiş, avcıları saatlerce ve hatta günlerce peşlerinden koşturan sırtındaki deri imiş, deri yüzülünce kıymeti de onunla beraber soyulup gidermiş, eti ise kuşlara, kurtlara yem olmaktan ileri gidemiyormuş... Oracıkta hemen aklıma gelen şu oldu: Bir de elbisesinden soyulmuş, yüzünden haya perdesi kalkmış ve sokağa fırlamış kadını gözümün önüne getirdim. İslâm'ın değer üstüne değer verdiği kadının, o güzelim paha biçilmez değerini elinden alıp onu soyan ve çırılçıplak bırakanları kahrettim, kahrettim... Hemen İslâm'ın böyleleri hakkında «Esfele safilin» fermanını hatırladım. Bunların postundan ayrılmış sansarlar kadar da değerlerinin olmadığını düşündükçe insanlık namına üzüldüm. İmandan sonra küfür ne kötü şeydir beyanını hatırladıkça insanlıktan sonra hayvanlık ne acı şeydir diye ağladım ve Allah'a yükseldikten sonra alçalanlardan bizi uzak eyle yarabbi diye yalvardım...

«Bir türlü cemiyette değerimizi bulamadık ve haklarımızı alamadık» diyen kadın ve kadın teşekkküllerine İslâm'ın kadına verdiği değerin sonsuz olduğunu ve Allah'ın biz insanlara şu beyanını hatırlatırım: «Biz, hakikat, insanı en güzel bir biçimde yarattık. Sonra onu aşağıların aşağısına reddettik. Ancak iman edip de güzel güzel amel ve hareketlerde bulunanlar müstesna.» (1) Evet islâm insana güzellik de, değer de verildiğini bildiriyor. Bundan sonra bir şey kalıyor insanlara; bunu anlamak, bilmek...

Ey müslüman Türk kadını sen mevki alacağım, değer bulacağım diye çırpınıp durma senin mevkini seni senden daha iyi bilen ve yaratan Allah vermiştir. Yeter ki sen ona kul ol, kul olmağa çalış.

Nasıl ki postundan ayrıldığı zaman sansar etinin hiç bir değeri kalmıyorsa iffet ve faziletten soyulmuş ve değerini kaybetmek üzere terkedilmiş insanlar da vardır. İşte bunlar; pavyonların, diskoteklerin rezil oyuncakları, işte bunlar üç beş kuruşa satılan ticaret metaı, işte bunlar, insanlığa beddüa okutanlar. İşte bugün tüm dünyanın (şehevi arzuları tatmin etmekten gayri bir işe yaramaz) gözüyle baktığı sefil güruh... Utanın bu ağlanacak halimize gülen analar babalar, mesuliyet hissi duymıyan mesul kişiler...

Yine ümitle çarpan gönlümüz onlara şöyle seslenıyor:

Kadınlar! Gelin hayayı atmayın yüzden
Vücudunuzu açmayın göğüsden dizden
Haysiyet denen şey veda demişse sizden
Bilin ki hep melun modacılık yüzünden.

Mukaddes birer varlık olan kadınlarımızın hakiki değerlerini vermek ve onların hakikaten kadın olduklarını kabul etmek istiyorsak onları biraz çekip çevirelim. İnsanlığa, kadın haysiyet ve şerefine yakışır bir şekilde giydirmeğe ve yaşatmağa çalışalım.

Erkeklerin kadınları üzerinde hakları olduğunu beyan eden yüce dinimiz aynı zamanda kadınların da erkekleri üzerinde hakları olduğunu bildirmiştir. Unutmıyalım; Ey müslüman Türk kadınları ve mesuliyet sahibi erkeklere kadınlarımıza en büyük değeri islâ-

(Devamı 26. sayfada)

(1) Tin sûresi, âyet: 4, 5, 6.

HABERLER ve KRİTİĞİ

SİZ DE AY'A GİDEBİLİRSİNİZ

Varsın Avrupalılar aya gideceğiz diye füzeler yapıp milyarlar harcayadursunlar. Bizim Ankara'nın sosyetik bayları çoktan aylara ayak bastılar. Hıristiyanlar Ay'a gitmeye uğraşır da uygar dünyanın uygar Türkiye'sinin aygır hanımları boş mu durur. Hemen bir kuaföre gidip saçlarını ay biçimi yaptırırverirler. Oh ne mutlu modern baylara! Kahvehane masasında harita üzerinde memleketler fetheden imparator olup, kumandanlarına emir veren deliler gibi balolar, danslar, kokteyl partilerde bir masa başında, her nerede dekgetirirse bir «Ay biçimi saç»lı, kısa etekli, açık göğüslü bayana kur yapıp birkaç hoş söz söyledi mi tamam, ay fatihi olur çıkar(!). Onlar uğraşadursunlar. Amerika'yı da Rusya'yı da geçtik bu mevzuda. Onlar gökte ay arayadursunlar biz yerde, hem de ayağımızda ayın visaline nail oluyoruz.

MAHKEME KANALI İLE ALDIĞIMIZ TEKZİPTİR

«İSLÂMİNİL KEMRİOKU»M ECMUASIYAZI İŞLER İMÜDÜRL

Üğüne Konya Şubat 1969 tarih ve 85 sayılı sayınızın «Haberler ve kritiği» bölümünde hakikatı öğrenmeden bir takım malum çevrelerin kasıtlı ifade ve beyanına uyarak hakkımda Oku mecmuasına hiç te yakıştıramadığımız bir tutum içinde kaleme aldığınız yazı, bizi son derece üzmüş ve ayni camiaya mensup iki kişi arasında taraf tuttuğunuzu açık olarak ortaya koymuş bulunmaktasınız. Şöyleki

Mahalli «Mücadele» gazetesinden aldığınız haberi indi mütalaalarınızla hakikate müğayir bir şekilde tefsir etmiş ve beni o işin faili imiş gibi göstererek bir de bölgecilik ve ırkçılıkla, düşünmeden taşınmadan dolaylı yollarla umumi efkarın karşısına çıkarmak gibi garip ve ayni zamanda müslüman halkın dergisi durumunda olan OKU Mecmuasına uygun olmıyan bir tarzda teşhir etmek hokkbazlığına düşmüşsünüz.

Yazınızı ele alıp hakikata uymıyan kısımlarını izah ederek, nasıl taraf tuttuğunuzu ve asil bölgeciliği kimin yaptığını umumi efkarın gözü önüne sereceğim :

Bir kere ifademin Milli Eğitim Müdürü Suphi Ayduk tarafından alındığı doğru değildir. Sonra mahalli Mücadele gazetesinde çıkan haberle Oku mecmuasında çıkan haber arasında bir bağlantı bulunmadığı ortadadır. Siz ırkçılık ve bölgecilikten ne diye bahsedersiniz, anlıyamadım. Gazetede böyle bir haber yok. Bunu siz nereden çıkarırsınız. Irkçılığı ve bölgeciliği yapan kim ? Hem, Oku mecmuası sizin tekelinizde ve tasarrufunuzda bir mecmuada değildir. Aksine o bütün Müslümanların malıdır. Böyle iken, size yakın olduğu malumumuz bulunan bir takım müfterilerin yanlış beyanlarına kendinizi nasıl kaptırır, onların arzularına nasıl ram olursunuz?

Ben her zaman Hazreti Peygamberin ümmetinden oldum. Ve onun ümmetinden bir fert olarak kalacağım. Size ayni camiaya mensup iki kişi arasında çıkan nizada tarafsız kalmak düşer. Yazık ki siz, böyle yüksek bir düşüncenin şuuruna erememiş, bölgecilik tarafınız ağır basmış, kendi adamlarınızı korumak gibi bir acaipliğe düşmüşsünüz.

Hakikat aşığı iseniz, Diyarbakır'a bir muhabir göndererek olayların iç yüzünü bütün hakikatleri ile beraber umumi efkarın nazarlarına sunun. Fakat göndereceğiniz muhabirin Konyalı olmamasına bilhassa dikkat edin! Aksi takdirde oda sizi yanıltacak, olayda «Bölgecilik, Irkçılık kokusu var» deyerek umumi efkara yan-lışlış bilgiler verecektir. Şunu da söylemeliyim ki ; olup bitenlerin dava ile hiç bir ilgisi yok. Bölgecilik ve ırkçılık çamuru, koyalıların iftirasından başka bir şey değildir.

Yazının ayni sutunda yayınlanmasını rica eder bundan böyle hakikati öğrenmeden,olay yerine tarafsız bir muhabir gönderip olayları anlamadan rastgele yazı yazmıyacağınızı ümit ederim. 11.2.1969

İmam-Hatip Okulu Müdür muavini
Zülfükar Anık

AYIN OLAYLARI

Geçtiğimiz ayın en mühim olaylarını şöyle sıralayabiliriz; İmam-Hatip Okulu aleyhtarlığı, Kıbrıs'taki bazı İslâm düşmanlarının ezanın ve ibadetin türkçe yapılması için imamlara emir vermeleri ve Çek gençlerinin hürriyet için kendilerini yakmaları...

1969 mali yılı bütçe tasarısı Senatoda görüşülürken Tabii Senatörler yani 1960 ihtilâlini yapan Milli Birlik Komitesi üyeleri adına konuşan Kamil Karavelioğlu İmam-Hatip Okulları hakkında «İmam-Hatip Okulları ümmetçi, gayri milli eğitim görüyorlar» demiştir.

Mezkûr Senatöre karşı nefis bir cevap veren Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem İmam-Hatip Okullarının ne olduğunu ve nasıl eğitim ve öğretim yaptıklarını açıklayarak «İmam-Hatip Okulları açmıyacağız da millete din bilgisini okul yüzü görmemiş cahillerle mi yapacağız?» demiştir.

Bizim memlekette nedense din ve dinle ilgili müesseselere karşı bazı çevrelerin yaygın bir düşmanlığı vardır. Bazı kelimeler asli manalarından çıkarılarak millete ve idarecilere birer öcü olarak gösterilmek isteniyor. Bu kelimelerden biri de ümmet kelimesidir. Ümmet «Bir peygambere inanıp bağlanan cema'at» demektir. O halde her müslüman ümmettir. Her Hz. Muhammed'e inanan ümmet de müslümandır. Bir peygambere bağlanan kimselerin hepsine ümmet dendiğine göre memleketimizde müslümanım diyen herkes ümmettir. Bu kelimeyi bunun dışında tefsir ve teville uğraşmak, perde arkasından islâmiyet ve müslümanlarla uğraşmaktır. Bir takım mefhumları mana ve

medlüllarının dışına çekerek ortalığı ifsat etmek ayıptır ve yakışmaz. İmam-Hatip Okullarının gayri milli eğitim gördükleri iddiası ise gülünçtür. Bilmemezliktir. Mes'uliyet duygusunun olmadığının delilidir.

⁂

Son zamanlarda Kıbrıs cami görevlilerine Kıbrıs müftüsü Dânâ Efendi imzasiyle bir yazı gönderilerek ezanın ve namazın Türkçe olarak yapılması emredilmiş. Hayret ettik bir müftünün bu şekilde emir vermesine. Fakat söylendiğine göre müftü efendinin rızası hilâfına bu iş zorla yaptırılmış. Kıbrıs müslümanları emri protesto için camilere gitmeyerek evlerinde ufak cemaatlar halinde namazlarını eskisi gibi kılıyorlarmış.

Galiba Türkiye'deki İslâm düşmanlığı ve düşmanları Kıbrıs'a sıçradılar. Kıbrıs'ın Anavatan ve İslâm âlemindeki müslümanların desteğine en fazla ihtiyacı olan bir günde İslâm düşmanlığı yapanlara şaşmamak elde değil. Fakat İslâm düşmanları din ve mukaddesat katilleri boş duramıyorlar. Ümit ederiz ki Türk Hükümeti bunlara haddini bildirir. Şunu söylemek isteriz ki, şu veya bu slogan arkasında İslâm düşmanlığı yapan Kıbrıs dinsizleri ve onların hareketlerinin Türkiye'de hasretini çekenler, Ana yurtta Dânâ Efendilerin zuhurunu bekleyenler boşa bekliyorlar. Yaptıklarının cezasını elbet bir gün çekerler. Kıbrıs Fatihlerinin ruhları onları rahat bırakmazlar. Bu millet müslümandır. Müslümanlığa aynen sadık kalacaktır.

⁂

Komünist bloka tâbi olan Çekoslavakya 20 Ağustos 1968 tarihinde Ruslar tarafından işgal edilmişti. O günden bugüne Çek milletinin bütün uğraşmalarına rağmen bir türlü memleketlerinden çıkaramadıkları Rusya'yı protesto, istiklâl ve hürriyetlerine kavuşmak için Çek gençleri kendilerini yakmaya başlamışlardır. İstiklâl ve hürriyetlerine kavuşuncaya kadar kendilerini yakmaya devam edeceklerini söyleyen Çek talebelerinden JAN PALACH adındaki talebe kendini VENZEL meydanında diri diri yakmıştır. Ne yazık ki JAN PALACH'ın yanmasına rağmen Rusya hâlâ Çekoslavakya'dan çekilmediği gibi mezkûr talebenin ölüm törenini bile yaptırmamıştır. Komünizm girdiği yerden çıkmaz. Bütün millet kendini yaksa bile... En iyi yol komünizmin gelmeden evvel başını ezmektir.

DÜNYANIN HER YERİNDE AYNI

Japon Başbakanı Eisaku Sato karısını dövdüğünü açıklayınca gerek Japonya'da, gerekse Avrupada büyük bir alâka uyandırmış. Bu açıklaması üzerine 67 yaşında olan Sato Japon halkı tarafından daha çok sevilmeye ve takdir edilmeye başlanmış.

Nedense dünyanın her yerinde halk aynı karakteri taşımaktadır. Halk muhafazakârdır, kılıbık erkeği sevmez. Bu Türkiye'de böyle olduğu gibi Japonya'da da böyledir. Sato Eisaku siyasilere iyi bir yol gösterdi. Halk tarafından sevilmeyen siyasiler Sato'nun yolundan giderlerse belki sevilirler.

Bu haber karşısında iyiden iyiye meraklandık. Acaba bizim Başbakan nasıl, ailelerini hiç dövdüler mi? Eğer bir açıklama yaparlarsa Türk halkı tarafından daha çok sevilir ve takdir edilirler.

ÜZÜLDÜK DOĞRUSU

Ocak ayı içinde Brüksel'de yapılan Nato Savunma Bakanları Konferansından sonra NATO'nun Avrupalı üyeleri kendi aralarında toplanmışlar, Türkiye'yi Avrupalı saymadıklarından toplantıya çağırmamışlar.

Çok üzüldük doğrusu 200 seneden beri Avrupalı olma davasındayız, hâlâ olamadık. Nasıl Avrupalı olunur biz de şaştık. Onlar şapka giyer biz de giyeriz, onlar karılarına mini etek giydirir biz mini mini etek giydiririz. Onlar ne yaparsa biz de aynı şeyi yaparız. Yalnız çalışmada, ilim ve teknikte biz yokuz. Biz onlara gelemeyiz, ama onların her türlü kötülüklerini alıp aynen yapmakta mahiriz. Eee biz daha ne yapalım. Avrupalı değil miyiz yani?

Bir dakika aklımıza bir şey geldi!

Varsın Avrupalı kabul etmesinler. Doğru, Asya'lıyız ve müslümanız. Hem şaştığımız bir nokta: 600 milyonluk bir İslâm âleminin başı, reisi olmak varken, neden üçbuçuk baldırı çıplağın kıçı olmaya çalışıyoruz? İslâm âleminin başı olmak Avrupa'nın ilmini, tekniğini almaya mani mi olacak? Yoksa Ay'a gitmek için, fezanın sırrını keşf için çalışmaktan mı alakoyacak? Bilâkis müslümanlığımızın ve Türklüğümüzün şu'uruna ulaştığımız gün dünyanın en medenî ve ileri ülkesi olacağız. Çünkü o zaman çalışıp, ahlâklı olacağız.

İNANALIM MI?

Bir gazete haberinde aynen şöyle deniyordu :

YARGITAY KARARI:

«Sokakta öpüşmek suç değildir.»

ANKARA, (Özel) — Yargıtay 5. Ceza Dairesi, gençlerin sokakta âlenen öpüşmelerinin suç olmadığına karar vermiş, Yargıtay Genel Kurulu da, bu kararı kabul etmiştir. Karar, bir mahkemenin bir genç kızla, bir erkeğin öpüşmesinin suç olduğu yolunda alınan kararının Danıştay'da görüşülmesi sırasında alınmıştır.»

Eski ismiyle Temyiz Mahkemesi olan Yargıtay'ın böyle bir kararına doğrusu şaştık. Sütunlarımıza geçirmekten utandığımız bu kararı okuyuculara sırf bir ibret levhası olsun ve Türk adliyesinin son müracaat merci'inin nasıl bir zihniyetin pençesi altında kıvrandığını görsünler diye yazdık. Hayvanlar tarafından bile gizli yapılan sevişme ve koklaşma sahnelerinin âlenen, açıktan yapılmasında bir mahzurun olmadığının ve kanunen suç olmayışının ilânı bir ihanettir. Bir milletin ahlâkı ve gençliği ancak bu yolla bozulur. İnsan karar karşısında söyleyecek söz bulamıyor. Bu efendiler Türk adliyesini temsil edemezler. Türk adliyesi namına işlenen bu cinayetler artık son bulmalıdır.

BİZİ DE DİNLER MİSİNİZ?

Hiç sormayın bu yıl çok mutluyuz. Mutluluğumuzun sebebini hemen açıklayalım da siz de sevinin. Hep beraber sevinelim dostlar... Ne mutlu bize. Dünyanın en uygar milleti olduk. Çünkü 1969 yılı öğrenci hareketlerinde kızlar birdenbire ön safa geçerek öğrenci dernekleri idarelerini ellerine almışlar. Bakın neler olmuş neler... Komer'in Orta Doğu Üniversitesinde arabasının yakılması olayında suçlu olarak tevkif edilenlerden biri kızmış. Durun bitmedi daha, yine bu yıl Gazetecilik Enstitüsü öğrenci temsilciliğine cici bir kız seçilmiş... Durun durun dahası da var. İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi talebe cemiyeti başkanlığına kazanması kuvvetle muhtemel olan hanım bir kızımız adaymışşş.

Artık erkeklerin reform eylemlerini cici kızlar devam ettireceklermiş. Ne iyi, ne iyi Amazonlar devri geliyor. Buraya gelmişken aklımıza bir şey geldi. Müsadenizle söyleyebilir miyiz, dinler misiniz?

Bunların hepsi çok iyi, büyük bir aşama ama: «İşlerini kadına tevdi eden millet felâh bulmaz» Hz. Muhammed.

ÖZLENEN RUH

(Baştarafı 13. sayfada)

kün esasıdır» hadisi şerifini bayrak yaparak dalga-dalga dalgalandıracak, dolayısiyle kalblere huzur, sükûn, itimat bahşedecek.

Bir ruh arıyor ve özlemini çekiyoruz, halkımızı hor görüp onu küçümseyen aydın kişi değil; ona hizmeti, vefayı gaye bilip bağrına basarak mehmetciğin alnından öpecek ve halkımızı refaha, aydınlığa kavuşturacak.

Bir ruh arıyor ve özlüyoruz, kula-kulluk yapmayıp insanları putlaştırmıyacak; Allahımıza kulluk edip, Peygamberimize muhabbet duyacak, vatanımızın gönüllüsü, milletimizin âşıklısı olacak. Ve en nihayet hizmetinden ötürü de karşılık beklemiyecek!...

İçli, duygulu bir gönülle de inanıyoruz ki, bu özlenilen Müslüman Türk ruhu dirilip şahlanacak, tarihî şuurumuzu mutlaka uyaracak...

AVCI DİYOR Kİ

(Baştarafı 23. sayfada)

miyet vermiştir. İslâm'ın haricinde ona değer vadedenler bilin ki değer veremez. Onun vereceği, değer yerine ya bir eğer ya da bir semerdir.

En büyük hürriyetin Hak'a esir olmak olduğunu, Hak'a esir olmıyanın hakiki esir olduğunu, köle olduğunu unutmıyalım. Bugünün kadınının esareti modayla, rujla, pudrayla başlar... Günlerle, yılbaşı geceleriyle flörtlerle devam eder. Bunlar giderken yalnız gider zannetmeyin, yanlarında yakınlarında, bulunanları da beraber götürürler.

Ey şampanyaların tesiriyle günlerce sarhoş gezen kişi, ey sokakta tatmin olmalıyım diyen zavallı insan! Artık kendine dön... Karını, bacını kızıl soğan gibi soyup çırılçıplak sokağa fırlatma. Atalar yadigârı, şehidler mezarlığı topraklarında senin davranışlarından sızlıyan kemikler var...

Millet olarak yükselmek mi istiyoruz? Öyle ise yükselişe maddenin beraberinde mânâ ile gidilir efendiler. Onu da beraberimize alalım. Tek kanatlı kuş belki her zaman çırpınır durur ama, hiçbir zaman uçamaz. Uçtuğu da görülmemiştir. Şüphesiz ki her şeyde temel ailedir. Öyle ise kalkınmada da temel olan aileden başlamamız gerekir. Önce şuursuzlaşan nesle şuur, insanlığa veda demek üzere olan bir grup kadınlarımıza da kadın haysiyet ve şerefini korumasını ve kadın olduklarını öğretelim. Onları doğru yola getirdiğimiz ve insanca yaşamayı öğrettiğimiz an onların hakiki değerlerini vermiş ve millete refah ve huzura gidilen yolun ilk basamaklarına adımımızı atmış olacağız.

KOMÜNİZM VE VİETNAM

(Baştarafı 5. sayfada)

Kurtuluş Cephesi geçici hükümet kurmak gibi yeni bir siyasî manevraya girişmiştir. A.B.D.'nin isteği üzerine Paris konferansına katılan Güney Vietnam yetkilileri ise Komünistlerin tutumunu çok iyi bildikleri için Paris konferansından pek ümitli görünmüyorlar.

Komünistlerin çıkardıkları ve çıkarmak istedikleri fitne ve fesat sadece Vietnam meselesi değildir. Bütün dünyada ve bu arada memleketimizde de bunların sistemli faaliyetleri neticesinde ortaya koydukları vahşet ve dehşet vatandaşları haklı olarak endişelendirmektedir.

Her gün ecdadımıza, dinimize ve an'anemize saldırdıkları halde Lenin'e, Mao'ya sövdürmiyeceklerini açık açık söyliyen sapıklar vatanımızı Moskof peyki haline getirmek çabası içindedirler.

YENİ ÇIKTI!..

الجامع الصحيح

SAHÎH-İ MUSLİM

VE

TERCEMESİ

Cild : 4

Mütercim : **Mehmed SOFUOĞLU**

10 yıllık çalışma ile tercemesi tamamlanmış bu eserin 5. cildi de çıkmak üzeredir. 1-2-3-4. ciltleri bayilerinizden arayınız.

Sırtı meşin, lüks ciltli, beheri : 30 T.L.

İslâm Peygamberi

CİLD : 2

Prof. Dr. Muhammed HAMÎDULLAH

Fiatı : 10 T.L., 1. Hamur Lüks Ciltli : 20 T.L. Yayınevimiz 29 senelik çalışma mahsûlü olan **İslâm Peygamberi**'ni tamamlamakla iftihar eder.

İRFAN YAYINEVİ

Merkez : Bâbıâli Cad., No: 50 - İSTANBUL

Şube : Anafartalar Cad., Öktem Pasajı - İzmir

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Cebrail Erkol - MUŞ* — Yakın ilgi ve alâkanıza teşekkür ederiz. Bütün vilâyetlerde olduğu gibi Muş ilimizde de mecmuamızın abonesi bulunması zaruridir. Bu yardım ve gayretleri sizler gibi şuurlu ve dinamik okuyucularımızdan beklemekteyiz. Alamadığınızı bildirmiş olduğunuz sayılardan elimizde bulunanları adresinize postalanmıştır. Bu ilginizin devamını bekler başarılar dileriz. Selâmlar...

★ *S. Ali Adıgüzel - ARTOVA* — İsteğiniz yerine getirilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Rifat Bilecikli - POLATLI/ANKARA* — Yakın alâkanıza teşekkür ederiz. Arzunuz üzerine abone kaydınız yapılmış ve 85. sayı adresinize postalanmıştır. Senelik abone bedelinizi «OKU Mecmuası, P. K.: 105 - KONYA» adresine gönderiniz. Havale kâğıdınızın arkasına mecmua zarfının üzerinde bulunan abone numaranızı yazarsanız bize yardım etmiş olursunuz. Selâmlar...

★ *S. Mehmet Uzunlar - KAYSERİ* — Samimi bir arzu ile yazmış olduğunuz mektubunuzu dikkatle okuduk. Bütün arzularınıza candan biz de katılırız ama şartlar buna imkân vermemektedir. Alâkanıza teşekkür ederiz. İsimlerini bildirmiş olduğunuz 6 kardeşimizin abone kayıt işlemleri yapılarak mecmuaları adreslerine postalanmıştır. Alâkanızın devamını bekler, selâm ve hürmetlerimizi sunarız.

★ *S. Nureddin Özoğlu - TURHAL* — Bütün dualarınız için teşekkür eder, biz de sizlere Allah'tan hayatta başarılar temenni ve niyaz ederiz. İsteğiniz yerine getirilmiştir. Selâmlar.

★ *S. Bekir Başcılar - KASTAMONU* — Arkadaşlarınızla beraber göndermiş olduğunuz havaleleriniz hesabınıza işlenmiştir. Aboneleriniz 97. sayıda bitecektir. Ayrıca istemiş olduğunuz «Büyük Kapı - EK» kitabından adresinize 20 adet postalanmıştır. Alâkanıza teşekkür ederiz. Selâmlar.

★ *S. Mehmet Mermer - İSPARTA* — Göndermiş olduğunuz havaleniz hesabınıza kaydedilmiştir. Okuyucularımızın göndermiş oldukları havalelerin makbuzlarını göndermek mümkün değildir. Yalnız okuyucularımızdan şunu rica ediyoruz; havale gönderirken havale kâğıtlarının arkasına abone numaralarını yazarlarsa havaleleri hem kolaylıkla işlenir hem de daha garantili olmuş olur. Selâmlar...

★ *S. İclâl Söğütlüoğlu - BURSA* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Abone işleminiz yapılarak mecmuanız adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Ali Yüksel - AFYON* — Adresiniz değiştirilerek mecmualarınız yeni adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Ahmet Kaya - TAVŞANLI* — Göndermiş olduğunuz 12 liralık havaleniz işlenmiştir. Yalnız aboneniz: 75. sayıda bittiği için size tekrar ikaz mektubu yazılmıştır. Bu duruma göre tekrar para göndermeniz lâzımdır. Alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. H. M. Ali Şengül - İZMİR* — Alâkanıza teşekkür ederiz. İsteğiniz yerine getirilmiştir. Yeni vazifenizde Allah'tan başarılar dileriz. Selâmlar...

★ *S. Ali Atikler - İSTANBUL* — Abone kaydınız yapılarak istemiş olduğunuz kitaplarla beraber elimizde bulunan mecmualar adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Hikmet Kınçer - TARSUS* — Göndermiş olduğunuz havaleniz alınarak mecmualarınız adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. M. Şakir Aktürk - ANKARA* — Mektubunuzu aldık. Çok teşekkür ederiz. Gayemiz yalnız Hakk'ın rızası ve sizlerin tevecchühüdür. Bu mazhariyete erebilirsek ne mutlu bize, istekleriniz yerine getirilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Nuriye Mü'min - İSTANBUL* — Muvaffakiyet, dua, dilek ve temennilerle dolu gönülden seslenişinizin ifadesi mektubunuzu aldık. Alâkanıza teşekkür ederiz. Göndermiş olduğunuz yeni abonelerin kayıt işlemleri yapılmıştır. Başarılar, selâmlar...

★ *S. Hasan Dur - ANKARA* — İstemiş olduğunuz bütün sayılarımız elimizde (Maalesef) bulunmamaktadır. Yalnız sizin arzunuz üzerine elimizde bulunan sayıları adresinize postaladık. Tavassut etüğiniz Ali Ak ve Mehmet Şimşir'in aboneleri kaydedilerek mecmuaları adreslerine postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Hakkı Aygün - HOLLANDA* — Alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar yeni adresinize postalanmıştır. 85. sayıdan itibaren arkadaşınızın mecmuaları postalanmıştır. Ayrıca abone yapılmasını istediğiniz arkadaşınızın kaydı yapılarak mecmuaları adresine gönderilmiştir. Selâmlar...

NOT :

Bizimle haberleşmek istiyen okuyucularımızdan aşağıdaki hususlara dikkat etmelerini rica ederiz :

1 — Abone numaranızı unutmayınız, bütün mektup ve havalelerinizde abone numaranızı mutlaka bildiriniz.

2 — Mektup ve havalelerinizi «OKU Mecmuası, P.K.: 105 - KONYA» adresine gönderiniz.

3 — Yeni abone oluyorsanız, havale ve mektuplarınızda bu hususu belirtmeyi unutmayınız.

4 — Mektuplarınızı okunaklı ve kısa olarak kâğıdın bir yüzüne yazınız.

5 — Adres değiştirme halinde eski ve yeni adreslerinizi okunaklı olarak yazınız.

6 — Her yıl aboneleriniz bittiği zaman ihmal etmeden hesabınızı gönderiniz.

İslâmın İlk Emri
O K U

İslâmın İlk Emri

O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU

Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 26.2.1969

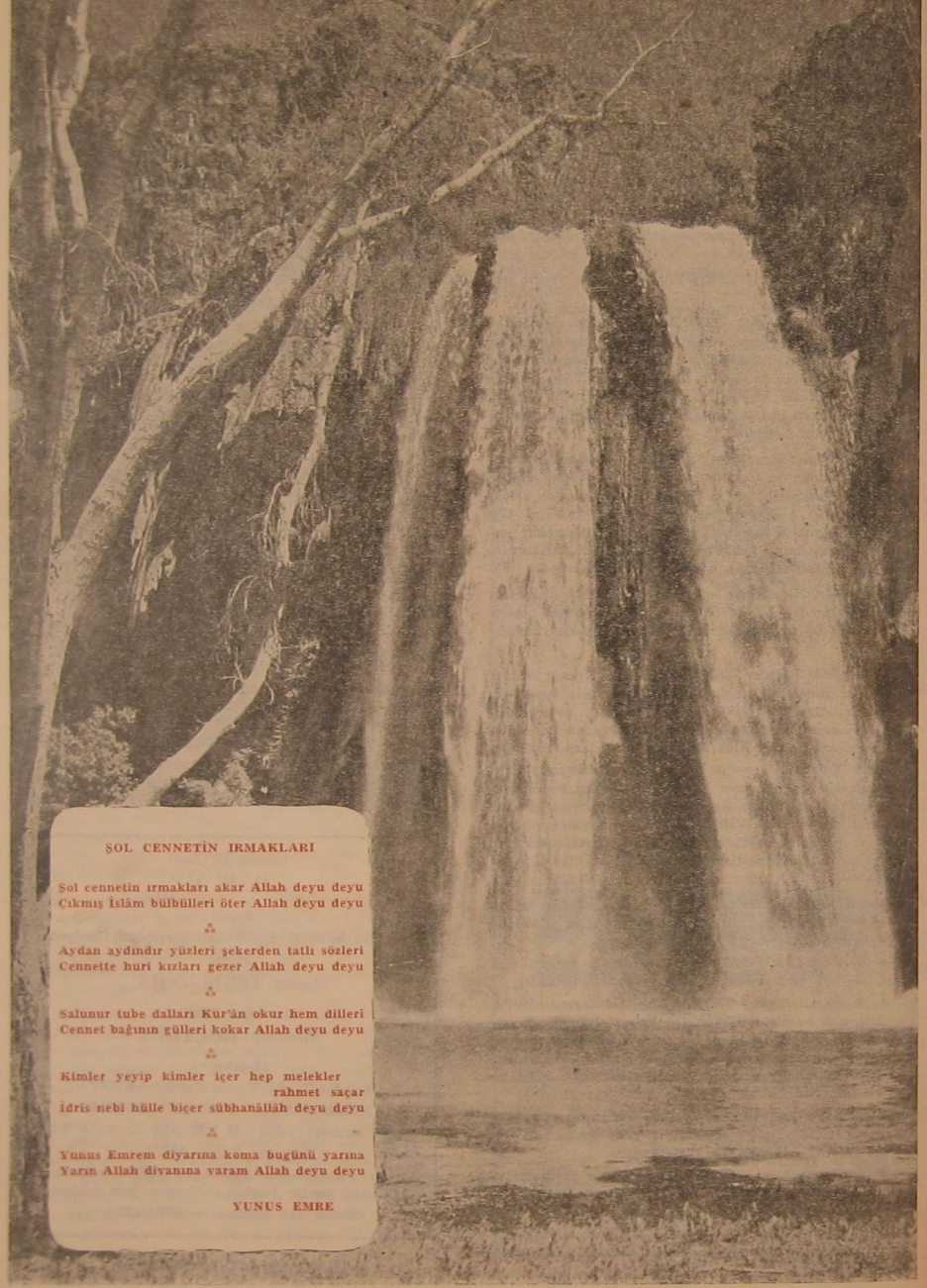

ŞOL CENNETİN IRMAKLARI

Şol cennetin ırmakları akar Allah deyu deyu
Çıkmış İslâm bülbülleri öter Allah deyu deyu

⁂

Aydan aydındır yüzleri şekerden tatlı sözleri
Cennette huri kızları gezer Allah deyu deyu

⁂

Salunur tube dalları Kur'ân okur hem dilleri
Cennet bağının gülleri kokar Allah deyu deyu

⁂

Kimler yeyip kimler içer hep melekler rahmet saçar
İdris nebi hülle biçer sübhanallâh deyu deyu

⁂

Yunus Emrem diyarına koma bugünü yarına
Yarın Allah divanına varam Allah deyu deyu

YUNUS EMRE

FİATI : 1 LİRA

İslâmun İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

Güdümlü

Gösteriler...

Yıl : 9 Sayı : 87 Muharrem : 1389 NİSAN : 1969

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Güdümlü Gösteriler — **Mustafa KOÇYİĞİT**
- Biz de Müslüman mıyız? — **Ömer BAL**
- Vahy'in Şumulü — **Dr. Fehmi CUMALIOĞLU**
- Katl ve Niyyet — **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Semavî Dinler — **Osman CİLÂCI**
- Politika nedir? — **M. Said ÇEKMEGİL**
- Tevekkül — **Hasan ÖZÖNDER**
- Röportaj — **Hasan TEKELİOĞLU**
- Gençlik — **Ahmed DEMİR**
- Sosyalistlerimiz! — **Ali TEKELİOĞLU**
- Güzel Sözler — **Hasan TEKELİOĞLU**
- Ailede Manevî Buhran — **İsmail ARSLAN**
- İmanın Esasları — **Veli ERTAN**
- Hutbe — **Mevlüt KARAARSLAN**
- Haberler ve Kritiği
- Şiirler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

İLLETLER bugünlerinden daha çok istikballeri için endişe ediyorlar, üzerinde titriyorlar. İstikbale ait oluşumların sancısını çekiyorlar. Bugünler istikbal için adanmış yatırımlardır. Milletler insan cinsi olmak bakımından bir olduğu halde ayrı ayrı karaktere sahiptirler. Milletlerin bu ayrı ayrı karaktere sahip oluşları hiç şüphesiz fizyolojik farklardan dolayı değil, inanç, ideal, iman ve ahlâk farklarındandır. Yahudinin adiliği o menhus suratından değil, o sapık inancındandır. Müslümanın mubarekliği renginden değil, gönlündendir. Ancak iman ile elmaslaşıp kıymet kazanan insan, İslâmın nurundan mahrum olduğu müddetçe kömür olarak kalmaya mahkûmdur.

Tarihe ibretle bakacak olursak milletler kimyevi maddeler gibi daima birbirlerine tesir etmeye çalışmışlar, sağlam bir bünyeye sahip olmıyanlar erimişler, yok olmuşlardır. Fertleri kuvvetli bir bağ ile bağlı olmıyan, milli endişe duygusundan mahrum, ruhu ölmüş, milli heyecanı sönmüş, cemaat olmaktan çıkmış, hayvanlara ait maddi duygularla yaşıyan kuru kalabalık haline gelen milletler cezalarını çok acıklı ödemişlerdir. Medarı iftiharımızdır ki şüphesiz milletçe kuvvetli bir bünyeye sahipmişiz. Milletimizi millet yapan mefahirimizin üzerinden geçen silindir başka milletlerin üzerinden geçse idi, Moskova hayranı üç buçuk soysuz sosyalist gençlik değil, topyekûn kızıl bir millet meydana gelirdi. Bünyemizin bu sağlamlığı inkâr edilmiyen bir gerçektir ki müsülman oluşumuzdandır. İslâm, ferdi lâyık olduğu mevkiye yükseltiği gibi cemiyetleri de ideâl cemiyet haline getirir. Bir millet için lâzım olan her değeri kazandırır. O nisbette de o milleti milli felâketlerden azâde kılar.

Hakikaten sağlam bir bünyeye sahip olan milletimizin haşmetinden daima titreyen düşmanlarımız cepheden değil içerden milli bünyemizi sarsacak sinsice hareketlere girişmişlerdir. Onun manevi bağlarını kemirmişler, hayat damarlarını kurutmuşlar, onu ayakta tutan köklerden mahrum etmişlerdir. Millî aşkını söndürmüşler, milli heyecanını sindirmişler, kısaca onu imanından etmişlerdir. Nerde ölümsüzlüğe inananlar? Nerde her yaptığını Allah için yapanlar? Nerde «Çalışmak ibadettir!» düsturu ile hareket edenler? Nerde «Kendin için istediğin şeyi kardeşin için de istemedikçe inanmış olmazsın!» duygusunu yaşayanlar?

Yirminci asra maddede ve manada esir olarak giren milletimiz madde plânında hürriyet ve istiklâlini elde etmiş fakat manevi esaretten henüz kurtulamamış, mânâ şahsiyetini kazanamamıştır. Millî varlığımızı kuvvetlendirmek için alınan tedbirler gerçeklerden uzak ve daima satıhta kalmış, milli bünyemize bir şey kazandırmadığı gibi zararlı neticeler de vermiştir. Avrupalı olduk diye, maddede ayağı çıplak, manada bağrı yanık olan Anadolu'lunun hayat şartları değiştirilememiş, ancak bir şapka giydirilebilmiştir.

Milletimiz manevi yönden boş bırakılmış, bu boşluktan insanı hayvanlaştırmak istiyen rejimler faydalanmaya kalkmıştır. İnsanı hayvanlara ait duygularla idare etmek istiyen, ona gördüğü iş kadar kıymet veren, insanı insan yapan bütün kıymetleri inkâr eden, insanı putlaştıran, onu müzahrefat hammalı haline sokan bu sapık rüzgâr, kanunen yasaklandığı halde, milletimizin manevî bahçesine sam gibi esmekte, millî bünyemizi yakıp kavurmakta, vicdanları karartıp basiretleri köreltmekte; milli sevgimize, milli aşkımıza, millî heyecanımıza kısaca imanımıza ve varlığımıza musallat olmaktadır. Milletin kaderine hakim olanlar, ya milli endişeden nasipsiz, ya da hâdiseleri ters yönden gören ters dönmüşlerdir.

Bir zamanlar bizzat kendileri de islâma zıt oldukları halde onu temsile kalkanların sebeb oldukları felâketlerin cezası islâma yükletilmiş ve İslâm, günü tükenmiyen, yokluğunu hatırlatan hâdiselere rastlandıkça cezası yenilenen bir mahkûm haline getirilmiştir. Faziletler mecmuası İslâmı bu millete çok görenler, bu milletin müslüman olmasından ürkenler, bu milleti Komünist yapmak istediklerinin milletçe farkına varıldığını bilmelidirler artık. Bu Millet nereden nereye geldi? Yarım asırlık bütün çalışmalar boşa gitmedi nihayet meyvesini verdi: SOSYALİST GENÇLİK...

Millî karekterimize uygun gerçek tedbirler alınmadıkça milletçe yüreğimiz hasretle burkulmaya devam edecektir. Çünkü bu millet Müslüman olmazsa, hıristiyan olamaz. Ancak Komünist olur.

Gelecek nesillerce lânetlenmek istemiyenler son felâket gelmeden milli istikbalimiz üzerinde titremeye mecburdurlar.

İslâmın İlk Emri — OKU

Güdümlü Gösteriler

Mustafa KOÇYİĞİT

BİR asra yakın bir zamandır Türk milletinin vicdanına baskı yaparak ona maddi ve manevi zulmü reva gören zihniyet son zamanlarda iyiden iyiye gemi azıya almıştır.

Dün garblılaşma, ilerleme namına kendi dinimizi örf, adet ve an'anelerimizi tahkir edip Batı'nın çirkefine perestiş edenlerle, bugün içtimaiyat ve iktisadiyat namına Marksizmi din edinip Rusya'ya hulûs çakanların müşterek ve mümeyyiz vasfı; yabancılara uyduluk, milletimize, manevi ve millî değerlerimize karşı olmaktır.

Dünün Avrupa mukallidi çeyrek münevveri sırf midesinin çıkarı için nasıl Türk milletini vesayeti altına alıp, hareketlerini kendi isteğine uydurmak hususunda ona bir çocuk, bir matuh muamelesi yapmak istemişse; bu günün sosyalist maskeli Marksistinin de — kendi tâbirleri ile — «Halka dönük muameleden» anladığı milleti arzusunun hilâfına, zorla istediği istikamete bir sürü gibi sevketmektir.

Bunların bu hareketlerine karşı çıkmayagörün; veya kendi dininize, an'anenize sahip çıkarsanız derhal yaftayı basarlar: «Gerici, Mürteci, Yobaz v.s..» (!).

Son zamanlarda aşırı akımlar tarifinde bir aşırılık daha ortaya çıktı: Aşırı Sol ve Aşırı Sağ!

Aşırı sol malûm; Türkiye'de bu mesleği intihab edenlerin gayesi, Türkiye'yi bir Moskof peyki haline getirmek, mevcut demokratik rejimi ortadan kaldırıp yerine totaliter rejimi koymak, milleti topyekûn amele haline getirip proleter hakimiyetini tesis etmektir. Her Komünist memlekette olduğu gibi bir Komünist Partisi olacak, muhalif olan her grup, her fert, her şey ortadan kaldırılacak, memleket dikensiz gül bahçesi haline getirilecek; bu malûm güruh da milletin sırtından ilânihâye çöplenecekler. Bu gayeyi gerçekleştirmek için maalesef bugün — Kanunlardaki boşluklardan veya Kanunları tatbik hususundaki ihmalden istifade eden — binlerce Komünist faaliyet halindedir.

Birkaç senedir çeşitli vesilelerle meydana çıkıp son zamanlarda kesafet arzeden sokak hareketleri, güdümlü gösteriler Komünist enternasyonal'in Türkiye için tesbit ettiği stratejinin tatbikinden başka bir şey değildir.

Dünyanın her yerindeki sokak hareketleri o derece birbirinin benzeridir ki; bunların bir merkezden idare edildiği, isbatı lüzumsuz olan hakikatlerdendir.

Kızıl profesyoneller her yerde olduğu gibi memleketimizde de her hareketi, her hoşnutsuzluğu Komünizm ve Rusya lehine istismar etmektedirler. Sözde Amerikan 6. filosunu protesto bahanesiyle Bayezid kulesine kızıl bayrak çekenler gerçek niyetlerini ve ihanetlerini ortaya çıkarmak cesaretini bulacak ortamın doğduğuna kanaat getirmiş ve bu tahriklerle de Taksim hâdiselerinin temelini atmışlardır. Gaye malûm: ucuz bir kahraman yaratıp bu vesile ile hareketi bir masûmiyete büründürme, anti komünist grubu mütecaviz gösterme gibi metodik Komünist düzenbazlığı burada da kendini gösteriyor. «Kanlı pazar» sloganiyla günlerce efkârı umumiyeyi bulandıran sol basının yayını da aynı taktiğin bir cephesidir.

Taksim hâdiselerini milletin dışında herhangi iki grubun çatışması olarak görmek ve göstermek hafif tâbiri ile hakikatleri örtbas etmektir. Bu sabrı tükenen Türk milletinin, ipleri ezeli Türk düşmanlarının elinde olan kızıl kuklaları reddetmesidir. Millete rağmen milletin dinine, mazisine, örf ve âdetlerine şuursuzca saldıran, iktisat ve fikriyatımızın parazitleri, istiklâl, hürriyet ve medeniyet istismarcılarının kime ve niçin hizmet ettikleri aziz milletimizin malûmudur.

Aşırı solun huzur ve istikrarı bozucu, millet varlığını tehdit edici davranışlarına karşı hiç bir tedbir alınmaz, bu cür'etkâr canilerin bütün hareketlerine göz yumulurken, bir taraftan da mevhum bir aşırı sağdan bahsedilmekte, efkârı umumiyenin nazarları başka tarafa çekilmek istenmektedir.

Aşırı sağdan maksat nedir? Hakikaten böyle bir şey var mıdır? Şayet varsa, bunun memleketimizin için zararı ve tehlikesi nedir? Bu soruların cevabı bir hiçten başka bir şey değildir.

Sözde ilericiliğin temsilcisi olup Müslüman Türk milletini gerici diye vasıflandıran, ilericilik ve medeniyet hesabına ahlâksızlıktan, dinsizlikten, densizlikten ve yabancı hayranlığından başka bir şey getirmiyenlerin aşırı sağdan muradı din ve dindarlar ise; Türk milletinin yüzde doksan dokuzu müslümandır. Din hürriyeti de Anayasanın teminatı altındadır. Hiç kimse inanışından dolayı suçlanamaz ve baskı altında bulundurulamaz.

Hem müntesibi olmakla iftihar ettiğimiz İslâm dini her türlü aşırılığın ve aşırıların karşısındadır. O bir cemiyeti maddi ve manevi huzura eriştirici niteliktedir.

İslâm düşmanlığı hususunda Orta çağ papazlarını gölgede bırakan nasipsizler her zaman mukallidi bulundukları avrupalının, peşin hükümden ve garazdan arî ilim adamlarının dinimiz hakkında ne düşündüklerini görsünler:

(Devamı arka sayfada)

Güdümlü Gösteriler

(Baştarafı 3. sayfada)

Avrupa'nın büyük mütefekkirlerinden George Bernard Shaw diyor ki :

«Harikulâde canlılığından dolayı, Muhammed'in (S.A.V.) dinine karşı daima en yüksek bir takdir ve hürmet hissi beslemekteyim. Her devirde hayat âleminin değişen şartlarına intibak kabiliyetini haiz olan biricik din bence odur. Bütün dünya benim gibi meşhur bir adamın sözlerine şüphesiz ki ehemmiyet verir. Ben, Müslümanlığın yarının Avrupası için kabule değer olacağını söylemiştim. Nasıl ki Müslümanlığı, bu günkü Avrupanın kabule değer bulduğunu görmeğe başladık.

Orta çağın papazları cehalet veya taassup şevkiyle, Müslümanlığı en karanlık renklerle tasvir etmişlerdir. Hakikatte bunlar Muhammed'den de (S.A.V.), dininden de nefret etmek üzere yetiştirilmişlerdi. Bundan dolayı, onlara göre Muhammed bir deccaldi. (Haşa)

Ben bu şayanı hayret adamı tetkik ettim. Benim telâkkime göre, O'na deccal demek bir tarafa, bilâkis O'nu insanlığın kurtarıcısı olarak tanımak lâzımdır.

Bana kalırsa, şayet Onun gibi bir adam şimdiki dünyanın mutlak hakimiyetini eline alsa, dünyayı sulh ve saadete kavuşturacak bir surette meseleleri halleder.

Biz asıl mevzumuza dönelim: Ondokuzuncu asırda Carlyle, Goethe, Gibbon gibi insaflı ve namuslu mütefekkirler Muhammed'in (S.A.V.) dinindeki yüksek kıymeti sezmişler ve bu suretle Avrupa'nın İslâmiyete karşı davranışında bir değişme olmuştur.

Daha şimdiden benim milletime ve diğer avrupa milletlerine mensup çok kimseler Muhammed'in (S.A.V.) dinine girmiş bulunuyorlar. Bu suretle Avrupanın İslâmlaşmaya başladığını söyleyebilirim.»

Biz yine kendimizden bir şey katmadan sözü Alman devlet ve ilim adamı Prens Otto Von Bismarck'a bırakalım. Prens Bismarck diyor ki :

«Muhtelif devirlerde beşeriyeti idare etmek için Allah tarafından gönderildiği iddia olunan bütün münzel ve semavi kitapları tam ve etraflıca tetkik ettimse de, hiç birisinde bir hikmet ve isabet göremedim. Bu kanunlar, değil bir cemiyetin, bir ev halkının saadetini bile temin edecek mahiyetten pek uzaktır. Lâkin müslümanların Kur'an'ı, bu kayıttan âzadedir. Ben Kur'an'ı her cihetten tetkik ettim. Her kelimesinde büyük hikmetler gördüm. Müslümanların düşmanları bu kitabın, Muhammed'in (S.A.V.) kendi eseri olduğunu iddia ediyorlarsa da, en mükemmel ve hattâ en mütekâmil bir dimağda dahi böyle harikanın zuhurunu iddia etmek, hakikatlere göz kapıyarak kin ve gareze alet olmak manasını ifade eder ki, bu da ilim ve hikmetle kabil-i telif değildir.

Ben şunu iddia ediyorum ki: Muhammed (S.A.V.) seçkin bir kıymettir. Yaratan'ın böyle ikinci bir vücudu imkân sahasına getirmesi ihtimalden uzaktır.

Sana muasır bir vücut olmadığımdan dolayı müteessirim ey Muhammed (S.A.V.). Muallimi ve nâşiri olduğun bu kitap, senin değildir. O İlâhîdir. Bunun İlâhî olduğunu inkâr etmek, müsbet ilimlerin butlanını ileri sürmek kadar gülünçtür. Bunun için, beşeriyet senin gibi mümtaz kudreti bir defa görmüş, bundan sonra görmiyecektir. Ben heybetli huzurunda kemal-i hürmetle eğilirim.»

Bizdeki, Kur'an-ı Kerim'e «Çöl Kanunu» diyecek kadar bayağılaşan yarasalara ithaf olunur.

Biz de Müslüman mıyız?

Ömer BAL

İSLÂMİYET geleli yaklaşık olarak 1400 sene oldu. Son ilâhî ışık olan İslâmiyet tam 1400 senedir insanlığa ışık tutmakta, yol göstermektedir. Bu dinin esaslarını öğreten ve gösteren Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberin sünnet ve sözleri bütün tazelik ve safiyetiyle ortada durmaktadır. İslâm inancına göre insanlığın başlangıcı Hz. Âdem'le başlar. Hz. Âdem topraktan yaratılmıştır. Hz. Âdem'e eş olarak verilen Hz. Havva ile Âdem'den insanlar çoğalmıştır. Aynı zamanda ilk peygamberlik ve din Hz. Âdem'le başlamıştır. Zaman zaman, ilâhî hakikatleri unutan, heva ve nefsine uyarak doğru yoldan çıkan, din namına uydurduğu akla ve mantığa aykırı bir takım şeylere bağlanan ve kendisine mabut diye aşağılık varlıkları kabul eden şaşkın, derbeder ve biçare insana, doğru yolu göstermek için peygamberler ve kitablar gönderilmiştir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de her millete kendi lisaniyle hitabeden birer peygamber göndererek doğru yolu gösterdiğini beyan etmektedir. Allah tarafından tutulan bu ilâhî ışığın kılavuzluğunu kabul edenler olduğu gibi, kabul etmeyip karşı çıkanlar da olmuştur. Hz. Âdem'den bu yana, ilâhî sese kulak verenler kurtulup, isimleri ebediyyen hayırla anılmış ve Allah'ın vadettiği nimete cennete kavuşmuşlardır. İlâhî tebliği, emri yalanlayanlar, tersliyenler, terslenmişler ve dünyada dünya var oldukça bir hiçliğe, yokluğa mahkûm olmuşlardır.

İlâhî din, kitab ve peygamberlerin geliş sebepleri aşağı yukarı aynıdır. Beşeriyet Allahı unutur, şeytan ve nefsine uyar, her türlü kötülük, zulüm ve istibdat alır yürür, Allah'ın doğuştan kendilerine verdiği din duygusu kötüye kullanılır. İlâhî din ve emirler bir tarafa bırakılarak, içindeki din boşluğunu doldurmak için bir takım hurafeler uydurulur, bir takım şahıslar ve şeyler mabut ittihaz edilir. Allah'a ibadet bir tarafa bırakılarak putlara tapılır... Dinler tarihi tetkik edildiği zaman ilâhî dinler ve peygamberler gelmeden önce yukarıdaki hâdiselerin aynen vuku bulduğu görülür. Beşeriyet o kadar şımarır ki böğelek tutmuş hayvanlar gibi zabtı mümkün olmaz.

İşte son din olan İslâmiyet ve Hz. Peygamber de böyle bir ortam içinde ortaya çıkmıştı. Hz. Peygamberin zuhuru sırasındaki dünya ve Arabistan'ın ahvali ile bugünkü dünyanın, insanlığın ahvali arasında aşağı yukarı hiç bir fark yoktur. Hatta denebilir ki, bugünkü insanlık ahlâksızlık, her türlü kötülük ve fuhuşta o günün insanlarını kat kat geçmiş ve geride bırakmıştır. Hz. Muhammed'e (S.A.V.) peygamberlik verilmeden, İslâmiyet gelmeden önce insanlar Allah'ı bırakıp puta taparlardı. Bugünün sözde medeni insanları putlara tapmıyorlar mı? İslâmiyet gelmeden önceki insanlık her türlü ahlâk ve din kayıtlarından sıyrılarak zinayı, fuhşu, terbiyesizliği, edepsizliği normal görüyor, fuhşun envaını yapıyor ve bundan zerrece vicdanı sızlamıyor, pişmanlık duymuyordu. Hatta o gün dahi kutsal olan Kâbe'de çırılçıplak kadınlı erkekli dansedip, sokak ortalarında âlenen herkesin gözü önünde cinsi münasebette bulunup, kadınlar sokaklarda anadan üryan dolaşıyorlardı. Bugün bunlar olmuyor mu? Mini mini eteklerle, dekolte kıyafetle dolaşan kadınlara, kur yapan uzun favorili, çene sakallı bayların sokak ortasında öpüşmelerine şahit olmuyor muyuz? Meşru nikâhla, yatak odalarına ait olan kadın-erkek münasebetlerinin sokakta, çarşıda, pazarda, parkta, umumun bulunduğu her yerde serbestçe yapıldığını ve bu davranışların hüküm mevkiinde olan kimseler tarafından dolaylı ve dolaysız yollarla tasvip ve teşvik edildiğini, kaza mercileri tarafından suç olmadığının ilânına şahit olmuyor muyuz?

İslâmiyet gelmeden önce ana ve babalar evlâtlarını diri diri öldürmekten çekinmiyor ve hiç azap duymuyordu. Bugün kürtaj ve doğum kontrollariyle analar ve babalar evlâtlarını öldürmiyorlar mı? Gayri meşru olarak yaptıkları çocuklarını sokak ortalarına cami ve kilise bahçelerine bırakarak ölüme terketmiyorlar mı?

İslâmiyet gelmeden önce kimsesizlere, fakir, fukaraya zulüm yapılıyor, öksüzlerin, yetimlerin hakları zalimler tarafından yeniyordu. Bugün yenmiyor, kimsesizlere, acizlere zulüm yapılmıyor mu?

İslâmiyet gelmeden önce insanlar makam, mansıp, hırs ve tama' ile birbirleriyle uğraşıp, birbirlerini yiyorlardı. Bu bugün böyle olmuyor mu?

Netice hangi yönden ele alınırsa alınsın İslâmiyet gelmeden önceki insanlığın durumu ile bugünkü insanlığın durumu arasında hiç fark yoktur. Hatta bugünün insanı sağladığı teknik ve fenni imkânlarla o günün insanından daha azgın, daha gaddar ve ahlâksızdır.

İşte böyle bir hengamede bundan 1400 sene evvel İslâmiyet gelmiş ve insanlığı huzur ve sükûna kavuşturmuş, insanlığa insanlığı öğretmişti. Bundan böyle peygamber ve din gelmiyeceğine göre insanlığı düştüğü ahlâki bataklıktan kim kurtaracak? Yalnız bugün o güne nisbetle değişik bir durum vardır. Dünyada İslâmiyeti kabul ettiğini söyleyen 600 milyon insan ve ellerinde Allah'ın Kitabı olan Kur'an-ı Kerim var. Geçmişte insanları içinde bulundukları ahlâki çöküntüden kurtaran Kur'an-ı Kerim'in emirleri aynı tazeliğini muhafaza etmektedir.

Her ne kadar o devrin insanlariyle, bu devrin insanları arasında fark yoksa da, o günün insanları bugünün insanlarına nisbetle doğru yola gelmeye, ilâhi emirlere uymaya daha müsait ve kabiliyetli idi. Bir kere inandı mı inancının icabını yapmaktaki ısrar ve sebatı bakımından bu devrin insanından çok üstündü. Bugünkü 600 milyonluk kuru kalabalık olan müslüman âleminin, nüvesini teşkil eden Medine'deki azıcık müslümanın, imanındaki ve dinin emrinin icabını yapmaktaki azim ve sebatı, onların ruhi üstünlüğünü göstermek bakımından kâfidir. Medine'de içki ve kumar yasak edildiği zaman bütün müslümanlar hemen Allah'ın emrine uyarak içki içmeyi ve kumarı terketmişlerdir. Hz. Peygamberin evlerinde içki bulunanların hemen içkileri sokaklara dökmelerini emretmesi üzerine, bütün müslümanlar, daha emir Hz. Peygamberin ağzından çıkar çıkmaz hemen şarap fıçılarını sokağa dökmüşler ve Medine'nin sokakları günlerce şarap akmıştır. Bu o kadar kolay bir iş değildir. O günün parasiyle büyük bir servettir. Yine faiz yasağı üzerine müslüman zenginlerin geçmiş faizlerini almaktan vazgeçmeleri ve Allah'ın emrine uymaları muazzam bir iş ve bağlanıştır. Bugün acaba hangi müslüman büyük bir servetini Allah'ın emri karşısında sokağa dökebilir veya vazgeçebilir. Acaba müslümanım dediği halde faiz alıp verenlere, faizin haramlığı duyurulsa vazgeçerler mi dersiniz? Zannetmiyoruz. Bugün müslümanlığı o kadar kolay hale getirmişiz ki namaz kıldın, oruç da tuttun mu mesele tamam cennete gidersin. Bugün meşru hale getirilen, fakat İslâmiyetin şiddetle yasak ettiği birçok şeyleri müslümanlara haber versen dünya menfeatı ağır basar ve dinimize aykırı olan o şeyi terketmez. Dinini verir fakat menfeatını vermez.

Sözle müslümanlık olmuyor. Müslümanlık olmayınca da içinde bulunduğumuz fakirlikten ve geri kalmışlıktan kurtulamıyoruz. İnsan bir eski müslümanların dine bağlanışları ve Allah'ın emri karşısında aldıkları tavra bakıyor, bir de bizim tavır ve hareketlerimize bakıyor da gayri ihtiyari olarak, acaba biz de müslüman mıyız deyiveriyor.

Konya Yüksek İslâm Enstitüsü
Arap Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Hüseyin KÜÇÜKKALAY'ın

«KUR'AN DİLİ ve ARAPÇA»

isimli eseri, Konya Manevi Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyeti neşriyatı serisinin birincisi olarak basılmaktadır. Okuyucularımıza duyururuz.

VAHY'İN ŞUMULÜ

Dr. Fehmi CUMALIOĞLU

Umumi manasiyle vahy yalnız peygamberlere mahsus değildir. Muhtelif nevi ve mertebeleriyle «vahy» bütün kainat için vaki bir hâdisedir. Cenab-ı Hak peygamberleriyle meleklerini, veli ve salih kullarını vahye mazhar kıldığı gibi insanlardan kâfir kullarına, canlı ve cansız bütün mahlûkatına da (mahiyet ve dereceleri değişik olmak üzere) vahy ilka etmiştir. Hatta kainattaki ilâhî kanunların (tabiat kanunlarının) nizam ve ahenk içinde seyir ve devamını sağlayan bir nevi ilâhî vahy mevcuttur:

«Asıl mânâsı ani bir telkin olan vahiy kelimesi sonraları ulvî bir mana kazanarak, Allahın enbiyasına (peygamberlerine), evliyasına, peygamberlik mertebesine yükseltmediği velilerle, salih kullarına **(kelimatün tülkâ ila enbiyaihi ve evliyaihi vahyün)** gönderdiği ilâhî söz manasına kullanılmaktadır. (Ragıb). Kur'an-ı Kerîm'e göre vahy bütün kainat için vaki bir hâdisedir; cansız cisimlerin bile vahye mazhar olduğu bildiriliyor: «Sonra Göğe döndü, gök ise bir duman idi. Göğe ve yere dedi ki istiyerek istemiyerek hükmüme gelin. Bunlar da istiyerek geldik dediler. Artık iki günde göğü yediye çıkardı. Her bir göğe de kendi işini vahyetti» (Fussilet sûresi, âyet: 11-12). Başka bir münasebetle de yere indirilen vahyden bahsedilir. «Yer, kendisine mahsus bir sarsıntı ile sallandığı zaman, ağırlıklarını dışarı çıkardığı zaman, dehşet içinde kalan insan, buna ne oluyor? dediği zaman, işte o gün yer Allah'ın ona telkin buyuracağı vahyile, lisanı halle kendi hadisatını nakledecek.» (99:1-5). Birinci misalde Allah'ın yerle göğe hitabı ve göklere telkin ettiği vahy gösteriyor ki, ilâhî kanunların tabiatta işlemesini temin eden bir nevi vahy mevcuttur: ikincisinde de yerin maruz kaldığı o büyük değişiklikten, içindekileri dışarı atmasından, gizli hazinelerini madenler ve başka maddeler halinde ortaya çıkarmasından da bir nevi vahy olarak bahsedilir. Daha aşağı derecedeki hayvanlara da vahiy vaki olmaktadır: Rabbin bal arısına vahyetti ki dağlarda, ağaçlarda halkın sizin için çardak yaptıkları yerlerde evler yapın, sonra her bir nevi meyva ve çiçekten yiyin ve Allah'ın size yaptığı yollardan itaatla yürüyün» (Nahl sûresi, âyet: 68-69).

Bu ilâhî vahyin daha aşağı derecedeki mahlûklara da bahşedildiğini gösteren doğru bir misaldir; bu mevcutların insiyakla yaptıkları her hareket hakikatta bir vahydir. Bu iki misal gösteriyor ki ilâhî vahyin gayesi kâinatta mevcut her şeyin kendine tayin edilen saha içinde inkişaf ederek mükemmelleşmesini temindir. Burada meleklere vaki olan vahiyden de bahsedebiliriz: «Hani Rabbin meleklere vahyetmişti, Ben sizinle beraberim, mümin olanları sağlam kadem kılın» (Enfal, âyet: 12) bizzat vahyin de melekler vasıtasiyle gönderildiğine göre muhtelif mertebede melekler olduğu anlaşılmaktadır. İşte bu sebebledir ki Allah'ın peygamberlerine vahyi getiren melek, Cebrail meleklerin en ulusu olarak kabul edilir.

EVLİYAYA VAKİ OLAN VAHİY: İnsanlara vaki olan vahyin hududu hakkında pek çok yanlış düşünceler mevcuttur. Umumiyetle, vahyin yalnız Allah'ın peygamberlerine mahsus olduğu zan edilir. Bu doğru değildir. Çünkü Kur'an-ı Kerîm vahyi şu şekilde, yahut bu şekilde, bütün beşeriyete şamil bir hâdise olarak tanır. Yukarıda iktibas ettiğimiz Ragıb, vahiy kelimesini peygamberlere ve evliyaya indirilen Allah sözü diye izah eder. Kur'an-ı Kerîm'de bir çok defalar vahyin Allah'ın Peygamberlerden gayri olan iyi kullarına, erkeklere olduğu kadar kadınlara da bahşedildiğini buyrulur. Musa'nın annesinin, peygamber olmadığı halde bir vahiy aldığından bahsedilir. İsa'nın muakkibleri (havarileri) de peygamber olmadıkları halde vahya mazhar olmuşlardır: Musa'nın annesine şöyle vahyetti (1), Musa'yı emzir, eğer onun için korkacak olursan onu Nil deryasına bırak, boğulacağından korkma, ayrıldığından dolayı gam çekme. Çünkü biz onu sana geri döndüreceğiz. Biz onu peygamberlerden biri yapacağız.» (Kasas sûresi, âyet: 7). «Hani havariyyuna ,bana, peygamberlerime iman getirin diye vahyetmiştim.» (Maide sûresi, âyet: 111).

Bu âyetler hiç şüphe bırakmıyor ki vahiy peygamberlere olduğu kadar peygamber olmayanlara da bahşedilmiştir: Bu sebeple peygamber Hz. Muhammed (S.A.) den sonra başka bir peygamber gelmiyeceğine göre, vahiy kapısı kapanmış değildir. Hz. Muhammed (S.A.) den sonra ardı kesilen vahiy, peygamberlere has şekli ile, aşağıdaki parağrafta izah edilen, Cebrail vasıtasiyle indirilen vahiydir. Kur'an-ı Kerîm Allah'a inanmadığı anlaşılan bir hükümdarın bir rüyasından bahseder. Bu, altında derin manalar gizli bir hayaldir. (Yusuf sûresi, âyet: 43) bu gösterir ki Kur'an-ı Kerîm'e göre vahiy daha aşağı mertebedeki şekli ile (rüya veya ilham şekli ile) bütün insanların, müminlerin olduğu kadar kâfirlerin, velilerin olduğu kadar günahkârların da malıdır» (2).

Cenab-ı Hakkın aşağı tabakadan hayvanları da (arıyı) vahye mazhar kıldığı gerçeği, aklın ve ilmin izahına imkân bulamadığı, müsbet ilmin sevki tabii (insiyak), içgüdü olarak vasıflandırdığı hayvanlardaki harikulâde buluş ve sezgi kudretinin kaynağı Kur'an-ı Kerîm'in nuruyle aydınlanmaktadır. Hayvanlar muhakeme, düşünme ve konuşmadan mahrum yaratıklardır. Böyle oldukları halde nevilerinin devamı, nefislerinin korunması, hayat vazifelerinin başarılabilmesi için doğuşlarından itibaren nesillerde değişmezlik gösteren ince ve engin bir bilgiye sahiptirler. Bu durumu biyoloji: «neslin bekası, nefsin korunması kanunu» diye adlandırmakta ise de orijini ve mahiyeti müsbet bir bilgi verememekte, bu işi bir içgüdü(insiyak) olarak vasıflandırmaktadır. Hayvanlardaki analık şefkatini de bir içgüdü melekesi olarak izah etmektedir. Anasız ve öğretimsiz kalan hayvan cinsi bu fonksiyonu şaşmadan yerine getirmektedir. Ayrıca hayvanlarda görünmiyen ve kilometrelerce uzakta olan tehlikeleri vukuundan evvel sezme (felâketleri, zelzeleleri, meteorolojik olayları atlar, sığırlar, köpekler vukuundan dakikalar hatta saatlerce önce anlar ve huysuzlaşırlar), doğduğu menşe ve istikameti, cinsinin yaşadığı ve üredği yeri kılı kılına tayin etme sezgisi vardır. Bu hususta Amerikalı bir bilginin Allah'ın varlığını ispat yolunda yazdığı bir risaleden birkaç misal alıyorum:

«Üçüncüsü: Hayvanlarda gördüğümüz anlatış kendilerine yegâne destek olarak sevki tabii denilen şeyi bahşeden iyi bir yaratan olduğuna hiç şüphe bırakmıyor. Yavru Salamon balığı yıllarca denizde kaldıktan sonra kendi öz vatanı olan nehre döner, hem de tam doğduğu ırmağın nehre döküldüğü kıyıya. Onu böyle noktası noktasına tam eski yerine getiren şey nedir? Eğer bu balığı alıp da aynı nehre dökülen başka bir ırmağa koyacak olsanız, derhal yanlış bir yolda olduğunu anlıyacak, tekrar gerisin geri dönerek, asıl nehre çıkacak. Sonra nehrin aktığı istikametinin aksine dönerek doğduğu ırmağa doğru yol alacaktır.

Yılan balığının sırrını çözmek ise güç. İnsanı hayretten hayrete düşüren bu mahlûklar nesli üretecek hale geldikleri zaman dünyanın her tarafındaki göl ve nehirlerden, Avrupadakiler de binlerce mil okyanusu aşarak kopup gelirler: hepsi de Bermuda yakınlarındaki sonsuz derinliklere gelip, orada yavrular ve ölürler. Sadece uçsuz, bucaksız bir su içinde olduklarından başka bir şey bilmiyorlarmış sanılan mini mini yavrular gerisin geri yola çıkarlar. Sonunda da sadece kendi ana babalarının geldiği aynı sahile ulaşmakla kalmayıp oradan da ana babasının yaşadığı nehre, göle, yahut da gölcüklere giderler. Öyle ki, su olan her yerde yılan balığı vardır. Şimdiye kadar Avrupa'da hiç bir Amerikalı yılan balığına, Amerika sularında da hiç bir Avrupalı yılan balığına rastlanmamıştır. Hatta Allah, Avrupalı yılan balıklarının ömrünü uzun yolculuklara göre, bir sene kadar, yahut da biraz daha fazla uzatmıştır. Bu kadar kuvvetli bir istikamet hissinin menşei nedir?

Bir eşek arısı, bir çekirgeyi alteder, toprakta bir çukur açar, iğnesiyle çekirgeyi öyle bir yerinden sokar ki böcek ölmez, fakat kendini kaybeder. Artık konserve edilmiş bir et gibidir. Sonra o şekilde yumurtlar ki, yavrular yumurtadan çıktığı zaman gıdalarını temin eden bu böceği öldürmeden ufak ufak koparıp ısırarak yiyecek vaziyettedirler. Ölü bir et yemek yavrucuklar için ölüm demektir. Sonra ana uzaklara uçar ve ölür: yavrularını hiç görmez. İlk eşek arısının da aynı şekilde hareket ettiği muhakkaktır. Yoksa şimdi yer yüzünde böyle bir hayvan mevcut olmazdı. Böyle esrarlı hareket ve teknikler sonradan edinme intibak kelimeleriyle izah edilemez. Bu onlara bahşedilmiştir» (3).

İlmin ve aklın idrak sınırları dışında kalan sevki tabii (içgüdü) harikasının sırrı «vahy» mefhumiyle anlaşılmış oluyor.

Vahy'in nevileri:

I — Vahyi lügatteki «ani bir telkin, çabuk bir işaret» olarak umumi manasiyle ele alınınca iki gruba ayırmak gerekmektedir:

A — Allah taaladan başka her şeyin (yaratıkların) yaptığı telkin ve ilâm.

B — Allah tarafından olan işaret ve ilâmdır. Dini manasiyle gerçek vahy bu ikinci kısımdır. İlâhî vahy denince bu husus anlaşılır.

II — İlâhî Vahy:

a) — Cenab-ı Hakkın nebilerine (Peygamberlerine), evliyasına, peygamberlik mertebesine yükselemeyen veli ve salih kullarına olan vahy.

b) — Meleklere, diğer mahlûklara, insanlara, insandan başkalarına, ondan daha aşağı derecedeki yaratıklara, cansız varlıklara olan vahy.

c) — Yalnız peygamberlere mahsus olan vahy. Din ve şeriat ile alâkalı, esas vahy budur.

«Demek ki alelumum vahy, evvel emirde ikiye ayrılmak lâzım gelir ki biri mâsivallahtan olan işaret ve ilâm, diğeri de Allah tarafından olan işaret ve ilâmdır. Vahy esas lügatte bunların hepsine şamil ise de örfi lügatte ancak Allah tarafından olan işaret ve ilâma isim olmuştur. Alelitlâk vahy denildiği zamanda bu anlaşılır. Bunun da «vemakâne beşer» âyetinden anlaşıldığı üzere muhtelif nevileri ve bunların peygamberlere mahsus olup olmayanları vardır. Şu halde umumi manasiyle vahy peygamberlere mahsus değildir. Fakat enbiyaya (peygamberler)e mahsus olan bir tarz vahy vardır. Bu özel manasiyle vahy-i nübüvvet (peygamberlik) vahyi diğer beşeri ilimlerin fevkinde bir keyfiyet-i mahsusa ve zaruret-i katiye ile hakkalyakin bir ilim telkin eden tecelli-i hakkın ism-i mahsusudur. Şer'an vahy denildiği zaman da bu mana kastedilir. Diğer aksam-ı vahiy hem peygamberlerde, hem de dairelerinde bulunabilir» (4).

«Cansız cisimlere, aşağı mertebedeki hayvanlara ve meleklere vaki olan vahy insanlara vaki olan vahiyden mahiyetçe farklıdır. Bizi asıl alâkadar eden sonuncusudur...

Zihne telkin edilen bir fikirdir. Bu tarzdaki vahy hem peygamberlere, hem de peygamber olmayanlara nasib olabilir. İşte şeytanların da dostlarına vahy getirmesinden bahsedilirken kasdedilen mana aşağı yukarı budur, yani limme, yahut da şeytan vesvesesi denen, zihne bir telkinde bulunma tarzıdır: «şeytanlar kendi dostlarına likaatta bulunuyorlar» (16:22) (5).

(Devamı var)

---

(1) Burada vahiy, ilham veya rüyada bildirmektedir (Ahmed Hamdi Akseki).

(2) Bak: İslâm Dini II. Kısım, Mevlâna Muhammed Ali, Lahor Neşri, İslâm Encümeni Reisi, İngilizceden çeviren, Naciye Hamdi Akseki, Ebuzziya Mat. 1946, s. 138-142.

(3) A. Gressy Morrison, Newyork İlim Akademisi eski Başkanı, İnsan Tek başına Değildir, Çeviren: Naciye Hamdi Öncül (İlim-Ahlâk-İman), Ankara 1950, s. 251-252.

(4) Bak: Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, 2. Baskı, Cilt: III, s. 1526-1527.

(5) Bak: İslâm Dini, Mevlâna Muhammed Ali, İngilizceden çeviren: N. H. Akseki, s. 141-142.

KATL ve NİYYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

BİLİNDİĞİ gibi niyet, iç âlemimizle ilgili ve başkalarının muttali olamıyacağı hâdiselerdendir. Bir insanın herhangi bir şey müvâcehesinde niyetinin iyi veya kötü olduğunu ancak Allah bilir. Öyle hüsnüniyetli davranışlar vardır ki sahibinin bir hatası yüzünden tamamen ters olarak tecelli eder. Kötü niyete mukarin bazı davranışlar da güzel ve dürüst bir hareket olarak vasıflandırılabilir. Bütün bunlar zâhiri görünüşleri itibariyledir. İyi ve kötü niyet ise ancak sahibi tarafından bilinir. Üzerinde biraz olsun duracağımız cinâyet mevzuu da niyetle çok yakından ilgilidir. Meselâ cinâyet işleyen bir kimse muhakeme edilirken «Ben bu silâhla falanı yani maktulü korkutarak şaka yapmak istiyordum» diyebilir. Bunu dinliyenler bu sözün doğru olup olmadığını delilllere ve karinelere başvurarak meydana çıkarmak zorundadırlar. Acaba bu kâtil hakikaten o kimseyi öldürmek istiyor? Yoksa beyan ettiği gibi şaka mı yapmak istemişti. Bunu tayin etmek kâtilin o kimseyi öldürdüğü zaman içinde gizlediği niyetinin bilinmesine bağlıdır. Bunu bilmek mümkün olmadığına göre zâhiri bazı deliller üzerinde durmak lâzımdır. Bu sebeple katl ile ilgili şer'i hususlarda niyet üzerinde fazlaca durulmamıştır. Çünkü bir kimsenin bir diğerini öldürmeğe niyetli olup olmadığı tam olarak bilinemez. Bunun için şer'i metinlerde cinâyetde kullanılan âletin incelenmesine daha çok yer verilmiştir. Şimdi kısaca bu husus üzerinde duralım.

Birçok fıkh bilginleri katl'i genel olarak üç kısma ayırmaktadırlar. Bunlar katl'i amd, şibhu amd ve hata ile öldürmektir. Amden öldürmek kâtilin öldürmek niyetiyle birlikte öldürücü fiilinin birarada bulunması neticesinde olabilir. Yâni kâtil öldürmeye niyetli olarak karşısındakinin hayatına son vermeye azmetmiştir. Bundan da anlaşılıyor ki öldürmek niyeti olmadan sırf düşmanlık olsun diye tecavüzde bulunan davranış, cânînin katl-i amd ile muttasıf olmasına vesile değildir. Bunu şibhu amd saymak gerekir. Şibhu amd ise cânînin karşısındakini öldürmeye niyet etmeksizin mücerred tecavüzde bulunmasından ve bu sebeple mecnî aleyhin ölmesinden ibarettir. Hata ile öldürmeye gelince bunun da muhtelif şekilleri fıkh kitaplarında uzun uzun izah ve beyan edilmiştir.

Netice itibariyle biz, cânînin öldürmek niyeti olup olmadığını bilmediğimizden onun kullandığı aleti incelemek ve ona göre bir hüküm vermek mecburiyetindeyiz. ez-Zeylâî, katl-i amd de öldürücü bir silâhın veya onun yerine geçebilen bir şeyin şart olduğunu cinayetler bahsinde özetle şu şekilde izah etmektedir. Diyor ki: «Silâhın ve silâh durumunda olan şeylerin şart kılınmasına gelince, çünkü katl-i amd bir nevi kasıt (öldürmeye niyet) demektir. Bu kasıtsa kalb işidir, batını olduğundan bilinemez. Bu sebeple öldürücü bir âletin kullanılması kalbdeki bilinemiyen niyet makamında kabul edilmiştir.» Şer'i metinlerde bunun örnekleri pek çoktur. Meselâ şer'in kabul ettiği bir mesafeye giderek yolcu sayılan bir kimse namazını kasredecektir. Bu yolculukta meşakkatin bulunup bulunmaması nazari itibare alınmadığına göre normal bir sefer meşakkat makamında kabul edilmiştir. el-Kâsanî'de Bedaiu's-Sanai'de aynı meseleyi mufassal olarak izah etmiş ve amden katl'e temas ederek bilhassa niyetin önemi üzerinde durmuştur. Daha sonra da cinayette kullanılan bazı aletler anlatılmıştır. Fıkıh bilginlerinden bir çoğunun ibareleri tetkik edildiği zaman görülür ki onlar vazedilen ahkâmı cinayette kullanılan âletlere ve bu âletlerin tesirlerine göre tanzim etmişlerdir. İmam-ı Malik katlin yapıldığı âletlerde özel şartlar ileri sürmemektedir. Ona göre bir başkasına bir yumrukla, bir taşla, bir sopayla öldürmeye niyet ederek vuran ve neticesinde de öldüren kimsenin bu cinayeti katl-i amd sayılmaktadır. Çünkü niyet öldürmeye taalluk etmiştir. Ayrıca Malik oyun ve eğlence kastiyle —öldürmek niyeti olmadan— biribirlerine birşeyler atarak şakalaşırken iki kişiden birinin ölmesini hata ile vuku bulan öldürmelerden saymaktadır. Keza bir kimseyi öldürmek niyetiyle yere vuran bir kimsenin elinde ölen şahıs katl-i amd ile öldürülmüştür. Fakat Maliki fukahasından bazıları cinâyette kullanılan âletin galibiyetle öldürücü olmasını şart koşarak bunu, kalbdeki niyete bir delil saymışlardır. Şafii ve Ahmed de son kanaat üzerindedirler. Ebu Hanife ise daha başka şartlar üzerinde de durmuştur.

Netice itibariyle diyebiliriz ki öldürmeye müteallik kasıt ve niyet genel olarak iki yolla subût bulmaktadır. Bunlardan birincisi cânînin kullanmış olduğu âlettir. Fakat bu âlet hususunda da fıkıh bilginlerinin çok değişik anlayışları ve bu anlayışlarına binaen istinbat ettikleri hükümler vardır. Hattâ katlin nevilerinde bile bu esasa göre fikir ayrılıkları olmuştur. İkincisi ise cânînin kendi itirafı veya şahitlerin şahadette bulunmalarıdır. Şu kadarı var ki katl birinci usulle sâbit olmadıkça ikincisine göre sabit olması düşünülemez. Çünkü cinâyette kullanılan âlet veya cinayetin işlenmesinde takip edilen usûl vasıtasiyle şüphe zail olmadıkça ikinci yolla gelen her türlü isbat şüpheli addedilir. Bununla beraber öldürücü bir âletin câni tarafından kullanılmış olması da kat'i ve kesin olarak onun, karşısındakini öldürmeye niyet ettiğinin delili değildir. Eğer câni bunu isbat edebilirse o zaman katl şibhu amd olur. Şu hale göre amd ile şibhu amd arasındaki fark öldürmeye niyet edip etmemekte tecelli etmektedir. Bu sebeple katle müteallik niyet ve kasıt da, katlin amd olabilmesi için hiçbir surette şüphe bulunmaması gerekmektedir. Böylece cinâyet, öldürücü bir âletle yapıldığı zaman onu kullananın karşısındakini öldürmeye niyetli olduğu hususunda hiç bir şüphe kalmaz. Çünkü kullanılan âlet galibiyetle öldürmek için hazırlanmış bir âlettir. Ebû Hanife bir ve iki vuruşla aynı zamanda öldürmek maksadiyle başkasının hayatına son veren kimsenin cinayetini şibhu amd olarak mütalâa etmektedir. Zira, diyor, insan çoğu zaman bir veya iki defa vurmakla başkasının hayatına son vermek istemez. Bu nevi vurmalardan çoğu zaman karşısındakinin terbiye ve te'dibi kastedilir. Bu bakımdan niyette yani öldürme kastinde şüphe vardır. Bu sebeple de katl amd sayılamaz. Ebû Hanife'nin kaidesine göre ihtimal varid olunca şüphe ortaya çıkmaktadır. Şüphe gelince de bahsedilen katlin amd olduğu zail olur.

Hususi şekilde ucu ve yaralayıcı vasfı olmıyan bir şeyle vurarak öldürmeye gelince Ebû Hanife böyle bir durumda öldürme kastinin mevcut olmadığına temas etmektedir. Ebu Hanife'ye göre bu nevi şeyler galibiyetle bir kimsenin hayatına son vermek için kullanılamaz. Kullanılmayışı ise öldürmek için bir kasdin mevcut olmadığına işarettir. Ahmed ve Şafii'ye göre ise kullanılan şeyin çoğu zaman insanın hayatına son verici bir şey olması, katl için niyyetin mevcut olduğuna en büyük delildir. Bununla beraber cânide katl için niyyet de bulunacak olursa o zaman katl-i amd hiç şüphesiz bir hal olarak mütekâmil bir durum arzeder. İmam-ı Malik musakkal yani hususi mahiyette yapılmış bir ucu ve yaralayıcı vasfı olmıyan her şeyle öldürmeye niyet edip bu sebeple vukubulan ve şaka yahut terbiye için olmayan katli, katl-i amd saymaktadır. Şafii ve Ahmed ise ekseriya öldüren bir musakkalle öldürmeyi katl-i amd saymaktadırlar. Ayrıca Ahmed ve Şafii defalarca vurmak suretiyle öldürmeyi katle niyetle ilgili gördüklerinden amd saymışlardır. Ebû Hanife ise musakkal ile işlenen cinâyeti şibhu amd sayarken Ebû Yusuf ve Muhammed bu nevi katli amd olarak kabul etmişlerdir.

Netice itibariyle diyebiliriz ki bir katlin amd olabilmesi için Ebû Hanife, Şafii ve Ahmed nazarında cânînin mecnî aleyhi öldürmeye kasdetmiş olması şarttır. Çünkü katli amd ile hata ve şibhu amd ancak niyet vasıtasiyle anlaşılabilir.

Ahmed b. Hanbel, Şafii ve Hanefi mezhebini benimseyen fıkıh bilginlerinden bir çoğu katldeki niyete ve öldürme kastine açıkça temas etmişler fakat bazıları hiçbir surette bu hususu ele almamıştır.

(Devamı var)

NELER GÖRDÜM

Uçtum sırlı âleme,
Haz içinde haz gördüm.
Buralarda kış varken,
Ben orada yaz gördüm.

Bir dost halim sordu mu,
Bitmez derdim, derdimi.
Bu durumda kendimi,
Dert olarak az gördüm.

Bu kapıyı açmışlar,
Etrafa nûr saçmışlar,
Ordu ordu geçmişler,
O erlerden iz gördüm.

Sevincimden ağlatan,
Yüreğimi dağlatan,
Beni bana öğreten,
Çok âşina yüz gördüm.

Anlatılmaz o diyâr,
Gönüllerde huzur var.
Gecesini pür-envar;
Yokuşunu düz gördüm.

Âşıkların ahına,
Erişilmez cahına,
KÖRPE'lerin ruhuna,
Hitabeden söz gördüm.

Mehmet Ali KÖRPE
İ. H. O. — DÜZCE

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— IV —

Semavî Dînler

Osman CİLÂCI

MÜSLÜMANLIK

Resulullah (s.a.v.), ilk üç yıl dini emirleri gizli olarak yaymış sonra ilâhî bir emirle dini açıkça neşretme yolunu tutmuştur. Fakat Mekke'li müşrikler, alışageldikleri putlara tapmaktan vazgeçerek bir Allah'a tapmalarını telkin eden Hz. Muhammed (s.a.v.)e, bu haklı davasından vazgeçmesi için servet ve mevki vermek yolunu tercih ettiler. Resulullah (s.a.v.) hemen bütün bu teklifleri reddetmiş ve haklı davasında sebat ve azimle yürüyeceğini ifade buyurmuştur.

Peygamberimiz (s.a.v.), müşriklerin günden güne artan şiddet hareketleri karşısında, kısa bir müddet için de olsa Mekke'den Medine'ye göçe karar verdi. Vefakâr arkadaşı Ebû Bekir (r.a.) ile Mekke'den Medine'ye hicret edişi, islâm tarihinde Hicret Takvimi'nin başlangıcı kabul edilmiştir.

Resulullah (s.a.v.), Medine'de şevk ve heyecanla karşılandı. Medine'liler Mekke'den gelen kardeşlerine büyük ölçüde yardımlarda bulundular. İslâm tarihinde «Ensâr = Yardımcılar» dediğimiz bu insanların, islâmiyetin derlenip toplanması ve kuvvetlenmesindeki hizmetleri asla unutulamaz.

Müşriklerle yapılan bir çok harpler İslâm'ın kuvvetlenmesine ve genişlemesine yardım etti. Mekke fethedildi. Peygamberimiz (s.a.v.) tekrar Medine'ye döndü. Son Veda Haccı için Mekke'ye gitti ve «Haccet-ül veda» hutbesini irad buyurdu. Bu Hacc, Peygamberimiz (s.a.v.) in son haccı idi ve büyük kitleye karşı yaptığı son konuşmasıydı. Resulullah (s.a.v.), bu hutbesinde İslâm'ın amele dair ana ahkâmını özetlemiştir. Bu Hutbe (630, H. 10) yılında 100 bini aşkın cemaata karşı irad edilmiştir.

Peygamberimiz (s.a.v.) rahatsızlanmıştı. Rahatsızlığı had safhaya varıncaya kadar mescidde cemaatle kılınan namazlarda bulunmuştur. İrtihali 8 Haziran 632'dir.

MÛSEVÎLİK, HIRİSTİYANLIK VE MÜSLÜMANLIK ARASINDAKİ BAŞLICA FARKLAR

1) Tahrif edilmemiş şekliyle Musevilik ve Hıristiyanlık da Müslümanlık'taki esaslara sahiptir,

2) Şimdiki haliyle Musevilik'te Allah, Yehova ve Elohim'dir. Bunlardan Yehova kıskanç bir tanrıdır ve münhasıran Yahûdi milletinin tanrısıdır. Elohim ise kudretini daha çok rüzgâr ve fırtınada belli eden yine Yahudi milletine mahsus bir tanrıdır.

Hıristiyan'lıkta, Baba, Oğul ve Ruh'ul-Küds'ten müteşekkil Allah inancı mevcuttur. Buna Teslis (Ekanim-i selase) (üçleme) de denir. «Hıristiyan teolojisi Allah hakkında şu görüşleri kabul etmiştir:

a) Allah, başlangıç ve sonu kendinden olan bir varlıktır,

b) Allah, rûhânî bir zattır,

c) Allah, bütün ilimdir, bütün kudrettir, bütün kutsallıktır,

d) Allah, âlemi bir gayeye uygun olarak şekillendirmiştir, O, âlemi korur, idare eder,

e) Allah, ahlâkî kanunun koruyucusudur,

f) Allah, insanlara ahlâk kanununu talim etmiştir, vicdan Allah'ın sesidir,

g) Allah, iyileri yeryüzünde ve öteki dünyada mükâfatlandırmak, kötüleri de cezalandırmak suretiyle ahlâk kanununu korur,

h) Allah, kendi kelâmını bazı kutsal insanlar vasıtasiyle bildirerek tarihte tecelli eder,

ı) Allah, kendi lûtuf ve inayetiyle insanı günahtan, hatadan ve ızdıraptan âzâd etmiştir,

i) Allah, üç zatta, Baba, Oğul, Ruh'ul-küds olarak birdir. O, kendisini Mesih'te insanlaştırmıştır (1).

Müslümanlık'ta, eşi, benzeri olmayan, mutlak kudret sahibi bir Allah inancı vardır ve bunun en güzel ifadesi Kur'ân-ı Kerim'dedir:

«De ki: O, Allah'tır, bir tektir, (O) **Allah'tır, sameddir** (zeval bulmayan bir bâkiydir). **Doğurmamıştır, doğurulmamıştır O. Hiç bir şey O'nun dengi** (ve benzeri) **değildir»** (2).

3) Her üç semâvî dinde de meleklere iman esası mevcuttur,

4) Her üç semâvî dinin birer peygamberi ve mukaddes kitabı vardır,

5) Mûsevîlik ve Hıristiyanlık birer kavmin dini olduğu halde Müslümanlık cihanşumul bir dindir,

6) «Allah'tan başka Allah yoktur, Muhammed O'nun resulüdür» sözünü kalbiyle tasdik, diliyle ikrar eden herkes Müslüman'dır. Halbuki Mûsevî olmak için anadan doğma Yahudi olmak gerekmektedir.

7) Hıristiyanlık'ta yalnız Hz. İsa'ya ve bazı Beni İsrâil peygamberlerine iman edilir. İslâm peygamberlerine ve dinine iman yoktur. Halbuki Müslümanlık'ta, tahrif edilmemiş şekliyle Tevrat ve İncil'e iman ve peygamberlerini tasdik inancı vardır,

8) Hz. Muhammed (s.a.v.) bütün beşeriyete gönderilmiş bir peygamberdir. Diğer peygamberler ise kendi kavimlerine gönderilmişlerdir,

(Devamı var)

---

(1) Nevzad Ayasbeyoğlu, Dinler Tarihi Notları, İst. Yük. İslâm Enst.

(2) el-İhlâs, 1-4.

POLİTİKA NEDİR?

M. Said ÇEKMEGİL

İŞTE gerek akil-baliğ olmayan masum çocukları, gerek hayrını şerrini müdrik olamıyacak hale gelen bunakları, gerek geçici bir hayat uğruna gününü gün etmekten başka bir çıkar düşünemeyen zihin tembelleri sefihleri, gerek diğer yaratılmışları; cemad'lar, nebat'lar, hayvan'ları idare etmekle ve onların arasından yani yine insanların arasından seçilen âdem denilen yaratılmışların ebedi hayatlarını kazanabilmelerinde kolaylıklar sağlamakla vazifeli her insan derece derece çoban (Başkan) mevkiindedir. Ve bu çobanlar görevlerini içtimai çapta yerine getirebilmek için aralarında vazife taksimi yapmaları da sosyolojik bir mecburiyet olarak görülür...

Biz her nekadar Eflâtun'un (Bilginler cumhuriyeti) idealinden hulâsa edilen şu «Hükûmet ve İdare» her şeyden evvel bilgi, ehliyet ve ihtisas işidir. Halk ise bu ehliyet ve bilgiden mahrum, bayağı ihtirâslarına düşkün, sefil bir kitledir ve idare edilmeye muhtaçtır. Binaenaleyh, bir memlekette hükûmet ve idare, o memleket bilginlerinin ve ehliyetlilerinin tabii bir hakkıdır. Memleket idaresinde halkın reyini sormak, sefalet ve cehalette bir nur aramak ve sözü ayağa düşürmektir. Seçkinler bir milletin önderleri ve meşalecileridir. Halka düşen, iktidar sahibi seçkinlerin ardı sıra yürümek ve emirlerine baş eğmektir.» (1) demişse de; biz bunu kabul edemiyor; Aklını güzel çalıştıran her insanı cemiyetin içerisinde icaplar ve ehliyet imkânları nisbetinde haysiyetli birer çoban (REİS) görüyoruz. Ancak izah ettiğimiz hususlar da Hak'ka bağlı aklın ulaştığı bir gerçeği görmemezlik edemeyiz.. Destan şairi Basri Gocul der ki:

«Güden çoban sürüyü döndürünce
ters yöne
Geçmez mi sürüdeki topal koyun
en öne» (2)

Çoban mevkiinde olan herkes nefsinin ve mes'uliyeti altında olan raiyesinin geleceğini saadete ayarlama ve bir takım projelere malik olması tabii olarak görülünce, meşhur müslüman tarihçi Taberi'nin dediği gibi: «siyaset, ilerde olabileceği olmadan evvel görüp vaktiyle tedbir almaktır» (3) veya Cezayirli müellif Malik Binnebi gibi, «Siyaset yapmak aslında tarihin maddi ve manevi şartlarını hazırlamak, hatta insanı tarihi yapmaya hazırlamaktır» (4) diyebiliriz. Hatta, Alman âlimlerinin (Saadet verici ilim) diye tercüme ettikleri (Kutadgu Bilig)in «siyasî hakimiyet kudreti, devlet idaresi» (5) mânasında olduğunu ve bu siyasi ilmin kutlu bir yol olduğunu göstermek için de yazarı tarafından 1069 yıllarında devrin Karahanlılar devleti hakanı Kara Bugra armağan edildiğini okuyoruz. İşte orada da bu siyasi ilmin gösterdiği gayenin «Kanun hakimiyetinden ibaret» (6) olduğu kaydedilir. Ve siyasi bir kuruluş olan devleti (KANUN TARLASI) na benzetir. Bunu 900 sene sonra bir İngiliz uzman, F. E. Buteher Moskova toplantılarındaki bir konuşmasında şöyle özetliyor: «Sevk ve idare (yani siyaset), tesbit edilen amaçlara ulaşılabilmesi için beşeri çabaları yöneltme ve kontrol etme bilim ve sanatıdır» (7).

Daha başka bir deyişle; Siyaset, bir şahsın, vicdanının müsaadesi nisbetinde, gayelerini tahakkuk ettirme san'atıdır da diyebiliriz..

Müsaadelerinizle biraz daha düşünelim:

Meselâ: Hedefimiz yüksek bir dağın arkasındaki sahaya geçmek ise, dağı karadan aşarak gitmek zorundaysak, gayemizi direk olarak tahakkuk ettirmek bizi hamlatır, yorar, yarı yolda kor; dağ karşımıza arzumuzu engelleyen koca bir mânia olarak dikilir. Eğer dikine gidilemeyeceğini önceden idrâk edip çareler arayarak dolaylı yollarla, şimdiki yaptığımız gibi, dağı aşabiliyorsak...

Meselâ: Bir ata binerek hedefimize daha çabuk varmak ise gayemiz, (ona birdenbire atlayıp gideyim) dersek düşer, ölürüz veya bir yerimiz kırılır; yaya gitme imkânlarımızı dahi kaybedebiliriz. Ama daha evvel atın nasıl bir hayvan olduğunu anlayarak, üzerindeki insanı taşıyabilecek hale getirebilmemiz lâzım geldiğini anlamak, boynunu okşaya okşaya, alıştıra alıştıra ehlileştirdikten sonra sırtına atlamayı sağlayabiliyorsak...

Meselâ: Bir yavru kuşu yabanilerden korumak için kafese almaksa gayemiz; kafese biraz yem, biraz su koyarak kuşu muhafazaya alıp kurtarabiliyorsak...

Meselâ: Bir çocuğa içilmesi, yutulması zor bir ilâcı yutturmakta çok zahmet çekeriz yavruya. Hele hele sıhhatı için zaruri olduğunu anlatabilmenize imkân yoktur. Çocuk devâsını almamak, ağzına koymamak için kaçar, ağlar, çırpınır, bin türlü zorluk çıkarır bize. İşte çocuğa bu acı ilâcı kolaylıkla aldırmak için onun seveceği bir biçimde ve tatlılar içerisinde vererek içirebiliyorsak... İdareciliğe ehliyetin ilk belirtilerine sahibiz demektir.

Bir gün, yemesinden iğrenilen çiğ eti arkadaşlarına, hem de severek,

(Devamı arka sayfada)

---

(1) Demokrasi Yolunda, Ord. Prof. A. F. Başgil, s. 23.

(2) İki Nisan, Van, 9.1.1962.

(3) Türkiye'de Masonluk, M. Raif Ogan, s. 38.

(4) İslâm Davası, Malek Bennabi, Çev.: Ergun Göze, s. 130.

(5) Türk Tarihi ve Hukuk, Sadri Maksudi Arsal, s. 100.

(6) Türk Tarihi ve Hukuk, Sadri Maksudi Arsal, s. 121.

(7) Stnadart, Ekonomi Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 67, Temmuz 1967.

nasıl yedirdiğini ve yedirilebileceğini bir zat şöyle anlatıyordu: (Bu iş gayet basit) diyordu; (eti makinadan geçirip kıyma yaptıktan sonra, biraz bulgur, biraz biber, biraz baharat katınız ve adına çiğ köfte deyiniz. O zaman göreceksiniz ki, pişmemiş etten tiksinerek kaçanlar onu nasıl yiyecekler, hem de teşekkür ederek) yiyecekler) ini söylüyordu.

BİR RÜYA TÂBİRİNİN TUTTUĞU IŞIK

Meşhur bir rüta tâbiri vardır; belki sizler de bilirsiniz:

Hani, devrin hakanlarından biri günün birinde bir rüya görür. Ülkesinde bulunan ünlü tâbircilerden birini huzuruna kabul ederek rüyasını anlatır ve tâbirini ister. O da:

— Affet beni padişahım; çok üzülüyorum, söylemek istemiyorum olacakları...

Tâbircinin sözlerinden ve teessürlü halinden dehşete kapılan sultan bağırır:

— Ben istiyorum, çabuk ol! diye emreder. Tâbirci çaresiz anlatır:

— Haşmetmaap, maalesef bütün çocuklarınızın ölüsünü görerek acı çekeceksiniz. Çünkü bu rüyaya göre, hepsi sizden önce ölecekler...

Bu kadar acı haber karşısında çılgına dönen hakan, kötü yorumda bulunan tâbircinin hemen oracıkta boynunu vurdurur. Neden sonra aklı başına gelen hakan bu sefer başka bir tâbirci getirtiyor. Ve ona da aynı rüyayı anlatarak, sabırsızlıkla tâbirini emrediyor. İkinci tâbirci de mahut rüyadan birincinin çıkarttığı manayı anlıyor ama, onu diğer arkadaşı gibi anlatmıyor. Söze neşeli bir halde:

— Müjde padişahımıza müjde! Ne mutlu sana, ne mutlu bize! Cenab-ı Hak size hanenizde bulunanların hepsinden uzun ömür vermiş. Milletimize, memleketimize hayırlı olursunuz inşallah... diye seviniyor. Hakan hayırlı gördüğü bu yorum karşısında rahat bir nefes alarak o kadar ferahlıyor ki, hemen haznedarını çağırarak tâbirciye bir kese altın ve istediği kadar yemek ikram edilmesini emrediyor.

Düşünüyoruz: İki tâbircinin ikisi de aynı haberi verdiği halde, ikisi de olacağı aynı şekilde tâbir ederek doğruyu söylediği halde, neden ayrı muamele görüyorlar? Çünkü, felâkete giden tâbirci insanı tanımamaktadır. Adem oğullarının et ve kemikten kolay kolay kopamayan psikolojisini bilen tâbirci mükâfata erişirken; İnsanı tanımayan, insan ruhundan anlamayan tâbirci helâk olmuştur.

Eskilerin bildiği bir hikâye daha vardır ki, o da bu konuda bizleri düşündürecek niteliktedir :

Medrese tahsilinin uzamasından bıkan sabırsız bir talebe, artık yetiştim, izin ver de ayrılayım diye hocasına müracaat eder. Fakat üstazı ona, diğer ilimleri öğrendiği halde (İlmi siyaset) ten çok yaya olduğunu, biraz daha kalması icap ettiğini söyler. Fakat talebesine lâf anlatamaz. Artık o sarığını sararak kasaba kasaba münhal bir yer arar. Bu arada bir köye uğrar ki ne görsün; Okur-yazar dahi olmayan bir kurnaz cahil, kendisini âlim tanıtarak köye imam olmuş halkı aldatıp durmakta. Bu durum karşısında genç ve idealist hocanın canı yanıyor. Köylüye acıdığından olacak, onları toplayarak hakikatı olduğu gibi söyleyerek, bu adamın cahil olduğunu, halkın iki dünyasını da harap etmeye çalıştığını izah ediyor. Köylüler hayretler içerisinde, eski hocalarından, neden hoca olmadığı halde kendilerini aldattığının hesabını soruyorlar. Cahil fakat kurnaz imam (!) soğukkanlılığını bozmadan, kendi gibi okur yazar olmayan köylülerine diyor ki :

— Asıl sizi aldatarak aleyhime kışkırtan adam cahildir. İlmimi kıskandığı ve yerime göz diktiği için, hainlik ederek siz vefalı cemaatımı elimden almak ister. Eğer bana inanmıyorsanız, ikimizi de imtihan ediniz. Bu teklifi makul görerek kabul eden köylüler bir meydana toplanarak iki hocayı yanyana getirip, haydin imtihan olunuz, diyorlar. Senelerce medresede diz çökmüş genç molla kendinden gayet emin. Öbürüsü de cemaatını gayet iyi tanımış olduğundan zaferinden emin; söze başlıyor ve diyor ki,

— Benim senelerce beraber yaşadığım sevgili kardeşlerim sizi fazla yormayacağım. İşte şurada bir tahta getirdim, bu kendini âlim zanneden adam oraya bir öküz yazsın da görelim! dedikten sonra kalemi genç hocaya veriyor. İşte al yaz bakalım diyor. O da kalemi eline alarak devrin en güzel yazı nev'inden bir yazıyla, şöyle güzelce bir (Öküz) yazıyor. Ondan sonra kendi eline kalemi alan kurnaz adam, okuma yazma bilmeyen köylüye soruyor: Ey cemaati müslimin Allah için söyleyin, şu adamın yazdığında öküze benzer bir şey gördünüz mü? Köylüler:

— Hayır, diye haykırır. Bu sefer tahtaya kendisi özene bezene bir öküz resmi çizdikten sonra tekrar soruyor:

— Ey aziz cemaat, yine Allah için söyleyin, hangimizinki öküze benziyor?

— Kusura bakma hocamız, elbette seninki daha doğru. Onun cahil olduğunu ancak şimdi anlayabildik. Bu fesatçıyı aramızda artık yaşatmayız, diye genç mollanın üzerine atılarak döve döve söverken :

— Seni gidi hain cahil seni! Az daha muhterem hocamızı senin yüzünden atacaktık. Vay alçak vay diye bayılacak hâle getiriyorlar. Sonradan köyden sürüp çıkarıyorlar. Neden sonra aklı başına gelen genç molla hocasının sözünü hatırlayarak medresesine tekrar dönüyor. Özür dilediktan sonra iki sene de (İlm-i siyaset) e çalışarak mezun olup aynı köye tekrar gidiyor. Ta köyün kenarında:

— Gene mi fesada geldin? diyenlere diyor ki:

— Hayır ben iki sene evvel gerçekten bilmeden cahillik etmişim. Böylesi bir âlimi hayatımda hiç tanımadığım için hatamı tamire geldim. Onun sakalının kılını öperek vazifemi yapmaya geldim. Eğer müsaade ederlerse onun kanalıyla hizmetinize gireceğim, diye köye yerleşir. Bir yandan onu lüzumsuz yere kızdırmamaya çalışırken, bir yandan da müsait gördüklerini eğitim ve öğretimlerle yetiştirmeye devam ediyor. Köy artık öyle bir hale geliyor ki, ordaki akıl sahibi herkes islâmın esprisini anlar hâle yükseliyor. Işığın olduğu yerde karanlık, ilmin olduğu yerde cehâlet duramaz. İşte bu ilâhi kanun gereğince cahil hoca denilen adamın da kurnazlıkları artık geçmez akçe durumuna düşüyor. Ve köy bir cahilin tasallutundan ancak böylece kurtarılabiliyor...

Bu konularda Mesnevi'de, Bostan'da ve Gülistan'da v.b. klâsiklerde düşündürücü bir çok hikâyeleri okumak mümkün...

Yanlış Anlaşılan Bir Mânâ:

TEVEKKÜL

Hasan ÖZÖNDER

GERÇEK manâsiyle tevekkül, sebeplerine sarıldıktan sonra neticeyi, Hâlık'a bırakmaktır. İşte bu manâdır ki, insan oğluna bütün bir ömür boyunca çalışma, didinme, güvenme, dayanma ve yaşama arzu ve gücüne kaynak olmaktadır.

Böyle bir mânâ pınarından mahrum olanlar, ızdırap, keder ve kahr çölünde, devesini yitirmiş yolcu misâli, kızgın kumlarda kaybolup, kavrulup gitmeye mahkûmdur.

Bizi bizden, bizi kendimizden iyi bilen ve bize şah damarımızdan da yakın olan Rabbimiz, bütün bir insanlığı kurtaracak kaideleri hâvi İslâm Dini'ni, insana, en güzel şekildeki yaratılışıyla birlikte lûtfetmiştir.

Ama ne var ki, zaman olmuş, İslâmiyetin güzel umdeleri unutulmuş, ihmâl edilmiş veya yanlış anlaşılmıştır. Bu şekilde yanlış anlaşılan ve sadece zihinlerde kabuğu kalmış olan manâlardan birisi de, tevekküldür. Her cephesiyle canlılık, gayret, çalışma, terakki, teâlî, ilerleme ve inkişaf şuaları saçan bu esas, yanlış anlatıldığı, ters anlaşıldığı, eksik aksettirildiği takdirde, şumulündeki canlılık tamamiyle ortadan kalkmakta ve yerini perişanlık, derbederlik, yoksulluk, miskinlik ve nihayet de, yıkım, işgal etmektedir.

Meselâ, İslâmiyet, bir köylüden, tarlasını güzelce sürdükten, yabancı otlardan, taşlardan temizledikten, imkânı varsa gübreleyip, tohumladıktan ve bir de gerekirse ilâçladıktan sonra, neticeyi, hasat zamanını sabırla ve güvenle beklemeyi ister.

İşte, tevekkül budur.

Bu şekilde, bütün tedbirleri alıp, hasatın iyi olması için dua ettikten sonra, netice, müsbet de olsa, menfi de olsa, köylü için, muhakkak hayırlı olacaktır. Bize iyi görünen şeyler bazan aleyhimize; gözümüze iyi görünmeyen şeylerin de, çoğu zaman bizim lehimize tecelli ettiğini, yakinen görmüşüzdür. O halde hikmete râm olmak gerekir.

Ama bir köylü, tarlasını gelişi güzel sürer, onu yabancı otlardan ayıklamaz, zamanında gübresini, icabederse ilâcını vermezse ve bu haliyle bir de üstelik, sıcak odasında, minderinin üzerinde, mangalının başında gelen rehavetle, hasat zamanı biçeceği ekinin altın başaklarının nazlı nazlı salınışının ham hayalleriyle kendini eğler, avutur ve günlerini bu kuruntularla geçirirse, muhakkak ki sonuç, kendisi için pek iyi ve iç açıcı olmıyacaktır.

Bu böyle olduğu gibi, Din, İman, Vatan, Millet, Bayrak ve Sancağımız için, gereği şekilde çalışmak, didinmek, terlemek de, tevekkülün şumulüne giren bir esastır.

Çalışmadan, yoluna ve uğruna canlar, kanlar ve ömürler fedâ etmeden, Bayrak, Sancak, Din ve İman, ayakta kalamaz. Ecdadımız, bize şu cennet Vatanı bırakmışlar, sınırları Yemen'den Viyana'ya, Atlas Okyanusu'ndan Bağdat surlarına kadar dayanan toprakları yüzyıllarca elde tutma kudretine sahip olmuşlarsa, bundaki sırrı, tek kelime ile, çalışma'da aramak lâzımdır. Yeri geldi, gecelerini gündüzlerine kattılar, çalıştılar, yeri geldi canlar, kanlar, başlar fedâ ettiler, yılmadılar, yıkılmadılar. Ve böylece, tarihe şan ve şerefle yazılmış, ölümsüz kahramanlık örnekleri verdiler.

Herhangi bir milli veya dini hizmetin gerçekleşmesi için yardıma çağırdığınız bazı «nüfus kâğıdı müslümanları»nın şu şekildeki bir nasihatlerine muhatab olursunuz: «Kardeşim, bakınız, Allahü Tealâ, Kur'ân-ı Kerim'inde ne buyuruyor: «Kur'ân-ı Kerim'i biz indirdik ve onu biz muhafaza edeceğiz.» Binaenaleyh, kendinizi bu kadar yormayın. Sizin bu kadar çırpınmanıza, yorulmanıza ihtiyacı yok bu işin, bu Din'in, bu Kitab'ın, Siz her işi Allah'a bırakın; O, münâsibini halkeder...»

Bu hâkimâne nasihat, sizi önce sarartır, sonra kızarırsınız ve patlamak istersiniz. Ama, karşınızdakinin son cümlesi sizi biraz teskin eder; ve «Son cümlesini nasıl da doğru söyledi; söyleyene değil, söyletene bak», der, selâm verip geçerken, kendi kendine mırıldanırsınız: «Evet, Allah, münâsibini halkeder; evet, çalışmıyanın, didinmiyenin, çırpınmıyanın, terlemiyenin âkibeti, ayaklar altında ezilmektir.»

Bu zavallı kimseler bilmiyorlar mı ki, Cenab-ı Hakkın Habîbi Fahr-i Âlem Efendimiz bile, İslâm'ı, İman'ı, Kur'ân-ı Kerim'i muhafaza için, zırha bürünerek, kılınç kuşanarak harbe çıkmıştır. Bu uğurda, mubarek dişinin kırılmasına, yüzünün yaralanmasına rağmen, yılmadan, yorulmadan cihad etmiştir.

Ve yine bilmez mi ki, ecdadımız, Allah'ın İsm-i Celâl'ini yüce tutmak için, kızgın çöller, engin deryalar, sarp, yalçın kayalarla kaplı dağlar, dereler, göz alabildiğine uzanan ovalar aşmışlar, karadan kalyonlar, havadan toplar nakletmişlerdir.

Gerek Fahr-i Kâinat Efendimiz (S.A.) ve gerekse her adımını bir velinin tasdik ve müsaadesiyle atan ecdadımız, bir kerre, evet, bir kerre ellerini havaya kaldırıp, gönülden: «Ya Rabbi!» dese, olmıyacak şey, yıkılmıyacak engel, yok olmıyacak zorluk, ezilmiyecek düşman mı kalırdı? Ama onlar, dua ve niyazlarıyla birlikte, çalışmanın da, terlemenin de, didinmenin de elzem olduğunu ızhar için, yıllarca çalıştılar, çalıştılar, çalıştılar; Ve başardılar.

«El-Hamdülillâh, Müslümanım» deyip de yatıverdiğimiz şu devirde, bu gerçeği, bu hakikati, bu mânâyı, bir kere daha, bütün bir ömür boyunca çalışmak, didinmek, terlemek, yorulmak, yıkılmak, ezilmek, yok olmak pahasına

Röportaj

MANEVÎ DEĞERLERİ KORUMA VE İLİM YAYMA CEMİYETİ

Hasan TEKELİOĞLU

Bir tarafta, zümrüt gibi yeşilliği, şırıl şırıl suları ve tertemiz havasıyle «var mı benim gibisi» diye meydan okuyan Meram... Diğer yanda imanla aşkın birleşip sembolleştiği Yeşil Türbe... Asırların ışık ve feyzini eskitemediği, eskimek şöyle dursun asrımızın ilerliyen tekniğine mânânın gücünü yattığı yerden gösteren Mevlâna... Ortada, sinesinde tarihi saklıyan, «asırların ötesinden geliyorum!» diyen Alâaddin Tepesi... Bir kolunu irfan yuvası Karatay Medresesi'ne, diğerini Allah'ın evi, San'at Tarihinin seçkin misafiri Alâaddin Camiine uzatan Saray kalıntısı Selçukluların hatırası... İşte Konya'dır burası... Kucak kucağa duran İslâm Enstitüsü, İmam-Hatip Okulu'yle Konya... Şehidler yurdu evliyâ burcu Konya... Adım başı camileriyle, hemen her mahalledeki Kur'ân-ı Kerim kurslariyle Konya...

Belediye Garajının çıkış kapısından çıkın, kuzeye doğru bir şerit halinde uzanan asfalt, sizi B. Petrol bayiine iletecektir. Onun karşısında doğuya yani Cıvıloğlu Camiine giden bir sokak... Bu sokakta 30-40 adım ilerleyin... Solunuzda, daima Mevlâna'ya bakmak için boynunu uzatmış, İslâm düşmanlarının bir kaşık suda boğmak istedikleri İmanın haşmetli sembolü bir bina... Cıvıloğlu Talebe Yurdu binası... İşte biz şimdi bu binanın önündeyiz. Gözümüze «Manevî Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyeti Genel Merkezi» yazısını taşıyan bir tabelâ iliştı. Tabelânın bulunduğu, binanın sağındaki ikinci cümle kapısının hemen sağındaki odaya girdik. İçeriden gelen Kur'an sesleriyle yıkanmış tertemiz ve sıcak bir hava bizi kuşattı. Karşımızda; bir sürü vazifelerinin yanında Cemiyetin ağır yükünü de genç omuzlarına yüklenen, bunca mihnetleri minnet bilip şükür secdesine varırcasına bir tomar kâğıdın üzerine başını eğen, bizi görünce yüzünden eksik etmediği tebessümlerinden birini ikram ederek: «Hoş geldiniz» diyen genç ve dinamik Başkan Sayın Ahmet Gürtaş...

Kıymetli vakitlerini işgal etmemek için hemen konuya giriyor ve yağdırıyoruz sorularımızı :

S: Cemiyetinizin kuruluşu hakkında bizi aydınlatır mısınız?

C: Hay hay, memnuniyetle. Cemiyetimiz 1967 senesinin Kasım ayında merkezi Konya'da olmak üzere kurulmuştur. Kuruluşu takib eden aylarda aynı şehirde faaliyet gösteren derneklerden kuvvetli ve imkânları oldukça müsait dört dernek kendi kendilerini genel kurul kararı ile fesh ederek bu yeni cemiyete, yani Manevî Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyetine bütün hak ve vecibeleriyle iltihak etmişlerdir.

S: Sayın Gürtaş, Cemiyetinizin gayesini açıklar mısınız?

Cevap: Birçok gayelerinin yanında : Halkımıza manevî sahada hizmet edecek ehliyetli kimseleri yetiştirmek için gerekli imkânları hazırlamak, İmam-Hatip Okullarına kabiliyetli talebe yetiştirmek, Tahsil çağını geçmiş Kur'an-ı Kerim Kursu talebelerini çeşitli Kurslarla İmam-Hatip Okulu ve emsali tahsil müesseseleri bitirme imtihanlarına hazırlamaktır.

S: Sayın Başkan, Cemiyetinizin bu zamana kadarki faaliyetlerini anlatır mısınız?

C: Bünyesine dört derneği daha almak sureti ile maddî ve manevî yönden güçlenen cemiyet, nizamnamedeki gâye maddelerinde tayin edilen istikamette bazı merhaleler katetmeye çalıştı. Bu cümleden olarak bugün beşi erkek, beşi kadın olmak üzere 10 Kur'an Kursu'na bakmaktadır. Bu Kurslarda 207 si yatılı (erkek), 638 gündüzlü (kız, erkek) 845 talebe okumaktadır. Bunlardan başka Cemiyetimiz İmam-Hatip Okulu talebelerine yurt temini ve civar köylere irşad ekipleri gönderme gibi sosyal faaliyetlerde de bulunmaktadır.

S: Sayın Başkan, Cemiyetinizin faaliyetini çok kısa olarak özetlediniz. Başka yapmak istedikleriniz nelerdir?

C: Diyanet İşleri Başkanlığına aid 633 sayılı teşkilât kanunu Müftülük, Vaizlik, İmam-Hatiplik gibi hizmet sahası olan vazifeleri yalnız İmam-Hatip Okulu ve Yüksek İslâm Enstitüsü mezunlarına veriyordu. Bu durum karşısında Cemiyetimiz Müslüman halktan aldığını en iyi şekilde değerlendirmek ve en iyi randımanlı olana harcamak mecburiyetinde idi. Öyle ya kurslarda her Müslümanın bilmesi lâzım gelen ilmihalden fazla bilgiler veriliyordu. Bu da bildiklerini

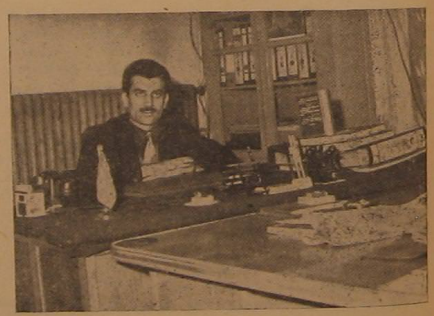

Manevi Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyeti Başkanı Sayın Ahmet GÜRTAŞ

Cemiyetin Genel Merkezinin bulunduğu Cıvıloğlu Talebe Yurdu binasının umumi görünüşü.

halka öğretsinler diye oluyordu. Halbuki mezkûr kanun bu kapıyı kapamıştı. Öyle ise ne yapmak lâzımdı? Yapılacak iş Kanunun hizmet kapılarını açtığı kimseleri istenilen kalitede yetiştirmekten ve onlara yardım hususunda öncelik tanımaktan ibaretti. Bunun için de temeli sağlamlaştırmak gerekiyordu. Bu sebeptendir ki cemiyetimiz belli başlı maddeleri şunlar olan Yatılı Yurtlar Yönetmeliğini hazırlamak mecburiyetini hissetti :

Yatılıya girecek öğrencinin beş senelik ilk okul bitirmiş ve onaltı yaşını geçmemiş olması şarttır.

Pansiyonda öğrencinin himayesinde üç gaye gözetilir :

1 — İmam-Hatip Okuluna talebe hazırlamak.

2 — Hafız ve Kur'an-ı Kerim kurslarına hoca yetiştirmek.

3 — Hayata atılacaklara Kur'an-ı Kerim öğretmek mümkün olursa hafız yapmak ve dini bilgi vermektir.

Yatılı kurs talebeleri her sene sonunda idare heyetince tesbit edilecek ve içlerinde kurs hocasının da bulunabileceği bir heyet tarafından imtihana tabi tutulur ve yukarıdaki gayelere göre sınıflandırılır.

İki ders yılında hıfzını ikmal eden öğrenciler İmam-Hatip Okulunda parasız okutulur. Ancak tahsil süresince sınıfta kalmaması şarttır. Sınıfta kalan öğrenciler himayeden çıkarılır. Sınıfını geçtiği zaman İdare Heyeti kararı ile tekrar himayeye alınabilir.

Hıfzını üç senede bitiren öğrencilere bir kat elbise ile aynî veya nakdi beşyüz liralık hediye verilir.

Hafız talebeler arasından Kur'an-ı Kerim kurslarına hoca yetiştirmek üzere seçim yapılır ve bunlar aşere ve takrib kursuna tâbi tutulur. Bu kurslar esnasında da himaye devam eder.

Cemiyetin himayesi neticesinde Kur'an-ı Kerim kursu hocalığı ehliyetini iktisap edenler İdare Heyetinin göstereceği bir kursta himaye müddeti kadar mecbûri hizmet yapmakla mükellefler.

S: Sayın Başkan, çok güzel maddeleri ihtivâ eden bu Yönetmeliğe onaltı yaş konusunda itirazlar yapıldı mı? Yapılmışsa nasıl?

C: Bazı kimseler tarafından şu şekilde itirazlar yapıldı: «Efendim Yönetmelikte onaltı yaşını geçmiş olanlar neden yurtlara alınmıyorlar? Böyle bir sınırlama Hazreti Peygamberin «Beşikten mezara kadar ilmi tahsil edin» hadisi şerifine aykırı değil mi? İlim babını kapama değil mi? Her müslümana ilim tahsil etmek farzdı, neye bu farzı yerine getirmeyi engelliyorsunuz? Başka bir şehirden gelen herhangi bir talebe nerde yatıp kalkacak ve nasıl ilim tahsil edecek? İtirazlar aşağı yukarı bu şekilde yapılıyordu.

S: Pekiyi bu itirazlara sizin verdiğiniz cevab ve onaltı yaş konusunda güttüğünüz gaye nedir?

C: 16 yaşını geçmiş olanlar yukarda da belirtildiği gibi, yalnız kurslardan yetiştikleri takdirde hizmet etme imkânını bulamıyorlardı. Bu yüzden zaten mahdût olan imkânları hem ilim öğrenecek hem de hizmet etme imkânı bulabilecek öğrencilere harcamak gerekiyordu ki bu da 16 yaşından aşağı olan çocukları alıp lüzumlu bilgilerin bir kısmını verdikten sonra İmam-Hatip Okuluna göndermekle oluyordu. Cemiyetde bundan başka bir şey yapmadı.

Hazreti Peygamberin «Beşikten mezara kadar ilim tahsil edin» hadisi şerifine gelince, yukardaki 16 yaş kaydı yalnız yatılı öğrencilere yani cemiyetin her türlü masraflarını karşıladıkları öğrencilere aittir ki gündüzlü bir talebede yaş bahis mevzuu değildir. Bu duruma göre 60 yaşındaki bir adam bile gündüzlü olmak şartı ile kurslara devam edebilir. Müs-

Cemiyetin okutmakta olduğu Cıvıloğlu Nuraniye Kur'an-ı Kerim öğrencilerinden bir grup Öğretmenleri ile.

lümanlardan toplanan para elbette ileride müslümanlara hizmet etmesi kuvvetle muhtemel olanlara harcanmalı... Takdir edersiniz ki 16 yaşından küçükle 16 yaşını geçmiş arasında — kanuni mevzûat müsait olsa bile — bu yönden büyük fark vardır.

(Devamı 18. sayfada)

GENÇLİK

Ahmed DEMİR

Genç; henüz yetişmiş olan ve daha orta yaşa ayak basmamış kimselere, gençlik ise; genç olma hali ve bu halin çağı demektir. O halde genç; herşeyi ile kendisine verileceklere kucak açmış taptaze dimağı içerisinde sakladığı tohumları meydana çıkarmak için Mevlâdan rahmet dileyen duacı, uçuşa hazırlanan bir keklik yavrusu gibi çırpınan saf bir kimsedir.

İşte gencin masumiyetini devam ettirecek ve uzatacak büyük bir fırsat, genç kalbine insanlığın ilk tohumlarını ekecek an; genç kalbinin iyiliğe meyyal olduğu ve arkadaşlık hissinin doğduğu andır. Çünki insanda nev'i alâka cinsi alâkadan önce doğar. Bu çağ içinde gence, gençliğe ne verirsek gelecekte onlardan beklediğimiz ancak verdiklerimiz olacaktır. Aksi halde gence bu masumiyet çağında yetişemez ve onun yönünü tayin edecek iyi hasletleri veremezsek, kökü kesilmiş bir ağacın mutlak bir yöne düşeceği gibi genç de bir yana, meyledecek, meylettiği yön ise verilen (bizim yetişemediğimiz) ilk telkinlerin yönü olacaktır.

Sevgili okuyucu! Cenabı Peygamberin «Kim ki nefsini bilir. Rabbini de bilir.» Hadisi Şerifi mucibince hareket edelim. Önce vazife sahipleri bu gerçeği genç kuşaklara anlatmalıdır. Hayat tekerleklerini rayından çıkarmış kendisini sonu gelmeyen bir çıkmaza hapsetmiş, süfli ve mezmun olan şehvete esir olmuş gençliğin bütün bu rezaletlerden kurtulma ve kurtarılma zamanı gelmiş ve hattâ geçmiştir bile. Bu günün gençliği, beni kim yarattı? Niçin yaratıldım? Bu durumda kime borçluyum? Borcumun mahiyeti ne? Akibetim ne? Kurtuluş yolu neresidir? sorularını zihinde tasarlamadıkça ve bunların cevabını vermeye çalışmadıkça kangrenleşen dertlerinden kurtulamayacaktır. Gençliğe düşen vazife yukarıdaki soruları cevaplandırmak, açılmış olan maddi ve manevi yaraları kapatmak, iyi düşünce ve tefekküre sahip olmak ve üç buçuk günlük yolculukta vasıtaları rayından çıkarmıyarak hedefe vasıl olabilmektir. Bunun için de ittiba-ı Kur'an lâzımdır. Yani Kur'an'a tâbi olmamız lâzımdır.

Yüce Allah'ın eşref-i mahlûkat olarak yarattığı varlıklar olarak kendimize dönelim ve Merhum Âkif'in :

Hâkim olmak istersen bu âlem-i cihana
İttiba et âleme şümul olan Kur'an'a.

beytini unutmayarak geleceğin bu sorumluluklarını üzerine alacak gençlik olarak ilâhi reçetenin mucibince hareket edelim. Düştüğün dalâlet çukurundan mı? Maruz kaldığın sara illeti gibi hastalıklardan mı kurtulamıyacağını zannediyorsun? Sen bunların hiçbirinden korkma. Bilmiş ol ki; maddi, ruhi, içtimai ve bütün hastalıklar için Kur'an-ı Kerim tükenmek bilmeyen bir şifa hazinesinden başka bir şey değildir. Zira Kur'an-ı Kerim'de Cenab-ı Hak sûre 17, âyet 82. «Biz Kur'an'dan öyle âyetler indirmekteyiz ki mü'minler için şifa ve rahmettir. Zalimlerin de ancak sapıklığını artırır.» buyurmaktadır. Bizler define üzerinde yatarak açlıktan ölenler gibiyiz. Evet biz defineyi bulmuşuz, şifa hazinesini, hayat madenini ele geçirmişiz; bu hazineyi bize veren vermiştir. Bize düşen onlardan istifade etmenin ve o madeni işletmenin yolunu arayıp bulmaktır. İşte bugünün gençliği kendisine verilen bunca nimetleri arayıp bulamadığı ve buldurulmadığı için azgındır, çapkındır, hüsranda ve zarardadır.

Gençde merhamet hisleri uyandıracak telkinlerde bulunarak ruhi varlığındaki hayvani ve hayrat unsurlar ayıklandıktan sonra, ona hizmet ve fedakârlık denemeleri yaptırılmalıdır. Genç'e her yaşa uygun ölçüde arkadaşlarına ve başkalarına yardım vazifesi yüklemelidir. Bu vazifeyi, onda sevgi ve muhabbet hislerinin tam geliştiği zamana kadar yapmaya mecburuz. Psikoloji ilmi, zamanımızda telkinin her sahada pek büyük tesirlerinin olduğunu ortaya koymuştur.

Şunu kabul etmek gerekir ki içinde bulunduğumuz devir, insanı hoyratlaştırmaya, zalim ve insafsız, gaddar ve sevgisiz yapmaya elverişli unsurların bulunduğu bir devirdir. İşte gençliğin buhran ve bunalımlar içinde yüzmesinin bir diğer sebebi de budur. Bunun devam edip gitmesine sebeb, bu manevi hastalığa, teşhis koyacak mütehassısımızın bulunmayışı veya yaraya verilen ilâcın tedavi için değil de onu kangrene çevirmek için verilmiş olmasıdır.

Bugün gençliğe hemen şu iki hakikatı hatırlatmak gerekir :

a) Allahı tanımak ve onun birliğine zan ve şüpheden âri bir yakin ile inanmak.

b) İnsanlık âleminin yaratılmasının aslı ve hikmeti.

Evet bu iki esastan yabancı kalan genç ancak rüya içinde yaşayıp uyanmayan bir insandır. Bu rüyanın farkına varan her insana düşen vazife gençliği bu uykudan uyandırmaya çalışmakdır. Zira bu vazife içtimai bir vazifedir.

Görülüyor ki gençlik yayından fırlamış bir ok gibi olmuş. İnsanlık hislerinden uzak ve merhametsiz hale gelmiş. Mizaçlarının şiddeti yüzünden sabırsız, garezci, intikamcı ve hiddetli bir varlık olmuşlardır. Çevrelerinin tesiriyle şehvetle dolmuş olan muhayyileleri sefahatten başka bir şeyle meşgul değildir. Şehvetleri uğruna anne babalarını, eş dostlarını ve hatta vatanlarını bile feda edecek derecede bozulmuş gençler görmekteyiz. Gençliğin bu duruma nasıl düştüğünü yakından takip edecek olursak göreceğimiz çeşitli manzaralar yürekler acısıdır. Biz burada bunların üzerinde duracak değiliz. Şu var ki bu uçuruma yuvarlanmış olanlardan fayda beklemiyoruz. Zira bu gibilerin insanlığa sağlayacakları en büyük fayda (!) insanlık için zararlı olanı yapmaktan ileri gidemez.

Mesut bir sadelik içinde yetişmiş ve islâm ahlâkıyla ahlâklanmış bir genç yukarıda anlattığımız bir grup gençden farklılıklar gösterir. İlk tabii itmeler altında yumuşak ve sevimli ihtiraslara doğru sürüklenen bu grup gençlik nevinin ızdırapları karşısında acı duyar, dostlarını gördüğü zaman kucaklayan kollarında sevgi ve samimiyet vardır. Münâsebetsizliklerin her çeşidinden çekinir, bilmiyerek bile olsa başkalarına yaptığı tecavüzden pişmanlık duyar. Sebep olduğu her yara karşısında inler. Döktüğü kanı kendi kanıyla ödemek ister. Bir şeye hiddetlendiği zaman hemen kızgınlığı geçer ve gururu söner. Hatalarını düzeltmeye ve suçları affetmeye her an hazırdır. İşte bir gençden asıl beklenen de budur.

Genç kardeşim! Bilmiş ol ki gençlik intikam ve nefret yaşı değildir. Gençlik şefkat ve âlicenaplık çağıdır. İnsanlık olmasaydı elbette insanlığa karşı da borcumuz olmazdı. İnsanlık vardır, borcumuz da vardır, o halde var oluşdan doğan bu sorumluluk borcumuzu yerine getirmek gerek. Hem de insanlar birbirlerine muhtaç değiller midir? Bir yandan bu ihtiyaç yaratılışın icabıdır. Çünkü hiç bir şeye ihtiyacı olmayan bir varlığın başkalarına sevgisi olabileceğini asla tasavvur edemediğim gibi hiç bir şeyi sevmiyen bir kimsenin de mesut olabileceğini hiçbirimiz tasavvur etmiyelim.

Hiçbir şeyin fayda veremiyeceği o ebedi âlemde (Günahların Rabları huzurunda başlarını eğerek «Ey Rabbimiz! Bizler va'd ettiğini gördük. Peygamberlerin doğruluğunu işittik ve kabul ettik. Şimdi bizi dünyaya geri çevir, salih amel işleyelim. Çünkü inkâr ettiklerimize tamamen ve yakinen inandık derlerken bir görsem.» Es-secde, âyet 12) O günü hatırlayarak bu feryad ve figanı o gün yapmamak için bugünden yapalım. Yapalım ki o gün rahat ve huzura kavuşalım. Unutmayalım ki o gün tevbekâr olmak için geriye dönüş de yoktur. Öyleyse genç kardeşlerim ölmeden önce hayatın, ihtiyarlamadan önce gençliğin kıymetini bilelim. Var gücümüzü Allah'ın rızasına uygun hareketler yapmaya hasredelim. Rızayı ilâhiye uygun işler yapmak bizden tevfik ve hidayet Allah'dan.

SOSYALİSTLERİMİZ!

Ali TEKELİOĞLU

GÜN olur düşünürüz : Acaba bu kâinatta sahipsiz bir şey var mı? Hayır! Herşeyin bir sahibi, bir hikmeti vardır. Sosyalistlerimizin dahi...

Sosyalistlerimiz öyle bir sosyalist ki, her şeyi en iyi bilen (!), en iyi düşünen (!), konuşan (!) ve yazan (!), imkânları en bol olan Türkiye'nin dertlerine derman olan (!). Aç, fakir vatandaş yiyecek ekmek bulamazken, partiler tertip edip, yüzbinler harcayan, su yerine viski içen, Rus salatası yiyen; vatandaş gecekondularda iken yazlık villâ, kışlık köşklerde emekci vatandaşı düşünen (!); Sosyalizm, Sosyal adalet sakızı çiğneyip, frak, simokin giyen; Paris, Nis, Montekarlo'yu gezip süfli emelleri için bir gecede onbinlerce lirayı ezen; Boğaz sahillerinde yalılara, Büyük matbaalara, İş hanlarına, Banka cüzdanlarına, Gazetelere hükmeden; Vatandaşa eşitlik, kendilerine Uhuvvet, Mürüvvet isteyen; Bize yobaz deyip kendinin Madrabaz, Hokkabaz olduğunu bilmiyen; Dinimize, dilimize, kardeş ve an'anelerimize hakaret eden; Âleme sulh va'd ederken minnacık topluluğuna sulhu getiremeyen; Biraz erkek biraz kadın, Devrimci (!), İlerici (!), Aydın (!) toplamın toplumu, üç buçuk soysuz Sosyalistlerimiz size söylüyoruz.

Lûtfen açıklar mısınız Komünist olmayana Yobaz, Gerici dediğinizi... Türkiye'nin en büyük kapitalsitine şahsi çıkarlarınız için ağız açıp bir kelâm edemediğinizi... Patron ve Ağalardan dem vurup, kendi Ağalık ve Patronluğunuzu gizlediğinizi... En büyük vurguncu ve kapkaççının kendiniz olduğunuzu... Sosyalist yalan söylemez teraneleriyle en büyük yalanları attığınızı... İkiyüzlülüğünüzü, Riyakârlığınızı lûtfen açıklar mısınız.

Siz açıklamazsınız, fakat Türk milleti sizin ne mal olduğunuzu artık anlamıştır. Siz de anladınız, fakat sahibiniz RUBLE'nin hatırı için bir müddet daha devam edeceksiniz. Ama o zaman korkarız vakit geçmiş olacak...

Size tavsiyemiz; kafanızı viski şişesiyle Rus edebiyatından kaldırıp biraz TÜRK-İSLÂM tarihini okumanızdır. Tarih boyunca sizler gibi pek çok türediler gelmiş geçmiştir, fakat sonları hiç de hayırlı olmamıştır. Müslüman Türk'ün korkunç şamarını yemeden, pılınızı pırtınızı toplayıp Cennetiniz Moskova'ya... Yahut islâhı nefs edip insanca yaşayınız. Değilse akıbetiniz çok korkunç olacaktır. Ama ne zaman?

— Belki yarın, belki yarından da yakın...

RÖPORTAJ

(Baştarafı 15. sayfada)

Sonra Kurslarda tahsil edilen ilim, her müslümanın öğrenmesi farz olan ilmi hal ise kurslarda okumayan bütün müslümanların günahkâr olmaları gerekir. Yok farz-ı ayın değil farz-ı kifâye ise, bu öğretilen ilim diğer müslümanlara hizmet içindir ki yukarıda zikredildiği gibi bu kapı yalnız İmam-Hatip Okulu mezunlarına açık tutulmuştur. Binaenaleyh açık kapı dururken niçin kapalı kapıyı zorlıyalım?

Diğer taraftan cemiyetimizin bu yaş tahdidi yalnız kendisine bağlı kurslara munhasırdır. Gerek Konya'daki, gerek Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki kurslarda böyle birşey yoktur. Çünkü onlar da ilim kapısıdır. Üstelik cemiyet 16 yaşını geçmişlere bakmıyacağım demiyor. Bugünkü imkânlarım mahduttur bu yüzden onları bugünün şartlarına göre değerlendirmek mecburiyetindeyim, ilerde imkânlarım el verirse onlara da yardım elimi uzatacağım diyor. Hatta kurslarındaki 16 yaşını geçmişleri yaka-paça edip dışarı atmıyor. Onlara «4 sene zarfında orta dereceli herhangi bir okuldan bir ortaokul diploması alacaksın; ben de gerek hoca bulma, gerek diğer hususlarda sana yardımcı olacağım, yalnız yaptığım harcama ve emeklerin boşa olmadığından emin olmam için de sen bana, tayin edilen müddet zarfında diplomayı alamadığın takdirde 4000 lirayı ödiyeceğine dair bir senet vereceksin» diyor. Dört sene az bulunuyor ve kefil nerden bulunacak deniliyor. Buna da cemiyet şöyle cevap veriyor: «Dört senede değil, bir senede alanlar var. Kefil bulunamazsa cemiyet idare heyetindekiler kefilliği kabul ediyorlar.»

Diploma mevzuunda itiraz edenler İmam-ı Azam ve diğer islâm büyüklerini örnek gösterip« onların diplomaları var mı idi diyorlar.»

Evet, onların bizim anladığımız manada diplomaları yoktu. Çünkü onların zamanında valisinden hademesine kadar hiç kimseden diploma istenmiyordu. Üstelik onlar ilim tahsilini yalnız yatılı okumakta görmüyorlardı. Meselâ İmam-ı Azam allâmeliğinin yanında tüccardı. Madem ki yatılı okumanın dışında ilim tahsili için başka yol var da o yol hiç ağza alınmadan «İlim babını kapattınız» feryadı neden? O zamanın şartları öyle idi denilirse günümüzün şartlarını göz önünde tutan, acaba neden bugünün reâlitelerine uygun hareket etmiyor demek hakkımız olmaz mı?

S: Sayın Gürtaş, istikbâle matuf yapmak istediğiniz hususlar var mıdır; varsa lûtfen anlatır mısınız?

C: Cemiyetimiz Uluırmak Nuraniye Kur'an Kursunda iki yüzbin lirayı aşacak olan bir inşaatı ikmal etme gayreti içindedir ki bu, Konya'mızda müstakil ikinci bir İmam-Hatip Okulu'nun açılması içindir. Diğer taraftan Cemiyetimiz «Gece Halk Kurslarının» açılmasını karar altına almıştır. İslâm Kız Kolejinin açılması yine hedeflerimiz arasındadır. Yakında çıkacak olan «Kur'an Dili Arapça» adlı eser de Cemiyetimiz tarafından bastırılmaktadır.

S: Sayın Başkan, sorularımızın sonuna gelmiş bulunuyoruz. Anladığımıza göre Cemiyetinizin gideri gelirinden çok fazla. Acaba sâbit bir gelire kavuşmak, böylece maddî problemi halletmek için düşündüğünüz bir çare var mıdır?

C: Gelirinden fazla gideri olan Cemiyetimiz, sâbit bir gelire kavuşmak ve kendi yağıyle kendisi kavrulabilmek için bazı teşebbüslere girişmiştir. Bunların başında Cıvıloğlu Talebe Yurdu binasının bodrum katını soğuk hava deposu yapma tasarısı gelmektedir ki bu işin maddi yönü yarım milyona ulaşmaktadır ve Cemiyetimizin bu gün maddî imkânları buna yetecek kabarıklıkta değildir.

Yukarıda zikredilen gayenin tahakkuku için, Cemiyetimiz, yepyeni bir usulle bir yandan hayırsever müslüman halkımızın hamiyyet duygusunu geliştirip islâma yardımı âdet edinmelerini sağlamak, diğer yandan da her ay için sâbit bir gelire kavuşmak üzere kumbara dağıtımına başlanmıştır. Bu kumbaraların her biri yaklaşık olarak Cemiyetimize 15 liraya mal olduğundan hayırsever müslümanlara verilirken bu onbeş lira peşin olarak alınacak, alan müslüman da her gün 25 kuruştan az olmamak şartiyle kumbaraya bir miktar para atacaktır. Kumbarada birikecek paralar ise Cemiyetimizin tahsildarı tarafından ayda bir defa alınıp tekrar mühürlenecektir. Böylece müslüman, kendisine ağır gelmiyecek bir miktarla dinine yardım etme imkânına kavuşacak ve yardım etme hasleti onda bir karekter halini alacaktır. Diğer taraftan da Cemiyetimiz her ay için sâbit bir gelire kavuşacaktır...

Sormak istediklerimizin ancak bir kısmını sorduktan sonra Sayın Gürtaşı daha fazla meşgul etmemek için müsaade istiyor, tatlı tebessümleri arasında elini sıkıp ayrılıyoruz.

Allah yardımcıları olsun.

Cemiyetin teberru toplamak için dağıtmakta olduğu kumbaralardan birinin alt ve yandan görünüşü.

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Eğer bu Kur'anı bir dağ üzerine indirmiş olsa idik elbette onu Allah'ın korkusundan baş eğmiş, parça parça olmuş görürdün ve biz o misalleri insanlar için indiriyoruz, tâ ki, düşünsünler.

Kur'ân-ı Kerîm

⁂

Haya, emniyet, doğruluk hasletini gördüğün din kardeşlerini bir müddet dene, kendilerine yaklaş. Bu üç hasleti görmediğin kimselerden hemen uzaklaş.

Hz. Muhammed

⁂

Kimsenin yanlışını bir meclisin huzurunda yüzüne vurmamalıdır. Zira; bu hareketle o şahsın düşmanlığından başka bir netice elde edilemez.

Ubeyde İbn-i Cerrah

⁂

Tembeli fakirlikten ve zaruretten, haset edeni düşmanlıktan, yaşlıyı hastalıktan kurtarmak pek müşküldür.

İbn-i Safvan

⁂

Ekin ekmiş olanlar harman zamanı mahsül kaldırırken, ekmemiş olanlar ne kadar gevşeklik etmiş olduklarını anlayacaklardır.

Şeyh Sadî Şirazi

⁂

Talebe üzerine müessir olan, müfredat ve kitaptan çok hocanın şahsiyetidir. Hoca, kültürünü artırma imkânlarını bulabildiği nisbette sınıfını canlandırır ve talebeye ruh zenginliğini aktarır.

Prof. Mehmed Kaplan

⁂

Sen de geçebilirsin yardan, anadan, serden
Senin de destanını okuyalım ezberden
Haberin yok gibidir taşıdığın değerden.

Arif Nihat Asya

BATIDAN

Avrupa, vahşet asırlarının en karanlığına boğulduğu bir devirde İslâm idaresindeki Bağdat ve Kurtuba, san'at ve ilim ışıklarını bütün dünyaya yayan iki medeniyet merkezi idi.

Gustave Le Bon

⁂

Müslüman âlimler, ferdî hâdiseler üzerine fikirlerini teksif ederek ilmi metodu Yunandaki ve İskenderiye'deki seleflerinden daha ileriye götürdüler. Orta çağda ilmî metodu Avrupa'ya tekrar tanıtmak hususunda şeref payı onlara aittir.

H. A. R. Gibb

⁂

Bağdat medresesi sadece Avrupa'nın uyanmasında rol oynamamış, aynı zamanda Asya'da bir fikir hareketi meydana getirmiştir.

Sismond

⁂

İki türlü ifrat vardır : Mantıkı hesaba katmamak ve mantıktan başka bir şey tanımamak.

Pascal

⁂

Büyük insan odur ki : Küçük iken taşıdığı büyük kalbi büyüyünce kaybetmez.

Gasson

⁂

Dil yumuşak olduğu için ömür boyunca kalır, diş sert olduğu için dökülür.

Buda

⁂

Yürürken başınızı aşağı eğmeyiniz, yukarı kaldırınız. Başını yukarı kaldırmayan yalnız yerdeki şeyleri görür. Göklere yükselmeyen fikir, yerlerde sürünmeye mahkûmdur.

Beoconfield

GENÇ KALEMLER

Ailede Mânevi Buhran

İsmail ARSLAN
İ. Ü. Ed. Fak.

«Hiç bir baba evlâdına güzel bir terbiyeden daha iyi bir hediye veremez.»

Hz. MUHAMMED (S.A.V.)

AİLE; cemiyetin bir parçasıdır. Cemiyet ise devletin bir cüz'üdür. Dolayısiyle bir devletin temeli; en küçük insan topluluğu olan ailedir. Ailelerin mükemmeliyeti devletlerin zinde kalmasını temin eder.

Maalesef ve maateessüf günümüzdeki aile ocağı, tamamen bozulmuş, ifsad olmuş ve kendisine düşen vazifeyi bihakkın yapamaz hale gelmiştir!.. Bu ocağın tekrar ihyası elbette mümkündür. Herşey azme bağlıdır. Azmin elinden kurtulacak hiç birşey yoktur. Yeter ki azmedilsin. Bu da aile fertlerinin şahsi gayretleri ile olur. Bilhassa aile reisi sıfatıyla evin büyüğü olan babalar ve bunlara yardımcı olan anneler pekâlâ bu işi başarabilirler. Çünkü her baba ve anne kendi derece-i istidadlarına göre evlâtlarına ahlâkî dersleri öğretseler, elbette cemiyetin bugünkü çirkef ve keşmekeş hayatı devam etmiyecek, gün geçtikçe islâh olanlarla yeni yetişen imânlı nesil bir çığ misâli büyüyecek ve istikbâlin nurlu ufuklarına neş'e ile bakacaklardır.

Dünyaya gelişinin bir tesâdüf eseri olmadığını ve vazife-i ubudiyetini hakkıyla yapan, vatanı aslisine hicret etmek suretiyle ölümü; bir idâm-ı ebedi değil belki nâmütenâhi bir saadeti ebediyeye müteveccihen şu fani dünyadan bir terhis bilen ve bütün bunlara kalben, lisanen ve bedenen inanıp gereğini ifa eden her anne ve babaya ne mutlu... Ve böyle bir aileden ders alan evlâtlar ne bahtiyar kişilerdir ki; anne ve babalarının yaptıkları gibi hareket ederler...

Evet, bir baba ve annenin; Allah'a, Peygambere, millete, komşuya, misafire karşı vazifeleri olduğu gibi kendi evlâtlarına karşı da pek çok vazifeleri vardır. Bu kutsi vazifelerini yerine getirmedikleri takdirde muhakkak ki mes'uldurlar. Bu büyük mes'uliyetin altından çıkmak kolay olmasa gerek. Ve nitekim bunun cezasını bugün milletçe çekiyoruz!..

Din-i İslâm'ın ahlâkıyla ahlâklanmış aileler — anne ve babalar — kendi evlâtlarına karşı nasıl hareket edeceklerini daha iyi bilirler. Bunu uzun uzadıya anlatmaya lüzum yoktur. Ya bu ahlâk ile ahlâklanmamış anne ve babaların evlâtları ne olacak? İşte en girift nokta buradadır. Fakat bu bahis şimdilik mevzumuzun dışında olduğundan bahsedilemiyecektir.

İslâm terbiyesini almış bir anne ve babanın evlâdına karşı nasıl hareket edeceğini daha iyi bilir demiştik. Fakat işin derinine inmeden bilhassa günümüzde en çok göze batan bazı hususları tebarüz ettirmekte fayda mülâhâza ediyoruz. Şöyle ki: Bir baba istese çocuğunu en iyi şekilde yetiştirir. Ve cemiyetin şartları ne olursa olsun iyi ve muhkem bir temel ile inşa edilen bir bina misâli, esen dehşetli küfür rüzgârlarına ve fırtınalarına karşı dimdik ayakta durabilir. Ve hiç bir baba iddia etmesin ve demesin ki: «Efendim ne yapalım. Zaman değişti. Cemiyet bozuldu, nizâm ve intizâm kalmadı. Mecburen biz zamana uyacağız!.» Hayır efendiler hayır, değişen zaman değil insanlardır. Cemiyeti bozan insanlar, nizâm ve intizâmı bozan yine insanlardır. Zamanın gidişatına uymağa mecbur değiliz. Evlâtlarımıza pekâlâ hakim olabiliriz. Eğer hakim olamıyorsak demek ki büyük bir acz içerisindeyiz. Hiç olmazsa acz u fakrımızı idrak etmeliyiz. Ve ona göre hareket etmeliyiz. «Zararın neresinden dönülürse kârdır» dusturunu da asla unutmıyalım. Ve şunu da unutmamalıyız ki; mâneviyatın olmadığı yerde maddiyatın hiç bir kıymeti yoktur.

Çocuk şımarık büyütülürse, ahlâk-ı İslâmiyeden mahrum bırakılırsa elbette ve elbette büyüdüğünde canavar kesilecektir. Şunu bir misâlle daha iyi anlıyalım. Şöyle ki: Ramazan-ı Şerif bayramında birkaç arkadaşla birlikte bir arkadaşın evine gittik. Misâfir odasına girdik, oturuyoruz. Ve pek de Bayram'ın havasına muvafık olmayan mes'elelerden bahs açıldı. Fakat o gün o saatte en çok dikkatimi çeken, üç-dört yaşlarında bir erkek çocuğun meşin topla oynaması oldu. Kendi kendime eyvâh dedim! Bu çocuk yarın büyür büyümez ilk iş olarak küçüklüğünden beri mübtelâ ve meftun ve müştak olduğu meşin top arkasında gidecek, kendince hayatının zevkini bunda bulacak!.. Bütün derdi bu meşin top olacak!.. Belki annesine babasına isyan edecek, onların emirlerine itaat etmiyecek ve belki de bütün şu mevcudatın milyonlarca fevkinde olan Marifetullahı ve Muhabbetullahı bilmiyecek ve bundan gafil yaşayacak! Fakat şayan-ı teessüf şudur ki; gafil babası oğlu ve top hakkında adeta gurur duyarcasına şöyle diyordu: «O kadar topa alıştı ki, bir an oynamasa ağlar, sızlar ve kendini yerlere atar!..»

Ey gafil babalar uyanın artık. Uyanma zamanı çoktan gelip geçmiştir. Artık şair bir daha seslenmesin ve demesin ki:

«Kilâb-ı zulme kaldı gezdiğin nâzende sahralar,
Uyan ey yareli şir-i jeyan bu hâb-ı gafletten.»

Çocuklarınıza, küçükken hakaiki imâniyye ve akaid-i İslâmiyyeden bahsetmezseniz, onları meşin topla, oyuncakla, palavra eğlencelerle eğlendirirseniz elbette zararlı çıkacak olan yine sizler olacaksınız. Sakın demeyiniz: Koyun kendi bacağından, keçi de kendi bacağından asılır. Küçükken onlara meşru olan her ahlâkı öğretmek ve zorla da olsa onlara kabul ettirmekle mükellefsiniz.

Eğer hakiki din sever, îmân sever ve millet seversiniz böyle yapmalısınız. Çünkü hiç bir çocuk bülûğ çağına erinceye kadar istese dahi korkudan dolayı anne ve babasına karşı gelemez. Meğer ki şımarık büyümüş olsun. Kaldı ki ahlâkı islâmiyye ile yetişmiş bir çocuk, değil çocukluğunda belki çocuk babası olduğu zaman veya ölünceye kadar zerre miktar anne ve babasına «Üf» bile demez. Çünkü o biliyor ki, anne ve babaya — hakiki mü'min anne ve baba — asi olmak huzuri İlâhi'de büyük bir suçtur. Ve Peygamber Efendimizin (S.A.V.) : «Cennet annelerin ayakları altındadır.» hadisi şerifleri mucibince Sünnet-i Seniyyeye ittiba ile evlâtlığın en güzel örneğini vermekle vazifeli olduğunu bilir.

İMANIN ESASLARI

Veli ERTAN

İman lügatte; bir şeye inanmak, bir kimseyi veya bir haberi tasdik etmektir. Allah'ın varlığına ve birliğine inanmaktır.

İstilah dilinde ise; Allah'ın varlığını, birliğini kemâl sıfatlarla muttasıf olduğunu ve noksan sıfatlardan münezzeh bulunduğuna, meleklere, Allah'ın gönderdiği kitaplara, Peygamberlere, âhiret gününe, hayır ve şer her şeyin yaratıcısı Allah olduğuna kesin olarak tereddüde mahal kalmıyacak tarzda inanıp, kalben tasdik etmek ve dil ile ikrar etmektir.

Yani : اشهدان لااله الاالله واشهدان محمدا عبده ورسوله

«Ben Allah'ın birliğine ve ondan başka kulluk yapacak birisi bulunmadığına ve Hz. Muhammed (S.A.V.) Efendimizin de Allahü Teala'nın kulu ve Resulü olduğuna şahadet ederim.» Bu mubarek sözü kalbden tasdik etmek, lisaniyle söylemek, manasına içten ve yürekten inanmaktır.

İşte buna kelime-i şahadet deriz.

Bir de kısaca لااله الاالله محمد رسول الله deriz.

Yani: *«Allah birdir. Hz. Muhammed (S.A.V.) Efendimiz de gerçek resûlüdür.»* Bu mubarek söze de kelime-i tevhid denir.

İşte böyle bir evlât anne ve babasına itaat ettiği gibi Cenab-ı Hakka karşı vazife-i ubudiyetini idrâk eder, aczini, fakrını anlar; binler, yüzbinler hamd u senâdan sonra secdeye beş vakit kapanır huzur-i İlâhide huşu ile saadet bulur, dileklerde bulunur. Fahri Kâinat (S.A.V.) dan şefaat taleb eder ve kendilerini böyle ulvî bir yola sevkeden anne ve babasını kemâli hürmetle selâmlar. Onları — anne ve babasını — çok sever. Çünkü onları Allah rızası dairesinde sever, saygı gösterir. Bir evlât ki; Allah'a, Peygambere (S.A.V.) anne ve babasına karşı böyle olduktan sonra, haliyle cemiyete, millete ve insanlara karşı da merhametli ve müşfik olacak. İşte o zaman cemiyet ve millet böyle şahsiyetlerin yetişmesiyle huzura, adalete ve saadete kavuşacaktır.

Annelerin ve babaların evlâtlarına karşı olan derece-i şefkâtları herkesin malûmudur. Fakat kimi Allah'ı sevdiği için sever, kimi de şu fani dünyayı ve fani vücudu sevdiği için sever. Halbuki en büyük sevgi bâki olan Allah sevgisidir. Diğer bütün sevgiler, aşk ve muhabbetler hep geçicidirler, mecâzidirler. Kurtuluşumuza yegâne çâre olan şu düsturdur: «Allah için işleyiniz, Allah için görüşünüz, Allah için çalışınız. (Lillah, Livechillah, lieclillah)» rızası dairesinde hareket etmek.

Evlâdını, Allah'ı sevdiği için seven kişi ona, Allah'ın rızası dairesinde talim ve terbiye verecek, Allah'ın hoşlandığı şeyleri öğretecek. Fakat dünya ve maddiyatı sevdiği için gaflet bataklığında çırpınan maddeperest gafil anne ve babalar ise evlâtlarının maneviyatını madde ile doldurmaya yeltenecekler, dünyevî ve beşerî sevgiden ileri gitmiyen bir sevgi ile onları — evlâtlarını — bir takım yapma oyuncaklarla eğlendireceklerdir. Ama sonunda tehlikeli bir iş yaptıklarının farkına varacaklar, fakat ne yazık ki o zaman da iş işten geçmiş olacak! Başlarını taşlara vuracaklar; «eyvah başımıza gelenler!» diyeceklerdir.

Evet şu darb-ı mesel her halde boşuna söylenmemiş: evlâdını dövmeyen elbette dizini döver!..

İmanın esasları ise :

1 — Cenab-ı Hak'kın varlığına, birliğine, kemâl sıfatlariyle muttasıf ve noksan sıfatlardan münezzeh olduğuna,
2 — Cenab-ı Hak'kın meleklerine,
3 — Cenab-ı Hak'kın kitaplarına,
4 — Cenab-ı Hak'kın Peygamberlerine,
5 — Âhiret gününe ve öldükten sonra dirilmeye,
6 — Kadere yani (Hayır ve şer) her şeyin Cenab-ı Hak'kın dilemesi, takdiri ve yaratmasıyla olduğuna inanmaktır.

İşte bu altı esas imanın kökleridir. İtikadımızın temelidir. Müslümanlık bu temeller üzerine kurulmuştur. Her müslümanın «Amentü» sü budur.

İnanmak bir kalb işidir. Gönülden sımsıkı bağlanmaktır. Gerçek mü'minin kalbi de dili de birdir.

Amelin en efdalı hiç şüphesiz, Allah'a ve Allah'ın Resûlüne imandır.

İman hakikatte bir vicdan emridir. Kendi irade ve ihtiyariyle kalpten bir teslimiyettir. Kalb ile tasdik ve lisaniyle söylemektir.

Görecek gözü, işitecek kulağı ve tefekkür edecek aklı olmıyan bir kimsenin noksanlığı ne ise, kalbinde iman olmıyan da öylece noksandır.

İslâm itikadında iman ve ibadet hususunda kul ile Allah arasına kimse girmeğe mezun değildir. Müslüman olması için bir ruhani reisin tavassutuna ihtiyacı da yoktur. Kalb ile iman eden bile müslüman sayılır. Lisanla ikrarın yapılması iman edenlerle etmiyenlerin bilinmesi içindir. İmanın kalben tasdiki dolayısiyle küfür yoktur. Çünkü Allah, insanlarla beraberdir. Onların iyi, kötü, gizli, aşikâr ne yaptıklarını, ne şekilde tefekkür ettiklerini hep bilir, görür ve işitir.

Önce Hallak'ı cihandan korkmalı
Sonra ondan korkmıyanlardan korkmalı.
Recai Zâde Ekrem

İmansız olan paslı yürek sinede yüktür.
Mehmet Akif Ersoy

1 — Allah'a İman

İlk vazifemiz, Allah'a imandır. Zaruriyat-ı diniyyeden birincisi şüphesiz Cenab-ı Hak'ka imandır. Vardır, birdir, şerik ve nazırı yoktur. Zatı ilâhisine lâyık olan bütün kemâl sıfatlarıyla muttasıf, noksan sıfatlardan münezzehtir. Kadimdir, ezelidir (Varlığının başlangıcı yoktur). Bâki ve ebedidir. (Varlığının sonu yoktur.) Bu âlemde bulunan hiç bir şeye müşâbih değildir. Haydir, daimdir. Durağı yoktur. Bütün cihan onun emriyle kaimdir. Bilicidir, görücüdür ve her şeyi işiticidir. Her istediğini dilediği gibi yapar. İsterse hepsini yok eder.

Kâinatta gördüğümüz ve anlamaya çalıştığımız her şey sebepsiz olarak kendiliğinden var olmamış, hiç bir eser de müessirsiz meydana gelmemiştir. Her eser muhakkak bir müessirin var olduğuna delâlet eder.

Düşünen bir insanın ilk işi halıkını tanımaktır. Kendisini yaratan Allah'ın varlığına inanmaktır. Çünkü dünyaya gelen her insan bu dünyaya niçin geldiğini, nereye gideceğini, üzerinde yaşadığı dünyayı kimin yarattığını, bunların hakiki bir sahibi bulunduğunu düşünecektir, araştıracaktır. Bilmediklerini bilenlere soracaktır.

Her akıl sahibi Cenab-ı Hak'kın varlığını, birliğini, ilâhi sıfatlarını bilir. Fakat zatını ve künhünü idrak etmekten acizdir. Zira biz kendi vücudumuzdan bile lâyıkiyle haberdar değiliz. Öyle ise nasıl olur da Allah'ın zatına ve künhûne akıl erdirebiliriz. Gözlerimiz onun küçük bir eseri olan güneşe bile bakmaya tahammülü yoktur. Biz ancak Allahü Teala'yı Kur'an-ı Kerîm'inde kendini bize nasıl bildirmişse öylece bilir ve inanırız. Kalbimizle tasdik eder, dilimizle ikrar ederiz.

HUTBE

ZEM VE GIYBET

Mevlüt KARAASLAN

«Müslümanın eksiklerini, ayıplarını araştırmayın, zira; her kim, Müslümanların ayıplarını araştırırsa, Allahü Tealâ da onun ayıbını takip eder, nihayet evinin içinde bile onu rezil ve rüsvay eyler».

Hadis-i Şerif

Muhterem Müslümanlar,

«İnsanlar konuşa konuşa, hayvanlar da koklaşa koklaşa tanışır ve sevişirler» diye meşhur bir darb-ı mesel vardır. Ne var ki, bu her zaman böyle olmuyor. Cemiyet hayatında bazı tanışan kimselerin, gayri meşru konuşmaları yüzünden birbirlerini sevecekleri yerde, birbirlerine düşman olduklarını da görmek mümkündür.

Nasıl ki, bazı hayvanlar, koklaştıktan sonra tepişirlerse, bazı insanlar da görüşüp tanıştıktan sonra birbirlerine darılır ve gücenirler. Bunun sebebi — insanların birbirlerine karşı yaptıkları sohbetlerde âdap ve muaşeret kaidelerinin dışına çıkmaları ve biraz konuştuktan sonra birbirleri aleyhinde zem ve gıybet yapmaya başlamalarında — aranmalıdır.

Şeytanın insanlara güzel gösterdiği ve böylece de insanların günah olduğunu bilerek veya bilmiyerek işledikleri, en çirkin amellerden biri de zem ve gıybettir. Halbuki, bir adamın namus, şeref ve haysiyetine taarruz etmek onları lekelemeye çalışmak kadar kötü ve çirkin amel tasavvur edilemez. Çünkü, bu gibi fiiller edep ve terbiye sahibi insanların işi olmayıp ahlâksız kimselerin eseri olarak vuku bulur. Bu ahlâksızlığı işliyenler başkalarının ayıplarını söylemekle kendilerinin bu gibi şeylerden ari ve beri olduklarını anlatacaklarını zannederler. Halbuki, şurada burada başkasının ayıbını araştıran, başkasının yapmış olduğu fiilleri kötülemek sureti ile müslüman kardeşini zemmetmeye çalışan insan, her şeyden evvel kendi ahlâksızlığını ortaya kor da farkına bile varmaz.

Dinimizde ise, herhangi bir müslümanın diğer müslüman kardeşini küçük düşürmek için kötülemesi, onun hakkında yüzüne söyleyemiyeceği sözlerle arkasından gıybet etmesi, kat'i surette haramdır. Hatta, bir mü'min herhangi bir kimsenin, küçük, büyük, ehemmiyetli, ehemmiyetsiz hatalarını, ayıp ve ahlâksızlıklarını vazifesi olmadan araştıramaz ve öğrenmeye çalışamaz. Her nasılsa öğrenmiş olduklarını da ilân ve ifşa edemez.

Allah'a ve rasulüne (S.A.V.) hakikaten inanan bir mü'min, diğer Müslüman kardeşinin kalbini kıracak, gönlünü incitecek, şeref ve haysiyetine dokunacak, namusunu lekeleyecek, başka kimseler arasında kardeşini küçük düşürecek sözler söyleyemediği gibi onlar hakkında sui zanda da bulunamaz. Çünkü, Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerîm'de *«Ey iman edenler! Zannın bir çoğundan çekinin, çünkü, zannın bazısı vebaldir, günahtır. Tecessüs de etmeyin* (gizli şeyleri araştırmayın), *bazınız, bazınızı gıybet de etmesin* (birbirinizi çekiştirmeyin), *biriniz, hiç arzu eder mi ki, ölü kardeşinin etini yesin?* (yani biriniz ölü kardeşinin etini yemeyi ister mi?) *İşte bak ondan tiksindiniz, iğrendiniz. O halde Allah'tan sakının çünkü Allah* (C.C.) *tevbeleri kabul eder, merhamet eyler.»* (Hucurat sûresi, 12).

Muhterem müslümanlar;

Cenab-ı Hak, Kur'an-ı Kerîm'inde kullarının birbirlerine karşı acaba şöyle midir, yoksa böyle midir? kabilinden dahi olsa sui zan beslemeleri bile yasak ederek, zannın bazısı vebaldir, günahtır buyurursa acaba bir mü'min kalkar da başka bir kardeşi hakkında sûi zanda bulunup onu zem ve gıybet edebilir mi? Elbette edemez. Etmemelidir de. Çünkü Müslümanların dünya ve âhirette muvaffak olabilmeleri birbirlerini hüsn-ü zanla ve samimi bir kardeşlik sevgisi ile sevmelerine bağlıdır.

Zira, Peygamber efendimiz (S.A.V.) bir hadis-i şeriflerinde de «Hüsnü zan imandandır», «Hüsn-ü zan hüsn-ü ibadettir» buyurmuşlardır.

Bunun için de bir mü'min herhangi bir kimse hakkında sûi zanda bulunamaz.

Şurası da unutulmamalıdır ki; ahlâksızlık, fısk-u fücûr ile tanınan, Allah (C.C.) ve Peygamber (S.A.V.) düşmanı oldukları çeşitli zamanlardaki söz, yazı ve fiilleri ile isbat eden dinsizleri, komünistleri teşhir etmek, onların hain tuzaklarına düşmekten bütün müslümanları korumak haram olmayıp aksine en mühim dini vazife ve islâmî bir cihattır. Bunun için de Peygamberimiz (S.A.V.) «Her kim haya örtüsünü atarsa artık onun gıybeti yoktur» buyurmuştur. Müslüman ancak kendisi gibi Allah'a ve rasulüne inanmış, kitap ve sünneti, kendisi ve milleti için hakiki kurtuluş yolu olarak kabul etmiş olanların kardeşi ve dostudur. Aksi halde, kurtuluşu, Komünizm, Sosyalizm, Kapitalizm v.b. gibi sapık ideolojilerde arayan hayasızların dostu değil en büyük düşmanıdır.

Bu en korkunç din ve millet düşmanlarına karşı, müslümanların muvaffak olabilmesi kendi aralarındaki birlik, beraberlik ve kardeşlik bağlarını gevşeltecek her türlü tehlikelerden kaçınmalarına bağlıdır. İslâmî bağlarımızı zayıflatan, müslüman bir millet olarak millî birliğimizi bozup bizi düşmanlarımız karşısında aciz duruma düşüren, en büyük tehlikelerin başında; birbirimiz aleyhinde yaptığımız zem ve gıybetler gelir. Çünkü, bu tehlike aramızdaki itimat bağlarını koparıp, bizi birbirimize düşürür. Bunun için de Fahri Kâinat (S.A.V.) bir hutbelerinde: «Yek diğerinizin gıyabında fena sözler söylemeyiniz, zira aranızdaki muhabbet ve kardeşlik yok olur da helâk olursunuz» buyurmuştur.

O halde bu en çirkin ahlâksızlığın ortadan kaldırılabilmesi için ne yapılması icap eder?

Muhterem Müslümanlar;

Bunun en büyük çaresi; Allaha ve Resülüne inanan, gıybet ve zemmin haram olduğunu kabul eden her müslümanın her şeyden evvel bu çirkin ahlâksızlığı işlemekten kendini men etmesidir. Müslüman bir an kendi nefsine dönüp madem ki Allaha ve Rasülüne inanıyorum, o halde onun emir ve nehiylerine bütün kudretimle uymak mecburiyetindeyim demelidir.

Bunu yapmaya muvaffak olan her müslümanın ikinci vazifesi de kendi yanında başka Müslümanları çekiştirenleri, başkaları hakkında gıybet edenleri, gördüğü zaman da, hemen ona mani olmaktır. Çünkü; zem ve gıybet ne kadar günah ise yanında bir din kardeşi zem olunurken o din kardeşini müdafaa etmeye muktedir olan kimsenin nemelâzım diyerek müdafaadan vazgeçmesi de o kadar günahtır. Zira Hz. Fahri Kâinat efendimiz, «Yanında bir din kardeşi gıybet olunur da, bunu duyan kimse (o din kardeşine) yardım etmeye muktedir iken, yardım etmezse Allah Teâla da dünya ve âhirette o kimseyi zelil eder» buyurmuştur.

Cenab-ı Hak bu en çirkin amelin şerrinden bütün mü'minleri muhafaza buyursun.

HABERLER ve KRİTİĞİ

AYIN OLAYLARI

Geçtiğimiz ayın en mühim olayları arasında 6. filo münasebetiyle yapılan solcu nümayişleri ile hükümet teklifi olarak meclise sunulan «Anayasa Nizamını Koruma Kanunu»nu sayabiliriz.

Kabul etmek lâzımdır ki memlekette sistemli olarak çalışan, en ufacık olayları istismar ederek sokağa dökülen, az olmalarına rağmen çok istismarcı olan bir sol cephe vardır. Bu sol ve Komünist cephenin bugünkü slogan ve paravan kelimeleri Amerikan düşmanlığı ve sosyalizm saçmasıdır. İstismara ve sokağa dökülmeye fırsat veren en ufak bir fırsatı dahi kaçırmayan Türk Komünistleri son 6. filonun ziyaretini bahane ederek sokağa dökülmüş, 6. filonun kaldığı bir hafta boyunca memleketin muhtelif yerlerinde protestolar, yürüyüşler tertip ederek ve vatandaşın huzurunu, yurdumuzun havasını ifsat etmişlerdir. Bu yürüyüşler görünüşte istiklâl ve hürriyetleri koruma, Amerika'nın Türkiye üzerindeki nüfuzunu kırma ve emperyalist emellerine karşı çıkma şeklinde gösterilirken hattızatında Komünist ihtilâl provaları yapılmaktadır. Amerikan 6. filosunu protesto eden kızıl muhafız özentilerinin niyet ve emellerini gösteren en iyi delil tarihî Bayezit kulesine çekilen kızıl bayraktır. Madem ki dava Türkiye'nin bağımsızlığıdır da niçin Türk bayrağı çekilmiyor da kızıl bayrak kuleye sallandırılıyor. Maksat ve niyet tamamen başkadır. Bir yabancı devlete ait olan 6. filo en taşkın hareketlerle protesto edilir, fırsattan istifade ile meşru kuvvetlere saldırılırken, anlaşmalara mugayir olarak boğazlardan geçen ve Akdeniz'i bir barut fıçısı haline getirme emelleri güden Rus harb gemilerinin geçişine solcuların, bağımsızlıktan yana olan güçlerin tebessümle bakması, öldürücü bir susuşla susması çok manidardır. İddia edildiği gibi eğer bugün Amerika bizim için bir tehlike kaynağı ise Rusya daha beter bir tehlikedir. Genç Türk devletinin istikbalini Amerika'dan kat kat daha fazla tehdit eden Kuzeyli komşumuz kızıl Rusya'dan gelecek tehlikeleri görmezden gelerek, Amerika'yı protesto edenler hıyanet içindedirler. Ayrıca solcu nümayişlerindeki dikkati çeken en belirli özellik Rusya ve Komünist emperyalizminden hiç söz edilmeksizin mütemadiyen Rusya'nın ve Komünist âlemin en büyük rakibi ve frenleyicisi olan Amerika'ya çatılmasıdır. Biz müslüman-Türkiye'liler olarak ne Amerikan taraftarı ne de Rusya taraftarıyız. Biz Türkiye taraftarı ve Türk vatanının müdafiiyiz. Türk yurduna tehlike nereden gelirse gelsin biz onun mutlak karşısındayız.

Müzmin hale getirilen protesto ve yürüyüşler karşısında tedirgin olan vatandaşın sabrı taşmış nihayet her şeyi göze alarak 16 Şubat Pazar günü solcuların karşısına dikilmiş ve tarihi dersini vermiştir. Bu hâdiseyi dahi azamî şekilde istismar eden solcular yine mes'uliyeti sakal, sarığa bağlamışlar, yüklemişler, istikbalde kendi faaliyetleri için tehlikeli gördükleri müesseseleri karalamışlardır. Taksim olaylarını meydana getirenler ve solculara hak ettikleri dersi verenler gösteriler sebebiyle mağdur olan İstanbul esnafı ve halkıdır.

Hâdiseden hemen sonra suçlu avına çıkan solcu güçler bir çok masum kimseleri karalarken işin en garibi bu hâdiselerin müsebbipleri arasında 60-70 yaşındaki bir ihtiyarla anadan doğma olan bir topal vatandaşımızı da göstermişler. Hâdise sonrası solcular tarafından takınılan devlet içinde devlet tavrı Türk adliyesine kanaatımızca en büyük hakaret olmuş ve yukardaki misalle yani iki aciz biçareyi hâdiselerin faili olarak göstermeleri en büyük ilâhî bir şaşırtma olmuştur.

Diğer olayımız «Anayasa Nizamını Koruma» Kanunu teklifi... Bu teklif görünüşte Komünizm ve anarşizmi yasaklama gayesine matuf. Fakat bu teklif Komünistlerden, anarşistlerden daha çok müslümanları ve milliyetçileri hedef almıştır. Eğer bu teklif bu şekilde kanunlaşacak olursa bundan sonra hiçbir müslüman ve din adamı camide veya dışarda Hz. Peygamberi dahi öğemeyecek ve islâmın emirlerini yasaklarını söyleyemeyecektir. Bu teklifin kanunlaşması halinde halka vaaz ve nasihatta bulunulamayacağı gibi camileri kapatmak lâzımdır. Teklif sahipleri bu teklifle siyasî hayatlarının en büyük hatasını işlemek üzeredir. Zira bu teklifle Komünizm ve anarşizm yine önlenmiş olmayacak fakat dindarlar büyük bir ızdıraba ve haksızlığa duçar olacaklardır.

ÇAPKIN PAPAZ

Heybeliada papaz okulunu bitirmiş olan ve halen Yunanistan'ın Peloponez kesiminde Nemza şehri yakınlarındaki Hristoforos köyünde üç senedir papazlık yapan 42 yaşındaki Haralambos Kritis köyün 18 ile 45 yaş arasındaki tam 157 kadınıyla gayri meşru münasebet kurmuştur. Kadınların bir kısmının papaz efendiyi bir kısmından kıskanarak ihbar etmeleri üzerine su yüzüne çıkan hâdise geniş yankılar uyandırmış olup adli ve idari tahkikata konu olmuştur.

YE MİN - EL - ACAİP

Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi kliniğinde dört aylık Sait Demiralay isimli İsparta'lı olan bir erkek çocuğun karnından, ameliyatla cinsiyeti belli olmayan fakat kemik teşekkülleri belli olan ölü bir çocuk çıkarılmıştır.

Anlatıldığına göre çocuğun annesi daha çocuk 15 günlük iken çocuğun karnında bir sertlik görüyor. Bunun üzerine İsparta Devlet Hastanesine çocuğu muayene ettiren aile çocukta tümör olduğunu ve ancak İzmir'de ameliyatla alınabileceğini öğreniyorlar. Fakat İzmir'de adı geçen klinikte yapılan ameliyatta ölü bir cenin çocuğun karnından çıkarılıyor.

Dünya tıb tarihinde ilk defa rastlanan bu garip olay doktorları ve herkesi hayretler içerisinde bırakmıştır.

İÇKİNİN MARİFETİ

Ankara'da oturan, çalışmayan ve devamlı içki içen 35 yaşlarındaki bir genç, yine bir gün sarhoş olarak eve geldiği sırada, kendisine «Sen delisin, seni timarhaneye yollayacağım» diyen 55 yaşındaki öz annesine önce zorla tecavüz etmiş daha sonra da odunla kafasına vurarak öldürmüştür.

Hayvanların dahi dünyaya geliş sebepleri olan analarına böyle bir muameleyi yapmayacağı aşikârdır.

(Devamı arka sayfada)

İnsanı hayvanlardan daha adi işler yapmaya sevkeden içki ve sarhoşluk veren şeyleri İslâmiyet yasak etmekle ne güzel etmiştir. İçki, kumar, puta tapma gibi kötü şeyleri yasaklayan müslümanlık, dünyanın en iyi nizam ve ahlâk kaidesini koymuş ve kurmuştur. Ama ne yazık ki, İslâmiyetin hayat bahşeden emir ve yasaklarına sırt çevirmiş olan 20. asrın Müslüman Türk cemiyetinde buna benzer olaylar çokca tekerrür eden günlük vukuat arasındadır.

TEKZİB ÜZERİNE

Bundan önceki sayıda aynı sütunlarda bir tekzib çıktı. Bu tekzibi tekzib sahibi mahkeme yoluyle gönderdiği için kanunen aynı sütunlarda yayınlamak mecburiyetinde idik ve yayınladık. Ancak biz bu sayıda muhterem okuyucularımıza hâdise hakkında bazı ipuçları vererek hükmü onlara bırakacağız.

Tekzib 86. sayıda çıkmıştır. Tekzibe konu olan haber ve kritiği ise 85. sayıda çıkmıştı. Tekzib edilen haberimizin başlığı 85. sayıdaki «Diyarbakır İmam - Hatip Okulundaki Üzücü Olaylar» dır. Okuyucularımız zahmet edip tekzibi de, bizim haberi de okurlarsa kimin haklı kimin haksız, kimin kime hakaret ettiğini ve kimin kimleri itham ettiğini ağız dolusu lâf etmiş olan Zülfikâr Anık'ın da, bizim de terbiye seviyemizi öğrenmiş olacaklar.

Biz o kritiğimizde hiç kimseye ne hakaret ettik, ne de hiç bir faninin şahsını kendimize muhatap edinmiştik. Biz «Diyarbakır İmam-Hatip Okulundaki Üzücü Olaylar» haberimizin ilk paragraflarında mahallî bir gazeteden aldığımız haberi aynen koyduk. İkinci kısmında ise genel olarak memleketimizin her tarafında görülen bazı ideolojik ve ırkî gruplaşmaların, millî ve dinî vahdeti bozacak her türlü tefrika, bölgecilik, hizipçilik ve bölücülüğün zararlarını ve İslâm kardeşliğini bir tarafa bırakarak makam, mansıp peşinde birbirimize düşmenin zararlarını, bölgecilik, ırkçılık ve ayrılığın İslâmda şiddetle yasak olduğunu, İslâmiyetin birlik, beraberlik, kardeşlik dini olduğunu birbirimizin ufak tefek hatalarını bağışlayarak asr-ı seadet İslâm kardeşliğini o devirden örnekler vererek yeniden ihya etmemiz gerektiği temennisinde bulunmuş ve bütün bu hususları hürmetle önünde eğildiğimiz Allah'ın âyetleri ve Rasulünün sözleriyle isbat ve teyit etmiştik. Bu bölümdeki verdiğimiz âyet ve hadis meâlleriyle şu veya bu efendiyi değil, memleket çapında millî ve dinî birliği bozucu müslümanlar arasına ayrılık ve gayrılık tohumları atan her türlü hareket ve kimseleri hedef almıştık.

Üçüncü ve son bölümde ise gazete haberinde ismi geçen İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu Müdür Muavini yardımcısı kardeşimize dair iddianın aslı olmadığı inancında olduğumuzu söyleyerek bir temennide bulunmuştuk.

Ve bunu o kadar hüsnüniyetle yazmıştık ki, herkesin bu emirler karşısında hürmetle eğilip hal ve harekâtını bu emirler dahilinde düzenleyeceğini zannetmiştik. Hiç bir kimseyi, hiç bir şeyle itham etmediğimiz halde tekzibte o kadar çok şeyle itham edilmişiz ki muhatabımızın bizi mi yoksa âyet ve hadisleri mi tekzib ettiğini anlayamadık. Bizi tekzib ettiğini kabul etsek orada biz değil Allah ve Rasulünü konuşturmuştuk. Biz Zülfikâr Anık'ı itham etmediğimiz halde kendini suçlu gibi gösterip, suçun sahibi olmadığı halde, âyet ve hadislerle yasaklanan şeyleri kabullenmiş görünüp hemen mahkeme yoluyle tekzib gönderme cihetine gitmesi, bize haklı olarak (yarası olan gocunur» sözünü hatırlattı. Ne yapalım takip ettikleri yol bunu hatırlatıyor, ama yine de biz hüsn-i niyetli olarak ihtimal vermiyoruz.

Tekzibte bizim naçiz «Haberler ve Kritiği» sütunumuza ve bu arada birçok kimselere hakarette bulunulmuş ehemmiyeti yok. Nârı da hoş nuru da hoş... Fakat sütunumuzun selâmeti bakımından bir hususun bu vesile ile açıklanmasında zaruret gördük.

Zülfikâr Anık Bey, tekzibinin bir yerinde haberin kritiği kısmını kasdederek diyor ki: Anlayamadım mahallî «Mücadele» gazetesinden aldığınız haberle sizin haberiniz arasında ne bağlantı var? Bu nokta çok mühim, biz okuyucularımızın «Haberler ve Kritiği» deyiminin ifade ettiği inceliği ve espiriyi anlayacak kültür ve irfan seviyesinde olduğunu yakınen biliyor ve buna inanıyoruz. Fakat madem ki bu inceliği kavrayamayanlar var anlatalım: Bu sütunda mücerred olarak toplanan haberler verilmez. Haber verilir, ayrıca o haber hakkındaki «Haberler ve Kritiği» sütununun görüşü ilâve edilir. Eğer yalnızca haber verilse o zaman «kritiği» sözünün manası kalmazdı.

İmdi bağlantı kuramayanlar bu zaviyeden «Haberler ve Kritiği» sütunumuzu okurlarsa bileceklerdir ki haber ve sütunun görüşü bu sayfada şimdiye kadar yer almıştır, bundan sonra da yer alacaktır.

İSTATİSTİK

Aşağıdaki istatistik önemine binaen Tercüman gazetesinden aynen alınmıştır.

Suç işlemede Dünyada sondan üçüncüyüz

Müslüman ülkeler suç işlemede sonuncu. Şampiyon: JAPONYA

Trafik kazalarında «Dünya Birincisi» yiz.

«Adam öldürme» de dünya 5 incisiyiz.

«Cinsel suçlar» da ancak 12 nci olabilmişiz.

«Hırsızlık» ta «Dünya Suçlular Olimpiyatı» nda 19 uncu gelebilmişiz. Daha doğrusu, sondan 2 nciyiz.

«Sahtekârlık» ta dünyada 17 nciyiz.

«Uyuşturucu madde» klâsmanında dünya 6 ncısı olarak adımız geçiyor.

1968 yılında bir «Suçlular Olimpiyatı» gibi hazırlanan dünya suç listesine 21 ülke katılmış, 21 ülkede işlenen suçların «istatistik» leri incelenmiş.

Ülkeler şunlar: Arjantin, Avusturya, Kanada, Danimarka, Habeşistan, Finlandiya, Fransa, Batı Almanya, İsrail, İtalya, Japonya, Lübnan, Libya, Hollanda, Suudi Arabistan, İsveç, Tunus, Türkiye, Mısır, İngiltere, Amerika.

● **CİNAYET**

Bu istatistiğe göre, dünyada «kan gövdeyi götüren» ülke: LÜBNAN...

Lübnan cinayette birinci... Her 100 bin Lübnanlıdan 36 sı kaatil.

2 nci HABEŞİSTAN.

...Ve TÜRKİYE, cinayette dünya 5 incisi... Her 100 bin kişide 1 kişi cinayet işliyor.

Cinayette, dünya sonuncusu DANİMARKA... Milyonda 1 kişi kaatil!..

● **CİNSEL SUÇLAR**

«Çok bilmişler» e göre, İsveç, dünyada cinsî problemlerini halletmiş tek ülke... Kadın için erkek önemli değil, erkek için kadın... Yine bu çok bilmişler, Almanya'da, Danimarka'da, Hollanda'da «kadın ve seks» problemi olmadığını öne sürüyorlar.

Ama dünya suç istatistikleri, bu ülkelerin uçkurlarına hiç de hâkim olamadıklarını gösteriyor.

Cinsel suçlarda BATI ALMANYA dünya 1 incisi.
2 nci DANİMARKA
3 üncü HOLLANDA
4 üncü İSVEÇ
5 inci İSRAİL
6 ncı AVUSTURYA
TÜRKİYE, 12 nci durumda.
Cinsel suçu en az olan ülke: MISIR.

Dilerseniz, suçları nüfusa vuralım:

Almanya'da 100 bin kişide 109 kişi cinsel suçlu.
İsveç'te 100 bin kişide 51 kişi, İsrail'de 100 binde 50 kişi cinsel suç işlemiş.

Türkiye'de 100 bin kişiden ancak 22 si «cinsel suçlu» gözüküyor.

Dünya sonuncusu Mısır'da ise milyonda 4 kişi cinsel suçtan hüküm giymiş.

● **HIRSIZLIK**

Dünyada hırsızlığı ne çok meslek edinmişlerin yaşadığı ülke: İSVEÇ...

İSVEÇ'te 100 kişide 2 kişi hırsız.

Hırsızlıkta :
2 nci DANİMARKA
3 üncü İNGİLTERE
4 üncü İSRAİL
5 inci KANADA
6 ncı ALMANYA
7 nci AMERİKA
8 inci JAPONYA

«Medenî» bilinen ülkeler «hırsızlık» ta «şeref sırası» na sıralanıyorlar.

Türkiye 19 uncu durumda.

100 bin kişide 68 kişi hırsızlık yapmış.

MISIR ise, cinsel suçlarda olduğu gibi, hırsızlıkta da dünya sonuncusu. Yine milyonda 4 kişinin adı hırsıza çıkıyor.

● **SAHTEKÂRLIK**

«Sahtekârlık» ta dünya 1 incisi İSRAİL...
2 nci ALMANYA
3 üncü İSVEÇ
4 üncü AVUSTURYA
5 nci DANİMARKA

TÜRKİYE, «sahtekârlık» ta da çok gerilerde kalmış, 17 nci...

Dünyada sahtekârı en az olan ülke SUUDÎ ARABİSTAN...

1 inci ile 17 nci ve 20 nci arasında büyük fark var.

Meselâ, İsrail'de 100 bin kişide 1114 kişi sahtekârlığa karışmış, Türkiye'de bu oran 100 binde 4.5, Suudi Arabistan'da 2.5...

● **ESRAR - EROİN**

«Orta-Doğu» esrarını, bu konuda en başta muhafaza ediyor:
1 inci MISIR
2 nci İSRAİL
3 üncü LÜBNAN
6 ncı TÜRİYE...

● **GENEL PUAN**

«Suçlulararası» puanlamada ise, dünya milletleri şöyle sıralanıyor :
1 nci JAPONYA
2 nci İSVEÇ
3 üncü KANADA
4 üncü AVUSTURYA
5 inci İSRAİL
6 ncı DANİMARKA
7 nci BATI ALMANYA
8 inci FİNLANDİYA
9 uncu İNGİLTERE
10 uncu FRANSA
11 inci HOLLANDA
12 nci AMERİKA
13 üncü İTALYA
14 üncü ARJANTİN
15 inci TUNUS
16 ncı LÜBNAN
17 nci HABEŞİSTAN
18 inci MISIR
19 uncu TÜRKİYE
20 nci LİBYA
21 inci SUUDÎ ARABİSTAN.

Görüldüğü gibi, son 4 sırayı «müslüman ülkeler» teşkil ediyor... İlk 4 sırayı da, dünyanın en medenî ülkeleri...

Bu da, medeniyet arttıkça, suçların çoğaldığını gösteriyor.

Yine, Türkiye'nin adı, işlenen suçların failleri en az meçhul kalmış ülke olarak geçiyor.

● **ALMANYA'DA**

Almanya'daki «yabancı işçiler» in işlediği suçlar bölümünde, Türkler son sırayı alıyor.

CİNAYETTE Yunanlılar birinci,
HIRSIZLIKTA İtalyan işçileri birinci,
SAHTEKÂRLIKTA yine İtalyanlar birinci.

MİLLİYETÇİ ÖĞRETMENLERİN BİLDİRİSİ

Şehrimiz (Konya) Milliyetçi Öğretmenler Birliği ile Milliyetçi Türk Öğretmenleri Sendikası müştereken bir bildiri yayınladılar. Müşterek bildiride okuldaki çocuktan, dağdaki çobana kadar ne oldukları, kimlere hizmet ettikleri ve döndürdükleri dolapların suyunun nereden geldiği herkesce bilinen Türkiye Öğretmenler Derneği ve Türkiye Öğretmenler Sendikasının yayınladıkları bildiriye karşılık verilmekte. 15 Şubat 1969 da yapılan Eğitim yürüyüşünün samimiyet ve iyi niyetten uzak siyasî ve ideolojik bir yürüyüş olduğu beyan edilmekte, memleketini ve vatanını seven öğretmenlerin bu yürüyüşe katılmamaları istenmektedir.

Her satırında samimiyet, vatanperverlik ve buram buram milliyetçilik tüten bildiride solcuların ve malûm derneklerin aksine olarak bu fakir milletin öğretmen-

(Devamı arka sayfada)

leri maddeten ve manen madur etmediği, vatandaşın manevi duygularına ve dinine hürmet eden öğretmenlere karşı büyük bir sevgi ve saygı beslediği açıklanmaktadır. Mezkûr derneklerin küfran-ı nimetine karşılık büyük bir hak duygusu içinde devletin hakkı teslim edilmektedir.

Müsbet faaliyetleriyle halkımızın büyük itimat ve rağbetini kazanan M.Ö.B. ile M.T.Ö.S. milliyetçi faaliyetlerden olarak komünistlerin dinimizi nasıl istismar ettiğini göstermek için «İmam Kanlı Bıçak» adlı tiyatroyu oynatmış ve büyük takdir toplamıştır.

Konyalıların büyük ümitler bağladığı, bu memleketin öz evlâtlarını sinesinde toplayan M.Ö.B. ve M.T.Ö.S. mensuplarını bütün varlığımızla tebrik eder, Allahımızın her türlü şer kuvvetlerinden onları ve bütün müslümanları korumasını niyaz eder, muvaffakiyetler dileriz.

TEBRİK ETMEK GEREK

Endonezya Başsavcılığı aldığı bir kararla vatanlarına çeşitli yollarla sokulan, halkın ve özellikle gençliğin ahlâkını bozan, din duygusunu zayıflatan muzır ve müstehcen 150 000 kilo kitab, dergi, fotoğrafın yakılarak imha edilmesine başlamıştır.

Ayrıca savcılık bu nevi eserlerin P.T.T. vasıtasiyle dağıtılmaması için lüzumlu tedbirleri de almış. Artık bundan sonra Endonezya'da gençliğin cinsiyet duygularını kamçılayan ve gençleri zinaya teşvik eden, çıplak karı resimleri basarak meydanlarda teşhir edilen, alufte mecmualar ve gazeteler görülmeyecektir. Bundan sonra Endonezya'da, insanların en zayıf tarafları olan cinsiyet duygularını açık, seçik resimler basarak istismar eden ve bu yüzden de milyonlar kesen koca göbekli, hususi arabalı ahlâk katilleri gazete ve mecmua patronları görülmeyecektir.

Baş Savcılığın aldığı bu yerinde karar müslüman Endonezyalıları fazlasıyle memnun etmiştir. Endonezya Baş Savcılığını müslüman kardeşleri olarak tebrik eder, müsbet aksiyonlarının diğer müslüman devletlere örnek olmasını Allah'tan niyaz ederiz.

Tevekkül

(Baştarafı 13. sayfada)

mek kâfi gelse ve bizim görevimiz bundan ibaret olsaydı, dün evet, daha dün, her birisi bizim bir vilâyetimiz olan Macaristan, Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya, bu gün böyle olur, yaban ellerde kalır mıydı?

Evet, Kur'ân-ı Kerim'i, Cenab-ı Hak muhafaza edecektir. Onun, ezeli ve ebedi olan şan ve şerefine hiç kimse dil uzatamıyacak, dahlededemiyecektir; zira O'nun muhafız-ı hakikisi, Allah'dır; onu, O koruyacak ve idame ettirecektir; ama, nerede, hangi devlette, hangi ülkede? Türkiye'de mi, Endonezya'da mı, Hindistan'da mı, Pakistan'da mı? Bu Âyet-i Kerime'de, mutlak mekân kaydı nerede? Alır bizden îmanı, alır bizden Kur'ân'ı, alır bizden İslâm'ı, izânı, irfânı, Afrika'nın zencilerine verir, onlarda muhafaza eder. Ederse, kim ne eder, kim ne der? Hiç kimse... O halde, çalışalım, didinelim, terliyelim ve üzerimize düşen vazifeyi yapalım. Ama, ne yapabilirsek, ne kadar başarabilirsek, nereye kadar ulaşabilirsek. Hani, bir gün karıncaya sormuşlar:

— «Nereye gidiyorsun?»

— «Hacc'a.» demiş.

— «Bu ayaklarla mı?» demişler.

— «Varamasam bile, hiç olmazsa, yolunda ölürüm ya.» diye mütevekkilâne, cevap vermiş. Karınca misâli olmak ve bu yolda ölmek ne güzel ne tatlı. Önemli olan, vazifemizi lâyıkiyle yapmak ve gerisini Hakka bırakmak. Ondan sonra :

Mevlâ görelim neyler,
Neylerse güzel eyler.

Konu geniş, dert büyük ama, zaman az, satır yetersiz, mürekkep vefasız. O halde satırlarımıza, merhum Mehmet Âkif'in seslenişiyle son verelim :

Allah değil, taptığın evhâma dayandın;
Yandınsa eğer, hakk-ı sarihindi ki yandın.
Meflûc ederek azmini bir felc-i irâdi,
Yattın, kötürümler gibi, yattın mütemâdi!
Mâdem ki didinmez, edemez, uğraşamazdın;
İksîr-i beka içsen,emi n ol, yaşamazsın;

.....

«Allah'a dayandım!» diye sen çıkma yataktan...
Ma'nâ-yı tevekkül bu mudur? Hey gidi nâdan!
Ecdadın, zannetme, asırlarca uyudu;
Nerden bulacaksın o zaman eldeki yurdu?
Üç kıt'ada, yer yer, kanayan izleri şâhid.
Dinlenmedi bir gün o büyük nesl-i mücahid
Âlemde «tevekkül» demek olsaydı «atâlet!»
Mirâs-ı diyanetle yaşar mıydı bu millet?
Çoktan kürenin meş'âl-i tevhidi sönerdi;
Kur'ân duramaz, nezd-i İlâhi'ye dönerdi.

.....

Ey yolcu, uyan! Yoksa çıkarsın ki sabâha:
Bir kupkuru çöl var, ne ışık var, ne de vâha!

UYARMA

Ey müslüman kardeşler bak ne hale gelmişiz,
Kalmamış namus, haya sanki bizler ölmüşüz.

Saç modası başında asri olmuş, bayanlar
Hayret eder şaşırır bunu görüp duyanlar

Setir nedir bilmezler, açıldıkça zevk alır,
Dans eder de yanına leş kokulu ter kalır.

İçer rakı, şarabı çok kerihtir nefesi,
Çıkar bayan berberden kafa gübre küfesi.

Hiç nasihat dinlemez çünkü bozuk temeli,
Mini etek modası aklı, fikri, emeli.

Açılmaya devamlı, nedir bilmez utanmak,
Gündüz gece demeden bir kucağa atanmak.

Bilmezsen haya, namus yok mudur sende kamus,
Açılan baldır bacak, hani ırz hani namus.

Mini etekli baldır, bu rezalet ne haldir,
Her senenin modası durma yukarı kaldır.

İşte bu ilerici, örtünenler gerici (!),
O şehit ecdadının sızlamaz mı hiç içi.

Dans eder de usanmaz bay bayan ilerici,
Zina eder utanmaz Lenin yolunun piçi.

Ateş sarmış bacayı hiç sevmezler hocayı,
Daldan dala konarlar istemezler kocayı.

Bu ne edep ne haya müslüman bunlar güya,
Yetiş imdadımıza «Zül Celâli kibriya».

İsmail BİZDEN
(Muharib Gazi)

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

MUHTEREM ABONELERİMİZ,

Büyük ALLAHIMIZIN yardımı ve sizlerin desteği ile mecmuamız senelerdir neşir hayatına devam etmektedir.

Severek ve istiyerek okuduğunuzu umduğumuz mecmuamızın yaşayabilmesi, maddi ve manevi sıkıntıya düşmemesi için borcunuzla birlikte yeni abone bedelinizi: «İSLÂMIN İLK EMRİ — OKU — P. K. 105 — KONYA» adresine göndermenizi rica ederiz.

Bazı okuyucularımız kendilerine sık sık ikaz gönderilmesinden şikâyet ediyorlar. Bizi mazur görsünler, çünkü abone bedellerini istemek için başka çaremiz yoktur. Kendisine ikaz gönderilen her okuyucu hemen en az bir yıllık abone bedeli olan 12 lirayı göndersin. Borçlu abonelere borçları bitinceye kadar ikaz gönderilmeye devam edilir. Her ikaz gelişinde 12 lira postalanırsa borç bittiği zaman bir daha kendilerine ikaz gönderilmez.

Şimdilik bu yoldan başka okuyucularımıza ayrı ayrı borçlarını bildirme imkânımız yoktur. Çünkü posta ücreti büyük yekûn tutmaktadır. Abonelerin en büyük yardımı birinci ikazın gelişinden hemen sonra abone bedellerini göndermeleridir. Hakkın ve halkımızın hizmetinde olan mecmuamızın sizler tarafından maddeten ve manen destekleneceğini umar, Allah'tan işlerinizde muvaffakiyetler dileriz.

★ *S. Mustafa Erkatırcı - İSTANBUL* — Alâkanıza teşekkür ederiz, göndermiş olduğunuz havale alınmış, istemiş olduğunuz adres değişikliği yapılmıştır. Selâmlar...

★ *S. M. Necati Bayezit - KAYSERİ* — Abone kaydınız yapılarak adresinize 86. sayı postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Cavit Özyurt - KÜTAHYA* — Alâkanıza teşekkür ederiz, göndermiş olduğunuz havaleniz işlenmiştir. Aboneniz; 95. sayıda son bulacaktır. Selâmlar.

★ *S. Yusuf Akbulut - Selendi/MANİSA* — Göndermiş olduğunuz 8 liralık havaleniz alınmıştır. İsteğiniz yerine getirildi. Selâmlar...

★ *S. Ali Tamtam - AFYON* — Göndermiş olduğunuz 36 liralık havaleniz alınarak işleme konmuştur. Kardeşiniz Abdurrahman'la beraber aboneniz 96. sayıda sona erecektir. Abone kaydedilmesini bildirdiğiniz İbrahim Kadem isimli kardeşimiz de abone kaydı yapılarak mecmuası adresine postalanmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, bu alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Kâzım Kara* — İsteğiniz yerine getirilmiştir. Müsterih olunuz. Selâmlar...

★ *S. Osman Çetin - BURDUR* — Göndermiş olduğunuz 24 liralık havaleniz alınmıştır. Abonenizin ne kadar devam edeceğini soruyorsunuz; son duruma göre aboneniz; 103. sayıda bitecektir. Allah'tan başarılar dileriz. Selâmlar...

★ *S. Zeynep Topaloğlu - KEŞAN* — Göndermiş olduğunuz havaleniz alınmıştır. Gönderilmesini istemiş olduğunuz sayılardan 21. sayı elimizde bulunmadığı için gönderemedik. 66. sayınız adresinize postalanmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız...

★ *S. Bekir Özler - KAYSERİ* — Samimi duygunuzun ifadesi olan mektubunuzu aldık, hakkımızda beslediğiniz iyi düşüncelere lâyık olmaya çalışacağız. İstemiş olduğunuz 6-7. sayılar maalesef elimizde kalmamıştır. Selâmlar...

★ *S. Halil Atlı - İSTANBUL* — Başarı dileği ile dolu bulunan mektubunuzu aldık. Duymuş olduğumuz manevi haz sonsuzdur. Aboneniz yenilenmiştir. Ayrıca alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar adresinize postalanmıştır. Selâmlar.

★ *S. Mehmet Üstün - İZMİR* — Göndermiş olduğunuz paralar bildirmiş olduğunuz isimlere işlenmiş ve üç sayı adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Mehmet Atcı - MANİSA* — Mektubunuzu aldık, isteğiniz yerine getirilerek abone kaydınız yapılmıştır. Yeni aboneler kaydedeceğiniz için şimdiden teşekkür eder, başarılar dileriz, selâmlar...

★ *S. Salim Ay - ERZİNCAN* — Havaleniz işlendikten sonra aboneniz 98. sayıda sona erecektir. İsimlerini bildirmiş olduğunuz yeni abonelerin mecmuaları adreslerine gönderilmiştir. Selâmlar...

S. Mevlüt Kara - MANİSA — İstemiş olduğunuz «Büyük Kpaı - EK» kitabından adresinize 25 adet ödemeli olarak postalanmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, bu alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar...

NOT : Aşağıda isimlerini bildirdiğimiz muhterem abonelerimizin göndermiş oldukları havaleleri alınmıştır. Fakat, havale kâğıtlarında abone numaraları veya yeni abone olacakları bildirilmediği için havaleleri işleme konamamıştır. Bu okuyucularımızdan rica ediyoruz: Abone numaralarını veya yeni abone oluyorlarsa yeni abone olduklarını lûtfen en yakın zamanda bildirsinler.

BURSA : Mehmet Göksel, İbrahim Tuna, Ömer Ayyıldız; *DİYARBAKIR* : Evirgen Diş Deposu; *NAZİLLİ* : Nuri Pazarlı; *SERİK* : Hasan Emirder; *TOKAT* : İbrahim Erenal; *BAKLAN* : M. Ali Karatek; *GAZİANTEP* : M. Ali Öneril; *İSTANBUL* : Ali Altınsoy; *MALATYA* : Mustafa Kalkan; *NEVŞEHİR* : Ömer Açar; *BOZAN* : Hasan Temen, *VİRANŞEHİR* : Mehmet Dinçer; *ELÂZIĞ* : Osman Kaya; *DENİZLİ* : Bayram Caner; *BALIKESİR* : Kamil Kavun; *FETHİYE* : Hamdi Aykırı; *SAMSUN* : Mustafa Seven; *KAYSERİ* : Kadir Bakırtaşı; *ADANA* : Ali Akdağ; *Yaygın/MUŞ* : Nazım Bozkur.

İslâmın İlk Emri
O K U
Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU
Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT
İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 28 Mart 1969

«O göğe, (bakmazlar mı) nice yükseltilmiştir o, O dağlara, (bakmazlar mı) nasıl dikilmiştir o, O yere, (bakmazlar mı) nasıl yayılıp döşenmiştir o?»

KUR'ÂN-I KERİM

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek;
Dağlardan çektirilen kalyonlar çekilecek;
Kelpetenlerle surun dişleri çekilecek...
Yürü hala ne diye oyunda, oynaştasın
Fetih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.

A. Nihat ASYA

Yıl : 9 Sayı : 88 Safer : 1389 Mayıs : 1969

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Fetih ve Fatih — **M. Süleyman ÖZKAFA**
- Sarsılan Kardeşlik — **M. Hulusi İŞLER**
- Son Felâketin Düşündürdükleri — **Ömer BAL**
- İlâhî Vahyin Muhtelif Yolları ve Mertebeleri — **Dr. Fehmi CUMALIOĞLU**
- Kalt ve Niyet — **Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Nereye Götürmek İstiyorlar? — **Mustafa KOÇYİĞİT**
- Dinlerin Taksimi — **Osman CİLÂCI**
- İslâmda İş ve İşçi Meselesi — **M. Said ÇEKMEGİL**
- Tevbe — **Gültekin ENGİN**
- Ağaç Yetiştirmek Müslümanlar İçin Sadakadır — **İsmail TEKİN**
- Müslüman Türk Kızına Hitap — **Mehmed SÜSLÜ**
- Dilde Anarşizmin Zararları — **Mecid YILDIRIM**
- Meleklere İman — **Veli ERTAN**
- Genç Kalemler
- Güzel Sözler

Der.: **Hasan TEKELİOĞLU**

- Ayın Olayları — **Ö. B.**
- Bunları Biliyor musunuz? Hazırlayan: **Hasan BAĞCI**
- Kadın — **Hekimoğlu İSMAİL**
- Hazin Bir Tecelli — **İsmail BAYRAM**
- Serâp Olan Hâtıra — **Mustafa YILMAZ**
- Haberler ve Kritiği
- Âyet- Hadisler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

GEREK ferdi hayatı ve gerekse cemiyet hayatını huzursuz eden, neticede onu çökerten bir çok sebep ve olaylar vardır, ferdin huzursuz olmasına duygu ve düşüncelerinin — inançlarının — meydana getirdiği kendi iç âleminin sebep olabileceği gibi çevresinin de bir o kadar etki edeceği bir gerçektir.

Şuurlu veya şuursuz olarak durmadan saadet için çırpınan beşer aradığını bulamamanın acıklılığı içerisinde çok çeşitli gibi görünen fakat menşe itibariyle bir olan olaylar ve hâdiseler karşısında bocalamakta, aptallaşmakta, hırçınlaşmakta ve hatta canavarlaşmaktadır. Hâdise ve olayları, çevresinin etkisiyle kazandığı duygu ve inançlarının ışığında değerlendiren ferdin, bir türlü mes'ud olmamasına sebep teşkil eden bütün problemleri çözememesi onun yaratılıştan mevcut olan zaafiyetindendir.

Görgü, bilgi, duygu ve düşüncesi ve hatta hayali bile mahdut olan, bunun için de kendini ve çevresini tanımakta, meselelerini halletmede aciz kalan insanın, gerçek hedefini ve bu hedefin en doğru yolunu tayin etmede, kâinatın açık-kapalı, gizli-aşikâr her türlü haline — esrarına — vakıf, akla gelen herşeye hükmü nüfuz eden bir kuvvete, mahdut olmayan bir bilgiye ve noksan olmıyan bir görüşe nekadar muhtaç olduğu meydandadır.

Tarihin seyri içinde meydana gelen acıklı olayları İslâm düşmanlarının görüş ve yorumlarıyla değerlendiren beyinsizler insan ve insanlık için ideal olan herşeyi uhdesinde toplayan İslâma sırt dönüp başka kapılar aramıya koyulmuşlardır. Bugün bu müslüman millete kurtuluş reçeteleri sunanlar hakikatde kurtulmaz illete tutulmuşların ta kendileridir. Müreffeh fakat muzdarip olan bu sapıklar, sunulan her türlü hakikate — içinde bocaladıkları aşağılıkların bir eseri olacak ki — hemen bir küfür perdesi çekiverirler. Bildiklerinin dışında kalan, insan için mühim derecede büyük olan metafizik olaylarını belki bugün görmemezlikten gelebilirler ama yarın, kendileri için çok korkunç olan mukadder akibetden kurtulamazlar. Daha şimdiden imansızlığın verdiği korkunç azapla kıvranan bu zavallılara acı fakat gerçek olan akibetleri hatırlatıldıkça küplere binerler, kudurmuşcasına telâş içerisinde etraflarına saldırırlar. Aaa! Bu telâş ne? Evet, bu korkunç akibetden kurtulamıyacaksınız. Hem biz size kızmıyoruz. Çünkü bize Yüce Allah emrediyor «Dinde zorlama yoktur. Hakikat, iman ile küfür apaçık meydana çıkmıştır.»

Ancak kendi insanlık dışı hareketlerinizi bir faziletmiş gibi göstermek, dolayısı ile kendinizi suçluluk haleti ruhiyesinden kurtarmak için cemiyeti de ifsad etmiye çalışmanız îman nuru ile bakan müminlerin dikkatinden kaçmıyacaktır.

Milletçe milli meselelerimizin olduğuna inandığımız halde bu meselelerin menşeini teşhisde tamamen zıt olan görüşler vardır. Her şeyi madde ile halletmeye kalkanlar kendilerinin de madde ve manadan geldiğini unutmaktadırlar. Bu gafletlerinin cezasını bir gün çare bildikleri maddenin altında ezilmekle ödeyeceklerdir. Ey maddeden başka bir şey görmiyenler, belki bu milleti maddi refaha ulaştırmanız mümkün olabilir ama saadete asla. Çünkü maddi refah saadet için ancak bir vasıtadır. Milletimizin maddi yönden kalkınmasını istemeyen bir kimse tasavvur edilemez. Ne var ki imansız ve iz'ansız bir kalkınma milletce var olmamıza kâfi gelmiyecektir. Nitekim maddî yönden epeyce bir yol katettiğimiz halde manevî yönden ya Batı emperyalizmine esir olmuş üçbuçuk soysuz türediden ya da Sosyalizm illetine yakalanmış bir hayli illetli kimse yetiştirmekten öteye gidemedik. İmanın eline ilim ve tekniği teslim edebilirsek Milletçe var oluşumuzun şafağı sökmüş olacaktır. Bir Milletin kaderine hakim olanlar o milletin vebalini omuzlarında taşıyanlardır. Mes'uliyet hissinden mahrum olanlar koskoca bir milleti kendi mel'un gayeleri için heder ederler de yürekleri cız demediği gibi utanmadan bir de kahramanlık ücreti isterler. İz'anın sükûtu diye işte buna derler.

Ne hazindir ki insan ve insanlık için kurtuluş reçetesi olarak sunulan islâmı, bugün temsil ettiklerini iddia edenlerin de durumu islâmın şerefiyle mütenasip bir durum arzetmemektedir. Davamızın en acıklı tarafı da burasıdır. İslâma inananlar İslâmdan başka kurtuluş yolu olmadığını varlıkları ile kabul edip, ahlâkları ile de kabul ettirmeye mecburdurlar. Aksi halde çökecek olan Millet çatısının altında diğer ruhsuzlar gibi kalmağa mahkûm olacaklardır.

İslâmın İlk Emri — OKU

Fetih ve Fatih

«İstanbul elbette fethedilecektir. Onu fetheden kumandan ne iyi kumandan, onu fetheden ordu ne güzel ordudur.»

Hz. Muhammed (S.A.)

M. Süleyman ÖZKAFA

İslâma hizmeti şiar edinen Osmanlı Türkünün en kudretli genç hükümdarı Fatih Sultan Mehmet Han, Hz. Peygamberin övdüğü insan olma sırrına erebilmek için şehzadeliği zamanında İstanbul'un fethini tasarlamıştı.

Orta çağın kapanıp yeni çağın açılmasında o zamanın İslâm Türk tekniğinin oynadığı rol kadar bunu mânâ plânında ruhlara yerleştiren İslâm fikri ve düşüncesi olmuştur.

Hakikaten ideal bir hükümdarda bulunması gereken bütün vasıfları kendisinde mezceden ve zamanın maddî ve manevî ilimleriyle mücehhez olan Fatih, bir çok icad ve keşifleriyle İstanbul'u fethedebilecek yegâne kumandan vasfına haizdi.

Rumeli-hisarı'nın yapımından vazgeçilmesini bildiren Bizans elçilerine kızarak «Benim kudretimin eriştiği yere sizin kralınızın hayali bile yetişemez» diyen Fatih'in bu sözü îman ve gayretinin yüceliğini ifade eder.

Osmanlı toprakları Batı'da Macar içlerine, Doğu'da; Anadolu'nun büyük bir kısmını içine almış, fakat; Şarki-Roma İmparatorluğunun son şehri olan Kostantinopolos ülkenin ortasında kanayan bir çıban gibi, güvenliği sarsıcı ve istikbali tehdit edici durumuyla sırıtıp durmakta idi. Bunu bilen Fatih artık bu duruma bir son vermenin zamanının geldiğini biliyordu. İslâm'ın verdiği îman ve kudretin şevki ile, dedesi Yıldırım Bayezid'in Anadolu yakasında yaptırdığı Anadolu-hisarı'nın tam karşısına Rumeli-hisarı'nı üçbuçuk ay gibi kısa bir zamanda yaptırmıştır. Böylece İstanbul boğazını kontrolu altına almış, Anadolu ve Rumeli'ye geçişi kolaylaştırmıştır.

Rumeli-hisarı'nın inşaası tamamlandıktan sonra, Fatih ordusuyla İstanbul önlerine gelip ordugâhını kurmuş üç gün kalıp arazi vaziyeti ile Bizans tahkimatını tetkik ettikten sonra 1 Eylül 1452 de Edirne'ye dönmüş ve fethin hazırlıkları ile meşgul olmuştur. Edirne'de döktürdüğü muazzam toplar iki ayda İstanbul önlerine getirilebilmiştir. O zamana kadar misli görülmemiş bu harp aletinden Bizanslılar «Ejder» diye bahsetmektedirler. Osmanlılar ise bu alete Şâhî ismini vermişlerdir. Topları Orben isimli bir Macar usta dökmüş ise de plân ve balestik hesapları Fatih tarafından yapılmıştır.

5 Nisan 1453 günü Osmanlı ordusu İstanbul önlerine gelmiştir. 6 Nisan günü Fatih, cuma namazını ordusuyla beraber açıkta kıldıktan sonra münadiler vasıtasiyle muhasara harekâtını fiilen başlatmıştır.

İstanbul; haliçten Marmara sahiline kadar bütün sur boyunca işgal edilmiş, siperler kazılmış, surlar top atışlarıyla yıkılmağa başlamıştır. Bu bombardıman ordunun şehre girdiği güne kadar devam etmiş, İstanbul'un bazı yerde iki, bazı yerde üç surdan mürekkep tahkimatı bu sayede yıkılabilmiştir.

Maddî kuvvet kadar manevî kuvvete de ehemmiyet veren padişah İstanbul muhasarasına büyük ve meşhur mutasavvıf; Akşemsüddin ile Akbıyık-Dede gibi büyük velileri de getirmiştir. Fatih'in meşhur hocası Molla-Gürânî ve büyük âlim Molla-Hüsrev de beraberdir. Bütün bu âlim ve veliler aynı zamanda mücahittir. Bunlardan başka şeyhlerden, dervişlerden ve ebdâllardan bir çokları daha vardır ki, muhasaranın ilânı üzerine bunlar, askerin içine dağılarak fetih propagandası yapmışlardır. Yani, bunlar padişah ordusunun ruh doktorlarıdır. Bilhassa Ak-Şemsüddin İstanbul'un fethi için padişaha ve diğer erkâna cesaret ve manevî kuvvet vererek zafer tebşir etmiştir.

20 Nisan günü Bizans'a yardım için gelen 4 Lâtin ve 1 Rum gemisinin Osmanlı donanmasından kurtulup Haliç'e girmesi, Haliç cephesinin muhasara kontrolünden uzak olması, Haliç'e zincir gerilip, Osmanlı donanmasının Haliç'e girememesi karşısında; Fatih, İstanbul boğazından Haliç'e karadan 70 kadar gemiyi kızaklarla yürüterek indirmiştir. Bu hareket o zamanın tekniği ile insanları hayrete düşürmüştür. Karadan yürütülen gemilerin ilki Haliç'e inerken en son gemi de karaya çekilmiş, gecenin altısında başlayan hareket sabahın altısında bitmiştir. Mahsur Bizans bu kadar geminin Haliç'e nereden geldiğine bir türlü akıl erdirememiş, böylece İstanbul çevresi tamamen kontrol altına alınmıştır. Maneviyatı sarsılan Bizans imparatoru en ağır şartlarla sulh akdi için Fatih'e baş vurmuş. Fakat Fatih'in Bizans elçilerine kararı kesin olmuştur:

— «Ya ben Bizans'ı alırım, yahut Bizans beni alır!»

Kayıtsız şartsız teslim olmadan başka şartı kabul etmiyeceğini söyliyerek bu zelilâne müracaatı kat'i surette reddetmiştir.

17 Mayıs gecesi Topkapı surunun önündeki hendeğin kenarında yüzlerce mühendis, usta ve işçinin dört saat içinde, yani bir hamlede yaptıkları bu muazzam kule İstanbul surundan daha yüksektir: Altında tekerlek yerine büyük makaralar bulunduğu için müteharriktir. İstanbul surunun on adım ötesinde yapıldığı halde bu muazzam inşaatın — geceleyin — hiç

(Devamı arka sayfada)

(Baştarafı 3. sayfada)

farkında bile olmıyan müdafiler, şafak sökerken karşılarında o heybetli heyûlâyı gördükleri zaman «şeytani bir eser» sayıp hayret ve dehşet içinde kalmışlardır. İstanbul muhasarasında bulunan bir avrupa müverrihi bu kule için: Bütün İstanbul ahalisinin elbirliği ile bir ayda yapamıyacakları muazzam bir eseri, Türk ustalarının bir gecede, dört saat içinde yaptıklarından hayretle ve hayranlıkla bahsetmektedir. Ahşaptan yapılan bu mükemmel ve muazzam kulenin, çatı keresteleri iki kat deve, manda ve öküz derisiyle kaplanmış ve ateşe karşı mukavim olması için boşluklarına toprak doldurulmuştur. Üst katlarına çıkmak için içinden ve dışından muntazam ve mahfuz merdivenleri vardır. Tepesinde mazgallı bir damı olduğu gibi alt katlarında da endaht için büyük pencereler yapılmıştır. Toplar, mancınıklar ve «Gregeois» ateşi atacak diğer bir takım aletlerle tahkim edilmiş ve içine asker doldurulmuştur. Bunlardan başka İstanbul surlarının üzerine geçebilmek için müteharrik merdiven ve köprülerle de mücehhezdir. Ordugâhtan kuleye kadar askerin emniyetle gelip gitmesi için 800 metre kadar uzunluğunda üstü kapalı bir yol da yapılmıştır. Türk tekniğinin harikası olan bu kule ile İstanbul surları arasında yapılan mücadelede Topkapı surlarının bir kulesi yıkılmıştır.

Nihayet 28 Mayıs günü Osmanlı ordusu istirahate çekilmiş ve aynı günün gecesi büyük bir mum donanması «ateş ve ışık şenliği» tertiplenmiştir. İstanbul ve çevresi adeta bir ateş çemberi içine alınmış, bu muhteşem şenlik ve tekbir sesleri düşmanın maneviyatını tamamen yıkmıştır. Mum donanması gök yüzünü aydınlatırken içerde çok acı sahneler cereyan ettiği rivayet edilir: Bunların en mühimi, Ayasofya kilisesinde yapılan son ayindir; İmparatorla bütün devlet ve saray erkânının göz yaşlarıyla iştirak ettikleri bu feci âyin hıçkırıklar içinde geçmiştir. Bundan başka sokaklardan, papazların idare ettiği ayin alayları geçirilmiş, bütün halk bu olaylara katılmış, kadınlar saçlarını yolup, elbiselerini yırtmış, çocuklar feryat etmiş ve işte bu vâveylâlar içinde yoluna devam eden alay surlara kadar ilerliyerek, büyük salipler, tasvirler ve mukaddes emanetlerle Bizans'ın son tahkimâtını takdis etmişlerdir. Bilhassa İmparatorun Bizanslıları ümitsiz bir mukavemete teşvik eden son nutkunda, Şarki-Roma'nın uzun bir inhitat ahlâksızlığından sonra bu akıbete lâyık olduğunu belirten şöyle bir cümle vardır :

— Eğer bu tavsiyelerime riayet edecek olursanız, Allah'ın bize yolladığı haklı cezadan belki kurtuluruz! diyen Kostantin, doğruca şehrin müdafaası için vazifesinin başına dönmüştür.

29 Mayıs günü saat üç sıralarında son hücum emrini veren Fatih; Sabah namazını Allah kısmet ederse Ayasofya'da kılacağım, diyordu. Daha sonra şiddetli bir hücuma geçen Osmanlı ordusu bütün cephe boyunca umumi hücuma kalkışmış, ilk hamlede iki bin merdivenle elli bin yiğit ileri atılmış, ilerlerken Ak-Şemsüddin'le Molla-Gürani ateş hattına atılıp hak yolunda askere önayak olmuş ve bu umumi hücum iki saat sürdükten sonra, Şâhî denilen büyük toplardan birinin o sırada açtığı bir gediğe saldıran Anadolu Türk neferlerinden «Ulubatlı Hasan» Topkapı suruna tekbirlerle çıkıp sancak dikerek, İstanbul'a ilk giren Türk askeri olmak şan ve şerefini kazanmıştır. Sancağı diktikten sonra da surun üstünden devrilerek Türk ırkının asırlardan beri gördüğü büyük rüyayı tahakkuk ettirdikten sonra Allah'a kavuşmuştur. Bu sırada askerine dönüp :

«— Evlâtlarım, yiğitlerim, ben de sizinle ölmeye hazırım.» diyen yiğit Fatih kılıcını çekip, at sürerek bizzat Topkapı gediğine atılmıştır. Fethin tamamlanmakta olduğunu gören Fatih, surlar önünde Cenab-ı Allah'a şükür secdesine kapanmış ve duada bulunmuştur, daha sonra da şehre giren Fatih Sultan Mehmet Han doğru Ayasofya kilisesine giderek buranın cami-i olmasını emretmiş ve üç gün sonra Ayasofya camiinde cuma namazı Ak-Şemsüddin tarafından kıldırılarak İstanbul'a ilk İslâm mührü vurulmuştur.

Tabii güzelliğiyle ve İslâmî âbideleriyle dünyanın en güzel şehirlerinden biri olan İstanbul; Semâya yükselen minareleriyle vahdet'in sembolü, Müslüman Türk'ün tarihidir. Ayasofyanın çevresinde yükselen dört minaresi İslâm mülkü olduğunu bütün dünyaya ilân ederken onu mahkûm etmek istiyen zihniyet asil Türk evlâdının îmanı karşısında yok olacaktır.

Sarsılan Kardeşlik

Ey Ümmeti Muhammed, ey bütün Müslümanlar!!
Şu hâlimize bakın, nasıldık bir zamanlar?!.
Biz evvel böyle miydik? Düşünelim bir hele?!
Ne oldu bize böyle, nasıl geldik bu hâle!..
İlmi, irfanı, fazlı; Cihana yayan bizdik!..
Küçükleri çok seven, büyüğü sayan bizdik...
İnsanlık ve adâlet, tablosunu biz çizdik!
Kalblerde merhametin, incilerini dizdik..
Böylece yayılmıştı, bütün dünyaya İslâm;
Her yerde refah vardı, herkesde bol bol selâm..
Göstermiştik âleme, birlik beraberliği..
O sayede bizdeydi, dünyanın liderliği!
Kardeşçe yaşar iken, herkes hayrandı bize!
Nice dev kuvvetleri getirmiştik hep dize...
Şimdi ise esirdir, çok yerde müslümanlar!..
Öldürülen insanlar... Çiğnenen hanümanlar...
Susan ezan sesleri, çiğnenen ırz ve nâmus...
İslâm diyarlarına örtülen kara kâbus!..
İşte budur sebebi, bütün felâketlerin;
Bakın, iyi dinleyin; hele bir kulak verin!
Birliği parçaladık, Dînimizi unuttuk,
Hakkı anlıyamadık, hayırsız bir yol tuttuk!..
Kardeşliği bıraktık, düşman olduk biz bize,
Ahlâkımız bozuldu, rezâlet çıktı dize!..
Artık bir silkinelim, atalım buğzu kînî!
İyi anlıyalım gelin de Dînî mübînî!
Kulaklarda çınlarken, fermanı «Va'tesımû!»
Nedir bu perişanlık? İnsaf edelim yahu!
Aramızda tefrika, hâsed, gıybet, garaz, kîn...
Reva mıdır söyleyin, böyle mi der bize dîn?!..
Allahımız buyurur, bize: «Lâteferrakuu!»
Bizse sanki anlarız, bunu hep «Teferrakuu!»
Bir de dem vuruyoruz: Allaha itaatdan...
Dîne hizmet etmekten... Doğruluktan, cihattan!..
Boş yere kendimizi, sakın aldatmıyalım!..
İşte durum ortada, te'vile sapmıyalım!
Müslüman kardeşlerim! Atalım bu bed huyu..
Kazmıyalım artık, birbirimize kuyuyu!...
Gelin hep birleşelim, beraber çağlıyalım!
Çözülen din kardeşlik, bağını bağlıyalım!..
Dev düşmanlarımızı, ancak böyle yeneriz!..
Gayeye, şanlı hâle; bu sayede ereriz...

M. Hulûsi İŞLER

Ömer BAL

İNSAN oğlunu tâ ezelden beri korkutan, içini sızlatan ve çaresizlik içinde kıvrandıran tabii bir âfet var: Deprem. Zaman zaman kendini kuvvetli zannederek ilâhlık davasına kadar kalkışan insanın, birkaç saniyelik bir arz sallanışı karşısında düştüğü acz ve panik havası hakikaten görmeye değer bir manzaradır.

Yaptığı muhkem evler ve en son bulduğu teknik vasıtalarla benlik davasına kalkan ve bazılarının haşa ben Allah'ım deyip, bazılarının da ona tapmaya kalkıştığı şu gel-git dünyasında, bir anlık ihtizaz insanları sokağa dökmekte, biraz evvel emnü asayiş olan evler, insanlar için en büyük korku kaynağı olmaktadır. Belki de sallantıdan biraz evvel Allah'ın emrine asi olduğu, her türlü nazar ve murakabeden emin zannettiği evi, kendisini sokan bir yılan olmuştur. Daha evvel Allahı tanımayanlar gözünü kırpmadan Allaha isyan ederler, Allah Allah avazlarıyle nasıl da sokağa dökülüverirler. Felâketten biraz evvel Allah (C.C.) aklında bile yoktu. Yapmış olduğu fenalıklar kendisine hatırlatılsa, senin bu yaptıkların Allahın emri ve iradesine uymaz dense, belki de gülüp geçiverirdi. Halbuki şiddetli sarsıntıyle birlikte kendisini Cenab-ı Hakkın muhafazasına atıveriyor. Ya Rab yetiş nidalarıyle dönüşün ancak Allaha olduğunu ilân ediveriyor.

Allaha inanmayan dinsizler, tabiatçılar, maneviyata inanmayan müsbet ilimciler ne dersе desin yeryüzünün binlerce kilometre derinliklerinden gelen gümbürtüler birer ilâhî ihtardır. Allah-ü zülcelâl bütün dünyaya ve zaman zaman memleketimizde de yaptığı gibi ilâhî ihtar ve ikazlarından birini daha Mart ayının sonlarında Ege Bölgesinde yapmıştır. Daha henüz Doğu ve Marmara Bölgelerinde uğranılan zelzele felâketinin izleri hafızalardan silinmemiştir. Zelzele felâketinin içinde olanlar veya verilen haberlere ibret nazariyle bakan ve dinleyenlerin kulaklarında deprem uğultuları, gözlerinin önünde yarılan yerlerin, kaya dağların hareketleri gitmemiştir. Memleketimizin Demirci, Balıkesir, Denizli, Uşak, İzmir, Kula, Akhisar ve Ödemiş bölgelerinde görülen zelzele günlerce devam etmiştir. Altı yedi saniyelik sallantının geride bıraktığı tablo hakikaten çok acı ve fecidir. Binlerce yıkılan ev, enkaz altında kalarak can veren yüzlerce insan, yıkılan camiler, şerefesi uçmuş minareler, minaresiz kalan öksüz mabetler, harap olan okullar... Bunlara ilâveten yer altından kaynayan sıcak sular, yarılan topraklar, kayan dağlar... Bütün bunların ötesinde öksüz, yetim kalan yavrular, dul kalan kadınlar, yakın akrabasını kaybetmiş, yağmur ve kar'a rağmen sokak ortasında kalmış aç, sefil, hasta ve biilâç biçare insanlar. Acaba ibret alacaklar ve ibret alacak mıyız.

Kainat ve dünya Allahın koyduğu kanunlarla idare edilir. Her tabii hâdisenin bir sebebi ve kanunu vardır. Cenab-ı Hak her hâdiseyi tabii kanunları ile vücuda getirir. Allah istese hâdise ile kendi arasındaki sebep illetini kaldırır. Fakat her şeyi bir sebep dahilinde yapmayı ve yaratmayı murad etmiştir. Elbette hikmetinden sual olunmaz.

Açıklanabildiği kadar depremin sebebi sismoloji ilmine göre «Deprem en çok yer kabuğunun nisbeten yeni zamanlarda kıvrılmış ve kırılmış olan ve kırılan parçaları henüz yerine oturmamış bulunan yerlerin, çeşitli iç tesirlerle çökmesinden olur.»

Müsbet ilim zaviyesinden depremin oluş sebebi olan yukardaki izahı kabul ederiz. Fakat bu zahiri sebebin ötesinde Cenab-ı Hakkın kudret ve kuvvetiyle vücuda geldiğine inanırız. Yukardaki izah bize açıklanabilen sebebin ötesinde bir iç tesirin varlığını söylemekte ve bununla da Allahın kudret ve yaratıcılığını fısıldamaktadır.

Bazı sapıkların zannettiği gibi yeryüzünde hiç bir şey, kendi kendine meydana gelemez. Her şey muayyen sebepler altında Allah tarafından yaratılır. Her hâdisenin ve her varlığın Allahın iradesi altında meydana geldiğini ve her şeyin Allahın kudreti altında olduğunu Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de Hz. Hud Peygamberin diliyle şöyle izah ediyor: «Yerde hareket eden hiç bir şey yoktur ki, onun alnından Allah tutmasın.»

Kur'an-ı Kerim'de Allah emrine itaat etmeyen, peygamberlerinin gösterdiği doğru yoldan sapan ve şımaran milletleri çeşitli tabii afetlerle helâk ettiğini beyan ederek bizlere ibret almamızı buyurmaktadır. Bir Âyeti Kerimede «Hiç bir beldeye bir korkutucu zat göndermedik ki, o memleketin zenginleri o zatın (peygamberin) getirdiklerini inkâr etmesinler.» Âyeti kerimenin devamında Allahın emrine uymayanların malları ve evlâtlariyle öğündükleri ve neticede kendilerine daha dünyada iken ilâhî cezanın yetişiverdiği beyan edilmektedir.

Allahın verdiği bolluk ve refahla şımaran ve islâm dininin emirlerini arkaya atarak keyfe mâ yeşa' yaşayan bizlerin deprem, su baskını ve yangın gibi tabii afetler, vadedilen ilâhî cezaları olmasın?

İLÂHÎ VAHY'İN MUHTELİF YOLLARI VE MERTEBELERİ:

Dr. Fehmi CUMALIOĞLU

1) SADIK RÜYALARDIR.

İSLÂMIN yüce peygamberi Hz. Muhammed (S.A.) efendimiz bi'set (Allah tarafından peygamberlikle vazifelendirilme) den evvel ilâhi vahye bu yol ile mazhar olmuşlardır. Gördükleri rüyalar sabah aydınlığı gibi hakikatlara uymakta idi. Gördükleri her rüya tıpa tıp zuhur etmekte idi. Bu gerçek, hadis-i şeriflerle sahabelerin ve âlimlerin icmaliyle sabittir.

Nübüvvetin başlangıcında «vahy» in salih rüya halinde tecellisi kâinat çapında muazzam bir hizmete (risalete) meb'us bir zatın vahy ve nübüvvetle istinasını (çalışma, ısınma ve tahammülünü) temin ve biyopsikolojik Cenabı Hak peygamberlerine sadık rüyalarla dilediği şeyleri bildirmiştir.

«1 — Rüya-i sadıka tarikidir ki, Cenabı Hak dilediği şeyleri peygamberan-ı izama rüyayı sadıka ile ilam buyurur. Hz. İbrahim'in oğlunu kurban olarak zebh etmesi hakkındaki vahy bu kabildendir.

Vahy-i ilâhi bi'setde ekseri rüyayı saliha tarikiyle zuhur ederdi. Bu da meb'us olan zatın vahy ve nübüvvet ile istisnasını temin hikmetine müpteni idi. Çünkü vahy-i süphaninin bidayeten sair tariklerden biriyle zuhuru, mansab-ı nübüvvetin birdenbire tevecühü beşeri kuvvetlerin tahammül edemiyeceği derecede mehabeti haizdir.» (1).

«Resul-i Ekrem (S.A.) efendimiz bi'setlerinin başlangıcında ala rivayetin altı ay kadar rüya tarikiyle vahyi ilâhiye mazhar olmuştur. Rüya âleminde gördüğü her şey sabah aydınlığı gibi parlak bir surette ayniyle zuhura gelirdi» (2).

«Birinci Mertebe: Sadık ruyalardır; Müminlerin annesi Âişe Sıdıka (R.A.) buyuruyor ki: Nebiyyi Ekrem (S.A.) hiç bir rüya görmezdi ki sabah aydınlığı gibi vazıh ve aşikâr zuhur etmesin» (3).

Vahyin uykuda da nazil olacağını bilen sahabei kiram, Resul-i Ekrem (S.A.) uyurlarken her ne olursa olsun, kendiliklerinden uyanıncaya kadar uyandırmazlardı» (4). Sadık rüyalar halindeki vahye, peygamber olmayan diğer insanlar da mazhar olmaktadırlar. Resulullah (S.A.) efendimiz kendilerinden sonra nübüvvete ait vahy gelmiyeceğini, ancak mübeşşiratın (rüyaların) devam edeceğini bildirmişler, müminlerin rüyası nübüvvetin 1/46 cüzidir demişlerdir :

«Peygamberlik kuvvetinden yalnız salih ruyalar kalmıştır» (Müslim, ibni Abbas R.A. den) (5).

«Ebu Hüreyre (R.A.) den: «nübüvvetten sonra baki kalan ancak mübeşşirattır» buyurmuştur. Eshab «mübeşşirat nedir ya Resulullah?» dediler «İyi rüyadır cevabını verdiler» (Buhari) (6).

«Ebu Hureyre (R.A.) den: «Gece ile gündüz müsavi olduğu veya ahir zaman yaklaştığı vakitte müminin rüyası ekseriya doğru olur. Müminin rüyası nübüvvetin kırk altıda bir cüzüdür.» buyurmuşlardır. (Buhari ve Müslim rivayet etmiştir.)(7).

«Fakat diğer manaca olan ve her insana şamil bulunan vahy, kesilmemiştir: Her hangi iyi ve salih bir insan Allahın ilhamına mazhar olur, rüyada kendisine bir çok hakikatler, gelecekte olacak bir çok şeyler bildirilir ve bunlar görüldüğü gibi de çıkar. Bunun devam edeceğini bizzat peygamberimiz (S.A.) haber vermişlerdir: «Benimle risalet de, nübüvvet de sona ermiş ve nübüvvetten yalnız mübeşşirat, yani mümin ve salih kimselerin gördükleri rüyalar kalmıştır» buyurmuşlardır. Demek ki ilhamlar ve böyle rüyalar da vahy ve nübüvvettendir. Şu kadar ki bunlarla yeni ve şer-i bir hüküm sabit olamaz. Çünkü bunlar umumi bir hükmün sübutu için delil sayılamaz. Ama geleceğe, gayba ait keşifler vaki olur» (8).

İkinci mertebe: ilâhî ilhamdır.

Bunun edebiyatta adı geçen ve psikolojide tarifi yapılan her insana mahsus gelip geçici ilhamla bir ilgisi yoktur. İlham, içden doğan, kaynağı şuuraltı bölgesiyle tabiat dediğimiz mahsus âlemin mahsulü olan ruhi bir hâdisedir. Vahyin menbaı ise duyu âleminin dışındadır. Vahye mazhar olan zatın ruhu Cenabı Hakla irtibattadır. Bu vahyin alınışında o zat yakaza (uyku ile uyanıklık arasında) halindedir.

Allahın peygamberlerine ihsan buyurduğu bu tarz vahy kelimeler halinde olmayıp mana olarak bir fikri ve emri telkin mahiyetindedir. Bu yolla Cenabı Hak, emir ve muradını vahy meleğinin tekellüm ve kıraatı (konuşması ve okuması) olmaksızın vahye mazhar olan zatın kalbine ve şuuruna ilka etmektedir.

Peygamberler bu yolla telâkki ettikleri şeyleri dilediği söz ve kelimelerle ifade etmişlerdir. Resulullah (S.A.) efendimiz hadis-i şerifleri bu tarz vahyin eseri.

«2 — İlham tarikidir ki, Cenabı Hak dilediği şeyleri Enbiyayı kiramının (peygamberlerinin) kalbine yakaza haline bilâ vasıta (vasıtasız), aracısız ve ilka buyurur. Bu tarik ile olan vahy-i ilâhî meleğin tekellüm kıraatından azade olduğundan buna (vahy-i gayri metluv) denir.

Peygamber-i zişan hazeratı bu tarik ile telâkki ettikleri şeyleri istedikleri elfaz ile ifade buyururlar. (Ehadis-i şerife) bu kabildendir» (9).

«2 nci mertebe: yakazada iken melek-i müekkel nebiyyi aleyhisselât vesselâma görünmeksizin mehbat-ı vahy-i ilah olan kalbi şerifine ilka eder ki bunun ilhamı mücerrededen ibaret olmayıp vahy-i ilâhî olduğuna Hak Tealâ bir ilm-i zaruri yaratırdı. «Şüphesiz Ruhu'l-Kuds Cibril Aleyhisselâm kalbime şu sözü nefes ve nefh etti: Hiç bir nefis, bütün rızkını tamam olarak almadıkça ölmez. Öyle ise Allahdan sakınınız da rızkınızı güzel, meşru, mürüvvete lâyık yollardan arayınız» Hadis-i şerifi vahyin bu mertebesinden ihbarı mutazammındır» (10).

«Bu cins vahyin» kalbe bir fikri telkin etmek»ten başka bir şey olmadığı açıksa da bu şekle de Allahın insanla konuşma tarzlarından biri denmektedir. Buna vahy-i hafi yani gizli vahy denir. Hz. Peygamberin dini meselelerde temas eden sözleri (hadisler) de bu nevidendir. Bizzat Hz. peygamberin böyle bir halde söyle söylediği rivayet edilir: «Bunu Ruhü'l Emin benim kalbime indirdi» (N). Bu, kelimeler halinde indirilen bildiğimiz o vahy şeklinden farklıdır» (11).

3 — Vahy'in Melek (Cibril-i Emin) vasıtasiyle kelimeler halinde indirilişi: Yalnız peygamberlere mahsus olan bu tarz, vahyin en yüksek, en emin ve en saf şeklidir. Kur'an-ı Kerim hatemül enbiya olan Resulullah (S.A.) efendimize bu şekilde vahyedilmiştir. Buna kelimeler haline bildirilen vahy «vahy-i metluv» denir.

Vahy meleği (Cebrail Aleyhisselâm), 1 — ekseriya insan şekline bürünerek, 2 — bazen Hıra dağında olduğu gibi asli hüviyet ve şekil ile görünerek, 3 — bazen de görünmeksizin çan sesleri gibi dehşetli sadalarla vahyin vürudunu ihbar ederek Resuli Ekrem'e ilâhi vahyi tebliğ eylemiştir.

Melek insan şeklinde göründüğü zaman çoğunlukla sahabelerden en yakışıklı ve insan güzeli olan Dıhyatu-l Kelbi'nin suretine temessül etmiştir. Bazen bir A'rabi suretinde de göründüğü olmuştur. Vahyin en zor ve meşakkatli şekli, çan ve çıngırak seslerine benzer dehşetli sadalar halinde tebliğ edilendir. Bu tarz vahyin inişinde, Cenabı Peygamber bedenî ve ruhî büyük sıkıntı göstermişler, mübarek alınlarından buram buram ter dökmüşlerdir.

«Âişe (R.A.) den: Hâris b. Hişam (E.A.): «Ya Resulullah, sana vahy nasıl gelir?» diye sordu. Resulullah (S.A.) buyurdu ki: «Ahyanen bana çıngırak sesi gibi gelir ki bana en ağır geleni de budur. Benden o hal zail olur olmaz (Meleğin) bana söylediğini iyice bellemiş olurum.

Ahyanen Melek bana bir insan olarak temessül eder, benimle konuşur, ben de söylediğini iyice bellerim... Âişe (R.A.) der ki: Resulullah'ı soğuğu pek şiddetli bir günde kendisine vahy nazil olurken görmüşlüğüm vardır. (İşte öyle soğuk bir günde bile) kendisinden o hal geçtiği vakitte şakaklarından şapır şapır ter akardı» (12).

«İsrail melek tarikidir ki, Cenabı Hak dilediği şeyleri peygamberanı kiramına melek vasıtasiyle ilam ve tebliğ buyurur. Buna (Vahy-i metlüv) denir. Vahyi hamil olan melek ekseri beşer suretine temessül ederek peygamberanı zişan hazeratına şifahen tebliğde bulunurdu. Nitekim Cibril-i alem efendimize görünürdü... Bazen vahy-i ilâhinin zuhurunda (silsilei ceres - çan sadası) gibi bir şey sem'i nebeviye akseder, bu sadanın kesilmesi anında vahyolunan hususat Hz. Peygamberin malûm ve mahfuzu olurdu. Böyle bir sadanın zuhuru Cenabı Peygamberin sair alaikten iltifatını katederek bütün mevcudiyetiyle vahy-i ilâhiye teveccüh etmesini temin hikmetine müstenit bulunmuştur» (13).

«Yalnız Allahın peygamberlerine has olan üçüncü şekil, Cebrailin ilâhi haberleri kelimeler halinde getirdiği tarzdır. Bu en saf vahy şeklidir. Kurban da bu şekilde vahy edilmiştir. Buna vahy-i metluv yani kelimeler halinde bildirilen vahy denir. Bu en yüksek ve en ileri vahy şeklidir. Allahın bütün peygamberlerine Nuh'a, İbrahim'e, Musa'ya her milletten çıkan her peygambere vahy bu şekilde gelmiştir. İndirilmiş kitaplar en yüksek derecedeki bu vahyin kaydedilmiş halidir. Din lisanında vahy kelimesi, diğer şekiller için kullanılmayıp yalnız bu son şekli ifadede kullanılır» (14).

«Üçüncü Mertebe: melek bir insan suretinde nazil olup kendilerine hitap eder, kendileri de bütün söylediklerini bi-ibaretihi ve bilâ noksan hüsn-i telâkki buyurup ümmetine tebliğ buyururlardı. Cibril (A.S.) alelekser — pek sahabetli olan — Dihye b. halife el-kelbî suretine girerdi. Başka surete girdiği de vakidir. Nitekim iman ve islâm ve ihsanı sual irad ederek ümmete talim etmek üzere bir arabî suretinde geldiği Buharî ile Müslim'de rivayet ediliyor. Hadis-i Cibril namiyle iştihar eden hadis işte odur» (15).

«Dördüncü mertebe: yine bu hadisi şerifte tarif buyrulduğu üzere melek nebî aleyhi's-selatü vesselama çan çıngırtısına benzer bir savt-ı mehib ile hitab ederdi ki bu ses o meleğin ya kendi, yahut da kanatlarının sesidir.

«İbn-i Abbas (R.A.) den: Resulullah (S.A.) tenzil olunan âyet-i kerimenin zaptı yüzünden güçlük çekerler ve bundan dolayı çok kereler dudaklarını kımıldatırlardı. Bunu söylerken İbni Abbas» işte bak Resulullah (S.A.) dudaklarını nasıl kımıldatıyor idiyse ben de (sana) öylece kımıldatıyorum» (16).

---

(1) Bak: Ömer Nasuhi Bilmen, Muvazzah İlmi kelâm, 1955, s. 250.

(2) Bak: Ömer Nasuhi Bilmen, Muvazzah İlmi kelâm, 1955, s. 251.

(3) Bak: Sahih-i Buharî - Tecrid Tercümesi, s. 3.

(4) Bak: Sahih-i Buharî - Tecrid Tercümesi, s. 3.

(5) Bak: Numan Kurtulmuş, 1001 Hadis tercümesi, No. 773.

(6, 7) Bak: Riyazüssalihin 2 nci cilt, s. 165-166.

(8) Bak: Mevlâna Muhammed Ali, İslâm Dini 2 nci Kısım, 1946 İstanbul. Haşiye notu sahife 156-157.

(9) Bak: Ömer Nasuhi Bilmen, Muvazzah İlm-i Kelam, s. 250.

(10) Bak: Müderris Ahmet Naim, Sahih-i Buhari Tecrid Tercümesi, s. 3.

(11) Bak: Mevlâna Muhammed Ali, İslâm Dini, s. 141.

(12) Bak: Hadis, Sahih-i Buharî - Tecrid Tercümesi, s. 2, No. 2.

(13) Bak: Ömer Nasuhi Bilmen, Muvazzah İlm-i kelam, s. 250-251.

(14) Bak: Mevlâna Muhammed Ali, İslâm Dini, s. 142-143.

(15) Bak: Ahmet Naim, Sahih-i Buharî - Tecrid Tercümesi, s. 3.

(16) Bak: Ahmet Naim, Sahih-i - Buharî - Tecrid Tercümesi, s. 15, 5 No.lu Hadis.

KATL VE NİYET

Hüseyin KÜÇÜKKALAY

Böylece, fıkh bilginlerinden bazılarının katlde, niyet üzerinde durmamaları, katlin niyetle hiçbir ilgisi olmadığına bir delil olarak ele alınamaz. Fıkh bilginleri arasında katlin niyetle ilgisi olmadığını söyleyen yoktur. Aralarındaki çok cüz'i ihtilâfa gelince bu, bu meseleye temas ederken kullandıkları ifadelerden doğmaktadır.

Temas edildiği gibi katl-i amd'de niyet asli bir şarttır. Fakat batınî olan bu niyet tam mânâsıyla bilinemediğinden fıkh bilginleri daha çok, cinâyet işlendiği sırada kullanılan vasıta ve aletler üzerinde durmuşlardır. Buna göre eğer cânî tabanca, kama ve çoğu zaman cinâyet işlemek için kullanılan bir alet seçmişse bu hareket cânînin öldürmek niyetiyle teşebbüsde bulunduğunun en bariz delilidir. Çünkü cânî öldürmek niyetiyle hareket etmemiş olsaydı bu niyetin eseri hariçde hissedilir ve cânî bu niyetine göre bir alet seçerdi. Meselâ ince bir ağaç dalı veya bir kamçı v.s. gibi. Şu halde cânînin kullanmış olduğu alet, içinde taşıdığı niyete delâlet eden zahirî bir delildir. Bu asla binâen fıkh bilginleri cinâyetde kullanılan alet ve vasıtaların incelenmesine daha çok önem vermişlerdir. Bu da gösteriyor ki burada «delil», «medlûl» makamında kullanılmıştır. Bu sebeple fıkh bilginleri amd ve şibh-u amd dediğimiz katl nevilerini incelerlerken çok nâdir olarak niyet üzerinde durmuşlardır. Niyete temasları ise daha çok katl-i amd ile şibh-u amd arasındaki farkı izah ederlerken göze çarpmaktadır. Çünkü şibh-u amdde öldürmek için niyet şart değildir. Meselâ Hanefi mezhebinin tanınmış fıkh bilginlerinden ez-Zeylâî, katl-i amdi zikrederken öldürmek niyetine temas etmemiştir. Bununla beraber bütün gücünü öldürücü vasfına sahip bulunan bazı aletlerin incelenmesine tevcih eder. Aynı şekilde Bedâiu's-Sanâi' sahibi de katl-i amdi incelerken öldürmek niyetinden bahsetmez. Ancak kısasla ilgili bazı şartları ele alınca orada caninin katldeki niyetine biraz yer verir. Şafii fıkh bilginleri de bu şekilde hareket etmişlerdir. Fakat katl-i amd ile şibh-u amde delâlet eden davranışları tefrik ederken katl-i amdi, câninin, mecnî aleyhi yoketmek niyetiyle ilgili bulunduğunu belirtirler. Hanbeli fıkh bilginlerinin ileri gelenlerinden el-Muğnî sahibi de bu şekilde davranmıştır. Yanî katl-i amdi izah ederken niyet üzerinde durmamıştır.

Ebû Hanife ve Ahmed'in mezhebini benimsemiş fıkh bilginleri câninin niyeti için belli başlı sınırlar tahdit etmiş değillerdir. Bu durumda câninin, bu iki mezhebe göre öldürme niyetinin muayyen veya gayri muayyen bir insana tevcih edilmesi arasında bir fark yoktur. Çünkü cânî, öldürücü hareketini öldürmek niyetine mebni kılarak ondan sonra teşebbüse geçmiştir. Şu hale göre tabanca ile hiç kimseye niyet etmeden gelişi güzel ateş eden kimsenin bu cinâyeti katl-i amddir. Aynı şekilde bir el bombasını bir kalabalık arasına bırakan ve bu sebeple bazı kimselerin ölümüne sebep olan câninin bu hareketi — mezkûrû iki mezhebe göre — katl-i amddir. Şafii fıkh bilginleri ise muayyen bir kimseyi öldürmeye niyetle gayri muayyen bir şahsı öldürmeye niyet arasında bazı farklar mülâhaza etmektedirler. Mâlikî görüşlü fıkh bilginleri de bu kanaate sahiptirler.

Allah nasibederse gelecek sayılarda daha etraflı bir şekilde aynı konuyu incelemeye devam edeceğiz.

Nereye Götürmek İstiyorlar?

Mustafa KOÇYİĞİT

MİLLETLERİN yeryüzünde devamını sağlıyan ve emin adımlarla ileriye gitmelerini temin eden sebepler hiç şüphesiz ki, milli idealleridir. Her yönden gelen ve gelebilecek olan tesirlere kapılarak fırtına önünde yaprak misali kendini bırakan, istikrarlı bir yol takip edemiyen milletler, neticede ya başkalarının boyunduruğu altına girmeye mahkûm olurlar veya kendi bünyeleri için de çöküşe ve yok oluşa namzettirler. Bunun neticesi de zillet ve kölelikten başka bir şey değildir.

Kendi benliğine, kendi milli değerlerine sahip çıkmıyan, daima aşağılık duygusu içinde başkalarının dümen suyunda hareket eden bir nesil, acaba şu — bir nebze mertçe ve erkekçe hareketten mahrum olarak icra edilmek istenen gaye olarak; kendi emellerini her türlü vasıtadan istifade ederek diğer millet ve devletlerin üzerinde ve zararına tahakkuk ettirmek istiyen, kuvvetten başka adalet tanımayan — devletlerin siyasetlerine karşı neyi kime karşı ve niçin müdafaa edeceklerdir?

Moskofa karşı olmayı Amerikancılık, Amerikaya karşı olmayı Moskofculuk hesabına yürüten, kapitalizmle mücadeleyi Komünizm için yapan, güya emperyalizm ile mücadele edip de dünyanın en azılı ve vahşi emperyalizmi olan komünizme alet olanlar ve apaçık hizmet edenlerden milli varlığımızın muhafaza edilmesi ve yükseltilmesi uğrunda ne bekliyebiliriz?

Dün Çanakkale'de, Sakarya'da, Dumlupınar'da müstevli ve barbar düşman ordularına karşı «Allah için, din için, vatan için, şeref ve namus için» diyerek yediden yetmişe, asil milletimizi şahlandırıp, düşmana melânetlerinin cezasını ödettiren ve Türklüğü yok olmaktan kurtaran büyükler, acaba şu kalbinden imanı sökülüp alınmış haya ve iffet perdesi tarumar edilmiş, maddeden, zevk ve eğlenceden başka bir gayesi olmayan nesli, taarruzu her an için muhtemel bir düşmana karşı, her türlü maddenin ve maddi zevklerin yok olması pahasına nasıl harekete geçireceklerdir?

Vietnam'da ezilenlere mersiye söyliyenleri Türkistan'da vahşice, hunharca imha edilenler niçin alâkadar etmiyor?

Avrupalılaşmak pahasına bizim diyerek sahip çıkabileceğimiz hiçbir şeyi bizde bırakmıyanlar, sadece avrupanın ilim ve tekniğinin alınması icap ederken onu bir tarafa itip milli mefahirlerimizi katlederek yerine garbın süfliyatını kopya edenler ve bunu millete bir emrivaki olarak kabul ettirmek istiyenler bu milletin düşmanı değilse de dostu değildirler.

Bütün bu durum memleketin kaderinde söz sahibi olan, vatan severliğinden şüphe etmediğimiz kişileri derin derin düşündürmeye yetmiyor mu?

Samimiyyetsiz politikacıların, sahte ilim adamlarının eseri olan bugünkü Üniversitelerimizdeki buhran, milleti geleceği için düşündürmeye yeter. Fakir fukara Türk halkının lokmalarından kesilerek milyonların sarfedildiği bu müesseseler, ahlâkî, hukuki hiçbir müeyyide tanımayan, her fırsatta her şeye hiç yüzünden kazan kaldıran, şahsiyet ve mâneviyat yönünden sıfırdan aşağı, hiçbir milli ideale sahip olmayan bir güruhun saltanatı altındadır. Bu yüzden vazifesini müdrik vatansever gençlerimizin gayretlerine engel olunmakta, derslere devamları anarşist ders kaçakları tarafından engellenmektedir.

Evlâdını kötü terbiye eden bir babanın uğradığı akibete düşen bazı kara cübbeliler, her halde meydana getirmiş oldukları eserlerden kendileri hesabına memnun olmasalar gerek: Zira çömezleri marksçılıkta o kadar ileri gittiler ki; ustalarını dahi gerici görerek makamlarından kovuyorlar.

Kızıl komünist liderlerin sakalını ve bıyığını taklit edecek kadar kökünden kopmuş, dini, içtimai hiçbir kayıt tanımayan bir erkek zümresi ile, bir oriyantal dansözü kıskandıracak kadar bedeni ve ruhu çıplak, iffet, fazilet ve haya yoksunu bir (sözde) kız zümresi, hakiki Türk gençliğini ve gerçek üniversiteliyi asla temsil edemezler.

Bütün bu olup bitenlere rağmen genci ile, yaşlısı ile, kadını ile ve kızı ile, milletin sağ duyusunun galip geleceğine inanıyoruz. Türk gençliği kendisini soysuzlaştırmak için dolap çevirenlerin, karanlık gayret sarfedenlerin, maneviyyatını katledenlerin yakasından yapışıp bir gün gerçek yüzlerini teşhir edecektir.

«Doğacaktır sana vadettiği günler Hak'kın,
Belki yarın, belki yarından da yakın.»

BİR ÂYET, BİR HADİS

İnsana sıkıntı dokunduğu zaman yanı üstü, yahut otururken veya ayakta iken (her halinde, o sıkıntının giderilmesi için) bize dûa eder. Fakat biz onun sıkıntısını açıp giderdik mi, sanki kendisine dokunan bir sıkıntıya bizi çağırmamış gibi (yine eski yoluna döner) gider. İşte haddi aşanların yapar oldukları ameller böyle süslenmiş (kendilerine hoş gösterilmiş) dir.

Âyeti Kerime

Kıyamet gününde Âdemoğlu evvel emirde dört ni'metten sorulmadıkça hiçbir yere gidemiyecektir.

1 — Ömrünü; ne yolda harcadığından,

2 — Gençliğini; nerede geçirip, eskittiğinden,

3 — Malını; nerede kazanıp, nereye sarfettiğinden,

4 — İlmini; nerede isti'mal ettiğinden.

Hz. Muhammed

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— V —

Dinlerin Taksîmi

Osman CİLÂCI

9) Hıristiyan inancına göre Hz. İsa asılmıştır. Üç gün kabirde kaldıktan sonra Baba'sı Allah, O'nu gökte sağ yanına oturtmuştur, Müslümanlık'ta ise Hz. İsa ne asılmış, ne de öldürülmüştür. Bu hususta Kur'an-ı Kerim'de açık delil mevcuttur (1).

10) Hıristiyanlık'ta din işlerini idare eden bir ruhban sınıfı vardır. Müslümanlık'ta ise böyle bir sınıf mevcut değildir,

11) Hıristiyanlıkta Papa, yeryüzünde İsa'nın vekilidir. Müslümanlık'ta ise böyle bir kimse yoktur,

12) Mûsevilik'te cumartesi günü kat'iyyen çalışılmaz. Müslümanlık'ta ise böyle bir tahdid yoktur,

13) Hıristiyanlık'ta her doğan çocuk günahkâr olarak doğar. Ancak Vaftiz yapıldıktan sonra günahlardan sıyrılır ve Cennet'e girmeğe hak kazanır. Güya Luka İncil'inde Hz. İsa şöyle demiştir :

«Her kim Vaftiz olursa Cennet'e girecek, Vaftiz olmayan ebediyyen Cehennem'de kalacaktır.» Halbuki Müslümanlık'ta her doğan çocuk hılkat-i islâm ve günahsız olarak doğar.

14) Her üç semâvî dinde de mezhepler mevcuttur. Hıristiyanlık'taki Katolik mezhebinde papazların evlenme yasağı vardır. Halbuki Müslümanlık'ta din adamlarına böyle bir yasak yoktur,

15) Hıristiyanlık'ta rahipler günah çıkartma selâhiyetine sahiptir. Halbuki Müslümanlık'ta günahları ancak Allah afveder.

Semâvî Din'ler arasındaki benzeyen ve ayrılan hususları böylece özetledikten sonra sözümüzü şu âyet-i kerim eile bitiriyoruz :

«Hak Din Allah indinde İslâm'dır (Müslümanlıktır). **Kitap verilenler** (başka suretle değil) **ancak kendilerine ilim geldikten sonra, aralarındaki ihtirastan dolayı, ihtilâfa düştü. Kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse şüphesiz ki Allah, hesabı pek çabuk görendir»** (2).

Bugüne kadar şarkta ve garbta birçok bilgin dinleri, kendi anlayışına göre tasnife tâbi tutmuştur. Şunu hemen söylemek gerekir ki bu tasnifler tam ve mükemmel olmaktan uzaktır.

Dinler Tarihi, bir ilim dalı olarak incelendiği andan itibaren, dinleri tasnif etmek zarureti; bir ihtiyaç halinde ortaya çıkmıştır. Fakat hemen her tasnife karşı haklı veya haksız itiraz edenler bulunmuştur.

Biz bu mevzuda, itirazları bir tarafa bırakarak, bugüne kadar yapılmış tasniflerden bazılarını bir fikir vermek için zikredeceğiz.

İslâm Âlimlerine Göre Yapılan Tasnifler

İlk bakışta şöyle bir tasnif görüyoruz :

1 — Hak Dinler (3),

2 — Batıl Dinler (Tabii Dinler).

Bu tasnifde ahlâkî ve hükmî bir mahiyet mevcuttur.

Eşi benzeri bulunmayan, her yerde hazır ve nazır, bir Allah'a ibadet esasına müstenid; en yüksek ahlâkî fazileti talim ve telkin eden dinler **«Hak Din»**, bu evsafı haiz olmayan dinler de **«Batıl Dinler»** gurubuna dahildir.

İslâm âleminde Dinler Tarihi ile meşgul olan âlimler **«Hak Din»**lere **«Milel»**, «Batıl Din»lere de **«Nihal»** adını vermişlerdir.

Bir diğer İslâm âliminin tasnifi de şöyledir :

1) Din-i Batıl,

2) Din-i Makul ve din-i tabii,

3) Din-i Hak ve din-i semâvî,

4) Din-i Muhtelif (4).

Bir Âyet-i Kerime'de Cenab-ı Hak şöyle buyurur: «O iman edenler, o Yahudiler, o Sâbii'ler (5), o Nasrâniler, o Mecusiler, o (Allah'a) eş koşanlar (yok mu?) Allah Kıyamet günü (bütün bunların aralarını mutlaka ayıracaktır. Çünkü Allah her şeyi hakkıyle görüp bilendir» (6).

Bu âyette başlıca din müntesiplerinin isimleri tasrih edilmiştir.

Hıristiyan Âlimlerine Göre Yapılan Tasnifler.

Garb âleminde Dinler Tarihi ile meşgul olanların sayısı bir hayli kabarıktır. Bu sahada çalışanların hemen hepsi dinleri kendi görüşlerine göre tasnif etmişlerdir. Bir fikir vermek için bu tasniflerden bazılarını nakledelim :

A. Tiele'nin tasnifi :

1) Tabii Dinler :

a — Hayvanlara ibadet edilen dinler,

b — Hayvanlara ve şeytanlara inanmaktan ve sihirbazlıktan ibaret dinler **(Animizm tesiri altında bulunan vahşi kavimlerin dinleri).**

c — Tasfiye veya tanzim edilmiş sıhrı dinler,

d — İnsan şeklinde fakat insan üstü kuvvetlere, kudretlere malik ve yarı ahlâkî mabutlara ibadet (Ve-

(Devamı 26. sayfada)

(1) Bu âyetin tercümesini yukarıda «Hıristiyanlık» bahsinde verdik. en-Nisa, 157.

(2) Âl-i İmran, 19.

(3) Bir «Hak Din»de şu şartlar bulunur :

a) Va'z-ı İlâhîdir,

b) Âhiret gününe imanı talim etmekle beraber o güne ait hükümleri de muhtevidir,

c) Bir Peygamber tarafından tebliğ edilmiştir.

(4) Şehbenderzade Filibeli A. Hilmi, a.g.e., s. 59.

(5) Yıldıza tapanlar.

(6) El-Hacc, 17.

İSLÂMDA İŞ VE İŞÇİ MESELESİ

M. Said ÇEKMEGİL

İş ve işçi meselesi... Bu konuda da islâmiyet, gerici materyalistlerden çok farklı ve çok yüksek anlayışlarla karşımıza çıkar.

Evvelâ, Müslümanlar her mevzuda olduğu gibi bunda da sarsılmaz bir vahdet arzeder. Yani, işçi, patron; efendi, amele; ağa, çiftçi... gibi ayırımları hoş görmez. Herkesi hakları bakımından hukuk önünde müsavi muameleye tâbi tutar. Bu cemiyette iş veren — onun dışındaki hiçbir nizamda görülmeyen şekilde — yalnız Cenab-ı Haktır. Ne hususi sektör ve ne de devlet keyfi bir iş veremez; Allah'ın yasakladığı hiçbir işi gördüremez. O yüksek cemiyette, şumüllü mânâsıyla, herkes işçidir ve herkes kendine ayrılan işten dolayı yalnız Allahın kanunlarına karşı sorumludur. İslâm cemiyetinde çiftlik sahibi de, fabrikatör de, tüccar da bir nevi işçidir. Bu işçilik şeklinin ayrı ayrı olması bir rahmet olarak verildiğini, gerçekte, maişet vasıtalarını kâinatın Rabbı tarafından bölüştürüldüğünün hikmetini Kur'an-ı Kerim şöyle beyan ediyor: «Onların dünya hayatındaki maişetlerini aralarında biz bölüştürdük ve rızık kuvvet ve zaaf ilim ve cehil, ustalık ve budalalık, şöhret ve şöhretsizlik gibi hususlarda aralarında farklılık husule getirdik, tâ ki biribirlerini ihtiyaç duydukları işlerde kullanıp aralarında birlik ve dayanışma vücuda gelsin de bu suretle âlemin nizamı bozulmasın; yoksa insanların biribirlerini emirlerinde kullanmaları zenginde bir kemâl, fakirde bir eksiklik sebebiyle değildir. Ve eğer bu hallerin hepsinde onları eşit yaratmış olsaydık kimse kimseye hizmet etmez, biri diğerine itaat etmezdi, bu ise âlemin harap olmasına ve dünya nizamının bozulmasına sebep olurdu».

Görülüyor ki, herkes işçidir. Ve işlerin ayrı ayrı oluşu insani cemiyetin hayvan topluluklarından ayrı olarak mütealâ içindir. Yoksa, İslâmda diğer bir insanın sırtından geçinmek diye bir şey yoktur.

Bir grup insanın diğer bir sınıfı sömürmesi ancak maddeci ekollerde vardır.

İktisadi doktrinler tarihini yazan Jean De Lajugie'nin (Meş'um tezci) diye takdim ettiği, kötü geleceklerden bahseden kâhin bozuntusu Karl Marks'ın istismar ettiği sefalet, ileri sürdüğü sistemde daha zalimane oluyor. Oradaki komünist partisi şeflerinin sömürücülüğü hiçbir ağada, patronda görülmeyecek kadar ağırdır. Derebeyleri, Neronlar, Firavunlar... bunlar kadar müstebit değillerdir. Çünkü, onların tahakkümü biraz da keyfi olduğu için ya kendileri halka nefes aldıracak imkânlar sağlar, yahut da ölümleriyle beraber gömülür. Komünizmde öyle mi ya? Onlar sömürücülüklerini kanunlaştırdıkları için rejimlerini yıkmadan şerlerinden kurtulamazsınız...

Materyalistler ayrı bir işçi sınıfı tasavvur ettikleri için onu ya bir tahakküm unsuru haline getirmek isterler, yahut da — adi ve amiyane görüşleri özetleyen Malinari gibi — onları eşya gibi telâkki ederler. Bakınız bu ve benzerleri işçileri, yoldaşlarına tercüman olarak nasıl görüyor: «İktisadi bakımdan, işçiler, muayyen bir miktar istihsal kuvvetini husule getiren, mukabilinde muntazam ve devamlı bir tarzda işleyebilmek için, muayyen bir bakım masrafına ihtiyacı olan hakiki makinalar gibi telâkki edilmelidirler.» İslâmda bu geri görüş asla yoktur. Onda insanoğlunun cümlesi birer haysiyet ve şahsiyet taşır. Ve hepsi de birer işe memurdur...

Kadınların dahi özel işleri vardır. Hatta cemiyet ve şartlar zaruri kılarsa erkeklerin gördükleri işlerde bile çalışırlar. Fakat erkeklerin boş gezdiği, iş bulamadığı bir ülkede kadın asıl işinden alınarak erkeğe ait işlerde elbette çalıştırılamaz. Ferdi ve içtimaî topyekün adaletin zirvesinde duran islâmiyet kadını bir zaruret olmadıkça kendi işi ve gücü dışında vazifelere çağırmaz. Herhangi bir mecburiyet zaruretleri doğurursa o zaman kadın da erkeğin yapacağı bir çok işi yapmakla mükellef olur. Garptaki bazı iktisadi müdaheleciler bile, ağır işlerde kadınların, çocukların çalıştırılmasını yasak edecek kanunların vazını isterler.

Koyduğu nizamlarla fert ve topluluklarda âmir ve memurların işlerinin neler olduğunu tayin eden islâmiyet, bütün insanları, yukardan beri arzettiğimiz gibi, işçi olarak görür...

Bu çeşitli işler ve işçiler kendi aralarında kaçınılamaz bir ihtilâf olursa onu gidermek için Kur'an-ı Hakim-in müeyyidelerini hakem olarak kabul ederler.

İşte, bu müeyyideleri zorba ve mütecaviz zihniyetlerden korumak ve her hususta âdalet tevzi etmek için aralarından ehil gördükleri bir icra komitesi seçerler ki, ona Hükümet denir. İslâmda bu hükümetin işi ise Kur'an kanunlarını hakim vaziyette temâdi ettirmektir. Yani hak ve hukuk tevzii işçileridir.

İslâmda devlet ve hükümet reisleri, bütün yardımcı memurları ile beraber, kendilerini bu vazifeye getirenin hizmetindedirler.

Hizmet etmek yerine hizmet bekleyen bir devlet İslâmi olamaz.

Öyle ise, en ağır işçi devlet reisidir; Ve odacıya kadar derece derece devlet memurlarıdır.

Ebediyetleri için en kazançlı işçilik — Bir anlık adalet tevziinin senelerce devam eden diğer bütün içtimaî ibadetlere üstünlüğünü düşününüz — evet bukadar kârlı bir işçilik olan devlet reisliği ve temsilcilikleri aynı zamanda çok ağır ebedi mesuliyetler taşıdığı için bir çok müslümanlara zor gelmiştir. Tarihte teklif edilen idareciliklerden, reisliklerden, kadılıklardan uzak kalmaya çalışan bir çok mümin görürseniz biliniz ki, bu işin çok mesuliyetli olduğunu bildiklerindendir. Yoksa onlar bu kadar kârlı, yani ebediyetleri için bu kadar kazançlı bir işten çekinirler miydi?

Onun için, ikmâl edilmiş İslâm dininin ikinci devlet reisliğine seçildiğini haber alan emirel mü'minin Hz. Ömer :

— «Eyvah!» diye muztarip bir feryat kopardı. Hazret-i Ali, Ömer'in ızdırabını anlamıştır :

— Merak etme ya Ömer! diyerek Ömer'in elinden tuttu ve ilâve etti : «Allah seninle beraberdir!»

TEVBE

Gültekin ENGİN

«TEVBE» kelimesi bulunduğu halden rücu etme, dönme manâsında kullanılıyor. Gerçekten bir insan tevbe edip, kötü halini iyi ile değiştirir ve iyiye rücu ederse, o kimse eski haline tevbe etmiş olmaktadır. Dünyada iken işlenmiş günahların temizleyicisi tevbe, âhirette ise ateşdir. İşlenmiş kötü bir fiilin ruhda bıraktığı pisliği temizlemek tevbe ile mümkün iken tevbe etmeden gitmek bu ameliyeyi cehennem ateşinin temizlemesine bırakmak demektir. Kâfirlerin işledikleri öyle bir pisliktir ki, onu ancak ebedî cehennemde kalmak ve oradaki en şiddetli alevler arasında muhafaza etmek gerekmektedir. Sarı hastalıklar için alınan «karantina» tedbiri gibi, iyi ve temiz insanlarla pislerin arasını çılgın alevler ayırmaktadır.

Şeytan insanların yolları üzerine oturup onları haktan sapdırmak ve ateşin yaranı etmek üzere tuzaklar kurmaktadır. Bu tuzağın en belirli vasfı, yapılan kötü bir fiili iyi göstermesidir. İşlediği kötülükleri kim iyi görüyorsa o şeytanın tuzağına düşmüş demektir. Bir fiilin iyiliği veya kötülüğü ise, iyinin ne olduğunu bilmekle mümkündür. Bu da iman ile gerçekleşebilir. İnanmayanlar istedikleri kadar iyi ile kötünün ne olduğunu münakaşa edebilirler de ben, inananlar için iyi Allahın (C..C) ve Resulünün (S.A.V.) iyi olarak bildirdikleridir derim.

Şu halde bir mümin herhangi bir günahı işlerse, onun kötülüğünü idrak edecek ve derhal tevbe kapılarına koşacaktır. Tevbenin dünyadaki temizleyicilik vasfı da pişmanlık ateşidir. Pişmanlık öyle bir ateşdir ki, dünyada müminin kalbine düştü mü, orayı yakar, kavurur. Pişmanlık ateşinin yakmadığı bir kalbin tevbe etmesi yalnız dudakta kalmış ve kelimeler ağızdan dökülüvermişdir. Pişmanlık ateşinin en çok yakacağı kimseler muhakkak ki kâfirlerdir. Bu hususu belirtmek üzere Allah (C.C.) Kur'an-ı Kerim'inde meâlen «Ateşin karşısında durdurulup da: «Ah ne olurdu biz dünyaya bir geri döndürülseydik de rabbimizin âyetlerini yalan saymasaydık, iman edenlerden olsaydık dedikleri zaman (onları) bir görsen!» buyurmaktadır. Her şeyin apaçık ortaya döküldüğü bir zamanda ise kimseden tevbe kabul edilmeyecektir.

O halde bunları bilen her mümin henüz vakit erken iken bu imkânı kullanmalı ve tevbe etmelidir. Allah af eder deyip de tevbe etmemek çok merhametli olan yüce rabbimizin bizlere ihsan ettiği bu imkânı da kaçırmak insana huzuru Rabbul âleminde bizleri merhamete lâyık kılacak mıdır acaba? Merhamete lâyık olabilmek için bulunduğumuz halin vehametini idrak etmek, hakka rucu etmek ve işlediğimiz kötülüklerden pişmanlık duymak, bir daha ayni duruma dönmemeyi kendimize şiar edinmemizle mümkündür. Etrafımıza bir bakalım; Allahın ipine sımsıkı sarıldık mı? Yoksa parça parça olup hem de birbirine zıt kutuplar mı vücuda getirdik? Şu perişan halimize teşhis koymada bize en doğru neticeyi verecek olan ölçü şu: Bir beden olma özelliği, var mı bizde bu haslet? Şayet yoksa önce bunu kazanmalıyız. Elin ayağa, gözün kulağa, bağırsağın mideye, ciğerin kalbe, muhalefet ettiği bir bedenden ne beklenir. Önce bir ahenk temin edilmeli, bir düzene girmeliyiz. Girmeliyiz demeyle girilmiyor, şu halimizden tevbe etmekle mümkün olacaktır bu. Yaksın içimizi şu perişanlığımız. Dönmeyelim kötülüklere. Ey Rabbimiz af et günahlarımızı.

Sualler Dizisi

Aylar yıllar boyu kalpleri yakar,
Leziz duyguların nedeni nedir?
Leylâ gibi yandırdıkça yandıran,
An be an kalpleri coşturan nedir?
Hallâc-ı Mansur'da Yunus Emre'de,

Asırlar boyunca duyulan nedir?
Şevk ile ibadet, amel yaptıran,
Kalpleri ılıkça ürperten nedir?
Işığı kalplere hükmeden nedir?

Zeynep İSLÂM

Ağaç Yetiştirmek Müslümanlar için Sadakadır

İsmail TEKİN

BİZ insanlar bir şeyin darlığını çekmedikten sonra kıymetini bilmiyoruz. Fakirliği görmiyen zenginler zenginliğin kıymetini tam idrak edemezler. Hayatında açlık yüzü görmiyen toklar açlığın ne demek olduğunu anlıyamazlar. Çöl ortasında veya başka bir yerde günlerce susuz kalan bir insan suyun hakiki değerini o zaman anlar. Hastalanıp yatağa düşmezden evvel sağlığın kıymetinden ve hastahanelerde yatan binlerce hastanın derdinden habersiziz. Bunun gibi ihtiyarlık gelmeden gençliğin, üzerimize âile mesâkkati düşmeden çocukluk çağının, yaya kalmadan vasıtanın, elbisesiz kalmadan elbisenin, gecede gündüzün, gündüzde gecenin ve tabii âfetler gelmeden su baskınının, zelzelenin yaptığı maddî ve manevi zararların ne demek olduğunu anlıyamıyoruz.

Bugün, İstiklâl Harbinde düşmanla göğüs göğüse çarpışmış, günlerce aç ve susuz kalmış, otları ekmek yerine yemiş ihtiyar bir efendi amcayla, yeni yetişen bir genç arasında, ekmeğe verilen kıymet bakımından büyük farklar vardır.

Yeşil bir ağacın kıymetini de herhalde memleketimizin her tarafını çöl yaptıktan sonra anlıyabileceğiz. Memlekette şimdilik biraz orman var, ucuzpahalı yakacağı, beşiği-eşiği bulabiliyoruz. Onun için şimdilik ağaç yetiştirmeğe ne hâcet düşüncesiyle Türk Milleti hem de Müsülman Türk Milleti bugünkü davranışıyla, fikriyle ve fiiliyâtıyla bu düşüncede olduğunu açık olarak göstermektedir. Çünkü hiçbir müessesede veya vatandaşlarımızın ekserisinde, gelecekteki orman ihtiyacımızı karşılıyacak şekilde bir çalışma görülmüyor. Radyolardan bazan Ordumuzun ağaç yetiştirme hususunda gayret gösterdiği haberini bazan duyuyor ve takdir ediyoruz. Fakat memleketimizdeki orman işini bütün millet (köylü, şehirli, ordu ve hükümet) olarak ele almazsak gelecek yüzyıllarda memleketin bu eksiğini tamir etmek çok güç olacaktır. Hatta bu yara tedâvi edilemiyen en büyük bir yaramız olacaktır.

«Belâ geliyorum demez» sözü ne kadar doğrudur. Memleketi çöl olma belâsı sarıyor. Bu belâyı yok etmek için tatbiki olarak şu hususlar yapılmalıdır :

1 — Resmî emir : Memleketimizin yüzde sekseni köylü vatandaşımızdır. Her köyümüz için resmî makamlar tarafından münasip yerler gösterilerek burası köyün ormanlığı olacaktır. Bu hususta her hâne üç-beş dikerek yetiştirecektir, diye emir verilmelidir.

2 — Köylülerimize İslâm Dini'nin ağaca ve ağaç yetiştirmeye verdiği önem ve ehemmiyet izah edilmelidir. Asırlardır dinine bağlı olarak gelen bir memleketin çocuklarına dini telkinat yapılmadan — herhangi bir şeyi yaptırmak için ne kadar uğraşılsa — can ü gönülden bu işi yaptırmak imkânsızdır. Dini nasihat yapılmadan köylüye yaptırılan iş tek yönlü olacaktır.

3 — İlgili müesseselerin tam kadro faaliyete geçmeleri : Diyanet İşleri Başkanlığı, İnsan Gücü Eğitimi Genel Müdürlüğü, Orman İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Köy Muhtar heyetleri tatbiki ve fiili olarak çalışmıya başlamalıdırlar. Din adamı, orman mühendisi ve tarım uzmanlarından teşekkül eden heyetler bizzat köylünün ayağına kadar gidip fiili olarak çalışmayı izlemelidirler. Orman mühendisi ve tarım uzmanı toprak, dağ, su ve yetişecek ağaçlar üzerinde izahat verirken, din adamı da ağaç yetiştirmenin dini yönünü izah etmelidir.

Bu konudaki Peygamber (S.A.S.) Efendimiz'in hadisi şeriflerinin ışığı ile müslüman halkımız tenvir edilmelidir.

«Herhangi bir Müslümanın diktiği ağaçtan yenen, çalınan ve eksiltilen şey, o ağacı diken kimse için sadakadır.» (Müslim)

«Herhangi bir Müslüman bir ağaç diker de bundan insan, hayvan veya kuş yerse, yenen şey Kıyamet'e kadar o Müslüman için sadaka olur, buyurulmuştur» (Müslim)

«Bir Müslümanın diktiği ağaçtan veya ektiği ekinden; insanın, hayvanın ve kuşların yedikleri şeyler o Müslüman için sadaka olur.» (Buhari ve Müslim)

«Nebiyy-i Mükerrem (S.A.S.) Medine yahut Mekke bahçelerinden birinin yanından geçiyordu. Kabirlerinde azab gören iki insanın sesini duydu. Nebiyy-i Muhterem (S.A.S.): Bunlar azab görüyorlar. Hem de azab görmeleri büyük bir şey için değildir, buyurduktan sonra (yine devam ederek): Evet (günahları büyüktür) biri hevlinden istibra etmez (yani sakınmaz) dı, diğeri de koğuculuk ederdi, buyurdu. Ondan sonra yaprakları soyulmuş tâze bir hurma dalı istedi. Dalı iki parça etti. Her birinin kabri üzerine birer parça dikti. Yâ Resûlallah, bunu ne için yaptın! diye sordular. (Peygamber Efendimiz): Bunlar tâze kaldıkça belki (azabları) hafifler, cevabını verdiler.»

«Bir insan öldüğünde ameli kesilir (defteri kapanır). Ancak sadaka-i câriyesi (çeşme, köprü, hastahane, câmi, mektep... yaptırmak, ağaç dikmek...), fayda veren ilmi bir eseri veya kendisine dua eden hayırlı bir evlâdı olan bir kimsenin defteri kapanmaz.»

Ağaç dikme, yetiştirme, budama ve kesme hakkında ne kadar âyet-i kerime ve hadis-i şerif varsa toplamalı, bir broşür halinde neşretmelidir. Bazı âyet ve hadis meâlleri büyük puntolarla, orijinal yazılarla yazılarak her köyün «ODALARINA» ve halkın toplanacağı salonlara asılmalıdır.

Memleketimizde gözle görülecek, elle tutulacak kadar açık olan, bu çöl olma hastalığına karşı, hastalığı tedâvi yapmak için bir ağaç yetiştiren her Müslümandan Allah razı olsun.

Müslüman Türk Kızına Hitap !

Mehmed SÜSLÜ

MİLLETLERİN huzur ve saadete kavuşup hayallerinde yaşattıkları hayata erişmelerinde kadının rolünü unutmamak gerekir. Kadın, var oluşun temel taşıdır. Kadın, cemiyetlerin, tarihin kader kasırgalarında tutunup, parlamasiyle yıkılıp tarumar olması arasında bir mekân çizgisidir. Kadın, iffet ve namusu ile etrafa huzur ve saadet, imaniyle kumandanlara destek, haya perdeleriyle cemiyete huzur ve refah boşaltan, Kur'an ölçülerine bağlı bir evlâtla cemiyetin temelini iman ve aşk betonuyla perçinleyen eşsiz bir mimardır.

İstikbalimizin ufkuna çöken kara bulutları sökerek hasretini çektiğimiz güneşi olanca parlaklığıyla yükselen yalçın dağların üzerinden Anadolunun kuruyan dudaklarına alev alev sızdırarak öz toprağımızda garibliğimizin ılık göz yaşlarını silecek el, müslüman türk kızının vefakâr eli olacaktır. Şırıl şırıl akışıyla çevresini yeşil bir cennete çeviren, kurumasiyle toprağı susuz bir çöle döndüren pınar ne ise, bir cemiyet için de kadın odur. Tarihin zaman albümünü karıştıracak olursak orada, kadınları ahlâken mazbut milletlerin varlıklarını uzun müddet koruyabildiklerini, kızları bir şehvet âleti olmuş... Utanma, âr kelimelerinin zihinlerden silinmiş milletlerin de yerle yeksan olup tarihin sayfalarından kazındığına şahid oluruz.

Yegâne dünya nizamı İSLÂM, bu, oldukça nazik problemi bundan ondört asır önce çözerek, kadını, düşmüş olduğu bataklıktan kurtarıp lâyık olduğu değeri hayaller âleminde değil, bizzat gerçekler âleminde vermiştir. Hıra ufuklarından beşeriyetin mana sahiline yayılan hakikatleri buket buket saçarken kadını vahşet girdabından kaldırıp kıymet ölçüsünü şu ölümsüz ifade ile insanlığın düşünce semasına perçinlemiştir: Cennet anaların ayakları altındadır.

Görüyoruz ki, kadın aradığı değeri İslâmda bulmuştur. İslâm, gelişiyle onu batmış olduğu zillet bataklığından çıkararak el, yüz ve ayaklarından başka her tarafını kapayıp iffet ve haya perdeleriyle çevrelemek suretiyle kıymet derecesini ezelden ebede doğru billürlaştırmıştır. Hakikat bütün çıplaklığıyla meydanda iken müslüman Türk kadınının bugünkü tutmuş olduğu yol cidden yürekler acısıdır. Haya, iffet, namus... Evet bütün bunlar adeta zihinlerden sökülmüş. Bu meziyetlerden söz edilince irkilip kalıyor. Açık konuşalım; belki de yenilip içilecek bir şey zannediyor. Bu korkunç manzara karşısında daha hala mı sükût. Akibetimizi biran olsun düşünmüyor muyuz? Nereye gidiyoruz. Evet, nereye?

Kadın açıldığı müddetçe hiç bir mesele halledilmediği gibi çözülmek istenen problemler daha da düğümlenecektir. Müslüman Türk kadınını uygarlık adı altında soyup soğana çeviren zihniyete yedniden yetmişe kollarımızı makasvari açarak bir «DUR!» demenin zamanı geldi hatta geçmektedir bile...

Müslüman Türk kadını!

Sen, Anadolunun bağrında tüten, her karış toprağın zerresinde fıkırdayan mânânın gözlerde şekillenen eşsiz sembolüsün. Sen, kara günlerimizde, cephede mukaddesatı için döğüşen kardeşine mermi taşıyan «Fatmaların... Nine Hatunların» sahib olduğu mefkûrenin ebedi varisisin!

Sen, Çanakkale'de ideali uğruna akıttığı kan deryasına güneşler misali batan Mehmetçiğin mayasını yoğuran nurlu ellerin sahibisin!

Sen, İstanbul surlarında uçuşan, Niğbolu'da uğuldayan, Çanakkale'de kükreyen... Nihayet kahpe Yunanı İzmir sularında boğarak tekbir nidalariyle ebedileşen neferin gerçek mimarısın!

Sen, Maraş'ta ehl-i salibin köpeklerine indirdiği tekme ile potininin çivilerini beynine oturtan Şahinin aksiyon menbaısın!

Sen, senelerdir bütün ümitlerimizi bağlayıp dört gözle yolunu beklediğimiz, Anadolunun kurtuluşunu tamamen ona bağladığımız... Mana ufkumuzdan doğarak herşeyi yerli yerine oturtacak neslin, iman ve aşk akan hayat fırçasısın!

Çeyrek asırdır hasretini çektiğimiz eski asliyetimize dönüşümüzün hareket noktası senin haya ve iffet perdenden başlar!

Müslüman Türk Kadını!

Senelerdir öz varlığını bir ağaç kurdu gibi sinsi sinsi kemiren, zehir dolu kıskacının bir ucunu senin süt-beyaz eşarbına, diğerini de tırnaklarına batırarak saçlarını inkâr fırtınalarında savurtan, eteklerini kasığına kadar çeken, sonra da hürriyet verdiğini zırvalayan zihniyetin fikriyatı altında hiçleştiğini sana hatırlatmak isterim!

Türkiye'nin istikbali, senin bel kemiğin üzerine kurulur dense yeridir. Bu vatanın asayişi, senin damla damla haya şırıldayan, ayın nurani çehresini madde plânında noktalaştıran vekâr ve feyz dolu bakışlarından geçer..

Müslüman Türk kadını! Öz benliğine dön. Elverir artık bu sefalet. Tarihin, asaletin bunu istiyor. Müslüman Türk kadınının dinine, tarihine, gelenek ve adetlerine taban tabana zıt bir şekilde, mis kokulu örtüsü için canını feda eden süt ninesinin kemikleri üzerinde utanmadan dolaşması mazi ile olan irtibatımızın liflerini daha da inceltmektedir. Cadde ve sokaklarımız sahte müslümanlarla dolup boşalmakta.

Açık konuşalım: Dün ninelerimiz, saçının bir telini göstermeyi cinnet sayarken, bugün genç kızlarının eteklerini omuzlarına kadar çekerek caddelerde boy göstermesi şan ve şeref dolu tarihimiz için leke değil de nedir?

Müslüman Türk kızının mahşeri kalabalıklar içinde gençlerin şehvet hırslarıyla dönen gözleri altında dejenere olması, üzerimize çöken korkunç akibetin tahribatını göstermiyor mu? Giyinişiyle düşünceleriyle şehid dedesinin ruhunu muazzeb eden bir nesilden ne hayır umulur? Elmasları cam parçalarıyla, faziletini batının mini eteği ile değiştiren gençlikten istenilen neticeyi beklemek beyhudedir.

Gençliğin başıboş bırakıldığı, mahrem yerlerinin açıkca teşhir edildiği bir toplumda sükünet temin edilebilir mi? Memur masasında, işçi işyerinde, talebe sınıfında huzur içinde çalışabilir mi? Başımıza ateş yağsa yeridir. Maziye bakıp ibret alalım. Bunca zamandır atalarımızın kemiklerini incittik... Yeter artık. Ecdadımızın vasiyeti daha hala kulak zarımızı zorlamakta.. Beynimizin üzerinde bir dağ gibi çökmekte.. Emanetlere hep hıyanet ettik. Yaktık.. Yıktık. Utanmadan ayaklarımızın altına aldık.

Aziz milletim! Bu vatanı canlarıyla bize bağışlayan ninelerimiz mezarlarından doğrulup, muz gibi soyularak caddelere bırakılan mini mini etekli torunlarını görecek olursa sahnenin dehşetinden toprağa kapanarak: «Keşke görmeyeydim» diyerek kan ağlıyacaktır. Döktüğü göz yaşı bizi kahretmeye yetecektir. Başımızı iki elimiz arasına alıp düşünelim. Ne olacak bu halimiz. Medeniyetin gerçek anlamını kavrayalım. Sonra da bizimki medeniyet mi yoksa deniyet mi öğrenelim? Medeniyet soyunma ise, Kongo ormanlarındaki çırıl çıplak gezen yamyamlardan daha medeni kimse yok.

Medeniyet; ilim, irfan demektir. Bizdekine gelince düpedüz ... yemektir. Hakikaten öyle, hem de daniskası. Müslüman Türk kadınını kaldırım metası durumundan, sinema ve tiyatro reklâmlarından, süfli emellere vasıta olmaktan kurtarmak için Kur'anın kıymet çizgileri arasına koyarak saçının telinden tırnağına kadar temizleyip İslâma yöneltmekten başka çıkar yol yoktur.

Tekrar ediyorum, sabahı haşre kadar söyleyeceğim, huzurun, saadetin, refahın, müreffeh Türkiye idealinin can noktası kadındır.

Müslüman Türk kızı! Ay-yıldızlı bayrağın, 20. asır Türkiyesinde şekillendirdiğin yüz kızartıcı tablona bakarak nemlenen gözlerini serhad boylarından esen seher yeliyle kurutuyor.

Müslüman Türk kızı! Bundan bin dörtyüz sene evveline uzanan ilâhi atmosferin enginliğine iyice bak. Bak sana hitab ediyor, Kur'an, dinle sana sesleniyor. Hz. Yezdan! «Ey Peygamber! Zevcelerine, kızlarına ve mü'min kadınlara dış elbiselerinden üstlerine giymelerini söyle. Bu, onların tanınıp eza edilmemelerine daha uygundur. Allah, çok yarlığayıcı çok esirgeyicidir.» Ahzab: 59.

Müslüman Türk kızı! Saçlarına doksan dokuz düğüm vurarak deve hörgücünü andıran, kirpiklerini cımbızla hunharca yolan, gözlerini çiriş çanağına çeviren... Nurlu yüzünü, sürdüğü boyalarla masal kahramanı öcülere döndüren.. Giydirdiği etekle mağara adamı kalıbına sokan, bir de karşına geçip tipik yüzünü kırıştıran alçağın ekşimiş suratına daha ne zaman tüküreceksin? Kendine gel! Bu kudret sende kaybolmuş değil.

Müslüman Türk kızı! Çıplaklık tufanı seni bir inkâr koruna düşürüp mânâ âlemini yakmadan «Hıra» vadilerinden ebediyete doğru akan İSLÂM şelâlesine koş! Onun hayat yüklü damlalarını yudum yudum iç âlemine çek.

Kurtuluşun Kur'anın gür sedasında gizlidir. Yalnız ona kulak ver.

Dilde Anarşizmin Zararları

Mecid YILDIRIM

Bir milleti bölmek için o millet arasında tefrika hasıl etmek ne kadar tehlikeli, o milletin dilinde anarşizm çıkartmak da o kadar korkunç ve tehlikelidir. Bunu bilen ve bizi içten vurmak istiyen yerli hain solcular her fırsatta Aziz Milletimiz arasına hem nifak tohumları saçıyor ve hem de dilimizi bir takım uydurukça kelimelerle anlaşılmaz bir hale sokuyorlar.

Ekseriyetle solcu ve komünizm edebiyatına yer veren neşriyatın çeşitli sütunlarına çöreklenen ve Türkiye'de Müslüman mahallelerinde salyangoz satmağa kalkan solcu yazar bozuntuları bakınız arı türkçemizde ne acaip kelimeler türetmeye başladılar.

Bu kelimelerden bir kaçını buraya alıyorum. Bunların Türkçemizde yerlerinin bulunduğunu iddia edenler, lütfen bu sütunlarda cevap versinler de biz de tenvir olalım. Örneğin, Değin, Dek, Doğa, Doğal, Katkı, Kez (!), Olanak, Yalınt, Yaşıt, Yaşam, Yaşantı, Zorun v.s.

İşi buraya kadar götürüp, kürekleri suya değdirmek için çaba sarfeden solcular ve çok sayın TRT Kurumunun; ayrıca kullanmakta oldukları deyim ve ifadelerde Dinsel, Duygusal, hayvansal, mevsimsel gibi «Sel» li, «Sol» lu eklerle de, dilimizi bozma alışkanlıklarını hızlandırıyor, dilimize bu yönden de balta indiriyorlar.

Bu durum, dilini-dinini ve milletini seven her Türk'ü muhakkak ki üzmektedir. Zira, Milletimizin bekâsı-bütünlüğü Din ve Dilimizin sağlam temeller üzerinde durmasına bağlıdır. Bizdeki, sel'li; sol'lu - kez'li, dek'li dil hevesli-leri ise bu hususa bilerek muhalefet etmektedirler. Onların bu gayelerini, dilimize-Türkçemize sahip çıkarak engellemek tesirsiz hale getirmek bizim asli görevimizdir.

Aziz Milletim, şu halde seni dilinle, dininle beraber yıkmak istiyen; seni sana düşman etmek gayesini güden düşmanını iyi tanı, onun hiç bir sözüne kapılma, sun'i ve uydurma dilin karşısında, tabiî ve arı Türkçemizin yanında bulun.

«Sahipsiz olan Memleketin batması haktır,
Sen sahip olursan bu Vatan batmıyacaktır.»
M. Âkif

VELİ ERTAN

Meleklerin varlığına iman etmek her mükellef üzerine farzdır. Melek, lüğatte; masum, ruhani varlık, pek güzel sevimli cesetle hiç alâkası olmayan demektir.

Cenab-ı Hak Peygamberlerine olan emirlerini bazı melekleri vasıtası ile bildirmiştir. Allah Teâla Kur'an-ı Keriminde :

Meâlen: «Hak Teâla meleklerden, insanlardan elçiler seçer. Şüphe yok ki, Allah işiticidir, görücüdür, Melekler Allah'ın masum, mükerrem kullarıdır. Nurani bir asıl ve maddeden yaratılmış lâtif cisimlerdir. Erkeklik, dişilik ve yemek içmek gibi beşere mahsus haller mevcut değildir. Uyumazlar ve yorulmazlar. Manevi bir zevk içinde vakit geçirirler.

Allah'ın izni ile muhtelif şekillere girebilirler. İzinsiz konuşamazlar. Cenab-ı Hakkın emirlerinden ayrılamazlar. Emir olundukları şeyleri yaparlar. En uzak bir mesafeyi en kısa bir zamanda kat ederler.

Melekler kendi şekillerinden başka kesif bir şekil ve surete girmedikçe insanlara görünmezler. Çünkü renksiz, parlak ve ince cisimlerdirler. Nasıl hava ve rüzgârı görmemiz mümkün değilse onları da görmemiz imkânsızdır. Asli heyetleri bakımından yalnız Peygamberlere görünürler.

Meleklerin sayısının çok olduğuna da şüphe yoktur. Bunların sayılarını ancak Cenab-ı Hak bilir. Yalnız bunlardan dört melek büyüktür. Bunlar Risalet ile de vazifelendirilmiştir.

1 — Cebrâil (A.S.) kitapların inzali ile,
2 — Mikâil (A.S.) rahmet ve mahsulata,
3 — İsrâfil (A.S.) nefhi sur'a ile,
4 — Azrâil (A.S.) ruhları gabzetmeye memur edilmişlerdir.

Alelıtlak melekler hakkında tahkirâmiz söz sarfedilmez. Bunların mevcudiyetine iman etmek dini bir vecibedir. Binaenaleyh Melekler hakkında tekrim ve tebcile muhalif olarak hareket etmek doğru değildir. Çünkü hepsi de Cenab-ı Hakkın mü'min kullarıdır. Biz ancak onların varlığına iman etmekle mükellefiz. Çünkü mevcudiyetleri semâvi kitaplar tarafından bildirilmiştir.

ALLAHIN KİTAPLARINA ÎMAN

Allah'ın kitaplarına îman etmek her mükellefin üzerine farzdır. Cenab-ı Hak iyiyi ve fenayı birbirinden ayırabilmek için insanlara verdiği en büyük nimet akıldır. Her insan dâima kendi aklı ile hareket eder; hayrı şerden ayırır. Her Müslüman Peygamberleri biribirinden tefrik etmez ve kendi Peygamberine gönderilen ilâhî vahye tereddütsüz inandığı gibi vaktiyle diğer Peygamberlere gönderilmiş olan vahye de inanır ve iman eder; zira Allah'ın elçilerine inanıp, kitaplarına iman etmek Müslümanlığın temellerinden biridir.

Cenab-ı Hakkın inzal buyurduğu kitaplara inanmaktan maksat, hiç şüphesiz onun ihtiva ettiği emirlere imtisal ve nehiylerinden kaçınmaktır. Buna göre iyi iş işleyen kullarını mükâfat ile taltif, kötü fiillerde bulunan kullarını da tecziye edeceğine şüphe yoktur.

İşte Cenab-ı Hak, Peygamberlerinin bazılarına ilâhiyata, ibâdata, ahlâk ve içtimaiyata teallük eden birçok hükümlerin gerçekleri lâfızlar ve ibareleri vahiy yoluyla talim ve telkin yapmıştır. Bunların hepsine birden kütüb-ü ilâhiye, kütüb-ü münzile, kütüb-ü semaviye adı verilir.

Cenab-ı Hakkın bilinen bütün kitapları 104 tür. Bunlardan 100'ü suhuf tarzındadır.

Bu suhuflardan 10'u Âdem'e, 50'si Hz. Şit'e, 30'u Hz. İdris'e ve 10'u da Hz. İbrahim'e verilmiştir.

Semâvi kitaplardan 4'ü büyüktür. Bu kitaplardan:

1 — Tevrat; Hz. Musa'ya,
2 — Zebur; Hz. Davud'a,
3 — İncil; Hz. İsa'ya,
4 — Kur'an-ı Kerim; Rasül-ü Zîşan Efendimize nazil olmuştur.

Kur'an-ı Kerim'in Bakara sûresinin 136. âyetinde meâlen: «Deyiniz ki, (buradaki hitap mü'minleredir) biz Allah'a ve bize inzal olunan kitab'a İbrahim, İsmâil, İshak, Yakup ve Yakub'un hafitleri olan esbata inzal olunanlara kezalik Musa'ya ve İsa'ya verilenlere ve bunlardan başka daha nekadar Nebiler gelmişse hepsinin Rabları tarafından kendilerine verilenlere îman ettik, onları birbirinden ayırt etmeyiz, biz yalnız ona munkadız. (Boyun eğeriz)» buyurulmuştur.

Bu ilâhî kitaplar, Peygambere Cenab-ı Hak tarafından Cebrail vasıtası ile yahut başka bir suretle vahiy ve ilham olmuştur. Bütün Peygamberler kendilerine bildirilen emir ve nehiyleri olduğu gibi insanlara tebliğ etmişlerdir.

Her Müslüman bu ilâhî kitaplara candan inanır ve iman eder.

Bu ilâhî kitaplar insanların din ve dünyasına ait güzel ahlâk adâbı ve beşerin maddeten ve manen ilerlemesi için kıymetli hükümleri havidir.

Bugün elde mevcut Tevrat, Zebur ve İncil nushalarının hiçbiri, Allah'ın Musa Aleyhisselâma, Davut Aleyhisselâma ve İsa Aleyhisselâma vermiş olduğu gibi değildir. Zamanla asılları kaybolmuştur. Tebdil, tağyir ve tahrif olunmuştur.

Halen dünya üzerinde, Tevrat'ın üç meşhur nüshası vardır.

1 — İbrani diliyle yazılmış Yahudi ve Protestan âlimlerince makbul sayılan nüsha.

2 — Yunan diliyle yazılmış Roma ve Doğu kiliselerince itibar olunan nüsha.

3 — Sâmiri diliyle yazılmış, Samirilerce muteber olan nüshalardır.

Her üç nüsha da birbirini tutmamaktadır. Çünkü her biri başka bir kimsenin kalemiyle ayrı ayrı tarihlerde yazılmıştır. Bu kitaplarda peygamberlere isnad olunan vak'alar tamamen hurafelerden ibarettir. Çünkü, bu vak'alar enbiya kaziyesiyle kabili te'lif değildir. Bununla beraber Tevrat'ın âyetleri içinde kısmen de olsa hakiki olanların ihtimali vardır.

Tevrat beş bölümü ihtiva etmektedir.

1 — Tekvin; Bazı peygamberlerin ve Beni İsrail'in hayatlarından bahseder.

2 — Huruç; Musa'nın ve Beni İsrail'in Mısır'dan çıkışlarını anlatır.

3 — Levililer; Bu kısımda âyin ve törenler izah edilir.

4 — Âdat; Hz. Musa'nın ölümünden sonra İsrail Oğullarının Tur dağından Ürdün memleketine gelişlerini açıklar.

5 — Tesniye; Bozulmuş olan dini islâh ve Hz. Musa (A.S.) ın şeriatını yeniden düzeltmek emeliyle yazılmıştır. Buna ikinci şeriat kitabı da denilmektedir.

İncil'e gelince bu kitabın da bugün asil ve sahih nüshası mevcut değildir. Bazı milletlerin ellerinde bulunan mukaddes kitap adı verilen (Metta, Markos, Luka, Yuhanna) gibi birbirine hiç uymayan İnciller mevcuttur. Muhtelif kimseler tarafından kaleme alınmış olup, Hz. İsa (A.S.)'ın yüksek bir makama urucundan sonra onun hal ve şanını tasvir eden bir mecmua tarzındadır.

Hz. İsa (A.S.), İbrani lisanının bir kolu sayılan (Samartin, Süryani) diliyle konuştuğu için İncil de bu dil üzerine inmiştir. İşte bugün bu dil üzerine yazılmış bir İncil nüshası yoktur.

Kur'an-ı Kerim ise Allah tarafından Cibril Emin vasıtasiyle Hatemül Embiya Efendimize 23 sene içinde âyet âyet, sûre sûre nazil olmuş ve ondan tevatür tarikiyle nakledilmiştir. Bu suretle de diğer mukaddes kitapların hükmü kalkmıştır. Semavi kitapların en sonuncusudur.

Kur'an-ı Kerim :

Kur'an-ı Kerim beşeriyyete hakiki saadeti getiren her türlü hüküm ve meseleleri ihtiva eden tahrif ve tağyirden masun olup semavi kitapların en efdali ve sonuncusudur.

Kur'an-ı Kerim vahdaniyet akidesinin unutulduğu bir devirde nazil olmuş, beşeriyeti hurafattan hakikate, dalâletten hidayete, sefahattan saadete ve zulmetten nura kavuşturmuştur.

Kur'an, lügatte, kıraat, tilâvet, toplama ve bir araya getirmek manalarına gelir.

İstilâhta ise Resul-ü Zişan Efendimize Cenab-ı Hak tarafından Cibril-i Emin vasıtasiyle 22 sene 2 ay ve 20 gün zarfında ceste ceste nâzil olan buyruklarının heyeti mecmuasına verilen isimlerden biridir. Kur'an-ı Kerim'e bu ismi veren Cenab-ı Hak'tır. Çünkü Bakara sûresinin 185. âyetinde :

Meâlen : «insanların hidayet rehberi olan, onları doğru yola ileten ve Hak'kı batıldan ayıran en sarih parlak burhanları şamil Kur'an ramazan ayında gönderildi.» buyurmuştur.

Kur'an-ı Kerim âyet âyet nazil oldukça Cebrail Aleyhisselâm hangi âyetin hangi sûrenin neresine yazılacağını Rasül-i Ekreme bildirmiştir. Peygamberimiz de tebliğ edildiği şekilde vahiy kâtiplerine yazdırmıştır.

NE GÜZEL

Müslümanca hayat sürmek,
Ne güzeldir, bir bilseniz.
Hakkı dâim üstün görmek,
Ne güzeldir, bir bilseniz.

Hak denince bülbül bile,
Sessiz kalmaz gelir dile,
Figan etmek pür-aşk ile,
Ne güzeldir, bir bilseniz.

Dinimizin kışı yazı,
Hasenatın çoğu azı,
Kulun Hakka bir niyazı,
Ne güzeldir, bir bilseniz.

Bacım yoldan sapma, yürü,
Elden moda kapma yürü,
Kadınlığın tesettürü,
Ne güzeldir, bir bilseniz.

Dargın kulun barışması,
Cemiyete karışması,
Hayr yollarda yarışması,
Ne güzeldir, bir bilseniz.

KÖRPE ağlar acı acı,
Durumumuz ah ne acı,
İnsandaki hayâ tacı,
Ne güzeldir, bir bilseniz.

Mehmet Ali KÖRPE
İ. H. O. - Düzce

Kur'an-ı Kerim elfazı ve gerekse manası itibariyle muazzam bir mucizedir. Manası da, nazmı da Cenab-ı Haktandır. Kur'an-ı Kerim'de insan gücünün yetişemiyeceği ilâhi bir belâğat mevcuttur. Elfaz ve manası itibariyle bölünmez bir bütündür. Kur'an-ı Kerim tatlı ve güzel bir kelâmdır. Tilâveti halâvetini artırır ne kadar okunursa ve ne kadar tekrarlansa o kadar ruhumuza zevk verir.

Kur'an-ı Kerim bir hidayet kaynağıdır. Bir nurdur. Tahriften, tağyirden ve tebdilden masundur. Hiçbir kitaba benzemez, manası değiştirilemez. Yerine başka bir lâfız konamaz. Beşerin lisanı Kelâmullah'ın tercümanı olamaz. Binaenaleyh, tercümesi ile namaz kılınamaz.

Hükümleri kıyamete kadar bakidir. Az söze çok mana sıkıştırılmıştır. Ümit kaynağıdır. Bütün mü'minlerin ilticagâhıdır. Kuru taassubu yıkar, ölü dimağları ihya eder, iyilik ve uhuvveti emreder, yüksek ahlâkı talim eder, aklı selim ve mantık sahibi olanlara hitab eder.

GENÇ KALEMLER

TARİH ŞUURU

Tahsin SINAV

Bir nüvenin çeşitli çilpekleri geliştikçe yücelen bir ağaç ve orman sistemi meydana getirme istidadındadır. Bizim tarih şuuru olarak anladığımız köke bağlılık yoluyla âtiyi haritalaştıran çizgilere hakimiyet prensibidir. Kökü mâzide olan âtiye erişebilme formülü geçmişi gelecek adına anlamayı ve araştırmayı amaç kabul eden tarihi dile getirir. Tarih ise kök olan geçmişin gelecekteki yücelişe erme ruhunun nizamıdır. Böylece geçmişin geleceğe uzanan meyvalı dalları mes'ud kolları olarak insan oğluna ihsancı kucağını açan «evliya» rolünde bizim ruhumuza yerleşmektedir.

Fert, geçmiş günlerinin rehber tecrübelerinin aydınlığıyla hayatının devamında bir muazzam canlılık gücü tesis etmek suretiyle yaşar. Cemiyet de ferde izafilik yönüyle bu cihet çevresinde hareket eder. Bu ise insanın ve cemiyetin varoluş âleminde imanı ile birlikte tarih yapısını resmeder. Bu açıdan da devletlerin tarihe muhtaçlıkları doğmaktadır. Devletlerin varlık organlarını teşekkül ettirecek, temellendirecek inşa harcı tarihtir. Kurtuluş döneminin mücadelesi içinde bulunan devletlerin, önce sürekli bir oluş olan tarih plânında kendilerini muhafaza etmesi gerekmektedir. Böylece hayatta kuvvetli medeniyetler icadına tesir mekteb'i olarak tarih en kuvvetli müessirdir.

Dolambaçlı çıkmaz sokak sıkıntısından kurtulma selâmeti, sahih tarihin geleceği hüküm yoluyla sarmasıdır. Nesiller arası rabıtanın ustura ile kesilmişcesine kopmaya maruz kalması düşünülemediği gibi, olaylar da normal tarihi seyri içinde geçmişte olup bitmiş, geleceğe yönelmemiş olarak kabul edilemez. Bir dönemde etkisiz kalmış olan bir düşünce, taşıdığı gerçek ölçüsünde de olsa, tarihin doğurğanlığıyla gelecek dönemlere yön verebilir. Maziye inen bir nesil atiye güvenle bakar. Ağaç, kök saldığı nisbette canlanır, boy atar. Kılavuzumuz tarih olduğu müddetçe önümüz de upuzun bir nur parlar.

Millî ruhta şaha kalkan mefkûre,
Diril diril cânan Hakkın izniyle,
Bizi candan tutup kaldır elinle!..

Tarih şuuruyla haykıran kuvve;
Titresin, inlesin sesten yer küre...
Ruhundan fışkıran gücüyle bize...

Ailede Sorumluluk

Sâliha UĞURLU

Günümüz gençliği bu gün büyük bir buhran içindedir. Nereye gittiğini, ne yaptığını bilmemektedir.

Bilhassa genç kız kardeşlerimiz moda denilen mel'un akımın yeline kapılmış, ciddi mevzulara eğilmek, Allah (C.C.) ın emirlerini yerine getirmek bir yana, yaratanını düşünmekten bile aciz.

Pek tabii ki bu konuda en büyük suç ailelerindir. Peygamber efendimiz (S.A.S.) «Bir kimse evlâdına hazineler dolusu varlık bırakacağına, terbiye ve güzel ahlâk bıraksa daha iyi eder» buyurmuşlar. Ama maalesef bu gün aileler, terbiye yerine, terbiyesizlik, iffet yerine iffetsizlik veriyorlar çocuklarına. Zamanımızda, mevcut eğitim sistemleri içinde okul hayatının ve çevrenin gençliğe terbiye, inanç v.s. vermesi beklenemez.

Geçen sene bir konferansın etkisiyle Allahü Tâalanın (C.C.) emirlerini yerine getirmeye karar vermiş kardeşlerimiz, bu gün dini emirleri kendilerine uydurmaya çalışmaktadırlar. Yeni dikilmiş bir fidanın ufak tefek dış tepkilerle, yerinden oynayıp, yıkıldığı gibi, bu kardeşlerimiz de birkaç yıkıcı telkinle yollarını sapıtmaktadırlar. Ve bu arada her türlü eğitim vasıtası iman, yıkıcılığında ahlâk bozuculuğunda yarış halinde. Bu durum karşısında müslüman Türk ailesine düşen en önemli vazife yavrularındaki imanı köklendirmek olmalıdır.

Çevremizde kime sorarsak «Allah (C.C.) tan korkarım» der. Peki onlar korktukları bir âmir v.s. nin emirlerini yerine getirmezler mi? Ona saygısızlık etmekten çekinmezler mi? O halde bu türlü konuşanlar gerçek konuşmuyorlar. Gerçek konuşmuş olsalardı «Kendinizi aile ve çocuklarınızı, cehennem ateşinden koruyunuz» emrine uyarlardı. Allah (C.C.) tan korkanlar ancak O'nun emirlerini yerine getirirler. Yalnız onu Rab tanırlar.

«Toplumun dediğini, 20. yüzyıl cemiyetinin dediğini yapmaya mecburuz» diyenler kimin emrine uyuyorlar, kimi sahip tanıyorlar farkındalar mı acaba?

Sayın Türk ve müslüman aileleri memleketinizin akıbetini düşünüyorsanız, biraz olsun bu meseleyle ilgileniyorsanız, Allah (C.C.) tan korkuyorsanız çocuklarınızı gerektiği gibi yetiştiriniz.

.....

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

Eğer Allah insanlara hayrı çarçabuk istedikleri gibi şerri de alelâcele verseydi elbette onlara ecelleri hükmedilir, hepsi helâk olup giderlerdi. İşte biz, bize kavuşmayı ummayanları böyle azgınlıkları içinde serseri serseri dolaşmalarına meydan veriyoruz. **Kur'ân-ı Kerîm**

⁂

Bir kimse, öfkesinin icabını yapmağa kadir olduğu halde öfkesini yenerse, Allah-u Teâlâ kıyamet gününde halkın gözü önünde onu çağırır, huriler içinde istediğini seçmekte muhtar kılar. **Hz. Muhammed**

⁂

İlim ve hikmet helâl lokmadan doğar. Aşk ve rikkat helâl lokmadan meydana gelir. Bir lokmadan hasede uğrar, tuzağa düşersen bir lokmadan bilgisizlik ve gaflet meydana gelirse sen o lokmayı haram bil. **Hz. Mevlâna**

⁂

Sakın cahil kimselerle şaka etme. Onların halleri ve dilleri akrebin kuyruğu gibidir. Derhal senin kalbini zehirliyebilir. **Şeyh Sa'di**

⁂

Derûni - aşna ol taşradan bigane sansınlar,
Bu bir özge reviştir âkil ol divane sansınlar.
Şeyhî

⁂

Kendinden malûmatlı olanları görüp de kibir sebebiyle ondan istifadeye çalışmayan en büyük cahildir. **Ahmed Rufâî**

⁂

İyi ve haklı bildiğin bir fikri başkalarının hoşuna gitmese de saklama. Seni o gün ayıplasalar bile, bir gün gelir ki, takdir edilirsin. **Razî**

BAŞTAN

Doğruluk, itimada lâyık olmak, sadakat, intizam teahhüdü vaktinde yerine getirmek, namusluluk, iyi iş adamının dikkat ve riayet etmesi lâzım gelen şartlardır. **Foerter**

⁂

İki türlü ifrat vardır; mantıkı hesaba katmamak, mantıktan başka birşey tanımamak. **Pascal**

⁂

Merhametin halisi zorla olamayanıdır. O semanın lâtif şebnemleri gibi alçak yerlere düşer. Gerek alan ve gerek veren için hayırlıdır. **Shakespeare**

⁂

İnsanlar sizden kendileri hakkında samimi tenkitlerini istedikleri zaman bile iltifat ve öğülme istiyorlardır. **Somertes Maugham**

⁂

İstekli misiniz, hemen bu dakikayı kullanınız, ne yapabiliyorsanız yapacağınıza inandığınız işe başlayınız. **Goethe**

⁂

Kurnazlık, kendi kusurlarımızı gizlemek ve başkalarının zayıf taraflarını keşfetmek san'atıdır. **Hazlitt**

⁂

Her kim ki, bu hayattan faydalanmasını, haz duymasını bilmez, o, bir hayaletten farksızdır. **Sir T. Brown**

⁂

Haklı ve serbest münakaşa hakikatın en büyük dostudur. **B. Combeli**

AYIN OLAYLARI

Ö. B.

HAZİRAN 1968 tarihinde «Halka dönük eğitim ve Üniversitede reform» sloganıyle başlatılan derslere boykot ve okulu fiilen işgal hâdiseleri o günden bugüne muayyen aralıklarla devam ettirilmektedir. Başlangıçta Üniversite gençliğinin öğretim ve eğitim üzerine masum arzularının gerçekleşmesi için ilgilileri bir nevi uyarma olduğu solcu çevreler tarafından ileri sürülmüştü. O günden bugüne meseleleri anlaşılmasına ve ilgililerce hal çareleri düşünülmekte olmasına rağmen boykot ve işgaller durmamıştır. Kendi deyimleriyle bazı ılımlı (mutedil) solcuların da itiraf ve kabul ettikleri gibi Fakülte işgal hareketleri safha safha plâna konan komünist ihtilâl hareketleridir. Hâdisenin en can alıcı noktası boykot ve işgal hâdiselerinin başlangıcından bu yana, girişilen her türlü işgal ve boykotun «Fikir Kulüpleri Federasyonu» tarafından organize edilmiş olmasıdır. Bilindiği gibi mezkûr Federasyon Moskova'nın emrinde olan malûm bir partinin yarı resmi gençlik kollarıdır.

Son zamanlarda işgal ve boykot hâdiseleri Üniversite meseleleri dışına taşırılmış, hükümetin haklı veya haksız giriştiği her icra'at ve tasavvuruna karşı protesto mahiyetini almıştır. Siyasi iktidar yanlış harekette bulunabilir. Bunu tenkid okul basmak, öğretmen tartaklamak, oraç-çekiçli beyannameler dağıtmak değildir.

Hükümetin son olarak meclise sunduğu T.R.T. Kanunu, Anayasa Nizamını Koruma Kanunu gibi kanunları protesto bahanesiyle Ankara, İstanbul ve diğer vilâyetlerdeki aşağı yukarı bütün yüksek okullarda boykot ve işgaller yeniden başlatılmış ve bu sefer 1968 Haziran boykot ve işgallerinde olduğu gibi niyet ve maksatlarını gizlemeğe de lüzum görmeden maksatlarının siyasi iktidara ve demokrasiye karşı mücadele olduğunu ve tıpkı komünist ülkelerde, komünist ihtilâli olmadan evvel dağıtılan beyannameler gibi beyannameler dağıtmışlardır.

Ankara'da bulunan ve komünistler tarafından fesat yuvası haline getirilen Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ekim 1'e kadar tatil edilmiş, Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde boykot ve işgale karşı olan milliyetçi talebelerle, anarşistler arasında kavgalar olmuş ve komünistler tarafından milliyetçi talebelere tabanca sıkılmıştır.

Ankara Hukuk Fakültesinde komünistler tarafından başlatılan boykot ve işgaller, boykot ve işgale taraftar olmayan talebeler tarafından zorla kaldırılmış, boykotçular Fakülteden atıldıktan sonra Hür Düşünce Kulübü tarafından bir bildiri yayınlanarak şöyle denmiştir :

«4 Nisan 1969 günü A. Ü. Hukuk Fakültesini 50 kadar komünist işgale yeltenmiştir. Ancak hukuklular her zamanki gibi yek vücut bu anarşistlere meydan okumuş, hepsini fakülte dışına atmışlardır.

Üniversite boykot ve işgalleri bir hal çaresi bulunmadığı takdirde Türkiyemizin başına ileride büyük badireler açabilir. Üniversiteye verilen muhtariyet bir avuç Çin ve Rusya hayranı kızılın yuvalanmasından başka bir şey temin etmemiştir.

Eğer Türkiye, Maarif politikasında köklü bir değişiklik yapıp, daha yara taze iken tedavi cihetine gitmezse, öyle zannediyoruz ki, ileride Üniversiteler Yeniçeri ocağı gibi bu Devletin ve Milletin başına belâ olacaktır. Yeniçeri ocağını kapatacak bir II. Mahmut ve ona cesaret veren etrafında ülema vardı. Bilmiyoruz bu fesat ocaklarını kapatacaklar çıkacak mı?

ÇAVUŞESKU'NUN HEDİYESİ

Mart ayının sonlarında memleketimizi Romanya Başkanı Çavuşesku ziyaret etti.

Bilindiği gibi Romanya Varşova paktı üyelerinden biri. Komünist, bizim yerlilere göre sosyalist bir ülkedir. Yerli kızıl sosyalistlere sorarsanız Romanya Rus dayıları sayesinde kalkınmış, bütün meselelerini hallemiş, vatandaşlarını rahat ve refaha kavuşturmuştur. Bütün sosyalist ülkelerde olduğu gibi Romanya'da da ev kirası ucuz, herkese iş var, herkes bolluk içinde, doktor, ilâç parası yok ve memleket güllük gülistanlık, yalancı dünyanın cenneti (!).

Çavuşesku memleketimize geldi ve gitti. Ama kendisiyle beraber Türkiye'ye gelen 46 Romen biz gitmeyiz diyerek iltica hakkı istediler.

Komünizmin bahşettiği yalancı dünyanın cennetine gitmek istemedikleri gibi «Çavuşesku dönebilir ama biz kalacağız» deyivermişler.

Bizim yerli kızıllardan biri de Yugoslavya'ya gitti de 15 gün içinde Türkiye'ye kendini dar attı. Ama yine de sosyalist postunu ucuza satmıyor. Şimdi malûm gazetedeki malûm sütununda boyna medhiyeler yazıyor.

KIBRIS'TA GÖÇ VAR

Akdenizin ortasında 8925 km² lik toprağında 603.000 kişinin yaşadığı bu şirin adada, bugün tarihin en büyük cinayetlerinden biri işlenmektedir.

Vaktiyle ada bizimdi, biz hakimdik, Müslüman - Türkler çoğunluktaydı. Şimdi bir elin parmakları kadar anca kaldılar. Ne acıdır ki, her bakımdan tehdit altında olan Türkler kendi içlerindeki, Türk görünen, hatta kendilerini temsil iddiasında bulunan kimselerin hiyanetine uğramaktadırlar.

Bir gazetenin yazdığına göre geçmişte olduğu gibi Türkler yine Kıbrıs'ı terketmeye, Avusturalya ve Kanada'ya göç etmeye başlamışlar. Türklerin evlerine, topraklarına değerinin iki misli para vererek satıp, Kıbrıs'tan göç etmelerini teşvik eden Rum idaresi bir taraftan kendi cemaatına toprak satmayı yasak ederken, bir taraftan da bu işte Türk asıllı, kuş beyinli,

(Devamı 26. sayfada)

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

● **Pantolonun; şimdiki pantolonu andıran bir nesne giyerek — seyircileri güldürmek için — sahneye çıkan 16 ncı asırda yaşamış Sinyor Pantoloni adında bir İtalyan komiğinden kalma olduğunu**...

● Meşhur tek gözlü, canavar ruhlu İsrail Generali Moşe Dayan'ın Kudüs'e ilk defa ayağını bastığı zaman : «Buradan sonra sıra Mekke'ye gelecektir.» demiş olduğunu...

● **Garb'ın çekirdeğini teşkil eden ve ikide-bir hayran oldukları İsviçre Anayasasının, kadınlara seçme ve seçilme hakkı vermediğini**...

● Uzak Şarklı ve meşhur bir kadın; Vietnam meclisinde mebus, aynı zamanda memleketi üzerinde büyük tesirler icrâ eden bayan Nhu'nun, dünyadaki ahlâk yıkımını materyalizme bağlayan bir edâ ile: «...Bikini giymek ve twist etmek dinsizliktir.» dediğini...

● **Londra'da (Dişiliğin Korunmasını Sağlayacaklar Derneği) nin nizamnâmesindeki başlıca gayenin, «Kadınların, cinsiyetler arasında eşitliğe doğru ilerleyişini durdurmak» olduğunu**...

● Rus'ları yenen Çek hokey takımının Prag'da millî kahramanlar gibi karşılanması sebebiyle Rus Harp Bakanının Çek hükûmetini tehdit etmek niyetiyle Prag'a hareket ettiğini...

● **İmam-ı Mâlik Hazretlerinin «İki Cihan Peygamberi Cenâb-ı Muhammed'in yattığı beldede hayvan üzerinde gezemeyiz, hürmeti ihlâl eder.» düşüncesiyle Medine-i Münevvere'de hiç «at» a binmediğini**...

● Rum Patrikhanesine mensup müthiş İslâm düşmanı papaz Yakavos'un «Nurlu Ufuklara» diye neşrettiği bir eserinde İslâm'ın mukaddes kitabına ve Büyük Peygamberine karşı çok ağır tahkir ve tezyiflerde bulunduktan başka eserinin 25'inci sahifesinde: İslâm dininde inkılâb yapılması, Türk'lerin mukaddes kitaplarının Arabca değil de Türkçe olması lâzım geldiği ve her milletin kendi lisanı ile ibâdet etmesi... gerektiği fikrini ileri sürdüğünü...

● **1939 yılından bu yana, sömürgeci Batı devletlerinden Büyük Britanya, Fransa, Belçika ve Hollanda, nüfus sayıları toplamı 840 milyonu aşan 44 memleketin bağımsızlık haklarını tanıdıkları halde, aynı müddet içinde Sovyet Rusya'nın : 263640 mil kare toprağı işgâl ederek, 220 milyon 750 bin kişiyi Demirperde gerisindeki «Kızıl Cehennem» e yuvarladığını**...

● Hıristiyan Batı'nın İslâm dini ve Peygamberi hakkındaki menfî düşüncelerine karşılık, İslâm dininin büyüklüğünü idrak eden Hıristiyan Batı'lı bir yazar olarak tanınan Lamartine'nin, müslümanlığı: «Sahte ilâhlara karşı duyulan kin ve tek, maddeden münezzeh hakiki Allah'a karşı beslenen hudutsuz sevgi...» diye ta'rif ettiğini...

● **Londra'da (Dişiliğin Korunmasını Sağlayacaklar Derneği) kurucularından, gazetelerde genç ve güzel olduğundan bahsedilen Sara Leigton isimli, Güzel San'atlar sahasında da meşhur bir kadının : «Bence kadınlar erkeklerine tâbi oldukları, onların üstünlüğünü kabul ettikleri müddetce mes'utturlar... Fakat erkeklere eşit olduklarını isbat etmeye çalıştıkları meslekler-de erkeklerle boy ölçüşürken kadınca zerâfetlerini kaybederler, erkekleşirler... Kadınların siyasî hayata da atılmalarını doğru bulmuyorum. Zira tesir altında kalırlar... Onun için samimiyetle itiraf etmeli ki, ellerinin hamuru ile erkeklerin işlerine karışmaları hiç de iyi netice vermez.» dediğini**...

● Doğum kontrolü için kullanılan haplar ve helezonların sadece kanser yapmakla kalmayıp, aynı zamanda çeşitli ruh ve sinir hastalıklarına da sebep olduğunu...

● **Hıristiyan ve Yahudi âleminin dışında kalan; Müslüman, budist ve benzeri toplumların zamanla yok edilmelerini hedef tutan ve silâhsız bir haçlı seferi olmaktan öteye gitmeyen «Doğum Kontrolü Tatbikatı» karşısında Diyânet İşleri Reisliği yetkililerinin bu zamana kadar hiçbir tepki göstermeyip adeta sustuğunu**...

Ve...

● Birleşmiş Milletler Ekonomik Komisyonunun Avrupa Birliği Uzmanları tarafından hazırlanan bir rapora göre : Türkiye % 6,8 kalkınma hızını sağlamakla, 1968 yılında Avrupa'da Almanya'dan sonra kalkınan ülkelerin başında ikinci sırayı teşkil ettiğini...

Biliyor musunuz?

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

KADIN...

Hekimoğlu İSMAİL

KADIN, Havva annemizin şahsında hülâsa edilen mizacı ile; erkeğini kandıran ve erkekle şeytan arasında muvasalat rolü oynayan bir mahlûk...

Eğer, iki Cihan Servesi Hz. Muhammed (S.A.V.) efendimizin mubarek zevcelerinden Hz. Hatice annemiz dünyaya teşrif buyurmamış olsalardı; kıymet hükmümüz değişmiyecekti!

Ahir zaman peygamberi efendimiz, kendisi ile Âdem Aleyhisselâmı mukayese buyururlarken «Rabbim, Âdem Aleyhisselâma verdiği üç şeyi bana verdi» diyor, bunlardan birinin «sadık zevce» olduğunu belirtiyordu. Hz. Hatice (R.A.) için :

«Allah, Hatice'den daha hayırlısını vermedi. Zira halk küfür içindeyken, beni yalanlarken; O, beni doğruladı ve bana inandı.»

Bir diğer hadiste :

«Göklerin ve yerin en hayırlı kadını Meryem ile Hatice'dir.» buyuruyordu.

Yirminci asırda kadın!..

Bu asrın kadını, müslümanları iğfal eden ve onları cephede, bitkin ve solgun bir şekilde, zevkin ve şehvetin yatağında uyutan komitenin asıl azası.

Öyle ki, bu komite, müslümanları kelepçesiz olarak düşmana teslim etmiş ve «Müslüman» yaftasını göğsünde madalya olarak taşıyanlardan en ufak bir aksülamel görülmemiştir.

Gel gör ki ne hale geldik?...

Bir yosmanın zülfüne kendini asan «dipdiri meyyit»ler, hâlâ «İslâm» paravanasının arkasında cinayetlerine devam ediyorlar ve öldürdüklerinin, gelip önünde hesabını soruyorlar; halk da bunları «kahraman» diye alkışlıyor!...

Müslümanlar namına oynanan bu dramın en çok seyircisi yer yüzünü sahne yapan gayri müslimler ve parsayı toplamaya çalışanlar ise Komünistler!...

İslâmiyetin şefkatli, himmetli ve hakimiyetli bahçelerinden sökülüp, modern vazolara dikilen kadın; icabında şampanya şişesi kırar gibi kırılmış; icabında suyu bitmiş limon gibi kenara atılmış; yahut eski kumar kâğıtları gibi, insanlığın utanç duyduğu köşelere sokulmuştu.

«Kıyamette bir kadın cehenneme götürülürken dört erkeği beraberinde istiyecektir. Bunlar : Babası, ağabeyisi, kocası ve büyük oğludur. Çünkü kadının cahil kalmasının, dolayısıyle cehennemlik olmasının sebebi bunlardır.»

Hadis nurundan kaçan insanlık, medeniyyetin miyop gözü hükmünde olan kandillerle, çarpık sokaklarda bataklığa sürüklenmiş ve kandil olmuş erkeklerle kadınların elinde yanmıştır.

İmanı yakılan asrın kadını ise, intikamını almasını bilmiştir. Baba gözünü açar açmaz, oğlunu bilmem ne zillet hanelerde ve kızını bilmem ne flörtünde bulmuş; böylece baba ve anne bağrına taş basıp, evlât hançeri ile parçalanan yüreklerinin üstünde iki kat olup, ahuenin içinde inlemişlerdir. Ve bu ahlar arzı titretmiştir.

Mutfağa, yatağa mahkûm edilen kadın, erkeği evden kovmuş ve onun meskenini meyhane, yahut kahvehane yapmıştır.

Ey yirminci asrın sahnesinde yaralı düşen Müslüman!

Evvelâ öz sinende İslâmiyeti tesis et. Sonra aile hayatına ve sonra içtimai hayatına İslâmiyeti nokta nokta tatbik et. Bu tatbikte kangren olmuş uzuvlarını kesmekte asla tereddüt etme! Öz nefsinde başlıyacağın bu iş, kurtuluşun ta kendisi olacak! Yoksa Radyodaki Fon müziği, sokaklardaki dekor ve sahte bir teşrifatçı mizacından ileri geçemiyen bayram nutuklarının teşkil ettiği sahnede sen, maktul düşeceksin. Senin öz düşmanların ise alkışlanacaktır.

Gel arkadaş, yanına bir kişi daha arama! Bu dava bir kişi ile başladı; gel, sünnet-i seniyeye burdan başlıyalım! Hak bildiğimiz yolda tek başımıza da olsa ilerliyelim!..

«Minyeli ABDULLAH» dan

Hazin Bir Tecelli

İsmail BAYRAM

DÜNYAYA medeniyetin en güzel örneklerini veren islâmiyetin, maddî ve manevî yükseliş devirlerini unutarak bir maymun gibi taklitçiliğe özenen, iman ve ahlâk şuurundan yoksun zavallı genç.

Ayağının ucundan saçının ve favulünün uzunluğuna kadar bizim dünyamızdan koptuğunu — iftiharla — isbat ederken, taklidine özendiğin ülkelerin: ilim, san'at ve tekniğinden elinde olan hangi hünerin ve hangi eserin sahibisin?.

Sadece taklitçilikten ileri geçemeyen bir hayata özenişi «Medeniyet» olarak yutturmaya kalkışan zübbelerin idrakine yuf olsun!..

Millî bir maçtan sonra verilen özel ziyafette; çırıl-çıplak soyunan ve ziyafet masasının üstünde şehvet gösterileri yapan zavallı kadın ve o'na alkış tutan zavallı budalalar.

«Medeniyet ve misafirperverlik icabı...» teranesiyle kendi benliklerini kaybeden ve bunu «Medeniyet icabı» olarak kabul eden zihniyetin mümessillerine yuf olsun!

Millî varlığını bir işporta malı gibi bit pazarında satan ve garbın tefessüh etmiş ahlâkı ile cihazlanan ışıksız kafaların; öz benliğine sahip bu vatanın çocuklarına «gerici, yobaz!» diye iftira çamuru atmasından daha şeni, daha rezil, daha hain maksat ve gaye ne olabilir?. Hangi döktükleri alın terinin, vefakârlığın, azmi-sebatın, millet ve memleket severliğin, mahsûlunu bu milletten isteyebiliyorlar?

Asîl Türk ve Müslüman kadınını kendi benliğinden soyarak soysuzlaştırmak isteyen, mini eteğin zerafet ve güzelliğinden bahsedenler! Kadının asîl bir ziyneti ve süsü olan iffet, hayâ gibi cevherlerini elinden alarak o'na, mini etek giydirmekle hürriyet verdiklerini iddia edenlerden daha budala kim olabilir?

Kadına verilen gerçek hürriyetin; iffet ve hayâ gibi manevî değerlere sahip olmasiyle gerçekleşebileceğini idrak edemeyen; Annemin ve dedemin tesbihine, bacımın baş örtüsüne dil uzatan, kalem oynatan, şuursuzca saldıran idrake, iz'ana, insafa yuf olsun!

Asırlardır ihmal edilmiş ve geri kalmış bir ülkeye, hangi ahlâkın, faziletin; ilim, irfan ve çalışmanın önderi olmuşlar da bu millet o'nları desteklememiştir? «Gerici, yobaz, örümcek kafalı»!... gibi sefil yaftalarla millete isnat ettikleri iftira çamurundan başka ellerinde, kafalarında... hangi sermayeleri vardır?

Kendilerini «Aydın» olarak takdim edenler ilk önce gönüllerindeki karanlığı aydınlığa çevirecek İMAN nuruna sahip olmadan (Aydınlığı) sadece kendi inhisarına almalarından daha gülünç, daha komik birşey olabilir mi?

Millete yol gösterenlerin ilk önce kendilerini selâmete götürecek yoldan habersiz ve herkesten önce kılavuza muhtaç olmaları, ne hazin bir tecellidir.

Büyük şehirlerin, büyük fikirlerin (!) câzibesiyle yolunu şaşıran eski bir dosta!

Serâp Olan Hâtıra

Kardeşimdin, ağbeyimdin, şimdi ne oldu sana,
Daha dün söylüyordun içten gelerek bana;
Müslümandık hepimiz bunda şüpheniz yoktu
Satılmışlar sözüne her zaman karnın toktu.
Saf duygularınızla yıllarca beraberdik,
Aylarca bir sofrada pişirip yalnız yerdik.
İstikbâle ümitle birlikte bakıyorduk
Bazan hayaller kurup enginde akıyorduk.
İdealin belliydi, değişmezdi herhalde,
Cennetti hep buralar, şehit yurdu bu belde.
Büyüledi gözünü maddenin çirkin yüzü,
İğfâl etti gönlünü şımarıkların sözü...
Hayret nasıl değiştin, âni kararla söyle!..
Hayâlimden geçmezdi, düşünsem bile böyle.
Güzel, temiz hissiniz bir anda sönüverdi,
Ulvi duygularınız yüksekten inivердi!..
Bekliyorduk herşeyi çekinmeden İSLÂM'DAN
Her şey bize karanlık, nasibimiz bu nurdan!.
Ne oldu şimdi bilmem o günler geçiverdi
Bu defada inancın bâtılı seçiverdi...
Efsâne oldu günler, bastığımız topraklar
Yiğit oldu şu anda ürküp kaçan korkaklar.
Vatanın genişledi, şairlerin değişti
Şimdi de Allahsızlar saf kalbine yerleşti.
Ruhunda taşıdığın o güzel duyguların...
Neydi o sâde günler, nasıldı hülyâların.
Bu yaşta devrildi mi o zarif ince beden
Yazık derim haline, selâm bekleme benden!
O dinsiz simsarların aldandın dillerine,
Kapılıp gidiverdin bu sahte binlerine.
Aklından çıkarma ki kendi düşen ağlamaz
Baharda coşan dere güz gelince çağlamaz.
Firavunla Nemrud'un noldu sonu bir düşün
Bu akılla gidersen senin de berbat işin.
Ömrünü geçirdiğin meyhanenin, barların,
Sonu yine fenâdır gezdiğin diyarların.
İstiyorsan şimdi sen, ebediyyen yaşamak
O halde gitme yazık uçuruma koşarak.
Şehid deden inliyor çiğnediğin toprakta
Ey gafil insan doğrul... Ve biraz olsun bakta!
Helâl etmez hakkını kahraman ninelerin
Tutulacak bir günde bu paçavra dillerin.
İstihza ile bakan gözlerin kapanacak,
O günde sus dediğin moruklar (!) kurtulacak!
Ağlayacak kardeşin ardından haşre kadar
Biraz boynunu eğ de yalvar Rahman effeder.
Yeter ki sen sıtkıle yöneliver Allah'a
Emin ol kurtulup da ereceksin felâha!
İyi değil bunu bil tutuğun yolun sonu
Acıyorum haline, sen de anlarsın bunu.
Dön eski günlerine insan olmak istersen
Mâzi dediğin senin daha iyiydi bilsen.
Son sözlerim şu olsun iyice dinle beni
Yaparsan dediğimi severim yine seni;
Kurtuluş İslâmdadır başka bir şeyde değil
Hâtıramız önünde tekrar hürmetle eğil!..

Mustafa YILMAZ

HABERLER ve KRİTİĞİ

BOZULAMAYAN FITRAT

Malmö'de 16 yaşında Kerstin Larsson adında bir Lise talebesi kız son derece açık sahneleri olan bir seks filminde çırılçıplak dansettiği için, sınıf arkadaşları olan diğer kızlar tarafından kıyasıya döğülmüş ve komaya sokulmuştur.

Ahlâk katillerinin daha birkaç gün evvel aynı okula cinsiyet eğitimi derslerini başlatmalarına rağmen, kız talebelerin ahlâksız bir arkadaşlarına karşı harekete geçmeleri ve infial duymaları çevrelerinde hayret ve muhabbet toplamıştır.

Dünya çapında insanlığın ahlâk ve fazilet hislerini yok etmek için, harekete geçmiş ve insanların hayvani taraflarını tahrik ederek hedefine ulaşmak isteyen fitne ve fesat yuvalarına rağmen, insanlardaki ahlâk mefhumu, fazilet hissi değiştirilememekte ve fıtrat galip gelmektedir.

KENDİ DİLİMİZİ KONUŞMALIYIZ

Gazete haberlerine göre bir Türk köyünde köy halkının hepsi Almanca konuşuyormuş.

Bu haber doğru ise cidden üzücü, Türk dili ve Türklük hesabına büyük bir kayıptır. Biz prensip olarak Türkiye'de dünya üzerinde konuşulan ne kadar dil varsa hepsinin bir grup tarafından öğrenilmesine taraftarız. Ama, bir köy halkının bir dili öğrenerek, yabancı bir milletin dilini ana dili imiş gibi, konuşmasına taraftar değiliz. Türkiye'de, Türkçe konuşulmalı ve Türkçeden başka bir dile hayat hakkı tanınmamalıdır. Bir köyün halkının Almanca bilmesi ne ise ama, köy dahilinde Türkçeyi bırakıp Almanca konuşulması affedilmesi mümkün olmayan bir hatadır.

Hiçbir yabancı Millet kendi memleketinde, çoluğu ile çocuğu ile başka milletin dilini konuşmaz. Eğer Almanya tavşanın suyunun suyu kabilinden olarak verdiği marklarla Türkiye'nin bir köyünde kendi dilini konuşturabiliyorsa, kendi hesaplarına göre cidden muvaffak olmuş sayılırlar. Emperyalist devletler kuvvet yoluyla bir milleti dize getiremezlerse dilini ve kültürünü benimsetmek suretiyle o millete nüfuz etmeye çalışırlar. Bizim memlekette köylü manevî değerlerin sembolüdür. Köylü dindardır. Köylü adet ve an'anesine bağlıdır. Köylü dürüst ve ahlâklıdır. Köylü kendi dilini gerçekten benimsemiştir. İnandığı manevî değerlerinden taviz vermediği gibi, onların üstüne toz dahi kondurmaz. İşin en tehlikeli tarafı köylünün bu özelliğinin kaybolmasıdır. Şayet emperyalist Avrupa köylümüzün bu değişmez hasletlerini yok edebilirse, o zaman Türk milleti için en kara günler gelip çatmış demektir. Türk ve Müslümanlığımızın devamı için dilimiz, dinimiz ve an'anelerimiz üzerinde büyük bir hassasiyetle titremeliyiz. Türkiye'de ancak Türk dili konuşulmalı, Türkiye'de yalnız İslâm dininin icapları hakim olmalıdır.

SİGARA İÇEN KADINLAR

Kanada'da yapılan doktorlar kongresinde açıklandığına göre, sigara içen annelerin dünyaya getirdiği çocuklar, sigara içmeyen annelerin çocuklarına göre daha zayıf olmaktadır. Kongreye katılan profesör Harry Medovy'e göre, tütün dumanı, ana rahminde gelişen çocuğun kilosunun azalmasına sebep olacak bir madde ihtiva etmektedir.

İNSAN NE YAPIYOR?

Yapılan bir tesbite göre: Ortalama bir ömür boyunca insan hayatının yüzde 24'ü uyku ile geçmektedir. Buna göre orta ömürlü bir insan ömrü boyunca 11 yıl çalışıyor. 8 yıl istirahat ediyor. Geri kalan yıllarını giyinmek, soyunmak, yıkanmak gezip tozmak, okumak, ya da çene çalmakla geçiriyor.

İnsanların avareliği ne güzel anlaşılıyor. Bir ömürün yüzde yüzü gaflet ve malâyâni ile geçmektedir. İnsan hayatı yat, dinlen, gez, toz, çene çal, soyun, giyin koskoca bir hiç... İnsan bu meçhul!

KONTROL HAPLARI

Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu Genel Başkanı Prof. Dr. Muhiddin Ülker yaptığı bir açıklamada «Kadınlarda görülen meme kanserinin doğum kontrolü haplarından, rahim kanserinin de helezondan meydana geldiğini» söylemiştir.

Esasen biz bu doğum kontrolü denen deli saçmasına inanmıyoruz. Hele bir müslüman olarak, bu tuzağın, müslüman milletlerin temellerine dinamit koyma olarak kabul ediyoruz. Bugün müslümanlar keyfiyet ve kemiyet bakımından çoğalmaya şiddetle muhtaçtır. Unutmamak gerekir ki Kenneyd'nin on bir tane çocuğu vardı.

Deniyor ki dünya nüfusu hızla artıyor. Dünya besleyemeyecek... İhtiyar dünya üç milyar gavuru besliyor da yüz milyonluk Türkiye'yi besleyemeyecek mi? Çalışıp çabalayıp çocuklarımızı beslemek dururken, daha gözlerini hayata açmamış minnacık yavruları katletmek, boğazlamak, zehirlemek neye?

ÇIPLAK RESİM

Vietnam'da çarpışan Amerikan askerlerine ahlâk dışı çıplak kadın resimleri taşımak yasak edilmiş. Yasağa riayet hususunda çok sert tedbirler alındığı aşağıdaki haberden anlaşılmaktadır.

«Vietnam'da çarpışan Amerikalı askerlerin gittikçe artan «çıplak fotoğraf» merakına karşı ilgili tabur kumandanları sert bir karar almışlardır. Böylece kumandanların emri ile askerlerin kaldıkları odalarda asılı veya ceplerinde taşıdıkları bütün «çıplak» fotoğraflar toplattırılmıştır.

Fakat kumandanlar emirleri altındaki askerleri çok iyi tanıdıkları için, onların hiç değilse bir kaç resmi bir taraflarına saklıyacaklarını çok iyi bilmektedirler. Bu yüzden askerlere, ahlâki kaideleri çiğnemeyen, zevkli bir fotoğrafın muhafaza edilmesine izin verilmiştir. Bu şekilde her Amerikan erine, bir fotoğraf muhafaza etme izni vardır.»

Bizdeki moral eğitimcilerinin ve sokakta öpüşmek kanunen suç değildir diyenlerin kulakları çınlasın... Moral eğitimi yaptırırız diye memleket evlâdının karşısına çıplak kadınlar çıkararak ahlâklarını ifsat edenler ne buyururlar. Değil dansöz, artist ismi altında çıplak avradın canlısını, adam cansızını bile yasaklıyor.

Acaba bugün Amerika neden dünyanın bir numaralı devletidir. Nedeni haberin bünyesinde mevcuttur. Ahlâk, iyiniyet, dürüstlük, fazilet... Bu memleketi kurtarmak isteyenler! Bu milleti önce ahlâken yükseltin ve kurtarın. Ahlâk kurtulunca madde kendiliğinden gelecektir.

210 BALIK

SAN ANTONİO'da bir Amerika'lı üniversite öğrencisi, arkadaşları ile giriştiği bir iddia üzerine 100 dakikada 210 tane canlı balık yemiştir.

Arkadaşları önce, canlı balık yiyeceğine inanmak istememişlerdir. Çünkü onun değil çiğ, pişmiş balığı bile ancak annesinin ısrarı ile yediğini biliyorlardı. Üstelik daha birkaç sene önce balık yemeğe başlıyan genç bunun da çok pişmiş olmasını istiyordu. Fakat arkadaşlarından biri «Ben bir oturuşta 100 balık yerim, sen daha birini bile yutamıyorsun» deyince, bu lâfa kızmış ve «Şimdi görürsün kim daha çok yiyor» diyerek özel olarak getirttiği 210 balığı çiğ çiğ yemiştir. Böylece başka bir öğrencinin 1 sene önce kırmış olduğu «Canlı balık yeme» rekorunu çoktan geride bırakmıştır. İngiliz öğrenci o zaman bir oturuşta 199 balık yemişti.

Arkadaşlarının şaşkın bakışları karşısında sofradan kalkan rekortmen, «Daha birkaç tane yiyebilirim» demiştir. Daha sonra doktorlar muayene etmişler ve öğrencinin bu kadar balığı çok iyi hazmettiğini tespit etmişlerdir.

Ne diyelim afiyet olsun.

ELLER AYA BİZ YAYA

Son zamanlarda insanlar bir tuhaf oldu. Sınıf geçemeyen talebe yürüyüş yapar, hükümete kızan gençler okul işgal eder, hamamcıya kızan tellâk peştemal ve takunya ile yürüyüş yapar, doktorlar önlükleriyle, neşterleriyle yürüyüş yapar, babasına darılanlar, anasına küsenler, komşusuyle münakaşa edenler yürüyüş yapar. Kocasına kızan kadınlar, karısına darılan kocalar yürüyüş yapar. Elhasıl kafası kızan yürüyüş antramanı yapar.

Bizim aklımıza şöyle geliyor. Hani Türkiye'de son zamanlar Allah sayılarını artırsın vasıta çoğaldı... Millet gittiği yere yaya gitmiyor. Gitmeyince de otura otura canı sıkılıyor. Gezmek istiyor. Ne yapsın yaya kaldırımda yürüse kalabalık, ayağına basılacak, birisi gelip omuz vuracak falân, filân...

Eee ne yapalım bir bahane bulalım yürüyüş yapalım. Dizlerimizin bağı açılır, olur mu? Olur. Haydi yürü... Eee eli boş gidilmez bir iki de yazı yazalım. Ne yazalım, nee yazalım, neee yazalımmm.

Tamam bulduk «Eller aya, biz yaya» başka, «Emekçiden yanayız» daha, «Fakir, fıkaranın hakkını alacağız» daha, «Emekçiler örgütleniniz» daha daha, «Bu düzen değişmelidir.»

Tamam oldu yürü bakalım. Yürünür, trafik durur, nutuklar atılır, dizlerin bağı çözülür. Biraz rahatlanılır. Tekrar yürüme ihtiyacı hasıl olur. Tekrar yürünür.

HERKES YÜRÜR DE ONLAR YÜRÜYEMEZ Mİ?

Yürür elbeeett...

Sağ olsun Cumhuriyet hükümeti Ankara'nın sokaklarını geniş yapmış.

Mini etekli genç kızlar, genç kadınlar ve memureler yürümüşler.

Nerede?

Ankara'da!

Neye yürüyorlar?

Bazı Bakanlar devlet dairelerine mini etekle gelinmesini yasak etmişler.

Olur mu efendim öyle şey? Mini etek nasıl yasak edilir. Mini eteği yasaklamak anti-demokratiktir, geriye dönüştür.

İşte bizim saçı kısa, eteği kısa, aklı kısa, tırnağı uzun bayanlar çıkmışlar yürüyüşe... Tabii yürüyüşün mühim bir unsuru olan pankartları ihmal etmemişler. Neler yazmışlar bakalım :

«Olmazsa etek mini, giyemem elbiseyi», «Elbisede zerafet, minidedir hareket», «Mini eteği yasaklamak gençliğe ihanettir.»

Aklı ve etekleri minilerin yürüyüşü ikinci dövizlerinde belirttikleri gibi etekler mini olunca hakikaten hareketli geçmiş, etraflarını kendilerinin tersine uzun pantolonlu, uzun favorili, uzun yırtmaç ceketliler alıvermiş ve bir anda hareketlenivermişler.

BİR DEVRİN KARAKTERİ

Türkiye Cumhuriyeti, yıl 1969, bir mahkeme salonundayız.

Suçlu: Bir öğretmen.

Suçu: Kız Orta Okulunun duvarlarının lâf atan ve kızları rahatsız eden kimselere mâni olmak için yükseltilmesini istemek, kızların iffetini mütecavizlere karşı korumak için gerekli tedbirlerin alınmasını istemek, kız öğrencilerin açık saçık ve mini etekle okula gelmelerinin yasak edilmesini istemek, kadın ve erkek öğretmenlerin yüz numaralarının ayrılmasını istemek, dinî kitabları talebelerine tavsiye etmek, okulda ibadet için bir yer ayrılmasını istemek, kızların başlarını örtmelerini istemek v.s.».

Taleb: Tevkif edilmesi, meslekten ihracı...

Ve bir devrin karakteri, suç anlayışı.

BURSALI MİLLİYETÇİLER

Bursadaki bütün milliyetçi teşekküller birleşmişlerdir. Birleşen cemiyetler müşterek bir lokal tutarak kafa ve gönül birliği yapmışlardır. Birbiriyle didişmeyi bir tarafa bırakarak samimiyetle işbirliği yapan sağcı ve milliyetçi cemiyetlerin hareketleri halk tarafından takdirle karşılanmıştır. Bir ve beraber olmaya en fazla ihtiyacımız olan bu günlerde örnek hareketlerinden dolayı Bursa'lı Milliyetçileri tebrik eder, diğer vilâyetlere örnek olmasını Allah'tan niyaz ederiz.

Birleşen cemiyetler: «Komünizm İle Mücadele, Milliyetçiler Dernekleri, İlim Yayma Cemiyeti» dir.

KONGRE

Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyetleri Federasyonu yıllık mutad toplantısı 6 Nisan 1969 tarihinde yapıldı. ANKARA-KIZILAY'DA kendi binasında yapılan yıllık kongre olgun bir hava içinde başlayıp büyük bir anlayış içinde devam etmiştir. Genç din adamlarını Türkiye'nin dört köşesinden bir araya getiren toplantıda, Türkiye'nin dinî ve millî meseleleri dile getirilmiştir.

Yapılan seçimler neticesinde aşağıdaki arkadaşlar yeni İdare Hey'etine getirilmişlerdir :

1 — İbrahim Gök
2 — Ethem Alimoğlu
3 — M. Ali Komser
4 — Mehmet Karaman
5 — Yunus Tur
6 — Âdem Şahin
7 — Ahmet Koca
8 — Osman Aydın
9 — Faruk Kaya

Kendilerini tebrik eder, Cenab-ı Allah'tan hayırlı hizmet ve muvaffakiyetler niyaz ederiz.

Dinlerin Taksîmi

(Baştarafı 10. sayfada)

da'lara tâbi olan Hind'ler, İran'lılar, Babilli'ler, Keldani'ler, Cermen'ler, Yunanlı'lar, Romalı'ların dinleri.)

2) Ahlâkî Dinler :

a — Millî, dinî cemiyetler **(Taoizm, Konfüçyaizm, Brahmaizm, Mazdeizm, Museviyet, Yahudiyet.)**

b — Umumî Dinî Cemiyetler **(Budizm, Hıristiyanlık, İslâmiyet.)**

Von Hartman'ın tasnifi :

1) Tabiî Dinler :

a — Tevhid-i Kazip üzerine müesses tabiî din,

b — Tevhid-i Kazibin beşeri şeklinde ruhanileştirmesinden mütevellid din,

c — Tevhid-i Kazibin meslekî kelâmî şeklinde ifraından mütehassıl dinler,

2) Ma fevkat Tabiiyye Dinler :

a — Tecerrüdî Monizm,

b — İlâhiyye dini,

Hegel'in tasnifi :

1) Tabiî Dinler;

a — Fıtrî Din (İnsanlarda kendiliğinden doğan fikirler üzerine kurulan dinler)

b — Zatî Din (Zat fikrinden hasıl olan ve vicdanî tevhid üzerine kurulan dinler)

c — İrâdî Din (Bu gruba giren dinlerde Beşeriyet-i Din iradiye geçmiş enfüsiyet için mücadeleye başlamıştır.)

2) Ruhanî şahsiyet üzerine müesses dinler;

a — Ulviyet Dini (Museviyet)

b — His Dini (Eski Yunan Dini)

c — Menfeat veya akıl Dini (Eski Romalı'lar dini)

3) Mutlak Din;

a — Hıristiyanlık

Görüldüğü gibi Hegel «**Din-i Mutlak**» bölümünde hıristiyanlık taassubuna kapılarak hissiyatını ifade etmiştir.

H. Siebeck'in tasnifi

1) Tabiî Din (Yani ahlâkî bir gaye olmaksızın sadece kâinâtı tasdik etmekten ibaret dinler, medeniyetten önceki dinler)

2) Ahlâkî Din (Meksiko, Peru, Çin, Mısır, Hind, Fars, Cermen, Roma, Yunan dinleri)

3) Mutavassıt Din (Ahlâkî din ile Necat dini arasında güzergâh durumunda bulunan Musevilik)

4) Necat Dini (Nefy-i Kâinât üzerine tesis edilmiş din, Budizm gibi)

5) Hakiki Necat Dini (Hıristiyanlık)

6) Ahlâkî Dine Avdet (İslâmiyet)

Yukarıda da bir nebze temas ettiğimiz gibi bütün bu tasnifler bilginlerin kendi şahsi görüşlerinin bir tezahürüdür ve bugüne kadar yapılan bütün tasnifler tenkid edilmiştir.

Hıristiyan bilginlerinin tasnifleri daha çok hissi mahiyettedir. Bilhassa son olarak zikrettiğimiz H. Siebeck'in tasnifinde Hıristiyanlık, «**Hakiki Necat Dini**» olarak vasıflandırılırken, İslâmiyet; «**Ahlâkî Dine Avdet**» olarak zikredilmiştir.

Son asır Alman Prof.'larından ve Dinler Tarihi sahasındaki çalışmalarıyle tanınan, bir müddet Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Öğretim Üyeliğinde bulunan Prof. Dr. Anne Marie Schimmel dinleri şöyle sınıflandırıyor :

«1) İbtidâi Dinler,
2) Millî Dinler,
3) Dünya Dinleri.
1) İbtidâî Dinler:

En aşağı derecede bulunan Afrika'nın Pigmen kavimlerinden yüksek seviyede bulunan zenci, yahut Polinezya kavimlerine kadar olan dinleri ihtiva eder.

2) Millî Dinler :

Antik devrin muhtelif dinlerini ihtiva eder, Yunan ve Romalı, Jermen ve Kelt, eski Çin ve Mısır, Hitit ve Asurilerin dinleri bu gruba aittir. Onlar, yalnız bir milletin ruhani malıdır, bu milletin hududundan aşmaz.

3) Dünya Dinleri :

Bazan millî dinlerden bir dünya dini meydana gelmiştir. Yalnız Yahudilere mahsus bir dinden Hıristiyanlık husule gelmiştir. Hindistan'da millî dini, Asya'nın büyük bir kısmında yayılan Budizm'in büyüdüğü topraktır» (7).

---

(7) Prof. Dr. A. Schimmel, Dinler Tarihine Giriş, Ank. 1955, s. 4.

Ayın Olayları

(Baştarafı 20. sayfada)

Rum kafalı Türk mebuslarını kullanmaktadır. Rum cemaatı karşısında yek vücut olması gereken Türkler, içlerindeki bir avuç kozmopolitin kaprislerine kurban gitmektedir. Güya kendilerine kurtuluş savaşlarında önderlik ettiklerini iddia eden birkaç kafasız Türk zenginin ticari rekabeti, diğer taraftan müslüman Türkün dinine kasdeden ve Türkçe ibadet ettirme sevdasına kapılan imansız, beyinsizler bugün Kıbrıs'ta tam bir ihanet içindedirler.

Eğer Kıbrıs'ı avuç avuç dövizleriyle besleyen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Kıbrıs'ın içinde bulunduğu duruma son vermez veya veremezse Kıbrıs davasına tamamen kaybolmuş gözüyle bakmak gerek.

Konya Yüksek İslâm Enstitüsü
Arap Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
Hüseyin KÜÇÜKKALAY'ın

«KUR'AN DİLİ ARAPÇA»

isimli eseri Konya Manevi Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyeti neşriyatı serisinin 1 incisi olarak basılmaktadır. Okuyucularımıza duyururuz.

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *H. İ. Atılgan - KORKUTELİ* — Bu okuyucumuzun samimi ve içli mektubunun ehemmiyetine binaen neşrini uygun bulduk.

«Muhterem İslâmın İlk Emri OKU Mecmuası,

Selâm ve hürmetlerimizi sunar, mukaddes mücadelenizde Cenab-ı Allah'tan başarılar dilerim.

Muhterem kardeşlerim! Size yeni dört abone daha gönderiyorum. Hemen 87. sayıdan itibaren adreslerine mecmualarını postalayın. Bugüne kadar 18 adet abone kaydettim. 14 ünün adreslerini havale kâğıdının arkasına yazdım. Davamızın ehemmiyetini anlayarak arkadaş ve dostlarımı ikaz ediyorum. Hatta bazılarının parasını kendim yatırıp bilâhare kendilerinden alıyorum. Selâm eder, hürmetlerimi sunarım.»

Bu okuyucumuza göstermiş olduğu yakın alâka ve mesâiden dolayı teşekkür ederiz. Bu kardeşimizin ideâl hareketinin diğer mü'min kardeşlerimize de örnek olmasını temenni ederiz. Selâm ve sevgiler...

★ *S. Ali Rıza Erdoğan - DİYARBAKIR* — Mektubunuzu aldık, Musa Karaca, Orhan Oğuz, Sezer Şengök, Nazmi Bayram'ın abone kayıtları yapılarak havaleleri hesaplarına işlenmiştir. Sizin 8567 nolu aboneniz 80. sayıda sona ermiştir. Aboneniz devam etmektedir. Bunun için müsterih olabilirsiniz. Yakın ilginize teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. M. Ali Acar - İZMİR* — İsimlerini bildirdiğiniz Mustafa Seğmen, 13756, Münir Emeç 13757 abone numaraları ile kayıtları yapılmıştır. Havaleleri de hesaplarına işlenmiştir. Oku'nun abone kampanyasına katıldığınız için teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. M. Ali Çırak - SIVAS* — Abone kaydınız yapılmıştır. 10589 nolu abonemiz için bildirdiğiniz malûmata teşekkür ederiz. Yakın alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar...

★ *S. B. Kadriye Andüse - NİĞDE* — Mecmuamız hakkındaki iltifatlarınıza teşekkür ederiz. 13779 numara ile mecmuamızın abonesi oldunuz. Havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Selâmlar...

★ *S. A. Kadir Yüksel - ISPARTA* — Zamanımızın gerçeklerini aksettiren kıymetli mektubunuzdaki fikirlere aynen iştirak ediyoruz. Göndermiş olduğunuz havalenizi aldık. Ayrıca Mehmet Akgüç, Hüseyin Başaran, Ramazan Çelik isimli kardeşlerimiz de abone kaydedildiler. Selâmlarımızı arz eder, Allah'tan bütün işlerinizde başarılar temenni ederiz.

★ *S. İsmail Kirazoğlu - İZMİR* — Son olarak göndermiş olduğunuz, Ayşe Kösemen ve Abdurrahman Kaptan isimli okuyucularımızın abone kayıt işlemleri yapılarak mecmuaları gönderilmiştir. Ayrıca daha evvel havaleleri ile birlikte adreslerini göndermiş olduğunuz okuyucularımızın isimlerini (isteğiniz üzerine) neşrediyoruz.

Halil Önen, İsmail Kirazoğlu, Mehmet Mustafa Soytekin, K. Hüseyin Koçhan, Ömer Özgün, Mehmet Soydan, İbrahim Pamukcuoğlu, Mehmet Değer, İsmail Öztok, İsmail Soybaş, Hüseyin Kösein, Bekir Kaya, Abdullah Kaptan, Muammer, Mustafa Ceylân, H. İbrahim Erduran, S. Ali Karayel ve İbrahim Karagülle.

★ *S. Sabahattin Küçük - KOMOTİNİ/YUNANİSTAN* — Samimi hislerinizin ifadesi olan mektubunuz gözlerimizi yaşarttı. Müslüman Türkün geleceği için sizlerden ve sizin gibi olan asil Türk yavrularından ümitvarız. Müezzin Ahmet Mustafa, Kaye Mustafa Recep, Kahveci İsmail Ahmed, Halil İbrahim Halit, Mehmetoğlu Emin, Mehmet Salip kardeşlerimizin 88. sayıdan itibaren aboneleri yapıldı. Selâmlarımızı sunarız.

★ *S. İhsan Kılıç* — Göndermek lûtfunda bulunduğunuz mektubunuzu aldık. Temel Adıgüzel, Mehmet İpekci, Mehmet Topaloğlu, A. Osman Karakaya, Halil Malkoç, Necati Pastırmacı, Sıddık Kılıçkaya isimli kardeşlerimizin aboneleri yapılmıştır. Alâkalarınıza teşekkür eder, Allahtan iyi günler dileriz.

★ *S. M. Ali Çırak - SIVAS* — Alâkanıza teşekkür ederiz. İstekleriniz yerine getirilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Mehmet Çapraz - BALIKESİR* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Aboneniz bittiği zaman size tekrar ikaz gönderilecektir. Selâmlarımızı sunar, Allah'tan başarılar dileriz.

★ *S. Musa Yılmaz, HÜYÜK/NİĞDE* — Alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar adresinize postalanmıştır. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU

Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 2.5.1969

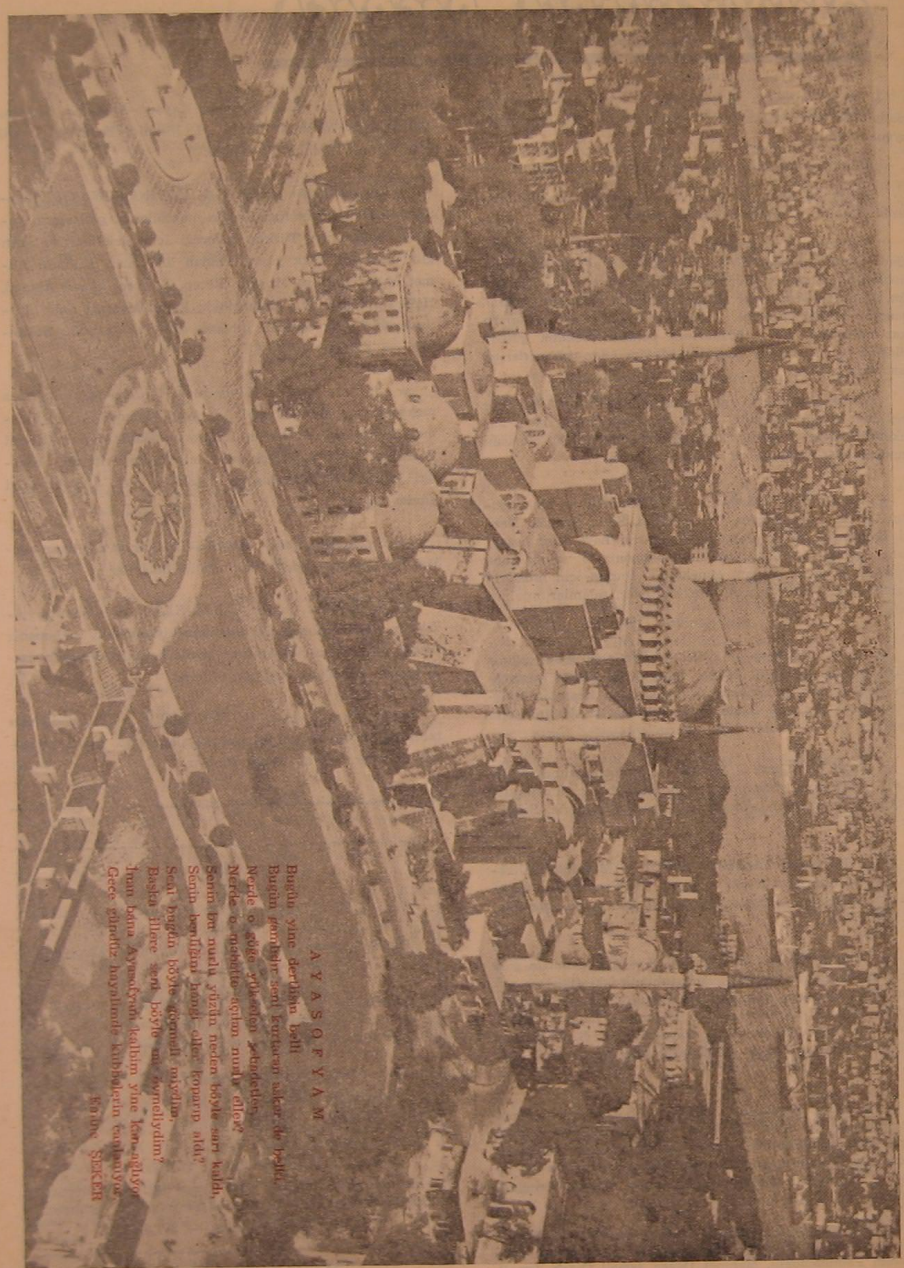

AYAŞOFYAM

Bugün yine derdinin belli
Bugün gene ağlıyor seni kuytuların sakar ördeği.
Nerede o göğe yükselen zerafetler,
Nerde o mahzûn mahzûn açılan nurlu ellerle
Sönmüş bir nuzla yüzün neden böyle sarı kaldı.
Sonin-bengûlünü bönek ellere koparıp aldı?
Sen-bugün böyle ağlamalı mıydın
Başka illere seni böyle mat eğmeliydim?
İman bana Ayasofya'dan kalbimi yine ısıtıyor
Gece gündüz hayallerde kubbelerin yankılıyor.

Edirne ŞEKER

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİSİNE

SEN; GÖNÜLLERDE BU GÜN, TÂK-I ZAFERLER GİBİSİN,
YURDUN İRFANLI, AĞIR BAŞLI, TEMİZ SAHİBİSİN!..
BÜTÜN İRFANLI GÖNÜLLER, SANA HAYRAN OLUYOR,
KAHRAMANLAR GEÇİYORMUŞ GİBİ, GÖZLER DOLUYOR!
(DİN) DEN ALMIŞTI DEDEN, DAĞ DEVİREN HAMLESİNİ,
SÜZÜYOR ŞİMDİ DE, CENNETLERİN UFKUNDA SENİ!
ALEV ALSIN BU (BÜYÜK GAYE) NİN AŞKIYLA İÇİN,
KOCA BİR ÜLKEYİ, DERYA GİBİ COŞTURMAK İÇİN,
SİLKİN ARTIK!. SONA ERSİN, ŞU ASIRLIK UYKU...
(ÂKİF'İN MARŞI) NI, ŞİMŞEK GİBİ, GÜR SESLE OKU!

FUHŞUN ENVAI, LAĞIMLAR GİBİ, İĞRENÇ AKIYOR,
MEDENİYYET, BU HAYASIZLIĞA, HİSSİZ BAKIYOR!
FUHŞA MEYDAN VERİYOR, RUHU UYUŞTURMAK İÇİN!..
GÖKTE YILDIZ GİBİ HÜR BAŞLARA, GEM VURMAK İÇİN!..
BU CİNAYETLE, (MUKADDES) LERİ HEP ÖLDÜRÜYOR
TERTEMİZ HİSLERE, EN KİRLİ ÇAMURLAR SÜRÜYOR!..
BU SEFAHETLE, HAYAT SAFHASI KİRLENDİKÇE
SONA ERMEZ, CEMİYETLERDEKİ : MÂTEMLİ GECE...

DEME, (BİR GÜN DE, BU İMAN COŞARAK ÇAĞLAR MI?..)
YOKSA - HÂŞÂ - SANA REHBER OLACAK ONLAR MI?..
SİNSİ DÜŞMANLARA MAHKÛM OLAMAZSIN - HÂŞÂ -
ŞU GÖNÜLLERDE YANAN MEŞ'ALELER YANDIKÇA...

EN ŞANLI VAZİFEYLE MÜKELLEF YARATILDIN!..
(PEYGAMBER) İN AŞKIYLA, BU MEYDÂNA ATILDIN!..
ÂFÂKA GÜNEŞLER GİBİ, NURLAR SAÇACAKSIN!..
TARİHE FECİRLER DOLU, BİR DEVR AÇACAKSIN!..
(İSLÂM) DAKİ, SARSILMAZ İLÂHÎ İDEALLE,
MES'ÛD OLACAKTIR, BEŞER ERDİKÇE KEMÂLE!..
VÂR OL... EBEDİYETLE BERÂBER YAŞA, PARLA...
ULVÎ BAŞI, GÖKLERDE YÜZEN ŞÂHİKALARLA...

ALİ ULVİ KURUCU

Yıl : 9 Sayı : 89 Rabiulevvel : 1389 HAZİRAN : 1969

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Büyük Cıhadın Sevdalısı Nesil Gelmek Üzeredir — **Mustafa ATEŞ**
- İslâmda Mesuliyet — **Mustafa KOÇYİĞİT**
- Gönülden İniltiler — **Esaleddin GÜBE**
- İlâhî Vahyin Muhtelif Yolları ve Mertebeleri — **Dr. Fehmi CUMALIOĞLU**
- Libya'da Dini Eğitim — **Lütfi ŞENEL**
- Katl ve Niyet — **Dr. Hüseyin KÜÇÜKKALAY**
- Mukayeseli Dinler Tarihi — **Osman CİLÂCI**
- İslâm İktisadiyatının Dayandığı Temel — **M. Said ÇEKMEGİL**
- Muhtacız!.. — **Mehmed SÜSLÜ**
- General Suharto'dan General Yahya Han'a — **Ömer BAL**
- Peygamberlere İman — **Veli ERTAN**
- İslâm Terbiyesi — **Faik TÜRKMEN**
- Ferdin Ahlâken Yetiştirilmesi — Yazan: **es-Seyyid SÂBIK** Terc.: **Ahmed GÜRTAŞ**
- Güzel Sözler — Der. : **Hasan TEKELİOĞLU**
- Ailede Manevî Buhran — **İsmail ARSLAN**
- Bunları Biliyor musunuz? — Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**
- Bu Baykuş Susturulmalıdır — **Mustafa KÜLÂHLIOĞLU**
- Haberler ve Kritiği
- Şiirler
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

BAZI hâdiseler vardır ki çeliğe su verircesine milletin iradesini biler, uyuyan dinî şuuru uyandırır ve muharrik bir güç niteliği arzeder. Toprağı bol olası İ. ÖKTEM'in, namazı kılınmıyan cenazesi ve onun ölüsü etrafında cereyan eden hâdiseler de böyle olmuştur. İmran Öktem, «Allahı insanlar yarattı» demekle,

Beşerin böyle dalâletleri var,
Putunu kendi yapar, kendi tapar!..

diyen, Tevfik Fikret'ten bir merhale daha ileri giderek bizim inandığımız Allah'ı (C.C.) da kendi kafasının yaptığı ve taptığı putun derekesine düşürmek istemiştir. Bu söz açık bir inkârdı. Ve millet bunu affetmemişti. Çünkü bu sefer işlenen suç, bu büyük milletin, bu dindâr milletin imanına kasdediyor, dinsizlerin senelerden beri yıkamadığı bir abideyi, iman abidesini istihdaf ediyordu. Belki bir adlî yılın açılışında, Türk-Adalet Tarihinin en büyük hatası işleniyordu. Ve ayranlığı kabaran milletin haklı reaksiyonundan korkularak Hacı Bayram Camiinden kaçırılan ve Maltepe Camiine getirilen namazsız tabutun geride bıraktığı hâdiseler, bu adlî hatanın devamından başka birşey değildir. Ve bu azim hata, Öktem'in tabutu etrafında işlene işlene yüksek hakimlerin Ankara caddelerinde siyah cübbelerini zift kokulu asfaltlarda sürüye sürüye yürümelerine kadar varıyor.

Her fırsatta Türkiye'yi bir anarşinin kucağına atmak istiyen kızılcıklar, bu kara cübbeli yürüyüşü kendi hesaplarına istismar ederek, Türk Milletinin adliye makamlarına karşı dinden gelen derin hürmet hissini de mahkûm etmek istediler. Şimdiye kadar bu makamların ihkak-ı hak etmesinden zerre kadar şübhesi olmıyan millet evlâdının yüreğine, şimdi bu son olaylar sebebiyle kurşun gibi bir şaibe çökmüş, beyinlerde adalet tevzi eden makamlara karşı burgu burgu istifham helezonları belirmeye başlamıştır. Ama milleti bu şaibeye sürükliyenler yine o makamda oturan ve siyah cübbenin ifade ettiği ak-pâk mânâyı idrak edemiyenlerdir.

Bizim solaklar, dünya adalet tarihinde belki de ilk defa sokağa dökülen yüksek yargı üyelerinin bu sokak hareketini çok olumlu karşıladı ve adaleti zedeliyen bu maceraya bol bol alkış tuttu. Şimdi geliniz şunun muhasebesini hep birlikte yapalım: Hakimin, taraflar hakkında, görevinin dışında kanaatını ihsas ettirmiş olması, adalete gölge düşüreceği düşüncesiyle yasaklanmışken yüksek hakimlerimiz, son yılların modası olan sokağın çamuruna bulaşmak suretiyle müslümanlara karşı kanaatlerini önceden ihsas değil, izhar etmiş olmuyorlar mı? Şimdiye kadar herhangi bir sebepten ötürü davasını kaybedenlerin gönlünde, yüksek yargı organı, adaletin yegâne mercii olarak yaşıyordu. Fakat yarın davasını kaybeden bir müslüman, çember sakallı, kirpi tüylü, kazma dişli acâyib bir varlık halinde karikatürize edilen bir din adamı ve bugün sizlerin, Öktem'in cenaze namazını kılmadı diye kendilerini sokaklarda protesto ettiğiniz kimseler, sizlerin hak tevzi edeceğinize nasıl itimad ederler? Çünkü sizler, bu son sokak hareketiyle tüm dindarlar hakkında kanaatlerinizi izhar ettiniz ve bu kanaat artık onlar hakkında hiçbir zaman müsbet bir safhaya belki de geçemiyecektir. İşte bu hareketinizden dolayı adalete gölge düşürdünüz ve millet bu davranışınızı kelimeler üstü bir dille tevbih ediyor. Bir maznun yarın Temyiz önünde «Beni muhakeme etmek için mi, yoksa mahkûm etmek için mi huzura aldınız» derse bunun hacâleti kimedir? Herhalde Temyize değil, bugün hasbel-kader o makamı işgal edenlere ait olacaktır.

Sayın hakimler, siz oturun ki adalet de otursun. Siz kaldırımlara dökülmeyin ki adalet de sokağın balçığına bulaşmasın. Siz birgün gidebilirsiniz fakat adalet sizinle gitmiyecektir. Her kuruluşun inandığı hatta kutsallaştırdığı bir sonsuzluk duygusu vardır. İslâm inancına göre mülk ü devletin sonsuzluğu da ancak adaletle kaimdir. Unutmıyalım!..

İslâmın İlk Emri
Oku

Büyük Cihadın sevdalısı nesil gelmek üzeredir

Mustafa ATEŞ

Atilerin, irfanlı, asil önderisin sen,
İslâm için en son rönesans olmalı hamlen!..
Ali Ulvî KURUCU

TÜRK ruhunu kendi kendisine yabancı, kendi öz muhtevasının münkiri durumuna getiren fikir kalpazanları, sun'i olarak zaman zaman memlekette meydana getirilen bulanık havadan istifade etmesini bilmiş, işliyeceği günahlara mesnet teşkil edecek köprü başlarını tutmuşlardır. Menfi hareketlerine yön ve istikâmet verecek ve platformu ele geçirmiş olmaları onların cüretini artırmış ve birçok meselelerde söz sahibi olmalarını sağlamıştır. Kutsal çilenin insan ruhunda heykelleştirdiği İMAN abidesini yıkmağa memur NİHİLİZM cereyanı, işte cemiyetin bünyesine, bu köprü başı karakollarını bizden habersiz tutan yavuz baskıncılar sayesinde girmiştir. Her tez, antitezini beraberinde getirirken talihsizliğe bakın ki bu cereyan, kendi zıttı olan İMAN ideolocyasını beraberinde getirememiş ve daha önceki nesillerin ruh boşluğu, yükselen ve alçalan dalgalar halinde günümüze kadar gelmiş ve en büyük fırtınayı cemiyet teknemizin yalpalıyarak hala yol almağa uğraştığı bugünün ummanında yapmıştır. Bunun içindir ki imanın sevgi, merhamet, aşk ve hamle yüklü ateşiyle yanan kalbler, aramızda yoktur. Olsa da bunlar, bir disiplin şuurunun inşa tezgâhından çıkmadıkları için kutupinsan olamazlar. Çünkü etrafında kendi neslinden kurulmuş, kendi duygularıyla yoğrulmuş bir insan platformu bulamayan adam, nekadar büyük ve ruh yönüyle ne kadar derin olursa olsun daima zayıf ve daima temsil kudretinden mahrum demektir. Yükselenler, bu zemini buldukları için yükselmişler, isterse kendileri alçak olsun... Alçalanlar, düşenler de b fikir vasatını bulamadıkları, kendi gibi duyan ve düşünenleri elde edemedikleri için düşmüşler ve alçalmışlardır, isterse kendileri yüksek olsun...

İmdi, dâima tez, dâima büyük bir dava olan, hiçbir devirde anti-tez veya iddia durumuna düşmiyen bir büyük cihadın sevdalısı olan nesil — ki o bizim neslimizdir — gelmek üzeredir. İstikrarsız bir cemiyetin «dev sancıları»nın sebebi de işte bu gelişmektir. Tanzimattan beri yüksele yüksele bugünkü tahribatı yapan ve nesillerin ruhunu kararttan imansızlık, bugün can çekişmekte, doğmak üzere olan iman neslinin yolunu kesmeğe uğraşmaktadır. İşte büyük sarsıntı, bu mücadelenin derinlerden gelip satha yaklaştığını göstermektedir. Doğacakla batacak olanın mücadelesi. Doğacağın yolunu hiçbir karanlık biçemiyecek, batacağın gurubunu da hiçbir güneş önleyemiyecektir. Bu, yağmurun yağışı, güneşin doğuşu, rüzgârın esişi kadar tabiî bir hâdisedir.

Gelmesini güneşlerin muştuladığı bu nesil, İMAN NESLİdir. İslâmın eskimeyen, pörsümeyen davalarını, yine ondan aldığı ruhla, ondan aldığı heyecanla dile getirecek. Sadece o'nu ifade ve temsil plânında değil, hayat plânında da aksettirerek onun ölü bir nizam olmadığını yaşayarak gösterecektir. Herşeye rağmen ber-hava edilemiyen mazi köprüsü, bu nesil sayesinde geleceğin kültür ordusuna yol verecektir. Çünkü bu nesil, her türlü ideolojik buhrana rağmen ruh kökü kurutulamıyan iman ocaklarında gayelerin en asili uğrunda pişe pişe yetişmektedir. Geldiği muhit ve aile çevresi ise, bizim olan bütün değerlerin burjuva şehirlerinde çiğnendiği hengamede bile asliyetini muhafaza eden, âdetâ bizim safiyetimizin hazinesi sayılan Anadolu köyleridir. Bu bakımdan da bu iman neslini, bozulmamış kıymetlerin sır kutusu çevrelerden gelmiş olması dolayısıyla alkışlamak gerek.

Menşei doğu olan kıymetlerimizi tepeleyen bugünün nihilist gençliği karşısında, barikatlar kuracak, yıkılan ve devrilen değerlerimizi iman mihrabına yenibaştan oturtacak olan bu nesil, İMAM-HATİP neslidir. Ve bu nesil, kendi içinde büyük bir nefs murakabesinin sahibi, kendi dışındaki âlemlerin de büyük nizam arayıcısı olacaktır. İç dünyasındaki ahenkle dış âlemdeki nizam unsurlarını daha derin ve daha şümûllü bir terkibe götürecek olan bu neslin, benlik madeni, batı taklitçiliği ile bitmiş olan şehirli unsurlardan değil de köylü unsurlardan gelmiş olması dava lehine büyük puvan kazandıracaktır.

İçinde yaşadığımız ve bin yıldanberi kendimizden ruh ve muhteva verdiğimiz bir kültür ve medeniyyet manzûmesi, basit bir taklitçiliğe mahkûm edilemez. O manzûmeden kopmak, tarihi gerçekler içindeki yerimizi berhava etmek demektir ki neticesi bugünkü köksüzlüğü doğurmuştur. Bu köksüzlük cereyanı, son yıllarda, kemal noktasına gelmiş bulunuyor. Artık umûmî efkâr, bu menfi manâda anlaşılması icab eden kemal devrinin zevâle doğru gittiğini kabul etmekte, küfrün bel kemiğinin kırıldığı kanaatına varmaktadır. Çünkü millete fikrî formasyon kazandırdığı tevehhüm edilen unsurların hiçbiri, hakikatta mü lüman Türkün ruhuna uygun düşmemiştir. Şimdi o kendi ruh köküne bağlı korkutucu ve müjdeleyici bir nesle gebe olan günlerin şafaklarında nöbet tutuyor ve içindeki güneşten akisler dolaşıyor yüzünde. N mutlu bu aydınlık yüzlere!..

İSLÂMDA MESULİYET

Mustafa KOÇYİĞİT

İSLÂMDA cemiyeti meydana getiren fertlerin yek diğerine karşı davranışları, hak ve vazife mefhumu, kısaca mes'uliyet anlayışı diğer sistemlerden başka ve ulvi bir karakter arz eder. Burada mes'uliyetin temel unsurları takva (Allah'dan korkma ve günahlardan sakınma) ve sevgidir.

Fertler arasındaki münasebetlerin tanzimi hususunda, suç ve ceza mes'elelerinde ve alelâde davranışlarda engelleyici ve emredici müeyyideler maddi (dünyevi ve uhrevi) ve manevi (Allah rızası ve sevgisi) olmak üzere iki çeşittir. Mü'min bütün hareketlerinde bu unsurları göz önünde bulundurmak mecburiyetindedir. Bu müeyyidelerden birincisi insanları suç işlemekten alakoyduğu gibi ikincisi de rûhen olgunlaştırır ve yüceltir.

Bütün münasebetlerinde maddi menfeatler, şahsî endişeler hakim olan cemiyetlerde yetişen ve terbiye olan fertlere göre, Allah rızası için yapılacak ferâğat ve fedâkârlığın önemi ve zevki gerektiği şekilde elbette idrâk edilemez. İman şuurundan mahrum olan kişilerin maddi bir menfeat olmadan birbirlerini sevmeleri, karşılıksız yardımlaşmaları umumî olarak düşünülemez.

İslâmda fertlerin ve zümrelerin, idâre edilenlerle idâre edenlerin hak ve vazifeleri mufassal olarak beyan edilmiştir. Binâenaleyh bunların, dünyevi kanunların haricinde Allah (C.C.) a karşı uhrevi sorumlulukları mevcuttur. Bunun için kanunların boşluklarından veya mürâkabesizlikten istifade ederek vazifelerinde sû-i istimal ihtimali mevcut değildir. Zira «Artık her kim bir zerre ağırlığında bir hayır işlemiş ise onu (mükâfatını) görecektir ve her kim zerre mikdarı bir şer işler ise onu (cezasını) görecektir.» (Sure-i Zilzâl: 7-8). İşte asrı saâdeti, Hulefa-i Raşidin devrini saâdet devri yapan anlayış bu İlâhî prensipten mülhem olan anlayıştır. Hz. Ömer (R.A.) e «Dicle kenarında bir kurt bir kuzuyu yerse korkarım Allah (C.C.) bunu benden sorar.» dedirten sır bu sırdır. Avrupalılara, papaz cübbesine müslüman sarığını tercih ettiren, bu mes'uliyet duygusuna hakkıyle riayetin neticesidir.

İslâmda «Allah size emanetleri ehline vermenizi emreder.» hükm-i ilâhisine uymak mecburiyeti olduğu için en küçüğünden en büyüğüne kadar bütün vazifeler ehline, lâyık olan kimselere tevdi edileceğinden herkes mesuliyetini müdriktir. Zaten her makam sahibi vazifesini en iyi şekilde yapacağına inandığı ve yaptığı nisbette makamında kalabilir. Aksi halde kendiliğinden istifa etmesi icap eder.

Hz. Ömer ile ihtiyar bir kadın arasında geçen şu hâdise vazife duygusunun, aynı zamanda ilgililere vazifelerini ihtarın ne güzel örneğidir.

Kısa sa malûm:

Hz. Ömer (R.A.) bir gece kölesi ile beraber devriye gezmektedir. Uzaktan bir ışık görürler ve oraya kadar koşarak giderler. Manzara acıklı: İhtiyar bir kadın ve etrafında ağlaşan çocuklar. Ocakta bir tencere kaynamakta... Hz. Ömer selâm verir, kadının halini ve çocukların niçin ağladıklarını sorar. Kadın ise çocukların aç olduklarını, tencerenin içinde su ile çakıl taşlarından başka bir şey olmadığını söyler ve ilâve eder:

— Kıyamet gününde Ömer ile aramızda Allah hükmedecektir. Bunun üzerine Hz. Ömer:

— «Allah sana rahmet etsin, Ömer sizin halinizi ne bilsin, gidip kendisine söyleseniz olmaz mı?» Kadının verdiği cevap koca Halifeyi iliklerine kadar titretir:

— Bizim halimizden gafil olan adam niçin daha önce devlet reisliğini kabul etti?

Bunun üzerine hemen Medine'ye dönen Ömer bir un çuvalını, yağ v.s. ile birlikte sırtında taşıyarak getirir ve aç olan çocukları doyurur. Böylece kadının hayır düasını alır.

İslâmda en aşağı memuriyetten devlet reisliğine kadar her makam bir ikbal ve bir geçim vasıtası değildir, ancak cemiyete ve dolayısıyle Allah'a karşı bir hizmet vesilesidir. Bu hizmetlerden alınacak ücret de kifayet miktarıdır. Kimse devlet malını dilediği gibi sarf etmek salâhiyetine sahip değildir. Gene islâmi yaşayışın en güzel örneği olan Hz. Ömer (R.A.) in hilâfet zamanı. Yemen harbinde bir çok kumaş ganimet olarak ele geçirilmiş ve müslümanlar arasında taksim edilmişti. Ertesi gün Emir-el mü'minin üzerinde bu kumaştan yapılmış bir elbise ile hutbeye çıktı ve:

— «Ey nas! Dinleyin ve itâat edin.»

Birdenbire cemaatten biri ayağa kalkarak:

— «Ne dinleriz ne de itâat ederiz.»

Hz. Ömer:

— Niçin?

O kimse cevaben:

— Bu elbiseyi nereden buldun? Sana da bir parça düşmüştü. Bir parçadan senin kocaman vücuduna bu elbise olamaz, dedi.

Hz. Ömer:

— Acele etme, dedi ve oğluna hitaben:

— Ey Abdullah! Kalk cevap ver, dedi. Hiç kimse cevap vermeyince de:

— Ey Ömerin oğlu Abdullah! Kalk cevap ver, dedi. Abdullah:

— Buyurunuz ey Allahın Rasûlünün Halifesi.

Hz. Ömer:

— Söyle Allah aşkına oğlum! Üzerimdeki elbisenin kumaşının yarısı senin midir? Yoksa hepsi benim midir?

Abdullah:

— Allaha yemin ederim ki, yarısı benimdir, dedi.

İki hisseden Hz. Ömer'e bir elbise çıktığını öğrenen kimse de:

— Emret ya Ömer, şimdi dinliyoruz, itâat de edeceğiz, dedi.

İslâmın tahmil ettiği mes'uliyet hem ferdi hem de ictimaîdir. İslâm topluluğu bir vücut gibidir. Vücudun herhangi bir uzvu rahatsızlansa bütün vücut muzdarip olur. Aynı zamanda mü'minin imanının kemale ermesi kendi nefsi için istediğini mü'min kardeşleri için de istemekle mümkündür.

Hülâsa İslâmdaki mes'uliyet duygusu ağır bir külfetten ziyade insanı insanlıktaki zevke erdiren bir duygu, ancak Allaha karşı vazifeleri ifâ ve digergam olmak ile erişilebilecek bir iç huzurunun kazanılmasıdır.

GÖNÜLDEN İNİLTİLER

Esaleddin GÜBE

SEVEN düşünür, düşünen insan sever. Ben ne uykusuz geceler isterim, ne gözyaşı, ne feryat. Bunlar hep varlık hastalığının sayıklama nöbetleridir. Bir çiçeğin bile açması için bünyesinde ne uzun ne hesaplı hazırlıklar ve ne içten içe kaynayan bir faaliyet devresi lâzımdır. Madem ki, diktiğin bir tohumun sürüp gelişmesi, çiçeklenip kokusunu dökmesi hoşuna gitmeyecekti, ne demeye yeni sürmüş bir filizken ezip çiğnemedin? İnan O'na ki, artık susmak istiyor. Şimdiye kadar her an söyledi. Hepsi de söylenebilen sözlerdi. Artık sıra söylenemeyecek şeylere geldi. Ey benim Rabbım! Ne diye bu zavallının içine hem o yanıp yakılmak ateşini verdin, sonra da dudağına kilit vurdun. Zaman olur ki, sevincin yapamadığını, ızdıraba yaptırıyorsun. Zaman oluyor ki, kaderin öremediği kaftanı, kahkahaya dokutuyorsun. Kimi bir yudum suyun hasreti ile kıvranırken, kimine dereyi aşmak için köprü aratıyorsun. Kimi bir lokmanın peşinde didinip savaşırken, kimine tokluk'un zahmetini hafifletecek deva düşündürüyorsun.

⁂

Ah!.. Bu gün sana söyleyeceklerim pek çok, ama keşke hepsini unutsaydım, hepsini kaybetse idim de, bir gülün yapraklarındaki koku gibi, elin tutamayacağı, gözün göremeyeceği sırları hatırlayıp, ortaya dökseydim. Susarız, zira çok defa düşüncemizin âfet kesilmiş dehşetine denk olan ifade, söz değil, sükuttur. Hüzün sandığımız zevklerimiz, zevk namına giriştiğimiz zevklerimiz, zevk namına giriştiğimiz hazin cüretlerimiz, kırılışların içimize hız veren uyandırıcı kudreti masum yorgunluklarımız, buhranla biten teşebbüslerimiz, çile örtüsüne sarınmış hazlarımız, feragatlerin evvelce ham bir meyve gibi kekremsi gelen fakat ayların şefkatinde ısınıp olgunlaşan tadları içimize hazlarını bölük bölük olmuş hikâyelerini nakşedip, geçmiş günlerimizin nereden sızdığı belli olmayan bir ışık, nereden gönderildiği belli olmayan bir elçinin eli ile, uyandırarak gönlümüzün mahşerinden gelip geçmeye başlar. Dalını pencereme uzatmış bir gül ağacı vardır ki, beni her zaman hazinli ve masum sukûtuyla dinler.

⁂

Ne olur bana söyle deme, bu gün susmak istiyorum. Sözlerimi gönlümün kınına sakladım. Söyle diye üstüme varma. Şayet sana uyar da, onları çekip çıkarırsam, el sürenin parmakları doğranır. Neden gülüyorsun? Cevap yerine alaylı bir tebessüm öyle mi? Gülme boşuna, inan O'na ki, ne o söylemekle boşanır, ne de sen dinlemekle doyarsın. Artık onu kendi haline terk et. Ta ki, sana bile derdini söylemeden, seni bile kendine biliş etmeden bilinmez bir cihanın göklerinde başıboş dolaşsın dursun...

⁂

Bu yollardan kimler geçmemiş? Birbirini sevenler, sevdiklerini zannedenler, sevip de usananlar, dünyayı kendi aşklarından ibaret sananlar...

Her hâdise içinde hissesi olan bir kıssadır. Ama nerede o göz ki, dolaşık ve sırlı yazıyı söküp heceliyebilsin...

Gençliğimizde yaşadığımız bir hatıra, çok defa senelerin zeminine gömülü yattığı kadar, haberimiz olmadan işlenir, gelişir ve hakiki ifadesini bulur. Eğer sana bir selâm, bir söz armağanı gösteriyorsam, bu selâmın haberini suya aksini bırakmış bir ağacın hikâyesinden hiç farkı yoktur. Nasıl o akisten, o ağacın her çizgisi mevcut fakat ruhu gayipse, benim de sana gösterdiğim lafz ve haber de, içimin ancak bir gölgesinden, bir resminden başka bir şey yoktur. Ama ağacı, gölgesini saldığı için nasıl ayıplamıyorsan, benim de sana ister istemez içimden haberler verdiğim için hoş gör. Kınama!...

Gözlerde yalnız O

- Mustafa Akıncı'ya ithaf olunur -

Derd ile gam ile akar göz yaşı,
Tesbih tesbih düa Allah Allah Hu.
Nidası titretir toprağı taşı,
Tesbih tesbih düa Allah Allah Hu.

Hakikat gizlidir söylenen sözde,
Aşk ateş nurlanır parıldar yüzde.
Coştukca nakşolur işlenir özde,
Tesbih tesbih düa Allah Allah Hu.

Gözlerden silinir her şey, yalnız O,
Doyulur mu zikre akşam sabah Hu.
Hakka giden yoldur kurtuluştur bu,
Tesbih tesbih düa Allah Allah Hu.

Hasret dolu ümid dolu ellerde,
Allah adı yâd edilir dillerde,
Alevlenen çırağ HU gönüllerde,
Tesbih tesbih düa Allah Allah Hu.

Hak hakikat perde perde açılır,
Erenler bağından güller saçılır,
Zikretdikce Mevlüt gönlün açılır;
Tesbih tesbih düa Allah Allah Hu.

Mevlüt BAYRAKTAR

İLÂHİ VAHYİN MUHTELİF YOLLARI VE MERTEBELERİ

Dr. Fehmi CUMALIOĞLU

VAHYİN hangi mertebesinden olursa olsun hitab-ı Rabb-i izzeti ister bilâ vasıta, ister bilvasıta telâkki etmek kisve-i beşeriyyete mülabis olan enbiya Aleyhimüsselâm için mehip ve şedid ise de bu nev'i en şiddetlisi olurmuş. Bunun da sebebi Allahın a'lem-Nebi aleyhisselâm'ın esnayı vahiyde tibağ'ı beşeriyyetten ansızın çıkıp evza-ı melekiyyete girmesi olsa gerektir» (1).

«Nasıl ki Resulullaha da Cibril çok defa Dihyetü'l kelbi suretinde temessül ederek inerdi. Bazan da peygamberle beraber sahabeye de gayet beyaz elbiseli ve çok siyah saçlı bir adam suretinde zuhur ederdi. Üzerinde hiç bir sefer alaimi görünmez ve sahabeden hiç biri de tanımazdı... Cibril'in bir arabi suretinde geldiği imanı, İslâmı, ihsanı sual ederek bina-i islâmı talim ettiği de meşhurdur.» (2)

«Yahut da bir resul, yani tebliğ vasıtası bir melek gönderir, onun mübelliğ olduğunu tanıttırır. Onun izniyle, tevfik ve tesiriyle dilediğini vahyettirmek suretiyle ki ,peygamberlere ekseri vakitlerinde vaki olan böyle (ahya) ile meleğin dahi gerek kalbe ilka ve gerek sesle veya sessiz kelam ile olabileceğini, meleğin gelişi dahi cismani bir surette temessül etmesinden meleğin kuvvet ve mertebesinin de ayrıca bir ehemmiyet-i mahsusası vardır.» (3)

«Beşinci mertebe: Cibril Aleyhisselâm suret ve heyet-i asliyesiyle ve her biri gök yüzünü göstermiyecek derecede ufukları kaplıyan altı yüz kanadı ile görünüp meşiyyet-i ilâhiyenin taalluk ettiği ne ise onu vahyetmesidir ki bu, iki defa vâki olmuştur. Birincisi yer yüzündeki evail-i bi'sette ve fetret-i vahyden sonra Hıra dağında idi. Bu manzara-i hevlengize beşeriyet-i muhammediye bile büsbütün tahammül edemiyerek görür görmez hemen durdukları yerde baygın düşüp kalmışlardır. İkincisi Leyle-i Mi'racda Sidretül münteha yanında olmuştur ki bunda artık evvelki şiddete maruz kaldıklarına dair hiç bir haber yoktur.» (4)

4 — BİR HİCAB(PERDE) ARKASINDAN ALLAHIN KELÂMINA MAZHAR OLMAK:

Tabiat ve eşya perdesi arkasından ilâhi vahyi almaktır. Cenab-ı Hak meleğin eçliliği olmaksızın bazı cisimlerde kelâm halk ederek vasıtasız olarak kendini göstermeden kelâmını işittirir. Böyle vasıtasız ilâhi tekellüme mazhar olmak vahy mertebelerinin müntehasıdır. Hz. Musa'ya Tur dağında ağaçtan gelen sesler bu türlü vahydir.

Peygamber (S.A.) efendimiz Miraç gecesinde Sidretü'l müntehâda salatin (namazın) beş vakit farz oluşunu vahyin bu tarziyle telâkki eylemişlerdir.

«Hiç bir beşer için kabil değildir ki Allah ona şu üç suretten başka türlü kelâm söylesin, ancak vahy halinde, veya hicab arkasından söylemek ile ki: bazı cisimlerde kelâm halk edip işittirir ve işiten kimin tarafından söylendiğini görmez, nitekim Hz. Musa'ya böyle olmuştu.» (5)

«Altıncı mertebe: Leyle-i Miracda semavatın fevkinde iken, beş vakit salatın farziyeti hakkında kendilerine bilâ vasıta-i melek vahy buyrulmasıdır ki; Kelâmı celil-i rabbaniyi vasıtasız istima ile Musa aleyhissalâtü vesselâm efendimiz hazretleri de tekrim buyurulmuşlardır. Hitabın bu nev'i bilâ rü'yettir.» (6)

«Allah Tealâ Musaya — verai hicabdan, yani «len terani» müeddası üzere kendini göstermeden — hakikaten kelâm ile söyledi» ki böyle bilâ vasıta tekellümü ilâhi meratib-i vahyin müntehasıdır.» (7)

«Üçüncü kısım: tabiat ve eşya perdesi arkasından vahy almak şeklidir ki Musa Aleyhisselâma Sina dağında ağaçtan gelen sesler bu türlüsündendir» (8). «İnsana vaki olan vahyin üç cins olduğu söylenir. «Vahy ile veya perde arkasından olması veya elçi gönderip ona kendi izni ile dilediği şeyi vahyetmesi suretlerinden başka hiç bir suretle Allah'la konuşulması hiç bir insana müyesser olamaz.» Şura sûresi, âyet: 51 (9).

Dünyada hiç bir insan için Allah Tealânın vasıtasız olarak kelâmını işitmek mümkün değildir. Ancak kıyamet gününde her mümin kul Cenab-ı Hakkın cemalini müşahede edecek ve perdesiz, tercümansız olarak Allahın hitabına mazhar olacaktır.

«İçinizden hiç kimse yoktur ki kıyamet gününde Rab müteal, aralarında hiç bir tercüman, müşahedeye mani olacak hiç bir hicab olmaksızın kendisi ile konuşmasın.» Sahih hadisine nazaran kıyamette bilâ mâni müşahede-i celâl ve muhataba-i Rabb-i müteal her mümin kula mukadder ise de bu dünyada ve leyle-i Mi'racda rü'yetle beraber hitab vukuu yalnız Muhammed Mustafa (S.A.) e nasib olmuştur. Maahaza bunu da bazı ulema istib'ad eylemişlerdir.» (10).

---

(1) Ahmet Naim, Sahihi Buhari Tecrid Tercemesi, s. 4, 5 no.lu Hadis.

(2) Bak: Hamdi Yazır, C. III, s. 1881, 1882.

(3) Bak: Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, C. VI, s. 4255.

(4) Ahmet Naim, Sahih-i Buhari Tecrid Tercümesi, s. 6.

(5) Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, C. VI, s. 4255.

(6) Ahmet Naim, Sahih-i Buhari Tecrid Tercümesi, s. 6.

(7) Hamdi Yazır, Hak Dini, Kur'an Dili, C. III, s. 1530.

(8) Bak: Abdurrahman Şeref Güzelyazıcı, Din Dersleri, 1956 İstanbul, s. 165.

(9) Bak: Mevlana Muhammed Ali, İslâm Dini, s. 141.

(10) Bak: Ahmet Naim, Sahih-i Buhari, Tecrid Tercümesi, s. 6.

5 — İLÂHİ EMİRLERİN KİTAB HALİNDE (Yazılı olarak) İNDİRİLMESİ:

Musa Aleyhisselâm bu tarz vahye mazhar olmuş ve ona TEVRAT levhalar halinde bir defada indirilmiştir.

«Kitab tarikidir ki: Cenab-ı Hak enbiyayı izamına dilediği kelimatı melek vasıtasiyle olmaksızın isme ve bu kitab tariki ile Kelâm-ı ilâhisini ifham buyurur. Musa Aleyhisselâmın Cebel-i Turda mazhar olduğu vahy-i Rabbani bu kabildendir. Tevrat'ın levhaları dahi bu tarik üzere mektup olarak birden nazil olmuştur.» (11).

«İmdi diğer enbiya meyanında Musa'nın müntaha-i meratib-i vahyolan teklim-i ilâhiye ihtisası öbürlerinin sıhhat-i nübüvvetlerinde ne bir şüpheyi istilzam etmiş, ne de imanda ve mahiyet-i nübüvvette tefriklerini iktiza eylemiştir. Binaenaleyh Tevrat'ın ona bir defada nazil olması, her peygamber için de böyle olmasını neden icab etsin?» (12).

«Mecmüddini Kübra tefsirinde der ki: Tevrat da Hz. Musa'ya elvah ile indirilmeyip de böyle kalbine indirilmiş olsa idi gadab zamanında onları elinden bırakıvermezdi ve ilmi ledünn öğrenmek için Hızırı aramağa gitmezdi.» (13).

VAHYİN MAHİYETİ

İlâhi dinlerin temeli vahydir. Vahy'e dayanmayan dinlere hak din denemez. Çünkü dinin kurucusu bizatihi Allahtır. Dindeki emirler, hükümler, kaideler Allahın irade ve muradıdır. Bunlar vahy ile bildirilmiştir. Peygamberlerin vazifesi Allahdan aldıklarını olduğu gibi bildirmek ve öğrenmektir.

Gerçek ve açık manasiyle dini buyruk ve haberleri Allahdan alma ve Allah ile manevi bir irtibata mazhar olma olayından ibaret bulunan vahy, ruhani bir hâdisedir. Bunun mahiyet ve keyfiyetini ancak Allah ile vahye mazhar olan zat bilir. Her ruhî hâdise yaşanmadıkça idrak edilemez. Şahsında tecrübe etmiyen bir kimse her hangi ruhi bir hâdiseyi gerçeğiyle bilemez.

Anadan doğma bir kör renklerin vasıf ve farklarını kafasında — kör olmayanların anladığı manada — tecessüm ettiremez. Körün renkleri tarifi realiteye uymaz. Ömründe hiç elma görmemiş, elmayı elleyip, avucuna almamış, kokusunu duymamış, tadını tatmamış bir kişi elmanın vasfını anlatamaz. Elma hakkında gerçek bir fikre sahip olamaz. Limonun ekşiliğini tatmayan onun lezzeti hakkında bir kanaata varamaz.

Suda boğulan, ateşte yanan veya asılan bir adamın duyduğu ıztırabı, geçirdiği ruh halini başkaları anlıyamaz. Onun dış görünüşüne, maddî tezahürlerine ve eserlerine bakılarak fikir yürütülür.

Müsbet ilmin ulaştığı bu günkü atom ve füze çağında ruh ve ruhi hâdiselerin mahiyetini kavrayan bir bilim kolu yoktur. Psikoloji (Ruh bilimi) ruhî hâdiselerin mahiyet ve künhünü değil, onların tezahür ve eserlerini, daha açıkcası duyu organlarımızla alınabilen maddî tarafını inceler.

Vahyin mahiyeti hakkında din âlimlerimizden Prof. Ahmet Naim bey şöyle söylüyor: «Vahyin mahiyeti kümmel-i asfiyanın serverleri olan enbiyayı izam hazeratından başkasına malûm değildir. Diğer kimselerin onu tarife kalkışması körün renklerden bahsetmesi kadar küstahlıktır. Ancak meratib ve envai ve vahyin zaman-ı nüzulünde hazır olanların meşhudu olan bazı asarı vardır ki onlardan bahsedilebilir.» (14).

Din âlimleri vahy kelimesinin müteradifi (sinonimi) olarak «ilâhi kelâm ve ilham» tâbirini kullanmışlardır. Böylece vahyin bir insanın zekâ ve hayal melekelerinin eseri olmadığını, Allah tarafından bir telkin ve bildiriş olduğunu «İlâhi» kelimesi ile kısaca açıklamışlardır. Esasen bunun bir müslüman için başka türlü izahına imkân yoktur. Aksi halde insana aykırı bir kanaat ileri sürülmüş. Dinden çıkılmış, küfre saplanılmış olur. Zira ilâhi kitabın (Kur'anı Azimüşşanın) insan uydurması bir eser olduğunu iddia gibi sapık bir fikir ortaya çıkar.

Psikologlarla Batılı bilginler ve psikiyatri uzmanlarına (ruh hekimlerine) göre ise Vahy, bir ilhamdır. Modern ilmi, materyalist görüşü temsil eden bu grup düşünürlere göre: aslında her peygamber bir mütefekkir, bir filozof veya bir kahramandır. Peygamberlerin Allah tarafından görevlendirilmiş birer elçi olduğu gerçeği ancak iman ehlini ilgilendirir. Duyu organlariyle idrâk olunan, görünen bu maddî âlem dışında bir varlık düşüncesi müsbet ilmin konusu dışındadır. Bu görüşün ışığı altında zaruri olarak vahy de, insanın içinden fışkıran ilhamdan başka bir şey değildir. Bu ilhamın kaynağı da şuur altı bölgesidir.

«Nitekim gayri şuur(şuuraltı)un psikanalitik izahından önce de bir çok filozoflar ve bilginler, sanatkârlar ve edibler gayri şuurun ilhamı kamçılamak ve yaratmak hususunda önemli rolünü belirtmişlerdir... Belçikalı filozof Maeterlink bunu çok güzel ifade etmiştir. (Devamlı olarak çağlayan ve bahtımızı idare eden ruh derinliğimizde, benliğimizi karanlık ve sükûnetinde yalnız basit sezgiler ve rüyalar değil, deha ilhamları da kaynak alır. İçimizde ancak yeni incelenmeye başlanan ve gerçek kişiliğimizi teşkil eden daha faal ve dinamik, daha gizli bir âlem vardır. Ruhumuzun en karanlık çukurlarından gerçek hayatımızı idare eden budur...) Çok defa büyük bir romancı veya şair sanki ikinci bir şahsiyetin emri altında imiş gibi hatiften gelen bir sesle ve bir Mozart gibi tanrısal melodiler besteler. Bütün bu yaratmalardaki el adeta otomatik olarak işler. Eskilerin vahiy, altıncı duygu, sezgi- intuition, Ruhüstü-oversoul dedikleri gayri şuurun bu dinamik cephesidir...

Kahramanlar müellifi Garlyl eserlerinin bir çok kısımlarında şu gerçek kanaatı tekrarlamıştır: (Şuuraltı yaratıcı kudretin, şuur ise maharetin işidir. Şuur altı dünyası bütün ebedi ilhamların, dinlerin ve sosyal sistemlerin içinden fışkırdığı asır dolu bir bölgedir.)... Bir çok travaylar ve yaratmalar muhakkak ki uzun müddet devam eden gizli bir kafa travayının ve kültürün eseridir. İlhamdan önce de âlimin, sanatkârın veya filozofun zihnini kurcalayan ilmi ve artistik merak ve gözetlemesi olduğu muhakkaktır. Fakat bir şimşek çakar gibi çok defa gelen ilham, gayri şuurun eseridir.» (15).

---

(11) Bak: Ömer Nasuhi Bilmen, Muvazzfa İlm-i Kelâm, s. 250.

(12) Bak: Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, C. III, s. 1531.

(13) Bak: Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili, C. III, s. 3644.

(14) Bak: Ahmed Naim, Sahih-i Buhari, Tecrid Tercümesi, s. 2.

(15) Bak: Prof. Dr. Rasim Adasal, Psikoslar, c. II, Ankara 1955, s. 173-174.

LİBYA'DA DİNÎ EĞİTİM

Lütfi ŞENEL

HENÜZ kuruluşunun 16. yılını kutlayan bir devlet olarak, kuruluşlarının sırrını kısa zamanda idrak edip, hem Cenab-ı Hâk'kın bir şükran ifadesi olarak hem de büyük liderleri Muhammed bin Ali es-Sinûsî'nin hatırasını daima yaşatmak için, O'nun ismiyle bir «İslâm Üniversitesi» kurmuşlardır. Bu Üniversitenin bir özelliği, fakültelerine devam eden öğrencilerin, Üniversiteye bağlı sadece dini eğitim yapan İlk, Orta ve Liselerden yetişerek gelmeleridir.

İslâm Üniversitesi, diğer ülkelerde olduğu gibi muhtardır. Yetki ve icra sahası ise çok geniştir. Rektör, aynı zamanda Kral'ın dinî danışmanıdır. Rektör'ün bir yardımcısı vardır. İdarî işlere bakan bir umum müdür vardır. Talebenin yurt, iaşe ve burs işlerine bakan bir müdürlük ile yabancı devletlerle talebe mübadelesi, kültür anlaşması ve burs işlerini idare eden bir müdürlük kurmuşlardır. Üniversiteye ait vakıfların ve Sinûsî zaviyelerinin idaresi de Üniversite tarafından yürütülür.

İslâm Üniversitesi ve ona bağlı okullardaki Öğretim Üyelerinin % 60-70 kadarı Mısır'dan mukaveleli olarak getirilmiş, % 10-15 kadarı da Tunus, Sudan, Suriye ve Fas gibi memleketlerdendir. İdareci ve geri kalan öğretim üyeleri de yerlidir. Yeni kurulmuş bir devlet ve onun Üniversitesi için bu durum normaldir. Birkaç dönem mezun veren bu okullar kendisini idare edecek yerli personeli yetiştirmek gayesini gütmektedir. Bu gayesine de beş ilâ on sene arasında varabileceği söylenmektedir.

Öğretim Üyelerine 75 Libya lirası ile 225 L. lirası (1 Libya lirası 25 Türk lirası) ödenmektedir. Ayrıca ya bir lojman verilmekte veya kira bedeli verilmektedir. Çocuklar için de 10 Libya lirası çocuk zammı vardır.

Öğrenciler, evi olup evde kalanlar hariç, yerli ve yabancı hepsi yurtlarda parasız ikamet etmekte, iaşeleri sağlanmaktadır. Buna ilâveten yüksek tahsil öğrencisine 12.50 Libya lirası, Lise öğrencisine 7 lira, Ortaokul ve İlkokul talebesine 6 lira burs ödenmektedir.

Bu kısa bilgiyi verdikten sonra şimdi de din eğitimindeki çeşitli kademe ve kadrolara bir bakalım:

Yerli öğrenciler için ilk devam edilen okul, kız ve erkek öğrenciler için ayrı ayrı Kur'an Okullarıdır. Tahsil süresi altı senedir. Orayı bitiren hafız çıkar.

Şunu da kaydedelim ki bütün Libya'da Dini öğretim yapan 142 okul (ilk, orta, lise, üniversite dahil), kız ve erkek öğrenci sayısı 8534, bu okullardaki öğretmen sayısı da 742 dir (1).

Altı senelik Kur'an okulunu bitiren öğrenci, Kur'an bilgisini tamamlamak üzere, iki kısım olan orta dereceli bir okula devam eder. Kısımlardan birisi sadece kıraatı geliştirir, diğeri ise Kur'an ilimlerini öğretir. Birincisi iki sene, ikincisi üç senedir. Sonunda bir diploma verir. Bu diploma sahipleri için özel, dört sene müddetli bir okul vardır. Burayı bitirenler camilerde Kur'an okumakla görevlendirilirler.

Kur'an okulundan ayrı dinî ilk okul ile üç senelik idadî (orta kısım) yi bitirenler idadî diploması alırlar. Bunu takiben lise karşılığı olan «Seneviye»ye devam ederler. Üç sene olan bu okulu bitirenler İslâm Üniversitesine girmeye hak kazanırlar. Liselerin adedi 15, talebe sayısı 1750 öğretmen sayısı da 230 dur.

Üniversite, üç fakülteden ibarettir. 1 — Şeriat Fakültesi, 2 — Usûlü'd-Dîn Fakültesi, 3 — Lügat (Arap Dili) Fakültesi öğretim süreleri dörder senedir. Burayı bitirenler lisans diploması alırlar.

Üç Fakültedeki talebe sayısı 409, öğretim üyesi sayısı ise 47 dir.

Bu fakültelerden birini pekiyi veya iyi derece ile bitiren talebeler «Derasetü'l-Ulye» dedikleri, iki senelik ihtisas bölümüne girerler. İhtisas bölümü Çağbub denilen bir küçük köydedir. İhtisas yeri olarak orasının seçilmesinin sebebi, şimdiki Kral I. İdris'in babasının, kabrinin ve zaviyelerinin orada bulunmasındandır. Yeri Mısır sınırına 60 Km. mesafede, denizden de 300 Km. kadar içeride çorak bir bölgededir.

İhtisas bölümünü bitirenler Macester sahibi olurlar ve doktora yaparlar.

İhtisas böülmündeki dersler yedi kısma ayrılmıştır. Talebe kabiliyet ve durumuna göre bunlardan birini tercih ederek iki sene yalnız o konular üzerinde çalışır. Bölümler: 1 — Fıkıh ve Mukarene (Dört mezhebin mukayesesi), 2 — Usul ve Usul-i Fıkıh Tarihi, 3 — Tefsir ve Hadis. 4 — Akide ve Felsefe, 5 — Nahv ve Sarf, 6 — Edeb ve Hadîs Kritiği, 7 — Belâgat ve Eski edebî eserlerin kritiği.

(1) Rakamlar 1967 üniversite bültenindeki rakamlardır.

Libya İslâm Üniversitesi idare binası

Üniversiteye bağlı, yabancılar için açılmış orta okul ile diğer lise ve fakültelerde 38 İslâm ülkesinden gelmiş 600 kadar yabancı talebe okumaktadır.

İslâm Üniversitesinde va'z ve irşad dairesinde 144 vaiz vardır. Bunların bir kısmı memleketin çeşitli bölgelerine dağılmış va'z ve irşadla meşguldür. Bir kısmı neşir ve te'lif işleriyle uğraşır. Aralarından seçilen bir komisyon, din üzerine radyo, gazete ve çeşitli yerlerde ortaya atılan bütün sorulara, şüphe ve tereddüdlere cevap verir. Radyo, gazete ve mecmualara yazılar yazarlar. Ayrıca aylık olarak çıkarılan «Hedy-ul İslâm» mecmuasını hazırlarlar. Hac kılavuzu ve imsakiye gibi müslümanların ihtiyaçlarını hazırlayıp parasız dağıtırlar. Asıl mühimi halkın ihtiyacı olan kitapları temin edip halka tevzi etmektir.

Dinî eğitimi tek elde toplayıp idare eden İslâm Üniversitesi, tabiat şartları bakımından en güzel diyebileceğimiz Cebel-ü Ahdar bölgesinde yeni kurulmuş ve süratle ilerleyen Beyda şehrinde teşkilâtlanmıştır. Üniversitede bol imkân ve teşkilât bulunmasına rağmen idare ve kontrol zayıflığı dikkati çekmektedir. Her şeye rağmen, İslâm Dinine ve Milletine hizmet edecek imanlı ve kültürlü personel yetiştirecek olan bu ilim yuvasını kuran ve yaşatanları yürekten alkışlıyoruz.

KATL ve NİYET

Dr. Hüseyin KÜÇÜKKALAY

İMAM-I Malike göre ölüm, ölenin kendine ait bir davranış sebebiyle vukubulursa o kimseyi bu davranışa sevkeden kimse mes'uldur. Meselâ bir kimse her hangi bir şahsı öldürmek niyetiyle elinde kılıç, tabanca veya hakiki manâsıyla korkutucu bir şeyle takip ederek kovalamağa başlasa ve bir müddet sonra kaçmakta olan mecnî aleyh bir kuyuya düşse veya bir uçuruma yuvarlansa, bir suya düşüp boğulsa veya ateşli bir yerde yansa yahut da kaçarken dikkat edemediği için bir başka sebep yüzünden helâk olsa, bu durumda cani'nin hareketi katl-i amd olarak vasıflandırılmaktadır. Çünkü bu hallerde cani hakiki mânâsıyla mecnî aleyhi öldürmeye niyet etmiş durumdadır.

İmam-ı Ahmed bu hallerde kat'lin şibh-u amd olduğunu ve mes'uliyetinin de bu bakımdan ele alınabileceğini ileri sürmektedir. İmam-ı Şafii'den bu konuda değişik rivayetler gelmiştir. Malik'in bu hareketleri amd kabul etmesi — belki de — şibh-u amd'e yer vermediğinden ileri gelmektedir. Ebû Hanife ise bu durumda canînin mes'uliyetine kail değildir. Ona göre ölüm, mecnî aleyh'in kendi davranışı neticesinde meydana gelmiş bulunmaktadır.

Bütün mezhep imamları maddi sebeplerle katl'in vukubulacağına inandıkları gibi bazı maddî olmayan ma'nevî vasıtalarla da vaki olabileceğine inanmaktadırlar. Meselâ bir kimse bir başkasının kulağına öldürmek niyetiyle şiddetli bir şekilde bağırsa veya kılıç çekse yahut tehlikeli bir yılanı üzerine atsa ve mecnî aleyh bu sebeple korkusundan ölse Malik'e göre canî şaka eder olmadığından ve öldürmeye niyetli bulunduğundan hareketi katl-i amd olarak mütâlaa edilir. Şayet canî bu hareketiyle karşısındaki kimseyle şakalaşmak istemişse o zaman bu cinâyet «hata» ile öldürme kısmına girmektedir. Ahmed'e göre bu nevi katl şibh-u amd'dir. Ebû Hanife'nin kanaati de bu merkezdedir. Şafii fıkh bilginlerinin görüşleri ise değişiktir. Onlar, temyiz kabiliyeti olan mecnî aleyh ile olmayanlar arasında bazı farklar ileri sürmüşlerse de birçok fıkh bilginleri bu fikre kail olmamışlardır.

Her hangi bir kimseyi öldürmek niyetiyle boğmak da bu cinâyetin katl-i amd olarak tevsıfı için kâfidir. Canî'nin bu işi eliyle, bir yastıkla, bir iple veya başka şeylerle yapması arasında bir fark yoktur. Şafii'nin fikri bu merkezdedir. Şu kadarı var ki öldürmek için teşebbüs edilen boğma hareketinin zaman bakımından bir insanın ölebileceği bir müddet devam etmesi lâzımdır. Aksi halde bu cinâyet şibh-u amd olarak kabul edilir. Ahmed'in görüşü de bu merkezdedir. Ebû Hanife ise bütün bu hallerde boğmayı şibh-u amd olarak kabul etmektedir. Malik'e göre burada niyetin çok büyük rolü vardır. Onca öldürmek niyeti ile vukua gelen boğmak — şaka tarikıyla olmadıkça — nasıl ve ne şekilde olursa olsun kat-li amd'dir.

Bir kimseyi öldürmek niyetiyle yiyecek ve içecek vermeden hapsetmek Şafii ve Ahmed b. Hanbel'e göre katl-i amd'dir. Şu kadarı var ki haps müddetinin, aç ve susuz bırakılan bir kimsenin ölebileceği bir müddet olmalıdır. Bu hal şahıslara ve yere göre değiştiği gibi mevsimlere göre de değişebilir.

Böyle bir niyete mukterin olarak işlenen cinâyete karşı Ebu Hanife cani'ye bir mes'uliyet yüklemek istememektedir. Ebû Yusuf ve Muhammed ise Ebû Halife'nin bu fikrine tabi olmamışlardır. İmam-ı Malik ise niyetin öldürmeye tevcih edildiğini nazarı itibara alarak cinâyetin katl-i amd olduğunu ileri sürmüştür.

Zehirlemek suretiyle öldürmek cinayetinde de niyetin büyük rolü vardır. Çünkü bir kimseyi öldürmek niyetiyle zehirleyen ve öldüren kimsenin bu cinayeti Malik'e göre katl-i amd'dir. Çünkü câni mecnî aleyh'in bu vasıtayla hayatına son vermek istemiştir. Malik'e göre kullanılan zehirin çoğu zaman öldürücü bir vasıfta veya miktarda bulunması arasında fark yoktur. Bundan başka Malik, zehirin mecnî aleyh'e takdimi hususunda da belli başlı bir ayırım yapmamakta ve daha çok cani'nin niyeti üzerinde durmaktadır. Ahmed'e göre cani, zehiri kendi yiyeceği bazı şeylere karıştırmış ve evine de biri izinsiz olarak girmiş ve bu zehirli şeyi yiyerek ölmüşse cani için bir mes'uliyet yoktur. Çünkü mecnî aleyh'i öldürmeye niyet etmiş değildir.

Ebû Hanife ise zehirli bir yemeği veya içecek herhangi bir şeyi mecnî aleyh'e vermeyi katl-i amd saymaktadır.

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— VI —

Dinler Tarihi çalışmalarına umumî bir bakış

Osman CİLÂCI

DİNLER Tarihi, din ilminin ikinci mühim bölümüdür ve ibtidâi dinlerden semavi dinlerin sonuncusu olan Müslümanlığa kadar bütün dinleri inceler.

«Mukayeseli Dinler Tarihi» ise bir dinin diğer bir din ile olan münasebet ve iştirak derecesini tetkik eder. Mukayese, kıyas kökünden gelir. Kıyas lügatte «bir şeyi başka bir şeye benzeterek hüküm verme, karşılaştırma» demektir.

«İlm-i edyan, dinlerin mahiyetinden, inkişaf ve tecelliyatlarından bahseder.

Tarih-i edyan, beşeriyetin bugüne kadar geçirdiği tahavvülat-ı diniyyeyi tasvir eder. Siyasi tarihleri olmıyan akvam-ı ibtidaiyye ve vahşiyyenin din ve ayinleri de tarih-i edyanın mevzuunda dahildir. Fakat en mühim saha-i tetebbu, medeni kavimlerin dinî, ictimaî inkişaf ve inkılâplarıdır.»

«Tarih-i edyan, felsefe ve medeniyet tarihinin esası, sosyolojinin de menbaı addedilmiş; bu yolda pek mühim müellefat vücuda getirilmiştir.» (1).

Dinler Tarihi sahasında şarkta ve garpta yapılan çalışmalar küçümsenmemelidir.

Şarkta Dinler Tarihi Çalışmaları:

İslâm âleminde Dinler Tarihi'ne dair tanıdığımız ilk eserler Ebû Mansûr Abd'ül-Kahir b. Tâhir el-Bağdâdî'nin El-Fark beyn'el-Fırak'ı ile Mazhar b. Tâhir-ül-Makdisî'nin Kitâb'ül-bed ve't-Târih'idir.

Ebu'l-Feth Muhammed b. Abd'ül-Kerim eş-Şehristânî'nin kaleme aldığı El-Milel ve'n-Nihal adlı eseri, İbn Hazm'in mufassal eseri yanında daha derli toplu ve daha metotlu bir eser hüviyetindedir.

El-Milel ve'n-Nihal, şarkta olduğu kadar garpta da tutulmuş, eserin ehemmiyetini takdir eden müsteşriklerce Almanca, İngilizce ve Fransızca'ya tercüme edilmiştir.

Hintli Muhsin Keşmivî, Debistan-i Mezahib'inde bilhassa Hindistan ve İran'da zuhur eden mezhepleri tetkik etmiştir.

İbn Kayyim el-Cevzi'den sonra Dinler Tarihi'ne dair tetkikte bulunan İslâm âlimlerinden en mühim şahsiyet yine Hindistan ülemasından Rahmetullah (1306 H.) tır. İzharu'l-Hak adı ile kaleme aldığı eseri iki cilt halinde Türkçeye de tercüme edilmiştir.

Garpta Dinler Tarihi Çalışmaları:

Avrupada Dinler Tarihine ait ilk eseri Max Müller (1823-1900) yazmıştır. Max Müller «Dinler Tarihine Giriş»i ile bu ilmin ehemmiyetini ve bu sahada takibedilmesi icab eden yolu tesbit etmiştir.

«Max Müller'in açtığı çığır diğer memleketlerde ve bilhassa Felemenk'te tevsig edilerek Tiele tarafından ilk defa «Tarih-i edyan» namile bir eser telif oulnmuştur.» (2).

Fransa'da Dinler Tarihi ile meşgul olanların başında Ernest Renan (1823-1892) gelir. Renan, «Tarih-i dinî tetebbuları» ile şöhret bulmuştur.

Yine Fransa'da Salomon Reinach (1859-1923) 1909 da «Dinlerin Umumî Tarihi»ni neşretmiştir.

Chantepie de la Saussaye'nin yazdığı «Dinler Tarihi» oldukça mühim bir eserdir.

Bu sahada Emile Durkheim (1855-1917) kaleme aldığı «Din Hayatının İbtidâi Şekilleri» adlı eseri yukarıda isimlerini zikrettiğimiz eserlerden apayrı bir hüviyettedir. Durkheim «Dinî Hayatın Unsurî Şekilleri» (3) adını verdiği bu eserinde dinî hayatı derinden tetkik eden bir çığır açmıştır.» (4).

Bu kısa izahtan sonra «Din»i tarif etmek gerekmektedir.

Din, lügatte: «âdet, siret, hüküm, ceza, taat, rey» gibi manalara gelir. Bu güne kadar çok çeşitli şekillerde «Din» tarifleri yapılmıştır. Biz, bu tariflerden bir kaçını naklet-mekle iktifa edeceğiz.

Seyyid Şerif dini şöyle tarif eder: «Din, Akıl sahiplerini, Resulullah'ın bildirdiklerini kabule davet eden ilâhi bir kanundur.» (5).

Büyük müfessir Elmalı'lı M. Hamdi Yazır da dini şöyle tarif eder: «Din, zevil' ukulu hüsn-i ihtiyarlariyle bizzat hayırlara sevkeden bir vaz'ı ilâhîdir.» (6).

Bir başka tarif: «Yüce bir varlığa inanmak ve bu inanışını ibadet suretiyle tecelli ettirmektir.» şeklindedir.

«Din, bir insanın, kendi fevkinde ve kendinin muhtaç ve müftehir olduğu bir kudreti fehm ve itiraf etmesidir.»

İnsanın bilinmesi gayr-ı mümkün olan zat-ı mutlakı bilmek arzu ve aşkı, din'dir.»

«Din öyle bir hassa-i idraktir ki muhtelif isimler ve şekiller altında insan onunla «mutlak, nâmütenahi»yi his ve fehm eder. Bu hassa olmasaydı, yani insanların fıtratında böyle bir istidat bulunmasaydı, din meçhul ve gayr-i mümkün kalırdı.» (7).

Bir diğer tarif: «Din, Allahü Teâlâ tarafından vaz' olunmuş bir kanundur. İnsanlara saadet yollarını gösterir, onların saadete erişmelerine delâlet eder, yaratılışlarındaki gaye ve hedefi, Allah'a ne suretle ibadet yapılacağını bil-

(Devamı 15. sayfada)

(1) *M. Şemseddin, Tarih-i edyan, İst.* 1338, *s.* 6-7.
(2) *M. Şemseddin, a.g.e., s.* 11.
(3) *Les formes élémentaires de la vie religieuse.*
(4) *M. Şemseddin, a.g.e., s.* 13.
(5) *A. Hamdi Akseki, İslâm, İst.* 1966, *s.* 53.
(6) *M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, c. I, s.* 83.
(7) *Şehbenderzade Filibeli Ahmet Hilmi, Tarih-i İslâm, İst.* 1326, *s.* 52.

İSLAM İKTİSADİYATI'nın DAYANDIĞI TEMEL

M. Said ÇEKMEGİL

BUNU izaha başlamadan evvel bilmek zorunda olduğumuz bir hususu hatırlamamız gerekecek: İslâmiyet, ne hıristiyanlık gibi pasif ahlâk kaidelerine, ne yahudilik gibi kavmi egoizme ve ne de diğerleri gibi materyalizme dayanmaz. Onda insan tabiatının bütün arzularını nazarı itibara alan bir büyüklük vardır. İslâm insanı ne ruhtan ibaret görür, ne de maddeden; onun ruhu ancak bedeniyle beraber olduğu zaman yaradanına muhatap olmaya yükselir. Ve bu yükseliş onu şerefli sorumluluklarla mükellef kılar. Yoksa, mücerret ruhun insan olma haysiyetini taşıyan herhangi bir mükellefiyeti yoktur. Ve yine ruhsuz bir maddenin de ancak leş kadar bir değeri vardır.

Demek ki, İslâm insanı bütün cephesiyle tanır ve ona göre cevaplandırır. İnsan, bazı geri zekâlıların kısır zihniyetlerle izaha kalkıştıkları gibi, sadece mideden ibaret değildir. Onda haz ve elemlerin kaynağı bilinen bir kalp; hayrı şerden, iyiyi kötüden, doğruyu eğriden ayırt eden ideoloji, seçme istidadında olan bir akıl; ve ebedi olma arzusunun geliştirdiği bünyevi bir türeme iştahı vardır. Sadece akıl bile insanı diğer bütün yaratıklara üstün kılmaya yetiyor. İşte onun içindir ki, insanoğlu kendinde bulunan böylesi bir değeri normal olarak kullandığı zaman çok üstündür; yaratıcısından başka herşeye üstündür. Fakat bu değerleri istenilen şekilde kullanamıyarak bizzat kendi nefsine ihanet ederse o zaman da en aşağı olur.

Evet, İslâm insanı sadece mideden ibaret görme geriliğinden münezzeh olduğu için meselelere yalnız iktisadi açıdan bakmaz. Ama ekonomik problemleri küçümseyerek kifayetsiz insan zekâsına da terk etmez. Onu, yani bugünkü ekonomi dedikleri iktisadi tesirleri ahlâk gibi, hukuk gibi, politika gibi içtimaî meseleler olarak emrine ve himayesine alıp kontrolüne tâbi tutar.

Kısacası, İslâmda ekonomi imandan ayrı, kendi başına buyruk bir mesele olarak gözükmez. Bilâkis ona sımsıkı bağlı ve içtimaî adaleti ancak İslâm idealizmine yaklaştığı nispette tahakkuk ettireceğine kanî bir iman ve amel manzumesi olarak tezahür eder.

İslâm'ı bir insan vücuduna benzetirsek hukuku, ahlâkı, ekonomiyi, politikayı onun elleri, kolları, gözleri, kulakları şeklinde görürüz. Onda baş ancak imandır. Bir vücuttan elleri koparıp alırsanız, gözleri çıkarıp atarsanız nasıl birşeye yaramaz olursa, İslâmın hukuk ve ahlâk gibi lüzumlu bir unsuru olan iktisadi sistemini de ondan ayırırsanız bir fayda elde edemezsiniz; üstelik bünyeyi elsiz kolsuz bırakırsınız. Ve yine onun gibi, iktisadiyatsız, hukuksuz, politikasız bir İslâm tasavvuru da en büyük nimet olan din-i mübini bakılmağa muhtaç ağır bir yük haline kor. Bugün yeryüzünde yaşıyan beşyüz milyon müslümanın ekseriyet olarak zavallılıkları bundan olsa gerektir. Güçsüz ve kuvvetsizdirler... Dün böyle mi idi ya?

— Hayır hayır dün böyle değildi.

Tarih anlatacak değiliz. Fakat gerçekler ortada. At ve deve sırtlarında kıtalar aşan, ülkeler fetheden müslümanlar dizlerine ve kollarına felç ininceye kadar zamanlarının her bakımdan en ilerisi idiler. Bugün iyi düşünemiyenlerin tahassürle baktığı garp; ilmini de, tekniğini de ve sağlam görünen fikriyatını da islâmdan almıştır.

Bir ucu Çin'e, Endonezya'ya, Filipin adalarına, öbür ucu İspanya'ya, Viyana'ya kadar uzanan ve birçok büyük memleketleri sınırları içine alan yerlere müslümanlar yalnız medeniyet mi götürmüştür? Düşmanlarını dize getiren sadece kudret ve teknik üstünlükleri miydi? Yoksa onlarla beraber yüksek politikaları, güzel ahlâkları, doyurucu iktisadiyatları, adil hukuk prensipleri de mühim rol oynamamış mıydı?

Elbette ki girdikleri yere ferdî ve içtimaî adaleti de beraber götüren müslümanların hakkını hiçbir ciddi tarihçi yiyemez. Düşmanlarının takdirle karışık itirafları bile açıkça şahadet eder ki, müslümanlar müslümanlığı bilerek tatbik ettiği devirlerde arzulanan hususlarda en ileri idiler; iktisaden zamanın en yüksek hayat seviyesine, en emin hukuk sistemine en aziz politikasına sahip olan o kahramanları iyi tetkik ve mukayese edersek bugünkü halimizden ne kadar utanırız. Bunun böyle olup olmıyacağından şüphesi olanlara aklı doyurucu eserler tavsiye edilebilir. Bu hususların tetkikini onlara havale ederek konumuza dönelim.

İslâma bağlı iktisadi nizam nasıldır?

İslâmı iyi bilmiyenleri belki şaşırtacaktır ama hemen söylememiz icabeder ki, hiçbir müslümanın rızk endişesi olamaz. Eğer, bir müslüman gayret ve çalışmalarını vazife olarak değil de sadece rızk için yaşıyorsa farkında olmadan Allah'a ortaklık isnat etmek gibi bihakkın tevbe edilmedikçe affedilmeyeceği haber verilen büyük bir tehlikeye düşmüş demektir. (Errızku alellah) levhasını alıp duvara asmak kâfi değildir. Ona inanarak güvenmek icab eder. Cenab-ı Hak onu lüzumsuz olarak mı bildirmiştir? Ne münasebet? Bir baba veyahut güvenilir bir veli düşününüz: Tahsilde bulunan talebeye «Sen para ve maddi yönü düşünme, bunu ben temin ederim. Yalnız derslerine iyi çalış, yeter. Sadece bunu isterim.» Diye teminat verirse o talebe artık «Ne yiyeceğim, ne giyeceğim?» diye başına ikinci bir meşgale açar mı? İşte Cenabı Hak'da bu imtahan âlemindeki kullarını insani vazife ve gayretlerinde huzur ve endişesiz çalışabilmeleri için vadini açıklamış, rızkın bana aittir, sen hangi işte isen onda muvaffak olmaya bak. Çünki ilim edinmek, teknolojide yeni yeni keşiflerde bulunmak, ticaret, sanat, ziraat... hangi bölümde isen onda en ileri merhaleler için çalışmak senden istediğim en büyük ibadetlerdir. Seni bu dünyada imtahan ediyorum. Sakın maişet gailesine düşerek vazifelerinden geri kalma «Rızkın bana aittir.» meâlindeki bir ifade topyekün Kur'andan çıkarılan bir manâdır. İşte bu manâyla teminat vermiştir. Dikkat edilsin ki teminatı veren Allah'tır. Hâşa güvenmeyen bir kimse

(Devamı 26. sayfada)

MUHTÂCIZ!..

Mehmed SÜSLÜ

YİRMİNCİ Asırda eski ulaştığımız zirvenin başlangıç noktasında durarak nemlenen gözlerimizi sivrilen tepenin maviliğine dikerken halimizin utanç verici sahnesi karşısında ürpermemek elde değil.

Halimiz, gençliğinde binlerce metre yükseklikte dağlara tırmanarak nam ve şanını dünyaya duyuran adamın ihtiyarlığında dibdeki yosunlu taşa dayanarak ümitsiz bakışlarını göz yaşlarıyle sulayışı gibi, biz de benliğimize sahib olduğumuz devirdeki dünya çapında çinilerle ördüğümüz gerçek medeniyetin hayalini tahattürle meşgülüz.. Ve uzun düşünüyoruz.. Şimdi o altın çağın bırak hakikatini, hayalini yaşatmaktan aciziz.. Maziye bakarken düşünce ve idrak yollarını içimize kapayarak derin bir sükûtun dönemecinde kıvranıyoruz. Düşünelim.. Evet, hakkıyle düşünelim..

Aynı devri ufkun limanında doğduracak düşünce sistemini ve önderliğini yapacak kadroyu kurmak için nelere muhtaç olduğumuzu kavrayalım. Mazide sesimizi hangi menbaadan aldıysak yine aynı kaynaktan almak mecburiyetindeyiz. Bunun için de çok şeylere muhtacız..

Senelerdir madde ve manâ plânında sahip olamadığımız.. Sarıldıkça kaçırdığımız, bağlandığımızı zannettikçe çözüldüğümüz, kendi özbeöz toprağımız Anadolunun, tunçlaşan burçlarına yeniden feth edebilmek için, bayrağı surların üzerinden dalga-dalga coşturan Hasan'a;

«— Mehmed de bu uğurda ölmeye geliyor. Dayan Ulubatlım!» diye atını Anadolu'ya süren emirin benliğinden kopan sese muhtacız.. Mukaddes bildiğimiz mücadelede.. Çaldıran'da askerlerin arasında sızan cırtlak seslere karşı yaydan çıkan ok gibi atına atlıyarak : «— İsteyenler karılarının yanına dönsünler. Biz buraya geri dönmek için gelmedik. Rahat isteyen bu yolda yürüyemez. Bizimle beraber bu yolda canını feda edecek erler ölümden korkmaz. Ölümden korkanlar geri dönsünler. Düşmanla çarpışacaklar benimle gelsin. Eğer içinizde er yoksa ben yalnız da giderim!» hitabesiyle mertliğini destanlaştıran Yavuz'un kâinat çapında gösterdiği erkekliğe muhtacız!

İmam ordusunun saflarından Hz. Peygamber (S.A.V.) in «En büyük cihat zâlim sultan katında söylenen hak sözüdür» hadisine bütün varlığı ile inanan, tek tâviz vermeyi ölüm etiketi addeden, hakikatleri makam, rütbe, şöhret gibi markalara teslim etmeksizin, tek kılını dahi ürpertmeden gerçekleri bütün çıplaklığı ile zamanın Firavununa haykıracak dâvâ adamına muhtacız.. İçinde bulunduğumuz zaman çerçevesi dahilinde anamızın ak sütü gibi yudumyudum içtiğimiz öz toprağımızı taşlara tutan yosunlara kadar kızıllaştırmak isteyen satılmışlara: Fatih'in «Ya ben Bizans'ı alırım, ya da Bizans beni» sözüne karşılık: «— Ya bu toprağı size mezar yaparım, ya da dedemin beyaz kefenine güneşler misali batarım!» diyerek hedefine doğru fırtına gibi esecek mücahitlere muhtacız!

Oturttuğu şaheser camiler.. Kurduğu feza tipli kubbeler.. Diktiği füze tavırlı minarelerle dünyaya ün salmış mimarların eserlerini köhne tavuk kümesine döndüren, iki heceli ismini gök kubbesine nakşeden Koca Mimar Sinan'ın sanatı gibi daha yeni yeni çimleşmeye yüz tutan neslin madde ve manâsını bütün kıymet ve asliyyet sıfatlarıyle örecek.. Şahsiyetini oymak-oymak, renk-renk heykelleştirecek, hayatı boyunca sokak-sokak takib edeceği mücadele plânını en ince noktalarına kadar çizecek... İslâmın potasında dondurduğu ûlviyet manzumesini hücrelerine kadar işleyerek mânâ imarımızı kuracak ruh mimarına muhtacız!

Zaman nehrinin derinliklerinde kaybettiğimiz incileri suya atlayıp can pahasına da olsa bulup çıkarmak mecburiyetindeyiz. Orta Asya içlerinden Orta Avrupa yaylalarına kadar eserek müdâfaa ve taarruz caddelerini al kanı ve mânâsıyle çizgi-çizgi, yol-yol asvaltlayan akıncılara muhtacız!

Tanrı dağlarında fısıldaşan çamlara neşe katan kuşlardan, Viyana burçlarında mermer kavuklarına yuva kuran bülbüllere kadar bestelediğimiz marşın öz manâsına muhtacız!

Şuursuzca taklide çalıştığımız Avrupalının çene kemiklerini yerinden fırlatacak derecede ağız açtırarak :

«— Hiç şüphesiz ki ahlâk bakımından Türk siyasetiyle medeni hayatı bütün cihana örnek olabilecek vaziyettedir!» diye ister istemez haykırtan, dillerde destanlaşan, kalblerde avizeleşen islâm ahlâkına muhtacız..

Anadolu'nun Söğüt kasabasına yerleşip dalga-dalga, kol-kol, muhitine doğru genişliyerek tarihlere dar gelen, dünya haritasını açarak, «Bu bana bile yetmez.» diyen ecdadımızın muharebe meydanlarından tutun da idâre mekanizmasına kadar kurduğu birlik ve beraberliğe muhtacız!

İçinde dolaştığımız mahrumiyet çölünde gerçek yönümüzü tayin edecek, senelerdir susuzluktan lime-lime yarılan dudaklarımızı saracak, beynimizi kaynatan solgun ateşi derin bir nefesle kovacak bir kurtarıcıya muhtacız!

Cennet Vatan Türkiye'mizde şirretliğin son haddine ulaşan; şuursuz, düşüncesiz, şımarık gençliğe karşı köy sandalyasından devlet koltuğuna kadar göğsümüzü gere-gere oturtacağımız iman aşk, millî şuur ve hareket yüklü bir gençliğe muhtacız!..

Zamanımızda anne kelimesinin kapsadığı manâyı idrakten aciz.. Anne olduğuna bin pişman.. Güzelliğim bozulacak diye ölüm formüllerini araştıran.. Cildi için karnındaki masum yavruyu feda eden.. Akşam-sabah aynaları çatlatacak suretiyle meşgul modern annelere karşı Fatihleri, Yavuzları ninnisiyle uyutan, vatana, millete faydalı bir evlât yetiştirmek için uykusunu yitiren ûlviyet ve fazilet abidesi annelere muhtacız!

Edirne tepelerinde mermerleşen kayalardan, Iğdır ovasında nemlenen toprağa kadar al kanımızla yuğurmamıza rağmen Anadolu'nun yabancılarıyız... Öz vatanımızda vatanımızdan uzak yaşıyoruz. Haklarımızı müdafaadan aciziz!.

Bileklerimize vurulan esaret zinciri... Manâmızı silmeye yeltenen kızıl ellere. Dillere dolatılan mâlum besteler.. Sosyalist Türkiye diye tepinmeler... Evet, kendi öz odamızın yabancısıyız!.

Kitapçı vitrinlerinde Karl Marx, Lenin, Nazım Hikmet (v.s.) gibi Moskova uşaklarının eserleri arz'ı endam ederken diğer tarafta varlığımızı dile getiren eserler yakılır, yırtılır... Dumlupınar da aynı gaye için alnından vurularak ebediyete göçen Kadir Çavuş'un oğlu zindan köşelerinde çile doldurur.. Tezatlar dünyası!

Nihayet beş yüz senelik İslâm şehri İstanbul'a dikilen kızıl bayrak.. Anadolu'nun gerçek sahipleri nerede?!

Bayezit kulesine kızıl bayrak çekilirken, Nazım Hikmet gibi bir vatan haini vatan şairi diye Anadolu gencine empoze edilirken, bizim daha halâ Türkiye'nin bekçileri olduğumuzu iddia etmemiz, uygunsuzdur, gülünçtür.. Elin köpeği şehit dedemin mezarına sığıyor.. Sıkılmadan «ben Komünistim» diyebilme cesaretini kendinde buluyor da biz bu toprakların sahipleri olarak serbest-serbest, «Ben Müslüman-Türk'üm.» deme kudretini kendimizde bulamıyoruz. Efendiler! Anadoluyu «öz yurdumuz» diyebilmemiz için onu madde ve mânâsıyle feth etmemiz gerekir! Fakat herşeyden önce burcuna ay yıldızlı bayrağı dikecek Ulubatlı Hasan gibi bir bayraktara muhtacız!

Zamanımızda bir aşağılık kompleksi içinde efendi kabul ettiğimiz, her söylediği mutlak doğrudur fikrine mıhlandığımız Avrupalıyı bir bakışıyle kalbini yerinden fırlatacak derecede hoplatan ceddimizin asalet ve yüksekliğine muhtacız!

Evet, çok şeylere muhtacız.. Dün bütün imkânların sahibi biz iken bugün mahrumiyetin eşiğinde kıvranıyoruz. Hepsini kaybettik.. Ve bu sükût bizi bu oldukça acıklı ve göz yaşartıcı manzaranın kıyısına kadar sürükledi.. Bütün hakikatler gün gibi meydanda iken, yıllardır gözlerimize sürülen sahte boyalar ortada iken, döndürülen dolaplar tüm enkaziyle önümüzde yığılırken, bizi çıkmaza sürükleyenleri, madde ve manâmıza dinamit koymaya yeltenenleri hakkıyle anlayamayışımız ne kadar acıdır! Bir de bütün bu olup bitenleri arkaya atarak darağacından tesadüfen kurtulmuş bir zavallının tavrıyle insanlığa bitkin bir gözle bakarak kurtuluşumuzu üç ayaklı idam sehpasını hazırlayanlarda aramak gaflet ve idraksizliğinin ta kendisidir!

(Devamı 26. sayfada)

GENERAL SUHARTO'DAN GENERAL YAHYA HAN'A

Ömer BAL

İRİLİ ufaklı sayısız devletlerin yer aldığı dünyamızda, başlıca iki sistem faal olarak yer almakta ve at oynatmaktadır. Birisi Komünizm, diğeri Kapitalizm. Bunların her ikisi de maddeyi esas almaları bakımından temelde müttehiddirler. Her ikisi de emperyalist ve maddeci birer iktisadi doktrindirler. Kapitalizm bir topluluğun yüzde beş veya onu geçmeyen, servetten gözü dönmüş galantörlerin insafsız diktasına, Komünizm ise fakir fıkara hesabına çalıştığını ve idare-i devlet ettiğini iddia eden bir veya iki eli kamçılı, arkası ve göbeği köleleştirdiği insanların kazançlariyle şişmiş, adetâ sıkı çalışma ve açlıktan sinek gibi sıska insanları karnına dolduracak kadar obur olan, diktatörün ve beslemelerinin tahakkümüne dayanmaktadır. Her iki sistem de islâm ve iman noktayı nazarından fâsit ve bâtıldır. Birisi zenginlerin, diğeri makam ve hırs tama'iyle insan kanı içen imansız ve Allahsızların rejimidir.

Bugün dünya bilerek veya bilmeyerek bu iki ahtabotun kollarına doğru koşmaktadır. Adetâ dünya devletleri bu iki sistemden birinin yanında yer almaya, aynı kuvvetler tarafından zorlanmaktadır. Bir tarafta Kapitalizmi temsil eden Amerika, diğer tarafta Komünizm ve Sosyalizmi temsil eden Kızıl Rusya ve Kızıl Çin. Ve bu iki devin etrafında çömelmiş diğer devletler. Her ikisinin gayesi de madde ve sömürmedir. Diğer iddialar asıl gayelerini maskeleyen paravanalardır. Tarih tekerrürden ibarettir, derler. Adeta tarih bugün tekerrür ediyor. Ortaçağda nasıl ki, dünyayı bölüşemeyen Portekiz'ler ve İspanyollar birbirlerine girmişlerdi, bugün de Amerika ile Rusya birbirine girmek için yarış etmektedirler. O zaman Papa hıristiyanlık gayreti ile iki emperyalist (Portekiz ve İspanya)'i belli bir boylamın doğusunu Portekiz'e, batısını İspanya'ya vermek suretiyle barıştırmış ve anlaştırabilmişti, ama bugün bu iki muhterisi anlaştırabilecek bir Papa çıkacak mı bilmiyoruz? Çıksa bile anlaşabilecekler mi? Çünkü bunlardan biri Papa ve papalığın hikmet-i vücuduna inanmamaktadır.

İşte bu iki katı sistemin tazyiki altında sıkışıp kalmış üçüncü bir yol daha vardır ki, o da, İslâmdır. İslâm, her iki sistemin yani Kapitalizm ve Komünizmin üstünde, insanlara maddi, manevi refah bahşederek prensipleri havi ilâhî bir dindir. Her şeyi, her şeyden iyi bilen Cenabı Hak, ilâhî nizamını bütün beşerî zaafları nazarı itibara alarak vaz'etmiş ve insanlara en doğru, en mükemmel ilâhî yolu göstermiştir. Maalesef bugün islâmiyet, gerek müslümanlarda ve gerekse müslüman olmayan milletlerde bu iki sistem tarafından sistemli olarak tezyif ve tahkir edilmektedir. İslâmiyetin hakikatının anlaşılmaması için ellerinden gelen her şeyi yapmaktadırlar. Bugün islâmiyet, müslümanlara ve müslüman gençlere modası geçmiş bir fantazi ve insana hayat hakkı tanımayan Orta Çağ'dan kalma bir umacı, kafaları ve beyinleri küflendiren, ilerlemeyi önleyen, bir gem olarak tanıtılmaktadır. Müslüman olmayan milletlere ise, kıtır kıtır insan kesmeyi ve yemeyi teşvik eden ve insanları geriliğe iten bir din olarak bildirmektedirler.

İslâmiyetin ilâhî bir din oluşunun hakiki vechesi tam manâsıyle bugün, ne müslümanlar tarafından ne de diğer milletler tarafından bilinmemektedir. İslâmiyet bu haliyle külle örtülmüş kora benzemektedir. Külün altında insanlara hayat bahşeden, insanları Kapitalizm ve Komünizmin estirdiği dondurucu soğuklardan koruyacak ateş yatmakta, durmaktadır. Fakat bu ateşin küllerini açmak suretiyle varlığını ortaya koyacak kuvvetli eller, kalemler ve diller yoktur. Bugün İslâmın namazından ve orucundan başka nesi bilinmektedir. Kanaatimizce İslâma yapılan şuursuzca hücum ve düşmanlık onu bilmemekten mütevellittir. Koruyup deşmek, meydana çıkarmak, İslâmın ilmini yapmak, İslâmı bir bütün olarak, bütün açıklığıyle dünya milletlerinin nazarına sunmak gerekir. Asırlardan beri bu bir zaruretti, bugün bu zaruret son kertesine gelmiş bulunmaktadır. Çünkü dünya hâdiselere gebedir. Bu iki katı sistem dağılmaya, yok olmaya, çürümeye mahkûmdur. Komünizm ve kapitalizmin tefessühünden, üçüncü bir sistem doğacaktır. Bu kaçınılmaz bir neticedir. Eğer bizler çalışır ve buna inanırsak, gayemiz İslâmı istikbalin kurtuluş yolu olmasını sağlamak için, dünyaya tanıtmak olursa, muvaffak oluruz. Bunun için bu günden itibaren İslâmı bütün cepheleriyle tanıtmak için lüzumlu çalışma devresine girmeliyiz. Eğer müslümanlar olarak lâf ebeliğini bir tarafa bırakır ciddî olarak işe sarılırsak yarınki dünyanın biricik dininin İslâm olmaması için hiç bir sebep yoktur.

Kapitalizm ve Sosyalizm her ikisi de imansızlık ve haksızlık üzerine müesses sistemlerdir. İslâm ise hakk ve iman esasına dayanan ilâhî bir dindir. Bunlardan Kapitalizm istismar için dine cevaz verir, hatta teşvik eder. Fakat Komünizm dine hiç hayat hakkı tanımaz, çünkü imansızlık ve Allahsızlık da Kapitalizmden bir kat daha kaşarlaşmış din düşmanıdır. Kapitalizm dine karşı musamahalıdır. Bu iki sistemin temellerini kurutacak olan İslâmiyettir. Onun için her ikisi de müslümanlar içinde tutunabilmek için büyük bir mücadeleye girişmişlerdir.

Bunlardan Komünizm müslümanların içindeki imanı zayıf olanları alet ederek sızma faaliyetine hatta yerleşme çabası içine girmiş bulunmkatadır. Çok yakın tarihlerde arka arkaya en büyük iki İslâm devleti olan 130 milyonluk Endonezya ile 120 milyonluk Pakistan İslâm Cumhuriyetini kundaklayarak kızıl karargâhını kurmak istemiş fakat her iki kardeş müslüman milletin uyanık olması ve müslüman generallerin millî ve dinî hassasiyeti sayesinde büyük bir belâdan kurtulmuşlardır.

Kızıllar, Endonezya'da geniş çapta tedhiş ve tahrip hareketlerine girişmişler, hatta uyanık müslümanların listesini yaparak duruma hakim olur olmaz öldürüp dolduracakları kuyuları kazmışlar, fakat müslüman üniversite gençliği ve imanlı General Suharto sayesinde niyetleri fiyasko ile neticelenmiş ve halk kendi kazdıkları kuyuya kendilerini, pis cesetlerini doldurmuştu.

Daha henüz Endonezya'daki yoldaşlarının cesetleri çürümeden bu sefer de Pakistan'da kızıl bayrağı açtılar. Eyüb Han idaresine karşı çıkarak, Pakistan'da günlerce kardeş kanı akıttılar, fabrikaları, okulları işgal ederek Pakistan'da hayatı felce uğrattılar. Hatta ellerinde kızıl bayraklar ve Mao'nun resmi olduğu halde açıktan Komünizm istiyerek Kur'an-ı Kerim'i yakmaya kadar işi azıttılar. Bu durum karşısında galeyana gelen müslüman efkârı umumiye kızıllara karşı cephe alıp, Pakistan tam bir kardeş savaşına itilmek üzereyken kahraman ve imanlı General Yahya Han ortaya çıkarak duruma hakim oldu. Bir zamanlar açıktan açığa kan, can isteyen kızıllar ve liderleri, sus pus olup rahatsızlanarak hastahanelere düştüler. Söylendiğine göre General Aga Muhammed Yahya Han son derece dinine bağlı, milletini seven bir kimse imiş. Allah muvaffak etsin.

Kızıllar müslümanlar üzerinde üçüncü kozlarını oynamak üzere Türkiye'de hazırlanmaktadırlar. Türkiye müslümanları ise dikkatle hareketlerini takip etmektedirler. Şu kritik günlerde Allahtan niyazımız müslüman-Türkleri millî felâketlerden korumasıdır.

Mukayeseli Dinler Tarihi

(Baştarafı 10. sayfada)

dirir. İnsanları (kendi arzulariyle dini kabul eden akıl sahiplerini) hayrolan işlere sevkeder.» (8).

Bir başka tarif: «Allah'a, maneviyata inanıp bağlanmak hususunda insanların tuttukları yollardan her birine din denir.»

«Din, ruhanî mevcudata itikattır» Tylor.

Bu tariflerin dışında daha başka tarifler tesbit etmek de mümkündür.

Din hakkında «efradını câmi, ağyarını mani» bir tarif bulunmadığından her müellif kendi anlayışına göre bir tarif yapmıştır. Din Psikolojisi ile uğraşan bir âlim 48 çeşit din tarifi yapıldığını tesbit etmiştir.

Bu tariflerden çıkarılan umûmî neticeye göre din mefhumunda şu üç esas bulunduğunu Moris Jatrow, 1901 de neşrettiği The Study of Religion adlı eserinde iddia etmiştir.

1) İnsanın kendi mafevkinde ve kendisine tâbi olmaktan müteâlî bir veya müteaddid kudretin vücuduna itikadı,

2) İnsanın hüküm ve nüfuzu altında bulunduğunu hissettiği bu kudret veya kudretlerle kendi arasında bir münasebet tasavvuru,

3) Bu kudret veya kudretlerle tesis-i münasebete girişmesi (9).

(8) *A. Hamdi Akseki, İslâm Dini, Ank.* 1968, *s.* 7.

(9) *M. Şemseddin, a.g.e., s.* 26.

Peygamberlere Îman

Veli ERTAN

Müslümanlığın esaslarından biri de Peygamberlere iman etmektir.

Peygamber Farsça bir kelimedir. Arapçası Resuldür. Lügatte manâsı, haber getiren elçi demektir. Nebi de Peygamber, Resul anlamlarına gelir. Nebi umumiyetle muhbir manâsınadır.

Nebi ile Resûl arasında fark vardır. Nebi kitap sahibi olmıyabilir, fakat Resûl ise muhakkak kitap sahibidir. Her resûl, nebi olmasına rağmen, her nebi, resûl değildir.

Her üç kelimenin manâsından maksat bir kitap sahibi olsun olmasın, Cenab-ı Hakkın emirlerini ve nehiylerini kullarına tebliğle mükelleftir. Allah tarafından gönderilen, selâmet ve saadet yollarını kullarına bildirmek için gene kulları arasından seçtiği en yüksek fıtratte bulunan birer şahsiyettir.

Peygamberlik kısbi değildir. O bir Allah vergisidir. Vehbidir, kimi dilerse onu peygamber yapar. Zira Kur'an-ı Kerimde En'am süresinin «124» ncü âyetinde meâlen: «Kime Peygamberlik verileceğini Allah daha iyi bilir» buyurulmuştur.

İnsanların kendilerini irşad edecek peygamberlere ihtiyacı vardır. Çünkü insanlar akıllarıyle bir dereceye kadar Cenab-ı Hakkın varlığını, birliğini anlıyabilir. Fakat Allah'a mahsus sıfatları lâyıkıyla kavrayamazlar. Ne şekilde ve ne suretle ibadet yapacaklarını âhiret işlerini, mükâfat ve mücazat şekillerini tabiatiyle bilemezler. Dünya ve âhiret saadetlerine en kısa yoldan ulaşabilmeleri için hiç şüphesiz ilâhi bir talime ve terbiyeye muhtaçtır. Öyle ise böyle bir hal karşısında insanlara doğru yolu gösterecek bir mürşide ihtiyacı aşikârdır. O da ancak Cenab-ı Hak tarafından gönderilen Peygamberlerdir. Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerimin Cum'a süresinin 4. âyet-i kerimesinde meâlen «Peygamberlik Allah'ın bir lûtfudur, onu dilediğine ihsan eder.» buyurmuştur.

Her millet ve kavme mahsus birer peygamber gelmiştir, gaflet ve dalâlet içinde bulunan milletleri ikaz ve irşada çalışmışlardır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'in Yunus süresinde mealen «Her ümmetin bir peygamberi vardır» buyurulmuştur.

Bütün peygamberler Cenab-ı Hakkı, insanlara tanıtmışlar, maddi ve manevi sahada rehber olmuşlardır. Hayrı ve şerri hayatta lüzumlu her şeyi göstermişlerdir.

Peygamberler de bizim gibi beşerdir. Yalnız beşerden farklı olarak bazı üstün vasıfları vardır. Bilhassa beş sıfatla muttasıf bulunmaları vaciptir.

1 — İsmet: Bilerek ve bilmeyerek büyük ve küçük her türlü masiyetten beridir.

2 — Emanet: Vazifelerinde ve sair işlerinde istikamet üzere bulunanlar ve herşeyden emin olanlardır.

Resûl-i Ekrem efendimizin diğer peygamberlerden fazla olarak üç sıfatı daha vardır:

1 — Bütün peygamberlerden efdaldır.

2 — Bütün ins ve cinne gönderilmiştir.

3 — Hatem-ül Embiyadır. (Son Peygamber)

Peygamberlerin sayısı kesin olarak malûm değildir. İlk peygamber Hazret-i Âdem Aleyhisselâm son peygamber de Hazret-i Muhammed (S.A.) dir. Bu iki peygamber arasında bir çok nebiler ve resûller gelmiştir. Bir kısımlarının isimleri Kur'an-ı Kerim'de zikredilmiştir. Onlar da:

1 — Âdem Aleyhisselâm
2 — İdris Aleyhisselâm
3 — Nûh Aleyhisselâm
4 — Hûd Aleyhisselâm
5 — Salih Aleyhisselâm
6 — Lût Aleyhisselâm
7 — İbrahim Aleyhisselâm
8 — İsmail Aleyhisselâm
9 — İshak Aleyhisselâm
10 — Yakup Aleyhisselâm
11 — Yusuf Aleyhisselâm
12 — Şuayb Aleyhisselâm
13 — Harun Aleyhisselâm
14 — Musa Aleyhisselâm
15 — Davut Aleyhisselâm
16 — Süleyman Aleyhisselâm
17 — Eyyub Aleyhisselâm
18 — Zü'l Kifl Aleyhisselâm
19 — Yunus Aleyhisselâm
20 — İlyas Aleyhisselâm
21 — El-yesa Aleyhisselâm
22 — Zekeriya Aleyhisselâm
23 — Yahya Aleyhisselâm
24 — İsa Aleyhisselâm
25 — Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.)

Bu peygamberlerden başka Kur'an-ı Kerimde mezkûr diğer üç zatın nübüvvetlerinde itilâf vardır. Bazı ulema bunlara peygamber ve bazı ulema da velidir demişlerdir. Onlar da Zülkarneyn, Lokman ve Üzeyir'dir.

Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'in Bakara süresinde meâlen:

«Onların birini diğerinden ayırmayınız» buyurmuştur. Bütün müslümanlar peygamberleri biribirinden asla tefrik etmezler ve hepsine aynı şekilde ve şüphesiz olarak iman ederler. Çünkü bütün peygamberler hakdır. Ve bize hak yolunu göstermişlerdir. Halbuki yahudiler Hazret-i İsa'yı yalancı addederler, bühtanlarda bulunurlar. Gerek yahudiler ve gerek hıristiyanlar bizim peygamberimiz Hazret-i Muhammed (S.A.) tanımak istemezler.

Kur'an-ı Kerime göre insanlara gönderilen bütün peygamberler vazifelerini eksiksiz olarak yapmışlardır.

Nübüvvet ve risalet hiç şüphesiz mucizat ile sabittir.

Mucize, münkirleri âciz bırakmak suretiyle zuhur eden harikulâde hallerdir.

Bir peygamber devrinde çevresine göre mensubu bulunduğu kavmi'nin arzusu üzerine bir veya müteaddit mucizeler göstermek suretiyle düşmanlarını aciz mevkine düşürmüştür.

Hazret-i Musa aleyhisselâmın zamanında sihirbazlık çok ilerlemiş olduğu için Hazret-i Musa'nın izhar buyurmuş olduğu mucizeler sihri aciz bırakmıştır.

Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın devrinde ise tababet oldukça terakkiye ulaşmış olduğundan onun da göstermiş olduğu mu'cizeleri tababette erişilmesine imkân olmıyan bir takım haller zuhur etmiştir.

Peygamberimiz zamanında ise Belâgat ve fesahat fevkâlâde ilerlemiş olduğundan onun da mucizeleri bunları gölgede bırakacak tarzda tecelli etmiştir. Binaenaleyh en büyük mucize Kur'an-ı Kerimdir.

(Devamı 26. sayfada)

İSLÂM TERBİYESİ

Faik TÜRKMEN

İnsanlar hayvanlar gibi yalnız bedene sahip değildirler. Herkesin birer manevî bedeni yani (ruhu) da vardır Gözle görülmeyen, elle tutulmayan bu manevî bedenin varlığı ise, bıraktığı izler ve eserlerle anlaşılır. İnsanlardan yalnız maddî varlık (beden) olarak bazıları çirkin bazıları güzeldirler. Yine insanlar, manevî varlıkları bakımından da birbirlerine benzemezler. Bazı kimselerin ruhları çirkin bazılarının ise güzeldirler.

İşte güzelliğinin adına (ahlâk) adını veriyoruz. Yani herkeste ruh var fakat (ahlâk) yoktur.

Beden yapısı cılız, hele bilhassa yüzü çirkin bir adam, bir genç kız bazı gayretlerle az-çok güzelleşebilir. Ama bu güzelleşme büyük ölçüde olamaz. Ne kadar makyaj yapılsa iri bir burun küçültülebilir mi? Sürme çekerek, kaşlar üzerinde oynanarak câzibesiz ve ufacık gözler iri gibi gösterilebilir ise de, kocaman bir ağzı ufaltmağa imkân var mıdır? Kısa bir boyu uzatmak kamburu düzeltmek de mümkün değildir.

Şişman bir erkek zayıflayarak çirkinliğini kısmen kaybediyor. Genç erkekler spor yaparak atletik bir vücutla güzelleşebiliyorlar.

Ama bütün bu gayretler insanı tamamen değiştiremiyor. Çünkü et ve kemikten ibaret olan beden bir madde yığınıdır.

Fakat ruh öyle midir ya... Manevî bir varlık olan ruh kolayca istenilen kalıba girebilir. Bu düzelme ve güzelleşme bedende olduğu gibi kısmen değil, tamamen de olabilir.

Hırsızlar, dalkavuklar, fâhişeler bile tamamen islâh-ı hal ederek eli öpülecek birer insan, faziletli, namuslu ve tevbekâr olabiliyorlar.

Hulasa bedenin düzelmesi, bir binanın yarım yamalak tamirine benzer; ruhun düzelmesi ise o binanın kökünden yıkılıp yeniden inşası gibidir.

Ruhun düzelmesine terbiye denir. İnsan oğlunun ruhunu düzeltip güzelleştiren İslâm terbiyesidir ve bu suretle de ahlâkın kaynağı müslümanlıkdır. Yüce Peygamberimiz «Ben ahlâkı tamamlamak için gönderildim» = (Ene buistü liütemmime mekârimel ahlâk) diye buyuruyor. Şimdi de İslâmiyetin insanlara çok kuvvetli bir ahlâk terbiyesi verdiğini isbat edecek bir benzetme yapalım. Evlerimizi aydınlatan elektriği göz önüne getirelim.

Işığa kavuşmamız için iki şey lâzımdır: (Tesisat) ve (ceryan). Elektrik tesisatı sağlam ve mükemmeldir. Ama cereyan yok... Veya cereyan geldi fakat tesisat bozuk... Bu takdirde aydınlığa kavuşabilir miyiz?... Hayır.

İşte elektrik tesisatı dinin, cereyan ise imanın benzeridirler. Her ikisi sayesinde kavuştuğumuz ışık ise (Ahlâk) ın benzeridir.

Niçin bütün dinler içerisinde yalnız İslâm dini insanların ahlâkını tamamlıyor da diğer dinler ahlâkı noksan bırakıyor? Hz. Peygamberimiz az yukarıdaki hadisiyle bu gerçeği ifade ve irad buyurmuşlardır. Çünkü İslâm Dini hakikat imanın kaynağıdır. Diğer dinler de iman noksandır. Hakikî iman Allaha tam ve noksansız inanmakla sağlanır. Bizi şeksiz ve şüphesiz Allah'a inandıran ve insanları Allah'ın yolunda yürüten tek din İslâmiyet olduğundan, Müslümanın imanı kuvvetlidir, sağlamdır ve hiçbir suretle bozulmayarak 1385 yılından beri safvet ve samimiyetini muhafaza etmiştir. Diğer dinler bu meziyet ve bu üstünlükten mahrumdurlar.

Kur'anı Kerimde beyan buyurulduğu veçhile her peygamberin getirdiği din hak dinidir. Ancak Hz. Muhammed (S.A.) den başka bütün peygamberlerin dinleri kendilerinden sonra ümmetleri tarafından tahrif, tahrib ve telvis edilmiştir ki, Cenabı Hak insanlara acıyarak son büyük dini lütuf ve ihsan buyurmuştur. Ahır zaman peygamberinin insanlara tebliğ ettiği bu mübarek din, asrı saadetten bugüne kadar aslâ bozulmayarak hak dini olarak kaldığından, Müslümanların ruhlarını güzelleştiren iman de hakiki imandır.

Diğer dinler meselâ hıristiyanlık cahil, mutaassıb ve menfaatprest papazların elinde hal-ı aslisinden haylı uzaklaştırılmış olup, zamanla bozulan ve kokan yemeklere benzemiştir. Bu muzir yemekleri yemektense aç kalmak daha hayırlıdır.

Fakat İslâm Dini ve iman esasları asrı saadetten bugüne kadar aslâ bozulmamış safvetini muhafaza etmiştir. Çünkü insanların manevî cephesini doyuran, bu nefis gıdayı 1385 yılından beri muhafaza eden sağlam bir buzdolabı vardır ki, bu da İslâm Dinidir.

Hulasa: İslâmiyet, ahlâkın kaynağıdır. Bu mübarek dinde akla, mantıka, vicdana ve ahlâka aykırı hiç bir cihet yoktur.

Ey insanlar! Duanız olmazsa ne kıymetiniz var.

K. Kerim

DUÂ!..

Erhamürrâhimîn
Bu zemin yüzünde
Şu dünya düzünde
Adını anardım
Ta ana dizinde
Tasdikim özümde
İkrarım sözümde
Seni görüyorum
Kalbimin gözünde
Azmettim gitmeye
Kur'an izinde
Günahım çok ise
Pek rahimsin sen de
Ümidi kesmiyorum
Kulunum diyorum
Ellerimi açıp:
Mağfiret istiyorum.

Mustafa YILMAZ

Ferdin Ahlâken Yetiştirilmesi

— I —

Yazan : es-Seyyid **SÂBIK**

Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**

FERDİN ahlâken yetiştirilmesinden maksat, insanın şefkat hisleri gayet coşkun, kalbi geniş olması, hayır için çırpınması, hayır ile ferahlık duyması, hayra çok düşkün olması, şerri terketmesi, şerden rahatsız olup, ondan kaçması demektir. İşte imanın cevheri budur. Bir sahih hadiste şöyle buyurulmuştur :

«Sen, iyiliğin seni sevindirdiği ve kötülüğün de seni üzdüğü zaman mü'minsin.»

İnsanı ahlâkî bakımdan yetiştirme hususunda İslâm'ın yönünü aşağıdaki şekilde hülâsa etmek mümkündür :

1. Her ne kadar bir kısmında hayır arzusu daha kuvvetli, bir kısmında şer arzusu daha kuvvetli ve bu ikisinin arasında ancak Allah'ın bildiği bir takım dereceler mevcut ise de, insan, şerre yönelmesi mümkün olduğu gibi hayra yönelmesi de mümkün olan bir takım kuvvet ve istidatlarla mücehhez olarak yaratılmıştır. Bir hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur :

«İnsanlar, altın ve gümüş gibi (kıymetleri değişik) madendirler.»

İnsan iradesi sırf hayır veya sırf şer üzerine yaratılmış değildir. Allah Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Gerçekten, biz ona (insana doğru) yolu gösterdik. İster şükredici (olsun o), ister nankör (kâfir.)» (1).

«Biz ona iki de yol gösterdik.» (2).

2. Herkes nefsinin terbiye ve ıslâhından sorumludur. Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır :

«(Andederim) Her bir nefse ve onu düzenleyene, sonra da ona hem kötülüğü, hem (ondan) sakınmayı ilhâm edene ki, onu (nefsini) tertemiz yapan muhakkak umduğuna ermiş, onu alabildiğine örten ise elbette ziyana uğramıştır.» (3).

«Daha doğrusu insan (bizzât) kendisine karşı bir şâhiddir.» (4).

«... Herkes kazancı mukabilinde bir rehindir.» (5).

«Her nefis, kazandığı şey mukabilinde bir rehindir.» (6).

3. Nefsi tezkiye ve ıslâh etmek felâhın tek yoludur. Nitekim nefsin ihmali de mahrumiyete ve sapıklığa giden bir yoldur. Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Andolsun asra ki, muhakkak insan kat'i bir ziyandadır. Ancak iman edenlerle güzel amel (ve hareket) lerde bulunanlar, bir de birbirine hakkı tavsiye, sabrı tavsiye edenler böyle değil (Onlar ziyandan müstesnadırlar).» (7).

«Hakikaten, iyi temizlenen ve Rabbinin adını zikredip de namaz kılan kimse umduğuna erişmiştir.» (8).

4. Nefsin ıslahı hevâ ve hevesten sıyrılmakta, şehveti yenmekte, maddiyyâttan ve ahlâkî noksanlıklardan kurtulup yükselmekte kendini gösterir. Zira hevâ ve heves şer ve fesâdı davet edici, hak ve hayırdan alakoyucu, doğruluk ve hidayetten geri çeviricidir. Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Şimdi bana haber ver : Hevâ (ve heves) ini Tanrısı edinmiş, kendini bir ilim üzerine, Allah şaşırtmış, kulağını, kalbini mühürlemiş, gözüne de bir perde germiş bir adama Allah'dan başka kim hidayet edebilir? Hala iyi düşünmeyecek misiniz?» (9).

«Ey Dâvûd, Biz seni yeryüzünde bir halife yaptık. O halde insanlar arasında hak (ve adalet) ile hükmet. (Hükmünde) hevâ (ve heves) e (hissiyâtına) tâbi olma ki, bu seni Allah yolundan saptırır. Çünkü Allah yolundan sapanlar (yok mu?) hesab gününü unuttukları için onlara pek çetin bir azab vardır.» (10).

(Devamı var)

---

(1) el-İnsân sûresi, âyet: 3.
(2) el-Beled sûresi, âyet: 10.
(3) eş-Şems sûresi, âyet: 7-10.
(4) el-Kıyâme sûresi, âyet: 14.
(5) et-Tûr sûresi, âyet: 21.
(6) el-Müddessir sûresi, âyet: 38.
(7) el-Asr sûresi, âyet: 1-3.
(8) el-A'lâ sûresi, âyet: 14-15.
(9) el-Câsiye sûresi, âyet: 23.
(10) Sâd sûresi, âyet: 26.

Güzel Sözler

Derleyen : **Hasan TEKELİOĞLU**

DOĞUDAN

O karanın ve denizin karanlıkları içinde kendileriyle yollarınızı doğrultmanız için, sizin faidenize, yıldızları yaratandır. Biz âyetlerimizi, bilir kimseler için hakikatı, açıkca bildirdik.

Kura'n-ı Kerim

⁂

Ümmetimden iki sınıf vardır ki; onlar düzelirse insanlar da düzelir. Onlar bozulursa insanlar da bozulur: Ümerâ, Ulemâ.

Hz. Muhammed

⁂

Haksız önünde eğilmeyiniz, çünkü hakkınızla beraber şerefinizi de kaybedersiniz.

Hz. Ali

⁂

Ben bana birşey söyliyen herkesin sözünü kesmeden hürmetle dinlerim. Karşımdaki sözlerini bitirdiği zaman o şahsa olan hürmetim ya daha fazlalaşır veyahut da o şahsa artık zerre kadar husumetim kalmaz.

Harun Reşid'in Veziri
Yahya

⁂

Gözünü başkalarının ayıplarına dikenler kendi ayıplarını göremezler. **Ebu Davut**

⁂

Bugünün işini yarına bırakma, çünkü yarın acizlerin işidir. **Ebu Müslim Horasânî**

⁂

Ne dilersen dile dergahı Hak'kın,
Olur olmazla aziz vaktini mahvetme sakın.

Ali Ulvî Kurucu

⁂

Dest-i a'dâdan soğuk su içme kandırmaz seni,
Mustekîm ol, Hz. Allah utandırmaz seni.

Ziya Paşa

BATIDAN

Buz kadar lekesiz, kar kadar temiz de olsan iftiradan kurtulamazsın.

Shakespeare

⁂

Hiçbir sanat, hiçbir bilgi emeksizce elde edilemez. **Demokrit**

⁂

Fazilet bahis konusu olduğu zaman onu bilmek yetmez, ona malik olmak, onu yapmak da lâzımdır. **Aristo**

⁂

Tahsil meyvenin kendisi değil, sadece bilgi ağacından meyve toplamaya yarayan bir merdivendir. **G. B. Shaw**

⁂

Terbiyenin hedefi makineler yapmak (icat etmek) değil insanları terbiye etmektir.

P. Janet

⁂

Saadet maddi hazlardan ibaret olsaydı çayıra kavuşan öküzleri mesut telâkkî etmemiz lâzım gelirdi. **Heraklit**

⁂

Hak için ölmek lâzım olduğu bir zamanda sağ kalmak, mahvolmaktır.

Rane Hanri

⁂

En neşeli ve ümitle dolu çalışma çiftçilerin çalışmalarıdır. **Lutkov**

⁂

Bir insan iktidar mevkiine yükselmeden, kalbi, zekâsı ve muhakeme kudreti hakkında hüküm verilemez. **Sefokles**

⁂

Çocuğa lüzumsuz ceza verenler, ceza lüzum hasıl olunca ne yapacaklarını şaşırırlar.

Joubert

GENÇ KALEMLER

Ailede Mânevi Buhran

İsmail ARSLAN
İst. Ü. Ed. Fak.

Hepiniz bir çobansınız. Hepiniz idare ettiklerinizden mes'ulsünüz. İmâm(devlet reisi) bir çobandır, O idare ettiklerinden mes'uldür. Erkek evinin çobanıdır, O da maiyetindekilerden mes'uldür. Kadın; kocasının evinin çobanıdır, O da evinin idaresinden mes'uldür.

Hz. Muhammed (A.S.V.)

FATİH'DEN Beyazid'e yayan ve yolun her iki tarafına bakarak gidecek olursanız, çok garib şeylerle karşılaşırsınız. Şöyle ki: Fatih Camisinin önünden tut, İtfaiye meydanı, Şehzâde Camii ve Edebiyat Fakültesinin arka kapısı önündeki büyüklü-küçüklü meydanlarda ufacık toplarla oynayan, ilk okul, ortaokul, lise ve üniversite talebelerinin nasıl boğuştuklarını, zamanlarını nasıl boş yere heba ettiklerini ve bu arada birbirlerine karşı nasıl davrandıklarını görür ve eğer bu müslüman milletin hakiki ve gerçek mânâda evlâdı isen oturur ağlarsın!.. Yalnız bu kadarı değil, dahası da var... Hele o sıradaki sinemaların önünde serilen —çırıl çıplak— müstehcen ve son derece iğrenç kadın resimleri ve bunları seyre dalan altı-yedi yaşlarındaki körpe dimağlar!.. Sinema biletini almak için yağmurun ve fırtınalı havanın kırıcı şiddetine rağmen kuyruk bağlayan, yedisinden yetmişine kadar gafil millet evlâdı!.. v.s.

Evet, bu manzara yalnız tek bir semte munhasır değil. Belki bütün İstanbul'a ve belki bütün Türkiye'ye şamildir. Fakat bunlardan daha rezilâne, daha vahşiyane manzaralar mevcuttur.

Daha ilkokul saflarına yeni katılmış bir çocuk kendi dersiyle uğraşacağına, müstehcen resimlerle, artist ve futbolcu ve şarkıcıların isimlerini öğrenmek ve onların hayatları hakkında bilgi edinmek için uğraşıyor. Sanki milletin refah ve saadeti bunlara bağlı!.. Cidden durum çok hazindir. Ağlanacak halimiz var fakat ağlamıyoruz.

Hani meşhur bir atasözü var: «Ne ekersen, elbet onu biçersin.» Eh, bizim gafil anne ve babalar da böyle evlât yetiştirirlerse elbette ektikleri kötü tohumların cezasını çekeceklerdir.

Aile müessesesinin behemehal ihyası şarttır. Millet olarak kendi ideolojimize sıkı sıkıya bağlanmalıyız. Örf ve adetlerimize saygılı olmalıyız. Şahsi gayretlerimizi esirgemiyelim. Bir çocuk nasıl yetiştirilir. Cemiyete iyi bir insan nasıl kazandırabiliriz. Bu fuhuş, bu rezâlet, bu hayasızlık, bu huzursuzluk devam etse mi iyi, yoksa bu elim ızdırabtan bir an evvel şu biçâre masum körpeleri kurtarmak ve beşeriyete mükemmel birer faydalı insan olarak hazırlamak mı iyi?

Allah'tan, Peygamber (A.S.V.) den, dinden, örf ve adetlerden mahrum olarak yetişen bir nesilden ne beklenir. Hiç, ama hiç bir şey beklenemez. Çünkü o artık canavarlaşmış bir nesil olarak karşımıza çıkacak, anne, baba, akraba, millet, vatan demeden herkesi ve her şeyi yutacak, harab edecek, turab edecek, başkalarına uşaklık edecek, vatanını kendi eliyle namussuzların eline verecek, çiğnettirecek, çiğneyecek ve çiğnenecek!..

Yaradılışının asıl hikmetini bilmeyen, örf ve adetleriyle alay eden, yabancıların bütün gayrı meşru hallerini taklid edip bundan büyük bir zevk duyan genç nesil; elbette kendi öz baba ve annelerine karşı da lakayd davranacaklar ve onları gericilik-yobazlıkla itham edeceklerdir. Evet, ne yazık ki bu bir hakikattır. Evlâdın babaya canavar kesildiği sözde şu medeniyyet —aslında cahiliyyet— asrı dediğimiz 20. asırda maddi terakkiyata paralel olarak aynı seviyede mâneviyatın da yükselmesi lâzım gelirken, pür hayıflar ki çıkmaz bir girdaba doğru yol almış şu başıboş insanlık âdeta cahiliyye devrini andırıyor. Evlâd babasına düşman, baba evlâdına yabancı!.. Kız annesini beğenmez, anne kızını... Ailede kin, cemiyette hased, hasılı kelâm herkes biribirine düşman kesilmiş. Küçüğün büyüğe saygısı, büyüğün küçüğe sevgisi yok, yok... Bir keşmekeş almış yürümüş. Bu çobansız kervan acep nereye doğru ilerliyor?..

Peki bütün evlâtlar babalarına karşı böyle midirler? Elbette hayır. Fakat hali hazırdaki müşâhadeler gösteriyor ki, ekser-i mutlakası bu şekildedir. Cemiyetlerin içtimâî durumu bozulmuş, aile vazifesini hakkıyla yapamaz hale gelmiştir.

Allah'ın nuruyla nurlanmış kalblerin cem olduğu aile çatısı, bir nur ocağı haline gelir. O nura koşanlar felâh bulur. Uzaklaşanlar ise iflâh olmaz. Bu haktır, hakikattır. Her cihette inkârı muhaldır, batıldır. Güneş inkâr edilir mi hiç? Evet, her hakikat birer güneştir.

Bir de ayrı bir aile çatısını düşünün ki, nursuz, kapkara kalblerin bulunduğu bir yerden yetişecek olan istikbâlin neslinden ne beklenebilir.

Anneler-babalar dikkatli olalım. Evlâtlarımıza acıyalım. Şunu da unutmamalıyız ki; yaptığımız herşeyden —iyi olsun, kötü olsun— sorguya çekileceğiz. Onun için sorguya çekilmeden önce kendi kendimizi sorguya çekelim. Bugün cihad günüdür. Malımızla, canımızla, lisânımızla hulâsa olarak herşeyimizle cihad etmeliyiz. İyi ve mükemmel bir nesil yetiştirmeliyiz. Yetiştirdiğimiz nesil belki bizden sonra bize duacı olurlar. Allah korusun ya beddua etseler halimiz nice olur!..

Yeri gelmişken bir hadis-i şerifi nakledelim. Fahr-i âlem, habib-i Sultan-ı Cihan Resûl-i Ekrem (A.S.V.) buyuruyorlar ki: «İnsan öldüğü zaman ameli kesilir (yani amel defteri kapanır). Ancak üç şey müstesna; devâmlı bir sadaka, bıraktığı faideli ilim veyahut kendisine dua edecek salih evlâd.»

Hepimiz biliyoruz ki; okullarda tam mânâsıyla dini tedrisat yoktur. Hatta diyebilirim ki tam mânâsıyla değil de hiç yoktur. Hiç olan bir aile ocağından ve yine hiç olan bir çatı altına giren genç dimağlardan fayda umulur mu dersiniz?

Ve bu mânevi boşluk üniversitelerde kendini daha bariz bir şekilde göstermektedir. Üniversitelerde fasılalı olarak zuhur eden iç huzursuzlukların dayandığı temellerin en başında bilâtereddüd bozulmuş aile ocakları gelir. Lüzumsuz boykotlar, mânâsız sokak yürüyüşleri, herhalde istikbâlin ufuklarına ışık tutmıyacaktır. Duvarları, caddeleri kirletmekle mes'elenin hallolacağını zannedenler aldanmışlardır.. Hergün anarşi yaratmak, ortalığı velveleye vermek, yarının aydın kişisi vasfını verdiğimiz bugünün üniversite gençliğinin yegâne vazifesi haline geldi. Yazının başında zikrettiğimiz gibi, maneviyatsız yetişen bir nesilden ancak böyle hareketler beklenir. Zaten başka türlü maharet beklemek akıl kârı değildir elbet...

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

● Bir şiirinde Ruslar için : **«Çapulcudurlar, hunhârdırlar, sûretâ insana benzerler.»** diyen büyük Âzeri Türk'ü Genceli Nizâmî adına; Sovyetlerin : san'at müzesi yaptırıp içine heykelini diktirmeleri, yorumu kolay olmayan bir konu olduğunu...

● İngiltere'nin Eastbourne şehrinde toplanan **«Kraliyet Sağlık Kongresi»**nde, doktor Kenneth Vickery'in : **«Belirli bir yaştan sonra insanların ölüme terkedilmesini ve tedavi yerine acılarını dindirecek ilâçlarla ölümü beklemelerini»** tavsiye ettiğini...

● Kâlbden sonra, beyin nakli üzerinde ciddi çalışmalara girişen iki fizyoloji ekibinin : ışığı karanlığa tercih eden bir fare yteiştirmeye muvaffak olduklarını...

● İnsanların gözlerine basit görünen örümcek ağı akılları durduracak güçlü bir san'at eseri olduğunun delili olarak : Ağını yaparken çektiği 20 adet telin gerçek bir geometri problemi gibi eşit olduğunu...

● Gayr-i tabiî yapılan ve erkekler arasında câri olan cinsî münâsebetler(livâta) hakkında, meşhûr Hadîs imamlarından Nesaî'nin kaydettiği bir Hadîs-i Şerîfte, Peygamberimizin : **«Lût kavminin yaptığını yapan kimseye Allah lâ'net etsin...»** buyurarak bu sözlerini üç kerre tekrar ettiklerini...

● Alman saç ve deri uzmanları uzun incelemeler sonunda gebeliğe karşı hap alan kadınlarda, oldukça yüksek oranda sakal ve bıyık gelişmesini tesbit ettiğini...

● 1 Mayıs günü **«Bahar Bayramı»** dolayısıyla T.R.T'nin tertip ettiği programda, Devlet Konservatuarı korosu tarafından okunan ve bir spiker tarafından sözleri daha önce ve tane tane söylenen şarkıda **«Namaz ve secdeden vazgeç! Daha ne kadar boş yere alnını yerlere süreceksin?..»** gibi utanmazca söylenen sözler: T.R.T'nin Müslüman-Türk milletine karşı ihânet içindeki tutumunu bir daha ortaya koyduğunu...

● Bütün lûgatlarda **(Littré. Larousse...)** ve bilhassa bütün felsefe sözlüklerinde **(Ad. Franck, André Lalande...)** İlâhiyatın ilim olduğu ilk verilen değişmez hüküm olduğu halde, sosyalizmi ilim kabûl ederek ilmî sosyalizmin dervişi kesilen bir dinsizin : **«İlim: müşâhede, illiyet ve genelleme sistemi ile şeniyet âleminin kanunlarını bulmaya çalışır... İlâhiyat ise : başlı başına bir ilim değildir. Belki birçok ilmin, din ile ilgilenen kollarının yekûnu...»** dur, diyerek hakikatleri ters yüz etmeye çalıştığını...

● 1935 senesinde komünistler Doğu Türkiskan'ı işgal edip yakıp-yıkarken, aynı tarihte Si-Ya-U gibi bir dinsiz Çinli için eser yazan Nâzım Hikmet Ran'ın, istiklâllerinden başka bir şey istemeyen ve bundan dolayı toptan öldürülmek istenilen Türkler için kalemini dahi kıpırdatmadığını...

● **«Freiburg Üniversitesi Kadınlar Kliniği»**nde bir sene müddetle; tütün kullanmayan anneler ile, hamilelik zamanında tütün kullanan annelerin çocuklarının : tütün içmeyenlerin çocuklarına nazaran, ağırlıklarının 482,5 gr., boy uzunluklarının ise 2 cm. daha az olduğunun tesbit edildiğini...

● 1553 yılında Sofya'da 100 kadar küçük câmi'den başka 11 tane de büyük câmi bulunduğu halde : 1888'de 3, bugün ise sadece 1 câmi bulunduğunu...

● Büyük bir felsefe, siyâset ve iktisat âlimi olan şâir Muhammed İkbâl'in, sırf maddecilik ve ruh boşluğu yüzünden, insanların çoğunun yaşadığı müreffeh hayattan doğan, İslâm âlemine yönelen dinsizlik fitnesini hatırlayarak, bu dinsizliğe ve maddî iktisat felsefesine, ancak, âşık ve zâhit olan Hazreti Ebû Bekir'in yaşadığı gibi, sevgi ve zâhitlik üzerine kurulmuş olan bir hayatla karşı konulacağını düşünerek, Müslümanların, bunun gibi örnek bir hayat yaşamalarını temenni ettiğini...

● Bağdat'ın Moğol istilâsına uğramasına mâtem tutan mütefekkir Şeyh Sa'di-i Şirâzî'nin, meşhur mersiyesine, büyük felâketin müthiş heyecanını hissederek: «Gökler yere kan ağlasa, buna değer» sözleriyle başladığını...

Biliyor musunuz ?

Bu Baykuş Susturulmalıdır!

Mustafa KÜLÂHLIOĞLU

Bu gün, Türkiyemizde, Lâiklik ilkesi gibi mânâsı ters anlaşılan konulardan biri de, T.R.T'nin özerkliği (muhtariyeti) meselesidir.

Şimdiye kadar bu hususta çeşitli çevrelerden birçok fikirler ortaya atıldı, nutuklar çekildi, tehditler savruldu, suçlamalar ve isnatlar yapıldı, fakat hiç birisi hakiki yaraya el koyamamıştır.

Efendim biz «T.R.T'nin özerkliği!» denilince (Dağ başındaki muhkem şatosuna güvenerek, cıvardaki köy ve kasabalara saldırılar yaparak halka korkulu anlar yaşatan, fakat can havliyle silâha sarılan halkın hışmından korkarak şatosuna sığınmak suretiyle canını kurtaran, bu esnada şato etrafına gelen kalabalığa yukardan müstehzi tavırlarla bakan bir derebeyi) gibi, kendi kendine buyruk, milletten yüz çevirmiş, onun manevi değerleriyle alay eden durumunu özerklik (muhtariyet) olarak vasıflandıramayız.

Uzun yıllardır Müslüman-Türk milletinin sinesinde yuvalanarak, günün 24 saatinde biteviye temsil ettiği milletin başta din, ahlâk, gelenek ve göreneğiyle taban tabana zıt fikirlerini âdeta, bu milletin öz düşüncesiymiş gibi büyük bir güven ve cesaretle yayınlamakta ısrar eden, tekziplere kulak asmıyan bu mahut kurumun mikrofonunu elinden alıp emin bir kadroya tevdi etmenin zamanı gelmiştir.

Özerklik ve tarafsızlık siperine sığınarak Türklük ve Müslümanlık mefhumlarıyle asla bağdaşmıyan Batı veya Kuzey fikir cereyanlarına kapılarak, sanki rüzgârın eşişine göre yön değiştiren Rüzgâr Gülü misali, yönünü kaybetmiş olan bu yayın organı milletimizin kudret eliyle susturulup millet evlâdını şaşırtmaca oyununa tutan durumundan kurtarılmalıdır.

Her düğmeyi çevirişimizde acaba yine solcu bir teşekkülün bildirisini mi? Bir din düşmanının konuşmasını mı? İntisabıyla şeref duyduğumuz yüce dinimiz İslâmiyetin açık ve kesin surette belirttiği emir ve yasaklarına aykırı bir hezeyan mı? koparacak diye endişeyle izlediğimiz Türkiye Radyoları ıslah edilip düzene sokulmalıdır.

Aşağıya almış olduğumuz şu birkaç hâdise T.R.T'nin meşru yolda olmadığını, mutlak bir kadro değişikliğine lüzumun kaçınılmaz hale geldiğini göstermeye kâfidir.

15.IV.1969 salı günü, sabahın o, ruhlara hayat bahşeden vaktinde saat 6,45-7,00 arasında birkaç türkü arasına sıkıştırılarak yapılan yayın esnasında mösyö spiker şöyle konuşuyordu: «Köyün birinde Emine ve Hasan isminde iki genç birbirine âşık olmuşlar, ama gelin görün ki Emine ile Hasan birbirinin süt kardeşidirler. Taa küçükken Hasan, Emine'nin annesinden süt emmiş te ee... Bunun için bu iki sevdalı evlenemezmiş, birbirini bukadar çılgınca seven iki genci sevindiriverelim yahu, ne çıkar bundan. Gerçi İslâmlık bunu kısıtlamış ama iki gencin aşkı da vazgeçilecek dâva değil yani» diyor.

Bu sözleri dinleyen cahil vatandaş ilk anda — eğer İslâmiyetin haram kıldığını bilmiyorsa — doğru, haklı söylüyor, niye olmasın, bak biz, hep bilmediğimizden süt kardeşler evlenemez dedikleri için haram sanırdık, meğer süt kardeşleri de birbiriyle evlenebilirmiş, diyecektir.

Gerçi asrımızda din konusunda her ağzına gelenin konuşması, İslâm namına fetva veren sahte müctehitlerin sayısı çoğaldı ama bu kadar ahmakçasına bir fetva görülmedi. Bu sözleri sarfettikten sonra ne dedi bilir misiniz, söylediğinde dirense ya, onu da beceremedi ve sonra dedi ki; Hısım ve akrabaların evlenmesi birçok bakımlardan sakıncalıdır. Çünkü böyle akraba ve hısımların evlenmelerinden meydana gelen çocuklarda irsiyet bozuklukları, sakatlıklar çoğalır, kalıtsal (irsi) hastalıkların nesilden nesile geçişimini kolaylaştırırmış, bu tıb ilmiyle sabitmiş de ondan dolayı hısım ve akrabalar arasındaki evlenmeler zararlı imiş ve bundan kaçınmalıymış.

Tıp ilmi bu teşhisi belki daha, yakın senelerde ortaya koymuştur. İnsanların dünya ve âhiret saadetlerini temin için gönderilen ve birçok ilmi gerçekleri ihtiva eden Kur'an-ı Kerim ve İslâmiyet tababetin bugünkü teşhisini taa 14 asır önce tesbit etmiş ve «süt kardeşler evlenemez» hükmünü vermiştir. İşte âyeti kerime (En Nisa sûresi, âyet: 23) : «Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, birader kızları, hemşire kızları, sizi emziren (süt) analarınız, süt hemşireleriniz, karılarınızın anaları, kendileriyle (zifafa) girdiğiniz karılarınızdan olup himayelerinizde bulunan üvey kızlarınızla evlenmeniz size haram edildi...»

Bir de bu hususta kâinatın efendisi Hz. Muhammed (S.A.V.) ne buyurmuşlar: Buharî ve Müslim'in rivayet ettiği bu hadisi Hz. Âişe (R.A.) vâlidemiz nakletmiş: (Süt hısımlığı da neseb hısımlığının nikâhta haram kıldığını haram kılar.) Görülüyor ki süt hemşireler (kız kardeş) le evlenilemez.

İslâmiyet hiç bir zaman gerçek akl-ı selime ve müsbet ilme karşı değildir. Ama ne yazık ki; bazı aydının zanlısı aslında zifiri karanlıklar içinde olan ve kendine ilim adamı süsü veren, taşıdığı gövdeden başka kıymeti olmıyan bu zavallılar ve hatta Lâik Avrupa düzeninde olan (!) bir devlet radyosu, sırf İslâma karşı çıkmak için sözlerinde en az akıllı kişilerin farkedebileceği teztalara düşüyor.

Anlattığım bu hâdise 24 saatin 5 dakikasında oynanan bir trajedidir. Böyle nice dramlar takdim edilir yıllar boyunca bu necip milletin evlâdına.

Hiçbir konuşma yoktur ki o proğramda batı taklitçiliği ve hayranlığı telkin edilmesin. Yine hiç bir tiyatro temsili yoktur ki: (Evlilik külfettir, üzülmeyi bırak yaşamaya bak) gibi, aile mefhumunu yıkan, dini, metotlu bir şekilde tahrif eden faaliyetler görülmesin. Doğum kontrolü gibi Almanların, Fransızları dize getirmek için tatbik ettiği metotlar tavsiye edilmesi suretiyle millete intihar zehrini altın yaldızlı kutularda sunan bir radyo bu milletin sesi olamaz.

Bugün sokaklara dökülen sabotajcı, tedhişçi, reform istiyoruz, gayemiz işçi sınıfını iktidara getirmektir, bağımsız sosyalist Türkiye sloganlarıyla alınan Marx, Engels ve Lenin'in fikirlerini savunan bir avuç türedi de aynı fikir ikliminin şartları altında yetişmiştir.

«Gençlik Saati» programında Üniversite gençliğinin dertleri dile getirilirken hangi konuların incelendiğini de zikretmek yerindedir. Yüksek öğrenim gençliğinin içine düştüğü bunalımlar nelerdir konulu bir açık oturumda programı yöneten kişi konuşmacı gençlere şöyle soruyor: Yüksek öğrenim gençliği olarak nasıl bir reform, nasıl bir idare ve hayat şekli istiyorsunuz? Cevap: Serbestlik, istediğimizi yapmak için örf ve âdetlerin baskısından, ana-babalarımızın bize anlayış göstermesini ve bize nasihat şeklindeki akıl hocalığı yapmamalarını, cinsiyette serbesti ve bol para istiyoruz. Çünkü, bir genç olarak birçok şeyler arzu ediyoruz, fakat örf ve âdetler bu arzularımızı sınırlıyor, para olmadığı için istediğimizi alamıyor ve istediğimiz yere gidemiyoruz. Bir genç sinema, tiyatro v.s. gibi eğlence yerlerine gidecek, kafası bozuldu mu icabında bir meyhaneye oturup içecektir de. Ama maddi durumumuz buna musait değil, pederin gönderdiği, ekmek parasına yetmiyor, diyor. Karşıdaki konuşmayı yöneten kişi, gencin serzenişlerini anlayışla karşılıyor ve içini çekerek diyor ki: Sevgili gençler! İsteklerinizin neler olduğunu anlıyoruz, ama zamanla onlar da olacak, diyor.

Dünyaya atlarının nallarıyla mühür basan, serhat boylarında at koşturan İlâyı kelimatullah için Viyana kapılarına dayanan, Alplerden Kâbeyi muazzama ya selâm yollayan neslin evlâtları ne hale düştü. Allah Allah sadalarıyla Bizans surlarına tırmanarak şanlı Türk sancağını diken Ulubatlı Hasanların torunları bu gün Bayezit kulesine kızıl bayrak çekip Kremlinin kızıl ufuklarına mendil sallıyor. Bu gibi ideolojilerin öncülerine mütebessim tavırlarla göz kırparak sükûtla karşılayan bir kurum Demokratik düzenin koruyucusu olamaz. Müsiki yayınları da ayrı bir kangren! İnsanın belinden aşağısına hitabeden şarkı, türkü ve müstehcen aranjman ve hayvan tepişmesini andıran melodiler, sazlar, cazlarla bu milletle alay edilmektedir. Türk müsıkisine ayırdığı zaman, garb müziğine ayrılan vaktin üçte birini bile teşkil etmiyen bir radyo Türk milletinin hizmetinde olduğunu iddia edemez.

İşte bütün bu sebeplerden dolayı biz (T.R.T. Miletimizin istediği şekilde ıslâh edilsin) diyoruz.

Son olarak yine sesleniyoruz: T.R.T. muhtariyeti kötüye kullanmaktadır ve mutlak bir ıslâha muhtaçtır. Vatanını, milletini ve dinini seven her vatandaş bu olumlu teşebbüsü desteklemektedir.

T.R.T. Kanunu değişecektir denilince: aman efendim özerklik çiğneniyor, İktidar radyoyu kendi borazanı haline getirmek istiyor, Demokrasi elden gidiyor... diye çığlık atanların kimler olduğuna bakarsak radyonun kimlerin borazanı durumunda olduğu meydana çıkar. Çünkü; eğer T.R.T. Kanunu değiştirilirse vatan sathında çevirdiği dolapları duracaktır da ondan.

Hayır beyler! Bu masum milleti aldatmaya sizin de gücünüz yetmiyecektir. Türk milleti artık uyanmıştır, kimin doğru kimin yalan söylediğini çok iyi anlamaktadır. Bundan sonra Vatan hainlerine gereken dersi verecektir. Siz kahrınızdan patlasanız da kafile yola çıkmıştır. Hiçbir kimse durduramıyacak, nurlu ufuklara doğru ilerliyecektir.

CÂMİ

Câminin avlusuna toplanan güvercinler
Berrak birikintiler içinde ötüşüyor.

Yekpâre taşlarına bu muhteşem avlunun
Yaprak değil; çınarın sanki kalbi düşüyor.

Kılıyorum, bir sabah namazı sünnetini
Loş câmi havasında duygularım üşüyor.

Taşımak sevdâsiyle o Sinan kubbesini
Her biri beş kulaçlık sütünlar dövüşüyor.

Eriyor bir ışıkta ona düşman nazarlar
Burda her kin ve zahmet, rahmete dönüşüyor.

Mihrab, mimber, seccâde, pencereler, kubbeler;
Anlıyorum; hâlime, durmadan gülüşüyor...

Şurada; işte tam şu köşecikte melekler
Kurtulmuşlara ait hesabı görüşüyor.

Zaman, ezan ve sünnet; şerefeler, minâre;
Serin duygularımı benimle bölüşüyor...

Metin Önal MENGÜŞOĞLU

HABERLER ve KRİTİĞİ

SUUDİ ARABİSTAN'DA

Gazetelerin yazdığına göre Suudi Arabistan'da kendilerine «Suudi Arabistan Gizli Emniyet mensubu» süsü vererek halkı soyan ve haraç alan bir çetenin üç reisi idama, üç kişi beşer yıl ağır hapse, çetenin faaliyetlerini bildiği halde hükûmete ihbar etmeyen kimseler de muhtelif cezalarla cezalandırılmışlardır. Cezaları mufassal olarak şöyledir :

1 — Çetenin başı Abdu ibn Hasan Muhammed Sanani idama. (Kendisine Gizli Emniyet Müdürü süsü vermekteydi).

2 — Mauza Abdullah el-Cizanî, idama.

3 — Yahya bin Ahmed bin Sâlim el-Cizanî idama.

4 — 3 kişi 5'er yıl ğaır hapse.

5 — Çetenin faaliyetini bildikleri halde polise haber vermeyenler 2'şer sene hapse, ayrıca hapiste bulundukları her ay dışarı çıkarılarak bir meydanda 50 kırbaç vurulmasına.

Yukardaki karar islâmî hükümlere göre idare edilen ve dünyanın en az suç işlenen ülkesi olan Suudi Arabistan «Yüksek Şeriat Mahkemesi» tarafından verilmiştir.

MAHKEMEYE VERİLDİK

İslâmın İlk Emri Oku mecmuasının 84. sayısında «Haberler ve kritiği» sayfasında yayınladığımız «Hayret» başlıklı haber ve kritiğinden dolayı Amasyalı kitabcı Sabri Hazer tarafından mesul müdürümüz muhterem Mustafa Koçyiğit aleyhine hakaret ve beş bin lira tazminat davası açılmıştır. Gelecek sayılarda bu hususta okuyucularımıza geniş malûmat vereceğimizi bildirir, Allahın müslümanları korumasını niyaz ederiz.

MEĞER NAZIM HİKMET NEYMİŞ?

Şu meşhur kızıl şair Nazım Hikmet'in çok şeyler olduğunu duymuştuk ama bunu duymamıştık. Meğer daha nelermiş nâmubarek. Hani vatan kahramanı, vatan şairi falân filân.

Nazım'ın bizim bilmediğimiz tarafını 52 lik ihtiyar bir ses sanatkârı açıklayıverdi. Bilirsiniz mezkûr şarkıcı kadın genç yaşında iken şarkı söylemeye başlamış ve kendisinin ifadesine göre Atatürk'ün eğlence meclislerinde bulunmuş. Yine Atatürk'ün emriyle çırılçıplak soyunmuş, Nazım Hikmet'le, İnönü, Celâl Bayar, Adnan Menderes ve bir çok yerli, yabancı siyasîlerle arkadaşlık yapmış v.s.

Şarkıcı kadın Nazım Hikmet'i komünizm propagandasından, hapse mahkûm olduğu zaman ziyaret etmiş ve hapisteki müşahadelerini anlatırken diyor ki: «Çektiği çile Nazım'ın yüzüne bir nur bulutu gibi çökmüş, ona bir peygamber edası vermişti.»

Ne diyelim, Nazım'ın peygamber olduğunu da öğrendik. Herhalde Marx'ın peygamberi.

Fakat bizi üzen taraf, bir gazetede hatıralarını yayınlayan ve yaşadığı aşkı memnu'ları yana yakıla anlatan bu kadının bir peygamber torunu olan bir zatın karısı olmasıdır.

BRİGİTTE BARDOT

Ünlü Fransız artisti Brigitte Bardot bir münasebetle genç kızlığından beri iç çamaşırı giymediğini ve iç çamaşırı taşıma külfetine katlanmadığını açıklamış.

Bu haberin şayi' olduğu günlerde emniyet kuvvetleri tarafından fethedilen Orta Doğu Teknik Üniversitesinde de kirli kadın iç çamaşırları bulunmuş...

Bilmiyoruz, ikisinin arasında bir bağlantı kurulabilir mi?

ORGAN NAKLİ İSLÂMİYETE AYKIRI DEĞİL

Malezya Başkenti Kuala Lumpur'da toplanmış olan ilk İslâm ülkeleri konferansında organ nakli konusu da ele alınmış ve delegeler organ nakillerinin tıbbî maksatlarla yapılmakta olduğunu, herhangi bir dinî sakıncası bulunmadığını ileri sürmüşlerdir.

TÜRKİYE'YE KİMLER HAKİM

Son istatistikler Türkiye hudutları içinde 38 bin 203 yahudinin yaşadığını göstermektedir. Tahminen 10 bin aileye tekabûl eden bu yahudi azınlığının Türkiye'nin ithalât-ihracat, sanayi ve iç ticaretinin yüzde seksenine hâkim olduğu resmî çevrelerce açıklanmaktadır.

★ Bu 38 bin Yahudi, Türkiye ithalâtının % 64'üne,
★ Türkiye ihracatının % 53'üne,
★ Montaj Sanayiinin % 79'una,
★ İç ticaret faaliyetinin % 33'üne,
★ Bankalardaki mevduatın % 30'una,
★ Bankaların ticarî ve sanayi yatırımları için iş adamlarına açtığı toplum kredi yüzdesinin % 69'una hâkimdirler.

Bu rakamlar 33 milyonluk Türkiye'nin iktisadî hayatının tamamına bu 38 bin kişilik Yahudi azınlığın hâkim olduğunu göstermektedir.

Bir memleketin iktisadî hayatı onun can damarıdır. İktisadî kaleler kimlerin elinde hey Hak... Müslüman-Türk milleti hedefiniz iç ve dış iktisadî kaleleri marş! marş!

TÜTÜN CİNSEL KUDRETSİZLİĞİ ARTTIRIYOR

Millî Sağlık Haftası dolayısıyla Ankara Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda düzenlenen «Uyuşturucu maddeler ve alkolizma ile savaş» açık oturumunda Pr. Dr. Rasim Adasal, «Toksimani ve toksimaninin tarihi gelişimini» anlatmış, bu arada (tütünün cinsel kudretsiziği arttırdığını) öne sürmüştür.

Tütün içenler! Kollayın kendinizi.

RUHUN ŞAD OLDU MU, A RUHUNA...

Bilirsiniz meşhur bir hikâye var.

Aptallar toplu halde köy köy dolaşırlarken bir yerde bir üyelerini kaybetmişler, yani ölmüş. Ve oraya gömmüşler. Aradan yıllar geçmiş, yolları tekrar oraya uğramış. Kavmin büyüklerini hatırlayarak fatiha okumak üzere durmuşlar. Müteveffanın kabrinin başında toplanınca koca aptal birine «biii fatihaa okuu» demiş. O, ben bilmen sen oku derken, içlerinden fatiha okuyacak çıkmamış.

— Koca Aptal getirin bakalım şu sazları, kaşıkları... Vurun ulân bir çifte telli, demiş.

Ve çifte telli bitmiş. Sonunda mezarda yatana «Ruhun şad oldu mu, a ruhunaa...» demiş.

Haberimiz de öyle bir şey. Eskişehir'de oturan Romanya göçmenlerinden — galiba yukarıdakilerin cinsinden olsa gerek — biri ölmüş. Ahbab-ı yârânına vasiyet etmiş. Ben ölünce beni sevenler mezarımın başında içkili, çalgılı iyi bir âlem yapın.

Tabii geride kalanlar hatırı sayılır büyüklerinin vasiyetini seve seve yerine getirmişler. Bekçinin olmadığı bir zamanda mezarlığa girerek içkili, çalgılı bir âlem yapıvermişler...

«Ruhun şad oldu mu, a ruhunaa...»

DOĞUM KONTROL HAPLARI

Londra'da yapılan kulak-boğaz-burun kongresinde doktorlar doğum kontrol haplarının ses tellerini bozduğunu ve aşırı derecede kıllandırdığını açıklamışlardır.

ORTAK KARI-KOCA

Hollanda polisi bir ahlâk dışı yaşama olayına el koymuş ve bir çok kadınla erkeği tevkif ederek adalete teslim etmiştir.

Polis, yapılan bir ihbar üzerine, Amsterdam'ın kibar mahallelerinden birinde yirmi daireli bir apartımana baskın yapmış ve «ortaklaşa karı-koca hayatı yaşayan» apartıman sakinlerini yakalamıştır.

Bu konuda verilen bilgiye göre, hepsi de oturdukları katın sahibi olan bu aileler, gerçekten nikâhlı olup, bayanlar her geceyi başka bir dairede geçirmekte, kendi yataklarında, ancak yirmi günde bir yatmaktaydılar.»

Kolay kolay hiç bir cemiyetin kabûl etmeyeceği bir hayat süren yirmi ailenin reislerini avuktalar, doktorlar ve tüccarlar teşkil etmektedir.

Olay çevrede infial uyandırmıştır. Halkın galeyana gelmesinden endişe duyulduğu için suçlular başka bir Hollanda şehrinde yargılanacaklardır.

Bizde de vardır böylesine müşterek bir hayatın özlemini çekenler. Hele hele bu kepazeliği yapanların okumuş-yazmış kimseler ve sözde yüksek tabakaya mensub oluşları ayrıca düşündürücüdür.

KÖRLER NÛRA KAVUŞACAK

Amerika Birleşik Devletleri doktorlarının son yaptıkları göz nakli başarıya ulaşırsa körlerin hepsi nakille görür hale gelebilecekmiş. Oldu olacak, şu Amerikalı doktorlar bir şey icat etseler de kalb gözü kör olanları da nura, hidayete, kendilerinden başlamak üzere kavuştursalar.

BİN İŞÇİ

Alman hükûmeti Almanya'da çalışan Türk işçilerinden suç işleyenleri sıkı bir şekilde takip ediyormuş. Bu yüzden 1000 işçiyi sorgusuz sualsiz sınır dışı etmiş. Bilhassa kadın işçileri arasında çocuk düşürmekten ve adam yaralamaktan takibe uğrayan çokmuş. Almanya'da çocuk düşürmek kanunen suçmuş.

Eh bizimkilerin yapmadığını Alman hükûmeti yapıyor. Ne yapalım; bu da başka bir yönden za'afımız. Bu adamlar Türkiye'de de aynı şeyi yapacaklar, buradan nereye sınır dışı edilebilir?

ZAMANI GELDİ

İzmir Özle İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi'nde düzenlenen «Kötü alışkanlıklar» konulu bir konferansta muhterem İzmir Müftüsü Ahmet Karakullukçu da konuşmuştur. Oldukça entellektüel kimselerin takip ettiği toplantıda Müftü Ahmet Karakullukçu'nun konuşması ilgi ile takip edilmiş ve takdir toplamıştır.

Doğrusu bu gibi haberler bizleri çok sevindirir.

Yıllar yılı kendilerini yalnızca cami hizmetlerine veren, cenaze merasimi, mevlit gibi işlerle uğraşan din adamlarının cami dışında da faaliyet göstermeleri takdire şayandır.

Kanaatımızca din adamı memleketin her türlü içtimaî müesseselerine el atarak dinî otoriter ağırlığını koymalı ve cemiyetin her dalında irşad vazifesini yapmalıdır. Din adamlarının cami dışında da hizmet etme zamanı gelmiş ve geçmektedir. Her din adamının vazifesinin dışında en büyük gayesi cemiyete faydalı hayır müesseselerinde vazife almak ve çalışmak olmalıdır. Aynı zamanda çevresindeki kültürel faaliyetlerle de alâkalanmalıdır.

AYIP EDİYORSUN ÖZERK RADYO

Memleketimizde güya muhtar (özerk) Radyo var. Tarafsız olması icap eden Radyo dinî konularda maalesef pek taraflı olmakta. Alın teriyle saltanat sürdüğü 34 milyon insanın adeta dinî hisleriyle alay etmektedir.

Şikâyetimizi mucip olan yayını 15 Nisan 1969 tarihindeki 6,30 birinci Günaydın proğramında geçti. Spiker yapmacık edâsiyle okuyucuların mektuplarına cevap veriyordu. Okuyucunun biri süt kardeşle evlenmenin kanunî durumunu soruyordu. Spiker süt kardeşlerin kanunen evlenmesinin yasak olmadığını söyledikten sonra, «din yasak etmiş ama aşk... aşk yasak dinlemez. İnsan âşık oldu mu evlenir...» diyen sözlerini ve edâsını hakikaten dinlemek ve T.R.T'nin özerkliğini görmek lâzımdı.

Bu yayınıyle İslâm dininin süt kardeşiyle evlenme yasağını hafife almış oluyor. Halbuki 34 milyon biliyor ki süt kardeşle evlenmek dinen haramdır.

Bizim bu soru karşısında tarafsız ve mukaddes mefhumlara bağlı T.R.T'den beklediğimiz cevap şuydu: Önce Medenî Kanuna göre süt kardeşle evlenmenin yasak olmadığını beyan etmek ama hemen arkasından (aşk, maşk, saşk) gibi işi kalpazanlığa dökmeden dinî durumuna gelince bu mevzuda en salâhiyetli söz sahibi Diyanet İşleri Reisliğidir. Bu durumu Diyanet İşleri Reisliğine sorduk mikrofonlarımıza şunları söyledi deyip, işin hakikatını dinleyiciye duyurmalıydı. 10 liralık bir çakıldaklı tavuğun nasıl civcive yatırıldığını dahi mütehassısa sorarak yayın yapan T.R.T'nin dinî konularda da ehline sorarak yayın yapması icap etmez mi? Dine karşı hürmet edilmesini istemek yayvan ağızlı spikerler vasıtasiyle dinle alay edilmemesini istemek bizim hakkımız değil mi?

İDDİA ÜZERİNE

Bir genç bir bardak sıcak çayı iddia üzerine bir yudumda içmiş ve hemen derhal ölmüş. Okuyucularımızın iddia gibi boş şeylerle hayatlarını tehlikeye sokmamalarını tavsiye ederiz.

ÇOCUK BANKASI

Almanya'da «Çocuk Bankası» adı altında kurulan bir sun'i ilkah evi kadınlara inek ve koyunlar gibi sun'i ilkah yaparak gebe koyuyormuş. Habere göre isteyen kadın istediği evsafta bir çocuğa sahip olabiliyormuş. Bu yolla yedi Alman kadını hamile kalmış.

Pes doğrusu bir bu eksikti. Nihayet bu kepazeliği ve edepsizliği de yapmaya başlamışlar. İnsanlığın ve müslümanlığın icabı evin erkeği baba, çocuğun baba-

(Devamı arka sayfada)

sıdır. Çocuğun baba gibi olması en büyük sevinç ve şeref vesilesidir. Rezil Avrupa kendisini rezil ettiği gibi dünyayı da rezil etmektedir. Allah müslümanları bu fitnenin şerrinden korusun.

BEKARET KEMERLERİ

İngiltere'de bekaret kemerleri bir fabrika tarafından yapılarak piyasaya arzolunmuş ve büyük rağbet görmüş.

Çok sevindik doğrusu, keşke Avrupa bekaret kemerleriyle mini etekli, mini akıllı bakirelerini ve kadınlarını zaptedebilse de insanlığın başı rezaletten kurtulsa...

MAO'NUN RESMİ

Mao'nun resmi tuvalet kâğıdı olarak kullanılıyormuş.

Zorla sevgi olmaz ve zorla bir kimse halka sevdirilemez. Sevdirilmeye çalışılırsa halk resmini kâğıda basar ve helâda istimal eder. Şu veya bu şahısları zorla sevdirmeye çalışanlara alınması icap eden ibretler var.

KONGRE

Merkezi Konya'da bulunan «**MANEVİ DEĞERLERİ KORUMA VE İLİM YAYMA CEMİYETİ**»nin yıllık genel kurul toplantısı 18.5.1969 tarihinde yapılmıştır. Olgun bir hava içerisinde yapılan toplantıda aşağıdaki kardeşlerimiz yeni İdare Hey'etine seçilmişlerdir. Kendilerini tebrik eder, Allah'tan başarılar dileriz.

H. Mehmet Karacığan, Ahmet Gürtaş, Mustafa Uzunpostalcı, M. Ali Küçüksakallı, A. Kadir Hacıismailoğlu, Mustafa Baykal, Mustafa Yetkin, Dr. İsmail K. Keleş, Ahmet Saksağan, Musa B. Bezirci, Asım Arıkan, A. Haydar Albayrak, Veysel Oktut, Hulisi Kılıç, Mehmet Çağırğan.

TAVZİH

88. sayımızda çıkan muhterem M. Said Çekmegil'in «İslâmda İş ve İşçi Meselesi» başlıklı makalesinin son kısmı unutularak konulmamıştır. Mezkûr yazının basılmıyan kısmını okuyucularımıza arz eder, yapılan yanlışlıktan dolayı özür dileriz.

Aliye dönerek :

— Evet Allah bizimle beraberdir. Fakat, biz Allahın emirlerini yerine getirebilecek miyiz? Adaleti insanlar arasında dağıtmak pek güç bir iştir. Ben, bu yüke nasıl dayanacağım. Bütün korkum ve ızdırabım budur, dedi.»

Hülâsa, Allahın verdiği işleri, yine onun halifeleri olarak kendi aralarında tevzi eden insanlar biribirlerinin de işlerini görmekle vazifelidirler. Karşılıklı Hak ve hukuka, İlâhi nizamlara riayet ederek biribirine iş veren insanlar yaptıkları iş karşılığında bir ücreti hak etmiş olurlar. İşte bu kutsal hakkı, kul hakkı olarak değerlendiren İslâmiyet, hemen verilmesini amirdir. «Ecirin, yani ücretle hizmet edenin ücretini henüz teri kurumadan verin - geciktirmeyin.» hadisi şerifi memura aylığını, kalfaya haftalığını, ameleye yevmiyesini, tüccara malının bedelini, sanatkâra emeğinin karşılığını veresiye koymadan vermeyi bir hukuk ve ahlâk nizamı olarak vazeder. Tabii önceden hususi bir anlaşma ve teahhüt yoksa...

O halde, işin, işçinin hakkını tanımak bakımından da İslâm başka hiçbir ...izm'e muhtaç olmayan bir sistemdir.

MUHTACIZ!..

(Baştarafı 13. sayfada)

Böyle bir hareketi tarihler kaydetmediği gibi bu tip düşünüşün kemikten yapılı kabını mezarlar dahi görmüş değildir. Bu durumda kaybettiğimiz değerlere muhtacız.. Onlara hakkiyle sahip olamadan «terakki ve çağdaş medeniyet» lâflariyle hayaller ülkesinde gezmek bütün organları çıkarılmış bir böcekten hayat beklemek kadar gariptir..

Biz yeter ki muhtaç olduğumuz kıymetleri bilebilelim. Düşünebilelim.. Sonra herşey kolay..

İşte meselenin can noktası...

İslâm iktisadiyatı'nın dayandığı temel

(Baştarafı 11. sayfada)

mümin kullar arasına girebilir mi? Kur'an'daki topyekün taahhütlere güvenmeyenlerin iman durumunun ne olacağını takdirinize arzederiz. İşte vadi âlâhilerden birkaçı : «Nice canlı mahlûk vardır ki rızkını kendisi taşımıyor. Ona da, size de rızkı Allah veriyor...», «Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyiniz, sizin de onların da rızkını biz vereceğim.» Ve Allah elçisi haber veriyor: «...Hiçbir nefs, bütün rızkını tamam olarak almadıkça ölmez.»

Mehazlar: «İSLÂMDA İKTİSAT ANLAYIŞI» M. Said Çekmegil.

PEYGAMBERLERE İMAN

(Devamı 16. sayfada)

Kıyamete kadar bâkidir. Bir süresinin hatta bir âyetinin mislini hiç bir kişinin getirebilmesi mümkün değildir.

Kur'an-ı Kerim beşeriyete hakiki saadeti getiren her türlü hüküm ve mes'eleleri muhtevi bulunan tahrif tebdil ve tağyirden masundur. Semavi kitapların sonuncusudur.

Kur'an-ı Kerim vahdaniyet akidesinin unutulduğu bir devirde nazil olunmuş, beşeriyeti zulmetten nura, hurafetten hakikate, dalâletten hidayete ve sefahetten saadete ulaştırmıştır.

Kur'an-ı Kerimin lâfızları ve gerek manâsı itibariyle büyük bir mucizedir. Lâfız ve manâ itibariyle bölünmez bir bütündür. Bir hidayet kaynağıdır. Hükümleri kıyamete kadar bakidir. Az sözle çok manâ ifade edilmiştir. Ümid kaynağıdır. Kuru taassubu yıkmış, ölü dimağları ihya etmiştir.

Bütün Peygamberler vahye mazhar olmuşlardır. Vahiy Allah Tealâ'nın dilediği şeyleri peygamberlerine rüya, ilham, kitap, irsal, melek yoluyle ilâm ve ifham etmesine denir.

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Mehmet Demir - AMASYA* — Mecmuamıza karşı yakın ilginiz bizleri mütehassis etti. İltifatlarınıza teşekkür ederiz. İsimlerini bize bildirdiğiniz, Yaşar Ertek, Fazıl Kurdal, Dursun Dinçel kardeşlerimizin abone kaydı yapılmıştır. Mustafa Çoşak kardeşimizin de havalesi hesabına işlenmiştir.

Mecmuamızın maddi durumu zayıf olduğu için şimdilik ilâve veremiyoruz. İlerde inşaallah maddi durumumuz düzelince ilâve vermeye devam edeceğiz.

Yakın ilgilerinize teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Mevlüt Atak - AVUSTURYA* — Kıymetli mektubunuzu aldık ve göndermiş olduğunuz paranızı hesabınıza işledik. Avusturya'daki kardeşlerimize de OKU mecmuasını tanıtma ve abone yapma kampanyasına katılmanızı diler selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Ömer Arslan - MUĞLA* — Mecmuamız için göstermiş olduğunuz yakın ilgi ve alâkanıza teşekkür ederiz. Bu gibi çalışmaların diğer müslüman kardeşlerimizde de olmasını Cenab-ı Allah (C.C.) dan niyaz ederiz.

İsimlerini bildirmiş olduğunuz M. Ali Behtioğlu, Mustafa Yanmaz, Süleyman Güçlü, Selâhaddin Görgülü, Celâl Kaya, Bayram Uslu kardeşlerimizin aboneleri yapılmış ve mecmuaları adreslerine postalanmıştır. Adresiniz arzunuza göre değiştirilmiştir. Selâmlar.

★ *S. Osman Kömürlü - KAYSERİ* — Değerli çalışmalarınızı tebrik eder, Allah'ın rızasına nail olmanızı niyaz ederiz. Kardeşlerimiz, Seyit Dürerönü, Servet Çağşırlı, Seniye Saklak'ın aboneleri yapılmış ve 88. sayı adreslerine postalanmıştır. Teşekkürlerimizi ve selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Ali Kerrarulu - YOZGAT* — OKU Mecmuasını devam ettirmeği zahmet ve külfet değil, Allah rızası için bir vazife addediyoruz. Bu bizler için bir vecibedir. Alâkanıza teşekkür ederiz. Çile Kitabevi sahiplerinin de muvaffak olmasını Allah'dan temenni ederiz. Selâmlar.

★ *S. H. Seyit Köksal - B. Almanya* — Göndermiş olduğunuz kıymetli mektubu aldık. İstekleriniz yerine getirildi. Yakın ilgilerinize teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Hakkı Aygün - HOLLANDA* — Vatan hasreti tüten mektubunuzu aldık. İstekleriniz yerine getirilmiştir. Alâkanızın devamını bekler, teşekkür ederiz. Selâmlar.

★ *S. İbrahim Kahraman - DEMİRCİ* — Kıymetli mektubunizu aldık. Faaliyetleriniz bizi sevindirdi. Gönül bütün gençlerimizin sizin gibi şuurlu olmasını ister. Mehmet Çetinkaya (Hoca) kardeşimizin abonesi yapılmıştır. İlgilerinizin devamını bekler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Behçet Diril - TURHAL* — Havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Yakın ilgilerinize teşekkür eder, alâkanızın devamını bekleriz. Selâm ve sevgiler.

★ *S. Ali Bulut - KAYSERİ* — Göstermiş olduğunuz yakın alâkaya teşekkür ederiz. İslâmi neşriyat siz kıymetli gençlerin yetişmesi ile büyük bir kuvvet kazanacaktır. İstekleriniz yerine getirilmiştir. Derslerinizde başarılar diler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Hüseyin Sarı - B. ALMANYA* — Kıymetli mektubunuzu aldık. Adresinizi değiştirdik. Alâkanızın devamını bekler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Abdülkadir Yüksel - ISPARTA* — Gönderdiğiniz mektubunuzu aldık. Mecmuamıza karşı gösterdiğiniz yakın ilgiden dolayı teşekkür ederiz. Allahtan sıhhat ve sağlıklar diler, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Tevfik Taceddin - KAYSERİ* — Kıymetli çalışmalarınızdan dolayı sizleri tebrik ederiz. Memleketimizin sizin gibi faal ve münevver kardeşlerimize ihtiyacı olduğunu biliyoruz. Selâmlar.

★ *S. Ahmet Uçak - MALATYA* — Arzunuz üzerine 150 adet (Büyük Kapı - EK) kitabından ödemeli olarak gönderdik. Abone kaydedilmesini istediğiniz 13 okuyucumuzun mecmualarını adreslerine postaladık. Alâkanıza teşekkür eder, selâmlarımızı sunarız.

★ *S. Hüseyin Bildik - DÖRTYOL* — Havaleniz alınmıştır. Aboneniz 115. sayıda sona erecektir. Eksik olduğunu bildirdiğiniz sayılar adresinize postalanmıştır. Selâmlar.

★ *S. H. Hüseyin Çetinalp - AFYON* — Göndermiş olduğunuz 92 liralık havale ve 35 adet iadeniz hesabınıza işlenmiştir. Selâmlar.

Not: Bizimle mektuplaşmak istiyen okuyucularımızdan aşağıdaki hususlara dikkat etmelerini rica ederiz.

1 — Abone numaranızı unutmayınız. Bütün mektup ve havalelerinizde abone numaranızı mutlaka bildiriniz.

2 — Mektup ve havalelerinizi «Oku Mecmuası P. K. 105 KONYA» adresine gönderiniz

3 — Yeni abone oluyorsanız havale ve mektuplarınızda bu hususu belirtmeyi unutmayınız.

4 — Mektuplarınızı okunaklı ve kısa olarak kâğıdın bir yüzüne yazınız.

5 — Adres değiştirme halinde eski ve yeni adreslerinizi okunaklı olarak yazınız.

6 — Her yıl aboneleriniz bittiği zaman ihmal etmeden abone ücretlerinizi göndermenizi rica eder, OKU ailesi işlerinde Allahtan başarılar diler.

Saygılarımızla...

İslâmın İlk Emri - OKU

İslâmın İlk Emri
O K U
Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU
Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT
İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı Tarih : 7.6.1969

«KİM MÜSLÜMANLARIN DERDİNİ KENDİNE MAL ETMEZSE ONLARDAN DEĞİLDİR.»

— Hadisi ŞERİF —

Müslümanlık nerde! Bizden geçmiş insanlık bile...
Âdem aldatmaksa maksat, aldanan yok, nafile!
Kaç hakiki Müslüman gördümse, hep makberdedir;
Müslümanlık, bilmem amma, galiba göklerdedir!
İstemem, dursun o pâyansız mefahir bir yana...
Gösterin ecdada az çok benziyen bir kan bana!
İsterim sizlerde görmek ırkınızdan yâdigâr,
Çok değil, ancak necip evlâda lâyık tek şiar.
Varsa şayet, söyleyin, bir parçacık insafınız :
Böyle kansız mıydı - hâşâ - kahraman eslâfınız?
Böyle düşmüş müydü herkes ayrılık sevdasına?
Benzeyip şirâzesiz bir mushafın eczasına,
Hiç görülmüş müydü olsun kayd-ı vahdet tarumâr?
Böyle olmuş muydu millet can evinden rahnedâr?
Böyle açlıktan boğazlar mıydı kardeş kardeşi?
Böyle adet miydi bî-perva, yemek insan leşi?

Irzımızdır çiğnenen, evlâdımızdır doğranan...
Hey sıkılmaz, ağlamazsan; barî gülmekten utan!..
«His» denen devletliden olsaydı halkın behresi :
Payi tahtından bugün taşmazdı sarhoş nâresi!
Kurt uzaklardan bakar, dalgın görürmüş merkebi,
Saldırırmış ansızın yaydan boşanmış ok gibi.
Lâkin, aşk olsun ki, aldırmaz da otlarmış eşek,
Sanki tavşanmış gelen, yahut kılıksız köstebek!
Kâr sayarmış bir tutam ot fazla olsun yutmayı...
Hasmı, derken; cullanırmış yutmadan son lokmayı!..

Bir hakikattır bu, şaşmaz, bildiğin üslûba sok :
Halimiz merkeple kurdun aynı, asla farkı yok.
Burnumuzdan tuttu düşman; biz boğaz kaydındayız;
Bir bakın: hâlâ mı hâlâ ihtiras ardındayız!
Saygısızlık elverir!.. Bir parça olsun arlanın :
Vakti çoktan geldi, hem geçmektedir arlanmanın!

Mehmed AKİF ERSOY

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

Yıl : 9 Sayı : 90 C. Evvel - 1389 Ağustos : 1969

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Mahkûm olan mânâ — **H. KOCAMANOĞLU**
- Kötülükler karşısında İslâm — **Ömer BAL**
- Yarım adımlar — **Yusuf IŞICIK**
- İlâhi vahyin muhtelif Yolları ve mertebeleri — **Dr. Fehmi CUMALIOĞLU**
- Bu günün manzarası — **Hüsnü DİKEÇLİGİL**
- Mehmedcik! — **Mehmed SÜSLÜ**
- Abdullah İbn-i Mes'ûd — **Dr. H. KÜÇÜKKALAY**
- Tarihten güzel fıkralar
- Kur'an-ı Kerim'e göre Hz. Musa — **Osman CİLÂCI**
- Tez olabilmek — **M. Said ÇEKMEGİL**
- Ene — **Ahmed HAMDİ**
- Hz. Muhammed'in Hayatı — **Veli ERTAN**
- Sevgi ve Dostluk — **Abdulmuttalib YILDIRIM**
- Güzel Sözler — Der.: **H. TEKELİOĞLU**
- Dört mezhebe göre namaz — **Lütfi ŞENEL**
- Bunları Biliyor musunuz? Hazırlayan: **Hasan BAĞCI**
- Tatmin Edilemeyen Dinî İhtiyaçlar — **Dr. Fred SCHWARZ**
- Allah da İnkâr Edilebilir mi? — **A. Faik TÜRKMEN**
- Haberler ve Kritiği
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

SON zamanlarda faaliyetlerini artıran ve su yüzüne çıkmakta bir beis görmeyen komünistler iyiden iyiye gemi azıya aldılar ve aziz vatanımızın havasını ifsat ve milletimizin huzurunu idam eder oldular.

Boykotlar, işgaller, adam öldürmeler, bomba patlatmalarla ihtiras ve aşırılıklarını tatmin edemiyen solaklar, asil Türk milletinin üzerine titrediği, ecdad yadigarı müesseselere tecavüz etmeye başladılar.

Geçen sene İzmir'de Hisar Camii, Komünizmle Mücadele Derneği v.s. gibi yerlere bomba koyan ve adil Türk Hakiminin hükmü ile mahkûm olan zihniyyet, bugün Kayseri'de aynı taktiğe baş vurmuştur. İzmir'de Müslüman Türk'ün soğukkanlılığı ve vakarı neticesinde fiyasko ile biten mel'un ve malûm plânlarını Kayseri'de de tatbik etmişlerdir. Bunlar, halkımızı muhtelif hiziplere bölerek birbirine düşman etmek, fakiri zengine, işçiyi patrona düşürmek ve mel'anetlerine yegâne mani olarak gördükleri İslâmı ortadan kaldırmak ve dindarları sindirmek için ellerinden gelen herşeyi yapmaktadırlar. Namazsız cenaze tertipleri, kanlı pazar tahrikleri, İzmir, Konya ve nihayet Kayseri taktiklerinin altında hep bu metod ve kurnazlık gizlidir. Gaye malûm :

Ortalığı bulandırmak ve bulanık suda kolayca balık avlamaktır. Zira onlar gayet iyi bilirler ki Türk Milleti dinine bağlıdır, mukaddesatının sembolü olan müesseselere dil uzatılmasına tahammül edemez ve böylece bir patlama meydana gelir. Her yerde ve her şeyde olduğu gibi kızıllar da kızıl emelleri lehine hâdiseleri istismar ederler. «Devrimler, ilkeler, ülküler» diye feryadı basan bu basiretsizler kendilerini herkesten kurnaz, müdahelesini umdukları şerefli ordumuzu da kendileri gibi ferasetsiz zannediyorlar. Onlar imanlı Türkün ferasetinden korksunlar.

Hâdiseleri ters tarafından göstermekte kendileri ve efendileri için fayda uman mahut gazeteler, hâdiselerle hiç bir ilgisi olmayan âdi bir vak'ayı (Bir kadına sarkıntılık hâdisesi) «Müslümanların, bir kadını tekbir getirerek soymaları ve teşhir etmeleri» şeklinde göstermek suretiyle fikir namussuzluğunun ve bayağılığın tipik misalini vermişlerdir. Mabetler ve halkımızın üzerine titrediği müesseseler bombalanırken faydayı susmakta bulan kızıl kurnazlar, bir vekilin «Moskof uşaklarını köpekler gibi gebertèceğiz!» sözüne tahammül edemeyip safsata edebiyatı yaparak makaleler döşüyorlar. Kendilerinden olmayanları Amerikan uşaklığı ile suçlayan bu nâşerif herifler Türkün ezeli düşmanının uşaklığını yapmada şeref buluyorlar. Hatta bunların içinde haklı ve şuurlu tepkiden doğan bu hareketlerde proleterya ihtilâlinin hayalini görecek kadar Müslüman-Türkün sağ duyusundan gafil olanlar var.

Artık şu iyice bilinmelidir ki Müslüman-Türk milleti dinine sahiptir. Onun uğruna milyonlarca şehit kanının aktığını gayet iyi bilmektedir. Bu günkü gibi üç beş serserinin değil, asırlarca — Moskof da dahil olmak üzere — ehli salibin vahşice hücumlarına karşı göğüslerini siper eden ecdad'dan tevârüs ettiği emanetin kıymet ve ehemmiyetini müdriktir.

Sun'i hâdiseler meydana getirip bunları bahane ederek milletin dinine, imanına, ecdadına küfredenler, vampir alışkanlığıyla milletin kanını emenler, iktisadiyatını ve fiyriyatını sömürenler Müslüman-Türk'ün haklı öfkesinden ve kahrından korksunlar.

Ruhumun ilâhî şudur ancak emeli :
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli,
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

İslâmın İlk Emri
Oku

MAHKÛM OLAN MÂNÂ

H. KOCAMANOĞLU

DÜNYAYI maksat olarak kabul edip, onun ancak bir vasıta olduğunu göremiyenler, ÖZ'e inemeyip kabukta kalarak öz'den mahrum olmanın perişanlığını günlük meşgaleleriyle perdelemek arzusundadırlar. Öz'ü içine saklıyan kabuğun değeri ne ise, gerçekte dünyanın da değeri odur. Biz müminlerin o kabuğa verdiğimiz değer o kabuğun dış görünüşüne aldanmışların verdikleri değerden daha fazla olması lâzım gelir. Çünkü Öz'ün varlığından bahsetmek ancak o kabuk sayesinde mümkündür.

Bütün insanlığa gerçekleri öğretmek için gönderilen en büyük muallim ahir zaman Peygamberinin (S.A.V.) şu sözleri ile dünyanın âhirete karşı yerini tayin etmiştir. «Dünya âhiretin tarlasıdır.» «Hiç ölmiyecekmiş gibi dünyaya ve hemen ölecekmiş gibi âhirete çalışın.» En büyük mana sistemi olan İslâmın fertde ve cemiyetde abideleşmesi mekâna muhtaçtır. Çünki İslâm ne bir âhiret nizamı ve ne de bedenden ayrılmış bir ruh mürebbisidir. İslâm insanlar dünyada iken gönderilmiş fertte ve cemiyetteki inkılâbını bu dünyada tamamlamıştır. Bir zamanlar yukardaki emrin dünyaya ait borcunu anlamıyan ve maksadı dünyaya tamamen arkasını dönmek zanneden anlayışın bu gün mana hesabına nelere malolduğu cümle erbabı pek iyi bilmektedir.

İnsanın yetişmesine tesir eden amiller irsiyet ile muhittir. Muhite verilen pay ise bütüne yakındır. Bugün ferdin dış dünyasından edindiği intiba manaya ait bütün değerlerin tamamen inkârıdır. Her insanın fıtraten tabiattaki muamma karşısında irkilmesi, eşya ve olayların bağlı olduğu nizamı görmesi ve bu arada tabiat karşısındaki kendi vaziyeti ile hakka ulaşması mümkün iken, ruhu uyuşturucu, insanı diğer hayvanlardan ayıran (insanlığına ait) his ve duyguları kurutucu inkâr fırtınasının esmesi buna imkân bırakmamaktadır. Böylece mananın fısıltısına karşı hoyratça gürültü koparılmakta ve dolayısıyla bir çokları manadan nasipsiz olarak ebedi ölümle ki; ölümlerin en acıklısıyla manen öldürülmektedir. Bu durum ise en büyük zulümdür. Allahın mülkünde onun kullarını hiç kurtuluşu olmıyan en acıklı azaba sürüklemektedir. İnsanları iyiye, doğruya ulaştırmak ne kadar makbül bir hareket ise bunun ziddını yapmak da okadar çirkin ve ağır mesuliyeti icabettiren bir haldir. «Vicdanlara baskı yapılamaz» teranesi altında hakikatı anlatmayı mahkûm etmek gerçekte batılı ikame etmenin ta kendisidir.

«Vicdanlara baskı yapılamaz.» Bu prensip ifade ettiği mana bakımından islâmın «dinde ikrah yoktur.» Umdesine uygun olduğu halde gel gör ki; vicdanı kararmışlar bu insanî kaideyi de alt-üst etmişler; gerçekte inançları vicdân önüne serip onu tercihte tamamen serbest bırakacakları yerde hak hesabına ne varsa mahkûm, batıla ise serbestsin demişlerdir.

Hakk'ı mahkûm edenlerin ve bu iddiamızı kabul etmiyenlerin suratlarına haykırıyoruz! Ya bu neslin ma'nevî kaatilleri olmakla en büyük zalimliği kabul edeceksiniz, ya da Hakk'ın tecellisine mani kuruyası ellerinizi çekeceksiniz!!!.

KÖTÜLÜKLER KARŞISINDA İSLÂM

Ömer BAL

İSLÂM tebliğ edilmeden evvelki dünyanın hali herkesin malûmudur. Cahiliyet devrinde yumruğu kuvvetli olan haklı, zayıf, kimsesiz olan haksız ve mahkûmdu. O günün ölçüleri ile arkasız ve zayıf olan kimselere bugünün deyimiyle guruplaşmış çete ve kabadayılar gurubu her türlü zulüm ve işkenceyi yapar fakat kimsesiz mazlumun hakkını alacak bir makam bulunamazdı. Öyle bir devir ki, kalblerden Allah korkusu ve sevgisi silinmiş onun yerine dünya ve makam hırsı doldurmuştu. Şeytanın ve nefsinin hizmetine girmiş dünya ehli, kendilerinin nefsani iştihalarının tatminine mani olan her şeye karşı cephe almayı ve en şeni bir şekilde zayıfı ezip, zulüm yapmayı meşru görüyordu. Kötülükler ve kötü kimseler karşısında tek kalan tek tük hamiyet ve vicdan sahibi kimseler ise mazlumun hakkını koruyamamakdan mütevellit vicdan azabı içindeydi ama elinden bir şey gelmiyordu.

Hz. Peygamber kendisi peygamberlik vazifesiyle memur olmadan evvel, bu duruma üzülüyor ve zalimin zülmünü mazlumun üzerinden kaldırmak için uğraşıyor hatta fakir ve kimsesiz kimselerin hakkını korumak için cemiyetler kuruyordu, ama yine de kâfi gelmiyor ve kötülükler önlenemiyordu.

Vakta ki o günden bugüne, bugünden kıyamete kadar insanlığın yegâne kurtuluş kaynağı ve ümit ışığı, halaskârı olan İslâm dini Allah tarafından tebliğ edilince her türlü kötülüğün önüne geçmek mümkün olabildi. İslâmiyet o güne kadar nefs ve şeytanın tesiriyle tersine yorumlanan mefhumları ters çevirerek esas mihrakına oturttu. Hakkı, kuvvetlinin elinden alarak kuvveti, hakkın ve haklının eline verdi. İslâm cema'atında zayıf da olsa, fakir ve kimsesiz de olsa haklı olan kuvvetli oldu. Haksız olan maddi bakımdan kuvvetli de olsa zayıf mevkine düştü. Kalblerden maddi his ve geçici şeylere bağlanmayı sökerek ulvi şeylere bağlanmayı temin etti. Allah sevgisini, Allah rızası için iş yapmayı herşeyin üstünde tuttu.

İslâmın nurlu esasları ve prensipleri sayesinde kısa zamanda örnek bir millet meydana geldi. İslâm milleti veya Hz. Muhammed (S.A.V.). ümmeti. İslâm cemaatı içinde ender olarak çıkan zulüm şebekeleri yaptıkları kötülük ve zulmün Allah'ın emrettiği cezayı kendilerine çekinmeden, yılmadan, korkmadan, tatbik edecek bir devlet ve cema'at kuvveti buldular. İşte bu örnek cema'atın devlet Reislerinden biri olan Ebu Bekir (R.A.) ilk defa halife seçilince tebasına şöyle diyordu: «Sizin zaifiniz, benim yanımda kuvvetlidir ki onun hakkını müdafaa ederim. Kuvvetliniz benim yanımda zaiftir ki, ondan başkasının hakkını alırım...»

İslâmiyet zuhurundan bu yana daima kötülüklerle ve kötü kimselerle mücadele etmiş ve müslümanlara iyi ve ahlâklı kimseler olmalarını emretmesi yanında kötülüklerle ve kötü kimselerle mücadele etmelerini emretmiştir. Müslümanlıkta iyilik, ahlâklı ve dürüst olma esastır. Kötü kimselerin ise dünya ve âhirette çarptırılacakları ceza çok şiddetlidir. Dinimizin, cemiyetin islâhı meyanında koyduğu yüzlerce esas arasından sadece birinin tatbiki bir cemiyetin ıslâhı ve o cemiyetin ahlâklı olması için kâfidir. Bu esas Hz. Peygamberin «Sizden biriniz bir kötülük gördüğü zaman onu eliyle değiştirsin; eğer buna gücü yetmezse diliyle değiştirsin; buna da gücü yetmezse kalben nefret etsin. Bu ise imanın en zayıf derecesidir.» sözüdür.

Bu hadisi şerifin ifade ettiği mana şu: Müslümanların diyarında kötülük olmayacak. Şayet bir kötülük, ahlâksızlık olur ve bir kötü kimse türeyecek olursa müslümanlar ona fırsat vermeyecekler. Tek bir müslümanın bulunduğu yerde islâma ve ahlâka aykırı hareket yapılamamalıdır. Bir müslüman bir kötülük gördüğü zaman ona eliyle mani olmalı yani yaptırmamalıdır. Eğer eliyle mani olamıyorsa sözle «senin bu yaptığın ayıptır, günahtır, Allah sevmez gibi» mani olmaya çalışmalıdır. Bunu da yapamazsa kalben buğzetmeli ki bu, imanın zayıf olduğuna delâlet ediyor. İslâm memleketinin en büyük vasfı kötülüğün olmamasıdır. İslâmiyetin bizlerden kötülükler ve kötü kimseler karşısında istediği budur. Kötülüğe elle mani olmak, dille mani olmak bu ikisi mümkün olmazsa kalben nefret etmek. Eğer bir kimse müslümansa, kötülükler karşısında da susar veya yalnız kalben buğuzla kifayet ederse onun müslümanlığı zayıftır. Bugün için mutlak olarak hadisi şerifin birinci ve ikinci şıkkı tatbik edilmelidir. Her müslümanın en büyük gayesi din ve ahlâk dışı hareketlere elle ve dille mani olmak olmalıdır. Belki zulüm çeteleri ve kaldırım kabadayıları karşısında birer fert olarak zayıf ve yalnız kalabiliriz. Bunun için de Allahı Züleclâlin Maide süresinin 3. âyetinde buyurduğu «İyilik ve takva için yardımlaşınız» emrine uymalıyız. Bir müslüman Allah rızası için kötülüklerle ve kötü kimselerle mücadele eden bir müslüman kardeşini görür de ona yardım etmez ve bu uğurda onunla beraber baş vermeye yanaşmaz ve kenardan kaçarsa bilmelidir ki onun müslümanlık ve insanlık davası kuru iddiadır. İyi insanlar kötüler karşısında birleşecek olursa kötü kimseler kötülüklerini yapamazlar. Birlikten en büyük kuvvet doğar. Her müslümanın en büyük gayesi kötülük ve kötü kimselerle mücadele olmalıdır. Bunun için de her şeyden evvel kendimiz ahlâklı ve iyi insan olmalıyız.

Kötülüğün her türlüsünün yapıldığı bir cemiyette bir ve beraber olmaz, birbirimize yardım etmez ve «bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın» zihniyetini güdecek olursak, günün birinde mutlaka o yılan bize de dokunacaktır. Çünkü dokuna dokuna dokunacak insan kalmayacak, nihayet sıra bize gelecek...

YARIM ADIMLAR

Yusuf IŞICIK

TARİHCE tesbit ve isbat edilmiştir ki, insanlığı ebedî saadet dairesine götürecek tam ve kâmil nizam İslâmdır.

Beşer hayatının her türlü yönü miheng taşı olmak üzere, imtihanı tam vermiş bir nizam insanlığın tek idealidir. Ki bu nizamda, gayriden bir yardım gelmeksizin dünyanın bütün problemlerini çözecek kudret yaşayıp yaşatacak ilâhî vasf eskimek, pörsümek ve eksilmek gibi hallerden münezzeh hassaları bulunacaktır.

Bu türlü eksiksiz bir nizam olarak gelen ve beşeriyyet önünde tökezlemeden ondört asırdır bu TEK'lik vasfını şan ve şerefle koruyanın İslâmiyet olduğunu burada söylemiye mecburuz. İslâmın, yaşanılmış ve kurtuluşa eriştirmiş bir nizam olarak her türlü noksaniyetten âri olduğu, yirminci asırda canhıraş bağrışan insanlığın tek emin sığınağı bulunduğu ve bu hususiyetlerinin de ilâhî olmasından ileri geldiği hakikatlarını şuracıkta yeniden isbattan, kendimizden evvel onu müstağni addediyoruz. Bizim parmak basmak istediğimiz insanların, hususile Müslümanların nazârlarını çevireceğimiz asıl bir mevzu vardır.

Bir kafilenin hayati kaderi, kendisine seçtiği önderin elindedir... Nihayet o menziline ulaştırmakla mükellef olduğu kervanı, ya sağ-salim istenilen yere ulaştırır, ya da bilgisizliği, tecrübesizliği gibi sebeplerle uçuruma sürükler.

Bir gayenin gerçekleşmesinde ölüm gibi maddi, gözlerde büyütülen bir hâdiseyi göze almakla olur. İleride, yarıdan, mümessillerî tarafından bir zor karşısında dönülecek olan davanın gerçekleşmesine imkân yoktur.

İslâm'a gelince, O, yukarıda söylediğimiz gibi tam'dır. Bu tam'ın davacılığını yapacak olanların da tam olmaları icap edecektir. Sıfırdan sonsuza İslâmî yaşayışla kemâl'e eren bir Mü'min'i kamil ancak inandığına dâvet etmeye, yaşadığı şeyi yaşatmaya, kısaca İslâm davetcisi olmaya hak kazanabilecektir. Bu davetci, nefis deryasında boğulmaktan kendini kurtarmakla bu pis deryanın kazazedelerini kurtarmak durumunu muhafaza edebilecektir.

Nefsine söz geçiremiyen, fakat insanları iyiliğe çağırıp kötülükten alıkoyan bir da'vetci özentisi, Allah Rasülünün (S.A.V.) ta'biriyle, en büyük azabı tatmak üzere vardığı Cehennem'de, «Karnından bağırsakları dışarıya fışkırmış bir halde, değirmende dönen bir beygir gibi ateşte kıvranacaktır.» (1) Arzın en hakim noktasından bütün müslümanlara bağırmalı ki, böyle bir kimseden İslâm'ın lehine hiçbir şey kaydedilmiyecektir!

Bugüne kadar, yarım adamlar tarafından atılan yarım adımlar artık son bulsun! İslâm da'vetine çalışacak olan müslüman, Bedrin arslanlarının, Kosova'nın kahramanlarının, Mohaç yiğitlerinin ve Çanakkale'nin güzide şehitlerinin gösterdikleri kahramanlıklar için muhtaç oldukları ruhu Kur'an'dan alanlar olacaktır.

İstenilen bu davetci, Kur'an-ı kendine sertaç, Sünneti hayatına minhaç, sahabenin aşkını ruhunda bulmaya muhtaç bir idealist olacaktır. Gözü İslâmda pekleşmiş bu vazifeli, İslâm mefkûresini gerçekleştirme yolunda zorluk ve güçlüklerin, madde ile örülmüş çetin mâniaların bulunduğunu göze alarak bunların hiçbirinden yılmayan olacaktır.

İslâm davetcisinin düştüğü bu yol öyle çetin ve öyle çetrefil ki, görülmemiş bir tarzda atılan topların, sallanan fikir mermilerinin, savrulan tehdit bombardımanlarının menzilidir. O yol herkesi kabul etmez. O yolcu, ilmi her şeyi kaplıyan ulu Allah'ın (C.C.) kudreti ile daima gözlem altındadır. Sahte ve yarım bir çıkış, o mukaddes yolda maksuda ermeme halvetine sebep olacaktır. Bu dünyanın kurtarıcısı ne sosyalizm, ne komünizm, ne nasyonalizmin, ne şu veya bu izmlerin mümessilidir. İnliyen dünya İslâm davetcisini beklemektedir. O davetci örneğini asrımızda Ebül Hasen Nedvîlerin, el-Mevdûdilerin, Seyyid Kutup'ların misâlini verdiği ideal yolcu olacaktır.

Yirminci asır Türkiye'sinin, zikri geçen İslâm davetçilerine kavuştuğu, bu asil mücahitlerin sayılarının çoğaldığı vakit manâ alanında terakkisi pek şahane olacaktır.

Beklediğimiz bu davetciye ne mutlu! Onu sevgi ile bakan gözlerle, hararetli sinelerle, sabırsız vaziyetlerle bekliyenlere de ne mutlu! Yarım adımları bırakarak, eksik kalan medeniyeti tamamlamak üzere cihan sahnesine çıkacak tam adımlı mücahidi görürse bu topraklara da ne mutlu!

(1) Hadis müttefekun aleyhtir ve aslı meâlen şöyledir: «Kıyamet gününde bir adam getirilir ve ateşe atılır. Karnından bağırsakları dışarıya fırlar ve o hali ile değirmende dönen bir eşek misali kıvranmıya başlar. (Bunu gören ehl-i Cehennem adamın yanına varırlar (Ey filân) nedir? senin buh alin, sen (dünyada iken) iyilikle emr, kötülükle nehyemez miydin ki? »diye sorarlar. Adam der ki, «Evet, ben iyilikle emreder, fakat yapmazdım; kötülüklerden de nehyeder, lâkin onu kendim yapardım.»

İLÂHİ VAHYİN MUHTELİF YOLLARI VE MERTEBELERİ

— II —

Dr. Fehmi CUMALIOĞLU

BU izah tarzı vahyin insan dimağının mahsulü bir ilham olduğu telâkkisi Hıristiyan inancı ile paraleldir. Çünkü yeni ahit, kolleksiyonu içindeki dört İncil ve ekleri Hz. İsa'ya Allah tarafından vahyedilen «İncil» in aynı değildir. Orijinal İncil kaybolmuştur. Bunlar Hz. İsa'dan çok sonra peygamber olmayan dört insan (Matta, Luka, Yuhanne, Markus) tarafından yazılmıştır. Bu İncil'ler insan muhayyelesine nakledilmiş hatıra, hikâye, efsane ve mitolojilere dayanılarak yazılmış ayrı ayrı zekâ, hayal ve ilham merkezlerinin eserleri oldukları için metinlerinde de benzerlik yoktur. Fakat bu kitaplar hıristiyanlarca birer vahydir. İncil yazarları Hz. Mesih'i anladıkları şekilde ve topladıkları rivayetlere göre açıklamışlardır. Hıristiyanlıktaki bu vahy telâkkisi bir anlayış ve açıklayış manasına gelmekle ilhama büyük bir pay düşmektedir. Kilise, vahyin insana mahsus bir ilham olduğunu da kabul etmiş görünmektedir. Zira İncil'lerin üzerinde (Luka'ya göre İncil-i şerif, Yuhanna'ya göre İncil-i şerif...) ibareleri yazılıdır.

İslâm âlemindeki bazı aydınlar da bu görüşün tesiri altında kalarak «vahy»i, «zihnin aydınlanması» manasına almışlardır :

«Hıristiyanlıktaki vahy telâkkisi bazı müslümanları yanlış düşüncelere sevk etmiştir. Bu telâkkinin tesiriyle vahyi sadece zihnin aydınlatılması olarak kabul ederler. Onlarca Allah'ın konuşması da mecazidir. Çünkü orada ilâhi bir tesir altında konuşan alıcıdan başka bir konuşan yoktur. Ne yazık ki İncil'in aslı, İsa'ya indirilen vahy kaybolmuş ve ortaya dört adam çıkarak ayrı ayrı zamanlarda İsa'nın hayatiyle birlikte onun talimlerinden parçalar ihtiva eden dört İncil yazmışlardır. Bu İncil'lerin ilâhi bir tesirle yazıldığına inanıldığından, Hıristiyanların vahy telâkkisi bundan öteye geçemez. Kur'ana göre zihnin aydınlatılması veya insanın zihnine bir fikir ilham etmek, yahut da Kur'anda söylendiği gibi zihne ani bir telkin yapmak ancak vahyin en aşağı derecesidir. Peygamberlere de, peygamber olmayanlara da şamildir. Aradaki fark peygamberlere bu fikrin adamakıllı kesin olarak belirmesi, diğerlerinde ise kesin olabildiği gibi müphem de kalabilmesidir. Peygamberlere melek, Cebrail ile kelimeler halinde gönderilen vahy, en yüksek ve en ileri olanıdır Bundan sonra kuvvet, açıklık bakımından müslümanlar arasındaki iyi kullara bildirilen sözler, yahut da gösterilen rüyalar gelir.» (1).

İlham, psikolojiye göre ruhi bir hâdisedir. Bir his, bir fikir veya bir buluşun birdenbire içe doğması, şuur sathına çıkmasıdır.

Çoğunlukla bir şimşek parıltısı gibi şuur sathına çarpar, gider. Geri dönmez. Şahsın idrâk melekesinde sisli, buğulu müphem bir izi kalır. Tekrarladığı zaman da evvelkine benzemez. Şiir, edebiyat, san'at ve keşiflerde adı geçen ilhamın karakteri budur. İnsan zihninin karanlıklarından şuur sathına sızan ilhamlardan da bahsedilmiştir.

İlham, ferdin biyopsikolojik bünyesinin malıdır. Malzeme kaynakları şuur altı bölgesiyle, duyu organlarımızın algılandığı, şuuru çevreleyen cemiyet ve tabiattır.

Viyanalı hekim Freud'den beri müsbet ilim, şuur altı bölgesini şuura malzeme hazırlayan psiko-vital bir kaynak kabul etmektedir.

İradî hareketlerin ve şuur işleminin yeri (Cortex-beyin kabuğu) dur. Anatomi patalojik ve fizyolojik tetkiklerle cerebrum kabuk tabakasının, iradi hareketlerin merkezi olduğu tesbit edilmiştir. Tıbbi tecrübeler, narkozla uyutmalar şuurun korteksle ilgisini teyid etmiştir. Şuuraltı denen yer beyinde neresidir? Bilinmemektedir. Freud'un ortaya koyduğu ve ondan sonrakilerin geliştirdiği psikanaliz metoduna göre yapılan incelemelerle bu şuuraltı mıntıkası arzuların, ihtirasların, ilham ve keşiflerin, kin ve isyanın kaynaştığı karanlık, engin bir anbardır. Şuurun baskısı altındadır. Fırsat buldukça bunlar şuur altına fışkırmaktadır. Bazı ilham ve keşifler bu depoda mahfuzdur. Bu anbardaki bu malzemelerin şahsın biyo-fizyolojik ve psiko-sosyal hayatının mahsulüdür. Duyu organlarının muhitten ve tabiattan devşirdiği intibalarla beslenmektedir. İçten ve dıştan gelen kuvvetli bir tenbih, bir tahriş bunları dışarı fırlatmaktadır.

İlham, ruhun gizli bir âleminden fışkırmakta ise de bu gizli kaynak insanın dışında, tabii ve içtimai çevresinde değildir. Sahası san'at, fikir ve iş adamının kendi iş ve iç dünyasıdır. Şuur bu dünyanın bir parçasıdır. Şuur dairesinin dışına taşan unsurlar onun üst ve alt katlarını teşkil ederek ilhamın dokunduğu kaynağı meydana getirmektedir. Şu hale göre ilham, şahsın kendi biyo-psikolojik yapısının eseri oluyor. Yani ilham, insanın dışından, görünmeyen bir âlemden, yaratıcı bir kudretten gelmemiştir. İnsanın kendi varlık âleminden fışkırmıştır.

İmdi müsbet ilmin tanıdığı bu ilham ile, bir müslümanın inandığı, şahsın kendi malı olmayan ve ilâhi bir lütuf olan vahy mefhumunu bağdaştırmağa imkân yoktur. Hele vahyin metluv kısmını, kelimeler ve sözler halinde peygamberin kalbine, şuur ve hafızasına Allah tarafından indirilmiş olan yüksek vahyi böyle bir ilham telâkkisi ile izah, akıl dışı bir zorlamadır. Kur'an-ı Kerim Hz. Muhammed (S.A.) e melek Cebrail (A.S.) in elçiliği ile, Allah katından bu tarz bir vahy ile indirilmiştir.

(1) Bak: Muhammed Ali (Mevlana), İslâm Dini, s. 143.

Bergson vahy kavramını intuition-sezgi, altıncı duygu unsuru ile açıklamağa çalışmıştır. Dinleri insanın zihni ve kültürel faaliyetlerinin eseri kabul eden bu buluş yerinde değildir. Bergson islâm doktrinine ve islâmdaki vahy inancına bağlı olmadığı ve islâm dinini kendi öz kaynaklarından inceleyemediği için Hıristiyanlıkla diğer dinlerdeki vahy problemini psikoloji ile uzlaştırmağa gayret sarf etmiştir. Bir psikolog olan Bergson mistisizmi, yani din duygusunu, dini liderlerin, azizlerin yaşadığı din hayatını, heyecan, vecd, istiğrak durumlarını incelemiştir. Bergson'un görüşü ve felsefesi tarikatçılığı ilgilendirmektedir. Vahyin ilâhi sırlarla haleli muhtevasındaki akıl üstü ve duyusal idrâk dışı unsurlar Bergson felsefesiyle aydınlatılmağa özenilmiş, havarilerin ve Hıristiyan azizlerinin kutsal tanılan beyanları ve istiğrak halleri vahy mefhumiyle karıştırılmıştır.

Vahy hâdisesini hâreleyen manevi esrar ve ilâhi hikmet, müsbet ilmin dayandığı duyusal idrak ölçüsüyle çözülemez. Müsbet ilmin metodu gözlem ve deneydir. Bu yüksek ve gerçek vahye mazhar olan en son zat (Hz. Muhammed S.A.) 14 asır evvel yaşamıştır. Ondan sonra başka peygamber gelmediğine ve gelemiyeceğine göre peygamberlere mahsus vahyin tekrarına ve müşahedesine imkân yoktur. Vahyin tecrübesi, deney lâboratuarında incelenmesi muhaldir. İşte Psikolog ve Psikiyatri uzmanları müsbet ilmin lâboratuarına sokamadıkları, duyusal normal idrâk ölçülerine sığdıramadıkları vahy problemini anormal idrâkler grubunda mütalaa etmişlerdir. Vahy iktidarının patalojik (marazi) bir idrak olduğu fikrini ileri sürmüşlerdir. Bu yüzden peygamberlere delilik isnat eden, sar'a ve histeri nöbetleri ile malûl olduklarını iddia eden sivri akıllılar da çıkmıştır. Müsbet ilim adına ortaya konan bu sakat teşhisin butlanını (yanlışlığını) yine müsbet ilimle isbat etmeye çok şükür muktediriz. Bu konuya girmeden evvel Prof. Necati Akder'in felsefi ve psikolojik bir tahlil olan vahy ve ilham hakkındaki yazısından bir pasaj almayı faideli görmekteyiz :

«Vahy mefhumunun taalluk ettiği dış âlem alelıtlak dış âlem olarak telâkki edilemez. Zira onun aynı zamanda gizli kaldığı tasavvur edilmektedir. Vahy ve ilham mefhumlarını karıştırmaya vesile olan bu gizlilik tasavvuridir. Ancak vahyin menşei duyu organlarının taalluk etmediği bir mahiyeti haiz olarak kabul edildiği halde ilhamın fışkırdığı gizli âleme intibak etmemektedir. İlham dünyası ancak şuur dışındadır; fakat vital bünyenin dışında değildir. O bünyenin kendisidir. İlham kaynağı ona mazhar olan insanın tabii yahut içtimai çevresinde bulunmaz, tabiat ve cemiyet çevreleri ilhamın sade münebbih ve vasıtalarını hazırlar. Asıl ilham sahası san'at, fikir yahut iş adamının kendi iç dünyasıdır. Şuur bu dünyanın bir parçasıdır. Şuur dairesinin muhitine taşan unsurlar onun çevresini, alt hatlarını teşkil eder. İlhamın dokunduğu gizli tezgâhları vücuda getirmek mevkiindedir. Kısacası ilham mefhumunda gizillik ve şuur dışı olmak keyfiyetleri aynı manaya gelmektedir. İmdi ilham tâbiri vahy iktidarını ifade etmek üzere kullanılamaz. Kullanıldığı takdirde vahyin müşahhas karakteristiği sembolik tefsirlere tâbi tutulmak durumuna girer. Bu ise vahyin problematik mahiyetini incelemeye set çeker. Onu ele alacak yerde ortadan kaldırmayı mukadder kılar. Halbuki ilmin şiarı bir problemi hiç bir peşin hükme kapılmaksızın, müsbet veya menfi bir ön kanaat ile takyid eylemeksizin ortaya koymaktır. Böyle yapılmadıkça prensip müsaderesine gidilmiş, yani mantıkta isbatı muhtaç bir iddianın delil ittihaz edilmesi tarzında tarif olunan meşhur safsata (müsadere alelmatlup) terviç edilmiş olur, prensip müsaderesi kayıtsız (alelade safsata), yahut kasitli (mugalata) vaziyetlerile bir muhakeme bozukluğudur. Hele ikinci şeklinde ilmi araştırmanın esası olan zihni iffet (probité intellectuelle) şartını ihlâl eder. Şu halde vahyin gerçekliğini peşin bir menfi kanaat ile kontrol etmeye teşebbüs etmek, müsbet ilim şuuruna mal edilemiyecek bir tek taraflılıktır. Bu bakımdan menfi kanaat peşin bir müsbet itikat ile eş değerdir. Hatta ilim hesabına ondan daha tehlikelidir. Zira problemin mahiyetini yoklamaya yönetilen tecessüsü kötürümlemektedir. Bu mahiyetin tahkikini güçleştiren asıl sebeb vahiy iktidarının duyusal idrak organlariyle hiç bir tecanüs ifade etmemesidir. Vahyin etimolojik unsurları arasında işaret ettiğimiz fısıltı manası harici bir ses, meşhur bir hadise göre çıngırak sesi, yahut ap-açık bir kitab, bir nida, o nida ile müterafik insan kılıklı veya büsbütün hususi bir şekli haiz timsali şahsiyet, bir melek görülmüş olmak keyfiyeti normal idrâk ölçüsüne sığmamaktadır. Bu durum, vahyin anormal idrâkler sınıfına sokulmasını intaç eden tefsire vesile olmuştur. Patalojik idrâklerle vahyin temsil ettiği idrâk arasında benzerlik tasarlanmıştır. Peygamberlere sara, delilik teşhisi kondurulmuştur. Psiko-pataloji sahasındaki yeni izah ve tedavi usulleri bulunmasına hizmet etmiş olan müşahedelerin ehemmiyeti hafiflenemese bile, o ehemmiyeti mutlaklaştırmağa, dış benzerlikleri mahiyet iştirâki iddiasına mal edecek vech ile, mübalagalandırarak doğmatizme sapmak ağır bir hatadır. Zira vakıaların zorlanmasına fırsat verir. Böylece ilimden, hiç bir tahkik zahmetine katlanmaksızın, sadece neticelerin devşirilmesini anlayan taklitci kafalar, problem ve tenkid şuurundan mahrumiyetleri nisbetinde, pervasız bir sistemciliğe sürüklenirler, psiko-pataloji ile psikoloji bir tutulur. Psiko-pataloji ve psikoloji birer ilimdir. Fakat psikopatalojik bir teşhis, ilmi değer ihtiva edebilmek için kendi müsbet şartlarına dayanmak mecburiyetindedir. Ciddi bir psikopataloji mütehassısının kulaktan dolma malûmat ile iktifa ederek cezri hükümler serd etmek ihtimali onun vekar ve ehliyeti aleyhine en kesin bir delil teşkil eder. Bu gün hiç bir hekim telgraf, telefon, mektup haberiyle teşhis koymaya davet edilemediği, hatta nabız muayenesinin, kalb ve ciğer faaliyetini dinlemesinin bile eksik sayıldığı bir devirde yaşıyoruz. On dört asrın gerisinden intikal ettirilmiş rivayetleri hastalık teşhisi hususunda senet ittihaz etmek hafi bir münaferete delâlet eylemediği takdirde ilmi veya mesleki şuur zafı inşa eder.» (2).

(Devamı var)

(2) Bak: Vahyin Metafizik Değeri, Prof. Necati Akder, İslâm Mecmuası, No. 15-16, s. 6-7.

ÖZÜR

OKU Mecmuasını çıkaran arkadaşlar Haziran ayında imtihanla meşgul olduklarından Mecmuamızın Temmuz sayısı çıkamamıştır. Okuyucularımızdan özür diler, mazur görmelerini rica ederiz.

Bugünün Manzarası

Hüsnü DİKEÇLİGİL

GAZETELERE bakıyor, okuyoruz. Gazete sütunlarında gözümüze en çok çarpan karaborsacılar oluyor. Bunlar, bütün dehşetiyle gözlerimizin önünde sırıtıp duruyorlar. Ne utanmak ve ne de arlanmak biliyorlar. Çünkü yüzlerinde hâya perdesi kalmamış, utanma, arlanma diye birşey yoktur hiç birinde.. Fakir-fukaranın kanını emmekten zevk alıyorlar. Kazanmış oldukları haram paraları ise, nefsaniyetleri uğrunda sarfediyorlar. Bu gibilerin çoklarının çocukları aşırı sosyalist. Komünist uşakları. Çünkü yedikleri ve içtikleri haram da ondan...

Bu efendilerin çokları müslüman da geçinir. Konuştuğunuz vakit, haktan, hakikattan dem vurur, Arlanmadan, sıkılmadan komünizmin felâketinden de söz eder.. Bir numaralı vatanperver ve milliyetperver olarak geçinir. Böylelikle hayâ perdesi kalmamış yüzüne, asalet perdesi geçirmeye çalışır. Halbuki ve aslında, bütün felâketin anası bunlardır. Bir verirler, bin alırlar. Çoklarının hayır-haseneleri gösteriş içindir. İhtikârını kamufle etmek maksadına matuftur.

Komünizm bataklıkta ürer. Bataklığı ise, bir cemiyette meydana getiren muhtekirlerdir. Çünkü, dar gelirleri kıvrım-kıvrım kıvrandıran bunlardır. Dolayısiyle kişileri servet düşmanı yapanlar da yine bunlardır. Komünistlere ipucu veren, cemiyetteki haksızlıklara vesile verip söz sahibi mevkine ileten bunlardan başka kim olabilir?.. Elbette ki muhtekirler ve karaborsacılardır.. Onun için bunlarla mücadele gerçek mü'minlerin vazifesidir ve hattâ, en başta gelen vazifelerindendir.

Çünkü Yüce İslâm dininde ibâdet, sadece kulla Allah arasından olan namaz, oruç, hac gibi farizelerden ibaret değildir. Bilâkis İslâmda ibâdet daha umumî ve şümüllüdür. Bütün kötülüklerle, haksızlıklarla mücadele müslümanın vazifesidir. Hergün piyasayı allak-bullak eden, aza, daha doğrusu meşru kazanca kanaat etmeyip, yüze-yüz kazanan, masumların hakkını yiyen, yüz karası, sözde müslümanlarla mücadele etmeyip de, ya kimlerle mücadele edeceğiz? Bunlar imanı kemiren en büyük ve sinsi hainlerdir. Kul hakkını yiyen kimselerdir. İslâmda fertle cemiyet arasında kopukluk yoktur. Fert cemiyetin mütemmimidir. Cemiyetin gidişatından her mü'min mes'uldur. Bu böyle olunca, kötülüklerin mayası olan karaborsacılarla cihât Müslüman Türk evlâdına düşer.

Düşününüz bir kere, hiç bir sebep yokken demirin kilosu birdenbire bir misline fırladı. Kilosu ikibuçuk lira iken, dörtbuçuk ve beş lira oldu. Çivi, benzeri inşaat malzemesi diğer şeyler de böyle. Yerinde domates elli altmış kuruş, büyük şehirlerde iki liradır kilosu.. Bütün gidenler dar gelirli vatandaşın cebinden çıkıyor. Onlar kıvranıp dururken, muhtekirler keselerini şişirdikce şişiriyor. Servet terekümü göze batar hal alıyor. Böylelikle cemiyetimizin nizamı gittikçe bozuluyor. Milliyet, din düşmanları ise bundan faydalanıyor. Kanaatımızca akıllı kişilerin vazifesi, kötülüklerin anasıyla da mücadeleye girişmektir. Hiç şüphesiz ki, fenalıkların anasının başında muhtekirler, karaborsacılar gelir. Bunlar öyle utanmazlardır ki, rıza pazarlığı deyip, yüce İslâma gölge düşürmekten de çekinmezler...

Halbuki Yüce Peygamberimiz bir Hadis-i Şeriflerinde şöyle buyurmaktadır: «(Piyasaya) mal süren rızıklanmıştır; (karaborsa için) mal saklayan ise hata etmiştir.» Bu karaborsacılar ise, Türkiye'mizde her gün hatalar içinde yüzmektedirler. Yaptıkları hatadan ise, utanmamaktadırlar. Rıza pazarlığı yaftasını yapıştırıp, dinimize leke sürmektedirler.

Nitekim Cenab-ı Allah da Kur'an-ı Kerim'in Nisa süresinin 29. âyeti celilesinde meâlen şöyle buyurmaktadır: **«Ey iman edenler! Birbirinizin mallarını haram sebeplerle yemeyin.»** Meğer ki (o mallar) sizden karşılıklı bir rızadan (doğan) bir ticaret (malı) ola.» Karaborsacı haram sebeplerle, muzdar kalan fakirlerin, muhtaç kişilerin paralarını yemektedir. Zirâ malını istif etmekte, ihtiyaç sahibini pahalı almağa zorlamakta ve icbar etmektedir. İcbar etmiş olduğu malına ise, satışı esnasında rıza pazarlığı süsünü vermektedir. Böylece kendisini kurtardığını düşünmektedir. Şunu iyice idrak etsinler ki, istif edilip karaborsaya sürülen malların satışının rıza pazarlığı ile hiç bir ilgisi yoktur. Bu bir nevi gasptır.

Sevgili Peygamberimiz şu Hadisi Şerifleriyle bu konuyu iyice aydınlatmaktadır: **«Bir yerden bir yere ticaret malını sevkeden rızıklanmıştır. İhtikâr yapan ise mahrumiyet içerisindedir. Kim müslümanlara karşı bir yiyecek maddesinin ihtikârını yaparsa iflâs ve hasta olmakla cezasını çeker.»** Ve yine şöyle buyurmaktadır: **«Müslümanlara pahalılığı doğurmak için karaborsacılık yapan kimse, hatadadır. Muhakkak ki o, Allah'ın zimmetinden çıkmıştır.»**

Allah'ın zimmetinden çıkanlar mü'min kullarının çoktan zimmetinden çıkmalıdırlar. Elbette ki bunlar bizim zimmetimizden çıkmış ve her türlü halleriyle münafıkların zimmetine girmişlerdir. Bu kara-

(Devamı 23. sayfada)

ÜÇ KİMSE:

Peygamber Efendimiz buyuruyor:

Kıyamet günü, insanların hesabı bitinceye kadar üç kimse siyah miskten mâmul bir tepe üzerinde oturur, onlar için ne korku ve nede hesap münakaşası vardır:

Birincisi: Kur'an'ı, yalnız azîz ve celîl olan Allah rızası için okuyan ve kendisinden râzı oldukları halde bir kavme imamlık yapan kimsedir.

İkincisi: Azîz ve celîl olan Allah rızası için mescitte müezzinlik edip insanları ibadete davet eden kimsedir.

Üçüncüsü: Dünyada mal ve servete sahip olup bu servet kendisini Allah'a kulluktan ve âhıret amelinden alıkoymıyan kimsedir.

Hz. Muhammed (S.A.V.)

MEHMEDCİK!

Mehmed SÜSLÜ

MEHMEDCİK... Ne ûlvi kelime! Dünya dillerinden hiç bir kelime onun ifade ettiği manayı hakkıyla veremez... Telâffuzu dahi insanda sonsuz bir duygu uyandırıyor. Ben kimim ki onun hakim olduğu manayı bütün varlığı ile ortaya dökeyim.

Kalemim bundan acizdir. Ancak bir nokta etrafında dönebilirim.

Mehmedcik, başlıbaşına bir volkandır. Mehmedcik, madde ve mânâ plânında kapsadığı saha ile uçsuz bucaksız bir okyanustur.

Onun şanından bahsetmek, onun şerefinden söz açmak.. ciltler dolusu eser yazmak Okyanustan iğne ucuyla su almak gibidir.

O, asırlar boyunca Orta Asya bozkırlarından, Viyana burçlarına kadar dalga dalga bayraklaşan bir semboldür.

O, Türklüğün mayasında yuğrulup, ana toprağında şekillenen.. İslâmın sunduğu hayat suyu ile yıldırımları madde plânında çakmak alevine döndüren eşsiz bir aksiyon kaynağıdır.

Mehmedcik, üç kıtanın taşına varıncaya kadar kendi öz ruhunu mühürleyen, bir dördüncü kıtanın sahiline parmak basan, ufuktan ufuğa kılınç kuşanan.. Tek kelime ile cihana dar gelen sonsuz bir mânâdır.

Mehmedcik!.. Anadolu'nun gerçek sahibi asker, sen olmasaydın bu gün biz torunların bu cennet vatanda.. Bu aziz yurtta huzur içinde yaşayabilir miydik?

Mehmedcik! Senin asil kanın bu toprakları sulamasaydı, şu şanlı bayrak, şu vakar timsali minareler, oradan fezaya yükselen şahadetler.. Şu gülen yüzler.. Tebessüm eden dudaklar, bin bir neşenin kucaklaştığı çifte gözler acaba bu günleri görebilir miydi?

Şu rüzgâr. Şu sabahın erken saatlerinde cıvıl cıvıl ötüşen kuşlar bu saadete kavuşabilir miydi?

Mehmedcik! Ey bu topraklar için toprağa giren nefer! Şu avucumdaki toprak kimbilir kaç bin Mehmedciğin kanını saklar..

Dağların gelini sümbüllerden, kırların süsü papatyalara kadar bütün dağ, taş senin ismini heceler.

Sularda senin aksin görünür, taşlarda senin ismin okunur. Göklerde daha halâ top sesleriyle yükselen «Allah! Allah» nidaların dolaşır.

Anadolu suları daha halâ senden aldığı hızla çağlar, coşar, derelerde senin yankıların çınlar.

Marşçılar senin marşını besteler. Çanakkale toprağı senin rengini saklar.

Kekliklerin nabzında daha halâ senin vatana olan aşkın atar.

Mehmedcik! Anadolu'nun çocuğu. Tarihler!. Hey gidi tarihler!..Açın o kanlı sahifelerinizi açın..

Binbir ızdırabın kaynağı kan çanağı dehşet saçan muharebe meydanlarınızı..

Görmek istiyorum.. Mehmedciğin kan deryasına güneşler misali batışını..

O muhteşem tabloyu bütün heybetiyle bizzat müşahede etmek istiyorum..

Heyhat! Kim çizebilir? Hangi ressam? Hangi fırça? Hangi, hangi.. Mümkün mü? O mucizevi sahne karşısında güneşler bile solar..

Düşünceler sonu gelmez bir çıkmaza saplanır.

Uzanan fırçalar tel tel dökülür. Dökülen boyalar asliyetini kaybeder.

Onu tarihe sorunuz. O anlatsın... Tarihler... Tarihler...

Şu anda Mehmedciğin mucizeler yarattığı şan ve şeref sahifeleri gözlerimin önünden bir film şeridi gibi geçiyor.

Malazgirt... Kosova... Niğbolu... Ve İstanbul'un fethi... Birbiri ardına uzanan zaferler silsilesi...

Mehmedcik bakışlarını iç âleminde korlayan güneşin nuruyla çeviriyor. Evet, bütün yükler asırların silindirleri Mehmedciğin üzerinden geçiyor. Fakat o yine dimdik... O yine ayakta...

Nihayet senelerin topladığı kin ve ihtiras bütün gaddarlığı ile Çanakkale'de tecelli ediyor.

Mehmedcik. Ayağında çarık... Bağrı yanık. Alnı açık.

Mehmedcik!

Çanakkale boğazına yönelen ehli sâlib sürülerini «Allah! Allah!» sesleriyle ürkütüp kaçıran.

Gözü dönmüş medeniyetin son model silâhları altında yalçın kayalar gibi yükselen MEHMEDCİK! Sana güveniyoruz. Sana olan inancımız sonsuz. Sınırlarımızda senin mefkureni taşıyan torunların var.. Çanakkale'deki ideali omuzlayacak evlâtların var.

Mehmedcik!

Ehli salib sürülerini imanlı sillenle denize batırdığın gibi bu gün Anadolu'ya gizlice sızarak kaleyi içten fethetmek için sinsi-sinsi çalışan milliyet ve mukaddesat düşmanı Moskova hayranlarını bir gün «Allah, Allah!» sesleriyle şahlanıp Karadenizde boğacağın sabahtan ne haber?..

Canımı; Vatanı, mukaddesatı, bayrağı için seve seve feda ederek mutlak ölümsüzlüğe şimşek hızıyla giderken şahadet mertebesini ezelden ebede doğru helezonlaştıran ervah-ı şühedaya gönüller dolusu selâm...

Abdullah İbn-i Mes'ûd (Radıyallahü anh)

Dr. Hüseyin KÜÇÜKKALAY

1 — Cahiliye devri :

Ebû Abdirrahman Abdullah b. Mes'ûd b. Ğafil b. Habîb b. Şemh b. Fe'r b. Mahzum b. Saahile b. Kâhel b. el-Haris b. Temim b. Sa'd b. Hüzeyl b. Müdrike (1).

Bu büyük sahabinin İslâmdan önceki yaşayışı ve hayatı hakkında ne yazık ki çok az bilgiye sahip bulunuyoruz. Bu hal birçok ashabı kirâmda da aynı şekilde göze çarpmaktadır. Hele bunlar arasından gerek siyâsî ve gerekse daha başka yönleriyle tanınmamış olanların hayatı adetâ karanlıklara gömülmüş, erişilmesi güç hatta bazan imkânsız bir mazidir. İşte bu insanlardan biri de Rasûlü Ekrem'in (S.A.V.) gece ve gündüz yanından ayrılmamış ve ona her türlü hizmeti ifa etmek için gayret göstermiş olan Hz. Abdullah b. Mes'ud'dur (Ö. 32/652).

Bu büyük insanın İslâmdan önceki hayat safhaları tam mânâsiyle malûmumuz olmadığına göre diyebiliriz ki Abdullah b. Mes'ud'un hayatı İslâmla müşerref olmasından sonra başlamıştır. Zira bu büyük insanın anne ve babası fakir kimselerdi. Bu bakımdan Abdullah b. Mes'ud câhiliye devrinde bazı kimseler gibi maddi yönden bir şöhrete sahip olamadı.

2 — İslâm devri :

a) Hazret-i peygamber devri :

Abdullah b. Mes'ud'un müslüman oluşu garip bir tesadüfle vuku bulmuştur. Rivayetlere göre Rasülü Ekrem (S.A.V.) ile Hz. Ebu Bekr (Ö. 13/634) müşriklerden kaçtıkları bir sırada (2) Abdullah b. Mes'ud'a raslarlar. O zamanlarda Abdullah, Ukbe b. Ebu Muayt'ın koyunlarını otlatmakta idi (3). Rasülü Ekrem (S.A.V.) koyunlarının başında, diyebiliriz ki onların idaresiyle meşgul bulunan Abdullah b. Mes'ud'a yaklaşırlar ve içecek bir miktar südü bulunup bulunmadığını sorarlar. Bu sual karşısında Abdullah b. Mes'ud südünün bulunduğunu fakat emanetçi olduğu için veremiyeceğini bildirir. Bunun üzerine Rasülü Ekrem (S.A.V.) henüz üzerine erkek aşmamış bir koyun bulunup bulunmadığını sorar. Abdullah b. Mes'ud arzu buyurulduğu şekilde bir koyun getirir. Rasülü Ekrem koyunun memesini mesheder ve neticesinde Fahri kâinatın bir mu'cizesi olmak üzere hiç süt vermemiş olan bu koyunun memelerinden süt iner. Bu süt bazı rivayetlere göre ortası çukur bir taşa (4), bazı rivayetlere göre de normal şekilde bulunan bir kaba sağılmıştır (5). Fakat nev'i belli değildir. Bununla beraber olsa olsa koyun otlatmakta bulunan bir insanın taşıdığı bir kapdır. Bu sütten, önce Ebu Bekr, daha sonra da Rasülü Ekrem (S.A.V.) içerler (6). Bundan sonra Fahri kâinat hayvanın memesine «yumul» demiş ve meme derhal eski haline dönüvermiştir. Bu açık ve bariz mu'cize karşısında kendinden geçmiş olan Abdullah b. Mes'ud böyle bir kimsenin ancak hak yolunda olabileceğine inanmış ve Rasülü Ekrem'e (S.A.V.) «bana da bundan öğret» demişlerdi. Bunun üzerine Hazreti peygamber mubarek ellerini Abdullah b. Mes'ud'un başına koyarak انك غلام معلم buyurmuşlardı. İşte bu hal Abdullah b. Mes'ud'un müslüman olmasına sebep olmuştu (7). Bununla beraber Abdullah b. Mes'ud'un müslüman olmasında bu hâdiseyi bir sebep olarak görmeyenler de vardır. Şu halde Abdullah'ın müslüman olması en az iki ayrı vakte izafe olunmaktadır. Bu hususta ileri sürülen ikinci görüş ise Abdullah'ın Müslüman oluşunu Hazreti Peygamberin Arkam b. Ebi'l-Arkam'ın (Ö. 55/675) evine teşrif buyurmazdan önceki bir zamana dayamaktadır (8). Abdullah b. Mes'ud'un bizzat kendi ağzından duyulmuştur ki Abdullah altıncı müslüman olduğunu söylemiştir (9). Şu halde Abdullah b. Mes'ud'un müslüman olduğu tarih hakkında iki ayrı rivayet ortaya çıkmaktadır. Bunlardan biri yukarda da temas edilen süt hâdisesidir. İkincisi ise bu süt hadisesiyle uzak yakın hiçbir alâkası yoktur. Süt hâdisesiyle ilgili olmayan rivayete bakılacak olursa Abdullah b. Mes'ud, Said b. Zeyd (Ö. 51/671) ve eşi Fatıme bintü'l-Hattab'ın müslüman oldukları zaman müslüman olmuştur (10). Hz. Ömer (Ö. 23/643) ise bu zamanlarda henüz müslüman olmamışlardı (11).

Abdullah b. Mes'ud Müslüman olduktan sonra devamlı olarak Rasülü Ekrem Efendimizin yanında bulunmaya başlamıştı. Onun yanına gelir, ayakkabılarını giydirir, bir yere gitmek arzu buyurdukları zaman daima önünde yürür, yıkanırken onu gizler ve uyuyunca da uyandırırlardı (12). Bir meclise geldikleri zaman Rasülüllah'ın (S.A.V.) ayakkabılarını çıkarır ve koltuğunun altına alırdı. Bu, Abdullah b. Mes'ud'un adeti idi. Hülasa olarak ifade etmek gerekirse diyebiliriz ki Abdullah b. Mes'ud Rasülü Ekrem'in (S.A.V.) yolculuğu esnasında ihtiyaç duyacakları bazı eşyanın (yatağı, taharetle ilgili olan şeyleri, yastığı) taşınmasında hizmet ederlerdi. Seferde olmadıkları zaman ise, temas ettiğimiz gibi, Rasülüllah'ın (S.A.V.) ayakkabılarını giydirir, bir yere gitmek istedikleri zaman en ıssız yerlerde bile olsa önünde yürür, uyuyunca uyandırır ve yıkanırken de onu gizlerlerdi.

Zati âlileri gayet kısa boylu, fazlasiyle zayıf, gayet güzel kokular kullanan ve en güzel elbiseler giyen bir kimse idiler (13). Hatta karanlık bir gecede güzel kokusundan onu herkes tanırdı (14). Saçları omuzlarına dökülmüştü, oldukça uzun sayılırdı. Köprücük kemiğine kadar uzandığı rivayet edilmektedir (15). Namaza durunca da saçlarını kulaklarının arkasına atardı (16). Bacakları haddinden fazla ince idi (17). Resülü Ekrem (S.A.V.) Abdullah b. Mes'ud'un cennetlik olduğunu kendisine müjdelemişlerdi (18). Aynı zamanda tenleri çok esmerdi (19). Son derece mütevazi olan Abdullah'ın kullandıkları yüzük bir demirden yapılmış bulunuyordu (20).

(1) İbn Sa'd الطبقات الكبرى Beyrut 1957, III/150; İbnü'l-Esîr İzzü'd-Dîn el-Cezerî, أسد الغابة في معرفة الصحابة Mısır 1280, III/256; el-Belâzüri, أنساب الأشراف Mısır 1959, Tahkik M. Hamidullah, I/204; Hayru'd-Din ez-Zirikli, الأعلام 1954, IV/280; İbn Hacer el-Askalânî, الاصابة في تمييز الصحابة Mısır 1939, II/360; İbn Kuteybe كتاب المعارف Mısır 1300, s. 84; Şems'ud-Din Ebu'l-Hayr İbnü'l-Cezerî, غاية النهاية في طبقات القراء G. Bergstraesser neşri, 1932, I/458.

(2) İbnü'l-Cevzî, صفة الصفوة 1355, I/155, et-Tabakat, III/151.

(3) Üsdü'l-Ğabe, III/256; Sıfatü's-Safve, I/155; et-Tabakat, III/150.

(4) Sıfatü's-Safve, I/155; et-Tabakat, III/151.

(5) el-İmamü Ahmed, المسند , Mısır 1313, I/379.

(6) Böyle anlarda Rasülüllah bazan kendileri içip daha sonra yanındakilere verirler, bazan da kendileri içmeden önce yanındakinin içmesini isterlerdi. Fakat burada önce bu sütten kimin içmiş olduğu meselesi ihtilâflıdır. Ahmed b. Hanbel Müsned'inde (I/379) önce Rasülüllahın içmiş olduğunu rivayet ediyor Halbuki Üsdü'l-Ğabe'de (III/256) Rasülüllahın Ebu Bekr'e «iç» buyurduklarına temas ediliyor.

(7) İbn Hazm جوامع السيرة Mısır Darü'l-Maarif, s. 13; el-Müsned I/379; Sıfatüs-Safve, I/155; et-Tabakat, III/151; Üsdü'l-Ğabe, III/256.

(8) et-Tabakat, III/151; Sıfatü's-Safve, III/256.

(9) Sıfatü's-Safve, I/155; el-İsabe, II/361.

(10) Üsdü'l-Ğabe, III/256.

(11) ez-Zehebî, تذكرة الحفاظ 1955, I/14.

(12) Sıfatü's-Safve, I/155-156; et-Tabakat, III/153; Ğayetü'n-Nihaye fi tabakati'l-Kurra', I/548; Üsdü'l-Ğabe, III/257.

(13) Kitabü'l-Maarif, s. 84; Sıfatü's-Safve, I/55; Ğayetü'n-Nihaye, I/458; et-Tabakat, III/157.

(14) et-Tabakat, III/157; el-A'lâm, IV/280.

(15) et-Tabakat, III/158; Kitabü'l-Maarif, s. 84.

(16) et-Tabakat, III/158; Kitabü'l-Maarif, s. 84.

(17) el-Müsned, I/420; et-Tabakat, III/155; Ğayetü'n-Nihaye, I/458; Üsdü'l-Ğabe, III/259; Sıfatü's-Safve, I/157.

(18) Üsdü'l-Ğabe, III/257.

(19) el-Müsned, I/417; et-Tabakat, III/158.

(20) et-Tabakat, III/158; Kitabü'l-Maarif, s. 84.

TARİHTEN GÜZEL FIKRALAR

BİR BARDAK SU

Harunurreşid, makamında otururken devrin hürmet edilen âlimlerinden bir zât yanına gelir;

Harunurreşid, ona :

— Bana nasihat et, der..

O esnada Harunurreşid'e içmek için bir bardak su getirirler.

Âlim zât sorar :

— Ey Hârun bu bir bardak suyu bulamayacak olsan onu temin etmek bahasına bütün saltanatını fedâ eder misin?

Harunurreşid hiç düşünmeden :

— Evet, cevabını verir.

Su içilmişti... Bu sefer yine o âlim zat :

— Ey Hârun, içtiğin bu bir bardak suyu dışarıya çıkaramıyacak olsan, onu çıkarmak pahasına saltanatını fedâ eder misin?

Harunurreşid yine hiç düşünmeden :

— Evet, cevabını verir.

Aynı âlim zat, dokunaklı bir sesle ve tane tane ilâve eder :

— Bir bardak su ve bir avuç idrar değerinde olmayan saltanatın neyine güvenirsin?...

YEMİNİNİ İADE EDİYORUM!

Yıldırım Bayezid, üzerine gelen Haçlılar ordusunda Burgonya kralının oğlu, henüz yirmi iki yaşında, gayet mağrur bir prens olan Korkusuz Jan'ın kumanda ettiği en mükemmel takımdan on bin Fransız süvarisi vardı. Fransızlar :

«— Gök düşecek olsa, mızraklarımızın üzerinde tutarız...» diyorlardı.

Korkusuz Jan da Yıldırım'ı esir edeceğini söylüyordu. Niğbolu harbi, Türk ordusunun zaferiyle bitti... Esirler arasında Korkusuz Jan da vardı.

Bayezid, onlara iyi davrandı. Memleketlerine gönderirken bir daha kendisine karşı silâh kullanmıyacakları hakkında yemin ettirdi. Bununla beraber Korkusuz Jan'a :

«— Bu yemini, sana geri veriyorum. Eğer şerefli bir adamsan, silâhını yeniden ve mümkün olduğu kadar çabuk eline al; Benimle harp için bütün hükümdarlarla birleş... Böyle bir hareket hoşuma gider. Zira bana, parlak bir zafer daha kazandırmak fırsatını vermiş olursun!..»

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— I —

Osman CİLÂCI

Kur'an-ı Kerime Göre Hz. MUSA

KUR'AN-I Kerim'den öğrendiğimize göre Allah (C.C.) her kavme, her topluluğa emir ve yasaklarını bildirmek üzere peygamberler göndermiştir. Bu peygamberlerden bazıları kendilerinden evvelki peygamberlerin şeriatını takiple emrolundukları halde, bazıları yeni şeriatlar getirmişlerdir. İşte Hz. Musa (A.S.) da yeni bir şeriat getiren peygamberdir.

Hz. Musa (A.S.) ın şeriatını câmi olan İlâhî kitap Tevrat'dır (1).

Tevrat'ın Hz. Musa (A.S.) e verilişini beyan etmek üzere Cenab-ı Hak şöyle buyurur : «Hani Musa ile kırk gece (Tur'da kalmak ve ondan sonra kendisine Tevrat verilmek üzere) vaidleşmiştik. Yine siz onun arkasından (nefsinizin) zalimler (i) olarak (Samiri'nin tanrı diye gönderdiği) Buzağıya tutunmuş (Onu tanrı edinmiş) diniz (2).

Hz. Musa (A.S.) ın Yahudi kavmine tebliğ ettiği şeriate kendi ismine ızafeten «Musevilik» Yahudi milletine izafeten de «Yahudilik» denir. Kur'an-ı Kerim'de onüç sûrede «Yehûd», ondört sûrede de «Beni İsrail» kelimesi geçmektedir. Hz. Musa (A.S.) ın hayatı çocukluğundan itibaren mücadelelerle geçmiştir. En büyük hasmı Firavun idi.

Firavun, İsrail oğullarının Mısır'da çoğalıp gelişmesinden endişe duyarak doğan çocukların öldürülmelerini emreder, bu hususta Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulur.

«Yine hatırlayın o zamanı ki, (Yeni doğan) oğullarınızı boğazlayıp kızlarınızı sağ bırakmak (Yahud kadınlarınıza utanılacak türlü fenalıklar yapmak) suretiyle size (atalarınıza) işkencenin ne kötüsünü yüklemekte devam eden Firavun hanedanından sizi kurtarmıştık. Bunda (Bu azapta ve kurtarmada) Rabbinizden (gelen) büyük bir imtihan vardır. Sizin için (3).

İşte bu zamanlarda İsrail oğulları içinde Musa (A.S.) adında bir çocuk dünyaya geliyordu. Annesi, her çocuk gibi kendi çocuğunun da öldürüleceği endişesi ile çırpınırken şu mealde bir hitab-ı İlâhî ile karşılaşıyordu :

«Musa'nın anasına! "O'nu emzir, sana O'na ait bir tehlike gelince kendisini denize (4) bırak, (boğulacağından) korkma, (firakından) kederlenme. Çünkü biz onu yine sana geri döndüreceğiz. Hem onu Peygamberlerden biri de yapacağız." diye vahyettik.» (5).

Hz. Musa (A.S.) nin içine konduğu sandık Firavun'un sarayına yaklaşınca hizmetcilerden biri onu aldı, sarayın hanımına getirdi. Hanım çok sevindi ve: «Firavun'un karısı» (6) dedi ki : «Benim için de, senin için de bir göz bebeği! Onu öldürmeyin. Olur ki bize faidesi dokunur, yahut onu bir evlât ediniriz.» Halbuki onlar (işin) farkında değillerdi (7).

Ne büyük bir ilâhî tecellidir ki, Hz. Musa (A.S.) Firavun'un sarayında, hem de anne şefkati, anne muhabbeti, anne sütü ile büyütülüyor, kendisini emzirmek için gelen kadınların hiçbirisinden emmiyor. Kız kardeşi delâleti ile annesi getirilince emiyor. Bu husus Kur'an-ı Kerim'de şöyle beyan ediliyor :

«Biz daha evvel O'na süt analar (ın sütünü emmeyi) haram etmiştik. Bunun üzerine (hemşiresi onlara) «sizin için O'nun bakımını temin edecek, kendileri buna hayırhah olacak bir aile hakkında size delâlette bulunayım mı? dedi» (8).

«İşte böyle O'nu anasına iade ettik. Tâ ki gözü aydın olsun, tasalanmasın, Allah'ın va'dının şüphesiz bir hak olduğunu bilsin. Fakat onların çoğu bunu bilemezler.» (9).

Hz. Musa (A.S.) İsrail oğullarının (Levi) sülâlesinden (İmran) ın oğludur.

Hz. Musa, çocukluk devresini atlattıktan sonra, gücü kuvveti yerinde bir delikanlı olmuştu. Bu arada Cenab-ı Hak O'na bazı ilimleri ihsan etmişti (10).

Fakat, O'nun bütün düşüncesi Mısır'da Firavun'un zulmu altında yaşayan Yahudi Milleti idi. Bir an evvel nasıl yapsam da bu esaret altındaki milleti Firavundan kurtarsam diyordu.

Bir gün Hz. Musa (A.S.) bir Yahudi ile bir Mısırlının kavga ettiklerini gördü. Böyle bir kavgaya seyirci kalamazdı. Hem zaten Yahudi Hz. Musa (A.S.) dan yardım da istemişti. Bu hadise esnasında kazaen vurduğu bir tokat Mısırlının ölümüne sebep oldu. Bu hususta Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor :

«Musa, Mısır şehrinin ahalisi gafil bulunduğu bir zamanda dahil oldu. Biri kendine tâbi olanlardan İsrailî, diğeri O'nun düşmanı olan Firavunilerden olmak üzere iki kişinin kavga etmekte olduğunu gördü. Kendi kavminden olan şahsı düşmanına mensup olan şahıs üzerine kendisinden imdat ve muavenet istedi. Musa, onun göğsüne bir darbe indirdi. Vurulan derhal öldü. Musa bu şeytan işidir. Şeytan aşikar surette azdırır bir düşmandır, dedi.» (11).

Kavganın bu şekilde neticelenmesi Musa (A.S.) ı çok üzmüştü. O'nun niyeti sadece kavgayı yatıştırmak, tarafları sulh etmekti. Hiç ummadığı böyle bir kötü neticenin zuhuru şüphesiz genç yaştaki Musa (A..S) üzerinde ister istemez bir tesir husule getirmiştir. Bununla beraber Cenab-ı Haktan af ve mağfiret dilemişti :

«Musa; Ey Rabbim ben bu adamın katli ile nefsime zulm ettim. Kabahatimi af ve mağfiret eyle, dedi. Allah-ü Teâlâ O'nu afv ve mağfiret buyurdu. Allah-ü Teâlâ kulları hakkında mağfiret sahibidir.»

«Musa; ya Rabb, hakkımda bezl buyurduğun nimet ve lûtfun nişane-i şükranı olarak kasem ederim ki, günahkârlara asla zahir ve muin olmıyacağım, dedi.» (12).

Hz. Musa (A.S.) ın Cenab-ı Hakka şu niyazları da bu hâdiseden nekadar müteessir olduğunu göstermeğe kat'i bir delildir.

Hz. Musa (A.S.) ın Mısır'dan çıkıp Medyen'e gitmesine bu hâdise sebep olsa gerektir.

Hz. Musa (A.S.) a kendisini öldürmek için komplo hazırladıklarını mutlaka Mısır'ı terk etmesi icap ettiğini söylediler :

«Şehrin müntehasından bir adam koşarak geldi. Musa'ya; Ey Musa, eşraf seni katl ve idam etmek için hakkında müşaverede bulunuyorlar. Hemen buradan çık git, ben senin için hayır istiyen bir adamım dedi.» (13).

«Musa korku ve intizar içinde şehirden çıktı. Ya Rabb, beni bu zalim kavmin elinden kurtar, dedi.»

«Vaktaki Musa Meryen tarafına teveccüh etti. Ümitvarım ki, Rabbım bana doğru yolu gösterir, dedi.» (14).

Bundan sonra Hz. Musa (A.S.) hayatında yeni değişmeler müşahade ediyoruz. Medyen'e gidişi, orada bir müddet kalışı, evlenişi, tekrar Mısır'a dönüşü, Firavun'u Hak dine davet edişi, kavmini Mısır'dan Firavun'un zulmünden kurtarışı v.b. gibi diğer bazı hususlar ikinci bir yazıda ele alınacak mevzulardır.

Burada hemen şunu da kaydetmeliyiz ki, İsrail oğulları ve Hz. Musa (A.S.) hakkında bildiğimiz malûmatların sağlam kaynaklara (15) istinat etmesi lâzımdır. Bilhassa bu mevzuda her yazılana itimat edilmemelidir. Çünkü bilerek veya bilmiyerek İsrâiliyyet hurafelerinin sokulması mümkündür. O'nun için biz Kur'an-ı Kerim'e dayanarak bu mevzuyu incelemeyi münasip gördük.

---

(1) Tevrat, İbrani dilinde «Şeriatın talimi» manasına gelir. Osman Pazarlı, Dini Psikoloji, İst. 1968.
(2) el-Bakara, 51.
(3) el-Bakara, 49.
(4) Nil Nehrine (Beyzâvi).
(5) el-Kasas, 7.
(6) Asiye Binti Müzâhim.
(7) el-Kasas, 9.
(8) el-Kasas, 12.
(9) el-Kasas, 13.
(10) «Musa Sinn-i kemâle varınca O'na nübüvvet ve ilim verdik. İşte biz muhsinleri bu suretle mükâfata mazhar ederiz.» el-Kasas, 14.
(11) el-Kasas, 15.
(12) el-Kasas, 16-17.
(13) el-Kasas, 20.
(14) el-Kasas, 21-22.
(15) Kur'an-ı Kerim ve Sahih hadisler.

BÜYÜK ASTRONOM KEPLER ZEVCESİ İLE YEMEK YERKEN, SOFRALARINDAKİ PEK NEFİS VE PEK MAHİRANE BİR ŞEKİLDE TANZİM KILINMIŞ OLAN SALATAYA BAKARAK SORUYOR :

«NE DERSİNİZ, BU SALATANIN TESADÜFEN DOĞRANIP TABAĞA GİRMESİNE VE ZEYTİNYAĞI VESAİR MALZEMESİNİN TESADÜFEN ÜZERİNE DÖKÜLMESİNE İMKÂN VAR MIDIR?»

TEZ OLABİLMEK

M. Said ÇEKMEGİL

YİRMİNCİ asrın kaderi mi böyledir, yoksa insanları mı düşünemez olmuş, bilemiyoruz. Bildiğimiz bir şey varsa o da, bir türlü tatmin olamayan beşeriyetin şaha kalkmış ihtiraslarının birbirlerini ezip bitirdiğidir..

Harpler, ihtilâller, mitingler.. Bütün bunlar, yatağına bir türlü sığmayan, yerleşemeyen nehirlerin taşkınlığına, etrafını tahrip etmesine benziyor. Yıkılan binalar, mahvolan mallar karşısında uyuyan insanlar, tufanın ancak kendi kapılarına gelip çattığı zaman harekete geçiyor ve eline aldığı bir kürekle seli durdurmaya çalışıyor; Komşularıyla yalnız o an için anlaşıyor ve müşterek düşmanlarına karşı birleşiyor..

Tehlike hissetmedikleri zaman yakınlarına ihtiyaç duymayan, hatta onları, rızkını paylaşıyor zannettiği için, rakip edinen insanlara bu gibi afetler belki de birer rahmet oluyor..

Görülen şudur : Bugünün insanı ancak nefrette birleşebiliyor; Şefkatte toplanmayı akledemiyor bile..

İnsanlığın dimağını felce uğratan, inanma duygularını hapseden komünizm felâketi olmasaydı, sevgide bir türlü birleşemeyen 20. yüzyıl adamlarını nasıl yanyana getirebilirdi?

Yahudi şeytaneti Marksizm bir sel olmuş, insanlık haysiyetini çiğneye çiğneye ilerliyor; çığlıklar, feryatlar ancak bu sayede birleşiyor..

İnsanlar tezlerini bilselerdi materyalizm o zaman antitez olarak uyarıcılıkta işe yarayabilirdi belki. Sağ elin karşısında, sol el gibi..

Sağ eli kırılmış bir kimse düşününüz; ister istemez solunu sağ gibi kullanacak ve kırık dökük işleri mecburen yaptığını görünce de onu kurtarıcı olarak alkışlayacaktır. Böylesi bir zavallıya kızılmaz, acınır..

Düşünmeli ki, acınacak hale düşmüş insanları tel'in etmek bir şey ifade etmez. Eğer içimizde merhamet kalmışsa, ona sağ kolunu iadeye çalışalım. Hatta, solunu sağ gibi kullana kullana fonksiyonunu unutarak kendisini sağda

(Devamı 26. sayfada)

E N E

بسم الله الرحمن الرحيم

انا عرضنا الامانة على السموات والارض والجبال فابين ان يحملنها و اشفقن منها وحملها الانسان انه كان ظلوماً جهولاً.

Ahmed HAMDİ

Beşerin tefekkür tarihi içinde, kendisini tanımak için sarf ettiği cehd küçümsenemez. Buna rağmen mevzuu insan olan bu ilimlerce yapılmış gayretin kifayetsiz kaldığı ve kendimiz hakkındaki bilgimizin pek noksan olduğu apaçık meydandadır (1).

İnsanlığın kuracağı medeniyetlerin tabiî kanunlara uygunluğu derecesinde yaşama şansı bulunduğu dikkate alınırsa her şeyden önce insanın kâinattaki mevkii ve iç yapısının kavranılması, insanlığın en başta mes'elesi olacaktır.

«İnsan yaşamak ve bekâsını temin etmek için hareketlerini etrafında bulunan şeylere, bedenin ve ruhunun yapısına göre ayarlamak mecburiyetindedir (2)» diyen müellif ne kadar haklıdır.

Bu güne kadar, gerek kainat ve gerekse insan hakkında tamamen indî, felsefî görüşlere istinad ettirilen medeniyetlerin, beşeriyeti ne kadar muzdarib ettiğine dair tarihte pek çok misaller bulabiliriz. Biyolojistler, hususiyle terbiyeciler, ekonomistler son derece karışık davalar karşısında kalınca ekseriya bir takım faraziyeler kurmak, sonra da bunları birer iman haline getirmek hevesine kapılmışlardır (3).

Rus ihtilâlcilerinin yeni bir medeniyet kurmada başarısızlığının sebebi, insan ilmini kavramadan Karl Marks'ın nâtamam görüşüne güvenmeleridir (4).

İslâm tefekkürü içinde de insanın mahiyetinin bilinmesi en önemli meseledir. İşte yukardaki âyeti kerimenin ışığı altında bu mevzuyu açıklamayı deneyeceğiz.

İnsanın, en mühim ve mühim olduğu kadar da muğlak sırrı ENE'sidir. Bu tılsım çözüldüğü yani insan kendi durumunu kavradığı zaman kâinatla olan ilişkisinin de mahiyetini anlıyacaktır. Emanetin sırrı çözülecektir.

Cenab-ı Hak, hikmetli san'atı ile insanın eline emanet olarak, kendi Rablığının sıfat ve şuunatının hakikatlerini gösterecek, tanıttıracak, onların işaretlerini ve nümunelerini içine alan bir ENE vermiştir. Bu ENE birimi ile Rablığı vasıfları ve ilâhlığının şuunatı idrak olunur.

Her zaman birimlerin hakiki vücudunun bulunması lâzım gelmez. Geometrideki farazi hatlar gibi bir varsayım ile birim teşkil edilebilir.

Cenab-ı Hak'kın sıfatlarının hududu ve mahiyeti olmadığı için ona bir şekil verip üstüne bir suretle belirtmek ve hükmetmek mümkün olmadığından mahiyeti anlaşılamaz. Meselâ: Karanlıksız devamlı bir ışık bilinmez ve hissedilmez. Ne zaman farazî ve hakiki bir karanlıkla çizgi çekilse o vakit bilinir.

Öyle ise Cenab-ı Hak'kın sonsuz ilim ve kudret, Hakîm ve Rahîm sıfatlarına farazî bir had çizmek lâzım geliyor; onu da enaniyet yapar. Kendisinde mevhum bir sahiblik (Rablık) ve malikiyet, bir kudret, bir ilim tasavvur eder ve çizgi çeker, «Buraya kadar benim, ondan sonrası Onundur» diye bir taksimat yapar. Kendisindeki ölçüler ile sıfatların mahiyetini anlamaya çalışır.

Meselâ : Mülkünün dairesinde mevhum (Tasarlanmış) var sayılmış sahibliği ile mümkün olan şeylerin dairesindeki yaradıcısının Rablığını anlar. Keza görünüşteki Malikliği ile Yaradanının hakiki Malikliğini terk eder. Ben nasıl şu eve sahib isem O da bu kâinata sahibdir, der. Pek cüz'i bilgisi ile O'nun ilmini anlar. Nasıl ben şu evimi yaptımsa Dünya'yı da bir yapan ve tanzim eden var, der.

Hakeza binlerle ilâhî sıfatların şuunlarının esrarlı ahvalini gösterecek hasseler ENE'de mevcuttur. İşte ENE bir harf gibi, kendisinde mânâ olmayıp başka şeyin mânâsını bildiren, beşeriyet varlığının kalın ipinden şuurlu bir tel, insanlığın mahiyetinin ipek çarşafından ince bir ip, adam olmanın, şahsiyet kazanmanın kitabından bir eliftir.

O bir televizyon ekrarına benzer ve iki yüzü vardır. Biri : Hayra ve varlığa bakar. O yüzü ile feyze kabildir. Vereni kabul eder. Kendi icad edemez. O yüzde fail değil, icaddan eli kısadır. Bir yüzü şerre bakar ve yokluğa gider. Şu yüzde o faildir, fiil sahibidir.

Televizyon ekranında görülen hayalin öbür yüzünden verilen sinyallerle olduğunu derk eden anlar ki ekranda görülen şeylerin vücudu yoktur.

İşte mahiyetini şu tarzda bilen ve izân eden ve ona göre hareket eden قد افلح من زكيها müjdesine dahil olur. Emaneti hakkı ile edâ eder. Ve O ENE'nin dürbünü ile kâinat ne olduğunu ve ne vazife gördüğünü görür. ENE'ye gelen sinyallerle beliren hakikate bir aynalık yaparak onu tasdik eder. O zaman şuuru ile aynasında beliren malûmat nur olur hikmet olarak kalır. Karanlık ve çirkinliğe dönmez. Ne zaman ki ENE vazifesini şu suretle ifa etti, birim olan sahibliğini ve farazi mâlikliğini terk eder.

لهالملك ولهالحمد ولهالحكم واليه ترجعون

(Mülk onun, Hamd O'na, Hüküm O'nun ve O'na döneceksiniz.)

der. Hakiki kulluğunu takınır. (Ahseni takvim) (En güzel) (Konum) e çıkar.

Eğer o ENE yaratılış sebebini unutup, tabii vazifesini terkedip kendisine bir harf değil de isim, bir manâ nazarile baksa, kendinin malik olduğuna inansa, o vakit emanete ihanet eder. وخاب من دسيها altında dahil olur.

İşte bütün kötülükleri ve sapıklıkları doğuran egoizm şu cihettendir ki gökler, arz ve dağlar korkmuşlar, farazi bir şirk (Allah'a ortak olma) den dehşete kapılmışlar.

Evet, ENE ince bir elif, bir tel ve farazi bir çizgi iken mahiyeti bilinmezse gittikçe kalınlaşır, insan vücudunun her tarafına yayılır, koca bir ejderha gibi insanı yutar. İnsan büsbütün ENE olur. Sonra insanlık nev'inin egoizmi de bir ırk ve milliyet cihetile ona kuvvet verip, şeytan gibi Sanî'i Zül-Celâlin emirlerine harp açar. Kendine kıyasla Cenab-ı Hakkın mülkünü sebeplere taksim eder.

Büyük bir ŞİRK'e düşer.

ان الشرك لظلم عظيم

(Allah'a ortak tanıma büyük zulmdür.)

Kendime malikim deyince her şey kendine maliktir demek mecburiyetinde kalır.

İşte ENE şu hain vaziyetinde iken ne bilse cahildir. Televizyon ekranının üzerine bir şuur koyduğumuzu farz edelim. Bu şuur televizyon ekranında görülen hayali malûmatın kendisinin olduğunu zan edip iftihar etse ne kadar eblehdir. Zira ekrana sinyal veren istasyon olmadığında karanlıklara gömüleceğini derk edememiştir. İsterse ekrandan yıldızlara gidilen ilimler seyredilsin cehli mürekkepten kurtulamaz.

---

(1) **Dr. Alexis Carrel, İnsan bu meçhul, 1965 İstanbul s. 19.**
(2) **Dr. Alexis Carrel, İnsanlar uyanın, s. 50.**
(3) **Aynı eser, s. 44.**
(4) **Aynı eser, s. 9.**

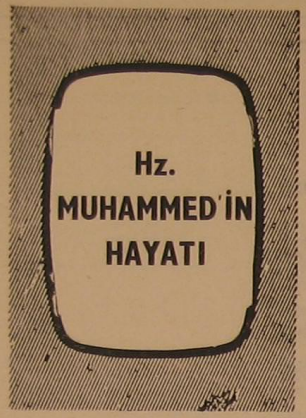

Veli ERTAN

Mekke Devri

(571 — 622)

Rasül-i zişan efendimiz 571 M. nisan ayı içinde Rabi-ül evvel ayının on ikinci pazartesi gecesi sabaha karşı Mekke'de doğmuşlardır.

Süleyman Çelebi mevlidinde, Peygamberimizin doğum gününü ve ayını,

Ol rabîul evvel ayın gicesi.

Onikinci gece isneyn gecesi mısralarıyla tesbite çalışmıştır.

Babası Kureyş kabilesinden Abdülmuttalib oğlu Abdullah, annesi Vehb'in kızı Amine ve süt annesi de Sa'd kabilesinden Halime'dir.

Gene Süleyman Çelebi mevlidinde :

Amine hatun Muhammed anesi,
Çünki Abdullahdan oldu hamile
Vakt erişti hefte-vü eyyam ile
Mısraları ile ne güzel ifade etmiştir.

Rasül-i ekrem henüz doğmadan babasını, altı yaşında annesini kaybetmiştir. Artık bundan sonra dedesi Abdülmuttalib'in yanında kalmış, fakat o da iki yıl sonra vefat etmiştir.

Abdülmuttalib ölmeden önce torununu oğlu Ebu Talib'e emanet etmişti. Ebu Talib merhametli, şefkatli idi. Servet sahibi değildi. Fakat gönlü çok zengindi. Efendimizin babasıyle ana-baba yönünden birdi.

Ebu Talib ticaretle meşgul olduğundan daima Şam'a gider-gelirdi.

Rasül-i Ekrem henüz oniki yaşlarında iken amcası ile Şam'a ticarete gitmişti. Busra denilen mevkie geldiklerinde Papaz Bahira ile karşılaşmış ve onunla görüşmüştü. Papaz çocuğun son Peygamber olacağını müjdelemiş ve Şam'a gitmemelerini söylemişti. Çünkü orada Yahudiler arasında bir ihanete maruz kalabilir demişti.

Bunun üzerine Ebu Talip mallarını Busrada satarak Hz. Muhammed ile Mekke'ye dönmüştü.

Hz. Muhammed bir de on yedi yaşında iken amcası Zübeyr'le birlikte Yemen'e gidip gelmişti.

Fahri kâinat efendimiz 25 yaşına basmıştı; Hz. Hatice adında, asil, zengin ve dul bir kadın efendimize külliyetli mal vererek Şam'a ticarete göndermiş ve kölesi Meysere'yi de ona arkadaş yapmıştı.

Birinci seferde olduğu gibi bu seferde de Busra denilen mevkie geldiklerinde Nastura isminde bir papazla karşılaştı.

Nastura da Bahira gibi eski kitaplarda okuduğu gibi söylenilen vasıflara göre Hz. Muhammed'in son peygamber olacağını ve geri dönmesini arzu etmişti. Bunun üzerine Rasül-ü Ekrem beraberinde getirmiş olduğu malları iyi bir kâr ile satmış ve Mekke'ye avdet etmişti. Bu sırada Hz. Hatice 40 yaşında idi. Peygamberimize evlenme teklifinde bulunmuştu. Rasül-ü Ekrem de teklifi kabul etmiş, nikâhları yapılarak düğünleri yapılmıştı.

Hz. Muhammed (S.A.V.) Kâbe'nin tamirinde Hacerül Esved'i yerine koymakla kabileler arasında çıkması ihtimali olan bir kavgayı önlemişti.

İstiklâl marşı şairi Mehmed Âkif, Safahat'ının Gölgeler isimli yedinci kitabında yüce Peygamberimizin doğduğu geceyi, bir gece başlığı altında şöyle dile getirmiştir :

On dört asır evvel, yine böyle bir geceydi,
Kumdan ayın ondördü, bir öksüz çıkıverdi,
Lâkin o ne hüsrandı ki; hissetmedi gözler.
Kaç bin senedir, halbuki bekleşmedelerdi,
Nereden görecekler? Göremezlerdi tabii:
Bir kere zuhur ettiği çöl en sapa yerdi.
Bir kerre de mamure-i dünya o zamanlar,
Buhranlar içindeydi, bugünden de beterdi.
Sırtlanları geçmişti beşer yırtıcılıkta,
Dişsiz mi? bir insan, onu kardeşleri yerdi,
Fevzâ bütün afakına sarmıştı zeminin
Salgında, bugün şarkı yıkan, tefrika derdi.
Derken büyümüş kırkına gelmişti ki öksüz
Başlarda gezen kanlı ayaklar suya erdi.
Bir nefhada insanlığı kurtardı O masum,
Bir hamlede kayserleri kisraları serdi.
Acizin ki, ezilmekti bütün hakkı, dirildi.
Zulmün ki, zeval aklına gelmezdi, geberdi.
Alemlere rahmetti evet şer'i mübini.
Şehbalini adl istiyenin yurduna gerdi.
Dünya niye sahipse onun vergisidir hep,
Medyun ona cemiyeti, medyun ona ferdi.
Medyundur O ma'suma bütün bir beşeriyet...
Yarab, bizi mahşerde bu ikrar ile haşret.

Fahri kainat efendimizin Nübüvvetinden
Medineye hicretine kadar :

Hazreti Muhammed (S.A.V.) kırk yaşına gelmişti, Cenab-ı Hak tarafından insanlara hükümleri bildirmek üzere Peygamber olduğu bildirilmişti. Bir gün Hıra Dağında, bulunduğu tenha mağarada Cebrâil kendisine görünmüş ve Kur'an-ı Kerim'de «Rabbiyin Yüce adıyla Oku» anlamındaki âyet-i Celileyi getirmişti.

İlâhi vahyin dehşetinden titriyen Rasül-i Zişan, Hz. Hatice'nin yanına gelerek beni örtün, beni örtün demişti.

Bundan sonra ilâhi vahyin arkası, üç sene kadar bir zaman kesilmiştir.

Bir gün Cibril-i Emin görünmüş ve «Ey bürünüp sarınan (Habibim) kalk artık (kâfirleri azap ile) korkut, elbiseni temizle, kötü şeylerden korun.» meâlindeki âyet-i kerimeyi getirmişti. Artık Resül-i Zişan efendimiz yeni bir şeriatle bütün ins ve cinne Peygamber olmuştu.

Kadınlar arasında ilk Müslümanlığı kabul eden Hz. Hatice, erkekler içinde, Hz. Ebu Bekir, çocuklardan da Hz. Ali olmuştur. Her üçü de Allah'ın nuru ile nurlanmıştır. İlk davet gizli yapılmıştı. Ebu Bekir güvendiklerini dine davet etmekle İslâmiyetin yayılmasına hizmet etmiştir. Peygamberimiz üç sene Cenab-ı Hakkın Araf sûresinde 199. âyetinde meâlen: «Sana emr olunanı açıktan açığa bildir. Müşriklerden yüz çevir.» buyurulmuştur. Bu suretle Mekkelileri açıktan açığa İslâma davet etmiş ve âyetleri de onlara okumuştur.

Müşriklerin bu durum karşısında — Muhammed mabutlarımıza hakaret etti diyerek — Peygamberimize ve müslümanlara yapmadıkları eza ve cefa kalmamıştı. Bilâl-i Habeş'e, Habbab'a, Ammar'a ve diğer Müslümanlara yapılan eziyet artık çekilmez bir hal almıştı.

NÜBÜVVETİN BEŞİNCİ YILI :

Müslümanlara yapılan zulüm ve eza karşısında Rasulü Zişan, İslâm ehlinin müşriklerin tazyikinden kurtulabilmeleri için Habeş diyarına hicret etmelerine müsaade etmişti.

Bu surette ilk İslâm kafilesi içlerinde Hz. Osman ile zevcesi Rukiye de olmak üzere 11 erkek 4 kadından müteşekkil gurup sene-i bisetin Recep ayında Habeşistan'a hicret etmişler ve oradâ iki ay kaldıktan sonra Mekke'ye dönmüşlerdi. Fakat Kureyşliler gene zulüm ve cefa yapmaktan geri kalmamışlardır.

NÜBÜVVETİN ALTINCI YILI :

Resül-ü Ekrem birgün safa dağında oturdukları bir sırada oradan geçen Ebu Cehil edepsizlik etmiş ve Peygamberimize fena sözler söylemiştir. Bu sözü işiten Abdullah bin Cud'a'nın bir cariyesi silâhlı olarak avdan gelen Peygamberin amcası Hz. Hamza'ya olduğu gibi durumu nakletmişti. O da doğru Kureyş'in toplu bulunduğu yere gelerek Ebu Cehil'in başını yarmıştı.

Bu yıl içinde Hz. Hamza ve Hattab'ın oğlu Hz. Ömer İslâmiyetle şereflenmişlerdir.

Artık Müslümanların sayısı kırkı bulmuş, Kâbe'de açıktan tekbir alınmış ve saf halinde açıktan namaz kılınmıştır.

NÜBÜVVETİN YEDİNCİ, SEKİZİNCİ VE DOKUZUNCU YILLARI :

Kuvvetlenmekte olan Müslümanları yıldırmak için Ebu Cehil'in reisliğinde toplanan Kureyşiler, Beni Haşim'le alâkalarını kesmek için aralarında boykot yapmışlar ve böylece Haşim oğulları Şibi Ebu Talib'e mahsur vaziyete düşmüşlerdi. Aktedilen misaka göre :

1 — Kız alıp verilmemesine,
2 — Alış veriş yapılmamasına,
3 — Onlarla görüşüp buluşulmamasına,
4 — Ebu Talib'in Hz. Muhammedi teslim etmedikçe hiçbir surette yiyecek verilmemesine karar vermişlerdi.

Bu misaki Mansur bin İkrime yazmış ve Kabe'nin duvarına asmıştır. Bu hal iki sene kadar devam etmiş, asılı olan ahitname bir böcek tarafından imha edilmişti. Bunun üzerine Haşimiler aleyhinde olan ittifak da bozulmuştu.

Nübüvvetin sekizinci ve dokuzuncu yıllarında Kureyşliler zulüm ve tazyikleri artırdıklarından Müslümanlar yüce Peygamberimizin iznini almak suretiyle tekrar ikinci defa Habeşistan'a gitmeye karar vermişlerdir. Bu defa 82 erkek, 21 kadın olmak üzere 103 kişilik bir İslâm kafilesi Habeşistan'ın yolunu tutmuşlardı. Bu kafile arasında Hz. Ali'nin büyük kardeşi Cafer de bulunuyordu. Bunlar uzun müddet Habeşistan ülkesinde kalmışlar, nihayet Peygamberimizin Medine'ye hicretlerinden sonra bunlar da Medine'ye gelmişlerdi.

Müslümanlar Habeşistan'da kaldıkları müddetce, Necaşi tarafından iyi muamele görmüşlerdir. Artık burada huzur içinde yaşamaya başlamışlardı. Fakat, Müslümanların çoğalmaları Kureyşlileri korkutmuştu. Bunun üzerine aralarında seçtikleri iki kişiyi birçok hediyelerle birlikte Habeşistan'a Necaşi'ye göndermişlerdi. Necaşi her iki tarafı da dinledikten sonra elçilerin ısrarlarına rağmen Müslümanları iade etmemiş ve bu halin insanlıkla telifi kabil olmadığını söylemişti. Bunun üzerine Kureyş temsilcileri Mekke'ye avdet etmişlerdi.

NÜBÜVVETİN ONUNCU YILI (HÜZÜN YILI) :

Bu yıl Müslümanlar muhasaradan kurtulmuşlardı. Bazı kabileler Mekke'ye gelerek müslüman olmuşlardı. Fakat Peygamberimizin amcası Ebu Talip ile Zevcesi Hz. Hatice üçer gün ara ile vefat etmişlerdi. Efendimizin candan sevdiği iki dert ortağının kaybolması kendisini çok üzmüştü. Bundan dolayı bu yıla «Hüzün Yılı» denilmiştir.

Ebu Talib'in ve Hz. Hatice'nin ölümünden sonra müşrikler Müslümanlara karşı zulümlerini artırmışlardı.

Resül-i Zişan efendimiz kendi evlâtlığı Zeyd bin Haris'e ile birlikte Tâif'e giderek orada Sâkif kabilesi arasında Müslümanlığı yaymak istemişti. Orada bir ay kalarak onları İslâm dinine davet etmiş ve Allah'ın azabından kurtarmaya çalışmıştı. Buna rağmen Müslüman olmadıkları gibi Rasûlullahın memleketlerinden çıkıp gitmesini istemişlerdi. Mekke'ye dönerken şehrin dışına çıkan bazı şerli insanlar yüce Peygamberimizi taşa tutmuşlar, ayaklarını kanatmışlardı. Oturup dinlenmeye çok ihtiyacı vardı. Yolun iki tarafına dizilmiş fena ruhlu, katı kalpli insanlar onun oturmasına fırsat vermemişlerdi. Zeyd de başından yaralanmış kan içinde kalmıştı. Böylece Mekke'ye avdet etmişlerdi.

Fahr-i Kâinat efendimiz bu ahval içinde bile yılmamıştır. Ulvi gayesine ulaşabilmek için her türlü meşakkat ve zahmetlere katlanmıştır. Sabr ve tahammül ederek Allah'ın yolundan asla ayrılmamıştır.

NÜBÜVVETİN ONBİRİNCİ YILI (M. 620) :

Rasül-ü Ekrem bu yıl içinde Hac mevsiminde Mekke'nin dışına çıkmıştı. Mekke ile Mina arasında Akabe denilen bir mevkide Medine'den gelmekte olan ve birbirleri ile konuşan altı kişiye tesadüf etmişti. Hazrec kabilesinden olan bu altı kimse ile konuşmak arzusunda bulunmuş. Onlara Kur'an-ı Kerim-i okumuş, vaaz ve nasihatta bulunmuştu. Yüce Peygamberimizin mübarek sözlerini can kulağı ile dinliyen bu kimseler onun ciddiyet, samimiyet ve doğruluğuna inanmışlar, Müslüman olmuşlardı. (620 m.)

Bu Müslümanlar memleketlerine döndüklerinde Rasül-i Ekrem'in Risalet haberini neşretmişlerdi, aynı zamanda insanları Allah'ın varlığına ve birliğine davet etmişler, bulundukları asırda ihtilâf ve ayrılıklara son veren bir Peygamberin zuhur ettiği etrafa yaymışlardır.

NÜBÜVVETİN ONİKİNCİ YILI (M. 621) :

Gene bu yıl içinde Hacc mevsiminde Es'ad bin Zurâre arkadaşları ve bunlara yeniden katılan altı

(Devamı 26. sayfada)

SEVGİ ve DOSTLUK

Abdulmuttalib YILDIRIM

İNSAN en kuvvetli bir varlık mıdır? Yaratan'dan sonra?

Ben buna :

— Hayır, diyeceğim!

Bence bir karınca, bir kedi, bir köpek, bir kuş, bir yılan, bir at yerine göre insandan her bakımdan kuvvetli olabilir. Ama onlarda kaba kuvvet ya var, ya yok, akıl hiç yok, akıl olmayınca da inkişaf ve ilerleme yok... Lâkin onlarda çok defa yalnız bir şey var: VEFA, SADÂKAT!

Bunların zıddı ihanet, nankörlük, vefasızlık...

Gerçi bu vefa dediğimiz, sadâkat dediğimiz şeyler insanlara mahsus vasıflardır. Fakat hayvanlarda nâdiren görüldüğü, zıtları da insanlarda nâdiren görüldüğü için dikkati çeker.

İnsanı mahlûkatın en şereflisi yapan unsur AKIL, VEFA, SADÂKAT'tır... İşte bu akıllı insanda görülen bir tek vefasızlık veya ihanet onu diğerleri gözünde ebedi mahkûm eder. Bir arkadaşından, bir dostundan böyle ters bir mukabele gören insan, o, canından çok sevebildiği, gözünde en büyük mevkii olan o dostundan buz gibi soğuyuverir.

İşte, bu aniden kalbi boşalıveren insan, bu boşluğu doldurmak ihtiyacındadır. Ve bu defa, ummadığı fakat maruz kaldığı bu şokun tesiriyle ihtiyatlı ve tedbirli davranmak zorundadır. Bundan dolayı kalbindeki bu boşluğu, kendisini koyarak doldurmak ister. Kalbine bürünür, insanlardan uzaklarda, çok uzaklarda kalmak ister.

Kalbi sağlam olsa, belki en derin ve en tenha yeri bulmuş olurdu. Lâkin bu insan, kalbindeki çatlaklardan sızan, dışındaki ihanet ateşinin zaman zaman parlayan ışıklarıyla hep rahatsız ve huzursuz olur. Artık onun kalbi kırıktır, gönlü ihtiyarlamış yerlerde sürünüyordur. Gözüne insanlar bir tuhaf görünür. Yine bir arkadaşını veya dostunu kaybediverecekmiş gibi korkar. Adeta insanlardan tiksinmiş gibi bir hale bürünür.

İşte bir insanın hayatında ani fırtınalar koparan, onun duygu ve düşüncelerini bombardıman eden, onu hayata değişmiş, bambaşka bir şahsiyet olarak çıkaran, yalnız ve yalnız en samimi, en candan, kendisiyle her şeyini paylaşabildiği, hayatının direği saydığı, hakkında daima iyi ve hayır düşündüğü bir arkadaşından, bir dostundan gördüğü ve hiç tasavvur bile etmediği adi ve lüzumsuz bir hareket, bir İHANET veya bir VEFASIZLIK'tır.

Dost kazanmak zordur. Bir dost belki yılların ihtimam ve gayretiyle zor bulunur ama onu kaybetmek pek kolaydır. Hakiki bir dostu olmayan insan, en kalabalık yerde de yaşasa yapyalnızdır. Onun için dağlar, kırlar, çiçekler, içinde yaşadığı halktan daha samimi, daha hoş, daha tercihe şayandır... Dost kazanmak kolay değildir. Ama düşman pek çabuk kazanılır.

İnsan korkusuz ve müsterih yaşayabilmek için düşmansız olmaya, sevgiyle, hürmetle ve emniyetle yaşayabilmek için de dosta sahip olmaya muhtaçtır. Lâkin ikisi de pek zordur. Bin dost az, fakat bir düşman çoktur. Ama bir dost ömre bedeldir.

O halde gönül kırmak neden var? Saygı ve hürmet varken lâubalilik nedir? Vefa varken vefasızlık neden? İnsanca yaşamak ve anlaşmak varken acaib ve tehlikeli davranışlar ve tavırların lüzumu nedir?

Gönül kırılır ama, tamiri mümkün değildir. Kırılan kâse belki yapıştırılır ama o yine kırıktır.

Sevgi ve hürmet kalbte düğümlenir, orada kenetlenir. Bu düğüm sıkıştırılmaya, pekiştirilmeye muhtaçtır. Fakat bu düğüm üzerinde tehlikeli oyunlar oynanmaz... Onun esnekliği çok değildir, belli bir dereceye kadar esner, fakat dış tesirler onun sağlamlığına ve esnekliğine güvenir, samimiyetine dayanır, bu haddi zorlarsa, o zaman bu kuvvetli düğüm «çat!» diye kırılıverir. O zaman bütün sevgiler nefrete, bütün samimiyetler şüpheye, bütün dostluklar düşmanlığa çevrilir.

Ama bütün bunların olmasına ne lüzum var, değil mi? Biz kötülüğün tahayyülünden, adını işitmekten bile nefret derecesinde korkarız. Bizim yönümüz iyiye, güzele, doğruya dönüktür.

Fakat kalbteki bu sevgi düğümünün kıymet mihengi «sevdiğini Allah için sevmek, buğzettiğini de, Allah rızası için buğzetmek» tir.

Dostlukların kuvvetlendirilmesi için çareler ve imkânlar araştırılmalıdır. Güler yüz, tatlı söz en tesirli ve sermayesiz imkânlardır. Bu gerçek şu tâbirle bayraklaşmıştır : «Arpa ekmeğin yoksa, buğday dilin de mi yok?» Dostların birbirine hediyeler takdim etmeleri, birbirlerini ziyaret etmeleri, mektup ve selâm teatileri dostluğun ve sevginin kuvvetlenmesi ve devam etmesi için kâfidir. Rasulullah'ın diliyle, dostumuzu «vakit vakit, ağır ağır ziyaret etmemiz» sevgimizi artırır. Ataların ifadesiyle «yarım elma, gönül alma» dır.

Bize İNSANLIK ve GÜZEL MUAMELE gerektir. Bu da sevgiyle, anlayışla, hürmetle mümkündür. İyiliğe kötülükle, vefaya vefasızlıkla, dostluğa ihanetle, hizmete nankörlükle mukabele etmek insana ve müslümana yakışmaz. Bizde «bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı var» dır. Bizde Rasulullah'ın ifadesiyle «Ahdin güzelliği, verilen söze, yapılan mukaveleye güzelce riayet edilmesi imandandır». Bizde kalb kırmak, bina yıkmaktır. Bizde vefasızlık, sadakatsızlık, ihanet, hıyanet kötüdür, edepsizliktir, hiç bir zaman tasvip görmez.

İşte müslümanı yüksleten, olgunlaştıran İSLÂM PRENSİPLERİ'nde bunlar da vardır.

Son sözümüzü şaire verelim :

«Bu çeşme ne güzeldir, su içecek tası yok,
Kırma kimsenin kalbini, yapacak ustası yok.»

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Eğer biz onları daha evvel azap ile helâk etmiş olsaydık, muhakkak diyeceklerdi ki : «Hey Rabbimiz. Bize bir Peygamber gönderseydin de şu zillete ve rüsvaylığa uğramamızdan evvel âyetlerine tâbi olsaydık ya!»

Kur'an-ı Kerim

⁂

İki kişiye haset derecesine imrenilir. Biri, Allah'ın verdiği malı hak yolda sarf eden zengine; diğer de Allah'ın verdiği ilmi insanlara öğreten ve aralarında ilmî hükümler veren âlime.

Hz. Muhammed

⁂

Her nekadar tenha bir yerde olursa olsun bir fenalık yaparken seni kimsenin görmediğine hükmetme. Seni mutlâka bir gören vardır. O da Allah'tır.

Hz. Ali

⁂

İlim ile hikmet helâl lokmadan doğar; aşk ve rikkat helâl lokmadan meydana gelir. Bir lokmadan hasede uğrar, tuzağa düşersen; bir lokmadan bilgisizlik ve gaflet meydana gelirse, sen o lokmayı haram bil.

Hz. Mevlâna

⁂

Hele bir sormalı düşman bizi tarihe kimiz? Kahramanlıkla dolup taşmadadır mazimiz.

Ali Ulvi Kurucu

⁂

Senin için diğerlerinin aleyhinde idare-i kelâm eden senin aleyhinde söylemiş gibidir.

İmam-ı Şafiî

BATIDAN

Alın terin olan varlığının düşmanı komünisti iyi tanı, ona yardım etme. Bil ki; verdiğin parayla seni öldürmek için zehir, varlığını yıkmak için kazma satın alacaktır.

Kennedy

⁂

İnsan, saadeti, birşey yapmak, birşey sevmek veya birşey ümit etmekle kazanır.

Chalmers

⁂

Sağlam vücut ruh için bir misafir odası, hastalıklı bir vücut ise hapishanedir.

Bacon

⁂

Dünyanın kaydettiği her terakki adımı, sehpadan sehpaya, kazıktan kazığa olmuştur.

Wendell Philips

⁂

Dünyayı dolanınız; duvarsız edebiyatsız, kanunsuz ve servetsiz şehirler bulacaksınız. Fakat ibadethanesiz ve mabutsuz bir şehir bulamıyacaksınız.

Plutark

⁂

Ne kadar vahşi, ne kadar geri olursa olsun, bir millet yoktur ki, Dinden uzak bulunsun.

Çiçeron

⁂

Halk hükümeti, halk için, halk tarafından, halka karşı mes'ud olarak kurulur.

Paniel Webiter

⁂

İdare-i maslahatcı bir politika sadece kendinde utanan bir muhafazakârlıktır.

Hokkham Grere

DÖRT MEZHEBE GÖRE NAMAZ

Lûtfi ŞENEL

Bu başlık altında, namaz hakkında, dört mezhebin görüşlerini belirtmek, dolayısiyle bütün mezhebler mensubu Müslümanların ihtiyacına kısmen olsun cevap verebilmek en büyük arzumuzdur. Yazımızın baş tarafında Mezheblerin kurucuları olan imamların hayatı, çalışması ve sistemlerinden de bahsetmek yerinde olurdu; Ancak onların tetkiki de uzun ve başlı başına bir mevzu olduğu için onları sonraya bırakıp, şimdilik zarurî gördüğümüz bu mevzu ile yazımıza başlamak istiyoruz. Mezhep imamları hakkında daha geniş bilgi edinmek istiyenler, Türkçe olarak neşredilmiş bulunan eserlerden de istifade edebilirler.

Dört mezhebe göre, «Namaz»dan bahsederken Tarifle başlayıp, Namazın çeşitleri, Şartları ve Farziyetinin delili gibi umumi hükümleri de kısaca izah ettikten sonra rükünlerin teker teker tetkikine geçeceğiz. Ancak Nusret Allah'tandır.

NAMAZIN TARİFİ

Lügatta Namazın Manası : **Hayır için dua'dır.** Ayet-i Kerime'de şöyle buyruluyor : صل عليهم (1)

«Onlara dua et. Rahmetini onlar üzerine indir.»

Fıkıh Istılahındaki Manası : **Hususî şartlarla iftitah tekbiriyle başlayıp, selâmla tamamlanan kaviller ve fiiller mecmuudur. Bu tarif; iftitah tekbiriyle başlayıp selâmla biten bütün namazlara şamildir. Tilâvet secdesi bu tarifin dışında kalır. Semai'ye göre o tek bir secdeden ibarettir. Kur'an-ı Kerim'deki, namaza şamil olan âyetlerden bir âyet, tekbirsiz veya selâmsız secdelere terettüp etmez. Hanefi'ler ve Şafii'ler böyle secdelere namaz demiyorlar.**

Malikiler ve Hanbeliler : **Namazı fiili bir karabet olarak kabul ederler. Bu fiil yalnız ihram, selâm veya secdeler şeklinde olabilir. Karabetten maksat, Allah'a kendisiyle yakın olunan fiildir. Bu sözlerinden maksat; cevarihin rükû ve sücuttaki hareketlerine şamil olan fiillerdir. Tesbih ve kıraat da lisanın fiilidir. Huşu ve huzu'da kalbin amelidir. Bu mana için Şafii ve Hanefi'ler onlarla ihtilâf etmedi. İhtilâf yalnız secdenin isimlendirilmesindedir.**

NAMAZIN ÇEŞİTLERİ

Hanefilere Göre : **Namaz dört kısımdır :**

1 — Farz-ı Ayn olarak farz kılınan namaz ki, beş vakit kılınan namazdır.

2 — Farz-ı Kifâye olarak farz kılınan namazdır. Cenaze namazı gibi.

3 — Vacip namazdır. Vitir namazı ve edası sırasında bozulup sonra kazası icap eden nafile namazlar. İki bayram namazı gibi.

4 — Nafile namazlardır. Mesnun veya mendup namazlar Hanefilerce müsavidir. Tilâvet secdesi namaz sayılmaz.

Malikilere Göre : **Namaz beş kısma ayrılır : Onlara göre rükû, sücûd, kıraat, ihram, selâm üzerine şâmil olmalı veya olmamalıdır.**

Birinci gurup aşağıdaki şekilde üç kısımdır :

1 — Beş vakit farz kılınmış namazdır.

2 — Nafileler ve sünnetlerdir.

3 — Râgibedir ki o, iki rekât fecr namazıdır.

İkinci gurup aşağıdaki iki kısma ayrılır :

1 — Yalnız secdeye şamil olan namazdır. O da Tilâvet secdesidir.

2 — Tekbir ve selâma şâmil olup, rükû ve secde bulunmayan namazdır. Cenaze namazı gibi.

Şafiilere Göre : **Namaz iki kısımdır :**

1 — Rükû, sücûd ve kıraata şamil olan namazdır ki aşağıdaki gibi iki kısımdır :

a) Farz kılınmış beş vakit namaz;

b) Nafile namazlar.

2 — Rükû ve sücûd bulunmayan namazdır. Fakat onlar tekbir, kıraat ve selâma şamildir. Cenaze namazı gibi.

Şâfii'lere göre, Hanefi'lerin dediği gibi vacip namaz ve Maliki'lerin dediği gibi Râgibe namaz yoktur. Tilâvet secdesini Hanbeli ve Maliki'lerin dedikleri gibi namaz olarak isimlendirmezler.

Hanbelilere Göre : **Namaz dört kısımdır. Rükû, sücud, ihram ve selâma şâmil olan ilk ikisi şöyledir:**

1 — Farz kılınmış beş vakit namaz;

2 — Mesnun namazlardır.

Diğer ikisi de şunlardır :

1 — Bu nevi namaz tekbir, selâm ve kıraata şâmildir. Onda rükû ve sücûd yoktur ki o da cenaze namazıdır.

2 — Yalnız secdesi olan namaz. O da Tilâvet secdesidir. Bu Maliki'lerin söylediği gibi Hanbeli'lere göre de namazdır.

NAMAZIN ŞARTLARI

Şartlar namazın sıhhatine, tevakkuf eder. Onlar olmaksızın namaz sahih olmaz. Şartlar vücubu üzerine de tevakkuf eder. Onlar olmadan vacip yerine gelmez. Mezhebler bu şartların beyanında, adetlerinde ve ıstılâhâtında ihtilâf ettiler. Aşağıda bunları açık bir şekilde izaha çalışacağız.

Malikilere Göre : **Namazın şartları üç kısımdır :**

a) Yalnız vücubunun şartları,

b) Yalnız sıhhatinin şartları,

c) Vücup ve sıhhatinin müşterek şartları.

1 — Vücubunun şartları iki kısımdır :

a) Bülûğ, Namaz çocuğa vacip olmaz. Fakat ona yedi yaşında emredilir. Uymadığı zaman ona on kere hafifçe vurulur. Bunlar şer'i tekliflerdir. Bu şer'i tekliflerden maslahatları veya menfaatları celbe mebni olmuşlardır. Bozucu, fesat ettirici şeylerden uzaklaştırır. Akıllı kimseler tekliften sonra, ona uydukları için zarar görmezler. Fakat bu alışkanlıkların kendine has hükümleri vardır. Yalnız namazın edâsı için bulunan şartların kâfi derecede ifasıyla insanın ne gibi ahlâkî, maddî ve edebi faydalar sağlıyacağını bilir.

(Devamı 26. sayfada)

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

★ Rusya'nın, büyük fedakârlıklarla milyonlarca insanın canı-başı bahasına temin ettiği kollektivizasyonda : halkın, kolhoza alınan her kocabaş hayvana karşılık 4, her domuza karşılık 5,5, her koyun ve keçiye karşılık 8,5 koyun ve keçi imhâ ettiğini...

★ Allah'a inanan bir nesil yetiştirmeyi kendi istikbâli ve istiklâli için zarurî gören Amerika'da, din ve aile aleyhine filim çevirmenin kanunen yasaklandığını...

★ Abbâsî halifelerinden Harun el-Reşîd'in, Fransa kralına hediye ettiği çok basit bir çalar saat karşısında — kral da dâhil olmak üzere — halkın aptalca hayrete düştüğünü...

★ Müsbet ilimlerin ve tekniğin alabildiğine ilerlediği ve geliştiği asrımızda, Japonların : hâlen güneşe Tanrı, imparatorlarına da Tanrının oğlu nazarıyle baktıklarını...

★ Avusturya'nın en büyük şâiri Grillparzer (1791-1872) in Yahudi doktor Safir ile alay eden çok meşhur bir şiirinde Yahudiyi : «Şeytan bir kâtil yaratmak istedi. Bu kâtil şu üç hayvanın karışmasından doğacaktı : Yılan, tilki, çakal... Şeytan bu yeni mahlûkdan yalnız bir tek şey esirgedi, o da mahlûkun burnunu sıkarak şöyle haykırdı : Pis mahlûk! Yahudi ol ve hileler yap!» şeklinde tasvir ettiğini...

★ Atomun parçalanmasıyla, maddecilerin bir düsturu olan «Maddesiz kuvvet, kuvvetsiz madde olamaz» nazariyyesinin iflâs ettiğini...

★ Mao'nun, boş saatlerde halkı salonlara istif ederek karma komünizmi alkışlattığını...

★ Kâbe'nin ne tarafından tavafa başlanacağını göstermek üzere Hazreti İbrahim tarafından konulmuş bir işaret olan Hacer'ül-Esved'i, ehl-i İslâm'ın istilâm etmesi karşısında, Avrupa'lıların: **«Müslümanlar halâ taşa tapıyorlar (!)»** şeklinde anlayarak Dînimize müdhiş iftirada bulunduklarını...

★ Gabon'da erkeklerin çok kadınla evlenmelerini yasak edecek olan kanunun, kızların şiddetli protestosu karşısında meclisten geçip de kanunlaşamadığını...

★ «Dünya Milletleri Harb Malûlleri Federasyonu» başkanı Van Lanschot'a yöneltilen : **«Orduda dinin önemini belirtir misiniz?»** sorusunu, kısaca: **«İnançsız millet hedefsiz kurşun gibidir...»** diyerek cevaplandırdığını...

★ Hitler'den kurtulmak için 1945'de Rusya'ya dostluk çiçeği veren Çek'lerin, 23 sene sonra hak ettikleri karşılığı aldıklarını...

★ 19'uncu asrın en büyük diplomatlarından, Viyana Kongresinin parlak siyasî yıldızı Avusturya Başvekili Prens De Metternih'in, tanzimatın ilânını haber alır almaz : **«İşte şimdi Türk'ler kuvvetlerini kayıp ettiler»** demiş olduğunu...

★ Milavon Cilâs'ın, son yazılarından birinde : Komünizmin, Mao'nun ölümünden sonra Çin'de, 1984'te de Rusya'da çökeceğini ve Marksizmin ise önümüzdeki 15y ıl içinde «hippi» lerinki kadar savunmasız ve âciz «tarikat» lar olarak kalacağını söylediğini...

★ İstanbul'un 1453 milâdî senesindeki fethini müteâkip; İslâm'ın mağlûbiyetinin ancak Türk'lerin mağlûbiyeti ile mümkün olacağı kanaatına sahip olan Hristiyan-Avrupa'nın, Osmanlı İmparatorluğunu itham ve imhâ hususunda elinden gelen her şeyi isti'malde ihmâl göstermediğini...

★ Son Arab-Yahudi harbi sebebiyle, en aşağı 15.000 Arab'ın hayatını kaybetmesinin, 20 milyar liralık askerî malzemenin hebâ olması veyahutta yahudilere kaptırılmasının, 26 bin mil karelik Müslüman toprağının düşmana terkedilmesinin yegâne mes'ûlü olan Mısır diktatörü C. Abdünnâsır'ın, her gittiği yerde hiçbir muzaffer kumandan ve cihangire nasip olmayacak kadar muazzam merâsimlerle karşılandığını...

Ve...

★ Hayatı boyunca Peygamberimize olan sevgisi ve O'nun Şehrine duyduğu özlemle yaşamış, ebedî şiirler söylemiş olan İSLÂM şâiri ve asrın filozofu Muhammed İkbâl'in, Medîne'ye vâsıl olduğunda hacc arkadaşlarına : **«Gel dostum, dilediğimiz gibi bir süre sevinçten ağlayıp konuşalım. Zira, bunca hasretten sonra kendisine kavuşma mutluluğuna eriştiğimiz sevgilimizle işimiz olacak.»** dediğini...

Biliyor musunuz ?

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

Tatmin Edilemiyen Dinî İhtiyaçlar

Dr. Fred SCHWARZ

İNSAN yalnız yemek için yaşamaz. Hayatın bir gayesi olması şarttır. İnsanlar Allah'a tapmak için yaratılmış bir kalple doğarlar. Kendilerinin çok ötesinde olan yüksek gayelere erişmek, kendilerini feda edecek mukaddes bir şey bulmak, uğrunda yaşayacakları ve gerekirse ölecekleri bir inanışa sahip olmak üzere dünyaya gelirler. Allah'ın mevcudiyeti inkâr edilmek suretiyle fıtraten temin edilmesi gereken mânevî inançlardan uzaklaştırılan bir insan, çıkar yol olarak önünde komünizmi bulur. Komünizm, dini inançlardan uzaklaştırılan bu insana, erişilmesi gereken bir gaye ve kader gibi görünür, hayatına bir mâna verir ve uğrunda fedakârlık yapmaya değer amaç halini alır.

Büyük servet ve içtimai mevki sahibi bir insanın komünist olmasını, bütün servetini komünist gayeler uğrunda harcamasını ve hatta bu yüzden hapishanelere düşmesini, birçokları, akıl, sır ermez esrarengiz bir olay olarak mütalaa ederler. Bu gibi hareketlere bir mana veremezler.

Kendimizi böyle bir adamın yerine koymağa çalışalım. Çocukluğu en mükemmel vasî ve mürebbiyer elinde geçmiştir. Çok zekidir. Hayatının ilk çağlarında Allah'ın mevcut olmadığını, Allah denilen bir kuvvetin varlığına ancak geri kafalı ve aptal kimselerin inanabileceğini, kendisi gibi mükemmel idrâk ve yüksek zekâ sahibi bir şahsın Allah'a muhtaç olmadığını öğrenir. İnsanların menşei hakkında Darwin nazariyesini ve medeniyetin, kültürün, faziletin, ahlâk ilminin ve dinin menşei hakkında Marxist nazariyeyi kabul eder.

Gençlik çağında öğrenmeğe ve etrafında cereyan eden hâdiseleri müşahede etmeye başlar. Balta girmemiş ormanlarda yaşayan hayvan cinsinin, vahşiyâne mücadelelerden ve barbarlıklardan sonra medeniyete ulaşmış olduğunu düşünür. Yapıcı kuvvetlerin insan nesli üzerindeki tesirini görür ve bu tesirin insanları çeşitli milletlere, sınıflara, yaratıcı kültür kollarına, medeniyetlere, manevî inanışlara, eğitim müesseseleri ile sosyal müesseselere ve dinî itikatlara ayırış şeklini müşahede eder. Bütün bunlar üzerinde düşünür, kafa yorar, hatta düşünceleri bu mevzuları da aşar. Kendini sonsuz bir yalnızlık içinde kaybeder. Hayatı mânâsız, gayesiz ve hedefsiz bulur. Fakat, henüz idealizm ve gençlik heyecanı ile dolu bir yaştadır. Acaba kendini tatmin etmek çarelerini nerede ve nasıl bulacaktır. Bazıları bunu sporda arar; diğer bazıları ise kendilerini zevk ve eğlenceye terkederler. Fakat bütün bu çareler kendilerini tatmin etmekten uzak kalır.

Birdenbire rüzgârın kulağına fısıldadığını duyar : Tarih, en büyük cömertliği göstermekte, en seçme, en zeki insanlardan birkaçını vazife başına çağırmaktadır. Tarihi görüşe ve tarihin idaresine dair gerçekten tam bir bilgi sahibi olan bu kişiler tarihin şimdiye kadar yaratmış olduğu en mükemmel teşkilâtın senesinde birleşerek dünyayı fethedecek ve yeni bir insanlık yaratacaklardır. Genç adamlar, bütün bunları parlak bir hayal olarak zihninde yaşatır. Kalbi ve kafası bu parlak hayalle dolar. Gözlerinde yıldızlar ışıldar. Bu ona komünist gayretleri uğruna yaşamak ve gerekirse ölmek gücü verir. Bu hayaller Allah duygusundan ve her türlü inanıştan mahrum kalbi için adeta dini bir sığınak vazifesi görür.

Bir insan komünist olarak doğmaz; sonradan komünist olur. Komünistler dünya yüzündeki yüksek okul ve üniversite muhitlerini kendileri için devamlı bir kaynak olarak mütalaa ederler. Gençliğe yanlış fikirler aşılanmasına, materyalist felsefeye uygun fikirler verilmesine ve onun dinî ve manevî ihtiyaçlarının tatmin edilmemesine devam olundukca, komünist olanların sonu gelmiyecektir. İşte acil mücadele etmemiz gereken hususlar bunlardır.

«Komünistlerin Söylediklerine İnanılabilir mi?» adlı eserden

Allah da İnkâr Edilebilir mi?

A. Faik TÜRKMEN

MÜMİNLER için Allah-u Teâlâ'nın var olduğunu isbatlamağa lüzum yoktur. Çünkü imanı kuvvetli müslümanlar bizleri ve bütün kâinatı yoktan var eden Allah-u Teâlâ'nın varlığından da, birliğinden de şüphe etmezler. Ancak imanı zayıf olanların kapkara olmuş ruhlarını aydınlatmak için bu seri halindeki makaleleri kaleme almağa karar verdim.

Eski din ulemasının kitaplarında (isbatı vacibi teâlâ) denilen bu mühim bahsin çeşitli cepheleri vardır. Yani bizi yaradanın var olduğu çeşitli yönlerden isbat edilebilir.

Her makalemde bu muazzam meselenin bir yönünü isbat edeceğim. Bugün yalnız (Kemal) noktasından bu mübarek konuyu ele alacağız şöyle ki :

Erkek olsun kız olsun her insan yavrusu çocukluktan sıyrılıp âkil bâliğ oldu mu (kemal) fikrine de sahip olur. Hatta bazı çevrelerde bu gençlere (kâmil oldu) da derler. Bunun mânası (kemal sahibi oldu) demek değildir. Çünkü kemal Allah'a has bir yüce sıfattır Bir kul ne kadar bilgili, ne derece üstün sıfatlı olursa olsun yine de bir tarafı noksan kalır. Şu halde rüştünü isbat eden bir genç hakkında (kâmil oldu) denilmekten kasd : Bu gencin (kemâl) fikrini kavrayacak bir yaşa geldiğini belirtmekten ibarettir. Hatta bazı erkek çocuklara (Kemal) isminin konması da bundandır. Yani Allah-u Teâlâ'nın (kemal) sıfatı hürmetine bu çocuğun büyüdüğü zaman noksanlıklardan kurtulup kusurlarının azalması için Allah-u Teâlâ'dan niyaz manasını da kapsayan bir samimi temennidir.

Hulâsa bütün insanlar kusurlarla dolu olduğu halde her insanda, hatta daha çok kusurlar deryasına batmış günahkârlarda bile bir kemal fikri vardır. Açık saçık resimlerin çoğalıp her tarafa asılmadığı eski günlerimizde Müslüman evlerinin süsü, zarif çerçeveli levhalardı. Usta hattatların bu güzel yazılarından biri de,

(Gariki bahri isyanım dahilek Ya Resûlallah) idi.

Bu ibret levhasını evine asan da, onu okuyan da içi titreyerek bu isyanlarının bağışlanması için Resûlallaha dehalet eder, ondan yardım ve şefaat niyaz ederdi. Çünkü Allah korkusu gönüllerden henüz silinmiş değildi. Haya, namus Müslüman gönüllerinin süsü ve kuvveti idi.

Demek ki noksanlarla dolu olan her kulda bir kemal fikri vardır ki bu nazil nokta üzerinde duralım ve derin derin düşünelim :

Evvelâ kendi kendimize şu suali soralım :

— Acaba bu kemal fikri bana nereden geldi?

— Acaba bu kemâl fikrinin kökü ben miyim?

— Hayır ben olamam, çünkü ben nakıs bir mahlukum, aklım sağlam olsa bile birgün gelip öleceğim. Yani (bâki) değil (fani) yim. Halbuki (kemal) ile (fani) lik bağdaşamaz. Fanilik noksanlık demektir.

— Acaba içimde duyduğum bu (kemal) fikri bana kendimin dışında olan bir şeyden mi geldi?

— Bu da olamaz. Çünkü benim dışımda kalan her şey de noksanlıklarla doludur. Meselâ ağaçlar da benim gibi bir zamanlar yok iken sonradan var oldular. Bir müddet yaşayıp onların da vakti saati gelince benim olduğum gibi kuruyup odun yığını haline geliyorlar. Hayvanlar da öyledir. Her şey de... Ve sözün kısası gerek yer yüzünde gerekse bütün kâinatta kusursuz hiç bir mahlûk yoktur. (Eşrefi mahlûkat) olan insanda bile kusurlar yığın yığın olduktan sonra insanın dışında kalan diğer mahlûkatta bu kusurların daha çok olacağı tabiidir.

Bu düşüncelerden sonra yine (kemâl) fikrine avdet edelim.

— İçimizde hissettiğimiz bu kemâl fikri bize nereden gelmiştir?

— Otomobilin arızasını düzelten makinistler, hastayı tedavi eden doktorlar, cahili bilgili yapmağa çabalayan öğretmenler neler yapıyorlar?...

— Hep noksandan kemâle doğru yürümüyorlar mı?..

Bütün bunların vasıl olmak istedikleri mükemmellik fikri onlara nereden gelmiştir. (Kemâl) fikrini insan ruhuna ilham eden kaynak ben olamam çünkü ben noksan bir mahlûkum. Hayvanlar, nebatlar, dünya ve kâinat da olamaz, çünkü bütün bu saydıklarımda da bir çok noksanlar vardır. Şu halde kemal fikrini insanlara ilham eden Allah'tır. Çünkü hiç bir noksanı olmayan O'dur. Kemâl sahibi O'dur. Yokluk ise bir çeşit noksanlık demektir. Şu halde yokluktan da münezzeh olan yalnız Allah vardır. Hâşâ sümme hâşâ (Allah yoktur) diyenler bu suretle dâvalarını kaybetmişlerdir. Allah vardır.

— Ey Allah-u Teâlâ'nın varlığından şüphe eden meçhul şahıs, seni şöylece düşünmeğe dâvet ediyorum.

1 — Sen noksan bir mahlûk olduğunu biliyorsun kendinin tam ve mükemmel olduğunu sen de iddia edemezsin.

2 — Sen noksan olduğun halde içinde (kemâl) fikri, kâmil bir varlık fikri vardır. Hem de her yönile mükemmel, hiç bir kusuru olmayan bir kemâl fikri kendi içinde bulunuyor.

3 — Bu fikir sana, senden gelmedi. Çünkü sen kâmil değilsin.

4 — Bu fikir sana çevrenden de gelmiş olamaz. Çünkü senin gibi herkes ve herşey nakıstır. Şu fikri sana ilham eden, her yönile tam ve mükemmel bir varlığın var olması zorunludur. Bu kâmil varlık Allah'dan başkası olamaz.

Ey meçhul şahıs tevbe et, Allah'a inan. O'ndan kork. O'nun yolunda yürü ve kusursuz bir Müslüman ol.

Bugünün Manzarası

(Baştarafı 8. sayfada)

borsacılar, buyrulduğu gibi mallarının hayrını da görmiyecekler ve çokları da görmemektedirler. Ekserisi çeşitli hastalığa müptelâ. Ekserisi evlâtlarından çekip ve buluyorlar. Gözlerini yarasalar gibi hakikata kapamış bulunan bu karaborsacıların serveti, kendilerine hayır etmeyeceği gibi, bunlara göz yuman hükûmetler de iflâh etmiyecektir. Bu nevi haksızlıklara göz yuman cemiyetler ise daima rahatsızlık duyacaktır. Ve badireden-badireye sürüklenecektir. Eğer, huzursuzluktan kurtulmak, rahat, refah yüzü görmek istiyorsak bu karaborsacılara, muhtekirlere hayat hakkı vermememiz gerekmektedir.

HABERLER ve KRİTİĞİ

UFAK BİR İKAZ

TÜRKİYE Öğretmenler Sendikası (T.Ö.S.) Genel Kurul toplantısı için Kayseri seçilmişti. 7 Temmuz'da başlayan kongre normal şartlar altında devam ederken Sinan, Örnekler camileri, İmam-Hatip Okulu ve Türk Kültür Derneğine yapılan bombalı tecavüz Kayseri halkının sabrını taşırmış, halkın alınteri, göz nuru ile meydana getirdiği müesseselere karşı girişilen tecavüz Türk halkını çileden çıkarmıştır. Halk arasında aşırı solcu ve sosyalistlerin yuvalandığı bir yer olarak bilinen (T.Ö.S.) mensupları tarafından yapıldığı kanaati halkta uyanmıştır.

Gerçekten yapılan hareketi solcu ve komünistlerden başka kimsenin yapmayacağı aşikârdır. Memleketimizde Moskof uşakları tarafından son zamanlarda sürekli ve plânlı bir şekilde tedhiş ve sabotaj hareketine girişilmiş bulunulmaktadır. Daha dün İzmir'de Hisar camiini kundaklayan eller, Konya halkını tahrik etmişler, İstanbul'da bir kanlı pazar meydana getirmişler, Üniversite gençliğiyle halkı ve polisi karşı karşıya getirmişler ve şimdi de Kayseri halkını tahrik etmişlerdir. Gayeleri anarşi ve karışıklık çıkarmak ve bundan istifade ederek komünizmi ilân etmek.

Fakat bu emelleri boştur. Çünkü halk niyetlerini biliyor. Çıkaracakları her kargaşalıkta Türk Milleti önce komünistlerin, sonra da onlara yataklık yapanların başını ezecek ve hiçbir zaman meşru devlet ve hükümet kuvvetleriyle karşı karşıya gelmeyecektir.

Bu hâdiselerde dikkatı çeken bir husus da komünistlerin ilk hedeflerinin hangi müesseseler oluşudur. Bilhassa memleketimizde komünistlerin en çok korktukları müesseseler camiler, İmam-Hatip Okulları ve Türk kültür yuvalarıdır. Zira en şuurlu mücadele bu müesseseler tarafından yapılmaktadır. Komünistler için Türkiye zenginleri tehlike teşkil etmemektedir. Çünkü bugün cemiyetimizin zenginleri o kadar şuursuz ki bir çokları bilerek veya bilmeyerek komünizme çanak tutmaktadır. Zevk-i sefa, midesini ve kesesini şişirmekle meşgul olan zenginler tehlikenin nereden geldiğinin farkında olmadığı gibi, tehlike geldiği takdirde bütün malının elinden alınacağından bile haberi yok. Komünistler fakir müslümanın nesini alır? Ancak imanına tasallut edebilir. İman ise onun en değerli hazinesidir. İcabında onu çiğnetmemek için başını verir ve şehadet şerbetini içer, ölümsüzlüğe kavuşur. Ama bir çok zenginler; çoğunun imanı dahi yok.

Komünistlerin ilk hedefi belli. Bu müesseselere iyi sahip çıkmalıyız. Ve şurası unutulmamalı ki, bu milletin mukaddesatıyle ve mukadderatıyle oynamak isteyen menhus eller hakkettiği cevabı mutlaka alırlar. Bu milletin art düşüncelilere ufak bir ihtarı ve ikazıdır. Bu millet bir de hesap soracak olursa halleri duman...

ÖRNEK HAREKET

Son Kayseri olaylarından sonra, Kayseri halkı senelerdir Türk Milletinin 25 kuruşlarıyle beslenen, fakat her fırsatta milletin mukaddesatına küfreden, din ve din adamları düşmanlığı yapan bazı solcu gazeteleri Kayseri'ye sokmamıştır. Bütün Kayseri halkı solcu gazetelerin alınıp satılmasını engelleyerek boykot ilân etmişlerdir.

TEDBİR ALMALIYIZ

Bugün dünyada yaklaşık olarak 14 milyon yahudi yaşadığı bilinmektedir. Bunun 3 milyonu Filistin'de geri kalanı dünyanın muhtelif memleketlerine dağılmışlardır. Memleketimizde 38 bin civarında Yahudi yaşamaktadır. Bunlar dünyanın her yerindeki Yahudiler gibi memleketimizin iç ve dış ticaretini, montaj sanayii gibi hem kârlı hem de sahtekârlığa elverişli sanayi dallarına hakimdirler. Hemen hemen memleketimizin ticaretinin % 75 i Yahudilerin elindedir. Yahudiler her memlekette olduğu gibi memleketimizin en güzel yerlerinde yaşarlar ve hepsi çok zenginlerdir.

İsrail devletinin kuruluşundan bu yana, Yahudi zenginlerinin altınları İsrail devletine akmaktadır. Son Arap-İsrail çatışmasından bu yana bilhassa Amerikadaki zengin Yahudiler tarafından İsrail'e büyük yardımlar yapılmaktadır. Memleketimizde yaşayan 38 bin Yahudi, İsrail devletinin talebine uyarak çeşitli yollarla 1967'den bu yana tam 2,5 milyon lira kaçırmış ve yardımda bulunmuş. Yahudilerin ellerinde bulunan bütün servetleri ve yaptıkları yardımlar onlara gökten zembille inmedi. Fakir Türk halkının alın terinin gayri meşru olarak Yahudi kesesine indirilmesinden birikti. Velinimeti olan milletin namus, haysiyet ve ticari ahlâkiyle uğraşan ve bozan bu nâmertlerin hesaplarının görülmesinin zamanının geldiğine inanıyoruz. Filistin'de Müslüman-Arabın beynine sıkılan her kurşunda Müslüman-Türkün alın terinin, göz nurunun bulunuşu bir milleti çileden çıkarmaya kâfi bir sebepdir. Türkiye'mizde yaşayan Yahudilerin yaptıkları yardımların tesbit edilebileni bu, ya tesbit edilemiyeni ne kadar Allah bilir!

Ağustos'un sıcağında susuzluktan cayır cayır yanan Anadolu köylüsünün köyüne su getirmek, yolunu yaptırmak için beş kuruşu mehil göremeyen ve devlet içinde devlet rolü oynayan gayri meşru patronlar hakkında bir milli tedbir almanın zamanı geldi ve geçmektedir.

İNSAN YIKAMA YAĞLAMA EVİ

Avrupalı doktorların ifade ettiklerine göre insanlar da makineler gibi yağlanacakmış. Bir çok hastalıkların sebebi yağsızlıkmış...

Bravo bu Avrupalılara, mana ve ruh yoksulu insanlığın halini nasıl da keşfetmişler. İnsandan manayı sök al, işte sana canlı bir makine. Yıka, yağla istediğin istikamete sevket...

Acele etseler de bir insan yıkama yağlama evi de Türkiye'ye açsalar. Zira memleketimizde bilhassa beyni yıkanıp yağlanacak o kadar yağsız canlı makine var ki, bunların makine aksamının yağsızlıktan mütevellit gıcırtısından durulmuyor. Eğer yağlanırlarsa belki millet biraz huzur yüzü görür.

YUNANİSTAN'DA MİNİ ETEK

Yunanistan'da devlet dairelerinde çalışan memurelerin mini etek giymeleri yasak edilmiş. Yasağın sebebi devlet dairelerinde çalışan erkek memurlarmış. Erkek memurlar «Aşırı derecede kısa ve açık giyinen kadınlara bakmaktan kendilerini alakoyamadıklarını, dolayısiyle daire işlerini zamanında yapamadıklarını» ilgili mercilere bildirerek yasak kararını aldırmışlar.

Milli menfeatı için elin adamı neler yapıyor. Acaba biz de vatan gayreti ve vazife aşkıyle açık saçıklığı önleyecek hiç mi erkek memur ve ilgili yok? Zaman zaman yapılan yasaklar takipsizlik ve cezasızlık sebebiyle tatbik edilmiyor. Devlet dairelerinde ve her yerde kadınların açık ve çıplaklığı ehl-i namus erkek ve kadınları sokağa çıkartmaz hale getirmiştir. Yok mu bu gidişe bir dur diyecek?

TÜRKLERİN DERDİ

Komünizm ve komünist ülkeler hayranı bir gazete Bulgaristan ve Bulgaristan Türkleri hakkında bir yazı serisi yayınladı. Bulgaristan'ı öğe öğe bitiremeyen röportajcı, orada yaşayan Türkler hakkında, «Okuyanlar, rejime (komünizme) uyanlar için mesele yok. Bunlar hayatlarını Bulgarlara uydurmuşlar ve bir şikâyetleri de yok...» Ama böyle olmayanlara gelince, işte onlar dertli imiş, hem de bunlar «Herkese eşit okuma hakkı verildiği halde, Bulgar okullarında okumayan, cahil, aşağılık duygusuna sahip, rejime uymayanlarmış...»

Sevsinler bu mantık silsilesini. Koca budala elbet din ve milliyetini bir tarafa bırakarak kızılların yanında yer alan ve onlara kuyruk sallayan, Türklüğünü inkâr edip, midesi için çalışanın bir dert ve şikâyeti olmaz. Marifet mi bu?

Marifet bütün baskı ve horlanmalara rağmen varlığını muhafaza, Müslümanlık ve Türklükten kopmamaktır. Elbet böyle olanlara da Bulgar dayıların gün yüzü göstermez, rahat ettirmez.

Fakat mezkûr yazar ne karşılığında yazdığını bilmediğimiz, fakat tahmin ettiğimiz Bulgar medhiyesinin sonunda hakikatı itiraf ediyor ve diyor ki: «Eğer Türkiye'ye göç etme imkânı olsa, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin % 90 ı Türkiye'ye göç edecekler.»

İşte komünist memleketlerdeki halkın hali, Allah göstermesin bu memlekete komünistler bir hakim olursa, bizim göç edecek bir anayurdumuz da kalmayacak. Belâ gelmeden evvel her türlü ihtimali düşünüp, şimdiden tedbirini almak lâzım.

ODALAR BİRLİĞİ

Odalar Birliği yeni Başkanı muhterem Prof. Necmeddin Erbakan yaptığı basın toplantısında gazetecilerin muhalifleri tarafından kendisine ve arkadaşlarına yakıştırılan «Takunyeli kardeşler» sorusuna karşılık şu cevabı vermiş:

«Takunya tabirinden Müslüman olanların abdest almak için takunya giymeleri kastediliyorsa, Müslümanız. Bu Müslümanlığımızla iftihar ederiz. Müslümanlığın bütün prensiplerine sahibiz. Sırrı Enver beyin de bu kanaatlere uymasını dilerim.»

Muhterem Erbakan'ın iftihar ettiği şeyle biz de iftihar ediyoruz ve memleketimizde tam 30 milyon, dünyada ise tam tamına 600 milyon insan iftihar ediyor. Bunu böyle bilsinler, mukaddesat ve millet düşmanları.

Prof. Necmeddin Erbakan'ı müsbet aksiyonlarından dolayı tebrik eder, muvaffakiyetler dileriz. Allah yardımcısı olsun.

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ

Söylendiğine göre bazı kara cübbeli profesörler tarafından kasıtlı olarak Ankara İlâhiyat Fakültesinin fonksiyonu kalmadığı iddiasiyle kapatılması için Ankara Üniversitesi Senatosuna bir rapor verilmiş.

Eğer kapatılacak fakülte varsa o da ders yaptırmayan, imtihana sokmayan, hoca döven azılı sosyalist ve komünistlerin yuvalandığı malûm yerlerdir. İlâhiyat Fakültesi, İslâm Enstitüsü ve İmam-Hatip Okullarını millet açmıştır, ancak millet kapatabilir. Millet müesseseleri üzerinde kumar oynanmasına asla müsaade etmez. Kapatma teşebbüsü halinde 30 milyon hesap sorar. Milyonlar hesap sorduğu zaman kara cübbeler mes'ullerini ve faillerini saklamaya kâfi gelmez.

RUSYA'DA GENERAL KATLİAMI

Komünist Rusya'da 10 Nisan'dan bu yana üç ayda 19 tane general ölmüş...

Hiç bir memlekette görülmeyen rekor!

Tabii biliyorsunuz ölmüş değil, öldürülmüş; basit bir temizlik...

Komünist Rusya hayranları (tam bağımsız, halka dönük) lerin gözü aydın.

UÇAN PEYGAMBER

Manisa'da birisi kendisinin son peygamber olduğunu iddia ederek, damdan kuşlar gibi uçmak istemiş. Fakat köylüler ve jandarma tarafından güçlükle bu tehlike önlenebilmiş.

Hz. Peygamberin sağlığında ve vefatından sonra ne kadar aklıevveller peygamberlik iddia etmiş veya kendilerine peygamberlik izafe edilmiş ama, netice ya uçarak gebermişler veya uçmadan bağıra bağıra ölüp gitmişler.

GENÇ ÖĞRETMENLER

Şehrimiz (Konya) 1968-1969 ders yılı Yüksek İslâm Enstitüsü Haziran dönemi imtihanları yapılarak mezun olan yatılı talebelerin tayinleri yapılmıştır. İlgililerden aldığımız listeye göre genç öğretmenler ve tayin oldukları yerler şöyledir:

Turan Özyurt, İlk Öğretmen Okulu - **Gümüşhane**
H. İbrahim Madendere, İlk Öğ. Ok. - **Tokat**
A. Soğukpınar, İmam-Hatip Ok. - **Adana**
Bekir Çam, İmam-Hatip Okulu - **Samsun**
Ahmet Oğuz, İmam-Hatip Okulu - **Diyarbakır**
Mehmet Topçu, Lise - **Emirdağ (Afyon)**
Ramazan Okur, Lise - **Iğdır**
Mehmet Şener, İmam-Hatip Okulu - **Erzurum**
Hayati Akbıyık, Lise - **Sandıklı**
A. Erdoğan, Lise - **Karabük**
M. Bekler, Lise - **Niksar**
Mahmut Parlak, İmam-Hatip Okulu - **Samsun**
Ali Can, İmam-Hatip Okulu, **Bursa**
Ziyaeddin Güneş, İmam-Hatip Ok. - **Diyarbakır**

Kendilerini tebrik eder, muvaffakiyetler dileriz. Allah yardımcıları olsun.

Tez Olabilmek

(Baştarafı 13. sayfada)

sağlam zanneden masum heyecanlara daha çok şefkatle eğilmek icap eder..

Tezini kaybetmişlere rahmet dilemek varken, antitezin dünyayı boş bularak yayılışını tel'in etmek düşünenleri mahzun ediyor..

Bir an için kabul edelim ki, kahrolsun dediğimiz komünizm kahroldu; O zaman heyecanlarımızı meydanlarda hangi kahrolasıca birleştirecek?

Bizler, komünizm tehlikesi olmadan da büyük bir mânada birleşebiliyor muyuz? Mes'ele budur.

Dört Mezhebe Göre Namaz

(Baştarafı 20. sayfada)

Fakat insanın o fiillere alışık olmaması, o fiilleri eda etmekten insanı alıkoyar.

b) Namazın terkine zorlamanın bulunmaması: Bir zalimin, namazın terki ile emretmesi gibi. Eğer onu terketmediğinde onu hapsederse, veya döver, öldürür veya ellerini bağlı tutarsa veya insanlar içinde yüzüne bakılmayacak hale getirir, kıymetini düşürürse ve böyle bir kimse zorlama ile namazı terkederse onun üzerine günah yoktur. Madem ki zorlanmaktadır, belki ona vacip olmaz. Çünkü hayatları tehdit edilenler mükellef değillerdir. Peygamber Efendimiz'in buyurdukları gibi:

« رفع عن امتى الخطأ والنسيان وما استكر هوا عليه »

Bu Hadis-i Şerife göre tehdid edilen kimseler üzerine vacip olmaz. Ancak buradaki maksat görünen fiiller içindir. Temizlenmeye imkân bulabilenler üzerine muktedir olabildikleri fiiller vacip olur. Meselâ niyet, ihrâm, kıraat ve ima gibi. O da aciz olan bir hastada olduğu gibi. Hastaya, muktedir olduğu fiiller vacip olur. İşlemekten aciz olduğu fiiller üzerinden düşer.

2 — Yalnız sıhhatinin şartlarıdır. Beş tanedir. Müslüman olmak, hadesten taharet, necasetten taharet, istikbal-i kıble ve setr-i avrettir.

3 — Vücubunun ve sıhhatinin müşterek şartlarıdır. Onlar da altı tanedir:

a) Peygamber Efendimizin davetine vakıf olmak, davetine vakıf olmayan kimse üzerine namaz vacip olmaz. Onun yapacağı farzlar ve namaz sahih olmaz.

b) Akıl,

c) Namaz vaktinin girmesi,

d) Su ve başka bir şey bulamadığında temizliğini kaybetmemiş şeylerle teyemmüm yapmak.

e) Uykuda ve gaflette olmamak,

f) Hayız ve nifaz kanından arınmış bulunmaktır.

Maliki'ler, bilinen bu şartlara ziyade olarak, Müslüman olmayı, sıhhatinin şartlarına ekliyorlar. Onu vücubunun şartlarından saymadılar. Onlara göre kâfirler üzerine namaz vaciptir. Ancak Müslüman olmadan sahih olmaz. Bu konuda diğer mezheplerle ihtilâf ettiler. Çünkü onlar, Müslüman olmayı vücubunun şartlarından saydılar. Tahareti iki şart olarak saydılar.

Hz. Muhammed'in Hayatı

(Baştarafı 17. sayfada)

şahıs olmak üzere 12 kişilik bir gurup Mekke'ye gelerek Akabe denilen mehalde Fahr-i Kâinat ile görüşmüşlerdi. Bunlar da iman ederek biatta bulunmuşlardır. Bu toplantı Akabe tepesinde akdedilmesinden dolayı İslâm tarihinde bu toplantıya Akabe Bi'atı denilmişti. Asr-ı saadette ilk biat budur. Bu biat münasebeti ile Medineliler aşağıdaki hususları teahhüt etmişlerdir.

1 — Allah Teâlâ'ya şerik koşmıyacaklar.

2 — Hırsızlık etmiyecekler.

3 — Zina yapmıyacaklar.

4 — Kız çocuklarını öldürmiyecekler.

5 — İftira etmiyecekler, bühtanda bulunmıyacaklar.

6 — Hak olan her şeyde Allah'ın Rasulüne itaat edecekler ve kendisine hüzünlü ve saadet günlerinde sadık kalacaklardı.

Biatten sonra Fahr-i Alem her kim bu ahdi ifa ederse Allah Teâlâ onu Cennet'e kor, her kim muhalefet ederse onun işi Allah'a kalmıştır. Dilerse af eder, dilerse azap yapar, buyurmuşlardır. Bunun üzerine bunların reisi ibadete tahahütlerini yerine getireceğine dair yemin etmişlerdir. Medine'ye döndüklerinde Müslümanlığın yayılmasına candan çalışmışlardır. İslâm dininde en önce tesis edilen hükümler bunlardır.

Bu yıl içinde Miraç mucizesi vuku bulmuş ve beş vakit namaz da farz olunmuştur.

NÜBÜVVETİN ONÜÇÜNCÜ YILI VE HİCRET (M. 622):

Birinci Akabe biatından henüz bir yıl geçmişti. Medine'de bulunan Mus'ab bin Ümeyr Evs ve Hazrec kabilesinden müteşekkil 73 erkek ve 2 kadın olmak üzere Mekke'ye gelmişlerdi. Bunların içinde İstanbul'da medfun Eba Eyyübi Ensâri namı ile maruf Hz. Halid de vardı. Bunlar Akabe denilen mevkide Rasüli Zişan efendimizle buluşmuşlar ve onu Medine'ye davet etmişlerdi: Peygamberimiz de kendisini müdafaa edeceklerine dair taahhütte bulunmalarını istemiştir. Onlar da:

Ey Allahın Rasülü, senin yolunda canımızı feda edersek mukabilinde ne vardır demeleri üzerine Hazret'i Peygamberde: «Cennet var» buyurmuşlar. Onlar da öyle ise elini ver demişler ve bu teklif üzerine biatte bulunmuşlardır. Bunun üzerine Ashab-ı Kiramdan gitmek istiyenlere izin vermişlerdi.

Böylece Mekke'den Medine'ye Kureyşlilerden gizli olarak gidenlerin sayısı 150'yi bulmuştu. Bunlardan yalnız Hz. Ömer âlenen Medine'nin yolunu tutmuştu.

Mekke'de peygamberimizin yanında yalnız Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ali kalmıştı. İslâm tarihinde buna ikinci Akabe biatı denilmiştir.

Yine Peygamberimizde Cenab-ı Hakkın izni ile nübüvvetin onüçüncü yılında 622 m. tarihinde yanında yakın arkadaşı, Hz. Ebu Bekir ile birlikte Medine'ye hicret buyurmuşlardır. Bu hicret yılı Müslümanlar arasında İslâm tarihinin başlangıcı sayılmıştır.

a) Hadesten taharet,

b) Necasetten taharet gibi.

Terke zorlanmamayı vücubunun şartlarına ziyade yaptılar.

(Devamı var)

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Mehmed Gün - İSTANBUL* — Gösterdiğiniz lütûfkârlık ve iyi duygulara ne kadar teşekkür etsek azdır. Sizinle tanışmak bizim de arzumuzdur, selâm ve hürmetler.

★ *S. Hasan Ekin - İZMİR* — Göstermiş olduğunuz yakın ilgi ve alâka bir dostluğun nişanesidir. Alâkanıza teşekkür ederiz, selâmlar...

★ *S. Fikri Örtük - ERZURUM* — Alâka ve hissiyatınıza çok teşekkür ederiz. Temennileriniz ve dilekleriniz, bir imkân meselesidir, selâmlar...

★ *S. Halil Aksu - ANKARA* — OKU'ya karşı yaşatmış olduğunuz hisleri unutmamıza imkân yoktur. Bu alâkanızın devamını bekler, Allah'tan başarılar temenni ederiz.

★ *S. Selim Yıldırım - MARAŞ* — Alâkanıza teşekkür ederiz. İstemiş olduğunuz sayılar adresinize gönderilmiştir. Ayrıca abone kaydınız yapılmıştır. Selâmlar...

★ *S. Osman Avan* — Göndermiş olduğunuz 16 liralık havaleniz alınarak hesabınıza işlenmiştir, teşekkürler...

★ *S. Hasan Yıldız - BEYŞEHİR* — Adresiniz değiştirilmiştir. Aboneniz 145. sayıda sona erecektir. Alâkanıza teşekkür ederiz. Selâmlar...

★ *S. Cavit Özyurt - SİMAV* — Adresinize alamadığınızı bildirdiğiniz 85. sayı gönderilmiştir. Bundan sonraki mecmualarınız yeni adresinize postalanacaktır. Selâmlar...

★ *S. Halil Akkoç - NİĞDE* — Alâka ve iltifatınıza teşekkür ederiz. Aboneniz 99. sayıya kadar devam edecektir. Bağlılıklar...

★ *S. Ömer Arslan - MUĞLA* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Adresiniz düzeltilmiştir. Bundan sonraki sayılarınız yeni adresinize gönderilecektir. Şayet arkadaşlarınızdan mecmualarını alamayanlar olursa lûtfen abone numaraları ile birlikte bildiriniz de durumlarını tetkik edelim. Bu bizim bir vazifemizdir. Selâmlar...

★ *S. Mahmut Ortaklar - KAYSERİ* — Göndermek lûtfunda bulunduğunuz 5 kardeşimizin abone işlemleri yapılarak mecmuaları adreslerine postalanmıştır. Bu duruma çok memnun olduk. İstemiş olduğunuz kitaplar adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Ömer Ak - MANİSA* — Alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar adresinize postalanmıştır. Bu zamana kadarki sayıların elinize geçmemesinin sebebi adresinizde vaki olan değişiklikten mütevellid olduğu anlaşılmıştır. Bundan sonra adresinizde olan değişikliği hemen bildirirseniz böyle yanlışlıkların önüne geçilmiş olacaktır. Selâmlar...

★ *S. Abdülkadir Yüksel, Mehmet Akgüç, Hüseyin Başaran ve Ramazan Çelik - ISPARTA* — İsteğiniz üzerine abone kaydınız yapılmıştır. Adresinizin değişikliği anında durumu bize bildirirseniz mecmualarınız boşa gitmiş olmaz. Yalnız bu zamana kadar hiç havale göndermemişsiniz. Sizden ricamız en yakın zamanda yıllık abone ücretinizi göndermenizdir. Selâmlarımızı sunar, başarılar dileriz...

★ *S. Hidayet Aklar - MUĞLA* — Mecmuamızın intişarı hususunda göstermiş olduğunuz yakın alâka ve candan çalışmalarınızı tebrik eder, diğer okuyucularımıza sayinizin örnek olmasını Allah'tan niyaz ederiz.

★ *S. Ömer Cantekin - SAKARYA* — Göndermiş olduğunuz kıymetli mektubunuzu aldık. Bizleri çalışmaya sevk eden sizin gibi kıymetli okuyucularımızdır. Müslümanlar, vazifelerinin şuuru ile çalışırlarsa bu dava elbette ayağa kalkacaktır. Maksat bu yolda hizmettir. Cenab-ı Hak'tan bütün işlerinizde başarılar dileriz...

★ *S. Hikmet Atalar - BURSA* — Mektubunuzun dile getirdiği manayı ve abideleştirdiği kutsi müesseseleri göz yaşlarıyle tahayyül ettik. Bu mübarek müesseseleri hakikaten görmekten Cenab-ı Hak bizleri mahrum etmesin, selâmlar...

★ *S. Hasan Eşmeler - ADAPAZARI* — Alâka ve hissiyatınıza müteşekkiriz, çalışmalarınızın indi ilâhide kabulünü dileriz. Cenab-ı Hak çalışanları elbette başarıya ulaştırır.

★ *S. Nazif Karataş - İSTANBUL* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Sizin 86. sayınız adres kifayetsizliği nedeni ile iade edilmiştir. Diğer arkadaşlarınızın mecmuaları muntazam olarak gönderilmektedir. Sizin bu zamana kadar elinize geçmiyen sayılarınız toptan adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Halil Öztürk - URFA* — İsteğiniz üzerine adresiniz değiştirilmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, iltifatınıza mazhar olmaya çalışmak bizim vazifemizdir. Selâmlar...

★ *S. İbrahim Ak - DÜZCE* — Alâkanıza teşekkür ederiz, birinci isteğiniz mümkün değildir. Çünki postahane bu duruma müdahale eder. İkinci isteğiniz yerine getirilmiştir. Üçüncü isteğiniz de müsbet olarak yerine getirilmiştir. Bizim de sizden ricamız lûtfen mektup ve havalelerinizde abone numaralarınızı mutlaka yazmanızdır. Selâmlar...

★ *S. Sami Atcı - MARDİN* — Alâkanıza teşekkür ederiz. İsteğiniz üzerine 25 adet «*Büyük Kapı - EK*» kitabından ödemeli olarak gönderilmiştir. Ayrıca abone kaydedilmesini istediğiniz 7 kardeşimizin abone işlemleri yapılarak mecmuaları adreslerine postalanmıştır. Alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Fazıl Ak - AYDIN* — İsteğiniz yerine getirilmiştir. Alâkanıza teşekkür ederiz. Göndermiş olduğunuz havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Aboneniz, 110. sayıda kadar devam edecektir. Selâmlar...

★ *S. Hikmet Atalar - BURSA* — Mektubunuzun dile getirdiği manayı ve abideleştirdiği kutsi müesseseleri göz yaşlarıyle tahayyül ettik. Bu mübarek müesseseleri hakikaten görmekten Cenab-ı Hak bizleri mahrum etmesin, selâmlar...

★ *S. Hasan Eşmeler - ADAPAZARI* — Alâka ve hissiyatınıza müteşekkiriz, çalışmalarınızın indi ilâhide kabulünü dileriz. Cenab-ı Hak çalışanları elbette başarıya ulaştırır.

★ *S. Nazif Karataş - İSTANBUL* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Sizin 86. sayınız adres kifayetsizliği nedeni ile iade edilmiştir. Diğer arkadaşlarınızın mecmuaları muntazam olarak gönderilmektedir. Sizin bu zamana kadar elinize geçmiyen sayılarınız toptan adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Halil Öztürk - URFA* — İsteğiniz üzerine adresiniz değiştirilmiştir. Alâkanıza teşekkür eder, iltifatınıza mazhar olmaya çalışmak bizim vazifemizdir. Selâmlar...

★ *S. İbrahim Ak - DÜZCE* — Alâkanıza teşekkür ederiz, birinci isteğiniz mümkün değildir. Çünki postahane bu duruma müdahale eder. İkinci isteğiniz yerine getirilmiştir. Üçüncü isteğiniz de müsbet olarak yerine getirilmiştir. Bizim de sizden ricamız lûtfen mektup ve havalelerinizde abone numaralarınızı mutlaka yazmanızdır. Selâmlar...

★ *S. Sami Atcı - MARDİN* — Alâkanıza teşekkür ederiz. İsteğiniz üzerine 25 adet «*Büyük Kapı - EK*» kitabından ödemeli olarak gönderilmiştir. Ayrıca abone kaydedilmesini istediğiniz 7 kardeşimizin abone işlemleri yapılarak mecmuaları adreslerine postalanmıştır. Alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Fazıl Ak - AYDIN* — İsteğiniz yerine getirilmiştir. Alâkanıza teşekkür ederiz. Göndermiş olduğunuz havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Aboneniz, 110. sayıda kadar devam edecektir. Selâmlar...

İslâmın İlk Emri

O K U

Sahibi:

Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına:

Hasan TEKELİOĞLU

Yazı İşleri Müdürü:

Mustafa KOÇYİĞİT

İdarehane:

Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA

Muhabere Adresi: P.K.: 105 — KONYA

Abone şartları: Yıllık: 12 T.L. Altı Aylık: 6 T.L.

(Yurt dışı Yıllık: 16 T.L.)

Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.

Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih: 30.7.1969

«İçimizdeki beyinsizlerin işledikleri yüzünden, bizi helâk eder misin, Allah'ım?...»

«Kur'an-ı Kerim»

Yârab, bu uğursuz gecenin yok mu sabahı?
Mahşerde mi biçarelerin, yoksa felâhı!
Nûr istiyoruz... Sen bize yangın veriyorsun!
«Yandık!» diyoruz... Boğmıya kan gönderiyorsun!
Esmezse eğer bir ezeli nefha, yakında,
Yârab, o cehennemle bu tûfan arasında,
Toprak kesilip, kum kesilip Âlem-i İslâm;
Hep fışkıracak yerlerin altındaki esnâm!
Bizâr edecek, korkuyorum, cedd-i Hüseyni!
En sonra, salıp ormanı görmek Haremeyni!
Bin üçyüz otuz beş senedir, Arz-ı Hicâzın
Ateşli muhitindeki sûzişli niyazın
Emvacı hurûş-âver olurken melekûta
Çan sesleri boğsun da gömülsün mü sükûta?
Sönsün de, ilâhî, şu yanan meş'al-i vahdet,
Teslis ile çöksün mü bütün âleme zulmet?
Üçyüz bu kadar milyonu canlandıran iman
Olsun mu beş on sersemin ilhadına kurban?
Enfâs-i habisiyle beş on ruh-i leimin,
Solsun mu o parlak yüzü Kur'an-ı Hakîmin?
İslâm ayak altında sürünsün mü nihayet?
Yârab, bu ne hüsrandır, ilâhî bu ne zillet?
Mazlûmu nedir ezmede, ezdirmede mâna?
Zâlimleri adlin, hani, öldürmedi hâlâ!
Câni geziyor dipdiri... can vermede mâ'sûm!
Suç başkasınındır da niçin başkası mahkûm?
Lâ Yüs'ele binlerce süal olsa da kurban;
İnsan bu muammalara dehşetle nigehban!

Eyvah! beş on kâfirin imanına kandık;
Bir uykuya daldık ki: Cehennemde uyandık!
Mâdâma ki, ey adl-i ilâhî yakacaktın...
Yaksaydına mel'unları... tuttun bizi yaktın!..

M. Âkif ERSOY

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

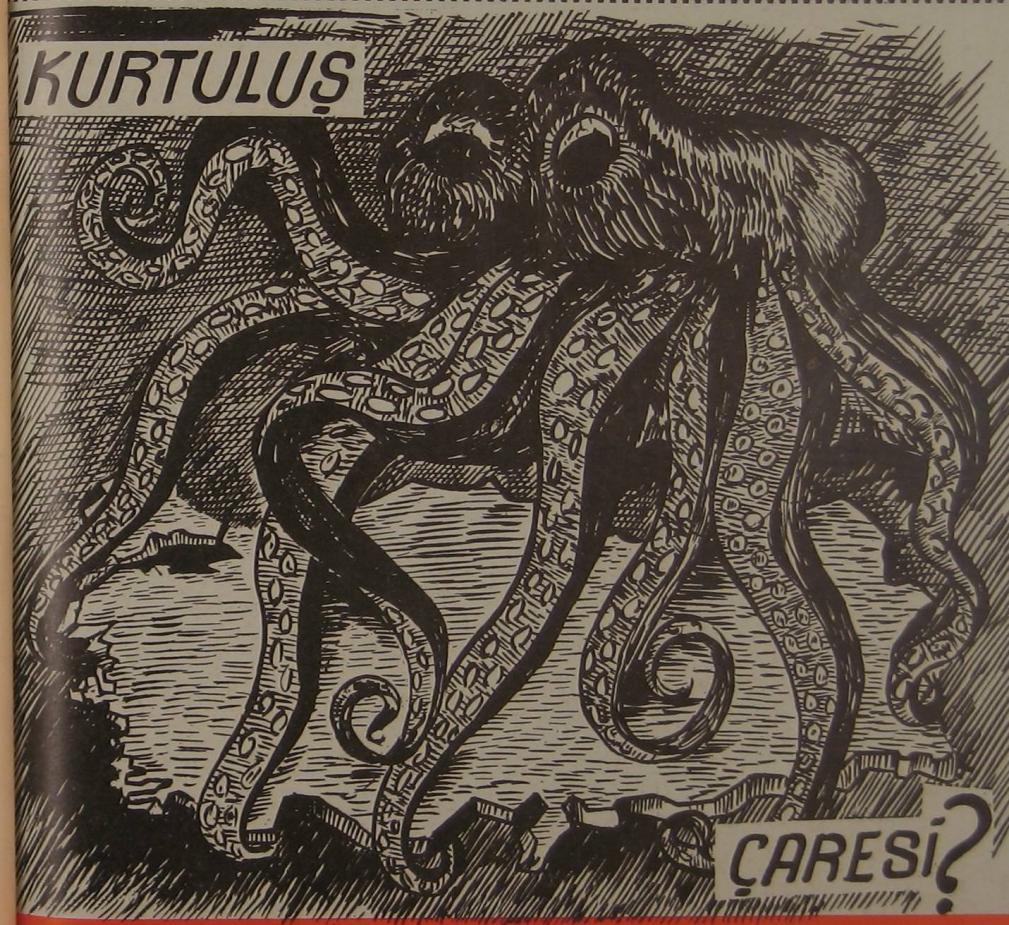

C. Ahir : 1389

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Kurtuluş Çaresi? **Ömer BAL**
- Ferdin Ahlâken Yetiştirilmesi Yazan: **es-Seyyid SABIK** Terceme: **Ahmed GÜRTAŞ**
- İlâhi Vahyin Muhtelif Yolları ve Mertebeleri **Dr. Fehmi CUMALIOĞLU**
- Kur'an-ı Kerim'e Göre Hz. Musa **Osman CİLÂCI**
- Yeter Artık! **Mustafa KOÇYİĞİT**
- Beklenen Fatih ve Mahzun Ayasofya **Mehmed SÜSLÜ**
- Hz. Muhammed'in Hayatı **Veli ERTAN**
- Mutlu Ekmek **Sami BOZ**
- Ene **Ahmed HAMDİ**
- Dört Mezhebe Göre Namaz **Lutfi ŞENEL**
- İman Aşısı **Abdulmuttalib YILDIRIM**
- Güzel Sözler **Hasan TEKELİOĞLU**
- Batılı Ahlâk **M. Said ÇEKMEGİL**
- Bunları Biliyor musunuz? **Hasan BAĞCI**
- Hutbe **Mevlût KARAASLAN**
- İlâhi Rabıta Tasavvuf **Yusuf IŞICIK**
- Haberler ve Kritiği
- Okuyucularla Başbaşa

Kapak Kompozisyonu : **Nesip KOÇER**

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Ömrün herhangi bir meçhulünü keşfetmekten, ruhun herhangi bir düğümünü çözmekten uzak, fakat vatanı ve milleti ayakta tutan kıymet hükümlerini yağmalamakta mahir dejenere tiplerin Üniversite içinde patlattıkları molotof kokteylleri, ilmi ve ilim havasını bombardıman ettikten sonra şimdi de mabedi ve mabetteki iman havasını berhava etmeğe ve bu mabede yol veren mektebi temelinden dinamitlemeğe yönelmiştir.

Anadolu'nun gittikçe ma'mureleşen herhangi bir kasabasında çinko ve kiremit damlar arasında göklere avuç açan şerefesiyle dört kerpiç duvardan örülmüş bir mabedi bombalamakla, Kayseri'de Mimar Sinan'ın yaptığı muhteşem mabedi, bize şanlı mazinin ıtrını getiren bu camiyi bombalamak arasında ne muazzam bir fark olduğunu düşünün. Düşünün ki; Balkanlarda düşmanların, Kıbrıs'ta Rumların benzerlerini yaptığı bu korkunç hâdisede ne büyük bir mazi ve tarih düşmanlığı olduğunu anlayınız. Evet bütün mabetleri kundaklamak suçtur, iman düşmanlığıdır. Fakat Kayseri'de işlenen vahşette iman düşmanlığı ile birlikte tarih ve mazi düşmanlığı, ilim ve san'at düşmanlığı içiçedir. Müslüman-Türk'ün kendi tuğrasını okadar derinden vurduğu bu şehirde, bir iki ma'bedi kundaklamakla, eğer doğmak üzere olan islâmi aşk ve vecdin yolu kesilmek istenirse onlara hatırlatmak isteriz ki, o hissi, o heyecanı İslâm düşmanlığının sert tatbikçilerinin mel'un suratları bile yok edememiş, onların ruhlara kasvet veren dehşetleri bile bu hissi öldürmeğe yetmemiştir. Bir asırdan beri imana, aşka karşı girişilen katliamda her müslüman ferdin ruh semasında bir yıldız gibi uğrun uğrun sahibine ışık saçan bu nur söndürülememiş, zalimlerin ceberutu onun birgün iman ufkunda bir güneş olarak doğmasını önleyememiştir. Muktedirsen her müslümanın meş'ûrunda doğan bu güneşlerin yolunu biç!.. Vaktiyle kart kâfirlerin bilinçli (!) tasallutu bunu yapamadı. Şimdi siz ey o fikir zanilerinin veled-i gayr-i meşrû'u... Siz mi yapacaksınız bunu!..

Ne cür'et, ne küstahlık değil mi? Faraza bu kundaklanan mehtap herhangi bir Lise veya köy Enstitüsü olsaydı, en başta bakanlar, bakmayanlar, bildirilerinden başka müdevven eserleri olmayan profesörler, anarşist yatağı kızıl kulüpler, siyah cübbelerini asfaltın ziftinde bir kat daha ziftleştirenler neler yapmazdı!.. Hele fikri öldürmeğe me'mur, güdümlü matbuat ve onun Don Kişot'ları kalemlerini kaç kere lağıma batırıp üzerimize yürüyeceklerdi... Gayr-i tabiiler, boldozerler sevkedip şehrin altını üstüne getireceklerdir. Geçen yıl İzmir'in Hisar camiinde patlatılan bombayı Dahiliye Vekiline atfetmekten çekinmeyenler, yine bu kızıl suratlı satılmışlardı. Bir hükümet üyesini, bu kadar adi dolapların tezgahcısı gösterecek kadar bayağılaşan bu mahluklar, şimdi tam da İzmir hâdiselerinin karara bağlandığı, suçluların mahkûm edildiği günlerde iki cami, bir mekteb kundaklamışlardır... Kızılların bu şenaatları iman ehlinin direnme gücünü bilemiş ve bir türlü mevcudiyetini kabule yanaşmadıkları bu güç, bilene bilene milli bir gayz halinde KONYA'da ve KAYSERİ'de onların tepesine inmiştir. Şimdi Müslüman-Türk'ün bu güçlü direnişi, kendi mukadderatına istikamet vermek için çile çeken, ömür veren soylu gençliğin safına, her silâhtan daha ağır bir kuvvet olarak katılmış bulunuyor. Bu güne kadar varlıklarını, zalimlere alkış tutarak elde edenler, bu kahredici manzara karşısında gebermez de ne olur? Gebermek üzeredirler. Eceli gelen köpekler, cami duvarına işerlermiş...

Evet! Dün, tarihi eserlerin portellerinde, alınlıklarındaki tuğraları kazıyanların, ibadethaneleri tavla olarak kullananların veletleri bugün mabet bombalıyor, mektep kundaklıyor. Dün susanlar, susmağı kendi sakim felsefelerine uygun bulanlar bugün de susuyorlar. Ama bombalanan eserler, dini müesseseler olduğu için susarlar. Beyazıt Kulesine Moskof bayrağı çekilirken, Üniversite duvarlarına kızıl liderlerin boy boy resimleri asılırken de susuyorlardı bunlar. Müslüman-Türk'ün en büyük cemiyet hâdisesinin, ubudiyyet ruhunun ferdilikten çıkıp maşeri bir vicdan haline geldiği ibadethaneler, her türlü tecavüzden masundur. Bu masuniyeti ihlâl edenleri kanun tecziye edecektir. Fakat aynı zamanda müslüman, sadece mabedin huzurunu değil, vatanın da bir mabet havası içinde ebedlere doğru akışını temine memur olduğu için suçluları kanundan evvel mahkûm etmeğe de memurdur.

İslâmın İlk Emri
Oku

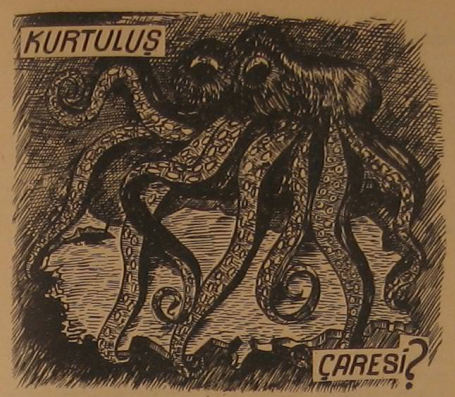

KURTULUŞ ÇARESİ?..

Ömer BAL

TÜRKİYEMİZİN bir çok meseleleri arasında bir de komünizm meselesi vardır. Komünizm Türkiye için tehlike olmak şöyle dursun, ufuklarında kızıllıkları belirmeye başlayan bir belâ halini almıştır. Memleketimiz için Komünizmin kucağına düşmenin bir an meselesi olduğunu söylemek kehanet değildir. Günlük hâdiseleri takip eden, hâdiselerin neden ve niçinine inerek, cereyan tarzı üzerinde salim kafayla, ciddi olarak düşünen kimselerin ürpermemesine ve dehşete kapılmamasına imkân yoktur.

Memleketimizin bugün içinde bulunduğu durum, tıpkı komünist memleketlerin komünizme tekaddüm eden günlerinin hemen hemen aynıdır. Yeni yeni uyanmaya başlayan dağınık, plânsız millî ve dinî uyanışın karşısında yerli ve yabancı kaynaklardan beslenen kuvvetli bir küfür cephesi vardır. Komünizme zemin hazırlayan iki amil dinsizlik ve fakirliktir. Bugün cemiyetimizde bizi senelerdir komünizme karşı koruyan İslâma karşı bir lâkaydilik başlamış, genç nesillerde gittikçe artan bir manevi boşluk kendini göstermiştir. Dinî öğretim ve terbiyenin zayıflaması ve kalkmasiyle birlikte bir ahlâkî buhran kendini göstermiştir. Fakirlik de yaygın hale gelmektedir. Bir taraf müthiş zenginler, apartmanlara apartmanlar katar, hususî arabalarda, gece kulüplerinde sefahat âlemlerinde yüzerken, öbür tarafta tenceresine koyacak yağ, midesinin sızısını durduracak ekmek bulamayan fakirler...

Maalesef cemiyetimizde fakirin elinden tutacak hiç bir müessese yoktur. Fakir kendi köşesinde açlıktan, hastalıktan kıvır kıvır kıvranır da kimsenin kılı bile kıpırdamaz. Fakirin hiç bir garantisi yoktur. Kazara fakir hastalansa, çalışamasa hastalığının teşhis ve tedavisine baktıracak bir kimse ve müessese olmadığı gibi, günlük ekmek parasını doğrultamadığı zaman karnını doyuracak bir merci de yok. Zenginle, fakirin yaşayışı arasında muazzam bir uçurum vardır. İslâmiyet zengini fakire karşı bazı mali farzlarla mükellef kılmakla zenginle fakirin arasını telif etmiş, komünizmin gediğini kapatmıştır. Bugün zenginler tarafından İslâmın fakirleri gözetme emri yerine getirilmediğine göre bu gedik açık demektir ve işte komünizm bu gedikten, açıktan nüfuz etmeye başlamıştır. Haddizatında komünizmin kendine konu edindiği fakirlik mevzuu bizim meselemiz, İslâmın davasıdır. Biz davamıza sahip çıkmayıp, ihmal ettiğimiz içindir ki, fakirlerin meselesi mataryalistlerin ve komünizmin eline geçmiş ve istismar vesilesi edilmiştir. İslâm hiç kimsenin kimseyi sömürmesine ve zulüm yapmasına müsaade etmez. Eğer bugün elinin emeğini, alnının terini alamayan işçiler varsa bunların problemleri bizim problemimiz ve İslâmın davasıdır. Biz davamızı bilip, sahip çıkmalıyız. Yoksa mesele İslâm düşmanlarının elinde, İslâma ve Türklüğe karşı bir koz olarak oynanmak istenmektedir.

Müslümanlar bütün meselelerine el atmalı ve davalarına sahip çıkmalıdırlar. Komünizm ve zararlı cereyanlara karşı en müessir mücadele dinî müesseseler tarafından verilebilir. Bu mevzuda din adamlarına büyük işler düşmektedir. Camiler merkez olmak üzere fakirliğe karşı mücadele açılmalıdır. Artık din adamları bugünkü içinde bulundukları pasif ve âtıl durumdan kurtulmalı İslâmın her derde ve belâya şifa olan iksirini dertlilerin ayağına götürmelidir. Her cami çevresine karşı maddî ve manevî bir garanti olmalıdır. Camiye cemaat bekleme yerine, camiye cemaat çekilmelidir. Bunun için de caminin bir maddi gücü olmalıdır. Bugün için caminin maddi gücü din adamlarının önderliğinde kurulacak olan «..... cami koruma ve mahallenin fakirlerine yardım cemiyetleri» olabilir.

Fakat bu cemiyetler bugüne kadarki cemiyet anlayışının dışında yeni bir ruh ve anlayışla ele alınacak olursa ve camii fakir fıkaranın işsizlik sigortası haline getirilirse faydalı olur.

FERDİN AHLÂKEN YETİŞTİRİLMESİ(1)

— II —

Yazan : es-Seyyid SABIK

Terceme : Ahmed GÜRTAŞ

ŞÜPHESİZ ki ibâdetler, Allah'a imanı tazeleyen, kalbi ihyâ eden, insanı ahlâkî kaypaklıktan koruyan ve kötülükle emredici nefsinden muhafaza eden âmillerdendir. Hak Taalâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Sana vahyedilen kitabı oku. Namazı da dosdoğru kıl (ve kıldır). Çünkü namaz edebsizlikten ve akıl ve şeriata uymayan her şeyden alıkoyar. Allah'ı zikretmek elbette en büyük (ibâdet) tir. Ne yaparsanız Allah bilir.» (2)

6. İyi misâl ve güzel örneğin, insanın nefsinde ve hayattaki başarısında büyük bir rolü ve gayet geniş bir tesiri vardır. Zira o örnek, canlı bir ideale ve mücessem bir fazilete götüren bir bayrak ve taklid edilip uyulması arzu edilen, beşeriyete en uygun nümûnelerin bir tablosudur. Allah Taâlâ Hazretleri Peygamber (S.A.V.) Efendimiz Hazretlerine, kendisinden önce geçen peygamberlere iktida etmesini emretmiş ve şöyle buyurmuştur :

«Onlar (o peygamberler) Allah'ın hidâyet ettiği kimselerdir. O halde sen de onların gittiği doğru yolu tutup ona uy...» (3)

Cenab-ı Hak, müslümanlar için en yüksek örneği yaratmıştır ki, o da başkalarında dağınık halde bulunan doğruluk, vefa, cesaret, asâlet, cömertlik ve sâir iyi hasletleri kendi nefsinde cemetmiş bulunan Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) Efendimizdir. Nitekim Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Andolsun ki Rasûlüllâh'da sizin için, Allah'ı ve âhiret gününü umar olanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir (imtisâl) nümûne (si) vardır.» (4).

7. Hayır için yardımcı olacak ve hayra irşâd edecek dostları seçebilmek de İslâmın ihtimam gösterdiği ve şiddetle üzerine düştüğü hususlardandır. Zira insan dostlarla düşüp kalkmakla gerek muhtaç olduğu güzel hasletler ve gerekse gidişatını düzeltme ve nefsini temizleme konusunda geniş ölçüde faydalar sağlar.

İslâm, hayırlı kimselerle dostluk kurmaya ve kötü kimselerden sakınmaya davet eder ve şöyle buyurur :

«Sabah, akşam rablarına, (sırf) O'nun cemâlini dileyerek düâ edenlerle beraber candan sabr(u sebât) et. Dünya hayatının zînetini arzu edip de gözlerini onlardan ayırma. Kalbine bizi anmaktan gaflet verdiğimiz, hevâ ve hevesine uymuş, işinde haddi-aşmış kimselere boyun eğme.» (5).

Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) Efendimiz de şöyle buyurmaktadır :

«Kişi dostunun dini üzeredir. O halde her biriniz, dostluk yapacağı kimse üzerinde düşünsün.» (6)

«Mü'min kimseden başkası ile arkadaşlık yapma. Senin yemeğini de Allah'tan korkandan başkası yemesin.» (7)

Ebû Mûsâ el-Eş'arî'den (R.A.), Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.)'ın şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir :

«İyi dostla kötü dostun benzeri güzel koku taşıyanla körük çeken (demirci) gibidir. Güzel koku taşıyan kimse ya sana güzel koku verir, ya sen ondan satın alırsın veya ondan güzel koku duyarsın. Körük çeken (demirci) ise ya senin elbiselerini yakar veya kötü koku duyarsın.» (8)

Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) Efendimiz, dostun nasıl olması lâzım geldiğine dair irşadda bulunuyor ve şöyle buyuruyor :

«Kendisini görmeniz size Allah'ı hatırlatan ve konuşması ilminizi artıran kimse ile arkadaşlık yapınız.»

Yine Rasûlüllâh (S.A.V.) Hazretleri, dostun vazifesinin, işlerinde kardeşinin kuvvetine ilâve edilmiş bir kuvvet olması gerektiğini, kendisinde gaflet gibi, tembellik gibi bir şey gördüğünde ondan bu gibi şeyleri gidermesi iktiza ettiğini beyan eylemektedir. Nitekim Efendimiz şöyle buyurmuşlardır :

«Dostların en hayırlısı, hatırladığın zaman sana yardım eden, unuttuğun zaman da sana hatırlatan kimsedir.»

Alkame, oğluna vasiyyet etti de şöyle dedi :

«Yavrucuğum, herhangi bir ihtiyaç seni insanlarla arkadaş olmağa sevkederse işini gördüğün zaman seni koruyan, sohbet yaptığın zaman seni zînetlendiren, bir musibet seni çalışmaktan alakoyduğu zaman senin geçimini üzerine alan kimse ile arkadaş ol. İstediğin zaman sana veren, kendisinden yüz çevirdiğin zaman seninle konuşmağa başlayan, başına bir belâ geldiğinde sana yardım eden kimse ile arkadaşlık yap. Söz söylediğin zaman sözünü tasdik eden, bir işe giriştiğin azman seninle müşavere yapan ve ihtilâf ettiğiniz zaman seni tercih eden kimseyi arkadaş edin.»

Çevre de insanı, kendi kalıbına göre döken ve insana kendi damgasını basan şeylerden biridir. **«Her doğan temiz bir fıtrat üzere doğar; Ebeveyni onu ya yahûdi, ya nasrânî veya mecûsî yapar.»**

İslâm, ferdin içinde yetiştiği çevrenin öyle temiz ve sâf bir çevre olması için gayretle çalışmıştır ki o çevrede faziletler gerçekleşir, iyilik, hürmet görür ve terbiye kolaylıkla elde edilir. Çünkü bunlar o çevrede yerleşmiş esaslar ve umûmî örfler haline gelmiştir.

Bir kadın, çocuğunu çağırmıştı da, gel sana hurma vereceğim, demişti. Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) Efendimiz, kadına, söylediği şekilde hurma mı vereceğini, yoksa çocuk yanına gelsin diye mi öyle söylediğini sordu. Kadın da çocuğa hurma vereceğini söyledi. Hakikaten kadın sözünde sadık idi. Sonra kadın Hz. Peygamber (S.A.V.)'e, çocuğa hurma vermeyecek olsaydı bu sözün yalan sayılıp sayılmayacağını sordu. Hz. Peygamber (S.A.V.) Efendimiz de **«Evet, muhakkak ki Allah (c.c.) yalanı da, yalancığı da yazıp, tesbit eder.»** buyurdu.

8. Millet efradının herbiri üzerinde efkâr-ı umûmiyyenin murakabe ve kontrolunun da gerek cemiyetin selâmetini muhafaza, gerekse milletin ahlâkını ve benliğini koruyan faydalı taklitleri devam ettirme konusunda kendine has bir tesiri vardır.

İslâm, bu murakabe ve kontrolu vacip kılıyor ve her ferdi **«akd-i velâyet : dostluk kurma»** hükmü ile, ki bu hükümle Allah mü'minlerin arasını kaynaştırmıştır, bu kontroldan mes'ul tutuyor :

«Mü'min erkekler de, mü'min kadınlar da birbirlerinin velileri (dostları ve yardımcıları) dır. Bunlar (insanlara) iyiliği emrederler, (onları) kötülükten vazgeçirmeye çalışırlar...» (9)

Bu ümmetin en hayırlı ümmet olması, bu murakabe ve kontrolu muhafaza etmesi sebebiyledir :

«Siz insanlar için (insanlığın faidesi için ğaybdan yahut levh-i mahfûzdan seçilip) çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeye çalışırsınız. (Çünkü) Allah'a inanıyorsunuz...» (10)

9. İslâm, diğer taraftan, üstün faziletleri açıklamakta, yüksek prensipleri ve bunların ferdi ve içtimâî tesirlerini hararetle senâ etmektedir. Nitekim kötülük ve noksanlıkların aleyhinde bulunmakta ve bunların, insanların hal ve istikbalindeki zararlı tesirlerini de açığa çıkarmaktadır.

Şayet bu yönleri açıklamaya girişmiş olsak söz çok uzayacaktır. Biz sadece bir kaç misâle işaret edeceğiz :

İffet konusunda Cenâb-ı Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Mü'min erkeklere söyle: Gözlerini (haramdan) sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar. Bu, kendileri için çok temiz (bir hareket) dir. Şüphesiz ki, Allah (kullarının ne) yapacaklarından hakkıyle haberdârdır. Mü'min kadınlara da söyle : Gözlerini (haramdan) sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Zînetlerini açmasınlar. Bunlardan görünen kısmı müstesnâ; Baş örtülerini yakalarının üstünü (kapayacak surette) koysunlar...» (11)

Kahramanlık ve fedakârlık meydanlarında sadakat gösterme konusunda da Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Mü'minler içinde Allah'a verdikleri sözde sadakat gösteren nice erler var. İşte onlardan kimi adağını ödedi, kimi de (bunu) bekliyor. Onlar hiçbir suretle (ahidlerini) değiştirmediler.» (12)

Emânet ve ahde vefâ konusunda Hz. Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır :

«Kendisine güvenilmeyen kimsenin imanı yoktur. Sözünde durmayan kimsenin de dini yoktur.»

Şecaat, iradenin kuvveti, hak yolunda ve akîde uğrunda varını yoğunu fedâ etme konusunda Allah Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Şüphesiz ki Allah, hak yolunda (muharebe ederek düşmanları) öldürmekte, kendileri de öldürülmekte olan mü'minlerin canlarını ve mallarını, kendilerine cennet (vermek) mukabilinde, satın almıştır...» (13)

İtaât hakkında şöyle buyurmaktadır :

«Aralarında hükmetmek üzere Allah'a ve Rasûlüne davet olundukları vakit mü'minlerin sözü ancak «Dinledik, itâat ettik.» demeleridir. İşte asıl muradlarına erenler bunlardır.» (14)

Huşû konusunda da şöyle buyurmaktadır :

«Mü'minler muhakkak felâh bulmuşlardır (korktuklarından emin, umduklarına nâil olmuşlardır). (Öyle mü'minler) ki onlar namazlarında huşûa riâyetkârdırlar.» (15)

«İman edenlerin, Allah'ı ve Hak'tan ineni zikr için, kalblerinin saygı ile yumuşaması zamanı halâ gelmedi mi? Onlar, daha evvel kendilerine kitâb verilip de üzerlerinden uzun zaman geçmiş, artık kalbleri kararmış bulunanlar gibi olmasınlar. Onlardan bir çoğu (dinlerinden çıkmış) fâsıklardı.» (16)

Terakkiye karşı şiddetle arzulu olma konusunda da şöyle buyurmaktadır :

«...Öyle ise siz de (ey mü'minler) hayır işlerine koşun, birbirinizle yarış edin. Nerede bulunursanız (bulunun), Allah hepinizi (bir araya) getirecektir.» (17)

Aynı konuda Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz de şöyle buyurmaktadır :

«Sana fayda sağlayacak şeye karşı şiddetle arzulu ol.»

Kardeşlik konusunda Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Mü'minler ancak kardeştirler. O halde iki kardeşinizin arasını (bulup) barışdırın...» (18)

Muhabbet konusunda da Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır :

«Kendisi için sevdiğini kardeşi için de sevmedikçe sizin hiçbiriniz (kâmil) mü'min olamaz.»

Ferâğat-ı nefs (kendisi muhtaç iken başkasını kendisine tercih etme) konusunda Allâh Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Onlardan (muhacirlerin hicretinden) evvel (Medineyi) yurt ve iman (evi) edinmiş olan kimseler, kendilerine hicret edenlere sevgi beslerler. Onlara (muhacirlere) verilen şeylerden dolayı göğüslerinde bir ihtiyaç (meyli) bulmazlar. Kendilerinde fakr-u ihtiyaç olsa bile (onları) öz canlarından daha üstün tutarlar. Kim nefsinin (mala olan) hırsından ve cimriliğinden korunursa işte muradlarına erenler onların ta kendileridir.» (19)

---

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vetü'l-İslâm, Kahire, 1960, s. 115-119.

(2) el-Ankebût sûresi, âyet: 45.

(3) el-En'âm sûresi, âyet: 90.

(4) el-Ahzâb sûresi, âyet: 21.

(5) el-Kehf sûresi, âyet: 28.

(6) Bu hadis-i şerifi Ebû Dâvûd ve Tirmizi Ebû Hüreyre'den rivâyet etmişlerdir.

(7) Bu hadis-i şerifi Ahmed, Ebû Dâvûd, Tirmizi ve Hâkim Ebû Said'den rivâyet etmişlerdir.

(8) Bu hadis-i şerifi Buhâri ve Müslim rivâyet etmişlerdir.

(9) et-Tevbe sûresi, âyet: 71.

(10) Âl-i İmrân sûresi, âyet: 110.

(11) en-Nur sûresi, âyet: 30-31.

(12) el-Ahzab sûresi, âyet: 23.

(13) et-Tevbe sûresi, âyet: 111.

(14) en-Nur sûresi, âyet: 51.

(15) el-Mu'minun sûresi, âyet: 1-2.

(16) el-Hadid sûresi, âyet: 16.

(17)

(18) el-Hucurat sûresi, âyet: 10.

(19) Haşr sûresi, âyet: 9.

İLÂHİ VAHYİN MUHTELİF YOLLARI VE MERTEBELERİ

Dr. Fehmi CUMALIOĞLU

(Geçen sayıdan devam)

PEYGAMBERLERE isnad edilen delilik, sar'a, histeri iftiraları müsbet ilmin ölçülerine sığmaz. Bu gibi iddialar sübjektif, hissi birer kondurma olup, maddeci görüşün peşin hükümlü tasarımlarıdır :

Peygamberlerin melekleri görmüş olmaları, onların seslerini işiterek, Allah katından getirmiş oldukları emir ve haberleri almış olmaları keyfiyeti müsbet ilmin idrâk kapasitesi dışındadır. Bilindiği gibi bu ilmin metodu müşahede (gözlem), tecrübe(deney) ve peşin bir hükme dayanmayan araştırmadır. Konusu duyu organları ile alınabileni incelemektir. Sahası madde âlemi his organlariyle incelenebilen maddi tabiattır. Bu görünürler ve duyulurlar âleminin ötesinde kalan, duyu organlariyle algılanamayan her varlık müsbet ilmin bilgi ve tetkik sınırını aşar. Cevheri bildiğimiz madde olmayan, objektif ve laboratuara sığmayan bu gayp âlemine karşı müsbet ilim bilgisiz, dilsiz ve yetkisizdir.

Psikolojide idrâk bozuklukları olarak anlatılan (galatı his-illusion), (hallüsinasyon-hurafe, birsam) hekimliğin akıl ve ruh hastalıkları (psikiyatri) bölümünü ilgilendirir. İdrâkin temeli ihsastır.

İhsas : organ ve duyu sinirlerimizle getirilen intibaların asabi merkezlerde(dimağda) bıraktığı ilk tesir ve izlere ihsas denir.

İdrâk : bu ihsasların dimağdaki mânâlandırılmış iskeletine, yani ihsasların dimağda tercüme ve teksif edilmiş şekline idrâk diyoruz.

İdrâk, komplike bir ruhi hâdisedir. İhsaslar kendi hallerinde kalırlarsa bir şey anlaşılmaz. Anlamadığımız yabancı bir dille konuşan bir zatın sözleri tercüme edilmedikce nasıl anlaşılmazsa ihsaslar da idrâk melekelerinde tercüme edilmedikçe bir mana ifade etmez. İhsasların idrâk haline gelmesinde hatıra ve tefekkürün yardımı büyüktür. Çeşitli ihsaslar arasındaki hatıraların iştirâki, tecrübe ve mukayese ile idrâk hâdisesi tamamlanır.

İllusion-galat-ı his : çıkın noktası hatalı bir idrâktir.

İdrakin doğru, tam olarak vukuu için bir «şey'i mahsus»un yani maddi bir mevcudiyetin bulunması ve onun tam bir his hayalinin (image sensorielle) in dimağda husule gelmesi şarttır.

İdrâk, doğru, sahih ve tam olarak vukua gelmemişse buna galatı his diyoruz. Yani zihin, maddeten mevcut olan bir varlığı hatalı olarak manalandırıyor demektir.

İllusion'un havas (duyu) organları sayısınca çeşitleri vardır. En çok rastlanan görmeye ait galatı hislerdir. Mekâna ait galatı hisler tehlikeli ve korkunç neticeler verir. Alkoliklerde, morfin ve kokain kullananlarda, sar'a ve histeriklerde görülür. Bunlardan pencereyi kapı zannederek kendilerini sokağa ve boşluğa atanlar çoktur.

Hallucination-hurafe, bersam: eğer bir «şey'i mahsus» maddi bir varlık olmadan idrâk olursa bunun adına (hallüsinasyon-hurafe, bersam) denmektedir. Akıl hastalıklarının bir çok nevinde illusion ve hallucination görülmektedir. Bu gibi hastaların bazıları melek, hayal, ateşten yazılar gördüklerini, gaibden sesler, nidalar, hitablar işittiklerini söylemektedirler.

İşte tababet-i ruhiye(psikiyatri)nin hastalık arazı (belirtisi) olarak kabul ettiği bu illusion ve hallucination olayları patalojik idrâkler grubunda mütalaa edilmektedir.

Psikoloji ve psikiyatri; maddesiz hiç bir idrak meydana gelemiyeceğini kabul ettiğinden, peygamberlerin melekleri görmeleri, onlardan Allahın emir, haber ve helâmını telâkki etmeleri keyfiyeti bir çok materyalistleri patolojik idrak düşüncesine sürüklemiştir. Böylece peygamberlere (haşa) deli denecek kadar akıl ve idrak dışı bir cürete teşebbüs edilmiştir.

Vahyin nüzûlü halinde Resûlullah (S.A.) de görülen bedeni ve ruhi(biye-psikolojik sıkıntı, mübarek alınlarının terlemesi, dikkat ve şuurlarının ilâhi haber «vahy» i tebellüğü (yani insan sıfatlarından ayrılıp, melek sıfatını iktisap etmeleri) hali materyalistlerce sar'a ve histeri nöbetlerine benzetilmiştir. Bu peşin hükümlü taklitçi kafalar insanların en normali, akıl ve beden bakımından en mükemmeli ve sıhhatlısı olan kâinatın efendisine sar'a ve histeri nöbetleri isnat edilmiştir. Bu peşin hükümlü, taklitçi kafalar insanların en normali, akıl ve beden bakımından en mükemmeli ve sıhhatlisi olan kâinatın efendisine sar'alı, histerik diyecek kadar küstahça dil uzatmışlardır.

Melek, herkesin görebileceği, elle tutabileceği, teleskop ve mikroskopla inceliyebileceği maddi bir varlık değildir. Meleğin mahiyetini madde ilmi bilemez. Psikiyatri ve psikolojinin malzemesi olan idrâk, maddi mevcutların dimağdaki hayalidir, maddesiz bir varlığı maddeye benzetmek, bilmediği ve kavrama sahası içinde bulunmayan bir şey hakkında bilgi yürütmek müsbet ilme aykırı bir harekettir. Akla karşı gelmektir. Peygamberin meleği görmesi, gözün retiküler tabakasında sarı nokta üzerinde hayalin tecessümü manasında bir görüş değildir. Bu ruhani bir görüştür. Ruh gözüyle görüştür. Bu manevi müşahede, deliler şöyle dursun normal akıllılara nasip olmayan bir keyfiyettir. Ancak insanların en üstünü olan peygamberlere bahşedilmiş bir imtiyazdır. Bu ruhani rüyet bahsi, müsbet ilmin mevzuu içine girmez. O, din ve ledün ilminin bir konusudur. Bir iman işidir. Şunu da açıklayalım ki beş duygu yerine altıncı ve yedinci duyu organımız olsaydı bu günkü müsbet ilmin bilgisinden elbtete ki başka türlü bir idrâkimiz olacaktı. İlim buna hayır diyebilir mi? O peygamberler ki Allahın, kulları arasında müstesna yaratılışta yarattığı, akıl, ahlâk ve sıhhat bakımından en üstün ve olgun vasıflı insanlardır. O zatları mecnunlarla kıyaslamak, mecnun olmak demektir.

Peygamberin meleğin sesini ve ilâhi kelâmı işitip hıfz etmesi hâdisesi herkesin işitmesine benzemez. Bu duyum, maddi ses ihtizazlarının kulak dış kanalından girerek, kulak zarı, orta kulak yoluyla iç kulak labirentlerinde bıraktığı dalgalarla mukayese edilemez. Bu anatomik işitme mekanizması maddi seslere mahsustur. Bu yol mahlûkların insana ve hayvana sesini duyuracağı yoldur. Yaradan ise dilediği yoldan yarattığı mahlûkuna dilediğini dilediği şekilde duyurur. Kulaktan olduğu kadar başka yerden, dilediği vasıta ile peygamberinin ruhuna, şuur ve hafızasına dilediği emri ve sözü duyurur.

İnsanlığın ve sosyal nizamın manevi mimarları olan, üstün akıl ve ahlâkın mümessili bulunan peygamberleri, akıl bozukluğunun ve ahlâk harabiyetinin örnekleri olan delillerle bir tutmak, ilmin, insafın ve ahlâkın hangi ölçüsüne sığar? Bir sar'alının, bir delinin peşinden maddi çıkarı bulunmayan kaç akıllı gider? Bir akıl hastasının yoluna, maddi menfaat kaygusu olmadan kaç akıllı insan baş ve can kor? Her türlü dünya nimetlerine sırt çevirmiş on binlerce sahabenin aklı ve ahlâkına hayran kaldığı, açıkladığı hakikatlarla Allahın elçisi olduğuna bütün ruhlariyle inandığı, tebliğ ettiği dâvâ uğruna can ve mallarını adadığı, insanlığın kurtarıcısı ve müjdecisi olan zatı, delilikle itham etmek aklın işi olabilir mi?

Akıl ve ilmin önderleri oldukları tarihin şahadeti ve başardıkları eserlerle sabit olan Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Ali, Hz. Osman, Hz. Zeyd bin Sabit, Hz. Hamza, Hz. İbni Mes'ud gibi büyük zatlar, deli ile akıllıyı tefrik edemiyecek, bir sar'alının peşine düşecek kadar budala mı idiler? (Hâşâ). Onlar ki insanlığa örnek olan o zatı gözleriyle gördüler. Onu bütün dikkat, idrâk ve akıl melekeleriyle incelediler. Onun Allahdan getirdiği mucizeyi (Kur'anı) tetkik ettiler. Ondan sonra inandılar, servet ve ömürlerini onun getirdiği dâvâ yolunda harcadılar. Onu hayatlarından çok aziz saydılar ve canlarını onun için adadılar. Onlar ki ömürlerinde nice delileri, sar'alıları ve yalancı peygamberleri görmüşlerdi. Onların akıl hastası, yalancı ve sahtekâr olduklarını derhal anlamışlar ve onları tedip etmişlerdir. Meselâ yalancı peygamber psikopat Müseyleme ile yaptıkları mücadele tarihin malûmudur.

O sahabeler ki maddi menfaat, rahat ve ihtiraslarını çiğniyerek, lüks ve saltanat içinde serazad yaşamak imkânı ellerinde iken hepsini teperek, maddi fakirliği seçerek, davaya baş koyan insanlardır. Onun getirdiği gerçek uğruna servetlerini ve ömürlerini harcayanlardır.

Tarihte maddi menfaat ve ihtiras kaygısı olmadan, dünya nimetlerine bağlanmadan, bir üstünlük, olgun akıllılık müşahede etmeden bir dava adamının etrafında toplanmış kaç kişi gösterilebilir? Tabii ki hiç.

Muayene, müşahede ve objektif metodlarla tetkik edilmeden hiç bir insana histeri ve sar'a teşhisi konamaz. Hatta en ince tetkiklere, laboratuvar bulgularına, ansefalogramlara rağmen teşhisde yanılmalar çoktur. Hekimlik sanatının, yardımcı malzemesinin fevkalâde geliştiği bu çağda bir çok vakalarda mütehassıs hekimlerden mürekkep heyetlerin bile 20-30 günlük müşahede ve incelemelerden sonra dahi teşhis koyamadıkları bir vakıadır. Adli tıp müşahedehanelerinde, modern psikiyatri kliniklerinde teşhis için aylarca yatan insanlar ve tıbbi hatalar buna birer misaldir.

Eğer hastayı görenlerin müşahede ve nakilleri teşhise yeter bir delil ve ilmi bir metod olsaydı hekimlerin hastayı bizzat görüp incelemelerine(konsültasyona) lüzum kalmazdı. Anlatılan lâflara göre teşhis konurdu. 14 yüzyılın gerisinden gelen rivayetlere bakarak teşhis kondurmak, bilgiçlik taslamak müsbet ilimle, hekimlikle alay etmek demektir. Denebilir ki tıp ilminde otorite tanınan mütehassıs hekimlerde peygamberlerin sar'alı, histerik olduğunu iddia etmektedir. Deriz ki o zatlar insan ruhunun ve kendi öz ruhlarının mahiyetini dahi bilmemektedir. Ölümle kaybolan, uçan nedir? Kalb ve organların fonksiyonu durduğu anda madde olarak ceset ortadadır. Bu otoriteler hayatı acaba niye geriye döndürememektedir? Bu olay karşısında müsbet ilim adına söyledikleri nedir? Lâfügüzaf. Mikroskop, röntgen ellerindedir. Kaybolanı niye görememektedirler? Müsbet ilme mensup bir mütehassıs hekim olarak, histeri ve sar'anın belirtilerine ilmin objektifini yöneltelim :

Histeri : histerikler, başkalarının tesir ve telkinleri altında kalan, taklitçi zaif iradeli kişilerdir. Sebebsiz ağlamalar, gülmeler, bayılmalar, yapmacık hareketler gösteren birer tiptirler. Başkalarını taklid eden bir karakter zaafı gösterirler. Insanlar üzerinde asla güven ve emniyet hissi bırakmayan, etrafındakileri acındıran, zavallı bir mahlük olduğu duygusunu uyandıran kimselerdir. Böylece insan iradesinin sefaletini, his ve idrâk melekelerinin teşevvüşü temsil eden dejenere bir tipi, yüzbinlerce insanı telkin ve tesiri altında toplayan, davasına inandıran, asırlar boyu milyonlarca insan topluluğunu getirdiği takdirde peşinde koşturan, başkalarındaki telkin ve taklid gücünü yıkan, sarsılmaz bir iradenin, çökmez bir azmin, olgun bir aklın ve normal bir sıhhatin örneği olan Allahın Elçisi Hz. Muhammed (S.A.) le kıyaslamak aklın ve ilmin ölçüsü olamaz. Böyle bir isnad ve iftira hissi münaferetin, cehlini idraksizliğin, kin ve gayzin mahsulü değilse materyalist felsefenin aşıladığı peşin hükümlü bir kanaat ve ilim dışı bir benzetmedir.

(Devamı var)

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— II —

Osman CİLACI

Kur'an-ı Kerîm'e Göre Hz. MUSA (a.s.)

HAZRETİ Musa (a.s.) Mısır'ı terk eder ve şark istikametinde yol alarak Medyen'e (1) gelir. Daha şehre girmeden kuyu başında hayvanlarını sulamakta olan bir grup insan görür. Bu arada kuyunun az ilersinde koyunlarını sulamak için iki genç kız da sıra beklemektedir. Musa (a.s.) onlara :

«— Siz ne diye bekliyorsunuz da koyunlarınızı sulamıyorsunuz?» der. Kızlar :

«— Biz genç kız olarak erkekler arasına girmek istemiyoruz. Kuyunun tenha olmasını bekliyoruz.» derler. Hz. Musa (a.s.) :

— Peki, koyunları niçin siz güdüyorsunuz? diye sorunca kızlar :

— Babamız yaşlı olduğu için! cevabını verirler. Bunun üzerine Hz. Musa (a.s.) koyunları sular, onlar da memnun olurlar ve Musa (a.s.) ya teşekkür ederek oradan ayrılırlar.

Kızlar eve dönünce olup biteni babalarına (2) anlatırlar. Şuayb (a.s.) bu hareketten çok memnun olur ve kızlarından birini Hz. Musa (a.s.) yı çağırması için gönderir. Kız Hz. Musa (a.s.) ya gelerek babasının kendisini görmek istediğini, utanır bir vaziyette söyler. Beraberce eve gelirler. Şuayb (a.s.), Hz. Musa (a.s.) ya kim olduğunu, nereden gelib nereye gittiğini sorar. Hz. Musa (a.s.) da başından geçenleri bir bir anlatır. Şuayb (a.s.), kızlarına yaptığı iyilikten memnun olduğunu, başından geçen hâdiseler için de mahzun olmamasını, endişe edilecek bir hususun bulunmadığını, Medyen'de ise kızlarından birisi ile evlenmesini ve sekiz sene müddetle kendisine çobanlık yapmasını istediğini, eğer lutfeder de bu müddeti on seneye tamamlarsa daha çok memnun olacağını, kendisine fazla iş yaptırıp da yormayacağını, muhakkak sonunda memnun kalacağını v.b. söyler. Hz. Musa (a.s.) da bu teklifi kabul ettiğini beyan eyler.

Hz. Musa (a.s.) Medyen'de on sene kalır. Sonra hanımını da yanına alarak Mısır'a müteveccihen yola çıkar. Annesi zaten o zaman Mısır'da bulunmaktadır. Bu yolculuk esnasında Tûr dağından geçer. Tûr'a gece ve soğuk bir zamanda varırlar. Hz. Musa (a.s.) hanımına :

«Hani O, bir ateş görmüştü de ailesine **«Siz (burada) durun. Hakikat ben (munis) bir ateş gördüm. Belki ondan size bir kor getirir yâhut ateşin yanında bir yol (gösterici) bulurum»** demişti» (3).

Müfessirlerden Beyzâvî ve Celâleyn'in ifade ettiklerine göre Musa (a.s.) Medyen'den anasının bulunduğu Mısır'a gidiyordu. Yanında âilesi ve bir miktar da koyun vardı. Tûvâ vâdisine (4) geldiklerinde soğuk bir kış gecesi idi. Orada bir oğlu dünyaya geldi. Gece karanlığında hem yolunu, hem de davarlarını kaybetmişti.

Hz. Musa (a.s.) nın gördüğü ateş Avsec denilen bir ağaçtan parıldıyordu (5).

«İşte (Musa) ona gidince kendisine (şöyle) nidâ olundu : Ey Musa :

«Şüphesiz Ben-im, ben senin Rabbin. Haydi pabuçlarını çıkar. Çünkü sen mukaddes vâdîde «Tûvâ»dasın.» (6).

Artık bu ilâhî hitaptan sonra Hz. Musa (a.s.) nın hayatında yeni, mühim ve oldukça mesûliyetli, muhataralı bir devre başlamış oluyordu : Peygamberlik.

Bu hususta Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor :

«Ben seni (peygamberliğe) seçtim. Şimdi vahyolunacak şeyleri dinle :

«Şüphe yok ki Allah, Benim Ben. Benden başka hiç bir Tanrı yoktur. Öyleyse bana ibadet et, beni hatırlamak ve anmak için namaz kıl.» (7).

Hz. Musa (a.s.) bu hitap karşısında ister istemez bir sarsıntı, bir heyecan, bir ürperti geçirdi. Çünkü ilâhî hitaba mazhar oluyordu. Bu sırada ayni ses elindeki Asâ'sının ve bizzat elinin de birer mûcize olacağını söyledi. Buna işaret için Cenab-ı Hak :

«Musa o sağ elindeki ne?» (8) diye buyuruyor, Hz. Musa (a.s.) da :

«O benim asâmdır. Ona dayanırım. Onunla davarlarıma yaprak silkerim. Onda bana mahsus başkaca hacetler de vardır» (9) diye cevap veriyordu. Yine ayni ses Asâ'yı elinden bırakmasını emrediyordu :

(Devamı 26. sayfada)

---

(1) «Medyen; Akabe körfezinin şark sahilinde bir şehirdir. Bu isim, Ahd-i Atik'ten bildiğimiz Medyen kabilesine bağlanmaktadır. Fakat kabilenin gerçek vatanını tayin hususunda bu isimden istifade etmek pek mümkün değildir. Çünkü bu şehir daha sonra Medyânî'lerin yerleştikleri bir yer olmuş olabilir ve umumiyetle böyle göçebe kabilelerin asıl yurdunu tesbit etmek güçtür. Ahd-i Atik'te Medyen adlı bir şehir zikredilmemektedir.» **İslâm Ansiklopedisi, c. 7, s. 473.**

(2) **Şuayb (a.s.) a. O'nun da Medyen kabilesine peygamber olarak gönderildiğini beyan etmek üzere Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor :** «Medyen'e de biraderleri Şuayb'ı (gönderdik). Dedi ki: «Ey kavmim, Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka hiç bir tanrınız yoktur. Ölçeği, tartıyı eksik tutmayın. Ben sizi hakikat bir nimet (ve refah) içinde görüyorum. Şüphesiz ki ben bir gün (hepinizi) çepeçevre kuşatıcı bir azaptan korkmaktayım.» **el-Hûd, 84.**

(3) **Tâ-hâ, 10.**

(4) **Tûr dağı da bu vâdidedir.**

(5) **«Celâleyn».**

(6) **Tâ-hâ, 11-12.**

(7) **Tâ-hâ, 13-14.**

(8) **Tâ-hâ, 17.**

(9) **Tâ-hâ, 18.**

MUSTAFA KOÇYİĞİT

YETER ARTIK !

BUGÜN küçük-büyük, münevver-ümmi, köylü-şehirli her seviyedeki düşünebilen vatandaşın kafasını meşgul eden en önemli mes'ele; halimize ve durumumuza bakarak yarınımız hakkında fikir yürütmektir. Herkes birbirinin yüzüne mânâlı mânâlı bakarak «ne olacağız?» sorusunu soruyor. Zira her yeni hâdise geleceğimiz için hiç de sevindirici ve iç açıcı bir durum arzetmiyor. Vatanımızın kaderini elinde tutan milletimizi istedikleri istikamete — millet arzusunun hilâfına — sevketmek istiyen mutlu azınlığın, insiyatifi her halükârda ellerinde bulundurmak için âlenen çevirdikleri dolaplar her gören göz için gizlenilemiyen bir hakikattir. Paravan ve aynı zamanda silâh olarak kullandıkları kelime ve mefhumların ipliği pazara çıkmış, arkasında gizlenen hain emeller ve plânlar ortaya dökülmüştür.

«Düştü takken, çıktı cascavlak o kel mahiyyetin!»

Aziz milletimizin can kaygusu ile istiklâl kavgasına giriştiği ve can pazarında can verdiği, toprağı kanı ile suladığı günlerde bir köşeye sıvışıp, daha sonra vatan kurtaran arslan kesilenler, kuyruk bulayıp dalkavukluk yaparak millet malikânesinden bir köşe kapanlar, yağmaladıkları ellerinden çıkar endişesi ile millete göz açtırmamakta, milletin geri kalışı, vatanın çöküşü onları zerre kadar ilgilendirmemektedir. Bunların oyununu gören, niyetlerini sezen bir vatan evlâdı «Yeter artık» demeye görsün. Derhal kıyameti koparırlar, bir kaşık suda boğmaya çalışırlar. Bugün Müslüman Türkün karşısındaki düşman ne yeni bir düşmandır, ne de tatbik edilen strateji başkadır. Tarih boyunca olagelldiği gibi şimdi de «Hasta adamı» mezara gömüp mirasını yağmalamak istiyenler ehli salip çomarları ile moskof ayısından başkası değildir. Ne var ki, bunlar maziye nazaran daha çok muvaffak olmuşlar, karargâhlarını toprağımıza kurmuşlardır. Bu iki ezeli düşmanın birbirlerine karşı hırlamaları, parsaya yalnız kendisinin konması içindir. Tarihi vakıalar tekerrür değil, devam ediyor.

Asırlar boyunca haçlı sürülerinin yapamadıklarını da yerli hainler yapmışlar, kendi çöplenecekleri bir pay mukabilinde Müslüman Türk'ün ruhuyla beraber mezara gömülmesine sebep olacak hayati noktaları, bizzat yabancılarla birlikte işgal etmişlerdir.

Gayri meşru evlâdı olan Yahudiye bir dilim ekmek vermeden toprağından kovan garplı, kendi veled-i zinasına yurt olarak İslâm diyarını peşkeş çekmiş, ayrıca onlardan bir kısmını fesat ve ihanet yuvası olan mason locaları marifeti ile İslâmın son kalesine, Türkün harimi ismetine yerleştirmiş, Türk'ü sehbada sallandıracak ipin bir ucunu kendi eline geçirmeye uğraşırken bir ucunu da yahudiye teslim etmeyi ihmal etmemiştir.

Son Odalar Birliği seçimlerinde oynanan oyunlar, ipi elinden kaçıracağını anlayan Mason-Yahudi şürekanın her şeye rağmen ipi tekrar ele geçirmek ve milleti tekrar tuşa getirmek için, tuttukları köşe başlarından açıkca taarruza geçmelerinden başka bir şey değildir.

Irgatlar, emekciler, marabalar diye yırtınıp, halktan yana olduklarını her fırsatta söyliyen solaklar, bu Mason-Halk mücadelesinde hiç de reaksiyon göstermediler. Sadece masonlarla «Takunyalılar» tâbirini kullandıkları ve hakikatte ruh köküne düşman oldukları Müslüman Türk esnafının mücadelesini, anadolu halkının dışında bir mücadele gibi gösterdiler. Gerçekte emekciler, ırgatlar, marabalar, anadolu esnafı ve milyonlarca aç onların neyine! Emekcilerin emeklerini gayri meşru yollarla kasasına indirip köpeklerine dahi hususi yemek servisleri hazırlatan Yahudi-Mason azınlığa mukabil, onlar da açların sefaletini Marksizm'in yayılışı için vesile yaparak şimaldeki efendilerinden bahşiş koparmaya bakarlar.

Ey milleti merhume! Ey Ehl-i Vatan! Uyan... Kan damarına hortumunu yerleştirmiş, bir vampir yordamı ile kanını emen fikir kalpazanlarının siyaset madrabazlarının sonuna kadar sürdürmekte çıkarları için fayda gördükleri yağmanın ve bu fazilet katliamının önüne geçmenin zamanı gelmiş ve çoktan geçmiştir.

BEKLENEN FÂTİH VE MAHZUN AYASOFYA

Mehmed SÜSLÜ

BÜTÜN Anadolu, senelerdir kendi öz memleketinde çektiği ızdırabın kavşağında bekliyor. Gözlerini bahtının sislenen ufuklarına dikerek zihninde uyanan, kalbinde şahlanan, rüyalarında bütün ihtişamiyle doya-doya seyrettiği.. O andan bu yana özlemiyle kıvrandığı birini bekliyor. Geleceğine inanmış.. Gözleri gelecek süvarinin şekliyle, heybetiyle dönüyor. Vücudunun en ücra köşeleri, kıllarına varıncaya kadar onu bekliyor. Diken diken..

Anadolu insanının kıvrım-kıvrım çehre çizgileri «ha geldi, ha gelecek!» gibilerden onun aşkıyle çırpınıyor. Boğazında düğümlenen, burkulan mana, bir nefes almaya dahi imkân vermiyor. İnanmış adam bekle! Ümitsizliğe kapılma! Allah'a olan inancının katiyyet ölçüsüyle, Anadolu'nun dumanlı dağlarının son noktasından bir kurtarıcının uçarcasına ilerleyeceğine inan!

Anadolu; âşıkın pencerede sevgilisini bekleyişi gibi.. Izdırapların pençesinde kıvranan hastanın bütün elemlerini dindirecek neşteri bekleyişi gibi bir KURTARICIYI bekliyor.. Anadolunun gerçek efendisi köylüsünden zindan köşelerinde yıpranan ideal fikir adamına kadar tüm aksiyon kadrosu Ağustos sıcağında çatlayan dudağın bir yudum suya olan hasretiyle bir önderin yolunu gözlüyor. Yuvada sararmış ağızlarını semanın maviliğine dikerek bağrışan serçe yavrularının, ana kuşun getireceği yiyeceği bekleyiş heyecanıyle Anadolu insanı, otuz üç milyonun önüne dikilecek önderin hareket noktasını izliyor.. Anadolunun yedisinden yetmişine, gelini, kızı, genci, ihtiyarı, dağı-taşı çeyrek asırdır kollarımıza vurulan esaret zincirini, boynumuza takılan idam fermanını, mânâmıza geçirilen kelepçeleri gelişiyle yırtacak.. İslâmdan gayri bir din tanımayan şanlı şövalyenin çıkış dönemecini bekliyor. Anadolu, parmağının ucundaki çizgiden yüz hatlarına kadar, iman, vakar ve fazilet yüklü.. Ceylân bakışlı.. Nur yüzlü.. Zinde fikirli.. Beyaz atının üzerinden göklere doğru şahlanarak İstanbul önlerine yıldırım halinde inecek Fatih'i bekliyor!

Aksiyon ve hareket yüklü mücahit gazileri, Anadolu'nun en dip köşesinden fert-fert feth mekânına geçirerek ruh surlarımızın mermerlerine çöken köhne zihniyeti kılıcıyla kazıyacak.. Fikir hüzmelerimize tüneyen yarasalara kan ağlatacak bir Fâtihi bekler bu millet!.. Mahzun Anadolu, satılmışların günbegün varlığımızı çevirme politikalarının kızıl fikir örgülerini kökliyecek bir fedaiye muhtaç!

Fâtih! Beklenen kurtarıcı.. Gel artık! Bitsin bu ızdırab.. Kırılsın gırtlağımıza uzanan kirli eller.. Düşsün yüzlerdeki maskeler.. Hey büyük Fâtih, beşikte yavru ismini heceler! Boğaziçi suları haberini müjdeler.. Varlığımız sana bağlı. Güven ve ümidimiz hep sensin, Sen! Bize nefes almayı çok gören tıyneti bozukların cirit attığı elektrikli ortamda, sana olan ihtiyacımızın derecesini aldığımız oksijene kadar bağlasak sezadır!

Bekleyin gençler! O, mutlaka gelecek. Kimbilir hangi köyün veya kasabanın mütevazi odacığında.. Kimbilir hangi okulun sırasında.. Hangi annenin nurlu ellerinde.. Hangi kütüphanenin köşesinde.. Hangi dairenin koltuğunda.. Hangi öğretmenin önünde. Hangi derenin sessizliğinde düşünür.. Evet, nerede? Bilemiyoruz. Fakat bir gün mutlak gelecek!

Fâtih Anadolunun mânâ ufkunda bir güneş gibi parlayacak.. Bütün heybetiyle dünya milletlerinin alınlarına aksedecek. Fatih Sultan Mehmed kalktı geliyor diyecekler.. Bu gelen Fatih'in torunu, «Mehmed!..»

Babasının öz kıymetlerine yan bakan gözleri oymaya geliyor.. Anadolunun temellerine dinamit koymaya yeltenenlerin bileklerini kırmaya geliyor. Beyazit kulesinden, âdeta «Burası sizin memleketinizdir!..» dercesine Moskova saraylarını selâmlayanların hesabını görmeye geliyor.

Evet.. Fatih, yıldırımları kan kusturacak bir inişle Anadolunun madde ve mânâsına çevrilen dikenli taşların ördüğü surların önünde belirecek.. Durumun ciddiyet ve vehameti karşısında gözlerini vatanın sahiline doğru dikecek.. Mağrur başını fezanın enginliğine çevirerek mes'uliyetin ağırlığı, vazifenin kutsiyeti altında burçak-burçak terliyecek.. Damarlarındaki kan asliyyet ve sâfiyetinin sırrıyle volkanlaşacak.. Muzafferiyetin inananlara ait olduğunu idrak ederken Allah'ın ilâhî fermanını harf-harf heceleyecek. Anadolu'nun bağrında kanayan yaralara merhem olacak. Ayasofya'nın perişanlığı karşısında ürperecek, tüyleri diken-diken olacak..

Evet efendiler, ya halimiz..

Bizi birbirimizden ayırdılar.. Mazinin derinliklerine uzanan hayat yüklü köklerimizin uçlarını kestiler.. Aramızda uzanan şanlı devrin önüne katran renkli bir perde çekerek yeni nesli dününden nasibsiz büyüttüler.. Tarihimizin altın kitabelerini bize küflü bir kazıntı olarak göstermek istediler.. Aramıza sıra-sıra tepeler yığdılar.. Dedemizin hayat plânıyla aramıza korkunç bir uçurum açtılar.. Ecdadımızın kıymet grafiğinin çizgilerini kırılası elleriyle zirvelerden aşağılara kadar indirip çığnemekten çekinmediler..

Dününden ayrı, güneşin eşiğinde güneşten mahrum, aldığı ışığın kaynağından habersiz daima uzaklara bakan bir ümitsizlik psikozu içinde kıvranan çıfıt, her şeyden yoksun bir nesil yetiştirmenin yolunu tuttular. Ulaşmak istedikleri tek hedef, mazisinden koparılmış, yepyeni ve bambaşka bir gençlik kurmak.. Ruhsuz, gayesiz, bir aşağılık kompleksi içinde eriyen bir gençlik.. Babasını tanımayan, annesini bilmek istemiyen laboratuvarda üstü etiketli sadece kemik çatısıyle sırıtan iskelet gibi bir gençlik.. Dedesine «hain» diyecek kadar idrak ve tarih fukarası kof bir nesil! Böylelikle yeni filizlenen neslin, kökleriyle olan irtibatını gövdeyi baştan ayırırcasına çatır-çatır koldular. Bu çalışmalar kısa zamanda meyvelerini vermede gecikmedi. Tarihe, maziye ve ecdada olan saygı ve sevgi tamamen kayboldu. Tek kelime ile bütün fazilet, kıymet ve ahlâki değerlerden tecrit edilmiş, en küçük bir değer çizgisinden mahrum.. Kupkuru, bomboş.. Damarlarına kadar taşlaşmış bir nesli inkâr ve madde kalıplarında dondurarak heykelleştirdiler. Adına da manasınadn ayrı «Gençlik (!)» koydular! Daha neler neler.. Ne siz sorun, ne de ben söyleyeyim..

Fatih Sultan Mehmet'in vasiyeti Anadolu'nun merkezinden mânâ çatısına kadar yıldız-yıldız parlarken Ayasofya'nın kiliseye çevrilmesi mayalaşmaya yüz tutan menfur zihniyetin iç yüzünü bütün dehşetiyle ortaya dökmektedir. Damarlarında Müslüman Türk kanı dolaşan, kalbinde îman deryası çalkanan, zihninde sâf tefekkür meltemi esen bir kimse bunu tasvib etmez. Kafatasının tavanında asılan vasiyeti sıkılmadan, utanmadan inkâra kalkışmak... Adiliğin, insafın bu derecesine dünya lügatlarında bile rastlanmaz.

Allah aşkına beyler! Nedir, bu kepazeliğimiz?!. Burası Müslüman Türkiye değil mi? Kendi öz evimizde kiracı gibi muamele görüşümüz neden?! İşte Ayasofya.. Öz toprağında ölüme mahkûm. Ayasofya; Müslüman ve Türk olmanın gururu. Toprağımızın ölümsüz imzası, ulu mabed! Minarelerini susturmak.. Kubbelerini çökertircesine kilit vurmak.. Kur'an sedaları yerine örümcek ağlarına mekân hazırlamak.. Dinin şahadetlerini ortadan kaldırarak baykuşlara yuva kurmak... Ayasofya'nın kendi memleketinde öksüz çocuk gibi boynunu büktürmek.. Akan gözyaşların lâneti altında ezilmek... Evet bütün bunlar 20. Asırda üzerimize çöken zilletin, mazimize olan bağlılık derecemizin ölçüsüdür.

Müslüman-Türk!

Mensubu bulunduğun mânânın remzi, varlığın sembolü yaşama hakkının nişanesi Ayasofyayı 20. Asırda köhne Bizans zihniyetine eş, ruhsuzların pençesinden kurtararak kendi sahiline çekmen en kutsal ve en mukaddes görevindir. Bu senin vazifen! Vazifeni bil! Düşün! Aksi takdirde sana yaşama hakkı yok! Herşeyden önce bu zemin üzerine ayak basmaya hakkın yok.. Sana ölüm de yok. Sana tek yol kalıyor: Zillet altında yaşamak! Varisi bulunduğun bahçede gölge gibi dolaşmak! Kukla bir ömür sürmek. Bundan daha ağır bir ceza ne olabilir ki.. Ölmek yok, yaşamak da yok. Sadece keder, için-için tükenme, yokluk basamaklarında sürünmek.. Müslüman-Türk evlâdı bu, senin asaletinle bağdaşamaz.. Bu sana yaraşmaz. İyi düşün..

Müslüman-Türk!

Emaneti temiz ellere bırakmadan Anadolunun ne üstünde, ne de altında rahat edebilirsin. Üzerine çöken kutsi mesuliyeti omuzlamadan kabrinde huzur içinde yatacağından emin misin? Altında milyonlarca güneşin seni ayakta tutma hakkını ve bunun girift muhasebesinde alnın açık olarak hesap vermede kendine güvenebiliyor musun?

Her sabah Fatih'in türbesinden Ayasofya minarelerine akseden.. Oradan bir atom patlayışı ile Anadoluyu sarsan «feryadı» daha ne zaman dindirecek-sin?!. Neyi bekliyorsun? Sabahın haşrini mi? Fatih Sultan Mehmed'in kubbesini çatlatıp türbesinden doğrularak Anadolu'yu ikinci defa yeniden feth etmesini mi? Evet, neyi bekliyorsun? Müslüman-Türk! Eğer sende biraz akıl ve insaf varsa utan ve uyan!

Müslüman-Türk!..

Sana feth zemini hazırlayan. Sana var oluşun yollarını gösteren büyük fatihin mübarek ağzından dökülen şu muazzam mânaya kulak ver. Onu varlığının iç noktalarına kadar çek, nakşet. Bu ölümsüz hitâbenin karşısında dur. Oku!. Anla!. Zihnin son idrak noktasını gözlerinden kustururcasına düşün. Eğer sende bir damla Müslüman-Türk kanı varsa bu mâna senin alnında renk-renk okunur. Bu hitabın bestesi ses tellerinde gizlidir. Sökemezsin. Eğer bunu sezebiliyorsan, ne mutlu sana!

Gel kardeşim Fatih'in vasiyetini beraber okuyalım. Öyle diyor :

«— Benim bu camimi camilikten çıkaranlar, Allah'ın, meleklerin ve bütün müslümanların lânetine uğrasınlar. Onlar hiçbir zaman hafiflemeyen azab içinde bulunsunlar. Yüzlerine bakan ve kendilerine şefaat eden hiçbir kimse bulunmasın!..»

Ya, gördün mü kardeşim.. Niye nemlendi gözlerin. Ne o?! Ağlıyor musun?

Ağla! Ağla. Hiç olmazsa ağlamasını bari bil!..

Müslüman-Türk!

Artık yığılan mes'uliyetinin Ağrı dağını andıran büyüklüğü karşısında sana çatlamak, tuz-buz olmak düşüyor. Fakat herşeyden önce Ayasofya'yı tutan elleri çatlat.. Kopar.. Belki o zaman affedilebilirsin. Yoksa seni her iki âlemde sinesine çekecek bir mekân yok. Bunu böyle bil!

Ayasofyam! Anadolu'nun solgun gülü! Izdırap gölü, mahzun Ayasofyam!

Senin ağlamaktan yumulan gözlerine bakamaz olduk. Boğazımızda düğümlenen manayı çözemiyoruz. Ellerimizi tutan bir cin var, seni tutamıyoruz. Biraz daha sabret.. Biraz daha dişini sık Ayasofyam! Fethin bütün plânları hazır. Fatih'in torunu, «Mehmed», babasının adını ve şanını almak üzere Anadolu yaylalarına geliyor. Fethin heyecanı içinde silâhını kuşanıyor. Bekle!

Bir sabah ufkun sonsuzluğundan «Mehmed'in»

(Devamı 25. sayfada)

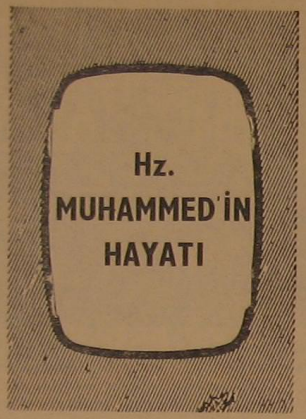

Veli ERTAN

Medine Devri

(622 — 632)

HİCRETİN BİRİNCİ YILI

Rasül-i Ekrem Allahın izni ile yanında en yakın arkadaşı Hazret-i Ebu Bekir ile birlikte 622 milâdi yılının 28 Haziranında ve Nübüvvetin onüçüncü senesinin Rabiülevvel ayının onikinci günü Medine'ye şeref vermişlerdi. İşte bu sırada Medineli kadınlar evlerinin damlarına çıkmışlar, neşideler söylüyorlardı. Çocuklar da sokaklarda Allah'ın Rasülü geldi diye seviniyorlardı. Herkes yüce Peygamberi evine misafir etmek istiyor ve bindiği devenin yularını tutarak «Buyurun, Allah'ın Rasülü» diyorlardı. Peygamber efendimizin gülümsiyerek onlara :

«— Dokunmayınız, deve gideceği yeri bilir. O Allah tarafından memurdur, buyurmaları üzerine devenin yularını bırakmışlardı. Deve sağ ve sola bakarak kendiliğinden yürümeye başlamış ve hâli olan bir arsaya çökmüş ve akabinde kalkmıştı. Birkaç adım attıktan sonra tekrar çökmüş, boynunu uzatarak bağırmaya başlamıştı.

Artık Allah'ın Rasulü devesinden inmiş ve buraya en yakın hane bulunan Neccar oğullarından Halid Bin Zeyd'in şimdi İstanbul'da bulunan Ebu Eyyubî Ensarinin evine misafir olmuştur.

Fahr-i kâinat efendimiz Hz. Halid'in evine indikten sonra Beni Neccarın kızları Arap adetlerine göre defleri ile Peygamberimize gelerek şiirler okumaya başlamışlardı.

Devenin ilk çökmüş olduğu arsa Beni Neccar kabilesinden Sehl ve Suheyl adlarındaki iki yetime ait bulunuyordu. Rasul-i Zişan efendimiz bu arsayı sahibinden satın almış ve ilk mescidin temeli burada atılmıştı.

Mescidin ikmalinden sonra bitişiğine Peygamberimiz için odalar inşa edilmiş ve üzeri hurma dalları ile örtülmüştü.

İnşaatın hicri ikinci yılında mescidde namaz kılınmaya başlanmış ve yüce Peygamberimiz de Hazreti Halid'in evinden kendilerine mahsus odalarına taşınmışlardır. Birinci odayı Hz. Aişe'ye tahsis etmişler ve buradan mescide bir yol açtırmışlardır.

Mescid-i Şerifin sofası da fakir bulunan Ashab-ı Kirama verilmiş ve burada oturanlara da Ashab-ı Suffe denilmiştir.

Kureyşin ileri gelenleri yapmış oldukları toplantıda ticaret yolu üzerinde bulunan Medine'de Müslümanları topyekûn kılıçtan geçirmeyi kararlaştırmışlardır. Bunu haber alan Peygamberimiz ilk defa nüfus sayımı yapmış, şehirde 1500 Müslüman bulunduğu tesbit edilmiş ve bu durum karşısında gerekli tedbirler alınmıştır.

Rasul-i Zişan Efendimiz müttehid ve müttefik olabilmek için de bütün Müslümanların kardeş olmalarını temin etmiştir.

HİCRETİN İKİNCİ YILI (623-624 M.)

Bu yıl içinde Müslümanlar Allah yolunda savaşmaya memur edilmişler ve Peygamberimiz de Gazve ve Seriye hazırlıkları için harekete geçmişlerdir.

GAZVE : Rasül-i Ekremin bizzat kumanda ettiği, Seriye ise ashab-ı kiramdan birini kumandan tayin etmek suretiyle göndermiş olduğu kuvvetlere denir.

Peygamber Efendimiz bu suretle yirmiyi mütecaviz gazvede bulunmuş, seriyyelerin sayısı da yetmişi bulmuştur.

Bu yıl içinde, kıble Kudüs'ten Kabe-i Muazzamaya çevrilmiş, Ramazanda oruç tutmak ve malın zekâtını vermek de farz kılınmıştır.

Bu hicret yılının en büyük hâdisesi Bedir muharebesinin vukua gelmesidir. Bu savaş Müslümanlarla Müşrikler arasında cereyan etmiş, imanlı bir avuç Müslüman kuvvetinin müşrikleri nasıl mağlûb ettiklerini gösteren azim bir gazvedir.

İki ordu, Bedir denilen yerde karşılaşmış, Müslümanlardan 14 nefer şehit düşmüş, müşriklerden ise, Müslümanların amansız düşmanı olan Ebu Cehil olmak üzere Kureyşin ileri gelenleri dahil 70 kişi ölmüştür ve 70'i de esir alınmıştır. Bu savaşta alınan esirlerin bir kısmı fidye karşılığı bırakılmış, bir kısmı da ensarın çocuklarına okuma yazma öğretmek için Medine'ye getirilmiştir.

Bu yıl içinde bayram namazının kılınması ve Kurban kesilmesi de vacip kılınmıştır.

HİCRETİN ÜÇÜNCÜ YILI (624-625 M.)

Bu yıl içinde Mekke müşrikleri Bedir savaşının intikamını almak maksadı ile 3000 kişilik bir kuvvetle Medine'ye bir saat mesafede bulunan Uhud dağının eteklerine gelmişlerdi. Peygamberimiz de ashabının ekseriyetinin reyi ile meydan muharebesi yapmak üzere 1000 kişilik bir kuvvetle Uhud dağını vasıl olmuşlardı. Ordu içinde münafıklar da vardı. Hatta üçyüz kadarı bazı sudan sebeplerle yarı yoldan dönmek suretiyle Müslümanların sayılarını azaltmışlardı.

İslâm ordusunun ordugâh kurdukları yerin arkasındaki dağda bulunan bir gedikten düşmanın Müslüman ordusunun arkasını kuşatması ihtimaline binaen, Rasül-i Ekrem efendimiz 70 kişiyi okçu olarak bırakmış ve onlara benden emir gelmedikçe kat'iyyen yerinizden ayrılmayınız buyurmuşlardı. Artık muharebe başlamıştı. Önce bozulan müşrikler kaçmaya, müslümanlar da düşmanları kovalamaya ve onların bıraktıkları eşyaları toplamaya başlamışlardı. Gedikte bulunan okçular da mal toplamak hevesi ile Peygamberimizin emri hilâfına hareket etmişlerdi. Bu itaatsizliklerinden mütevellit büyük fenalıklar zuhur etmişti. Halit Bin Velid bu gedikte sebat eden 7 okçuyu şehit ettikten sonra İslâm ordusunu arkadan sarmış ve onları müşkül bir duruma sokmuştu. Müslümanlar şaşkın bir halde kalmışlar ve bazıları muharebe sahasından bile çekilmişlerdi.

Bu savaşta Müslümanlardan 70 kişi şehid, müşriklerden ise 30 kişi maktül düşmüştü.

Bu savaşta Rasül-i Zişan Efendimizin amcası Hz. Hamza Vahşi adında bir Habeşi köle tarafından şehit edilmiştir. Müşrikler Efendimiz üzerine saldırarak mubarek dudaklarını yaralamışlar ve dişinin birini de kırmışlardı.

Muharebeden alınan ders şudur: Bir ordu sayıca ne kadar çok olursa olsun düşmanlarına galebe çalabilmek için âmirine tereddütsüz itaat etmesi lâzımdır. Rasül-i Zişan Efendimiz Medine üzerine gelmekte olan düşmanları Medine dışına çıkmadan müdafaalarını arzu etmişti. Bunun için Peygamberimizin düşünce ve tedbirlerine uymayanların sonu böyle olacağı şüphesizdi.

HİCRETİN DÖRDÜNCÜ YILI (625-626 M.)

Bu yıl içinde Raci ve Biri Maune facialarıı ve Beni Nadir kazaları vuku bulmuştur.

Raci faciası, Adl ve Karre kabilelerinden birkaç şahıs Resül-i Ekrem'e gelerek kabilelerinin Müslüman olduklarını söylemişler ve İslâm dinini öğretecek mürşidler istemişlerdi. Bu şahıslar yanlarına aldıkları altı mürşitle birlikte yola çıkmışlardı. Fakat bu hainler bu altı zatı komşuları olan Libyanlılara teslim etmişlerdi. İkiyüz kişi bu altı zatın üzerine hücum etmişlerdi. Kendilerini müdafaa eden bu imanlı Müslümanlardan üçü şehit edilmiş, biri de kaçarken taşla öldürülmüştür. Diğer ikisi de Mekke'de müşriklere satılmışlardı.

Bi'ri Maune faciası ise Kılabi kabilelerinden Peygamberimize gelen Ebu Berâ Kilabi isminde bir kimse, kabilesi arasında İslâm dinini yaymak üzere birkaç mürşidin gönderilmesini istemişti. Bunun üzerine Ashab-ı Suffeden 40-60 kadar zat gönderilmişti. Bu irşat edici şahıslar Bi'ri Maune adı verilen mevkie geldiklerinde orada durmuşlar ve Rasulüllahın mektubunu Amir Bin Tufeyl'e vermek üzere Hişam İbni Milhan'ı Amr'e göndermişlerdi. Fakat komşusu olan Usayye Rail ve Zekvan kabilelerinden topladığı kuvvetlerle Amir, Hişam'ı öldürmüş, diğer zevatın hepsini de şehit etmişti. Yalnız bunlardan Amr bin Umeyye Medine'ye gelerek hâdiseyi olduğu gibi anlatmıştı.

Bu faciadan dolayı Müslümanlar çok üzülmüşler ve Ebu Berra Kilabi'ye de gönül koymuşlardı.

BENİ NADİR GAZASI

Yahudiler bu iki facianın vukuundan sonra Müslümanların nüfusunun sarsıldığını zannetmişler ve Medine içinde huzursuzluklar yapmaya başlamışlardı.

Medine'den iki mil mesafede Beni Nadir Yahudileri bulunuyordu. Bunlar Müslümanlarla antlaşma halinde idi. Resulullah bu kabilenin sadâkatini öğrenmek üzere yanında on kadar ashabiyle birlikte Beni Nadir kabilesine kadar gitmişlerdi. Burada yahudiler aralarında anlaşarak Resul-i Ekrem'in gölgesinde oturduğu evin damından bir taş atmak suretiyle su'ikast yapmak teşebbüsüne geçmişlerse de yüce peygamberimizin durumu anlaması üzerine oturduğu yerden kalkmış ve Medine'ye avdet buyurmuşlardı.

Yahudiler harp hazırlığına başlamışlardı. Artık muahedeyi bozmuşlardı. Bunun üzerine Peygamberi-

(Devamı 25. sayfada)

MUTLU EKMEK

Bir belde halkı içinde bir tek aç varsa,
Bana iman etmemişlerdir.

Resûl-i Ekrem

Birinin sofrasında bal, ötekinde zeytin var,
Bir memleket ki düşünün, «biri yer biri bakar.»
Çalışanın ekmeği kara, çalışmıyanın ak,
Sofralar arasında bile açılmış uçurumlar.
Cılız bir milletin gücüne kim güvenecek?
Yarın göğsünü sınıra top patlarsa
Mutlu azınlık mı gerecek.
Cılız ellerde duran silâh korkutmaz,
Pulluk işlemez toprağın derinine.
Zayıf bilekler dişlilere nasıl hükmedecek?
Bir milleti fertlerdir ayakta tutan.
Ayaklar kuvvetli olursa vatan çöker mi?
Yarı toklar ülkesiysek suç gene bizde,
Düşman değil ötede,
Düşman içimizde.
Haram helâli basmış.
Nefisler azmış, haklara saygısız bir nesil
büyüyor,
Bencil dizginini çekmiyor atının üstünde,
Üstelik dolu dizgin,
Koşmanın tadını aldıkca koşuyu sürdürüyor.
Zenginin sofrasına giren yemek,
Fakirin sofrasına da girmeli.
Biri zarif tabakta olsun ne çıkar,
Toprak tabağa da mutlak girmeli.
Milyonlar harcanıyor, düğünler yapılıyor.
Ülkenin sevgisi yalnız kitapta mı kaldı ne,
İsraf insafı yemiş bitirmiş,
Rüyalara girmiş batının hayranlığı.
Bir elimiz fakir bir dilenci,
Diğer elimiz altın tahtın
Varisi sanki.
Bir el var içimizde, bu el kırılmalı.
Bu el doyar,
ELDE doyar.
Müslüman gene fakir, gene zayıf çaresiz,
İslâm adlı büyük abidenin altından,
Dirilmek, güçlenmek için,
Baş kaldırıyoruz biz.

Sami BOZ

E E

بسم الله الرحمن الرحيم

انا عرضنا الأمانة على السموات والأرض والجبال فابين ان يحملنها و اشفقن
منها وحملها الانسان انه كان ظلوماً جهولاً .

Ahmed HAMDİ

ENE hakkındaki geçen sayıdaki mukaddimeden sonra hakikate giriyoruz.

Beşeriyet tarihinde Âdem (A.S.) dan bu güne kadar iki ceryan, iki fikir parabolü gelmiş ve gidiyor, öyle ki her içtima-î tabakaya kol salmış adeta iki büyük ağaç hükmünde, birincisi Peygamber halkaları ve Din, diğeri felsefe zinciri. Her ne vakit bu iki silsile kaynaşmış ve birleşmiş ise, yani hikmet ve felsefe dine itaat edip hizmet etmiş ise insanlık âlemi parlak bir surette saadete erişip ictima-î hayat huzur ve sükûn geçirmiştir. Ne vakit ayrı gitmişler ise hayırlar Diyanetin etrafında toplanmış, şerler ve sapıklıklar felsefe etrafında cem olmuşlardır. Şimdi bu iki silsilenin esaslarını bulmalıyız.

Dine itaat etmiyen felsefe, zakkum ağacı suretini alıp şirk ve sapıklık karanlığını etrafına yayar. Hatta bu ağacın akıl dalı Dehriyyun Maddiyyun, Tabiiyyun meyvalarını beşer aklının eline vermiş. Ve yine bu ağacın gazab dalında Nemrutları, Firavunları, Şeddatları beşeriyetin başına atmış; şehvet dalında, tanrıçaları, heykelleri ve Tanrılık iddiâ edenleri yetiştirmiş.

Nübüvvet'te bir Tûbâ-î kulluk ağacı hükmünde dünyanın zeminin'de mübarek dallar ve bu dalların akıl dalından Nebiler, Veliler, Sıddıklar meyvası yetiştiği gibi, dâfiâ dalında, Âdil yargıçlar melek gibi Mâlikler meyvesi veren, cazibe dalında ayıpsız hayat ve ömür sürenleri başkalarının saadetin'de kendi saadetini bulanları, iyilik ve ihsan için çırpınan, nesi var nesi yoksa başkalarına verebilmekten başka bir şey düşünmiyen namlı sahavet ve kerem sahiplerini yetiştiren ve beşerin şu kâinatın en mükemmel meyvesi olduğunu gösteren Tûba ağacı.

Zakkum ve Tûba ağacının menşe-î Enenin iki yüzüdür. ENE bunlara çekirdektir. İşte şimdi ENE'nin bu iki yüzünü anlatacağız. İşte ENE'nin bir yüzünü Nübüvvet tutmuş çıkıyor, bir yüzünü felsefe tutmuş iniyor.

Nübüvvetin tarafı olan birinci yüzü : O, sırf kulluğun menşeidir. Yani ENE kendini kul bilir, başkasına hizmet eder, anlar; mahiyeti harfiyedir. Nasıl bir harf tek başına bir manâ ifade etmez, ARZ kelimesinden A harfini alsanız tek başına, R harfini alsanız tek başına, Z keza hiç bir şey ifade etmemektedir. Amma yan yana gelince birbirine bağlansalar bir mânâ çıkar, onun gibi ENE'de kendisinin tek bir harf olduğunu anlar, başka bir yerde başka bir işte, başkasına hizmet için işe yaradığını anlar, vücudunun başka birisinin vücudu ile kâim olduğunu derk, başka birisinin icadı ile sabit olduğunu iz'ân eder. Bir şeye sahip olması vehimidir. Yani Mâlikinin izni ile, görünüşte ve kısa bir zaman için sahibliği vardır diye anlar, bilir. Hakikati bir gölgedir yani Hak ve vacib bir hakikatin cilvesinin tecellisini taşıyan mümkin ve miskin bir bölge, vazifesi ise kendini yaratanın sıfatlarına ve onun oluşlarına ölçü ve birim olarak, şuurlu bir hizmettir.

İşte Enbiya, Evliya ve Asfiya ENE'ye bu vecihle bakmışlar; böyle görmüşler, hakikatı kavramışlar. Bütün mülkü, mülkün hakiki MALİK'ine teslim etmişler. Öylece'de hükmedip iz'an etmişler ki mülkün sahibinin eşi, benzeri, vezîri, şeriki yoktur. Olamaz. Mülk O'nundur. Her şeyin anahtarı O'nun elindedir. O, herşeye mutlâk sahipdir. Sebebler, görünüşler zahirde bir perdedir. Tabiat, O'nun kanunu ve sünnetidir, kudretinin bir aynasıdır.

ENE'nin şu parlak yüzü nurlu, hayat menba-ı bir çekirdek hükmünde olup, celâl sahibi Hâlikımız, Kulluk Tûba ağacını ondan yaratmış, onun mübarek dalları beşeriyetin her tarafını nurlu meyvalarla süslüyor.

Felsefenin dünyadan gelip geçmiş insanların ölüm ile hayatlarının bittiğini vehm ederek geçmişi karanlık, büyük bir kabristan görmesine mukabil, onların geleceği bitmiyen, ebedi saadete atlama için ruhlara bir merdiven, ağır yüklerini bıraktıkları geçici bir karargâh, ruhların nurlu bir nuristanı ve bostanı olduğunu gösterir.

ENE'nin ikinci vechini ise : Felsefe tutmuştur. Felsefe ENE'ye mânây-ı ismi ile bakmış yani ARZ kelimesinin bütününü görmeyip süslü bir A harfinin şekillerine bakmış, sıfatlarına bakmış, kıvrımlarına bakarak mânâsı kendindedir, kendi hesabına çalışır demiş. Vücudu, varlığı, aslî zaâti yani kendisi ile kâim telâkki eder, yani zatında bizzat bir vücudu vardır der. Hayat hakkının bulunduğunu, tasarrufu altındaki şeylere hakiki sahip olduğunu sanar. Vazifesini, kendisini sevmekten gelen bir tekâmül zan ederek pek çok çürük, köhne esasları kendisine düstur ve prensip kabul etmiş, mesleklerini bunların üzerine bina etmiştir. Bencilliği kamçılayıp şirk derelerinde serbest koşturup esbabperest, putperest, tabiatperest ve bir sürü sonu izm ile biten meslekler gibi şirk çeşitlerine meydan açmıştır. İnsanın esasında münderiç olan **acz** ve zaaf, **fakr** ve ihtiyaç, naks ve kusur kapılarını kapayıp, kulluk yolunu engellemiştir. Tabiata saplanıp, şirkten çıkamayıp, **şükr'ün** kapısını bulamamıştır.

Nübüvvet ise : Aczini bilip Allâhın kudretine sığınmak, za'fını görüp ilâhi kuvvete dayanmak, fakrını görüp ilâhi rahmete itimat etmek, ihtiyacını görüp Allahın zenginliğinden yardım ve imdat istemek, kusurunu görüp Allâhtan af dilemek noksanını görüp ilâhi kemali **zikr** etmek insanlıktır diye O'na kullukla hükmetmiştir.

Felsefenin dine itâat etmiyerek yolunu şaşırdığı için ENE'nin başında bir zakkum ağacı büyümüş, meyvalarıyle insanlığın ağzının tadını bozmuştur. Bozmakta devam etmektedir, zira ENE'ler kendi dizginini kendi eline almış, kendi yolunu kendi çizmekte, kendi kanununu kendi icad etmekte. Felsefenin şu düsturu ile kuvvet herşeydir. Kuvvetli olmak esas hedeftir. Gerek Cemiyet ile Millet, gerek fert olarak bütün gayret kuvvetli olmak içindir. Zira hüküm, galip gelenindir, der, galebe edende bir kuvvet var, o halde hüküm kuvvetlinindir. **Kuvvet de hak vardır**, der. **Halbuki Nübüvvet kuvvet haktadır,** der. Kuvvetin hep yaptığını hak dersek zulümleri, ne ile önleriz? İşte Felsefe bu düsturla kuvvetin her yaptığına hak demekle, zulmü alkışlamış, zalimlere karşılama töreni hazırlamış, cebbar ve yırtıcıları, uluhiyet davasına sürüklemiştir. Aynı düsturla her şeydeki güzelliği yapanına, yaratanına, san'atkârına vermemiş, «ne güzel yapılmış» yerine «ne güzel» demiş. Övüleni bir put hükmüne getirmiş, her yerde herkese satılan, süslü kendini beğenmiş, riyâkâr bir güzelliği benimsediği için riyakârları, dalkavukları, mutabasbısları alkışlamış. **Her övülen put, övenler onun âbidleri olmuş.** Her güzel, bir ilâhe; onu sevenler onun kölesi olmuş. Bu putlar ve ilâhelerin şirk çukurundan öyle Firavunlar öyle Nemrutlar çıkmış ki beşeriyet ENE'nin zakkum ağacının bu meyvalarından ancak nübüvvetin tuttuğu yol ile kurtulabilmiştir.

(Devamı var)

DÖRT MEZHEBE GÖRE NAMAZ

— II —

Lütfi ŞENEL

ŞAFİİLERE GÖRE : Namazın şartları iki kısma ayrılır :

1 — Vücubunun şartları
2 — Sıhhatinin şartları.

1 — Vücubunun şartları altı kısımdır :

a) Peygamber Efendimizin davetine ulaşmak.

b) Müslüman olmak. Şafiilere göre kâfirin üzerine namaz vacip değildir. Bununla beraber, küfrünün azabı üzerine o, fazladan azab görür. İslâm dininden irtidad edenin üzerine namaz vaciptir. Çünkü ona ilk hali olan İslâmiyetle itibar edilir.

c) Âkil olmak.

d) Bülûğa ermek.

e) Hayız ve Nifazdan kesilmek.

f) Azaların arızalarından salim olmak.

2 — Sıhhatinin şartları yedi tanedir :

a) Bedenin hadesten temizlenmesi;

b) Bedenin, elbisenin ve mekânın necasetten temiz olması;

c) Avret mahallerinin örtülü olması;

d) İstikbâl-i Kıble;

e) Namaz vaktinin girdiğini bilmek. Zanni bile olsa bu şarttır. Vakti bilmenin üç mertebesi vardır. I) Kendi kendine öğrenmek. Sıhhatli bir saatle veya mescidlerde saatlerinde okunan ezanla, vaktin girdiğini bildiren ezanı, müezzinin sesini işitmekle ve bunun gibi şeylerle öğrenmek. II) İctihad: Namaz vaktinin olup olmadığı hükmüne ulaştıracak vesilelerle vaktin girdiğini araştırmakla. III) Araştıranları taklid ederek. Gözü görenlerin bu tertiple araştırmaları haktır. Ancak âmâ olanların taklidi caizdir.

f) Keyfiyetini bilmek.

g) Batıl olan şeylerin terki.

Şafiiler, namazın sıhhatının şartlarına Malikilerden ayrı üç ilâve yaptılar : I — Namazın keyfiyetini bilmek. Şöyle ki, umumî sünnete namazın farzlarından bir farz olarak itikat etmemelidir. Farzla sünnet arasındaki farkı seçebilmelidir. Zımnî bir bilgiyle de olsa bunu böylece bilmek mümkün olur. II) Batıl olan şeylerin terki. Namazın hakikatine aykırı bir şey olmazsa namaz tamam olur. III) Vakit namazlarının vakitlerinin girdiğinin bilinmesi.

HANEFİLERE GÖRE : Namazın şartları iki kısma ayrılır :

1 — Vücubunun şartları,
2 — Sıhhatinin şartları.

1 — Vücubunun şartları beş tanedir :

a) Peygamber Efendimizin davetine erişmek. b) Müslüman olmak. c) Akıllı olmak. d) Bülûğa ermek. e) Hayız ve nifazdan kesilmiş olmak.

Hanefilerin çoğunluğu Peygamberimizin (S.A.S.) davetine erişmeyi zikretmeyip, Müslüman olma şartı ile yetiniyorlar.

2 — Sıhhatinin şartları altı tanedir :

a) Bedenin hadesten ve necasetten temiz olması. b) Elbisenin necasetten temiz olması. c) Namaz kılınacak yerin necasetten temiz olması. d) Avret mahallinin örtülü olması. e) Niyet. f) İstikbal-i Kıble.

Vücubunun şartlarına Şafiiler gibi İslâm olma şartını ilâve ediyorlar. Ancak onlar bu hususta şöyle bir mütalaa kaydederler : Kâfir, mutlak küfrünün üzerine fazla olarak namazı terkinden dolayı ayrıca azab görmez. Kâfirin, küfrünün azabı üzerine fazladan azab görmesi meselesi nazaridir, gayri amelidir. Çünkü küfrün azabı diğer azab çeşitlerinin en şiddetlisidir. Bütün azablar onun altında tasavvur edilir. Keza namazı terk azabı da onun içinde dahildir.

Niyeti ilâve ediyorlar. Niyetsiz namaz sahih olmaz. Peygamber Efendimiz (S.A.S.) in buyurdukları gibi : انما الأعمال بالنيات «Ameller niyetlere göredir.» Çünkü niyetle ibadetler, âdetlerden ayrılır. Ve gene bazı ibadetler diğer bazılarından ayrılır. Hanbeliler de onu uygun bir şart olarak kabul ettiler. Şafiiler onu rükün saydılar. Keza Malikilerin de meşhur kavline göre niyet rükündür. Gene bu iki mezhebe göre de niyetsiz bir şey sahih olmaz. Namaz da niyetsiz sahih olmaz. Bu konuda dört imam müttefiktirler. Yalnız, niyetin şart olması namaz üzerine tevakkuf eder. Niyet namazın hakikatlerinden bir cüzdür. Bu mesele ilmî araştırmayı icabettirir ki nazarî emirler çok dikkatli ve titiz olarak bilinmek ister. Burada Hanefiler vaktin girmesini, sıhhatinin şartlarından ve vücubunun şartlarından olarak zikretmiyorlar. Bunun için onlar diyorlar ki: O namazın edasının sıhhati için bir şarttır. Namazın nefsi için değildir. Ayrıca vaktin girmesi konusu gelecek.

HANBELİLERE GÖRE : Namazın şartlarını, diğerleri gibi, vücubunun şartları ve sıhhatinin şartları olarak ayırmadılar. Ancak onlar dokuz şart saydılar. Onlar :

1 — Müslüman olmak,
2 — Akıllı olmak,
3 — Temyiz kudretine sahip olmak,
4 — Hadesten taharet,
5 — Setr-i Avret,
6 — Bedenini, elbisesini ve namazgâhını necasetten korumak,
7 — Niyet,
8 — Kıbleye yönelmek,
9 — Vaktin girmesi.

Bunların hepsi namazın sıhhati için şartlardır diyorlar.

NAMAZIN FARZİYETİNİN DELİLİ

Farz Kılınmış Namazların Adedi : Beş vakit namaz — Medine'ye hicret senesinden önce Mekke'de İsra' gecesinde — bildirilmiş vakitler için farz kılındı. Onlar : 1 — Öğle vaktinde, 2 — İkindi vaktinde, 3 — Güneş battıktan sonra, 4 — Akşamdan sonra, 5 — Sabah vakitlerinde kılınan namazlardır.

Peygamber Efendimiz (S.A.S.) in kıldığı ilk farz namaz öğle namazıdır. Namazın farz olması Kitap, Sünnet ve Icma-i Ümmet ile sabit oldu. Kim namazın farz oluşunu inkâr ederse, hiç şüphesiz o İslâm dininden mürteddir. Kur'an-ı Kerim'de :

(1) ان الصلاة كانت على المؤمنين كتاباً موقوتا

«Çünkü namaz müminler üzerine vakitleri belli bir farz olmuştur.» Buyuruluyor. Ayet-i Kerime'deki Kitab'ın manası, farz kılınanların yazılmasıdır. Mevkut'un (موقوتا) manası da, bilinen vakitlerin sınırlandırılmasıdır. Peygamberimiz (S.A.S.) e, insanlara açıklaması için Allah emretmiştir. Ki o emirler Allah'tan Peygamberimize (S.A.S.) indirilmiştir. Kur'an-ı Kerim'deki bir çok âyetlerde bildirildiği üzere Allah mü'minleri namazlarını kılmakla mükellef kılmıştır.

Belki bazıları şöyle diyebilirler : Muhakkak ki namazın farziyeti Kur'an-ı Kerim'le sabit olmuştur. Ama hususî bir keyfiyetle namazın beş vakit olduğuna dair Kur'an-ı Kerim'de bir delil yoktur!

O zaman cevap olarak deriz ki : Muhakkak ki Kur'an-ı Kerim Peygamberimize, kendilerine indirilen şeyleri insanlara açıklamasını emretmiştir. İnsanların da, Peygamber Efendimiz O Kitap'tan ne getirdi ise ona uymaları emrolunmuştur. Cenab-ı Hak bir Ayet-i Kerime'de şöyle buyuruyor :

(2) وما آتاكم الرسول فخذه ، وما نهاكم عنه فانتهوا

«Peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasak ettiyse ondan da sakının.»

Her şey Peygamberimize Allah katından gelmiştir. Bu husus Kitap'la sabittir. Ama namazın adedinin beş vakit olduğuna delâlet eden sahih Hadis çoktur.

Tevatür derecesine ulaşmış bir çok Hadislerden birisi şudur :

أرأيتم لو أن نهراً بباب أحدكم يغتسل فيه كل يوم خمس مرات ، هل يبقى من درنه شيء ؟ قالوا : لا يبقى من درنه شيء ، قال فكذلك مثل الصلوات الخمس يمحوالله بهن الخطايا .

«Birisinin kapısının önünden bir nehir akar ve onda hergün beş defa yıkandığını görürseniz, onun kirinden bir şey kalır mı? Hayır, onun kirinden bir şey kalmaz. Peygamber (S.A.S.) imiz, beş vakit namazın misali de öyledir, Allah beş vakit namazını kılan kimseyi de öylece hatalardan korur.»

Bu Hadis-i Şerifi Buhari, Müslim, Tirmizi ve Nesei rivayet ettiler. Bu Hadis beş vakit namaz için sarihtir.

Gene Ebu Hureyre'nin Peygamberimiz (S.A.S) naklettiği bir Hadis-i Şerif'te :

الصلوات الخمس والجمعة الى الجمعة كفارة لما بينهن مالم تغش الكبائر .

«Beş vakit namaz ile iki cuma, aralarındaki küçük şeylerin kefaretidir. Ancak büyük günahları örtmezler.»

Bu Hadisi Şerifi Müslim, Tirmizi ve diğerleri rivayet etmiştir. Ve gene Cabir (R.A.) dan rivayet edilen bir Hadis-i Şerif'te Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur :

مثل الصلوات الخمس ، كمثل نهر جار غمر على باب احدكم يغتسل منه كل يوم خمس مرات .

«Beş vakit namazın misali, kapısının önünden dolu bir nehir akıpta onda hergün beş defa yıkanan kimsenin misali gibidir.»

Bu Hadis-i Şerifi Müslim rivayet etmiştir.

kelimesinde (غ : Ğ) fetha ile, (م : M) sakin ile okunacak. Bu ve buna benzer daha bir çok hadisler günde beş vakit namazın farz olduğuna delildir.

Zikrullah

«Bunlar; iman edenlerdir. Allah'ın zikriyle gönülleri huzur-u sükuna kavuşanlardır. Haberiniz olsun ki, kalpler ancak zikrullah ile olgunlaşır.»

K. K., Er-Râd: 28

Gökte uçan kuş olduk,
Zikrullah'la bu gece.
«Kuru idik yaş olduk,
Zikrullah'la bu gece.

Dindi birden sızımız,
Neler gördü gözümüz,
Mamur oldu özümüz,
Zikrullah'la bu gece.

Nurlu yollar birleşti,
İmanımız gürleşti,
Gönüllere yerleşti,
Zikrullah'la bu gece.

Yolumuzu seçtik biz,
O âleme göçtük biz,
Kendimizden geçtik biz,
Zikrullah'la bu gece.

MEVLÂNA'lar geldiler,
Halkamıza doldular,
Bize yakın oldular,
Zikrullah'la bu gece.

KÖRPE aşka tutuldu,
Nefs elinden kurtuldu,
O kervana katıldı,
Zikrullah'la bu gece.

Mehmet Ali KÖRPE

Böylece Ehli Sünnet imamları, namazın beş vakit olarak farz kılınmasında ittifak ettiler. Yukarda vakitlerini yazdığımız gibi. Fakat imamlar vakitlerin tahdidinde ihtilâf ettiler. Meselâ onlardan bazıları diyor ki: Vakit, zarurî ve ihtiyarî olarak iki kısma ayrılır; Malikiler gibi. Diğer bazıları da şöyle derler; Her şeyin gölgesi bir misline ulaştığı zaman öğle namazının vakti biter. Diğer bazıları, her şeyin gölgesi iki misline ulaştığı zaman ancak biter derler.

(Devamı var)

Gelecek sayıda : **NAMAZ VAKİTLERİ**

Bu yazı serimizi Abdurrahman el-Cezeri'nin «Kitabu'l Fıkh Ale'l Mezahibi'l-Erbaa» isimli eserinden çevirerek takdim ediyoruz.

(1) Nisa, 103.
(2) Haşr, 7.

GENÇ KALEMLER

İMAN AŞISI

Abdülmuttalib YILDIRIM

SERT, kocaman, tırmanılmaz kayaların ufak bir yeri kazmayla oyulur. Oraya ufak bir dinamit yerleştirilir ve ateşlenir. Sonra bir patlamayla bütün kaya parçalanır. Taş ocaklarında, kaynak bulma veya maden arama zamanlarında tatbik edilen usul bu. İşte bu patlamayla kayalardan kamyonlarla taş koparılır. Hayat dolu şırıl şırıl pınarların kapakları parçalanır. Kıymetli ve zengin maden yataklarının örtüsü açılır. Yani enerji kaynağının harekete geçirilişi...

İşte kuvvetli, cesur, azimli, fakat hareketsiz, sakin, şuursuz gençlik de böyledir. Kurulmuş zemberek gibi sert, kuvvetli, enerji dolu bir değer. Fakat harekete geçirmek, ateşlemek lâzım.

Saf, masum, iradesiz gençlik!... İşe yaramaz halde... Bu haliyle faydasız, faydasız olduğu için de zararlı bir duruş. Tıpkı kuyuda suyun üzerini kapatan kaya gibi, kıymetli madenlerin üzerini örten toz, toprak gibidir. Ve bu gençlik tıpkı üzeri çamurla sıvanmış elektrik ampulüne benzer. Yanar fakat aydınlatmaz. O halde bu hazineyi değerlendirmek lâzım.

Bir hoca talebesine karşı tutumuyla, onlara yaptığı hitaplarla kısa zaman içinde bu talebeleri bir işaretiyle harekete geçecek duruma getirir.

Bir kumandan yaptığı hitabelerle ve aldığı tavırlarla bir orduyu ölüm çemberine sürükleyebilir.

Bir hatip kısa bir konuşmayla bir yığın halkı coşturabilir.

Evet benzin yanıcıdır. Fakat yanına bir ateşle varılmazsa yanmaz.

İşte bu günkü gençlik işlenmek ve enerji haline getirilmek ister ki faydalanılabilsin.

Öyleyse gençliğe başkaları ahlâksızlığı ekmeden biz güzel ahlâkı ekmeliyiz. Başkaları imansızlık fidesi dikmeden biz iman tohumunu atmalıyız. Bu gençliğe kötü ekilmeden iyi dikilmelidir.

Bu, sıkıcı, zor, uzun, sabır isteyen bir iştir. Bu iş, her ebeveynin evlâdına karşı yapmak mecburiyetinde bulunduğu bir mühim vazifedir.

Atasözümüz, malûm: «Çubuk yaş iken eğilir» büyük hakikattir. İnsana iyilik veya kötülük çocukken öğretilir.

Memleketimizde çocuklarımız yedi yaşında ilk okula gider. Bu zamana kadar en hassas devrede çocuk âdeta ailenin aynasıdır. İlk temel bu devrede atılmalıdır. Allah sevgisi, iman, ahlâk, doğruluk damla damla çocuğun zihnine akıtılmalıdır.

Bu devrede ahlâklı ve imanlı bir ailenin ve bir de ahlâksız, ayyaş bir ana-babanın çocuğunu karşılaştırın. Aralarındaki karakter ve ruh haletini tasavvur edersiniz.

İslâmiyet, çocuğa yedi yaşına geldiği zaman namazın öğretilmesini ve yavaş yavaş alıştırılmasını tavsiye eder. Ki ruhunda ona karşı bir yakınlık, sevgi, alışkanlık husule gelsin de emredildiği zaman nefsine zor gelmesin. Buradaki metod çok mühim. Kalbi kırmadan kazanmayı hedef almakta.

Sonra çocuk yedi yaşından on iki yaşına kadar ilk okul çevresine girmekte. Bu devrede okulun etkisi aileden daha fazla görülmekte. Çocuk hocasının söylediklerini, tavırlarını aynen tatbik eder. Bilhassa bu devrede çocuk verilen her şeyi aynen ve ruhuna sindirerek alır. Bu devre çocuk için hayatını tamamen etkileyen, çok mühim ve kritik bir zamandır. Bu devirde kalpteki filizlere iman aşısı yapılır ve yetiştirilir. Çocuk duyduklarını âdeta mermer levhalar üzerine kazır.

İşte bu devrede «Milli Eğitim» in vazifesi çok ağırdır. Okutulacak kitaplar, proğram çok iyi seçilmeli ve tanzim edilmelidir. Sonra hocanın öğretme ve tesir etme kabiliyeti ve çocuğa vereceği şeylerin ehemmiyeti gelir.

Fakat bizde maalesef okulların durumu çok acıklıdır. Kitap ve proğramlarda ahlâka, imana, Allah'a az yer verilmektedir. İlk okullarda dört ve beşinci sınıflarda haftada birer saat nazari din dersi gösterilir. Halbuki bir hıristiyan memleketi olan Almanya'da altı yaşında başlayıp sekiz sene devam eden ilk okul devresinde çocuklara, her sınıfda bol zaman içinde tatbikli din ve ahlâk dersleri gösterilir. Talebe her hafta kiliseye götürülür.

Lüzumlu derslerin yokluğuna karşılık lüzumsuz ders ve proğramların mevcut olması çok düşündürücüdür.

Bu beş yıllık okul devresinde aile çocukla pek fazla ilgilenmez. Sonra çocukta, en doğru, en güzel olan şey okulda mevcuttur fikri hakimdir. Bundan dolayı aile daha az ehemmiyet verir.

Bizde bu devrenin sonu bir dönüm noktasıdır. İlk okulu bitiren gençlerin pek azı orta tahsile devam eder. Ekserisi sanata ve — halkın % 80'i köylerde olduğuna göre — çiftçiliğine döner.

İlk okuldan yakayı kurtaran gençler artık okumayla irtibatlarını kaybederler. Bu gençlerde okuldan kalan iz sadece kalblerine yerleştirilen iman, doğruluk, sevgiden ibaret olacaktır. Bu durumda orta tahsilinde gençliğin pek az bir kısmına, dörtte birine veya üçte birine tesir edilir. Çünkü geri kalanları ilk okulu bitirince âdeta ayrı bir dünyaya girerler.

İşte muhterem okuyucularım, normal olarak on iki yaşına kadar çocuk ailenin ve okulun disiplini altındadır. Bu devrede saf dimağlara verilen her şey olduğu gibi kabul edilir. Sonra bu zamanda zihne yerleştirilen şeyin izleri uzun müddet silinmez. Bu durumu değerlendirmek gerekir. «Ne doğrarsan çanağına, o gelir kaşığına» diye bir söz vardır. Çocuğa vermediğimiz bir şeyi isteyemeyiz. Yani çocuğumuzun yarınki alacağı yön ve vaziyet bizim elimizdedir. Çocuklarımız sokaklarda başıboş dolaşmamalı. Onlara Allah sevgisi, insan sevgisi, doğruluk, insanlık ve güzel işler öğretilmelidir. Boş zamanları değerlendirmek bir irade ve alışkanlık işidir. Küçükten faydalı işlerle uğraşılırsa sonra zaman telef olmaz. Küçükken çocuklara vakitlerini değerlendirecek işler yaptırılmalıdır. Çocuklarımıza okuma zevki ve alışkanlığı aşılamalı, herşeyi araştırmak, öğrenmek isteyen bir tecessüs uyandırmalıyız. Kur'an-ı Kerim okuması hem ibadet hem de tatlı bir zevktir. Çocuklarımıza bunu belletmeli ve sevdirmeliyiz. Küçükken dinî bilgilerini ve ibadet usullerini öğretmeye başlamalıyız ve bunu asla ihmal etmemeliyiz.

Burada ana-babaya çok fazla vazife düşmektedir. Zira okul beş yıl çocuklarımızı oyalamakta, bu mühim meseleleri ihmal etmektedir.

Muhterem okuyucularım, işte gençlerimizin en az

(Devamı 26. sayfada)

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Muhakkak ki, onlardan evvelkiler de hilede — Had'ada — bulunmuşlar idi. Nihayet Allah Tealâ'nın emri onların binalarının temellerine geldi de artık tavanları yukarılardan üzerlerine çöküverdi ve onlara azap anlayamadıkları bir cihetten gelivermişti.

Kur'an-ı Kerim

Müslüman bir adama bir bahşişi verip de sonra ondan dönmek helâl olmaz; yalnız babanın evlâdına verdiği şeyden dönmek müstesna.

Hz. Muhammed

⁂

Her insanın sevilmeye, mahzun olmaya meyli vardır. Fakat insanların bazısı yalnız ferah için, bazısı da yalnız hüzün için istidatlıdır.

İbni Sina

⁂

İşsizlik rahatından çekinin, çünki böyle rahatta sarhoşluktan daha kötü fenalıklar toplanmıştır.

Hz. Ömer

⁂

İmandaki «men'ba» coşacak, fışkıracaktır,
Ejder gibi zincirleri, millet kıracaktır...
Sönmüş sanılan ruhu alevlendireceksin!
Azimle kızıl düşmana dehşet vereceksin.
Ey azmi çelikten daha kuvvetli, temiz genç,
Elbet ereceksin o büyük gayeye er-geç.

Ali Ulvi Kurucu

⁂

Artık ey millet-i merhume sabah oldu uyan,
Sana az geldi ezanlar diye ötsün mü çan?
Boğuyor âlem-i İslâm-ı bir azgın fitne,
Kıt'alar kaynayarak gitti o girdâp içine!

Mehmed Akif Ersoy

BATIDAN

Beşer kalbi bir değirmendir. Değirmen taşlarına benzer; O'na buğday koyduğunuz zaman döner, buğdayı kırar, öğütür ve un haline getirir, eğer buğday koymazsanız yine dönmekte devam eder ve kendi kendini öğütür.

Lüther

⁂

Biz evlerimizin damlarını yükselteceğimiz yerde, vatandaşlarımızın ruhlarını yükselterek devlete karşı en büyük vazifemizi ifa etmiş oluruz. Çünki, bağı adamların büyük konaklarda oturmalarındansa, yüksek ruhlu kimselerin küçük evlerde yaşamaları daha evlâdır.

Epiktet

⁂

Yerine getirilmiş bir vazifenin mükâfatı diğer bir vazifeyi yapabilmek kudretinin isbat edilmiş olmasıdır. **George Eliot**

⁂

Bir şey bildiğimi biliyorum; o da hiç bir şey bilmediğimdir. **Sokrat**

⁂

Tembellik vücudun aptallığıdır; aptallık ise zihnin tenbelliğidir.

Secime

⁂

Ümidini kaybetmiş olanın başka kaybedecek şeyi yoktur.

Bolse

⁂

Öfke, zekâ âlemini söndüren, şiddetli bir rüzgârdır.

L. D. Vaga

⁂

İstihza ekseriya fikir yoksulluğundan gelir.

La Bruyere

BATILI AHLÂKI

M. Said ÇEKMEGİL

BUGÜNKÜ Şarkın temsil ettiği uyuşuk ve bozuk zihniyeti bir müslüman olarak beğenmiyoruz. Fakat, garbın mensup olduğu ahlâk sistemlerinin de — aşağılık duygusuna gömülerek — hayranı değiliz, elhamdülillah. Biz böyle değiliz diye onların meddahı kesilen şuursuzlar yok mudur sanki? Benzerlerine misal olmak üzere bir vakayı hikâye etmek istiyorum.

Bildirdiğine göre, Avrupa memleketlerinin birinde, hayli kalmış ve garbı iyi bilen veya bildiğini zanneden bir zatla bir cemiyetin idare heyetinde beraber çalışıyorduk. Kibar görünüşlü ve içtimaî mevkii mühim olan bu zat, aşağı yukarı her toplantımızda, hususi sohbetlerimizin ekserisini Avrupayı methetmekle geçirirdi. Bir gün ona :

— Biz Avrupayı bu kadar ileri görmüyoruz, siz nesini beğeniyorsunuz? dedim.

— Orada her şeyden evvel ahlâk çok yüksek, dedi.

— Meselâ?

— Meselâ: Çantanı bir köşe başında bırak git, bütün işlerini gördükten sonra gel çantanı al, yalan arama, hile aklına bile gelmez.

— Güzel, dedim. Bunları, bu sürü ahlâkını, ta asırlarca evvel bizim çobanlar dahi temin etmiş; koyunları bir yürüyüş nizamında götürür ve aynı nizamla ağıllarına getirir. O koyunlar da birbirinin haklarına tecavüz etmezler, yalan söylemezler, hile bilmezler.

— Onlar koyun değil ki, insan ve insanca yaşamanın ne demek olduğunu da biliyorlar, dedi.

— Tuhaf, insanları hayvanlardan ayıran mümeyyiz vasıflardan birisi ve başta geleni ne yaptığını niçin yaptığını bilme şuuru değil midir? dedim.

— Evet, dedi.

— O halde, cebinizden paranızı, sokakta bıraktığınız çantanızı, dükkânda kasanızı, komşuda arsanızı çalmayı hatırına getirmeyen ve böylesi hareketleri ahlâksızlık sayan bu insanlar, neden birbirini yer durular? Neden insanlığın huzurunu kaçırırlar? Bu harpler ve harbe hazırlanmalar nelerdir? Güya insanlığı düşünen bu düşüncesizler nelerini bölüşemiyorlar? Irk ve mezhep farkı gözetmeden insan haklarından bahsedenler insanları niçin rahatsız ederler? Sokaktaki çantanızı alan, cebinizdeki paranızı çalan, hayvanî arzuları uğruna yalan ve rezilane menfaatler uğrunda adam vuran kimseleri, haklı olarak, ahlâksız sayarsınız da, neden haklı olmadığı halde komşusunun hudutlarına tecavüz edenleri, bir bombayla asırlık sanat eserlerini berhava edenleri, çoluk, çocuk, kadın, ihtiyar, hasta, sakat demeden bir düziye öldürmek için şehirleri ve kasabaları yıkıp yakanları medeni ve ahlâklı tanırsınız, anlayamadım? deyince:

— Bu harp halidir; dövüş başlayınca bunlar olur artık, dedi.

— İşte asıl bunu anlayamıyorum: Fertler dövüşünce vahşilik oluyor da, kavimler dövüşünce neden olmuyor? Hem bunlar yüksek mefhumlar uğruna çarpışmıyorlar. Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarıyla tarihin yüzünü kızartan bu (tek dişi kalmış canavarlar) hangi doğru idealin gerçekleşmesine çalışıyorlardı, anlatır mısınız?

— Peki, Müslümanlar da harbederler, onlar da mı vahşi? dedi.

— Müslümanlar her şey gibi harbi de Allah emirlerini yerine getirmek yani yaratıcısının yarattıklarına büyük bir nimet olarak verdiği nizama uymayanları terbiye etmek için ve bu ilâhi nizamı bozmaya hazırlananları cezalandırmak için, kısacası nefislerinin kirli arzuları için değil de, dinlerinin emirlerini yerine getirmek, dolayısiyle **Adil-i Mutlak'ın rızasına dayanan âdaleti dünyaya hakim kılmak için çarpışırlar. Bu polislerin, jandarmaların bir memleket içersindeki kıymetli vaizfelerinin dünya çapında büyütülmüş şeklidir ki, çok mukaddestir.** Tecavüz değil; iyilerin kötülere, adillerin zalimlere... meydan vermemek için girişilen hamleleridir. **Işığın karanlığa taarruzu gibi bir şey.** Müslümanlığın muharebesi budur (*).

Evet, şunu demek istiyorduk ki, bazı münevver geçinenlerin hilâfına, maddede hakikaten takdire şayan ilerlemeler kaydeden garp, fikir ve ahlâk anlayışında değil yerinde saymak, kendi ortaçağlarını aratacak kadar — hakim zümreleriyle — geri ve zalimdirler.

Fransızların Cezayirlilere yaptığı işkenceler geri devirlerin engizisyonunu unutturacak kadar vahşiyanedir. Moskofların Macar ve Çeklere yaptığı zalimane tecavüzler daha az iğrenç midir?

Garbın bugünkü vahşi ve geri olan ahlâki durumunu yine garplılardan dinleyelim. Meselâ bunlardan bir garplı İkinci Dünya Harbine takaddüm eden günlerde yazdığı **İNSANLAR UYANIN** isimli eseriyle şöhretinin zirvesine çıkan Dr. Alexi Carrel'dir. Garbın ahlâkî durumunun tarihi akışını incelerken: «Velhasıl Epikür İsa'yı yendi» diye şöyle anlatır :

«Bugün, batılıların an'anevi iyilik ve kötülük tarifini kabul eden küçük bir zümre vardır. Batılıların çoğu Evamiri Aşereyi unutmuşlardır; hatta birçokları mevcudiyetinden bile haberdar değildirler. Artık meşru ile gayrı meşru arasında herkes tarafından kabullenmiş bir sınıf mevcut değildir. İnsanların çoğu iyi ile kötüyü, sarih olarak birbirinden ayıramamaktadır. Hareketlerini tam manâsile hodbinliğe bile uyduracak kabiliyette değildirler. Ancak iştihalarını tatmin etmek ve kendilerine yakın bir fayda temin edecek şeylerin peşinde koşmakla iktifa etmektedirler. Zenginlerle fakirler, ihtiyarlarla gençler, âlimlerle cahiller, köylüler, işçiler ve patronlar artık nasıl hareket ede-

(Devamı 26 sayfada)

(*) **İslâmın harpleri için bak: Siyaset Anlayışımız M. S. Çekmegil, s. 68.**

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

● Ozi kalesinin düşmesi haberi gelince, I. Abdülhamid'in : **«Ah Ozi...»** diye olduğu yere yığılarak ölümüne sebep olan «felç»in bir anda vücudunu sardığını...

● «Süfyan-ı Sevri», cenâzesinde bulunduğu birinin namazı kılındıktan sonra, cemaatden birkaç kişinin ölü için :

— Çok iyi adam idi, kendisinden hoşnut olmayan kimse yoktu... demeleri üzerine :

— Münâfık olduğunu evvelden bana niçin haber vermediniz, nafile yere namazına gelmezdim. Herkesi hoşnut etmek için mutlaka münâfık olmak lâzımdır! dediğini...

● Bir kapitalist-siyonistin, yavaş yavaş hayata veda etmeye hazırlanan iş ortağının baş ucunda durduğu bir sırada, yataktakinin :

— Sana itiraf edeceklerim var : Kasadan kaybolan paraları ben almıştım... İflâs etmene sebep ben olmuştum... Karının âşığı bendim... demesi üzerine, diğerinin, büyük bir soğukkanlılıkla sözünü keserek :

— Üzülme dostum, üzülme... Ödeşmiş sayılırız, çünkü zehiri sana veren de bendim! dediğini...

● Suudi Arabistan'ın, petrolden kazandığı milyarların büyük bir kısmını İsrail emperyalizmine ve Orta Şarktaki Sovyet yayılışına karşı ayakta durabilmek için sarfettiğini...

● Meşhur Makedonyalı ihtilâlcilerden Mihailof'un, bir darbe neticesinde öldürttüğü kimseler arasında bulunan rakibi için **«Protogeref'i neden öldürttünüz?»** sorusuna cevap olmak üzere, kısaca: **«— Gayet basit... Günün birinde (Mihailof'u niçin öldürttün?)** sualini **O'na sormasınlar diye!»** söylediğini...

● 1917 komünist ihtilâlinin arefesinde (Troçki), şefi (Lenin) e umumi bir grevin körüklenmesini telkin ederken :

— Bugün (Petersburg) un, içinde yüzdüğü kargaşalıktan daha verimli bir umumi grev ve daha müsait bir ihtilâl zemini olamaz!.. Bize bu yeter! cevabını aldığını...

● İkinci Dünya Savaşından sonra Amerika'nın işgâlinde kalan Okinawa adasını Amerika'lılar Japon'lara iâde etmeye hazırlandıkları halde, Rus'ların, işgâlleri altında tuttukları Japon'lara ait Kuril adalarını terketmeyecekleri, böyle bir mes'ele tanımadıklarını, bu adaların artık tamamen Rusya'ya ait olduğunu, söylediklerini...

● Mevlâna Celâlüddin-i Rûmî Hazretlerinin, birgün çarşıdan Tebriz'de Şems ile tanışmış olan bir «Altın Döğücü» nün dükkânı önünden geçerken, kendisinde Şems'in hâlini müşâhede ettiğini bu sese uyarak semâ' ettiğini... Ve bir yandan da çekiç seslerinin âhengine uyan vezinle irticâlen :

— Bu Altın Döğücünün dükkânında hazineler göründü. Orada sûret ve mâna var. Ne güzellik, ne güzellik... dediğini...

● Şöhret için tıbbî canbazlık yapan, şöhrete kavuşunca — vâli olunca ilk defa babasını astıran çingene misâli — karısını boşayan Prof. Christian Barnard'ın, ilk kalb nakli ameliyatını yaptığı günden beri dünya çapında meşhur olarak çağımızın en güzel kadınlarıyle arkadaşlığa başladığını ve her gittiği ülkede bir seri güzelle hoşça vakit geçirdiğini...

● Savaş maksadıyle kullanılan ilk atom bombası 6 Ağustos 1945'de (Japon saatiyle) 08.15'te Hiroşima adındaki Japon şehrinin üstünde patlatıldığı zaman : 20.000 T.N.T. (dinamit) gücünde olduğu bildirilen bombanın bir anda 343.000 nüfuslu şehrin ortasında 10 km. karelik bir alanı yerle bir ettikten başka, 66.000 kişinin öldüğü ve 69.000 kişinin yaralandığını...

● Son Odalar Birliği seçimlerini kaybettikten sonra masonların zorlaması ile başkanlık koltuğuna gayri meşru olarak tekrar oturtulan 33 dereceli mason Sırrı Enver Batur'un **«masonluğumla iftihar ediyorum.»** dediğini...

Biliyor musunuz?

HUTBE

İslâm'da Temizlik

Mevlüd KARAASLAN

«... Allah sizin üzerinize bir güçlük yapmayı dilemez. Fakat iyice temizlenmenizi ve üstünüzdeki ni'metinin tamamlanmasını diler. Ta ki şükredesiniz.»

El-Maide, 6

Muhterem Müslümanlar!

Yüce dinimiz kadar hiç bir din ve nizam temizliğe önem vermemiş, insanlar İslâm ile müşerref oluncaya kadar böyle mükemmel temizlik usûlü de görmemişlerdir. İslâm dini her şeyden önce insanlardan iki şeyin temiz olmasını ister. Onlardan birisi kalb, diğeri de beden ve muhittir. Cenabı Hakkın rızası da bu iki şeyin temizliğine bağlıdır. Kalbi temiz olmayanın ibadeti nasıl makbul değilse, vücudu ve muhiti (namaz kıldığı mahal) temiz olmayanın da ibadeti makbul değildir.

Bunun için de dinimiz, bedenimizin, giyim ve kıyafetimizin, yiyip içtiğimiz maddelerin, oturduğumuz evlerin, çalıştığımız iş yerlerinin temizliği hakkında emir ve tavsiyeler getirmiş, temiz ve medeni bir insan olarak, yaşıyabilmemiz için bizlere lüzumlu olan her türlü esası öğretmiştir.

Temizliğe en büyük önemi veren, İslâm dinini bizlere tebliğ eden, Hz. Fahri Kâinat efendimiz bizzat kendileri temizliğe ve temiz olmaya en büyük ehemmiyeti verirler, giyim ve kıyafetleri temiz ve muntazam olduğu halde camiye giderler, bir topluluğun içerisinde bulundukları zaman en güzel ve en temiz elbiselerini giyerler, güzel kokular sürünerek misk gibi kokan tertemiz halleriyle müslümanlara en güzel örnek olurlardı. Kendileri temizliğe itina gösterdikleri gibi ashabının da giyim ve kıyafetlerinin temiz ve muntazam olmasını daima kontrol eder, eğer onlarda hoşa gitmeyen bir eksiklik görürlerse hemen onlara nasihat etmeye başlarlardı. Bir gün ashabına şöyle nasihat etmişti: «Dişlerinizi, parmaklarınızın boğum yerlerini temizleyiniz. Zira bu hal temizliktir. Temizlik ise imanı davet eder. İman da sahibi ile beraber cennettedir». Başka bir gün de şöyle buyurmuştu: «Soğan ve sarımsak yiyip de o halde kimse camimize yaklaşmasın. Çünkü bu pis kokudan insanlar ikrah ettiği gibi, melekler de ikrah eder ve rahatsız olurlar.» Başka bir hadisi şeriflerinde de pislikten dişleri sararan kimselere şöyle hitab etmişlerdi: «Pislikten sararmış dişlerinizle, kerih kokan ağzınızla benim huzuruma sakın yaklaşmayın. Ey mü'min ümmetim, sizler misvak kullanmayı adet edinin ki dişleriniz, dolayısıyla ağzınız tertemiz olsun. Zira misvak kullanmak ölümden başka her derde devadır.» Başka bir hadislerinde de «elbisenizi yıkayınız, saç, sakal ve bıyığınızın fazlasını alıveriniz, misvak kullanınız, zinetinizi takınız, tertemiz olunuz» buyurmuşlardı.

Peygamber efendimiz her gün, hiç olmazsa cum'a günleri mutlaka yıkanır, her yemekten evvel ve sonra ellerini ve ağzını tertemiz yıkar, müslümanlara da bu şekilde temizlik yapmalarını tavsiye ederlerdi.

Muhterem kardeşlerim! Görülüyor ki dinimiz temizlik üzerine bina kılınmış, bunun için de «temizlik imandandır» buyrulmuştur. O halde her müslüman temizlik hususunda birbiriyle yarış etmeli, Allahın (c.c.) rızasını, Rasulünün sevgisini kazanmaya çalışmalı, ecdadımıza lâyık birer müslüman evlâd olmaya azmetmeliyiz. Bizim ecdadımız, müntesibi bulunmakla şereflendikleri dinlerinden aldıkları ilhamla her geçtikleri yerlere temizliğin sembolü olarak birer hamam kubbesi dikmiş, birer helâ ve çeşme yapmış, sayısız sebil bırakmıştı. Bu gün medeni olarak kabul edilen avrupalı, daha hamam nedir, yıkanma nedir bilmezken; benim ecdadım her gün beş defa apdest alıyor, hiç olmazsa haftada bir defa yıkanmayı kendisine sünnet ittihaz ediyordu. Nitekim bundan yüzelli sene evvel İngiltere'nin kıraliyet sarayında helâ yerine bir bidon konulduğunu bize tarih bildiriyor. Yine tarihî bir gerçektir ki, Avrupadan gelen, yıkanma nedir bilmeyen, hıristiyanlığı pislik dini haline getirdikleri için, yıkanmamakta israr eden elçiler, Osmanlı Padişahlarının huzuruna kabul edilmeden önce hamamda yıkanır, ondan sonra huzura sokulurdu.

Ne yazık ki, bu gün durum tamamen tersine dönmüş, temizlik hususunda sanki onlar

(Devamı 26. sayfada)

İLÂHÎ RABITA TASAVVUF

Yusuf IŞICIK

İdeal âlemde asıllık, kabukta değil özdedir. Aranılan, dış intizamdan evvel iç olgunluktur. Özü çürük ceviz, tek elin iki parmağının basit kuvveti karşısında parçalanarak yalancılığı meydana çıkar ve zâhiri güzelliğinin yok olmasıyle iç çirkinliği tezâhür eder. Eğer mevzûbahis ceviz, öz itibariyle kemâle erişip dışını takviye edip de gelen kurtları akamete uğratsaydı, içinin özlü sarı rengi dışına da vuracak ve sağlam olarak kalabilecekti.

İdeal insanı yâni kâmil müslümanı şimdi bu çeşit düşünüşümüzle canlandırabiliriz...

İnsanın özü; nefs-i rahmanisi, rûhu ve kalbidir; oradaki iman cevheridir. Kabuğu da bütün organlarıyle teşekkül edip madde âleminde seyreden, her yönü maddi düşünüşle izâh olunabilen vücut mekanizmasıdır. Asılda büyüklük, onun engin ve zengin rûhunda olup, tekmil cisminin idâresi de ona verilmiye lâyıktır. Fert, rûhi âlemini, batınî seyrânını ve iç dünyası dediğimiz gönlünü fıtratine yakışır evsafta yetiştirip takviye ederse, merkezi kuvvet ve özü meydana getirmiş demektir. Bundan sonraki gelişmelerde, safha safha rûhî büyüklüğü ve iç mükemmelliği artık dışına vuracak; zâhirî âlemi diyebileceğimiz vücûdunu süsleyecektir.

Ulu-orta bir gayr-i müslimin temizlik ve intizam cihetini ele alırsak, eksiklikler âleminin en bâriz örneğini görürüz. Çünkü o, vücut idâresini rûhunun eline teslim etmemiş veya cisminin gemlerini teslim edebileceği mükemmellikte bir iç idâre âlemi meydana getirememiştir. İşte o, bu yüzden eksiktir. O, bir çürük ceviz olup, çürümekte olan özüne gün-begün dış kötü tesirler taarruz etmekte devam eder. Tâ ki o, ruhî asliyetine dönebilmek için İslâm olsun!.. İşte o kudsi andan itibaren, öze üşüşmüş şeytânî ve nefsanî mütecâviz haşerât, İslâm D.D.T.'siyle yavaş yavaş ve bazan birdenbire ölürler. Dış görünüşü varsın hâlâ pis ve intizamsız olsun! O, ilâhî kudretin ağuşuna atılmak için namaza duracaktır. Bunun birinci şartı ise, iç temizlikle birlikte dış nezâfettir. Dış intizama onu sevkedecek olanı da unutmıyalım ki, iç kudret ve batınî iletimdir. Ve tabiatıyle iç olgunluğu meydana getiren bütün güzel ve ideal hassalar, birçok menfezler bulup dış satha yayılacak ve zahiri güzellik de meydana gelmiş olacaktır.

Anlaşılıyor ki, mide sıhhatte olmayınca ten sararıp soluyor; dış deri boyansa da ele hiçbir şey geçmiyor. Kof ceviz, yere düşmekle dağılıveriyor; içini yemiş bitirmiş karpuz kış karpuzu olamayıp soğukluk maddesinin ilki oluyor. Yani özü çürük insan veya müslüman, dış intizamına gereken itinayı gösterse de, kuvvet yönüyle bir hiç mesabesinde olup, yokluğa doğru seyretmektedir. Çünkü o kendisini sahipsiz bırakmıştır; taarruzlara karşı müdafaa hattı kuramamıştır. Dış bedenle bu hat teşkil edilemez. Beden ölücü, vücut fânidir. O, kendini bir yere, ebediyyen öğütleneceği bir menbaa bağlamalıdır. O da, tekmil varlığındaki ölmiyen bir hassa, yok olmıyan bir mevcudla olacaktır. İşte o da rûhu ve özüdür. Çünkü ruh ölmez, onunla rabıta kuracağı ilâhî kuvvet de yokluktan beridir.

İdeal insan (= müslüman) zaman olur ki maddi bütün gücünü kaybeder; câbir bir kuvvet onun elini ayağını prangaya vurabilir ve bu dâima mümkindir. Böyle bir kemende zahiren tutuluş anında onu teselli edebilecek, rûhundaki istiklâl duygusudur. Çünkü o zahiren mahpus olsa da rûhen müstâkildir.

«Üstün insan, eli ayağı bağlandığı zaman kendisini daha hür ve kuvvetli hisseder. Zira onun hürriyeti maddesinin değil rûhunun istiklâlidir.» (Daniel Rops; Fr.)

İşte böyle bir anda batınî irtibatın menşei tek imdâda koşucudur. Böyle bir rûhî seviye ve öz olgunluğu daha evvelden elde edilmeli, rabıtay-ı ilâhiyye te'sis edilmelidir. İdeal mü'minler, «Öyle kimselerdir ki, ticâretler, alım-satımlar onları Allah'ı anmaktan alıkoymaz.» (1)

Bu âyet, İslâmi tasavvufun varlığını ve hakkaniyetini ilâhî bir bürhan olarak hakikat sahifelerine perçinliyor ve bu ilâhî rabıtanın da özü temizlemekle, bunun da hakiki ve istekli ezkâr ve evrâd ile mümkün olacağını beyân ediyor. Buna göre gerçek müslüman hayatın her yönünde büyük ve derin bir mutasavvıftır. O öyle köklü ve ulu bir çınardır ki, kökleri ezeli ve ebedi olan İlâhî Kudret menbaındadır. O menba' kurumaz, deryası bitmez kudretli bir denizdir. O denize kök salmak, o madde gözüyle görülmeyen İlâhi deryaya uzanmak, maddemizi teşkil eden vücûdumuzla mümkün olmaz. Çünkü elle tutulup gözle görülen bir şey, bu vasıflardan mücerret ve görünmez bir varlığa uzanamaz. Rabıta, deminden beri öz, batın, iç tâbirleriyle tavsif ettiğimiz rûhumuzla, kalbimizle, nefsi rahmanimizle olacağından; iç tefekkür, gizli bağlılık, sessiz düşünce yani TASAVVUF meydana geliyor; İslâm'da bu yoktur diyenlere bir bürhân-ı müeyyed halinde kendini görünmeden, fakat hissettirerek takdim ediyor.

Dinin ERKÂN-I ERBAA (Dört Rükün: Namaz, Oruç, Hac, Zekât)sını zâhiren tatbik edip, bunların aslileşip gerçekleşmesini veya hakiki muradın meydana gelmesini zahiri tatbikat olarak anlıyan ve görenler; İslâmi ibadetleri ruhsuzlaştırıp, onları zamanal formalite icabı olarak yapılan birtakım şekil ve suretler haline gelmesine sebep olacak olanlardır! Dış şekliyle birlikte iç sureti de meydana getirmek... İşte felâha erenlerin yolu budur.

«İman edenlerin Allah'a karşı sevgileri her şeyden sağlam, her şeyden kuvvetlidir.» (2)

Tasavvuf, büyük bir güvenin; sonu boşa çıkmıyacak ilâhi bir te'minâtın müslümanda yerleşmesidir. «Her kim Allah'a güvenirse Allah ona yeter.» (3) «Hak Tealâ kuluna yetmez mi?» (4)

Tasavvuf, yani ilâhi rabıtayla iştigâli meslek ediniş, çokça zikri gerektirir. İki şehir arası seyâhat etmekte olan bir otobüsün yolcularından acaba kaçı o hal ve vaziyette gizli zikir ve bağlılıkla meşguldür?.. İşte o yolculardan bir mü'min düşününüz ki, kalbi dâima Allah'ın (c.c.) zikriyle atıyor, zihni O'nun fikriyle meşgul... Ne mutlu bu insana! «Onlar ki, ayakta iken, otururken ve yatarken — dâima — Allah'ı anarlar.» (5)

Netice itibariyle diyebiliriz ki, bir mü'min, hayatın her safhasında; İslâmî inkılâbın hizmeti ,emr-i bil'ma'rûf ve nehy-i an'il-münkerin ifası anında zafere erişebilmesi için ehl-i hal olması lâzımdır. Kalbin inşirâhı, gönüllerin ferahı, ruhların huzuru ve bu huzurla yapılan işlerin neticesinin müsbetliği ancak zikrullah iledir. «Haberdar olunuz ki, Allah'ı anmakla ancak yürekler rahat ve huzur bulur.» (6)

---

(1) Nûr sûresi, âyet: 37.
(2) Bakara sûresi, âyet: 165.
(3) Talâk sûresi, âyet: 3.
(4) Zümer sûresi, âyet: 36.
(5) Al-i İmran sûresi, âyet: 191.
(6) Ra'd sûresi, âyet: 30.

HABERLER ve KRİTİĞİ

YUTTURMACA

ASRIMIZ her sahada parlak, paravana kelimeler ve mefhumlarla kitleleri aldatma, kandırma asrıdır. Hürriyet, demokrasi, cumhuriyet, istiklâl... bunlar güzel şeylerdir. Ne yazık ki, bütün bu mukaddes mefhumlar beynelmilel gizli kuvvetler tarafından dünya milletlerini ve özellikle iktisaden ve manen geri kalmış ülkeleri sömürme ve tahakküm vasıtası olarak kullanılmaktadır. İktisaden ve manen diyoruz. Çünkü bu iki mefhum birbirinin tamamlayıcısı ve birbiriyle doğru orantılıdır. Birisi yüksek olursa öbürü de yüksek olur. İmansız olan, imanında sadık olmayan bir millet iktisaden çökmeye mahkûmdur. Masonizm, komünizm, siyonizm, materyalizm gibi sonu izm'le biten bir sürü beynelmilel yahudi ve maddeci Avrupalının icad ettiği gizli cemiyetler ve bu cemiyetlerin açık ve kapalı kalın enseli beslemeleri elinde yukardaki mefhumlar asıl mecralarından çıkarılmak istenmektedir. Hürriyet diye diye milleti Yahudi ve materyalist Avrupanın maddi ve manevi kölesi haline getirmek için çalışmaktadırlar. Halk hakimiyeti, millet irade ve arzusundan dem vuruluyor. Gel gör ki, bir müessesede o müesseseye vücut veren kimseler tarafından ittifakla biri başkan seçiliyor fakat o müessesede zorla tutulmak istenen gizli kuvvetlerin aleti biri, çeşitli daleverelerle meşru kimsenin yerine geçiyor. Millete küfredercesine beyanlarda bulunuyor.

Bütün söylenenler yutturmaca, uyutmaca, aldatmacadır. İrade, arzu, demokrasi, falan, filân bütün bunlar malûm gizli kuvvetler tarafından istismar edilmek isteniyor. Eğer bu mefhumlar gerçek anlamiyle kullanılsın ve tatbik edilsin o zaman şimdiki bir kısım demokrasi havarileri demokrasinin bir numaralı düşmanları olurlar. Çünkü kendilerinin hikmeti vücudu kalmayacak ve dışkı gibi millet tarafından dışarı atılacaklardır. Ortaçağın derebeyliği ile zamanımızın zadegan sınıfının hiçbir farkı yoktur. Orta çağda tek başına idare-i devlet eden derebeyi bugün milletin arzusu hilâfına işbaşına gelen gizli kuvvetlerin aleti bir avuç besleme... Fakat bütün bunlara rağmen uyanık milliyetçiler yılmamalı, gizli kuvvetlerin tutmalarına karşı mücadele etmelidirler. Bu mücadele milletin hak ve emaneti alınıp, demokrasi, cumhuriyet, istiklâl, hürriyet mefhumları aslî ve hahiki mihrakına oturtuluncaya kadar devam etmelidir.

GİTTİLER GELDİLER

Geçtiğimiz Temmuz (1969) ayında N. Armstrong, M. Collins, E. Aldrin adlı üç astronotunu Amerika Birleşik Devletleri aya gönderdi. Başarılı bir şekilde aya indiler. Kendilerine verilen vazifeyi yapıp geri geldiler. Çeşitli yorumlar yapıldı. Her kafadan bir ses çıktı. İşin mahiyetini bilmiyoruz. Hakikatını ve işin iç yüzünü ise astronotlar ve bu işle meşgul olan âlimlerle, Amerika Birleşik Devletleri ileri gelenleri daha iyi bilir. Bizim için bir muammadır.

Bu tarihi hâdisede bizim dikkatimizi çeken solcuların tutumudur. Türkiyemizdeki din adamları ve onların mümessili olan Diyanet İşleri Reisliği aya gidip gelmenin ve inmenin dinen bir mahzur teşkil etmediğini ve Cenab-ı Hak müsaade ederse insan oğlu için bunun mümkün olduğunu beyan edince bizim solcular beyninden vurulmuşa döndüler.

Onlar bekliyorlardı ki; din adamları ve diyanet «Aya gidilemez, bu dine aykırıdır, Allaha şirk koşmaktır» desinler. Ve arkasından kendilerine iyi bir tecavüz ve hakaret mevzu verilsin ve çığlığı koparsınlar :

— Vay, biz demedik mi din afyondur. Bizi geri koyan İslâmdır. Din adamları yobazdır, gericidir, kökü kazınmalıdır, gericilik yuvaları (!) kapanmalıdır. Herifler aya gidip geliyorlar ve 600 milyon insan gidip-gelişlerini televizyonda gözüyle görüyor da bunlar inanmıyor, olmaz diyorlar, gidilemez diyorlar, çağ dışı insanlar, Orta çağ artıkları (!) falan, filân...

İlerici, sosyalist yobaz bu fırsatı bulamayınca kuyruğu kısılmış kediler gibi cıyaklamaya ve diyanetin radyo konuşmasını alaya almaya başladı. Seni gidi mukaddesat düşmanı Moskova beslemesi seni, tarihi hatanın tekerrür mü edeceğini zannediyordun? Tarihi hata bir daha tekerrür etmeyecek, müslüman ve müslüman din adamı dine ve akla aykırı olmayan her şeyin yanında ve içinde olacaktır.

Biz müslümanlar Avrupanın teknik ve fennini alacağız ve İslâm damgasını vurarak ileriye götüreceğiz. Avrupayı bütünüyle almaya ihtiyacımız yok. Avrupa insanlık ve insanca yaşamayı bizden, müslümanlardan öğrensin. Her türlü rezillik Avrupalıların ve solcuların olsun...

BATUR ŞEREF DUYUYORMUŞ!

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği başkanlığını seçimle kaybettiği halde zorla alan, sabık başkan, 33. dereceli mason Sırrı Enver Batur, başkanlığı aldıktan sonra yaptığı basın toplantısında : «Bir mason için ben masonum demek suçtur. Ama masonluğum, şimdiye kadar taşıdığım müktesep vasıflarım arasında en şeref duyduğum vasıftır.» buyurmuş.

Bilindiği gibi seçimle Odalar Birliği Başkanlığına getirilen muhterem Prof. Necmeddin Erbakan masonların tesiriyle uzaklaştırılmış ve yerine sabık Başkan Sırrı Enver Batur getirilmiştir. Elbette masonluğuyla iftihar eder!...

SOLCULARA NE OLUYOR?

Son günlerde solcular taktik değiştirmeye başladılar. Eskiden açık açık dine cephe alırken; dinden, diyanetten bahseder oldular. Dağıttıkları bildirilerde «Biz de dinciyiz, anamız, babamız, akrabalarımız namaz kılar, kimin dinli kimin dinsiz olduğunu bilmek için müftünün önünde imtihan olalım...» gibi lâflar ediyorlar.

Galiba solcuların kafasına dank etti de halkın dinî inançlarıyle oynamanın pahalıya mal olacağını anladılar. Ne kadar aptallar; anne, babanızın ve akrabalarınızın namaz kılışından size ne, bilmek başka, tutmak, yapmak başka şey. İslâm düşmanları İslâmı en az bizim kadar bilirler ama kabul etmezler. Nixson'un Kur'an-ı Kerim'den âyetler okuması onun Müslümanlığına mı delâlet eder?

Solcuların taktik değişikliği çok zararlı olabilir. Bizden ve halktan görünerek kötülük yapmak. Bunun için müslümanlar çok dikkatli olmalı, mazisi karanlık olan, samimi olmayan ve müslümanlık uğruna ömür tüketen kimselerin tavsiyesi olmadan kimsenin arkasına düşmemelidirler. Çünkü bir çok komünist memleketlerde, komünistler dinden görünerek halkı kendilerine çekmişler, kuvvetlenince komünizmi ilân etmişlerdir.

BİZ DE DİNCİYİK

Milliyetçi Anadolu tüccarına rağmen, mutlu azınlığın ve masonların temsilcisi olarak zorla Odalar Birliği Başkanlığına oturan bir bey gazetecilere, biz de dinciyiz, demiş...

Elbette dincisiniz bayım ama neyin dincisisiniz? Malûm ya! Aya tapıcılıktan, maymun ve ineğe kulluk edişe kadar yeryüzünde masonluk da dahil olmak üzere binlerce din var.

Siz bunlardan hangi dinin dincisisiniz?

Elbette, herkes dinci ve biz de dinciyiık...

PARALAR

Tekel İdaresi tarafından istihsal edilen ve iç piyasalarımızda satılan içki ve sigaraların satışlarında her yıl artışlar kaydedilmektedir. Aylık olarak iç piyasalarımızda satılan içkilerin tutarı 5 milyon lirayı aşmaktadır. Sigara satışları ise ayda 3 milyon liraya kadar yükselmiştir. İçki satışlarının en fazlasını rakı, bira ve şarap teşkil etmektedir. Ortalama olarak aylık sigara satışları 2 milyon 800 bin lira civarında olup, diğerlerini tütün, tönbeki ve pürolar teşkil etmektedir.

Yukardaki haber cidden ürpertici ve düşündürücüdür. Bir memleket ki % 99 müslümân kayıtlı, % 99 fakir ve ayda tam 8 milyon hebaen mensûrâ gidiyor.

KUDÜS'TE 300 CAMİ

Verilen haberlere göre Yahudiler Kudüs'teki 300 cami'i ve mescidi yıkmak için harekete geçmişler.

Mel'un Yahudi başka devletere gizli cemiyetlerinle, din hürriyeti, vicdan serbestisi gibi lâflarla havralarına havra katarken, kendin İslâmın mukaddes bir şehrinde mukaddes mabetlerini yıkarsın.

Bütün müslümanlar için alınacak dersler vardır.

RUSYA'DA

Rusya'da son birkaç yıl içinde rejim için tehlikeli görülen tam 100 bin subay kurşuna dizilmiş.

Zaten komünizm domuzlar diktatoryasıdır. Halk yararına zaman zaman böyle 100 binlik ufak temizlikler çok görülmez. Aslında hunhar olan bir idare kan içmeden yapamaz ki...

KARABÜK'E SOKULMADI

Son zamanlarda solcular tarafından İslâmiyete ve din adamlarına hakaret etmek için vesile yapılan Sevtap Çetinkale isimli şarkıcı kadın halk tarafından Karabük'e sokulmamış.

«İmamın Karısı» diye din adamlariyle alay edercesine şöhret yapmaya çalışan bu kadın bir mevlidhan olan Mustafa Taşova'nın eski karısıdır. Mustafa Taşova'nın açıkladığına göre Kayseri'de okuduğu mevlidde kendisine âşık olmuş ve araya adamlar koyarak almadığı takdirde intihar edeceği şantajiyle zorla evlenmiş. Evlendikten sonra bir müslüman karısı olamayacağını gören Mustafa Taşova boşanmıştır. Bir müddet bir mevlidhana zevcelik yapan bir kadının kendisini boşayan bir erkeğin mesleğini âlet yaparak gayri meşru yolda meşhur olmaya çalışması çirkin şeydir. Allah İslâmı ve din adamlarını kötülemeye çalışanları yerin dibine batırsın...

KİLİSELER

Söylendiğine göre Avrupada kiliseler cemaatsizlik yüzünden satılıyormuş.

Zaten muharref ve batıl bir dinin temsilcilerinin batması haktır. Hıristiyanlığın günden güne zayıflamasına karşılık, İslâmın kuvvetlenmesi ve taraftar kazanması, İslâmın en son din oluşunun en büyük delilidir. Eğer bizler müslüman olarak çalışırsak camilerimizde cemaatımız da günden güne çoğalacak.

NEFES ALIŞLARI

Apollo 11'in mürettebatının seyahat esnasında aya iniş ve kalkışta nefes alışları, kalblerinin atışı yerden uzmanlar tarafından dinlenmiş.

Doğru ise insanlık adına büyük muvaffakiyet. Binlerce kilometre uzaklıktan nefes alışını dinleyen insanlar, biraz da kendi fıtratlarının sesini dinleseler ne iyi olurdu. Zira insan yaratılışı insana daima Allah'ın varlık ve birliğini fısıldıyor da duyan yok. Üçte bir, birde üç gibi safsatalarla vakit geçiriyorlar...

SİİRT'TE ESNAF CUMA GÜNLERİ TATİL YAPIYOR

SİİRT, HA

Pazar Tatili Kanunu çıktıktan sonra bu kanuna uymakla beraber eski geleneklerine de sadık kalan sayıları yüzün üstünde olan ilimiz bakırcıları ve kalaycıları cuma günü de dükkânlarını kapalı tutmaktadırlar.

Medine Devri

(Baştarafı 13. sayfada)

miz onlara on gün içinde bulunduğu yerden çıkıp gitmelerini istemişti. Bu suretle bulundukları yerden çıkıp bir kısmı Hayber'e, bir kısmı da Kaynuka yahudilerinin yanına gitmişler böylece Beni Nadir'in arazisinin mahsülü Müslümanlar arasında taksim olunmuştu.

Bu yıl içinde içki içmek haram olmuştur.

HİCRETİN BEŞİNCİ YILI (626-627 M.)

Bu yıl içinde Mureysi ve Hendek savaşları vuku bulmuştur.

Müreysi veya Beni Mustalik savaşı olmuştur. Müstalik kabilesinin reisi Müslümanlarla harp etmeyi gözüne almış ve asker toplamaya başlamıştı. Bunu haber alan Rasül-i Zişan Efendimiz bin kişilik bir kuvvetle Müreysiy denilen mevkie gelmiş ve düşmanla karşılaşmıştı. Fahr-i Kainat Efendimiz önce onlara Müslüman olmalarını teklif etmişse de bu teklifi kabul etmemişlerdi.

Her iki taraf harbe başlamış, Müslümanların azimli ve iradeleri karşısında Beni Müstalik kabilesi mağlûp ve perişan olmuştu.

Beklenen Fâtih ve Ayasofya

(Baştarafı 11. sayfada)

ardında otuz üç milyon yiğidin dolu dizgin ilerlediğini göreceksin.. Gözlerine inanamıyacaksın Ayasofyam! Seni bir ahtapot gibi saran küfrün esaret bağları tel-tel kopacak.. Senelerdir benliğinden koparılan RUH tekrar iade edilecek. Bu tek kelimeyle İSLÂM'ın zaferi olacaktır.

Sabah namazını otuz üç milyon mücahit saf-saf, omuz-omuza huşu içinde kılarken Ayasofya'nın kubbesi âdeta gök kubbesiyle değişecek..

Az daha sabret Ayasofyam..

Feth yakındır.. Bekle geliyoruz Ayasofyam!

«Doğacaktır sana va'dettiği günler hakkın»

«Kimbilir belki yarın, belki yarından da yakın!»

HUTBE

(Baştarafı 22. sayfada)

müslümanlara, bizler de yıkanma nedir bilmeyen kâfirlere benzemeye çalışıyoruz. Avrupalı bu gün evlerine kadar banyo ve hamam yaparken biz evimize lüzumlu olan helâyı bile yapmaktan çekinir olduk. Hele köylerimizin hali yürekler sızlatıcı. İçeceği kuyunun suyu helânın yanıbaşında, kuyunun üstü açık, çok yerde helâ da yok.

Muhterem kardeşlerim!

Köylü ve şehirli müslümanlar olarak biraz kendimize gelmeliyiz. Bizim kurtuluşumuz İslâmdadır. Onun dışında olan her ahlâk prensibi bizim için karanlık ve dalâlettir. O halde Allah'ın kopmayan ipi olan Kur'ana ve bize nurlu yolu gösteren Rasûlüllâhın sünnetine sımsıkı sarılalım. Sarılalım da düşmüş olduğumuz şu cehalet bataklığından kurtularak ecdadımız gibi bizler de dünyaya insanlık ve medeniyet örneği olalım. Allahın selâmı, Allaha inanan ve Rasulünün sünnetine sarılan mü'minler üzerine olsun. Amin.

BATILI AHLÂKI

(Baştarafı 20. sayfada)

cekleri hususunda müşterek bir anlayışa sahip değildirler. Onlar için ne iyi ne de kötü vardır. Menfaat temin ettiği takdirde bir dosta ihanet şerefsizce bir şey sayılmaz. İyilik menfaattan ibarettir. Cesaret ise insanı lüzumsuz yere tehlikeye atar, alçakça yaşamak ölmekten iyi sayılıyor. Bir otomobil sahibi olmak, çocuk sahibi olmaya tercih ediliyor. Mümkün olduğu kadar çok para kazanmak lüzumu ileri sürülüyor bütün bunlara rağmen hala namustan, doğruluktan, hasbilikten dem vuruluyor... Mübah olanın nerede bittiğini, yasakların nerede başladığını bilmiyoruz... Bugün yaşamak her türlü iştihalarını körü körüne tatmin etmekten ibarettir... Şeref duygusu artık tarihe mal olmuştur, kendilerini bir ideale bağlayanlara ve hasbi bir şekilde çalışanlara ya iki yüzlü yahut budala gözü ile bakılır... Menfaat temin etme yarışı son derece büyük bir kurnazlık ve iki yüzlülükle, dişergamlık perdesi altında, akla hayale gelmeyecek şekilde çeşit çeşit kombinezonlar altında gizlenmektedir... Hayatta muvaffakiyet parayla ölçülmektedir... İtidalsizlik, mes'uliyetten kaçınma ve konfora düşkünlük, insanların hattı hareketlerini uydurdukları birer kaide haline geldi... İtidal, şeref, doğru sözlülük, mes'uliyet, safiyet, kendine hakimiyet, komşu sevgisi, kahramanlık gençlerin tebessümle karşıladıkları bir takım manasız tâbirler haline gelmiştir.

İMAN AŞISI

(Baştarafı 18. sayfada)

on iki yılları böylece geçer, sonra hayatın başka bir safhası başlar.

Bugün yirmibeş yaşına kadar, talebe olmayan gençlerimizi göz önüne alırsak ,ilk okuldan sonraki on üç yılları nasıl geçer? Benim bildiğim, işlerinde çalışmak ve kalan zamanlarında arkadaşlarıyla yaşadığı monoton bir hayat, sinema, maç, kahve ve benzeri eğlence yerleri eskeriya bütün zamanlarını doldurur. Bu yaşlarda ibadetlerine sağlam sarılan gençlerimizin sayısı fazla olmasa gerek!.. Hiç bir ideoloji, milli ve dini, hayati hiç bir mesele kafalarını karıştırmaz.

Bunun yanında orta ve yüksek tahsiline devam eden gençlerimizde durum daha başka. Bunlar okul çevrelerinin, okuyup öğrendiklerinin, kendisiyle münasebeti olan büyüklerinin etkisi altındadır.

İşte bugünkü gençliğimiz kuvvetli, kıymetli, sağlam ve büyük bir enerji kaynağı halinde. Fakat bu değer ya menfi istikametlerde tüketiliyor veya içlerinde hapsolmuş, kullanılmıyor. Bu mahpus enerji kullanılır ve faydalı hale getirilmeli.

Bunun için, kuvvetli kaynak ve pınarların üzerini örten korkunç kayalar gibi gençliği kuşatan şuursuzluk, cehalet, ilgisizlik mahzenini uçuracak dinamitlerin ateşlenmesi ve gönüllerde volkanlaşan iman ateşinin körüklenmesi lâzım.

Bu iş için perişan halimizin kalbini sızlattığı bütün uyanık ve münevver müslümanları kullanarak, Nur dağı cesametinde bir körük kurmak ve bununla Hira mağarası genişliğinde de büyük bir hortumdan gençliğin ve insanlığın kalbindeki iman volkanına hava püskürtmek lâzım. Ki bu iman volkanı öyle bir yansın; patladığı zaman bütün kâinatı kaplayabilsin.

KUR'AN-I KERİM'E GÖRE HZ. MUSA (A.S.)

(Baştarafı 8. sayfada)

«O da onu bıraktı. Bir de ne görsün. Koşup duran bir yılan (olmuş) tur o.» (10).

Asâ'nın böyle birdenbire yılan oluvermesinden Hz. Musa (a.s.) nın korkması üzerine Cenab-ı Hak şöyle buyurur :

«Tut onu korkma. Biz onu yine evvelki şekline çevireceğiz.» (11).

Bu âyetlerle Hz. Musa (a.s.) nın, o güne kadar elinde bulunan, dayandığı ve davarlarına yaprak çırptığı, bu arada önemsiz işler için kullandığı bastonu, ilerdeki büyük vazifesinde başka başka işler için kullanılacak ve Cenab-ı Hakkın izniyle batıl yoldaki insanları Hakka davetinde hem mûcize, hem de göstereceği mûcizeler için bir vasıta olacaktır.

(Devamı var)

(10) Tâ-hâ, 20.
(11) Tâ-hâ, 21.

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Mehmet İyiduran - NEVŞEHİR* — İlgi ve alâkanıza teşekkür ederiz. Almanya adresiniz iptal edilerek yeni adresinize 90. sayınız postalanmıştır. Göndermiş olduğunuz 50 liralık havaleniz hesabınıza işlenmiştir. Selâmlar...

★ *Cevdet Akçil - KÜTAHYA* — Alamadığınızı bildirdiğiniz 88, 89 ve 90. sayılar adresinize postalanmıştır. 88. sayıdan itibaren mecmualarınız «adresten ayrıldı» gerekçesi ile iade edilmekte idi. Selâmlar...

★ *S. Hasan Hilmi Erdoğru - MUDANYA* — Mektubunuzu zevk ve iştiyakla okuduk. Alâkanıza teşekkür ederiz. Göndermiş olduğunuz havaleniz işlendikten sonra aboneniz; 103. sayıda sona erecektir. Selâmlarımızı bildirir, bütün işlerinizde Allah'tan başarılar temenni ederiz...

★ *M. Taşcı* — Alâka ve anlayışınızdan dolayı sizi tebrik ederiz. Alamadığınızı bildirmiş olduğunuz sayılarınız adresinize postalanmıştır. Başarılar temennisi ile selâmlarımızı sunarız...

★ *Abdurrahman Çağlar - B. ALMANYA* — Sabırsızlıkla beklediğinizi bildirmiş olduğunuz mecmuamız Haziran ayında, mecmua ile ilgilenen arkadaşların imtihanı olduğu için çıkamamıştır. Bunun için mecmumız bir ay gecikme ile çıkmıştır. İlgi ve alâkanıza teşekkür ederiz. Alamadığınızı bildirdiğiniz 90. sayınız adresinize postalanmıştır. Sizin gibi yurt haricinde bulunan bütün din kardeşlerimize selâmlarımızı sunar, Allah'tan hayırlı kazanç ve başarılar temenni ederiz.

★ *S. Mustafa Sağlamaz - İLGIN* — Alamadığınızı bildirdiğiniz 89. sayı adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Sadık Dörtfidan - BURSA* — Göndermiş olduğunuz 15 liralık havaleniz alınmıştır. Ayrıca adresinizdeki olan değişiklik düzeltilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Azmi Cevher - BEYŞEHİR* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Bu zamana kadar birikmiş ve bir de yeni seneye ait olan borcunuzu soruyorsunuz. Bu zamana kadar olan borcunuz 7 liradır. Bir senelik de yeni aboneniz için gönderirseniz 19 lira göndermeniz gerekmektedir. Bu havaleyi gönderirken havale kâğıdınızın arkasına abone numaranızı lütfen yazmayı unutmayınız. Selâmlarımızı bildirir, bütün işlerinizde başarılar dileriz.

★ *S. Hasan Gökter - MERSİN* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Neşir hayatına devam etmememize (Allahın izni ile) hiçbir sebep yoktur. Alamadığınızı bildirdiğiniz mecmuâlarımız adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. Nebi Başaran - ALMANYA* — Adresimizdeki değişiklik giderilmiştir. Bu zamana kadar alamadığınızı bildirdiğiniz sayılar adresinize postalanmıştır. Bu zamana kadar hiçbir mektubunuz alınmamıştır. Bundan sonra inşallah böyle birşey zuhur etmez. Selâmlar...

★ *S. Mehmet Tekin - BURSA* — Adresinizdeki değişiklik bildirdiğiniz tarihten itibaren değiştirilerek mecmuâlarınız adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

★ *S. İsmail Gençyiğit - DEMİRCİ* — Bu zamana kadar biriken borcunuz 25 liradır. Adresinizdeki değişiklik yerine getirilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Sevinç Çevizli - AKHİSAR* — İsteğiniz üzerine abone kaydınız yapılmıştır. 89. sayınız adresinize postalanmıştır. Selâmlar..

★ *S. Tahir Aydoğmuş - Şefeatli - YOZGAT* — İstemiş olduğunuz sayılardan elimizde bulunan sayılar adresinize postalanmıştır. Ayrıca abone kaydınız yapılmıştır. Bundan sonraki sayılar adresinize muntazaman gönderilecektir. Selâmlar...

★ *S. Ahmet Nezir Ataolur* — Büyük bir iştiyakla mecmuamıza karşı göstermiş olduğunuz alâkaya candan teşekkür ederiz. Mecmuamızı tavsif eder mahiyette yazdığınız ve mecmuamızda mutlaka çıkmasını arzu ettiğiniz şiirinizden bir kısmını burada neşretmeyi uygun bulduk. Yeni şiirlerinizi bekler, Allah'tan başarılar temenni ederiz, selâmlar...

O K U

«OKU» yu cidden çok severim,
Okumak için iverim,
Bu hususta bak ne derim;
OKU Mecmuası OKU.
Ondadır Hak ve hakikat,
Ondadır farz ile sünnet,
Bizim için bu bir nimet,
OKU Mecmuası oku.
Oku İslâmın emridir,
Allah bizlere «OKU» der.
Cahilleri âlim eder,
OKU Mecmuası oku.
Oku hem gül ve bülbüldür,
Hem lâle, hem sünbüldür,
Lâzimesi dinî kültür,
OKU Mecmuası oku.
Oku'ya abone Ahmet,
Naşir'in ceddine rahmet,
Tavsiyemse bir hakikat
«İslâmın İlk Emri OKU»

Ahmet Nezir ATAOLUR

Muhterem okuyucularımız; bizi müşkül duruma düşürmemek için lütfen abonelerinizi vaktinde yenileyiniz. Havale ve mektuplarınızda mutlaka abone numaralarınızı yazınız ve mektuplarınızı okunaklı, kısa, kâğıdın bir yüzüne yazınız.

Bütün okuyucularımıza selâmlarımızı bildirir, bütün işlerinde Allah'tan başarılar temenni ederiz.

İslâmın İlk Emri «OKU»

İslâmın İlk Emri
O K U
Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU
Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT
İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 3.9.1969

«Ey Müslümanlar, Allah'tan nasıl korkmak lâzımsa öylece korkunuz!..»

Kur'an-ı Kerim

Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne vicdandır;
Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.
Yüreklerden çekilmiş farzedilsin hayfı Yezdan'ın...
Ne irfanın kalır te'siri kat'iyyen, ne vicdanın.
.....
Fakat, ahlâkın izmihlâli en müthiş bir izmihlâl;
Ne millet kurtulur, zira ne milliyet, ne istiklâl.
Oyuncak sanmayın! Ahlâk-ı milli, ruh-u millidir;
Onun iflâsı en korkunç ölümdür: Mevt-i küllidir.
.....
O cem'iyyet ki vicdanında hâkim havf-ı yezdan'dır;
Bütün dünyaya sahiptir, bütün akvama sultandır.
Fakat, efradı Allah korkusundan bi-haber millet,
Çeker, milletlerin menfuru kıptiler kadar zillet;
Maâli meyli hiç kalmaz, şehamet büsbütün kalkar;
Ne hakimlik tanır artık, ne mahkûm olmadan korkar.
Şeref hırsı ile istihkâr-ı mevt etmişken ecdadı,
Bırakmaz öyle bir pâkize neslin şimdi ahfadı,
Hayat uğrunda istihfâfa şâyan görmedik hüsran!
Gebersin tekmeler altında râzi... çıkmasın, tek can!
Yürekler en mülevves, en sefil âmâl için çarpar;
Sinirler en muhâl endişeden titrer durur par par.
Olur cem'iyyet efradınca şahsî menfaat «ma'but!»
Sorarsan kimse bilmez var mı «Hak» namında bir mevcut.

O, doymak bilmiyen ma'buda, kurbandır hayâ hissi.
Hamiyyet, âdemiyyet hissi, ulvî hislerin hepsi
Bu hissizlikle cem'iyyet yaşar derlerse pek yanlış;
Bir ümmet göster, ölmüş maneviyyatıyle, sağ kalmış?

M. Âkif ERSOY

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

YAKTIM DEDİĞİN MESCİD-İ AKSÂ İLE YANDIN.
BİR KİBRİTLE İSLÂM'I YAKTIĞINI MI SANDIN?..

Yıl : 9 Sayı : 92 Receb : 1389 Ekim : 1969

İçindekiler..

- Hâdiseler — Düşünceler
- Mescid-i Aksa ve Yahudî — **Mustafa KOÇYİĞİT**
- Ferdin Ahlâken Yetiştirilmesi — Yazan : **es-Seyyid SABIK** — Ter. : **Ahmed GÜRTAŞ**
- Muvaffakiyetin Sırrı — **Ömer BAL**
- İlâhî Vahyin Muhtelif Yolları ve Mertebeleri — **Dr. Fehmi CUMALIOĞLU**
- Zaman Nedir? — **Gültekin ENGİN**
- Mukayeseli Dinler Tarihi — **Osman CİLACI**
- Ahlâk Bir Mefkûreye Bağlı Değilse Gayri İnsanîdir — **M. Said ÇEKMEGİL**
- Şarkıyatçının Eserleri ve Modern İslâm Düşüncesi Üzerindeki Tesiri — Yazan : **Malik bin NABİ** — Ter.: **İ. Süreyya SIRMA**
- Gençliği Dinamitleyen Eller!.. — **Mehmed SÜSLÜ**
- Hz. Muhammed'in Hayatı — **Veli ERTAN**
- Tedbir — **Ahmed AĞIRBAŞLI**
- Ruhun Galibiyeti — **Yusuf IŞICIK**
- Güzel Sözler — Der. : **H. TEKELİOĞLU**
- Abdullah b. Mes'ud'un Hazret-i Peygamberle İttisali — **Dr. H. KÜÇÜKKALAY**
- Bunları Biliyor musunuz? — Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**
- 4 Mezhebe Göre Namaz — **Lütfi ŞENEL**
- Karıncalarda İçtimaî Sınıflar — Hazırlayan : **M. YAŞAR**
- Haberler ve Kritiği
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Gün geçtikçe teknolojiye paralel istikâmette olaylar da hızını artırmakta, günden güne yeni yeni olaylar zuhûr etmekte, dünyaya sığmayan insanoğlu, eşi görülmemiş bir maddî yükseklikte bulunmakla beraber insanlıktan ve asaletten uzaklaşarak desiselerin en denîsini icad etmek suretiyle dünyanın çehresini lekelemektedir.

Dünya kurulalıdanberi tarihin sayfalarını hiçbir an beyaz bırakmıyan ve dünyayı «Gilomaç» bitkisi gibi kaplamak emel ve gayretini güden ırk Yahûdîdir.

Müslümanlarıncanevi, tarihin yaşlı mabedi Mescid-ül Aksa'yı insaf etmeden ateşe veren, beşeriyetin yüz karası, dünyayı kirli elleriyle kirleten, bulunduğu her yerde kargaşalık çıkardığı için şairin :

«Biz kaailiz cehenneme ey Rabb-ı Müstear!
Amma anın içinde yahudi bulunmaya.»

diye nefret duyduğu bu kavmi, belki en güzel şekilde Avusturya'nın en büyük şairi Grill Parzer şiirinin birinde olanca hatlarıyla ve net bir şekilde şöyle tasvir etmektedir : «Şeytan bir katil yaratmak istedi : Bu katil şu üç hayvanın karışımından doğacaktı : Yılan, tilki, çakal... Şeytan, bu yeni mahlûktan yalnız bir tek şey esirgedi, o da «Asalet ve cesaret» di. Ve sonra şeytan hiddetle bu mahlûkun burnunu sıkarak şöyle haykırdı : Pis mahlûk! Yahudi ol ve hileler yap!»

Orta Doğu'da ortalığı kana boyayan yahudi bütün dünya siyasetini alt-üst etmiş, milletlerin huzurunu kaçırmıştır. Cibilliyeti icabı bunlarla da yetinmiyerek 700 milyonluk İslâm âleminin kutsal mabetlerine zehirini kusmaya başlamış, demir perde gerisi dikta bir idarenin dahi yapmadığı alçaklığa cür'et ederek asırların malı ve bir san'at ve İslâm şaheseri olan Mescid-ül Aksa camiini, bütün müslümanları toptan yakarcasına ateşe vermiştir.

Bu hâdiseyi bir taş ve çatı yığınından meydana gelmiş bir binanın yanması olarak vasıflandırmak gafillik ve safdilliktir.

Bu yangın Mescid-ül Aksa'nın şahsında Müslümanlara indirilmek istenen bir darbedir.

Bu yangın; İslâm'ın akışına set çekmek için yapılan gayretlerden doğan çılgınlığın sonucudur.

Bu yangın İslâm'ın nûrunu söndürmek için körüklenen bir alevdir. Ama onlar nûrun alevle söndürülemiyeceğini bilmezler!

⁂

Sosyalizm hiçbir zaman iktidara hür bir seçimle gelememiş ve gelemediği için de yıkıcı bir darbeciliği meslek edinegelmiştir.

Komünist memleketler, yeraltı zenginliğine sahip ve bilhassa petrolü bol ülkelere göz diker, buraları elde edebilmek ve peyki haline getirebilmek için buralarda faaliyet gösterirler. Arap ülkelerine ve bilhassa Afrika'ya sızan komünistler her fırsatta zengin ve gafil devletlerin idarelerini bir darbeyle ellerine rahatça geçirmektedirler.

Geçen haftalarda, eskilerine bir yenisi daha eklendi. Kardeş Libya'da sosyalistler bir ihtilâl neticesi idareyi ellerine aldılar. Krallığı devirerek bir cumhuriyet kurdular. Ama nasıl bir cumhuriyet?! «S.S.C.B.» gibi adı cumhuriyet dikta bir rejim! Bu ihtilâle karşı kötümser davranmamız, krallığa taraftar oluşumuzdan değildir. Gönül arzu ederdi ki kardeş LİBYA sağcı cumhuriyetçilerin eline geçmeliydi...

İhtilâlciler fırsatları gözetler dururlar. Libya'da da böyle olmuş, ihtilâle zemin hazırlanmıştı. Zira kraliyet idaresi genç neslin ta'lim ve terbiyesine tam eğilememiş, basın ve yayın unsurları solcuların tekeline geçmişti. Memlekette komünistlerin faaliyetlerine «DUR!» denilmemiş, halk da kabuğuna çekilmiş, petroldan akan paralarla zevk ü safaya dalarak her şeyi krallığın omzuna terketmişti. Bu vasat karşısında sol ihtilâl bir «an meselesi» olmuştur!

Komünizm'in kudurganlığına «DUR!» diyebilmek için memleket gençliğini manevi kültürle techiz etmek gerekmektedir. Libya hâdisesi, hürriyetperver bütün milletlere ve bu milletlerin devletlerine bir intibah vesilesi olmalıdır.

Tavzih : 91. sayının Hâdiseler-Düşünceler sütunun, son cümlesinin son satırı dizgi hatası olarak eksik çıkmıştır. Doğrusu şu şekildedir : «... kanundan evvel vicdanında mahkûm etmeğe memurdur.» düzeltir özür dileriz.

İslâmın İlk Emri
O K U

MESCİD-İ AKSA VE YAHUDÎ

Mustafa KOÇYİĞİT

KAYPAKLIĞA, kalleşliğe ve nankörlüğe dünya milletleri arasında remzolan ve Allah'ın lânetlediği Yahudi son melânetini Mescid-i Aksa'yı yakmak suretiyle gösterdi. Huzur-u İlâhî'den kovulmasını ebedi lânete uğramasını kendi kâfirlik ve nankörlüğünden değil de Âdem (A.S.) ın hilkatından bilerek ona ebedi düşman olan şeytan misali; Kur'an-ı Kerim lisanıyla Allah'ın lânetine uğradığını İslâm'dan, İslâm'ın var oluşundan bilen şeytan tabiatlı Yahudi'nin de İslâm'a karşı sonsuz düşmanlığı tarih boyunca devam edegelmiştir.

Dün fitne ve fesadıyla İslâm'ın temeline dinamit yerleştirerek onu berhava etmek istiyen, Müslümanlar arasında asırlarca ihtilâfın devam etmesine ve oluk gibi kan akmasına sebep olan bu menfur millet İslâm'a aynı seviyede düşman olan ehl-i salip'in yardımı ve desteği ile asırlardır en fazla müsamaha gördüğü İslâm'ın harımi-ismetine pusu kurmuş ve mukaddes mabedini, ilk kıblesini yıkmak cür'et ve küstahlığını göstermiştir.

İnsanlık ve fazilet düşmanı bir fikriyatın mecmuası olup Hahamların intikam duygularını ve Yahudi'nin adi cibilliyetini tatmine vesile olan Talmut'un fikren beslediği, Yahudi'den başkalarının canına, malına, namusuna tecavüzü mubah sayan, kendi dininden başka dine, kendi mabedinden başka mabede; kısaca kendisinden başkasına hayat hakkı tanımıyan bu aşağılık milletden pençesine geçirdiği Mescid-i Aksa için zaten başka bir şey beklenemezdi. Ne var ki dün olduğu gibi bugün de Müslüman milletlerin hatta dünyanın gafleti sürüp gitmektedir. Bu gaflet devam ederse en fazla zarar görecek olan Müslüman devletlerle birlikte Türkiye olacaktır. Dünya saltanatının tahayyülü peşinde olan Yahudi emeline varmak için plânlarını bir bir tatbik etmekte olup her yerde, her şeyde Yahudinin oyunu ve hilesi kendini göstermektedir.

Siyonizmin kurucusu Haham başı Thedor Herzl'in çizdiği İsrail haritası güney ve güneydoğu vilâyetlerimizden büyük bir kısmını içine almakta olup, Yahudi ilk safha olarak bunu gerçekleştirmek istemektedir. 1965 de Kudüs'ü ele geçiren Yahudi Salamon saltanatının rüyasını gördü. Hatta bu rüyanın gerçekleştiğini iddia etti. Ne yazık ki kendi ruh köküne kibrit suyu döküp de Moskova'dan nizam ithal etmeye kalkan sosyalist lider Nasır, Yahudi'ye bunun bayramını yapmak zevkini tattırdı.

Artık domuz ininden çıktı, etrafına zarar vermektedir. Herhalde yaptığı zararlarla da yetinecek değildir. Müslüman devletlere düşen vazife : Onu inine girmeğe mecbur etmek ve Mescid-i Aksa'yı tekrar yerine ikame etmektir.

Müslüman Türk! Asırlar boyunca bir sülük gibi kanını emip, en kritik zamanında kahbece arkandan hançerliyen bu rezil millet gene kanını emmeğe devam ediyor. Ecdadının, toprağını kanıyla suladığı mukaddes yere de kalleş avrupalının desteği ile vatan kurup, mukaddes mabedimiz, Peygamber durağı Mescid-i Aksa'yı yakan ve yerine Salomon mabedini kurmak sevdasında olan Yahudi'nin ihtirası bitmemiştir. Almından boncuk boncuk akan terin karşılığını çeşitli daleverelerle ve Mason locaları denen ihanet yuvalarının maşalığı ile kasasına indirip İsrail'e transfer eden Yahudi'nin gayesi Türkiye'yi iktisaden çökertip emeline vasıl olmaktır. O içinde beslendikçe sana hayat hakkı tanımaz düşmanını tanı, ona göre tedbirli ol!..

«Sahipsiz olan memleketin batması haktır
Sen sahip olursan bu vatan batmıyacaktır.»

FERDİN AHLÂKEN YETİŞTİRİLMESİ(1)

— III —

Yazan : **es-Seyyid SABIK**

Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**

Emniyet konusunda Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır :

«Mü'min, kanları ve malları üzerine insanların kendisine emniyet ettiği kimsedir.»

«Nefsim (kudret) elinde olan (Allah)'a yemin olsun ki, kalbi de dili de müslüman olmadıkça hiçbir kul müslüman olamaz ve insanlar, onun âfetlerinden emniyet duymadıkça hiçbir kul mü'min olamaz.

— Onun âfetleri nedir Yâ Rasûlâllâh? dediler.

— Zulmüdür, zulmü, buyurdu.»

Tevâzû ve hilim konusunda Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«O çok esirgeyenin (hâs) kulları ki, onlar yer yüzünde vekâr ve tevâzû ile yürürler. Kendilerine beyinsizler (hoşa gitmeyecek) lâflar attıkları zaman «Selâm(etle)» de(yip geçe)rler.» (2)

Mücahade konusunda da şöyle buyurmaktadır :

«Bizim uğrumuzda mücâhade edenler(e gelince:) Biz onlara elbette yollarımızı gösteririz. Şüphesiz ki Allah herhalde ihsân erbâbıyle beraberdir.» (3)

Alay etmenin, kınamanın, sû-i zannın, birbirine kötü ad takmanın, kusur aramanın ve gıybetin yasaklanmış olması konusunda da Allah Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Ey iman edenler, bir kavim diğer bir kavimle alay etmesin. Olur ki (Alay edilenler Allah indinde) kendilerinden (yani alay edenlerden) daha hayırlıdır. Kadınlar da kadınları (eğlenceye almasın). Olur ki onlar (eğlenceye alınanlar) kendilerinden daha hayırlıdır. Kendi kendinizi ayıplamayın. Birbirinizi kötü lâkaplarla çağırmayın. İmandan sonra fâsıklık ne kötü addır. Kim (Allah'ın yasak ettiği şeylerden) tevbe etmezse onlar zalimlerin ta kendileridir. Ey iman edenler, zannın bir çoğundan kaçının. Çünkü bazı zan (vardır ki) günahtır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Kiminiz de kiminizi arkasından çekiştirmesin. Sizden herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz. Allah'dan korkun. Çünkü Allah tevbeleri kabul edendir, çok esirgeyicidir.» (4)

el-İsrâ sûresinde gelmiş olan şu âyetler, en etraflı tavsiyeleri ihtiva eden âyetlerdendir :

«Rabbin, kendinden başkasına kulluk etmeyin. Ana ve babaya iyi muamele edin, diye hükmetti. Eğer onlardan biri veya her ikisi senin nezdinde ihtiyarlığa ererlerse onlara «Öf» (bile) deme. Onları azarlama. Onlara güzel (ve tatlı) söz söyle. Onlara acıyarak tevâzû kanadını (yerlere kadar) indir ve «Yâ Rab, onlar beni çocukken nasıl terbiye ettilerse, Sen de kendilerini (öylece) esirge» de. Rabbiniz sizin içlerinizdekini en iyi bilendir. Eğer siz iyi kimseler olursanız, şüphesiz ki Allah da daima kendine dönenleri (ve çok tevbe edenleri) cidden yarlığayıcıdır.

Hısıma, yoksula, yolda kalmışa hak(lar)ını ver. (Malını) israf ile saçıp savurma. Çünkü saçıp savuranlar şeytanların biraderleri olmuşlardır. Şeytan ise Rabbine (karşı) çok nankördür. Şayet Rabbından umduğun bir rahmeti aramak için onlardan sarf-ı nazar etmek mecburiyetinde kalırsan o halde kendilerine yumuşak bir söz söyle(mekle mukabelede bulun).

Elini bağlı olarak boynuna asma. Onu büsbütün de açıp saçma. Sonra kınanmış, peşîman bir halde oturup kalırsın.

Şüphesiz ki Rabbın kimi dilerse rızkını genişletir, daraltır. Çünkü O, kulları(nın durumları)ndan gerçekten haberdârdır, (her şeyi) hakkıyle görendir. Evlâtlarınızı fakirlik korkusu ile öldürmeyin. Onları da sizi de biz rızıklandırırız. Hakikat, onları öldürmek büyük bir suçtur. Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, şüphesiz bir hayasızlıktır, kötü bir yoldur.

Allah'ın haram kıldığı cana, haklı bir sebep olmadıkça, kıymayın. Kim mazlum olarak öldürülürse biz onun velîsine (mirascısına, maktûlün hakkını talep hususunda) bir salâhiyet vermişizdir. O da katilde israf etmesin. Çünkü o cidden (ve zâten) yardıma mazhar edilmiştir.

Yetimin, erginlik çağına yetişinceye kadar, malına yaklaşmayın. Meğer ki bu, en iyi bir suretle ola. Bir de ahdi yerine getirin. Çünkü ahid(den cayanlar) sorumludur. Ölçdüğünüz vakit de ölçeği tam yapın. Doğru terazi ile tartın. Bu, hem daha hayırlıdır, hem de âkıbeti itibariyle daha güzeldir.

Senin için hakkında bir bilgi hasıl olmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz, kalb, bunların her biri bundan mes'uldür.

Yer (yüzün)de kibir ve azametle yürüme. Çünkü (ne kadar bassan) arzı cidden yaramazsın, boyca da asla dağlara eremezsin. Kötü olan bütün bunlar Rabbının indinde sevilmeyen (şeyler)dir.

Bunlar Rabbının sana vahyettiği hikmet(ler)dendir. Allah ile beraber diğer bir tanrı edinme. Yoksa yerinmiş, koğulmuş olarak cehenneme atılırsın.» (5)

Hz. Muâz (R.A.) dedi ki :

«Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) bana tavsiyede bulundu da şöyle buyurdu :

Ey Muâz, Ben sana Allah'tan korkmayı, doğru söz söylemeyi, verdiğin sözü yerine getirmeyi, hiyaneti terketmeyi, komşunun hukukunu korumayı, yetime merhamet etmeyi, sözün yumuşak olmasını, çokca selâm vermeyi, amelin güzel, emelin kısa olmasını, imanı benimsemeyi, Kur'an-ı Kerim'i tam manasiyle bilmeyi, âhireti sevmeyi, hesabdan korkmayı ve kanadı sermeyi (mütevâzî olmayı) tavsiye ederim. Ben seni, hikmet sahibi bir kimseye sövmekten, doğru söyleyeni yalanlamaktan, günahkâra itaat etmekten, âdil bir reise isyan etmekten, yer yüzünde bozgunculuk yapmaktan nehyederim. Ben sana her taş, ağaç ve evde (her yerde) Allah(ın emirlerini tutup, yasakların)dan sakınmanı ve her günah için bir tevbe yapmanı tavsiye ederim. Öyle ki, gizli (günah) için gizli (tevbe), alenî (günah) için alenî (tevbe).»

Hz. Ali (R.A.) Efendimiz şöyle buyurmuştur :

«O müslüman adama hayret edilir ki, bir ihtiyaçtan dolayı müslüman kardeşi kendisine gelir de, kendi kendini hayra lâyık görmez. Sevâbı ummamış ve azâbdan da korkmamış olsa bile hiç olmazsa güzel ahlâka koşması icabederdi. Çünkü güzel ahlâk, kurtuluş yoluna götüren (vesile)lerdendir.»

Bunun üzerine bir adam Hz. Ali'ye şöyle dedi :

— Bunu Rasûlüllâh (A.S.)'dan duydun mu?

Hz. Ali (R.A.) dedi ki :

— Evet, ondan daha hayırlısını duydum. O da şudur :

Tayyi' kabîlesinin esirleri getirildiğinde içlerinde bir genç kız da bulunuyordu. Genç kız (Hz. Peygambere) dedi ki :

— Yâ Muhammed, beni serbest bırakmaz mısın? Arap kabîlelerini bana oh çektirme. Çünkü ben, kavmimin reisinin kızıyım. Şüphesiz ki babam, korunması gereken şeyleri korur, esirleri serbest bırakır, açları doyurur, sofrası herkese açık bulunur, çokca selâm verir ve hacet isteyeni asla reddetmezdi. Ben Hâtem-i Tâî'nin kızıyım.

Bunun üzerine Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) şöyle buyurdu :

— Ey genç kız, gerçekten bu söylediklerin mü'minlerin sıfatıdır. Şayet baban müslüman olsaydı onu rahmetle anardık. (Bundan sonra Rasûlüllâh ashâbına:) Onu serbest bırakınız. Çünkü babası güzel ahlâkı seviyormuş. Muhakkak ki güzel ahlâkı Allah da sever.

Bunun üzerine Ebû Bürde (R.A.) kalktı ve dedi ki :

— Yâ Rasûlâllâh, Allah güzel ahlâkı sever mi?

Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) şöyle buyurdu :

— Nefsim (kudret) elinde olan (Allah) a yemin olsun ki, Cennete, ahlâkı güzel (olan kimseler) den başkası girmeyecek.

İşte, ferdi terbiye etme ve yetiştirme konusunda İslâm'ın yönü kısaca bundan ibarettir. Ta ki o ferd, çalışıp didinecek şekilde bedeni kuvvetli olsun; anlayıp düşünecek şekilde aklı yerinde olsun; hayrın tesiri altında kalacak ve hayatta hayrı kendisine en yüksek hedef yapacak şekilde canlı şuur ve asîl duygu sahibi olsun.

---

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vetü'l-İslâm, s. 115-119, Kahire 1960.

(2) el-Furkan sûresi, âyet: 63.

(3) el-Ankebût sûresi, âyet: 69.

(4) el-Hucurât sûresi, âyet: 11-12.

(5) el-İsrâ sûresi, âyet: 23-39.

Muvaffakiyetin Sırrı

ÖMER BAL

En fena şey insanın kendi kendini aldatmasıdır. Çalışmayan bir kimsenin kendini çalışır zannetmesi, kangren olmuş bir yaranın iyi kabul edilmesi, kişinin kendi kendini kandırmasıdır. Bu ise hastalığın teşhis ve tedavisini zorlaştıran bir âmildir.

Bugün Türkiyemizin ve İslâm âleminin en büyük ihtiyacı, meseleleri hayal âlemine dalmadan ve işi lâfazanlığa dökmeden halledecek kimselerdir. Bugüne kadar milli ve islâmi kurtuluşumuzun o kadar çok edebiyatı yapılmıştır ki artık kafalara gına getirmiş, bıktırmıştır. Bundan böyle kendini millî ve dini kurtuluşun yolcusu addeden kimsenin kendi kendine daima sorması icap eden husus şudur: «Ben şimdiye kadar ne yaptım, bundan sonra ne yapacağım?» Yaptım, yapacağım gibi aksiyon bir tarafa bırakılır da «yapılmalı, edilmeli» olursa, bilinmeli ki, dava ve iddiamız kuru iddiadır, iddianın sahibi yalancıdır. Lâfı bir tarafa bırakarak herkesin karınca kararınca iş yapmasının zarureti ortadadır. Zira iş haline gelmeyen fikir ve sözler yok olmaya mahkûmdur. Karşımıza geçip kurtuluş nutku çeken kimseye «ne yaptın, ne yapacaksın?» sorusunu mutlaka sormalıyız. Yaptığı ve yapacağı bir şey yoksa, bu davada yavan ve sahtekâr olduğuna hükmetmeliyiz. Dava ciddiyetten mahrum, gayri samimi kimselerle yürütülemez. Mücadele azmi ve imanı olmayan, icabında İslâm uğruna gözünü kırpmadan ölüme atılamayacak kimselerin mücadeleden, imandan, İslâmdan bahsetmeye hakkı yoktur. Cesaret ve ciddiyetten mahrum olan kimseler, parlak sözlerle milleti aldattıkları için millet ve İslâma en az onların düşmanları kadar zararlı olurlar ve oluyorlar. Meselelerimizi olduğu gibi ortaya koymaya ve buna tezelden çare bulmaya mecburuz. Yoksa parlak ve gerçek olmayan nutuklarla meseleler halledilemez. İman ve İslâm üzerine çekilen nutuklar kâinatı dolduracak kadar çoktur, ama hâlâ bu memlekette İslâm ve iman davası yetimdir, sahipsizdir, kimsesizdir.

İçinde bulunduğumuz günler münasebetiyle aldatmanın, kandırmanın lâfla peynir gemisi yürütmenin âlâsını göreceğiz. Memleket birdenbire kurtarıcılar ve dava adamlariyle dolup taşıyor... Millî kurtarıcılar o kadar ileri giderler ki uğradığı her köyde abdestsiz namaz ve samimiyetlerinin (!) eseri olarak bir vakit namazı birkaç defa kılarlar. Uğradıkları her yerde ilk işleri milliyetçi, memleketçi, dindar görünmek ve kapağı Meclise atmak... Sonrası kolay, ayda 3700 lirayı yiyip yatmak ve daha evvelki hareketlerini, sözlerini davranışlarıyle tekzip etmek. Fikirler ve sözler nekadar parlak olursa olsun aksiyon haline getirilmezse bir yığın posadır.

Bu millet asırlardır gayri samimi ve ciddiyetten mahrum, hatta bazan gizli kuvvetlerin kasden sahneye çıkardığı sahteler tarafından kandırılmıştır. Değerler ise bu nevi insanların teşkil ettiği ezici zulüm çarkının dişleri arasında ezilip gitmektedir. Müslüman iki defa hata etmez, kandırılamaz hadisi şerifince, müslümanların asırlardır oynanan bu trajediye kanmamaları, kapılmamaları lâzım gelirken maalesef bu böyle olmamış, bugüne kadar kanagelmişlerdir. Gerçi İslâmın istediği kıratta bir müslümanı bulmak yerin binlerce derinlikleri altında maden bulmak ve ay'a inmek kadar zor bir iştir.

Uyanan genç müslümanların bu işe son verip oyuna gelmemelerinin zamanı gelmiştir. Allahın ve Rasulünün (S.A.V.) lûtfettikleri mihenk taşıyle (İslâm esasları) dava adamının sahisiyle sahtesi ayırt edilmeli, gerçeklerine yardım, sahtelerine yüz verilmemelidir. Bugün Allah'a şükretmeliyiz ki, az da olsa gerçekten Türk milletinin millî dertlerini bilen ve buna halisâne merhem olabilmek için çırpınan, Allah'a ve Rasulüne gönül vermiş olan gerçek milliyetçi ve mukaddesatçılar vardır.

Muvaffakiyetin sırrı samimi olmada ve samimi olanların birbirini tanıması ve birbirine yardımcı olmasındadır.

İlâhi Vahyin Muhtelif Yolları Ve Mertebeleri

Dr. Fehmi CUMALIOĞLU

(Geçen sayıdan devam)

SAR'A benzetmesine gelince :

Sar'a(Epilépsie) : nöbet nöbet ihtilâçlarla gelen serabral bir sendrumdur. Sar'a tâbiri, yakalayıp yere çalmak manasına gelmektedir. Klâsik olarak :

1 — Büyük hamle(Grand mal),
2 — Küçük nöbet(Petit mal),
3 — Mudil-i sar'a(Epilépsie equivalents) tarzında belirtiler gösterir.

Genel olarak bir sar'a nöbeti dört devrelidir :

1 — Aura - esinti devresi,
2 — Tonik (kasılma) devresi,
3 — Klonik (ihtilâç, çırpınma) devresi,
4 — Nöbet sonrası safha.

Aura, önlük bir arazdır. Bir ihbardır. Hasta nöbetin geleceğini anlar ve hemen kendini yere atar. Bu devre bir saniyeden birkaç dakikaya kadar devam eder. Nöbetten birkaç saat önce başladığı da görülmüştür. Hissi, hareki, havassi, ruhi şekilleri vardır.

Hissi şekli : Hasta vücudunda uyuşma, karıncalanma, boğaz ve mide bölgesinde çember gibi şiddetli sıkılmalar duyar.

Hareki şekli : Bir kol veya bacakta veya yüzün bir tarafından kasılmalar, titremeler, iradesiz hareketler olur. Meselâ hasta şuursuzca dilini çıkarır, sokar, burunun ucunu kaşır, burnu doğrusuna koşar, esneme, gülme, sırıtmalar yapar.

Havassi(Sensorielle) şekli : Görme ve işitme, koku alma bozuklukları(illusion, hallucination) olur. Pis kokular duyar.

Ruhi şekli : Hafıza bulanıklaşır, idrâk ve hatıra kaybolur.

Bu belirtiler (Aurada) çoğunlukla iç içe ve birbirine karışık bir haldedir.

Büyük hamle : Hasta bir çığlık(crie epileptique)la birden düşer. Şuur ve hafızasını tamamen kaybetmiştir. Nerede olduğunu bilmez. (Amnesie). O anda ateş, su ve deniz kenarında ise bunların üstüne düşer, yanar ve boğulur. Yüz, önce solar, sonra morarır. (Siyanoz). Şuur kaybı tam olduğundan etine iğne ve şiş batırılsa duymaz ve kılı kıpırdamaz.

Bütün vücut, çeneler, kol ve bacaklar kenetlenmiş gibi kasılı ve gerili bir haldedir. Bu Tonique devredir. Bir müddet sonra titremeler başlar. Kol, bacak ve gövdede evvelâ yavaş yavaş hızlanan ritmik konvulziyonlar(ihtilâçlar) olur. Bu da Clonique devredir. Ağızdan köpük ve salyalar akar, dilini ısırmışsa köpük kanlıdır. Gözbebekleri büyümüştür. Beş dakika kadar devam eden bu safhadan sonra hasta ya birden stertor denilen nöbet sonrası devreye girer, derin ve horultulu bir uykuya dalar. Veya gözlerini açar, sersem bakışlar ve şuursuz hareketler yaptıktan sonra tekrar uykuya dalar. Uyanınca olan bitenden habersizdir. Çok defa altına işemiş ve pislemiştir. Ateşi de biraz yükselmiştir. Aptal aptal etrafına bakınır. Sersem ve şakın bir hali vardır. Konuşması bozulmuştur. Kekeler, abuk sabuk konuşur. Bitkin ve kırgın bir hali vardır. Başı ağır ve ağrılıdır. Bazen kusmalar olur. Bazıları hiddet gösterir. Bağırır çağırır, etrafa saldırır, cinayetler yapar. Şuursuzca yerinden fırlar, kendine malik olmadan seyahatlara çıkar.

Büyük hamlevi sar'aların bazen status epilepticus denilen kovülsiyonların birbirini takip eden şekilleri vardır. Yani büyük sara nöbeti bitmeden ikinci ve müteakip nöbetler gelir. Ödemleri, kalb durmaları gösterir. Ve hastaları öldürebilir.

Küçük nöbet (Petit mal) : Çocuklarda çok görülür. Vakaların yüzde 42'sini çocuklar teşkil eder. Aura devresi yoktur. Çocuk yürür ve koşarken, yazı yazarken birden durur, rengi solar, mırıldanır, birkaç kelime söyler. Bu anda hasta şuursuz. Ne yaptığını bilmez. Birkaç saniye sonra açılır, normal hareketine devam eder.

Muadil-i sar'a(Epilépsié equivalents): saranın klâsik hecmeleri görülmeden şuursuzca yapılan hareketlerdir. Hasta birden teheyyüç ve taharrüş(Mania epileptica) gösterir. Saldırır. Cinayetler işler. En sevdiklerini öldürür. Uzun seyahatlar yapar. Uyanınca yaptıklarını hatırlayamaz. Şaşırır, utanır. Halbuki muadili sara nöbetinde haya duygusu kalkar, hiç bir şeyten utanmaz, tenasül organını teşhir eder. Küçük çocukların ırzına geçer.

Sar'a, umumiyetle yirmi yaşına, nadiren 40 yaşına kadar görülen bir sendrom(belirtiler toplumu)dur. Kırk yaşından sonraki sar'alar kafa içi ur ve organik arızalarına, dimağ travmalarına bağlı olarak zuhur etmektedir.

Sar'anın gerçek sebebi bilinememektedir. Eskiden hepsi irsi kabul edilmekte idi. Bugün bu kanaat değerini kaybetmiştir.

Saralılar, aptal görünüşlü, donuk bakışlı, hoyrat, huysuz, çabuk kızmalar gösteren karakterde kimselerdir. Zekâları normalin altındadır. Bir kısmı abtaldiyo'dur. Yüz ve bedenlerinde nöbet esnasındaki düşmelere ait sıyrık, yanık, kırık sekelleri vardır(izleri, arızaları vardır).

İlmi bir eserde bulunması gereken tarafsızlığı muhafaza ederek sar'a belirtilerini özel karakterleriyle özetlemiş bulunuyoruz. Tereddüt edenler psikiyatri kitaplarına, tıp literatürüne baş vurabilirler.

Bu Kriterler dikkatle incelenirse peygamberler ve Resulullah (S.A.) e tercih edilen sar'a isnadını ve

(Devamı arka sayfada)

HUŞÛLU VE HUŞÛSUZ NAMAZ

Kim ki abdestini güzel alır, namazını vaktinde kılar, rükû ve sücûdunu tamamlar, huşûuna riayet ederse, beyaz ve parlak olduğu halde yükselir ve (lisan-ı hâliyle) benim hakkıma riayet ettiğin gibi Allah da seni korusun, der. Kim ki abdestini güzel almaz, namazı vaktinde kılmaz, rükû, sücûd ve huşûuna riayet etmezse, siyah ve karanlık olduğu halde yükselir ve (lisan-ı hâliyle) beni zâyi' ettiğin gibi Allah da seni zâyi' etsin, der. Tâ ki Allahu Teâlâ'nın dilediği yere gittikten sonra bir paçavra gibi dürülür ve adamın suratına çarptırılır.

Hz. Muhammed (S.A.S.)

(Baştarafı 7. sayfada)

histerinin düpedüz bir iftira ve müsbet ilme bir hakaret olduğu gerçeği meydana çıkar.

Kâinatın efendisinin, ömrünün hiç bir anında şuur ve hafıza kaybı göstermediği gerçeği bütün muteber hâdisler, siyer ve tarihi vesikalarla ve gayri müslim oryantalistlerin eserleriyle sabittir.

Vahyin nüzulü anında Peygamber (S.A.) in gösterdikleri vecd ve istiğrak halini şuur kaybı sanmak, her dış benzerlikte mahiyet ayniyeti düşünmek ilmin değil safsatanın metodudur.

Resulullah (S.A.) in vahyi alışı(maddî âlemle ilgisini kestiği, dikkat ve şuuru ile ilâhî haberciye, meleğe yöneldiği) sonunda idrak ve şuurlarının en uyanık ve en dinamik bir merhalede olduğu, ortaya koyduğu muazzam eserle (Kur'an-ı Kerim) ile apaçıktır.

İlâhî vahyi tebellüğ eder etmez, hemen bu beliğ ve muciz ilâhî kelâmı şuur ve hafızalarında revnak ve berrak bir şekil alarak düzgün, ahenkli bir tilâvetel(okunuşla) dudaklarından dökülmüştür.

Hangi sar'alı sar'a nöbetlerinde ve uyandığı anda olgun bir şuur ve idrakle Kur'an gibi devirlere hükmeden böyle bir kelâm-ı ilâhiyi söyliyebilmişir? Sar'a krizi geçirenlerin uyandıklarında konuşamadıkları ancak birkaç kelime kekeledikleri tıbbi bir hakikattir.

İslâmın Yüce Peygamberinin doğuşlarından vefatlarına kadar hayatlarının her safhası tarihin malûmudur. Hz. İsa ve diğer peygamberlerin hayatları gibi karanlık kalmış, efsane ve hurafelerle karışmış noktaları yoktur. Vahye kırk yaşına geldikleri zaman mazhar olmuşlardır. Bütün ömürleri tam sıhhat ve normal bir hayat içinde geçmiştir.

O zamanki, hemşehrileri, Mekke müşrikleri, kendisini öldürmeye yeltenen düşmanları eğer Resulullah'da sar'aya benzer, anormal hareketler görselerdi bunu istismara kalkışmazlar mı idi? Her hareketini adım adım takip edenlerden arzu ve irade dışı gelen bir sar'a nöbeti saklanabilir mi idi? Böyle bir olayın mütecessis gözlerden gizlenebileceğini akıl ve mantık kabul eder mi? İki cihanın gözbebeği olan zata sihirbaz, büyücü, yalancı gibi edeb ve gerçeğe aykırı iftiralar savuranlar, saralı veya bayılma hastalıklı demekten çekinirler mi idi?

Üstün bir akıl, zekâ ve hafızaya, müstesna bir ahlâk ve sıhhate malik, itidal ve muhteşem bir nezaketin timsali, gözlerinden zekâ ve hayat fışkıran, sözlerinden ilim, hilm, şefkat ve muhabbet akan, en mükemmel bir insan örneği olan Allah'ın elçisini, hoyrat, budala, dejenere, katil ve zalim bir sar'alı karakteriyle kıyaslamak ilim adına ortaya konmuş bir safsatadır, tıp deyimiyle bir hezeyan, bir hallucinationdur.

Bununla beraber Hz. Muhammed (S.A.) in hayatını inceleyen bir çok hıristiyan müdekkikler, Resulullah'ın sar'alı veya aklen malûl olduğu iddiasını kabul etmezler (*).

Netice : Vahyin mahiyetini Allah Teâlâ ile ancak o vahye mazhar olmuş Peygamberler bilir. Hz. Muhammed (S.A.), Allah tarafından diğer peygamberlere lûtfedilen vahyin her nevine mazhar olmuşlardır.

Dünyada, biz faniler için âlim de olsak ilâhi vahyin mahiyet ve künhünü öğrenmemiz mümkün ve mukadder değildir. Hakiki ve samimi bir müslüman vahyin gerçek olduğuna iman eder ve vahyin icabı ile(Kur'an ve Sünnetle) amel eder.

(*)«Kur'anın her kelimesi vahyler nazil olduktan sonra tamamiyle berrak, zihin ve düşünceyle dikte ettirilmiştir. Bir sar'alının sar'a nöbetinden zihni vazıh ve berrak düşüncelerle dolu olarak kat'iyen çıkmadığını her tıp mensubu teyid edecektir. Bu, ta vefatından bir hafta evveline kadar rahatlıkla geçirilmiş mükemmel bir bedeni sıhhat sahibi olan Hz. Muhammed için de böyledir... Sar'a bugüne kadar hiç kimseyi bir Peygamber veya bir Kanun vazıı yapmadığı gibi, kimseyi de iktidara yükseltip mevki sahibi yapmamıştır. Bilhassa o zamanlarda, böyle bir hal ona sahip olanı yarı çılgın veya düpedüz çılgın olarak gösterirdi. Eğer hakikaten aklı başında ve salim düşünce sahibi bir tek insan varsa, o da Hz. Muhammed idi.»(Bak, R. V. C. Bodley, The Messenger. The Life Of Muhammed(Tanrı elçisi Hz. Muhammed), s. 64)

ZAMAN NEDİR?

Gültekin ENGİN

Zaman nedir? Hemen herkes zaman hakkında birşeyler okumuş veya düşünmüştür. Zaman benim zihnimi meşgul eden ve bir türlü yakalayıp şekillendiremediğim ve fakat kaçak ve kurnazlığına hayran kaldığım bir mefhum. Zaman'ı düşünürken yaratıcının sanat'ına hayranlığım artar, kır çiçeklerinin çakır yüzlerindeki renk armonisinden daha çekici ve tatlı âlemlere dalarım. Ben düşünürken dizimin dibinde oynayan ve henüz yeni yeni yürümekte olan yavrumu düşünür, onun için zaman'ın ne ifade ettiğini tahayyül etmeye çalışırım.

Boş zamanım yok diyenlerle, gel biraz zaman öldürelim diyenler aklıma gelir. Teşebbüsünü zamanında yapamayan ve o yüzden kârından olan iş adamları veya zamanında yaptığı yatırımlarla yükünü tutmuş zenginler aklıma gelir de «acaba zaman gaipden gelen imkânlar katarı mıdır?» diye düşünürüm. Zaman için söylenmiş sözler zihnime dolar, «Sakla samanı, gelir zamanı», «Zaman sana uymazsa, sen zamana uy», «Söylenen söz, atılan ok, geçen zaman geri gelmez» gibi. Zamanı geri getirmek isterim, çocukluğumu düşünürüm. Ah annem babam sağ olsalardı, fakat onları geri getirmek tekrar bir sofrada buluşmak ne mümkün.

Niçin olmasın? Ya kabir ötesi inandığım hayat, sevdiklerime kavuşma iştiyakım. Ya en sevdiğim sevgililer sevgilisi efendim kurtuluşuma vesile Allah'ın Resulu (S.A.V.) evet evet ona kavuşacağım. Ve zamanı şöyle tuttuğum gibi ters geri onun olduğu yere getirip onunla benim bir arada bulunduğumuz zamanı üst üste çakıştıracağım. Herkes maksuduna kavuşacak. Ömrü boyunca çocuk sevgisinden mahrum kalmış ve bir yavruya annelik yapmak zevkini tadamamış pak zevceler orada kucaklarında çocuk bulacaklar ve çocuksuz geçen zamanlarının yerini anne olarak dolduracaklar.

Pekiii, zamanı ben nasıl geri getiririm? Anne çocuğunu nasıl alır kucağına? Ne ben buna kaadirim, ne de o, öyleyse bu işi kaadir olan şanı yüce Allah (C.C.) bize vaad ediyor. Herkes sevdiği ile haşrolunacak ve cennet ehlinin her dileği yerine getirilecek. Zaten onlar orada ne boş bir lâf edecekler, ne de temiz olmayan işlerle meşgul olacaklar.

İman etmek için bir zaman tanınıyor. Son nefesini vermeden önce, dağlar yürüyüp gökyüzü dürülüp toplandığında annelerin kucaklarındaki yavruları attıkları anda veya cehennem ateşi karşısında kimseden iman kabul edilmeyecek. Fakat zamanında iman edenler zamana yağız bir ata biner gibi binecekler. Şu kısa ömrünüzde zengin olamadınız mı? Şayet imanlı iseniz altından ırmaklar akan cennetler, ipek yastıklı tahtların üzerine uzanıp gözlerini sizden ayırmayan ve daha hiç bir ins ve cin'in el sürmediği pak zevcelerin ellerinden en güzel içkileri içebilirsiniz. Artık zaman elinizde şehit misiniz? Şehadetin lezzetini binlerce defa tadabilir, tekrar tekrar şehit olabilirsiniz. Mesafeler düşüncelerin elinde oyuncak. Bir anda binlerce fersah ileri ve geri getirmek mümkün.

Gayp âleminden gelen zaman treni bize saatler, günler, aylar, mevsimler ve yıllar getirmede, bunlarla beraber yiyecekler, giyecekler, iman, inkâr, ihsan, belâ, güçlük ve kolaylıklar getirmektedir. Bazıları nedense bunların içinden sadece inkârı, yiyeceği ve giyeceği almakta, bu yüzden de uzun bir zaman hattâ zamanın bile hesabının tutulmadığı bir zaman güçlüklere ve belâlara uğramakta, altmış ilâ yetmiş yıllık bir zaman onu ebedi azaba mahkûm etmede. Büyük bir İslâm âlimi bunların durumunu şu şekilde izah etmektedir. «Altı cihetten ısınmak isteyen bir kimse mevlevi gibi olduğu yerde döner ve güneşin ışığından vücudunun her yerini istifade ettirir. Başka bir ahmak da güneşin kendi etrafında dönmesini bekler, veya güneşi kendi etrafında çevirmek için uğraşır. İman etmek bu derece kolay küfür ise güneşi kendi etrafında çevirmek kadar zordur. İman edip hayatın güçlüklerine bir kader iktizası olarak rıza gösterir, elem çekmez, bizzat alır, inkâr edense hadsiz haceti neticesinde elindekini kaçırmamak için sayısız elem çeker.» diyor. Bu hususda Mevlâna Celâleddin-i Rumi hazretlerinin de anlattıkları çok hoşdur. Bir beldede herkesin kumaşından parça çalan usta bir terziden söz edilir. Ahmağın teki de «Ben ona bir top kumaş götüreceğim ve benim kumaşımdan çalamayacak» diye bahse girer. Terzi saf müşteriyi iltifatlarla karşılar, koltuğundan kumağı alır, tezgâhın üzerine serip hem hikâye anlatır, hem de müşteriye kaftan biçmeye başlar. Anlatılan hikâyeler o kadar hoşuna gider ki müşteri gülmekten katılır ve «Allah aşkına bir daha anlat» diye terziye yalvarır. Her hikâye anlatışda, o kahkahalarla gülerken, terzi kumaştan kesip kesip koltuğuna saklamada ama müşteri bunu fark bile edemiyor ve «Ne olursun bir daha anlat» diye terziye yalvarmaktadır. Terzi de «Eğer bir hikâye daha anlatırsam sana kaftan çıkmayacak» der. Mevlâna hazretleri de «Ne gülüyorsun, asıl gülünecek halde sensin. Zaman ömür kumaşından parçalar çalmakta, sen hikâye dinlemekle meşkulsün» demektedir. Bedenine bir kaftan bile dikinemeyen ahmaklar için zaman nedir ki; acı ve ıstırapdan başka.

Ya iman edenler, güzel güzel hareketlerde bulunanlar. İki gününü birbirine eşit yapmayanlar, her gün, her an terakki edenler. Onlar sanki zamanı aşmış ve her yönden zamanı kucaklayıp onu doldurmuşlar gibi gelir bana.

Sanki onlar için geçmişin anahtarı ceplerinde, geleceğin ümidi gözlerinin içinde ışıktır. En güzel insanın, benim gibi günahkâr ümmetleri için kainatın Rabbi olan Allah'tan af talep edeceğini ve yüce hâlıkımızın sırf onu memnun etmek için benim gibi günahkârların geçmişlerini af ve merhamet süngeri ile silip yepyeni şekle sokacağını düşündükçe geçmiş zamanın ıstırabının yerini ümidin verdiği lezzet doldurur. Şehitlerin, âlimlerin hattâ müslümanların birbiri için af talep etmeleri ümidimin beslendiği memedir. Vukuundan önce haber verilmiş bazı vakı'aları düşünür gelecek zamanın önlerine çekilmiş bir manzara, yollarına serilmiş halı gibi görürüm.

Çatılarda salkım saçak sallanan buz parçaları gi-

(Devamı 26. sayfada)

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— III —

Osman CİLACI

Kur'an-ı Kerîm'e Göre Hz. MUSA (a.s.)

ASÂ'dan sonra bir diğer mucize de Hz. Mûsa (a.s.) nın bizzat kendi elidir (1). Bu hususta Cenâb-ı Hak şöyle buyurur:

«Bir de elini koynuna sok ta, diğer bir mûcize olmak üzere, o ayıpsız ve bembeyaz bir halde çıkıversin». «Tâ ki sana en büyük âyetlerimizden (birini daha) gösterelim» (2).

Bundan böyle başlıca iki mucizenin sahibi ve mutasarrıfı olan Hz. Musa (a.s.) hayatının en çetin vazifesi için hazırlanmıştır. Şimdi, küfründe inat eden ve Tanrı'lık iddiasında bulunan Firavun'un Hak Din'e davet edilmesi zamanı gelmiştir.

Kur'ân-ı Kerim bu hususu şöyle beyan eder:

«Firavn'a git. Çünkü o, hakikaten azdı» (3).

Bunun üzerine Hz. Mûsa (a.s.) Cenâb-ı Hakdan kendisine genişlik vermesini, işini kolaylaştırmasını, dilindeki düğümü çözmesini, sözlerinin iyi anlaşılmasını, bu mühim işte kardeşi Hârun (a.s.) un yardım için kendisine verilmesini v.b. niyazda bulundu.

Ve Hitâb-ı İlâhî:

«Ey Musa, istediğin sana verilmiştir» (4)buyurdu. Ayrıca da:

«Ben seni kendim için seçtim.» «Sen, kardeşin de beraber olarak, mucizelerinle git. İkiniz de beni hatırlayıp anmakta gevşeklik göstermeyin» (5) buyurulmuştur.

Böylece Hz. Musa (a.s.) manen takviye ediliyor, karşılaşacağı güçlüklerin peşinen tasfiyesi cihetine gidiliyordu. Tâ-Hâ sûresi, 24. âyetinde Hz. Musa (a.s.) ya Firavn'a gitmesi emredilirken aynı sûrenin 43. âyetinde de:

«Firavn'a gidin. Çünkü o hakikaten azdı» (6) buyuruluyordu.

Bir başka âyette Cenâb-ı Hak:

«(Gidin de) ona yumuşak söz söyleyin. Olur ki nasihat dinler, yahut (Allah'dan) korkar» (7) diye emrediliyordu.

Hz. Musa ve Harun (a.s.) Firavn'dan çekindiklerini beyan etmeleri üzerine Cenâb-ı Hak:

«Korkmayın, çünkü ben sizinle beraberim. Ben (her şeyi) işitirim, görürüm buyurdu» (8). «Hemen gidin de ona (şöyle) deyin, "Biz Rabbinin iki elçisiyiz. Artık İsrâil oğullarını bizimle gönder (9). Onlara işkence etme (10). Biz sana Rabbinden hakiki bir âyet getirdik. Selâm (ve selâmet) doğruya tâbi olanlara"» (11) buyurmuştur.

O zamana kadar ülkesinde kendisinden korkulan ve âdeta Tanrı olduğunu iddia eden Firavn, bu nazik; fakat heybetli hitap karşısında irkildi ve:

«O halde Musa, sizin Rabbiniz kim?» (12) dedi. Hz. Musa (a.s.) da:

«Bizim Rabbimiz, her şeye hilkatini veren, sonra da yolunu gösterendir» (13) dedi.

Firavn'ın buna mümâsil sorularını Hz. Musa (a.s.) cevaplandırıyordu. «... Buna rağmen o, yine tekzib etti, dayattı» (14). Ve:

«Ey Musa, sen sihrinle bizi yerimizden (15) çıkarmak için mi geldin bize dedi» (16).

Burada şu noktaya temas etmek yerinde olur: Allah her kavme Peygamber göndermiştir. Bu peygamberler davalarının hak olduğunu isbat için mucizeler (17) göstermek mecburiyetinde de kalmışlardır. Her peygamberin kendine has mucizeleri vardır: Meselâ Hz. İsa (a.s.) hastaları iyi etme, ölüleri diriltme, gibi tıb yönünden mucizeler gösterirken Hz. Musa (a.s.) da sihirbazları ilzam yönünden mucizelerle muarızlarını susturuyordu. Çünkü o zamanda revaçta olan sihir idi. Her halde bunun için olacak ki Firavn Hz. Musa (a.s.) ya:

«Şimdi biz de sana onun (senin sihrin) gibi bir sihir yapacağız. Şimdi sen kendinle bizim aramızda bir buluşma yeri ve vakit tayin et ki ne senin, ne bizim caymayacağımız düz (geniş) bir yer olsun dedi» (18).

Firavn, beldenin en meşhur sihirbazlarını bir araya topladı ve vaziyeti anlattı. Onlar Hz. Musa (a.s.) yı alelâde bir insan zannederek sihirleriyle alt edeceklerini zannediyorlardı. Denilen yerde ve günde toplanıldı:

«Nihayet sihirbazlar geldiği zaman Musa onlara (ortaya) ne atacaksanız atın, dedi» (19). «Vaktaki onlar attılar. Musa dedi ki: «Bu sizin (meydana) getirdiğiniz (yaptığınız) şey sihirdir. Allah şüphesiz ki

(Devamı 26. sayfada)

(1) Yed-i Beyzâ: Beyaz el.
(2) Tâ-Hâ, 22-23.
(3) Tâ-Hâ, 24.
(4) Tâ-Hâ, 36.
(5) Tâ-Hâ, 41-42.
(6) Tanrılık iddiasına kalkıştı. «Celâleyn».
(7) Tâ-Hâ, 44.
(8) Tâ-Hâ, 46.
(9) Azat et, Şam'a gönder. «Beyzâvî, Celâleyn».
(10) Çetin teklifler yüklemek, erkek evlâtlarını katletmek suretiyle. «Beyzâvî»
(11) Tâ-Hâ, 47.
(12) Tâ-Hâ, 49.
(13) Tâ-Hâ, 50.
(14) Tâ-Hâ, 56.
(15) Mısır'dan. «Beyzâvî, Celâleyn»
(16) Tâ-Hâ, 57.
(17) Mucize; «Peygamberler tarafından meydana getirilen olaganüstü haller ki, halkı âciz ve şaşkınlık içinde bırakıp îmâna gelmelerini gerektirmiştir.» Resimli Yeni Lügât ve Ansiklopedi, c. 4, s. 1902.
(18) Tâ-Hâ, 58.
(19) Yûnüs, 80.

AHLÂK BİR MEFKÛREYE BAĞLI DEĞİLSE GAYRI İNSANÎDIR

M. Said ÇEKMEGİL

Eğer ahlâk, kâmil bir ideale dayanmıyor; (efradını cami, ağyarını mani) bir mefkûreye bağlanamıyorsa anlayış buhranından kurtulamaz, elbette ki başıboş bir ahlâk anlayışından fert ve cemiyetlerin nasibi ancak bir hiçe dayanan hacalet olur. Napolyon'un dediği gibi: «Hiç bir cemiyet, ahlâk olmadan mevcut olamaz. Din olmadan da hiçbir zaman iyi ahlâk olmaz.» Biz şu gerçeği de kaydedelim ki, herhangi bir doktrine dayanmadan ahlâkın kötüsü de olamaz. Olsa olsa hayvanî bir tabiat ve adet ortada kalır, ki buna da ancak koyunlaşma veya kurtlaşma denilebilir.

İnsan aklın açmazlarında felsefi bir çıkmaza düşerek materyalist bir ideolojide donup kalırsa o zaman onda kötü bir ahlâk teşekkül edebilir. O kötü ahlâkta her şey, artık takvimleri gibi donmuştur. Bu donmuş ahlâkta her şey manâsız protokolların ve ezen bir maddenin kaidelerinin dışına çıkamaz; Çıkamadığı müddetçe de yaratıcısına muhatap olarak ufkunu genişletemez. İşte bu dar açıda sıkışıp kalan insan, eski Yunanda olduğu gibi çeşitli ilâhlarla avunarak ömür tüketir.

İnsan tabiatının, mutlaka metafizik uca takılıp kalma karekterini değiştirmeye gücü yetmediği için de mutlaka, tarihte ve bugünki gibi, mücerret veya müşahhas putlar edinir. Bu putlara temsil ettirdikleri doğmaların esareti altında olduklarını bile çok kere anlayamadan hürriyet ararlar. Böylesine bir arayış onların maddeleşen beyinlerini artık işleyemez hale getirdiği için ağaçlara ve hayvanlara özendirir durur. Örnek olarak iki materyalist şairin özlemini verebiliriz:

«Bir de rakı şişesinde balık olsam»
Orhan Veli
«Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
«Bir orman gibi kardeşçesine
Bu hasret bizim!»
Nazım Hikmet

Özetle demek isteriz ki, iyi ya da kötü ahlâk, Vahyi veya felsefi bir ideal'e yöneldiği zaman söz konusu olabiliyor...

Bütün bu düşünceleri esas tutabilsek de devrimizin münevver tanınanlarıyla şöyle bir röportaj yapmak imkânına kavuşarak: (Bizim ahlâk anlayışımız nedir? Temel bir fikre dayanan bir ahlâk anlayışımız varsa izah edebilir misiniz?) diye sorabilsek zannetmem ki tatmin edici cevaplar alabilelim...

Fakat, yolunu ve idealini seçmiş bir müslümanın vereceği cevap net ve kesindir: Bizim ahlâk telâkkilerimiz İslâma bağlı kalmaktır; ondan başka hiçbir ideolojiye ihtiyacımız yoktur...

Öyle ise, dejenere olmuş şarkın, hususiyle İslâmiyetin garptan teknikten başka alacağı hiçbir şey yoktur. Eğer garpta görülerek şuurla imrenilen bazı şeyler varsa onları temin etmek hakkıdır. Çünkü: «Hikmet müminin yitiğidir nerde bulursa alır.» (1) Müslümanlar ekseriyet olarak, bu emir ve müsaadelere uymamışlarsa bu onların noksanıdır. Mevlâna Dr. M. İkbal haklı olarak: «Müslümanlıkta kusur yoktur, kusur bizim müslümanlığımızdadır.» diyor (2).

Kısaca, kendi ahlâkı ve manevi tutumlarının ne olduğunu bizzat garplılar dahi anlamış olacaklar ki 19. asrın karanlığından kurtulmak için bazı düşünürlerinin çabalarına şahit olabiliyoruz (3).

Maddeci bir devirde, materyalist felsefecilerin manâ tanımazlık üzerine bina ettikleri sistemleri dindar olarak, bilhassa müslüman olarak, körü körüne benimsemek insana yakışmaz. Kim ki, (Ben hem böylesi felsefecilerin içtimai sistemlerini benimserim ve hem de müslüman olabilirim.) derse buna inanılmaz. Çünkü, o ya ne yaptığını, nereye gittiğini bilmeyen bir gafil, ya da mümin olmadığı halde müslümanım diyen bir yalancıdır, ki fıkıhta ona münafık derler. «Eğer Allahın hâkim-i mutlak olduğuna inanıyorsak bizim de ona tâbi olmamız gerekir. O halde ferdi hayatımızda olduğu kadar ma'şeri (kollektif) hayatımızda da onun vahiy ile nazil olmuş kanunlarına itaatımız zaruri olur. Materyalist cemiyetlerde yaşayan bir müslüman, muhitinin her cephesini kendi aleyhine birleşmiş bulur» (4) diyen Meryem Cemile hanım bir garplı olarak açıkça ifade ediyor ki: «Eğer biz müslümanlar dinimizin bütünlüğüne kıymet verdiğimizi iddia ediyorsak, garplılaşmayı tamamiyle red, dinî ve kültürel hüviyetimizi bütün canlılığıyle tebarüz ettirmeliyiz, bunu yapmaktan başka çaremiz yoktur.» (5)

Bu konuda bir de Prof. Dr. Said Ali Ankara Beyi dinlersek şu özet tesbiti görürüz: «... Ahlâk düşüncesi ile önceleri Asya'da türemiştir. Çünkü ahlâkı ilk peygamberler telkin etmişlerdir. Dinlerin en büyüğü malûm olduğu üzere Asya'dan dünyanın her tarafına yayılmıştır. AVRUPA'DA İSE ANCAK MATERİALİSTLİK DİNİ TÜREMİŞ VE BUNUN MENSUPLARI AHLÂKI DEĞİL, YALNIZ HERŞEY PAHASINA DÜNYA HAKİMİYETİNİ ELE GEÇİRMEK SEVDASINDA OLDUKLARINDAN, BUNUN İÇİN FORMALİTEDEN FAYDALANMAĞA ÇABALAMIŞLARDIR. BUNDAN DOLAYI BUNLAR HİÇ BİR CİNAYETTEN ÇEKİNMEZLER.» (6) İşte böyle olduğu için, genç mütefekkir sanatçımız Sezai Karakoç Bey «TEHLİKE MEDENİYETİ» dediği batılı oluşun neden böyle oluşunu incelerken: «Bu, ne şundan ne bundan, yine Batı Medeniyetinin karakterindendir» (7).

Doğrudur. Ahlâk telâkkileri materyalist felsefesi mekteplere dayanıyorsa elbette ki, müslümanlar elbette onları reddedecektir. Bir nevi ahlâkı prensipler Kur'anla çatışmıyorsa, o zaten islâmi demektir; İslâmiyetin kendi malıdır ve nerede bulursa alır. Bir kimse kaybettiği malını, günün birinde bir yerde bulursa neden almasın? Fakat bütün bu düşünceler gayrı islâmi ise, yani islâma zıt ise, bir müminin onu benimsemesi mümkün olamaz.

İNSAN İÇİN İKİ YOL:

Hemen söylemeliyiz ki, dünyada düşünen insan için iki ana yol olduğunu, her vesile ile, çeşitli şekillerle izah ederiz: Biri, yaratıcı tarafından en büyük nimetlerden biri olarak verilen akla hitab eden Vahiy yolu; yani, Din. Diğeri ise aklı putlaştıran, fakat aklın bazı bazı aldandığını görerek şaşıran şüphecilerin yolu; Yani, Felsefe.

(Devamı 26. sayfada)

(1) İslâmiyetin Kültürel Değerleri, H. Bamat 77.
(2) Ehl-i sünnet dergisi, C. 4, Sayı: 75.
(3) Bak: İslâm Tâbi ve Umumî Bir Dindir, A. H. Akseki.
(4) Garp Mataryalizmi Karşısında İslâm, 117.
(5) Garp Mataryalizmi Karşısında İslâm, 115.
(6) Türk Yurdu, C: 3, Sayı: 2, s. 6.
(7) Yazılar, Sezai Karakoç, s. 57.

ŞARKIYATÇILARIN ESERLERİ VE MODERN İSLÂM DÜŞÜNCESİ ÜZERİNDEKİ TESİRİ

Yazan : Malik bin-NABİ

Terceme : İhsan Süreyya SIRMA

MEMLEKETİMİZDE pek fazla tanınmayan değerli müellif Malik bin Nabi'nin Cezayir'de münteşir bir dergide çıkmış olan bir yazı serisini ehemmiyetine binaen Türk fikir hayatına maletmeyi faydalı bularak tercüme ettik. Şahsî çalışmalara mani olmaması için her sayı bir başka arkadaş tarafından tercüme edilmiştir. Avrupayı, sömürgeci usullerini, müslüman milletlerin fikir tarihini, bu günkü noksan ve mükemmel tarafları ile birlikte yakinen bilen müellif bilhassa «Vocation de l'Islam» (İslâm Davası) adlı eserinde mes'eleleri bütün inceliğiyle ortaya koymaktadır. Tercüme edilen bu seride önce batılı müsteşriklerin eserlerini, tesirlerini belirttikten sonra, bilhassa günümüzdeki gaye ve metodlarına temas etmekte, son olarak da İslâmın beşeri fikir hayatına getirdiği «ilmi, iklimi» birkaç tarihi ve Kur'anî misalle göstermektedir. Bu yazılarda yazarın ısrarla durduğu bir hususun «şarkiyatcı müelliflerin eserlerinin kışkırtıcı ve uyutucu olmak üzere çift yönlü bir tesire sahip olduğu» görülecektir.

Tercüme edenler

İlk önce şarkiyatcıları yani İslâm Dünyası üzerinde çalışan batılı âlimleri sınıflamak icabeder.

Bunları iki şekilde sınıflamak lâzımdır :

a) Tarihî sıraya göre Gerbert d'Aurillac veya St. Thomas d'Aguin gibi eskiler ve Carra da Vauxou Goldizher gibi yeniler.

b) İslâm medeniyetini takdir ve tenkid eder mahiyetteki polemiklere yer veren genel temayüllerine göre.

Derinlemesine yapılacak bir incelemede yukardaki şekil esas inceleme konusu teşkil edecektir. Fakat biz bu yazının sınırlandırılmış çerçevesi içerisinde, sosyolojik yönden bir bölümü hususî olarak seçiyoruz. O da şarkiyatcıların medh edici eserlerinin tesirlerini ele alan konudur.

Eski şarkiyatcıların, bizden ziyade Batı düşüncesi üzerine tesir ettikleri ve halâ da etmekte oldukları şüphesiz bir hakikattır. Avrupa'daki Rönesansı hazırlıyan fikirler silsilesini onların yazıları yaratmıştır. Bugün İslâm Rönesansı (İslâmın yeniden doğuşu) diyebileceğimiz husus üzerinde onların hiçbir tesiri yoktur.

Aynı şekilde papaz Lammens gibi, bazı tesirler icra eden ve şöhret kazanan bir kısım modern polemikcilerin ve medhedicilerin durumlarını da inceleme dışı yapacağız. Onların eserleri kültürümüz üzerinde mânidar bazı temas noktaları elde etmiştir. Bununla beraber düşüncemizin bütününe dokunmamışlardır. Çünki bizim kültürel müdafaa sistemimiz, onların karşısında kendiliğinden gerekli müdafaasını yapmıştır. Margolius'un tesiri altında «Fiechechaar El Djenni» nam eserini yazan Taha Hüseyin zamanında olduğu gibi. Taha Hüseyin yabancı düşünceyi aksettiren bu eseri sebebiyle bir takım hoşnutsuzluk ve infial fırtınalarının kopmasına sebeb oldu ve Mustafa Sadık'ın yıldırımvarî intikamlarını üzerine çekti.

Bunun aksine olarak, şarkıyatcıların medhedici eserleri bugünkü İslâm cemiyetinin düşünce seyri üzerine okadar büyük bir tesir bırakmışlardır ki, biz bu tesire hiç bir mukavemet göstermiyoruz.

Bizim müdafaa sistemimiz, bu konuda bazı noksanlıklarla dolu idi. Zira görünüşte, önceki durumda olduğu gibi kendimizi müdafaa edecek hiçbir hakkımız yoktu.

Buradaki gayemiz, bu noksanlığın bir asırdan beri yahut en azından yirminci asır süresince, modern İslâm cemiyetindeki düşünce gelişimi üzerinde husûle getirdiği neticeleri vâzıh bir şekilde göstermektir.

Ebul Feda'nın coğrafyasını ondokuzuncu asrın ortalarında tercüme eden Reinaud, Arapların İspanya'daki altın devirlerini tekrar yaşatan Dozy, ayın 2. eylemsizlik(eşitsizlik) kanununu, astronom ve matematikçi olan Ebul-Vefa'da keşfetmek için bütün hayatı boyunca mücadele eden Sédillot ve ilâhî komedinin arap unsurlarını ışığa çıkaran Asin Palacios v.s. hepsi ilim nâmına, tarih nâmına kendi batı medeniyetlerinin menfaati namına eserlerini yazdılar.

Fakat, onların «pohpohlayıcı» diye tavsif ettiğimiz eserleriyle birazcık kımıldıyan İslâm cemiyeti kendi eserlerine ilgisiz kalmıştı.

ŞARKIYATÇILARIN İKİ ÇEŞİT TESİRİ :

Benim neslim, batı medeniyeti karşısında bütün müslüman vicdanında tesir icra eden aşağılık duygusundan kurtulma imkânlarını önce bu batılı şarkıyatcıların, sonra da onların talebeleri olan Ahmed Rıza gibi doğulu müelliflerin eserlerinden elde ettiler.

Fakat bu avrupalı eserlerden faydalanma metodu fikir ve kültürümüzün gelişmesi üzerinde, sevindirici neticeler vermekten daha ileri gidemedi. Bu metod, ayrıca marazi bir takım neticelere daha sebep oldu ki biz bu sahifelerde onu göstermiye çalışacağız.

Bir kısmının yukarıda adını zikrettiğimiz, gerek batılı ve gerekse şarklı yazarların ve bugünkü İslâm cemiyeti üzerinde te'sir icra eden bu özel edebiyatın gerçek değerini göstermek için, tekrar onların tarihî asıllarına çıkmak lâzımdır.

Avrupa, İslâm Düşüncesini, tarihin iki safhasında keşfetti.

Ortaçağ safhası; ki bu safha St. Thomas d'Aguin'den evvel ve sonraya raslar. Bu safhada, Avrupa rönesansa doğru olan adımlarına yol gösterebilecek ve ilhâm verecek bir düşünceyi keşfetmek, tercüme etmek ve kendisine maletmek gayretî içerisindeydi.

ŞARKIYATCILARIN GÜNÜMÜZDEKİ HEDEFLERİ :

Modern ve müstemlekeci safhada ise, Avrupa aynı İslâm düşüncesini yeniden keşfetti. Bu safhada gördüğümüz gibi, tamamen faydalanmıya matuf bir gayeye dayanmayıp, sömürgesi altına aldığı cemiyetin üzerine kendi kültür ve siyasetini kolayca tatbik etmek için yerli kültürü yakinen bilip tanımaya duyduğu ihtiyaca müstenid bir gayeye dayanıyordu. Hattâ bazan bu endişe sömürge edilen milletlere karşı duyulan basit bir adâlet duygusuyla karışıyor. İşte, Sédillot'nun eserini ve ondan elli sene sonra gelen Gustave le Bon'u bu görüş içine yerleştirmek lâzımdır.

Fakat bu tarihî hüviyet içinde, İslâm Dünyasının kendisi de, Batı Kültürüyle çetin ve ciddî temaslara zorlandı. Bu temasların neticesi ikizdi : bir taraftan aşağılık duygusu kazanılıyor ve diğer taraftan da bu aşağılık duygusunu bertaraf eden elemanlar elde ediliyordu.

Bazı müslüman münevverleri bu temaslar sonunda kendi kendilerini müdafaada felce uğrayıp hareket insiyaklarını kaybettiler. Hatta bu aşağılık duygusu onları, toptan teslim olmıya kadar götürdü. Onlar mağlûbiyetlerini derhal itiraf ettiler. İslâm cemiyeti ile Batı arasında açılan amansız mücadelede mücadele meydanını terkedenler bunlar oldu. Ve kayıtsız şartsız batı kültürünü benimsemekte de öncülüğü bunlar yaptı.

1858'deki Cipayes savaşından sonra, Aligrad Üniversitesinin kurucusu olan Ahmet Mirza Han'ın, Hindistan'daki durumu böyle oldu.

BATI'NIN MENFİ TESİRİNİ HAFİFLETİCİ ÇALIŞMALAR :

Ayni çatışmanın tesiri altında diğer bazı âlimler, İslâm cemiyetini, bilhassa münevverleri saran aşağılık duygusunun tedavisi için özel bir gayret sarfettiler.

(Devamı 26. sayfada)

SUSUZ ANA

Sırtında güneşten kopma bir deste buğday,
Alnının ak terleri dökülür susuz ANA.
Çitler dolar-boşalır,
Yabalar kalkar-iner,
ANA'mın çatlamış avuçları içinden,
Kente bir kağnı daha buğday gider,

⁂

Ak yüzüne güneş vurur,
Yel vurur.
Lâkin hor görülen o, gene o,
Gene odur.
Beş çayına toplanmış bir avuç süslü bodur,
Saçından, ayağına kadar gülünen, gene o,
Gene odur.

⁂

Sırtında güneşten kopma bir deste buğday,
Başakların gözü yerde susuz ANA.
Bir çit dolusu saman ve iki çuval tahıl.
Bir sarı öküz bir de kara,
Elinde üvendere yederde yeder,
Sabah ezanlarından sonra susuz ANA.

⁂

Ekmek ondan, süt ondan.
Tahıl ondan,
Bal ondan.
Harbin geri hattında,
Mermi ondan,
Güç ondan.
Her şey ondan kim bilecek,
Kim görecek,
Bilecek.
Işık onsuz, yol onsuz,
Okul onsuz,
Kent onsuz.
ANAM hasta, ANAM üzgün,
ANAM dargın ve susuuzz..

Sami BOZ

GENÇLİĞİ DİNAMİTLEYEN ELLER!..

Mehmed SÜSLÜ

KÂİNATTA yok edilmek istenilen eşyanın veya canlının daima hassas ve nazik, tek kelime ile hayati ehemmiyet arz eden noktaları aranır. Çünkü o varlığın bütün yollarını kesmeye kalkışmak muvaffakiyetsizliğe yol açar. Varlığımıza malolabilir.

Maksat yılanı öyle bir yerinden vurmalı ki, bir taşla bütün mesele halloluversin. Bir daha ebediyyen belini doğrultamasın. Eğer hedef olarak kuyruğunu veya gövdesini alacak olursak bu hareketimiz hayatımıza malolabilir. Yılanın kuyruğu kopsa dahi o yine canlılığını ve kudretini muhafaza eder. Etrafa delice saldırır... Gövdesine on taş atıpta ölümle pençeleşeceğimize, bir taşla kafasını ezebiliyor muyuz? İşte bu en büyük bir başarıdır. Kirli eller can noktasının kırmızı renkli düğmesine uzanmakta. İnsan.. Kâinatın şuur merkezi.. Zekâsıyle asırların sinesinde harikalar yaratan büyük varlık.. Göklerin sırrına kavuşmanın heyecaniyle kıvranan, kafa tasının içinde elemlerin gizlendiği yeryüzünün halifesi insan.. İcabında küçük bir taş onun da hesabını görebiliyor.. Kıymetli bir organına giren mel'un kurşun onu çınar ağacı gibi devirmeye kâfi geliyor. Bir mum ışığı güneşleri söndürüyor!!. Bir iğne deliği okyanusları yutuyor.. Bir sivrisinek Allahlık iddiasında bulunan Firavunları çökertiyor!!.

Bir şehrin su deposuna insafsız ellerin serptiği zehir bütün şehir halkını zehirleyebilir. Bu iğrenç fiili irtikab eden eller bütün fertleri teker-teker öldürmeye kalksa, bir-iki veya üç kişi öldürebilir. Dördüncüsünde yakayı ele verir. Kalkan kılıncın altına geçen kendi boynu olur.

Yine bir şehri karanlığa boğmak için elektrik santralından çıkan dağıtım hattını kesmek gayeye ulaşmak için yeterlidir.

Bir dev tesisi, bir fabrikayı veya devletin bel kemiğini teşkil eden bir müesseseyi tahrip etmek için temellerine iki dinamit yerleştirmek hedefe atılan ilk adımdır.

Aynı şekilde bir devleti ele geçirmek için onun şu veya bu toprağında çarpışmadan baş şehre bayrağı çekmek problemin çözüm formülüdür. Zira diğer şehirlerin başşehre olan kıymet ölçüsü, vücudun başa olan değeri gibidir. Çünkü baştan kopmuş vücut çırpınmaktan başka bir şey yapamaz. Bütün bu vermiş olduğum misaller gösteriyor ki, hayatta kalmanın ilk şartı ve en yüksek basamağı: var olmanın temel taşlarını emin bir şekilde oturtmak, bir ömür boyu üzerinde titremektir..

Bir millet için de durum aynıdır. Onun da hayati önem taşıyan mefhumları mevcuttur. Milletlerin yaşama hakkı ve hayat seyri o mermer. sütunların üzerine kurulur. Bir tanesinin çökmesi demek, milletin ölüm çağrısı demektir. Devletin gök-mavi kubbesini bütün ağırlığı ile omuzlayan büyük sütun katkat, tabaka-tabaka beyaz inci değerinde sarsılmaz bir betonla sarılmıştır. İman, aksiyon ve ahlâk çemberleri içteki öze kangal-kangal dolanmıştır. Sarmaşık gibi... Bunların dökülmesi içteki cevherin sökülmesi demektir. O cevher de kapladığı mânânın bütün heybet ve vechesiyle, GENÇLİKTİR!!.

Bir millet için gençlik, bakirenin iffeti kadar naziktir. Üzerinde durulması ehemmiyetine binaen gereken ilginin gösterilmesi elzemdir. Sert iklimlerin tesirinden, esen rüzgârların nefesinden dahi kıskanmamız icabeder. Onun kuruması demek hayat pınarımızın yıkılışı demektir. Onun soysuzlaşması istikbalimizin sarsıntısı demektir. Onun yabancı ideolojiler altında dejenere olması intiharımızdır. İşte bunu sezebilen milletler gözlerini hasımlarının can damarına dikerek her fırsatta bu cepheye yüklenmişlerdir. Tahrib plânlarının başına «Gençlik» meselesini koymuşlar. Zehir ve ateş yüklü oklarını hep bu noktaya yöneltmişlerdir.

Dünya hakimiyeti sevdasına kapılan ve bu ihtiras ve kinle asırlardır beşeriyetin beyninde insan cellâtı halinde canavarlaşan ideolojiler «gençliğin yıkım yollarını» bütün işlerin başına almışlardır. İşte Komünizm.. Ve işte insanlığın kanını bir kene gibi emen tipik suratlı Siyonizm...

Ve milletlerin mukadderatında oynadığı kanlı ve sessiz dram! İzaha ne hacet. Bütün iğrençliği ile sahnede Komünizm.. Ruhsuz ve insafsız akım.. Komünizm ilk önce gençliği çarklarında kendi gibi ruhsuzlaştırmak, kızıllaştırmak istiyor.. Ölmeden öldürmek.. Ciğerlerinden nefesi çekmek arzusunda..

Komünizmin on sekiz maddelik talimatında gençlik hakkında şu madde yer alıyor :

«— Sendikaları, gençlik derneklerini ve toplulukları ele geçirmeye çalışacaksınız..»

Siyonizm.. Onun da gözü bu noktada..

Bakınız, siyonizmin ana prensiplerinin başında yine gençlik görülüyor. İşte vesika..

«— Gençliği ahlâka muğayir telkinlerle ifsat etmeli..»..

Düşünebilen kardeşim! Yukarıdaki ölü çizgilerin tesiri meydanda. Çalışmaların yaptığı tahribatı görmek mümkün. İşte gazeteler.. Daha açığını mı istiyorsun. İşte caddeler.. İşte sokaklar. Edebsizliklerin yuvası haline gelen kaldırımlar!

Öbür yanda her Allah'ın günü bastığı yatak sahneleriyle Anadolu gencinin şehvetini gıdıklayan basın ve onun körpe dimağların can evinde açtığı onarılmaz yaralar.. Şehvetin köprüsü karşısında kuruyan ruh pınarımız. Fikirsizlik koru altında sonbahar yaprağı gibi solan, bunalan zihinler.. Anadolu gencinin sadece maddesine hitap eden, bütün gıdanın tek kanalı olarak gösterilen, mâneviyat namına bir kırıntıdan nasipsiz, şerbet etiketli zehir tüpü yayınlar.. Anadolu gencinin zaafını sermaye edinen, beyinlerin varını, yoğunu bir sülük gibi emen soysuz neşriyat.. Ve Anadolu'da esen bu kasırgaya kendini kaptıran, hayatın tırnaklarında kıvranan biçare, zavallı gençler.. Mânâsının boşluğunu hisseden ve bu yüzden kurtuluşun sınır çizgisinde doğum sancılarıyle için-için burkulan mâsum millet çocukları.. Hasan'lar, Hüseyin'ler.. Ayşe'ler. Fatma'lar. Anadolu'nun mayasında yuğrulan gençlik.. Sen varlığını koru. İyi düşün.. Bunca emanetin ebedi varisisin sen!»

Toy oluşun şımarıklığiyle eteklerini tenasül mıntıkasına kadar çekmeyi özenen genç kızlar. Ve onlara alkış dağıtan utanmaz eller.. Çöken gençliğin yığılan enkazıdır. Kaldırımda kaynaşan toplulukların arasında erkek arkadaşına sıkılmadan atletini teslim eden kızın çizdiği tablo gençliğe gösterilen ilgisizliğin acı neticesidir.

Gençlik kademeleri inişli yokuşlu sarp tepelerin yığdığı korkunç bir saha gibidir. Orada adımları çok yavaş atmalı ve her adım başında alınacak mesafenin derinliğine bir muhasebesine girişilmelidir. Gençtir.. Kendisinde beliren aşırı isteklerin zebunu olmaya müsaittir. Delikanlıdır.. Hayatın kendisini kucaklayan yaldızlı baharı ona hakikat gibi görünür.. İradesi zayıftır. Arzularının önüne geçemez.. Neticeyi düşünemez. Nelerin ne durumda ve hangi sonuçları doğuracağını anlamaktan acizdir. Hayatın tecrübe çemberlerinden geçmemiştir. Daha ilk adımını atmıştır.. Gençtir.. Hoplamak, zıplamak, etrafını kırıp, yıkmak ister. Vücudunda dolaşan kan, damarları çatlatırcasına volkanlaşır.. Dışarıya fışkırmak ister.. İşte bu dem çok kritiktir. Genç istenilen tarafa çekilmeye müsaittir. Eğer bu delikanlı anne ve babasından hayat rotasını alamazsa ortamın akımında erimeye mahkûmdur. Fırsat gözleyen kutuplar onu hemen kendi saflarına çekmeye çalışacaklardır. Zafer, kutupların hareket noktalarında gizlidir..

Gençliği çiftçinin ektiği mahsule, toprağı ve iklimi cemiyete benzetebiliriz. Çiftçi yüksek randımanlı mahsul alabilmek için toprağa iyi bakması gerekir. Zamanında sürer, zamanında sular, tarlayı yabancı bitki ve haşarattan temizlerse istediği kalitede mahsul kaldırabilir. Şu halde bakım; verimin ilk şartı olmuş oluyor. Çiftçi toprağa ne kadar güzel bakarsa toprak da o derece gülmeye çalışır.. Gençlik milletin vatan sathına attığı bir tohumdur. Üzerinde titizlik gösterilirse vatana huzur yağdırır. Başıboş bırakılıverilirse sürüye saldıran bir kurt kesilir.. Tehlikelidir.. İhmâl edilmeye gelmez.. Gafleti katiyyen affetmez.

Nasıl ki daha yeni yeni yeşermeye yüz tutan bitkilerimiz sürekli bir bakıma muhtaçsa hayatın ıssız ovalarına göz açan genç de o derece bakıma muhtaçtır..

Cemiyetin havasını ilk olarak içine çekiyor... İç dünyası yepyeni bir tezle burun-buruna geliyor.. Gözleri bambaşka bir akışın köpükleşen sularıyle selâmlaşıyor. Daha yeni tutan aşılar cemiyetin eliyle sarsılıyor. Bazısı kırılıyor.. Kimisi dalında buruşuyor.. Fikir aşılarını çatır-çatır kopararak apayrı tezatları utandıracak bir şekilde şeftali ağacına deve dikeni aşılarken fıtratın önüne eşkiya gibi geçiyorlar.. Sızlayan şeftali.. Ağlayan gençlik.. İşte bitmeyen hikâye..

Bitkiyi tabiatın tesirinden korumak için etrafını nasıl çeviriyorsak, gençliği de mihrakına oturtuncaya kadar cemiyetin kem nazarlarından kurtarmak için, İslâmın görünüşte çelik hakikatte ipek olan hayat bahçesine bırakmak gerekir.. Fikirler kökleşsin.. Duygular yatışsın.. Gençliği İslâmdan gayri ideolojilere teslim ederek ıslâhını beklemek kükreyen aslanın dişlerinden merhamet aramak kadar gariptir. Budalalıktır.. İleriyi görmeyişin açık ifadesidir.

İslâmın sabit ikliminde yeşeren, iman toprağından gıdalanan, bütün hareket plânlarını Kur'an-ın mü-Anadolu'nun bağrından dimdik bir çınar ağacı gibi sivrilecektir. Anadolu'nun doğusundan batısına yedi renkli gök kuşağı gibi ışıl-ışıl, pırıl-pırıl kucaklayacak.. Vatan, bayrak, mukaddesat aşkıyle yanan dudaklarını Anadolu'nun milliyet ve birlik yüklü yanağına dokundururken :

«Asımın nesli diyordum nesilmiş gerçek»
«Çiğnetmedi yurdunu işte çiğnetmiyecek!»

Yeminini nefes-nefes tekrarlıyacaktır.

Bu gençlik yemek yediği kaba pisliyecek kadar adileşen tufeylileri tükrüğüyle boğacaktır. Böyle bir gençliğin hayat noktası şüphesiz ki İSLÂM'dır..

Gençlik, milletin varlığından kopan, kaderin ıssız derelerinden vatan toprağını sulayarak dağa-taşa çarparak delice akan, azan, yaz-kış yer değiştirerek halkı milyonlarca zarara sokabilen düzensiz bir su kütlesidir.

Başımızda bir belâ kâbusu bekler.. Daima yoklukla göz-gözeyiz.

Yaşama hakkımızın güveni ve hürriyetimizin tek yolu «çapkın dere» dediğimiz «gençliğin» akış yönünü tayin etmektir. Bu da İslâmdan başka ne olabilir. İslâm ahlâkıdır, İSLÂM! Gelişi güzel akışıyle halkın can ve mal kaybına sebep olan bir nehre baraj kurmak ve bentler germek suretiyle nasıl faide temin ediyorsak gençliğin bitmek-tükenmek bilmeyen heves ve arzularının önüne geçip enerjisinden istifade edebiliriz. Aksi akdirde gençlik bir millet için felâkettir. Ne mutlu neslini emin ellere terkeden milletlere. İşte ihtiyar dünyada dinçleşecek topluluklar bunlar olacaktır.

Gençliği ruhumuza bağlı yetiştiremediğimiz müddetçe huzurdan, refahtan bahsetmemiz boşadır. Diktiğimiz apartmanlar, fabrikalar, bizi kurtaramıyacaktır. Dondurduğumuz betonlar beynimizi emen bir sünger kesilecektir. Madde olarak ne varsa hepsi boğuluşumuza seyirci kalacak.. «İmdat!» seslerimizin yankıları kulağımızda bitecektir.

Müslüman-Türk! Sana yakın gibi görünen şu mavi gök çok yüksek, onun ucu bucağı yok... Görünüşe aldanma, kat-kat binaların fezayı delemez.. Dünyanın geçici şan ve şeref hırsıyle boğuşman yaradılışına ve mazine uygun değildir.. Sen bunları bırak.. Herşeyden önce yarının teminatı olan gençliğin ruh ve maneviyat imariyle uğraş! Yetiştirdiğin gençlik gerektiği zaman bunları mânâsına uygun olarak işleyecektir..

Gençliğin, 20. Asırda düştüğü kalpleri parçalayan perişanlığın karşısında daha halâ incik-boncukla mı uğraşmaktasın! Yazık. Çok yazık.

Gençliğin gözyaşları ile ıslanan dudağına İslâmın nizam tasını tut. Yudum-yudum içsin!

Gülsün artık bu millet!
Dinsin bu ızdırab!
Bunu çok görme Ya Rab!

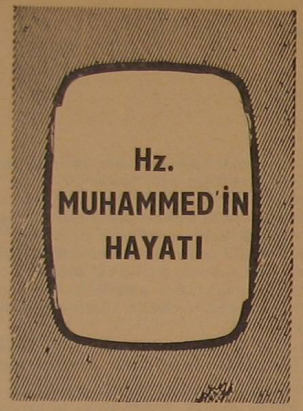

Veli ERTAN

HENDEK SAVAŞI

MÜŞRİKLERİN hazırlamış oldukları on-bin kişilik bir kuvvetle Medine üzerine gelmekte oldukları duyulmuş, Peygamberimiz de ashabını toplayarak yapılacak işler üzerinde müşavereye başlamıştı. Ashaptan Selman-ı Farisi şehrin müdafaası için etrafında hendekler kazılmasını teklif etmiş, bu teklif uygun görülmüştü. Zira bu biçim harp Araplarca bilinen bir usul değildi.

Hendek için gerekli kazma ve kürek temin olunmuş ve şehrin Suriye'ye bakan kısmında hendekler kazılmaya başlanmıştı. Bizzat Rasül-i Ekrem de çalışmıştır.

Beni Kureyza yahudileri hâlâ tarafsız olmaya çalışıyorlardı. Fakat Beni Nadir, onların Kureyş'in tarafına geçmelerini temin etmeye muvaffak olmuştur.

Müslümanlar arasında bazı münafıklar vardı. Bunlar da düşmanlara katılmışlardı. Bu kadar azim bir kuvvete sahip olan Kureyşliler hendeği geçmeye muvaffak olamamışlar ancak Müslümanlara taş ve ok atmaktan başka bir şey yapamamışlardır. Esasen havanın kararması ve muhalefeti Müslümanların, mukavemeti, bir kısım Yahudilerin firarı ve muhasaranın uzaması Kureyşlilerin maneviyyatını sarsmıştı. Bu durum karşısında geri çekilmek zorunda kalmışlardı. Böylece Müslümanlar az zayiat vermek suretiyle döğüşmekten kurtulmuşlardır.

HİCRETİN ALTINCI YILI (627-628 M.) :

Rasul-i Zişan efendimiz bu yıl içinde 1500 ashab-ı Kiram ile birlikte Kabe-i Muazzamayı ziyaret etmek üzere yola çıkmışlardı. Savaş yapmak niyetinde olmadıklarından herkes yolcu silâhı olarak birer kılınç almışlardı. Mekke'de bunu haber alan Kureyşliler toplanmışlar, ikiyüz atlıyı Halit bin Velid'in kumandasında olmak üzere öncü olarak göndermişlerdi.

Hudeybiye denilen mevkie ordugâh kurmuş olan Kureyşlilere Rasul-i Ekrem efendimiz savaş yapmamak emelinde olduklarını bildirmek üzere bir elçi göndermişlerdi. Fakat Kureyşliler elçiye fena muamele yapmışlar ve hatta öldürmek bile istemişlerdi. Keyfiyete vakıf olan Hz. Peygamber durumu açıklamak üzere ikinci defa Hz. Osman'ı elçi olarak göndermişti. Kureyşliler Hz. Osman'a iyi muamelede bulunmuşlar, hatta Kabe'yi tavaf etmesini bile söylemişlerdi. Fakat Hz. Osman Rasul-i Ekrem tavaf yapmadıkça ben tavaf yapmam, demiş; Kureyşliler de onu hapsetmişlerdi. Bir aralık öldürüldüğü şayiası da çıkmıştı. Bunun üzerine Rasul-i Zişan efendimiz bütün ashab-ı kiramdan İslâmiyet davası uğrunda feda-i can edecekleri hususunda biat almışlardı. Bu biat bir ağacın altında vuku bulduğundan buna İslâm tarihinde Rıdvan Bi'atı denilmiştir.

Hz. Osman'ın öldürülmediği anlaşılması üzerine Kureyşliler murahhas olarak Suheyl bin Amr'ı Zişan efendimize göndermişlerdi. Bu suretle Hudeybiye denilen yerde anlaşma yapılmıştır.

1 — On sene müddetle her iki taraf birbirleri ile

Yapılan anlaşmaya göre :

savaş yapmıyacaklar,

2 — Müslümanlar bu yıl Kabe'yi ziyaret etmeden geri dönecekler ve ziyaret gelecek seneye bırakılacaktı,

3 — Kabe'yi ziyarete geldiklerinde ancak üç gün Mekke'de kalabilecekler ve yanlarında yalnız yol silâhı bulunacaktı.

4 — Müslümanlar, Mekke'de bulunan Müslümanları götürmeyecekler, Kureyş'ten Müslüman olanlar ise Müslümanlar tarafından iade edilecekti,

5 — Kureyş kabilesi haricinde kalan diğer kabileler, isterlerse Peygamberin veya Kureyşlilerin himayesine girebileceklerdi.

Bu tarzda ve bu ahval içinde müsalahanın imzalanması İslâm tarihinde önemli bir geçit noktasını teşkil etmektedir. Çünki bağrında Beytullah bulunan Mekke'nin fethine artık yol açılmıştı.

HİCRETİN YEDİNCİ YILI (628-629 M.) :

Bu yıl içinde Hayber'in fethi tamamlanmıştı. Çünkü Hudeybiye anlaşmasından sonra Müslümanların Kureyşlilerden korkuları kalmamıştı. İslâmiyyetin yayılmasına mani olacaklar ile mücadele edileceği şüphesizdi. Bunun için ilk iş olarak Hayber kalesinin feth edilmesi düşünülmüştü. Hayber, Şam yolu üzerinde Yahudilerin toplanmasına ve kuvvetlenmesine müsait bir yerdi. Burada Müslümanların zararına olacağı şüphesizdi. Rasul-i Ekrem 1400 piyade ve 200 suvari ile Hayber kalesi üzerine yürümüş ve kale muhasara edilmişti. 13 gün sonra Hayber fethedilmiş ve pekçok ganimet ele geçirilmiştir.

Bu savaşta Müslümanlardan 15 kişi şehit olmuş, yahudilerden de 93 kişi öldürülmüştür.

Bir yahudi kadın kızartılmış bir koyunun etini zehirliyerek efendimize yedirmek istemişti. Fakat etin zehirli olduğu Allah tarafından kendisine bildirilmesi üzerine yemeden vazgeçirilmişti. Bu ihanete baş vuran kadın da idama mahkûm olmuştur. Gene bu yıl içinde Müte muharebesi vuku bulmuştu. Bu savaş Rumlarla Müslümanlar arasında olmuştu.

HİCRETİN SEKİZİNCİ YILI (629-630 M.) :

Bu yıl Müte muharebesi olmuştur. Müte muharebesinin zaferle neticelenmesini sağlıyan Halit bin Velit olmuştur. Müslümanları büyük bir tehlikeden kurtarmıştı. Artık sıra Mekke'nin fethine gelmişti. Fahri Kâinat efendimiz Onbini bulan askeri ile Mekke-i Mükerremei feth etmiştir. Önce kendisine eza ve cefa edenlerin hepsini af etmiş, Kabe-i Muazzamayı putlardan temizlemiştir. Kabe'nin damında Ezan-ı Muhammedi okunmuştur. Bundan sonra Huneyn savaşı vuku bulmuştur. Havazin ve Taif kabileleri mağlûp olmuş, birçok eşya ve esir Müslümanların eline geçmiştir.

HİCRETİN DOKUZUNCU YILI (630-631 M.) :

Bu yıl içinde vuku bulan en mühim hâdise TEBÜK seferidir. Şam tarafından Hıristiyan Araplarla Rumlardan müteşekkil kuvvetli bir düşmanın geleceği şayi olmuştu. Bunun üzerine Rasül-i Ekrem efendimiz Otuzbin kişilik bir ordu ile Tebük mevkiine gelerek Şarki Roma İmparatorluğunu korkutmuş, bütün dünyayı dehşete vermiştir. Medine-i münevverede kıtlık olmasına rağmen herkes maddi, manevi yardım yapmak suretiyle harbe katılmışlardır. Bu hal Müslümanlar arasında ittihat ve yardımlaşma hususunun, sıkı bir bağlılığın ifadesidir. Artık Arabistan'da İslâmiyyet yayılmış, birçok kabileler Medine'ye heyetler göndererek Müslümanlığın talimini talep etmişlerdi.

HİCRETİN ONUNCU YILI (631-632 M.) :

Rasül-i Zişan Efendimiz yüzbinlerce Müslüman huzurunda Veda Haccı hutbesini irad etmişlerdi. Arafat'ta da müessir bir hitabede bulunmuş şer'i hükümleri bütün Müslümanlara tebliğ etmiş ve sonra Medine'ye avdet buyurmuşlardır.

HİCRETİN ONBİRİNCİ YILI VE HAZRETİ MUHAMMEDİN VEFATI (632 M.) :

Peygamberimiz 632 miladi ve hicretin onbirinci yılı Safer ayının son gününde Rabiul evvel ayına bir gün kala hasta olmuşlardı. Rahatsızlıklarına rağmen Şam seferi için bir ordu hazırlamıştı. Fakat bu sırada hastalığı ağırlaşmıştı. Bunun üzerine cemaate namaz kıldırmak üzere Hazreti Ebu Bekir'e emir buyurmuşlardı.

Milâdi 632 ve hicretin onuncu yıl dönümünden birkaç gün sonra yani Rabiul evvel ayının onikinci günü öğleden sonra irtihal etmişlerdir.

Peygamberimizin irtihalini duyan ashab-ı kiram çok mahzun olmuşlar ve ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Hatta Hz. Ömer, Peygambere kim öldü derse başını keserim, demiş ve bu sırada uzakta bulunan Hz. Ebu Bekir gelmişti. Rasul-i Ekrem'in yüzünü açmış, öpmüş ve ağlamıştı. Bundan sonra ashab-ı Kiram'a dönerek :

«— Biliniz ki, Rasulüllahın ruhu bedeninden çıkmıştır. Fakat Allah diridir ve bâkidir. Biz Rasulüllaha değil, Allah'a kulluk yaparız...» diyerek onları teskin etmişti.

Mübarek cesedi yıkandıktan sonra Cenaze namazını saf halinde önce erkekler, sonra kadınlar ve daha sonra da çocuklar kılmışlardır.

Vefat ettiği odanın içine gömülmüştür. Medfun bulunduğu odaya bugün RAVZA-İ MUTAHHARA adı verilmiştir.

TEDBİR

Ahmed AĞIRBAŞLI

Bir felâket başgöstermeden, bir afet kapımızı çalmadan, gayret göstererek, ufacık bir kıvılcımı ateş haline gelmeden evvel söndürmek; tedbir almak ve temkinli davranmak ideal bir icâbtır.

Kışın soğuğuna karşı yazdan odun ve kömür hazırlamak bir tedbirdir... Bulutlu havalarda yolculuk icabedince her ihtimale karşı yağmurluk taşımak yine bir tedbirdir...

Asrımız insanı karmaşık meşgalelere dalmasıyla, yahut da gafletin kalleşliği sebebiyle istikbâlin ufuklarını keşfetmekten ve ilerideki muhtemel muammaları çözebilmekten yoksun olduğu için tedbire yanaşmamakta temkinli davranıştan istifâde etmesini bilmemektedir.

Herhangi bir bulaşıcı hastalığa yakalanmamak için önceden tedbiri almak ve mücadeleyi mikrobun hücumuna uğramadan yapmak gerekir. Değilse onu hastalığa yakalandıktan sonra defetmeye çalışmak başarısı kaybolmuş son çaredir.

Bunun gibi bugün bulaşıcı hastalık niteliği taşıyan ve bütün dünya milletleri için bir belâ olan komünizm ve insanları mutluluktan uzaklaştıran benzeri sistemlerin ağına düşmemek için tedbiri önceden almak icabediyor. Yoksa bu âfetler milletleri baştan başa tesiri altına aldıktan sonra davranmak, yakayı paçayı sıvamıya çalışmak müebbed bir mahkûmun idamdan başka herhangi bir cezaya çarptırılsa dahi eski cezasına birini daha ilâve etmek imkânı olmadığını bildiği ve ölümden başka göze alacak hiçbir şeyi olmadığı için hapishaneden kaçmaya teşebbüs etmesi gibidir ki kurtulma şansı düşük bir ihtimaldir.

Bugün Macaristan ve Çekoslovakya vaktinde tedbirlerini almadıkları için komünizmin vahşeti altında inim inim inlemekte, gafilliklerinin cezasını çekmeye devam etmekteler.

Yazın, havalar güzelken damlarımızın kiremitlerini döşemeyi ihmal edersek, kışın yağmurlar yağıp evimizin içini bataklık haline getirdikten sonra kiremitleri döşemiye kalkışsak ne fayda!

Komünizmin esareti altında bulunan milyonlarca insan çalışıp çabalamış olsalardı; komünizmin ne tuzağına düşecekler ve ne de insanca yaşayıştan uzak bir hayat tarzıyla ömürlerini tüketeceklerdi.

Macaristan'da komünist ihtilâl başgöstermeden pek kısa bir zaman önce, Başbakan Nagy'ye ihtilâl havasının estiği, komünizmin dehşet ve vahşetiyle yaklaşmakta olduğu haberi verilince, «Hayır, hayır olamaz!» demekten başka bir şey yapamadı. Zaten ne yapabilirdi ki? Sel halinde akıp gelmekte olan kanlı bir musibetin önüne neyle geçebilirdi? Bunlara sed olabilecek ne hazırlığı vardı? Çaresizlikler içerisinde teslim olmaktan başka birşey yapamazdı ve yapamadı da!..

Ağustos böceği gibi acı acı bağırarak çatlıyarak ölmektense; karınca gibi kaderince uzun kışlar için yazdan tedârikli davranmak GEREK!

GENÇ KALEMLER

Rûhun Galibiyeti

Yusuf IŞICIK

KÂİNATTA görülüp elle tutulan, kısaca, zâhiri bir varlığa sahip olan mevcutların hepsi, gözle, elle ve çeşitli zâhiri kuvvetlerle karşı karşıya bırakılabilir ve o dış kuvvetlerle zarar veya faydaya uğratılabilirler. Zulmün âleti olan eller prangaya vurulabilir, hırsızlık yapan el kesilebilir, zinâ eden nefs recme tâbi tutulabilir. Hattâ asrımızın garîb ve acîb Türkiye'sinde ve sonra da umûmen bütün bahtsız İslâm ülkelerinde hakkı müdâfaa eden diller sökülebilmekte, hak sözü haykıran ağızlara zulmün küflü kilitleri vurulabilmekte, Allah ahkâmını ve onun mensuplarını müdâfaa uğruna kalem tutan eller kelepçelenebilmekte, o kalem kırılmakta ve hak sadânın mefhumlarına bağrını yayan kâğıtlar yırtılıp, kitaplar yakılabilmektedir.

Ancak hüküm altına alınamıyan, kendisi üzerine hegemonya kurulamıyan, kolları kelepçelenip dili kerpetenle tutulamıyan ve madde âleminin zâhiri kuvvetleriyle hiç bir zarar görmiyen tek bir şey vardır: RUH ve MA'NÂ!.. O, tahakküm altına alınamaz, zorlu bir kuvvet onu susturup pusturamaz! O madde değil ki kılıç kessin, görünmez ki kelepçelenip hapsedilsin ve zindana mahkûm edilsin! O hâkimdir aslâ mahkûm olamaz! O, gizli kuvvetiyle, görünmez gücüyle, farkedilmez mıknatısiyetiyle hâdiselere te'sir eder, onlara hâkim olur, kendine cezbeder...

Bir an gelir ki, cebren ve hileyle onun taşıyıcısı nefs makinasının dümeni maddî kuvvetler tarafından ele geçirilir, tekerlekleri tutulur, motörü ârızaya uğratılır. Maddî olan vücut câbir çizmenin altında ezilir, esir edilir, öldürülür. Fakat o aslâ! O, yok edilmiyen bir hürriyetle hür, sonsuz bir bağımsızlıkla istiklâllidir. Onun kendisi manevî, kanun ve nizamları manevî, dolaştığı saha yine manevidir. Elle tutulmaz, gözle görülmez. Eli-kolu yoktur ki tutulsun, hedefi görülmez ki tahrib edilsin, tekerleklerinin dönüşü farkedilmez ki tutulup kırılsın!..

Zâlim bir sultânın zâlim cellâtlarının elinde esir düşmüş bir ferdin rûhu hürriyetin en ulvisiyle hür, istiklâlin en nihâisiyle müstâkildir. Kişinin elleri kolları bağlansa, lisânı tutulup gözlerine kara peçeler gerilse onun rûhu yine hürdür yine! Zâlim Roma hâkimiyyetinin arslanlara parçalattığı Hıristiyan kurbanlar o vahşî hayvanlar karşısında mücâdele ederken ruhları sanki çelik kasalar içinde mahfuzdu!

Mekke'nin Hıra mağarasından beşeriyyetin âğuşuna yağan Son Nûr'un cezbesine kendini kaptıran bir Habeşi köle fakat yüksekliğin ve Allah'a (C.C.) yakınlığın müşahhas misâli Bilâl-i Habeşî Hazretleri, yine aynı nurdan gözleri kamaşan yarasa tıynetli yırtıcı mahlûklar tarafından kızgın kumlara gömülüp de göğsüne taşlar yığıldığında rûhu en son hürriyet deminlerini, en nihâi istiklâl duygularını yaşıyor, ruhî kudretin te'siriyle «Allâhü Ehad» diye küffâra ma'nevî büyük şamarlar atıyordu.

Nemrud Hz. İbrâhim'in (A.S.) ilân ettiği hak davaya ket vurmak gafletine düştüğünde, O'nu (A.S.) ateşlere attırdığında O hak rasûlün rûhî istiklâlinin şiddetini duymuş ve görmüş, o manevî kudretin karşısında maddî bütün vasıtaları, neticesiz kalmıştı. Bütün vüzerâsıyle birlikte Fir'avn Hz. Mûsâ'yı (A.S.) karşısına aldığında Hz. Mûsâ'ya Fir'avn'ın yüzüne hakk'ı haykırtan O'nun rûh kuvveti idi.

İşte rûh budur ve böyle kuvvetli bir cevherdir. O'nunla verilen kararlar azimli, atılan adımlar metin, hedefler metânetli ve neticeler müsbet olur.

Nefs ve Rûh!.. İşte iki zıt kutup ve müdhiş iki düşman kuvvet! Bir tarafa nefsin o göz kamaştırıcı hallerini, müştemilâtını, bütün göz alıcı madde ve meta'larını sıralayın; öbür tarafa da yalnız başına rûhu dikin! Ferde kadın, para, mevki ve makam vâdedin ve vadetmekle kalmayın, bahşedin! Verilecek müsbet ve hayırlı karardan vazgeçirmek için bütün nefsî kuvvetleri harekete geçirin. Yine de rûh galip gelecek, ma'nâ her şeyi kül edecektir. Ruh şahlanacak, parlayıp şimşek gibi çakacak ve son hızla hak hedefe ulaşacaktır. Bu uğurda va'dedilen kadını, para, pul, mevki ve mansıbı tepip, çiğnemekte tereddüt göstermiyecektir!

Ruh hürdür, esir edilemez. En güzel ve ideal ma'nâda hür ve müstakil ruh ise müslümanın cevvâl rûhudur. O hiç bir şekilde esâret altına alınamaz ve o bilâkayd ü şart istiklâl âbidesidir.

YAKARIŞ

Ya Rabbena! Bizi bilenlerden eyle!
Huzurunda yüzü gülenlerden eyle!

Gözlerden akan billûr billûr yaşları,
Rahim ismin ile silenlerden eyle!

Hastayız, dertliyiz, devâ bulamadık,
Derdin şifasını bulanlardan eyle!

Henüz ruh çıkmadan, şu fânî dünyâda,
İbadet zevkini alanlardan eyle!

Enbiya ve evliya âşık olduğu,
Cemâline âşık olanlardan eyle!

Senin aşkındadır huzur ve saadet,
Aşkla yanıp, aşka gelenlerden eyle!

Son nefesimizde «Allah Bir» diyerek;
İman-ı Billah'la ölenlerden eyle!..

Mehmet Ali KÖRPE

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Allah (o Allah'dır ki) kendinden başka hiçbir Tanrı yoktur. (O, zâti ezelî ve ebedî hayatı ile) diridir. (Bakıydır) zatıyle ve kemaliyle kaaimdir. Onu ne bir uyuklama tutabilir, ne de bir uyku. Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi onun. Onun izni olmadıkça nezdinde şefaat edecek kim imiş. O (yarattıklarının) önlerindekini, arkalarındakini, bilir. Mahlûkatı onun ilminden yalnız kendisinin dilediğinden başka hiçbir şeyi (kaabil değil) kavrayamazlar. Onun kürsüsü gökleri ve yeri (kucaklamıştır, okadar) vâsi'dir. Bunların niğahbanlığı ona ağır da gelmez. O, çok yüce, çok büyüktür.

Kur'an-ı Kerim

⁂

İlâhi; ey ihsanı kullarının hacetini hasl eden Rabbim; sen dururken başkasını yad etmek ve ondan medet ummak reva değildir.

Hz. Mevlânâ

⁂

Mesciddeki münafık kafesteki kuş gibidir. Kafesin kapısı açılınca kuş uçar, kaçar.

İmam-ı Maliki

⁂

Şahsınıza fenalık eden bir adamı afv ediniz, fakat vatanınıza ve milletinize fenalık eden bir kimseyi asla af etmeyiniz.

Hz. Ali

⁂

Gelerek kendine pâk eyle gönül aynasını,
Dökülen göz yaşı kalbin, siler ancak pasını!..

A. Ulvi KURUCU

⁂

Pek rengine aldanma felek eski felektir,
Zira feleğin meşrebi nazana dönecektir.

ZİYA PAŞA

BATIDAN

Hazret-i MUHAMMED, yalnız bir millet yalnız bir devlet vücuda getirmemiş, bir din de te'sis etmiştir. Gerçi Hazret-i MUHAMMED ümmi idi. Fakat Cihana her şey olan bir Kitab-ı Mukaddes tebliğ etti. Kitap, doğruluğu, nezaheti, belâğatı ve hikmeti dolayısıyle bütün Müslümanların ta'zim ve hürmetini kazanmaktadır.

Hazret-i MUHAMMED, bu kitabın daimi ve ebedi bir mucize olduğunu söylüyor ki, hakikat bu merkezdedir.

Bosver SMIT

⁂

Bir insan için ahlâk terbiyesi ekmekten, sudan daha lüzumludur.

SOKRAT

⁂

Kuvvete dayanmayan adalet aciz, adalete dayanmayan kuvvet zalimdir.

PASCAL

⁂

Dünyada en korkunç şey, cehaletin harekete geçmesidir.

Kaybedecek bir şeyi olmayan insandan korkulur.

Yalnız hür bir soluk almak hürriyeti getirmez.

GOETHE

⁂

Kalp denize benzer, fırtınaları, sakin zamanları ve taşkınlıkları vardır. Bazan da derinliklerinde kıymetli bir inci gizlidir.

HEINE

⁂

İradene hakim, fakat vicdanının esiri olmalısın.

ARISTO

Abdullah B. Mes'ud'un Hazret-i Peygamberle İttisali

Dr. Hüseyin KÜÇÜKKALAY

ABDULLAH b. Mes'ud Hazret-i Peygamberin en yakınlarından ve sadık hizmetkârlarından biri idi. Hususan Hazret-i Peygamberin, Abdullah ve kardeşi için Medine camisinin hemen yanında bir yer tahsis etmiş olması (1) onun Hazret-i Peygamberle her an beraber olmasına yardımcı oluyordu. Ebû Musâ el-Eş'arî demiştir ki : «Kardeşim ve ben Yemen'den geldikten sonra bir müddet Abdullah b. Mes'ud ve annesinin Rasulüllah'ın evine çok girip çıkmalarını görmüş olmamızdan onları ehli beytten addederdik.» (2) Bu yakın münâsebetin birçok sebepleri vardı. Bunlardan biri de Abdullah'ın Hazret-i Peygamberin sadık bir hizmetkârı olmasından ileri geliyordu.

Abdullah b. Mes'ud birçok hususlarda Hazret-i Peygambere benzerdi. Hele dinî davranışında takip etmiş olduğu yolun hey'eti mecmuası Hazret-i Peygambere çok benzemekteydi. Huzeyfe b. el-Yemanî'ye «Resülüllah'ın seyri sülûküne en yakın olan bir kimse tanıtın da kendisinden (istediklerimizi) alalım» denilmişti. Huzeyfe : «Bütün bu hususlarda Resülüllah'a en yakın olan İbn Ümmi Abd'den başkasını bilmiyorum» cevabını verdi (3). Abdullah b. Mes'ud'a da talebesinden Alkame çok benzerdi (4). Hatta bu hususta «Alkame'yi gördükten sonra Abdullah'ı görmeye lüzum yoktur» denilmiştir (5).

Hazret-i Peygamber ara sıra Abdullah b. Mes'ud'dan Kur'an dinlerdi. Yine bir gün Abdullah, Hazret-i Peygamberin yanında «her ümmetden birer şâhid, onların üzerine de (Habibim) bir şahid olarak seni getirdiğimiz zaman nice olur» meâlindeki âyeti, Hazret-i Peygamberin isteği üzerine okumuş (6), bunu dinliyen Hazret-i Peygamber Efendimizin mübarek gözlerinden yaşlar boşanıvermişti.

Abdullah b. Mes'ud'un bizzat kendi ifâdesine göre bir gün Hazret-i Peygamberle bir mağarada iken (7) والمرسلات عرفاً — Andolsun (Allah'ın emirlerini hamilen) birbiri ardınca gönderilen meleklere — âyeti (8) nâzil olmuştur (9). Bu ve benzeri hâdiseler gösteriyor ki Abdullah b. Mes'ud Hazret-i Peygamberin en yakınları arasında yer almaktadır. Onunla olan ittisali de bir çok sahabeye nisbetle daha çoktur.

Abdullah b. Mes'ud çoğu zaman uyumakta olan Hazret-i Peygamberin yanında bulunurdu. Yine bir gün Hazret-i Peygamber bir hasır üzerinde uyumuş ve sert olan hasır yanlarına izler yapmıştı. Uyandığı zaman Abdullah o izleri silmeye başladı ve «Ya Resülallah, müsaade etseniz de şu hasır üzerine bir şeyler sersek» dedi. Bunun üzerine Hazret-i Peygamber «Dünyadan bana ne, ben dünyaya nisbetle ağaç altında gölgelenen, daha sonra da onu bırakıp giden bir atlı gibiyim» dedi (10). Uyurken bile Hazret-i Peygamberin yanından ayrılmıyan Abdullah b. Mes'ud'un Resülüllah'a olan ittisal ve kurbiyet derecesini tayin etmek çok zor olmasa gerek. Bunlardan başka Abdullah b. Mes'ud her istediği zaman Hazret-i Peygamberin yanına girebiliyordu. Abdullah'a verilen bu umûmi izin Hazret-i Peygamberin :

اذنك على أن ترفع الحجاب وتستمع سوادى حتى أنهاك

hadisinden (11) anlaşılmaktadır. Hatta bir defasında Hazret-i Peygamber Abdullah b. Mes'ud'dan taharet için birkaç tane taş bile istemiştir (12). Bütün bunlar Abdullah b. Mes'ud'un Hazret-i Peygamber ile gece gündüz beraber olduğunu ve onunla devamlı olarak ittisal halinde bulunduğunu göstermektedir.

---

(1) et-Tabakat-ı İbn Sa'd, III/152.

(2) Buhari, IV/219; Müslim, Mısır 1329, VII/148; et-Tabakat, III/154; Üsdü'l-Ğabe, III/258; el-İsabe, II/361; Sıfatü's-Safve, I/155; İbn Kayyim el-Cevziyye, İ'lâmü'l-muvakkiin, Mısır 1955, II/219.

(3) et-Tabakat, III/154; Üsdü'l-Ğabe, III/258; el-İsabe, II/361.

(4) Ğayetü'n-Nihaye, I/516; et-Tabakat, VI/86; Sıfatü's-Safve, I/156; Et-Tabakat, III/154.

(5) Muhammed Hüseyn ez-Zehebî, et-Tefsiru ve'l-Müfessirûn, Kahire 1961, I/119.

(6) Buhari, VI/113, 114; İbnü'l-Cezeri, en-Neşru fi'l-kıraâti'l-Aşr, Şam 1345, I/212; Buhari, V/180; Üsdü'l-Ğabe, III/258; el-Müsned, I/374, 380.

(7) Ahmed b. Hanbel, Müsned'inde (I/458) burânın Hıra olduğunu rivâyet etmektedir.

(8) el-Mürselât sûresi, âyet: 1.

(9) Buhari, VI/77, 78; IV/99-100; el-Müsned, I/377, 458.

(10) el-Müsned, I/391.

(11) el-Müsned, I/404, el-İsabe, II/361, Üsdü'l-Ğabe, III/257; et-Tabakat, III/154.

(12) el-Kâsânî, Bedaiu's-Sanai', Mısır 1328, I/19, 80-81.

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

● Avusturya - Macaristan İmparatoriçesi Mari Terez'in, 1777 tarihinde kendi el yazısıyle Başvekiline gönderdiği emrinde :

«... **Bundan böyle benim yazılı emrim ve müsaadem olmadıkça hangi isim altında olursa olsun hiçbir Yahudiye vatanımın topraklarında yerleşmek imkânı verilmeyecektir. Namuslu insanların nefret ettiği dolandırıcılık, muhtekirlik ve tefecilik yüzünden insanları dilenci haline sokan Yahudilerin bu hareketlerinden daha kötü bir cüzzam tanımıyorum. Bundan sonra Yahudilerin mümkün olduğu kadar vatanımızdan uzakta tutulmasını ve halen memlekette bulunanların da sayılarının azaltılmasını emir ediyorum.**» dediğini...

● Fransız ihtilâlcilerinden Danton'un, kafası giyotine verilirken cellâda :

«— **Kafamı halka göster, zira gösterilmeye değer!**» diye hitab ettiğini...

● Başkanlığını Zeki Baştımar isimli Yakup Demir nam-ı müstearını kullanan zat-ı nâşerifin yaptığı, resmen 23'üncü «Komünist Kongresi»ne katılan ve 3'üncü Enternasyonale dahil olduğu tescil edilen «Türkiye Komünist Partisi»nin, «Bizim Radyo»nun, Prag'da «Yeniçağ Dergisi» ile yayımlanan bütün beyanların : Fikir ve görüşleriyle bugün Türkiye'de sosyalistliklerini açıklayan ve bilimsel sosyalistiz diye çekinmeden konuşanların tamamen benzeri uslûb, taktik ve stratejiyi kullandıklarını ve aynı paralel içinde bulunduklarını...

● Milli Eğitim Bakanlığı yönetmeliğinin 87'nci ve 89'uncu maddelerinde **(aşırı makyaj yapmak, zînet eşyası kullanmak ve ilgi çekici elbise giymek)** yasak kılındığı halde, bayan öğretmenlerimizin çoğunun Kanun maddesini hiçe sayarak adeta mankenlerle yarış ettiklerini...

● Hasan Basrî hazretlerinin huzurunda vâızlardan bahsolunduğu bir sırada, hazır bulunanlardan biri :

«— **Gönüllerimiz uykuda, onun için vaazınız tesirsiz kalıyor...**»

deyince, Hasan Basrî hazretlerinin tebessüm ederek :

«— **Keşke uykuda olsa, o zaman çâresi bulunurdu. Uyuyanı uyandırmak mümkündür. Amma gönülleriniz ölü olunca, hiçbir tedbir ile diriltemeyiz!**» diye cevap verdiğini...

● Meksiko'da toplanan 9'uncu «Dünya Kulak-Burun-Boğaz Hastalıkları Kongresi»ne sunulan ilmî bildirilerdeki istatistiklere göre : Gırtlak kanserlerinin % 99'unun **TÜTÜN**'den ileri geldiğini...

● Evliyâyı anlamak ve sevmek mes'elesinde 18'inci asır tasavvuf şâirlerinden Azbî :

Gülşen içre bülbül-ü gülzar olan anlar bizi...
Sohbet-ü fikr-ü hayali yâr olan anlar bizi...
Canu baştan geçmiyen basmaz kadem aşk bezmine,
Kim bugün Mansur gibi berdar olan anlar bizi...
Kâf-ı aşka bir bölük ankalarız kim zâhidâ,
Âlem içre sanma mur-u mar olan anlar bizi...

dediği halde, bu sözlerden hakikat payı çıkarmak istemeyen bazı gâfil Müslümanların, Hz. Mevlâna, Muhyiddîn-i A'rabî, Hallac-ı Mansur ve benzeri veliler için : «kâfirdir(!)» lâfını ağızlarında sakızlar gibi çiğnediklerini...

● 20'nci asrın en önemli olayı olan AY'ın fethinde, ay yüzeyine inmeyi kartal modülü içinde bekleyen astronotların, bütün dünya milletlerine hitâben gönderdikleri mesajlarında :

«— **Kim olursanız olunuz, nerede bulunursanız bulununuz, son saatler içinde cereyan eden olayları düşünüp kendi âdetlerinize göre Allah'a duâ ediniz, şükrediniz.**» dediklerini...

Ve...

● İrlanda'nın başkenti Belfast yakınlarındaki Bangor şehrinin en zenginlerinden biri olan bayan Elizabeth O'nelly'nin isteğine dayanamayan Saint Georg kilisesi papazı, Eugene Fay'ın, bir dişi ve bir erkek köpeğin nikâhını kilise geleneklerine uygun bir şekilde kıyması sebebiyle aforoz edildiğini... Buna karşılık uğradığı felâket karşısında durumunu basına açıklayan eski papazın, kadının, köpeklerin evinde «nikâhsız yaşamalarının ahlâk ve dine aykırı düşeceğini» ileri sürerek nikâh kıyması için ısrar ettiğini ve bu isteği kendisinin de biraz makûl karşıladığını söyleyerek savunmasını yaptığını...

Biliyor musunuz?

DÖRT MEZHEBE GÖRE NAMAZ

— III —

Lütfi ŞENEL

Önce takdim ettiğimiz namazın şartları bahsinde, vaktin girmesi şartını namazın şartlarından biri olarak bildirmiştik. Vakit girmedikçe mükellef üzerine namaz vacip olmaz. Bu konuda Hanefiler, vaktin girmesi şartını, vücubunun şartlarından ve sıhhatinin şartlarından saymıyorlar. Ve diyorlar ki: Vaktin girmesi, namazın edası için bir şarttır. Bir başka deyişle, vakit girmeden eda edilen namaz sahih olmaz. Bu sözleriyle Hanefiler, diğer mezheplerle, vakit girmeden namazın vacip olmayacağı konusunda müttefik olduklarını ortaya koyuyorlar. Biraz daha izah için şu tamamlayıcı bilgiyi veriyorlar: Şeriatı vaz'eden, Cenab-ı Hak, Namazı, vakti girdiği zaman, genişletilmiş, müsait vakit içinde edası için hitap ediyor. Ancak, O, namaz vaktin evvelinde eda edilirse sıhhatli bir namaz olur. İnsan namaz zimmetinden kurtulmuş olur. Eğer o namaz vaktin evvelinde kılınmazsa, devam eden vaktin bir kısmında yani ancak abdest alınabilecek veya cünüplükten kurtaracak gusül abdesti alabilecek kadar bir zamana tehir edip eda etmesinde bir günah yoktur. Asıl olan namazın tamamını rahatlıkla o vakit içerisinde eda etmektir. Vaktin en sonunda eda edende, evvelinde ve ortasında eda eden gibi namaz mükellefiyetinden kurtulmuş olur.

Namazın tamamı, vakit çıktıktan sonra kılınırsa, namaz sahih olur. Fakat namaz vaktinden tehirli olarak kılındığı için büyük günah kazanılır. Bir kimsenin, namazının bir kısmını vakti içinde bir kısmını da vakti çıktıktan sonra kılması halinde imamların görüşleri birbirinden ayrılıyor. Bazı imamlar böyle yapana günah vardır diyorlar. Bazıları ise günah olmaz diyorlar.

Bazı namazların kaza olarak değil de eda olarak kılınması üzerine imamlar ittifak ettiler. Ayrıca imamlardan bazıları, eda olarak kılınan namazların günahları nefyetmediğini söylüyorlar. Aşağıda, imamların bu hususiaki görüşlerini zikredeceğiz.

Malikilere Göre: **Bir kimse namazın bir rekatini ihtiyari olan vakitte kılar ve sonra da ihtiyari vakit çıkar, geri kalan namazını zaruri olan vakitte tamamlarsa, ona bu yüzden günah yoktur. Ama namazın bir rek'ati bile tamamlanmadan ihtiyari vakit çıkarsa, kıldığı o namaz zaruri vakitte kılınmış namazlardan sayılır. Bu sebepten o kimse üzerine günah vardır.**

Hanefilere Göre: **Bir kimse, iftitah tekbiri bile olsa vakit çıkmadan namazın bir cüz'ünü tamamlasa, onun namazı eda edilmiş sayılır. Hanefiler ilâveten diyorlar ki; bir kimse, namazın tamamını vakit çıkmadan evvel tamamlayamazsa O, onun üzerine günah olur. Fakat bu küçük günahtır. Hanefiler, Malikilerin dediği gibi namaz vakitlerini zaruri ve ihtiari diye iki kısma ayırmazlar.**

Şafiilere Göre: **Bir kimse namazın bir rek'atini tam olarak tam vaktinde tamamlamazsa, onun namazı kaza olmuş olur, eda olmaz. Eğer namaza başladıktan biraz sonra vakit çıkarsa onun üzerine günahlardan az bir günah yazılır. Ki o günah, o namazı kaza olarak kıldığı içindir. Şafiiler, namazın tamamının tayin edilmiş vakitte eda edilmesi zaruretinde Hanefilerle müttefiktir. Onlar için de Vakit ihtiyari ve zaruri diye ayrılmaz. Malikilerde, bir kimse namazın bir rek'atini tam olarak ihtiyari vakitte tamamlamazsa o namazı eda etmemiş olduğunda müttefiktirler.**

Hanbelilere Göre: **Namazın edası, üzerine yazılmış olan bir kimse, vaktin sonunda, namazı ikame için olan iftitah tekbirini alacak kadar vakit bulur, sonra da o tekbiri vakit çıkmadan tamamlarsa, namazın geri kalanını vakit çıktıktan sonra ikmal etse, o şahsın namazı eda edilmiş olur. İhram tekbirini tam olarak ifa eder, yahutta vakit çıkmadan namazı tamamlarsa o kimse üzerine günah yazılmaz.**

NAMAZ VAKİTLERİNİ BİLDİREN ŞEYLER:

Namaz Vakitleri beş şekilde bilinir:

1 — Sahih hesaplar üzerine mebni olarak zabtedilen feleki saatla. Ki o saat şimdi dahi bir çok şehir ve köylerde kullanılır. Bu saatla şer'i vakitler feleki cisimlerin değişmesiyle bilinir.

2 — Güneşin zevaliyle. Zevalde gölge nokta gibidir. Gölge ancak zevalden sonra belirmeye başlar. Öğle namazının ve ikindi namazının vakitlerinin girdiği bununla bilinir.

3 — Güneşin batmasıyla. Akşam namazı vaktinin girdiği bununla bilinir.

4 — Kırmızı şafağın kaybolması veya görünen beyazlığın kaybolmasıyla, yatsı namazının vaktinin girdiği bilinir.

5 — Ufukta beyazlığın görünmesiyle sabah namazının vaktinin girdiği bilinir.

Bu vakitlere, Tirmizi ve Nesei'nin Cabir ibn-i Abdullah'tan rivayet ettikleri şu sahih Hadis işaret etmektedir:

«Güneş zevalden biraz kaydıktan sonra Cibril (A.S.), Peygamberimiz (S.A.S.) e geldi; Kalk ya Muhammed öğle namazını kıl dedi. Güneş meylettiğinde, bir adamın gölgesi bir misli olana kadar beklendi; ondan sonra ikindi vakti için geldi. Kalk ya Muhammed ikindi namazını kıl, dedi. Güneş batıncaya kadar bekledi ve Cibril geldi. Kalk Akşam namazını kıl, dedi. Kalktı ve güneş tamamen battıktan sonra akşam namazını kıldı. Güneşin battığı yerdeki şafak, parlaklık, kayboluncaya kadar bekledi. Cibril geldi, kalk yatsıyı kıl, dedi. Kalktı yatsıyı kıldı. Sonra, sabahleyin fecr parlayıp yayıldığında geldi ve kalk ya Muhammed sabah namazını kıl, dedi.»

Buraya kadar olan bu Hadis bütün vakitlerin evvelini açıklıyor. Ve gene bir sonraki vaktin evvelini bildirirken, önceki vaktin sonunu da şümulü içine almış oluyor.

Cibril (A.S.) ikinci günü tekrar geliyor ve öğle namazını, her şeyin gölgesinin, zevalden itibaren, bir misli olana kadar kılmasını emrediyor. İkindi namazını, herşeyin gölgesinin bir misli olduktan itibaren güneş batana kadar kılmasını emrediyor. Akşam namazını güneş batınca akşamın ilk vaktinde, yatsı namazını gecenin ilk üçte bir vakiti geçtikten sonra kılmasını emrediyor. Sabah namazını da ufuk iyice ağarınca kılmasını emrediyor. Sonra Peygamber Efendimiz (S.A.S.) e «Böylece bütün vakitleri açıklamış olduk» diyor.

Bu ve bunun benzeri Hadisler, namaz vakitlerinin tabii alâmetlerini bize açıklamış oluyor. Ki onlar feleki takvimin de esasıdır.

Karıncalarda İctimaî Sınıflar

Hazırlayan: **Mehmet YAŞAR**

1 — Avcı Karıncalar:

Bunların en önemlileri Afrika tropikal bölgesinin Dorylus ve Amerika tropikal bölgesinin Eciton cinsleridir. Avcı karıncalar yuva bina etmezler, yürüyüş halinde değilken açık karargâhlar kurarlar. Yürüyüşe geçtikleri vakit, sık ormanda uzun diziler halinde ilerlerler ve sağa, sola gözcüler gönderirler. Bu karıncalar geçtikleri bölgeleri zararlı haşarattan temizlerler. Ot kulübelerde yaşayan yerliler, avcı karıncaların görünmesini sabırsızlıkla beklerler. Karınca istilâsı başlayınca kendileri emin bir yere çekilir, bu karıncaların evlerini basmalarına müsaade eder, karıncalar geçip, gittikten sonra evdeki hamam böceği, örümcek, sinek ve diğer böceklerin temizlenmiş olacağını bilirler. Bunlar kendilerinden kaçamıyan büyük baş hayvanlara da saldırırlar. Bir seyyah 400 kg. lık bir yabanî mandanın, karıncalar tarafından 10 saat içinde iskelet haline getirilebildiğini anlatmıştır. Eskiden bazı vahşi Afrika kabileleri, esirlerinin ellerini, ayaklarını bağlıyarak karıncalara teslim ediyorlardı.

2 — Asker Karıncalar:

Bazı karınca cinsleri de askerlik taktik ve strateji mütehassısı kesilmişlerdir. Bunların bir kısmı hücumda, bir kısmı da müdafaada dikkate değer teknikler tatbik ederler.

Karınca savaşları çok kere sınır mes'eleleri yüzünden patlak verir. Bir yuva, başka birisinin sahasına yayılmıştır, yahut da öbür yuvanın tohum ve bitki depolarına el atmaya çalışmıştır. İmansız veya imanı zayıf insanlar arasında olduğu gibi karıncalarda da kuvvetlerine güvenenler yağmacı ve eşkiya olup çıkarlar. Bunlardan Amazonlar ve Kankırmızılar cesaret ve küstahlığı son dereceye vardırmışlardır.

Karıncaların silâhları: çeviklik, çeneler, iğne ve zehirlerdir. Kendilerinden çok daha iri ve daha iyi silâhlı cinsleri, sırf çeviklikleri ve hızları sayesinde yenebilen karıncalar vardır. En kuvvetli silâhları çenelerdir. Bunların şekilleri çok değişiktir. Keskinleri düşmanın bacaklarını kesmeye, sivrileri kafatası delmeye yarar. Avcı olan Dorylus'ların zehirli iğneleri vardır.

Kara dülger karıncalar (Camponotus), koyu kahverengi karıncalar (Lasius) ve Formica cinsleri ise düşmanı asit formik yağmuruna tutarlar. Topinoma'lar reçine gibi bir zehir ile düşmanın antenlerini birbirine yapıştırarak, onun radar sistemini tahrip eder. Bazı askerler de, koku alma duygusu çok keskin olan düşmanlara karşı, çok pis bir koku neşrederek onları kaçırırlar.

3 — Ziraatçi Karıncalar:

Daha sulhsever olan ziraatle uğraşan karıncalar cinse göre hasatçı, bahçivan veya mantar müstahsilidirler. Mantar yetiştirenlerden evvelce bahsetmiştik. Hasatçı karıncalara, Cezayir, Filistin, İtalya gibi sıcak iklimli yerlerde rastlanır. Akdeniz bölgesinin Messor cinsinin işçileri tetkik edilirse, nebatlardan aldıkları çeşitli tohumları, ağızlarında tutarak yuvaya taşıdıkları görülür. Başka işçiler yuvada bu tohumları temizler, boş ve bozuk olanlar atılır. Sağlam ve iyiler hususi kiler odacıklarına yerleştirilerek aylarca muhafaza edilir. Birtek Messor yuvasından 35 değişik nebâta ait, yarım kilo tohum elde edilmiştir.

4 — Esirci Karıncalar:

Karınca savaşları bazen de esir almak için yapılır. Bazı cinsler hizmetçi problemini hallet mek için, her yıl daha zayıf cinslerin yuvalarına baskın yaparak, yavrularını kaçırırlar. Bu yavrular büyütülerek hizmetkârlıkta kullanılırlar. Fakat ekseriyetle hizmetçilerle, efendiler arasında mükemmel bir anlaşma vardır. Bunun böyle olduğu, hizmetkârların serbestçe yuvadan çıkmalarına rağmen kaçmaya teşebbüs etmemelerinden bellidir. Hattâ bunlar, efendileri hesabına savaşlara da katılmaktadır.

(İttihad)'dan

HABERLER ve KRİTİĞİ

LİBYA

Geçtiğimiz ayların en mühim hâdiselerinden biri de Libya'da yapılan ihtilâldir. Libya Kralı İdris El-Sunusî Türkiye'de tedavi görürken 1 Eylül 1969 tarihinde Libyalı subaylardan bir grup (ŞUVEYRAB)'ın idaresi altında hükûmeti devirerek Cumhuriyeti ilân etmişlerdir.

Libya Cumhuriyetinin ne menem bir Cumhuriyet olduğunu anlamak için genç Cumhuriyetin bize akseden portrelerinden bir-ikisini vermek kâfidir :

İhtilâlciler radyoda yayınladıkları ilk demeçlerinde: «Her doktrinden müstakil, ihtilâlci ve sosyalist bir cumhuriyet kuracağız...» demişler.

Yine ihtilâl sonrasına rastlayan «Uluslararası Kızılhaç 21. Genel Kongresi»ne Libya'yı temsilen gönderilen bir kadın delegenin solcu bir gazetede yayınlanan resmi... Resmi ifade edebildiğimiz kadar tarif edelim: Dekolte kıyafetli, mininin minisi etekli, apış arası resimden rahatlıkla seçilebilen, bacak bacak üstüne atmış bir kadın. Altında «Genç Libya Cumhuriyetinin ilk meyvesi» yazılı. Ve ilk meyve bir Türk erkek arkadaş arıyor. Nisbeten kapalı giyinmiş annesinin, kendisini yanlız bırakmadığından şikâyetçi...

İşte böyle Libya'nın Genç Cumhuriyeti. Elinde fırsat varken çalışmayan uyuşuk Müslümanlara iyi bir ders...

YANIYOR

21 Ağustos 1969 tarihinde İslâmın üçüncü mukaddes mabedi Mescid-i Aksa Yahudiler tarafından yaktırılmıştır. Daha sonra Amerikalı bir Yahudi tarafından Mason locası yaptırılmak üzere resmen İsrail devletinden istendi.

21 Ağustos'ta 1967'den beri tamamı İsrail'e geçmiş olan Kudüs'te bir yangın yanıyordu. Siyah dumanlar, kızıl alevlerle sarılmış, ortada mahzun bakışlı, 750 milyonun ilk kıblegâhı, sevgili Rasulun miraca çıkarken bastığı mukaddes mescid yanıyordu...

Mel'un ve mahkur, Yahudi 750 milyonu canevinden tutuşturmuş cayır cayır yakıyordu. Kendisi de yanan, feryadı figan eden milyonların karşısında keyfemâyeşa çayını demlemiş, bacak bacak üstüne atmış, nargile tüttürüyor ve için için gülüyordu.

O gün insanlığın mukaddes ve aziz bir beldesinin mukaddes bir mabedi yanıyordu. O gün bütün ehli iman ağlıyor, gökteki melekler ağlıyor, yeşil kubbeli camiler ağlıyor, dev yapılı, narin minareler ağlıyor, dağlar ağlıyor, nehirler ağlıyor, ormanlar ağlıyor, kuşlar ağlıyor, her şey ağlıyor, ağlıyordu...

Gülen tek şey vardı o da Yahudi ,ve ortakcısı Materyalist Allahsız... O gün İslâm mabedleri derinden derinden ahu figan içinde bağırıyordu. Yok mu mukaddes camii kurtaracak, yok mu milyonların intikamını alacak, yok mu cami kundaklayanları te'dip edecek, yok mu bizleri kurtaracak... Mescid-i Aksa değil bütün camiler, mescidler ateşe verildi... Yanıyor, yanıyoruz, yanıyoruz diye bağırıyorlardı.

Bu feryadı figan kül oluncaya kadar devam etti, kül haline geldi ve dindi. Maddeten camii ve fakat manen kül haline gelmiş camilerimiz sızlanıyor, yok mu bizi ihya edecek, yok mu intikamımızı alacak, yok mu, yok mu, yok mu, yok mu?

BİR AZİZ (!) ÖLDÜ

Bizdeki sosyalist maskeli komünistlerin meşhur kahramanları Komünist Vietnam diktatörü Ho Şi Min öldü. Solcular Ho amca diye günlerce arkasından ağladılar. Hani sosyalistti, toplumcuydu, halkcıydı, yıllardır Amerikan'ın başa çıkamadığı Ho; işte o Ho öldü. Eh solcularımızın başları sağolsun. Bir Ho giderse yerine bir Ho daha çıkar, bakalım. Sanki dünyada Hooo mu yok? Dolu. Yeter ki etrafında toplansınlar ve Hoo'luğun icabını yapsınlar.

ÖZLENEN ANNE

Bu resim yıllardır özlenen ve beklenen müslüman annelerin tipik bir öncüsüdür. Örnek anne iki yavrusunu önüne almış mukaddes kitabımız Kur'an-ı Kerim'i öğretiyor. Fatih'leri, Yavuz'ları, Kanuni'leri, Ebus-Suûd'ları, İbn-i Kemal'leri doğuran anneler böyleydi... Müslüman anneler hep böyleydi... Daha karnında iken çocuğunun te'dib ve terbiyesine başlar (haram lokma yememek, günahlardan kaçınmak suretiyle) ona tam bir müslüman karakteri verinceye kadar devam eder, düşman karşısına gönderirken, oğlum, aslanım ölürsen şehit, kalırsan gazi; Düşmandan korkar kaçarsan, Allah için harb etmezsen sütümü ve annelik hakkımı helâl etmem derdi.

Uyanan Müslüman-Türk gençliği böyle anne, böyle zevce istiyor. Dekolte kıyafetli, kozmopolit ruhlu sokak sırfıntısı, suretâ kadın, sireta şeytandan da şeytan kadın, anne istemiyor. Yarınki Türkiye'nin madde ve ruh mimarlarını böyle anneler doğuracak, yarınki Türkiye'yi böyle annelerin çocukları mamur ve müreffeh hale getirecektir.

Yoksa, yoksa devrin mini etekli, mini akıllı, maymun suratlı, kaldırım kadını bize anne ve zevce olamaz!

ÖNEMİNE BİNAEN

Aşağıdaki yazı önemine binaen Bugün gazetesinden aynen alınmıştır. Haberi aynen koyarken Cenab-ı Hak'tan niyazımız biz müslümanlara da böyle hareket ve fedakârlığı nasip etmesini diler, batıl din erbabının çalışmasından dindaşlarımızın azami ibret almasını temenni ederiz.

KISSADAN HİSSE

Fransa'da tam onbeş bin mecmua çıkar. Bunların büyük bir kısmı dini mecmualardır. Lyon şehrinde katolik papazları tarafından neşredilen «MİSSİ», dinî yayınların en kuvvetlilerinden biridir. Kuşe kâğıdına, renkli ofset baskısıyla basılır ve her ay 100.000'e yakın satılır. Katolik âleminde olup bitenleri öğrenmek için bu dergiyi takip ederim. Derginin yaşaması için en fazla gayret gösterenler sofu hıristiyan okuyucularıdır. Geçenlerde «MİSSİ»nin abone şartlarını yazan sütununa gözüm takıldı. Dikkatimi çeken ibretli bir hususu okuyucularıma arz ediyorum: Bu hıristiyan dergisinin yıllık abonesi 3 tarife üzerindendir. Birincisi «adi abone»dir ve 15 franktır. İkincisi «destek abonesi»dir(abonnement de soutien), bu da 25 franktır. Üçüncü tarife «dost abonesi»dir (...d'ami), 30 franktır. Demek ki, birçok hıristiyanlar kendi dinlerinin müdafaasını yapan şu dergiye normal abone ücretinin iki katını seve seve ödüyorlar.

Dikkatimi çeken ikinci bir husus da, «MİSSİ»nin okuyucuları arasında açtığı yardım kampanyasıdır. Dergi, gelişmesi için gerekli 300.000 yeni frank'ı okuyucularından teberru olarak istemiş ve bu meblâğı tamamen toplamıştır. 300.000 frank bizim paramızla bir milyon liraya yakın bir servettir. Demek ki katolikler kendi dinlerinin dergilerinden birine imece usulüyle bir milyon lirayı toplayıveriyorlar.

Sözüm bitmedi. Bu kıssadan bir hisse çıkarmak gerek. Evet, İslâm için neşredilen dergilere 50 kuruş, bir lira gibi sefil paraları ayda bir vermekten kaçınan nice müslümanların arasında yaşıyoruz. Adam günde çaya, kahveye, gazoza, sigaraya, şuna buna kaç liralar veriyor da, bir din yayınına ayda bir liracık veremiyor. Cimrilik diye buna derler.. İslâm neşriyatının inkişaf edememesinin yüzde elli sebebi revaçsızlıktır. «Marifet iltifata tâbidir. Müşterisiz metâ zâyidir.»

Şu satırları okuyup da ibret alırlar mı dersiniz? Nerde gezer... Okusalar belki ibret alırlardı. Ama 50 kuruşu gözden çıkarıp bir BUGÜN satın alamayacaklarına göre ne okumalarına, ne de ibret almalarına imkân vardır.

Mehmed Şevket EYGİ

ALLAH ALLAH!

Bilirsiniz Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanlığına polis kuvvetiyle zorla oturan sayın Sırrı Enver Batur'u...

Hani meşru Başkan muhterem Prof. Necmeddin Erbakan'ı polis marifetiyle zorla atıp Başkanlık koltuğuna oturunca gazetecilere: «Bir mason için ben masonum demek suçtur. Ama masonluğum, şimdiye kadar taşıdığım müktesep vasıflarım arasında en şeref duyduğum vasıftır.» demişti.

Aynı zamanda başkanlık makamını kapar kapmaz da Yahudi devletiyle ortak bir Ticaret ve Sanayi Odası tesis için görüşmelere girişmişti...

Bilindiği gibi masonluk Yahudi olmayan ırkların Yahudiliğe hizmeti için Yahudiler tarafından kurulmuş beynelmilel bir cemiyettir.

İşte bu Sırrı Enver Batur var ya Mescid-i Aksa'yı yakan Yahudileri tel'in için Ürdün'ün Ankara Büyükelçiliğine bir teessür mektubu göndermiş ve mektubunda demiş ki :

«— Ulu Tanrının kutsiyetini Kur'an-ı Kerim'inde açıkça beyan buyurduğu mukaddes Mescid-i Aksa'ya yapılan alçak ve mel'un suikast dolayısıyla duyduğumuz büyük üzüntü ve ıstırabı gerek şahsen, gerekse temsil etmekte olduğum Türk özel teşebbüsü adına mübarek Aksa'da namaz kılmış ve Cenab-ı Hakka teveccüh etmiş bir müslüman olarak, ekselanslarına arzetmeyi, en büyük bir borç ve vazife saymaktayım. Cenab-ı Vacibil Vücudun bu rezil ve hünhar teşbebüse sebep olanları er-geç kahredeceğine olan inancım sonsuzdur. En derin saygılarımın kabulünü rica ederim.»

Ne o şaştınız mı? Yoo!... Yoo!... Şaşmayın, bunlar siyaset âleminde olağan şeylerdir. Olur böyle şeyler. Dostluk başka, alış-veriş başka şeydir. Elbette «dinci» Batur'dan sadır olur böyle şey. Dinciliğin icabıdır böyle şeyler...

Beklenen eser :

İSLÂM ÜLKELERİNDE ANAYASA HAREKETLERİ

çıktı!..

Doç. Dr. Salih TUĞ

İRFAN YAYINEVİ'nin neşretmekle iftihar duyduğu, bugünkü İslâm Ülkelerinin içtimaî meseleleri üzerinde aydınlanmak ve bu ülkelerin hukukî ve siyasî istiklâl mücadelelerini yakından takip edebilmek için «İslâm Ülkelerinde Anayasa Hareketleri» adını taşıyan bu yayınımızı mutlaka okuyunuz.

Fiatı : 20 TL.

(Ofset baskılı gömlek kaplı lüks cilt)

Adres : İRFAN YAYINEVİ — Babıâli Cad,, 50 Cağaloğlu/İstanbul

Şarkıyatcıların Eserleri

(Baştarafı 13. sayfada)

Bazıları bunu, tekniği, batılı eşyaları (hattâ giyinişlerini) kabul ederek, bazıları da aşağılık hacaletinin üzerine çıkabilmek için kendilerine bir nevi milliyet gururu zerk ederek aradılar.

Birinci temayül ilmî, siyasî ve sosyal plân üzerinde kendini gösterir. Cemaleddin-i Afgani'den bu yana «Uyanış» rönesans olarak adlandırılan bu olaya raslanır. Fakat bu hareket ilham metodu ve Avrupa'dan yaptığı sathî taklidler sebebiyle İslâm tekâmülünün ruhsuz ve ahenksiz olan «eşyacılık ve yığmacılık» hareketinde bir yol aldığına dair bir hüküm vermeye sebep oldu.

Başka incelemelerimde işaret ettiğim bu aruzların sosyolojik mânaları üzerinde tekrar durmıyacağım. Yalnız burada şunu ilâve edeceğim ki, İslâm Cemiyetinin iktisadî ve maddî geriliği ile olan bugünkü mücadelesi bile yine «eşyacılık» ve «yığmacılık» karekterinden dışarı çıkamamaktadır.

Bu incelemenin esas konusu olan ikinci temayül, kendi tabiî temayülünü ondokuzuncu asırda Dozy ve benzerlerinin eserleriyle doğan ve İslâm dehâsının ihtişamını kalemleriyle ihya eden bu şarkiyatcıların medhedici edebiyatı içinde buldu.

Doğrusu bu temayül, birinci temayüle nazaran ondan açık bir surette değişiklik arzeden bir cereyan teşkil etmiyordu.

Bu temayül, muasır müslüman ruhunda yer eden bir nevi yaygın bir fikir teşkil ediyordu. Bu ruh ise, batının muzaffer kültürü karşısında duyduğu zilletten kurtulmak için gururlanacağı bazı şeyler aramakta idi... Tıpkı bir afyonkeşin kendi marazi eksikliğinden muvakkaten kurtulmak için ilâç araması gibi.

(Devamı var)

Mukayeseli Dinler Tarihi

(Baştarafı 10. sayfada)

onun boşluğunu asılsızlığını meydana çıkaracaktır. Allah elbette fesatçıların işini düzenlemez» 20).

Firavn'ın sihirbazları, marifetlerini göstermeye başladılar. Musa (a.s.) daha evvel onlara :

«Hayır siz atın. Bir de ne görsün onların ipleri ve değnekleri, sihirleri yüzünden, kendisine hakikaten koşuyormuş hayalini verdi.» «Onun için Musa, içinde bir nevi korku hissetti» (21).

Bunun üzerine Cenâb-ı Hak Hz. Musa (a.s.) ya korkmamasını, muhakkak sonunda galip geleceğini beyan ile şöyle buyurdu :

«Elindekini bırakıver. Bu onların yaptıklarını yutar. Çünkü onların sanat diye ortaya attıkları ancak bir büyücü tuzağıdır. Büyücü ise nerede olsa felah bulmaz» (22).

(Devamı var)

---

(20) Yûnüs, 81.

(21) Tâ-Hâ, 66-67.

(22) Tâ-Hâ, 69. Bu emir üzerine Musa (a.s.) Asâ'sını bırakmış, o sihirbazların bütün âletlerini yutmuştu. Bu sûretle sihirbazlar anladılar ki bu, bir sihir değil; ilâhî âyetlerden bir âyettir, bir mucizedir. «Beyzâvî».

Zaman Nedir?

(Baştarafı 9. sayfada)

bi zamanın donduğunu, durduğunu düşünürüm. Güneş mahcubiyetinden şaşırmış, ay korkmuş, yıldızların dili tutulmuş sanırım mağara arkadaşlarına bakınca. Ashabı kehf seneler geçtiği halde zamanı fark edemediler, onlar için şöyle dense daha doğru olur, onlar için zaman geçmedi. İkinci sur üfürüldüğü zamanda başlarındaki toprakları silkerek kalkanlar birbirlerine bir veya bir günden daha az bir zaman beklediklerini söyleyecekler, binlerce sene yattıkları halde.

Zamanı eğilmiş bir ağaçta, aşınmış kayalarda, güneş yanığı bir ihtiyar ensesinde seyretmek kabildir. Zamanın gelişini bir bebeğin tombul yanağında, gidişini de ölünün avcunda görebilirsiniz.

Allah'ın selâmı ve rahmeti zamanının kıymetini bilenlerin üzerine olsun.

AHLÂK BİR MEFKÛREYE BAĞLI DEĞİLSE

(Baştarafı 11. sayfada)

İlk insandan beri aklı muhatap ede ede, elden ele teslim edilerek Resul-ü Ekmelde kemal bulan peygamberler yolunun esasları nasıl bir vahdetle şereflenmişse, karanlık çağlardan beri bir türlü yekpare bir izaha kavuşamayan şüpheci felsefenin yolu da, düşünüyorum sanan insan sayısı kadar anlayış ve anlatışlarla öylesine şirkle lekelenmiştir. (Din ve Felsefe anlayışımız) konulu bir konferansımızda naçizane arzettiğimiz gibi (*) tarih boyunca birbirini yalanlayagelen hiçbir felsefe, tarih boyunca birbirini tamamlayagelen Vahyi tefekkürün yerini tutamamıştır. Tutamazdı ve tutamayacaktır da.

(*) İnsanoğlu, M. Said Çekmegil, 2. bölüm, 3. baskı, s. 57.

BİR MİLLET ŞAHLANIYOR

Zincirlere vurulan
Bir millet şahlanıyor
Ümitleri kırılan
Bir millet şahlanıyor

İhtiyarı genciyle
Kadınıyla kızıyla
Kalp titreten hızıyla
Bir millet şahlanıyor

Hızını imanından
Yolunu Kur'anından
İslâmın fermanından
Bir millet şahlanıyor

Dilinde Allah sesi
Hak der daim nefesi
Kalpte iman ateşi
Bir millet şahlanıyor

Allahına güvenen
Kelâmına inanan
Şahlandıkca şahlanan
Bir millet şahlanıyor

Hazarda sessiz olan
Bir millet şahlanıyor
Dünyada eşsiz olan
Bir millet şahlanıyor

Salih ÖZCAN

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Mükremin Fedâî, Hasan Fedâî, Yılmaz Kesim - KAYSERİ* — Mecmuamıza, davamıza ve şahsımıza karşı gösterdikleri yakın alâka ve misafirperverliklerine sonsuz teşekkürlerimizi bildirir, Cenab-ı Haktan kendilerine feyizler ve muvaffakiyetler bahşetmesini niyaz ederiz. Selâmlar, hürmetler.

★ *H. Salih Özakkaş, KAYSERİ* — Abano kampanyamıza iştirak ederek sanayi bölgelerinden bize 100 abone temin eden bu okuyucumuza teşekkür eder, bütün din kardeşlerimizin bu yolda yardımcı olmalarını dileriz. Selâmlar.

★ *S. Zekeriyya Sabancı - KARAMAN* — Göstermiş olduğunuz ilgi ve gayretlerinizle mecmuamıza kazandırdığınız 75 abone ile davaya hizmetinizden dolayı sizi ve diğer din kardeşlerimizi tebrik eder ve bu alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlarımızla başarılar dileriz.

★ *S. A. Rıza Alper - MARAŞ* — Dalâletinizle kaydettiğimiz abonelerin işlemleri yapılarak adreslerine mecmuaları gönderilmiştir. Hürmetler...

★ *S. Mehmet Aydoğan - Kesicik - MUT* — Abone yapmak için yanınıza gelen arkadaşlarımıza, beklediğimizden fazla alâka ve gayret göstererek bize yardımcı olduğunuzdan dolayı teşekkürlerimizi bildirir, bütün işlerinizde Allah'tan başarılar dileriz...

★ *S. Sami Dikici - AFŞİN* — Alâkanız bizi sonsuz memnun etmiştir. Allah razı olsun der, Cenab-ı Haktan sağlık ve muvaffakiyetler dileriz. Selâmlar...

★ *S. Hacı Mustafa - KAYSERİ* — Sanayi bölgelerinden marangozlar kısmında bize ellinin üzerinde yapmış olduğunuz abonelerin işlemleri tamamlanarak mecmuaları adreslerine postalanmıştır. Selâmlar...

S. Adil Güzel - AFŞIN — Kaydettiğiniz okuyucularımızın mecmuaları adreslerine postalanmıştır. Alâkanızın devamını bekler, Cenab-ı Haktan başarılar ve sıhhatler temenni ederiz. Selâmlar...

★ *S. Abdullah Kayhan - Musaköy - TOKAT* — Bugün elimizde bütün sayılarımız mevcut değildir. Mevcut sayılarımızı arzu ederseniz hemen gönderebiliriz. Elimizde bulunmıyan sayılar şunlardır : 4, 5, 6, 7, 21, 22 ,23, 32, 33, 69'dur.

91. sayıdan itibaren aboneniz kaydedilmiştir. Başarılar dileriz.

★ *S. Rahmi Erdoğan - ALMANYA* — Elinize geçmiyen sayılar yeni adresinize postalanmıştır. Arkadaşınız Mehmet Durmuş'un mecmuaları adresine muntazaman postalanmaktadır. Selâmlar...

★ *S. Sezer Şengök - ANKARA* — Adresiniz değiştirilmiştir, aboneniz 98. sayıda sona erecektir, selâmlar...

★ *S. Muammer Taşkıran - KONYA* — İstediğiniz şekilde adresiniz değiştirilerek mecmualarınız yeni adresinize postalanmıştır. Selâmlarımızı sunar, Allah'tan muvaffakiyetler temenni ederiz.

★ *S. Mehmet Gündüzay - ILGİN* — Havaleniz işlendikten sonra aboneniz; 104. sayıda sona erecektir. İlerideki bayramlarda inşallah ilâve veririz, selâmlar...

★ *S. İbrahim Özkan - ISPARTA* — Alâkanıza teşekkür ederiz. Bu sayıyı ileride daha artıracağınızdan eminiz, selâmlar...

★ *S. Emine Afşar - SAMSUN* — Mecmuamızı her ay ödemeli olarak göndermek mümkün olmayacağı için biz sizi şimdiden abone kaydettik. Mecmuanız elinize geçtikten sonra, mecmua zarfınızın üzerindeki abone numaranızı havale kâğıdınızın arkasına yazarak lütfen 12 lira gönderiniz. Selâmlar...

★ *S. Aysel Usta - HARUNİYE* — Alâkanıza teşekkür ederiz. İsteğiniz yerine getirilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Aka Timiroğlu - VAN* — Mecmuamızın yıllık abone bedeli 12 liradır. Yıllık abone ücretinizi, OKU Mecmuası, P.K. 105 - KONYA adresine gönderiniz. Havale kâğıdınızın arkasına abone numaranızı yazarsanız bize yardımcı olmuş olursunuz, selâmlarımızı sunar, bütün işlerinizde başarılar temenni ederiz...

★ *S. Fevzi Özseçer - ÇORUM* — Adresinizdeki değişiklik yerine getirilmiş temin edemediğinizi bildirdiğiniz 4, 5, 6, 7, 31 ve 32. sayılar maalesef bizde de bulunmamaktadır. Özür diler, başarılar temenni ederiz.

★ *S. Murat Kılıç - ANKARA* — Yakın iltifat ve alâkanıza teşekkür ederiz. İsteğiniz derhal yerine getirilmiştir. Selâmlar...

★ *Duran VANLI - TURHAL* — Gönderdiğinizi bildirdiğiniz 15 lira hesabınıza kaydedilmiştir. Bu durumdan sonra gene aboneniz 88. sayıda sona ermiştir. Selâmlar...

★ *S. Salih Akkul - AKŞEHİR* — Mecmuamızı çok beğendinizi yazıyorsunuz. İltifatınıza çok teşekkür ederiz. Ayrıca bildirdiğiniz tavsiyelerinizden de memnun kaldık.

Mecmuamızın sayfasının ve eb'adının artmasını biz de arzu etmekteyiz. Fakat malî durumumuz buna elvermemektedir. Mecmuamızın reklâmı (Bugün ve Sabah) gazetelerinde aralıklı olarak çıkmaktadır. Siz herhalde tesadüf etmemiş olacaksınız.

Bundan iki sene evvel mecmuamızın sizin arzu ettiğiniz köşesi vardı. Fakat suallerin az olmasından dolayı o köşeyi ve sütunları kapattık. Gene sizin arzu ettiğiniz gibi bazı dini kitapların tanıtılması ve reklâmının yapmaktayız.

Sizin bize yardımcı olacağınızdan ümitliyiz. Alâkanıza teşekkür eder, Allah'tan iyi günler temenni ederiz.

★ *S. Mehmet Kul - İSTANBUL* — Havaleniz alınmıştır. Kaydedilmesini istediğiniz abonelerin mecmuaları adreslerine gönderilmiştir. Bu alâkanızın devamını bekleriz. Selâmlar...

★ *S. Hamdi Boztepe - İZMİR* — Mecmuamızın yıllık abone bedeli 12 liradır. Abone ücreti peşin olarak talep edilir. Yaptığınız abonelerin adreslerini açık olarak bildirirseniz, en yakın zamanda mecmuaları gönderilir, selâmlâm...

★ *S. Yusuf Yüksel - SIVAS* — Alâkanıza teşekkür ederiz. 1968 yılına ait olan mecmualarınız adresinize postalanmıştır.

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU

Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa KOÇYİĞİT

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 10.10.1969

HÂLÂ MI BOĞUŞMAK?

Sen! Ben! desin efrat, aradan vahdeti kaldır,
Milletler için işte kıyamet o zamandır.
Mazilere in, mahşer-i edvârı bütün gez;
Kanun-u İlâhî, göreceksin ki, değişmez.

Tarih, o bizim eştiğimiz kanlı harabe,
Saklar sayısız lâhd ile milyonla kitabe,
Taşlar ki biner parçadır üstünde zemînin,
Ma'nâ-yı perişanı birer nakş-ı cebînin!
Eczasını birleştirebildinse elinle.
Gel, şimdi o elfâz-ı perakendeyi dinle :

«Her hufre bir ümmet, şu yatanlar bütün akvam;
Encâma bu ahengi veren aynı serencâm!»

Ey zâir-i avare, işittin ya! Demek ki :
Birmiş bütün ümmetlerin esbab-ı helâki...
Lâkin, bilemem, doğru mudur eylemek işhât,
Mazileri, mazideki milletleri? Heyhat!
Bir nesle ki, eyyamı asırlarca vakayi,
Etmek ne demek, vaktini tarih ile zayi'?
Boştur, hele ibret diye a'mâkı tecessüs,
Âyât-ı İlâhî dolu âfak ile enfüs.
Bunlarda tecelli eden esrâra bakanlar,
Ümmetler için ruh-u beka nerdedir, anlar.
Bilmem neye bel bağlıyarak hayr umuyorduk,
Bizler ki o âyâta bütün göz yumuyorduk?
Dünyada nasihat mi olur Şark'a müessir?
Binlerce musibet, yine hâib, yine hâsir!

M. Âkif ERSOY

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dini İçtimaî Edebî Aylık mecmua

İçindekiler..

- ☐ Hâdiseler — Düşünceler
- ☐ Mukaddesatımıza Uzanan Eller
  Ahmed AĞIRBAŞLI
- ☐ Davranışın Islâhı
  Yazan : **es-Seyyid SÂBIK**
  Terc. : **Ahmed GÜRTAŞ**
- ☐ İslâm Kız Kolejleri Açmalıyız!
  Nazif AŞKUN
- ☐ Oruç ve Ramazan
  Yusuf IŞICIK
- ☐ Namazda Setr-i Avret Bahsi
- ☐ Kur'ân-ı Kerîm'e Göre Hz. Musa (a.s.)
  Osman CİLÂCI
- ☐ İslâm Zirve Konferansı
  Ömer BAL
- ☐ Medhedici Kitapların Müsbet Tesiri
  Yazan : **Malik bin NABİ**
  Terc. : **İbrahim CANAN**
- ☐ Değişen Kanunlar
  M. Said ÇEKMEGİL
- ☐ Âhiret Gününe İman
  Veli ERTAN
- ☐ Ölüm
  BOSSUET'den çeviren
  O. Sabit EYMİRLİOĞLU
- ☐ İbret Levhası
  Abdulmuttalib YILDIRIM
- ☐ Güzel Sözler
  Hasan TEKELİOĞLU
- ☐ Bunları Biliyor musunuz?
  Hasan BAĞCI
- ☐ Halimiz
  ABDULKAHHAR
- ☐ Köy Meselelerimiz
- ☐ Meselelerimiz
  İsmet SOYER
- ☐ Haberler ve Kritiği
- ☐ Şiirler
- ☐ Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

İslâm Milletlerinin lider ve temsilcileri FAS'ın başkenti Rabat'ta İslâm Zirve Konferansı için toplandılar ve ortak beyannâmelerini neşrettiler...

Konferansın toplanışı, içerisinde yapılan konuşmalar, lider ve temsilcilerin cicili bicili kıyafetlerle uyuşukluk içerisinde hiçbir celâdet ve islâmî hamâset göstereememeleri ve nihayet alınan kararları sinesinde toplıyan ORTAK BİLDİRİ gösterdi ve gösteriyor ki; kendisinden büyük hamleler, müsbet neticeler, Âlem-i İslâm için hayırlı kararlar beklenilen ve etrafında ehl-i dalâletin fırtınalar kopardığı İSLÂM ZİRVE KONFERANSI formalite icabı ve sadece bir utangaçlık duygusunun sevkettiği basit bir «İCTİMÂ» olmaktan maalesef öte geçemedi!.. Zâten geçemezdi de... Çünkü, sözde, milletlerini temsil eden eşhâs ne bir islâmî hayatın arzulayıcısıdırlar ve ne de onlar oraya sırf mukaddes dâvâ için gitmişlerdir.

İslâm'ın mukaddes ma'bedi MESCİD'ÜL-AKSÂ'nın mel'un Siyonizm tarafından ateşlenmesiyle çıkarılan fırtına, İslâm Milletlerinin resmiyetinin attıkları palavralar, İSRAİL'i artık kabaran gayzları içinde boğacaklarına dâir verilen ahdler, sözleşmeler, bütün Âlem-i İslâm'ın çalkanması neydi ve şimdi üç-beş yüz lise talebesinin bir araya gelip de, basit birtakım kararlar alışları mahiyetindeki İslâm Zirvesinin durumu nedir?!. Bu şu demektir ki, adı geçen lider ve temsilcilerin, gerçek bir İslâm Zirvesinde müslümanların davalarına eğilmiye tahammülleri yoktur ve bunu da göstermişlerdir. Başlangıçtaki edilen bağlıkçığlık, sadece Ümmet-i İslâmiyye halklarını oyalamak ve kandırmak içindi; tertip edilen ZİRVE de onun içindir!..

Alınan karardaki şu pasaja bakınız :

a) «İslâmiyetin manevî, ahlâkî ve sosyal-iktisâdî değerlerini korumaya kararlı olan devlet ve hükûmet başkanları ve temsilciler...»

Bu düpedüz bir yalandır. Zira ortada İslâmın ne ahlâk, ne sosyal ve ne de iktisat nizamını kanunlaştırıp da kendileri için rehber ve düzen olarak kabul etmiş bir İslâm devleti vardır, ne de ortada İslâm'a hürmet duygusu besliyen bir lider vardır. Geçtik İslâm Nizâmını korumaya kararlı oluşlarından, onlar üstelik en ufak bir islâmî hareketi tepelemek ve boğmak azim ve gayretindedirler. Evet bu, bu yüzden büyük bir YALAN ve hem de ipsiz-sapsız bir KİZB-İ EKBER'dir! Fakat bu yalana niçin ihtiyaç duyuldu? Onlar İslâm Haklarının islâmî gayzlarını yatıştırmak için hergün bir düzen peşindeler de ondan... İşte bu da o denlü bir tertip!

Ve ortak beyannâmedeki şu söze bakınız :

b) «İnsanlığın en kutsal ma'bedlerinden birine karşı işlenen bu iğrenç suç, hem İslâmiyetin, hem de Hıristiyanlığın kudsal şehri olan...»

Bu sözlerle lider ve temsilciler, İslâmın mukaddes ilk kıblegâhı MESCİD'ül-MAKDİS'in mubârekliğinin yarısının Hıristiyan âlemine vermek ve mâletmek, bu mukaddes Mescidin kudsî dâvâsını onlara yüklemek ve hatta işin içinden çıkmak gayretindedirler! NE ACIKLI!.. Otuz tane devlet, 2,5 milyonluk YAHUDİ'ye karşı İslâmın dâvâsını baş edemiyorlar ve Hıristiyan âlemi için Mescid-i Aksâ davasında pay ayırıyorlar!..

... O lider ve temsilciler, kopkoyu bir HAÇLI-PERGELLİ ikili İslâm düşmanı bir karargâh olan Birleşmiş Milletlere ve O'nun yasasına bağlılıklarını bir kez daha belirtiyorlar da, apayrı bir İSLÂM BLOKU kurmayı akıllarından bile geçirmiyorlar!

Biz, onlardan birinin çıkıp da riyâset makamına geçip şu ihtârı yapmasını ve arkasından da bütün delegelerin yapılan ihtârın delâlet ettiği hakikatı gerçekleştirmelerini ister ve bekler idik :

«Ey İslâm Diyarlarının Müslüman Temsilcileri! Küfür bir millettir ve tek cephede hepsi bize karşı birleşmiş bekliyor! Gelin, İslâmı ve müslümanları biz de tek cephede toplıyalım!»

Evet... İslâm Zirve Konferansının gayesi İSLÂM BLOKUNU te'sis etmek olmalıydı. Marksist ve Kapitalist kutup arasında tampon halde durmadan şamarlanan müteferrik İslâm Âlemi daha ne zamana kadar böyle meskenet içinde bocalıyacak?!. İSLÂM KİTLESİ kurulmadıkça, Birleşmiş Milletler Karargâhına sığınma hakkından dâima mahrum kalacağız; ne Filistin, ne Kıbrıs, ne Nijerya ve ne de Eritrea davamız neticeye varacaktır!

İslâmın İlk Emri
OKU

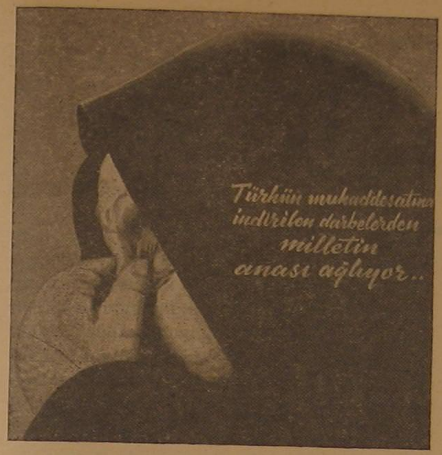

Mukaddesatımıza Uzanan Eller

Ahmed AĞIRBAŞLI

Tarih boyunca Müslüman Türk'ün cennet vatanına göz dikilmiş, bütün varı elinden alınmak istenmiştir. Çünkü vatanımız dünyanın en kritik noktasında bulunmakta, tabiî zenginlikler bakımından da üstünlük taşımaktadır. Bunun için Türkiye'nin değerini kavramıya başlayan yahudisinden tutun da dinsizine varıncaya kadar hepsi vatanımızı elde edebilmek için çeşitli yollara başvurmaktadırlar.

Düşmanlarımızın ekserisi Müslüman Türk'ün yenilemeyişinin sebeblerini araştırmışlar; yenebilmek, varlığını yok edebilmek için ruh kökünü dinamitlemekten başka çare bulamamışlardır. Hemen hemen hepsi bu yoldan hareket etmişlerdir. Dıştaki bu kirli eller emellerine ulaşabilmek için en müessir vasıta olarak aynı vatandan kendilerine hempa olabilecek vasıftaki insanları seçmekte ve melânetlerini bunlar vasıtasıyla yapmaktadırlar.

Demirperde gerisindeki ülkeler Türkiye'yi de sömürgeleri arasına sokabilmek için, bilhassa Üniversitelerimize el atmaktadırlar. Genç neslimizi maneviyatından uzaklaştırmak için çaba sarfetmişler, nitekim gayelerine ulaşmışlardır. Bugün Üniversitemiz, ilimden yoksun kimselerle doludur. Bu, Üniversitede okuyan fakat devamlı çalışmalarıyla ve çeşitli kolların desteğiyle mukaddesat aleyhinde icrây-ı faaliyet göstermektedirler.

Diğer taraftan dünya hâkimiyetini gerçekleştirmek gayesini güden yahudiler de gayelerine erişebilmek, bu meyanda Türkiye'yi de ellerine geçirebilmek için maşa olarak masonları avlamışlar, bunlar sayesinde «Büyük İsrail Devleti» hayalini bir an önce hakikat yapabilmek azmindedirler.

Çeşitli yönden Masonlar sayesinde islâmî inkişafa set çekmekte ve bununla da kalmayıp yeni nesilleri islâmdan uzaklaştırabilmek için varlarını yoklarını bu yolda harcamaktadırlar.

Ondört asır önce İslâmın nûrunun birdenbire yayılışından telâşa düşen hristiyan zihniyetine gelince; Haçlı Seferleriyle başlattıkları haçlı zihniyetini sürdürüp gelmektedirler. Maddî ilerleyişin yanında dinî ilerleyişi (!) ihmal etmiyen hristiyanlar, dinlerini cihânşumül bir dinmişcesine, uğraşıp bütün dünyaya yaymak azim ve gayretindedirler.

Maddî ve manevî varlıklarını esirgemeyip misyonerlik teşkilâtları kurmuşlar, misyonerleri sayesinde Türk'ün mukaddesatına saldırmaktadırlar.

Müslüman Türk milletinin uyuşukluğu da bunların çalışmalarına yardımcı olmaktadırlar.

Ama iyi bilmelidirler ki bu kirli ve menfûr ellerin çabası boşadır. Çünkü Hakkın kuvveti kendisine indirilen darbeler nispetinde artmaktadır.

Müslümanlar çeşitli çileleri çekecekler, çeşitli meşakkatlere katlanacaklar, fakat; hak bildikleri yoldan asla dönmiyeceklerdir. Çünkü bilmekteyiz ki «Kelle verilebilir ama; din asla verilemez!»

Zafer Allah'a inananlarındır.

(نصر من الله وفتح قريب : الآية)

DAVRANIŞIN ISLÂHI[1]

— IV —

Yazan : **es-Seyyid SABIK**

Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**

Ebû Saîd-i Hudrî (R.A.)'nin şöyle dediği rivâyet edilmiştir :

«Hz. Peygamber (A.S.)'e bir adam geldi ve:

— Bana tavsiyede bulun, dedi.

Hz. Peygamber (A.S.) Efendimiz de buyurdu ki :

— Allah'ın emirlerini tutup, yasaklarından sakınmaya bak. Çünkü bu, her hayrın toplayıcısıdır. Cihada sarıl. Çünkü cihad, müslümanların ruhbâniyetidir. Allah'ı zikretmeye ve Kur'ân-ı Kerîm'i okumaya bak. Çünkü bu, senin için yeryüzünde nurdur ve gökyüzünde de anılma(na vasıta)dır. Dilini, hayırdan başka her şeyden sakla. Çünkü sen, ancak bu suretle şeytana galebe çalabilirsin.»

Hayatta şerefli bir rol oynayabilecek ve hayatın daha faydalı ve daha doğru şeylerle semerelendirilmesinde büyük bir hisse sahibi olabilecek işe yarar elemanları yetiştirmek için fertlerin davranışlarını ıslâh etmek ve onları en yüksek ideale doğru sevketmek... İşte en doğru yol budur.

Bu gayeyi ancak din gerçekleştirebilir ve bu maksada, sürçmeden ve sapmadan ancak din ulaşabilir. Çünkü din, gönüller ve kalbler üzerinde bir otorite, şuur ve duygular üzerinde de bir tesir sahibidir ve ortaya bir takım amelî esaslar ve faydalı hedefler koymuştur.

Gerek özet olarak ve gerekse mufassal olarak din, insanın, üzerinde olması vâcib olan şeye irşâddan ibarettir. Tâ ki insan, şu hayatta yeter derecede kemâl elde etsin, ebedî ve en yüksek hayatta da Allah-ü Zülcelâl'e komşu olmak için kendini hazırlasın.

Bu hakikat, izâhı sadedinde olduğumuz şu (yukardaki) hadîs-i şerifte tecelli etmekte ve açıkça görünmektedir :

1. «Takvâya (yani Allah'ın emirlerini tutup, yasaklarından sakınmaya) sarılmak» emrinde, her hayra tâbi olmak ve her şeyden sakınmak emri de vardır. Zira gerek lügat ve gerekse şer'î manası ile «Takvâ», bu manadan başkasına hamledilemez. «Takvâ» da «Vikaye»-den alınmıştır ki, manası «korumak» demektir. İnsan, ancak Allah'ın emretmiş olduğu faziletleri yerine getirdiği ve nehyetmiş olduğu kötülüklerden sakındığı zaman kendini korumuş olur. Bunda, nefsin kudsiyyet ve kemâl mertebelerine urûc edip, yükselmesi vardır. Bundan dolayı şerîatın tebliğcisi Hz. Peygamber Efendimiz, «takvâ» işini mühimsemiş ve onu her hayrın toplayıcısı, her iyiliğin kaynağı ve fertler ve cemiyetler için her faydalı şeyin temeli kılmıştır.

«Takvâ»yı tahsil için Allah'ın dini hakkında derin bilgi sahibi olmak ve ondaki yücelik ve hikmetleri anlamak zarûrîdir. Buna irâdenin kuvveti ve azmin kat'iyyeti de ilâve edilecektir. Tâ ki nefis, bir takım mes'ûliyet ve tekliflere göğüs germeye sevkedilebilsin.

Kişi, bir taraftan bilgi, diğer taraftan da sağlam bir irâde ile doğru yolu görebilir ve tökeziyip, sapmaksızın bu yol üzerinde yürüyebilir.

Peygamberlerden bir kısmını medhetme babında, Kur'ân-ı Kerîm bu iki şeye şöyle işâret etmektedir :

«Kuvvetlerin ve basîretlerin sahipleri olan kullarımız İbrâhim'i, İshâk'ı ve Ya'kûb'u da an.» (2).

Yani onlar, dinde kuvvet ve basîret sahibi idiler.

Bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır :

«Mahzurlu olan şeyden sakınmak için mahzurlu olmayan şeyi terketmedikçe hiçbiriniz müttakîlerden olma şerefine ulaşamaz.»

2. Nefsin fazilete teşvik edilmesi ve fazîleti elde etmesi için insanın nefsi ile mücâhede yapması kâfi değildir. Bilâkis bu kıymetli prensiplerin yerleşip, tutunması için «cihâd» zarûrîdir. Tâ ki bunlar, insanların bağlı bulundukları ve ona göre hareket ettikleri örf ve umûmî kaide haline gelsin.

İşte «Allah yolunda cihâd» denilen şey budur. «Allah yolu» da Allah'ın rızasına götüren yoldur.

Bu cihâd, can ile, mal ile, kıymetli ve pahalı her şeyle fedakârlık yapmayı gerektirir. Çünkü sapıklıklarla, ayrılıklarla, kötü âdetlerle, bozuk taklitlerle, haktan saptırıcı heveslerle ve sahte inançlarla, kötü âdetlerle, bozuk taklitlere, haktan saptırıcı heveslerle ve sahte inançlarla çarpışmak öyle neşir ve ilân ediliveren bir sözle tamamlanacak kolay işlerden değildir. Onun için Hak Taâlâ Hazretleri kötülükle muharebeye ve onu değiştirmek için uğraşmaya, cehd ve meşakkattan alınan «cihâd» adını verdi. Mücâhidlerin sevâbını da mağfiret ve Cennet kıldı.

İslâm'ın Peygamberi (S.A.V.) Hazretleri, baştaki hadîs-i şerifte ruhbâniyetin hakikatını da beyân etmeyi murad eylemiştir. Şüphesiz ki ruhbâniyet, insanlardan sıyrılmak, kendi kendine kapanmak, Allah'ın helâl kıldığı temiz rızıkları ve mubâh kıldığı hayat nimetlerini terketmek değildir. Aslında ruhbâniyet, Hak uğrunda büyük fedakârlık yapmak, insanlık uğrunda şiddetlere göğüs germek ve «İ'lây-ı Kelimetu'llâh» için bir takım mes'ûliyetleri yüklenmekten ibarettir. İşte ruhbâniyetin İslâmdaki manası budur ve bu, müsbet bir iştir. Aynı zamanda, vazifeyi yerine getirmek ve hakkı muzaffer kılmak için, canını yok etme pahasına, insanın girişmiş olduğu tehlikeli bir iştir.

Ruhbâniyetin menfî manasına gelince, İslâm ona hiç yüz vermemiştir. Çünkü menfî manada ruhbâniyet ne bir menfaat sağlar ve ne de bir şerre mâni olur. «İslâm'da ruhbâniyet yoktur.»

3. Çok defa nefse gaflet ve unutkanlık ârız olur. O zaman nefis, unuttuğunda kendisine hatırlatacak, gaflet ettiğinde kendisini uyaracak ve duraklamadan, hatta yavaşlamadan gayesine doğru gitmesi için kendisinde hayır duygusunu uyandıracak bir kimseye muhtaç durumdadır.

Bu konuda nefis için, Allah'ın Kitabını okumaktan ve Allah'ı zikre devam etmekten daha faydalı hiçbir şey yoktur. Çünkü bu ikisi gönlün baharı, hüzün ve kederlerin cilâsıdır.

«Hastalandığımızda sizi zikretmekle tedâvi oluruz.

Bazan zikri terkederiz, o zaman tekrar hastalanırız.»

Bu da şu sebeptendir ki, Kur'ân okumak ve zikretmek yolu ile Allah'a yalvarmak azimleri kuvvetlendirir, şuur ve hisleri inceltir, insanı rûhâniyet ve kemâlin zirvesine yükseltir. O zaman insan, olgun, vakûr, yumuşak başlı, uğurlu, hayrı terketmeyen ve gayesinden geri kalmayan bir insan olarak ortaya çıkar.

4. Bu kıymetli esaslar ve faydalı tavsiyeler ancak insan, nefsini zabtedip, diline hâkim olduğunda, hayır olan şeyi söyleyip, şer olan şeyi söylemediğinde muntazam yürür.

«Hayır söyleyip kazançlı çıkan veya susup selâmete eren kimseye Allah rahmet etsin.» (3)

Pek çok insan var ki, dilleri kendilerine ihânet etmektedir. Onlar söz söyleme âdâbına uymaksızın, insanların nâmuslarına riâyet etmeksizin ve Allah'ın emirlerini gözetmeksizin çok dedikodu yapıyorlar, geri durmaları gereken şeyin içine dalıyorlar, kötü söz sayıyorlar ve hakikatları tahrif ediyorlar. Üstelik hiçbir fayda ve menfaati olmayan şeylerle hem kendilerinin, hem de başkalarının vakitlerini boşa götürüyorlar.

İşte böyle kimselerden hayır beklenemez, şerlerinden de emin olunamaz. Kendileri de ta'yîb ve tahkîrden başkasına lâyık olamazlar. Bunlar gözlere batan çöp ve boğazlara duran ham armutturlar. Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) Efendimiz şöyle buyurmaktadır :

«Kıyamet gününde insanları, hiç boş lâflarından başkası yüzleri üzere yere çalar mı?»

Yine şöyle buyurmaktadır :

«Kıyamet gününde meclisleri benden en uzak olanlarınız, böbürlenen gevezelerdir.

Dediler ki :

— Yâ Rasûlallâh, gevezeleri anladık. Ama böbürlenenler kimlerdir?

Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz (cevaben) :

— Mütekebbirler, buyurdu.»

İşte bütün bunlar İslâm'ın getirdiği ve sâlih selefimizin, davranışları için pratik bir yol ittihaz ettikleri en iyi mefhumlarıdır. Böylece onlar saadet ve emniyet içinde yaşamışlar, kendilerinde olanın en güzelini dünyaya vermiş-

(Devamı 26. sayfada)

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vetü'l-İslâm, Mısır, 1960, s. 127-132.

(2) Sâd sûresi, âyet : 45.

(3) Sahîh hadîstir.

İslâm Kız Kolejleri Açmalıyız!

NAZİF

AŞKUN

Uzun yıllar ayakta kalıp aşınmayan binalar sağlam temel üzerine inşa edilenlerdir. Temeli zayıf binalar her zaman için göçmeye mahkûmdurlar. Göçüş esnasında kaza da çıkarabilirler. Ahlâkan dejenereleşip batmış cahil milletler de böyledir. Fertleri arasında da huzur, sükûn olmaz. Tarihte misalleri pek çoktur. Milletleri ayakta tutacak bilgi ve ahlâktır. Bunun da yolları var.

Kızlarımız ailenin ve cemiyetlerin temeli, direği mesabesindedir. Yarının annelerini islâmî ahlâkla yetiştirmek lâzımdır. Çocukların talim ve terbiyesiyle meşgul olmak anne ve babaların üzerlerine farzdır. Babalardan ziyade çocukları ile yakından haşır ve neşir olan annelerdir. Çocukların yetişmesinde daha doğru bir deyimle yetiştirilmelerinde annelerin rolü çok mühimdir. Aklı başında olan kimseler bu realiteyi inkâr edemezler.

Bugünün küçükleri, yarının büyüklerine radikal bilgi ve terbiyeyi verecek, dürüstlüğü, vatan ve millet sevgisini zihinlerine sokup kalblerine yerleştirecek annelerdir.

Bilen ile bilmeyen hiç bir zaman eşit olmazlar. Kur'ân-ı Kerîm'de yeri olduğu gibi hayat tecrübelerimizle de sabittir. Dini bilgisi tam, kültür seviyesi yüksek, milli ve vatani duygusu kuvvetli, ahlâkı hamide sahibi annelerle, cahile annelerin yetiştirdiği ve terbiye ettikleri evlâtlar arasında dağlar kadar fark vardır.

Tahsilsiz anneleri kınamak istemiyorum. Kabahat o'nlarda değildir. Bu mühim eksiğimizi vaktinde görüp gerekli tedbir ve teşebbüste bulunmayan idarecilerimizdedir. O'nların vebal ve seyyiâtinin kurbanı olmuşlardır.

Erkek evlâtlarımız kadar, kız çocuklarımızın da tahsil ve terbiyelerine önem vermeliyiz. Kızlarımızın tahsilleri tek taraflı olmuştur. Dinsiz ilim, makinesiz yağa benzer. Müsbet ilimlerle manevî ilimler bir elmanın yarıları mesabesindedir. İki yarım bir araya gelirse bir bütün, bir varlık olur. Dünyevî ilimlerle uhrevî ilimleri paralel yürütmesini bilmeliyiz. Tek ayakla arzulanan hedefe kolay kolay erişilmez. Bu iki ilmi meczedip memleket ve millet için faydalar sağlamasını başarmalıyız. Tek kanatlı tayyareler muvazeneyi temin edip uçamazlar.

Bu hususta kaybedecek zamanımız kalmamıştır. Zararın neresinden dönülürse kârdır. Dünya ilmine vâkıf, manevî ilimlerle mücehhez, hüsnüahlâk sahibi anneler yetiştirmek biricik şiarımız olmalıdır. Millet ve cemiyetimizin kurtuluşu bu yoldadır.

Kabahatı dinimizde bulanlar var. Hayır, bu hususta dinimizde zerre kadar kusur ve eksiklik mevcut değildir. Kabahatın en büyüğü, Cenab-ı Hakkın emirlerine ve Peygamber-i zişan efendimizin uyarıcı sözlerinden mülhem olmayan biz müslümanlardadır. (İlim tahsilinde bulunmak erkek ve kadın üzerine farzdır. İlim Müslümanın kaybolmuş malıdır, nerede bulursanız alın.) diyen dinimiz; biz müslümanları binlerce sene evvel ikaz edip müsbet yolu göstermiştir. Teessüfle söylemek icap ederse Allah'ın apaçık emirlerinden, Peygamber efendimizin uyarıcı sözlerinden mülhem olmayıp geleceğimizi düzeltmek için gayret göstermeyen biz müslümanlardadır. Müslümanlıkta tenbelliğin yeri yoktur. Müslümanlar uyanık olmalıdır. Dinimizin emri budur. İslâmiyette miskinlik yoktur. Müslümanlığın şiarı hiç ölmeyecek gibi çalışıp, yarın ölecek gibi âhirete hazırlanmaktır. Artık aklımızı başımıza toplayalım.

Herşeyi hükümetten beklemek doğru değildir. Dünya ve âhiretimizi mamur etmek istiyorsak dindar zenginlerimiz keselerinin ağzını açıp bu eksiğimizi bir an evvel gidermelidirler. Milli ve dini dâvalarda zengin, fakir her vatandaş kendi çapında katkıda bulunabilir. Cenab-ı Hak bu sayü gayretin mükâfatını dünyada da âhirette de verecektir. Bundan emin olmak gerek.

Bu hususta kaybedecek zamanımız kalmamıştır. Hükûmet ve millet el ele verip semeresini almak üzere bir an evvel İslâm Kız Kolejleri açmalıyız.

Söylemek benden. Tevfik Allah'tandır.

ORUÇ VE RAMAZAN

Yusuf IŞICIK

TOPYEKÛN insanlığın fıtratine uygun bir hayat seviyesini gerçekleştirmeyi, koyduğu her prensiple hedef edinen İslâmiyetin beşeriyyet için ideal nimetlerinden birisi şüphesiz ki ORUÇ'tur...

İslâm'ın, koymuş olduğu bütün kaidelerde gözettiği husus, yapılan ibâdetin önce Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak ve böylece uhrevî mekânı garantiye bağlamak, sonra da, yerine getirilen o emrî-nehyî prensiple dünyevî huzûru elde etmektir... O Allah nizamının koyduğu ana hatlar, beşerin asliyetine, fıtratine uygundur... İnsanlık fıtratının arayıp da bulamadığı, arzu edip de ele geçiremediği ibâdet şekilleri, O'nda kâmilen yer almıştır.

İşte oruç... Onu tutmaktan gaye Allah (c.c.) rızasını elde etmektir... Fakat bu ilk gayenin ardından, tıbbın, biyolojinin, mantık ve sosyolojinin, rûhiyat (psikoloji) ve tabiatın oybirliği ile kabul ve isbat ettikleri birçok cismî, ictimâî, rûhî ve aklî faydalar da hedef ve gaye edinilmiştir... O'nun hikmeti pek çoktur; birkaçını sıralıyalım :

1 — Nefs-i emmâre denilen, kişiyi kötülüklere sürükliyen fesat kaynağını ıslâh etmenin en kestirme yolu oruç tutmaktır. O'nun hiddet ve şiddetini kırmanın, ateş gibi faydalı-zararlı ne bulursa yakıp kül etmek istiyen onu sükûna kavuşturmanın; fert cisminde kalmayıp, kitleleri fesâda boğan şeytan dostunu gemleyip ,onun azgın şelâlesine set çekmenin en ideal yolu oruç tutmaktır...

2 — Onbir ay durmadan, dinlenmeden, gayriden yardım görmeden midesiyle, ciğerler ve böbrekleriyle, vücut mekanizmasının dengesini korumak için çalışan vücut organlarını, onların meydana getirdiği cismi bir ay dinlendirmek, yeni seneye zinde bir vücut hâsıl etmek de oruçla mümkündür...

3 — Hayat, bilhassa İslâmî bir hayat cihadla doludur... Kâinât lâboratuarının binbir çeşit hâdiselerine, eşya ve mahlûkatına hâkim olmak, onlara istikâmet vermek; kâh kitleler halinde topluluklarla harbetmek insanın kaçınılmaz ihtiyaçlarındandır... Mücâdele dolu bir hayat sahnesinde karşılaşılacak sıkıntı, açlık, kıtlık, harb vesâir hâdisât önünde teklemeden rolünü oynıyacak insana hazarda bu olaylara karşı metin çıkışı öğretecek, alıştıracak yine ORUÇ'tur.

4 — İnsan, fıtratı icabı iyiliklere mütemâyilse de, muhitinin te'siri, terbiye görmeyişinin neticesi, değişen dünyanın sosyolojik, selfesî, mantıkî âmili yüzünden korkunç bir canavar kesilebilir!... Roma, İran ve câhiliye devri Arap Yarımadasının durumu gözler önündedir... İşte, aslî fıtrat mihrakından, gerçek rabbânî rotasından fırtmış insana oruç, fakirleri, açları, mazlûm ve boynu bükükleri, yetim, yoksul ve düşkünleri hatırlatır... Ona merhameti hatırlatarak ondan şekavet hissini söküp atar...

5 — Diğer taraftan kâinâtta bir oruç nizamı hâkimdir... Uzun kış ayları boyunca gövdesine hiç bir gıdâyı almıyan, kökleri donarak işlemiyen, yapraksız ve çiçeksiz, ölü gibi uyuyan ağaçlar ve bütün nebâtât; karla kaplı tabiat sathında beslenmeden baharı gözeten canavarlar hep bu nizâmı tebârüz ettirirler...

⁂

Oruç, farz, vacip, nefel, mekrûh ve tatavvû olmak üzere 5'e ayrılır.

1 — FARZ ORUÇ: Ramazan orucunun edâ ve kazası olan oruçlardır.

2 — VÂCİP ORUÇ :

a) Nezir ve

b) Keffaret orucuyla;

c) Nâfile orucun kazası ve

d) Nezredilmiş itikâf orucu'dur.

3 — NEFFL (nâfile) ORUÇLAR :

a) Mesnun (Muharremin 9, 10 ve 11. günleri tutulan oruç.)

b) Mendup :

1) Eyyâm-ı bıyz (her ayın 13, 14 ve 15. günlerinde tutulan oruç),

2) Yevm-i Arafe (Zilhiccenin 9. günü tutulan oruçtur),

3) Yevm-i Sitte-i Şevvâl (Şevval ayında 6 gün tutulan oruç),

4) Savm-ı Dâvûd (A.S.) (Dâvut (A.S.) gibi bütün bir seneyi günaşırı oruçlu geçirmek).

4 — MEKRÛH ORUÇLAR :

a Tenzihen Mekrûh :

1) Muharremin yalnız 10. günü tutulan oruç,

2) Yalnız Cuma günü tutulan oruç,

3) Yalnız Cumartesi günü tutulan oruç,

4) Nevruz ve Mihricân günleri tutulan oruç,

5) Tutulan orucu bozmayıp (yani akşam olunca iftâr etmeyip) ikinci günün orucuyla birleştirmek.

b) Tahrîmen Mekrûh :

1) Ramazan bayramının ilk günüyle,

2) Kurban bayramının dört gününde tutulan oruç.

5 — TATAVVÛ ORUÇLAR : Kişinin, istediği bir günde (mekrûh ve nâfilelerin haricinde) tuttuğu oruçlardır.

ORUCUN FARZ OLUŞUNUN ŞARTLARI :

1 — Müslümanlık, 2 — Akıl, 3 — Bülûğ.

EDÂSININ ŞARTLARI :

1 — Sıhhat, 2 — İkâmet.

SIHHATİNİN ŞARTLARI :

1 — Niyet, 2 — Kadınların hayız ve nifas hallerinden hâlî ve temiz bulunmalarıdır.

ORUCUN FARZ OLUŞUNUN DELİLLERİ :

١ ـ فمن شهد منكم الشهر فليصمه ... ـ البقرة : ١٨٥ ـ

٢ ـ كتب عليكم الصيام ... » ـ ١٨٣

1) «Sizden kim Ramazan ayına ulaşırsa oruç tutsun!» — el-Bakara: 185 —

2) «Oruç size farz kılındı!» (Bakara: 183)

(Devamı 26. sayfada)

DÖRT MEZHEBE GÖRE NAMAZ

— IV —

Lütfi ŞENEL

Namazda Setr-i Avret Bahsi

Namazın şartlarından ikincisi setr-i avrettir. Şeriatın, namazda örtülmesini emrettiği yerlerden, avret mahallerinden, bir yer açılmış olursa namaz sahih olmaz. Ancak avret yerini örtüyle örtmekten aciz olursa caiz olur. Bu konuda Maliki'ler, avret mahallinin unutularak açılmış olmasında da namazın sahih olacağını ilâve ettiler.

Erkeğin, hür kadının ve cariyenin avret nisbetinin sınırı üzerine ihtilâf edildi. Bu konuda mezheplerin mufassal görüşleri şöyledir :

HANEFÎ'LERE GÖRE :

Erkeğin avret mahallinin hududu, namaz için olan nisbetiyle (1), göbekten dizlerine kadardır. Hanefi'lere göre diz avret mahallidir. Cariye erkek gibidir. Yalnız cariyede, avret mahalline, bütün karın ile sırtı ilâve ettiler. Onun yanları da karnı ve sırtına tâbidir.

Hür kadının avret mahallinin hududu, bütün bedenidir. Kulaklarından aşağıya inen saçları da dahildir. Peygamber Efendimiz bir Hadis-i Şerifinde (المرأة عورة) «Kadın avrettir.» buyurmak suretiyle bunu belirtmiş oluyor. Ellerinin içi bundan istisna olunur. Ayakları da avret mahallerinin dışındadır.

ŞAFİÎ'LERE GÖRE :

Erkek ve cariyede avret mahallinin hududu göbekle diz arasında kalan yerlerdir. Göbek ve diz avret mahalline dahil değildir. Şüphesiz avret yerlerinin örtüsünün tahakkuku için, avret mahallerinin hududunu teşkil eden yerlerinin de bir kısmının örtülmesi icabeder.

Hür bir kadının avret mahalli ise kulaklarından aşağı sarkan saçları dahil bütün bedenidir. Şafii'lere göre yüzü, iki elinin içleri ve dışları bu setirden istisna edilmiştir.

HANBELÎ'LERE GÖRE :

Onlar avretin sınırı konusunda Şafii'lerin dedikleri gibi kabul ederler. Ancak onlar hür kadının yalnız yüzünü istisna ediyorlar. Bundan gayri yerlerinin tamamı avrettir.

MALİKÎ'LERE GÖRE :

Erkek ve kadın için avreti, namaza nisbetle iki kısma ayırıyorlar.

a) Şiddetli veya ziyadesiyle örtülmesi icabeden kısım.

b) İkinci derecede örtülmesi icabeden yerler. (Hafif setr.)

Bunların her birisi için hüküm vardır.

a) Örtünülmesine şiddetle ihtiyaç olan kısım erkekte iki mahaldir. Onlar, erkeğin ön ve arka kısımlarından ibarettir.

b) Daha az zorunlu olan kısım ise göbekle diz kapakları arasındaki kısımlardır. Arkadan da buna denk olan kısımlardır.

Hür kadın için şiddetli setir yeri bütün bedenidir. Ancak göz etrafı ve gerdan kısmı müstesnadır.

Muhaffefe avret yerleri ise göğsü ve onun sırttaki hizasıdır, kolları, boynu ve başıdır. Diğer taraftan diz kapaklarından ayaklarının ucuna kadardır. Kadının eli de mutlak olarak avret değildir.

Cariye kadının muhaffefe avreti, erkeğinki gibidir. Ancak onun şiddetle örtülmesi gereken yeri ön ve arka mahalleri ile arasında kalan yer ve daha geniş olarak etrafıdır.

Kim şiddetle örtülmesi icabeden kısımlarının hepsi veya bir kısmı açık olarak namaz kılarsa, az bile olsa namazı bozulur. Böyle olduğunu bilmeye kadir olan bir kimsenin o namazı ömrü boyunca iade etmesi üzerine vacibtir. Namazın vaktinde olmasıyla, vaktinin haricinde olması müsavidir. Ama ikinci derecede örtülmesi icabeden mahallerin tamamının veya bir kısmının açılması namazı ibtal etmez. Namazda o kısımların açılması haram veya mekruh olduğu gibi ona bakmak da haram olur. Muhaffef avret mahalli (ikinci derece) açık olarak namaz kılanın, tafsîli olarak bilinen, tayin edilmiş vakit içinde namazını muhaffef avret mahalleri örtülü olarak namazını iade etmesi müstehaptır.

Hür bir kadın eğer başı açılmış veya boynu, omuzu, kolları, göğsü veya bunların sırttaki hizaları yahutta dizi, baldırı, ayak ucuna kadar, açık olarak namaz kılarsa, vakit içinde namazını iade etmesi icabeder.

Bir erkeğin ön ve arka mahalleri ve etrafından bir kısmının açık olarak namaz kılması halinde vakit içinde iade eder. Şayet göbeğinin ve onun arka hizasının biraz aşağısı açık olarak namaz kılarsa namazını iade etmez.

Namazın başlangıcından, namazın selâmla biten sonuna kadar setr-i avretin devamı hiç şüphesiz namazın sıhhati için bir şarttır. Mezhepler bunu şöyle izah ediyorlar :

HANBELÎ'LERE GÖRE :

Bir kimse namaza devam ederken, kasıtsız olarak avret mahallinden bir yer görünse ve o az olsa, onunla namazı bozulmaz. Eğer açılma müddeti uzar veya rüzgâr ve buna benzer şeyler onu açarsa, bu halde onu örtmesi ameli kesir olmadıkça o kimsenin namazı ibtal olmaz. Açılan yerin uzun müddet açık kalması namazı örfen batıl eder. Avret mahallinin açılması kasıtlı olursa namazı mutlak olarak iptal eder.

HANEFÎ'LERE GÖRE :

Mugallaza (şiddetle örtülmesi icabeden) avret mahallinden dörtte bir uzvu görünürse, ki o, dübürü ile ön kısmı ve onların etrafı, veyahutta muhaffefe (göbek civarı) kısımlarından bir kısmın, namazın bir rüknünü edâ edecek miktarda onu kendisi işlemeksizin, meselâ şiddetli bir rüzgârın elbisesini kaldırmasıyla, açılması namazı bozar. Namaz kılan kimse böyle bir miktarı kendisi açarsa, bu hal namazı mutlak olarak ibtal eder. Bu açılma müddeti, rükünlerden birini edâ edecek vakitten az bile olsa bozar. Yukarda zikredilen uzuvlardan dörtte birinin açık bulunması, o şahsın namaza durmasına bile manidir.

(Devamı var)

---

(1) Bu hükümler zaruret halleri itibariyledir.

ONUN ÜMMETİNDEN OL!

Beri gel serseri yol!
O'nun Ümmetinden ol!
Sel sel kümelerle dol!
O'nun Ümmetinden ol!
Sen, hiçliğe karşı yön!
Hep sıfır, arka ve ön!
Dosdoğru Kıbleye dön!
O'nun Ümmetinden ol!
Gel, dünya mundar kafes!
Gel, gırtlakta son nefes!
Gel, arşı arayan ses!
O'nun Ümmetinden ol!
Solmaz, solmaz; bu bir renk,
Ölmez, ölmez; bir âhenk,
İnsanlık hevenk hevenk,
O'nun Ümmetinden ol!
Gökte çakıyor haber :
Geber, çelik put, geber!
Doğrul, yeni seferber!
O'nun Ümmetinden ol!

(Çile)'den
N. Fazıl KISAKÜREK

Yüce İlâhi

Değişsin mi Kâbemiz dinsizlerin elinde?
Boğulsun mu islâmlık ehl-i küfrün selinde?
Bir takım hayasızlar soysunlar mı bacımı?
Süngüyle parçalanmak Rabbım bundan acı mı?
Bir avuç yahudiler kemirsin mi milleti?
Vurmamış mıydın Rabbım onlara sen zilleti?
Lânetlinin kurbanı olsun mu müslümanlık?
Türklüğümüz yok olsun kalmasın mı insanlık?
Ehli islâm kızılın ateşinde mi yansın?
Yoksa benim milletim moskofa mı aldansın?
Kesmesin mi sesini yurdumdaki baykuşlar?
Dinmiyecek mi artık küfür için alkışlar?
Reva mıdır Allah'ım dinlenmesin hitabın?
Çiğnensin mi yerlerde o mukaddes kitabın?
Satsınlar mı vatanı ekmeğimi yiyenler?
Dolaşsın mı yurdumda Allah yoktur diyenler?
Senin sillen kâfirin beynine inmesin mi?
Dinimin düşmanları ilâhî, sinmesin mi?
Senin yolunda ceddim vermedi mi canını?
Boşuna mı akıttı vatan için kanını?
Milletimin düşmanı dönsün artık şaşkına,
Gelsin yüce zaferin şehitlerin aşkına!
Kan fışkıran yaralar Rabbım artık kapansın!
Biliyoruz, yardımı zamanında yapansın!
Sana iman edenler bulsun artık felâhı,
Tecelli et bizlere sen ey adl-i ilâhi!..

Salih ÖZCAN

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— IV —

Osman CİLÂCI

Kur'ân-ı Kerîm'e Göre Hz. MUSA (a.s.)

Ömrünü sihirle geçirmiş usta sihirbazlar Hz. Musa (a.s.) nın asâ'sı karşısında hayretten dona kalmışlar ve îman etmek suretiyle teslim olmuşlardır. Bu hususu beyân etmek üzere Cenâb-ı Hak şöyle buyurur :

«Neticede bütün sihirbazlar, secdeye kapandı. Hârun ile Mûsa'nın Rabbına îman ettik dediler». (Firavn) dedi : «Ben size izin vermeden ona îman mı ettiniz? Şüphesiz ki o, size sihri öğreten büyüğünüzdür. Öyleyse ben de elbette sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim. Sizi muhakkak hurma dallarına asacağım. Siz de hangimizin azâbı daha çetin ve sürekli olduğunu elbet bileceksiniz.» (1)

Firavn, güvendiği sihirbazların bu şekilde îman etmelerine köpürmesine rağmen onları bu inançtan geri çevirecek bir kudrete de sahip değildi artık. Üstelik ilâhlık (!) iddiası da zedelenmişti. Âdetâ kahrından çıldıracaktı. Sağa sola savurduğu tehditlere ise aldırış eden yoktu bile. Hattâ :

«(Sihirbazlar) dediler : "Seni bize gelen (şu) apaçık mucizelere (hakîkatte ise) bizi yaradana kat'iyen tercih edemeyiz. Artık neye hâkim isen hükmünü ver. Sen hükmünü ancak bu dünya hayatında geçirebilirsin. Biz günahlarımızı ve bizi zorladığın sihri yarlığaması için Raobimize gerçek îman ettik. Allah (ın sevabı seninkinden) daha hayırlı, (azabı da seninkinden) daha süreklidir."» (2)

Bütün bunlara rağmen Firavn îman etmemekte inat ediyordu. Bunun üzerine Cenâb-ı Hak Firavn'a, çekirge, kurbağa, bit istilâsı gibi musibetler ve felâketler verdi. Bir defasında da sular kan gibi oldu. Firavn, her musibet âriz olduğunda Hz. Mûsa (a.s.) ya gelerek bu musibeti gidermesini, böylelikle îman edeceğini söylüyor, felâket zâil olunca yine eski haline dönüyordu. Bu ve bunun gibi devamlı iz'aclar neticesinde Firavn, İsrail oğullarına artık ilişmez oldu ve onları serbest bıraktı. Bu hususu beyan için Cenâb-ı Hak şöyle buyuruyor :

«Andolsun ki biz Mûsa'ya : "Kullarımla geceleyin yola çık da (düşmanların) yetişme (sin) den korkmayarak, (boğulmanızdan da) endişe etmiyerek onlara denizde kuru bir yol aç." diye vahyetmişizdir.» (3)

İsrail oğullarının Mısır'dan gizlice çıkışını (4) Firavn'a haber verdiler. Bundan endişelenen İsrail oğulları Hz. Musa (a.s.) ya kızmaya başladılar. Hz. Mûsa (a.s.) her defasında onlara sabrı tavsiye ediyor, kurtuluş va'dinde bulunuyordu. Kızıl Deniz'e geldiklerinde Firavn da arkalarından askerleriyle birlikte yetişmişti. İşte tam bu esnada Hz. Mûsa (a.s.) asâ'sıyle denize vurmak sûretiyle şu âyette zikredilen mucizeyi tahakkuk ettirmiş oluyordu :

«Bunun üzerine Mûsa'ya asâ'nı denize vur diye vahyettik. (Vurunca) derhal (deniz) yarıldı, her parça(sı) kocaman dağ gibi oldu.» eş-Şuarâ, 63.

İşte böylece Hz. Mûsa (a.s.) ve kavmi açılan yoldan karşı sahile doğru yürüdüler :

«İsrail oğullarını denizden (selâmetle) geçirdik. Hemen Firavn, askerleriyle beraber, zulmederek ve saldırarak, arkalarına düştü. Nihayet su onu boğmaya başlayınca (şöyle) dedi : «İnandım, hakikat İsrail oğullarının îman ettiğinden başka Tanrı yokmuş. Ben de müslümanlardanım.» (5) «Şimdi mi (îman ediyorsun) halbuki sen bundan evvel (ömrün boyunca) isyan etmiş, daima fesatçılardan olmuştun.» (6)

Böylece Firavn'ın askerleriyle beraber boğulmasiyle artık bir büyük tehlike de zail oluyordu. Bundan sonra İsrail oğulları, peşlerinden gelecek bir tehlikeden emin olarak yollarına devam edebilirlerdi. Yalnız Arz-ı Mev'ûd'a varıncaya kadar uzun bir çöl yolculuğu gerekiyordu. Bunun için de sabır ve tahammül lâzımdı. Acaba İsrail oğullarına buna hazırlıklı mıydı?

Şüphesiz Allah, Hz. Mûsa (a.s.) vasıtasıyla İsrâil oğullarını Mısır'dan Firavun'un zulmünden kurtardı, onlara nimetler ihsan etti :

«Ey İsrâil oğulları, sizi düşmanınızdan kurtardık. "Tûr"un sağ yanında size vâde verdik ve sizin üstünüze kudret helvasıyla bıldırcın indirdik.» «Size rızık olarak verdiklerimizin en temizlerinden yeyin, bu hususta taşkınlık (ve nankörlük) etmeyin. Sonra üstünüze gazabım vacib olur. Benim gazabım da kimin üzerine vacib olursa muhakkak ki o, (helâk uçurumuna) yuvarlanmıştır.» (7)

İsrâil oğulları «Tûr»a doğru ilerlerken «Tih» (8) Sina sahrasına ulaştılar. Burada yiyecek ve içecek sıkıntısı başgösterdi :

«Ve (Tih'de güneşin sıcaklığından korunmanız için) üstünüze (ince bir) bulutu gölge yapmış, size (orada) kudret helvası ile yelve kuşunu indirmiş, size rızık olarak verdiğimiz şeylerin iyilerinden, güzellerinden (en temiz ve helâl olanlarından) yeyin (onları gizlice saklayıp ve biriktirip de nankörlük ve tamahkârlık etmeyin demiştik) onlar (o nankörlükleriyle) bize zulmetmemişler, fakat kendi kendilerine zulmetmişlerdi.» (9)

(Devamı var)

---

(1) Tâ-hâ, 70-71.
(2) Tâ-hâ, 72-73.
(3) Tâ-hâ, 77.
(4) «Mûsa'ya "Kullarımı gece yola çıkar. Çünkü takib edileceksiniz." diye vahyettik.» eş-Şuarâ, 52.
(5) Yûnus, 90.
(6) Yûnus, 91. Bu bir imân-ı ye'istir. Makbul değildir. «Beyzâvi»
(7) Tâ-hâ, 80-81.
(8) Tih, Kızıl Deniz'in kuzeyinde Akabe körfeziyle Süveyş körfezi arasında güneye doğru üçgen bir yarımada şeklinde uzanan bir bölge. Bölgenin güney kısmında Sina dağı bulunmaktadır. «Resimli Yeni Lügat ve Ansiklopedi, c. 5, s. 2806.
(9) el-Bakara, 57.

İslâm Zirve Konferansı

Ömer BAL

22-25 Eylül 1969 tarihleri arasında Fas'ın başşehri Rabat'ta İslâm Devletleri temsilcileri toplandılar. İslâm Zirve Toplantısı sonunda yayınlanan deklerasyon'a imza koyan İslâm devletleri (Afganistan krallığı - Cezayir Demokratik ve Halk Cumhuriyeti - Çad Cumhuriyeti - Gine Cumhuriyeti - Endonezya Cumhuriyeti - İran İmparatorluğu - Hâşimî Ürdün Krallığı - Suudî Arabistan Krallığı - Kuveyt Devleti - Lübnan Cumhuriyeti - Arab Libya Cumhuriyeti - Malezya - Mali Cumhuriyeti - Moritanya İslâm Cumhuriyeti - Senegal Cumhuriyeti - Somali Cumhuriyeti - Güney Yemen Halk Cumhuriyeti - Demokratik Sudan Cumhuriyeti - Tunus Cumhuriyeti - Türkiye Cumhuriyeti - Birleşik Arap Cumhuriyeti - Arap Yemen Cumhuriyeti - Hindistan İslâm Cemaati) temsilcileri tam bir antlaşmaya ve fikir birliğine vardılar. Müslümanlıkları sözden ileri geçmeyen, sosyalizmden cumhuriyete, cumhuriyetten krallığa kadar çeşitli idare şekillerini benimsemiş olan İslâm devletleri temsilcilerinin, Rabat'ta bir araya gelebilmeleri hakikaten büyük bir hâdise. Her nekadar daha işin başlangıcından sonuna kadar hizipler çarpışmışsa da sonunda bir anlaşmaya varılabilmiştir. Varılan bu zahiri anlaşma bile İslâm düşmanlarını endişelendirmeye kâfi gelmektedir. Çeşitli cereyanların at oynattığı, genellikle Müslüman Devletlerinin başında, kandırılmış ve müslümanca düşünemeyen liderlerin varlığına rağmen, bir araya gelinebilmesi ve bu bir araya gelişin tarihte ilk defa oluşu, Rabat toplantısının kıymetini bir kat daha artırmaktadır. Asırlardır Batılı, Doğulu, Kuzeyli ve Siyonist emperyalistler tarafından ekilen ayrılık ve nifak tohumlarına, param parça olan İslâm birliğine rağmen mukaddes Mescid-i Aksa'ya yapılan suikâst, Müslümanları bir araya getirmiştir. Her nekadar beklenen ve istenen birlik temin edilememişse de inşaallah ilerideki İslâm birliği için nüve olur.

Hindistan İslâm Cemaati temsilcilerinin Başkanının bir Hindu oluşuna itiraz eden Pakistan heyetinin haklı ve yerinde infiali hariç, toplantı sessiz geçmiştir. Temennimiz Müslüman Devletlerinin «müslümana ancak müslümandan fayda gelir.» fikri etrafında birleşerek iktisadî, ticarî, ilmî, idarî sahada tam bir anlaşmaya varmaları ve dış düşmanlarına karşı müşterek hareket ederek İslâmı ve müslümanlığın ezeli ve tarihi düşmanlarının, başına bir topuz halinde inmeleridir. Müslümanlar içinde bulundukları emekleme ve sürünme devresine, her türlü yabancı sömürü ve istismarına son vererek, Garbın tekniği ile İslâmın ışığı altında tam bir çalışma ve kalkınma devresine girmelidirler. Kalkınmak, ilerlemek için şu veya buna avuç açarak, eğlence yerleri, pavyonlar, içki fabrikaları kurarak değil, kendi imkânlarımızla hayatî fabrikalar kurarak başlamalıyız. Denilebilir ki, İslâm Devletlerinin din kaygusu ile birleşmeleri tarihî Haçlı Seferlerinin yeniden başlamasına ve bir Haç-Hilâl mücadelesine yol açmaz mı? Zaten Haçlı Seferleri durmamıştır. Devam etmektedir. Gerileyen meydan-ı kavgaya atılmayan Hilâldir. Hepsi o kadar... Bugün İslâm devletlerini iktisaden sömüren ve geri koyan hangi zihniyettir. Yine Kıbrıs'ta Türkiye'ye, Keşmir'de Pakistan'a, Filistin meselesinde Araplara karşı çıkan hangi zihniyettir? Haçlı zihniyeti değil mi? Böyle bir düşünce yersizdir. Haçlı Seferleri iktisaden devam etmektedir. Müslümanları galip kılacak ve Kudüs'ü tekrar geri alacak Selâhaddîni Eyyûbiye ihtiyaç vardır.

İslâm Zirve Toplantısının sonunda yayınlanan deklerasyonun en can alıcı noktası «Hükûmetler ekonomik, ilmî, kültürel ve manevî alanlarda İslâmiyetin kaidelerine mülhem olarak aralarında sıkı işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma sağlama maksadı ile temaslarda bulunacaklardır.» denmesidir. Bilmiyoruz İslâm kaidelerinden alınacak ilham ne dereceye kadar tahakkuk eder. Ve devletlerin sadâkati hangi noktaya kadar varabilir. İslâm Devletleri Temsilcilerinin vermiş oldukları bu söz, birçok anlaşmalarda olduğu gibi kâğıtta mı kalacak?

Biz bu yazıda İslâm Zirve Toplantısı karşısında Türkiye Cumhuriyeti Devlet ve Hükûmetinin tutumu üzerinde durmak istiyoruz. Her şeyden evvel ilgililerin bu toplantıya karşı gös-

(Devamı 25. sayfada)

ŞARKIYATCILARIN

ESERLERİ

VE

MODERN

İSLÂM

DÜŞÜNCESİ

ÜZERİNDEKİ

TESİRİ

Yazan : **Malik bin-NABÎ**

Terceme : **İbrahim CANAN**

Medhedici Kitapların Müsbet tesiri

BATI kültürünün sert darbesinden sonra, İslâmı müdafaa eden kitaplarının vücude getirdiği müsbet tesirleri inkâr etmek hemen hemen imkânsızdır.

Benim nesil — en azından belli bir kısmı — islâmî şahsiyetlerini muhafazada bu çeşit eserlere borçludur. 15-20 yaşları arasında İbn-i Haldun'u Sylvestre de Cacy'nin tercümeleri ve İslâm medeniyetinin harikalarını Dozy ve Ahmed Rıza'nın tercümeleri vasıtasiyle keşfettim.

Bu kitaplara neleri borçlu olduğumu ben bilirim. Bunlar «Mémoires d'un témoin du siecle» adlı eserimde kaydettim.

Fakat bugün, 60 yaşında, son 40 senedenberi İslâm âleminin vicdan ve rûhunda icra edilen bu tedavî ameliyesinin bilânçosunu daha mükemmel bir surette yapabilirim.

Bu açıklamamın dar çerçevesinden dışarı çıkmamak için, sadece şunu söyliyeceğim : Bu ameliye neticede birçok sebepler yüzünden, faydalı olmaktan çok zararlı ve tehlikeli oldu.

MEDHEDİCİ KİTAPLARIN MENFÎ TESİRLERİ :

Herşeyden önce bu, psikolojik neticeler husûle getiren pedagojik (eğitimle ilgili) bir tutum yüzündendir. Bunu mütevâzi bir misalle gösterebiliriz.

Günlük ekmeğini temin edemiyen bir fakire, babasının ve atalarının içinde yaşamış oldukları bolluk ve zenginlikten bahsetmek suretiyle bir an için de olsa içinde bulunduğu sıkıntıları muvakkaten unutturmak mümkündür. Bu bir nevi şuur ve düşünme melekesini uyuşturmak suretiyle elde edilen bir neticedir. Fakat onun sıkıntı ve ızdıraplarına herhangi bir çare getirmek değildir.

Aynı şekilde, bir cemiyete parlak mazisinin harikalarından bahsetmek suretiyle onun içinde bulunduğu sefâlete çare bulunmuş olmaz.

Gerileme devrinin müslümanlarına Binbir Gece Masalları'nın harikalarını anlatanlar, uzun ve karanlık gecelerdeki dinleyicilerinin ruhuna biraz unutkanlık saçarak, şaşaalı bir geçmişin büyüleyici görüntüsüyle gözleri sihirliyorlar ve uyutuyorlardı. Fakat ertesi sabah bu uyutulanlar, hiç de arzu edilmiyen şartları muhtevî acı hakikatlar üzerine gözlerini açıyorlardı.

İslâm Medeniyetinin parlak devirlerini medh ü sena edici edebiyat, böylece bu çift rolü oynadı. Bu edebiyat, Batı kültürüyle olan çatışmanın muayyen bir devrinde, İslâm benliğini belli bir ölçüde muhafaza ederek onların târiz ve tenkitlerine aynı değer ve eşitlikte cevap verme imkânını tanıdı. Fakat bu edebiyat müslüman benliğine faydalı bir tesir yerine, harika şeylerin tad ve zevkini akıttı.

MEDHEDİCİ ESERLER VE İDEOLOJİK MÜCADELE :

Rasgele elde edilmiş gibi görünen bu tesbit, bizim bütün dikkatimizi üzerinde toplayacak ehemmiyeti haizdir. İçtimaî açıdan, bizim nazarımıza önemi çoktandır çapmış bile olsa, içinde bulunduğumuz devirde İslâm cemiyetinin girişmek zorunda kaldığı «İdeolojik Mücadele» sahasına nakledilince bu tesbit, çok daha büyük bir önem kazanır.

İslâm dünyasında «ideolojik mücadelenin» mânâsını bir kelimede anlayabilmek için, şuurda en azından umumî bir kaideye sahip olmak lâzımdır. Ne zaman bugünün İslâm cemiyetinde bir veya birkaç kişi, bu cemiyetin bir meselesi üzerinâ eğilince, sömürgeciliğin (koloniyalizm) bu meseleyi daha önceden koyduğu görülür. Henüz koymamışsa derhal koyacaktır : «Sömürgeci mütehassıslar» bunun üzerine ya eğilmiş, meseleyi ele almış durumdadırlar veya ele alacaklardır. Ve ne zaman müslümanlar bu meseleye bir hal çaresi teklif ederlerse mezkûr mütehassıslar bu çözümü, bizzat teklif edenlerden daha hararetli olarak ve daha yakından inceleyeceklerdir. Eğer bu çözüm yanlışsa onlar iyice yanlış hale sokacaklar, eğer bazı hakikatları muhtevî ise, bunları bu tekliften temizleyebilmek için ellerinden gelen bütün gayreti sarfedecekler veya mukabil çareler teklif ederek tesirini sıfıra indireceklerdir.

İdeolojik mücadelenin ifade ettiği umumî mânâ işte budur. Binaenaleyh, eğer İslâm âleminde, henüz bizim gözümüze çarpmıyan herhangi bir emâre belirse bu, derhal «ideolojik mücadele» mütehassısları tarafından tetkike alınmış, onlar tarafından tahlil ve teşrihi yapılmıştır. Eğer bu belirti uzak veya yakından müslüman cemiyetinin uyanışını muhbir fikir hareketleri ile ilgili ise, muhtevası iyiden iyiye elenip, incelendikten sonra yüz çeşit farklı imbiklerden geçirilir. Bütün bu ameliyeden maksat, süzgecin altına islâmî uyanışa hizmet edebilecek en küçük unsurların ve bu gayeyi baltalıyacak en büyük unsurların geçmesini te'mindir.

Bir cemiyetin inkişâfını haber veren alâmetlerin en bârizi bu inkişâfa hâkim olan fikirlerin seyrettiği istikâmettir.

Bu istikâmet, belki ileri ve istikbale, yahutta tam tersine geriye yani marazî bir şekilde geçmişe matuf olabilir.

Bu ideolojik mücadelenin inceliklerini tahlilde daha uzağa gitmeksizin, konusuyla ilgili bazı mülâhazaları kısaca ilâve etmek gerekmektedir : Medhedici edebiyatın fikir hayatı üzerine, fikirlerin istikâmetine ve bugünün İslâm cemiyetindeki fikir hareketlerine tesiri.

MEDHEDİCİ EDEBİYATIN FİKİR HAYATINA TESİRİ :

Bu edebiyatın, ideolojik mücâdele mütehassısları elinde, şeytânî bir çalışma vasıtası olan diğer veçhesi derhal görülür.

İslâm cemiyetinde, tedricî yıkım çalışmalarının fikrî, siyasî ve ictimâî hayatın en ince teferruatına kadar kol atmış olduğu müdakkik gözlemciler tarafından müşâhede edilmektedir. Bu çalışmalar bilhassa benim gazeteci, yazar ve insan tecrübelerimi yaşadığım Arab memleketlerinde tekessüf etmektedir.

Bu tecrübeleri yazmak istesek ciltler doldurur. Ben ancak bu tecrübelerden en taze bir misal zikredeceğim. Paris'te yapılan Cezayir'li işçilerin bir kongresinde, bu kongreyi tertipliyenler, bilhassa «demokrasi» kelimesini kendisine bayrak edinen memleketlerde günün en hararetli meselesini teşkil eden bir konuya temas eden bir broşür hazırlayarak bin kadar nüsha dağıtmayı düşünürler.

İdeolojik mücadele mütehassısları bu durumu ve bu olayı gözden kaçırmıyorlar.

Fakat ne yapmalı da bu broşürde ifade edilen fikirleri tesirsiz hâle getirmeli yahut en azından bu kongreye katılan müslümanlara yapacağı tesiri azaltmalı?

Derhal «Allah'ın güneşi Batı'da Parlıyor» adlı, İslâm Medeniyetini medhedici meşhur kitabın yazarı dâvet edildi. Sempatik bir Alman olan yazar hanımefendi kitabını kongre üyelerine takdim etti.

Böylece yazar, hal-i hâzırın canhıraç meselelerini, geçmişin hârika ve şaşaalarıyla örttü.

Bu hâdiseyi bana anlatan arkadaşım ilâve etti : «Sonunda, ayağa kalkmış olan salon, okuyucu hanımefendiye alabildiğine tezahürat yapıyordu.»

Arkadaşım, ideolojik mücadelenin çok mânidâr bir sahnesini anlatmış olduğundan asla şüphe etmiyordu.

Nitekim bu mücadele, bugün dünyada en had safhasındadır. Bu, bilhassa başının hemen üstünde geçmekte olan İslâm cemiyeti için böyledir. Bir çalışma ve tefekkür fikri ne zaman İslâm cemiyetinde belirse, kendilerine mahsus usûllerle, sömürgecilik mütehassıslarının nasıl çalıştıklarını görürüz : Bunlar aynı cemiyete, aynı şartlar içerisinde «Binbir Gece Masalları»nın hülyâları gibi birtakım aldatıcı hayalî fikirler atarak cemiyetin istikâmetini ters yöne çevirmeyi denerler.

Biz yukarda ulaştığımız ölçü ve kaideyi her zaman göz önünde hazır bulundurmalı ve bilmeliyiz ki : «Ne zaman biz, cemiyetimizin bir meselesini ortaya koyarsak aynı şeyi sömürgeciler de ortaya koyar ve ne zaman bu meseleye bir çözüm yolu teklif edersek, bunu bozabilmek için mutlaka herhangi bir çareye baş vururlar.

IRKCI CEREYANLAR SÖMÜRGECİLİĞİN YENİ BİR MANEVRASIDIR :

Baascılık, Berberîlik, Afrikacılık gibi her çeşit ırkçı cereyanlar, hattâ komünizm gibi ırkçı olmıyan cereyanlar — komünizm, sömürgeciliğin sıcak pençeleri arasında yetişmiş, yeni bir sömürgeci tipdir — medhedici edebiyatla aynı safta olarak şaşırtıcı ve aldatıcı bir sömürgeci taktiğinden başka bir şey değildir. Bütün bu ceryanlar, müslüman cemiyetlerinin içyüzünü iyi bilen, dessas mütehassısların elinde, İslâm dünyasını temel dâvasından — ki bu, bir medeniyet dâvasıdır — çevirerek, dikkatini boş meselelere ve boş çarelere çekmek ve onlarla oyalama vasıtalarıdır. Bu çârelerin boşluğu iş işten geçtikten sonra, büyük bir iflâsın, felâketin ve esaretin ertesinde, cehennemî şartlar içerisinde en acıklı bir şekilde ortaya çıkar. Tıpkı (Altı gün Harbinin sonu olan) meş'um 5 Haziran 1967 sabahı gibi.

Gerçekten bu şaşırtıcı ve oyalayıcı fikirler, Birinci Dünya Harbi'nden çok önceki zamanlardan beri mevcuttur. Bugün bu fikirler, İslâm Dünyasına, tarihinin en nazik bir devresini teşkil eden bugünkü dönüm noktasında daha keşif bir surette atılmaktadır. İslâm dünyası kırk sene önce, sömürge edilmiş bulunmasına rağmen, bazı zevâhirden ictinâb etmek suretiyle kendi meselesinin çözümüne çok yaklaşmıştı. İdeolojik birliği de daha çok imkân dahilinde idi.

Bugün, siyasî hürriyetine kavuşmuş olmasına rağmen bütün bu şanslardan daha da uzaklaşmıştır. Çünkü ideolojik birliği kırk senedenberi parçalayıcı teşebbüs ve dolapların tesirlerine maruz kaldı.

Acı gerçek işte budur. Aldatıcı görünüşlerin gerisindeki hakikî vecheyi ortaya çıkarmak lâzım. Yarım asırdanberi İslâm cemiyeti ilerlemedi, bilâkis toprak kaybetti.

HAKİKATLER SİYASET ARŞINI İLE DEĞİL, KÜLTÜR ARŞINI İLE DEĞERLENMELİDİR :

Bu nokta üzerinde yapılan takdir hatası, bir cemiyetin kaderinin siyaset arşınıyla ölçülebileceğine son «Altı gün Harbi» diğer birçok şeyler yanında, kendine esas olarak «yığma» ve «maddeciliği» olan askerî ve siyasî kuruluşların çürüklüğünü ibretâmiz bir şekilde ortaya koydu. Minik İsrail devletine karşı müdafaa için yığılan şeyler ve silâhlar bir kaç saatin içinde eriyiverdi.

İSLÂM GÖZİYLE

DEĞİŞEN KANUNLAR

M. Said ÇEKMEGİL

بسم الله الرحمن الرحيم

ولن تجد لسنة الله تبديلاً

DEĞİŞEN KANUNLAR :

İnsanlar tarafından örf, adet, iklim gibi hususiyetlerin icabı olarak ve esas hükümlerle çatışmayan, geçici fürûat'a ait insan ihtiyacının mahsulü kanunlar, yine aynı icaplarla değişebilir.

KANUN'U KİM KOYMUŞSA O DEĞİŞTİREBİLİR :

Eğer Kanun yaratıcı tarafından konmuşsa, ondan başka hiçbir mahlûk onu değiştirmek selâhiyetinde değildir. Bazı insanların yaratıcı Kanunlarına itaat etmemesi, onları değiştirmiş olacağına delil olmaz; Olsa olsa, yine bir ilâhî kanun olarak verilen, itaat edip etmemeye talip olma hürriyeti kanununun müsaadelerini menfiye kullanarak cezaya müstahak olur. Nasıl ki, ateşte yakıcılık tabii bir kanundur; onu umursamayanı, korunmayanı kim olursa olsun yakar ve bu ateşteki kanunu kimse değiştiremez, ona o kanunu verenden başka; yaratıcının diğer kanunları da aynen öyledir...

Yani, bir kanunu kim koymuşsa ancak o değiştirebilir; ancak o değiştirirse patlama olmadan, cezaya müstehak olmadan, maslahata uygun olabilir. Değilse normal bir durum içerisinde, diğer insanları da sebep olanlarıyla beraber, rahatsız eder...

İşte böylece; kanun yaratıcının elçilerince konmuşsa, bu da yine ancak onun gibi bir Resul tarafından değişebilir. Değiştirdim ne oldu diyenler bulunabilir. Ancak bilmezler ki her bid'atçının kötü akıbetine onlar da namzet olmuştur.

Eğer kanun, istişare meclisinin içtihatlara dayanarak koyduğu kanunsa, aynı nitelikte ve aynı yüksek seviyedeki istişare meclislerinden başkası tarafından değiştirilemez. Yine eğer bu kanun bir padişahın fermanıyla yürürlüğe girmişse, aynı padişahın veya aynı kuvvette diğer bir Hakanın, Şahın, Kralın v.b. ferman veya buyruğu ile kalkabilir...

Nasıl ki günümüzde de parlementoların yaptığı kanunları değiştirmek icap ediyorsa, yine o sistem parlementoların dışında hiçbir gücün o kanunları değiştirmeye yetkisi yoktur. Şayet bu yetki zorla almak istenirse anarşiler doğar, patlamalar olur ve sonunda haktan ve hukuktan yana olanlar bu gibi kanunsuzlukları önleyemezlerse Faşizm ve Komünizm gibi, insanları bir kısım insanların elinde köleleştiren despotizme esir olurlar. Bu gün bu esirlerin iniltileri o kadar ayyuka çıkmış olacak ki şiddetinden sağırlaşan kulaklar feryadları duymaz hale gelmiş görünüyor...

KANUNSUZ MÜCADELE ORMANDAKİLERE HASTIR :

Kanunsuz mücadelenin insanî olmayacağını, kuvvetten başka kanun tanımamanın ancak ormanlardaki, daha kuvvetlinin daha zayıfı eze eze yaşayan, yabanî mahlûklara ait bir hususiyet olduğunu bilmem izaha lüzum var mı?

Eğer kanun beğenilmiyorsa, yukardan beri izaha çalıştığımız gibi, koyan tarafından değiştirilebilir; bunun kadar tabii ne olabilir?

Bu esastan hareket ederken, konumuza bir de İslâm açısından bakacak olursak bilindiği gibi, Allah tarafından konulan kanunlar ebedîdir; koyucusundan başka kimsenin değiştirmeye yetkisi yoktur. Eğer Allah kanunlarında sürekli veya geçici bir değişiklik yaparsa, biz onlara mucize diyoruz; Gerçekten de mucize dediğimiz, dediklerimiz her şey, Kadir-i Mutlakın kanunlarında elçileri vesilesiyle yaptığı bazı kanunlarının tadilinden başka bir şey değildir. Tabii kanunlarda böyle olduğu gibi, sosyolojik kanunlarında da değişiklik yapmak insan gücünün dışındadır. Ogüst Kont gibi gücünü bilmezlerin, ilâhî kanunları tanıyıp yararlanmayı akledemediklerinden, bir takım zorlamalara düşerek, içtimaî kanunları yaratıcasına böbürlenmeleri, dünyayı bugünkü çıkmaza sokmuş değil midir?

Allah, Kur'ân'a göre, kanunlarını tamamladığını ve en güzel nizam olarak İslâmı seçtiğini bildirmiştir. Ancak buna inanmaya kimsenin zorlanamayacağı kanununu da yine o vazetmiştir; İnsanların iyiye veya kötüye talip olma hürriyetini de yine o kanunlaştırmıştır...

Resulleri vasıtasıyla koyduğu kanunlar da böyledir. Onlar da tamamlanmıştır. Allah, Resullerinin sonuncusu olarak Hatemennebi olan Muhammed (S.A.V.) i kullarına takdim etmiştir. Hiçbir bid'at Allah ve Allah'a inananlar tarafından kabul edilmez...

Allah ve Resulüne dayanma metodlarını bilen âlimlerin içtihadına ve bunların icmaına dayanan kanunları değiştirmekse mesele; O ehliyette olmayanların ve aynı ilmî haysiyet ve selâhiyete sahip bulunmıyanların toplum için kanun yapmaya veya değiştirmeye hakkı olmadığı aşikârdır. Ancak aynı ilmî değer ve aynı ittikaya sahip olanlar bir cemiyet haline geldikleri anda istisna teşkil ederler.

Bütün bunların dışında mahallî örf ve adetlere dayanarak, cemiyetlerinin icap ve zaruretlerini göz önüne alarak, Kur'ân'a muhalif olmayarak çıkarılan füruata ait kanunlar değiştirilebilir ve tadil edilebilirler. Bu izahımızla, Ezmanın tagayyürü ile ahkâm'ın tagayyürü inkâr olunamaz» diyen bir hukuk kuralını da izah etmiş oluyoruz.

Veli ERTAN

İMANIN temellerinden beşincisi Âhiret gününe iman etmektir.

Kur'ân-ı Kerim'in bize haber verdiği hakikatlerden birisi de budur.

Âhiret lügatte; son ve sonraki, öbür dünya, gelecek hayat, ölümden sonra, insanın içinde bulunacağı âlem,

İstilâhta ise; âhiret hayatı manasınadır.

Dünya bâki ve dâim değildir. Her mevcudun doğuşu olduğu gibi bir de ölümü vardır. Öyle ise dünyanın da bir sonucu vardır. Biz buna kıyamet kopması deriz. Bundan sonra bütün kâinat yeniden bir hayata kavuşacaktır. İşte Yevm-i Âhiret dediğimiz gün budur, bu güne aynı zamanda Yevm-i Kıyamet, Yevm-i Hesap gibi isimler de denir.

İnsanlar ebedi bir hayata kavuşmanın hazzını duyabilmek için halk edilmişlerdir.

İçinde bulunduğumuz bu dünyada bize ancak mahdud bir ömür verilmiştir. Kur'ân-ı Kerim'de meâlen, «Herkes ölümü tadacaktır.» buyurmuştur.

Cenab-ı Hakk'ın bu dünya'da dilediğinden başka hayat eseri kalmıyacak, sema değişecek yeni bir âlem teşekkül edecek bütün ölmüş olanların ruhları yeniden vücud bulacak ve cesetlere girecek ve şahsiyetleri tekrar meydana gelecektir. İşte O gün Kıyamet Günüdür. Herkesin defteri âmâli verilecek, yapmış olduğu iyilikler ve kötülükler tartılarak adalet-i ilâhiye yerini bulacaktır. İyilik yapanların yapmış oldukları iyiliklerin mükâfatını, kötülük yapanlar da kötülüklerinin cezasını elbette göreceklerdir.

Kıyamet ve âhiret düşüncesini dinin haber verdiği akli selim de, fen de, felsefe de böyle kabul etmiştir. Yalnız kıyametin ne zaman kopacağı belli değil, bunu ancak Cenab-ı Hak bilir. Kur'ân-ı Kerim'e göre insan hayatı ölümle bitmiyecektir. Ölüm, daha başka yüksek bir hayatın kapısıdır.

Çünkü Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Kerim'de Kıyamet sûresinin 36 ve 40. âyetlerinde meâlen: «İnsan başıboş bırakılacak mı zannediyor. O döl yatağında, dökülen meniden bir damla su değil midir? O, sonra kan pıhtısı oldu. O kandan (Allah) onu yarattı, uzuvlarını düzeltti. Ondan erkek, dişi çiftler çıkardı. Bunları yapan ölüleri diriltmeye muktedirdir.» buyurmuştur.

Âhireti inkâr etmek, bu dünya hayatını da inkâr etmek olur. Âhiret, hayatın gayesidir. Bu dünya gayesiz değildir.

Dünya'da iken herkesin zerre ağırlığında hayır işlemişse sevabını veya şer işlemişse günahını kaydeden bir âmel defteri vardır. Bu defterler kendi ellerine verilecektir.

Amel defteri hakkında Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Kerim'inde Kehf sûresinin 50 nci âyetinde meâlen: «Amel defteri ortaya konulur, günahları görün ki oradaki yazılardan korkarlar. Eyvah! Bize neye bu amel defterleri küçük büyük hiç bir şeyi bırakmamış, hepsini saymış dökmüş derler. Yaptıklarını hep önlerinde hazır bulurlar. Senin Rabbın hiç bir ferde zulmetmez.» buyurmuştur.

Dünyada ne ekilirse âhirette o biçilecektir. Bunda şüphe yoktur. Her insan yapmış olduğu işlerin hesabını verecektir. İyilerin gideceği yer cennet ve kötülerin gideceği yer de cehennemdir.

Dünya âleminde iyilik yapanların, Cenab-ı Hakkı tanıyanların ve peygamberimizin yolunda gidenlerin durağı şüphesiz cennet mertebelerinden biridir.

Cehennem ise, insanı terbiye ve temizlemek ve yüksek ruhâniyete lâyık bir hale getiren bir azap yeridir.

Günahkâr müslümanlar cezalarını çektikten sonra yine cennete dâhil olacaklardır.

İnsanlar için kıyametten önce bir de kabir hayatı vardır.

Kabir hayatı ölüm ile âhiret arasında geçen zamandır.

Kabirde vâki sualden sonra ölüler, ameline göre ya nimete nâil veya azaba duçar olurlar.

Kıyamet, nefh-i sûr, cesedlerin haşri, amel defterlerinin verilmesi, mizan, sual, havz-ı kevser, şefaat, cennet ve cehennem hakdır Ve Âhiret gününün şumulüne giren şeylerdir. Her mü'minin bunlara tereddütsüz inanması lâzımdır.

Âhiretin bu halleri ve cennet nimetleri dünyada gördüklerimizle mukayese edilemez. Onların hiç birisi isminden başka bu dünyadakilere benzemez.

Tasavvur ve idrak da edilemez.

Âhirete taalluk eden işlerin hepsini Kur'ân-ı Kerim'de ve peygamberimizden öğreniyoruz.

Cenab-ı Hakk'a binlerce hamd-ü-sena ederiz. Bize peygamber göndermiş, kitab indirmiştir. İyiliğe ve kötülüğe giden yolları açıkça göstermiştir. İşte bunun için Allah'ın huzuruna çıkacağımız günü düşünelim, ölüm gelip çatmadan önce her türlü hazırlığımızı yapalım, dâima iyi olmağa ve iyilik yapmağa gayret etmeli ve her ne suretle olursa olsun kötülükten sakınmalıdır.

Sekiz şey sahibini küçük düşürür

1 — DAVET OLUNMADIK SOFRAYA OTURMAK,

2 — KENDİNİ ÜSTÜN GÖRÜP MİSAFİR OLDUĞU YERDE SAĞA, SOLA VE EV SAHİBİNE EMRETMEK,

3 — DÜŞMANIN DAĞITTIĞI NİMETLERDEN KENDİSİNE DE PAY AYRILMASINI BEKLEMEK,

4 — KİŞİNİN SÖZE BAŞLARKEN NE SÖYLEYECEĞİNİ DÜŞÜNÜP TAŞINMADAN KONUŞMAĞA BAŞLAMASI VE BİRBİRİNDEN İLGİSİZ SÖZLER SÖYLEMESİ,

5 — DEVLET KUVVET VE KUDRETİNİ TEMSİL EDEN SULTAN, REİS VE ONUN TAYİNİYLE VAZİFE GÖRENLERİN KÜÇÜK GÖREREK HADDİNİ AŞMAK,

6 — KENDİNDEN YAŞCA, MAKAMCA VE SERVETCE BÜYÜK OLANLARLA KENDİ AKRANI GİBİ DÜŞÜP KALKMAK,

7 — DUYMADIĞI VE BİLMEDİĞİ BİR HUSUS VE İŞ HAKKINDA SÖZ SÖYLEMEK,

8 — İŞİNİN EHLİ VE SÖZÜNÜN ERİ OLMAYAN KİMSELERİN İŞLERİNİ VE SÖZLERİNİ TASDİK ETMEKTİR.

Beklenen eser :

İSLÂM ÜLKELERİNDE ANAYASA HAREKETLERİ

çıktı!..

Doç. Dr. Salih TUĞ

İRFAN YAYINEVİ'nin neşretmekle iftihar duyduğu, bugünkü İslâm Ülkelerinin içtimaî meseleleri üzerinde aydınlanmak ve bu ülkelerin hukuki ve siyasî istiklâl mücadelelerini yakından takip edebilmek için «İslâm Ülkelerinde Anayasa Hareketleri» adını taşıyan bu yayınımızı mutlaka okuyunuz.

Fiatı 20 TL.

(Ofset baskılı gömlek kaplı lüks cilt)

Adres : İRFAN YAYINEVİ — Babıâli Cad., 50 Cağaloğlu/İstanbul

ÖLÜM

BOSSUET'den çeviren
O. Sabit EYMİRLİOĞLU

Yüz sene nedir? Bir tek an silip süpürecek olduktan sonra, bin sene nedir? Günlerinizi çoğaltınız... Altında ecdadımızın yattığı ahfadımızın yatacağı şu ulu çınarlar kadar yaşayınız. Şu sonsuz gibi görünen zamanın içine şan ve şerefleri, zenginlikleri, zevkleri yığınız, ölümün son nefesi pek hafif, pek nahif de olsa bu beyhüde saltanatı iskambil kâğıtlarından yapılmış çocuk oyuncağı şatolar gibi kolayca devirecek olduktan sonra, bu yığından hangi fayda sağlıyacaksınız? Şu kitaba çok şeyler yazmakla, her sahifesini güzel yazılarla donatmakla ne kazanacaksınız, madem ki tek bir çizgi hepsini çizecek?

... Dünyada bizden hiçbir iz kalmayacaktır. Et etlikten çıkacak, vücut başka isim alacak, hatta ceset bile uzun müddet adını muhafaza edemiyecek. Hiçbir dilde ifadesi olmayan birşey olacaktır. Benim asıl cevherim nedir? Öyle ise ey Büyük Allah?... Ölmek için doğuyorum. Başkaları gibi, görüyor sonra kayboluyorum? Her şey bizi ölüme çağırıyor. Tabiat bize ödünç verdiği maddeyi geri alacağını bunun aynı elde kalmaması, daima alınıp verilmesi lâzım geldiğini ihsas edip duruyor. Bu madde başka şekiller için ona lâzımdır, başka işlerde kullanacaktır. Doğan çocuklar büyüdükçe ve yürüdükçe bizi sırtımızdan itiyorlar ve : «Çekilin, şimdi bizim sıramız.» diyorlar gibidir. Böylece biz başkalarının önümüzden geçip gittiğini gördükçe, başkaları da bizim geçişimizi seyredecek, onlar da kendilerinden sonrakilere aynı manzarayı sunacaktır. Ya Rabb biz neyiz? Önüme bakarsam bu ne sonsuzluktur ki, ben orada yokum. Arkaya dönersem bu ne müthiş bir silsiledir ki, orada da yokum : Zamanın bu sonsuz uçurumu içinde ne kadar az yer tutuyorum. Her gün yatarken veya kalkarken, hiç olmazsa bir kere ölümü düşüneceğime yüksek huzurunda söz veriyorum Allahım...

(İMAN; O KABR-İ EKBERİ, BİR TİCARETGÂH VE ŞAŞAALI BİR MİSAFİRHANE GİBİ GÖSTERİR.)

GENÇ KALEMLER

İbret Levhası

Abdülmuttalib YILDIRIM

İrili ufaklı sonu gelmez çarklar... Çarkların arslan dişleriyle ve tilki hırsıyla kendine çektiği bitmez tükenmez zencir... Karın tokluğuna sonsuz daireler çizen, dişlilerin hırslarından vazgeçmesini, zencirin tükenmez sabrının aşınmasını gözleyen zavallı beygir!.. Ve herşeyin sebebi dipsiz kuyu...

Tahayyül ediyor musunuz?

Beygir koşar, çarklar dönüşür, kovalar birbirini kovalar. Ve bir şırıltı : su...

Herşey şuursuz.

Başsız, sonsuz dairenin sonuna doğru koşan beygir; sonsuz sonla, başsız başın kovalaştıkları zencir üzerindeki kovalar; baştan sona, sondan başa dönen, fakat ne sonunu ne de başını bulamıyan, zaman içinde zamansız çarklar... Hepsi şuursuz!

Ve insanlığımızın bugünkü tablosu!..

Kovalardan boşalan su beygirin çizdiği dairelerin içine dökülürse, bu su, sudan çıkıp kuru yolda yürümek isteyen beygirin dizlerine yükselir. Koştukça gömülür, gömüldükçe koşar ve batar!..

Kovalar. Birbiri ardınca suya dalıp çıkan sonsuz kovalar... Yükselmek için yukarıya doğru adım atmak gerekir. Aynı anda biri suya dalan, diğeri sudan çıkan iki kova. Suya inmek marifet değil. Onu kucaklayabilen, ona sahip olur. İşte kovalardan biri boş, diğeri dolu olduğu halde aynı anda sudalar...

İnsanlığın aynası... Herşey dönmeye mahkûm. Fakat yükselmek, aradığını bulmak, ilerlemek şuurlu olanlara mahsus.

Sonra herkes bu dairelerden, bu yollardan geçmeye mahkûm. Bu çarklar, bu daireler zaman; her kova bir insan; bu kuyu ve suyu bir açık hazine, bir dünya... Geliş gibi gidiş var. Fakat sulu kuyudan susuz çıkmak çok acı. Kovası delik olmayan, avuçlarını ve kalbini açan, ondan kana kana içen.

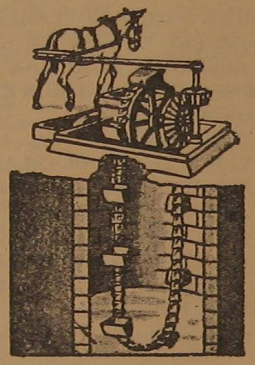

Güzel Sözler

Derleyen : Hasan TEKELİOĞLU

DOĞUDAN

Şüphe yok ki, göklerde ve yerde mü'minler için elbette ibretler vardır. Ve sizin yaradılışınızda ve neşrettiği her bir canlı şeyde yakınen bilip inanırlar olan bir kavim için ibretler vardır.

Ve gece ile gündüzün ihtilâfında ve Allah'ın gökten bir rızk indirip onunla yeri ölümünden sonra diriltmesinde ve rüzgârları bir taraftan diğer tarafa döndürmesinde de âkîlâne düşünenler olan bir kavim için ibretler vardır.

Kur'ân-ı Kerîm

⁂

İçinde (kalbinde) Kur'ân'dan bir şey (bir iz, bir eser) bulunmayan kişi (tıpkı) harab ev gibidir.

Allah, bizden birşey duyup da başkasına aynen tebliğ edenin yüzünü ak etsin, nice tebliğ edilen vardır ki, (bizden) duyandan daha anlayışlıdır.

Hz. Muhammed

⁂

Cehennem olsa gelen, göğsümüzde söndürürüz,
Bu yolki, Hak yoludur, dönme bilmeyiz yürürüz.

Mehmed Akif

⁂

Masonluk bir timsahın üst çenesi, Komünizm ise alt çenesidir. Timsah ise Siyonizmdir. Bunlardan birini diğerinin yerine koymak olmaz.

Prof. Dr. N. Erbakan

⁂

Ey ömrünü bir gayeye vakfeyleyen insan!..
Aylar ve güneşler senin iclâline hayran...
Tebrik ediyor bak seni mabetler ezanlar,
Ey nurlu yolun yolcusu, kurban sana canlar...

Ali Ulvi Kurucu

BATIDAN

Şüphe içinde yaşamanın insan için büyük bir felâket olduğu muhakkaktır. Fakat hiç olmazsa böyle bir felâkete uğramış olan insan, hakikatı aramayı mühim bir vazife bilmelidir. Hem şüphe eden, hem de aramayan adam; hem bedbaht, hem de haksızdır.

Pascal

⁂

Ne kadar vahşi, ne kadar geri olursa olsun, bir millet yoktur ki, dinden uzak bulunsun.

Çiçeron

⁂

Saadet nadiren bizden uzaktır; fakat çok kere onun mevcudiyetinden haberdar değiliz.

Maeterlinek

⁂

Rüzgârlarla dalgalar daima en mahir gemilerin tarafındandır...

Gilbon

⁂

Allah yolunda olmak, kendimizi Allah'a vermek demek, gittikçe daha kuvvetli bir şahsiyet olmak demektir.

Ed. Le Roy

⁂

Sonsuzluğu ile semaya, bütün güzelliği ile dünyaya sahip olmak isterdim; fakat, yalnız o benim olsaydı arzın en ufak bir köşesi ile iktifa ederdim.

Togor

⁂

Cesur adamın bakışı, korkağın kılıncından daha çok düşman titrer.

Kennedy

Gönül Sana Demedim mi?

Gel islâh ol tövbe eyle,
Gönül sana demedim mi?
Daim Hakk'a niyaz eyle
Gönül sana demedim mi?

Haram helâli bilmedin
Gözüm yaşın görmedin,
Beni sana bend eyledin,
Gönül sana demedim mi?

Ne idin ki n'olacaksın,
Nebat gibi solacaksın,
Bir gün pişman olacaksın,
Gönül sana demedim mi?

Beş vaktini terkeyledin,
Hiç bilmedin ki neyledin,
Sen yerini nâr eyledin,
Gönül sana demedim mi?

Niyazî der nice olur,
Kara yer meskenin olur,
Senin de defterin dürülür,
Gönül sana demedim mi?

M. Niyazi GÜNERİ

SULTAN RAMAZAN GELDİ

Takvîm-i hayatın yine evrâkı düştü,
Aktı rahmet, koşarak hep âlem bölüştü,
Pencereme konarak bülbüller ötüştü,
Dediler ki bugün Şehr-i Ramazân geldi...

ÂŞIK HAMZA

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

● Oldukça cins bir fikir adamı olarak yaratıldıktan sonra dünyalar arası büyük muhasebede ölüm dönemecini kıvrılamayan ve inkâr uçurumuna yuvarlanan Ziya Gökalp'in, İSLÂM'ın içinden değil, sadece İSLÂM'ın yerini almak üzere icad ettiği «Türkçülük» yolunda ne büyük bir Yahudi himayesi göreceğinden veya Yahudilere ne zengin bir istismar sahası açtığından gâfil bulunduğunu...

● Şehzâdeliğinde işi gücü köşk yaptırıp yıktırmak, sonra tekrar yaptırıp yine yıktırmakla geçen, böylece huzur ve muvâzene sahibi olamayan 5'inci Sultan Murad'ın, Osmanlı halife ve padişahları arasında (1) numaralı mason olarak tanındığını...

● Son 4 yılda trafik kazalarında verdiğimiz ölü sayısının, 4 senelik İstiklâl Savaşı'nda verdiğimiz şehid sayısına denk geldiğini...

● Danimarka'da 18-23 yaş arası erkekler üzerinde bir araştırma neticesi % 85'inin ankete (evlenecekleri kızın bâkire olmamasının hiç bir önem taşımayacağı) cevabını verdiklerini...

● Mevlânâ Celâlüddin-i Rûmî Hazretlerinin, Konya'yı Moğol tahribatından koruduktan sonra düşmanın bu şehre zarar veremeyeceğini tebşir ve orada doğanları da tebrik ederken, Konya'ya «Veliler Şehri» (Medînet'ül-Evliyâ) lâkabını vermek sûretiyle hem kendi varlığı ve hem de ifadesiyle bu şehri kudsîleştirdiğini...

● Bir Fransız hikâyecisinin; sigarayı : Yeni Çağın en ileri keşfi (!) diye gösterdiğini...

● Din mevzuunda;

Karl Marx'ın :

«Din, halk yığınlarını uyuşturan bir afyondur.»

Lenin'in :

«Allahsızlık Marksizmin yani ilmî sosyalizmin nazariyatının ve tatbikatının tabiî ve bölünmez bir parçasını teşkil eder. Allahsızlık lehinde bir propagandayı zarurî olarak genel propagandamıza idhal etmekteyiz.»

Nikita Kruşçef'in :

«Komünizm dine karşı olan muhalefetini değiştirmemiştir. Bizler dinlerin uyuşturucu tesirlerini yok etmek için elimizden gelen bütün gayreti sarf ediyoruz.»

sözlerine uygun olarak, Sovyet Rusya Anayasasının 124'üncü maddesinin aynen :

«Bütün vatandaşlar din aleyhdarı propaganda hürriyetini haizdir.» şeklinde olduğunu...

Ve, bütün bu kanun ve sözlere uyan bazı kötü niyetli idârecilerimizin de geçmişin Müslüman Türkiye'sinde :

«Din mevzuu üzerinde; gerek tarihî, gerek temsilî, gerek mütalâa ve ima kabilinde olan her türlü makale, fıkra ve tefrikalara 10 gün zarfında nihayet verilecektir. Memleket dahilinde dinî neşriyat yapılmayacak... Dinî bir atmosfer yaratılmasına, gençlik için dinî bir zihniyet fideliği vücuda getirilmesine meydan verilmeyecek!.» (1942-1945).

«— Bu gün kırk bin yobazın (din talebesinin) yuvalarını başlarına yıktım!..»

«— Çocukların kafalarından din fikrini tamamiyle silmek için bize 30 sene daha lâzım.»

«— Din medenî hayat yaşamaya mânidir.» (1950).

«— Allah ile devlet olmasa, bütün insanlık saadete kavuşacak!..» diye etrafa emirler yağdırdıklarını...

● Birinci Dünya Harbi'nin meşhur Fransız Başvekili Klemanso'yu yeni çıkan bir dans dolayısiyle oyun pistine dâvet ettikleri zaman onlara karşılık olarak :

«— Niçin ayakta?» suâlini sorduğunu...

● Marx : **«Kapitalist düzende daima işsizlik olacaktır.»** dediği halde, buna karşılık — sanki Marx'la alay edercesine — Batı Almanya'nın kendi işçisi kâfi gelmediği gibi dışarıdan da (1 milyon) dan fazla yabancı işçi getirdiğini...

● Komünist Kuzey Vietnam'ın kızıl diktatörü Ho Şi Min için yerli komünistlerin ihtifâl tertiplemelerine, arkasından ağıtlar düzüp okumalarına, solcuların düdüğü TRT'nin de katıldığını...

● Bir zamanlar câmi avlularında kitap satarak halkın merhamet duygularından istifade edip para kazanan Âşık İhsanî'nin, şimdi sosyalistliğin özelliklerinden biri olan gece kulüplerinin müdâvimlerinden biri haline geldiğini...

● Tarihçi Angelhard'ın, «Türkiye ve Tanzimat» isimli eserinde : **«Avrupa'yı hoşnut etmeye çalışmaktan başka politikası yoktu!»** diyerek Mustafa Reşit Paşa'nın şahsiyetsizliğini tesbit ettiğini...

Biliyor musunuz ?

HALİMİZ...

ABDÜLKAHHAR

Anadolu'nun bir yaz boyunca hiç yağmur görmemiş boz ve kıraç toprağının güz yağmurlarını büyük bir iştihâ ve oburlukla yutması gibi, Garp ma'mûlu, dalâlet masnûu ve hülâsâ bâtıl yapısı ne varsa içtimâî, ahlâkî ve millî bünyemize çekiyor ve emiyoruz. Ve birçok muharrir ve mütefekkirlerimizin kaleminden tutup bir de ahvâlimizin düzgünlüğünden bahsedip mes'ud istikballerin eşiğinde olduğumuzu ilân ederek avunuruz!..

Halbuki şenaat namına ne varsa aldık ve almaktayız. Fakat, devede kulak misâli çok cüz'i müsbet bir iş yapıldığını gördüğümüzde sahil-i selâmete ulaştığımızı zannediyoruz ve övünüyoruz. Ahvâl-i perîşâniyyemizden hiç de haberdâr değiliz. Zira, kötülükler içinde haşr-ü neşr olmuş, artık onlara alışmışız... Rasulullah'ın (S.A.S.) tâbiri ile Nehy-i Anilmünker'in en son ve aşağı derecesi olan dil ile buğz etme bile sanki üzerimizden sâkıt olmuş ve böylelikle imanın en zayıf derecesine bile malikiyyetten yoksun bir hale gelmişiz. Sokaktan geçen çırılçıplak bir hayâ düşkünü kadını gördüğümüzde bu hali fıtrî ve tabiî karşılarken, edepsizliğin daniskasının işlendiği bir mahalden geçerken de hiç tavır değiştirmemekteyiz! Bu hale düşen bir cemiyetten artık her türlü fazilet kalkmış iken, hâlâ kendimizi salâh içinde addediyoruz!..

Hamam soğukluğuna erişince gerçek ve pâk havayı bulduğunu zanneden sıcak bogğunu bir insan gibi, can çekişen bir hayvanın kuyruğunun devinmesi kabilinden ufak bir çırpınış, bizlere hakîkî kurtuluşa eriştiğimiz zehâbını vermektedir. Halbuki dışarıdan gelen ve temiz havayı teneffüs eden bir kişi itiraf eder ki, bu kısım pis kokularla dolu, havası bozuk ve sıcaktır. Aynen bunun gibi gerçek bir hak ehli gelse de şu hâlimize baksa, hayatımızda İslâmî bir sıfat yerine dalâletin envâî çeşit tortusunu görecek, bizlerin kelimenin tam mânâsıyla mânâ hastaları olduğumuzu îtiraf edecek ve bizim bu manevî hastalıktan kurtulmamız için Kur'ân'dan mülhem bir reçete yazıp bize takdîm edecektir. Fakat gel gör ki, o zaman biz, şeytânî bir gayrete gelerek bu reçeteyi red edeceğiz. Zira kendimizin hasta olduğuna, rûhumuzun bitkin bulunduğuna inanmıyoruz.

Fesâda uğrıyan ferdî ve cemâatî bünyemizin ıslâhı şu durumda çok güçtür ve bunun için çok uzun bir zamana ihtiyaç vardır. Ölüm döşeğine düşmüş fakat, «Ben hasta değilim.» diye bağıran hastanın tedâvîsi nekadar güç ise, bizim de mânevî mazarratlarımızın tedâvîsi o kadar güçtür. Kötülüğün iyilik, hayasızlığın nâmusluluk olarak telâkkî edildiği memleketimizde İslâmî inkılâba girmek oldukça çetin bir harekete girişmek olacağından, bu işe başlıyanlara, İslâm inkılâpçılarına Cenâb-ı Zül-celâlden âcil yardımlar, nihâî tevfik ve inâyetler niyâz edelim.

Sayın Okuyucularımız!

Müslüman cemiyetimizin ekseriyetini köylerimiz ve köylülerimiz teşkil etmektedir.

Bu çokluğa rağmen yokluk, köylülerimizi tembelliğe sevkedip, ileri hamleler için adım attırmaya mani teşkil etmektedir. Köy çok; okul yok, su yok, elektrik yok, yok... Acaba bunlar niçin yok. Köylerimizin medenî icablardan mahrum kalışlarının vebalini hükûmetimizde, ya da köylülerimizde aramak icab ediyor. İlk anda gerek şehirlerimizin ve gerekse köylerimizin geri kalışlarını önliyecek olanların devlet teşekküllerinin olması göze çarpmaktadır. Aslında bu böyledir. Köylerimizin sayısı kırk binin üzerindedir. Devletimiz gücü nispetinde köylerimizin kalkınmasına yardımcı olmaktadır. Fakat devletimiz o haldedir ki, kendisinin kalkınabilmesi için köylü vatandaşlarımızın yardımına muhtaçtır.

Öyleyse bütün suç, bütün mes'uliyet köylülerimizin üzerine yüklenmektedir.

Neden?

Hani bir atasözü vardır : «Kurda sormuşlar, "Niçin boynun kalındır?" diye. "Kendi işimi kendim görürüm de ondan." demiş.»

Köylülerimiz köylerini hiç kimsenin yardımına muhtaç olmaksızın kalkındırıp ilerletebilirler. Herşeyi isteseler yapabilirler. Köylerini şehir yapmaya muktedirdirler. Peki niçin beldelerini mamûr hale getirmiyorlar? Sular şırıl şırıl boşlara akıp giderken, ya da birkaç metre kazıp elde edilebilirken niçin zahmete katlanıp ektiklerimizi sulama yoluna gitmiyoruz? Köylülerimize bu yolda önder olanlar yok, köylülerimizi bu yönde uyaran yok da ondan.

Mecmuanız «OKU», bütün bu gerçekleri düşünerek köylülerimizin maddî ve manevî yönden kalkınabilmeleri için gerekenlere başvurmayı düşünmüştür. Bu sebeble köylerimizin dertlerine derman olacak yolları bulabilmek için mecmuamız bu hususta hususî bir sütun ayırmayı uygun bulmuştur.

İlk olarak köylülerimizi her yönden teçhiz etmek ve vakitlerini değerlendirmek gayesiyle köylerimizde okuma odaları açılmasını lüzumlu gördük. Bu okuma odalarında kurulacak kitaplıklarda kardeşlerimize her yönden uyaracak nitelikte kitapların bulunmasına gayret edeceğiz.

Köylü kardeşlerimiz bu kitapların kendilerine vereceği uyarma sayesinde köylerini maddî ve manevî yönden kalkındırmak için olanca güçlerini sarfedecekler inşaallah.

1 — Köylerinin kalkınmasını istiyenler, köyleriyle ilgili gerekli bilgileri mecmuamıza göndersinler.

2 — Köylerimize okuma odaları açılmasına yardımcı olacak kardeşlerimizden para, yahut kitap ve mecmua göndermek istiyenlerin isim ve adresleriyle beraber yardımlarını mecmuamıza göndersinler.

3 — Bu mevzuda fikir beyan edecekler de yazılarını mecmuamıza göndersinler. Bu sütunlarda neşredilecektir. Allah cümlemizi muvaffak eylesin.

İslâmın İlk Emri
OKU

HABERLER ve KRİTİĞİ

BİR ŞEHİT DAHA

Daha düne kadar İslâm düşmanlarının elinde bulunan, İslâm'a ve Türklüğe karşı karargâh ittihaz edilen, Türkiye'nin en büyük talebe teşekkülü : (Millî Türk Talebe Birliği) hakiki Türk gençliğinin eline geçince başta müslümanlığın ve Türklüğün düşmanı solcular ve bütün mukaddesat katilleri kudurmuş köpeklere döndüler. Kudurmuşluğun icabı, düne kadar kendilerinin gasbı olan M.T.T.B. binasına hayasızca hücumlar ve sabotelere giriştiler.

Demokrasi, demokrasi deyip fakat demokrasinin tecellisini bir türlü hazmedemeyen putlu ve mutlu azınlığın, giriştiği son tecavüz muhakkak ki, bu vatanın hakiki sahipleri, milliyetçiler tarafından takip edilmektedir. Bu tecavüzler haddini aşacak olursa, şüphesiz bu vatanı, Moskoflara, Hıristiyan emperyalizmine, Yunan sürülerine karşı müdafaa eden ruh ayağa kalkacaktır. İşte bu ruh demir pençesiyle bir hayalet gibi şahlandığı zaman, İslâm düşmanları kaçacak delik arayacaklar ama nafile...

Bu milletin daha dün dişe diş, tırnağa tırnak, kana kanla kurtardığı vatan, bu gün millet düşmanları, vatan hainleriyle doludur. Vatan hainleri, gençlik katilleri bu memleketin ve İstiklâl Harbi, 1920 ruhunun daha ölmediğini, dimdik ayakta durduğunu unutmasınlar. Bu vatan ve bu vatanın nimetleri müslüman Türkten başkasının olamaz. Daha dün süt çocuklarımızı atış hedefi yapan, müslümanları param parça yapan yahudinin, moskofun tutmaları bugün Türk'ün mukaddes ocağı M.T.T. Birliğine bomba atıyor. Onların bombaladıkları taş ve harç yığını bina değil; günden güne gelişen ve şahlanan, aslına dönüş, kendini buluş hareketi ve şu'urlu gençliktir.

Ama ne yapsalar boştur. Gençlik yaradılışının hikmetini, varlığının sebebini anlamaya başlamış, atalarından tevarüs ettiği fakat bir türlü hain eller tarafından verilmeyen mirasına sahip çıkmaya ve onun etrafında nöbet tutmaya başlamıştır. Dava şehitsiz ve fedaisiz yürütülemez. Bir dava şehit vermediği müddetçe muvaffak olamaz. Dün Ruhi Kılıçkıran. Bugün Mustafa Bilgi. Yarın Ahmetler ve Mehmetler... Bu dava yürüyecek, hem de sonuna kadar. Bir tek müslüman-Türk kalmayıncaya kadar. Bu vatanda Türkten başka unsur kalmayıncaya kadar. Bu vatan, bu topraklar bizimdir, bizim olacaktır. Şehitlere rahmet, hainlere lânet...

BRE DERBEDERLER

Bir Fransız tarihçisinin açıklamasına göre ünlü Fransız İmparatoru Napolyon Osmanlı Hanedanına damat olmak için müteaddit defalar müracaat etmiş, fakat kendisine yüz ve kız verilmemiş. Hatta bu uğurda sünnet ve müslüman olmayı bile göze almış.

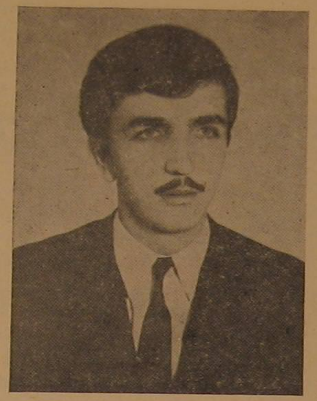

O Napolyon ki Avrupayı yerinden oynatmış, Moskova'ya kadar ilerliyerek Moskof kanına, kanını karıştırmış bir kumandan ve imparator.

Görün halimizi bre derbederler... Avrupanın en büyük kumandanına kız vermeyen neslin torunları. Kızlarını Avrupalılara veren, gavur damadiyle övünen analar, babalar, Türk erkeklerini bırakarak yabancılarla evlenen kızlar, karılarını ve kızlarını işçi adı altında Alman zamparalarına peşkeş çekenler, utanın, utanın, utanın da bre derbederlerde nereden nereye geldiğimizi görün.

YİNE SİZ

Kur'ân-ı Kerim yazısını değiştirmek üzere bir grup faaliyete geçmiş. Bu cümleden olmak üzere Arapçayı lâtin harfleriyle yazmaya başlamışlar.

Mel'un Yahudi, emperyalist Avrupalı müslümanları asıllarından ayırabilmek için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar. Müslümanları param parça yaptıkları, bir devletten 26 devlet çıkarttıkları yetmiyormuş gibi şimdi de Allah kelâmının yazısını değiştirmeye kalkmışlar. Şayet muvaffak olurlarsa artık bundan böyle sağdan sola yazılan bir Arap yazısı değil, soldan sağa lâtin harfleriyle yazılan Arap yazısı göreceğiz. Ama muvaffak olamazlar. Çünkü Allah'ın Kelâmının yazısıdır. O mel'un düşmanlar yine mi siz! Son kozlarınızı oynuyorsunuz. Oynayın bakalım bu çıkmazın sonu nereye varır?

RUSYA KADINLAŞIYOR

Rus Filozofu Aleksandr Grabovski yaptığı açıklamada Rus toplumunun kadınlaştığını ileri sürmüş.

Bu netice tabiî idi Tabiat kanunlarına, içtimaî kanunlara aykırı olan bir rejimin sonu bu. Komünizm gibi adi bir rejim ancak saçı uzun aklı kısalarla yürütülebilir. Aklı eren erkekler bu rejimde kullanılabilir mi? Oldu olacak şu bizdeki uzun favorili, soğan erkeği yapılı sosyalist, malûm uzuvlarından başka erkeklikle alâkası olmayan tiplerin de, cinsiyeti değiştiriliverse...

SIRA KİLOTLARDA

Paris modacıları kadın etekleri mini mi, mikromini mi, yoksa maksi mi olsun diye münakaşa ederken tutmuş bir modacı eteği tamamen kaldırıvermiş...

Eh iyi etmiş modacı; hırlaşmaları, horlaşmaları ve tepişmeleri bari durur. Oldu olacak şu kilotlar da kaldırılsa da olacakta tam olsa. Adı üstünde 20. asır medeniyeti dinsiz, donsuz medeniyeti...

PARANIN ŞIMARTTIĞI

Danimarka'nın başşehri Kopenhag'da açılan Seks Fuarı'nın müşterileri bilhassa zenginler ile orta yaşlılarmış. Seks Fuarı'nın en mühim özelliği çıplak kızların hizmeti ve fuarda her türlü seks âletinin, ayrıca en mahrem işleri gösteren filimlerin bulunması imiş...

Bizim sosyalist (!) bir gazetenin anlattığına göre dünyanın dört bir yanından mirasyedi, haramzadeler akın akın Seks Fuarı'na geliyorlarmış. Tabiî bu arada Türkiye'den de gidenler var. Allah'ın verdiği serveti gayri meşru yerlerde harcayan galantörler, paranın şımarttığı köftehorlar unutmayın ki kendinize verilen servet ve samânın ne yolda harcanıldığının hesabı sorulacaktır.

AYDINLIĞIN ÖLÇÜSÜ

«Sağımda solumda kıble aramam
Hem kıbledir, hem kâbedir yar bana
Ben insanın değerini bölemem
Doğu, batı, gavur, müslim bir bana.»

Allah'tan ve okuyuculardan utanarak mecmuamıza aldığımız bu dörtlü şarkı radyoda okunması için banda alınmış. Fakat T.R.T. Yönetim Kurulu üyelerinden Prof. Hıfzı Timur dine saygısızlık olduğu gerekçesiyle şarkıyı radyo programından çıkarmaya muvaffak olmuş. Olmuş ama, uzun favorili, Stalin bıyıklı, kıl keçi kokulu sosyalist, sözde sanatçı, şarkıcı (!) T.R.T.'yi mahkemeye vermiş ve demiş ki : «T.R.T. Denetleme Kurulu'ndan Hıfzı Timur, dinle alay edildiği gerekçesiyle «Oy bana bana» adlı derlemeyi yasakladı. Hıfzı Timur'un bu tutumu aydınca olmaktan uzaktır.»

Gördünüz mü aydınca hareketin ölçüsünü. Dine sövmek, mukaddes değerlere alçakça dil uzatmak aydınlık, deli saçmalarını T.R.T.'den okutmamak karalılık. İşler bu kadar ayağa düştükten sonra söylenecek bir şey yok. Allah bu milleti maymun suratlı, Stalin ve Mao kafalı, leş kokulu aydınlık, çaydanlık, fincanlık kimselerden korusun.

YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜSÜ AÇILDI

Şehrimiz (Konya) Yüksek İslâm Enstitüsü 1968-1969 ders yılına 20 Ekim 1969 tarihinde başlamıştır. Kalabalık ve olgun bir topluluk tarafından takip edilen açılış merasimi birbirinden güzel konuşmalardan sonra Hadîs hocası Prof. M. Tayyib Okiç tarafından verilen ilk dersle öğrenime başlamıştır. 1969-1970 yılının müslümanlar için hayırlı olmasını Allah'tan niyaz ederiz.

YİNE MAHKEMEYE VERİLDİK

Mecmuamızın 91. sayısında çıkan Hâdiseler — Düşünceler yazısında Ceza Kanununun 312. maddesi ihlâl edildi gerekçesiyle eski Mes'ul Müdürümüz Mustafa Koçyiğit'le, yazarlarımızdan Ömer Bal mahkemeye verilmişlerdir. Tahkikat şehrimiz (Konya) savcılarından Doğan Öz tarafından yürütülmektedir. Bilirkişinin ifadesine göre «Yazıda Konya ve Kayseri olayları övülerek 312. sayılı Kanun ihlâl edilmiş.

Evvelce kendisine hakaret edildiği gerekçesiyle Mes'ul Müdürümüz Mustafa Koçyiğit aleyhine Amasya'lı kitabcı Sabri Hazer tarafından açılan dava da halen devam etmektedir.

Böylece mecmuamız aleyhine son zamanlarda iki dava açılmıştır.

KONGRE

Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti yıllık kongresi 24 Ekim 1969 tarihinde yapılmıştır. Olgun bir hava içinde başlayan ve biten Genel Kurul toplantısı sonunda yapılan seçimlerde aşağıda isimleri yazılı arkadaşlar kazanmışlardır. Kendilerini tebrik eder, milletimize hayırlı olmasını temenni ederiz. Allah muvaffak etsin.

1 — Ahmet Ağırbaşlı
2 — Selâhaddin Parlatır
3 — Yusuf Işıcık
4 — Şaban Sayı
5 — H. Hüseyin Gökbaş
6 — H. Hüseyin Akgöz
7 — Kamil Adil Çalış
8 — Osman Ünlü
9 — Durmuş Kaçar
10 — Tevfik Büyükâlim
12 — Yakub Terzi

İSLÂM ZİRVE KONFERANSI

(Baştarafı 11. sayfada)

terdikleri yakın alâka ve Dışişleri seviyesinde bile olsa katılma kararını minnet ve şükranla karşılıyoruz. 33 milyon müslümanın şiddetle katılma arzusuna rağmen, bazı çevrelerin «lâikliği» bahane ederek, kamu oyunu yanıltıcı ve ifsad edici yayım ve propagandalarına nazaran zirve toplantısına katılınması ilgililer hakkında müsbet bir puan olmuştur.

Fakat Devlet Başkanları seviyesinde olan bu toplantıya sayın Reisicumhurumuzun katılmayışı milleti hayal kırıklığına uğratmıştır. Biz istiyorduk ki, asırlardır Müslümanların liderliğini yapmış olan, üç kıt'ada at oynatan, küffârı dize getirerek atının özengisini öptüren bir milletin torunları ve varisleri olarak bu toplantı Rabat'ta değil, Ankara'da olmalı idi.

DAVRANIŞIN ISLÂHI

(Baştarafı 5. sayfada)

ler, dünyadan da, onda olanın en güzelini almışlardır.

Sonra bunlara öyle kimseler halef olmuş ki, bunlar o lâfızları manalarından tecrîd etmişler, böylece o lâfızlar hiçbir ruha canlılık vermeyen, hiçbir kalbi aydınlatmayan ve hiçbir huyu ıslâh etmeyen bir takım sözlerden ibaret kalmıştır.

Acaba müslümanlar, Allah'ın kendilerine gayret ve hayat bahşetmesi için, ruhlarında bu lâfızları manaları ile beraber diriltebilecekler mi?

ORUÇ VE RAMAZAN

(Baştarafı 7. sayfada)

ORUÇ HAKKINDA BİRKAÇ HADİS :

١ ـ لا يزال الناس بخير ما عجلوا الفطر ـ متفق عليه ـ

بلوغ المرام : ٣ ـ ٤٢١

٢ ـ تسحروا فان في السحور بركة ـ متفق عليه ـ

بلوغ المرام : ٣ ـ ٤٢١

٣ ـ من شاتمه أو سابه فليقل : انى صائم

بلوغ المرام : ٣ ـ ٤٢٨

1) «İnsanlar iftarda acele ettikleri müddetçe hayırla beraberdirler.»

2) «Sahura kalkınız; şüphesiz ki sahurda bereket vardır.»

3) «Kim oruçluya söver veya şetmederse, o "Ben oruçluyum!" desin.»

(Bülûğ'ul-Meram)dan

1) Hadisle, iftar etmede aceleci olmak teşvik ve tavsiye olunuyor. Bunun akli birçok sebepleri varsa da en mühimmi «Yahûdî ve Hıristiyanların iftarı yıldızlar görününceye kadar geciktirmeleri» (*) dir. İslâm her şekliyle kendinden evvelki dinlerin hükümlerini kaldırıcı ve onların batıl an'anelerini izâle edici mahiyettedir. Zaten Rasûl-i Ekrem (S.A.S.) birçok hadislerinde her hususta yabancılara benzemeyi nehyetmişlerdir.

2) Hadis, sahura kalkmanın ehemmiyetine işâretle, onda rûhî-cismî birçok hayır ve istifâdelerin bulunduğunu belirtmektedir.

3) Hadis, oruçtan gerçek maksadı açıklamaktadır. Bir âyette (**) belirtildiği gibi namaz kötülüklerden insanı nehyeder. Aynen bunun gibi oruç da sahibini fesatlardan beri kılar ve kılmalıdır. Aksi takdirde yine Rasûl-i Ekrem'in (S.A.S.) bir hadislerinde buyurdukları gibi kişi aç susuz durmaktan ve cismi bir eziyete düçâr olmaktan başka nè dinî, ne de dünyevî bir iyiliğe erişemez; batmada önüne saman dökülmiyen bir aç hayvanın durumundan maalesef kurtulamaz.

Me'hazlar : 1. El-Muhtasarât, 2. Bülûğul-Merâm, 3. İslâm İlmühali.

(*) Bu hadisin aslı Ebû Davut'da vardır.

(**) الآية : « ان الصلاة تنهى عن الفحشاء والمنكر

Meselelerimiz

MEVLİTLERDE ŞEKER YERİNE KİTAP, MECMUA DAĞITILMALIDIR

Bugün dünya yüzündeki küçük veya büyük, tekniğe ayak uyduramamış devletleri iki emperyalizm tehdit etmektedir :

I — Siyasî emperyalizm,
II — Kültür emperyalizmi.

Son yıllarda demirperde komünist ülkeleri hariç, Batılı devletlerin siyasî emperyalizmi kalmadı denecek kadar azalmıştır... Fakat Batı devletlerinin daha önce sömürgesinde olup, bugün müstakil bir devlet haline gelen milletlerde, bu devletlerin dilleri, kıyafetleri, yaşayışları hattâ düşünüş tarzları aynen uygulanmaktadır. Bu durum, kültür emperyalizminin, siyasî emperyalizminden daha tehlikeli olduğunu ispat etmiyor mu? Çünkü zamanla istiklâline kavuşan bir millet, kültür yönünden esaretine devam ediyor...

Bizim atalarımızdan, bu güne kadar gelmiş güzel bir anânemiz var. Mevlût törenlerinde şeker veya şerbet dağıtılır, çocuklar sevinir, büyükler de ağızlarını tatlandırırlar. Fakat bu anâneyi zamana göre daha faydalı hale getirmeğe mecburuz. Çünkü bugün memleketimiz de kültür emperyalizminin etkisi altındadır.

Millî ahlâk ve an'anelerimizi kültür emperyalizminin, bilhassa bu devirde kötü tehlikelerinden milletimizi kurtarabilmek için mevlûtlarda şeker, şerbet yerine, mevlûdu okutunca, mevlûde iştirak eden herkese millî, dinî, ahlâki broşür, kitap veya mecmualardan dağıtılmalıdır. Bu vesile ile milletimizin millî ve ahlâki kültürü inkişaf eder, diğer yönden de yok denecek seviyede olan mukaddesatçı neşriyat, hiç olmazsa sapık olan neşriyatın trajına yükselme imkânına kavuşur.

Memleketimizi yabancı kültür emperyalizminden kurtarmak için din adamlarımıza da büyük görevler düşmektedir. Mevlût okutacak her müslümana, din adamı davânın hem önemini anlatmalı, hem de sevabının daha yüksek olacağını bildirmelidir. Türkiye çapında bütün mevlûtlerde broşür, kitap veya dinî mecmua dağıtılmasının bir an'ane haline getirilmesi sağlanmalıdır. Bilhassa mevlûthanlarımızdan muhitlerinde bu güzel prensibi yaymalarını önemle rica ediyoruz...

İsmet SOYER

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. İsmail Demirkoparan - SIVAS* — Bir gün gelecek ki hakikaten candan arzusunu duyduğunuz muazzam ve modern İslâm neşriyatına kavuşacağız. Bu mühim davanın bir an evvel gerçekleşebilmesi için halkımızın uyanıp, gözünü açıp bu mesele üzerine eğilmesi şarttır. Her şey mümkündür. Yeter ki bizlerde azim olsun, gayret ve samimiyet olsun. Adresiniz arzunuz üzere değiştirildi. Göndermiş olduğunuz 24 liralık havaleniz hesabınıza işlendi. Cenab-ı Haktan ehl-i İslâma uyanışı nasib kılmasını temenni eder, sonsuz selâmlarımızı iletiriz...

★ *S. Mustafa Yaman - Etiler/İSTANBUL* — Mecmuamıza karşı gösterdiğiniz ilgiye teşekkürler. Göndermiş olduğunuz paraların hepsi elimize geçmiştir. Bu hususu daha önceden size belirtemediğimiz için özür dileriz. 115. sayıya kadar aboneniz bakîdir. Selâmlar...

★ *S. Servet Uygun - SİLİFKE* — Sedat olarak geçmekte olan isminizi Servet olarak değiştirdik. Cenab-ı Allah'dan muvaffakiyetler...

★ *S. İsmail Aksoy - BURDUR* — Aboneniz devam etmektedir. Borcunuz yoktur. 103. sayıya kadar mecmualarımız gönderilecektir. Başarılar...

★ *S. Mehmet Etyemez - ELMALI* — Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenmek için nazari bilgiden ziyade ameli bir öğrenişe ihtiyaç vardır. Kur'ân yazısını öğrenmek için en kolay ve sağlam yol bilen bir şahıstan ders almağa ihtiyaç vardır. Kur'ân'ın okunuşunu izah eden kitaplar varsa da bunlar dahi ancak bilen bir şahısla beraber mütalâa etme ihtiyacını gösterir.

★ *S. Sefer Baş - İSTANBUL* — Şiirinizi aldık, çalışmanıza devam... Şunu hatırlatalım ki, «Ey hüsranda çırpınan İslâmiyet» hitâbı bilmiyerek de olsa çok hatalıdır... Hüsranda olan, İslâmiyet değil, müslümanlardır. Selâmlar...

★ *S. İsmail Yüksel - DENİZLİ* — Mecmuamıza gösterdiğiniz sıcak alâkaya teşekkür ederiz. Mecmuamız için gösterdiğiniz gayretlerin karşılığını inşaallah Cenab-ı Allah verecektir. Mecmuamız için topladığınız abonelerin kayıtları yapılmıştır. Bu mecmua bütün müslümanların mecmuasıdır. Hepimiz birlikte çıkmasına ve gelişmesine yardımcı olursak müslümanların sesi de ilelebet çıkacaktır. Selâmlar ve muvaffakiyetler...

★ *S. Bahri Kılıç - ELÂZIĞ* — Adresinizi görünce biraz hayrette kaldık. Ne diyelim. Allah hayırlısını verir inşaallah. 12 liralık havalenizi aldık. Selâmlar...

★ *S. İhsan Bora - İSTANBUL* — Adresiniz arzunuz üzere değiştirildi. Gönderdiğiniz havale hesabınıza işlendi. Selâmlar...

★ *S. Necati Er - ALMANYA* — Aboneniz 87. sayıda son bulmuştur bilgilerinize arz ederiz. Selâmlar...

★ *S. Eşref Uzun - RİZE* — Sağolun, mecmuamız sizler sayesinde yayın hayatına devam edecektir. Selâmlar...

★ *S. Abdullah Doğan - Emirdağ/AFYON* — Göstermiş olduğunuz hüsn-ü teveccühünüzden dolayı çok teşekkür ederiz. Talep ettiğiniz işlem derhal yerine getirilmiştir. Son sayı adresinize gönderilmiş olup, abone numaranız 14601'dir. Selâmlar.

★ *S. Nevzat Canlı - Halitpaşa/MANİSA* — Havaleniz alınıp, adresiniz değiştirilmiştir. Abone bedeliniz 89. sayıda bitmiştir. Mecmuanız postadadır. Selâmlar...

★ *S. Ahmet Köse - Hasalan/SALİHLİ* — Vasıta olduğunuz kardeşimizin adresine mecmua postalanmıya başlamıştır. Abone numarası: 14454'tür. Sonsuz selâmlar...

★ *S. Ömer Ersoy - Acıpayam/DENİZLİ* — Aboneniz kaydedilerek, adresiniz değişmiştir. Selâmlar.

★ *S. Abdulvahhap Akyurt* — Abone bedeliniz alınmış olup, 111. sayıya kadar devam edecektir. Göstermiş olduğunuz hüsn-ü teveccühünüzden dolayı çok çok teşekkür ederiz. Hürmetler...

★ *S. İbrahim Değirmenci - ALMANYA* — Kıymetli okuyucumuz, adresiniz isteğiniz üzerine değiştirilmiştir. Abone bedeliniz 88. sayıda bitmiştir. Bilgilerinize arz ederiz. Hürmetler...

★ *S. Hasan Karaoğlan - MERZİFON* — İsteğiniz yerine getirilerek adresiniz değiştirilmiştir. Alâkalarınızdan dolayı teşekkür ederiz. Selâmlar.

★ *S. Nuri İslâmoğlu - RİZE* — Muhterem kardeşimiz. İstekleriniz yerine getirilmiştir. Abone bedeliniz işlenmiş olup, soy isminiz de İslâmoğlu olarak değiştirilmiştir. Hürmetler.

★ *S. Mustafa Yaman - Etiler/İSTANBUL* — Muhterem kardeşimiz, havalenizi almış durumdayız. Çeşitli sebeblerle bir yanlışlık olmuştur. Özür dileriz. Aboneniz 115. sayıya kadar devam edecektir. Hürmetler.

★ *S. Necati Yüksel - Havza/SAMSUN* — Muhterem efendim, göstermiş olduğunuz alâkadan dolayı teşekkür ederiz. Arkadaşınızın isteği yerine getirilecektir. Ancak mevcut olan sayılar, 52. sayıdan itibaren vardır. Arzu ederseniz gelecek ay mecmualar gönderilecektir. Mektupla bildirmenizi rica ediyoruz. Hürmetler...

★ *S. Servet Uygun - SİLİFKE* — İsminiz düzeltilmiştir. Bundan sonraki sayılarda «SERVET» olarak mecmuanız gelecektir. Selâmlar.

S. Rıza Tozlu - GÜMÜŞHANE — Göndermiş olduğunuz havale alınarak işlenmiştir. Aboneniz 85. sayıda bitmiştir, isimlerini göndermiş olduğunuz arkadaşlarınız da abone edilmiştir. Selâmlar...

★ *S. Cemal Uğurlucan - ALMANYA* — Adresiniz değiştirilmiş, gönderdiğiniz yeni abone kaydedilmiştir. Hesabınıza gelen paranız da işlenmiştir, selâmlar...

★ *S. Ahmet Yavuz - DİNAR* — Gönderdiğinizi bildirdiğiniz paranız gelmemiştir, halen 83. sayıdan itibaren borçlusunuz. Selâm ve hürmetler...

★ *S. Burhan Temel - TURGUTLU* — Adresiniz değiştirilmiştir, mecmuanız gelmeye devam edecektir. Selâmlar...

★ *S. Rahmi Erdoğan - ALMANYA* — Paranız gelmiştir. Gelmiyen mecmualarınız da adresinize gönderilmiştir, selâmlar, sevgiler...

İslâmın İlk Emri
O K U

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU

Yazı İşleri Müdürü :
Ahmed AĞIRBAŞLI

İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 19.11.1969

Zulümât durmadan gelirken perde perde,
Uğrar iken Âlem-i İslâm dertten derde,
Dediler bülbüller konup da bâğ-ı virde;
«Tecellây-ı Rahman, sultan RAMAZAN geldi!»

Yusuf IŞICIK

Yıl : 9 Şaban : 1389
Sayı : 93 Kasım : 1969

FİATI : 1 LİRA

İslâmın İlk Emri

Oku

Dinî İçtimaî Edebî Aylık mecmua

İçindekiler..

- Beklenen Nur!.. **Yusuf IŞICIK**
- Tolstoy, İslâm Peygamberini anlatıyor Yazan : **es-Seyyid SÂBIK** Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**
- Mevlâna Müftü Ebû Said Hâdımî Hazır. : **A. Şeref CERAN**
- Hakikatler Siyasetle Değerlendirilmemelidir Yazan : **Malik bin NABİ** Terceme : **İbrahim CANAN**
- Bayram **Abdulmuttalib YILDIRIM**
- Mehmed Âkif **Arif ETİK**
- Peygamberimizin Methi Yazan : **BUSÎRÎ** Terc. : **Ali TÜRKASLAN**
- Kur'ân-ı Kerîm'e göre Hz. Mûsa (a.s.) **Osman CİLÂCI**
- Bunları Biliyor musunuz? Hazır. : **Hasan BAĞCI**
- Mevlâna ve Tasavvuf **Alişan ÖZATTİLA**
- İslâm ve Mülkiyet **N. Fazıl KISAKÜREK**
- Keşşâf Tefsiri **Dr. H. KÜÇÜKKALAY**
- Kader'e İman **Veli ERTAN**
- Selâm Sana Ey Mübarek Ramazan!.. **Hüsnü DİKEÇLİGİL**
- Sabır, bir fazilettir Yazan : **M. A. el-EBRÂŞÎ**
- Güzel Sözler **Tevfik BÜYÜKALİM**
- Nereye Gidiyoruz? Yazan : **Alexis CARREL** Terc. : **Leylâ YAZICIOĞLU**
- Namazda Setr-i Avret **Lütfi ŞENEL**
- Köy Meselelerimiz
- Haberler ve Kritiği
- Okuyucularla Başbaşa

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

İMAN ehlinin en büyük cemiyet hâdisesi demek olan kulluk ve ubûdiyyet ruhunun ferdilikten çıkıp ma'şerî bir vicdan haline geldiği, ruh ve irade terbiyyesinin müslüman cemaatı kuşatan manevî bir hava haline geldiği mutlu günleri, Ramazan günlerini yaşıyoruz. Dünya dertlerinin unutulduğu, yaşama sıkıntısının uyutulduğu, küfrün azgın tasallutunun kurutulduğu ve Ramazan'ın manevî feyzinden ruhlarını yıkayanların tüy gibi hafiflediği günleri yaşıyoruz. Biz, Ramazan seherlerinde ümit dolu yüreklerle Allah'a uzanan ellerin sahibi olamadığımız ve Rahmet yüklü Ramazanların potasında günah denklerini ateşe veremediğimiz, bu sebeple onun çerçevelediği manaya eremediğimiz halde o bize yine geldi. Bize ümit, bize rahmet, bize hayat getirdi. Ey gönül dertlerimizin, ruh sıkıntılarımızın ilâcı mubarek Ramazan, Merhaba!..

Mevsim mevsim gelen Ramazanlarda, Anadolu'nun ve Balkanların kendi kaderine terkedilmiş köylerinde, gösterişten arî ve sade, toprak damlı mescitlerin tahta basamaklı minarelerinde, ihtiyar müezzinlerin mazlumların ahına benzer içli ve yanık sabah ezanlarını duydunuz mu hiç? O ne lâhûtî bir sestir, ne yakıcı bir terennümdür o!.. Bu içli ve yanık tekbirlerle başlıyan günler, mahzun ve münkesir gönüllere kendi dünyalarına has ebedi zevklerin hazzını verirdi. Şimdi bu Ramazanlar oralarda hala devam ediyor mu bilmem. Yoksa aşılan mesafelerle beraber büyük şehirlerin menfaata, maddeye dayanan kirli alış-verişi, oraları da mı bozdu, bilmiyorum. Ümidin, aşkın ve cezbenin iç içe kucaklaştığı bu günler, sanki vahyin ıtrıyla kokulanmış gibi bağrı yanık insanlara nefes nefes hayat verirdi. Eğer insanımız, Ramazanların bu ruh alış-evirişini yitirdi ise bin Ramazan gelse n'olur!..

Fezayı ürperten vahyin ilk esrarlı uğultusu, HIRA dağındaki «İSTİĞRAK KULESİ»nde dünyayı yeni bir güneşle ısıtmağa hazırlanan müstakbel Peygamberin ruhunda böyle bir Ramazan gecesi ma'kes bulmuştu. Vahyin Ulu Meleği Cibril, hem büyük bir emanetin hamili, hem de kendisinin bu emanetle birlikte ümmetliği kabulünü tescil ettirmek gibi müzdevic bir coşkunlukla muhatabını böyle bir Ramazan gecesinde kucaklayıp kucaklayıp bırakmıştı. Hangisi âşık, hangisi maşuktu? Mücertle muşahhasın visalını düğümleyen bu tabloda, mana mı muşahhaslaşıp keyfiyete büründü, yoksa müşahhas olan keyfiyet mi manalaşıp mücerret oldu? bilinmez. Bilinen bir şey varsa şuurumuzu ve gayr-i meşurumuzu yakan bu hâdisenin bir mubarek Ramazan gecesinde vukûudur.

Bu ihtiyar dünya, arşa hırlayanların ayaklarıyla kirlenen, elleriyle harabeleşen bu boynu bükük dünya, ilk doğumunu yapan anaların heyecanıyla, hilkat günündeki temizlik ve safiyetine nübüvvetin inşa tezgâhında kavuştu. Bu topraktan yaratıldığı halde onun kesafetinden kudret eliyle sıyrılıp mana ummanı haline gelen müslümanın bu mutlu günler bayramı sayılır. Göklere avuç açan şerefelerin kuşak kuşak ışık sarınması mü'mine bu bayramı müjdeler. Malazgirt gününden beri Anadolu'nun yağız toprağına ılık bir nefes gibi sinen sabah ezanları, bize dünyanın hergün yeniden inşa ve yeniden ihya edildiğini haber vermektedir. Her köşesinde bir türbe, her tepesinde bir kubbe, bir yatır bulunan Anadolu, girift bir bilmece gibi esrarını muhafaza ederken, bazı hoyrat eller, küf kokan kafalar, onun bu sırrını, onun üzerinde hayat süren insanların maddeye doymuşluğuyla çözüleceğini zannetmektedirler. Halbuki buhranlarımızın, iç sıkıntılarımızın sebebi esasen Ramazanların getirdiği mabet havasından toplulumumuzun kopmuş olmasında aranmalıdır. Çünkü maddeye doymuşluk insan ruhundaki ölmezliğe açılan pencereleri kapatır, yoksa onun iç sıkıntılarını gideremez, bunalımlarını dindiremez. İnsan ruhu madde ile tatmin bulmaz. Çünkü ruh madde değildir. Onun teşneliği sadece manayadır. Ezel gününden beri bu teşneliği gidermek için başını taştan taşa vuruyor. Onun için maddeyle doyum-tokum olanlar ruhî bir tatmin bulamaz. İhtiras sahibi olan insanoğlu doymak bilmeyen iki vadiyi — karnı ile apış arasını — doyurmak için koşar. Onun için ondaki bu ihtiras dizginlenir. En müessir dizgin de onu oruçla terbiyedir. Ne mutlu ihtiraslarına oruçlarla gem vuranlara!..

İslâmın İlk Emri
Oku

Beklenen Nur!..

Yusuf IŞICIK

RİSÂLET güneşinin yayılma sahâsına dalâlet ve haksızlığıyle siyah perdeler geren günahkâr insanlık yüzünden, âlem ve bu âlemden garip bir köşe olan İslâm TÜRK Vatanı, gittikçe zulmetin meş'um gölgesine garkolmaktadır...

Emperyalizmin, herbiri diğerinden korkunç birçok dal ve budaklarıyle bir ahtapot gibi sıkıca sardığı âlemin durumu, cidden pek meş'umdur. Bir tarafta, dinsizlik felsefesine râm olup hayvâniyet sıfatına bürünmüş rezil insanlığın, bir tarafta eyyamcılığı (faydacılığı) meslek edinmiş fikirsiz sefil gürûhun; öbür tarafta boşlukta sallanan ma'neviyât yoksunu bu sürüyü, ma'neviyât nâmına ma'nâsızlık kapanına hapsetmek için seferber olmuş misyoner teşkilâtının uğursuz hayat vasatı haline gelmiş DÜNYÂ, çok yönlü bir mihraksızlığı hiçbir devirde bu derece görülmemiştir!

Zira dün, sefâlet girdâbında dolasan insanlığın âğûşuna «HIRA» mağarasından fışkıran SONSUZ NÛR ağmış; hâlâ hakkâniyetten uzak yaşıyan zulmet yurdu Arabistan köşeleri, o nûrun şûleleriyle aydınlanmıştı... Dumanlar arasında gözlerini oğuştura oğuştura âteşgedeleri söndürmemek için divan duran ateşperestlerin (Mecûsîlerin) yurdu İRAN'a, O nûrun remzi olan adâleti sunanlar vardı. Dün, faziletsizlikten kokmuş, adâletsizlikten yıkılmış, ma'neviyatsızlıktan harâb olmuş; için için durmadan «SON KURTARICI» yı bekliyen, çürümüş medeniyyetinin üzerinde zulüm ve kanla saltanat sürülmek istenilen binbir türlü densizliğin kaynaştığı Bizans'ın adâlete kapalı prangalı kaleleri, İslâm'ın Peygamberi Sallellâhü Aleyhi Ve Sellem'den emânet alınan kılıçla yıkılmış ve KOSTANTİNİYYE İslâmbol yapılmıştı...

Yine dün, halâ Ortaçağın fıtrat ve mantık dışı efkârıyle uğraşıp da, karanlık dehlizlerde din ve îman namına (!) çile dolduran; düşünen kafa sâhiplerine yeşil dünyâyı kızıl-kıyâmet eden KİLİSENİN hâkimiyeti altında günbegün pörsüyen cehâlet yurdu AVRUPA'ya, Endülüs-İslâm menşe'li Risâlet medeniyeti imdâda koşmuştu...

Fakat bugün, âlemin neresine bakılırsa bakılsın, birbirinden koyu, biri diğerinden katmerli zulmet köşeleri görülmektedir! Her yer karanlık! Tam da yarasa tiynetinin arayıp arzu ettiği, hakikatlerin gizlenip zulmün ve entellektüel (aydın-münevver) cehâletin olanca dehşet ve şiddetiyle hüküm sürdüğü bugünkü dünyâyı ve onun perişan beşeriyyetinin hâlini, rûhânî saâdete çevirecek ve bunun için de, MUHAMMEDİ NÛR'u (S.A.S.) o insanlığa takdim edecek, olanca revnaklığıyle O'nu ona sunacak bir kavim ve kadro ortalarda yok!?... Vereme tutulmuş da tabip bulamıyan hastanın vay haline!...

Lâkin, ma'nâ doktorlarının bulunmayışı, insanlık fıtrat ve ruhlarının müştâk olduğu EBEDİ NÛR'un yokluğuna delâlet etmez ve edemez! Aynen, ilâçsız kalmış hastanın durumunun, şifâ denilen gerçeğin olmadığına delâlet etmediği ve edemediği gibi... O NÛR VARDIR...

ÖYLEYSE...

Şimdi tek çâre, var olan O nûru insanlığın boş rûhlarına iletmektir. Bunun için de, nurlu selefin bugünkü halefi İslâm-TÜRK da'vetçilerine büyük ve târihî mes'ûliyeti mucip bir vazife düşüyor. Tasavvur ettiğimiz ve özlediğimiz O İslâm Da'vetçi kadrosunun hareket usûl ve metodu için ise, rehber pek kavî ve ilâhîdir; O da şudur :

«Şimdi sen, sana buyrulanı (kafalarını) çatlatırcasına açıkla! Müşriklerden gelecek şeylere aldırış etme! Allah ile birlikte başka bir tanrı edinen o alaycılara karşı elbet Biz sana yeter (ve onların hakkından gelir) iz. Onlar, (bunun böyle olduğunu) yakında bileceklerdir! Onların söyledikleri şeylerden senin göğsünün daralıp durduğunu biliyoruz. Sen, hemen Rabbine hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol! Ölüm sana gelinciye kadar Rabbine ibâdet et!»

Evet çâre, müşriklerin, putperestlerin, maddecilerin, dinsizlerin, her türlü bâtıl mensuplarının; hülâsa âlemin çehresini lekeliyen topyekûn ehl-i dalâletin «kafalarını çatlatırcasına» MUHAMMEDİ RİSÂLET'i âleme haykırmaktır! Zira âlem artık bu nûru bekleme kıvamına girmiş, O'nu dört gözle intizâr etmektedir.

İlhad kafesleri, zulüm prangaları kırılmalı... İşte çâre budur!

KIR KAFES-İ İLHÂDI,
GÜLDÜR MÜSLİM ECDÂDI,
YIRTSIN SESİN EB'ÂDI;
ÇÂRE BUDUR DERTLERE...

Tolstoy İslâm Peygamberini anlatıyor[1]

— VII —

Yazan : **es-Seyyid SÂBIK**

Terceme : **Ahmed GÜRTAŞ**

TOLSTOY şöyle demektedir :

«İslâm'ın peygamberi diyâr-ı arabta fakir bir ebeveynden doğmuştur. Küçüklüğünde çoban idi; Kâinâtın yaratıcısı Allah hakkında düşünceye dalarak kırlarda ve çöllerde bir köşeye çekilip yalnız kalmayı severdi.»

Muâsırı olan arablar bir çok tanrılara taparlar, onlara yaklaşıp, onları râzı etme hususunda aşırı giderler, onlar için bir takım ibadetler yaparlar ve çeşitli kurbanlar takdim ederlerdi.

İslâm Peygamberinin yaşı ilerledikçe bu tanrıların bir hiç olduğuna ve bütün insanların ve milletlerin hakikî tek bir ilâhı bulunduğuna inancı arttı. Hz. Muhammed'in bu fikre olan inancı ziyadeleşti ve Allah'ın, insanları doğru yola çağırmak için kendisini seçtiğini, onların idraklerini nurlandırma ve batıl din ve ibadetlerini yıkma işini kendisine yüklediğini ilân ederek ailesini ve ümmetini bu düşünceye davet etti... din ve inancını açıklamaya başladı.

Bu peygamberin çağırmış olduğu bu dinin hulâsası şudur :

Allah birdir, O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Onun için O'ndan başkasına ibadet etmek câiz olmaz. Allah âdildir, kullarına çok merhametlidir. İnsanın en nihayet varacağı yer sadece O'na dayanmaktadır. Allah, kuluna âhiret hayatında güzel ecir verecektir. Kul, Allah'ın şeriatına muhalefet ettiği ve kendi arzusuna göre yürüdüğü zaman Allah da onu âhirette elim bir ceza ile cezalandıracaktır. Allah Taâlâ Hazretleri insanlara kendisini ve birbirlerini sevmelerini emretmektedir. Allah'ı sevmek namazla olmaktadır. İnsanları sevmek de saadet ve sıkıntıda onlara iştirak etmekle olmaktadır.

Allah'a ve âhirete inanan kimselerin, güçlerini, şehveti uyandıracak her şeyi defetmek için sarfetmeleri ve dünyevî lezzetlerden uzaklaşmaları hükme bağlanmakta, cesede hizmet ve kulluk etmeyip bilâkis ruha hizmet etmeleri ve onu ıslâh etmeleri insanlara vâcib kılınmaktadır.

Hz. Muhammed kendiliğinden Allah'ın tek peygamberi olduğunu söylememektedir. Bilâkis Hz. Musâ ve Hz. İsâ'nın da peygamberliklerine inanmakta ve şöyle buyurmaktadır :

«Yahûdiler ve hristiyanlar, dinlerini terketmeğe zorlanamazlar.»

Ümmetini hakka davet eden her peygamber gibi Hz. Muhammed de davetinin ilk yıllarında eski dinlere inanan kimselerin geniş ölçüde işkencelerine tahammül etmiştir. Fakat bu işkenceler O'nun azmini kırmamış, bilâkis O, ümmetini davete devam etmiştir.

Çok defa müslümanlar tevâzûları, dünya konusundaki zühdleri, ameli ve kanaatı sevmeleri ile diğer arablardan mümtâz bir duruma gelmişler ve din kardeşlerine, başlarına bir musibet geldiği zaman yardım etmek için olanca gayretlerini sarfetmişlerdir.

Müslüman cemaatin üzerinden uzun bir zaman geçmeden, muhitlerindeki insanlar onlara büyük bir hürmet göstermişler ve derecelerinin büyüklüğünü teslim etmişlerdir. Mü'minlerin adedi de günden güne artmaya başlamıştır.

İslâm dininin faziletlerindendir ki, O, Hristiyan ve Yahûdîlere ve onların din adamlarına hayrı tavsiye etmiş ve onlara güzel muamele yapılmasını emretmiştir. Onlara hüsnü muâmelede o dereceye varmıştır ki İslâm, kendi tâbilerinin, diğer dinlerden olanlarla evlenmelerine bile izin vermiştir. Bundaki büyük müsamaha, yüksek basîret sahibi kimselere elbette gizli değildir.»

Daha sonra Tolstoy şöyle diyerek sözünü bitiriyor :

---

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vetü'l-İslâm, Mısır, 1960, s. 83-85.

Mevlâna Müftü Ebû Saîd Hâdimî

Hazırlıyan : **Ahmet Şeref CERAN**

Konya'mızın yetiştirdiği büyük âlimlerden, ve kâmil bir zattır. Hicrî: 1113 — Milâdî: 1701 de Konya kazalarından, aslen Buhara'lı olan büyük babalarının yerleştiği Hadim'de doğdu. İlimlerin mukaddimesi babası ile büyük âlimlerden (Kara Hacı) namıyla maruf Mustafa Efendiden öğrendikten sonra, babasının muvafakatı ile tahsilini tamamlamak için İstanbul'a gelerek asrının en meşhur âlimi Kaz-ı Abadi'den parlak bir derece ile icazet alarak, memleketine dönüp, ders vermeye ve eser yazmaya başladı. Az zamanda ilim ve ahlâkının yayılması sebebiyle padişahın daveti üzerine ikinci defa İstanbul'a gelerek Ayasofya'da yaptığı Fatiha tefsiri padişahın ve umumun takdirine mazhar olmuştur. Padişahın taltifinden sonra Hadim'e dönmüştür.

Hicrî: 1176 — Milâdî: 1762 de Hadim'de vefat etti. Mezhebi Hanefi, tarikatı Nakşıbendi'dir.

Kendi el yazılarıyla yazdıkları: («Pederimin kabr-i şerifinde murakabeye varmıştım. Nasihat istedim. İşte, beni görüyorsun ya, dünyanın esbap ve alâıkından âriyim. Bu âlemde onlardan hiç biri fayda vermiyor. Maişet hususunda hırs ve tamâ-ı mezmumeden tevakki iderek Cenab-ı Hakk'a mütevekkil ve anın ihsanına kani ol. Dünyada Hâlık-ıl-esbâbı unutup ihtiyacını sebeb-i surî olan kula bildirirsen Hak

.....

«Hiç şüphesiz ki, bu Peygamber, hey'et-i içtimâiyyeye büyük hizmette bulunmuş olan ıslahatçı zevâtın büyüklerindendir. O'na iftihar için, ümmetinin hepsini hakkın nuruna hidayet etmiş olması, onları barışa yöneltmiş, kan dökmekten ve kurbanlar takdiminden vazgeçmiş hale getirmesi, onlar için yükselme ve ilerleme yolunu açmış olması kâfi gelir. Bu, büyük bir iştir. Bunu, kendisine kuvvet, hikmet ve ilim verilenden başkası başaramaz. Böyle bir kimse de ta'zîm ve ihtirama lâyıktır.» (2).

---

(2) «Garb Aynasında İslâm Peygamberi» isimli kitabdan.

seni en adi kimseye muhtaç ider. Eğer ihtiyacını herkesten ihfa ile ancak Hazret-i-zül-celâle arz idersen dünya bile sana arz-ı ruy-i ihtiyac ider.»)

ESERLERİ :

1 — **Metn-i mecâmi-il-hakayık fi ilm-il-usûl**
2 — **Şerh-i tarikat-ı Muhammediye**
3 — **Haşiye-i dürer**
4 — **Şerh alel-kaside-t-il mudarriye**
5 — **Haşiye alâ tefsir-i Sure-t-in-Nebe' ul-Beyzâvî**
6 — **Risale fi hakk-ıt-tesbih ve-t-tahmid**
7 — **Tefsir kavluh ü taalâ Kul-illâhümme mâlik-el-mülk**
8 — **Tefsir kavlühü taâla «İnne ba'zazzanni ismün»**
9 — **Risale fi sülûk-in-Nakşibendiyye**
10 — **Risale-t-ün nasâyih vel-vesâyâ**
11 — **Risale-t-ül-Huşû' fi-s-salât**
12 — **Şerhu Eyyühe'l-veled**
13 — **Arais-ün-nefâis fi ilm-il-mantık**
14 — **Arâis-ül-enzâr ve nefais-ül-ebkâr**
15 — **Risale fi mahiyet-il-ulûm**
16 — **Keşf-ül-hader an hall-il-hazar**
17 — **Risale fil-hadis-iz-zaif**
18 — **Risalet-ül-Misvak**
19 — **Risale-t-ül-kahve**
20 — **Risalet-üd-duhân**
21 — **Tefsiru suret-il-İhlâs**
22 — **Risâle fi hakk-ıl-istihlâf.**

.....

YOLLAR

Düşün yollara düşün
Düşün yolları düşün
Yolda görülen düşün
Tâbiri neye yarar?

Ahmed KÜÇÜKAĞA

ŞARKIYATÇILARIN ESERLERİ VE MODERN İSLÂM DÜŞÜNCESİ ÜZERİNDEKİ TESİRİ

Yazan : **Malik bin NABİ**

Terceme : **İbrahim CANAN**

Hakikatler Siyaset arşınıyla değil Kültür arşınıyla değerlendirilmelidir

Şimdi bu olayla ortaya çıkan acıklı durumu, düşman eline terkedilen veya tahrip gören silâh stoklarını yenilemek suretiyle tedâvi etmek mevzubahs değildir.

Öyle ise fikir stoklarını kökten yenilemek, bizi felâkete sürükliyen hayâl ve kuruntuları hayatımıza ruh ve saadet getirecek mefkûrelerle esastan değiştirmek bahis konusudur. Cemiyetin manevi harcını teşkil edecek bu yeni mefkûre fertleri önce vazifesini idrak edecek seviyeye çıkaracak ideâle inanmış olmaktan ileri gelmektedir. Mezkûr zanna göre: **«Bu cemiyet kırk sene önce bir sömürge idi, hürriyetinden mahrumdu. Bugün ise sömürgeden kurtulmuştur ve hürdür.»** Siyaset arşını bize bir ilerleme olduğunu göstermektedir.

Böylece bu değerlendirme nazar-ı itibare alınması gerekenleri bir tarafa itmiştir. Bilhassa cemiyetin hissiyatı, maddî birlik duygusu terkedilmiştir. Bu durumda, ne Baascılıkla, ne Berbericilikle, ne Afrikacılıkla, ne Komünizmle yahut ne binbir gece masallarıyla dahili meselelerin hiçbiri ayrı ayrı ele alınarak çözülemez.

MESELEMİZ : VAR OLMAK — VEYA YOK OLMAK DAVASIDIR

Bugün, İslâm cemiyeti için mesele, var olmak veya yok olmak gibi iki şıktan ibaret acıklı bir durum halinde ortaya çıkmıştır. Ve bu, ibrenin daha çok ikinci şıkkı gösterdiği bir andadır.

Eliaht harp gemisinin batırılması. Ürdün sınırlarında hatta bizzat İsrail topraklarındaki kahraman fedâîlerin tutumları, felâketten sonra vuuka gelen tahavvül ve değişmenin alâmetlerinden başka birşey değildir. Fakat bu değişme Arabların tasarrufunda bulunan **«eşyalar dünyasında»** değil, fakat fikir dünyasındadır.

Burada söz gelişi olarak fikirlerin önemine temas ettim. Bu konuyu Allah izin verirse pek yakında neşrini ümit ettiğim **«İslâm Cemiyetinde Fikir Problemi»** adlı kitabımda genişce ele alacağım.

KUR'ÂN TEFSİRLERİNE KADAR NÜFUZ EDEN BATI TESİRİ

Batı medeniyetinin müslüman vicdanına olan tesadümü 19. ve 20. asırda bilhassa ilmi sahada sert oldu. Sonra da ruhlarına ilham edeceği canlı ve hayatdâr fikirlerle, büyük hâdiselerin karşısında sarsılmaz bir hız ve heyecanla meşbu' kılarak vazifesinin zirvesine ulaştıracaktır.

FELÂKETİMİZ MADDE YOKLUĞUNDAN DEĞİL, FİKİR BOŞLUĞUNDAN İLERİ GELMEKTEDİR

Tarihinin en kesin dönüm noktalarında bir cemiyetin varlığını tehlikeye koyan şey, cemiyetin içinde bulunduğu bir takım maddi imkânsızlıklar değil, fakat bu cemiyette usule gelen fikir boşluğu ve gaye yokluğudur. Filistin hâdisesi bu kanunun küçük bir tezahürüdür. Bu tezahüre içtimai ma'nasını tam vermek için arapların heybetli ve fakat ruhtan mahrum silâhları üzerine zafer kazanan İsrail'in bugün aynı sahada daha büyük zorluklar içinde bocaladığını da ilâve etmek lâzımdır. Fakat bu sahada o, bazı yeni fikirlerle canlanan, bu fikirlerle kendi kendine yenilenen bazı kimselere karşı koyuyor. İslâm cemiyeti, bu özel sahada batı ilminin meydan okumasına cevap vermektedir.

Müsteşriklerin methedici edebiyatı, hassaten bu özel sahada kendilerine müsait zemini buldular ve bu zemin üzerinde, müslüman vicdan ve düşüncesinin en âlâ hüsn-ü kabulüyle karşılaştılar.

Fakat vicdan daimi bir ihtilâf ve münazara içerisindedir. Bu ihtilâf Tantavi, Cevheri, Ahmet Rıza gibi Şarklı yazarların, Gustave Le Bon ve Dozy gibi Garplı müsteşriklerin eserleriyle kısmen zayıflatılmıştır. Böylece kavuşulan kısmî serinliğe rağmen bu ihtilâf hiçbir zaman kesin olarak halledilmedi. Çünkü diğer müsteşrikler veya umumiyetle bunların talebesi olan diğer doğulu âlimler bu münakaşaya yeni tahrik ve hücumlarla derhal canlandırılır.

O kadar ki, te'siri modern Kur'ân tefsirlerinde kendini hissettirdi. Bilhassa Tantavi, Cevheri'nin ictimai ve fikri değeri olmamakla beraber şayanı takdir eserini bu tesire borçluyuz. Onun Kur'an tefsiri bütün olarak kendini saydıran bir âbide olmakla beraber maalesef ahenk ve plândan mahrumdur. Bu, herşeyden önce «yığın» vasfı çevresinde olan İslâmî gelişmeyi ifade etmektedir.

Burada inanılmıyacak derecede geniş bir bilgi yığını mevzubahistir. Fakat bu bilgiler belli bir ölçüde, kötü tertiplenmiş bir ansiklopedi teşkil edebildiği halde hiç bir surette bir Kur'an tefsiri teşkil edemez.

Bu çalışma aynı zamanda yeni bir temayülün dile gelmesidir: Aslında hususi bir sahaya inhisar ettirilmiş İslâm cemiyetinin telâfisine matuf bir gayretten başka bir şey değildir.

BATILI MÜSTEŞRİKLERİN, DOĞULU ÇÖMEZLERİ VE FİKİRLERİ

Bu müsteşrikler veya onların çömezleri, İslâm medeniyetinin parlak devirlerinde ilimlerin gelişmesinde Arapların yaptığı hizmetleri küçültürler ve Yunanlılardan intikal eden ilmi mirasın sadece tercümanlık rolünü Araplara vermek isterler.

Bilhassa bunların çömezleri, doğrudan doğruya sömürgecilikten mülhem olan İslâm düşmanı yıkıcı faaliyetlerini, ilericilik yaftası ile gizliyerek İslâm'ın medenileştirici değerlerinin hepsini inkâr ederler ve hatta İslâm dünyasının bugünkü geriliğini ona mal ederler.

Genç bir Fas'lının yakında neşrettiği **«Batı Karşısında Araplar»** isimli kitabı —ki Maksim Rodenson tarafından önsöz ilâve edilmiştir. —bu sınıfa dahil sahte kıyaslara istinat eden eserlerden biridir.

BAYRAM

Abdulmuttalib YILDIRIM

HAYALLERİN ve düşüncelerin fevkinde, hikmet ve hayat dolu bir manâ. Onun varlığındaki esrarengiz hikmeti anlamaya çalışalım...

İnsan zamanla arzu edilen güzel karakterlerini az da olsa kaybetmiş olabilir. İctimaî çevrenin çeşitli baskı ve tesirleri, hayatın ezici şartları, dalga dalga yayılan, perde perde koyulan fitne ve nefs esintileri insanın dini hayatını zayıflatabilir ve onu maddî hayatın çarklarında, içindeki ezikliğe ve boşluğa çare olacak bir yol bulmak ümidiyle koştura koştura bîtâp bir vaziyete getirebilir.

Bu kararsız ve şuursuz insan, bir an kendisini azgın sularına kaptırdığı zaman dalgalarının şâhikasında buluverir. İşte bu, kurtuluş ümidi ve hatta gayreti olmayan insan için felâh ve necat gemisine atlayabileceği, büyük ve eşsiz bir fırsattır.

İşte bu mânâda İSLÂM'ın, insan ruhuna nekadar rahat uyduğu ve bu yüzden onun ne kadar ulvî bir NİZÂM olduğu bir daha tebârüz etmiş oluyor.

Üç ay gayet kesif bir şekilde, perde perde insanı saran, onun ruhunu alevlendiren ve onu bir top hamur haline getiren bu NİZAM, nihayet bugünde ruhlardaki enerjiyi aksiyon haline getiriyor. Adetâ onu yetiştiriyor, talim ettiriyor, nihayet imtihan ediyor ve eline hüsn-ü hal kâğıdını veriyor.

Ramazanın arefesinde saf bir gencin şöyle dediğini işittim :

— Bugün akşam TERAVİH kılacağız. Artık ben bu sabahtan itibaren namazlarımı hep kıldım.

Bu ifade belki şuursuz ve düşüncesizcesine idi, ama bir şey ifade ediyordu. Onda yavaş yavaş, perde perde aksiyon safhasına girişin karakteri okunuyordu.

Evet, o topyekün aksiyon günü katı ruhların cevvalleşeceği, atıl karakterlerin hayat bulacağı gün idi. O günde yetime kanatlarının kırıklığı, fakire içinin burkuk olduğu, borçluya boynunu saran zincirin soğukluğu hissettirilmiyecekti. O gün kırgın gönülleri kaynaştıracak, küllenen sevgi ateşini körükleyen pozisyonlara girebilecek karakterlerin bulunması icap ediyordu.

İnsan bugüne REGAİP, Mİ'RAÇ, BERAT kandilleri, KADİR geceleri gibi eşsiz kıymet ve lûtuflarla dolu gün ve gecelerle, hikmet dolu RAMAZANlarla hazırlanıyor. Ve aynı zamanda bu günde insandan tam bir olgunluk, yüksek anlayış, taşkın sevgi ve hürmet isteniyor.

Bu nizamın büyüklüğünden bahsetmiştik. İşte bunu ispat eden daha açık bir sahne :

Üç kudsî aydan ve hele Ramazandan sonra RAMAZAN BAYRAMI ile, İNANAN iradelere en sert ve en müessir ifade ve çizgilerle sevgiyi, hukuku, vazifeleri, kısacası kâmil insanlığın esasını yerleştiren bu NİZAM, iki ay sonra KURBAN BAYRAMI ile, ruhlara nakşedilen bu iman ve karekteri tekrar sarsılmaz şekilde perçinliyor.

Bayramda musafaha için tutulan eller, düşmanlığın, kötülüğün, gönüllerdeki çözülüğün ilelebet kaldırılacağına, buna karşılık, sevginin, dostluğun, birliğin kalblerde yer edeceğine söz vermiş olmayı ifade etmiyor mu?

İnsan ruhunda bir yükselmeyi ifade eden BAYRAMların hikmet ve hakikatını çözmeye insanın gücü yetmiyor...

Gönül dolusu selâm ve sevgilerimle, okuyucularıma ve bütün müslümanlara, bayramlardan ve diğer mübarek gün ve gecelerden hakkıyla istifade edebilmeleri dileklerimle...

MEHMED ÂKİF

Arif ETİK

İŞTE her müslüman Türk'ün kalbinde otağını kurmuş, nâmı ebediyyen dillerde gezecek ve nadir kimselere nasib olabilecek, ebedi bahtiyarlığa eren mubarek bir zat ve mubarek bir isim.

İnsanların gönüllerinde yer almak ne büyük bir saadet. Her saray, her şato, her kal'a ve âbide zamanla yıpranıp yıkılabilir, amma gönül, bize bir isim halinde ve kelime kalıpları içinde görünen bu engin manâ âlemi hakiki bir gönül olunca ona zeval olmaz. Çünkü o Hakk'ın tecelligahıdır. Nitekim bir şair şöyle demiştir: «Gönül mir'ât-ı Rahmandır.» Mehmet Âkif işte bu manâda bir gönül sahibi idi. Onun için gönüllerde yer almıştır. Tam Mevlânâ'nın kasdettiği bir imana sahipti. Yüce Mevlânâ: «Mü'min, gerek sevinçli anında ve gerekse kederli zamanında durumunu değiştirmeyen, kâfirlerin bile imanını kıskandığı kimsedir,» buyurur. Ve yine ilâve eder: «Eğer bir çöp gibi her rüzgârın karşısında titreyip dururbut, bir dağ bile olsan bir saman çöpü kadar değerin olmaz.»

Mehmed Âkif de herhangi bir müşkülât karşısında yılmaz:

«Cehennem olsa gelen göğsümüzde söndürürüz,
Bu yol ki Hakk yoludur dönme bilmez yürürüz.»

İman; Yüce Allah'ın insanlara en büyük lûtuf ve ihsânıdır.

İman, gönüller ülkesinde mâ'nevi bir bahardır. Kışın kasıp kavuran soğuğu ile baharın hayat fışkıran feyzi, ılık meltemi bir olur mu? Elbette olmaz. Görenle görmiyenin, bilenle bilmeyenin, aydınlık ile karanlığın bir olmadığı gibi İman ile İlhâd da bir olamaz.

Garplı bir mütefekkir: «Azameti karşısında hayret ettiğimiz her eser, her âbide iman neticesi olarak meydana gelmiştir.» der.

Mehmed Âkif bir iman kaynağı ve bir iman volkanı ve onun «SAFAHAT» adlı şiir kitabı da ebedi bir iman âbidesidir.

Malazgirt meydan muharebesi, Çanakkale ve İstiklâl savaşı nasıl imânın zaferini destanlaştıran birer âbide iseler, Süleymaniye ve Selimiye gibi binlerce eserlerimiz mimârîde; Mesnevî, Mârifetnâme ve Keşfu'z-Zunûn gibi eserler de fikriyat sahasında zamanın tahripkâr ellerinin ulaşamıyacağı derecede yüksek birer fikir âbideleridirler.

Vücut yapısı fâni ama düşünce ve fikirler bâkidir. İnsan yaptığı işe ve bıraktığı esere göre değer kazanır. Mimar Sinan'ın Süleymaniye ve Selimiye'si nasıl ölmez birer eser ise, Mehmed Âkif'in yapısı, düşünceden örülüp meydana gelen SAFAHAT'ı da aynı derecede ölümsüz bir eserdir.

Balkan Harbi, Birinci Cihan Harbi ve İstiklâl Savaşları süresince milletin uğradığı felâketlere için için ağlayan, gösterdiği kahramanlıklar karşısında sevinç göz yaşları döken bu hisli ve içli şair, usta bir ressam maharetiyle bütün bu hâdiseleri şiirleriyle tesbit ederek Türk milletine, gelecek nesillere ve tarihe SAFAHAT gibi emsalsiz bir eser bırakmıştır.

SAFAHAT, devirlerin arşivinde yer alan ve oradan taşarak, her Türk'ün kütüphanesinde, elinde, dilinde ve gönlünde yer edinen müstesnâ bir eserdir. Acaba niçin bu böyledir? SAFAHAT'ın böyle gönüllerimizi fethetmesinin sebebi nedir? Çünkü görerek, duyarak yazmıştır; her bir mısraı gönül kanıyle, göz yaşları ile yazılmıştır da ondan.

Şair Niyazî merhum:

«Hiç gönül kanından özge âşıka yoktur şarap.»

buyurur.

Âkif de:

«Hayır hayal ile yoktur benim alış-verişim
İnan ki her ne demişsen görüpte söylemişim,
Şudur cihan da benim en beğendiğim meslek
Sözüm odun gibi olsun, hakikat olsun tek.»

demiştir.

Madam Rolan, Fransa büyük inkılâbında giyotin altında başı koparılacağı sırada: «Ey hürriyet, senin uğruna ne cinayetler işleniyor.» diye bağırmıştır.

Medeni geçinen batılı devletlerin Balkan Harbinde Türk'e reva gördükleri zulme bütün varlığıyla isyan eden, onları tel'in ederek cihana haykıran tek şâirimiz Mehmed Âkif'tir:

«Tükürün ehl-i salibin o hayâsız yüzüne
Tükürün onların asla güvenilmez sözüne
Medeniyyet denilen maskara mahlûku görün,
Tükürün maskeli vicdânına asrın tükürün.»

Balkan Harbinin o felâketli günlerinde şâir geçinenlerden çoğu sevgilinin sırma saçları ile, selvi gibi boyu ile hayâl âleminde sayıklarken onun gibi realist hisli bir şâirin işi elbette vatandaşının derdi ile, kederini paylaşmak ve acılarını terennüm etmek olacaktır. Harp ateşi Rumeli'yi baştan başa sarmış, her tarafta masum Türk anaları ve yavruları, ak saçlı nineler ve dedeler doğranıyor. Bu yürekler paralayan sahneyi şairin kan ağlayan kaleminden dinliyelim:

«Nerde olsam çıkıyor karşıma bir kanlı ova,
Sen misin, yoksa hayalin mi vefâsız Kosova,
Hani binlerce mefâhirdi senin her adımın,
Hani sinende yarıp geçtiği yol Yıldırım'ın.»

Derdini ölmüş olan babasının ruhuna hitabederek onunla paylaşmak ve dindirmek istiyor:

«Üç beyinsiz kafanın derdine üç milyon halk,
Bak nasıl doğranıyor kalk baba kabrinden kalk,
Diriler koşmadı imdadına sen bâri yetiş,
Arnavutluk yanıyor, hem bu sefer pek müthiş.
O ne yangın ki ocak kalmadı söndürmediği,
O ne tufan ki yakıp yıktı bütün vadiyi,
Bana en sevgili annen o senin öz vatanın,
Olacak mıydı feda, hırsına üç kaltabanın,
Dedemin sürdüğü, can ektiği toprak gitti,
Öyle bir gitti ki hem bir daha gelmez ebedi,
Ne olurdun bunu kalkıp da göreydin acaba,
Meşhedin beynine haç saplanacak mıydı baba.»

Düşman askerleri işgal ettikleri müslümanların mescidlerine atlarını bağlamaktan çekinmiyorlardı. Bunu yana yakıla şöyle ifade ediyor:

«Ne felâket dönüversin de mesâcid ahura,
Hırvatın askerleri üstünde tepsinler hora.»

Babasına hitap için göklere kaldırdığı başını yere indiriyor, dehşetle etrafına bakınıyor: Her taraf barut, ateş, kan ve masumların cesetleriyle dolu. Bir kimsesizlik ve acı her yeri sarmış... Şöyle devam ediyor:

«Bu ıssız âşiyanlar bir zaman candan muazzezdi,
Bu damlar böyle baykuş sesinden çın çın ötmezdi,
Şu kurbağalar seken vadide ceylânlar koşup gezdi,
Şu coşup ağlayan ırmak ne handanı gölgeler sezdi,
Bütün maziyi bir tufan fakat hep boğdu, hep ezdi.»

Bu sefer vatanına hitap ediyor:

«Vefasız yurt öz evlâdın için olsun vefâ yok mu?
Neden kalbin kararmış bin ocaktan bir ziya yok mu?
İlâhî kimsesizlikten bunaldım âşına yok mu?
Bütün yokluk mu her yer, bâri yok der bir seda yok mu?»

Ve nihayet Yüce Allah'a hitap ediyor:

«Ya Râbb bu karanlık gecenin yok mu sabahı,
Mahşerde mi biçarelerin yoksa felâhı,
Nûr istiyoruz, sen bize yangın gönderiyorsun,
Yandık diyoruz boğmaya kan gönderiyorsun,
Mazlumu nedir ezmede ezdirmede mâna?
Zâlimleri adlin hani öldürmedi, hâlâ,
Câni geziyor dipdiri, can vermede masum,
Suç başkasınındır da niçin başkası mahkûm,
Madem ki ey adl-i İlâhi yakacaktın,
Yaksaydın a mel'unları, tuttun bizi yaktın,
İslâmı elinden tutacak kaldıracak yok,
Nâhak yere feryad ediyor âcize hak yok.
Yetmez mi musâb olduğumuz bunca devâhî,
Ağzım kurusun yok musun ey adl-i İlâhi.»

TEBRİK

Bütün Müslümanların ve okuyucularımızın mubarek RAMAZAN BAYRAMINI tebrik eder, bu bayramın Milletimiz ve İSLÂM âlemi için hayırlı olmasını ALLAH'TAN niyaz ederiz.

İslâmın İlk Emri
O K U

Kaside-i Burde'den:

Peygamberimizin methi:

Yazan: **BUSÎRÎ**

Selemde dostları mı hatırladın, bilinmez.
Gözünde kanlı yaşın söyle, niçin silinmez?

Ya Kâzîme Semtinden acı mı esti rüzgâr,
Karanlık şu Izam'dan çakan şimşekler mi var?

Efendisi Muhammed bütün cin ve insan'ın
Ve tek Efendisi O, yine iki cihanın.

Nebimizdir emreden, nehyeden de O'dur hem
Döndüğü görülmemiş «Evet» «Hayır» sözünden.

İnsana zahmet veren, korkutan her belâdan;
Şefaati umulur dost yoktur Ondan mâada.

Ona uyan insanlar sağlam ipe sarılır.
Çünkü onun izinden tek Allah'a varılır.

Bütün Peygamberlerden üstün yaratılışı;
İlim, kerem, ahlâkla parlıyor içi dışı.

Her Nebî, deryasından bir tek yudum su ister.
Ya, Rahmet yağmurundan bir tek damlacık diler.

Hikmette bir hareke, nokta gibi ilimde
Dururlar huzurunda herkes kendi haddinde.

Hıristiyanlar gibi iddiamız yok bizim;
Basiretinle hükmet, Medhinde Nebimizin.

Münasib mi, her kudret mucizeyle anlanır?
Zikret onun ismini toz kemikler canlanır!..

Onun hakikatini anlamak şu dünyada:
Uykudaki Milletin idrakidir rüyada.

İlim onun hakkında son sözünü söylüyor:
Mahlukâtın eşrefi en hayırlısı diyor.

Ancak aydınlanmıştır onun nurları ile
Bütün Peygamberlerin getirdiği mucize.

Şerefiyle sanki Ay, Keremi ile umman
Zariflikte çiçektir, gayrette ise zaman...

Sanki orduda tek, fert, olanca heybetiyle.
Bir alayda tek kudret yine azametiyle.

İnsan kendinden geçer tebessümlü sözünde
Dişleri inci gibi bir sedefin özünde...

Tebessümle, hüsünle ve en güzel ahlâkla;
Nebimize müzeyyendir istersen bunu sakla!

Ne güzel toprak, onu kucağında saklıyan
Ve ne mutlu kişidir, o toprağı koklayan!..

Terceme: **Ali TÜRKASLAN**

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— V —

Osman CİLÂCI

Kur'ân-ı Kerîm'e Göre Hz. MÛSA (a.s.)

«Bir de hani Mûsa (Tih'te susayan) kavmi için su arayınca : «Asâ'nı taşa vur, demiştik» de ondan (on iki sıpt adedince) on iki pınar kaynamış (1) ve her sınıf su alacağı yeri öğrenmişti.» (Demiştik ki) Allah'ın rızkından yeyin, için (fakat) yer yüzünde fesatçılar olarak taşkınlık yapmayın.» (2)

Uzun sahra yolculuğunda, açlık, susuzluk, yorgunluk v.b. insanı yolculuktan alıkoyan meşakketler Cenâb-ı Hakkın lûtf u keremiyle ve Hz. Mûsa (a.s.) nın mucizeleriyle gideriliyordu. Buna rağmen İsrail oğulları Hz. Mûsa (a.s.) ya güçlük çıkarmak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Hatta: **«Keşke Mısır'da Firavn'ın esaretinde yaşasaydık da, bu; sonu gelmez yolculuğa çıkmasaydık.»** diyecek kadar ileri gitmişlerdi. Fakat onların her serzenişine Hz. Mûsa (a.s.) sabır ve tahammül tavsiye ediyor, kurtuluşu müjdeliyordu.

Bu arada Hz. Mûsa (a.s.) Allah tarafından Tûr'a davet edildi. O da kırk günlük yiyecek ikmâlini tamamladı, yanına Ahkâm-ı İlâhinin yazılacağı on iki levha aldı. Kardeşi Harun (a.s.) u da kavminin başında bıraktı. Hz. Mûsa (a.s.) Tûr'da Cenâb-ı Hakkın cemâlini temaşa etmek istedi :

«Vaktaki Mûsa (ibadet için) **tayin ettiğimiz vakitte geldi. Rabbi ona** (ilâhî sözünü söyledi. Mûsa) **dedi ki: «Rabbim** (cemalini) **göster bana.** (Ne olur) **seni göreyim.» buyurdu: «Beni kat'iyen göremezsin. Fakat şu dağa bak. Eğer o yerinde durabilirse sen de beni görürsün.» Derken Rabbi o dağa tecelli edince onu paramparça ediverdi (3). Mûsa da baygın yere düştü. Ayılınca dedi ki: «Seni tenzih ederim. Tövbe ettim sana. Ben imân edenlerin ilkiyim.» «Buyurdu ki, ey Mûsa, ben seni risaletimle, kelâmımla** (bütün insanlardan) **mümtaz kıldım. Şimdi şu sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol.» (4).**

Hz. Mûsa (a.s.) ayılınca beraberinde getirdiği levhalara Ahkâm-ı İlâhi'nin yazılmış olduğunu gördü. Onları alarak kavmine döndü. Fakat bu dönüşü Hz. Mûsa (a.s.) yı çok üzdü. Çünkü kardeşi Hârun (a.s.) a teslim ederek gittiği kavmini bir buzağıya tapar vaziyette buldu. Halbuki Hârun (a.s.) onları buzağıya tapmaktan menetmek için çok uğraşmış, fakat muvaffak olamamıştı :

«Andolsun Hârun onlara daha evvelki: «Ey kavmim, siz bu (buzağı) **ile imtihana çekildiniz (5). Sizin hakiki Rabbiniz çok esirgeyen** (Allah'tır.) **Haydi bana tâbi olun. Benim emrime itaat edin.» demişti.» «Onlar ise, biz demişlerdi, Mûsa bize dönüp gelinceye kadar o** (buzağı) **ya** (tapmakta) **kaim ve daim olmaktan kat'iyen ayrılmıyacağız.» (6).**

Hz. Mûsa (a.s.) nın Tûr'a gittiği esnada, Sâmiriy adında birinin buzağı heykeli yapması mevzuu Kur'ân-ı Kerîm'de şu şekilde zikredilmektedir :

«(Tûr'a giden) **Mûsa'nın arkasından kavmi zînet takımlarından bir buzağı heykel** (i yapıp onu Tanrı) **edindiler ki onun** (inek gibi) **bir böğürmesi de vardı (7). Onun kendileriyle konuşmayacağını, onlara bir yol da gösteremiyeceğini görmediler mi ki ona tutundular, kendilerini yazık ediciler oldular.» (8). «Vaktâ ki** (buzağıya tapmaktan) **çok pişman oldular ve kendilerinin muhakkak saptıklarını gördüler: «Eğer Rabbimiz bize acımaz, bizi bağışlamazsa, her halde en büyük ziyana uğrayanlardan olacağız.» dediler.» (9).**

Hz. Mûsa (a.s.) kavmini bu vaziyette görünce ister istemez kardeşi Hârun (a.s.) u muaheze etmişti:

«Mûsa (avdetinde) **dedi ki: «Ey Hârun, bunların saptıklarını gördüğün zaman benim ardımca gelmenden seni men eden ne idi? Sen benim emrime isyan mı ettin?» (10).**

Bunun üzerine :

«(Hârun) dedi: «Ey anamın oğlu, sakalımı başımı (11) tutma. Ben senin, İsrâil oğulları arasında ayrılık çıkardın, sözüme bakmadın diyeceğinden korktum.» (12) dedi.»

Rivayete göre İsrail oğulları yanlarında getirdikleri ziynetleri Sâmiriy adında birinin sözüyle ateşe atmışlar ve bu adam da o ziynetlerden bir buzağı heykeli dökmüştü. Bu hususa işaret olmak üzere Cenâb-ı Hak şöyle buyurur :

«Hülâsa o, kendilerine böğüren bir buzağı heykeli (döküp) **çıkarmıştı.** (Gerek o, gerek avenesi) **işte sizin de, Mûsa'nın da Tanrısı budur! Fakat** (Mûsa) **unuttu (13) demişti.» (14).**

Hârun (a.s.) kavmini buzağıya tapmaktan men edemediğini, bu işi Sâmiriy'nin yaptığını beyan edince :

(Devamı 26. sayfada)

---

(1) el-Bakara, 60.
(2) İsrâil oğullarının on iki torunu, kabilesi (sıbt) sayısınca.
(3) Onu bir toprak haline getiriverdi. «İbn Abbas (r.a.)»
(4) el-Âraf, 143-144.
(5) Mûsa (a.s.) nın Tûr'dan avdetinden evvel. «Beyzâvî».
(6) Tâ-hâ, 90-91.
(7) Sâmiriy onu öyle bir şeytanetle yapmıştı ki içine hava girince ses çıkarırdı. «Beyzâvî».
(8) el-Âraf, 148.
(9) el-Âraf, 149.
(10) Tâ-hâ, 92-93.
(11) Başımın saçını. «Beyzâvî».
(12) Tâ-hâ, 94.
(13) Tûr'a gitti, bunu arıyor! «Beyzâvî».
(14) Tâ-hâ, 88.
(15) Tâ-hâ, 95.
(16) İsrâil oğullarının. «Beyzâvî».

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

● İstiklâl Savaşı'nın ve İlk Meclisin saffet günlerinde Ankara'da resmen kurulan «Komünist Partisi» nin, emperyalist dünyaya karşı komünist Rus'tan yardım ve destek sağlamak için «köprüden geçinceyedek...» oynanmış ustaca bir oyun olduğunu...

● Peygamberimiz Efendimiz Hazretlerinin : **«Elini nikâhlıyan** (eli ile şehvet getiren) **mel'ûndur.»** sözlerine uygun olarak; modern tıbbın, asırlar sonarsı bu hâlin zararlarını — mesâne kanseri ve idrar akıtmakta güçlük çekmek şeklinde — henüz anlayabilme durumuna geldiğini...

● Kartaca'lı Anibal'ı, Roma önlerinde mağlûb ederek Roma'yı mutlak bir istilâdan kurtaran meşhur kumandan «Sipiyon», sonraları ufak bir hatası yüzünden Roma'lılar tarafından İspanya'ya sürülünce kendi mezar taşı için :

«Ey nankör vatan! Sen benim kemiklerimi bile bulamıyacaksın...» cümlesini hazırlamış olduğunu...

● Adolf Hitler'in, **«Gök kubbesi çökse bile Alman ordularının süngüleri kaldıracaktır.»** iddiası iflâs ettikten sonra, sevgilisi ile birlikte intihar etmeden önce :

«Ey benim ebedî düşmanım Rusya! Sen benim küllerime bile sahib olamayacaksın.» dediğini...

● Lenin'in, ölüm yatağında :

«— Bu adama dikkat ediniz, O'ndan çekiniz!» dediği Stalin'in, komünizmi kurtarmak için ondan bir hayli safra atmak gerektiğini anlayan ve peşinden takipçileri gelecek olan ilk kurnaz tip olarak tanındığını...

● İmam bayıldı yemeğine «İçi geçmiş dinsel kişi» diyecek kadar gülünç; İSTİKLÂL MARŞI'mızı «Ulusal düttürü» söyleyecek kadar millî hislerden sıyrılmış; Ermenice olan (Ornekan) kelimesini (Örneğin) şeklinde adapte edecek câhil bir zümrenin, yeni bir dil meydana getirmeye çalıştığını... Ve adına bayram ihdas edip kutlayacak kadar ileri gittiğini...

● İşlerin pek berbat gittiği Rosbach muharebesi sırasında muhafız askerlerden birinin kaçarken yakalanması karşısında, askerin :

«— Nasıl kaçmayayım? İşlerin pek bozuk, bir netice alacağa benzemiyorsun? Hayatımı başka bir yoldan kazanmak istedim, burada ümit yok...» demesi üzerine, Kral Büyük Frederik'in:

«— Hakkın var... Lâkin şu muharebede de benimle beraber kal. Eğer sonunu getirmezsem, vaad ediyorum : Ben de seninle beraber kaçacağım!..» şeklinde cevap verdiğini...

● 17 Aralık 1903 tarihinde Amerika'lı bir muhabirin, Wrigh biraderlerin tayyare muvaffakiyetini gazetesine bildirmesi üzerine : Yalancılıkla itham edilerek işinden kovulmuş olduğunu...

● (Niçe) ve (Haydeger) iktibasçısı ve (Egzistansiyalizm) kurucusu (Jan Pol Sartr)'in «Bunalım Felsefesi» içinde bir nevi komünizme kucak açışının, dâvasının ne olduğunu ve nereye gittiğini tam muhasebe ve murakabe edememekten başka bir mana belirtmediğini...

● Büyük Arab Şâiri Ebu'l-Âlâ el-Mearri'ye çocuğun biri :

«— Ey amca! Sen, (ben ne kadar son zamanda dünyaya gelmiş isem de ilk zamanlarda dünyaya gelenlerin yapamadıklarını yapacağım.) şiirini söyleyen misin? Amca, eskiler 28 hece harfini meydana çıkardılar. Sen bunlara bir harf daha ilâve edebilir misin?» demesi üzerine; Mearri'nin, etrafında bulunan kimselere hitaben :

«— Bu çocuk, şiddetli zekâsından dolayı yaşayamaz.» cevabını verdiğini...

● Tam bir halk hareketi olan Macar İhtilâlinin unutulmaz albayı Pal Maleter, nümayişçiler üzerine gönderilip de onlarla konuştuktan sonra komünist Savunma Bakanına :

«— Bunlar "Haydut" ve "Yağmacı" değil, hakiki vatanseverdir. Ben de onlara katılıyorum...» dediğini...

● Alman feylesofu Kant 1802'de yazdığı bir kitapta: **«Kırlangıçlar kış mevsiminde suya girip, saklanırlar...»** hükmünü beyan ederken : Bu kuşların sıcak iklimlere hicret edebileceklerini hiç düşünmemiş olduğunu...

Ve...

● Bernard Şov'un, aklı; hislerin tesirinden kurtaramıyacak çağdaki gayr-i müslim gençler için :

«Diyelim ki, bir insanın 20 yaşında komünizme kapılmaması eşşeklik, fakat 40 yaşında komünist kalmak eşşoğlu eşşeklik...» diyerek hakikatları itiraf ettiğini...

Biliyor musunuz?

Mevlâna ve Tasavvuf

Alişan ÖZATTİLÂ

«چون قلم از باد بدفتر زاب
هر چه بنوسی فنا گردد شتاب»

«Kalem rüzgârdan, defter sudan olunca her ne yazsan çabucak mahvolur.»

MEVLÂNA

Hz. Mevlâna Celâleddin-i Rûmi, büyük bir din bilgini olmakla beraber, onun en kudretli tarafı güçlü ilerlemeler göstermiş, daima dine ve onun yüce Peygamberine içten bağlı, tasavvufi hayatın yüceliklerine çıkarak en büyük Türk mutasavvıfı olmak şerefini kazanmasıdır. Ona hiçbir zaman filozof diyemeyiz ve bu anlamda da onun felsefesinden konuşamayız; belki tasavvufla bağdaşan düşüncelerinden bahsedebiliriz. Çünkü gerek Mevlâna gerekse babası Sultan-Ül-Ulemâ daima felsefeye çatmışlar, filozoflara karşı olmuşlar, onların karanlıklara dalmış olduklarını ileri sürmüşlerdir. Yalnız akla dayanan felsefe anlayışının insanı çıkmaza sürükliyeceğini, bunun da boş hayaller peşinde koşmak demek olduğunu türlü vesilelerle ispatlamaya çalışmışlardır. Hz. Mevlâna Mesnevi'sinin birçok yerinde : Hâkim ve filozoflara ve onların yollarında olanlara «Eğer akıl yalnız başına bu yolda kılavuzluk edebilseydi, bu kimseler dinin ince bilgilerinin bilicileri olurlardı.» demişti. Gene gazellerinin birinde «İsa gibi şu beden beşiğine bağlıyız ama, Meryem gibi Tanrı nuruna gebe kalmışız. Bizi şu cüz'i akılda arama; O'nun aşk ovasına dalmışız, parça buçuk şeylerden çıkmışız.» diyerek, aklın tek başına başarısız olduğunu ifade etmiştir.

Tasavvuf yaradana varma yolu olup, aşk ilmi, hakikat ilmi olarak tarif edilmiştir. Tasavvuftan gaye Allah'a ulaşmaktır. Bunun için de nefisle savaşarak onu dizginlemek, benliği şiddetli arzuların esiri etmekten korumak, dünya ve âlemdeki yaratıkların bilinmeyen taraflarını kavramak, ilâhi ilhamlarla Allah'ın zatında yokluğu kazanmak, ve Hak ile Hak olmaktır. Tasavvufun yolu: kalbin dünya şirklerinden temizlenmesi, riyazat, iyi hal, içten inanmak ve vücut birliğine erişmektir. Bu dereceye de aşk yoluyla varılır. Muhiddin-i Arabi'deki ilmin sonsuzluğu, Mevlâna Celâleddin-i Rûmi'de aşkın deryası oldu. Ledün ilminin sırları, ona bu sonsuz ilâhi aşk bahçesinde ilham rüzgârları olarak esti durdu. Onbinlerce beyit âlemi kapladı ve Kur'ân-ı Kerim'i zikretti durdu. Onun aşk duygularını cinsi aşkla hiçbir zaman karıştırmamak icap eder. Allah'ın tecellisini insanlarda gördüğü için onlara âşıktır. Mükevvenatın sırlarını gördüğü için, bu âleme âşıktır. Dünya acılarını içinde duyduğu için, onlardan kurtulma yolunda dünyaya âşıktır.

O birçok sırların aşkla bilinebileceğini, ezelde diri olan, herşeyi bilen, herşeye gücü yeten Allah'a hamdederek: «Nuru aşk ışıklarını yaktı da yüzbinlerce sırlar bilinip anlaşıldı. Bir emriyle bütün dünya aşkla, âşıkla, hükmedenle, hükmedilenlerle doldu.» der. Gene bir gazelinde: «Aşk tüm bir iş, biz ise bir parçasıyız onun, o uçsuz bucaksız bir deniz, biz ise bir katrecik. O yüzlerce delil getirmedi, biz ise bu delillerle doğruyu bulabiliyoruz ancak. Gök aşkla uzaklaşıp dönüyor, aşktan yoksun kalınca yıldız bile tutulup sönüyor. Beli büküle dal bile aşkla elif gibi doğrulup yücelmede.» demektedir. Mevlâna'nın kalbini yakıp inleten ve içindeki gizli sırları harekete getiren ilâhi aşktır Aşk lâfzı Kur'an'da doğrudan doğruya anılmamışsa da sevginin ileri şekli, yani muhabbet olarak zikredilmiştir. Bir âyette: «İnanmış kimselerin Allah'a karşı pek şiddetli muhabbeti vardır.» Gene başka bir âyette: «Yusuf'un muhabbeti, Züleyhâ'nın kalbini bir zar gibi kapladı.» şeklinde izah edilerek aşk kinâye yoluyla anlatılmıştır.

Tasavvufu en yüksek güzellik akımı haline getiren Mevlâna, bütün yaratıklar ve eşyanın mutlak bir varlığa sahip olmadığını, ancak Allah'ın sıfatı ile var olduğunu anlatmıştır. Vücudun birliği olarak tarif edebileceğimiz Vahdeti Vücut: her ne şekilde ve görünüşte düşünülürse düşünülsün, vücut etraflı olarak bir varlıktan ibarettir. Bütün var olanlar tek varlığın görünüşünden başka birşey değildir. Mevlâna bunun izahını ve eşyadaki görünüşünü ilâhi aşka bağlamaktadır. Türkistan'da yayılan tasavvuf düşüncesini alarak, Anadolu'da öyle bir Vahdeti Vücut anlayışı kurmuştur ki, bu anlayış ne Muhiddin-i Arabi, ne de İmamı Gazali izahları gibi sade olarak kalmamış, aşk ve güzellik unsurları ile bezenmiştir. Ondaki Anadolu tasavvufu, Orta Asya'daki tasavvufla kaynaşmış, Hallac-ı Mansur gibi bedii bir zevk ve mistik bir anlayış haline gelmiştir. Mevlâna, kâinatın tek varlığa dayandığını, ondan başka hiçbir kuvvetin var olmadığını, insanın iradesinin de Allah'dan geldiğini ve yaratıkların da Allah'ın emri ve işaretiyle var olduğunu, sonucu ona kavuşmanın Vahdeti Vücut olduğuna işaret etmiştir.

Mevlâna züht ve takva basamaklarını aştıktan sonra, sevgiliye kavuşmuştu. Tasavvuf dilinde buna vuslat deniyordu. Ref-Ref de denen bu halde aradaki perde kalkıyor, Allah'ın nuru orada görünüyordu. Aşk görününce sır denilen haletin meydana gelmesi, o kimsede ruhani bir halin belirmesi Cenabı Hakkın huzurunda kendini görmesi demektir. Hazreti Muhammed'in «Mirac'ı, canın sevgiliye kavuşması Ref-Ref haliydi. Vuslat âlemi yaratılmış herşeyin sınırı olan «Sid-retul-Münteha»yı seyretmektir. Hz. Muhammed, Cenabül Vacibül Vücud'un cemalini orada gördü ve sesini işitti. Fenafillâh mertebesine erdi. Bu hal cismen yükselmek değil, ruh'un semavata seyridir. Ruh'un büyük ummanının içinde ancak zevk ve birliği hissetmesidir. Bu hal şiddetli aşk ve kendinden geçme ile olur. Bu ana vasıl olan kimse her zerresinde Allah'ı hissettiği için kendi kendini görür ve bu suretle

İSLÂM VE MÜLKİYET

Necib Fazıl KISAKÜREK

İSLÂM ve mülkiyet, yahut İslâm ve mâli adalet, yahut İslâm ve iktisadi nizam... Tek kelime ile, İslâm ve bugünkü dünyanın ana derdi olan kazanç ve hak taksiminde kurtarıcı ve erdirici sistem... Başlığımız budur!

İslâm nasıl en üstün hürriyet ifadesi içinde en sıkı disipline, hem hürriyet ve hem de disiplin haklarından hiç birisini incitmeden mâlikse, ferdi mülkiyetle fert üstü içtimâi tasarruf hakkına da aynı kaynaştırıcı ahenkle sahibtir.

Zaten İslâm, her bakımdan bütün zıt kutuplar arasındaki iyilikleri nefsinde toplayıp kötülükleri tasfiye edici ulvi ve İlâhi ahenk ve terkib demektir. Hangi dava, aksi davanın tagallübü karşısında hakkında birşey kaybettiğini görür ve hangi aksi dava, davanın tahakkümü altında hakkından bir nokta çalındığını hissederse, ikisi birden gelsin ve kendilerini, artık ortada kendilerinden hiçbir hüviyet kalmıyarak

.....

Hak ile Hak olur, yani vücut birliğinde yaratılmış olur.

Mevlâna bir gazelinde vuslatı şöyle ifade ediyor:

«Biz Allah'a dönenleriz âyetini okudun ya, bir bak nerelere gidiyoruz biz. Başımızda yüce bir himmet var, yücelerden tâ en yüce Rab'be kadar gitmedeyiz.»

Bir başka şiirinde :

«Yine geldim, yine geldim. Ruh gibi tene geldim. Tepeden tırnağa kadar Allah diyerek, Allah diyerek, Allah'a en yakın olan mertebeye geldim. Allah'ın elinden mey içerek, Allah'ın sarhoşu olarak yine geldim. Ben yok'um, bendeki Allah'ın varlığıdır.»

Yine bir başka gazelinde:

«Ne mutlu o aydın gönüle ki, gönlünün Allah'a bu kadar yakın olduğunu gördü, anladı.»

«Âyet-el Kürsi ile arşa ulaştık. Allah'ı gördük. Herşeyin varlığına sebep olan ezeli varlığa ulaştık.»

Mevlâna Celâleddin-i Rûmi, Hz. Muhammed'e o derece âşıktır ki: «Ben sağ olduğum müddetçe Kur'ân'ın kölesi, bendesiyim. Ben Muhammed Muhtar'ın yolunun tozuyum.» diyerek ferahlamıştır. Mevlâna, hiçbir gün ve hiçbir sebeple Muhammed Mustafa (s.a.) nın yolundan ayrılmamış, Peygamberin yolunu «Tarikat-ı Muhammediye» Türk Tasavvufuna meczetmiştir. Kur'ân'ın âyetlerini aşk ve şevk içinde tefsir etmiş ve insanlığın faydasına ölmez eserler sunmuştur.

Onun Mesnevi'si : Allah'ın Oku emrini izliyerek, okunan her şeyi dinlemek anlamına dinle sözü ile başlıyor. «Mesnevi Âlemlerin Rabbından inmedir, Onu gönül lisaniyle dinle.» diyor. Dinle diyen kuvvet ilâhi sırlarla, vecd âleminde ve semâda söylenildiği için aşkla dopdoludur ve Kur'ân-ı Kerîm'in tefsiridir.

İslâmda tatmin etsin!... İşte Kapitalizma ve Liberalizma ile Sosyalizma ve Kömünizmaya edilecek tavsiye budur: «Buyurunuz; birbirinizde bulduğunuz karşılıklı sakatlıkların bir arada tasfiye edildiğini görmek ve her biriniz ayrı ayrı nefislerinizde vehmettiğiniz değerin bir arada hakikatına kavuşmak isterseniz, isminizden ve cisminizden, ruhunuzdan ve hüviyetinizden zerre kalmıyacak tarzda İslâm'dan fâni olun, eriyin, yokluğa karışın ve herşeyi bulun!..

Evet, bugüne kadar insan oğlunun uzanabildiği ne kadar iktisadi ve ictimai sistem varsa — ki İslâm bunlardan hiçbiri değildir. Ve hiçbiri ile isimlenemez — hepsinin de iyi taraflarından tek mahsub halinde bütün kıymeti, aslı ve hakikatı İslâmdır.

Böyle hudutsuz ve murakabesiz fert mülkiyetinin, zıt sistemlerce son derece haklı olarak çerçevelenmiş, bütün kötü ve zararlı istismar ve ihtilâtlarını dibinden tasfiye edilmiş görmek, isteyen, İslâm'a buyursun! Ve ferdin mülkiyet hakkından mahrum edici telâkkilerin, yine aykırı rejimler tarafından gayet doğru olarak belirtilmiş bütün öldürücü tesirlerini temelinden önlenmiş görmek isteyen yine İslâm'a buyursun! Ayrıca iki cephenin de ne kadar iyi ve faydalı tarafı varsa, en erişilmez nisbet ve kıvam miyarı ve üstün hakikat ruhu içinde topyekün ezelden zaptedilmiş olduğunu görmek isteyen, bilhassa İslâm'a buyursun!

Ferde alabildiğine mülkiyet hakkı veren İslâm, ferdi içtimai Mal Evine ve öbür fertlere karşı bağladığı mutlak kayıtlarla, dahhameleşmiş, maddeci ve zorba temayüllerine hiçbir dayanak noktası bırakmamıştır.

İslâmda, alabildiğine serbest fert mülkiyetine karşı, ferdi ve mülkiyeti varabildiğine içtimaileştiren ve bu mefkurevi kıvamın kıyamete kadar temin kudretinde olan iki şart vardır: Biri açılacak ve öbürü kapanacak iki kapı halinde, biri âmir ve öbürü mâni, iki kurtarıcı ve erdirici şart: Birinin farz ve öbürünün haram oluşuyla zekât ve faiz...

Sadece faizin haram ve Zekâtın farz oluşu ki bunlardan her birini kendi öz çerçevesi içinde nokta nokta ve çizgi çizgi incelemek lâzım. İktisadi ve içtimai ilimlerden anlıyanlarca haddinden fazla yüklü kafasını yarasalar gibi duvardan duvara çarpan 20. asır dünyasının en dolambaçlı meselelerini bir anda düzeltmeğe ve elinden kaçırdığı iktisadi ve içtimai düzenini temelleştirmeğe yeter.

Bitişiğindeki evde bir aç varken sofrasına ilişebilmiş insanı kendisinden saymayan İslâm ruhu, oturduğu yerde ter ve yelpazelenme hakkı diye kullandığı faize set çekici; ve belli başlı bir haddin üstündekiler her kırk vâhidden birini içtimai tasarruf yoluyla bir taraftan muhtaçlara dağıtıcı ve bir taraftan sermayeyi budayıcı ve mala taharet ve ibâdet teklif edici iki şartıyle, kör ve sağır 20. Asır dünyasının muhtaç olduğu yegâne kurtarıcı ve erdirici sistemdir.

KEŞŞAF TEFSİRİ

Dr.
Hüseyin
KÜÇÜKKALAY

ESKİ Tefsir kitaplarını iki kısma ayırmamız mümkündür. Bunlardan birincisi «naklî», ikincisi ise «sınaî» dir. Naklî'den maksat, es-Sudî, Katade, Mücâhid, Saîd b. Cübeyr, Abdullah b. Mes'ud, Abdullah b. Abbas ve benzerleri sahabe ve tabiinden rivâyet edilen eserlere dayanan tefsirdir. Sahabe ve tâbiin tefsir sahasında ileri sürdükleri bütün sözlerini, Rasûlullah'dan işittikleri esas üzerine binâ ediyorlardı. Bununla beraber âyetlerin nüzul sebepleri, nâzil oldukları zaman ve mekânın da nakli tefsirde büyük rolü oluyordu. Naklî (me'sûr, selefi) tefsirin bel bağladığı kaynakların başında, sahabe ve tabiin'in sözleri gelmektedir.

Bu esasa göre meydana getirilmiş tefsirler arasında, (310) H. yılında vefat eden İbn Cerîr et-Taberi'nin meydana getirmiş olduğu kıymetli eserini başta saymak gerekir. Doğruya en yakın, kadri büyük, üslûbu son derece berrak ve güzel olan bu tefsirin bir benzeri yapılmış değildir. Hatta en-Nevevî'nin dediğine göre bu konuda ümmetin icmaı bile vukubulmuştur.

Sınâî tefsire gelince bu tefsir, sahih ve güvenilir bir rivayetle Rasulullah'tan veya sahabesinden bir nakl varit olmadıkça kıyas ve Arap dilinin hakikat, mecaz, kinaye ve benzeri esaslarına itimat ederek elde edilen tefsirdir.

Taberî tefsiri nakli tefsirler arasında nasıl erişilmesi güç bir mevkide bulunuyorsa, sınaî tefsirler arasında da tanınmış Türk bilgini Carullah, el-allâme ez-Zemahşerî'nin tefsiri öyledir. el-Keşşaf adını verdiği, ez-Zemahşerî'nin bu muhteşem eseri, kendisinden sonra bu yolun sâlikleri için içimine doyum olmayan berrak bir pınar haline gelmiştir. Sınaî (re'y) tefsir sahasında bütün güçlükleri kolaylaştıran, Kur'ân-ı Kerîm'in mânâ demetlerini çözerek ilk defa gözler önüne seren, bu büyük bilgin, Carullah ez-Zemahşerî olmuştur. Kur'ân'ı Kerîm'in üslûp güzelliğini ilk koklatan yine bu büyük bilgindir.

Allah rahmet ve mağfiretini ondan eksiltmesin. Çünkü, Rabbimizin mukaddes kitabı Kur'ân-ı Kerîm'in fesahat ve belâğatine bütün müfessirlerin dikkat nazarlarını çeken o olmuştur. Şu halde « لولا الأعرج لما ظهرت بلاغة القرآن » sözünü boşuna söylememişler. ez-Zemahşerî'nin bu sahadaki izinden ne Fahruddin er-Razî, ne el-Beydavî, ne Ebû's-Suûd ve ne de bir başkası gidebilmiştir. ez-Zemahşerî'nin Kur'ân âyetlerini muhtelif yönleriyle ve bilhassa Arap diline müteallik hususlariyle ele alarak yaptığı beyanlar, en kapalı yerlere kadar sızan güneş ışınları gibidir. Bedî', beyân ve maânî ile ilgili olarak koymuş olduğu muhkem kaideler bu yolda yepyeni ufuklar açmıştır. Bundan başka, tatlı ve berrak uslûbuyla birçok nahv meselelerini, müfredatın mânâ ve iştikaklarını, kelimelerin aslî ve tâlî derecedeki en derin anlamlarını beyân etmekten geri durmamıştır. Bütün bunlarla beraber, kendi anlayışına göre birçok akaid meseleleriyle fıkh ilmine müteallik meselelerin de bir nevî aslî maddesi sayılmaktadır.

ez-Zemahşerî, muvaffakiyetin teveccühüne mazhar olmuş bir imamdır. Muhakkıktır. Tefsirinden herhangi bir âyetin izahına bakmak bunu anlamaya yeter de artar bile. Dindardır. Çok kuvvetli bir mantığa sahiptir. Az kelimeyle çok mânâ ifade eden üstün bir zekâsı vardır. Tefsirini pek çok belâgî araştırma ve fikirleriyle donatmıştır. Meselâ, بسم الله cümlesindeki cer harfi olan « با » nın müteallakını müteahhir bir (أقرأ) veya (أتلو) takdir etmiştir (1). Daha sonra da niçin bu takdire başvurduğunun illet ve sebebini :

« فان قلت قدرت المحذوف متأخراً ؟ قلت : لأن الأهم من الفعل والمتعلق به هو المتعلق به لأنهم كانوا يبدؤن بأسماء آلهتهم فيقولون باسم اللات باسم العزى ، فوجب أن يقصد الموحد معنى اختصاص اسم الله عز وجل بالابتداء ، وذلك بتقديمه وتأخير الفعل كما فعل في قوله اياك نعبد »

Böylece Carullah, kendisinden sonra gelen ilim adamlarına hazfle yapılan îcâz hususunda geniş ufuklar açmış oluyordu. Bu sebeple ez-Zemahşerî takdim kaidesi üzerinde durmuş ve birçok âyetlerin tahlilinde bu esasa temas etmiştir. Yukardaki metinde geçtiği gibi ez-Zemahşerî bu nevî takdimlerin ihtisas ifade ettiği kanaatindedir. Burada el-Cürcânî ile ez-Zemahşerî arasındaki ehemmiyetsiz fikir ayrılıklarına temas etmemize imkân yoktur.

ez-Zemahşerî « وماهم بمؤمنين » âyeti kerimesindeki (2) göze çarpan te'kit ve mübâlâğanın çok yüksek bir seviyede olduğunu :

وفيه من التوكيد والمبالغة ما ليس في غيره وهو اخراج ذواتهم وانفسهم من أن تكون طائفة من طوائف المؤمنين .....

ifâdeleriyle anlatmaktadır (3).

ez-Zemahşerî'nin, tefsirinde temas ettiği edebi sanatlardan biri de «el-İltifat» dır. Meselâ Cenab-ı Hak'kın : اياك نعبد (4) kavli kerimini izah ederken :

(فان قلت : لم عدل عن لفظ الغيبة الى لفظ الخطاب ؟ قلت : هذا يسمى الالتفات في علم البيان .....)

ifadeleriyle ıstılahî tâbiriyle buradaki «iltifat» a temas etmiştir (5). Daha sonra da tanınmış cahilî sâiri İmruu'l-Kays'a ait olduğu söylenen, konuyla ilgili beyitler zikretmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'in daha başka müteaddit âyetlerinde dahi aynı meseleyi ele almaktadır.

Bütün bunlarla beraber, kitabının birçok yerinde bir kelime yerine bir başkasının, veya bir cümle yerinde başka bir cümlenin neden ve ne sebeple kullanılmış olduğu hususundaki nüktelere de temas etmeyi ihmal etmemiştir. Meselâ : أفلا يبصرون و يشعرون ve يعلمون gibi.

ez-Zemahşerî'nin tefsirini ve bu tefsirin bazı yönlerini bir veya birkaç makalede tanıtabilmeye imkân yoktur. Çünkü bu kitap, engin bir deniz gibidir. Onda yüzebilmek için çok çalışmak gerekmektedir.

---

(1) el-Keşşâf, Kahire 1953, I/1.
(2) el-Bakara, 8.
(3) el-Keşşaf, I/42.
(4) el-Fatiha, 5.
(5) el-Keşşaf, I/11.

Veli ERTAN

İMANIN esaslarından altıncısı Kader'e (Hayır ve şer, her şeyin Allah Teâlâ'dan geldiğine) iman etmektir.

Hayır, akıl yönünden ve şer'i bakımdan güzel ve faydalı, şer ise, kötü ve zararlı olan şeylerdir.

Kader, aslında mastar bir kelimedir. Cem'i akdar gelir. Lügatte kaza ve hüküm manasınadır. Olacak şeyi evvelden tanzim eden kuvvet, hükmü ilâhi, hikmet-i İlâhiye, inayet-i subhaniye, takdir ve mukadder gibi manalara geldiği gibi, bir bakımdan da bir şeyin ölçüsü manasını da verir.

İstilâh yönünden kader ise, ezelden ebede dek câri olan ahval ve şüûnatın suret-i vuku' üzere âyan mevcudatta âdetu'llah üzere vuku'a gelen hükmi küll-i-i ilâhîdir.

Kader'e iman demek hayır ve şerri, iyi ve kötü her ne mevcutsa onların hepsi Allah Teâlâ'nın bilmesi, dilemesi ve halketmesiyle olduğuna iman etmektir.

Kaza ve kader meselesi ötedenberi Kelâm âlimleri ve İslâm mütefekkirleri arasında münakaşaya sebeb olan en mühim mesâil-i kelâmiyedendir. Bu meselenin tam manasıyle künhüne vâkıf olmak fâni olan beşerin kudretinin dışındadır.

Kaza ve kader üzerinde münakaşa yapmak tehlikelidir. İslâmiyetten önce bu gibi meselelerle meşgul olan milletlerin helâk olduklarını tarih-i Edyan'da okumaktayız.

Ebu Hureyre (R.A.) der ki: Biz kader meselesi üzerinde münazea ederken yanımıza Resul-i Zişan Efendimiz geldi. Vech-i Şerif'inde asar-ı hamret zahir olacak derecede gazab buyurdu. Dedi ki, Siz bununla mı memursunuz? Yoksa bunun için mi Size irsal olundum? Sizden evvelkiler bu mes'elede münazea ettikleri zaman helâk oldular, sakın bu mes'elede münazea etmeyiniz (1).

Zamanla Resul-ü Ekrem'in emrine harfiyen ri'âyet etmiyenler ve bu mes'eleyi enine boyuna iyice tetkik etmeyen bazı Ulema arasında ihtilâf zuhur etmiş ve böylece bir takım fırkaların doğmasına sebeb olunmuştur.

Ehl-i Sünnet mezhebine göre Cenab-ı Hak'kın varlığına, birliğine ve onun bütün Sıfat-ı Celilesine iman eden bir kimse elbette Kaza ve Kader'e de iman eder. Çünkü, Kaza Allah Teâlâ'nın irade ve takdir buyurmuş olduğu zaman gelince onları ilim ve iradesine muvafık olarak icad buyurmuş olmasıdır.

Kaza, tekvin, kader de ilim ve irade Sıfat-ı Celilesine râ'cidir.

Kaza ve kader, Dünya'da her ne zuhur etmişse, her ne vuku' bulmakta ise ve her ne husule gelecekse bunların hepsinin ilâhi ilme ve ezeli hükme bağlı olduğu, ona göre vuku' bulduğu ve öylece cereyan edeceğidir.

Kur'an-ı Kerim'de, bazı âyetlerde, her şeyin Allah'ın takdirine tâbi olduğuna işaretler vardır

Kur'an-ı Kerim'de Kamer sûresinde meâlen: «Muhakkak ki biz her şeyi bir takdir (Mazbut bir ölçü, yaratmak hususunda iktiza eden Hikmet-i Rabbaniye göre) ile yarattık» (2) buyurulmuştur.

Gene Kur'ân-ı Kerim'in Furkan sûresinde meâlen: (ALLAH TEÂLÂ) Her şeyi yaratmış, gereği gibi takdir etmiştir. (En ince noktasına kadar düzeltmiş, ölçüsü ölçüsüne koymuştur.)» (3) buyurulmuştur.

Sahih hadislere göre de Kaza ve Kader iman manzumesi içinde bahsolunmaktadır.

Gene Kur'ân-ı Kerim'de İsra sûresinde meâlen: «Rabbın, kendinden başkasına ibadet etmeyin. (Çünkü kendinden başka ibadete müstehak yoktur.) Ana ve Babaya iyi muamele edin.» diye hükmetti (4). Yine Kur'ân-ı Kerim'de Vakıa sûresinde meâlen: «Aranızda ölümü biz takdir ettik.» (5) buyurulmuştur.

Biz müslümanlar, kaza ve kader'e, hayır ve şer'in Allah Teâlâ'dan olduğuna iman ederiz. Burada bütün olacak şeyler, olmazdan evvel bilir, buna kaza, nasıl biliyorsa öylece olması da Kaderdir. Allah'ın iradesi dışında kaldığı hiçbir şey yoktur. Binaenaleyh Hayrı da, Şerri de yaratan O'dur. Sonra da insanlara akıl, fikir ve irade vermiştir. Peygamber göndermiş, Hayır ve Şerrin ne olduğunu bildirmiştir. İyilik yapanların, Hayır işliyenlerin yeri, Cennet, kötülük yapanların, şer işliyenlerin de yeri Cehennemdir. Cennet ve Cehennem haktır. Bunları kazanmak bizim elimizdedir.

Her insan işlemiş olduğu şeyden mes'uldür. Yaptığı iş iyi ise, sevab kazanır. Mükâfatını görür. Şer işlemişse elbette cezasını bulur. Hayrı da, şerri de yaratan Allah Teâlâ'dır.

Allah Teâlâ yaratandır. Kazanan ve işliyen de

(Devamı 26. sayfada)

(1) Muvazzah İlmi Kelâm : Kaza ve Kader, sayfa: 306. Ömer Nasuhi Bilmen.

(2) (انا كل شئ خلقناه بقدر

Kamer sûresi, âyet: 49. (

(3) (وخلق كل شئ فقدره تقديراً

Furkan sûresi, âyet 2. (

(4) (وقضى ربك الا تعبدوا الا اياه وبالوالدين احساناً

Fussilet sûresi, âyet: 12. (

(5) (نحن قدرنا بينكم الموت ...

Vakıa sûresi, âyet: 60. (

Selâm Sana Mübarek Ramazan!..

Hüsnü DİKEÇLİGİL

AYLARIN şahı-sultanı en mübarek ay! Sen olmasaydın bizler öksüz kalırdık. Sende, görmezken görür olduk!... Duymazken duyar olduk! İşitmezken işitir olduk! Bütün mükevvenatın sebebi hilkatini hissemize düşer şekilde anlar ve sezer olduk... Nûru ilâhîye gark olduk. Zira senin günlerinde âlemlere rahmet saçan Cenab-ı Peygamberiye nail oldu Kur'an!... Kur'an-ı Azimüşşân gösterdi bizlere dosdoğru yolu. Bu Nûru İlâhi sayesinde iyi ile kötüyü, güzel olanla çirkini tefrik eder duruma erdik. Hâlikimize yöneldik. Böylelikle insanlara kulluk etmekten kurtulduk. Allah'a kulluğun zevkine eriştik...

Nefislerimizin esiri olmamanın da sırrına vardık. O, nefsi şeytaniyi yenmesini öğrendik!. Şehvanî arzuların azgınlığından uzaklaştık. İnsan olmanın sırrına vasıl olduk. Gördük ve duyduk, hissettik ki, hayat ve yaşamak behimî hislerin, zevklerin, isteklerin kâffesi değilmiş! Var olmanın hikmetini sezmek ve anlamakmış...

Ey Mübarek Ay! Yaradanımızın, nimetlerinin, ihsanlarının, lûtfu kereminin sırrı ilâhisine nasiblerimizce ulaşmış olduk Sende!. Ve dolayısiyle kendi nefsimizin esaretinden kurtulduk. Çoklarımız açlık, fakirlik nedir bilmezken duyar, anlar olduk. Merhametsizken merhametli olabilmenin yolunu öğrendik. Varlıklı olup da, hayırdan uzaklaşmış olanlarımızın çoğu, hayırlı, yardımkâr olmasını bilebildi; insanda bulunmanın kadrini hissederek ihsanlarda bulunmağa yönelebildiler...

Ey! Ayların sultanı, gönüllerimizde bahar açıldı da, gül ve gülistanlık oldu. O, gülistan günler boyunca güller derlemesini bilenlerimize ne mutlu! Yüce Hâlikımızın kereminin, ihsânın kıymetini bilip de öksüzlere, düşkünlere, kimsesizlere dağıtanlara ne mutlu!... Esasen servetli olan kişiliğin şiarı, maksadı, şu hırsların kabarmış olduğu maddî âlemde yaratanımızın lûtfu keremi kadar dağıtıcı olmak değil de nedir ki? Çünkü, Âlemlere Rahmet Olan Peygamberimiz Efendimiz : «— **Salih bir insan için, salih bir mal ne güzeldir.**» diye buyurmuşlardır.

Ey! Allah'ımızın nimeti bol olan Şehri Ramazan; yalnız deşirici olmakla kalmak faziletsizlik değil mi? Bütün nimetlerin sahibi Hâlikimiz bizlere ihsânlarını bol-bol dağıtırken, dağıtıcı olmamak nimetlerini inkâr yoluna saparak, günahların günahını işlemek değil mi? Fakir-fukarayı ise, servetlilerin düşmanı yapmak değildir de, ya nedir? Öyleyse, Seni yaşadığımız günlerde, maddî hırs ve tamahtan kurtulup da Allah yolunda ve emrinde dağıtıcı olan zenginlerimize ne mutlu...

Ey kutsî Ay! Yine biz Sende derlendik, toplandık, soframızda bir araya geldik... Evlerimizde aile hayatının sıcaklığını, ulviliğini hissettik. Şu dağınık yaşanan nizamda bile, akşamları çatılarımızın altında toplanmasını bildik. Aile hayatının ne olduğunu anlıyamıyanlarımız anlar oldu... Sofralarımıza da bolluk ve bereket geldi. Allah'ımızın türlü nimetlerinin çeşidleriyle gülistanı buldu sofralarımız!. Bizler, bu baharistanın kokularını, lezzetlerini duyar ve hisseder olduk. Ve anladık Yaratanımızın kudreti ilâhisini... Her yerde, her şeyde hâzır, nâzır olduğunu biliyorduk ve daha da çok bilir olduk...

Ey! Mübarek Ay; madde âleminde, madde içinde eriyen ruhlar canlandı. Ölü olan ruhlar da dirildi ve dirilecektir belki de... Çünkü, beden sustu, bütün beden içinde organizmalar dinlendi. Ve ruh ona hakim oldu dolayisiyle, böylelikle de muvazene buldu insan!... Müskirata alışkın olan müskirattan uzaklaştılar. Şehvaniler şehvaniliklerini bıraktılar. Nefsaniler de nefislerine hâkim olmasını bildiler. Dolayısiyle irade-i cüz'iyi yener oldular. Ve yine çok şükür, tahammülsüzken tahammüllü olduk!. Neticede kemâl yolunun yolcuları olduk, kemâllilerimiz daha da çok kemâle erdi. İhlâslılar ihlâslandı. İyiliğe, güzelliğe eriştik çok şükür...

Ey! Allah'ımızın büyük mürüvveti, hikmeti olan Şehri Ramazan; mübârek ve uğurlu olan ay, selâm Sana. Şükranlar Yücelerin Yücesi Hâlikimize ki bizleri müslüman olarak yarattı. Bu kutsî ayında ışıklandırdı. Ömürlerimiz boyunca hikmetinle hikmetlendirdi, nimetinizle nimetlendirdi. Zira, Peygamberimiz Efendimiz de : «**Oruç, bütün fenalıkları önleyici bir kalkandır.**» diye buyurmaktadır. Bundan ötürüdür ki, dargınlıklar yok olur sende, mübârek Ay! Gurur, kibir kalkar ortadan. Tevazu içinde vekâr sahibi oluruz Sende! Hülâsa; her şey, her şey, her güzellik ve mükemmellik sendedir, sende ey şehri Ramazan, sende!...

Yine, selâmlar ve salâlar olsun Allah'ın Rasulü Cenab-ı Peygamberiye. Canlar kurban olsun nûru ilâhiye!.. Kur'an-ı Azimüşşân hekimimiz olsun, sünneti seniye yolumuz olsun. Ve necât bulsun sende âlemî İslâm ve Müslüman Türk milleti!...

Konya Yüksek İslâm Enstitüsü
Arapça Öğretmenlerinden

Dr. Hüseyin Küçükkalay'ın te'lif ettiği

KUR'ÂN DİLİ ARAPÇA

isimli eser piyasaya arzedilmiştir.

İsteme adresi :
Manevi Değerleri Koruma Ve
İlim Yayma Cemiyeti
Cıvıloğlu — Talebe Yurdu — KONYA

SABIR, BİR FAZİLETTİR

Yazan : **M. A. el-EBRÂŞÎ** Terceme : **Mustafa VARLI**

Sabır, bir fazilettir... Aklı, bütün vazifelerini sebatla ve sarsılmaz bir azimle yapmaya sebep olur... Felâketler karşısında onu ızdıraptan korur... İnsanı her zaman soğukkanlı yapar... Neticeyi görmeden ve düşünmeden şaşırıp hareket etmesine mani olur...

Bir gün, Vilyam Pit (1) : «Bir Başbakanın taşıması gereken en önemli sıfat hangisidir?» diye sorar.

Hazır olanlardan biri : «Fesahattır!», diğeri : «İlimdir!», üçüncüsü de : «İş'te, ciddiyet ve azimdir!» deyince Vilyam Pit : Bir Başbakanın taşıması gereken en önemli sıfat; sabırdır.» cevabını vermiştir.

Gerçekten sabır, yalnız başkanlara, âmirlere değil; memurlara ve bütün insanlara zarûridir.

«Allah'ın, kımından sıyrılmış kılıcı» lâkabiyle tanınan büyük kumandan, mücahid Halid bin Velid harp safları arasında dolaşarak insanlara cesaret veriyor ve şöyle diyordu : «Ey müslümanlar! Ey İslâm'ı koruma vazifesini yüklenen insanlar!.. Şüphesiz ki sabır, insanları göklere doğru yücelten bir şereftir. Sabırsızlık ise aczdir. Şüphesiz biliniz ki; zafer, sabırla beraberdir.»

Hz. Ömer (R.A.) Benî Abs kabilesinden bazılarını görerek : «Siz karşınıza çıkan düşmanlarınızı, sayı ve mal yönünden daha zayıf olduğunuz halde nasıl kahrediyorsunuz?» deyince şu cevabı vermişlerdir : «Düşmanlarımızla karşılaştığımız zaman biraz sabrediyoruz, o kadar...»

Hz. Ali (K.V.): «Sabır, binek ve kırılmayan bir kılıçtır.» der.

Hz. Hasan bin Ali (R. Anhümâ) da der ki: «Siz arzu ettiğinizi (şehevî arzularınızı) terketmedikçe sabretmedikçe, arzu ettiklerinize yetişemezsiniz.»

Dabi' bin Hâris El-Bercemî bir şiirinde der ki: «Kendini zamanın musibetlerine alıştırmayan ve sabretmeyen insanda hayır yoktur.»

Korkunun mânası nefsin dizginlerini çekememektir... Aczdir... Kuvvetin, hamiyyetin ve ateşli hislerin karşısında çırpınmak ve kaçmaktır... Aklı dâimâ zafere sevkeden tedbirleri atmaktır... Ve bütün bunların neticesi perişan olmaktır. Kuvvetli şahsiyet ise bu türlü korkuyu ve sabırsızlığı reddeder. Zira sabır, başarıyı getirir. Korku ise her şeyde iflâsı doğurur. Azamet ve hâkimiyyet, ancak sabrın bulunduğu yerde mevzubahis olur. Sabırlı zayıf, sabrı dolayısiyle kuvvetlidir. Korkak kuvvetli, korkaklığı ile zayıftır. Sabır bulunduğu takdirde; Sabrı taşıyan insanda âdetâ nûr ışıkları teraküm eder; kendi kendine güvenmeye başlar. Başarı sahalarını meydana getirmek için çalışır... Sabır yok olduğu takdirde rahat da yok olur... İnsan muzdarip olur... Düşünce perişan olur...

İnsanın sabırla süslenmesi, gücü nisbetinde çalışması ve eline geçirdiği fırsatları kollamaya gayret sarfetmesi gerekir ki; arzu ettiğini bulabilsin ve şu hayatta varlığını hissettirebilsin. Şurası bir hakikattir ki; zaif ile beraber sabır, kuvvet ile beraber bulunan korkudan çok daha tesirlidir. Neticeye varabilmek için hiç bir güçlüğü umursamadan âdetâ yarış yapmak, bütün işlerde kazancın ve zaferin en güzel vesilesidir.

Peygamber (S.A.V.) buyurur ki: «Sabır, imanın yarısıdır.», «Sabredersen kazanırsın veya zafere yakın bir dereceye varırsın. Acele edersen de hatâ edersin veya hataya yakın bir derekeye düşersin.»

Hz. İsa buyurur ki : «Nefret ettiklerinize sabretmedikçe sevdiklerinize kavuşamazsınız.»

Hz. Ali (K.V.) de şöyle buyurur: «İmana nisbetle sabır; vücuda nisbetle baş gibidir. Başı olmayanın vücudu da yoktur. Sabrı olmayanın da imanı yoktur.», «Zaman uzasa bile sabreden için zafer imkânsız değildir.»

Büyük ilim adamlarından merhum Muhammed Abduh da şöyle der: «Sabır en yüce ahlâk meziyyetlerinden bir tanesi ve hatta her türlü ahlâkın başlangıç noktasıdır.»

Büyük İngiliz Filozofu ve değerli ilim adamı İshak Nöyoton (1642-1727). Bizim için büyük bir örnek olmalıdır. O, kuvvetli bir zekâya ve sağlam bir hafızaya sahip değildi; fakat daha talebeliği sıralarında bile sabrı ve kuvvetli azmi ile tanınmıştı. Bir gün hocası kendisine kızınca çok üzülmüş ve hocasına şöyle demişti : «Efendim, ben her ne kadar âciz isem de kusurlu değilim. İnanınız ki; derslerime çalışmak hususunda bütün gücümü sarfettim.»

Bir gün Nöyoton'a bu orijinal fikirleri nasıl düşündüğü sorulunca şu cevabı vermişti : «O fikirler üzerinde aralıksız çalışmakla... Bir mevzuyu gözümün önüne koyar, onu anlayabilmek ve tedavi etmek hususunda kat'i bir neticeye varıncaya kadar çalışırdım.» O, «Eğer insanlığa bir hizmet yapmış isem, bu hizmeti çalışmama ve azmime borçluyum.» der.

Fransız atasözü; «Ortada görülen her şey, fasılasız sabırdan ibarettir.» der.

Evet, gerçekten insanın sahip olduğu en muazzam sıfat sabırdır. Sabır ve azimle insan, arzusuna kavuşur. Korku ve cılız azimle — ne kadar zeki olursa olsun — yolun ortasında kalır.

(1) William Pit (1759-1806). Kuvvetli hitabet ve açık sözlülükle meşhur olan en büyük İngiliz siyâsîlerindendi.

EY İMAN EDENLER, (TAATE VE BELÂ-YE) SABR İLE, BİR DE NAMAZLA (HAKTAN) YARDIM İSTEYİN. ŞÜPHESİZ Kİ, ALLAH (INYARDIMI) SABREDENLERLE BERABERDİR.

Güzel Sözler

Derleyen : **Tevfik BÜYÜKALİM**

DOĞUDAN

Göklerle yerin ve aralarındakilerin mülkiyet ve tasarrufu kendisine ait olan (ALLAH) ne yücedir. Kıyametin (kopmasının) ilmi, O'nun katındadır. Hepiniz de ancak O'na döndürülüp götürüleceksiniz.

Kur'ân-ı Kerîm

⁂

Allah'a ve kıyamet gününe imân eden kimse, misafirine hürmet etsin.

Allah'a ve peygambere inanan kimse, kardeşlerine hased yapmasın.

Her kim Allah'a ve kıyamet gününe imân ederse, ya hayır söylesin veya sussun.

Hz. Muhammed

⁂

Arkadaş üç türlüdür :

1 — Gıda gibi, ondan vazgeçmek mümkün olmaz.

2 — İlâç gibidir : Arasıra muhtaç olunur.

3 — Zehir gibidir : Kendisine muhtaç olunmak şöyle dursun kaçınmak lâzımdır.

El-Me'mûn

⁂

İnsanın yalnızlığı, kötülerle bulunmaktan hayırlıdır.

Hz. Ali

⁂

İnsan dilini tutup konuşmadıkça, ayıbı da, hüneri de gizli kalır.

Sâ'dî

⁂

Arsız güçlü olunca, haklıyı suçlu çıkartır.

Atasözü

⁂

BATIDAN

İmân, Tanrıyı haber veren en hakiki mûcize değil midir?

Nocalis

⁂

Ben şunu iddia ediyorum ki : Muhammed seçkin bir kıymettir. Yaratanın böyle ikinci bir vücudu imkân sahasına getirmesi ihtimalden uzaktır.

Bismark

⁂

Muhammed'in peygamber olarak ortaya atılışını, kör bir tesadüfe bağlamak, İlâhi kudretin dünyaları saran hâkimiyetinden şüphe etmekten başka birşey değildir.

John Davenport

⁂

İyilik etmesini bilmeyen, iyilik beklememelidir.

Lâtin atasözü

⁂

Muhammed toplu halde yapılan ibâdetin muazzam gücünü tarihde ilk olarak gören kimsedir ve şüphesiz ki İslâm'ın kudreti geniş ölçüde mü'minlerin günde beş vakit kıldıkları namazın nakz-ı gayrı kabil kudretinden neş'etmektedir.

J. H. Lenison

⁂

İhtiras, sevgiye karşı gelen yegâne kudrettir.

Cibber

⁂

Paranın kıymetini anlamak istersen, ödünç para almaya çalış.

Longfellow

⁂

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

Nereye Gidiyoruz?

Yazan : **Alexis CARREL**

Terceme : **Leylâ YAZICIOĞLU**

Biz nereye gidiyoruz? Ölüme doğru! Belki yeni yeni bir takım keşifler sayesinde, fizyolojik zamanı yenebilir. Fasılalarla kendimizi gençleştirebilir ve hayatımızı iki yahut üç asır uzatabiliriz, fakat ölüm asla yenilemiyecektir, zira vücudumuzun yapısı onu zaruri kılmaktadır. Organizma daha ana rahminde iken hayatının başlangıcında ihtiyarlamağa başlar. Bu ihtiyarlama olayı ceninde ve küçük yaşta, reşit insanda ve bilhassa ihtiyarlarda olduğundan çok daha sür'atlidir. Gerçi ölüme doğru ilerleme yaşla gittikçe yavaşlar. Fakat durmaz ve istikâmetini değiştirmez. İlmin ilerideki muvaffakiyetleri ne olursa olsun, her beşeri varlık ergeç bu âlemden yok olmağa mahkûmdur.

Ölümün manası nedir? Ölümden sonra vücudumuzun ne olduğunu gayet iyi biliyoruz : Bir takım gazlar ve biraz külden ibaret kalır. Ya ruhumuz ne olur? O da organlarla beraber yok oluyor gibidir. Hayat da dokulara ve kana bağlı olduğu için ruhun onlarla aynı zamanda mahvolduğunu düşünmek gayet mantıkî bir şeydir. Fakat his, aklın bu hükmünü daima reddetmiştir.

Batılı insanlar hayata ihtirasla bağlıdırlar. Yalnız bu dünyada değil, ölümden sonra da öyle kalmak isterler. Eserlerinde, diktikleri ağaçlarda, inşa ettikleri evlerde dimağların eseri olan keşiflerde, hareketlerinin tevlit ettiği uzak yahut yakın neticelerde yaşamağa devam etmekle iktifa etmek istemezler. Atalarından tevarüs ettikleri jenler vasıtası ile hayatlarını torunlarında da devam ettirmek onlar için kâfi değildir. Bizim herşeyden evvel istediğimiz şey şahsen yaşamağa devam etmektir. Ölümden sonra sevdiklerimizi görmek, adalet ve huzur âlemine girmek, Allah'ın tarif edilmez bir saadet veren huzurunda bulunmak isteriz.

Yeryüzünde birbiri peşi sıra gelen bütün milletler hemen hemen her devirde ruhun ölümden sonra muvakkat bir zaman için de olsa yaşadığına inanmışlardır. Din, ruhun ölmezliğini ve vücutların tekrar dirileceği inancını bir doğma haline getirmiştir. Gerçi medenî insanların çoğu bu dinî inancı terketmişlerdir. Fakat aralarından çoğu hala ölüm denen sırrı derin derin düşünürler. Ruhun hayat boyunca yükselmesinin hakikaten bir hedefi olup olmadığını kendilerini merhamet uğruna fedâ eden kahramanlar ve veliler tarafından biriktirilmiş manevî hazinelerin nisyanda mahvolmak akibetine uğrayıp uğramıyacaklarını kendi kendilerine sorarlar. Bu suallere ilim şimdilik hiçbir cevap veremez. Zihinle dimağ arasında ne gibi münasebetler bulunduğunu, dimağın dağılması ile zarurî olarak zihnin de yok olup olmadığını henüz bilmemektedir. Onun için ruhun özü de meçhuldur. Belki de bu cehâlet daima devam edecektir, zira ruh canlı maddenin içinde bulunmakla beraber, zamanın ve mekânın dışında bulunmaktadır. Binaenaleyh ilmî selâhiyetin ulaşamıyacağı bir yerdedir. Şu anda etrafımızda vücutlarından ayrılmış sayısız ruhlar dolaşıp dursa bile ,bunu farzedemeyiz. Zira elimizde onların mevcûdiyetini tesbit edecek hiçbir vasıta yoktur.

Ölmüş insanların görünmesi neye delâlet eder? Doğrulukları şüphe götürmez birçok olaylar tesbit edilmiştir; meselâ bir kimse ölürken yahut öldükten sonra bir akrabasına yahut bir arkadaşına görünmekte ve ölümü bildirmektedir. Bundan başka otomatik yazı yahut medyum vasıtasiyle öbür âlemden geldikleri söylenen mesajlar alıyoruz. Bu mesajlar ekseriya vücutlarından ayrılmış ruhların içinde bulundukları kontrol edilmesi imkânsız şartlara dairdir. Fakat bazan de yalnız ölmüş bulunan kimsenin bildiği şeylere dair hayret edilecek ifşaat da ihtiva etmektedirler. Sir Oliver Lodge, oğlunun ölümünden sonra, senelerce onunla muhabere ettiğine inanmıştır.

İspirtizmacılar bu şekilde elde edilen mesajların ruhun ölmezliğini isbat eden deliller olduklarını iddia etmektedirler. Şuurun bütünü olmasa bile hiç olmazsa ruhî prensibin ölümden sonra da mevcut olmakta devam ettiğine inanırlar. Onlara göre bu rûhî prensib, medyûmun rûhu ile birleşmekte ve hem medyûma, hem de ölmüş kimseye ait yeni bir nevî şuur meydana getirmektedir. Bu şuurun mevcudiyeti muvakkattır. Yavaş yavaş dağılmakta ve nihayet yok olmaktadır.

Bu düşüncelerin isdinat ettikleri olayların ehemmiyeti inkâr edilemez. Fakat muhakkak ki, bu olayların tefsiri doğru değildir. Zira ispirtizmacılar uzakları görme kabiliyetinin mevcudiyetini nazar-ı itibara almamaktadırlar. Halbuki uzakları gören ermiş insanların geçmiş olayları olduğu kadar gelecek olayları da sezdikleri malûmdur. Onlar için hiç bir sır yoktur. Ölmüş olan kimsenin ruhuna atfedilen ifşaatlar, sadece medyûmun sezişinden ibaret olabilirler. Ölümden sonraki hayata delâlet eden bir olayı, uzağı görme kabiliyetinin tezahürü olayından ayıramayız. Binaenaleyh şimdilik ruhun ölümden sonra da yaşamağa devam ettiğine dair elimizde hiç bir ilmî delil yoktur. Bununla beraber, böyle bir ilmî delilin bulunmasının imkânsız bir şey olduğunu kimse iddia edemez. Metapsişik olayların sistematik bir şekilde incelenmesi, her halde ruhun vasıflarını öğrenmemize yardım edecektir, nasıl ki patolojik olayların incelenmesi, sinir sistemimizin fizyolosini daha iyi anlamamızı mümkün kılmışsa. Maalesef bu inceleme, ruhu tetkik ettiklerini iddia eden şarlatanlar tarafından gözden düşürülmüştür. Ne olursa olsun, ilim için artık meçhul ülkeye ayak basmanın zamanı gelmiştir. Bu ülkenin keşfi neticesinde belki ruhun özü biraz olsun aydınlatılabilecektir.

Din ölümü ilimden bambaşka bir şekilde tefsir eder, ona göre ölüm bir son değil, bir başlangıçtır. Ruh bedenle beraber dağılacak yerde, yükselmeye devam eder ve şahsiyetini kaybetmeden Allah'a mülâki olur.

İki bin seneden beri milyonlarca erkek ve kadın, öbür dünyada sevdikleri ile, velilerle, Allah'ın yarattığı meleklerle ve bizzat Allah ile beraber yaşayacaklarına kat'i surette inanarak huzur içinde ölmüşlerdir. Allah'a ulaşıldığı sahanın eşiğini geçmeye muvaffak olan mutasavvıflar, daha bu dünyada iken, Allah ile temas ettikleri vakit, Allah'ın lâyık olanlara ölümden sonra bahşedeceği tarif edilmesi imkânsız sevinci duyarlar.

Demek ki, beşeriyetin ölüm muamması karşısında duyduğu endişeye iman, ilmin verdiğinden çok daha tatmin edici bir cevap vermektedir. His, seziş ve aşk halini alınca zekâya gizli olan şeyleri keşfeder. Tasavvuf: (Beni bulmamış olsaydın aramazdım) der. Din insana kalbinin arzu ettiği cevabı vermektedir.

Acaba ilmin cevabını mı yoksa dinin cevabını mı kabul etmeliyiz? İnsan aklın kılavuzluğunu mu, yoksa hissin kılavuzluğunu mu kabul etmeli? İnsanlardan bazıları hislerine, bazıları akıllarına itaat ederler. En doğru hareket, davranışını hem akla, hem hisse, hem ilme, hem imana, hem doğruya, hem güzelliğe uydurmaktır. Ölümün manasını düşünmekten alıkoyamayız. Karşımıza iki faraziye çıkıyor. Ya ölümde tamamen dağılıp yok oluyoruz, yahut varlığımızın bir kısmı yaşamağa devam ediyor. Pascal'ın dediği gibi, «Bir kere kayığa bindik.» Şimdi gideceğimiz yolu seçmek lâzım. İki iş fırsatı karşısında, en büyük olanını, en büyük neticeler doğuracak olanı seçmek lâzımdır. Hatta bu büyük iş rasyonel olarak diğeri kadar emin olmasa bile. Binaenaleyh ebedilik faraziyesini kabul etmemiz lâzım; şu şartla ki, bu hayatın kanunlarına itaat etmemize mani olamasın. Hakikatte varlığımızın esbab-ı mucibesi, hayatımızın yegâne gayesi ve tabiatın bize verdiği kat'i emir fizyolojik ve zihnî faaliyetlerimizi tam olarak geliştirerek yaşamaktır. Bunu asla unutmamalıyız.

Ebedilik inancı, vücudumuza ve ruhumuza adeta Hâk edilmiş olan tabiat kanunlarına aykırı mıdır? Bu inanç hayatımızın korunması ile idamesi ve ruhumuzun yükselmesi için bir teşvik mi, yoksa bir mani midir? Muhakkak ki şahsiyetin ebediliğine dair beslenen inanç bizi hayatımız boyunca şuurumuzu geliştirmeğe teşvik eder. Ruhun yükselmesini de kolaylaştırdığı muhakkaktır. Kendilerini hemcinslerinin ve Allah'ının hizmetine vakfeden insanlar arasından manevî şahsiyetlerin son derece yüksek olanlarına sık sık rastlanır. Şurası da doğrudur ki nefse hakimiyet yanlış anlaşıldığı takdirde ruhun gelişmesiyle, bedenin gelişmesini birbirinden ayırır. Hakikatte şuurun gelişmesine muvazî olarak organik bir gelişme olmazsa, şuur tekamülünün zirvesine ulaşamaz. Ruhu Allah ile karşılaşmağa hazırlamak için vücudun da hazırlanması zaruridir. Bundan başka, o zaman tabiatın kanunlarına itaat de kutsi bir şey olur. Zira mutasavvuf için tabiat kanunları Allah iradesinin ifadesidir.

Gerçi akıl ölüm esnasında bütün varlığımızın tamamen yok olduğu düşüncesini, ruhun ebediliğinden çok daha hakikate uygun bir şey olarak kabul eder. Bununla beraber, ebedilik faraziyesini hoş karşılayabilir. Zira şuur, tamamen yok olması da, yaşamaya devam etmesi kadar izahı imkânsız bir şey olur. Şahsiyetimiz de bedenimizle beraber mahvolacaksa, tabiatın beşerî hayata neslin idamesi ile beraber hedef olarak tayin etmeye çalıştığı bu ruh yükselişi neye yarar? Beşerî hayatın yegâne gayesi ırkın idâmesi değildir. Zira şahsiyetin gelişmesi erkek ve bilhassa kadın ilkah kabiliyetini kaybettikten sonra da uzun zaman devam eder. Şahsiyetimiz mahvolsaydı ferdin gelişmesi de, ırkın gelişmesi de tabiatın bir cilvesinden ibaret olurdu. Ruh vücutla beraber yok oluyorsa, canlı maddenin devirler zarfında manen gittikçe daha çok yükselmek için sarfettiği muazzam gayretin hiçbir manası kalmaz.

Bununla beraber, vücuttan ayrılması imkânsız olan ruhun, ondan ayrı olarak nasıl yaşamaya devam edebileceğini anlayamıyoruz. Bu muamma çözülünceye kadar belki binlerce sene geçecektir. Gerçi, elektrik ampulünün içindeki tungsten telinin etrafa yaydığı ışık gibi, ruhun da dimağdan yayılan bir şey olduğunu düşünmemize şimdilik izin verilmektedir. Işık nasıl telde meydana geliyorsa, aynı şekilde düşünce beynin içinde meydana gelmektedir. Fakat ışığı tekmil eden fotonlar lâmbanın dışına fırlayarak boşlukta asla bitmeyecek bir seyahata girişirler? Lâmba söndüğü vakit, etrafa yaydığı fotonlar yok olmaz. Kaliforniya'daki astronomlar bundan belki 400 milyon ışık senesi evvel sönmüş olan yıldızlardan gelen fotonların negatiflerini tesbit etmişlerdir. Dimağın zaman ve mekân haricindeki bölgelere yaydığı manevî enerjinin ölümümüzden sonra da o meçhul âlemde, tıpkı lâmbanın sönüşünden sonra sonsuzlukta ilerlemeye devam eden ışık parçacıkları gibi, mevcut olmağa devam ettiğine inanmak hiç de saçma bir şey değildir.

Ölüm her insana göre başka bir mana kazanır; zira ölüm hayata tâbidir, hayatın manası ise insanlara göre değişir. Ölüm, hemen hemen her zaman yağmurlu, yeknesak ve hazin bir günün bitmesine benzer. Bazen dağlarda güneşin batışı yahut kahramanın savaştan sonra uykuya dalışı gibidir. Fakat arzu edersek, ölüm bizim için ruhun, Allah'ın ihtişamı içinde gaşyolması manasına gelebilir.

(İnsanlar Uyanın)dan

DÖRT MEZHEBE GÖRE NAMAZ

— V —

NAMAZDA SETR'İ AVRET

Lütfi ŞENEL

MALİKİ'LERE GÖRE :

Namazda mugallaza avret mahalli açılan bir kimsenin namazı mutlaka batıl olur. Namaza örtülü başlamış olsa ve örtüsü namazda düşmüş olsa da meşhur olan kavle göre hiç şüphesiz namazı batıl olur ve iade eder.

ŞAFİİ'LERE GÖRE :

Bir kimsenin namaz içinde, kudretiyle örtebileceği bir avret mahalli açıldığı zaman namazı batıl olur. Ancak örtüsünü rüzgâr ve buna benzer şeyler açar ve o halde onu örterse, başka ameli kesir (aşırı hareket) olmaksızın onun namazı bozulmaz. Ama rüzgârdan başka bir sebeple, bir hayvan tarafından veya mümeyyiz olmayan birisi tarafından açılırsa namaz batıl olur.

— Avret mahallini örten şeylerin, elbise ve buna benzer şeylerin kalın veya koyu olması şarttır. İnce örtü caiz olmaz. İnce örtü altındaki rengi açıkça gösterir. Örtü hafif olduğu takdirde dikkatli bir nazarla altındaki avret mahalli görülebilir.

Bu Konuda Malikiler Şöyle Derler : **İlk nazarda, örtünün altındaki şeylerin görünmemesi şarttır. Ama namaz esnasında kasıtsız olarak avret yerlerinden bir yerin açılması veya açılan bir yeri görmek ve buna benzer şeyler zarar vermez. Fakat böyle şeylerle namaz mekruh olur. Vakit içinde namazın iadesi menduptur.**

— Avret mahalline yapışmış ve avret olan yerlerinin hudutlarını belirtmiş olan bir elbisenin içini göstermemek şartiyle giyilmesinde bir zarar yoktur. Bir kimse hiç bir şey bulamazsa ve imkân yoksa, aslında olduğu gibi çıplak namaz kılar ve namazı sahih olur.

Bu Konuda Malikiler Şöyle Derler :

Örtü, rüzgâr tesiri olmaksızın veya ıslanmaksızın, avret mahalli olarak sınırlandırılmış kısımlardan haram veya mekruh olan kısımlarını iyice belirtecek şekilde ise, Namazın vaktinde iadesi vacip olur. Vakit çıkmış ise namaz iade edilmez. Ama örtü, avret mahallini rüzgârın şiddetli esmesiyle veya yağmurun ıslatmasıyla belli ederse bunda kerahat yoktur. İade de edilmez.

Hanefiler ve Hanbeliler Şöyle Derler :

Böyle bir durumda namaz kılmanın en iyi şekli, otururak ,rükû ve sücudu ima ederek ve iki budunu, birini diğerine iyice yapıştırarak kılmaktır. Hanefiler, çıplak namaz kılanın, oturduğu zaman setrini daha fazlalaştırması için ayaklarını kıbleye doğru uzatmasını ziyade ettiler.

— Çıplak bir kimse bir örtü bulursa ve ancak o da necis-i ayn olursa, domuz derisi gibi ve necasetlenmiş olursa, ki elbiseye isabet edip de ondan temizlenmesi mümkün olmayan necasetli bir elbise gibi. O şahıs gene çıplak olarak namaz kılar. O şahsın o elbiseyi namaz için giymesi caiz olmaz.

Bu Konuda Malikiler Şöyle Derler :

Bir kimse necis veya necasetlenmiş elbiseyle namaz kıldığında, o namazı vacip olarak iade etmesi gerekmez. Vakit içinde, yanında temiz elbisenin bulunmasıyla mendup olarak o namazı iade eder. İpek elbiseyle namaz kılanın misali gibi.

Hanbeliler Şöyle Derler :

Kirlenmiş bir elbiseyle namaz kılarsa, o namazı iade etmesi üzerine vaciptir. Necis-i ayn ile namaza dahi başlanmaz, hiç giyilmez. Böyle bir elbisesi bulunan kimse çıplak olarak namaz kılar ve onu iade etmez.

— Bir kimse eğer bir örtü bulur ve onun kullanılması onun üzerine haram olursa, meselâ: İpekten yapılmış elbise gibi, o kimse o elbiseyi zaruret halinde giyer ve namazını kılar. Namazını da iade etmez. Bir kimse avret yerlerinin sadece bazı yerlerini örtebilecek bir şey bulursa, o kimsenin, onun örtebileceği yerleri örtmek için onu kullanması vaciptir. Ön ve arka mahallerini hepsinden önce örter. Eğer ondan başka örtü bulamazsa, karanlıkta iken örtünmesi vacip değildir.

Bu Konuda Malikiler Şöyle Derler :

Namaz kılanın bulabildiği en küçük örtü ile örtünmesi üzerine vacip olur. Çünkü elbisenin yanında bulunmaması dolayısiyle karanlık, örtü gibi kabul edilir. Eğer yanında bulunan bu bir parça kumaşı, örtüyü, aydınlıkta namaz kılarken terkederse onun üzerine günah vardır. Namazı sahihtir. Vakit içinde iadesi menduptur.

— Bir kimse örtüsünü kaybettiğinde; vakit çıkmadan önce geri geleceğini ümit ediyorsa, namazı vaktin sonuna tehir etmesi menduptur. Şafiiler onun tehirini vaciptir diyorlar.

Setr-i Avretin, kendisinden ve başkalarından korunmak için, aşağıdan değil, yukarıdan ve yanlardan olması şarttır.

Bu Konuda Hanefiler ve Malikiler Şöyle Derler:

Onu kendi nefsinden örtmesi şartı yoktur. Avret olan yerini elbisesinin yakasından görse bile namazı ibtal olmaz. Ona bu kerahat olur. Elbisesi yukarıdan veya yanından yırtık veya açık olursa, kendisinin veya başkasının oradan avret mahallini görmesi mümkün olursa namazı batıl olur. Eğer bilfiil görülmez ama elbisenin etek ucundan görünen az bir yer olursa namaz batıl olmaz. Çünkü o kısmın örtülmesi zaruri değildir.

NAMAZIN HARİCİNDE SETR-İ AVRET

— Mükellef üzerine, namaz haricinde de, kendi nefsine ve başkalarına karşı avret mahallini örtmek vaciptir.

Bu Konuda Malikiler Şöyle Derler :

Bir mükellefin yalnız olduğu zamanda da, bir ihtiyacı olmaksızın avret mahallini açması ona mekruhtur. Bu yalnızlık anındaki avretten murad da, ön ve arka mahalleri ve onun etrafındaki kısımlarıdır. Yalnızlık halinde erkek ve kadının bacaklarını açmasında ve gene kadının yalnızken karnını açması ona mekruh değildir.

(Devamı 26. sayfada)

Sayın Okuyucularımız!

Memleketimizin topyekûn kalkınışında ön plâna köylerimizin ilerleyiş ve refaha kavuşmasını almak gerekir. Zira köylerimiz kurtuluşa erdiği an bütün Anadolu kurtulmuş demektir.

Bu mesele en acil yoldan köyün imam, öğretmen ve muhtarının el ele, gönül gönüle vererek önderlik yapmaları suretiyle gerçekleşebilir. Hakikaten memleketimizin kalkınmasını istiyorsak kin, gıybet ve haset duygularını aramızdan atıp, şu fani dünyada kardeşçe yaşayabilmek hedefini almalıyız. Kahve köşelerinde birbirimizin ardından atıp, birbirlerimize düşman olmaktansa, paçaları sıvayıp köylerimizi mamur etmeye gayret etmeliyiz.

Bazı köylerimizde çiftçi kardeşlerimiz sadece birkaç ay tarlasında çalışır, diğer vakitlerinde onu bunu çekiştirmekle zayi ederler. Hakikatte bu heder ettiğimiz on ayı değerlendirmesini bilmeliyiz.

Dünyanın kendisinden iğrenç duyduğu yahudi milleti Filistin'de devlet kurmak için gel-

Çöle hayat veren insan yapımı bir nehir.

diklerinde ıssız çöllerle karşılaşmışlardı, fakat azimle yılmadan çalıştılar, çöllere can verdiler. Kuraklıktan kurtarıp, yaşanmaya çok elverişli hale soktular. Dağların topraklarını taşıyarak çöllere serdiler, yüzlerce metre derinliklerden suyu çıkartıp hayatın can damarına kavuştular. Bugün ise dünyanın en ileri devletleri arasında yer almaktadır. Bu seviyeyi, birlik ve çalışma neticesinde elde etmişlerdir.

Ama Vatanımızda, sular boşlara akıp gitmekte ,altun değerindeki topraklar iyi değerlendirilememektedir.

Bütün bu gerçekleri göz önüne alan bizler, köylülerimizin maddî ve manevî yönden kalkınmalarına yardımcı olmayı gönülden arzu ettik. Bu sebeple de bu sütunları köy meselelerimize ayırdık. İlk iş olarak da köy kütüphaneleri kurulmasını uygun gördük.

Bunun için de köylere yardım kampanyası açtık. Kitap ve para yardımı yapmak istiyenler yardımlarını mecmuamıza havale etsinler. Köylerinin halkınmasını isteyen köylü kardeşlerimiz de köyleri hakkındaki malûmatları mecmuamıza göndersinler. Yine gelecek sayılarımızda gereken bilgi verilecektir.

Aynı zamanda bütün kardeşlerimizin de köylerimizin kalkınmasına yardımcı olmalarını arzu ediyoruz. Bunun için de bu mesele ile ilgili bir anket açmayı uygun gördük.

Anketimizin soruları :

1 — Köylerimizi en kısa zamanda nasıl kalkındırabiliriz?

2 — Köylerimizin maddî ve mânevî kalkınmasında en önemli hamlelerimiz neler olmalıdır?

Mektuplarınızı bekleriz..

Gayret bizden, yardım ALLAH'dandır.

İslâmın İlk Emri
O K U

HABERLER ve KRİTİĞİ

RAMAZAN GELDİ HOŞ GELDİ!

Müslümanların on bir aydır hasretle beklediği Ramazan ayı geldi. Hz. Peygamberin buyurduğu gibi, Ramazan ayının : Evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu Cehennemden kurtuluş... Bir ay ki rahmet, mağfiret, kurtuluş, lûtuf ve ihsan ayı... Serapa kurtuluş... Ramazan ayı insanlar arasındaki kardeşlik bağlarının canlandığı ve müslümanların bir binanın unsurları gibi birbiriyle kaynaştığı bir aydır. Bu ay eyyamcı, putperest, mason, siyonist ve karanlık sermaye temsilcisi basının, dinî hisleri en fazla istismar ettiği bir ay. Bir basın kumpanyası ki yılın on bir ayında dine karşı salyasını akıtır, dinin terakki ve teâlisinden gayri gayesi olmayan pırlanta gibi din adamlarına çamur atar. Fakat on bir ayın sultanı gelince Ramazan sayfaları, uydurmaca, oyalamaca, kandırmaca bilgiler, bir alay hezeyan...

İşin en garib ve tehlikeli tarafı şom ağızlı, midesinin kulu basının mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'e el atmış bulunmasıdır. Bunlardan bir kısmı Kur'ân-ı Mübinin yalan yanlış meâllerini verirken, bir kısmı da eski yazı ile Arapça aslını gazetesiyle beraber dağıtıyor ki, dinsizler içine helva sarsın, paket yapsın ve ayaklar altında süründürsünler. Bugün Kur'ân-ı Kerîm, nasıl tutulacağını, nasıl ele alınacağını bilmeyen abdestsiz, namazsız gayr-i müslim aşüfteler elinde bir gazete dolaşır gibi dolaşıyor. Kalbten inanan, şuurlu müslümanların bu hal-i perişana karşı yürekleri kan ağlıyor. 20. asrın lâik Türkiye'sinde din ticareti yapan, Kur'ân-ı Kerîm'i ticaret metâı haline getiren bezirganlara karşı bir şey yapamamakla sızlıyor.

Dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş bir terbiyesizlik olayı. Sayı çokluğundan başka bir şey olmayan 750 milyon müslümanın mukaddes kitabiyle oynanıyor. İnanın, eğer bu hâdise: Şu Kur'ân-ı Kerîm'le alay eden, müslümanları hiçe sayan materyalist gazeteci Avrupa'da olsaydı linç edilir, matbaası başına geçirilirdi.

Müslümanlar sızlayan kalble diyorlar ki: Bu memlekette manevî değerlerimizi hiçe sayan, Kur'ân-ı Kerîm'i satılmayan gazetesinin sürümünü artırmak için istismar eden, Bâbıâli zihniyetine son verecek bir ilgili yok mu? Bu milletin reyleriyle mebus seçilen milliyetçi, mukaddesatçı mebus beyler nerede, neden Kur'ân-ı Kerîm'in neşir ve tab'ı bir esasa bağlanıp, Kur'ân-ı Kerîm'in neşri yalnız Diyanet İşleri'ne bırakılmıyor? Neden bu memlekette dinî istismara fırsat veriliyor? Yok mu bu işe bir son verecek?

GÜNAYDIN

Belki duymuşunuzdur «Günaydın» isimli bir gazete var. Günaydın, Günaydın işte. Günaydın ama gece nasıl bilmiyoruz... Herhalde gece karanlıktır.

İşte bu gazete kalkmış Bolu'ya bir muhabir göndermiş. Muhabir Bolu'da çaycılık yapan Ali Usta isimli saf bir vatandaşa «Din adamlarının maaşının artması için gazetede yayın yapacağım...» diyerek kandırmış ve Ali Usta'ya İmamlık payesi vererek bir düzme namaz kıldırırken, bir de meyhanede içki sunarken resmini çekmiş ve altına da «Hem imamlık yapan, hem de içkili lokantada garsonluk yapan imam.» diye başlık atarak tipik bir din ve din adamı düşmanlığı örneği vermiş. Ali Usta gazetede resmini görünce işi anlamış ama, iş işten geçmiş. Biz bundan sonra müslümanların Ali Usta durumuna düşmemeleri ve oyuna gelmemeleri için Bolu Müftülüğünün Ali Usta'dan naklettiği ifadeyi aynen alıyor, hikâyeyi okuyuculara, mağdurun ağzından veriyoruz:

İFADE ZABTI

Ali Usta'nın Müftülüğe celbedilerek alınan ifadesi.

S: 7 Kasım 1969 tarih ve 341 sayılı Günaydın gazetesinin sekizinci sahifesinde hakkınızda 3 ayrı resim ile para kazanmak için birinin ölmesini beklemekten bıktım diyerek Din ve Mukaddesatı tezyif edici yazıya sebep olduğunuz ve Erol İlday isimli gazeteci ile ropörtaj yaptığınız meydandadır. Niçin bu hâdise meydana geldi, sebepleri nelerdir. Bu yazıya sebep olmanızın gayesi nedir. İzah ediniz?

C: Ben Emniyet Motel Çay Ocakçılığı ile 6 gün önce vazifeye girdim. Bana Motelde hiç tanımadığım ve şimdiye kadar da hiç görmediğim birisinin çağırdığını garson İsmet bana haber verdi. Ben de yanına gittim. Lokanta kısmından salona giderek o kimseyi buldum. Bana sen hoca mısın, dedi. Ben de, hayır, hocalık yapmış değilim, dedim. O yine bana, ben hocaların maaşları artmadığı için bir yazı yazacağım ve bir iki fotoğraf çekeceğim dedi ve ben de mukabele etmiyerek yanından ayrıldım. Sonra Karaköye ev kiralamak için gittim ve Motele dönerken yolda adını sonradan öğrendiğim Erol İlday isimli şahıs ile karşılaştım. Yanında Motel müstahdemleri de vardı. Bana geriye dön, dediler. Hep beraber döndük ve Karaköy Yukarı mahalle camii önüne vardık. Cami imamını çağırdılar, ona da camiin anahtarını vermesini söylediler, camiyi onlar açtılar, bana kendisi sarık ve cübbeyi giydirerek ve arkama da orada bulunanları saf yaparak resmimizi çekti, halbuki namazda değildik. Namaz kılıyormuş gibi resim çekti. Sonradan bir de kürsüye çık resmini oradan da alayım, dedi ve ben de çıktım, yine o kimse kürsüden resmimi çekti, gazetede görülen resimler bunlardır. Biz camiden çıktık. Köy muhtarıyla karşılaştık. Bize sordu ne maksatla geldiniz, dedi. O kimse bize söylediği gibi muhtara da Din adamlarının maaşlarının artması için yazı yazacağım, dedi. Sonradan hep beraber yine Motele geldik. Motelde Erol İlday denilen zat bana yine bir resim daha çekeceğim diye ısrar etti ve beni zorla giyindirdi, bana garson ceketi ile kelebek kıravatı garsonların yardımıyle taktılar, ben olmaz diye ısrar ettimse de olmadı. Neticede garson kılığında elime boş şişe vererek hizmet ederken resim çekti. Resimde görülen ve elinde kadeh tutan Civril köyünden ve Motel Odacılarından Ahmet Karabaş'tır. Bu iş benim saflığımdan ve onların da kötü niyet sahibi oluşlarından meydana geldi. Asla resim altlarındaki yazıyı ben söylemedim. Yazıyı hazırlamada hiç alâkam yoktur. Bunun tamamen bir tertip olduğunu sonradan öğrendim.

S: Bu iş için herhangi bir ücret teklifi oldu mu, sen bir kötü işe neden âlet oldun, sebebini izah et.

C: Ben bu işten ne bir ücret ve ne de bir menfaat düşünmeksizin yaptım, sırf o Erol İlbay denilen kimsenin İmamların maaşları az geliyor onların hakkında iyi bir yazı yazacak diye safiyâne ve iyi niyetle düşünerek o resimlere rıza gösterdim, bu resimleri gazetede görüp, yazıları okuyunca üzüntümden köyüme dahi gidemedim. Ben bu kötü kimselere alet olmak istemedim. Ne çare ki saflığımdan istifade ettiler. Hatta bu yazı için resmen müracaat edip tekzip edeceğim. Başkaca bir diyeceğim yoktur. İfademin doğruluğunu imzamla tasdik ederim.

ALİ USTA
Bolu Kuzfındık Köyünden
İfadeyi Alan Müftülük Şefi

Bu vak'ada din adamlarının bir hususa dikkatini çekmek istiyoruz. Din ve din adamı düşmanları bizim gaflet ve saflığımızdan istifade ediyorlar. Cami ve camii mihrabı din adamının makamı ve makam kürsüsüdür. Her kim olursa olsun makamımızla oynamak isteyen, nâmerdlere fırsat vermemeli, camiimizin anahtarını kimseye emanet etmemeliyiz. Şayet verecek olursak camiinin içinde ne yapılacağına ve yapılan şeyi yakından takip etmeli ve görmeliyiz. Şayet namaz kılarken resim çekilecekti de neden camii imamı değil de bir başkası?

BİR ZARURET

Bugün bir davanın duyurulması için basın şarttır. Din düşmanları islâmın sesini duyuracak büyük günlük gazeteler olmadığı için meydanı boş buluyorlar. Ve yukardaki nevi tertipleri hayasızca ve korkusuzca tertip edebiliyorlar. Allah'a şükür «Bugün, Bâbıâli'de Sabah ve Bizim Anadolu...» gibi bu boşluğu doldurma çabasında olan gazeteler var ama kâfi değil. Bizlere düşen vazife, yukardaki üç gazeteyi gücümüzün son takatına kadar desteklemek (maddi ve manevi) ve bu kervana yenilerini katmaktır. Eğer bir «Bugün» gazetemiz olmasaydı, bu tertip ortaya çıkarılıp, müsebbipleri millete tanıtılmayacak ve din düşmanlarına gazete yoluyle hadleri bildirilemeyecekti. Devir ufak tefek meseleler yüzünden, hele madde, para, pul için birbirimize düşme devri değil, kayıtsız şartsız birbirimize yardımcı olma devridir. Düşmanlarımız bizi parçalamak istiyor. Kanmamalıyız. Oyuna gelmemeliyiz. İslâmî gazeteler hakkında çeşitli dedikodular ve iftiralar uyduruluyor. Hepsi yalan. Maksat müslümanları gazetelerinden soğutarak, desteksiz bırakmak ve hasımları olan sağcı basını saf dışı bırakmak. Allah bu dinî yukarıdaki gazetelerin kurucuları, muharrir ve muhabirleri gibi kimselerle teyid etsin. Zamanımızda islâmî bir gazetede çalışmak, harb meydanında harb etmekten daha zordur. Hele idareci ve kurucusu olmak...

BOYKOT

Din düşmanı gazeteleri almamak ve ilân vermemek suretiyle boykot etmek dindarlığın bir icabıdır. Müslümanım demek hem de dinimize, din adamlarına düşmanlık yapan gazeteleri almak ve onlara yardım etmek iman nokta-ı nazarından en büyük cürümdür. Bu gazeteleri okumayalım mı? Okuyalım, fakat hepimiz almayalım. Bir beldede hepimizin okuması için solcu gazetelerin birisi kâfidir. Zaten paçavraların okunacak yeri yok. Din düşmanlığından başka hiç bir meziyetleri yok. Bu mevzuda Kur'ân-ı Kerîm'in bir âyetine dikkat etmeli: **«Allah'a ve âhiret gününe iman eden hiç bir kavmi bulamazsın ki: Allah'a ve Rasulüne muhalefet eden kimseleri** (din ve din adamı düşmanlarını) **sevsinler. Velev ki: Babaları veya oğulları veya kardeşleri veya kabileleri olsunlar. Onlar o zatlardır ki — Allah — onların kalblerine iman yazmıştır. Ve onları kendisinden bir ruh ile teyid etmiştir...»** — Kur'ân-ı Kerîm, Mücadele sûresi, âyet: 22.

Allah'ın bu açık emri karşısında, bizim bugüne kadarki hareketlerimizi de göz önüne alarak düşünmenin zamanı gelmiştir, geçmektedir.

ESİR TÜRKİSTAN

Komünizm gibi Allah'sız bir idarenin hâkimiyetine girmemeye gayret etmeli. Çünkü yakayı kaptırdıktan sonra kurtuluş çaresini elde etmek çok zordur.

İşte Rusya'nın ve Çin'in idaresi altında inim inim inliyen müslüman kardeşlerimiz tedbirlerini almamışlardı. Bugün hürriyetten mahrumiyetin ızdırabı içinde mahvolup gitmekteler. Kendi kendilerinden ümidi kesmişler; müslüman kardeşlerinden medet ummaktalar.

Her an için kalplerimize bıraktıkları sızılar devam etmekte. Fakat hiç bir şey yapamamaktayız.

Çünkü :

«Kendisi yardıma muhtaç bir dede,
Nerde kaldı gayriye himmet ede.»

Son zamanlarda memleketimizde komünistler işi o kadar azıttı ki; emin olun ki Rusya'daki komünistler bunlardan daha insaflı.

HRİSTİYANLIĞIN ÇÖKÜŞÜ

Son zamanlarında bütün didinmelerine rağmen hristiyan misyoner teşkilâtında kat'i muvaffakiyetsizlikler zincirlemesine birbirini takip ederken, bu muharref dinin safsata esaslarına inanmağa kendini iyice hissettiren çok yönlü buhran başlamıştır. Avrupa ruhî bir istihâle geçirmenin eşiğinde... O hangi ruhtan, hangi manaya gidiyor?...

Kendilerine «İsa müjdecileri» adını veren misyonerlere karşı «İslâm müjdecileri» tam kadro halinde çıkmadığı takdirde o durum müslümanlar için yüz karası haline olacaktır.

KOMÜNİZM İNHİLÂLİ

İnsan ruhu, bütün baskılara rağmen birgün olup özündeki bâtılları reddediyor. İnsan fıtratının hakikate meyyal oluşu söz götürmez bir gerçek.

1947 Mısır Komünist Partici kurucularından, Arap âlemine Marksist felsefeyi aşılamakta pek mahir bulunan, senelerdir komünizm uğruna çalışıp çabalamış ve bu bapta 25-30 kitap yazmış edip, muharrir ve tenkidci Mısır'lı A. Celâl Köşk kat'i bir dönüşte İslâm hakikatlarının müdafaacısı olmuş. Ne büyük hakikat zaferi... Sovyet hükümetinin resmî organı «PRAVDA» gazetesi bu hâdiseden şöyle yakınıyor :

«Binbir emekle yetiştirdiğimiz ve çok güvendiğimiz Celâl Köşk'ün bile İslâma dönüşü şu hakikatı ortaya koymaktadır ki biz komünistler İSLÂM'A KARŞI MÜCADELE KUDRETİNE SAHİB DEĞİLİZ. Bu sebepten en ma'kul hareket müslüman memleketlerden ümidi kesmek ve onlardan elimizi ve eteğimizi çekmektir.»

Ey küfrün merkez paçavrası. Madem ki böyle; tut kendini Kremlin semalarında ateşe vererek intihar et; ya da o levsiyyetla kirlettiğin sadrını İslâm'a âmade kıl!...

KUR'ÂN-I KERÎM'E GÖRE HZ. MÛSA

(Baştarafı 10. sayfada)

«(Mûsa); Ya senin zorun ne idi ey Sâmiriy?» dedi.» (15). «O da (şöyle) dedi: «Ben onların (16) görmediklerini (17) gördüm. Binâenaleyh o peygamberin izinden bir avuç (toprak) alıp onu (erimiş hulliyatın içine) attım. Bunu bana nefsim hoş gösterdi böyle.» (18).

Sâmiriy'nin bu şekildeki cevabı Hz. Mûsa (a.s.) yı öfkelendirmişti. Çünkü uzun mücâdelelerle Hak yoluna sevketmeye çalıştığı kavmi, dalâlete sapmakla karşı karşıya bulunuyordu:

«(Mûsa) dedi: «Haydi (defol) git. Çünkü senin hayatın boyunca nasibin "(benimle) temas etmeyin" demendir (19). Sana, senin için şüphesiz asla vaz geçilemiyecek bir ceza günü dahi vardır. Üstüne düşüp taptığın Tanrına bak, biz onu (cayır cayır) yakacağız, sonra onu parça parça edip denize atacağız.» (20).

(Devamı var)

---

(17) Güyâ (Mûsa (a.s.)) ya gelen Cebrail (a.s.) i. «Beyzâvi, Medârik».

(18) Tâ-hâ, 96.

(19) Yeni cemiyetten alâkanı kesmendir. İbn Abbas (r.a.) der ki: Sâmiriy, çöllerde vahşi hayvanlar içinde yaşamaya mecbur kalmıştır. «Hâzin».

(20) Tâ-hâ, 97.

NAMAZDA SETR'İ AVRET

(Baştarafı 22. sayfada)

Şafiîler ise, bir kimsenin haceti dışında, kendi avret mahallini görmesi ona mekruh olur diyorlar.

— Mükellefin zaruret haricinde avret mahalline bakması helâl değildir. Zarure de, meselâ; Tedavi gibi. Çünkü ona zaruret miktarı kadar açması caizdir.

Namazın haricinde hür bir kadının, başka bir kimsenin göremiyeceği bir yerde, yalnız olduğu zamanında veya mahreminin yanında yahut da müslüman kadınların yanında, avretin hududu olan göbekle diz arasında kalan yerin haricindeki yerlerini, açmasında, bir beis yoktur.

Bu Konuda Malikiler Şöyle Derler:

Mahrem olduğu diğer erkekler yanında onun avreti bütün bedenidir. Ancak onun yüzü, gözü, boynu, elleri ve ayakları hariçtir.

Hanbeliler Şöyle Derler:

Bir kadının mahremleri olan kimseler yanındaki avreti bütün bedenidir. Ancak yüzü, dizleri, başı, elleri, ayakları bileklerine kadar, bunun dışındadır.

Hanbeliler, kadınların müslümanı ve kâfir olanı arasında Ömahremiyet yönünden fark yoktur derler. Müslüman bir kadının göbek ve dizleri arasındaki yerin haricinde olan yerlerini bütün kadınlar önünde açması haram olmaz. Ama dizle göbek arasını açması helâl olmaz.

KADER'E İMAN

(Baştarafı 16. sayfada)

kuldur. Zira kul, hangi tarafı isterse Cenab-ı Hak, onu yaratır. Öyle ise Hayır ve Şerrin fâil-i yani kâsibi (mahalli) insandır.

Şu hale göre insanlar, hayır ve şerri yapmak veya yapmamakta muhtardır. Yaptıklarından sorumludur. Tedbirdeki kusurun, takdire yükletilmesi doğru olmaz.

Bir insan günah işledikten sonra, hakkında Takdir-i ezeli böyle imiş, derse kendisini mes'uliyetten kurtaramaz, zira kadere dayanıb oturmak, kısmet ne ise öyle olur demek asla doğru değildir. Kaderi inkâr etmek de yanlış bir harekettir. Bunun her ikisi de «Kader'e iman» ın ne demek olduğunu etraflıca bilmediğinden ileri gelir. Kader'e bağlanacak veya bağlanmıyacak hususlar vardır. Bunları esaslı bir tarzda tefrik etmek lâzımdır.

Allah Teâlâ, hiçbir şeyi sebebsiz halk etmemiştir. İnsan her şeyden önce düşünür, iradesini ona göre kullanır, doğru yolu bulmıya çalışır ve Allah'a inkıyad eder. Herhangi bir işten netice alabilmek için gerekli sebeblere tevessül eder. Zira sebebine tevessül, tevekküle asla mani değildir.

Biz bu hususta Allah'ın takdirine razıyız. Allah'a güveniriz, vicdanen rahatlarız. Ruhumuzu en nezih bir akide ile süslemiş oluruz. Biz her şeyden önce esbabına yapışır, sonra Allah'a tevekkül ederiz. Kendi irade ve kudretinin dışında kalanları da Cenab-ı Hakk'a bırakırız.

İşte buna dinimizde «Tevekkül» adı verilmiştir. Tevekkül azimden sonra gelir. Kur'ân-ı Kerim'de Âl-i İmran sûresinde meâlen: «Bir kerre azmettin mi? Artık Allah'a dayan...» (6).

---

(6) فاذا عزمت فتوكل على الله... Âl-i İmran sûresi, âyet: 159. (

OKUYUCULARIMIZIN DİKKATİNE

Sayın okuyucularımız!

Malûmunuzdur ki mecmuamız fahri eller tarafından çıkarılmaktadır. Bu mecmua çıkartanların değil, bütün müslümanların malıdır. Bunu yaşatacak, himaye edecek de yine sizlersiniz. Bizler sizlere daha kaliteli bir mecmua sunmak azmindeyiz. Ne yazık ki maddi imkânsızlıklar buna engel olmaktadır.

Bu sebeble mecmuamıza reklâm almayı uygun gördük.

Prensiplerimize uymak kaydıyla reklâm şartlarımız şöyledir:

1 — Tam reklâm sayfası: 1000 Lira,
2 — Reklâm sahifesinde tek sütun, santimi: 20 Lira,
3 — Devamlı reklâmlar pazarlığa tâbidir.
4 — Tetkiki yapılmıyan kitapların reklâmı yapılmaz.

İslâmın İlk Emri
OKU

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *S. Rahmi Ardıç - BOLU* — Kayıtlardan, 59. sayıdan itibaren abone olduğunuz ve abonenizin 69. sayıda bittiği anlaşılıyor. Fakat mecmuanız yine de devamlı olarak (Lise sınıf 2/C No: 2469 — Bolu) adresine gönderilmiştir. Ve gönderilmektedir. Mecmuamızın 4, 5, 6, 7, 21, 23, 28, 31, 32, 52, 69 ve 72. sayılar hariç diğer bütün sayılar mevcuttur, isterseniz yüzde yirmi tenzilâtla gönderebiliriz. Selâmlar...

★ *S. Ziya Ada - SİVAS* — İsteğiniz üzerine abone kaydedildiniz, abone numaranız: 14682'dir. Göndereceğiniz havalenin arkasına bu numarayı yazınız, selâmlar...

★ *S. A. Celil Büyüktaş - MARDİN* — İsteğinize binâen abone kaydedildiniz, abone numaranız: 14683'tür. Bu numarayı göndereceğiniz havale kâğıdı arkasına yazarsanız memnun oluruz, selâmlar, muvaffakıyetler...

★ *S. Mahmut Şahin - SAMSUN* — Adresiniz değitirilmiştir, selâmlar...

★ *S. Ali Gülbahçe - SORGUN* — Adresiniz değiştirilmiştir. Aboneniz 96. sayıda bitecektir. Selâmlar...

★ *S. M. Ali Körpe - BOLU* — Sorduğunuz şahısların aboneleri muntazaman gönderilmektedir. Hangi sayılar İ. Cefâkâr'a gelmemişse bildirilsin, gönderelim. Selâm, sevgi ve muvaffakiyetler...

★ *S. Yakup Özkan - EMİRDAĞ* — Abone kaydedildiniz, numaranız: 14689. Bu numarayı havale kâğıdınızın arkasına yazmanızı rica ederiz... Selâm ve sevgiler...

★ *S. Yüksel Kanar - DİYARBAKIR* — Bu yılın sayılarını adresinize gönderdik. Selâmlar...

★ *S. Abdurrahman Ekinci - DİYARBAKIR* — Gönderdiğiniz bir yıllık abone bedelini aldık. Bu halde aboneniz 91. sayıda bitmiştir. Selâm ve bağlılıklar...

★ *S. Cemile Uğurlucan - MANİSA* — Memleketimizin dertlerini dile getirip, içinizdeki ateşin kıvılcımlarını saçabilmek arzu ve gayretindesiniz. Çok güzel fikirleriniz var, fakat, yazı yazmaya koyulduğunuz an, yazıda istenilen ma'nâ bütünlüğüne yapılacak dikkati, heyecanınız tesiriyle unutuyorsunuz. Yeni çalışmalarınızı bekler, muvaffakiyetler dileriz...

★ *S. Süleyman Mutlu ANTALYA* — Abone kaydedildiniz. İltifatlarınız bize gayret verdi... Alâkanızın devamını temenni ile selâmlar...

★ *S. Ahmet Çifçi - ELAZIĞ* — Gönderdiğiniz abone bedeli hesabınıza kaydedilmiştir. Aboneniz 114'te bitecektir... Selâm, sevgi ve alâkanıza teşekkürler...

★ *S. H. İbrahim Atılgan - KORKUTELİ* — Zaman zaman, hakikat da'vasını müdâfaa yolunda bulunan *İslâmın İlk Emri OKU* Mecmuasına abone toplamak ve çeşitli hususlarda bizimle alâka kurmak suretiyle yaptığınız rızay-ı Bâri için çalışmalarınızdan dolayı teşekkürler eder ve bu çalışmalarınıza devam etmenizi temenni ederiz. Gönderdiğiniz kardeşler abone kaydedilmiştir. Bahsettiğiniz müstakil mecmualar gönderilmiştir... Selâm, bağlılık ve nihâî muvaffakiyetler...

★ *S. M. Said Çekmegil - MALATYA* — Bilmukabele tebrik ve selâmlarımızı takdim eder, CENÂB-I ZÜLCELÂLDEN sonsuz muvaffakiyetler niyaz ederiz...

★ *S. Eyüp Özyurt - KAYSERİ* — Adresiniz değiştirilmiştir. Alâkanızın devamını temenni eder, muvaffakiyetler dileriz...

★ *S. Hayreddin Tüzüner - HAYRABOLU* — Gönderdiğiniz havaleniz alınmıştır. El'an aboneniz 87. sayıda bitmiştir... Selâm ve sevgiler...

★ *S. Rahim Kucur - YALVAÇ* — Adresiniz değiştirilmiştir. Gönderdiğiniz meblâğ da hesabınıza işlenmiştir. Aboneniz 86. sayıda bitmiştir. Azim dolu çalışmanızda Cenâb-ı Hak'tan muvaffakiyetler dileriz, selâm ve sevgiler...

★ *S. Şuayp Özsalman - EDİRNE* — Göndermiş olduğunuz mektubunuzu aldık, müteveffa pedere Allah'tan rahmet diler, kalanlara baş sağlığı dileriz. Borcunuz yoktur. Hürmetlerimizle.

★ *S. Hasan Uygun - Çırpı/BAYINDIR* — Göndermiş olduğunuz mektubunuzu aldık, adresinizi değiştirdik, bilmukabele Ramazan Bayramınızı kutlar, işlerinizde Cenab-ı ALLAH'dan başarılar dileriz.

★ *ÇANAKKALE* — Mektubunuzu aldık, 93. sayımızda biraz gecikme olmuştur, bu güne kadar elinize geçmiş olacaktır, saygılarımızla.

★ *S. Tevfik Büyük - KAYSERİ* — Alâkanız bizi haddinden fazla memnun etmiştir. Bu gayret ve iştiyakınız diğer din kardeşlerimize örnek olabilecek bir durumdadır. Selâm ve sevgilerimizi bildirir, bu alâkanızın devamını bekleriz...

★ *S. Bekir Metli - ADANA* — Alamadığınızı bildirmiş olduğunuz sayılarınız adresinize postalanmıştır. Adresinizdeki değişiklik derhal düzeltilmiştir. Kendi abone bedelinizle birlikte göndermiş olduğunuz 13 kardeşimizin işlemleri yapılmıştır. Aboneniz 109. sayıda sona erecektir. Selâmlar...

★ *S. Ali Manav - ANTALYA* — İstemiş olduğunuz 25 adet «*Büyük Kapı — EK*» kitabı adresinize postalanmıştır. Selâmlar...

İslâmın İlk Emri
O K U
Sahibi:
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına:
Hasan TEKELİOĞLU
Yazı İşleri Müdürü:
H. Hüseyin AKGÖZ
İdarehane:
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi: P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları: Yıllık: 12 T.L. Altı Aylık: 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık: 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.
Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih: 3.12.1969

«İçlerinden renkleri muhtelif bir şerbet çıkar, ondan insanlar için bir şifa vardır. Şüphesiz ki, bunda tefekkür eder bir kavim için elbette bir ibret vardır.»

Kur'an-ı Kerim

FİATI: 1 LİRA

SAYI: 95 OCAK 1970

İSLÂMIN İLK EMRİ

Oku

Dinî, İçtimaî, Edebî Aylık Mecmua

İçindekiler..

- ★ Yılbaşı
- ★ Kur'an Okumanın Fazileti
- ★ Rahman'ın Sözü
- ★ Mehmed Âkif
- ★ M. İkbal'e Göre Yeni Öğretim Sisteminin Hataları
- ★ Cami ve Kütüphane
- ★ İslâmî İlimler Akademisi
- ★ Dilencilik Nasıl Kaldırılır?
- ★ Ahmed Hamdi Akseki
- ★ Hz. Musa
- ★ Köy Meseleleri
- ★ Haberler
- ★ Şiirler

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

Öğretmen, çocuk ruhunun tılsımlı âlemi ortasında, müstakbel insanlığın şuur ocağını yakmağa memur büyük insan. Öğretmen bazan çocuklaşarak çocuğun dünyasına yükselir, bazan çocuklarını alarak kendi dünyasının mahşerine iner. Öğretmen, çocukluk dünyamızı aydınlatan bir güneş olduğu için, hayalimizde onun heykelini kurmaya bu yönü bile yeter. Ferağatıyla idealinin imtihanını veren öğretmeni, kasıtlı veya kasıtsız kalemlerine dolayanlar, çok muhataralı bir yola girmiş bulunuyorlar. Sadece kalemini değil, vicdanını da kiraya vererek fikir iffetini kirletenlerin öğretmen denilen fena fil-mekteb olmuş varlığı kendi dünyasından kopararak sokağın çamuruna atmak istemeleri, bu sokak hareketlerinin bundan sonra daha da mübtezelleşeceğini gösteriyor. Bütün işlerin, anarşizmi emziren kaldırımlarda halledilmek istendiği bir cemiyyette, öğretmenden çocuğa ruh sarnıcının kanallarını sonuna kadar açmasını istemek, içinde bulunduğumuz intikâl devrinin yüklediği bir keyfiyettir. Sokağa düşenleri, çamura batanları kaldırmak, öğretmenin inşa tezgâhında şekillendirdiği idealistlerin vazifesidir. Her müessese boykota gidebilir, «boykot ve işgal aynı şeydir» denebilir. Fakat öğretmenin boykota gitmesi, mekteplerin boş, sınıfların loş kalması, ilmin ve mektebin mahkûmiyyeti demektir. Bir de öğretmen, kundakçıların tesiriyle kendi görevine boykot çekerse, o zaman ilmin ve terbiyenin mahkûmiyet kelepçelerini kendi elleriyle geçirmiş olur.

Az gelişmiş ülkeler arasında bulunan memleketimizde bütün devlet memurları şüphesiz ki büyük maddi muzayaka içindedirler. Üçyüz liraya imamlık yapan mağdurlar da devlet memurudur ve bir vazife görmektedirler. Öğretmenle din adamı, mevzuları ve hizmet sahaları itibarıyla da birbirinin lâzım-ı gayr-i mufarıkıdır. Çocuğun ve Cemaatın mürebbisi durumunda olan öğretmen ve imam, en azından daha büyük bir mektep olan ordu mensubu kadar mâ'nen desteklendiği gibi maddeten de tatmin edilmelidir. Öğretmen ve imam, mesleklerinin nezaketini düşünerek medenî ve insanî usûllerle mağduriyetlerini hükûmete duyurmalıdırlar. Takdir edersiniz ki medenî ülkelerde hak elde etmenin ve mağdûriyyetten kurtulmanın tek çıkar yolu boykot değildir.

Bazı meslek kuruluşları vardır ki, sevk ü idaresine aldığı şahısları hipnotize eden kuvvetli bir tılsım hükmündedir. Kendi mevzuuyla uzak yakın ilgilenenlere karşı histerik bir humma nöbeti coşkunluğuyla tutulur. Bilmez ki büyük bir sarhoşlukla tutuldukları kişiler, öğretmenin vazife ve memûriyetine hatta hatta mefkûresine karşı ihânet şebekesi kurmuş sûikastçılardır. Öğretmenin görevi, şu veya bu tatminsizliği bahane ederek sûikastçıların tuzağına doğru koşmak değil, akıl ve iz'anın gerektirdiği mücadele yolunu açmak ve ihkak-ı hak etmektir. Öğretmen boykota gitmekle gayesinin doruğunu, menfaat balyozlarıyla darbelemiş oldu. Halbuki Sokrat'tan beri — ihanet edenler müstesna — hiçbir öğretmen, taş taş, zirve zirve yükseltilen bu doruğun eteklerine menfaat yüküyle tırmanmış değildir. Menfaat yüküyle bu doruğa çıkmak istiyenler, onun baş döndürücü yüceliği karşısında ya yüklerini atarak tashıh-i niyet edip o doruğa yeni irtifa'lar kazandırmak için son harcı koymuşlar veya eteklerde namsız-nişânsız gaybolup gitmişlerdir.

Öğretmenim, Sen, insanlığın müşterek idealisin. Hz. Ali'ler, Büyük İskenderler seni takdis edip dururken, zamanın kulağında her asır adınız ve andınız çağıldarken böyle küçük menfaatlar uğrunda büyük hizmetinizi gölgeliyecek hareketlerden sakınmak senin tedbirinden ve terbiyeciliğinden beklenen olgun bir hareket olacaktır. Hakkını almak için uğraş. Birer misyonerden başka birşey olmıyan Barış Gönüllülerinin millî ruhu nasıl tahrip ettiklerini talebelerine anlat, onların şuurunu uyandır. Yabancı mektebin, millî kültür ağacını kurutan bir ur olduğunu söyle. Fakat sokağa düşme. Kitabı ve mektebi yetim bırakma!..

İslâmın İlk Emri
Oku

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU
Yazı İşleri Müdürü :
H. Hüseyin AKGÖZ
İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.

Ahmet Said Matbaası — İSTANBUL
Basıldığı tarih : 15.1.1970

YILBAŞI!.

Ahmed AĞIRBAŞLI

MİLLETLERİN, dünya hayatının zorlu berzâhından geçip selâmet sâhiline ulaşabilmeleri, o millet fertlerinin, sâhip oldukları âdet ve an'anelerine sımsıkı sarılıp asliyetlerini ilelebet koruyabilmeleriyle mümkündür. İleri hamlelerin, ve yarınlara emîn bakışın kaynağı hep budur...

Her milletin kendine ait bir husûsiyeti vardır. Meşrû veya gayr-i meşrû olabilen bu haslet, millet bünyesini tok ve pek tutan özelliktir. Bu özelliğini yetirmiye başlamış bir milletin, kendi eliyle kazdığı ölüm gayyâsına bir gün olup yuvarlanacağı muhakkaktır.

Madde hırsına kapılarak memleketlerine sığamıyan devletler, başka milletleri de yutabilmek için, dâimâ tek yol seçmişlerdir. O yol bir milleti millet olarak ayakta tutan âdet ve an'aneleri yavaş yavaş silip yok etmek ve boş kalan beşer sînelerine kendi meşreb ve mesleklerini telkin etmektir. Emperyalist devletlerin, bütün gücüyle bir şebeke gibi sardığı TÜRKİYE, bu korkunç ahtapotun kollarına tutulalı epey zaman oldu...

Yılbaşı! Bu Hristiyan âdeti, mel'un ve menfur faaliyetin olanca gücüyle millî bünyeyi sindirmiye çalıştığı kahredici bir an'anedir... Bugün, YILBAŞI'nı «Ne çıkar?» düşüncesiyle kutlayan gâfiller maalesef pek çoktur!

Yılbaşı, Hristiyanların Hazreti İsâ' (a.s.) nın doğum yıldönümü olarak kutladıkları gündür. Hristiyanlık şuurunun tazelendiği bir bayramdır. Her sene ARALIK ayının sonunda yapılır. Târihi, birçok Hristiyânî görüş ve telâkkilere göre değişiktir.

NOEL Bayramındaki çam ağacı katliâmı, Baltık Denizi kıyılarında yaşamış olan Tötonların orman ilâhı ile ilgilidir. Tötonlar, yılbaşında ormandan ağaç getirir ve etrafına toplanarak taparlardı. Asrımızda ise NOEL Yortusunda bir çam ağacını, çam dalını mumlarla ve muhtelif süslerle donatmak âdet hâlinde yerleşmiştir. Ogün, birçok hediyenin çocuklara Aya Nikola isimli Nole Baba tarafından dağıtıldığı telkin edilir.

Memleketimizdeki bazı zavallılar, müslüman olduklarını söyliyen gâfiller de, Garbın artık, bir remzi olmuş bu mantık dışı bâtıl inancını taklîde yeltenerek, benliklerinden uzaklaşmaktalar; kime hizmet ettiklerinin farkına varmamaktadırlar.

Oysa İslâmiyet, kendi bünyesine zıt, âdet ve an'anelere iltifattan, mü'minlerini men'etmiştir. İnsan, inandığı bir nizama bağlanabilir. Fakat bağlı bulunduğu nizâm hâricindeki inanç sistemlerinin icaplarını yaptığı an, birkaç nizama bağlılık göstermiş olur ki bu sahte bir bağlılık demek olur.

Her sözü bir mûcize olan İslâm'ın Peygamberi ve topyekûn dünyanın hiç görmediği ve göremiyeceği ender inkılâpçı Hz. Muhammed Mustafa (Sallellâhü Aleyhi ve sellem), bugünkü ne olduğu belirsiz bedbahtların ve gâfil müslümanların hâlini tâ 14 asır öncesinden haber vermiştir ve buyurmuştur ki :

«Siz (bir zaman gelecek ki) kendinizden öncekilerin yollarını karış karış, arşın arşın izliyeceksiniz. Okadar ki, eğer onlar bir kertenkele deliğine girseler siz de onları ta'kip edeceksiniz! (Ashâb-ı Kirâm sorar) : Yâ Rasûlallâh! Onlar acaba Yahûdî ve Hristiyanlar mıdır?

Rasûlüllâh buyurur : «Başka kim ki?» (1)

Bütün bir dünya nizâmı olan İslâmiyetin, bugünkü ta'birle TÖRE diyebileceğimiz ŞİARLARI vardır ki, o şiarlara O'nun mensupları olan müslümanların uymaları icabeder. Müslümanlığın, başka din mensuplarının âdet ve an'anelerinin alınıp müslümanlar tarafından benimsenmesine hiç rızâ ve tahammülü yoktur!

Gerçek müslüman, YILBAŞI'nda işlenen şenâatlerin fâili olamaz! Zira İslâm Peygamberi (Sallellâhü Aleyhi Vesellem) şöyle buyurur :

«Bizden başkasına benziyen, bizden değildir. Yahûdî ve Hristiyanlara benzemeyiniz!» (2)

«Kim ki bir millete benzerse ,o onlardandır.» (3)

Ma'nâ potası diyebileceğimiz sînelerin iki inanca birden mensûbiyeti gayr-i tabiîdir. Ya İSLÂM, ya da CÂHİLİYYET!.. Bir başka şık yoktur ve olamaz da!

En mazbut zannedilen «KARA TAKIM» muhitlerin mezbeleliklerine hindi, horoz ve tavuk tüylerinin yılbaşı gecesinde küme küme yığılışı şu hakikatı açıkça gösteriyor ki, sahte müslümanlar, kafa kâğıdı mü'minleri olanca kesretiyle gün-begün çoğalmaktadır...

Hristiyanlık şerefine (!) tokuşturulan kadeh seslerinin ogünkü Garp semâlarında çınladığı aynı anlarda, sahte müslümanların hindi boğazlayışı bilmem başka nasıl yorumlanabilir?! İç şarabı, olma sarhoş! Olur mu böyle çürük felsefe?!..

Müslümanlar! Allah'ı (Celle Celâlühü) Rabb, Hz. Muhammed Mustafâyı (Alehissalâtü Vesselâm) peygamber ve İslâm'ı din olarak kabûl edenlere fazla söz zâittir! Rasûlüllah'ın şu mübârek sözünü nazarlar önüne sererek, Müslümanım diyenleri, İslâm'ın TÖRE KANUNUNU sinesinde toplıyan bu Muhammedî vecizenin gereğini yapmıya da'vet ediyoruz :

«Kim bir milletin yaptığından râzî olursa, o onlardandır.» (4)

Müslüman! Şerefli insan! Yapılan bir gayr-i meşrû fiilden hoşnutluk, o fiili yapanlardan olmayı gerektirirse, YILBAŞI gibi bir fecâati bizâtihî işlemek acabâ neyi îcâp ettirir? İslâm'ın nazarında, zulme rıza zulüm, küfre rıza küfür olunca, o kâfir meslek ve meşrebine sülûk etmenin yine İslâm nazarındaki fecâatini düşün ve kendine gel!

(1) **Buhârî - Müslim.**
(2) **Şerhu Hadisi Erbain, sahife : 3.**
(3) **Bülûğ'ul-Merâm.**
(4) **Müsned'ü Ebi Ya'lâ.**

Kur'ân-ı Kerim'i Okumanın Fazileti[1]

Terceme :
Ahmed GÜRTAŞ
Konya Yüksek İslâm Enstitüsü
Arab Edebiyatı Öğretim Üyesi

Yazan : **es-Seyyid SÂBIK**

KUR'AN-I Kerim'i okumak, O'nunla aramızdaki ilgiyi sağlamlaştıran bir bağdır. Bu sebeple Kur'an-ı Kerim'in tilâveti, hakiki imânın bir alâmeti olmuştur. Hak Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Kendilerine kitâb verdiğimiz kimseler onu — tilâvet hakkını tam gözeterek — okurlar. İşte ona imân edenler bunlardır. Kim ona küfrederse onlar da (maddî ve manevî) en büyük zarara uğrayanların tâ kendileridir.» (2).

Kur'an-ı Kerim'in tilâveti kazançlı bir ticarettir. Çünkü o, Allah'a yalvarmadır :

«Hakikat, Allah'ın kitabını okumaya devam edenler, namazı dosdoğru kılanlar, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden gizli ve âşikâr infak edenler kat'iyyen kesad bulmayacak bir kazanç umabilirler. Çünkü (Allah) onların mükâfâtlarını eksiksiz öder. Onlara, fazl(u kerem)inden, ziyâdesini de verir...» (3).

Müslim, Hz. Âişe (R.A.)'nin rivâyet ettiği bir hadiste Hz. Peygamber (A.S.) Efendimizin şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir :

«Kur'an(ı Kerim'i okumak)da mâhir olan bir (kimse), itâatkâr, yüce meleklerle beraberdir. Kur'an-ı Kerim'i okuyan ve (yeni öğrenirken) kendisine zor gelerek O'nda kekeleyen kimse için (biri okuduğundan, biri de çektiği meşakkatten dolayı) iki ecir vardır.»

Ebû Dâvûd, Abdullâh b. Amr'ın şöyle dediğini rivâyet etmiştir :

«Hz. Rasûlüllâh (A.S.) buyurmuştur ki :

Kur'ân okuyan kimseye (âhirette) :

— Oku, yüksel, dünyada okumuş olduğun gibi (burada da) güzelce oku. Çünkü senin derecen, okuyacağın en son âyetin yanındadır, denilecek.»

Müslim'in, Ebû Hüreyre (R.A.)'den rivâyet ettiği bir hadis-i şerifte Hz. Rasûlüllâh (S.A.V.) şöyle buyurmuştur :

«... Bir cemaat Allah'ın evlerinden birinde, Allah'ın Kitabını okumak ve manâsını anlamak üzere toplanır toplanmaz onların gönüllerine huzur gelir, onları rahmet kaplar, melekler kuşatır ve Allâh Taâlâ Hazretleri, yanındaki (melek)lerin içinde onları da anar.»

Kur'an-ı Kerim'i Anlama ve İnceleme Zarureti:

Şüphesiz ki, Kur'an-ı Kerim'i okumaktan gaye, manâsını anlamak ve üzerinde inceleme yapmaktır. Tâ ki âyetlerin manâsı idrâk edilsin, onlardaki hikmet ve mev'izalar tamamen anlaşılsın, âyetlerin ihtiva ettiği akide ve ibâdet esasları, edeb ve faziletler, helâl ve haram, kıssalar, öğüt ve ibretler bilinsin.

Manâsını anlamayı ve incelemeyi terketmekle okumanın gayesi tahakkuk etmediği takdirde o zaman böyle bir okuyuşun hiç bir faydası yoktur.

Hak Taâlâ Hazretleri okuyucusu, üzerinde düşünsün ve manalarını iyice anlasın diye «Kitabını» indirmiş ve şöyle buyurmuştur :

«(Bu Kur'ân), âyetlerini iyiden iyiye düşünsünler, temiz akıl sahipleri ibret alsınlar diye sana indirdiğimiz feyz kaynağı bir kitabdır.» (4).

Bundan dolayı da Kur'an-ı Kerim'in incelenmesine ve anlaşılmasına önem verildiği kadar, çok okunmasına önem verilmemiştir. Ebû Zerr (R.A.)'in şöyle dediği rivâyet edilmiştir : «Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz, tekrar tekrar okuduğu tek bir âyetle aramızda bir gece geçirmişti. O âyet de şudur :

«Eğer kendilerine azâb edersen şüphe yok ki onlar Senin kullarındır. Eğer onları yarlığarsan mutlak gâlib (ve) yegâne hüküm ve hikmet sahibi olan da hakikaten Sensin Sen.» (5).

Temîm'üd-Dârî bir geceyi şu âyetle ihyâ etmiştir :

«Yoksa kötülükleri kazananlar, kendilerini, imân edip de iyi amel (ve hareket) lerde bulunanlar gibi mi yapacağız, dirim ve ölümleri bir mi olacak sandı-(lar)? Hükmedegeldikleri (bu) şey ne fenâ!» (6).

Kur'an-ı Kerim'i okuma konusunda selefin, kendileri için usûl ittihaz ettikleri metodu Ebû Abdurrahmân es-Sülemi şöyle anlatmıştır :

«Hz. Osmân b. Affân, Abdullâh b. Mes'ûd ve diğerleri gibi Kur'an-ı Kerim'i okuyanların bize söylediklerine göre onlar, Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimizden on âyet öğrendiklerinde, içindeki ilim ve amelle ilgili şeyleri öğreninceye kadar bu on âyeti geçmezlerdi.»

el-İtqân'da, Abdullâh b. Ömer'in, el-Bakara sûresinin ezberi üzerinde sekiz sene durduğu zikredilmiştir. Bu da Abdullâh b. Ömer'in, bir âyeti ezberleyip ondaki manaları tamamen anlayıncaya kadar diğer bir âyete geçmemesi sebebiyledir.

«Tevrât» da şöyle vârid olduğu «el-İhyâ» da zikredilmiştir :

«Ey kulum, benden utanmıyor musun? Sen yolda yürürken bir akrabandan sana bir mektup geliyor da yoldan vazgeçiyorsun, o mektup için oturuyorsun ve hiç bir harfini kaçırmamacasına tek tek onu okuyor ve inceliyorsun.

İşte bu da benim sana indirdiğim Kitab'ımdır. Enine boyuna düşünesin diye orada ben sana nice sözler açıkladım ve nice tekrarlar yaptım, bir bak. Halbuki sen ondan yüz çeviriyorsun. Ben sana bazı akrabalarından daha mı önemsizim?

Ey kulum, bir dostun senin yanına oturuyor da sen bütün varlığınla ona dönüyorsun. Bütün benliğinle sözüne kulak veriyorsun. Biri konuşsa veya onun sözünü dinlemekten seni alakoysa Dur.» diye ona işaret ediyorsun.

İşte ben de sana yönelmiş durumdayım, sana söz söylüyorum. Halbuki sen gönlünü benden çeviriyorsun. Sen, kendi yanında beni herhangi bir dostundan daha önemsiz bir hale mi getiriyorsun?»

Hançerlerinden öte geçmeyecek şekilde Kur'an-ı Kerim okuyan kimselerin halini tavsif etmek üzere bir çok sahih hadisler gelmiştir. Hz. Rasûlüllâh (A.S.) Efendimiz bunlara, «Halkın en kötüleri» diye isim vermiştir.

Cenab-ı Hak da şöyle buyurmaktadır :

«Kur'an'ı iyiden iyi anla(yıp hakkı tanı)mazlar mı? Daha doğrusu onların kalbler(i) üzerinde (kat kat) kilitler vardır.» (7).

Kur'an-ı Kerim'in Okunması Esnâsında Duygulanma :

Manasını anlayarak ve üzerinde düşünerek Kur'an-ı Kerim'i okumak ruhta bir tesir meydana getirir; Kalbde huşû', Allah korkusu, Allah'ın rahmetine karşı bir arzu ve O'na kavuşmaya doğru bir şevk hâsıl eder. İşte ârîflerin hali budur. Allah Taâlâ Hazretleri şöyle buyurmaktadır :

«Allah, kelâmın en güzelini — (âyetleri birbiriyle) âhenkdâr, katmerli (tıklım büklüm hakikatlerle dolu) bir kitab halinde — indirmiştir ki Rablarına derin saygı göstermekte olanların O'ndan derileri ürperir, sonra da hem derileri, hem kalbleri Allah'ın zikrine (yatışıp) yumuşar. İşte bu (kitab) Allah'ın (gönderdiği) bir rehberdir ki O, kimi dilerse ona bununla hidayet verir...» (8).

Buhârî'nin rivâyetine göre Abdullâh b. Mes'ûd şöyle demiştir :

«Hz. Rasûlüllâh (A.S.) :

— Bana oku (sen oku, ben dinleyeyim), buyurdu.

(Abdullâh b. Mes'ûd) dedi ki :

— Sana indirildiği halde ben mi sana okuyacağım?

Hz. Rasûlüllâh (A.S.) (cevaben) buyurdu ki :

— Muhakkak ki ben, O'nu (Kur'an-ı Kerim'i) kendimden başkasından dinlemeyi de severim.

(Abdullâh b. Mes'ûd devamla şöyle) diyor :

Hz. Rasûlüllâh'a en-Nisâ' sûresini okudum. Nihayet :

«Her ümmetten (leh ve aleyhlerinde söyleyecek) birer şâhid, onların üzerine de (ey Habibim) seni bir şâhid olarak getirdiğimiz zaman (o Yahûdilerin, kâfirlerin, münâfıkların halleri) nice (olur)?» (9), âyetine gelince :

— Yeter, dedi.

O anda Rasûlüllâh (A.S.)'ın iki gözü yaş döküyordu.»

Çokca ağlayanları Hak Taâlâ Hazretleri «Kitab»ında methetmiş ve şöyle buyurmuştur :

«De ki : «Ona ister iman edin, ister iman etmeyin. Çünkü bundan evvel ilim verilmiş olanlar bile kendilerine karşı o tilâvet olununca çenelerinin üstüne (yüzü koyun) kapanarak secde ediyorlar.

Ve : «Rabbımızı tenzih ederiz. Hakikaten Rabbimizin va'di ḳat'iyyen fiile çıkarılmıştır» diyorlar.

Ağlayarak çeneleri üstüne (yüzü koyun) kapanıyorlar ve bu, onlara derin saygısını artırıyor.» (10).

«... Onlara, çok esirgeyici (Allah'ın) âyetleri okunduğu zaman ağlayarak secdeye kapanırlardı.» (11).

Rivâyet edildiğine göre Hz. Ömer b. el-Hattâb (R.A.) «Rabbin'in azâbı hiç şüphesiz vâkidir (inecektir).

Onu def' edecek (hiç bir şey de) yoktur.» (12), âyetini okuyan bir kimseyi işitmişti. Bunun üzerine hemen bir çığlık kopardı ve baygın olarak yere serildi. Kendisini evine kadar taşıdılar. Tam bir ay hasta yattı.

Zürâra b. Ebi Evfâ, «Çünkü o boru üfürülünce.» (13), âyetini okumuş ve hemen feryâdı basıp mihrâbda vefat etmişti. Allah ondan râzî olsun.

İmam Şâfii (R.A.), «Bu, (hepsinin) dillerinin tutulacağı bir gündür. Onlara izin de verilmeyecek ki özür dilesinler.» (14), âyetlerini okuyan bir kimseyi işitmiş ve bayılmıştı.

Hz. Ebû Bekir (R.A.) çok ağlayan ve Kur'an-ı Kerim okunduğu zaman gözyaşlarını zabtedemeyen bir zât idi.

Kur'an-ı Kerim okunurken duygulanmayan kimselere Allah'ın itâblarından biri de şudur :

«İman edenlerin, Allah'ı ve Hak'tan ineni zikr için, kalblerinin saygı ile yumuşaması zamanı hâlâ gelmedi mi? Onlar, daha evvel kendilerine kitâb verilip de üzerlerinden uzun zaman geçmiş, artık kalbleri kararmış bulunanlar gibi olmasınlar. Onlardan bir çoğu (dinlerinden çıkmış) fâsıklar idi.» (15).

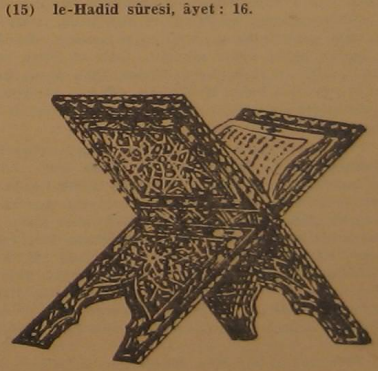

---

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vet'ül-İslâm, Mısır, 1960, Sh. 43-49.
(2) el-Bakara sûresi, âyet : 121.
(3) el-Fâtır sûresi, âyet : 29-30.
(4) Sâd sûresi, âyet : 29.
(5) el-Mâide sûresi, âyet : 118.
(6) el-Câsiye sûresi, âyet : 21.
(7) Muhammed sûresi, âyet : 24.
(8) ez-Zümer sûresi, âyet : 23.
(9) en-Nisâ' sûresi, âyet : 41.
(10) el-İsrâ sûresi, âyet : 107-109.
(11) Meryem sûresi, âyet : 58.
(12) et-Tûr sûresi, âyet : 7-8.
(13) el-Müddessir sûresi, âyet : 8.
(14) el-Mürselât sûresi, âyet : 35-36.
(15) le-Hadîd sûresi, âyet : 16.

ŞEYTAN'IN SAZI VE RAHMAN'IN SÖZÜ

ABDÜLĞAFFAR

SER kuvvetin, da'vâsına ins ü cinni davet etmesine mukabil, hak ordusu da kutbuna akl-ı selim sahiplerini çağırmaktadır. Şeytan durmadan kendi ayş ü işret âlemine çağırmak yolunda nefis nefis dolaşırken, Rahman'ın sözü, bu sazın sesini kesebilmekte mâhir ve kâdirdir. Fosforlu telleri ancak karanlıklarda sezilebilen ve mızrabı karanlıklarda vurulan şeytan sazı boğuk boğuk çalmaktadır. İblisten emanet alınan bu saz, Hz. Âdem'i (A.S.) Cennet nimetinden mahrum etmiş, binlerce senedir sayısız insanı nağmesinin arkasından sürükleyebilmiştir...

Zaman olmuş Kâbil'in eline geçerek Hâbil'in katline ona yardımcı olmşu; devir gelmiş topyekün bir Nûh (A.S.) kavmini tûfân'ın azgın deryasında boğmuştur. Dalâletin en fecisi içerisinde biçâre kıvranan bu kavim, kendilerini bu dalâlet gayyasından kurtarmak için Âlemlerin Rabbinden gelen Hz. Nûh'u (A.S.) tekzip, kendilerini bu dalâlet çukurunda kalmıya da'vet eden şeytanı tasdik edince, Tûfân gibi zalimleri kahredip mazlûmun kadrini takdir eden bir nimetin ortaya çıkmasına sebep olmuştu «Ben dağa kaçar kurtulurum.» diyen insanlar, neş'eyle şeytanın sazını dinlerlerken, birden bire her yanlarından azgın suların sütün sütün yükselip çağladığını görünce, yine o şeytanın sazını dinliyerek, ama bu sefer neş'eyle değil can havliyle dinleyerek kahr ü perişan olmuşlardı.

Yine bir devir gelmiş, Nemrut denen bir şeytan dostu zuhûr etmiş, kavi bir küfür hizbini etrafında toplamıştı. Yıllarca kavminin putu olarak yaşamış; bir elinde şeytanın rübâbı, diğer elinde de nefsinin mızrabı olduğu halde, dalâlet teğannisiyle hükümet etmişti. Karşısında Rahman'ın sözcüsü Allah (C.C.) dostu İbrahim'i (A.S.) görünce dayanamamış, günlerden beridir hazırlattığı odun yığınını ateşleterek mancılıkla Halil'üllâhı bu nâr yığınına fırlatmıştı. Fakat Rahmân'ın (C.C.) yüce ismini ve ahkâmını hâmil o dost ateşe düşer düşmez od (ateş) ot oluvermiş, fıskıyeler fışkırmış, çağlayanların şirinletip çimenlerin süslediği bir harika bahçe zuhûr etmişti! Od'u ot gören koca zalim, kâfirlerin akıbetine uğramıştı. Od'a düşüp kendini ot yığınında bulan Halil'üllâh, Allah'ın yer yüzünde mukaddes evi Ka'beyi imâr etmiye muvaffak olmuştur.

Fir'avn, yüksek kasırların içinde göğe yükselme çılgınlığında iken, Hak sadâyı Hz. Musa (A.S.) suratına haykırmıştı... Yıllardır Fir'avnın zulmü içinde inliyen kavmini arkasına düşürüp, Kızıldenizi mûcize ile geçen Hz. Mûsa'yı yakalamak isterken, koca zalim azgın sularda hempalarıyle birlikte Cehennem yolculuğuna çıkmıştı. Zulümden hürriyete, sâyesinde eriştikleri Hz. Musa'nın kadrini takdir ve tebcil etmekte âciz ve zâlim kalan Beni İsrâil, şeytanın sazını ellerine alarak çalmıya başladılar. Öyle görünüyordu ki, Fir'avnın zulmünün özlemi, onun devrinin hasreti içine düşmüşlerdi!..

Defalarca zuhûr eden hatalarının bağışlanmasına ve Allah'ın (C.C.), kendilerini defâatle afv ü mağfiret etmesine rağmen, bir türlü şeytanın sazından Rahmân'ın sözüne yönelememişlerdi. Neticede açlık, sefâlet ve çöllerde perişanlık içerisind yetmiş iki buçuk milletin zulmünü tattılar, bugünkü isyânkâr ve geçici nimetlerle dolu dünya hayatlarına ulaştılar.

Roma, onun parçası Bizans ve ateşperest İran İmparatorluklarının debdebeli hükümdâr ve halkları!.. Hep aynı vahîm akıbetle yok oldular!.. Onların zulümkâr kalelerine İslâm sancağını vurup adâlet terazisini asan İslâm milletleri ise şan, şeref ve insanlığa yaraşır yüzaklığıyle hükmettiler.

Fakat ne acıklı ki, bir zamanların ve yakın maziye uzanan dünyanın islâh edicisi şu millet, Rahman'ın sözünden şeytanın sazına yöneldi... İslâhat namıyla binbir çeşit ifsâdâtı bağrına basıp evlâdını zulmün ve cehlin zincirine vurdu... Bütün İslâm-Şark, aynı akıbetin kucağına hissizce yuvarlandı. Geçmişin, soysuz, pis ve mel'ûn milleti Yahûdiye altı saat içinde mağlûp olan koskoca Arap Âleminden tutun da, parça parça olmuş bütün İslâm Milletleri hep aynı neticenin içerisindeler!..

Bir zaman, 610 milâdi senesinin Mekke'sinin Hıra mağarasında parlıyan İslâm meş'alesiyle yollarını aydınlatıp zulmün karanlığında bocalıyan dalâlet-zede milletlere ışık veren şerefli ümmetin bugünkü evlâdı, Garptan parlıyan kör mumu tutmak, onu kucaklamak özentisi içerisindedir rafların torba içerisinde mahfuz dünya nizamını bırakıp İncil ve Tevrat Medeniyetine doğru koşmaktalar... Rasûlüllâh (S.A.S.) tabiriyle, karış karış, arşın arşın onları takip içerisindeler. O kadar ki onlar bir kertenkele deliğine girseler, bunlar da onları takipte bir beis görmiyecekler! (*)

İşte, her zaman ancak karanlıklarda çalıp, ancak o zindana davet eden şeytan sazına uyanların hali! Vuradursun bakalım müslimiyle, gayr-i müslimiyle bütün dünya, şeytanın sazına nefis mızraplarıyle!.. Bir gün olup elbette bu kör beşeriyyet, rühunun sesini duyacak, Rahman'ın (C.C.) sözcülerine kulaklarını açacak ve ellerindeki şeytan sazı ve nefis mızraplarını kırarak Kur'an-ı Azimüşşânı kucaklıyacaklardır. Zirâ Allah'ın nûru ve zikri Kur'an, kıyâmetedek hükmü ve resmiyle bâkî kalacaktır. Bu, amma pek yakında, amma uzak bir zamanda, fakat mutlaka olacaktır!

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : لتتبعن سنن الذين من كان قبلكم شبراً بشبر وذراعاً بذراع حتى لو دخلوا جحر ضب لتبعتموهم ! قلنا : يارسول الله : اليهود والنصارى؟ قال : فمن؟

ـ متفق عليه ـ

MEÂLİ : Rasûlüllah (s.a.s.) buyurdu ki : «Siz muhakkak kendinizden evvelki (kavim) lere karış karış, arşın arşın uyacaksınız; o kadar ki, onlar bir kertenkele deliğine girseler, siz de onları takip edeceksiniz!» (Ashab-ı kiram) Dedik ki : «Ya Rasûlâllah, o kavimler Yahûdi ve Hristiyanlar mıdır?» Rasûlüllah buyurdu : «Başka kim olabilir?» (Buhari - Müslim)

MEHMED ÂKİF

— II —

Arif ETİK
Konya Yüksek İslâm Enstitüsü
Fars dili ve Edebiyatı Öğretmeni

FELÂKETLER, fecaatler, cinayetler Türk ülkesine doğru azgın seller gibi akarken medenî geçinen Avrupa sağır ve hissiz!

Âkif gibi bir insan, bu dertleri bir söylemekle, bin söylemekle teselli bulur, diner mi hiç? Kalemi dertli bir ney gibi inliyor :

«İlâhî altıyüz bin müslüman birden boğazlandı
Yanan can, yırtılan ismet, akan seller gibi kandı
Ne masum ihtiyarlar süngüler altında kıvrandı
Ne bîkes hânümanlar işte yangın verdiler hep yandı
Şu küllenmiş yığınlar hep birer insan, birer candı
. . . . . .
Ezanlar sustu, çanlar inletip durmakta âfâkı
Yazık Şarkın semâsından hilâlin geçti işrâkı
Tecellî etmedin bir kerre Allah'ım, cemlinle
Şu üçyüz elli milyon ruhu öldürdün celâlinle.»

Kışın bakarsınız hava bir aralık açılır, güneş doğar derken az sonra yine kara bulutlar semayı kaplar. Yine tipi, yine kar, yine fırtına...

Bu devir Türk milletinin felâketler sağanağına uğradığı bir devirdir : Balkan harbinin ateşi yeni sönmüş, her taraftan tüten felâket dumanları yatışmış gibi görünürken bu sefer Birinci Cihan Harbi (seferberlik) patlak vermiştir. Türk ordusu Filistin'de, Irak'ta, Sarıkamış'ta, Çanakkale'de düşmanla savaşmaktadır. Daha önceki harplerin, felâketlerin sarılmak istenen yaraları unmamışken, bu yeni felâket kasırgası karşısında Âkif'in kalbi yine inlemekte ve kaleminden şu nağmeler dökülmektedir :

«Ey bunca zamandır bizi te'dib eden Allah!
Ey âlem-i islâmı ezen, inleten Allah!
Bizler ki, senin va'd-i ilâhine inandık,
Bizler ki, bin üç yüz bu kadar yıl seni andık,
Bizler ki, beşer bir sürü mabuda taparken
Yıktık, o yaman şirki devirdik ebediyyen,
Bizler ki, Senin namını dünyaya tanıttık
Gördükse mükâfatını, Yâ Râb yeter artık
Çektirmediğin hangi elem, hangi ezadır?
Her ânı hayatın, bize bir rûz-i cezâdır
Balkandaki yangın daha kül bağlamamışken,
Bir başka cehennem çıkıversin bu ne erken?»

Ordunun bütün cephelerinden sorumlu bir kumandan gibi, her cepheyi mâ'nen takviye ve teşci' ediyordu. Irak seferi, Sîna çölü, Galiçya, Sarıkamış faciası, Çanakkale harikası... İşte bu konuların hepsi, Safâhat'ta birer ıztırap âbidesidir.

Çanakkale!

Cihan askeri tarihinde bir dönüm noktası, bir merhale veya başka bir deyimle, bir hârika olan Çanakkale'nin bizde iki ölmez destanı vardır : Biri mehmetçiğin cesaret, şecâat ve süngüsüyle yarattığı destan... Diğeri de bir yanardağ gibi feveran eden, Mehmet Âkif'in ruhundan kalemine akan lâvlardan şiirleşen ve destanlaşan Çanakkale'dir.

Evet, Âkif'in Çanakkale şiiri de aynı derecede yücelmiş bir edebiyat şâhikasıdır.

Ordumuz Çanakkale'de gâlip geliyor, fakat Türk'e karşı dinmez kini, tükenmez hıncı olan düşmanları bu sefer Yunanlıları Anadoluya saldırtıyorlar. Yedisinden yetmişine kadar her Türk yaralı arslanlar gibi çarpışıyor. Şâir İbrahim Alâaddin Gövsa'nın dediği gibi :

«Göğüsleriyle çelikleri yıktı Türk
Töresinde yine sağlam çıktı Türk
Kahbe Yunan yurdumuzda boğuldu
Yarısı da köpek gibi koğuldu.»

Sonuç : Türk ülkesi düşmana bir mezar oluyor, düşmanın kalanı da denize dökülüyor.

Vatan kurtulmuş, millet zaferi haketmiş, zafere kavuşmuştur. Âkif, zaferle biten bu müthiş savaşın mânevî bir komutanıdır. Sevinmek hakkıdır. hakkıdır. İşte bu sefer sevinçle haykırıyor :

«Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen alsancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.»

Onun ebediyeti saran pek çok şiirleri gibi bu son haykırışı, bu son destanı da Türk ülkesinin semalarında ebediyyen inleyecek olan «İstiklâl Marşı» hüviyetini alıyor.

Âkif'in fânî biyolojik olan varlığı sönmüştür ama mânâ varlığı ebediyyen devam edecektir. Âkif'i sevmeyen, Safâhat isimli müsnesta eserinden hoşlanmayanlar bulunabilir. Burnu koku almayan bazı kimseler vardır. Bu bir duyu noksanlığıdır. Türüm türüm kokan bir çiçek karşısında bunlar duygusuz, hissiz dururlar.

Bazı hastalar vardır, bir bardak su içince, su kendilerine zehir gibi acı gelir. Bu durumda kabahat suda değil, hasta olan kişinin bozulmuş olan duyularındadır.

Safâhat'taki fikir inceliklerini, edebi sanat ve zevki duyamayan, tadamayan ve göremeyenler, kabahatı Safâhat'ta değil, kendi zevklerinin duygularının yoksulluğunda aramalıdırlar.

Safâhat : zamanın yıpratamayacağı bir iman âbidesidir.

Safâhat :hürriyet ve istiklâl şâiri Âkif'in, Türkün iman ve hamasetinin şâhikasını dile getiren destanıdır.

Safâhat : nâmına bir taş bile olsun dikilemeyen yüzbinlerce Türk şehidi için yücelmiş, ulvileşmiş bir âbidedir.

Safâhat : ruh ve iman pınarından fışkırıp taşan bir ırmaktır ki, imana susayanlar ona dalarak taptaze bir hayat bulurlar.

Safâhat : yapmacıktan kaçınan, ruhumuzu, benliğimizi samimiyeti ve sıcaklığıyle saran bir ifade örneğidir.

Safâhat : Türkün Şehnâmesidir. İlkiyle arasındaki fark, Firdevsi'nin Şehnâme'si yer yer hayal ve mitoloji desenleriyle bezendiği halde, Âkif'in Safâhat'ı mayasını ve konusunu acı hakikatlar ve kahredici hâdiselerden alıyordu.

Bu fânî âlemden geçip, ebediyyet ülkesine çıkarak, orada taht kurup oturabilmek, milyonlarca kişiden ender insanlara nasip olan bir devlettir.

Müsterih uyu, ulu şâir! Her müslüman Türkün gönlü senin otağındır.

Öğretim Sisteminin Tenkidi (*)

Yazan: **Ebu'l-Hasan Ali en-NEDVÎ**

Terc.: **Selâhaddin PARLATIR**
Konya, Y. İsl. Enst. Pedagoji Öğt.

MUHAMMED İkbal yeni öğretim sisteminde birçok zayıf noktalar ve eksik taraflar bulunduğunu görmüş, açık ve cesaretli bir üslûpla bunu ele alarak tenkit etmiş, bu konuya terbiyecilerin dikkatini çekmiştir. Mektebin (yeni öğretim sisteminin) bu nesil üzerinde icra ettiği birçok kötü tesiri ortaya koymuştur. Şiirlerinde bu konuya sık sık temas etmektedir. Bir beyitte şöyle diyor:

«Medrese ve zâviyeden üzülerek çıktım; orada hayat, sevgi, hikmet ve basiret bulamadım.»

Bir başka beyitte de şöyle diyor:

«Medrese hocaları kısır görüşlü ve zevksizdirler; zâviye şeyhlerine gelince, bunlar gayretsiz, isteksiz, az sermayeli kimselerdir.»

Mektebin menfî tesirleri:

Muhammed İkbal'in fikrine göre yeni öğretimin bu nesil üzerinde büyük menfî tesirleri olmuştur. Aklının terbiyesine, dilinin kültür kazanmasına önem verilirken kalbine gıda vermek, duygularını canlandırmak, ahlâkını düzeltmek, ruhunu güzelleştirmek için hiç bir şey yapılmamaktadır. Böylece ortaya ruhî kuvvetleri düzensiz ve intibaksız bir nesil çıkmış; şahsiyetinin ve yaşayışının bazı yönleri, diğer bazılarına nisbetle büyümüş; dışıyla içi, aklıyle kalbi, bilgisiyle inançları arasında büyük uçurum meydana gelmiş; aklıyle cismi arasında bir dengesizlik hasıl olmuştur. Birincisi büyümüş ve gelişmiş, ikincisi zayıf ve gevşek kalmıştır. Muhammed İkbal bugünün neslini anlatırken, öğrencileri ve yeni gençliği tam tamına ifade eden bir manzara çizmektedir. Diyor ki:

«Kültürlü gençlerin bardakları boş, dudakları susuzdur. Yüzleri parlak, ruhları karanlıktır. Akılları aydınlık, gözleri kördür. İnançları zayıf, ümitsizlikleri çoktur. Bu âlemde değer verilecek hiç bir şey görmüyorlar. Bu gençler erkeğe benzerler, fakat erkek değildirler. Kendilerini inkâr etmiş, başkalarına inanmışlardır. Yabancılar onların islâm olan toprağından kilise ve havralar yaptılar. Gençler daha bu çağlarında ipek gibi yumuşak ve gevşektirler. Ümit göğüslerinde daha beşikte iken ölmüş; hürriyet nedir, bunu düşünemiyorlar. Mektep onların dinî duygularını çekip almıştır. Onlar «kâne» nin haberi (onun bunun oyuncağı) olmuşlardır. Kendi nefislerini iyi bilmiyenler, şahsiyetlerinden en uzak olanlardır bunlar. Onlar Batı medeniyetine âşıktırlar. Yabancılara ellerini uzatmış, arpa ekmeğinden sadaka dileniyor, bunun karşılığında ruhlarını veriyorlar. Öğretmen gençlerin kıymetini bilmiyor. Onları şereflerinden haberdar etmiyor. Onlara benliklerini öğretmiyor. Bunlar inanmışlardır, fakat ölümün sırrını bilmezler. Allah'tan başka «Gâlib» olmadığına inanmazlar. Yabancılardan «lât» ve «menât» satın alıyorlar. Müslümandırlar, fakat akılları putların etrafını tavaf etmektedir. Frenkler onu harpsiz darpsiz öldürmüşlerdir. Akıllar küstah, gönüller katı, gözler haramlarla kirlenmiştir. Kalpler felâketlerden ibret almıyor. İlim ve fen, din ve siyaset, akıl ve gönül namına kendilerinde ne varsa hepsi maddiyat etrafında dönüyor. Kalpleri yeni bir düşünce kabul etmiyor, fikirleri hiç işe yaramıtor. Hayatları donuk ve durgundur.»

Muhammed İkbal, bu neslin korkaklığına, ahlâkî düşüklüğüne öğretim sisteminin sebep olduğunu, öğretimin ahlâkî yönünü ihmal ettiğini ve genci her türlü kayıttan azade yetiştirdiğini ileri sürmektedir. Bir kasidesinde şöyle diyor:

«Ey öğrenci gençler, sizi garipsemiyorum. Sen korkak bir canlısın. Senin kalbinde şevk ve harareti yok. Bakışların afif değil. Gözü, frenk nuruyla aydınlanmış olan kültürlü genç, çok kere avurtlarını doldura doldura birtakım şeyler söyler; fakat gözleri yaş nedir bilmez, kalbi huşû nedir bilmez.»

Muhammed İkbal, müslüman gençliğinin yüce mevkiinden aşağı bir seviyeye düşmesine ve bu ahlâkî bozukluğa sebep olan şeyin bizzat mektep olduğu kanaatındadır. Bir beyitte diyor ki:

«Yâ Rabbi, sana yeni öğretimi yönetenlerden şikâyet ediyorum. Bunlar doğan yavrularını yırtıcı kuşlar gibi, aslan yavrularını kuzu gibi yetiştiriyorlar.»

Bu ruhî zaafın sebeplerinden biri insanı fedakârlık ve tehlikelere atılmaktan alıkoyan, başa gelecek kötü sonuçlardan sakındıran, tehlikeleri gözde büyülten, durdurucu, engelleyici akıldır. Bir beyitte şöyle diyor:

«Öğretim seni akılla çatışan ve ona, fikrimi bozma ve beni tehlikelerden korkutma diyen gayret ve coşkunluktan uzaklaştırmıştır. Mektebin senden gizlediği sırlar, ıssız dağlar ve sahralarda açılmış durmaktadır.»

Bu zayıflığın en büyük sebeplerinden biri maddeye fazla önem vermek, maaş ve gelire öğretimin gayesi olarak bakmaktır. Bir şiirinde şöyle diyor:

«Bu bilgi iki avuç arpadan başka gayesi olmayan kimseler için öldürücü bir zehirdir. (Yani vazifelinin aldığı maaş..)»

Öğretimin zaaf noktaları:

Bu öğretimin en büyük kusurlarından biri, öğrenciyi tembellik ve rahata sevketmesi, hiç bir hareket ve kımıltı olmayan durgun bir kuytu haline getirmesidir. İkbal şöyle diyor:

«Ey öğrenci Allah seni bir tufan içine attı; halbuki senin denizin durgun ve dalgalarında hiç bir kımıldama yok.»

Yine bu öğretim gençleri frenkliğe özendirmekte, onlara süs sevgisi aşılamaktadır. Şöyle söylüyor:

«Ey müslüman genç senin koltuğun frenkli, yaygın İranlıdır. Seni bu halde gördükçe nerdeyse kan ağlayacağım. Eğer dünya meliki olsan, Ali'nin kuvvetinden ve Selmân'ın kanaatkârlığından mahrum oldukça senden hayır gelmez.»

Bu öğretimin kusurlarından biri de fikrî anarşi doğmasıdır. M. İkbal diyor ki:

«Mektep şüphesiz aklı hürriyete kavuşturuyor, fakat fikirleri düzensiz ve irtibatsız bırakıyor.»

Modern öğretim ve mektebin zayıf taraflarından birisi bunların taklid ve katılığa tutulmuş, orijinal buluş ve hal tarzlarından mahrum oluşudur. Bunu şöyle ifade etmektedir:

«Âlim taklid ve alışkanlıkların esiridir ve mektep dar bir sahaya münhasır kalmıştır. Ne yazık ki zamanlarının önderi olan adamların akılları yorulmuş ve onlar heyecan ve ciddiyeti yitirmişlerdir; zamanlarını taklid etmekle yetiniyorlar.»

Dr. M. İkbal bu neslin kendi başına ayakta ve diri olmadığı, aklıyle düşünmediği görüşündedir. Yine o, bu neslin Avrupanın gölgesi olduğu, hayatının Batı'dan âriyet alındığı inancındadır. Diyor ki:

«Öğrenci gençler sana canlı görünüyor; ama hakikatte onlar ölüdürler, hayatları Batı'dan ödünç alınmıştır.»

Frenklik taslayana şöyle söylüyor:

«Senin varlığın sadece frengi aksettirir; zira sen onların yaptığı bir binasın. Bu maddi cisim kendini bilmekten acizdir; sen kılıcı olmayan süslü bir kınsın. Senin nazarında Allah'ın varlığı sâbit değildir, ama senin varlığın da benim nazarımda sıfırdır.»

Yine ona Batı öğretim sistemi, müslüman gençlerde mânevî varlığı zayıflatmış, büyük ölçüde onun cesaret ve erkekliğini öldürmüş; mücadeleye dayanamaz ve kötü şartlara katlanamaz gevşek, çıtkırıldım, (girdiği kabın şeklini alan) bir mâyi haline getirmiştir.

Bazı mürebbilere hitab ettiği bir şiirinde diyor ki:

«Allah gençliğini mubarek kılsın, ey yeni büyük mürebbi! Onlara tevâzu, izzeti nefis sahibi olmakla beraber alçak gönüllülük, şahsiyet yeterliği dersi ver. Sarp kayalar nasıl yarılır ve dağlar nasıl yerle bir edilir, öğret onlara. Batı onlara sadece cam yapmayı öğretti. Şu geçen ikiyüz yılda kulluk, onların iradesini kırdı, kalplerini zayıflattı. Kendilerine güvenin ve fikri anarşiyle savaşmanın nasıl olacağını öğret.»

İkbal bu suçu affedemiyor ve bir başka şiirinde şöyle diyor:

«Ben, mücahidin silâhını elinden alan ve onu zayıf bir zavallı haline getiren bu ilim ve hikmete bir ölçü koyamıyorum.»

(*) **Bu konferans 20 Cemaziyelahır 1370 tarihinde Kahire Fen Fakültesi'nde verilmiştir. («Hür İslâm Terbiyesine Doğru» adlı eserden, s. 50-56, Beyrut, 1969).**

Câmi ve Kütüphane

Nazif AŞKUN

HAMİYETLİ dindar vatandaşların maddî ve manevî yardımları sayesinde şehir, kasaba ve köylerimizin her mahallesine birer câmi inşa edilmiştir. Cenâb-ı Hak kendilerinden bir değil bin kerre râzı olsun. Semâya boy vermiş nârin ve şirin minârelerden, akşam, sabah okunan yanık ezan seslerinden müslüman beldesi olduğu besbellidir. Bunlarla iftihar etmek biz müslümanların hakkıdır. Camilerimizde okunan Kur'an-ı Kerim ve ezan sesleri müminlerin kalblerine haz ve inşirah vermektedir.

Camilerimiz, birer ibadethâne olduğu kadar ilim, irfan ve kültür merkezi vazifesini de görmelidir. Muzır ve şeytanî eserler olmamak üzere kitaplar, insanlara faydalar sağlayan en aziz, en sadık dostlardır. Yirminci asırda yaşıyoruz. Şu devirde her şey ilme bağlanmıştır. Artık ilimsiz bir şeyler yapmaya imkân yoktur. Medenî milletlerde çobanların dahi kütüphaneleri vardır. Her mahalleye birer kütüphane binası inşa etmek zaman ve maddiyat işidir. Milletimizi cahaletten kurtarmak için mevcut tesislerden faydalanma zarureti vardır. Her câmide birkaç oda mevcuttur. Eskiden câmilerimiz mektep, medrese vazifesi görmekte idi. Zamanın Üniversiteleri diyebileceğimiz medreseler câmilerin etrafında çevrelenmekte idiler. Kitapları mahalle sakinlerinin ayağına getirmek, mütalâa zevklerini artırmak gayesiyle bu odalardan kütüphane olarak faydalanma çare ve imkânlarını arayıp bulmalıyız. Peygamber zişân efendimizin, «beşikten mezara kadar okuyun» demiş olmasına rağmen mütalâa aşkı ve zevkimiz çok mahduttur. Bu hududu her ne pahasına olursa olsun genişletip inkişaf ettirmek lâzım. Biz müslümanlar için affı kâbil-i tecviz olmayan nâkısaların en büyüğüdür. Asırlarca evvel tarihe ve dünya milletlerine önderlik etmiş aziz ve şanlı bir neslin ahfadıyız. Ecdadımıza lâyık evlâtlar olmak için azamî gayret sarf etmeliyiz.

Diyanet İşleri Başkanlığı ile câmilerin idare hey'etleri bir an evvel elele verip faaliyete geçmelidirler.

Cami müdavimleri münasip bir lisanla ikaz ve tenvir edilecek olursa az zamanda kütüphaneler kitaplarla dolup taşar. İkna etmek şarttır. İnsanların bilgi ve enerjilerinden faydalanmasını bilmeliyiz. Maarifet iltifata tâbidir. Kitaplarının kapışıldığını gören müellif ve muharrirlere daha değerli ve faydalı eserler vermek için şevk ve gayret gelir.

Mahalle sakinlerinin kültür seviyelerini fedakârane hizmet ve gayretleriyle yükseltmek, medeni milletler seviyesine ulaştırmak imam efendilerin millî ve dinî vazifelerindendir. İmamlığın biricik şiarı her işte önder olmaktır. Dinimiz ve millî an'anelerimiz bunu âmirdir. Dinimizin ilk emri Oku'dur.

Mütalâa ilmin anasıdır, az tahsil görmüş olmalarına rağmen mütalâa sayesinde değerli âlimler yetişmiş, ciltlerle eser verenler olmuştur. Biricik şiarımız, «Herşey maarif için olmalıdır. Bizi kurtaracak maariftir. Dinimiz biz müslümanları asırlarca evvel ilim ve irfana teşvik etmiş, yollar göstermiştir.

Kitaplar camilerin süsü, ziyneti mesabesindedir. Cehalet dinimizce çok mezmumdur. Bilen ile bilmeyen hiç bir zaman eşit değildir. Kur'an ve Hadisle sabit olduğu kadar, hayat tecrübemizden de anlaşılmaktadır. Atalet ve miskinliği bir an evvel üzerimizden atmalıyız. Cahil milletlerin dünya üzerinde yaşama hakları yoktur. Camilerimiz, evlerimiz ilim ve irfan merkezleri, ocakları olmalıdır. Söylemek benden tevfik Hazreti Allah'tandır.

İslâm Enstitüleri Akedemi olmalıdır!..

Yusuf IŞICIK

BİR millet için çok uzun sayılabilecek bir mahrûmiyet devresinden sonra nihâyet 1951'de, Müslüman-Türk Milletinin kara sevdâya varan isteği duyulabilmiş ve İmam-Hatip Okulları açılmıştı. Plânsızlık ve programsızlığı, en satıhta kalmış akıllarca bile ilk bakışta anlaşılan bu mektepler, senelerdir iman ışığına müştâk bir halde bekliyen Türk Milleti tarafından hemen sevilmiş, gerçek ilgiyi görmüştür. Bu müesseselerin ilk mezunların verişinden bir sene sonra da, yine ihtiyaç neticesi ve halkın haklı olarak şiddetli isteği sonunda Türkiye'de YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜLERİ yine ilki İstanbul'da olmak üzere dinî tedrîsâtın ilk yüksek mektebi olarak öğretime açılmıştır. Sonra sırasıyle bu müesseseler Konya, Kayseri, İzmir ve Erzurum'da da açılmışlardır...

İslâm Enstitüleri, ORTA ÖĞRETİM'e dayalı ve dinî mevzûlarda ihtisaslaşmıya gidilmesi için kurulmuş yüksek dinî tedrîsat yapan müesseselerdir. Bugün, bütün dünyâ'da ve Türkiye'de, kendi sahasında yüksek öğrenim yapılan bütün mektepler, akademik hüviyeti hâiz ve ihtisaslaşmıya yönelmiş ilim müesseseleridir. Zira asrımız ihtisaslaşma asrıdır ve gerçek dahî bunu âmirdir. Fakat, yukarıda da işâret ettiğimiz gibi, mühlete ve geciktirilmiye asla tahammülü olmıyan bir ihtiyâcın neticesi müfredât programı ceffelkalem hazırlanmış, akl-ı selimin kabûl edemiyeceği bir ders programıyle Türkiye Yüksek İslâm Enstitüleri ihtisaslaşmadan, asrın ve aklın gerektirdiği bu akademik mâhiyetten müstesnâ tutulmuşlardır...

Bu durumu garipsememek lâzımdır. Zira uzun müddet ihmal edilmiş olan din müesseselerinin yeniden kuruluş devresinde bazı sathilik ve programsızlıkların bulunması tabii idi. Fakat bu gayr-i tabii hal böyle devam edip gidemezdi. Nitekim, üç sene önce HÜKÛMET nezdinde, İslâm Enstitülerinin «MUHTAR İSLÂMİ İLİMLER AKADEMİLERİ haline gelmesi için teşebbüslere geçilmişti. Bugün bu istek, topyekûn gençliğin ve Türk halkının arzusu ve mutlaka verilmesi gerekli bir HAK hâline gelmiştir!

İSLÂM ENSTİTÜLERİNİN BUGÜNKÜ DURUMU:

1. DERS PROĞRAMI : Birinci sınıfta 13, ikinci sınıfta 16, üçüncü ve dördüncü sınıflarda ise 20'yi aşkın ders adedîyle yüklü bulunan ders proğramı şunu açıkça belirtir ki, yüksek din tedrisatı yapılan ve bunun için açılmış bulunan Yüksek İslâm Enstitülerinin, Orta Öğretim derecesinde olan İMAM-HATİP OKULLARINDAN usûl ve metod bakımından hiçbir farkı yoktur! Her bakımdan ihtisaslaşmıya gidilen şu asırda, dinî mevzûlarda da aynı şekilde ihtisaslaşmıya gidilmesi en tabii bir haldir. Milli Eğitimin bazı çevrelerince bu büyük ihtiyacın hissedilmesine ve bunun giderilmesi zarûretine inanılmasına rağmen, bugüne kadar herhangi bir müsbet hal tarzına değil, bir teşebbüse bile gidilmiş değildir.

2. ÖĞRETİM KADROSU : Mevcut bulunan kifâyetsiz müfredat proğramı yüzünden, bütün iyi niyetlerine rağmen öğretim kadrosu, gereken ilmî çabayı gösterememekte, bu hususta faydalanacağı imkânlardan mahrum bulunmakta ve üstelik, Maârifin, eline sıkıştırdığı ders proğramı ile bütün gücünü kullanarak talebinin üstüne yüklenmektedir! Bu yüzden de, umûmî kültürden öte geçmiyen dersler enine boyuna bir öğretime tâbi tutulurken, bir yüksek din tedrisât müessesesince çok mühim dersler satıhta kalan bir ta'lime tabi tutulmaktadır...

3. TALEBENİN DURUMU : İmam-Hatip Okullarından daha derinlemesine bilgiler öğrenmenin hasretiyle bu müesseselere gelen talebe umduğunu bulamayınca, kendini ister istemez bir gevşekliğe kaptırıyor... Nasıl kaptırmasın ki; ne öğretmenlik formasyonu için lüzumlu metod derslerini görebilmekte ve ne de dinî mevzûlarda derinleşmek fırsatını bulabilmektedir. Böylece, gazete mâlûmatı içinde boğulup gidiyor...

AKADEMİ OLMAYA VE MUHTÂRİYETE NİÇİN LÜZÛM VAR?

Zamanımızda bütün yerli-yabancı yüksek öğretim müesseseleri, ihtisaslaşmıya doğru gitmektedir. Bir Teknik Üniversite'de, teknolojiyle ilgisi bulunmıyan veya az ilgisi olan derslere rastlanamaz. Tıb fakültesinde uzuvlar üzerinde ihtisas dalları teşekkül etmiştir.

Mâdem ki Türkiye halkı yüzde yüze yaklaşan bir nisbette müslümandır ve Türkiye Devleti bu gerçeği kabûl etmiş, Yüksek İslâm Enstitülerini açmakla bunu göstermiştir; öyleyse bu işi ciddi tutmak gerekmektedir. Gençliğin manevi bir buhran içinde olduğu bir gerçektir. Bu gerçek kendini, ilim yuvalarında patlıyan isyân, molotof kokteylleri ve akan kardeş kanları ile göstermektedir! Bunun sebebi yine apâşikârdır ve o da gençliğin maddeci yetiştirilişidir. İslâm'ın fazileti ise, münâkaşa götürmez bir hakikattır. Otuzbeş milyon insanın mensûbu bulunduğu Bu Dinin, bu topraklarda en doğru şekliyle ve en emin usûllerle belletilmesi gerekmektedir ve bunun için de İslâm Enstitüleri AKADEMİ yapılmalıdır.

MUHTÂRİYET MESELESİ :

İlim, tarafsız olduğu müddetçe şerefini koruyabilir. Bugün, Türkiye de dâhil, bütün Dünyâda yüksek öğretim müesseseleri MUHTAR'dır. Ve bu bir zarûretin neticesi olmuştur. Zira, demokrasiyle idâre olunan memleketlerde devlete bağlı her müessese, her hükümet değiştikçe o hükümetin rengine girmeye mecburdur. İlmin ise buna tahammülü yoktur. O, tarafsız ve bağımsız (MUHTAR) kalmaya mecburdur. Bu yüzden, İslâmî İlimler Akademileri hâline getirilmesi zarûrî bulunan Yüksek İslâm Enstitülerine aynı zamanda muhtariyet de verilmelidir.

AKADEMİNİN MAHİYETİ :

Bu müesseselerin başına, yine muhtariyete kavuşmuş bir Diyânet İşleri Riyâseti'nin ehil gördüğü bir otorite, REKTÖR olarak getirilmelidir. Her şeyden önce, güçlü ve ehil ilim adamlarından teşekkül edecek bir AKADEMİ SENATOSU kurulmalıdır.

1. ÖĞRETİM ŞEKLİ : Bugün Y. İslâm Enstitüleri DÖRT sene olduğuna göre ,bunu iki devreye ayırmak lâzımdır. Birinci ve ikinci sınıflarda, orta öğretimde (İmam-Hatip'te) temeli atılmış bulunan ve bununla kalmayıp İslâmî İlimlerle de ilgisi bulunan ve adedi ON'u aşmıyan dersler okutulmalıdır. Yine orta öğretimde temeli atılmış olan ikisi ŞARK (Arapça-Farsça), biri GARP (İngilizce-Almanca-Fransızca) dili olan üç lisan en iyi bir şekilde bu iki senelik devrede öğretilmelidir.

Son iki senede, yani 3. ve 4. sınıfta ise tamamen ihtisaslaşmıya gidilmeli ve talebe şu 4 İslâmî ilim dalından birini seçmelidir :

a) FIKIH, b) TEFSİR, c) HADİS, d) KELÂM ve TASAVVUF.

Bu derslerden birini seçmiş bulunan bir talebe bu bir'in yanına ek ders olmak üzere bu 4'ten birini daha seçebilmeli ve bu arada, esâs ana dersi aksatmıyacak şekilde, hem de sayısı 5'i aşmıyan yan dersler konulmalıdır.

Yukarıda saydığımız dört İslâmî Ana Ders, önce mücerret, sonra daha derinlemesine ve Komünizm, Liberalizm gibi iktisâdî doktrinlerle modern düşünüş ve felsefe ile mukayeseli olarak okutulmalıdır.

2. ÖĞRETİM KADROSU : Mânen sarsılmaz asistan, doçent ve profesörlere her türlü maddî imkânlar hazırlanmalı, her öğretim üyesine, sahasında ihtisas yapabilmesi için bütün kolaylıklar sağlanmalıdır. Eski Süleymâniye, Fâtih ve Bayezit Külliyelerinin elverişliliği sâyesindedir ki ecdâdımız zülcenâheyn (iki yönlü) allâmeler yetiştirmiştir. Bugün de İslâmî İlimler Akademilerinde görevli olacakların İslâm-Şark ve Hristiyan-Garp'ta tedkikat yapabilme imkânlarına sahip olmaları ve bunun Hükûmetçe te'min edilmesi gerekmektedir.

Doktorluk veya profesörlük rütbesi, yabancı ülke üniversitelerinde de elde edilebilmelidir. Diğer taraftan, kısa müddetli dersler ve konferanslar vermeleri için Şark'tan ve Garp'tan profesörler da'vet edilmeli; hem mevcut ilmî imkânsızlık nisbeten giderilmeli, hem de yabancı kültürün hakikî vechesi bunlar vasıtasıyle talebeye tanıtılmalıdır.

3. TALEBENİN DURUMU : Bir koltuğa iki karpuzun sığması kabil değilken, bir kafasına değil iki, yirmi iki dersin sığdırılmak istendiği İslâm Enstitüsü talebesi, İslâmî İlimler Akademisinin çalışkan bir talebesi olacak ve kendisine verilen vazifeyi hakkıyle yapabilecektir. Herşeyden önce o, kendi mevzûunda dirâyetli olacaktır. Böylece, aydın tabaka tarafından devamlı olarak aranan münevver, dirâyetli ve liyâkatli İslâm ilim adamı sıkıntısı ortadan kalkacak, asrın idrâkine İslâm sunulacaktır.

İslâmî İlimler Akademisi talebesi, sâhâsında tez hazırlıyabilecektir. Asistan, doktorasını verince doçent, belirli bir süre ve imtihan sonunda da profesör olacaktır. Şark'a ve Garb'a gitme imkânına erişecek, mevzûunda fevkalâde derinleşebilecektir.

O zaman :

Evet ozaman, bir şey arıyan, fakat ne aradığını bilmiyen, o aradığını nerde ve nasıl bulacağından idrâksiz, bir akıntıya kapılmış nereye gittiğinden habersiz TÜRK gençliğinin mes'eleleri teker teker açıklığa kavuşacaktır.

O zaman ise, topyekûn bir gençlik problemi hallolacağından, istikrarsızlığın rejim ve debisinin iyice arttığı şu memleket huzûr bulacaktır.

BEKLİYORUZ!..

Bu yazı hazırlanırken faydalanılan makaleler :

1. Yüksek İslâm Enstitüleri Muhtar Bir Üniversite Haline Getirilmelidir, Prof. Muhammed Hamidullah, OKU Mecmuası, sayı : 59 (sene : 1966).

2. Hükûmet Programları Ve Din Eğitimi, İsmâil Lûtfi Çakan, İslâm Medeniyeti, sayı : 16.

3. Yüksek İslâm Enstitüleri Ve İslâmî İlimler Akademisi, Mahmut Özzakkaş, Aynı Mecmua, sayı : 21.

4. İslâmî İlimler Akademileri : Câhid Baltacı, Aynı Mecmua, sayı : 22.

Annem'e Mektup

Gurbet çok şey öğretir, hatırlattı bak seni
Hayalimde, düşümde her şeyde sensin Anne!..
Sanma seni burada yalnız bazan anarım
Her saniyem birlikte seninle geçer Anne!..

Çocukluğumda ninnin, büyüyünce eminim
Sanki dua ediyor duruşun bile Anne!..
Değil bu günümde, sonra yine ben benim
Eksilmez senin için hürmetim, sevgim Anne!..

Nabzım seninle atar, kalbim seninle vurur
Günüm seninle başlar, gecem seninle durur
Adını anmadıkça dudağım bile kurur
Sınırlıdır hayatım görüyorsun ya Anne!..

Gülen yüzün kâfiydi bana gıda yerine
Ekmek katık istemem bunca zahmet neyine
Helâl et de hakkını son bir defa da yine
Dahası neme lâzım kâfidir bunlar Anne!..

Kulağımda çınlıyor tane tane sözlerin
Unutulur mu sandın mâna yüklü gözlerin
Ne kadar çok olsa da hataları bizlerin
Şefkatin sünger çeker, ümidim budur Anne!..

Beşiğimi salladın, binbir mihnet, güç ile
Varlık yokluk içinde çektin katlanmaz çile
Atlas yatakta değil, altın tabakta bile
Hizmet etsem yıllarca hakkını vermem Anne!..

Burda haber alırsam sıhhatinden, neşenden
Okusam selâmını bence mâlum köşenden
O gün bayramım benim, duramam ya neşemden
Düğümlenmiş muhabbet çıkmaz içimden Anne!..

Kıvrım kıvrım uzayan bu yollar bitmese de
Saatlarla örülü günlerim yitmese de
Hürmet yüklü mektubum her hafta gitmese de
İnşallah geleceğim, bir gün de bekle Anne!..

Su içinde balıklar bilmez nimet şükrünü
Öyle mi sanıyordun beni yanında Anne!..
Anlıyacak gittikçe oğlun değer hükmünü
İnan ki bu doğrusu, hilâfım yoktur Anne!..

Şu an seni göremem, resmin de yok elimde
Uyumak istiyorum göreyim diye Anne!..
Senin için diyecek çok şey var da dilimde
Söyledikçe artıyor düşüncem, hüznüm Anne!..

Anne!.. Hasretin acı, sensiz herşey yabancı
Bir tarafta kardeşler, diğer yanda da bacı
Bütün dostlara selâm, peder başımın tacı
Bugünlük de bu kadar, gerisi sonra Anne!..

Mustafa YILMAZ

SİYASETTE MODELLER

M. Said ÇEKMEGİL

Ey Müslüman : Hakim-i Mutlak, mü'minlerini kitabında : «... **Siz bütün insanlar üzerine adalet numunesi, Hak şahidleri olasınız.**» (1) diye doğru yolu verdiğini açıklıyor. Bir başka âyeti Kerimesinde ise : «**Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeğe çalışırsınız. Çünkü siz Allah'a inanırsınız.**» (2) «**Bir de içinizden öyle bir cemaat bulunmalıdır ki, (Onlar herkesi) hayra çağırsınlar.**» (3) Bu âyetlerin ışığında Dr. Ali Kemâl Belviranlı'nın diliyle : «**Cisimde can, Te'sisatta cereyan, maddede mana ne ise Kâinatta da müslüman o'dur.**» diyoruz.

Eğer biz bu dünyada insanları haksızlıktan kurtarmak, adalete çağırmak için yaşamıyorsak, gönlümüzde böyle mukaddes bir arzu yoksa, bu arzuyu ilmî ve politik kanallardan geçirerek tahakkuk ettirmek istemiyorsak ve nihayet «**İçinizde insanları hayra çağırır, iyiliği emreder, kötülükten meneder bir cemaat bulunsun.**» (4) emrini umursamıyan bir hayatı tercih ediyorsak, elbette ki affı murat edilmemiş bir suç işlemiş oluruz. Hayır zannettiğimiz işlerimizin hiçbiri gayretsizliğimizin azablı neticesinden kurtaramaz (5).

Unutmıyalım ki, Rasulü Ekmel'in en önemli sünneti, politikayı, yani idareciliği hak ve hukuk düzenini korumak ve yaymak için yapmıştır. Sünnet budur. Rasülullah günün en büyük izzet makamı bilinen iktidar mevkiine devlet reisi olarak dahi gelmek istememiştir. Demek ki sünnet olan, şahsın tek başına iktidara gelmesi değildir. İnsan idealleri ve kadrosuyla başa gelmedikçe devlet reisi dahi olsa inanmadığı fikirlerin âleti olmak gibi haysiyet zedeleyici bir tehlike ile karşı karşıya gelebilir.

İşe bu açıdan bakacak olursak, «... **İstiyorsan, seni kendimize hükümdar yapalım!**» diyerek Allah elçisini dünya cazibesiyle oyalıyarak vazifesinden alıkoymak istiyen, Kureyş kabilelerinin elçilerini «Size mallarınızı istemek, içinizde şeref ve şan kazanmak, üzerinize hükümdar olmak için gelmedim. Fakat, Allah, beni size peygamber olarak gönderdi... Yüce Allah, aramızda hükmünü verinceye kadar bana sabretmek, katlanmak düşer.» (6) diye reddedişinde seçilmiş insanların nasıl bir siyaset takibedeceğinin örneğini buluruz.

Rasülullah, aynı zamanda, şahsına yapılan suçları affedegelmekte olduğu halde, cemiyetin hukukunu korumakta o kadar kararlıdır ki : (Kızım dahi aynı suçu işleseydi aynı cezayı görmesini isterdim.) meâlindeki bir ifade ile topluma karşı işlenen bir suçun affını reddetmişti (7). Bu konuda Prof. Dr. M. Sibâî diyor ki : «... İslâm kanunlarının himâyesinde imtiyazlı bir sınıf bulunamaz. Daha evvel anlattığımız gibi İslâm'da (Din adamları) olmadığına göre din nâmına kendilerini devlet ve milletten üstün gören, devletin icraatına karşı koyan, muhakeme de, vergilerde milletten imtiyazlı bulunan bir tabaka olamaz.» (8).

Bu hukuk koruyuculuğu bizlere birşeyler demiyor mu?

Rasülullah'ın yalnız içtimâi ahidlerde böyle değil; ferdî ahidlerinde de son derece azimli olduğunu görüyoruz. «Ebû Davud'un rivâyetine göre, «Bir gün Abdullah İbni Ebu'l-Hamsa isimli bir mekke'li Muhammed'e (S.A.V.) kendisini şehrin bir sokağında beklemesini rica etmişti, sonra unutmuş, ancak üç gün sonra ahdini hatırlamıştı, hemen buluşma yerine koştu ve Hz. Muhammed'in (S.A.V.) hâla orada beklediğini gördü.» (9).

Yine Allah Rasulünün hasımlarıyla yaptığı ahidlerde de vefakâr bir dış politika güttüğünü görüyoruz. Çünkü Melik-i Hakiki «... ahidlerini tamamlayın...» (10) ... Bunlar bize karşı (ahidlerinde sadakat hususunda) doğrulukla hareket ederlerse siz de kendilerine böylece doğrulukla muamele edin.» (11). «Karşılıklı muahede yaptığınız vakit

(1) **Bakara sûresi, âyet : 143.**
(2) **Âl-i İmran sûresi, âyet : 110.**
(3) **Âl-i İmran sûresi : âyet 104.**
(4) **İslâmın Nuru, C. II, Sayı : 1653.**
(5) **Bak : Yoldaki İşaretler.**
(6) **İslâm Tarihi, Mekke Devri, M. Asım Köksal, C. I, s. 227.**
(7) **Riyazüssalihin, C. 3, s. 281 ve İ. Din ve Devlet, s. 46.**
(8) **İslâmda Din ve Devlet, Prof. M. Sibâi, s. 54.**
(9) **İslâm Peygamberi, Prof. Muhammed Hamidullah, s. 54.**
(10) **Tevbe sûresi, âyet : 4.**
(11) **Tevbe sûresi, âyet : 7.**

Allah'ın ahdini yerine getirin» (12) meâlindeki buyruklarını en iyi anlayan elbette o idi... Bu husus o kadar mühimdir ki, Prof. Seyyid Kutup'un tesbitiyle : «İslâm gayri müslimlerle yapılan andlaşmaları, bazı müslümanların aleyhine de olsa büyük bir itina ile yerine getirir.» (13) diyor ki, bu bize, Rasülü Ekmel'in Hudeybiye müsâlahasının 5. maddesine göre ahdine sadık kalmayı, evrak henüz imzalanmadığı halde, uygun görmüş; ayaklarındaki zincirleri çözmeye vakit bulamadan iltica eden Ebû Cendel isimli sahabeyi, Kureyş murahhası olan babası Süheyl'e teslim etmiş olduğunu hatırlatır (14).

Fakat böyle yaparken, Rabbının istediği hiçbir tedbiri ihmâl etmediğini de anlıyoruz. Kendi ahdinde dursa bile düşmanının durmayacağını hesaba katmış, hiçbir zaman hasmını takip etmekten yılmamıştır. Cenab-ı Hakk'ın «Düşmanlarınız olan kavmi aramakta gevşek davranmayın...» (15) «Eğer bir kavmin hiyanetinden korkarsan ahidlerini açıktan açığa fırlat...» (16) «... ki Allah'ın ahdini misak ile bağladıktan sonra bozanlar» (17) diye bildirdiği tebligleri yine en çok göz önünde tutan o idi.

Misal olarak, İslâm tarihinden bir vak'ayı buyurun beraber görelim : «Hz. Peygamber Dûmetü'l-Cendel halkını cezalandırmak üzere, ufak bir müfreze ile, Medine'nin Kuzeyinde iki haftalık bir seyahata çıktı. İbn-i Hişam'dan öğreniyoruz ki, Hz. Peygamber (S.A.V.) âdeti hilâfına yarı yoldan döndü ve Medine'ye avdet etmek için acele etti. Birkaç hafta sonra Medine, Mekke'den, Hayber'den v.s. gelen müttefikler tarafından muhasara edildi.» (18).

Hülâsa, Rahman ve Rahim olan Allah (C.C.) ın «Bütün ihtiyat tedbirlerini alın» meâlindeki (19) emrine dikkat etmemek, gafil avlanmak, aldanmaların temâdi etmesinden ibret almamak o kadar kötü, o kadar acıdır ki, Buhari'den nakledilen bir hadiste : «Mü'min olan bir kimse bir yılan deliğinden kendisini iki defa sokturmaz.» buyurulur (20).

Aynı zamanda devlet reisi bulunan Rasülullah, tedbirlerinde bazan o kadar titiz davranmıştır ki, Mekke'nin fethi için seferberlik ilân ederken, hazırlığın neresi için olduğunu en yakın ve devlet işlerinde en büyük veziri olan Ebû Bekr Sıddik (R.A.) a dahi söylememiş olduğunu tetkiki kaynaklarımızdan öğreniyoruz(21).

Fatih Sultan Mehmed Han'ın da İstanbul'un fethi sırasında aynen onun gibi yapmış ve bu gizlemeyi söz konusu olunca da : «Sakalımın kıllarından biri ne yapacağımı bilmiş olsaydı onu hemen çeker atardım.» dediği söylenir.

Peygamberimizin amcası Hz. Abbas (R.A.) oğluna verdiği nasihatta : «Asla yalan söyleme... ve sırrını asla kimseye söyleme» (22) diyor.

İÇ POLİTİKA :

Müslümanın iç politikası, hakka bağlı bir hukuk düzeni içerisinde adalet tevzi edebilme dirayeti ve vazifeleri ehillere verme basireti oluyor. Çünkü o Cenab-ı Hakkın şu muhkem emrinden gaflete düşmemekle mükelleftir : «Emaneti ehline veriniz ve insanlar arasında hükmettiğiniz vakit adaletle hükmediniz.» (23).

Bu ehliyet işi o kadar ön plânda tutulmuştur ki, tarihte (Mevâli) denilenlerden, kölelerden, kölezadelerden çok büyük devlet ricali; vezirler, valiler, hatta devlet reisleri görülür (24). O kadar büyük ehliyetler içerisinde bile en ehil görüldüğü için Hz. Ömer (r.a.) «... Ebu Huzeyfe'nin azadlısı Salim sağ olsaydı veliahd yapardım.» (25) diye azat edilmiş bir köleyi, dünyanın en büyük devletinin reisliğine namzet gösterebileceğini ilân etmişti.

Sonra bu iç siyaset mutlak bir adalete ve sağlam bir icra kuvvetine dayanması şartı başta gelir. Çünkü, Paskal'ın veciz olarak ifade ettiği gibi : «Kuvvete dayanmayan adalet aciz; adalete dayanmayan kuvvet zalimdir.» (26) Aristo ise : «İnsanlar arasında kanunsuz mücadeleden daha korkunç bir şey yoktur.» (27) der. Kanunlar beğenilmiyorsa ona uymamak değil, onu değiştirmek için çareler aramak icap eder. Bu gerçekleri asırlarca evvel anlayan Mirza Babür : «Eğer baban iyi bir kanun yapmışsa sakla; eğer bu kanun fena ise, iyisini yap.» (28) diyor.

Müslümanın, bu örnek modellerden siyasi davranışlarını ayarlayabileceğini düşünebiliriz.

(12) **Nahl sûresi, âyet : 91.**
(13) **İslâmda Sosyal Adalet, Prof. S. K., s. 128.**
(14) **Bak : Asrı Saadet, C. I, s. 427.**
(15) **Nisâ sûresi, âyet : 104.**
(16) **Enfal sûresi, âyet : 58.**
(17) **Bakara sûresi, âyet : 27.**
(18 **İslâm Peygamberi, s. 155.**
(19) **Nisa sûresi, âyet : 102.**
(20) **İslâmın Nuru, C. I, sayı : 10, s. 6.**
(21) **Hz. Peygamberin Savaşları, Prof. Muhammed Hamidullah, s. 115.**
(22) **İslâmda Siyasi düşünce, Prof. Harun Han Şirvani, s. 82.**
(23) **Nisa sûresi, âyet : 58.**
(24) **İktisat Anlayışımız, M. S. Ç., s. 72-73.**
(25) **Ebedi Risalet, s. 160.**
(26) **Bütün Dünya, C. 16, sayı : 92, Eylül 1955.**
(27) **Adalet Edebiyatı Antolojisi, s. 466.**
(28) **İslâm Medeniyeti Tarihi, Ord. Prof. Fuat Köprülü, s. 132, Şehir Kütüphanesi 1107.**

BÜYÜK KAPI — (Ek)

Üstad Necip Fazıl'ın eşsiz kaleminden, İslâm mutasavvıflarını anlatan büyük eser... Tükenmek üzeredir.

İsteme Adresi :

P. K. 105 - KONYA

Dilenciliği kaldırmak için ne yapmalıyız?

ÖMER BAL

İÇTİMAİ hastalıklarımızdan biri de dilenciliktir. Artık bugün dilencilik meselesi bir problem olmuş ve bu meseleye kat'i şekilde neşter vurmanın zamanı gelmiştir. Bilhassa Ramazan'da birçok şehir veya kasabanın dilencilerin istilâsına uğradığını görüyoruz.

Bugün memleketimizde birçok dilencilik çetelerinin bulunduğu bir hakikattir. Bunun yanında ihtiyaçlarından dolayı dilenmeye mecbur olanlar da eksik değildir. Memleketimizin en ücra köyünden en büyük şehrine kadar her yerinde, camilerinden sokaklarına, sokaklarından çarşı ve pazarlarına varıncaya kadar, her yer dilenci, fakir, fukara ile dolu.

Gerçekten islâmiyet dilenmeyi şiddetle yasak etmiştir. Hz. Peygamber (S.A.V.) «Üst el alt elden hayırlıdır.», «Sizden birinizin omuzunda bir demet odun taşıması, verilen veya reddedilen dilenmeden hayırlıdır.» demekle müslümanları çalışmaya, el emeği, alın terlerinin semeresi olan helâl kazançlarını yemelerini emir buyurmuştur. İslâmiyette bir günlük yiyeceği olan kimsenin veya diğer bir rivâyet ve görüşe göre 40 dirhemi olanın dilenmesi haramdır. Hz. Peygamber (S.A.V.) muhtaç olmadan, mal biriktirmek için dilenerek halkı iz'ac eden kimselerin mal değil ancak kendilerini cehennemde yakacak kor, ateş biriktirip topladıklarını buyurarak, bu nevi merhamet avcılarının feci akıbetlerini şöyle bildiriyor: «Zaruretsiz dilenenler, yüzlerinin etleri dökülmüş olarak, mahşere geleceklerdir.» Mahşerde bir yüz düşünün, etsiz sırf kemik, yani kuru kafa halinde... İşte bu yüz, ihtiyacı olmadığı halde dilenen dilencilerin yüzüdür. Ama bugün bunu bilen ve bu feci akıbetten iliklerine kadar titreyen kaç dilenci vardır?

İslâmiyet dilenciliği yasak ediyor ama, bir taraftan da zenginlerin, muhtaç olan kimselere yardım etmesini emrediyor. Muhtaç olan kimseler sokağa dökülmeden, zenginlerin, onların ihtiyaçlarını temin etmeleri isteniyor. Aç olan bir fakir müslüman «Allah rızası için bir şey» dediği zaman, eğer istenen kimse verebilecek durumda ise ve vermemişse vay onun haline... Hz. Peygamber (S.A.V.) «Allah rızası için bir şey kendisinden istenen kimse, verebilecek halde iken vermezse, mahşerde etsiz kuru deri halinde olan bir vücutla durdurulur.» buyuruyor. Bu durumu biraz tasvir edelim! Hz. Âdem (A.S.) den kıyâmet kopuncaya kadar yaşayan bütün insanlar ve hayvanların dirilip hesab için toplandıkları mahşer... Bir ayağın durduğu yerde bin ayağın durduğu bir zaman. Ezici ve kahredici bir kalabalık, boğucu bir sıcak. Bu kalabalık içinde, etsiz kemiklerinin üzeri deri ile örtülmüş bir iskelet... Hani çocukların rüyasına giren korkunç iskelet. İşte bu, variyetli olduğu halde «Allah için» diyen fakire vermeyen kimselerdir. Dinimizde Sâili kovmak, azarlamak haram ve yasaktır. Cenab-ı Hak «Duhâ süresinin 9 ve 10 uncu âyetinde» yetim ve sâili kovmayı nehyetmiştir. Meâlen: «Öyle ise yetime kahretme ve sâili (dilenciyi) azarlama» buyuruyor. Gerçi islâm âlimleri ihtiyaçsız dilenen arsız ve yüzsüz dilencilerin kovulabileceğini söylemişlerse de bugün için bu, her zaman çıkar yol değildir. Bir müslüman olarak, kapımıza, dükkânımıza veya sokaklarda karşımıza çıkan dilencileri azarlamak, onlara kötü bir çehre ile bakıp geçip gitmek hiç de islâmi ve imani bir davranış değildir. Ya adam hakikaten muhtaçsa! Biz de yardım edebilecek durumda isek, ne olacak âhiret hayatımız?

Bugünkü yolumuz islâm yolu değildir. Kalın fanilâ ve paltoların içinde üşürken, âdeta çırılçıplak denilecek vaziyette bir köşeye oturarak soğuktan titreyen âzâlarla, sararmış ve diken diken olmuş yüzle, fakiri bekleten ve dilendiren, ihtiyaç değil de nedir? Muhtaç olmayan kimse bu zillete, bu çileye, bu aşağılık işe tenezzül eder mi? Bir sürü istifham. Acaba kendimizi bir an için o hayatın içinde bulsak tehammül edebilir miyiz? En güzel kışlık elbiseler giyen ve en güzel şeylerle beslenen vücutların yağları bu feci tablo karşısında erimelidir. Sızlamayan yürek, bu mesele üzerinde düşünmeyen kafa âhirette Allah'ın indinde mes'ûldür ve hesap verecektir.

Artık bu mes'ele üzerinde kafalar yorulmalı, beyinler zonklamalıdır. Lâfla peynir gemisi yürütmenin modası geçmiştir. Cemiyetin her derdi islâm'ın derdidir. Asırlardır birikmiş mes'eleler çözüm bekliyor. Müslümanım deyip de, İslâm'ın meselelerine bîgâne kalan, İslâmiyeti kendine uyduran ve İslâm'ın ruhunu bırakarak kabuğuyle uğraşan kafalara ve kalıplara yazıklar olsun!

Bir din ki, dilenciliği yasak ediyor. Fakat dilenciyi kovmayı şiddetle haram kılıyor. Bir müslüman olarak «Allah rızası» için diyeni kovamayız, azarlayamayız. O halde ne yapacağız? Öyle ya! Dilencilik yoluyle apartmanlar dikenler, milyoner olanlar var. Veli değiliz ki kapımıza gelenin hakikaten muhtaç olup olmadığını bilelim. Öyleyse her isteyene verelim. Hayır bu da olamaz. Dilenciyi kovsak günah, versek olmaz. Ne yapmak lâzım? İşte bu ne yapmak lâzım üzerinde düşünmek gerek.

Düşünelim ne yapmak lâzım? Müslümanların aklı erenlerine en büyük dava ve iş. Ne yapmak lâzım? Öyle bir çare bulunmalı ki, ne fakir açlıkla, çıplaklıkla pençeleşsin, ne de müslüman zenginin zekâtı, sadakayı fıtr-ı ve nafile sadakası ehil olmayanlara gitsin. Dilencilik kökünden kazınsın, sokaklarımız, câmi önlerimiz aç, sefil, biilâç kimselerle değil, tok ve müreffeh, herkesin birbirinden râzı olduğu kimselerle dolsun.

Memleketimizde bu kadar zengin olmasına rağmen, hâlâ fakirin ve fakirliğin oluşu bizim için yüz karası ve zenginlerin vazifelerini yapmayışlarının veya zekât ve sadakaların fakirlere değil, muhtaç olmayanlara verilişinin en büyük delilidir.

Bu problemin çözülüşünde ve en sağlam yolun bulunmasında bize Hz. Peygamber (S.A.V.) zamanı bir ilham verebilir. Hz. Peygamber zamanında ve Hülefay-ı Râşidin devrinde zekât, müslüman devlet reisinin tâyin ettiği zekât memuru tarafından toplanır, toplanan zekât başta o beldenin fakirlerine dağıtılır, artan Medine'ye getirilerek Beyt-ül-male (devlet hazinesine) teslim edilirdi. Ayrıca İslâm Devletinin en büyük gâyelerinden ve vazifelerinden biri de fakirleri gözetmek ve onlara karşılıksız yardımda bulunmaktı.

Bugün de asr-ı sa'adet devrindeki tatbikat ihya edilemez mi? Yapılacak şey zekât ve sadakaların tek elde toplanması ve tek elden muazzam bir teşkilâtla fakirlere intikali ve ondan sonra hiç kimsenin dilencilere yüz vermemesi. Bu vazife Diyânet İşleri Reisliği'ne yeni bir teşkilâtla yaptırılabilir. Eğer bazı ileri kafalar bunu lâikliğe aykırı bulurlarsa o zaman yapılacak şey millet olarak el ve gönül birliği yapıp «Fakirleri koruma ve zekât toplama cemiyeti» kurarak memleketin her tarafında faaliyete geçilmeli ve bütün müslümanlar zekâtlarını doğrudan doğruya bu cemiyetlere vermek ve cemiyetlerde büyük bir titizlikle, zekâtları tam ehillerine yani muhtaçlara ulaştırmak suretiyle vazifelerini yapmalıdırlar.

Samimi ve Allah korkusunu kalblerinde duyan kimseler bu işe el atarlar ve müslümanlar bu işe inanırlarsa olur. Yoksa kurulacak böyle bir cemiyet o cemiyet idarecilerinin arpalığı ve dost, ahbap kayırma yeri olacak olursa olmaz. Bu mevzuda Hz. Peygamberin titizliği lâzım. Hz. Peygamber'e bir gün bir sepet sadaka hurma geliyor. Yanında henüz çocuk olan torunlarından Hz. Hasan (R.A.) bir hurma alıp ağzına atınca:

— «Kaka kaka! Onu at ağzından. Biz Ehl-i Beytin sadaka malı yemediğimizi bilmiyor musun?» buyuruyor.

Bu cemiyetin baş gayesi Türkiye çapında zekât ve sadakaları mes'uliyet duygusu içinde az masrafla toplamak ve bütün fakirlere adilâne tevzi etmek olmalıdır. Ancak dilencilik böyle bir teşkilâttan sonra yasak edilip kaldırabilinir. Yoksa dilenciliğin aleyhinde söz söylemek, İslâm dilenmeyi yasak etmiştir demek çıkar yol değildir. Adam aç ve çıplaktır. Kim ve hangi müessese fakirin derdiyle ilgileniyor. Fakir açlıktan ve çıplaklıktan ölsün mü? Eğer bu derde çare bulunmazsa dilencilik önleneceği yerde günden güne artacak ve çoğalacaktır. Ve bu iş meslek haline getirilecektir. Çünkü bir çok kimseler en kârlı işin dilencilik olduğunu anlamışlardır.

Hakiki fakirle, fakir rolünde görüneni ayıracak, fakire yardım, fakir olmayana fırsat vermeyecek bir aksiyon lâzım, yoksa şehrin içinden, câmi önlerinden dilenci toplayıp geçici zaman için kamplara almak veya şehir dışına atmak geçerli ve makbul bir tedbir değildir.

Ahmed Hamdi Akseki

1887 - 1951

Veli ERTAN
Konya Y. İ. Enstitüsü Müdürü

AHMED Hamdi Akseki Cumhuriyet devrinde üçüncü Diyanet İşleri Reisidir. Yazmış olduğu dinî, içtimâî ve ahlâkî eserleriyle İslâm âleminde tanınmış değerli din âlimlerindendir. Muharrir ve müdekkiktir. İlmiyle âmil fazlıyle kâmil bir zâttır.

1887 tarihinde Akseki'nin Güzelsu nahiyesinde doğmuştur. Nahiye camisinin İmam-Hatipliğini yapan Mahmud Efendi isminde bir zâtın oğludur. Annesi de aslen Güzelsu'dan Ca'fer oğlu Mehmed Ali kızı Hatice Hanımdır.

A. Hamdi Akseki henüz 12 yaşında bulunduğu bir sırada kendisinden küçük bir kız kardeşiyle annesinden öksüz kalmıştır.

Kur'an-ı Kerim'i babasından ve Hatip Ali Efendiden, tecvidi de Sâfi İbrahim Efendiden öğrenmiştir. Arapça, Sarf ve Nahv derslerinin mebâdisini nahiye'nin Mecidiye medresesinde Müderris Abdurrahman Efendiden tahsil etmiştir.

Bu suretle ilk tahsilini memleketi olan Güzelsu'da bitirdikten sonra Ödemiş'e gitmiştir. Orada üç sene kadar Gerçekli İsmail Hasib ve Akseki'li Hacı Mustafa Efendilerden Arapça, Farsça, Fıkıh ve İslâm itikadlarına dair dersler okumuştur. Burada tahsile devam ettiği müddetçe iâşe ve ibâtesini ancak haftanın tatil günlerinde mühür kazmakla temin etmiştir. Memleketinde iken öğrendiği tâlik yazısını da epeyce geliştirmeye muvaffak olmuştur. Mühür kazmayı da ilk defa hocası Abdurrahman Efendiden öğrenmiştir.

Ödemiş'te yaptığı tahsilden sonra İstanbul'a gelmiş ve meşhur Fatih dersiâmlarından Bayındırlı Mehmed Şükrü Efendinin derslerine devamla icâzet almıştır.

İmtihanla girdiği Dâr'ul Fünûn Ulûmu Âliye-i Diniye Fakültesine müdâvim bulunduğu sırada mezkûr fakülte lağv edilmiş ve bunun üzerine bu defa Dâr'ul Hilâfe't-il Âliye Medresesinin Âli kısmına naklolunmuş ve burada tahsilini ikmâl etmiştir. Bilâhare Süleymaniye Medresetü'l-Mütehassisînin Felsefe, Kelâm ve Tasavvuf şûbesine girmiş burada da tahsilini muvaffakiyetle bitirmiş doktorasını yapmış ve İstanbul ruus imtihanını da kazanmak suretiyle dersiâm olmuştur.

Merhûmun matbûat sahasındaki çalışmaları da tetkike şayandır. 1908 senesinden itibaren yazı sahasına atılmış ve o zaman münteşir Sebilü'r-Reşâd mecmuasının en önemli muharrirleri arasına girmiş-

A. Hamdi Akseki
(1887 - 1951)

tir. Bu mecmuada yazmış olduğu dinî, içtimaî, ahlâkî ve felsefî makalelerinin bir kısmı Beyrut ve Mısır gazeteleri tarafından iktibas olunmuştur.

İlk eserini henüz Dâr'ul-Fünûn'da talebeliği sırasında Muhammed Reşid Rıza El-Hüseyni'den dilimize çevirdiği «MEZAHİBİN TELFİKİ ve İSLÂM'IN BİR NOKTAYA CEM'İ» adındaki tercümesiyle hocalarının teveccühünü kazanmış, hatta Üstad Ord. Prof. İsmâil Hakkı İzmirli bu eser hakkında :

«Dâr'ul-Fünûnun müdâvimlerinden Akseki'li Ahmed Hamdi Efendi'nin bu eserini seve seve okudum.» dedikten sonra yazısına devamla «Boş vakitlerini kütüphanelerde, mütalâa hanelerde geçiren bu genç âlim bu sa'yi bu tetebbu mütalâası sayesinde âtide en büyük âlimler sırasına geçecektir.» iltifatnâmeleriyle onun ilmî kudretini tebâruz ettirmiştir.

Süleymaniye'ye tahvil edilen Medresetü'l-Mütehassisîn'in son sınıfında bulunduğu sırada Şeyhü'l-İslâm Mustafa Hayri Efendinin tensibiyle Hocası İsmâil Hakkı İzmirli'nin delâletiyle Heybeli adada Mekteb-i Bahriye-i Şâhâneye Din dersleri, Din felsefesi ve Ahlâk dersleri muallimliğine tayin olunmuştur. 1916 tarihinde de bu vazifesine munzam olarak Medresetü'l-İrşâd Tarih, Felsefe, yine aynı sene içinde Dâr'ul Hilâfe medresesi Felsefe dersleri uhdesine verilmiştir. Felsefe derslerinin kaldırılması üzerine içtimâî ilimler müderrisliğine tayini yapılmıştır.

Mekteb-i Bahriye-i Şâhânede Din derslerini eskilerin takip ettiği sıkıcı bir usûlle değil yepyeni bir tarzda tedrise başlamış ve bu suretle aydın gençlerin ahlâkı üzerinde derin tesirler yapmağa muvaffak olmuştur. Gençlerin vicdanlarındaki din duygusunun temiz bir surette inkişâfına gönülden çalışmıştır.

İlk din dersini, mektebin müdürü ve erkânının hazır bulunduğu bir sırada takrir etmiş ve talebelerine anlamak istedikleri hususları serbestçe sorabileceklerini söylemiş ve bu söz öğrencileri üzerinde müsbet tesir bırakmıştır.

A. Hamdi Akseki, Heybeli adada Mekteb-i Bahriyye-i Şâhânede takrir ettiği derslerini «Dini dersler» adı altında üç kitapta toplamıştır.

«Dini dersler» namını taşıyan bu üç kitap o zamanın umûm mekteblerinde ve medreselerinde tedris edilmesi Maarif ve Şer'iyye Vekâletlerince kabul edilmiştir.

A. Hamdi Akseki'nin Balkan muharebesinden önce Sebilü'r-Reşâd mecmuasının Bulgaristan ve Romanya muhabirliği de çok dikkate şâyandır. Bulgarların şiddet ve tazyiklerine rağmen her türlü tehlikeyi göz önüne alan üstâd, Bulgaristan'ı dolaşmış ve burada bulunan müslümanları tenvir ve irşâda çalışmıştır.

(Devamı var)

Anadolu'nun Fethi

ALPARSLAN

— I —

Necip ÜZÜMCÜ

SULTAN ALPARSLAN tahta geçeli henüz bir sene olmamıştı... Bu bir sene içinde millet bütünlüğünü parçalayan isyanları dirâyetiyle, azim ve cesâretiyle bastırmıştı... Şimdi bütün düşünce ve emeli, perişan bir halde ASYA'nın çeşitli verimsiz yerlerinde, Hazar Denizi doğusundaki Kızılkum sahralarında yoksulluklar içinde kıvranan Müslüman Oğuz Türklerine yeni bir vatan sağlamaktı. Bu vatan neresi olabilirdi? ANADOLU'dan başkası olamazdı!.. BÜYÜK TÜRKİYE DEVLETİ'nin temellerini atan Babası ÇAĞRI, amcası TUĞRUL Beyin de mefkûreleri, siyâsetleri ve vasıyetleri böyle idi...

ALPARSLAN, milâdi 1064 senesi yaz aylarında HARZEM ülkesinin âsâyişini, beylerle olan anlaşmazlıklarını hallettikten sonra başkent REY' (şimdiki Tahran) e geldi. Bir ay kadar askerî hazırlıklarını tamamladıktan sonra hânedân mensuplarını, ordu kumandanlarını, boy beylerini yanına alarak ordusuyla HORASAN'dan AZARBEYCAN'a hareket etti. Burada sınır boyu beyliği yapan hazer beyleriyle birleşti. Karargâhta otağın önünde büyük bir divan kurulması için beylere emirler verdi.

Mubârek Cuma günü otağ-ı hümâyun önüne kendisine mahsus seferi seyyar tahtını kurdurdu. Otağ-ı hümâyun önünde, devletin gök renk üzerine işlenmiş kartal ve ok-yay resimli bayrağı dalğalanıyordu... Muazzam mehter takımı muzikası coşturucu havalarla Alparslan'ı selâmlarken, dokuz tuğlu âlemler(sancaklar) Alparslan'ın sağında yer aldı. Bütün beyler, başbuğlar, Selçuk hanedân beyleri otağ-ı hümâyun karşısında elleri göğüslerinde saygı duruşuyla yerlerini aldılar...

Hâkan Alparslan evvelâ selâm verdikten sonra arslan küreyişini andıran sesiyle şu meâlde nutuğa başladı :

«Başbuğlarım, sâdık soydaşlarım, Boybeyleri kahraman gâziler! (Elini ANADOLU tarafına işâretle) bu işâret ettiğim topraklar ANADOLU'dur! Ya bu ülkeleri İslâm-Oğuz yurdu yapacağız, ya da ölümü ben tadacağım. Buralar, İSLÂM'ın vatanı olacaktır. Vaktiyle büyük medeniyete sahip Mâverünnehir ülkesinin hâkimi bizler zâlim çinlilerin, hunhar Moğolların aralıksız baskınlarıyle ister istemez ORTA ASYA'nın çorak KIZILKUM çöllerine göçmiye mecbur olmuştuk!.. Kardeşlerimiz PEÇENEKLER, Hazer havâlisinden UKRAYNA taraflarına, oradan da türlü meşakkatlerle BALKANLAR'a inmişler, TUNA nehri kıyılarına dağılmışlardı...

Şimdi bizim siyâsetimiz, SÜNNÎ MÜSLÜMANLIĞA hizmetten başka değildir. Bize teslim olacak olanlar, hangi millet ve dinden olursa olsun, bizdeki kaim İslâm adâletinin ender insanlık anlayışına şâhit olacaklar; İslâm'ın özünden mülhem anayasımızın hürriyet, adâlet ve müsâvatıyle emrimiz altında yaşamayı bir şeref addedeceklerdir.

Kahraman gâzilerim! Anadoluyu feth için harbedeceğiz; seve seve bu uğurda cân fedâ etmiye hâzır olunuz ve huzûrumda bunun için and içiniz!»

Divanda hazır bulunan Selçuk beyleri, Hazer boyu Türkmenleri, Âzeri ve Dağistan bey ve başbuğları hep birlikte İslâmın zaferini şimdiden gönüllerinde hissederek and içip göz yaşı döktüler...

And merâsimi neticesinde, Alparslan büyük Müslüman-Türk ordusunun başında Âzarbeycan'dan hareket etti. Anadolu ve beyi bulunan kardeşi Yakuti Bey, Alparslan'dan aldığı emirlerle bütün Van ve havâlisini baştan başa fethetti...

Sultan Alparslan buradan ayrılarak, ERMENİSTAN - ŞİRVAN ve GÜRCİSTAN'ı şerefli ordusuyla baştan aşağı Türk topraklarına kattı. Her tarafı sulh-ü selâmete kavuşturduktan sonra muzaffer ordusuyla başkent REY'e döndü. Halifeye bir hey'et göndererek, birçok hediyelerle beraber İslâm'ın zafernâmesini O'na takdim etti... Halife el-KAİM BİEMRİLLÂH'ın hayır duâsını aldı...

Artık, Alparslan'ın Hz. Muhammed'den (S.A.V.) tevârüs ettiği İslâm kılıcı ve o mukaddes kılıç elinde küfre aman vermiyen ordusu önünde ANADOLU açılıyor yayılıyordu...

Türk milleti, tarihte büyük imparatorluklar, dünyâ hakimiyetine doğru giden şâhâne devletler kurmuş, mizâcı asil ve kahraman bir millet olmasına rağmen, İslâmı kabûlden sonra gerçek mefkûresine ermiş, nâkıs şahsiyetini kemâle erdirmiş. Zaten O, bunun için İslâm'ı aradı ve O'na tam sülûk etti... İslâm öncesi kurduğu devletler, Dünya ömrüne nisbetle çok az payidâr kalmış, İslâmı kabûl etmiyen O'nun bazı kolları bugün Hıristiyanlığın te'siriyle şahsiyet ve milliyetlerini unutmuşlardır. Dün de bu hal olmuş, O'nun şâhâne câmiası bilhassa ÇİN olmak üzere birçok milletlerin bünyesinde kaybolmuş gitmiştir...

Evet şimdi, Alparslan ve kahraman İslâm Ordusu önünde ANADOLU açılıyor, bu eşsiz kahramanı sanki bu topraklar aşkla beklemişcesine da'vet ediyordu...

Artık, İç Anadolu'ya yollar açılmıştı...

Bunu tarih söylüyor... Bir şâirimizin dilinden bu efsâne karışmamış destanı dinliyelim :

Kalksın târih ayağa, kulak kesilsin herkes,
Hakk'ın, halkın sesidir, bu gürleyen erkek ses!

Çok şükür kalblerimiz imân dolu, aşk dolu,
Bu sesin kaynağıdır MUBÂREK ANADOLU!..

(Devamı var)

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— VI —

Osman CİLÂCI

Kur'ân-ı Kerîm'e Göre Hz. MÛSA (a.s.)

Hz. Mûsa (a.s.) nın öfkesi zâil olunca levhalardaki yazılı ahkâmı kavmine tebliğ etti. Daha evvelki yazımızda Tevrat'ın Hz. Mûsa (a.s.) ya verildiğini beyan etmiştik.

Tevrat'ın, kavmi hidayete ulaştırması için verildiğini beyanla Cenâb-ı Hakk şöyle buyurur :

«Andolsun ki biz Mûsa'ya (kavmi) hidâyete kavuşsunlar diye o kitabı (Tevrat'ı) verdik.» (1).

Bir başka âyette :

«Andolsun ki biz Mûsa'ya açık açık dokuz âyet (2) verdik. İşte İsrail oğullarına sor, o bunlara geldiği vakit Firavn ona : «Mûsa, ben seni her halde büyülenmiş sanıyorum» demişti.» (3).

Tevrat'la amel etmiyenlerin halini beyanla Cenâb-ı Hak şöyle buyurur :

«Kendilerine Tevrat yükletilip de sonra onu taşımayanların hali, koca koca kitaplar taşıyan eşeğin hali gibidir. Allah'ın âyetlerini yalan sayan kavmin vasfı ne kötüdür. Allah zâlimler gürûhunu muvaffak etmez.» (4).

Tevrat'ın tahrif edildiğine işaret eden âyet-i kerîme de şöyledir :

«Artık (ey mü'minler) onların (Yahudilerin) size inanacaklarını umar mısınız? Halbuki onlardan (hahamlık eden) bir zümre vardı ki Allah'ın kelâmını (Tevrat'ı) dinlerlerdi de akılları aldıktan sonra onlar bunu bile bile tahrif (ve tağyir) ederlerdi.» (5).

Hz. Mûsa (a.s.) ahkâm-ı İlâhiyeyi tebliğ ettikten sonra kavmi ile Filistin'e doğru yol almaya başladılar. Bu arada İsrail oğullarına harple ilgili malûmat da veriliyordu. Zaten Mısır'dan çıktıkları andan itibaren Hz. Mûsa (a.s.) ya muhalefet eden kavim, kendilerine Filistin'deki putperestlerle harb etmeleri emredildiğinde korkaklıklarının tezahürü olarak Mısır'a tekrar geri dönmek istediler. İşte tam bu esnada büyük bir kaya parçasının kafalarına düşmek üzere olduğunu gördüler. Ağlayıp sızlamaya, bu büyük tehlikeden — her zaman olduğu gibi — kendilerini kurtarmasını, necat buldukları takdirde savaşacaklarına dair söz verdiler. Fakat yine her zamanki dönekliklerini tekrar ettiler ve tehlike zail olunca verdikleri sözden caydılar. Hz. Mûsa (a.s.) onlara Cenâb-ı Hakk'ın İsrail oğullarına ihsan ettiği nimetleri hatırlattı :

«Ey İsrail oğulları, size ihsan ettiğim bunca nimetimi ve sizi (bir zaman) âlemlerin üstüne geçirdiğimi hatırlayın.» (6).

Fakat İsrail oğullarına Cenâb-ı Hakk'ın zaman zaman ihsan ettiği nimetlerin hatırlatılışı da fayda vermiyordu. Hatta şöyle bile diyecek kadar ileri gittiler :

«Filistin'i Allah fethetsin, biz elimizi kolumuzu sallaya sallaya girelim.» Yahut Hz. Mûsa (a.s.) ya :

«Tek başına sen savaş.»

Bütün bunlardan sonra Hz. Mûsa (a.s.) Cenâb-ı Hakk'a, kardeşi Hârun (a.s.) dan başka kimsenin söz dinlemediğini arzetti :

«Mûsa'dan sonra İsrail oğullarının ileri gelenlerine bakmadın mı? Hani onlar peygamberlerine : «Bize bir hükümdar gönder (tayin et) de Allah yolunda savaşalım» demişlerdi. O (da), «ya üzerinize bir muharebe yazılıp (farzedilip) de savaşı tutmayıverirseniz?» demişti. Onlar (şöyle) demişlerdi : «Allah yolunda neye savaşmıyalım? Hem hakikaten yurtlarımızdan çıkarıldık, hem evlâtlarımızdan (mahrum edildik). «Fakat vaktâki uhdelerine savaş yazıldı, içlerinden birazı müstesna olmak üzere (muharebeden) yüz çevirdiler. Allah çok iyi bilicidir o zalimleri.» (7).

İsrail oğulları için söz ve nasihat para etmiyordu. Bu kavim hakîkaten Allah'ın azâbına müstehak olmaya lâyıktı. Hangi mûsibetten necâta kavuşmuşlarsa neticede azıb sapmaktan başka bir şey yapmamışlardı. Meselâ Kızıl Deniz'de boğulmaktan kurtarılış şöyle zikredilmektedir :

«İsrail oğullarını denizden geçirdik. Şimdi putlarının önünde tapa gelen bir kavme rast geldiler (8). Dediler ki : «Yâ Mûsa, onların nasıl Tanrıları varsa sen de bize öyle bir Tanrı yap!» Siz dedi, cidden ne cahillik eder bir kavimsiniz.» (9).

Yine bu İsrail oğulları çok zaman Cenâb-ı Hakk'a karşı vermiş oldukları sözden de hulf etmişlerdir. Kur'ân-ı Kerîm'de bunun emsalsiz misalleri vardır :

«Hani İsrail oğullarından «Allah'tan başkasına ibadet etmeyin, anaya, babaya, hısımlara, yetimlere, yoksullara iyilik yapın, insanlara güzellikle söyleyin,

(Devamı 26. sayfada)

(1) el-Mü'minûn, 49.
(2) İbn Abbas (r.a.) a göre bu âyetler şunlardır :
1 — Asâ,
2 — Yed-i Beyzâ,
3 — Çekirge,
4 — Ekin biti,
5 — Kurbağa,
6 — Kan,
7 — Taş,
8 — Deniz,
9 — Tûr'un İsrail oğullarını korkutması.
(3) el-İsrâ, 101.
(4) el-Cum'a, 5.
(5) el-Bakara, 75.
(6) el-Bakara, 47.
(7) el-Bakara, 246.
(8) Bu kavim Mûsa (a.s.) nın kendileriyle muharebe etmeye emraldığı Amâlika idi. «Beyzâvî».
(9) el-Âraf, 138.

Köy Meselelerimiz

Sayın Okuyucularımız!

Mecmuamızın «Köy Meselelerimiz» sütununa gönderilen mektuplardan Tire'nin Eskioba köyünden Sayın Ali İhsan AYRANCI'nın mektubunu aynen naklediyoruz.

Kıymetli Kardeşlerim,

Aşağıdaki yazıma başlamadan evvel kıymetli mecmuanızın idarecilerine olumlu çalışmalarından dolayı teşekkürü bir borç bilir ve daima muvaffakiyetler dilerim.

Bugün sayıları 40.000 in üstünde olan ve ekseriyetini fakir halkımızın teşkil ettiği köylerimizin, aynı zamanda Türkiye nüfusunun çoğunluğunu ihtiva ettiğini düşünürsek, asıl hizmete lâyık olan yerlerin köylerimiz olduğu inkâr edilemez. Köylerimizin Türkiyemizin kalkınmasındaki yeri çok önemlidir. Ona gereken önem verilmelidir... Aksi halde ona «efendimiz» demek buna mukabil onun hiçbir ciddi sorusuna eğilmemek neyi halleder?

Herşeyi köyden ve köylüden beklemek abestir. Ona bugüne kadar ne verilmiş ki ne isteniyor? Memleketimizde okur-yazar nisbetinin % 40 olduğunu, bunun büyük ekseriyetinin de şehirlerde yoğunlaştığını kabul edersek, birçok köyümüzün okuldan mahrum olduğunu, birçoklarının yolsuz olup, ahalisinin (Domuz yolamağı) tâbir edilen çalılıklar arasından, kayalıklar tepesinden gidip geldiğini, birçoklarının da bırakın içme suyunu dere sularından dahi faydalanabilmek için arbedelere girdiğini düşünürsek köye ne değer verdiğimizi anlamış oluruz. Böylece, ondan ne istemeye hakkımız olduğu kendiliğinden meydana çıkar.

Burada asıl yazmak istediğimiz bu güne kadar köye ne verilip ne verilmediğinin tenkidini yapmak değil, köy meselelerine karınca kararınca faydalı olabilmektir. Bunu yaparken gerçekler zaten tebarüz edecektir. Görülecektir ki asıl tenkide hedefi biz teşkil etmeliyiz. Yoksa köyü ve köylüyü tenkid etmiye ve ondan takati üstünde şeyler beklemiye kendimizde hak görmüyorum.

Köylerimizin yurt kalkınmasındaki yerini alabilmesi için bizzat, hükümetlerin gerçekçi çözüm yolları üzerinde durmaları gerekmektedir. Yoksa köylerimiz hakkında bugüne kadar yapılan lâf edebiyatı, köylerimize birşey kazandırmadığı gibi bilâkis onun zararına olmuştur.

Köylümüze de bu arada birçok mükellefiyetler düştüğünü anlıyoruz. Fakat diyoruz ki; köylümüz buna hazırdır... O meşakkate alışıktır... fedâkârdır... mükellefiyeti ne olursa olsun yerine getirecektir...

Köyden kopup gidenlerden köyünün hizmet beklemesinde elbette hakkı vardır. Hele bu kimse köyüne hizmet edecek güçte ise...

Asıl hizmeti iş sahiplerinden beklerken sayın köylümüzün bu hizmette gereken yeri tutacağına inancım tam olarak köyden yetişme bir kardeşiniz olarak ve haddim olmayarak bendeniz de, meselelerinize ışık tutar ümidiyle bazı misaller verip âcizane fikir beyân edeceğim.

Bilenlerimiz çoktur; bizim bilhassa köylümüz tarafından çok söylenen fakat o nisbette zararını gördüğümüz bir meşhur sözümüz vardır. (Zeytin atadan, incir babadan olmalı) veya (Keçinin yemediği ot başını ağrıtır.) Zeytin veya incir... Dikkat edin burada önemli olan bu değildir, önemli olan sözün ihtiva ettiği ruh yapısıdır. Manâdır... Bunlar zamanında hangi maksatla veya hangi gayeye matuf söylenmiş olabilirler bunu bilemeyiz. Fakat böyle tekerlemelerin zararını gördüğümüz âşikârdır. Bu cümleleri dilimizden hiç düşürmememiz sık sık tekrarlamamız ise, ataletimizden sâdır olan gafletin ifadesidir.

Buna benzer bir misal vereyim :

Dedemin köyden biraz uzakta, dağda yüz ağaç zeytini vardır. Bir müddet evvel bizler köyden şehire taşınınca ne dedem ne de onun torunları olan bizler bu zeytinlerle alâkadar olmadık... Birkaç sene sonra bir gün ne âlemdeler diye görmeğe gittiğimizde, zeytinlerden deliceye dönmiyen sadece üç ağaç kaldığını hayretle gördük. Diğerleri ise çalılıklar içinde tamamen kaybolmuş durumda idiler... Bu deliceler şimdi ne oldu bilmiyoruz. Çünkü çoktandır görmedik... Dipleri açılsa ve tekrar aşılansalar ağaçlar kurtarılırdı. Bunu dedem de bilmiyor değildi, fakat bu meseleyi kendisine açtığım zaman bana şu cevabı vermişti : «Oğlum gidip de onlarla kim uğraşacak» babana söylesem baban, amcana söylesem amcan yapmaz. Bu yaşımda ben mi yapacağım?.. (Alırım iki kilo zeytin yer giderim; onu mu düşüneceğim!..)

Aynı meseleyi babama açtığımda o da aşağı yukarı aynı cevabı vermişti. Bugün hiç kimse sahip çıkmaz, biz gider yaparız, yarın hepsi babamın malı deyip bizden fazla hak iddia ederler!. Kim yaparsa yapsın bana ne?..

Aziz köylü kardeşim! Bu misali bir zihniyeti, hem de milletimizi kemiren bir zihniyeti anlatabilmek için verdim, bırakalım bu zihniyeti. Mahdutta olsa ihya edebileceğimiz böyle küçük imkânlarımız vardır. Bunları değerlendirmeğe bakalım. Olmazla iş olmaz, olur dersek bir işi zaten yarı yarıya başarmış sayılırız.

(Devamı 26. sayfada)

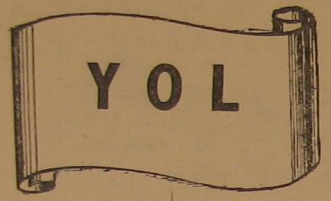

İsmail KAYA
Konya, İ.H.O. Mes. Ders. Öğretmeni

İNSANOĞLUNU isteğine ulaştıran düz çizgi, veya aksi..

Gerek maddi, gerek manevî sahada üzerinde yürünen, yürümesini bilen azim, sebat, mücâhede sahiplerini roketten daha şaşmaz bir isabetle menzili maksûduna eriştiren; içgüdülerinin, hayvanî hislerinin esiri olanları sağdan sola, soldan sağa yaptığı zikzaklar içinde solda ve yarı yolda düşüp kalan zilzurna sarhoş gibi alçaklığa ulaştıran mefhûmun adı...

Âşıkın mâşuka, habibin mahbûba ait olanına can ve baş feda ettiği...

İnsanlığın maksûdu nedir?

Kelimenin tam manasıyla refah ve saadet değil mi?..

İşte insanlığı ona götüren yol, nurlu yol, sıratı müstakimdir. Sevâissirât ve sevâittarikdir. Allah ve Rasûlünün razı olduğu İslâm yoludur. Refah ve saadetin başlangıcı Allah ve Rasûlünün rızası olduğu gibi, sonucu da — ki menzili maksûdu hakikidir — Allah ve Rasûlünün rızasıdır.

Birbirinden ayrılmayan Allah ve Rasûlünün rızası İslâm'da mündemiçtir. Bu yolun yolcuları hak için yürüdükleri ve hakkın ilâsı uğrunda çalıştıkları ve mücâhede ettikleri için sıratı müstakîme hidâyet edilmiş olarak yürürler. Üzerinde yürüdükleri bu yol onları maksûdu hakikiye en kısa zamanda, en kolay ve en tatlı bir şekilde, lezzetlerin, saadetlerin en mükemmelini duyurarak, tattırarak ulaştırır.

Yürüdüğü yol emin, yolcusu ilâhî nur içinde...

Hayatı muntazam ve muazzam. Her şeyi kendisine bahşedilen ilâhî nûr ve hidayetle şa'şaadâr. Her hali akıl ve iz'an sahibi olanları bu nimeti tatmıya davetkâr. Eğilmez, bükülmez, yorulmaz, düşmez. Dayanağı Allah'ın emirlerine yapışmak, yasaklarından kaçmak... Rehberi Allah'ın kitabı, Rasûlünün sünneti... Arkadaşı salih amelleri... Bineği Aşkı ilâhî... Maksûdu Allah rızası... Nakkaşı hakiki hakikat nakşını kalbine naksetmiş... Çıkmaz, çizilmez, eskimez, paslanmaz. Parladıkça parlar, cilâlandıkca güzelleşir. Cilâsı kelimelerin en güzelini zikirdir zirâ.

Yürürken her adımı ayrı bir letâfet kazandırır kendisine... Bu saadetbahş yolculuk ona şaşmaz bir isabetle maksûduna, ma'şûkuna, mabûduna ulaştırır.

Bunun zıddı şekâvet ve miskinliktir. Düz çizginin aksidir. Eğri ve muhataralı olan şeytanet ve mel'anet yoludur. Bu yolun salikleri kafalarına giren şeytanın iğvasıyla sarhoş, hayvanî ve şehevî hislerinin tatmininin verdiği bihuşlukla yaptığı zikzakları jet kadar sür'atli bir ilerlemeden derbederlerdir. Onlar her zikzakı ilerleme zannettikleri gibi, her düşüşlerini de baş döndürücü bir sür'atle katettik zannettikleri bu yolculuğun lüzumlu ve kaçınılmaz bir istirâhat ânı gibi görürler.

Geri geri giden adımları, sallanan vücûtlarıyla bayat fikir kırıntıları üzerinde yalpalıya yalpalıya ilerlemeye çalışırken sıratı müstakîmin yolcusuna sataşmaktan da geri kalmazlar. Zira saldırmak canavarın canavarlığı icabıdır. Zira Onlar kalpleri ve kulakları hak ve hakikatın sesine mühürlü, Nûru ilâhiye karşı gözleri küfür perdesiyle perdeli olanlardır. Hak yolcusunun muntazam ve muazzam hayatından gelen ahenkli ses onların kalp ve kulak kapılarını zorlar. Bu zorlamadan meydana gelen gıcırtı derbederin beynine kuduz mikrobunun verdiği tesiri verir. Hak yolcusunu kaplıyan Nûru İlâhî, ağrıdan kanlanmış bir göze güneş ışınlarının yaptığı iğneleyici tesiri icra eder. Bu tesirler kuduzun kuduzluğunu arttırdıkça onda saldırma hissini son raddeye ulaştırır. Ağzından akan küfür ve hezeyan salyalarıyla Hak yoluna saldırır. Sade onun şahsına saldırmakla kalmaz, onun yürüdüğü Hak yolunu dişiyle, tırnağıyla, bütün imkânlarıyla yolmaya, sökmeye, bozmaya çalışır. Didinir, çabalar, yorulur, düşer, kalkar, tekrar tekrar saldırır. Dayandığı sapık fikir, salak ideoloji ve sapık-solak şahıslardan medet umar. Fakat, her saldırışta bozma değil bu yolun bir zerresini dahi koparamamanın verdiği hınçla kudurur, kuduzlaşır.

Bilmez ki o yolun koruyucusu hiç bir elin ermediği, hiç bir gücün yetmediği, akıl ve idrakin derkedemediği mâbûdu hakiki, kadiri mutlak Allah'tır.

O'nun nurunun kâfirlerin çürük ciğerlerinden çıkacak kesik bir nefesle üflenip sönüverecek kör bir kandil olmadığını ne bilsinler o cehli mürekkebler... Perdelenmiş bir menfezden, mühürlenmiş bir kapının içine ışık nasıl giremezse, onların şeytanet, mel'anet, lânet üstüne lânet dolan kalplerinin karanlığına da Nûru İlâhî tesir etmez. Onlarda o istidat yoktur. Gazabı İlâhîye lâyık olmuşlardır. Dalâlete, zulmetin en derin yerine düşmüşlerdir. Karunlaşan nefisleri onları Allah Rızasının evci bâlâsına çıkaracak değil ya... Elbette düşecekler, düşecekler, tâ esfeli sâfiline, cehennem çukurlarının en korkuncuna yuvarlanacaklar. Azab, yanmak ve yanmak... Dehşetin dehşeti...

Hak yolcusu, (Rızamı dileyerek yolumda yürüyen, rahmetimin sonsuz nimetlerine lâyık olan kullarım, cennetime, Rızama dahil olan... Orada ebediyyen kalın... Nimetimle mesrûr, vuslatımla müstağrak olun...) Hitabına nail olurken;

Sapkınlar, (Yakıcıların yakıcısı azabımı, sapkınlığınızın karşılığı olan zakkum ve zıkkımdan ibaret cehennem içeceklerini tadın... Bu halde ebediyyen kalın...) itabına muhatab olacaklar:

Ne saadet birincilere...
Veyl (yazıklar) ikincilere...

Bunları

Hazırlayan : **Hasan BAĞCI**

● «Bir deli» diye kesinlikle umursanamıyacak kadar önemli bir ruh ve kafa yapısına sahip olan; Nasyonal-sosyalist felsefenin kurucusu, yürütücüsü ve ruhu Adolf Hitler'in :

« Hristiyanlık Cermenlere uygun bir din değildir» dediğini...

● İlmi kanaatlarından dolayı fedakârlık yapmadığı için hapsolunan ve azaba uğratılan İmam-ı A'zam Ebu Hanife hazretlerinin tazyik edildiği ve kırbaçlar altında inlediği bir anda, annesinin :

«— Oğlum! Seni bu hale uğratan ilimin faydası ne?» demesi üzerine, İmam-ı Azam'ın:

«— Onlar benim dünyaya boyun eğmemi istiyorlar. Ben ise âhiret peşindeyim. Onların bana azap etmeleri, Allah'ın azabına uğramağa mureccahtir.» diyerek cevap verdiğini...

● Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman'ın; tecrübeye dayanan bir tesbitini, asabiyeci hekim ve bir ilim adamı olarak :

«... Bu devirde anlaşılmıştır ki, hayatta en maddi sanılan ızdırapların âmili rûhî ve ma'nevidir.» diyerek açıkladığını...

● Fransa'nın büyük başvekillerinden Daguesseau zamandan faydalanmasını bildiği için, yemek vaktini beklediği sıralarda, birbirini takip eden fasılalarla, kocaman bir kitap meydana getirmiş olduğunu...

● Bir demirci olarak hayatını kazandığı sıralarda eski ve yeni 18 kadar lisan ile 22 Avrupa lehçesi (Dialect) öğrenen Elihu Burrit'in, kendi kendini yetiştirme hususunda elde ettiği ilk başarıyı, kendinde mevcudiyetini inkâr ettiği dehaya değil de «Boş vakitler» denilen kıymetli zaman parçalarını itina ile kullanmayı bilmiş olmasına atfettiğini...

● Oxford'daki All Souls binasının saat kulesinde yazılı bulunan **«Pereunt et imputantur»** yani **«saatler mahvolur ve bizim emrimize verilir»** ibâresini gençler için ne kadar mânidâr olduğunu...

● Montesqieu'nun, yazılarından bahsederken bir arkadaşına :

«— Sen şimdi bunları birkaç saat içinde okuyacaksın. Fakat seni temin ederim ki, bu iş bana saçlarımı ağartacak kadar çalışmaya mâloldu!» demiş olduğunu...

● Bazı ziyaretçiler Baxter'e :

«— Vaktinizi alıyoruz diye korkuyoruz!» dedikleri zaman, bu gibi ziyaretlerden rahatsız olan büyük adamın, derhal :

«— Evet, çok doğru söylüyorsunuz!» cevabını verdiğini...

● Dinimizin 14 asır evvel tamamlayıp koyduğu bir hakikatı, geçen asrın büyük iktisatçılarından sayılan «Adam Smith» in :

«Her müsrif, milletin düşmanı ve her tasarruf sahibi de devletin mün'imi sayılmak lâzım» vecîzesiyle perçinlediğini...

● Amerika'nın sâbık Cumhurreisi Andrew Johnson, Waşhington'da büyük bir nutuk irad ederken politika hayatına bir köy muhtarı olarak başlayıp bütün teşrii branşlarda çalıştığını anlattığı esnada kalabalık arasından bir sesin :

«— Terzilikten yukarıya doğru!» diye haykırması üzerine, Johnson'un bu hakâreti gayet soğukkanlılıkla karşılayarak :

«— Aranızdaki bir centilmen benim bir vakitler terzi olduğumu söyledi. Bu, beni hiç de müteessir etmez. Çünkü terzi iken benim iyi bir terzi olarak şöhretim vardı... Diktiğim elbisede kusur bulunmazdı... Müşterilerime tâyin edilen günde elbiselerini verir ve dâima temiz iş yapardım...» şeklinde mukâbele ettiğini...

● «Amerika Ulusal Havacılık ve Uzay İdâresi» nin (NASA) müdürü Dr. Thomas Paine, çeşitli konularda basın mensuplarıyle sohbet ederken «Ülkenin çeşitli dertleri mevcutken uzay çalışmalarına bu kadar fazla para sarfedilmesinin doğru olup olmadığını» soran bir gazeteciye, sadece, Amerika'lı kadınların bir yıl içinde saçlarına sarfettikleri paranın, bir yıllık «Nasa» ödeneğinden çok daha fazla olduğunu belirterek cevap verdiğini...

Biliyor musunuz?

HUTBE

İlim - Cihad

Hasan B. MOTÖR

قال الله تعالى فى كتابه الكريم : انما يخش الله من عباده العلماء

AZİZ ve Muhterem Müslümanlar!

Hutbemizin mevzûu ilim tahsili ve cihad hakkındadır.

İslâmiyet ilim ve irfan dinidir, Kur'an-ı Kerim'in ilk emri : «Oku! Yaratan Rabbinin adıyla. İnsanı kan pıhtısından yarattı. Kalemle öğreten kerim Rabbının adıyla oku. O, insana bilmediğini öğretti.» âyetleridir.

İslâmiyet dünyaya nurlarını saçmaya başladığı ilk andan itibaren insana okumayı, kendi yaratılış şeklini ve ilmin vasıtası olan kalemi hatırlatarak onu tetkik ve araştırmaya davet ediyor.

Okumak ve araştırmak ilmin ve bilginin yoludur. İlim ve bilgi bir deryadır. Bu deryaya dalanlar onun tatlı zevkinden ayrılamazlar. İlim, dünyanın ve âhiretin aydınlık yollarını gösteren bir aynadır.

İlim aydınlık, cahalet karanlıktır. Saadetimizin senedi olan Kur'an-ı Kerim'de : «Cahiller kör, âlimler görür : cahiller sağır, âlimler işitir : cahiller dilsiz, âlimler konuşur.» Ve «Kalbi var, lâkin onunla düşünmezler; gözleri var, fakat onunla görmezler; kulakları var, lâkin onunla işitmezler.» buyurulmaktadır. Ve diğer âyet-i kerimelerde de : «De ki : Körle gören, karanlıkla aydınlık, gölge ile kızgın sıcak bir olur mu?», «De ki : Hiç bilenlerle bilmiyenler bir olur mu? Ancak akıl sahipleri öğüt alır.»

Muhterem müslüman kardeşlerim. Şu bir gerçektir ki, bir milletin kalkınması ve yükselmesi, millet fertlerinin bilgili ve kuvvetli olmalarına bağlıdır. Meselâ Japonya'ya bakın. Daha dün ezici bir harpten kurtulduğu halde, kısa zamanda en ileri milletlere meydan okuyacak bir kuvvete ve yükselişe erdi. Bunun sebebi çalışkan olmak, bilgi öğrenmek, millî an'anelerini korumaktır. Gerçekten bu gün Japonya'da okuma yazma bilmeyen yoktur. Orada herkes çalışır, herkes okur yazar. Ve yine Japonya'da dünyanın en yüksek tirajlı, en çok basılan ve en çok satılan gazeteleri çıkmaktadır. Orada herkes okur, herkes düşünür, herkes öğrenir.

Halbuki biz Müslüman Türkler öyle bir dinin mensuplarıyız ki, o din hepimize, her zaman, her yerde bilgiyi, okuma ve yazmayı, çalışmayı emreder. Buna göre bizim herkesten fazla okuyup öğrenmemiz gerekir. Vatanımızda hiç kimse bilgiden, okuma ve yazmadan mahrum kalmamış olmalıdır. Bu memlekette cehaletin kökü kazınmalıdır.

Dün îmâna ve İslâma sımsıkı sarılan ecdadımız ilmin, tekniğin, sanatın zirvesine çıkmıştı. O zaman, bugün kendilerinden medeniyyet dilendiğimiz sefil Avrupa cehaletin karanlıklarında boğulmakta ve engizisyon mahkemeleri ilim adamlarını idama mahkûm etmekte idi. Bugün biz niçin onlara muhtacız ve niçin onlardan geri bir halde bulunuyoruz? Her iyiliğe ve ileriliğe bizim örnek olmamız gerekirken, niçin biz yabancılardan örnek alıyoruz?

Fikirlerin birleşmesi, kalplerin müşterek vurması gereken şu anda uyuşukluğu ve birbirimizle uğraşmayı bırakarak, dâvamızı tesbit etmeli ve hedefe müşterek hareket etmeliyiz. Bizi birleşmekten, kuvvetlenmekten, kalplerimizin toplu vurmasından ve davayı anlamamızdan meneden pek çok sebepler vardır. Meselâ, öyle bir basınımız vardır ki, okumayan bir pişman, okuyan bin pişman olur. Okuma yazma gibi en kıymetli nimetleri en kötü ve en zararlı şekilde kullanmakta ve körpe dimağları zehirli fikirlere bulamaktadır. İslâmiyet düşmanı moskofun, solculuğun, komünizmin iğrenç ve öldürücü zehirlerini şekere bulayıp yutturmaya çalışmaktadır. Bunların zararından kurtulmak için yine bütün Müslüman Türklerin bilgili ve okur-yazar olmaları şarttır. Millî ve dinî varlığımızın korunması, düşmanlarımızın her türlü şer kuvvetlerine karşı koyabilmek ve onlara cevap verebilecek dinî ve ilmî kültür kuvvetine sahip olmakla mümkündür.

Aziz Müslüman Kardeşlerim! Peygamber Efendimiz (S.A.V.) bir Hadis-i Şeriflerinde buyuruyorlar ki: «Müşriklere karşı mallarınızla, nefislerinizle, lisanlarınızla cihad ediniz.»

Muhterem Müslümanlar! Bu gün cihad kılıçlarla değil, silâhlarla değil, bunlarla beraber, daha mühimi fikir meydanlarında fikirlerle mücadele ve cihad edilmektedir. Bu gün fikirlerin çarpıştığı mücahede sahası, toplu manasıyla BASINdır, gazeteler, mecmualardır.

Müslümanlar, ey zenginler, ey fakirler! Siz bu İslâm yurdunda doğup büyüdünüz. Siz bu yurdun nimetleriyle beslendiniz. Vatanın istilâsı hususunda elden gelen her türlü yardımı esirgemeyiniz. Hak yolunda sarf edilecek paraları sefahat sahalarında harcamayınız. Sefahat âlemlerinde harcanan her kuruş milletin göğsünde derin yaralar açar.

Millî düşmanlarla milletçe mücadele edilir. Milletimizin, dinimizin, dâvamızın düşmanları, herbirimizin ayrı ayrı düşmanıdır. Bu gün belli bir azınlık mücadele etmektedir. Eğer bir mücâhit kuvvetini yalnız kendinden alırsa düşman karşısında dayanamaz. O ancak milletin sesini milletin gücüyle haykırabilir. Fakat bugün asrın silâhıyla bizzat savaşamıyanlar ne yapsınlar ya? Bakın en güzel cevabı bir Hadis-i Şerif nasıl veriyor : «Bir gaziyi techiz eden (ona muhtaç olduğu silâhı veren) bizzat gazâ etmiş gibi sevap kazanır.»

Bugünün savaşının fikirlerle ve bugünün silâhının basınla olduğunu dikkate alarak bu Hadis-i Şerifi değerlendirelim.

Hutbemizi imanlı şairimiz Mehmet Âkif'in şu mısralarıyla bitirelim :

«Sahipsiz olan memleketin batması haktır,
Sen sahip olursan bu vatan batmıyacaktır.
Feryadı bırak, kendine gel, çünkü zaman dar.
Uğraş ki telâfi edilecek bunca zarar var.»

DÖRT MEZHEBE GÖRE NAMAZ

— VI —

Namazın Haricinde Setr-i Avret

Lûtfi ŞENEL

NAMA yanında yabancı bir erkek bulunursa veya gayr-i müslim bir kadın olursa kadının avreti yüzü ve elleri hariç bütün bedenidir. Yüz ve elin görünmesi fitnesinden emin olunanların yanında helâldir.

Bu konuda Şâfiîler şöyle derler : Bir kadının yüzü ve elleri, yabancı erkeğe nisbetle avrettir. Ama kâfire kadın için yüzü ve elleri avret değildir. Böylece müslime bir kadının, evindeki hizmetleri sırasında boyun ve kolları gibi kısımlarını göstermesi, kâfire kadınların hepsinin misali gibi kadının ahlâkını bozucudur.

— Namazın haricinde erkeğin avreti ise göbek ile diz kapağı arasıdır. Bunun haricinde kalan bedeninin diğer kısımları, fitnesinden emin olunanların yanında görülebilir.

Bu konuda Mâliki ve Şâfiiler şöyle derler : Namazın haricinde erkeğin avreti muhteliftir; ona bakana göre değişir. Erkeklere nisbetle haram kılınmış kısım, — ki o göbekle diz arasıdır — yabancı bir kadına nisbetle bütün bedenidir. Mâlikiler yüzü, etrafı — ki onlar baş, eller ve ayaklardır — istisna ettiler. Yabancı kadın için bunlar caizdir. O da lezzetten emin olduğun zaman onlara bakılır. Emin olmazsa men edilir. Şâfiîler buna muhalif oldular. Onlar bu kısımlara bakmak haram olur diyorlar.

— Erkek ve kadının avretine bakmak haram olur. Onlara bitişik de olsa, ayrılmış da olsa birdir. Kadının kesilmiş saçı veya erkeğin tıraş ettiği etek tüyleri de olsa, kolları veya uyluklarının dip kısımları da olsa haramdır. Bedenden ayrılmış böyle şeylere bakmak da haramdır.

Bu konuda Hanbeliler şöyle diyor : Bedenden ayrılmış avrete bakmak haram değildir. Onun haram olan yerden ayrılmasıyle haramlık hükmü kalkar.

Mâlikiler ise : Hayatta olan bir kimsenin kendisinden ayrılmış avretine bakmakta cevaz vardır. Ama öldükten sonra ayrılmış avreti, hayatta ikenki bitişik avrete bakmanın haram olduğu gibidir.

— Kadının sesi avret olmaz. Çünkü Peygamber efendimiz (a.s.) in eşleri sahabe ile konuşuyorlardı. Sahabe onlardan dini hükümleri dinliyorlardı. Fakat fitneden korkulan yerde nağmeli ses, Kur'an-ı Kerim okurken bile olsa haram olur. Kadınların yetişkin erkek çocuklarına telezzüz kasdıyle bakmaları haramdır. Eğer fitneden emin olur ve zevk almak kasdı bulunmazsa bakması caizdir.

Küçüklerde avretin hududunun tafsilâtını aşağıda mezhepler veriyor. Kendisine bakılması haram olan bütün şeylere, şehvetsiz olarak bile olsa engelsiz olarak dokunulması haramdır.

Bu konuda Şafiîler şöyle derler : Küçük çocuğun namazda avreti, erkek olsun kız olsun, mürâhik veya gayr-i mürâhik olsun mükellefin namazdaki avreti gibidir. Küçük mürâhik erkek çocuğun veya mürâhika kız çocuğunun namaz haricindeki avreti, sahih olan kavle göre bâliğ olanın namaz haricindeki avreti gibidir. Gayr-i mürâhik olan küçük çocuk erkek olursa onun avreti haram kılınmış avret yerleri gibidir. Eğer bu çocuk gördüğü avret mahallerinden, zevk duymadan güzelce anlatabilirse onun avret mahalli sadece ön ve arka mahalleridir. Eğer gördüğü şeyleri şehvetle güzelce anlatırsa onun avreti de bâliğ olanın avretinin nisbeti gibidir. Eğer gördüğü avret mahallerini güzelce anlatamazsa onun avreti yok gibidir. Ancak onun önüne ve dübürüne bakmak haram olur. Eğer küçük çocuk gayr-i mürâhika kız olursa ve aklı başında bir kimse yanında şehvetlenirse, onun avreti bâliğa kadının avreti gibidir. Eğer böyle olmazsa avreti yok gibidir. Fakat terbiyesiyle meşgul olmayanlar için o çocuğun ön ve arka mahallerine bakmak haramdır.

Mâlikiler şöyle diyorlar : Namaz haricinde küçük çocuğun avreti, erkek, kız ve yaş durumlarının çeşidine göre değişir. Erkek çocuk sekiz yaşından daha küçük ise onun avreti yoktur. Bir kadının onun canlı iken bütün bedenine bakması ve ölünce yıkaması caizdir. Erkek çocuk dokuz ile oniki yaş arasında ise bütün bedenine bakmak caiz, fakat kadının onu yıkaması caiz değildir. Ama erkek çocuk on üç ve daha yukarı yaşlarda ise onun avreti yaşlı erkeğin avreti gibidir. Kız çocuğu iki sene sekiz aylık oluncaya kadar onun avreti yoktur. Kız çocuğu üç ve dört yaşları arasında iken bakışa göre onun avreti yoktur. Onun bütün bedenine bakmak caizdir. Dokunmaya göre avreti, kadının avreti gibidir. Erkeğin onu yıkaması, zevk duymasa bile, caiz olmaz. Altı yaşındaki kızın avreti kadınınki gibidir. Erkeğin onun avretine bakması ve onu yıkaması caiz olmaz.

Küçüğün namazdaki avreti, eğer erkek olursa, ön ve arka mahalleriyle etrafı ve onların hizasında olan yerledirir. Namazda oralarını örtmesi mendup olur. Eğer çocuk kız olursa onun avreti göbeği ile dizleri arasıdır. Fakat velisi üzerine, namaz için örtüsünü, namaz için emredildiği şekilde örtmesini emretmesi vaciptir. Bunun üzerine, örtüsünü hür kadınınki gibi örtmesinin vacip olduğunu ilâve ettiler.

Hanefiler şöyle diyorlar : Erkek veya kız çocuğu da olsa küçük çocuğun avreti yoktur. Bunu dört yaşla sınırladılar. Bu hüküm bunun altındaki yaşlar içindir. Dört yaşından sonra şayet ondan hoşlanılmayacak bir durumda ise onun avreti ön ve arka mahalleridir. Eğer şehvet haddine ulaşırsa onun avreti baliğ olanın avreti gibidir. Erkek veya kız olsun, namazda veya hariçte bu böyledir.

HABERLER ve KRİTİĞİ

UTANMAZLIK ÖRNEĞİ

BOYKOT, işgal derken nihayet iş silâhlı çatışmaya kadar vardırıldı. Bu durum normaldi. Çünkü aylarca önce bilhassa sağcı gazeteler Fakültelerin silâh deposu haline getirildiğini ve sol militanların tabanca ve emsali silâhlarla teçhiz edildiğini yazdılar.

Solcu ve komünist çevreler tarafından plânlanan ve safha safha sahneye konan trajedi gerçekleşiyor. Önce anarşi, tedhiş sonra akıllarınca ihtilâl ve gelsin komünizm. Gerçi ilgililerin umursamazlığı ve aldırışsızlıkları yüzünden zaman «Sosyalist Türkiye» çığırtkanlarının lehine işliyor gibi ama Türkiye'nin temelini teşkil eden «Müslüman Türk» de uyanmaya başlamıştır.

Son zamanlarda memleketimizde bir talebe cinayetidir gidiyor. Avrupa ithali boykot, işgal hareketinden bu yana altı üniversite talebesi, bir işçi öldürüldü. Bunlardan biri hariç diğerlerinin solcu-sosyalist oluşu enteresandır. Komünistlerin sırf milletin huzurunu bozmak ve bir kaos yaratmak için, kendi yoldaşlarını kendi elleriyle öldürüp, katlettikleri, yoldaşlarının boş tabutu etrafında günlerce fırtına kopardıkları ve bir isyan hareketine ışık tuttukları bilinen gerçekler arasındadır. Yıldız Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi öğrencilerinden ikisinin arka arkaya öldürülüşü ve bazı vak'alar çok enteresandır. Bu hâdiseler ve tezahürleri üzerinde Türk Milletinin icrâ mevkiine getirdiği Hükûmet ve Devlet yetkililerinin kafalarını çatlatırcasına düşünmelerinin ve hal çaresi aramalarının zamanı gelmiştir, geçmektedir. Eğer bir şey yapabilecek durumları yoksa sine-i millete sığınmaları kâfidir. Millet her şeyi ayân-beyan bilmektedir. Tahakkuk ettirilmek istenen sol ve komünizm illetinin hal çaresi ve ilâcı milletin cevherinde gizlidir. Bu millet onların iplerini tuttukları efendilerine en za'af ve ümitsiz vaziyetinde dahi Allah'ın yardımıyle öyle dersler vermiştir ki, tarih benzerini bir daha yazmamıştır.

Sol ve komünist gazetelere göre, Yıldız cami'inden çıkan başı bereli, elleri tesbihli, çember sakallı gericiler (!), müslüman dindarlar tarafından Akademi basılmış ve mezkûr sosyalist öldürülmüş. Utanmazlığın bu kadar âdiliği dünyanın hiçbir tarafında görülmüş değildir. Sosyalist talebeleri öldürenler kendi arkadaşları ve kendi içlerindendir. Kendilerinin dışında, ısmarlama suçlu aramak beyhudedir ve ilgili makamları kandırma ve aldatma çabasından başka bir şey değildir. Madem Battal Mehetoğlu dışardan bir kimse tarafından öldürülmüş de neden tahkikat için gelen polis Akademiye sokulmamıştır? Bu nokta üzerinde düşünmek icabetmez mi?

Güya sosyalist şehidin (!) cenaze merasimine iştirak eden yüzlerce üniversitelinin İstanbul sokaklarında sol eller havada yumruk yapılmış intikam, intikam, diye yürüyüşleri üzerinde durmak icabetmiyor mu?

Yine bu hâdise sebebiyle başta üniversite öğretim üyeleri çevreleri, olmak üzere koparılan fırtına, millete yapılan hakaret, gerici yuvaları kapatılmalı vaveyeleleriyle Türk milletine yöneltilen tehdit düşündürücü değil mi?

Ayrıca aynı hâdise sebebiyle 69 Deniz Subayına ait olduğu iddia edilen bildiri dikkat çekici idi. Bu bildirinin Türk subayına ait olduğunu hiç zannetmiyoruz. Çünkü Türk ordusu, Türk milletinin ve Türk vatanının müdafi'idir. Eğer bu bildiri doğru ise bu subaylar neyin ve kimin müdafaasını yapıyorlar. Zira ortada memleketin, Türkiye Cumhuriyetinin bütünlüğüne kasdetmiş, şirret bir sol ve sosyalist cephe var.

Yok 69 Deniz Subayı adına uydurulmuş bir yalansa, o halde orduyu kendi pis emellerine âlet edenlere hak ettikleri ders verilmelidir. Solcuların iddia ettikleri gibi bu memlekette, bir İslâm devleti kurma, Avrupa hukuk ve kanunlarını kaldırarak yerine K. Kerim'in ilâhî kanunlarını getirme tehlikesi yoktur. Var olan, görülen bir şey varsa o da komünizm ve materyalizm tehlikesidir. Bugün vatanın bütünlüğüne, milletin beraberliğine kasdeden düşman komünizm (sosyalizm) dir. Komünizm'in başı her görüldüğü yerde maskesi yırtılarak ezilmelidir.

ÖĞRETMENLER

Aralık (1969) ayı içinde T.Ö.S. ve İLKSEN'in müştereken düzenledikleri orta okul, lise ve ilkokullarda dört gün süreli «ihtar boykotu» yapıldı.

Memleketimiz ma'alesef tam bir çıkmazın ve karışıklığın içine girmiş durumdadır. Bu hengamede öğretmenlerin dertleri ve hallolması şart olan problemleri olabilir. Bugün her içtimaî sınıfın bir takım meseleleri ve dertleri vardır. Onlar öğretmenlerden daha rahat ve ferah içinde değillerdir. Ama bir takım kusur ve noksanlar bahane edilerek memleketi anarşiye sürüklemek hiç kimsenin hakkı değildir. Hele hele bir siyasi zümre hesabına boykota gitmek memlekete yapılacak ihânetlerin en affedilmezidir. Yavrularımızı ellerine teslim ettiğimiz zümrenin gafletine bakın ki, kendilerine lider olarak sol militanları seçmişler. 160 bin öğretmene hakaret edercesine sol eller havada yumruk yapılmış boykot kararını açıklayan sendikacılar kimin temsilcisi? Bunları kendilerine temsilci seçen öğretmenlerin hangi milletin öğretmenleri. Türk milletinin mi?

ÖRNEK BOYKOT

İzmir, İstanbul, Kayseri, Konya Yüksek İslâm Enstitüleri, okullarının «İslâmî İlimler Akademisi» olması için boykota gitmiş bulunuyorlar. Hiç bir yüksek okul talebelerinin boykotunda görülmeyen nizâm ve intizam, kanunlara karşı saygılı hareket, bu okul talebelerinin memleket severliklerinin en büyük delilidir. Onlar için boykot anarşi vasıtası değil, bir hakkın duyurulması ve alınması için en son çâre olarak baş vurulan bir yoldur. İlgililerin bu sese kulak vererek ilim için, ilmî muhtariyet isteyen zümrenin isteklerini yerine getirmesi memleket severliğin ve millet sevgisinin icâbıdır. İhtisas asrı olan zamanımızda bir yüksek tahsil gençliğinin halâ 20 çeşit dersle vakit geçirmesi ve kendi sahasında tam mütehassıs olamaması, asrın icâblarına aykırı düşmektedir. Pırıl pırıl bir gençlik ki ilim istiyor, ihtisas istiyor. Bu sese cevap verilmez veya duymazdan gelinirse bu vatana ve millete karşı en büyük cürümdür. Millet olarak Yüksek İslâm Enstitülerinin dert ve istekleriyle alâkalanıp ilgili merci'leri uyarmanın zamanı geldi ve geçmektedir. Yüksek İslâmlılar kendi çıkarları için değil, din ve milletin menfeatı için bu yola baş vurmuş durumdalar. Günümüzde en çok yokluğu hissedilen kaliteli ve işinin ehli din adamları, ancak Yüksek İslâm Enstitüleri «İslâmî İlimler Akademisi» haline getirilirse yetiştirilebilir. Asırlar boyu İslâm'a hizmet eden bu milletin genç nesline ilmî muhtariyeti haiz bir «İslâmî İlimler Akademisi» çok görülmemelidir.

Yüksek İslâm Enstitüleri boykot komiteleri yayınladıkları bir bildiride şöyle diyorlar :

> Yüksek İslâm Enstitülerinde İslâmî İlimler Akademisi için başlatılan Örnek Boykot hareketi, bütün meşruiyet ve fazileti ile tam bir tesanüd ve birlik içerisinde devam etmektedir.
>
> En tabii ve en meşru hakkımız olan İslâmî İlimler Akademileri gerçekleşinceye kadar da devam edecektir.
>
> ● Biz lüks değil zaruri haklarımızı istiyoruz.
>
> ● Biz ihtisas asrında ihtisas sahibi olmak istiyoruz.
>
> ● Biz memur değil âlim olmak istiyoruz.
>
> ● Biz vatanımıza; milletimize ve mukaddes değerlerimize daha iyi hizmet edebilmemiz için en tabii ve meşru haklarımızı istiyoruz.
>
> İcab ederse; aynı zamanda her biri bir vaiz ve konferansçı olan iki bin Yüksek İslâm Enstitüsü talebesi; ekipler halinde Anadolu'ya yayılacak ve vaazlar, konferanslar ve seminerlerle meşru davamızı Türk milletine anlatacaklardır.
>
> Yine icap ederse; Yüksek İslâm Enstitülerinin İslâmî İlimler Akademileri haline getirilmesi için 72 İmam-Hatip Okulunun 40 bin öğrencisi de Örnek Boykot hareketine katılacaklardır.
>
> Zafer hakka uyanlarındır.

MAHKEMELER DEVAM EDİYOR

Mecmuamız aleyhine açılan her iki dava da devam etmektedir. Bunlardan Amasya'da, eski mes'ul müdür Mustafa Koçyiğit aleyhine kitabcı Sabri Hazer tarafından açılan dava 5 Şubat 1970 tarihine, Konya Savcılığı tarafından yine mezkûr mes'ul müdür ve Ömer Bal aleyhine açılan dava da 18 Ocak 1970 tarihine talik edilmiştir.

SİMAV'DAN BİR BOMBA!

Memleketimizde günden güne kuduran sol ve komünist faaliyetler karşısında uyanık bulunmanın, bir ve beraber olmanın zarureti ortadadır. Bu zarureti anlayan Simav'lı milliyetçiler bir protokol dahilinde birleşip tek cephe haline gelmişler. Biz bu hareketi istikbalimizin müjdecisi olarak kabul edip bütün milliyetçilere örnek olmasını Allah'tan niyaz ediyoruz. Simav'lı milliyetçilerin müştereken yayınladıkları bildiri şöyle :

> Son zamanlarda zararlı faaliyetleri tahrip edici bir mahiyet olan solcularla mücadele etmek üzere Milliyetçi ve mukaddesatçı gruplar birleşmişler ve mücadeleyi tek elden yürütmek gayesi ile ortak bir bildiri neşretmişlerdir. 3715 kişi tarafından imzalanan 10 maddelik bu bildiride şöyle denilmektedir :
>
> 1 — Simav'da bulunan bütün Milliyetçi ve Mukaddesatçı dernekler çalışmalarını müşterek bir koordinasyon halinde devam ettireceklerdir.
>
> 2 — Bir derneğin üyesi bütün milliyetçi derneklerin çalışmalarına iştirak edecektir.
>
> 3 — Milliyetçi ve Mukaddesatçı dernekler arası istişare toplantıları aralıksız olarak devam edecektir.
>
> 4 — Toplantılara üyeler davetiye beklemeden katılacaklardır.
>
> 5 — Dernekler arası çalışmalarda esas prensip «tezimiz İslâmdır» düsturu ile çalışmak, her türlü anarşiyi reddetmek ve kanunlara saygıyı esas kabul etmektir.
>
> 6 — Bundan böyle Simav'da sol ve anarşist bütün hareketler ve çalışmalar, derneklerimiz tarafından kanun çerçevesinde hassasiyet ve titizlikle takip edilecek ve bozguncu, yıkıcı, yıpratıcı bütün fikir ve cereyanlara karşı meşru müdafaa cephesi teşekkül ettirilecektir.
>
> 7 — Derneklerimizin bütün mensupları olarak İslâmî şuur ve prensip içersinde demokratik hür nizamı desteklemeye kararlıyız.
>
> 8 — Milliyetçi ve Mukaddesatçı dernekler olarak bölgemizde bütün bozguncu hareketlere karşı fiili müdahale ve koruma hakkımızı kullanacağız.
>
> 9 — Türkiye'deki bütün Milliyetçi ve Mukaddesatçı derneklerle devamlı irtibat ve içtimai tesanüd içinde bulunacağız.
>
> 10 — Koordinasyon çalışmalarımıza ait işbu anlaşma metninin bütün maddelerine sadakat göstereceğimize mukaddes kitabımız Hz. Kur'an üzerine yemin eder, söz veririz.

BÜYÜK LOKMA, KÜÇÜK LÂF!

Bir söz var «Büyük lokma ye, büyük lâf etme» diye... Gerçi bazan büyük lokma insanın ölümüne sebep olabilir ama hele hele büyük lâf yerli yıkımdır.

Bunu şunun için yazdık. Konya'da sun'i yağmur yağdırma tesisleri kuruluyor. Bunlardan «Boztoprak ovasında» ilk defa sun'i yağmur yağdırılmış. Bu münâsebetle bir alâkalı demiş ki : «Konya ovasının artık, kaderi yağmur düâlarına terkedilmeyecektir.»

«Türlü sözlerin bizde söylenmesi modası hâlâ geçmemiştir. Oysa Batılılar 18. ve 19. asra ait aşırı ve atak psikolojiden bir asırdır kurtulmak çabası içindedir ve denebilir ki büyük ölçüde daha selîm ve reel bir haleti ruhiyyeye dönüş çoktan başlamıştır. Dinimize göre işlerde bütün sebeblerine başvurmak ve fakat neticeyi beklerken Allah'a karşı tam bir bağlılık ve tevekkül içinde bulunmak lâzımdır. Dua, faydalı bir işin Allah'tan istenmesidir. Bu isteme, sebeblerini hazırlama hususunda kudretimizin yetmediği konularda olduğu gibi. Sebebleri bilinen hâdiselerin hayırlı bir netice halinde tahakkuk etmesi için de olmaktadır.

Eskidenberi sun'i yağmur yağdırma usûlü bilinmiyordu; bugün biliniyor. Bu durumda yağmur sebeplerini hazırlamakla beraber yine de hayırla neticeyi Allah'tan isteriz. Bunda da müsbet düşünce nazarında garipsenecek hiçbir taraf yoktur. İslâmiyet, bir takım sonuçları isterken bunlarla hiç alâkası olmayan sebeblere başvurmayı tavsiye eden bir sihir sistemi değildir. Bunun böyle olduğunu ya bilmeli ve daha saygılı olmalı, ya da bilmediği konuda ulu-orta konuşmanın bir aydına yakışmıyacağını bilip susmalıdır.»

Mukayeseli Dinler Tarihi

(Baştarafı 18. sayfada)

dosdoğru namaz kılın, zekât verin» diye (emretmiş), teminatlı söz almıştık. Sonra (bu sağlam sözümüze karşı) içinizden birazınız hariç olmak üzere arka döndünüz ve siz (de atalarınız gibi) halâ yüz çevirmekte berdevamsınız.» (10).

Hz. Mûsa (a.s.) nın, kavmin söz dinlemediğini Allah (c.c.) a arzetmesi üzerine Cenâb-ı Hak, o toprakların kırk sene onlara haram kılındığını, bulundukları yerlerde serseri ve perişan bir vaziyette dolaşacaklarını, Hz. Mûsa (a.s.) nın onların bu haline acımaması ve üzülmemesi gerektiğini beyan ediyordu.

İşte bundan sonra büyük bir fırtına zuhur etti. Zaten sapıtmış olan İsrail oğulları büsbütün yollarını şaşırdılar. Çölün kumları arasında helâk olup gittiler. Bu felâketten kurtulabilenler ise senelerce sağda solda dolaştılar, Allah (c.c.) ın kudretini hiçe saymanın, bunca sayısız nimetlerine karşı gelmenin cezasını da işte böylece hem de feci bir şekilde çekmiş oldular.

Bir kaç sayıdır devam eden yazı serimiz burada son buluyor. Şüphesiz Hz .Mûsa (a.s.) ve İsrail oğulları hakkında söylenecek söz bundan ibaret değildir. Kitaplık çapında çalışmayı gerektiren bu mevzuyu ana hatlariyle özetlemeye çalıştık.

---

(10) el-Bakara, 83.

Köy Meselelerimiz

(Baştarafı 19. sayfada)

Çok köyler bilirim ki gayet geniş meraları vardır. Bu meralarda köyün hayvanları otlar, başka hiçbir işe yaramaz halde, kendi kaderlerine terkedilmiştir. Halbuki bu meraların köy kalkınmasında ne büyük değerler yüklüdür, bilinmez. Veya bilen birisi çıksa ve faraza buralarının ağaçlandırılmasını söylese bu merada hayvanları otlayan veya daha başka menfaatleri bulunan diğer bir kısım köylümüz hemen karşı çıkmakta gecikmezler. «Yok canım, olmaz böyle şey!.. Olacak olsaydı bugüne kadar hiç mi düşünen olmadı» gibi fikirler beyan ederler. Böylece birçok olumlu teşebbüs daha doğmadan öldürülür.

(Devamı gelecek sayıda)

Anketimiz devam etmektedir. Anketimizin soruları :

1 — Köylerimizi en kısa zamanda nasıl kalkındırabiliriz?

2 — Köylerimizin maddi ve manevi kalkınmasında en önemli hamlelerimiz neler olmalıdır?

Mektuplarınızı bekleriz... Gayret bizden yardım ise yalnız ALLAH'tandır.

İslâm'ın İlk Emri OKU Mecmuası

MEHMED ÂKİF

İnsanlığa rehber olan âlemde, büyükler,
Milletleri, rûhiyle asırlarca sürükler!..

(Din) hissini insanlığa, zîrâ veren onlar,
Vicdanlara hürriyeti hep, bildiren onlar!..

Târîhe kurulmuş, yücelen âbidelerdir,
İrşadlarının her biri, bir tâk-ı zaferdir!..

Engelleri, şimşek gibi, bir hızla aşarlar,
Hislerde, emellerde, gönüllerde yaşarlar!..

Bir milletin, (Âkif) gibi dâhileri: ölmez!..
Fânîliği temsil eden, eb'âda gömülmez!..

Şâirdir: asîl an'anelerden örülen tâc,
Dünyâ, bugün (Âkif) gibi şâirlere muhtâc!..

Bayraklaşan isminde, zaferlerdeki sır var, -
Târîhi, fetihler dolu bir ırkı kucaklar!..

(Âkif) diye, seslensem ufuklarla berâber,
(Âkif) diye, feryâdıma ses vermede her yer!..

Al, pembe bulutlar, kanının dalgasıdır hep,
Mâtemli gruplar, sana (Türk)'ün yasıdır hep!..

Göklerden inip, her gice ruhlarla melekler,
Hürmetle kıyâm eyliyerek, kabrini bekler!..

(Türk)'ün, unutulmaz, ebedî şâirisin sen,
Yâdınla gönüller, coşarak vecde gelirken,

En içli tehassüsle anar ismini, diller,
Rehber bilecektir, seni âtîde nesiller!...

Milyonları irşâd ediyorken: (Safahât)'ın,
İnsanlığa örnek oluyor, şanlı hayâtın!...

Târîhe şerefler veren ismin: lekesizdir!
Ölmez eserin: **gençliğe gösterdiğin izdir!...**

ALİ ULVÎ KURUCU

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *Muhterem H. Seyit Köksal - ALMANYA* — Küfrün diyarında İslâmî saffetinizi muhafaza için Yüce Allah'a duacıyız... Mecmuamızın oralarda yayılması için gayret sarfedeceğinizi ummaktayız. İsteğiniz üzerine adresinizi değiştirdik, istediğiniz takvimi de yolladık. Sonsuz selâm ve sevgiler...

★ *M. Recep Gülâli - RİZE* — Kıymetli mektubunuzu ve gönderdiğiniz abone bedelini aldık, hesabınıza işledik... Selâmlar...

★ *M. Mehmet Akyol - Bozdoğan/AYDIN* — İsteğinize uyularak adresiniz değiştirildi. Aboneniz 95. sayıda bitmiştir, selâmlar...

★ *M. Tahsin Çapçı - ISPARTA* — Gönderdiğiniz abone bedeli hesabınıza işlenmiştir... Aboneniz 102. sayıda bitecektir. Bâki selâm ve bağlılıklar...

★ *M. Muhsin Gezer - Bornova/İZMİR* — Mecmuamıza karşı duyduğunuz alâkaya teşekkürlerimiz sonsuzdur. Sizin gibi imanlı münevver gençlerin hak yolcusu mecmuamızı ta'kip etmesi bizlere güç vermektedir... Abone kaydedildiniz. Abone numaranız : 14741'dir. Selâmlar, bağlılıklar...

★ *M. Mehmet Kaşgır - Mecidiyeköy/İSTANBUL* — Gönderdiğiniz havaleyi aldık, fakat abone numaranızı yazmadığınız için hesabınıza kaydedemedik. Lûtfen abone numaranızı bildiriniz, selâm ve sevgiler...

★ *M. Asım Can - ELÂZIĞ* — Sizin de mübârek bayramınızı tebrik ederiz. Bâki selâmlar...

★ *M. Mustafa Güngördü - ELÂZIĞ* — Aboneniz 92. sayıda bitmiştir... Selâm ve bağlılıklar...

★ *M. Mehmet Hüseyin - YUNANİSTAN* — Samimi hislerinize tercüman olan kıymetli mektubunuzu aldık... Abone kaydedildiniz. Yurt dışındaki kardeşlerimizin abone bedelleri 16 liradır... Mecmuamızın oralarda yayılması için elinizden gelen gayreti esirgemiyeceğinizi ummakta ve oradaki dindaşlarımızın her türlü ahvalinden bahseden mektuplarınızı beklemekteyiz... Arzunuz üzerine siz kardeşlerimizin dertlerine, sizlere ayıracağımız sahifelerde eğiliriz... Selâmlar, sonsuz bağlılıklar...

★ *M. Salâhaddin Dışpınar - ISPARTA* — Adresiniz değiştirildi. Aboneniz 83 sayıda bitmiştir... Selâmlar...

★ *M. Bahri Kılıç - ELÂZIĞ* — Her nasılsa size karşı istemediğimiz bir ifade sehven kullanılmıştır... Sizden istirhamla bu kusurumuzdan dolayı özür dileriz. Allah'tan selâmetler dileriz...

★ *M. İsmâil Arlı - ÇORUM* — Arzunuz üzerine adresiniz değiştirildi. Alamadığınızı söylediğiniz mecmualarınız eski adresinize muntazam gönderilmiştir. Mâruzatınıza teşekkür ederiz. Hak yolunda yürümeyi kendine şiar edinmiş bulunan mecmuamız ve mecmuanız OKU siz kardeşlerimizin himmetleriyle neşir hayatına devam etmektedir. Selâmlar, sevgiler, muvaffakiyetler...

★ *M. Tahir Aydoğmuş - Şefaatli/YOZGAT* — İstediğiniz mecmuaları adresinize gönderdik. Evvelce de bildirildiği üzere sizdeki o eksik sayılar elimizde mevcut değil. OKU Mecmuası idarecileri olarak bizlerin bir çoğunda bile Mecmuamızın tam kolleksiyonu mevcut değildir. Bu yüzden üzülmeyiniz... Selâmlar, muhabbetler...

★ *M. Sami Boz - BURDUR* — Yapılan ihmalden dolayı özür dileriz... Adresiniz değiştirilmiştir. Sizde olmıyan nüshaları bildirirseniz elinize geçmiyen sayıları göndeririz. Selâm ve muvaffakıyetler...

★ *M. Av. Ahmet Güçsav - Söke/İZMİR* — Gönderdiğiniz abone bedelini aldık, aboneniz 103. sayıda bitecektir. İltifatlarınıza sonsuz teşekkürler... Sizlerin o yöndeki destekleri bizlerin azimlerini bilemekte, hakikat da'vası güç kazanmaktadır. Selâmlar, muvaffakıyetler...

★ *M. Meydan Gül - Fatih/İSTANBUL* — Temiz ve ulvi hislerinize tercüman olan samimi mektubunuz bizleri sevinçlere garketti... Sizlerin hakikat tercümanı Mecmuamızın da'vasına sahip çıkması bizlere güç vermektedir. Siz ve ağabeyinizi abone kaydettik. Alâkanızın devamını temenni ile selâmlar...

★ *M. Ramazan Sanır - İZMİR* — Aboneniz 121 sayıda bitecektir. Mes'üliyet duygusunu üzerinde hakkıyla taşıyan size teşekkürlerimizi sunarız. Selâmlar...

★ *M. Ömer Çalışır* — Aboneniz 118. sayıda bitecektir. Teşekkür ve selâmlar...

★ *M. Mehmet Yoldaş - Günyüzü/SİVRİHİSAR* — İltifatlarınıza sonsuz teşekkürler... Sizlerin Rızay-ı Bârî için çalışması bizlerin azmini takviye etmektedir... Çalışmalarınıza devamınız en büyük temennimizdir. Gönderdiğiniz abone bedelleri hesaplarınıza işlenmiştir, diğer kardeşlerimiz abone kaydedilmişlerdir. Selâm, sevgi ve sonsuz muvaffakıyetler...

★ *M. Süleyman Zenginoğlu - RİZE* — Aboneniz yapılmıştır. Mecmuamıza gösterdiğiniz yakın alâkaya teşekkür eder, işlerinizde hayırlı başarılar dileriz. Selâmlar...

★ *M. İsmail Aslan - DENİZLİ* — Mektubunuzu aldık ve isteğiniz üzere abone kaydettik. İstediğiniz sayı çıkınca adresinize postalanacaktır. Selâmlar...

★ *M. Ruhi Yavuz - ÇANKIRI* — Göndermiş olduğunuz aboneleri kaydettik. Davamız için gösterdiğiniz gayretin devamlı olmasını Cenab-ı Haktan temenni eder ve hayatta hayırlı başarılar dileriz. Hürmetler...

ÂMİR

TENEKE KUTU SANAYİİ

Her boyda yuvarlak kutu siparişi kabul edilir.

Fab.: Vefa, Sarı Beyazıt Cad. : No. : 20
Yazıhane : Karaköy, Gümrük sk. : Abacı Han katı
Tel. : 27 08 83 — 49 94 18 — İSTANBUL

İSLÂMÎ NEŞRİYAT

YENİ ESERLERİNİ TAKDİM EDER

1 — Kitap ve Sünnetin Işığında

DÖRT RÜKÜN

Namaz — Zekât — Oruç — Hacc

— Geçmiş dinlerle mukayeseli —

Yazan : Allâme Seyyid EBU'L HASEN EN-NEDVÎ

Terceme eden : İSMET ERSÖZ

Dört temel ibâdetin ma'nâ, hikmet ve esrarını açıklayan, bu suretle değer ve kıymetlerini anlamamızı sağlayan fevkalâde kıymetli bir eserdir.

308 sahife lüks ciltli 15 lira, ciltsiz 10 liradır.

NOT : Bu eser Milli Eğitim Bakanlığı'nca İmam-Hatip Okulları ve Y. İslâm Enstitüleri için kaynak kitap kabul edilmiştir.

2 — RİSÂLE-İ KUDSİYYE

ŞAH NAKŞIBEND (K.S.) Hazretlerinin sohbetleri. Yakini ve Halifesi Büyük veli HÂCE MUHAMMED PÂRİSA (K.S.) Hazretleri yazdı, Abdullah Salâhî-i Uşşâkî (K.S.) terceme ve şerhetti. Bugünkü dile Muhammed Sadık Aydın sadeleştirdi.

TASAVVUFÎ ÇOK KIYMETLİ BİR ESERDİR.

96 Sahife güzel bir kapak içinde 3 liradır.

3 — YENİDEN İSLÂM'A

Yazan : Allâme Seyyid EBU'L HASEN ALÎ HASENİ EN-NEDVÎ

Bütün müslümanları İSLÂM'ın hakîkatine çağıran şaheser. İslâmın hakîkatı nedir? Nasıl elde edilir? Bu eserde... (MEVCÛDU PEK AZ KALMIŞTIR.)

188 sahife, 1. hamur lüks ciltli 11, Ciltsiz 5,5 lira.

4 — DİNÎ, TARİHÎ HİKÂYELER

Resûlüllahın Dört Halifesi EBÛBEKİR, ÖMER, OSMAN, ALÎ (R.A.) hazretlerinin hayatları tarihî hakîkatlere uygun olarak 20 kitapta anlatılmaktadır. Küçükler ve büyükler için faydalı bir eserdir.

20 kitap naylon torba içinde 12 liradır.

OKU okuyucularına tavsiye olunur.

İsteme adresi : İSLÂMÎ NEŞRİYAT, Türbe Caddesi, No. 9 — KONYA

NOT : Bu dört eserin hepsinden ödemeli isteyen OKU okuyucularından posta masrafı alınmaz ve 3 liralık kıymetli bir kitap hediye olarak ilâve edilir.

BÜYÜK FIKIH KİTABI

ملتقى الأبحر

İZÂHLI

MÜLTEKA TERCÜMESİ

(Üçüncü Cildi Basılmaktadır.)

Musannıfı : İbrahimi HALEBÎ

Mütercimi : Konya Merkez Vâizi Mustafa UYSAL

İslâm hukukunun ve Şer'î kanunların hükümleri ve yaşanış şekli derli toplu olarak yazılan fıkıh kitaplarının en son metni olan bu kıymetli eser; Uzun izâhlarla tercüme edilmiş ve Birinci cildi Arapça metinleriyle birlikte çıkmıştır.

Bilhassa izah bölümünde her bahsin hatta her bâbın evvelinde ihtiva ettiği hükümlerin Şer'i delillerini kitap ve sünnetten meâllerin nakli ve açıklayıcı ilgili fetvâlar me'hazlarıyla beraber açık ifadelerle yazılmıştır.

Birinci ciltte bulunan muhteviyat :

a) Taharet, Namaz, Zekât, Oruç ve Hacc bahisleri,

b) Nikâh, Muharramat, Mehir ve Süt emme — Emişme — bahislerinin hükümleridir.

İkinci Ciltte bulunan muhteviyat : Talâk, Yeminler, Cezâlar, Tâzir bâbı, Hırsızlık, Cihâd elfâzı küfür meseleleri ve vakıf bahsi gibi hükümleri muhtevidir. Her iki cilt altın yaldızlı 480'er sahife ve 26'şar liradır.

DİKKAT : Mütercimin günün meselesi olan **«İslâm'da Tesettür ve Haya»** adlı eseri 750 Kr., Ciltli 1250 Kr. ve ikinci baskısı yapılan **«İslâm'a Sokulan BİD'AT ve HURÂFELER»** adlı kitaplarını da aynı adresten temin edebilirsiniz.

Bu kitaplardan sipariş yapanlara % 20 ve kitapçılara % 30 iskonto yapılır.

İSTEME ADRESİ :

Mustafa UYSAL — P. K. 109 — KONYA

Büyük bir itina ve titizlikle her türlü Defter, İtiraz ve Sigorta işleriniz için

ÖZEN MUHASEBE BÜROSU

ötedenberi hizmetinizdedir.

ÖZEN

MUHASEBE BÜROSU

Muammer KAVUT - Nezir ALTINTAŞ

Adres : Karaman Cad., Yeni Çarşı

No : 9, Kat : 3 — KONYA

SAYI : 96 **ŞUBAT 1970**

BU SAYIDA

- ★ **Kurban**
- ★ **Madde ile Ruh arasında İNSAN**
- ★ **Hacı Veyis-zâde**
- ★ **Nübüvvet Şafağı**
- ★ **Kadere dair**
- ★ **Sibeveyh**
- ★ **Uyanmak Gerek**
- ★ **Hz. İsa**
- ★ **Ahmed Hamdi Akseki**
- ★ **Namaza ait bilgiler**
- ★ **Köy meseleleri**
- ★ **Haberler**
- ★ **Şiirler**

İSLÂMIN İLK EMRİ

Oku

Dinî, İçtimaî, Edebî Aylık Mecmua

Hak müyesser etse varsam
Güzel Kâbetullah sana

بسم الله الرحمن الرحيم

HADİSELER - DÜŞÜNCELER

İnsanoğlu, yaratıldığından zamanımıza kadar her ne zarar gördü ise cehâlet ve nemelâzımcılıktan görmüştür. Zira maziye ibretle bir göz atacak olursak bunun birçok örneklerini görerek âdeta donar kalırız.

İlk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem (a.s.) ın oğullarından Kâbil, şeytan denen muzır yaratığın vesvesesine kapılmış, câhillik ve çekememezlik yüzünden ilk cinâyet işlenmiştir.

Allah'lık davası güden ve şeytanın boynuna taktığı boyunduruktan kendini kurtaramıyan koca kâfir, zâlim, gaddar Fir'avn da cehâlet ve kibrinin kahrına uğrayıp gitmişti. Fir'avn'ı bu şekilde rezil, rüsva eden, dünya ve âhirette elim ve şedid bir azaba müstehak eden şey şüphesiz ki cehâlettir. İlme, irfana, marifete ve akl-ı selime sırtını dönmesi, İlâhi müjdeye ve sonsuz saadete kulaklarını tıkayarak küfründe devam etmesiydi.

Kendisine ilmi sayesinde yetişilemiyecek mal ve mülk ihsan edilen, mal ve mülk sevdasına düşerek âlimlik sıfatını câhillik sıfatına değişen Kârun ise, zenginliğine güvenerek dünyayı kendinden başkasında görmiyerek mal ve mülkü ile mağrur oldu. Yüce Allah (c.c.) a karşı mağrurlaşan ve câhilleşen Kârun bütün servetiyle mahv u perişan olmuştur.

Asr-ı Saadet zamanında Hâtem-i Enbiya'nın sesini duyduğu halde inanmıyan İslâm'ın baş düşmanı, küfrün babası, fitnenin ve fesadın başı olan Ebû Cehil, cehâletin babasıdır ve câhilliğine kurban gitmiştir. Bu hususta daha birçok misâller vermek mümkündür.

Beşeriyet bu amansız ve çetin düşmanını bildiği halde kendini bu zorlu düşmana karşı müdafaa ve taarruz etmeyi aklına getirmiyor mu acaba? Yoksa bu cehâlet, mütekebbirlik, mâl ile mağrur olma Hakka ve Hakikate sırtını dönme beşeriyete daha mı tatlı geliyor? Fakat şu bilinmelidir ki, cehâlet insanları sahil-i selâmete çıkarmaz, insanları yerden yere çarpar, her iki cihanda da elim ve şiddetli azaplar getirir.

Zamanımızda da cehâlet, meyvesini vermeğe devam etmektedir. Her şeyi bildiğini sanan bir takım câhiller her mevzuda tartışmaya atılmaktan abuk-sabuk şeyler söylemekten kendilerini alamamaktadırlar. Bundan birkaç sene önce Hakkı ve Hakikatı inkâr etmede âdeta birbirleriyle yarışan sözde ilim bezirganları, dine, imâna ve mukaddesâta necis dillerini uzatmışlar «Kur'an'a çöl kanunu» beşeriyetin son peygamberi olan Hz. Muhammed Mustafa (s.a.) e de «Çöl Bedevisi» ve kendini güya millet içinde yüksek tabakadan sayan bazı ileri (!) görüşlüler «Bunca yaptığım kulluk ve ibâdet boşuna imiş» demek cür'etini göstererek Müslüman-Türk'ün mukaddesâtına saldırmışlardır.

Yaşadığımız şu günlerde de böyle ileri (!) görüşlü, mâneviyat yoksunu, Hakk ve Hakikatten bihaber ve sahte Prof'lar kendi cehâletlerini —Milliyetçi ve Mukaddesatçı Profesörleri tenzih ederiz— milletin gözü önünde «Kur'an çağ dışıdır» diyerek bir daha sermişlerdir. Bundan kara cübbeli sözde aydın ve cici (!) prof'lar zararlı çıkmışlardır. Müslüman-Türk milletinin nefretini kazanmışlar, manevi tükrüğünü yemişlerdir.

Sizlere sesleniyoruz ey ilmini değil de cehâletini piyasaya sürüp kendi kendini maskara eden sözde ilim bezirganları kendinize ve asîl Müslüman-Türk milletinin evlâtlarına biraz olsun saygılı olmalısınız.

Bir milletin okumuşlarının manevi vazifesi, önce onun kültür ve mukaddesâtına hürmetle başlar. Millete hürmetsiz davrananın sonucu iyi değildir. İlmi lekeleyen ve değersiz kılan husus, onun bencil iştahlara ve bazı sapıklıklara âlet edilmesidir. İlim adamı sıfatını taşıyan kimselerin bazı konulara hücum ederken durup heyecanını yenmesini ve meseleye daha tarafsız bir şekilde tekrar bakmasını bildirmeleri gerektir. Câhil olmamak budur. Câhillerin sonucu elbette kötüdür.

İslâmın İlk Emri OKU

İSLÂMIN İLK EMRİ

Oku

Dinî, İçtimaî, Edebî Aylık Mecmua

Sahibi :
Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyeti adına :
Hasan TEKELİOĞLU
Yazı İşleri Müdürü :
H. Hüseyin AKGÖZ
İdarehane :
Cıvıloğlu Talebe Yurdu Pasajı — KONYA
Muhabere Adresi : P.K.: 105 — KONYA
Abone şartları : Yıllık : 12 T.L. Altı Aylık : 6 T.L.
(Yurt dışı Yıllık : 16 T.L.)
Me'haz gösterilmeden yazılarımız iktibas edilemez, gönderilen yazılar basılsın-basılmasın iade edilmez.

Ahmet Sait Matbaası — İSTANBUL

Basıldığı tarih : 6.2.1970

Kurban

Selâhaddin PARLATIR
Konya Yüksek İslâm Enstitüsü
Din Psikolojisi Öğretmeni

KURBAN kesme ibadeti, bir hâdiseye dayanmaktadır. Her kurban bayramında bunun hatırasını anıyor ve yaşayışımızı daha mesut kılan, maneviyyetimizi yükseltip zenginleştiren sebepleri bir bayram ve ibadet neşesi içinde yeniden kazanıyoruz. Zaten insanlara sevgi ve mutluluk öğretmekten başka gayesi olmayan İslâm dininin teklif ettiği bütün ibadet ve faaliyetler, bu esas espiriyi gerçekleştirmeğe matuf vasıfları ve yönü ifade ederler.

Bu kısa denemede hatırasını anmak için Kurban Bayramı yaptığımız hâdisedeki bazı hususlara dinî psikoloji bakımından dikkat edilmeğe çalışılmıştır.

Kur'an-ı Kerim'de Hz. İbrahim'le «hayırlı evlât» Hz. İsmâil'in İlâhî iradeyi yerine getirmek için gösterdikleri rıza ve teslimiyet anlatılmaktadır.

Allah iradesine teslimiyet dinî sistemin ruhudur; iman ve dinî davranışın esasıdır. Din, üstün kudrete insanın alâka ve bağlılığını ifade eder. İnsanda yaratılışından gelen bir kabiliyetle bu alâka ve bağlılık bir ihtiyaç halindedir. İnsanın normal psikolojik ahengi böyle bir alâka ve bağlılıkla mümkün olur.

> **«(İbrahim) Ben, dedi, doğrusu Rabbime gidiciyim. O, bana yol gösterir. Ey Rabbim, bana salihlerden (bir oğul) ihsan et (diye dua etti.) Biz de ona çok uysal bir oğul müjdesini verdik. Artık o (oğul İbrahim'in) yanında koşmak çağına gelince (babası) Oğulcağızım, dedi, ben seni rüyamda boğazlıyorum görüyorum. Bak artık ne düşünürsün. (Oğlu) dedi: Babacığım, sana edilen emir ne ise yap. İnşaallah beni sabredenlerden bulacaksın. Vakta ki bu suretle ikisi de (Allah'ın emrine) teslimiyet gösterdiler, (İbrahim) onu alnı üzere yıktı. Biz ona : Yâ İbrahim, rüyana sadakat gösterdin. Şüphesiz ki biz, iyi hareket edenleri böyle mükâfatlandırırız, diye nida ettik. Hakikat bu apaçık ve kat'i bir imtihandı. Ona bir kurbanlık fidye verdik.»**
>
> **Saffet sûresi, 99-107.**

Dinî davranış, tabiî davranıştır. Mutlak kudretle olan alâkaların bulunmaması, bütün sıkıntı, ıstırap ve bedbahtlıkların kaynağıdır. Yaşayışa mutluluk ve renk, iyimserlik ve ümit bu alâka ile sağlanmaktadır.

İman, Allah'ın varlığını, emir ve isteklerini, takdirini kabul, yani düşünce ve duygu alanında bu kudrete derûnî teslimiyettir. Dinin mesut edici iksiri, sevgi ile Allah iradesine teslimiyettir. O'na tutunduğumuz, boynumuz bükük O'na el açıp yalvardığımızda içimize rahatlık ve genişlik, sükûn ve aydınlık dolar.

Benliğin Allah iradesine teslimiyeti, dinî yaşayışın ilk şartıdır. Hayat gayesini Allah rızasında bulan dindar nefsine, heveslerine, menafatlarına kapılmaz, teslim olmaz; hürriyetini, sevincini ve iç aydınlığını yalnız Allah'a tapmakta bulur.

«Müslüman», «Allah iradesine teslim olan» demektir. Bu isim bize, Hz. İbrahim'le Hz. İsmail'in Allah'a o, son derece dehşet verici teslimiyetleri tablosundan kalmıştır. Sevgi, hürmet, sabır ve tevekkül duygularını, davranışlarını ifade eden teslimiyet, Allah'a yaklaştıran metoddur. Allah bize yakındır; biz teslimiyetimizdeki dereceye göre O'na yakın veya uzağız. O'na dua edeni O duyar, yardım ve inayetini verir. O'na bir karış gidene, O bir adım gelir. Manevî yükselişte kendini tamamen Allah'a teslim eden dindarın gözünde her şey kaybolur ve o kendini Allah'a çok yaklaşmış hisseder.

Dinin duygu ve tasavvur tarafı olan iman, ibadet ve merasimlerle tezahür eder. Ve bu faaliyetler imanın kuvvetlenmesini, kökleşmesini sağlarlar. Dinimizde Kurban bayramı, bir hatırayı anmak yanında, dinin özü ve dindarın esas vasıflarından olan teslimiyeti tekrar hatırlatmakta ve müslümanlığımızı daha kuvvetlendirici bir vesile olmaktadır.

Madde ile Ruh arasında İNSAN[1]

Ahmed GÜRTAŞ
Konya Y. İ. Ens. Arap dili ve Edebiyatı Öğretmeni

İnsanın hayattaki davranışı, onun bu hayata bakışına ve bu hayat hakkındaki düşüncesine göre değişmektedir.

Bazı insanlar var ki hayatı, sadece gözünün ve diğer duyularının idrâk ettiği bu maddî âlemden ibaret olarak görmektedirler. Bunlara göre bu maddî âlemin ötesindeki manevî âlem Peygamberlerin getirdikleri ilâhî talimler ve haber verdikleri tabiat ötesi âlem vehmin icâd ettiği bir çeşit hayalden başka bir şey değildir. Öyle bir hayal ki, çok defa içinde yaşayacağı ve elinden kaçan saadet dolayısiyle tesellî ve sabır bulacağı bir rüyâ âlemini yaratmağa mecbur kılan çetin vasat insanı bu hayale sevkediyor.

Bu sınıf insanların vasfı, nefsini doyurmaya, hırs ve emellerini tatmin etmeye yardımcı olacak kadarının dışında hiç bir sınır ve kayıt tanımaksızın, zevk ve safâya dalmak, tıka basa yemek ve dünyadan mümkün olduğu nisbette kâm almaktır.

Bunlar eskiden şöyle demişlerdi : **«Bu (hayat), dünya hayatımızdan başka (bir şey) değildir. Ölüyoruz, yaşıyoruz. Bizi, o sürekli zamandan başkası helâk etmez...» (2).**

Bunların mantıkları ne eskiden, ne de şimdi değişmiş değildir. İnsan nefsi her zaman ve her yerde daima aynı nefistir.

İşte çağdaş medeniyetin milletlerine bakınız : Hepsi aynı şekilde düşünüyor, aynı gözle bakıyor ve aynı fikrin sınırları içinde yaşıyorlar. Bütün güçlerini, ihtirası en büyük nisbette ve şehveti de en geniş çapta tatmin etmek için harcıyorlar. İsterse bu, diğer ümmet ve milletlerin aleyhine olsun.

Nice kıymetleri değersiz hale getirmişler, nice hakları çiğnemişler, nice kanlar akıtmışlar, nice andlaşmaları bozmuşlar ve nice cinayetler işlemişlerdir. Bütün bunlar ulvî bir gaye veya yüce bir risâlet uğruna değil de, aksine, sadece ve sadece asla doymak bilmeyen açgözlülüklerini doyurmak için...

Şöyle buyururken Cenâb-ı Hak Taâlâ ne kadar doğru söylemektedir: **«Onların çoğunda ahde bağlılık görmedik. Çoğunu fâsık kimseler olarak bulduk.» (3)**

Gördüğümüz bütün suç ve günahlar bu materyalist düşüncenin bir neticesi, insanın ruhunda gizli olan değerleri inkârın bir meyvesi, hakkı tanımamanın ve ideali küçümsemenin bir eseridir.

Bu sebepledir ki, bu şekilde hayata maddî açıdan bakış, rolü, insanla temiz fıtratının arasını açmak, insanı iyilikten ve cömertlikten soymak, insanda sevgi ve merhamet hislerini öldürmek, insandan hem kendi nefsine ve hem de insanlığa bir düşman meydana getirmek ve insanı yeryüzündeki canlıların en kötüsü haline getirmekten ibaret olan bir bakış haline gelmiştir.

«Allah katında, yeryüzündeki canlıların en kötüsü gerçeği akletmeyen sağırlar ve dilsizlerdir. Allah onlarda bir iyilik görseydi işittirirdi. Onlara işittirmiş olsaydı yine de yüz çevirirlerdi. Zâten dönektirler.» (4)

Bu âyetler onların, bilgi kaynaklarını ve idrâk kuvvetlerini yitirdiklerini açıklamaktadır. Onlar hakkın karşısında sağırdırlar, hakka kulak vermemektedirler. Aynı zamanda tat olup, hakkı söylememektedirler. Çünkü kalbleri Allah'ın nurundan mahrum ve O'nun hidâyetinden sapmış bulunmaktadır..

Sağır bir kimsenin güzel şarkı dinlemekten ve kör bir kimsenin de rengârenk ışıklardan nasibi nedir ki?

Durum böyle olunca insana yaraşan, hayata bakışını tashih etmek, hayatı şehvet ve ihtiras seviyesinin üstüne çıkarmak, insanlığını gerçekleştirecek olan yola girmek, dünyadan ve bu hayattan maddî kısmet ve nasibini de unutmaksızın insanlığını en yüksek ufka doğru yüceltmektir. Bunun da yolu, basitlikten sıyrılmak, varlığını anlamaya ve şahsiyyetini tanımaya gayret sarfetmektir.

GÜZEL KÂBETULLAH

Hak müyesser etse varsam
Güzel Kâbetullah sana
Bakuben hayranım olsam
Güzel Kâbetullah sana

Kara tonun bürünür
Arş'la beraber görünür
Sana varmıyan yerinür
Güzel Kâbetullah sana

Gümüşten kapu açmışlar
Mermerlerle döşemişler
Altın kuşak kuşatmışlar
Güzel Kâbetullah sana

Kâbenin çevresi dağlar
Didar görmüş sular çağlar
Âşık Yunus durmaz ağlar
Güzel Kâbetullah sana

Yunus EMRE

Okuyucularımızın Mübârek KURBAN BAYRAMI'nı Tebrik Ederiz.

— Oku Mecmuası —

Huzurunda bulunan her şey, bu hakikate ulaştırmak için insanın elinden dostça tutmaktadır. İşte kâinâtın tamamı... seması ile, arzı ile, istifade etmesi için insanın emrine verilmiş, onun hizmetine tahsis edilmiş olup, en büyük hedeflerini gerçekleştirmesi hususunda insana yardımcı olacak bir takım kanunlara göre hareket etmektedir. Kâinâtta insanın, gerçekleştirmek için çalıştığı ve ulaşmak için çırpındığı kemâli ile çatışacak hiç bir şey yoktur :

«Gökleri ve yeri yaratan, yukardan su indiren, bu su ile size yiyecek olarak ürünler yetiştiren, emri gereğince denizde yüzmek üzere gemileri, nehirleri, dâimi olarak yörüngelerinde yürüyen ay ve güneşi, geceyle gündüzü sizin buyruğunuza veren Allah'dır. Kendisinden isteyebileceğiniz her şeyi size vermiştir. Allah'ın nimetini sayacak olsanız bitiremezsiniz. Doğrusu insan pek zâlim ve nankördür.» (5).

Bu âyetlerde, insanın bu maddî âleme karşı üstünlüğünün tasdiki vardır. Bu üstünlük, insanın kâinata hâkim olmasını, onu akıl ve iradesinin emri altına almasını gerektiriyor. Yoksa kâinâtın insanı köle yapıp alçaltmasını değil... O takdirde durum değişir ve hizmetçi efendi, köle reis olur. Bunda da Allah'ın yarattığını değiştirmek gibi bir zillet ve âcizlik vardır.

Beşerde insanlık duygularını harekete geçirmek ve Allah'ın insana bahşettiği kabiliyetleri açıklamak üzere, Kitâbu'llâh'ın sayfalarından Hakkın sadaları fışkırmaktadır. Ta ki, bu seslerle insan, kendisi için takdir edilen kemâlin zirvesine ulaşsın.

Allah'ın vahyi açıklamaktadır ki, Cenab-ı Hak insanı, üstün ve şerefli kılmak için kendi eli ile yaratmış, insanda hayat ışığı sönmeden devamlı olarak yansın diye ona kendi ruhundan üfürmüştür. Sayesinde ilim ve marifetin zirvesine ulaşacağı akıl nimetini bahşetmiştir. Nefsini, Allah'ın emrini alıp yerine getirmeye müsait olarak yaratmıştır. Ta ki, beşerin saadet ve muvaffakıyeti için Allah'ın murâd ettiği nizam yerleşmiş olsun.

Hak ve adâleti yerine getirmesi için Allah insanı, kendine halife kılmış, beşer kemâli için, kendine kavuşmanın ve yüce Zâtına bakmakla nimetlenmenin dışında herhangi bir hedef yaratmamıştır :

«Andolsun ki Biz, Âdem oğullarını üstün bir izzet ve şerefe mazhar kılmışızdır. Onlara, karada ve denizde taşıyacak (vasıtalar) verdik. Onlara güzel güzel rızıklar verdik. Onları, yarattığımızın bir çoğundan cidden üstün kıldık.» (6)

«Rabbın meleklere, ben yeryüzünde bir halife var edeceğim, demişti. Melekler, orada bozgunculuk yapacak, kanlar akıtacak birini mi var edeceksin? Oysa biz seni överek yüceltiyor ve seni takdis etmekte bulunuyoruz, dediler. Allah, ben şüphesiz sizin bilmediklerinizi bilirim, dedi. Ve Âdem'e her şeyin ismini öğretti, sonra onları meleklere gösterdi, eğer sözünüzde samimi iseniz bunların isimlerini bana söyleyin, dedi. Cevap verdiler : Sen münezzehsin, öğrettiğinden başka bizim bir bilgimiz yoktur. Şüphesiz sen hem bilensin, hem de hakimsin. Allah, ey Âdem onlara isimlerini söyle, dedi. Âdem, isimlerini söyleyince Allah (meleklere), ben göklerde ve yerde görünmeyeni biliyorum, sizin açıkladığınızı ve gizlemekte olduğunuzu da bilirim, diye size söylememiş miydim, dedi.» (7)

Allah'ın, insanın şanını yüceltmesinin, bu mevcûdâta efendi yapmasının ve insanda bu manaları harekete geçirmesinin tek sebebi, insana varlığının hikmetini ve yaratılmasına sebep olan vazifesinin sırrını açıklamak ve insanın da oyalanıp gevşemeden, gayesine doğru kuvvetle yürümesini sağlamaktır. Bu gaye, bu hayatın emanetini yüklenmek ve bu emanetin külfet ve icaplarının uhdesinden gelmektir.

«Biz emâneti göklere, yere ve dağlara arz (ve teklif) ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, bundan endişeye düştüler. İnsan(a gelince, O tuttu) bunu sırtına yükledi. Çünkü o, çok zulümkâr, çok câhildir.» (8)

Çok defa fıtrat bu gayeden inhiraf ediyor ve akıllar bu gayeyi idrâk edemiyor. Bu da ya bozuk çevre, ya öldürücü cehâlet, ya kör taassub, yahut da dünya lezzetinin tercih edilmesi sebebiyle oluyor. İnsan şerefinin hakîr görülmesi ve insanın yüce kıymetinin unutulması da bundan doğuyor.

İşte bundan dolayıdır ki, İslâm'ın talimâtı, akılları sapıklıktan ve fıtratı da gayesinden inhiraf etmekten koruyucu olmaktadır.

İslâmın çizdiği plânı gözden geçirir ve doğru yoluna tâbi olursak, bu hayatta insanlığımızı gerçekleştirmekten ibaret olan en büyük gayeler bizim için hakikat olur.

O zaman ince hisler, uyanık gönüller, coşkun duygular, sağlam iradeler ve kuvvetli eller bizim olur. Bizim yanımızda kardeşlik bağlarını, adâlet ve barış temellerini takviyede büyük bir hisse sahibi olmak isteyen bir milletin sağlam yapısının unsurları bol miktarda bulunmuş olur.

(1) es-Seyyid Sâbık, Da'vetü'l-İslâm, Mısır, 1960, s. 143-149.
(2) el-Câsiye sûresi, âyet : 24.
(3) el-A'râf sûresi, âyet : 102.
(4) el-Enfâl sûresi, âyet : 22-23.
(5) İbrâhîm sûresi, âyet : 32-34.
(6) el-İsrâ sûresi, âyet : 70.
(7) el-Bakara sûresi, âyet : 30-33.
(8) el-Ahzâb sûresi, âyet : 70.

Nübüvvet Şafağı

Yusuf IŞICIK

ALEM, âlem olalıdan beri, hiç kesintisiz hak ve bâtıl gibi iki zıt kuvvetin fikrî ve amelî çarpışmasına sahne olagelmiştir. Zira bu âlem fıtrî kanunlar dahilinde işlemektedir. Bu kanunlar da hiç şüphesiz İlâhî kudret tarafından konulmuştur. İlâhî kanunların cereyan etmekte olduğu hangi hayat sahnesine bakılırsa bakılsın orada eşya ve hâdiselerin birbirine zıt iki çeşidi görülecektir.

Bunun en canlı misâli insandır. Binbir türlü duygu ve düşüncenin hazinesi olan insanda bu duygu ve düşüncelerin dâima çeşitliliğine rastlanır. Onda bir tarafta şahsiyet ve izzet başgösterirken diğer tarafta zillet ve aşağılık duygusu görülür! Bu yaratıkta, hem zulüm hem adalet vardır. Aklı ve fikr-i selimiyle müsbet hareketlere girişen insanoğlu, bir de görülür ki şehvetinin esâretinde hayvanlık derekesine düşer. O, ruh ve nefis sahibidir. O ruh ve nefis ki, insandaki tezadın en ayan-beyan örneğini gösterir.

Şu âleme bakıldığında berrak bir semâ, altın ışıklı bir gündüz, nurlu bir gece görülürken; bulutlu ve karanlık bir gök, semasında şimşek ve yıldırımlar çakan bir karanlık manzara temâşâ edilir. İşte yine onda, ma'nevî plânda hak ve batıl gibi iki zıt mefhum taşıyıcısı durmadan birbirlerine karşı kafa tutarlar, durmadan taraftarlarını çarpıştırırlar...

Fert plânında bâtılın karargâhı nefis iken, hakkın sahnesi ruh'tur. Nefis, şer unsurlarla beslenip neşv-ü nemâ bulurken, ruh hayırlı yönde öğütlenmeye devam eder. Nefsin fert plânında şer unsur İBLİS ile ilk irtibâtı Hazreti Adem (a.s.) ın şahsında olmuş, bilâhare ruhî kudretin hayırla öğütlenmesi ilk defa yine beşeriyet babasında olmuştur. Sonra Hâbil ile Kâbil arasındaki çarpışma devam ederek son anlarını yaşadığımız şu asra kadar hak-bâtıl çarpışması süregelmiştir. En zâhir örnekleri Hz. İbrahim (A.S.) ile Nemrut, Musa Kelimullah ile Fir'avn ve Rasülullah (S.A.V.) ile topyekûn Ebû Cehil kutbu arasında cereyan etmiştir.

Hz. Âdem'le sökmeye başlıyan risâlet ve nübüvvetin nurlu şafağı ile, İblis'le başlıyan şerrin zulmet gecesi, karşılıklı olarak birbirlerini kendi hükümleri altına almak istemişler; gücünü Sonsuz Kudretten (c.c.) alan nübüvvetin teşkil ettiği hak ordusuyla, kudretini İblis kuyusundan öğütlenerek takviye eden bâtıl ordusu, kıyasıya mücâdele ederlerken nübüvvetin son ve küfre karşı amansız Muhammedî şafağı sökmüş, Risâlet-i Muhammediyye güneşinin doğmasıyla bâtılın topyekûn fikir ve ameliyelerine sünger çekilmiştir.

O doğunca ne Fir'avnların, ne Nemrutların tahtı-tâcı kalmış, ne Mecusiliğin asırlardır dumanlar arasından parlamıya çalışan meş'aleleri devam edebilmiş; ne Rum imparatorluğunun ve ne topyekûn dünyaya hakimiyet tahtını kurmuş olan zulüm ve istibdat kalabilmiştir. Bundan birer tapınak ve heykel gibi, bîçare insanlığın son defa kendilerine ibâdetini arzulayan zulmün bütün müştemilâtı nübüvvet şafağının sökmiye yüz tutması ile sarsılmış ve o şahane Muhammedi güneşin doğuşuyla eriyip hâk ile yeksan olup gitmiştir.

Kilise mahzenlerinde güya Hz. İsa (A.S.)'nın rûhunu şâda çalışan ruhban sınıfı ve bu sınıfın câhil tebâası, bu güneşin şualarının bir menfez bulup yanlarına ulaşmasıyla kendilerine gelebilmişler, ellerindeki şarap kâseleri ile boyunlarındaki haçlarını toprağa gömmüşlerdir...

Nirvanaya ermek için dağ kovuklarında çile dolduran brahmanlar, Lât ve Uzzâ'nın karşısında ta'zim duruşunda bulunan Arabistanlı dalâlet kurbanları, âteşgedeler önünde dumandan gözleri kararmış ateşperestler; hep bu güneşin nurlarıyla silkinebilmişler ve gözlerindeki zulmün siyah gözlüklerini çıkarmıya muvaffak olmuşlardır.

Bütün insanlık, coğrafya ve ırk şartlarını teperek Arabistan'dan doğan güneşe kepenklerini aralamışlar ve bu meş'alenin aydınlattığı İslâm caddesine düşmüşlerdir. Arap Ebû Bekr (R.A.), Bizanslı Suhayb (R.A.), İranlı Selman (R.A.) ve Habeşli Bilâl (R.A.) hep birden kendileriyle birlikte kabilelerini de bu güneşin doğuş mahalline çekmişler; Bu nurun kaynağı Risâletmeâb Hz. Muhammed Mustafa (S.A.V.) nın huzuruna koşmuşlardır.

Parça parça Arabistan, büsbütün bir hakikat mer'ası haline gelmiş, İran ve Bizans'ın surları hakikate zorlanmış, Türklerin de bu nurlu halkaya iltihaklarıyle Anadolu İslâm'ın vatanı olmuş, Alparslan'ın müthiş yumruğu, küfrün son kal'asının beyninde patlarken Osmanlı hânedânı dünya sulhünü te'sis edivermişti. Avrupa, Asya ve Afrika insanlığı, İslâm-Osmanlı tebaalığına bütün coğrafi ve ırkî şart ve engelleri aşarak koşmuştu.

Fakat bu huzurlu anda, yavaş yavaş çözül-

(Devamı 25. sayfada)

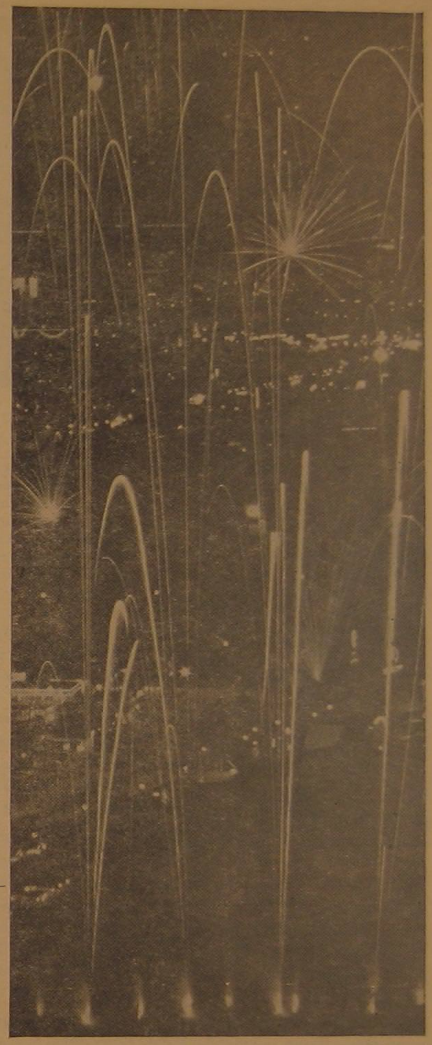

BAYRAM

Âfak bütün hande, cihan başka cihandır;
Bayram ne kadar hoş, ne şetaretli zamandır!

M. Akif ERSOY

Avni İLHAN
Y. İ. Ens. Muk.
Mez. Ta. Öğ.

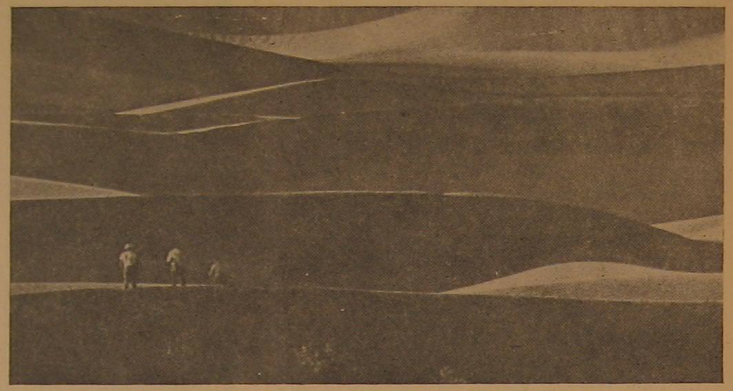

KADERE DÂİR

İNSANOĞLU yaratıldığından bu güne kadar düşünmüştür. Düşünme onun mümeyyiz vasfıdır. Ona her hangi bir hususta düşünme, demek kadar neticesiz bir şey yoktur. Pekalâ, acaba her meseleyi düşünebilme durumunda olan insan, kafasına takılan soruların hepsine cevap verebilmiş midir? Hemen ifade edelim ki hayır. Bir çok problemleri sadece düşüncesi ile çözmeye çalışmasına karşılık, problemlerin daha da anlaşılmaz, içinden çıkılmaz hale geldiğini hayretle görmüştür.

İşte bu çapraz, anlaşılması güç ve beşer aklına arız olan müşküller müşkülü meselelerin en başında kader meselesi gelmektedir. İnsanoğlu bir taraftan, yaptığımız işlerden mes'ul olabilmemizi izah etmek için kaderi inkâr yoluna saparken ve kulun bütün fiillerini kendisinin yarattığını iddia ederken, aldığı bütün tedbirlere rağmen neticenin beklediği gibi olmayışı karşısında şaşırmaktadır. Meselâ : herhangi bir caddenin kaldırımında son derece tedbirli olarak giden bir kimseyi yukardan düşen bir çiçek saksısının yaraladığını ne ile izah edebiliriz? Buna benzer daha binlerce hâdiseyi her gün işitip, okumuyor muyuz?

Buna karşılık meseleleri koyu bir cebriyecilikle yani her şeyin yaratıcısı Allah'tır; yaptığımız işler alınyazımıza göredir; biz ne yapsak boştur, görüşü de hayatın dinamikliğini gideren bir afyondur. Mes'uliyet duygusunu kaldırıp her şeyin mubah olduğu neticesine vardıran bir yoldur. Hülâsa, meseleyi aklımızla çözmeye çalışırsak bizden öncekilerin aldığı neticeden başka elimize bir şey geçmez. Esasen bu meselenin halli için ortaya atılan akli ve felsefî beyanların tamamı birbirine zıttır.

O halde ne yapmalı? İslâmın bu mesele hakkında gösterdiği hal çaresine sımsıkı yapışıp, İslâma teslim olmalı. Hz. Peygamber (S.A.), insanın alınyazısının bulunduğuna dair buyurduğu hadislerine karşılık ashabtan : «öyleyse niye çalışıyoruz? Faydasiz değil mi?» diyenlere karşı daima «hayır» diyerek cevab vermiştir.

İslâmın emri olduğu için kadere inanmak, bu suretle bir çok felâketler ve çözümü imkânsız hadiselerde bir neticeye ulaşmak. Diğer taraftan da insana mes'uliyet yükleyen İslâmın emir ve nehiylerini tatbik etmek ve bu meseleyi boşu boşuna kurcalayıp, işin içinden çıkacağım iddiasında bulunmamak; galiba en çıkar yol.

KİME GİDEM

Hep âlemi sen yarattın
Nimetin ile donattın
Rezzak sensin rızık sende
Sen var iken kime gidem

Yüzüm kara günahım çok
İşim isyan sevabım yok
Rahman sensin rahmet sende
Yalvarmaya kime gidem

Sığınmışız rahmetine
Garkeyleğil nimetine
Biz kulunuz sultan sensin
Ferman için kime gidem

Birgün gelir mahşer olur
Mizan terazi kurulur
Hakim sensin karar sende
Berat için kime gidem

Niyazi der nice idem
Bu derdimi kime diyem
Tabib sensin ilâç sende
Merhem için kime gidem

M. Niyazi GÜNERİ

KURBAN

Hakkında bilgiler

Mehmet KAPLAN
İmam-Hatip Okulu mezunu

KURBAN, Allah-ü Teâla'ya yaklaşmak için kesilen hususi bir hayvandır.

Kurban kesmek ALLAH rızasına uyduğumuzun, O'nun verdiği nimete şükrettiğimizin bir ifadesidir.

Müslümanlar bu vesileyle fakirlere yardım etmek suretiyle sevaba girmektedir. Kurban bayramında Hakk rızası için kesilen bazı hayvanların etlerinden, derilerinden birçok ihtiyaç sahipleri faydalanıyor.

Kurbanın meşruiyeti şüphesiz, dinî, ahlâkî, ictimâî bir takım hikmetlere, maslahatlara müstenittir. Kurban eti bir sene gibi uzun bir zaman et yüzü görmiyen fakirleri büyük bir sevince garketmektedir.

Kurban hakkında Cenab-ı Hakk Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor : «Ey Muhammed! (s.a.) Şüphesiz biz sana Kevseri vermişizdir. Artık Rabbin için namaz kıl, kurban kes. Şüphesiz adı sanı kesilecek olan sana düşmanlık eden kimsedir.»

Kurbanı kabul etmek veya etmemek ALLAH'a mahsustur. Bu hususta Kur'an-ı Kerim'de şöyle denilmektedir : «Ey Rasülüm! (s.a.) Ehl-i Kitaba, Âdemin iki oğlunun haberini hakkıyla oku, onlar ALLAH rızasını kazanmak için kurban kesmişlerdi. (Hayır işlemişlerdi) de birinden kabul edilmiş, diğerinden kabul olunmamıştı. Kurbanı kabul olunmıyan (Kabil) diğerine : "— Muhakkak seni öldüreceğim." demişti. Kardeşi ona şöyle cevap vermişti : "— ALLAH, ancak takva sahiplerinin kurbanını kabul eder.»

Kurban hususunda Hz. Peygamber (s.a.) şöyle buyurmaktadır : «İmkânı olup da kurban kesmiyen kimse namazgâhımıza yaklaşmasın.»

Kurban etinin en az üçte birini fakirlere, komşulara dağıtmak sünnettir. Peygamberimiz (s.a.) o günün şartlarını nazara alarak : «Üç günden fazla evinizde kurban eti bulundurmanız doğru olmaz.» **diye tenbih buyurmuşlardır.**

İslâm ictimâî bir dindir. Yardımlaşmayı, birleşmeyi, gönül gönüle vermeyi zenginle fakiri kaynaştırmayı emreden ilâhi bir nizamdır. Zengin müslümanlar, fakirlerin hal ve hatırlarını her zaman sorup araştırmalı, ihtiyaçlarını gidermeğe çalışmalı. İşte kurban kesilince böyle fakir müslümanları unutmamalıdır. Kurban derilerini fakir müslümanlara yahut hayır müesseselerine vermelidir. Tabii ki bu hususta titiz davranmak lâzımdır. Herkes yardım edeceği kişi veya müesseseyi iyi seçmelidir.

KURBAN NELERDEN KESİLİR :

Kurbanlar : yalnız koyun, keçi, deve ve sığırdan kesilebilir. (Mandalar da sığır cinsinden sayılır.) Bunların erkekleri ile dişileri müsavidir. Mamaafih koyun cinsinin erkeğini kurban etmek efdaldir.

Koyun ile keçi, ya birer yaşını bitirmiş bulunmalı veya koyun yedi-sekiz aylık olduğu halde bir yaşında imiş gibi gösterişli olmalıdır. Deve, en az beş yaşını, sığır da iki yaşını bitirmiş bulunmalıdır.

Tavuk, horoz, kaz gibi ehli hayvanlar, kurban olamaz. Etleri yenen vahşi hayvanlar da kurban olamaz.

KURBANDA ORTAKLIK

Bir koyun veya keçiyi yalnız bir kişi kurban edebilir. Deve veya sığır ise, birden yedi kişiye kadar ortaklaşa kurban etmek câizdir. Yalnız ortaklar müslim ve bu hayvanın yedide birine mâlik olmalı; bu kurbana hak rızası için katılmalıdır.

KESİLECEK HAYVANDA ŞU ÖZÜRLER BULUNMAMALIDIR :

Kurbanlık hayvanın iki gözü veya bir gözü kör olursa, dişlerinin eksersi düşmüş ve kulakları kesilmiş ise, boynuzlarının biri veya ikisi kökünden kırılmış, kulağının veya kuyruğunun yarısından fazlası veya memelerinin başları kopmuş ise, doğuştan kulaksız veya kuyruksuz ise kurban olarak kesilemez.

Kurbanın semiz olması efdaldir. Kemikleri içinde kemiği kalmamış derecede zayıf veya sakat, ayağını yere basıp kesileceği yere kadar gidemiyecek halde topal veya çok hasta olan bir hayvan da kurban olmaz.

Bu saydığımız kusurlar kurban alındıktan sonra meydana gelse yerine başka kurban alınıp kesilmesi icâbeder. Fakat fakir bir kimsenin aldığı hayvanda bu ârızalar sonradan olsa böylece kesilmesi câizdir. Çünkü fakir için kurban nâfiledir. Zengin bir kimsenin aldığı kurban, henüz kesilmeden ölse yerine başkasını alması icâbeder. Fakir bir kimsenin aldığı kurban ölse, başkasını alması lâzım gelmez.

Zengin bir kimsenin aldığı bir kurban kaybolsa veya çalınsa ve yerine başkasını alıp kestikten sonra bulunsa artık bunu da kesmesi lâzım gelmez. Çünkü vecibesini yerine getirmiştir.

Kurban, kurban bayramının birinci, ikinci ve üçüncü günü kesilir. Birinci gününde kesilmesi efdaldir. Kurbanlık hayvan kıbleye karşı yatırılır. Ve «Bismillah, Allahu ekber» diyerek boğazına bıçak çalınır.

Zekât, Sadaka-ı Fıtır ve kurban muhtaç müslümanlar için birer yardım müessesesidirler.

Büyük Nahivci

SÎBEVEYH

(I)

Dr. Hüseyin KÜÇÜKKALAY

ABBASİLERİN Emevî hükümdarlarından kurtuldukları, kalplerinin kin ve nefret hisleriyle dolmuş olduğu bir zamandı. Hatta Abdullah b. Ali, Hişâm'ın kabrini açmış ve cesedini yakarak küllerini havaya savurmuştu.

Muhtelif fikir cereyanlarının çarpıştığı bir zamandı bu. İşte, büyük ilim adamı, Nahivcilerin şeyhi, herkesin ilim ve faziletini kabul ettiği Osman b. Kanber böyle bir asırda dünyaya geldi.

Sîbeveyh'in hayatı hakkında ne kadar yazılsa yine de birçok tarafları gizli kalacaktır. Zira ilerde böyle bir mevkiye yükselebileceğini kim tahmin edebilirdi. Bu sebeple hayat noktalarının belli başlı hususlarında bile fikir ayrılıkları göze çarpmaktadır.

Meselâ, vefatının kesin olarak ne zaman vuku bulduğu belli değildir. Bazıları 171., bazıları da 177. ve 180 H.'de vefat etmiş olduğunu ileri sürdüler. Bunun yanında nerede vefat etmiş olduğu da kat'i olarak belirtilmemiştir. Şîrâz'da vefat ettiğini söyleyenler olduğu gibi, El-Beyzâ'da da vefat ettiğini kabul edenler mevcuttur. Demek istiyoruz ki bu zatın hayatından birçok hususlar mübhemiyet içerisindedir.

Rivâyete göre Sîbeveyh'in iki vatanı vardır. Birisi Beyzâ, ikincisi de Basra'dır. Sibeveyh birincide doğmuş, ikincide de büyüyüp gelişmiş, ilmî hüviyetini iktisap etmiştir. Sahih rivayetlere göre Sîbeveyh, İran asıllıdır. Ailesi hakkında hemen hemen hiç bir şey bilmiyoruz. Fakat mütevazi bir aileye mensup olduğu tahmin edilmektedir.

Hayat zaten hep böyledir. Nice şöhretler vardır ki, onlara insan demek bile câiz değildir. Bir kısım kimseler de var ki virâneler içinde yaşarlar, fakat insan-ı kâmildirler.

ADI :

Sîbeveyh'i Amr b. Osman b. Kanber diye tanıtırlar. Künyesi Ebû Bişr, Ebûl-Hasen ve Ebû Osman'dır. Lâkap olarak Sîbeveyh ismiyle şöhret bulmuştur. Tanınmış allâme Carullah Ez-Zemahşerî Sîbeveyh hakkındaki yazdığı mersiyede :

ألا صلى الاله صلاة صدق ـ على عمرو بن عثمان بن قنبر
فان كتابه لم يغن عنه ـ بنو قلم ولا أبناء منبر

demektedir. Sîbeveyh kelimesi Farsça سيب ve بوى kelimelerinden müteşekkildir. Kendisine bu lâkabın niçin verildiği hakkında pek fazla birşey bilmiyoruz. Bazıları halim selim bir insan olmasından bu lâkab verilmiştir dediler. Kendisinin güzel kokulu olduğunu ileri sürerek bu lâkabı aldığını söyliyenler de mevcuttur.

سيب (Sîb) Farsçada elma, بوى (Buy) dahi koku anlamına gelmektedir. İzafet, izafeti makluptur. Terkibin mânâsı «Elma kokusu» demek olur. Bu lâkabın kendisine verilmesinde ailesinin de büyük rolü olsa gerek. İran'dan gelmiş ve Basra'ya yerleşmiş bulunan aile efradı, ona bu lâkabı vermekle vatanlarını her an anabilme vesilesini meydana getirmiş oluyorlar. Fakat bütün bunlar delile müstenit şeyler değildir. Her ne olursa olsun Sîbeveyh'in ismi bütün ufuklarda anılmıştır.

Az veya çok Arap diliyle meşgul olanlar onun ismini mutlaka duyarlar. Hiç, güneş inkâr edilir mi?

Bir gün biri, Basra'da bir balıkçıya gelir ve :

— Şu balık kaça? der.

— Balıkçı, بدرهمان (Bidirhemani) İki dirheme, cevabını verince yanlış konuşmasından müşteri güler. Buna sinirlenen balıkçı : «ben Sîbeveyh'i ثمنها درهمان derken duydum» cevabını verir.

İki misal arasındaki fark gayet bârizdir. Sîbeveyh'e isnat edilen cümlede درهمان kelimesi haberdir. Balıkçının konuşmasında ise درهمان kelimesinin başında harfi cer olduğundan درهمين olması lâzımdır. Fakat burada balıkçı, harfi cerrin hükmünü ibtal ederek kelimeyi, taklitle merfu olarak okumuştur.

Yâni, Sîbeveyh merhum, yalnız ilim adamları arasında değil, halk tabakasının dahi sözüyle istişhad ettiği bir zattır.

Sîbeveyh lâkabıyla tanınan birkaç kimse daha vardır. Bunlar :

1 — Mısırlı Muhammed b. Musa b. Abdil-aziz'dir. 284 H.'de doğmuştur. Nahv ve Fıkıh ilimlerinde haklı bir şöhrete sahiptir. Takva ve iffeti de zikre değer bir mevkidedir.

2 — Muhammed b. Abdil-Aziz Et-Teymî El-Esbihanî ki Nahv de zamanının sayılı kimseleri arasındadır.

3 — Mağrıp'lı Ali b. Abdüllah b. İbrahim'dir. Şiirlerinde nahv istılahlarını kullanmaktan zevk duyardı.

Bir şiirinde :

عذبت قلبي بهجر منك متصل ـ يامن هواه ضمير غير منفصل
مازال من غير تأكيد صدودك لي ـ فما عدولك من عطف الى بدل

demekte ve gördüğü gibi nahv terimlerini kullanmaktadır.

TAHSİLİ :

Sîbeveyh'in ailesi Basra'ya geldiği zaman iki çeşit ilim tahsili vardı. Birincisi dinî, ikincisi de edebî idi. Dinî tahsil; ilmi kıraat, tefsir, hadîs ve fıkıh ilimlerine teşmil ediliyordu. Edebî tahsil ise; luğat, nahv, sarf, şiir gibilerini ihtiva etmekteydi. Fakat bu ilimlerin tahsili bugünkü gibi değil, halifelerin saraylarında, camiler ve mescitlerde, tanınmış kimselerin evlerinde halkalar halinde yapılırdı.

İşte Sîbeveyh'de böyle halkalar halinde toplanmış talebe arasında yer alıyordu. İlk önce dinî ilimler tahsil etmekte olan Sîbeveyh, nahv ilmini sonradan öğrenmiştir. Rivâyete göre Hammâd b. Seleme'den Resûlü Ekrem'in :

ليس من أصحابي الا من شئت لاخذت عليه ليس أبا الدرداء

hadisini yazarken, hadisteki أبو kelimesini ليس nin ismi zannederek merfu olarak أبو şeklinde okur. Bunun üzerine Hammâd bağırır ve :

— Hata ettin Sibeveyh. Senin zannettiğin gibi değil bu. Burada ليس , istisnâ edatıdır» der. Bunun üzerine Sîbeveyh :

— Zararı yok, öyle bir ilim öğreneceğim ki, kimse benim yanlışımı bulamıyacak» cevabını verir. Daha sonra Halil b. Ahmed'in derslerine devam eder. Bununla beraber Sîbeveyh, Hammâd'la olan alâkasını tamamen kesmemiştir. Ara sıra kendisine gider, yine bilmediği bazı hususları sorardı. Sîbeveyh'in konuşmalarından Farsçayı da gayet iyi bildiğini öğrenebiliyoruz. Annesinin de burada büyük rolü olduğunu unutmamak gerekir.

HOCALARI :

İşaret ettiğimiz gibi Sîbeveyh, Hammâd'dan bazı şeyler öğrenmişti. Fakat mezkûr hadis meselesinden sonra Sîbeveyh Hammâd'ı bırakmıştır. Burada şöyle bir sual hatıra gelebilir. Acaba Sîbeveyh'in Hammâd'ı bırakıp da Halil'i tercih etmesinin sebebi nedir? Bazıları diyor ki, Hammâd'ın Sîbeveyh'e hata ettiğini bağırarak söylemesi gücüne gitmiş ve bu sebeple ondan ayrılmıştır. Fakat bu asla doğru olamaz. Zira bir hoca talebesini her zaman ikaz etmekle görevlidir. Ayrıca Sîbeveyh gibi bir şahsiyetin de hak olan bir sözden dolayı hocasına gönül koyacağı tasavvur edilemez. Biz bu fikri makûl karşılamıyoruz. Hammâd'ın da Arap diline ait bilgisi çok genişti. Hatta mersiyesinde :

ياطالب النحو ألا فايكه ـ بعد أبي عمرو وحماد

denilmiştir. Fakat Hammâd Arap dilinden daha çok hadis ilminde şöhret yapmıştı. Burada en makûl düşünüş, Sîbeveyh'in Halil'i Arapça hususunda Hammâd'dan daha üstün görmüş olmasıdır. Biz de bu şekilde düşünüyoruz.

Sîbeveyh, Arap dilini en çok dört büyük bilginden tahsil etmiştir.

1 — Halil b. Ahmed El-Ferâhidi. كتاب العين adlı eserin sahibi, ilk olarak aruz ilminin mucidi, ilk lûgat kitabı yazan ve ilim adamlarının biraz mubalağalı dahi olsa «Peygamberlerden sonra sıratı geçecek en zeki insan Halil'dir.» dedikleri büyük allâme. Sîbeveyh'in Halil ile olan alâkası hocalık ve talebelik münâsebetlerinden daha çok dostluk ve kardeşlik esaslarına dayanmaktaydı. Halil de Sîbeveyh'i çok, hem de pek çok severdi. Halil'in ders verdiği yere gelirken onu مرحبا بزائر لا يمل diye karşılardı. Sîbeveyh de bu sevgiye lâyık olmuş bir öğrenci idi. Herhangi bir meselede hocasının fikrini zikrettikten sonra kendi görüşünü zikredeceği zaman üstâdına saygısızlık olmasın diye «Halil şöyle dedi, başkası da şu şekilde beyanda bulundu» gibi cümleler kullanır ve kendi ismini «başkası» diyerek gizlerdi.

(Devamı var)

Uyanmak Gerek!

Hüsnü DİKEÇLİGİL

Ortaokul sıralarındaydık. B i r Türkçe öğretmenimiz vardı. Kendisi nüktedân bir kimseydi. Öldüyse Allah Rahmet eylesin, hayattaysa Allah selâmet versin. Bu hocamız, «Uyumak yaşamaktan sayılmaz.» sözünü sık-sık tekrar ederdi. Biraz dalga geçen arkadaşlarımıza: «Oğlum uyumak yaşamaktan sayılmaz, uyuma» derdi. Biz gülerdik. Bugün bu söz üzerine derin-derin düşünüyorum. İslâmın halini gördükçe, uykuda oluşlarına hayıflanıyorum. Zirâ, yüce İslâm dini gâfleti kabullenmez, meskeneti hiç mi, hiç terviç etmez. Hayatın akışına bakıp ibret almayıp da, uykuda olanları affetmez. Ülkemizin insanları da dahil, bugün için İslâm ülkelerinin insanları uyanık gibi gözüküyorlarsa da gâflet uykusundan uyanamamışlardır. Çünkü şifayı başkalarının vermiş ve vermekte oldukları reçetelerde arıyorlar ve aramaktadırlar. Halbuki, gerçek şifa verici reçete İslâmdadır. Bütün İslâm milletleri, âlemlere rahmetler ve nur saçan dinimizin hakikatlarını bilmedikçe ve onu bütünüyle yaşamayı şiar edinmedikçe kurtuluş bulamıyacaktır. Nitekim bulamıyor da. Olan-bitenler, göze gözükenler zâhiridir. Köklü ve derunî değildir. Kalp gözüyle göremiyenler görünüşe bakarak aldanıyor ve aldatılıyor.

Bütün bunların sebebi, nefsaniliktir. Gerçek cihada girmeyi arzulayamayış ve devamlı cihad içinde bulunmayı benimseyememişliktir. Yüce İslâm dini, bir nizam, intizam, daha doğrusu bir yaşama ve yaşatma dinidir. İzâfi ve itibârî değildir. Onun bir hayat nizamı var. Taviz kabul etmez. Onun dünya ve bir âhiret görüşü var ki, tevil kabul etmez. Her ikisi ise içiçe girmiştir. Ve yine onun bir devlet kavrayışı var. O, devlet anlayışı yerli-yerinde, şahsiyetli insanlardan müteşekkil, şahsiyetli ve ehliyetli bir kadronun elinde adâletin, nizamın, intizamın, faziletin tecelligâhı olan bir idare!.. Sebeb-i hikmetlerini bilen, anlıyan, kavrayan hükûmet ve onun kadrosu... Gösterişe, alâyişe, gününü gün etmeye heveslilerin teşkil etmiş oldukları bir manzume değil, en aşağı yüz yıl ötesini düşünen ve düşünebilen faziletli kimselerin bir araya geldiği ve getirebileceği bir manzume... Bütün davranışlarıyla halka örnek olabilecek ve onları dosdoğru istikamete sevkedebilecek ihlâslılar kadrosu olacak ve olmalıdır bu!.. Ve tam manâsiyle, siyasî, fikrî, iktisadî ve içtimaî adâleti bütün yönüyle tatbike memur olduğunu bilen, ve bunu tatbike yetenekli, bütünüyle mükemmel, nefsaniyetten ve cümle kötülüklerden yunmuş-arınmış şahsiyetli kişilerin şahsiyetli siyasetlerine memur tatbikatcılar kadrosu olmalıdır bunlar.

Çünkü, câhiliye devirlerinin de medeniyeti vardır. Bir içtimaî nizamı, ahlâk anlayışı ve yaşayışı vardır. Câhiliye nizamı ile ahlâk ve fazilet nizamına bağlı bir medeniyet ve onun nizamları bir arada yaşıyamaz. Yaşarsa ve yaşatılmaya çalışılırsa ondan kozmopolit bir millet topluluğu doğar. Böyle bir hükûmet, devlet nizamının hakim olduğu her ülkede sükûn ve huzur olamaz. İktisâdî, içtimaî nizam ve intizam bozulur. Her fert kendi çıkarını düşünür. Fazilet, adâlet, müsavat, doğruluk, dürüstlük sözde kalır. Tatbikatta aslâ yer bulmaz. Nefsanilik geçer akça olur. Kurtlar kuzu postuna bürünür, çakallar ise aslan kesilir. Rüşvet, adam kayırma, ehliyetsizlere yer verme, alır, yürür. Ahlâksızlık ayyuka çıkar. Bütün yolsuzluklar hoş görülür. Fertler menfaatlar karşılığı birbirine bağlanır. Haksız haklı, mazlum ve haklı ise haksız sayılabilir. Tefecilik, vurgunculuk, gayrı meşrû kazanç mübâh sayılır. Alın teri değerlendirilmez olur. Bir tarafta kolay kazancın verdiği, daha doğrusu meydana getirmiş olduğu türediler zümresi alâyişli bir yaşayış içinde bulunur. Diğer tarafta, fakru-zaruret içinde bulunan alt yapı sefaletin kurbanı olur. İktisadi düzenden mahrum dengesiz bir cemiyet meydana gelir. Böyle bir bataklıkta ise, mukaddesat ve milliyet düşmanları barınır, istedikleri gibi de at oynatma fırsatını bulur. Tıpkı cahiliye devirlerinde olduğu gibi...

İslâmiyetten önceki, bir Mekke'yi ve ahalisini düşünün. Tefecilik almış yürümüş, ahlâkilik diye ortada birşeycikler kalmamış, bir tarafta Kureyş'in zenginliği, satfeti; diğer tarafta ribadan beli bükülmüş olan fakir ve perişanlık içinde bulunan halk kitlesi.. Amma burada da bir medeniyet ve devlet nizamı var. Ve yine bir Mısır, İran, Bizans halkının medeniyeti ve medeniyet anlayışı, yaşayışı, hükûmet ve devlet nizamı şekli. Tüm yönüyle içtimaî, iktisadî nizamı ve dinî anlayışları, buna mümasil de yaşayışları, hemen-hemen asrımızın benzeri gibi bir şey!.. Böyle kuruluşlardan kurtuluş bir doğuşa bağlı olmuş ve olagelmiştir de... Bu ise ancak ve ancak insanların kötülüklerden tiksinti duyarak uykudan uyanışlarına bağlıdır. Ve gerçek ihlâsla yola çıkmış veya çıkacak olan önderler kadrosuyla mümkünleşmiştir ve mümkünleşebilir. Bu ise, millet denilen topluluğun uykudan uyanıp, gözlerini silmesiyle mümkünleşebilir. O halde, gerçek olan Müslüman Türklüğün şuûruna ulaşıp ve bunun hakikatına erişmek gerek. Daha doğrusu uykudan uyanmaklığımız gerek ve gereklidir de!..

Hikmet Gonceleri

ALLAH (C.C.) BUYURUYOR:

«Sizden, hayra çağıran, iyilikle emredip kötülükten alıkoyan bir topluluk bulunsun! İşte onlar kurtuluşa erenlerin tâ kendileridir.»

K. K., Al-i İmran, âyet: 110.

★

RASÛLULLAH (S.A.V.) BUYURUYOR:

Sizden kim bir kötülük görürse onu eliyle değiştirsin! Buna gücü yetmezse diliyle ona mâni olsun! Eğer bunu da yapamazsa bârî o işten memnun olmasın; ki bu hal, imânın en zaifidir.

Buhari'den

★

Kim zâlime yardım için zâlimle beraber olur ve onun zâlim olduğunu bilerek bunu yaparsa İSLÂM'dan çıkmış olur!

İbn-i Kesir, Cilt 2, s. 477'den

★

SIDDÎK-I EKBER (Hz. EBû Bekr) BUYURUYOR:

Allah yolunda cihadı terketmiş bir kavim yoktur ki o kavme Allah (C.C.) zül vermiş olmasın! (Cihadı terkeden millete ALLAH zillet belâsını musallat eder.)

Es Selâm'ül-Alemiyyi ve'l-İslâm

(S. Kutup)'dan

★

YİNE ONDAN (R.A.)

Din, ben sağ iken yıkılacak haa!? (Hazreti Ebû Bekr bu sözü, Rasûlullah'ın vefat edip de fitne ve fesadın, cehalet ve nifak ateşinin kıvılcımlandığı ve bütün müslümanların çaresizlik içerisinde bulundukları bir anda kendi kendine söylemişti... Neticesi ma'lum... Her müslüman, nefsinde bu söze en dip köşeyi ayırmalı her halde!)

★

İBN-İ ABBAS'TAN (R.A.)

Semure Bin Cündüp (R.A.), Rasûlullah (S.A.V.) e ulaşmak için çıkmıştı. Fakat ona varamadan yolda öldü. Bunun üzerine şu âyet nâzil oldu:

«Kim Allah (C.C.) yolunda hicret ederse, yer yüzünde gidecek çok yer ve genişlik bulur, ve her kim evinden Allah ve Rasûlüne kavuşmak için çıkar da sonra ona ölüm yetişirse, şüphesiz o kimsenin ecri Allah (C.C.) üzerinedir. Allah (C.C.) çok affeden, çok acıyandır.»

Nisa sûresi, 100

İbn-i Kesir Tefsiri, cilt: 2, s. 372

★

HACI VEYİS-ZÂDE
MUSTAFA KURUCU

Hasan ÖZÖNDER
Konya Yük. İsl. Enst. Medeniyet Ta. Öğ.

ASIRLAR boyunca Yurdumuza ve bütün İslâm âlemine sayısız ilim ve irfan erleri yetiştiren Konyamızın, son asırda yetiştirdiği büyük şahsiyetlerden birisi de, Hacı Mustafa Kurucu hocamızdır. Manâda dev bir yapıya sahip olduğu halde, zâhiren tevazuun, kadirbilirliğin, ahlâk ve faziletin müşahhas örneği olan merhum, (1303) yılında, şehrimizin Sadırlar mahallesinde doğmuştur. Babası Hacı Veyis efendi, bütün hayatı boyunca ilim ve irfaniyle etrafını aydınlatmış bir din âlimiydi. Annesi Fatma hatun da, gayet müttaki ve nezihe bir Müslüman-Türk hanımıydı.

Tahsil hayatına ilk önce, babasının rahlesi önünde diz çökerek başlıyan merhum, vefatına kadar hatimle namaz kıldıracak kadar kuvvetli hâfızlığını tamamladıktan sonra, Konyamızın meşhur âlimlerinden, tefsir, hadis, fıkıh başta olmak üzere, ilmin muhtelif dallarına ait dersler almış ve daha küçük yaştan itibaren, kendisini yetiştirmek için her fırsattan faydalanmıştır. Kendisinin tesadüfen bir duasında hazır bulunan araplar, onun fesahat ve belağattaki üstünlüğüne hayran kalmışlar ve arapçayı hangi arap memleketinde öğrendiğini sordukları zaman, aldıkları: «Kendi memleketimde; Konyamızda» cevabı üzerine, hayretleri bir kat daha artmıştı. Farsçayı da gayet iyi bilen hocamız, 1328'den itibaren bir çok medreselerde hocalık yapmıştır. Medreselerin lâğvı üzerine, Piri Mehmet Paşa Camiinin imam ve hatipliğine başlıyan üstadımız, aynı zamanda, soğuk-sıcak, gecegündüz demeden çalışarak, kurulmasında büyük emekleri geçtiği Konya İmam-Hatip Okulunda 7 sene ders vererek, kıymetli talebeler yetiştirmiştir. Bu sırada Aziziye Camiine nakledilen vazifesine de devam eden merhum, gönüllere sürûr veren konuşmalariyle bütün müslümanların teselli kucağı olmuştur. Sabah namazlarından sonra mihrapta ayakta (son günlerinde de sandalyede) yaptığı konuşmaları, o sırada doğup, camiin pencerelerinden içeriye dolan güneş ışıkları gibi, cemaatin göz ve gönüllerini aydınlatır, ısıtır ve doyururdu. Yarım saat kadar devam eden bu sohbetinden sonra dükkânlarına dağılanlar, yepyeni bir zevk ve neş'e ile işlerine başlarlardı.

Ağzından dökülen hikmetli sözlerden tutunuz da, attığı her adımına kadar, bir ahlâk ve fazilet timsali olarak gönüllerde muhteşem bir taht kuran hocamız, bütün hayatı boyunca ve her fırsatta, aziz Millet ve Memleketimize, dinî ve millî hizmetlerde bulunarak, birçok müesseselerin kuruluşunda ön safta yer almıştır. Soyadı olarak aldığı (KURUCU) luk, hayatı boyunca hizmet prensibi olmuş; bir tarafta camilerin, mekteplerin inşaına koşarken, diğer taraftan da Kızılay'ın, Tayyare ve Çocuk Esirgeme Kurumlarının faal üyesi olarak çalışmış; hastahanelerin, dispanserlerin, aş evlerinin temel atma merasimlerine yetişmiştir. Kendisine bir çok defa müftülük ve başka makamlar teklif edenlere, her seferinde de o: (Ben, İslâmın alelâde bir hizmetkârıyım; Rabbım Allahım beni bu hizmetten ayırmasın), demekle iktifa etmiştir.

Dinimizin direği olan namazda, Allahıyla başbaşa bulunmak, onun en büyük hazzı idi. İmam-Hatip Okulunda hocamız iken, ders arasındaki tenefüslerde dahi, hizmetliler odasının kapı arkasındaki sedirde serili duran seccadesinde namazla geçirdiğine, her zaman şâhid olurduk.

Biz dördüncü sınıfta iken, rahatsızlığı sebebiyle derslerine bazan devam edemiyordu. Talebelerinden ayrı kalmak, onun için, üzüntülerin en büyüğü idi. Cenab-ı Hak'ka olan derin bağlılığından aldığı kuvvetle, hasta haliyle okula geliyor; ateşler içerisinde iken dahi, derslerine devam ediyordu. Fakat, bir müddet sonra artan rahatsızlığı sebebiyle, evinden çıkamaz olmuştu. Nihayet rahatsızlığına teşhis kondu: Prostat ve şeker. Kendisini her gün biraz daha eriten hastalığından bir defacık dahi şikâyetci olmamış; ziyaretine gelenlere: «Rabbım Allahıma şükürler olsun, hastalığımı dahi şeker verdi. Hamdolsun ona...» diyerek, îman ve bağlılığın zevk ve neş'esinden bir nefes dahi ayrı kalmamıştır. Polat gibi bir îmanın tezahürü olan şu samimî ifade, acaba kaç fâniye nasibolmuştur?

Yapılan ameliyat ve tedaviyle biraz kuvvet bulunca hemen cami ve mektebine koşan merhumun, bütün bir ömür boyu sürüp gelen cansiperâne çalışmalarına dayanamıyan bedeni artık zaif düşmüştü. Nihayet, (5 Şubat 1960) Cuma günü sabah namazını da edâ ettikten sonra, ebedî hayata doğru çıkacağı yolculuğunun son hazırlıklarını da tamamlamış, saat 11.40'da, Konyamızın bütün minârelerinden gürül gürül verilen Cuma salâları arasında, hayatı boyunca

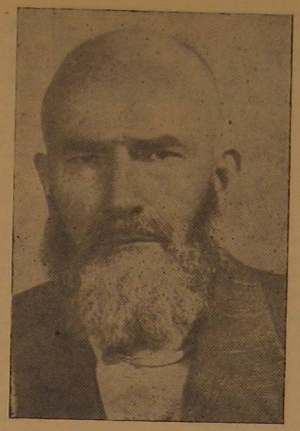

Hacı Veyis-zâde
Hacı Mustafa KURUCU

hasretini çektiği mâşukuna kavuşmuştu. Vefat haberi kısa bir zamanda, şehrimizin en uzak köşelerine kadar yayılarak, büyük bir teessür ve hüzün yaratmıştı...

Cumartesi günü saat 10.30'da gayet soğuk bir havada, lâpa lâpa yağan karlar altında, Kapı camiinin musalla taşına konan cenazesinin namazı, öğleyi müteakip, bütün semti hınça hınç dolduran 40 bini aşkın cemaatle kılınmıştır. Saat 13'e doğru, mahşerî bir kalabalığın elleri, omuzları ve başları üzerinde yola çıkan tabut, ağır ağır, âdetâ bir gelin süzülüşüyle, bir insan seli üstünde yol alarak, tekbirlerle, tehlillerle, salât u selâmlarla, göz yaşları arasında, saat 15.30 civarında, ebedî istirahatgâhına tevdî olunmuştu.

Üçler mezarlığındaki kabri, hemen her gün olduğu gibi, her cuma ve bayramlarda da fevc fevc gelen müslümanlar tarafından ziyaret olunmaktadır.

Vefatının onuncu yılında, onu dile getirmek için çırpınan şu satırlar ne kadar zayıf ve âcîz; onun irfan ve fazilet meşheri olan hayatını, şu satırcıklara sığdırmağa çalışmak ne kadar zor ve imkânsız...

Bu dermansızlığımızın teslimiyle satırlarımıza son verirken, onun azîz ruhuna fâtihalar sunarız;

Ölümsüz ruhu şâd olsun.

— AMELCE HANGİNİZ DAHA GÜZELDİR DİYE, SİZİ İMTİHAN ETMEK İÇİN HEM ÖLÜMÜ, HEM HAYATI İCAD EDEN O'DUR. O! AZİZ'DİR —HERŞEYE GALİBDİR, GAFURDUR— ÇOK BAĞIŞLAYANDIR.

El-Mülk sûresi, âyet: 2

— HABERİNİZ OLSUN Kİ, ALLAH'IN VELİ KULLARINA HİÇBİR KORKU YOKTUR. ONLAR, MAHZUN DA OLACAK DEĞİLLERDİR.

Yûnus sûresi, âyet: 62

MERSİYE

Âbid-i sâlih ve zâhid, mürşid-i erbâb-ı din
Vâris-i feyz-i Nübüvvet, âlim-i şer'-i mübîn
Yani Veys-zâde El-Hacc Muhammed Mustafa
Rihlet etti bu fenâdan Mülk-i Ukbâya hemin
Ne hazin oldu vedaı âleme, bu âlimin
Haşyetinden âdetâ sarsıldı âfâk u zemin
El çeker kabzından Azrail bu ruh-u akdesin
Rabbına isâl eder mutlak onu, «Ruh'ul-Emîn»
Hürmeten teşrifine eyler kıyam ehl-i Naîm
Azm-i istikbâl eder Sükkân-ı Firdevs-i berîn
Rabbın ihsanı idi bu rehnüma, Mü'minlere
Nevbetin itmam edip aldı yine Rabb-ı Muîn
Mevki-i irşâdı, bâri ta ebed boş kalmasa
Çünkü olmaz değme mürşidden, bu rütbe-i cânişin
Ahsen-i hulki, Peygamberden ona mevrûstur
O beşâşet, o tevazu, her kula olmaz rehîn
Zâil olmaz kalplere nakşettiği envâr-ı ışk
Mâtem eylerse sezâdır, tâ bemahşer, Mü'minin
Cedbeced âlim ve âbid bir nesep mensûbudur
Zikrimiz hep: «Rahmet'ul-Lah-ı Aleyhim Ecmein»
Beş şubat-ı bin dokuzyüz altmışıncı sâlinin
Söyledi Kâzım telehhüfle bu tarih-i hazinin

Kâzım KÖROĞLU

Hacı Veyis-zâde Mustafa Efendi Hoca'nın kabri. (7.5.1968 yılında)

MUKAYESELİ DİNLER TARİHİ

— I —

Osman CİLÂCI

Kur'ân-ı Kerîm'e Göre Hz. ÎSA (a.s.)

Hz. İsa (a.s.) hakkında şarkta ve garpta çok şey söylenmiş ve yazılmıştır. Bu yazılanlardan çoğu — bilhassa Avrupadakiler — Hıristiyanlık tesirinden kurtulamamıştır. Biz bu yazı serimizde Hz. İsa (a.s.) hakkında lehte ve aleyhte söylenenleri tesbitten ziyade, Kur'ân-ı Kerîm'in O'nun hakkında ne söylediğini toplu bir şekilde ifade etmeğe çalışacağız. Bunun için de lüzumsuz ve gereksiz izahlardan kaçınacak, çok defa âyet meâllerini vermekle iktifa edeceğiz.

Hz. İsa (a.s.) nın annesi Meryem'dir. Meryem, Benî İsrâil'in ileri gelenlerinden İmran'ın kızıdır. Hz. Meryem'in annesi; bir erkek çocuk doğurursa onu Beyt-i Mukaddes'in hizmetine vereceğini vadetmişti.

«Hani İmran'ın karısı (1) "Rabbim, karnımdakini azadlı bir kul olarak (2) sana adadım. Benden olan bu (adağ)ı kabul et. Şüphesiz (niyazımı) hakkıyle işiten, (niyyetimi) kemâliyle bilen Sensin Sen" demişti.» Fakat onu (kız çocuğunu) doğurunca, Allah onun ne doğurduğunu daha iyi bilici iken «Rabbim, hakikat ben onu kız olarak doğurdum. Erkek kız gibi değildir (3). Gerçek ben adını Meryem koydum (4). Ben onu da, zürriyyetini de o taşlanmış (koğulmuş) şeytandan Sana sığınır (sana ısmarlar)ım dedi.» (5)

O, gönlünden bu hizmet için erkek çocuk istiyordu, bununla beraber Meryem dünyaya gelince sözünden caymadı ve O'nu götürüp mâbede bıraktı. Orada bulunanlar Hz. Meryem'i himayelerine almak istedilerse de bu, teyzesinin kocası olan Hz. Zekeriyya (a.s.) ya nasip oldu. Hz. Zekeriyya (a.s.) hiç kimsenin Hz. Meryem'in yanına girmesine müsaade etmiyordu. Kendisi girdiğinde, Hz. Meryem'in yanında türlü türlü yiyecekler görüyordu. Bu hususa işaret için Ku'rân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur :

«Bunun üzerine Rabbı onu (6) iyi bir rıza ile kabul etti. Onu güzel bir nebat gibi büyüttü. Zekeriyya'yı da ona (bakmaya) memur etti. Zekeriyya ne zaman (kızın bulunduğu) mihraba (7) girdiyse onun yanında yiyecek buldu : «Meryem, bu sana nereden (geliyor)?» dedi. O da : Bu Allah tarafından. Şüphe yoktur ki Allah kimi dilerse ona sayısız rızık verir» dedi.» (8)

Hz. Meryem, Beyt-i Mukaddes'teki günlerini ibadetle geçiriyordu. Bir gün yine ibadetle meşgul iken birdenbire karşısında birinin durduğunu görünce irkildi ve kim olduğunu sordu. Hadd-i zâtında bu gelen melekti. Cenab-ı Hakk'ın kendisine zeki bir çocuk ihsan edeceğini müjdeledi :

«Melekler : "Ey Meryem, Allah kendinden bir kelimeyi sana müjdeliyor. Adı İsa (lâkabı) Mesih (9), (sıfatı) Meryem oğludur. Dünyada da âhirette de şânı yücedir. (Allah'a) çok yakınlardandır da» (10).

Hz. Meryem bâkireliğini öne sürerek hiç bir kimsenin dokunmadığını, namuslu bir insan olduğunu söyledi. Kur'ân-ı Kerîm bu noktayı şu şekilde aydınlatır :

«(Meryem) dedi ki : «Hey Rabbim, bana bir beşer dokunmamışken benim nasıl çocuğum olabilir?» (Allah) dedi, «öyle (fakat) Allah ne dilerse yaratır. Bir işe hükmedince ona ancak «ol» der, o da oluverir.» (11)

İlk bakışta böyle bir hilkatin mümkün olamıyacağı düşünülebilir. Fakat bu işin Cenab-ı Hak nezdinde ne kadar kolay olacağı ise meydandadır. Hiç yoktan yaratmaya kâdir olan Allah, Âdem (a.s.)'i anasız babasız yaratan Allah, elbette Hz. İsa (a.s.) yı da babasız yaratmaya kâdirdir. Bu hususu ifade eden âyet şu meâldedir (12) :

Hz. Meryem'e Cenab-ı Hak'kın rûhundan bir nefha üflemiş olduğu hususu ise şu şekilde zikredilmektedir :

«Irzını (bir kale gibi) koruyan o kızı da (yâd et) ki biz ona ruhumuzdan üflemiş, kendisini de, oğlunu da âlemlere bir ibret kılmıştık.» (13)

Hz. Meryem'in iffetli ve mümtaz bir kadın olduğu hususunu Kur'ân-ı Kerîm şu âyetiyle beyan etmektedir :

«Hani melekler: «Ey Meryem, şüphesiz ki Allah sana seçkin bir hususiyet verdi. Seni tertemiz (büyüttü). Seni âlemlerin kadınları üzerine mümtaz kıldı» demişti». «Ey Meryem, huşû ile Rabbin divanına dur, secdeye kapan. (Allah'a) rukû' edenlerle beraber eğil (cemaatla namaz kıl)» (14).

(Devamı var)

---

(1) *Fukaza'nın kızı Hanne. Hz. Meryem'in annesi. Bu İmran, Masân'ın oğlu olan İmran'dır. Musa (a.s.) nın babası İmran değildir. Çünkü bununla onun arasında birçok asırlar geçmiştir. Masân oğulları İsrâil oğullarının reisleri idi. «Hâzin»*

(2) *Dünya meşgalelerinden âzâde ve münhasıran Beyt-i mukaddes'te hizmete memur olmak üzere.*

(3) *Yani Beyt-i Mukaddes'te bir erkek gibi hizmet edemez.*

(4) *Onların dilinde Meryem «âbid» demekti. Erkek ismi idi. «Medârik» Bu ismi koymaktaki maksadı da, kız da olsa onunla adağını ödemek, onu Beyt-i Mukaddes hizmetine vermekti. Nitekim öyle yaptı.*

(5) *Âl-i İmran*, 35-36.

(6) *Beyt-i Mukaddes'e adak olarak bırakılan bu kızcağız.*

(7) *Mescide. Celâleyn Tefsiri'ne göre «Mihrab» mescidin içinden merdivenle çıkılır yüksek bir yerdi. Oraya Zekeriyya (a.s.) dan başka kimse çıkamazdı.*

(8) *Âl-i İmran*, 37.

(9) *Yümn ve bereketi sebebiyle tesmiye olunmuştur. «Kâmus»*

(10) *Âl-i İmran*, 45.

(11) *Âl-i İmran*, 47.

(12) *«Muhakkak ki İsa'nın hali de (yani babasız dünyaya gelişi de) Allah indinde, Âdem'in hali gibidir. (Allah) onu (Âdem'i) topraktan yarattı, sonra ona «ol» dedi, o da (can gelip) oluverdi» Âl-i İmran*, 59.

(13) *el-Enbiya*, 91.

(14) *Âl-i İmran*, 42-43.

Ahmed Hamdi Akseki

1887 - 1951

— II —

Veli ERTAN
Konya Y. İ. Enstitüsü Müdürü

(Geçen sayıdan devam)

Oradan mecmuaya gönderdiği «Bulgaristan mektupları» serisi mühimdir. Bu yazılarında burada bulunan müslümanların yaşayış tarzlarını ve Bulgarların yapmış oldukları mezalimi etraflıca izah etmiştir. Bilhassa son yazmış olduğu mektubunda Bulgarların muhakkak harbe gireceklerine dair verdiği malûmat ileriyi görebildiğine bir delildir.

Millî Mücâdele sıralarında hizmeti de en büyüktür. Anadolu'da İstiklâl mücâdelesinin başlaması üzerine İstanbul'daki vazifesini bırakarak Ankara'ya gelmiş ve 1922 tarihinde Mekteb-i Sultanî Ulûmu Dinîyye muallimliğine tayin olunmuştur. Bir taraftan da yazılarıyle, va'az ve irşâdlarıyle halkı, dinî konferanslarıyle de gençleri tenvire çalışmıştır.

1922 tarihinde Ramazan ayı münâsebetiyle Dâr'ul-Muallimin konferans salonunda dinî konferanslar vermiştir. Bilâhare bu konferanslarını «İslâm Dini Fıtridir.» adıyle neşretmiştir. Yine aynı tarihlerde mülga B. M. Meclisi Hükûmeti ve umur-ı Şer'iyye ve Evkaf Vekâleti Tedrisat müdürü Umumiliği uhdesine verilmiştir.

A. Hamdi Akseki'nin 1923 tarihinde, medresetü'l-Vâizin ve Dar'ül-Hilafa medreseleri hakkında zamanın Şer'iyye ve evkaf vekiline takdim etmiş olduğu raporların müsbet neticesi olarak evkaftan yeteri kadar yardım alınmıştır. İşte böylece Dâr'ul-Hilafe medreselerinin sayısı 13'den 38'e yükselmişti.

3 Mart 1924 tarihinde çıkarılan bir kanunla Umur-u Şer'iyye ve Evkaf Vekâleti lağvedilmiş ve böylece A. Hamdi Akseki Tedrisat müdürü umumiliğinden İstanbul İlâhiyat fakültesi Hadis ve Tarih-i Hadis müderrisliğine, sonra da Diyânet işleri heyeti müşâvere azâlığına tayin olunmuştur.

Heyeti müşavere azâlığında iken Dinî derslerin ikinci kitabını teşkil edecek olan ahlâkiyat kısmını «Ahlâk dersleri» nâmıyle neşretmiştir. Bu eserin konularını vaktiyle Bahriye-i Şâhânede takrir ettiği notlar teşkil etmektedir.

«Askere Din Dersleri», «Köylüye Din Dersleri», «Vel-Asr sûresinin tefsiri», «Peygamberimiz Hz. Muhammed As. ve Müslümanlık», «Peygamberimizin vecizeleri» ve «Yeni Hutbelerim» adlarındaki eserlerini de halkın istifadesine sunmuştur.

Üstâd 1939 tarihinde Diyânet İşleri Reisi Rifat hocanın tasvib ve tensibleriyle Reis muavinliğine getirilmiştir. Bu zamanda 656 sayfa tutan «İslâm Fıtrî Tabii ve Umumi bir Din'dir» adındaki muazzam eserini ve 5 kitap halinde «Yavrularımıza Din Dersleri» kitabını yazmıştır.

A. Hamdi Akseki Ord. Prof. Şerefeddin Yaltkaya'nın vefatı üzerine 29 Nisan 1949 tarihinde Receb Peker'in başkanlığı zamanında Diyânet İşleri Reisliğine gelmiştir.

A. Hamdi Akseki bu ulvi ve kudsî vazifesine başlaması münâsebetiyle bütün teşkilâta bir tamim göndermiştir.

«Cenâb-ı Hakk'ın lûtfu inâyetiyle ve Peygamber efendimizin imdâdı ruhaniyesine güvenerek Diyânet İşleri Reisliğini deruhte etmiş ve işe başlamış bulunuyorum. Üzerime aldığım vazifemin ne kadar ağır ve ne derece mes'uliyetli olduğumu takdir edenlerdenim. Bununla beraber iyi niyetle, ferağat ve sadakatla çalışanlara karşı Allah-u Teâla'nın yardım edeceği ve onları tevfikâtı sübhâniyesine mazhar kılacağı hakkında imânım çok kuvvetlidir. Muvaffakiyetin diğer bir âmili de mesai arkadaşlarımın her hususta bana yardımcı ve müzâhir olmalarıdır. Binâenaleyh, yardımlarını esirgemiyecek olan mesai arkadaşlarıma şimdiden teşekkür etmeyi bir vecbie bilirim.» tarzındadır.

Reisliği zamanında «İslâm Dini» adlı eserini itikad, ibâdet ve ahlâk mevzularında öğretmen ve öğrencilere yardımcı açıklamalı Din dersleri birinci ve ikinci kitap ve namaz sûrelerini Türkçe tercüme tefsirini yazmıştır.

Din tedrisatı ve din müesseseleri hakkında zamanın başvekiline vermiş olduğu rapor tetkike şayandır. Üstad bu raporunda din müesseselerinin bir tarihçesini yapmış ve şimdi ise neler yapılması lâzım geldiğini tebarüz ettirmiştir.

10 Aralık 1950 tarihinde Kore şehidleri için İstanbul'da Süleymaniye Camiinde okutulan muazzam tarihi mevlitte mühim bir hitabede bulunmuş ve radyo ile bütün dünyaya duyurulmuştur. Muhtelif yabancı dillere de tercümesi yapılmıştır.

A. Hamdi Akseki İstanbul'da Süleymaniye Camii şerifinde vermiş olduğu hitabeden henüz bir ay bile geçmeden vazifesi başında âniden rahatsızlanmış ve hemen Numûne hastahanesine kaldırılmıştır. Hastahanede üç gün yattıktan sonra 9 Ocak 1951 tarihinde Allah'ın rahmetine kavuşmuştur.

Merhum üstâdın basılmış ve basılmamış olmak üzere 70'i mütecaviz eseri vardır. Yukarıda zikredilen eserlerinden başka basılmış veya basılmamış eserlerinden başlıcaları şunlardır :

Hatemü'l-Enbiya hakkında en çirkin bir isnadın reddiyesi, İmam-ı Gazali'nin ruh nazariyesi, Akaid-i İslâmiyye, Ölüm nedir?, İbn-i Sina felsefesi, İhlâs tefsiri, İmân ve irâde kuvveti, Terâvih namazı, İslâm'da resim ve sûretin mahiyeti, İslâm'da ahlâkî umdeler, Tacü'l-Arûs, Kur'an-ı Kerim ve Radyo-gramofon, Tayyare ve Kuvvet, Namaz ve Kur'an, İslâm'da ahlâkın mahiyeti, Medenî dünyanın dine dönüşü, Kudreti İlâhiyye, Bilinmesi Elzem olan hakikatler, İrade-i Cüz'iyye.

Üstadın ekserisi arapça olmak üzere 3000'e yakın zengin bir kitaplığı vardır. Ahmed Hamdi Akseki büyük bir din âlimidir. Fazilet, feragat, ahlâk ve seciye sahibi mümt-

(Devamı 25. sayfada)

Bunları

Hazırlayan :
Hasan BAĞCI

● Vaktiyle Celâli eşkiyasının, takipten kurtulmak için Mevlevi kılığına bürünmeleri karşısında, Büyük Vezir'in :

«— Rastlayacağınız her Mevleviye, ya Mesnevi'den ezbere bir beyit okutacak, yahut bir kaç nağmelik ney üflettireceksiniz! Birinden birini yapamayanların hemen başını vuracaksınız!» emrini verdiğini...

● Fransa'nın, ihtilâl günlerini yaşadığı 1789'da giyecek ve yiyeceği olmayan halkın meşhur Versay sarayına yürüdüğünü gören 16'ncı Lui'nin karısı Mari Antuanet'in :

«— Bunlar ne istiyorlar?» sorusuna, yanındakî adamın :

«— Hepsi açtır, ekmek istiyorlar.» demesi üzerine, Mari Antuanet'in kahkaha atarak :

«— Ekmekleri yoksa pasta yesinler!..» dediğini...

● «İsrâ» gece gitmeye, «İl» de «Allah» demek olduğuna göre : «İsrâil»in, «Gece içinde Allah'a gidici» ma'nâsına geldiğini...

● Abbâsî Halifelerinden (Mansur), Ka'be'yi tavâf ederken, bir adamın :

«Yâ Rabbi!... yeryüzünde kötülüğün yayılmasından, hak sâhiplerine karşı girişilen zulümden sana şikâyet ediyorum.» dediğini işitince, Mansur'un bu sözü niçin söylediğini sormasına karşılık, adamın :

«— Cenâb-ı Hakk, Sana Müslümanların işlerini tevdî etti. Sen Müslümanların işlerini bir tarafa bırakarak onların paralarını toplamaya koyuldun. Kendinle Müslümanlar arasına taştan, topraktan saraylar, demir kapılar yaparak, silâhlı askerler dikerek kendini sakladın. Silâhlı adamlarını para toplamaya gönderdin. Tabii bunlar da halkın hâlinden sana bir şey söylemiyorlar, ancak istenilen bir kaç adamı huzuruna bırakıyorlar. Bu yüzden her tarafta kötülük zuhûr etti. Ve sen bütün bunlara karşı gâfil kaldın.» diye mukâbele etmesi üzerine Halîfenin hıçkıra hıçkıra ağladığını...

● Miras vergisinden kurtulmak için fabrikalarını oğlu Edsel'e devreden otomobil kralı Henry Ford'un ,oğlunun kendisinden evvel ölmesi üzerine 200 milyon dolar (2 milyar T.L.) veràset vergisi ödediğini...

● Kalkınmamızın nasıl mümkün olabileceğini tetkikle görevlendirilen, Amerikalı İktisat Uzmanları Heyeti'nin Başkanı Max W. Thornburg'un, «Türkiye Nasıl Kalkınır?» isimli eserinde :

«(Türkiye'de) Ziraat işinde bütün sene devam eden çalışmaların yekûnu, standart haldeki üç aylık bir çalışma yekûnuna eşittir. Yani memlekette 9 ay gizli işsizlik hüküm sürmektedir.» dediğini...

● Şâh-ı Evliyâ Cenâb-ı Aliyyü'l-Murtezâ (R.A.) nın, Mescid'de bir arabın acele ile iki rek'at namaz kılıp, sür'atle tevbe ederek kalktığını görünce, arkasından seslenerek :

«— Ya fülân; tevbede dil çabukluğu yalancılığa alâmettir.» dediğini...

● Fâtih'in İstanbul'u aldığı surlardan bu Milletin kültürünü fethedeceğini söyleyen Amerikalı papaz Hamlin'in; Robert College'i aynı tepede inşâ ettirdiğini...

● Dr. Jenner, tutulanların ekserisini öldüren veya sakat bırakan çiçek hastalığının aşısını, danalarda tecrübe ederek keşfettiğini meslekdaşlarına söylediği zaman, hiçbirini aşılanmaya iknâ edemediği gibi, **«İnsanlık için tehlikeli ve şeytânî işlerle uğraştığı»** mülâhazasıyle diploması elinden alınmak suretiyle kilise tarafından da afaroz edildiğini...

● **«Etekler, bu yıl diz kapaklarının bir karış altına inecek»**miş... haberini okuyunca, insanın ister-istemez :

«— Desenize eskiden moda için soyunanlar, şimdi moda için giyinecekler...» diyesi geldiğini...

● İslâmiyet Hz. Meryem vâlidemizin hiçbir erkek görmeksizin Hz. İsa'yı dünyaya getirdiğini, ismet ve iffet sâhibi bir bâkire olduğunu kabul ettiği halde; Yahudilerin, Hz. İsa'ya — hâşâ — piç demek küstahlığında bulunduklarını...

Biliyor musunuz ?

DÖRT MEZHEBE GÖRE NAMAZ

— VII —

Namazın haricinde Setr-i Avret

Lûtfi ŞENEL
Konya Y. İ. Ens. Md. Muavini

HANBELİ'LER ŞÖYLE DİYORLAR : **Eğer küçük çocuk yedi yaşına ulaşmamış ise onun avreti için bir hüküm yoktur. Onun bütün bedenine dokunmak ve bakmak mübahtır. Buna bir ilâve yaptılar; dokuz yaşından küçük bir erkek çocuğu olursa onun avreti namazda ve haricinde ön ve arka mahalleridir. Eğer kız çocuğu olursa namaza nisbetle onun avreti göbeği ile dizleri arasıdır. Namazın haricinde ise onun avreti haram kılınmış şeylere nisbetle gene göbekle dizleri arasındaki kısımlarıdır. Yabancı erkeklere nisbetle avreti, yüzü, dizlerinden aşağısı, başı, dirseklerinden itibaren kolları ve ayakları haricindeki bütün bedenidir.**

İSTİKBÂL-İ KIBLE : **Burada İstikbâl-i Kıble'ye ait hükümleri açıklamak istiyoruz. Bu hükümler : 1 — Kıble'nin tarifi, 2 — Şart olmasının delili, 3 — Kendisiyle Kıblenin tarifi yapılan şeylerin izahı, 4 — İstikbal-i Kıblesiz namaza durulan yerde namazın sahih olması hallerinin beyanı, 5 — Ka'benin içindeki namazın hükmü.**

I — KIBLE'NİN TARİFİ :

Kıble, Kâ'benin istikametidir. Veya Kâ'benin kendisidir. Bir kimse Mekke'de veya onun yakınında ikâmet ediyorsa, o kimse namazını yakinen Kâ'benin kendisine yönelerek kılması icâbeder. Böyle yapması mümkün olanların namazı ancak Kâ'beye yönelmeleriyle sahih olur. Eğer böyle yapması mümkün olmazsa, Kâ'beye yönelmek hususunda ictihad yapması gerekir. Mekke'de olduğu müddetçe O'nun cihetine yönelmek kâfi değildir. Eğer bir şahıs Mekke'de Kâ'beden yüksek bir dağın üzerinde olursa, Kâ'benin havadan yukarısından veya aşağısından hizasını karşılıyarak kıldığı namaz sahih olur. Veya yüksek bir binada olduğu halde Ayn'ul-Kâ'be ona görünmüyorsa Ona bağlanmak için havadan karşılamak suretiyle namaz kılması ona kâfidir. Bunun gibi eğer çukur bir yerde olursa, Kâ'beye bağlanmak için havadan onun istikametine veya onun aşağıdan istikâmetine yönelir. Üç mezhep Kâ'beye yönelmek hakkında bu fikirde birleştiler. Ancak Mâlikiler muhalefet ettiler.

BU KONUDA MALİKÎ'LER ŞÖYLE DERLER : **Mekke'de veya oraya yakın yerde bulunanların üzerine, bulundukları yerden onların bütün bedenleriyle Kâ'benin binasına yönelmeleri vâcibtir. Havadan onun hizasına yönelmeleri kâfi değildir.**

Medine'de bulunanların, Peygamber Efendimizin Mescidi mihrabına istikâmetine yönelmeleri vâcibtir. Çünkü, böylece Peygamber (S.A.V.) imizin mescidinin Ayn'ul-Mihrabına yönelmek, Ayn'ul-Kâ'beye yönelmek gibidir. Çünkü Peygamber (S.A.V.) imiz onu vahy ile koydu. Hiç şüphesiz o Ayn'ul-Kâ'benin semtinde, istikâmetinde oldu. Ama kim Mekke'den uzakta olursa, şartın yerine gelmesi için, olduğu yerde Kâ'benin cihetine yönelmesi kâfidir. Onun Ayn'ul-Kâ'beye yönelmesi icâbetmez. Belki onun Ayn'ul-Kâ'benin sağ veya solundan ona en yakın yere yönelmesi sahih olur. Cephenin kendisinden az bir sapması zarar vermez. Çünkü şart olan, yüzün geri kalan bir kısmının, Kâ'benin istikametine karşı durmasıdır. Meselâ : Mısır'da namaz kılan bir kimse, sağ tarafa sapmaksızın şark'a yönelirse, o kimse Kâ'beye yönelmiş olur. Çünkü Mısır'da kıble, her ne kadar sağ tarafa hafif sapmakla oluyorsa da, bu sapmayı terkemek namaza zarar vermez. Çünkü bununla, tamamıyle kıbleye yönelmek hükmü kaybolmaz. Kâ'be cihetine yönelmeyi araştırmak, yüzün bir kısmının ona karşı olmasıdır. Bu, üç mezhebin reyidir. Buna Şâfiîler muhalefet ettiler.

BU KONUDA ŞAFİÎ'LER ŞÖYLE DERLER : **Kâ'beye yakın olan bir kimsenin veya ondan uzak olan bir kimsenin üzerine, Kâ'benin Ayn-'ına yönelmesi vâcibtir. Veya onun havadan istikametine yönelmek vâcibtir. Bir de yakın olan kimsenin Kâ'benin Ayn-ına veya havadan onun görülebildiği yakın istikâmetine veya ona dokunması ve buna benzer hallerde, yakinen bildiği hallerde Kâ'benin Ayn'ına yönelmesi vâcibtir. Ondan uzak olan bir kimsenin ise, yakın olanlarınki gibi tam cihete değil de takriben yönelmesi gerekir. Sonra oturarak ve ayakta iken namaz kılanın göğsü Kâ'beden azıcık inhiraf ederse, onun namazı ibtâl olur. Ama sadece yüzüyle Kâ'beden saparsa namazı bâtıl olmaz. Sapma, yaslanmak suretiyle olursa göğüsle de olsa, yüzle de olsa namazı ibtâl eder. Yatmaya nisbetle de, inhiraf yüzle veya ayakların altı görünecek şekilde olduğunda namazı ibtâl eder.**

Kâ'be, taştan ve şadırvandan ibâret değildir. Onlar Mekke'de bulunanlar için bilinen iki şeydir. Mekke'de bulunan bir kimse taşa karşı veya şadırvana karşı yönelirse, üç imama göre namazı sahih olmaz. Buna yalnız Hanbeliler muhalefet ettiler.

HANBELİ'LER ŞÖYLE DERLER : **Şadırvan taştan iki buçuk metre kadar mesafededir. Bunlardan ve Kâ'beden bir kaç metre yüksekte olan bir kimsenin orada herhangi bir şeye yönelerek namaz kılması halinde namazı sahih olur.**

HABERLER ve KRİTİĞİ

ÇAĞ DIŞI

Bir öğrencinin öldürülmesi üzerine pürtelâş toplanan Siyasal Bilgiler fakültesi profesörleri devletin mühim mevkiindeki ricâle verdikleri muhtırada Kur'an kurslarını, dini eğitim yapan okulları, dolayısıyle Kur'an-ı Kerim ve İslâmiyeti — Kurunu vusta papazlarına taş çıkartırcasına afaroz ederek — çağ dışı ilân etti.

Hani meşhur hikâye : Arabın biri meşhur olup, mutlaka tarihe geçmek istemiş. Ne yapsın adam kahramanlık ve müsbet iş yapmaya istidadı yok. Zemzem kuyusuna işemiş ve böylece tarihe geçmiş.

Bizim zavallı kitapsız kara cübbeliler. Ne yapsınlar tarihe geçmek istiyorlar. Güya bunlar bu millete idareci yetiştirecek de, faydalı olacaklar. Zihniyet bakımından bundan 1400 sene evvel yaşamış bir bedevi arabın seviyesinde olamıyan kimseler. Onlar da Kur'an-ı Kerim'e bunlar gibi çok şeyler yakıştırdılar. Fakat yakıştırdıklarının uymadığını görünce vazgeçip hakkı teslim ettiler. Dinden, ilimden bihaber küfür ülemâsı neyi ve kimleri «çağ dışı» ilân ediyorsunuz. Sizin çağ dışı ilân ettiğiniz kimseler, alıntılerliyle semizlendiğiniz Müslüman-Türk milleti, kitap ise, bu milletin asırlarca uğruna can verdiği, kan akıttığı her asra şamil ve hakim Kur'an-ı Kerim bu memlekette saf dışı ilân edilip çağ dışı bırakılacak tek şey din ışığından mahrum, küf kokan kafalarınızla, sizlerin fikir diye ileri sürdüğünüz hurâfelerinizdir.

DÜŞÜNMEK LÂZIM!

Yıldız Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde art arda sahneye konan cinâyet vak'alarından sonra İstanbul vâlisi mezkûr Akademi profesörleriyle bir toplantı yapıyor. Toplantıya bir talebe temsilcisi de katılıyor. Ve vâliye karşı toplantıda şöyle diyor : «Sizin alacağınız emniyet tedbirlerine ihtiyacımız yok. Bizim kendimizi koruyacak gücümüz var. Sizin hükûmetinizi de, kanunlarınızı da, polisinizi de tanımıyoruz.»

Durun ve bu sözlerin ne manaya geldiğini düşünün. Aynı söz üzerine bir de sözde profesör efendilerin Vâliye verdikleri cevabı dinleyin : «Siz onun kusuruna bakmayın. Gözünün önünde arkadaşı öldürüldüğü için biraz heyecanlı... Çocuktur o, kusuruna bakmayın.»

Bir akademi talebesi en az 25 yaşında bir delikanlı... ve çocuk...

Başınızı iki elinizin arasına alın ve beyninizi çatlatırcasına düşünün. Türkiye'nin âkibet ve geleceğini. Açıkça isyan, hem de kendini koruyacak güçte. Milletin kaderini elinde tutan ilgililer, siz de dindar ve milliyetçilerle uğraşın. Zindan, zindan, hapishane, hapishane süründürün. Anarşistlerin, solcu ve komünistlerin istediği ölçü ve biçimde suçlu arayın!

Derin gaflet uykusundan uyandığınız zaman memleketin nereye götürüldüğünü ve hangi çağın kızıllıklarıyle boyandığını göreceksinizdir. Ama belki de o zaman iş işten geçmiş olacak.

TIB — İLİM — TEKNİK — AY — VE İNSANLIK

Kudurarak ölüm hücresinde ölen İstanbul Edebiyat fakültesi son sınıf talebesi Hikmet Sezen ölümünü beklerken şöyle bağırıyormuş : «Bunca yıl binbir güçlükle tahsilimi tamamlamak için didindim, yoksul aileme yararlı olacağım bir sırada ölmek istemiyorum. Allah'ım! yüceliğini göster, gençliğime doyamadan canımı alma, duyuyor musun beni Allah'ım.»

İSYAN EDEN DOKTOR :

Yattığı hastahanenin doktoru diyor ki : «İsyan ediyorum, tanrım isyan ediyorum. Evreni(Kâinat) fetheden insanoğlu, bilim(ilim) neredesiniz?»

ŞAŞIRINCA!

Bir türlü ölmek istemiyen genç talebe bağırıyor : «Tuncer, Ahmet, Ramazan kardeşlerim, siz duyun beni, ölmek istemiyorum. Siz kurtarın beni. Göreceksiniz yaşayacağım, yaşatacağım, yaşayacağım, yaaa...» Ve ölüyor.

Yaşanan bir trajedi. Bu tabloyu gözünüzün önünde canlandırın. Ne feci, Allah kimseye göstermesin.

Zavallı ne oldum delisi, gafil beşeriyet. Neden ve kimden kaçıyorsun? Güya yaptım dediğin kalp, organ nakilleriyle neye ulu-orta konuşuyorsun. Mümkün mü Allah'ın ilim ve ihatasından dışına çıkmak, kaderinden ve her canlı için mukadder olan ölümden kaçmak. Müsbet ilim adına dinsizlik, Allah düşmanlığı yapanlar ölümü neden durduramadınız, neden Hikmet Sezen'i kurtaramadınız, neden, neden, neden?...

İLİM ADINA YAMYAMLIK

Oxford Üniversitesi İktisâdî İlimler Fakültesi profesörlerinden Mark Hibbs Hindistan'daki açlığı önlemek ve gıda noksanlığını telâfi etmek için Hintlilere ilim adına şöyle bir teklifte bulunuyor :

«Ne doğum kontrolü. Ne de diğer tedbirler bunların kendilerini büyük bir felâketle karşı karşıya getirecek üremelerine mâni olmaktadır. Onlar için yapılacak en akıllı davranış çocuklarını yiyerek, bir taraftan nüfus artışı tehlikesini önlemek. Öte yandan da bol bol protein almaktır.»

Ya! İlim adına bir millete yamyamlık, hem de kediler gibi kendi yavrusunu yemek teklif ediliyor. Yarın ötesini siz düşünün. İnsanlık düşmanı Avrupa...

Hz. İSA

Hz. İsa'ya İngiltere'de papazın biri cinsî sapık demiş.

Hristiyan ve Yahudilerin kendi peygamberlerine çirkin şeyler isnat etmeleri onların özellikleridir. Kendi Peygamberlerine hürmet etmiyen bir din ve o dinin temsilcilerinin büyük iddia ve dava peşinde koşmaya hakkı yoktur.

Biz müslümanlar Allah'ın bize peygamber olarak bildirdiği mübârek zâtları her türlü şâibeden tenzih ederiz. Hz. İsa da Allah'ın kulu ve Rasülüdür. Bu sözü söyleyenin kendisinin sapık olduğu âşikâr...

PAPA'NIN BAŞI DERTTE!

Papazların evlenip yuva kurmasına mâni olan papaya, bugünlerde papazların iğfal edip hamile bıraktığı dünyanın muhtelif Hristiyan memleketlerindeki kadınlardan mektuplar geliyormuş.

Hani bu nevi haberler çok duyulmaya başladı. Rahip ve Rahibelerin yaptıkları ahlâksız ve gayri meşru hareketler ayyuka çıkıyor. Zâten böyle olması da normal. Bir insan veya din adamının evlenememesi insan tabiatına aykırıdır. Bu dahi bugünkü Hıristiyanlığın uydurma oluşunun en büyük delilidir. Hak yol, İlâhi din İslâmiyettir. Onun getirdiği esaslar insan tabiatına uygundur. İslâmiyet fıtrat dinidir.

KADINLAŞMIŞ ERKEK

Türkiye'de cinsî sapık, kadınlaşmış erkek, erkekleşmiş kadın çoğalıyor, hatta Avrupayı bile geride bırakıyormuş.

Eh yıllardır bu milletin Avrupalılaşması için çalışanların gözü aydın. Davalarında muvaffak oldular. Zararı yok varsın Türkiye ilim ve teknikte dünyanın en geri memleketi olsun ne çıkar. Avrupalılaştık ya!.

Müslümanlar dikkatli olmalıdırlar. Hz. Peygamber (s.a.) şu mübârek sözlerini unutmamalıdırlar. «İbni Abbas (r.a.) Rasul-i Ekrem (s.a.) zaruretsiz olarak sözde, giyinişte, hal ve harekette kendilerini kadınlara benzetmiye çalışan erkeklere, erkeklere benzemeye özenen kadınlara lânet etti.) demiştir.»

İSVİÇRE VE BİZ

Kaynağı ilâhi olmasa da, bir kaide içinde yaşayan milletler dünya saadetinin belli bir merhalesine kadar yükselirler... Garbın İsviçresi bu türlü bir ülkedir... O'nu dâima maddi sahada ilerlemiş görürsünüz... Her asırda ve hattâ her an, mazideki hatalarını ta'mir ederek geçmişinin millî muhasebesini yaparak ilerler. Geçen asırlarda içine düştüğü büyük bir hatayı bugün yine ta'mir etmek üzeredir ve şu anda belki de etmiştir :

İsviçre'de, Jan Kalven'in reformcu mezhebi KALVENİZM yayılıp da halk ekseriyeti tarafından benimsenince, memlekette eski Hıristiyanlığı muhafaza çabası içerisinde bulunan Katolikliğin bir yan mezhebi hâlinde bulunan CİZVİT tarikatı yasaklanmıştı... Bu papaz teşkilâtı ogün bugün halâ yasaktır... Fakat prensip sahibi bu milletin insan haklarına saygılı hukukçu aydınlarının şehadetiyle, bu din ve vicdan hürriyetini kısıtlayıcı eski kararın İsviçre anayasası ruhuna aykırı olduğu tesbit edilmiştir. Şimdi bu işe artık İsviçre hükûmetinin de aklı yatmış, ve Cizvit tarikatını yasaklıyan bu kanunu kaldırmak için hükûmet bünyesinde kesif bir faaliyet başlamıştır. Ve yakında bu karar bozulacak ve CİZVİTCİLİK serbestiye kavuşacaktır.

Şimdi bize gelelim :

Türk Anayasası insan hak ve hürriyetlerinin korunacağını, korunduğunu va'd ve ahdeder ve 10. maddesinde bu hususu şöyle açıklar :

«Madde 10 — Herkes kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vaz geçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Devlet... insanın maddi ve ma'nevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlar.»

Fakat gelelim, bizde sırf ma'nevi varlığını geliştirmek için toplananlar apar-topar zindana atılır, din yolcuları hakarete uğrar, «35» milyon insanın dini lideri olan DİYANET İŞLERİ BAŞKANI çöpçü onbaşısından farksız muamele görür ve bütün bunlar da kanun ve ANAYASA nâmına yapılır.

Avrupacılık ve Garpçılık muhabbetimizin en müstesnâ mevkiini İSVİÇRE işgal eder... O, aklını başına alır ve din hürriyetini kısıtlayıcı her kanûni hatayı tasfiye eder... Bakınız CİZVİTÇİĞE serbesti tanıyor! Peki, ne yapmıştı bu Cizvitçilik?! Kalvenizme mensup Hıristiyan vatandaşlarına etmediği kıt komuş!.. Engizisyon namıyle ma'ruf târihin sayfalarını karartan, insanlığın hicap duyduğu zulüm mahkemelerini kurmuştu!.. Eeee... İsviçre'nin böyle mazisi kirli ve korkunç bir din tarikatına serbestlik tanımasındaki fayda ve gayesi nedir?.. Hiç!.. Sırf, bağlı olduğu Demokratik prensiplere sadakatini göstermek, inanç hürriyeti tanımak... Başka değildir...

Fakat biz halâ pak İslâm gençliğini zincire, onun imanını prangaya vurmak gaflet ve ihaneti içindeyiz!.. Sözümüze dost düşman herhalde hak verecektir...

YEŞİL SERVET YANIYOR!...

Câhil bir kısım vatandaşın ihtiras ve tama' ateşinin kıvılcımları ormanlarımızı sardı... Ataların bize bıraktığı yeşil servete bunu mu yapmalıydık?

«Dünyanı değiştirirken bile fidan dikmeyi ihmal etme!» buyuran bir kılavuzun — SALLELLÂHÜ ALEYHİ VESELLEM — ümmeti olduğunu iftiharla söyliyenler! Kendinize, memleketinize ve evlâtlarınıza ediyorsunuz!.. O yaktığınız yemyeşil ağaçların âh ü figânı, sizi ne korkunç bir derekeye itecektir!.. Ah bunu hatırlasanız!.. Yaktığınız nedir?.. Toprağın evlâdı değil mi? Toprak nedir? Senin mayan değil mi? Sen de, o yaktığın servi boylu çamlar da toprağın çocukları değil misiniz?.. Müslüman, kendine gel! O ağaçlar, dağların yeşil birer tuğu, şeref turası, mefharet bayrağı! Yurduyun yeşilini yakma! Etme ki, zira yeşil, PEYGAMBER RENGİDİR...

GREKO-ROMEN'DE KONYA İMAM-HATİP OKULU ŞAMPİYON

Konya'da Liselerarası Greko - Romen şampiyonasında Konya İmam Hatip Okulu güreş takımı, 18.5 puanla birinci olmuştur. İmam-Hatip takımının güreşçileri şu dereceleri almışlardır :

48 Kilo	İbrahim Ok	(Birinci)
52 »	Hüseyin Ahmed	(Birinci)
57 »	İlyas Aydoğan	(Birinci)
62 »	Azmi Süslü	(Birinci)
67 »	Ö. Karayumak	(İkinci)
74 »	İbrahim Çetindil	(Birinci)
82 »	Mahmud Yaşar	(İkinci)

Resimde İmam-Hatip Okulu güreş takımı, meslek dersleri hocası sayın Ömer Ali Güneş ile görülüyor.

SEÇİLMİŞ ESERLERDEN PARÇALAR

İslâm'da Cihâd Şuûrunun İktisâdî Sahaya Tesiri

Yazan : **Hüseyin Perviz HÂTEMİ**

İSLÂMDA, EMPERYALİST BİR GÜÇLE UZLAŞABİLİR Mİ?

İSLÂM, hem inancını, hem de bu inancın dış dünyada meydana getirmek istediği nizâmın bir bütünüdür. İslâm, yüreklerdeki inanca karışmaz, «Dinde zorlama yoktur.» Fakat, bu demek değildir ki, İslâm sadece bazı cümleler mırıldanarak bir tapınağın loşluğuna sığınmakla yetinir. Hayır! «Dinde zorlama yoktur» diyen Kur'an, aynı zamanda :

«Bir fitne kalmayıncaya, din de yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Vazgeçerlerse artık düşmanlık yalnız zâlimleredir, başkalarına değil.» diye buyuruyor. Şu halde İslâm itikadını İslâm nizâmından ayıracak ve diyeceğiz ki, bir Müslümanın her ikisini de kabul etmesi gerekir. Müslüman olmayanlar ise, İslâm'ın varlığı için bir tehlike yaratıyorlar, yeryüzünde bozgunculuk ve zulüm doğuruyorlar, «fitne»ye sebeb oluyorlarsa, o zaman «ne yapalım mîrim? Yeryüzü esasen mü'minin zindanı, küffârın ise cennetidir. Değil mi sultânım? Esasen dinde zorlama yoktur ve din garip başlamış, garip gidecektir» gibi teselllilere sarılmak İslâm'ın hayat görüşüne aykırıdır. Bu teselliler, yerli yerinde kullanılmayan doğru sözlerden veya düpedüz bâtıldan ibarettir.

İslâm topluluğu ister ki, yeryüzünde kendi varlığını tehdid eden, silâhlarını kendisine çevirmiş olan hiç bir üstün ve zâlim güç olmasın. Kendisi başkalarının inancına saygı gösterir, «vicdan hürriyeti»ni tanır, fakat bu saygıyı aşırı bir saflığa vardırması elbette ki beklenemez. Karşısındakine, azgınlığını artırmak için fırsat vereceğini anlayınca, «sağ yanağına vurana sol yanağını çevirmez.»

«Sizinle savaşıp vuruşanlarla Allah yolunda siz de döğüşün. Fakat haddi aşmayın. Şüphesiz ki, Allah aşırı gidenleri sevmez.» (K., II. 190).

«Haram ay, haram aya bedeldir. Saygı karşılıklıdır. Şu halde kim size saldırırsa, onun tecavüz ettiği gibi siz de ona saldırın. Allah'ı sayın ve ondan çekinin, bilin ki, Allah şüphesiz takva sahipleri ile beraberdir.» (K. II. 194).

Elbette en güzel bir nizâmın esaslarını koymak ve vaaz etmekle yeryüzü cennete dönecek değildir, imparatorluklar kurarak belirli bir zümrenin çıkarı için halk yığınlarını köleleştiren ve haraca bağlayan zorbalar, Arap Yarımadası'nda doğan ve dünyaya yayılmak gücüne hâiz görünen bu inkılâb hareketini boğmaya çalışacaklardır. Şu halde Rasûl-ü Ekrem'in (S.A.) yanındaki bir avuç mü'min ne yapmalı idi? İmre'ul-Kays'ın kasidelerine şâhâne nazireler mi yazacaklardı? Yoksa «Onlar da bizim ehl-i Kitap kardeşlerimizdir.» diye Bizans zorbalığı altında uslu uslu yaşamayı mı tercih edeceklerdi? «İslâm yalnız inançtan ibarettir, Dünya işlerine karışmak had-nâ-şinâslıktır, edepsizliktir, biz Medine'de tekkeler kuralım, Ebû Cehl de bu tekkelere vakıf bağlasın, fânî ömrümüzün sonuna kadar şaraptan, sâkiden, meyhâneci ihtiyardan, çırak çocuktan bahsedelim, fakat bu mazmunların altında nice nice mânâlar gizli olsun» mu diyeceklerdi? Çok şükür ki, böyle demediler, çünkü İslâm'ın yeryüzünden zorbalığı kaldırmaya yönelmiş bir inkılâp hareketi olduğunu biliyorlardı, çünkü Kur'an-ı Kerim onlara şu emri veriyordu :

«Hoşlanmazsınız size ağır gelir ama üzerinize savaş yazıldı. Bazı şeyler vardır ki, hoşlanmazsınız, fakat hayırlıdır size. Bâzı şeyler de vardır, hoşlanırsınız, şerdir size. Allah bilir, siz bilmezsiniz.» (K., II. 216).

İslâm niçin cihâdı farz kılıyordu? Çünkü insanları irâdesi serbest olarak yaratan, tabiî ve içtimaî kanunları koyan yüce Allah biliyordu ki, şerirler ve zorbalar bu yeni nizâmı bozmak, inkılâbın önüne geçmek için ellerinden geleni yapacaklardır :

«... Kâfirler, güçleri yetse, sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle savaşmalarında devam edeceklerdir. İçinizden kim dininden döner de o kâfir olarak ölürse, işlediği hayırlı işler dünyada da heder olup gitmiş demektir, âhirette de. Onlardır ateş ehli, orda da ebedî kalıcıdırlar.» (K., II. 217).

«Ey imân edenler, kâfirlere itâat ederseniz, sizi gerisin geriye çevirirler de hüsrana uğrayanların durumuna girersiniz.» (K., III. 149).

Kâfir olanlar bile biribirinin yardımcılarıdır. Eğer siz bunu yapmazsanız yeryüzünde bir fitne ve büyük bir fesâd olur.» (Enfâl, 73).

Cihadın çok kesin ve kaçınılmaz ifadelerle farz kılınması, İslâm'ın; büyük bir hayat ve hareket gücü taşıyan inkılâbcı bir düşünce, izzet ve ululuk dinî olduğunu gösterir. İslâm zilletle bağdaşamaz :

«... İzzet Allah'ındır, Resûlünündür, ve mü'minlerindir. Fakat münâfıklar bilmezler.» (Münafikuun : 8).

Hazreti Muhammed Aşkı

Verdiğin emirler bizlere sünnet
Her zaman canımız yoluna minnet
Senin ümmetiniz, bu bize nimet
Şefâat bekleriz senden MUHAMMED

Her mahlûkat senden şefaat bekler
Yardım etmek senden, bizden dilekler
Emrinin yoluna erir yürekler
Şefâat bekleriz senden MUHAMMED

Yaratmamış Rabbim senden sevgili
Yoktur senin gibi sözü saygılı
Her Allah'ın kulu Allah rasûlü
Şefâat bekleriz senden MUHAMMED

Şair Murat ümmetinin yolsuzu
Kolu yoktur sen kayırsan kolsuzu
Son nefeste olsa yine son sözü
Şefâat bekleriz senden MUHAMMED

Âşık MURAT

Aziz Müslüman,

ALLAH'ın emri ile kestiğin kurbanın etini, derisini, barsağını veya canlı kurbanını bağışlıyacağın yeri seçerken titiz davran.

Hiçbir kimse, bir kimseyi belli bir kurum veya müesseseye bağış için zorlayamaz.

Dinî bir ibâdet olan kurbanının mahsûlünü bağışlarken dine hizmet için çalışan cemiyet ve müesseseleri tercih et.

Canlı kurbanını, kurban derisini, barsağını ve etini gönül huzuru ile verebileceğin Cemiyetlerden biri de bu hizmetler için çırpınan «MANEVİ DEĞERLERİ KORUMA VE İLİM YAYMYA CEMİYETİ»dir.

Manevi Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyeti
Cıvıloğlu — KONYA

Köy Meselelerimiz

Ali İhsan AYRANCI

(Bundan evvelki sayımızda bize mektup gönderen Tire'nin Eskioba köyünden sayın Ali İhsan AYRANCI'nın mektubunu neşretmeye devam ediyoruz.)

Yazık... hem çok yazık... Şahsi ihtiraslar bize birşey kazandırmaz; bilâkis kaybediyoruz. Gelin birlikte ve şahsi ihtiraslarımızdan uzak olarak düşünelim. Hatta hayvanların otlıyacağı yerlere de temamen mâni olmamak şartıyle bu meraya 10000 meyva fidesi diktiğimizi kabul edelim. Bunu yaparken de fideyi yerine ve o havalinin iklim şartlarına göre seçmemiz icabedecektir. Meselâ yerine göre zeytin, yerine göre antep fıstığı, badem, kavak... v.b.

Biz burada bunlardan birini ele almakla neticeye vasıl olmaya çalışalım.

Badem, fide olarak dikilen badem fidanları, 5 yılda pekâla yetişecektir. Yetişen badem fidanlarından ilk meyva yılında 2'şer kilo kabuklu badem almak mümkündür. Böylece ilk hasılat yılında 20000 kilo badem elde etmiş olacağız. Kabuklu bademin kilosunun 6 lira olduğunu kabul edelim. Gelirimiz 180000 liradır. Yukarıda da beyan edildiği veçhile bu ilk hasılat yılının geliridir. Müteakip yıllarda rekolte artacağına göre buna paralel olarak gelir de artacaktır. Hasat yılı 5 inci yıla ulaşınca ağaç başına 10'ar kilodan fazla badem almak mümkün olacaktır. Buna göre fidelerin dikiliş yılından, on, hasat yılından beş yıl sonra elimize 600000 (Altı yüz bin) lira geçecek demektir. Dikkat edelim bu bir mübâlağa değildir. Bu gelirin her sene muntazaman köy sandığına girdiğini düşünürsek, köye neler kazandıracağımız daha iyi anlaşılır.

Köy halkının kendisine itimat ettiği kimseler bu işlere önder olmalıdırlar. Binaenaleyh diğer köylü kardeşlerimiz de bu önder kişilere uymalı ve kendisinden evvel köyünün menfaatlerini göz önüne almayı bilmelidir.

Köye faydalı olacak olumlu teşebbüslerde, herkesin bir tarafa çekmesi köye çok şey kaybettirir. Her köy elbette beğendiği, aklı selimine güvendiği bir kimseyi kendisine muhtar olarak seçmiştir. Madem ki bu muhtarı kendisi seçmiştir, o halde köylümüzün kendi seçtiğine itaat ve itimat etmesi elzemdir. Eğer muhtarda gaflet görürse onu uyarmak, ikaz etmek yine köylümüzün vazifeleri arasındadır.

Öyle tahmin ediyorum ki, köylerimizin içinde veya yanı başında akan bir dere mutlaka mevcuttur. Bu derelerin birçoğu gerçi yazın akmazlar; fakat bütün bir kış boyu boşu boşuna akıp giderler. Bu her sene böyledir. Bu derelerden istifade yolunu bir türlü bulamadığımız için veya nemelâzımcılığımız yüzünden yaz aylarını kuraklık içinde geçiririz. Mahsûlümüzü sulayamayız. Ektiklerimiz bitmez. Bitenler evinsiz olur. Verdiğimizi ancak alabiliriz. Sefaletimiz sürüp gider.

Bugün çöllerde bile mahsûl yetiştirildiğini unutmıyalım beyler. Kaldı ki, Cenâb-ı Hakk'ın bize kıştan ihsan ettiği, bol rahmet ile akıttığı dereleri, çayları vardır. Bunlardan faydalanalım. Allah'ın ihsan ettiği bu büyük nimetleri tepmiyelim. Bu dereler, çaylar küçük de olsa bütün bir kış boyu aktıklarına göre, bu müddet zarfında münâsib bir yerde depo edilseler yazın pekâla istifade edilebilirler. Bu depo, meselâ : 10 metre derinlikte, 25 veya daha fazla genişliği olan bir çukur olabilir. Böylece kıştan asgari 6000 (altı bin) küsur ton su depo edilmiş olacaktır. Bu miktar çukurun büyütülmesi ile daha da arttırılır veya ihtiyaca göre bir yerine iki çukur da açılabilir. Çukurların içi beton olursa tabii ki daha muhkem olur. Eğer mümkünü varsa, akan çay veya derenin önüne bent yapılabilecekse, daha masrafsız olacağı için şayanı tavsiyedir. Ayrıca yukarıdaki usûlü herkes ayrı, ayrı kendi tarlasında, bağında, bahçesinde kullanabilir. Büyükçe bir çukur kazar, bu çukura pullukla veya çapayla birkaç da kanal açar, böylece kışın yağan yağmurlar bu açılan kanallar vasıtasıyle o çukuru doldurur. Keza depo edilen su yazın işe yarar bir halde kullanılır.

İyi bir örnek teşkil edeceği için kendi köyümden de biraz bahsetmek istiyorum. Tire'nin Eskioba köyü... (Darmara) 1967 yılında örnek köy seçilmesi vesilesiyle burada özelliklerinden bahsetmenin faydalı olacağı kanaatindeyim.

Köyümün yolu, okulu, sıhhî içme suyu, geniş meydanları, kooperatifi, telefonu, şadırvanlı gayet güzel bir câmisi, ana ve çocuk sağlık yurdu mevcud olup yakında elektrik de verilmiş olacaktır.

(Devamı gelecek sayıda)

Muhterem okuyucularımız!

Anketimiz devam etmektedir. Bize gönderilen mektupları sıraya koymaktayız. Sırası gelince mektuplarınız neşredilecektir.

Anketimizin soruları :

1 — Köylerimizi en kısa zamanda nasıl kalkındırabiliriz?

2 — Köylerimizin maddi ve manevi kalkınmasında en önemli hamlelerimiz ne olmalıdır?

İslâm'ın İlk Emri OKU Mecmuası

NÜBÜVVET ŞAFAĞI

(Baştarafı 7. sayfada)

meler başlamış, nihayet meş'um parçalanış tahakkuk etmiştir. Dönmelerin, tahtından indirdikleri Büyük İdareci'nin büyük siyâsetinin ortadan kalkmasıyle koskoca kitle parçalanmış, dünya'nın baş belâsı, Filistin'de yuvalanabilmiştir. Arta kalan son vatan üzerinde topyekûn küfürle son bir mücâdele yapılmış, bir avuç toprak parçası kurtarılabilmişse de ma'nevî büyük yıkımın önüne geçilememiştir. Koskoca kıta İslâm kitlesinin parçalanışıyle birçok müstakil siyasî bölgeler vücuda gelmişse de, onlar da aynı âkıbetten kendilerini kurtaramadılar.

Maalesef, nübüvvet şafağının söküp, arkasından risâlet güneşinin doğmasına ve bu güneşin olanca parlaklığı ile ortada bulunmasına rağmen, bu güneşten nasîb alacaklar, bu ışığın nûrunda mes'elelerini vuzûha kavuşturacaklar beklenmektedir. Son içe bakış ve nefiste hizâya girip cemaatte düzeliş ne zaman tahakkuk edecek ve İslâmın kadri hangi yakın veya uzak zamanda bilinecektir;

BEKLİYORUZ!...

AHMED HAMDİ AKSEKİ

(Baştarafı 17. sayfada)

taz bir şahsiyetti. Şarkın ilim ve felsefesi kadar Garbın da kültür ve felsefesinin birçok taraflarını benimsemiş, bundan dolayı da birçok yerli ve yabancı ansiklopedilerde yer almıştır.

A. Hamdi Akseki yazmış olduğu birçok eserlerinde görüldüğü gibi en büyük düşüncesi, müslümanlık her türlü terakki ve tekâmülü emreden bir din olduğu halde niçin müslümanların geri kaldığı meselesi olmuştur. İşte bunun içindir ki merhum, müslümanların dinleriyle mütenasip olarak bir terakkiye ve tekâmüle ulaştırmanın yollarını araştırmış ve bu hususta hayli uğraşmıştır. İslâm dininin umumî bir din olduğunu ve bütün beşeriyyetin dini bulunduğunu müdafaa etmiştir.

Üstadın sözü tesirli olduğu kadar kalemi de kuvvetlidir. Üslûbu gayet sâde ve herkesin anlıyabileceği bir durumdadır. Çeşitli ve çetin mevzuları en açık bir tarzda yazmağa muktedirdir.

Mesleki şerefini daima muhafaza etmiştir. İmân ve itikadından asla fedâkarlık yapmamış ve âmirlerinin tesirinden daima uzak kalmıştır.

Merhum Arapça, Farsça ve İngilizce bilirdi. Allah ruhunu şâd etsin.

LEBBEYK

Evet Allahım evet
Evet,
Biliyorum, ortağın yok; evet
Hamd sanadır
Nimetler lütfundadır
Bütün mülk senin
Hiç bir ortağın yok
Buna gücü yetmez kimsenin.

Ancak sana geliyoruz
Ancak senden diliyoruz
İnanıyoruz senden gelen her şeye
Emrettin işte geldik Kâ'beye

Evet Allahım emret!
Emret Allahım, evet
Yüzümüz yoktu ama gelmeye
Emrindi gelmek Kâ'beye.

Bizi af buyur,
İmanla doyur
İstiyoruz Allahım! İstiyoruz!
İslâma denilmesin dur..

M. Said ÇEKMEGİL

BÜYÜK KAPI — EK»

Üstâd Necip Fazıl'ın eşsiz kaleminden çıkan bu eser, sizlere İslâm velilerinin hayatlarını takdim ediyor.

Fiatı : 5 Liradır.

Tenzilât : % 30

İdarehanemizden temin edilebilir.

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

★ *Muhterem Rıza Tozlu - GÜMÜŞHANE* — İsimlerini bildirdiğiniz Avni Güzel, Necmi Taşdemir, Yılmaz Saka kardeşlerimizi abone kaydettik. Abone numaraları sırasıyle: 14825, 14826, 14827'dir. Derslerinizde muvaffakiyetler dileğiyle selâmlar...

★ *M. Hasan Yeni - Havza/SAMSUN* — Sizi de abone kaydettik. Abone numaranız: 14810'dur. Selâm ve bağlılıklar...

★ *M. H. Mehmet Başçelik/ZİLE* — Adliyede mübaşir olan bu kardeşimiz, bir arkadaşının tavsiyesi üzerine Mecmuamızı okuduktan sonra hayran kaldığını mektubunda belirtiyor ve kendisiyle beraber yedi arkadaşının abone yapılmasını istiyor... Kendileri abone kaydedildiler, selâm ve muvaffakiyetler...

★ *M. Salâhaddin Soylu - Vezirköprü/SAMSUN* — Abone kaydedildiniz. Abone numaranız: 14823'dür. Sonsuz selâmlar...

★ *M. Şaban Gülşen/BALIKESİR* — Her zaman beklediğimiz ve içi makul tenkid ve tavsiyelerle dolu kıymetli mektubunuzdan dolayı size sonsuz teşekkürler. Maalesef, bahsettiğiniz o türlü teknik hatalar, her neşir organında olduğu gibi mecmuamızda da olmaktadır. Bunun önüne geçmiye çalışıyoruz. Bu mecmua, sırf Allah (C.C.) rızasını niyetinde gözeten talebe gençler tarafından çıkarılmaktadır. Bir sürü hayati meşgûliyetler nazar-ı itibara alınırsa, herhalde bu gibi hatalar çok görülmez.

Bizimle ilginizin devamını rica ederiz. Adresiniz değiştirildi. Selâmlar, sonsuz muvaffakıyetler ve derûni bağlılıklar.

★ *M. Mustafa Kasırga - Borçka/MURATLI* — Yıllık abone bedeli 12 liradır. Sizi abone kaydettik. Abone numaranız: 14829'dur. Göndereceğiniz havale kâğıdı arkasına bu numarayı yazmayı unutmamanızı rica ederiz. Selâmlar.

★ *M. Mehmet Turfanda - TRABZON* — Necdet Yaylı kardeşimiz abone kaydedildiler. Abone numarası: 14788'dir. Selâm...

★ *M. Mehmet Balcıoğlu - BELÇİKA* — Abone kaydedildiniz. Abone numaranız: 14797'dir. Göndereceğiniz havale kâğıdı arkasına bu numarayı yazmayı unutmamanızı rica ederiz. Yabancı diyarlara rızık te'mini için gitmiş sizlerin oralarda İslâm ahlâk ve faziletini tebarüz ettireceğinizden eminiz, selâmlar.

★ *M. Mehmet Yoldaş - SİVRİHİSAR* — Arkadaşlarınız abone kaydedildiler. İltifatlarınıza sonsuz teşekkürler... Bizimle devamlı münâsebetlerinizi ve bu kabil çalışmalarınızı temenni eder, Cenâb-ı Allah'tan sonsuz muvaffakıyetler niyaz ederiz. Selâmlar.

★ *M. Tahir Bakıcı - İSKENDERUN* — Gönderdiğiniz havale bedeli alınmıştır. Selâmlar, sevgiler.

★ *M. Mehmet Cengiz - TATVAN* — Kahraman Ordumuzun vefakâr imanlı bir subayı olarak sizlere en müstesnâ selâmlarımızı sunarız. Adresiniz değiştirildi. Borcunuz yeni yılın abone bedeliyle birlikte 24 liradır. Size gelmiyen sayıları bize bildirirseniz göndeririz. Sonsuz muvaffakıyetler.

★ *M. Kâzım Kaptanoğlu - A. Çiğil/ILGIN* — Gönderdiğiniz abone bedelini aldık. Abone numaranız: 104'te bitecektir. Selâmlar, bağlılıklar.

★ *M. Zekâi Bakkal - SİVAS* — 94. sayı adresinize postalandı ve aboneniz tekrar açıldı. Aboneniz 97. sayıda bitecektir. Selâmlar.

★ *M. Mehmet Kaşgır - Mecidiyeköy/İSTANBUL* — İsteğiniz üzerine abone kaydedildiniz. Numaranız: 14758'dir. Selâmlar.

MUHTEREM ABONELERİMİZİN NAZARI DİKKATİNE

Muhterem abonelerimiz! Aşağıda mecmuamızla ilgili hususlarda sizlerden bazı ricalarımız vardır:

1) *Birçok abonelerimiz, aboneleri bittiği halde abone bedellerini göndermemektedirler. O kadar ki, üç-dört senedir kendilerine mecmua gönderildiği halde abone borçlarını göndermiyen okuyucularımız pek çoktur. Mecmuamız mâli sıkıntılar içindedir. Abonelerimizin ihmali bu duruma sebep olmaktadır. İslâm yolunda Türk-Müslüman milletinin imânına musallat olan haşeratı HAKK D.D.T.'siyle yok etmek için çırpınan Mecmuamızın abonelerinden ricası, borçlarını göndermeleri ve abonelerini yenilemeleridir.*
2) *Bazı abonelerimiz gönderdikleri paranın neye ait olduğunu, yeni mi abone olmak istediklerini bildirmemektedirler. Diğer taraftan abone yenilemek için para gönderen okuyucularımızın bazısı da, abone numaralarını bildirmemektedirler. Bu durum birçok zorluklara ve karışıklığa sebep olmaktadır. Bu yüzden:*
   a) *Gönderilen havale kâğıdı arkasına o havalenin yeni veya eski abone bedeli olduğunun bildirilmesi,*
   b) *Havale kâğıdının arkasına abone numaralarının yazılması*

ÖNEMLE RİCA OLUNUR.

İslâm'ın İlk Emri OKU

KONYA
Yüksek İslâm Enstitüsü

Arap Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinden Muhterem Dr. Hüseyin KÜÇÜKKALAY'ın

KUR'AN DİLİ ARAPÇA

isimli eseri, Manevi Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyeti tarafından bastırılmış ve piyasaya arzedilmiştir. Fiatı (20) lira olan bu eser, kitapçı ve okul kooperatiflerine % 35, öğretmen ve öğrencilere % 25 tenzilâtla satılmaktadır.

İsteme Adresi:
Manevi Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyeti Tel: 2370
Cıvıloğlu — KONYA

İSLÂMÎ NEŞRİYAT
YENİ ESERLERİNİ TAKDİM EDER

1 — **Kitap ve Sünnetin Işığında**

İSLÂMÎ NEŞRİYAT
Bütün Müslümanların
Mübârek KURBAN BAYRAMINI
TEBRİK EDER.

DÖRT RÜKÜN
Namaz — Zekât — Oruç — Hacc
— Geçmiş dinlerle mukayeseli —
Yazan: Allâme Seyyid EBU'L HASEN EN-NEDVÎ
Terceme eden: İSMET ERSÖZ

Dört temel ibâdetin ma'nâ, hikmet ve esrarını açıklayan, bu suretle değer ve kıymetlerini anlamamızı sağlayan fevkalâde kıymetli bir eserdir.

308 sahife lüks ciltli 15 lira, ciltsiz 10 liradır.

NOT: Bu eser Millî Eğitim Bakanlığı'nca İmam-Hatip Okulları ve Y. İslâm Enstitüleri için kaynak kitap kabul edilmiştir.

2 — **RİSÂLE-İ KUDSİYYE**

ŞAH NAKŞIBEND (K.S.) Hazretlerinin sohbetleri. Yakîni ve Halifesi Büyük velî HÂCE MUHAMMED PÂRİSA (K.S.) Hazretleri yazdı, Abdullah Salâhî-i Uşşâkî (K.S.) terceme ve şerhetti. Bugünkü dile Muhammed Sadık Aydın sadeleştirdi.

TASAVVUFÎ ÇOK KIYMETLİ BİR ESERDİR.

96 Sahife güzel bir kapak içinde 3 liradır.

3 — **YENİDEN İSLÂM'A**

Yazan: Allâme Seyyid EBU'L HASEN ALÎ HASENÎ EL-NEDVÎ

Bütün müslümanları İSLÂM'ın hakîkatine çağıran şaheser. İslâmın hakîkatı nedir? Nasıl elde edilir? Bu eserde... (MEVCÛDU PEK AZ KALMIŞTIR.)

188 sahife, 1. hamur lüks ciltli 11, Ciltsiz 5,5 lira.

4 — **DÎNÎ, TARİHÎ HİKÂYELER**

Resûlüllahın Dört Halifesi EBÛBEKİR, ÖMER, OSMAN, ALÎ (R.A.) hazretlerinin hayatları tarihî hakîkatlere uygun olarak 20 kitapta anlatılmaktadır. Küçükler ve büyükler için faydalı bir eserdir.

20 kitap naylon torba içinde 12 liradır.

OKU okuyucularına tavsiye olunur.

İsteme adresi: İSLÂMÎ NEŞRİYAT, Türbe Caddesi, No. 9 — KONYA

NOT: Bu dört eserin hepsinden ödemeli isteyen OKU okuyucularından posta masrafı alınmaz ve 3 liralık kıymetli bir kitap hediye olarak ilâve edilir.

İslâmî Neşriyat
KİTAP NEŞİR VE TEVZİ - Türbe Caddesi No 9 KONYA

DİNÎ NEŞRİYAT SUNAR
Her Âilenin Okuyacağı Kitaplar
İSLÂM'DA TESETTÜR VE HAYA
Yazan:
Mustafa UYSAL, Konya Merkez Vaizi

Her zamanda olduğu gibi, günümüzde de «TESETTÜR - ÖRTÜNME» meselesi hakkında doğru veya yanlış pek çok görüş ve düşünceler ortaya atılmaktadır.

İşte bu mühim mevzûun ve hayasızca saldırışların en doğru izâhını ve İslâm'daki yerini; Şer'i Delillerden, Kur'an-ı Kerim, Hadis-i Şerif, İcmâ-ı Ümmet ve Kıyas-ı Fukaha ve delillerin kaynakları, açık ifade ve misallerle geniş malûmatı bu eserden okuyabilirsiniz. Görünüz ve okuyunuz.

Fiatı: 750 Kuruş, ciltlisi: 1250 Kuruştur.

DİNÎ NEŞRİYAT
Muhterem Din Kardeşlerinin
Mübârek Kurban Bayramlarını
TEBRİK EDER.

İSLÂM'A SOKULAN BİD'AT VE HURÂFELER
(İkinci Baskı)

Bu eserde, dinimizden olmıyan, fakat dinimizde varmış gibi gösterilen uydurmalar ve uydurmacıları, Hurafeler ve hurafecileri, din simsarlarını ve din istismarcılarını ve daha pekçok konuları muhtevidir.

Fiatı: 6 Liradır.

NOT: Bu kitaplardan en az 5 adet sipariş edenlere % 20, kitapçılara ise % 30 iskonto yapılır.

İsteme Adresi:
Mustafa UYSAL, P. K. 109 - KONYA

İSLÂM'DA KARDEŞLİK

Beklenilen bu kitap yeni çıktı!..

İslâm'da kardeşliğin ehemmiyetini... Tefrikanın zararlarını ve sebeplerini... Birleşmenin, yardımlaşmanın faydalarını ve çârelerini... Mü'minlerin birbirlerine olan vazîfelerini tafsilâtlı olarak bildiren bu kitabı:

Dîn Kardeşliğinin sağlamlaşmasını isteyen, birlik ve berâberliğin hasretini çeken herkesin okuması, okutması; şifâlı bir ilâç gibi yudum, yudum içmesi, içirmesi önemle tavsiye olunur... Fiyatı 5 lira.

İsteme adresi:
M. Hulûsi İŞLER - Müftü — SANDIKLI

«... RABBİN İÇİN NAMAZ KIL, KURBAN KES.»
Kevser sûresi, 2.

FİATI : 1 LİRA